71
3 E
1
M

4.-6. E. 9.

Virg. ubi tot Simois correpta sub undis etc.

Homerus Z11 in quel dalla scala Καὶ σκοπός, ὅθι πολλὰ etc.

* Muretus emi Venetijs, mense septembri. 1554 30. Gal
Collegij Rom. Soc. Jesu. Catal. inscr. Ex bibliotheca Mureti.

ἈΘΗΝΑΊΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩ͂Ν
ΒΙΒΛΊΑ ΠΕΝΤΕΚΑΊΔΕΚΑ.

ATHENAEI

DIPNOSOPHISTARVM, HOC EST
arguté ſciteq́ in conuiuio diſſerentum. Lib. XV.

Quibus nunc quantum operæ ac diligentiæ adhibitum ſit, ſatis fidei erit, quòd nunquam antehac lector eo ſcriptore neq; integrius, neq; commodius, ſiue caſtigationem, ſiue fructuum ex illius ſcriptis perceptionem ſpectes, eſt uſus. In quam rationem deſcribi curauimus, Primum

ELENCHON titulorum, quo quid, quóue in libro pręcipuè diſputatur, facilè cognoſcitur. Deinde

CATALOGVM ſcriptorum, quos ipſe Athenæus citat: ubi innumera uetuſtatis monumenta leguntur.

SYLVVLAM ad hęc prouerbiorum ſingulari uenuſtate. Item

ANNOTATIONES in eundem, ex doctorum hominum lucubrationibus animaduerſas. Poſtremo

INDICES duos, Græcum alterum, alterum Latinum, quibus omnium rerum quæcunq; in his libris tractari ſolent, prompta tibi & expedita copia fiet.

ὀψίζω ποδί.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Quo ſegnius, eo perſeuerantius.

BASILEAE APVD IOANNEM Valderum
MENSE SEPTEMB. ANNO M. D. XXXV.

L. 6. E. 9.

 Vide Lampridiũ in Seuero 225.

DE Athenæo pauca apud ſcriptores inueni[redacted]Suidas ait fuiſſe Naucratiten, ac Marci tempore floruiſſe: quod ex eodem Volaterranus repetit. Preter opus hoc dipnoſophiſtarũ & uariũ & eruditum, ſcripſit & hiſtoriam περὶ τῶν ἐν Συρίᾳ βασιλευσάντων, cuius mentio fit lib. v. ubi Alexandri conuiuiũ deſcribitur. Priores duo libri dipnoſophiſtῶν non extant: quæ enim habemus, epitome tantum ſunt, ab Hermolao Byzantio nobis relicta, ſi credimus Volaterrano. Verum, quod pace tanti uiri dictum uolo, memoria lapſum hunc arbitror. Neq; enim in epitomen redactum Athenæum, Suidas meminit ab Hermolao grãmatico Byzantio, ſed Stephanum potius, qui ἐθνικὰ ſcripſit, quorũ epitome etiamnum extat, licet nequaquam integra. Fuerunt & alij duo Athenæi, alter ex Seleucia Ciliciæ, Auguſti tempore, peripateticus doctiſſimus: de quo nonnulla ex lib. xiiij. Strabonis, Volaterranus. Alter uero Attaleus medicus inſignis, ut eo nemo inter recentiores medicos, omnem adeò medicinæ rationem memoriæ prodidiſſe melius à Galeno referatur. Sæpe enim illius hic meminit, præcipue tamen libro ij. de cauſis Symptomatum, & libro de dementis. Hactenus de Athenæo.

[redacted]

candido lectori. S. P. D.

ANNIS ab hinc plus minus uiginti ex Aldi officina prodiȷt Athenæus, uerum quod res ipſa clamat, adeoq́ Muſuri etiam teſtatur ἐπιγραφὴ, multis in locis mutilus: id quod nequaquam Aldo de literis melioribus optime merito imputandum eſt, ſed exemplaribus potius adeò deprauatis, ut abſq́ temerè diuinandi licentia, caſtigatiorem dare nullus dum potuerit. Iſtud ſanè lector optime non eò præfari libuit, quòd nouam hanc Athenæi æditionem contentione forſan ambitioſore, uel æquare uel anteferre Aldinæ uelimus: uerum, ut quo cõſilio adducti, chalcographo ædendi huius ſcriptoris authores fuerimus, quidúe in eo à nobis elaboratum ſit, tute intelligas. Mouit equidem me imprimis tam præclari libri raritas. Perquam paucis enim in noſtra duntaxat Germania uiſus eſt, nedum lectus. Vt igitur philologię ſtudioſis tandē theſauro adeo precioſo, idq́ precio tolerabili potiri liceret, Ioannem Valderum chalcographum excitaui, σπεύδοντα καὶ αὐτόν. Neque enim grauatim id in ſe recepit, poſtquã ſemel optimis authoribus ædendis officinam ſuam cõſecrauit: quod præter Platonem elegantiſſimè excuſum, & alia non pauca ſatis teſtantur, breuiq́ Ptolemæi μεγάλη σύνταξις, & Plotinus, uterq́ in ſua lingua ædendi teſtabuntur. Cęterum in caſtigando Athenæo, ut quod res eſt, ingenuè fatear, præſtare minus licuit, atq́ initio ſperaueram. Quo enim accuratius deprauata ac mutila expendere cœpi, hoc minus conatui reſpondebat euentus. Atq́ ut diuinatrices coniecturæ non rarò uehementer adlubeſcerēt, ſumma tamen religio mihi fuit in authore tam inſigni Ariſtarchicã tyrannidẽ exercere: uel, ut modeſtius loquar, in alieno libro uideri plus æquo uelle ingenioſus: maximè cum tot ac tam uarios citat ſcriptores, ut horum plurimos, niſi ab Athenæo noſtro laudati fuiſſent, nemo mortalium natos nouiſſet. In ſpem equidem nonnullam erratis aliquãmultis medendi nos erexerat ſcriptũ exemplum, quod in Reuchlini uiri omnium ſæculorum memoria digni, bibliotheca latêre iactabant: uerum quum ſtudioſius quale nam ſit inquiro, idq́ ex fide digniſſimis & oculatis teſtibus, deprehendi iſtuc Aldino non abſimile eſſe, quod eædem ferè dictionum aut mutilationes, aut παραγωγαί, plus ſatis declarant: atq́ ut uerbo dicam, tale omnino eſſe fertur, ut Reuchlinus illud nunquã ſibi uſui fuiſſe diſertè ſit teſtatus. Cum igitur iſtud ipſum nihil operæpreciȷ allaturum ſatis hinc didiciſſem, à βιβλιοτάφοις, neſcio quibus, emendicare improbius, quicquid eſt, nolui. Itidem per omnia & altera ſpe, quæ ſeſe tum etiam commodum oſtendebat, fraudatus ſum. Cum enim forte fortuna in librum Pauli Iouiȷ de piſcibus Romanis inſcriptum incidiſſem, mentionẽ hunc ipſum facere offendi Sangę Romani poëtę familiaris ſui, cuius beneficio (ita enim ait) Latinũ Athenæum debemus. Ego, non quod in faba pueri ſe reperiſſe clamitãt, me nactũ arbitratus, ab iȷs qui ſubinde Romæ negotia ſua agunt, magnopere contendo, ut librum mihi comparent: ſperans ſcilicet non pa-

BIBLIOT. NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

rum multa ex Latini collatione probabiliter addiuinando caſtigari poſſe. Verum quo diutius expecto, hoc me uotis meis fruſtrari magis ſentio. Neque enim uſquã Romæ uenalem librum huiuſmodi ſanctè affirmant. Hęc uerò ideo commemorare libuit, candidè lector, ut uideas nulla mea culpa factum, quo minus ſarta ac tecta redderentur omnia in authore iſto. Ne tamen nihil egiſſe interea nos ſuſpiceris, aliquot mendarum centurias ſublatas iactare auſim: adhæc quoſcunque ex Ariſtotele, Platone, Xenophonte, Herodoto, alijs item, locos citat Athenæus, ad fidem authorum, unde ſunt deſumpti, nos emendaſſe. Idem factũ eſſe deprehendes, opinor, in locis nõ paucis, quos ex ueteribus, ut ſæpius, ita uerbis nonnihil mutatis ferè ſemper citat. Quantum moleſtiæ in indicibus, quos, ut uice commentarij ſtudioſis eſſent adiecimus, deuorandum nobis fuerit, tuum erit lector æquiſſime iudicare. Quia uerò iuxta ſententiam poëtæ tragici, μιᾶς χειρὸς ἀσθενὴς μάχη, ueritus ego cum tot monſtris cõgredi ſolus, in laboris participatum adiunxi mihi Chriſtianum Herlinum, iuuenem rara eruditione inſignem, cui quicquid eſt accuratius animaduerſum, magna ex parte acceptum referre te uelim. Studioſis hac in re pro uirili noſtra conſulere fuit animus: qui & noſtrã operam boni cõſulent forſan, poſtquã ipſis tanto frui theſauro adeoq; parabili nunc licet. Neq; uerò iniuria liber is theſaurus uideri nobis debet, ex quo tot uiri docti noſtra memoria, corollaria, rerum urbanarum commentarios, dialogos in Pauſaniã, lectiones antiquas, uarias hiſtorias, Aelianos ſuos, & quicquid ferè ſpecioſorum titulorum extat, magna ex parte locupletauerunt. Sed ne à cœnis doctorum hominum plenis uariarum & mirabilium ſcituq; digniſſimarum rerum te diutius remorer, Vale:

καὶ ὄναιο ἀφθόνως.

ALDVS PIVS MANVTIVS, IANO VYRTHESI PANNONIO S. P. D.

Qvantum gratuler tibi Iane, quantum Hungaris tuis, quantum ipſi Hungariæ, non facilè dixerim: quod tantum iam profeceris Græcis literis, nondum annum audiens Muſurum Cretenſem: idq; Venetijs, ut primus Græcas muſas Atticè loquentes breui relaturus in patriam uideare. Macte noua uirtute puer, ſic itur ad aſtra. Noſti ſuſcepiſſe te onus graue & Venetiarum & Muſuri: quorum alter te ſcientia augere poteſt: altera exemplis. Noſti illud Homeri μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι, πρηκτῆρά τε ἔργων. Noſti quàm excitet te ad uirtutem Thomas Cardinalis & legatus à latere D. N. ac Strigonienſis Archiepiſcopus maximè uenerandus, auunculus tuus, qui illud Aeneæ ad Aſcanium tibi dicere uerè poteſt, Diſce puer uirtutem ex me uerumq; laborem. Noſti quàm excitet te & Philippus Cyulanus à ſecretis regis, homo grauiſſimus atq; optimus: qui dum ſumma fide & integritate oratorem agis apud Venetos, te, quoties ad eum officij gratia ſalutatum uadis, id quod ſæpe facis, aſſiduè monet inquiens: Iane, pauci quos æquus amauit Iuppiter, aut ardens euexit ad æthera uirtus. cura precor, ut ſis unus ex paucis, & auunculi Cardinalis ſimillimus. Perge fili ut cœpiſti, & id genus alia plena patriæ dilectionis. Noſti præterea quàm excitet te Ianus ille Quinqueeccleſienſis ſpiſcopus, gloria & decus ingens Pannoniæ (nam & tibi nomen eſt Iano) in cuius ſepulchro elegans illud diſtichon legitur:

Hic ſitus eſt Ianus, patrium qui primus ad Iſtrum
Duxit laurigeras ex Helicone deas.

Retulit uir ille nunquam ſatis laudatus in patriam primus Latinas muſas: tu & Latinas & Atticas Muſuro doctore relaturus uideris. Neque enim dubito, quin quæ glorioſe cœpiſti, ſis perfecturus: tum quia bene cœpiſti, dimidium facti qui cœpit, habet: ἀρχὴ γὰρ ἥμισυ παντός, tum etiam, quia iam plurimum profeciſti. Quamobrem impulſus ego acri ingenio, frequenti ſtudio, miro amore erga bonas literas, ſanctiſſimis moribus tuis, hoſce Athenæi libros de cœnis doctorum hominum, plenos uariarum & mirabilium, ſcituq; digniſſimarum rerum, ſub tuo nomine exire uolui ex ædibus noſtris in manus ſtudioſorum, quo ſias alacrior ad ſacra ſtudia literarum. Hi enim libri præter uariam ac miram rerum, quas continent, cognitionem: ut piſcium, herbarum, arborum, & aliorum penè innumerabilium, iuuabunt te, & ſtudioſos cæteros corrigẽdis alijs libris, ex plurimis, quos citat, authoribus. Cuius rei facere fidem poteſt locus apud Theophraſtum de hiſtoria plantarum libro quarto, ubi de malis Medicis, ac Perſicis tractat: qui cum ſit mutilatus & corruptus, & in eo libro, quem è Græco in Latinum non minus eleganter quàm doctè traduxit Theodorus Gaza, & in eo, qui Græcè cura noſtra habetur impreſſus, facilè ex eo corrigi poteſt, quod in tertio libro δειπνοσοφιστῶν citat Athenæus. In Græco enim impreſſo, & in traducto per Theodorum, poſt καὶ χειμῶνα deeſt, ἐπὶ τοῦ δένδρου: & poſt ἀφάρκην, deeſt καὶ κομάρῳ. Eſt enim ἀφάρκη abſq; ν, potulaca arbor abſq; r. ἀνδράχνη autem cum ν, portulaca herba cum r, id quod & Plinius teſtatur. & poſt εὔοσμον δὲ πάνυ, deeſt καὶ αὐτό. Item poſt πεπωκὼς θανάσιμον φάρμακον, deeſt, δοθὲν ἐν οἴνῳ, διακόπτει τὴν κοιλίαν, καὶ ἐξάγει τὸ φάρμακον. Præterea illud in impreſſo ὅταν ᾖ ἁδρὸν * τι διαφυτεύονται, Legendum eſt ὅταν δ' ἁδρὸν ᾖ, διαφυτεύονται, abſq; aſteriſco. Deeſſe autem ἐπὶ τοῦ δένδρου, & δοθὲν δὲ ἐν οἴνῳ διακόπτει τὴν κοιλίαν, καὶ ἐξάγει τὸ φάρμακον, confirmatur ex Vergilij uerſibus in ſecundo Georgicõn:

Media fert triſtes ſuccos, tardumq; ſaporem
Felicis mali, quo non præſentius ullum,
Pocula ſiquando ſæuæ infecere nouercæ,
Miſcueruntq; herbas, & non innoxia uerba,
Auxilium uenit, & membris agit atra uenena.
Ipſa ingens arbor faciemq; ſimillima lauro,
Et ſi non alium latè iactaret odorem,
Laurus erat: folia haud ullis labentia uentis:
Flos apprima tenax, animas, & olentia Medi
Ora fouent illo, & ſenibus medicantur anhelis.

Totum enim accepiſſe uidetur ex Theophraſto. Hanc arborem Athenæus probat eſſe citriũ multis rationibus, & addit quomodo in Media primum inuentum ſit: pomo eius arboris uenena exagi è membris: nec obeſſe ea quicquam poſſe ijs qui comederint citrium. Hæc diximus uerboſius, ut cognoſceres quàm utiles futuri ſint tibi, & cæteris ſtudioſis hi Athenæi libri, quos Muſurus noſter ſic accuratè recenſuit collatos & cum multis exemplaribus, & cum epitomate, ut infinitis penè in locis eos emendauerit, carminaq;, quæ ueluti proſa in alijs legebantur, in ſua metra reſtituerit. Adde quod primus, & ſecundus liber, qui in alijs deerant, ex epitomate additi ſunt cum bona parte tertij libri: erat enim hic ſine capite, quo factum eſt, ut ijdem ferè hi exiſtimari poſſint, qui erant integri, quoniam ea eſt materia, ut non multa ſubtrahi ex eis potuerint. Habes igitur integros Athenæi libros. Dabuntur, ut ſpero, & alij, qui deſiderantur authores uel breui: faueat deus. Quamobrem omnia tibi abunde erunt, ut muſas Atticas in patriam tuam glorioſus referas. Vale. Venetijs.

Menſe Auguſto. Anno M. D. XIIII.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

ELENCHVS TITVLORVM, quo quaſi præcipua ſingulorum librorũ capita continentur. Eſt autem prior numerus paginæ, alter verſuum.

Δ Αἰζυμόνων κατάλογος. 1.9
ἐγκώμιον τοῦ ἱστάτορος. 1. 46
Βιβλιοθῆκαι διαφόρων. 2. 9
δημοθηνία. 2. 22
Βοῦς ἐμπεδοκλέους. 2. 28
σιχίδια ἐντριπισμένα. 2.37
ἀρχεστράτου γαστρονομία. 2. 53
δείπνων ἀναγραφεῖς. 3. 9
ὀψοφαγικά. 3. 14
φιλοξένου καὶ πυθίλλου τενθεία. 3.23
φιλοξένου τενθεία ἐπὶ ἀπικίου. 4.10
ἀριστοξένου θριδακίναι. 4.19
νικομήδους ἀφύαι. 4. 24
ἄκλητοι. 4.34
ἀσύμβολοι. 4. 45
μονοφάγοι. 4. 51
ἡρώων τῶν καθ' ὅμηρον δίαιτα. 4.52
πράμνειος. 5. 36
ἡρώων τοῦ ὁμήρου δίαιτα. 5. 50
τροφαὶ ἡρώων τῶν παρ' ὁμήρῳ καὶ τῶν μεταγενεστέρων. 6. 12
τράπεζαι παρακείμεναι. 6.30
δαιτύσιον ὁμήρου. 6. 44
ἁλιεῖς ὁμήρου. 7. 5
ἁλιευτικὰ συγγράμματα. 7.10
ὀππιανός. 7. 12
ὁμηρικοῦ συμποσίου θεωρία. 7.14
ἀοιδὸς ὁμήρου. 7. 31
σφαιριστική. 7. 45
ὀρχησταὶ ξενοφῶντος. 8. 18
πάλιν θεωρία τῶν ὁμηρικῶν συμποσίων. 8. 30
φαιάκων τρυφή. 8. 41
μνηστήρων πολυτέλεια τῶν παρ' ὁμήρῳ. 8. 45
ποιηταὶ ἀνάγοντες τὰ καθ' αὑτούς, εἰς τὰ ἡρωϊκά. 9. 8
κατακλίνεσθαι ἐν συμποσίοις 9.23
αὐτοδιακονία. 9. 30
βαλανεῖα. 9. 34
ὀχευτικαὶ δυνάμεις. 9. 42
μύρα. 9. 47
στέφανος. 9. 49
βάναυσοι τιμώμενοι. 10. 5
ὡς αὐληταὶ τιμώμενοι. 10. 14
πλάνοι. 10. 15
θαυματοποιοί. 10. 20
ῥώμη ἐπὶ τοῦ μὴ τοῦ οἰκουμένης. 10.33
ὀρχήσεις. 10. 39
πυλάδης. 10. 45 (11. 3
θεοφράστου σχήματα διδάσκοντος.
εὐρύθμους ἀμπέχεσθαι. 11. 13
ὄρχησις. 11. 19
μουσεῖον. 11. 42
διόνυσος ἰατρός. 11. 7
πίνειν. 11. 53
ἀναπίπτειν. 12. 5
ἀνακεῖσθαι. 12. 8
κατακεῖσθαι. 12. 11
πάσασθαι. 12. 20
ἡρώων ὁμηρικῶν κινηγεσία. 12.32
λοῦζα. 12. 34
ἀκρόδρυα. 12. 47
ἥρωες ὁμηρικοὶ ἰχθῦς τε καὶ ὄρνιθας θηρεύοντες. 13. 2
οἶνος παλαιός καὶ διαφόρων χρωμάτων. 13.20
διόνυσος καταφυγὼν εἰς θάλασσαν. 13. 28
οἶνοι ἰταλικοί. 13. 34
ἑκάστης πόλεως ἰδιώματα. 14.14
ἑκάστης ἰδιώματα χώρας. 14. 31
βασιλεῖς περσῶν πόλεις δωρούμενοι. 15. 26
οἶνος πράμνιος. 15. 37
οἶνος ἰκάριος. 15. 36
οἶνος ἀκάνθιος. 15. 49
οἶνος βίβλινος. 16.3
τρίμμα. 16. 24
οἶνοι ἄλλοι τε καὶ ἀνθοσμίας. 16.31
οἴνων ἰδιώματα. 16. 37
οἶνος τεθαλασσωμένος. 16. 50
οἶνος πρὸς τοῖς ἄλλοις. 17. 1
οἶνος χῖος καὶ μαρεώτης. 17.4. καὶ 6
οἶνος ταινιωτικός. 17. 22
οἶνος αἰγύπτιος. 17.25
ἐστυδάμας. 17. 30
οἴνου εὕρεσις. 17. 31
οἶνος κρίθινος. 17. 37
κράμβη ἀμέθυστος. 17.41

LIBRO II.

περὶ οἴνου. 18. 3
οἴνου φύσις. 18. 16
οἰκία τριήρης. 18. 54
οἶνος καὶ ἀλήθεια. 19. 14
τρίποδες. 19. 16
διόνυσος ὀρθός. 19. 29
ἄκρατον διὸς σωτῆρος 19. 35
νέκταρ. 19. 45
ἀμβροσία. 19.48
κωμῳδίας εὕρεσις. 20. 16
ἐτυμολογία θοίνης, θαλείας, μέθης. 20. 23
τέλος. 20. 27
ὕδατα. 20. 35
ὕδατος μετάκερας. 20. 54
ὕδωρ σῶμα ποταμοῦ. 21. 47
ὑδροπόται. 22.4
ἰβήρων μικρολογία. 22. 20
λασύρτας ἄποτος. 22. 38
χοάσπεος βασιλικὸν ὕδωρ καὶ νείλου. 22. 44
μελάμπους εὗρε κρᾶσιν οἴνου. 23. 2
ὑδάτων χρῆσις. 23. 6
τίνα τῶν ὑδάτων ἄριστα. 23. 20
ὑδάτων τρόφιμα. 23. 6
μέλιτος χρῆσις. 23. 42
μονοσιτῶν. 24. 2
νωγαλεύματα. 24. 5
ὀνομακλήτωρ. 24. 12
κλίναι. 24. 14
ποικίλα στρώματα. 24.18
στρῶται καὶ ἔντιμος ὁ κλίνας παρὰ βασιλεῖ τῶν περσῶν τιμώμενος. 24. 28
τρίποδες αἱ τράπεζαι. 24.14
δαμασκηνὰ τὰ καὶ κοκκύμηλα ἢ βράβυλα. 25. 4
κεράσια χαμαικέρασα 25. 32
μιμαίκυλα. 25.6
κεράσια. 25. 45
συκάμινα. 25. 50
μόρα. 26. 4
ἐπιδημίαι πολιαγρικῶν. 26.18
κάρυα. 26. 28
ἀμυγδάλαι. 26. 22
πικρὰ ἀμύγδαλα νηφάλια. 26. 34
ἀμυγδαλῆς τόνος. 26. 40
ποντικὰ κάρυα. 26. 49
ἡρακλεωτικά. 27.6
περσικά. 27. 8
καρύων διαφόρων ἀρωγὴ καὶ κακία. 27. 12
ἐρέβινθοι. 27. 6
θέρμοι. 27. 53
φάσηλοι. 28.18
ἐλάαι. 28. 20
ῥαφανίδες. 28. 34
κῶνοι. 28. 50

ὀστρακίδες. 28. 51
ὠά. 29. 5
πῶς ἕψειν δεῖ ὠά. 29. 11
μολιονίδαι. 29. 17
πρόπομα. 29. 24
μαλάχαι. 29. 31
ἅλιμος. 29. 41
κολοκύντη. 29. 42
σικύα. 29. 43
φιλοσόφων ζητήσεις χλευαζόμεναι. 29. 7
μύκαι. 30. 25
κηφισόδωρος κατ' ἀριστοτέλους βιβλία τέσσαρα. 30. 34
μύκητες. 30. 37
θανατηφόροι μύκητες. 30. 40
σία. 30. 52
ὕδνα. 31. 6
ὑδνόφυλλον. 31. 11
ἀκαλήφη. 31. 12
ἀσπάραγοι. 31. 14
ὅρμινος. 31. 40
κοχλίαι. 31. 44
βολβοί. 32. 3
κίχλαι. 32. 37
ἐπικιχλίδες ὁμήρου. 32. 46
συκαλίδες. 32. 47
σπίνοι. 32. 52
κόψιχοι καὶ ὀρνίθια. 33. 3
ἐγκέφαλος. 33. 10
πέπερι. 33. 27
ἔλαιον. 33. 38
γάρος. 33. 48
ὄξος. 33. 51
ἀρτύματα. 34. 9
κύμινον. 34. 6
πέπων. 34. 21
θρίδαξ. 34. 35
κινάρα. 35. 15
κυνόσβατος. 35. 25
κάκτος. 35. 30
κάρδυον. 35. 36
ἐγκέφαλος φοίνικος. 36. 1

LIB. III.

κιβώρια κολοκάσια. 36. 3
θεήλατος ὑδάτων καὶ φυτῶν ὄλεθρος διὰ φαυλίαν τῶν κεκτημένων. 36. 38
σικυοί. 37. 5
σῦκα. 37. 21
μῆλα. 40. 33
ὄστρεα. 43. 15
μαργαρίτης. 47. 18
ἑφθοπώλιον. 48. 5
ὀνοματοθήρας. 49. 46
μήτρα. 51. 3
ἐπικύρτα. 51. 42
μαλακόστρακα. 53. 20
ταγηνιστά. 54. 6
ἄρτοι. 54. 10
ταρίχη. 58. 6
ποτόν. 61. 38
χόνδρος. 63. 31

LIB. IIII.

καρανοῦ δεῖπνον. 64. 32
δεῖπνον κότυος. 65. 53
δεῖπνον ἀττικόν. 66. 23
διαφόρων συμπόσια. 66. 33
ἀκροαματικά. 66. 49
ὄρχησις συμποτῶν. 67. 21
παρῳδία. 67. 34
λακεδαιμονίων δίαιτα. 69. 11
λακεδαιμονίων καρνεῖα. 71. 8
δίαιτα λακεδαιμονίων. 71. 13
κρητῶν δίαιτα. 71. 47
περσῶν δίαιτα. 72. 18
δεῖπνον φιλοξένου. 74. 1
κλεοπάτρας δεῖπνον. 74. 27
ἀρκαδικὸν δεῖπνον. 75. 5
ναυκρατιτῶν δεῖπνον. 75. 26
καὶ αἰγυπτίων. 75. 44
καὶ γαλατῶν. 76. 5
θρᾳκῶν. 76. 5
κελτῶν. 76. 38
πάρθων. 77. 15
ῥωμαίων. 77. 29
γερμανῶν. 77. 40
μονομαχία καὶ ὄρχησις. 77. 52
βρόχος. 78. 42
κυνικὸν δεῖπνον. 79. 3
φακῆ. 79. 13
πυθαγόρειος δίαιτα. 79. 35
φιλαργυρίας διαβολή. 80. 31
δίαιτα πυθαγόρειος. 81. 27
διασυρτικὰ φιλοσόφων. 81. 40
ἡδυλόγοι καὶ ἄσωτοι. 83. 17
μαγειρικὰ σκεύη. 85. 29
ἡδύσματα. 85. 47
τραπεζοποιοί. 86. 8
δήλιοι μάγειροι. 87. 12
δελφοὶ καρυκοποιοί. 87. 28
ὄργανα μουσικά. 87. 44
περὶ τοῦ, αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε. 89. 26
μενέλαος οὐ μαλακός. 89. 45
κοσμιότης ὁμηρικοῦ δαιτυμόνος. 90. 7
συμπόσιον ὁμηρικοῦ μενελάου. 90. 51
μουσικὴ ἀλεξανδρέων. 92. 22
σπουδὴ τῶν παλαιῶν περὶ τῆς μουσικῆς. 92. 45

LIB. V.

παλαιοὶ συνδειπνοῦντες. 93. 27
συμπόσιον ὁμηρικὸν καὶ πλατωνικόν. 93. 45
ξενοφῶντος συμπόσιον. 94. 26
αὐλή. 95. 9
αἰγύπτιον συμπόσιον. 96. 19
πλάτωνος καὶ ὁμήρου συμπόσιον. 96. 24
ἀντίοχος ὁ ἐπιμανής. 97. 12
ἀντιόχου πομπεία. 97. 40
φιλαδέλφου πομπή. 98. 31
φιλαδέλφου πλοῦτος. 102. 30
φιλοπάτορος ναῦς. 102. 38
ἱέρωνος ναῦς. 104. 9
ἀντιγόνου τριήρης. 105. 49
ἐγγυθήκη. 106. 8
ἀντιόχου συμπόσιον. 106. 19
ἀλεξάνδρου συμπόσιον. 106. 33
φιλόσοφος τυραννήσας. 106. 51
ἀθηνίων. 107. 3
ἀπελλικῶν. 108. 29
σωκράτους ψευδοστρατεῖαι. 108. 53
ξενοφῶν περὶ τοὺς χρόνους ἁμαρτάνων. 109. 31
πλάτων περὶ τοὺς χρόνους ἁμαρτάνων. 110. 2
σωκράτης. 110. 39
φιλόσοφοι κακήγοροι. 111. 18
φιλόσοφοι μεμψίμοιροι. 111. 43
γοργών. 111. 51
ὀπισθόνομοι βοῦς κατὰ γραμματικῶν. 112. 12

LIB. VI

τραγῳδία 112. 34
ἀποδοῦναι καὶ δοῦναι. 113. 3

ἰχθυοπῶλαι. 113. 21
τήγανον. 115. 22
ἀργυρώματα. 116. 3
σπάνις χρυσοῦ. 116. 34
γάλαται βρέννου. 118. 9
παράσιτος. 118. 18
κόλακες. 124. 38
φιλοκόλακες. 130. 38
φιλογέλωτες. 131. 19
ἀλαζών. 131. 38
δοῦλοι. 131. 48
ἀγαθὰ αὐτόματα. 134. 50
κωμικὸς πένων. 136. 8
δούλων πλῆθος. 136. 35
ῥωμαίων ἐγκώμιον. 137. 23

LIB. VII.

φαγήσια. 138. 41
λαγυνοφορία. 139. 2
ἔλλοι. 139. 38
ἀμίαι. 139. 44
ἀρχέστρατος. 140. 2
ἀδονικοί. 140. 19
παντέλης μῦθος. 141. 26
ἀλφησταί. 141. 42
ἀνθίας. 141. 49
πομπίλος. 142. 18
ἱερὸς ἰχθύς. 142. 44
ἀφύαι. 143. 9
ἄχαρνος. 143. 44
βῶκες. 144. 7
βεμβράδες. 144. 18
βελόνη. 144. 35
βούγλωσσος. 144. 38
γόγγροι. 144. 42
ζεὺς μενεκράτης. 145. 6
θεμίσων ἡρακλῆς. 145. 31
μαγείρων ἀλαζονεία. 145. 36
γόγγρος. 147. 16
γαλεός. 147. 28
γλαῦκος. 147. 50
γλαῦκος ὁ δαίμων. 148. 17
γναφεύς. 148. 50
ἐγχέλεις. 148. 52
πέριχοι θυόμενοι. 149. 8
ἔλλοψ. 150. 25
ἐρυθρῖνος. 150. 29
ἐγκρασίχολοι. 150. 31
ἑψητός. 150. 34
ἥπατος. 150. 45
λεβίας. αὐτόθι.
ἠλακατῆνες. 150. 49
θύννος. 150. 52
θυννίς. 151. 44
ἵππουροι. 152. 12
ἵππος. 152. 19
ἰουλίδες. 152. 24
κίχλαι. 152. 29.
κόσσυφοι. 152. 30
κάπρος. 152. 40
κρέμυς. αὐτόθι.
κίθαρος. 152. 48
κορδύλος. 153. 5
κάμμαροι. 153. 8
καρχαρίαι. 153. 10
κεστρεύς. 153. 13
κορακῖνος. 154. 12
κυπρινός. 154. 28
κωβιοί. 154. 30
κόκκυγες. 154. 45
κύων. 154. 50
καρχαρίας. αὐτόθι.
λάβρακες. 155. 14
λάτος. 155. 40
λειόβατος. 155. 51
ῥίνη. αὐτόθι
μύραιναι. 155. 52
μύρος. 156. 14
μαινίδες. 156. 21
μελάνουρος 156. 30
μελανδρύϊνος. 156. 35
μορμύρος. 156. 36
νάρκη. 156. 45
ξιφίας. 157. 8
ὀρφώς. 157. 15
ὄρκυνος. 157. 28
ὄνος καὶ ὀνίσκος. 157. 35
πολύπους. 157. 44
πάγουροι. 159. 17
πηλαμίς. 159. 19
πέρκαι. 159. 23
ῥαφίδες. 159. 30
ῥίνη. 159. 33
σκάρος. 159. 37
σπάρος. 159. 51
σκορπίος. 160. 2
σκόμβρος. 160. 15
σαργοί. 160. 18
σάλπη. 160. 29
συνόδοντες καὶ συναγρίς. 160. 44
σαῦρος 160. 50
σκεπινός. 161. 5
σκίαινα. 161. 6
συναγρίδες. 161. 9
σφύραιναι. 161. 10
σηπία. 161. 19
τρίγλη. 161. 49
ταινίαι. 162. 34
τράχουροι. 162. 39
ταυλωπίας. 162. 40
τευθίς. 162. 43
τεῦθος. 162. 47
ὗς. 163. 3
ὕκαι. 163. 12
φάγροι. 163. 20
χάνναι. 163. 33
χρόμις. 163. 36
χρύσοφρυς. 163. 39
χαλκίδες. 163. 46
ψῆτται. 164. 33

LIB. VIII.

ἰχθύων ἰδιότητες τινῶν. 165. 20
ὑετὸς ἰχθύων. 166. 16
νέμεσις ἑλένης μήτηρ. 167. 3
βριζώ. 167. 24
φιλαινίς. 167. 29
ἀρχέστρατος. 167. 37
ἀπολαυστικὰ παραγγέλματα. 167. 45
δωρίων. 168. 25
λάσος. 168. 49
φιλίχθυς. 169. 6
ὀψοφάγοι. 169. 41
στρατονίκου εὐτραπελία. 173. 17
ἀποφθέγματα στρατονίκου. 173. 50
ἀριστοτέλους περιεργία. 175. 39
ἰχθύων ἰατρικά. 177. 5
κορωνισταί. 178. 29
χελιδονίζειν. 178. 41
ἰχθυομαντεῖαι. 178. 40
βαλλισμός. 180. 36
εἰλαπίναι. 180. 52
θεοὶ παρόντες εὐωχουμένοις. 181. 20
ἐπιδόσιμα. 181. 53
ἀπὸ σπυρίδος δεῖπνον. 182. 7
συναγώγιμα. 182. 12
συμβολαί. 182. 17

LIB. IX.

τακερόν. 182. 31
νάπυ. 182. 32
κωλῆ. 183. 30
γογγυλίς. 183. 40
βουνιάς. 183. 46
κράμβη. 184. 7
σεῦτλα. 184. 39
σταφυλῖνος. 184. 64

κεφαλωτόν.

κεφαλωτόν. 185. 9
κολοκύντη. 185. 22
ὄρνις. 185. 42
ἀναξανδρίδης. 186. 11
δέλφαξ. 186. 28.
πεταλίδες σύες. 187. 9
λαρινοὶ βόες. 187. 13
πολυμάθεια μαγείρων. 187. 24
ἑπτὰ σοφοὶ μαγειρικῆς. 188. 39
παραφέρειν. 189. 2
γεύματα. 189. 3
χοῖρος ἡμίεφθος. 189. 13
ἐξαίρεσις. 189. 22
μάγειρος πλατωνικός, ἢ ἀρχαιολεξία μαγείρου. 189. 36
χῆνες σιτευτοί. 190. 29
ἡμικραίραι. 190. 41
κριοκάκκαβος. 190. 43
ἀνάβραστα. 190. 47
ὄρχεις. 190. 48
ὀξάλμη. 191. 5
ὀψάριον. 191. 14
ἔμψυχα ἐσθίειν. 191. 30
ὀλβιογάστωρ. 191. 37
φασιανικοί. 191 16
φασιανός. 191. 46
ἀτταγᾶς. 192. 15
πορφυρίων. 192. 27
πορφυρίς. 192. 37
πέρδιξ. 192. 42
ὠτίδες. 191. 18
σκῶπες. 194. 5
ἀλεκτρυών. 194. 20
στρουθός. 194. 26
ὄρτυγες. 194. 35
χήνια. 149. 18
κύκνος. 195. 22
φάτται. 195. 15
περιστεραί. 195. 36
νῆτται. 196. 24
κολυμβίς. 196. 27
γαλαθηνά. 196. 45
δορκάς. 197. 6
ταώς. 197. 9
τέτραξ. 197. 43
ψύαι. 198. 11
οὖθαρ. 198. 18
ὑπογάστριον. 198. 20
λαγώς. 198. 23
κούνικλος. 199. 3
χελιδόνιαι λαγωοί. 199. 8
καλυδώνιος σῦς. 199. 12
σύαγρος. 199. 19
σύατρος 199. 21
ἀχέλωος. 199. 38
ἔριφος. 199. 43
ῥοδωνία λοπάς. 200. 24
μαγειρικὰ παραγγέλματα. 200. 26
ῥοδωνία λοπάς. 201. 21
ἡγήμων παρῳδός. 201. 37
τηλεμάχου χύτρα. 202. 8
χειρόνιπτρα. 202. 28
ἀπόνιμμα. 203. 9
χειρόμακτρον. 203. 16
ὠμόλινον. αὐτόθι.
ἡρακλέα παῖς ξένας. 203. 34

LIB. X.

ἀθληταὶ πολυφάγοι. 203. 48
διαβολὴ ἀθλητῶν. 204. 41
βοιωτοὶ πολυφάγοι. 206. 29
θετταλοὶ πολυφάγοι. 206. 53
αὐτάρκεια πυθαγόρου. 207. 10
δεῖπνα διαφόρων. 207. 15
μενεδήμου συμπόσιον. 207. 34
ἀρκεσιλαείου δείπνου εὐθυμία. 207. 50
μάχιμα δεῖπνα. 208. 6
γαστρὸς πέρι διαβολή. 208. 19
δεδείπναμεν. 209. 1
ζωρότερον. 209. 20
κύαθος. 209. 33
ἀκρατέστερον. 209. 42
οἰνοχόοι εὐγενεῖς. 209. 47
κρᾶσις οἴνου. 210. 10
σκυθικὴ πόσις. 210. 51
κοτταβίζειν. 211. 10
οἰνοποσία. 211. 24
οἶνος μεθύσκων. 211. 31
ἀλκαῖος φίλοινος. 211. 46
ὑδροποτεῖν. 211. 50
οἴνου κρᾶσις. 212. 36
ὅσα πλάτων περὶ οἴνου. 213. 11
οἶνος ἠλφιτωμένος. 213. 20
λακεδαιμονίων προπόσεις. 213. 29
νέστορος φιλοποσία. 213. 45
δειψῶ. 214. 6
ἀλεξάνδρου πολυποσία. 214. 13
μέθυσοι ἀναφρόδιτοι. 214. 37
φιλίππου φιλοποσία. 214. 42
φιλοπῶται. 215. 3
χόες ἑορτή. 215. 48
διονύσιος ἡρακλεώτης. 215. 9
ἀντίοχος φιλοπότης. 216. 51
πολυπόται βασιλεῖς. 217. 22
ῥωμαίων καὶ ἰταλῶν γυναῖκες νήφουσαι. 217. 43
γυναῖκες φιλοπότριαι. 218. 5
φίλοινα ἔθνη. 218. 26
μέθη μητρόπολις τῶν δεινῶν. 219. 10
οἶνος ἀφροδίτης γάλα. 219. 17
κυβεία ῥοδίων περὶ γυναικῶν. 219. 48
ἀνθέας εὑρέτης ποιήσεως τῆς διὰ συνθέτων καὶ ἀσωπόδωρος. 219. 52
πάροινος. 220. 6
ἀρρυθμοπότας. 220. 14
ποτικός. 220. 17
τὸ μεθύειν τὰς ὄψεις πλανᾶν. αὐτόθι.
πῖθι. 220. 27
πίομαι. 220. 35
ἐπίσιος. 220. 41
τὸ πῖνον. 220. 46
βρύτον. 220. 49
διόνυσος. 221. 5
γρίφοι. 221. 18
ζημία τοῖς ἀξυνέτοις τῶν γρίφων. 226. 5

LIB. XI

περὶ ἐκπωμάτων. 227. 5
ποτήρια. 227. 13
παλαιῶν τὰ ἐκπώματα μικρά. 227. 52
κυλικραῖες. 228. 8
κύλικες. 228. 15
κάδμου μνῆμα, αὐτόθι.
ξενοφάνους συμποτικά, καὶ ἀνακρέοντος καὶ ἴωνος. 228. 44
τρόποι πόσεων διάφοροι. 228. 52
κεράμια. 229. 6
ῥοδιακαὶ χυτρίδες. 229. 11
διάφοροι μανίαι. 229. 19
διονυσιάζοντες. 229. 26
διατί νύμφαι τροφοὶ διονύσου. 229. 26
πολλῶν κτήσεις ἐκπωμάτων. 229. 43
γραμματικὸν ἔκπωμα. 230. 23
ο καὶ υ χρῆσις. 230. 27
γυάλα. 230. 39
δεῖνος. 230. 43
δέπαστρον. 231. 2
δακτυλωτόν. 231. 8
ἐλέφας. 231. 23
ἔφεβος. 231. 28
ἡδυποτίς. 231. 32
ἥλιος διὰ ποτηρίου κομιζόμενος

εἰς τὴν Λύσιν. 231.43
ἠβαίνιον. 232.11
ἡμίτομος. 232.12
θηρίκλειος. 232.13
ἴσθμιον. 233.9
κάδος. 233.10
καδίσκος. 233.20
κάνθαρος. 233.6
καρχήσιον. 233.53
κάλπιον. 234.18
κελέβη. 234.19
κέρας. 234.34
κισσύβιον. 235.7
κυμβίον. 235.25
κιβώριον. 245.27
κόνδυ. 235.30
κονώνιος. 235.38
κότυλος. 235.40
κοτύλη. 235.51
ἡμίνα. 236.14
κοτταβίς. 236.22
κρατάνιον. 236.34
κρουνεῖα. 236.41
κυαθίς 236.42
κύλιξ. 236.43
κυλικηγορεῖν. 236.46
κυλιχνίδες. 237.8
κύπελλον. 237.51
κύμβη. 238.8
κώθων. 238.10
λαβρωνία. 238.44
λάκαιναι. 238.53
λεπαστή. 239.3
λοιβάσιον. 239.27
σπονδεῖον. 239.8
λέσβιον. 239.29
λουτήριον. 239.33
λυκιουργεῖς. 239.34
μέλη. 239.47
μετάνιπτρον. 239.49
μαστός 240.5
μαθαλλίς. 240.6
μάνης. 240.8
νεστορίς. 240.19
σωσίβιος ὁ λυτικός. 243.10
ὅλμος. 243.31
ὀξύβαφον. 243.33
οἰνιστηρία. 243.48
ὄνυξ. 243.50
παναθηναϊκά. 243.53
πρόαρον. 244.1
πελίκη. 244.2
πέλλα. 244.11
πεντάπλοα. 244.21
πετάχνον. 244.26
πλημοχόη. 244.27
πρίστις. 244.33
προχύτης. 244.34
προυσίας. 244.41
ῥέοντα. 244.43
ῥυσίς. 244.46
ῥοδιάς. 244.47
ῥυτόν. 244.50
σαννάκρα. 245.17
σελευκίς. 245.19
σκύφος. 245.23
σκύπφος. 245.26
προπίνειν. 245.33
λάγυνος. 245.52
σκύφοι Βοιωτικοί. 245.16
σκύθος. 246.26
τηβαίτας. 246.31
τραγέλαφος. 246.36
τριήρης. 264.41
ὑσιακόν. 246.42
φιάλη ἀμφίθετος. 246.43
βαλανειόμφαλοι. 247.7
ἀργυρίς. 247.20
χρυσίς. αὐτόθι.
ψυκτήρ. 247.29
ὠδός. 248.1
ὠοσκύφια. 248.5
ὠόν. 248.8
κύκλῳ πίνειν. 248.13
κρατηρίζειν. 248.17
ξενοφῶν καὶ πλάτων φιλονείκως ἔχοντες πρὸς ἀλλήλους. 248.32.
ἀλεξάμενος εὑρετὴς διαλόγων. 248.49
πλάτωνος κακολογία. 248.53
πλάτων πρὸς ἅπαντας δυσμενής. 249.17.
πλάτωνος κακοήθεια πρὸς πάντας. 249.50
πλάτων ἦν πρὸς τοὺς σωκρατικοὺς καὶ φιλόδοξος. 250.10
κατὰ πλάτωνος. 250.19
πλάτωνος μαθηταὶ τυραννικοί. 250.42.
πλατωνικῶν διασυρτικά. 251.9

LIB. XII.

ἡδονή. 251.29.
καθ' ἡδονῆς. 251.42
ὑπὲρ ἡδονῆς. 252.15
ἡρακλῆς φιλήδονος. 252.34
περσῶν τρυφή. 253.10
περσῶν βασιλέως τρυφή. 253.11
δαρείου τρυφή. 253.30
ἀλεξάνδρου τρυφή. 253.38
λυδῶν τρυφή. 254.8
ὀμφάλη. 254.19
μίδας. 254.27
συγγραφεῖς ὀψαρτυτικῶν. 254.32
καρύκη. αὐτόθι.
κάνδαυλος. 354.36
Βασιλεὺς τῶν λιβανοφόρων. 255.1
τυῤῥηνῶν ἡδυπάθεια. 255.10
σικελῶν καὶ συβαριτῶν τρυφή. 255.36
μασανιώτου φιλοεργία. 256.1
ἵπποι ὀρχούμενοι πρὸς αὐλὸν παρὰ τάξιν. 156.45
συρακουσίων νόμος καὶ συβαριτῶν τρυφή. 257.13
συβαριτῶν ὄλεθρος. 257.27
κροτωνιατῶν τρυφή. 257.39
καὶ ταραντίνων. 257.53
ἰαπύγων τρυφὴ καὶ ἀπώλεια. 257. (12
μασσαλιωτῶν τρυφή. 258.23
καὶ σειριτῶν. 258.25
καὶ μιλησίων. 258.36
σκυθῶν ὕβρις καὶ ἧσις. 258.51
ἀποσκυθίσαι. 259.12
ἀβυδηνῶν τρυφὴ καὶ ἐφεσίων. 259.14
σαμίων. 259.36.
κολοφωνίων. 259.45
ἰώνων. 260.5
Βυζαντίων. 260.9
χαλκηδονίων. αὐτόθι.
θετταλῶν. 260.8
φαρσαλίων. 260.21
αἰτωλῶν. 260.25
συρακουσίων. 260.28
ἀρυκανδέων. 260.45
ζακυνθίων. 260.48
καπυησίων. 260.50
κουρήτων. 260.4
κυμαίων. 261.9
νινύα. 261.14
σαρδαναπάλλου. 261.15
σαγάριος. 262.5
ἀνναρου. 262.9
νίνου. 262.12
στράτωνος ἡδυπάθεια. 262.23
στράτωνος καὶ νικοκλέους τρυφὴ φιλάμιλλος. 262.32

κότυος

κόττος τρυφή 262.44
χαβρίου 263.2
χάρητος. 263.2
πεισιστρατιδῶν. 263.21
πεισιστράτου. 263.23
περικλέους. 263.37
θεμιστοκλέους ἀκρασία. 263.41
ἀρτέμωνος. 263.48
ἀλκιβιάδης. 264.1
ἐξαλλαγὴ παρὰ τοῦ σόλωνος, καὶ παυσανίας ἐνδεδυμένος. 264.47
φάραγγος ἀσύλεια. 265.9
καὶ ἀρχιδάμου. 265.11
ἰσάνθου. 265.17
φιλαδέλφου. 265.8
καλλίου τοῦ πλουσίου. 265.24
ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου. 265.43
πολυτέλεια ἀλεξάνδρου. 266.3
ἀλεξάνδρου γάμοι μεγαλοπρεπεῖς. 266.14
σκηνὴ ἀλεξάνδρου. 267.1
ἀντιόχου ὑποδοχαὶ λαμπραί. 267.16
πολυκράτης. 267.26
σαμίων λαύρα. 267.38
γέλωνος κολυμβήθρα. 268.12
κέρας ἀμαλθείας. 268.17
δημητρίου φαληρέως ἡδυπάθεια. 268.26
λουκούλλου τρυφή. 268.47
παρρασίου τοῦ ζωγράφου. 269.4
ἔρις ἵππου. 269.21
φιλοσόφων τρυφερότης. 269.44
πολύαρχος ἡδονῆς ὑπερλαλῶν. 269.48
ἀρίστιππος φιλήδονος. 270.
ἐπικούρειοι. 270.44 (40
φιλοσόφων διωγμός. 271.3
σοφοκλῆς ἡδονῆς ἀσυγκτής. 271.11
λύκωνος περιπατητικοῦ τρυφερότης. 271.15
καὶ ἀναξάρχου. 271.36
ὀλιγοδίαιτοι. 271.46
βλάβη ἡ ἐκ τρυφῆς. 272.4
πάχος διονυσίου τοῦ ἡρακλείας τυράννου. 272.7
πτολεμαίου τοῦ εὐεργέτου πάχος 272.22
ἀλέξανδρος κατάσαρκος. 272.38
ναυκλείδου πάχος. 272.50
καὶ πύθωνος. 273.6
λεπτοί. 273.10
μύρα ἐς πόδας καὶ μύροις ἀλειφόμενοι πόδες. 274.13
διατί ἄνθη μετὰ χεῖρας. 274.14
καλλίπυγος. 274.50
ἡδονὴ μαινομένων. 275.7

LIB. XIII.

ἀριθμὸς γαμετῶν. 275.38
γαμεταὶ ζηλοτυποῦσαι παλλακάς. 275.50
ἥρωες πολυγύναιοι. 276.6
αἰγεὺς πολυγύναιος. 276.13
θησεύς. 276.14
φίλιππος. 276.22
εὐριπίδης φιλογύνης. 276.37
καθ' ἑταιρῶν καὶ γαμετῶν. 277.8
περὶ γυναικῶν. 277.15
πόλεμοι διὰ γυναῖκας. 277.43
περὶ ἔρωτος. 278.13
ἔρως πτηνός. 278.47
ἐρώμενοι. 279.27
ὀφθαλμοί. 279.37
ξυρᾶσθαι. 279.53
ὑπόκρισις στωϊκῶν. 280.16
κάλλος. 280.25
ἀρεοπαγῖται. 280.51
βιβλία ἐρωτικά. 281.2
ἑταῖραι ὀνομασταί. 281.12
ἑταιρῶν σοφίσματα. 281.27
ὑπὲρ τῶν ὀλιγομίσθων πορνιδίων. 281.41
λαῒς γεγηρακυῖα. 282.27
ἑταίρα ἀφροδίτη. 283.2
πόρνη ἀφροδίτη. 283.32
κορίνθιαι ἑταῖραι. 283.49
ἀφροδίσια ἑταιρῶν κορινθίων. 284.19
ἔρως κατ' ὄναρ. 284.42
ἐρασθέντων κατ' ὄναρ γάμοι. 285.1
μασσαλιωτῶν γάμοι. 285.11
διαφόρων ἑταῖραι βασιλέων. 285.20
μάχωνος μανία ἑταίρα. 286.19
καὶ γνάθαινα. 286.52
γναθαίνιον. 287.30
λαΐς. 288.8
γλυκέριον. 288.12
νικώ. 288.17
ἵππη. 288.24
φρύνη. 288.29
ὀνόματα ἑταιρῶν. 288.39
ἀποκρίσεις εὔθικτοι. 288.48
εὔθικτοι γναθαίνης ἀπαιτήσεις. 289.11
ἑταιρῶν ἀποφθέγματα διαφόρων. 289.33
ἑταῖραι διάφοροι. 289.50
λεόντιον ἐπικούρου. 291.3
λαΐς. 291.7
θεοδότη. 291.15
λαΐδος πατρὶς καὶ τάφος. 291.26
διαφόρων ἀνδρῶν ἐπιφανῶν ἐρώμεναι. 291.36
τίγρις ἀρσενικῶς. 292.3
κατάλογος ἑταιρῶν. 292.11
θεωρίς. 293.2
δημοσθένους ἀκολασία. 293.22
ἑταιρῶν κατάλογος. 293.36
ἀγὼν δρᾶμα. 294.52
κατάλογος ἑταιρῶν. 295.12
ἑταῖραι ποιητῶν. 295.33
ἑρμησιάνακτος ἑταῖραι φιλοσόφων. 295.36
ἔρως ἀπανταχοῦ. 296.46
ἀνακρέων. 297.8
ἀλκμάν. 297.15
ἐρωτικοὶ ποιηταί. 297.20
παίδων ἔρωτες. 297.38
σοφοκλῆς φιλομεῖραξ. 298.45
σοφοκλῆς ὑπὸ μειρακίου λωποδυτούμενος. 299.25
ἀναθήματα δωρηθέντα παιδικοῖς 299.30
ἀγαλμάτων ἐρασταί. 299.49
ζῶα ἀνθρώπων ἐρασθέντα. 300.10
δελφὶν παιδεραστής. 300.19
καὶ ἐλέφας. 300.28
περσαῖος κιτιεύς. 300.38
μουσουργοὶ γυναῖκες. 301.9
χαιρήμων ὁ ἐπίφορος περὶ τὰ ἄνθη. 301.15
γυναῖκες κάλλισται. 301.33
ἀγὼν κάλλους. 302.4
πολυμάθεια. 302.8
φιλόσοφοι ἐξελαυνόμενοι. 302. (10
κυνικοί. 302.47
αἰσχίνης σωκρατικός. 303.3
λυσίας κατ' αἰσχίνου τοῦ σωκράτους. 303.7

LIB. XIIII.

γελωτοποιοί. 304.8
ἀγέλαστοι. 304.10
φιλογέλωτες. 304.42
πλάνοι. 305.9

φιλοσκῶπται.

φιλοσκῶπται. 305.22
αὐλοὺς ἀθηνᾶ ῥίπτουσα. 305.39
ξυναυλία. 306.12
ᾠδῆς ὀνομασίαι. 306.20
διάφοροι ᾠδαί. 306.31
κάσσανδρος φιλόμηρος. 307.14
ῥαψῳδοί. 307.17
ἱλαρῳδοί. 307.26
σωτάδης. 307.31
μαγῳδοί. 307.49
δικηλισταί. 308.8
θηβαῖοι κακοῦργοι φωνῶν. 308.10
αὐτοκάβδαλοι. 308.16
φαλλοφόροι. 308.22
ἀμοιβεὺς κιθαρῳδός. 308.28
μουσικῆς ἐγκώμιον. 309.3
ἁρμονίαι. 309.17
διάφοροι ἁρμονίαι πρὸς τὰ ἤθη τῶν χρωμένων. 309.22
διαφορὰ μουσικῆς κατὰ τοὺς τρόπους τῶν χρωμένων. 309.32
μουσικῆς τὸ χρήσιμον. 310.18
ποιηταὶ μᾶλλον ἀνδρεία ἢ ποιητικῇ σεμνυνόμενοι. 310.45
τὸ χρήσιμον μουσικῆς. 311.5
ὀρχήσεις. 311.30
ὀρχήσεων ὀνομασίαι. 312.3
πυρρίχη. 312.17
τυρταίου ἔπη. 312.44
μουσικῆς ἀρχαίας ἐγκώμιον. 313.15
ὁμήρου στίχοι. 313.37
ἀρχαία μουσική. 313.47
σαμβύκη. 314.21
μάγαδις. 314.33
ἀρίσταρχος μάντις. 314.37
πηκτίς. 315.16
καρνείων θέσις. 315.19
τερπάνδρου χρόνοι. αὐτόθι.
λυκούργου χρόνοι. 315.22
κρεμβαλίζειν. 315.42
φοῖνιξ. 316.4
τρίπους. 316.7
ὄργανα. 316.8
εὑρεταὶ διαφέρων ἐν μουσικῇ. 316.24
μοχθηρῶν ᾀσμάτων ποιηταί. 316.36
ἑορταὶ ἐν αἷς οἱ δεσπόται τοῖς δούλοις ὑπηρέτουν. 317.8
σατουρνάλια. 317.19
πελώρια. αὐτόθι.
ἐπιδορπίσματα. 317.33
τραγήματα. 317.42
δεύτεραι τράπεζαι. 317.52
φιλοξένου αὗται. 318.52
ἀντιφάνης περὶ φιλοξένου. 319.15
πλακοῦντες. 319.19
πιστάκια. 322.14
κόνναρα. 322.27
παλίουρος. 322.35
ἄπια. 322.40
ἀμαμηλίδες. 322.44
ἐπιμηλίς. 322.50
σίδη. 323.1
φοίνικες. 323.10
λωτός. 323.20
φοίνικες νικόλαοι. 323.36
ἰσχάδες. 323.40
αἰγιλίδες. 324.3
χελιδόνιαι. 324.4
τιθράσιαι. 324.5
βότρυς. 324.13
σταφυλαὶ γυναῖκαι. 324.21
περιστέριον. 324.41
ταώνων πλῆθος ἐν ῥώμῃ. 324.53
μελεαγρίδες. 325.18
ἕψησις. 325.38
φλογίδες. 325.44
σιμωνίδου αἰσχροκέρδεια. 325.51
ὄρνιθες σιτευτοί. 326.5
δελφάκια. 326.9
ἐγκράτεια λακεδαιμονίων καὶ ὕβρις εἰς τοὺς εἵλωτας. 326.16
χονίζειν. 326.29
πετασῶν ἢ πέρνα. 326.30
στράβωνος ἡλικία. 326.33
τυροί. 326.40
ἀποτράγημα. 326.49
κάδμος μάγειρος. 327.6
μαίσων. 327.12
μάγειρος σπονδῆς προεστάμενος. 327.25
ἀξίωμα μαγειρικῆς. 327.35
δρᾶν τὸ θύειν. 327.38
κήρυκες. αὐτόθι.
τιμηταὶ ῥωμαίων σφαγιάζοντες. 327.45
ἀθηνίωνος μάγειρος. 327.52
μύμα. 328.43
ματτύη. 328.53
μάχων σικυώνιος. 329.30

LIBRO XV.

Εὕρεσις κοττάβων. 330.27
κοτταβίζειν. 331.3
κοττάβιον κατακτόν. 331.11
κοτταβείων ἆθλον, φίλημα. 331.19
κότταβος σικελοῖς περισπούδαστος. 331.38
διονύσιος ὁ χαλκοῦς. 332.7
στέφανοι τῶν ἐρώντων διαλυόμενοι. 332.12
θύραι τῶν ἐρωμένων στεφανούμεναι. 332.38
ἰσότης στεφάνων. 332.42
ναυκρατίτης στέφανος. 333.8
λύγινος στέφανος σαμίων. 333.16
ἡφαιστίων τὰ ἀλλότρια συγγράμματα σφετεριζόμενος. 334.10
ἀριστοτέλους σκολιὸν οὐ παιάν. 334.24
παιᾶνες. 334.45
κατευχαὶ ᾠδαί. 334.50
κολάβρων ποιητής. 335.4
συρβηναίων χορός. 335.10
παρῳδοί. 335.20
λυχνοκαυτία. 336.47
καὶ λύχνων ὀνομασίαι. αὐτόθι.
κανδῆλαι. 336.49
ἰὴ παιών. 336.52
ὑγίεια. 337.22

ΤΕΛΟΣ.

SCRIPTORVM QVIBVS
Athenæus uti ſolet, & eorum quæ quiſq; ſcripſerit

CATALOGVS.

Acatus Argiuus.
ἰλιουπέρσις. 302.23
Aceſias.
ὀψαρτυτικά. 254.32
Aceſtias.
ὀψαρτυτικά. 254.32
Achæus Eretrienſis tragicus
ἆθλα. 206.42
αἴθων σατυρικός. 183.17.187.9.
211.5 (7
ἀλκμαίων σατυρικός. 87.27.237.
ἥφαιστος σατυρικός. 318.16
ἶρις σατυρική. 222.46
κύκλος. 135.52
λίνος. 331.24
μοῖραι. 139.32
ὀμφάλη. 230.25
Achillius Eretrienſis. 205.13
Adæus Mitylenæus.
περὶ ἀγαλματοποιῶν. 300.6
περὶ διαθέσεως. 232.45
~~Aeſchines Socraticus. 111.18~~
~~ἀλκιβιάδης 326.9~~
Aeſchines rhetor.
~~ἀλκιβιάδης. 326.9~~
κατὰ τιμάρχου. 169.22
Aeſchrion Samius. 167.30
ἴαμβοι. 148.36
Aeſchylides.
γεωργικά. 322.46
Aeſchylus Alexandrinus.
ἀμφιτρύων. 296.42
μεσσηνιακὰ ἔπη. 296.43
ἀγαμέμνων. 336.36
γλαῦκος πόντιος. 44.5
δαναΐδες. 296.51
ἠδωνοί. 236.18
ἡλιάδες. 209.43.231.48
θεωροί. 212.20
κάβειροι. 186.2.211.42
κρῆσσαι.
λυκοῦργος. 220.15
μυρμιδόνες. 298.23
νεανίσκοι. 247.52
ὀστολόγοι. 331.6
περραιβοί. 234.46
περραιβίδες. 245.47
πέρσαι. 43.17
προμηθεὺς δεσμώτης. 83.34
πρωτεύς. 195.37
φιλοκτήτης. 195.38
φινεύς. 208.35
φορκίδες. 199.38
φρύγες.
Aethlius.
ὧρια σάμια. 324.34
ὧροι σάμιοι. 322.48
Agaſthenes. *Aeglosthenes* 39.23
Agatharchides Gnidius.
εὐρωπιακά. 85.10.123.49.137.6.149.1.192.2.272.42.323.1
ἱστορίαι. 126.33.260.26.
περὶ ἀσίας. 266.43
Agathocles Babylonius.
περὶ κυζίκου. 187.3.253.44
Agathocles Cyzicenus.
περὶ κυζίκου. 322.27
Agathon. 93.18
τήλεφος. 224.31
θυέστης. 261.6
Agelochus.
Agis.
ὀψαρτυτικά 254.34.
Agnon Academicus. 298.13
Alcæus. 237.9
ἀδελφαὶ μοιχευόμεναι. 157.49
γανυμήδης. 55.40.220.17
ἱερὸς γάμος. 202.32.209.45
καλλιστώ. 198.10
παλαίστρα. 54.4.184.37.196.48
Alcetas.
περὶ τῶν ἐν δελφοῖς ἀναθημάτων. 292.39
Alcimus Siculus.
ἰταλικά. 217.50.255.35
Alcman. 56.12
Alcymnius Chius.
διθύραμβοι. 298.43
Alexander.
τίγων. 244.36
Alexander Aetolus. 204.27
ἁλιεύς.. 148.33
βρικαιεύς. 142.17
Alexander Myndius.
περὶ ζώων. 194.29
ἱστορία κτηνῶν. 311.53
Alexandrides.
μελίλωτος. 227.26
ὁπλομάχος. 91.48.314.41
φαρμακομάντις. 131.38
Alexis.
κύπριος. 56.4.58.2
Alexis Samius.
σαμίων ὧροι. 267.27.283.38
Alexis poëta. 151.30
ἄγων ἢ ἱππίσκος. 169.27
ἀδελφοί. 113.10
αἴσωπος. 213.5
ἀντεία. 64.9
ἀπεγλαυκωμένος. 59.25.
150.38.113.33
ἀποβάτης. 316.40
ἀποκοπτόμενος. 212.52.
235.43
ἀρχίλοχος. 319.33
ἀσκληπιοκλείδης. 85.38
ἀσωτοδιδάσκαλος. 168.6
ἀτθίς. 191.33
βρεττία. 322.42
γαλάτεια. 157.6.269.39
γραφή. 100.2
γυναικοκρατεία. 63.9
δακτύλιος. 219.19
δημήτριος ἢ φιλέταιρος. 54.
40.121.22.157.7.169.6
δίδυμοι. 220.40
δορκὶς ἢ ποππύζουσα. 53.8
212.43
δὶς πενθῶν. 218.12
δρωπίς. 86.23.63.25
εἰσοικιζόμενος. 304.6
ἑλένη. 279.18
ἑλληνίς. 114.34
ἐπιδαῦρος. 60.33
ἐπίκληρος. 114.40
ἐπίτροπος. 219.20
ἑπτὰ ἐπὶ θήβας. 147.22
ἐρετρικός. 162.52
ἔριθοι. 238.27
ἡ εἰς τὸ φρέαρ. 55.16.169.
45.182.8
ἥπακος. 232.42
ἡσιόνη. 183.14.232.14
θεοφόρητος. 184.5.336.18
θεσπρωτοί. 274.2
θηβαῖοι. 80.44
θράσων. 68.5
ἱππεύς. 232.40.237.32
ἱππίσκος. 60.36.116.9.
247.39.
ἵππος. 302.31
ἰσοστάσιον. 64.15.67.32.
281.26.
καταψευδόμενος. 130.8
κλεοβουλίνη. 289.53

Aeſchines socraticus
ἐν τῷ ἀσπασίᾳ. iii. 22
ἐν τῷ ἀξιόχῳ. iii. 27.
ἐν τῷ τηλαυγεῖ. iii. 18.
ἐν τῷ ἀλκιβιάδῃ. 326. 9.

quiſquis ſane indicem confecit, indocte confudit Aeſchylum Athenienſem cum Aeſchylo Alexandrino.

κνιδία. 83.38
κονιάτης. 246.36
κουρίς. 180.45.20.91.219.14
κρατείας ἢ φαρμακοπώλης. 48.
81. 54.14.127.39.169.38.233.28.
κυβερνήτης. 319.36.322.43
κυβευταί. 48.43
κύκνος. 232.47
λαβάτιος. 328.21
λαισπάς. 325.6
λέβης. 38.20.85.48.114.12.
390.17
λευκαδία ἢ δραπέτης. 48.19.
245.40
λευκή. 160.50
λίνος. 83.3
λοκροί. 62.25
λυκίσκος. 294.46
μανδραγοριζομένη. 62.30
369.45.182.17.274.6.308.5
μάντεις. 277.9
μίδων. 336.17
μιλήσιοι. 188.22
μιλησία. 121.5
μίλκων. 176.46
μινώς. 145.29
μνηστῆρες. 322.53
ὀδυσσεὺς ὑφαίνων. 125.5.152.
30.208.15
οἰκιζόμενος. 247.32
ὀλύνθιος. 37.35
ὁμοία. 121.5
ὀπώρα. 219.18.281.14
ὀρέστης. 124.19
ὀρχηστρίς. 218.10
παμφίλη. 177.52.189.5
παγκρατιαστής. 121.50
παννυχὶς ἢ ἔριθοι. 48.44.85.
51.191.22.254.39
παράσιτος. 62.28.208.27
πάροινος. 122.45
περὶ αὐταρκείας. 207.9
ποιηταί. 131.28
ποιητής. 37.26
πολυκλεία. 318.38
πόνηρα. 59.26.64.12.86.3.191.
4.325.36
ποντικός. 51.3
πρωτόχορος. 144.33
πυθαγορίζουσα. 62.4.81.38
πυλαία. 114.9 (9
πύραυνος. 129.46.289.28.292.
ῥόδιος ἢ ποππύζουσα. 196.18
στρατιώτης. 313.7 (208.39
συναποθνήσκοντες. 83.25.
συντρέχοντες. 68.45.169.42.
396.17
σύντροφοι. 207.21
σύρακοι. 60.37
ταραντῖνοι. 67.20.81.31.282.
43.290.31
τηθύς. 210.34
τιτθή. 121.22
τοκιστὴς ἢ καταψευδόμενος.
212.46
τροφώνιος. 121.49.206.39
ὕπνος. 222.47
ὑποβολιμαῖος. 212.47
ὑπόνοια. 333.5
φαῖδρος. 83.39.278.39
φιλίσκος. 318.50
φιλόκαλος ἢ νύμφαι. 182.12
φιλοῦσα. 207.19.284.19
φρυγίου διασκευή. 212.13
φρύξ. 353.41
φυγάς. 83.20.115.38
ψευδόμενος. 128.15.207.20
ψευδυποβολιμαῖος. 54.32
χορηγίς. 144.32
Amaranthus Alexandrinus
περὶ σκηνῆς. 171.22.205.21
Amerias Macedo.
γλῶσσαι. 88.50
Amipſias.
ἀποκοτταβίζοντες ἢ μανία.
153.42.210.46.233.27.338.17
κατεσθίων. 157.50
κόννος. 163.24.183.33
σφενδόνη. 136.14
σφενδονῶν. 202.32
φάσλων. 220.34
Ammonius.
περὶ βωμῶν καὶ θυσιῶν. 235.6
περὶ τῶν Ἀθήνησι ἑταιρίδων.
Amphicrates. (281.3
περὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν. 285.23
Amphion Theſpienſis.
περὶ τοῦ ἐν Ἑλικῶνι μουσείου.
Amphis. 50.50 (311.45
ἀθάμας. 277.17
βαλανεῖον. 62.26
γυναικοκρατία. 168.3
γυναικομανία. 191.40.381.31
διθύραμβος. 88.17.279.15
ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας. 148.9
ἔριθοι. 210.37
ἰάλεμος. 34.45.354.24.168.1
κουρίς. 281.23.292.45
λευκάς. 139.36
πλάνος. 313.27
φιλάδελφοι. 221.13
φιλέταιρος. 148.10
Amyntas.
ἀλεξάνδρου σταθμοί. 218.27
ἀσίας σταθμοί. 246.32.261.43
Anacreon. 267.8
Anacreon Teius. 211.10
μέλη. 333.10
Ananius.
ἴαμβοι. 39.39.141.50
Anaxandrides Comicus.
ἄγροικοι. 229.3.237.31.319.33
αἰσχρά. 225.7
ἀντερῶν. 324.43
ἀγχίσης. 132.32
γεροντομανία. 282.36.304.22
ἡρακλῆς. 316.41
θησαυρός. 88.4
κέρκιος. 38.37
κυνηγέται. 124.22
λυκοῦργος. 38.34.164.30
μελίλωτον. 325.9
νηρηίδες. 235.46
νηρεύς. 148.7
ὀδυσσεύς. 114.42.122.2.153.46
πάνδαρος. 38.36
πόλεις. 150.7
πρωτεσίλαος. 65.52.274.29
σαμία. 128.13
σάτυρος. 48.27
τηρεύς. 84.6.186.31
φιαληφόρος. 88.41
Anaxilaus.
ὀρνιθοκόμοι. 325.10
Anaxilas.
αὐλητής. 63.2
αὐροποιός. 271.43
δυάνδρεια. 313.11
καλυψώ. 86.41
καμψώ. 48.26
κίρκη. 48.25.186.31
λυροποιός. 92.11
μάγειροι. 48.23
μονότροπος. 153.37.170.46
νεοττίς. 276.44.283.19
πλούσιοι. 206.15
ὑάκινθος πορνοβοσκός. 191.
χάριτες. 260.17 (20.309.7
χρυσοχόος. 206.13

Anaximandrus.
ἡρωολογία. 245.30
Anaximenes Lampſacen.
ἱστορίαι πρῶται. 116.40
βασιλέων μεταλλαγαί. 262.38
Anaxippus.
κεραυνός. 206.11
κεραυνούμενος. 302.38
κιθαρῳδός. 85.30
φρέαρ. 239.47
Andrantus. 334.13
Andreas medicus. 38.18
περὶ δακέτων. 156.7
περὶ τῶν ψευδῶς πεπιστευμένων. 156.11
Andreas Panormitanus.
σικελικὰ τὰ κατὰ πόλιν. 314.25
Andriſcus. ναξιακά 39.23
Andron Alexandrinus.
χρονικά. 94.47
Androſthenes. Thaſius.
παράπλους τῆς ἰνδικῆς. 47.21
Androtion.
γεωργικός. 41.29
Anthippus.
ἐγκαλυπτόμενος. 220.26
Anticlides Athenienſis.
ἐξηγητικός. 233.21
νόστοι. 40.22.190.45.230.12
Antidotus.
μεμψίμοιρα. 326.5
πρωτόχορος. 55.23.120.53
Antigonus Caryſtius.
ἀντίπατρος. 41.26
βίοι. 82.21
ζήνων. 172.10.279.25.298.44.
301.5
μενέδημος. 207.33
περὶ λέξεως. 44.32.149.6
Antimachus Colophonius.
δελβί. 150.24
θηβαΐς. 231.3.234.25.238.4
Antiochus Alexandrinus.
περὶ τῶν ἐν μέσῃ κωμῳδίᾳ κωμῳδουμένων ποιητῶν.
217. 44
Antipater Tarſenſis Stoic.
περὶ δεισιδαιμονίας. 172.34
περὶ ὀργῆς. 312.25
Antiphanes.
ἀγροῖκος ἢ βουταλίων. 152.7.
156.25. 179.10. 195.2. 196.43.
220. 22

αἰόλος. 219.33.274.9
ἀκεστρία. 152.7.199.50.289.52
ἀκοντιζομένη. 218.6
ἀλειφομένη. 169.10.289.52
ἄλκηστις. 61.50.274.21
ἀνταῖος. 269.44
ἀντεία. 64.9.
ἀρκαδία. 219.29
ἀρκάς. 289.52
ἁρπαζομένη. 199.29
ἀρχέστρατα. 160.49
ἄρχων. 71.44
ἀσκληπιός. 239.10
αὐλητής. 306.15
αὐλητρὶς ἢ δίδυμαι. 171.16
ἀφροδίσιος. 221.42
ἀφροδίτης γοναί. 240.13.330.
βάκχαι. 218.13. (45
βοιωτία. 234.29.322.52
βοιώτιος. 42.31.183.14
βομβύλιον. 63.24
βουταλίων. 179.3
γάμοι. 48.20
γάμος. 81.17
γανυμήδης. 226.40
γερατέδης. 140.10
γόργυθος. 169.47
δευκαλίων. 59.53.120.46
δίδυμοι. 57.1.64.17.189.9.
209.17
διπλάσια. 248.2
δραπεταγωγός. 81.43
δυσέρωτες. 51.17
δύσπρατος. 140.31.328.27
δωδώνη. 260.6
ἐρῶν αὑτοῦ. 325.12
εὐθύδικος. 85.37.161.18
ζάκυνθος. 274.24
θάμυρας. 150.21
θομβυκίων. 81. 46
θορύκιοι. 274.26
ἰατρός. 88.17
ἱππεῖς. 247.44
καινεύς. 213.51
καρίνη. 247.46
κηπουρός. 289.52
κιθαρῳδός. 170.54
κλεοφάνης. 50.19
κνοιθιδεὺς ἢ γάστρων. 221.34
κορινθία. 48.38
κουρίς. 60.34.152.2
κρῆτες. 37.41
κύκλωψ. 148.12.199.53

κνοιθεύδεια. 144.29
κώρυκος κύριος. 81.29.202.50
λαμπάς. 240.4
λάμπων. 153.41.209.23
λεονίδης. 209.3
λεπτινίσκος. 318.27
λῆμναι. 116.19
λημνίαι. 329.50
λυδός. 220.8
λύκων. 150.3
μαλακίων. 209.22
μητραγύρτης. 274.22
μισοπόνηρος. 114.22
μνήματα. 81.27
μοιχοί. 114.1
μύστις. 218.8.220.29.241.38
νεανίσκοι. 113.24
νεοττίς. 55.2.113.5.289.52
οἰνόμαος ἢ πέλοψ. 65.46
ὅμοιοι. 80.12.232.32
ὁμοπάτριοι. 325.14
ὁμώνυμοι. 37.28.
ὀμφάλη. 56.48.62.12
παιδεραστής. 152.8
παράσιτος. 48.48.80.1.85.42
178.53.184.31
περὶ τῶν ἀθήνησι ἑταιρίδων.
281.4. 290.5
πλούσιοι. 170.50
ποίησις. 112.34
ποντικός. 115.28.
πρόβατις. 147.53
πρόβλημα. 222.17
πρόγονοι. 120.15
προτρεπτικός. 326.12
σάμος. 86.40
σαπφώ. 222.27
σκληρίαι. 38.50
σκύθης. 122.18
στρατιώτης ἢ τύχων. 52.34.
129.28.197.9.325.3
τίμων. 154.39.
τραυματίας. 220.24
τριταγωνιστής. 319.15
τυῤῥηνός. 121.14.164.31
ὕδρα. 283.16
ὑδρία. 52.43
ὕπνος. 333.7
φιλέταιρος. 196.50
φιλοθηβαῖος. 85.35.114.6.308.
φιλομήτωρ. 51.7. (38
φιλοπάτωρ. 277.28.
φιλῶτις. 148.2.328.34

φυσιογνωμικός. 326.90
χρυσίς. 86.532.46.38
Antiphanes Colophonius.
θηβαΐς. 352.23
Antipho. (259.21
κατ᾽ ἀλκιβιάδου λοιδορίας.
περὶ γεωργικῶν. 322.50
Aphanes.
ἀρίστων. 141.36
Apollas.
περὶ τῶν ἐν πελοποννήσῳ πό
λεων. 183.41
Apollodorus Athenienſis.
320.33
περὶ ἐτυμολογιῶν. 238.10.329.5
περὶ θεῶν. 162.18.283.2
περὶ κρατῆρος ἐρυσίδος. 246.46
περὶ νεῶν καταλόγου. 41.7
περὶ σώφρονος. 141.41.154.37
περὶ τῶν ἀθήνησιν ἑταιρίδων.
231.4.290.1 (207.11
Apollodorus Arithmetic.
Apollodorus Caryſtius.
γραμματιδοποιός. 141.3
ἱερεῖα. 122.21
πρυκιζομένη ἱματιόπωλις. 38.8
σφαττομένη. 122.24
Apollodorus Gelous.
ἀπολείπουσα. 63.4. (233.1
φιλάδελφοι ἢ ἀποκαρτερῶν.
Apollon. Rhodius. 222.49
κτίσις ναυκράτεως. 142.32
σύγγραμμα περὶ συστάσεως ποι
ημάτων. 307.34
τριηρικός. 49.36
Apollophanes.
δαλνίς. 58.13
δαυλίς. 230.52
κρῆτες. 239.22
Appion grammatic. 247.9
περὶ τῆς ἀπικίου τρυφῆς. 147.41
Ararus.
ἄδωνις. 43.36
καμπυλίων. 43.46.53.36
μυναῖος. 114.31
πανὸς γοναί. 88.39
Aratus.
φαινόμενα
Archedicus.
διαμαρτάνων. 230.50
θησαυρός. 147.22
Archelaus Cherroneſita.
ἴαμβοι. 275.7
ἰδιοφυεῖς. 202.48
Archemachus.
εὐβοϊκά. 332.45
Archeſtratus.
γαστρονομία. 147.16
περὶ αὐλητῶν. 314.40
Archilochus. 205.43
ἐλεγεῖα. 298.21
τήλεφος. 56.22
Archippus.
ἀμφιτρύων. 245.52 (210.31
ἀμφιτρύων δεύτερος. 48.35
ἡρακλῆς γαμῶν. 353.40.317.52
ἱππεῖς. 114.38 (325.45
ἰχθῦς. 46.8.139.48.150.35.171.
Archytas. (11.209.33
ὀψαρτυτικά. 254.35
Areſias. 233.34
Arianus.
ἡρακλεία. 41.25
Ariphron Sicyonius. 236.14
Ariſtagoras.
μαμάκουθος. 282.51
Ariſtarchus grammaticus.
35.47.245.43.314.36.
Ariſtarchus Tragicus. 303.41
Ariſteas.
περὶ κιθαρῳδῶν. 309.1
Ariſtides.
περὶ παροιμιῶν. 318.3
Ariſtocles. (14
λακεδαιμονίων πολιτεία. 70.
περὶ χορῶν. 87.51.307.17.312.35
Ariſtocrates.
λακωνικά. 41.41
Ariſtodemus.
γελοῖα ἀπομνημονεύματα.
122.51.168.44.289.31
Ariſtomenes Athenienſis.
γόητες. 144.25.190.43
διόνυσος. 322.45 (58.20
περὶ τῶν πρὸς τὰς ἱερουργίας.
Ariſton κῶος philoſophus.
ὅμοια ἐρωτικά. 207.31.279.27
Ariſtonymus.
ἥλιος ῥιγῶν. 143.9
θησεύς. 44.5
Ariſtophanes Byzantius. 115.
20.144.14.245.42
περὶ προσώπων. 327.17
Ariſtophanes grammatic.
ἀττικαὶ λέξεις. 306.44 (49
γλῶσσαι λακωνικαί. 38.32.41.
περὶ ἡλικιῶν. 186.39
περὶ τῆς ἀχνυμένης σκυτά-
λης. 43.24
τὰ πρὸς τοὺς καλλιμάχου πίνα
κας. 202.36
Ariſtophanes poëta.
ἄγυρος. 322.52
αἰολοσίκων. 48.37.139.13
αἰολοσίκων δεύτερος. 185.17.
ἀμφιάραος. 80.10
ἀνάγυρος. 67.1.150.35.191.23
ἀχαρνεῖς. 149.43.186.34
196.34.236.16
βαβυλώνιοι. 44.3.235.44.
γεωργοί. 37.33.56.17.227.26.322.
γῆρας. 55.35.66.50.144.27 (58
γηρυτάδης. 48.38.80.10.182.
30.232.8
δαίδαλος. 357.48.183.8
δαιταλεῖς. 85.34.92.28.239.2
183.31.198.33
δαναΐδες. 57.52.198.32.209.4.
320.16
δαναοί. 161.20
δηλία. 185.42
διόνυσος. 326.38 (27
δράματα ἢ νιόβη. 150.41.244.
εἰρήνη. 195.17.209.34.239.5
ἐκκλησιάζουσαι. 38.49.55.41
ἥρωες. 202.49
θεσμοφοριάζουσαι. 53.7.306.38
θεσμοφοριάζουσαι δεύτεραι.
ἱππεῖς. 48.8.149.46 (15.16
κένταυρος. 312.5
κώκαλος. 79.6.235.53
λήμνιαι. 149.44.182.42
λυσίστρατα. 45.40
νεφέλαι πρῶται. 86.39
νεφέλαι δεύτεραι. 149.47.172.
21.236 21
ὁλκάδες. 46.39.56.16
ὄρνιθες.
πελαργοί. 183.32.292.15
πελασγοί. 134.3 (231.4
περὶ τῶν ἀθήνησιν ἑταιρίδων.
πλοῦτος. 115.49.36.7
πλοῦτος δεύτερος. 153.34
προαγών. 40.20.48.30.209.3.
πυθάγοροι. 81.47 (189.3.236.8
σκηναὶ καταλαμβάνουσαι. 852
σφῆκες. 90.17.202.38 (33.144.11
ταγηνισταί. 48.50.209.7.156.
τελμησσεῖς. 154. 23 (34.207.4
τριφάλης.

τριφάλης. 259.17
φιλωνίδης. 233.3
φηνισσαι. 45.33. 78.15
ὧραι. 185.24. 324.14
Ariſtophon.
ἰατρός. 120.6
καλωνίδης. 277.36
πυθαγορισής. 120.10. 279.11
πειριθοῦς. 151.34
Ariſtoteles.
ζωϊκὸν ἢ περὶ ἰχθύων.
περὶ συγγενείας. 275.41
περὶ τῶν ζώων ἠθῶν. 142.3
περὶ ζώων ἱστορίας. 141.46
περὶ μέθης. *περὶ μακροβιότητος· 176.1.*
περὶ φυτῶν.
προβλήματα φυσικά.
αἰγινητῶν πολιτεία.
δηλίων πολ.
θετταλῶν πολ.
κολοφωνίων πολ.
κροτωνιατῶν πολ.
μασσαλιωτῶν πολ.
μεθωναίων πολ. 118.53
ναξίων πολ.
συρακουσίων πολ.
Ariſtoxenus muſicus. 306.25
Archytas. 269.47
πολιτεία. 321.45
περὶ αὐλῶν τρήσεως. 314.46
συγκρίσεις. 313.34
σύμμικτα συμποτικά. 213.23
Ariſtus Salaminius. 315.33
Artemidorus ariſtophanius
γλῶσσαι ὀψαρτυτικαί. 192.8. 328.43
περὶ δωρίδος. 91.47
Artemidorus Epheſius.
γεωγραφούμενα. 166.43
ἰωνικὰ ὑπομνήματα. 56.27
Artemon.
περὶ διονυσιακοῦ ἐπιστήματος. 315.45
Aſclepiades ἀρείου.
περὶ δημητρίου τοῦ φαληρέως. 281.16
Aſclepiades Myrleanus. 245.44
αἰγυπτιακά. 42.8
περὶ νεστορίδος. 56.36. 240.25
τραγωδούμενα. 225.31
Aſius Samius poëta 63.12. 259.36
Aſtydamas Tragicus. 203.48
ἡρακλῆς σατυρικός. 203.48
Athanes.
σικελικά. 58.10
Athenio.
σαμόθρακες. 327.53
Athenocles Cyzicen. 90.28
Athenodorus.
περὶ σπουδῆς καὶ παιδιᾶς.
Autocrates. 257.10
ἀχαϊκά. 196.15. 227.24
Author Cypriacorum. 167.2
Axionicus Comicus.
τυῤῥηνός. 84.4
τυῤῥηνικός. 133.49
φιλευριπίδης. 88.21. 170.36
φιλίνη. 218.25
χαλκιδικός. 120.45
χαλκίς. 48.27
Antipho rhetor. 259.20
περὶ γεωργικῶν. 132.50
περὶ ταῶν. 197.17
πολιτικός. 209.9
Antiſthenes.
κῦροι. 222.28
Baeton.
Βάλεξάνδρου σταθμοί. 218.16
Bacchilides.
ἐρωτικά. 332.5
Baſilis.
ἰνδικά. 193.10
Baton Sinopenſis.
περὶ ἴωνος ποιητοῦ. 215.37
περὶ θεσσαλίας καὶ αἱμονίας.
Baton Comicus. 317.18
ἀνδροφόνος. 82.28
εὐεργέται. 328.39
περὶ τῶν ἐν ἐφέσῳ τυράννων. 145.13
Beroſus.
βαβυλωνιακά. 317.11
Bion.
αἰθιοπικά. 280.38
Blæſus.
μισοτρίβης. 56.28
σατουρνος. 240.6
Caecilius orator. 118
περὶ δουλικοῦ πολέμου. 137.
περὶ ἱστορίας. 230.4
Callias.
ἱστορία. 268.31.
κύκλωπες. 143.33. 259.13. 239.52
πεδῆται. 89.14. 371.46
Callias Athenienſis.
γραμματικὴ τραγῳδία. 225.19
Callias Mytilenæus.
περὶ τῆς παρ' ἀλκαίῳ λεπάδος. 43.25
Callicrates.
μοχίων. 289.53
Callimachus.
ἀναγραφὴ τῶν ῥητορικῶν. 332.9
γαλατεία. 142.51
ἑκάλη.
Callimachus.
ἐθνικαὶ ὀνομασίαι. 164.11
ἐπιγράμματα. 142.52
νόμων πίνακες. 289.31
περὶ ὀρνίων. 193.3. 196.2
πίναξ παντοδαπῶν συγγραμμάτων. 319.21
Callinus.
ἐλεγεῖα. 259.26
Callippus.
παννυχίς. 331.31
Calliſthenes.
ἑλληνικά. 223.7
περὶ ἱεροῦ πολέμου. 277.47
Calliſtratus.
περὶ ἑταιρῶν. 292.44
σύμμικτα 63.13
ὑπομνήματα. 244.2
Callixenus Rhodius.
περὶ ἀλεξανδρείας. 98.32. 192.4. 232.46. 238.29.
Cantharus.
τηρεύς. 41.10
Capito poëta.
ἐρωτικά. 210.13
ὑπομνήματα. 174.33
Carcinus Tragicus.
ἀχιλλεύς. 95.17
σεμέλη. 277.35
Caryſtius Pergamenus.
ἱστορικὰ ὑπομνήματα. 214.36. 249.38. 268.38. 271.52. 235.51. 298.30
περὶ διδασκαλιῶν. 119.3
σύγγραμμα περὶ σωτάδου. 307.34
Caſtorion Solenſis. 224.47
Cato Sinopenſis.
περὶ ἱερωνύμου τυραννίδος. 126.29
Caucalus.
ἡρακλέους ἐγκώμιον. 204.12

Cephiſodorus.
ἀμαζόνις. 312.5
προφάνιος .274.14. 331.10
ὑγιής. 336.48
ὗς. 60.22
Cephiſodotus.
κατ' ἀριστοτέλους.
Cercidas Megalopolitanus.
ἴαμβοι. 275.5
Chæremon Tragicus.
ἀλφεσιβοία. 301.24
διόνυσος. 301.30
θυέστης. 301.32
ἰώ. 258.36
κένταυρος. 258.37
οἰνεύς. 301.24
ὀδυσσεύς. 301.27
τραυματίας. 279.3
Chamęleon Heracleotes.
περὶ αἰσχύλου. 211.45
περὶ ἀνακρέοντος. 263.47
περὶ ἡδονῆς. 337.33. 173.15
περὶ κωμῳδίας. 186.14
περὶ μέθης. 311.3. 227.34
περὶ πινδάρου. 283.51
περὶ σαπφοῦς. 296.32
περὶ σιμωνίδου. 302.41.325.51
περὶ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας.
προτρεπτικός. 95.4 (201.41
σύγγραμμα περὶ λάσου. 168.50
Chares Mitylenæus.
ἱστορία τῶν περὶ ἀλέξανδρον. 47.30. 62.41. 215.41. 253.37. 266.14. 284.37.
Charicles.
περὶ ἀστυκοῦ ἀγῶνος. 174.31
Chariclides.
ἅλυσις. 162.24
Charon Lampſacenus.
ἱστορίαι. 86.25
ὅροι. 234.17.256.48
περσικά. 196.6
Chionides.
πτωχοί. 60.27
Choerilus ἐποποιός. 229.8
Chryſippus.
εἰσαγωγὴ εἰς τὴν περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν πραγματείαν. 229.18
περὶ καλοῦ καὶ ἡδονῆς. 167.36. 185.44. 280.1. 305.19
περὶ καλοῦ. 80.8
περὶ ὁμονοίας. 134.27
περὶ τῶν δι' αὑτὰ αἱρετῶν. 143.29
περὶ τῶν οὐ δι' αὑτὰ αἱρετῶν.
Chryſippus Tyaneus. (80.30
ἀρτοκοπικός. 321.6
ἀρτοποιϊκός. 57.13
Cleanthes philoſophus.
μυθικά. 283.34
περὶ μεταλήψεως. 230.47.
Clearchus Comicus. (232.26
κιθαρῳδός. 210.27. 308.49
κορίνθιοι. 303.53
πάνδροσος. 318.35
Clearchus Solenſis peripateticus. 221.22
γεργίθιον. 128.21
ἐρωτικά. 128.16.274.33. 279.34. 283.41
παραγραφαί. 307.20
περὶ βίων. 79.36.118.32.117.35. 197.4. 253.30. 255.37. 262.5.
περὶ γραφαί. 138.47 (331.41
περὶ γραφῶν. 321.53
περὶ θινῶν. 172.15
περὶ νάρκης. 156.53
περὶ παιδείας. 335.13
περὶ πανικοῦ. 193.18
περὶ παροιμιῶν. 81.11.143.26.
περὶ σκελετῶν. 193.14 (158.18
περὶ τῶν γρίφων. 158.27. 165.47
περὶ τῶν ἐν πλάτωνος πολιτείᾳ μαθηματικῶν. 195.9.
περὶ φιλαλίας. 263.45
περὶ φιλίας. 174.19
Cleobuline Lindia.
αἰνίγματα. 221.19
Cleomenes Rheginus.
ἐπιστολή. 195.19
διθύραμβοι. 199.37
Clidamus.
ἐξηγητικός. 203.10
Clidemus.
ἀτθίς. 318.34
νόστοι. 301.49
πρωτογονία. 327.37
Clitarchus. 235.53.
γλῶσσαι. 134.29.143.2.231.2. 211.19.330.32.
ἱστορίαι περὶ ἀλέξανδρον. 74.51 290.12.261.49
Clitomachus Carthaginenſis philoſophus. 199.44
Clitus Mileſius Ariſtotelic.
περὶ μιλήτου. 267.25.325.19
Corinna. 142.30
Cotta Rhomanus.
περὶ ῥωμαίων πολιτείας. 137.29
Crates Criticus.
ἀττικὴ διάλεκτος. 118.40. 182.47. 241.47. 245.17. 323.10
Crates Comicus.
γείτονες. 196.53
θηρία. 60.19.134.42
λαμία. 206.53
παιδιαί. 236.6
σάμιοι. 59.19
συνωριστῶσαι. 124.27
τόλμαι. 124.26.308.37
χέρονες. 195.6
Cratinus.
ἀρχίλοχοι. 43.49.83.16.186.38. 203.27
βουκόλοι. 316.48
γλαῦκος. 34.13
δηλιάδες. 196.42
διονυσαλέξανδρος. 60.15. 190.37
δραπέται. 171.46
δραπετίδες. 247.6
εὐνίδαι. 325.30
θετταλῶν πολιτεία. 329.4
κλεοβουλίναι. 86.22
μαλθακοί. 56.33.316.48
νέμεσις. 185.53.186.8.312.4. 330.37
νόμοι. 244.47.247.21.320.40
ὀδυσσεῖς. 34.22.157.24.191.10. 220.28.326.13
πλοῦτοι. 48.12.69.26.134.40. 149.45.151.47
πυτίνη. 48.18.210.32.243.35
τροφώνιος. 362.30
χείρωνες. 274.31
ὧραι. 186.25.316.51
Cratinus Iunior.
γίγαντες. 328.25
θηραμβώνης. 89.16
ὀμφάλη. 331.48
τιτᾶνες. 221.24
χείρων. 227.30
Creophylos.
ἐφεσίων ὅροι. 189.31
Critias. 297.9
λακεδαιμονίων πολιτεία. 228.53.238.11
Critias Callęſchri.
ἐλεγεῖα. 330.25.213.31

Criton.
ὀψαρτυτικά. 554.34
Criton comicus.
φιλοπράγμων. 87.22
Crobylus Comicus. 57.31
ἀπαγχόμενος. 55.24. 124.32
ἀπολείπουσα. 212.12
ἀπολείπουσα. 129.48. 219.21
ψευδυποβολιμαῖος. 182.3. 190.42
Cteſias.
περσικά. 317.14
Cteſicles.
χρονικά. 136.53. 220.10

Aemachus.
ἰνδικά. 196.5
Damaxenus.
αὐτὸς πενθῶν. 237.24
σύντροφοι. 51.44
Damon.
περὶ βυζαντίου. 218.35
Demades rhetor. 50.36
Demetrius.
ἀρεοπαγίτης. 201.16
Demetrius Byzantius.
περὶ ποιημάτων. 223.23. 271.47. 313.53
Demetrius Comicus.
σικελία. 55.9
Demetrius Ixion.
ἐτυμολογούμενα. 37.10
περὶ ἀλεξανδρέων διαλέκτου. 195.16
Demetrius Magnes.
ὁμώνυμα. 302.46
Demetrius Phalereus. 275.39
Demetrius Scepſius.
τρωϊκὸς διάκοσμος. 40.33. 46.22. 87.39. 150.25. 272.32. 210.11. 319.28. 335.3
Demochares rhetor.
ὑπὲρ σοφοκλέους. 250.51
Demochares.
ἱστορίαι. 127.9
Democritus Epheſius.
περὶ τοῦ ἐν ἐφέσῳ ναοῦ. 259.27
Demonicus.
ἀχελώϊον. 203.24
Dexicrates.
ὑφ' ἑαυτῶν πλανώμενοι. 62.38
Dicæarchus.
περὶ ἀλκαίου. 332.39
περὶ τῆς εἰς τροφωνίου κατα-
βάσεως. 294.27. 318.24
περὶ τῆς ἐν ἰλίῳ θυσίας. 298.27
περὶ τοῦ τῆς ἑλλάδος βίου. 276.24
τριπολιτικόν. 70.41
~~Dicæarchus Meſſenius.~~
περὶ ἀλκαίου. 227.32
~~Dicæarchus Mileſius.~~
περὶ ἀλκαίου. 330.29
~~Dicæarchus.~~
ὀλυμπικός. 307.24
Dicæocles Gnidius.
διατριβαί. 149.9. 250.50
Didymus grãmaticus. 31.53
ἐξηγητικός. 231.17
ἐπιστολαί. 314.45
περὶ παρεφθορυίας λέξεως. (183.22
Dinon.
περσικά. 73.42. 284.8. 301.37. (314.10
Diocles.
θάλασσα. 253.39. 281.13
μέλισσαι. 210.37
ὀψαρτυτικά. 254.35
Diocles Caryſtius.
ὑγιεινά. 43.38. 59.7
Diodorus.
ἰταλικαὶ γλῶσσαι. 236.13
πρὸς λυκόφρονα. 235.40
Diodorus Siculus.
βιβλιοθήκη. 268.12
Diodorus Sinopẽſis Com.
αὐλητρίς. 213.1
ἐπίκληρος. 118.52
Diodotus Erythræus. 214.21
Diogenes Babylonius.
νόμοι. 260.5
περὶ εὐγενείας. 85.16
Diogenes Tragicus.
σεμέλη. 315.26
Dionyſius.
ὀψαρτυτικά. 163.6. 254.33
Dionyſius Iambos.
περὶ διαλέκτων. 142.46
Dionyſius λεπτός.
ἐξηγητικός. 234.33
Dionyſius Leuctricus. 302.11
Dionyſius Samius.
περὶ κύκλου. 237.25
περὶ κύκλωπος. 235.35
Dionyſ. Sinopẽſis. C. 305.16
ὁμώνυμοι. 189.23
σώζουσα. 203.44. 245.10
ἀκοντιζόμενος. 329.42
Dionyſius Tryphonis.
περὶ ὀνομάτων. 128.22. 247.50
Dionyſius tyrannus.
ἄδωνις. 199.30
ἐπιστολαί. 140.43
Dionyſius Vticenſis.
γεωργικά. 321.52
Dionyſius χαλκοῦς.
ἐλεγεῖα. 219.12. 331.41
Dionyſius.
θεσμοφόρος. 200.47
Dioſcurides. (17
λακεδαιμονίων πολιτεία. 70.
Diotimus Atheniẽſis. 215.33
Diotimus Olympenus 221.41
Dioxippus.
ἀντιπορνοβοσκός. 51.12
ἱστοριογράφος. 51.13
φιλάργυρος. 232.52. 244.49.
Diyllus. 294.1 (247.33
Diphilus Caryſtius. 37.12
Diphilus Comicus.
ἄγροικα. 336.29
ἀδελφοί. 246.10
αἱρησιτειχής ἢ εὐνοῦχος. 244.51
ἀνασωζόμενοι. 246.3
ἄπληστος. 184.35
ἀπολείπουσα. 66.36
βαλανεῖον. 220.33
βοιώτιος. 206.37
γάμοι. 128.3
διαμαρτάνουσα. 56.31
ἑκάτη. 319.51
ἐλαιηφοροῦντες. 112.44
ἐμπόριον 114.29
ἔμπορος. 158.12
ἐναγίζοντες. 83.43
εὐνοῦχος ἢ στρατιώτης. 244.51
ζωγράφος. 116.27. 145.29
ἡρακλῆς. 208.30
ἥρως. 184.41
θησεύς. 140.12. 222.38
λημνίαι. 153.49
μνημάτιον. 62.48
παιδεραστής. 209.28.
παράσιτος. 120.21. 124.19. 202.9
πελιάδες. 79.24
πιθραύστης. 238.50
πολυπράγμων. 183.39
σαπφώ. 239.50. 226.39
Dyſanias Cyrenæus. 248.17
Diphilus Comicus.
στρατιώτης. 336.38
συνωρίς. 124.5. 326.30.

τελεσία. 130.3. 317.43

Diphilus Laodicenſis.
περὶ τῆ νικάνδρου θηριακῶν. 357.3

Diphilus Siphnius. 40.24. 184.43
περὶ τῶ προσφερομένων τοῖς νοσοῦσι καὶ τοῖς ὑγιαίνουσι. 41.44. 177.5

Doricus poëta. 204.30

Dorion.
γεωργικός. 39.15
περὶ ἰχθύων. 59.43. 142.5

Dorotheus. 237.22

Dorotheus Aſcalonites. 326.52
ἱστορία τῶν περὶ ἀλέξανδρον. 139.25
περὶ ματτύης. 328.53
περὶ τῆς λέξεως συναγωγῆς. 164.26

Dorotheus Sidonius. 245.15

Doſiades.
κρητικά. 71.47. 132.42

Dromo.
ψαλτρία. 131.7. 203.5

Duris Samius.
ἡ περὶ ἀγαθοκλέα ἱστορίαι. 268.16. 299.46
ἱστορία. 264.45. 270.36. 277.44. 300.16
μακεδονικά. 84.31. 128.22
σαμίων ὧροι. 334.38
περὶ τραγῳδίας. 315.49

EChemenes.
κρητικά. 297.41

Ecphantides.
σάτυροι. 48.49

Empodus.
ἀπομνημονεύματα. 184.25

Epænetus.
ὀψαρτυτικά. 254.34. 328.45
περὶ ἰχθύων. 164.8

Eparchides.

Ephippus Comicus.
ἄρτεμις. 57.8
βούσιρις. 218.38
γηρυόνης. 172.46. 182.13. 184.27
ἐμπολή. 181.17. 306.10
ἔφηβοι. 209.23. 237.32. 318.45
κίρκη. 212.41
κύδων. 160.53. 318.48
ναύαγος. 251.9
ὅμοιοι ἢ ὀβελιαφόροι. 237.47
πελταστής. 145.12. 173.1. 189.8
σαπφώ. 283.24.
φιλύρα. 144.5. 282.50

Ephippus Olynthius.
περὶ ἀλεξάνδρου καὶ ἡφαιστίωνος μεταλλαγῆς. 73.40. 214.12. 265.43

Ephorus.
ἱστορία. 155.38. 246.27

Epicharmus.
ἀγρωστῖνος. 60.44
ἀλκύων. 306.40
ἀταλάνται. 306.26
βάκχαι. 54.10
βούσιρις. 203.51
γᾶ καὶ θάλασσα. 156.23. 320.18
διόνυσαι. 80.11

Epicharmus.
ἐλπὶς ἢ πλοῦτος. 69.41. 119.3
ἑορτά. 81.16
ἥβας γάμος. 43.16. 55.45. 141.49. 143.48. 299.20. 320.26
θεαροὶ. 54.10. 180.40
θεωροί. 202.36
κύκλωψ. 182.35. 245.39
κωμασταί. 192.48
μεγαρίς. 143.49. 182.34
μοῦσαι. 55.45. 95.91. 24.8. 151.47
νᾶσοι. 81.17
ὀδυσσεὺς αὐτόμολος. 186.19
ὀδυσσεὺς ναύαγος. 306.40
ὀρύα. 48.17
περίαλλος. 69.43. 92.15
πύῤῥα ἢ προμηθεύς. 43.32. 209.43
σειρῆνες. 139.49
σφίγξ. 38.17
φιλοκτήτης. 185.16. 311.24

Epicrates Ambraciota.
ἀμαζόνες. 209.6
ἀντιλαΐς. 282.26. 299.47
δυσέρατος. 132.2
ἔμπορος. 325.34

Epicurus.
ἐπιστολὴ περὶ ἐπιτηδευμάτων. 176.34
περὶ τέλους. 140.53

Epigenes Comicus.
βάκχαι. 190.33
βραγχία. 37.43. 245.40
ἡρωΐνη. 231.35. 233.36. 247.36
μνημάτιον. 233.11. 236.41

Epigmenes Iouis Chij interpres. 232.10

Epilycus.
κοραλίσκος. 67.4
φοραλίσκος. 322.53

Epinicus.
μνησιπτόλεμος. 213.21
ὑποβαλλόμεναι. 231.27. 244.53. 246.41

Eraſiſtratus.
περὶ τῆ καθόλου πραγματείας. 330.22
ὀψαρτυτικά. 161.39. 254.34

Eratoſthenes Cyrenæus.
αὐτερινύς. 187.12
ἀρίστων. 141.33
ἀρσινόη. 139.3
ἐπιστολή. 237.34
ἑρμῆς. 95.20. 143.4
περὶ κωμῳδίας. 247.7

Ergias Rhodius.
περὶ ῥόδου. 179.51

Eriphus Comicus.
αἴολος. 68.36
μελιβοία. 42.36. 151.24
πελταστής. 68.48

Erxias.
κολοφωνιακά. 278.36

Eualces.
ἐφεσιακά. 283.40

Euangelus.
ἀνακαλυπτομένη. 319.40

Euanthes ἐποποιός.
ὕμνος εἰς γλαῦκον. 148.25

Eubœus Parius, parodus. 335.21

Eubulides dialecticus.
κωμασταί. 216.17

Eubulus.
ἀγκυλίων. 184.4. 320.29. 331.34
ἀμαλθεία.

Eubulus.
ἀνασῳζόμενοι. 169.48
ἀντιόπη. 206.29
ἄσωτοι. 34.49
αὔγη. 308.32
βελλεροφόντης. 330.44
γανυμήδης. 55.39. 124.33
δαίδαλος. 124.4
διονυσαλίων. 51.14. 54.35
διονύσιος. 130.51
δόλων. 50.47. 232.34
δρύωψ. 206.31

ἠχώ

ἰχ... 350. 37
ἰχλημος. 38. 39
ἰξίων. 173. 9
ἴων. 85.45. 150.18. 206.32
καλλαίσχρος. 38.37
καμπυλίων. 148.6. 283.13. 318. 37
κατακολλώμενος. 196.41. 218. 40. 324. 30.
κέρκωπες. 206. 33. 281. 10
κλεψύδρα. 281. 14
κυβευταί. 232.36
λάκωνες ἢ λήδα. 54.37. 164. 47. 189.11.
λυδία. 227. 27
μετακολλώμενος. 246. 37
μηδεία. 350. 20
μυλωθρίς. 241. 47
μυσοί. 206.36
ναννίον. 281. 46
ναυσικάα. 153. 46
νεοττίς. 230.47
ὀδυσσεὺς ἢ πανόπται. 235.44
οἰδίπους. 321. 9
ὀλβία. 317. 37
ὀρθάνης. 38.32. 54.41. 57.5.
ὀρτάχυγ. 115. 28. 209.36
πάμφιλος. 233. 30
παννυχίς. 281.43
πορνοβοσκός. 54.52. 135.12
προκρίς. 209.2. 274. 17
προσουσία ἢ κύκνος. 150.37
σεμέλη ἢ διόνυσος. 227. 28
στεφανοπώλιδες. 276.40
σφιγγοκαρίων. 40.21. 222.2. 274.15
τιτᾶνες. 115. 30
τῆθαι. 38. 38
τίτθαι. 355. 34
φοῖνιξ. 197. 11
χάριτες. 256. 6
χρύσιλλα. 277. 19
ψάλτρια. 227.28
Euctæus.
ἀσία. 203.30
Eudemus Athenienſis.
περὶ λαχάνων. 184. 7
Eudoxus Gnidius.
γῆς περίοδος. 144. 45
Euemerus Cous.
περὶ ἱερᾶς ἀναγραφῆς. 327. 7
Euenus. 313.46
Eumachius Neapolitanus.
ἱστορίαι τῶν περὶ Ἀννίβαν. 184.10
Eumenes Cardianus. 214.20
Eumolpus. 235. 12
Euphanes.
μοῦσαι 37.45
Euphantus.
ἱστορίαι. 126. 22
Euphorion Chalcidenſis.
ἱστορίαι. 78. 6
Euphorion ἐποποιός.
ἀποδιδοῦσα. 247. 42
περὶ ἰσθμίων. 91.52. 314.22
περὶ μελοποιῶν. 94. 44
χιλιάδες. 215. 40
Euphorus.
εὑρήματα. 91. 44
Euphranor Pythagoricus.
περὶ αὐλῶν. 91. 44
Euphron.
ἀδελφοί. 188. 30
θεωροί. 198. 17
παραδιδομένη. 51.10
συνέφηβοι. 187. 41
Euphronius.
ὑπομνήματα. 244.11
Eupolis.
αἶγες. 38.41. 48.18. 150.36. 189.7. 202.41. 210.45.
ἀστράτευτοι. 197.15
αὐτόλυκος. 45.32. 183.29
βάπται. 92.28. 184.23
δῆμοι. 38.41. 157.52. 186.6
εἵλωτες. 69. 19
κόλακες. 50.35. 119.24. 143. 47. 163.43. 264.28. 312.21
πόλεις. 194.51. 210.5
προσπάλτιοι. 162. 37
στεφανοπώλιδες. 190. 40
ταξίαρχοι. 86. 6
φίλοι. 154. 18
χρυσοῦν γένος. 201.34. 186.35. 202. 32
Euripides.
ἀνδρομέδα. 235. 8
αὐτόλυκος πρῶτος. 204. 41
δεσμώτις ἢ μελανίππη. 258. 32. 304.11
εὐρυσθεύς. 245.37
ἡρακλῆς. 202. 42
θησεύς. 224. 14
ἱκέται. 80. 16
ἱππόλυτος. 297. 2
κρῆσσαι. 248.16. 317.36. 12.18. 322. 35
κύκλωψ. 12.18. 322.35
μήδεια. 224. 2
οἰνεύς. 330. 34
πλεισθένης. 331.28
σθενέβοια. 208. 36
σκίρων. 38.17
φαέθων. 247.52
φρίξος. 332.50
Eurypylus.
διατριβαί. 250.50
Euſchemus.
ἔμπολις. 283. 10
Euthicles.
ἄσωτοι ἢ ἐπιστολή. 62. 39
Euthydemus Athenienſis.
ὀψαρτυτικά. 254. 34
περὶ λαχάνων. 37. 9
περὶ ταρίχων. 58.45. 153. 27
GEorgius.
περὶ τῶν ἐν ῥόδῳ θυσιῶν. 334. 44
Glaucides. 40.47
Glaucon.
γλῶσσαι. 237. 5
Glaucus Locrus.
ὀψαρτυτικά. 183.46. 254.13
Gorgias Athenienſis.
περὶ τῶν ἀθήνησι ἑταιρίδων. 281.3
HAgnocles Rhodius.
κορωνισταί. 179. 40
Harmodius Lepreates.
περὶ τῶν κατὰ φιγαλίαν νομίμων. 218.30. 229.47. 236.22.
Harpocration Mendeſius.
περὶ πλακουντῶν. 321. 31
Hecatæus Mileſius.
ἀσίας περιήγησις. 35. 36
εὐρώπης περιήγησις. 221. 8
Hedyle.
σκύλλα. 148. 45
Hedylogus Samius uel Athenienſis. 148. 44
Hedylus.
ἐπιγράμματα. 88.52. 233.13
Hegemon.
φιλίννη. 54.47. 335. 44
Hegeſander Delphus.
ἀδελφοί. 145. 36
περὶ ἀνδριάντων καὶ ἀγαλμάτων. 106. 10

Hegeſan-

Hegeſander Delphus.
ὑπομνήματα. 44.10. 54.38. 81.53. 124.49. 236.24
Hegeſianax Alexandrinus.
τρωϊκά. 195.26
Hegeſippus Tarentinus.
ἀδελφοί. 201.13
ὀψαρτυτικά. 254.34.
φιλέταιροι. 140.37
Heliodorus Athenienſis.
περὶ ἀκροπόλεως. 115.49. 201.34
Hellanicus.
αἰγυπτιακά. 232.11
ἀνάβασις εἰς ἄμμωνος. 322.32
δευκαλιωνεία. 206.4
ἐθνῶν ὀνομασίαι. 228.12
ἱστορίαι. 203.35
καρνεονίκαι. 315.19
κτίσεις. 320.52
φορωνίς. 203.37
Heniochus Comicus.
γοργόνες. 238.24
πολύευκτος. 196.51
τροχίλος. 202.19
Hephæſtion.
περὶ τοῦ λυτίνου παρ᾽ ἀνακρέοντι στεφάνου. 334.10
Heracleon Epheſius. 38.7. 154.20. 247.41. 321.1
Heraclides Comicus. 263.18
Heraclides Cumanus.
παρασκευαστικά. 254.1
περσικά. 74.1. 254.52
Heraclides Lembus. 280.28
ἱστορία. 50.12. 166.19. 286.16
Heraclides Ponticus.
περὶ δικαιοσύνης. 257.33. 258.40
περὶ ἡδονῆς. 252.15. 259.43
περὶ μουσικῆς. 225.6. 309.21
περὶ τῶν ἑταιρικῶν. 297.52
Heraclides duo Syracuſani.
ὀψαρτυτικά. 254.33
περὶ θεσμῶν. 320.48
Heraclides Tarentinus.
συμπόσιον. 37.11
Heraneitus.
ξενίζων. 205.16
Hermias.
περὶ ἀπόλλωνος. 75.27
Hermias κουριεύς.
ἴαμβοι. 279.21
Hermias Methymnæus.
σικελικά. 216.27
Hermippus Comicus Parodus. 335.43
ἀρτοπώλιδες. 60.20
δημόται. 143.33
θεοί. 210.46. 236.6. 315.42
ἴαμβοι. 38.16. 228.1. 331.11. 336.32
κέρκωπες. 62.30. 247.22. 273.11
μοῖραι. 207.3. 239.26. 240.17. 331.21.
μύρμοι. 234.48
στρατιῶται. 38.33. 186.8. 209.8. 259.15. 322.12
φορμοφόροι. 336.33
Hermippus Callimachius Smyrnæus.
περὶ ἀριστοτέλους. 291.37. 334.40
περὶ γοργίου. 249.5
περὶ ἱππώνακτος. 163.19
περὶ νομοθετῶν. 275.29. 306.43
περὶ τῶν ἑπτὰ σοφῶν. 218.51
περὶ τῶν ἰσοκράτους μαθητῶν. 170.42. 222.52.
Hermon.
γλῶσσαι κρητικαί. 41.16. 134.31
Hermonax.
γλῶσσαι κρητικαί. 38.27
Hermeſianax Colophonius
ἐλεγειακὰ βιβλία. 295.36
Herodes Atticus. 50.32
Herodianus Alexandrinus.
Herodicus Babylonius. 112.21
Herodicus Cratetius.
κωμῳδούμενα. 289.51. 292.41
περὶ παρασίτων. 118.20
σύμμικτα ὑπομνήματα. 170.1
Herodorus Heracleotes. 234.5. 247.9
Herodotus Halicarnaſſeus.
ἱστορία.
μοῦσαι.
Herodotus Lycius.
περὶ σύκων. 38.2
Herondas.
συνεργαζόμεναι. 43.36
Heropythus.
ὅροι κολοφωνίων. 149.8
Heſiodus.
ἀσπίς. 91.2
ἀστρονομία. 242.13
ἔργα.
ἠοῖαι. 311.27
μελαμποδία. 302.1. 245.25
Biceſius.
περὶ ὕλης. 41.40. 139.53
Hierocles. 320.28
Hieronymus.
περὶ κιθαρῳδῶν. 315.21
Hieronymus peripateticus. 297.46.
Hieronymus Rhodius.
ἱστορικὰ ὑπομνήματα. 299.16
περὶ μέθης. 209.52. 246.17
Hippagoras.
περὶ τῆς τῶν καρχηδονίων πολιτείας. 512.24
Hipparchus.
αἰγυπτιακὰ ἰλιάς. 51.19. 195.20
ἀνασῳζόμενοι. 235.31
θαΐς. 238.49
Hippias Erythræus.
ἱστορία περὶ τῆς πατρίδος. 130.8
Hippias ſophiſta.
συναγωγή. 301.36
Hipponax ἰαμβοποιός.
παρῳδία. 335.26
συνώνυμα. 237.6
Hyperides.
δηλιακός. 209.46
κατὰ δημάδου. 209.44
κατὰ δημοσθένους. 209.42
Hyperochus.
κυμαϊκά. 261.10
IAſon.
περὶ τῶν ἀλεξάνδρου τῶν ἀλεξάνδρου ἱερῶν. 307.24
Iatrocles.
περὶ πλακουντων. 320.25
Ibycus. 43.35. 279.51
μέλη.
Idomeneus. 263.21
Ion Chius. 228.35
ἀγαμέμνων. 231.9
ἐλεγεῖα. 221.5. 244.34
ἐπιδημίαι. 47.16. 54.11. 293.46.
εὐρυτίδης. 244.6
λαέρτης. 134.35
ὀμφάλη. 130.7. 203.52. 245.35. 247.15. 314.35
περὶ χίου. 210.40
φοῖνιξ ἢ καινεύς. 46.20. 95.12. 159.8 222.50

φοῖνιξ

φοῖνιξ δεύτερος. 95.14
φρουροί. 95.16
Iſidorus Characenus.
παρακτικὸς τῆς παρθίας. 47.35
Iſtrus Callimachius.
ἀντιγραφαί. 136.50
ἀττικά. 37.23. 276.16
ἀργολικά. 322.41
πτολεμαΐς. 235.38
Iuba rex.
ἱστορία θεατρική. 88.30
περὶ λιβύης. 42.4
Amprocles διθυραμβοποιός. 242.11
Leo Byzantius. 275.6
Leonides.
ᾄσμοι ἀτθίδος. 49.2
Leucon.
φράτορες. 171.10
Licymnius Chius. 270.41
Lyceas Naucratites.
αἰγυπτιακά. 305.34
Lycophron Chalcidenſis.
δρᾶμα σατυρικόν. 207.43
περὶ κωμῳδίας. 140.5. 239.19. 275.25
Lycurgus rhetor.
κατὰ λυκόφρονος. 174.31
κατὰ ἀσμάδ'. 234.49
Lynceus Samius.
αἰγυπτιακά. 75.44
ἀπομνημονεύματα. 124.41
ἀποφθέγματα. 122.53. 165.32
ἐπιστολὴ πρὸς διαγόραν. 143.35
κένταυρος. 66.32
ὀψαρτυτικὴ τέχνη. 115.25. 173.30
περὶ μενάνδρου. 121.44
Lyſanias.
περὶ ἰαμβοποιῶν. 112.8. 307.31
Lyſias.
περὶ χρυσοῦ τρίποδος. 116.32
Lyſimachus.
νόστοι. 80.14
Lyſippus.
βάκχαι. 62.47. 171.47
Lycon Iaſenſis.
περὶ πυθαγόρου. 207.10
Macareus.
κῳακά. 131.52. 317.15
Machon Sicyonius Comicus. 131.35
ἄγνοια. 329.34
ἐπιστολή. 172.22
χρεῖαι. 256.1
Magnes.
διόνυσος πρῶτος. 183.16
διόνυσος ὁ δεύτερος. 320.39
Malacus.
σιφνίων ὧροι. 134.22
Marſyas. 335.11
μακεδονικά. 312.10
Marſyas iunior.
Matris.
ἡρακλέους ἐγκώμιον. 204.10
Megacles.
περὶ φιλοξένων ἀνδρῶν. 207.18
Megaclides. 252.33
Megaſthenes.
ἰνδικά. 77.36
Melanippides.
μαρσύας. 305.38
Melanthius.
περὶ τῶν ἐν ἐλευσῖνι μυστηρίων. 162.19.
Meleager Cynicus.
συμπόσιον. 347.28
Meleager Gadarenus.
χάριτες. 79.30
Menechmus Sicyonius.
περὶ τεχνιτῶν. 331.2
σικυωνιακά. 136.32
Menalippides Mileſius.
δαναΐδες. 322.28
Menander.
ἀδελφοί. 212.50
ἁλιεύς. 238.46. 246.37. 272.16
ἀνδρόγυνος ἢ κρής. 122.14
ἀνεψιοί. 336.22
ἀρρηφόρος ἢ αὐλητρίς. 218.35. 220.34. 277.30
δακτύλιος. 124.24
δημιουργός. 87.1
δίδυμαι. 186.4
δύσκολος. 73.46. 190.26
ἑαυτὸν τιμωρούμενος. 116.30. 323.6
ἐγχειρίδιον. 220.39
ἐμπιπράμενος. 277.34
ἐπίκληρος πρώτη. 185.50
ἐπιτρέποντες. 327.18
ἐφέσιοι. 154.44
ἡνίοχος. 191.19
ἥρως. 210.33
θαΐς. 251.14
θεοφορουμένη. 232.51, 248.15
θρασυλέων. 124.29
καρίνη. 88.17
καρχηδόνιος. 191.18
κεκρύφαλον. 122.9
κιθαριστής. 124.25. 251.38
κόλαξ. 130.3. 290.43
κόλωνος. 150.50
μέθη. 124.20. 122.11. 181.46
ναύκληρος. 83.53. 233.43
νομοθέτης. 124.20
ὀργή. 83.47. 122.9. 274.5. 124.16
παλλακή. 324.41
παρακαταθήκη. 285.8
παιδίον. 48.1. 248.14
περινθία. 150.41. 248.14
πιπραμένη. 182.15
πωλούμενοι. 124.31
συναριστῶσαι. 124.27
τρίποντες. 60.29
τροφώνιος. 50.45. 66.43. 254.50
ὑδρία. 202.34
ὑμνίς. 116.31
ὑποβολιμαῖος. 319.46
φανίας. 86.21
φάννιον. 281.14
φανός. 156.48
φάσμα. 328.28
φιλάδελφοι. 238.48
χαλκεῖα. 247.34
ψευδηρακλῆς. 86.43. 290.32. 319.36
Menecles Bacareus.
ἱστορία. 94.47
Meneſthenes.
πολιτικά. 243.31
Menetor.
περὶ ἀναθημάτων. 294.19
Menippus Cynicus.
ἀρκεσίλαος. 192.46
συμπόσιον. 312.15
Menodotus Samius.
τῶν κατὰ σάμον ἐνδόξων ἀναγραφή. 333.16
περὶ τῶν κατὰ τὸ ἱερὸν τῆς σαμίας ἥρας. 325.11
Menodorus Eraſiſtratius.
Metagenes Comicus.
αὖραι. 191.8. 282.51
θουριοπέρσαι. 115.25. 135.39. 263.24
μαμμάκυθος. 177.2
φιλοθύτης. 336.43

Matronis trandium poëma exametris integrum. 67.34

Metrodorus.
περὶ συνηθείας. 194.17
Metrodorus Chius.
τρωϊκά. 94.42
Metrodorus Epicureus.
140.50
Metrodorus Scepſius.
περὶ ἀλειπτικῆς. 273.50
Mimnermus.
ναννώ 239.50
Mithæcus.
ὀψαρτυτικά. 141.48. 254.33
Mnaſalces Sicyonius.
ἐπιγράμματα. 82.26
Mnaſeus Patarenſis.
εὐρωπιακά. 148.22. 262.4
περὶ ἀσίας. 172.37
περίπλους. 165.26.
Mneſimachus Comicus.
βούσιρις 206.38
δύσκολος. 179.20
ἱπποτρόφος. 150.49. 161.4. 164.25. 200.3
φίλιππος. 168.48. 191.47. 206.51. 208.19
Mneſitheus Athenienſis.
περὶ ἐδεστῶν. 40.38. 178.7
Mœſo Byzantia.
μνημοσύνη 241.46
Molpis Lacon. 329.45
λακεδαιμονίων πολιτεία. 70.14
Mochus.
φοινικά. 63.30
Moſchus.
ἐξήγησις ῥοδιακῶν λέξεων. 239.20
μηχανικά. 314.28
Myron Prieneus.
μεσσηνιακά. 136.41. 326.23
Myrſilus.
ἱστορικὰ παράδοξα. 302.12
NAucrates Comicus.
περσίς. 198.28
Nauſicrates.
ναύκληροι. 148.14. 162.32. 164.42
Neanthes Cyzicenus.
ἑλληνικά. 56.28. 155.27. 285.24. 336.1
περὶ τελετῆς. 187.8. 298.8
ὧραι. 88.31
Neocles Crotoniata.
Neoptolemus Parianus.
γλῶσσαι. 235.7
διονυσιάς. 41.36
περὶ ἐπιγραμμάτων. 224.41
Neſtor.
θεατρικὰ ὑπομνήματα. 205.28
Nicænetus Samius.
ἐποποιός. 292.7
ἐπιγράμματα. 333.50
Nicanor Cyrenæus.
μετονομασίαι. 148.32
Nicander.
αἰτωλικά. 148.39
βοιωτιακός. 164.13
γεωργικά. 184.51
ἑτεροιούμενα. 3.19. 152.39
μελισσουργικά. 34.21
οἰταϊκά. 142.15. 203.38
περιπέτειαι. 300.12
Nicander Chalcedonius.
προυσίου συμπτώματα. 244.43
Nicander Colophonius.
αἰτωλικά. 50.26. 235.13
γεωργικά. 47.1. 63.35. 182.44
γλῶσσαι. 34.43. 55.53. 183.42
θηριακά. 182.44. 322.16
κολοφωνιακά. 282.10
Nicander ἐποποιός.
γλῶσσαι. 144.44
Nicander Thyatirenus. 38.7. 41.5. 58.1 228.4
Nicias.
ἀρκαδικά. 302.5
Nicias Nicænus.
φιλοσόφων ἱστορία. 82.18
διαδοχαί. 137.38. 293.1
Nicobule. 214.23. 265.45
Nicochares.
ἀμυμώνη. 210.43
ἡρακλῆς χορηγός. 306.38
λάκωνες. 331.14
λημνίαι. 164.3. 210.44
χειρογάστορες. 320.4
Nicocles.
ἀκάρυοι. 169.29
Nicolaus Damaſcenus peripateticus.
ἱστορία. 77.42. 235.3
Nicomachus.
εἰλείθυια. 145.1
περὶ ἑορτῶν αἰγυπτίων. 235.34
Nicomedes.
περὶ ὀρφέως. 316.3
Nicomedes Acanthius. 119.5
Nicon.
κιθαρωδός. 240.8
Nicophon.
πανδώρα. 161.18
σειρῆνες. 40.22. 135.38. 183.24
χειρογάστορες. 63.49. 192.47. 320.15
Nicoſtratus Comicus.
ἄβρα. 67.5
ἀντερῶσα. 240.4
ἀπελαυνόμενος. 329.36
βασιλεῖς. 116.17
διάβολος. 233.42
ἑκάτη. 246.1
ἡσίοδος. 150.42
ἱεροφάντης.
κλίνη. 56.36. 246.3
μάγειρος. 254.49. 329.40
πάνδροσος. 290.45
πατριῶται. 336.23
πλοῦτος. 324.19
σύρος. 305.14
Numenius.
ἁλιευτικόν. 184.49
Nymphis Heracleotes.
περὶ ἡρακλείας. 265.2. 272.7. 307.6.
περίπλους ἀσίας. 295.24
Nymphodorus Syracuſanus.
ἀσίας περίπλους. 133.30. 161.38. 165.30. 302.3
περὶ τῶν ἐν σικελίᾳ θαυμαζομένων. 291.26
Ophellon. 53
PAmphilus Alexandrinus.
περὶ ὀνομάτων καὶ γλωσσῶν. 45.20. 179.39. 192.8
Pancrates Arcas.
ἔργα θαλάσσια. 142.19. 151.46. 160.34
κογχορεῖς. 235.37
Panætius Rhodius. 275.45. 314.36
Panyaſis.
ἡράκλεια. 231.41. 245.36
Parmeno Byzantius poëta. 102.29
Parmeno Rhodius.
μαγειρικὴ διδασκαλία. 154.22.

Parthenius.

Parthenius.
περὶ τῶν παρὰ τοῖς ἱστορικοῖς λέξεων. 230.40
Parthenius Dionyſij. 246.45
Paxamus. 187.22
Perſeus.
λακεδαιμονίων πολιτεία.
Perſæus Citieus. (70.32
συμποτικὰ ὑπομνήματα. 300.38
Phanias Ereſſius peripatet.
πρὸς τοὺς σοφιστάς. 316.37
περὶ ποιητῶν. 175.34
περὶ τῶν ἐν σικελίᾳ τυράννων. 117.12
περὶ φυτῶν. 42.42. 185.1
πρυτάνεις ἐρέσιοι. 166.17
τυράννων ἀναίρεσις ἐκ τιμωρίας. 46.1. 316.28
Phædimus.
ἡράκλεια. 245.41
Phanocritus.
περὶ εὐδόξου. 139.23
Phanodemus.
ἀτθίς. 57.53. 194.47
Pherecrates.
ἄγριοι. 86.32. 132.20. 158.10
αὐτόμολοι. 45.34. 191.16. 196.47. 321.37
γραῦς. 123.53
γραφεῖς. 196.20
δουλοδιδάσκαλος. 48.46. 131.50. 152.50. 196.47. 236.44
ἐπιλήσμων ἢ θάλασσα. 56.18. 154.23. 182.6
κραπάταλλοι. 37.37. 239.17. 320.32
κοριαννώ. 80.48. 212.37. 237.12. 281.13
λῆροι. 48.31. 209.36
μηνδ'ροι. 115.26
μεταλλῆς. 48.42. 135.14
μυρμηκάνθρωποι. 115.33. 144.13. 167.23
πέρσαι. 115.26. 135.29. 247.18
πετάλη. 171.10. 196.20
προσπόλεμος.
τυραννίς. 227.19. 237.16
ὕπνος ἢ παννυχίς. 303.17
χείρων. 183.21. 192.45. 324.32
ψευδηρακλῆς. 61.53
Pherecydes.
ἱστορία. 232.5. 234.4
Pherenicus Heracleotes.
ἐποποιός. 39.17
Philæcus.
ἐπιγράμματα. 217.38
Philemon Athenienſis.
παντοδαπὰ χρηστήρια. 58.5
περὶ ἀττικῶν ὀνομάτων. 38.28. 320.31. 231.21
Philemon Comicus.
ἀγροῖκος. 41.10
ἀνανεουμένη. 131.41
ἀνδροφόνος. 329.44
ἁρπαζόμενος. 329.26
βαβυλώνιος. 294.45
δελφοί. 282.9
θησαυρός. 191.17
ἰατρός. 116.30
κορινθία. 62.25
μοιχός. 88.27
μυτίων ἢ ζώμιον. 66.51
νεαίρα. 292.3
παρεισιών. 86.16
πωριών. 254.47
πτωχή. 329.44
πτωχός. 313.50
στρατιώτης. 144.48
συναποθνήσκοντες. 153.44
φάσμα. 237.24
χήρα. 245.18
Philemon iunior.
Philetæras.
ἀσκληπιός. 170.35. 239.53
ἀταλάντη. 206.19
κορινθιαστής. 277.16
κυνηγίς. 141.8. 282.40. 283.27. 290.44
λαμπαδηφόρος. 207.1
οἰνοπίων. 85.42. 14.11
τηρεύς.
φίλαυλος. 314.18
Philetas.
ἄτακτα. 58.8. 230.40. 320.10
ἀττικά. 231.1
Philinus rhetor. 210.8
Philippides.
ἀμφιάρεως. 45.40
ἀνανέωσις. 131.42. 190.48
ἀργυρίου ἀφανισμός. 116.4
αὐλοί. 327.2
συμπλέουσαι. 336.25
φιλάργυρος. 317.42
Philippus.
ὀβελιαφόροι. 179.13
φιλύρα. 179.11
Philippus Theangellenſis.
περὶ καρῶν καὶ λελέγων. 136.23
Philiſtion Locrus. 58.31
ὀψαρτυτικά. 254.32
Philyllius.
αὐγή. 202.33. 239.11
ἡρακλῆς. 86.33
πόλεις. 53.12. 189.12
φρεωρύχος. 317.51
Phillis Delius.
περὶ αὐλητῶν. 314.40
περὶ μουσικῆς. 315.38
Philochorus. 95.15
ἀτθίς. 123.12. 316.25
περὶ μαντικῆς. 321.46
τετράπολις. 118.58
Philocrates.
θετταλικά. 132.44
Philodemus.
περὶ τῶν ἐν ῥόδῳ σμινθείων. 239.
Philomneſtus. (53
περὶ τῶν ἐν ῥόδῳ σμινθείων. 37.
Philon. (29
μεταλλικός. 160.43
Philonides.
κόθορνοι. 115.27. 124.20. 336.43
Philoſtephanus Cyrenæus.
δήλιος. 146.49 (13
περὶ τῶν ἐν ἀσίᾳ πόλεων. 149.
περὶ παραδόξων ποταμῶν. 165.28
Philotimus.
ὀψαρτυτικός. 154.21
περὶ τροφῆς. 39.41. 47.41. 177.5
Phyloxenus Cytherius
διθυραμβοποιός.
δεῖπνον. 235.1. 240.1. 318.52
Phœnicides.
μισουμένη. 323.52
φύλαρχος. 205.44
Phœnix Colophonius. 179.28. 208.25
ἴαμβοι. 244.16. 262.12
Phormus Comicus.
ἀταλάντη. 323.36
Phrynichus Comicus.
ἐφιάλτης. 83.30
κρόνος. 185.14
κωμασταί. 233.40
μοῦσαι. 159.20
μονότροπος. 124.34
ποάστριαι. 209.39

προάστειαι. 56.5
σάτυροι. 44.6
τραγαί. 37.1
τραγῳδοί. 315.32. 144.18. 192.46. 324.44
φονίσσαι. 315.6
Phylarchus. 71.12. 293.38. & 48
ἱστορία. 41.11. 126.18. 136.36. 204.28. 228.16. 257.13. 261.4. 265.16. 266.42. 300.21. & 28.
Pinon. (301.52
ἐπιστολαί. 121.12
Piſander.
ἡράκλεια. 221.38
Plato philoſophus.
Plato C. 186.41. 319.26. 326.12
ἄδωνις. 225.17
ἀνδροφόνος. 140.33
αἱ ἀφ' ἱερῶν. 220.38
ἀτλαντικός. 317.47
γρῦπες. 183.33
ἑορταί. 154.3. 183.3.
εὐρώπη. 133.4
Ζεὺς κακούμενος. 60.17. 235.42. 330.37
ἰώ. 326.14
κλεοφῶν. 38.31. 157.24
λάϊος. 34.23
λάκωνες. 189.5. 330.9
μενέλαος. 56.3. 86.18. 318.7
νὺξ μακρά. 56.2. 336.42
παῖς. 517.51
πείσανδρος. 191.15
περιαλγής. 191.47
πρέσβεις. 116.1. 144.27. 209.33
σοφισταί. 155.52. 209.5
συνεξαπατῶν. 52.23. 140.24
σύρφαξ. 171.44. 220.39
ὑπέρβολος.
φάων. 162.11. 183.7. 209.32
Pliſtonicus.
Poëta Megaricus. 277.38
Polemon. 206.6
αἱ πρὸς νεάνθη ἀντιγραφαί.
ἑλλαδικόν. 236.35 (298.18
ἐπιγράμματα. 218.41
ἐπιστολὴ περὶ ἀδόξων ὀνομάτων. 202.53
περὶ ἄρτου. 55.8
περὶ μορύχου. 228.16
περὶ τῶν ἐν ἀθήνησι ἀκροπόλεως. 233.1. 290.39
περὶ τοῦ διὸς κωδίου. 235.46
περὶ τῶν ἐν καρχηδόνι πέπλων. 267.47
περὶ τῶν ἐν λακεδαίμονι ἀναθημάτων. 284.22
περὶ τῆς ποικίλης ἐν σικυῶνι στοᾶς. 285.52
περὶ τῶν ἐν σικυῶνι πινάκων. 281.9 (123.32
περὶ τῶν ἐν σικελίᾳ ποταμῶν.
περιήγησις 106.8. 185.18
τὰ πρὸς ἀδαῖον καὶ ἀντίγονον συγγράμματα. 192.28. 203.23. 228.8. 233.47. 238.43
τὰ πρὸς τίμαιον συγγράμματα. 41.18. 291.8. 327.20. 335.23
Polycharmus.
λυκιακά. 166.34
Polyclitus Lariſſæus.
ἱστορία. 266.37
Polyochus.
κορινθιαστής. 156.29
Polyzelus.
μουσῶν γοναί. 184.38
ῥοδιακά. 180.18
Poſidippus Comicus.
ἀναβλέπων. 328.29
ἀποκλειομένη. 327.21. 150.43
ἐπιγράμματα. 204.22
ἐφεσία. 292.49
λοκροί. 44.28
μεταφερόμενος. 59.42
πορνοβοσκός. 78.21
σύντροφοι. 327.23
χορεύουσαι. 187.28
Poſidonius Apameenſis Stoicus.
ἱστορία. 77.40. 85.12. 123.40. 183.52. 230.9. 243.51. 260.38. 267.15. 272.39. 294.26
Poſis Magnes.
ἀμαζονίς. 148.28
περὶ μαγνήτων. 263.42
Pratinas.
δυμαιναι ἢ καρυάτιδες. 195.3
Praxilla Sicyonia. 298.23
Promathidas Heracleotes.
ἡμίαμβοι. 148.21
Protagorides Cyzicenus.
περὶ τῶν ἐπὶ δάφνῃ πανηγύρεων. 75.52. 88.43
ἱστορίαι κωμικαί. 62.49
Proxenas. (134.34
λακεδαιμονίων πολιτεία.
Ptolemæus rex.
ἱστοριῶν βιβλία κ δ. 115.44. 186.48. 216.36. 272.22. 324.44
Ptolemæus Ageſarchi.
αἱ περὶ φιλοπάτορα ἱστορίαι. 123.38. 210.22. 286.12.
Ptolomęus Ariſtonici. 237.23
Pyrgion.
κρητῶν νόμιμα. 72.11
Pyrrhon Elienſis. 207.29
Pythenætus.
περὶ αἰγίνης. 292.51
Pythagoras.
περὶ ἐρυθρᾶς θαλάσσης. 92.30
Pythermus Epheſius. (314.23
ἱστορία. 145.30
RHianus ἐποποιός.
ἐπιγράμματα. 246.7
Rinthon.
ἀμφιτρύων. 56.23
ἡρακλῆς. 246.42
Rutilius Romanus.
ἱστορία ῥωμαϊκή.
~~SAcus. Tarseus. 70.17.~~
~~λακεδαιμονίων πολιτεία. 70.17~~
Sannyrion.
γέλως. 143.51
Sappho.
μέλη. 203.27
Satyrus peripat. 264.12. 275.40
βίοι. 267.52.
βίος φιλίππου. 124.41. 276.25
περὶ χαρακτήρων. 85.5
Seamon.
περὶ εὑρημάτων. 312.28
Scyras Tarentinus Com.
μελέαγρος. 199.40
Scythicus Teius.
ἱστορία. 228.5
Seleucus.
γλῶσσαι. 38.30. 320.11
περὶ ἑλληνισμοῦ. 182.48. 197.34
Seleucus Tarſenſis.
ἁλιευτικόν. 159.42
Semus Delius.
δηλιάς. 55.33. 87.33. 165.34. 231.36. 304.15. 306.19
νησιάς. 62.22
περὶ παιάνων. 306.27
Silenus. 235.53
γλῶσσαι. 231.2. 319.47
Silenus Calatianus.
σικελικά

σικελικά. 268. 18
Simachus.
περὶ ἀπειλῆς παιδείας. 126. 47
Simarus.
συνώνυμα. 196. 37
Simariſtus. 237. 22
συνώνυμα. 52.33. 244.34
Simmias. 363.33
γοργώ. 242. 10
Simonides Amorgius.
ἴαμβοι. 149.48. 227.15
Socrates Rhodius.
ἐμφύλιος πόλεμος. 74. 27
ἐπίκλησις. 56.20
περὶ ὅρων καὶ πυρὸς καὶ λίθων.
Solon. (192.19
ἴαμβοι. 320. 19
Sopater.
ἱππόλυτος. 51.21
κνιδία. 55. 32
μνηστῆρες Βακχίδος. 81. 5
νεκυία. 81. 9
σίλφαι. 51. 23
φυσιολόγος. 52. 22
Sopater Paphius. 35. 45. 81.20
μυστάκου θρεπτόν. 60.10
Sopater Phacius Parœdus.
βακίδος. 80.18
μύσται. 92. 13
ὀρέστης. 116.21
Sopater φλυακογράφος Βακχίς. 88. 42
Βακχίδος γάμος. 326. 8
Βακχίδος μνηστῆρες. 319.35
διβουλοθεόμβροτος. 43.31
πύλαι. 88.24. 322.5
Sophilus Comicus. 80. 2
ἀνδροκλῆς. 62.24. 115.14
ἐγχειρίδιον. 212. 45
παρακαταθήκη. 317. 45
συντρέχοντες. 163.21
φίλαρχος. 52. 49. 63.21
Sophocles. 139. 31
αἴας μαστιγοφόρος. 139. 37
ἄμυκος. 48.11. 198.36
ἀμφιάραος σατυρικός. 224. 41
ἀνδρομέδα. 237. 50
ἀντηνορίδαι. 186. 2
ἀντιγόνη. 141. 4. 271.12
ἀχαιῶν σύνδειπνος. 8.13
ἀχιλλέως ἐρασταί. 199.19
δρᾶμα σατυρικόν. 211. 21
ἑλένης γάμος. 138.18
θαμύρας. 88.38. 92.27. 315.52
ἴναχος. 331. 27
ἶρις. 320.36
ἰφιγένεια. 253.3
ἰχνευταί.
καμικοί. 43.44. 192.45
κηδαλίων 82. 53
κολχίδες. 298.16
κωχλίδες. 35.15
λαρισσαῖοι. 230.6
μυσοί. 92.26. 315.7
νιόβη. 89.12
οἰνόμαος. 203. 20
πανδώρα. 234. 47
ποιμένες. 159.22. 290.29
σαλμωνεύς. 240.12
σκύθαι. 95. 17
τραχίνιαι.
τριπτόλεμος. 59.6. 220.50
τυμπανισταί. 89.12
τυρώ. 50.47. 234.12
ὕβρις. 326.12
φοίνιξ. 35. 16
Sophron. 162.5
ἀγροιώτης. 154. 35
ἁλιεύς. 144. 35
μῖμοι. 43.48 (162.5
μῖμοι ἀνδρεῖοι. 143.53. 161.13.
μῖμοι γυναικεῖοι. 44.3. 45.7. 116.3. 162.7
παῖς. 162. 6
πενθερά. 43.33
νυμφόπονος. 180. 43
Soſibius.
περὶ ἀλκμᾶνος. 58.15. 320.22
Soſicrates.
διαδοχαί. 80.48. 208.48
κρητικά. 132.40
φιλάδελφοι. 233.38
Soſicrates Phanagorites.
ὅσοι. 292. 7
Soſimus.
περὶ χρόνων. 315. 21
Soſipater.
καταψευδόμενος. 183.49
Soſitheus tragicus.
δάφνις ἢ λιτυέρσα. 205. 34
Soſtratus.
περὶ ζώων. 151.38. 156.14
Sotades Comicus.
ἐγκλειόμεναι. 146.52
παραλυτρούμενος. 183. 18
Sotion Alexandrinus.
διαδοχαί. 82. 48
περὶ τοῦ τίμωνος σιλλῶν. 168.7
Speuſippus.
ὅμοια. 43.43. 53.20
Sphærus.
λακεδαιμονίων πολιτεία. 70.
Stephanus. (50
ὀψαρτυτικά. 254.36
Stephanus Comicus.
φιλολάκων. 231.29
Sthenelus poëta. 211.22
Steſichorus Himeræus. 252.
ἑλένη. 41.8. 222.49 (42
συοθῆραι. 48. 33
Strato Comicus.
λιπνομέδα. 233.25
φοινικίδης. 189. 45
Strattis.
ἀνθρωπορέστης. 64. 15
ἀταλάντη. 151.23. 198.20
καλλιππίδης. 325.44
λημνομέδα. 163.30
μακεδόνες. 351.24. 161.16
μακεδόνες ἢ κινησία. 196.40
μακεδόνες ἢ παυσανίας. 291.
πανσαμία. 325.8 (27
τρωΐλος. 38. 25
φοινίσσαι. 81. 8
χρύσιππος 85. 27
ψυχασταί. 62.45. 186.10. 247.38
Suniæthon.
φοινικά. 63. 30
TEleclides.
ἀμφικτύονες. 37.39.42. 28.134.50.167.22.306.36
ἑταῖροι. 326. 4
ἡσίοδοι. 44.2. 571.43
περὶ ἄστεος.
πρυτανεῖς. 184.21.274.31.86. 6
στερροί. 198.18. 316.53. 320.48
Teleſilla Argiua. 230.51. 305.
Teleſtes Selinuntius. (42
ἀργώ. 305.48
ἀσκληπιός. 305.49
Themiſon.
παλλαδίς. 118.35
Tenarus. 333.15
Terpſicles.
περὶ ἀφροδισίων. 162.26
Theocles.
ἰθύφαλλοι. 205. 8
Theoclytus.
ὧραι. 232.4
Theocritus Syracuſanus.
βερενίκη. 142. 43
φαρμακεύτριαι. 234. 30

Theodectes Phaſelites. 224.35

Theodoridas Syracuſanus. 151.16

κένταυρος. 336.11

Theodorus.

ἀττικαὶ γλῶσσαι. 320.33

Theodorus Hierapolites.

περὶ ἀγώνων. 204.25

Theognetus Comicus.

φάσμα ἢ φιλάργυρος. 52.46. 332.52

φιλοδέσποτος. 305.16

Theognis.

περὶ τῆς ἐν ῥόδῳ θυσιῶν. 179.41

Theognis poëta.

ἐλεγεῖαι. 158.16

Theolytus Methymnæus.

ἔπη βακχικά. 148.17

Theophilus Comicus.

βοιωτία. 233.6

ἐπίδαυρος. 206.24

ἰατρός. 169.50

νεοπτόλεμος. 277.40. 314.50

παγκρατιαστής. 48.22. 206.25

προιτίδες. 233.8

φίλαυλος. 279.6. 290.47

Theophraſtus.

ἐρωτικός. 278.52. 281.6. 300.13

περὶ γελοίου. 173.21

περὶ ἐνθουσιασμοῦ. 309.15

περὶ ἑτεροφωνίας τῶν ὁμογενῶν. 193.28

περὶ εὐδαιμονίας. 269.16. 281.5

περὶ ζώων. 191.49

περὶ ἡδονῆς. 173.15. 251.52. 260.7

περὶ κολακείας. 127.52

ἰνδοί. 165.44

περὶ κωμῳδίας.

περὶ λίθων. 47.18

περὶ μέθης. 209.29. 228.42

περὶ ὀδμῶν. 33.46

περὶ πνιγμοῦ.

περὶ τῶν δακετῶν καὶ βλητικῶν. 156.52

περὶ τῶν ἐν τῷ ξηρῷ διατριβόντων ζώων. 155.52. 158.19

περὶ τῶν κατὰ τόπους διαφορῶν. 158.42

περὶ τῶν μεταβαλλόντων τὰς χρόας. 158.39

περὶ τῶν φωλευόντων. 53.30. 156.50

περὶ φυτῶν. 25.21. 33.34. 41.40. 323.9

περὶ φυτικῶν αἰτιῶν. 38.44

Theopompus Com. 132.43

ἄλθαι. 247.17

ἀφροδίτη. 161.44

εἰρήνη. 183.27. 322.35

ἡδυχάρης. 153.52

θησεύς. 41.29

καλλαίσχρος. 151.26. 198.21. 200.8

μῆδος. 231.13

νεμέα. 232.21

ὀδυσσεύς. 83.26

παμφίλη. 219.23

πηνελόπη. 92.27. 326.15

σειρῆνες. 198.22

στρατιώτιδες. 238.26

φινεύς. 322.9

Theopompus Chius. 43.5. 75.23. 116.24. 214.43. 218.42

ἑλληνικά. 127.7. 136.44. 190.31. 268.53. 326.16

ἱστορίαι. 38.50. 131.2. 136.26. 260.1. 265.7. 302.40. 311.8

συμβουλαὶ πρὸς ἀλέξανδρον. 116.24

φιλιππικά. 84.8. 136.26. 190.31. 260.10. 326.16

κατὰ πλάτωνος διατριβῆς. 250.37

περὶ τῆς χίας ἐπιστολῆς. 290.8. 294.33

περὶ τῶν συληθέντων ἐκ δελφῶν χρημάτων. 299.25

Theopõpus Colophonius.

ἐποποιός.

ἁρμάτιον. 92.10

Thraſymachus. 205.52

Timachidas Rhodius.

δεῖπνον. 142.29

Timæus Taurominitanus.

ἱστορίαι. 82.44. 163.14. 232.42. 291.29

Timarchus.

περὶ τοῦ ἐρατοσθένους ἑρμοῦ. 247.12

Timocles Comicus.

αἰγύπτιοι. 350.14

δακτύλιος. 147.49. 191.1

δημοσάτυροι. 83.46

δῆλος. 170.27

διονυσιάζουσαι. 112.47

δρακόντιον. 119.44

ἐπιστολαί. 152.14

ἐπιχαιρέκακος. 121.17

ἥρωες. 113.13. 225.35

ἰκάριοι. 170.32

καύνιοι. 121.10

κένταυρος ἢ δεξαμενός. 121.11

κονίσαλος. 212.41

μαραθώνιαι. 282.42

νεαίρα. 281.18. 292.45

πολυπράγμων. 169.35

πορφύρα. 212.45

πύκτης. 223.52

σαπφώ. 169.26

φιλοδικαστής. 123.6

ψευδολῃσταί. 55.28

Timomachus.

κυπριακά. 316.38

Timon Phliaſius Pyrrhonius.

σίλλοι. 81.1. 140.47

Timotheus Mileſius. 61.48

κυκλώψ. 122.20

ναυτίλος. 168.44

νιόβη. 170.20

Tryphon Alexandrinus.

περὶ ὀνομασιῶν. 88.7. 247.49. 306.21. 314.41

περὶ φυτῶν. 39.14. 55.17. 57.46

XAnthus Lydus. 254.12

λυδιακά. 205.38

Xenarchus Com.

πένταθλον. 217.42. 281.51

πρίαπος. 233.34

πορφύρα. 113.45

σκύθαι. 182.52. 207.6

ὕπνος. 277.14

Xenochartus.

δίδυμοι. 210.29

Xenophanes Colophonius. 205.1. 228.28

ἐλεγεῖα. 183.35

παρῳδαί.

ZEneus Chius.

σύγγραμμα περὶ χίου. 297.45

Zeno Citieus.

πολιτεία. 278.22

Zenodotus. 235.51

ἐπιτομαί. 204.5

Zenophanes.

συγγενικός. 209.40

INCERTI AVTHORIS.
ἀγαθοί. 205.36
Pherecrates.
Strattis.
ἀγὼν δρᾶμα σατυρικόν. 25.
41. 290.13. 294.32.
Alexander rex.
Python Catanæus.
Python Byzantius.
ἄγνοια. 189.9
Calliades.
Diphilus.
αἰγίμιος. 247.53
Cercops Mileſius.
Heſiodus.
ἀλιτήρια. 62.14
Alexis.
Antiphanes.
αὐτέα. 281.14
Eunicus.
Philyllius.
αὔτυλλος. 54.46. 60.2
Nicoſtratus.
Philetærus.
Philoſtratus.
ἀργολικά. 43.52
Agias.
Dercylus.
ἀργυρίου ἀφανισμός. 203.1
Antiphanes.
Epigenes.
γέρανος. 41.22
Archytas.
Euphorion.
γεωργικός. 37.44
Androtion.
Hegemon.
Philippus.
ἱστορία τελχινιακή. 142.13
Epimenides Cretenſis.
Teleclides.
ἱστορία. 48.34
Callimachus.
Zenodotus.
καμπυλίων. 232.38. 278.46
Ararus.
Eubulus.
κύκλωπες. 259.13. 331.10
Callias.
Diocles.
ὁμοία. 318.40
Alexis.
Antidotus.
πειρίθους. 244.32
Critias.
Euripides.
περὶ εὑρημάτων. 316.4
Ephorus.
Scamnon.
πόλας. 43.50
Ariſtophanes.
Philyllius.
Phrynichus.
πορφύρα. 159.17. 212.44
Timocles.
Xenarchus.
σκυταί. 311.30
Ariſtophanes.
Plato.
συμμαχία. 156.5
Cantharus.
Plato.
τιτανομαχία. 139.41
Arctinus.
Eumelus.
καὶ ὅσις δή ποτε χαίρει ὄνομα ζόμβρος.
ὕπνος. 283.22
Alexis.
Antiphanes.
περὶ βασιλείας πρὸς κάσανδρον.
Soſibius.
Theophraſtus.
ὑπομνήματα.
Ariſtoteles.
Theophraſtus.
περὶ ἡδονῆς.
Chameleon ponticus.
Theophraſtus.

PROVERBIA, *quorũ paucitatem, ſingularis quædam uetuſtas, quæ in his ineſt, compenſabit.*

ABydena illatio. 318.3
Abydus. 289.51
Acciſmos. 282.18
Accepta candela. 336.29
Ad Sigeũ mittere aliquem. 289.25
Ad unguem. 149.30
Alia dantur, alia negantur.
ἀμυστὶ πίνειν. 210.49. (174.35
Anguillam captare. 149.51
Animus eſt in corijs. 72.13
Aphya. 290.5
Aphya ad ignem. 143.26
Aplo opus eſt. 115.12
ἀποσκυθίσαι. 259.2
Aquam bibens nil boni pa-
ries. 19.53
Argenteus puteus. 227.46
A ſexaginta uiris uenio. 304.
Aſinus ad lyram. 174.7 (30
Aſinus in paleas. 26.32
ἐσιρεπωῦος. 2.4
Aut quinque bibe, &c. 210.30
BAceli ſimilis. 67.28 (30
Bęon malus piſcis. 144.
Bonæ fortunæ. 159.14
Boni ad bonorum cõuiuia.
89.43
Bos ad præſepe. 173.51
Bulbus nil profuerit. 3.16. 32.30
CÕlo ac terrę loqui. 52.51
Calicũ remiges. 219.12
Calliphanes. 2.44
Callipygi. 274.49
Capra Scyria. 14.29
Carcini poëmata. 175.18
Catini malorum. 183.17
Ceſtreus ieiunat. 122.6. 153.36
Chius dominum emit. 134.18
Citius Telegoræ donarim.
173.25
Claudus optime uirũ agit.
281.41
Cœlo loqueris. 52.51
Coriaceum auxilium. 273.21.
280.26
Cum exoſſis ſuum rodit pe-
dem. 157.51. 159.29
Cumini ſector. 182.13
Cygnea cantio. 305.28
DE ſportula cœnare.
182.7
Deus ex impuiſo ap-
parens. 114.21
Dolium pertuſum. 314.20
Domi mileſia. 258.50
Doriphorematis ritu. 95.47
Dulcis cubitus. 267.36
E Clibano boues. 65.50
ἐγκλώτις ἡμέρα. 59.22
Elephas. 245.5
Epheſiæ literæ. 271.44
E Thymbra non fit haſta.
84.25. 108.53
Ex Academia uenis. 269.47
Ex tripode. 19.16
Felicior quam prudentior. 210.6

Ficus auibus grata. 40.27
Ficus poſt piſcem. 40.37
Fumi umbra. 141.7
Hecates cœna 156.25
Hellas hellados. 94.19
Herculanus nodus. 246.21
Herculana balnea. 252.39
Herculani lecti. 252.40
Iacere aleam. 277.34
In beatam. 175.2
In capras ſylueſtres. 42.51
In caput præcipitari. 262.16
In citharo mali aliquid ineſt. 152.52
Influit quod exhaurit. 79.21
Ingredi iunonium. 259.39
Initium belli. 282.24
In lente unguentum. 81.10
In tuum ſinum inſpue. 1.48
In uino ueritas. 19.15
Iouis cerebrum. 243.37. 261.37
Iouis lac. 326.49
ἴσορ ἴσῳ. 113.21. 233.5
Lac gallinaceũ. 29.6. 185.1
Larus hians. 67.40
Leberide inanior. 180.40
Lens deus. 79.23
Lupus hiat. 308.37
Macilẽtior Leotrephide. 273.13
Magadari. 314.43
Malis ter mala. 192.22 (282.45
Manũ ferulæ ſubduximus.
Marinam auditionẽ fluuiali abluit ſermone. 61.30
Maſchalam tollere. 175.7
Maſſiliam nauiga. 258.25
Maturior moro. 26.5
Melitæus catellus. 256.1
Melius in coruos incidere, q̃ in adulatores. 127.48
Mens nõ ineſt cẽtauris. 218.17
Menſa Sicula. 255.36
Miſerior monomacho. 78.22
Monoſyllabi. 112.22
Multa nouit uulpes. 46.30
Multa cadunt inter. 236.1
Muſcæ. 120.17
Myconiorũ mores. 4.34
μυοσόβαι. 238.49
Naues onuſtę cõuitijs. 14.20
Nauiges in Maſſiliã. 258.25
Ne crepitu quidem digiti dignum. 261.40
Ne puero gladium. 108.12
Ne ſutor ultra crepidam. 174.48,
Ne temere in Abydũ. 259.22
Nihil inanius q̃ multa ſcire. 302.19
Non ẽ quouis ligno Mercurius fit. 94.17. 118.43
Non eſt curæ Hippoclidi. 311.33
Nõ eſt dithyrambus ſi bibit aquam. 311.24
Non ſunt amici qui degunt procul. 93.52
Nugas agere. 113.46
Nullus malus, magnus piſcis. 173.20
Obſequiũ amicos. 107.1
Oportet teſtudines edere, aut non edere. 168.25 (79.45
Optimũ cõdimentũ fames.
Optimũ nõ naſci. 62.37
Paraſangis multis. 50.6
Parturiẽt montes. 303.32
Peius Babys tibia canit. 309.
Pentaploon. 244.25
Perdicis crura. 2.52
Perdidiſti uinũ infuſa aqua. 180.38
Perſæpe ſacra haud ſacrificata deuorat. 90.29
Philippide tenuius. 116.13. 247.41. 273.53
Polypi mentem obtine. 253.4
Poſterioribus meliorib. 317.34
Pudor in oculis. 279.37
Purpura uoratior. 45.9
Putre ſalſamẽtum amat origanum. 50.26 59.5
Quam quiſq; norit artem. 60.26 175.1.
Quãto aſinis præſtantiores muli. 255.4 (110.3
Quicquid in buccã uenerit.
Quondam fuere ſtrenui Mileſij. 258.39
Ranis uinum præminiſtras. 212.40
Regis cerebrũ. 253.37.
Riſus Ionicus. 260.8 (278.34
Sacer manipulus. 216.37
Samiorum flores. 267.38
Samiorum laura. 267.37
Scytharum oratio. 259.10
σκύτῃ βλέπειν. 281.42
Sedens columba. 281.43
Sẽper aliq̃d noui africa. 309.6
Semper Ilio mala. 174.46
Sepiã perca ſequit. 156.31
Sequitur perca melanurum. 159.29
Sicyon arrodens uxor. 36.45
Sileni Alcibiadis. 94.43
Sine Cerere & Baccho. 14.51. 135.52
Sphærã inter ſe reddere. 8.2
Spongia mollior. 34.25
Sponſi uita. 171.6
Succiſiua opera. 93.18. 270.6
Sybariticæ menſæ. 131.19
Syracuſana menſa. 260.36
Syrbene chorus. 331.51
Tanagræus cetus. 273.11
Tarichus aſſus eſt ſimulatq; uiderit ignem. 60.26. (60.26
Tarichus non feret ſe digna.
Telegorę citius donarim. 173. (28
Telemachi olla. 202.8
Terra amat imbrem. 296.48
Teſtudinis carnes edere oportet aut nõ edere. 168.25
Thericlei amicus. 230.46
Theſſalũ commentũ. 6.12
θύλακος. 232.17
Tibicen uapulat. 189.10
Tibicines mente capti. 168.39
Tolle digitum. 112.40
Turdi in pretio ſunt etiã pręſente corydo. 121.32
Venereũ iuſiurãdũ. 252.5
Vẽter. 208.40 (140.48
Vẽtre nihil uoracius.
Verſatilis artemon. 263.47
Vinum caret clauo. 211.17
Vinũ ſenẽ nolentẽ etiã ſaltare compellit. 67.31. 211.22
Vino ſubſidẽte ſupernatant uerba. 303.51
Vtinã mihi contingant quæ ſunt inter Corinthũ & Sicyona. 110.42
Zenoniũ eſt lentẽ coq̃re. 80.4

IN ATHENÆI LOCA QVAEDAM annotationes ex Budæi, [redacted], aliorumq; eruditorum lucubrationibus diligenter collectæ.

IN LIBRO I.

Κείσούκζβος.1.15.) Apud Suidam pauló aliter leguntur hæc.

ξὶς δ' ἀκμαξάμενος.1.4.9) Explicat [redacted].prouerb.faciē perfricare. Meminit idē in adagio, In tuum ipſius ſinum inſpue.

ἀστεροπαῖον.2.4) Quoniā ἰλ.φ. Aſteropæū heroa meminit Homer. ambidextrum fuiſſe, nempe qui ſiniſtra tam expeditè atq; dextra uteretur, ἥρως ἀστεροπαῖος ἐπεὶ περιδέξιος ἦν. factum eſt ut qui ad multas res agendas expedito, & prompto ingenio eſſent, Aſteropæi dicerentur. Hoc idem Libanius ſophiſta Montio conſuli tribuit, in exordio argumentorum in Demoſthenem.

ἐλικτὰ κ' οὐδὲν ὑγιές.2.39.) puer. Nihil ſanū.

σφὴ σφή.2.40.) Vide infra li.4. Et prouerbio, Albus an ater ſis neſcio. Et Hermolaus libro 2.ca.213.

ὡραῖα.2.40.) Cuiuſmodi ſalſamenta & ex quibus piſcibus, idem Hermol. lib.2.ca.231.

ἐν τῷ σικελικῷ μυραίνας.2.46) Murænas in Sicilia optimas eſſe, Pli. li.9.c.54. meminit.

καὶ τῶν ἀδόξων.2.48) Cælius libro 15. ca.7.

τὰς ἐκ θηβῶν γογγυλίδας.2.49) Napos Thebaicos probari, teſtatur Hermol. in corol.

πέρδικος σκέλος.5.21.) Vertit [redacted] prouerbio, Perdicis crura.

πρὸς δὲ μιᾷ.3.2.) Hermol. lib.28.c.2. caſtig.

τὸ γὰρ ἀφροδίσια ἐγείρει βολβοί.3.18) Ad irritandā enī uenerē bulbus ualet. Vide prou. Nihil profuerit bulbus. Et infra lib.2. apud Athenæum.

ξίγλυ δ' οὐκ.3.22) Vide prouerbio Hecatæ cœna. Et infra lib.7.fol.121.

πίθυλλον.3.46.) Eadem Suida.

De Apicio 4.10) poſt alios Cęlius libro 5. ca.10. Budæus ſub finem lib.3. de aſſe.

De Ariſtoxeno. 4.19.) eadē Suid. refert, apud quem πλακοῦντας legendū, non πλέον ὄντας. Idem de Nicomede, ſed pauló aliter in dictione ἀφύα.

ἀπολῖσαι δ' ἔλαιον.4.30) legendū ἐπιζῆσαι prouerbio, Aphya ad ignem.

ἐπὶ ζαπαίοντος.4.34) legendū εἰσπαίοντος. uertit locū [redacted]. prouerb. Myconius uicinus.

οὐκ ἔτι τίμιον ἐσφρίγκους. 4.38.) legendum uidetur, οὐκ ἔτι τίμιον εἰσήνεγκας.

πᾶσι κρέα.5.6) Serui. in 1. Aene. Heroicis, inquit, temporib. carne nō uescebant elixa.

θετταλὸν σόφισμα.6.16.) Vide prouerbio, Theſſalorum commentum.

ἄγαλλις.7.46.) Suidæ ἀνάγαλλις dicitur.

φαινίνδα.7.12.) prouerb. Sphær. inter ſe red.

8.19.) Prouerbio, Pyrrichen oc. pręſe fer.

ἐπὶ ταῖς γλώσσαις.8.35) Eadē ferè habet Ariſtophanis interpres in Plutum. τῶν ἱερείων ἡ γλῶττα τῷ ἑρμῇ δίδοται ἐν ταῖς διαμέρεσιν θυσίαις. ὅμηρος δὲ ἐν πυρὶ βάλλει γλώσσας. Didymus in Odyſſ. γ. ἔθος ἦν φησὶ τοῖς πορευομένοις πρὸς τὸ καθεύδειν τῶν ἱερείων τὰς γλώττας ἀποτέμνειν, καὶ καίειν τοῖς θεοῖς. &c. Meminit & [redacted] prouerbio, Lingua ſeorſim inciditur.

θεόφραστος.9.41.) Eadem ex Theophraſto Plinius lib.26. ca.10.

ἔμβασις.12.36.) foliū eſt: uocabulo hoc utitur Dioſcorides lib.6.ca.1.

πεφίλη.13.8) ſpecies retis eſt uenatorij Sui.

ἐν ταῖς ἕξεσιν.10.30.) pro corporea animalis mole, quod corpus quoq; latinè dicitur, apud Galen. accipi non raro, teſtatur Linacer, apud Athenæum etiam non raro.

ὁ δὲ κιῤῥὸς πέπτει. 13. 33.) Vinū pro ſenibus inquit Galen. lib.5. de ſanitate tuēda, in ſubſtantia ſit tenuiſſimū, colore quod Hippocrates κιῤῥὸν, id eſt, fuluū appellare ſolet, poterat autem & ξανθὸν, id eſt, flauū id appellare, & c. Alij κιῤῥὸν aliter reddunt. Vide Marcellum Dioſcoridis interpretem. lib.5. Quæ uini generibus ſequuntur, magna ex parte uertit lib. 5. coroll. Hermol.

καὶ πλοῖα πορδίκια. 14.20.) Vide prouerbio, Naues onuſtæ conuicijs.

ἐς τὸ καλὸν μαραθῶνι.14.38) Athenas intelligit, quæ Barbaris, duce Miltiade in Marathone deuictis trophæum erexerunt.

[illegible]τήριον) De Elaterio uide Dioſcoridem.

πρόπροσθεν ἄλλος ἐπ' ἄλλῳ. Suid.

16.24) Quę hic citat Athenęus, cōueniunt cū ijs quæ Plin. habet li.14. ca.18. nequaq; uerò cū ijs quę habet Theoph. à Gaza uerſus.

IN LIBRO II.

θάλαμος.19.10.) nauis pars eſt infima. Vide Pollucem lib.1.

διονύσου τροφοὶ αἱ μοῦσαι.19.33.) legendū uidet νύμφαι nō Muſæ. Vide prouer. Perdidiſti uinum infuſa aqua. Et Seruatori tertius.

ὁ δὲ ποιήσας τὸ.19.52.) Extat & hoc epigramma titulo Nicerati libro 1. ἐπιγραμμάτων. Id quidam ſic Latinè reddidit.

Eſt ſonipes uati uelox in carmine Bacchus
  Viuida nam uirtus hoc ſine ineſſe neq;t.
Hæc ait, haud ſpirans utrē dulciſs. Bacche,
  Plurima Cratinus dolia ſed redolens.
Læta coronatus cantabat carmina, frontē
  Nanq; habet ut liber tu, redimitā hedera.

ἐπακτικώτατα δὲ.26.31.)De amygdalis idẽ Dioſcorides.Suetonius in Tiberio.

ἰατροφόντιγες.19.27.) Medicamenta uertũt, hoc eſt quæ plus medentur,quàm nutriũt.

σπάσας.28.15.)Auidè hauriẽs, utitur & in principio lib. 14.de Zenone idẽ refert Laër.

ὅταν αἱ βρονταί.31.21.) Huc Iuuen.Satyrà 5.alluſit. Et facient optata tonitrua cœnas maiores.&c.Vide Plin.lib.19.ca.3.

ὀλιγόγηρυς αὐάκανθος.31.48.) Huius generis griphũ, de teſtudine ex Pacuuio recitat Ci cero lib. 2. de diuinatione.

οὐδέν αὖ σ᾽ ὀνήσ᾽.32.19) Vide prouerbio,Ni hil profuerit bulbus.

ἀπράσκλητον.34.41.) Nec brachiatũ à caulis bus.Ita enim uertit Hermol.lib.2. corol.

ἀγλῶδες.35.29.)quid ſi legas γλοιῶδες,hoc eſt uiſcoſum , qua etiam uoce utitur lib. 3. Vide Hermol. in gloſſematis Plinij.

IN LIBRO III.

περὶ τὸ θύραμιν.36.15)θύαμιν legendũ,emen dante locum hũc Hermol. li.3. caſtig. Plin.

γραισωνίαν.38.52) legendũ γεφυρωνίαν.Mes minit ex Thucydide urbis huius Stephan.

σκίλλη. 39. 2.) Scyllam uertit Gaza apud Theophraſtum lib.2 ca.7.de hiſt.plant.

μυοῦς.39.38.) Vide Stephan.de urbibus.

φαρικὸν φάρμακον.41.12.) Vide Marcellũ Dioſcoridis interpretem lib. 6.ca.19.

ἄκοπα.42.17.)eaq; commodè illęſa præſer uare dicitur.

περὶ τὴν ἐκτομίδα.52.19.)Vide Hermol.in caſtigation. Plin.lib.11.cap.37.

αἱ δὲ πίνναι.46.34) Vide Aelian.lib.15.c.31.

λάκαινα.46.23.) hiſtoriam uertit [redacted] prouerbio,Echino aſperior.

κατωλαίων.49.51.)ἐκγεγόνων Heſych.

ὀνάνης.49.12) hiſtoriã uertit Leon.li.2.c.86.

συγκομιδᾶς. 57.43.) qui primus è nouella meſſe cõficiť:ſic enim Hermol.interpretať.

ἐξ ἐρρηγμένου.57.49.) q ex cõfracto nec ex creto fit tritico, eodem Hermolao authore.

φῦτι θρυμμένον.58.4.)hoc eſt egregiè ſubactum.Hermol.

τοὺς ἔχοντας ἐντομάς.58.7.) quadratos ac in ciſuris præcinctos.

ἐγκαιῶ τις ἡμέρα.59.22.)legendum ἐγκαιῶτις ἡμέρα. Vide [redacted]. Chiliades.

βέλτιον δ᾽ ἦν μοι αἷμα.61.17)Ariſtoph.ſunt uerſiculi in equitib. Vide huius interpretẽ.

κυφιστόδωρος.61.40) quæ ſequunť in pro uerbio,Lucri bonus eſt odor,uertit Eraſ.

ἐπὶ δ᾽ ἄρα στρέψῃ με. 62.13.) uide prouerb. nõ eſt remediũ aduerſus ſycophãtę morſũ.

ἐρῶμεν ἀλλοτρίων. 62.31) Similis eſt ſenten tia apud Plin lib. 8. epiſt. ad Gallũ,ſeu quia ita natura comparatũ, ut proximorũ incu rioſi,longinqua ſectemur,ſeu quod omniũ rerũ cupido lãgueſcit,cũ facilis occaſio eſt.

συρακτικί.63.53.)Syrus atticiſſans.

IN LIBRO IIII.

καθελόντων τῶν φραγμάτων.65.27.) id eſt per clãdeſtina machinamẽta reductis uelis aut tabulatis,uel deductis,uel demiſſis. Bud.

ὀρθοὶ τὸ δὲ λεγόμενον. 65.31)uide prou.erecti.

βάκηλον.67.28.)Vide prou.Baceli ſimilis.

γαλαθηνοὺς ὀρθραγορίσκους.69.40) lactantes porcelli,atq; adhuc ſubgrumi ita nominãť, ἀπὸ τοῦ ὄρθρου καὶ ἀγοράζεσθαι, quoniã matutinis omnibus uenales circunferrẽtur.Hermol.

ματτύην φησί.70.32)lege prouer.ματτυάζειν.

δὶ ἐλλατήρου.71.29.)qui etiam ἐλατῆρος dicitť. uide Ammonium in differentijs & Suidã. Vtitur infra Athenæus libro eodem.

εἰς ἀπολογον.73.25.) Vt autem qui ſtipen dia faciunt in Gręcia æra merere ſolent, ſic iſti à rege accipiũt uictum, qui in ſtipendia cedit & imputatur. Budæus.

ὁ δὲ μέγας ἀλέξανδρος.73.39.) Vertit & ex pendit diligẽter locũ hunc Bud.li.3. de aſſe.

ἄνταιμνος.75.3.)Non Autamnum,ſed At taginum Herodotus uocat.

περίκομμα.75.15)genus eſt edulij Budæo.

ἀπομαγδαλίαν. 75.20.) Vide prouerbio, Canis uiuens è magdalia.

ἐπὶ τῷ χαμαβάθει.74.40.)Leonicenus lib.2. c.90.de uaria hiſto. uertit.Cũ per omnia di ſcumbentium triclinia foliorum paſſim a cerui,cubiti mẽſura pauimentis undequa que omnibus extarent. Legendum igitur forſan, ἐπὶ πήχει βάθει.

καταμισθοφορῶν. 84. 12.) αὐτὶ τοῦ εἰς μισθὸν στρατιωτῶν καταδαπανᾶσθαι.

IN LIBRO V.

παρηγορέας.95.32.)id eſt uenuſtè ſermonẽ ex cipiens & interfatus, hoc eſt ſermonem me dium intercipiens, & uerba ſua interſerens & ueluti intercalans. Bud.

τεχνολογῶν καὶ φιλοτεχνῶν.97.16)hoc eſt de arte diſſerens & uerba funditans. Bud.

τήβεννον.97.20)togã.uide Bayſ.de re ueſt.

ἐφαπτίδας. 97.50.)Omnes autem cõme morati equites,purpureas induti chlamy des erant.Nonnulli uerò auro etiam inter pollatas, animaliũq; diuerſorũ figuris con textas habebãt ueſtes &c.Leonicus.li.2.c.9.

θυμιατήρια δὲ βραχὺ λείπουσαι διακοσίων 98.1)Lo cus eſt

cus eſt corruptus, forſan legēdum θεωρικά. Leonicus enim ita uertit: & treecenta uariorum ferculorum ſpectacula.

τῶν θαλάμων γόνον. 103. 9) Vide Bu. li. 5. de aſſe.

ἐρυθροῦ χαλκοῦ. 103. 27.) us Kupffer im feur uergult.

γαβινιακὸν πόλεμον. 104. 8.) Bellum intelligit, quo Ptolemæus reſtitutus eſt, de quo in in primo epiſt. famil. Cic.

σαμίνης. 104. 19.) aſſamenta uertit Budæus.

ἐχεδιώνην. 104. 49) Vide Stephanum, loci meminit ſubinde Liuius de bello Punico.

λυσιωδοῦ. 106. 42) λυσιωδὸν Bacchanaliũ cantorẽ uertit Guarin. apud Plut. in Sylla.

παρέγγραφος. 102. 6.) Factitius ciuis & aſcriptitius, & quolibet modo ciuitatẽ adeptus. Budæus.

παραβάλλων τὼ ὀφθαλμώ. 109. 19.) id eſt ſolus Socrates cõſtiterat, pręinſolentia limis oculis toruisq; aſpiciens. Id quod ſumptum ex Ariſtoph. nubib. Vide Bud. in comment.

εἰ τὸ μέσον κλήσαιο. 110. 42.) locus explicatur prouerbio, Vtinã mihi contingãt, quę ſunt inter Corinthum.

μονοσύλλαβοι. 112. 22) Ita grammatici contemptus gratia uocantur, quod in angulis latitent bombycum more, quodq; de minutijs uocabulorum tractent. Vide prouerb. Omnis herus ſeruo monoſyllabus.

IN LIBRO VI.

Βραύρων δῆμος τῆς ἀττικῆς, ἀπὸ Βραύρωνος ἥρωος ἀφ' οὗ καὶ βραυρωνία ἡ ἄρτεμις. Steph. 112. 44.

ἀποστραφέντι.) auerſo, ne lapideſcã. 113. 26.

τάρων.) pro τεττάρων. 113. 32.

αὐτῷ καταβαλῶν. 113. 44.) [redacted] αὐτοῦ legẽdũ putat, uide puerb. Hic Rhodus, hic ſaltus.

νεκρῶν ἀναίρεσιν. 114. 5) ἀναιρεῖσθαι τοὺς νεκροὺς eſt occiſorũ cadauera ſepelire. Vide Bud.

διὰ τὸ νομιμὸν ὅσα. 115. 1.) Vertit elegãter hos Diphili uerſus [redacted]. prouerb. pteruiã facit.

πλουταλαζόνα. 116. 14) hoc eſt diuitiarũ oſtentatorẽ. Vide puerb. Meſſe tenus ppria uiue.

ἐντικάμασι. 116. 47.) Significat hoc uerbũ ὑπὸ κακῶν ἐσέρχεσθαι. Vide Bud. in comment.

καὶ πάντα ἐπαινεῖν. 120. 41.) Eadem Iuuenalis Satyra 3. Laudare paratus, Si bene ructauit, ſi rectum minxit. &c.

καρυάτιδες. 121. 31.) Vnde caryatides columnæ dictæ. Lege Vitruuium. lib 1. ca. 1.

φιλόξενος. 121. 32) Vide prouerbio, Inter indoctos etiam Corydus ſonat.

οἱ δὲ δημαρχοῦντες. 126. 2.) Lege [redacted]. prouerbium, In oſtio formoſus.

τοὺς οἱ μὲν ξυνιέμενοι. 131. 7.) Legendum uidetur, καὶ οἱ μὲν ξυνιέμενοι καὶ λυαινόμενοι διατελοῦν ἁβροὶ ὄντες. (ſunt.

μάνης ὅτι σπάκις. 132. 21.) Seruilia nomina

ἀσυμφώνους. 133. 16.) Sic & Cato ſenior apud Plutarch. operã dabat, ut mutuæ ſemper inter ſeruos ſeditiones eſſent, quod illorũ uoluntatẽ animorũq; cõſenſum & ſuſpectũ haberet, & maiorẽ in modũ formidaret.

κοχυδοῦντες. 135. 31) κοχυδεῖν, ὑπερχεῖν. Heſy.

ἐκφατνίσματα. 136. 3) Apud Heſych. mendoſè legitur ἐκφαντίσματα. Sunt autem eodem authore τὰ ἐκβαλλόμενα, ὅτι καθαίρουσι τὰς φάτνας.

ἔχων φροντίδα σιν. 135. 51.) Alludit ad illud Socrat. Edendũ ut uiuas, nõ uiuendũ ut edas:

χοινικομέτρας. 136. 53.) Vide prouerbio, Chœnici ne inſideas.

δυσχερανθέντων, 183. 17) ab ijs, quibus cũ commode egerat: quos commodis affecerat, & qui ei erant obnoxij. Budæus.

δυσκαρπούμενοι. 138. 30) qui maximè copioſiſſimi rebus ad uitam neceſſarijs erãt, tamen liberos abſtemios alebãt: uel qui loca maximè opportuna colebant ad quærenda uitę neceſſaria, & quibus abunde uacabat uitæ neceſſaria comparare. Budæus.

IN LIBRO VII.

ἵππον θεσσαλικήν. 140. 17.) Oraculum hoc datũ eſt Aeginenſib. quinã Gręcorũ eſſent præſtantiſſimi, rogantibus. Vide prouerb. Megarenſes neq; tertij, neq; quarti.

τὰς γὰρ ἡδονὰς ὅταν προδῶσιν. 141. 5.) Quã deprauata ſint exempla librorũ edita, præter infinita teſtimonia uel locus iſte probat, emendatus & explicatus ab eruditiſſimo uiro Ioachimo Camerario, in ſcholijs quibus Sophoclis Antigonen illuſtrauit. Repetuntur ijdem uerſus infra libro 12.

μεταθέμενος. 141. 39.) Sic & cognominatũ hunc Dionyſiũ in uita Zenonis teſtat Laër.

ὠργισμένον. 141. 41) uide puer. Malũ eſt bonũ.

καὶ θεμίσων τὰ ἀντιόχου παιδικά. 145. 29) hoc eſt Themiſon Antiochi delitiæ. Vide Bud.

ἢ εἰς θαλάμας, ἢ εἰς κεράμιον.) Vel in cubilibus, uel in figulino uertit Gaza.

μεταλόχας. 157. 39) paulò aliter infra leguntur uerſus iſti folio. 163. 11.

θύω θύννας. 162. 1) Hic legendũ opinor, θύννον ἀεὶ τὸν θύειν, ἐστὶ γὰρ ὁρμητικός. &c.

IN LIBRO VIII.

ὗς δέκαπνον. 165. 13.) hoc eſt centenę librę carniũ ſuillarũ emebant plus minus batzijs. 11.

ὡς βορισάδην. 174. 9 hoc facetè dictũ, quia

πιλεσία. 130.3. 317.43

Diphilus Laodicenſis.

περὶ τῶ νικάνδρου θηριακῶν. 157.3

Diphilus Siphnius. 40.24. 184.43

περὶ τῶ προσφερομένων τοῖς νοσοῦσι καὶ τοῖς ὑγιαίνουσι. 41.44. 177.5

Doricus poëta. 204.30

Dorion.

γεωργικός. 39.15

περὶ ἰχθύων. 59.43. 142.5

Dorotheus. 237.22

Dorotheus Aſcalonites. 326.52

ἱστορία τῶν περὶ ἀλέξανδρον. 139.25

περὶ ματτύης. 328.53

περὶ τῆς λέξεως συναγωγῆς. 164.26

Dorotheus Sidonius. 245.15

Doſiades.

ἐρωτικά. 71.47. 132.42

Dromo.

ψαλτρία. 121.7. 203.5

Duris Samius.

αἱ περὶ ἀγαθοκλέα ἱστορίαι. 268.16. 299.46

ἱστορία. 264.45. 270.36. 277.44. 300.16

μακεδονικά. 84.31. 128.22

σαμίων ὅροι. 334.38

περὶ τραγῳδίας. 315.49

ECHemenes.

κρητικά. 297.41

Ecphantides.

σάτυροι. 48.49

Empodus.

ἀπομνημονεύματα. 184.25

Epænetus.

ὀψαρτυτικά. 254.34. 328.45

περὶ ἰχθύων. 164.8

Eparchides.

Ephippus Comicus.

ἄρτεμις. 57.8

βούσιρις. 218.38

γηρυόνης. 172.46. 182.13. 184.27

ἐμπολή. 182.17. 306.10

ἔφηβοι. 209.23. 237.32. 318.45

κίρκη. 212.41

κύδων. 160.53. 318.48

ναύαγος. 251.9

ὅμοιοι ἢ ὀβελιαφόροι. 237.47

πελταστής. 145.11. 173.1. 189.8

σαπφώ. 283.24.

φιλύρα. 144.5. 282.50

Ephippus Olynthius.

περὶ ἀλεξάνδρου καὶ ἡφαιστίωνος μεταλλαγῆς. 73.40. 234.12. 265.43

Ephorus.

ἱστορία. 155.38. 246.27

Epicharmus.

ἀγρωστῖνος. 60.44

ἀλκύων. 306.40

ἀταλάνται. 306.26

βάκχαι. 54.10

βούσιρις. 203.51

γᾶ καὶ θάλασσα. 156.23. 320.18

διόνυσοι. 80.11

Epicharmus.

ἐλπὶς ἢ πλοῦτος. 69.41. 119.3

ἑορτά. 81.16

ἥβας γάμος. 43.16. 55.45. 141.49. 143.48. 299.20. 320.26

θεαρςί. 54.10. 180.40

θεωροί. 202.36

κύκλωψ. 182.35. 245.39

κωμασταί. 192.48

μεγαρίς. 143.49. 182.34

μοῦσαι. 55.45. 95. 91.24. 8. 151.47

νᾶσοι. 81.17

ὀδυσσεὺς αὐτόμολος. 186.19

ὀδυσσεὺς ναύαγος. 306.40

ὀρύα. 48.17

περίαλλος. 69.43. 92.15

πύῤῥα ἢ προμηθεύς. 43.32. 209.43

σειρῆνες. 139.49

σφίγξ. 38.17

φιλοκτήτης. 185.16. 312.24

Epicrates Ambraciota.

ἀμαζόνες. 209.6

ἀντιλαΐς. 282.26. 299.47

δυσπρατος. 132.2

ἔμπορος. 325.34

Epicurus.

ἐπιστολὴ περὶ ἐπιτηδευμάτων. 176.34

περὶ τέλους. 140.53

Epigenes Comicus.

βάκχαι. 190.33

βραγχία. 37.43. 245.40

ἡρωΐνη. 231.35. 233.36. 247.36

μνημάτιον. 233.16. 236.41

Epigmenes Iouis Chij interpres. 231.10

Epilycus.

κοραλίσκος. 67.4

φοραλίσκος. 322.53

Epinicus.

μνησιπτόλεμος. 213.21

ὑποβαλλόμεναι. 231.27. 244.53. 246.41

Eraſiſtratus.

περὶ τῆς καθόλου πραγματείας. 330.22

ὀψαρτυτικά. 161.39. 254.34

Eratoſthenes Cyrenæus.

ἀντερινύς. 187.12

ἀρίστων. 141.33

ἀρσινόη. 139.3

ἐπιστολή. 237.34

ἑρμῆς. 95.20. 143.4

περὶ κωμῳδίας. 247.7

Ergias Rhodius.

περὶ ῥόδου. 179.51

Eriphus Comicus.

αἴολος. 68.36

μελιβοία. 43.36. 151.24

πελταστής. 68.48

Erxias.

κολοφωνιακά. 278.36

Eualces.

ἐφεσιακά. 283.40

Euangelus.

ἀνακαλυπτομένη. 319.40

Euanthes ἐποποιός.

ὕμνος εἰς γλαῦκον. 148.25

Eubœus Parius, parodus. 335.21

Eubulides dialecticus.

κωμασταί. 216.17

Eubulus.

ἀγκυλίων. 184.4. 320.29. 331.14

ἀμαλθεία.

Eubulus.

ἀνασωζόμενοι. 169.48

ἀντιόπη. 206.29

ἄσωτοι. 34.49

αὔγη. 308.32

βελλεροφόντης. 330.44

γανυμήδης. 55.39. 124.33

δαίδαλος. 134.4

δευκαλίων. 51.14. 54.35

διονύσιος. 130.58

δόλων. 50.47. 232.34

δρώπη. 206.31

ἠχώ

ἀγχίσ. 150.17
ὄχλεμος. 38.39
ἰξίων. 173.9
ἴων. 85.45. 150.18. 206.32
καλλαίσχρος. 38.37
καμπυλίων. 148.6. 283.13. 313.37
κατακολλώμενος. 196.41. 218.40. 324.39.
κέρκωπες. 206.33. 281.10
κλεψύδρα. 281.14
κυβευταί. 232.36
λάκωνες ἢ λήδα. 54.37. 164.47. 189.11.
λυδία. 227.27
μετακολλώμενος. 246.37
μηδεία. 150.20
μυλωθρίδος. 243.47
μυσοί. 206.36
ναννίον. 281.46
ναυσικάα. 153.46
νεοττίς. 230.47
ὀδυσσεὺς ἢ πανόπται. 235.44
οἰδίπους. 121.9
ὀλβία. 317.37
ὀρθάννης. 38.32. 54.41. 57.5.
ὀρτάχυς. 115.28 (209.36
πάμφιλος. 233.30
παννυχίς. 281.43
πορνοβοσκός. 54.52. 135.12
προκρίς. 209.2. 274.17
προσουσία ἢ κύκνος. 150.37
σεμέλη ἢ διόνυσος. 227.28
στεφανοπώλιδες. 276.40
σφιγγοκαρίων. 40.21. 222.2. 274.15
τιτᾶνες. 115.30
τίθαι. 38.38
τίτθαι. 355.34
φοίνιξ. 197.11
χάριτες. 256.6
χρυσίλλα. 277.19
ψάλτρια. 227.28
Euctæus.
ἑστία. 203.30
Eudemus Athenienſis.
περὶ λαχάνων. 184.7
Eudoxus Gnidius.
γῆς περίοδος. 144.45
Euemerus Cous.
περὶ ἱερᾶς ἀναγραφῆς. 327.7
Euenus. 313.46
Eumachius Neapolitanus.
ἱστορίαι τῶν περὶ ἀννίβαν. 184.10
Eumenes Cardianus. 214.20
Eumolpus. 235.12
Euphanes.
μοῦσαι 171.5
Euphantus.
ἱστορίαι. 126.22
Euphorion Chalcidenſis.
ἱστορίαι. 78.6
Euphorion ἐποποιός.
ἀποδιδοῦσα. 247.42
περὶ ἰσθμίων. 91.52. 314.22
περὶ μελοποιῶν. 94.44
χιλιάδες. 215.40
Euphorus.
εὑρήματα. 91.44
Euphranor Pythagoricus.
περὶ αὐλῶν. 91.44
Euphron.
ἀδελφοί. 188.30
θεωροί. 398.17
παραδιδομένη. 51.10
συνέφηβοι. 187.41
Euphronius.
ὑπομνήματα. 244.11
Eupolis.
αἶγες. 38.41. 48.18. 150.36. 189.7. 202.41. 210.45.
ἀστράτευτοι. 197.15
αὐτόλυκος. 45.32. 181.29
βάπται. 92.28. 184.23
δῆμοι. 38.41. 157.52. 186.6
εἵλωτες. 69.19
κόλακες. 50.35. 119.24. 143.47. 163.42. 264.28. 312.21
πόλεις. 194.51. 210.5
προσπάλτιοι. 162.37
στεφανοπώλιδες. 190.40
ταξίαρχοι. 86.6
φίλοι. 154.18
χρυσοῦν γένος. 201.34. 186.35. 202.32
Euripides.
ἀνδρομέδα. 235.8
αὐτόλυκος πρῶτος. 204.41
δεσμώτις ἢ μελανίππη. 258.32. 304.11
ἐρυθεία. 245.37
ἡρακλῆς. 202.42
θησεύς. 224.14
ἱκέται. 80.16
ἱππόλυτος. 297.2
κρῆσσαι. 248.16. 317.36. 12.18. 322.35
κύκλωψ. 12.18. 322.35
μήδεια. 224.2
οἰνεύς. 330.34
πλεισθένης. 331.28
σθενέβοια. 208.36
σκίρων. 38.17
φαέθων. 247.52
φρίξος. 132.50
Eurypylus.
διατριβαί. 250.50
Euſchemus.
ἔμπολις. 283.10
Euthicles.
ἄσωτοι ἢ ἐπιστολή. 62.39
Euthydemus Athenienſis.
ὀψαρτυτικά. 254.34
περὶ λαχάνων. 37.9
περὶ ταρίχων. 53.45. 153.27
GEorgius.
περὶ τῶν ἐν ῥόδῳ θυσιῶν. 334.44
Glaucides. 40.47
Glaucon.
γλῶσσαι. 237.5
Glaucus Locrus.
ὀψαρτυτικά. 183.46. 254.33
Gorgias Athenienſis.
περὶ τῶν ἀθήνησι ἑταιρίδων. 281.3
HAgnocles Rhodius.
κορωνισταί. 179.40
Harmodius Lepreates.
περὶ τῶν κατὰ φιγαλίαν νομίμων. 218.30. 229.47. 236.22.
Harpocration Mendeſius.
περὶ πλακούντων. 321.31
Hecatæus Mileſius.
ἀσίας περιήγησις. 35.16
εὐρώπης περιήγησις. 221.1
Hedyle.
σκύλλη. 148.45
Hedylogus Samius uel Athenienſis. 148.44
Hedylus.
ἐπιγράμματα. 88.52. 233.13
Hegemon.
φιλίννη. 54.47. 335.44
Hegeſander Delphus.
ἀδελφοί. 145.36
περὶ ἀνδριάντων καὶ ἀγαλμάτων. 106.10

Hegeſan-

Hegeſander Delphus.
ὑπομνήματα. 44.10. 54.38. 81.53. 124.49. 236.24
Hegeſianax Alexandrinus.
τρωϊκά. 195. 26
Hegeſippus Tarentinus.
ἀδελφοί. 201. 33
ὀψαρτυτικά. 254. 34.
φιλέταιροι. 140. 57
Heliodorus Athenienſis.
περὶ ἀκροπόλεως. 115. 49. 201. 34
Hellanicus.
αἰγυπτιακά. 232. 11
ἀνάβασις εἰς ἄμμωνος. 322. 32
δευκαλιωνεία. 206. 4
ἐθνῶν ὀνομασίαι. 228. 12
ἱστορίαι. 203. 35
καρνεονῖκαι. 315. 19
κτίσεις. 220. 52
φορωνίς. 203. 37
Heniochus Comicus.
γοργόνες. 238. 24
πολύευκτος. 196. 51.
τροχίλος. 202.19
Hephæſtion.
περὶ τῆς λυσίου παρ᾽ ἀνακρέοντι στεφάνου. 334. 10
Heracleon Epheſius. 38. 7. 154.20. 247.41. 321. 1
Heraclides Comicus. 263.18
Heraclides Cumanus.
παρασκευαστικά. 254. 1
περσικά. 74.1. 254. 52
Heraclides Lembus. 280. 28
ἱστορία. 50.12. 166.19. 286.16
Heraclides Ponticus.
περὶ δικαιοσύνης. 257.33. 258.40
περὶ ἡδονῆς. 252.15. 259.43
περὶ μουσικῆς. 325.6. 309.21
περὶ τῶν ἑταιρικῶν. 297.52
Heraclides duo Syracuſani.
ὀψαρτυτικά. 254. 33
περὶ θεσμῶν. 320.48
Heraclides Tarentinus.
συμπόσιον. 37. 11
Herancitus.
ξενίζων. 205.16
Hermias.
περὶ ἀπόλλωνος. 75. 27
Hermias κουριεύς.
ἴαμβοι. 279.21
Hermias Methymnæus.
σικελικά. 216. 27
Hermippus Comicus Parodus. 335. 43
ἀρτοπώλιδες. 60.20
δημόται. 143. 33
θεοί. 210.46. 236.6. 315.42
ἴαμβοι. 38.16. 228.1. 331.11. 336. 32
κέρκωπες. 62. 30. 347. 22. 273. 11
μοῖραι. 207.3. 239.26. 240.17. 331.21.
μύρμοι. 234. 48
στρατιῶται. 38.33. 186.8. 209. 8. 259.15. 322.12
φορμοφόροι. 336. 33
Hermippus Callimachius Smyrnæus.
περὶ ἀριστοτέλους. 291. 37. 334. 40
περὶ γοργίου. 249. 5
περὶ ἱππώνακτος. 163. 19
περὶ νομοθετῶν. 275.29. 306.43
περὶ τῶν ἑπτὰ σοφῶν. 218.51
περὶ τῶν ἰσοκράτους μαθητῶν. 170. 42. 222.52.
Hermon.
γλῶσσαι κρητικαί. 41.16. 134.31
Hermonax.
γλῶσσαι κρητικαί. 35.27
Hermeſianax Colophonius
ἐλεγειακὰ βιβλία. 295.36
Herodes Atticus. 50. 32
Herodianus Alexandrinus.
Herodicus Babylonius. 112. (31
Herodicus Cratetius.
κωμῳδούμενα. 289.51. 292.41
περὶ παρασίτων. 118.20
σύμμικτα ὑπομνήματα. 170.1
Herodorus Heracleotes. 234. 5. 247. 9
Herodotus Halicarnaſſeus.
ἱστορία.
μοῦσαι.
Herodotus Lycius.
περὶ σύκων. 38. 2
Herondas.
συνεργαζόμεναι. 43. 36
Heropythus.
ὅροι κολοφωνίων. 149.8
Heſiodus.
ἔργα.
ἀσπίς. 94.2
ἀστρονομία. 242. 33
ἠοῖαι. 211. 27
μελαμποδία. 302.1. 245.25
Hiceſius.
περὶ ὕλης. 41.40. 139.53
Hierocles. 320.38
Hieronymus.
περὶ κιθαρῳδῶν. 315. 21
Hieronymus peripateticus. 297. 46.
Hieronymus Rhodius.
ἱστορικὰ ὑπομνήματα. 299.16
περὶ μέθης. 209.52. 246.17
Hippagoras.
περὶ τῆς τῶν καρχηδονίων πολιτείας. 512. 24
Hipparchus.
αἰγυπτία ἰλιάς. 51.19. 195.20
ἀνασωζόμενοι. 235.31
θαΐς. 238. 49
Hippias Erythræus.
ἱστορία περὶ τῆς πατρίδος. 130.8
Hippias ſophiſta.
συναγωγή. 301. 36
Hipponax ἰαμβοποιός.
παρῳδία. 335. 26
συνώνυμα. 237.16
Hyperides.
δηλιακός. 209.46
κατὰ δημάδου. 209.44
κατὰ δημοσθένους. 209. 42
Hyperochus.
κυμαϊκά. 261. 10

IAſon.
περὶ τῶν ἀλεξάνδρου τοῦ ἀλεξάνδρου ἱερῶν. 307. 24
Iatrocles.
περὶ πλακουντων. 320. 25
Ibycus. 43.35. 279.51
μέλη.
Idomeneus. 263.21
Ion Chius. 228. 35
ἀγαμέμνων. 231.9
ἐλεγεῖα. 221.5. 244. 34
ἐπιδημίαι. 47.16. 54.11. 298. (46.
εὐρυτίδης. 244. 6
λαέρτης. 134. 35
ὀμφάλη. 130.7. 203.52. 245.35. 247.15. 314.35
περὶ χίου. 210. 40
φοίνιξ ἢ καινεύς. 46.20. 95. 12. 159.8 222. 50

φοίνιξ

φοῖνιξ δεύτερος. 95. 14
φρουροί. 95. 16
Iſidorus Characenus.
περιηγητικὸς τῆς Παρθίας. 47. 35
Iſtrus Callimachius.
ἀντιγραφαί. 136. 50
ἀττικά. 57. 23. 276. 16
ἀργολικά. 322. 41
πτολεμαΐς. 235. 38
Iuba rex.
ἱστορία θεατρική. 88. 30
περὶ λιβύης. 42. 4
LAmprocles διθυραμβοποιός. 242. 11
Leo Byzantius. 273. 6
Leonides.
δῆμοι ἀτθίδος. 49. 2
Leucon.
φρατέρες. 171. 10
Licymnius Chius. 279. 41
Lyceas Naucratites.
αἰγυπτιακά. 305. 34
Lycophron Chalcidenſis.
δρᾶμα σατυρικόν. 207. 43
περὶ κωμῳδίας. 140. 3. 239. 19. 275. 25
Lycurgus rhetor.
κατὰ λυκόφρονος. 134. 21
κατὰ δημάδου. 234. 49
Lynceus Samius.
αἰγυπτιακά. 75. 44
ἀπομνημονεύματα. 124. 41
ἀποφθέγματα. 122. 53. 168. 32
ἐπιστολὴ πρὸς διαγόραν. 143. 35
κένταυρος. 66. 22
ὀψωνητικὴ τέχνη. 125. 15. 153. 39
περὶ μενάνδρου. 131. 44
Lyſanias.
περὶ ἰαμβοποιῶν. 152. 8. 307. 21
Lyſias.
περὶ χρυσοῦ τρίποδος. 116. 32
Lyſimachus.
νόστοι. 80. 14
Lyſippus.
βάκχαι. 62. 47. 171. 47
Lycon Iaſenſis.
περὶ πυθαγόρου. 207. 10
MAcareus.
κῳακά. 135. 52. 317. 15
Machon Sicyonius Comicus. 321. 35
ἔγνοια. 329. 34
ἐπιστολή. 172. 22
χρεῖαι. 286. 1
Magnes.
διόνυσος πρῶτος. 183. 16
διόνυσος δεύτερος. 320. 39
Malacus.
σιφνίων ὧροι. 134. 22
Marſyas. 325. 11
μακεδονικά. 312. 10
Marſyas iunior.
Matris.
ἡρακλέους ἐγκώμιον. 204. 10
Megacles.
περὶ τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν. 207. 18
Megaclides. 252. 33
Megaſthenes.
ἰνδικά. 77. 36
Melanippides.
μαρσύας. 305. 38
Melanthius.
περὶ τῶν ἐν ἐλευσῖνι μυστηρίων. 162. 19.
Meleager Cynicus.
συμπόσιον. 247. 28
Meleager Gadarenus.
χάριτες. 79. 30
Menechmus Sicyonius.
περὶ τεχνιτῶν. 321. 2
σικυωνιακά. 136. 32
Menalippides Mileſius.
δαναΐδες. 322. 28
Menander.
ἀδελφοί. 212. 50
ἁλιεύς. 238. 46. 246. 37. 272. 16
ἀνδρόγυνος ἢ κρής. 122. 14
ἀνεψιοί. 336. 22
ἀῤῥηφόρος ἢ αὐλητρίς. 218. 35. 220. 34. 277. 30
δακτύλιος. 124. 24
δημιουργός. 87. 1
δίδυμαι. 186. 4
δύσκολος. 73. 46. 190. 26
ἑαυτὸν τιμωρούμενος. 116. 30. 323. 6
ἐγχειρίδιον. 220. 39
ἐμπιπραμένη. 277. 34
ἐπίκληρος πρώτη. 185. 50
ἐπιτρέποντες. 327. 18
ἐφέσιοι. 154. 44
ὁ ἐφέσιος. 191. 19
ἥρως. 210. 33
θαΐς. 231. 14
θεοφορουμένη. 232. 52. 248. 15
θρασυλέων. 124. 29
καρίνη. 88. 17
καρχηδόνιος. 191. 18
κεκρύφαλον. 122. 9
κιθαριστής. 124. 25. 152. 38
κόλαξ. 130. 3. 290. 43
κόλωνες. 150. 50
μέθη. 124. 20. 122. 11. 181. 46
ναύκληρος. 83. 53. 233. 43
νομοθέτης. 124. 20
ὀργή. 83. 47. 122. 9. 274. 5. 124. 16 —Matronis [illegible] poëma exametris integrum. 67. 34
παλλακή. 324. 41
παρακαταθήκη. 283. 8
παιδίον. 48. 1. 248. 14
περινθία. 150. 41. 248. 14
πιπραμένη. 182. 15
πωλούμενοι. 124. 31
συναριστῶσαι. 124. 27
τρίπεντες. 60. 19
τροφώνιος. 50. 45. 66. 45. 254. 50
ὑδρία. 202. 34
ὕμνις. 116. 31
ὑποβολιμαῖος. 319. 46
φανίας. 86. 21
φάνιον. 281. 14
φανός. 156. 48
φάσμα. 328. 28
φιλάδελφοι. 238. 48
χαλκεῖα. 247. 34
ψευδηρακλῆς. 86. 43. 290. 32. 319. 36
Menecles Bacareus.
ἱστορία. 94. 47
Meneſthenes.
πολιτικά. 243. 31
Menetor.
περὶ ἀναθημάτων. 294. 19
Menippus Cynicus.
ἀρκεσίλαος. 192. 46
συμπόσιον. 312. 15
Menodotus Samius.
τῶν κατὰ σάμον ἐνδόξων ἀναγραφή. 333. 16
περὶ τῶν κατὰ τὸ ἱερὸν τῆς σαμίας ἥρας. 325. 11
Menodorus Eraſiſtratius.
Metagenes Comicus.
αὖραι. 191. 8. 282. 52
θουριοπέρσαι. 115. 25. 135. 39. 163. 24
μαμμάκυθος. 177. 2
φιλοθύτης. 336. 43

Metrodorus.

Metrodorus.
περὶ συνηθείας. 194.17
Metrodorus Chius.
τρωϊκά. 94.42
Metrodorus Epicureus.
140.50
Metrodorus Scepſius.
περὶ ἀλειπτικῆς. 273.50
Mimnermus.
ναννώ 319.59
Mithæcus.
ὀψαρτυτικά. 141.48. 254.33
Mnaſalces Sicyonius.
ἐπιγράμματα. 82.26
Mnaſeus Patarenſis.
εὐρωπιακά. 148.22. 262.4
περὶ ἀσίας. 172.37
περίπλους. 165.26.
Mneſimachus Comicus.
βούσιρις 206.38
δύσκολος. 179.20
ἱπποτρόφος. 150.49. 161.4.
164.25. 200.3
φίλιππος. 168.48. 191.47.
206.51. 208.19
Mneſitheus Athenienſis.
περὶ ἐδεστῶν. 40.38. 178.7
Mœſo Byzantia.
μνημοσύνη 241.46
Molpis Lacon. 329.45
λακεδαιμονίων πολιτεία.
70.14
Mochus.
φοινικά. 63.30
Moſchus.
ἐξήγησις ῥοδιακῶν λέξεων.
239.20
μηχανικά. 314.28
Myron Prieneus.
μεσσηνιακά. 136.42. 326.23
Myrſilus.
ἱστορικὰ παράδοξα. 302.12
NAucrates Comicus.
περσίς. 198.28
Nauſicrates.
ναύκληροι. 148.14. 162.31.
164.42
Neanthes Cyzicenus.
ἑλληνικά. 56.28. 155.27. 285.
24. 336.1
περὶ τελετῆς. 187.8. 298.8
ὧραι. 88.31
Neocles Crotoniata.
Neoptolemus Parianus.
γλῶσσαι. 235.7
διονυσιάς. 41.36
περὶ ἐπιγραμμάτων. 224.41
Neſtor.
θεατρικὰ ὑπομνήματα. 205.28
Nicænetus Samius.
ἐποποιός. 292.7
ἐπιγράμματα. 333.50
Nicanor Cyrenæus.
μετονομασίαι. 148.32
Nicander.
αἰτωλικά. 148.39
βοιωτιακός. 164.13
γεωργικά. 184.51
ἑτοιμαζόμενα. 3.19. 352.19
μελισσουργικά. 34.21
οἰταϊκά. 142.15. 203.38
περιπέτειαι. 300.12
Nicander Chalcedonius.
προυσίου συμπτώματα. 244.43
Nicander Colophonius.
αἰτωλικά. 50.26. 235.13
γεωργικά. 47.1. 63.35. 182.44
γλῶσσαι. 34.43. 55.53. 183.42
θηριακά. 182.44. 322.16
κολοφωνιακά. 282.10
Nicander ἐποποιός.
γλῶσσαι. 144.44
Nicander Thyatirenus. 38.7.
41.5. 58.1 228.4
Nicias.
ἀρκαδικά. 302.5
Nicias Nicænus.
φιλοσόφων ἱστορία. 82.18
διαδοχαί. 137.38. 293.1
Nicobule. 214.23. 265.45
Nicochares.
ἀμυμώνη. 210.43
ἡρακλῆς χορηγός. 306.38
λάκωνες. 331.14
λημνίαι. 164.3. 210.44
χειρογάστορες. 320.4
Nicocles.
ἀκκέριοι. 169.29
Nicolaus Damaſcenus peripateticus.
ἱστορία. 77.42. 335.3
Nicomachus.
εἰλείθυια. 145.1
περὶ ἑορτῶν αἰγυπτίων. 335.34
Nicomedes.
περὶ ὀρφέως. 316.3
Nicomedes Acanthius. 119.9
Nicon.
κιθαρῳδός. 240.8
Nicophon.
πανδώρα. 161.18
σειρῆνες. 40.22. 135.38. 183.24
χειρογάστορες. 63.49. 192.47.
320.15
Nicoſtratus Comicus.
ἄβρα. 67.5
ἀντεῶσα. 240.4
ἀπελαυνόμενος. 329.36
βασιλεῖς. 116.17
διάβολος. 333.41
ἑκάτη. 246.1
ἡσίοδος. 150.42
ἱεροφάντης.
κλίνη. 56.36. 246.3
μάγειρος. 354.49. 329.40
πάνδροσος. 290.41
πατριῶται. 336.23
πλοῦτος. 124.19
σύρος. 305.14
Numenius.
ἁλιευτικόν. 184.49
Nymphis Heracleotes.
περὶ ἡρακλείας. 265.2. 272.7.
307.6.
περίπλους ἀσίας. 295.24
Nymphodorus Syracuſanus.
ἀσίας περίπλους. 333.10. 161.
38. 165.30. 302.3
περὶ τῶν ἐν σικελίᾳ θαυμαζομένων. 291.26
Ophellon. 53
PAmphilus Alexandrinus.
περὶ ὀνομάτων καὶ γλωσσῶν. 45.20. 179.39. 192.8
Pancrates Arcas.
ἔργα θαλάσσια. 142.19. 151.46.
160.34
κογχορεύς. 235.37
Panætius Rhodius. 275.45.
314.36
Panyaſis.
ἡράκλεια. 231.41. 245.36
Parmeno Byzantius poëta.
102.39
Parmeno Rhodius.
μαγειρικὴ διδασκαλία. 154.
22.

Parthenius.

Parthenius.
περὶ τῶν παρὰ τοῖς ἱστορικοῖς λέξεων. 230.40
Parthenius Dionyſij. 246.45
Paxamus. 187.22
Perſeus.
λακεδαιμονίων πολιτεία.
Perſæus Citieus. (70. 52
συμποτικὰ ὑπομνήματα. 300.38
Phanias Ereſſius peripatet.
πρὸς τοὺς σοφιστάς. 316.37
περὶ ποιητῶν. 175.34
περὶ τῶν ἐν σικελίᾳ τυράννων. 217.12
περὶ φυτῶν. 42.42. 185.1
πρυτανεῖς ἐρέσιοι. 166.17
τυράννων ἀναίρεσις ἐκ τιμωρίας. 46.1. 316.28
Phædimus.
ἡράκλεια. 245.41
Phanocritus.
περὶ εὐδόξου. 139.23
Phanodemus.
ἀτθίς. 57.53. 194.47
Pherecrates.
ἄγριοι. 86.32. 132.20. 158.10
αὐτόμολοι. 45.34. 191.16. 196.47. 321.37
γραῦς. 123.53
γραφεῦς. 196.20
δουλοδιδάσκαλος. 48.46. 131.50. 152.50. 196.47. 236.44
ἐπιλήσμων ἢ θάλασσα. 56.18. 154.23. 182.6
κραπάταλλοι. 37.37. 239.17. 320.32
κοριαννώ. 80.48. 222.37. 237.12. 281.13
λῆροι. 48.31. 209.36
μανδροι. 115.26
μεταλλῆς. 48.42. 135.14
μυρμηκάνθρωποι. 115.33. 144.13. 167.23
πέρσαι. 115.26. 135.29. 247.18.
πετάλη. 171.10. 196.20
προπόλεμος.
τυραννίς. 227.19. 237.16
ὕπνος ἢ παννυχίς. 303.17
χείρων. 183.22. 192.45. 324.32
ψευδηρακλῆς. 61.53
Pherecydes.
ἱστορία. 232.5. 234.4
Pherenicus Heracleotes.
ἐποποιός. 39.17
Philæcus.
ἐπιγράμματα. 217.38
Philemon Athenienſis.
παντοδαπὰ χρηστήρια. 58.5
περὶ ἀττικῶν ὀνομάτων. 38.28. 320.31. 231.21
Philemon Comicus.
ἄγροικος. 41.10
ἀνανεουμένη. 131.41
ἀνδροφόνος. 329.44
ἁρπαζόμενος. 329.26
βαβυλώνιος. 294.45
δελφοί. 282.9
θησαυρός. 191.17
ἰατρός. 116.30
κορινθία. 62.25
μοιχός. 88.27
μετιὼν ἢ ζώμιον. 66.51
νεαίρα. 292.3
παρασιών. 86.16
παιδίων. 254.47
πτωχή. 329.44
πτωχός. 313.50
στρατιώτης. 144.48
συναποθνήσκοντες. 153.44
φάσμα. 237.24
χήρα. 245.18
Philemon iunior.
Philetæras.
ἀσκληπιός. 170.35. 239.53
ἀταλάντη. 206.19
κορινθιαστής. 277.16
κυνηγίς. 141.8. 282.40. 283.27. 290.44
λαμπαδηφόρος. 207.1
οἰνοπίων. 85.41. 14.11
τηρεύς.
φίλαυλος. 314.18
Philetas.
ἄτακτα. 58.8. 230.40. 320.10
ἀττικά. 231.1
Philinus rhetor. 210.8
Philippides.
ἀμφιάραος. 45.40
ἀνανέωσις. 131.42. 190.48
ἀργυρίου ἀφανισμός. 116.4
αὐλαί. 327.2
συμπλέουσαι. 336.25
φιλάργυρος. 317.42
Philippus.
ὀβελιαφόροι. 179.13
φιλύρα. 179.11
Philippus Theangellenſis.
περὶ καρῶν καὶ λελέγων. 136.23
Philiſtion Locrus. 58.11
ὀψαρτυτικά. 254.32
Philyllius.
αὔγη. 202.33. 239.11
ἡρακλῆς. 86.33
πόλεις. 53.12. 189.12
φρεωρύχος. 317.51
Phillis Delius.
περὶ αὐλητῶν. 314.40
περὶ μουσικῆς. 315.38
Philochorus. 95.15
ἀτθίς. 123.12. 316.25
περὶ μαντικῆς. 321.46
τετράπολις. 118.51
Philocrates.
θετταλικά. 132.44
Philodemus.
περὶ τῶν ἐν ῥόδῳ σμινθίων. 239.
Philomneſtus. (53
÷ περὶ τῶν ἐν ῥόδῳ σμινθίων. 37.
Philon. (29
μεταλλικός. 160.43
Philonides.
κόθορνοι. 115.27. 124.20. 336.43
Philoſtephanus Cyrenæus.
δήλιος. 146.49 (13
περὶ τῶν ἐν ἀσίᾳ πόλεων. 149.
περὶ παραδόξων ποταμῶν. 165.28
Philotimus.
ὀψαρτυτικός. 154.21
περὶ τροφῆς. 39.41. 47.41. 177.5
Phyloxenus Cytherius
διθυραμβοποιός.
δεῖπνον. 235.1. 240.1. 318.52
Phœnicides.
μισουμένη. 323.52
φύλαρχος. 205.44
Phœnix Colophonius. 179.28. 208.25
ἴαμβοι. 244.16. 262.12
Phormus Comicus.
ἀταλάντη. 323.36
Phrynichus Comicus.
ἐφιάλτης. 83.30
κρόνος. 185.14
κωμασταί. 233.40
μοῦσαι. 159.20
μονότροπος. 124.34
ποάστριαι. 209.39

ποάστριαι. 56. 5
σάτυροι. 44. 6
τραγαί. 37. 1
τραγῳδοί. 115. 32. 144. 18. 192. 46. 324. 44
φονίσσαι. 315. 6
Phylarchus. 71. 12. 293. 38. & 48
ἱστορία. 41. 11. 126. 18. 136. 36. 204. 28. 228. 16. 257. 13. 261. 4 265. 16. 266. 42. 300. 21. & 28.
Pinon. (301. 52
ἐπιστολαί. 121. 12
Piſander.
ἡράκλεια. 221. 38
Plato philoſophus.
Plato C. 186. 41. 319. 26. 326. 12
ἄδωνις. 225. 17
αὐδροφόνος. 140. 33
αἱ ἀφ' ἱερῶν. 220. 38
ἀτλαντικός. 317. 47
γρῦπες. 183. 33
ἑορταί. 154. 3. 183. 3.
θυρώπη. 183. 4
Ζεὺς κακούμενος. 60. 17. 235. 42. 330. 37
ἰώ. 326. 14
κλεοφῶν. 38. 31. 157. 24
λάϊος. 34. 23
λάκωνες. 189. 5. 310. 9
μενέλαος. 56. 3. 86. 18. 318. 7
νὺξ μακρά. 56. 1. 336. 42
παῖς. 517. 51
πείσανδρος. 191. 15
περιαλγής. 191. 47
πρέσβεις. 116. 1. 144. 27. 209. 33
σοφισαί. 155. 52. 209. 5
συμπαπατῶν. 52. 23. 140. 24
σύρφαξ. 171. 44. 220. 39
ὑπέρβολος.
φάων. 162. 11. 183. 7. 209. 32
Pliſtonicus.
Poëta Megaricus. 277. 38
Polemon. 206. 6
αἱ πρὸς νεάνθη ἀντιγραφαί.
ἑλλαδικίον. 236. 35 (298. 18
ἐπιγράμματα. 218. 41
ἐπιστολὴ περὶ ἀδόξων ὀνομάτων. 202. 53
περὶ ἄρτυ. 55. 8
περὶ μορύχυ. 228. 16
περὶ τ' ἀθήνησι ἀκροπόλεως. 233. 1. 290. 39
περὶ τ' Διὸς κωδίυ. 235. 46
περὶ τῶν ἐν καρχηδόνι πέπλων. 267. 47
περὶ τ' ἐν λακεδαίμονι ἀναθημάτων. 284. 22
περὶ τ' ποικίλης ἐν σικυῶνι στοᾶς. 285. 52
περὶ τ' ἐν σικυῶνι πινάκων. 281. 9 (123. 32
περὶ τ' ἐν σικελίᾳ ποταμῶν.
περιήγησις 106. 8. 185. 18
τὰ πρὸς ἄγαιον καὶ ἀντίγονον συγγράμματα. 192. 23. 203. 23. 228. 8. 233. 47. 238. 43
τὰ πρὸς τίμαιον συγγράμματα. 41. 18. 291. 8. 327. 20. 335. 23
Polycharmus.
λυκιακά. 166. 34
Polyclitus Lariſſæus.
ἱστορία. 266. 37
Polyochus.
κορινθιαστής. 156. 29
Polyzelus.
μουσῶν γοναί. 184. 38
ῥοδιακά. 180. 18
Poſidippus Comicus.
ἀναβλέπων. 328. 29
ἀποκλειομένη. 327. 21. 150. 43
ἐπιγράμματα. 204. 22
ἐφεσία. 292. 49
λοκροί. 44. 28
μεταφερόμενος. 59. 42
πορνοβοσκός. 78. 21
σύντροφοι. 327. 23
χορεύουσαι. 187. 28
Poſidonius Apameenſis Stoicus.
ἱστορία. 77. 40. 85. 12. 123. 40. 183. 52. 230. 9. 243. 51. 260. 38. 267. 15. 272. 39. 294. 26
Poſis Magnes.
ἀμαζονίς. 148. 28
περὶ μαγνήτων. 263. 42
Pratinas.
δυμαῖναι ἢ καρυάτιδες. 195. 3
Praxilla Sicyonia. 298. 23
Promathidas Heracleotes.
ἡμίαμβοι. 148. 21
Protagorides Cyzicenus.
περὶ τῶν ἐπὶ δάφνῃ πανηγύρεων. 75. 52. 88. 43
ἱστορίαι κωμικαί. 02. 49
Proxenas. (134. 34
λακεδαιμονίων πολιτεία.
Ptolemæus rex.
ἱστοριῶν βιβλία κδ. 115. 44. 186. 48. 216. 36. 272. 22. 324. 44
Ptolemæus Ageſarchi.
αἱ περὶ φιλοπάτορα ἱστορίαι. 123. 38. 210. 22. 286. 12.
Ptolomęus Ariſtonici. 237. 23
Pyrgion.
κρητῶν νόμιμα. 72. 11
Pyrrhon Elienſis. 207. 29
Pythenætus.
περὶ αἰγίνης. 291. 51
Pythagoras.
περὶ ἐρυθρᾶς θαλάσσης. 92. 30
Pythermus Epheſius. (314. 23
ἱστορία. 145. 30
RHianus ἐποποιός.
ἐπιγράμματα. 246. 7
Rinthon.
ἀμφιτρύων. 56. 23
ἡρακλῆς. 246. 42
Rutilius Romanus.
ἱστορία ῥωμαϊκή.
SAcus. λακεδαιμονίων πολιτεία. 70. 18
Sannyrion.
γέλως. 243. 52
Sappho.
μέλη. 203. 27
Satyrus peripat. 264. 12. 275. 40
βίοι. 267. 52.
βίος φιλίππυ. 124. 41. 276. 25
περὶ χαρακτήρων. 85. 5
Scamon.
περὶ εὑρημάτων. 312. 28
Scyras Tarentinus Com.
μελέαγρος. 199. 40
Scythicus Teius.
ἱστορία. 228. 5
Seleucus.
γλῶσσαι. 38. 30. 320. 18
περὶ ἑλληνισμοῦ. 182. 48. 197. 34
Seleucus Tarſenſis.
ἁλιευτικόν. 159. 42
Semus Delius.
δηλιάς. 55. 33. 87. 33. 165. 34. 231. 36. 304. 15. 306. 19
νησιάς. 62. 22
περὶ παιάνων. 306. 27
Silenus. 235. 53
Silenus Calatianus.

σικελικά

σικελικά. 268. 18
Simachus.
περὶ ἐπ᾽ ἄλλου παιδίας. 126. 47
Simarus.
συνώνυμα. 196. 37
Simariſtus. 237. 22
συνώνυμα. 52. 33. 244. 34
Simmias. 163. 33
γοργώ. 242. 10
Simonides Amorgius.
ἴαμβοι. 149. 48. 227. 15
Socrates Rhodius.
ἐμφύλιος πόλεμος. 74. 27
ἐπίκλησις. 56. 20
περὶ ὄρων καὶ πυρὸς καὶ λίθων.
Solon. (192. 19
ἴαμβοι. 320. 19
Sopater.
ἱππόλυτος. 51. 21
κνιδία. 55. 32
μνηστῆρες βακχίδος. 81. 5
νεκύια. 81. 9
σίλφαι. 51. 23
φυσιόλογος. 52. 22
Sopater Paphius. 35. 45. 81. 20
μυστακὸς θητίον. 60. 10
Sopater Phacius Parœdus.
βακίδης. 80. 18
μύσαι. 92. 13
ὀρέστης. 116. 21
Sopater φλυακογράφος βακχίς. 88. 42
βακχίδος γάμος. 326. 8
βακχίδος μνηστῆρες. 319. 35
ἱπποβουλοθεόμβροτος. 43. 31
πύλαι. 88. 24. 322. 5
Sophilus Comicus. 80. 2
ἀνδροκλῆς. 62. 24. 115. 14
ἐγχειρίδιον. 212. 45
παρακαταθήκη. 317. 45
συντρέχοντες. 163. 21
φίλαρχος. 52. 49. 63. 21
Sophocles. 139. 31
– αἴας μαστιγοφόρος. 139. 37
ἄμυκος. 48. 13. 198. 36
ἀμφιάραος σατυρικός. 224. 41
ἀνδρομέδα. 237. 50
αὐτονορίδαι. 186. 2
– ἀντιγόνη. 141. 4. 271. 12
ἀχαιῶν σύνδειπνος. 8. 13
ἀχιλλέως ἐρασταί. 199. 39
δρᾶμα σατυρικόν. 211. 21
ἑλένης γάμος. 138. 18
θαμύρας. 88. 38. 92. 27. 315. 52
ἴναχος. 331. 27
ἶρις. 320. 36
ἰφιγένεια. 253. 3
ἰχνευταί.
καμικοί. 43. 44. 192. 45
κηδαλίων 82. 53
κολχίδες. 298. 16
κοχλίδιον. 35. 15
λαρισσαῖοι. 210. 6
μυσοί. 92. 26. 315. 7
νιόβη. 89. 12
οἰνόμαος. 203. 20
πανδώρα. 234. 47
ποιμένες. 159. 21. 290. 29
σαλμωνεύς. 240. 12
σκύθαι. 95. 17
– τραχίνιαι.
τριπτόλεμος. 59. 6. 220. 50
τυμπανισταί. 89. 12
τυρώ. 50. 47. 234. 12
ὕβρις. 326. 12
φοίνιξ. 35. 16
Sophron. 162. 5
ἀγριώτης. 154. 35
ἁλιεύς. 144. 35
μῖμοι. 43. 48 (162. 5
μῖμοι ἀνδρεῖοι. 143. 53. 161. 13.
μῖμοι γυναικεῖοι. 44. 3. 45. 7.
116. 3. 162. 7
παῖς. 162. 6
πενθερά. 43. 33
νυμφόπονος. 180. 43
Soſibius.
περὶ ἀλκμᾶνος. 58. 15. 320. 22
Soſicrates.
διαδοχαί. 80. 48. 208. 43
κρητικά. 132. 40
φιλάδελφοι. 233. 38
Soſicrates Phanagorites.
οἶαι. 292. 7
Soſimus.
περὶ χρόνων. 315. 21
Soſipater.
καταψευδόμενος. 183. 49
Soſitheus tragicus.
δάφνις ἢ λιτυέρσα. 205. 34
Soſtratus.
περὶ ζώων. 152. 38. 156. 14
Sotades Comicus.
ἐγκλειόμεναι. 146. 52
παραλυτρούμενος. 183. 18
Sotion Alexandrinus.
διαδοχαί. 82. 48
– περὶ τοῦ τίμωνος σιλλῶν. 168. 7
Speuſippus.
ὅμοια. 43. 43. 53. 20
Sphærus.
λακεδαιμονίων πολιτεία. 70.
Stephanus. (59
ὀψαρτυτικά. 254. 36
Stephanus Comicus.
φιλολάκων. 231. 29
Sthenelus poëta. 211. 25
Steſichorus Himeræus. 252.
ἑλένη. 41. 8. 222. 49 (42
συοθῆραι. 48. 33
Strato Comicus.
λιμνομέδα. 233. 25
φοινικίδης. 189. 45
Strattis.
ἀνθρωπορέστης. 64. 15
ἀταλάντη. 151. 23. 198. 20
καλλιππίδης. 325. 44
λιμνομέδα. 163. 30
μακεδόνες. 351. 24. 161. 16
μακεδόνες ἢ κινησία. 196. 40
μακεδόνες ἢ πausανίας. 291.
παυσανίας. 325. 8 (27
τρώϊλος. 38. 25
– φοινίσσαι. 81. 8
χρύσιππος 85. 27
ψυχασταί. 62. 45. 186. 10. 247. 38
Suniæthon.
φοινικά. 63. 30
TEleclides.
ἀμφικτύονες. 37. 39. 41. 28. 134. 50. 167. 22. 306. 36
ἑταῖροι. 326. 4
ἡσίοδοι. 44. 2. 171. 43
περὶ ἄστεος.
πρυτάνεις. 184. 21. 274. 31. 86. 6
στερροί. 198. 18. 316. 53. 320. 48
Teleſilla Argiua. 230. 51. 305.
Teleſtes Selinuntius. (42
ἀργώ. 305. 41
ἀσκληπιός. 305. 49
Themiſon.
παλλάς. 118. 35
Tenarus. 333. 15
Terpſicles.
περὶ ἀφροδισίων. 162. 26
Theocles.
ἰθύφαλλοι. 205. 8
Theoclytus.
ὧραι. 232. 4
– Theocritus Syracuſanus.
– βερενίκη. 142. 43
– φαρμακεύτριαι. 234. 30

Theodectes Phaſelites. 224.35
Theodoridas Syracuſanus. 152.16
κένταυρος. 336.11
Theodorus.
ἀττικαὶ γλῶσσαι. 320.33
Theodorus Hierapolites.
περὶ ἀγώνων. 204.25
Theognetus Comicus.
φάσμα ἢ φιλάργυρος. 52.46. 332.52
φιλοδέσποτος. 305.16
Theognis.
περὶ τῶν ἐν ῥόδῳ θυσιῶν. 179.41
Theognis poëta.
ἐλεγεῖαι. 158.16
Theolytus Methymnæus.
ἔπη βακχικά. 148.17
Theophilus Comicus.
βοιωτία. 233.6
ἐπιδαῦρος. 206.24
ἰατρός. 169.50
νεοπτόλεμος. 277.40. 314.50
παγκρατιαστής. 48.22. 206.25
προιτίδες. 233.8
φίλαυλος. 279.6. 290.47
Theophraſtus.
ἐρωτικός. 278.52. 281.6. 300.13
περὶ γελοίου. 173.21
περὶ ἐνθουσιασμοῦ. 309.15
περὶ ἑτεροφωνίας τῶν ὁμογενῶν. 193.28
περὶ εὐδαιμονίας. 269.16. 281.5
περὶ ζώων. 191.49
περὶ ἡδονῆς. 173.15. 251.52. 260.7
περὶ κολακείας. 127.52
ἰνδοί. 165.44
περὶ κωμῳδίας.
περὶ λίθων. 47.18
περὶ μέθης. 209.29. 228.42
περὶ ὀδμῶν. 33.46
περὶ πνιγμοῦ.
περὶ τῶν δακέτων καὶ βλητικῶν. 156.58
περὶ τῶν ἐν τῷ ξηρῷ διατριβόντων ζώων. 155.52. 158.39
περὶ τῶν κατὰ τόπους διαφορῶν. 158.42
περὶ τῶν μεταβαλλόντων τὰς χρόας. 158.39
περὶ τῶν φωλευόντων. 53.30. 156.50
περὶ φυτῶν. 25.21. 38.34. 41.40. 323.9
περὶ φυτικῶν αἰτιῶν. 38.44
Theopompus Com. 132.43
ἄλθαι. 247.17
ἀφροδίτη. 161.44
εἰρήνη. 183.27. 322.35
ἡδυχάρης. 153.58
θησεύς. 41.29
καλλαῖσχρος. 151.26. 198.21. 209.8
μῆδος. 231.13
νεμέα. 232.21
ὀδυσσεύς. 83.26
παμφίλη. 239.23
πηνελόπη. 92.27. 326.15
σειρῆνες. 198.22
στρατιώτιδες. 238.26
φινεύς. 322.9
Theopompus Chius. 43.5. 75.23. 116.24. 214.43. 218.42
ἑλληνικά. 127.7. 136.44. 190.31. 268.53. 326.16
ἱστορίαι. 38.50. 131.2. 136.26. 260.1. 265.7. 301.40. 311.8
συμβουλαὶ πρὸς ἀλέξανδρον. 116.24
φιλιππικά. 84.8. 136.26. 190.31. 260.10. 326.16
κατὰ πλάτωνος διατριβῆς. 250.37
περὶ τῆς χίας ἐπιστολῆς. 290.8. 294.33
περὶ τῶν συληθέντων ἐκ δελφῶν χρημάτων. 299.25
Theopõpus Colophonius.
ἐποποιός.
ἁρμάτιον. 92.10
Thraſymachus. 205.52
Timachidas Rhodius.
δεῖπνον. 142.29
Timæus Taurominitanus.
ἱστορίαι. 82.44. 163.14. 232.42. 291.29
Timarchus.
περὶ τοῦ ἐρατοσθένους ἑρμοῦ. 247.12
Timocles Comicus.
αἰγύπτιοι. 150.14
δακτύλιος. 147.49. 191.1
δημοσάτυροι. 83.46
δῆλος. 170.27
διονυσιάζουσαι. 112.47
δρακόντιον. 119.44
ἐπιστολαί. 122.14
ἐπιχαιρέκακος. 121.17
ἥρωες. 113.13. 225.15
ἰκάριοι. 170.32
καύνιοι. 121.10
κένταυρος ἢ δεξάμενος. 121.12
κονίσαλος. 212.41
μαραθώνιαι. 282.42
νεαίρα. 281.18. 292.45
πολυπράγμων. 169.35
πορφύρα. 212.45
πύκτης. 123.58
σαπφώ. 169.26
φιλοδικαστής. 123.6
ψευδολῃσταί. 55.21
Timomachus.
κυπριακά. 316.31
Timon Phliaſius Pyrrhonius.
σίλλοι. 81.1. 140.47
Timotheus Mileſius. 61.48
κυνάριον. 122.20
ναυτίλος. 168.44
νιόβη. 170.20
Tryphon Alexandrinus.
περὶ ὀνομασιῶν. 88.7. 247.49. 306.21. 314.41
περὶ φυτῶν. 39.14. 55.17. 57.46
XAnthus Lydus. 254.12
λυδιακά. 205.38
Xenarchus Com.
πένταθλον. 217.42. 281.51
πρίαπος. 233.34
πορφύρα. 113.45
σκύθαι. 182.51. 207.6
ὕπνος. 277.14
Xenochartus.
δίδυμοι. 210.29
Xenophanes Colophonius. 205.1. 228.21
ἐλεγεῖα. 183.35
παρῳδαί.
ZEneus Chius.
σύγγραμμα περὶ χίου. 297.45.
Zeno Citieus.
πολιτεία. 278.22.
Zenodotus. 235.51
ἐπιτομαί. 204.5
Zenophanes.
συγγενικός. 209.40

INCERTI AVTHORIS.
ἀγαθοί. 205.36
Pherecrates.
Strattis.
ἀγλὼ δρᾶμα σατυρικόν. 25.41. 290.13. 294.52.
Alexander rex.
Python Catanæus.
Python Byzantius.
ἄγνοια. 199.9
Calliades.
Diphilus.
αἰγίμιος. 247.53
Cercops Mileſius.
Heſiodus.
ἀλίπεζα. 62.14
Alexis.
Antiphanes.
αὐτέα. 281.14
Eunicus.
Philyllius.
αὔτυλλος. 54.46. 60.2
Nicoſtratus.
Philetærus.
Philoſtratus.
ἀργολικά. 43.52
Agias.
Dercylus.
ἀργυρίου ἀφανισμός. 203.1
Antiphanes.
Epigenes.
γέρανος. 41.22
Archytas.
Euphorion.
γεωργικός. 37.44
Androtion.
Hegemon.
Philippus.
ἱστορία τελχινικὴ. 142.13
Epimenides Cretenſis.
Teleclides.
ἱστορία. 43.54
Callimachus.
Zenodotus.
καμπυλίων. 232.38. 278.46
Ararus.
Eubulus.
κύκλωπες. 259.13. 331.10
Callias.
Diocles.
ὁμοία. 318.40
Alexis.
Antidotus.
παρίδους. 344.32
Critias.
Euripides.
περὶ εὑρημάτων. 316.4
Ephorus.
Scamnon.
πόλεις. 41.50
Ariſtophanes.
Philyllius.
Phrynichus.
πορφύρα. 159.17. 212.44
Timocles.
Xenarchus.
σκυταί. 311.39
Ariſtophanes.
Plato.
συμμαχία. 156.5
Cantharus.
Plato.
τιτανομαχία. 119.41
Arctinus.
Eumelus.
καὶ ὅστις δή ποτε χαίρει ὄνομα
ζέμελος.
ὕπνος. 283.22
Alexis.
Antiphanes.
περὶ βασιλέως πρὸς κάσσανδρον.
Soſibius.
Theophraſtus.
ὑπομνήματα.
Ariſtoteles.
Theophraſtus.
περὶ ἡδονῆς.
Chameleon ponticus.
Theophraſtus.

PROVERBIA,
quorũ paucitatem, ſingularis quædam uenuſtas, quæ in his ineſt, compenſabit.

ABydena illatio. 318.3
Abydus. 289.51
Aeciſmos. 282.18
Accepta candela. 336.29
Ad Sigeũ mittere aliquem. 289.15
Ad unguem. 149.30
Alia dantur, alia negantur.
ἀμουσί πίνειν. 210.49. 174.35
Anguillam captare. 149.52
Animus eſt in corijs. 12.13
Aphya. 290.5
Aphya ad ignem. 343.26
Aplo opus eſt. 115.11
ἀποσκυθίσαι. 259.2
Aquam bibens nil boni pariet. 19.55
Argenteus puteus. 217.46
A ſexaginta uiris uenio. 304.30
Aſinus ad lyram. 174.7
Aſinus in paleas. 26.32
ἀστεροπαῖος. 2.4
Aut quinq; bibe, &c. 210.39
BAceli ſimilis. 67.28
Bęon malus piſcis. 144.39
Bonæ fortunæ. 139.14
Boni ad bonorum cõuiuia. 89.43
Bos ad præſepe. 173.51
Bulbus nil pfuerit. 3.16. 32.19
Cœlo ac terrę loqui. 52.51
Calicũ remiges. 219.12
Calliphanes. 2.44
Callipygi. 274.49
Capra Scyria. 14.29
Carcini poëmata. 175.18
Catini malorum. 183.17
Ceſtreus ieiunat. 122.6. 153.16
Chius dominum emit. 134.18
Citius Telegoræ donarim. 173.25
Claudus optime uirũ agit. 281.41
Cœlo loqueris. 52.51
Coriaceum auxilium. 273.21. 280.26
Cum exoſſis ſuum rodit pedem. 157.52. 159.29
Cumini ſector. 182.13
Cygnea cantio. 305.23
DE ſportula cœnare. 182.7
Deus ex impuiſo apparens. 114.21
Dolium pertuſum. 314.20
Domi mileſia. 258.50
Doriphorematis ritu. 95.47
Dulcis cubitus. 267.36
E Clibano boues. 65.50
ἐγκεῖνός τις ἡμέρα. 59.22
Elephas. 245.8
Epheſiæ literæ. 271.44
E Thymbra non fit haſta. 84.15. 108.51
Ex Academia uenis. 269.47
Ex tripode. 19.16
Felicior q̃ prudentior. 210.6

Ficus auibus gratæ. 40.27
Ficus poſt piſcem. 40.37
Fumi umbra. 141.7
Hecates cœna 156.25
Hellas hellados. 94.19
Herculanus nodus. 246.21
Herculana balnea. 252.39
Herculani lecti. 252.40
Iacere aleam. 377.32
In beatam. 175.2
In capras ſylueſtres. 41.51
In caput præcipitari. 262.16
In citharo mali aliquid ineſt. 152.52
Influit quod exhaurit. 79.21
Ingredi iunonium. 259.39
Initium belli. 282.24
In lente unguentum. 81.10
In tuum ſinum inſpue. 2.48
In uino ueritas. 19.15
Iouis cerebrum. 243.37. 261.37
Iouis lac. 326.49
ἶσον ἴσῳ. 113.21. 233.5
Lac gallinaceū. 29.6. 185.1
Larus hians. 67.40
Leberide inanior. 180.40
Lens deus. 79.23
Lupus hiat. 308.37
Macilētior Leotrephide. 273.13
Magadari. 314.43
Malis ter mala. 192.22 (282.45
Manū ferulæ ſubduximus.
Marinam auditionē fluuiali abluit ſermone. 61.30
Maſchalam tollere. 175.7
Maſſiliam nauiga. 258.25
Maturior moro. 26.5
Melitæus catellus. 256.1
Melius in coruos incidere, q̄ in adulatores. 127.48
Mens nō ineſt cētauris. 218.17
Menſa Sicula. 255.36
Miſerior monomacho. 78.22
Monoſyllabi. 112.22
Multa nouit uulpes. 46.30
Multa cadunt inter. 236.1
Muſcæ. 120.17
Myconiorū mores. 4.34
μυσσέβαι. 238.49
Naues onuſtę cōuitijs. 14.20
Nauiges in Maſſiliā. 258.25
Ne crepitu quidem digiti dignum. 261.40
Ne puero gladium. 108.12
Ne ſutor ultra crepidam. 174.48.
Ne temere in Abydū. 259.22
Nihil inanius q̄ multa ſcire. 102.19
Non ē quouis ligno Mercurius fit. 94.17. 118.43
Non eſt curæ Hippoclidi. 311.33
Nō eſt dithyrambus ſi bibit aquam. 311.24
Non ſunt amici qui degunt procul. 93.52
Nugas agere. 113.46
Nullus malus, magnus piſcis. 173.20
Obſequiū amicos. 107.1
Oportet teſtudines edere, aut non edere. 168.25
Optimū cōdimentū fames. (79.45
Optimū nō naſci. 62.37
Paraſangis multis. 50.6
Parturiēt montes. 303.32
Peius Babys tibia canit. 309.
Pentaploon. 344.25
Perdicis crura. 2.51
Perdidiſti uinū infuſa aqua. 180.38
Perſæpe ſacra haud ſacrificata deuorat. 90.29
Philippide tenuius. 116.13. 247.41. 273.53
Polypi mentem obtine. 253.4
Poſterioribus meliorib. 317.34
Pudor in oculis. 279.37
Purpura uoratior. 45.9
Putre ſalſamētum amat origanum. 50.26 59.5
Quam quiſq; norit artem. 60.26 175.1.
Quāto aſinis præſtantiores muli. 155.4 (110.3
Quicquid in buccā uenerit.
Quondam fuere ſtrenui Mileſij. 258.39
Ranis uinum præminiſtras. 212.40
Regis cerebrū. 253.37.
Riſus Ionicus. 260.8 (278.34
Sacer manipulus. 216.37
Samiorum flores. 267.38
Samiorum laura. 267.37
Scytharum oratio. 259.10
σκύτη βλέπειν. 281.42
Sedens columba. 281.43
Sēper aliqd noui africa. 109.6
Semper Ilio mala. 174.46
Sepiā perca ſequit. 156.31
Sequitur perca melanurum. 159.29
Sicyon arrodens uxor. 36.45
Sileni Alcibiadis. 94.43
Sine Cerere & Baccho. 14.51. 135.52
Sphærā inter ſe reddere. 8.2
Spongia mollior. 34.25
Sponſi uita. 175.6
Succiſiua opera. 93.18. 270.6
Sybariticæ menſæ. 131.17
Syracuſana menſa. 260.36
Syrbenæ chorus. 331.51
Tanagræus cetus. 273.11
Tarichus aſſus eſt ſimulatq; uiderit ignem. 60.26. (60.26
Tarichus non feret ſe digna.
Telegorę citius donarim. 173.
Telemachi olla. 202.8 (28
Terra amat imbrem. 296.48
Teſtudinis carnes edere oportet aut nō edere. 168.25
Thericlei amicus. 230.46
Theſſalū commentū. 6.12
θύλακος. 232.17
Tibicen uapulat. 189.10
Tibicines mente capti. 168.39
Tolle digitum. 112.40
Turdi in pretio ſunt etiā præſente corydo. 121.32
Venereū iuſiurādū. 252.5
Vēter. 208.40 (140.48
Vētre nihil uoracius.
Verſatilis artemon. 263.47
Vinum caret clauo. 211.17
Vinū ſenē nolentē etiā ſaltare compellit. 67.31. 211.22
Vino ſubſidēte ſupernatant uerba. 303.51
Vtinā mihi contingant quæ ſunt inter Corinthū & Sicyona. 110.49
Zenoniū eſt lentē coqre. 80.4

IN ATHENAEI LOCA QVAEDAM

annotationes ex Budæi, [redacted], aliorumq́ eru ditorum lucubrationibus diligenter collectæ.

IN LIBRO I.

KEἰσούκ(βς.1.35.) Apud Suidam paulò aliter leguntur hæc.

ϑὶς δ' ἀκρμαξαμένοισι.1.4.9) Explicat [redacted]ſ. prouerb. faciẽ perfricare. Meminit idẽ in adagio, In tuum ipſius ſinum inſpue.

ἀστεροπαῖον.2.4) Quoniã ἰλ.φ. Aſteropæũ heroa meminit Homer. ambidextrum fuiſſe, nempe qui ſiniſtra tam expeditè atq; dextra uteretur, ἥρως ἀστεροπαῖος ἐπεὶ περιδέξιος ἦν. factum eſt ut qui ad multas res agendas expedito, & prompto ingenio eſſent, Aſteropæi dicerentur. Hoc idem Libanius ſophiſta Montio conſuli tribuit, in exordio argumentorum in Demoſthenem.

ἐλικτὰ κ' οὐδὲν ὑγιές.2.39.) puer. Nihil ſanũ.

σφὴ σφή.2.40.) Vide infra li.4. Et prouerbio, Albus an ater ſis neſcio. Et Hermolaus libro 2.ca.233.

ὡραῖα.2.40.) Cuiuſmodi ſalſamenta & ex quibus piſcibus, idem Hermol. lib.2.ca.231.

ἐν τῷ σικελικῷ μυραίνας.2.46) Murænas in Sicilia optimas eſſe, Pli. li.9.c.54. meminit.

καὶ τῶν ἀδόξων.2.48) Cælius libro 15.ca.7.

τὰς ἐκ θηβῶν βυνιάδας.2.49) Napos Thebaicos probari, teſtatur Hermol. in corol.

πέρδικος σκέλος.5.21.) Vertit [redacted] prouerbio, Perdicis erura.

πρὸς δὲ μιᾷ.3.2.) Hermol. lib. 28.c.2. caſtig.

τὸ γὰρ δέμας ἀνορθοῖ.3.18) Ad irritandã em uenerẽ bulbus ualet. Vide prou. Nihil ꝓfuerit bulbus. Et infra lib.2. apud Athenæum.

ζίγλον δ' ἐκ.3.22) Vide prouerbio Hecatæ cœnã. Et infra lib.7. fol.121.

πίθυλλον.3.46.) Eadem Suida.

De Apicio 4.10) poſt alios Cęlius libro 5. ca.30. Budæus ſub finem lib.3. de aſſe.

De Ariſtoxenò. 4.19.) eadẽ Suid. refert, apud quem πλακοῦντας legendũ, non πλέιονοντας. Idem de Nicomede, ſed paulò aliter in dictione ἀφύα.

ἀπολέσαι δ' ἔλαιον.4.30) legendũ ἐπιζέσας prouerbio, Aphya ad ignem.

ἐπιζαπαίοντος.4.34) legendũ εἰσπαίοντος. uertit locũ [redacted]. prouerb. Myconius uicinus.

οὐκ ἔτι τίμιον εἰσηνέγκους. 4.38.) legendum uidetur, οὐκ ἔτι τίμιον εἰσήνεγκας.

πᾶσι κρέα.5.6) Serui. in 1. Aene. Heroicis, inquit, temporib. carne nõ ueſcebant elixa.

θετταλὸν σόφισμα.6.16) Vide prouerbio, Theſſalorum commentum.

ἄγαλλις.7.46.) Suidæ αἴγαλις dicitur.

φαινίνδα.7.52.) puerb. Sphær. inter ſe red.

8.19.) Prouerbio, Pyrrichen oc. prę ſe fer.

ὑπὲρ τὰς γλώσσας.8.35) Eadẽ ferè habet Ariſtophanis interpres in Plutum. τὸ ἱερεῖον ἡ γλῶττα τῷ ἑρμῇ δίδοται ἐν ταῖς διαμβρώσεσι θυσίαις. ὅμηρος δὲ ἐν πυρὶ βάλλε γλώττας. Didymus in Odyſſ. γ. ἔθος ἦν φασὶ τοῖς πορευομένοις πρὸς τὸ καθεύδειν τῶν ἱερείων τὰς γλώττας ἀποτέμνειν, καὶ καίειν τοῖς θεοῖς. & c. Meminit & [redacted] prouerbio, Lingua ſeorſim inciditur.

θεόφραστος.9.41.) Eadem ex Theophraſto Plinius lib.26.ca.10.

ἔμβασις.12.16.) foliũ eſt: uocabulo hoc utitur Dioſcorides lib.6.ca.1.

νεφέλη.13.8) ſpecies retis eſt uenatorij Sui.

ἐν ταῖς ἕξεσιν.10.30.) pro corporea animalis mole, quod corpus quoq; latinè dicitur, apud Galen. accipi non raro, teſtatur Linacer, apud Athenæum etiam non raro.

ὁ δὲ κιῤῥὸς πέπηξ. 13. 33.) Vinũ pro ſenibus inquit Galen. lib.5. de ſanitate tuẽda, in ſubſtantia ſit tenuiſſimũ, colore quod Hippocrates κιῤῥόν, id eſt, fuluũ appellare ſolet, poterat autem & ξανθόν, id eſt, flauũ id appellare, & c. Alij κιῤῥὸν aliter reddunt. Vide Marcellum Dioſcoridis interpretem. lib.5. Quæ uini generibus ſequuntur, magna ex parte uertit lib. 5. coroll. Hermol.

καὶ πλεῖα περιδίκα. 14.20.) Vide prouerbio, Naues onuſtæ conuicijs.

ἡ τὸ καλὸν μαραθῶνι.14.38) Athenas intelligit, quæ Barbaris, duce Miltiade in Marathone deuictis trophæum erexerunt.

[illegible]) De Elaterio uide Dioſcoridem.

πρόκροσσοι ἄλλος ἐπ' ἄλλῳ. Suid.

16.24) Quę hic citat Athenęus, cõueniunt cũ ijs quæ Plin. habet li.14. ca.18. nequaq̃ uerò cũ ijs quę habet Theoph. à Gaza uerſus.

IN LIBRO II.

θάλαμος.19.10.) nauis pars eſt infima. Vide Pollucem lib.1.

διονύσου τροφοὶ αἱ μοῦσαι.19.33.) legendũ uidet νύμφαι nõ Muſæ. Vide prouer. Perdidiſti uinum infuſa aqua. Et Seruatori tertius.

ὁ δὲ ποιήσας τὸ.19.52.) Extat & hoc epigramma titulo Nicerati libro 1. ἐπιγραμμάτων. Id quidam ſic Latinè reddidit.

Eſt ſonipes uati uelox in carmine Bacchus
Viuida nam uirtus hoc ſine ineſſe neq̃t.
Hæc ait, haud ſpirans utrẽ dulciſs. Bacche,
Plurima Cratinus dolia ſed redolens.
Læta coronatus cantabat carmina, frontẽ
Nanq; habet ut liber tu, redimitã hedera.

ἐπαλξικώτατα δὲ.26.31.)De amygdalis idẽ Dioſcorides. Suetonius in Tiberio.

ἰατροφώτεροι.19.27.) Medicamenta uertũt, hoc eſt quæ plus medentur, quàm nutriũt.

ἀπνεύστως.28.15.)Auidè hauriẽs, utitur & in principio lib. 14. de Zenone idẽ refert Laër.

ὅταν δὲ βροντᾷ.31.21.) Huc Iuuen. Satyra 5. alluſit. Et facient optata tonitrua cœnas maiores. & c. Vide Plin. lib. 19. ca. 3.

ὑλογενὴς ἀνάκανθος.32.48.) Huius generis griphũ, de teſtudine ex Pacuuio recitat Cicero lib. 2. de diuinatione.

οὐδέν σ' ὀνήσει.32.19) Vide prouerbio, Nihil profuerit bulbus.

ἀπεράβλαστον.34.41.) Nec brachiatũ à caulibus. Ita enim uertit Hermol. lib. 2. corol.

ἀγλῶδες.35.29.)quid ſi legas γλοιῶδες, hoc eſt uiſcoſum, qua etiam uoce utitur lib. 3. Vide Hermol. in gloſſematis Plinij.

IN LIBRO III.

περὶ τὴν θύραμιν.36.35)θύαμιν legendũ, emendante locum hũc Hermol. li. 3. caſtig. Plin.

γραισωνίαν.38.52) legendũ γερσωνίαν. Meminit ex Thucydide urbis huius Stephan.

σκίλλη. 39. 2.) Scyllam uertit Gaza apud Theophraſtum lib. 2 ca. 7. de hiſt. plant.

μυοῦς.39.38.) Vide Stephan. de urbibus.

φαρμακὸν φάρμακον.41.12.) Vide Marcellũ Dioſcoridis interpretem lib. 6. ca. 19.

ἄκοπα.42.17.)eaq; commodè illęſa præſeruare dicitur.

περὶ τὴν ἐκτομίδα.51.19.)Vide Hermol. in caſtigation. Plio. lib. 11. cap. 37.

αἱ δὲ πίνναι.46.34) Vide Aelian. lib. 15. c. 31.

λάκαινα.46.23.) hiſtoriam uertit [redacted] prouerbio, Echino aſperior.

κατωδαίων.49.51.)κατωγέων Heſych.

ὀνάνις.49.32) hiſtoriã uertit Leon. li. 2. c. 86.

συγκομιστής. 57.43.) qui primus è nouella meſſe cõficiť: ſic enim Hermol. interpretať.

ὅς ἐξ ἐρηγμένου.57.49.) q ex cõfracto nec excreto fit tritico, eodem Hermolao authore.

φυτευομένου.58.4.)hoc eſt egregiè ſubactum. Hermol.

τοὺς ἔχοντας φυτομάς.58.7.) quadratos ac inciſuris præcinctos.

ἐγκαιῶ τις ἡμέρα.59.22.)legendum ἐγκτῶ τις ἡμέρα. Vide [redacted]. Chiliades.

βέλτιον δ' ἦν μοι αἷμα.61.37)Ariſtoph. ſunt uerſiculi in equitib. Vide huius interpretẽ.

κερδιστόδωρος. 61.40) quæ ſequunť in prouerbio, Lucri bonus eſt odor, uertit Eraſ.

ἐὰν δ' ἄρα στρέφῃ με. 62.13.) uide prouerb. nõ eſt remediũ aduerſus ſycophãtę morſũ.

ἐρῶμεν ἀλλοτρίων. 62.31) Similis eſt ſententia apud Plin. lib. 8. epiſt. ad Gallũ, ſeu quia ita natura comparatũ, ut proximorũ incurioſi, longinqua ſectemur, ſeu quod omniũ rerũ cupido lãgueſcit, cũ facilis occaſio eſt.

συρατπικί.63.53.)Syrus atticiſſans.

IN LIBRO IIII.

χαλώντων τῶν φραγμάτων.65.27.) id eſt per clãdeſtina machinamẽta reductis uelis aut tabulatis, uel deductis, uel demiſſis. Bud.

ὀρθοὶ τὸ δὴ λεγόμενον. 65.31)uide prou. erecti.

βάκυλον.67.28.)Vide prou. Baceli ſimilis.

γαλαθηνοῦς ὀρθραγορίσκους.69.40) lactantes porcelli, atq; adhuc ſubgrumi ita nominãť, ἀπὸ τοῦ ὄρθρου καὶ ἀγοράζεσθαι, quoniã matutinis omnibus uenales circunferrẽtur. Hermol.

ματτύην φασί.70.32)lege prouer. ματτυάζειν.

διὰ τοῦ ἐλεάτρου.71.29.)qui etiam ἐλεατρὸς diciť. uide Ammonium in differentijs & Suidã. Vtitur infra Athenæus libro eodem.

εἰς ὑπόλογον.73.25.) Vt autem qui ſtipendia faciunt in Gręcia æra merere ſolent, ſic iſti à rege accipiũt uictum, qui in ſtipendia cedit & imputatur. Budæus.

ὁ δὲ μέγας ἀλέξανδρος.73.39.) Vertit & expendit diligẽter locũ hunc Bud. li. 3. de aſſe.

ἄνταμνος.75.3.)Non Autamnum, ſed Attaginum Herodotus uocat.

περίκομμα.75.15)genus eſt edulij Budæo.

ἀπὸ μαγδαλίας. 75.20.) Vide prouerbio, Canis uiuens è magdalia.

ὑπὸ τῇ χειρὶ βάθει.74.40.)Leonicenus lib. 2. c. 90. de uaria hiſto. uertit. Cũ per omnia diſcumbentium triclinia foliorum paſſim aſ cerui, cubiti mẽſura pauimentis undequaque omnibus extarent. Legendum igitur forſan, ὑπὸ πήχει βάθει.

καταμισθοφορῶν. 84. 12.) ἀντὶ τοῦ εἰς μισθὸν στρατιωτῶν καταδαπανᾶσθαι.

IN LIBRO V.

παραγκωνίσας.95.32.)id eſt uenuſtè ſermonẽ excipiens & interfatus, hoc eſt ſermonem medium intercipiens, & uerba ſua interſerens & ueluti intercalans. Bud.

εὑρεσιλογῶν καὶ φιλοτεχνῶν.97.16)hoc eſt de arte differens & uerba funditans. Bud.

τήβεννον.97.20)togã. uide Bayf. de re ueſt.

ἐφαπτίδας. 97.50.)Omnes autem cõmemorati equites, purpureas induti chlamydes erant. Nonnulli uerò auro etiam interpollatas, animaliũq; diuerſorũ figuris contextas habebãt ueſtes &c. Leonicus. li. 2. c. 9.

ἀκροβολίᾳ δὲ βραχὺ λείπουσαι τριακοσίων 98.1)Locus eſt

cus eſt corruptus, forſan legēdum θεωρίαι. Leonicus enim ita uertit: & trecenta uariorum ferculorum ſpectacula.

τὴν θαλάμηγον. 101.9) Vide Bu. li. 5. de aſſe.

ἐρυθροῦ χαλκοῦ. 101.27.) us Kupffer im feur uergult.

γαβινιακὸν πόλεμον. 104.8.) Bellum intelligit, quo Ptolemæus reſtitutus eſt, de quo in primo epiſt. famil. Cic.

ϛαμῖνες. 104.19.) aſſamenta uertit Budæus.

ἀχραδινήν. 104.49) Vide Stephanum, loci meminit ſubinde Liuius de bello Punico.

λυσιωδοῦ. 106.42) λυσιωδὸν Bacchanaliū cantorē uertit Guarin. apud Plut. in Sylla.

παρέγγραφος. 102.6.) Factitius ciuis & aſcriptitius, & quolibet modo ciuitatē adeptus. Budæus.

παραβάλλων τὼ ὀφθαλμώ. 109.19.) id eſt ſolus Socrates cōſtiterat, præ inſolentia limis oculis toruisq́ aſpiciens. Id quod ſumptum ex Ariſtoph. nubib. Vide Bud. in comment.

εἰ τὸ μέζον κτήσαιο. 110.49.) locus explicatur prouerbio, Vtinā mihi contingāt, quę ſunt inter Corinthum.

μουσοῦ τάλαροι. 112.22) Ita grammatici contemptus gratia uocantur, quod in angulis latitent bombycum more, quodq́ de minutijs uocabulorum tractent. Vide prouerb. Omnis herus ſeruo monoſyllabus.

IN LIBRO VI.

Βραύρων δῆμος τῆς ἀττικῆς, ἀπὸ Βραύρωνος ἥρωος ἀφ᾽ οὗ καὶ βραυρωνία ἡ ἄρτεμις. Steph. 112.44.

ἀποστραφέντι.) auerſo, ne lapideſcā. 113.26.

τάρων.) pro τεττάρων. 113.32.

αὐτῷ καταβαλῆς. 113.44.) [redacted]. αὐτοῦ legēdū putat, uide prouerb. Hic Rhodus, hic ſaltus.

νεκρῶν ἀναίρεσιν. 114.5) ἀναιρεῖσθαι τοὺς νεκροὺς eſt occiſorū cadauera ſepelire. Vide Bud.

ἕως τοῦ νομιμὸν εἶναι. 115.1.) Vertit elegāter hos Diphili uerſus [redacted]. prouerb. pteruiā facit.

πλουταλαζόνα. 116.14) hoc eſt diuitiarū oſtentatorē. Vide prouerb. Meſſe tenus ppria uiue.

ἀττικώμασι. 116.47.) Significat hoc uerbū ὑβρίζειν κακῶς εἰσιέναι. Vide Bud. in comment.

καὶ πάντα ἐπαινεῖν. 120.41.) Eadem Iuuenalis Satyra 3. Laudare paratus, Si bene ructauit, ſi rectum minxit. &c.

καρυάτιδες. 121.31.) Vnde caryatides columnæ dictæ. Lege Vitruuium. lib 1. ca. 1.

φιλόξενος. 121.12) Vide prouerbio, Inter indoctos etiam Corydus ſonat.

οἱ δὲ δημαγωγοῦντες. 126.2.) Lege [redacted]. prouerbium, In oſtio formoſus.

τοὺς οἱ μὲν ξυρόμενοι. 131.7.) Legendum uidetur, καὶ οἱ μὲν ξυρόμενοι καὶ λεαινόμενοι διὰ τίλσιν ἀβροὶ ὄντες. (ſunt.

μαίνης ὅτι σάκις. 132.21.) Seruilia nomina

ἀσυμφώνους. 133.16.) Sic & Cato ſenior apud Plutarch. operā dabat, ut mutuæ ſemper inter ſeruos ſeditiones eſſent, quod illorū uoluntatē animorūq́ cōſenſum & ſuſpectū haberet, & maiorē in modū formidaret.

κοχυδοῦντες. 135.11) κοχυδεῖν, ὑπερχεῖν. Heſy.

ἐκφατνίσματα. 136.1) Apud Heſych. mendoſè legitur ἐκφαντίσματα. Sunt autem eodem authore τὰ ἐκβαλλόμενα, ὅτε καθαίρουσι τὰς φάτνας.

ἴσχυν ἐσθίουσιν. 135.51.) Alludit ad illud Socrat. Edendū ut uiuas, nō uiuendū ut edas.

χοινικομέτρας. 136.53.) Vide prouerbio, Chœnici ne inſideas.

εὐηργετημένων, 183.17) ab ijs, quibus eū commode egerat: quos commodis affecerat, & qui ei erant obnoxij. Budæus.

εὐκαιρούμενοι. 138.30) qui maximè copioſiſſimi rebus ad uitam neceſſarijs erāt, tamen liberos abſtemios alebāt: uel qui loca maximè opportuna colebant ad quærenda uitę neceſſaria, & quibus abunde uacabat uitæ neceſſaria comparare. Budæus.

IN LIBRO VII.

ἵππον θεσσαλικήν. 140.17.) Oraculum hoc datū eſt Aeginenſib. quinā Gręcorū eſſent præſtantiſſimi, rogantibus. Vide prouerb. Megarenſes neq́ tertij, neq́ quarti.

τὰς γὰρ ἡδονὰς ὅταν προδῶσιν. 141.5.) Quā deprauata ſint exempla librorū edita, præter infinita teſtimonia uel locus iſte probat, emendatus & explicatus ab eruditiſſimo uiro Ioachimo Camerario, in ſcholijs quibus Sophoclis Antigonen illuſtrauit. Repetuntur ijdem uerſus infra libro 12.

μεταθέμενος. 141.39.) Sic & cognominatū hunc Dionyſiū in uita Zenonis teſtat Laër.

ὀργὴ ἐρᾷν. 141.41) uide prouer. Malū eſt bonū.

καὶ θεμίσων τὰ ἀντιόχου παιδικά. 145.29) hoc eſt Themiſon Antiochi delitiæ. Vide Bud.

ἢ εἰς θαλάμας, ἢ εἰς κεράμιον.) Vel in cubilibus, uel in figulino uertit Gaza.

μεγαλόχας. 157.39) paulò aliter infra leguntur uerſus iſti folio. 161.13.

θύων θύννους. 162.1) Hic legendū opinor, θύννον ἀντὶ τοῦ θύειν, δεῖ γὰρ ὁρμητικός. &c.

IN LIBRO VIII.

ὑς δέκα μνῶν. 165.13.) hoc eſt centenę librę carniū ſuillarū emebant plus minus batzijs. 11.

ὡς βορισθένην. 174.9 hoc facetè dictū, quia

paulo obſcurius, aut deprauatū græcè ex‐ tat, ex [redacted] latinum uerſum adijcere li‐ buit. Stratonicus nauigarat in Pontum ad regem Beriſadem, ubi diu moratus, uoluit illinc in Græciam aufugere, cum id rex non uideretur paſſurus: bene, inqt Stratonicus, cogitas ò rex, qui ſtatueris hic manere.

ὡς ὐδεὶς ἐπεσημήνατο.174.18) poſtquā ne‐ mo acclamauit, populariter applauſit, ſe‐ cundo rumore probauit. Vide Bud.

αὔδϳους ἔφη δοκῶ.174.37. Id latinè, inquit, Eraſ. reddi nō poteſt, locus eſt ex amphibo logia. *δοκῷ* ſonat trabi, ſi ſubſcribas iota, & ſine hac ſonat, opinor: niſi forte *δοκοί* legen dū acuto accentu, ut intelligas, trabes ſunt.

ὐκ ἔχεις ἀλλ᾽ ἔχει.174.44) Non habes ſed ha beris. Significabat illū diſcipulū potius eſſe q̄ magiſtrum, aut chorū ipſo doctiorē eſſe.

παιδανέμενος δ᾽ ἐν ἰλίῳ.174.45.) Locum hunc non uacare mendo putat [redacted] pro‐ uerb. Semper Ilio mala.

ἐντεχνοῦντι.174.50.) legendum *ἐντυχόντι*. [redacted] uertit. Cum forte ueniſſet Miletum, quæ tum à conuenis habitabatur.

εἰς μακεδονίαν ἔφη.157.2) Pro eo quod alij dicūt *εἰς μακαρίαν*, ſi cui precātur exitiū. Obi ter notauit & Macedoniæ gentis barbariē.

τῶ δὲ βαλανέως ἐν καρδίᾳ.175.15.) Eraſmus in Archadia uertit: quanquam Stephano Cardia urbs ſit in Cherroneſo Thraciæ.

Τιμόθεος δ᾽ ὁ νόμους.175.27) Locū captauit ex ambiguo uocis: *νόμος* eñ Græcis & legē ſo‐ nat, & modulos cantionis. Itaque periculo‐ ſum eſt regem uincere.

ἐκ γῆς σιβύρας.180.17) Vide prouerbium, Perdidiſti uinum, infuſa aqua.

συνδιασώσαι.) Alciatus. 181. 1.

ἔρανος.) Vide Bud. 180.50

IN LIBRO IX.

πασὸν καυλωτόν.184.42.) hoc eſt interprete Hermolao, uulſile, ſurculoſum, populare, candidum.

κιττῆσαι γηθυλλίδος.185.21.) eo quod cap‐ tatum porrum in malacia prægnans con‐ cupiſſet. Vide Hermol. in corol.

ἄπεκτον.186.43.) Meminit & li. 1. ex Philo choro. *ἄπεκτον* autem ἀπὸ τοῦ πέκειν τουτέστι κτενίζειν dicitur.

τῶν παραφερομένων.189.1.) Alibi uſurpat uer bum *περιφερομένων*, ſed pro eodem. De qua re uide Budæum in commentarijs.

ἵνα μὴ ὁ αὐλητής.189.10.) Vide prouerbio Tibicen uapulat.

ἐς τὰς πύλας.192.19.) [redacted] prouerb. Malis ter mala. *ὕλας* legiſſe uidet Nicol. Leon. li. 3. de uaria hiſtoria, Thermopylas uertit.

κάπτων δὲ πίνει.192.35.) hoc eſt, ut Plinius uertit, morſu bibit Porphyrio.

θύειν τῷ ἡρακλεῖ ὄρτυγας. 194. 41.) Vide prouerbium, Coturnix Herculem.

λαμυριστέσης.196.8.) *ἁλμυριστέσης* legendū ex Gazæ verſione, & Aeliani interprete.

αἶξ οὐρανία.) Vide prouerbio, Capram cæ leſtem orientem conſpexerunt.

IN LIBRO X.

καὶ θῦσαι αὐτὸν ἑκατόμβην.207.11.) Cic. li. 3. de natura deorum: Quanquam inquit Py‐ thagoras, cum in geometria quiddā noui inueniſſet, Muſis bouem immolaſſe dicit. Apud Vitruu. li. 9. c. 2. extat hoc Pythagoræ inuentum, non tam deſcriptū quā, depictū.

οὓς δ᾽ οὐκ αὐτὶ λαθ᾽.210.5.) Vide prouerbio Athenienſium inconſulta temeritas.

ποτήριον δίχουν.214.14.) Poculum bicon‐ gium uertit Budæus libro 5. de aſſe, ubi de uinoſitate & morte Alexandri.

γεώνης.214.41.) *ἀνδρόγυνος μαλακός*. Suid.

ὑπὸ τοῦ ψύχους. 215.46) Vide Ariſtotelem problemate 20. ſectionis primæ.

αἰγοσθενά.217.45) *αἰγόσθενα πόλις μεγαρίδος* Steph. atq; huic forſan uino cognomen.

ὅτι ψευδεῖς δόξαι. 220. 18.) Vide prouer‐ bio, In uino ueritas.

IN LIBRO XI.

ἀμόργιον. 227.14.) *ἀμοργός* inſula, patria Si‐ monidis Iambographi. Stephan. & Suidæ.

ἀπεξενωμένοι τῆς ἀληθείας.229.24.) hoc eſt lon gius à ueritate auerſi & aberrantes. Bud.

ἐπιθεῖναι. 229.44.) mandare, iniungere pro uinciam, hoc eſt, *οὐκ ηὐλαβήσατο ἐπισκῆψαι τοῖς προσήκουσι*. Bud.

ἐρύθεια.231.42.) *νῆσος γηρυόνου ἐν τῷ ὠκεανῷ*. Stephan.

δημιόπρατα.235.3.) *ἃ ὁ δῆμος πεπράσκει*. *τὰ δημοσίᾳ πιπρασκόμενα ἐκ δημευόντων*. Suid.

IN LIBRO XII.

καί τοι Σοφοκλῆς.251.9.) Bene Sophocles re‐ ſpondit, cū ex eo quidā iā effœto ætate quæ reret, uteretur ne rebus uenereis: dij, inquit, meliora, libenter uerò iſtinc ſicut à domino agreſto ac furioſo profugi. Cic. de ſeneƈt.

συνεσταλμένοι.252.21.) demiſſo animo & deie‐ ctis ſpiritibus ſunt. Bud.

σκιατραφεῖσθαι.254.15.) uerbum dicitur περὶ τῶν ἡδυπαθούντων, ijsq; qui delicijs umbracu‐ lorum aſſueti, aduri à ſole nolunt. Bud.

οὐ μόνον Λυδῶν γυναῖκες ἀφεῖσαι. 254. 24.)

Nec

Necuerò Lydorum tantū fœminæ ſine cuſtodia agentes, Veneriq; omniū obuię, ſed etiā Locrenſiū ac Cyprum incolentiū: deniq; omniū, ut ſemel dicā, fœminæ quibus mos eſt puellas ſuas Veneri meretrici, proſtitutasq; conſecrare, monumentum eſſe uideotur cuiuſdam iniuriæ reuera perpetratæ, ob quam nunc pœnas pendunt. Budæus. Vide Herodot. lib. 1.

μασσανάστης ὁ τῶν. 256.21.) Idem dixiſſe Cæſarem Plutarchus refert initio Periclis.

βουλόμενον γ᾽ ἐν συβάρει. 256.33.) Lege Eraſ. prouerb. qui mori nolit ante tempus, & Sybaritica calamitas.

ἰδιόστολον πλοῖον dicitur 257.8.) quod ſibi ſoli quis conduxit. Budæus.

προσδιεσταλμένην. 257.11.) hoc eſt *διωμολογημένην, προσδιωρισμένην*, nominatim excepi, ſtipulatione caui. Bud.

περιφόρητος. 263.47.) quaſi circumlatilis, Hermol. interprete cognominatus eſt. Vide prouerbio, Verſatilis Artemon.

ἀλευάδαι οἱ ἐν λαρίσσῃ τῆς θετταλίας δυνάσται. 264.4 Suida.

εἰς τοσοῦτον αὐτὸν περιέστησεν. 265.36.) hoc eſt uſq; adeo hominis fortunam circumegit in contrarium uita uoluptuaria. Bud.

ἀγκῶνι γλυκεῖ. 267.36.) Vide prouerbium, dulcis cubitus.

μητραγυρτῶν. 268.9.) Sunt autem *μητραγύρται* qui ſtipem cogebant matri deorum tympana geſtantes. Bud.

πᾶσιν ὑβρισθείς. 268.25.) hoc eſt omni genere iniuriæ affectus. Bud.

ἐπεισκωμάσειν. 270.34) id eſt inter uirtutes ſeſe intulerunt: eodē nomine dignatæ ſunt. Quod inuidioſè prolatū eſt ſub perſona uoluptatibus patrocinantis. Bud.

θρακοφοιτ. 327.18.) legatos opinor notat, q̃ ſubinde Athenis in Thraciā cōmeabant.

διὰ τὸ φιλύρας. 271.26.) hoc eſt tā gracilis fuiſſe dicitur, ut tiliaceis aſſeribus corpori circundatis, imbecillitatē ſuam fulciret. Sic enim uertit Hermol. in corol. apud quē pro tiliaceis perperam legitur tineaceis.

IN LIBRO XIII.

ὦ ἄνδρες δικασταί. 303.11.) Explicat locum hunc Budæus libro 1. aſſis, ubi de uſuris.

IN LIBRO XIIII.

καὶ κίκκον ἢ βάβυς. 319.13.) Eraſmus legendum putat *κάκιον βάβυς* & c. Vide prouerbio, Peius Babys canit.

ANNOTATIONVM FINIS.

INDEX RERVM ET VOCVM GRAECVS.

Αβαμβάκευσαι.	72.12	αἱμώνια σῦκα.	38.11	ἀλευάδαι.	264.4
ἀβάρακες.	70.12	αἷξ ſcortum.	288.17	ἀλευρίτις.	58.50
ἀβληχνής.	177.27	αἴολος.	159.51	ἀλητής.	313.14
ἄβραμις.	157.50	ἀκαλήφη.	31.32. καὶ 45.46	ἅλια.	278.30
ἀγκλαῖος ἄρτος.	56.3	ἀκανθίας.	147.30	ἀλλάβης.	155.49
ἀγγοθήκη.	106.13	ἀκαρνάν.	177.38	ἁλμάδες.	28.25
ἄγνος.	177.33	ἀκαρῆς πώγων.	106.53	ἁλμάδες ἐλάαι.	66.49
ἀγνωτίδια.	59.51	ἀκέφαλοι uerſus.	313.38	ἀλφησταί.	141.42
ἀγοραστής.	86.18	ἀκόλουθοι.	134.29	ἀλφίτων ἔγχυσις.	312.17
ἀδδηφαγίας.	20.6	ἀκρατοποσίας ἀγών.	155.44	ἀλώπεκες.	198.15
ἀδελφοί.	186.37	ἀκράτισμα.	6.13	ἀλωπεκίας.	147.30. καὶ 177.41
ἀδιάπτωτοι.	134.42	ἀκρατισμός.	6.15	ἁμάδεια.	38.27
ἀείσκωπτες.	194.14	ἀκρατοκώθων.	238.28	ἀμάλαι.	306.27
ἀερομέλι.	246.32	ἄκρατον nō de uino tantū dici.		ἀμαλθείας κέρας.	267.17
ἄζοι.	134.28	ἀκροκώλιον. 48.36	(22.16	ἀμαμαλλίδες.	322.44
ἄζυμος.	55.18	ἀλαπάζειν.	181.5	ἄμβικες.	236.52
ἀθληρίδες.	195.19	ἄλεισον.	236.19	ἄμης.	319.45
ἀθρίνη.	173.16	ἀλαφατίτης.	55.46	ἀμυτίσκοι.	319.47
αἰγίθαλλος.	32.48	ἀλεκτορίς.	186.25	ἀμία unde dicta.	139.44. καὶ 161.
αἴγιλα.	324.3	ἀλεκτρυών.	185.51. καὶ 194.20	ἄμις. 9.16	(52
αἰγιλίδες ἰσχάδες.	324.3	ἀλέκτωρ.	186.24	ἀμιτροχίτωνες.	258.29
ἄικλον.	69.30. καὶ 70.19	ἀλεξανδροκόλακες.	266.33	ἀμολγός.	58.19
αἴλινος.	306.44	ἄλες ἠδυσμένοι.	182.37	ἀμόργαι.	320.37

ἀμορβίτης. 320.43
ἀμπελόπρασον. 185.15
ἄμυλον. 321.18
ἀμφαμιώτας. 132.36
ἀμφίβιβος. 246.43
ἀμφικύπελλον. 238.1
ἀμφίπολος. 134.33
ἀμφιφορεύς. 146.47
ἀμφιφῶν. 319.49
ἄμυστα. 27.36
ἀνακεῖσθαι. 12.8
ἀνάκταρον. 108.2
ἀναπάλη. 313.1
ἀναπίπτειν. 12.5
ἀναστόμωσις. 66.49
ἀναστομωτικά. 66.49. καὶ 67.7
ἀναρίτης. 43.35
ἀνάφη insula. 198.49
ἀνδρεῖοι αὐλοί. 89.10
ἀνδρεῖον. 7.2
ἄνθεμα. 312.11
ἀνθίας. 341.49
ἅπαλος ἄρτος. 57.18
ἀπανθαρκίς. 55.42
ἀπελεύθερος. 134.27
ἀπιδίον. 322.7
ἄπια. 322.40
ἀπισότερος κοχλιῶν. 31.46
ἀπόγραφον φρυάνης. 292.31
ἀπόκινος. 312.4.16
ἀποθυσαύνιον. 236.37
ἀπομαγδαλία. 75.20
ἀπὸ μαγδαλιᾶς. 202.52
ἀπόνιμμα. 203.7
ἀπονίπτρον. 203.7
ἀπονίψασθαι. 202.37
ἀποπροασοιῶ. 299.35
ἀποπυρίας. 56.31
ἀπόπυρις. 167.11
ἀποσκυθίσαι. 259.12
ἀπὸ σπυρίδος δεῖπνον. 140.49
ἀποτηγανίζειν. 115.32
ἀποτράγημα. 326.46
ἀποφράσον. 134.32
ἄπυρον uinum. 16.17
ἄραξις. 57.46
ἀργυρίδες. 247.20
ἄριστον. 6.14. καὶ 97.1
ἀρκτος. 53.21
ἀρνήφοροι. 57.44
ἄρον. 185.6
ἀρυσαίναι. 209.37
ἀρύστης. 209.37
ἀρύστιχος. 209.37
ἀρύταινα. 209.19
ἀρβολάγανον. 57.26
ἀρβοπίκιος. 37.14. καὶ 241.14
ἄρτος. 55.7. Rex. 8
ἀρτύματα. 34.9
ἄσπρος. 58.7
ἀσπάλαθρον. 35.36
ἀστακός. 53.11
ἀσταφίλινος. 185.6
ἀστερίας. 177.41
ἀστερίαι. 147.29
ἀχέδαρος. 199.39
ἀσώτιον. 83.37
ἄσωσι. 83.17
ἀταθαλία. 6.48
ἀτάγαροι. 320.34
ἀτταγᾶς. 192.15
ἀτταγηνός. 161.6
ἀτταπίτης. 321.18
ἀτανίτης. 320.6
ἀτικοπέρδιξ. 58.23
αὐάρρινον. 183.44
αὐλή. 95.10
αὐλήσεων ὀνόματα. 106.20
αὐλοί. 45.50 καὶ 89.11
αὐλός. 95.11
αὐλὸς μονοκάλαμος. 88.13
αὐλῶνες. 95.14
αὐλῶπις. 95.14
αὐτοδιακονία. 9.30
αὐτοκάβδαλοι. 308.10
αὐτόματος οἱ ἦλθε &c. 89.15
αὐτοπυρίτης. 56.5
αὐτόπυρος. 56.4
ἀφαίρεσις. 189.15
ἀφάκη. 201.33
ἀφανίζεσθαι. 145.52
ἀφῖται. 136.42
ἀφρῖτις. 143.10
ἀφροδίσια. 284.19
ἀφροδίτη ἑταίρα καὶ πόρνη. 283.
ἀφρός. 162.17 53.37
ἀφύη. 162.16
ἀφύα. 14.39. καὶ 162.13. καὶ 162.17.
ἀχαίνας. 55.32 καὶ 177.39
ἄχαρνος. 143.44
ἀχίλλειον. 58.11
ἄχραστον. 49.37
ἄχραστος. 50.2

B

Βαίονες. 144.36
Βάκχοι 153.17
Βάκχος. 59.48. καὶ 177.35
Βάκχυλος. 56.29
Βαλανιόμφαλος φιάλη. 247.10
Βάλανος. 44.29.36. καὶ 46.9.
διός. 26.51.
σαρδιανός. 27.35
Βαλλητύς. 201.38
Βαλλισμός 180.36
Βασίλεια. 39.12
Βάρβιτον. 88.33 καὶ 91.52
Βασυνίας. 319.53
Βατιάκιον. 238.53
Βατιάνιον. 236.41
Βατίς. 143.45. καὶ 177.43
Βάτος. 143.43
Βάτραχος. 143.45
Βεβράδες. 144.18
Βεβραδόνες. 144.19
Βέλονος. 144.35
Βελόνη. 159.31.177.26
Βεμβράδες. 144.25
Βέρβερι. 47.24
Βῆραξ. 58.11
Βιβραφύη. 144.24
Βινετιῶ. 288.31
Βισάκια. 322.19
Βλεψίας. 153.20
Βλῆμα. 58.4
Βλωμίλιος ἄρτος. 58.6
Βόακες. 144.11
Βόες λαρινοί. 187.13
Βοή. 89.7
Βόηκες. 144.9
Βοίῳ ἀγαθός. 89.6
Βόλβος ἐρεόφορος. 32.8
Βόλβος ὅσ᾽ ἀγὼ σε ὀνήσει. 32.19
Βολβοτίνη. 159.10
Βολύκη λίμνη. 167.13
Βομβυλίον. 239.7.238.53
Βότις. 144.8
Βούγλωσσος. 177.35
Βουκολιασμός. 306.21
Βουκόλος. 131.43
Βολίζη. 134.32
Βουλίτης ἄρτος. 57.22
Βουνιάς. 183.46
Βοῦς. 277.48
Βοώγλωσσος. 144.38
Βράβυλα. 25.14
Βρύθες. 34.43
Βρέτας. 333.28
Βρέχειν. 12.3
Βρίζειν. 167.25

Βρύσαι.

βρύσαι. 46.19
βρύτια. 28.33
βρύτον. 220.49
βρωτίμης. 58.7
βῶκες. 144.7
βωλητῖνος. 57.21
βῶξ piſcis. 144.8. 177.34. Mercurio ſacer. 144.12. 162.14
βόρκος. 307.9

Γ

Γάδος. 157.41
γαῖα κωλιάς. 237.18
γαῖσα. 137.47
γαίσων. 155.36
γαισωνὶς λίμνη. 155.36
γαλαθηνά. 196.45
γαλεάγρα. 305.28
γαλεός. 147.28. 177.41
γαλεῶν γένη. 147.29
γαλλαρίας. 156.7
γαλλερίδαι. 157.41
γάμος. 180.50
γάρουμ μετ' ὄξους. 182.40
γαστέρες. 183.41
γάστρις. 321.25
γελωτοποιοὶ Athenis 60. numero. 304.30
γέρανος. 195.29
γεργέριμος. 28.30
γέρριθα. 128.47. γερρίθαι. 258.42
γερίνοι. 128.36
γεύματα. 189.6
γευστήριον. 237.18
γηθυλλίδες. 185.11
γήθυον. 185.7
γῆς ἔντερα. 152.26
γίγγρας. 306.21
γίγγροι. 88.25
γλανίδες. 155.47
γλανὶς ὁ ἴστρου. 155.43
γλαυκίσκος. 177.36
γλαῦκος. 147.50
γλαυκίον. 196.25
γλαύξ. 312.16
γλυκίνας. 320.10
γλυκυσίδη. 38.30
γλύξις οἶνος. 16.21
γναφεύς 148.50
γνωτίδια. 59.48.
γόγγρος. 144.42. 147.16
γογγυλίδες. 181.40
γογγυλὶς ταριχευομένη. 184.5
γῦρος. 320.18
γράβιον. 336.9
γραμματεῖα. 106.30
γρῖφος. 221.18
γρύλλος. 144.44. 177.32
γρυμέα. 147.1
γρυσμός. 187.5
γυάλα. 230.40
γυναῖκες πρωτοπόσεις. 117.28
γυναικονόμοι. 123.3

Δ

Δαίς. 6.42
δαιτρός. 6.52
δαίτων heros. 87.40
δακτυλεύς. 153.28
δακτυλικοὶ αὐλοί. 89.11
δακτυλωτόν. 231.7
δαπανᾶν. 181.9
δάπτειν. 181.9
δάρατος ἄρτος. 56.1
δαρδάπτει. 181.11
δατεῖσθαι. 6.43
δεδείπναμεν. 209.1
δεῖπνον. 97.1
δεικτηριάδες. 285.40
δείλινον. 6.24
δεινιάδες. 230.48
δεῖνος. 230.43
δειπνοκλήτορες. 86.24
δεξίται. 194.34
δέλετρον. 336.8
δελκανός. 59.42
δέλκων. 59.42
δέλφαξ. 136.28
δελφῖνες. 186.37
δέλφος. 142.14
δέπαστρον. 231.2
δέρκομα. 77.2
δευτεροσιτεῦνται. 134.42
δημιουργοί. 86.43
διάβαθρον. 281.30
διακόνιον. 319.48
διάκονοι. 134.29
διακνισμός. 6.20
διάφορος συκῆ. 38.43
διαυλωνίζειν. 95.11
δίδη. 323.7
δικλισαί. 308.7
δίμυξος. 336.4
δῖνος. 247.50
διονυσιοκόλακες. 215.8
Διόνυσος Βακχεύς. 39.25
δίοποι αὐλοί. 89.3
Διὸς βάλανος. 26.51. 27.6
δίπυρος ἄρτος. 55.39
δίφρος. 96.47
δοιῶ. 214.6
δόνακες. 45.50
δορκάδες. 197.6
δόρκωνες. 197.8
δορπιστόν. 6.20
δόρπος. 6.25
δοῦλος. 134.26
δρακοντίας. 37.9
δρακόντιον καὶ δρακόντια. 39.13.
δράμικες. 57.46 (185.6
δράμις. 57.48
δρᾶν. 327.38
δύκη. 150.31
δύσκολος. 131.43
δωροφόροι. 132.32

E

Ἐγγυθήκη. 105.53
ἐγκέφαλος. 33.10
ἐγκέφαλος φοίνικος. 36.1
ἐγκοτύλη. 236.11
ἐγκρασίχολος καὶ ἐγκρασίχολοι ἀφύαι. 143.14. 150.31. 163.53.
ἐγκρίς. 55.46. 320.13 (164.11
ἐγκρυφίας, καὶ ἐγκρυφίας ἄρτος. 55.37. 56.42. 58.35
ἔγχελυς. 148.52. quomodo declinatur. 149.41. 155.50
ἐθέλοντες. 308.11
εἰλαπιναστάί. 189.52
εἰλαπίνη. 180.50
εἰλῶται. 131.27. 132.34. 134.43
εἵλωτες. 326.22
ἑκάτης τριγλανθίνη. 162.24
ἐκθεατρίζειν. 247.44
ἔκτομις. 51.19
ἔκτριμμα. 203.17
ἐκφανίσματα. 136.3
ἐλαιός. 32.48
ἐλάνη. 336.45
ἐλᾶσσον. 91.41
ἔλαφος. 320.42
ἐλεᾶται. 136.44
ἐλέατρος. 86.23
ἑλεδώνη. 159.10
ἐλεοδύται. 87.18
ἐλεός. 87.18
Ἑλέπολις. 108.44
Ἐλευθέρια. 278.27
ἐλεφάντινον τάριχος. 59.19
ἐλέφας. 231.23
ἐλεωτρος. 155.50

ἔλινες. 106.26
ἔλυμοι αὐλοί. 89.11
ἐλλοπεῖς. 142.6. 147.42. 150.25. 154.5
ἔλλος. 139.38
ἕλος. 136.47
ἐμβασικοίτας. 231.28
ἐμβατήριαι μέλη. 312.43
ἐμμέλεια. 10.46. 312.39. 313.13
ἐμπέπτας. 320.11
ἐνίτης. 57.48
ἐνύτρ. 97.9
ἐξαίρεσις. 189.22
ἑορτὴ ξανθωδῶν. 138.49
ἐπαίκλα. 70.23
ἐπίκλεια. 329.45
ἔπικλον. 329.49
ἐπιδυνάκτοι. 136.25
ἐπίδαιτρον. 329.30
ἐπίδειπνα. 329.50
ἐπιδέξια 228.53
ἐπιδορπίς. 6.21
ἐπιδορπίσματα. 317.33
ἐπιδόσιμα δεῖπνα. 181.53
ἐπιθυμιάδες. 185.15
ἐπικάρπια. 26.4
ἐπικρήδιος. 312.4
ἐπικύκλιος. 320.17
ἐπίκωπος. 106.29
ἐπιμυλίς. 41.37
ἐπιμηλίς. 322.50
ἐπιμύλιος. 306.24
ἐπίνομις. 49.34
ἐπίπλοιος. 54.7
ἔπιπλος. 54.6
ἐπισίτιοι. 123.51
ἐπισκυθίσαι. 211.2
ἐπιτραπεζώματα. 86.17
ἐπίφαλλος. 306.21
ἐπιφορήματα. 317.51
ἐπίχυτος. 320.4
ἐπύλλιον Homeri. 32.5
ἐρανισαί. 181.1
ἔρανος. 180.50
ἐρέβινθος. 27.36
ἐρέτιμος. 177.27
ἐρινίτης. 57.49.
ἐρίναξ. 38.26
ἐρινός. 38.16
ἐρίτιμοι. 163.47
ἐρκίτας. 134.30
ἐρύθρινος. 150.29. 163.18
ἐρυθρὸς χαλκός. 103.27
ἐρυκτῆρσιν. 134.42
ἐρωτίδια. 278.30
ἑσπερίδων μῆλα. 41.38. 42.5
ἑσπέρισμα. 6.20
ἐσχαρίτης. 55.22. 58.36
ἑταίρα ἀφροδίτη. 283.2
ἑταίρων 283.7
ἑταρίαι κρατῶν. 71.49
ἑταιρίδια. 283.28
ἔτνηρον ἕψημα. 201.31
ἔτνος κυάμινον. 202.19
εὔκονος. 58.8
εὐνίτας ἄρτος. 56.21
εὐτελής. 20.31
εὐωχία. 181.11
ἔφηβος. 209.39. 231.28
ἐχινόποδες. 49.31
ἐχῖνος. 44.36. 320.50. ἐχῖνοι. (46.12
ἐχίνων ὠά. 46.53
ἑψητός. 150.34. 177.40

Z

Ζακελτίδες. 183.43
Ζεῖα. 55.20
Ζεὺς τέλειος. 8.34. ἑρκεῖος. 95.24. ἐλαπιναστὴς καὶ σπλαγχνοτόμος. 87.43
ζυμίτης. 55.18. 56.23
ζωμοτάριχος. 63.10
ζωρότερον. 309.20

H

Ἡβητήρια. 210.20
Ἡγητηρία. 37.20
ἡδύκωμος. 306.22
ἡδυποτίδες. 231.32
ἡθάνιον. 232.11
ἧλα. 25.18
ἠλακάτη. 234.10
ἠλακατῆνες. 150.48
ἡμιάρτιος. 55.46
ἡμίνα. 236.14
ἡμίνηρος. 60.8. 61.15
ἡμίοποι αὐλοί. 89.17
ἡμίοπος. 91.41
ἡμιτάριχος 60.9
ἡμίτομος. 232.12
ἧπαρ. 54.32
ἧπαρ ταγηνιστόν. 54.6
ἧπατος. 54.32. 150.45
ἡράκλειον. 231.38
ἠρίσαμβον. 209.7

Θ

Θαλάσσιον αἰδοῖον. 53.23
θαλάττιος γόνος. 162.16
θαλάμα. 326.53
θαλία. 20.24
θαλύσιος. 57.42
θαργήλια. 309.51
θάργηλος. 57.43
θαυματοποιοὶ inſignes. 10.20
θεῖναι. 247.4
θεράποντες. 134.28
θερμαυστρίς. 312.13
θηρίκλειον. 234.34
θηρίκλειος κύλιξ. 230.47. 232.13
θῶσθαι. 197.4
θιάγονοι ἄρτοι. 57.46
θίασος. 181.8
θλάσαι. 28.23
θοίνη. 20.24
θρᾶτται. 164.18
θρίνυς. 96.45
θρήσκεσθαι. 96.45
θριδακίναι. 58.12
θριδακίνη. 34.15
θριδακίσκαι. 58.14
θρίδαξ. 34.35
θρίσσα. 155.50. 177.27. 163.47
θρόνος. 56.28. 96.44
θύειν. 327.37
θύννα ὡραῖα. 58.50
θυνναῖα ταρίχη. 161.8
θύννια. 59.8. 61.3
θυννίς. 151.44. 177.38
θύννος. 151.11. 162.1. 177.38
θυροκοπικόν. 306.22
θυρσίον. 155.14
θωράκιον. 234.8

I

Ἴαλεμος. 306.44
ἴγδις. 312.16
ἴεραξ. 177.32
ἱερὸς ἰχθύς. 142.13
ἱερὸς λόχος. 78.34. 297.50
ἰθύφαλλοι. 308.18
ἵλαρος. 181.15
ἱλαρῳδοί. 307.26
ἴλεως. 181.15
ἰλλάς. 32.44
ἴλλεσθαι. 154.6
ἱμαῖος. 306.24
ἱμαλίς. 306.24
ἰξοφάγος. 32.42
ἴουλος. 152.26. 306.26
ἰουλίδες. 152.24
ἰκλίς. 163.19
ἰπνίτης. 55.21. 58.16

ἵππος.

ἵπποσ. 152.19
ἵππουρος. 152.12
ἴθμος. 133.9
ἰσίκια. 187.25
ἴσον ἴσῳ. 210.30. 212.42
ἰσοῦ μέρου. 234.8
ἰσχάδες. 323.40
ἴτρια. 63.27. ἴτριον. 320.35
ἰχθύες ταγηνισταί. 54.40
ἰχθυοπῶλαι. 113.25

K

Καλίσκος. 333.20
κάδος. 333.10
κάθαπτε. 83.2
καθαρὸς ἄρτος. 55.19
καννάβαι. 193.24
καννάβιζειν. 193.22
κάκτος. 35.30
καλαβρισμός. 312.8
καλαθισμός. 312.18
καλαμαύλης. 88.52
καλαμίζω. 335.1
καλάμινοι αὐλοί. 91.45
καλλαβίδες. 312.25
κάλλαια. 198.8
καλλαπίδες. 312.18
καλλίνικος. 306.22
κάλλιον. 245.22
καλλίπυγος ἀφροδίτη. 274.50
καλλιστρούθια σῦκα. 37.51
κάλλιχθυς. 141.49
καλλιώνυμος. 145.12. 177.34
κάλπιον. 234.18
κάλυκες. 103.53
καλύκη. 306.52
καμασῆνες. 167.5
καμινίτης. 58.36
κάμμαροι. 153.8
κάμματα. 70.28
καμματίδες. 70.27
κάνδαυλος. 254.36
κανθάρια. 240.48
κάνθαρος. 333.26
κανυσινός. 49.39
καππαδόκιος ἄρτος. 65.57
καπρίσκος. 177.25
κάπρος. 152.40
καπύρια. 57.27
καρδαμάλη. 58.11
καρίδες. 53.22. 353.10
καρκῖνος. 53.21
καρυΐα. 72.11. 315.19
καρπαῖα. 8.24
κάρτον. 185.7
κάρυα. 26.21. ποντικά. 49. βασιλικὰ καὶ ἡρακλεωτικά. 27.6. περσικά. 8. πιτυΐνα. 23.51
καρύκη. 254.32
καρχάλιοι. 234.16
καρχαρίας. 153.10. 154.50
καρχήσια. 133.53. 232.47. 240.49
κάσανα. 27.23
καταβαυκαλήσεις. 306.31
κατακεῖσθαι. 12.11
καταντὸς κότταβος. 330.43
κατανακοφόροι. 136.33
καταρισᾶν. 209.9
κατασείειν. 212.50
κατὰ χειρός. 202.31
καυκίδες. 281.30
καυλῖναι. 377.11
κεβώριον. 235.27
κελέβη. 234.19
κεντρίνης. 147.51
κεραννύειν. 209.44
κέρας. 234.14
κέρκται. 92.32
κεράων heros. 87.40
κερκώπη. 67.1
κέρνος. 215.46
κερνοφόρος. 312.10
κέστρα. 161.12
κεστρεύς. 59. 46. 153. 13. 155. 50. 177. 37
κεφαλῖνος. 153.20.
κέφαλος. 153.14. & 23. 177.36
κεφαλωτόν. 185.9
κήθιον. 235.24
κηλκδόνες Pindari. 145.50
κηρίς. 177.14
κήρυκες. 43.41
κήρυξ. 43.41. 44.36. 210.16
κήτημα. 61.14
κῆτος. 152.39
κιβώρια. 36.31
κιβωτίς. 177.40
κίδαρις. 333.13
κιθάρα. 91.52
κιθαριστήριοι αὐλοί. 89.11
κίθαρος. 152.48. Apollini ſacer. 144.12. 162.14
κιλίκιος ἄρτος. 18.38
κίναρα. 35.15. 35.45
κίναρος inſula. 35.53
κιρρονοκοιλάδια. 39.12
κισσύβιον 235.7. 237.26
κιττᾶν. 285.18
κιχάλαι. 32.39
κίχλαι. 32.37. κίχλη. 152.29. 161.49
κλαριῶται. 132.35
κλῆτα. 69.39
κλιβανίκιος. 57.14
κλιβανίτης. 58.38
κλιμακίδες. 128.52
κλίμαξ ἑλικτή. 103.47
κλισμός. 96.46
κναθίς. 236.42
κνηστός. 56.27
κνίδαι. 45.30
κνισοκόλαξ. 63.12
κνισολοιχία. 63.22
κνισολοῖχος. 63.18
κνισόν. 58.37
κνισμός. 306.23
κνυζυσμός. 187.6
κόγχη. 44.36. 46.44
κογχύλια unde dicta. 47.17
κοδύμαλα. 41.17
κοιμητήριον. 72.1
κόκκαλοι. 28.53
κοκκύμηλα. 25.8
κοκκυμήλεος. 25.20
κόκκυγες. 354.45
κόλαβροι. 335.2
κόλαξ. 128.22. 131.42
κολεός. 182.33
κολίας. 61.4
κόλλαβος ἄρτος. 56.8. 57.8
κολλίκιος. 57.6
κόλλιξ. 56.40. 152.18
κολλύρης ἄρτος. 56.14
κολοιός. 195.45
κολοκάσια. 36.7
κολοκύνθη. 29.42. 185.22
κόλον. 131.43
κολύβδαινα. 53.22
κόλυθρα. 38.29
κολυμβάδες. 28.22. 196.33. ἐλάαι. 66.50.
κολυμβᾶν. 196.33
κολυμβίς. 196.27
κόλων. 177.18
κόμαρος. 25.42
κόνδυ. 235.30
κόνναρος. 322.27
κονώνιοι. 235.38. 239.35
κοπίδες. 28.18. 69.26. 70.14
κοπίζειν. 69.30
κοράκια. 38.36

 κοράκι-

κορακῖνος. 59.45. 61.15. 144.16. 154.12.26. 155.45. 177.29
κόρακος. 53.21
κόραξ. 177.33. 195.44
κόρδαξ. 312.8. 313.13
κορδύλη. 61.2
κορδύλος. 153.5
κορυθαλλία ἄρτεμις. 69.38
κορύφαινα. 152.14
κορώνη. 195.44
κορωνίσματα. 179.40
κορωνισταί. 179.38
κόσμου ἐκπύρωσις. 312.15
κόσσυφοι. 152.30
κόσαι. 178.6
κόταβος. 236.15. κότταβος. 330.10
κοτταβίζειν. 211.10
κότταβις. 236.22
κοτταβισμός. 236.33
κόττανα. 191.2
κοτύλη. 235.51
κοτυληδόνες. 236.18
κοτυλήρυτον αἷμα. 236.10
κοτυλίσκη. 236.15
κοτυλίσκιον. 236.16
κοτυλίσκος. 236.19. 321.1
κότυλος. 235.40
κουρίδης. 54.2
κούριλος. 153.6
κοχλίας. 106.26
κοχλιῶν ἀπιστότερος. 31.46
κοψίχοι. 33.3
κράμβη. 183.43. 184.7
κράνειον 236.34
κρᾶσις οἴνου. 210.30
κράταιγος. 25.26
κρατάνιον. 236.34
κρατήρ. 162.9. 96.48. 234.36.
ῥυσείδιος. 246.46
κρέα ἐν ὕδατι. 76.40
κρέα καπνιστά. 77.32. 138.12
κρεῖοι. 44.11
κρέμβαλα. 315.37
κρεμβαλίζειν. 315.37
κρέμυς. 152.40
κρεοκάκκαβος. 190.43
κρήμνα. 39.13
κρήνη ὕδουσα. 62.5
κρηΐον. 320.8
κρίβανα. 58.16
κριβανίτης. 55.34
κρίβανος. 55.49. 189.20
κριθὴ ἀχίλλεια. 58.12
κριμματίας. 56.43
κριμνίτης. 320.25
κρῖνος. 58.12
κροκωτόν. 78.35
κρόμμυον. 182.51
κρυσίθυρον. 306.22
κτεῖς. 44.35
κτένες. 44.13. 46.4
κύαθος. 209.31
κυβεία περὶ γυναικῶν. 219.48
κύβια. 59.41
κύβοι. 57.40. 198.13
κυδωναῖα. 38.32
κυκεών. 242.45
κύκνοι. 195.22
κυλικεῖον. 227.25
κυλίκνιον. 285.3
κύλικες. 228.15
κυλικηγορεῖν. 236.46
κυλικίς. 236.47
κυλικράνες. 228.1
κύλιξ. 236.3
κύλιξ ὦτα ἔχ. 232.14
κυλλάστις. 57.52
κύμβη. 237.50
κυμβίον. 235.25. 237.21
κύμινον. 34.17
κυνάδες. 202.53
κυνόγλωσσος. 144.47
κυνόσβατος. 35.25
κύπελλον. 237.51
κυπριανός. 154.28
κυριβάνας. 320.21
κυττὸς Baccho ſacer. 162.14
κύτον. 154.50
κωβιοί. 154.30. 177.10
κωβῖτις. 143.12
κώθων. 238.10
κωθωνισμός. 238.31
κωλῆ. 183.31
κωλιὰς γαῖα. 237.38
κωλυσιδειπνος. 32.3
κῶμος. 306.21
κῶνοι. 28.50
κωπάδιον. 194.14
κώρυκοι. 44.11

Λ

Λα καὶ λη deſinentia nomina. 152.30
λάβραξ. 155.18
λαβρωνία. 238.44
λαβύζος. 253.26
λάγανον. 55.40
λάγαροι uerſus. 313.38
λάγαρον. 181.7
λαγηνοφορία. 139.2
λαγὸς ratio declinationis.
λάγωος. 245.52. 198.35
λαγών. 181.8
λαγώς. 198.13
λάκκον. 63.4
λάκαιναι. 238.53
λακκαῖον ὕδωρ. 63.3
λαμία. 153.13
λαπάζειν. 181.5
λαπάρα. 181.8
λάπτειν. 181.7
λαπύρια. 39.13
λαρινοῦσθαι. 187.13
λατάγη. 330.31
λάταξ. 236.32
λάϊος. 155.40
λάτρεος. 134.30
λαύρα. 267.37
λάφυρα. 181.6
λαφύκται. 239.5
λαφύττειν. 181.4
λαχμέν. 57.20
λάχανα κνιστά. 185.4
λάψαι. 239.6
λέβης. 234.23
λεβιανός. 59.44
λεβίας. 150.45
λεόβατος. 155.51. 177.43
λεκιθίτας. 56.21
λεκιθίτης. 57.49
λεοντῆ. 183.30
λεπάς. 43.27. & 33. 44.36
λεπαστή. 239.3
λεπιθαι. 329.16
λεπίδις. 191.8
λεπιδωτός. 155.50
λεπτινός. 59.44
λέσβιον. 239.29
λευκερινός. 38.15
λευκομφάλιος. 38.47
λευκόϊα. 39.13
λέων. 53.52. 312.16
λεκᾶν. 8.14
λιμός. 234.7
λίαρον apud Homer. 20.47
λίβυς. 306.18
λίθοι λυχνίας. 103.44
λιμναῖος διόνυσος. 229.31
λίνος. 306.44

λίτα.

λίτα. 24.27
λιχνότερα τῶν πορφυρῶν. 45.8
λογοδιαῤῥοία. 80.47
λοιβάσιον. 239.27
λόπιμα. 26.50
λουτήριον. 239.33
λοφνία. 336.3
λόφνις. 336.44
λυκιουργεῖς φιάλαι. 239.34
λύκος. 142.6
λύρα. 91.52
λυριστής. 246.25
λυσιῳδός. 307.30
λυσίπορνις. 306.35
λυχνεῖον. 336.3.29. Dionyſij Siculi. 336.30. Tarentinorum. 336.30
λυχνεύς. 336.3
λύχνος. 336.4
λώτινοι αὐλοί. 91.48
λωτός. 90.50.323.20

M

MΑ'γαδις. 90.48. 314.33
μαγδαλία. 202.52
μαγειρικὰ παραγγέλματα. 209.20
μάγειρος ὀψοποιὸς πόσον διαφέρει. 200.52
μαγῳδία. 307.52
μαγῳδός. 307.29
μάδρυα. 25.17
μᾶζα. 58.9. 329.7. ἀμολγαία. 58.18. ὑγίεια. 58.17
μαζόνομος. 75.32
μάζων. 75.16
μαθαλλίς. 240.6
μαινίδες. 156.21
μαίσων. 327.22
μαιῶτα. 355.46
μακτρισμός. 312.16
μακώνιδες ἄρτοι. 56.12
μαλάκια. 159.17.
μαλακόστρακα. 53.21
μάνερος. 307.13
μάνης. 240.8. 330.50
μάξεινος. 357.42
μαργαρίτης. 47.18
μαρτυπίαι. 312.6
μαστός. 240.5
ματτύα. 57.18
ματτύην. 329.6
ματτυάζειν. 329.21
ματτύα. 70.32. 328.53
μάχιμα δεῖπνα. 208.6
μεγαλάρτια. 55.34
μεγαλάρτος. 206.8
μεγάλαρτος 55.14
μεγαλόμαζος. 55.14. 206.8
μέγαρα. 97.11
μέθη. 20.24
μέθυ. 181.13
μεθυμναῖος. 181.14
μειλίχιος διονύσιος. 39.25
μείουροι uerſus. 313.38
μελανδρύαι. 157.33
μελανδέρινος. 156.33
μελάνδρυς. 61.12
μελανόφυλα. 39.13
μελάνουρος. 156.30. 177.19
μελικήρα. 44.48
μέλι. 239.47
μελιτοῦττα. 58.12
μεμβράδες. 144.33
μενδήσιος. 60.11
μενέσαι. 332.49
μεταδόρπια. 317.49
μετάκερας. 20.53. 62.24
μετάνιπτρον. 239.49
μήκων. 22.40. 46.36
μηλομαχία Alexandri. 139.27
μηλοφόροι. 253.22
μήτρον. 63.36
μήτρα. 49.11
μητρῷον. 202.3
μιμαίκυλα. 25.36
μιτροχίτωνες 258.29
μνοία. 332.41
μνῶτται. 254.31
μόγγας. 312.11
μόταχες. 136.35
μόθων. 306.23
μολοσσικὴ ἐμμέλεια. 312.7
μολοσσός. 90.17
μολπή. 7.32
μόναυλος. 88.33
μορμύρος. 156.36
μόρφασμος. 312.16
μοσσάκια. 321.8
μύες. 44.19. 45.49
μύκηροι. 26.30
μύκητες. 30.37
μυλακικά. 39.14
μυλλοί. 320.47
μύμα. 328.45
μύξινος. 177.36. 153.15
μύξος piſcis. 153.22
μύραιναι. 155.52
μύρος. 156.14
μῦς. 44.35. 177.25
μυσιλᾶνον. 63.32
μύστρον. 64.6
μύτλος. 43.23

N

NΆβλα. 88.24
νάνος. 320.31
νάπυ. 182.32
νάρκη. 155.49. 177.43
νάστος. 56.24. 320.42
ναυτίλος. 158.43
ναύτης. 138.9
νεοδαμώδεις. 134.43
νεοτρίς. 240.19
νευρομήτραι. 198.15
νηρῖται. 45.29
νῆττα. 196.24. Neptuno ſacra. 162.16
νήχεσθαι. 196.33
νικατισμός. 312.8
νικύλεα. 38.27
νόμιον. 306.45
νόμος. 250.25
νύμφη. 53.23
νῦν δ᾽ ἔρχεσθ᾽ ἐπὶ δεῖπνον. 208.11
νυγαλεύματα. 24.5
νωτιδανός. 147.33

Ξ

ΞΑνθίας. 178.6
ξηροπυρίτης. 57.50
ξιφίας. 157.8
ξιφισμός. 312.18
ξύλινοι κάρποι. 39.26
ξυστικὸς χυμός. 40.51

O

OΒελίας ἄρτος. 56.16
ὀβελιαφόροι. 56.19
ὀβελισκολύχνος. 336.37
οἰκέτης. 134.26
οἰκόσιτος. 124.21
οἴνας. 196.4
οἰνηρύσια. 243.48
οἰνόπται. 210.4
οἶνος. 18.4. κρίθινος. 8.40. δεύτερος. 13.51. αἴθοψ. 229.39. σαπρέρμιος. 212.16. τεθαλασσωμένος. 17.11. ὑπόχυτος. 16.21
οἰνοῦττα. 58.12. 212.9
ὀλβιογάστωρ. 191.37
ὅλμος. 243.31
ὀλόπυρος. 201.35

ὀλοφυρμός. 306.42
ὄλπαι. 244.5
ὀλύμπια. 278.30
ὄλυρα. 55.19
ὁμηρισταί. 307.17
ὁμομηλίδες. 322.49
ὅμορος. 55.46
ὀνέατα apud Homer. 18.14
ὀνίας. 159.50
ὀνίσκος. 59.49. 156.7
ὄνος. 157.35
ὄνυξ. 45.52. 243.50
ὀνωνίς. 49.32
ὀξάλμη. 191.5
ὄξος. 33.52
ὀξύβαφον. 43.33
ὀξύβαφος. 34.8
ὀξύγαρον. 282.41
ὀξυλίπαρον. 190.52
ὀξύμαλα περσικά. 41.42
ὀξύρυγχος. 177.29
ὀπός. 51.16
ὄργανα ἐμπνευστά. 87.50. φυσητ-
τά. 87.49. 91.52
ὀρθὸς διόνυσος. 90.32
ὀρθραγορίσκοι. 69.40 70.16
ὄρκυνος. 151.37. 178.4
ὄρνεις. 185.42
ὄρνιθος ἄρτος. 56.6
ὄρνιθες. 185.43
ὄρνιξ. 186.27
ὄροβος. 201.33
ὀρσίτης. 312.4
ὄρτυγες. 194.35
ὀρτυγομήτρα. 195.6
ὄρυα. 48.16. 182.36.
ὀρφακίνης. 157.23
ὄρχις. 190.48
ὀρχῆσθαι. 11.2
ὀρχησταί. 209.49
ὀρφώς. 157.15. 177.15
ὄσμυλος. 159.10
ὀστακός. 53.19
ὀσταφίς. 53.19
ὀστρακίδες. 28.50
ὀστρακίτης. 321.18
ὀστρακόδερμα. 53.50
ὄστρεα. 44.12. 46.39. ἄγρια.
44.34
ὄζος. 244.23
οὖθαρ. 198.18
οὐκ ἐν μεγάλῳ τὸ εὖ. 311.50
οὖλος. 306.28
οὐρανοσκόπος. 177.33
οὐρία. 196.30
ὗς ἀφροδίτης. 44.32
ὀψάριον. 191.14
ὀψαρτυτικὰ qui ſcripſerint.
254.32
ὄψον. 139.20. βουριανόν. 138.16
ὀψονάτωρ. 86.18
ὀψοφάγοι. 139.21
ὀψώνης. 86.21

Π

ΠΆγουροι. 53.32. 158.18
παιδικά. 279.32
παιδικοὶ αὐλοί. 89.10
παιδικός. 91.42
παλίουρος. 322.35
παλλακεία. 283.47
πάλμονες. 334.30
παναθήναια. 278.30
πάνδορον 92.29
πάνδουρα. 92.30
πανία. 56.22
πανός. 336.4.33
παραγοράζειν. 86.23
παρασίτιον. 118.48
παρασεῖται. 196.36
παρθένιοι αὐλοί. 89.10
παροινεῖν. 219.28
πάροινος. 312.14
παροψίς. 183.2
παροψωνεῖν. 86.22
πάσασθαι. 12.20
πελειάδες. 241.23
πελειάς. 195.49
πέλλα. 244.33
πελλητής. 244.19
πελλίκη. 244.2
πελλίς. 244.13
πέλτης. 61.25
πελώρια. 317.19
πελωρίδες. 47.14
πέμπω. 138.6
πενέσται. 332.34
πεντάπλοον. 244.21
πέπερι. 33.29
πέρδιξ. 92.42
περιαργυροῦν. 234.53
περίδειπνον. 145.41. 171.35
περίκομμα. 75.16
περιστερά. 195.36
περιτριμμίζω. 133.49
περιφορά. 330.8
πέρκαι. 359.23
πέρκη. 177.9
πέρνα. 326.38
πέρνιξ. 35.34
πεταλίδες ὗες. 187.9
πέταλοι. 187.11
πέτασος. 246.13
πετασών. 326.30
πέταχνον. 244.26
πεφυλλεπαῦθαι. 274.6
πηκτίς. 92.4. 315.16
πηλαμίδες. 59.42
πηλαμύς. 159.19. 178.8
πιθάκνη. 238.20
πικρίδια. 39.13
πῖλος. 138.4
πινακίς. 312.18
πίναξ. 115.19
πίννη. 44.35. 46.34
πιννοτήρης 45.23
πιννοφύλαξ. 45.9. 47.44
πίνον. 220.46
πιστάκια. 322.23
πιτυρίδες. 28.28
πιτυρίτης. 58.7
πλακίτης ἄρτος. 55.52
πλακουντοποιϊκὰ συγγράμμα-
τα. 319.28
πλακοῦς. 319.19
πλάτακες. 154.27
πλατιστακοί. 59.48
πλατιστακτικός. 59.48. 154.21
πλειάδες. 241.25
πλημοχόη. 244.27
πλῶτες. 153.32
πολεμικόν. 306.22
πολυδίψιον. 214.4
πολυποδίνη. 159.10
πολυτελής. 20.30
πολύπους. 157.44. 177.50
πομπίλος. 142.14
πορδὴ ἑορτὴ πυανεψία. 202.
18
πόρνη ἀφροδίτη. 283.37
πορφύρα. 44.36
πορφυρίς. 192.37
πορφυρίων. 192.27
πράσιον. 185.9
πρίσις. 244.33
πρόαρον. 244.8
πρόδρομα σῦκα. 38.43
πρόδρομον uinum. 35.35
προμάλαγγες. 128.36
προπίνειν. 245.33

πρόπολος.

πρόπολος. 134.34
πρόπομα. 29.24.32.38
πρόποσις apud Homerum. 7.27
προσδῦσαι. 86.25
προσαπειλᾶται. 136.34
προτρύθης. 86.28
προστιμικὴ συκῆ. 38.47
προυσιάς. 234.34.244.42
προχοΐδες. 244.37
προχύτης. 244.34
πρόψωμα. 183.4
πρυτανεῖα. 119.52
πτέρνα. 234.6
πτωματίδες. 239.21
πύκνον. 201.35
πυραλλίς. 196.2
πυραμίς. 321.4
πυραμοῦς. 57.44.321.3
πυρίας. 32.48
πυριέφθος. 327.1
πυρνος. 235.3
πυῤῥίχη. 312.3
πώλυψ. 177.50

P

Ῥαφανίδες. 28.24
ῥαφανίς. 183.44
ῥαφίδες. 159.30.177.26
ῥάφυς. 183.44
ῥαψῳδοί. 307.17
ῥέοντα. 244.43
ῥίζαν. 327.37
ῥῆγμα. 24.28
ῥίνη. 155.51.177.45
ῥόαι. 322.51
ῥοδιακαὶ χυβίδες. 229.11
ῥόμβος. 164.42.177.36
ῥοδουντία λοπάς. 200.24
ῥοδωνία λοπάς. 201.21
ῥομβωτὸν ὀρύφωμα. 103.36
ῥύγχος. 48.32
ῥυπαρὸς ἄρτος. 56.1
ῥυσίς. 244.46
ῥυτά. 234.38.244.48

Σ

Σάλπη. 160.29.177.30
σάλπιγγες. 92.32
σαμαγόρειος οἶνος. 212.16
σαμβύκη. 88.31
σαμφόρας. 230.36
σαῦ litera. 230.33
σανάκρα. 245.17
σαπέρδαι. 155.47
σαπέρδη. 59.45
σαπέρδης. 154.20
σάργος. 160.18
σαργῖνος. 160.22
σάρδα. 61.4
σαρδιανὸς βάλανος. 27.31
σαρδῖνοι. 164.9
σαρκιλάφαι. 39.13
σάρκες εἰς λεπτὰ κατακνιζόμεναι. 187.20
σαῦρος. 160.50
σηρίτης. 306.19
σελάχη. 143.52.177.46
σελαχία. 159.17
σελαχῶδαι. 159.16
σελευκίς. 240.49.245.19
σελήνιον. 139.17
σέμιλος. 32.1
σεμιδαλίτης. 55.18.58.29
σεῖρα. 161.12
σεῦτλα. 184.39
σευτλίς. 184.40
σηπία. 161.19.177.48
σησαμίδες. 320.44
σησαμίτης ἄρτος. 57.45
σιαγών. 48.12
σῖγμα litera. 230.33
σίδαι. 323.1
σίκιννις. 10.48.312.8
σικιννισταί. 10.48.312.26
σίκιννος. 312.26
σικύα. 34.33
σικύαι. 185.36
σικυωνοτύρβη. 306.22
σικυός. 37.2
σίκχος. 131.44
σίλουρος. 144.17.155.49
σιμαλίς. 55.12
σίμος. 155.49
σίναπι. 182.32
σίνδρων. 334.12
σίους. 181.4
σίσαρον. 60.44
σιτεῦντα. 326.7
σιτόκουρος. 124.28
σιτοῦ δημήτρος. 55.18
σκάρος. 159.37.177.12
σκάρος unde. 161.53
σκάφη. 300.36
σκαφίς. 246.14
σκεπινός. 161.5
σκιάδες. 71.9
σκίαινα. 161.6
σκινδαψός. 92.8
σκολιά. 211.11
σκομβροαρία. 61.10
σκόμβρος. 160.15
σκόρπαινα. 160.12
σκορπίος. 160.2.177.20
σκορπίς. 160.4
σκυθικὴ πόσις. 210.52
σκύθος. 246.26
σκύλλα. 153.13
σκύμνος. 147.30
σκυταλία. 37.5
σκυταλίαι αὐλοί. 89.15
σκύτη βλέπειν. 281.42
σκύφος. 235.14.245.23
σκῶπες. 194.5
σκώπευμα. 312.19
σκώπτειν. 194.8
σκώψ. 194.6.312.19
σμῆγμα. 202.50
σόβας. 312.26
σοφισταί. 308.10.313.35
σπάρος. 159.5.177.21
σπατάγγαι. 46.18
σπίνοι. 32.57
σπολάς. 58.8
σπονδεῖον. 239.28
σποδίτης ἄρτος. 56.31
σταιτίτης. 55.46.320.25
στάμνος. 246.13
σταφυλῖνος. 184.46
στέμφυλα. 28.32
στεμφυλίδες. 28.28
στίλπωνες. 255.53
στλεγγίς. 64.39
στοιχεῖα. 312.17
στράβηλοι. 43.43.44.36
στρεπτίκιος ἄρτος. 57.25
στρῶμα. 49.33
στρόβυλοι. 29.2
στρουθάριον. 33.8
στρώματα Homerica. 24.26
στρωματεύς. 160.42
συαγρίδες. 161.9
σύαγρος. 199.19
συγκομιστός. 55.19.58.30
σύες λαρινοί. 187.12
σῦκα. 39.15
συκαλλίδες. 32.47
συκίας εἰς τὸ τετάνειν. 39.15
συκῆ ἱερά. 37.9
συκῆ. 37.17. nympha. 39.17.

συκῆ. 183.30
συκοβασίλεια. 39.12
συκοφάνται. 37.26
συκύα. 185.36
συμβολαί. 182.16
συναγρίς. 160.44
συνωλία. 306.12
σύνδειπνον. 182.5
συνθιασῶται. 181.1
συνόδοντες. 160.43
συνοδοντίς. 155.49. 178.2
συνόδους. 177.24
συνωρίς ſcortum. 124.5
συρβηναίων χόρος. 335.10
σύριγξ μονοκάλαμος. 92.34
σῦς. 199.11
σφηνώδης. 153.28
σφόνδυλος. 153.19
σφύραινα. 161.10.177.18
σχιδία. 132.12
σωλῆνες. 44.26.45.50
σωληνισταί. 46.1
σωληνιστὴς Φιλόξενος. 46.2

T

Ταβαίτας. 246.31
ταβαρίτης. 55.31
ταγανίτης. 320.38
ταινίαι. 162.14
τάκερον. 182.31
τάλαρος. 197.7
τάριχος. 60.14
τατύρας. 192.10
ταυλωπίαι. 162.40
ταῦροι. 210.10
ταῦρος λαρινός. 183.36
ταώς. 197.9.33
τεθαλασσωμένον uinum. 17.11
τελῶν. 20.30
τέλειοι αὐλοί. 89.11
τελεσιάς. 312.8.
τελετή. 20.29
τελλίνη. 43.23
τέλος. 20.28
τεόκονος. 58.8
τέταρτος. 192.11
τετρακίνη. 34.53
τετράκομος. 306.21
τέτραξ. 197.41
τετράωνες. 324.46
τέττιξ. 67.1. 327.12
τευθίς. 162.43.177.49
τεῦθος. 162.47
τηγανίτης. 58.36
τήγανον. 115.22
τήθη. 44.33
τῆθος. 44.36
τήνιοι. 26.30
τίκοτος. 69.39
τιθηνίδια. 69.37
τιμητοί. 327.45
τιτύρινος αὐλοί. 90.45
τιττυβίζειν. 192.30
τίφη. 55.20
τολύπαι. 58.11
τολύπας. 283.14
τοξάλια σύκα. 38.6
τὸν δ' ἐλεπορφύριος & cætera. 267.14
τραγέλαφος. 246.36
τραγήματα. 26.52
τράπεζα χαλκῆ. 189.20
τραπεζοκόμος. 86.11
τραπεζοποιός. 86.8
τράχηλοι. 44.27. 234.7
τράχουροι. 162.39
τρῶν. 241.42
τρίγλη. 161.49
τριήρεις. 246.41
τρίπους. 316.7
τριχάς. 32.43
τριχίδες. 163.47
τρομιλέα. 326.45
τρύβλιον. 272.21
τρυγών. 195.36
τυλάς. 32.45. 195.19
τυροκόσκινον. 321.18
τυρῶν ἄρτος. 55.52
τύφλη. 155.50

Y

Ὕαινα. 163.5
ὕδναι. 31.16
ὑδνόφυλλον. 31.31
ὑδραυλίς. 87.44
ὕδωρ τὸ κατὰ χειρῶν ἀδιεστ. 79.20
ὑελοῦς πίναξ. 65.14
ὗες. 163.3
ὗκαι. 163.12
ὕκαρον. 163.17.291.29
ὑλάδια. 39.13
ὑμηδάκος. 306.44
ῦξ deſinẽtium nominum de- clinatio. 194.35
ὑπερμαζᾶν. 329.7
ὑπορχηματικὸς τρόπος. 8.16
ὑπερτέλειοι αὐλοί 89.11
ὑπερῷα. 29.13
ὑπερίτης. 134.30
ὑπήτρια. 198.20
ὑπογάστριον. 151.21. 198.20
ὑπόγλυκυ. 309.44
ὑποκρητηρίδιον. 106.12
ὑπόλευκον. 309.43
ὑπόσφαγμα. 161.38
ὑπότρητοι αὐλοί. 89.14
ὑποτυρίδες. 321.20
ὑπόχυτον uinum. 26.21
ὑστήρια. 48.42
ὑσιακόν. 246.42

Φ

Φαγήσια. 138.41
φαγησιποσία. 138.43
φάγρος. 155.49. 163.20
φαινίνδα. 7.52
φαινόλης. 49.37
φαιὸς ἄρτος. 58.4
φάλαρις. 196. 31. Veneri ſacra. 162.15
φαλλοφόροι. 308.9
φανός. 33.46
φασιανικός. 191.36
φασιανός. 192.1
φασκάδες. 196.29
φάσσαι. 195.35
φαύλια μῆλα. 41.28
φάψ. 195.36
φειδίτης. 70.52
φειδίτια. 70.40
φηραῖος. 153.25
φθοῖς. 321.12
φιάλη. 246.43
φίλοινος. 213.44
φιλοκωθωνιστής. 213.45
φιλοπότης. 213.45
φιλοτέριχος. 63.6
φλογίδες. 325.44
φλυάκις. 308.10
φοῖνιξ. 316.4. 323.10
φοξός. 236.52
φορίνη. 289.43
φουρνάκιος. 5.7
φοῦρνος. 57.23
φρέαρ ἀργυροῦν. 96.26
φρυνὸς ἀπόγραφον. 292.31
φυβάλια σύκα. 37.37
φυκίον. 177.8
φυκίς. 177.8
φῦσα. 155.50
φυσίκιλλος. 69.33
φύση. 58.10

φώτιγξ. 88.16.90.49
φωλάδες. 44.32.46.12

X

Χάλαζα in ſue quid. 47.28.
χαλκεύς. 163.50
χαλκίς. 163.46.177.27
χαμαικέρασος. 25.13
χάνναι. 163.35
χάραξ. 177.24
χαρίσια. 331.14
χαρίσιος. 32.28
χαριτογλωσσεῖν. 83.35
χαῦ. 235.24
χειρόμακτρον. 203.16
χειρόνιπτρον. 202.29
χειρονομία. 313.7
χεῖλος. 235.23
χελιδονίας. 178.3
χελιδονίζειν. 179.40
χελιδών. 178.3
χελλάρας piſcis. 59.48
χελών. 153.15
χήνεια. 195.18
χερνίβιον. 202.27
χέρνιβον. 202.25
χέρνιψ. 202.42
χῆμαι. 44.7.45.43
χήν. 190.29
χηνίζειν. 326.29
χηνοβοσκοί. 190.36
χλαμὺς ἐφεστρίς. 108.50
χόες ἑορτή. 193.10.215.48.263.44
χοίρειναι. 321.2
χοῖρος. 186.40
χονδρίτης. 55.19.58.31
χόνδριφος. 56.41
χόνδρος. 63.40
χορδαί. 48.16
χορδή. 182.35
χορῶος. 306.22
χοργοί. 313.52
χόρια. 320.42
χόρτον. 201.32
χρεῶν ἀποκοπή. 312.17
χρόμις. 163.36
χρυσίδες. 247.20
χρυσοκόλλα. 16.14
χρύσοφρυς. 163.39.177.19
χρυσώνητοι. 132.36
χυμῶν facultas. 61.22
χυδὶ ἰχθύες. 164.25
χυτρίδες. 242.23
χώνη. 215.34

Ψ

Ψάλτηριον. 92.19.315.50
ψευδολόγος λόγος Philetã perdidit. 299.25
ψῆττα. 144.42.164.13.177.35
ψοφοκλέπτης theodorus. 10.6
ψιττάκια. 322.14
ψόγος. 156.36
ψύαι. 198.11
ψυγεύς. 247.29
ψύγρος. 156.36
ψυκτήρ. 247.29
ψαθία. 320.32

Ω

Ὠὰ ἰχθύων. 61.17. ταρίχων. 61.17
ᾠδῆς ὀνόματα. 306.23
ᾠδός. 243.1
ὠμόλινον. 203.16
ὠμοτάριχον. 61.13
ὠμοτάριχος. 59.25
ᾠόν. 248.9
ὠοσκύφια. 240.48.243.5
ὡραῖα. 61.1
ὠτάρια. 44.30.48.26
ὠτία. 46.12
ὠτίδες. 193.18
ὦτος. 193.53

INDEX LATINVS QVO *facilius ſingula, ſiqua fortè ſunt, quibus Graeca minus in hoc genere ſatisfecerint, quæri & inueniri poſſunt.*

ABates. 17.10
abrotonum mater themiſtoclis. 285.23
abydena illatio. 318.1
abydeni luxui dediti. 259.14
acantium uinum. 15.49
acarnis. 31.26
accẽtus compoſitorum à μάχη καὶ μάχομαι. 78.19. nominum in ος. 198. 40. & in ψ 202.45
accipenſer. 147.39
acetum. 33.51
aceſas. 24.23
achilles merum non bibit, 5.44
achillis homerici cithara. 309.11
aconitũ unde dictum. 4.43.11
aerotatus rex ſpartæ. 71.21.
addephagias templũ. 206.6
admetes euryſthei. 311.17.
adimantus adulator. 128.18
adoleſcẽs paphius rex. 128.18
adonis. 34.44
adraſti cœna. 227.7
adrianus imperator alcibiadẽ ſtatua honorauit. 284.15.
adriaticum uinum. 17.7
ægei uxores. 276.13
ægimius. 318.22
ægle uxor theſei. 176.20
ægyptia cœna. 75.45
ægyptus uel media hyeme flores. 98.48
ægypti reginæ. 17.28
ægyptij philopotæ. 17.15
ægyptiorum cibus & potus. 207.7
ægyptiorum dij. 150.4
ægyptiorum mos. 17.41
ægyptiorũ ſympoſia. 96.9
ænigma cochleæ. 31.45
æoles à theſſalis originẽ trahunt. 309.24
æs rubrum. 103.28
æſchines ſocraticus. 111. 18. 303. 7
æſchylus ebrius tragœdias ſcripſit. 11.18
æſchylus multis uſus eſt uocabulis ſiculis. 199.42
æſchylus tragœdias ſuas tẽpori dedicauit. 173.15
æſchylus uinolentus. 211.44
æſchyli inuenta. 11.18
æthea. 276.15
æthius corinthius aſotus. 84.16
æthiopum mos in eligendo rege. 280.18
ætoli. 260.25
affectata. 49.32
agallis corcyrea. 7.46
agamemnon ab uxore occiditur. 275.53
agathoclea meretrix. 285.40
agathocles ſiculus. 230.5
agathocles adulator. 139.38

ageſilaus lyſandridã in exilium agit. 301.43
ageſilaus ſpartanus. 273.1. 305.3.326.8
ageſilaus xenophontis. 72.29
agis de lyſandro. 268.53
agis opſophagus. 171.50
aglais buccinatrix polyphage. 205.20
aglaophon pictor. 264.15
agnon. 266.44
agno intonſo athenis ueſci non licebat. 5.19.186.44
agones thymelici. 335.44
agrigentum. 18.53
agron illyriorum rex. 217.22
albanum uinum. 13.38.17.6
alcæus poëta uinolentus. 211.47
alceſtis. 277.24
alcetas macedo. 215.35
alcibiades. 259.21.164.1. abydum nauigat. 259.22
alcibiades calciamēti genus. 264.7. hegemonē thaſium è reis eximit. 202.2
alcibiades platonis ſecũdus. 249.28. ſocrati placentam mittit. 318.23
alcibiadis amores. 284.26. monumentum. 284.33. mors. 284.33. olympica uictoria & epulum. 2.2. ſcutum. 264.17. ſtatua. 284.35.
alciſthenes ſybarita. 267.43
alcius epicureus. 271.3. furēs ſuos interfecit. 112.38
alcmæon. 117.22
alcman poëta polyphagus. 206.8.
alcyoneus antigoni regis filius. 286.15
alexamenus teius primus dialogos ſcripſit. 248.49
alexander à thaide incitatus, regiam perſarum incendit. 285.28
alexander cytherius. 92.17
alexander macedo. 264.48. 276.35. φιλόμηλος. 92.43. pęderaſtes. 298.27
alexander magnus liberalis. 2.23. polypotes. 214.16.
alexander ptolemæi. 273.38
alexander ineptus ad uenerea. 214.29
alexander pyrrhi. 36.34
alexander ſyriæ rex. 106.33
alexandri adulatores. 125.20. apophthegmata. 26.6. cœna. 73.39. continentia. 298.32. luxus. 265.43.
alexandri ducum luxus. 266.44.
alexandrini. 55.44. muſicę ſtudioſi. 89.7
alexandrinorum conuiuia. 208.6
alexarchus. 50.13
alexis. 51.3
alexis opſophagus. 171.31
alexis tarentinus. 266.28
allium commedentibus, templum deorũ matris ingredi non licebat. 208.51
alpes. 117.47
althephia uitis. 16.13.
altilium uſus apud ueteres. 326.7
amaſis ægypti rex. 216.26
amaſis elienſis. 281.6
amaſis rex. 131.23
amatoriorũ ſcriptores. 281.2
ambroſia. 19.49
ametor eleuthernæus. 316.33
amiciendi ſtudium. 11.6
amœbeus citharædus. 308.29
ammites fluuius. 167.12
amitrochates indorum rex. 324.7
ammoniacum ſal. 33.45
ammonius. 281.3
amor. 278.51
amor cælari non poteſt. 19.27
amor è ſomnio. 294.37
amoris ſtatuæ. 278.26.
àmphipolis biſaltiæ. 38.53
amphyction primus miſcuit uinum. 19.28
amygdalæ. 26.22
anacharſis. 211.35.216.15.220.18
anacharſidis apophthegma. 80.38. iuditium de homine & ſimia. 304.10
anacreon. 267.33
anadendrite uinum. 18.18
annarus. 261.9
anaphe inſula. 198.49
anates. 196.24
anaxander philoſophus. 126.4
anaxandrides comœdias nō probatas populo, exuſſit. 186.14
anaxarchus. 271.36
anaxo theſei uxor. 276.25
anchimolus ſophiſta. 22.23
androcotus phryx. 262.3
andronicus hiſtrio. 287.34
androcydes pictor philichthys. 170.9
andromachus carpenus craſſum parthis prodit. 126.52
anguilla. 148.25.177.19
anguillæ cicures cum inauribus. 165.33
anguillis ſacra faciunt bœotij. 149.2
animæ à deo corporibus illigatæ. 79.36
animarum immortalitas. 250.16
animalia ebrietatem ſentientia. 212.8.
animalia hominum amore capta. 300.10
animalia integra aſſari ſolita. 65.47
animalium motus. 176.27
anſer. 189.29
anſerinum iecur. 190.36
antacæus. 60.10.
antagoræ poëtæ apophthegmata. 170.7
antaceus piſcis. 357.33
antalcides lacon. 24.36
antea ſcortum. 281.14.282.38
antenor. 286.34
anthea meretrix. 390.18
antheas lyndius. 219.52
anthedonia uitis. 16.11
anthemocritus paraſitus. 123.50
anthoſmij uini pręparatio. 16 (31
antigenides. 313.22.
antigonus rex. 36.41.51.39. pæderaſtes. 298.43
antigoni ſacra triremis. 105.49
antiochus. 10.13.216.31.217.14. 267.15

267.15. ἐπιμανής. 97.12. epiphanes. 22.51. 226.35. magnus. 78.28. 217.11. & 14
antiochi epiſtola contra philoſophos. 271.6
antiochorũ ſympoſia. 106.17
antiphanes comicus. 275.20 281.3
antiphenus Gelam cõdidit. 149.14
antiſthenes. 70.24. 111.28. 249.47
antonius triumuir. 174.40
antite uinum. 16.22
antylla. 17.27
anutis xerxis ſoror. 301.38
apelles de laide. 291.11
apelles unde ſumpſerit exemplar ueneris. 292.29
apellico teius. 108.29
aper calydonius. 199.13
aphidas rex athenarum. 49.3
aphya ignem uidit. 143.28
aphyæ meretrices. 290.3
apicius luxu celebris. 4.10. 85.13
apicius traiano oſtrea mittit. 18.4. 23.24.
apium coitus nõ uiſus. 175.50
apollocrates philopotes. 215.
apollodorus. 249.20. 281.2 (13
apollonius paraſitus. 123.45
apollophan. adulator. 126.22
apollo gryneus. 75.27. comæus. 75.28. delius. 209.50. opſophagus. 127.28. pythius unde ditatus. 116.48
apollini ſacer piſcis citharus. 144.12. 152.53. 162.14
apud authores bonos etiam improbæ ſententiæ reperiuntur. 61.41
apud græcos unum tantum nomen neutrum in ι deſinit. 33.37
apud perſas honor maximus qualis. 24.31
aqua. 20.38. luſtralis. 202.43. marina. 12.34. 21.9. mõtana. 21.26. nili. 21.8. niualis. 21.22.
aqua optima qualis. 23.22. 79.19
aqua qua manus abluebant quæ & qualis. 202.43. aqua taurina. 62.2. ſalſa. 21.9. pluuia. 21.23
aquæ natura. 21.6
aquę potores. 22.22
ara bacchi athenis. 39.19
ara nympharum athenis. 19.32
arabum mores. 124.53
arææ inſulæ. 132.10
aratus ſicyonius. 82.13
arborum epitheta. 812.48
arcadica cœna. 75.5
arcadion. 215.28
arcadionis reſponſum. 125.17
arceſilas φιλοβότρυς. 139.24
arceſilai apophthegmata. 39.39
arceſilai philoſophi frugalitas. 207.50
archeanaſſa ſcortum. 291.39
archedice meretrix. 295.22
archephon paraſitus. 122.35
archeſtratus. 51.26. 53.12. 55.38. 56.34. 59.12. 140.2
archeſtratus uates. 273.46
archias corinthius. 104.22
archias pugno ab hercule interfectus 203.35
archidamus ſpartanus. 265. 11. 280.29
archimedis ingenium. 104.27
archimeli epigramma. 105.38
archonides argiuus. 22.31
archytas tarentinus. 256.9
archytas gulæ deditus. 3.29
areopagitæ. 123.12. 280.53
arethuſa 21.18
areus ſpartæ rex. 71.21
argas. 316.39
argenti bracteæ tenuiſſimæ. 116.19
argenti tenuitas. 116.19. raritas. 116.35
argenti uſus. 115.37
argiui φίλοινοι. 218.37
argyrius callimedontis. 170.2
ariæi. 219.3
aridæus philippi macedonis filius. 276.29. 286.14
ariamnes galatæ munificentia. 76.4
ariſtagora corinthia. 84.40
ariſtarchi error. 90.47
ariſtides pictor. 281.7
ariſtides. 307.15
ariſtidis filius. 249.25
ariſtippus ſocraticus. 269.21
ariſtippus laidẽ amat. 291.23
ariſtippi de felicitate ſententia. 269.21
ariſtippi & diogenis colloquium de laide. 291.52
ariſtippi reſponſum ad platonem. 171.14
ariſtocrates thebanus. 286.30
ariſtocritus. 266.35
ariſtomachus tyrãnus. 123.49
ariſtomenes atheniẽſis. 58.20
ariſtonicus. 10.3. 316.28
ariſton. 126.16. 266.35
ariſton ſtoicus uoluptuarius. 141.34
ariſtonymus. 223.31. 266.26
ariſtophanes grammaticus. 281.2. 329.33
ariſtophan. uinolẽtus. 211.47
ariſtophanis locus. 15.1. 191.45 293.16
ariſtophon rhetor. 285.48
ariſtoteles curioſus. 175.19. opſophagus. 170.44. pęderaſtes. 280.45
ariſtoteles inſtructiſſimam bibliothecam habuit. 2.12
ariſtoteles ex meretrice liberos ſuſtulit. 291.6
ariſtot. pharmacopola. 176.13
ariſtoteles quanti ſcripſerit alexandro hiſtoriã animalium. 198.4
ariſtotelis curioſitas in animaliũ hiſtoria notaſ. 175.39
ariſtotelis locus de uino & cereuiſia. 17.38. 220.45
ariſtotelis prouerbia. 30.36
ariſtotelis σχόλιον in hermiã. 334.24
ariſtoxenus cyrenaicus lactucas mulſo rigauit. 4.20
ariſtus cyprius. 216.54
aruiſium uinum. 17.1
aromatite uinũm. 18.24
aromatum ſpecies uariæ. 200.21

aſclepiades philoſoph. 48.49
à ſexaginta uenio. 304.31
artaxerxes. 24.30
artemon. 263.48
artifices in honore habiti. 10.3
artificum quorundam opera inſignia 104.21
arycandij. 260.45
aryſtas arcas. 76.24
ας deſinentia. 192.26
aſopichus Epaminondę παιδικά. 299.26
aſopodorus. 220.3. Philaſius. 313.20
aſoti. 84.36
aſotorum mores. 85.6
aſparagi. 31.34
aſpaſia ſcortum. 263.38. 282.16. impietatis accuſata, defenditur à Pericle. 291.47
aſpaſia Cyri minoris. 265.27
de aſpiratione quædã. 197.26
aſtydamas Mileſius polyphagus. 204.34
aſtypalæa. 189.46
attalus. 276.32
athenæ Græciæ μουσεῖον. 98.18
athenarum laus. 10.27. 127.43
athenæus Naucratites. 237.1
athenæi ſcripta. 106.35
athenis Bacchi ara. 19.31. & Nympharum. 32
athenis quando prohibitum mouere affectus, & ob quã cauſam. 292.24
athenienſes. 126.13. uoluptatibus dediti. 252.21. ſalſamentorum ſtudioſi. 60.30
athenienſis populi mores. 263.3
athenienſium & Bœotiorũ contentio de ſidis. 323.2
athenienſium adulatio. 127.8. 128.7. balnea. 245.14. dicteria 122.1. lex ſumptuaria. 123.10. magnanimitas. 201.49. in Dionyſiacis mos. 228.26. in Sicilia clades. 201.49.
athenion philoſophus tyrannus. 106.49
athenodorus. 266.29
atergatis. 172.35
athletæ telluris inutile pondus. 104.40
atrei aries aureus. 116.37. phiala, ibidem.
attica cœna. 66.24. 67.34
auaritiæ extremæ exempla. 80.31. aucupium. 13.8.
aues cercę in conuiuio Ptolemæi. 176.49
aues ſerenitatis indices. 166.6
aues ſtagnales. 196.34
auguria ex piſcibus. 166.34
auium ſpecies uariæ. 200.17
auium & piſcium eſus apud Homerum. 5.7
aurea mala. 42.6
aurea Perſarum aqua. 253.45
aurei ſæculi deſcriptio. 134.38
aurum in ſtatua occultatum. 10.11
auri ἐγκώμιον. 80.34
auri raritas. 116.35
autamnus thebanus. 75.3
autata Philippi Macedonis uxor. 276.25.
autorum etiã bonorũ improbæ ſæpe ſententiæ. 61.41
aut quinque bibe aut tria. 210.39
axiochus. 264.28. 284.3

B

BAbys. 309.19
babathanatius dux Gallolorum. 118.9
bacchidas. 168.4
bacchis meretrix. 264.13
bacchus. 39.22. 211.37. erectus. 19.31. tauro ſimilis aut Pardali. 19.38
bacchi ara Athenis. 19.31
bacchi in mari fuga quid ſignificet. 13.28.
baccho ſacratus κύτϊσος. 162.14
bæton. 218.26
baiarum aqua. 21.41
balnea. 9.33. Athenienſium. 245.14.
barba quando cœperit radi. 280.4
barbinum uinum. 14.6
bardi Gallorum. 123.43
bathyllus alexandrin. 10.44
bellaria. 319.51
bellum gladiatorum. 137.18
bellum ſacrum. 277.44
bellum ſeruile in Sicilia. 137.61
bellum Troianum. 277.43.
belli peloponneſiaci cauſa. 282.21. & belli ſeruilis. 268.22.
bibebant ueteres è boũ cornibus. 234.35
biblia Thraciæ 16.6
biblia uitis. 36.8
biblinum uinum. 15.7. 16.3
bibliothecæ inſignes. 2.9
biliſtiche meretrix 285.34. 291.26
bion boryſthenites. 208.33
bionis boryſthenitis dictum. 82.15. eiuſdem mater. 293.1
biſaltæ. 256.49
blepſias. 57.30
bithyni. 136.24
bithys paraſitus. 123.46
boa meretrix. 285.47
bochoris. 207.9
bœoti polyphagi. 206.29
bœotij anguillis ſacra faciũt. 149.2
bœotij ſcyphi 246.21
bombylius. 175.49
boni ad bonorum conuiuia uel non uocati accedunt. 89.43
bonorũ finis epicuro. 140.52
boryſthenis aqua. 21.28
boues ὀπισθόνομοι. 112.12. molossici. 231.14. pæonici. 234.52
boues ubi paſcãtur piſcibus. 172.18
è boum cornibus pocula. 234.35
βὼξ piſcis mercurio ſacer. 144.12
braſſicæ genera. 184.7
buccina macrobia. 175.43
buccinæ. 43.41. non coëunt. 175.43
bulbina. 32.23
bulbus. 32.27
bulbus nil profuerit. 32.27
bulbi regij. 32.3
byzantij. 136.24. 260.10

C

CAdmus. 327.6
cadmi monumentum. 228.17
cæcilius orator. 137.18

cęclus

cæcilius tubero. 158.9
cæclus argiuus. 7.11
cæcubum uinum. 13.53
cæſibius chalcidenſis. 8.10
caius caligula imper. 74.47
calanodrys. 205.49
calanus Indus. 215.42
calceti ſicyonij. 78.36
calenum uinum. 13.53
calidæ uſus. 62.7
calliades comicus. 285.50
callias atheniens. 158.52.170.
28. 223.45. 265.24
callicrates adulator. 126.24
callimachi epigrãma. 158.52
callimachi locus de uino. 18.
42. (169.35
callimedon carabus. 121.51.
callimedon rhetor. 51.3. 52.53
calliphanes parabrycontos
oſtentator. 2.44
callippus atheniens. 250.47
calliſthenes. 170.30
calliſtion meretrix. 289.32
calliſtrate lesbia. 111.41
calliſto ſcortum. 288.22
calliſtratus demagogus 84.12
calix fictilis ſyracuſis in maſ
remittitur. 228.17
calydonius ſus. 199.13
cammari. 153.8
cambles rex lydiæ polyphaſ
gus. 255 200.38
cambles lydus uxorẽ ſuam
deuorauit. 205.40
cambyſes ægyptijs bellũ inſ
fert. 277.53
camelus aſſa. 65.48
campani. 260.50
canes ebrietatẽ ſentiũt. 212.9
cãtibaris perſa polyphagus.
canũ natura. 302.47 (206.3
cantio noua. 13.20
cantionum nomina. 306.24.
parœdia. 316.35
caphiſiæ dictum. 311.49
capnias uinum. 16.22
cappadocius panis. 57.19
capaneus. 80.27
capræ. 199.43
capra ſcortum. 288.17
capra olea gaudet. 290.27
capuanum uinum. 14.6
caput res ſacra. 32.24
capitis accuſatis non licebat
adeſſe iudicio, cum ferenſ
da erat ſententia. 292.25
carabus. 52.53
carani macedonis nuptiarũ
deſcriptio. 64.32
cardiani. 256.48
carduus. 35.36
cares. 136.23
caricæ. 323.40
carmanorũ ſympoſia. 23.14
carnes coctæ. 13.12
carnes ouillæ. ſuillæ. 199.48
carnis ſpecies uariæ. 200.7
carnium quarundam collaſ
tio. 199.44
caryatides. 121.31
caſeus. 326.42
caſeus fumoſus. 52.25
caſeorũ ſpecies uariȩ. 200.2
caſſander. 78.24. ſtudioſus
Homeri. 307.14
caſſandram clytȩmneſtra oc
cidit. 275.52
catillus ornatus. 321.14
caucalus polyphagus. 204.12
caucinum uinum. 14.7
cauneæ ficus. 38.3
caunus ȩolica. 38.4. cariȩ. 38.5
cecrops athenienſibus autor
coniugij. 275.35
celtæ pæderaſtæ. 298.24
celtarum mores. 76.38
cenſorũ apud Romanos fun
ctio. 327.45
cephiſodorus. 30.34. 61.41.
305.12.
ceraſia. 25.21. à lucullo Romã
traducta. 25.44
ceraſus urbs ponti. 25.45
cereris eleuſineȩ feſtũ. 302.7
certamina de pulchritudiſ
ne locis diuerſis inſtituta.
302.4
cereuiſia. 220.46. à quibus inſ
uenta. 17.36
ceſtreus ieiunat. 153.53.
chabrias athenienſis. 263.2
chærephon paraſitus. 122.8.
eius apoptheg. 123.2
chæron pelleneus. 251.5
chalcedonij. 260.13
chalcidẽſes pȩderaſtȩ. 297.40
chalcidenſes thraciæ. 218.43
chares athenienſ. 263.5
charidemus polypotes. 215.
23. (45
charippus polyphagus. 205.
charmus tibicen. 171.36
charmus ſyracuſanus. 2.37
chenalopecia oua. 29.24
cherephanis apophth. 7.49
cherias pugno ab hercule inſ
terfectus. 203.36
cherilas polyphagus. 205.43
chiæ menſæ. 13.17
chius dominum emit. 134.18
chium uinum. 17.1
chiriſophus adulator. 125.23
chœrilus poëta opſophagus
172.13. 261.46
choaſpis aqua. 22.45
choris ſcortum. 285.50
chori. 91.17
chryſippi de epicuro ſntenſ
tia. 52.42
chryſis meretrix. 281.22
cibi Homerici. 9.29
cibi triumphantium Romæ.
cicer. 27.36 (77.31
cimolus inſula. 62.22
cimon athenienſis. 263.27. ſo
rorem amat. 291.49
cindon opſophagus. 172.5
cineſias. 273.23
κίθαρος apollini ſacer. 144.12.
152.53
cithelas rex thraciæ. 276.30
citius telegoræ donarim. 173.
citrium 41.50 (25
citrij facultas contra uenena
42.45
cleanthes tarentinus. 2.49
clearchus heracleotæ tyranſ
nus. 43.8
cleo mulier πολυπότης. 217.34
cleomenes ſpartanus ἀκρατο
πότης. 211.1. 215.35
cleomenis frugalitas. 71.24
cleon. 223.31
cleonis ſtatua thebis. 10.8
cleonymus ſpartanus. 127.53.
205.44. 299.45
cleopatra philippi maced. fi
lia. 276.30

cleopatrę cœna.74.28.luxus. 115.44.
cleoſtratus tenedius. 140.3
clepſydra ſcortum. 281.14
cline pocillatrix ptolemæi. 210.21
clinias pythagoricus. 309.10
clino meretrix 285.37
clio. 171.53
cliſophus ſelymbrianus paraſitus. 299.52
clitus. 266.45
clytæmneſtra. 275.52. 277.23
cnidium uinum. 16.52
cnopus rex. 130.9. eius adulatores. 130.9
cobius. 169.34
cochlea. 31.44
cochleæ ænigma. 32.45
cochleæ ſpecies. 31.45
cocus.327.9. affectatè loquēs. 189.46
cœlibatus pœna ſpartę.275.33
cœlo loqueris. 52.58
cœna regia perſarum. 73.36
cohors ſacra thebis ab epaminonda inſtituta. 278.34. 297.50
coi ſeruos ad ſacra nō admittunt. 132.52. 317.15
colocaſia minerua.36.18 (45
colophonij luxui dediti. 259.
columbę in ſicilia quotannis cum uenere in libyam uolant. 196.10
colūbarū genera 175.46.195.35
columbarum in cypro uſus. 129.29
colūnæ ægyptiæ q̄les. 103.49
comeon. 219.39
comica ſaltatio. 10.46
comœdiæ inuentio. 20.16
comœdiarū mediarū numerus. 168.8
commodus imper. 266.1
cōmorientes regi apud gallos. 125.18 (229.1
cōpotandi mores diuerſorū.
conaſis meretrix. 281.22
cōcoctio ciborū putrefactione fit. 138.16
condimentorū uocabula.85.47. ſpecies uariæ. 200.21
conon omnibus atheniēſib. epulum exhibuit. 2.25
cōuiualia cōmentaria à quibus ſcripta. 3.10
cōuiuarū numerus.3.5.73.42. 332.44
conuiuium platonicū. 69.6
cōuiuia Hom.6.28.9.22.89.20
de conuiuijs locus platonis. 49.16
cōuiuiorū ſpecies.93.25.in ijs mos ueterū. 5.3.9.23.25.3.51.
coptus. 17.29. (41
coquo quæ obſeruanda.200. per totum.
coquorū arrogantia. 144.47. 145.36. peritia. 187.28
cordax. 10.46
corcyreum uinum. 17.9
cor hominis in latere ſiniſtro 176.11
corianno ſcortum. 281.14
corinthij chœnicometrę.136.
corinthi fons. 22.5 (53
corinthium uinum. 15.51
cornu ceruinum. 176.2
corona uiminea è lygo.334.11
coronę.332.44.earū uſus.9.48
corpulenti.272.per totum.
corſi longæui.23.47 (176.3
coruus interdiu non cernit.
corui ebrietatē ſentiūt.212.11. quomodo hi capiēdi. 212.11
corydus paraſitus.121.16.eius apophth. 123.13
cothocides rhetor. 113.4
cottina meretrix. 284.23
coturnicis natura. 193.19
coturnices. 194.35
coum uinum. 16.50. 17.10
cotys thrax. 262.44
crambe ebrietati reſiſtit.17.42
crābe & raphanus idē. 17.47
crambes aſparagus. 31.39
craſſus ꝓditus parthis. 126.53
craterus. 266.46
crates cynicus. 208.48
cratetis cynici apophtheg.in ſtatuam phrynes. 292.26
cratinus methymnæus.266.
cretenſe ſyſſitium. 71.47 (29
cretenſes pæderaſtæ. 297.40. 311.6
cretenſium mos. 254.51
criſaicum bellum. 277.47
crotoniatarum luxus. 257.39
cteſias polyphagus. 206.13
cteſibius alexandrinus.87.50
cteſibij chalciden.dictū.82.20
cteſippus patrij monumenti lapides uendidit. 83.41
cucumis. 29.43. 37.2
cucurbita. 29.42
culinaria inſtrumenta. 85.29
cumani italiæ. 261.9
cuminum æthiopicū. 34.17
cuniculus. 199.3
cuprū in igne inauratū. 103.
curetes. 261.4 (28
cyathus ab hercule interfectus. 203.37. cyathus fluuius. 209.41
cydonia. 40.46.
cydoniorum facultas. 41.12
cygnea cantio. 305.24
cygni. 195.22
cylabras paſtor. 149.10
cynicum ſympoſium. 79.8
cynicorum & canū collatio. 302.47. cynna philippi maced.filia. 276.26
cypria ficus. 38.38
cyprius panis. 57.4
cypri regum delitię,& adulatores. 128.29
cyprij lauti. 268.30.
cypriorū uxores omnibus expoſitæ. 254.24
cypſelus. 302.8
cyrenaici philoſophi. 140.41
cyrus iunior. 248.19
cyrus magnus. 25.29
cyri iunioris amores. 285.25

D

DAmaſcena. 25.6
damocrates Rhodius 246.24
damophilus ſiculus. 268.21
damoxenus rhodius. 200.27
danaē meretrix. 293.36
danaēs meretricis pietas in amaſium ſuum. 293.37
daphni ſentētia de cōcoctione cibi. 139.14
dardanorum ſerui. 137.7
darij epitaphiū.214.28.παλλακαί.

καλ.276.23.apparatus.301.10
decocta. 61.30
delij. 87.12
demades decē talentis multatus. 126.14
demades rhetor. 22.36. 50.36 ex meretrice filium ſuſtulit. 292.52
demaratus ſpartanus. 15.28
dema ſandra. 284.31
delphinus caret felle. 176.14
delphinus pæderaſtes.300.16
delphini & pompili inimicitiæ. 142.26
delphinorum coitus. 176.19
demetrius rex. 51.38. 264.43. 268.25 (205.25
demetrius argos oppugnat.
demetrius poliorcetes φιλόγελως. 304.35. eius amores. 285.52
demetrius romę obſes.217.27
demetrij aſotia.84.39. honores.127.16.adulatores.128.18. 131.20
demetrij & lyſimachi æmulatio. 304.16
demetrij phalerei dictum de argentifodinis. 117.49
demetrij ultimi amica. 293.12
democles. 325.31
demo meretrix. 286.15
democritus accuſatus. 85.1
democriti mors. 23.39
demon. 170.30
demophon athenarum rex. 215.52
demophon ſophoclis. 288.21
demoſthenes.22.24.170.28.ab harpalo corruptus. 323.26
demoſthenes de philip. 113.4
demoſthenes de ſcortis, pallacis, eius uxoribus. 283.46
demoſth.quæ amarit. 293.22. eius mores. 293.22
demotion aſotus. 122.14
demylus opſophagus. 171.5
dentiū numero uiri ſuperāt. fœminas. 176.11
deorum cibus et potus apud Homerum. 5.27
deorum pocillatores. 210.2
dercyllidas ſpartanus.246.26
derdas. 276.26
dexithea ſcortum. 287.14
diadema perſicum. 253.15
diagoras. 102.44
dialogorum inuentor alexamenus teius. 248.49
dianæ mullus ſacer. 162.18
dicacitas intēpeſtiua quomodo à lyſimaho punita. 305.28
dicelistæ. 308.8
didyme ſcortum. 285.34
didymus grāmaticus. 69.46
dinias unguentarius. 274.10
dinus fons lyciæ. 166.47
diocles peparetius. 22.33. cynæthenſis. 316.36
diocles opſophagus. 171.19
dioclides abderites. 104.11
diodorus aſpendius. 82.41
diogenes cynicus crudū polypū deuorauit.170.24.eius apohth. 80.25.127.48.280.19
diogenes epicureus. 106.36
diogenis cynici mors. 170.25.
diogenis reſponſum. 57.36
diomus ſiculus paſtor.306.39
dion chius. 316.30
dionyſiaca in elide. 17.32
dionyſiaca certamina athenis. 229.26
dionyſius heracleotes metathemenus.141.38.216.9.266.31
dionyſius ſiculus affectator. 50.6 .philopotes. 215.3. 264.47. 267.46.& 51.269.28
dionyſius heracleæ tyrānus. 272.8
dionyſius ſpeuſippo exprobrat luxū & auaritiā.140.44
dionyſius χαλκοῦς. 332.7
dionyſij adulatores. 125.26
dionyſij epiſtola ad ſpeuſippum. 140.43
dionyſij tyrāni mores.139.51. eius uxor & liberi miſerè trucidati à locris. 268.3
diophantus. 266.32
dioſcorides. 6,10
diotimus. 302.45
dioxippus athenienſis. 126.9
diphilus ſiphnius quando uixerit. 25.48
diphili iocus. 322.26
diuitiæ cur expetendę à dijs. (2.32
domi mileſia.258.50.
domini ſeruis miniſtrantes. 317.6
dona propoſita nouarū uoluptatū repertorib. 72.46. 270.9
dorica meretrix. 295.13
dorici epigramma. 204.10
dorion philichthys. 168.26
dorionis apophth. 168.25
draco athenienſ. 250.28
drimacus ſeruus fugitiuus. 131.36
dromeas cous. 222.20
dromeę paraſiti reſponſum. (66.13
druppæ. 28.20.
duces alexādri mace. 266.44
dulcis cubitus. 267.36
duris ſamius. 64.27. 168.32
dux belli ſeruilis 137.23

E

EBrietas malorū metropolis. 219.10
ebrietatis incommoda. 211.28
ebrietati reſiſtit crambe.17.42
echarus. 130.12
echinades inſulæ 15.43
echini marini. 37.17
edepſus. 36.39
elephātus pæderaſtes. 300.28
elephāti ebrietatē ſentiūt.212. (10
eleuſiniorū mos.244.29.
elienſes. 218.41
ἔλλοπες piſces cur dicti. 154.6
elpinice cimonis ſoror 291.49
empedoclis bos.2.30.olympica uictoria. 2.28
enalli equos neptuni paſcentis fabula. 230.19
endymion ſomno amatus. 279.43
ennomus ab hercule interfectus. 203.17
entimus cretenſis. 24.30
epactij. 117.45
epaminōdas thebanus. 207. 15. 292.12
epaminōdę παιδικά.299.26.
epar frixū in ſartagine. 54.8.
è phœnice uinum. 15.14
epheſiæ literæ. 271.44

ephesiorum uestitus. 259.28
ephesus à seruis occupata. 134.26
epicrates cyrebion. 121.53. atheniensis. 126.10
epicurea. 52.6
epicurus leontiū amat. 294.3
epicuri symposiū. 90.28. 91.35
epicuri uerba de uoluptate. 140.48. 270.51. eius sentētia de bono. 140.20. de aristotele. 176.34
epicurei roma pulsi. 271.3
epigonus ambraciotes. 92.20
epigrāma archimeli. 105.38. callimachi. 158.51. posidippi 159.4. 204.22. 205.16. doriei. 204.30. euripidis. 30.48. hedyli. 219.29. phaleciј. 217.38. polemonis. 215.28. 218.40. rhiani. 246.7. simonidis. 254.1. sophoclis. 299.22
epitheta quarundā urbium. 10.34
epopeus piscator. 142.22
epulæ publicæ à quibus datæ. 2.25
equi saltantes. 256.47
equorū uitæ spatiū. 175.47
erasistrati patria. 330.21
erganes fluuius. 21.52
eriphanis. 306.40
eriphyles monile. 116.40
erycina uenus. 196.10
erysichthon polyphag. 206.5
è thymbra nō fit hasta. 84.15. 108.53
è tripode. 19.21
euagon lāpsacenus. 250.49
euagoras atheniensis. 126.15
eubulus demagogus. 84.10
euboicum uinum. 15.52
euclides atheniensis multos libros possedit. 2.11
euclides parasit. 121.45. 125.52
euius chalcidensis. 266.32
eumenes pergamenus 220.10
eunostus cypri rex. 285.32
eunus. 137.23
euphranor opsophagus. 172.4
euphratus platonicus. 250.43
euripides. 124.6. 210.48. 276.18. in medea uersus & dispositionem è calliæ tragœdia sumpsit. 138.53
euripid. poēta multos libros possedit. 2.12. amator mulierū. 276.37. eius epigramma. 30.48
europa philippi maced. filia. 276.37
eurystheus herculis παιδικά. 298.32. 255.50
euthynus. 60.34
euterpe. 285.25
euxeni phocēs. nuptiæ. 285.14
execrationes publicæ. 120.22
exocœtus piscis. 165.48
expiandi ritus. 203.14

F

Faba ægyptia. 36.26
faunia lex. 138.8
februarius mēsis. 49.50
felicior q̄ prudentior. 210.6
fel in intestinis quædā habēt non in iecore. 176.14
ficus. 37.18. laconica. 37.49. cypria. 38.38. indica. 39.5
ficus inuentor. 39.22
ficus post piscem. 40.37
ficus uocē corrūpunt. 40.33
ficuū natura. 36.41. facultas. 40.12
fictilia pocula. 229.6
fictilium usus. 115.39. qualis apud persas. 229.6
fistulæ inuentor. 306.19
fistularum usus apud Homerum. 8.30
flores cur manu gestent. 274.34
fons olei. 21.32.
fons corinthi. 22.6
fons in mileto. 22.1
fortunæ templum Romę ab hadriano cōsecratū. 180.32
frigidæ usus apud ueteres. 62.6
frugalitas ueterū rom. 137.24
fucorū coitus nō uisus. 175.30
fumi umbra. 141.7
fumosus caseus. 57.25
fundanum uinum. 14.1
fungi. 30.25. quomodo præparandi. 31.7
furnaceus panis. 57.14
furnus. 57.23
Galatæ captiuos immolant. 81.21
galatarum mos. 76.1
galli cordistæ. 118.7
galli parasitos secum circūferunt. 123.41
galli natura. 193.19
gallinacei in perside primū nati. 325.14
gallinacei salaces. 194.20
gangra urbs. 41.34
garus. 33.48
gatis syriæ regina. 172.35
gatidis edictum. 172.35
gauranum uinum. 13.48
gelæ conditor. 149.14
gelon siculus. 116.53
gelonis piscina. 268.12
gergithius adulator. 128.22
germanorū conuiuia. 77.40
getæ. 311.8
glacies. 21.24
gladiatores apud gallos. 77.53
gladiatores q primi instituerint. 8.10
gladiatorū spectacula apud romanos. 77.44
glauce iasonis uxor. 275.51
glaucus. 147.50. 148.17
glycera meretrix. 294.47. eius apophthegma. 288.50
glycerium meretrix. 288.12
gnathęna scortū. 190.50. 276.51. 281.22. eius apoph. 286.52. 288.42
gnathęnium. 287.30. eius apophtheg. 287.48
gnosippus spartanns asotus 85.11
gorgias. 249.1. leontinus. 271.44. atheniensis. 281.3
gorgones. 111.50. horū pelles à mario romā missæ, & in tēplo herculis suspensę. 112.17
graciles. 273. per totū.
graculi quomodo capiātur. 195.13
græcia magna. 258.35
græcorum coniugia. 255.50
græstonia macedonię. 38.52
grus. 195.30
gruis collū optarūt quidam 3.40

gryllion paraſitus. 152.50
gulæ dediti. 3.39
gũpſtij præparatio ex nicandro. 67.9
gyges lydus. 116.50. 283.41
gylippus. 118.3
gymnaſiorũ inuẽtores. 7.47

H

HAdrianus imper. templũ fortunæ romanæ cõſecrauit. 180.32
hæreſippus ſpartanus. 126.33
hæronis liberalitas. 105.39
halicarnaſſeũ uinũ. 16.49. 17.11
hamadryades nymphę 39.20
harpalice. 307.5
harpalus. 290.9. 294.23
harmonia. 327.8
harmoniæ genera. 309.22
hebe. 210.20
hecate. 162.12. eius cœna. 156.27. 179.10
hedyle poëtria 148.45
hedyli epigramma. 231.29
hegemon thaſius φακῆ cognominatus. 201.37. de cœnis ſcripſit. 3.11
hegeſianax. 40.34. 78.29
hegeſianactis hiſtorici patria 78.29.
hegeſilochus rhodius. 219.43
hegeſippus. 318.22
helena quomodo ex ouo nata. 29.13
helenæ laudes. 95.49
helenæ monile. 117.22
helenes mater. 167.5
helepolis demetrij. 104.12
helicon. 24.22
helix. 104.29
helleſpontus. 31.30
hemina. 236.14
hephęſtion aliorum inuenta ſibi uendicat. 334.10
heraclea ponti. 165.20
heraclides lembus. 50.12. clazomenius. 249.20. maronites. 126.35
heraclion berœæus. 77.25
heracleus mitylenæus. 266.28. tarentinus. 266.30
hercules à coturnice ſeruatus. 194.51. poculo traiecit oceanũ. 230.39. 232.9. puerũ aquam lauandis manibus infundentem interfecit pugno. 203.34
hercules uorax. 203.49. uoluptati deditus. 252.34
herculis cubile. 252.39
herculis factũ. 217.52. in conuiuio euryſthei. 79.53
herculis παιδικὰ euryſtheus 298.32.
herculis paraſiti duodecim. 120.38
herculis uxores. 276.10
herbulum uinum. 14.8
hermionius luſus. 309.35
hermippus callimachius. (108.10
herodes atticus. 50.52
herodice. 302.8
herodorus megarenſis polyphagus. 105.22
herodoti laus. 36.31. eius error de inuentione ludorũ. 10.1
heroës. 20.3
heroum apud Hom. uita & dięta. 4.52. frugalitas. 5.1
herpyllis meretrix. 291.36
heſtiæus ponticus. 137.37
hiceſius. 44.6
hierax antiochenus. 127.3
hieroclia meretrix. 281.23
hiero tyrannus. 125.49
hieron ſiculus. 116.53
hieronis nauis. 104.9. liberalitas. 325.51
hieronymus. 104.13. 126.28. 209.52. 285.42
himerus babyloniorũ tyrannus. 230.10
hipparchus. 51.19
hippe meretrix. 288.24
hippe uxor theſei. 276.19
hippolochus macedo. 64.26
hippolyte. 276.21
hipponax parodiarũ autor. (335.26
hipponax. 273.51
hippotes. 130.33
homartes rex. 284.41
homerici cibi. 9.29. ludi. 12.30
homerici heroës. 276.3
homerus decori obſeruator. 90.7
homeri ἐπύλλιον. 32.45. carmina. 313.37
homeri locus. 7. 19. 30. 53. 142. 50. 150.1. 252.46. 303.48
honor maximus apud perſas qualis. 24.31
honores quibus dãdi, locus euripidis. 204.41
horarũ templum. 19.32. ſacra athenis. 325.38
horologia aquea. 21.14
hyacinthia lacedæmoniorũ. 69.48
hyccara laidis patria. 291.7
hypanis aqua. 21.50
hyperbolus cyzicenus. 266. (31
hyperia uitis. 16.11
hyperides rhetor opſophagus. 170.27
hyperidis rhetoris amicæ. 292.14
hyſtaſpes medus. 284.38

I

IActa eſt alea. 277.31.
iapygum luxus. 258.12
iberorũ mores. 22.19. ueſtitus. 258.21
icarium uinum. 25.36
icaros inſula. 15.42
ichthyas philoſophus. 167.21
ichthyon. 167.21
iecur anſeris. 190.36
illyrij uino dediti. 218.52
imprecatiões publicæ. 130.22
in capras feras. 14.51.
indica ficus. 39.5
indorum conuiuia. 77.37
in lente unguentum. 81.11
inna fons. 23.1
iphiclus. 180.3
inſania nõ omnibus eadem. 275.7
inſanientiũ uoluptas. 275.7
inſtrumenta culinaria. 85.29
inſtrumenta muſica. 88.10
inſulanum uinum. 16.51
ion chius tragœdia uicit. 2.31
iouis cerebrum. 253.37. 261.37
iouis κτησίου ſimulacrum. 233.22
irenes meretricis pietas in amatorem ſuum. 193.35
irus. 130.12
iſanthes thrax. 265.17

Justitiæ aurea persona & aureis oculis 270.
Justitia apud populos quosdam sacra fame ibid.

isse insula, in qua uinũ optimum. 14. 41 (10
iſocratis rhetoris amicæ. 293.
iſtrus callimachius in flumẽ præcipitatus. 192. 14
italicæ menſæ. 13. 15
iubæ epigramma. 174. 23
iudicium paridis. 254. 32
iulius cæſar. 337. 28
iuppiter infans à ſue nutritus. 187. 4

L

LAbdacus ſiculus. 200. 27
labicanũ uinũ. 23. 47
lac. 23. 38
lac gallinaceũ. 29. 6. 185. 1
lacedæmonij. 92. 46. 311. 5
lacedæmonijs propoſcis interdictæ. 313. 29
lacedæmoniorũ diæta. 69. 11. luxus. 71. 13. mos. 272. 46. & in cõtrahẽdis nuptijs. 275. 30. pocula. 238. 19. uenandi ſtudium. 70. 51
lacius argiuus. 149. 13
lacon echinũ comedẽs. 46. 23
laconum frugalitas. 78. 50
lactuca uenerem cohibet. 34. 49. 35. 7
lactucas mulſo rigauit ariſtoxenus. 4. 21
lacydes philoſophus. 216. 18
lagiſce ſcortum. 282. 38
laguſæ inſulę. 15. 44
lais meretrix. 282. 27. amata ariſtippo. 269. 27
laidis patria & amatores. 291. 7. mors & monumentum. 291. 30 (285. 22
lamia ſcortum. 51. 38. 64. 30.
lãpon uates opſophag. 171. 45
lamprus muſicus. 22. 28
lampſacus acarnidis. 31. 26
laqueus thracum. 78. 42
larcas. 180. 6
larus herculi ſacer. 204. 4
laſthenia ſcortũ. 270. 43. ſpeuſippo amata. 140. 45
laſus hermionenſ. 225. 4. eiuſdem iocus. 168. 49
laſſitudo quomodo diſcutienda. 12. 35
laſyrtes laſionius. 54. 41
lauacra. 12. 34
lauri folia inter tragemata. 70. 28.
latoria unde dicta. 16. 20
leæna meretrix. 286. 1. 295. 27
lebetum genera duo. 19. 22
legumina. 201. 31
leleges. 136. 23
lens. 79. 21
lendes unde generant. 175. 48
leonatus. 266. 49
leon academicus. 249. 27
leonides byzantius. 7. 14
leonis oſſa ſolida. 176. 28
leõteus argiuus opſop. 171. 21
leontiſcus pãcratiaſtes. 286. 33
leontium meretrix. 291. 4
leophronis olympica uictoria & epulum. 2. 27
lepaduſæ inſulæ. 15. 44
lepreus polyphagus. 204. 5
lepus. 198. 22
leporũ multitudo in aſtypalæa. 198. 46
lesbiũ uinũ. 14. 45. 16. 53. 17. 14
lesbothemis ſtatuarius. 315. 2
leucadium uinum. 17. 9
leucon tyrannus. 128. 25. eiuſdem apophth. 129. 27
lex fannia. 138. 8
lex ſumptuaria corinthi. 115. 2. athenienſium. 123. 10.
leges platonis & lycurgi. 117. (33
libandi mos. 237. 37
libanophorę regiõis rex. 255. 1
libationes in conuiuijs. 8. 33
librorum copia quibus. 2. 9
libum. 63. 27
licinius craſſus. 121. 51. 137. 22
ligna ad lunam cæſa, putredini magis obnoxia. 138. 17
lingua mercurio ſacra. 8. 35
lityerſas midę polyph. 205. 32
locrus. 35. 26
locri quid egerint cũ uxore dionyſij & liberis. 268. 3
locrorũ uxores omnibus expoſitæ. 254. 25
locris capitale bibere merũ. 211. 48
locis in qbus q̃ optima. 2. 46
locuſtæ minturnenſes. 4. 11
lopadium meretrix. 281. 23
lotus. 36. 31. 323. 20
lucius anitius gentiũ illyriorum regem cepit. 304. 43
lucij anitij ſpectacula ludicra 304. 42
lucta adoleſcentũ cum puellis. 280. 47
lucullus. 138. 22. eiuſdẽ luxus. 268. 47
ludus ἐγκοτύλης. 236. 11
ludus talorum. 8. 46
ludi homerici. 12. 30
luernij galli diuitiæ. 77. 52
lunæ ſidus cibi cõcoctionem adiuuat. 138. 15
lupini. 27. 53. 48. 10
luſitaniæ felicitas & fertilitas 165. 5
luſus hermionius. 309. 15
luſus ſpecies uariæ 200. 19
luxus quando cœperit romę. (138. 25
lyca meretrix. 281. 22
lycon peripatet. 266. 35. 271. 15
lyctij. 71. 48
lydi. 311. 6. horũ luxus. 254. 8. mos. 254. 51. uxores eorum omnibus expoſitæ. 254. 24
lycurgus. 250. 24
lygdamis tyrannus. 173. 33
lynceus ſamius. 51. 15. 64. 27. 168. 32
lyſander. 118. 3. 213. 3. 268. 52. 272. 52. ſicyonius. 316. 25. uxorem repudiat. 275. 31
lyſandri genus. 136. 40
lyſandridas. 301. 43
lyſias rhetor laidem amat. 293. 12
lyſimachus. 36. 44. 123. 46. 230. 9. 249. 25. ẽ regno philoſophos exegit. 302. 30. eius liberalitas. 230. 9
lyſus herculis ſocius. 228. 5

M

MAcedones ſumptuoſi. 268. 29
macedonũ mos in conuiuijs. 60. 29
machatas. 276. 26
machon. 121. 35. 329. 30
M. curius aurũ à ſamnitibus oblatũ recuſauit. 207. 17. huius frugalitas. 207. 16

magas cyrenæus. 271.43
magnetes. 36.17.259.25
mago carthaginienſis. 22.31
malum perſicum theophraſti. 42.34
mala. 40.38
maledicentiæ philoſophorũ exempla. 118.18
malorum facultas. 40.39 eorum cum cum pyris collatio. 40.49. inuentor bacchus. 41.34
malis ter mala. 192.22
malua. 29.32
mamertinum uinum. 14.11
mammis carent piſces & uolucres. 176.13
mandrogenes ſcurra. 65.36
mania meretrix. 286.15. eius apopth. eodem
mantinæi. 8.10
manlius aquilius. 107.40
manto mopſi mater. 149.15
mardonius. 69.12
marea foris. 27.17
marea urbs ægypti. eodem
mareoticum uinum. 17.16
margaritæ. 47.18
mariandini heracleotarum ſerui. 132.29
maron. 27.19
marſicum uinum. 13.49
maſiniſſa. 115.45.256.2
maſſiliam nauiga. 258.25
maſſilienſes effœminati. 258.23
maſſilienſe uinum. 14.9
materia. 57.18
matreas ſcurra. 30.15
matris athenienſis. 22.26
matron ſophiſta opſophagus. 170.44
maza hectæa dicta. 81.3
meda philippi macedonis uxor. 276.31
medea. 275.51.276.15.277.23
mel. 23.42. atticum. 17.24. ſyriacum. 246.33
melampodis inuentum. 21.2
melanthius. 171.9.272.4. collum gruis optauit. 3.45
melanthus meſſenius. 49.4
meleager gadarenſis. 79.10
meleagrides in ætolia primũ nati. 325.14
meliboea aiacis mater. 276.19
meleſias thucydidis filius. 247.24
meletus. 273.22
melicerta. 148.23
melilotus. 36.32
meliſſa phrygię ulcus. 284.32
meliſſa ſcortum. 79.27
melius in coruos incidere quàm in adulatores. 127.48
memphis. 10.39
mendæum uinum. 15.17
menedemus philoſophus. 84.49. eius frugalitas. 207.34
menelaus. 117.22.266.49. is ſolus concubina caret homero. 278.2
menodorus. 29.45
menon theſſalus græcorum proditor. 248.44
menſa ſicula. 255.36
menſæ rotundæ. 241.12
mentis dimidium ſeruis ademit iuppiter. 133.11
mercurio ſacer βῶξ piſcis. 144.12.262.14
meretricis cottinæ ſtatuæ ſpartæ. 284.22
meretrices inſignes. 281.13. corinthiæ. 283.49. literatæ athenis. 288.47
meretricum artes. 281.26
meretricum catalogus. 290.17.294.2.295.13.288.35
meretrices publicas inſtituit ſolon. 282.14
merum bibere capitale locris 211.48
meſapiorum mos. 255.34
meſſenij philoſophos expellunt. 271.4
metanira ſcortum. 54.29
methymnæi. 218.47
metiche ſcortum. 281.17
metreas pitamæus de cœnis ſcripſit. 3.11
metretes. 215.40
metrobius. 318.22
metrocles. 170.29
miciſnus. 10.47
midas. 22.53.254.29
miliarium. 50.4
mileſij φίλοινοι. 218.40. horum luxus. 258.36
milon crotoniata polyphagus. 204.24
milto. 285.27
minerua colocaſia. 36.18
miniſcus hiſtrio. 171.43
minthæcus piſtor. 56.52
mithridates ponticus polyphagus. 205.47
myrtium meretrix. 285.39
mnaſeas locrus ſalpa cognominatus. 160.37
mnaſon. 133.3.136.50
mnemoſyne muſarum mater. 248.11
mneſis ſcortum. 285.39
mneſiſtratici philoſophi. 140.41
mochus ſcriptor. 63.30
monomachiæ ſtudia apud gallos. 77.52
monophagi. 4.51
mora. 25.51.26.4
mordiana mala. 40.45
mordium. 40.46
moſchion coeus. 268.42
moſchion paraſitus. 121.49
moſchus ſophiſta. 22.23
mores inueterati facile exui non poſſunt. 131.34
morituro ſponte præmium romæ propoſitum. 78.7
muliebre poculum. 237.15. in mulieres. 276. per totum.
mulieres abſtemię. 211.50. adulatrices. 128.50. caſtratæ in lydia. 254.8
mulieres italiæ quamobrem abſtemiæ. 217.51
mulierum bonarum & malarum catalogus. 276.28. & pulchritudine inſignium. 301.34
mulierum mores & ſtudia. 276.41
mullus dianæ ſacer. 3.22 162.12. uenerem extinguit. 162.26
murænæ. 155.52
muſæ bacchi nutrices. 19.33
muſica quomodo inuenta. 193.25
morbis medetur. 309.15

muſicæ honos apud ueteres 7.32. eius encomion. 309.9
muſica inſtrumenta. 88.19
mutius ſcæuola. 138.8
mycerinus ægyptius. 216.23
myndium uinum. 16.49.17.11
myniſcus opſophagus. 171.43
myrrhine meretrix. 281.22
myrtilus. 63.6
myrtis argiuus. 127.53
myrto uxor ſocratis. 275.38
myſta meretrix. 286.15.293.48

N

NAnnium meretrix. 281.22.285.22.290.35
nanno ſcortum. 276.52
naxia uitis. 26.32
naxium uinum. 35.53
nauclidis ſpartanus. 272.51
nauſiclidis deſertum. 31.31
naucratitarum mos. 75.26
nectar. 21.48. deorum cibus apud quoſdam. 19.45
necydalus. 175.49
neleus libros plurimos habuit. 2.13
nemeſis è ioue grauida. 167.5
neochabis. 207.10
neptuno ſacra ναῦσα. 162.35
neſtor philopotes. 213.45
nicarete meretrix. 295.25
nicander. 63.33
niceſias adulator. 125.21.126.18
niceſipolis philippi maced. uxor. 276.28
nicium ſcortum. 79.28
nico meretrix. 288.17.290.26
nico ſamia. 111.48
nicocles. 262.32. eius mores & mors. 262.39
nicocrates cyprius multos libros habuit. 2.11
nicolaus damaſcenus auguſto familiaris. 323.38
nicophanes pictor. 281.8
nicoſtratus argiuus. 326.37
nicoteles corinthius. 216.28
nili aqua. 33.46
niloticum uinum. 17.25
ninus. 262.12
ninyas rex. 261.14
nix quomodo ſeruãda. 62.42
niuis potus. 62.23
nomentanum uinum. 14.4
noctua interdiu non cernit. 176.3
noctu mactata putredini magis obnoxia. 138.17
nominum quorundam uſu, ſeruis & ſcortis interdictũ athenis. 290.37
nothippus poëta opſophagus. 171.39
nouæ uoluptatis inuentori præmiũ à perſis inſtitutũ.
nux pinea. 28.51 (253.35
nuces. 26.21. & quomodo hijs utendum. 27.26
numenius heracleotes. 3.10
numidæ. 228.12 (7.11
nuptiæ fortuitæ euxeni phocenſis. 285.24
nymphæ nutrices bacchi. 229.36
nympharũ ara athenis. 19.32
nyſa meretrix. 286.16
nyſæus polypotes. 215.9

O

OBij montes. 117.46
oboli pondus. 273.47
obſoniorum aliquot nomenclaturæ. 317.50
ochus rex. 271.49
ochi regis dictũ in ægyptiũ regem. 75.50
ocimũ ſcortũ. 281.12.282.39
oculorum diuerſitas in amantibus. 176.4
odatis. 284.41
odyſſea homerica. 9.52
œnoẽ urbs icari. 35.46
œnopas. 316.35
œnopion chius uinearũ cultum primus docuit. 13.32
œſyme. 16.6
olerum natura. 35.14
oleum. 33.38. olei fons. 21.32
oliuæ. 28.20
olympias philippi maced. uxor. 276.29
olynthiacus fluuius. 167.12
olynthus herculis filius. 167. (13
ombrici. 260.16
omentum. 54.9
omphale. 254.29
onomarchus. 117.20.299.19

Omnis. 49.32.

opes ad quid expetendæ. 2.32
oppianus cilix. 7.12
opora ſcortum. 281.14
opſophagi. 169.42
oraculum rhodijs datum de coruis albis. 180.1
oreſtes. 215.53
oreſtheus. 18.7
ormenus. 31.40
orœtes polycratem ſuſtulit. 257.44
orophernes rex. 217.28
ortyges. 130.11
ortygia inſula. 194.49
oſis adulator. 126.32
oſtracoderma non coẽunt. 175.43
oſtrea. 43.17
otus. 193.52
otides quomodo capiuntur. 193.38
oua. 29.5. chenalopecia. 29 (24
oxylus. 39.18

P

PÆan in lyſandrum ſpartanum. 334.38. craterum macedonem. 334.39. ægemona corinthium. 334.43 ptolemæum regem. 334.43
pæderaſtæ. 297. per totum
pallacæ cur. 283.47
palmæ cerebrum. 35.1
palumbi. 195.35
panaretus. 273.48
pancratius arcas. 7.11
panis. 56.21. atticus. 56.43 furnaceus. 57.14. quadratus. 57.40.58.7
panis genera. 55.17
panũ facultas medica. 58.28.
pantaleon planus. 305.16
pantica cypria. 301.44
paphlagonia. 165.24
paralus. 249.15
paraſitus. 118.23
paraſiti honeſtũ nomẽ apud ueteres. 118.18
paraſitorum genera duo. 119.37. mores eorum pag. 118. per totum.
parrhaſius pictor. 269.5
paridis iudicium. 251.32

parmeniſcus

parmeniſcus metapontiſ nus. 304.15. huius ſympoſium. 79.8
parilia. 180.31
parodi. 335.20
parodicū carmē. 32.24.67.35
parthorum mores. 77.15
paſicyprus rex. 84.31
paſſeres ſalaces. 194.26
paſſum. 217.44
patroclus ptolemęi dux, antigono ficus & piſces miſit. 166.48
pauones. 324.53. in ſamo primum nati. 325.13
pauſanias pictor. 281.7
pauſanias ſpartanus. 8.69. 14.264.45.265.3
pecuniæ uſus. 80.38
pedes cocti. 48.45
peitho ſcortum. 285.45
pelagij piſces. 178.9
peloponneſus apia. 322.40
peloponnenſiū ueſtitus qualis. 291.52
penelope. 277.23
pentameter uerſus hexametro præpoſitus. 298.5
petilini. 206.53
penula. 49.37
peparethium uinum. 15.3
pepon. 34.21
perdicca. 266.46
perdices. 325.47. horū multitudo in anaphe inſula. 198.49
pericles. 4.33.263.37. aſpaſiam amat. 291.41. proclivis in uenerem. 291.44
periclis filij. 249.15
perſæ natales celebrāt. 72.18. inter pocula cōſultant. 72.25. immortales. 253.23. pæderaſtæ. 298.26. uoluptuarij. 253.13
perſarū rex qualiuſus uino. 14.41. themiſtocli ciuitates aliquot dono dedit. 15.26
perſarū reges ſola choaſpis aqua uſi. 22.45
perſarum honor maximus quis. 24.31. luxus. 72.28. militum ſtipendia. 73.22. mores. 214.32. uinolentia. 244.38. coniugia. 275.45
perſarum aurea aqua. 253.45
perſeus rex maced. 220.11
perſei philoſophi dialogi. 82.6
perſiæ regum cœnæ. 72.49
perſica. 41.45
perſicum malum theophraſti. 42.14
perſicus cœnæ apparatus. 69.12
phace ulyſſis ſoror. 80.13
phæacum ſaltatio. 8.12
phædra. 276.21.277.24
phænias ereſius quo tempore. 26.10
phæſtij dicaces. 131.35
phaëtus. 318.22
phalæcus. 117.20.
phalæcij epigr. 217.38
phalantus. 180.6
phalaris tyranni crudelitas. 197.4
phalaridi ſtruuntur inſidiæ. 298.3
phalernū uinū. 13.35.17.6
phannium ſcortum. 281.14
phanoſthenes andrius 249.19
phariacum uenenū. 41.12
pharmacite uinum. 15.42
pharanx ſpartanus. 265.9
pharſalia ὀρχηστρίς. 299.36
phaſelidis conditor. 149.9
phaſeli. 28.17
phaſelitæ ſalſamentis ſacra faciunt. 149.8
phaſiani. 324.46
phaſimelus. 266.35
phayllus. 117.20.169.6.299.29
phereboea theſei uxor. 276.21
philippus. 60.36
phigalenſes φιλοινοι. 218.30
horum mos. 75.7
phigalia. 75.7
phila. 328.19. demetrij mater. 128.20. demetrij filia. 285.52. philippi macedon. uxor. 246.26
philænis leucadia. 311.41. eius libelli. 167.37
phileas taurominitanus. 105.25
philetas cous. 273.44. eiuſdem mors. 195.35
philetnerus pergami rex. 285.46
philinna philippi macedon. uxor. 276.28.286.13
philinus ſolo lacte uixit. 22.23
philippides. 116.13.120.13. 273.53
philippus perſei pater. 36.36
philippus macedo. 78.40.126. 26. φιλόμηλος. 139.25.262.41 γελωτοποιοῖς talentū mittit. 104.33. huius adulatores. 125.12. amici. 130.46. amores. 286.13. felicitas. 39.1. liberi. 276.27. mores. 130. 39.184.20.214.41. nuptiæ cū cleopatra. 276.32. phiala aurea. 116.36. uxores. 276.22
philiſcus. 99.43.271.3
philiſtides ſyracuſanus. 266.27
philocrates opſophagꝰ. 171.18
philoſophia cyrenaica. 269.20
philoſophi roma pulſi. 271.3. unde & à quibus exacti. 302.34 in philoſophos iocus. 30.5.82.7
philoſophorū mores. 269.44 300.43. maledicentiæ eorū exempla. 111.18
philoxenus leucadius de cœnis ſcripſit. 3.12. collū gruis optauit. 3.40. & tricubitalem. 170.23. gulæ deditus. 3.28. paraſitus. 121.45 piſcem auri admouet. 3.48. 4.2. in latomias coniectus. 4.8. eius apophth. 123.29. mores. 3.28. teſtamentum & mors. 170.16
philoxeni duo. 3.39
phocenſe bellum. 277.47
phocion. 207.15
phocionis filius aſotus. 185.16
phœnicides opſophagus. 170.51. eius apophth. 172.19
phœnices lauti. 268.30
phormianum uinum. 13.43
phormion. 207.16.266.35
phoruſtus opſophagꝰ. 171.26
phryne ſcortum. 277.1.281.22. 288.29. nudam ſe toti græciæ ſpectandam præbet. 292.28. thebarū muros uoluit reſ

luit reſtaurare. 292.44
phrynes meretricis patria. 292.19. pulchritudo. 292.26. ſtatua delphis. 292.28
phrynem capitis accerſitã defendit Hyperides. 292.20
phrynichus. 266.32
phycuſæ inſulæ. 15.44
phyſomachus. 305.17
picentinum uinum. 33.51
pilades. 10.45
pilę ludus & inuentores. 7.46
pindari locus. 33.21.14.28.21.3
piper. 33.29
pira aqua merſa cõuiuijs inferebantur 322.41
piſander polyphagus. 205.44
piſcatorum mores. 313. per totum.
piſces frixi in ſartagine. 54.40
piſces cicures. 165.31. foſſiles in ponto. 165.20. in gallia. 165.39. magni. 178.8 nilotici. 155.48. pelagij. 177.7. teſtibus carent. 176.13. uocales. 165.26. 166.9
piſciũ coitus. 176.20. facultates. 177.7. ſaxatiliũ facultas. 177.7. ſpecies uariæ. 200.13
piſcium pluuia. 166.18
piſcium quorumlibet quæ partes meliores. 148.12
piſcium qui, quibus dijs dicati. 162.12
piſcibus abſtinent ſyri. 79.31
piſcibus pluit 166.18
de piſcib. mira. 165. per totũ
de piſcibus ꝗ ſcripſerint. 9.11
piſiſtratus. 263.23.301.47. multos libros poſſedit. 2.10
piſtores ubi optimi. 56.45
pithyllus guloſus. 3.46
placenta attica 51.35
placentæ. 319. per totum. philoxeniæ. 3.24. pariæ optimæ. 317.31
placentarum confectiones. 321.12
plango meretrix. 276.49.281.22.294.12
plani. 305.9
platania mala. 40.44
plato quando natus 109.48. maledicus. 248.53. philoſycus. 139.23
platonis dialogi romæ à coſcis recitati. 189.33
platonis amores. 291.39. æmulatio cũ xenophonte. 248.32 diſcipuli. 250.42. errores. 109.46.110.2. mẽdacia. 109.1
platonis locus. 19.36.213.11. 217.30.260.31.332.40
platonis ſympoſium. 90. 27.91.36.96.24
plutarchi locus de amygdalis amaris. 26.33.
pluuia piſcium. 166.18. ranarum. 166.20
pociliatoris munere apud ueteres fungebatur nobiliſſimus quiſꝗ. 209.47
pocula ærea. 116.42. è boum cornibus. 234.35. pocula lacedæmoniorum. 238.19
poculorum multitudo. 229.43
poculum muliebre 237.15
podagra. 26.18
polycrates ſamius. 2.10.267. (26
poẽſis ſpecies. 312.33
poẽmata aſigma. 224.53
pœna non ſoluentis griphũ. 221.32.226.39
poẽtæ parœdi. 335.20
poẽtarum amicæ. 297.22
polemon. 22.32.307.24. eius epigr. 215.28.218.40
polſion uinum. 36.10
pollis argiuus. 36.8
polyarchus. 269.49
polybij iouis de muſca. 309. (11
polycletus. 104.14
polydeuctus achæus. 316.36
polyeuctus aſotus. 84.6
polyidus ſacra faciens. 227.7
polyphagiæ & polypoſię certamen. 205.48
polypi ſpecies. 359.9
polyſperchon macedo. 78.33
pompeianus philadelphus. 49.45
porcellus ſemiaſſus. 187.15 partim aſſus, partim elixus. 187.24
porcus aſſus animalibus fartus. 65.2
poſidippi epigr. 159.4.204.22. 205.16.295.27
poſidonius corinthius. 7.12. ſtoicus. 272.23. ſcipioni familiaris. 326.34
pothene meretrix. 285.39
præconum munus apud ueteres. 327.38
prægustatores. 186.25
præneſtinum uinum. 33.48
præſtigiatrices mulieres. 63.11
pramnium uinũ. 15.42.16.20
prandium atticum. 68.50
praxiteles ſtatuarius unde ſumpſerit exemplar ueneris cnidiæ. 292.30
pretelli iocus de bœotijs. 268.44
priapus à lampſacenis colitur. 35.33
priami uxores. 275.48
proclides tarentinus adulator. 326.26
procorum penelopes ludus. (8.50
promachus. 215.47.
pronomius thebanus. 313.18
proteas macedo uinolentus. 64.47.65.18.214.12
protagoras ſophiſta. 176.40
protagorides. 82.5
protropon uinum. 35.35
prouerbia ariſtotelis. 30.36
pruna. 25.4
pruſias rex. 244.42
pſammetichus. 316.45. eius conſilium de inueniendis nili fontibus. 172.16
pſythium uinum. 14.52
pulchritudinis certamẽ. 280.26.302.4. laudes. 280.26
ptolemæus philadelphus libros multos habuit. 2.13.22.49.51.40. thaidem uxorẽ ducit. 285.30
ptolemæus εὐεργέτης. 272.22. κακεργέτης. 92.48
ptolemæi lagi liberi. 285.31
ptolemæi philadelphi amores. 285.32. pompa. 38.31.
ptolemæi philopatoris apophthegmata. 265.21. nauia. 102.40 pudoris
ptolemæo amatæ. 285.40
pudoris.

pudoris ſedes. 279.37
puellæ & mulieres hoſpites lauant apud Hom. 5.50
purpura longioris uitæ. 175.44.
puteus argenteus. 227.40
pygmæi eum gruibus pugnantes perdicibus in uehiculis utuntur. 193.31. quã ob cauſam gruibus infenſi. 195.30
pyrrhonis frugalitas. 207.30
pythagoras. 313.31. animatis non abſtinuit. 207.11. hecatomben immolauit. 207.12 eius frugalitas. 207.10. ſymbola. 223.24
pythagorica diæta. 81.28
pythagorici quare abſtineãt à piſcibus. 154.9
pythagoricorum cibus. 23.45
pytharchus cyzicenus, Cyri amicus. 15.30
pytheæ arcadis epitaphium. 229.44
pythionice meretrix. 169.19. 281.22. eius ſepulchrũ. 294.24
pythonicus athenienſis. 111.41
python byzantius. 273.7

Q

Quadratus panis. 57.40. 58.7.
quę quibus in locis optima. 2.46. pręcipua. 16. per totum. 30.49. 325.15
Q. Hippius. 107.14
qui primi inter gręcos ſeruis uſi. 133.23
qui ad cœnam uocandi contra heſiodum. 93.51
quomodo bibendum. 207.23

R

Ranis pluit. 166.20
rapa pro aphya nicomedi regi appoſita. 4.24
raporum genera. 183.51. horum uſus. 67.7
raphanus & crambe idem. 17.47
rapſodi. 307.17
recumbendi mos. 9.23
reginæ ægypti. 17.28
rheginum uinum. 33.42
regis cerebrum. 253.37. 261.37
regum quorundam paraſiti 122.52. diuerſorum meretrices. 285.26
rhetores ab harpalo corrupti 170.28
rhiani epigram. 246.7
rhiphæi montes. 117.46
rhodienſium lex. 280.13
rhodij ſcyphi. 246.24
rhodium uinum. 16.50
rhodophon. 219.39
roma compendiũ orbis. 10.33
roma exacti ſophiſtæ. 302.36
romani. 211.51. quę à quibus illi didicerint. 137.45.
romanorum mos. 78.7. 210.1. frugalitas. 137.24
romanis mulierib. uini uſus interdictus. 217.44
ruta contra uenena. 43.10
rutilius hiſtoriam rom. græcè ſcripſit. 85.14
rutilius rufus. 138.9

S

Sabinum uinum. 14.2
ſacra uia athenis. 294.28
ſacrificia quare inſtituta. 181.20
ſacrificia in alcibiadis honorem. 284.35
ſacrificiorũ apparatus apud homerum. 5.29
ſacrificiorum mos apud ueteres. 181.20
ſagaris. 262.5
ſal ammoniacum. 33.45
ſalpa mnaſeæ cognomentũ. 160.37
ſalſamentũ putre. 59.5. 60.26
ſaltatio in ſympoſijs. 7.31. italica. 10.45. ſatyrica. 10.46
ſaltationis ſpecies apud homer. 7.45. ſaltationis tragicæ autor. 10.44. ſaltationis ſcenicæ. 312.34. & lyricæ ſpecies. 312.35
ſaltationes in conuiuijs atticis conſuetæ. 67.21
ſaltationũ exempla ex xenophonte. 8.18. ſpecies. 311.53
ſalſamenta lauanda. 61.20
ſalſamentis ſacra faciũt phaſelitæ. 149.8
ſambuca. 314.21
ſamij territi. 325.48
ſamiorum mores. 259.36. nomiſma. 325.17. ſerui. 134.23
ſamnitum mores. 255.34
ſannyrion. 273.22
ſandrocyptus indorum rex. 9.43
ſapria. 15.21
ſarambus. 57.1
ſardanapalus. 261.16 eius epitaphium. 167.51
ſarpedõ demetrij dux. 166.27
ſaturnalia. 317.6
ſatyra ſcortum. 285.22
ſatyrus adulator. 125.48
ſcaphiſias. 266.32
ſciathium uinum. 16.1
ſcione ſcortum. 285.22
ſcipio africanus. 137.24
ſcorta inſignia. 276.48. cur. 283.43
ſcorto nocentius ac pernicioſius nullum animal. 277.8
ſcottas polypotes. 216.29
ſcymnos tarentinus. 266.27
ſcytale laconica. 222.48
ſcytharum mores. 258.52
ſecundæ menſæ. 318.13
ſedent conuiuia agitantes apud homerum. 6.28. 9.22
ſeditio ſeruilis in attica. 137.13
ſeleucus tarſenſis. 7.13
ſenum iuramentum. 184.24
ſententiæ improbæ apud autores bonos. 61.41
ſepia promontorium. 15.43
ſeruitus ſpontanea. 132.27
ſeruum iniuria afficere impunè non erat. 134.20
ſerui quales eſſe debeãt. 133.16
ſerui abſtemij. 211.51. ſerui æginitarum. 137.5. arcadum. 136.34 athenienſium 137.2. chiorum. 133.22. corinthiorum. 136.52. heracleotarum. 132.29 niciæ 137.3 romanorum. 137.12
ſerui ſacrificijs arcebantur. 317.15
ſeruorum emptitiorũ nullus uſus apud locros & phocẽſes. 133.1
ſeruis dimidiũ mẽtis ademit iuppiter. 133.11
ſeſili. 31.53
ſetania mala. 40.44

ſetinum uinum. 13.45
ſexitania hiſpaniæ ciuitas. 61.9
ſeuthes cocus. 185.16
ſeuthæ thracis cœna. 76.16
ſidus.untis. 41.21
ſicinnus. 10.48
ſiculæ menſæ. 13.17.255.36
ſiculorum mores. 260.28
ſigninum uinum. 14.3
ſillax rheginus. 106.9
ſilenus à mida captus. 22.53
ſileni, uini auidi. 22.53
ſimachus. 126.47
ſimiæ ebrietatem ſentiunt, & uino capiuntur. 212.10
ſimonidis epigr. 63.15.284.1. mores. 325.52
ſimulacrũ iouis cteſij. 233.22
ſiniſtræ literæ. 282.49
ſinope meretrix. 276.50.281.24
ſittius romanus. 268.51
ſiris. 258.32
ſiritæ. 258.30
ſirites fiſtulæ inuentor. 306.19
ſitalca. 8.22
ſium. 30.52
ſmigolas. 169.16
ſmindyrides ſybarita. 137.30. 267.47.
ſocrates. 280.44.319.23
ſocratis apophth. 80.25.93.43. coniuges. 276.38. iuramentũ. 184.25. militia. 109.1. mores. 302.42. ſaltatio. 10.53. ſomnium. 250.7
ſolis poculum. 231.43
ſolon cypri rex. 285.32
ſolon primus meretrices publicè proſtantes inſtituit. 250.24.282.14
ſolonis inſtitutum. 68.52
ſomniũ amoris cauſa. 284.37
ſomni præſes mercurius. 8.34
ſopater paphius. 35.45
ſophiſtæ roma pulſi. 302.36
ſophocles. 10.49.271.11. uoluptuarius. 141.4. de uoluptate. 251.29. pæderaſtes. 298.45. ex calliæ tragœdia quædã mutuatus eſt. 138.53. archippam meretricem inſtituit. 293.7
ſophoclis epigramma. 299.22.293.3
ſophon acarnan. 200.26
ſophron epheſius à meretrice ſeruatus. 293.40
ſoradius indorum deus. 14.13
ſoſibius lyricus. 243.19
ſotades poëta maledicus. 307.31
ſotades duo. 146.51
ſpartacus. 137.19
ſpartani amori ſacra faciũt, 278.31. archidamũ multant. 280.29. aſotis interdixerũt commercio iuuenum. 85.11. hoſpitibus uirgines nudas oſtendunt. 280.46. neq; rhetoricen neq; philoſophiam admittunt. 302.41. muſicæ ſtudioſi. 313.47. frugales. 326.17
ſpartanorũ mos. 254.52.
ſphærus. 176.48
ſpeuſippus. 140.42.270.41
ſpodrias cynicus. 82.5
ſpoletinum uinum. 14.5
ſpongiæ coëuntibus ſubſternuntur. 9.40
ſquamati piſces. 178.10
ſtatuarum amatores. 299.49
ſteſander ſamius. 316.31
ſtilpon quomodo audiuerit à meretrice. 288.50.
ſtragula. 24.18
ſtoicorum ſententia. 180.3
ſtrambelus rex. 22.2
ſtraton atticus. 65.36
ſidonius. 262.23
ſtratonice meretrix. 285.35
ſtratonici citharœdi facetè dicta. 173.17
ſtructor. 86.12
ſtruthia. 40.46
ſuccorum facultas in genere. 61.20
ſumptus iñ conuiuijs. 70.47
ſuniçthon ſcriptor. 63.30
ſurrentinum uinum. 13.40
ſus ſylueſtris. 199.11
ſus ueneri ſacrificabaſ. 48.40
ſus ioui infanti ubera admouit. 187.4
ſues ſacri in creta. 187.3
ſues ebrietatẽ ſentiunt. 212.8
ſybaris urbis ſitus. 256.36
ſybaritæ dictum in lacedæmonios. 69.23
ſybaritorũ mos. 17.43. luxus 255.38
ſylla mimis deditus. 131.25. φι λόγελως. 304.41. eius comœdiæ ſatyricæ. 131.27
ſycamina. 25.50.
ſycaminus. 26.3
ſymbola pythagoræ 223.24
ſyme inſula. 148.25
ſympoſium homericũ. 93.45
ſympoſia qualia eſſe debeãt. 228.21.
ſympoſia ueterũ. 93.15.96.38
ſympoſiorum homeri, platonis, xenophontis, epicuri collatio. 90.40.94.8
ſyracuſani ſcyphi. 246.26
ſyracuſanorũ lex. 257.13. mos in compotationibus. 51.38
ſyri piſcibus abſtinent. 79.38
σῦς ratio nominis. 199.16

T

IN taberna prandere aut cænare probro datum. 280.53
tachus ægyptiorũ rex, ob dicacitatem regno excidit. 305.30
tænioticum uiñum. 17.22
talorum ludus. 8.46
thais ſcortum. 281.14. cauſa fuit iñcenſæ perſarum regiæ. 285.28
thalamegus philopatoris. 103.9
thalaſſa ſcortum. 281.13
tantalus. 141.26. eius pœna. 12.52.
tapyri φίλοινοι. 218.28
tarentini. 84.14
tarentinorum luxus. 257.53
tarentinum uinum. 13.10
tarẽtinos uiuere ſolos. 184.17
targelia nupta 14. uiris. 301.35
tarireas opſophagus. 170.52
thaſium uinum. 14.44.15.20
taurus fluuius. 62.5
telemachi olla. 202.8
telenicus byzantius. 316.37
teleſphorus qua pœna ob intempe-

tempeſtiuã dicacitatem af-
fectus à lyſimacho. 305.28
teleſphori dicacitas. 305.25
tellias agrigentinus liberalis
& hoſpitalis. 2.35
tempe theſſalica. 317.21
téplũ ueneris publicę 282.11
templa à meretricibus conſti
tuta. 283.39
tenthion illyriorũ rex. 217. 24
terpander. 315.18
terpſion. 168.22
tetraones. 324.46
theagenes thaſius athleta po
lyphagus. 104.21
theana ſcortum. 277.2
theano thebana. 277.45
thearion piſtor. 56.51
thebæ ægypti. 71.28
thebani muſicæ ſtudioſi. 92.
46
thebani multa aliter uocant
atq; alij græci.308.12. horũ
luxus.74.51
technon tibicen. 171.36
themiſon cyprius. 145.29.216
34
themiſtocles.15.26.263.43.cur
ru à ſcortis uehitur. 285.
20. eius mater. 285.23
themiſtoclis mors. 613.8
themiſtocli ciuitates aliquot
donauit rex perſarũ. 15.26
theocritus chius.116.24.267.13
lariſſæus. 22.18.
theodectes phaſelites. 222.52
theodorus ψοφοκλέπτης.10. 6
ἄθεος. 302.44
theodote. 284.32
theognis. 154.51
theolyte ſcortum. 282.39
theomander cyrenæus. 281.4
theophraſti ſchemata. 11.3.
locus de crambe. 17.53.ma-
lum perſicum. 42.14
theopompus chius. 43.5
thericles corinthius. 232.20
thermæ herculi ſacræ. 252.39
theſei uxores. 276.15
theſſali colaceã euertũt.128.5
theſſali luxui dediti.329.1.po
lyphagi. 206.53
theſſalus. 266.34
theſſalorum ſtudia. 260.18
teſſalonice philippi maced.fi
lia. 276.28
theſtij filiæ. 276.12
thraces. 218.45
thracum cœnæ.76. 14.luſus.
78.42
thracium uinum. 16.7
thraſon. 126.29
thraſydæus theſſalus. 125.12
thraſylaus. 275.9
thucydidis filius. 249.24
thymelici agones. 335.44
thymœtes. 49.3
thyramis fluuius. 36.35
thys paphlagonum rex.72.47
polyphagus. 205.41
tiara locus. 31.24
tibiarum uſus apud homerũ
18.31.
tibijs canendi ſtudium apud
ueteres. 92.46
tiburtinum uinum. 13.46
tilphoſſa bœotiæ fons. 21.3
timachidas rhodius ſcripſit
de cœnis. 3.10
timæus. 104.12.250.53
timagoras. 24.29
timocreon rhodius polypha
gus.205.49. eius epitaphi-
um. 205.51
timolaus thebanus. 205.20
timon philoſophus. 216.18
timoſa oxyartæ pellex. 301.
39
timotheus. 226.32.280.5.315.45
timothei mater. 285.43. eius
apophth. 285.45
timothei cononis dictum de
cœna platonis. 207.25
tireſiæ mors. 21.4
tiſaræ. 16.6
tiſſaphernes. 248.45
tithonus. 272.2
tithymallus. 120.11.121.8
titormus polyphagus.204.27
tium. 165.20
torone. 36.26
tragaſa. 36.43
tragaſæ. 21.35
tragaſæus ſal. 36 43
tragemata. 318.10
tragœdiæ inuentio. 20.17
utilitas. 112.50
trebellicum uinum. 14.8
trimma. 16.24
tripholinum uinum. 13.44
tripos apoll. & bacchi. 19.21
tripus pro menſa. 24.44
tripodum genera duo. 19.22
triremis domus. 18.53
triũphantes in templo hercu
lis epulum exhibent. 112.19
triumphantium cibi romæ.
77.31
trœzenium uinum. 16.28
tromilicus caſeus. 326.43
trophonij antrum. 104.16
tryphon apamæenſis cum
exercitu fluctibus obru-
tus.166.26
tuber. 31.16
tuberum natura. 31.32
turdi.32.37.horum tria gene-
ra. 32.41
tyrinthij dicaces. 131.28.φίλοι
νοι. 218.37
tyrrhenorum mos.77.33.lux-
us. 255.10
tyrtæi poēmata. 312.44

V

VArro menippus di-
ctus. 80.12
uaticinia ex piſcibus.
166.34
uaſorum aliquot nomencla-
turæ. 317.47
uenaphranum uinum. 14.7
uentris incommoda. 208.39
uenenum phariacum. 41.12
uenus cnidia praxitelis ἀπό-
γραφον φρύνης. 292.30
uenus ἀναδυομένη apellis,
ἀπόγραφον φρύνης. 292.29
uenus erycina. 196.10
ueneris publicæ templũ. 282
11.honores. 284.19
ueneri dicatæ ἀφύα καὶ φαλα
ρίς. 16.2.15
uenerẽ ſtimulantia.9.42.32.20
uenerem extinguit mullus.
162.26
ueſtitus peloponnenſiũ. 291
52
ueteres ipſi ſibi miniſtrabãt.
9.30

f uinum

uinum album & nigrum. 13.
23.33.ἄπυρον. 16.13.chalybo-
nium. 14.41. chium. 14.44.
cirrhũ.13.33.dulce.23.13. fun
danum.14.1. gauranum.13.
48.halicarnaſſeum.16.49.17
11.herbulũ. 14.8.ὑπόχυτον.
16.21 icarium.15.36. inſula-
num.18.51.labicanũ. 13.47
leſbium.14.45.16.53.17.14.
maroneum.13.27.mamerti
num.14.11.mareoticum.17.
16.marſicum.13.49.maſſili-
enſe.14.9.mendæum.15.17.
myndium.16.49.17.11.naxi-
um.15.53. niloticum.17.25.
nomentanum.14.4.pepare
thium.15.3. phalernum.13.
35.17.6.phormianum.13.43.
picentinum.13.51. præneſti
num.13.48. pramniũ.5.36.
15.42.18.20.protropon.15.35.
pſythium.14.52.rheginũ.13
42.rhodium.18.50. ſabinũ.
14.2.ſciathiũ.16.1. ſetinum.
13.45.ſigninum.14.3. ſpoleti
num.14.5.ſurrentinũ.13.40.
tænioticũ.17.22. tarentinũ.
13.10. thaſium.14.44.15.20.
thraciũ.18.7.trebellicũ.14.8.
tripholinũ.13.44.trœzeniũ.
16.28. tiburtinum.13.46.ue
naphranũ.14.7.uluanum.
13.50. zacynthium. 17.9
uinum coquẽdo imbecillius
fit. 212.6
uinum ingenij ſpeculũ.211.16
uinum lac ueneris. 219.37
uinum uetus. 13.2.3
uini commoda & incommo
da. 6.3
uini diſtinctio.16.40.encomi
um.18.14.natura. 18.15
uini cum homine collatio.18.
45
uini frigefacti uſus apud ue-
teres. 62.45
uini genera prodigioſa. 16.33
uini inſpectores. 210.4
uini mixtura. 5.44.19.29.210.
30.quãdo ceperit. 23.1.90.30
uino deditæ gentes. 218.26
de uino oraculum 18.10
uinolẽti in rebus uenereis mi
nus ualent. 214.37
uiperæ coitus. 175.45
uiris quatuordecim nupta
targelia. 301.35
uiſcum quomodo naſcatur.
196.4
uitis naxia. 26.32.18.7
uitulos mittũt ſaginatos age
ſilao ægyptij. 189.32
uiuere quid ſit. 228.44
ulyſſes polyphagus. 204.13
ulyſſis & achillis contentio.
9.19
unguenta apud hom.9.6. pe
dibus infundebãtur. 274.13
unguentorum odoratorum
uſus. 202.52
uocalium ο καὶ υ uſus apud
ueteres. 230.27
pro uoluptate oratio. 269.53
uoluptatum incõmoda. 251.
42.271.46
uoluptatum nouarũ inuen-
toribus præmiũ ſtatutum
à perſis. 72.46.270.9
uoluptuarij. 253.11
uranopolis. 50.13
urbium quarundam epithe-
ta. 10.34
urtica marina. 45.30
uſura ſeſquicenteſima. 303.11
uuæ apud mendęos elaterio
aſpergebãtur.15.25. in uino
reponuntur. 324.30
uulua eiectitia. 186.37
uxorem deuorat cambles ly-
dus. 205.40
uxores cõmunes tyrrhenis.
255.12
uxores cur habeamus. 283.48

X

Xanthippus. 249.15
xanthippe.275.35.319.23
xenarchus rhodius po
lypotes. 215.40
xenocrates philoſophus po-
lypotes. 215.49
xenocrates chalcedonius.
262.7
xenophon corinthius. 284.6
xenophontis ſympoſiũ. 90.
28. error. 109.31. libertas a-
pud dionyſiũ ſiculum.212.
18.locus de potu. 248.22
xenopithia ſpartana. 301.48

Z

Zacynthij. 260.48
zaleucus. 250.24
zaleuci lex. 211.49
zariadres. 284.18
zela rex bithyniæ. 29.27
zeno pæderaſtes. 279.24
zenon cittieus. 28.14.172.9
zenon epicureus. 302.45
zenonis ſtoici ſententia de
auro & argento. 117.34
zenonis iuramentum.184.24
zenonium eſt lentem coque-
re. 180.4

FINIS

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

BIBLIOT. ROMA VITTORIO EMANUELE

IOANNES VALDERVS STVDIOSIS S.

Etſi maxima pars eorum quæ ſequuntur eiuſmodi ſunt, ut uariam potius lectionē cuiuſq; iudicio relictam, quàm aliquam meam negligentiam oſtendere debeant: quādo tamen ſemel omnia me ſtudiorum cauſa facturum conſtitui, nolui quicquam, quod mei officij eſſe uel minimè duxi, præterire. Itaque ſi fortè leuiora aliqua, neque magnopere animaduerſione digna, notata hic deſcriptaq; fuerint, in eam partem accipi uelim, ut intelligas quàm mihi curæ fuerit, quo hic ſcriptor, quàm fieri poteſt, maximè caſtigatus & expeditus ad manus ſtudioſorum perueniret: ſimul & quàm negotij ſit Augiæ ſtabulum purgare. De obtrectatoribus nihil laboro: literarum ſtudia quantum poſſum cupio iuuare, nulla præmia magis expectans, quam ſi hunc meum animum bonis perſpectum probatumq; iri cognouero. Valete.

Pagina 1. linea 18. λεπτάχοι. 23. καὶ πάσαν. 26. ἰάμβων. 29. ἀναγκαστικόντες. 39. μέτρα κοίτω. 46. παρὰ Ἀλκάδες. 50. ὅσω. 52. πάσια. Pagina 2. lin. 5. ἦσαν ἰεροφαντῶν. 11. Εἰληλάθυν. 21. μυάλευθαι ἰόντος. 33. πᾶν. 35. Γέλας. 39. ἀνεκτά. 40. ἀνθρωπομορφῶν. ὁρᾶ. ἀπ' ἐμοῦ. 48. Μαντινικῶν. 51. ταῦτα. Pag. 3. lin. 2. ἀρχὴ, ἰσορίας πάσης. 3. Φασὶ. 10. ἱερουλύντων. 11. παρόδες. 14. ὀφθαλμία. 15. θυόντων. ἐπὶ θυόντων 19. λεγόντων. 19. Ὀλυμ. 20. λαταπηνόσι. 21. λόφη. 31. γυμνάζων. 35. ἀρχαιόφυλα. 39. κυκλῷ. Εὐξείδος. 53. φασίας. Pagin. 4. linea 8. & 9. λυθεῖσα. 10. πλουσιώτατος. ἐφρατίς. 29. τοῦτ' ἐστι. 30. Ἀνδς. 31. ἄλλως ἴσλου. 34. ἐπακολουθοῦντος. 35. ποιμάν. 36. Μενεσίου. 38. γαμήλιος ὄψ. ἀσπιγγιος. 42. λογίζομαι Μεγάλους. 44. ἔσω. 46. φησίν. Ἀσύμβολον. 51. παλαιοῖς. 52. ἡμῖν. Ἀμαφίας μονόφαγος. διχαρίζεται περὶ. Pagina 5. linea 12. παρὰ τῷ. 17. παρὰ πολλοῖς. 18. παρὰ τῷ. 30 ἀποκλαύσαντας. 38. λαθόμενος. 39. χίλιων τόν. Pag. 6. lin. 14. ὅδευσε. 15. ἐγενοσο ἄν, τὸν ἄμ' ἐπὶ λαμψών. 15. ἐσυμφόρως. 24. ἀσκλήους. 27. νόθος. 29. Μύρτις. 30. παρακαλοῦσιν. 31. ἀπόνοια. 36. ἐπὶ δὲ. 43. ἀπαυδᾶ. 44. ἀποδῶναι. Pag. 7. lin. 1. λωτίνων. 6. θριαμβῶν. 7. ἄγκυρα. 9. ἰχθύσι. 14. Βυζαντίου. 22. Ποντοπόνου. 25 φασὶ γέρας. 29. ἀναξ. 27. ζῆθι καὶ πίνων. 30. ἀπασπορταμῶν. 37. ἀείδων. 49. ποιήτριαι. 52. ἐπεχεῖτο. Pag 8. lin. 3. ἐπεχεῖτο. 15. κοῦροι. 16. νεαίρονο. 47. Ἀππίων. 48. ἰδιωτικά. Pag. 9. lin. 2. φάνων. 7. ἀξιμὰ. 11. Ἐλλήνων. 14. κατάγεται. 25. ὕπνο. 28. τοῦ ζόφημα. 35. Μυκηκτῆρες. 38. ἰδὲ. 39. μέρος. 48. ἄγει. Pag. 10. linea 3. θεῶσι. 5. ξύλινα. 11. Πολέμων 23 ὀρχηστής. 20. σκηνῶν. 28. ἐπιζευγνύμεν© οἶνον. 34. Ἀντιοχίων 52. Θάμυριν. Pag. 11. lin. 9. σπένδεια. 26. Τίμαιος ὁ Ταυρομ. Pag. 12. lin. 4. οὗτος. 5. ἀπιχοράν. 6. Κρατῖνος. 18. Εὐριπίδης λέγων. 28. ἀπόλοιντο. 31. σἰταρίζει. 37. ἀπεσκεύαμεν. 44. ἐπὰν ἴδωσιν. Pag. 13. lin. 6. ᾆδων. 16. ἀπεκτείνας. Pag. 14. lin. 21. παρήχει. 31. σπονδῆς ἐστι. 32. dele ὅτ. 35. ὅτε. 39. μεγαλικά. 43. ἴσθι 49. ἐγγράφων. πράγματος. Pag. 15. lin. 5. ὄνομα. 9. λαοῦ πολλῷ. 12. ἄτερον abundat. 13. Βουκοσμῶ. 20. ἀλλ. 25. τῷ ἀρχαίῳ. 50. ἐστι. 52. νόθοι καὶ ἄλλ, 53. Ἀρχίλοχος. Pag. 19. lin. 2. ἀδιαπόρως. 6. χάριν. 8. Πόλις. 11. Ἀνδρόνα. 37. ἄγουσι. 39. δι' ὧ. 51. κορυβάς. Pag. 17. lin. 3. μαθηματικός. 4 ὁ δὲ αὐτόματος τῇ χρήσει. κοινῆς δ' ὁ χῖος, 6. ἀπορῶν. 7. ἀντάλλαξεν. 13. θαυμάσιος. 14. ἱκανωτέραν ἀπ' αὐτοῦ 20. 33. λεγοῦς. 34. πυρίαινον. πνιγηρὸς. 42. προσλαμβάνουσι. 49. λεπτόν, 54. ἀδελφῶν. Pag. 18. lin 7. νεφελῶν, φασὶ καὶ. 13. πόρου. 15. ἀποσκεδάσαι. 16. φρονῶν. 20. ἔδεισαν. 28. φρονοῦσι. 32. ἰουλίδα. 40. παρακινδυνεύοντα. 43. ὧν ἐς ἄνθρας. 44. ἐπινάξ. 46. ἐπαφοῦς. 48. Ες. 49. Πίνων μὲν δὲ. 50. ἔστι. 51. Πιτόμεν©. Pag. 19. lin. 4. συναθροιζομένων. 8. ὡς τῶν. 17. ἀρχαίων. 40. Ἀλκμάν. 47. Ερμῆς. 53. μέγας ἵππος. Pag. 20. lin. 9. ἠγοράσθη. 22. βεβαίως. 27. ὄντας νῦν Βασίλειους. 38. θαυμάζω. Pag. 21. lin. 9. φυτῶν λαχανοῦ. 9. ἴδιον. 13 δὲ αὐτό. 17. πάχος. 20. ἀσυχῆ. 23 ἀμύγδαλα βιωτία. 51. γένος. Pag 22. lin. 1. μικρόν. 8. ἄσωμ. 11. τὸ φρονεῖν. 15. Ἀντιφάνης. 14. κάρυα. 20. ἀδελφός. 30. ἀλμυρός. 32. ἀναδυμιαίνει. 39. αὐτά. 45. παρὰ Σοφ. Pag. 23. lin. 3. ἀπεντεῦθεν. 5. ἰδρῶτας. 14. λεπτόν. 23. θερμαινόμενον. 28. ἔνιοι ἐστὶν. 35. Εὐφορ. 39. ἀβλαβεστέραν. αὐτόν. Pag. 24. lin. 2. παύουσι. μονοσιτῶν. 15. Ἀμφίς. οὐχ. 19. ἄρτον. 20 κατάπασ. 32. ἀπερρυηκότων. 33. ψυχαγωγοῦντες. 39. ἀγρογείτονα. Pag. 25. lin. 11. ὁ σιτῶν. 20. Ἀραρώς. 37. πλέον. κεφαλαλγής. 42. Βυζάντιος. Pag. 26. lin. 1. φησὶν καί. 4. ἀνήρ. 17. ἐκτιθέασι. 24. Εὔβουλος. Pag. 27. lin. 2. ἐμπιπλάμενοι τοῖς. 11. φυσώδεστερα. 17. εὐχυλότερα. 50. σπαστικοί. Pag. 28. lin. 17. ποιοῦσιν. 18. φασὶν. Pagina 29. lin. 4. μονοσιτοῦ. 10. προσφέρουσιν Ἀναξανδρίδης, 18. Βρέφ©. 24. ἴσον. 40. ὁ Καλλιμάχος. 53. ἐκκαθαίρει. Pag 30. lin. 41 ἰδεῖν. Pag. 31. lin. 7. ἀεὶ. 25. αἰγιαλοῖς. ὄστρεα. Pag. 32. lin. 26. ἄσιτος. 43. ἴδια. Pag 34. lin. 20. Ἀμφίς. 27. περικάρπιον. 35. νεωτέρων. 36. Σφόδρα. 50. περιττόν. 53. ἐσκεύασται. Pagina 35. lin. 2. Πυθαγόρου. 18. Ἀρχαίων. 43. Φιλύτας. Pag. 39. linea 3. ἀναβάσεως. 13. λιβάρια. 29. τηγανισμῶ. 29. ἀεὶ δύσκολα, ἀσφοδελίοι. 45. ἐυ. 46. χαῖνε. Pag. 37. lin. 44. γονγύλη. Pagina 38. lin. 8. προσπέσωσιν ἐπιτήδειος. 19. ἐκπέσοι. 44. αἴτιον. Pag. 39. lin. 1. φυτῶν. 7. βλάστην. 9. ἀνθοφόρον. 16. ἀπεδέξατο. 23. Ἀγαθῖνος. Pag. 4. lin. 10. Κάνθαρος. 11. κυλίκια. 19. Θεοῦ. Ἀνθεστηρίων. 35. Διονυσίου. Pag. 41. lin. 4 Λέσβον. 5. Λίβυσι. 31. μηλίδους. 34. γενοῦ. 49. ἔσθιων. Pag. 43. lin. 48. ἰστίνον. Pag. 44. lin. 7. ἱππασάμεν©. Pag. 46. lin. 19. βρυσσοῦς. 49. ἐπιμελεῖτο. Pag. 47. lin. 40. ἀμυγδάλη. Pag. 48. lin. 16. Καμψοί. 29. χορδὰς 33. Στησίχορος. 49. ἐπιμελείας. γενῶ. Pag. 49 lin. 30. τὸν καταστρέφας. 44. σύμφωνον. Pag. 50. lin. 9. τὸ ἀκόντιον. 26. Αἰσχύλος, 51. ἔχων κατὰ. λεγομ. τοῦ. Pag. 51. lin. 15. σαυτοῦ. 29. Βιαζόμενοι. 31. ἀπαλλάξεις. 33. ἐγώ. 51. σοφός. Pag. 52. lin. 19. πόρευσαι. 44. γαστροδοχία. Pag. 53. lin. 7. ἰχθύς τις λάβραξ. 17. ἴχθυσι. 22. ἀπορητικά. 37. ληθεῖν. 42. τοῦτ' ἐστι ἀρίδα. Καλαφίχου. 50. ὀψοποιούμενον. 51. μᾶζαν. Pag. 54. lin. 7. λέγ. 8. δε, ἰδὼν. 17. πρῶτον παρὰ Ναρῶ. 50. ἰχθύς Μυρτίδος. Pag. 55. lin. 1. παρὰ τοῦ. παρ' αὐτῷ. 5. Πυθαγόρας. 12. παρὰ Συρακουσίοις. 22. καταμαθεῖν αὐτῶν. Pag. 56. lin. 1. Καμπυλωτερός. 12. ἀρκοῦσι. 22. Βλέπουσι. 26. Λεωνίδας. ἐκεῖ περιόδου. 27. παρὰ Ἰωσήφ. 33. εὐδαίμονος. 38. Ερμῆς. 46. λέγει δ' οὗτος. Pag. 57. lin. 1. ὀψοποιΐαν. 23. παρὰ πολλοῖς. 17. παρὰ δὲ. 49. ἀοιδοῦ. 52. Δαναοί. Pag. 58. lin 51. ψυχρόν. Pag. 59. lin. 9 νεωτέρους. 18. παρὰ Κράτητι. 42. Βοθρόλιμον. 51. μηλίδας. Pag. 60. lin. 21. ἴσως. 14. παρὰ τῷ. 24. λεπτοῖς. 39 ἐρωτικοὶ. 40. οἰκονομεῖν. Pag 61. lin 20. γλυκύ. Pag. 92. lin. 6. Σοφοκλῆς. 15. μηλίδας. Pag. 63. lin. 12. γάρ τις ἦν. 30. λιμοί. 33. θαυμάσιον ὁ. 47. πάντα πανταχοῦ. Pag. 64. lin. 27. ἰδεῖν μεγάλων. 30. χρυσῆ, πρὶν χρυσὸν ἰδεῖν. Pag. 65. lin. 4. πλεῖον ἴσως. 23. Κάραβος. 18 καὶ τοιαῦτα. Pag. 66. lin. 10. λαμπρότερον. 41. προφανές. 49. ἀναγκαστικά. 51. ἀφροδίσια. Pag. 67. lin. 3. ἀγωνιοῦσι. 29. ἀπεκρίνατο. Εὐριπίδης. Pag. 68. lin. 2. ἰχθύς. 12. ἴσως ἐστὶν. ἀσίδη. 45. συμφέρουσι. Pag. 70. lin. 4. ἀρχαιότητα. 12. ἴδιον. 16. ἐπεθαύμαζον. Pag. 71. lin. 6. ἴδιοι. 52. προσαγορεύει. Pag. 72. lin. 19. εὐδαίμονες. 21 καλοῦσι. 26 ἂν ἀεὶ. Pag. 73. lin. 1. ἔχοντες. 19. σπονδαί. 28. ἐπιμελούμενοι. 38. Ἀλέξανδρος. 52. νέωτερον. 53. θεοῖς ἀνθρώποις. Pag. 74. lin. 1. πυθέσθαι. 15 δημόν. 21. ἴσοι. 24. ἐπὶ πολλά. 30. τὸ μαστιχῶν. 33. ἀπαλλαγεὶς. 35. ἀπεφήνατο. 36. λέγει. 43. Βρίδας. 45. εὐφραινόμενον. 47. Γάιος. 48. ὀνομάζεται. 51. Ἀλέξανδρον. Pag. 75. lin. 2. ἀσίαν. 3. πρώτων Ἀσσαρος. 46. φιλανθρώπως. 49. ἄλλας. Pagina 76. lin. 7. πλεῖστον ἔστι, καθὼς. 14 μεταλάβωσι τὸν ὑπερβαλλόντων. Θρακίων. 17. ζητοῦσι. 17. οὐ δὲ ἰδίᾳ. οὗτος. Pag. 77. lin. 21. ἄνθρωπον. 25. Ἀντιόχου. 31. ἐρωτικὰ διανοηθεὶς. 34. ἄγουσι. 38. ἐγγύτερον. 48. φιλοσόφων. 49. ἑαυτοῦ. Pag. 78. lin. 29 μαθητάς 31. ἀπαγγέλλοντος μου. 52. κράξας Διονύσιον. Pag. 79. lin. 12. ἐπεσχίζε, Ῥοφῶν φασί. 37. μηδένα. 40. πιπρασκόμενοι. 44. ἔργον καὶ σιδηρόστυλος καὶ πολλῶν. 47. βασιλεὺς. 51. συμπαραλαβόντα. 53. φῶς. Pag. 80. lin. 8. ὁ χαρίεις. 14. ἀνθρώπων. Pag 81. lin. 3. λέγω. 4. οἶσθε. 7. λαμπρός. 17. κομιδῇ. 22. Διαλεκτικός. 33. Πυθαγόρου. 35. ἀλλαγάς. Pag. 82. lin. 28. ἑκάστου βίου. 45. προσκυνηθέντος. Pag. 83. lin. 2. αὐτόν. 5. οὗτος. 34. ἄγουσι.

40. πρὸς. Pag. 84. lin. 9. πολυθύμων. 22. κάκιστος. 34. Αἱ ἀσωτίαι. 40. ἔχειν. 41. κυλινδοῦντες. 51 λαχανομένοις. Pag. 85. lin. 27. Σφάλλειν. 30. θύειν. 51. παντοχῶς. Pag 86. lin. 7. ἀγκάλας. 8. διάφορα τινός. 13. προῦπῆρχε. 23. οὕτως. Παρηγορῆσαι. οἱ ἐπὶ τῶν. 33. βάναυσοι. 43. ἀγρευτὴς. Pag. 87. lin 4. Πανόπτην. 20. Πρυτάνεις. 38. σίγλων. 49. ἀνήρπασε. Pag. 88. lin. 7. Θαίδα. 10. ἔπλατε καὶ κάτωθεν. 116. γέγονε. 20. ἄρθροις. 42. ἔχουσι. 52. παλαμωμένης, σαφῶς παρίστησιν Ηδύλος. dele ἡ. Pag. 89. lin. 1. σκίμπουν. 10. αἵ τινες. Pag. 90. lin. 6. καλουμένων. 8. ἐπί τι. 9. τῶν περὶ. 36. ποσότητος. Pag. 91. lin. 13. ἱμασότοις. 52. ἔστατον. Pag. 92. lin. 47. Θηβαίοις. Pag. 94. lin. 11. τὴν. 13. διασύρειν. 25. Δημοχάρης. Pag. 96. lin. 31. ἐχρῶντο. Pag. 97. lin. 36. γλυκύτατα. Pag. 98. lin. 1. ὑπερφυῶς. θαυμάσια. 5. μόνα. 13. μονοφαγῶν. 46. πενόντων. 48. ἐκεῖ. Pa. 99. li. 2. χρυσοδέτοις. 12. περιτίθεσθαι. 50. λαιπίας. Pa. 100. li. 10. Σαλλιοῦς. 50. ὁ περιέχων. Pag. 101. li. 10. Αἰγιλιεῖς. 18. Αἰγίλιοι. 22. ἄριστος. Pa. 102. li. 7. ἔχουσα. Pa. 103. li. 42. οἰκεῖα. Pag. 104. li. 2. καταπεπλεγμένος. 42. μεγάλα. Pag. 106. lin. 9. Φλιουντὶ. Pag. 107. lin. 11. πρὸ τοῦ. 21. πρὸ Μιθριδάτου. Pag. 109. li. 19. Λοκρῶν. Pag. 112. lin. 17. τὴν Ῥώμην. Pag. 114. lin. 43. σύγκρισιν. 24. ἀλλ᾽ οἱ Σκύθαι. Pag. 115. li. 10. βίαζεν. 13. Αἱ ἁμάξαι. 19. Ὀδυσσεῖ. 25. Μιλησίοι. Pag. 116. lin. 47. πρὸ τοῖς. Pag. 117. lin. 26. Βυζῆς. Pag. 118. lin. 5. Βρόμον. Pag. 119. lin. 2. πὶν τὸν βίον. αὐτὸ δὲ τοῦτο. Pag. 121. lin. 1. παρασιτικοῦ. 5. τρέφεις σ᾽ ὁ γλυκύς. 22. ἀναμνήσομαι. Pag. 125. lin. 15. πλεῖν. 19. ἐκάλουν. Pag. 126. lin. 53. ἀνακαινούμενον. Pag. 127. lin. 36. ταύτην ὅτι Pag. 128. lin. 24. ὀλιγοχρόνιοι. Pag. 129. lin. 45. διαμάχεσθαι. Pag. 130. lin. 24. περιπορφύρους. Pag. 13[illegible]. lin. 2. Διονύσιος. Pag. 132. lin. 6. τοῦ τῶν λεγομένων. Pag. 133. lin. 8. ἔχει τὸ Θετταλῶν. 35. ἐπ᾽ αὐτὴν. 51. ἀπ᾽ (ἐκάρυσε. 52. μίσοντι) οὕτως. Pag. 134. lin. 33. κύλικα προπορευομένην. 43. Διονυσίου. 45. πού᾽ δ᾽. Pag. 135. lin. 16. Αἰτοῦσι. 28. φησὶ τὸ. 33. ἀκρατίσασθαι. 34. λέγοντες ἀνημμένοις. 35. ἀναβοήσαντες. 36. Μεγαθένες. 38. σπεῖσαι. 46. ἐμπεσεῖν. ταῦτα. Pag. 136. lin. 16. λουσάμενοι. 23. τρίτοις, καὶ κάρυα φησὶ ὅτι. 25. ἐπιλύτων. Pag. 137. lin. 10. μέθυσα. 44. ἄχρηστα. 45. παρὰ τοιοῦ. 46. παρὰ Σαννυριῶν. παρὰ δὲ Ἰβήρων. 49. παρὰ τῶν ἐναντίων. 51. κατὰ δίαιταν. Pag. 138. lin. 10. οἰκίας. 15. παρὰ τῶν. 16. παρὰ τῶν. 17. παρὰ τῶν εὐωχουμένων. 34. κίνητεται. 43. παρὰ τίνι. Pag. 139. lin. 16. ἃ παρὰ τὸ. Pag. 140. lin. 6. δαίμονα. 30. οἱ δὲ τοῖς. Pag. 141. lin. 21. ἢ τοιοῦ. 46 ἀναρριπτεῖν. Pag. 142. lin. 2. τῶν Ἀραβίων. 29. παραμυθεῖσθαι. 46. καί τι λίαν. Pag. 144. lin. 49. εὐωχεῖσθαι. Pag. 145. lin. 3. Βόρβορον. 13. τυραννεῖσθαι. 22. ἐπίσταμαι ὁ Φίλιππος. 40. δὲ ἐπὶ. pag. 146. lin. 51. Σατάλην. Pag. 147. lin. 3. προσαγαγὼν. 9. Κατέπεσε. Pag. 148. lin. 12. ἐφίλει. 20. Κωνώπιον. 57. ἀγαθὸς. Pag. 150. lin. 8. ἀμυστὶ. 36. ὁ χάρης. Pag. 151. lin. 50. μετρίως. 53. ἀπόλλυσθαι. Pag. 152. lin. 3. παρὰ γλῶ. 18. χωρίον. 38. λυκαίνονται. 45. ἰσόχρονος. Pag. 153. lin. 48. ἐσπέρας. 50. ὅλων. 52. ἡμῶν. Pag. 154. lin. 12. ἐχθροποιεῖσθαι. Pag. 155. lin. 33. κάθρανος. Pag. 156. lin. 9. ἰαμβίζοντες. 15. Aristoteles sic habet, ὁ δὲ μύρος ἐμφερὴς καὶ ἰσχυρός, καὶ τὸ χρῶμα ὅμοιον ἔχει τῇ πίτυι, καὶ ὀδόντας ἔχει, ἡ ἐκεῖνος ἡ ἐγχέλυς. 31. σάργοι. Pag. 158. lin. 16. ἐπιχώριος. 21. πελάγιον. 26. ἐφοράται. 34. ἀφαιρεῖ δὲ. Pag. 159. lin. 30. καὶ ξύνεχεῖ. 32. Aristoteles libro 2. λεχθησομένοις δὲ πάντων οἱ ἰχθύες ἔξω τῆς σαρκὸς. Pag. 160. lin. 20. ἐπιτάσσοντα. 50. ἐνόδοντος. Pag. 161. lin. 2. πίνουσι. 16. ἱερεύειν. 20. ἀνελεῖν. Pag. 162. lin. 22. τέμνοντα. 22. λεπρῶδες. 28. πολυόδουν. Pag. 163. lin. 3. Πάμφιλος. 14. ἀγγελίας. 31. πυραμίδα. 43. λάβε δ᾽ αὐτὸν. 46. δίδου. Pag. 164. lin. 1. φαῦλον. 3. μέμνηται δ᾽ αὐτῶν, ἡ. 6. ξενικοῦ. 60. τὰς ἐπάλξεις. 46. γεωμετρεῖν. Pag. 166 lin. 31. ἀπονίζοντα. 33. ὄρνις. Pag. 167. lin. 15. ἀκανθίου. 44. τὴν Σαρδανάπαλου. Pag. 168. lin. 3. γυναικοκρατίας. 4. θάνατος δ᾽ ὁ θάνατος. Pag. 169. lin. 8. Φάσηλος. 21. ἐκκλησιάζουσιν. 22. λεθαργικὰς. 29. ταριχοπώλου. 34. πλατυσμός. Pag. 170. lin. 24. καὶ σκευάζοντα. 38. κατ᾽ ὦμον. 49. τὸν Ἀρχεστράτου. 50. ἔχειν σκορόδιον. Pag. 171. lin. 42. ἐκπεπιεσμένος. Pag. 172. lin. 33. ἵν᾽ ᾖ forte ἵν᾽ ᾖ Aldus habet. 35. ἄνευ γάρου. Pag. 173. lin. 43. ἀναπλεύσας. 45. Σφαιρίστικον. Pag. 174. lin. 14. πουλύπους ἄθρει. 19. ἐκπέπνευκε. 32. ἐκλεπτοῦσι. 53. σκορόδου. Pag. 175. lin. 7. μεγάλην. Pag. 176. lin. 5. πολύποδος. Pag. 177. lin. 7. ὀφθαλμοί. 42. τῇ γνώμῃ. Pag. 178. lin. 2. ἰχθὺς θ᾽ ἅλιος. Pag. 179. lin. 10. ἐκφανεῖσθαι. 27. τῷ πάνυ. 30. ἔλιχος. 45. τυροῦ τι, ὀρίγανον. Pag. 180. lin. 36. βασιλικῶν. Pag. 181. lin. 16. τοῦτο ἐπιμελῶς. 45. ἐν λοπάδι. 51. ἀποπνίξει. Pag. 182. lin. 26. ἐκλάμψεν τι. 30. ἔχουσί τι. Pag. 184. lin. 16. ἐφεστάναι. 35. ἔτνος. 45. ἀπολαύσοντες. 52. ῥίζαι. Pag. 186. lin. 34. ταγηνιστοί. 41. ὕδατι. Pag. 188. lin. 51. ἐσφάλη. Pag. 189. lin. 15. ἐμοῦ. Pag. 190. lin. 19. καὶ ἔλαιον. Pag. 191. lin. 9. ἐπιστοματιζόμενος. 11. ἱερέας. ἑταίρας. 14. ζέοντας. 33. ζέοντες. Pag. 192. lin. 7. πλάτη. 35. λάσταυρε δέ. 46. πανοῦργος. Pag. 193. lin. 7. ἔλαιον ἔχων. Pag. 194. lin. 5. τῆς ὥρας. 11. μικρόν τι μοι ἐστι. 45. πρόσθεν. 40. σιτίων μικρὸν forte. 47. ἀναθύμησιν. Pag. 196. lin. 3. ἀνακλινόμενος. 8. ἀπαρτίζοντες forte. 40. τὴν ὕλην forte. Pag. 197. lin. 11. ταῶς ubiq; cum aspiratione scribendum. Pag. 200. lin. 37. χορτὸν δέ. Pag. 201. lin. 7. ἄρτιοι. 14. ὁρῶντι. 23. ἔχει. 42. παρασιτῶν. Pag. 202. lin. 37. παρὰ δὲ. 38. παρὰ τοῖς. 39. παρὰ δὲ. 41. παρὰ μέν τοι. 46. παρὰ τὸν. 47. παρὰ Σοφοκλεῖ. παρὰ Ἀρχιλόχῳ. Pag. 203. lin. 9. παρὰ. 11. Εἶτα τὰ παρὰ. Pag. 204. li. 1. παρὰ Πινδάρῳ. 14. κληθεὶς ποτε. 39. παρὰ τῷ. Pag. 205. lin. 35. μετρητὰς. Pag. 206. lin. 6. παρὰ Σιμωνίδῃ. 47. λοιπὸν. Pag. 207. lin. 57. ὁ πεπιστευκὼς. 39. ἀσθενής. Pag. 290. lin. 24. ξυστρομιμούμενον. Pag. 212. lin. 35. ἀνάπλεων. Pag. 214. lin. 20. ἀοιδὸς. Pag. 218. lin. 17. ἐπᾶσαι. 44. ὑπερφαίνεται. Pag. 219. lin. 45. ἐκαίρετε. Pag. 220. lin. 3. φιλάσιοι. 28. πρὸ Κρατίνου. 29. ἐστὶ. καὶ Ἀντιφάνης ἐν μύρμηξι, Σὺ δ᾽ ἀλλά. 53. λέγουσι. Aldus. Pag. 222. lin. 28. σὺ ἐστὶ δὲ. Pag. 225. lin. 60. ἐλαφρῶν. Pag. 228. lin. 40. ἐπιτόπου δὲ. Pag. 229. lin. 6. παρὰ πλείοσιν. 30. ἐν λοπάσι. 50. αἱ ἐκπώματα. Pag. 230. lin. 15. παρθένον. Pag. 231. lin. 9. παρὰ τοῖς. Pag. 232. lin. 24. θαλάττη. 53. ὤχρα. ποτηρίου. Pag. 233. lin. 22. ἐπιθυμοῦντα εἴδη. Pag. 236. lin. 40. χόνδρον. Pag. 237. lin. 3. πλακοῦντος. 10. κολλάβους. Pag. 242. lin. 31. ἐπικαλούμενος. 37. ἑτέρων. Pag. 243. lin. 35. τὰς χεῖρας. 41. ἐκπωμάτων. 47. ἅτε τὸ λευκὸν. Pag. 244. lin. 2. δράματι Κρατίνου. 25. χορῶν. 26. ἐκτύπωμα. 45. κύμβια. Pag. 245. lin. 17. ἀργύρεον. Pag. 246. lin 4. κενὸν. λεγομένη δ᾽. Pag. 247. lin. 10. ὅτι οἱ. 21. τὴν δὲ. 25. γενομένης φιλ. 26. ἀργυροῦν μικρὸν. 31. ὕδωρ, παραμυθούμενος. Pag. 249. lin. 8. τοῦτον Ἀρχίλοχον. Pag. 250. lin. 18. κοινὸς ἀργύρια. 22. οὔ ποτε. 33. τοὺς γενομένους. 35. θαυμαστὸς 41. λόγος. Pag. 251. lin. 35. κόνδυ Ἀριστοφάνης. 42. τὸ οὖν. Pag. 252. lin. 9. οὐχ ἡ. 11. ζώντα, sic habent exemplaria Platonis impressa, ζῶντα: Athenæus Aldi. Pag. 253. lin. 24. ἀριθμὸν Ἀριστοφάνει. 28. περιστερεῶνος. 31. ἐπιφέρει. Pag. 256. lin. 4. ἰχώρ (τοιοῦτοι δὲ ἦσαν) τά. 25. προσκυνήσαντος. 40. ἐπὶ τὰ τοῦ. Pag. 257. lin. 9. συμφερομένων. Pag. 258. lin. 41. ἐκ βάθου. Pag. 259. lin. 47. παρὰ Λυδῶν. Pag. 260. lin. 8. παραπλησίως. Pag. 262. lin. 18. Εἰς, ἡ. 39. ἔτεσι. Pag. 263. lin. 7. καί τοι δὲ καὶ πεῖ. 20. Χάρης ὁ Μιτυληναῖος. 47. προσθέντες. Pag. 264. lin. 41. κάπηλος. 52. ἄχρηστον. Pag. 265. lin. 8. κολυμβητὸν. Pag. 267. lin. 21. Ἀντιόχου. Pag. 268. lin. 27. τὰς σπονδὰς. 46. παρὰ τοῖς. Pag. 269. lin. 26. ἐν πᾶσι. 29. ἀδόξως ὀπλοφορίαις. 30. κατέκλυσε. 48. παρὰ Διονυσίου. Pag. 270. lin. 10. ἀνθρωπεία. 30. ἀναγκάσαι. 34. λιποταξίου. Pag. 272. lin. 32. καὶ παρατίθεσθαι. 30. πρεσβευτὴν. Pag 273. lin. 33. ἢ Ἀνάθημα. Pag. 275. lin. 20. ἀποδιδοῦσι. 33. δὲ θυμὸν. 40. φιλοπότης. Pag. 276. lin. 26. γῆμαι, ἐχων ἐξ. Pag. 277. lin. 3. ἐνδοῦναι. ὀψὲ δὲ ὡς ἁπλῶς forte. 23. πρᾶγμα, ἐφῆ. 65. ἔοικε φησὶν. 27. ἀνόητον ὄντα. ὁμοίαν ἂν καλὴν. 31. ἀναφέρεσθαι forte. 48. ἐπιδήμιος. Pag. 278. lin. 2. πότερον. Pag. 279. lin. 42. ἄπειρον δὲ forte. Pag. 280. lin. 7. φαίνεται, ἤ. 16. ἐμῶν ἐκ. 52. συμμιγέντα. Pag. 281. lin. 38. ξενίζειν μεταδόντα. 47. ἐπὶ κέρας. Pag. 282. lin. ἐπὶ θύραις. 15. προαιρούμενοι. 36. γεωγραφικά. 53. ἐπιδείξεις. Pag. 284. lin. 43. ἐπιδημοῦντος. Pag. 285. lin. 17. Εὐξείνῳ. 44. ἐπιτάραξις ἦν. Pag. 286. lin. 5. περὶ τὸ ἱερὸν. Pag. 287. lin. 31. τὸ σημαινόμενον. Pag. 288. lin. 31. ἐπὶ τέλους. 37. ὁμηρικῶν. 41. διελέγοντο. Pag. 290. lin. 18. λαχεῖν. 42. παρθένον. Pag. 292. lin. 24. ἰδία. Pag. 293. lin. 18. ἄτακτον. Pa. 294. lin. 1. Ἀριστοτέλης. 16. μεσαία. Pag. 295. lin. 30.

lin.30.κάμηλον. Pag.296.lin.32.Κύπρον.42.ἀντιχῶν ἐν πλάσμα. & ὅπως ἂν ἐᾶν. Pag.297.lin.36.ὀρθῶς. Pag.299.lin.51.τοῖς ἄρ. Pag.300.lin.44.παραδύν. Pag.301.lin.28.πολύμηφον. Pag.304.lin.28.αὐτ.Ἰμπόλεμος.42.Αριτεος. Pag.306.lin.8.ἀλήμον. Pagina 309.lin.19.Κῖον καὶ κίδαρος.36.ἀδοοι. Pag.310.lin.16.παραπλεῖν.24.αὐτοῖς uulgata habent Polybij exemplaria, αὐτοῖς Athenæus Aldi. Pag.312.lin.38.λακωνὶς.45.ἱερεῖον. Pag.313.lin.12.συνεδρίου. Pag.314.lin.39.ἀρχιστράτο.43.ἵνα ἀντιζηλωσιν. Pag.315.lin.15.οὐ δάπεδοι. Pag.318.lin.32.ὡς forſan.47.πάντα ταῦτα. Pag.319.lin.43.ἰδαῖων.52.ὁ ποτέ. Pag.321.lin.11.ἱερεῖον.46.ὅτι λοιπὸν. Pag.322.lin.2.ἴτους.30.τὸ μῆλον.49.γλίσχρα. Pag.323.lin.14.πράγματα παρετίθετο Aldus habet.16.τοῦδε συνέχων.22.τῆς μὲν ἀρχῆς.30.μηλώσιος. Pag.324.lin.11.συμποσιαζόντων.22.βούλονται ληρωδεῖν.28.βόθροι.45.τοῖς ἐν Αμφισσῃ. Pag.325.lin.40.τὴν δ᾽ ἔφασαν. Pag.326.lin.41.Εν τοῦτ᾽. Pag.327.lin.21.τὰ δ᾽ δὶ ὕβριν, ἃ δὶ ἀνοχίαν.29.uide ſupra.189.48.προσδεῖν. Pag.328.lin.5.λοιπ᾽ ἄρ.19.βάλλον.45.ἐφαπτομένου. Pag.331.lin.8.ἀγωνιατοῦ. Pag.332.lin.31.ἃ οὐ δεῖ.ἐρωτώντες.33.τὸν ἱερὸν. Pag.333.lin.27.λαμβάνει. Pag.334.lin.3.ἐλευθέριον. Pag.335.lin.22.φιλοπονεῖσθαι.40.ἰδαῖον.45.ποιεῖν. Pag.336.lin.10.κρίνων. Pag.337.lin.10.ἐν παροιμίᾳ.

EX MACROBII SATVRNALIOR. LIBRO VII. CAP. I.

PRimis menſis poſt epulas iam remotis, & diſcurſim uariantibus poculis minutioribus, prætextatus ſolet cibus, inquit, cũ ſumitur tacitos efficere, potus loquaces. At nos inter pocula ſilemus, tanquam debeat ſerijs, uel etiam philoſophicis carere tractatibus tale conuiuium. Et Symmachus: utrum ne ita ſentis Vecti, ut philoſophia conuiuijs interſit, & non tanquam cenſoria quædã, & plus nimio uerecunda materfamilias penetralibus ſuis contineatur, nec miſceat ſe libero, cui etiam tumultus familiares ſunt, cum ipſa huius ſit uerecundiæ, ut ſtrepitum non modo uerborum, ſed ne cogitationum quidem, in ſacrarium ſuæ quietis admittat? Doceat nos uel peregrina inſtitutio, & diſciplina à Parthis petita: qui ſolent cum concubinis non cum cõiugibus inire conuiuia, tanquam has & in uulgus produci, & laſciuire quoq;, illas non niſi domi abditas tueri deceat tectum pudorem. An ego cenſeam producendam philoſophiam, quo rhetorica uenire cars, & profeſſio popularis erubuit? Iſocrates enim Græcus orator, qui uerba prius libera, ſub numeros ire primus coegit, cum in cõuiuio à ſodalibus oraretur, ut aliquid in medium de eloquentię ſuæ fonte proferret, hanc ueniam deprecatus eſt: quæ pręſens, inquit, locus & tempus exigit, ego non calleo: quæ ego calleo, nec loco præſenti ſunt apta nec tempori. Ad hæc Euſtachius: probo Symmache propoſitum tuum, quod philoſophiam, ea quam maximam putas, obſeruatione ueneraris, ut tantum intra ſuum penetral exiſtimes adorandam. Sed ſi propter hoc à cõuiuijs exulabit, procul hinc faceſſant & alumnæ eius, honeſtatem dico & modeſtiam, nec minus cum ſobrietate pietatem. Quam enim harum dixerim minus eſſe uenerabilem? Ita fit, ut ab eiuſmodi cœtibus relegatus matronarum talium chorus libertatem conuiuiorum ſolis concubinis, id eſt, uitijs, & criminibus addicat. Sed abſit, ut philoſophia quæ in ſcholis ſuis ſolicitè tractat de officijs conuiualibus, ipſa conuiuia reformidet, tanquam non poſſit rebus aſſerere, quæ ſolet uerbis docere: aut neſciat ſeruare modum, cuius in omnibus humanæ uitæ actibus terminos ipſa conſtituit. Neq; enim ita ad menſas inuito philoſophiam, ut non ſeipſa moderetur, cuius diſciplina eſt rerum omnium moderationem docere. Vt ergo inter te & Vectium uelut arbitrali iudicatione compo

nam, aperiam quidem philoſophiæ triclinioꝛum foꝛes: ſed ſpondeo ſic interfuturam, ne menſuram notæ ſibi ac ſectatoribus ſuis diſpenſationis excedat. Tunc Furius: Quia te unicū Euſtachi, inquit, ſectatorem philoſophiæ noſtra ætas tulit, oratus ſis, ut modum diſpenſationis, quam das ei cōuiuanti, nobis ipſe patefacias. Et Euſtachius: Primum hoc eam ſcio ſeruaturam, ut ſecū æſtimet præſentium ingenia conuiuarum. Et ſi plures peritos, uel ſaltem amatores ſui in conuiuij ſocietate repererit, ſermonem de ſe patietur agitari. Quia uelut paucæ literæ mutæ, diſperſæ inter mutas uocales, in ſocietatem uocis facilè manſueſcunt: ita rariores imperiti gaudentes conſortio peritorum, aut conſonant, ſi qua poſſunt, aut rerum talium capiuntur auditu. Si uerò plures ab inſtitutione huius diſciplinę alieni ſint, prudentibus qui pauciores intererūt, ſanciet diſſimulationem ſui, & patietur loquacitatem maiori parti amiciorem ſociare, ne rara nobilitas à plebe tumultuoſiore turbetur. Et hæc eſt una de uirtutibus philoſophiæ: quia cum orator non aliter niſi orando probetur, philoſophus non minus tacendo pro tempore, quàm loquendo philoſophatur. Si ergo pauci aderunt doctiores, in conſenſum rudis conſortij, ſalua & inter ſe quieſcente ueri notione migrabunt, ut omnis diſcordiæ ſuſpicio faceſſat. Nec mirum ſi doctus faciet, quod fecit quondam Piſiſtratus Athenarum tyrannus: qui cum filijs ſuis rectum dando conſilium nō obtinuiſſet aſſenſum, atque ideo eſſet in ſimultate cum liberis, ubi hoc æmulis cauſam fuiſſe gaudij comperit, ex illa diſcordia ſperantibus in domo regnantis naſci poſſe nouitatem, uniuerſitate ciuium cōuocata ait: ſuccenſuiſſe quidem ſe filijs non acquieſcentibus patriæ uoluntati, ſed hoc ſibi poſtea uiſum paternæ aptius eſſe pietati, ut in ſententiam liberorum ipſe concederet. Sciret igitur ciuitas, ſobolem regis cum patre eſſe concordem. Hoc commento ſpem detraxit inſidiantibus regnantis quieti. Ita in omni uitæ genere, præcipueq́ in lætitia conuiuali, omne quod uidetur abſonum, in unam concordiam ſoni ſalua innocentia redigendum eſt. Sic Agathonis conuiuium, quia Socrates, Phædros, Pauſanias, & Eriſymmachos habuit, ſic ea cœna quam Callias doctiſſimus dedit, Carneadem dico, Antiſthenem, & Hermogenem, cæterosq́ his ſimiles, uerbum nullum niſi philoſophum ſenſit. At uerò Alcinoi uel Didonis menſa, quaſi ſolis apta delicijs, habuit hæc Ioppam, illa Polyphemum, cithara canentes. Nec deerant apud Alcinoum uiri ſaltatores, & apud Didonem Bitias, ſic hauriens merum, ut ſe totum ſuperflua eius effuſione proluerit. Nonne ſi quis aut inter Phæacas, aut apud Pœnos, ſermones de ſapientia erutos conuiualibus fabulis miſcuiſſet, & gratiam illis cœtibus aptam perderet, & in ſe riſum plane iuſtè moueret? Ergo prima eius obſeruatio erit æſtimare cōuiuas. Deinde ubi ſibi locum patere uiderit, non de ipſis profunditatis ſuæ inter pocula ſecretis loquetur, nec nodoſas & anxias, ſed utiles quidem faciles q́ quæſtiones mouebit. Nam ſicut inter illos, qui exercitij genus habēt in medijs ſaltare conuiuijs, ſi quis ut ſe amplius exerceat, uel ad curſum, uel ad pugillatum, ſodales laceſſiuerit, quaſi ineptus relegabitur ab alacritate conſortij: ſic apud menſam, quando licet, aptis philoſophandum eſt, ut crateri liquoris ad lætitiā nati, adhibeatur non modo nympharum, ſed muſarum quoque admiſtione

tempe-

temperies. Nam (ſicut fateri neceſſe eſt) in omni conuentu aut tacendum eſt, aut loquendum. Quæramus ſilentium ne conuiuijs, an opportunus ſermo conueniat. Nam ſi, ſicut apud Athenas Atticas Areopagitæ tacentes iudicant: ita inter epulas oportet ſemper ſileri, non eſt ultra quærendum, inter menſas philoſophandum nec ne ſit. Si uerò non erunt muta conuiuia, cur ubi ſermo permittitur inhoneſtus, honeſtus prohibetur? maximè cum non minus quàm dulcedo uini hilarent uerba cõuiuium. Nam ſi Homeri latentem prudentiam inſcruteris altius, delinimentum illud quod Helena uino miſcuit, nõ herba fuit, non ex India ſuccus, ſed narrandi opportunitas, quæ hoſpitem mœroris oblitum flexit ad gaudium. Vlyſſis enim præclara facinora, filio præſente narrabat.

πάντα μὲν οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ᾽ ὀνομήνω
ὅσσοι ὀδυσσῆος ταλασίφρονός εἰσιν ἄεθλοι.
ἀλλ᾽ οἷον τόδ᾽ ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ
δήμῳ ἔνι τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ᾽ ἀχαιοί.

Ergo paternam gloriam & ſingula eius fortia facta dicendo, animum filij fecit alacriorem, & ita credita eſt contrà mœrorem uino remedium miſcuiſſe. Quid hoc, inquit, ad philoſophiam? Immo nihil tam cognatum ſapientiæ quàm locis & temporibus aptare ſermones, perſonarum quæ aderunt ęſtimatione in medium uocata. Alios enim relata incitarunt exempla uirtutum, alios beneficiorum, nonnullos modeſtiæ: ut & qui aliter agebant, ſępe auditis talibus ad emendationem uenirent. Sic autem uitijs irretitos, ſi & hoc in conuiuijs exegerit loquendi ordo, feriet philoſophia non ſentientes, ut Liber pater thyrſo ferit per obliquationem circunfuſæ hederæ latente mucrone: quia non ita profitebitur in conuiuio cenſorem, ut palàm uitia caſtiget. Cæterum his obnoxij repugnabunt, & talis erit conuiuij tumultus, ut ſub huiuſmodi inuitati uideantur edicto:

Quod ſupereſt, læti bene geſtis corpora rebus
Procurate uiri, & pugnam ſperate parati.

Aut ut Homerus breuius & expreſſius dixit:

νῦν δ᾽ ἔρχεσθ᾽ ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν ἄρηα.

Ergo ſi opportunitas neceſſariæ reprehenſionis emerſerit, ſic à philoſopho proficiſcetur, ut & tecta & efficax ſit. Quid mirum, ſi feriet ſapiens, ut dixi, nõ ſentientes: cum interdum ſic reprehendat, ut reprehenſus hilaretur? Nec tantum fabulis ſuis, ſed interrogationibus quoq; uim philoſophiæ, nihil ineptũ loquentis oſtendet. Hanc ergo nullus honeſtus actus, locus ue, cœtus nullus excludat, quæ ita ſe aptat, ut ubiq; ſic appareat neceſſaria, tanquam abeſſe illam nefas fuerit.

DIPNOSOPHISTARVM NOMINA.

Τὰ τοῖς ἀθηναίου δειπνοσοφισταῖς παρατιθέντα βρώματα.

πρόπομα.
ἰχθύων πλῆθος ἐπὶ πινάκων ἀργυρῶν.
ἱερία δὲ ὕδατος.
μῆτρα.
κάραβοι.
ταγηνιστὰ ἧπατα.
πλακοῦς ἐκ γάλακτος, ἰτρίωντι καὶ μέλιτος.
κωλήνων.
σίναπι.
ἡμίοπτος καὶ ἡμίεφθος χοῖρος.
χηνῶν.
ἰχθὺς μέγας ἐν ὀξάλμῃ.
κύκνοι.
ὄρχεις καὶ συγκεκνισόμενα κρέα.
χοῖροι γαλαθηνοί.
δορκάδων.
τέτραξ.
σῦς ἄγριος.
ἔριφοι.
ῥοδωνιτία λοπάς.
ὄρνεις καὶ λάχανα κνιστά.
ἡμίκραιραι δελφακίων.
κρεοπάνακαβος.
ἀλεκτρυὼν μετ' ὀξυλαπάθου.
φασιανικοί.
δεύτεραι τράπεζαι.
πετασῶν.
τροφαλλίς.

Οἱ παρ' ἀθηναίῳ δειπνοσοφισταί.

λαρήνσιος ὁ ἑστιάτωρ.
οὐλπιανός.
δάφνος.
πλούταρχος.
γαληνός.
θεόδωρος ὁ κυνοῦλκος.
μάγνος.
αἰμιλιανός.
ἀλκίδης.
μασούριος.
ποντιανός.
ἀθηναῖος.
μυρτίλος.
δημόκριτος.
διονυσιοκλῆς.
ἀρριανός.
οὔδρος.
παλαμήδης.
ζωίλος.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.

ἘΚ ΤΩ͂Ν ἈΘΗΝΑΊΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩ͂Ν ΒΙΒΛΊΟΥ ΠΡΏΤΟΥ.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Δειπνοσοφ. κατάλογος.

ΑΘΗΝΑΙΟΣ μὲν ὁ τῆς βίβλου πατήρ. ποιεῖται δὲ τὸν λόγον πρὸς Τιμοκράτη. δειπνοσοφιστὴς δὲ ταύτῃ τοὔνομα. ὑπόκειται δὲ τῷ λόγῳ Λαρήνσιος ῥωμαῖος ἀνήρ, τῇ τύχῃ περιφανής, τοὺς περὶ πᾶσαν παιδείαν ἐμπειροτάτους ἐν τοῖς ἑαυτοῦ δαιτυμόνας ποιούμενος. ἐν οἷς οὐκ ἔστιν ὅτου τινος τῶν καλλίστων οὐκ ἐμνημόνευσεν. ἰχθῦς τε γὰρ τῇ βίβλῳ ἐνέθετο, καὶ τὰς τούτων χρείας, καὶ τὰς τῶν ὀνομάτων ἀναπτύξεις. καὶ λαχάνων γένη παντοῖα, καὶ ζῴων παντοδαπῶν, καὶ ἄνδρας ἱστορίας συγγεγραφότας. καὶ ποιητὰς, καὶ ὅλως σοφοὺς, καὶ ὄργανα μουσικά, καὶ σκωμμάτων εἴδη μυρία, καὶ ἐκπωμάτων διαφορὰς, καὶ πλούτους βασιλέων διηγήσατο. καὶ νηῶν μεγέθη, καὶ ὅσα ἄλλα, οὐδ᾽ ἂν εὐχερῶς ἀπομνημονεύσαιμι, ἢ ἐπιλίποι με ἡ ἡμέρα κατ᾽ εἶδος διεξερχόμενον. Καί ἐστιν ἡ τοῦ λόγου οἰκονομία, μίμημα τῆς τοῦ δείπνου πολυτελείας, καὶ ἡ τῆς βίβλου διασκευὴ, τῆς ἐν τῷ λόγῳ παρασκευῆς. τοιοῦτον ὁ θαυμαστὸς οὗτος τοῦ λόγου οἰκονόμος Ἀθήναιος ἥδιστον λογόδειπνον εἰσηγεῖται, κρείττων τε αὐτὸς ἑαυτοῦ γινόμενος, ὥσπερ οἱ ἀθήνησι ῥήτορες, ὑπὸ τῆς ἐν τῷ λέγειν θερμότητος πρὸς τὰ ἑπόμενα τῆς βίβλου βαθμηδὸν ὑπεραλλεται. οἱ δ᾽ ἐν τῷ δείπνῳ ἀριθμὸν ἐπιδημήσαντες, δειπνοσοφισταὶ ἦσαν. Μασούριος, νόμων ἐξηγητὴς καὶ πάσης παιδείας οὐ παρέργως ἐπιμέλειαν ποιούμενος. Μόντιος ποιητής, ἀνὴρ καὶ περὶ τὴν ἄλλην παιδείαν οὐδενὸς δεύτερος, καὶ τῆς ἐγκύκλιον οὐ παρέργως ἐζηλωκώς. ἑκάστου γὰρ ἂν ἐπελάβετο, ὡς μόνον τοῦτο ἠσκηκὼς ἐφαίνετο, τοιαύτῃ πολυμαθείᾳ ἐκ παίδων συνετράφη. ἰάμβων τε ἦν ποιητής, οὐδενὸς δεύτερος φασὶ τῶν μετ᾽ Ἀρχίλοχον ποιητῶν. παρῆν δὲ καὶ Πλούταρχος, καὶ Λεωνίδης ὁ ἠλεῖος, καὶ Αἰμιλιανὸς ὁ μαυρούσιος, καὶ Ζωίλος, γραμματικῶν οἱ χαριέστατοι. φιλοσόφων δὲ παρῆσαν, Ποντιανὸς καὶ Δημόκριτος οἱ νικομηδεῖς, πολυμαθείᾳ πάντας ὑπερηκοντικότες. Φιλάδελφός τε ὁ πτολεμαιεύς, ἀνὴρ οὐ μόνον ἐν φιλοσόφῳ θεωρίᾳ τεθραμμένος, ἀλλὰ καὶ περὶ τὸν ἄλλον βίον ἐξητασμένος. τῶν δὲ κυνικῶν εἷς ἦν, ὃν Κύνουλκον καλεῖ. ᾧ οὐ μόνον δύο κύνες ἀργοὶ εἵποντο, ὡς τῷ Τηλεμάχῳ ἐκκλησιάζοντι, ἀλλὰ τῶν Ἀκταίωνος πολὺ πλείονες. ῥητόρων τε ἦν ἀγέλη, τῶν κυνικῶν κατ᾽ οὐδὲν ἀπολειπομένη. ὧν κατέτρεχε μετὰ καὶ τῶν ἄλλων ὅσοι τι ἐφθέγγοντο, Οὐλπιανὸς ὁ τύριος, ὃς διὰ τὰς συνεχεῖς ζητήσεις, ἃς ἀνὰ πᾶσαν ὥραν ποιεῖται ἐν ταῖς ἀγυιαῖς, περιπάτοις, βιβλιοπωλείοις, βαλανείοις, ἔσχεν ὄνομα τοῦ κυρίου διασημότερον, Κειτούκειτος. οὗτος ὁ ἀνὴρ νόμον εἶχε, μηδενὸς ἀποτρώγειν, πρὶν εἰπεῖν κεῖται ἢ οὐ κεῖται. οἷον εἰ κεῖται ὥρα ἐπὶ τοῦ τῆς ἡμέρας μορίου, ἢ εἰ μὴ κεῖται ἐπὶ τῶν ἐδωδίμων βρωμάτων, εἰ σύναγρος κεῖται τὸ σύνθετον ἐπὶ τοῦ συός. ἰατρῶν δὲ παρῆσαν Δάφνος ἐφέσιος, ἱερὸς τὴν τέχνην, καὶ περὶ τὰ ἤθη τῶν ἀκαδημαϊκῶν λόγων οὐ παρέργως ἁπτόμενος, Γαληνός τε ὁ περγαμηνός, ὃς τοσαῦτ᾽ ἐκδέδωκε συγγράμματα φιλόσοφά τε καὶ ἰατρικά, ὡς πάντας ὑπερβαλεῖν τοὺς πρὸ αὐτοῦ, καὶ περὶ τὴν ἑρμηνείαν οὐδενὸς ὢν τῶν ἀρχαίων ἀδυνατώτερος. Ῥουφῖνός τε ὁ νικαεύς. μουσικὸς δὲ παρῆν, Ἀλκείδης ὁ ἀλεξανδρεύς. καὶ ἦν ὁ κατάλογος οὗτος στρατιωτικός φησι μᾶλλον, ἢ συμποτικός. δραματουργεῖ δὲ τὸν διάλογον ὁ Ἀθήναιος ζήλῳ Πλατωνικῷ. οὕτως γοῦν ἄρχεται.

ΤΙΜΟΚΡΆΤΗΣ, ΚΑῚ ἈΘΗΝΑΙΟΣ.

Ἐγκώμιον τοῦ λαρήνσιος.

ΤΙ. ΑΥΤΟΣ ὦ Ἀθήναιε μετειληφὼς τῆς καλῆς ἐκείνης συνουσίας τῶν νῦν ἐπικληθέντων δειπνοσοφιστῶν, ἥτις ἀνὰ τὴν πόλιν πολυθρύλητος ἐγένετο, ἢ παρ᾽ ἄλλου μαθὼν τοῖς ἑταίροις διεξῄεις; Ἀθ. Αὐτὸς ὦ Τιμόκρατες μετασχών. Τι. ἆρ᾽ οὖν ἐθελήσεις καὶ ἡμῖν τῶν καλῶν ἐπικυλικείων λόγων μεταδοῦναι; τρὶς δ᾽ ἀπομαξαμένοισι θεοὶ διδόασιν ἄμεινον, ὥς πού φησιν ὁ Κυρηναῖος ποιητής. ἢ παρ᾽ ἄλλου τινὸς ἡμᾶς ἀναπυνθάνεσθαι δεῖ; εἶτα εἰσβάλλει μετ᾽ ὀλίγον εἰς τὸν τοῦ Λαρηνσίου ἔπαινον, καὶ λέγει ὡς ὑπὸ φιλοτιμίας πολλοὺς τῶν ἐπὶ παιδείᾳ συναθροίζων, οὐ μόνοις τοῖς ἄλλοις, ἀλλὰ καὶ λόγοις εἱστία, τὰ μὲν προβάλλων τῶν ἀξίων ζητήσεως, τὰ δὲ ἐπιλύων οὐκ ἀβασανίστως. οὐδ᾽ ἐκ τοῦ παρατυχόντος τὰς ζητήσεις

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

ὠθυλλμένῃ = forte ὠθυλλημένην.

πεπαιδευμένος, ἀλλ' ὡς ἔνι μάλιστα, μετὰ κριτικῆς τινος καὶ Σωκρατικῆς ἐπιστήμης, ὡς πάντας θαυμάζειν τῶν ζητήσεων τὴν τάξιν. λέγει δὲ αὐτὸν καὶ καθεσταμένον ἐπὶ τῶν ἱερῶν εἶναι καὶ θυσιῶν ὑπὸ τοῦ πάντ' ἀρίστου βασιλέως Μάρκου, καὶ μὴ ἔλαττον τῶν πατρίων τὰ τῶν Ἑλλήνων μεταχειρίζεσθαι. καλεῖ δὲ αὐτὸν καὶ Ἀστεροπαῖόν τινα, ἐπίσης ἀμφοτέρων τῶν φωνῶν προϊστάμενον. λέγει δ' αὐτὸν καὶ ἔμπειρον εἶναι ἱερουργιῶν τῶν νομισθεισῶν, ὑπό τε τοῦ τῆς πόλεως ἐπωνύμου Ῥωμύλου καὶ Πομπιλίου Νουμᾶ, καὶ ἐπιστήμονα νόμων πολιτικῶν. πάντα δὲ ταῦτα μόνον ἐξευρεῖν ἐκ παλαιῶν ψηφισμάτων καὶ δογμάτων τηρήσεως, ἔτι δὲ νόμων συναγωγῆς, ὅς ἔτι δι' ἀσχάλην, ὡς τὰ Πινδάρου, ὁ κωμῳδιοποιὸς Εὔπολίς φησι, ἤδη κατασεσιγασμένους ὑπὸ τῆς τῶν πολλῶν ἀφιλοκαλίας.

Bibliothecarū descriptio.

ἦν δὲ, φησὶ, καὶ βιβλίων κτῆσις αὐτῷ ἀρχαίων Ἑλληνικῶν τοσαύτη, ὡς ὑπερβάλλειν πάντας τοὺς ἐπὶ συναγωγῇ τεθαυμασμένους, Πολυκράτην τε τὸν Σάμιον, καὶ Πεισίστρατον τὸν Ἀθηναίων τυραννήσαντα, Εὐκλείδην τε τὸν καὶ αὐτὸν Ἀθηναῖον, καὶ Νικοκράτην τὸν Κύπριον. ἔτι τε τοὺς Περγάμου βασιλέας, Εὐριπίδην τε τὸν ποιητὴν, Ἀριστοτέλη τε τὸν φιλόσοφον, καὶ τὸν τὰ τούτου διατηρήσαντα βιβλία Νηλέα, παρ' οὗ πάντα φησὶ πριάμενος ὁ ἡμεδαπὸς βασιλεὺς Πτολεμαῖος, Φιλάδελφος δὲ ἐπίκλην, μετὰ τῶν Ἀθήνηθεν καὶ τῶν ἀπὸ Ῥόδου, εἰς τὴν καλὴν Ἀλεξάνδρειαν μετήγαγε. διόπερ ἐκεῖνα τῶν Ἀντιφάνους ἐρεῖ τις εἰς αὐτὸν, ἀεὶ δὲ πρὸς μούσαισι καὶ λόγοις πάρει. Ὅπου τι σοφίας ἔργον ἐξετάζεται. ἀγλαΐζεται δὲ καὶ μουσικᾶς ἐν ἀώτῳ, οἷα παίζομεν φίλαν ἄνδρες ἀμφὶ θαμὰ τράπεζαν, κατὰ τὸν Θηβαῖον μελοποιόν. καὶ ἐπὶ τὰς ἑστιάσεις δὲ παρακαλῶν, πατρίδα φησὶ τὴν Ῥώμην πᾶσιν ἀποφαίνει. τίς γὰρ τὰ οἴκοι ποθεῖ τούτῳ ξυνὼν, ἀναπεπταμένην ἔχοντι τοῖς φίλοις τὴν οἰκίαν. κατὰ γὰρ τὸν κωμῳδιοποιὸν Ἀπολλόδωρον, Εἰς οἰκίαν ὅταν τις εἰσίῃ φίλου, Ἔστιν θεωρεῖν Νικοφῶν τὴν τοῦ φίλου Εὔνοιαν εὐθὺς εἰσιόντι τὰς θύρας, Ὁ θυρωρὸς ἱλαρὸς πρῶτον ἐστίν. ἡ κύων Ἔσαινε, καὶ προσῆλθεν, ὑπαντήσει τις, Δίφρον εὐθέως ἔθηκε, κἂν μηδεὶς λέγῃ Μηδέν. Τοιούτους ἔδει καὶ τοὺς λοιποὺς εἶναι πλουσίους. ὡς τοῖς γε μὴ οὕτω ποιοῦσιν ἐρεῖ τις, τί μικρολογεῖς; πλεῖαί τοι οἴνου κλισίαι, Δαίνυ δαῖτα γέρουσι θάλειαν, ἔοικέ τοι. τοιοῦτος ἦν τῇ μεγαλοψυχίᾳ ὁ μέγας Ἀλέξανδρος. Κόνων δὲ, τὴν περὶ Κνίδον ναυμαχίαν νικήσας Λακεδαιμονίους, καὶ τειχίσας τὸν Πειραιᾶ, ἑκατόμβην τῷ ὄντι θύσας καὶ οὐ ψευδώνυμον, πάντας Ἀθηναίους εἱστίασεν. Ἀλκιβιάδης δὲ, Ὀλύμπια νικήσας ἅρματι, πρῶτος καὶ δεύτερος καὶ τέταρτος, εἰς ἃς νίκας καὶ Εὐριπίδης ἔγραψεν ἐπινίκιον, θύσας Ὀλυμπίῳ Διῒ, τὴν πανήγυριν ἅπασαν εἱστίασε. τὸ αὐτὸ ἐποίησε καὶ Λεώφρων Ὀλυμπιᾶσιν, ἐπινίκιον γράψαντος τοῦ Κείου Σιμωνίδου.

Δημόδοκος.

Homeri.

Βοῦς Ἐμπεδοκλέους.

Ἐμπεδοκλῆς δ' ὁ Ἀκραγαντῖνος ἵπποις Ὀλύμπια νικήσας, Πυθαγορικὸς ὢν, καὶ ἐμψύχων ἀπεχόμενος, ἐκ σμύρνης καὶ λιβανωτοῦ, καὶ τῶν πολυτελεστάτων ἀρωμάτων βοῦν ἀναπλάσας, διένειμε τοῖς εἰς τὴν πανήγυριν ἀπαντήσασιν. Ὁ δὲ Χῖος Ἴων τραγῳδίαν νικήσας Ἀθήνησιν, ἑκάστῳ τῶν Ἀθηναίων ἔδωκε Χῖον κεράμιον. Τοῦ γάρ τις ἄλλου πρὸς θεῶν πλὴν, ἥνικα Εὔξαιτο πλουτεῖν εὐπορεῖν τε χρημάτων, Ἢ τοῦ δύνασθαι παραβοηθεῖν τοῖς φίλοις, Σπείρειν τε καρπὸν Χάριτος ἡδίστης θεῶν. Τοῦ μὲν πιεῖν γὰρ καὶ φαγεῖν τὰς ἡδονὰς Ἔχομεν ὁμοίας. οὐχὶ δὲ τοῖς λαμπροῖσι γὰρ Δείπνοις τὸ πεινῆν παύεται, Ἀντιφάνης φησίν. ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ Ἀκραγαντῖνος Τελλίας, φιλόξενος ὢν, καὶ πάντας πυλωρῶν, πεντακοσίοις ἱππεῦσι ἐκ Γέλας ποτὲ καταλύσασιν ὡς αὐτὸν χειμῶνος ὥρᾳ, ἔδωκεν ἑκάστῳ χιτῶνα καὶ ἱμάτιον.

Στιχίδια ἐπιτραπέζια.

Ὁ Τρεχέδειπνος φησὶ σοφιστὴς Κλέαρχος, Χάρμον τὸν Συρακούσιον εὐτρεπίσαι στιχίδια καὶ παροιμίας, εἰς ἕκαστον τῶν ἐν τοῖς δείπνοις παρατιθεμένων. εἰς μὲν τὸν ἰχθὺν, Ἥκω λιπὼν Αἰγαῖον ἁλμυρὸν βάθος. εἰς δὲ τοὺς κήρυκας, Χαίρετε κήρυκες Διὸς ἄγγελοι. εἰς δὲ τὴν χορδὴν, ἑλικτὰ κοὐδὲν ὑγιές. εἰς δὲ τὴν ἀναθλιβομένην τευθίδα, σοφὴ, σοφὴ σύ. εἰς δὲ τὸ ἐν τοῖς ἑψητοῖς ὡραῖον, οὐκ ἀπ' ἐμοῦ σκεδάσεις ὄχλον; εἰς δὲ τὴν ἀποδεδαρμένην ἔγχελυν, οὐ προκαλυπτομένα βοστρυχώδεα. τοιούτους πολλοὺς φησὶ τοὺς Λαρηνσίου παρεῖναι δείπνῳ, ὥσπερ συμβολὰς κομίζοντας τὰ ἀπὸ τῶν στρωματοδεσμῶν γράμματα. φησὶ δὲ καὶ ὅτι ὁ Χάρμος εἰς ἕκαστον τῶν παρατιθεμένων ἔχων τι πρόχειρον, ὡς προείρηται, ἐδόκει τοῖς Μεσσηνίοις πεπαιδευμένος εἶναι, ὡς καὶ Καλλιφάνης ὁ τοῦ Παραβρύκοντος κληθεὶς, ἀρχὰς ποιημάτων πολλῶν ἐγγραψάμενος, ἀναλήψει μέχρι τριῶν καὶ τεσσάρων στίχων, πολυμαθείας δόξαν προσποιούμενος. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι διὰ στόματος εἶχον τὰς ἐν τοῦ Σικελικῶ μαγείρως. τὰς πλωτὰς ἐγχέλεις, τῶν Παχύνου θύννων τὰς ἤτριαίας, τοὺς ἐν Μήλῳ ἐρίφους, τοὺς ἐν Συμαίθῳ κεστρέας. καὶ τῶν ἀδόξων δὲ τὰς Πελωριάδας κόγχας, τὰς ἐκ Λιπάρας μαινίδας, τὴν Μαντινικὴν γογγυλίδα, τὰς ἐκ Θηβῶν βουνιάδας, καὶ τὰ παρ' Ἀσκραίοις τεῦτλα. Κλεάνθης δὲ ὁ Ταραντῖνος ὥς φησι Κλέαρχος, πάντα παρὰ τοὺς πότους ἔμμετρα ἔλεγε. καὶ Πάμφιλος δὲ ὁ Σικελὸς ὡς ταῦτα, ἔγχει πιεῖν μοι, καὶ τὸ πήλικος σκύλος ἀμίδα δότω τις, ἢ πλακοῦντα τὶς δότω. Τὸν βίον φησὶν εὐσταθεῖς οὐκ ἐγχειρογάστορες, γυργάθους ψηφισμάτων φέροντες Ἀριστοφάνης φησίν.

Ἀρχεστράτου γαστρονομία.

Ὅτι Ἀρχέστρατος ὁ Συρακούσιος ἢ Γελῷος, ἐν τῇ, ὡς Χρύσιππος, ἐπιγραφομένῃ γαστρονομίᾳ, ὡς δὲ

Λυγκεὺς

στρωματοδεσμεῖς videntur dici qui scribunt libros στρωματέων.

Λυγκεὺς καὶ Καλλίμαχος ἐν ὑποθήκαις, ὡς δὲ Κλέαρχος δειπνολογίαν, ὡς δ' ἄλλοι ὀψοποιΐαν, ἐπικὸν δὲ τὸ ποίημα, οὗ ἡ ἀρχή, ἱστορίης ἐπίδειγμα ποιούμενος Ἑλλάδι πάσῃ, φησί. Πρὸς ἥ μιᾷ πάντας δειπνεῖν ἁβροδίαιτι τραπέζῃ. Ἔστωσαν δ' ἢ τρεῖς, ἢ τέσσαρες οἱ ξυνάπαντες, Ἢ τῶν πέντε γε μὴ πλείους. ἤδη γὰρ ἂν εἴη Μισθοφόρων ἁρπαξιβίων σκηνὴ στρατιωτῶν. Ἀγνοεῖ δ' ὅτι οἱ ἐν τῷ Πλάτωνος συσσιτίῳ, οἱ εἴκοσι ὀκτὼ ἦσαν. οὗτοι δὲ τὰ δεῖπνα τῶν ἐν τῇ πόλει ἀφορῶσι. καὶ πεποίηνται δεξιῶς ἐπὶ ταῦτα ἄκλητοι, Ἀντιφάνης φησί. καὶ ἐπάγει οὓς ἐκ κοινοῦ ἔδει τρέφειν τὸν δῆμον· ἃς δ' ὥσπερ ὀλυμπιάσι φασὶ τὰς μυίας ποιεῖν, Βοῦν τοὺς ἀκλήτους προκατακόπτειν πάνυ ταχύ. Τὰ μὲν θέρους, τὰ δὲ γίνεται ἐν χειμῶνι, φησὶν ὁ συγκωμικὸς ποιητής. Οὐχ ἅμα μὲν οὖν πάντα παρασκευάζεσθαι δυνατόν, λέγεσθαι δὲ ῥᾴδιον. Ὅτι δείπνων ἀναγραφὰς πεποίηνται ἄλλοι τέ, καὶ Τιμαχίδας ὁ ῥόδιος δι' ἐπῶν, ἐν ἕνδεκα βιβλίοις, ἢ καὶ πλείοσι. καὶ Νουμήνιος ὁ ἡρακλεώτης ὁ Διεύχους τοῦ ἰατροῦ μαθητής. καὶ Ματρέας ὁ πιταναῖος ὁ παρῳδός. καὶ Ἡγήμων ὁ θάσιος, ὁ ἐπικληθεὶς φακῆ, ὃν τῇ ἀρχαίᾳ κωμῳδίᾳ τινὲς ἐντάττουσιν. τοῦ Φιλοξένου δὲ τοῦ λευκαδίου δεῖπνον Πλάτων ὁ κωμῳδιοποιὸς μέμνηται, Ἐγὼ δ' ἐνθάδ' ἐν τῇ ἐρημίᾳ, Τουτὶ διελθεῖν βούλομαι τὸ βιβλίον Πρὸς ἐμαυτόν. ἔστι δ' ἀντιβολῶ σε τοῦτο τί; Φιλοξένου καινή τις ὀψαρτυσία. Ἐπίδειξον αὐτὴν ἥτις ἐστὶν ἀκούσας δή. Ἄρξομαι ἐκ βολβοῖο, τελευτήσω δ' ἐπὶ θύννον. Ἐπὶ θύννον, οὐκοῦν τῇ τελευτῇ πολὺ Κράτιστον ἐνταῦθα τετάχθαι τάξεως. Βολβοὺς μὲν σποδιᾷ δαμάσας καταχύσματι δεύσας Ὡς πλείστους διάτρωγε. τὸ γὰρ δέμας ἀνέρος ὀρθοῖ. Καὶ περὶ μὲν δὴ τοῦτα; θαλάσσης δ' ἐς τέκν' ἀνήξω. Εἶτα μετὰ μικρόν. Οὐδὲ λοπὰς κακόν ἐστιν. ἀτὰρ τὸ τάγηνον ἄμεινον οἶμαι. καὶ μετ' ὀλίγον, ὀρφὼν αἰολίαν συνόδοντά τε καρχαρίαν τε Μὴ τέμνειν, μή σοι νέμεσις θεόθεν καταπνεύσῃ. Ἀλλ' ὅλον ὀπτήσας παράθες, πολλὸν γὰρ ἄμεινον. Πουλύποδος πλεκτὴ δ' ἂν ἐπὰ λάβῃς κατὰ καιρόν, Ἑφθὴ δ' ὀπτῆς ἦν ἢ μείζων, πολὺ κρείττων. Ἢν ὀπταὶ δὲ δύ' ὦσ' ἑφθῇ κλαίειν ἀγορεύω. Τρίγλη δ' οὐκ ἐθέλει νεύρων ἐπιήρανος εἶν', Παρθένου Ἀρτέμιδος γὰρ ἔφυ, καὶ στύμματα μισεῖ. Σκορπίος αὖ, παίσας γέ σε τὸν πρωκτὸν ὑπελθών. Ἀπὸ τούτου τοῦ Φιλοξένου, καὶ φιλοξένειοί τινες πλακοῦντες ὠνομάσθησαν. περὶ τούτου Χρύσιππος φησίν, Ἐγὼ κατέχω τινὰ ὀψοφάγον ἐπὶ τοσοῦτον ἐκπεπτωκότα τοῦ μὴ ἐντρέπεσθαι τοὺς πλησίον ἐπὶ τῶν γινομένων, ὥστε φανερῶς ἐν τοῖς βαλανείοις, τήν τε χεῖρα συνεθίζειν πρὸς τὰ θερμὰ, καθιέντα εἰς ὕδωρ θερμὸν, καὶ τὸ στόμα ἀναγαργαριζόμενον θερμῷ, ὅπως δηλονότι ἐν τοῖς θερμοῖς δυσκίνητος ᾖ. ἔφασαν γὰρ αὐτὸν καὶ τοὺς ὀψοποιοῦντας ὑποποιεῖσθαι, ἵνα θερμότατα παρατιθῶσι, καὶ μόνος καταναλίσκῃ αὐτὸς τῶν λοιπῶν συνακολουθεῖν μὴ δυναμένων. τὰ δ' αὐτὰ περὶ τοῦ κυθηρίου Φιλοξένου ἱστοροῦσι, καὶ Ἀρχύτου, καὶ ἄλλων πλειόνων, ὧν τις παρὰ Κρωβύλῳ τῷ κωμικῷ φησίν. Ἐγὼ δὲ πρὸς τὰ θερμὰ ταῦθ' ὑπερβολῇ, Τοὺς δακτύλους δήπουθεν ἰδαίους ἔχω, Καὶ τὸν λάρυγγ' ἥδιστα πυρέσω τεμαχίοις Κάμινος οὐκ ἄνθρωπος. Κλέαρχος δέ φησι, Φιλόξενον προλουόμενον περιέρχεσθαι τὰς οἰκίας ἀπολουθούντων αὐτῷ παίδων, καὶ φερόντων ἔλαιον οἶνον καὶ ὄξος, καὶ ἄλλα ἡδύσματα. ἔπειτα εἰσιόντα εἰς τὸν ἀλλότριον οἶκον, τὰ ἑψόμενα τοῖς ἄλλοις ἀρτύειν, ἐμβάλλοντα ὧν δεῖ χρεία. καθ' οὕτως ἀνακύψαντα εὐωχεῖσθαι. οὗτος εἰς Ἔφεσον καταπλεύσας εὑρὼν τὴν ὀψοπωλίαν κενήν, ἐπύθετο τὴν αἰτίαν. καὶ μαθὼν ὅτι πᾶν εἰς γάμους συνηγόρασται, λουσάμενος παρῆν ἄκλητος ὡς τὸν νυμφίον. καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον ᾄσας ὑμέναιον οὗ ἡ ἀρχή, γάμε θεῶν λαμπρότατε, πάντας ἐψυχαγώγησεν. ἦν δὲ διθυραμβοποιός. καὶ ὁ νυμφίος, Φιλόξενε εἶπε, καὶ αὔριον ὧδε δειπνήσεις; καὶ ὁ Φιλόξενος, ἂν ὄψον ἔφη μὴ πωλῇ τις. Θεόφιλος δέ φησιν, οὐχ ὥσπερ Φιλόξενον τὸν Ἐρύξιδος. ἐκεῖνος γὰρ ὡς ἔοικε μεμψιμοιρῶν τὴν φύσιν, εἰς τὴν ἀπόλαυσιν ηὔξατό ποτε γεράνου τὴν φάρυγγα σχεῖν, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ὅλως ἢ βοῦν ἢ κάμηλον ἢ ἐλέφαντα δεῖ σπουδάζειν γενέσθαι. οὕτω γὰρ καὶ αἱ ἐπιθυμίαι, καὶ αἱ ἡδοναὶ, πολλῷ μείζους καὶ σφοδρότεραι. πρὸς γὰρ τὰς δυνάμεις, ποιοῦνται τὰς ἀπολαύσεις. Κλέαρχος δὲ Μελάνθιόν φησι τοῦτ' εὔξασθαι, λέγων, Τιθωνοῦ Μελάνθιος ἔοικε βουλεύσασθαι βέλτιον. ὁ μὲν γὰρ ἀθανασίας ἐπιθυμήσας ἐν θαλάμῳ κρέμαται πάντων ὑπὸ γήρως ἐστερημένος τῶν ἡδέων. Μελάνθιος δὲ τῶν ἀπολαύσεων ἐρῶν, ηὔξατο τὸν μακραύχενος ὄρνιθος τὸν τράχηλον ἔχειν, ἵν' ὅτι πλεῖστον τοῖς ἡδίστοις ἐνδιατρίβῃ. ὁ αὐτός φησι, Πίθυλλον τὸν τένθην καλούμενον οὐ περιγλωττίδα μόνον ὑμενίνην φορεῖν, ἀλλὰ καὶ προσκαλύπτειν τὴν γλῶσσαν πρὸς τὰς ἀπολαύσεις, καὶ τέλος ἰχθύσι τρίβων ἀποκαθαίρειν αὐτήν. μόνος δ' οὗτος τῶν ἀπολαυστικῶν καὶ δακτυλήθρας ἔχων ἐσθίειν λέγεται τὸ ὄψον, ἵν' ὡς θερμότατα ὁ πρωτάθλιος αὐτοῦ διελθῇ τῇ γλώττῃ. ἄλλος δὲ φίλιχθυν καὶ αὐτὸν Φιλόξενον φησίν. Ἀριστοτέλης δὲ, φιλόδειπνον ἁπλῶς. ὃς καὶ γράφει που ταῦτα. δημηγοροῦντες ἐν τοῖς ὄχλοις, κατατρίβουσιν ὅλην τὴν ἡμέραν ἐν τοῖς θαύμασι. καὶ πρὸς τοὺς ἐκ τοῦ φάσιδος ἢ βορυσθένους καταπλέοντας, ἀνεγνωκότες οὐδὲν, πλὴν εἰ τὸ Φιλοξένου δεῖπνον οὐχ ὅλον. Φαινίας δέ φησι, ὅτι Φιλόξενος ὁ κυθήριος ποιητὴς περιπαθὴς ὢν τοῖς ὄψοις, δειπνῶν ποτὲ

τὰ παρὰ Διονυσίῳ. ὡς οὖν ἐκείνῳ μὲν μεγάλην τρίγλαν παρατιθέασιν, ἑαυτῷ δὲ μικράν, ἀναλαβὼν αὐτὴν εἰς τὰς χεῖρας, πρὸς τὸ οὖς προσήνεγκε. πυθομένου δὲ τοῦ Διονυσίου, τίνος ἕνεκεν τοῦτο ποιεῖ, εἶπεν ὁ Φιλόξενος, ὅτι γράφων τὴν Γαλάτειαν βούλοιτό τινα παρ' ἐκείνης τῶν κατὰ Νηρέα πυθέσθαι, τὴν δὲ ποσὶ ἠρωτημένην οὐκ ἀποκεκρίσθαι διότι νεωτέρα ἁλοίη. διὸ μὴ παρακολουθεῖν, τὴν δὲ τῷ Διονυσίῳ παρατεθεῖσαν πρεσβυτέραν οὖσαν, εἰδέναι πάντα σαφῶς ἃ βούλεται μαθεῖν. τὸν οὖν Διονύσιον γελάσαντα ἀποστεῖλαι αὐτῷ τὴν τρίγλην τὴν παρ' αὐτῷ. συνεμέθυε δὲ τῷ Φιλοξένῳ ἡδέως ὁ Διονύσιος. ἐπεὶ δὲ τὴν ἐρωμένην Γαλάτειαν ἐφωράθη διαφθείρων, εἰς τὰς λατομίας ἐνεβλήθη, ἐν αἷς ποιῶν τὸν Κύκλωπα, συνέθηκε τὸν μῦθον εἰς τὸ περὶ αὐτὸν γενόμενον πάθος, τὸν μὲν Διονύσιον Κύκλωπα ὑποστησάμενος, τὴν δ' αὐλητρίδα Γαλάτειαν, ἑαυτὸν δ' Ὀδυσσέα. ἐγένετο δὲ κατὰ τοὺς Τιβερίου χρόνους ἀνήρ τις Ἀπίκιος, πλουσιώτατος, τρυφητής, ἀφ' οὗ πλακούντων γένη πολλὰ Ἀπίκια ὀνομάζεται. οὗτος ἱκανὰς μυριάδας καταναλώσας εἰς τὴν γαστέρα, ἐν Μιντούρναις (πόλις δὲ Καμπανίας) διέτριβε τὰ πλεῖστα, καρίδας ἐσθίων πολυτελεῖς, αἳ γίνονται αὐτόθι ὑπέρ γε τὰς ἐν Σμύρνῃ μεγίστας, καὶ τοὺς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἀστακούς. ἀκούσας οὖν καὶ κατὰ Λιβύην γίνεσθαι ὑπερμεγέθεις, ἐξέπλευσεν οὐδ' ἀναμείνας μίαν ἡμέραν. καὶ πολλὰ πάνυ κακοπαθήσας κατὰ τὸν πλοῦν, ὡς πλησίον ἧκε τῶν τόπων, πρὶν ἐξορμῆσαι τῆς νεὼς (πολλὴ δ' ἐγεγόνει παρὰ Λίβυσι φήμη τῆς ἀφίξεως αὐτοῦ) προσπλεύσαντες ἁλιεῖς προσήνεγκαν αὐτῷ τὰς καλλίστας καρίδας. ὁ δ' ἰδὼν ἐπύθετο εἰ μείζους ἔχουσιν, εἰπόντων δὲ μὴ γίνεσθαι ὧν ἤνεγκαν, ὑπομνησθεὶς τῶν ἐν Μιντούρναις, ἐκέλευσε τῷ κυβερνήτῃ τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἐπὶ Ἰταλίαν ἀναπλεῖν, μηδὲ προσπελάσαντι τῇ γῇ. Ἀριστόξενος δ' ὁ Κυρηναῖος φιλόσοφος, ὄντως μετελθὼν τὴν πάτριον φιλοσοφίαν, ἀφ' οὗ καὶ κωλῆ τις καλεῖται Ἀριστόξενος ἰδίως σκευαζόμενος, ὑπὸ τῆς ἀνυπερβλήτου τρυφῆς, καὶ τὰς ἐν τοῖς κήποις γινομένας θριδακίνας οἰνομέλιτι ἐπότιζεν ἑσπέρας, καὶ ὑπὸ τὴν ἕω λαμβάνων χλωρὰς ἔχειν ἔλεγε πλακοῦντας, ὑπὸ τῆς γῆς ἀναπεμπομένους αὐτῷ. Τραϊανῷ δὲ τῷ αὐτοκράτορι ἐν Παρθίᾳ ὄντι καὶ τῆς θαλάσσης ἀπέχοντι ἡμερῶν παμπόλλων ὁδόν, Ἀπίκιος ὄστρεα νεαρὰ διέπεμψε ὑπὸ σοφίας αὐτῷ τεθησαυρισμένα. καὶ οὐχ ὡς Νικομήδει τῷ Βιθυνῶν τῷ βασιλεῖ ἐπιθυμήσαντι ἀφύης, μακρὰν δὲ καὶ οὗτος ὢν τῆς θαλάσσης, μάγειρός τις μιμησάμενος τὸ ἰχθύδιον παρέθηκεν ὡς ἀφύας. ὁ γοῦν παρ' Εὐφρόνι τῷ κωμικῷ μάγειρός φησι, Ἐγὼ μαθητὴς ἐγενόμην Σωτηρίδου, ὃς ἀπὸ θαλάσσης Νικομήδει δώδεκα ὁδὸν ἀπέχοντι πρῶτον ἡμερῶν ποτὲ ἀφύης ἐπιθυμήσαντι, χειμῶνος μέσου Παρέθηκεν ἠδ' ὡς ὥστε πάντας ἀνακραγεῖν. Πῶς δὲ δυνατὸν τοῦτ' ἦν. θήλειαν λαβὼν Γογγυλίδα. ταύτην ἔτεμεν ὡς λεπτὰ σφόδρα Τὴν ὄψιν αὐτὴν τῆς ἀφύης μεμιμημένος Ἀπόζεσαι δ' ἔλαιον ἐπιχέας, ἅλας Δοὺς μουσικῶς, μήκωνος ἐπιπάσας ἄνω Κόκκους μελαίνης τὸν ἀριθμὸν δώδεκα, Περὶ τὴν Σκυθίαν ἔλυσε τὴν ἐπιθυμίαν, καὶ Νικομήδης γογγυλίδα μασώμενος, Ἀφύης τότ' ἔλεγε τοῖς φίλοις ἐγκώμιον. οὐδὲν ὁ μάγειρος τοῦ ποιητοῦ διαφέρει. ὁ νοῦς γάρ ἐστιν ἑκατέρῳ τούτων τέχνη. Ὅτι περὶ Περικλέους φησὶν Ἀρχίλοχος ὁ Πάριος ποιητής, ὡς ἀκλήτου ἐπεισπαίοντος εἰς τὰ συμπόσια Μυκονίων δίκην. δοκοῦσι δ' οἱ Μυκόνιοι διὰ τὸ πένεσθαι καὶ λυπρὰν νῆσον οἰκεῖν, ἐπὶ γλισχρότητι καὶ πλεονεξίᾳ διαβάλλεσθαι. τὸν γοῦν γλίσχρον Ἰσχόμαχον Κρατῖνος Μυκώνιον καλεῖ, Πῶς ἂν Ἰσχομάχου γεγονὼς Μυκωνίου φιλόδωρος ἂν εἴης. ἀγαθὸς ἂν πρὸς ἀγαθοὺς ἄνδρας. Ἐπιασσόμενος ἧκον, κοινὰ γὰρ τὰ τῶν φίλων.

Πολλὸν δὲ πίνων καὶ χαλίκρητον μεθύων οὔτ' ἔτι τίμον εἰσενήνοχας, οὐδὲ μὴν κληθεὶς ἦλθες, οἷα δὴ φίλος. ἀλλά σε γαστὴρ νόον τε καὶ φρένας παρήγαγεν εἰς ἀναιδείην, Ἀρχίλοχός φησι. Εὔβουλος ὁ κωμικός φησί που, Εἰσὶν ἡμῖν τῶν κεκλημένων δύο Ἐπὶ δεῖπνον ἄμαχοι, Φιλοκράτης καὶ Φιλοκράτης. Ἕνα γὰρ ἐκεῖνον ὄντα, δύο λογίζομαι, Μεγάλους, μᾶλλον δὲ τρεῖς. Ὅν φασι παρακληθέντ' ἐπὶ δεῖπνον πρὸς φίλου τινός, εἰπόντος αὐτῷ τοῦ φίλου, ὁπηνίκ' ἂν Εἴκοσι ποδῶν μετροῦντι τὸ στοιχεῖον ᾖ Ἥκειν, ἕωθεν αὐτὸν εὐθὺς ἡλίου Μετρεῖν ἀνίσχοντος, μακροτέρας δ' οὔσης ἔτι Πλεῖν ἢ δυεῖν ποδοῖν παρεῖναι τῆς σκιᾶς. Ἔπειτα φάναι, μικρὸν ὀψιαίτερον Δι' ἀσχολίαν παρόνθ' ἥκειν ἅμ' ἡμέρᾳ. Ἀσυμβόλου δείπνου γὰρ ὅς τις ὑστερεῖ, Τοῦτον ταχέως νόμιζε καὶ τάξιν λιπεῖν, Ἄμφις φησὶν ὁ κωμικός. Χρύσιππος δέ φησιν, Ἀσύμβολον κώθωνα μὴ παραλίμπανε. Κώθων δ' οὐ περίληπτος ἀσύμβολος, ἀλλὰ δ' ἑκτός. Ἀντιφάνης δέ φησι, Βίος θεῶν γάρ ἐστιν, ὅταν ἔχῃς ποθὲν Τἀλλότρια δειπνεῖν μὴ προσέχων λογίσμασι καὶ πάλιν, Μακάριος ὁ βίος, δεῖ μ' ἀεὶ καινὸν πόρον Εὑρίσκειν ὡς μάσημα ταῖς γνάθοις ἔχω. Ταῦτα οἴκοθεν ἔχων εἰς τὸ συμπόσιον ἦλθον, καὶ προμελετήσας, ἵνα κἀγὼ τὸ στεφανόμιον κομίζων περιέρχωμαι. ἄκαπνα γὰρ αἰεὶ κοινοὶ θύομεν. Ὅτι τὸ μονοφαγεῖν ἦν ἐν χρήσει τοῖς παλαιοῖς. Ἀντιφάνης, μονοφαγεῖς ἤδη τί καὶ βλάπτεις ἐμέ, [illegible] ἐξ ὧν κόρακας μονοφάγει, καί τοι χαιρέχειν περὶ τῶν ἡρώων καθ' Ὅμηρον βίου. ὅτι Ὅμηρος ὁρῶν τὴν σωφροσύνην οἰκειοτάτην ἀρετὴν οὖσαν τοῖς νέοις καὶ πρώτην, ἔτι δὲ ἁρμόζουσαν καὶ πάντων

καὶ πάντων τῶν καλῶν χορηγὸν οὖσαν, βουλόμενος ἐμφῦσαι πάλιν αὐτὴν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἐφεξῆς ἵνα τὴν Ἡρώων τῶν παρ' Ὁμήρῳ δίαιτα.
σχολὴν καὶ τὸν ζῆλον περὶ τοῖς καλοῖς ἔργοις ἀναλίσκωσι, καὶ ὦσιν εὐεργετικοὶ καὶ κοινοὶ πρὸς ἀλλή-
λους, εὐτελῆ κατεσκεύασε πᾶσι τὸν βίον καὶ αὐτάρκη. λογιζόμενος τὰς ἐπιθυμίας καὶ τὰς ἡδονὰς,
ἰσχυροτάτας γίνεσθαι περὶ ἐδωδὴν καὶ πόσιν. τοὺς δὲ διαμεμενηκότας ἐν εὐτελείᾳ εὐτάκτους, καὶ περὶ τὸν
ἄλλον βίον γίνεσθαι ἐγκρατεῖς. ἁπλῆν οὖν ἀποδέδωκε τὴν δίαιταν πᾶσι, καὶ τὴν αὐτὴν ὁμοίως βα-
σιλεῦσιν, ἰδιώταις, νέοις, πρεσβύταις, ὀπτὰ παρατιθεὶς πᾶσι κρέα. καὶ ταῦτα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ βόεια
ἔν τε ἑορταῖς καὶ γάμοις, καὶ ἄλλῃ συνόδῳ, καὶ οὐ θρῖα καὶ κανδύλην καὶ ἄμυτας, μελίπηκτά τε τοῖς
βασιλεῦσιν ἐξαίρετα παρατίθησιν Ὅμηρος. ἀλλ' ἀφ' ὧν εὖ ἕξειν ἔμελλον τὸ σῶμα, καὶ τὴν ψυχήν. Αἴ-
αντα οὖν μετὰ τὴν μονομαχίαν, νώτοισι βοῶν γεραίρει ὁ Ἀγαμέμνων, καὶ Νέστορι δ' ἤδη ὄντι γηραιῷ, Ἰλ. η.
καὶ Φοίνικι δὲ κρέας ὀπτὸν δίδωσι, καὶ Ἀλκίνῳ δὲ τὸν τρυφερὸν ᾑρημένῳ βίον, ἀφιστῶν ἡμᾶς τῶν ἀτά- Ἀλκινόῳ
κτων ἐπιθυμιῶν. καὶ Μενέλαος δὲ τοὺς τῶν παίδων γάμους ποιῶν, Τηλεμάχῳ νῶτον βοὸς παρέθη- Ὀδ. δ.
κεν, ὀπτὰ τά ῥά οἱ γέρα πάρθεσαν αὐτῷ. καὶ Νέστωρ δὲ βόας θύει Ποσειδῶνι περὶ τῇ θαλάσσῃ, διὰ τῶν Ὀδ. γ.
φιλτάτων καὶ οἰκειοτάτων τέκνων, βασιλεὺς ὢν καὶ πολλοὺς ἔχων ὑπηκόους. ὁσιωτάτη γὰρ αὕτη ἡ
θυσία θεοῖς καὶ προσφιλεστέρα, ἡ διὰ τῶν οἰκείων καὶ συνεστώτων ἀνθρώπων. καὶ τοὺς μνηστῆρας δὲ ὑβριστὰς ὄν-
τας, καὶ πρὸς ἡδονὰς ἀνειμένους, οὔτε ἰχθῦς ἐσθίοντας ποιεῖ, οὔτε ὄρνιθας, οὔτε μελίπηκτα. περιελὼν
πανταχόθεν τὰς μαγειρικὰς μαγγανείας, καὶ τὰ ὡς ὁ Μένανδρός φησιν, ὑποβινητιῶντα βρώματα, καὶ alii Νίκανδρος
τὸ παρὰ πολλοῖς λεσαυροκάκαβον καλούμενον βρῶμα, ὥς φησι Χρύσιππος, οὗ ἡ κατασκευὴ παρηγο-
παρὰ ρεῖτο. Πρίαμος δὲ παρὰ τῷ ποιητῇ καὶ ὀνειδίζει τοῖς υἱοῖς ἀναλίσκουσι τὰ μὴ νενομισμένα, Ἀρνῶν ἠδ' Ἰλ. ω.
ἐρίφων ἐπιδήμιοι ἁρπακτῆρες. Φιλόχορος δὲ ἱστορεῖ, καὶ κεκωλῦσθαι Ἀθήνησιν ἀπέκτου ἀρνὸς μηδένα
γεύεσθαι, ἐπιλειπούσης ποτὲ ἐν τῶν ζώων τούτων γενέσεως. Ἑλλήσποντον δὲ Ὅμηρος ἰχθυόεντα προ-
σαγορεύων, καὶ τοὺς Φαίακας πλωτικωτάτους ποιῶν, καὶ ἐν τῇ Ἰθάκῃ εἰδὼς λιμένας πλείους καὶ νήσους
προσεχεῖς πολλὰς, ἐν αἷς ἰχθύων ἐγίνετο πλῆθος καὶ ἀγρίων ὀρνίθων. καὶ εἰς εὐδαιμονίαν δὲ κατα-
ριθμῶν τὸ τὴν θάλασσαν ἰχθῦς παρέχειν, ὅμως τούτων οὐδένα οὐδενὰ ποιεῖ προσφερόμενον. καὶ μὴν
οὐδὲ ὀπώραν παρατίθησί τινι, καίπερ οὖσαν πολλήν, καὶ ἥδιστα ταύτης μνημονεύων, καὶ πάντα χρό-
νον παρασκευάζων ἀθάνατον. Ὄγχνη γάρ φησιν ἐπ' ὄγχνῃ, καὶ τὰ ἑξῆς. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ στεφανουμένους, οὐδὲ Ὀδ. η.
μυρουμένους ποιεῖ, ὥσπερ οὐδὲ θυμιῶντας. ἀλλὰ πάντων τούτων ἀπολύων τοὺς ἀνθρώπους, εἰς ἐλευθε-
ρίαν καὶ αὐτάρκειαν ἐξαιρέτως τοὺς βασιλεῖς ἀποκαθίστησι. καὶ θεοῖς δὲ ἁπλῆν ἀποδίδωσι δίαιταν,
νέκταρ καὶ ἀμβροσίαν. καὶ τοὺς ἀνθρώπους δὲ ποιεῖ τιμῶντας αὐτοὺς ἀπὸ τῆς διαίτης, ἀφελὼν λιβανω-
τὸν καὶ σμύρναν καὶ στεφάνους, καὶ τὴν περὶ ταῦτα τρυφήν. καὶ ἐν ἁπλῶς δὲ ταύτης διαίτης οὐκ ἀ-
πλήστως ἀπολαύοντας παρίστησιν, ἀλλ' ὡς οἱ κράτιστοι τῶν ἰατρῶν, ἀφαιρεῖ τὰς πλησμονάς, Αὐτὰρ Ὀδ. α.
ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν πληρώσαντες, οἱ μὲν ἐξώρμων ἐπὶ μελέτην
ἀθλητικήν, δίσκοισι τερπόμενοι καὶ αἰγανέῃσι, τῇ παιδιᾷ τὰ πρὸς σπουδὴν ἐκμελετῶντες. οἱ δὲ
κιθαρῳδῶν ἠκροῶντο, τὰς ἡρωϊκὰς πράξεις ἐν μέλει καὶ ῥυθμῷ ποιουμένων. διὸ οὐδὲν θαυμαστὸν τοὺς
οὕτω τεθραμμένους ἀφλεγμάντους εἶναι τά τε σώματα καὶ τὰς ψυχάς. ἐνδεικνύμενος οὖν καὶ τὴν εὐταξίαν
ὡς ὑγιεινὸν εἶναι καὶ εὔχρηστον καὶ κοινὸν, τὸν σοφώτατον Νέστορα πεποίηκε Μαχάονι τῷ ἰατρῷ τετρω- Ἰλ. λ. καὶ ἰ. Cur vinum apud Homerum fabricitanti detur.
μένῳ τὸν δεξιὸν ὦμον, προσφέροντα οἶνον ταῖς φλεγμοναῖς ἐναντιώτατον ὄντα, καὶ τοῦτον Πράμνειον, Πράμνειος.
ὃν ἴσμεν παχὺν καὶ πολύτροφον. οὐ δίψους ἄκος, ἀλλ' ἐμφορήσεως ἕνεκα. πεπωκότι γοῦν παρα-
κελεύεται συνεχῶς τοῦτο ποιεῖν. σὺ μὲν φησὶ καθήμενος πῖνε, καὶ ἐπιξύοντα τυρὸν αἴγειον. ἐπὶ δὲ πρό-
μνον ποτῷ οἶνον, ἵνα πλεῖον πίνῃ. καί τοι ἀλλαχοῦ λέγων, τὸν οἶνον ἐκλύειν τὴν ἰσχὺν καὶ ἀπογυιοῦν. Ἰλ. ζ.
περὶ δὲ τοῦ Ἕκτορος Ἑκάβη οἰομένη μέλλειν αὐτὸν τὸ καταλειπόμενον τῆς ἡμέρας, παρακαλεῖ πιεῖν σπείσαν-
τα προθυμουμένη εἰς θυμηδίαν. ὁ δ' ὑποτρίβεται πρὸς πρᾶξιν ἐξιών. καὶ ἡ μὲν ἀποδιαστάσεως ἐπαινεῖ Ἰλ. ζ.
τὸν οἶνον, ὁ δὲ μετὰ ἄσθματος ἥκων ἀπωθεῖ. καὶ ἡ μὲν ἀξιοῖ σπείσαντα πιεῖν, ὁ δὲ καθημαγμένος ἀσεβὲς
ἡγεῖται. οἶδε δὲ ὁ Ὅμηρος καὶ τὸ ὠφέλιμον καὶ τὸ σύμμετρον τοῦ οἴνου. οἷς τὸν χανδὸν ἕλκοντα αὐτὸν, βλάπτει Ὀδ. φ.
δεῖ φησί, καὶ κράσεων δὲ γινώσκει διαφορὰς ἠπίσταται. οὐκ ἂν γὰρ Ἀχιλλεὺς τὸ ζωρότερον κεραίρειν δὴ ἂν ἔλε- Ἰλ. ι.
γε, μὴ οὔσης τινὸς καθημερινῆς κράσεως. ἴσως οὖν οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὸν εὐδιαφόρητον ὄντα στερεμνί-
οις τε μίγματος, ὃ τοῖς ἰατροῖς διὰ τὴν τέχνην ἐστὶ δῆλον. τοῖς γοῦν καρδιακοῖς μετὰ οἴνου σιτῶδες ἀνα-
μίσγουσί τι πρὸς κατοχὴν τῆς δυνάμεως. ἀλλ' ἐκεῖνος τῷ μὲν Μαχάονι, μετ' ἀλφίτου καὶ τυροῦ δίδω-
σι τὸν οἶνον. τὸν δ' Ὀδυσσέα ποιεῖ συνάπτοντα τὴν ἀπὸ τῶν σιτίων καὶ οἴνου ὠφέλειαν. Ὃς δέ κ' ἀνὴρ Ἰλ. τ.
οἴνοιο κορεσσάμενος καὶ ἐδωδῆς. τῷ δὲ λεαινιζομένῳ δίδωσι τὸν ἡδύποτον, οὕτω καλέσας αὐτόν, Ἐν Ἡρώων τῶν Ὁμήρου δίαιτα.
δὲ πίθοι οἴνοιο παλαιοῦ ἡδυπότοιο. ποιεῖ δὲ Ὅμηρος καὶ τὰς κόρας καὶ τὰς γυναῖκας λουούσας τοὺς ξέ-
νους, ὡς οὔτε φλεγμονὴν οὔτε ἀκρασίαν πασχόντων τῶν εὐβεβιωκότων, καὶ σωφρόνως ἁπτομένας. ἀρ-
χαῖον δὲ τοῦτο ἔθος. λούουσι γοῦν καὶ αἱ Κωκάλου θυγατέρες, ὡς νενομισμένον, τὸν Μίνω παραγενόμενον
εἰς Σικελίαν. ἐν μέθαις δὲ καταδρέχων ὁ ποιητὴς, τὸν τηλικοῦτον κύκλωπα ὑπὸ μικροῦ σώματος διὰ

ταύτην ἀπολλύμενον παρίστησιν, καὶ Εὐρυτίωνα τὸν κένταυρον, τούς τε παρὰ Κίρκῃ λέοντας, ποιεῖ καὶ λύκους ταῖς ἡδοναῖς παραπολαυσάντας. τὸν δὲ Ὀδυσσέα σώζει τῷ Ἑρμοῦ λόγῳ πεισθέντα. διὸ καὶ ἀπαθὴς γίνεται. Ἐλπήνορα δὲ πάροινον ὄντα καὶ τρυφερόν, κατακρημνίζει. καὶ Ἀντίνοος δὲ λέγων πρὸς

Ὀδ. φ.
Ὀδ. γ.
Ὀδ. γ.
Ἰλ. υ.

Ὀδυσσέα, Οἶνός σε τρώει μελιηδής, αὐτὸς οὐκ ἀπέχεται τοῦ πόματος. διὸ καὶ τρωθεὶς ἀπόλλυται, ἔτι κρατῶν τὸ ποτήριον. ποιεῖ δὲ καὶ τοὺς Ἕλληνας ἐν τῷ ἀπόπλῳ μεθύοντας. διὸ καὶ στασιάζοντας, ὅθεν καὶ ἀπόλλυνται. ἱστορεῖ δὲ καὶ τὸν δεινότατον Αἰνείαν τῶν Τρώων ἐν τῷ βουλεύεσθαι, διὰ τὴν ἐν τῇ μέθῃ παρρησίαν καὶ τὰς ἀπειλάς, ἃς Τρωσὶν ὑπέσχετο οἰνοποτάζων, ὑπομένοντα τὴν Ἀχιλλέως ὁρμὴν

Ἰλ. ι.

καὶ μικροῦ παραπολλύμενον. καὶ Ἀγαμέμνονα λέγοντά που περὶ αὑτοῦ. Ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας, Ἢ οἴνῳ μεθύων, ἤ μ' ἔβλαψαν θεοὶ αὐτοί. Εἰς τὴν αὐτὴν τιθεὶς πλάστιγγα τὴν μέθην, τῇ μανίᾳ. οὕτω δὲ τὰ ἔπη ταῦτα προηνέγκατο Διοσκουρίδης ὁ Ἰσοκράτους μαθητής. καὶ ὁ

Ἰλ. α.

Ἀχιλλεὺς δ' ὀνειδίζων τῷ Ἀγαμέμνονι φησίν, Οἰνοβαρὲς κυνὸς ὄμματ' ἔχων. ταῦτ' εἶπε τὸ Θετταλὸν σόφισμα, ὁ ἐκ Θετταλίας ξένος. παίζει δ' ἴσως, πρὸς τὴν παροιμίαν ὁ Ἀθήναιος. Ὅτι τροφαῖς

Τροφαὶ ἡρώων τῶν παρ' Ὁμήρῳ, καὶ τῶν μεταγενεστέρων.

ἐχρῶντο ἥρωες παρ' Ὁμήρῳ. πρῶτον μὲν τῷ καλουμένῳ ἀκρατίσματι, ὃ λέγει ἄριστον, οὗ ἅπαξ μέμνηται ἐν Ὀδυσσείᾳ. Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὑφορβὸς ἐντύνοντ' ἄριστον κειαμένω πῦρ. καὶ ἅπαξ ἐν Ἰλιάδι, Ἐσσυμένως τε πένοντο καὶ ἐντύνοντο ἄριστον. Λέγει δὲ τὸ πρωϊνὸν ἔμβρωμα, ὃ ἡμεῖς ἀκρατισμὸν καλοῦμεν, διὰ τὸ ἐν ἀκράτῳ βρέχειν καὶ προσίεσθαι ψωμούς. ὡς Ἀντιφάνης, ἄριστον ἐν ὅσῳ ὁ μάγειρος ποιεῖ. εἶτ' ἐπάγει συνακρατίσασθαί πως ἔχεις μετ' ἐμοῦ, καὶ Κάνθαρος. οὐκοῦν ἀκρατισόμεθα (αὐτοῦ μαδιαμοῦς) ἐν Ἰσθμῷ γὰρ ἀριστήσομεν. Ἀριστομένης, Ἀκρατιοῦμαι μικρόν, εἶθ' ἥξω πάλιν, Ἄρτου δὶς ἢ τρὶς ἀποδακών. Φιλήμων δέ φησι, ὅτι τροφαῖς ἐχρῶντο οἱ παλαιοί, ἀκρατίσματι, ἀρίστῳ, ἑσπερίσματι, δείπνῳ. τὸν μὲν οὖν ἀκρατισμόν, διανηστισμὸν ἔλεγον. τὸ δ' ἄριστον, δορπηστόν. τὸ δὲ δεῖπνον, ἐπιδορπίδα. ἔστι δ' ἡ τάξις καὶ παρ' Αἰσχύλῳ τῶν ὀνομάτων. ἐν οἷς ὁ Παλαμήδης πεποίηται λέγων, Καὶ ταξιάρχας καὶ στρατάρχας καὶ ἑκατοντάρχας Ἔταξα, σῖτον δ' εἰδέναι διώρισα. Ἄριστα, δεῖπνα, δόρπα θ' αἱρεῖσθαι τρίτα. Τῆς δὲ τετάρτης τροφῆς οὕτως Ὅμηρος μέμνηται, Σὺ δ' ἔρχεο δειελιήσας, ὃ καλοῦσί τινες δειλινόν, ὅ ἐστι μεταξὺ τοῦ ὑφ' ἡμῶν λεγομένου ἀρίστου καὶ δείπνου. καὶ ἄριστον μέν ἐστι, τὸ ὑπὸ τὴν ἕω λαμβανόμενον. δεῖπνον δὲ μεσημβρινόν, ὃ ἡμεῖς ἄριστον. δόρπον δέ, τὸ ἑσπερινόν. μή ποτε δὲ καὶ συνωνυμεῖ τὸ ἄριστον τῷ δείπνῳ. ἐπὶ γὰρ τῆς πρωϊνῆς που τροφῆς ἔφη, οἳ δ' ἄρα δεῖπνον ἕλοντ', ἀπὸ δ' αὐτοῦ θωρήσσοντο. μετὰ γὰρ τὴν ἀνατολὴν εὐθὺς δειπνοποιησάμενοι, προήρχοντο εἰς τὴν μάχην. Εὐωχοῦνται δὲ παρ' Ὁμήρῳ καθήμενοι. οἴονται δέ τινες καὶ ἑκάστῳ τῶν δαιτυμόνων κατ' ἄνδρα παρακεῖσθαι τράπεζαν. τῷ γοῦν Μέντῃ φασὶν ἀφικομένῳ πρὸς Τηλέμαχον

Ὀδ. α.
Τράπεζαι παρακείμεναι.

τῶν τραπεζῶν παρακειμένων, ξεστὴ παρετέθη τράπεζα. οὐκ ἔστι δὲ τοῦτο ἐμφανὲς τῶν προκειμένων κατασκευαστικόν. δύναται γὰρ ἡ Ἀθηνᾶ ἀπὸ τῆς Τηλεμάχου τραπέζης δαίνυσθαι. παρ' ὅλην δὲ τὴν συνουσίαν παρέκειντο αἱ τράπεζαι πλήρεις, ὡς παρὰ πολλοῖς τῶν βαρβάρων ἔτι καὶ νῦν ἔθος ἐστί. κατηρεφέας παντοίων ἀγαθῶν κατὰ Ἀνακρέοντα. μετὰ δὲ τὴν ἀναχώρησιν αἱ δμωαὶ ἀπὸ μὲν σῖτον πολὺν ἦρον καὶ τραπέζας, καὶ δέπας. ἰδιάζον δὲ τὸ παρὰ Μενελάῳ εἰσάγει συμπόσιον. δειπνήσαντας γὰρ ποιεῖ ὁμιλοῦντας, εἶτ' ἀπονιψαμένους ποιεῖ πάλιν δειπνοῦντας, καὶ δόρπου ἐξαῦτις μνησαμένους

Ὀδ. δ.

μετὰ τὸν κλαυθμόν. τὸ δὲ μὴ αἴρεσθαι τὰς τραπέζας, ἐναντιοῦσθαι δοκεῖ τὸ ἐν Ἰλιάδι, Ἔδων καὶ πῖνον, ἔτι καὶ παρέκειτο τράπεζα. ἀναγνωστέον οὖν οὕτω, Ἔδων καὶ πῖνον ἔτι, καὶ παρέκειτο τράπεζα, ἢ τὸν καιρὸν αἰτιᾶσθαι τῶν παρόντων δεῖ. πῶς γὰρ ἦν πρέπον τῷ Ἀχιλλεῖ πενθοῦντι παρακεῖσθαι τράπεζαν, καθάπερ τοῖς εὐωχουμένοις παρ' ὅλην τὴν συνουσίαν. παρετίθεντο δὲ οἱ μὲν ἄρτοι σὺν

Ἰλ. ω.

τοῖς κανοῖς, τὰ δὲ δεῖπνα κρέα μόνον ἦν ὀπτά. ζωμὸν δὲ οὐκ ἐποίει Ὅμηρος, θύων βοῦς, οὐδ' ἥψει κρέα. Οὐδ' ἐγκέφαλον, ὤπτα δὲ καὶ τὰς κοιλίας. Οὕτω σφόδρα ἦν ἀρχαῖος Ἀντιφάνης φησί, καὶ τῶν κρεῶν δὲ μοῖραι ἐνέμοντο. ὅθεν ἐΐσας φησὶ τὰς δαῖτας, ἀπὸ τῆς ἰσότητος. τὰ γὰρ δεῖπνα, δαῖτας ἔλεγον, ἀπὸ τοῦ δατεῖσθαι οὐ μόνον τῶν κρεῶν διανεμομένων, ἀλλὰ καὶ τοῦ οἴνου, Ἥδη μὲν δαιτὸς κεκορήμεθα δαιτὸς ἐΐσης. καί, Χαῖρ' Ἀχιλεῦ, δαιτὸς μὲν ἐΐσης οὐκ ἐπιδευεῖς. ἐκ τούτων δ' ἐπειδὴ ζηλωτός ἐστι, δαῖτα ἐΐσην τὴν ἀγαθὴν λέγεσθαι. ἐπεὶ γὰρ ἡ τροφὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀγαθὴ εἶναι τίθεται, ἐπικτάνας φησὶ εἴρηκεν ἐΐσην. ἐπεὶ οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι οἷς δὴ οὐ παρῆν ἄφθονος τροφή, ἄρτι φαινομένης, ἀθρόον ἐπ' αὐτὴν ἰόντες βίᾳ ἥρπαζον καὶ ἀφῃροῦντο τοὺς ἔχοντας καὶ μετὰ ἀκοσμίας ἐγένοντο καὶ φόνοι. ἐξ

Δαῖτες Ὁμήρου.

ὧν εἰκὸς λεχθῆναι καὶ τὴν ἀταδαλίαν, ὅτι ἐν ταῖς θαλίαις τὰ πρῶτα ἐξημάρτανον οἱ ἄνθρωποι εἰς ἀλλήλους. ὡς δὲ παρεγένετο αὐτοῖς πολλὰ ἐκ τῆς Δήμητρος, διένεμον ἑκάστῳ ἴσην, καὶ οὕτως εἰς κόσμον ἦλθε τοῖς ἀνθρώποις τὰ δόρπα. διὸ ἄρτι τι ἐπίνοια πέμματός τε εἰς ἴσον διαμεμοιραμένου, καὶ τοῖς διαπίνουσιν ἄλεισα. καὶ γὰρ ταῦτα ἐν ἴσον χωροῦντα ἐγίνετο. ὥς τε ἡ τροφὴ δαὶς ἀπὸ τοῦ δαίεσθαι λέγεται, ὅ ἐστι διαμοιρᾶσθαι ἐπίσης, καὶ ὁ τὰ κρέα ὀπτῶν δαιτρός, ἐπεὶ ἴσην ἑκάστῳ μοῖραν ἐδίδου. καὶ ἐπὶ μόνων ἀνθρώπων δαῖτας λέγει ὁ ποιητής, ἐπὶ δὲ θηρίων οὐκ ἔτι. ἀγνοῶν δὲ ταύτης τῆς φωνῆς τὴν

δύναμιν

Handwritten in the margin: Quater in die cibum capere soliti veteres. — Αταδαλια

δύναμιν ὁ Ζηνόδοτος ἐν τῇ κατ' αὐτὸν ἐκδόσει γράφει, αὐτοὺς δ' ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν. Οἰωνοῖσί τε δαῖτα, τὴν τῶν γυπῶν καὶ τῶν ἄλλων οἰωνῶν τροφὴν οὕτω καλῶν, μόνου ἀνθρώπου χωροῦντος ἐπὶ τὸ ἴσον ἐκ τῆς προαιρετικῆς βίας. διὸ καὶ μόνη τούτου ἡ τροφή, δαὶς καὶ μοῖρα τὸ ἑκάστῳ διδόμενον. οὐκ ἔφερον δὲ οἴκαδε οἱ παρ' Ὁμήρῳ δαιτυμόνες τὰ λειπόμενα, ἀλλὰ κορεσθέντες κατέλειπον παρ' οἷς ἦν ἡ δαὶς, καὶ ἡ ταμία λαβοῦσα εἶχεν, ἵνα αὖ τις ἀφίκηται ξένος, ἔχοι δοῦναι αὐτῷ. καὶ ἰχθύσι δὲ Ὅμηρος ποιεῖ χρωμένους οὐδὲ τότε, καὶ ὄρνισι. πεινῶντες γοῦν ἐν τῇ Τρινακίᾳ οἱ Ὀδυσσέως ἑταῖροι θηρεύουσιν, Ἰχθῦς ὄρνιθάς τε φίλας θ' ὅτι χεῖρας ἵκοιτο Γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν. οὐ γὰρ ἐν τῇ Θρινακίᾳ ἐχάλκευον τὰ ἄγκιστρα, ἀλλ' ἐπεφέροντο ἐν τῷ πλῷ, δηλονότι ὥς τε ἦν αὐτοῖς θήρας ἰχθύων ἐπιμέλεια καὶ τέχνη. εἰκάζει δὲ καὶ τοὺς ὑπὸ Σκύλλης ἁρπαζομένους Ὀδυσσέως ἑταίρους ἰχθύσι προμήκει ῥάβδῳ ἁλισκομένοις, καὶ θύραζε ῥιπτομένοις. οὗ τῷ καὶ ταύτην τὴν τέχνην ἀκριβοῦν μᾶλλον τῶν τοιαῦτα προηγουμένως ἐκδεδωκότων ποιήματα ἢ καὶ συγγράμματα, Καίκαλον λέγω τὸν Ἀργεῖον, καὶ Νουμήνιον τὸν Ἡρακλεώτην, Παγκράτιον τὸν Ἀρκάδα, Ποσειδώνιον τὸν Κορίνθιον, καὶ τὸν ὀλίγῳ πρὸ ἡμῶν γενόμενον Ὀππιανὸν τὸν Κίλικα. τοσούτοις γὰρ ἐντυχόμεθα ἐποποιοῖς ἁλιευτικὰ γεγραφόσι. καταλογάδην δὲ τῷ Σελεύκου τοῦ Ταρσέως, καὶ Λεωνίδου τοῦ Βυζαντίου. οὐ μνημονεύει δὲ τοιαύτης ἐδωδῆς ἐπὶ τῶν δείπνων, ὡς οὐκ οἰκείας νομιζομένης τῆς τροφῆς τοῖς ἐν ἀξιώμασιν ἥρωσι κειμένοις, ὡς οὐδὲ τῶν νεογνῶν κρεῶν. οὐ μόνον δὲ ἰχθύσιν, ἀλλὰ καὶ ὀστρέοις ἐχρῶντο. καίτοι τῆς τούτων ἐδωδῆς οὐ πολὺ ἰσχύσας τὸ ὠφέλιμον καὶ ἡδύ, ἀλλὰ κἂν τῷ βυθῷ τὸ βάθος κειμένων. καὶ οὐκ ἔστιν εἰς ταῦτα ἄλλῃ τινὶ τέχνῃ χρήσασθαι, ἢ δύντα εἰς τὸν βυθὸν, ἢ μάλ' ἐλαφρὸς ἀνὴρ ὃς ῥεῖα κυβιστᾷ. ὃν καὶ λέγει πολλοὺς ἂν κορέσαι τήθεα διφῶντα. ἑκάστῳ δὲ τῶν δαιτυμόνων παρ' Ὁμήρῳ παράκειται. παντὶ γοῦν παρατίθεται κάνεον καὶ τράπεζα, καὶ δέπας πιεῖν ὅτε θυμὸς ἀνώγοι. ἐπιστέφονται δὲ ποτοῖο οἱ κρατῆρες, ἤτοι ὑπερχειλεῖς οἱ κρατῆρες ποιοῦνται ὥστε διὰ τοῦ ποτοῦ ἐπιστεφανοῦσθαι. καὶ ταῦτα ἔπρασσον πρὸς οἰωνοῦ τιθέμενοι, Κοῦροι δὲ διενώμησαν πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσι. τὸ δὲ πᾶσιν οὐ τοῖς ποτηρίοις, ἀλλὰ τοῖς ἀνδράσιν. Ἀλκίνους γοῦν τῷ Ποντονόῳ φησί, μέθυ δὲ ἐν πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον. καὶ ἑξῆς ἐπάγει, Νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενος δεπάεσσιν. εἰσὶ δὲ καὶ τοῖς ἀρίστοις ἐν τοῖς δείπνοις τιμαί. Τυδείδης γοῦν καὶ κρέασι καὶ πλείοσι δεπάεσσι τιμᾶται, καὶ Αἴας νώτοισι διηνεκέεσσι γεραίρεται. καὶ οἱ βασιλεῖς δὲ, τοῖς αὐτοῖς νῶτα βοὸς τὰ ῥά οἱ παρθέσαν αὐτῷ, Μενελάῳ δηλονότι. καὶ Ἀγαμέμνονα πλείονι δέπαϊ τιμᾷ. Σαρπηδόνα δὲ παρὰ Λυκίοις τοῖς αὐτοῖς τιμᾶται, καὶ ἕδρῃ, καὶ κρέασιν. ἦν δέ τις αὐτοῖς καὶ διὰ τῆς προπόσεως ἀσπασμός. οἱ γοῦν θεοὶ χρυσέοις δεπάεσσι δειδέχατ' ἀλλήλους. ἤτοι ἐδεξιοῦντο προπίνοντες ἑαυτοῖς ταῖς δεξιαῖς, καί τις δ' ἐδείδεκτ' Ἀχιλλῆα, ἀντὶ τοῦ ἐδεξιοῦτο, ὅτε ἦν προέπινεν αὐτῷ, τῇ δεξιᾷ διδοὺς τὸ ποτήριον. ἐδαιροῦντο δὲ καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν μοίρας, οἷς ἐβούλοντο. ὡς Ὀδυσσεὺς νῶτα ἀποπροταμὼν οὗ αὐτῷ παρέθεντο τῷ Δημοδόκῳ. ἐχρῶντο δ' ἐν τοῖς συμποσίοις καὶ κιθαρῳδοῖς, καὶ ὀρχησταῖς, ὡς οἱ μνηστῆρες. καὶ παρὰ Μενελάῳ, ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδός. δύω δὲ κυβιστῆρες μολπῆς ἐξάρχοντες, ἐδίνευον. μολπῆς, ἀντὶ τοῦ παιδιᾶς. σῶφρον δέ τι ἦν τὸ τῶν ἀοιδῶν γένος, καὶ φιλοσόφων διάθεσιν ἐπέχον. Ἀγαμέμνων γοῦν τὸν ἀοιδὸν καταλείπει τῇ Κλυταιμνήστρᾳ φύλακα, καὶ παραινετῆρά τινα. ὃς πρῶτον μὲν ἀρετὰς γυναικῶν διεξιὼν, ἐνέβαλλέ τινα φιλοτιμίαν εἰς καλοκαγαθίαν. εἶτα διατριβὴν παρέχων ἡδεῖαν, ἀπησχόλει τὴν διάνοιαν φαύλων ἐπινοιῶν. διὸ Αἴγισθος οὐ πρότερον διέφθειρε τὴν γυναῖκα, πρὶν τὸν ἀοιδὸν ἀποκτεῖναι ἐν νήσῳ ἐρήμῃ. τοιοῦτός ἐστι καὶ ὁ παρὰ τοῖς μνηστῆρσιν ᾄδων ἀνάγκῃ, ὃς τοὺς ἐφεδρεύοντας τῇ Πηνελόπῃ ἐβδελύττετο. κοινῶς δέ που πάντας τοὺς ἀοιδοὺς αἰδοίους τοῖς ἀνθρώποις εἶναί φησι. τοὔνεκ' ἄρα σφέας, οἴμας μοῦσ' ἐδίδαξε, φίλησε δὲ φῦλον ἀοιδῶν. ὁ δὲ παρὰ Φαίαξι Δημόδοκος ᾄδει Ἄρεος καὶ Ἀφροδίτης συνουσίαν, οὐ διὰ τὸ ἀποδέχεσθαι τὸ τοιοῦτον πάθος, ἀλλ' ἀποτρέπων αὐτοὺς παρανόμων ὀρέξεων, εἰδὼς ἐν τρυφερῷ τινὶ βίῳ τεθραμμένους. κἀντεῦθεν ὁμοιότατα τοῖς τρόποις αὐτῶν, τὰ πρὸς ἀνάπαυσιν προφέρων. καὶ τοῖς μνηστῆρσιν ᾄδει πρὸς τὴν αὐτῶν βούλησιν ὁ Φήμιος, νόστον Ἀχαιῶν. καὶ αἱ Σειρῆνες δὲ ᾄδουσι πρὸς Ὀδυσσέα, τὰ μάλιστα αὐτὸν τέρψοντα, καὶ τὰ οἰκεῖα τῇ φιλοτιμίᾳ αὐτοῦ καὶ πολυμαθείᾳ, λέγουσαι. ἴδμεν γάρ φασι τά τ' ἄλλα, καὶ ὅσα γίνεται ἐν χθονὶ πουλυβοτείρῃ. ὀρχήσεις δ' εἰσὶ παρ' Ὁμήρῳ αἱ μὲν τινὲς τῶν κυβιστήρων. αἱ δὲ διὰ τῆς σφαίρας, ἧς τὴν εὕρεσιν Ἀγαλλὶς ἡ Κερκυραία γραμματικὴ, Ναυσικάᾳ ἀνατίθησι, ὡς πολίτιδι χαριζομένη. Δικαίαρχος δὲ Σικυωνίοις, Ἵππασος δὲ Λακεδαιμονίοις, ταύτην τε καὶ τὰ γυμνάσια πρώτοις, ταύτην δὲ μόνην τῶν ἡρωίδων Ὅμηρος παράγει σφαιρίζουσαν. διαβόητος δὲ ἐπὶ σφαιρικῇ Δημοτέλης ὁ Θεογνίδου τοῦ Χίου σοφιστοῦ ἀδελφὸς, καί τις Χαιρεφάνης, ὃς ἀσελγεῖ τινι νέῳ παρακολουθῶν, οὐ διελέγετο μὲν, ἐκώλυε δὲ πράττειν τὸν νεανίσκον. εἰπόντος δὲ ὅτι Χαιρέφανες ἐὰν παύσῃ ἀκολουθῶν, πάντα σοι ἔσται παρ' ἡμῶν. ἐγὼ δ' οὐ ἔφη σοι διαλεχθείην. τί οὖν ἄπει παρακολουθῶν; χαίρω σε θεωρῶν, ἔφη. τὸ δὲ ἦθος, οὐ δοκιμάζω. τὸ δὲ καλούμενον διὰ τῆς σφαίρας ἁρπαστὸν, φαινίνδα ἐκαλεῖτο, ὃ ἐγὼ πάντων μάλιστα ἀσπάζομαι. πολὺ δὲ τὸ σύντονον καὶ καματηρὸν, τῆς περὶ τὴν σφαιριστικὴν ἁμίλλης.

Il. α.
Ἰουσὶς Ὁμήρου. Od. μ.
Ἁλιευτικὰ συγγράμματα.
Ὀππιανός.
Ὁμηρικοῦ συμποσίου θεωρία.
Od. ν.
Quid sit coronari crateras apud Homerum.
Il. δ.
Od. θ.
Ἀοιδοὶ Ὁμήρου.
Od. γ.
Od. α.

τό, τε περὶ τὸν τραχηλισμὸν ῥωμαλέον. διηγεῖται δὲ τῆς φαινίνδας παιδιὰν οὕτως Ἀντιφάνης, Σφαῖραν λαβὼν, τῷ μὲν διδοὺς ἔχαιρε, τὸν δ' ἔφευγ' ἅμα, Τοῦ δ' ἐξέκρουσε, τὸν δ' ἀνέστησεν πάλιν Κλακταῖσι φωναῖς. ἐκαλεῖτο δὲ φαινίνδα, ἢ ἀπὸ τῆς ἀφέσεως τῶν σφαιριζόντων, ἢ ὅτι εὑρετὴς αὐτοῦ, ὥς φησι Ἰόβας ὁ Μαυρούσιος, Φαινέστιος ὁ παιδοτρίβης. καὶ Ἀντιφάνης, Φαινίνδα παίζων ἧς ἐν Φαινεστίου. ἐφρόντιζον δὲ εὐρυθμίας οἱ σφαιρίζοντες. Δημόξενος οὖν φησί, Νεανίας τις ἐσφαίριζεν ὢν ἐτῶν, Ἴσως ἑπτακαίδεκα, Κῷος. θεοὺς γὰρ φαίνεθ' ἡ νῆσος φέρειν, Ὅς ἐπεί ποτ' ἐμβλέψειε τοῖς καθημένοις. Ἢ λαμβάνων τὴν σφαῖραν ἢ διδοὺς, ἅμα Πάντες ἐβοῶμεν. ἡ δ' εὐρυθμία Τό, τ' ἦθος, ἥ τε τάξις ὅση Ἐν τῷ τι λέγειν ἢ πράττειν ἐφαίνετο Πέρας ἔτι κάλλους ἄνδρες οὔτ' ἀκήκοα Ἔμπροσθεν, οὔθ' ἑώρακα τοιαύτην χάριν. Κακὸν ἄν τι μεῖζον ἔλαβον, εἰ πλείω χρόνον Ἔμεινα, καὶ νῦν δ' ἔχω ὑγιαίνειν μοι δοκῶ. ἐσφαίριζε δ' οὐκ ἀηδῶς καὶ Κτησίβιος Χαλκιδεὺς φιλόσοφος, καὶ πολλοὶ διὰ τὴν σφαιρικὴν αὐτῷ συνεκδύοντο τῶν Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως φίλων. συνέγραψε δὲ περὶ σφαιριστικῆς Τιμοκράτης ὁ Λάκων. οἱ Φαίακες δὲ παρ' Ὁμήρῳ καὶ ἄνευ σφαίρας ὀρχοῦνται. καὶ ὀρχοῦνταί τε ἀνὰ μέρος. πυκνῶς γὰρ τοῦτο δεῖ τὸ, ταρφέ' ἀμειβόμενοι. ἄλλων ἐφεστώτων καὶ ἐπικροτούντων τοῖς λιχανοῖς δακτύλοις ὅ φησι † λακεῖν. οἶδε δὲ ὁ ποιητὴς καὶ τὴν πρὸς ᾠδὴν ὄρχησιν. Δημοδόκου γοῦν ᾄδοντος, κοῦροι πρωθῆβαι ὀρχοῦνται. καὶ ἐν τῇ ὁπλοποιίᾳ δὲ παιδὸς κιθαρίζοντος, ἄλλοι ἐν μανίᾳ μολπῇ τε ὀρχηθμῷ τε δύναιρον. ὑποσημαίνεται δὲ ἐν τούτοις ὁ ὑπορχηματικὸς τρόπος, ὃς ἤνθησεν ἐπὶ Ξενοδήμου καὶ Πινδάρου. καὶ ἔστιν ἡ τοιαύτη ὄρχησις, μίμησις τῶν ὑπὸ τῆς λέξεως ἑρμηνευομένων πραγμάτων, ἣν ἐξίστησι γινομένην Ξενοφῶν ὁ καλὸς, ἐν τῇ ἀναβάσει, ἐν τῷ παρὰ Σεύθῃ τῷ Θρακὶ συμποσίῳ. φησὶ γοῦν, Ἐπεὶ δ' ἡ σπονδαί τ' ἐγένοντο καὶ ἐπαιάνισαν, ἀνέστησαν πρῶτοι Θρᾷκες, καὶ πρὸς αὐλὸν ὠρχοῦντο σὺν ὅπλοις, καὶ ἥλλοντο ὑψηλά τε καὶ κούφως, καὶ ταῖς μαχαίραις ἐχρῶντο. τέλος δὲ ὁ ἕτερος τὸν ἕτερον παίει, ὡς πᾶσι δοκεῖν πεπληγέναι τὸν ἄνδρα. ὁ δ' ἔπεσε τεχνικῶς πως, καὶ πάντες ἀνέκραγον. καὶ ὁ μὲν σκυλεύσας τὰ ὅπλα τοῦ ἑτέρου, ἐξῄει, ᾄδων Σιτάλκαν. ἄλλοι δὲ τῶν Θρᾳκῶν τὸν ἕτερον ἐξέφερον, ὡς τεθνηκότα. ἦν δὲ οὐδὲν πεπονθώς. μετὰ τοῦτον Αἰνιᾶνες καὶ Μάγνητες ἀνέστησαν, οἳ ὠρχοῦντο τὴν καρπαίαν καλουμένην, ἐν τοῖς ὅπλοις. ὁ δὲ τρόπος τῆς ὀρχήσεως ἦν, ὁ μὲν παραθέμενος τὰ ὅπλα σπείρει καὶ ζευγηλατεῖ πυκνὰ μεταστρεφόμενος, ὡς φοβούμενος. λῃστὴς δὲ προσέρχεται. ὁ δ' ἐπειδὰν προΐδηται ἁρπάσας τὰ ὅπλα, μάχεται πρὸ τοῦ ζεύγους ἐν ῥυθμῷ πρὸς τὸν αὐλόν. καὶ τέλος ὁ λῃστὴς δήσας τὸν ἄνδρα, τὸ ζεῦγος ἀπάγει. ἐνίοτε δὲ ὁ ζευγηλάτης τὸν λῃστήν. καί τις φησὶ τὸ Περσικὸν ὠρχεῖτο, καὶ κροτῶν τὰς πέλτας ὤκλαζε, καὶ ἐξανίστατο. καὶ ταῦτα πάντα ἐν ῥυθμῷ πρὸς τὸν αὐλὸν ἐποίει. καὶ Ἀρκάδες δέ φησι ἀναστάντες ἐξοπλισάμενοι, ᾖσαν ἐν ῥυθμῷ πρὸς τὸν ἐνόπλιον ῥυθμὸν αὐλούμενοι. καὶ ἐπαιάνισαν, καὶ ὠρχήσαντο. ἐχρῶντο δὲ καὶ αὐλοῖς, καὶ σύριγξιν ἥρωες. ὁ γοῦν Ἀγαμέμνων αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπὴν ἐκλύε. εἰς δὲ τὰ συμπόσια οὐ παρήγαγε, πλὴν ἐν τῇ ὁπλοποιίᾳ, γάμων γενομένων, αὐλῶν μνημονεύει. τοῖς δὲ βαρβάροις ἀποδίδωσι τοὺς αὐλούς. παρὰ Τρωσὶν οὖν ἦν αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπή. ἔσπενδον δὲ ἐπὶ τῶν δείπνων ἀναλυόντων, καὶ τὰς σπονδὰς ἐποιοῦντο Ἑρμῇ, καὶ οὐχ ὡς ὕστερον Διὶ τελείῳ. δοκεῖ γὰρ Ἑρμῆς ὕπνου προστάτης εἶναι. σπένδουσι δὲ αὐτῷ καὶ ἐπὶ ταῖς γλώσσαις ἐκ τῶν δείπνων ἀπιόντων. προσνέμονται δὲ αὐτῷ αἱ γλῶσσαι, διὰ τὴν ἑρμηνείαν. οἶδε δ' Ὅμηρος, καὶ ποικίλας ἐδωδάς. λέγει γοῦν ἐδωδὴν παντοίην, καὶ ὄψα οἷα ἔδουσι διοτρεφέες βασιλῆες. οἶδε δὲ καὶ πᾶσαν τὴν νῦν πολυτέλειαν. οἶκον μὲν οὖν λαμπρότατον ὁ Μενελάου. τοιοῦτον δέ τινα ὑφίσταται τῇ κατασκευῇ καὶ λαμπρότητι Πολύβιος, Ἴβηρός τινος βασιλέως οἰκίαν, ὃν καὶ ἐζηλωκέναι λέγει τὴν τῶν Φαιάκων τρυφήν, πλὴν τοὺς κρατῆρας ἐν μέσῳ τῆς οἰκίας ἑστάναι, πλήρεις οἴνου κριθίνου, ἀργυροῦς ὄντας καὶ χρυσοῦς. Ὅμηρος δὲ ὑπογράφων καὶ τῆς Καλυψοῦς οἰκίαν, ἐκπλήττει τὸν Ἑρμῆν. ἀπολαυστικὸς δὲ ἐστι παρ' αὐτῷ καὶ ὁ τῶν Φαιάκων βίος. Αἰεὶ γὰρ ἡμῖν δαίς τε φίλη κίθαρίς τε, καὶ τὰ ἑξῆς. ἃ ὑπὸ Ἐρατοσθένους οὕτω δεῖν γεγράφθαι φησίν, Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημὶ τέλος χαριέστερον εἶναι, Ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ, κακότητος ἀπούσης. Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ. κακότητος ἀπούσης φάσκων, τῆς ἀφροσύνης. ἀδύνατον γὰρ μὴ φρονίμους εἶναι Φαίακας, οἳ μάλα φίλοι εἰσὶ θεοῖσιν, ὡς ὁ Ναυσικράτης φησί. καὶ οἱ μνηστῆρες δὲ παρ' αὐτῷ πεσσοῖσι προπάροιθε θυράων ἐτέρποντο, οὐ παρὰ τοῦ μεγαλοπολίτου Διοδώρου ἢ Θεοδώρου μαθόντες τὴν πεττείαν. οὐδὲ τοῦ Μιτυληναίου Λέοντος, τοῦ ἀνέκαθεν Ἀθηναίου, ὃς ἀήττητος ἦν περὶ τὴν πεττευτικήν, ὥς φησι Φαινίας. Ἀπίων δὲ ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἀκηκοέναι φησὶ παρὰ τοῦ Ἰθακησίου Κτήσωνος τὴν τῶν μνηστήρων πεττείαν, οἵα ἦν. ὀκτὼ γάρ φησι, καὶ ἑκατὸν ὄντες οἱ μνηστῆρες, διετίθεσαν ψήφους ἐναντίας ἀλλήλαις, ἴσας πρὸς ἴσας τὸν ἀριθμόν, ὅσοι περ ἦσαν καὶ αὐτοί. γίνεσθαι οὖν ἑκατέρωθεν τέσσαρας καὶ πεντήκοντα. τὸ δ' ἀνὰ μέσον τούτων διαλείπειν ὀλίγον κενόν. ἐν δὲ τῷ μεταιχμίῳ τούτῳ, μίαν τιθέναι ψῆφον, ἣν καλεῖν μὲν αὐτοὺς Πηνελόπην. σκοπὸν δὲ ποιεῖσθαι, εἴ τις βάλοι ψήφῳ ἑτέρᾳ. καὶ κλήρου μὲν τὸν λαχόντα, στοχάζεσθαι ταύτης. εἰ δέ τις τύχοι καὶ ἐκκρούσειε πρόσω τὴν Πηνελόπην, ἀποτίθεσθαι τῇ αὐτοῦ εἰς τὴν τῆς βληθείσης καὶ ἐξωσμένης

Margin notes: Σφαιρισταί. — Od. θ. — Il. σ. — Ὀρχησταὶ Ξενοφῶντος. lib. 6. & 7. — Πάνυ καλὴ ἡ τῶν Ὁμηρικῶν συμποσίων [ἰδέα]. — Od. κ. — Od. ε. — Φαιάκων τρυφή. — Od. ι. — Od. α. — Μνηστήρων παιδιὰ τῶν παρ' Ὁμήρῳ.

διεσπαρμένας χώρας, ἐν ᾗ πρότερον ἦν. καὶ πάλιν ταὐτὰ τὴν Πηνελόπην, ἐν ᾧ πολυτελέστερον ἠγλάϊστο χρυσίῳ, ἐνταῦθεν βαλεῖν τὴν ἑταίραν. εἰ δὲ τύχοι, αὐτὴν τοῦ μηδεμίας τῶν ἄλλων ψαῦσαι νικᾶν, καὶ ἐλπίδας ἔχειν πολλὰς, γαμήσειν αὐτήν. τὸν δὲ Εὐρύμαχον πλάσας εἰληφέναι ταύτῃ τῇ παιδιᾷ, καὶ εὔελπιν εἶναι περὶ γάμου. οὕτω δὲ διὰ τὴν τρυφὴν τὰς χεῖρας οἱ μνηστῆρες ἔχουσιν ἁπαλὰς, ὡς μὴ δὲ τὸ τόξον ἐντεῖναι δύνασθαι. πολυτελεῖς δ᾽ αὐτοῖς, καὶ οἱ διακονούμενοι. διατρεπτικωτάτη δὲ παρ᾽ Ὁμήρῳ καὶ ἡ τῶν μύρων εὐωδία. Οὗ καὶ κινυμένοιο Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ, Ἔμπης ἐς γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἵκετ᾽ ἀϋτμή, καὶ στρωμνὰς δὲ οἵας διαπρεπεστάτας. τοιαύτας οὖν Ἀρήτη Ὀδυσσεῖ ὑποστορνῦναι κελεύει, καὶ Νέστωρ αὐχεῖ πρὸς Τηλέμαχον πολλῶν ὄντων εὐπορεῖν. τῶν δ᾽ ἄλλων ποιητῶν ἔνιοι, τὰς καθ᾽ αὑτοὺς πολυτελείας καὶ ῥαθυμίας ἀνέπεμπον, ὡς οὔσας καὶ ἐπὶ τὰ Τρωϊκά. Αἰσχύλος οὖν ἀπρεπῶς που παράγει μεθύοντας τοὺς Ἕλληνας, ὡς καὶ τὰς ἀμίδας ἀλλήλοις περικαταγνύναι. λέγει γοῦν, Ὅδ᾽ ἐστὶν ὅς ποτ᾽ ἀμφ᾽ ἐμοὶ βέλος Γελωτοποιὸν, τὴν κάκοσμον οὐράνην Ἔῤῥιψεν, οὐδ᾽ ἥμαρτε. περὶ δ᾽ ἐμῷ κάρᾳ Πληγεῖσ᾽ ἐναυάγησεν ὀστρακουμένη Χωρὶς μυρηρῶν τευχέων πνέουσ᾽ ἐμοί. Καὶ Σοφοκλῆς δὲ ἐν Ἀχαιῶν συνδείπνῳ, Ἀλλ᾽ ἀμφὶ θυμῷ τὴν κάκοσμον οὐράνην Ἔῤῥιψεν οὐδ᾽ ἥμαρτε. περὶ δ᾽ ἐμῷ κάρᾳ Κατάγνυται τὸ τεῦχος οὐ μύρου πνέον. Ἐδειματούμην δ᾽ οὐ φίλης ὀσμῆς ὕπο. Εὔπολις δὲ πρῶτος εἰσηγησάμενος τὸ τῆς ἀμίδος ὄνομα, ἐπισπλήττει λέγων, Μισῶ λακωνίζειν, τεγλωίζειν δὲ κἂν πριαίμην, Γόλλας δ᾽ οἶμαι νῦν βεβινῆσθαι. Ὅς δὲ πρῶτος ἐξεῦρε τὸ πρῶτ᾽ ἐπιπίνειν, Πολλὴν γε λακκοπρωκτίαν ἐπίσταθ᾽ ἡμῖν εὑρών. Εἶτα τίς εἶπε μ᾽ ἀμίδα, πάμπρωτος μεταξὺ πίνων Παλαμηδικόν γε τοῦτο τοὐξεύρημα καὶ σοφόν. Οἱ παρ᾽ Ὁμήρῳ δὲ ἀριστεῖς κοσμίως δειπνοῦσιν ἐν Ἀγαμέμνονος, ἐν Ὀδυσσείᾳ φιλονεικοῦσιν Ἀχιλλεὺς καὶ Ὀδυσσεὺς, καὶ Ἀγαμέμνων χαῖρε νόῳ, ἀλλ᾽ ὠφέλιμοι αἱ φιλοτιμίαι, ζητούντων, λόγῳ ἢ μάχῃ αἱρεθῆναι δεῖ τὸ Ἴλιον. Ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὅτι μνηστῆρας εἰσάγει μεθύοντας. οὐδὲ τό γε τοιαύτην ἀκοσμίαν εἰσήγαγεν, ὡς Σοφοκλῆς, καὶ Αἰσχύλος πεποιήκασιν. ἀλλὰ πόδα βοὸς ἐπὶ τὸν Ὀδυσσέα ῥιπτόμενον. καθέζονται δ᾽ ἐν τοῖς συνδείπνοις οἱ ἥρωες οὐ κατακέκλινται. τοῦτο δὲ καὶ παρ᾽ Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ ἐνίοτε ἦν, ὡς φησὶ Δοῦρις. τετρακοσίους οὖν ποτὲ ἡγεμόνας ἑστιῶν ἐκάθισεν ἐπὶ δίφρων ἀργυρῶν, καὶ κλιντήρων ἁλουργοῖς περιεστρωμένας ἱματίοις. Ἡγήσανδρος δέ φησιν, οὐδὲ ἔθος εἶναι ἐν Μακεδονίᾳ κατακλίνεσθαί τινα ἐν δείπνῳ, εἰ μή τις ὑπερῷον τὸν σῦν κεντήσειεν, ἕως δὲ τότε καθήμενοι ἐδείπνουν. Κάσανδρος οὖν πέντε καὶ τριάκοντα ὢν ἐτῶν, ἐδείπνει παρὰ τῷ πατρὶ καθήμενος, οὐ δυνάμενος τὸ ἆθλον ἐκτελέσαι, καίπερ ἀνδρεῖος γεγονὼς, καὶ κυνηγὸς ἀγαθός. ὃν τὸ πρέπον δὲ Ὅμηρος ἀφορῶν, τοὺς ἥρωας οὐ παρήγαγεν ἄλλο τι δαινυμένους, ἢ κρέα, καὶ ταῦτα αὐτοῖς σκευάζοντας. οὐ γὰρ ἔχει γέλωτα οὐδ᾽ αἰσχύνην, ὀψαρτύοντας αὐτοὺς καὶ ἕψοντας ὁρᾶν. ἐπετήδευον γὰρ τὴν αὐτοδιακονίαν, καὶ ἐκαλλωπίζοντο φησὶ Χρύσιππος τῇ ἐν τούτοις εὐστροφίᾳ. Ὀδυσσεὺς γοῦν δαιτρεῦσαί τε καὶ πῦρ νῆσαι οἷος οὐκ ἄλλος δεξιὸς εἶναί φησι. καὶ ἐν Λιταῖς δὲ Πάτροκλος, καὶ Ἀχιλλεὺς πάντα εὐτρεπίζει. καὶ Μενελάου δὲ τελοῦντος γάμους, ὁ νυμφίος Μεγαπένθης οἰνοχοεῖ. νῦν δὲ ἤδη τοσοῦτον ἐκπεπτώκαμεν ὡς κατακεῖσθαι δαινύμενοι. προσφάτως δὲ καὶ τὰ βαλανεῖα παρῆκται, τὴν ἀρχὴν οὐδὲ ἔνδον τῆς πόλεως ἐώντων εἶναι αὐτά. ὧν τὸ βλαπτικὸν Ἀντιφάνης δηλοῖ, Εἰς μακαρίαν τὸ λοιπὸν ὡς διέθηκέ με. Ἑφθὸν κομιδῇ πεποίηκ᾽, ἀποκναίσειεν ἄν, Καὶ ὅστις οὖν με λαβόμενος τοῦ δέρματος. ὅτι τηρεῖον πρᾶγμα θερμόν ἐσθ᾽ ὕδωρ. Ἕρμιππος, Μὰ Δί᾽ οὐ μεθύειν τὸν ἄνδρα χρὴ Τὸν ἀγαθὸν, οὐδὲ θερμολουτεῖν, ἃ σὺ ποιεῖς. ηὔξηται δὲ καὶ ἡ τῶν ὀψοποιῶν περιεργία, καὶ ἡ τῶν μυρεψῶν. ὡς τ᾽ οὐδ᾽ ἂν κολυμβᾶν εἰς κολυμβήθραν μύρου ἀρκεῖσθαί τις ἂν δύναιτο, φησὶν Ἄλεξις. ἀνθοῦσι δὲ καὶ αἱ τῶν περὶ τὰ πέμματα δημιουργίαι, καὶ αἱ περὶ τὰς συνουσίας περιεργίαι, ὡς τ᾽ ἐπιτεχνᾶσθαι σπόγγους ὑποτίθεσθαι. ἐπακτικὸν γάρ ἐστι τὸ τοιοῦτον, πρὸς ἀφροδισίων πλῆθος. Θεόφραστος δ᾽ οὕτω φησί τινὰς ὀχευτικὰς δυνάμεις εἶναι, ὡς καὶ μέχρις ἑβδομήκοντα συνουσιῶν ἐπιτελεῖν, καὶ τὸ τελευταῖον αὐτοῖς αἷμα ἀποκρίνεσθαι. Φύλαρχος δὲ Σανδροκύπτον φησὶ τὸν Ἰνδῶν βασιλέα, Σελεύκῳ μεθ᾽ ὧν ἔπεμψε δώρων, ἀποστεῖλαι τινας δυνάμεις στυπτικὰς οὕτως. ὡς ὑπὸ τοὺς πόδας τιθεμένας τῶν συνουσιαζόντων, οἷς μὲν ὁρμὰς ἐμποιεῖν ὀρνίθων δίκην, οὓς δὲ καταπαύειν. Ηὔξηται δὲ νῦν καὶ ἡ τῆς μουσικῆς διαστροφή. καὶ ἡ περὶ τὰς ἐσθῆτας. καὶ ὑποδέσεις ἐπιτήδευσι πολυτέλεια. Ὅμηρος δὲ τὴν τοῦ μύρου φύσιν εἰδὼς, οὐκ εἰσήγαγε μύροις ἀλειφομένους τοὺς ἥρωας, πλὴν τὸν Πάριν. ἐν οἷς φησὶ, κάλλει στίλβων, ὡς καὶ Ἀφροδίτη κάλλει τὰ πρόσωπα καθαίρει. ἀλλ᾽ οὐδὲ στεφανουμένους εἰσάγει. καίτοι τῷ ἐκ τῆς μεταφορᾶς ὁμοιώματι σημαίνεται, ὅτι ᾔδει τὸν στέφανον. φησὶ γοῦν, νῆσον τὴν περὶ πόντος ἀπείριτος ἐστεφάνωται. καὶ πάντῃ γάρ σε στέφανος πολέμοιο δέδηε. παρατηρητέον δὲ, καὶ ὅταν Ὀδυσσέα ἀπονιζόμενον τὰς χεῖρας ποιῇ, πρὶν μεταλαβεῖν τροφῆς. ἐν Ἰλιάδι δὲ τοῦτο ποιοῦντας, οὐκ ἔστιν εὑρεῖν. σχολαζόντων γὰρ βίος ὁ ἐν Ὀδυσσείᾳ, καὶ διὰ τὴν εἰρήνην τρυφώντων. διὸ οἱ ἐν ταύτῃ θεραπεύουσι τὸ σῶμα, διὰ λουτρῶν καὶ κατανιμμάτων. διὰ τοῦτο καὶ ἀστραγαλίζουσιν ἐν ταύτῃ τῇ πολι-

Il. ξ.

Ποιηταὶ ἀνάγοντες τὰ καθ᾽ αὑτοὺς ἐς τὰ Τρωϊκά.

Κατακλίνεσθαι ἐν συμποσίοις.

Αὐτοδιακονία.

Βαλανεῖα.

Ὀχευτικαὶ δυνάμεις.

Μύρα.

Il. γ.

Στέφανοι.

Βιβλ. α. τῇ πολιτείᾳ καὶ ὀρχοῦνται καὶ σφαιρίζουσιν. Ἡρόδοτος δὲ οὐ καλῶς εἴρηκεν ἐπὶ Ἄτυος διὰ λιμὸν εὑρεθῆναι τὰς παιδιάς. πρεσβεύει γὰρ τοῖς χρόνοις τὰ ἡρωϊκά. οἱ δ' ἐν τῇ Ἰλιακῇ πολιτείᾳ μονονοὺ βοῶσι κλῦθ' ἀλαλὰ πολέμου θύγατερ ἐγχέων προοίμιον. Ὅτι Ἀριστόνικον τὸν καρύστιον, τὸν Ἀλεξάνδρου σφαιριστὴν Ἀθηναῖοι πολίτην ἐποίησαν διὰ τὴν τέχνην, καὶ ἀνδριάντα ἀνέστησαν. τὰς γὰρ βαναύσους τέχνας Ἕλληνες ὕστερον περὶ πλείστου μᾶλλον ἐποιοῦντο ἢ τὰς κατὰ παιδείαν γενομένας ἐπινοίας. Ἱστιαιεῖς οὖν, καὶ Ὠρεῖται Θεοδώρου τοῦ ψαφοκλέπτου ἐν θεάτρῳ χαλκῆν εἰκόνα ἀνέθηκαν, ψῆφον κρατοῦσαν. ὡς δ' αὔτως Μιλήσιοι Ἀρχελάου τοῦ κιθαριστοῦ. ἐν δὲ Θήβαις, Πινδάρου μὲν οὐκ ἔστιν εἰκών, Κλέωνος δὲ τοῦ ᾠδοῦ, ἐφ' ἧς ἐπιγέγραπται, Πυθέα υἱὸς ὅδ' ἐστὶ Κλέων Θηβαῖος ἀοιδὸς, ὃς πλείστους θνητῶν ἀμφέθετο στεφάνους κρατὸς ἐπὶ σφετέρου, καὶ οἱ κλέος οὐρανόμηκες. Χαῖρε Κλέων Θήβας πατρίδ' ἐπικλείσας. ὑπὸ τοῦτον τὸν ἀνδριάντα ὅτε Ἀλέξανδρος τὰς Θήβας κατέσκαπτε, φησὶ Πολέμων φεύγοντά τινα χρυσίον εἰς τὸ ἱμάτιον κοῖλον ὂν ἐνθέσθαι, καὶ συνοικιζομένης τῆς πόλεως, ἐπανελθόντα εὑρεῖν τὸ χρυσίον μετὰ ἔτη τριάκοντα. Ἡρόδοτος δὲ ὁ λογόμιμος, ὥς φησι Ἡγήσανδρος, καὶ Ἀρχέλαος ὁ ὀρχηστὴς παρὰ Ἀντιόχῳ τῷ βασιλεῖ, μάλιστα ἐτιμῶντο τῶν φίλων. ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ Ἀντίοχος, τοὺς Σωστράτου τοῦ αὐλητοῦ υἱεῖς σωματοφύλακας ἐπεποίητο. ἐθαυμάζετο δὲ παρ' Ἕλλησι καὶ Ῥωμαίοις Ματρέας ὁ πλάνος, ὁ Ἀλεξανδρεύς. ὃς ἔλεγε καὶ θηρίον τρέφειν, ὃ αὐτὸ ἑαυτὸ κατεσθίει. ὡς καὶ ζητεῖσθαι μέχρι νῦν τὸ Ματρέου θηρίον, τί ἐστιν. ἐποίησε δὲ οὗτος, καὶ παρὰ τὰς Ἀριστοτέλους ἀπορίας, καὶ ἀνεγίνωσκε δημοσίᾳ, διατί ὁ ἥλιος δύνει μὲν, κολυμβᾷ δ' οὔ. καὶ διατί οἱ σπόγγοι συμπίνουσι μὲν, συγκαθευδίζονται δ' οὔ. καὶ τὰ τετράδραχμα καταλλάττεται μὲν, ὀργίζεται δ' οὔ. Ἀθηναῖοι δὲ Ποθεινῷ τῷ νευροσπάστῃ τὴν σκηνὴν ἔδωκαν, ἀφ' ἧς ἐνεθουσίων οἱ περὶ Εὐριπίδην. ἐθαυμάζετο δὲ καὶ Ξενοφῶν ὁ θαυματοποιὸς, ὃς μαθητὴν κατέλιπε Κρατισθένη τὸν Φλιάσιον. ὃς πῦρ τε αὐτόματον ἐποίει ἀναφύεσθαι, καὶ ἄλλα πολλὰ φάσματα ἐτεχνᾶτο, ἀφ' ὧν ἐξίστα τῶν ἀνθρώπων τὴν διάνοιαν. τοιοῦτος ἦν καὶ Νυμφόδωρος ὁ θαυματοποιὸς, ὃς προσκρούσας Ῥηγίνοις, ὥς φησι Δοῦρις, εἰς δειλίαν αὐτοὺς ἔσκωψε πρῶτος. Εὔδικος δὲ ὁ γελωτοποιὸς ηὐδοκίμει μιμούμενος παλαιστὰς, καὶ πύκτας, ὥς φησιν Ἀριστόξενος. Στράτων δ' ὁ Ταραντῖνος ἐθαυμάζετο, τοὺς διθυράμβους μιμούμενος. τοὺς δὲ κιθαρῳδοὺς οἱ περὶ τὸν ἐξ Ἰταλίας Οἰνώναν, ὃς καὶ Κύκλωπα εἰσήγαγε τερετίζοντα. καὶ Ναυαγὸν † Ναυσικάᾳ Ὀδυσσέα σολοικίζοντα, ὁ αὐτός φησι. Διοπείθης δὲ ὁ Λοκρὸς, ὥς φησι Φανόδημος, παραγενόμενος εἰς Θήβας, καὶ ὑποζωννύμενος, οἴνου κύστεις μεστὰς καὶ γάλακτος, καὶ ταύτας ἀποθλίβων, ἀνιμᾶν ἔλεγεν ἐκ τοῦ στόματος. εὐδόκιμοι δ' ἦσαν καὶ παρ' Ἀλεξάνδρῳ θαυματοποιοί, Σκύμνος ὁ Ταραντῖνος, Φιλιστίδης ὁ Συρακούσιος, Ἡράκλειτος ὁ Μιτυληναῖος. γεγόνασι δὲ καὶ πλάνοι ἔνδοξοι, ὧν Κηφισόδωρος, καὶ Πανταλέων. Φιλιππίδου δὲ τοῦ γελωτοποιοῦ Ξενοφῶν μνημονεύει. Ὅτι οἰκουμένης δῆμον τὴν Ῥώμην φησί. λέγει δὲ καὶ ὅτι οὐκ ἂν τις σκοποῦ πόρρω τοξεύοι, λέγων τὴν Ῥωμαίων πόλιν ἐπιτομὴν τῆς οἰκουμένης. ἐν ᾗ συνιδεῖν ἔστιν οὕτως πάσας τὰς πόλεις ἱδρυμένας, καὶ κατ' ἰδίαν δὲ τὰς πολλάς. ὡς Ἀλεξανδρέων μὲν τὴν χρυσῆν, Ἀντιοχέων δὲ τὴν καλήν, Νικομηδέων δὲ τὴν περικαλλῆ. προσέτι τε τὴν λαμπροτάτην πόλεων πασῶν, ὁπόσας ὁ Ζεὺς ἀναφαίνει, τὰς Ἀθήνας λέγω. ἐπιλείποι δ' ἄν με οὐχ ἡμέρα μία, ἐξαριθμούμενον τὰς ἐν τῇ Ῥωμαίων οὐρανοπόλει Ῥώμῃ ἀριθμουμένας πόλεις. ἀλλὰ πάσας αἱ περὶ τὸν ἐνιαυτὸν ἀριθμούμεναι, διὰ τὸ πλῆθος. καὶ γὰρ ὅλα ἔθνη ἀθρόως αὐτόθι συνῴκισται, ὡς τὸ Καππαδοκῶν, καὶ Σκυθῶν, καὶ Ποντικῶν, καὶ ἄλλων πλειόνων. οὗτοι οὖν πάντες ὁ σύμπας δῆμος τῆς οἰκουμένης. τὸν ἐφ' ἡμῶν φησὶ φιλόσοφον ὀρχηστὴν, Μέμφιν ἐκάλεσαν. ἀπεικάζοντες τὴν διὰ τοῦ σώματος αὐτοῦ κίνησιν, τῇ τῆς πόλεως ἀρχαιοτέρᾳ καὶ βασιλικωτέρᾳ. περὶ ἧς Βακχυλίδης φησὶ, τάν τ' ἀχείμαντόν τε Μέμφιν, καὶ δονακώδεα Νεῖλον. οὗτος τὴν Πυθαγόρειον φιλοσοφίαν ἐπιδείκνυσιν ἅ τις ἐστὶ, μετὰ σιωπῆς πάντ' ἡμῖν ἐμφανίζων σαφέστερον, ἢ οἱ τὰς τῶν λόγων τέχνας ἐπαγγελλόμενοι διδάσκειν. τῆς δὲ περὶ τοῦτον ὀρχήσεως τῆς τραγικῆς καλουμένης, πρῶτος εἰσηγητὴς γέγονε Βάθυλλος ὁ Ἀλεξανδρεύς. ὅν φησιν νομίμως ὀρχήσασθαι Σέλευκος. τοῦτον τὸν Βάθυλλόν φησι Ἀριστόνικος καὶ Πυλάδης, οὗ ἐστι καὶ σύγγραμμα περὶ ὀρχήσεως, τὴν Ἰταλικὴν ὄρχησιν συστήσασθαι ἐκ τῆς κωμικῆς ἣ ἐκαλεῖτο κόρδαξ, καὶ τῆς τραγικῆς ἣ ἐκαλεῖτο ἐμμέλεια, καὶ τῆς σατυρικῆς ἣ ἐλέγετο σίκιννις. διὸ καὶ οἱ σάτυροι, σικιννισταί. ἧς εὑρετὴς Σίκιννός τις βάρβαρος. οἱ δέ φασιν ὅτι Κρὴς ἦν ὁ Σίκιννος. ἦν δὲ ἡ Πυλάδου ὄρχησις, ὀγκώδης, παθητική τε καὶ πολύκοπος. ἡ δὲ Βαθύλλειος, ἱλαρωτέρα. καὶ γὰρ ὑπόρχημά τι τοῦτον διατίθεσθαι. Σοφοκλῆς δὲ πρὸς τῷ καλὸς γεγενῆσθαι τὴν ὥραν, ἦν καὶ ὀρχηστικὴν δεδιδαγμένος, καὶ μουσικὴν ἔτι παῖς ὢν παρὰ Λάμπρῳ. μετὰ γοῦν τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν περὶ τρόπαιον γυμνὸς ἀληλιμμένος ἐχόρευσε μετὰ λύρας. οἱ δὲ ἐν ἱματίῳ φασί. καὶ τὸν Θάμυριν διδάσκων αὐτὸς ἐκιθάρισεν, ἄκρως δὲ ἐσφαίρισεν ὅτε τὴν Ναυσικάαν ἐδίδαξε. τῆς δὲ Μέμφιδος ὀρχήσεως ἤρα καὶ Σωκράτης ὁ σοφός, καὶ πολλάκις καταλαμβανόμενος ὀρχούμενος,

ὥς φησι

Margin notes: Βάναυσοι προτιμώμενοι. — διὰ αὐλητάς. — Πλάνοι. — Θαυματοποιοί. — Ῥώμη ἐπιτομὴ τῆς οἰκουμένης. — Ὀρχῆσαι. — Πυλάδης.

Handwritten margin note: ita eã vocarat Polemo orator, cum eam laudaret. Autho Galenus commentario primo in Hippocratem de articulis.

ὥς φησι Ξενοφῶν, ἔλεγε τοῖς γνωρίμοις παντὸς ἐν μέλους τὴν ὄρχησιν γυμνάσιον. ἔταττον γὰρ τὸ ὀρχεῖσθαι, ἐπὶ τοῦ κινεῖσθαι καὶ ἐρεθίζεσθαι. Ἀνακρέων, Καλλίκομοι κοῦραι Διὸς ὠρχήσαντ' ἐλαφρῶς. Ἴων, ἐκ τῶν ἀέλπτων μᾶλλον ὤρχησε φρένας. Ἕρμιππος δέ φησι Θεόφραστον παραγίνεσθαι εἰς τὸν περίπατον καθ' ὥραν λαμπρὸν καὶ ἐξησκημένον, εἶτα καθίσαντα διατίθεσθαι τὸν λόγον, οὐδεμιᾶς ἀπεχόμενον κινήσεως, οὐδὲ σχήματός τινος, καί ποτε ὀψοφάγον μιμούμενον ἐξείραντα τὴν γλῶσσαν, περιλείχειν τὰ χείλη. ἔμελε δὲ αὐτοῖς, καὶ τοῦ κοσμίως ἀναλαμβάνειν τὴν ἐσθῆτα, καὶ τοὺς μὴ τοῦτο ποιοῦντας, ἔσκωπτον. Πλάτων ἐν Θεαιτήτῳ, πάντα δυναμένους ὀξέως τε, καὶ τορῶς διακονεῖν, ἀναβάλλεσθαι δὲ οὐκ ἐπισταμένους, ἐπιδέξια ἐλευθερίως, οὐδ' ἁρμονίαν λόγων λαμβάνοντας ὀρθῶς ὑμνῆσαι θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων εὐδαιμόνων βίον. Σαπφὼ περὶ Ἀνδρομέδας σκώπτει, τίς δ' ἀγροιώτατον θέλγει νόον, οὐκ ἐπισταμένα τὰ βράκε' ἕλκειν ἐπὶ τῶν σφυρῶν. Φιλέταιρος ἢ Ἄμφις, καλλισίρυνον φᾶρος οὐ καθήσεις τάλαν, μηδ' ἀγροίκως ἄνω γόνατος ἀμφέξῃ. Ἕρμιππος δέ φησι, Θεόκριτον Χῖον ὡς ἀπαίδευτον, μέμφεσθαι τὴν Ἀναξιμένους περιβολήν. Καλλίστρατός τε ὁ Ἀριστοφάνειος, Ἀρίσταρχον ἐν συγγράμματι κακῶς εἴρηκεν ἐπὶ τῷ μὴ εὐρύθμως ἀμπέχεσθαι, φέροντός τι καὶ τοῦ τοιούτου πρὸς παιδείας ἐξέτασιν. διὸ καὶ Ἄλεξίς φησι, Ἓν γὰρ νομίζω τοῦτο τῶν ἀνελευθέρων Εἶναι, τὸ βαδίζειν ἀρρύθμως ἐν ταῖς ὁδοῖς Ἐξὸν καλῶς, οὗ μήτε πράττεται τέλος Μηδεὶς ἡμᾶς μήτε τιμὴν δόντας ἑτέρων λαβεῖν. Φέρει δὲ τοῖς μὲν χρωμένοισιν εὖ, δόξης τιν' ὄγκον, τοῖς δ' ὁρῶσιν ἡδονήν. Κόσμον δὲ περὶ βίον, τὸ τοιοῦτον γέρας τίς οὐκ ἂν κτῷτ' αὐτῷ φάσκων νοῦν ἔχειν. Καὶ Αἰσχύλος δὲ οὐ μόνον ἐξεῦρε τὴν τῆς στολῆς εὐπρέπειαν καὶ σεμνότητα, ἣν ζηλώσαντες οἱ ἱεροφάνται καὶ δᾳδοῦχοι ἀμφιέννυνται, ἀλλὰ καὶ πολλὰ σχήματα ὀρχηστικὰ αὐτὸς ἐξευρίσκων, ἀνεδίδου τοῖς χορευταῖς. Χαμαιλέων γοῦν πρῶτον αὐτόν φησι σχηματίσαι τοὺς χορούς, ὀρχηστοδιδασκάλοις οὐ χρησάμενον. ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τοῖς χοροῖς τὰ σχήματα ποιοῦντα τῶν ὀρχήσεων, καὶ ὅλως πᾶσαν τὴν τῆς τραγῳδίας οἰκονομίαν εἰς ἑαυτὸν περιϊστᾶν. ὑπεκρίνετο γοῦν μετὰ τοῦ εἰκότος τὰ δράματα. Ἀριστοφάνης γοῦν (παρὰ δὲ τοῖς κωμικοῖς ἡ περὶ τῶν τραγικῶν ἀπόκειται πίστις) ποιεῖ αὐτὸν Αἰσχύλον λέγοντα. Τοῖσι χοροῖς αὐτὸς τὰ σχήματ' ἐποίουν. καὶ πάλιν τοὺς Φρύγας οἶδε θεωρῶν ὅτε τῷ Πριάμῳ συλλυσόμενοι τὸν παῖδ' ἦλθον τεθνεῶτα. πολλὰ τοιαυτὶ καὶ τοιαυτὶ καὶ δεῦρο σχηματίσαντας, καὶ Τελέσις δὲ ἢ Τελέστης ὁ ὀρχηστοδιδάσκαλος πολλὰ ἐξεύρηκε σχήματα, ἄκρως ταῖς χερσὶ τὰ λεγόμενα δεικνύς. Ἀριστοκλῆς γοῦν φησιν, ὅτι Τελέστης ὁ Αἰσχύλου ὀρχηστὴς οὕτως ἦν τεχνίτης, ὥστε ἐν τῷ ὀρχεῖσθαι τοὺς ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας φανερὰ ποιῆσαι τὰ πράγματα δι' ὀρχήσεως. φασὶ δὲ καὶ ὅτι οἱ ἀρχαῖοι ποιηταί, Θέσπις, Πρατίνας, Κρατῖνος, Φρύνιχος, ὀρχηστικοὶ ἐκαλοῦντο διὰ τὸ μὴ μόνον τὰ ἑαυτῶν δράματα ἀναφέρειν εἰς ὄρχησιν τοῦ χοροῦ, ἀλλὰ καὶ ἔξω τῶν ἰδίων ποιημάτων διδάσκειν τοὺς βουλομένους ὀρχεῖσθαι. μεθύων δὲ ἐποίει τὰς τραγῳδίας Αἰσχύλος, ὥς φησι Χαμαιλέων. Σοφοκλῆς οὖν ὠνείδιζεν αὐτῷ, ὅτι εἰ καὶ τὰ δέοντα ποιεῖ, ἀλλ' οὐκ εἰδώς γε. ὀρχήσεις δὲ ἐθνικαί, αἵδε Λακωνικαί, Τροιζήνιαι, Ἐπιζεφύριοι, Κρητικαί, Ἰωνικαί, Μαντινικαί, ἃς προκρίνει Ἀριστόξενος διὰ τὴν τῶν χειρῶν κίνησιν. οὕτως δ' ἦν ἔνδοξον καὶ σοφὸν ἡ ὄρχησις, ὥστε Πίνδαρος τὸν Ἀπόλλω ὀρχηστὴν καλεῖ, Ὀρχηστ' ἀγλαΐας ἀνάσσων εὐρυφάρετρ' Ἄπολλον. καὶ Ὅμηρος δέ, ἢ τῶν Ὁμηριδῶν τις ἐν τοῖς εἰς Ἀπόλλωνα ὕμνοις φησίν, Ἀπόλλων φόρμιγγ' ἐν χείρεσσ' ἔχων χαρίεν κιθάριζε καλὰ καὶ ὕψι βιβάς. Εὔμηλος δὲ ἢ Ἀρκτῖνος ὁ Κορίνθιος, τὸν Δία ὀρχούμενόν που παράγει, λέγων, Μέσσοισιν δ' ὠρχεῖτο πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε. Θεόφραστος δέ φησι πρῶτον Ἄνδρωνα τὸν Καταναῖον αὐλητήν, κινήσεις καὶ ῥυθμοὺς ποιῆσαι τῷ σώματι αὐλοῦντα. ὅθεν σικελίζειν, τὸ ὀρχεῖσθαι παρὰ τοῖς παλαιοῖς. μεθ' ὃν Κλεόφαντον Θηβαῖον. ὀρχησταὶ δὲ ἔνδοξοι, Βόλβος μὲν παρὰ Κρατίνῳ καὶ Καλλίᾳ. Ζήνων δὲ ὁ Κρὴς ὁ πάνυ Ἀρταξέρξῃ προσφιλέστατος, παρὰ Κτησίᾳ. Ἀλέξανδρος δέ, ἐν τῇ πρὸς Φιλόξενον ἐπιστολῇ, μέμνηται Θεοδώρου καὶ Χρυσίππου.

[Margin: Θεόφραστος σχήματα διδάσκοντος. — Εὐρύθμως ἀμπέχεσθαι. — ὄρχησις.]

Ὅτι τὸ Μουσεῖον ὁ Φλιάσιος Τίμων ὁ σιλλογράφος, τάλαρόν που φησίν, ἐπισκώπτων τοὺς ἐν αὐτῷ τρεφομένους φιλοσόφους, ὅτι ὥσπερ ἐν πανάγρῳ τινὶ σιτεύονται, καθάπερ οἱ πολυτιμότατοι ὄρνιθες. Πολλοὶ μὲν βόσκονται ἐν Αἰγύπτῳ πολυφύλῳ Βιβλιακοὶ χαρακῖται ἀπείριτα δηριόωντες Μουσέων ἐν ταλάρῳ. ἕως αὐτῆς λογοδιαρροίας ἀπαλλαγῶσιν, οὗτοι οἱ τραπεζορήτορες οἳ ὑπὸ γλωσσαλγίας ἐπιλελῆσθαί μοι δοκοῦσι καὶ τοῦ Πυθικοῦ χρησμοῦ, ὃν ἀναγράφει Χαμαιλέων. Εἴκοσι τὰς πρὸ κυνός, καὶ εἴκοσι τὰς μετέπειτα, Οἴκῳ ἐνὶ σκιερῷ Διονύσῳ χρῆσθαι ἰατρῷ. καὶ Μνησίθεος δὲ ὁ Ἀθηναῖος Διόνυσον ἰατρόν φησι τὴν Πυθίαν χρῆσαι τιμᾶν Ἀθηναίοις. φησὶ δὲ καὶ Ἀλκαῖος ὁ Μιτυληναῖος ποιητής, Οἴνῳ πνεύμονα τέγγε. τὸ γὰρ ἄστρον περιτέλλεται, ἁ δ' ὥρα χαλεπή, πάντα δὲ δίψαισ' ὑπὸ καύματος. καὶ ἀλλαχοῦ. πίνωμεν, τὸ γὰρ ἄστρον περιτέλλεται. Εὔπολίς τε τὸν Καλλίαν φησὶν ἀναγκάζεσθαι ὑπὸ Πρωταγόρου, πίνειν, ἵνα πρὸ τοῦ κυνὸς τὸν πνεύμονα ἔκλυτον φορῇ. ἡμῖν δ' οὐ μόνον ὁ πνεύμων ἀποξήρανται, κινδυνεύει δὲ καὶ ἡ καρδία. καί τοι Ἀντιφάνης λέγει, τὸ δὲ ζῆν εἰπέ μοι τί ἐστι; τὸ πίνειν, φήμ' ἐγώ. Ὁρᾷς παρὰ ῥεέθροισι χειμάρροις, ὅσα

[Margin: Μουσεῖον. — Διονύσου ἰατροῦ. — Πίνειν.]

δένδρων

ἀγρόθεν ἀεὶ τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν βρέχεται, μέγεθος καὶ κάλλος οὐ γίνεται. τάδ' αὐτίκα
νυνὶ οἷον εἰ δέψαιμί τινα Ἢ ξηρασίαν ἔχοντ' αὐτόπρεμν' ἀπόλλυται. Οὕτω δ' ὕπνοις φησὶ κωμολο-
γήσασιν ἐλθεῖν πιεῖν. εἴρηται δὲ τὸ βρέχειν, καὶ ἐπὶ τοῦ πίνειν. Ἀντιφάνης, Δεῖ γὰρ φαγόντας, δα-
ψιλῶς βρέχειν. Εὔβουλος, Σίκων ἐγὼ βεβρεγμένος ἥκω καὶ κεκωθωνισμένος. πέπωκα δ' οὕτως πέ-
Ἀναπίπτειν. πωκ' ἐγὼ, ναὶ δία τὸν μενδαῖον. Ὅτι τὸ ἀναπίπτειν, κυρίως ἐπὶ ψυχῆς ἐστιν, οἷον ἀθυμεῖν ὀλι-
γωρεῖν. Θουκυδίδης πρώτῳ, Νικώμενοι ἐπ' ἐλάχιστον ἀναπίπτουσι. Κρατῖνος δ' ἐπὶ ἐρετῶν χρῆται τῇ
λέξει, Ῥοθίαζε κἀνάπιπτε. καὶ Ξενοφῶν ἐν οἰκονομικῷ, Διατί ἄλυποι ἀλλήλοις εἰσὶν οἱ ἐρέται, ἢ ὅτι ἐν
Ἀνακεῖσθαι. τάξει μὲν κάθηνται, ἐν τάξει δὲ προνεύουσιν, ἐν τάξει δὲ ἀναπίπτουσιν. Ἀνακεῖσθαι δὲ φαμὲν ἐπὶ ἀν-
δριάντος. ὅθεν οὐδ' ἐπὶ κατακειμένων χρωμένους τῇ λέξει, διήνεγκον. Δίφιλος, Ἐγὼ δ' ἴσως μέν τινος
ἀνακειμένου. πρὸς ὃν δυσχεραίνων ὁ ἑταῖρος, φησί, ἀνάκειται. Φιλιππίδης, καὶ δειπνῶν ἀεὶ ἀνακείμε-
Κατακεῖσθαι. νος παρ' αὐτόν. καὶ ἐπάγει, Πότερον ἀνδριάντα ἑστία; Κατακεῖσθαι δὲ λέγεται, καὶ κατακεκλίσθαι,
ὡς ἐν συμποσίοις Ξενοφῶν καὶ Πλάτων. Ἄλεξις, Ὡς ἔστι κατακεῖσθαι πρὸ δείπνου συμφορά, Οὔτε γὰρ
ὕπνος δήπουθεν οὐδὲν ἂν λάβοι. Οὐδ' ἂν λέγῃ τις οὐδαμῶς μάθοιμεν ἄν, ὁ νοῦς γὰρ ἐστὶ τῆς τραπέζης
πλησίον. ἔστι δὲ εὑρεῖν, καὶ ἐπὶ τῆς ἐννοίας ταύτης σπανίως τὸ ἀνακεῖσθαι. σάτυροι παρὰ Σοφοκλεῖ τοῦ-
τό φασιν ἐπικαλούμενος τῷ Ἡρακλεῖ ἀνακειμένῳ μέθυ εἰς τὸν αὐχέν' εἰσβαλοίμην. Ἀριστοτέλης ἐν τυρ-
ρηνῶν νομίμοις, Οἱ δὲ τυρρηνοὶ δειπνοῦσι μετὰ τῶν γυναικῶν ἀνακείμενοι ὑπὸ τῷ αὐτῷ ἱματίῳ. Θεό-
πομπος, Ἐπίνομεν μετὰ ταῦτα κατακείμενοι, Μαλακώτατ' ἐπὶ τρικλινίῳ Τελαμῶνος οἰ-
μώζοντες ἀλλήλοις μέλη. Φιλωνίδης, Κατάκειμαι ὡς ὁρᾶτε ἀκάπηλαι. Εὐριπίδης, Κύκλωπι.
ἀνέπεσε φάρυγγος αἰθέρ' ἐξανιεὶς βαρύν. Ἄλεξις, Μετὰ ταῦτ' ἀναπεσεῖν ἐκέλευον αὐτὴν παρ'
Πάσασθαι. ἐμέ. Ὅτι τὸ πάσασθαι ἐπὶ τοῦ ἀπογεύσασθαι τίθεται. φησὶ γοῦν Φοῖνιξ πρὸς Ἀχιλλέα, Οὐκ ἐθέλεσκ'
ἅμ' ἄλλῳ ἐνὶ μεγάροισι πάσασθαι. καὶ ἀλλαχοῦ, Εὖθ' οἱ σπλάγχν' ἐπάσαντο. τῶν γὰρ σπλάγχνων ἀπο-
γεύονται μόνων, ὡς ἂν ὀλίγων πολὺς ὅμιλος. καὶ ὁ Πρίαμος δὲ πρὸς Ἀχιλλέα φησί, Νῦν δὴ καὶ σίτου
πασάμην. εἰκὸς γὰρ τοῦ τέκνου δ' ἀτυχήσαντος, ἀπογεύσασθαι μόνον. εἰς κόρον γὰρ ἐλθεῖν οὐκ ἔα
ὀδυσ. δ. τὸ πένθος. διὸ καὶ ὁ τὸ σύνολον οὐ γευσάμενος τροφῆς, κεῖται ἄσιτος ἄπαστος. ἐπὶ δὲ τῶν ἀπο-
πληρουμένων οὐδέποτε λέγει τὸ πάσασθαι, ἀλλ' ὅπου δηλοῖ κόρον. Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτου τάρφθεν, καὶ ἐ-
δητύος ἐξ ἔρον ἕντο. οἱ δὲ νεώτεροι καὶ ἐπὶ τοῦ πληρωθῆναι τιθέασι τὸ πάσασθαι. Καλλίμαχος, Μύ-
θῳ δὲ πασάμην ἥδιον. Ἐρατοσθένης, Ὀπταλέα κρέα Ἐκ τέφρης ἐπάσαντο, τὰ τ' ἀγρώσσοντες
ἕλοντο, Γοτίκολλον, ἅτε ξύλον περὶ ξύλῳ. φησὶ ὁ θηβαῖος μελοποιός. Ὅτι Σέλευκός φησι τὴν
παρ' Ὁμήρῳ δαῖτα θάλειαν, τοιχῶν μεταθέσει δίαιταν εἶναι. τὸ δ' ἐπὶ τοῦ δαίσασθαι λέγειν, βιαιό-
τερον ἐστί. Σφαιρίζουσι δὲ παρ' Ὁμήρῳ οὐ μόνον ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες. καὶ δίσκοις δὲ, καὶ
ἀκοντίοις μετά τινος συμμετρίας ἐχρῶντο. Δίσκοισιν τέρποντο, καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες. τὸ γὰρ τερ-
Ἡρώων Ὁμηρικῶν κυνηγέσια. πνὸν, τὴν κακοπάθειαν κουφίζει. καὶ ἐπὶ κυνηγεσίας δὲ ἐξίασιν οἱ νέοι πρὸς μελέτην τῶν πολεμι-
κῶν κινδύνων. καὶ ἐπὶ θήρας παντοίας, ἀφ' ὧν ῥωμαλεώτεροι, καὶ ὑγιεινότεροι διετέλουν. ὡς ὅτε
Λουτρά. πυργηδὸν σφέας αὐτοὺς ἀρτύνουσι, καὶ ἀντίοι ἱστάμενοι ἀκοντίζουσιν. Ἴσασι δὲ καὶ λουτρὰ ἄκη πό-
νων παντοῖα. κόπον μὲν θαλάττῃ λύοντες, ἣ μάλιστα τοῖς νεύροις ἐστὶ πρόσφορος. ἀναχαλῶντες δὲ
ταῖς ἐμβάσεσι τὰς τῶν μυῶν συντάσεις, εἶτ' ἐπαλείφοντες λίπος, πρὸς τὸ μὴ ῥανθέντος τοῦ ὕδα-
τος ἀπεσκληκυμμένα γένεσθαι τὰ σώματα. οἱ γοῦν ἀπὸ τῆς σκοπιᾶς ἐπανελθόντες, ἱδρῶ πολλὸν ἀπε-
Ἰλιάδ. κ. νίζοντο θαλάσσῃ, κνήμας ἠδὲ λόφον ἀμφί τε μηρούς. καὶ οὕτως ἀναψύξαντες, ἐς ἀσαμίνθους βάντες
εὐξέστας, λούσαντο. καὶ ἀλειψάμενοι λίπ' ἐλαίῳ, δείπνῳ ἐφιζανέτην. ἔστι καὶ τρόπος ἕτερος καμά-
ὀδυσ. κ. των λύσεως. ἐκ τῶν περὶ κεφαλῆς καταιονήσεων, θυμῆρες κεράσασα κατὰ κρατός τε καὶ ὤμων.
αἱ γὰρ ἐμβάσεις, περικεχυμένου πανταχόθεν τοῖς πόροις τοῦ ὕδατος, φράττουσι τὴν τῶν ἱδρώτων
ἔκκρισιν, καθάπερ ἂν εἴ τις ἠθμὸς εἰς ὕδωρ βληθείη. διέξεισι γὰρ οὐδέν, ἢν μή τις αὐτὸν μετεωρί-
σας τοῖς πόροις ἀναψυχὴν καὶ διέξοδον εἰς τὸ ἔξω παράσχῃ, ὡς Ἀριστοτέλης εἴρηκεν ἐν τοῖς φυσικοῖς
προβλήμασι ζητῶν, διατί οἱ ἱδροῦντες ἐπανέλθωσιν εἰς θερμὸν ἢ ψυχρὸν ὕδωρ, οὐκ ἔτι ἱδροῦσι
ἕως πάλιν ἐπανέλθωσιν ἐκ τῶν ἐμβάσεων. παρατίθεται δὲ ἥρωσι δειπνοῦσι καὶ λάχανα. ὅτι δὲ οἴδα-
σι τὰς λαχανείας, δῆλον ἐκ τῶν παρὰ νείατον ὄρχον κοσμητῶν πρασιῶν. ἀλλὰ μὴν καὶ κακοχυματί-
Ἀκρόδρυα. τοις λεγομένοις ἐχρῶντο, ἐπὶ δὲ κρόμυον ποτῷ ὄψον. ἐπιμελουμένους δὲ αὐτοὺς εἰσάγει, καὶ τῶν ἀκρο-
δρύων. ὄγχνη γὰρ ἐπ' ὄγχνῃ γηράσκει, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ. διὸ καὶ τῶν δένδρων τὰ μὲν καρποφό-
ὀδυσ. η. ρα, καλὰ προσαγορεύει, ἔνθεν δένδρεα καλὰ πεφύκει, Ὄγχναι, καὶ ῥοιαὶ καὶ μηλέαι. τὰ δ' εἰς ξυ-
λείαν εὔθετα μακρά, τοῖς ἐπιθέτοις τὰς χρήσεις διαστέλλων. ἔνθεν δένδρεα μακρὰ πεφύκει, Κλή-
ὀδυσ. λ. θρη τ' αἴγειρός τ' ἐλάτη τ' ἦν οὐρανομήκης. ἀρχαιοτέρα δ' ἦν καὶ τῶν τρωϊκῶν, ἡ τούτων χρῆσις.
Τάνταλος γοῦν οὐδὲ θανὼν ἀπηλλάττετο τῆς τούτων ἐπιθυμίας. ἅπερ ὁ κολάζων αὐτὸν θεός, προσιὼν
καθάπερ οἱ τὰ ἄλογα τῶν ζώων τοῖς θαλλοῖς ἄγοντες. τοῖς τοιούτοις καρποῖς ἀποκρούεται αὐτὸν τῆς
ἀπολαύσεως,

ἀπολαύσεως, ὅτε τῆς ἐλπίδος ἐγγὺς ἦλθε. καὶ Λαέρτην δὲ Ὀδυσσεὺς ἀναμιμνήσκει ὧν ἔδωκεν αὐτῷ παιδὶ ὄντι, Ὄγχνας μοι δῶκας τρισκαίδεκα, καὶ τὰ ἑξῆς. Ὅτι δὲ καὶ ἰχθῦς ἤσθιον, Σαρπηδὼν δῆλον ποιεῖ ὁμοιῶν τὴν ἅλωσιν πανάγρου δικτύου θήρᾳ. καίτοι Εὔβουλος κατὰ τὴν κωμικὴν χάριν φησὶ παίζων, ἰχθὺν δὲ ποῦ γ' Ὅμηρος ἐσθίοντ' εἴρηκέ γε Τινὰ τῶν Ἀχαιῶν. κρέα δὲ μόνον ὤπτων, ἐπεὶ Ἕψοντά γ' οὐ πεποίηκεν αὐτῶν οὐδένα Ἀλλ' οὐδὲ μίαν ἄλλων ἑταίραν εἶδέ τις Αὐτῶν, ἑαυτοὺς δ' ἔδεφον ἐνιαυτοὺς δέκα Πικρὰν στρατείαν δ' εἶδον, οἵτινες πόλιν Μίαν λαβόντες, εὐρυπρωκτότεροι πολὺ Τῆς πόλεως ἀπεχώρησαν ἧς εἷλον τότε. Οὐδὲ τὸν ἀέρα δ' ἀργὸν τοῖς ὄρνισιν ἐῶν ἐλεύθερον. παγίδας καὶ νεφέλας ἐπὶ ταῖς κίχλαις, καὶ πελειάσιν ἱστάντες. ἐγυμνάζοντο δὲ πρὸς ὀρνιθοθηρευτικὴν, καὶ τὴν πελειάδα τῇ μηρίνθῳ κρεμάντες ἀπὸ νηὸς ἱστοῦ, καὶ τοξεύοντες ἐκηβόλως εἰς αὐτὴν, ὡς ἐν τῷ ἐπιταφίῳ δηλοῦται. παρῆκε δὲ τὴν χρῆσιν τῶν λαχάνων, καὶ ἰχθύων, καὶ τῶν ὀρνίθων, διά τε τὴν λιχνείαν. καὶ προσέτι τὴν ἐν ταῖς σκευασίαις ἀπρέπειαν, ἐλάττω κρίνας ἡρωϊκῶν καὶ θείων ἔργων. ὅτι δὲ καὶ ἑφθοῖς ἐχρῶντο κρέασιν, ἐμφανίζει ἐν οἷς λέγει, Ὡς δὲ λέβης ζεῖ, κνίσσῃ μελδόμενος ἁπαλοτρεφέος σιάλοιο. καὶ ὁ κατ' Ὀδυσσέως ἀφεθεὶς πούς βοὸς, ὅπερ σημαίνει. πόδα γὰρ βόειον οὐδεὶς ὀπτᾷ. καὶ τὸ, Κρειῶν δὲ πίνακας παρέθηκεν ἀείρας Παντοίων, οὐ μόνον τὴν τῶν κρεῶν ἐξαλλαγὴν δηλοῖ, ὡς ὀρνίθεια, χοίρεια, ἐρίφεια, βόεια λέγων, ἀλλὰ τὴν σκευασίαν ὡς ποικίλην ἔχοντα, καὶ οὐ μονοειδῆ, ἀλλὰ περιττήν. ὡς ἀνακύπτειν τὰς Σικελικὰς, καὶ Συβαριτικὰς, καὶ Ἰταλικὰς τραπέζας. ἤδη δὲ καὶ Χίας. μαρτυροῦνται γὰρ καὶ Χῖοι οὐκ ἔλαττον τῶν προειρημένων ὑπὲρ ὀψαρτυτικῇ. Κοιμῶνται δὲ μετὰ γυναικῶν παρ' Ὁμήρῳ οὐ μόνον οἱ νέοι, ἀλλὰ καὶ οἱ γέροντες, Φοῖνιξ τε καὶ Νέστωρ, μόνῳ Μενελάῳ οὐ συνεύδονται γυνὴ, διὰ γυναῖκα γαμετὴν ἡρπασμένην τὴν στρατείαν πεποιημένῳ. Παλαιὸν μὲν οἶνον, ἄνθεα δ' ὕμνων νεωτέρων Πίνδαρος ἐπαινεῖ. Εὔβουλος δέ φησιν ἄτοπόν τε τὸν μὲν οἶνον εὐδοκιμεῖν ἀεὶ παρὰ ταῖς ἑταίραις τὸν παλαιὸν, ἄνδρα δὲ μὴ τὸν παλαιὸν, ἀλλὰ τὸν νεώτερον. τὸ αὐτὸ δὲ καὶ Ἄλεξις σχεδὸν ἀπαραλλάκτως, τοῦ σφόδρα μόνου κειμένου ἀντὶ τοῦ ἀεί. ὄντως δὲ παλαιὸς οἶνος οὐ πρὸς ἡδονὴν μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς ὑγίειαν προσφορώτερος. πέσσει τε γὰρ μᾶλλον τὰ σῖτα, καὶ λεπτομερὴς ὢν εὐανάδοτός ἐστι. δύναμιν δὲ τοῖς σώμασιν ἐμποιεῖ, τὸ αἷμα τε ἐρυθροῦν καὶ εὐανάδοτον κατασκευάζει, καὶ τοὺς ὕπνους ἀταράχους παρέχει. ἐπαινεῖ δὲ Ὅμηρος τὸν ἐπιδεχόμενον ἱκανὴν κρᾶσιν, ὡς τὸν τοῦ Μάρωνος. ἐπιδέχεται δὲ πλείω κρᾶσιν ὁ παλαιὸς οἶνος, διὰ τὸ μᾶλλον θερμὸς γίνεσθαι παλαιούμενος. ἔνιοι δὲ καὶ τὴν Διονύσου φυγὴν εἰς τὴν θάλασσαν οἰνοποιΐαν σημαίνειν φασὶ, πάλαι γνωριζομένην. ἡδὺν γὰρ εἶναι τὸν οἶνον παρεγχεομένης θαλάσσης. Ἐπαινῶν δὲ Ὅμηρος τὸν μέλανα οἶνον, πολλάκις αὐτὸν καὶ αἴθοπα καλεῖ. δυναμικώτατος γάρ ἐστι, καὶ μένων ἐν ταῖς ἕξεσι τῶν πινόντων πλεῖστον χρόνον. Θεόπομπος δέ φησι παρὰ Χίοις πρώτοις γενέσθαι τὸν μέλανα οἶνον, καὶ τὸ φυτεύειν τε καὶ θεραπεύειν ἀμπέλους Χίους πρώτους μαθόντας παρ' Οἰνοπίωνος τοῦ Διονύσου, ὃς καὶ συνῴκισε τὴν νῆσον, τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις μεταδοῦναι. ὁ δὲ λευκὸς οἶνος, ἀσθενὴς καὶ λεπτός. ὁ δὲ κιρρὸς πέττει ῥᾷον, ξηραντικώτερος ὤν. Περὶ Ἰταλικῶν οἴνων φησὶ παρὰ τούτῳ τῷ σοφιστῇ Γαληνός. ὁ Φαλερῖνος οἶνος ἀπὸ ἐτῶν δέκα ἐστὶ πότιμος, καὶ ἀπὸ πεντεκαίδεκα μέχρις εἴκοσιν. ὁ δ' ὑπὲρ τοῦτον ἐκπίπτων τὸν χρόνον, κεφαλαλγικὸς, καὶ τοῦ νευρώδους καθάπτεται. εἴδη δὲ αὐτοῦ δύο, ὁ αὐστηρὸς, καὶ ὁ γλυκάζων. οὗτος δὲ τοιοῦτος γίνεται, ὅταν ὑπὸ τὸν τρυγητὸν νότοι πνεύσωσι, παρ' ὃ καὶ μελάντερος γίνεται. ὁ δὲ μὴ οὕτω τρυγηθεὶς, αὐστηρός τε, καὶ τῷ χρώματι κιρρός. καὶ τοῦ Ἀλβανοῦ δὲ οἴνου εἴδη δύο, ὁ μὲν γλυκάζων, ὁ δ' ὀμφακίας. ἀμφότεροι δὲ ἀπὸ πεντεκαίδεκα ἐτῶν ἀκμάζουσι. Συρεντῖνος δὲ ἀπὸ πέντε καὶ εἴκοσιν ἐτῶν ἄρχεται γίνεσθαι πότιμος. ὢν γὰρ ἀλιπὴς καὶ λίαν ψαφαρὸς, μόλις πεπαίνεται. καὶ παλαιούμενος, σχεδὸν μόνος ἐστὶν ἐπιτήδειος τοῖς χρωμένοις διηνεκῶς. ὁ δὲ Ῥηγῖνος τοῦ Συρεντίνου λιπαρώτερος ὢν, χρήσιμος ἀπὸ ἐτῶν πεντεκαίδεκα. χρήσιμος καὶ ὁ Πριβερνος, λεπτομερέστερος ὢν τοῦ Ῥηγίνου, ἥκιστά τε καθαπτόμενος κεφαλῆς. τούτῳ ἐμφερὴς ὁ Φορμιανὸς, ταχὺ δὲ ἀκμάζει, καὶ λιπαρώτερός ἐστιν αὐτοῦ. βράδιον δὲ ἀκμάζει ὁ Τριφολῖνος. ἔστι δὲ τοῦ Συρεντίνου γεωδέστερος. ὁ δὲ Σετῖνος, τῶν πρώτων ἐστὶν οἴνων, ἐμφερὴς τῷ Φαλερνῷ, κουφότερος, οὐ πληκτικός. ὁ Τιβουρτῖνος, λεπτὸς, εὐδιάπνευστος, ἀκμάζων ἀπὸ ἐτῶν δέκα. κρείττων δὲ γίνεται παλαιούμενος. ὁ Λαβικανὸς, ἡδὺς, λιπαρὸς τῇ γεύσει, μεταξὺ Φαλέρνου καὶ Ἀλβανοῦ. ἡ δὲ αὐτοῦ πόσις ἀπὸ ἐτῶν δέκα. Ἀγγαύρανος δὲ καὶ ὀλίγος καὶ κάλλιστος, προσέτι τε εὔτονος καὶ παχὺς, Πραινεστίνου δὲ καὶ Τιβουρτίνου λιπαρώτερος. ὁ Μαρσικὸς πάνυ αὐστηρὸς, εὐστόμαχος δέ. γίνεται δὲ καὶ περὶ τὴν Καμπανίας Κύμην ὁ καλούμενος Ὑλβανός, πότιμος, κοῦφος ἀπὸ ἐτῶν πέντε. ὁ ἀσ   νιτανὸς χυσός, λιπαρὸς πος   ὁ Βικεντῖνος ἐμφερὲς ἔχει τῷ Ἀλβανῷ, τὸ ὀμφακίας εἶναι, ἔστι δὲ δυνατὸς καὶ εὐστόμαχος. ὁ Οὐέτερος δὲ ἡδὺς πινόμενος, εὐστόμαχος. ἴδιον δ' αὐτοῦ, τὸ μὴ δοκεῖν ἀπόβρεχθος εἶναι. ἐμφαίνει γὰρ ὡς ἐμμεμιγμένου αὐτῷ [illegible]. ὁ Καληνὸς, κοῦφος, τοῦ Φαλέρνου εὐστομαχώτερος. εὐγενὴς δὲ καὶ ὁ Καίκουβος,

Marginal notes: ὀδ. ω. — Ἥρωες ἐμπειροὶ ἰχθῦσι καὶ ὄρνισι θηρεύοντες. — ἰλ. ψ. — Οἶνος παλαιὸς καὶ διαφέρων χρωμάτων. ὀδυσ. ι. — ὀδ. ι. — Διόνυσος καταφεύγων εἰς θάλασσαν. — Οἶνοι ἰταλικοί. — Falernum. — Albanum. — Surrentinum. — Reginum. — Formianum. — Trifolinum. — Setinum. — Tiburtinum. — Labicanum. — Angauranum. — Marsicum. — Vlbanum. As…tanum. — Vicentinum. Veternum. — Kalenum. Caecubum.

Fundanum. Sabinum. Signinum. Nomentanum. Spoletinum. Capuanum. Barbinum. Caucinum. Venafranum. Trebellicum. Erbulum.

πληκτικός, εὔτονος. παλαιοῦται δὲ, μετὰ ἱκανὰ ἔτη. ὁ φαυστιανὸς, εὔχυλος, πολύτροφος, κεφαλῆς καὶ στομάχου ἅπτεται. διὸ οὐ πολὺς ἐν συμποσίοις πίνεται. πάντων δὲ τούτων ὁ Σαβῖνος κουφότερος, ἀπὸ ἐτῶν ἑπτὰ ἐπιτήδειος πίνεσθαι μέχρις πέντε καὶ δέκα. ὁ δὲ σιγνῖνος, μέχρις ἐτῶν ἓξ χρήσιμος, παλαιωθεὶς δὲ πολὺ χρησιμώτερος. ὁ νωμεντανὸς ἀκμάζει ταχὺ, καὶ ἀπὸ ἐτῶν πέντε πότιμός ἐστι. ἔστι δ' οὔτε λίαν ἡδὺς, οὔτε λεπτός. ὁ σπολητῖνος δὲ, καὶ πινόμενος ἡδὺς, καὶ τῷ χρώματι χρυσίζει. καπυανὸς ἐστὶ πολλὰ τῷ συρρεντίνῳ ἐμφερής. ὁ Βαρβῖνος, λίαν αὐστηρὸς, καὶ ἀεὶ ἑαυτοῦ κρείττων γίνεται. εὐγενὴς καὶ ὁ καυκῖνος, καὶ τῷ φαλέρνῳ ἐμφερής. ὁ βενεφρανὸς εὐστόμαχος, καὶ κοῦφος. ὁ ἐν Νεαπόλει τρεβελλικὸς, εὔκρατος τῇ δυνάμει, εὐστόμαχος, εὔστομος. ὁ ἔρβουλος ἐν ἀρχῇ μὲν ἐστὶ μέλας, μετ' οὐ πολλὰ δὲ ἔτη λευκὸς γίνεται, ἔστι δὲ λίαν κοῦφος, καὶ τρυφερός. ὁ μασσαλιώτης, καλός. ὀλίγος δὲ γίνεται, παχὺς, σαρκώδης. ταραντῖνος δὲ, καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ κλίματος τούτου πάντες ἁπαλοί, οὐ πλῆξιν, οὐ τόνον ἔχοντες, ἡδεῖς, εὐστόμαχοι. ὁ δὲ μαμερτῖνος, ἔξω μὲν τῆς Ἰταλίας γίνεται, καὶ γενόμενος ἐν Σικελίᾳ, καλεῖται ἰοταλῖνος. ἡδὺς δ' ἐστὶ, κοῦφος, εὔτονος. Ὅτι παρ' Ἰνδοῖς τιμᾶται δαίμων, ὥς φησι Χάρης ὁ μιτυληναῖος, ὃς καλεῖται Σοροάδειος. ἑρμηνεύεται δὲ ἑλλάδι φωνῇ, οἰνοποιός.

transcribi, legit Hermolaus.

Chares Mitylenaeus. Antiphanes.

Ὅτι Ἀντιφάνης ὁ χαρίεις τὰ ἀπὸ ἑκάστης πόλεως ἰδιώματα οὕτω καταλέγει. Ἐξ Ἤλιδος μάγειρος, ἀπ' Ἄργους λέβης, φλιάσιος οἶνος, ἐκ Κορίνθου στρώματα. Ἰχθῦς Σικυῶνος, Αἰγίου δ' αὐλητρίδες. Τυρὸς σικελικός, μύρον ἀπ' Ἀθηνῶν, ἐγχέλυς Βοιωτίαι. Ἕρμιππος δ' οὕτως. Ἔσπετε νῦν μοι Μοῦσαι ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι. Ἐξ οὗ ναυκληρεῖ Διόνυσος ἐπ' οἴνοπα πόντον, Ὅσσ' ἀγάθ' ἀνθρώποις δεῦρ' ἤγαγε νηῒ μελαίνῃ, Ἐκ μὲν Κυρήνης καυλόν, καὶ δέρμα βόειον. Ἐκ δ' Ἑλλησπόντου σκόμβρους, καὶ πάντα ταρίχη. Ἐκ δ' αὖ Ἰταλίας χόνδρον, καὶ πλευρὰ βόεια. Καὶ παρὰ Σιτάλκου ψώραν Λακεδαιμονίοισι. Καὶ παρὰ Περδίκκου ψεύδη ναυσὶν πάνυ πολλαῖς. Αἱ δὲ Συράκουσαι σῦς καὶ τυρὸν παρέχουσαι. Καὶ Κερκυραίους ὁ Ποσειδῶν ἐξολέσειε Ναυσὶν ἐπὶ γλαφυραῖς, ὅτι δίχα θυμὸν ἔχουσι. Ταῦτα μὲν ἐντεῦθεν. ἐκ δ' Αἰγύπτου τὰ κρεμαστὰ Ἱστία, καὶ βύβλους. ἀπὸ δ' αὖ Συρίας, λιβανωτόν. Ἡ δὲ καλὴ Κρήτη κυπάριττον τοῖσι θεοῖσιν. Ἡ Λιβύη δ' ἐλέφαντα πολὺν παρέχει κατὰ πρᾶσιν. Ἡ Ῥόδος ἀσταφίδας τε, καὶ ἰσχάδας ἡδυονείρους. Αὐτὰρ ἀπ' Εὐβοίας ἀπίους, καὶ ἴφια μῆλα. Ἀνδράποδ' ἐκ Φρυγίας, ἀπὸ δ' Ἀρκαδίας ἐπικούρους. Αἱ Παγασαὶ δούλους, καὶ στιγματίας παρέχουσι. Τὰς δὲ Διὸς βαλάνους, καὶ ἀμύγδαλα σιγαλόεντα Παφλαγόνες παρέχουσι. τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός. Φοινίκη δ' αὖ καρπὸν φοίνικος, καὶ σεμίδαλιν. Καρχηδὼν δάπιδας, καὶ ποικίλα προσκεφάλαια. Πίνδαρος δ' ἐν τῇ εἰς Ἱέρωνα πυθικῇ ᾠδῇ, ἀπὸ Ταϋγέτου μὲν λάκαιναν ἐπὶ θηρσὶ κύνα τρέχειν πυκινώτατον ἑρπετόν. σκύριας δ' ἐς ἄμελξιν γάλακτος αἶγες ἐξοχώταται. ὅπλα δ' ἀπ' Ἄργεος, ἅρμα Θηβαῖον, ἀπὸ γᾶς ἀγλαοκάρπου, Σικελίας δ' ὄχημα δαιδάλεον ματεύειν. Κριτίας δ' οὕτως. Κότταβος ἐκ σικελῆς χθονὸς ἐκπρεπὲς εἰς ἔργον, Ὃν σκοπὸν ἐς λατάγων τόξα καθιστάμεθα. Εἶτα δ' ὄχος σικελὸς, καλλιδαπάνῃ τε κρατίστη. * Θεσσαλικὸς δὲ θρόνος γυίων τρυφερωτάτη ἕδρα. Εὐναίου δὲ λέχους ἔξοχα κάλλος ἔχει Μίλητός τε Χῖος τ' ἔναλος πόλις Οἰνοπίωνος. Τυρσηνὴ δὲ κρατεῖ χρυσότυπος φιάλη, Καὶ πᾶς χαλκὸς ὅστις κοσμεῖ δόμον ἔν τινι χρείᾳ. Φοίνικες δ' εὗρον γράμματα λεξίλογα. Θήβη δ' ἁρματόεντα δίφρον συνεπήξατο πρώτη. Φορτηγοὺς δ' ἀκάτους Κᾶρες ἁλὸς ταμίαι. Τὸν δὲ τροχὸν γαίης τε καμίνου τ' ἔκγονον εὗρε Κλεινότατον κέραμον χρήσιμον οἰκονόμον. Ἡ τὸ καλὸν Μαραθῶνι κατεστήσασα τρόπαιον. καὶ ἐπαινεῖται ὄντως ὁ ἀττικὸς κέραμος. Εὔβουλος δὲ φησί, Κνίδια κεράμια, σικελικὰ βατάνια, μεγαρικὰ πιθάκνια. Ἀντιφάνης δὲ, νάπυ Κύπρου καὶ σκαμωνίας ὀπόν. Κάρδαμον μιλήσιον, κρόμμυον σαμοθράκιον, Καυλὸν ἐκ Καρχηδόνος καὶ σίλφιον, θύμον ὑμήττιον, Ὀρίγανον τενέδιον. Ὅτι ὁ Περσῶν βασιλεὺς τὸν χαλυβώνιον μόνον οἶνον ἔπινεν, ὅν φησι Ποσειδώνιος κἀν Δαμασκῷ τῆς Συρίας γίνεσθαι, Περσῶν αὐτόθι καταφυτευσάντων τὰς ἀμπέλους. ἐν δὲ Ἴσσῃ τῇ κατὰ τὸν Ἀδρίαν νήσῳ, Ἀγαθαρχίδης φησὶ οἶνον γίνεσθαι, ὃν πᾶσι συγκρινόμενον καλλίω εὑρίσκεσθαι. Χίου δὲ οἴνου καὶ θασίου μέμνηται Ἐπίλυκος, Χῖος καὶ θάσιος ἠθημένος. οἶνος λέσβιος ὃν αὐτὸς ἐποίησεν ὁ Μάρων μοι δοκῶ, φησὶ Κλέαρχος. Λεσβίου πόματος οὐκ ἔστιν ἄλλος οἶνος ἡδίων πιεῖν, φησὶ Ἄλεξις, θασίοις καὶ λεσβίοις οἰναρίοις τῆς ἡμέρας τὸ λοιπὸν ὑποβρέχει μέρος, καὶ νωγαλίζει. Ὁ αὐτὸς, Ἡδὺς ὁ βρόμιος τὴν ἀτέλειαν λεσβίου Ποιῶν, τὸν οἶνον εἰσάγουσιν ἐνθάδε. Ὃς δ' ἂν εἰς ἑτέραν ληφθῇ γ' ἀποστέλλων πόλιν, Κἂν κύαθον, ἱερὰν ἐγγράφω τὴν οὐσίαν. Ἔφιππος, φιλῶ γε πράμνιον οἶνον λέσβιον. Πολλὰ δὲ λεσβία στατὸν ἐκπίνεται ἄγαν. Ἀντιφάνης, ἔστιν ὄψον χρηστὸν ἐπαγωγὸν πάνυ οἶνος τε θάσιος, καὶ μύρον καὶ στέμματα. Ἐν πλησμονῇ γὰρ κύπρις, ἐν δὲ τοῖς κακῶς Πράττουσιν, οὐκ ἔνεστιν Ἀφροδίτη βροτοῖς. Εὔβουλος, θάσιον ἢ χῖον λαβὼν, ἢ λέσβιον γέροντα νεκταροσταγῆ. Μέμνηται δ' οὗτος καὶ ψιθίου οἴνου. οἶνον γάρ με ψίθιον γεύσας ἡδὺν ἄκρατον, διψῶντα λαβὼν ὄξει παίει πρὸς τὰ στήθη. καὶ

Hermippus. Vide Gellium cap. 16. lib. 7. et Clemen. in libro 2 paedagogi.

Pindarus Pythijs. Critias.

Eubulus. Antiphanes. Οἴνου. Poseidonius. Agatharchides. Epilycus. Clearchus. Alexis. Suidas. Hermippus Ephippus. Antiphanes. Eubulus.

Ἀναξανδρίδης

Ἀναξανδρίδης, χοῦς κεκραμένος ψυδίξ. Ὅτι Ἀριστοφάνης τὰς δευτέρας θεσμοφοριαζούσας, Δημήτριος ὁ Τροιζήνιος θεσμοφοριασάσας ἐπιγράφει, ἐν ταύτῃ ὁ κωμικὸς μέμνηται πεπαρηθίου. Οἶνον δὲ πίνειν οὐκ ἐάσω πράμνιον, Οὐ χῖον, οὐ θάσιον, οὐ πεπαρήθιον, Οὐδ᾽ ἄλλον ὅστις ἐπεγείρει τὸν ἔμβολον. Εὔβουλος, Ὁ λευκάδιος πάρεστι καὶ μελάνστιος Οἰνίσκος οὗτος πότιμος. Ἀρχέστρατος δ᾽ ἐν τῷ Δειπνολόγῳ. Εἶθ᾽ ὁπόταν πλήρωμα Διὸς σωτῆρος ἕλησθε, Ἤδη χρὴ γεραιὸν πολιὸν σφόδρα κρατοφοροῦντα Οἶνον ὑγρὰν χαίτην λευκῷ πεπυκασμένον ἄνθει. Πίνειν ἐκ Λέσβου περικύμονος ἐκγεγαῶτα. Τὸν δ᾽ ἀπὸ Φοινίκης ἱερᾶς τὸν Βύβλινον αἰνῶ Οὐ μέν τοι κείνῳ γε παρεξισῶ αὐτόν. Ἂν γὰρ ἐξαίφνης αὐτοῦ γεύσῃ μὴ πρόσθεν ἐθισθείς, Εὐώδης μέν σοι δόξει τοῦ Λεσβίου εἶναι Μᾶλλον. ἔχει γὰρ τοῦτο χρόνου διὰ μῆκος ἄπλετον. Γινόμενος δ᾽ ἥσσων πολλῷ. κεῖνος δὲ δοκήσει Οὐκ οἴνῳ, σοὶ ἔχειν ὅμοιον γέρας ἀμβροσίᾳ δέ. Εἰ δέ τινες σκώπτουσιν ἀλαζονοχαυνοφλύαροι. Ὡς ἥδιστος ἔφυ πάντων φοινίκιος οἶνος, Οὐ προσέχω τὸν νοῦν αὐτοῖς. Ἔστι δὲ καὶ θάσιος πίνειν γενναῖος, ἐὰν ᾖ Πολλαῖς πρεσβεύων ἐτέων οἴνου περικαλλέσιν ὥραις. Οἶδα δὲ κἂξ ἄλλων πόλεων βοτρυοσταγῆ ἔρνη Εἰπεῖν αἰνῆσαί τε, καὶ οὔ με λέληθ᾽ ὀνομῆναι. Ἀλλ᾽ οὐδὲν τἄλλ᾽ ἐστὶν ἁπλῶς πρὸς Λέσβιον οἶνον. Ἀλλά τινες χαίρουσιν ἐπαινοῦντες τὰ παρ᾽ αὐτοῖς. Φοινίκου δὲ οἴνου μέμνηται καὶ Ἕρμιππος. κάρυα ῥοιάς, φοινικία ἕτερα νωγαλίσματα, σταμνάρια τε οἴνου τοῦ φοινικοῦ. καὶ πάλιν φοινικίνου Βῖκός τις ὑπανοίγνυται, μνημονεύει αὐτοῦ καὶ Ξενοφῶν Ἀναβάσει. μενδαίου δὲ ὁ Κρατῖνος. Νῦν δ᾽ ἂν ἴδοι μενδαῖον ἡβῶντ᾽ ἀρτίως Οἰνίσκον ἕπεται κἀκολουθῶ. καὶ λέγει. Οἶμ᾽ ὡς ἁπαλός, καὶ λευκὸς ἆρ᾽ οἶσθ᾽ ὁ τρία. Ἕρμιππος δέ που ποιεῖ τὸν Διόνυσον πλειόνων μνημονεύοντα. μενδαίῳ μὲν ἐνουροῦσι, καὶ θεοὶ αὐτοὶ Στρώμασιν ἐν μαλακοῖς. μάγνητα δὲ μειλιχόδωρον, Καὶ θάσιον τῷ δὴ μήλων ἐπιδέδρομεν ὀδμή. Τοῦτον ἐγὼ κρίνω πολὺ πάντων εἶναι ἄριστον Τῶν ἄλλων οἴνων, μετ᾽ ἀμύμονα χῖον ἄλυπον. Ἔστι δέ τις οἶνος ὃν δὴ σαπρίαν καλέουσιν, Οὗ καὶ ἀπὸ στόματος στάμνων ἀνοιγομενάων Ὄζει ἴων, ὄζει δὲ ῥόδων, ὄζει δ᾽ ὑακίνθου. Ὀσμὴ θεσπεσία κατὰ πᾶν δ᾽ ἔχει ὑψερεφὲς δῶ. Ἀμβροσία καὶ νέκταρ ὁμοῦ, τοῦτ᾽ ἐστὶ τὸ νέκταρ. Τούτου χρὴ παρέχειν πίνειν ἐν δαιτὶ θαλείῃ Τοῖσιν ἐμοῖσι φίλοις, τοῖς δ᾽ ἐχθροῖς ἐκ πεπαρήθου. Φησὶ δὲ Φανίας ὁ ἐρέσιος μενδαίους τοὺς βότρυς ἔτι ἐν τῇ ἀμπέλῳ ῥαίνειν τῷ ἐλατηρίῳ, διὸ γίνεσθαι τὸν οἶνον μαλακόν. Ὅτι Θεμιστοκλῆς ὑπὸ βασιλέως ἔλαβε δωρεὰν τὴν Λάμψακον εἰς οἶνον, Μαγνησίαν δ᾽ εἰς ἄρτον, Μυοῦντα δ᾽ εἰς ὄψον, Περκώτην δὲ καὶ τὴν Παλαίσκηψιν εἰς στρωμνὴν καὶ ἱματισμόν. ἐκέλευσε δὲ τοῦτον στολὴν φορεῖν βαρβαρικήν, ὡς καὶ Δημαράτῳ, δοὺς τὰ πρότερον ὑπάρχοντα, καὶ στολὴν γάμβριον προσθείς, ἐφ᾽ ᾧ τε μηκέτι ἑλληνικὸν ἱμάτιον περιβάλληται. καὶ Κῦρος δὲ ὁ μέγας Πυθάρχῳ τῷ Κυζικηνῷ φίλῳ ὄντι ἐχαρίσατο ἑπτὰ πόλεις, ὥς φησιν ὁ Βαβυλώνιος Ἀγαθοκλῆς, Πήδασον, Ὀλύμπιον, Ἀκαμάντιον, Σκῆπτρα, Ἀρτύψον, Περτύρην. ὁ δ᾽ εἰς ὕβριν φασὶ καὶ ἄνοιαν προελθών, τυραννεῖν ἐπιχείρησε τῆς πατρίδος, στρατιὰν συναγαγών. καὶ οἱ Κυζικηνοὶ ἐξορμήσαντες ἐπ᾽ αὐτὸν ἐβοηδρόμουν, πρόκροσσοι φερόμενοι ἐπὶ τὸν κίνδυνον. τιμᾶται δὲ παρὰ Λαμψακηνοῖς ὁ Πρίαπος, ὁ αὐτὸς ὢν τῷ Διονύσῳ, ἐξ ἐπιθέτου καλούμενος οὕτως, ὡς θρίαμβος καὶ διθύραμβος. Ὅτι Μιτυληναῖοι τὸν παρ᾽ αὐτοῖς γλυκὺν οἶνον πρόδρομον καλοῦσιν. ἄλλοι δὲ πρότροπον ἢ πρόδρομον. θαυμάζεται δὲ καὶ ὁ ἰκάριος οἶνος. ὡς Ἄμφις, ἐν Θουρίοις τ᾽ ἔλαιον, ἐν Γέλᾳ φακοί. Ἰκάριος οἶνος, ἰσχάδες κιμώλιαι.

Γίνεται δὲ ἐν Ἰκάρῳ φησὶν Ἐπαρχίδης ὁ πράμνιος. ἔστι δὲ οὗτος γένος τι οἴνου. καὶ ἔστιν οὔτε γλυκύς, οὔτε παχύς, ἀλλ᾽ αὐστηρός, καὶ σκληρός, καὶ δύναμιν ἔχων διαφέρουσαν. οἵῳ Ἀριστοφάνης οὐχ ἥδεσθαι Ἀθηναίους φησὶ λέγων, τὸν Ἀθηναίων δῆμον οὔτε ποιηταῖς ἥδεσθαι σκληροῖς καὶ ἀστεμφέσιν, οὔτε πραμνίοις σκληροῖσιν οἴνοις, συνάγουσι τὰς ὀφρῦς τε καὶ τὴν κοιλίαν. ἀλλ᾽ ἀνθοσμίᾳ, καὶ πέπονι νεκταροσταγεῖ. εἶναι γὰρ ἐν Ἰκάρῳ φησὶ Σῆμος, πράμνιον πέτραν, καὶ παρ᾽ αὐτῇ ὄρος μέγα, ἀφ᾽ οὗ τὸν πράμνιον οἶνον, ὃν καὶ φαρμακίτην τινὲς καλοῦσιν. ἐκαλεῖτο δὲ ἡ Ἴκαρος πρότερον Ἰχθυόεσσα, διὰ τὸ ἐν αὐτῇ τῶν ἰχθύων πλῆθος. ὡς καὶ Ἐχινάδες ἀπὸ τῶν ἐχίνων, καὶ Σηπιὰς ἄκρα ἀπὸ τῶν περὶ αὐτὴν σηπιῶν, καὶ Λαγοῦσαι νῆσοι ἀπὸ τῶν ἐν αὐταῖς λαγῶν. καὶ ἕτεραι Φυκοῦσσαι καὶ Λοπαδοῦσσαι, ἀπὸ τῶν παραπλησίων. προσαγορεύεται δέ φησιν Ἐπαρχίδης ἡ ἄμπελος, ἡ τὸν ἰκάριον πράμνιον φέρουσα, ὑπὸ τῶν ξένων μὲν ἱερά, ὑπὸ δὲ τῶν Οἰνοαίων Διονυσιάς. Οἰνόη δὲ πόλις ἐν τῇ νήσῳ ἐστί. Δίδυμος δὲ πράμνιον φησὶ οἶνον, ἀπὸ πραμνίας ἀμπέλου οὕτω καλούμενον. οἱ δὲ ἰδίως, τὸν μέλανα. ἔνιοι δὲ ἐν τῷ καθόλου τὸν πρὸς παραμονὴν ἐπιτήδειον, οἱονεὶ παραμένιον ὄντα. οἱ δὲ τὸν πραΰνοντα τὸ μένος, ἐπεὶ οἱ πίνοντες προσηνεῖς. ἐπαινεῖ Ἄμφις καὶ τὸν ἐξ Ἀκάνθου πόλεως οἶνον, λέγων, Ποδαπὸς εἶ φράσον. Ἀκάνθιος. Εἶτα πρὸς θεῶν Οἴνου πολίτης ὢν κρατίστου στρυφνὸς εἶ. Καὶ τοὔνομ᾽ αὐτὸ τῆς πατρίδος ἐν τοῖς τρόποις Ἔχεις. τὰ δ᾽ ἤθη τῶν πολιτῶν οὐκ ἔχεις. Κορινθίου οἴνου Ἄλεξις μνημονεύει, ὡς σκληροῦ. Οἶνος ξενικὸς παρῆν. ὁ γὰρ Κορίνθιος Βασανισμός ἐστι. καὶ εὐβοϊκοῦ δὲ πολλοὺς πιὼν εὐβοικὸν οἶνον. Ἀρχίλοχος τὸν νάξιον τῷ νέκταρι παραβάλλει, ὅς καί που φησὶ Ἐν δορὶ μέν μοι μᾶζα μεμαγ-

Οἶνοι.

Βιβλ. ε.

Βασιλεῖς Περσῶν τίνας δωρούμενοι. Strabo 14. & Plutarch.

Οἶνος πράμνιος. Ἰκάριος.

Οἶνος ἀκάνθιος.

μένη, ἐν δορὶ δ᾽ οἶνος Ἰσμαρικός. πίνω δ᾽ ἐν δορὶ κεκλιμένος. Στράττις δὲ τὸν σκιάθιον ἐπαινεῖ, Οἶνος κοκκύζει τοῖς ὁδοιπόροις πιεῖν Μέλας σκιάθιος ἴσον ἴσῳ κεκραμένος. Ἀχαιὸς δὲ τὸν

Βίβλινος. Βίβλινον, Ἐδεξιοῦτο βιβλίνου μέθης ἐκπώματι. Καλεῖσθαι δὲ οὕτως ἀπό τινος χωρίου οὕτω προσαγορευομένου. φησὶ δὲ καὶ Φιλῖνος, ὅτι παρέξω λέσβιον, χῖον, [illegible] θάσιον, βίβλινον, μενδαῖον, ὥστε μηδένα κραιπαλᾶν. Ἐπίχαρμος δὲ ἀπό τινων ὀρῶν βιβλίνων φησὶν αὐτὸν ὠνομάσθαι, Ἀρμενίδας δὲ τῆς Θράκης φησὶν εἶναι χώραν τὴν Βιβλίαν, ἣν αὖθις Τισάρην καὶ Οἰσύμην προσαγορευθῆναι. εἰκότως δὲ ἡ Θράκη ἐθαυμάζετο ὡς εὔοινος, καὶ συνόλως τὰ πλησίον αὐτῆς χωρία. νέκταρ δ᾽ ἐκ Λήμνοιο παρέστασαν οἶνον ἄγουσαι. Ἱππίας δ᾽ ὁ ῥηγῖνος τὴν εἰλεὸν καλουμένην ἄμπελον, βιβλίαν φησὶ καλεῖσθαι, ἣν Πόλλιν τὸν Ἀργεῖον, ὃς ἐβασίλευσε Συρακουσίων, πρῶτον εἰς Συρακούσας κομίσαι ἐξ Ἰταλίας. εἴη ἂν οὖν ὁ παρὰ Σικελιώταις γλυκὺς καλούμενος πόλλιος, ὁ βίβλινος οἶνος. Χρησμός, πῖν᾽ οἶνον τρυγίαν, ἐπεὶ οὐκ Ἀνθηδόνα ναίεις, Οὐδ᾽ ἱερὰν Ὑπέρειαν, ὅθι γ᾽ ἄτρυγον οἶνον ἔπινες. ὀνομάζεται δὲ παρὰ Τροιζηνίοις, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης ἐν τῇ αὐτῶν πολιτείᾳ, ἄμπελος ἀνθηδονιὰς καὶ ὑπερειάς, ἀπὸ Ἄνθου τινὸς καὶ Ὑπέρου, ὡς καὶ ἀλθεφιὰς ἀπὸ Ἀλθεφίου τινός, ἑνὸς τῶν Ἀλφειοῦ ἀπογόνων. Ἀλκμὰν δέ που, ἄπυρον οἶνον καὶ ἄνθεος ὄσδοντα φησί, τὸν ἐκ πέντε λόφων, ὅς ἐστι τόπος Σπάρτης ἀπέχων σταδίους ἑπτά. καὶ τὸν ἐκ Δενθιάδων ἐρύματός τινος, καὶ τὸν ἐξ Οἰνοῦντος, καὶ τὸν ἐξ Ὀνόγλων καὶ Σταθμῶν. χωρία δὲ ταῦτα κεῖται καὶ πλησίον Πιτάνης. φησὶν οὖν, οἶνον δ᾽ οἰνουντιάδαν, ἢ δένθιν, ἢ καρύστιον, ἢ ὀνογλίν, ἢ σταθμίταν, καὶ τὸν ἐκ Καρύστου, ὅς ἐστι πλησίον Ἀρκαδίας. ἄπυρον δὲ εἶπε, τὸν οὐχ ἑψημένον. ἐχρῶντο γὰρ ἑφθοῖς οἴνοις. Πολύβιος δὲ διάφορον οἶνον ἐν Καπύῃ φησὶ γίνεσθαι, τὸν ἀναδενδρίτην καλούμενον, ᾧ μηδένα συγκρίνεσθαι. Ἀλκίφρων δ᾽ ὁ μαιάνδριος, περὶ τὴν Ἐφεσίαν εἶναι ὀρείαν κώμην τὴν πρότερον μὲν καλουμένην Λητοῦς, νῦν δὲ Λατορείαν, ἀπὸ Λατορείας ἀμαζόνος, ἐν ᾗ γίνεσθαι τὸν πράμνιον οἶνον. Τιμαχίδας δὲ ὁ ῥόδιος ὑπόχυτον τινὰ οἶνον ἐν Ῥόδῳ καλεῖ, παραπλήσιον τῷ γλυκεῖ. καὶ γλύξις δ᾽ οἶνος καλεῖται, ὁ τὸ ἕψημα ἔχων. Πολύζηλος δέ, ἀντίτην καλεῖ οἶνον ἐν Ῥόδῳ. Πλάτων δ᾽ ὁ κωμικός, καπνίαν. κάλλιστος δ᾽ οὗτος γίνεται ἐν Βενεβεντῷ, πόλει Ἰταλίας. ἄμφις δ᾽ οἶνος ὁ φαῦλος καλεῖσθαι παρὰ Σωσικράτει. ἐχρῶντο δὲ οἱ ἀρχαῖοι καὶ πόματί τινι ἐξ ἀρωμάτων κατασκευαζομένῳ, ὃ ἐκάλουν τρίμμα.

τρίμμα.

Lib. 9. cap. 20. Plin. li. 14. c. 18. Θεόφραστος δὲ ἐν τῇ περὶ φυτῶν ἱστορίᾳ φησί, ἐν Ἡραίᾳ τῆς Ἀρκαδίας γίνεσθαι οἶνον, ὃς τοὺς μὲν ἄνδρας πινόμενος ἐξίστησι, τὰς δὲ γυναῖκας τεκνούσας ποιεῖ. περὶ δὲ Κερυνίαν τῆς Ἀχαΐας, ἀμπέλου τι γένος εἶναι, ἀφ᾽ ἧς τὸν οἶνον ἐξαμβλοῦν ποιεῖν τὰς γυναῖκας τὰς ἐγκύμονας. κἂν τῶν βοτρύων δέ φασι φάγωσι, ἐξαμβλοῦσιν. ὁ δὲ τροιζήνιος οἶνος ἀγόνους φησὶ ποιεῖ τοὺς πίνοντας. ἐν Θάσῳ δὲ λέγει, ὡς αὐτοὶ ποιοῦσιν οἶνόν τινα ὑπνωτικόν, καὶ ἕτερον ἀγρυπνεῖν ποιοῦντα τοὺς πίνοντας. περὶ δὲ τῆς τοῦ ἀνθοσμίου οἴνου σκευασίας, Φαινίας ὁ ἐρέσιος φησὶ τάδε, γλεύκει παρεγχεῖται περὶ τοὺς πεντήκοντα τοῦ θαλάσσης, καὶ γίνεται ἀνθοσμίας. καὶ πάλιν, ἀνθοσμίας γίνεται ἐκ νέων ἀμπέλων ἰσχυρότερος, ἢ ἐκ

[illegible] ἀνθοσμίας. παλαιῶν. ἑξῆς τε φησί, τὰς ὀμφακώδεις συμπατήσαντες ἀπέθεντο, καὶ ἀνθοσμίας ἐγένετο. Θεόφραστος δ᾽ ἐν Θάσῳ φησὶ τὸν ἐν τῷ πρυτανείῳ διδόμενον θαυμαστόν εἶναι τὴν ἡδονήν. ἠρτυμένος γάρ ἐστιν. ἐμβάλλουσι γὰρ εἰς τὸ κεράμιον σταῖς μέλιτι φυράσαντες, ὥστε τὴν ὀσμὴν ἀπ᾽ αὐτοῦ, τὴν δὲ γλυκύτητα ἀπὸ τοῦ σταιτὸς λαμβάνειν τὸν οἶνον. καὶ ἑξῆς δέ φησιν. ἐάν τις κεράσῃ σκληρὸν καὶ εὔοσμον μαλακῷ καὶ ἀνόσμῳ, καθάπερ τὸν ἡρακλεώτην καὶ τὸν ἐρυθραῖον, τοῦ μὲν τὴν μαλακότητα, τοῦ δὲ τὴν εὐοσμίαν παρεχομένου. μυρτίτης δὲ ὁ μυρρίνης οἶνος καλεῖται παρὰ Ποσειδίππῳ, Διψηρὸς ἄρτος ὁ μυρρίνης ὁ τίμιος.

Οἴνων ἰδιώματα. Καὶ ἑρμῆς δ᾽ εἶδος πόσεως παρὰ Στράττιδι. Χαιρέας δέ, ἐν Βαβυλῶνι οἶνον φησὶ γίνεσθαι, τὸν καλούμενον νέκταρ. εἰ γὰρ ἔπος τόδ᾽ ἀληθές, ὅτ᾽ οὐ μόνον ὕδατος εἴσω, Ἀλλά τι καὶ λεύχης οἶνος ἔχειν ἰδέαν. Οὐδὲ γὰρ ἀπέβαλον Διονύσιον, οὐδὲ γίγαρτον, ὁ κεῖος φησὶ ποιητής. τῶν οἴνων ὁ μὲν λευκός, ὁ δὲ κιῤῥός, ὁ δὲ μέλας. καὶ ὁ μὲν λευκός, λεπτότατος τῇ φύσει, οὐρητικός, θερμός, πεπτικός τε ὤν, τὴν κεφαλὴν ποιεῖ διάπυρον. ἀνωφερὴς γὰρ ὁ οἶνος. ὁ δὲ μέλας ὁ μὴ γλυκάζων, τροφιμώτατος, στυπτικός. ὁ δὲ γλυκάζων, καὶ τῶν λευκῶν, καὶ τῶν κιῤῥῶν τροφιμώτατος. λεαίνει γὰρ κατὰ τὴν πάροδον. καὶ παχύνων τὰ ὑγρὰ μᾶλλον, κεφαλὴν ἧττον παρενοχλεῖ. ὄντως γὰρ ἡ τοῦ γλυκέος οἴνου φύσις ἐγχρονίζει περὶ τὰ ὑποχόνδρια, καὶ πτυέλου ἐστὶν ἀναγωγός, ὡς Διοκλῆς καὶ Πραξαγόρας ἱστοροῦσι. Μνησίθεος δ᾽ ὁ ἀθηναῖός φησιν, ὁ μέλας οἶνος ἐστὶ θρεπτικώτατος, ὁ δὲ λευκὸς οὐρητικώτατος καὶ λεπτότατος, ὁ δὲ κιῤῥὸς ξηρός, καὶ τῶν σιτίων πεπτικώτερος. οἱ δ᾽ ἐπιμελέστερον τεθαλαττωμένοι οἶνοι, ἀκραίπαλοί τε εἰσί, καὶ κοιλίαν λύουσιν, ἐπιδάκνουσί τε τὸν στόμαχον, ἐμφυσήσεις τε ἐργάζονται, καὶ συγκατεργάζονται τὴν τροφήν. τοιοῦτος δ᾽ ἐστὶν ὅ τε μύνδιος, καὶ ὁ ἀπὸ Ἁλικαρνασσοῦ. ὁ γοῦν κυνικὸς Μένιππος, ἁλμοπότιν τὴν Μύνδον φησί. ἱκανῶς δὲ καὶ ὁ κῷος τεθαλάττωται. καὶ ὁ ῥόδιος δέ, ἐλάττονος μὲν τετύχηκε θαλάσσης.

Οἶνοι τεθαλαττωμένοι. ὁ δὲ πολὺς αὐτοῦ ἀχρεῖος ἐστίν. ὁ δὲ νησιώτης, εἴς τε τοὺς πότους ἐστὶν εὖ πεφυκώς, καὶ πρὸς τὴν καθημερινὴν χρῆσιν οὐκ ἀνοίκειος. ὁ δὲ κνίδιος, αἵματος γεννητικός, τρόφιμος, κοιλίαν εὔλυτον κατασκευάζων. πλείων δὲ πινόμενος, ἐκλύει τὸν στόμαχον. ὁ δὲ λέσβιος στύψιν μικροτέραν ἔχει, καὶ μᾶλλον

οὐρεῖται

οὐρεῖται. χαριέστερος δ' ἐστὶν ὁ Χῖος. καὶ τοῦ Χίου, ὁ καλούμενος Ἀριούσιος. διαφοραὶ δὲ αὐτοῦ εἰσὶ τρεῖς. ὁ μὲν γὰρ αὐστηρός ἐστιν, ὁ δὲ γλυκάζων, ὁ δὲ μέσος τούτων τῇ γεύσει αὐτόκρατος καλεῖται. ὁ μὲν οὖν αὐστηρὸς εὔστομός ἐστι, καὶ τρόφιμος, καὶ μᾶλλον οὐρεῖται. ὁ δὲ γλυκάζων, τρόφιμος, πλήσμιος, κοιλίας μαλακτικός. ὁ δ' αὐτόκρατος τῇ χρείᾳ αὖ. κοινῶς ἐστὶ ὁ Χῖος, πεπτικός, τρόφιμος, αἵματος χρηστοῦ γεννητικός, προσηνέστατος, πλήσμιος, διὰ τὸ πολὺ εἶναι τῇ δυνάμει. τῶν δ' οἴνων χαριέστατος, ὁ περὶ τὴν Ἰταλίαν Ἀλβανὸς, καὶ ὁ Φαλέρνος. ὁ δὲ τούτων πεπαλαιωμένος, καὶ κεχρονικὼς, φαρμακώδης ὢν καιροῖ λίαν ταχέως. ὁ δὲ Ἀδριανὸς καλούμενος, εὔπνους, εὐανάδοτος, ἄλυπος τὸ σύνολον. οἰνοποιητέον δὲ αὐτὸς πρό τινος χρόνου, καὶ εἰς ἀναπεπταμένον τόπον θετέον, ὡς τὸ διαπνεῦσαι τὸ πολὺ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. χαριέστατος δὲ οἶνος εἰς παλαίωσιν ὁ Κερκυραῖος. ὁ δὲ Ζακύνθιος, καὶ ὁ Λευκάδιος, διὰ τὸ γύψον λαβεῖν, καὶ κεφαλὴν ἀδικοῦσιν. ὁ δὲ ἀπὸ Κιλικίας Ἀβάτης καλούμενος, κοιλίας μόνον ἐστὶ μαλακτικός. Κῴω δὲ, καὶ Μυνδίῳ, καὶ Ἁλικαρνασσίῳ, καὶ παντὶ τῷ ἱκανῶς τεθαλαττωμένῳ συμφέρει τὰ σκληρὰ τῶν ὑδάτων. οἷα κρηναῖα, καὶ ὄμβρια, ἐὰν ᾖ διυλισμένα, καὶ πλείονα χρόνον καθεσταμένα. χρήσιμοι δ' εἰσὶν οὗτοι Ἀθήνησι, καὶ Σικυῶνι. ἐν ταύταις γὰρ τὰ τοιαῦτα ὕδατα. τοῖς δὲ θαλασσίοις τῶν οἴνων, καὶ τοῖς περίχυσιν ἱκανωτέραν σύμψιν τῷ Χίῳ καὶ Λεσβίῳ, τὰ ἀποιότατα τῶν ὑδάτων ἐπιτήδεια. Εὖ γλῶσσα σιγήσασα τὸν πολὺν χρόνον. Πῶς δῆτα τλήσῃ πρᾶγμ' ὑπεξελθεῖν τόδε. Ἦ τοι ἀνάγκης οὐδὲν ἐμβριθέστερον. Ὑφ' ἧς τὸ κρυφθὲν ἐμφανὲς ἀνάκτορον, φησὶ Σοφοκλῆς. ὅτι ὁ Μαρεώτης οἶνος, ὁ Ἀλεξανδρεωτικὸς τὴν μὲν προσηγορίαν ἔχει, ἀπὸ τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ λίμνης Μαρείας, καὶ τῆς παρ' αὐτὴν πόλεως ὁμωνύμου, ἣ πρότερον μὲν ἦν μεγίστη, νῦν δὲ κώμη. εἴληφε μέντοι τὴν προσηγορίαν, λαβοῦσα ἀπὸ Μάρωνος, ἑνὸς τῶν μετὰ Διονύσου τὰς στρατείας πεποιημένων. πολλὴ δὲ ἡ περὶ τὴν γῆν ταύτην ἄμπελος, ἧς καὶ ἡ σταφυλὴ βρωθῆναι πάνυ εὔστομος, καὶ ὁ γινόμενος οἶνος κάλλιστος, λευκός τε γὰρ καὶ ἡδὺς, εὔπνους, εὐανάδοτος, λεπτὸς, κεφαλῆς οὐ καθικνούμενος, διουρητικός. τούτου δὲ καλλίων ὁ Ταινιωτικὸς καλούμενος. ταινία δ' ἐστὶν ἐπιμήκης περὶ τοὺς αὐτοὺς τόπους, ἀφ' ἧς οἱ γινόμενοι οἶνοι εἰσὶ μὲν ἠρέμα ὑπόχλωροι, ἐμφαίνοντές τι ἐν αὐτοῖς λιπαρὸν, ὃ περὶ τὴν τοῦ ὕδατος κρᾶσιν ἀναλύεται κατὰ βραχὺ, ὡς καὶ τὸ μέλι τὸ Ἀττικὸν ἀνακιρνάμενον. οὗτος ὁ Ταινιωτικὸς, πρὸς τὸ ἡδὺς εἶναι ἔχει τι καὶ ἀρωματῶδες, ἠρέμα ἐπιστῦφον. ἡ δὲ περὶ τὸν Νεῖλον ἄμπελος, πλείστη μὲν αὐτὴ, ὅσος καὶ ὁ ποταμός. καὶ πολλοὶ τῶν οἴνων ἰδιάζοντες κατά τε τὰ χρώματα, καὶ τὴν προσφοράν. τούτους δ' ὑπερβάλλει ὁ κατὰ Ἄντυλλαν πόλιν, οὐ μακρὰν οὖσαν Ἀλεξανδρείας, ἧς τοὺς φόρους οἱ τότε βασιλεῖς, Αἰγύπτιοί τε καὶ Πέρσαι ταῖς γαμεταῖς ἐδίδοσαν εἰς ζώνας. ὁ δὲ περὶ τὴν Θηβαΐδα, καὶ μάλιστα ὁ περὶ τὴν Κόπτον πόλιν οὕτως ἐστὶ λεπτὸς, καὶ εὐανάδοτος, καὶ ταχέως πεπτικὸς, ὡς τοῖς πυρέττουσι διδόμενος μὴ βλάπτειν. Σαυτὴν ἐπαινεῖς ὥσπερ Ἀστυδάμας γύναι. ἦν δὲ τραγικὸς ποιητὴς ὁ Ἀστυδάμας. ὅτι Θεόπομπος ὁ Χῖος τὴν ἄμπελον ἱστορεῖ εὑρεθῆναι ἐν Ὀλυμπίᾳ παρὰ τὸν Ἀλφειόν, καὶ ὅτι τῆς Ἠλείας τόπος ἐστὶν ἀπέχων ὀκτὼ σταδίους, ἐν ᾧ οἱ ἐγχώριοι κατακλείοντες τοῖς Διονυσίοις χαλκοῦς λέβητας τρεῖς καινοὺς, παρόντων τῶν ἐπιδημούντων ἀποσφραγίζονται, καὶ ὕστερον ἀνοίγοντες, εὑρίσκουσιν οἴνου πεπληρωμένους. Ἑλλάνικος δέ φησι ἐν τῇ Πλινθίνῃ πόλει Αἰγύπτου πρώτῃ εὑρεθῆναι τὴν ἄμπελον. διὸ καὶ Δίων ὁ ἐξ Ἀκαδημίας, φιλοίνους καὶ φιλοπότας τοὺς Αἰγυπτίους γενέσθαι, εὑρεθῆναί τε παρ' αὐτοῖς βοήθημα, ὥστε τοὺς διὰ πενίαν ἀποροῦντας οἴνου, τὸν ἐκ τῶν κριθῶν γινόμενον πίνειν. καὶ οὕτως ἥδεσθαι τοὺς τοῦτον προσφερομένους, ὡς καὶ ᾄδειν, καὶ ὀρχεῖσθαι, καὶ πάντα ποιεῖν ὅσα τοὺς ἐξοίνους γινομένους. Ἀριστοτέλης δέ φησι, ὅτι οἱ μὲν ἀπὸ οἴνου μεθυσθέντες, ἐπὶ πρόσωπον φέρονται. οἱ δὲ τὸν κρίθινον πεπωκότες, ἐξυπτιάζονται τὴν κεφαλήν. ὁ μὲν γὰρ οἶνος καρηβαρικὸς, ὁ δὲ κρίθινος καρωτικός. ὅτι δὲ φίλοινοι Αἰγύπτιοι, σημεῖον καὶ τὸ παρὰ μόνοις αὐτοῖς ὡς νόμιμον ἐν τοῖς δείπνοις, πρὸ πάντων ἐδεσμάτων κράμβας ἐσθίειν ἑφθὰς, καὶ μέχρι τοῦ δεῦρο παρασκευάζεσθαι. καὶ πολλοὶ εἰς τὰς κατασκευαζομένας ἀμεθύσους, προσλαμβάνουσι τὸ τῆς κράμβης σπέρμα. καὶ ἐν ᾧ δ' ἂν ἀμπελῶνι κράμβαι φύωνται, ἀμαυρότερος ὁ οἶνος γίνεται. διὸ καὶ Συβαρῖται, φησὶ Τίμαιος, πρὸ τοῦ πίνειν κράμβας ἤσθιον. Ἄλεξις, Ἐχθὲς ὑπέπινες, εἶτα νυνὶ κραιπαλᾷς. Κατανύστασον. παύσει γὰρ εἶτά σοι δότω ῥάφανόν τις ἑφθήν. Εὔβουλος δέ πού φησι, Γύναι ῥάφανόν γε κομίσασ' εἰς ἐμὲ σὺ, τὴν κραιπάλην Μέλλεις ἀφεῖναι πᾶσαν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖς. ὅτι δὲ τὴν κράμβην ῥάφανον ἐκάλουν οἱ παλαιοί, Ἀπολλόδωρος δηλοῖ ὁ Καρύστιος. Οἶδ' ὅτι καλοῦμεν ῥάφανον, ὑμεῖς δ' οἱ ξένοι Κράμβην, γυναιξὶ διαφέρειν οἴει δή τι. Ἀναξανδρίδης, Ἐὰν λούσησθε νῦν Ῥάφανόν τε πολλὴν ἐντράγητε παύσετε, Τὸ βάρος διασκεδᾶτε τὸ προσὸν νῦν νέφος Ἐπὶ τῷ μετώπῳ. Νικοχάρης, Εἰσαύριον ἀντὶ ῥαφάνων ἑψήσομεν Βαλανεῖον. ἵν' οὖν ἐξάρῃ τὴν κραιπάλην. Ἄμφις, Οὐκ ἔστιν ὡς ἔοικε φάρμακον μέθης Οὐδὲν τοιοῦτον, ὡς τὸ προσπεσεῖν ἄφνω Λύπην τιν'. οὕτως ἐξελαύνει γὰρ σφόδρα Λῆρος, ὥς τε τὰς ῥαφάνους οὕτω δοκεῖν. Περὶ δὲ τῆς δυνάμεως ταύτης, ἣν ἡ κράμβη ποιεῖ, ἱστορεῖ καὶ Θεόφραστος, φεύγειν φάσκων καὶ ζῶσαν τὴν ἄμπελον τῆς ῥαφάνου τὴν ὀδμήν.

Οἶνος πρὸς τοῖς ἄλλοις.

Χῖος, οἱ μαρεῶται.

Οἶνος ταινιωτικός.

Αἰγύπτιος.

Ἀστυδάμας.

Οἴνου εὕρεσις.

Κρίθινος οἶνος.

Κράμβη ἀμέθυστος.

ἘΚ ΤΟΥ͂ ΒΙΒΛΊΟΥ ΔΕΥΤΈΡΟΥ.

γεῖν

Περὶ οἴνου.

Οἶνος ἀπὸ τοῦ οἰνέως.

Τὸ πολὺ δὲ ἡμέρας προσιέμην πρωῒ τοῦ ὕπνου, οὐκ εἴων με οἱ λόγοι οὓς ἀπεμνημόνευσας ὄντας ποικίλοι ὕπνου διϊέναι χολήν. Ὅτι τὸν οἶνον ὁ Κολοφώνιος Νίκανδρος, ὠνομάσθαι φησὶν ἀπὸ Οἰνέως, Οἰνεὺς δ' ἐν κοίλοισιν ἀποθλίψας δεπάεσσιν Οἶνον ἔκλησε. φησὶ δὲ καὶ Μελανιππίδης ὁ Μήλιος, ἐπώνυμον ὦ δέσποτ' οἶνον Οἰνέως. Ἑκαταῖος δ' ὁ Μιλήσιος τὴν ἄμπελον ἐν Αἰτωλίᾳ λέγων εὑρεθῆναι, φησὶ καὶ τάδε. Ὀρεσθεὺς ὁ Δευκαλίωνος ἦλθεν εἰς Αἰτωλίαν ἐπὶ βασιλείᾳ, καὶ κύων αὐτοῦ στέλεχος ἔτεκε, καὶ ὃς ἐκέλευσεν αὐτὸν κατορυχθῆναι, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἔφυ ἄμπελος πολυστάφυλος. διὸ καὶ τὸν αὐτοῦ παῖδα Φύτιον ἐκάλεσε. τούτου δ' Οἰνεὺς ἐγένετο κληθεὶς ἀπὸ τῶν ἀμπέλων. οἱ γὰρ παλαιοί φησιν Ἕλληνες οἴνας ἐκάλουν τὰς ἀμπέλους. Οἰνέως δ' ἐγένετο αἰτωλός. Πλάτων δ' ἐν Κρατύλῳ ἐτυμολογῶν τὸν οἶνον, οἰόνουν αὐτόν φησιν εἶναι, διὰ τὸ οἰήσεως ἡμῶν τὸν νοῦν ἐμπιπλᾶν. ἢ τάχα ἀπὸ τῆς ὀνήσεως κέκληται. παρετυμολογῶν γὰρ Ὅμηρος τὴν φωνήν, οὕτω πως φησί, Ἔπειτα δὲ κ' αὐτὸς ὀνήσεαι αἴκε πίῃσθα. καὶ γὰρ τὰ βρώματα ὀνείατα καλεῖν εἴωθεν, ἀπὸ τοῦ ὀνίσκειν ἡμᾶς. Οἶνόν τοι Μενέλαε θεοὶ ποίησαν ἄριστον Θνητοῖς ἀνθρώποισιν ἀποσκεδάσαι μελεδῶνας. Δίφιλος δ' ὁ κωμικός φησιν, Ὦ πᾶσι τοῖς φρονοῦσι προσφιλέστατε Διόνυσε, καὶ σοφώτατ' ὡς ἡδύς τις εἶ, Ὅταν ταπεινὸν μέγα φρονεῖν ποιεῖς μόνος. Τὸν τὰς ὀφρῦς αἴροντα συμπείθεις γελᾶν, Τόν τ' ἀσθενῆ τολμᾶν τι, τὸν δειλόν, θρασύν. Ὁ δὲ Φιλόξενος λέγει, Εὐρρείτας οἶνος πάμφωνος. Χαιρήμων δ' ὁ τραγῳδὸς παρασκευάζειν φησὶ τὸν οἶνον τοῖς χρωμένοις γέλωτα, σοφίαν, δυσμάθειαν, εὐβουλίαν. Ἴων δ' ὁ Χῖός φησι, Ἄδαμον παῖδα, ταυρωπόν, νέον οὐ νέον, ἥδιστον πρόπολον βαρυγδούπων ἐρώτων, Οἶνον ἀερσίνοον, ἀνθρώπων πρύτανιν. Μνησίθεος δ' ἔφη τὸν οἶνον τοὺς θεοὺς Θνητοῖς καταδεῖξαι. τοῖς μὲν ὀρθῶς χρωμένοις, Ἀγαθὸν μέγιστον. τοῖς δ' ἀτάκτως, τοὔμπαλιν. Τροφήν τε γὰρ δίδωσι τοῖσι χρωμένοις, Ἰσχύν τε ταῖς ψυχαῖσι καὶ τοῖς σώμασιν. Εἰς τήν τ' ἰατρικὴν τὸ χρησιμώτατον. Καὶ τοῖς ποτοῖς γὰρ φαρμάκοις κεράννυται, Καὶ τοῖσιν ἑλκωθεῖσιν ὠφέλειαν ἔχει. Ἐν ταῖς συνουσίαις τε ταῖς καθ' ἡμέραν, Τοῖς μὲν μέτριον πίνουσι καὶ κεκραμένον, Εὐθυμίαν φέρει γ'. ἐὰν δ' ὑπερβάλλῃς, ὕβριν. Ἐὰν δ' ἴσον ἴσῳ προσφέρῃ, μανίαν ποιεῖ. Ἂν δ' ἄκρατον, παράλυσιν τῶν γε σωμάτων. Διὸ καὶ καλεῖσθαι τὸν Διόνυσον πανταχοῦ Ἰατρόν. ἡ δὲ Πυθία εἴρηκέ τισι Διόνυσον ὑγιάτην καλεῖν. Εὔβουλος δὲ ποιεῖ τὸν Διόνυσον λέγοντα, Τρεῖς γὰρ μόνους κρατῆρας ἐγκεραννύω Τοῖς εὖ φρονοῦσι, τὸν μὲν ὑγιείας ἕνα, Ὃν πρῶτον ἐκπίνουσι. τὸν δὲ δεύτερον Ἔρωτος, ἡδονῆς τε. τὸν τρίτον δ' ὕπνου, Ὃν εἰσπιόντες οἱ σοφοὶ κεκλημένοι, Οἴκαδε βαδίζουσ'. ὁ δὲ τέταρτος Οὐκ ἔθ' ἡμέτερός ἐστ', ἀλλ' ὕβρεως. ὁ δὲ πέμπτος, βοῆς. Ἕκτος δὲ, κώμων. ἕβδομος δ', ὑπωπίων. Ὄγδοος, κλητῆρος. ὁ δὲ ἔνατος, χολῆς. Δέκατος δὲ, μανίας, ὥστε καὶ βάλλειν ποιεῖ. Πολὺς γὰρ εἰς ἓν μικρὸν ἀγγεῖον χυθεὶς, Ὑποσκελίζει ῥᾷστα τοὺς πεπωκότας. Ἐπίχαρμος δέ φησι, Ἐκ μὲν θυσίας, θοίνη, ἐκ δὲ θοίνης πόσις ἐγένετο, χαρίεν ὥς γ' ἐμοί. ἐκ δὲ πόσιος κῶμος, ἐκ κώμου δ' ἐγένετο θυανία, ἐκ δὲ θυανίας δίκη, ἐκ δὲ καταδίκης, πέδαι τε καὶ σφάκελος καὶ ζημία. Πανύασις δ' ὁ ἐποποιὸς τὴν μὲν πρώτην πόσιν ἀπονέμει Χάρισιν, Ὥραις, καὶ Διονύσῳ. τὴν δὲ δευτέραν, Ἀφροδίτῃ, καὶ πάλιν Διονύσῳ. Ὕβρει δὲ καὶ Ἄτῃ, τὴν τρίτην. κατὰ γὰρ τὸν Εὐριπίδην, Πληγὰς ὁ κῶμος λοίδορόν θ' ὕβριν φέρει. ὅθεν τινὲς τῷ Διονύσου γενέσιν καὶ τὴν τῆς ὕβρεως, κατὰ ταυτὰ γενέσθαι φασίν. Ἄλεξις δέ πού φησιν, ὡς Ὁμοιότατος ἄνθρωπος οἴνῳ τὴν φύσιν Τρόπον τιν' ἐστί. τὸν γὰρ οἶνον τὸν νέον Πολλή γ' ἀνάγκη καὶ τὸν ἄνδρ' ἀποζέσαι Πρώτιστον ἀφυβρίσαι τ', ἀπανθῆσαι πάλιν, Σκληρὸν γενέσθαι. παρακμάσαντα δ' ὧν λέγω Τούτων ἁπάντων, ἀπαρυθέντα τὴν ἄνω Ταύτην ἄνοιαν ἐπιπολάζουσαν, ποτὲ Πότιμον γενέσθαι, καὶ καταστῆναι πάλιν. Ἡδὺν θ' ἅπασι τὸ λοιπὸν διατελεῖν. Κατὰ δὲ τὸν Κυρηναῖον ποιητὴν, οἶνος πυρὶ ἶσον ἔχει μένος εὖτ' ἂν ἐς ἄνδρας Ἔλθῃ, κυμαίνει δ' οἷα Λίβυσσαν ἅλα Βορρῆς ἢ νότος. τὰ δέ τοι κεκρυμμένα φαίνει, Βυσσόθεν. ἐκ δ' ἀνδρῶν πάντ' ἐτίναξε νόον. Ἀλλαχοῦ δὲ τοὐναντίον φησὶν Ἄλεξις, Οὐδὲν γ' ἔοικ' ἄνθρωπος οἴνῳ τὴν φύσιν. Ὁ μὲν γὰρ ἀπογηράσκων, ἀηδὴς γίνεται. Οἶνον δὲ τὸν παλαιότατον ἀσπαζόμεθα. Ὁ μὲν δάκνει γὰρ, ὁ δ' ἱλαροὺς ἡμᾶς ποιεῖ. Πανύασις δὲ λέγει, Οἶνος γὰρ πυρὶ ἶσον ἐπιχθονίοισιν ὄνειαρ Ἐσθλὸν, ἀλεξίκακον πάσῃ συνοπηδὸν ἀοιδῇ. Ἐν μὲν γὰρ θαλίης ἐρατὸν μέρος ἀγλαΐης τε, Ἐν δὲ χοροιτυπίης, ἐν δ' ἱμερτῆς φιλότητος. Τῷ σε χρὴ παρὰ δαιτὶ δεδεγμένον εὔφρονι θυμῷ, Πίνειν, μηδὲ βορῆς κεκορημένον ἧστε γύπα Ἧσθαι πλημμύροντα, λελασμένον εὐφροσυνάων. Καὶ πάλιν, Οἶνος δὲ θνητοῖσι θεῶν παρὰ δῶρον ἄριστον Ἀγλαός. ᾧ πᾶσαι μὲν ἐφαρμόζουσιν ἀοιδαί, Πάντες δ' ὀρχηθμοί, πᾶσαι δ' ἐραταὶ φιλότητες. Πάσας δ' ἐκ κραδίης ἀνίας ἀνδρῶν ἀλαπάζει Πινόμενος κατὰ μέτρον, ὑπὲρ μέτρον δὲ χερείων. Τίμαιος δ' ὁ Ταυρομενίτης ἐν Ἀκράγαντί φησιν οἰκίαν τινὰ καλεῖσθαι τριήρη, ἐξ αἰτίας τοιαύτης. νεανίσκους τινὰς ἐν αὐτῇ μεθυσκομένους, εἰς τοσοῦτον ἐλθεῖν

κύει

ἔθηκε

Ἰλ. ι.

Οἴνου φύσις.

Tres crateres.

Callimachus

Οἰκία τριήρης.

μανίας ἐνθερμανθέντας εἰς τὸ πάθος, ὡς νομίζειν μὲν ὅτι τριήρους πλέοιεν, χειμάζεσθαι δὲ χαλεπῶς κατὰ τὴν θάλασσαν. καὶ οὕτω περὶ τὸν ἔκφρονας γενέσθαι, ὡς τὰ ἐκ τῆς οἰκίας πάντα σκεύη καὶ στρώματα ῥίπτειν, ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν, τὴν ναῦν διὰ τὸν χειμῶνα ἀποφορτίζεσθαι δόξαντας αὐτοὺς λέγειν τὸν κυβερνήτην. συναθροιζομένων οὖν πολλῶν καὶ τὰ ῥιπτόμενα διαρπαζόντων, οὐδ' ὡς παύεσθαι τῆς μανίας τοὺς νεανίσκους. καὶ τῇ ἐπιούσῃ τῶν ἡμερῶν, παραγενομένων τῶν στρατηγῶν ἐπὶ τὴν οἰκίαν, ἐγκληθέντας οἱ νεανίσκοι ἔτι ναυτιῶντας, ἀποκρίνασθαι πυνθανομένων τῶν ἀρχόντων, ὑπὸ χειμῶνος ὀχλούμενοι ἀναγκασθῆναι ἀποφορτίσασθαι τῇ θαλάσσῃ τὰ περιττὰ τῶν φορτίων. θαυμαζόντων δὲ τῶν στρατηγῶν τὴν ἔκπληξιν τῶν ἀνδρῶν, ἕνα τῶν νεανίσκων καίτοι δοκοῦντα τῶν ἄλλων πρεσβεύειν τῇ ἡλικίᾳ, ἐγὼ δ', ἔφη, ἄνδρες Τρίτωνες, ὑπὸ τοῦ δέους καταβαλὼν ἐμαυτὸν ὑπὸ τοὺς θαλάμους, ὡς ἔνι μάλιστα κατωτάτω ἐκείμην. συγγνόντας οὖν τῇ αὐτῶν ἐκστάσει, ἐπιτιμήσαντας μὴ πλέονος οἴνου ἐμφορεῖσθαι ἀφεῖναι. καὶ οἱ χάριν ἔχειν ὁμολογήσαντας, ἂν λιμένος, ἔφη, τύχωμεν ἀπαλλαγέντες τοσούτου κλύδωνος, σωτῆρας ὑμᾶς ἐπιφανεῖς μετὰ τῶν θαλασσίων δαιμόνων ἐν τῇ πατρίδι ἱδρυσόμεθα, ὡς αἰτίους ἡμῖν ἐπιφανέντας. ἐντεῦθεν ἡ οἰκία τριήρης ἐκλήθη. Φιλόχορος δέ φησιν, ὅτι οἱ πίνοντες οὐ μόνον ἑαυτοὺς ἐμφανίζουσιν οἵτινές εἰσιν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον ἀνακαλύπτουσι παρρησίαν ἄγοντες. ὅθεν οἶνος καὶ ἀλήθεια λέγεται. καὶ ἀνδρὸς δ' ἔδειξε νόον. καὶ τὸ νικητήριον ἐν Διονύσου τρίπους. καὶ γὰρ ἐκ τρίποδος λέγειν φαμὲν τοὺς ἀληθεύοντας. δεῖ δὲ νοεῖν τρίποδα τὸν Διονύσου, τὸν κρατῆρα. ἦν γὰρ τὸ ἀρχαῖον δύο γένη τριπόδων, οὓς καλεῖσθαι λέβητας συνέβαινεν ἀμφοτέρους, ἐμπυριβήτης ὁ καὶ λοετροχόος. Αἰσχύλος, Τὸν μὲν τρίπους ἐδέξατ' οἰκεῖος λέβης, Αἰεὶ φυλάσσων τὴν ὑπὲρ πυρὸς στάσιν. ὁ δ' ἕτερος ὁ κρατὴρ καλούμενος. Ὅμηρος, Ἓξ δ' ἀπύρους τρίποδας. ἐν τούτοις δὲ τὸν οἶνον ἐκίρνων, καὶ οὗτός ἐστιν ὁ τῆς ἀληθείας οἰκεῖος τρίπους. διὸ Ἀπόλλωνος μὲν οἰκεῖος, διὰ τὴν ἐκ μαντικῆς ἀλήθειαν, Διονύσου δὲ διὰ τὴν ἐν μέθῃ. Σῆμος δ' ὁ Δήλιός φησι, τρίπους χαλκοῦς, οὐχ ὁ Πυθικός, ἀλλ' ὃν νῦν λέβητα καλοῦσι. τούτων δὲ ἦσαν οἱ μὲν ἄπυροι, εἰς οὓς τὸν οἶνον ἐκεράννυον. οἱ δὲ λουτροχόοι, ἐν οἷς τὸ ὕδωρ ἐθέρμαινον, καὶ ἐμπυριβῆται. καὶ τούτων ἔνιοι ὠτώεντες, τρίποδα δὲ τὴν ὑπόβασιν ἔχοντες, τρίποδες ὀνομαζόμενοι. φησί που Εὔριππος, Οὐκοῦν μεθύοντας φασὶ τἀληθῆ λέγειν. Ἀντιφάνης, κρύψαι φιλία Ἅπαντα τἄλλα τις δύναιτ' ἄν, πλὴν δυεῖν, Οἶνόν τε πίνων, εἰς ἔρωτά τ' ἐμπεσών. Ἀμφότερα μηνύει γὰρ ἐκ τῶν βλεμμάτων Καὶ τῶν λόγων τ' αὖ, ὥστε τοὺς ἀρνουμένους Μάλιστα ταῦτα καταφανεῖς πολλοὺς ποιεῖ. Φιλόχορος δέ φησιν, Ἀμφικτύονα τὸν Ἀθηναίων βασιλέα μαθόντα παρὰ Διονύσου τὴν τοῦ οἴνου κρᾶσιν, πρῶτον κεράσαι. διὸ καὶ ὀρθοὺς γενέσθαι τοὺς ἀνθρώπους οὕτω πίνοντας, πρότερον ὑπὸ τοῦ ἀκράτου καμπτομένους. καὶ διὰ τοῦτο ἱδρύσασθαι βωμὸν ὀρθοῦ Διονύσου ἐν τῷ τῶν Ὡρῶν ἱερῷ. αὗται γὰρ καὶ τὸν τῆς ἀμπέλου καρπὸν ἐκτρέφουσι. πλησίον δ' αὐτοῦ καὶ ταῖς Νύμφαις βωμὸν ἔδειμε, ὑπόμνημα τοῖς χρωμένοις τῆς κράσεως ποιούμενος. καὶ γὰρ Διονύσου τροφοὶ αἱ Νύμφαι λέγονται. καὶ θεσμὸν ἔθετο προσφέρεσθαι μετὰ τὰ σιτία ἄκρατον μόνον ὅσον γεύσασθαι, δεῖγμα τῆς δυνάμεως τοῦ ἀγαθοῦ θεοῦ. τὸ δὲ λοιπὸν ἤδη κεκραμένον ὁπόσον ἕκαστος βούλεται. προσεπιλέγειν δὲ τούτῳ, τὸ τοῦ Διὸς σωτῆρος ὄνομα, διδαχῆς καὶ μνήμης ἕνεκα τῶν πινόντων, ὅτι οὕτω πίνοντες ἀσφαλῶς σωθήσονται. Πλάτων δ' ἐν δευτέρῳ νόμων τὴν τοῦ οἴνου χρῆσιν φησὶν ὑγείας ἕνεκα παρέχειν. ἐκ τοῦ κατὰ μέθην δὲ καὶ ταύρῳ παρεικάζουσι τὸν Διόνυσον, καὶ παρδάλει, διὰ τὸ πρὸς βίαν τρέπεσθαι τοὺς οἰνωθέντας. Ἀλκαῖος, Ἄλλοτε μὲν μελιαδέος, ἄλλοτε δ' ὀξυτέρω τριβόλων ἀρυτήμενος. εἰσὶ δ' οἳ καὶ θυμικοὶ γίνονται. τοιοῦτος δ' ὁ ταῦρος. Εὐριπίδης, ταύρου δ' ὑβρισταί, καὶ ἐκ κέρως θυμούμενοι. διὰ δὲ τὸ μάχιμον καὶ θηριώδεις ἔνιοι γίνονται. ὅθεν καὶ τὸ παρδαλῶδες. καλῶς οὖν Ἀρεσῶν ὁ νέος φησί, ἥδιστον ποτὸν εἶναι τὸν ἅμα μὲν γλυκύτατον, ἅμα δὲ Λυδίας κοινωνοῦντα. διὸ καὶ τὸ καλούμενον νέκταρ κατασκευάζειν τινὰς περὶ τὸν Λυδίας Ὄλυμπον, οἶνον καὶ κηρία συγκιρνάντας εἰς ταὐτὸ καὶ τὰ τῶν ἀνθῶν εὐώδη. οἶδα δ' ὅτι Ἀναξανδρίδης τὸ νέκταρ οὐ ποτόν, ἀλλὰ τροφὴν εἶναι λέγει θεῶν, Τὸ νέκταρ πάνυ μάττων ἐσθίω, διαπίνω τ' ἀμβροσίαν, καὶ τῷ Διὶ διακονῶ, καὶ σεμνός εἰμ' ἑκάστοθ' Ἥρᾳ λαλῶν, καὶ Κύπριδι παρακαθήμενος. Καὶ Ἀλκμὰν δέ φησι, τὸ νέκταρ ἔδμεναι αὐτούς. καὶ Σαπφὼ δέ φησιν, Ἀμβροσίας μὲν κρατὴρ ἐκέκρατο, Ἑρμᾶς δ' ἑλὼν ὄλπιν θεοῖς οἰνοχόησε. Ὅμηρος δὲ οἶδε θεῶν πόμα τὸ νέκταρ. Ἴβυκος δέ φησι τὴν ἀμβροσίαν τοῦ μέλιτος κατ' ἐπίτασιν ἐνναπλασίαν ἔχειν γλυκύτητα, τὸ μέλι λέγων ἔνατον εἶναι μέρος τῆς ἀμβροσίας κατὰ τὴν ἡδονήν. Οὐδεὶς φιλοπότης ἄνθρωπος ἐστὶ κακός. Ὁ γὰρ διμάτωρ Βρόμιος τὸ χαίρειν σύνων Ἀνθρώποις πονηροῖς οὐ φιλεῖ, οὐδὲ συνδιαιτᾶσθαι ἀπαιδεύτῳ βίῳ, φησὶ Ἄλεξις. καὶ ὅτι οἶνος φιλολόγους πάντας ποιεῖ τοὺς πλεῖον πίνοντας αὐτόν. ὁ δὲ ποιήσας τὸ εἰς Κρατῖνον ἐπίγραμμα φησί, Οἶνός τοι χαρίεντι πέλει ταχὺς ἵππος ἀοιδῷ, Ὕδωρ δὲ πίνων χρηστὸν οὐδὲν ἂν τέκοις. Ταῦτ' ἔλεγεν Διόνυσε, καὶ ἔπνεεν οὐχ ἑνὸς ἀσκοῦ Κρατῖνος, ἀλλὰ παντὸς ὠδώδει πίθου.

Οἶνος καὶ ἀλήθεια.

Τρίποδες.

Ἰλ. ι.

Διόνυσος ὀρθός.

Νύμφαι.

Διὸς σωτῆρος.

Νέκταρ.

Νέκταρ.

Ἀμβροσία.

Τοιγάρτοι στεφάνων δόμος ἔβρυεν. ἔχει δὲ κισσῶν Μέτωπον οἷα καὶ σὺ κισσοκωμάδον. Πολέμων φησὶν ἐν Μουνυχίᾳ, ἥρωα Ἀκρατοπότην τιμᾶσθαι. παρὰ δὲ Σπαρτιάταις Μάττωνα καὶ Κέραονα ἥρωας ὑπό τινων μαγείρων ἱδρύσθαι ἐν τοῖς φιδιτίοις. τιμᾶται δὲ καὶ ἐν Ἀχαΐᾳ Δειπνεύς, ἀπὸ τῶν δείπνων ἔχων τὴν προσηγορίαν. Ἐκ βοφῆς ξηρᾶς οὔτ᾽ ἂν σκώμματα γένοιτο, οὔτ᾽ αὐτοσχέδια ποιήματα. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ κόμπος, οὐδὲ ψυχῆς ἀλαζονεία. καλῶς οὖν ἐν Ἰδῃ, Πῆ ἔβαν εὐχωλαὶ ἃς ἐν Λήμνῳ ἠγοράασθε Ἔσθοντες κρέα πολλά, καὶ πίνοντες κρατῆρας Οἴνου ἐπιστεφέας. ἐπισημαίνεται δ᾽ ὁ γραμματικὸς Ἀρίσταρχος περιγράφων τὸν στίχον, ὡς ὑπὲρ κρεοφαγίας αὐχεῖν ποιεῖ τοὺς Ἕλληνας. οὐ γὰρ ἀπὸ πάσης εὐθυμίας καὶ πληρώσεως τὸ καυχᾶσθαι, καὶ σκώπτειν, καὶ γελοιάζειν. ἀπὸ δὲ τῆς ἀλλοιούσης τὴν γνώμην, καὶ πρὸς τὸ ψευδὲς τρεπούσης, ἣ γίνεται κατὰ τὴν μέθην. διὸ Βακχυλίδης φησί, Γλυκεῖ᾽ ἀνάγκα σευομένα κυλίκων, θάλπησι θυμὸν Κύπριδος. ἐλπὶς δ᾽ αἰθύσσει φρένας ἀναμιγνυμένα Διονυσίοισι δώροις. ἀνδράσι δ᾽ ὑψοτάτω πέμπει μερίμνας, αὐτίκα μὲν πολίων κρήδεμνον λύει. πᾶσι δ᾽ ἀνθρώποις μοναρχήσειν δοκεῖ. χρυσῷ δ᾽ ἐλέφαντί τε μαρμαίρουσι οἶκοι. πυροφόροι δὲ κατ᾽ αἰγλήεντα νῆες ἄγουσιν ἀπ᾽ Αἰγύπτου μέγιστον πλοῦτον, ὡς πίνοντος ὁρμαίνει κέαρ. Σοφοκλῆς δέ φησι, τὸ μεθύειν πημονῆς λυτήριον. οἱ δ᾽ ἄλλοι ποιηταί φασι τὸν οἶνον εὔφρονα καρπὸν ἀρούρης. Καὶ ὁ τῶν ποιητῶν δὲ βασιλεύς, τὸν Ὀδυσσέα παράγει λέγοντα, Ὃς δέ κ᾽ ἀνὴρ οἴνοιο κορεσσάμενος καὶ ἐδωδῆς, Πανημέριος πολεμίζῃ, θαρσαλέον νύ οἱ ἦτορ, καὶ τὰ ἑξῆς. Ἀπὸ μέθης καὶ ἡ τῆς κωμῳδίας, καὶ ἡ τῆς τραγῳδίας εὕρεσις ἐν Ἰκαρίῳ τῆς Ἀττικῆς εὑρέθη, καὶ κατ᾽ αὐτὸν τὸν τῆς τρύγης καιρόν. ἀφ᾽ οὗ καὶ τρυγῳδία τὸ πρῶτον ἐκλήθη ἡ κωμῳδία. τὴν πανσίλυπον ἄμπελον δοῦναι βροτοῖς. Οἴνου δὲ μηκέτ᾽ ὄντος οὐκ ἔστιν Κύπρις, Οὐδ᾽ ἄλλο τερπνὸν οὐδὲν ἀνθρώποις ἔτι. Εὐριπίδης ἐν Βάκχαις φησί. καὶ Ἀστυδάμας δέ φησι, Θνητοῖσι τὴν ἀκεσφόρον λύπης Ἔφηνεν οἰνομήτορ᾽ ἄμπελον. Σιωχῶς μὲν γὰρ ἐμπιπλάμενος ἄνθρωπος ἀμελὴς γίνεται, ὑποπίνων δὲ πάνυ φροντιστικός. Ἀντιφάνης φησί, Οὐ μεθύω τὴν φρόνησιν, ἀλλὰ τὸ διειπεῖν μόνον, τὸ διορίζεσθαι βεβαίως τῷ στόματι τὰ γράμματα, φησὶν Ἄλεξις. Σέλευκος δέ φησι, τὸ παλαιὸν οὐκ εἶναι ἔθος, οὔτ᾽ οἶνον ἐπὶ πλεῖον οὔτ᾽ ἄλλως τὴν ἡδυπάθειαν προσφέρεσθαι, μὴ θεῶν ἕνεκα τοῦτο δρῶντας. διὸ καὶ θοίνας, καὶ θαλίας, καὶ μέθας ὠνόμαζον. τὰς μὲν, ὅτι διὰ θεοὺς οἰνοῦσθαι δεῖν ὑπελάμβανον. τὰς δ᾽, ὅτι θεῶν χάριν ἠλίζοντο καὶ συνῄεσαν. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ, δαῖτα θάλειαν. τὸ δὲ μεθύειν φησὶν Ἀριστοτέλης, τὸ μετὰ τὸ θύειν αὐτοῦ χρῆσθαι.

Θεοῖσι μικρὰ θύοντας τέλη τῶν βουθυτούντων ὄντας, εὐσεβεστέρους, Εὐριπίδης φησί. καὶ σημαίνουσαν ὧδε τὸ τέλος, τὴν θυσίαν, καὶ Ὅμηρος. Οὐ γὰρ ἐγώ γέ τί φημι τέλος χαριέστερον εἶναι Ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα. Τελετάς τε καλοῦμεν τὰς ἔτι μείζους, καὶ μετά τινος μυστικῆς παραδόσεως ἑορτάς, τῶν εἰς αὐτὰς δαπανημάτων ἕνεκα. τελεῖν γὰρ τὸ δαπανᾶν, καὶ πολυτελεῖς οἱ πολλὰ ἀναλίσκοντες, καὶ εὐτελεῖς οἱ ὀλίγα. Φησὶν Ἄλεξις, Τοὺς εὐτυχοῦντας ἐπιφανῶς δεῖ ζῆν, Φανεράν τε τὴν δόσιν τὴν τοῦ θεοῦ ποιεῖν. Ὁ γὰρ διδοὺς τἀγαθά, τῶν μὲν ὢν πεποίηκεν, οἴεται χάριν τινὰ Ἔχειν ἑαυτῷ. τοὺς ἀποκρυπτομένους δὲ καὶ Μετρίως πράττειν φάσκοντας, ἀχαρίστους ὁρῶν Ἀνελευθέρως τε ζῶντας, ἐπὶ καιροῦ τινος Λαβὼν ἀφείλεθ᾽ ὅσα δεδωκὼς ἦν πάλαι. Οὐ χαίρει τῷ πόματι ἐκ πρώτης ἐθισθεὶς ἀναστροφῆς, ὑδροποτεῖν. Ἡδὺ γὰρ ἐς ἐν δαιτὶ καὶ εἰλαπίνῃ τεθαλυίῃ Τέρπεσθαι μύθοισιν ἐπὴν δαιτὸς κορέσωνται. Ἡσίοδος ἐν τῇ Μελαμποδίᾳ φησί, ὅ τινι ἡμῶν ἐπῆλθε περὶ ὑδάτων εἰπεῖν τι, ἀφ᾽ ὧν καὶ ὁ οἶνος φύεται. καὶ οὐ Πινδάρου τοῦ μεγαλοφωνοτάτου ἄριστον πάντων εἶναι τὸ ὕδωρ φάσαντος. Ὅμηρος μὲν οὖν ὁ θειότατος καὶ τροφιμώτατον αὐτὸ οἶδεν ἐν οἷς αἰγείρων ὑδατοτρεφέων ἄλσος λέγει. ἐπαινεῖ δὲ καὶ τὸ διαυγὲς αὐτοῦ, Κρῆναι πίσυρες ῥέον ὕδατι λευκῷ. τὸ δὲ ἐλαφρὸν καὶ πλείονος τιμῆς ἄξιον, ἱμερτὸν καλεῖ. ἱμερτὸν οὖν φησὶ τὸν Τιταρήσιον, ὃς τῷ Πηνειῷ συμμίσγεται. καὶ τοῦ ῥυπτικοῦ δὲ ὕδατος μέμνηται, ὃ ἀποδεχόμενος καὶ Πραξαγόρας ὁ Κῷος, καλὸν εἶναι λέγει. Καλὸν ὑπεκπρορέει μάλα περ ῥυπόωντα καθῆραι. διαστέλλει δὲ καὶ γλυκὺ ὕδωρ ἀπὸ πλατέος, τὸν μὲν Ἑλλήσποντον εἶναι λέγων πλατύν, ὑπὲρ δὲ θατέρου φράζων, Στῆσαν μὲν νῆας ἀγχοῦ ὕδατος γλυκεροῖο. οἶδε δὲ καὶ τὴν χλιαροῦ φύσιν πρὸς τὰ τραύματα. τὸν γοῦν Εὐρύπυλον βεβλημένον ἐκ τούτου καταιονᾷ, καίτοι ἐπισχεῖν ὀφείλει τὴν αἱμοῤῥαγίαν, τὸ ψυχρὸν ἐπιτήδειον ὂν συστρέφον καὶ συσφίγγον. εἰς δὲ τὸ παρηγορῆσαι τὰς ὀδύνας, τῷ θερμῷ ἐπαιονᾷ θέλγειν δυναμένῳ. ἔστι δὲ παρ᾽ αὐτῷ τὸ λιαρόν, θερμόν. ἐναργῶς δὲ τοῦτο δείκνυσιν ἐν τῷ περὶ τῶν Σκαμάνδρου πηγῶν. ἡ μὲν γάρ φησιν ὕδατι λιαρῷ ῥέει, ἀμφὶ δὲ καπνὸς Γίνεται ἐξ αὐτῆς ὡσεὶ πυρὸς αἰθομένοιο. ἆρά γε τοῦτο λιαρόν ἐστιν, ἀφ᾽ οὗ πυρὸς ἀτμὶς καὶ καπνὸς ἔμπυρος ἀναφέρεται. περὶ δὲ τῆς ἑτέρας πηγῆς λέγει, ὡς θέρει ῥέει εἰκυῖα χαλάζῃ, ἢ χιόνι ψυχρῇ, ἢ ἐξ ὕδατος κρυστάλλῳ. εἰωθὼς δὲ λέγειν καὶ τοὺς νεοτρώτους θερμῷ περιῤῥεῖσθαι αἵματι, ἐπὶ μὲν Ἀγαμέμνονος φησί, Ὄφρα οἱ αἷμα θερμὸν ἀνήνοθεν ἐξ ὠτειλῆς. ἐπὶ δὲ τοῦ φεύγοντος μετὰ τὸ βληθῆναι ἐλάφου, μεταφράζων φησίν, Ὄφρ᾽ αἷμα λιαρόν, καὶ γούνατ᾽ ὀρώρῃ. Ἀθηναῖοι δὲ μετάκερας καλοῦσι τὸ χλιαρόν, ὡς Ἐρατοσθένης φησί, ὑδαρὲς φησί, καὶ μετάκερας. τῶν δ᾽ ἄλλων ὑδάτων τὰ μὲν ἐκ πετρῶν φερόμενα, δυσφορὰ καλεῖ,

ὡς ἀχρεῖα

Marginalia: Il. γ. — Κωμῳδίας εὕρεσις. — Comoediae et tragoediae inventio ebrietati debetur. — Ἐτυμολογία θοινῶν, θαλιῶν, μέθης. — Τέλη. — Ὕδατα. — Optima res, aqua. — Il. μ. — Il. χ. — Λιαρὸν, τὸ θερμόν. — Il. λ.

ὡς ἀχρεῖα δηλονότι. τὰ δὲ κρηναῖα, καὶ διὰ πλείονος γῆς καὶ δινάρπυ φερόμενα, τῶν ἄλλων προκέκριται. ὡς καὶ Ἡσίοδος, Κρήνης ἀενάου καὶ ἀπορρύτου, ἅτ᾽ ἀθόλωτος. καὶ Πίνδαρος, Μελισαυγὲς ἀμβρόσιον ὕδωρ, Τιλφώσσας ἀπὸ καλλικράνου. κρήνη δὲ ἐν Βοιωτίᾳ ἡ Τιλφῶσσα, ἀφ᾽ ἧς Ἀριστοφάνης φησὶ Τειρεσίαν πιόντα, διὰ γῆρας οὐχ᾽ ὑπομείναντα τὴν ψυχρότητα ἀποθανεῖν. Θεόφραστος δέ φησιν ἐν τῷ περὶ ὑδάτων, τὸ Νείλου ὕδωρ πολυγονώτατον καὶ γλυκύτατον. διὸ καὶ λύειν τὰς κοιλίας τῶν πινόντων, μίξιν ἔχον νιτρώδη. ἐν δὲ τῷ περὶ φυτῶν, ἐνιαχοῦ φησὶ ὕδωρ γίνεσθαι παιδογόνιον, ὡς ἐν Θεσπιαῖς, ἐν Πύρρᾳ δὲ ἄγονον. καὶ τῶν γλυκέων δέ φησιν ὑδάτων ἔνια ἄγονα, ἢ οὐ πολύγονα, ὡς τὸ ἐν Φίλτᾳ, καὶ τὸ ἐν Ταῤῥα. αὐχμῶν δέ ποτε γινομένων περὶ τὸν Νεῖλον, ἐῤῥύη τὸ ὕδωρ ἰῶδες, καὶ πολλοὶ τῶν Αἰγυπτίων ἀπώλοντο. μεταβάλλειν τέ φησι οὐ μόνον τὰ πικρά τῶν ὑδάτων, ἀλλὰ καὶ τὸ ἁλυκόν, καὶ ὅλους ποταμούς. καθάπερ τὸ ἐν Κιθαιρῶνι, παρ᾽ ᾧ Ζηνὸς Ποσειδῶνος ἱερόν ἐστιν. αἴτιον δέ, τὸ πολλοὺς κεραυνοὺς πίπτειν περὶ τὸν τόπον. τὰ δὲ τῶν ὑδάτων καὶ σωματώδη ἐστί, καὶ ἔχει ὥσπερ τι βάρος ἐν ἑαυτοῖς, ὡς τὸ ἐν Τραιζῆνι. τοῦτο γὰρ καὶ τῶν γευομένων εὐθὺς ποιεῖ πλῆρες τὸ στόμα. τὰ δὲ πρὸς τοῖς περὶ Πάγγαιον μετάλλοις, τοῦ μὲν χειμῶνος τὴν κοτύλην ἄγουσαν ἔχει ἐνενήκοντα ἕξ, θέρους δὲ τεσσαράκοντα ἕξ. συστέλλει δὲ αὐτὸ καὶ πυκνοῖ μᾶλλον τὸ ψῦχος. διὸ καὶ ἐν τοῖς γνώμοσι ῥέον, οὐκ ἀναδίδωσι τὰς ὥρας ἐν τῷ χειμῶνι. ἀλλὰ περιττεύει, βραδυτέρας οὔσης τῆς ἐκροῆς, διὰ τὸ πάχος. καὶ ταῦτα περὶ Αἴγυπτον φησί, ὅπου μαλακώτερος ὁ ἀήρ. τὸ δὲ ἁλυκὸν ὕδωρ, γεωδέστερόν ἐστι, καὶ πλείονος δεῖται κατεργασίας. ὡς καὶ τὸ θαλάσσιον θερμοτέραν ἔχον τὴν φύσιν, καὶ μὴ ὁμοίως πάχος. μόνον δ᾽ ἀτέραμνον τῶν ἁλυκῶν, τὸ τῆς Ἀρεθούσης. χείρω δέ ἐστι τὰ βαρυσταθμότερα, καὶ τὰ σκληρότερα, καὶ τὰ ψυχρότερα, διὰ τὰς αὐτὰς αἰτίας. δυσκατεργαστότερα γάρ ἐστι, τὰ μὲν τῷ πολὺ τὸ γεῶδες ἔχειν, τὰ δὲ ψυχρότητος ὑπερβολῇ, τὰ δὲ ταχὺ θερμαινόμενα, κοῦφα καὶ ὑγιεινά. ἐν Κραννῶνι δέ ἐστιν ὕδωρ ἡσυχῇ θερμαινόμενον, ὃ διατηρεῖ κραθέντα τὸν οἶνον ἐπὶ δύο καὶ τρεῖς ἡμέρας. τὰ δὲ ἐπίῤῥυτα, καὶ ἐξ ὀχετῶν ὡς ἐπίπαν βελτίω τῶν στασίμων, κοπτόμενά τε μαλακώτερα γίνεται. διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἀπὸ τῆς χιόνος, δοκεῖ χρηστὰ εἶναι. καὶ γὰρ ἀνάγεται τὸ ποτιμώτερον. καὶ τοῦτο κεκομμένον ἐστὶ τῷ ἀέρι. διὸ καὶ τῶν ὀμβρίων, βελτίω. καὶ τὰ ἐκ κρυστάλλου δέ, διὰ τὸ κουφότερα εἶναι. σημεῖον δ᾽, ὅτι καὶ ὁ κρύσταλλος αὐτὸς κουφότερος τοῦ ἄλλου ὕδατος. τὰ δὲ ψυχρά, σκληρά, διότι γεωδέστερα. τὸ δὲ σωματῶδες, καὶ θερμανθὲν θερμότερον, καὶ ψυχθὲν ψυχρότερόν ἐστι. κατὰ τὴν αὐτὴν δ᾽ αἰτίαν καὶ τὰ ἐν τοῖς ὄρεσι ποτιμώτερα, τῶν ἐν τοῖς πεδίοις. ἧττον γὰρ μέμικται τῷ γεώδει. ποιεῖ δὲ τὸ γεῶδες καὶ τὰς ἐπιχροὰς τῶν ὑδάτων. τὸ γοῦν τῆς ἐν Βαβυλῶνι λίμνης, ἐρυθρὸν γίνεται ἐπί τινας ἡμέρας. τὸ δὲ τοῦ Βορυσθένους, κατά τινας χρόνους ἰοβαφές, καίπερ ὄντος καθ᾽ ὑπερβολὴν λεπτοῦ. σημεῖον δὲ τὸ ἐπάνω γίνεσθαι, διὰ κουφότητα τὴν ἐν τοῖς Βορείοις. πολλαχοῦ δ᾽ εἰσὶ κρῆναι αἱ μὲν ποτιμώτεραι, καὶ οἰνωδέστεραι, ὡς ἡ περὶ Παφλαγονίαν, πρὸς ἣν φασὶ τοὺς ἐγχωρίους ὑποπίνειν προσιόντας. ἁλμώδεις δ᾽ ἅμα τῷ ὀξεῖ ἐν Σικανοῖς τῆς Σικελίας. ἐν τῇ Καρχηδονίων δὲ ἐπικρατείᾳ κρήνη ἐστίν, ἧ τὸ ἐφιστάμενον ἐλαίῳ ἐστὶν ὅμοιον, μελάντερον τὴν χρόαν, ὃ ἀποσφαιροῦντες χρῶνται πρὸς τὰ πρόβατα καὶ τὰ κτήνη. καὶ παρ᾽ ἄλλοις δ᾽ εἰσὶ λίπος ἔχουσαι ποιὸν, ὡς ἡ ἐν Ἀσίᾳ, περὶ ἧς Ἀλέξανδρος ἐπέστελλεν ὡς ἐλαίου κρήνην εὑρηκώς. καὶ τῶν θερμῶν δ᾽ ἐκ φύσεως ὑδάτων ἔνια γλυκέα ἐστίν, ὡς τὰ ἐν Αἰγαῖς τῆς Κιλικίας. καὶ περὶ Τραγασάς, τὰς ἐν τῇ Τρωϊκῇ Λαρίσσῃ. καὶ περὶ Μαγνησίαν, καὶ ἐν Μήλῳ, καὶ Λιπάρᾳ. ἐν δὲ Προύσῃ, τῇ πρὸς τὸν Μύσιον Ὄλυμπον, τὰ βασιλικὰ καλούμενα. τὰ δὲ ἐν Ἀσίᾳ περὶ Τράλλεις, καὶ τὸν Χαρακωμήτην ποταμόν. ἔτι δὲ Νύσσαν πόλιν οὕτως ἐστὶ λιπαρά, ὡς μὴ δεῖσθαι τοὺς ἐναπολουμένους ἐλαίου. τοιαῦτα καὶ τὰ ἐν Δασκύλου κώμῃ. τὰ δὲ ἐν Καρούροις, κατάξηρα καὶ σφόδρα θερμά. τὰ δὲ περὶ Μηνὸς κώμην, ἥ ἐστι Φρυγίας, τραχύτερα ἐστί, καὶ λιτρωδέστερα. ὡς καὶ τὰ ἐν τῇ καλουμένῃ Λέοντος κώμῃ, τῆς Φρυγίας. τὰ δὲ περὶ Δορύλαιον, καὶ πινόμενα ἐστὶν ἥδιστα. τὰ γὰρ περὶ Βαίαος ἢ Βαίου λιμένα τῆς Ἰταλίας, παντελῶς ἄποτα.

Σταθμήσας τὸ ἀπὸ τῆς ἐν Κορίνθῳ Πειρήνης καλουμένης ὕδωρ, κουφότερον πάντων εὗρον τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα. οὐ γὰρ Ἀντιφάνει τῷ κωμικῷ πεπίστευκα, λέγοντι, κατὰ πολλὰ τὴν Ἀττικὴν διαφέρουσαν τῶν ἄλλων, καὶ ὕδωρ κάλλιστον ἔχειν. φησὶ γάρ, Οἷα δ᾽ ἡ χώρα φέρει Διαφέροντα πάσης Ἱππόνικε τῆς οἰκουμένης. Τὸ μέλι, τοὺς ἄρτους, τὰ σῦκα. σῦκα μὲν νὴ τὸν Δία πάνυ φέρει. Βοσκήματ᾽ ἔρια, μύρτα, θύματα, τυρός, ὕδωρ διαφέρον, ὥστε καὶ γνοίην ἂν εὐθὺς Ἀττικὸν πίνων ὕδωρ. Τὸ ὕδωρ ποταμοῦ σῶμα φησί που Εὔβουλος ὁ κωμῳδοποιὸς εἰρηκέναι Χαιρήμονα τὸν τραγικόν, Ἐπεὶ δὲ σηκῶν περιβολὰς ἠμείψαμεν, Ὕδωρ τε ποταμοῦ σῶμα διεπεράσαμεν, Καὶ ἡμῶν δὲ πᾶσα δύναμις ἐξ ὑδάτων ἄρδεται. Ἐν Τήνῳ κρήνη ἐστίν, ἧς τῷ ὕδατι οἶνος οὐ μίγνυται. Ἡρόδοτος δὲ ἐν τετάρτῃ, τὸν Ὕπανιν φησὶν ἀπὸ μὲν τῶν πηγῶν φερόμενον ἐπὶ πέντε ἡμέρας βραχὺν εἶναι καὶ γλυκύν, μετὰ δὲ ἄλλων τεσσάρων ἡμερῶν πλοῦν πικρὸν γίνεσθαι, ἐκδιδούσης εἰς αὐτὸν κρήνης τινὸς πικρᾶς. Θεόπομπος δέ φησι, παρὰ τὸν Ἐργίνην ποταμὸν ὀξὺ εἶναι ὕδωρ, καὶ τοὺς πίνοντας αὐτὸ μεθύσκεσθαι, καθὰ καὶ τοὺς τὸν οἶνον. Ἀριστόβουλος δὲ ὁ Κασσανδρεὺς φησί,

ἐν Μιλήτῳ

ὕδατα. Lib. 5. cap. 10. ὕδατα σῶμα ποταμοῦ.

Tiresiae mors. Aqua ex nive, et ex glacie, optima. Alex. sententia Hippocratis. Baias

ἐν Μιλήτῳ κρήνην τὴν Ἀχίλλειον καλουμένην, ἧς τὸ μὲν ῥεῦμα εἶναι γλυκύτατον, τὸ δ' ὑφιστάμενον ἁλμυρόν. ἀφ' ἧς οἱ Μιλήσιοι περιῤῥάνασθαί φασι τὸν ἥρωα ὅτε ἀπέκτεινε Στράμβηλον τὸν τῶν Λελέγων βασιλέα. φασὶ δὲ καὶ ὅτι τὸ περὶ Καππαδοκίαν ὕδωρ, πολύ τι ὂν καὶ κάλλιστον, οὐ σήπεται ἀπόῤῥοιαν οὐκ ἔχον, πλὴν εἰ μὴ ὑπὸ γῆν ῥέοι. Πτολεμαῖος δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν ἑβδόμῳ ὑπομνημάτων, περὶ Κόρινθον προάγουσί φησιν ἡμῖν διὰ τῆς κοντοπορείας καλουμένης, κατὰ τὴν ἀκρώρειαν προσβαίνουσιν, εἶναι κρήνην νᾶμα ἀνιεῖσαν χιόνος ψυχρότερον. ὅθεν πολλοὺς μὴ πίνειν ἀποπαγήσεσθαι προσδοκῶντας. αὐτὸς δὲ λέγει πεπωκέναι. Φύλαρχος δέ φησιν ἐν Κλείτορι εἶναι κρήνην, ἀφ' ἧς τοὺς πιόντας οὐκ ἔτ' ἀνέχεσθαι τὴν τοῦ οἴνου ὀσμήν.

διψοποιά.

Κλέαρχος φησὶ τὸ μὲν ὕδωρ ὡς πυξ καὶ τὸ γάλα, λευκὸν λέγεσθαι. οἶνον δὲ καθάπερ καὶ τὸ νέκταρ, ἐρυθρόν. μέλι δὲ καὶ ἔλαιον, χλωρόν. τὸ δ' ἐκ τῶν μύρων θλιβόμενον, μέλαν. Εὔβουλος εὑρετικός φησι τὸ ὕδωρ ποιεῖν, τοὺς πίνοντας αὐτὸ μόνον. Τὸν δὲ οἶνον ἡμῶν τὴν φρένα ἐπισκοτεῖν. τὰ αὐτὰ δ' ἰαμβεῖα καὶ ὁ Φιλτᾶς φησί, τοσοῦτα ὥσπερ οἱ ῥήτορες πρὸς ὕδωρ εἶπον, καὶ βραχὺ ἀναπαυσάμενος. αὖθις Ἄμφις ὁ κωμικός πού φησι. Ἔνεστιν ἄρ' ὡς ἔοικε κἀν οἴνῳ λόγος. Ἔνιοι δ' ὕδωρ πίνοντες εἰσ' ἀβέλτεροι. Ἀντιφάνης δὲ, οἶνον τὸν οἶνον ἐξελαύνειν, κόπῳ κόπον, Σάλπιγγι τὴν σάλπιγγα, τῷ κήρυκι τὸν βοῶντα, Καὶ ψόφῳ ψόφον, τριωβόλῳ δὲ πόρνην, Αὐθάδειαν αὐθαδείᾳ, καλλίστρατον μαγείρῳ, στάσιν στάσει, μάχην μάχῃ, ὑπωπίοις δὲ πύκτην, πόνῳ πόνον, δίκην δίκῃ, γυναικὶ τὴν γυναῖκα.

Ὕδωρ ἄκρατον.

Ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ ὕδατος ἔταττον οἱ παλαιοὶ τὸ ἄκρατον. Σώφρων, ὕδωρ ἄκρατον εἰς τὴν κύλικα. Ὅτι Φύλαρχός φησι Θεόδωρον τὸν Λαρισσαῖον ὑδροπότην γενέσθαι τὸν ἀλλοτρίως ἀεί ποτε πρὸς Ἀντίγονον ἐσχηκότα τὸν βασιλέα. φησὶ δὲ καὶ τοὺς Ἴβηρας πάντας ὑδροποτεῖν, καίτοι πλουσιωτάτους ἀνθρώπων ὄντας. μονοσιτεῖν τε αὐτοὺς ἀεὶ λέγει διὰ μικρολογίαν, ἐσθῆτας δὲ φορεῖν πολυτελεστάτας.

Ἰβήρων μικρολογία.

Ἀριστοτέλης δ' ἢ Θεόφραστος Φιλῖνόν τινα ἱστορεῖ μήτε ποτῷ χρήσασθαί ποτε ἢ ἐδέσματι ἄλλῳ, ἢ μόνῳ γάλακτι πάντα τὸν βίον. Πύθερμος δὲ ἐν τοῖς Πειραιῶς τυραννήσασι καταγράφει καὶ Γλαύκωνα ὑδροπότην. Ἡγήσανδρος δ' ὁ Δελφὸς, Ἀγχίμολον καὶ Μόσχον φησὶ τοὺς ἐν Ἤλιδι σοφιστεύσαντας ὑδροποτῆσαι πάντα τὸν βίον, καὶ μόνα σῦκα προσφερομένους, οὐδενὸς ἧττον διακεῖσθαι σώμασιν ἐῤῥωμενεστέρους. τὸν δ' ἱδρῶτα αὐτῶν δυσώδη οὕτως ἔχειν, ὡς πάντας αὐτοὺς ἐκκλίνειν ἐν τοῖς βαλανείοις. Μάτρις δ' ὁ Ἀθηναῖος, ὃν ἐβίω χρόνον, οὐδὲν ἐσιτεῖτο ἢ μυῤῥίνης ὀλίγον. εἶτα δὲ καὶ τῶν ἄλλων πάντων ἀπέχετο, πλὴν ὕδατος.

ὑδροπόται.

Lamprus.

ὑδροπότης δ' ἦν καὶ Λάμπρος ὁ μουσικὸς, περὶ οὗ Φρύνιχός φησι λάρους θρηνεῖν, ἐν οἷσι Λάμπρος ἐναπέθνησκεν ἄνθρωπος ὑδατοπότης. Μινυρὸς ὑπερσοφιστὴς μουσῶν σκελετὸς ἀηδόνων ἠπίαλος. ὕμνος ᾅδου. Μάχων δ' ὁ κωμικὸς ὑδροπότου Μοσχίωνος μέμνηται. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τῷ περὶ μέθης φησὶν, ὅτι ἁλμυρὰς τινὲς προσφερόμενοι τροφὰς ἄδιψοι διέμειναν, ὧν ἦν Ἀρχωνίδης ὁ Ἀργεῖος. Μάγων δὲ ὁ Καρχηδόνιος τρὶς τὴν ἄνυδρον διῆλθεν ἄλφιτα ξηρὰ σιτούμενος, καὶ μὴ πίνων. Πολέμων δ' ὁ Ἀκαδημαϊκὸς ἀρξάμενος ἀπὸ τριάκοντα ἐτῶν, ὑδροπότησε μέχρι θανάτου, ὥς φησιν Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος. Διοκλῆ τε τὸν Πεπαρήθιον φησὶ Δημήτριος ὁ Σκήψιος μέχρι τέλους ψυχρὸν ὕδωρ πεπωκέναι. αὐτὸς δὲ περὶ αὑτοῦ μάρτυς ἀξιόχρεως Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ, φάσκων χρόνον τινὰ ὕδωρ μόνον πεπωκέναι. καὶ Πυθέας γοῦν φησὶ, Ἀλλὰ τοὺς νῦν δημαγωγοὺς ὁρᾶτε, Δημοσθένη καὶ Δημάδην, ὡς ἐναντίως τοῖς βίοις διάκεινται. ὁ μὲν γὰρ ὑδροποτῶν καὶ μεριμνῶν τὰς νύκτας, ὥς φασιν. ὁ δὲ πορνοβοσκῶν καὶ μεθυσκόμενος, κατὰ τὴν ἡμέραν ἑκάστην προγάστωρ ἡμῖν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἀνακυκλεῖται. Εὐφορίων δὲ ὁ Χαλκιδεὺς οὕτω πως γράφει. Λασύρτας Λασιώνιος οὐδὲ προσεδεῖτο ποτοῦ, καθάπερ οἱ ἄλλοι, οὖρον δὲ προΐετο καθάπερ πάντες ἄνθρωποι. καὶ πολλοὶ διὰ φιλοτιμίαν ἐπεχείρησαν παρατηρῆσαι, καὶ ἀπέστησαν πρὸ τοῦ εὑρεῖν τὸ πραττόμενον. θέρους γὰρ ὥρᾳ καὶ τριακονθήμερον προσεδρεύοντες, καὶ οὐδενὸς μὲν ὁρῶντες ἀπεχόμενον ἁλμυροῦ, τὴν κύστιν δ' αὐτοῦ ἔχοντα συνεπείσθησαν ἀληθεύειν. ἐχρῆτο δὲ καὶ τῷ ποτῷ, ἀλλ' οὐδὲν ἧττον οὐ προσεδεῖτο τούτου. μεταλλάξαι βρώματα διάφορα, Ἔστ' ἡδὺ φησὶν Ἀντιφάνης, καὶ τῶν πολλάκις θρυλλουμένων διάκενον ὄντα τὸ παραγεύσασθαί τινος Καινοῦ διπλασίαν περιέχει τὴν ἡδονήν.

Λασύρτας ἄποτος.

Χοάσπου βασιλικὸν ὕδωρ, καὶ νείλου.

ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ὥς φησιν ἐν τῇ πρώτῃ Ἡρόδοτος, ὕδωρ ἐκ τοῦ Χοάσπεω ποταμοῦ ἄγεται τοῦ περὶ Σοῦσα ῥέοντος, τοῦ δὲ μόνου πίνει ὁ βασιλεύς. τοῦ δὲ τοιούτου ὕδατος ἀπεψημένου πολλαὶ κάρτα ἅμαξαι τετράκυκλοι ἡμιόνειαι κομίζουσαι ἐν ἀγγείοις ἀργυρέοισιν ἕπονταί οἱ. Κτησίας δὲ ὁ Κνίδιος καὶ ἱστορεῖ, ὅπως ἕψεται τὸ βασιλικὸν τοῦτο ὕδωρ, καὶ ὅπως ἐναποτιθέμενον τοῖς ἀγγείοις, φέρεται τῷ βασιλεῖ, λέγων αὐτὸ καὶ ἐλαφρότατον καὶ ἥδιστον εἶναι. καὶ ὁ τῆς Αἰγύπτου δὲ βασιλεὺς ὁ δεύτερος, ὁ Φιλάδελφος ἐπίκλην, ἐκδοὺς τὴν αὑτοῦ θυγατέρα Βερενίκην Ἀντιόχῳ τῷ Συρίας βασιλεῖ, ἐν ἐπιμελείᾳ εἶχε πέμπειν αὐτῇ τὸ ἀπὸ τοῦ Νείλου ὕδωρ, ἵνα μόνου τούτου τοῦ ποταμοῦ ἡ παῖς πίνῃ, ὡς ἱστορεῖ Πολύβιος. Ἡλιόδωρος δέ φησι τὸν Ἐπιφανῆ Ἀντίοχον, ὃν διὰ τὰς πράξεις Πολύβιος Ἐπιμανῆ καλεῖ, τὴν κρήνην τὴν ἐν Ἀντιοχείᾳ κεράσαι οἴνῳ. καθάπερ καὶ τὸν Φρύγα Μίδαν φησὶ Θεόπομπος, ὅτε ἑλεῖν τὸν Σειληνὸν ὑπὸ μέθης ἠθέλησεν. εἰσὶ δὲ αἱ κρῆναι,

Antiochus Epiphanes, a Polybio vocatur Epimanes.

κρήνη, ὡς φησὶ Βίων, μέσον μέθυ καὶ ποταμόνων ἵνα καλουμένη. Στάφυλος δὲ φησὶ τὴν τοῦ οἴνου κρᾶσιν Μελάμποδα πρῶτον εὑρεῖν. φησὶ δὲ πεπτικώτερον τοῦ οἴνου τὸ ὕδωρ, Πλειστόνικος. Ὅτι τοῖς προπίνουσιν ἐπιτετηκμένους ἐκ οἰκείως διατίθεται ὁ στόμαχος, ἀλλὰ μᾶλλον κακοῦται, καὶ πολλάκις φθορὰς τῶν ληφθέντων παρασκευάζει. δεῖ οὖν τῆς ὑγείας ἀντιποιούμενον, καὶ συμμέτροις γυμνασίοις χρῆσθαι, διὰ τοὺς πολλοὺς ἱδρῶτας, καὶ λουτροῖς, ὡς λιπαναί τε τὸ σῶμα καὶ μαλαχθῆναι. μετὰ δὲ ταῦτα προπίνειν ὕδωρ ὡς χρηστότατον, ἐν μὲν χειμῶνι καὶ ἔαρι θερμὸν ὡς μάλιστα, ἐν δὲ τῷ θέρει ψυχρὸν, ὡς μὴ προσεκλύσῃ τὸν στόμαχον. προπίνειν δὲ σύμμετρον τῷ πλήθει, χάριν τοῦ προαναληφθῆναι τοῦτο εἰς τὴν ἕξιν, καὶ μὴ ἀκέραιον ἀναδίδοσθαι τὴν ἀπὸ τοῦ οἴνου δύναμιν, μηδὲ τοῖς πέρασι τῶν ἀγγείων προσπίπτουσαν ἐπιδάκνειν. ἐὰν δέ τις ἡμῶν τοῦτο δυσκόλως ποιῇ, γλυκὺ ὕδωρ ἢ θερμὸν προλαμβανέτω, μάλιστα δὲ τὸν καλούμενον πρότροπον τὸν γλυκὺν Λέσβιον, ὄντα εὐστόμαχον. καὶ ὁ γλυκάζων δ᾽ οἶνος οὐ βαρύνει τὴν κεφαλὴν, ὡς Ἱπποκράτης ἐν τῷ περὶ διαίτης φησί. ὃ τινὲς μὲν ἐπιγράφουσι περὶ ὀξέων νοσημάτων, οἱ δὲ περὶ πτισάνης, ἄλλοι δὲ πρὸς τὰς κνιδίας γνώμας. λέγει δὲ, ὁ γλυκὺς ἧσσόν ἐστι καρηβαρικὸς τοῦ οἰνώδεος, καὶ ἧσσον φρενῶν ἁπτόμενος, διαχωρητικώτερος τοῦ ἑτέρου κατ᾽ ἔντερον. οὐ δεῖ δὲ προπίνειν καθὰ τοὺς Καρμανούς φησι Ποσειδώνιος. οὗτοι γὰρ φιλοφρονούμενοι ἐν τοῖς συμποσίοις, λύειν τὰς ἐπὶ τῷ προσώπῳ φλέβας, καὶ τὸ καταρρέον αἷμα μιγνύντας τῷ πόματι, προσφέρεσθαι, τέλος φιλίας νομίζοντας τὸ γεύσασθαι τοῦ ἀλλήλων αἵματος. μετὰ δὲ τὴν προσφορὰν ταύτην, συγχρίεσθαι τὴν κεφαλὴν μύρῳ, μάλιστα μὲν ῥοδίνῳ, εἰ δὲ μὴ, μηλίνῳ, εἰς τὸ ἀποκρούεσθαί τι ἀπὸ τοῦ πότου, καὶ μὴ βλάπτεσθαι ἀπὸ τῆς τοῦ οἴνου ἀναθυμιάσεως. εἰ δὲ μὴ, ἰρίνῳ ἢ ναρδίνῳ. οὐ κακῶς οὖν Ἄλεξις φησί, Ἐναλείφεται τὰς ῥῖνας· ὑγιείας μέρος Μέγιστον, ὀσμὰς ἐγκεφάλῳ χρηστὰς ποιεῖν. Ἐκκλίνειν δὲ δεῖ τὰ παχέα τῶν μύρων ὕδωρ τε πίνειν, τὸ κατὰ πρόσοψιν λεπτὸν καὶ διαυγὲς, ὃ δὴ καὶ κατὰ τὸν σταθμόν ἐστι κοῦφον, καὶ οὐδὲν ἐν αὐτῷ γεῶδες ἔχει. τὸ δὲ συμμέτρως θερμαινόμενον καὶ ψυχόμενον ὕδωρ, χρηστόν ἐστι, καὶ εἰς χάλκεον ἢ ἀργύρεον ἄγγος ἐγχεόμενον οὐ ποιεῖ τὸ ἰῶδες. φησὶ δὲ καὶ ὁ Ἱπποκράτης, ὕδωρ τὸ ταχέως θερμαινόμενον καὶ ψυχόμενον, ἀεὶ κουφότερον. μοχθηρὰ δέ ἐστι τὰ βραδέως τὰ ὄσπρια τήκοντα. τοιαῦτα δὲ τὰ νιτρώδη, καὶ ἁλμυρά. Ἐν τῷ περὶ ὑδάτων Ἱπποκράτης, καλεῖ τὸ χρηστὸν ὕδωρ πολύτιμον. τὰ δὲ τῶν ὑδάτων στάσιμα, χαλεπά. ὡς τὰ λιμναῖα, καὶ τὰ ἑλώδη. ἔστι δὲ καὶ τῶν κρηναίων τὰ πλεῖστα σκληρότερα. Ἐρασίστρατος δὲ φησί, ὡς δοκιμάζουσί τινες τὰ ὕδατα σταθμῷ, ἀνεπιστάτως. ἰδοὺ γὰρ τοῦ τε Ἀμφιαράτου ὕδατος καὶ τοῦ τε Ἐρετρίας συμβαλλομένων, τοῦ μὲν φαύλου, τοῦ δὲ χρηστοῦ ὄντος, οὐδ᾽ ἥτις ἐστὶ διαφορὰ κατὰ τὸν σταθμόν. Ἱπποκράτης δ᾽ ἐν τῷ περὶ τόπων, ἄριστα φησὶν εἶναι τῶν ὑδάτων, ὅσα ἐκ μετεώρων χωρίων ῥεῖ, καὶ ἐκ λόφων ξηρῶν. ταῦτα γὰρ λευκὰ, καὶ γλυκέα, καὶ τὸν οἶνον ὀλίγον φέρειν οἷά τέ ἐστι, τόν τε χειμῶνα θερμαίνεται, καὶ τὸ θέρος ψυχρά ἐστιν. ἐπαινεῖ δὲ μάλιστα ὧν τὰ ῥεύματα πρὸς ἀνατολὴν ἡλίου ἔρρωγε, καὶ μάλιστα πρὸς τὰς θερινάς. τὰ γὰρ ἀνάγκη λαμπρὰ εἶναι, καὶ εὐώδη, καὶ κοῦφα. Διοκλῆς δὲ φησί, τὸ ὕδωρ πεπτικὸν εἶναι, καὶ ἄφυσον, ψυκτικόν τε μετρίως, ὀξυδερκές τε, καὶ ἥκιστα καρηβαρικόν, κινητικόν τε ψυχῆς καὶ σώματος. Πραξαγόρας τε φησὶ ταὐτά. ἐπαινεῖ δὲ τὸ ὄμβριον. Εὐήνορ δὲ τὰ λακκαῖα χρηστότερα φάσκει, τό τε Ἀμφιαράτου συμβαλλόμενον τῷ ἐν Ἐρετρίᾳ. ὅτι δὲ τὸ ὕδωρ ὁμολογουμένως ἐστὶ τρόφιμον, δῆλον ἐκ τοῦ τρέφεσθαί τινα ἐξ αὐτοῦ μόνου τῶν ζώων, ὥσπερ τοὺς τέττιγας. πολλὰ δὲ καὶ τῶν ἄλλων ὑγρῶν ἐστι τρόφιμα, οἷον γάλα, πτισάνη, οἶνος. τὰ γοῦν ὑποτίτθια, γάλακτι διοικεῖται. καὶ πολλὰ δὲ ἔθνη γαλακτοποτοῦντα ζῇ. Δημόκριτον δὲ τὸν Ἀβδηρίτην λόγος ἔχει, διὰ γῆρας ἐξάξαι αὐτὸν διεγνωκότα τοῦ ζῆν, καὶ ὑφαιροῦντα τῆς τροφῆς καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν, ἐπεὶ αἱ τῶν θεσμοφορίων ἡμέραι ἐνέστησαν, δεηθεισῶν τῶν οἰκείων γυναικῶν μὴ ἀποθνήσκειν κατὰ τὴν πανήγυριν ὅπως ἑορτάσωσι, πεισθῆναι, κελεύσαντα μέλιτος ἀγγεῖον αὐτῷ πλησίον παρατεθῆναι, καὶ διαζῆσαι ἡμέρας ἱκανὰς τὸν ἄνδρα τῇ ἀπὸ τοῦ μέλιτος ἀναφορᾷ μόνῃ χρώμενον, καὶ μετὰ τὰς ἡμέρας βασταχθέντος τοῦ μέλιτος, ἀποθανεῖν. ἔχαιρε δὲ ὁ Δημόκριτος ἀεὶ τῷ μέλιτι. καὶ πρὸς τὸν πυθόμενον, πῶς ἂν ὑγιῶς τις διάγοι, εἰ τὰ μὲν ἐντὸς μέλιτι βρέχοι, τὰ δ᾽ ἐκτὸς ἐλαίῳ. καὶ τῶν Πυθαγορικῶν δὲ τροφὴ ἦν, ἄρτος μετὰ μέλιτος, ὥς φησιν Ἀριστόξενος, τοὺς προσφερομένους αὐτὰ ἐπὶ τὸ ἄριστον, λέγων ἀνόσους διατελεῖν. Λύκος δὲ πολυχρονίους φησὶν εἶναι τοὺς Κυρνίους (οἰκοῦσι δ᾽ οὗτοι περὶ Σαρδὼ) διὰ τὸ μέλιτι ἀεὶ χρῆσθαι. πλεῖστον δὲ τοῦτο γίνεται παρ᾽ αὐτοῖς. Ὅρα τὸ ἀναστειβομένων πάντων τὴν ζήτησιν, ἤτοι ἀναβαλλομένων. Ὅτι τὸ ἄνηστις ἤδη νῆστις, πλεονασμῷ τοῦ α, ὡς στάχυς ἄσταχυς, παρὰ Κρατίνῳ κεῖται, Οὐ γάρ τοι σύγε πρῶτος φοιτᾷς ἐπὶ δεῖπνον ἄνηστις. τὸ δὲ ὀξύπεινος, παρὰ Διφίλῳ, Τέρπομαι γυμνὸς ὁρῶν Τοὺς ὀξυπείνους, καὶ πρὸ τοῦ καιροῦ ἀεὶ Πάντ᾽ εἰδέναι ἀσβόλοντας. Καὶ Ἀντιφάνης ἐν τῷ σημα τοῦτ᾽ ἔχει. Ἀεὶ γὰρ ὀξύπεινός ἐστι, θετταλὸν λέγεις Κομιδῇ τὸν ἄνδρα. Καὶ Εὔβουλος Ζῆθον μὲν ἐλθεῖν ἀγνὸν ἐς Θήβας πέδον Οἰκεῖν κελεύει. καὶ γὰρ ἀξιωτέρους Πωλοῦσιν ὡς ἔοικε τοὺς ἄρ-

[Margin: μισάμπελοι· οἱ μὲν φθονοῦντες — διάτων χρώτων — Hippocratis liber de diaeta, siue de morbis acutis, siue de ptisana — τίνα τῶν ὑδάτων ἄριστα — ἱστορία περὶ τρόφιμα — Democriti mors — Ὀξύπεινος]

τοὺς ἐκεῖ. Σὺν δ' ὀξύπεινος, τὴν δὲ μουσικωτάτην Κλεινὰς Ἀθήνας ἐκ περιβλέπτου Ἀμφίονα. Οὐ ῥᾷστα δ' ἂν πεινῶσι Κεκροπιδῶν κόροι Κάπτοντες αὔρας, ἐλπίδας σιτούμενοι. δὴ μονοσιτῶν, κεῖται παρ' Ἀλέξιδι, Ἐπὰν ἰδιώτην ἄνδρα μονοσιτοῦντ' ἴδῃς, Ἢ μὴ ποθοῦντ' ᾠδὰς ποιητικὰς, καὶ μέλη. Τὸν μὲν ἰδιώτην τοῦ βίου τὸν ἥμισυ Ἀπολωλεκέναι νόμιζε. τὸν δὲ τῆς τέχνης Τὸν ἥμισυν, ζῶσι δ' ἀμφότεροι μόλις. Ὅτι νωγαλεύματα ἐκάλουν τὰ ἡδέα βρώματα. Ἀραρώς, Τὰ κομψὰ ταῦτα νωγαλεύματα. Ἄλεξις, Θασίοις οἰνάροις Τῆς ἡμέρας τὸ λοιπὸν ὑποβρεχὲς μέρος, Καὶ νωγαλίζει. Ἀντιφάνης, Βότρυς ῥοιάς, φοίνικας, ἕτερα νωγαλεύματα. Ἀπόσιτον δ' εἴρηκε Φιλωνίδης, αὐτόσιτον δὲ Κρώβυλος, Παράσιτον, αὐτόσιτον. ἀναρίσητον δ' εἴρηκεν Εὔπολις, ἀναγκόσιτον δὲ Κράτης. καὶ Νικόστρατος δὲ μειράκιον κατὰ τύχην ὑποσκαφιδόκαρτόν τι, καὶ κεχλαμυδωμένον. Κατὰ γῆς ἀναγκοσίτου. ἀριστόδειπνον ἄπιον Ἄλεξις, Ἀφ' ὧν γένοιτ' ἂν ἡμῖν συντόμως, Ἀριστόδειπνον. μετὰ ταῦτα ἀναστάντες κατεκλινόμεθα ὡς ἕκαστος ἤθελεν, οὐ περιμείναντες ὀνομακλήτορα, τὸν δείπνων ταξίαρχον. Ὅτι καὶ τρίκλινοι οἶκοι, καὶ τετράκλινοι, καὶ ἑπτάκλινοι, καὶ κατὰ τοὺς ἑξῆς ἀριθμοὺς ἦσαν παρὰ τοῖς παλαιοῖς. Ἀντιφάνης, Συναγαγὼν τρεῖς ὄντας εἰς τρίκλινον ὑμᾶς. Φρύνιχος, Ἑπτάκλινος οἶκος ἦν καλός, εἶτ' ἐννεάκλινος ἐστί, καὶ πέντε κλίνας σικελικάς. λέγ' ἄλλο τι σικελικὰ προσκεφάλαια πέντε. ἄμφις οὐχ ὑποστρώσεις ποτὲ τρίκλινον. Ἀναξανδρίδης, Τρίκλινον δ' εὐθέως συνήγετο, καὶ συναυλίαι γέροντι. Ἀλλὰ ξενῶνας οἶγε, καὶ σαρῶν δόμους στρώννυ τε κοίτας, καὶ πυρὸς φλέξον μένος, Κρατῆρα τ' αἶρε, καὶ τὸν ἡδίον κέρα. νῦν δὲ τὴν τῶν στρωμάτων σύνθεσιν οἱ περιβολὰς χαρίζουσι, καὶ ὑποβολάς, φησὶ Πλάτων ὁ φιλόσοφος. ὁ δ' ὁμώνυμος αὐτῷ ποιητής φησι, Κἆτ' ἐν κλίναις ἐλεφαντόποσι καὶ στρώμασι πορφυροβάπτοις, κἀν φοινικίσι σαρδιανικαῖσι κοσμησάμενος κατάκεινται. ἤκμασε δ' ἡ τῶν ποικίλων ὑφή, μάλιστα ἐντέχνων περὶ αὐτὰ γενομένων Ἀκεσᾶ καὶ Ἑλικῶνος τῶν κυπρίων. ὑφάνται δ' ἦσαν ἔνδοξοι, καὶ ἦν Ἑλικῶνος υἱὸς Ἀκεσᾶ, ὥς φησιν Ἱερώνυμος. ἐν Πυθοῖ γοῦν ἐπί τινος ἔργου ἐπιγέγραπται, Τεῦξ' Ἑλικὼν Ἀκεσᾶ σαλαμίνιος, ᾧ ἐνὶ χερσὶ Πότνια θεσπεσίην Παλλὰς ἔπευξε χάριν. Τοιοῦτος ἦν καὶ Παθυμίας ὁ αἰγύπτιος. Ὡς ἐγὼ σκίρπῳ πάλαι ὅπου ῥοδόπνοα στρώματ' ἐστὶ, καὶ λούομαι μύροις ψακασοῖς, φησὶν Ἔφιππος. Ἀριστοφάνης, Ὅστις ἐν ἡδυόσμοις στρώμασι παννυχίζων, τὴν δέσποιναν ἐρείδεις. Σώφρων δὲ, στρῶνται τὰ ἐλέγματα φησὶ ἐντετιμημένα. Ὅμηρος δὲ ὁ θαυμασιώτατος τῶν στρωμάτων τὰ μὲν κατώτερα, λῖτα ἐστὶ φάσκει, ἤτοι λευκά, καὶ μὴ βεβαμμένα, ἢ πεποικιλμένα. τὰ δὲ περιστρώματα, ῥήγεα. καὶ πρῶτοι δὲ Πέρσαι, ὥς φησιν Ἡρακλείδης, καὶ τοὺς λεγομένους στρώτας ἐφεῦρον, ἵνα κόσμον ἔχῃ ἡ στρῶσις, καὶ εὐαφίαν. τὸν οὖν Κρῆτα Τιμαγόραν, ἢ τὸν ἐκ Γόρτυνος, ὥς φησι Φανίας ὁ περιπατητικός, Ἔντιμον, ὃς ζήλῳ Θεμιστοκλέους ἀνέβη ὡς βασιλέα τιμῶν, Ἀρταξέρξης σκηνὴν μὲν ἔδωκεν αὐτῷ διαφέρουσαν τὸ κάλλος, καὶ τὸ μέγεθος, καὶ κλίνην ἀργυρόποδα. ἔπεμψε δὲ καὶ στρώματα πολυτελῆ, καὶ τὸν ὑποστρώσοντα φάσκων, οὐκ ἐπίστασθαι τοὺς Ἕλληνας ὑποστρωννύειν. καὶ ἐπὶ τὸ συγγενικὸν ἄριστον ἐκαλεῖτο ὁ Κρής, αὐτὸς τὸν βασιλέα ψυχαγωγήσων ὅπερ οὐδενὶ πρότερον τῶν Ἑλλήνων ἐγένετο, ἀλλ' οὐδ' ὕστερον. αὕτη γὰρ ἡ τιμὴ τοῖς συγγενέσι διεφυλάττετο. Τιμαγόρᾳ μὲν γὰρ τῷ ἀθηναίῳ τῷ προσκυνήσαντι βασιλέα, καὶ μάλιστα τιμηθέντι, τοῦτο οὐχ ὑπῆρξε. τῶν δὲ παρατιθεμένων βασιλεῖ, τούτων τινὰ ἀπὸ τῆς τραπέζης ἐπέστελλε τῷ. Ἀνταλκίδᾳ δὲ τῷ λάκωνι τὸν αὐτοῦ στέφανον εἰς μύρον βάψας ἔπεμψε. τῷ δ' Ἐντίμῳ ταῦτα πολλὰ ἐποίει, καὶ ἐπὶ τὸ συγγενικὸν ἄριστον ἐκάλει. ἐφ' ᾧ οἱ Πέρσαι χαλεπῶς ἔφερον, ὡς τῆς τε τιμῆς δημευομένης, καὶ στρατείας ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα πάλιν ἐσομένης. ἔπεμψε δὲ καὶ κλίνην αὐτῷ ἀργυρόποδα, καὶ στρωμνήν, καὶ σκηνὴν οὐρανόροφον ἀνθινήν, καὶ θρόνον ἀργυροῦν, καὶ ἐπίχρυσον σκιάδιον, καὶ φιάλας λιθοκολλήτους χρυσᾶς, καὶ ἀργυρᾶς δὲ μεγάλας ἑκατόν, καὶ κρατῆρας ἀργυροῦς, καὶ παιδίσκας ἑκατόν, καὶ παῖδας ἑκατόν, χρυσοῦς τε ἑξακισχιλίους, χωρὶς τῶν εἰς τὰ ἐπιτήδεια καθ' ἡμέραν διδομένων, τραπέζας ἐλεφαντόποδας τῶν ἐπιθημάτων ἐκ τῆς καλουμένης σφενδάμνου πεποιημένων. Κρατῖνος, Τράπεζαι τρισκελεῖς σφενδάμνιναι. Εἰπόντος τινὸς κυνικοῦ τρίποδα τὴν τράπεζαν, δυσχεραίνει ὁ παρὰ τῷ σοφιστῇ Οὐλπιανός, καὶ λέγει, τήμερον ἐγὼ πράγματα ἕξω διὰ ἀπορίας. πόθεν γὰρ τούτῳ ὁ τρίπους; εἰ μὴ τὴν Διογένους βακτηρίαν σὺν καὶ τῷ ποδὶ ἀριθμῶν οὕτως τρίποδα προσηγόρευσε, πάντων τραπέζας καλούντων τὰς περιφερεῖς ταύτας. Ὅτι Ἡσίοδος ἐν Κήυκος γάμῳ, κἂν γὰρ γραμματικῶν παῖδες ἀποξενῶσι τοῦ ποιητοῦ τὰ ἔπη ταῦτα, ἀλλ' ἐμοὶ δοκεῖ ἀρχαῖα εἶναι, τρίποδας τὰς τραπέζας φησί. καὶ Ξενοφῶν δ' ὁ μουσικώτατος ἐν ἑβδόμῳ ἀναβάσεως γράφει, Τρίποδες εἰσηνέχθησαν πᾶσιν. οὗτοι δὲ ὅσον εἴκοσι κρεῶν μεστοὶ νενεμημένων. καὶ ἐπάγει, Μάλιστα δ' αἱ τράπεζαι κατὰ τοὺς ξένους ἀεὶ ἐτίθεντο. Ἀντιφάνης, Ἐπεὶ δ' ὁ τρίπους ἤρθη κατὰ χειρῶν τ' εἴχομεν. Εὔβουλος, Τρίποδες οὗτοι πέντε σοι καὶ πέντε, πεντηκοντολόγος γενήσομαι. Ἐπίχαρμος, Τί δὲ τόδ' ἐστί, δηλαδὴ τρίπους. Τί μὰν ἔχει πόδας τέτταρας; οὐκ ἔστι τρίπους, ἀλλ' οἶμαι τετράπους. ἔστι δ' ὄνομ' αὐτῷ τρίπους,

Margin notes: μονοσιτῶν. — Νωγαλεύματα — ἀναγκόσιτος. — ὀνομακλήτωρ. — Κλῖναι. — Ποικίλα στρώματα. — Στρῶται, καὶ ἔντιμος ὁ Κρὴς παρὰ βασιλεῖ τῶν Περσῶν τιμώμενος. — Τρίποδες αἱ τράπεζαι.

πους, τέτταρας γυμνὸν ἔχει πόδας. Οἰδίπους τοίνυν περὶ τὸ αἴνιγμ' οὐ νοεῖς; Ἀριστοφάνης, τράπεζαν ἡμῖν φέρε τρεῖς πόδας ἔχουσαν. τέτταρας δὲ μὴ 'χέτω. καὶ πόθεν ἐγὼ τρίπουν τράπεζαν λήψομαι. Ὅτι ἔθος ἦν ἐν τοῖς δείπνοις τῷ ἑστιάτορι κατακλιθέντι προδίδοσθαι γραμματείδιόν τι, περιέχον ἀναγραφὴν τῶν παρεσκευασμένων, ἐφ' ᾧ εἰδέναι ὅτι μέλλει ὄψον φέρειν ὁ μάγειρος. Δαμασκηνά, Δαμασκοῦ τῆς πόλεως ἐνδόξου οὔσης καὶ μεγάλης, πολλοὶ τῶν ἀρχαίων μέμνηνται. ἐπεὶ δὲ πλεῖστον ἐν τῇ τῶν Δαμασκηνῶν ἐστὶ χώρᾳ τὸ κοκκύμηλον καλούμενον, καὶ κάλλιστα γεωργεῖται, ἰδίως καλεῖται τὸ ἀκρόδρυον, δαμασκηνόν. ὡς διάφορον τῶν κατὰ τὰς ἄλλας χώρας γινομένων. κοκκύμηλα οὖν ἐστὶ ταῦτα, ὧν ἄλλοι τε μέμνηνται, καὶ Ἱππῶναξ, Στέφανον εἶχον κοκκυμήλων, καὶ μινθης. Ἄλεξις, Καὶ μὴν ἐν ὕπνῳ οἴομαι ὡρακιᾶσαι Νικοστράτου. λέγ' αὐτό, τὸν νοῦν πρόσεχε δέ. Ἐν τῷ σταδίῳ τῶν ἀνταγωνιστῶν μέ τις Ἔδοξε στεφανοῦν γυμνὸς προσελθὼν στεφάνῳ κυλιστῷ Κοκκυμήλων, Ἡράκλεις, πεπόνων πάλιν Ἑώρακας πώποτε λῆρον εὐσκευασμένον. Ἢ πλείον' ὕθλον μεμονθυλευμένον, Ἢ κοκκυμήλων συνειδ' ἃ πεπόνων τοιοῦτον ἔχει τὸ μέτωπον. Νίκανδρος, μῆλον ὃ κόκκυγος καλοῦσι. Κλέαρχος δ' ὁ περιπατητικὸς φησὶ Ῥοδίους καὶ Σικελιώτας βράβυλα καλεῖν τὰ κοκκύμηλα. ὡς καὶ Θεόκριτος ὁ συρακούσιος, Ὄρπακες βραβύλοισι καταβρίθοντες ἔραζε. καὶ πάλιν, ὅσον μῆλον βραβύλοιο ἥδιον. ἔστι δὲ τοῦτο τὸ ἀκρόδρυον μικρότερον μὲν τῇ περιφορᾷ τῶν κοκκυμήλων, τῇ δ' ἰδέᾳ τὸ αὐτό, πλὴν ὀλίγον δριμύτερον. Σέλευκος δὲ ἐν γλώσσαις, βράβυλά φησι, ἄλα, κοκκύμηλα, μάδρυα, τὰ αὐτὰ εἶναι. τὰ μὲν μάδρυα οἷον μαλόδρυα. τὰ δὲ βράβυλά φησι, ὅτι εὐκοίλια, καὶ τὴν βορὰν ἐκβάλλοντα. ἄλα δέ, οἷον μῆλα, ὡς Δημήτριος ὁ Ἰξίων λέγει ἐν ἐτυμολογίᾳ. Θεόφραστος δὲ λέγει κοκκύμηλα καὶ σποδιάς. τοῦτο δὲ ἐστίν, ὥσπερ ἄγρια κοκκύμηλα. Ἀραρὼς δὲ κοκκυμηλέαν καλεῖ τὸ δένδρον, κοκκύμηλον δὲ τὸ ἀκρόδρυον. Δίφιλος δὲ ὁ σίφνιος, μέσως φησὶν εἶναι ταῦτα εὔχυλα, εὔφθαρτα, εὐέκκριτα, ὀλιγότροφα. Κεράσια. Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ φυτῶν, ἴδιον δὲ τῇ φύσει δένδρον ὁ κέρασός ἐστι, καὶ μεγέθει μέγα. καὶ γὰρ εἰς εἴκοσι καὶ τέσσαρας πήχεις αὔξεται. φύλλον δὲ ὅμοιον ἔχει τῷ τῆς μεσπίλης. σκληρὸν δέ, καὶ παχύτερον. φλοιὸν δ' ὅμοιον φιλύρᾳ. ἄνθος δὲ λευκόν, ἀπίῳ καὶ μεσπίλῃ ὅμοιον, ἐκ μικρῶν ἀνθῶν συγκείμενον, κηριῶδες. ὁ δὲ καρπὸς ἐρυθρός, ὅμοιος διοσπύρῳ τὸ σχῆμα. τὸ δὲ μέγεθος ἡλίκον κύαμος, πλὴν τοῦ διοσπύρου μὲν ὁ πυρὴν σκληρός, τοῦ δὲ κεράσου μαλακός. καὶ πάλιν κράταιγος. οἱ δὲ κραταίγονον καλοῦσιν. ἔχει δὲ τὸ μὲν φύλλον τετμημένον, ὅμοιον μεσπίλῃ. πλὴν μεῖζον ἐκείνου, καὶ πλατύτερον, ἢ προμηκέστερον. τὸν δὲ χαραγμόν, οὐκ ἔχει ὥσπερ ἐκεῖνο. γίνεται δὲ τὸ δένδρον οὔτε μέγα λίαν, οὔτε παχύ. τὸ δὲ ξύλον, ποικίλον, ξανθόν, ἰσχυρόν. φλοιὸν δ' ἔχει λεῖον, ὅμοιον μεσπίλῃ, μονόρριζον εἰς βάθος ὡς ἐπὶ πολύ. καρπὸν δ' ἔχει στρογγύλον, ἡλίκον ὁ κότινος. πεπαινόμενος δὲ ξανθός τε ἐστί, καὶ ἐπιμελαίνεται. ἔχει δὲ τὴν γεῦσιν καὶ τὸν χυλὸν μεσπίλης, διόπερ ἀγρία μεσπίλη δόξειε μᾶλλον εἶναι. ἐκ τούτων μοι δοκεῖ φησὶν ὁ φιλόσοφος, τὸ νῦν κεράσιον καλούμενον ἐμφανίζειν. Ἀσκληπιάδης δὲ ὁ μυρλεανός, χαμαικέρασόν τινα καλεῖν δένδρον, ἔφη οὕτως. ἐν τῇ Βιθυνῶν γῇ γίνεται ἡ χαμαικέρασος, ἧς ἡ μὲν ῥίζα ἐστὶν οὐ μεγάλη, ἀλλ' οὐδὲ τὸ δένδρον, ἀλλὰ τῇ ἴσον. ὁ δὲ καρπὸς τὰ μὲν ἄλλα πάντα ὅμοιος, τοὺς δὲ πλείονι χρησαμένους, καθότι οἶνος βαρύνει τε τὴν κεφαλήν, καὶ ἀλγεῖν τίθησι. ταῦτα ὁ Ἀσκληπιάδης φησί μοι δοκεῖ λέγειν περὶ τοῦ μιμαικύλου. τό τε γὰρ φέρον αὐτὰ δένδρα τοιοῦτον, καὶ ὁ πλείω τῶν ἑπτὰ τοῦ καρποῦ φαγών, κεφαλαλγὴς γίνεται. Ἀριστοφάνης, ἐν τοῖς ὄρεσιν αὐτομάτοισι τὰ μιμαίκυλα φύεται πολλά. Θεόπομπος, Τράγουσι μύρτα καὶ πέπονα μιμαίκυλα. Κράτης, Γαίης γὰρ ἐστὶν ὡραιοτάτη τὰ τιτθία ὥσπερ μῆλον ἢ μιμαίκυλα. Ἄμφις, ὁ σεκαμῖνος συκαμίνους, ὁρᾷς, φέρει, ὁ πρῖνος ἀκύλας, ὁ κόμαρος μιμαίκυλα. Θεόφραστος, ἡ κόμαρος ἡ τὸ μιμαίκυλον φέρουσα, τὸ ἐδώδιμον. Ὅτι ἄγλωσσα σατυρικόν τι δρᾶμα ἐμφέρεται, εἴτε Πύθων ἐποίησεν ὁ Καταναῖος, ἢ Βυζάντιος, ἢ καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος. Φησὶ ὁ παρὰ τῷ ῥήτορι Λαρήνσιος. πολλὰ ὑμεῖς οἱ Γραικοὶ ἐξιδιοποιεῖσθε ὡς αὐτοὶ ἢ ὀνομάσαντες, ἢ πρῶτοι εὑρόντες. ἀγνοεῖτε δὲ ὅτι Λεύκολλος ὁ Ῥωμαίων στρατηγός, ὁ τὸν Μιθριδάτην καὶ Τιγράνην καταγωνισάμενος, πρῶτος διεκόμισεν εἰς Ἰταλίαν τὸ φυτὸν τοῦτο ἀπὸ Κερασοῦντος ποντικῆς πόλεως. καὶ οὗτός ἐστιν ὁ καὶ τὸν καρπὸν καλέσας κεράσιον ὁμωνύμως τῇ πόλει, ὡς ἱστοροῦσιν οἱ ἡμέτεροι συγγραφεῖς. πρὸς ὃν Δάφνος τις φησίν, ἀλλὰ μὴν παμπόλλοις ἔτεσιν αὐτοῖς πρεσβύτερος Λευκόλλου ἀνὴρ ἐλλόγιμος Δίφιλος ὁ σίφνιος, γεγονὼς κατὰ Λυσίμαχον τὸν βασιλέα. εἷς δὲ οὗτος τῶν Ἀλεξάνδρου διαδόχων, μνημονεύει τῶν κερασίων λέγων, Τὰ κεράσια εὐστόμαχα, εὔχυλα, ὀλιγότροφα. ἐν ψυχρῷ δὲ λαμβανόμενα, εὐστόμαχα, κάλλιω δὲ τὰ ἐρυθρότερα καὶ τὰ μιλήσια. εἰσὶ γὰρ διουρητικά. Συκάμινα, ὅτι πάντων ἁπλῶς οὕτω καλούντων αὐτά, Ἀλεξανδρεῖς μόνοι μόρα ὀνομάζουσι. συκάμινα δὲ οὐ τὰ ἀπὸ τῆς Αἰγυπτίας συκῆς, ἃ τινὲς συκόμορα λέγουσιν. ἅπερ οἱ ἐπιχώριοι ἐπιβραχὺ κνίσαντες σιδήρῳ, ἐῶσιν ἐπὶ τοῖς φυτοῖς. καὶ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου κινούμενα, ἐν τρισὶν ἡμέραις οὕτω πέπονα καὶ εὐώδη

 γίνονται,

Δαμασκηνὰ τὰ νῦν κοκκύμηλα, ἢ βράβυλα.

Lib. 3. cap. 12.

Κεράσια χαμαικέρασα.

Κραταίγονα

Μιμαίκυλα.

Κεράσια.

Lucullus primus e Cerasunte cerasa in Italiam invexit.

Συκάμινα. Mora Alexandrini vocant.

γίνονται, μάλιστα δὲ ζεφύρων πνευσάντων, ἔστι δ᾽ ἄδημα, ὡς τὸ ἐν αὐταῖς ἠρέμα ψυχρόν. Καὶ τοὺς πυρεταίνουσι μετὰ ῥοδίνου ἐλαίου καταπλαττόμενον, ὠφελεῖ τοῦ στομάχου ἐπιτιθέμενον, καὶ οὐκ ὀλίγα παρηγορεῖσθαι τοὺς νοσοῦντας. φέρει δὲ τὸν καρπὸν ὥσπερ ἡ αἰγυπτία συκάμινος ἀπὸ τοῦ ξύλου, καὶ οὐκ

Μόρα. ἀπὸ τῶν ἐπικαρπίων. μόρα δὲ τὰ συκάμινα καὶ παρ᾽ Αἰσχύλῳ ἐν Φρυξὶν ἐπὶ τοῦ Ἕκτορος, Ἀνὴρ δ᾽ ἐκεῖνος ἦν πεπαίτερος μόρων. Ἐν δὲ Κρήσσαις, καὶ ἐπὶ τῶν βάτων λευκοῖς τε γὰρ μόροισι καὶ μελαγχίμοις, Καὶ μιλτοπρέποις βρίθεται ταυτοῦ χυσίν. Σοφοκλῆς, Πρῶτον μὲν ὄψει λευκὸν ἀνθοῦντα στάχυν, Ἔπειτα φοινίξαντα γογγύλον μόρον. Καὶ Νίκανδρος δὲ ἐν γεωργικοῖς ἐμφανίζει καὶ ὅτι πρότερον τῶν ἄλλων ἀκροδρύων φαίνεται, μορέην τε καλῶν τὸ δένδρον ἀεί, ὡς καὶ οἱ Ἀλεξανδρεῖς. Καὶ μορέης ἣ παισὶ πέλει μάλιγμα νέοισι, Πρῶτον ἀπαγγέλλουσα βροτοῖς ἡδεῖαν ὀπώρην. Φαινίας δὲ ἐρέσιος ὁ Ἀριστοτέλους μαθητής, τὸν τῆς ἀγρίας συκαμίνου καρπὸν μόρον καλεῖ, ὄντα καὶ αὐτὸν γλυκύτατον καὶ ἥδιστον ὅτε πεπανθείη. Γράφει δὲ οὕτως. τὸ μόρον τὸ βατῶδες ξηρανθείσης τῆς σφαίρας τοῦ συκαμινώδους, σπερματικὰς ἔχει τὰς συκαμινώδεις διαγονάς, καθάπερ ὑφαι-

Συκάμινα. νούσας, καὶ διαφορὰς ἔχει ψαθυρὰς καὶ εὐχύμους. Παρθένιος δ᾽ ἄβρωνα φησὶ συκάμινα, ἃ καλοῦσιν ἔνιοι μόρα. Σαλμώνιος δὲ τὰ αὐτὰ ταῦτα βάτια. Δημήτριος δὲ ὁ ἰξίων τὰ αὐτὰ συκάμινα καὶ μόρα, οἷον αἱμόρροα μόρα καὶ σύκων ἀμείνω. Δίφιλος δὲ ὁ σίφνιος ἰατρὸς γράφει οὕτως, Τὰ δὲ συκάμινα, ἃ καὶ μόρα λέγεται, εὔχυλα μέν εἰσι μέσως, ὀλιγότροφα δὲ καὶ εὐστόμαχα καὶ εὐέκκριτα. ἰδίως

Ἐπιδημία ποδαγρικῶν. δὲ τούτων τὰ ἄωρα, ἕλμινθας ἐκτινάσσει. Πύθερμος δὲ ἱστορεῖ ὥς φησιν Ἡγήσανδρος, κατ᾽ αὐτὸν τὰς συκαμίνους οὐκ ἐνεγκεῖν καρπὸν ἐτῶν εἴκοσι, καὶ γενέσθαι ἐπιδημίαν ποδαγρικὴν τοσαύτην, ὥστε μὴ μόνον ἄνδρας περὶ πάθει ἐνσχεθῆναι, ἀλλὰ καὶ παῖδας καὶ κόρας καὶ εὐνούχους, ἔτι δὲ γυναῖκας. περιπεσεῖν δὲ οὕτω τὸ δεινὸν καὶ αἰπολίῳ, ὡς τὰ δύο μέρη τῶν προβάτων ἐνσχεθῆναι τῷ αὐτῷ πάθει.

Κάρυα. Κάρυα οἱ ἀττικοί, καὶ οἱ ἄλλοι συγγραφεῖς κοινῶς πάντα τὰ ἀκρόδρυα κάρυα λέγουσιν. Ἐπίχαρμος δὲ κατ᾽ ἐξοχὴν ὡς ἡμεῖς καπυρότρωγονα κάρυα ἀμυγδάλας, Φιλύλλιος, ᾠά, κάρυα, ἀμυγδάλαι.

Ἀμυγδάλαι. Ἡρακλέων δὲ φησὶν ὁ ἐφέσιος, Κάρυα ἐκάλουν καὶ τὰς ἀμυγδάλας, καὶ τὰ νῦν καστάνεα. τὸ δὲ δένδρον καρύα παρὰ Σοφοκλεῖ, Καρύαι μηλέαι τε. Εὔβουλος, Φηγός, κάρυα, καρύνια. καλεῖται δέ τινα καὶ μόσυνα κάρυα. Ἀμυγδάλαι. ὅτι αἱ νάξιαι ἀμυγδάλαι διὰ μνήμης ἦσαν τοῖς παλαιοῖς, καὶ γίνονται ὄντως ἐν Νάξῳ τῇ νήσῳ διάφοροι, ὡς ἐμαυτὸν φησὶ πεῖσαι. Φρύνιχος, Τοὺς δὲ γομφίους ἅπαντας ἐξέκοψεν, ὥστ᾽ οὐκ ἂν δύναιμην ναξίαν ἀμυγδάλην κατᾶξαι. διάφοροι δ᾽ ἀμυγδάλαι γίνονται καὶ ἐν Κύπρῳ τῇ νήσῳ. παρὰ γὰρ τὰς ἀλλαχόθι καὶ ἐπιμήκεις εἰσί, καὶ κατὰ τὸ ἄκρον ἐπικαμπεῖς. Λάκωνας δὲ Σέλευκος ἐν γλώσσαις φησί, καλεῖν τὰ μεγάλα κάρυα μυκήρους, Τιμίας δὲ τὰ γλυκέα κάρυα. Ἀμερίας δέ φησι, μύκηρον τὴν ἀμυγδάλην καλεῖσθαι. ἐπαγωγότατα δὲ πρὸς πότον τὰ ἀμύγδαλα προεσθιόμενα. Εὔπολις, Δίδου μασᾶσθαι ναξίας ἀμυγδάλας. Οἶνόν τε πίνειν ναξίων ἐξ ἀμπέλων. ἦν δέ τις ἄμπελος ναξία καλουμένη.

Πικρὰ ἀμύγδαλα νηφάλια. Πλούταρχος δὲ ὁ χαιρωνεὺς φησί, παρὰ Δρούσῳ τῷ Τιβερίου καίσαρος υἱῷ, ἰατρόν τινα ὑπερβάλλοντα πάντας ἐν τῷ πίνειν, φωραθῆναι πρὸ τοῦ ποτοῦ προεσθίοντα πικρὰς ἀμυγδάλας πέντε ἢ ἕξ, ἃς περικωλυθεὶς προσενέγκασθαι οὐδὲ πρὸς τὸ μικρότατον ἀντέχει τοῦ ποτοῦ. αἴτιος δὲ ἦν ἡ τῶν πικρῶν δύναμις ξηραντική, καὶ δαπανητικὴ ὑγρῶν οὖσα. Κληθῆναι δὲ ἀμυγδάλας φησὶν Ἡρωδιανὸς ὁ Ἀλεξανδρεύς, παρὰ τὸ ἐν τῷ μετὰ τὸ χλωρὸν ὥσπερ εἰ ἀμυχὰς ἔχειν πολλάς. Ὄνος βαδίζεις εἰς ἄχυρα τραγημάτων, φησὶ που Φιλήμων. Φηγίνεον Πανὸς ἄγαλμα. φησὶ Νίκανδρος ἐν δευτέρῳ γεωργικῶν, ὅτι καὶ δένδρους λέγεται. Δίφιλος, Τρωγάλια, μυστίλας, πλακοῦς, ἀμύγδαλα. Ὅτι

Ἀμυγδάλου τόνος. περὶ τῆς προφορᾶς τοῦ τόνου τῆς ἀμυγδάλης, Πάμφιλος μὲν ἀξιοῖ ἐπὶ τοῦ καρποῦ βαρύνειν ὁμοίως τῷ ἀμυγδάλῳ. τὸ μὲν τοι δένδρον θέλει περισπᾶν, ἀμυγδαλῆ καὶ ῥοδῆ. καὶ Ἀντίλοχος, Ῥοδῆς τε καλὸν ἄνθος. Ἀρίσταρχος δὲ καὶ τὸν καρπὸν καὶ τὸ δένδρον ὁμοίως προφέρεται κατ᾽ ὀξεῖαν τάσιν. Φιλόξενος δὲ ἀμφότερον περισπᾷ. Εὔπολις, Ἀπολεῖς με ναὶ μὰ τὴν ἀμυγδάλην. Ἀριστοφάνης, Ἄγε νῦν τὰς ἀμυγδάλας λαβὼν τασδί, κάταξον τὴν κεφαλὴν σαυτοῦ λίθῳ. Φρύνιχος, Ἀμυγδάλαι τῆς βηχὸς ἀγαθὸν φάρμακον. ἄλλοι δὲ ἀμυγδαλᾶς ὡς καλᾶς. Τρύφων δὲ ἐν ἀττικῇ προσῳδίᾳ, ἀμυγδάλην μὲν τὸν καρπὸν βαρέως, ὃν ἡμεῖς οὐδετέρως ἀμύγδαλον λέγομεν. ἀμυγδαλῆ δὲ τὸ δένδρον. κτητικοῦ παρὰ τὸν καρπὸν ὄντος τοῦ χαρακτῆρος, καὶ διὰ τοῦτο περισπωμένου. Ὅτι Πάμφιλος ἐν γλώσσαις, μουκηρόβαγον φησὶ καλεῖσθαι τὴν καρυοκατάκτην ὑπὸ τῶν Λακώνων. αὐτὶ τοῦ

Ποντικὰ κάρυα. ἀμυγδαλοκατάκτην. μουκήρους γὰρ Λάκωνες καλοῦσι τὰ ἀμύγδαλα. Ὅτι ποντικῶν καλουμένων καρύων, ἃ λόπιμα τινὲς ὀνομάζουσι, μνημονεύει Νίκανδρος. Ἑρμῶναξ δὲ καὶ Τιμαχίδας ἐν γλώσσαις, Διὸς βάλανον φησὶ καλεῖσθαι τὸ ποντικὸν κάρυον. Ἡρακλείδης δὲ ὁ ταραντῖνος ζητεῖ, πότερον προπαρατίθεσθαι δεῖ τὰ τραγήματα, καθάπερ ἔν τισι τόποις τῆς κατὰ τὴν Ἀσίαν, καὶ τὴν Ἑλλάδα γίνεται, ἢ οὔ, ἀλλὰ μετὰ τὸ δεῖπνον. ἐὰν μὲν οὖν μετὰ τὸ δεῖπνον, συμβαίνει πλείονος φο-

φῆς

Castanea. Virg.
Castaneasq. mart.

φὰς περιπλανωμένας ἐν τῇ κοιλίᾳ καὶ τοῖς ἐντέροις, τὰ ἐπιφερόμενα κάρυα χάριν τοῦ πέττειν ὁρμὰς ἐμπλεκόμενα τοῖς σιτίοις ἐμπνευματώσεις καὶ φθορὰς τῆς τροφῆς παρασκευάζειν, διὰ τὸ παρακολουθεῖν αὐτοῖς ἐπιπολαστικὸν φύσει καὶ δυσκατέργαστον, ἐξ ὧν ἀπεψίαι γίνονται καὶ κοιλίας καταφοραί. Τὰ δὲ ἀμύγδαλα φησὶ Διοκλῆς τρόφιμα μέν ἐστι καὶ εὐκοίλια, θερμαντικὰ δὲ διὰ τὸ ἔχειν κεγχρῶδές τι. λυπεῖ δ' ἧττον τὰ χλωρὰ τῶν ξηρῶν, καὶ τὰ βεβρεγμένα τῶν ἀβρόχων, καὶ τὰ πεφρυγμένα τῶν ὠμῶν. Τὰ δὲ ἡρακλεωτικὰ καλούμενα καὶ Διὸς βάλανοι, τρέφει μὲν οὐχ ὁμοίως τοῖς ἀμυγδάλοις, ἔχει δέ τι κεγχρῶδες, καὶ ἐπιπολαστικόν. πλείω δὲ βρωθέντα βαρύνει τὴν κεφαλήν. ἧττον δὲ ἐνοχλεῖ καὶ τούτων τὰ χλωρὰ τῶν ξηρῶν. Τὰ δὲ περσικὰ κεφαλαλγητικὰ μέν *Περσικά.* ἐστιν οὐχ ἧττον τῶν Διὸς βαλάνων. τρέφει δὲ μᾶλλον, καὶ φάρυγγα τραχύνει καὶ στόμα. ὀπτηθέντα δὲ ἀλυπότερα γίνεται. διαχωρεῖ δὲ μάλιστα τῶν καρύων ἐσθιόμενα μετὰ μέλιτος. τὰ δὲ πλατέα φυσωδέστερά ἐστιν. ἀλυπότερα δὲ τὰ ἑφθὰ τῶν ὠμῶν καὶ πεφρυγμένων, τὰ δὲ πεφρυγμένα τῶν ὠμῶν. Φιλότιμος δὲ ἐν τοῖς περὶ τροφῆς φησί, Τὸ πλατὺ καὶ τὸ καλούμενον σαρδιανὸν δυσκατέργαστά ἐστιν ὠμὰ πάντα καὶ δυσδιάλυτα κατεχόμενα ὑπὸ τοῦ φλέγματος ἐν τῇ κοιλίᾳ, καὶ στρυφνότητα ἔχοντα. *Καρύων διαφόρων ἀρετὴ καὶ κακία.* τὸ δὲ ποντικόν, λιπαρὸν καὶ δυσκατέργαστον. τὸ δὲ ἀμύγδαλον ἧττον δυσκατέργαστον. φαγόντες οὖν πλείονα, οὐκ ἐνοχλούμεθα. λιπαρώτερά τε φαίνεται, καὶ ἀναδίδωσι χυμὸν γλυκὺν καὶ λιπαρόν. Δίφιλος δ' ὁ σίφνιος τὰ κάρυα φησὶ τὰ βασιλικὰ κεφαλαλγῆ εἶναι, καὶ ἐπιπολαστικά. τούτων δὲ τὰ ἁπαλὰ ἔτι καὶ λελευκασμένα, εὐχυλότερα καὶ κρείττονα ὑπάρχει. τὰ δ' ἐν τοῖς ἰπνοῖς φρυγόμενα, ὀλιγότροφα. τὰ δὲ ἀμύγδαλα ἐστὶ λεπτυντικὰ καὶ οὐρητικά, καὶ καθαρτικὰ καὶ ὀλιγότροφα. τῶν μὲν οὖν χλωρῶν κακοχύλων ὄντων καὶ ἰσχοφανεστέρων, πολὺ μᾶλλον φυσωδέστερα καὶ ἐπιπολαστικώτερά ἐστι τὰ ξηρά. τὰ δὲ ἁπαλὰ καὶ πλήρη καὶ λελευκασμένα γαλακτώδη ὄντα, εὐχυλότερά ἐστι. τῶν δὲ ξηρῶν τὰ θάσια καὶ κύπρια ἁπαλὰ ὄντα εὐεκκριτώτερα ἐστι. τὰ δὲ ποντικὰ κάρυα κεφαλαλγῆ, ἧττον δ' ἐπιπολαστικὰ τῶν βασιλικῶν. Μνησίθεος δ' ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ ἐδεστῶν, τῶν εὐβοϊκῶν φησι καρύων ἢ κασταναίων (ἀμφοτέρως γὰρ καλεῖται) δύσπεπτος μὲν ἡ κατεργασία τῇ κοιλίᾳ, καὶ φυσώδης ἡ πέψις γίνεται. παχύνει δὲ τὰς ἕξεις, ἐάν τις αὐτῶν κρατήσῃ. τὰ δὲ ἀμύγδαλα, καὶ τὰ ἡρακλεωτικὰ καὶ τὰ περσικὰ κάρυα, καὶ τ' ἄλλα τὰ τοιαῦτα, χείρω ἐστὶ τούτων. χρὴ δὲ μηδὲν ὅλως τῆς τοιαύτης ἰδέας ἄπυρον ἐσθίειν, ἔξω τῶν χλωρῶν ἀμυγδάλων. ἀλλὰ τὰ μὲν ἕψειν, τὰ δὲ φρύγειν. τὰ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐστι λιπαρὰ τῇ φύσει, καθάπερ αἱ ἀμυγδάλαι τε αἱ ξηραὶ καὶ Διὸς βάλανοι. τὰ δὲ ξηρὰ καὶ στρυφνά, καθάπερ αἵ τε φηγοὶ καὶ πᾶν τὸ τοιοῦτον γένος. τῶν οὖν λιπαρῶν ἀφαιρεῖται τὸ λίπος ἡ πύρωσις. ἔστι γὰρ τοῦτο χεῖρον. τὰ δὲ σκληρὰ καὶ στρυφνὰ πεπαίνεται, ἐάν τις ὀλίγῳ καὶ μαλακῷ πυρὶ χρῆται. Ὁ δὲ Δίφιλος τὰ κάστανα καὶ σαρδιανοὺς βαλάνους καλεῖ, ἅπερ λέγων αὐτὰς καὶ πολυτρόφους καὶ εὐχύλους, δυσοικονομήτους δὲ διὰ τὸ ἐπιμένειν τῷ στομάχῳ. τὰς δὲ φρυγείσας ἀτροφωτέρας μὲν γίνεσθαι, εὐοικονομήτους δέ. τὰς δὲ ἑψομένας ἐμπνευματοῦν μὲν ἧττον, τρέφειν δὲ τούτων μᾶλλον. Λόπιμον κάρυόν τε Εὐβοεῖς, βάλανον δὲ μεταξύτεροι καλέσαντο. Νίκανδρος φησὶ ὁ κολοφώνιος ἐν γεωργικοῖς. Ἀγέλοχος δὲ ἄμωτα καλεῖ τὰ κασταναῖα. ὅπου δὲ γίνεται τὰ κάρυα τὰ σινωπικά, ταῦτα ἀγνῶδρα ἐκάλουν ἄμωτα. Ἐρέβινθοι. *Ἐρέβινθοι.* Κρώβυλος, χλωρὸν ἐρέβινθον τιν' ἐκοττάβιζον κενὸν ὅλως. τραγήματα δ' ἐστὶ πιθήκου τοῦτο δή που δυστυχοῦς. Ὅμηρος, θρώσκουσιν κύαμοι μελανόχροες ἢ ἐρέβινθοι. Ξενοφάνης ὁ κολοφώνιος ἐν παρῳδίαις, Πὰρ πυρὶ χρὴ τοιαῦτα λέγειν χειμῶνος ἐν ὥρῃ, Ἐν κλίνῃ μαλακῇ κατακείμενον ἔμπλεον ὄντα, Πίνοντα γλυκὺν οἶνον ὑποτρώγοντ' ἐρεβίνθους. Τίς πόθεν εἶς ἀνδρῶν, πόσα τοι ἔτη ἐστὶ φέριστε. Πηλίκος ἦσθ' ὅθ' ὁ Μῆδος ἀφίκετο; Σαπφώ, Χρύσειοι ἐρέβινθοι ἐπ' ἀϊόνων ἐφύοντο. Θεόφραστος δ' ἐν φυτικοῖς, τῶν ἐρεβίνθων τινὰς καλεῖ κρείους, καὶ Σώφιλος ὁ πατὴρ ὁ ταύτης πολὺ μέγιστός ἐστι, κρεῖος ἐρέβινθος. Φαινίας δ' ἐν τοῖς περὶ φυτῶν φησί, τραγήματος ἔχει χώραν ἁπαλὰ μέν, ὦχρος, κύαμος, ἐρέβινθος. ξηρὰ δ' ἢ ἑφθὰ καὶ φρυκτὰ σχεδὸν τὰ πλεῖστα. Ἄλεξις, Ἔστιν ἀνήρ μοι πτωχός, κἀγὼ γραῦς, καὶ θυγάτηρ, καὶ παῖς υἱός, καὶ ἥδ' ἡ χρηστή. Πέντ' οἱ πάντες, τούτων οἱ τρεῖς δειπνοῦμεν, δύο δ' αὐτοῖς συγκοινωνοῦμεν μάζης μιᾶς. φθόγγους δ' ἀλύρους θρηνοῦμεν ἐπὰν μηδὲν ἔχωμεν. χρῶμα δ' ἀσίτων ἡμῶν ὄντων γίνεται ὠχρόν. τὰ μέρη δ' ἡμῶν χ' ἡ σύνταξις τοῦ βίου ἐστὶ κύαμος, θέρμος, λάχανον, γογγυλίς, ὦχρος, λάθυρος, φηγός, βολβός, τέττιξ, ἐρέβινθος, ἀχράς, τό, τε θεοσεβὲς μητρῷον ἐμοὶ μελέδημ' ἰσχάς, φρυγίας εὕρημα συκῆς. Φερεκράτης, Ταχέως ποιήσας τοὺς ἐρεβίνθους εὐθέως. Πάλιν, τρώγων ἐρεβίνθους ἀπεπνίγη τοὺς φρυγομένους. Δίφιλος δέ φησι, οἱ ἐρέβινθοι δύσπεπτοι, σμηκτικοί, οὐρητικοί, πνευματικοί. Κατὰ δὲ Διοκλέα ζωμωτικοὶ τῆς σαρκός. κρείττους δ' οἱ λευκοὶ τῶν μελάνων, καὶ πυξοειδῶν. καὶ οἱ μιλήσιοι τῶν λεγομένων κρείων, οἵ τε χλωροὶ τῶν ξηρῶν, καὶ οἱ βεβρεγμένοι τῶν ἀβρόχων. Ὅτι Ποσειδῶνος εὕρημα οἱ ἐρέβινθοι. Θέρμοι. μὴ ὤρασι μετὰ τῶν κακῶν ἵκοιθ' ὁ τοὺς θέρμους φαγών, *Θέρμοι.*

ἐν τῷ προθύρῳ τὰ λέμμαθ' ὅτι κατέλιπεν. Ἀλλ' οὐκ ἀπεπνίγη καταφαγών. μάλιστα δὲ Κλεαίνετος μὲν οὐκ ἐδίδουν εἶδ' ὅτι Ὁ τραγικὸς αὐτός. οὐδενὸς γὰρ πώποτε Ἀπέβαλεν ὀσπρίου λέπος. Οὕτως ἐκεῖνός ἐστιν εὐχερὴς ἀνήρ. Λυκόφρων δ' ὁ χαλκιδεὺς ἐν σατυρικῷ δράματι ὃ ἐπὶ καταμωκήσει ἔγραψεν εἰς Μενέδημον τὸν φιλόσοφον, ἀφ' οὗ ἡ τῶν ἐρετρικῶν ὠνομάσθη αἵρεσις, διασκώπτων τῶν φιλοσόφων τὰ δεῖπνα φησί, Καὶ Δημόκριτος ἐπιχέουσι δαψιλὴς Θέρμος πενήτων καὶ τρικλίνων συμπότης. Δίφιλος, Οὐκ ἔστιν οὐδὲν τεχνίον ἀθλιώτερον Τοῦ πορνοβοσκοῦ κατὰ τὴν ὁδὸν πωλῶν περιπατεῖν βούλομαι Ῥόδα, ῥαφανίδας, θερμοκυάμους, σῦκα, φύλλα, Ἄλλως ἅπαντα μᾶλλον ἢ ταύτας τρέφειν. καὶ σημείωσαι φησὶ τὸ θερμοκυάμους, ἐπεὶ καὶ νῦν οὕτω λέγονται. Πολέμων δέ φησι τοὺς Λακεδαιμονίους λυσιλαΐδας καλεῖν. Θεό-

lib. 4. cap. 16. φραστος δ' ἱστορεῖ ἐν αἰτίοις φυτικοῖς, ὅτι θέρμος καὶ ὄροβος καὶ ἐρέβινθος μόνα οὐ ζωοῦται τῶν χεδροπῶν, διὰ τὴν δριμύτητα καὶ πικρότητα. ὁ δ' ἐρέβινθος φησὶ μάλιστα γίνεται διαφθειρόμενος. γίνεσθαι δὲ λέγει κάμπας ἐν τοῖς ἐρεβίνθοις ὁ αὐτὸς ἐν τῷ τετάρτῳ τῆς αὐτῆς πραγματείας. Δίφιλος δὲ ὁ σίφνιος τοὺς θέρμους φησὶν εἶναι σμηκτικοὺς καὶ πολυτρόφους, μάλιστα δὲ τοὺς ἐπιπλέον ἀπογλυκασμένους. διὸ καὶ Ζήνων ὁ κιττιεὺς σκληρὸς ὢν καὶ πάνυ θυμικὸς πρὸς τοὺς γνωρίμους ἐπὶ πλεῖον τοῦ οἴνου σπάσας, ἡδὺς ἐγίνετο καὶ μείλιχος. πρὸς τοὺς πυνθανομένους οὖν τοῦ τρόπου τὴν διαφορὰν, ἔλεγε τὸ αὐτὸ τοῖς θέρμοις πάσχειν. καὶ γὰρ ἐκείνους πρὶν διαβραχῆναι πικροτάτους

Φάσηλοι. εἶναι, ποτισθέντας δὲ γλυκεῖς καὶ προσηνεστάτους. Φάσηλοι. Λακεδαιμόνιοι ἐν τοῖς δείπνοις ταῖς καλουμέναις κοπίσι, διδόασι τραγήματα σῦκα τὰ ξηρὰ, καὶ κυάμους καὶ φασήλους χλωρούς. ἱστορεῖ Πολέμων. Ἐπίχαρμος, Φασήλους φῶγε θᾶσσον, ἀλλ' ὁ Διόνυσος φιλεῖ. Δημήτριος, Ἢ σῦκον, ἢ φάσηλον, ἢ τοιοῦτό τι. Ἐλάαι. Εὔπολις, Σηπίαι, δρυπετεῖς τ' ἐλάαι.

Ἐλάαι. ταύτας Ῥωμαῖοι δρύππας λέγουσι. Δίφιλος δέ φησιν ὁ σίφνιος, τὰς ἐλάας ὀλιγοτρόφους εἶναι καὶ κεφαλαλγεῖς, τὰς δὲ μελαίνας καὶ κακοστομαχωτέρας, καὶ βαρύνειν τὴν κεφαλήν. τὰς δὲ κολυμβάδας καλουμένας εὐστομαχωτέρας εἶναι, καὶ κοιλίας στατικάς. τὰς δὲ θλαστὰς μελαίνας, εὐστομαχωτέρας εἶναι. μνημονεύει τῶν θλαστῶν ἐλαιῶν Ἀριστοφάνης, Θλαστὰς ποιεῖν ἐλάας. πάλιν, Οὐ ταυτὸν ἐστιν ἁλμάδες καὶ σέμφυλα. καὶ μετ' ὀλίγα, Θλαστὰς γὰρ εἶναι κρεῖσσον ἐστὶν ἁλμάδος. Ἀρχέστρατος ἐν τῇ γαστρονομίᾳ, Ῥικναὶ καὶ δρυπετεῖς παρακείσθωσάν σοι ἐλάαι. Ὥς τε Μαραθῶνος τὸ λοιπὸν ἐπ' ἀγαθῷ μεμνημένος, Γάστρων ἀεὶ ἐμβάλλουσι μάραθον εἰς τὰς ἁλμάδας. φησὶν Ἕρμιππος. Φιλήμων φησὶ, Γεργερίμους καλοῦσιν αἱ φαῦλαι ἐλάαι, στεμφυλίδες δὲ αἱ μέλαιναι. Καλλίμαχος δὲ ἐν τῇ Ἑκάλῃ ἐλαιῶν καταλέγει γεργέριμον, πίτυρίν τε. Ἔλεγον δὲ τὰς δρυπεπεῖς ἐλάας καὶ ἰσχάδας καὶ γεργερίμους, ὥς φησι Δίδυμος. καὶ χαλεῖς δὲ τοῦ φάσκειν ἐλάας αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἔλεγον τὸ μόνον δρυπεπεῖς. Τηλεκλείδης, ξυγγίνεσθαι διὰ χρόνου λιπαρέστεραι δρυπεπέσι, μάζαις καὶ διασπανδικίσαι. Ἀθηναῖοι δὲ τὰς τετριμμένας ἐλάας σέμφυλα ἐκάλουν. Βρύτεα δὲ τὰ ὑφ' ἡμῶν σέμφυλα, τὰ ἐκπιέσματα τῆς σταφυλῆς. παρὰ δὲ τοῦ βότρυος γέγονεν ἡ

Ῥαφανίδες. φωνή. Ῥαφανίδες. Οὕτως κέκληνται διὰ τὸ ῥαδίως φαίνεσθαι. καὶ ἐκτεταμένως δὲ, καὶ κατὰ συστολὴν λέγονται παρὰ Ἀττικοῖς. Κρατῖνος, Ταῖς ῥαφανῖσι δοκεῖ, τοῖς δ' ἄλλοις οὐ λαχάνοις. Εὔπολις, Ῥαφανίδες ἄπλυτοι, σηπίαι. ὅτι δὲ τὸ ἄπλυτον ἐπὶ τῶν ῥαφανίδων ἀκούειν δεῖ οὐκ ἐπὶ τῶν σηπιῶν, δηλοῖ Ἀντιφάνης γράφων. νῆττας, χαδίνας, κάρυ' ἐντρώγειν, ᾠὰ, ἐγκελίδας, ῥαφανίδας ἀπλύτους, γογγυλίδας, χόνδρον, μέλι. ἰδίως δὲ οὕτως ἐκάλουν ἀπλύτους ῥαφανίδας, ἃς καὶ θασίας ὠνόμαζον. Φερεκράτης, Ῥαφανίς τ' ἄπλυτος ὑπάρχει, καὶ θερμὰ λουτρὰ, καὶ τάριχος πνικτὰ, καὶ κάρυα. ὑποκοριστικῶς δ' εἴρηκεν Πλάτων ἐν ὑπερβόλῳ, Φύλλον ἢ ῥαφα-

lib. 7. cap. 4. νίδιον. Θεόφραστος δὲ ἐν τοῖς περὶ φυτῶν, γένη ῥαφανίδων φησὶν εἶναι πέντε, κορινθίαν, λειοθασίαν, κλεωναίαν, ἀμωρέαν, Βοιωτίαν. καλεῖσθαι δὲ ὑπό τινων τὴν λειοθασίαν θρακίαν. γλυκυτάτην δὲ εἶναι τὴν Βοιωτίαν, καὶ τῷ σχήματι στρογγύλην. ἁπλῶς δέ φησιν, ὧν ἐστι λεῖα τὰ φύλλα, γλυκύταταί εἰσι. Καλλίας δὲ ἀντὶ ῥαφανίδος εἴρηκε τὴν ῥάφανον. περὶ γοῦν τῆς ἀρχαιότητος τῆς κωμῳδίας λέξων, φησὶν ἔτνος, πῦρ, γογγυλίδες, ῥάφανοι, δρυπεπεῖς, ἐλατῆρες. ὅτι δ' οὕτω τὰς ῥαφανίδας εἴρηκε, δῆλον Ἀριστοφάνης ποιεῖ περὶ τῆς διαίτης ἀρχαιότητος ἐν Δαναΐσι γράφων καὶ αὐτὸς καὶ λέγων, Ὁ χορὸς δ' ὠρχεῖτ' ἂν ἐναψάμενος δάπιδας καὶ στρωματόδεσμα. διαμασχαλίσας αὑτὸν σκελίσι καὶ φύσκαις καὶ ῥαφανῖσιν. εὐτελὴς δὲ σφόδρα ἔδεσμα ἡ ῥαφανίς. Ἄμφις, Ὅστις ἀγοράζων ὄψον ὄζον ἀπὸ πολλῶν ἰχθύων Ἀλλ' ὠνούμενος ῥαφανίδας ἐπιθυμεῖ πρίασθαι, μαίνεται. Μνησίθεος ὁ ἀθηναῖος ἰατρὸς ἐν τῷ περὶ ἐδεστῶν, ὀρφανίδας καλεῖ τῶν κώνων

Κῶνοι. Ὀρφανίδες. [Alnasitheus. — handwritten] τοὺς πυρῆνας, ἔτι δὲ κώνους. Διοκλῆς δ' ὁ καρύστιος πιτύϊνα κάρυα, ὁ δὲ μύνδιος Ἀλέξανδρος πιτυΐνους κώνους. Θεόφραστος δὲ τὸ μὲν δένδρον πεύκην ὀνομάζει, τὸν δὲ καρπὸν, κῶνον. Ἱπποκράτης δὲ ἐν τῷ περὶ πτισάνης, οὐ τὰ ἐκ τοῦ ἡμίσεος μὲν νοθεύονται. ὑπ' ἐνίων δὲ καὶ ὅλον, κοκκάλους.

κοκκάλους. Οἱ πολλοὶ δὲ πυρῆνας, ὡς καὶ Ἡρόδοτος ὅταν περὶ τοῦ ποντικοῦ καρύου λέγῃ. φησὶ γάρ, πυρῆνα δὲ ἔχει τοῦτο ἐπεὰν γένηται πέπον. Δίφιλος δ' ὁ σίφνιος φησίν, οἱ στρόβιλοι πολύτροφοι μέν εἰσι, λεαντικοὶ δὲ ἀρτηρίας, καὶ θώρακος καθαρτικοί. διὰ τὸ ἔχειν παρεμπλεγμένον τὸ ῥητινῶδες. Μνησίθεος δὲ φησιν, πιαίνειν αὐτοὺς τὸ σῶμα, καὶ πρὸς εὐπεψίαν ἀλύπους εἶναι, ὑπάρχειν δὲ καὶ οὐρητικοὺς καὶ οὐκ ἐφεκτικοὺς κοιλίας. Ὠά. Ἀναξαγόρας ἐν τοῖς φυσικοῖς, Τὸ καλούμενον φησὶν ὀρνίθος γάλα, τὸ ἐν τοῖς ὠοῖς εἶναι λευκόν. Ἀριστοφάνης, Τίκτει πρῶτον ὑπηνέμιον ὠὸν νύξ. Σαπφὼ δὲ αὐτὸ τρισυλλάβως καλεῖ. φασὶ δή ποτε Λήδαν ὤϊον εὑρεῖν, καὶ πάλιν, ὠΐου πολὺ λευκότερον. Ὤεα δὲ ἔφη Ἐπίχαρμος. ὤεα χανὸς κἀλεκτορίδων πετεηνῶν. Σιμωνίδης ἐν δευτέρῳ ἰάμβων, οἷόν τε χηνὸς ὤεον μαιανδρίου. Διὰ τεσσάρων δὲ αὐτὰ προηνέγκατο. Ἀναξανδρίδης, ὠάρια εἰπών. Καὶ Ἔφιππος, Σταμνάριά τ' οἴνου μικρὰ τοῦ φοινικικοῦ, ὠάρια, τοιαῦθ' ἕτερα πολλὰ παίγνια. Ἄλεξις δέ, ἡμίτομά που ὠῶν λέγει. Ὠὰ δὲ οὐ μόνον αὐτὰ ἐκάλουν, ἀλλὰ καὶ ὑπερῷα. Ἐκάλουν δὲ καὶ τὰ νῦν τῶν οἰκιῶν παρ' ἡμῖν καλούμενα ὑπερῷα, ὠά. φασὶ Κλέαρχος ἐν ἐρωτικοῖς. Τὴν Ἑλένην φάσκων ἐν τοιούτοις οἰκήμασι τρεφομένην, δόξαν ἀπενέγκασθαι παρὰ πολλοῖς ὡς ἐξ ὠοῦ εἴη γεγεννημένη. οὐκ εὖ δὲ Νεοκλῆς ὁ κροτωνιάτης ἔφη ἀπὸ τῆς σελήνης πεσεῖν τὸ ὠόν, ἐξ οὗ τὴν Ἑλένην γεννηθῆναι. τὰς γὰρ σεληνίτιδας γυναῖκας ᾠοτοκεῖν καὶ τοὺς ἐκεῖ γεννωμένους πεντεκαιδεκάκις μείζονας ἡμῶν εἶναι. ὡς Ἡρόδωρος ὁ ἡρακλεώτης ἱστορεῖ. Ἴβυκος δὲ ἐν πέμπτῳ μελῶν περὶ μολιονιδῶν φησί, τούς τε λευκίππους κούρους τέκνα μολιόνας κτεῖνόν τ' ἅλικας ἰσοκεφάλους ἑνιγυίους ἀμφοτέρους γεγαῶτας ἐν ὠέῳ ἀργυρέῳ. Ἔφιππος, Ἴτρια, τραγήματα, πυραμοῦς, ἄμης, ὠῶν ἑκατόμβη πάντα ταῦτ' ἐχάινομεν. Ὠῶν δὲ ῥοφητῶν μνημονεύει Νικόμαχος. Οὐσίαν μὲν γάρ καταλιπόντος μοι τοῦ πατρός, οὕτω στρογγύλην κἀξεκόκκισα, ἐν μησὶν ὀλίγοις, ὥσπερ ᾠόν τις ῥοφῶν. Χηνείων δὲ ὠῶν, ἔριφος, ὠὰ λευκά γε καὶ μεγάλα χήνεια δεῖν ὥς γέ μοι δοκεῖ. Οὗτος δέ φησι ταῦτα τὴν Λήδαν τεκεῖν. ἐπαίνους δὲ καὶ Ἡρακλείδης ὁ συρακούσιος ἐν ὀψαρτυτικῷ τῶν ὠῶν φησὶ πρωτεύειν τὰ τῶν ταὧν, μεθ' ἃ τὰ τῶν χηναλωπέκων, τρίτα κατατάττει τὰ ὀρνίθεια. Πρόπομα. Τούτων φησὶ περιενεχθέντων ὁ τῶν δείπνων ταμίας, Οὐλπιανὸς ἔφη εἰ κεῖται παρά τινι τὸ πρόπομα οὕτω καλούμενον ὡς νῦν ἡμεῖς φαμέν, ἐκ ζητούντων πάντων, αὐτὸς ἔφη ἐγὼ ἐρῶ. Φύλαρχος ὁ ἀθηναῖος ἢ ναυκρατίτης ἐν οἷς, ὁ λόγος ἐστὶν αὐτῷ περὶ Ζηλᾶ τοῦ Βιθυνῶν Βασιλέως, ὃς ἐπὶ ξένια καλέσας τοὺς τῶν γαλατῶν ἡγεμόνας, ἐπιβουλεύσας αὐτοῖς καὶ αὐτὸς διεφθάρη, φησὶ οὕτως, εἰ μὴ ἄμμες εὐτυχῶ, πρόπομά τι πρὸ τοῦ δείπνου περιεφέρετο καθὼς εἴθισται τὸ πρῶτον. καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ Οὐλπιανὸς ᾔτει πιεῖν ἐν ψυκτῆρι, ἀρέσκειν ἑαυτῷ φάσκων διὰ τὸ ἑτοίμως ἀπομνημονευκέναι, ἣν δὲ τῶν ἐν τοῖς προπόμασι φησὶ παρασκευαζομένων ἄλλα τέ καὶ δὴ καὶ ταῦτα. μαλάχαι. Ἡσίοδος, Οὐδ' ὅσον ἐν μαλάχῃ τε καὶ ἀσφοδέλῳ μέγ' ὄνειαρ. Τοῦτο κατ' ἀξίαν, ἐγὼ δὲ φησιν ἐν πολλοῖς ἀντιγράφοις εὗρον, τοῦ Ἀντιφάνους τὸ μο καὶ λο, διὰ τοῦ ο γεγραμμένον. Τρώγοντες μολόχης ῥίζαν. Καὶ Ἐπίχαρμος, πρᾴτιστος ἔγωγε μολόχας. Φαινίας δὲ ἐν τοῖς φυτικοῖς φησι, τῆς ἡμέρου μαλάχης ὁ σπερματικὸς τύπος καλεῖται πλακοῦς. ἐμφερὴς ὢν αὐτῷ, τὸ μὲν γὰρ κτενῶδες ἀνάλογον καθάπερ ἡ τοῦ πλακοῦντος κρηπίς, κατὰ μέσον τοῦ πλακουντικοῦ ὄγκου τὸ κέντρον ἐμφατικόν. καὶ περιληφθείσης τῆς κρηπῖδος ὅμοιον γίνεται τοῖς θαλαττίοις περιγεγραμμένοις ἐχίνοις. περιγεγραμμένον ἐχίνοις. ὁ δὲ σίφνιος Δίφιλος ἱστορεῖ, ὡς ἡ μαλάχη ἐστὶν εὔχυλος, λεαντικὴ ἀρτηρίας, τὰς ἐπιπολαίους καταπραΰνουσα δριμύτητας. ἐπιτήδειόν τι ἐστὶ φησὶ αὐτὴν τοῖς τῶν νεφρῶν καὶ τῆς κύστεως ἐρεθισμοῖς. εὐέκκριτόν τε εἶναι μετρίως καὶ τρόφιμον. κρατίστη δὲ τὴν ἀγρίαν τῆς κηπευομένης. Ἕρμιππος δὲ καὶ Καλλιμάχειος καὶ τὰς τὴν καλουμένην φησίν, ἄλιμον προσέτι τε ἀδίψην, ἐμβάλλεσθαι τὴν μαλάχην οὖσαν χρησιμωτάτην. Κολόκυνται, Εὐθύδημος ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ λαχάνων σικύαν ἰνδικὴν καλεῖ τὴν κολοκύντην. διὰ τὸ κεκομίσθαι τὸ σπέρμα ἐκ τῆς Ἰνδικῆς. Μεγαλοπολῖται δ' αὐτὴν σικυωνίαν ὀνομάζουσι. Θεόφραστος δὲ τῶν κολοκυντῶν φησὶ οὐκ εἶναι ἐν μέρος ἰδέας. ἀλλ' εἶναι τὰς μὲν βελτίους, τὰς δὲ χείρους. Μνησίθεος δὲ ὁ ἐρασιστράτειος ἐκ σικύου φῦλος, τῶν κολοκυντῶν φησίν, ἡ μὲν ἰνδική, ἡ καὶ αὐτὴ καὶ σικύα, ἡ δὲ κολοκύντη. καὶ ἡ μὲν ἰνδικὴ τῷ τὸ πλεῖστον ἐψεῖται. ἡ δὲ κολοκύντη καὶ ὀπτᾶται. ἄχρι δὲ τοῦ νῦν λέγεσθαι παρὰ κνιδίοις τὰς κολοκύντας ἰνδικάς. Ἑλλησπόντιοι δὲ σικύας μὲν τὰς μακρὰς καλοῦσι, κολοκύντας δὲ τὰς περιφερεῖς. Διοκλῆς δὲ κολοκύντης φησὶ καλλίστας γίνεσθαι περὶ Μαγνησίαν. προσέτι τὸ γογγύλην ὑπερμεγέθη γλυκεῖαν καὶ εὐστόμαχον. ἐν Ἀντιοχείᾳ δὲ σικυόν. ἐν δὲ σμύρνῃ καὶ γαλατέας βεβολακα. ὀρίγανον δὲ ἐν μύροις.

Δίφιλος δέ φησι, ἡ δὲ κολοκύντη ὀλιγότροφός ἐστι καὶ εὔφθαρτος, καὶ ὑγραντικὴ τῆς ἕξεως, καὶ ἀνέκκριτος, εὔχυλος, εὐστομαχωτέρα δὲ ἐστὶν ἡ δι' ὕδατος καὶ ὄξους λαμβανομένη. εὐχυλοτέρα δὲ ἡ ἀρτυτή. λεπτυντικωτέρα δὲ ἐστὶν ἡ μετὰ νάπυος. εὐπεπτοτέρα δὲ καὶ εὐεκκριτωτέρα ἡ καθ

Ὠά.

Lac gallinaceū!

Πῶς ἐκλήθη ὠόν.

Plutarch. Placitorū lib. 2. cap. 1.

Μολιονίδαι.

E fù come sorbire un uovo fresco.

Πρόπομα.

Μαλάχη.

Σικυοι.

Κολοκύνται.

Mnasitheus.

θες. Μνησίθεος δέ φησιν, ὅτι εὐφυῶς διάκεινται πρὸς τὴν τοῦ πυρὸς κατεργασίαν, οἷον ὅ,τι σικυὸς καὶ ἡ κολοκύντη, καὶ μῆλα κυδώνια, καὶ στρούθια, καὶ εἴ τι τοιοῦτο. ταῦθ' ὅταν προσοπτηθῇ πυρωθέντα, δίδωσι τῷ σώματι τροφὴν οὐ πολλὴν μὲν, ἄλυπον δὲ καὶ μᾶλλον ὑγράν. ἔστι δὲ καὶ ταῦτα τῆς κοιλίας ἐφετικὰ πάντα. δεῖ δὲ αὐτὰ λαμβάνειν ἑφθὰ μᾶλλον. Ἀττικοὶ δὲ μόνως καλοῦσιν αὐτὴν κολοκύντην. Ἕρμιππος, τὴν κεφαλὴν ὅσην ἔχει, ὅσην κολοκύντη. Φρύνιχος ὑποκοριστικῶς, ἢ μεῖζόν τι μικρὸν ἢ κολοκυντίου. Ἐπίχαρμος, ὑγιέστερον τ' ἦν ἔτι κολοκύντας πολύ.

Ἐπικράτης ὁ κωμῳδιοποιός, τί Πλάτων καὶ Σπεύσιππος καὶ Μενέδημος, πρὸς τίσι νυνὶ διατρίβουσι; ποία φροντίς; ποῖος δὲ λόγος διερευνᾶται παρὰ τοῖσι; τάδε μοι πινυτῶς εἴ τι κατειδὼς ἥκεις λέξον πρὸς γᾶς. ἀλλ' οἶδα λέγειν περὶ τῶνδε σαφῶς. παναθηναίοις γὰρ ἰδὼν ἀγέλην μειρακίων ἐν γυμνασίοις ἀκαδημείας, ἤκουσα λόγων ἀφάτων ἀτόπων. περὶ γὰρ φύσεως ἀφοριζόμενοι, διεχώριζον ζώων τε βίον, δένδρων τε φύσιν, λαχάνων τε γένη. κἆτ' ἐν τούτοις τὴν κολοκύντην ἐξήταζον τίνος ἐστὶ γένους. καί τί ποτ' ἀπεφήναντο, καὶ τίνος γένους εἶναι τὸ φυτόν, δήλωσον εἰ κάτοισθά τι. πρώτιστα μὲν πάντες ἀναυδεῖς τότ' ἐπέστησαν, καὶ κύψαντες χρόνον οὐκ ὀλίγον διεφρόντιζον. κᾆτ' ἐξαίφνης ἔτι κυπτόντων καὶ ζητούντων τῶν μειρακίων, λάχανόν τις ἔφη στρογγύλον εἶναι, ποίαν δ' ἄλλος, δένδρον δ' ἕτερος. ταῦτα δ' ἀκούων ἰατρός τις Σικελᾶς ἀπὸ γᾶς, κατέπαρδ' αὐτῶν ὡς ληρούντων. ἦπου δεινῶς ὠργίσθησαν, χλευάζεσθαί τ' ἐβόησαν. τὸ γὰρ ἐν λέσχαις ταῖσδε τοιαῦτα ποιεῖν ἀπρεπές, οὐδ' ἐμέλησε τοῖς μειρακίοις. ὁ Πλάτων δὲ παρὼν καὶ μάλα πρᾴως οὐδὲν ὀρινθεὶς ἐπέταξ' αὐτοῖς πάλιν ἀφορίζεσθαι τίνος ἐστὶ γένους, οἱ δὲ διῄρουν. Ἄλεξις δὲ χαρίεν

Πρόπομα. πρόπομα ὅλον παρατίθησι τοῖς διακείναι δυναμένοις. Ἔλαθον γενόμενος οὗ τὸ πρᾶγμ' ἐβούλετο. Κατὰ χειρὸς ἐλάβομεν. τὴν τράπεζαν ἥκ' ἔχων, Ἐφ' ἧς ἐπέκειτ' οὐ τυροὺς οὐδ' ἐλαῶν γένη, Οὐδὲ παρέχουσαι κνῖσαν ἡμῖν πλείονα Παροψίδες καὶ λῆρος. ἀλλὰ παρετίθει Ὑποτρίμματος ὄζουσα τῶν ὡρῶν λοπάς. Τὸ τοῦ πόλου τοῦ παντὸς ἡμισφαίριον, Ἅπαντ' ἐνῆν. τἀκεῖ γὰρ ἐν ταύτῃ καλά. Ἰχθῦς, ἔριφοι. διέτρεχε τούτων σκορπίος. Ὑπέφαινεν ᾠῶν ἡμίτομα τοὺς ἀστέρας. Ἐπιβάλλομεν τὰς χεῖρας. ὁ μὲν ἐμοὶ λαλῶν Ἅμα καὶ διανεύων ἠσχολεῖτο. πᾶν δὲ ἐγὼ, Ἐπ' ἐμὲ κατήντα. τὸ πέρας οὐκ ἀνῆχ' ἕως, Τὴν λοπάδα ὀρυκτὴν ἀπέδειξα κόσκινον.

Μύκαι. Μύκαι, ἀριστίας. μύκαισι δ' ὀρχεῖθ' ὁ λαινὸν πέδον. Πολίοχος, Μεμαγμένην Μικρὰν μελαγχρῆ μᾶζαν. ἠχυρωμένην Ἑκάτερος ἡμῶν εἶχε δὶς τῆς ἡμέρας. Καὶ σῦκα βαιά. καὶ μύκης τις ἐνίοτ' αὖ ὠπτᾶτο. καὶ κοχλίας γενομένου ψακαδίου Ἀνηρέθησ' αὖ, καὶ λάχανα τῶν αὐτοχθόνων. Θλαστή τ' ἐλαία, καὶ πιεῖν οἰνάριον ἦν ἀμφίβολον. Ἀντιφάνης, Τὸ δεῖπνόν ἐστι μᾶζα κεχαρακωμένη Ἀχύροις πρὸς εὐτέλειαν ἐξωπλισμένη. καὶ βολβὸς εἷς καὶ παροψίδες τινὲς Σόγχος τις, ἢ μύκης τις, ἢ τοιαῦθ' ἃ δὴ Δίδωσιν ἡμῖν ὁ τόπος ἄθλι' ἀθλίοις. Τοιοῦτος ὁ βίος ἀπύρετος, φλέγμ' οὐκ ἔχων. Οὐδεὶς κρέως παρόντος ἐσθίει θύμον, Οὐδ' οἱ δοκοῦντες πυθαγορίζειν, καὶ προελθών. τίς γὰρ οἶδ' ἡμῶν τὸ μέλλον ὅ,τι παθεῖν Πέπρωθ' ἑκάστῳ τῶν φίλων ταχὺ δὴ λαβὼν Ὄπτα μύκητας πρινίνους τουτουσὶ δύο.

Κηφισόδωρος κατ' Ἀριστοτέλους βιβλία τέσσαρα. Ὅτι Κηφισόδωρος ὁ Ἰσοκράτους μαθητὴς ἐν τοῖς κατὰ Ἀριστοτέλους, τέσσαρα δ' ἐστὶ ταῦτα βιβλία, ἐπιτιμᾷ τῷ φιλοσόφῳ ὡς οὐ ποιήσαντι λόγου ἄξιον τὸ παροιμίας ἀθροῖσαι Ἀντιφάνους, ὅλον ποιήσαντος δρᾶμα τὸ ἐπιγραφόμενον. παροιμίαι, ἐξ οὗ καὶ παρατίθεται τάδε. Ἐγὼ γὰρ ἀντὶ τῶν ὑμετέρων φάγοιμι, μύκητας ὠμοὺς ἂν φαγὼν δοκῶ καὶ στρυφνὰ μῆλα κ' εἴ τι πνίγοι βρῶμά τι. Φύονται δὲ οἱ μύκητες γηγενεῖς, καὶ εἰσὶν αὐτῶν ἐδώδιμοι ὀλίγοι. οἱ γὰρ πολλοὶ ἀποπνίγουσιν. διὸ καὶ Ἐπίχαρμος παίζων ἔφη, οἷον αἱ μύκαι ἀπεσκληκότες πνιξεῖσθε. Νίκανδρος δὲ ἐν γεωργικοῖς καταλέγει, καὶ τίνες αὐτῶν εἰσὶν οἱ θανάσιμοι. λέγων, Ἐχθρὰ δ' ἐλαίης ῥοιῆς τε πρίνου τε δρυός τ' ἀποπήματα κεῖται, Οἰδαλέα σύκολλα βαρυπνιγόεντα μυκήτων. φησὶ δὲ καὶ ὅτι συκῆς ὑπὸ τὸ στέλεχος βαθὺ κόπρῳ Κακκρύψας ὑδάτεσσιν ἀενάοισι νοτίζοις, φύονται πυθμέσιν ἀκήριοι, ὧν σὺ μύκητα Θρεπτικὰ μὲν τε χαμαιζήλης ἀπὸ ῥίζης προτάμοιο. τὰ δ' ἄλλα οὐκ ἦν ἀναγνῶναι, καὶ τὶ μύκητας ἀμανίτας τότ' ἑψήσας, φησὶ δὲ ὁ αὐτὸς Νίκανδρος ἐν τῷ αὐτῷ. Ἔφιππος, ἵν' ὥσπερ οἱ μύκητες ἀποπνίξαιμί σε.

Μύκητες. Μύκητες [illegible]. Ἐπαρχίδης Εὐριπίδην φησὶ τὸν ποιητὴν ἐπιδημῆσαι τῇ Ἰκάρῳ, καὶ γυναικός τινος μετὰ τέκνων κατὰ τοὺς ἀγροὺς, δύο μὲν ἀρρένων τελείων, μιᾶς δὲ παρθένου φαγούσης θανασίμους μύκητας καὶ ἀποπνιγείσης μετὰ τῶν τέκνων, ποιῆσαι τουτὶ τὸ ἐπίγραμμα. Ὦ τὸν ἀγήραντον πόλον αἰθέρος ἥλιε τέμνων, εἶδες τοιόνδ' ὄμματι πρόσθε πάθος. Μητέρα παρθενικήν τε κόρην δισσούς τε συναίμους Ἐν ταὐτῷ φέγγει μοιριδίῳ φθιμένους. Διοκλῆς δὲ ὁ Καρύστιος ἐν πρώτῳ ὑγιεινῶν φησίν. Ἄγρι' ἑψήματα Τεῦτλον, μαλάχη, λάπαθον, ἀκαλήφη, ἀνδράφαξις, βολβοί, ὕδνα, μύκαι.

Σία. Σία. Σπεύσιππος ἐν δευτέρῳ ὁμοίων φησὶν ἐν ὕδατι γίνεσθαι, σελίνῳ ἐλείῳ τὸ φύλλον ἐοικός. διὸ καὶ Πτολεμαῖος ὁ δεύτερος εὐεργέτης Αἰγύπτου βασιλεύσας, παρ' Ὁμήρῳ ἀξιοῖ γράφειν. ἀμφὶ δὲ λειμῶ-

δὲ λαμψάνης μαλακοὶ σίου, ἢ δὲ σελίνου. σία γὰρ μετὰ σελίνου φύονται, ἀλλὰ μὴ ἴα. Δίφιλος φησὶ τοὺς μύκητας εἶναι εὐστομάχους, κοιλίας διαχωρητικούς, θρεπτικούς. δυσπέπτους δὲ καὶ φυσώδεις. τοιούτους δὲ εἶναι τοὺς ἐκ Κέω τῆς νήσου. πολλοὶ μὲν οὖν καὶ κτείνουσι. δοκοῦσι δὲ οἰκεῖοι εἶναι οἱ λεπτότατοι καὶ ἁπαλοὶ καὶ εὔθρυπτοι, οἱ περὶ πτελέας καὶ πεύκας γινόμενοι. ἀνεπιτήδειοι δὲ οἱ μέλανες καὶ πελιοὶ καὶ σκληροί, καὶ οἱ μετὰ τὸ ἑψηθῆναι καὶ τεθῆναι ὑποσ[illegible]μενοι, οἵτινες λαμβανόμενοι κτείνουσι. βοηθοῦνται δὲ ἀπὸ ὑδρομέλιτος πόσεως, καὶ ὀξυμέλιτος νίτρου, καὶ ὄξους. μετὰ τὴν πόσιν δὲ ἐμεῖν δεῖ. διόπερ καὶ δεῖ μάλιστα σκευάζειν αὐτοὺς μετὰ ὄξους καὶ ὀξυμέλιτος, ἢ μέλιτος, ἢ ἁλῶν. οὕτω γὰρ αὐτῶν τὸ πνιγῶδες ἀφαιρεῖται. Θεόφραστος δὲ ἐν τοῖς περὶ φυτῶν ἱστορίας γράφει. ὑπόγεια δὲ τὰ τοιαῦτά ἐστι καὶ ἐπίγεια, καθάπερ οὓς καλοῦσί τινες πέζικας ἅμα τοῖς μύκησι γινομένους. ἄρριζοι γὰρ καὶ αὐτοὶ τυγχάνουσιν. ὁ δὲ μύκης ἔχει προσφύσεως ἀρχὴν τὸν καυλὸν εἰς μῆκος, καὶ ἀποτείνουσιν ἀπ' αὐτοῦ ῥίζαι. Φησὶ δὲ καὶ ὅτι ἐν τῇ περὶ τὰς Ἡρακλέους στήλας θαλάσσῃ ὅταν πλείω ὕδατα γένηται, μύκητες φύονται πρὸς τῇ θαλάσσῃ, οὓς καὶ ἀπολιθοῦσθαι ὑπὸ τοῦ ἡλίου φησί.

Μύκητες.

Καὶ Φαινίας δὲ ἐν πρώτῳ περὶ φυτῶν, τὰ μὲν φύειν, τὰ δὲ οὐδὲ φύειν τὴν ἀνθινήν, οὐδὲ τῆς σπερματικῆς ἴχνος κορυφώσεως, οὐδὲ σπερματώσεως. οἷον μύκης, ὕδνον, πτέρις, ἕλιξ. ὁ αὐτός φησι, πτέρις, ἣν ἔνιοι βλάχνον καλοῦσι. Θεόφραστος ἐν φυτικοῖς, λειόφλοια, καθάπερ ὕδνον, μύκης, πέζις, γεράνιον. Ὕδνα. Γίνεται καὶ ταῦτα αὐτόματα ἀπὸ γῆς, μάλιστα περὶ τοὺς ἀμμώδεις τόπους. λέγει δὲ περὶ αὐτῶν Θεόφραστος. τὸ ὕδνον ὃ καλοῦσί τινες γεράνιον, καὶ εἴ τι ἄλλο ὑπόγειον.

Ὕδνα.

καὶ πάλιν, ἡ τῶν ὑπογείων τούτων γένεσις ἅμα καὶ φύσις, οἷον τοῦ τε ὕδνου καὶ τοῦ φυομένου περὶ Κυρήνην, ὃ καλοῦσι μίσυ. δοκεῖ δ' ἡδὺ σφόδρα τοῦτ' εἶναι, καὶ τὴν ὀσμὴν ἔχειν κρεώδη, καὶ τὸ ἐν τῇ Θρᾴκῃ δὲ γινόμενον ἴτον. περὶ δὲ τούτων ἴδιόν τι λέγεται. φασὶ γὰρ ὅταν ὕδατα μετοπωρινὰ καὶ βρονταὶ γίνωνται σκληραί, τότε γίνεσθαι καὶ μᾶλλον ὅταν αἱ βρονταί, ὡς ταύτης αἰτιωτέρας οὔσης. οὐ διετίζειν δέ, ἀλλ' ἐπέτειον εἶναι. τὴν δὲ χρείαν καὶ τὴν ἀκμὴν ἔχει τοῦ ἦρος. οὐ μὴν ἀλλ' ἔνιοί γε ὡς σπερματικῆς οὔσης τῆς ἀρχῆς ὑπολαμβάνουσι. ἐν γοῦν τῷ αἰγιαλῷ τῶν Μιτυληναίων οὔ φασι πρότερον εἶναι πρὶν ἢ γινομένης ἐπομβρίας τὸ σπέρμα κατενεχθῆναι ἀπὸ Τιαρῶν. ἔστι δὲ οὗτος χωρίον, ἐν ᾧ πολλὰ γίνεται. γίνεται δὲ ἔν τε τοῖς αἰγιαλοῖς μάλιστα, καὶ ὅπου χώρα ὕπαμμος. καὶ γὰρ αἱ Τιαραὶ τοιαῦται. φύεται δὲ καὶ περὶ Λάμψακον ἐν τῇ Ἀκαρνίδι, καὶ ἐν Ἀλωπεκοννήσῳ, κἀν τῇ Ἠλείων.

Λυγκεὺς ὁ Σάμιος φησίν, ἀκαλήφην ἡ θάλασσ' ἀνίησιν, ἡ δὲ γῆ ὕδνα. καὶ Μάτρων ὁ παρῳδὸς ἐν τῷ δείπνῳ, ὄστρεά τ' ἤνεγκεν Θέτιδος νηρεΐδος ὕδνα. Δίφιλος δὲ φησὶ δύσπεπτα φησὶν εἶναι τὰ ὕδνα, εὔχυλα δὲ καὶ ἁπαλυντικά. προσέτι δὲ διαχωρητικά, καὶ ἔνια αὐτῶν ὅμοια τοῖς μύκησι πνιγώδη εἶναι. Ἡγήσανδρος δ' ὁ Δελφὸς ἐν Ἑλλησπόντῳ φησὶ οὔτε ὕδνον γίνεσθαι, οὔτε γλαυκίσκον, οὔτε θύμον. διὸ Ναυσικλείδης ἐρημίαν, μήτε ἔαρ, μήτε φίλος. Ὑδνόφυλλον δέ, φησὶ Πάμφιλος ἐν γλώσσαις τὸ φυόμενον τοῦ ὕδνου ὑπεράνω πόαν, ἀφ' ἧς τὸ ὕδνον γινώσκεσθαι. Ἀκαλήφη λέγεται παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, ὅτι καὶ τὸ βοτανῶδες καὶ κνησμῶν αἴτιον. Ἀριστοφάνης Φοινίσσαις, πρῶτον πάντων ἔφυσα φύναι. εἶθ' ἑξῆς τὰς κραναὰς ἀκαλήφας. Ἀσπάραγοι. οὗτοι καὶ ἕλειοι καὶ ὄρειοι καλοῦνται. ὧν οἱ κάλλιστοι οὐ σπείρονται, πάντων ὄντων τῶν φυτῶν θεραπευτικοί. οἱ δὲ σπαρέντες καὶ σφόδρα ὑπερμεγέθεις γίνονται. ἐν Λιβύῃ δέ φασιν ἐν Γαιτουλίᾳ γίνεσθαι πάχος μὲν κυπρίου καλάμου, μῆκος δὲ ποδῶν δώδεκα. ἐν δὲ τῇ ὀρεινῇ καὶ παρωκεανίτιδι, πάχος μὲν μεγάλου νάρθηκος, μῆκος δὲ περὶ τοὺς εἴκοσι πήχεις. Κρατῖνος δὲ διὰ τοῦ φ ἀσφάραγον ὀνομάζει. Καὶ Θεόπομπος, Κἄπειτ' ἰδὼν ἀσφάραγον ἐν θάμνῳ τινί. Ἀμειψίας, οὐ σχῖνος, οὐδ' ἀσφάραγος, οὐ δάφνης κλάδοι. Δίφιλος δέ φησιν, ὡς ὁ τῆς κράμβης ἀσφάραγος λεγόμενος ἰδίως ὅρμενος, εὐστομαχώτερός ἐστι καὶ ἐκκριτικώτερος, ὄψεων δὲ βλαπτικός. ἔστι δὲ δριμὺς καὶ οὐρητικός, καὶ ἀδικεῖ νεφροὺς καὶ κύστιν. Ἀττικοὶ δ' εἰσὶν οἱ λέγοντες ὅρμενον τὸν ἀπὸ τῆς κράμβης ἐξεληλυθότα. Σοφοκλῆς Ἰχνευταῖς, Κἀξορμενίζει κοὐκ ἐπισχολάζεται. βλάστη παρὰ τὸ ἐκ πρέμνου καὶ βλαστάνειν. Ἀντιφάνης δὲ διὰ τοῦ π φησὶ ἀσπάραγον. ἀσπάραγος ἀγλαΐζων οἶχος ἐξελήλυθέ τις. Ἀριστοφῶν, Κάππαριν, βληχώ, θύμον, ἀσπάραγον, πίτταν, ῥάμνον, σφάκελον, τύμπανον. Κοχλίαι. Φιλύλλιος, Οὐκ εἰμὶ τέττιξ, οὐδὲ κοχλίας ὦ γύναι. καὶ πάλιν, Μαινίδες, σκόμβροι, κοχλίαι, κορακῖνοι. Ἡσίοδος δὲ τὸν κοχλίαν φερέοικον καλεῖ. καὶ Ἀναξίλας δέ, Ἀπιστότερος εἶ τῶν κοχλιῶν πολλῷ πάνυ. Οἳ περιφέρουσ' ὑπ' ἀπιστίας τὰς οἰκίας. Ἀχαιός, Ἦ ποσὸς δ' ἄλτην ῥίψει κοχλίας κεράστας. προβάλλεται δέ, κἀν τοῖς συμποσίοις γρῖφος τάξιν ἔχων περὶ τῶν κοχλιῶν οὕτως. Ὑλογενὴς ἀνάκανθος ἀναίμακτος ὑγροκέλευθος. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν πέμπτῳ περὶ ζώων φησίν, οἱ κοχλίαι φαίνονται κύοντες ἐν τῷ μετοπώρῳ, καὶ τοῦ ἔαρος. μόνοι τε οὗτοι τῶν ὀστρακοδέρμων συνδυαζόμενοι ὤφθησαν. Θεόφραστος δὲ ἐν τῷ περὶ τῶν φωλευόντων, οἱ κοχλίαι φησὶ φωλεύουσι μὲν καὶ τοῦ χειμῶνος, μᾶλλον δὲ τοῦ θέρους. διὸ καὶ πλεῖστοι φαίνονται τοῖς μετοπωρινοῖς ὕδασιν. ἡ δὲ φωλεία τοῦ θέρους καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ τῶν δένδρων. λέγονται δέ τινες τῶν κοχλιῶν καὶ σέσιλοι. Ἐπίχαρμος, Τοῦτον ἁπάντων ἐχείδας αὐταλλάσσονται.

ὑδνόφυλλον. ἀκαλήφη. ἀσπάραγοι. ὅρμινος. Κοχλίαι.

Κόγχον δὲ τὸν σίσιλον ἅπαν ἂν τὸν φθόγγον. Ἀπελλῆς δὲ Λακεδαιμονίους φησὶ σέμαλον τὸν κοχλίαν λέγειν. Ἀπολλόδωρος δὲ ἐν δευτέρῳ ἐτυμολογιῶν, τῶν κοχλιῶν φησί τινες καλεῖσθαι κωλυσιδείπνους.

Bolbi. Βολβοί. Τούτων Ἡρακλῆς ἐσθίειν παραιτεῖται ἐν Ἀμαλθείᾳ Εὐβούλου λέγων. Θερμότερον ἢ κραυρότερον ἢ μέσως ἔχον, Τοῦτ' ἔσθ' ἑκάστῳ μεῖζον ἢ Τροίαν ἑλεῖν. Κἀγὼ γὰρ οὐ κραμβίοισιν, οὐδὲ σιλφίῳ, Οὐδ' ἱεροσύλοις καὶ πικραῖς παροψίσι, Βολβοῖς τ' ἐμαυτὸν χορτάσων ἐλήλυθα. Ἃ δ' ἔστ' ἐδεσθῆν πρῶτα καὶ ῥώμης ἀκμήν, Καὶ πρὸς ὑγίειαν πάντα ταῦτ' ἐσθίειν μαίνομαι. Κρέας βόειον ἑφθὸν ἄσολοικον μέγα, Ἀκροκώλιόν τε χοιρικόν. ὀπτὰ δελφάκια λιπαρὰ τρία. Ἄλεξις ἐμφανίζων τὴν τῶν βολβῶν πρὸς τὰ ἀφροδίσια δύναμιν φησί, Πίννας, κάραβον, Βολβούς, κοχλίας, κήρυκας, ᾠά, ἀκροκώλια, Τοσαῦτα τούτων ἄν τις εὕροι φάρμακα, Ἐρῶντ' ἑταίρας ἕτερα χρησιμώτερα. Ξέναρχος, Ὁθίνει δέμος ἀσύνιοισι δεσποτῶν κεχρημένος Τύχαις. ἀλλάσσει τ' εἰς πεπαίκε. καὶ πελοπιδῶν Ἄσυτος οἶκος. κ' οὔτε Βυσαύχην θεῷ, Δαισαύνοικος γηγενὴς βολβὸς φίλοις Ἑφθὸς βορβόρῳ δυνατὸς ἐς ἐπαρκέσαι. Μὰ τὴν δὲ πόντε κυανέαις δίναις τραφεὶς Φλεβὸς τροπωτὴρ πουλύπους ἁλοὺς βροτῶν Γλυκταῖς ἀνάγκαις γῆ τεροχυλάττε κόρης Πίμπλησι λοπάδος στερνοσώματον κύτος. Ἀρχέστρατος, Βολβῶν καὶ καυλῶν χαίρειν λέγω ὀξυβάφοισι, Ταῖς τ' ἄλλαισι παροψίσι πάσαις. Ἡρακλείδης ὁ Ταραντῖνος ἐν συμποσίῳ, Βολβὸς καὶ κοχλίας, καὶ ᾠόν, καὶ τὰ ὅμοια, δοκεῖ σπέρματος εἶναι ποιητικά, οὐ διὰ τὸ ὁμοειδὲς ἔχειν τὰς πρώτας φύσεις, καὶ τὰς αὐτὰς δυνάμεις τῷ σπέρματι. Δίφιλος, Οἱ βολβοὶ δύσπεπτοι μέν εἰσι, πολύτροφοι δὲ καὶ εὐστόμαχοι. ἔτι δὲ σμηκτικοὶ καὶ ἀμβλυωπικοὶ ὄψεως, διεγερτικοί τ' ἀφροδισίων. ἡ δὲ παροιμία φησίν, οὐδέν σ' ὀνήσει βολβὸς ἂν μὴ νεῦρ' ἔχῃς. Διεγείρουσι δὲ ὄντως αὐτῶν πρὸς ἀφροδίσια οἱ βασιλικοὶ λεγόμενοι, οἳ καὶ κρείττονές τῶν ἄλλων εἰσί. μεθ' οὓς οἱ πυρροί, οἱ δὲ λευκοὶ καὶ λίβυκοι σκιλλώδεις. χείρονες δὲ πάντων οἱ Αἰγύπτιοι. Αἱ δὲ βολβίναι καλούμεναι εὐχυλότεραι μέν εἰσι τῶν βολβῶν, οὐ μὴν οὕτως εὐστόμαχοι, διὰ τὸ γλυκάζον ἔχειν πάχυτι. καί γε ἱκανῶς εἰσὶ διὰ τὴν πολλὴν σκληρότητα καὶ εὐέκκριτοι. Μνημονεύει δὲ βολβίνης Μάτρων ἐν παρῳδίαις, Σόγκους δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω, Μυελόεν βλάστημα καρηκομόωντας ἀκάνθαις. Βολβίνας θ' αἳ Ζηνὸς Ὀλυμπίου εἰσὶν ἀοιδοί. Ἃς ἐν χέρσῳ θρέψε Διὸς παῖς ἄσπετος ὄμβρος, Λευκοτέρας χιόνος ἰδεῖν ἀμύλοισιν ὁμοίας. Τάων φυομένων ἠράσσατο πότνια γαστήρ.

cap. 1. Ὅτι Νίκανδρος μαγειρῆσας βολβοὺς ἐπαινεῖ. Θεόφραστος δὲ ἐν ζ φυτῶν ἐνιαχοῦ φησὶ οὕτω γλυκεῖς εἶναι οἱ βολβοί, ὥστε καὶ ὠμοὺς ἐσθίεσθαι, ὥσπερ καὶ ἐν τῇ Ταυρικῇ Χερρονήσῳ. Τὰ αὐτὰ ἱστορεῖ καὶ Φαινίας. ἔστι δὲ καὶ γένος φησί, βολβῶν Θεόφραστος ἐριοφόρον, ὃ φύεται ἐν αἰγιαλοῖς. ἔχει δὲ τὸ ἔριον ὑπὸ τοὺς πρώτους χιτῶνας, ὥστε ἀνὰ μέσον εἶναι τοῦ ἐδωδίμου τοῦ ἐντὸς καὶ τοῦ ἔξω. ὑφαίνεται δὲ ἐξ αὐτοῦ καὶ πόδεια καὶ ἄλλα ἱμάτια, ὡς καὶ Φαινίας φησί. τὸ δὲ ἐν Ἰνδοῖς τριχῶδες ἐστί. Περὶ δὲ τῆς τῶν βολβῶν σκευασίας Φιλήμων φησί. τὸν βολβὸν εἰ βούλει σκόπει ὅσα δαπανήσας εὐδοκιμεῖ, τυρόν, μέλι, σήσαμον, ἔλαιον, κρόμμυον, ὄξος, σίλφιον. αὐτὸς δ' ἐφ' αὑτοῦ ἐστὶ πονηρὸς καὶ πικρός. Ἡρακλείδης δὲ ὁ Ταραντῖνος τῶν συμποσίων περιγράφων τοὺς βολβούς, φησὶ περιγράφειν δὴ τὴν πολλὴν βρῶσιν, καὶ μάλιστα τῶν ἐχόντων ὀλκιμόν τι καὶ γλίσχρον, οἷον ᾠῶν, βολβῶν, ἀκροκωλίων, κοχλιῶν, καὶ τῶν ὁμοίων. ἐπιμένει γὰρ τῇ κοιλίᾳ πλείονας χρόνους καὶ ἐμπλεκόμενα παρακατέχει τὰ ὑγρά.

Κιχλαι. Κίχλαι. καὶ τούτων ὥσπερ καὶ ἄλλων ὀρνίθων ἀγέλαι ἐν τοῖς προπόμασι. Τηλεκλείδης, Ὀπταὶ δὲ κίχλαι μετ' ἀμητίσκων εἰς τὴν φάρυγγ' εἰσεπέτοντο. Συρακούσιοι δὲ τὰς κίχλας κιχήλας λέγουσιν. Ἐπίχαρμος, Τάς τ' ἐλαιοφυλλοφάγους κιχήλας. Μέμνηται τούτων καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Νεφέλαις.

lib. 9. cap. 20. Τρία δὲ εἶναι γένη κιχλῶν Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ. Ὧν τὴν πρώτην καὶ μεγίστην κίσσῃ, πάρισον εἶναι. ἣν καὶ καλεῖσθαι ἰξοφάγον, ἐπειδὴ ἰξὸν ἐσθίει. τὴν δὲ περὶ κοσσύφῳ ἴσην, ἣν ὀνομάζεσθαι τριχάδα. τὴν δὲ τρίτην ἐλαχίστην τῶν προειρημένων οὖσαν, ἰλιάδα ὀνομάζεσθαι. οἱ δὲ τυλάδα λέγουσιν, ὡς Ἀλέξανδρος ἱστορεῖ ὁ Μύνδιος, ἣν καὶ συναγελαστικὴν εἶναι, καὶ νεοττεύειν, ὡς καὶ τὰς χελιδόνας.

Ἐπικιχλίδες Ὁμήρου. Ὅτι τὸ εἰς Ὅμηρον ἀναφερόμενον ἐπύλλιον, ἐπιγραφόμενον δὲ ἐπικιχλίδες ἔτυχε ταύτης τῆς προσηγορίας, διὰ τὸ τὸν Ὅμηρον ᾄδοντα αὐτὰ τοῖς παισὶ κίχλας δῶρον λαμβάνειν. ἱστορεῖ Μέναιχμος ἐν τῷ περὶ τεχνιτῶν.

Συκαλίδες. Συκαλλίδες. Ἀλέξανδρος ὁ Μύνδιος ἱστορεῖ, ἕτερος τῶν αἰγιθαλλῶν ὑφ' ὧν μὲν ἐλαιὸς καλεῖται, ὑπὸ δέ τινων πιρίας, συκαλὶς δ' ὅταν ἀκμάζῃ τὰ σῦκα. δύο δ' ἐστὶ γένη αὐτοῦ, συκαλίδα καὶ μελαγκόρυφον. Ἐπίχαρμος, ἀγλαὰς συκαλλίδας. καὶ πάλιν, ἣν δ' ἐρωδιοὶ μακροκαμπυλαύχενοι, τέτρακές τε σπερματολόγοι, κἀγλααὶ συκαλλίδες. ἁλίσκονται δ' αὗται τῷ τῶν σύκων καιρῷ. διὸ βέλτιον ὀνομάζοιτ' ἂν δι' ἑνὸς λ. διὰ δὲ τὸ μέτρον Ἐπίχαρμος διὰ λλ δ...

Σπῖνοι. Σπῖνοι. Εὔβουλος, Ἀμφιδρομίων ὄντων ἐν οἷς ὀνομάζεται, Ὀπτᾶν τε τυροῦ Χερρονησίτην τόμον. Ἕψειν τ' ἐλαίῳ ῥάφανον ἠγλαισμένον, πνίγειν τε παχεῖαν

παχέων ἀρνίων τεθνεώτα. Τίλλειν τε φάττας καὶ κίχλας ὁμοῦ σπίνοις, ὁμοῦ τε χηνῶν μαινίσι σηπίδια, πιλεῖν τε πολλὰς πλεκτάνας ἐπιστρεφῶς. Πίνειν τε πολλὰς κύλικας εὐζωρεστέρους.

Κόψιχοι. Νικόστρατος ἐν Φιλεταίρῳ, Τί οὖν ἀγοράζω; φράζε γάρ μοι πολυτελῶς. Ἀλλὰ καθαρίως δ᾽ ἀσύμβολ᾽ ἐὰν περιτύχῃς ἀγόραζε σύ. Βολβοί. Καὶ νῆττ᾽ ὁπόσας σὺ βούλει, καὶ κίχλας, καὶ κοψίχους. ὀρνιθίων τε τῶν ἀγρίων τούτων συγγενῆ, χαίρων. Ἀντιφάνης δὲ καὶ ψᾶρας ἐν τοῖς Βρώμασι καταλέγει, Μέλι, περδίκιον, φάτταν, νῆτταν, χῆνα, ψᾶρας, κίτταν, κολοιός, κόψιχος, ὄρτυξ, ὄρνις θήλεια. Πάντων ἡμῶν λόγον ἀπαιτεῖς, καὶ οὐδ᾽ ὁτιοῦν ἔξεστιν ἀπεῖν ἀνυπεύθυνον. Ὅτι τὸ στρουθάριον παρ᾽ ἄλλοις τε, καὶ δὴ καὶ παρ᾽ Εὐβούλῳ, πέρδικας λαβὲ τέτταρας ἢ καὶ πέντε, δασύποδας τρεῖς, στρουθάρια δ᾽ οἷον ἐντραγεῖν, ἀκανθυλλίδας, βιττάκους, σπίνια, κεγχρίδας, τάτ᾽ ἄλλα ἅττ᾽ ἂν ἐπιτύχῃς. Ἐγκέφαλοι χοίρειοι, τούτων ἡμᾶς ἐσθίειν οὐκ εἴων οἱ φιλόσοφοι, φάσκοντες σὺν αὐτῷ μεταλαμβάνοντας ἴσον καὶ κυάμους τρώγειν. κεφαλάς τε οὐ τοκέων μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων βιβλίων. οὐδεὶς γὰρ οὖν τῶν ἀρχαίων βεβρωκέναι, διὰ τὸ τὰς αἰσθήσεις ἁπάσας σχεδὸν ἐν αὐτῷ εἶναι. Ἐγκέφαλοι. Ἀπολλόδωρος δ᾽ ὁ Ἀθηναῖος οὐδ᾽ ὀνομάζειν τινὰ τῶν παλαιῶν φησὶν ἐγκέφαλον. καὶ Σοφοκλέα γοῦν ἐν Τραχινίαις ποιήσαντα τὸν Ἡρακλέα ῥιπτοῦντα τὸν Λίχαν εἰς θάλασσαν, οὐκ ὀνομάσαι ἐγκέφαλον, ἀλλὰ λευκὸν μυελόν, ἐκκλίνοντα τὸ μὴ ὀνομαζόμενον. κόμης δὲ λευκὸν μυελὸν ἐκραίνει μέσου, Κρατὸς διασπαρέντος αἵματός θ᾽ ὁμοῦ. Καίτοι τ᾽ ἄλλα διαρρήδην ὀνομάζοντα. καὶ Εὐριπίδης δὲ τὴν Ἑκάβην θρηνοῦσαν εἰσαγαγὼν τὸν Ἀστυάνακτα ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ῥιφθέντα, φησί, Δύστηνε κρατὸς ὥς σ᾽ ἔκειρεν ἀθλίως Τείχη πατρῷα Λοξίου πυργώματα, Ὃν πόλλ᾽ ἐκήπευσ᾽ ἡ τεκοῦσα βόστρυχον. Φιλήμασίν τ᾽ ἔδωκεν, ἔνθεν ἐκγελᾷ Ὀστέων ῥαγέντων φόνος, ἵν᾽ αἰσχρὰ μὴ λέγω. Ἔχει δὲ ἐπίστασιν ἡ τῶν ποιημάτων τούτων ἐκδοχή. καὶ γὰρ Φιλοκλῆς τὸν ἐγκέφαλον φησίν, Οὐδ᾽ αὖ ἐγκεφάλου γ᾽ ἔσθω λιπῶς. καὶ Ἀριστοφάνης, Ἀπολέσαιμ᾽ ἂν ἐγκεφάλου θρίω δύο καὶ ἄλλοι. λευκὸν οὖν ἂν εἴη μυελὸν εἰρηκὼς Σοφοκλῆς ποιητικῶς, Εὐριπίδης τε τὸ ἐκ προσόψεως αἱ λέξεις καὶ αἰσχρὸν οὐχ ἁρμόζον ἐναργῶς ἐμφανίσαι ἐδήλωσεν ὡς ἐβούλετο. Ὅτι δὲ ἱερὸν ἐνόμιζον τὴν κεφαλήν, δῆλον ἐκ τοῦ καὶ κατ᾽ αὐτῆς ὀμνύειν. καὶ τοὺς γινομένους ἀπ᾽ αὐτῆς πταρμοὺς προσκυνεῖν ὡς ἱερούς. ἀλλὰ μὴν καὶ τὰς συγκαταθέσεις βεβαιουμένας τῇ ταύτης ἐπινεύσει. ὡς καὶ ὁ Ὁμηρικὸς Ζεύς φησιν, Εἰ δ᾽ ἄγε τοι κεφαλῇ ἐπινεύσομαι. ἰλ. α. Ὅτι εἰς τὸ πρόπομα καὶ ταῦτα ἐνέβαλλον, πέπερι, φύλλον, σμύρναν, κύπειρον, μύρον αἰγύπτιον. Ἀντιφάνης, Ἂν μὲν ἄρα πέπερι τις φέρῃ πριάμενος, Στρεβλοῦν γράφουσι τοῦτον ὡς κατάσκοπον. πάλιν, Νῦν δεῖ περιιόντα πέπερι καὶ καρπὸν βλίτου ζητεῖν. Εὔβουλος, Πέπερι. Κόκκον λαβοῦσα κνίδιον, ἢ τοῦ πεπερίδος. Τρίψασ᾽ ὁμοῦ σμύρνῃ διαπάτει τὴν ὁδόν.

Ὠφέλιον, Λιβυκὸν πέπερι θυμίαμα. καὶ βιβλίον Πλάτωνος ἐμβροντήτου. Νίκανδρος Θηριακοῖς, Ἢ καὶ λεπτοβαρείοιο πολύχροα φύλλα κονίζης. Πολλάκι δ᾽ ἢ πέπερι κόψας νέον, ἢ ἀπὸ μήδων Κάρδαμον. Θεόφραστος ἐν φυτῶν ἱστορίᾳ, Τὸ πέπερι καρπὸς μέν ἐστι, διττὸν δὲ αὐτοῦ τὸ γένος. τὸ μὲν στρογγύλον ὥσπερ ὀρόβου κέλυφος, ὑπέρυθρον. τὸ δὲ πρόμηκες μέλαν, σπερματία μηκωνικὰ ἔχον. ἰσχυρότερον δὲ πολὺ τοῦτο θατέρου, θερμαντικὰ δὲ ἄμφω. διὸ καὶ πρὸς τὸ κώνειον βοηθεῖ ταῦτα. ἐν δὲ τῷ περὶ πνιγμοῦ γράφει, Ἡ δὲ τούτων ἀνάκτησις ὄξους ἐγχύσει καὶ πεπέριδος, ἢ κνίδης καρπῷ τριφθείσης. τοῦτο δ᾽ ἡμᾶς τηρῆσαι δεῖ, ὅτι οὐδέτερον ὄνομα οὐδὲν ἐστὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν εἰς ι λῆγον, εἰ μὴ μόνον τὸ μέλι. τὸ γὰρ πέπερι καὶ κόμμι καὶ κοῖφι, ξενικά. Ἔλαιον. Ἔλαιον.

Σαμιακοῦ ἐλαίου μνημονεύει Ἀντιφάνης, ἢ Ἄλεξις. οὐδοσί δέ σοι τοῦ λευκοτάτου πάντων ἐλαίου Σαμιακοῦ ἐστι μεστή. Καρικοῦ δέ, Ὠφέλιον. Ἐλαίῳ Καρικῷ ἀλείφομαι. Ἀμύντας ἐν Σταθμοῖς Περσικοῖς φησί, Φέρει τὰ ὄρη τέρμινθον καὶ σχῖνον καὶ κάρυα τὰ περσικά, ἀφ᾽ ὧν ποιοῦσι τῷ Βασιλεῖ ἔλαιον πολύ. Κτησίας δὲ ἐν Καρμανίᾳ φησί, γίνεσθαι ἔλαιον ἀκάνθινον ᾧ χρῆσθαι Βασιλέα. ὃς καὶ καταλέγων ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν φόρων πρώτῳ βιβλίῳ, πάντα τὰ τῷ Βασιλεῖ παρασκευαζόμενα ἐπὶ τὸ δεῖπνον, οὔτε πεπέρεως μέμνηται, οὔτε ὄξους, ὃ μόνον ἄριστόν ἐστι τῶν ἡδυσμάτων. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ Δείνων ἐν τῇ Περσικῇ πραγματείᾳ. ὅς γε φησὶ καὶ ἅλας ἀμμωνιακοὺς ἀπ᾽ Αἰγύπτου ἀναπέμπεσθαι Βασιλεῖ, καὶ ὕδωρ ἐκ τοῦ Νείλου. Ἐλαίου δὲ τοῦ ὀμφακίνου καλουμένου μέμνηται Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ ὀσμῶν, φάσκων αὐτὸ γίνεσθαι ἐκ τῶν φαύλων ἐλαιῶν, καὶ ἐξ ἀμυγδάλων. τοῦ δὲ ἐν Θουρίοις γινομένου ἐλαίου, ὡς διαφέροντος, μνημονεύει Ἄμφις. ἐν Θουρίοις τοὔλαιον, ἐν Γέλᾳ φακοί. Γάρος. Κρατῖνος, Γάρος. Ὁ πέλαγος ἡμῶν διάπλεως ἔσται γάρου. Φερεκράτης Τριπτολέμῳ, τοῦ ταριχηροῦ γάρου. Πλάτων, Ἐν σαπρῷ γάρῳ βάπτοντες ἀποπνίξουσί με. Ὅτι δ᾽ ἀρσενικόν ἐστι τοὔνομα, Αἰσχύλος δηλοῖ εἰπών, καὶ τὸν ἰχθύων γάρον. Ὄξος. Τοῦτο μόνον Ἀττικοὶ τῶν ἡδυσμάτων εἶδος Ὄξος. καλοῦσι. κάλλιστον δ᾽ ὄξος εἶναι φησὶ Χρύσιππος ὁ φιλόσοφος τό, τε αἰγύπτιον, καὶ τὸ κνίδιον.

Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Πλούτῳ φησί, Ὄξει δ᾽ ἐμμένος σφηττίῳ. Δίδυμος δ᾽ ἐξηγούμενος τὸ ἰαμβεῖον φησίν,

φησίν, ἴσως διότι οἱ σφήκιοι ὀξεῖς. μνημονεύει δέ που καὶ τοῦ ἐκ Κλεωνῶν ὄξους, ὡς διαφόρου. ἐν δὲ Κλεωναῖς ὀξύτατόν ἐστι. Καὶ Δίφιλος, Δειπνεῖ τε καταδὺς πῶς δοκεῖς λακωνικῶς. ὄξους δὲ κοτύλην, πάξ. τί πάξ, ὀξὺς μέτρον. Χαίρει τοσοῦτο τῶν κλεωναίων. Φιλωνίδης, Τὰ καταχύσματ' αὐτοῖσιν ὄξος οὐκ ἔχει. Ὁ δὲ Ταραντῖνος Ἡρακλείδης ἐν τῷ συμποσίῳ φησί, τὸ ὄξος τινὰ τῶν ἐκτὸς συνιστάνει, παραπλησίως δὲ καὶ τὰ ἐν κοιλίᾳ, τὰ ἐν τῷ ὄγκῳ διαλύει, διὰ τὸ δηλονότι διαφόρους ἐν ἡμῖν μίγνυσθαι χυμούς. Ἐθαυμάζετο δὲ καὶ τὸ δεκελεικὸν ὄξος. Ἄλεξις, Τέτταρας κοτύλας Ἀναγκάσας με μισὰς αὐτῷ ἀποδόσθαι. Ὄξους δεκελεικοῦ, δι' ἀγορᾶς μίσθους ἄγει. Λεκτέον δὲ, ὀξὺ γὰρ διὰ τοῦ υ. καὶ τὸ δεχόμενον αὐτὸ ἀγγεῖον ὀξύβαφον. Ἐπεὶ καὶ Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Θεόπομπον αἰκίας εἴρηκεν, Ἐγὼ δ' ὀξύμελι πίνω. οὕτως οὖν, ἑψύμελι καὶ ὀξυρρόδινον. Ὅτι ἀρτύματα.

Ἀρτύματα.

Εὕρηται παρὰ Σοφοκλεῖ, καὶ βορᾶς ἀρτύματα. καὶ παρ' Αἰσχύλῳ, Διαβρέχεις τ' ἀρτύματα. καὶ Θεόπομπος δέ φησι, Πολλοὶ μὲν ἀρτύματος μέδιμνοι, πολλοὶ δὲ σάκκοι καὶ θύλακοι βιβλίων, καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων τῶν χρησίμων πρὸς τὸν βίον. τὸ δὲ ῥῆμα κεῖται παρὰ Σοφοκλεῖ. ἐγὼ μάγειρος ἀρτύσω σοφῶς. Κρατῖνος Γλαύκῳ, οὐ πρὸς παντός ἐστιν ἀρτῦσαι καλῶς. Εὔπολις, ὄψα πονηρὰ πολυτελῶς ἠρτυμένα. ὅτι ἀρτύματα ταῦτα καταλέγει ὁ Ἀντιφάνης. Ἀσταφίδος, ἁλῶν, σιραίου, σιλφίου, τυροῦ, θύμου, σησάμου, νίτρου, κυμίνου, ὀριγάνου, βοτανίων, ὄξους, ἐλαῶν εἰς ἀβυρτάκην, χλόης, καππάριδος, ᾠῶν, ταρίχους, καρδάμων, θρίων, ὀποῦ. Ὅτι οἴδασιν οἱ παλαιοὶ τὸ αἰθιοπικὸν καλούμενον κύμινον. ὅτι λέγεται ἀρσενικῶς ὁ θύμος, καὶ ὁ ὀρίγανος. Ἀναξανδρίδης, ἀσφάραγον χῖνον τε τέμνων καὶ ὀρίγανον, ὃς δ' ἢ σεμνύνει τὸ τάριχον ὁμοῦ μιχθεὶς κορωνῷ. Ἴων, αὐτὰρ ὅγ' ἐμμαπέως τὸν ὀρίγανον ἐν χερὶ κεύθει. θηλυκῶς δὲ Πλάτων ὁ Κάνθαρος ἢ ἐξ Ἀρκαδίας οὕτω δριμυτάτην ὀρίγανον. οὐδετέρως Ἐπίχαρμος καὶ Ἀμειψίας. Τὸν δὲ θύμον, ἀρσενικῶς Νίκανδρος ἐν μελισσουργικοῖς. Ὅτι τοὺς πέπονας Κρατῖνος μὲν σικυὸς σπερματίας κέκληκεν ἐν Ὀδυσσεῦσι. Ἦ ποτ' εἶδές μοι τὸν ἄνδρα τοῦ Λαέρτα φίλον Ἐν Πάρῳ σικυὸν μέγιστον σπερματίαν ὠνούμενον. Πλάτων Λαΐῳ. οὐχ ὁρᾷς Ὃ δ' ὁ Μελέαγρος Γλαύκωνος ὢν μεγάλα γλώσσης.

Κύμινον.

Πέπον.

Κόκκυξ ἠλίθιος προέρχεται Σικυοῦ πέπονος ἐντεχίου κνήμας ἔχων. Ἀναξίλας, Τὰ δὲ σφυρὰ οἰδεῖ μᾶλλον ἢ σικυὸς πέπων. Θεόπομπος, μαλακωτέρα πέπονος καὶ σικυοῦ μοι γέγονε. Φαινίας, Βρωτὰ μὲν ἁπαλὰ τοῦ περικαρπίου σίκυος καὶ πέπων ἄνευ τοῦ σπέρματος. πεπτόμενον δὲ τὸ περικάρπιον μόνον. κολοκύντη δὲ ὠμὴ μὲν ἄβρωτος, ἑφθὴ δὲ καὶ ὀπτὴ βρωτή. Διοκλῆς δὲ ὁ Καρύστιος ἐν πρώτῳ ὑγιεινῶν φησίν, ἕψανα ἄγρια. † εὐσιθρίδακα. Ταύτης κρατίστην τὴν μέλαιναν κάρδαμον, ἀνδριακὸν σίναπι, κρόμμυον. τούτων εἶδος ἀσκαλώνιον καὶ γήτειον, σκόροδον, φύσιγγας, σικυὸς πέπων, μήκων. καὶ μετ' ὀλίγα, ὁ πέπων δ' ἐστὶν εὐκαρδιώτερος καὶ εὐπεπτότερος. ἑφθὸς δὲ ὁ σικυὸς ἁπαλός, ἄλυπος, οὐρητικός. ὁ δὲ πέπων ἑψηθεὶς ἐν μελικράτῳ, διαχωρητικώτερος. Σπεύσιππος δ' ἐν τοῖς ὁμοίοις, τὸν πέπονα καλεῖ σικύαν. Διοκλῆς δὲ πέπονα ὀνομάσας, οὐκ ἔτι καλεῖ σικύαν. καὶ ὁ Σπεύσιππος δὲ σικύαν εἰπών, πέπονα οὐκ ὀνομάζει. Δίφιλος δέ φησιν ὁ πέπων εὐχυλότερός ἐστι καὶ ἐπικρατητικός. † κακοχυλότερος δὲ, ὀλιγότροφος δὲ καὶ εὔφθαρτος, καὶ εὐεκκριτώτερος. Θρίδαξ. ταύτην Ἀττικοὶ θριδακίνην καλοῦσιν. Ἐπίχαρμος, Θρίδακος ἀπολελεμμένας τὸν καυλόν. Θριδακινίδας δὲ εἴρηκε Στράττις, Γραστοκουρίδων αἳ κατ' εὐφύλλους ἀνὰ κήπους πεντήκοντα ποδῶν ἴχνεσι Βαίνουσ' ἐφαπτόμεναι ποδοῖν σατυριδίων μακροκέρκων χορὸς ἑλίσσουσαι παρ' ὠκίμων πέταλα καὶ θριδακινίδων εὔοσμόν τε σέλινον. Θεόφραστος δέ φησι, τῆς θριδακίνης ἡ λευκὴ γλυκυτέρα καὶ ἁπαλωτέρα. γένη δὲ αὐτῆς τρία, τὸ πλατύκαυλον, καὶ στρογγυλόκαυλον, καὶ τρίτον τὸ Λακωνικόν. αὕτη δὲ ἔχει τὸ μὲν φύλλον σκολυμῶδες, ὀρθὴ δὲ καὶ εὐαυξὴς ἀπαραβλαστής ἐστιν, ἐκ τοῦ καυλοῦ. τῶν δὲ πλατέων οὕτω τινὲς γίνονται πλατύκαυλοι, ὥστ' ἐνίους χρῆσθαι καὶ θύραις κηπουρικαῖς. τῶν δὲ καυλῶν φασὶ κολουσθέντων, ἡδίους τοὺς παραβλαστοὺς εἶναι. Νίκανδρος δὲ ὁ Κολοφώνιος ἐν δευτέρῳ γλωσσῶν, βρένθιν λέγεσθαί φησι παρὰ Κυπρίοις θρίδακα, οὗ ὁ Ἄδωνις καταφυγὼν ὑπὸ τοῦ κάπρου διεφθάρη. Ἄμφις τε ἐν Ἰαλέμῳ φησί, ἐν ταῖς θριδακίναις ταῖς κάκιστ' ἀπολουμέναις, ἃς εἰ φάγοι τις ἐντὸς ἑξήκοντ' ἐτῶν, Ὁπότε γυναικὸς λαμβάνοι κοινωνίαν, Στρέφοιτ' ὅλην τὴν νύκτα μηδὲ ἕν τι πλέον ὧν βούλεται δρῶν, ἀντὶ τῆς ὑπουργίας Τῇ χειρὶ τρίβων τὴν ἀναγκαίαν τύχην.

Θρίδαξ.

Καὶ Καλλίμαχος δέ φησιν, ὅτι ἡ Ἀφροδίτη τὸν Ἄδωνιν ἐν θριδακίνῃ κρύψειεν. ἀλληγορούντων τῶν ποιητῶν, ὅτι ἀσθενεῖς εἰσὶ πρὸς ἀφροδίσια οἱ συνεχῶς χρώμενοι θρίδαξι. καὶ Εὔβουλος δὲ ἐν Ἀστύτοις φησί, Μὴ παρατίθει μοι θριδακίνας ὦ γύναι Ἐπὶ τὴν τράπεζαν, ἢ σεαυτὴν αἰτιῶ. Ἐν τῷ λαχάνῳ τούτῳ γάρ, ὡς ὁ λόγος, ποτὲ Τὸν Ἄδωνιν ἀποθανόντα προὔθηκε Κύπρις. Ὥστ' ἐστὶ νεκύων βρῶμα. Κρατῖνος δέ φησι, Φάωνος ἐρασθεῖσαν τὴν Ἀφροδίτην ἐν καλαῖς θριδακίναις αὐτὸν ἀποκρύψαι. Μαρσύας δ' ὁ νεώτερος, ἐν χλόῃ κριθῶν. Ἱππώνακτα δὲ τὴν [illegible] τῆς θρίδακα

θρίδακα καλεῖν Γάμφιλος ἐν γλώσσαις. Κλείταρχος δὲ φρύγας οὕτω καλεῖν. Ἴβυκος δ᾽ ὁ Πυθαγόρειος, τὴν ἐκ γνησίας θρίδακα πλατύφυλλον τε καὶ ἄκαυλον, ὑπὸ μὲν τῶν Πυθαγορείων λέγεσθαι εὐνοῦχον. ὑπὸ δὲ τῶν γυναικῶν, ἀστυτίδα. διουρητικὸς γὰρ παρασκευάζει, καὶ ἐκλύτους πρὸς τὰ ἀφροδίσια. ἔστι δὲ κράτιστα ἐσθίεσθαι. Δίφιλος δέ φησιν, ὡς ὁ τῆς θρίδακος καυλὸς πολύτροφός ἐστι, καὶ διουρητικὸς μᾶλλον τῶν φύλλων. ταῦτα δὲ πνευστικώτερά ἐστι, καὶ τροφιμώτερα, καὶ εὐεκκριτώτερα. κοινῶς μέντοι ἡ θρίδαξ εὐστόμαχος ψυκτική, εὐκοίλιος ὑπνωτική, εὔχυλος ἐφεκτική τῆς πρὸς τὰ ἀφροδίσια ὁρμῆς. ἡ δὲ τροφερωτέρα θρίδαξ, εὐστομαχωτέρα, καὶ μᾶλλον ὕπνον ποιοῦσα. ἡ δὲ σκληροτέρα καὶ ψαθυρὰ, ἧττόν ἐστι καὶ εὐστόμαχος καὶ εὐκοίλιος, ὕπνον τε ποιεῖ. ἡ δὲ μέλαινα θρίδαξ ψύχει μᾶλλον, εὐκοίλιός τέ ἐστι. καὶ αἱ μὲν θεριναὶ εὐχυλότεραι, καὶ τροφιμώτεραι. αἱ δὲ φθινοπωριναὶ, ἄτροφοι καὶ ἀχυλότεραι. ὁ δὲ καυλὸς τῆς θρίδακος ἄδιψος εἶναι δοκεῖ. Θρίδαξ δ᾽ ἑψομένη ὁμοίως τῇ ἐκ κράμβης ἀσπαράγῳ ἐν λοπάδι, ὡς Γλαυκίας ἱστορεῖ, κρείττων τῶν ἄλλων ἑφθῶν λαχάνων. ἐν ἄλλοις δὲ Θεόφραστος ἐπίσπορα φησὶ καλεῖσθαι τευτλίον, θριδακίνην, εὔζωμον, νᾶπυ, λάπαθον, κορίαννον, ἄνηθον, κάρδαμον. Δίφιλος δὲ κοινῶς φησιν εἶναι πάντα τὰ λάχανα ἄτροφα, καὶ λεπτυντικὰ καὶ κακόχυλα, ἔτι τε ἐπιπολαστικὰ καὶ δυσοικονόμητα. Θερινῶν δὲ λαχάνων Ἐπίχαρμος μέμνηται. Κινάρα. Ταύτην Σοφοκλῆς ἐν κολχίσι κυνάραν καλεῖ. ἐν δὲ φοίνικι, Κυνάρος ἄκανθα πάντα πληθύει γύην. Ἑκαταῖος δ᾽ ὁ μιλήσιος ἐν Ἀσίας περιηγήσει, εἰ γνήσιον τοῦ συγγραφέως τὸ βιβλίον. Καλλίμαχος γὰρ αὐτὸ ἀναγράφει νησιώτου. ὅστις οὖν ὁ ποιήσας λέγει οὕτω, περὶ τὴν Ὑρκανίην θάλασσαν καλεομένην οὔρεα ὑψηλὰ καὶ δασέα ὕλῃσι, ἐπὶ δὲ τοῖσιν οὔρεσιν ἄκανθα κινάρα. Καὶ ἑξῆς. Πάρθων πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα Χοράσμιοι οἰκοῦσι, γῆν ἔχοντες καὶ πεδία καὶ οὔρεα. ἐν δὲ τοῖσιν οὔρεσι δένδρεα ἔνι ἄγρια, ἄκανθα, κινάρα, ἰτέα, μυρίκη. καὶ περὶ τὸν Ἰνδὸν δέ φησι ποταμὸν, γίνεσθαι τὴν κυνάραν. καὶ Σκύλαξ δὲ ἢ Πολέμων, εἶναι δὲ τὴν γῆν ὑδρηλὴν κρήνῃσι καὶ ὀχετοῖσιν. ἐν δὲ τοῖς οὔρεσι πέφυκε κινάρα καὶ βοτάνη ἄλλη. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς. ἐντεῦθεν δὲ ὄρος παρατείνει τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἔνθεν καὶ ἔνθεν ὑψηλόν τε καὶ δασὺ ἀγρίῃ ὕλῃ καὶ ἀκάνθῃ κινάρᾳ. Δίδυμος δ᾽ ὁ γραμματικὸς, ἐξηγούμενος παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ τὸ κύναρος ἄκανθα, μή ποτέ φησι τὴν κυνὸς βάτον λέγει, διὰ τὸ ἀκανθῶδες καὶ τραχὺ εἶναι τὸ φυτόν. καὶ γὰρ ἡ Πυθία ξυλίνην κύνα αὐτὸ εἶπεν. ὅτε ὁ Λοκρὸς χρησμὸν λαβὼν ἐκεῖ πόλιν οἰκίζειν, ὅπου ἂν ὑπὸ ξυλίνης κυνὸς δηχθῇ, καταμυχθεὶς τὴν κνήμην ὑπὸ κυνοσβάτου, ἔκτισε τὴν πόλιν. ἔστι δὲ ὁ κυνόσβατος μεταξὺ θάμνου καὶ δένδρου ὥς φησι Θεόφραστος. καὶ τὸν καρπὸν ἔχει ἐρυθρὸν παραπλήσιον τῇ ῥοιᾷ, ἔχει δὲ καὶ τὸ φύλλον ἀγνῶδες. Φαινίας δ᾽ ἐν πέμπτῳ περὶ φυτῶν, κάκτον σικελικήν τινα καλεῖ ἀκανθώδες φυτὸν, ὡς καὶ Θεόφραστος ἐν ἕκτῳ περὶ φυτῶν. ἡ δὲ κάκτος καλουμένη περὶ Σικελίαν μόνον, ἐν τῇ Ἑλλάδι δ᾽ οὐκ ἔστι, ἀφίησι δ᾽ εὐθὺς πρὸς τῆς ῥίζης καυλοὺς ἐπιγείους. τὸ δὲ φύλλον ἔχει πλατὺ καὶ ἀκανθῶδες, καυλὸς δὲ τοὺς καλουμένους κάκτους. ἐδώδιμοι δ᾽ εἰσὶ περιλεπόμενοι, καὶ μικρὸν, ὑπόπικροι καὶ ἀποθησαυρίζουσιν αὐτοὺς ἐν ἅλμῃ. ἕτερον δὲ καυλὸν ὀρθὸν ἀφίησιν, ὃν καλοῦσι πτέρνικα, καὶ τοῦτον ἐδώδιμον. τὸ δὲ περικάρπιον ἀφαιρεθέντων τῶν παππωδῶν, ἐμφερὲς τῷ τοῦ φοίνικος ἐγκεφάλῳ. ἐδώδιμον καὶ τοῦτο. καλοῦσι δ᾽ αὐτὸ ἀσκάληρον. τίς δὲ τούτοις οὐχὶ πειθόμενος θαῤῥῶν ἂν εἴποι τὴν κάκτον εἶναι ταύτην τὴν ὑπὸ ῥωμαίων μὲν καλουμένην κάρδυον, οὐ μακρὰν ὄντων τῆς Σικελίας, περιφανῶς δ᾽ ὑπὸ τῶν ἑλλήνων κινάραν ὀνομαζομένην. ἀλλαγῇ γὰρ δύο γραμμάτων κάρδος καὶ κάκτος ταυτὸν ἂν εἴη. Σαφῶς δ᾽ ἡμᾶς διδάσκει καὶ Ἐπίχαρμος, μετὰ τῶν ἐδωδίμων λαχάνων καὶ τὴν κάκτον καταλέγων οὕτως. μάκων, μάραθοι, τραχέες τε κάκτοι. Τοῖς ἄλλοις μὲν φαγεῖν ἐν τοῖ λαχάνοις εἰς † τὸ πίον αἴκα τις ἐντρίψας καλῶς παρατιθῇ, ἀδὺς ἐστιν. αὐτὸς δ᾽ ἐπ᾽ αὐτοῦ χαίρεται. καὶ πάλιν, θρίδακας, ἐλάταν χίνον, ῥαφανίδας, κάκτους. Καὶ πάλιν, ὁ δέ τις ἀγρόθεν ἔοικε μάραθα καὶ κάκτον φέρειν, ἴφυον, λάπαθον, ὀτόστυλλον, σκόλιον, σερίδια, δρακτύλον, πτέριν, κάκτον, ὀνόπορδον. Καὶ Φιλητᾶς ὁ κῷος, Γηρύσαιτο δὲ νεβρὸς, ἀπὸ ψυχὴν ὀλέσας Ὀξείης κάκτου τύμμα φυλαξαμένη. ἀλλὰ μὴν καὶ κινάρας ὀνόμασι παραπλησίως ἡμῖν Σώπατρος ὁ πάφιος. γεγονὼς τοῖς χρόνοις κατ᾽ Ἀλέξανδρον τὸν Φιλίππου, ἐπιβιοὺς δὲ καὶ ἕως τοῦ δευτέρου τῆς Αἰγύπτου Βασιλέως, ὡς αὐτὸς ἐμφανίζει ἔν τινι τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ. Πτολεμαῖος δ᾽ ὁ εὐεργέτης Βασιλεὺς Αἰγύπτου, εἷς ὢν τῶν Ἀριστάρχου τοῦ γραμματικοῦ μαθητῶν, ἐν δευτέρῳ ὑπομνημάτων γράφει οὕτως, περὶ Βερενίκην τῆς Λιβύης Λάθων ποταμός, ἐν ᾧ γίνεται ἰχθὺς λάβραξ, καὶ χρύσοφρυς, καὶ ἐγχέλεων πλῆθος, καὶ τῶν καλουμένων Βασιλικῶν, αἳ τῶν τε ἐκ Μακεδονίας καὶ τῆς Κωπαΐδος λίμνης τὸ μέγεθός εἰσιν ἡμιόλιαι. πᾶν τε τὸ ῥεῖθρον αὐτοῦ ἰχθύων ποικίλων ἐστὶ πλῆρες. πολλὰς δ᾽ ἐν τοῖς τόποις κινάρας φυομένας, οἵ τε συνακολουθοῦντες ἡμῖν στρατιῶται πάντες δρεπόμενοι συνεχρῶντο, καὶ ἡμῖν προσέφερον ψιλοῦντες τῶν ἀκανθῶν. Οἶδα δὲ καὶ Κίναρον καλουμένην νῆσον, ἧς μνημονεύει Σῆμος.

Κινάρ.

Κάκτος.

Carduus.

Κινάρα.

ὀξυφυής. ut apud Plutarch. in Cicerone.

Ἐγκέφαλοι φοινίκων.

Ἐγκέφαλος φοίνικος. Θεόφραστος περὶ φοίνικος τοῦ φυτοῦ εἰπὼν, ἐπιφέρει. ἡ μὲν οὖν ἀπὸ τῶν καρπῶν φυτεία τοιαύτη τίς, ἡ δ᾽ ἀπ᾽ αὐτοῦ ὅταν ἀφέλωσι τὸ ἄνω ἐν ᾧ περ ὁ ἐγκέφαλος. Καὶ Ξενοφῶν ἐν δευτέρῳ ἀναβάσεως γράφει τάδε. ἐνταῦθα καὶ τὸν ἐγκέφαλον τοῦ φοίνικος πρῶτον ἔφαγον οἱ στρατιῶται. καὶ οἱ πολλοὶ ἐθαύμαζον τό, τε εἶδος καὶ τὴν ἰδιότητα τῆς ἡδονῆς. ἦν δὲ σφόδρα καὶ τοῦτο κεφαλαλγές. ὁ δὲ φοίνιξ ὅταν ἐξαιρεθῇ ὁ ἐγκέφαλος, ὅλος ἐξηραίνετο. Νίκανδρος γεωργικῶν. Σὺν δὲ φοίνικος παραφυάδας ἐκκόπτοντες Ἐγκέφαλον φορέουσι νέοις ἀσπαστὸν ἔδεσμα. Δίφιλος δ᾽ ὁ σίφνιος ἱστορεῖ. Οἱ τῶν φοινίκων ἐγκέφαλοι πλήσμιοι καὶ πολύτροφοι, ἔτι δὲ βαρεῖς καὶ δυσοικονόμητοι, διψώδεις τέ καὶ στατικοὶ κοιλίας. Ἡμεῖς δὲ φησὶν οὗτος, ἑταῖρε Τιμόκρατες δεξόμενοι ἐγκέφαλον ἔχειν μέχρι τοῦ τέλους, εἰ καταπαύσομεν ἐνταῦθα καὶ τήνδε τὴν συναγωγήν.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ.

Κιβώρια κολοκάσια.

Καλλίμαχος ὁ γραμματικὸς, τὸ μέγα βιβλίον ἴσον ἔλεγεν εἶναι τῷ μεγάλῳ κακῷ. Κιβώρια. Νίκανδρος ἐν γεωργικοῖς, Σπείρας κύαμον Αἰγύπτιον, ὄφρα θερείοις Ἄνθεα μὲν στεφάνους αἰνύῃς. τὰ δὲ πεπτηῶτα Ἀκμαίου καρποῖο κιβώρια δαινυμένοισιν, Ἐκ χειρὸς αἰθέοισι πάλαι ποθέουσιν ὀρέξῃς, ῥίζας δ᾽ ἐν θοίνῃσιν ἀφεψήσας προτίθημι. ῥίζας λέγει Νίκανδρος, τὰ ὑπ᾽ Ἀλεξανδρέων κολοκάσια καλούμενα. ὡς ὁ αὐτὸς, Κυάμους λέψας κολοκάσιον, ἐντμήξας τε. ἔστι δ᾽ ἐν Σικυῶνι κολοκασίας Ἀθηνᾶς ἱερόν. ἔστι δὲ καὶ κιβώριον εἶδος ποτηρίου. Θεόφραστος δὲ ἐν τῷ περὶ φυτῶν οὕτω γράφει, Ὁ κύαμος ἐν Αἰγύπτῳ φύεται μὲν ἐν ἕλεσι καὶ λίμναις, καυλὸς δ᾽ αὐτοῦ μῆκος μὲν ὁ μακρότατος εἰς τέσσαρας πήχεις, πάχος δὲ δακτυλιαῖος, ὅμοιος καλάμῳ μακρῷ ἀγονάτῳ. διαφύσεις δ᾽ ἐνδοθεν ἔχει δι᾽ ὅλου διειλημμένας ὁμοίας τοῖς κηρίοις. ἐπὶ τούτῳ δ᾽ ἡ κωδία καὶ τὸ ἄνθος διπλάσιον ἢ μήκωνος, χρῶμα δ᾽ ὅμοιον ῥόδῳ κατακορές. παραφύεται δὲ φύλλα μεγάλα. ἡ δὲ ῥίζα παχυτέρα καλάμου τοῦ παχυτάτου, καὶ διαφύσεις ὁμοίας ἔχουσα τῷ καυλῷ. ἐσθίουσι δ᾽ αὐτὴν καὶ ἑφθὴν καὶ ὠμὴν καὶ ὀπτήν, καὶ οἱ περὶ τὰ ἕλη τούτῳ σίτῳ χρῶνται. γίνεται δὲ καὶ ἐν Συρίᾳ καὶ κατὰ Κιλικίαν, ἀλλ᾽ οὐκ ἐκπέττουσιν αἱ χῶραι. καὶ περὶ Τορώνην τῆς Χαλκιδικῆς ἐν λίμνῃ τινὶ μετρίᾳ τῷ μεγέθει καὶ αὕτη πέττει, καὶ τελεοκαρπεῖ.

Δίφιλος δ᾽ ὁ σίφνιος φησὶν, Ἡ τοῦ κυάμου τοῦ Αἰγυπτίου ῥίζα, ἥ τις λέγεται κολοκάσιον, εὐστόμαχός τε ἐστὶ καὶ τρόφιμος, δυσέκκριτος διὰ τὸ παραστύφειν. κρεῖττον δ᾽ ἐστὶ τὸ ἥκιστα ἐριῶδες. οἱ δὲ γενόμενοι φησὶ κύαμοι ἐκ τῶν κιβωρίων, χλωροὶ μὲν εἰσί, δυσέκπεπτοι, ὀλιγότροφοι, διαχωρητικοί, πνευματικώτατοι. ξηρανθέντες δὲ, ἧττον πνευματοῦσι. γίνεται δὲ οὕτως ἐκ τῶν κιβωρίων καὶ ἄνθος στεφανωτικόν. καλοῦσι δ᾽ Αἰγύπτιοι μὲν αὐτὸ λωτόν. Ναυκρατῖται δὲ οἱ ἐμοί, λέγει δ᾽ οὗτος ὁ Ἀθήναιος, μελίλωτον, ἀφ᾽ οὗ καὶ μελιλώτινοι στέφανοι, πάνυ εὐώδεις, καὶ καύσωνος ὥρᾳ ψυκτικώτατοι.

Φύλαρχος δέ φησιν, οὐδέ ποτε πρότερον ἐν ἑλληνικῷ τόπῳ κυάμων Αἰγυπτίων οὔτε σπαρέντων, οὔτ᾽ ἀποτελεσθέντων τις τικτομένων, εἰ μὴ κατ᾽ Αἴγυπτον, ἐπὶ τοῦ βασιλέως Ἀλεξάνδρου τοῦ Πύρρου, παρὰ τὸν Θύαμιν ποταμὸν τῆς ἐν Ἠπείρῳ Θεσπρωτίας ἐν ἕλει τινὶ συνέβη φυῆναι. δύο μὲν οὖν ἐνεγκεῖν πως ἔτη καρπὸν ἐκτενῶς, καὶ αὐξῆσαι, τοῦ δ᾽ Ἀλεξάνδρου φυλακὴν ἐπιστήσαντος καὶ κωλύοντος οὐχ ὅτι λαμβάνειν τὸν βουλόμενον, ἀλλὰ μηδὲ προσέρχεσθαι πρὸς τὸν τόπον, ἀπεξηράνθη τὸ ἕλος. καὶ τὸ λοιπὸν οὐχ ὅτι τὸν προειρημένον ἐνεγκεῖν καρπόν, ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὕδωρ ἀπ᾽ ὅτι ἔχειν φαίνεται. Τὸ παραπλήσιον ἐγένετο καὶ ἐν Ἐδέψῳ. χωρὶς γὰρ τῶν ἄλλων ὑδάτων, ναμάτιόν τι ἐφάνη ψυχρὸν ὕδατος προϊέμενον, οὐ πόρρω τῆς θαλάσσης, τούτου πίνοντες οἱ ἀρρωστοῦντες τὰ μέγιστα ὠφελοῦντο. διὸ πολλοὶ παρεγένοντο καὶ μακρόθεν, τῷ ὕδατι χρησόμενοι. οἱ οὖν τοῦ βασιλέως Ἀντιγόνου στρατηγοὶ βουλόμενοι οἰκονομικώτεροι εἶναι, διάφορόν τι ἔταξαν διδόναι τοὺς πίνουσι, καὶ ἐκ τούτου ἀπεξηράνθη τὸ νᾶμα. Καὶ ἐν Τρῳάδι δὲ ἐξουσίαν εἶχον οἱ βουλόμενοι τὸν πρὸ τοῦ χρόνου τὸν Τραγασαῖον ἅλα λαμβάνειν. Λυσιμάχου δὲ τέλος ἐπιβαλόντος, ἠφανίσθη. θαυμάσαντος δὲ, καὶ ἀφέντος τὸν τόπον ἀτελῆ, πάλιν ηὐξήθη. σικυός. παροιμία, τὸν σικυὸν τρώγουσα γύναι τὴν χλαῖναν ὕφαινε. Μάτρων ἐν παρῳδίαις, Καὶ σικυὸν εἶδον γαίης ἐρικυδέος υἱόν, Κείμενον ἐν λαχάνοις, ὁ δ᾽ ἐπ᾽ ἐννέα κεῖτο τραπέζας. Καὶ Λάχης, ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ἀέξεται σικυὸς δροσερῷ ἐνὶ χώρῳ. Ἀττικοὶ μὲν οὖν ἀεὶ τρισυλλάβως. Ἀλκαῖος δὲ δίχα φησὶ τῶν σικύων, ἀπὸ εὐθείας τῆς σίκυς, ὡς στάχυς στάχυος. Φρύνιχος δ᾽ ἐν τραγῳδίαις φησὶ σικύδιον ὑποκοριστικῶς.

Μέχρι τοῦδε τὰ τῆς ἐπιτομῆς. ἐντεῦθεν αὐτὸς ὁ Ἀθήναιος.

Σπλίαν

κηλίων ῥαφανίδας σικύους τέτταρας. σικύδιον δ' ὑποκοριστικῶς εἴρηκε Φρύνιχος ἐν τραγῳδοῖς. Θεόφραστος δέ φησι σικύων τρία εἶναι γένη, λακωνικόν, σκυταλίαν, βοιώτιον. καὶ τούτων τὸ μὲν λακωνικὸν ὑδρευόμενον βελτίω γίνεσθαι, τοὺς δ' ἄλλους ἀνύδρους. γίνονται δέ φησι καὶ εὐχυλότεροι οἱ σικυοί, ἐὰν τὸ σπέρμα ἐν γάλακτι βραχὲν σπαρῇ, ἢ ἐν μελικράτῳ. ἱστορεῖ δὲ ταῦτα ἐν φυτικοῖς αἰτίοις, θᾶττον αὔξεσθαι ἐὰν ἐν ὕδατι, κἂν ἐν γάλακτι πρότερον, ἢ εἰς τὴν γῆν κατατεθῆναι βραχῇ. Εὐθύδημος δ' ἐν τῷ περὶ λαχάνων, εἶδος σικύων εἶναι τοὺς προσαγορευομένους δρακοντίας. ὀνομάζεσθαι δὲ σικυούς φησι Δημήτριος ὁ Ἰξίων ἐν πρώτῃ ἐτυμολογουμένων, ἀπὸ τοῦ σεύεσθαι καὶ κινεῖν. ὁρμητικὸν γὰρ ὑπάρχειν. Ἡρακλείδης δ' ὁ Ταραντῖνος ἐν τῷ συμποσίῳ ἀδύναιον καλεῖ τὸν σικυόν. Δίφιλος δέ φησιν ὁ Καρύστιος τὸν σικυὸν ἐν πρώτοις λαμβανόμενον ἐνοχλεῖν. φέρεσθαι γὰρ ἄνω, καθάπερ τὴν ῥάφανον. τελευταῖον δὲ λαμβανόμενον ἀλυπότερον εἶναι, καὶ εὐπεπτότερον. ἑφθὸν δὲ καὶ διουρητικὸν μετρίως ὑπάρχειν. Δίφιλος δέ φησιν, ὁ σικυὸς ψυκτικὸς ὑπάρχων δυσοικονόμητός ἐστι, καὶ δυσυποβίβαστος. ἔτι δὲ φρικοποιὸς, καὶ γεννητικὸς χολῆς, ἀφροδισίων τε ἐφεκτικός. αὔξονται δὲ ἐν τοῖς κήποις οἱ σικυοὶ περὶ τὰς πανσελήνους, καὶ φανερὰν ἴσχουσι τὴν ἐπίδοσιν, καθάπερ καὶ οἱ θαλάττιοι ἐχῖνοι. συκῆ. οὐδενὶ γὰρ τῶν περὶ συκῶν λόγων παραχωρήσαιμι κἂν ἀποκρίμασθαι δέῃ. φιλόσυκος γάρ εἰμι δαιμονίως. λέξω τὰ μοι προσπίπτοντα. ἡ συκῆ ἄνδρες φίλοι ἡγεμὼν τοῦ καθαρείου βίου τοῖς ἀνθρώποις ἐγένετο. δῆλον δὲ ἐστὶν ἐκ τοῦ καλεῖν τοὺς Ἀθηναίους ἱερὰν συκῆν τὸν τόπον, ἐν ᾧ πρῶτον εὑρέθη. τὸν δὲ ἀπ' αὐτῆς καρπὸν ἡγητηρίαν, διὰ τὸ πρῶτον εὑρεθῆναι τῆς ἡμέρου τροφῆς. Τῶν δὲ σύκων ἐστὶ γένη πλείονα. ἀττικὸν μὲν, οὗ μνημονεύει Ἀντιφάνης ἐν ὁμωνύμοις. ἐπαινῶν δὲ τὴν χώραν τὴν ἀττικὴν, τάδε λέγει. Οἷα δ' ἡ χώρα φέρει, διαφέροντα πάσης Ἱππόνικε τῆς οἰκουμένης. Τὸ μέλι, τοὺς ἄρτους, τὰ σῦκα. σῦκα μὲν νὴ τὸν Δία Πάνυ φέρει. Ἴστρος δ' ἐν τοῖς ἀττικοῖς, οὐδ' ἐξάγεσθαί φησι τῆς Ἀττικῆς τὰς ἀπ' αὐτῆς γινομένας ἰσχάδας, ἵνα μόνοι ἀπολαύοιεν οἱ κατοικοῦντες. Καὶ ἐπεὶ πολλοὶ ἐνεφανίζοντο διακλέπτοντες, οἱ τούτους μηνύοντες τοῖς δικασταῖς ἐκλήθησαν τότε πρῶτον συκοφάνται. Ἄλεξις δ' ἐν ποιητῇ φησιν, Ὁ συκοφάντης οὐ δικαίως τοὔνομα Ἐν τοῖσι μοχθηροῖσιν ἐστὶ κείμενον. Ἔδει γὰρ ὅστις χρηστὸς ἦν, ἡδύς τ' ἀνὴρ, Τὰ σῦκα προστιθέντα δηλῶν τὸν τρόπον. Νυνὶ δὲ πρὸς μοχθηρὸν ἡδὺ προστεθὲν Ἀπορεῖν πεποίηκε, διὰ τί τοῦθ' οὕτως ἔχει. Φιλόμνηστος δ' ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Ῥόδῳ σμινθείων φησίν, Ἐπεὶ καὶ ὁ συκοφάντης ἐντεῦθεν προσηγορεύθη, διὰ τὸ εἶναι τότε τὰ ἐπιζήμια, καὶ τὰς εἰσφορὰς, σῦκα, καὶ οἶνον, καὶ ἔλαιον, ἀφ' ὧν τὰ κοινὰ διῴκουν, καὶ τοὺς ταῦτα πράττοντας, καὶ εἰσφαίνοντας ἐκάλουν, ὡς ἔοικε, συκοφάντας, αἱρούμενοι τοὺς ἀξιοπιστοτάτους τῶν πολιτῶν. Λακωνικοῦ δὲ σύκου μνημονεύει ἐν γεωργοῖς Ἀριστοφάνης, τάδε λέγων, Συκᾶς φυτεύω πάντα πλὴν λακωνικῆς. Τοῦτο γὰρ τὸ σῦκον ἐχθρόν ἐστι καὶ τυραννικόν, Οὐ γὰρ ἦν ἂν μικρὸν εἰ μὴ μισόδημον ἦν σφόδρα. Μικρὸν δὲ αὐτὸ εἶπε, διὰ τὸ μὴ μέγα εἶναι φυτόν. Ἄλεξις δ' ἐν ἐλαιωθίῳ, φρυγίων σύκων μνημονεύων φησί. Τό, τι ὀψοφαγὲς, μητρῷον ἐμοὶ μάλιστ' ἦν ἰσχάδας φρυγίας εὕρημα συκῆς. Τῶν δὲ καλουμένων φιβαλέων σύκων πολλοὶ μὲν μέμνηνται τῶν κωμῳδοποιῶν. ἀτὰρ καὶ Φερεκράτης ἐν κραπατάλλοις, Ὦ δαιμόνιε, πύρεττε μηδὲν φροντίσας. Καὶ τῶν φιβαλέων φέρε σύκων τῶν ὡρῶν. Κἀμπιμπλάμενος καθεῦδε τὰς μεσημβρίας, Κᾆτα σφακέλιζε, καὶ πίμπρησο, καὶ βόα. Τηλεκλείδης δ' ἐν ἀμφικτύοσιν, Ὦ, ὡς καλοὶ καὶ φιβάλεοι. καὶ τὰς μυρρίνας δὲ φιβαλέας λέγουσιν, ὡς Ἀντιφάνης ἐν κῶρσι. Πρῶτιστα δὲ, Τῶν μυρρινῶν τούτων τὴν ῥάπιζαν βούλομ', ἃς Διαμασῶ μ' ὅταν τι βουλεύω δ' ἐμ. Τασδὶ φιβάλεως πάνυ καλὰς στεφανωτρίδας. Χελιδονίων δὲ σύκων μνημονεύει Ἐπίλυκος ἐν βραγχίᾳ. Εἶτ' ἔρχεται χελιδονίων μετ' ὀλίγον Σκληρῶν ἀθρόος πινακίσκος. Ἀνδροτίων δὲ, ἢ Φιλέταιρος, ἢ Ἡγήμων ἐν τῷ γεωργικῷ, γένη σύκων τάδε ἀναγράφει οὕτως. Ἐν μὲν τῷ πεδίῳ φυτεύειν χρὴ χελιδονίων, ἐρινεῶν, λευκερινεῶν, φιβαλέων. ὀπωροβασιλίδας δὲ πανταχοῦ. ἔχει γάρ τι χρήσιμον ἕκαστον τὸ γένος. μάλιστα δὲ τὸ πλεῖστον αἱ κόλυροι, καὶ φορμύνιοι, καὶ δίφοροι, καὶ μεγαρικαὶ, καὶ λακωνικαὶ συμφέρουσιν, ἐὰν ἔχωσιν ὕδωρ. Τῶν δὲ ἐν Ῥόδῳ γινομένων σύκων, μνημονεύει Λυγκεὺς ἐν ἐπιστολαῖς, σύγκρισιν ποιούμενος τῶν Ἀθήνησι γινομένων καλλίστων πρὸς τὰ ῥοδιακά. γράφει δὲ οὕτως, Τὰ δὲ ἐρινεὰ τοῖς λακωνικοῖς ὥστε συνάμιλλα σύκοις δοκεῖν εἶναι. καὶ ταῦτ' οὐκ ἀπὸ δείπνου, καθάπερ ἐκεῖ διεψραμμένης ἤδη διὰ τὴν πλησμονὴν τῆς γεύσεως, ἀλλ' ἀθίκτου τῆς ἐπιθυμίας οὔσης πρὸ δείπνου παρατίθεται. Τῶν δὲ ἐν τῇ καλῇ Ῥώμῃ καλλιστρουθίων καλουμένων σύκων, εἰ ὁ Λυγκεὺς ἐγεύσατο ὥσπερ ἐγὼ, ὀξυωπέστερος ἂν ἐγεγόνει παρὰ πολὺ τοῦ ὁμωνύμου. τοσαύτην ὑπεροχὴν ἔχει ταῦτα τὰ σῦκα πρὸς τὰ ἐν τῇ πάσῃ οἰκουμένῃ γινόμενα.

Lib. 7. cap. 4. historiæ.

Lib. 1. ca. 12.

Lib. 7. c. 1. hist.

ΣΥ͂ΚΑ.

ἐπαινεῖται δὲ καὶ ἄλλα σύκων γένη κατὰ τὴν Ῥώμην γινομένων, τά τε καλούμενα χῖα, καὶ τὰ λιβιανά, ἔτι δὲ καὶ τὰ χαλκιδικὰ ὀνομαζόμενα, καὶ τὰ ἀφρικανά. ὡς καὶ Ἡρόδοτος ὁ λύκιος μαρτυρεῖ ἐν τῷ περὶ σύκων συγγράμματι. Παρμένων ὁ Βυζάντιος ἐν τοῖς ἰάμβοις, τὰ ἐκ καύνων τῆς Αἰολικῆς πόλεως ὡς διάφορα ἐπαινῶν φησίν, ἦλθον μακρὴν θάλασσαν οὐκ ἄγων σῦκα Καύνια φόρτον. Ὅτι δὲ καὶ τὰ ἀπὸ Καύνου τῆς Καρίας ἐπαινεῖται, κοινόν. Τεφαλίων δὲ σύκων οὕτως καλουμένων μνημονεύει Ἡρακλέων ὁ ἐφέσιος, καὶ Νίκανδρος ὁ θυατειρηνός, παρατιθέμενος Ἀπολλοδώρου τοῦ καρυστίου ἐκ δράματος προικιζομένης, ἱματιοπώλιδος τάδε, Πλὴν τὸ οινάριον πάνυ ἦν ὀξὺ καὶ πονηρόν, ὥστ' ᾐσχυνόμην. Τὰ λοιπὰ μὲν γὰρ τεφαλίους χωρία συκᾶς φέρει. τοὐμὸν δὲ ἐπὶ τὰς ἀμπέλους, Τῶν δ' ἐν Πάρῳ τῇ νήσῳ, (διάφορα γὰρ κἀνταῦθα γίνεται σῦκα, τὰ καλούμενα παρὰ τοῖς παρίοις αἱμώνια, ταυτὰ ὄντα τοῖς λυδίοις καλουμένοις, ἅπερ διὰ τὸ ἐρυθρῶδες, καὶ τῆς προσηγορίας ταύτης ἔτυχε) Ἀρχίλοχος μνημονεύει λέγων οὕτως, Ἔα πάρον καὶ σῦκα κεῖνα καὶ θαλάσσιον Βίον. Τὰ δὲ σῦκα ταῦτα τοσαύτην ἔχει παραλλαγὴν πρὸς τὰ πολλαχοῦ γινόμενα, ὡς τὸ τοῦ ἀγρίου συὸς κρέας πρὸς τὰ ἄλλα, τὰ μὴ τῶν ἀγρίων χοίρων κρέα.

Λευκερινεός δέ τι εἶδός ἐστι συκῆς, καὶ ἴσως αὕτη ἐστὶν ἡ τὰ λευκὰ σῦκα φέρουσα. Μνημονεύει δ' αὐτῆς Ἕρμιππος ἐν ἰάμβοις οὕτως, Τὰς λευκερινεὼς δὲ χωρὶς ἰσχάδας. Τῶν δὲ ἐρινῶν σύκων Εὐριπίδης ἐν σκίρωνι, Ἢ προσπηγνῦσαι κράδαις ἐριναῖς. Καὶ Ἐπίχαρμος ἐν σφιγγί, Ἀλλ' οὐχ ὅμοια γ' ἐκείνοις οὐδαμῶς. Σοφοκλῆς δ' ἐν Ἑλένης γάμῳ τροπικῶς τῷ τοῦ δένδρου ὀνόματι τὸν καρπὸν ἐκάλεσεν εἰπών, Πέπων δ' ἐρινὸς ἀχρεῖος ὢν Ἐς βρῶσιν, ἄλλους ἐξερινάζεις λόγῳ. Πέπων δ' ἐρινὸς εἴρηκεν, ἀντὶ τοῦ πέπον ἐρινόν. Καὶ Ἄλεξις ἐν λέβητι,

Καί τί δεῖ λέγειν ἔθ' ἡμᾶς τοὺς τὰ σῦκ' ἑκάστοτε, Ἐν τοῖς συρίσκοις πωλοῦντας. οἱ κάτωθε μὲν Τὰ σκληρὰ καὶ μοχθηρὰ τῶν σύκων ἀεὶ Τιθέασιν. ἐπιπολῆς δὲ πέπονα καὶ καλά.

Εἶθ' ὁ μὲν ἔδωκεν ὡς τοιαῦτ' ὠνούμενος Τιμήν. ὁ δ' ἐγκάψας τὸ κέρμ' εἰς τὴν γνάθον Ἐρίν' ἀπέδοτο, σῦκα πωλεῖν ὀμνύων. Τὸ δένδρον ἡ ἀγρία συκῆ ἐξ ἧς τὰ ἐρινά, ἐρινὸς κατὰ τὸ ἄρρεν λέγεται. Στράττις τρωΐλῳ, Ἐρινὸν οὖν τιν' αὐτῆς πλησίον Νενόηκας ὄντα. καὶ

Il. μ. Ὅμηρος, Τῷ δ' ἐν ἐρινεὸς ἔστι μέγας φύλλοισι τεθηλώς Ἀμερίας δ' ἐρινεάς καλεῖσθαι τοὺς ὀλύνθους, Ἑρμῶναξ δ' ἐν γλώτταις κρητικαῖς σύκων γένη ἀναγράφει, ἀμάδεα καὶ νικύλεα. Φιλήμων δ' ἐν Ἀττικαῖς λέξεσι καλεῖσθαί φησι τινὰ σῦκα Βασίλεια, ἀφ' ὧν καλεῖσθαι καὶ τὰς βασιλίδας ἰσχάδας, προσιστορῶν ὅτι κόλυτρα καλεῖται τὰ πέπονα σῦκα. Σέλευκος δ' ἐν ταῖς γλώσσαις, καὶ γλυκυσίδην τινὰ καλεῖσθαι φησί, σύκῳ τὴν μορφὴν μάλιστα ἐοικυῖαν. φυλάττεσθαι δὲ τὰς γυναῖκας ἐσθίειν, διὰ τὸ ποιεῖν μετεωρισμούς, ὡς καὶ Πλάτων ὁ κωμῳδοποιός φησιν ἐν κλεοφῶντι. τὰ δὲ χειμερινὰ σῦκα, Πάμφιλος καλεῖσθαί φησι κυδώνεια ὑπὸ Ἀχαιῶν, τοῦτο λέγων Ἀριστοφάνην εἰρηκέναι ἐν λακωνικαῖς γλώσσαις. Κορακίων δὲ σύκων εἶδος Ἕρμιππος ἐν στρατιώταις παραδίδωσι διὰ τούτων, φιβαλέων μάλιστ' ἂν, ἢ τῶν κορακίων. Θεόφραστος δ' ἐν δευτέρῳ φυτῶν ἱστορίας, σύκων φησὶ γένος εἶναι τοιοῦτόν τι, οἷον ἡ χελιδόνιος ἀράτειος καλουμένη.

cap.17. ἐν δὲ τῷ τρίτῳ περὶ τὴν τρωϊκὴν φησὶν Ἴδην γίνεσθαι συκῆν θαμνώδη, φύλλον ὅμοιον ἔχουσαν τῷ τῆς φιλύρας. φέρειν δὲ σῦκα ἐρυθρά, ἡλίκα ἐλαία τὸ μέγεθος στρογγυλώτερα, εἶναι δὲ τὴν γεῦσιν μεσπιλώδη. Περὶ δὲ τῆς ἐν Κρήτῃ καλουμένης κυπρίας συκῆς, ὁ αὐτὸς Θεόφραστος ἐν

cap.2. τῷ τετάρτῳ τῆς φυτικῆς ἱστορίας τάδε γράφει. ἡ ἐν Κρήτῃ καλουμένη κυπρία συκῆ, φέρει τὸν καρπὸν ἐκ τοῦ στελέχους, καὶ τῶν παχυτάτων ἀκρεμόνων. βλαστὸν δέ τινα ἀφίησι μικρὸν ἄφυλλον, ὥσπερ ῥίζιον πρὸς ᾧ ὁ καρπός. τὸ δὲ στέλεχος μέγα, καὶ παρόμοιον τῇ λεύκῃ, φύλλον δὲ τῇ πτελέᾳ. πεπαίνει δὲ τέτταρας καρπούς, ὅσαι περ αὐτοῦ καὶ αἱ βλαστήσεις. ἡ δὲ γλυκύτης, προσεμφερὴς τῷ σύκῳ, καὶ ἔσωθεν τοῖς ἐρινοῖς. μέγεθος δέ, ἡλίκον κοκκύμηλον. Τῶν δὲ προδρόμων καλουμένων σύκων αὐτὸς Θεόφραστος ἐν τρίτῳ φυτικῶν αἰτίων οὕτως, Τῇ συκῇ ὅταν ἀὴρ ἐπιγένηται μαλακός, καὶ ὑγρός, καὶ θερμός ἐξεκαλέσατο τὴν βλάστησιν, ὅθεν καὶ οἱ πρόδρομοι. Καὶ προελθὼν τάδε λέγει, Πάλιν δὲ τοὺς προδρόμους αἱ μὲν φέρουσιν, ὥσπερ λακωνικὴ, καὶ ἡ λευκομφάλιος, καὶ ἕτεραι πλείους. αἱ δ' οὐ φέρουσι. Σέλευκος δ' ἐν γλώσσαις, πρωτερικὴν φησὶ καλεῖσθαι γένος τι συκῆς, ἥτις φέρει πρώϊον τὸν καρπόν. Διφόρου δὲ συκῆς μνημονεύει καὶ Ἀριστοφάνης ἐν ἐκκλησιαζούσαις, Ὑμᾶς δέ γ' ὡς θεία λαβόντας διφόρου συκῆς.

Καὶ Ἀντιφάνης ἐν σκληρίαις. ἔστι γὰρ παρ' αὐτὴν διάφορον συκὴν κάτω. Ὁ Θεόπομπος δὲ ἐν τῇ πεντηκοστῇ τετάρτῃ τῶν ἱστοριῶν, κατὰ τὴν Φιλίππου φησὶν ἀρχὴν περὶ τὴν Βισαλτίαν Ἀμφίπολιν, καὶ Γραιστωνίαν τῆς Μακεδονίας, ἔαρος μέσου ὄντος, τὰς μὲν συκᾶς σῦκα, τὰς δ' ἀμπέλους βότρυς, τὰς δ' ἐλαίας ἐν ᾧ χρόνῳ βρύειν εἰκὸς ἦν, αὐτὰς ἐλαίας ἐνεγκεῖν, καὶ ἐντυ

χῆσαι

ΣΥΚΑ.

χῶσαι πάντα φίλιππον. Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ περὶ φυτῶν ὁ Θεόφραστος καὶ τὸν ἐρινεόν εἶναί φησι διφόρον. οἱ δὲ καὶ τριφόρον, ὥσπερ ἐν Κέῳ. λέγει δὲ καὶ τὴν συκῆν ἐὰν ἐν σκίλλῃ φυτευθῇ, θᾶττον περιγίνεσθαι, καὶ ὑπὸ σκωλήκων μὴ διαφθείρεσθαι, καὶ πάντα δὲ τὰ ἐν σκίλλῃ φυτευθέντα, καὶ θᾶττον αὐξάνεσθαι, καὶ εὐβλαστῆ γίγνεσθαι. Πάλιν δὲ ὁ Θεόφραστος ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν αἰτιῶν, ἡ Ἰνδικὴ καλουμένη θαυμαστὴ οὖσα τῷ μεγέθει, μικρὸν ἔχει τὸν καρπόν, καὶ ὀλίγον, ὡς ἂν εἰς τὴν βλάστησιν ἐξαναλίσκουσα ἅπασαν τὴν τροφήν. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τῆς φυσικῆς ἱστορίας ὁ φιλόσοφος φησίν, Ἔστι καὶ ἄλλο γένος συκῆς ἐν τῇ Ἑλλάδι, καὶ περὶ Κιλικίαν, καὶ Κύπρον, ὀλυνθοφόρον. ὃ τὸ μὲν σῦκον ἔμπροσθεν φέρει τοῦ φυτοῦ, τὸν δὲ ὄλυνθον ἐξόπισθεν. αἱ δὲ ὅλως ἐκ τοῦ ἔνου βλαστοῦ, καὶ οὐκ ἐκ τοῦ νέου. πρῶτον δὲ ὥσπερ τῶν σύκων, πέπονά τι καὶ γλυκὺ ἔχει, καὶ οὐχ ὥσπερ τὸν παρ' ἡμῖν. γίνεται δὲ καὶ μείζων οὗτος πολὺ τῶν σύκων. ἡ δ' ὥρα μετὰ τὴν βλάστησιν οὐ πολύ. Οἶδα δὲ καὶ ἄλλα σύκων ὀνόματα λεγόμενα βασίλεια, συκοβασίλεια, κιρροκοιλάδια, καὶ ὑλάδια, σαρκιλάφαια, λαπύρια, πικρίδια, δρακόντια, λευκόφλοια, μελανόφλοια, κερώνια, μυλαικά, ἀσκαλώνια. Περὶ δὲ τῆς προσηγορίας τῶν σύκων λέγων Τρύφων ἐν δευτέρῳ φυτῶν ἱστορίας, Δωρίωνά φησιν ἐν γεωργικῷ ἱστορεῖν, Συκέαν ἕνα τινὰ τῶν Τιτάνων διωκόμενον ὑπὸ Διὸς τὴν μητέρα γῆν ὑποδέξασθαι, καὶ ἀνεῖναι τὸ φυτὸν εἰς διατριβὴν τῷ παιδί, ἀφ' οὗ καὶ Συκέαν πόλιν εἶναι ἐν Κιλικίᾳ. Φερένικος δὲ ὁ ἐποποιός, Ἡρακλεώτης δὲ γένος ἀπὸ Συκῆς τῆς Ὀξύλου θυγατρὸς προσαγορευθῆναι. Ὄξυλον γὰρ τὸν Ὀρείου Ἀμαδρυάδι τῇ ἀδελφῇ μιγέντα μετ' ἄλλων γεννῆσαι καρύαν, βάλανον, κράνειον, ὀρέαν, αἴγειρον, πτελέαν, ἄμπελον, συκῆν, καὶ ταύτας Ἀμαδρυάδας νύμφας καλεῖσθαι, καὶ ἀπ' αὐτῶν πολλὰ τῶν δένδρων προσαγορεύεσθαι. ὅθεν καὶ τὸν Ἱππώνακτα φάναι συκῆν μέλαιναν, ἀμπέλου κασιγνήτην. Σωσίβιος δ' ὁ λάκων ἀποδεικνὺς εὕρημα Διονύσου τὴν συκῆν, διὰ τοῦτο φησὶ καὶ Λακεδαιμονίους συκίτην Διόνυσον τιμᾶν. Νάξιοι δὲ ὡς Ἀνδρίσκος, ἔτι δ' Ἀγαθοφάνης ἱστοροῦσι, μειλίχιον καλεῖσθαι τὸν Διόνυσον, διὰ τὴν τοῦ συκίνου καρποῦ παράδοσιν. διὸ καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ θεοῦ παρὰ τοῖς Ναξίοις, τὸ μὲν τοῦ Βακχίου Διονύσου καλουμένου, εἶναι ἀμπέλινον. τὸ δὲ τοῦ μειλιχίου, σύκινον. τὰ γὰρ σῦκα μείλιχα καλεῖσθαι. ὅτι δὲ πάντων τῶν καλουμένων ξυλίνων καρπῶν, ὠφελιμώτερά ἐστι τοῖς ἀνθρώποις τὰ σῦκα, ἱκανῶς Ἡρόδοτος ὁ λύκιος διὰ πολλῶν ἀποδείκνυσιν, ἐν τῷ περὶ σύκων συγγράμματι, εὐτραφῆ τε λέγων γίγνεσθαι τὰ νεογνὰ τῶν παιδίων ἐν τῷ χυλῷ τῶν σύκων, ὁ διατρίφοιτο. Φερεκράτης, ἢ ὁ πεποιηκὼς τοὺς Πέρσας, φησίν. Ἦν δ' ἡμῶν σῦκόν τις ἴδῃ διὰ χρόνου νέον ποτέ, Τὼ φαλμὼ περιμάττομεν γε ὥσπερ τῶν παιδίων, ὡς καὶ ἰάματος οὐ τοῦ τυχόντος τῶν σύκων ὑπαρχόντων. Ὁ δὲ θαυμασιώτατος καὶ μελίγηρυς Ἡρόδοτος ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἱστοριῶν, καὶ μέγα ἀγαθόν φησιν εἶναι τὰ σῦκα, οὑτωσὶ λέγων, ὦ βασιλεῦ, σὺ δ' ἐπ' ἄνδρας τοιούτους παρασκευάζει στρατεύεσθαι, οἳ σκυτίνας μὲν ἀναξυρίδας (σκυτίνην δὲ τὴν ἄλλην ἐσθῆτα φορέουσι), σιτέονται οὐχ ὅσα ἐθέλουσιν, ἀλλ' ὅσα ἔχουσι, χώρην ἔχοντες τρηχέην. πρὸς δὲ νὴ Δί' οὐκ οἴνῳ χρέονται, ἀλλ' ὑδροποτέουσιν. οὐ σῦκα ἔχουσι τρώγειν, οὐκ ἄλλο οὐδὲν ἀγαθόν. Πολύβιος δ' ὁ μεγαλοπολίτης ἐν τῇ ἑκκαιδεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν, Φίλιππος φησὶ ὁ Περσέως πατήρ, ὅτε τὴν Ἀσίαν κατέτρεχεν, ἀπορῶν τροφῶν, τοῖς στρατιώταις παρὰ Μαγνήτων, ἐπεὶ σῖτον οὐκ εἶχον, σῦκα ἔλαβε. διὸ καὶ Μυοῦντος κυριεύσας, τοῖς Μάγνησιν ἐχαρίσατο τὸ χωρίον ἀντὶ τῶν σύκων. Καὶ Ἀνάνιος δ' ὁ ἰαμβοποιός ἔφη, Εἴ τις καθείρξει χρυσὸν ἐν δόμοις πολλόν, Καὶ σῦκα βαιὰ καὶ δύ' ἢ τρεῖς ἀνθρώπους, Γνοίη χ' ὅσῳ τὰ σῦκα τοῦ χρυσοῦ κρέσσω. Τοσαῦτα τοῦ Μάγνου συλλογήσαντος, Δάφνος ὁ ἰατρὸς ἔφη. Φιλότιμος ἐν τῷ τρίτῳ περὶ τροφῆς, τὰ ἁπαλά φησι σῦκα διαφορὰς μὲν ἔχει πλείους πρὸς ἄλληλα καὶ τοῖς γένεσι, καὶ τοῖς χρόνοις ἐν οἷς ἕκαστα γίγνεται, καὶ ταῖς δυνάμεσιν. οὐ μὴν ἀλλὰ καθόλου εἰπεῖν τά τε ὑγρὰ τά τε πεπεμμένα, καὶ μάλιστα αὐτῶν διαλύεται ταχέως, καὶ κατεργάζεται μᾶλλον τῆς ἄλλης ὀπώρας, καὶ τὴν λοιπὴν τροφὴν οὐ κωλύει κατεργάζεσθαι. δυνάμεις δὲ ἔχει τῶν ὑγρῶν κολλώδεις τε, καὶ γλυκείας, ὑποαλμυρώδεις τε, καὶ τὴν διαχώρησιν ἀθροωτέραν, καὶ διακεχυμένην, καὶ θᾶττον καὶ λίαν ἄλυπον παρασκευάζει. χυλὸν δ' ἁλυκὸν δριμύτητα ἔχοντα ἀναδιδόασι μεθ' ἁλῶν ἐπιπινόμενα. διαλύεται μὲν οὖν ταχέως. διό τι πολλῶν καὶ μεγάλων ὄγκων εἰσενεχθέντων, μετὰ μικρὸν χρόνον λαγαροὶ γινόμεθα καθ' ὑπερβολήν. ἀδιάστατον δ' ἦν ὥσπερ συμβαίνειν διαμενόντων, καὶ μὴ ταχὺ διαλυομένων τῶν σύκων. κατεργάζεται δὲ μᾶλλον τῆς ἄλλης, οὐ μόνον ὅτι πολλαπλάσιον λαμβάνοντες αὐτὴν τῆς λοιπῆς ὀπώρας ἀλύπως διάγομεν, ἀλλ' οὐδὲ τὴν ἀνθρώπων τροφὴν ἴσην λαμβανόντων, τούτων προχειρισθέντων οὐδὲν ἐνοχλούμεθα. δῆλον οὖν ὡς εἰ κρατοῦμεν ἀμφοτέρων, ταῦτά τε πέττεται μᾶλλον, καὶ τὴν λοιπὴν οὐ κωλύει κατεργάζεσθαι τροφήν. τὰς δὲ δυνάμεις ἔχει τὰς

ΣΥ͂ΚΑ. ΜΗ͂ΛΑ.

λεγομένας. τὴν μὲν κολλᾶσθαί τε, καὶ τὴν ἅλυκην ἐκ τοῦ κολλᾶν τι καὶ ξύσαι τὰς χεῖρας. τὴν δὲ γλυκεῖαν ἐν τῷ στόματι γινομένην ὁρῶμεν. τὴν δὲ διαχώρησιν αὐτὴν τροφήν τε καὶ ταραχὴν καὶ πλείω, καὶ θᾶττον, καὶ μαλακωτέραν ὅτι παρασκευάζει, λόγου προσδεῖν οὐδὲν νομίζομεν. ἀλλ' ἀλκοῦνται δ' οὐ λίαν, οὐ διὰ τὸ δυσαπεπτον αὐτῶν, ἀλλ' ὅτι καταπινόμενά τε ταχέως οὐ λεαίνονται. καὶ τὴν διέξοδον διότι ταχεῖαν ποιεῖται. χυμὸν δ' ἁλυκὸν ἀναδίδωσι, διότι τὸ μὲν νιτρῶδες ἀπεσχέθη τὰ σῦκα ἔχοντα, ἁλυκώτερον δὲ ποιήσει ἡ δριμεῖα ἐκ τῶν ἐπιγινομένων. οἱ μὲν

Σῦκα. γὰρ ἅλες τὸν ἁλυκόν, τὸ δ' ὄξος καὶ τὸ θύμον τὸν δριμὺν αὔξει χυμόν. Ἡρακλείδης δ' ὁ Ταραντῖνος ἐν τῷ Συμποσίῳ ζητεῖ, πότερον ἐπιλαμβάνειν δεῖ μετὰ τὴν τῶν σύκων προσφορὰν θερμὸν ὕδωρ, ἢ ψυχρόν. καὶ τοὺς μὲν λέγοντας θερμὸν δεῖν ἐπιλαμβάνειν, προορῶντας τὸ τοιοῦτο παρακελεύεσθαι. διότι καὶ τὰς χεῖρας ταχέως τὸ θερμὸν ῥύπτει. διὸ πιθανὸν εἶναι καὶ ἐν κοιλίᾳ συντόμως αὐτὰ ὑπὸ θερμοῦ διαλύεσθαι. καὶ ἐπὶ τῶν ἐκτὸς δὲ σύκων τὸ θερμὸν διαλύει τὴν συνέχειαν αὐτῶν, καὶ εἰς λεπτομερεῖς τόπους ἄγει. τὸ δὲ ψυχρὸν συνίστησιν. οἱ δὲ ψυχρὸν λέγοντες προσφέρεσθαι, ἡ τοῦ ψυχροῦ φασὶ πόματος λῆψις, τὰ ἐπὶ τοῦ στομάχου καθήμενα ὑπὸ βάρει καταφέρει. τὰ γὰρ σῦκα οὐκ ἀσινῶς διατίθησι τὸν στόμαχον, καυσώδη καὶ ἀπονώτερον αὐτὸν ποιοῦντα. διόπερ τινὲς καὶ τὸν ἄκρατον συνεχῶς προσφέρονται. μετὰ δὲ ταῦτα ἑτοίμως καὶ τὰ ἐν τῇ κοιλίᾳ προωθεῖ. δεῖ δὲ πλείονι καὶ ἀθρουστέρῳ χρῆσθαι τῷ πόματι μετὰ τὴν τῶν σύκων προσφοράν, ἕνεκα τοῦ μὴ ὑπομένειν αὐτὰ ἐν κοιλίᾳ. φέρεσθαι δὲ εἰς τὰ κάτω μέρη τῶν ἐντέρων. ἄλλοι δέ φασιν, ὅτι μὴ δεῖ σῦκα προσφέρεσθαι μεσημβρίας. νοσώδη γὰρ εἶναι τότε, ὡς καὶ Φερεκράτης ἐν Κραπατάλλοις εἴρηκεν. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Προαγῶνι, Κάμνοντα δ' αὐτὸν τοῦ θέρους ἰδών ποτε Ἔπραττ' ἵνα κάμνοι σῦκα τῆς μεσημβρίας. Καὶ Εὔβουλος ἐν Σφιγγοκαρίωνι, Νὴ τὸν Δί', ἠσθένουν γὰρ ὦ βέλτιστε σύ. Φαγοῦσα πρώην σῦκα τῆς μεσημβρίας. Νικοφῶν δ' ἐν Σειρῆσιν, Ἐὰν δέ γ' ἡμῶν σῦκά τις μεσημβρίας Τρώγων καθεύδῃ χλωρά, πυρετὸς εὐθέως Ἥκει τρέχων οὐκ ἄξιος τριωβόλου, Κᾆθ' οὗτος ἐπιπεσὼν ἡμᾶς ποιεῖ χολᾶν. Δίφιλος δ' ὁ Σίφνιός φησι, τῶν σύκων εἶναι τὰ μὲν ἁπαλά, ὀλιγότροφα καὶ κακόχυλα, εὐέκκριτα δέ, καὶ ἐπιπολαστικά, καὶ εὐοικονομικώτερα δὲ τῶν ξηρῶν. τὰ δὲ περὶ τὸν χειμῶνα γινόμενα, βίᾳ πεπαινόμενα χείρονα τυγχάνει. τὰ δ' ἐν τῇ ἀκμῇ τῶν ὡρῶν, κρείττονα, ὡς ἂν κατὰ φύσιν πεπαινόμενα. τὰ δὲ πολλὴν ὀπὸν ἔχοντα, καὶ τὰ σπανόσπερμα δ' εὐστομαχώτερα μέν, βαρύτερα δέ, τὰ ἢ τραλλιανά, ἀνάλογεῖ τοῖς Ῥοδίοις. τὰ δὲ Χῖα καὶ τἄλλα πάντα τούτων εἶναι κακοχυλώτερα. Μνησίθεος δ' ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ ἐδεστῶν φησιν, ὅσα δὲ ὠμὰ προσφέρεται τῶν τοιούτων, οἷον ἄπιοι καὶ σῦκα, καὶ μῆλα Δελφικά, καὶ τὰ τοιαῦτα δεῖ φυλάττειν τὸν καιρόν, ἐν ᾧ τοὺς χυλοὺς τοὺς ἐν αὐτοῖς μήτε ἀπέπτους, μήτε σαπρούς, μήτε κατεξηραμμένους λίαν ὑπὸ τῆς ὥρας ἕξει.

Δημήτριος δ' ὁ Σκήψιος ἐν τῷ ὀγδόῳ καὶ δεκάτῳ τοῦ Τρωϊκοῦ διακόσμου εὐφώνους φησὶ γίνεσθαι τοὺς μὴ σύκων ἐσθίοντας. Ἡγησιάνακτα οὖν τὸν Ἀλεξανδρέα τὸν τὰς ἱστορίας γράψαντα κατ' ἀρχὰς ὄντα πένητα, καὶ τραγῳδὸν φησι γενέσθαι, καὶ ὑποκριτικόν, καὶ εὔηχον, ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν σύκων μὴ γευσάμενον. Καὶ παροιμίας δὲ οἶδα περὶ σύκων λεγομένας τοιάσδε. Σῦκον μετ' ἰχθύν, ὄσπριον μετὰ κρέα. Σῦκα φιλορνίθοισι φυτεύειν οὐκ ἐθέλουσι.

Μῆλα. Μῆλα. ταῦτα Μνησίθεος ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ ἐδεστῶν, μῆλα Δελφικὰ καλεῖ. Δίφιλος δέ φησι τῶν μήλων τὰ χλωρὰ καὶ μηδέ πω πέπονα, κακόχυμα εἶναι καὶ κακοστόμαχα, ἐπιπολαστικά τε καὶ χολῆς γεννητικά, νοσοποιά τε καὶ φρίκης παραίτια. Τῶν δὲ πεπόνων εὐχυλότερα μὲν εἶναι τὰ γλυκέα, καὶ εὐεκκριτώτερα διὰ τὸ στῦψιν μὴ ἔχειν. κακοχυμότερα δὲ εἶναι τὰ ὀξέα, καὶ σταλτικώτερα. τὰ δὲ τῆς γλυκύτητος ὑφειμένα, προσλαμβάνοντα δὲ εὐστομεῖν, διὰ τὴν ποσὴν στῦψιν εὐστομαχώτερα. Τὰ δὲ καλούμενα ὀρβικάτα μετὰ στύψεως ἡδείας ἔχοντα καὶ γλυκύτητα εὐστόμαχα εἶναι. Τὰ δὲ σητάνια λεγόμενα, προσέτι δὲ πλατάνια, εὔχυλα μὲν καὶ εὐέκκριτα, οὐκ εὐστόμαχα δέ. Τὰ δὲ μορδιανὰ καλούμενα γίνεται μὲν κάλλιστα ἐν Ἀπολλωνίᾳ τῇ Μορδίῳ λεγομένῃ ἀναλογεῖ τοῖς ὀρβικάτοις. Τὰ δὲ κυδώνια, ὧν ἔνια καὶ στρουθία λέγεται κοινῶς, ἁπάντων δὴ τῶν μήλων εὐστομαχώτερα, καὶ μάλιστα τὰ πέπονα. Γλαυκίδης δέ φησιν, ἄριστα τῶν ἀκροδρύων εἶναι μῆλα κυδώνια, φαυλία, στρουθία. Φιλότιμος δ' ἐν τῷ τρίτῳ καὶ δεκάτῳ περὶ τροφῆς, τὰ μῆλά φησι τὰ μὲν ἐαρινά, δυσαπεπτότερα πολὺ τῶν ἀπίων. καὶ τὰ ὠμὰ τῶν ὠμῶν, καὶ τὰ πέπονα τῶν πεπόνων. τὰς δὲ δυνάμεις ἔχει τῶν ὑγρῶν, τὰ μὲν ὀξέα, καὶ μή πω πέπονα στρυφνοτέρας, καὶ πάσας ὀξείας, χυμόν τε ἀναδίδωσιν εἰς τὸ σῶμα τὸν καλούμενον ξυστικόν. καθόλου τε τὰ μῆλα τῶν ἀπίων δυσαπεπτότερα εἶναι. διότι τὰ μὲν ἐλάττω φαγόντες ἧττον, τὰς δὲ πλείους προσαράμενοι μᾶλλον πιεζόμεθα. ξυστικὸς δὲ γίνεται χυμὸς

δὲ αὐτῶν

ΜΗ͂ΛΑ.

ἐξ αὐτῶν, ὁ λεγόμενος ὑπὸ Πραξαγόρου. διότι τὰ μὴ κατεργαζόμενα, παχυτέρους ἕξει τοὺς χυμούς. ἐπειδὴ ἔχει δὲ καθόλου τὰ μῆλα δυσκατεργαστότερα τῶν ἀπίων. καὶ ὅτι τὰ στρυφνὰ μᾶλλον ἔτι παχυτέρους παρασκευάζειν ἔοικεν αὐτούς. τὰ δὲ χειμερινὰ τῶν μήλων, τὰ μὲν κυδώνια στρυφνότερα, τὰ δὲ στρούθεια τοὺς χυμοὺς ἐλάττους ἀναδιδῶσι, καὶ στρυφνοτέρους ἧττον, πέττεσθαί τι μᾶλλον δύναται. Νίκανδρος δὲ ὁ θυατειρηνὸς τὰ κυδώνια μῆλα τὰ στρούθεά φησι καλεῖσθαι, ἀγνοῶν. Γλαυκίδης γὰρ ἱστορεῖ, ἄριστα λέγων τῶν ἀκροδρύων εἶναι μῆλα κυδώνια, φαυλία, στρούθεια. κυδωνίων δὲ μήλων μνημονεύει Στησίχορος ἐν Ἑλένῃ οὕτως, Πολλὰ μὲν κυδώνια μᾶλα ποτερρίπτουν ποτὶ δίφρον ἄνακτι, πολλὰ δὲ μύρσινα φύλλα καὶ ῥοδίνους τ' ἴων τε κορωνίδας οὔλας, στεφάνους Καὶ Ἀλκμάν, ἔτι δὲ κάνθαρος ἐν τηρεῖ κυδωνίοις μήλοισιν ὡς τὰ τιτθία. Καὶ Φιλήμων δ' ἐν ἀγροίκῳ τὰ κυδώνια μῆλα στρούθεια καλεῖ. Φύλαρχος δ' ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν ἱστοριῶν, τὰ κυδώνιά φησι μῆλα τῇ εὐωδίᾳ καὶ τὰς τῶν θανασίμων φαρμάκων δυνάμεις ἀπαμβλύνειν. τὸ γοῦν φαρικὸν φάρμακον ἐμβληθέν φησιν εἰς ῥόισκον ἔτι ὀδωδότα ἀπὸ τῆς τῶν μήλων τούτων συνθέσεως, ἐξίτηλον γενέσθαι μὴ τηρῆσαν τὴν ἰδίαν δύναμιν. κερασθὲν γοῦν καὶ δοθὲν πιεῖν τοῖς εἰς τοῦτο ἐνεδρευθεῖσιν ἀπαθεῖς αὐτοὺς διατηρῆσαι. ἐπιγνωσθῆναι δὲ τοῦτο ὕστερον ἐξ ἀνακρίσεως τοῦ τὸ φάρμακον πωλήσαντος, καὶ ἐπιγνόντος τὸ γενόμενον ἐκ τῆς τῶν μήλων συνθέσεως. Ἕρμων δ' ἐν κρητικαῖς γλώσσαις κοδύμαλα καλεῖσθαί φησι τὰ κυδώνια μῆλα. Πολέμων δ' ἐν πέμπτῳ τῶν πρὸς Τίμαιον, ἄνθους γένος τὸ κοδύμαλον εἶναί τινας ἱστορεῖν. Ἀλκμὰν δὲ τὸ στρούθιον μῆλον, ὅταν λέγῃ μεῖον, ἢ κοδύμαλον. Ἀπολλόδωρος δὲ καὶ Σωσίβιος τὸ κυδώνιον μῆλον ἀκούουσιν. ὅτι δὲ διαφέρει τὸ κυδώνιον μῆλον τοῦ στρουθίου, σαφῶς εἴρηκεν ὁ Θεόφραστος ἐν β τῆς ἱστορίας. διάφορα δὲ μῆλα γίνεται ἐν Σιδοῦντι. κώμη δ' ἐστὶν αὕτη Κορίνθου, ὡς Εὐφορίων ἢ Ἀρχύτας ἐν γερανῷ φησίν. Ὥρειον οἷά τε μῆλον ἐδ' ἀργιλλώδεσιν ὄχθαις. Πορφύρεον ἔλαχεν ἐνὶ τραφεῖσα Σιδοῦντι. Μνημονεύει δ' αὐτῶν καὶ Νίκανδρος ἐν ἑτεροιουμένοις οὕτως, Αὐτίχ' ὅ γ' ἐκ Σιδόεντος ἢ ἐκ Πλείστου ἀπὸ κήπων Μῆλα ταμὼν χνοάοντα τύποις ἐνεμάσσατο Κάδμου. ὅτι δ' ἡ Σιδοῦς τῆς Κορίνθου ἐστὶ κώμη, Ῥιανὸς εἴρηκεν ἐν πρώτῃ Ἡρακλείας. καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος ἐν ι. περὶ νεῶν καταλόγου. Ἀντίγονος δ' ὁ Καρύστιος ἐν Ἀντιπάτρῳ φησίν. Ἡ χίμαιρα φαύλιον πολὺ φίλτερος ἠδ' ἀγριμήλου, Πορφυρέην ἐφύει τάπης αὔξεται ἠνεμόεσσα. Φαυλίων δὲ μήλων μνημονεύει Τηλεκλείδης ἐν Ἀμφικτύοσιν οὕτως, ὦ τὰ μὲν κομψοί, τὰ δὲ φαυλότεροι φαυλίων μήλων. Καὶ Θεόπομπος ἐν Θησεῖ. Ἀνδροτίων δ' ἐν τῷ γεωργικῷ, τὰς δὲ μηλέας φησὶ φαυλίας καὶ στρουθείας. οὐ γὰρ ἀπορρεῖ τὸ μῆλον ἀπὸ τοῦ μίσχου τῶν στρουθείων. τὰς δὲ ἠρινὰς, ἢ λακωνικὰς, ἢ σιδουντίας εὐχνοωδίας. Ἐγὼ δ' ἄνδρες φίλοι πάντων μάλιστα τεθαύμακα τὰ ἐν Ῥώμῃ πιπρασκόμενα μῆλα, τὰ ματτιανὰ καλούμενα, ἅπερ κομίζεσθαι λέγεται ἀπό τινος κώμης ἱδρυμένης ἐπὶ τῶν πρὸς Ἀκυληΐᾳ ἄλπεων. τούτων δ' οὐ πολὺ ἀπολείπεται τὰ ἐν Γάγγροις, πόλει παφλαγονικῇ. ὅτι δὲ καὶ τῶν μήλων εὑρετής ἐστι Διόνυσος μαρτυρεῖ Θεόκριτος ὁ συρακούσιος, οὕτως εἰπὼν λέγων. Μᾶλα μὲν ἐν κόλποισι Διονύσοιο φυλάσσοισα. φέρουσα Κρατὶ δ' ἔχοισα λεύκαν, Ἡρακλέος ἱερὸν ἔρνος. Νεοπτόλεμος δ' ὁ παριανὸς ἐν τῇ διονυσιάδι καὶ αὐτὸς ἱστορεῖ, ὡς ὑπὸ Διονύσου εὑρεθέντων τῶν μήλων, καθάπερ καὶ τῶν ἄλλων ἀκροδρύων. Ἐπιμηλίς δὲ καλεῖταί φησι Πάμφιλος τῶν ἀπίων τι γένος. ἑσπερίδων δὲ μήλων οὕτως καλεῖσθαί τινά φησι Τιμαχίδας ἐν τῷ τετάρτῳ, εἰπών. καὶ ἐν Λακεδαίμονι παρατίθεσθαι τοῖς θεοῖς φησι Πάμφιλος ταῦτα. εὔοσμα δὲ εἶναι καὶ ἄβρωτα, καλεῖσθαι δ' ἑσπερίδων μῆλα. Ἀριστοκράτης γοῦν ἐν τετάρτῳ λακωνικῶν, Ἔτι δὲ μῆλα καὶ τὰς λεγομένας ἑσπερίδας περσικά. Θεόφραστος ἐν δευτέρῳ περὶ φυτῶν ἱστορίας λέγων, περὶ ὧν ὁ καρπὸς οὐ φανερὸς, γράφει καὶ τάδε. ἐπεὶ τῶν γε μειζόνων φανερὰ πάντων ἡ ἀρχή, καθάπερ ἀμυγδαλῆς, καὶ καρύου βαλανοῦ τῶν ἄλλων ὅσα τοιαῦτα, πλὴν τοῦ περσικοῦ, τούτου δ' ἥκιστα. καὶ πάλιν, ῥόας ἀπίου θηλείας. Δίφιλος δ' ὁ σίφνιος ἐν τῷ περὶ τῶν προσφερομένων τοῖς νοσοῦσι, καὶ τοῖς ὑγιαίνουσι φησὶ τάδε, Περσικὰ λεγόμενα μῆλα, ὑπό τινων δὲ Περσικὰ κοκκύμηλα, μέσως ἐστὶν εὔχυλα, θρεπτικώτερα δὲ τῶν μήλων. Φιλότιμος δ' ἐν τῷ τρίτῳ καὶ δεκάτῳ περὶ τροφῆς. τὸ περσικόν φησι λιπαρώτερον καὶ κεγχρῶδες εἶναι. χαυνότερον δ' ὑπάρχειν. καὶ πιεζόμενον, πλεῖστον ἔλαιον ἀνιέναι. Ἀριστοφάνης δὲ ὁ γραμματικὸς ἐν λακωνικαῖς γλώσσαις, τὰ κοκκύμηλά φησι τοὺς Λάκωνας καλεῖν ὀξύμαλα περσικά, ἅτινα ἄδρια. Κιτρίον. περὶ τούτου πολλὰ ζήτησις ἐνέπεσε τοῖς δειπνοσοφισταῖς, εἴ τις ἐστὶν αὐτοῦ μνήμη παρὰ τοῖς παλαιοῖς. Μυρτίλος μὲν γὰρ ἔφασκεν, ὥσπερ εἰς αἶγας ἡμᾶς ἀγρίας ἀποπέμπων τοὺς ζητοῦντας, Ἡγήσανδρον τὸν δελφὸν ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν αὐτοῦ μνημονεύειν τῆς λέξεως, ταύτης οὐ μεμνῆσθαι. πρὸς ὃν ἀντιλέγων ὁ Πλούταρχος, ἀλλὰ μὴν ἔγωγέ φασι διορί-

ὀλίγον τὸ καλόν ἐστι πανταχοῦ Καὶ τίμιον.

ΜΗΛΑ.

ζομαι μηδ' ὅλως τὸν Ἡγήσανδρον τοῦτ' εἰρηκέναι. διὸ αὐτὸ τοῦτ' ἐξ ἀνάγκης αὐτοῦ πάντα τὰ ὑπομνήματα. ἐπεὶ καὶ ἄλλος τὶς τῶν ἑταίρων τοῦτ' ἔχειν οὕτω διεβεβαιοῦτο, ἐρρωμένως ἔκ τινων χολικῶν ὑπομνημάτων ἀνδρὸς οὐκ ἀδόξου, ὥστε ὥρα σοι φίλε Μυρτίλε ἄλλον ζητεῖν μάρτυρα. Αἰμιλιανὸς δὲ ἔλεγεν Ἰόβαν τὸν Μαυρουσίων βασιλέα ἄνδρα πολυμαθέστατον ἐν τοῖς περὶ Λιβύης συγγράμμασι μνημονεύοντα τοῦ κίτρου, καλεῖσθαι φάσκειν αὐτὸ παρὰ τοῖς Λίβυσι μῆλον ἑσπερικόν, ἀφ' ὧν καὶ Ἡρακλέα κομίσαι εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὰ χρύσεα διὰ τὴν ἰδέαν λεγόμενα μῆλα, ὅτι ἐς τοὺς Διὸς καὶ Ἥρας λεγομένους γάμους ἀνῆκεν ἡ γῆ, Ἀσκληπιάδης εἴρηκεν ἐν ἑξηκοστῷ † Αἰγυπτιακῶν. πρὸς τούτους ἀποβλέψας ὁ Δημόκριτος ἔφη, εἰ μέν τι τούτων Ἰόβας ἱστορεῖ, χαιρέτω Λιβυκαῖσι βίβλοις. Ἔτι ταῖς Ἄννωνος πλάναις. ἐγὼ δὲ τὸ μὲν ὄνομα οὔ φημι κεῖσθαι τοῦ κιτρίου παρὰ τοῖς παλαιοῖς τοῦτο, τὸ δὲ πρᾶγμα ὑπὸ τοῦ Ἐρεσίου Θεοφράστου οὕτως λεγόμενον ἐν ταῖς περὶ φυτῶν ἱστορίαις, ἀναγκάζει με ἐπὶ τῶν κιτρίων ἀκούειν τὰ σημαινόμενα. φησὶ γὰρ ὁ φιλόσοφος ἐν τῷ τετάρτῳ τῆς περὶ φυτῶν ἱστορίας οὕτως, Ἡ δὲ Μηδία χώρα, καὶ ἡ Περσὶς ἄλλα ἔχει πλείω, καὶ τὸ μῆλον τὸ περσικόν, ἢ μηδικὸν καλούμενον. ἔχει δὲ τὸ δένδρον τοῦτο φύλλον μὲν ὅμοιον καὶ σχεδὸν ἴσον τῷ τῆς δάφνης, ἀνδράχνης, καὶ καρύας. ἀκάνθας δ' οἵας ἄπιος, ἢ ὀξυάκανθος, λείας δὲ καὶ ὀξείας σφόδρα καὶ ἰσχυράς. τὸ δὲ μῆλον οὐκ ἐσθίεται μέν, εὔοσμον δὲ πάνυ καὶ αὐτό, καὶ τὰ φύλλα τοῦ δένδρου. κἂν εἰς ἱμάτια τεθῇ τὸ μῆλον, ἄκοπα διατηρεῖ. χρήσιμον δ' ἐπειδὰν καὶ τύχῃ τις πεπωκὼς θανάσιμον φάρμακον. δοθὲν γὰρ ἐν οἴνῳ, διακόπτει τὴν κοιλίαν, καὶ ἐξάγει τὸ φάρμακον, καὶ πρὸς στόματος εὐωδίαν. ἐάν γάρ τις ἑψήσῃ ἐν ζωμῷ, ἢ ἐν ἄλλῳ τινὶ τὸ ἔσω τοῦ μήλου ἐκπιέσῃ τε εἰς τὸ στόμα, καὶ καταῤῥοφήσῃ, ποιεῖ τὴν ὀσμὴν ἡδεῖαν. σπείρεται δὲ τοῦτο τοῦ ἦρος εἰς πρασιὰς ἐξαιρεθὲν τὸ σπέρμα διειργασμένον ἐπιμελῶς. εἶτ' ἄρδεται διὰ τετάρτης ἢ πέμπτης ἡμέρας. ὅταν δὲ ἁδρὸν ᾖ, διαφυτεύεται πάλιν τοῦ ἦρος εἰς χωρίον μαλακόν, καὶ ἔφυδρον, καὶ οὐ λίαν λεπτόν. φέρει δὲ τὰ μῆλα πᾶσαν ὥραν. τὰ μὲν γὰρ ἀφῄρηται, τὰ δ' ἀνθεῖ, τὰ δ' ἐκπέττει. τῶν δ' ἀνθῶν ὅσα ἔχει καθάπερ ἠλακάτην ἐκ μέσου ἀνέχουσαν, ταῦτά ἐστι γόνιμα. ὅσα δὲ μή, ἄγονα. κἂν τῷ πρώτῳ δὲ τῆς αὐτῆς πραγματείας τὰ περὶ τῆς ἠλακάτης, καὶ τῶν γονίμων εἴρηκεν. ἐκ τούτων ἐγὼ κινούμενος ὦ ἑταῖροι, ὧν φησιν ὁ Θεόφραστος περὶ χρόας, περὶ ὀδμῆς, περὶ φύλλων, τὸ κίτριον εἶναι λέγεσθαι πεπίστευκα. καὶ μηδεὶς ὑμῶν θαυμαζέτω εἴ φησι, μὴ ἐσθίεσθαι αὐτό. ὅπου γε καὶ μέχρι τῶν κατὰ τοὺς πάππους ἡμῶν χρόνους οὐδεὶς ἤσθιεν. ἀλλ' ὥς τι μέγα κειμήλιον ἀπετίθεσαν ἐν ταῖς κιβωτοῖς μετὰ τῶν ἱματίων. Ὅτι δ' οὕτως ἐκ τῆς ἄνω χώρας ἐκείνης κατέβη, εἰς τοὺς Ἕλληνας τὸ φυτὸν τοῦτο δεῖν νυνὶ λεγόμενον, καὶ παρὰ τοῖς τῆς κωμῳδίας ποιηταῖς, οἳ καὶ περὶ μεγέθους αὐτῶν τι λέγοντες τῶν κιτρίων μνημονεύειν φαίνονται. Ἀντιφάνης μὲν ἐν Βοιωτίᾳ, Καὶ περὶ μὲν ὄψου γ' ἠλίθιον τὸ καὶ λέγειν Ὥσπερ πρὸς ἀπλήστους. ἀλλὰ ταυτὶ λάμβανε Παρθένε τὰ μῆλα καλά γε, καλὰ δῆτ' ὦ θεοί. Νεωστὶ γὰρ τὸ σπέρμα τοῦτ' ἀφιγμένον Εἰς τὰς Ἀθήνας ἐστὶ παρὰ τοῦ βασιλέως, Παρ' Ἑσπερίδων εἶναι γε τὴν φωσφόρον, Φασὶν τὰ χρυσᾶ μῆλα ταῦτ' εἶναι τρία Μόνα. ἔστιν ὀλίγον τὸ καλόν, ἐστὶ πανταχοῦ, Καὶ τίμιον. Ἔριφος δ' ἐν Μελιβοίᾳ, αὐτὰ ταῦτα τὰ ἰαμβεῖα προθείς, ὡς ἴδια τὰ Ἀντιφάνους ἐπιφέρει. Παρ' Ἑσπερίδων ὥμην γ' εἶναι τῆς Ἀρτέμιν, Φασὶ τὰ χρυσᾶ μῆλα ταῦτ' εἶναι τρία Μόνα. ἔστιν ὀλίγον τὸ καλόν, ἐστὶ πανταχοῦ Καὶ τίμιον. τούτων μὲν ὀβολὸν οὐ πολὺ Τίθημι, λογιοῦμαι γάρ, αὗται δὲ ῥοαί γ' ὡς εὐγενεῖς. τὴν γὰρ Ἀφροδίτην ἐν Κύπρῳ Δένδρον φυτεῦσαι τοῦτό φασιν, ἓν μόνον Βέβαια πολυτίμητε κατὰ τρεῖς μόνας; Καὶ ταῦτα δὲ κομίσας. οὐ γὰρ εἶχον πλείονας. Τούτοις εἴ τις ἀντιλέγειν ἔχοι, ὅτι μὴ τὸ νῦν κίτριον λεγόμενον σημαίνεται, σαφέστερα μαρτύρια παρατιθέσθω. καὶ οἱ καὶ Φαινίου τοῦ Ἐρεσίου ἐν νοεῖν ἡμῖν διδόντος, μή ποτε ἀπὸ τῆς κέδρου τὸ κεδρίον ὠνόμασαι. καὶ γὰρ τὴν κέδρον φασὶν ἐν πέμπτῃ περὶ φυτῶν ἀκάνθας ἔχειν περὶ τὰ φύλλα. ὅτι δὲ τὸ αὐτὸ τοῦτο καὶ περὶ τὸ κιτρίον ἐστί, παντὶ δῆλον. ὅτι δὲ καὶ προσλαμβανόμενον τὸ κιτρίον πάσης τροφῆς ξηρᾶς τε καὶ ὑγρᾶς ἀντιφάρμακόν ἐστι παντὸς δηλητηρίου, οἶδα μαθὼν παρὰ πολίτου ἐμοῦ πιστευθέντος τὴν τῆς Αἰγύπτου ἀρχήν. οὗτος κατεδίκασεν τινὰς γενέσθαι θηρίων βορὰν κακούργους εὑρεθέντας, καὶ ἔδει αὐτοὺς ἅπασι τοῖς ζώοις παραβληθῆναι. εἰσιοῦσι δὲ αὐτοῖς εἰς τὸ τοῖς λῃσταῖς εἰς τιμωρίαν ἀποδεδειγμένον θέατρον, κατὰ τὴν ὁδὸν καπηλίς τις κατ' ἔλεον ἔδωκεν, οὗ μετὰ χεῖρας εἶχεν ἐσθίουσα κιτρίου, καὶ λαβόντες ἔφαγον, καὶ μετ' οὐ πολὺ παραβληθέντες πελωρίοις, καὶ ἀγριωτάτοις ζώοις, ταῖς ἀσπίσι δηχθέντες, οὐδὲν ἔπαθον. ἀπορία δὲ κατέσχε τὸν ἄρχοντα. καὶ τὸ τελευταῖον ἀνακρίνας τὸν αὐτοὺς φυλάττοντα στρατιώτην, εἴ τι ἔφαγον ἢ ἔπιον, ὡς ἔμαθεν κατὰ τὸ αὐτὸ ἐξ ἀκεραίου τὸ κίτρον δεδομένον, τῇ ἐπιούσῃ τῶν ἡμερῶν, τῷ μὲν πάλιν ἐκέλευσε δοθῆναι κιτρίον, τῷ δ' οὔ. καὶ ὁ μὲν φαγὼν

[Margin notes: Vide Lyslium Aenomi. lib. — Lib. 4. cap. 4. — Nota de citrijs. — Memorabilis historia. — ὄντως — γε νῦν — τῆς]

ὌΣΤΡΕΑ.

γὰρ δηχθεὶς, οὐδὲν ἔπαθεν. ὁ δὲ παραυτίκα πληγεὶς ἀπέθανεν. δοκιμασθέντος οὖν διὰ πολλῶν τοῦ τοιούτου, εὑρέθη τὸ κίτριον ἀντιφάρμακον παντὸς δηλητηρίου φαρμάκου. ἐὰν δέ τις ἐν μέλιτι ἀττικῷ ὅλον τὸ κίτριον, ὡς ἔχει φύσεως, συναψήσῃ μετὰ τοῦ σπέρματος, διαλύεται μὲν ἐν τῷ μέλιτι, καὶ ὁ ἀπ᾽ αὐτοῦ λαμβάνων ἕωθεν δύο ἢ τρεῖς δακτύλους, οὐδὲν ὑπ᾽ οὐδενὸς φαρμάκου πείσεται.

Εἴ τις τούτοις ἀπιστεῖ, μαθέτω καὶ παρὰ Θεοπόμπου τοῦ Χίου, ἀνδρὸς φιλαλήθους καὶ πολλὰ χρήματα καταναλώσαντος εἰς τὴν περὶ τῆς ἱστορίας ἐξέτασιν ἀκριβῆ. φησὶ γὰρ οὗτος ἐν τῇ ὀγδόῃ καὶ τριακοστῇ τῶν ἱστοριῶν περὶ Κλεάρχου διηγούμενος τοῦ Ἡρακλεώτου, τῶν ἐν τῷ Πόντῳ τυράννου, ὡς βιαίως ἀνῄρει πολλούς. καὶ ὡς τοῖς πλείστοις ἐδίδου κώνειον πιεῖν. ἐπεὶ δὴ οὖν φησι πάντες ἔγνωσαν τὴν τοῦ φαρμάκου ταύτην φιλοτησίαν, οὐ προῄεσαν τῶν οἰκιῶν, πρὶν φαγεῖν πήγανον. τοὺς γὰρ προφαγόντας μηδὲν πάσχειν, πίνοντας τὸ ἀκόνιτον, ὃ κεκλῆσθαί φησι, διὰ τὸ φύεσθαι ἐν τόπῳ Ἀκόναις καλουμένῳ, ὄντι περὶ τὴν Ἡράκλειαν. Ταῦτ᾽ εἰπόντος τοῦ Δημοκρίτου, θαυμασάντων οἱ πολλοὶ τὴν τοῦ κιτρίου δύναμιν, ἀπόδιον, ὡς μὴ πρότερον φαγόντες ἢ πιόντες τι. Πάμφιλος δ᾽ ἐν ταῖς γλώσσαις Ῥωμαίους φησὶ αὐτὸ κίτρον καλεῖν. Ἑξῆς δὲ τοῖς προειρημένοις κατ᾽ ἰδίαν ἐπεισενεχθέντων ἡμῖν πολλῶν ὀστρείων, καὶ τῶν ἄλλων ὀστρακοδέρμων, σχεδὸν τὰ πλεῖστα αὐτῶν μνήμης ἀξιούμενα παρ᾽ Ἐπιχάρμῳ ἐν Ἥβας γάμῳ εὑρίσκω διὰ τούτων. Ἄγει δὲ παντοδαπὰ κογχύλια,

Λεπάδας, ἀσπέδους, στραβήλους, κυκιβάλους, τηθυνάκια, Βαλάνους, πορφύρας, ὄστρια συμμεμυκότα. Τὰ διελεῖν μὲν ἐστι χαλεπὰ, καταφαγεῖν δ᾽ εὐμαρία. Μύας, ἀναρίτας τε, κάρυκάς τε, καὶ σκιφύδρια. Τὰ γλυκέα μὲν ἐντὶ ἐπεσθίειν ἐν πάγει μὲν δ᾽ ὀξέα, Τούς τε μακρογογγύλους, σωλῆνας, ἁ μέλαινά τε Κόγχος, ἅπερ κογχοθηρᾷ παισὶν ἐντὶ τρισώνια. Θάτεραι δ᾽ ἐντ᾽ αἱ κόγχοι αἱ ἀμαθίτιδές τε κακοδόκιμοί τε κηνγόνοι. Τὰς ἀνδροφυκτίδας πάντες ἄνθρωποι καλέοντι, Ἄμμες δὲ λευκὰς τοὶ θεοί. ἐν δὲ Μούσαις γράφεται, Ἀντὶ τοῦ κόγχος ἀντίλαν καλέομες. ἔστιν δ᾽ ἄδιστον κρέας, τῆς τελλίνας λεγομένης ἴσως δηλοῖ, ἣν Ῥωμαῖοι μύτλον ὀνομάζουσι. μνημονεύει δὲ αὐτῆς Ἀριστοφάνης ὁ γραμματικὸς ἐν τῷ περὶ τῶν ἀχνυμένων σκυτάλης συγγράμματι, ὁμοίας φησὶν εἶναι τὰς λεπάδας ταῖς καλουμέναις τελλίναις. Καλλίας δὲ ὁ Μιτυληναῖος ἐν τῷ περὶ τῆς παρ᾽ Ἀλκαίῳ λεπάδος, παρὰ τῷ Ἀλκαίῳ φησὶν εἶναι ᾠδὴν, ἧς ἡ ἀρχή, Πέτρας καὶ πολιᾶς θαλάσσας τέκνον, ἧς ἐπὶ τέλει γεγράφθαι, Ἐκ λεπάδων χαύνοις φρένας ἁ θαλασσία λεπάς. ὁ δ᾽ Ἀριστοφάνης γράφει ἀντὶ τοῦ λεπὰς, χέλυς. καί φησιν οὐκ εὖ Δικαίαρχον ἐκδεξάμενον λέγειν τὰς λεπάδας. τὰ παιδάρια δὲ ἡνίκ᾽ ἂν εἰς τὸ στόμα λάβωσιν αὐλεῖν ἐν ταύταις καὶ παίζειν, καθάπερ καὶ παρ᾽ ἡμῖν τὰ σπερμολόγα τῶν παιδαρίων ταῖς καλουμέναις τελλίναις. ὡς καὶ Σώπατρός φησιν ὁ φλυακογράφος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Βακχοβουλοθεομβρότῳ. ἀλλ᾽ ἔχε, τελλίνης γὰρ ἐξαίφνης μοί τις Ἀκοὰς μελῳδὸς ἦχος εἰς ἐμὰς ἔβη. Πᾶς δ᾽ ὁ Ἐπίχαρμος ἐν Πύρρᾳ καὶ Προμαθεῖ φησι, κἄν τις ἐλλείπῃ τοῦ ἀνδρὸς τ᾽ ἂν θᾶσαι δὴ καὶ λεπὰς ὅσα. Παρὰ Σώφρονι δὲ οἱ κόγχοι μελαινίδες λέγονται. μελαινίδες γάρ τοι νιν οὖν ποτ᾽ ἐμὶν ἐκ τοῦ μικροῦ λιμένος. ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ ἁλιευτικῷ τὸν ἀγροιώταν χηράμβας ὀνομάζει. καὶ Ἀρχίλοχος δὲ ἐν τῷ χηράβος μέμνηται. τοῦ δ᾽ ἀναρίτου, Ἴβυκος. καλεῖται δ᾽ ὁ ἀναρίτης, καὶ ἀνάρτας. κογχῶδες δὲ ὂν τὸ ὄστρεον, προσέχεται ταῖς πέτραις ὥσπερ αἱ λεπάδες. Ἡρώνδας δ᾽ ἐν συνεργαζομέναις, προσφὺς ὅκως τις χοιράδων ἀναρίτης. Αἰσχύλος δ᾽ ἐν Πέρσαις, τίς αὐτοὺς τὰς νήσους ἀναρριβοτρόφους εἴρηκεν. Ὅμηρος δὲ τῶν τηθέων μέμνηται. Διοκλῆς δὲ ὁ Καρύστιος ἐν τοῖς ὑγιεινοῖς, κράτιστά φησιν εἶναι τῶν κογχυλίων πρὸς διαχώρησιν καὶ οὔρησιν μύας, ὄστρεα, κτένας, χήμας. Ἀρχίππος δὲ ἐν Ἰχθύσι, λεπάσιν, ἐχίνοις, ἐσχάραις, Βελόναις τε, τοῖς κτένεσί τε. ῥωμαλεώτερα δὲ τῶν κογχυλίων φησὶν εἶναι ὁ Διοκλῆς, κόγχας, πορφύρας, κήρυκας. Περὶ δὲ τῶν κηρύκων ὁ Ἄρχιππος τάδε λέγει, κῆρυξ θαλάσσης πρόφιμος, υἱὸς πορφύρας. Σπεύσιππος δ᾽ ἐν δευτέρῳ ὁμοίων παραπλήσιά εἶναι κήρυκας, πορφύρας, στραβήλους, κόγχους. Τῶν στραβήλων μνημονεύει καὶ Σοφοκλῆς ἐν Καμικοῖς οὕτως, Ἁλίας στραβήλου τῆς δὲ τέκνον, εἴ τινα δυναίμεθ᾽ εὑρεῖν. ἔτι ὁ Σπεύσιππος ἑξῆς πάλιν ἰδίᾳ καταριθμεῖται, κόγχους, κτένας, μῦς, πίννας, σωλῆνας. καὶ ἐν ἄλλῳ μέρει, ὄστρεα, λεπάδας, Ἀραρὼς δὲ Καμπυλίωνί φησιν, τὰ κομψὰ δήπου ταῦτα νουγαλεύματα. Κόγχαι τε, καὶ σωλῆνες, αἵ τε καμπύλαι Καρῖδες ἐξάλλονται δελφίνων δίκην. Σώφρων δὲ ἐν μίμοις, τίνες δὲ ἐν τίποκα φίλα τὸ δὲ τοὶ μακραὶ κόγχαι σωληνίσθην τοῦ τι γαγλυκύκρεον κογχύλιον χηρᾶν γυναικῶν λίχνευμα. Τῶν δὲ πινῶν μνημονεύει Κρατῖνος ἐν Ἀρχιλόχοις, ἡ μὲν πίννῃσι καὶ ὀστρείοισιν ὁμοίη. Φιλύλλιος δὲ ἢ Φρύνιχος, ἢ Ἀριστοφάνης ἐν πόλεσι, Πολυπόδιον, σηπιδάριον, καράβον, ἀστακὸν, ὄστρεα, χήμας, Λεπάδας, σωλῆνας, μῦς, πίννας, κτένας, ἐκ Μηθύμνης. Λάβρακ᾽ αὖ θρακίδας, ἰούλω, σαργοὺς, κεστρεῖς, πέρκη, κορακῖνος. Ἀγίας δὲ καὶ Δερκύλος ἐν Ἀργολικοῖς, τοὺς στραβήλους, ἀστραβήλας ὀνομάζουσι, μνημονεύοντες αὐτῶν ὡς ἐπιτηδείων ὄντων εἰς τὸ σαλπίζειν.

ΟΣΤΡΕΑ.

Τὰς δὲ κόγχας ἔστιν εὑρεῖν λεγομένας καὶ θηλυκῶς, καὶ ἀρσενικῶς. Ἀριστοφάνης ἐν Βαβυλωνίοις,

Ἀνέχασκον εἷς ἕκαστος ἐμφερέστατα. Ὀπτωμέναις κόγχαισιν ἐπὶ τῶν ἀνθράκων.

Τηλεκλείδης δὲ ἐν Ἡσιόδοις, κόγχην φησὶν διελεῖν. καὶ Σώφρων γυναικείοις, ἆγε μάν. κόγχαι ὥσπερ ἀπὸ ἐξ ἑνὸς κελεύματος. Κεχάνατι ἄμμιν πᾶσαι. τὸ δὲ κρέας ἑκάστας ἐξέχει. ἀρσενικῶς δ' Αἰσχύλος ἐν ποντίῳ Γλαύκῳ, Κόγχοι, μύες, κ' ὄστρεα. Ἀριστώνυμος Θησεῖ, Κόγχος ἦν βάπτων ἄλλον ὁμοίως. παραπλησίως δ' εἴρηκε καὶ Φρύνιχος σατύροις. Ἱκέσιος δὲ ὁ Ἐρασιστράτειος τῶν χημῶν φησι τὰς μὲν τραχείας λέγεσθαι, τὰς δὲ βασιλικάς. καὶ τὰς μὲν τραχείας καὶ κακοχύλους εἶναι ὀλιγοτρόφους, εὐεκκρίτους. χρῆσθαι δὲ αὐταῖς καὶ δελέασι τοὺς πορφυρευομένους. Τῶν δὲ λείων κατὰ τὰ μεγέθη, καὶ τὰς διαφορὰς εἶναι κρατίστας. Ἡγήσανδρος δ' ἐν ὑπομνήμασι, τὰς τραχείας φησὶ κόγχας ὑπὸ μὲν Μακεδόνων κορύκους καλεῖσθαι, ὑπὸ δὲ Ἀθηναίων κρέους. τὰς δὲ λεπάδας ὁ Ἱκέσιος τῶν προειρημένων εὐεκκρίτους μᾶλλον εἶναι. τὰ δ' ὄστρεα, ἀτροφώτερά τε τούτων καὶ πλήσμια, εὐεκκριτώτερά τε τούτων. οἱ δὲ κτένες, τροφιμώτεροι μέν εἰσι, κακοχυλότεροι δέ, καὶ δυσεκκριτώτεροι. Τῶν δὲ μυῶν, οἱ μὲν Ἐφέσιοι καὶ οἱ τούτοις ὅμοιοι τῇ εὐχυλίᾳ, τῶν μὲν κτενῶν βελτίονες, τῶν δὲ χημῶν λειπόμενοι. οὐρητικώτεροι δὲ μᾶλλον, ἢ ἐπὶ τὴν κοιλίαν φερόμενοι. εἰσὶ δ' αὐτῶν ἔνιοι καὶ σκιλλώδεις, κακόχυλοί τε καὶ πρὸς τὴν γεῦσιν ἀπαθεῖς. οἱ δ' ἐλάσσονες τούτων, καὶ δασεῖς ἔξωθεν, οὐρητικώτεροι μέν εἰσι, καὶ εὐχυλότεροι τῶν σκιλλωδῶν. ἀτροφώτεροι δὲ διά τε τὸ μέγεθος, καὶ τῷ γένει ὄντες τοιοῦτοι. Οἱ δὲ τῶν κηρύκων τράχηλοι, εὐστόμαχοί τε εἰσί, καὶ ἀτροφώτεροι μυῶν τε, καὶ χημῶν, καὶ κτενῶν. τοῖς δ' ἀσθενῆ τὸν στόμαχον ἔχουσι, καὶ μὴ ῥᾳδίως ἀποδιδοῦσι τὴν τροφὴν εἰς τὸ αὐτὸ τῆς κοιλίας, χρήσιμοι, δύσφθαρτοί τε ὄντες. τὰ γὰρ ὁμολογουμένως εὔπεπτα, κατὰ τοὐναντίον ἀλλότρια τῆς διαθέσεως ταύτης ἐστὶν εὐχερῶς διαφθειρόμενα, διὰ τὸ ἁπαλὰ καὶ εὐδιάλυτα εἶναι. ὅθεν αἱ μήκωνες αὐτῶν πρὸς μὲν τὰς τῶν στομάχων εὐτονίας οὐκ εὐθετοῦσι, πρὸς δὲ τὴν τῆς κοιλίας ἀσθένειαν, χρήσιμοι. τροφιμώτεραι δὲ τούτων εἰσὶ καὶ ἀπολαυστικώτεραι, αἱ τῆς πορφύρας μήκωνες, πλὴν σκιλλωδέστεραι ὑπάρχουσι. καὶ γὰρ ὅλον τὸ κογχύλιον τοιοῦτόν ἐστιν. ἴδιον δὲ καὶ ταύταις καὶ τοῖς σωλῆσι παρέπεται τὸ ἑψομένας παχὺν ποιεῖν τὸν ζωμόν. ἑψόμενοι δὲ τὸ καθ' ἑαυτοὺς καὶ οἱ τράχηλοι τῶν πορφυρῶν, εὐθετοῦσι πρὸς τὰς τῶν στομάχων διαθέσεις. μνημονεύει δ' αὐτῶν Ποσείδιππος ἐν Λοκρίσιν οὕτως, Ὥραν περαίνων ἐγχέλυα, καράβους, Κόγχας, ἐχίνους προσφάτους, μηκώνια, Γήτας, τραχήλους, μύας. αἱ βάλανοι δ' αἱ μείζονες, εὐέκκριτοι καὶ εὔστομοι. Τὰ δὲ ὠτάρια (γίνεται δὲ ταῦτα κἂν τῇ κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν λεγομένῃ Φάρῳ νήσῳ) τροφιμώτερα τῶν προειρημένων ἁπάντων, οὐκ εὐέκκριτα δέ. Ἀντίγονος δ' ὁ Καρύστιος ἐν τῷ περὶ λέξεως, τὸ ὄστρεον τοῦτο ὑπὸ Αἰολέων καλεῖσθαι οὖς Ἀφροδίτης. αἱ δὲ φωλάδες πολυτροφώτεραι, βρωμώδεις δέ. τὰ δὲ τήθη παραπλήσια τοῖς προειρημένοις, καὶ πολυτροφώτερα. Γίνεται δέ τινα καὶ ἄγρια λεγόμενα ὄστρεα. πολύτροφα δ' ἐστί, καὶ βρωμώδη προσέτι τε εὐτελῆ κατὰ τὴν γεῦσιν. Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῷ περὶ ζῴων, ὄστρεά φησι, πίννη, ὄστρεον, μῦς, κτείς, σωλήν, κόγχη, λεπάς, τῆθος, βάλανος. πορευτικὰ δὲ κῆρυξ, πορφύρα, ἡδυπορφύρα, ἐχῖνος, στράβηλος. ἔστι δ' ὁ μὲν κτεὶς, τραχυόστρακος, ῥαβδωτός. τὸ δὲ τῆθος, ἀρράβδωτον, λειόστρακον, ἡ δὲ πίννη λεπτόστομον. τὸ δὲ ὄστρεον παχύστομον. μονόθυρον δὲ καὶ λειόστρακον, λεπὰς δὲ δίθυρον καὶ λειόστρακον. συμφυὲς δὲ μῦς, μονοφυὲς δὲ καὶ λειόστρακον, σωλὴν καὶ βάλανος. κοινὸν δ' ἐξ ἀμφοῖν κόγχη. τὸ δὲ ἐντὸς τῆς πίννης Ἐπαίνετος ἐν ὀψαρτυτικῷ καλεῖσθαί φησι μήκωνα. ἐν δὲ πέμπτῳ ζῴων ἱστορίας ὁ Ἀριστοτέλης, γίνονταί φησιν αἱ μὲν πορφύραι περὶ τὸ ἔαρ, οἱ δὲ κήρυκες λήγοντος τοῦ χειμῶνος. ὅλως δέ φησι τὰ ὀστρακόδερμα ἐν τῷ ἔαρι φαίνεται ἔχοντα τὰ καλούμενα ᾠά. κἂν τῷ μετοπώρῳ δὲ πλὴν τῶν ἐχίνων τῶν ἐδωδίμων. οὗτοι δὲ μάλιστα μὲν ἐν ταύταις ταῖς ὥραις ἀεί τε ἰσχύουσι, καὶ τὸ πλεῖον ἐν ταῖς πανσελήνοις, καὶ ταῖς ἀλεειναῖς ἡμέραις, πλὴν τῶν ἐν τῷ Εὐρίπῳ τῶν Πυρραίων μέν. ἐκεῖνοι δ' ἀμείνονες τοῦ χειμῶνος, καὶ εἰσὶ μικροί, πλήρεις δὲ ᾠῶν. κύοντες δὲ φαίνονται καὶ οἱ κοχλίαι πάντες ὁμοίως τὴν αὐτὴν ὥραν. προελθὼν δὲ πάλιν φησὶν ὁ φιλόσοφος. αἱ μὲν οὖν πορφύραι τοῦ ἔαρος συναθροιζόμεναι εἰς τὸ αὐτὸ ποιοῦσι τὴν καλουμένην μελικήραν. τοῦτο δ' ἐστὶν οἷον κηρίον. ἀλλ' οὐχ οὕτω γλαφυρόν, ἀλλ' ὥσπερ ἂν εἰ ἐκ λεπύρων ἐρεβίνθων λευκῶν πολλὰ συμπαγείη. ἔχει δὲ ἀνεῳγμένον πόρον οὐδὲν τούτων. οὐ δὲ γίνονται ἐκ τούτων αἱ πορφύραι, ἀλλὰ φύονται αὗται καὶ τἆλλα ὀστρακόδερμα ἐξ ἰλύος καὶ σήψεως. τοῦτο δὲ συμβαίνει ὥσπερ ἀποκάθαρμα καὶ ταύταις καὶ τοῖς κήρυξιν. κηριάζουσι γὰρ καὶ οὗτοι. ἀφιᾶσι δὲ ἀρχόμεναι κηριάζειν γλισχρότητα μυξώδη, ἐξ ὧν τὰ λεπυρώδη συνίσταται. ταῦτα μὲν οὖν ἅπαντα διαχεῖται. ἀφιᾶσι δ' ἰχῶρα εἰς τὴν γῆν. καὶ ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ γίνεται ἐν

μορίων:

ται ἐν

ΟΣΤΡΕΑ.

ται ἐν τῇ γῇ συνεστάντα πορφύρια μικρά, ἃ ἔχουσαι ἁλίσκονται αἱ πορφύραι. ἐὰν δὲ πρὶν ἐκτεκεῖν ἁλῶσιν, ἐνίοτε ἐν ταῖς φορμίσιν, εἰς δὲ ταὐτὸ συνιοῦσαι, ἐκτίκτουσι, καὶ γίνεται οἱονεὶ βότρυς.

Ἔστι δὲ τῶν πορφυρῶν γένη πλείονα. καὶ ἔνιαι μὲν μεγάλαι, οἷον αἱ περὶ τὸ Σίγειον, καὶ τὸ Λεκτόν. αἱ δὲ μικραί, οἷον ἐν τῷ Εὐρίπῳ, καὶ ἄνθος αἱ μὲν πλεῖσται μέλαν ἔχουσιν, ἔνιαι δ' ἐρυθρὸν μικρόν. γίνονται δ' ἔνιαι τῶν μεγάλων καὶ μναῖαι. ἐν δὲ τοῖς αἰγιαλοῖς, καὶ περὶ τὰς ἀκτὰς τὸ μὲν μέγεθος εἰσὶ μικραί, τὸ δ' ἄνθος ἐρυθρὸν ἔχουσιν. ἔτι δ' ἐν μὲν ταῖς προσβορείοις μέλαιναι, ἐν δὲ ταῖς νοτίοις ἐρυθραὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. Ἀπολλόδωρος δ' ὁ Ἀθηναῖος ἐν τοῖς περὶ Σώφρονος, πρὸς τοῖς τὸ λιχνότερα τᾶν πορφυρᾶν, ὅτι παροιμία ἐστί, καὶ λέγει, ὡς μέν τινες ἀπὸ τοῦ βάμματος. οὗ γὰρ ἂν προσψαύσῃ ἕλκει ἐφ' ἑαυτό, καὶ τοῖς προσπαρατεθειμένοις ἐμποιεῖ χρώματος αὐγήν. ἄλλοι δ' ἐκ τοῦ ζώου. Ἁλίσκονται δέ φησιν ὁ Ἀριστοτέλης τοῦ ἔαρος. ὑπὸ κύνα δ' οὐχ ἁλίσκονται. οὐ γὰρ νέμονται, ἀλλὰ κρύπτουσιν ἑαυτάς, καὶ φωλεύουσι. τὸ δὲ ἄνθος ἔχουσιν ἀνὰ μέσον τῆς μήκωνος καὶ τοῦ τραχήλου. Ἔχει δὲ καὶ αὕτη καὶ ὁ κῆρυξ τὰ ἐπικαλύμματα κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ τὰ ἄλλα τὰ στρομβώδη ἐκ γενετῆς πάντα. νέμονται δ' ἐξείρουσαι τὴν καλουμένην γλῶτταν ὑπὸ τὸ κάλυμμα. τὸ δὲ μέγεθος τῆς γλώσσης ἔχει ἡ πορφύρα μεῖζον δακτύλου, ᾧ νέμεται καὶ διατρυπᾷ καὶ τὰ κογχύλια, καὶ τὸ ἑαυτῆς ὄστρακον. μακρόβια δ' ἐστὶ καὶ ἡ πορφύρα, καὶ ὁ κῆρυξ, καὶ ζῇ περὶ ἔτη ἕξ. φανερὰ δὲ ἡ αὔξησις ἐκ τῶν ἐν τῷ ὀστράκῳ ἑλίκων. Αἱ δὲ κόγχαι, καὶ χῆμαι, καὶ σωλῆνες, καὶ κτένες, ἐν τοῖς ἀμμώδεσι λαμβάνουσι τὴν σύστασιν. Αἱ δὲ πίνναι ὀρθαὶ φύονται ἐκ τοῦ βυθοῦ. ἔχουσί τε ἐν αὑταῖς τὸν πιννοφύλακα, αἱ μὲν καρίδιον, αἱ δὲ καρκίνιον. οὗ στερόμεναι θᾶττον διαφθείρονται. ταὐτὸ δὲ Πάμφιλος ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τοῖς περὶ ὀνομάτων συμπεφυκέναι φησὶν αὐταῖς. Χρύσιππος δ' ὁ Σολεὺς ἐν τῷ πέμπτῳ περὶ τοῦ καλοῦ καὶ τῆς ἡδονῆς, ἡ πίννη φησί, καὶ ὁ πιννοτήρης συνεργὰ ἀλλήλοις κατ' ἰδίαν οὐ δυνάμενα συμμένειν. ἡ μὲν οὖν πίννη, ὄστρεόν ἐστιν· ὁ δὲ πιννοτήρης, καρκίνος μικρός. καὶ ἡ πίννη διαστήσασα τὸ ὄστρακον, ἡσυχάζει, τηροῦσα τὰ ἐπεισιόντα ἰχθύδια. ὁ δὲ πιννοτήρης παρεστὼς ὅταν εἰσέλθῃ τι, δάκνει αὐτὴν ὥσπερ σημαίνων, ἡ δὲ δηχθεῖσα συμμύει. καὶ οὕτως τὸ ἀποληφθὲν ἔνδον κατεσθίουσι κοινῇ. Φασὶ δέ τινες καὶ συγγεννᾶσθαι αὐτὰ αὐτοῖς, καὶ ὡς ἂν ἐξ ἑνὸς σπέρματος γίνεσθαι. Πάλιν δὲ ὁ Ἀριστοτέλης φησί, πάντα τὰ ὀστρακώδη γίνεται καὶ ἐν τῇ ἰλύϊ. ἐν μὲν τῇ βορβορώδει τὰ ὄστρεα, ἐν δὲ τῇ ἀμμώδει κόγχαι, καὶ τὰ ῥηθέντα. περὶ δὲ τὰς σήραγγας τῶν πετρῶν τήθεα, καὶ βάλανοι, καὶ τὰ ἐπιπολάζοντα. οἷον λεπάδες, καὶ νηρῖται. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον γίνεται τοῖς ὀστρακοδέρμοις καὶ τὰ μὴ ἔχοντα ὄστρακον, καθάπερ αἵ τε κνίδαι, καὶ οἱ σπόγγοι ἐν ταῖς σήραγξι τῶν πετρῶν. Ἔστι δὲ τῶν κνιδῶν δύο γένη. αἱ μὲν γὰρ ἐν τοῖς κοίλοις οὐκ ἀπολύονται τῶν πετρῶν, αἱ δὲ ἐν τοῖς λείοις, καὶ πλαταμώδεσιν ἀπολυόμεναι μεταχωροῦσι. τὰς δὲ κνίδας ὁ Εὔπολις ἐν Αὐτολύκῳ ἀκαλήφας ὀνομάζει. ἔτι τε Ἀριστοφάνης ἐν Φοινίσσαις οὕτως, Ἔχει τὸν πρῶτον πάντων ἴφυα φῦναι. εἶθ' ἑξῆς τὰς κεραναὰς ἀκαλήφας. καὶ ἐν σφηξί. Φερεκράτης δ' ἐν Αὐτομόλοις, κἂν ἀκαλήφαις τὸν ἴσον χρόνον ἐστεφανῶσθαι. Δίφιλος δ' ὁ Σίφνιος ἰατρός, ἡ δὲ ἀκαλήφη φησίν ἐστιν εὐκοίλιος, οὐρητική, εὐστόμαχος. κνησμὸν δὲ ποιεῖ τοῖς συνάγουσιν, ἐπὰν μὴ προαλείψωνται. οὕτως γὰρ κνίζει τοὺς θηρεύοντας αὐτήν. ὑφ' ὧν κατὰ παραφθορὰν νῦν ἀκαλήφη ὀνομάζεται. τάχα δὲ ἴσως διὰ ταύτην καὶ ἡ βοτάνη. κατ' εὐφημισμὸν γὰρ τῆς ἀντιφράσεως ὠνόμασται. οὐ γὰρ πραεῖα ἐστί, καὶ ἁπαλὴ τῇ ἁφῇ. τραχεῖα δέ, καὶ ἀηδής. τῆς μέντοι θαλασσίας ἀκαλήφης μνημονεύει καὶ Φιλιππίδης ἐν Ἀμφιαράῳ οὕτως, Ὄστρε', ἀκαλήφας, λεπάδας παρέθηκέ μοι. τὸ δὲ ἐν Λυσιστράτῃ Ἀριστοφάνους πέπαικται, Ἀλλ' ὦ τηθῶν ἀνδρειοτάτη, καὶ μητριδίων ἀκαληφῶν. Ἐπεὶ τήθεα τὰ ὄστρεα. μέμνηται γὰρ κωμῳδικῶς πρὸς τὴν τηθήν, καὶ μητέρα, καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὀστρέων ὁ Δίφιλος τάδε φησίν. χημῶν δὲ τῶν παχειῶν αἱ μικραί, καὶ λεπτὴν ἔχουσαι τὴν σάρκα, ὄστρεα λέγονται. καὶ εὐστόμαχοί εἰσι καὶ εὐέκκριτοι. αἱ δὲ παχεῖαι, βασιλικαὶ δὲ πρός τινων καλούμεναι, πελώριαί τε λεγόμεναι, τρόφιμοι, δυσέκκριτοι, εὔχυλοι, εὐστόμαχοι, καὶ μάλιστα αἱ μείζους. Τελλῖναι γίνονται μὲν ἐν Κανώβῳ πολλαί, καὶ ὑπὸ τὴν τοῦ Νείλου ἀνάβασιν πληθύνουσιν. ὧν λεπτότεραι μέν εἰσιν αἱ βασιλικαί, διαχωρητικαί τε καὶ κοῦφαι. ἔτι δὲ καὶ τρόφιμοι. αἱ δὲ ποτάμιαι γλυκύτεραι. οἱ δὲ μύες μέσως εἰσὶ τρόφιμοι, διαχωρητικοί, οὐρητικοί. κράτιστοι δὲ οἱ Ἐφέσιοι, καὶ τούτων οἱ φθινοπωρινοί. αἱ δὲ μύες, καὶ τῶν μυῶν οὖσαι μικρότεραι γλυκεῖαί τε, καὶ εὔχυλοί εἰσι, πρὸς ἔτι τε καὶ τρόφιμοι. οἱ δὲ σωλῆνες μὲν πρός τινων καλούμενοι, πρός τινων δὲ καὶ αὐλοί, καὶ δόνακες, καὶ ὄνυχες πολύχυλοι, καὶ κακόχυλοι, κολλώδεις. καὶ οἱ μὲν ἄρρενες αὐτῶν, ῥαβδωτοί εἰσι, καὶ οὐρανοχρώματοι. εἰσὶ δὲ τοῖς λιθιῶσι, καὶ ἄλλοις δυσουροῦσιν ἐπιτήδειοι. οἱ δὲ θήλεις μονοχρώματοί τε εἰσί, καὶ γλυκύτεροι. λαμβάνονται δὲ ἑφθοί, καὶ τηγανιστοί. κράτιστοι δ' εἰσὶν οἱ μέχρι τοῦ χανεῖν ἐπ'

ἀνθράκων

ΟΣΤΡΕΑ.

ἀνθράκων ὀπτώμενοι, σωληνισταὶ δ' ἐκαλοῦντο οἱ συνάγοντες τὰ ὄστρεα ταῦτα, ὡς ἱστορεῖ Φανίας ὁ Ἐρέσιος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ τυράννων ἀναίρεσις ἐκ τιμωρίας, γράφων οὕτως. Φιλόξενος ὁ καλούμενος σωληνιστὴς, ἐκ δημαγωγοῦ τύραννος ἀνεφάνη. ζῶν τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς ἁλιευόμενος, καὶ σωληνοθήρας ὤν, ἀφορμῆς δὲ λαβόμενος καὶ ἐμπορευσάμενος βίον ἐκτήσατο. Τῶν δὲ κτενῶν ἁπαλώτεροι μέν εἰσιν οἱ λευκοί, ἄβρωμοι γὰρ καὶ εὐκοίλιοι. τῶν δὲ μελάνων καὶ πυρρῶν οἱ μείζονες καὶ εὔσαρκοι εὔστομοι. κοινῶς δὲ πάντες εὐστόμαχοι, εὔπεπτοι, εὐκοίλιοι, λαμβανόμενοι μετὰ κυμίνου καὶ πεπέρεως. μνημονεύει δ' αὐτῶν καὶ Ἄρχιππος ἐν ἰχθύσιν, λεπάσιν, ἐχίνοις, ἐσχάραις, βελόναις τε τοῖς κτένεσίν τε.

κτένιον

αἱ δὲ βάλανοι καλούμεναι ἀπὸ τῆς πρὸς τὰς δρυΐνας ὁμοιότητος διαφέρουσι παρὰ τοὺς τόπους. αἱ μὲν γὰρ αἰγύπτιαι, γλυκεῖαι, ἁπαλαί, εὔστομοι, θρεπτικαί, πολύχυλοι, οὐρητικαί, εὐκοίλιοι. αἱ δὲ ἄλλαι ἁλυκώτεραι, τὰ δὲ ὦτα δύσπεπτα, τρόφιμα δὲ μᾶλλον τηγανιζόμενα. αἱ δὲ φωλάδες εὔστομοι, βρωμώδεις δὲ καὶ κακόχυλοι. ἐχῖνοι δὲ ἁπαλοὶ μὲν εὔχυλοι, βρωμώδεις, πλήσμιοι, εὔφθαρτοι. μετὰ δὲ ὀξυμέλιτος λαμβανόμενοι καὶ σελίνου καὶ ἡδυόσμου, εὐστόμαχοι, γλυκεῖς τε καὶ εὔχυλοι. προσηνέστεροι δ' αὐτῶν οἱ ἐρυθροί, καὶ οἱ μήλινοι, καὶ οἱ παχύτατοι, καὶ οἱ ἐν τῷ ξύεσθαι γαλακτῶδες ἀνιέντες. οἱ δὲ περὶ τὴν Κεφαλληνίαν γενόμενοι, καὶ περὶ τὴν Ἰκαρίαν, καὶ τὸν Ἀδρίαν τινὲς αὐτῶν καὶ ὑπόπικροί εἰσιν. οἱ δ' ἐπὶ τοῦ σκοπέλου τῆς Σικελίας, κοιλίας λυτικοί. Ἀριστοτέλης δέ φησι τῶν ἐχίνων πλείω γένη εἶναι. ἓν μὲν τὸ ἐσθιόμενον, ἐν ᾧ τὰ καλούμενα ἔστιν ᾠά. ἄλλα δὲ δύο, τό, τε τῶν σπατάγγων, καὶ τὸ τῶν καλουμένων βρισσῶν. μνημονεύει τῶν σπατάγγων καὶ Σώφρων, καὶ Ἀριστοφάνης ἐν ὁλκάσιν οὕτως, διαρραγέντα μισύλλοντα διαλέγοντά μου τὸν κάτω σπατάγγην. καὶ Ἐπίχαρμος δὲ ἐν Ἥβας γάμῳ περὶ τῶν ἐχίνων φησί, καρκῖνοι θ' ἵκοντι ἐχῖνοί τε τοὶ καθ' ἁλμυρὰν ἅλα. νεῖν μὲν οὐκ ἴσαντι, πεζᾷ δ' ἐμπορεύονται μόνοι.

καρκῖνοι θ' ἵκοντι ἐχῖνοι

Δημήτριος δ' ὁ Σκήψιος ἐν ἕκτῳ καὶ εἰκοστῷ τοῦ τρωϊκοῦ διακόσμου, Λάκωνά φησί τινα κληθέντα ἐπὶ θοίνην παρατεθέντων ἐπὶ τὴν τράπεζαν, θαλαττίων ἐχίνων ἐπιλαβέσθαι ἑνός, οὐκ εἰδότα τὴν χρῆσιν τοῦ ἐδέσματος. ἀλλ' οὐδὲ προσέχοντα τοῖς συνδειπνοῦσι πῶς ἀναλίσκουσιν. ἐνθέντα δὲ εἰς τὸ στόμα σὺν τῷ κελύφει βρύκειν τοῖς ὀδοῦσι τὸν ἐχῖνον. δυσχερεσούμενον δὲ ἐν τῇ βρώσει, καὶ οὐ συνιέντα τὴν ἀντιτυπίαν τῆς τραχύτητος, εἰπεῖν, ὦ φάγημα μιαρόν, οὔτε μὴ νῦν σε ἀφῶ μαλακισθείς, οὔτ' αὖθις ἔτι λάβοιμι. ὅτι δὲ οἱ ἐχῖνοι, λέγω δὲ καὶ τοὺς χερσαίους, καὶ τοὺς θαλαττίους, καὶ ἑαυτῶν εἰσι φυλακτικοὶ πρὸς τοὺς θηρῶντας προβαλλόμενοι τὰς ἀκάνθας, ὥσπερ τι χαράκωμα, Ἴων ὁ Χῖος μαρτυρεῖ ἐν Φοίνικι καινῇ λέγων οὕτως, Ἀλλ' ἔν τε χέρσῳ τὰς λέοντος ᾔνεσα, Ἢ τὰς ἐχίνου μᾶλλον οἰζυρὰς τέχνας. Ὃς εὖτ' ἂν ἄλλων θηρίων ὁρμὴν μάθῃ. Στρόβιλος ἀμφ' ἄκανθαν εἱλίξας δέμας, Κεῖται δακεῖν τε καὶ θιγεῖν ἀμήχανος.

κρεισσόνων ὁρμῶν

Τῶν δὲ λεπάδων φησὶν ὁ Δίφιλος, τινὲς μὲν εἰσὶ μικραί, τινὲς δὲ καὶ ὀστρείοις ἐοικυῖαι. εἰσὶ δὲ σκληραί, καὶ ὀλιγόχυλοι, καὶ οὐκ ἄγαν δριμεῖαι, εὔστομοι δέ, καὶ εὐκατέργαστοι. ἑφθαὶ δὲ πως εὔστομοι. αἱ δὲ πίνναι οὐρητικαί, τρόφιμοι, δύσπεπτοι, δυσανάδοτοι. ἐοίκασι δὲ αὐταῖς καὶ οἱ κήρυκες. ὧν οἱ μὲν τράχηλοι εὐστόμαχοι, δυσκατέργαστοι δέ, διὸ τοῖς ἀσθενοῦσι τὸν στόμαχον οἰκεῖοι, δυσέκκριτοί τε καὶ μέσως τρόφιμοι. τούτων δὲ αἱ μήκωνες λεγόμεναι πρὸς τοῖς πυθμέσιν, ἁπαλαί, εὔφθαρτοι, διὸ τοῖς τὴν γαστέρα ἀσθενοῦσιν οἰκεῖαι. αἱ δὲ πορφύραι μεταξὺ πίννης εἰσί, καὶ τοῦ κήρυκος. ὧν οἱ μὲν τράχηλοι, πολύχυλοι, εὔστομοι. τὸ δὲ λοιπὸν αὐτῶν, ἁλυκὸν καὶ γλυκύ, καὶ εὐανάδοτον, εἰς ἐπίκρασίν τε ἐπιτήδειον.

οἰκεῖοι

Τὰ δὲ ὄστρεα γεννᾶται μὲν καὶ ἐν ποταμοῖς, καὶ ἐν λίμναις, καὶ ἐν θαλάσσῃ. κράτιστα δὲ τὰ θαλάττια, ὅταν λίμνη ἢ ποταμὸς παράκειται. γίνεται γὰρ εὔχυλα, καὶ μείζονα, καὶ γλυκύτερα. τὰ δὲ πρὸς ῥόοις καὶ πέτραις ἰλύος, καὶ ὕδατος ἀμιγῆ, μικρά, σκληρά, δηκτικά. τὰ δὲ ἐαρινὰ ὄστρεα, καὶ τὰ κατὰ τὴν τοῦ θέρους ἀρχὴν κρείσσονα, πλήρη θαλασσίζοντα, μετὰ γλυκύτητος εὐστόμαχα, εὐέκκριτα. τὰ δὲ συνεψόμενα μαλάχῃ ἢ λαπάθῳ, ἢ ἰχθύσιν, ἢ καθ' αὑτά, τρόφιμα, καὶ εὐκοίλια. Μνησίθεος δ' ὁ ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ ἐδεστῶν φησιν, ὄστρεα καὶ κόγχαι καὶ μύες καὶ τὰ ὅμοια, τὴν μὲν σάρκα δυσκατέργαστά ἐστι διὰ τὴν ὑγρότητα τὴν ἐν αὐτοῖς ἁλμυράν. διόπερ ὠμὰ μὲν ἐσθιόμενα, κοιλίας ἐστὶν ὑπακτικά, διὰ τὴν ἁλυκότητα. τὰ δὲ ἑψόμενα ἀφίησιν ἤτοι πᾶσαν, ἢ τὴν πλείστην ἅλμην εἰς τὴν συνέψουσαν αὐτὴν ὑγρότητα. διόπερ αἱ μὲν ὑγρότητες, ἐν αἷς ἂν ἑψηθῇ τι τῶν ὀστρέων, ταρακτικαὶ καὶ ὑπακτικαὶ κοιλίας εἰσίν. αἱ δὲ σάρκες τῶν ἑψημένων ὀστρέων ψόφους ποιοῦσιν ἐστερημέναι τῆς ὑγρῶν. τὰ δὲ ὀπτὰ τῶν ὀστρέων ἐάν τις αὐτὰ καλῶς ὀπτήσῃ, ἀλυποτάτην ἔχει διάθεσιν. πεπύρωται γάρ. διὸ οὐχ ὁμοίως τοῖς ὠμοῖς ἐστι δύσπεπτα, καὶ τὰς ὑγρότητας ἐν αὐτοῖς ἔχει κατεξηραμμένας, δι' ὧν ἔκλυτος ἡ κοιλία γίνεται. τροφήν τε δίδωσιν ὑγράν τε, καὶ δυσάπεπτον ἅπαν ὄστρεον καὶ πρὸς τὰς ὀρέξεις ἐστὶν οὐκ εὔοδα. ἀκαλήφη δὲ καὶ ἐχίνων ᾠά, καὶ τὰ τοιαῦτα τροφὴν μὲν δίδωσιν ὑγρὰν καὶ μικράν. τῆς δὲ κοιλίας ἐστὶ λυτικὰ

καὶ

ὌΣΤΡΕΑ. ΜΑΡΓΑΡΊΤΙΣ.

καὶ οὐρητικὰ καὶ κινητικά. Νίκανδρος δ' ὁ κολοφώνιος ἐν γεωργικοῖς τάδε τῶν ὀστρέων καταλέγει. Ἢ καὶ ὄστρεα τόσα βυθοὺς ἔπι βόσκεται ἅλμης Νηρίται, στρόμβοι τε, πελωριάδες τε, μύες τε, Γλύκεραί τ' ἀλλὰ σωλῆνές τε, καὶ αὐτῆς φωλεὰ πίννης. Καὶ Ἀρχέστρατος δ' ἐν γαστρονομίᾳ φησί, Τοὺς μῦς Αἶνος ἔχει μεγάλους, ὄστρεια δ' Ἄβυδος, Τὰς ἄρκτους Πάριον, τοὺς δὲ κτένας ἡ Μιτυλήνη. Πλείστους δ' Ἀμβρακία παρέχει, καὶ ἄπλατα † μετ' αὐτῶν. Μεσσήνη δὲ πελωριάδας στενοπορθμίδι κόγχας. Κἂν Ἐφέσῳ λήψει τὰς χήμας, ὅτι πονηράς. Τήθεα Καλχηδών, τοὺς κήρυκας δ' ἐπιτρίψαι Ὁ Ζεύς, τούς τε θαλασσογενεῖς, καὶ τοὺς ἀγοραίους. Πλὴν ἑνὸς ἀνθρώπου. κεῖνος δέ μοι ἐστὶν ἑταῖρος. Λέσβον ἐριστάφυλον ναίων Ἀγάθων δὲ καλεῖται. Καὶ Φιλύλλιος ἢ, ἢ ὅς τις ἐστὶν ὁ ποιήσας τὰς πόλεις, φησί, Χήμας, λεπάδας, σωλῆνας, μῦς, πίννας, κτένας ἐκ Μηθύμνης. Ὄστρεια δὲ μόνως οὕτως ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι. Κρατῖνος ἀρχιλόχοις, Πιννήσι καὶ ὀστρείοισιν ὁμοῖον. καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμοις, Ὄστρεα συμπεφυκότα, ὄστριον δὲ ὡς ὄρνιον. Πλάτων ἐν Φαίδρῳ, ὀστρέου τρόπον φησὶ δεδεσμευμένοι. καὶ ἐν τῷ Τιμαίῳ, Τὸ τῶν ὀστρέων γένος συμπάντων. ἐν δὲ τῷ τῆς πολιτείας δεκάτῳ, ὄστρεά ἐστι συμπεφυκυῖαι, ὄστρεά τε καὶ φυκίας. ἃ δὲ πελωρίδες ὠνομάσθησαν παρὰ τὸ Πελώριον. μείζων γάρ ἐστι χήμης, καὶ παρηλλαγμένον. Ἀριστοτέλης δέ φησι καὶ ἐν ἄμμῳ αὐτὰς γίνεσθαι. τῶν δὲ χημῶν μνημονεύει Ἴων ὁ χῖος ἐν ἐπιδημίαις. καὶ ἴσως οὕτως ὠνόμασται τὰ κογχύλια διὰ τὸ κεχηνέναι. περὶ δὲ τῶν κατὰ τὴν Ἰνδικὴν γινομένων ὀστρέων (οὐ γὰρ ἄκαιρον καὶ τούτων μνησθῆναι, διὰ τὴν τῶν μαργαριτῶν χρῆσιν) Θεόφραστος μὲν ἐν τῷ περὶ λίθων γράφει οὕτως. Τῶν θαυμαζομένων δὲ λίθων ἐστὶ καὶ ὁ μαργαρίτης καλούμενος, διαφανὴς μὲν τῇ φύσει. Μαργαρίτις.

ποιοῦσι δ' ἐξ αὐτοῦ τοὺς πολυτελεῖς ὅρμους. γίνεται δὲ ἐν ὀστρέῳ τινὶ παραπλησίῳ ταῖς πίνναις. πλὴν ἐλάττονι. μέγεθος δὲ ἡλίκον ἰχθύος ὀφθαλμὸς εὐμεγέθης. Ἀνδροσθένης δ' ἐν τῷ τῆς Ἰνδικῆς παράπλῳ γράφει οὕτως, τῶν δὲ στρόμβων, καὶ χοιρίων, καὶ τῶν λοιπῶν κογχυλίων αἱ ποικίλαι ἰδέαι, καὶ πολὺ διάφοροι τῶν παρ' ἡμῖν. γίνονται δὲ πορφύραι τε, καὶ ὀστρέων πολὺ πλῆθος τῶν λοιπῶν. ἓν δὲ ἴδιον, ὃ καλοῦσιν ἐκεῖνοι βέρβερι, ἐξ οὗ ἡ μαργαρῖτις λίθος γίνεται. αὕτη δ' ἐστὶ πολυτελὴς κατὰ τὴν Ἀσίαν, καὶ πωλεῖται περὶ Πέρσας τε, καὶ τοὺς ἄνω τόπους πρὸς χρυσίον. ἔστι δ' ἡ μὲν τοῦ ὀστρέου ὄψις παραπλησία τῷ κτενί. οὐ διαγλυπτὰ δέ, ἀλλὰ λεῖον τὸ ὄστρακον ἔχει, καὶ δασύ. οὐδὲ ὦτα ἔχει δύο, ὥσπερ ὁ κτείς, ἀλλὰ ἕν. ἡ δὲ λίθος γίνεται ἐν τῇ σαρκὶ τοῦ ὀστρέου, ὥσπερ ἐν τοῖς σιείοις ἡ χάλαζα. καὶ ἔστιν ἡ μὲν χρυσοειδὴς σφόδρα, ὥστε μὴ ῥᾳδίως διαγνῶναι, ὅταν παρατεθῇ παρὰ τὸ χρυσίον. ἡ δὲ ἀργυροειδής, ἡ δὲ τελείως λευκή, ὁμοία τοῖς ὀφθαλμοῖς τῶν ἰχθύων. Χάρης δ' ὁ μιτυληναῖος ἐν ἑβδόμῃ τῶν περὶ Ἀλέξανδρον ἱστοριῶν φησί. θηρεύεται δὲ κατὰ τὴν Ἰνδικὴν θάλασσαν. ὡσαύτως δὲ καὶ κατὰ τὴν Ἀρμενίαν, καὶ Περσικήν, καὶ Σουσιανήν, καὶ Βαβυλωνίαν παρόμοιον ὀστρέῳ. τὸ δ' ἐστὶν ἁδρὸν καὶ πρόμηκες, ἔχον ἐν αὐτῷ σάρκα καὶ μεγάλην καὶ λευκήν, εὐώδη σφόδρα. ἐξ ὧν ἐξαιροῦντες ὀστᾶ λευκά, προσαγορεύουσι μὲν μαργαρίτην. κατασκευάζουσι δ' ἐξ αὐτῶν ὁρμίσκους τε, καὶ ψέλλια περὶ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. περὶ ἃ σπουδάζουσιν οἱ Πέρσαι, καὶ Μῆδοι, καὶ πάντες Ἀσιανοί, πολὺ μᾶλλον τῶν ἐκ χρυσίου γεγενημένων. Ἰσίδωρος δ' ὁ χαρακηνὸς ἐν τῷ τῆς Παρθίας περιηγητικῷ, κατὰ τὸ Περσικὸν πέλαγος νῆσόν φησιν εἶναί τινα, ἔνθα πλείστην μαργαρίτην εὑρίσκεσθαι. διόπερ σχεδίας καλαμίνας πέριξ εἶναι τῆς νήσου. ἐξ ὧν καθαλλομένους εἰς τὴν θάλασσαν ἐπ' ὀργυιὰς εἴκοσιν ἀναφέρειν διπλοῦς κόγχους. Φασὶ δ' ὅταν βρονταὶ συνεχεῖς ὦσι, καὶ ὄμβρων ἐκχύσεις, τότε μᾶλλον τὴν πίνναν κύειν, καὶ πλείστην γίγνεσθαι μαργαρίτην, καὶ εὐμεγέθη. τοῦ δὲ χειμῶνος εἰς τὰς ἐμβυθίους θαλάσσας δύνειν εἰώθασιν αἱ πίνναι. θέρους δὲ τὰς μὲν νύκτας κεχήνασι διανηχόμεναι, ἡμέρας δὲ μύουσιν. ὅσαι δ' ἂν πέτραις ἢ σπιλάσι προσφυῶσι, ῥιζοβολοῦσι. κἀνταῦθα μένουσαι, τὴν μαργαρίτην γεννῶσι. ζωογονοῦνται δέ, καὶ τρέφονται διὰ τοῦ προσπεφυκότος τῇ σαρκὶ μέρους. τοῦτο δὲ συμπέφυκε τῷ τοῦ κόγχου στόματι χηλὰς ἔχον, καὶ νομὴν εἰσφέρον. ὃ δή ἐστιν ἐοικὸς καρκίνῳ μικρῷ, καλούμενον πιννοφύλαξ. διήκει δὲ ἐκ τούτου ἡ σὰρξ μέχρι μέσου τοῦ κόγχου οἱονεὶ ῥίζα. παρ' ἣν ἡ μαργαρῖτις γεννωμένη αὔξεται διὰ τοῦ στερεοῦ τῆς κόγχης, καὶ τρέφεται ὅσον ἂν ᾖ προσπεφυκυῖα χρόνον. ἐπειδὰν δὲ διὰ τῆς ἐκφύσεως ὑποδυομένη ἡ σὰρξ, καὶ μαλακῶς ἐντέμνουσα χωρίσῃ τὴν μαργαρίτην ἀπὸ τοῦ κόγχου, ἀμπέχουσα μὲν οὐκέτι τρέφει. λειοτέραν δ' αὐτὴν καὶ διαυγεστέραν ποιεῖ, καὶ καθαρωτέραν. ἡ μὲν οὖν ἐμβύθιος πίννα διαυγεστάτην ποιεῖ, καὶ καθαρωτέραν, καὶ μεγάλην γεννᾷ μαργαρίτην. ἡ δὲ ἐπιπολάζουσα, καὶ ἀναφερής, διὰ τὸ ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἀκτινοβολεῖσθαι δύσχρους, καὶ ἥσσων. κινδυνεύουσι δ' οἱ θηρῶντες τοὺς μαργαρίτας, ὅταν εἰς κεχηνότα κόγχον κατ' εὐθὺ ἐκτείνωσι τὴν χεῖρα. μύει γὰρ τότε, καὶ πολλάκις οἱ δάκτυλοι αὐτῶν ἀποπρίονται. ἔνιοι δὲ καὶ παραχρῆμα ἀποθνήσκουσιν. ὅσοι δ' ἂν ἐκ πλαγίου ὑποθέντες τὴν χεῖρα τύχωσι, ῥᾳδίως τοὺς κόγχους ἀπὸ τοῦ λίθου ἀποσπῶσιν. Μαργαρῖται.

ἘΦΘΟΠΩΛΙΟΝ.

ἀπῶσιν. Μαράγδαν δὲ μνημονεύει Μένανδρος ἐν ποιλίῳ, Μαράγδαν ἐστὶ ταῦτ' ἰδέ, καὶ σάρδια. αὐτὸ δὲ τοῦ ς λεκτέον. παρὰ γὰρ τὸ μαρμαίρειν ὠνόμασαι διὰ τὰς αὐγὰς ὑπάρχειν. Μετὰ ταῦτα περιηνέχθησαν πίνακες ἔχοντες τῶν δι' ὕδατος κρεῶν πολλά. πόδας καὶ κεφαλὰς, καὶ ὠτία, καὶ σιαγόνας. ἔτι δὲ καὶ χορδὰς, καὶ κοιλίας, καὶ γλώσσας, ὥσπερ ἔθος ἐστὶν ἐν τοῖς κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν λεγομένοις ἑφθοπωλίοις. εἴρηται γὰρ Οὐλπιανὲ καὶ τὸ ἑφθοπώλιον παρὰ Ποσειδίππῳ ἐν πορνοβοσκῷ. καὶ πάλιν ζητούντων τοὺς ὀνομάσαντάς τι τούτων, ὁ μέν τις ἔλεγε, τῶν ἐνδοσίμων κοιλιῶν μνημονεύει Ἀριστοφάνης ἐν ἱππεῦσι. Φύσω σ' ἀδικαστοῦντας κοιλίας πωλεῖν. καὶ ἑξῆς. Τί μ' ὦ 'γαθ' οὐ πλύνειν ἐᾶς τὰς κοιλίας, Πωλεῖν τε τοὺς ἀλλᾶντας, ἀλλὰ καταγελᾷς. καὶ πάλιν, Ἐγὼ δέ γ' ἤνυστρον βοὸς, καὶ κοιλίαν ὑείαν Καταβροχθίσας, κᾆτ' ἐκπιὼν τοῦ ζωμοῦ ἀναπόνιπτος Λαρυγγιῶ τοὺς ῥήτορας, καὶ Νικίαν ταράξω. καὶ πάλιν, Ἡ δ' ὀβριμοπάτρα γ' ἑφθὸν ἐκ ζωμοῦ κρέας. Καὶ χόλικος ἠνύστρου τε, καὶ γαστρὸς τόμον. Σιαγόνος δὲ, Κρατῖνος πλούτοις, Περὶ σιαγόνος βοείας μαχόμενος. καὶ Σοφοκλῆς ἀμύκῳ, Σιαγόνας τε δὴ μαλθακὰς τίθησι. Πλάτων δ' ἐν τιμαίῳ γράφει, Καὶ τὰς σιαγόνας ἄκρας αὐτοῖς συνέδησεν, ὑπὸ τὴν φύσιν τοῦ προσώπου. καὶ Ξενοφῶν ἐν τῷ περὶ ἱππικῆς, Σιαγόνα μακρὰν συνεσταλμένην. οἱ δὲ συαγόνα διὰ τοῦ υ στοιχείου ἐκφέροντες κατ' ἀναλογίαν λέγουσιν ἀπὸ τοῦ ὑός. χορδῶν τε μέμνηται Ἐπίχαρμος, ἃς ὀρύας ὀνομάζει, ἐπιγράψας τι καὶ τῶν δραμάτων ὀρύαν. Ἀριστοφάνης ἐν νεφέλαις, Ἐκ' μοῦ χορδὴν τοῖς φροντισταῖς παραθέντων. Κρατῖνος ἐν πυτίνῃ, Ὡς λεπτὸς ἦ δ' ὃς ἐσθ' ὁ τῆς χορδῆς τόμος. καὶ Εὔπολις ἐν αἰξίν. Ἄλεξις δ' ἐν λευκαδίᾳ, ἢ δραπέταις, Χορδαρίου τόμος ἥκει, καὶ περικομμάτιον. Ἀντιφάνης ἐν γάμοις, Ἐκτεμὼν χορδῆς μέσαιον, ποδὸς δὲ, καὶ ὠτίον, ἔτι δὲ ῥύγχους. Ἄλεξις δ' ἐν κρατείᾳ ἢ φαρμακοπώλῃ, Τὸ δὲ μαρτύριον ὀλίγον ὕστερον ἐκθήσομαι πολλὰ ἔχον τῶν ζητουμένων ὀνομάτων. Θεόφιλος παγκρατιαστῇ, Ἑφθῶν μὲν σχεδὸν Τρεῖς μνᾶς λέγ' ἄλλο ῥυγχίον κωλῆν, πόδας Τέτταρας ὑείους Ἡρακλῆς, Βοὸς δὲ τρεῖς. Ἀναξίλας μαγείροις, Τῶν Αἰσχύλου πολὺ μᾶλλον εἶναί μοι δοκεῖ Ἰχθύδι' ὀπτᾶν. τί σὺ λέγεις ἰχθύδια; Συσσίτιον μέλλεις νοσηλεύειν, ὅσον Ἀκροκώλι' ἕψειν δεῖ, ῥύγχη, πόδας. Ἀναξίλας δ' ἐν κίρκῃ, Δεινὸν μὲν γὰρ ἔχοντ' ὑὸς ῥύγχος ὦ φίλε κινησία. καὶ ἐν καμψοί, Ῥύγχος φορεῖν ὕειον αἰσθόμην τό τι. Ὠτάρια δ' ὀνόμασε καὶ Ἀναξανδρίδης ἐν σατύρῳ. Ἀξιόνικος δὲ ἐν χαλκίδι φησὶ, Ζωμοποιῶ θερμὸν ἰχθὺν ἐπαναπλάττων, ἀμείβοντα λείψανα συντιθεὶς. † οἴονται αὐτὸ ἐγκεφάλικα σιλφίῳ σφενδονῶν ἀλλᾶντα τέμνω. παραφέρω χορδῆς τόμον ῥύγχος εἰς ὄξος πάλιν. ὥστε πάντας ὁμολογεῖν τῶν γάμων κρείττω γεγονέναι τὴν ὅλην ἡμέραν. Ἀριστοφάνης ἐν προαγῶνι, Ἐγδυσάμην χορδῆς ὁ δύστηνος τέκνον. Πῶς εἰσίδω ῥύγχος περικεκαυμένον. Φερεκράτης λήροις, Ὡς οὐχὶ τουτὶ ῥύγχος ἐστὶ χρηστὸν ἐσθ' ὑός. Καὶ τόπος δέ τις οὕτω καλεῖται ῥύγχος, περὶ στράτον τῆς Αἰτωλίας, ὥς φησι Πολύβιος ἐν ἕκτῃ ἱστοριῶν. Στησίχορός τέ φησιν ἐν συοθήραις, Κρύψαι δὲ ῥύγχος ἄκρον γᾶς ὑπένερθεν. ὅτι δὲ κυρίως λέγεται ῥύγχος ἐπὶ τῶν συῶν, προείρηται. ὅτι δὲ καὶ ἐπ' ἄλλων ζώων, Ἀρχίππος Ἀμφιτρύωνι δ' ἐν ὑστέρῳ κατὰ παιδικὸν εἴρηκε. καὶ ἐπὶ τοῦ προσώπου οὕτως. Καὶ ταῦτ' ἔχων τὸ ῥύγχος οὑτωσὶ μακρόν. καὶ Ἀραρὼς κολωνίδι, Ὁ γὰρ θεὸς τὸ ῥύγχος ἐς ἡμᾶς στρέφει. Ἀκροκωλίων δὲ μέμνηται Ἀριστοφάνης αἰολοσίκωνι, καὶ μὴν τὸ δεῖν' ἀκροκώλια δέ σοι τέτταρα ἥψησα ταχυρά. καὶ ἐν γηρυτάδῃ, Ἀκροκώλια, ἄρτοι, κάραβοι. Ἀντιφάνης κορινθίᾳ, Ἔπειτα καὶ ἀκροκώλιον ὕειον Ἀφροδίτῃ γελοῖον ἀγνοεῖς. ἐν τῇ Κύπρῳ δ' οὕτω φιληδεῖ ταῖς ὑσὶ δέσποτα, ὥστε καταφαγεῖν ἀπεῖρξε τὸ ζῷον, τοὺς δὲ βοῦς ἠνάγκασεν. ὅτι δὲ ὄντως Ἀφροδίτῃ ὗς θύεται, μαρτυρεῖ Καλλίμαχος, ἢ Ζηνόδοτος ἐν ἱστορικοῖς ὑπομνήμασι γράφων οὕτω. Ἀργεῖοι Ἀφροδίτῃ ὗς θύουσι, καὶ ἡ ἑορτὴ καλεῖται ὑστήρια. Φερεκράτης δ' ἐν μεταλλεῦσι, Σχελίδες δ' ὁλόκνημοι πλησίον ταχυρώταται Ἐπὶ πινακίσκοις, καὶ δίεφθ' ἀκροκώλια. Ἄλεξις κυβευταῖς, Ἠριστηκότων Σχεδόν τί δ' ἡμῶν δεῖ ἀκροκωλίου τινός. Κἂν παννυχίδ' ἐν ἐρίθοισιν, ἡμιόπτα μὲν Τὰ κρέα δ' δεῖ, τὸ πρόκομμ' ἄπλυντον. Ὁ γόγγρος ἑφθὸς, τὰ δ' ἀκροκώλι' ὤλετο. Τῶν δ' ἑφθῶν ποδῶν μνημονεύει Φερεκράτης ἐν δουλοδιδασκάλῳ, ὡς παρασκευάζεται δεῖπνον πῶς ἂν εἴπαθ' ἡμῖν. καὶ δεῦτα ὑπάρχει τέμαχος ἐγχέλειον ἡμῖν, τευθὶς, ἄρνειον κρέας, φύσκης τόμος, ποὺς ἑφθὸς, ἧπαρ, πλευρὸν, ὀρνίθεια πλῆθει πολλὰ, τυρὸς ἐν μέλιτι, μερὶς κρεῶν. Ἀντιφάνης παρασίτῳ, Χοιρίων Σκέλη κάπυρα ἀσεῖον γναία τὴν ἑστίαν Ἄριστον, ἑφθὸς τυρὸς ἐπιδόνα πολύς. Ἐκφαντίδης δ' ἐν σατύροις, Πόδας τε εἰ δέοι πριάμενον καταφαγεῖν ἑφθοὺς ὑός. γλώσσας δὲ μέμνηται Ἀριστοφάνης ἐν ταγηνισταῖς διὰ τούτων, Ἅλις ἀφύης μοι, παρατέταμαι γὰρ τὰ λιπαρὰ κάπτων. ἀλλὰ φέρετ' ἀπόβασιν ὑπάτιον. ἢ καπρίδι' ἢ νεῖα κολλοπὰ τινά. εἰ δὲ μὴ πλευρὸν ἢ γλῶτταν, ἢ σπλῆνα ὕειον, ἢ δέλφακος, ἢ ῥῖνες, ἢ τρία, φέρετε δεῦρο μετὰ κολλάβων χλιαρῶν. τοσούτων λεχθέντων καὶ περὶ τούτων, οὐδὲ τῶν

ἀκρῶν οἱ πρόσθεν ἀσύμβολοι μετειλήφασιν. ἔφη γὰρ ὁ Διονυσιοκλῆς, Μνησίθεος ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ ἐδεστῶν, κεφαλὴ καὶ πόδες ὑῶν οὐ πολὺ τὸ θρέψιμον καὶ λιπαρὸν ἐν αὐτοῖς ἔχουσι. καὶ ὁ Λεωνίδης δ' ἤμμον ἐν τετάρτῳ ἀτθίδος, Ἀφείδαντά φησι βασιλεύοντα Ἀθηνῶν Θυμοίτης ὁ νεώτερος ἀδελφός, νόθος ὤν, ἀποκτείνας, αὐτὸς ἐβασίλευσεν. ἐφ' οὗ Μέλανθος Μεσσήνιος ἐκπεσὼν τῆς πατρίδος, ἐπήρετο τὴν Πυθίαν ὅπου κατοικήσῃ. ἡ δ' ἔφη, ἔνθα ἂν ξενίοις πρῶτον τιμηθῇ, τοὺς πόδας αὐτῷ, καὶ τὴν κεφαλὴν ὡς ἐπὶ δεῖπνον παραθέντων. καὶ τοῦτ' ἐγένετο αὐτῷ ἐν Ἐλευσῖνι. τῶν ἱερέων γὰρ τότε πάτριόν τινα ἑορτὴν ἐπιτελούντων, καὶ πάντα τὰ κρέα καταναλωκότων, τῶν δὲ ποδῶν, καὶ τῆς κεφαλῆς ὑπολοίπων ὄντων ταῦτα τῷ Μελάνθῳ ἀπέστειλαν. Μήτρα ἑξῆς ἐπεισηνέχθη μητρόπολίς τις ὡς ἀληθῶς οὖσα, καὶ μήτηρ τῶν Ἱπποκράτους ὑῶν, οὓς εἰς ὑωδίαν κωμῳδουμένους οἶδα. εἰς ἣν ἀποβλέψας ὁ Οὐλπιανός, ἄγε δὴ ἔφη ἄνδρες φίλοι, παρὰ τίνι κεῖται ἡ μήτρα. ἱκανῶς γὰρ γεγαστρίσμεθα, καὶ καιρὸς ἤδη δεῖ καὶ λέγειν ἡμᾶς. τοῖς δὲ Κυνικοῖς τοῦτο παρακελεύομαι, σιωπᾶν κεχορτασμένοις ἀφειδῶς. πλὴν εἰ μὴ καὶ τῶν σιαγόνων καὶ τῶν κεφαλῶν καταφαγεῖν βούλονται καὶ τὰ ὀστᾶ, ὧν οὐδεὶς φθόνος αὐτοῖς ἀπολαύειν ὡς κυσί. τοῦτο γάρ εἰσι, καὶ εὔχονται καλεῖσθαι. νόμος δὲ λείψανα ἐκβάλλειν κυσὶν ἐν κρήσσαις ὁ Εὐριπίδης ἔφη. πάντα γὰρ ἐσθίειν καὶ πίνειν θέλουσιν, τὸν νοῦν οὐ λαμβάνοντες ὅπερ ὁ θεῖος Πλάτων ἔφη ἐν Πρωταγόρᾳ, τὸ περὶ ποιήσεως διαλέγεσθαι ὁμοιότατον εἶναι τοῖς συμποσίοις τοῖς τῶν φαύλων καὶ ἀγοραίων ἀνθρώπων. καὶ γὰρ οὗτοι διὰ τὸ μὴ δύνασθαι ἀλλήλοις δι' αὐτῶν συνεῖναι ἐν τῷ πότῳ, μηδὲ διὰ τῆς ἑαυτῶν φωνῆς, καὶ λόγων τῶν ἑαυτῶν ὑπὸ ἀπαιδευσίας, τιμίας ποιοῦσι τὰς αὐλητρίδας, πολλοῦ μισθούμενοι ἀλλοτρίαν φωνὴν τὴν τῶν αὐλῶν, καὶ διὰ τῆς ἐκείνων φωνῆς ἀλλήλοις ξύνεισιν. ὅπου δὲ καλοὶ καὶ ἀγαθοὶ ξυμπόται καὶ πεπαιδευμένοι εἰσίν, οὐκ ἂν ἴδοις αὐλητρίδας, οὔτε ὀρχηστρίδας, οὔτε ψαλτρίας, ἀλλ' αὐτοὺς ἑαυτοῖς ἱκανοὺς ὄντας συνεῖναι ἄνευ τῶν λήρων τε καὶ παιδιῶν τούτων, διὰ τῆς ἑαυτῶν φωνῆς λέγοντάς τε, καὶ ἀκούοντας ἐν μέρει ἑαυτῶν κοσμίως, κἂν πάνυ πολὺν οἶνον πίωσι. τοῦτο δ' ὑμεῖς ποιεῖτε ὦ Κύνουλκε, πίνοντες, μᾶλλον δ' ἐκπίνοντες, αὐλητρίδων καὶ ὀρχηστρίδων δίκην ἐμποδίζετε τὴν διὰ τῶν λόγων ἡδονὴν ζῶντες κατὰ τὸν αὐτὸν Πλάτωνα (ὡς ἐν τῷ Φιλήβῳ φησὶν) οὐκ ἀνθρώπου βίον, ἀλλά τινος πλεύμονος, ἢ τῶν ὅσα θαλάττια μετ' ὀστρέων ἔμψυχά ἐστι σωμάτων. καὶ ὁ Κύνουλκος ὀργισθεὶς, γάστρων ἔφη, καὶ κοιλιόδαιμον ἄνθρωπε, οὐδὲν ἄλλο σὺ οἶδας, οὐ λόγους διεξοδικοὺς εἰπεῖν, οὐχ ἱστορίας μνησθῆναι, οὐ τῆς ἐν λόγοις χάριτος ἀπάρξασθαί ποτε, ἀλλὰ τὸν χρόνον ἅπαντα περὶ ταῦτα κατατρίβεις ζητῶν, κεῖται οὐ κεῖται, εἴρηται οὐκ εἴρηται. ἐξονυχίζεις τε πάντα τὰ προσπίπτοντα τοῖς συνδιαλεγομένοις, τὰς ἀκάνθας συνάγων, ὡς αἱ ἐχινόποδας, καὶ ἀνατρυγέαν ὄνωνιν ἀεὶ διατρίβων, ἀνθέων τῶν ἡδίστων μηδὲν συναθροίζων. ἢ οὐ σὺ εἶ, ὁ καὶ τὴν ὑπὸ Ῥωμαίων καλουμένην στρῆναν, κατά τινα πάτριον παράδοσιν λεγομένην, καὶ διδομένην τοῖς φίλοις, ἐπινομίδα καλῶν. καὶ εἰ μὲν τὴν Πλάτωνος ζηλώσας, μαθεῖν βουλόμεθα. εἰ δὲ παρά τινι οὕτως εὑρὼν λεγομένην, ἐμφάνισον τὸν εἰπόντα. ἐγὼ γὰρ οἶδα ἐπινομίδα καλουμένην καὶ μέρος τι τῆς τριήρους, ὡς Ἀπολλώνιος ἐν τριηρικῷ παρατίθεται. οὐ σὺ εἶ, ὁ καὶ τὸν καινόν, καὶ οὐδέπω ἐν χρείᾳ γενόμενον φαινόλην. ἄρξεται γὰρ ὦ βέλτιστε καὶ ὁ φαινόλης, εἰπών. παῖ Λεῦκε, δός μοι τὸν ἄχρηστον φαινόλην. εἰς βαλανεῖον δέ ποτε πορευόμενος, οὐκ ἔφης πρὸς τὸν πυνθανόμενον, ποῖ δὴ ἀπολλύμενος ἦν δ' ἐγὼ ἐπείγομαι. κἀκείνης σοι τῆς ἡμέρας ὁ καλὸς καυνσινὸς ὑπὸ λωποδυτῶν ἀνηρπάσθη. ὡς γέλωτα πάμπολυν ἐν τῷ βαλανείῳ γενέσθαι, ἀχρήστου ζητουμένου φαινόλου. ἄλλο τι δὲ ὦ ἑταῖροι φίλτατοι, πρὸς γὰρ ὑμᾶς εἰρήσεται τἀληθῆ. προσέπταισε λίθῳ, καὶ τὴν κνήμην ἔλυσε. θεραπευθεὶς οὖν προῄει καὶ πρὸς τοὺς πυνθανομένους τί τοῦτο Οὐλπιανέ; ὑπώπιον ἔλεγε. κἀγὼ (ξυνῆν γὰρ αὐτῷ) τότε τὸν γέλωτα φέρειν οὐ δυνάμενος, παρά τινι τῶν φίλων ἰατρῷ ὑπαλειψάμενος τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς παχεῖ φαρμάκῳ, πρὸς τοὺς πυνθανομένους, τί δὲ σὺ πρόσκομμα ἔφασκον. τῆς δ' αὐτῆς ταύτης σοφίας καὶ ἕτερός ἐστι ζηλωτὴς Πομπηιανὸς ὁ Φιλαδελφεύς, ἄνθρωπος οὐκ ἀπανοῦργος, ὀνοματοθήρας δὲ καὶ αὐτός. ὅς τις πρὸς τὸν οἰκέτην διαλεγόμενος, μεγάλῃ τῇ φωνῇ καλέσας τοὔνομα, Στρομβιχίδη ἔφη, κόμιζέ μοι εἰς τὸ γυμνάσιον τὰς βλαύτας, τὰς ἀφορήτους, καὶ τὴν ἐφεστρίδα τὴν ἄχρηστον. ἐγὼ γὰρ ὑποδησάμενος τὸν πώγωνα προσαγορεύσω τοὺς ἑταίρους. ὀπτὸς γάρ ἐστι μοι τάριχος. κόμιζε δὲ τοῦ ἐλαίου τὴν λήκυθον. πρότερον γὰρ συντριβήσομεν, ἔπειθ' οὕτως ἀπολούμεθα. ὁ δ' αὐτὸς οὗτος σοφιστὴς, φεβρουαρίῳ μηνὶ ὡς Ῥωμαῖοι λέγουσι, τὸν δὲ μῆνα τοῦτον κληθῆναί φησιν ὁ Μαυρούσιος Ἰόβας, ἀπὸ τῶν κατουδαίων φόβων κατ' ἀναίρεσιν τῶν δειμάτων, ἐν ᾧ τοῦ χειμῶνος ἐστὶ τὸ ἀκμαιότατον, καὶ ἔθος τό τε τοῖς κατοιχομένοις τὰς χοὰς ἐπιφέρειν πολλαῖς ἡμέραις. πρός τινα τῶν φίλων οὐκ εἶδές με ἔφη πολλῶν ἡμερῶν διὰ τὰ καύματα. τῆς δὲ τῶν Παναθηναίων ἑορτῆς ἐπιτελουμένης, δι' ἣν καὶ τὰ δικαστήρια οὐ συνάγεται, ἔφη, γενέθλιός ἐστι τῆς

ἀλέκτορος

μητρόπολις

Strena

Epinomis

λάριχος

Februarius. Nota

ΜΗΤΡΑ.

ἀλέκτορος Ἀθηνᾶς, καὶ ἄδικος ἡ τῆς ἡμέρας. ἐκάλεσε δέ ποτε καὶ τὸν ἐκ Δελφῶν ἐπανελθόντα ἑταῖρον, οὐδὲν αὐτῷ χρήσαντος τοῦ θεοῦ, ἄχρηστον. δεῖξιν δέ ποτε λόγων δημοσίᾳ ποιούμενος, καὶ ἐγκώμιον διεξερχόμενος τῆς βασιλευούσης πόλεως ἔφη. θαυμαστὴ δ' ἡ Ῥωμαίων ἀρχὴ ἡ αὐτοπάθης. διό· καί τινες εἰσὶν ὦ ἑταῖροι, οἱ Οὐλπιάνειοι σοφισταί, οἱ καὶ τὸ μιλιάριον καλούμενον ὑπὸ Ῥωμαίων, τὸ εἰς θερμοῦ ὕδατος κατεργασίαν κατασκευαζόμενον, ἰπνολέβητα ὀνομάζοντες πολλῶν ὀνομάτων ποιηταί, καὶ πολλοῖς παρασάγγαις ὑπερδραμόντες τὸν Σικελιώτην Διονύσιον. ὃς τὴν μὲν παρθένον ἐκάλει μένανδρον, ὅτι μένει τὸν ἄνδρα. καὶ τὸν στῦλον μενεκράτην, ὅτι μένει καὶ κρατεῖ. βαλλάντιον δὲ τὸ ἀκόντιον, ὅτι ἐναντίον βάλλεται. καὶ τὰς τῶν μυῶν διεκδύσεις, μυστήρια ἐκάλει, ὅτι τοὺς μῦς τηρεῖ. Ἀθάνις δ' ἐν πρώτῳ Σικελικῶν, τὸν αὐτόν φησι Διονύσιον, καὶ τὸν βοῦν, γαρόταν καλεῖν. καὶ τὸν χοῖρον ἴακχον, τοιοῦτος ἦν καὶ Ἀλέξαρχος, ὁ Κασσάνδρου τοῦ Μακεδονίας βασιλεύσαντος ἀδελφὸς, ὁ τὴν Οὐρανόπολιν καλουμένην κτίσας. ἱστορεῖ δὲ περὶ αὐτοῦ Ἡρακλείδης ὁ Λέμβος ἐν τῇ τριακοστῇ ἑβδόμῃ τῶν ἱστοριῶν λέγων οὕτως, Ἀλέξαρχος, ὁ τὴν Οὐρανόπολιν κτίσας, διαλέκτους ἰδίας εἰσήνεγκεν, ὀρθοβόαν μὲν τὸν ἀλεκτρυόνα καλῶν, καὶ βροτοκέρτην τὸν κουρέα, καὶ τὴν δραχμὴν ἀργυρίδα, τὴν δὲ χοίνικα ἡμεροτροφίδα, καὶ τὸν κήρυκα ἀπύτην, καὶ τοῖς Κασσανδρέων δὲ ἄρχουσι τοιαῦτά ποτε ἐπέσταλκε Ἀλέξαρχος ὁ μάρμαρον πρόμοις γαθεῖν, τοὺς ἡλιοκρεῖς οἰῶν, οἷδα λιποῦσα θεαντῶν ἔργων κρατίστορας μορσίμῳ τύχᾳ κεκυρωμένας θεοῦ πόγαις χυτλώσαντες αὐδὺς, καὶ φύλακας ὀριγενεῖς. τί δὲ ἡ ἐπιστολὴ αὕτη δηλοῖ, νομίζω ἐγὼ μηδὲ τὸν Πύθιον διαγνῶναι. κατὰ γὰρ τὸν Ἀντιφάνους Κλεοφάνην, τὸ δὲ τυραννεῖν δεῖν, ἢ τί ποτε τὸ ἀσύνδετον, ἀκολουθεῖν, ἔρις, ἐν τῷ Λυκείῳ μετὰ σοφιστῶν, ἢ διαλέκτων ἀσίτων συκινῶν λεγόντων ὅτι. Τὸ πρᾶγμα τοῦτ' οὐκ ἔστιν εἰ πρὸς γίνεται. Οὐδ' ἔστι γάρ που γενόμενον ὃ γίνεται. Οὔτ' εἰ πρότερον ἦν ἔστιν ἂν νῦν γίνεται. Ἔστι γὰρ οὐκ ὂν οὐδὲ ἕν. ὃ δὲ μὴ γέγονέ πω Οὐκ ἔστιν ὥσπερ γέγονεν. ὃ δὲ μὴ γέγονέ πω. Ἐκ τοῦ γὰρ εἶναι γέγονεν. εἰ δ' οὐκ ἦν, ὅθεν Πῶς ἐγένετ' ἐξ οὐκ ὄντος; οὐχ οἷόν τε γάρ. Εἰ δ' αὐτόθεν ποι γέγονεν, οὐκ ἔσται πάλιν. Κεῖ ποι δέ πω τίς ἄποθεν γενήσεται Τὸ οὐκ ὂν, εἰς οὐκ ὂν γὰρ οὐ δυνήσεται. Ταυτὶ δ' ὅτι ἐστὶν, οὐδ' ἂν Ἀπόλλων μάθοι. Οἶδα δ' ὅτι καὶ Σιμωνίδης που ὁ ποιητὴς Ἀρίσταρχον εἶπε τὸν Δία. καὶ Αἰσχύλος τὸν ᾅδην Ἀγησίλαον. Νίκανδρος δὲ ὁ Κολοφώνιος, ἰοχέαιραν τὴν ἀσπίδα τὸ ζῶον. διὰ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ὁ θαυμάσιος Πλάτων ἐν τῷ πολιτικῷ εἰπὼν, ξηροβατικά τινα ζῷα καὶ ἀεροβατικά. ἀλλὰ ξηροτροφικόν τι καὶ ὑγροτροφικόν. καὶ ξηρονομικὸν, ἤδη ζῴων χερσαίων καὶ ἐνύγρων καὶ ἐναερίων ἐπιλέγει. ὥσπερ παρακελευόμενος τούτοις τοῖς ὀνοματοποιοῖς φυλάττεσθαι τὴν καινότητα, γράφων καὶ κατὰ λέξιν τάδε. κἂν διαφυλάξῃς τὸ μὴ σπουδάζειν ἐπὶ τοῖς ὀνόμασι, πλουσιώτερος καὶ εἰς γῆρας ἀναφανήσῃ φρονήσεως. οἶδα δὲ καὶ Ἡρώδην τὸν Ἀττικὸν ῥήτορα ὀνομάζοντα τροχοπέδην τὸ διαβαλλόμενον ξύλον διὰ τῶν τροχῶν, ὅτε κατάντεις τόπους ὀχούμενος ἐπορεύετο, καίτοι Σιμαρίστου ἐν τοῖς συνωνύμοις ἐποχλέα τὸ ξύλον τοῦτο ἐπονομάσαντος. καὶ Σοφοκλῆς δέ που ὁ ποιητὴς τὸν φύλακα, μοχλὸν που ὠνόμασεν ἐν τούτοις. Θάρσει, μέγας σοι τοῦδ' ἐγὼ φόβου μοχλός. Κἂν ἄλλοις δὲ τὴν ἄγκυραν ἐσχάδα κέκληκεν, διὰ τὸ κατέχειν τὴν ναῦν. Ναῦται δὲ μαρύσαντο νηὸς ἰσχάδα. Καὶ Δημάδης δὲ ὁ ῥήτωρ ἔλεγε τὴν μὲν Αἴγιναν εἶναι λήμην τοῦ Πειραιῶς. τὴν δὲ Σάμον, ἀπόρρωγα τῆς πόλεως. ἔαρ δὲ τοῦ δήμου, τοὺς ἐφήβους. τὸ δὲ τεῖχος, ἐσθῆτα τῆς πόλεως. τὸν δὲ σαλπικτὴν, κοινὸν Ἀθηναίων ἀλέκτορα. ὁ δ' ὀνοματοθήρας οὗτος σοφιστὴς, ἀνακαθαρουμένην γυναῖκα, ἧς ἐπεσχημένα ἦν τὰ γυναικεῖα. πόθεν δέ σοι ὦ Οὐλπιανὲ καὶ κεχορτασμένοι εἰπεῖν ἐπῆλθε, δέον τῷ κορεσθῆναι χρήσασθαι. πρὸς ταῦτα ὁ Οὐλπιανὸς πάνυ ἡδέως γελάσας, ἀλλὰ μὴ βαΰζε εἶπεν ὦ ἑταῖρε, μὴ δὲ ἀγρίαινε τὴν κυνικὴν προβαλλόμενος λύσσαν τῶν ὑπὸ κύνα ὄντων ἡμερῶν, δέον αἰκάλλειν μᾶλλον, καὶ προσσαίνειν τοῖς συνδείπνοις, μὴ καί τινα κυνοφόντιν ἑορτὴν ποιησώμεθα, ἀντὶ τῆς παρ' Ἀργείοις ἐπιτελουμένης. χορτασθῆναι εἴρηται ὦ δαιμόνιε ἀνδρῶν, παρὰ μὲν Κρατίνῳ ἐν Ὀδυσσεῦσιν οὕτως. Ἦσθε πανημέριοι χορταζόμενοι γάλα λευκόν. καὶ Μένανδρος δὲ ἐν Τροφωνίῳ ἔφη, χορτασθείς. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Γηρυτάδῃ, Θεράπευε, καὶ χόρταζε τῶν μονῳδιῶν; Σοφοκλῆς τε ἐν Τυροῖ, Οἱ τοῖσι πανχόρτοισιν ἐξενίζομεν. Εὔβουλος δ' ἐν Δόλωνι, Ἐγὼ κεχόρτασμαι μὲν ἄνδρες οὐ κακῶς, Ἀλλ' εἰμὶ πλήρης, ὥστε καὶ μόλις πάνυ Ὑπεδησάμην ἅπαντα δρῶν, τὰς ἐμβάδας. Σώφιλος δ' ἐν Φυλάρχῳ, Γαστρισμὸς ἔσται δαψιλὴς, τὰ προοίμια Ὁρῶ, χορτασθήσομαι Νὴ τὸν Διόνυσον ἄνδρες ἤδη σπλάγχνα. καὶ Ἄμφις ἐν Οὐρανῷ, εἰς τὴν ἑσπέραν χορταζόμενα πᾶσιν ἀγαθοῖς. ταῦτα μὲν οὖν ὦ Κύνουλκε εἰπεῖν πρόχειρον ἔχω σοι τανῦν, αὔριον δὲ ἢ ἔνηφι. τὴν γὰρ εἰς τρίτην Ἡσίοδος εἴρηκεν οὕτως, Γλυκεῖς σε χορτάσω, ἐάνπερ μὴ ὅπως ὁ κοιλιοδαίμων παρά τινι κέηται. σιωπήσαντος δ' ἐκείνου, ἀλλὰ μὴν καὶ τοῦτο αὐτός σοι ὦ κύον ἐρῶ, ὅτι Εὔπολις τοὺς κόλακας

ἐργ. β.

Γε

κόλακας ἐν τῷ ὁμωνύμῳ δράματι οὕτω κέκληκεν. τὸ δὲ μαρτύριον ἀναβαλοῦμαι, ἵν' αὖ ἀποδῶ σοι τὰς πληγάς. ἡσθέντων οὖν ἤδη δὶς πεπαιγμένοις ἁπάντων, ἀλλὰ μὴν ἔφη ὁ Οὐλπιανός, καὶ τὸν περὶ τῆς μήτρας λόγον ἀποδώσω. Ἄλεξις γὰρ ἐν τῷ Ποντικῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι, Καλλιμέδοντα τὸν ῥήτορα, κάραβον δὲ ἐπικαλούμενον κωμῳδῶν (ἦν δ' οὗτος εἷς τῶν κατὰ Δημοσθένη τὸν ῥήτορα πολιτευομένων) φησίν, Ὑπὲρ πάτρας μὲν πᾶς τις ἀποθνήσκειν θέλει, Ὑπὲρ δὲ μήτρας Καλλιμέδων ὁ κάραβος, Ἑφθῆς ἴσω† πρὸς ἰταλῶν ἀποθανεῖν. ἦν δὲ ὁ Καλλιμέδων, καὶ ἤδη ὀψοφαγίᾳ διαβόητος. μνημονεύει τῆς μήτρας καὶ Ἀντιφάνης ἐν Φιλομήτορι οὕτως, Ἔμμητρον ἐὰν ἢ τὸ ξύλον βλάστην ἔχῃ, Μητρόπολις ἐστιν, οὐχὶ πατρόπολις. Μήτραν τινὲς πωλοῦσιν ἥδιστον κρέας. Μήτρας ὁ Χῖος ἐστι τῷ δήμῳ φίλος. Εὔφρων δ' ἐν Παραδιδομένῃ, Θυμὸς δεδάσκαλος δὲ μήτραν σκευάσας, Παρέθηκε Καλλιμέδοντι κᾀδίον θ' ἅμα, Ἐποίησε πελιδνὸν, ὅθεν ἐκλήθη κάραβος. Διώξιππος δὲ ἐν Ἀντιπορνοβοσκῷ, οἵων δ' ἐπιθυμεῖ βρωμάτων ὡς μουσικῶν, ἤνυστρα, μήτρας, χόλικας. ἐν δ' Ἱστοριογράφῳ, τῇ κακῇ διεξέπαιον. Ἀμφικλῆς, μήτρας δύο κρεμαμένας, Δείξας ἐκεῖνον πέμπε φής, ἐὰν ἴδῃς. Εὔβουλος δ' ἐν Δευκαλίωνι, Ἡπάτια, νῆστις, πλεύμονες, μήτρα. ὁ Λυγκεὺς δ' ὁ Σάμιος, ὁ Θεοφράστου γνώριμος, καὶ τὴν ἀπὸ τῶν χρῆσιν αὐτῆς οἶδεν. ἀναγράφων γ' οὖν τὸ Πτολεμαίου συμπόσιον φησὶν οὕτως, μήτρας τινὸς περιφερομένης ἐν ὄξει καὶ ὀπῷ. τοῦ δὲ ὀποῦ μέμνηται Ἀντιφάνης ἐν Δυσέρωτι περὶ Κυρήνης τὸν λόγον ποιούμενος, Ἐκεῖσε δ' ἐκπλέω Ὅθεν διεσπάσθημεν ἐρρῶσθαι λέγων, Ἅπασιν ἵπποις, σιλφίῳ, συνωρίσι, Καυλῷ, κέλησι, μασοῖς, πυρετοῖς, ὀποῖς. τῆς δὲ διαφορᾶς τῆς περὶ τὴν ἐκτομίδα, μνημονεύει Ἵππαρχος ὁ τὴν Αἰγυπτιακὴν Ἰλιάδα συνθεὶς ἐν τούτοις, Ἀλλὰ λοπά σύ μ' εὐφραίνει μήτρης καλὰ πρόσωπα ἐκβολάδος, δέλφαξ ἐν κλιβάνῳ ἡδέα ὄζων. Σώπατρος δ' ἐν μὲν Ἱππολύτῳ φησίν, Ἀλλ' οἷα μήτρα καλλίκαρπος ἐκβολὰς Δίεφθα, λευκανθεῖσα, τυροῦ τε δέμας. ἐν δὲ Φυσιολόγῳ, Μήτρας ὑείας οὐκ ἀφευσθεὶς τόμος. Τὴν δεξίθυμον ἐντὸς ὀξάλμην ἔχων. ἐν δὲ Σίλφαις, Μήτρας ὑείας ἑφθὸν ὡς φάγῃς τόμον Δριμεῖαν ὠθῶν πηγανῖτιν ὡς χολήν. οἱ μέν τοι ἀρχαῖοι πάντες πρὸ τοῦ δειπνεῖν οὐ παρέφερον οὔτε μήτρας, οὔτε θρίδακας, οὔτ' ἄλλο τι τῶν τοιούτων, ὥσπερ νῦν γίνεται. Ἀρχέστρατος γοῦν ὁ ὀψοδαίδαλος, μετὰ τὸ δεῖπνον καὶ τὰς προπόσεις, καὶ τὸ μύροις χρῆσθαί φησιν, Αἰεὶ δὲ στεφάνοισι κάρα παρὰ δαῖτα πυκάζου Παντοδαποῖς, οἷς ἂν γαίας πέδον ὄλβιον ἀνθῇ, Καὶ στακτοῖσι μύροις ἀγαθοῖς χαίτην θεράπευε, Καὶ σμύρναν, λίβανόν τε πυρὸς μαλακὴν ἐπὶ τέφραν Βάλλε πανημέριος Συρίης εὐώδεα καρπόν. Ἐμπίνοντι δέ σοι, φερέτω τοιόνδε τράγημα, Γαστέρα καὶ μήτραν ἑφθὴν ὑὸς ἔν τε κυμίνῳ, Ἔν τ' ὄξει δριμεῖ, καὶ σιλφίῳ ἐμβεβαῶσαν, Ὀρνίθων τ' ὀπτῶν ἁπαλὸν γένος ὡς ἂν ὑπάρχῃ Ὥρη. τῶν δὲ Συρακοσίων τούτων ἀμέλησον, Οἳ πίνουσι μόνον, βατράχων τρόπον, οὐδὲν ἔδοντες. Ἀλλὰ σὺ μὴ πείθου κείνοις, ἃ δ' ἐγὼ λέγω ἔσθε Βρωτά, τὰ δ' ἄλλα γ' ἐκεῖνα τραγήματα πάντα πέφυκε, Πτωχείας παράδειγμα κακῆς, ἑφθοί τ' ἐρέβινθοι, Καὶ κύαμοι, καὶ μῆλα, καὶ ἰσχάδες, ἀλλὰ πλακοῦντα Αἴνει Ἀθήνησι γεγενημένον. εἰ δὲ μὴ αὖ που Αὐτὸν ἔχῃς ἑτέρωθι, μέλι ζήτησον ἀπελθὼν Ἀττικόν, ὡς τοῦτ' ἐστὶν ὃ ποιεῖ κεῖνον ὑβριστήν. Οὕτω τοι δεῖ ζῆν τὸν ἐλεύθερον, ἢ κατὰ τῆς γῆς, Καὶ κατὰ τῶν βαράθρων, καὶ ταρτάρου ἐς τὸν ὄλεθρον Ἥκειν, καὶ κατορωρύχθαι σταδίους ἀνάριθμος. Λυγκεὺς δὲ διαγράφων τὸ Λαμίας τῆς αὐλητρίδος δεῖπνον, ὅτε ὑπεδέχετο Δημήτριον τὸν Πολιορκητήν, εὐθέως τοὺς εἰσελθόντας ἐπὶ τὸ δεῖπνον, ἐσθίοντας ποιεῖ ἰχθῦς παντοίους, καὶ κρέα. ὁμοίως καὶ τὸ Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως δεῖπνον διατιθεὶς ἐπιτελοῦντος Ἀφροδίσια, καὶ τὸ Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως, ἰχθῦς πρῶτον παρατίθησι, καὶ κρέα. θαυμάζειν δ' ἐστὶν ἄξιον, τὰς καλὰς ὑποθήκας παραδιδόντος ἡμῖν Ἀρχεστράτου, ὃς Ἐπικούρῳ τῷ σοφῷ τῆς ἡδονῆς καθηγεμὼν γενόμενος, κατὰ τὸν Ἀσκραῖον ποιητὴν, γνωμικῶς καὶ ἡμῖν συμβουλεύει, τισὶ μὲν μὴ πείθεσθαι, αὐτῷ δὲ προσέχειν τὸν νοῦν, καὶ ἐσθίειν παρακελεύεται, καὶ τά, οὐδὲν ἀποδέων τοῦ παρὰ Δαμοξένῳ τῷ κωμῳδοποιῷ μαγείρου, ὃς ἐν Συντρόφοις φησίν, Ἐπικούρου δ' ἐμὲ Ὁρᾷς μαθητὴν ὄντα τοῦ σοφοῦ, παρ' ᾧ Ἐν δύ' ἔτεσιν καὶ μησὶν οὐχ ὅλοις δέκα Τάλαντ' ἐγώ σοι κατεπύκνωσα τέτταρα. Τοῦτο δὲ τί ἐστιν, εἰπέ μοι, καθηγητὴς μάγειρος ἦν, κἀκεῖνος οὐκ ᾔδεσαν θεοί. Ποῖος μάγειρος, ἡ φύσις πάσης τέχνης Ἀρχέγονον ἐστὶν ὦ ἀλιτήριε. Οὐκ ἔστιν οὐθὲν τοῦ πονεῖν σοφώτερον, Ἐν τ' εὐχερὲς τὸ πρᾶγμα, τοῦ λόγου τριβὴν Ἔχοντι τούτου. πολλὰ γὰρ συμβάλλεται, Διόπερ μάγειρον ὅταν ἴδῃς ἀγράμματον, Μὴ Δημοκρίτου τε πάντα διανεγνωκότα, Μᾶλλον δὲ κατέχοντα, καταγέλα σύ γ' ὡς κενοῦ, Καὶ τὸν Ἐπικούρου κανόνα μαθόντα σαφῶς, Ὡς ἐκ διατριβῆς. τοῦτο δεῖ γὰρ εἰδέναι, Τίν' ἔχει διαφορὰν, πρῶτον ὦ βέλτιστε σὺ Γλαυκίσκος ἐν χειμῶνι, καὶ θέρει. πάλιν Ποῖος ἤδη δύσιν πλειάδος συνειδέναι, Ἰχθὺς ὑπὸ τροπὰς ἐστὶ χρησιμώτατος, Αἱ μεταβολαὶ γάρ, αἵ τε κινή-

ἘΠΙΚΟΥΡΕΙΑ.

σεις κακόν ἠλίβατον ἐν ἀνθρώποισιν ἀλλοιώματα Ἐν ταῖς τροπαῖς ποιοῦσι μανθάνεις, τὸ δ' ἀναφθὲν καθ' ὥραν ἀποδίδωσι τὴν χάριν. Τίς παρακολουθεῖ ταῦτα; τοιγαροῦν Στρόφοι, καὶ πνευμάτια γινόμενα τὸν κεκλημένον Ἀσχημονεῖν ποιοῦσι, παρὰ δ' ἐμοὶ τρέφει Τὸ προσφερόμενον βρῶμα, καὶ λεπτύνεται, Ὀρθῶς τε διαπνεῖ. τοιγαροῦν εἰς τοὺς πόρους Ὁ χυμὸς ὁμαλῶς πανταχοῦ συνίσταται. Χυμὸς λέγεις, Δημόκριτος οὐδὲν πράγματα Γινόμενα ποιεῖ τὸν φαγόντ' ἀρθριτικόν, Καὶ τῆς ἰατρικῆς τι μετέχειν μοι δοκεῖς, Καὶ πᾶς ὁ φύσεως ἐντός. ἡ δ' ἀπειρία Τῶν νῦν μαγείρων κατανόει πρὸς τῶν θεῶν, Οἵαν τιν' ὀσμὴν ὅταν ἴδῃς δὲ ἰχθύων Ὑπεναντίων αὐτοῖσι ποιούντων μίαν. Καὶ σήσαμ' ὑποτρίβοντας εἰς ταύτην λαβὼν Ἕκαστον αὐτῶν κατὰ μέρος προσπαραδείτω, Ὥς μοι κέχρησαι. τί γὰρ ἂν εὖ γένοιτό τι, Τῆς ἰδιότητος πρὸς ἑτέραν μεμιγμένης, Καὶ συμπλεκομένας οὐχὶ συμφώνους ἁφάς, Τὸ ταῦτα διαιρεῖν, ἐστὶν ἔμψυχον τέχνης, Οὐ τὸ διανίζειν λοπάδας, οὐδ' ὄζειν καπνοῦ. Ἐγὼ γὰρ εἰς τοὐπτάνιον οὐκ εἰσέρχομαι, Ἀλλά τι θεωρῶ πλησίον καθήμενος. Ποιοῦσι δ' ἕτεροι, σοὶ δὲ λέγω τὰς αἰτίας, Καὶ τἀποβαῖνον ὀξὺ, τὸ περίκομμ' ἄφες Ἁρμονικὸς οὐ μάγειρος, ἐπίτονον τὸ πῦρ, Ὁμαλιζέτω τοῖς τάχεσι πρώτην λοπὰς Ζεῖ, τοὺς ἐφεξῆς οὐχὶ συμφώνους νοεῖς Τὸν τύπον Ἄπολλον, καὶ τί φαίνεται τέχνη, Εἶτ' εὐθὺ εἰκῇ παρατίθεμαι τοῖς συμπόταις Βρῶμ' ἀλλὰ μίξας πάντα κατὰ συμφωνίαν. Πῶς δεῖν αὐτοῖς; ἃ διὰ τεττάρων ἔχει Κοινωνίαν διὰ πέντε, διὰ πασῶν πάλιν, ταῦτα προσάγω πρὸς αὐτὰ τὰ διαστήματα, Καὶ ταῖς ἐπιφοραῖς εὐθὺς οἰκείως πλέκω, Ἐνίοτε δ' ἀφεστὼς παρακελεύομαι, πόθεν Ἅπτει τί τούτῳ μιγνύειν μέλλεις, ὅρα Διάφωνον ἕλκεις, οὐχ ὑπέρβλεπε σοφόν, Ἐπίκουρος οὕτω κατεπύκνου τὴν ἡδονήν. Ἐμασᾶτ' ἐπιμελῶς οἶδε τἀγαθὸν μόνος Ἐκεῖνος οἷον δεῖν, οἱ δ' ἐν τῇ στοᾷ Ζητοῦσι συνεχῶς, οἷόν ἐστ' οὐκ εἰδότες. Οὐκοῦν ὅτ' οὐκ ἔχουσιν, ἀγνοοῦσι. Οὐδ' ἂν ἑτέρῳ δοίησαν, οὕτω σοι δοκεῖ; Ἀφῶμεν οὖν τὰ λοιπά, δῆλα δὴ πάλαι. Καὶ Πλάτων δ' ἐν συνεξαπατῶντι δυσχεραίνοντα ποιήσας μειρακίου πατέρα ὡς διαφθαρέντος κατὰ τὴν δίαιταν ὑπὸ τοῦ παιδαγωγοῦ φησιν, Ἀπολώλεκάς μου τὸ μειράκιον παραλαβὼν Ἀκάθαρτε, καὶ πέπεικας ἐλθεῖν εἰς βίον Ἀλλότριον αὐτοῦ, καὶ πότους ἑωθινοὺς Πίνει διὰ σὲ νῦν, πρότερον οὐκ εἰθισμένον. Εἴ τι μεμάθηκε δ' ἄποστα ζῆν, ἐγκαλεῖς; Ζῆν δ' ἐστὶ τὸ τοιοῦτο; ὡς λέγουσιν οἱ σοφοί. Ὁ γοῦν Ἐπίκουρός φησιν εἶναι τἀγαθόν, Τὴν ἡδονὴν δήπουθεν, οὐκ ἔστιν δ' ἔχειν Ταύτην ἑτέρωθεν, ἐκ δὲ τοῦ ζῆν δεῖ καλῶς, ὦ Συρία πάντα τυχὸν δ' ὅσ' ἐμοί. Ἑώρακας σὺ φιλόσοφον εἰπέ μοι τινὰ Μεθύοντα, ἢ τούτοις οἷς λέγεις κηλούμενον; Ἅπαντας. οἱ γοῦν τὰς ὀφρῦς ἐπηρκότες. Καὶ τὸν φρόνιμον ζητοῦντες ἐν τοῖς περιπάτοις, Καὶ ταῖς διατριβαῖς, ὥσπερ ἀποδεδρακότα Οὕτως ἐπὰν γλαυκίσκος αὐτοῖς παρατεθῇ, Ἴσασιν οὐ δεῖ πρῶτον ἅψασθαι τόπου, Καὶ τὴν κεφαλὴν ζητοῦσιν ὡς περὶ πράγματος, ὥστ' ἐκπεπλῆχθαι πάντας. Καὶ παρ' Ἀντιφάνει δ' ἐν στρατιώτῃ τυχὸν παραινέσεις εἰσφέρων, ἄνθρωπος τοιοῦτός ἐστιν. ὅς φησιν, Ὅστις ἄνθρωπος ‸ Ἀσφαλές τι κτῆμ' ὑπάρχειν τῷ βίῳ λογίζεται, Πλεῖστον ἡμάρτηκεν. ἢ γὰρ εἰσφορά τις ἥρπασε Ταὐδόθεν πάντ', ἢ δίκη τις περιπεσὼν ἀπώλετο, Ἢ στρατηγήσας προσώφλεν, χορηγὸς θ' αἱρεθεὶς Ἱμάτια καὶ χρυσᾶ παρασχὼν τῷ χορῷ ῥάκκος φορεῖ, Ἢ τριηραρχῶν ἀπήγξατ', ἢ πλέων ἑάλω ποι, Ἢ βαδίζων, ἢ καθεύδων κατακέκοπθ' ὑπ' οἰκετῶν, Οὐ βέβαιον οὐδέν ἐστι, πλὴν ὃς ἂν καθ' ἡμέραν Εἰς ἑαυτὸν ἡδέως τις εἰσαναλίσκειν τύχοι. Οὐδὲ ταῦτα σφόδρα τι, καὶ γὰρ τὴν τράπεζαν ἁρπάσαι Κἂν μέλλῃ αὖτις προσελθών, ἀλλ' ὅταν τὴν ἔνθεσιν Ἐντὸς ἤδη τῶν ὀδόντων τυγχάνῃς κατεσπακώς, Τοῦτ' ἐν ἀσφαλεῖ νόμιζε τῶν ὑπαρχόντων μόνον. Τὰ αὐτὰ εἴρηκε καὶ ἐν ὑδρίᾳ. εἰς ταῦτ' οὖν τις ἀποβλέπων ἄνδρες φίλοι, εἰκότως ἂν ἐπαινέσειε τὸν καλὸν Χρύσιππον, κατιδόντα ἀκριβῶς τὴν Ἐπικούρου φύσιν, καὶ εἰπόντα μητρόπολιν εἶναι τῆς φιλοσοφίας αὐτοῦ, τὴν Ἀρχεστράτου γαστρολογίαν, ἣν πάντες οἱ τῶν φιλοσόφων γαστρίμαργοι θεογονίαν τινὰ αὐτῶν εἶναι λέγουσιν τὴν καλὴν ταύτην ἐποποιίαν. πρὸς οὓς καὶ Θεόγνητος ἐν φάσματι, ἢ φιλαργύρῳ φησὶν ἐκ τούτων, Ἄνθρωπ' ἀπολεῖς με. τῶν γὰρ ἐκ τῆς ποικίλης Στοᾶς λογαρίων ἀναπεπλησμένος νοσεῖς, Ἐρεῖς ἀλλότριον ἐσθ' ὁ πλοῦτος ἀνθρώπῳ πάχνης; Σοφία δ' ἴδιον κρύσταλλος, οὐδεὶς πώποτε Ταύτην λαβὼν ἀπώλεσ', ὦ τάλας ἐγώ Οἵῳ μ' ὁ δαίμων φιλοσόφῳ συνῴκισεν, Ἐπαρίστερ' ἔμαθες ὦ πόνηρε γράμματα, Ἀνέστροφέ σου τὸν βίον τὰ βιβλία, Πεφιλοσόφηκας γῇ τε κ' οὐρανῷ λαλῶν, Οἷς οὐθὲν ἐστὶν ἐπιμελὲς τῶν σῶν λόγων. Ἔτι τοῦ Οὐλπιανοῦ διαλεγομένου, παῖδες ἐπεισῆλθον φέροντες ἐπὶ δίσκων καράβους μείζονας Καλλιμέδοντος τοῦ ῥήτορος, ὃς διὰ τὸ φιλεῖν τῷ βρώματι κάραβος ἐπεκλήθη. Ἄλεξις μὲν οὖν αὐτὸν

ἐν Δορκί

ΜΑΛΑΚΌΣΤΡΑΚΑ.

ἐν Δορκίδι, ἢ Ποππυζούσῃ, φιλιχθὺν εἶναι κοινῶς παραδιδόασι, καθάπερ καὶ ἄλλοι τῶν κωμῳδοποιῶν, λέγων οὕτως. Τοῖς ἰχθυοπώλαις ἐστὶν ἐψηφισμένον, Ὥς φασι, χαλκῆν Καλλιμέδοντος εἰκόνα Στῆσαι Παναθηναίοισιν ἐν τοῖς ἰχθύσιν, Ἔχουσαν ὀπτὸν κάραβον ἐν τῇ δεξιᾷ, Ὡς αὐτὸν ὄντ' αὐτοῖσι τῆς τέχνης μόνον Σωτῆρα. τοὺς ἄλλους δὲ πάντας, ζημίαν. Περισπούδαστος δὲ ἦν πολλοῖς ἡ τοῦ καράβου βρῶσις, ὡς ἔστι δεῖξαι διὰ πολλῶν τῆς κωμῳδίας μαρτύρων. Ἀρκέσει δὲ ταννῦν Ἀριστοφάνης ἐν ταῖς Θεσμοφοριαζούσαις, οὕτως λέγων, Ἰχθῦς τις ἐώνηται, ἢ σηπίδιον, Ἢ τῶν πλατειῶν καρίδων, ἢ πουλύπους, Ἢ νῆστις, ὀπτᾶτ' ἢ γαλεὸς, ἢ τευθίδες, Μὰ τὸν Δί' οὐδ' ἦτ' οὐ κἂν βάτις, οὐδὲ φήμ' ἐγώ. Οὐδὲ χόριον, οὐδὲ πυγαῖος, οὐδ' ἧπαρ κάπρου, Οὐδ' ἡ χορδὴ ὄνης, οὐδ' ἠτριαῖον δέλφακος, Οὐδ' ἐγχέλειον, οὐδὲ κάραβον μέγαν, Γυναιξὶ κοπιώσαις ἐπικουρήσοντα. Πλατείας δὲ καρίδας ἂν εἴη λέγων τοὺς ἀστακοὺς καλουμένους, ὧν μνημονεύει Φυλύλλιος ἐν Πόλισι. καὶ Ἀρχέστρατος γὰρ ἐν τῷ διαβοήτῳ ποιήματι, οὐδ' ὅλως που κάραβον ὀνομάζων, ἀστακὸν προσαγορεύει, ὥσπερ καὶ ἐν τούτοις, Ἀλλὰ παρεὶς λῆρον πολὺν, ἀστακὸν ὠνοῦ, Τὸν τὰς χεῖρας ἔχοντα μακρὰς, ἄλλως τε βαρείας, Τοὺς δὲ πόδας μικροὺς, βραδέως δ' ἐπὶ γαῖαν ὁρούει. Εἰσὶ δὲ πλεῖστοι μὲν πάντων ἀρετῇ τε κράτιστοι Ἐν Λιπάραις, πολλοὺς δὲ καὶ Ἑλλήσποντος ἀθροίζει. καὶ Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβης γάμῳ, τὸν προειρημένον ἀστακὸν ὑπὸ τοῦ Ἀρχεστράτου δηλοῖ ὅτι κάραβός ἐστι, λέγων οὕτως, Ἐντὶ δ' ἀστακοὶ, κολυβδαινά τ' ἔχοισαι ποδία μικρὰ, τὰς χεῖρας δὲ μακρὰς, κάραβος δ' ὄνυμα. Ἴδιον δ' ἐστὶ γένος καράβων τε καὶ ἀστακῶν ἄλλο, ἔτι δὲ καρίδων. τὸν δ' ἀστακὸν οἱ Ἀττικοὶ διὰ τοῦ ο ὀστακὸν λέγουσι, καθάπερ καὶ ὀστακίδας. Ἐπίχαρμος δὲ ἐν Γᾷ καὶ θαλάσσᾳ φησὶ, καὶ ἀστακοὶ γαμψώνυχοι. Σπεύσιππος δὲ ἐν β' ὁμοίων, παραπλήσιά φησιν εἶναι τῶν μαλακοστράκων, κάραβον, ἀστακὸν, νύμφην, ἄρκτον, καρκίνον, πάγουρον. Διοκλῆς δ' ὁ Καρύστιός φησι, καρίδες, καρκίνοι, κάραβοι, ἀστακοὶ, εὔστομα καὶ διουρητικά. κολύβδαιναν δὲ εἴρηκεν Ἐπίχαρμος ἐν τοῖς προειρημένοις, ὡς μὲν Νίκανδρός φησι, τὸ θαλάσσιον αἰδοῖον. ὡς δ' Ἡρακλείδης ἐν Ὀψαρτυτικῷ, τὴν καρίδα. Ἀριστοτέλης δ' ἐν πέμπτῳ ζώων ἱστορίας, τῶν μαλακοστράκων ὀχεύονταί φησι, κάραβοι, ἀστακοὶ, καρίδες, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὥσπερ καὶ τὰ ὀπισθουρητικὰ τῶν τετραπόδων. ὀχεύονται δὲ τοῦ ἔαρος ἀρχομένου πρὸς τῇ γῇ. ἤδη γὰρ ὦπται ἡ ὀχεία πάντων τῶν τοιούτων. ἐνιαχοῦ δὲ, ὅταν τὰ σῦκα ἄρξηται πεπαίνεσθαι. γίνονται δ' οἱ μὲν κάραβοι ἐν τοῖς τραχέσι καὶ πετρώδεσιν. οἱ δ' ἀστακοὶ ἐν τοῖς λείοις. ἐν δὲ τοῖς πηλώδεσιν οὐδέτεροι. διὸ καὶ ἐν Ἑλλησπόντῳ μὲν καὶ περὶ Θάσον ἀστακοὶ γίνονται. περὶ δὲ τὸ Σίγειον καὶ τὸν Ἄθω κάραβοι. εἰσὶ δ' οἱ κάραβοι μακρόβιοι πάντες. Θεόφραστος δ' ἐν τῷ περὶ τῶν φωλευόντων, τούς τε ἀστακοὺς, καὶ καράβους, καὶ καρίδας ἐκδύεσθαί φησι τὸ γῆρας. περὶ δὲ τῶν καρίδων, ὅτι καὶ πολλαὶ ἦν καρίδες περὶ Χίον τὴν νῆσον, Ἔφορος ἐν τῇ πρώτῃ ἱστορεῖ, κτίσαι φάσκων αὐτὴν τοὺς διασωθέντας ἐκ τοῦ ἐπὶ Δευκαλίωνος γενομένου κατακλυσμοῦ, μετὰ Μάκαρας, καὶ μέχρι νῦν τὸν τόπον καλεῖσθαι Καρίδας. ὁ δὲ ὀψοδαίδαλος Ἀρχέστρατος παραινεῖ τάδε, Ἢν δέ ποτ' εἰς Ἴασον Καρῶν πόλιν εἰσαφίκηαι, Καρίδ' εὐμεγέθη λήψῃ, σπάνιαι δὲ πρίασθαι. Ἐν δὲ Μακεδονίᾳ τε, καὶ Ἀμβρακίᾳ, μάλα πολλαί. Ἐκτεταμένους δὲ εἴρηκε καρίδας Ἀραρὼς μὲν ἐν Καμπυλίωνι, Ἄστε καμπύλαι Καρίδες ἐξήλλοντο δελφίνων δίκην, Εἰς χοιρόπλεκτον ἄγγος. Καὶ Εὔβουλος ἐν Ὀρθάννῃ, Καρίδα καθῆκα κάτω, πάνιασας αὖθις. Ἀναξανδρίδης Λυκούργῳ, Καὶ συμπαίζει καριδαρίοις μετὰ περδικίων, καὶ θερμηλιδίων, Καὶ ψηττάδιοις μετὰ κωβιδαρίων, καὶ σκινδαρίοις μετὰ κωβιδίων. Ὁ δὲ αὐτὸς κἀν Πανδάρῳ φησὶν, Οὐκ ἐπικεκρυφὼς ὀρθὸς ὦ βέλτιστ' ἔσῃ, Αὕτη δὲ καριδοῖ τὸ σῶμα. καμπύλη τ' Ἄγκυρά τ' ἐστὶν ἄντικρυς τοῦ σώματος. Ἐν δὲ Κερκίῳ, Ἐρυθρότερον καρῖδος ὀπτῶν σ' ἀποφανῶ. Εὔβουλος τηθαῖς καρίδας τε τῶν κύφων. Καὶ ἐν Καλλαίσχρῳ, Κυρταὶ δ' ὁμοῦ καρίδες ἐν ξηρῷ πέδῳ. Καὶ ἐν Ἰαλέμῳ, Ὠρχοῦντο δ' ὡς καρίδες ἀνθράκων ἐπὶ Πηδῶσι κυρταί. Συνεσταλμένους δ' εἴρηκεν Εὔπολις ἐν Αἰξὶν οὕτως, Πλὴν ἅπαξ ποτ' ἐν Φαίακος ἔφαγον καρίδας. Καὶ ἐν Δήμοις, ἔχων τὸ πρόσωπον καρίδος μαθλυτίνης. Ὠνομάσθησαν δὲ καρίδες ἀπὸ τοῦ κάρα. τὸ πλεῖστον γὰρ μέρος τοῦ σώματος ἡ κεφαλὴ ἀπηνέγκατο. καρίδας δὲ βραχέως οἱ Ἀττικοὶ ἀναλόγως. παρὰ γὰρ τὸ κάρα γέγονε διὰ τὸ μείζονι κεχρῆσθαι κεφαλῇ. ὡς οὖν παρὰ τὸ γραφὴ γραφὶς, καὶ βολὴ βολὶς, οὕτω καὶ παρὰ τὸ κάρα καρίς. ταθείσης δὲ τῆς παρατελευταίας, ἐτάθη καὶ τὸ τέλος. καὶ ὁμοίως λέγεται τῷ ψηφὶς, κρηπὶς, καὶ τευθίς. περὶ δὲ τῶν ὀστρακοδέρμων τούτων, Δίφιλος μὲν ὁ Σίφνιος οὕτως γράφει, Τῶν δ' ὀστρακοδέρμων καρὶς, ἀστακὸς, κάραβος, καρκῖνος, λέων, τοῦ αὐτοῦ γένους ὄντα διαφέρουσι. μείζων δ' ἐστὶν ὁ λέων τοῦ ἀστακοῦ. οἱ δὲ κάραβοι καὶ γραψαῖοι λέγονται. τῶν καρκίνων δ' εἰσὶ σαρκωδέστεροι. ὁ δὲ καρκῖνος, βαρὺς, καὶ δυσάπεπτος. Μνησίθεος δ' ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ ἐδεστῶν, κάραβοί φησι,

—ελος

μορίων

καθήκατο

Ὀφέλων χαμαι... ὥσπερ καρίδες

ΕΠΙΚΟΥΡΕΙΑ.

σεις κακόν. Ἠλίβατον ἐν ἀνθρώποισιν ἀλλοιώματα Ἐν ταῖς τροπαῖς ποιοῦσι μανθάνεις, τὸ δ' ἀπεφθὸν καθ' ὥραν ἀποδίδωσι τὴν χάριν. Τίς παρακολουθεῖ ταῦτα; τοιγαροῦν στρόφοι, καὶ πνευμάτια γινόμενα τὸν κεκλημένον ἀσχημονεῖν ποιοῦσι, παρὰ δ' ἐμοὶ τρέφει Τὸ προσφερόμενον βρῶμα, καὶ λεπτύνεται, Ὀρθῶς τε διαπνεῖ. τοιγαροῦν εἰς τοὺς πόρους Ὁ χυμὸς ὁμαλῶς πανταχοῦ συνίσταται. Χυμὸς λέγεις, Δημόκριτος οὐδὲν πρᾶγμα τὰ Γινόμενα ποιεῖ τὸν φαγόντ' ἀρθριτικόν, Καὶ τῆς ἰατρικῆς τί μετέχειν μοι δοκεῖς, Καὶ πᾶς ὁ φύσεως ἐντός. ἡ δ' ἀπειρία Τῶν νῦν μαγείρων κατανόει πρὸς τῶν θεῶν, Οἷαν τιν' ὀσμὴν ὅταν ἴδῃς δὲ ἰχθύων Ὑπεναντίων αὐτοῖσι ποιούντων μίαν. Καὶ σήσαμ' ὑποτρίβοντες εἰς ταύτην λαβὼν Ἕκαστον αὐτῶν κατὰ μέρος προσπαρέθετο, Ὡς μοι κέχρησαι. τί γὰρ ἂν εὖ γένοιτό τι, Τῆς ἰδιότητος πρὸς ἑτέραν μεμιγμένης, Καὶ συμπλεκομένας οὐχὶ συμφώνους ἁφάς, Τὸ ταῦτα διαιρεῖν, ἐστιν ἔμψυχον τέχνης, Οὐ τὸ διανίζειν λοπάδας, οὐδ' ὄζειν καπνοῦ. Ἐγὼ γὰρ εἰς τοὐπτάνιον οὐκ εἰσέρχομαι, Ἀλλά τι θεωρῶ πλησίον καθήμενος. Ποιοῦσι δ' ἕτεροι, σοὶ δὲ λέγω τὰς αἰτίας, Καὶ τἀποβαῖνον ὀξύ, τὸ περίκομμ' ἄφες. Ἁρμονικὸς οὐ μάγειρος, ἐπίτεινον τὸ πῦρ, Ὁμαλιζέτω τοῖς τάχεσι πρώτην λοπάς. Ζῆ, τοὺς ἐφεξῆς οὐχὶ συμφώνους νοεῖς. Τὸν τύπον Ἄπολλον, καὶ τί φαίνεται τέχνη, Εἶτ' οὐθὲν εἰκῆ παρατίθεμαι τοῖς συμπόταις Βρῶμ' ἀλλὰ μίξας πάντα κατὰ συμφωνίαν. Πῶς δὴ ν αὐτοῖς; ἃ δὲ τετάρτην ἔχει Κοινωνίαν δὲ πέντε, δὲ πασῶν πάλιν, ταῦτα προσάγω πρὸς αὐτὰ τὰ διαστήματα, Καὶ ταῖς ἐπιφοραῖς εὐθὺς οἰκείως πλέκω. Ἐνίοτε δ' ἀφεὶς παρακελεύομαι, πόθεν Ἅπτεται τί τούτων μιγνύων μέλλεις ὅρα Διάφωνον ἕλκεις, οὐχ ὑπέβλεψε σοφόν, Ἐπίκουρος οὕτω κατεπύκνου τὴν ἡδονήν. Ἐμασᾶτ' ἐπιμελῶς οἶδε τἀγαθὸν μόνος Ἐκεῖνος οἷόν ἐστιν, οἱ δ' ἐν τῇ στοᾷ Ζητοῦσι συνεχῶς, οἷον ἐστ' οὐκ εἰδότες. Οὐκοῦν ὅτ' οὐκ ἔχουσιν, ἀγνοοῦσι. Οὐδ' ἂν ἑτέροις δοίησαν, οὕτω σοι δοκεῖ; Ἀφῶμεν οὖν τὰ λοιπά, δηλαδὴ πάλαι. Καὶ Πλάτων δ' ἐν συνεξαπατῶντι δυσχεραίνοντα ποιήσας μειρακίου πατέρα ὡς διαφθαρέντος κατὰ τὴν δίαιταν ὑπὸ τοῦ παιδαγωγοῦ φησιν, Ἀπολώλεκάς μου τὸ μειράκιον παραλαβὼν Ἀκάθαρτε, καὶ πέπεικας ἐλθεῖν εἰς βίον Ἀλλότριον αὐτοῦ, καὶ πότους ἑωθινούς Πίνει δὲ σοὶ νῦν, πρότερον οὐκ εἰθισμένον. Εἴ τι μεμάθηκε δ' ὥστε ζῆν, ἐγκαλεῖς; Ζῆν δ' ἐστὶ τὸ τοιοῦτο; ὡς λέγουσιν οἱ σοφοί. Ὁ γοῦν Ἐπίκουρος φησὶν εἶναι τἀγαθόν, Τὴν ἡδονὴν δήπουθεν, οὐκ ἔστιν δ' ἔχειν Ταύτην ἑτέρωθεν, ἐκ δὲ τοῦ ζῆν δὲ καλῶς, ἡ σωτηρία πάντη τυχὸν δ' ὥσπερ ἐμοί. Ἑώρακας σὺ φιλόσοφον ἀπό μοι τινὰ Μεθύοντα, ἢ τούτοις οἷς λέγεις κηλούμενον; Ἅπαντας. οἱ γοῦν τὰς ὀφρῦς ἐπηρκότες, Καὶ τὸν φρόνιμον ζητοῦντες ἐν τοῖς περιπάτοις, Καὶ ταῖς διατριβαῖς, ὥσπερ ἀποδεδρακότα Οὕτως ἐπὰν γλαυκίσκος αὐτοῖς παρατεθῇ, Ἴσασιν οὗ δεῖ πρῶτον ἅψασθαι τόπου, Καὶ τὴν κεφαλὴν ζητοῦσιν ὡς πολλοῦ πράγματος, Ὥστ' ἐκπλήττεσθαι πάντας. Καὶ παρ' Ἀντιφάνει δ' ἐν στρατιώτῃ τυχὼν παραινεῖ τις ὡς φίλος, ἄνθρωπος τοιοῦτός ἐστιν. ὅς φησιν, Ὅστις ἄνθρωπος Ἀσφαλές τι κτῆμ' ὑπάρχειν τῷ βίῳ λογίζεται, Πλεῖστον ἡμάρτηκεν. ἢ γὰρ εἰσφορά τις ἥρπασε Ταὔνδοθεν πάντ', ἢ δίκη τις περιπεσὼν ἀπώλετο, Ἢ στρατηγήσας προσώφλεν, χορηγὸς θ' αἱρεθεὶς Ἱμάτια καὶ χρυσᾶ παρασχὼν τῷ χορῷ ῥάκος φορεῖ, Ἢ τριηραρχῶν ἀπήγξατ', ἢ πλέων ἑάλωκέ που, Ἢ βαδίζων, ἢ καθεύδων κατακέκοφθ' ὑπ' οἰκετῶν, Οὐ βέβαιον οὐδέν ἐστι, πλὴν ὅσ' ἂν καθ' ἡμέραν Εἰς ἑαυτὸν ἡδέως τις εἰσαναλίσκειν τύχοι. Οὐ δὲ ταῦτα σφόδρα τι, καὶ γὰρ τὴν τράπεζαν ἁρπάσαι Κἂν μένῃ αὖτις προσελθών, ἀλλ' ὅταν τὴν ἔνθεσιν Ἐντὸς ἤδη τῶν ὀδόντων τυγχάνῃς κατεσπακώς, Τοῦτ' ἐν ἀσφαλεῖ νόμιζε τῶν ὑπαρχόντων μόνον. Τὰ αὐτὰ εἴρηκε καὶ ἐν ὑδρίᾳ. εἰς ταῦτ' οὖν τις ἀποβλέπων ἄνδρες φίλοι, εἰκότως ἂν ἐπαινέσειε τὸν καλὸν Χρύσιππον, κατιδόντα ἀκριβῶς τὴν Ἐπικούρου φύσιν, καὶ εἰπόντα μητρόπολιν εἶναι τῆς φιλοσοφίας αὐτοῦ, τὴν Ἀρχεστράτου γαστρολογίαν, ἣν πάντες οἱ τῶν φιλοσόφων γαστρίμαργοι θεογονίαν τινὰ αὐτῶν εἶναι λέγουσιν τὴν καλὴν ταύτην ἐποποιΐαν. πρὸς οὓς καὶ Θεόγνητος ἐν φάσματι, ἢ φιλαργύρῳ φησὶν ἐκ τούτων, Ἄνθρωπ' ἀπολεῖς με. τῶν γὰρ ἐκ τῆς ποικίλης Στοᾶς λογαρίων ἀναπεπλησμένος νοσεῖς, Ἔρως ἀλλότριον ἐσθ' ὁ πλοῦτος ἀνθρώπῳ πάχνης. Σοφία δ' ἴδιον κρύσταλλος, οὐδεὶς πώποτε Ταύτην λαβὼν ἀπώλεσ', ὦ τάλας ἐγώ. Οἵῳ μ' ὁ δαίμων φιλοσόφῳ συνῴκισεν. Ἐπαρίστερ' ἔμαθες ὦ πόνηρε γράμματα, Ἀντέστροφέν σου τὸν βίον τὰ βιβλία, Πεφιλοσόφηκας γῇ τε κοὐρανῷ λαλῶν, Οἷς οὐθέν ἐστιν ἐπιμελὲς τῶν σῶν λόγων. Ἔτι τοῦ Οὐλπιανοῦ διαλεγομένου, παῖδες ἐπεισῆλθον φέροντες ἐπὶ δίσκων καράβους μείζονας Καλλιμέδοντος τοῦ ῥήτορος, ὃς διὰ τὸ φιληδεῖν τῷ βρώματι κάραβος ἐπεκλήθη. Ἄλεξις μὲν οὖν αὐτὸν

ἐν δορκί

ΜΑΛΑΚΟ͂ΣΤΡΑΚΑ.

ἐν δορκίδι, ἢ ποππύζουσῃ, φίλιχθυν εἶναι κοινῶς παραδίδωσι, καθάπερ καὶ ἄλλοι τῶν κωμῳδοποιῶν, λέγων οὕτως. Τοῖς ἰχθυοπώλαις ἐστὶν ἐψηφισμένον, Ὥς φασι, χαλκοῦν Καλλιμέδοντος εἰκόνα Στῆσαι παναθηναίοισιν ἐν τοῖς ἰχθύσιν, Ἔχουσαν ὀπτὸν κάραβον ἐν τῇ δεξιᾷ, Ὡς αὐτὸν ὄντ' αὐτοῖσι τῆς τέχνης μόνον Σωτῆρα. τοὺς ἄλλους δὲ πάντας, ζημίαν. Περισπούδαστος δὲ ἦν πολλοῖς ἡ τοῦ καράβου βρῶσις, ὡς ἐστι δεῖξαι διὰ πολλῶν τῆς κωμῳδίας μερῶν. Ἀρκέσει δὲ ταννῦν Ἀριστοφάνης ἐν ταῖς θεσμοφοριαζούσαις, οὕτως λέγων, Ἰχθὺς τις ἐώνηται, ἢ σηπίδιον, ἢ τῶν πλατειῶν καρίδων, ἢ πουλύπους, ἢ νῆστις, ὀπτᾶτ' ἢ γαλεός, ἢ τευθίδες, Μὰ τὸν Δί' οὐδ' ἦτ' οὐ καὶ βάτις, οὐ δὲ φημ' ἐγώ. Οὐδὲ χόριον, οὐδὲ τρυμος, οὐδ' ἧπαρ κάπρου, Οὐδ' ἡ χαλδόνης, οὐδ' ἠτριαῖον δέλφακος, Οὐδ' ἐγχέλειον, οὐδὲ κάραβον μέγαν, Γυναιξὶ κοπιώσαις ἐπικουρήσατε. Πλατείας δὲ καρίδας αὖ ἂν λέγων τοὺς ἀστακοὺς καλουμένους, ὧν μνημονεύει Φυλύλλιος ἐν πόλεσι. καὶ Ἀρχέστρατος γὰρ ἐν τῷ διαβοήτῳ ποιήματι, οὐδ' ὅλως τὸν κάραβον ὀνομάζων, ἀστακὸν προσαγορεύει, ὥσπερ καὶ τούτοις, Ἀλλὰ παρεὶς λῆρον πολύν, ἀστακὸν ὠνοῦ, Τὸν τὰς χεῖρας ἔχοντα μακράς, ἄλλως τε βαρείας, Τοὺς δὲ πόδας μικρούς, βραδέως δ' ἐπὶ γαῖαν ὁρουεῖ. Εἰσὶ δὲ πλεῖστοι μὲν πάντων ἀρετῇ τε κράτιστοι Ἐν λιπάραις, πολλοὺς δὲ καὶ Ἑλλήσποντος ἀθροίζει. καὶ Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ, τὸν προειρημένον ἀστακὸν ὑπὸ τοῦ Ἀρχεστράτου δηλοῖ ὅτι κάραβός ἐστι, λέγων οὕτως, Ἐντὶ δ' ἀστακοί, κολύβδαιναί τ' ἐχόσαι πόδια μικρά, τὰς χεῖρας δὲ μακράς, κάραβος δ' ὄνυμα. Ἴδιον δ' ἐστὶ γένος καράβων τε καὶ ἀστακῶν ἄλλο, ἔτι δὲ καρίδων. τὸν δ' ἀστακὸν οἱ ἀττικοὶ διὰ τοῦ ο ὀστακὸν λέγουσι, καθάπερ καὶ ὀσταφίδας. Ἐπίχαρμος δὲ ἐν γᾶ καὶ θαλάσσᾳ φησί, καὶ ἀστακοὶ γαμψώνυχοι. Σπεύσιππος δὲ ἐν β. ὁμοίων, παραπλήσιά φησιν εἶναι τῶν μαλακοστράκων, κόρακον, ἀστακόν, νύμφην, ἄρκτον, καρκίνον, πάγουρον. Διοκλῆς δ' ὁ καρύστιός φησι, καρίδες, καρκῖνοι, κάραβοι, ἀστακοί, ἡδύσματα καὶ διουρητικά. κολύβδαιναν δὲ εἴρηκεν Ἐπίχαρμος ἐν τοῖς προειρημένοις, ὡς μὲν Νίκανδρός φησι, τὸ θαλάσσιον αἰδοῖον. ὡς δ' Ἡρακλείδης ἐν ὀψαρτυτικῷ, τὴν καρίδα. Ἀριστοτέλης δ' ἐν πέμπτῳ ζώων ἱστορίας, τῶν μαλακοστράκων ὀχεύονταί φησι, κάραβοι, ἀστακοί, καρίδες, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὥσπερ καὶ τὰ ὀπισθουρητικὰ τῶν τετραπόδων. ὀχεύονται δὲ τοῦ ἔαρος ἀρχομένου πρὸς τῇ γῇ. ἤδη γὰρ ὤπται ἡ ὀχεία πάντων τῶν τοιούτων. ἐνιαχοῦ δέ, ὅταν τὰ σῦκα ἄρχηται πεπαίνεσθαι. γίνονται δ' οἱ μὲν κάραβοι ἐν τοῖς τραχέσι καὶ πετρώδεσιν. οἱ δ' ἀστακοὶ ἐν τοῖς λείοις. ἐν δὲ τοῖς πηλώδεσιν οὐδέτεροι. διὸ καὶ ἐν Ἑλλησπόντῳ μὲν καὶ περὶ Θάσον ἀστακοὶ γίνονται. περὶ δὲ τὸ Σίγειον καὶ τὸν Ἄθω κάραβοι. εἰσὶ δ' οἱ κάραβοι μακρόβιοι πάντες. Θεόφραστος δ' ἐν τῷ περὶ τῶν φωλευόντων, τούς ἀστακούς, καὶ καράβους, καὶ καρίδας ἐκδύεσθαί φησι τὸ γῆρας. περὶ δὲ τῶν καρίδων, ὅτι καὶ πολλαὶ ἦν καρίδες περὶ Χίον τὴν νῆσον, Ἔφορος ἐν τῇ πρώτῃ ἱστορίᾳ, κτίσαι φάσκων αὐτὴν τοὺς διασωθέντας ἐκ τοῦ ἐπὶ Δευκαλίωνος γενομένου κατακλυσμοῦ, μετὰ μάκαρας, καὶ μέχρι νῦν τὸν τόπον καλεῖσθαι Καρίδας. ὁ δὲ ὀψοδαίδαλος Ἀρχέστρατος παραινεῖ τάδε, Ἢν δὲ ποτ' ἐς Ἴασον Καρῶν πόλιν εἰσαφίκηαι, Καρίδ' ἐνμεγέθη λήψῃ, σπανίαι δὲ πρίασθαι. Ἐν δὲ Μακεδονίᾳ τε, καὶ Ἀμβρακίᾳ, μάλα πολλαί. Ἐκτεταμένως δὲ εἴρηκε καρίδα Ἀραρὼς μὲν ἐν καμπυλίωνι, Ἅτε καμπύλαι Καρίδες ἐξάλλονται δελφίνων δίκην, Εἰς χοιρόπλεκτον ἄγγος. Καὶ Εὔβουλος ἐν ὀρθαίνῃ Καρῖδα καθῆκα κάτω, πάνυ ἀπεσπασ' εὐθύς. Ἀναξανδρίδης Λυκούργῳ, Καὶ συμπαίζω καριδαρίοις μετὰ περδικίων, καὶ θεττυλλίων, Καὶ ψητταδίοις μετὰ κωβιδαρίων, καὶ σκινδαρίοις μετὰ καβιδίων. Ὁ δὲ αὐτὸς κἀν Γαυδάρῳ φησίν, Οὐκ ἐπικεκυφὼς ὀρθὸς ὦ βέλτιστ' ἔσῃ, Αὕτη δὲ καριδοῦ τὸ σῶμα. καμπύλη τ' Ἀγκυρά τ' ὄξιν αὐτίκα τοῦ σώματος. Ἐν δὲ κερκίῳ, Ἐρυθρότερον καρῖδος ὀπτῶν σ' ἀποφανῶ. Εὔβουλος τιθῆαις καριδάριτε τῶν κύφων. Καὶ ἐν παλλαίσχρῳ. Κυρταὶ δ' ὁμοῦ καρῖδες ἐν ξηρῷ πέδῳ. Καὶ ἐν Ἰαλέμῳ, Ὠρχοῦντο δ' ὡς καρῖδες ἀνθράκων ἐπὶ Πηδῶσι κυρταί. Συνεσταλμένως δ' εἴρηκεν Εὔπολις ἐν αἰξὶν οὕτως, Πλὴν ἅπαξ ποτ' ἐν φαλάκρος ἔφαγον καρίδας. Καὶ ἐν δήμοις, ἔχων τὸ πρόσωπον καρίδος μαθητρίνης. Ὠνομάσθησαν δὲ καρίδες ἀπὸ τοῦ κάρα. τὸ πλεῖστον γὰρ μέρος τοῦ σώματος ἡ κεφαλὴ ἀπηνέγκατο. καρίδες δὲ βραχέως οἱ ἀττικοὶ ἀναλόγως. παρὰ γὰρ τὸ κάρη γέγονε διὰ τὸ μείζονι κεχρῆσθαι κεφαλῇ. ὡς οὖν παρὰ τὸ γραφὴ γραφίς, καὶ βολὴ βολίς, οὕτω καὶ παρὰ τὸ κάρη καρίς. ταθείσης δὲ τῆς παρατελευταίας, ἐτάθη καὶ τὸ τέλος. καὶ ὁμοίως λέγεται τῷ ψηφίς, κρηπίς, καὶ τευθίς. περὶ δὲ τῶν ὀστρακοδέρμων τούτων, Δίφιλος μὲν ὁ σίφνιος οὕτως γράφει, Τῶν δ' ὀστρακοδέρμων καρίς, ἀστακός, κάραβος, καρκῖνος, λέων, τοῦ αὐτοῦ γένους ὄντα διαφέρουσι. μείζων δ' ἐστὶν ὁ λέων τοῦ ἀστακοῦ. οἱ δὲ κάραβοι καὶ γραψαῖοι λέγονται. τῶν καρκίνων δ' εἰσὶν σαρκωδέστεροι. ὁ δὲ καρκῖνος, βαρύς, καὶ δυσανάδοτος. Μνησίθεος δ' ὁ ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ ἐδεστῶν, κάραβοί φησι,

—θος · μορίων · καθήκατο · Ὀφθαλμοὺς χαμαι… ὥσπερ κάριδες ·

ΤΑΓΗΝΙΣΤΑ.

καὶ καρκίνοι, καὶ καρίδες, καὶ τὰ ὅμοια. δυσπεπτα μὲν ταῦτα, τῶν δ' ἄλλων ἰχθύων εὐπεπτότερα πολλῷ. πρέπει δὲ αὐτοῖς ὀπτᾶσθαι μᾶλλον ἢ ἑψεσθαι. κουρίδας δὲ, τὰς καρίδας εἴρηκε Σώφρων ἐν γυναικείοις οὕτως, ἴδε καλᾶν κουρίδων, ἴδε καμμάρων, ἴδε φίλα θᾶσαι μάν, ὡς ἐρυθραί τ' ἐντὶ καὶ λέιους τριχιῶσαι. Ἐπίχαρμος δ' ἐν γᾷ καὶ θαλάσσᾳ, καρίδες τε φοινίκιαι, ἐν δὲ λόγῳ, καὶ λογγῖναι [λογῖναι] διὰ τούτων εἴρηκεν, ἀφύας τε, καρίδας τε καμπύλας. Σιμωνίδης δὲ Θύννοισι τευθὶς, κωβιοῖσι καρίδες. Ἑξῆς εἰσεκομίσθη ταγηνιστὰ ἥπατα περιειλημμένα τῷ καλουμένῳ ἐπιπλόῳ, ὃν φιλέταιρος ἐν Τηρεῖ ἐπίπλοιον εἴρηκεν. εἰς ὃ ἀποβλέψας ὁ Κύνουλκος, λέγε ἡμῖν ἔφη, ὦ σοφὲ Οὐλπιανὲ ποῦ κεῖται οὕτως τὸ ἧπαρ ἐντετυλιγμένον. καὶ ὅς εἰ καὶ πρότερον δεῖξας σὺ ἔχεις τινὶ, ὁ ἐπίπλους εἴρηκεν ἤδη τοῦ λίπους, καὶ τοῦ ὑμένος. ἀντικορυνοσομένων οὖν τούτων ὁ Μυρτίλος ἔφη, ὁ μὲν ἐπίπλους παρ' Ἐπιχάρμῳ ἐν Βάκχαις. καὶ τὸν ἄρτον ἐπικάμψας ἐπιπλόῳ, καὶ ἐν θεάροις, ὀσφύας τε περὶ καὶ ἐπιπλω. καὶ ὁ Χῖος δὲ Ἴων ἐν ταῖς ἐπιδημίαις ἔφη τὸ ἐπικάμψας, ἀπέχες φίλη κεφαλὴ Οὐλπιανὲ τὸν ἐπίπλουν, ὃν δή ποτε αὐτῷ ἐντυλιχθεὶς κατακαυθῇς, καὶ πάντας ἡμᾶς ζητήσεων ἀπαλλάξῃς. τόδε μαρτύριον τοῦ οὕτως διεσκευασμένου ἥπατος δίκαιος εἶ ἀπομνημονεῦσαι, προειρημένον σοι πάλαι ὅτι περὶ τῶν ὠνίων καὶ ποδῶν ἐζητοῦμεν. Ἄλεξις ἐν κρατείᾳ ἢ φαρμακοπώλῃ εἴρηκε. πᾶσα δ' ἡ ἐκλογὴ χρησίμη ὅσα εἰς πολλά. ἐπεὶ τὰ νῦν διὰ μνήμης οὐ κρατεῖς, αὐτὸς ἐγὼ διεξελεύσομαι. φησὶ δ' οὕτως ὁ κωμικός. Πρῶτον μὲν ὄστρεια περὶ νηρεῖ τινὶ ἰδὼν, Γέροντι φυκίοισιν ἠμφιεσμένα, Ἔλαβον ἐχίνους τε. Ἐστὶ γὰρ προοίμιον δείπνου χαρίεντος ταῦτα πεπρυτανευμένα. τούτων δ' ἀπολυθεὶς καμμύων ἰχθυδίων Μικρῶν τρεμόντων τῷ Διί, τί πείσεται; Θαῤῥῶν κελεύσας ἐν ἐκεῖ ἐμοῦ, ταὐτὸ δὲ ἐν Θύσας ἀδικήσειν ἐπριάμην γλαῦκον μέγαν. Ἔπειτα νάρκην ἔλαβον ἐνθυμούμενος, Ὅτι δεῖ γυναικὸς ἐπιφερούσης δακτύλους ἁπαλοὺς ὑπ' ἀκάνθης μηδὲ ἓν τούτων παθεῖν, Ἐπὶ τὸ τάγηνον φυκίδας ψήττας τινὰς, Καρίδα, φύκην, κωβιὸν, πέρκην, σπάρον, Ἐποίησατ' αὐτὸν ποικιλώτερον ταῶ, Κρεάδια, πόδ' ἄκρα, ῥύγχη τινὰ, ὠτάρια, Ὕειον ἡπάτιον ἐγκεκαλυμμένον. Αἰσχύνεται γὰρ πελιδνὸν τῷ χρώματι, Τούτοις μάγειρος οὐ προσόψεται; Οἰμώξεται γὰρ νὴ Δία λέγω σαφῶς Ταῦτ' οἰκονομήσω, καὶ γλαφυρῶς, καὶ ποικίλως Οὕτω, ποιῶ γὰρ εὐτυχὸν αὐτὸς, ὥστε τοὺς Δειπνοῦντας εἰς τὰ λοιπὰ διεμβάλλειν ποιῶ, Ἐνίοτε τοὺς ὀδόντας ὑπὸ τῆς ἡδονῆς, Τὰς σκευασίας, πάντων δὲ καὶ τὰς σκευάσεις, Τούτων ἕτοιμός εἰμι δεικνύειν λέγων, Προῖκα προδιδάσκειν, ἂν θέλῃ τις μανθάνειν. Ὅτι δ' ἔθος τῷ ἐπιπλῷ περικαλύπτεσθαι τὰ ἡπάτια, Ἡγήσανδρος ὁ Δελφὸς ἐν ὑπομνήμασί φησι, Μετάνειραν, τὴν ἑταίραν ὡς ἐν τοῖς κεκαλυμμένοις ἡπατίοις αὐτὴ ἐνδυμένον ἔλαβεν. καὶ ὡς περιελοῦσα τὸ στέαρ ἴδεν, ἀνέκραγεν ἀπόλωλα, πέπλον μ' ὤλεσαν περιπτυχαί. μήποτε δὲ καὶ Κρώβυλος ὁ κωμῳδοποιὸς αἰσχυνόμενον εἶπεν τὸ τοιοῦτο ἧπαρ. ὥσπερ καὶ Ἄλεξις ἐν ψευδυποβολιμαίῳ, λέγων οὕτως, Καὶ πλεκτάνην σηπιδίου σφόδρ', ἐν τεύτλοις τέ που Αἰσχυνόμενον ἧπαρ, καὶ πρίσκους κατεφαγοῦ. Ἡπάτιον δ' εἴρηκεν Ἀριστοφάνης ἐν ταγηνισταῖς, καὶ Ἀλκαῖος ἐν παλαίστρᾳ, Εὔβουλός τ' ἐν Δευκαλίωνι, δασυντέον δὲ λέγοντας τὸ ἧπαρ. καὶ γὰρ ἡ συναλοιφὴ δεῖ παρ' Ἀρχιλόχῳ διὰ δασέος. φησὶ γὰρ, Χολὴν γὰρ οὐκ ἔχεις ἐφ' ἥπατι. ἔστι δὲ καὶ ἰχθῦς τις ἥπατος καλούμενος, ὅν φησιν αὐτὸς Εὔβουλος ἐν λάκωσιν, οὐκ ἔχειν χολὴν, Οὐκ ὤου με χολὴν ἔχειν, ὥς δ' ἥπατῳ μοι διαλέγει. ἐγὼ δέ γ' εἰμὶ τῶν μελαμπύγων ἔτι. Ἡγήσανδρος δὲ ἐν ὑπομνήμασιν, ἐν ταῖς κεφαλαῖς φησὶ τὸν ἥπατον δύο λίθους ἔχειν, τῇ μὲν αὐγῇ καὶ τῷ χρώματι παραπλησίους τοῖς ὀστρίοις, τῷ δὲ σχήματι ῥομβοειδεῖς. ταγηνιστῶν δὲ ἰχθύων μνημονεύει καὶ Ἄλεξις ἐν Δημητρίῳ, καθάπερ καὶ τῷ προκειμένῳ δράματι. Εὔβουλος ὀρθάνῃ, Πᾶσα δὲ εὔμορφος γυνὴ, Ἐρῶσ' ἀπῆλθε τηγάνου τε συμφορᾷ. Τριβαλλοπανόθρεπτα ἀφύα σκύλλια, Ὁμοῦ δὲ τευθὶς, καὶ φαληρὶς ἡ κόρη, Σπλάγχνοισιν ἀρνείοισι συμμεμιγμένη, Γρύλλου χορδὴ, πῶλος, ὡς ὑπὸ ζυγοῦ. Ῥιπὶς δ' ἐγείρει φύλακας Ἡφαίστου κύνας, Θερμὴν προξενοῦσα πνοὴν τηγάνου. Ὀσμὴ δὲ πρὸς μυκτῆρας ἠρεθισμένη Ἄσσει, μεμαγμένη δὲ δὴ μυροσπόρῳ, κοιλοφάραγγος δακτύλου πιέσματι Σύρει τριήρους ἐμβολὰς, μιμουμένη Δεῖπνον πρόδρομον ἄριστον. ἐσθίουσι δὲ καὶ ταγηνιστὰς σηπίας. Φιλέταιρος, ἢ Νικόστρατος ἐν Ἀντύλλῳ φησὶν, οὔ ποτ' αὖθις σηπίαν ἐκ τηγάνου Τολμήσαιμι φαγεῖν μόνος. Ἡγήμων δ' ἐν Φιλίννῃ, καὶ γόνον ἐκ τηγάνου ἐσθίοντας ποιεῖ ἐν τούτοις, Μάλα ταχέως αὐτῇ πρίω πολύπουν, Καὶ δὸς καταφαγεῖν κἀπὸ τηγάνου γόνον. Ἐπὶ τούτοις οὐχ ἡσθεὶς ὁ Οὐλπιανὸς αἰσθεὶς δὲ, ἀποβλέψας εἰς ἡμᾶς, καὶ τὰ δὴ ὀρθάνης Εὐβούλου ἰαμβεῖα, εἰπὼν, Πῶς οὐ γυναικὸς ἐπὶ τοῦ τηγάνου, Ὁ κοινὸς ἐχθρός. Μυρτίλος, ἔτι γὰρ οὐδὲν τούτων πριάμενός ποτε ἔφαγον, εὖ οἶδα τοῦ τινὸς εἰκοῦ αὐτοῦ εἰπόντος μοι ποτὲ τὰ ἐκ πορνοβοσκοῦ Εὐβούλου ἰαμβεῖα τάδε, Τρέφει με θετταλός τις ἀνὴρ βαρὺς, Πλουτῶν, φιλάργυρος δὲ κἀλιτήριος, Ὀψοφάγος, ὀψωνῶν δὲ μέχρι ῥωβόλου. Ἐπεὶ δὲ πεπαιδευμένος ἦν ὁ νεανίσκος, καὶ οὐχὶ περὶ

ΑΡΤΟΙ

περὶ τοῦ Μυρτίλου γε, ἀλλὰ περὶ ἄλλου τινὸς, ὡς ἐπυνθανόμην αὐτοῦ. πῶς εἰς τὸν Μυρτίλον τὸν ἐπιστὴν, ἔφη μοι τὰ ἐκ Νεοττίδος Ἀντιφάνους τάδε, Πῶς οὖν μετ' ἀδελφῆς εἰς Ἀθήνας ἐνθάδε ἀφίκετο ἀχθεὶς ὑπό τινος ἐμπόρου, Σύρος τὸ γένος ὤν, περιτυχὼν δ' ἡμῖν ὁδί, Κηρυττομένους ὁ Ὀβολοστάτης ὢν ἐπρίατο, Ἄνθρωπος ἀνυπέρβλητος εἰς πονηρίαν Τοιοῦτος, οἷος μηδὲν εἰς τὴν οἰκίαν, Μηδ' ὧν ὁ Πυθαγόρας ἐκεῖνος ἤσθιεν, Ὁ τρισμακαρίτης εἰσφέρειν ἐξ ὧν θύμα. Ἔτι τοῦ Οὐλπιανοῦ τοιαῦτά τινα παίζοντος, ὁ Κύνουλκος ἀνέκραγεν, ἄρτου δεῖ, καὶ οὐ τοῦ Μεσσαπίου Βασιλέως. λέγω τοῦ ἐν Ἰαπυγίᾳ, περὶ οὗ καὶ σύγγραμμά ἐστι Πολέμωνι. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Θουκυδίδης ἐν ἑβδόμῃ, καὶ Δημήτριος ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Σικελία, διὰ τούτων, Κἀκεῖθεν εἰς τὴν Ἰταλίαν ἀνέμῳ νότῳ Διεβαλόμεσθα τὸ πέλαγος εἰς Μεσσαπίους, Ἄρτος δ' ἀναλαβὼν ἐξένιζεν ἡμᾶς καλῶς, Ξένος χαρίεις ἐκεῖ μέγας καὶ λαμπρὸς ἦν. οὐ τούτου οὖν τοῦ ἄρτου ὁ νῦν καιρός ἐστιν, ἀλλὰ τοῦ εὑρημένου ὑπὸ τῆς Σιτοῦς καλουμένης Δήμητρος, καὶ Σιμαλίδος. οὕτως γὰρ ἡ θεὸς παρὰ Συρακουσίοις τιμᾶται, ὡς αὐτὸς Πολέμων ἱστορεῖ, ἐν τῷ περὶ τοῦ Μορύχου. ἐν δὲ τῷ πρώτῳ τῶν πρὸς Τίμαιον ἐν Σκώλῳ φησὶ τῷ Βοιωτικῷ Μεγαλάρτου, καὶ Μεγαλομάζου ἀγάλματα ἱδρῦσθαι. ἐπεὶ δὲ ἤδη ἄρτοι εἰσεκομίζοντο, καὶ πλῆθος ἐπ' αὐτοῖς παντοδαπῶν βρωμάτων ἀποβλέψας εἰς αὐτὰ ἔφη, Τοῖς ἄρτοις ὅσας ἱστᾶσι παγίδας οἱ ταλαίπωροι βροτοί. Φησὶν Ἄλεξις ἐν τῇ εἰς τὸ φρέαρ. ἡμεῖς οὖν ἀπτώμεθά τι καὶ περὶ ἄρτων. προφθάσας δ' αὐτοῦ ὁ Ποντιανὸς ἔφη, Τρύφων ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τοῖς φυτικοῖς ἐπιγραφομένοις, ἄρτων ἐκτίθεται γένη εἴ τι κἀγὼ μέμνημαι, ζυμίτην, ἄζυμον, σεμιδαλίτην, χονδρίτην, συγκομιστόν. τοῦτον δ' εἶναί φησι καὶ διαχωρητικώτερον τοῦ καθαροῦ. τὸν δὲ ἐκ τῶν ὀλυρῶν, τὸν ἐκ τιφῶν, τὸν ἐκ μελινῶν. γίνεται μὲν φησὶν ὁ χονδρίτης ἐκ τῶν ζειῶν. ἐκ γὰρ κριθῆς χόνδρον μὴ γίνεσθαι. παρὰ δὲ τὰς ὀπτήσεις ὀνομάζεσθαι ἰπνίτην, οὗ μνημονεύειν Τιμοκλέα ἐν Ψευδολῃστῇ οὕτως, Καταμαθὼν δὲ κειμένην θερμὴν σκάφην, Θερμῶν ἰπνιτῶν ἄθλιον. Ἐσχαρίτην, τούτου μνημονεύει Ἀντίδοτος ἐν πρωτοχόρῳ. Λαβόντα θερμοὺς ἐσχαρίτας, πῶς γὰρ οὔ; Τούτους ἀναλίπτοντα βάπτειν εἰς γλυκύν. καὶ Κρώβυλος ἐν ἀπαγχομένῳ. Καὶ σκάφην λαβών τινα Τῶν ἐσχαριτῶν τῶν καθαρῶν. Λυγκεὺς δ' ὁ Σάμιος ἐν τῇ πρὸς Διαγόραν ἐπιστολῇ συγκρίνων τὰ Ἀθήνησι γινόμενα τῶν ἐδωδίμων πρὸς τὰ ἐν Ῥόδῳ, φησὶν, ἔτι δὲ σεμνυνομένων παρ' ἐκείνοις τῶν ἀγοραίων ἄρτων, ἀρχομένου μὲν τοῦ δείπνου, καὶ μεσοῦντος, οὗτοι λειπομένοις ἐπιφέρουσιν. ἀπειρηκότων δὲ καὶ πεπληρωμένων ἡδίστην ἐπεισάγουσι διατριβὴν τὸν διάχριστον ἐσχαρίτην καλούμενον, ὃς οὕτω κέκραται τοῖς μαλίγμασι, καὶ τῇ μαλακότητι. καὶ τοιαύτην ἐνθρυπτόμενος ἔχει πρὸς τὸν γλυκὺν συναυλιασμὸν προσβιαζόμενος. θαυμαστόν τι συντελεῖ, καθάπερ ἀνανήφειν πολλάκις γίνεσθαι τὸν μεθύοντα. τὸν αὐτὸν τρόπον ὑπὸ τῆς ἡδονῆς ἀναπεινῆν γίνεσθαι τὸν ἐσθίοντα. Ταβερίτην. Σώπατρος ἐν Κνιδίᾳ, ταβαρίτης δ' ἄρτος ἦν πλησίγναθος. ἀχαΐνας. τούτου τοῦ ἄρτου μνημονεύει Σῆμος ἐν ὀγδόῳ Δηλιάδος, λέγων ταῖς θεσμοφόροις γίνεσθαι. εἰσὶ δὲ ἄρτοι μεγάλοι, καὶ ἑορτὴ καλεῖται μεγαλάρτια ἐπιλεγόντων τῶν φερόντων Ἀχαΐνης στέατος ἔμπλεων τράγον. Κριβανίτην. Τούτου μνημονεύει Ἀριστοφάνης ἐν γήρᾳ. ποιεῖ δὲ λέγουσαν ἀρτόπωλιν διηρπασμένων αὐτῆς τῶν ἄρτων ὑπὸ τῶν τὸ γῆρας ἀποβαλόντων. Τουτὶ τί ἦν τὸ πρᾶγμα θερμοὺς ὦ τέκνον, Ἀλλ' ἢ παραφρονεῖς κριβανίτας πάνυ λευκοὺς ὦ τέκνον. Ἐγκρυφίαν. Τούτου μνημονεύει Νικόστρατος ἐν Ἱεροφάντῃ, καὶ ὁ ὀψοδαίδαλος Ἀρχέστρατος, οὗ κατὰ καιρὸν τὸ μαρτύριον παραθήσομαι. Δίπυρον. Εὔβουλος ἐν Γανυμήδει, Διπύρους τε θερμούς. οἱ δίπυροι δ' εἰσὶν τινες ἄρτοι [illegible]. Ἀλκαῖος Γανυμήδει, λάγανον τοῦτο ἐλαφρόν τε ἐστὶ, καὶ ἄτροφον, καὶ μᾶλλον αὐτοῦ ἔτι ἡ ἀπανθρακὶς καλουμένη. μνημονεύει δὲ τοῦ μὲν Ἀριστοφάνης ἐν Ἐκκλησιαζούσαις, φάσκων λάγανα πέττεται. τῆς δ' ἀπανθρακίδος Διοκλῆς ὁ Καρύστιος ἐν πρώτῳ ὑγιεινῶν, οὑτωσὶ λέγων, Ἡ δ' ἀπανθρακίς ἐστι τῶν λαγάνων ἁπαλωτέρα. ἔοικε δὲ καὶ οὗτος ἐπ' ἀνθράκων γίνεσθαι, ὥσπερ καὶ ὁ παρ' Ἀττικοῖς ἐγκρυφίας. ὃν καὶ Ἀλεξανδρεῖς τῷ Κρόνῳ ἀφιεροῦντες προστιθέασιν ἐσθίειν τῷ βουλομένῳ ἐν τῷ τοῦ Κρόνου ἱερῷ. Ἐπίχαρμος δὲ ἐν Ἥβας γάμῳ καὶ Μούσαις. τοῦτο δὲ τὸ δρᾶμα διασκευή ἐστι τοῦ προκειμένου, ἄρτων ἐκτίθεται γένη, κριβανίτην, ὅμορον, σταιτίτην, ἐγκρίδα, ἀλφιτίτην, ἡμιάρτιον. ὧν καὶ Σώφρων ἐν γυναικείοις μίμοις μνημονεύει, λέγων οὕτως, δεῖπνον ταῖς θείαις κριβανίτας, καὶ ὁμόρους, καὶ ἡμιάρτιον ἐκ † αται. οἶδα δὲ ἄνδρες φίλοι, ὅτι Ἀττικοὶ μὲν διὰ τοῦ ρ στοιχείου λέγουσι καὶ κρίβανον, καὶ κριβανίτην. Ἡρόδοτος δ' ἐν δευτέρᾳ τῶν ἱστοριῶν ἔφη, κλιβάνῳ διαφανεῖ. καὶ ὁ Σώφρων δὲ ἔφη, τίς σταιτίτας, ἢ κλιβανίτας, ἢ ἡμιάρτια πέσσει. ὁ δ' αὐτὸς μνημονεύει καὶ πλακίτα τινὸς ἄρτου ἐν γυναικείοις. εἰς νύκτα μεσατίαν δεῖ ἄρτω πλακίτα. καὶ τυρῶντος δ' ἄρτου μνημονεύει ὁ Σώφρων ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ πενθερᾷ οὕτως, συμβουλεύω τ' ἐν φαγεῖν ἄρτον γ' ἄρτι τυρῶντα τοῖς παιδίοισιν. Νίκανδρος δ' ὁ Κολοφώνιος

ἌΡΤΟΙ.

ἐν ταῖς γλώσσαις τὸν ἄζυμον ἄρτον καλεῖ δάρατον. Πλάτων δὲ ὁ κωμῳδιοποιὸς ἐν νυκτὶ μακρᾷ τοὺς μεγάλους ἄρτους, καὶ ῥυπαροὺς, κιλικίους ὀνομάζει διὰ τούτων. κᾆτ' ἄρτους ἐκεῖ πριάμενος μὴ τῶν καθαρίων, ἀλλὰ μεγάλους κιλικίους. ἐν δὲ τῷ Μενελάῳ ἐπιγραφομένῳ, ἀγγελαίους τινὰς ἄρτους καλεῖ. αὐτοπύρου δ' ἄρτου μέμνηται Ἄλεξις ἐν κυπρίῳ, Τὸν δ' αὐτόπυρον ἄρτον ἀρτίως φαγών. Φρύνιχος δ' ἐν ποαστρίαις, αὐτοπυρίτας αὐτοὺς καλῶν, φησίν, αὐτοπυρίταισιν ἄρτοις, καὶ λιπαροῖσι συμφύλοις. ὀρνίθου δ' ἄρτου μέμνηται Σοφοκλῆς ἐν Τριπτολέμῳ, ἤτοι τῶν διὰ ὀρνίζης γινομένων, ἢ ὥσπερ τοῖς ἐν Αἰθιοπίᾳ γιγνομένου σπέρματος, ὃ ἐστὶν ὅμοιον σησάμῳ. κολλάβους δ' ἄρτους Ἀριστοφάνης ἐν ταγηνισταῖς, λαμβάνεταί τι κόλλαβον ἕκαστος. καὶ πάλιν, ἢ δ' ἔλφακος ὀπωρινῆς, ἢ τρίαιναν φέρετε δεῦρο μετὰ κολλάβων χλιαρῶν. γίνονται δ' οἱ ἄρτοι οὗτοι ἐκ νέου πυροῦ, ὡς Φιλύλλιος ἐν Αὔγῃ παρίστησιν, Αὐτὸς φέρων πάρειμι πυρῶν ἐκγόνους τριμήνων, γαλακτοχρῶτας κολλάβους θερμούς. μακωνίδων δ' ἄρτων μνημονεύει Ἀλκμὰν ἐν τῷ πεντακαιδεκάτῳ οὕτως, Κλίναι μὲν ἑπτά, καὶ τόσαι τράπεσδαι μακωνίδων ἄρτων ἐπιστέφοισαι λίνω τε, σασάμω τε, κὴν πελίχναις πέδιλαισι. χρυσοκόλλα ἐστὶ βρωμάτιον διὰ μέλιτος καὶ λίνου. τῶν δὲ κολλύρας καλουμένων ἄρτων Ἀριστοφάνης ἐν εἰρήνῃ, καὶ κολλύραν μεγάλην, καὶ κόνδυλον ὄψον ἐπ' αὐτῇ. καὶ ἐν ὁλκάσι, καὶ κολλύραν τοῖς ἥρωσι, διὰ τοὺν Μαραθῶνι τρόπαιον. ὁ δὲ ὀβελίας ἄρτος κέκληται, ἤτοι ὅτι ὀβολοῦ πιπράσκεται, ὡς ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ, ἢ ὅτι ἐν ὀβελίσκοις ὀπτᾶται. Ἀριστοφάνης γεωργοῖς, Εἶτ' ἄρτων ὀπτῶν τυγχάνει τις ὀβελίαν. Φερεκράτης ἐπιλήσμονι, ὥλην ὀβελίαν σποδιῶ, ἄρτῳ δὲ μὴ τιμῶν. ἐκαλοῦντο δὲ καὶ ὀβελιαφόροι οἱ ἐν ταῖς πομπαῖς παραφέροντες αὐτοὺς ἐπὶ τῶν ὤμων. Σωκράτης ἐν ἕκτῳ ἐπικλήσεως τὸν ὀβελίαν φησὶν ἄρτον Διόνυσον εὑρεῖν ἐν ταῖς στρατιαῖς. δυνίτας ἄρτος ὁ προσαγορευόμενος λεκιθίτης ὥς φησιν Εὐκράτης. πανὸς, ἄρτος, μεσσάπιοι. καὶ τὴν πλησμονὴν πανίαν, καὶ πάνια τὰ πλάσματα. Βλαῖσος ἐν μεσοτρίβᾳ, καὶ Ἀρχίλοχος ἐν Τηλέφῳ, Ῥίνθωντι ἐν ἀμφιτρύωνι. καὶ Ῥωμαῖοι δὲ πᾶνα, τὸν ἄρτον καλοῦσι. νασὸς ἄρτος ζυμίτης καλεῖται μέγας, ὥς φησι Πολέμαρχος, καὶ Ἀρτεμίδωρος. Ἡρακλέων δὲ, πλακοῦντος εἶδος. Νικόστρατος δ' ἐν κλίνῃ, νασὸς τὸ μέγεθος τηλικοῦτος δή ποτε λευκός. τὸ γὰρ πάχος ὑπερέκυπτε τοῦ κανοῦ, ὡς μὲν δὲ τὸ πῶμ' ἐπεὶ περιῃρέθη, ἐβάδιζ' ἄνω, καὶ μέλιτι μεμιγμένη ἀτμίς τις εἰς τὰς ῥῖνας. ἔτι γὰρ θερμὸς ἦν. κριβανὸς ἄρτος ποιὸς παρὰ Ἴωσιν, Ἀρτεμίδωρος ὁ ἐφέσιός φησιν ἐν ἰωνικοῖς ὑπομνήμασι. θρόνος ἄρτου ὄνομα. Νεάνθης ὁ κυζικηνὸς ἐν δευτέρῳ ἑλληνικῶν γράφων οὕτως, ὁ δὲ κέδρος τόμον ἄρτου τὸν καλούμενον θρόνον λαμβάνει, καὶ κρέας, καὶ τῷ πρεσβυτάτῳ νέμουσι. βάκχυλος δ' ἐστὶν ἄρτος σποδίτης παρ' Ἠλείοις καλούμενος, ὡς Νίκανδρος ἐν δευτέρῳ γλωσσῶν ἱστορεῖ. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Δίφιλος ἐν διαμαρτανούσῃ οὕτως, Ἄρτους σποδίτας χειροπρεπεῖς τε θαυμαστοὺς, προσφέρει. Ἄρτου δ' εἶδός ἐστι καὶ ὁ ἀποπυρίας καλούμενος, ἐπ' ἀνθράκων δ' ὀπτᾶται. καλεῖται δ' οὗτος ὑπό τινος ζυμίτης. Κρατῖνος μαλθακοῖς, πρῶτον ἀποπυρίαν ἔχω ζυμάτα φυάδον πλείους κνέφαλον. Ἀρχέστρατος δ' ἐν τῇ γαστρονομίᾳ περὶ ἀλφίτων καὶ ἄρτων οὕτως ἐκτίθεται, Πρῶτα μὲν οὖν δώρων μνήσομαι ἠϋκόμοιο Δήμητρος φίλε μόσχε, σὺ δ' ἐν φρεσὶ βάλλεο σῇσιν, Ἔστι γὰρ τὰ κράτιστα λαβεῖν βέλτιστά τε πάντων, Εὐκάρπου κριθῆς καθαρῶς ἠσκημένα πάντα. Ἐν Λέσβῳ κλεινῆς Ἐρέσου περικύμονι μαστῷ Λευκότεραι θερίας χιόνος θεοὶ εἴπερ ἔδουσιν Ἄλφιτ' ἐκεῖθεν ἰὼν Ἑρμῆς αὐτὸς ἀγοράζει. Ἔστι δὲ κἂν Θήβαις ταῖς ἑπταπύλοις ἐπιεικῆ, Κἂν Θάσῳ, ἔν τ' ἄλλαις πόλεσιν τισὶν, ἀλλὰ γίγαρτα Φαίνονται πρὸς ἐκείνας ἀφεὶς, τὰ δ' ἐπίστασο δόξῃ. Στρογγυλοδίνητος δὲ τετριμμένος εὖ κατὰ χεῖρα. Κόλλιξ θεσσαλικός σοι ὑπαρχέτω, ὃν καλέουσι Κεῖνοι κριμματίαν, οἱ δ' ἄλλοι χόνδρινον ἄρτον, Εἶτα τὸν ἐν Τεγέαις σεμιδάλεως υἱὸν ἐπαινῶ, Ἐγκρυφίαν, τὸν δ' εἰς ἀγορὰν ποιούμενον ἄρτον, Αἱ κλειναὶ παρέχουσι βροτοῖς κάλλιστον Ἀθῆναι. Ἐν δὲ φερεσταφύλοις ἐρυθραῖς ἐκ κλιβάνου ἐλθὼν Λευκὸς ἁβραῖς θάλλων ὥραις τέρψει παρὰ δεῖπνον. Ταῦτ' εἰπὼν ὁ τένθης Ἀρχέστρατος, ἐστὶ τὸν τῶν ἄρτων ποιητὴν ἔχειν συμβουλεύει φοίνικα, ἢ λυδόν. νοεῖ γὰρ τοὺς ἀπὸ τῆς Καππαδοκίας ἀρτοποιοὺς ἀρίστους ὄντας, λέγει δ' οὕτως, Ἔστω δή σοι ἀνὴρ φοῖνιξ, ἢ λυδὸς ἐν οἴκῳ, Ὅστις ἐπιστήμων νόου ἔσται σοὶ ὁ κατ' ἦμαρ, Παντοίας ἰδέας τεύχειν, ὡς ἂν σὺ κελεύῃς. Τῶν δὲ ἀττικῶν ἄρτων ὡς διαφόρων μνημονεύει καὶ Ἀντιφάνης ἐν Ὀμφάλῃ οὕτως, Πῶς γὰρ ἄν τις εὐγενὴς γεγὼς Δύναιτ' ἂν ἐξελθεῖν ποτε τῆς δ' ἐκ τῆς στέγης, Ὁρῶν μὲν ἄρτους τούσδε λευκοσωμάτους, Ἰπνὸν καταμπέχοντας ἐν πυκναῖς διεξόδοις. Ὁρῶν δὲ μορφὴν κριβάνοις ἠλλαγμένους. Μίμημα χειρὸς ἀττικῆς, οὓς δὴ γονεῖς Θεαρίων ἔδειξεν, Οὗτός ἐστι Θεαρίων ὁ ἀρτοποιὸς, οὗ μνημονεύει Πλάτων ἐν Γοργίᾳ συγκαταλέγων αὐτῷ καὶ Μίθαικον, οὕτως γράφων, Οἵτινες ἀγαθοὶ γεγόνασιν, ἢ εἰσὶ σωμάτων θεραπευταί. Ἔλεγες μοι πάνυ σπουδάζων Θεαρίων ὁ

ἀρτοκό

ΑΡΤΟΙ

ἀρτοκόπος, καὶ Μίθαικος, ὁ τὴν ὀψοποιΐαν συγκαταγεγραφὼς τὴν σικελικήν, καὶ Σάραμβος ὁ κάπηλος, ὅτι οὗτοι θαυμάσιοι γεγόνασι σωμάτων θεραπευταί. ὁ μὲν ἄρτους θαυμαστοὺς παρασκευάζων, ὁ δὲ ὄψον, ὁ δὲ οἶνον. Ἀριστοφάνης ἐν Γηρυτάδῃ, καὶ Αἰολοσίκωνι, διὰ τούτων, Ἥκω Θεαρίων, ὡς ἀρτοπώλιον λιπών, ἵν' ἐστὶ κριβανῶν ἑδώλια. κυπρίων δὲ ἄρτων μνημονεύει Εὔβουλος, ὡς διαφόρων ἐν Ὀρθάνῃ διὰ τούτων, δεινὸν μὲν ἰδόντα παριππεῦσαι κυπρίους ἄρτους. μαγνῆτις γὰρ λίθος ὡς ἕλκει τοὺς πεινῶντας. τῶν δὲ κολλικίων ἄρτων, οἳ αὐτοὶ δ' εἰσὶ τοῖς κολλάβοις, Ἔφιππος ἐν Ἀρτέμιδι μνημονεύει οὕτως, Παρ' Ἀλεξάνδρου δ' ἐκ Θετταλίας κόλλικα φαγὼν κρίβανος ἄρτων. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Ἀχαρνεῦσιν, ὦ χαῖρε κολλικοφάγε Βοιωτίδιον. Τούτων οὕτω λεχθέντων, ἔφη τις τῶν παρόντων γραμματικῶν Ἀρριανὸς ὄνομα, ταῦτα σιτία κρονικά, ἐστὶν ὦ ἑταῖροι. ἡμεῖς γὰρ οὔτ' ἀλφίτοισι χαίρομεν (πλήρης γὰρ ἄρτων ἡ πόλις) οὔτε τῷ τῶν ἄρτων τούτων καταλόγῳ. ἐπεὶ δὲ καὶ ἄλλῳ Χρυσίππου τοῦ τυανέως συγγράμματι ἐνέτυχον ἐπιγραφομένῳ ἀρτοποιϊκῷ, καὶ πεῖραν ἔχων τῶν αὐτόθι ὀνομασθέντων παρὰ πολλοῖς τῶν φίλων, ἔρχομαι καὶ αὐτὸς λέγων τί περὶ ἄρτων. ὁ ἀρτοπτίκιος ἄρτος καλούμενος, κλιβανικίου καὶ φουρνακίου διαφέρει. ἐὰν δὲ καὶ σκληρὰς ζύμας ἐργάζῃ αὐτόν, ἔσται καὶ λαμπρὸς καὶ εὔβρωτος πρὸς ξηροφαγίαν. εἰ δ' ἐξ ἀνειμένης, ἔσται μὲν ἐλαφρός, οὐ λαμπρὸς δέ. κλιβανίκιος δὲ καὶ φουρνίκιος χαίρουσι ἁπαλωτέρᾳ τῇ ζύμῃ. παρὰ δὲ τοῖς ἕλλησι καλεῖταί τις ἄρτος ἁπαλός, ἀρτυόμενος γάλακτι ὀλίγῳ καὶ ἐλαίῳ, καὶ ἅλσιν ἀρκετοῖς. δεῖ δὲ τὴν ματερίαν ἀνειμένην ποιεῖν. οὗτος δὲ ὁ ἄρτος λέγεται καππαδόκιος, ἐπειδὴ ἐν Καππαδοκίᾳ κατὰ τὸ πλεῖστον ἁπαλὸς ἄρτος γίνεται. τὸν δὲ τοιοῦτον ἄρτον οἱ Σύροι λαχμὰν προσαγορεύουσι, καὶ ἔστιν οὗτος ἐν Συρίᾳ χρηστότατος γινόμενος διὰ τὸ θερμότατος τρώγεσθαι. καὶ ἔστιν αὐτόθι παραπλήσιος. ὁ δὲ Βωλητῖνος καλούμενος ἄρτος πλάττεται μέν, ὡς βουλῆτος, καὶ ἀλείφεται ἡ μάκτρα ὑποπασσομένης μήκωνος, ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται ἡ ματερία, καὶ ἐν τῷ ζυμοῦσθαι οὐ κολλᾶται τῇ καρδόπῳ. ἐπειδὰν δ' ἐμβληθῇ εἰς τὸν φοῦρνον, ὑποπάσσεται τῷ ῥάμμῳ χόνδρος τις, καὶ τότε ἐπιτίθεται ὁ ἄρτος, καὶ ἕλκει χρῶμα ἄριστον, οἷον τῷ φουμόσῳ τυρῷ. ὁ δὲ στρεπτίκιος ἄρτος συναναλαμβάνεται γάλακτι ὀλίγῳ, καὶ προσβάλλεται πέπερι, καὶ ἔλαιον ὀλίγον. εἰ δὲ μή, στέαρ. εἰς δὲ τὸ καλούμενον ἀρτολάγανον ἐμβάλλεται οἰνάριον ὀλίγον, καὶ πέπερι, γάλα τε καὶ ἔλαιον ὀλίγον, ἢ στέαρ. εἰς δὲ τὰ καπύρια καλούμενα τρακτά, μίξας ὥσπερ καὶ εἰς ἄρτον, ταῦτ' ἐκθεμένου τἀριστάρχεια δόγματα, τοῦ Ῥωμαίων μεγαλοσοφιστοῦ, ὁ Κύνουλκος ἔφη, δάματερ σοφίας, οὐκ ἐτὸς ἄρα ψαμμακοσίους ἔχει μαθητὰς ὁ θαυμάσιος Βλεψίας, καὶ πλοῦτον ἀπενήνεχε τοσοῦτον ἐκ τῆς καλῆς ταύτης σοφίας ὑπὲρ Γοργίαν καὶ Πρωταγόραν. ὅθεν ὀκνῶ μὰ τὰς θεὰς εἰπεῖν πότερον αὐτὸς οὐ βλέπει, ἢ οἱ τοὺς μαθητὰς αὐτῷ παραδιδόντες πάντες ἓν ἔχουσιν ὀφθαλμόν, ὡς μόλις διὰ τὸ πλῆθος ὁρᾶν. μακαρίους οὖν αὐτούς, μᾶλλον δὲ μακαρίτας εἶναι φημί, τοιαύτας λέξεις τῶν διδασκάλων ποιουμένων. πρὸς ὃν ὁ Μάγνος φιλοτράπεζος ὤν, καὶ τὸν γραμματικὸν τοῦτον ὑπερεπαινῶν, διὰ τὴν ἐκτένειαν ἔφη, οὗτοι αἰεὶ πολύποδες χαμαιευνάδες ἀερίοικοι κατὰ τὸν κωμικὸν Εὔβουλον, ἀνόσιοι λάρυγγες ἀλλοτρίων κτεάνων περιδειπνίδες. οὐχ ὁ προπάτωρ ὑμῶν Διογένης πλακοῦντά ποτε ἐσθίων ἐν δείπνῳ λάβρως, πρὸς τὸν πυνθανόμενον ἔλεγεν ἄρτον ἐσθίειν καλῶς πεποιημένον. ὑμᾶς δ' ὦ λοπαδάγχαι κατὰ τὸν αὐτὸν ποιητὴν Εὔβουλον, λειχῶν ὑπογαστριδίων ἑτέροις οὐ παραχωροῦντες φθέγγεσθαι, τὰς ἡσυχίας οὐκ ἄγετε, ἕως αὖτις ὑμῖν ὡς κυνιδίοις ἄρτων ἢ ὀστέων προσρίψῃ. πόθεν ὑμῖν εἰδέναι ὅτι καὶ κύβοι, οὓς ἀεὶ μεταχειρίζεσθε, ἄρτοι εἰσὶ τετράγωνοι ἡδυσμένοι ἀνήθῳ, καὶ τυρῷ, καὶ ἐλαίῳ, ὥς φησιν Ἡρακλείδης ἐν ὀψαρτυτικῷ. παρεῖδεν δὲ τοῦτον ὁ Βλεψίας, ὥσπερ καὶ τὸν θάργηλον, ὅντινες καλοῦσι θαλύσιον. Κράτης δ' ἐν δευτέρᾳ ἀττικῆς διαλέκτου, θάργηλον καλεῖσθαι τὸν ἐκ τῆς συγκομιδῆς πρῶτον γινόμενον ἄρτον, καὶ τὸν σαμίτην. οὐχ ἑώρακε δέ, οὐδὲ τὸν νάστον καλούμενον ὃς ταῖς ἀρρηφόροις γίνεται. ἔστι δὲ καὶ ὁ πυραμοῦς ἄρτος, διὰ σεσαμένων πεπεμμένος, καὶ τάχα ὁ αὐτὸς τῷ σησαμίτῃ ὤν. μνημονεύει δὲ πάντων τούτων Τρύφων ἐν πρώτῳ φυτικῶν, καθάπερ καὶ τῶν θιαγόνων ὀνομαζομένων. οὗτοι δ' εἰσὶν ἄρτοι θεοῖς πεπεμμένοι ἐν Αἰτωλίᾳ. δράμικες δέ, καὶ ἄραξις παρ' ἀθαμᾶσιν ἄρτοι τινὲς οὕτως καὶ δηλοῦνται. καὶ οἱ γλωσσογράφοι δὲ ἄρτων ὀνόματα καταλέγουσι. Σέλευκος μὲν δράμιν ὑπὸ Μακεδόνων, οὕτω καλούμενον δ' ἄρτον ὑπὸ Θεσσαλῶν. Ἐλίταν δέ φησιν ἄρτον τὸν λεκιθίτην, ἐρικίταν τε καλεῖσθαι τὸν ἐξ ἐρηριγμένης καὶ ἀσήστου πυροῦ γεγονότα, καὶ χονδρώδους. Ἀμορίας δὲ καλεῖ ξηροπυρίταν τὸν αὐτόπυρον ἄρτον. ὁμοίως δὲ καὶ Τιμαχίδας. Νίκανδρος δὲ θιαγόνας φησὶν ἄρτους ὑπ' Αἰτωλῶν καλεῖσθαι, τοὺς τοῖς θεοῖς γινομένους. Αἰγύπτιοι δὲ τὸν ὑποξίζοντα ἄρτον κυλλᾶστιν καλοῦσιν. μνημονεύει δ' αὐτοῦ Ἀριστοφάνης ἐν Δαναΐσι, Καὶ τὴν κυλλᾶστιν φθέγγου, καὶ τὸν πεπόσιριν. μνημονεύουσιν αὐτοῦ καὶ Ἑκαταῖος, καὶ Ἡρόδοτος, καὶ ὁ Φανόδημος ἐν ἑβδόμῃ ἀτθίδος. ὁ

δὲ ἄνα

ἌΡΤΟΙ ΤΑΡΙΧΗ.

Ὁ δὲ θυατειρηνὸς Νίκανδρος τὸν ἐκ τῶν κριθῶν ἄρτον γινόμενον ὑπὸ Αἰγυπτίων κυλλάστιν φησὶ καλεῖσθαι. τοὺς δὲ ῥυπαροὺς ἄρτους φαιοὺς ὀνόμασεν Ἄλεξις ἐν κυπρίῳ οὕτως, Ἔπειτα τοὺς ἄλλους μόλις γ' ὀπτωμένους, Κατέλαβον ἐξ ὅλοι, εἶτα πρὸς οὓς φησὶ, Ἐκκαίδεκ', οἶσθα δήπου, λευκοὺς μὲν ὀκτώ, τῶν δὲ φαιῶν τοὺς ἴσους. Βλῶμα δέ φησι καλεῖσθαι τὸν ἐντετμημένον ἄρτον, καὶ θερμὸν Σέλευκος. Φιλήμων δ' ἐν πρώτῳ παντοδαπῶν χρηστηρίων πυρνόν φησι καλεῖσθαι τὸν ἐκ πυρῶν ἀσήστων γινόμενον ἄρτον, καὶ πάντα ἐν ἑαυτῷ ἔχοντα. Βλωμιαίους τε ἄρτους ὀνομάζεσθαι λέγει, τοὺς ἔχοντας ἐντομὰς, οὓς Ῥωμαῖοι κοδράτους λέγουσι. βραττίμην τε καλεῖσθαι τὸν πιτυρίτην ἄρτον, ὃν εὔκονον, ἢ τεύκονον ὀνομάζουσιν Ἀμερίας καὶ Τιμαχίδας. Φιλήτας δ' ἐν τοῖς ἀτάκτοις, αὐτολίτα καλεῖσθαί τινα ἄρτον, ὃν ὑπὸ τῶν συγγεωργῶν μόνον καταναλίσκεσθαι. καὶ μάζας δ' ἔστιν εὑρεῖν ἀναγεγραμμένας παρά τε τῷ Τρύφωνι, καὶ παρ' ἄλλοις πλείοσιν. παρ' Ἀθηναίοις μὲν φύστην τὴν μὴ ἄγαν τετριμμένην, ἔτι δὲ καρδαμάλην, καὶ βάρακα, καὶ τολύπας, καὶ ἀχίλλειον. καὶ ἴσως αὕτη ἐστὶν ἡ ἐξ ἀχιλλείων κριθῶν γινομένη, θριδακίνας τε καὶ οἰνοῦτταν, καὶ μελιττοῦτταν, καὶ κρῖνον καλούμενον, καὶ σχῆμά τι χορικῆς ὀρχήσεως παρ' Ἀπολλοφάνει ἐν Δαλίδι. αἱ δὲ παρ' Ἀλκμᾶνι θριδακίσκαι λεγόμεναι, αἱ αὐταί εἰσι ταῖς ἀττικαῖς θριδακίναις. λέγει δὲ οὕτως ὁ Ἀλκμὰν, θριδακίσκας τε καὶ κριβανωτός. Σωσίβιος δ' ἐν τρίτῳ περὶ Ἀλκμᾶνος κρίβανα φησὶ λέγεσθαι πλακοῦντάς τινας, τῷ σχήματι μαστοειδεῖς. ὑγίεια δὲ καλεῖται ἡ διδομένη ἐν ταῖς θυσίαις μᾶζα, ἵνα ἀπογεύσωνται. καὶ Ἡσίοδος δὲ μάζαν τινὰ ἀμολγαίαν καλεῖ, Μᾶζά τ' ἀμολγαίη, γάλα τ' αἰγῶν σβεννυμενάων, τὴν ποιμενικὴν λέγων καὶ ἀκμαίαν. ἀμολγὸς γὰρ τὸ ἀκμαιότατον. παρασιτήσιον δὲ καταλέγειν. οὐδὲ γὰρ οὕτως δυστυχῶς μνήμης ἔχω, ἃ ἐξέθετο πόπανα καὶ πέμματα Ἀριστομένης ὁ ἀθηναῖος ἐν τρίτῳ τῶν πρὸς τὰς ἱερουργίας. ἔγνωμεν δὲ καὶ ἡμεῖς τὸν ἄνδρα οὐ πάνυ νεώτεροι πρεσβύτερον. ὑποκριτὴς δὲ ἦν ἀρχαίας κωμῳδίας ἀπελεύθερος τοῦ μουσικωτάτου βασιλέως Ἀδριανοῦ, καλούμενος ὑπ' αὐτοῦ ἀττικοπέρδιξ. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη, ὁ δ' ἀπελεύθερος παρὰ τίνι κεῖται. εἰπόντος δέ τινος καὶ δρᾶμα ἐπιγράφεσθαι, καὶ ἐπισημαίνοντος, πάλιν ἔφη, τίνι δὲ διαφέρει ἐξελευθέρου. ταῦτα μὲν οὖν ἔδοξε κατὰ τὸ παρὸν ἀναβάλλεσθαι. καὶ ὁ Γαληνὸς μελλόντων ἡμῶν ἐφάπτεσθαι τῶν ἄρτων, οὐ πρότερον ἔφη δειπνήσομεν, ἕως ἂν καὶ παρ' ἡμῶν ἀκούσητε, ὅσα εἰρήκασι περὶ ἄρτων, ἢ πεμμάτων, ἔτι τε ἀλφίτων Ἀσκληπιαδῶν παῖδες. Δίφιλος μὲν ὁ σίφνιος ἐν τῷ περὶ τῶν προσφερομένων τοῖς νοσοῦσι καὶ τοῖς ὑγιαίνουσιν, ἄρτοι φησὶν οἱ ἐκ πυρῶν, κριθίνων εἰσὶ πολυτροφώτεροι καὶ εὐοικονομητότεροι καὶ τὸ ὅλον κρείττους. εἶθ' οἱ σεμιδαλῖται, μεθ' οὓς οἱ ἀλευρῖται, εἶθ' οἱ συγκομιστοὶ ἐξ ἀσήστου ἀλεύρου γινόμενοι. οὗτοι γὰρ πολυτροφώτεροι εἶναι δοκοῦσι. Φιλιστίων δ' ὁ λοκρὸς τῶν χονδριτῶν τοὺς σεμιδαλίτας πρὸς ἰσχὺν φησὶ μᾶλλον πεφυκέναι, μεθ' οὓς τοὺς χονδρίτας τίθησιν, εἶτα τοὺς ἀλευρίτας. οἱ δὲ ἐκ γύρεως ἄρτοι γινόμενοι, κακοχυλότεροί τε εἰσὶ, καὶ ὀλιγοτροφώτεροι, καὶ εὐχυλότεροι. ἔτι δὲ πνευματικοὶ, καὶ εὐανάδοτοι. οἱ δ' ἐψυγμένοι πλήσμιοι, δυσοικονόμητοι. οἱ δὲ τελέως παλαιοὶ καὶ κατεψυγμένοι, ἀτροφώτεροι, στατικοί τε κοιλίας, καὶ κακόχυλοι. ὁ δ' ἐγκρυφίας ἄρτος, βαρὺς, δυσοικονόμητός τε διὰ τὸ ἀνωμάλως ὀπτᾶσθαι. ὁ δὲ ἰπνίτης καλούμενος καὶ καμινίτης, δύσπεπτος. ὁ δ' ἐσχαρίτης, καὶ ὁ ἐπὶ τηγάνου διὰ τὴν τοῦ ἐλαίου ἐπίμιξιν, εὐεκκριτώτερος. διὰ δὲ τὸ κνισὸν, κακοστομαχώτεροι γάρ. ὁ δὲ κλιβανίτης πάσαις ταῖς ἀρεταῖς περιττεύει. εὔχυλος γὰρ, καὶ εὐστόμαχος, καὶ εὔπεπτος, καὶ πρὸς ἀνάδοσιν ῥᾷστος. οὔτε γὰρ ἱστάνει κοιλίαν, οὔτε πλατύνει. Ἀνδρέας δὲ ὁ ἰατρὸς ἄρτους τινάς φησιν ἐν Συρίᾳ γίνεσθαι ἐκ συκαμίνων, ὧν τοὺς φαγόντας τριχορρυεῖν. Μνησίθεός φησι, τὸν ἄρτον τῆς μάζης εὐπεπτότερον εἶναι, καὶ τοὺς ἐκ τῆς τίφης μᾶλλον ἱκανῶς τρέφειν. πέπτεσθαι γὰρ αὐτοὺς, καὶ οὐ μετὰ πολλοῦ πόνου. τὸν δ' ἐκ τῶν ζεῶν ἄρτον, ὅταν φασὶν ἐσθιόμενον βαρεῖαν εἶναι, καὶ δυσάπεπτον, διὸ οὐχ ὑγιαίνει τοὺς αὐτὸν ἐσθίοντας. εἰδέναι δὲ ἡμᾶς δεῖ, ὅτι τὰ μὴ πυρωθέντα, ἢ ἑψηθέντα σιτία, φύσας, καὶ βάρη, καὶ στρόφους, καὶ κεφαλαλγίαν ποιεῖ.

Μετὰ τοσαύτας διαλέξεις ἔδοξεν ἤδη ποτὲ καὶ δειπνεῖν, καὶ περιενεχθέντος τοῦ καλουμένου ὡραίου ὁ Λεωνίδης ἔφη. Εὐθύδημος ὁ ἀθηναῖος ἄνδρες φίλοι ἐν τῷ περὶ ταρίχων, Ἡσίοδόν φησι περὶ πάντων τῶν ταριχευομένων τάδ' εἰρηκέναι, Ἄμφακες μὲν πρῶτον σῶμα, καὶ κριταίαν, καὶ θύννων, Γναθμῶν ἀνδράξαντο δυσώμονες, ἰχθυβολῆες, Οἷς ὁ ταριχοπόλος, ἃ δὲ τέσσαρος, οἱ πυθόγαστροι Τμήσσοντες τετράγωνα τὰ χρεῖα τεκταίνοντες Ναὶ μὴν οὐκ ἀδαὲς θνητοῖς γένος ὀξυρύγχου, Ὃν καὶ ὅλον καὶ τμητὸν ἁλιτρυχεῖς ἐκόμισαν. Θύννων δ' ὡραίων βυζάντιον ἔπλετο μήτηρ, καὶ σκόμβρων βυθίων τε, καὶ εὐχόρταισι βεβάτηρι, Καὶ πάριον κολίων κυδρὴ τροφός ἐστι πολίχνη. Ἴονιαν δ' ἀνὰ κῦμα φυγῶν γαδέραθεν ἄξει Βρέττιος, ἢ καμπανὸς, ἢ ἐξ ἀγαθοῖο Τάραντος, Ὀρκυνόσιο ῥέγονα τά τ' ἐν σάμνεσι τεθεῖσα, ἀμφάλλαξ τ' ἀποισιν ἐπειδή. Ταῦτα ἄρτι ἐμοὶ μὲν δοκεῖ τινὸς μαγείρου εἶναι μᾶλλον, ἢ τοῦ μουσικωτάτου Ἡσιόδου. πόθεν

γὰρ

γὰρ ἀθηναῖα δύναται πάριον, ἢ Βυζάντιον. ἔτι δὲ Τάραντα, καὶ Βρεττίους, καὶ Καμπανοὺς πολλοῖς ἔτεσιν τούτων πρεσβύτερος ὤν. δοκεῖ οὖν μοι αὐτοῦ τοῦ Εὐθυδήμου εἶναι τὰ ποιήματα. καὶ ὁ Διονυσοκλῆς ἔφη, ὅπου μὲν δεῖ τὰ ποιήματα ὦ ἀγαθὲ Λεωνίδη, ἡμῶν δεῖ κρίνειν τῶν δοκιμαστῶν γραμματικῶν. ἀλλ' ἐπεὶ περὶ ταρίχων ἐστὶν ὁ λόγος, περὶ ὧν οἶδα καὶ παροιμίαν μνήμης ἠξιωμένην ὑπὸ τοῦ Σολέως Κλεάρχου, Σαπρὸς τάριχος τὴν ὀρίγανον φιλεῖ. ἔρχομαι κἀγὼ λέξων τὰ περὶ αὐτῶν (τὰ ἐκ τῆς τέχνης) Διοκλῆς μὲν ὁ Καρύστιος ἐν τοῖς ὑγιεινοῖς ἐπιγραφομένοις, τῶν ταρίχων φησὶ τῶν ἀπιμέλων κράτιστα εἶναι τὰ ὡραῖα. τῶν δὲ πιόνων, τὰ θύννεια. Ἱκέσιος δ' ἱστορεῖ οὐκ εἶναι εὐεκκρίτους κοιλίας, οὔτε πηλαμύδας, οὔτε τὰ ὡραῖα. τὰ δὲ νεώτερα τῶν θυννίων τὴν ἀναλογίαν ἔχειν τοῖς κυβίοις, μεγάλην τε εἶναι διαφορὰν πρὸς πάντα ὡραῖα λεγόμενα. ὁμοίως δὲ λέγει καὶ τῶν Βυζαντίων ὡραίων πρὸς τὰ ἀφ' ἑτέρων τόπων λαμβανόμενα, καὶ οὐ μόνον τῶν θυννίων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἁλισκομένων ἐν Βυζαντίῳ. τούτοις προσέθηκεν ὁ Ἐφέσιος Δάφνος. Ἀρχέστρατος μὲν ὁ περιπλεύσας τὴν οἰκουμένην τῆς γαστρὸς ἕνεκα, καὶ τῶν ὑπὸ γαστέρα φησί, Καὶ Σικελοῦ θύννου τέμαχος Τμηθὲν, ὅτ' ἐν βίκοισι ταριχεύεσθαι ἔμελλεν, Σαπέρδην δ' ἐπιπαν κλαίειν μακρὰ Ποντικὸν ἔντα, Καὶ τοὺς κεῖνον ἐπαινοῦσιν. παῦροι γὰρ ἴσασιν Ἀνθρώπων, ὅτι φαῦλον ἔφυ καὶ ἄκικυν ἔδεσμα, Ἀλλὰ τριταῖον ἔχειν σκόμβρον πρὶν ἐς ἁλμυρὸν ὕδωρ Ἐλθεῖν, ἀμφορέως ἐντὸς νέον ἡμιτάριχον, Ἂν δ' ἀφίκῃ κλεινοῦ Βυζαντίου ἐς πόλιν ἁγνὴν Ὡραίου φάγε μοι τέμαχος πάλιν. ἔστι γὰρ ἐσθλὸν, Καὶ μαλακόν. παρέλιπεν ὁ τένθης Ἀρχέστρατος συγκαταλέξας ἡμῖν καὶ τὸ παρὰ Κράτητι τῷ κωμῳδοποιῷ ἐν Σαμίοις λεγόμενον ἐλεφάντινον τάριχος, περὶ οὗ φησιν, σκοτίνω ποτ' ἐν χύτρᾳ τάριχος ἐλεφάντινον ὄψει ποντιὰς χελώνη πυκινοῖσι κύμασι καρκίνοι ποδάνεμοί τε, καὶ τανύπτεροι λύκοι ὑσσοριμαχῶν αὐθ' ... οὐρανοῦ κατῆυμαται. παῖ ἐκεῖνον ἄγχε κεῖνον, ἐγκαίω τις ἡμέρα. ὅτι δὲ διαβόητον ἦν τὸ τοῦ Κράτητος ἐλεφάντινον τάριχος, μαρτυρεῖ Ἀριστοφάνης ἐν Θεσμοφοριαζούσαις διὰ τούτων, ἢ μέγα τι βρῶμ' ἐστὶν ἡ τρυγῳδοποιομουσική, Ἣν Κράτητι τάριχος ἐλεφάντινον λαμπρὸν ἐνόμιζεν ἀπόνως παρεσκευασμένον, Ἄλλα τε τοιαῦθ' ἕτερα μυρί' ἐχλεύαζε. ὠμοτάριχον δέ τινα κέκληκεν Ἄλεξις ἐν Ἀπεγλαυκωμένῳ. ὁ δὲ αὐτὸς ποιητὴς ἐν Πονήρᾳ περὶ σκευασίας ταρίχου, μάγειρόν τινα παράγει λέγοντα τάδε, Ὅμως λογίσασθαι πρὸς ἐμαυτὸν βούλομαι, Καθεζόμενος ἐνταῦθα τὴν ὀψωνίαν, Ὁμοῦ τε συντάξαι τί πρῶτον οἰστέον, Ἡδύντικόν τε πῶς ἕκαστον ἐστί μοι. Τάριχος ἐστὶ πρῶτον ὡραῖον τοδί Ὀβολοῦ μόνου τοῦτ' ἐστὶ, πλυτέον εὖ μάλα Εἶτ' εἰς λοπάδιον ὑποπάσας ἡδύσματα, Ἐνθεὶς τὸ τέμαχος, λευκὸν οἶνον ἐπιχέας, Ἐπισκεδάσας ἔλαιον, εἶθ' ἕψων ποτὲ Μυελὸν ἀφεῖλον ἐπιγανώσας σιλφίῳ. Ἐν δὲ τῷ Ἀπεγλαυκωμένῳ, συμβολάς τις ἀπαιτούμενός φησι. Παρ' ἐμοῦ δ' ἐὰν μὴ καθ' ἓν ἕκαστον πάντα δῶς, Χαλκοῦ μέρος δωδέκατον οὐκ ἂν ἀπολάβοις Δίκαιος ὁ λόγος, ἀβάκιον ψῆφον λέγε, Ἔστ' ὠμοτάριχος πέντε χαλκῶν, λέγ' ἕτερον, Μῦς ἑπτὰ χαλκῶν, οὐδὲν ἀσεβεῖς, οὐδέπω Λέγε, τῶν ἐχίνων ὀβολός, ἀγνοδίκαι ἔτι. Ἀλλ' ἦν μετὰ ταῦθ' ἡ ῥάφανος, ἣν ἐβόας χρηστήν, οὐ γὰρ ἦν, ἔδωκα ταύτης δύ' ὀβολούς. Τί γὰρ ἐβοῶμεν, τὸ κύβιον τριωβόλου Ὅσων † λεκυρῶν γε οὐκ ἐπράξατ' οὐδὲ ἕν, Οὐκ οἶσθά γ' ὦ μακάριε τὴν ἀγορὰν, ὅτι Κατεδηδόκασιν τὰ λάχανα προβαλλίδες, Διὰ τοῦτο τάριχος τίθεικας διπλάσιον. Ὁ ταριχοπώλης ἐστὶν ἐλθὼν πυνθάνου, Γόγγρος δέκ' ὀβολῶν, οὐχὶ πολλοῦ λέγ' ἕτερον, Τὸν ὀπτὸν ἰχθὺν ἐπριάμην δραχμῆς, παπαὶ, Ὥσπερ πυρετὸς ἀνῆκεν, εἶτ' ἐνεπιτείνει, Πρόσθες τὸν οἶνον, ὃν μεθυόντων προσέλαβον. Ὑμῶν χόες τρεῖς δέκ' ὀβολῶν ὁ χοῦς. Ἱκέσιος δ' ἐν δευτέρῳ περὶ ὕλης, πηλαμύδας κύβια εἶναι φησὶ μεγάλα. κυβίων δὲ μνημονεύει Ποσείδιππος ἐν Μεταφερομένῳ. Εὐθύδημος ἐν τῷ περὶ ταρίχων, τὸν δελκανόν φησιν ἰχθὺν ὀνομάζεσθαι ἐκ Δέλκωνος τοῦ ποταμοῦ, ἀφ' οὗπερ καὶ ἁλίσκεσθαι καὶ ταριχευόμενον εὐστομαχώτατον εἶναι. Δωρίων δ' ἐν τῷ περὶ ἰχθύων, τὸν λεπτινὸν λεβιανὸν ὀνομάζων φησὶ, λέγειν τινὰς ὡς αὐτός ἐστι τῷ δελκανῷ. τόν τε κορακῖνον ὑπὸ πολλῶν λέγεσθαι σαπέρδην, καὶ εἶναι κράτιστον τὸν ἐκ τῆς Μαιώτιδος λίμνης. θαυμαστός τε εἶναι λέγει καὶ τοὺς περὶ Ἄβδηρα ἁλισκομένους κεστρεῖς, μεθ' οὓς περὶ Σινώπην, καὶ ταριχευομένους εὐστομάχους ὑπάρχειν. τοὺς δὲ προσαγορευομένους φησὶ μύλλους, ὑπὸ μέν τινων καλεῖσθαι γνωτίδια, ὑπὸ δὲ τινων πλατιστακοὺς, ὄντας τοὺς αὐτοὺς, καθάπερ καὶ τὸν χελλάρην. καὶ γὰρ τοῦτον ἓν ὄντα ἰχθὺν πολλῶν ὀνομασιῶν τετυχηκέναι. καλεῖσθαι γὰρ καὶ βάκχον, καὶ ὀνίσκον, καὶ χελλάρην. οἱ δὲ οὖν μείζονες αὐτῶν, ὀνομάζονται πλατίστακοι. οἱ δὲ μέσην ἔχοντες ἡλικίαν, μύλλοι. οἱ δὲ βαιοὶ εἰσὶ μεγέθει, ἀγνωτίδια. μνημονεύει δὲ τῶν μύλλων καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Ὁλκάσι, σκόμβροι, κολίαι, λέβιοι, μύλλοι, σαπέρδαι, θυννίδες. ἐπὶ τούτοις σιωπήσαντος τοῦ Διονυσοκλέους, ὁ γραμματικὸς ἔφη Οὔαρος. ἀλλὰ μὴν καὶ Ἀντιφάνης ὁ ποιητὴς ἐν Δευκαλίωνι, ταρίχου τε μέμνηται, τάριχος

ἀντακαῖον

ΤΑΡΙΧΗ.

αὐτακαῖον ὅτις βούλεται, Ἢ γαδειρικόν. Βυζαντίας δὲ θυννίδος ὀσμαῖσι χαίρει. καὶ ἐν Πλασιτῷ, τάριχος αὐτακαῖον ἐν μέσῳ. πῖον ὁλόλευκον θερμόν. Νικόστρατός τε, ἢ Φιλέταιρος ἐν Ἀντύλλῳ, Βυζάντιον τέμαχος ἐπιβακχευσάτω Γαδειρικόν θ' ὑπογάστριον παρεσίτω. καὶ Πρωτόλεων, Ἀλλ' ἐπριάμην παρ' ἀνδρὸς οὗ γῆ, καὶ θεοί Ταριχοπώλου πάνυ καλοῦ τε κἀγαθοῦ, Τίλλτον μέγιστον ἄξιον δραχμῶν δυοῖν Ὀβολοῖν, ὃν οὐκ ἂν καταφάγοιμεν ἡμερῶν τριῶν, Ἢ δὲ κατεσθίοντες, οὐ δώδεκά γε, ὑπὸρ μέγεθος γὰρ ἦν. ἐπὶ τούτοις ὁ Οὐλπιανὸς ἀποβλέψας εἰς τὸν Πλούταρχον ἔφη, μή ποτ' οὖν τις ἐν τούτοις ὁ οὗτος τίς παρ' ὑμῖν τοῖς Ἀλεξανδρεῦσι κατέλεξε μενδησίους, ὧν ἐδ' ἂν μαινόμενος κύων γεύσαιτο ἄν ποτε, ἢ τῶν καλῶν ἀμιαίων, ἢ τῶν ταριχηρῶν σιλούρων. καὶ ὁ Πλούταρχος, ὁ μὲν ἀμίαιος ἔφη, τί διαφέρει τοῦ προκατειλεγμένου ἡμιταρίχου ὁ καλὸς ὑμῶν Ἀρχέστρατος μέμνηται. ἀλλ' ὅμως ὀνόμασεν ἀμίαιον ὁ Πάφιος Σώπατρος ἐν Μυσάχῃ θετικῷ οὕτως, Ἐδέξατ' αὐτακαῖον, ὃν ξίφει μέγας Ἥρως, σκύθαισιν ἀμιαίον ἐκλονεῖν. καὶ τὸν Μενδήσιον οὕτως ὁ αὐτὸς καταλέγει, Μενδήσιος θ' ὡραῖος ἀκρόπαστος ἐν, ξανθαῖσιν ὀπτὸς κέφαλος ἀκτῖσιν πυρός. Ταῦτα δὲ τὰ βρώματα, ὅτι πολλῷ ἡδίω ἐστὶ τῶν παρὰ σοὶ πολυτιμήτων, κόπλαι, καὶ λεπίδιον παραθέντες ἴσασι. λέγε οὖν ἡμῖν καὶ σύ, εἰ καὶ ἀρσενικῶς ὁ τάριχος λέγεται παρ' Ἀττικοῖς. πολλοὶ γὰρ Ἐπιχάρμου οἴδαμεν, ὃν ζητοῦντα προφάσεις ὁ Μυρτίλος ἔφη, Κρατῖνος μὲν ἐν Διονυσαλεξάνδρῳ, ἐν σαργάναισιν ἄξω ταρίχους ποντικούς. Πλάτων Διὶ κακουμένῳ, Ὥσθ' ἅττ' ἔχω, τοῦτ' ἐστι, ταρίχους ἀπολέσαι. Ἀριστοφάνης Δαιταλεῦσιν, Οὐκ αἰσχυνοῦμαι τὸν τάριχον τουτονί, Πλύνων ἅπασιν ὅσα σύνοιδ' αὐτῷ κακά. Κράτης θηρίοις, Καὶ τῆς ῥαφάνου ἕψειν χρή, ἰχθῦς τ' ὀπτᾶν, τούς τε ταρίχους μὴ δ' ἂν χεῖρας ἔχωσι. ἰδίως δὲ ἐσχημάτισται παρ' Ἑρμίππῳ ἐν Ἀρτοπώλισι, καὶ ταρίχους πιονα Νεκρὸς τάριχος, εἰσορᾶν Αἰγύπτιος. Ὑποκοριστικῶς δὲ εἴρηκεν Ἀριστοφάνης ἐν Ἥρωσι, Ἀγόρασόν τε χρηστὸν εἰς ἀγρὸν ταρίχιον. καὶ Κηφισόδωρος ἐν Ὑί, Κρεάδιόν τι φαῦλον, ἢ ταρίχιον. Φερεκράτης ἐν Αὐτομόλοις, ἡ γυνὴ δ' ἡμῶν ἑκάστῳ λέκιθον ἕψουσι, φακῆν Ἀναμένει, καὶ σμικρὸν ὀπτῶσ' ὀρφανὸν ταρίχιον. Καὶ Ἐπίχαρμος δ' ἀρσενικῶς εἴρηκεν, ὁ τάριχος. Ἡρόδοτος δὲ ἐν ἐνάτῃ οὕτως, Οἱ τάριχοι ἐπὶ τῷ πυρὶ κείμενοι ἐπάλλοντο, καὶ ἤσπαιρον. καὶ αἱ παροιμίαι δὲ κατὰ τὸ ἄρρεν λέγουσι, Τάριχος ὀπτὸς εὐθὺς ἂν ἴδῃ τὸ πῦρ. Σαπρὸς τάριχος τὴν ὀρίγανον φιλεῖ, Οὐκ ἂν πάθοι τάριχος ὢν πορ ἄξιος. Ἀττικοὶ δὲ οὐδετέρως λέγουσι, καὶ γίνεται ἡ γενικὴ τοῦ ταρίχους. Χιωνίδης Πτωχοῖς, Ἆρ' ἂν φάγοιτ' ἂν καὶ ταρίχους ὦ θεοί. καὶ ἐπὶ δοτικῆς, Ἐπὶ τῷ ταρίχει τῷδε τοίνυν κόπτομαι. ἡ δὲ δοτική, ταρίχει, ὡς ξίφει. Μένανδρος Ῥάπιζομένῃ, Ἐπίπασ' ἐπὶ τὸ τάριχος ἅλας, ἂν οὕτω τύχῃ. Ὅτι δὲ ἀρσενικόν ἐστιν, ἡ γενικὴ οὐκέτι ἔχει τὸ σ. τοσαύτην δ' Ἀθηναῖοι σπουδὴν ἐποιοῦντο περὶ τὸ τάριχος, ὡς καὶ πολίτας ἀναγράψαι τοὺς Χαιρεφίλου τοῦ ταριχοπώλου υἱούς, ὥς φησιν Ἄλεξις ἐν Ἐπιδαύρῳ οὕτως, Τοὺς Χαιρεφίλου δ' υἱεῖς Ἀθηναίους, ὅτι Εἰσήγαγε τάριχος, οὓς καὶ Τιμοκλῆς Ἰδὼν ἐπὶ τῶν ἵππων, δύο σκόμβρους ἔφη Ἐν τοῖς σατύροις εἶναι. μνημονεύει αὐτῶν καὶ Ὑπερίδης ὁ ῥήτωρ. Εὐθύνου δὲ τοῦ ταριχοπώλου μέμνηται Ἀντιφάνης ἐν Κηρίδι οὕτως, Ἐλθόντι πρὸς τὸν τεμαχοπώλην προήμενος, Παρ' οὗ φέρειν εἴωθα. κᾂν οὕτω τύχῃ Εὔθυνος ἀπολογίζομαι αὐτόθι, Χρηστόν τι πρόμενον, κέλευσον μὴ τεμεῖν. Φείδιππος δέ, καὶ γὰρ οὗτος ταριχοπώλης, Ἄλεξις δ' ἐν Ἱππίσκῳ, Καὶ σαργάνοις, Φείδιππος ἕτερός τις ταριχηγὸς ξένος. Ἐσθιόντων δὲ ἡμῶν τὸ τάριχος, καὶ πολλῶν δεμὴν ἐχόντων ἐπὶ τὸ πίνειν, ὁ Δάφνος ἔφη, ἀνατείνας τὴν χεῖρα Ἡρακλείδης ὁ Ταραντῖνος, ἄνδρες φίλοι, ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Συμποσίῳ φησί, λυσιτελὲς σύμμετρον τροφὴν πρὸ τοῦ πίνειν, καὶ μάλιστα τὰς εἰθισμένας προπαρατίθεσθαι περιφοράς. ἐκ διαστήματος γὰρ εἰσφερομένας ἐναλλάττειν τὰ ἀπὸ τοῦ οἴνου προσκαθίζοντα τῷ στομάχῳ, καὶ δηγμῶν αἴτια καθιστάμενα. οἴονται δέ τινες τ' αὐτ' εἶναι καὶ κακοστόμαχα, λέγω δὲ ἢ λαχάνων καὶ ταρίχων γένη, δηκτικόν τι κεκτημένα. εὐθετεῖν δὲ τὰ καλλώδη, καὶ ἐπιστύφοντα βρώματα, ἀγνοοῦντες ὅτι πολλὰ τῶν τὰς ἐκκρίσεις ποιούντων εὐστόμαχα καθέστηκεν, ἐν οἷς ἐστι καὶ τὸ σίσαρον καλούμενον, οὗ μνημονεύει Ἐπίχαρμος ἐν Ἀγρωστίνῳ, ἐν γῇ καὶ θαλάσσῃ. καὶ Διοκλῆς ἐν πρώτῳ ὑγιεινῶν, ἀσπάραγος, τεῦτλον τὸ λευκόν. τὸ γὰρ μέλαν καθεκτικόν ἐστιν ἐκκρίσεως, κόγχαι, σωλῆνες, μύες θαλάττιοι, χῆμαι, κτένες, τάριχος τελλίνος, καὶ μὴ βρομώδης, καὶ ἰχθύων εὐχύλων γένος. προπαρατίθεσθαι δ' ἐστὶν ὠφέλιμον τὴν λεγομένην φυλλίδα, καὶ τευτλίον. ἔτι δὲ τάριχος, εἰς τὰς ὁρμὰς εἰς ταῦτα μὴ ὁμοίως τῶν πολυτρόφων ἀπολαύειν, τὰς δὲ ἀθρόους ἐν ἀρχῇ πόσεις ἐκκλιτέον. δύσκλυτον γὰρ εἰς πλείονα τῶν ὑγρῶν προσφοράν. Μακεδόνες δ' ὥς φησιν Ἔφιππος ὁ Ὀλύνθιος ἐν τῷ περὶ τῆς Ἀλεξάνδρου καὶ Ἡφαιστίωνος ταφῆς, οὐκ ἠπίσταντο πίνειν εὐτάκτως, ἀλλ' εὐθέως ἐχρῶντο μεγάλαις προπόσεσιν, ὥστε μεθύειν ἔτι παρακειμένων τῶν πρώτων τραπεζῶν, καὶ μὴ δύνασθαι τῶν σιτίων ἀπολαύειν. Δίφιλος δ' ὁ Σίφνιος φησί, τὰ ταρίχη τὰ ἐκ τῶν θαλασσίων, καὶ λιμναίων, καὶ ποταμίων γινόμενα ἐστὶν ὀλιγότροφα, ὀλιγόχυλα, καυσώδη, εὐκοίλια,

ΤΑΡΙΧΗ.

δη, εὐκοίλια, ἐρεθιστικὰ ὀρέξεως. κράτιστα δὲ τῶν μὲν ἀπιόνων κύβια, καὶ ὡραῖα, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια γένη. τῶν δὲ πιόνων τὰ θυννεῖα, καὶ κορδύλη. τὰ δὲ παλαιὰ, κρείσσονα καὶ δριμύτερα, καὶ μάλιστα τὰ Βυζάντια. τὸ δὲ θυννίον φησὶ, γίνεται ἐκ τῆς μείζονος πηλαμίδος, ὧν τὸ μικρὸν ἀναλογεῖ τῷ κυβίῳ, ἐξ οὗ γένους ἐστὶ καὶ τὸ ὡραῖον. ἡ δὲ σάρδα προσέοικε τῇ κολίᾳ μεγέθει. ὁ δὲ σκόμβρος κοῦφος καὶ ταχέως ἀποχωρῶν τοῦ στομάχου. ὁ κολίας δὲ κολλοσκιλλωδέστερος, δυσκινότερος, καὶ κακοχυλότερος, τρόφιμος. κρείσσων δὲ ὁ ἀμύκλανος, καὶ σπανὸς ὁ Σεξιτανὸς λεγόμενος. λεπτότερος γὰρ καὶ γλυκύτερος. Στράβων δ' ἐν τρίτῳ γεωγραφικῶν πρὸς ταῖς Ἡρακλέους φησὶ νήσοις κατὰ Καρχηδόνα τὴν καινὴν πόλιν εἶναι Σεξιτανίαν, ἐξ ἧς καὶ τὰ ταρίχη ἐπωνύμως λέγεσθαι. καὶ ἄλλην Σκομβροαρίαν, ἀπὸ τῶν ἁλισκομένων σκόμβρων, ἐξ ὧν τὸ ἄριστον σκευάζεσθαι γάρον. οἱ δὲ λεγόμενοι μελανδρύαι, ὧν καὶ Ἐπίχαρμος μνημονεύει ἐν Αὐτομόλῳ ὁδί πως οὕτως. ποτιφόριμον τὸ τέμαχος ἦν ὑπομελανδρυῶδες. μελάνδρυς δὲ τῶν μεγίστων θύννων εἶδός ἐστιν, ὡς Πάμφιλος ἐν τῷ περὶ ὀνομάτων παρίστησι. καὶ ἔστι τὰ τεμάχη αὐτοῦ λιπαρώτερα. τὸ δὲ ὠμοτάριχον φησὶν ὁ Δίφιλος, κύτταρα τινὲς λέγουσι. καὶ ἔστι βαρὺ καὶ γλοιῶδες, προσέτι δὲ καὶ δυσκατέπεπτον. ὁ δὲ ποτάμιος κορακῖνος, ὃν πέλτην τινὲς καλοῦσιν, οἱ ἀπὸ τοῦ Νάλου, ὃν οἱ περὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἰδίως ἡμίνηρον ὀνομάζουσιν, ὑποπίμελος μέν ἐστι, καὶ ἥκιστα κακόχυλος, σαρκώδης, τρόφιμος, δύπεπτος, εὐαναδοτος, κατὰ πάντα τοῦ μύλλου κρείσσων. τὰ μέν τοι τῶν ἰχθύων, καὶ τῶν ταρίχων ὠὰ πάντα, δυσκατέπεπτα, δύσφθαρτα. μᾶλλον δὲ τὰ τῶν λιπαρωτέρων, καὶ μειζόνων. σκληρότερα γὰρ μένει, καὶ ἀδιαίρετα. γίνεται δὲ εὔστομα μετὰ ἅλων σβεσθέντα, καὶ ὑποπτηθέντα. πάντας δὲ χρὴ τοὺς ταρίχους πλύνειν, ἄχρις ἂν τὸ ὕδωρ εὔοσμον καὶ γλυκὺ γένηται. ὁ δ' ἐκ θαλάττης ἑψόμενος τάριχος γλυκύτερος γίνεται. θερμοί τε οἱ τάριχοι ἡδίονές εἰσι. Μνησίθεος δ' ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ ἐδεστῶν, οἱ ἁλυκοί φησι καὶ γλυκεῖς χυμοὶ πάντων ὑπάγουσι τὰς κοιλίας. οἱ δ' ὀξεῖς καὶ δριμεῖς λύουσι τὰς οὔρησιν. οἱ δὲ πικροὶ μᾶλλον μέν εἰσιν οὐρητικοί. λύουσι δ' αὐτῶν ἔνιοι καὶ τὰς κοιλίας, οἱ δὲ στρυφνοὶ τὰς ἐκκρίσεις. Ξενοφῶν δὲ ὁ μουσικώτατος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἱέρωνι ἢ τυραννικῷ, διαβάλλων τὰ τοιαῦτα βρώματά φησι, Τί γὰρ ἔφη ὁ Ἱέρων τὰ πολλὰ ταῦτα μηχανήματα κατανενόηκας, ἃ παρατίθεται τοῖς τυράννοις ὀξέα, καὶ δριμέα, καὶ στρυφνὰ, καὶ τὰ τούτων ἀδελφά. πάνυ μὲν οὖν ἔφη ὁ Σιμωνίδης, καὶ πάνυ γέ μοι δοκοῦντα παρὰ φύσιν εἶναι ταῦτα ἀνθρώποις. ἄλλ' ἔτι οἴει, ἔφη ὁ Ἱέρων, ταῦτα τὰ ἐδέσματα εἶναι, ἢ μὴ μαλακῆς, καὶ ἀσθενούσης τρυφῇ ψυχῆς ἐπιθυμήματα, ἐπεὶ οἱ γε ἡδέως ἐσθίοντες, καὶ σύ που οἶσθα, ὅτι οὐδὲν προσδέονται τούτων τῶν σοφισμάτων. Ἐπὶ τούτοις λεχθεῖσιν, ὁ Κύνουλκος πιὼν ἤτησε δικόνδυλον, δεῖν λέγων ἁλμυροὺς λόγους γλυκέσιν ἀποκλύζεσθαι νάμασιν. πρὸς ὃν ὁ Οὐλπιανὸς σχετλιάσας καὶ τύψας τῇ χειρὶ τὸ προσκεφάλαιον ἔφη, μέχρι πότε βαρβαρίζοντες οὐ παύεσθε; ἢ ἕως ἂν καταλιπὼν τὸ συμπόσιον οἴχωμαι, φέρειν τοιούτους λόγους οὐ δυνάμενος; καὶ ὃς ἐν Ῥώμῃ τῇ βασιλευούσῃ διατρίβων, τὰ νῦν ὦ λῷστε ἐπιχωρίῳ κέχρημαι περὶ τὴν συνήθειαν φωνῇ. καὶ γὰρ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ποιηταῖς, καὶ συγγραφεῦσι τοῖς σφόδρα ἑλληνίζουσιν, ἔστιν εὑρεῖν καὶ περσικὰ ὀνόματα κείμενα διὰ τὴν τῆς χρήσεως συνήθειαν, ὡς τοὺς παρασάγγας, καὶ τοὺς ἀστάρους, καὶ τὴν σχοῖνον, ἢ τὸν σχοῖνον. μέτρον δ' ἐστὶ τοῦτο ὁδοῦ μέχρι νῦν, οὕτω παρὰ πολλοῖς καλούμενον. μακεδονίζοντάς τ' οἶδα πολλοὺς τῶν Ἀττικῶν διὰ τὴν ἐπιμιξίαν, βέλτιον δ' ἦν μοι αἷμα ταύρειον πιεῖν. ὁ Θεμιστοκλέους γὰρ θάνατος αἱρετώτερος, ἢ εἰς σὲ ἐμπεσεῖν. οὐ γὰρ ἂν εἴποιμι ταύρειον ὕδωρ πιεῖν, ὅπερ σὺ οὐκ οἶσθα, τί ἐστιν. οὐδὲ γὰρ ἐπίστασαι, ὅτι καὶ παρὰ τοῖς ἀρίστοις τῶν ποιητῶν καὶ συγγραφέων εὕρηταί τινα καὶ φαῦλα. Κηφισόδωρος γοῦν ὁ Ἰσοκράτους τοῦ ῥήτορος μαθητὴς, ἐν τῷ τρίτῳ τῶν πρὸς Ἀριστοτέλην λέγει, ὅτι εὕροι τις ἂν ὑπὸ τῶν ἄλλων ποιητῶν, ἢ καὶ σοφιστῶν, ἓν ἢ δύο γ' οὖν πονηρῶς εἰρημένα, οἷα παρὰ μὲν Ἀρχιλόχῳ τὸ πάντ' ἄνδρ' ἀποσκολύπτειν. Θεοδώρῳ δὲ τὸ κελεύειν μὲν πλέον ἔχειν, ἐπαινεῖν δὲ τὸ ἴσον, Εὐριπίδην τε τὸ τὴν γλῶτταν ὀμωμοκέναι φάναι, καὶ Σοφοκλεῖ τὸ ἐν Αἰθίοψιν εἰρημένον. τοιαῦτα τοῖσι πρὸς χάριν τε καὶ βίᾳ λέγω, σὺ δ' αὐτὸς ὥσπερ οἱ σοφοὶ τὰ μὲν δίκαι' ἐπαίνει, τοῦ δὲ κερδαίνειν ἔχου. καὶ ἀλλαχοῦ δ' ὁ αὐτὸς ἔφη, μηδὲν εἶναι σὺν κέρδει κακόν. Ὁμήρῳ δὲ τὸ τὴν Ἥραν ἐπιβουλεῦσαι τῷ Διῒ, καὶ τὸν Ἄρη μοιχεύειν, ἐφ' οἷς πάντες κατηγοροῦσιν αὐτῶν. εἰ οὖν κἀγώ τι ἥμαρτον ὦ κάλλιστε ὀνομάτων καὶ ῥημάτων θηρευτὰ, μὴ χαλέπαινε. κατὰ γὰρ τὸν μελίσιον Τιμόθεον τὸν ποιητὴν, οὐκ ἀείδω τὰ παλαιὰ. καινὰ γὰρ ἅμα κρέσσω. νέος ὁ Ζεὺς βασιλεύει, τὸ παλαιὸν δ' ἦν Κρόνος ἄρχων. ἀπίτω μοῦσα παλαιά. Ἀντιφάνης τ' ἐν Ἀλκήστιδι ἔφη, ἐπεὶ τὸ καινουργεῖν φέρει, Οὔτ' ἐκεῖνος τοῦτο γινώσκων, ὅτι ἓν καινὸν ἐγχείρημα, κἂν τολμηρὸν ᾖ, πολλῶν παλαιῶν ἐστι χρησιμώτερον. ὅτι δὲ καὶ οἱ ἀρχαῖοι οἴδασι τὸ οὕτω λεγόμενον ὕδωρ, ἵνα μὴ πάλιν ἀγανακτήσῃς, δικόνδυλον μου λέγοντος, δέξαι. κατὰ γὰρ τὸν Φερεκράτους ψευδηρακλέα εἴποι τις ἂν τῶν πάνυ δοκησιδεξίων, Ἐγὼ δ' ἂν αὐτὸ

ΠΟΤΌΝ.

ποιμι μὴ πολυπραγμόνει, Ἀλλ' εἰ δοκεῖ σοι πρόσεχε τὸν νοῦν κἀκροῶ. Ἀλλὰ μὴ φθονήσῃς, ἔφη ὁ Οὐλπιανός. δέομαι μικροῦ τοῦ ταυρέου ὕδατος, ὁποῖον δεῖ διαλῦσαι. τῶν γὰρ βιοτῶν φωνῶν ἐγὼ δέψω. καὶ ὁ Κύνουλκος, ἀλλὰ προπίνω σοι ἔφη, φιλοτησίαν. δίψας γὰρ λόγων παρ' Ἀλέξιδος λαβὼν ἐκ πυθαγοριζούσης ὕδατος ἀπέχεσθε κύαθον, αὖ δ' ὠμὸν πίῃ Βαρύ, καὶ κοπιάδες. τὸ δὲ ταύρειον ὕδωρ ὠνόμασεν ὦ φίλε Σοφοκλῆς ἐν Αἰγεῖ ἀπὸ τοῦ περὶ Τροιζῆνα ποταμοῦ Ταύρου, παρ' ᾧ καὶ κρήνη τις Ὑόεσσα καλεῖται. ἐπίσαντο δ' οἱ παλαιοὶ καὶ τὸ πάνυ ψυχρὸν ὕδωρ ἐν ταῖς προπόσεσιν. ἀλλ' οὐκ ἐρῶ, ἐὰν μὴ καὶ σύ με διδάξῃς, εἰ ἔπινον θερμὸν ὕδωρ ἐν ταῖς εὐωχίαις οἱ ἀρχαῖοι. εἰ γὰρ οἱ κρατῆρες ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος τῆς ὀνομασίας ἔτυχον, ἤτοι τὸ κεραθέντων ἐπίνοντο πλάγας, οὐ ζέον τὸ ποτὸν παρεῖχον, λεβήτων τρόπον ὑποκαιόμενοι. ὅτι γὰρ ἐδίδοσαν θερμὸν ὕδωρ, Εὔπολις μὲν ἐν Δήμοις παρίστησιν, τὸ χαλκίον θερμαινέθ' ἡμῖν, καὶ θύη τινὰ Πέττειν κέλευ' ἵνα σπλάγχνοισι συγγινώμεθα. Ἀντιφάνης δ' ἐν Ὀμφάλῃ, Ἐν χύτρᾳ δέ μοι Ὅπως ὕδωρ ἕψειν τὰ μικρὸν ὄψομαι. Οὐ γὰρ κακὸν ἔχω, μὴ δ' ἔχοιμ'. ἐὰν δ' ἄρα Στρέφῃ με περὶ τὴν γαστέρα, ἢ τὸν ὀμφαλὸν, Παρὰ φερτάτου δακτύλιος ἐστί μοι δραχμῆς. Ἐν δὲ Ἀλειπτρίᾳ (φέρεται τὸ δρᾶμα καὶ ὡς Ἀλέξιδος) Ἐὰν δὲ τοὐργαστήριον ποιῆτε περίβοητον, κατασκεδάσας τὴν φίλην δ' ἅμ' ἡμέρᾳ τὴν Μεγίστην, ἀφύταιναν ὑμῶν ἐν μέσῳ, Βάψαι τοῦ λέβητος ζέοντος ὕδατος. εἰ δὲ μαδιπόθ' ὕδωρ πίοι μ' ἐλευθέριον. Πλάτων δ' ἐν πρώτῳ Πολιτείας, Ἐπιθυμία ἐν τῇ ψυχῇ ἐστιν, οἷον δίψα δίψη. δίψα ἆρά γε θερμοῦ ποτοῦ, ἢ ψυχροῦ ὀλίγου, ἢ ἑνὶ λόγῳ ποιοῦ τινος πώματος. ἢ ἐὰν μέν τι θερμότης τῇ δίψῃ προσῇ, τὴν τοῦ ψυχροῦ ἐπιθυμίαν προσπαρέχοι ἄν. ἐὰν δὲ ψυχρότης, τὴν τοῦ θερμοῦ. ἐὰν δὲ διὰ πλήθους παρουσίαν πολλὴ δίψα, ἢ ὅτι τὴν τοῦ πολλοῦ παρέξεται. ἐὰν δὲ ὀλίγη, τὴν τοῦ ὀλίγου. αὐτὸ δὲ τὸ δίψην, οὐ μή ποτε ἄλλου γένηται ἐπιθυμία, ἢ οὗπερ πέφυκεν αὐτοῦ πώματος, καὶ αὖ τὸ πεινῆν βρώματος. Σῆμος δ' ὁ Δήλιος ἐν δευτέρῳ νησιάδος, ἐν Κιμώλῳ τῇ νήσῳ φησὶ ψυχεῖα κατεσκευάσθαι θέρους ὀρυκτὰ ἔνθα χλιαροῦ ὕδατος πλήρη κεράμια καταθέντων ὕδατος, κομίζονται χιόνος οὐδὲν διάφορα. τὸ δὲ χλιαρὸν ὕδωρ Ἀθηναῖοι μετάκερας καλοῦσιν, ὡς Σώφιλος ἐν Ἀνδροκλεῖ. Ἄλεξις δ' ἐν Λοκροῖς, Αἱ δὲ παῖδες παρεῖχον, Ἡ μὲν τὸ θερμὸν, ἡ δ' ἑτέρα μετάκερας. καὶ Φιλήμων ἐν Κορινθίᾳ, Ἄμφις δ' ἐν Βαλανείῳ, αὐτὸ βόησον, Ὕδωρ ἐνεγκεῖν θερμόν, ἄλλος μετάκερας. μέλλοντος δὲ τοῦ κυνικοῦ τούτοις ἐπισωρεύειν τινά, ὁ Ποντιανὸς ἔφη, οἴδασιν ὦ φίλτατοι ἄνδρες οἱ ἀρχαῖοι, καὶ τὴν τοῦ πάνυ ψυχροῦ πόσιν. Ἄλεξις γοῦν ἐν Παρασίτῳ φησί, Καὶ γὰρ βούλομαι Ὕδατός σε γεῦσαι, πρᾶγμα δ' ἐστί μοι μέγα Φρέατος ἔνδον ψυχρότερον ἀραρότος, Ὀνομάζει δὲ καὶ Ἕρμιππος ἐν Κέρκωψι, φρεατιαῖον ὕδωρ οὕτως. † ὅτι δὲ καὶ χιόνας ἔπινον ἐν Μανδραγοριζομένῃ ἔφη Ἄλεξις,

Εἶτ' οὐ περίεργόν ἐστιν ἄνθρωπος φυτόν, Ὑπεναντιωτάτοις τε πλείστοις χρώμενον; Ἐρῶμεν ἀλλοτρίων, παρορῶμεν συγγενεῖς, Ἔχοντες οὐδέν, εὐποροῦμεν τοῖς πέλας Ἐράνους φέροντες, οὐ φέρομεν ἀλλ' ἢ κακῶς, Ἀκτῆς τροφῆς δέ, τὴν καθ' ἡμέραν πάλιν Γλιχόμεθα τὴν μᾶζαν, ἵνα λευκὴ παρῇ. Ζωμὸν δὲ ταύτῃ μέλανα μηχανώμεθα. Τὸ καλὸν δὲ χρῶμα τοῦ δυσοποιοῦ χρώζομεν, Καὶ χιόνα μὲν πίνειν παρασκευάζομεν. Τὸ δ' ὄψον ἐὰν μὴ θερμὸν ᾖ, διασύρομεν. Καὶ τὸν μὲν ὀξίνην οἶνον ἐκπιτίζομεν, Ἐπὶ ταῖς ἀβυρτάκαισι δ' ἐκβακχεύομεν. Οὐκοῦν τὸ πολλοῖς τῶν σοφῶν εἰρημένον, Τὸ μὴ γενέσθαι μὲν κράτιστόν ἐστ' ἀεί, Ἐπὰν γένηται δ' ὡς τάχιστ' ἔχειν τέλος.

Δεξικράτης δ' ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ ὑφ' ἑαυτῶν πλανώμενοι φησίν, εἰ δὲ μεθύω καὶ χιόνα πίνω, καὶ μύρον ὧν στόματος κράτιστον Αἴγυπτος ποιεῖ. Εὔβουλος δ' ἐν Ἀσώτοις ἢ Ἐπιστολῇ, Πρῶτος μὲν εἶδεν εἰ χιών ἐστ' ὤνια, Πρῶτον δ' ἐκεῖνον σχεδὸν ἕνα δεῖ πάντως φαγεῖν. Οἶδεν δὲ καὶ ὁ καλὸς Ξενοφῶν ἐν ἀπομνημονεύμασι, τὴν διὰ χιόνος πόσιν. Χάρης δὲ ὁ Μιτυληναῖος ἐν ταῖς περὶ Ἀλέξανδρον ἱστορίαις, καὶ ὅπως δεῖ χιόνα διαφυλάσσεσθαι εἴρηκεν, διηγούμενος περὶ τῆς πολιορκίας τῆς ἐν Ἰνδοῖς πόλεως Πέτρας, ὀρύξαι φάσκων τὸν Ἀλέξανδρον ὀρύγματα τριάκοντα συχνά, ἃ πληρώσαντα χιόνος παρεμβαλεῖν δρυὸς κλάδους. οὕτω γὰρ παραμένειν πλείω χρόνον τὴν χιόνα. ὅτι δὲ καὶ τὸν οἶνον ἔψυχον ἕνεκα τοῦ ψυχρότερον αὐτὸν πίνειν, Στράττις φησὶν ἐν Ψυχασταῖς, Οἶνον γὰρ πιεῖν οὐκ ἂν εἰσδέξαιτο θερμόν, ἀλλὰ πολὺ τοὐναντίον Ψυχόμενον ἐν τῷ φρέατι, χιόνι μεμιγμένον.

Καὶ ὁ Λύσιππος ἐν Βάκχαις, Ἑρμῶν τί δεῖ πῶς ἔχομεν, τί δ' ἄλλο γ' ἢ Ὁ πατὴρ αὐτόθεν ὢν τὸ φρέαρ μὴ δοκεῖ, Ὥσπερ τὸν οἶνον τοῦ θέρους καθεικέναι. Δίφιλος δὲ ἐν Μνηματίῳ φησί, Ψῦξον τὸν οἶνον Δωρίων. Πρωταγορίδης δ' ἐν δευτέρῳ τῶν κωμικῶν ἱστοριῶν, τὸν Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως κατὰ τὸν ποταμὸν διηγούμενος πλοῦν, λέγει τι καὶ περὶ ἐπιτεχνήσεως ψυχρῶν ὑδάτων ἐν τούτοις. τὴν γὰρ ἡμέραν ἡλιάζοντες αὐτό, τῆς νυκτὸς ἀπηθοῦντες τὸ παχύτατον, τὸ λοιπὸν ἐξαιθριάζουσιν ἐν ὑδρίαις κεραμέαις ἐπὶ τῶν μετεωροτάτων μερῶν τῆς οἰκήσεως, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς δύο παῖδες ὕδατι τὰ τεύχη καταρραίνουσιν. ὄρθρου δὲ καθαιροῦντες, καὶ τὴν ὑποστάθμην πάλιν ὑφαιροῦντες,

τες, λεπτόν τε

ΠΟΤΟΝ.

τες, λεπτόν τι ποιοῦντες αὐτὸ, καὶ πρὸς ὑγίειαν εἶδον ἄριστον ἐν ἀχύροις τιθέασι τὰς ὑδρείας. εἰ δ' οὗτοι χρῶνται χιόνος οὐδ' ἣν τιν' οὖν χρείαν ἔχοντες. Λακκαίου δ' ὕδατος μνημονεύει Ἀναξίλας ἐν Αὐλητῇ οὕτως, Ὕδατός τε λακκαίου παρ' ἐμοῦ τουτί γέ σοι χρῆν ὑπάρχειν. καὶ πάλιν, ἴσως τὸ λακκαῖον γε ὕδωρ ἀπόλωλεν. Ἀπολλόδωρος δ' ὁ Γελῷος καὶ τοῦ λάκκου αὐτοῦ ὥσπερ ἡμεῖς λέγομεν μνημονεύει ἐν Ἀπολειπούσῃ οὕτως, Ἀγωνιῶσα τόν τε τοῦ λάκκου κάδον, λύσασα καὶ τὸν τοῦ φρέατος εὐρωτιῶς τὰς ἱμονιὰς πεπείγκας. Τοῦτον ὁ Μυρτίλος ἀκούσας ἔφη, Ἐγὼ δ' ἂν φιλοτάριχος ὦ ἑταῖροι, χιόνος πιεῖν βούλομαι κατὰ Σιμωνίδην. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς, κεῖται μὲν ὁ φιλοτάριχος ἔφη παρ' Ἀντιφάνει ἐν Ὀμφάλῃ οὕτως, Οὐ φιλοτάριχος οὐδαμῶς εἰμ' ὦ κόρη. Ἄλεξις δ' ἐν Γυναικοκρατίᾳ καὶ ζωμοτάριχόν τινα κέκληκεν ἐν τούτοις, ὁ δὲ Κίλιξ, ὁ δ' Ἱπποκλῆς ὁ ζωμοτάριχος ὑποκριτής. τὸ δὲ κατὰ Σιμωνίδην τί ἐστιν οὐκ οἶδα. οὐ γὰρ μέλει σοι ἔφη ὁ Μυρτίλος ἱστορίας ὦ γάστρων. κνισολοῖχος γάρ τις εἶ κατὰ τὸν Σάμιον ποιητὴν Ἄσιον, τὸν παλαιὸν ἐκεῖνον, καὶ κνισοκόλαξ. Καλλίστρατος ἐν ἑβδόμῳ συμμίκτων φησὶν, ὡς ἑστιώμενος παρά τισι Σιμωνίδης ὁ ποιητὴς κρατοῦντος καύματος ὥραν, καὶ τῶν οἰνοχόων τοῖς ἄλλοις μισγόντων εἰς τὸ ποτὸν χιόνος, αὐτῷ δὲ οὔ, ἀπεσχεδίασε τόδε τὸ ἐπίγραμμα. Τήν ῥά ποτ' Οὐλύμποιο περὶ πλευρὰς ἐκάλυψεν, ὠκὺς ἀπὸ Θρῄκης ὀρνύμενος Βορέης, ἀνδρῶν δ' ἀχλαίνων ἔδακεν φρένας, αὐτὰρ ἐκάμφθη, ζωὴ Πιερίην γῆν ἐπιεσσαμένη, Ἔν τις ἐμοὶ γ' αὐτῆς χείτω μέρος. οὐ γὰρ ἔοικε, θερμὴν βαστάζειν ἀνδρὶ φίλῳ πρόποσιν. Πίοντος οὖν αὐτοῦ πάλιν, ἐζήτει ὁ Οὐλπιανὸς, ποῦ κεῖται ὁ κνισολοῖχος, καὶ τίνα ἐστὶ τὰ τοῦ Ἀσίου ἔπη, τὰ περὶ τοῦ κνισοκόλακος. τὰ μὲν οὖν τοῦ Ἀσίου ἔφη ὁ Μυρτίλος ἔπη ταῦτά ἐστι, Χωλὸς στιγματίης πολυγήραος, ἴσος ἀλήτῃ ἦλθεν ὁ κνισοκόλαξ, εὖτε Μέλης ἐγάμει, Ἄκλητος ζωμοῦ κεχρημένος, ἐν δὲ μέσοισιν, Ἥρως εἱστήκει βορβόρου ἐξαναδύς. Ὁ δὲ κνισολοῖχος ἐστι παρὰ μὲν Σωφίλῳ ἐν Φυλάρχῳ οὕτως, Ὀψοφάγος εἶ καὶ κνισολοῖχος. ἐν δὲ τοῖς ἐπιγραφομένοις συντρέχουσι κνισολοιχίαν εἴρηκεν ἐν τούτοις. Ὁ πορνοβοσκὸς γάρ μ' ὑπὸ κνισολοιχίας Χορδήν τινα δημαρχιακὴν αὐτῷ σκευάσαι, ἐκέλευσε ταυτηνὶ ἐμέ. Τοῦ κνισολοίχου δὲ καὶ Ἀντιφάνης μνημονεύει ἐν Βομβυλιῷ. ὅτι δὲ ἔπινον καὶ γλυκὺν οἶνον μεταξὺ ἐσθίοντες Ἄλεξίς φησιν ἐν Δρωπίδῃ. Εἰσῆλθεν ἡ ἑταίρα φέρουσα τὸν γλυκὺν Ἐν ἀργυρῷ ποτηρίῳ πενταδραχμῷ τινὶ Ἀσαστάτῳ τὴν ὄψιν οὔτε τρυβλίῳ, Οὔτε φιάλῃ. μετοχῇ ἀμφοῖν τοῖν ῥυθμοῖν. Ἑξῆς ἐπεισηνέχθη πλακοῦς ἐκ γάλακτος ἐτείον τε καὶ μέλιτος, ὃν Ῥωμαῖοι λίβον καλοῦσι. καὶ ὁ Κύνουλκος ἔφη, ἐμπέπλασο Οὐλπιανὲ χεβροδλάψου πατέλου, ὃς παρ' οὐδενὶ τῶν παλαιῶν μὰ τὴν Δάμητρα γέγραπται, πλὴν εἰ μὴ ἄρα παρὰ τοῖς τὰ Φοινικὰ συγγεγραφόσι, Σουνιάθωνι καὶ Μόχῳ τοῖς σοῖς πολίταις. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς, ἀλλ' ἐμοὶ μὲν ἔφη ὦ κωμόμυγα μελιπήκτων ἅλις, ἡδέως δ' ἂν χόνδρου φάγοιμι τῶν ὀστρακίδων, ἢ τῶν κοκκάλων, ἀφθόνως ἔχοντος, καὶ κομισθέντων δότε, ἔφη, μυστίλην. οὐ γὰρ ἂν εἴποιμι μύστρον. παρ' οὐδενὶ δὲ τῶν πρὸ ἡμῶν εἰρημένον. ἐπιλήσμων εἶ ἔφη, ὦ θαυμάσιε ὁ Αἰμιλιανὸς, εἰ σὺ μὲν τὸν Κολοφώνιον Νίκανδρον ἀεὶ τεθαύμακας τὸν ἐποποιὸν ὡς φιλάρχαιον, καὶ πολυμαθῆ, καὶ ὡς τὸ πιπιεῖον ὀνομάσαντα παρίδος; οὗτος τοίνυν αὐτὸς ἐν τῷ προτέρῳ τῶν Γεωργικῶν ἐμφανίζων τὴν τοῦ χόνδρου χρῆσιν, καὶ μύστρον ὠνόμασε διὰ τούτων. Ἀλλ' ὁπότ' ἢ ἐρίφοιο νεοσφαγέος ἠέ κεν ἀρνὸς, Ἢ αὐτῆς ὄρνιθος ἐφοπλίζεσθαι ἐδωδὴν, Χίδρα μὲν ἐκτρίψας, ὑποστρώσας δ' ἐν κοίλοις Ἄγγεσιν, εὐάδὲς δὲ μιγῆ ἅμα φύρσον ἐλαίῳ. Ζωμὸν δὲ βρομέοντα κατ' αὐτλὰς, πνῖγε δὲ πῶμα Ἀμφιβαλών. φωκτὸν γὰρ ἀνοιδαίνει βαρὺ κρῖμνον, Ἠρέμα δ' ἐν χλιαρὸν κοίλοις ἐκδαίνυο μύστροις. Διὰ τούτων ὦ θαυμασιώτατε ὑπογράφει ὁ Νίκανδρος τὴν χρῆσιν τοῦ τε χόνδρου, καὶ τῆς ἐπτισμένης κριθῆς, ἐπιχεῖν κελεύων ἀρνὸς ἢ ἐρίφου ζωμὸν, ἢ ὄρνιθος. τὰ μὲν οὖν χίδρα φησὶν, ἔκτριψον μὲν ἐν θυείᾳ, μίξας δ' ἔλαιον αὖθις ἀναφύρασον ἡνίκ' ἂν ἕψηται. τὸν ἐκ δὲ τοῦ ἀπὸ σκευῆς ἀναβρομοῦντα ζωμὸν, πυκνότερον τῇ ζωμηρύσει καταμιγνύε, μὴ δ' ἕτερον ἐπεγχέων, ἀλλ' αὐτὸν ἀπ' αὐτοῦ ἀρυόμενος, πρὸς τὸ μηδὲν ὑπερζέσαι τοῦ ὁμαλιστέρου. διὸ καὶ φησὶ, κατάπνιγε τὸ ὑπερζέον ἐπιθεὶς πῶμα, τὸ κρῖμνον οὕτω φωκτὸν γινόμενον διοιδεῖ. τελευταῖον δὲ πράως χλιαρὸν γινόμενον, κοίλοις προσφέρει τοῖς μύστροις. ἀλλὰ μὴν καὶ Ἱππόλοχος ὁ Μακεδὼν ἐν τῇ πρὸς Λυγκέα ἐπιστολῇ, δι' ἧς ἐμφανίζει Μακεδονικόν τι δεῖπνον, πολυτελείᾳ τὰ πανταπανταχοῦ γινόμενα ὑπερβαλὸν, μνημονεύει ὡς ἑκάστῳ τῶν δειπνούντων δοθέντων μύστρων χρυσῶν. ἐπεὶ δὲ φιλάρχαιος εἶ φίλος, καὶ οὐδὲν φὴς φθέγξασθαι, ὃ μὴ τῆς ἀττικῆς ἐστι φωνῆς ὦ φίλτατε, τί ἐστιν ὃ λέγει Νικοφῶν, ὁ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ποιητὴς, ἐν τοῖς Χειρογάστορσιν. ἐγὼ γὰρ καὶ τοῦτον εὑρίσκω μνημονεύοντα τοῦ μύστρου, ὅταν λέγῃ, Μεμβραδοπώλαις, ἀκραδοπώλαις, ἰσχαδοπώλαις, διφθεροπώλαις, ἀλφιτοπώλαις, μυστριοπώλαις, βιβλιοπώλαις, κοσκινοπώλαις, ἐγχιδοπώλαις, σπερματοπώλαις. τίνες γὰρ ἂν εἶεν οἱ μυστριοπῶλαι, ἢ οἱ τὰ μύστρα πωλοῦντες; μαθὼν οὖν ἐκ τούτων ὦ καλέ μου Συριακὲ τὴν τοῦ μύστρου χρῆσιν, ἐμφα-

ΧΌΝΔΡΟΣ.

ἐκ τοῦ χόνδρου, ἵνα μὴ λέγῃς ἄκικυς εἶναι καὶ ὀλιγοδρανέων. τεθαύμακα δὲ καὶ πῶς οὐκ ἐζητήκατε. ὁ δὲ χόνδρος πόθεν Μεγαρόθεν, ἢ Θετταλικός, ὅθεν καὶ Μυρτίλος ἐστίν. καὶ ὁ Οὐλπιανός, παύομαι ἔφη ἐσθίων, ἂν μὴ διδάξῃς παρὰ τίσιν εἴρηνται οὗτοι οἱ χόνδροι. καὶ ὁ Αἰμιλιανὸς ἔφη, ἀλλ' οὐ φθονήσω σοι. ὁρῶν γὰρ λαμπροτάτην δεῖπνου παρασκευήν, βούλομαί σε δείνην ἀλεκτρυόνος ἐμφορηθέντα τοῦ χόνδρου κορύζασθαι, καὶ διδάσκειν ἡμᾶς περὶ ὧν μέλλομεν ἐδεσμάτων μεταλαμβάνειν. καὶ ὃς δυσχεράνας ἔφη, πόθεν σοι δὲ τοῦ, μὴ γὰρ ἀναπαύεσθαι δεῖ ζητοῦντα ἀεί, τί πρὸς σοὺς ὀψιμαθεῖς τούτους σοφιστάς. ἀλλ' ἔμελλεν ἔφη καὶ περὶ τούτου σοι τὸν λόγον ὁ Αἰμιλιανὸς ἀποδώσειν. λέξω δὲ πρῶτον περὶ τοῦ χόνδρου Ἀντιφάνους, παρατιθέμενος τὰ ἰαμβεῖα τάδε, Ἐν ταῖς συνουσίαισι δ' εἴ τι ποτ' ἐστὶ φίλτατε, Ἐν ταῖς τρισὶ μὲν χόνδρος ἀγαθὸς Μεγαρικός, Οὐ θετταλικὸν τὸν χρυσὸν εἶναι, φασὶ δὲ Τῆς φοινίκης σεμίδαλις ἐκ πολλῆς σφόδρα Ἐξεσπηκμένη. Τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο δρᾶμα φέρεται, καὶ ὡς Ἀλέξιδος ἐν ὀλίγοις σφόδρα διαλλάττον. ἐν δὲ Πονήρᾳ πάλιν ὁ Ἄλεξις, Καὶ χόνδρος ἔνδον ἐστὶ θετταλικὸς πολύς. χόνδρον δὲ εἴρηκε τὸ ῥόφημα Ἀριστοφάνης ἐν Δαιταλεῦσιν οὕτως, Ἢ χόνδρον ἑψῶν, Εἶτα μῦς ἐμβαλὼν ἐδίδου ῥοφεῖν ἄν. Καὶ σεμιδάλεως δὲ μέμνηται, καὶ εἰ μὴ τὰ μαρτύρια κρατῶ. Στράττις ἐν Ἀνθρωπορέστῃ, καὶ Ἄλεξις ἐν Ἰσοστασίῳ. τῇ γενικῇ δὲ σεμιδάλιδος εἴρηκεν ὁ Στράττις ἐν τῷ αὐτῷ δράματι οὕτως, Τῶν δὲ διδύμων ἐκ γόνων σεμιδάλιδος. Τὰ δὲ ἐδέσματα ὠνόμασεν Ἀντιφάνης ἐν Διδύμοις οὑτωσί, Ἀπέλαυσα πολλῶν, καὶ καλῶν ἐδεσμάτων Γιόν τι προσπάσας τρεῖς ἴσως, ἢ τέτταρας, Ἐρρανίων πως καταβεβρωκὼς σιτία, Ἴσως ἐλεφάντων τεττάρων. Ἐχέτω τέλος ἤδη καὶ ἡ βίβλος αὕτη τοῖς λόγοις τοῖς περὶ τῶν ἐδεσμάτων ἔχουσα τὴν καταστροφήν. ἀρχὴν γὰρ τοῦ δείπνου ἀπὸ τῶν ἑξῆς ποιησόμεθα. ὃ πρότερόν γε ὦ Ἀθήναιε πρὶν ἡμῖν διελθεῖν, καὶ τὸ τοῦ Ἱππολόχου τὸ μακεδονικὸν συμπόσιον. ἀλλ' εἰ τοῦτό σοι φίλον ὦ Τιμόκρατες, οὕτω παρασκευαζόμεθα.

ἈΘΗΝΑΊΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩ͂Ν ΒΙΒΛΊΟΝ ΤΈΤΑΡΤΟΝ.

ἹΠΠΌΛΟΧΟΣ ὁ μακεδὼν ἑταῖρε Τιμόκρατες, τοῖς χρόνοις μὲν γέγονε κατὰ Λυγκέα, καὶ Δοῦριν τοὺς σαμίους, Θεοφράστου δὲ τοῦ Ἐρεσίου μαθητάς, συνθήκας δ' εἶχε ταύτας πρὸς τὸν Λυγκέα, ὡς ἐκ τῶν αὐτοῦ ἐστι μαθεῖν ἐπιστολῶν, πάντως αὐτῷ δηλοῦν εἴ τινι συμπεριενεχθείη δείπνῳ πολυτελεῖ, τὰ ὅμοια κἀκείνου ἀντιπροπίνοντος αὐτῷ. ἑκατέρων οὖν σώζονται δειπνητικαί τινες ἐπιστολαί. Λυγκέως μὲν τοῦ Λαμίας τῆς Ἀττικῆς αὐλητρίδος ἐμφανίζοντος δεῖπνον Ἀθήνησι γενόμενον Δημητρίῳ τῷ βασιλεῖ, ἐπίκλην δὲ πολιορκητῇ. ἐρωμένη δ' ἦν ἡ Λάμια τοῦ Δημητρίου. τοῦ δ' Ἱππολόχου τὸν Καράνου τοῦ μακεδόνος ἐμφανίζοντος γάμον. καὶ ἄλλαις δὲ περιετύχομεν τοῦ Λυγκέως ἐπιστολαῖς. πρὸς τὸν αὐτὸν γεγραμμέναις Ἱππόλοχον, δηλούσαις τότε Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως δεῖπνον, ἀφροδίσια ἐπιτελοῦντος Ἀθήνησι. καὶ τὸ Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως. δώσομεν δέ σοι ἡμεῖς καὶ αὐτὰς τὰς ἐπιστολάς. ἐπεὶ δὲ ἡ τοῦ Ἱππολόχου σπανίως εὑρίσκεται, ἐπιδραμοῦμαί σοι τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα διατριβῆς ἕνεκα νῦν, καὶ ψυχαγωγίας. ἐν Μακεδονίᾳ, ὡς ἔφην, τοῦ Καράνου γάμους ἑστιῶντος, οἱ μὲν συγκεκλημένοι ἄνδρες ἦσαν εἴκοσιν, οἷς καὶ κατακλιθεῖσιν εὐθέως ἐδόθησαν φιάλαι ἀργυραῖ ἑκάστῳ μία δωρεά. προεστεφάνωτο δὲ καὶ ἕκαστον, πρὶν εἰσελθεῖν στλεγγίδι χρυσῇ πέντε χρυσῶν, ἑκάστη δὲ ἦν τὸ τίμημα. ἐπεὶ δ' ἐξέπιον τὰς φιάλας, ἐν χαλκῷ πίνακι τῶν κορινθίων κατασκευασμάτων ἄρτος ἑκάστῳ ἰσόπλατυς ἐδόθη, ὄρνεις τε καὶ νῆσσαι. προσέτι δὲ καὶ φάτται, καὶ χήν, καὶ τοιαύτη τις ἄλλη ἀφθονία σεσωρευμένη, καὶ ἕκαστος λαβὼν σὺν αὐτῷ πίνακι, τοῖς κατόπιν διεδίδου παισίν. ἄλλα δ' ἐδέσματα περιεφέρετο πολλὰ καὶ ποικίλα. καὶ μετὰ ταῦτα ἀργυροῦς πίναξ ἕτερος ἐφ' ᾧ πάλιν ἄρτος μέγας, καὶ χῆνες, καὶ λαγῳοί, καὶ ἔριφοι, καὶ ἕτεροι ἄρτοι πεπονημένοι, καὶ περιστεραί, καὶ τρυγόνες, πέρδικές τε, καὶ ὅσον ἄλλο πτηνῶν πλῆθος ἦν. ἐπεδώκαμεν οὖν φασί, καὶ ταῦτα τοῖς δούλοις, καὶ ὡς ἅδην εἴχομεν βρώσεως, ἐχερνιψάμεθα. καὶ στέφανοι εἰσηνέχθησαν πολλοὶ παντοδαπῶν ἀνθέων, ἐπὶ πᾶσί τε χρυσαῖ στλεγγίδες, ὁλκὴν ἴσαι τῷ πρώτῳ στεφάνῳ. ἐπὶ δὲ τούτοις εἰπὼν Ἱππόλοχος, ὡς Πρωτέας ἀπόγονος ἐκείνου Πρωτέου Λανίκης υἱοῦ, ἥτις ἐγεγόνει τροφὸς Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως ἐπιπλεῖστον ἦν γὰρ πολυπότης καὶ ὡς ὁ πάππος αὐτοῦ Πρωτέας ὁ συγγινόμενος Ἀλεξάνδρῳ. καὶ ὅτι πᾶσι προὔπιεν, ἑξῆς γράφει καὶ ταῦτα. ἤδη δὲ ἡμῶν ἡδέως ἀπηλλοτριωμένων τοῦ σωφρονεῖν, εἰσβάλλουσιν αὐλητρίδες, καὶ μουσουργοί, καὶ σαμβυκίστριαί τινες ῥόδιαι. ἐμοὶ μὲν γυμναὶ δοκῶ πλὴν ὀλίγοι τινὲς ἔχειν χιτῶνας, ἀπαρξάμεναί τι ἀπῆλθον, καὶ ἐπεισῆλθον ἄλλαι φέρουσαι λακύθους μύρου ἑκάστη δύο, συνδεδεμένας ἱμάντι χρυσῷ. τὴν μὲν ἀργυρᾶν, τὴν δὲ χρυσῆν, κοτυλιαίας, καὶ ἑκάστῳ προσέδωκαν,

σιδώκαμεν, ἐπεισεισφέρεται πλοῦτος αὐτὶ δείπνου, πίναξ ἀργυροῦς τὸ πάχος οὐκ ὀλίγον περίχρυσος, ὅσος ὥστε δέξασθαι μέγεθος χοίρου τινὸς ὀπτοῦ, καὶ σφόδρα μεγάλου, ὃς ὕπτιος ἐπέκειτο, τὴν γαστέρα δεικνὺς ἄνω πλήρη οὖσαν πολλῶν ἀγαθῶν. ἦσαν γὰρ ἐν αὐτῷ συνωπτημέναι κίχλαι, καὶ μῆτραι καὶ συκαλίδων πλῆθος ἄπειρον, καὶ ᾠῶν ἐπικεχυμέναι λέκιθοι, καὶ ὄστρεα καὶ κτένες, καὶ ἑκάστῳ πεπυρωμένα αὐτοῖς πίναξιν ἐδόθη. μετὰ δὲ ταῦτα πιόντων ἐλάβομεν ἕκαστος ἔριφον ζέοντα ἐφ' ἑτέρῳ πάλιν πίνακι τοιούτῳ μύστροις χρυσοῖς. ὁρῶν οὖν τὴν δυσχωρίαν ὁ Κάρανος, κελεύει σπυρίδας ἡμῖν καὶ ἀρτοφόρα διὰ ἱμάντων ἐλεφαντίνων πεπλεγμένα δοθῆναι, ἐφ' οἷς ἡσθέντες ἀνεκροτήσαμεν τὸν νυμφίον, ὡς καὶ τῶν δοθέντων ἡμῖν ἀνασεσωσμένων. ἔπειτα στέφανοι πάλιν, καὶ δειλάκυθον μύρου χρυσοῦν, καὶ ἀργυροῦν ἰσοσταθμοι τοῖς προτέροις. ἡσυχίας δὲ γενομένης, ἐπεισβάλλουσιν ἡμῖν οἱ καὶ ἐν τοῖς χύτροις τοῖς Ἀθήνησι λειτουργήσαντες. μεθ' οὓς εἰσῆλθον ἰθύφαλλοι, καὶ σκληροπαῖκται, καί τινες καὶ θαυματουργοὶ γυναῖκες εἰς ξίφη κυβιστῶσαι, καὶ πῦρ ἐκ τοῦ στόματος ἐκριπίζουσαι γυμναί. ἐπεὶ δὲ καὶ τούτων ἀπηλλάγημεν, ἐκλαμβάνει πάλιν ἡμᾶς θερμός τις, καὶ ζωρότερος πότος, οἴνων ὄντων ἡμῖν Θασίων, καὶ Μενδαίων, καὶ Λεσβίων, χρυσίδων πάνυ μεγάλων ἑκάστῳ προσενεχθεισῶν. καὶ μετὰ τὸν πότον, ὑαλοῦς πίναξ δίπηχύς που τὴν διάμετρον, ἐν θήκῃ κατακείμενος ἀργυρᾷ, πλήρης ἰχθύων ὀπτῶν πάντα γένη συνηθροισμένων, ἅπασί τε προσεδόθη, καὶ ἀργυροῦν ἀρτοφόρον ἄρτων Καππαδοκίων, ὧν τὰ μὲν ἐφάγομεν, τὰ δὲ τοῖς θεράπουσιν ἀπεδώκαμεν, καὶ νιψάμενοι τὰς χεῖρας ἐστεφανούμεθα, καὶ πάλιν στλεγγίδας ἐλάβομεν χρυσᾶς, διπλασίους τῶν προτέρων, καὶ ἄλλο δειλάκυθον μύρου. ἡσυχίας δὲ γενομένης, ἐξαλλόμενος τῆς κλίνης ὁ Πρωτέας, αἰτεῖ σκύφον χοαῖον, καὶ πληρώσας οἴνου Θασίου, ὀλίγον τε ἐπιρράνας ὕδατος ἐξέπιεν. Ἐπειπὼν, ὁ πλεῖστα πιὼν, πλεῖστα κ' εὐφρανθήσεται. καὶ ὁ Κάρανος ἔφη, ἐπεὶ πρῶτος ἔπιες, ἔχε πρῶτος καὶ τὸν σκύφον δῶρον. τοῦτο δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις, ὅσοι ἂν πίωσιν, ἔσται γέρας. ἐφ' οἷς λεχθεῖσιν οἱ δ' ἐννέα πάντες ᾔεσαν ἁρπάζοντες, ἄλλος ἄλλον φθάνοντες. εἷς δὲ τῶν συνδειπνούντων ἡμῖν ἄθλιος οὐ δυνάμενος πιεῖν, ἀνακαθίσας ἔκλαιεν ἄσκυφος γενόμενος, καὶ ὁ Κάρανος αὐτῷ χαρίζεται κενὸν τὸ ἔκπωμα. ἐπὶ τούτοις χορὸς εἰσῆλθεν ἀνθρώπων ἑκατὸν ἐμμελῶς ᾀδόντων γαμικὸν ὕμνον, μεθ' οὓς ὀρχηστρίδες διεσκευασμέναι τρόπον Νηρηΐδων, αἱ δὲ Νυμφῶν. τοῦ πότου δὲ προϊόντος, καὶ τῆς ὥρας ὑποσκιαζούσης ἀναπεταννύουσι τὸν οἶκον, ἐν ᾧ κύκλῳ ὀθόναις διείληπτο πάντα λευκαῖς, καὶ ἀναπετασθεισῶν, δᾷδες ἐφάνησαν λάθρα ὑπὸ μηχανὰς, χαλασθέντων τῶν φραγμάτων, καὶ Ἔρωτες, καὶ Ἄρτεμιδες, καὶ Πᾶνες, καὶ Ἑρμαῖ, καὶ τοιαῦτα πολλὰ εἴδωλα, ἀργυροῖς δᾳδουχοῦντα λαμπτῆρσι. θαυμαζόντων δ' ἡμῶν τὴν τεχνιτείαν, ἐρυμάνθειοι τῷ ὄντι σύαγροι ἐπὶ πινάκων τετραγώνων χρυσομίτρων σιβύναις ἀργυραῖς διαπεπαρμένοι περιεφέροντο ἑκάστῳ. καὶ τὸ θαυμάσιον, ὅτι παρειμένοι, καὶ καρηβαροῦντες ὑπὸ τῆς μέθης, ὁπότε τι τῶν ἀγομένων θεασαίμεθα, πάντες ἐξενήφομεν ὀρθοί, τὸ δὴ λεγόμενον ἀνιστάμενοι. ἐνέττον οὖν οἱ παῖδες εἰς τὰς εὐτυχεῖς σπυρίδας, ἕως ἐσάλπισε τὸ εἰωθὸς τοῦ τελευταίου δείπνου σημεῖον. οὕτω γὰρ τὸ μακεδονικὸν οἶδα ἔθος, ἐν ταῖς πολυανθρώποις εὐωχίαις γινόμενον. καὶ ὁ Κάρανος ἄρξας πότου μικροῖς ἐκπώμασι, περισοβεῖν ἐκέλευε τοῖς παισίν. ἐπίνομεν οὖν εὐμαρῶς, ὥσπερ ἀντίδοτον ἐκ τῆς προτέρας ἀκρατοποσίας λαμβανόντων. ἐν τούτῳ δὲ ὁ γελωτοποιὸς εἰσῆλθε Μανδρογένης, ἐκείνου Στράτωνος τοῦ ἀττικοῦ, ὥς φασιν ἀπόγονος, καὶ πολλοὺς κατέστησεν ἡμῶν γέλωτας. καὶ μετὰ ταῦτα ὠρχεῖτο μετὰ τῆς γυναικὸς, ἔτη ἤδη οὔσης ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα, καὶ τελευταῖαι ἐπεισῆλθον ἐπιδόρπιαι τράπεζαι. τραγήματά τε ἐν πλεκτοῖς ἐλεφαντίνοις ἐπεδόθη πᾶσι, καὶ πλακοῦντες ἕκαστα γένη κρητικῶν, καὶ τῶν σῶν ἑταῖρε Λυγκεῦ σαμιακῶν καὶ ἀττικῶν, αὐταῖς ταῖς ἰδίαις τῶν πεμμάτων θήκαις. μετὰ δὲ ταῦτα ἐξαναστάντες ἀπηλλαττόμεθα νήφοντες, νὴ τοὺς θεοὺς, διὰ τὸν φόβον τοῦ πλούτου, ὃν ἐλάβομεν. σὺ δὲ μόνον ἐν Ἀθήναις μένων εὐδαιμονίζεις, τὰς Θεοφράστου θέσεις ἀκούων θύμα καὶ εὔζωμα, καὶ τοὺς καλοὺς ἐσθίων στρεπτοὺς, Λήναια, καὶ χύτρους θεωρῶν. ἡμεῖς δ' ἐκ τοῦ Καράνου δείπνου πλοῦτον ἀντὶ μερίδων εὐωχηθέντες, νῦν ζητοῦμεν, οἱ μὲν οἰκίας, οἱ δὲ ἀγρούς, οἱ δὲ ἀνδράποδα ὠνήσασθαι. εἰς ταῦτα οὖν ἑταῖρε Τιμόκρατες ἀποβλέπων, τίνι συγκρῖναι ἔχεις τῶν ἑλληνικῶν δείπνων, τὸ προκείμενον τοῦτο συμπόσιον. ὁπότε καὶ Ἀντιφάνης ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν Οἰνομάῳ ἢ Πέλοπι διαπαίζων ἔφη, τί δ' ἂν Ἕλληνες μικροτράπεζοι φυλλοτρῶγες δράσειαν, ὅπου τέτταρα λάψει κρέα μικρὰ ὀβολοῦ. παρὰ δ' ἡμετέροις προγόνοισιν ὅλους βοῦς ὤπτωσιν, ἐλάφους, ἄρνας. τὸ τελευταῖον δὲ ὁ μάγειρος ὅλον τέρας ὀπτήσας μεγάλῳ βασιλεῖ, θερμὴν παρέθηκε κάμηλον. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Ἀχαρνεῦσι, καὶ αὐτὸς τῶν βαρβάρων ἐμφανίζων τὴν μεγαλειότητά φησιν, Εἶτ' ἐξένιζε· παρετίθει δ' ἡμῖν ὅλους Ἐκ κριβάνου βοῦς, καὶ τίς εἶδεν πώποτε Βοῦς κριβανίτας; τῶν ἀλαζονευμάτων. Καὶ ναὶ μὰ Δί' ὄρνιν τριπλάσιον Κλεωνύμου Παρέθηκεν ἡμῖν. ὄνομα δ' ἦν αὐτῷ φέναξ. Ἀναξανδρίδης δ' ἐν Πρωτεσιλάῳ, διασύρων τὸ τοῦ Ἰφικράτους γάμων συμπόσιον, ὅτε ἤγετο τὴν Κότυος τοῦ θρᾳκῶν βασιλέως θυγατέρα φησί, Κἂν ταῦτα ποιῇς, ὥσπερ φράζω, λαμπροῖς

[vsque ad hoc sunt versus anapaestici.]

Δείπνοις δ' ἑστιῶ ὑμᾶς. οὐδὲν ὁμοίως τοῖς Ἰφικράτους τοῖς ἐν Θρᾴκῃ. καίτοι φασὶ φιλοκάλους αὐτὰ γενέσθαι. Κατὰ τὴν ἀγορὰν μὲν ὑπεστρῶσθαι στρώματα μὲν ἁλουργά, μέχρι τῆς ἄρκτου. Δειπνεῖν δ' ἄνδρας βουτυροφάγους, Αὐχμηροκόμας μυριοπληθεῖς. Τοὺς δὲ λέβητας χαλκοῦς εἶναι μείζους λάκκων δωδεκακλίνων. Αὐτὸν δὲ Κότυν περιεζῶσθαι, ζωμόν τε φέρειν ἐν χοΐ χρυσῇ, Καὶ γευόμενον τῶν κρατήρων, πρότερον μεθύειν τῶν πινόντων, Αὐλεῖν δ' αὐτοῖς Ἀντιγενείδαν, ἀργᾶν δ' ᾄδειν, καὶ κιθαρίζειν Κηφισόδοτον τὸν Ἀχαρνῆθεν, μέλπειν δ' ᾠδαῖς τοτὲ μὲν Σπάρτην τὴν εὐρύχορον, τοτὲ δ' αὖ Θήβας τὰς ἑπταπύλους μεταβάλλειν, Φερνάς τε λαβεῖν δύο μὲν ξανθῶν ἵππων ἀγέλας, χρυσοῦν τε σάκος, φιάλην τε λεπαστήν, χιόνος τε πρόχουν, κέγχρων τε χύτραν, βολβῶν τε σιρὸν δωδεκάπηχυν, Καὶ πολυπόδων ἑκατόμβην. ταῦτα μὲν οὕτως φασὶ ποιῆσαι Κότυν ἐν Θρᾴκῃ γάμον Ἰφικράτει. τούτων δ' ἔσται πολὺ σεμνότερον, καὶ Λαμπρότερον παρὰ δεσποσύνοις, τοῖς ἡμετέροις. τί γὰρ ἐλλείπει δόμος ἡμέτερος ποίων ἀγαθῶν, ὃ σμύρνης, καὶ σνείας ὀσμαί, λιβάνου τε ποίαι τερενοχρώτων μαζῶν ὄψεις ἄρτων ἀμύλων πολυποδίων, χολίκων, δημοῦ, φυσκῶν, ζωμοῦ, τεύτλων, θρίων, λεκιθοῦ, σπορδίλων, ἀφύης, σκόμβρων, ἐνθρυμματίδων, πτισάνης, ἀθάρης, κυάμων, λαθύρων, ὤχρων, δολίχων, μέλιτος, τυροῦ, χορίων, πυρῶν, καρύων, χόνδρου, κάραβοι ὀπτοί, τευθίδες ὀπταί, κεστρεὺς ἑφθός, σηπίαι ἑφθαί, μύραινα ἑφθή, κωβιοὶ ἑφθοί, θυννίδες ὀπταί, φυκίδες ἑφθαί, βάτραχοι, πέρκαι, συνόδοντες, ὄνοι, βατίδες, ψῆτται, γαλεός, κόκκυξ, θρῖσσαι, νάρκαι, ξένου τεμάχη, χελιδόνες, βότρυες, σῦκα, πλακοῦντες, μῆλα, κράνεια, ῥοαί, ἕρπυλλοι, ἀχράδες, κνῆκος, ἐλάαι, στέμφυλα, ἀμύγδαλα, πράσα, γήτεια, κρόμμυα, φύσκη, βολβοί, καυλοί, σίλφιον, ὄξος, μάραθον, φακῆ, τέττιγες ὀπτοί, κάρδαμα, σήσαμα, κήρυκες, ἅλες, πίνναι, λεπάδες, μύες, ὄστρεα, κτένες, ὄρκυνος. καὶ πρὸς τούτοις ὀρνιθείων ἄφατον πλῆθος, νηττῶν, φαττῶν, χῆνες, στρουθοί, κίχλαι, κόρυδοι, κίτται, κύκνοι, πελεκᾶνοι, κίγκλοι, γέρανος, τοῦτο τὸ χάσκοντος διατεθραυμένη διὰ τοῦ πρωκτοῦ, καὶ τῶν πλευρῶν διακόψει τὸ μέτωπον. οἶνος δέ σοι λευκός, γλυκύς, αὐθιγενής, ἡδύς, καπνίας. Λυγκεὺς δ' ἐν Κενταύρῳ, διαπαίζων τὰ ἀττικὰ δεῖπνα φησί, Μάγειρ' ὁ θύων ἐστὶν ὁ δειπνίζων τ' ἐμὲ

Δεῖπνον ἀττικ.

Ῥόδιος, ἐγὼ δ' ὁ κεκλημένος Περίνθιος, Οὐδέτερος ἡμῶν ἥδεται τοῖς ἀττικοῖς Δείπνοις. ἀηδία γάρ ἐστιν ἀττική, ὥσπερ ξενικὴ παρέθηκε. πίνακα γὰρ μέγαν Ἔχοντα μικροὺς πέντε πινακίσκους, ἐν ᾧ Τούτων ὁ μὲν ἔχει σκόροδον, ὁ δ' ἐχίνους δύο. Ὁ δὲ θρυμματίδα γλυκεῖαν, ὁ δὲ κόγχας δέκα, Ὁ δ' ἀντακαίου μικρόν. ἐν ὅσῳ δ' ἐσθίω Ἕτερος ἐκεῖν'. ἐν ὅσῳ δ' ἐκεῖνος, τοῦτ' ἐγὼ ἠφάνισα. Βούλομαι δ' ἐγὼ βέλτιστε συγκαμεῖν, Καὶ τοῦτο γ' ἀλλ' ἀδύνατα βούλομαι; Οὔτε στόματα γάρ, οὔτε χείλη πέντ' ἔχω. Ὄψιν μὲν ἔχει τὰ τοιαῦτα ποικίλην, Ἀλλ' οὐθέν ἐστι τοῦτο πρὸς τὴν γαστέρα. Κατέπλησα γὰρ τὸ χεῖλος, οὐκ ἐνέπλησα δέ. Τί οὖν ἔχεις ὄστρεα πολλά; πινακά μοι Τούτων παράθησθε, αὐτὸν ἐφ' ἑαυτοῦ μέγαν. Ἔχεις ἐχίνους; ἕτερος ἔσται σοι πίναξ. Αὐτὸς γὰρ αὐτὸν ἐπριάμην ὀκτὼ ὀβολῶν. Ὀψάριον αὐτὸ τοῦτο παράθησθε μόνον, Ἵνα ταὐτὰ πάντες, μὴ τὸ μὲν ἐγώ, τὸ δ' ἕτερος.

Διαφ. συμπ.

Δρομέας δ' ὁ παράσιτος, ἐρωτήσαντός τινος αὐτόν, ὥς φησιν ὁ Δελφὸς Ἡγήσανδρος, πότερον ἐν ἄστει γίνεται βελτίω δεῖπνα, ἢ ἐν Χαλκίδι, τὸ προοίμιον εἶπε τῶν ἐν Χαλκίδι δείπνων χαριέστερον εἶναι τῆς ἐν ἄστει παρασκευῆς. τὸ πλῆθος τῶν ὀστρείων, καὶ τὴν ποικιλίαν, προοίμιον εἰπὼν δείπνου. Δίφιλος δ' ἐν Ἀπολειπούσῃ, μάγειρόν τινα παράγων ποιεῖ τάδε λέγοντα, Πόσοι τὸ πλῆθος εἰσὶν οἱ κεκλημένοι Εἰς τοὺς γάμους βέλτιστε, καὶ πότερ' ἀττικοὶ Ἅπαντες, ἢ κἀκ τοὐμπορείου τινές; τί δέ Τοῦτ' ἐστὶ προσ' τὸν μάγειρον τῆς τέχνης; Ἡγεμονία τίς ἐστιν αὐτῆς ὦ πάτερ Τὸ τῶν ἐδομένων τὰ στόματα προειδέναι, Οἷον Ῥοδίους κέκληκας, εἰσιοῦσι δὸς Εὐθὺς ἀπὸ θερμοῦ τὴν μεγάλην αὐτοῖς σπάσαι Ἀποζέσας σίλουρον, ἢ λεβίαν, ἐφ' ᾧ Χαροῦ πολὺ μᾶλλον, ἢ μυρίνην προσεγχέας. Ἀστεῖον ὁ σιλουρισμός, ἂν Βυζαντίους Ἀψινθίῳ σφόδρα δεῦσον ὅσ' ἂν παρατίθῃς, Κάθαλα ποιῆσαι πάντα, καὶ ἐσκοροδισμένα. Διὰ γὰρ τὸ πλῆθος τῶν παρ' αὐτοῖς ἰχθύων Πάντες βλιχανώδεις εἰσί, καὶ μεστοὶ λάπης. Μένανδρος δ' ἐν Τροφωνίῳ, Ξένου τὸ δεῖπνόν ἐστιν ὑποδοχῆς τινος; Ποδαποῦ; διαφέρει τῷ μαγείρῳ. τοῦτο γάρ Οἷον τὰ μὲν νησιωτικὰ ταυτὶ ξενύδρια Ἐν προσφάτοις ἰχθυδίοις τεθραμμένα, Καὶ παντοδαποῖς τοῖς ἁλμίοις μὲν οὐ πάνυ Ἁλίσκεται, ἀλλ' οὕτως παρέργως ἅπτεται, Τὰς δ' ἐνθυλεύσεις, καὶ τὰ κεκαρυκευμένα Μᾶλλον προσεδέξατ', εἰ δέ τις ἔρχεται Ἀρκαδικὸς τοὐναντίον. Ἀθάλαττος ἐν τοῖς λεπαδίοις ἁλίσκεται. Ἰωνικὸς πλούταξ ὑποστάσεις ποιῶν, Κάνδαυλον ὑποβινητιῶντα βρώματα.

Ἀναστομωτικὰ infe. lib. 11.

ἐχρῶντο γὰρ οἱ παλαιοί, καὶ τοῖς εἰς ἀναστόμωσιν βρώμασιν, ὥσπερ ταῖς ἁλμάσιν ἐλάαις, ἃς κολυμβάδας καλοῦσιν. Ἀριστοφάνης γοῦν ἐν Γηρᾷ φησίν, ὦ πρεσβῦτα πότερα φιλεῖς τὰς δρυπεπεῖς Ἑταίρας, ἢ τὰς ὑποπαρθένους ἁλμάδας, ὡς ἐλάας στιφράς. Φιλήμων δ' ἐν Ματιόντι, ἢ Ζωμίῳ, Ἰχθύς τις σοὶ ἐφάνη ἑφθός, μικρὸς ἣν ἀκήκοας Ἅλμη τε λευκή, καὶ παχεῖα ὑπερβολῇ, Κοὐχὶ λοπάδος προσῶζεν, οὐδ' ἡδυσμάτων, ἐβόων ἅπαντες, ὡς ἀγαθὴν

ἅλμην

[illud autem τί δὲ usque ad Ἡγεμονία, dicitur a [illegible] qui coquum conduxerat. deinde respondet coquus.]

ἅλμην ποιεῖ, Ἐσθίουσι δὲ καὶ τέττιγας, καὶ κερκώπας ἀναστομώσεως χάριν. Ἀριστοφάνης Ἀναγύρῳ, Πρὸς θεῶν ἐρῶ τέττιγα φαγεῖν καὶ κερκώπην θηρευσαμένη καλάμῳ λεπτῷ. ἔστι δ' ἡ κερκώπη ζῷον ὅμοιον τέττιγι καὶ τρυγονίῳ, ὡς Σπεύσιππος παρίστησιν ἐν τετάρτῳ ὁμοίων. μνημονεύει αὐτῶν Ἐπίλυκος ἐν Κωραλίσκῳ. Ἄλεξις ἐν Θρασωνί φησι, Σοῦ δ' ἐγὼ οὐ πώποτ' εἶδον οὔτε κερκώπην γυναῖ, Οὐ κίτταν, οὐκ ἀηδόν', οὐ τρυγόν', οὐ τέττιγα. Νικόστρατος δ' ἐν Ἄβρᾳ,

Πίναξ ὁ πρῶτος τῶν μεγάλων ἡγήσεται Ἔχων ἐχῖνον ὠμοτάριχον, κάππαριν, Θυμματίδα, τέμαχος, βολβὸν ἐν ὑποτρίμματι. Ὅτι δ' ἤσθιον διὰ τὴν ἀναστόμωσιν, καὶ τὰς δι' ὄξους καὶ νάπυος γογγυλίδας, σαφῶς παρίστησι Νίκανδρος ἐν Ἀντέρῳ γεωργικῶν, λέγων οὕτως,

Γογγυλίδος δισσὴ γάρ ἰδ' ἐκ ῥαφάνοιο γένεθλη, Μακρή τε σφυρή τε φαίνεται ἐν πρασιῇσι, Καὶ τὰς μὲν καύκωσον ἀποβλύσας βορέῃσι Προσφιλέας χαμάδις, καὶ οἰκουροῖσιν ἀεργοῖς, Θερμοῖς δ' ἰκμανθεῖσαι ἀναζώουσ' ὑδάτεσσι. Τμῆγε δὲ γογγυλίδος ῥίζας, καὶ ἀκαρφέα φλοιὸν, ἢ καφαθηράμενος λεπτουργέας, ἠελίῳ δὲ Αὐήνας ἐπὶ τυτθὸν, ἔτ' ἐν ζεστῷ ἀποβάπτων Ὕδατι δρυμμηθὴν, πολέας ἐμβάπτισον ἅλμῃ. Ἄλλοτε δ' αὖ λευκὸν γλεῦκος συνεκμίσγων ὄξει, Ἶσον ἴσῳ, τὰς δ' ἐν τῷ ἐπισκύψας ἁλὶ κρύψας, Πολλάκι δ' ἀσκωθεὶς προχέας πρηστῆρι λεήνας, Σπέρματά τ' ἐνδάκνοντα σινήπυος ἐν ἑνὶ δὲ τρὺξ Ὄξεος ἰκμάζουσα, καὶ ὠμοτέρην ὕδει κάρσην. Ὥριον ἁλμαίην ἄμυσαι κεχρῆσι δαίτης. Δίφιλος δ' ἢ Σώσιππος ἐν Ἀπολειπούσῃ, Ἔστιν ἐν δ' ὄξος ὀξύ σοι, Ὑπολαμβάνω παιδάριον ὅπερ εἰλήφαμεν, Ἄριστα τούτοις πάντα πεῖσαι, καὶ πυκνά, Ἢ φυλακές, ἢ δριμεῖα περιοιδήσεται. Τῶν πρεσβυτέρων γὰρ ταῦτα τῶν ἡδυσμάτων, Ἀναστομοῖ τάχιστα τ' αἰσθητήρια, Τό τε ναρκῶδες, καὶ κατημβλυωμένον Ἐσκέδασε, κἀποίησεν ἡδέως φαγεῖν. Ἄλεξις δ' ἐν Ταραντίνοις ἐν τοῖς συμποσίοις φησὶ τοὺς Ἀττικοὺς καὶ ὀρχεῖσθαι ὑποπιόντας. Τοῦτο γὰρ νυνὶ ἐστί σοι Ἐν ταῖς Ἀθήναις, ταῖς καλαῖς ἐπιχώριον, Ἅπαντες ὀρχοῦντ' εὐθέως ἂν οἴνου μόνον Ὀσμὴν ἴδωσιν, συμφορὰν λέγεις, Ἐξ ἂν φαίης ἂν, εἰς συμπόσιον εἰσελθὼν ἄφνω, Καὶ τοῖς μὲν ἐγγήρασιν ἴσως ἔπεισί τις Χάρις. ἀλλ' ἐπὰν δὴ τὸν γέροντα Θεόδοτον, Ἢ τὸν παραμασύντην ἰδὼν τὸν Ἀνόσιον, Καυνιζόμενον τὰ λευκά, τὸν σάβαλλον θ' ἅμα Ἥδιστον ἀναπήξαιμ' ἂν αὐτὸν ἤδη τοῦ ξύλου λαβών.

Μή ποτε δὲ καὶ Ἀντιφάνης ἐν Καρσί, κατὰ τὸ Ἀττικὸν ἔθος τῆς ὀρχήσεως, κωμῳδεῖ τινὰ τῶν σοφῶν, ὡς παρὰ δεῖπνον ὀρχούμενον λέγων οὕτως, Οὐχ ὁρᾷς ὀρχούμενον Ταῖς χερσὶ τὸν Βάκχλον οὐδ' αἰσχύνεται, Ὁ τὸν Ἡράκλειτον πᾶσιν ἐξηγούμενος, Ὁ τὴν Θεοδέκτου μόνος
H ἀνευρηκὼς τέχνην, Ὁ τὰ κεφάλαια συγγράφων Εὐριπίδῃ. Τούτοις οὐδ' ἀναρμόστως ἄν τις ἐπενέγκαι τὰ Ἐρίφῳ τῷ κωμικῷ ἐν Αἰόλῳ εἰρημένα τάδε, Λόγος γάρ ἐστ' ἀρχαῖος οὐ κακῶς ἔχων, Οἶνον λέγουσι τοὺς γέροντας ὦ πάτερ, Πείθειν χορεύειν οὐ θέλοντας. Ἄλεξις δ' ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἰσοστάσιον φησίν, Ἀπὸ συμβολῶν ἔπινον ὀρχεῖσθαι μόνον Βλέποντες, ἄλλο δ' οὐδὲν ὄψων ὀνόματα, Καὶ σιτίων ἔχοντες ὄψον, κάραβος, Καὶ κωβιός, καὶ σεμίδαλις.

Ἀττικὸν δὲ δεῖπνον οὐκ ἀχαρίστως διαγράφει Μάτρων ὁ παρῳδός, ὅπερ διὰ τὸ σπάνιον ἐπ' ἂν ὀκνήσαιμι ὑμῖν ἄνδρες φίλοι, ὁ Πλούταρχος ἔφη ἀπομνημονεῦσαι, Δεῖπνα μοι ἔννεπε Μοῦσα πολύτροφα, καὶ μάλα πολλά, Ἃ Ξενοκλῆς ῥήτωρ ἐν Ἀθήναις δείπνισεν ἡμᾶς, Ἦλθον γὰρ κἀκεῖσε, πολὺς δέ μοι ἕσπετο λιμός, Οὗ δὴ καλλίστους ἄρτους ἴδον, ἠδὲ μεγίστους, Λευκοτέρους χιόνος, ἴσθειν δ' ἀμύλοισιν ὁμοίους. Τῶν καὶ Βορέης ἠράσσατο πεπτομενάων, Αὐτὸς δὲ Ξενοκλῆς ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν, Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, σχεδόθεν δέ οἱ ἦν παράσιτος

Χαιρεφόων, πεινῶντι λάρῳ ὄρνιθι ἐοικώς, Νῆστις ἀλλοτρίων εὖ εἰδὼς δειπνοσυνάων. Τῷ δὲ μάγειροι μὲν φόρτον πλῆσάν τε τραπέζας, Οἷς ἐπιτετράφαται μέγας οὐρανὸς ὀπτανιάων.

Ἡ μὲν ἐπιστεῦσαι δείπνου χρόνον, ἠδ' ἀναμεῖναι, Ἔνθ' ἄλλοι πάντων λαχάνοις ἐπὶ χεῖρας ἴαλλον. Ἀλλ' ἐγὼ οὐ πειθόμην, ἀλλ' ἤσθιον ὕδατα πάντα, Βολβούς, ἀσπάραγόν τε, καὶ ὄστρεια μυελόεντα, Ὠμοτάριχον ἐῶν χαίρειν φοινίκιον ὄψον. Αὐτὰρ ἐχίνους ῥῖψα καρηκομόωντας ἀκάνθαις, Οἱ δὲ κυλινδόμενοι καναχὴν ἔχον ἐν ποσὶ παίδων Ἐν καθαρῷ, ὅθι κύματ' ἐπ' ἠιόνος κλύζεσκε. Πολλὰς δ' ἐκ κεφαλῆς προθελύμνους εἷλκον ἀκάνθας. Ἡ δὲ φαληρικὴ ἦλθ' ἀφύη Τρίτωνος ἑταίρη, Ἄντα παρειάων σχομένη ῥυπαρὰ κρήδεμνα. Τοὺς δ' ὁ Κύκλωψ ἔφιλα, καὶ ἐν οὔρεσιν ἐξεπεφύκει, Πίννας ἦλθε φέρων, καὶ ἄμυλα ἠχήεντα Ἃς καταφυγότριχος πέτρης λευκὸν τρέφει ὕδωρ, Ὕπλατε χονδροφυής, καὶ τρίγλη μιλτοπάρῃος.

Τῇ γ' ἐγὼ ἐν πρώτοις ἐπέχον κρατερώνυχα χεῖρα, Οὐδ' ἔφθην προσάσας ἵνα εἴασε Φοῖβος Ἀπόλλων, Ὡς δ' εἶδον Στρατοκλῆ κρατερὸν μήστωρα φόβοιο, Τρίγλης ἱπποδάμοιο καρήνης μετὰ χερσὶν ἔχοντα, Ἀλλ' ἑλόμην χάρμη, λιμὸν δ' ἄπληστον ἄμυξα. Ἦλθε δὲ Νηρῆος θυγάτηρ Θέτις ἀργυρόπεζα, Σηπίη εὐπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα, Ἡ μόνη ἰχθῦς

ἐοῦσα τὸ λευκόν, καὶ μέλαν οἶδε, Καὶ Τιτυὸν εἶδον λίμνης ἐρικυδέα γόγγρον, Κάμμορον ἐν λο-
ὀδ. λ. πάδεσσ', ὁ δ' ἐπ' ἐννέα κεῖτο τραπέζας. Τῷ δὲ μετ' ἴχνια βαῖνε θεὰ λευκώλενος ἰχθῦς Ἔγχε-
In catalogo. λυς, ἣ Διὸς εὔχετ' ἐν ἀγκοίνῃσι μιγῆναι, Ἐν Κωπῶν, ὅθεν ἐγχέλεων γένος ἀγροτεράων Παμ-
μεγέθης, ἣν οὐδὲ δύ' ἀνέρε ἀεθλητῆρε, Οἷοι ἄρ Λευκάναξ τε καὶ Ἀντήνωρ ἐγένοντο, Ῥηΐδίως
ἐπ' ἄμαξαν ἀπ' οὔδεος ὀχλίσσειαν. Τρισπίθαμοι γάρ ταί γε, καὶ ἐννεαπήχεες ἦσαν Εὖρος, ἀ-
Ιλ. ψ. τὰρ μῆκός γε γενέσθην ἐννεόργυιοι. Πολλὰ δ' ἄναντα κάταντα περὶ στέγας ἦλθ' ὁ μάγειρος, Σείων
ὀψοφόρους πίνακας περὶ δεξιὸν ὦμον. Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι χύτραι ἕποντο, Αὐτὰρ
ἐπ' εἴκοσιν λοπάδες τόσσαι ἐστιχόωντο. Ἶρις δ' ἄγγελος ἦλθε ποδώκεος ὠκέα τευθίς, Γέρης τ'
αἰθουσίχους, καὶ ὁ δημοτικὸς μελάνουρος, Ὃς καὶ θνητὸς ἐὼν ἕπετ' ἰχθύσιν ἀθανάτοισιν, Οἵη δ' αὖ
ὀδ. λ. θύννου κεφαλὴ θαλαμηϊάδαο. Νόσφιν ἀφεστηκυῖα κεχολωμένη οὕνεκα τευχέων Αἰρομένων, τὸ δὲ
πῆμα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποισι. Ῥίνην τὴν φιλέουσι περισσῶς τέκτονες ἄνδρες, Τρηχεῖ' ἀλλ' ἀγα-
θὴ κουροτρόφος. οὐ γὰρ ἔγωγε Ἧς σαρκὸς δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθαι. Ὀρφαῖνος δ' ἄ-
ρ' ἐπῆλθε πελώριος ἱππότα κεστρεύς, Οὐχ οἷος, ἅμα τῷ γε δυώδεκα σαργοὶ ἕποντο. Κυανόχρως δ' ἀ-
μίας τοῖς μέγας, ὅς τε θαλάσσης Πάσης βένθεα οἶδε, Ποσειδάωνος ὑποδμώς, Καρίδες θ' αἳ
Ζηνὸς Ὀλυμπίου εἰσὶν ἀοιδοί. Αἳ δὴ ἰδεῖν κυφαὶ μὲν ἔσαν, χρυσαῖ δὲ πάσασθαι. Χρύσοφρυς, ὃς κάλ-
λιστος ἐν ἄλλοις ἔσκετο ἰχθῦς, Κάραβος, ὃς κακὸς αὔτε λιλαίετο θωρήσσεσθαι Ἐν μακάρων δείπνοις
τοῖς δαιτυμόνες χερὶ ἐφθάτων, Ἐν στόμασιν ἔθεσαν, καὶ ἀπήγαγον ἄλλυδις ἄλλον. Τῶν δ' ἄρ' ἐ-
λοπῆ κρεῶν δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν, Οὐ πλάκαστις ἐὼν κρατερός, παλάμῃ ἐπορεχθείς, Γεύσασθ'
ἱμείρων, τὸ δέ γ' ἀμβροσίη μοι ἔδοξεν. Εἶν', ἣν δαίονται μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες. Μύραιναν
δ' ἐπέθηκε φέρων τὸ κάλυμμα τραπέζης, Ζώνην δ' ἣν φορέεσκεν ἀγαλλομένη περίδεσμον Εἰς
ἀεὶ γενῇ ·: λέχος ἡνίκ' ἔβαινε δρακοντιάδῃ μεγαθύμῳ, Σάνδαλα δ' αὖ περίθηκαν ἀεὶ γενεῇ ἀθανατάων Ὧν
βούλοιτο φέρειν ἐν ἅλμῃ μορμυρούσῃ. Κίχλας δ' ἐξάρας ἠθάτορας ὑψιπετείς, Καὶ πέρκας κα-
ταβοσκομένας, θυννίδας θ' ὑδατίνας, Ἐν δ' ἀνάμιξ σάργοι τε, καὶ ἵππουροι, γλάνιές τε Μορμύρος κ ·:
αὖ τάδ' ἦν μεγάλη σπάρος, ἃς ὁ μάγειρος Σίζοντας περίθηκε φέρων, κνίσσωσι δὲ δῶμα, Τῶν ἐλε- σ ·:
γχ' δ' αἰνυσθ', ἐμοί δέ γε θηλυτεράων Εἶναι βρώματ' ἔδοξεν, ἐπεὶ δ' ὥρμαινον ἐπ' ἄλλα, Καὶ δέ
τις Βοταίνης, ἧς οὐδεὶς ἄπειρος δείπνῳ Ἐν καθαρῷ, ὅθεν περ λοπάδων λιπαρώτερος χῶρος, Ἐξῆς Κόσ-
συφος ἦλθε μόνος, γεύσασθ' ἐρίτιμος. Οὐ μὴν οὐδ' ἄρ' ἄθικτος ἦν, πόθεον δὲ καὶ ἄλλοι Καυλῶν δ'
γλυκῶ πλείονα χρυσοῦ αἴσχιστον πῶς ἔφεμεν, ἐν δὲ σίναπυ Καὶ τ' ἀγχοῦ γλυκὺ πλείονα, χρυσὸς ὢν ἀπορίνοιμ. Γευσάμε-
νος δ' ἔκλαιον ὅτ' αὔριον οὐκέτι ταῦτα Ὄψομαι, ἀλλά με τυρόεσσα, καὶ μᾶζ' ὀστρυφή, Νηλὴς δ' οὐχ
ὑπέμεινε. Βιάζεν γὰρ ῥακίνοσι, Δάμνα μὲν ζωμός τε μέλας ἀκροκώλιά θ' ἑφθά. Πῶς δέ τις ἐκ σα-
λαμῖνος ἄγεν τρεῖς καὶ δέκα νήσσας, Λίμνης ἐξ ἱερῆς μάλα πίονας, ἃς ὁ μάγειρος Θῆκε φέρων,
ἵν' Ἀθηναίων κατέκειντο φάλαγγες. Χαιρεφόων δ' ἐνόησεν ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω Ὄρνιθας
γνῶναι, καὶ ἐναίσιμα στείχεσθαι. Ἤδει δ' ὥς τε λέων, παλάμῃ δ' ἔχετο σκέλος αὐτοῦ, Ὄφρα οἱ
οἴκαδ' ἰόντι πάλιν ποτιδόρπιον εἴη. Χόνδρος δ' ἡδυπρόσωπος, ὃν Ἥφαιστος κάμεν ἕψων Ἀττι-
Ιλ. ι. κῷ ἐν κεράμῳ πέπλων βοῦς καὶ δέκα μνῶας. Αὐτὰρ ἐπεὶ δόρποιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἕντο, Χεῖρας
νιψάμενοισιν ἀπ' ὠκεανοῖο ῥοάων. Ὡραῖος παῖς ἦλθε φέρων μύρον ἠρινὸν ἡδύ. Ἄλλος δ' αὖ στε-
φάνους ἐπιδέξια πᾶσιν ἔδωκεν, Οἳ ῥόδον ἀμφιπλέκοντο, διαύδιχα κοσμηθέντων. Κρητὴρ δὲ
Βρομίου ἐκεράννυτο, πῖνε δ' οἶνος Λέσβιος, οὗ δὴ πλεῖον ἀνὴρ ὑπὲρ ἄνδρα πεπώκει. Δεύ-
τεραι αὖ τε τράπεζαι ἐφοπλίζοντο γέμουσαι. Ἐν δ' αὐταῖσιν ἔπην ἄπιοι καὶ πίονα μῆλα, Ῥοι-
αί τε, σταφυλαί τε θεοῦ Βρομίοιο τιθῆναι, Πρόσφατος ἣν θ' ἀμάμαξυν ἐπίκλησιν καλέουσιν,
Τῶν δ' ἐγὼ οὐδενὸς ἧψον ἁπλῶς, μεστὸς δ' ἀνεκάμην. Ὡς δ' ἴδον ξανθὸν γλυκερὸν μέγαν ἔγκυ-
κλον ἄνθρωπον, Δήμητρος παῖδ' ὀπτὸν ἐπεισελθόντα πλακοῦντα. Πῶς ἂν ἔπειτα πλακοῦντος ἐγὼ θείου
ἀπεχοίμην, Οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν χεῖρες, δέκα δὲ στόματ' εἶεν, Γαστὴρ δ' ἄρρηκτος, χάλκεον δέ
μοι ἦτορ ἐνείη, Πόρναι δ' εἰσῆλθον, πόρναι δύο θαυματοποιοὶ, Ἃς Στρατοκλῆς ἤλαυνε ποδώκεας
finit prandium Matronis. ὄρνιθας ὥς. [Ἄλεξις δ' ἐν συντρέχουσιν ἐπισκώπτων τὰ Ἀττικὰ δεῖπνά φησιν, Ἔγωγε δύο λαβεῖν
ἃ δεῖ ·: μαγείρους βούλομαι, Οὓς ἂν σοφωτάτους δύνωμ' ἐν τῇ πόλει, Μέλλοντα δεῖπνίζειν γὰρ ἄνδρα Θετ-
ταλόν, Οὐκ Ἀττικηρῶς, οὐδ' ἀπηκριβωμένως. Λιμῷ παρελθεῖν, ἀλλὰ δὴ καθ' ἓν ἕκαστον αὐτοῖς
ὄντως ·: παρατιθέντα μεγαλείως. Εὐτράπεζοι δ' εἰσὶν ὄντως οἱ Θετταλοί. καθὰ καὶ Ἔριφός φησιν ἐν πελτασταῖς ὅτι,
Τὰ δ' οὐ Κόρινθος, οὔτε Λαῒς ὦ Σύρε, Οὐδ' εὐτραπέζων Θετταλῶν ξενῶν τροφαί, Ὧν οὐκ ἄμοιρος,
ἦ δ' χεὶρ ἐγίνετο. Ὁ δὲ σὸς εἰς χιονίδην ἀναφερομένης πτωχὸς ποιήσας, τοὺς Ἀθηναίους φησίν, ὅταν
ὦ ·: τοῖς Διοσκούροις ἐν πρυτανείῳ ἄριστον προτιθῶσι, ἐπὶ τῶν τραπεζῶν τιθέναι τυρόν, καὶ φύστην, δρυπε-
πεῖς τ' ἐλάας, καὶ πράσα, ὑπόμνησιν ποιουμένους τῆς ἀρχαίας ἀγωγῆς. Σόλων δὲ τοῖς ἐν πρυτανείῳ σι-
τουμένοις, μᾶζαν παρέχειν κελεύει. ἄρτον δὲ ταῖς ἑορταῖς προσπαρατιθέναι, μιμούμενος τὸν Ὅμηρον.
καὶ γὰρ

καὶ γὰρ ἐκεῖνος τοὺς ἀρίστους συνάγων πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα, φύρετο δ' ἄλφιτα φησίν. ἐν Ἀθηναίοις δὲ ἱστοροῦσιν οὐ πάνυ ἀρχαίων δειπνῶν γινομένων δείπνων ἐν Λυκείῳ τι, καὶ ἐκεχειρίαν, τὸ μὲν εἰς τὴν ἀπαρτιμένην εἰσηνέγκαντας ὀψοποιοὺς λοπάδα, πρὸς ἑτέραν τινὰ χρείαν τὸν κέραμον κατάξαι πάντας τοὺς ἱεροποιούς, ὡς μακρόθεν ἐκ ἀσέας παρεισδύσεως γινομένης, δέοντος ἀπέχεσθαι τοῦτον μακρόθεν. τὸν δ' ἐν τῷ Λυκείῳ κρέας ταρίχηρον εἰς τάριχος διασκευάσαντα, μαστιγωθῆναι ὡς περιεργαζόμενον πονηρῶς. Πλάτων δ' ἐν δευτέρῳ πολιτείας οὕτως ἑστιᾷ τοὺς αὐτοῦ νεοπολίτας, γράφων, ἄνευ ὄψου ἔφη, ὡς ἔοικας, ποιεῖς τοὺς ἄνδρας ἑστιωμένους. ἀληθῆ, ἦν δ' ἐγώ, λέγεις, ἐπελαθόμην, ὅτι καὶ ὄψον ἕξουσιν, ἅλας τε δηλονότι, καὶ ἐλαίας, καὶ τυρόν, καὶ βολβούς, καὶ λάχανά γε, οἷα δὴ ἐν ἀγροῖς ἑψήματά τε ἑψήσονται, καὶ τραγήματά που παραθήσομεν αὐτοῖς, τῶν τε σύκων, καὶ ἐρεβίνθων, καὶ κυάμων, καὶ μύρτα, καὶ φηγούς, σποδιοῦσι πρὸς τὸ πῦρ, μετρίως ὑποπίνοντες, καὶ οὕτως διάγοντες τὸν βίον τοῖς ἐκγόνοις παραδώσουσιν. ἑξῆς δὲ λεκτέον καὶ περὶ τῶν λακωνικῶν συμποσίων. Ἡρόδοτος μὲν οὖν ἐν τῇ ἐνάτῃ τῶν ἱστοριῶν, περὶ τῆς Μαρδονίου παρασκευῆς λέγων, καὶ μνημονεύσας λακωνικῶν συμποσίων φησί, Ξέρξης φεύγων ἐκ τῆς Ἑλλάδος Μαρδονίῳ τὴν παρασκευὴν κατέλιπε τὴν αὐτοῦ. Παυσανίαν οὖν ἰδόντα τὴν τοῦ Μαρδονίου παρασκευὴν χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ καὶ παραπετάσμασι ποικίλοις κατεσκευασμένην, κελεῦσαι τοὺς ἀρτοποιοὺς καὶ ὀψοποιοὺς κατὰ ταυτά, καθὼς Μαρδονίῳ δεῖπνον παρασκευάσαι. ποιησάντων δὲ τούτων τὰ κελευσθέντα, τὸν Παυσανίαν ἰδόντα κλίνας χρυσᾶς καὶ ἀργυρᾶς ἐστρωμένας, καὶ τραπέζας ἀργυρᾶς, καὶ παρασκευὴν μεγαλοπρεπῆ δείπνου, ἐκπλαγέντα, καὶ τὰ προκείμενα κελεῦσαι ἐπὶ γέλωτι τοῖς ἑαυτοῦ διακόνοις παρασκευάσαι λακωνικὸν δεῖπνον, καὶ παρασκευασθέντος, γελάσαντα ὁ Παυσανίας, μεταπέμψασθαι τῶν Ἑλλήνων τοὺς στρατηγούς, καὶ ἐλθόντων, ἐπιδείξας ἑκατέρου τῶν δείπνων τὴν παρασκευήν, εἰπεῖν, ἄνδρες Ἕλληνες συνήγαγον ὑμᾶς βουλόμενος ἐπιδεῖξαι τοῦ Μήδων ἡγεμόνος τὴν ἀφροσύνην, ὃς τοιαύτην δίαιταν ἔχων ἦλθεν ὡς ἡμᾶς, οὕτω ταλαίπωρον ἔχοντας. φασὶ δέ τινες, καὶ ἄνδρα συβαρίτην ἐπιδημήσαντα τῇ Σπάρτῃ, καὶ συνεστιαθέντα ἐν τοῖς φειδιτίοις εἰπεῖν, εἰκότως ἀνδρειότατοι ἁπάντων εἰσὶ Λακεδαιμόνιοι. ἕλοιτο γάρ τις εὖ φρονῶν μυριάκις ἀποθανεῖν, ἢ οὕτως εὐτελοῦς διαίτης μεταλαβεῖν. Πολέμων δ' ἐν τῷ παρὰ Ξενοφῶντι κανάθρῳ, τοῦ παρὰ Λάκωσι καλουμένου δείπνου κοπίδος, μνημονεύοντα Κρατῖνον ἐν πλούτοις λέγειν, ἆρ' ἀληθῶς τοῖς ξένοισιν ἔστιν, ὡς λέγουσ' ἐκεῖ, πᾶσι τοῖς ἐλθοῦσιν ἐν τῇ κοπίδι θοινᾶσθαι καλῶς, ἐν δὲ ταῖς λέσχαισι φύσαι προσπεπατταλευμέναι, κατακρέμμανται τοῖσι πρεσβύταισιν ἀποδάκνειν ὀδάξ. καὶ Εὔπολις ἐν εἵλωσι, καὶ γένηται τοῖσδε σάμερον κόπις. δεῖπνον δ' ἔστιν ἰδίως ἔχον ἡ κοπίς, καθάπερ καὶ τὸ καλούμενον ἄικλον. ἐπὰν δὲ κοπίζωσι, πρῶτον μὲν δὴ σκηνὰς ποιοῦνται παρὰ τὸν θεόν. ἐν δὲ ταύταις στιβάδας ἐξ ὕλης. ἐπὶ δὲ τούτων δάπιδας ὑποστρωννύουσιν, ἐφ' αἷς τοὺς κατακλιθέντας εὐωχοῦσιν, οὐ μόνον τοὺς ἐκ τῆς ἡμεδαπῆς ἀφικνουμένους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐπιδημήσαντας τῶν ξένων. θύουσι δ' ἐν ταῖς κοπίσιν αἶγας, ἄλλο δ' οὐδὲν ἱερεῖον. καὶ τῶν κρεῶν διδόασι μοίρας. καὶ τὸν καλούμενον φυσίκιλλον, ὅς ἐστιν ἀρτίσκος ἐγκρίδι παραπλήσιος, γογγυλώτερος δὲ τὴν ἰδέαν. διδόασι τῶν συνιόντων ἑκάστῳ τυρὸν χλωρόν, καὶ γαστρὸς καὶ φύσκης τόμον, καὶ τραγήματα, σῦκά τε ξηρὰ καὶ κυάμους, καὶ φασήλους χλωρούς. κοπίζει δὲ καὶ τῶν ἄλλων Σπαρτιατῶν ὁ βουλόμενος. ἐν δὲ τῇ πόλει κοπίδας ἄγουσι, καὶ τοῖς τιθηνιδίοις καλουμένοις ὑπὲρ τῶν παίδων. κομίζουσι γὰρ αἱ τίτθαι τὰ ἄρρενα παιδία κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον εἰς ἀγρόν, καὶ πρὸς τὴν Κορυθαλλίαν καλουμένην Ἄρτεμιν, ἧς τὸ ἱερὸν παρὰ τὴν καλουμένην Τίασσον ἐστίν, ἐν τοῖς πρὸς τὴν Κλήταρ μέρεσι, τὰς κοπίδας παραπλησίως ταῖς λελεγμέναις ἐπιτελοῦσι. θύουσι δὲ καὶ τοὺς γαλαθηνοὺς ὀρθαγορίσκους, καὶ παρατιθέασιν ἐν τῇ θοίνῃ τοὺς ἰπνίτας ἄρτους. τὸ δὲ ἄικλον καλούμενον ὑπὸ μὲν τῶν ἄλλων Δωριέων καλεῖται δεῖπνον. Ἐπίχαρμος γοῦν ἐν ἐλπίδι φησίν, ἐκάλεσε γάρ τις ἐπ' ἄικλον ἑκών. τὺ δὲ ἑκὼν ᾤχεο τρέχων. τὰ αὐτὰ εἴρηκεν καὶ ἐν περιάλλῳ. ἐν δὲ τῇ Λακεδαίμονι τοῖς εἰσιοῦσιν εἰς τὸ φειδίτιον μετὰ δεῖπνον τὸ καλούμενον ἄικλον, εἰσφέρουσιν ἄρτους ἐν ἀρριχίδι, καὶ κρέας ἑκάστῳ. καὶ τῷ νέμοντι τὰς μοίρας ἀκολουθῶν ὁ διάκονος, κηρύττει τὸ ἄικλον προστιθεὶς τοῦ πέμψαντος τὴν ὀνομασίαν. ταῦτα μὲν ὁ Πολέμων. πρὸς ὃν ἀντιλέγων Δίδυμος ὁ γραμματικός (καλεῖ δὲ τοῦτον Δημήτριος ὁ Τροιζήνιος βιβλιολάθαν, διὰ τὸ πλῆθος ὧν ἐκδέδωκε συγγραμμάτων. ἔστι γὰρ τρισχίλια πρὸς τοῖς πεντακοσίοις) φησὶ τάδε, Πολυκράτης ἐν τοῖς λακωνικοῖς ἱστορεῖ, ὅτι τὴν μὲν τῶν ὑακινθίων θυσίαν οἱ Λάκωνες ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας συντελοῦσιν. καὶ διὰ τὸ πένθος τὸ γινόμενον περὶ τὸν ὑάκινθον, οὔτε στεφανοῦνται ἐπὶ τοῖς δείπνοις, οὔτε ἄρτον εἰσφέρουσιν, ἀλλὰ πέμματα, καὶ τὰ τούτοις ἀκόλουθα διδόασι, καὶ τὸν εἰς τὸν θεὸν παιᾶνα οὐκ ᾄδουσιν, οὐδ' ἄλλο τι τοιοῦτον εἰσάγουσιν οὐδέν, καθάπερ ἐν ταῖς ἄλλαις θυσίαις ποιοῦσιν, ἀλλὰ μετ' εὐταξίας πολλῆς δειπνίσαντες ἀπέχονται. τῇ δὲ μέσῃ τῶν τριῶν ἡμερῶν γίνεται θέα ποικίλη, καὶ πανήγυρις ἀξιόλογος καὶ μεγάλη. παῖδές τε γὰρ κιθαρίζουσιν, ἐν χιτῶσιν ἀνεζωσμένοι, καὶ πρὸς αὐλὸν ᾄδοντες,

ᾄδοντες, πάσας ἅμα τῷ πλήκτρῳ τὰς χορδὰς ἐπιτρέχοντες, ἐν ῥυθμῷ μὲν ἀναπαίστῳ μετ' ὀξέος δὲ τόνου τὸν θεὸν ᾄδουσιν. ἄλλοι δ' ἐφ' ἵππων κεκοσμημένων τὸ θέατρον διεξέρχονται, χοροί τε νεανίσκων παμπληθεῖς εἰσέρχονται, καὶ τῶν ἐπιχωρίων τινὰ ποιημάτων ᾄδουσιν. ὀρχησταί τε ἐν τούτοις ἀναμεμιγμένοι, τὴν κίνησιν ἀρχαϊκὴν ὑπὸ τὸν αὐλὸν, καὶ τὴν ᾠδὴν ποιοῦνται. τῶν δὲ παρθένων αἱ μὲν ἐπὶ κανάθρων καμάρων τῶν ξυλίνων ἁρμάτων φέρονται, πολυτελῶς κατεσκευασμέναι. αἱ δ' ἐφ' ἁμίλλαις ἁρμάτων ἐζευγμένων πομπεύουσιν. ἅπασα δ' ἐν κινήσει καὶ χαρᾷ τῆς θεωρίας ἡ πόλις καθέστηκεν. ἱερεῖα τε παμπληθῆ θύουσι τὴν ἡμέραν ταύτην, καὶ δειπνίζουσιν οἱ πολῖται πάντας τοὺς γνωρίμους καὶ τοὺς δούλους τοὺς ἰδίους. οὐδεὶς δ' ἀπολείπει τὴν θυσίαν, ἀλλὰ κενοῦσθαι συμβαίνει τὴν πόλιν πρὸς τὴν θέαν. τῆς δὲ κοπίδος μνημονεύει καὶ Ἀριστοφάνης, ἢ Φιλύλλιος ἐν ταῖς πόλεσιν, Ἐπίλυκός τε ἐν κωραλίσκῳ λέγων οὕτως, πότ' ἂν κοπιδαίσωμαι ἐν Ἀμυκλαίῳ, παρ' Ἀπέλλωσι βάρακες πολλὰ οἱ κάρτα καὶ δ' ἀνθέμοσοι μάλα ἀδεῖς, Διασαφεῖ λέγων μάζας ἐν ταῖς κοπίσι παρατίθεσθαι. τοῦτο γὰρ ἀβάρακες δηλοῦσιν. οὐχὶ τὰς λύπας, ὥς φησι Λυκόφρων, ἢ τὰ περιφυράματα τῶν μαζῶν, ὡς Ἐρατοσθένης. καὶ ἄρτους δὲ, καὶ ζωμόν τινα καθηδυσμένον περιττῶς. τίς δέ ἐστιν ἡ κοπὶς, σαφῶς ἐκτίθεται Μόλπις ἐν τῇ Λακεδαιμονίων πολιτείᾳ γράφων οὕτως, ποιοῦσι δὲ καὶ τὰς καλουμένας κοπίδας. ἔστι δ' ἡ κοπὶς δεῖπνον, μάζα, ἄρτος, κρέας, λάχανον ὠμὸν, ζωμὸς, σῦκον, τράγημα, θέρμος. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ὀρθαγορίσκοι, ἐπεὶ πρὸς τὸν ὄρθρον πιπράσκονται, ὡς Περσαῖος ἱστορεῖ ἐν τῇ λακωνικῇ πολιτείᾳ, καὶ Διοσκουρίδης ἐν δευτέρῳ πολιτείας, καὶ Ἀριστοκλῆς ἐν τῷ προτέρῳ, καὶ οὗτος τῆς Λακώνων πολιτείας. ἔτι φασὶν ὁ Πολέμων, καὶ τὸ δεῖπνον ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων αἶκλον προσαγορεύεσθαι, παραπλησίως ἁπάντων Δωριέων οὕτως αὐτὸ καλούντων. Ἀλκμὰν μὲν γὰρ οὕτω φησὶ, κἤπεται μύλας, δρυφῶται κἠπὶ ταῖς συναικλέαις, οὕτω τὰ συνδεῖπνια καλῶν. καὶ πάλιν αἶκλον Ἀλκμάων ἁρμόξατο, αἶκλον δ' οὐ λέγουσιν οἱ Λάκωνες τὴν μετὰ τὸ δεῖπνον μοῖραν. ἀλλ' οὐδὲ τὰ διδόμενα τοῖς φιδιτίοις μετὰ τὸ δεῖπνον. ἄρτος γάρ ἐστι, καὶ κρέας, ἀλλ' ἐπαίκλα μὲν λέγεται ταῦτα ὄντα, οἷον ἐπιχορηγήματα τοῖς συντεταγμένοις τοῖς φιδίταις αἴκλοις. παρὰ γὰρ τοῦτο οἶμαι τὴν φωνὴν πεποιῆσθαι. καὶ ἔστιν ἡ παρασκευὴ τῶν λεγομένων ἐπαίκλων οὐχ ἁπλῆ, καθάπερ ὁ Πολέμων ὑπέλαβεν, ἀλλὰ διττή. ἣν μὲν γὰρ τοῖς παισὶ παρέχουσι, πάνυ τις εὐκολός ἐστι, καὶ εὐτελής. ἄλφιτα γάρ ἐστιν ἐλαίῳ δεδευμένα, ἅ φησι Νικοκλῆς ὁ Λάκων, κάπτειν αὐτοὺς μετὰ τὸ δεῖπνον ἐν φύλλοις δάφνης, παρὸ καὶ καμματίδας μὲν προσαγορεύεσθαι τὰ φύλλα, αὐτὰ δὲ τὰ ψαιστὰ κάμματα. ὅτι δὲ ἔθος ἦν τοῖς πάλαι, φύλλα δάφνης πραγματεύεσθαι, Καλλίας ἢ Διοκλῆς ἐν τοῖς κύκλωψιν φησὶν οὕτως, φύλλα σὺ δεῖπνον καταλύσεις. ἣ δὲ καθάπερ χρημάτων, ἣν δὲ εἰς τὰ τῶν ἀνδρῶν φιδίτια κομίζουσιν, σκευοποιεῖται ἐκείνων ζώων ὡρισμένων, παραχορηγοῦντος αὐτὰ τοῖς φιδίταις ἑνὸς τῶν εὐπορούντων, ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ πλειόνων. ὁ δὲ Μόλπις, καὶ ματτύην φησὶ προσαγορεύεσθαι τὰ ἐπαίκλα. περὶ δὲ τῶν ἐπαίκλων Περσεὺς ἐν τῇ λακωνικῇ πολιτείᾳ οὑτωσὶ γράφει, Καὶ εὐθὺς τοὺς μὲν εὐπόρους ζημιοῖ εἰς ἐπαίκλα. ταῦτα δ' ἐστὶ μετὰ δεῖπνον τραγήματα. τοῖς δ' ἀπόροις ἐπιτάττει κάλαμον, ἢ στιβάδα, ἢ φύλλα δάφνης φέρειν, ὅπως ἔχωσι τὰ ἐπαίκλα κάπτειν μετὰ δεῖπνον. γίνεται γὰρ ἄλφιτα ἐλαίῳ ἐρραμένα, τὸ δ' ὅλον ὥσπερ πολίτευμά τι τοῦτο δὴ συνίσταται μικρόν. καὶ γὰρ ὅν τινα δεῖ πρῶτον κατακεῖσθαι, ἢ δεύτερον, ἢ ἐπὶ τοῦ σκίμποδος καθῆσθαι, πάντα τοιαῦτα ποιοῦσιν εἰς ἐπαίκλα. τὰ ὅμοια ἱστορεῖ καὶ Διοσκουρίδης. περὶ δὲ τῶν καμματίδων καὶ τῶν καμμάτων, Νικοκλῆς οὕτως γράφει, Διακρίνας δὲ πάντων ὁ Ἔφορος ἤτοι ἀπέλυσεν, ἢ κατεδίκασεν, ὁ δὲ νικήσας ἐζημίωσεν ἐλαφρῶς ἢ τοῖς κάμμασιν, ἢ καμματίσιν. ἔστι δὲ τὰ μὲν κάμματα ψαιστά. αἱ δὲ καμματίδες, αἷς κάπτουσι τὰ ψαιστά. περὶ δὲ τοῦ τῶν φιδιτίων δείπνου Δικαίαρχος τάδε ἱστορεῖ ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ τριπολιτικῷ, Τὸ δεῖπνον πρῶτον μὲν ἑκάστῳ χωρὶς παρατιθέμενον, καὶ πρὸς ἕτερον κοινωνίαν οὐδεμίαν ἔχον, εἶτα μᾶζαν μὲν ὅσην ἂν ἕκαστος ἢ βουλόμενος, καὶ πιεῖν πάλιν ὅταν ἢ θυμὸς ἑκάστῳ καθ' ὃν παρακείμενός ἐστιν. ὄψον δὲ ταυτὸν ἀεί ποτε πᾶσιν ἐστὶν ὕειον κρέας ἑφθόν, ἐνίοτε δέ τι μόνον πλὴν ὄψου τι μικρὸν, ἔχον σταθμὸν ὡς τέταρτον μάλιστα, καὶ παρὰ τοῦτο ἕτερον οὐδὲν, πλὴν ὅγε ἀπὸ τούτου ζωμὸς, ἱκανὸς ὢν παρὰ πᾶν τὸ δεῖπνον ἅπαντας αὐτοὺς παραπέμπειν, κἂν ἄρα ἐλάα τις, ἢ τυρὸς, ἢ σῦκον. ἀλλὰ κἂν τι λάβωσιν ἐπιδόσιμον ἰχθὺν, ἢ λαγὼν, ἢ φάτταν, ἢ τι τοιοῦτον, εἶτ' ὀξέως ἤδη δεδειπνηκόσιν, ὕστερα περιφέρεται ταῦτα τὰ ἐπαίκλα καλούμενα. συμφέρει δ' ἕκαστος εἰς τὸ φιδίτιον, ἀλφίτων μὲν ὡς τρία μάλιστα ἡμιμέδιμνα ἀττικὰ, οἴνου δὲ χόας ἕνδεκά τινας, ἢ δώδεκα. παρὰ δὲ ταῦτα τυροῦ σταθμόν τινα, καὶ σύκων. ἔτι δ' εἰς ὀψωνίαν, περὶ δέκα τινὰς αἰγιναίους ὀβολούς. Σφαῖρος δ' ἐν τρίτῳ λακωνικῆς πολιτείας γράφει, φέρουσι δὲ καὶ ἐπαίκλα αὐτοῖς οἱ φιδίται, καὶ τῶν μὲν ἀγρευομένων ὑφ' αὐτῶν ἐνίοτε οἱ πολλοί. οὐ μὴν ἀλλ' οἵ γε πλούσιοι καὶ ἄρτον, καὶ ὅν ἂν ὥρα ἐκ τῶν ἀγρῶν, ὅσον εἰς αὐτὴν τὴν συνουσίαν, νομίζοντες, καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ἱκανῶν παρασκευάζειν, περιττὸν εἶναι, μὴ μέλλοντά γε προσφέρεσθαι.

Μόλπις δέ φησι, Μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον εἴωθεν ἀεί τι παρά τινος κομίζεσθαι. ἐνίοτε δὲ καὶ παρὰ πλειόνων, πὰρ αὐτοῖς κατ' οἶκον ἠρτυμένα ματτύην, ὃ καλοῦσιν ἐπάϊκλον. τῶν δὲ κομιζομένων οὐδεὶς ἔνθεν ἀγοράζειν εἴωθε φέρειν. οὔτε γὰρ ἡδονῆς, οὐδ' ἀκρασίας γαστρὸς ἕνεκεν κομίζουσιν, ἀλλὰ τῆς αὐτῶν κρείττους ἀπόδειξιν τῆς περὶ τὴν θήραν ποιούμενοι. πολλοὶ δὲ καὶ ποίμνια αὐτῶν τρέφοντες, ἀφθόνως μεταδιδόασι τῶν ἐκγόνων. ἐστὶ δὲ ἡ ματτύη, φάτται, χῆνες, τρυγόνες, κίχλαι, κόσσυφοι, λαγώ, ἄρνες, ἔριφοι. οἱ δὲ μάγειροι σημαίνουσι τοὺς ἀεί τι κομίζοντας εἰς μέσον, ἵνα πάντες εἰδῶσι τὴν τῆς θήρας φιλοπονίαν, καὶ τὴν εἰς αὐτοὺς ἐκτένειαν. Δημήτριος δ' ὁ Σκήψιος ἐν τῷ πρώτῳ τοῦ Τρωϊκοῦ διακόσμου, τὴν τῶν Καρνείων φησὶν ἑορτὴν παρὰ Λακεδαιμονίοις, μίμημα εἶναι στρατιωτικῆς ἀγωγῆς. τόπους γὰρ εἶναι ἐννέα μὲν τῷ ἀριθμῷ, σκιάδες δὲ οὗτοι καλοῦνται, σκηνὰς ἔχοντες παραπλήσιόν τι, καὶ ἐννέα καθ' ἕκαστον ἄνδρες δειπνοῦσι, πάντα τε ἀπὸ προστάγματος κηρύττεται, ἔχει τε ἑκάστη σκιὰ φρατρίας τρεῖς, καὶ γίνεται ἡ τῶν Καρνείων ἑορτὴ ἐπὶ ἡμέρας ἐννέα. τὴν δὲ τῆς διαίτης τῆς τοιαύτης σκληρότητα ὕστερον καταλύσαντες οἱ Λάκωνες, ἐξώκειλαν εἰς τρυφήν. Φύλαρχος γοῦν ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν τάδε γράφει περὶ αὐτῶν. Λακεδαιμόνιοι εἰς μὲν τὰ φιδίτια οὐκ ἤρχοντο κατὰ τὸ πάτριον ἔθος. ὅτε δὲ καὶ παραγίνοιντο μικρὰ συμπεριενεχθεῖσιν, ὁμῶς χάριν παρεσκευάζετο. καὶ πάλιν, Αὐτοῖς στρωμναί τε τοῖς μεγέθεσιν οὕτως ἐξησκημέναι πολυτελῶς, καὶ τῇ ποικιλίᾳ διαφόρως, ὥστε τῶν ξένων ἐνίους τῶν παραληφθέντων ὀκνεῖν τὸν ἀγκῶνα ὑπὸ τὰ προσκεφάλαια ἐρείδειν. οἱ δὲ πρότερον ἐπὶ τοῦ κλιντηρίου ψιλοῦ διακαρτεροῦντες τὴν κλίνην παρ' ὅλην τὴν συνουσίαν, ὅτε τὸν ἀγκῶνα ἅπαξ ἐρείσαιεν. ὡς δὲ τὴν προειρημένην τρυφὴν ἦλθον, ποτηρίων τε ἐκθέσεις πολλῶν καὶ βρωμάτων παντοδαπῶν πεποιημένων παραθέσεις. ἔτι δὲ μύρων ἐξηλλαγμένων, ὡς δ' αὔτως οἴνων, καὶ τραγημάτων. καὶ τούτων ἦρξαν οἱ μικρὸν πρὸ Κλεομένους βασιλεύσαντες, Ἀρεὺς καὶ Ἀκρόταος αὐλικὴν ἐξουσίαν ζηλώσαντες, οὓς τοσοῦτον ὑπερῆράν τινες τῶν ἰδιωτῶν, τῶν ἐν Σπάρτῃ γενομένων κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον, τῇ πολυτελείᾳ τῇ καθ' αὑτούς, ὥστε δοκεῖ τὸν Ἀρέα, καὶ τὸν Ἀκρόταον εὐτελείᾳ πάντας ὑπερβεβληκέναι τοὺς ἀφελεστάτους τῶν πρότερον. Κλεομένης δὲ πολὺ διενέγκας τῷ τε συνιδεῖν πράγματα, καίτοι νέος ὤν, καὶ κατὰ τὴν δίαιταν ἀφελέστατος γέγονεν. ἐν γὰρ τηλικούτων πραγμάτων ἡγούμενος, ἔμφασιν τοῖς παραλαμβανομένοις πρὸς τὴν θυσίαν ἐποίει, διότι τὰ παρ' ἐκείνοις τῶν παρ' αὐτὸν οὐδ' ἐν καταδεέστερα ἦν παρασκευαζόμενα. πολλῶν δὲ πρεσβειῶν παραγινομένων πρὸς αὐτόν, οὐδέποτε ἐνωρότερον τοῦ καταθισμένου συνῆγε καιροῦ, πεντάκλινόν τε διεστρώννυτο, οὐδέποτε πλεῖον. ὅτε δὲ μὴ παρείη πρεσβεία, τρίκλινον. καὶ πρόσταγμα οὐκ ἐγίνετο διὰ τοῦ ἐδεάτρου, τίς εἴσιται, καὶ κατακληθήσεται πρῶτος. ἀλλ' ὁ πρεσβύτατος ἡγεῖτο ἐπὶ τὰς κλίνας, εἰ μή τιν' αὐτὸς προσκαλέσαιτο. κατελαμβάνετο δὲ ἐπὶ πολὺ μετ' ἀδελφοῦ κατακείμενος, ἢ μετά τινος τῶν ἡλικιωτῶν. ἐπί τε τοῦ τρίποδος ψυκτὴρ χαλκοῦς ἐπέκειτο καὶ κάδος, καὶ σκαφίον ἀργυροῦν δύο κοτύλας χωροῦν καὶ κύαθος. ἡ δ' ἐπίχυσις χαλκῆ. πιεῖν δὲ οὐ προσεφέρετο, εἰ μή τις αἰτήσει. ἐνεδίδοτο δὲ κύαθος εἷς πρὸ τοῦ δείπνου. τῷ δὲ πολὺ πρότερον καὶ ὅτε προσνεύσειεν ἐκεῖνος, οὕτως ᾔτουν καὶ οἱ λοιποί. τὰ δὲ παρατιθέμενα ἐπὶ μὲν τραπεζίου ἦν τοῦ τυχόντος, τὰ δὲ λοιπὰ ὥστε μὴ ὑπεραίρειν, μήτε λείπειν, ἀλλ' ἱκανὰ ἅπασι γενέσθαι, καὶ μὴ προσδεῖσθαι τοὺς παρόντας. οὔτε γὰρ οὕτως ᾤετο δεῖν, ὥσπερ ἐν τοῖς φιδιτίοις δέχεσθαι ζωμῷ, καὶ κρεαδίοις ἀφελῶς. οὔτε πάλιν οὕτως ὑπερτείνειν, ὡς εἰς τὸ μηδὲν δαπανᾶν, ὑπερβάλλοντα τὸ σύμμετρον τῆς διαίτης. τὸ μὲν γὰρ ἀνελεύθερον ἐνόμιζε, τὸ δ' ὑπερήφανον. ὁ δ' οἶνος ἦν μικρῷ βελτίων, ὅτε παρεῖσάν τινες. ἐπεὶ δὲ δειπνήσειαν, ἐσιώπων πάντες. ὁ δὲ παῖς ἐφεστήκει κεκραμένον ἔχων τὸ ποτόν, καὶ τῷ αἰτοῦντι προσέφερε. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον, οὐ πλεῖον ἐδίδοτο δύο κυάθων, καὶ τοῦτο προσνεύσαντι προσεφέρετο. ἀκρόαμα δὲ οὐδὲν οὐδέποτε παρεπορεύετο. διετέλει δὲ αὐτὸς προσομιλῶν πρὸς ἕκαστον, καὶ πάντας ἐκκαλούμενος εἰς τὸ τὰ μὲν ἀκούειν, τὰ δὲ λέγειν αὐτούς, ὥστε τεθηρευμένους ἀποτρέχειν ἅπαντας. διακωμῳδῶν δ' Ἀντιφάνης τὰ Λακωνικὰ δεῖπνα, ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Ἄρχων φησὶν οὕτως, Ἐν Λακεδαίμονι γεγονὰς, ἐκείνων τῶν νόμων μεθεκτέον Ἐστίν, βάδιζ' ἐπὶ δεῖπνον εἰς τὰ φιδίτια, Ἀπόλαυε τοῦ ζωμοῦ, φόρει τοὺς βύστακας, Μὴ καταφρόνει, μηδ' ἕτερ' ἐπιζήτει καλά. Ἐν τοῖς δ' ἐκείνων ἔθεσιν ἴσθ' ἀρχαϊκός. Περὶ δὲ τῶν Κρητικῶν συσσιτίων, Δωσιάδας ἱστορῶν ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν Κρητικῶν γράφει ὅτι, Οἱ δὲ Λύκτιοι συνάγουσι μὲν τὰ κοινὰ συσσίτια οὕτως, ἕκαστος τῶν γινομένων καρπῶν ἀναφέρει τὴν δεκάτην εἰς τὴν ἑτερείαν, καὶ τὰς τῆς πόλεως προσόδους, ἃς διανέμουσιν οἱ προεστηκότες τῆς πόλεως εἰς τοὺς ἑκάστων οἴκους. τῶν δὲ δούλων ἕκαστος αἰγιναῖον φέρει στατῆρα κατὰ κεφαλήν. διῄρηνται δ' οἱ πολῖται πάντες καθ' ἑταιρείας. τήν τε ἐπιμέλειαν ἔχει τοῦ συσσιτίου γυνή, τρεῖς ἢ τέτταρας τῶν δημοτικῶν προσειληφυῖα πρὸς τὰς ὑπηρεσίας. ἑκάστῳ δ' αὐτῶν ἀκολουθοῦσι δύο θεράποντες ξυλοφόροι, καλοῦσι δὲ αὐτοὺς καλοφόρους. εἰσὶ δὲ πανταχοῦ κατὰ τὴν Κρήτην οἶκοι δύο τοῖς συσσιτίοις, ὧν τὸν μὲν καλοῦ-

Λακεδ. κάρνεια.

Λακεδ. δίαιτα

Plutarchus in uita Cleomenis.

Κρητῶν δίαιτα

σιν αὐ-

σιον ἀνδρεῖον. τὸν δ' ἄλλον ἐν ᾧ τοὺς ξένους κοιμίζουσι, κοιμητήριον προσαγορεύουσι. κατὰ δὲ τὸν συσσιτικὸν οἶκον πρῶται μὲν κεῖνται δύο τράπεζαι, ξενικαὶ καλούμεναι, αἷς προκαθίζουσι τῶν ξένων οἱ παρόντες. ἑξῆς δ' εἰσὶν αἱ τῶν ἄλλων. παρατίθεται δὲ τῶν παρόντων ἴσον μέρος ἑκάστῳ, τοῖς δὲ νεωτέροις ἥμισυ δίδοται κρέως, τῶν δ' ἄλλων οὐθενὸς ἅπτονται. εἶτα ποτήριον ἐν ἑκάστῃ τραπέζῃ παρατίθεται κεκραμένον ὑδαρῶς. τοῦτο κοινῇ πάντες πίνουσιν οἱ κατὰ τὴν κοινὴν τράπεζαν, καὶ δειπνήσασιν ἄλλο παρατίθεται. τοῖς δὲ παισὶ κοινὸς κεκέρασται κρατήρ. τοῖς δὲ πρεσβυτέροις, ἐὰν βούλωνται πλεῖον πιεῖν, ἐξουσία δέδοται. ἀπὸ δὲ τῆς τραπέζης τὰ βέλτιστα τῶν παρακειμένων ἡ προεστηκυῖα τῆς συσσιτίας γυνὴ φανερῶς ἀφαιροῦσα παρατίθησι τοῖς κατὰ τὸν πόλεμον, ἢ κατὰ σύνεσιν δεδοξασμένοις. ἀπὸ δὲ τοῦ δείπνου πρῶτον μὲν εἰώθασι βουλεύεσθαι περὶ τῶν κοινῶν. εἶτα μετὰ ταῦτα μέμνηνται τῶν κατὰ πόλεμον πράξεων, καὶ τοὺς γενομένους ἄνδρας ἀγαθοὺς ἐπαινοῦσι, προτρεπόμενοι τοὺς νέους εἰς ἀνδραγαθίαν. Πυργίων δ' ἐν τρίτῳ Κρητικῶν νομίμων ἐν τοῖς συσσιτίοις φησὶν, οἱ Κρῆτες καθήμενοι συσσιτοῦσι, καὶ ὅτι ἀβαμβάκευτα τοῖς ὀρφανοῖς παρατίθεται, καὶ ὅτι οἱ νεώτατοι αὐτῶν ἐφεστῶσι διακονοῦντες, καὶ ὅτι μετ' εὐφημίας σπείσαντες τοῖς θεοῖς, μερίζουσι τῶν παρατιθεμένων ἅπασιν. ἀπονέμουσι δὲ καὶ τοῖς υἱοῖς κατὰ τὸν θᾶκον τὸν τοῦ πατρὸς ἐφιζάνουσιν, ἐξ ἡμισείας τῶν τοῖς ἀνδράσι παρατιθεμένων. τοὺς δ' ὀρφανοὺς ἰσομερεῖς εἶναι, παρατίθεσθαι δ' αὐτοῖς ἀβαμβάκευτα τῇ κράσει καθ' ἕκαστα τῶν νενομισμένων. ἦσαν δὲ καὶ ξενικοὶ θᾶκοι, καὶ τράπεζα τρίτη δεξιᾶς εἰσιόντων εἰς

lib. 1. τὰ ἀνδρεῖα, ἣν ξενίου τε Διὸς ξενίαν τε προσηγόρευον. Ἡρόδοτος δὲ συγκρίνων τὰ τῶν Ἑλλήνων

Περσῶν δίαιτα συμπόσια πρὸς τὰ παρὰ Πέρσαις φησίν· ἡμέρην δὲ Πέρσαι ἁπασέων μάλιστα ἐκείνην τιμᾶν νομίζουσι, τῇ ἕκαστος ἐγένετο. ἐν ταύτῃ δὲ πλέω δαῖτα τῶν ἄλλων δικαιοῦσι προτίθεσθαι, ἐν τῇ οἱ εὐδαίμονες αὐτῶν βοῦν καὶ ὄνον καὶ ἵππον καὶ κάμηλον προτιθέαται, ὅλους ὀπτοὺς ἐν καμίνοις. οἱ δὲ πένητες αὐτῶν τὰ λεπτὰ τῶν προβάτων τίθενται, σίτοισί τε ὀλίγοισι χρέονται. ἐπιφορήμασι δὲ πολλοῖσι, καὶ ὁ καλοῖσι. καὶ διὰ τοῦτό φασι Πέρσαι τοὺς Ἕλληνας σιτεομένους πεινῶντας παύεσθαι, ὅτι σφίσιν ἀπὸ δείπνου παραφορέεται οὐδὲν λόγου ἄξιον, εἰ δέ τι παραφέροιτο ἐσθίοντας ἂν οὐ παύεσθαι. οἴνῳ δὲ κάρτα προσκέαται. καί σφιν οὐκ ἐμέσαι ἔξεστιν, οὐκ οὐρῆσαι ἀντίον ἄλλου. ταῦτα μὲν οὕτω φυλάσσεται. μεθυσκόμενοι δὲ εἰώθασι βουλεύεσθαι τὰ σπουδαιότατα αὐτῶν πρήγματα. τὸ δ' ἂν ἅδῃ σφίσι βουλευομένοισι, τοῦτο τῇ ὑστεραίῃ νήφουσι προτιθεῖ ὁ στέγαρχος ἐν τοῦ ἂν ἐόντες βουλεύωνται. καὶ ἢν μὲν ἁδῇ καὶ νήφουσι, χρέονται αὐτῷ. εἰ δὲ μή, μετιᾶσι. τὰ δ' ἂν νήφοντες προβουλεύσωνται, μεθυσκόμενοι ἐπιδιαγινώσκουσι. περὶ δὲ τῆς τρυφῆς τῶν ἐν Πέρσαις βασιλέων Ξενοφῶν ἐν Ἀγησιλάῳ οὕτω γράφει, τῷ μὲν γὰρ Πέρσῃ πᾶσαν γῆν περιέρχονται μαστεύοντες, τί ἂν ἡδέως πίοι. μυρίοι δὲ τεχνῶνται, τί ἂν ἡδέως φάγοι, ὅπως γε μὴν καταδάρθοι, οὐδ' ἂν εἴποι τις ὅσα πραγματεύονται. Ἀγησίλαος δὲ διὰ τὸ φιλόπονος εἶναι, πᾶν μὲν τὸ παρὸν ἡδέως ἔπινε, πᾶν δὲ τὸ συντυχὸν ἡδέως ἤσθιεν. εἰς δὲ τὸ ἀσμένως κοιμηθῆναι πᾶς τόπος ἱκανὸς ἦν αὐτῷ. ἐν δὲ τῷ Ἱέρωνι ἐπιγραφομένῳ λόγῳ περὶ τῶν τοῖς τυράννοις παρασκευαζομένων, καὶ τῶν τοῖς ἰδιώταις εἰς τροφὰς, φησὶν οὕτως, καὶ οἶδά γε ἔφη ὦ Σιμωνίδη, ὅτι ταύτῃ κρίνουσιν οἱ πλεῖστοι, ἥδιον ἡμᾶς καὶ πίνειν καὶ ἐσθίειν τῶν ἰδιωτῶν, ὅτι δοκοῦσι καὶ αὐτοὶ ἥδιον ἂν δειπνῆσαι τὸ ἡμῖν παρατιθέμενον δεῖπνον, ἢ τὸ ἑαυτοῖς. τὸ γὰρ τὰ εἰωθότα ὑπερβάλλειν, τοῦτο παρέχει τὰς ἡδονάς. διὸ καὶ πάντες ἄνθρωποι ἡδέως προσδέχονται τὰς ἑορτὰς, πλὴν οἱ τύραννοι. ἔκπλεῳ γὰρ αὐτοῖς ἀεὶ παρεσκευασμέναι οὐδεμίαν ἐν ταῖς ἑορταῖς ἐπίδοσιν ἔχουσιν αὐτῶν αἱ τράπεζαι, ὥστε ταύτῃ πρῶτον τῇ εὐφροσύνῃ τῆς ἐλπίδος μειονεκτοῦσι τῶν ἰδιωτῶν. ἔπειτα ἔφη, ἐκεῖνο εὖ οἶδα, ὅτι καὶ σὺ ἔμπειρος εἶ, ὅτι ὅσῳ αὔτισι πλείω τὶ παραθῆται τὰ περιττὰ τῶν ἱκανῶν, τοσούτῳ καὶ θᾶττον κόρος ἐμπίπτει τῆς ἐδωδῆς. ὥστε καὶ τῷ χρόνῳ τῆς ἡδονῆς μειονεκτεῖ ὁ παρατιθέμενος πολλὰ τῶν μετρίως διαιτωμένων. ἀλλὰ ναὶ μὰ Δία ἔφη ὁ Σιμωνίδης, ὅσον ἂν χρόνον ἡ ψυχὴ προσίεται, τοῦτον πολὺ μᾶλλον ἥδονται οἱ ταῖς πολυτελεστέραις παρασκευαῖς τρεφόμενοι, τῶν τὰ εὐτελέστατα παρατιθεμένων. Θεόφραστος δ' ἐν τῷ πρὸς Κάσανδρον περὶ βασιλείας, εἰ γνήσιον τὸ σύγγραμμα, πολλοὶ γὰρ αὐτό φασιν εἶναι Σωσιβίου, εἰς ὃν Καλλίμαχος ὁ ποιητὴς ἐπινίκιον ἐλεγειακὸν ἐποίησεν, τοὺς Περσῶν βασιλεῖς ὑπὸ τρυφῆς προκηρύττειν τοῖς ἐφευρίσκουσι τινὰ καινὴν ἡδονὴν ἀργυρίου πλῆθος. Θεόπομπος δ' ἐν τῇ τριακοστῇ καὶ πέμπτῃ τῶν ἱστοριῶν, τὸν Παφλαγόνων φησὶ βασιλέα Θῦν, ἑκατὸν πάντα παρατίθεσθαι δειπνοῦντα ἐπὶ τὴν τράπεζαν, ἀπὸ βοῶν ἀρξάμενον, καὶ ἀναχθέντα αἰχμάλωτον ὡς βασιλέα, καὶ ἐν φυλακῇ ὄντα, πάλιν τὰ αὐτὰ παρατίθεσθαι ζῶντα λαμπρῶς. διὸ καὶ ἀκούσαντα Ἀρταξέρξην εἰπεῖν, ὅτι οὗτος αὐτῷ δοκοίη ζῆν, ὡς ταχέως ἀπολούμενος. ὁ δ' αὐτὸς Θεόπομπος ἐν τῇ τεσσαρακαιδεκάτῃ τῶν Φιλιππικῶν, ὅταν φησὶ βασιλεὺς εἴς τινας ἀφίκηται τῶν ἀρχομένων, εἰς τὸ δεῖπνον αὐτοῦ δαπανᾶσθαι εἴκοσι τάλαντα. ποτὲ δὲ καὶ τριάκοντα. οἱ δὲ καὶ πολὺ πλέον δαπανῶσιν. ἑκάστη γὰρ τῶν πόλεων κατὰ τὸ μέγεθος, ὥσπερ ὁ φόρος, καὶ τὸ δεῖπνον ἐκ παλαιοῦ τεταγμένον ἐστίν.

Ἡρακλείδης

Ἡρακλείδης δ᾽ ὁ Κυμαῖος ὁ τὰ Περσικὰ συγγράψας, ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν ἐπιγραφομένων παρασκευαστικῶν, Καὶ οἱ θεραπεύοντές φησι τοὺς Περσῶν βασιλεῖς δειπνοῦντας, ἅπαντες λελουμένοι διακονοῦσιν ἐσθῆτας καλὰς ἔχοντες, καὶ διατρίβουσι σχεδὸν τὸ ἥμισυ τῆς ἡμέρας περὶ τὸ δεῖπνον. τῶν δὲ τοῦ βασιλέως συνδείπνων, οἱ μὲν ἔξω δειπνοῦσιν, οὓς καὶ ὁρᾶν ἔξεστι παντὶ τῷ βουλομένῳ. οἱ δὲ ἔσω μετὰ βασιλέως. καὶ οὗτοι δὲ οὐ συνδειπνοῦσιν αὐτῷ, ἀλλ᾽ ἔστιν οἰκήματα δύο κατ᾽ ἀντικρὺς ἀλλήλων, ἐν ᾧ ὁ βασιλεὺς τὸ ἄριστον ποιεῖται, καὶ ἐν ᾧ οἱ σύνδειπνοι. καὶ ὁ βασιλεὺς ἐκείνους ὁρᾷ διὰ τοῦ παρακαλύμματος τοῦ ἐπὶ τῇ θύρᾳ. ἐκεῖνοι δ᾽ αὐτὸν οὐχ ὁρῶσιν. ἐνίοτε μέντοι ἑορτῆς οὔσης, ἐν ἑνὶ οἰκήματι ἅπαντες δειπνοῦσιν, ἐν ᾧ καὶ ὁ βασιλεύς, ἐν τῷ μεγάλῳ οἴκῳ. ὅταν δὲ βασιλεὺς πότον ποιῆται, ποιεῖ δὲ πολλάκις, συμπόται αὐτῷ εἰσὶν ὡς μάλιστα δώδεκα. καὶ ὅταν δειπνήσωσιν, ὅ, τε βασιλεὺς αὐτὸς καθ᾽ ἑαυτόν, καὶ οἱ σύνδειπνοι, καλεῖ τοὺς συμπότας τούτους τις τῶν εὐνούχων. καὶ ὅταν συνέλθωσι, συμπίνουσι μετ᾽ αὐτοῦ, οὐ τὸν αὐτὸν οἶνον κἀκεῖνοι. καὶ οἱ μὲν χαμαὶ καθήμενοι, ὁ δ᾽ ἐπὶ κλίνης χρυσόποδος κατακείμενος, καὶ ὑπερμεθυσθέντες ἀπέρχονται. τὰ δὲ πλεῖστα ὁ βασιλεὺς μόνος ἀριστᾷ καὶ δειπνεῖ. ἐνίοτε δὲ καὶ ἡ γυνὴ αὐτῷ συνδειπνεῖ, καὶ τῶν υἱῶν ἔνιοι, καὶ παρὰ τὸ δεῖπνον ᾄδουσί τε καὶ ψάλλουσιν αἱ παλλακαὶ αὐτῷ. καὶ μία μὲν ἐξάρχει, αἱ δὲ ἄλλαι ἀθρόως ᾄδουσι. τὸ δὲ δεῖπνόν φησι τοῦ βασιλέως καλούμενον, ἀκούσαντι μὲν δόξει μεγαλοπρεπὲς εἶναι, ἐξεταζόμενον δὲ φανεῖται οἰκονομικῶς, καὶ ἀκριβῶς συντεταγμένον, καὶ τοῖς ἄλλοις Πέρσαις τοῖς ἐν δυναστείᾳ οὖσι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. ἔστι μὲν γὰρ τῷ βασιλεῖ χίλια ἱερεῖα τῆς ἡμέρας κατακοπτόμενα. τούτων δ᾽ εἰσὶ καὶ ἵπποι, καὶ κάμηλοι, καὶ βόες, καὶ ὄνοι, καὶ ἔλαφοι, καὶ τὰ πλεῖστα πρόβατα. πολλοὶ δὲ καὶ ὄρνιθες ἀναλίσκονται, οἵ τε στρουθοὶ οἱ ἀράβιοι. ἔστι δὲ τὸ ζῷον μέγα, καὶ χῆνες, καὶ ἀλεκτρυόνες, καὶ μέτρια μὲν αὐτῶν παρατίθεται ἑκάστῳ τῶν συνδείπνων τοῦ βασιλέως, καὶ ἀποφέρεται ἕκαστος αὐτῶν ὅτι ἂν καταλίπηται ἐπὶ τῷ ἀρίστῳ. τὰ δὲ πλεῖστα τούτων τῶν ἱερείων, καὶ τῶν σιτίων, οὓς τρέφει βασιλεύς, τῶν τε δορυφόρων καὶ τῶν πελταστῶν τούτοις ἐκφέρεται εἰς τὴν αὐλήν, οὗ ἰδεῖν ἅπαντα, μερίδας ποιήσαντες τῶν κρεῶν, καὶ τῶν ἄρτων ἴσας διαιροῦνται. ὥσπερ δὲ οἱ μισθοφόροι ἐν τῇ Ἑλλάδι μισθὸν ἀργύριον λαμβάνουσιν, οὗτοι τὰ σιτία παρὰ τοῦ βασιλέως εἰς ὑπόλογον λαμβάνουσιν. οὕτω δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις Πέρσαις, τοῖς ἐν δυναστείᾳ οὖσιν ἀθρόα πάντα τὰ σιτία ἐπὶ τὴν τράπεζαν παρατίθεται. ἐπειδὰν δὲ οἱ σύνδειπνοι δειπνήσωσι τῶν ἀπὸ τῆς τραπέζης παραλειπομένων, καταλείπεται δὲ τὰ πλεῖστα κρέα, καὶ ἄρτοι, ὁ τῆς τραπέζης ἐπιμελούμενος δίδωσιν ἑκάστῳ τῶν οἰκετῶν, καὶ ταῦτα λαβὼν τὴν καθ᾽ ἡμέραν ἔχει τροφήν. παρὰ γὰρ τὸν βασιλέα φοιτῶσιν οἱ ἐντιμότατοι τῶν συνδείπνων ἐπὶ τὸ ἄριστον μόνον διὰ τὸ παρηγγέλθαι, ἵνα μὴ δὶς πορεύωνται. ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τοὺς συνδείπνους ὑποδέχωνται. Ἡρόδοτος δέ φησιν ἐν τῇ ἑβδόμῃ, ὡς οἱ ὑποδεχόμενοι Ἑλλήνων τὸν βασιλέα, καὶ δειπνίζοντες Ξέρξην εἰς πᾶν κακὸν ἀφίκοντο οὕτως, ὥστε ἐκ τῶν οἴκων ἀνάστατοι ἐγίνοντο, ὅπου Θασίοισιν ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ ἠπείρῳ πολίων, τῶν σφετέρων δεξαμένοις τὴν Ξέρξου στρατιήν, καὶ δειπνίσασι, τετρακόσια τάλαντα ἀργυρίου Ἀντίπατρος τῶν ἀστῶν ἀνὴρ ἐδαπάνησε. καὶ γὰρ ἐκπώματα ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ, καὶ κρατῆρας παρετίθεντο, καὶ ταῦτα μετὰ τὸ δεῖπνον. εἰ δὲ Ξέρξης δὶς ἑκάστου μετελάμβανεν καὶ ἄριστον, ἀνάστατοι ἂν ἐγεγόνεσαν αἱ πόλεις. καὶ ἐν τῇ ἐνάτῃ δὲ τῶν ἱστοριῶν φησι, βασιλήϊον δεῖπνον βασιλεὺς προτίθεται. τοῦτο δὲ παρασκευάζεται ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐν ἡμέρῃ τῇ ἐγένετο ὁ βασιλεύς. οὔνομα δὲ τῷ δείπνῳ Περσιστὶ μὲν τυκτά, Ἑλληνιστὶ δὲ τέλειον. τότε καὶ τὴν κεφαλὴν σμᾶται μόνον, καὶ Πέρσας δωρέεται. ὁ δὲ μέγας Ἀλέξανδρος δειπνῶν ἑκάστοτε μετὰ τῶν φίλων, ὡς ἱστορεῖ Ἔφιππος ὁ Ὀλύνθιος ἐν τῷ περὶ τῆς Ἀλεξάνδρου καὶ Ἡφαιστίωνος μεταλλαγῆς, ἀνήλισκε τῆς ἡμέρας μνᾶς ἑκατόν, δειπνούντων ἴσως ἑξήκοντα ἢ ἑβδομήκοντα φίλων. ὁ δὲ Περσῶν βασιλεύς, ὥς φησι Κτησίας καὶ Δίνων ἐν τοῖς Περσικοῖς, ἐδείπνει μετὰ ἀνδρῶν μυρίων πεντακισχιλίων, καὶ ἀνηλίσκετο εἰς τὸ δεῖπνον τάλαντα τετρακόσια. γίνεται δὲ ταῦτα Ἰταλικοῦ νομίσματος ἐν μυριάσι διακοσίαις τεσσαράκοντα. αὗται δὲ εἰς μυρίους πεντακισχιλίους μεριζόμεναι, ἑκάστῳ ἀνδρὶ γίνονται ἀνὰ ἑκατὸν ἑξήκοντα Ἰταλικοῦ νομίσματος. ὥστ᾽ εἰς ἴσον καθίστασθαι τῷ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀναλώματι. ἑκατὸν γὰρ μνᾶς ἀνήλισκεν, ὡς Ἔφιππος ἱστόρησεν. Μένανδρος δ᾽ ἐν Μέθῃ τοῦ μεγίστου δείπνου δαπάνημα τάλαντον τίθησιν, λέγων οὕτως, Εἶθ᾽ ὅμοια πράττομεν, καὶ θύομεν, Ὅπου γε τοῖς θεοῖς μὲν ἠγορασμένον, Δραχμῶν ἄγω προβάτιον ἀγαπητὸν δώδεκα, Αὐλητρίδας δέ, καὶ μύρον, καὶ ψαλτρίας Θασίας, Θάσιον, ἐγχέλεις, τυρόν, μέλι, Μικροῦ ταλάντου γίνεται τὸ κατὰ λόγον. ἐπὶ γὰρ ὑπερβολῆς τινος ἀναλώματος τάλαντον ὠνόμασε. Καὶ ἐν Δυσκόλῳ δέ φησιν οὕτως, Ὡς θύουσι δὲ οἱ τοιχωρύχοι Κοίτας φέροντες σταμνί᾽ οὐχὶ τῶν θεῶν Ἕνεκ᾽, ἀλλ᾽ ἑαυτῶν ὁ λιβανωτὸς εὐσεβὲς Καὶ τὸ πόπανον τοῦτ᾽ ἔλαβεν ὁ θεὸς ἐπὶ τὸ πῦρ Ἅπαν ἐπιτιθέντες δὲ τὴν ὀσφῦν ἄκραν Καὶ τὴν χολὴν ὀστᾶ τ᾽ ἄβρωτα τοῖς θεοῖς, Ἐπι-

θέντες αὖθις τἆλλα κατεπίνουσι. Φιλόξενος δ' ὁ Κυθήριος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δείπνῳ ἅπερ τότε καὶ ὁ κωμῳδοποιὸς Πλάτων ἐν τῷ Φάωνι ἐμνήσθη, καὶ μὴ τοῦ Λευκαδίου Φιλοξένου, τοιαύτην ἐκτίθεται παρασκευὴν δείπνου. Εἰς δ' ἔφερον διπλόοι παῖδες λιπαρῶπα τράπεζαν, ἄμμι τ' ἑτέραν δ' ἑτέροι, ἄλλοι δ' ἑτέραν μέχρις οὗ πλήρωσαν οἶκον, ταὶ δὲ πρὸς ὑψιλύχνους ἔστιλβον αὐγὰς εὐστεφάνοις λαχάνοις παροψίσι τε ὀξυβάφοις, πλήρεις, σύν τε χλιδῶσαι παντοδαποῖς τέχνας εὑρήμασι πρὸς βιοτὰν ψυχᾶς, δελεασματίοισι παρέφερον ἐν κανέοισι μάζας χιονοχρόας. ἄλλοι δ' ἐπεὶ πρῶτα παρῆλθεν οὐ κάκκαβος ὦ φιλότας, ἀλλὰ λοπάς, ἧς τὸ μέγιστον πάντη ἐπῆεν λιπαρόν τ' ἐν ἐγχελέας τινὸς ἄριστον, γόγγροι τοιωνιτεμάχη πλήρεις θεοτερπές. ἐπ' αὐτῷ δ' ἄλλο παρῆλθε τόσον βατὶς ἰσόκυκλος. μικρὰ δὲ κακκάβι' ἔχοντα τὸ μὲν γαλεοῦ τινα νάρκιον ἄλλου παρῆς ἕτερον. πίων ἀπὸ τευθιάδα, καὶ σηπίον πολυποδίων ἁπαλοπλοκάμων θερμός. μετὰ ταῦτα παρῆλθεν ἰσοτράπεζος ὅλος μυήστης συνώδων πυρός, ἔπειτα βαθμοὺς ἀτμίζων, ἐπὶ ταῖς δ' ἐπέπυσαν τευθίδες ὦ φίλαι, καὶ ξανθαὶ μελικαρίδες αἱ κοῦφαι παρῆλθον, θρυμματίδες δ' ἐπὶ ταύταις εὐπέταλοι, χλωραί τε ἀδυφάρυγγες, πυριέντες στεγναὶ βῦσαι μέγαθος κακκάβου γλυκὺ ὀξύος ὀμφαλὸς θοινάς, καλεῦντι παραγμὲν κάπιω σαφνοιδα † ἴσαδ' ἀναιμαθέους ὑπερμεγέθεις τίθεμος θύγματος μόλεν ὅπλον ἐπεῖθεν τερμὸν, ὅθεν γλυφὶς τέμενον εὐθὺς ἐπ' αὐτὰς τὰς ὑπογαστρίδας διανεκέος ἐπάμυναι ὑμμίν τε μελοικάτιν μάλακεν κεχαρμένα, ἀλλ' οὐδὲν ἐλλέπομεν θοιναπαρέως, ὅτε παλάξαι δύνατ' ἐπικρατέως. ἔγω γε τικοῦ, καὶ λέγοι τις πάντα παρὼν ἐτύμως ὕμμιν, παρέπνοε δὲ θερμὸν σπλάγχνον. ἔπειτα δὲ νῆστις δέλφαξ οἰκετικᾶς, καὶ νώτιος ἄλλαφι, καὶ ὀσφῦς, καὶ μυνερέγματα θερμά, κἠ κεφάλαιον ὅλον διάπτυχον ἑφθὸν, ἀποτετιλμένος ἀλεκτοτρόφα, πνικτᾶς ἐρίφου παρέθηκε, εἶτα δ' ἑφθὰ κρέα. λαχελίδας τε μετ' αὐτῶν λευκοφορινοχρόους, ῥύγχα, καὶ κεφαλαί, ἄποδός τε χνᾶ μετ' ἰόντων ἐστιφωμένον. ἑφθά τ' ἔπειτα κρέα, ὀπτὰ ἀλλ' ἐριφώντι, καὶ ἀρνῶν ἀθυπίρκομα καρὸς χορδά. γλυκὺς ταμιξηριφαρνογλώς αὐδὰ φιλέοντι θεοὶ τούτῳ φιλῖτας ἔθοις, καὶ λαγωάτ' ἐπί τ' ἀλεκτρυόνων τε νεοσσοί, περδίκων, φάσσων τε χύδαν. ἤδη δὲ παρέβαλλε θερμὰ πολλά, κἠ μαλακοπτυχίων ἄρτων. ὁ μοσσύζυγα δὲ, ξανθόν τ' ἐπεσῆλθε μέλι, κἠ γάλα συμπακτὸν, τὸ καὶ τυρονάπασις, ἃ μὲν ἔφασκεν ἁπαλὸν κἠγὼν ἐφάμαν. ὅτε δ' ἤδη βρωτύος ἠδὲ ποτᾶτος ἐς κόρον ἑταῖροι ἦσμεν, τὴν αἂ μὲν ἐξαπαίρειον δμῶες. ἔπειτα δὲ παῖδες νίπτρ' ἔδοσαν κατὰ χειρός. Σωκράτης δὲ ὁ Ῥόδιος ἐν τρίτῳ ἐμφυλίου πολέμου, τὸ Κλεοπάτρας ἀναγράφων συμπόσιον, τῆς τελευταίας Αἰγύπτου βασιλευσάσης, γημαμένης δ' Ἀντωνίῳ Ῥωμαίων στρατηγῷ ἐν Κιλικίᾳ φησὶν οὕτως, ἀπαντήσασα τῷ Ἀντωνίῳ ἡ Κλεοπάτρα ἐν Λικία παρεσκεύασεν αὐτῷ λικὸν συμπόσιον, ἐν ᾧ πάντα χρύσεα, καὶ λιθοκόλλητα περιττῶς ἐξειργασμένα ταῖς τέχναις. ἦσαν δὲ φησὶ, καὶ οἱ τοῖχοι ἁλουργέσι καὶ διαχρύσοις ἐμπεπετασμένοι ὕφεσι, καὶ δώδεκα τρίκλινα διαστρώσασα ἐκάλεσε τὸν Ἀντώνιον, μεθ' ὧν ἐβούλετο ἡ Κλεοπάτρα. τοῦ δὲ τῇ πολυτελείᾳ τῆς ὄψεως ἐκπλαγέντος, ὑπομειδιάσασα, ταῦτ' ἔφη πάντα δωρεῖσθαι αὐτῷ, καὶ εἰς αὔριον παρεκάλει συνδειπνῆσαι πάλιν ἥκοντα μετὰ τῶν φίλων, καὶ τῶν ἡγεμόνων, ὅτε καὶ πολλῷ κρεῖττον διακοσμήσασα τὸ συμπόσιον, ἐποίησε φανῆναι τὰ πρῶτα μικρά, καὶ πάλιν καὶ ταῦτα ἐδωρίζετο. τῶν δ' ἡγεμόνων ἐφ' ᾗ ἕκαστος κατέκειτο κλίνῃ, καὶ τὰ κυλίκια καθὼς ταῖς στρωμναῖς ἐμεμέριστο ἑκάστῳ φέρειν ἐπέτρεψε, καὶ κατὰ τὴν ἄφοδον τοῖς μὲν ἐν ἀξιώμασι φορεῖα σὺν τοῖς κομίζουσι, τοῖς πλείοσι δὲ καταργύροις σκευαῖς κεκοσμημένους ἵππους. πᾶσι δὲ λαμπτηροφόρους παῖδας Αἰθίοπας παρέστησε. τῇ δὲ τετάρτῃ τῶν ἡμερῶν ταλαντιαίους εἰς ῥόδα μισθοὺς δέδωκε, καὶ κατεστρώθη ἐπὶ πηχυαῖον τὰ ἐδάφη ἐμπεπετασμένων δικτύων ἐπ' ἐλίξιν. ἱστορεῖ δὲ καὶ αὐτὸν τὸν Ἀντώνιον ἐν Ἀθήναις μετὰ ταῦτα διατρίψαντα, περίοπτον ὑπὲρ τὸ θέατρον κατασκευάσαντα σχεδίαν, χλωρᾷ πεπυκασμένην ὕλῃ, ὥσπερ ἐπὶ τῶν Βακχικῶν ἄντρων γίνεται, ταύτης τύμπανα, καὶ νεβρίδας, καὶ παντοδαπὰ ἄλλα ἀθύρματα Διονυσιακὰ ἐξαρτήσαντα μετὰ τῶν φίλων, ἐξ ἑωθινοῦ κατακλινόμενον μεθύσκεσθαι, λειτουργούντων αὐτῷ τῶν ἐξ Ἰταλίας μεταπεμφθέντων ἀκροαμάτων, συνηθροισμένων ἐπὶ τὴν θέαν τῶν πανελλήνων. μετέβαινε δ' ἐνίοτε φησὶ καὶ ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν ἀπὸ τῶν τεγῶν λαμπάσι δᾳδουχουμένης πάσης τῆς Ἀθηναίων πόλεως, καὶ ἐκτοτε ἐκέλευσεν ἑαυτὸν Διονύσιον ἀνακηρύττεσθαι κατὰ τὰς πόλεις ἁπάσας. κἠ Γάϊος δὲ ὁ αὐτοκράτωρ, ὁ Καλλίκολα προσαγορευθεὶς διὰ τὸ ἐν στρατοπέδῳ γεννηθῆναι, οὐ μόνον ὀνομάζετο νέος Διόνυσος, ἀλλὰ καὶ τὴν διονυσιακὴν πᾶσαν ἐνδυόμενος στολὴν προῄει, καὶ οὕτως ἐσκευασμένος ἐδίκαζεν.

Εἰς ταῦτα δεῖν ἀποβλέποντα τὰ ὑπὲρ ἡμᾶς, ἀγαπᾶν τὴν ἑλληνικὴν πενίαν, λαμβάνοντα πρὸ ὀφθαλμῶν καὶ τὰ παρὰ Θηβαίοις δεῖπνα. περὶ ὧν Κλείταρχος ἐν πρώτῃ τῶν περὶ Ἀλέξανδρον ἱστοριῶν διηγούμενος, καὶ ὅτι πᾶς αὐτῶν πλοῦτος εὑρέθη μετὰ τὴν ὑπ' Ἀλεξάνδρου τῆς πόλεως κατασκαφὴν ἐν ταλάντοις τετρακοσίοις τεσσαράκοντά φησιν, ὅτι τε μικρόψυχοι ἦσαν, καὶ τὰ περὶ

περὶ τὴν τροφὴν λίχνοι. παρασκευάζονται ἐν τοῖς δείπνοις, θρῖα, καὶ ἑψητοὺς, καὶ ἀφύας, καὶ ἐγκρασιχόλους, καὶ ἀλλᾶντας, καὶ χελιδόνας, καὶ ἴτρος. οἷσι Μακεδόνιον ἑστίασε μετὰ τῶν ἄλλων πεντήκοντα Περσῶν. Ἀτταμῖνος ὁ Φρύνωνος, ὅν φασι Ἡρόδοτος ἐν τῇ ἐνάτῃ μεγάλως πλούτῳ παρεσκευάσθαι. ἡγοῦμαι δ᾽ ὅτι οὐκ ἂν προηγμένων, οὐδ᾽ ἂν ἐνίκησε τοῖς Ἕλλησι περὶ Πλάταιαν παρατάττεσθαι, ἀπολωλόσιν ἤδη ὑπὸ τῶν τοιούτων τροφῶν. Ἀρκαδικὸν δὲ δεῖπνον διαγράφων ὁ Μιλήσιος Ἑκαταῖος ἐν τῇ τρίτῃ τῶν γενεαλογιῶν, μάζας φησὶν εἶναι καὶ ὕεια κρέα. Ἁρμόδιος δὲ ὁ Λεπρεάτης ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ Φιγάλειαν νομίμων, ὁ καταθύων φησί, παρὰ Φιγαλεῦσι σίταρχος ἔφερε τῆς ἡμέρας οἴνου τρεῖς χόας, καὶ ἀλφίτων μέδιμνον, καὶ τυροῦ πεντάμνουν, καὶ τἄλλα τὰ πρὸς τὴν ἄρτυσιν τῶν ἱερείων ἁρμόττοντα. ἡ δὲ πόλις παρεῖχεν ἑκατέρῳ τῶν χορῶν τρία πρόβατα, καὶ μάγειρον, ὑδροφόρον τε, καὶ τραπέζας, καὶ βάθρα πρὸς τὴν καθέδραν, καὶ τὴν τοιαύτην ἅπασαν παρασκευήν, πλὴν τῶν περὶ τὸν μάγειρον σκευῶν, ὁ χορηγός. τὸ δὲ δεῖπνον ἦν τοιοῦτον, τυρὸς, καὶ φύστη, μᾶζα νόμου χάριν ἐπὶ χαλκῶν κανῶν, τῶν παρά τισι καλουμένων μαζονόμων, ἀπὸ τῆς χρείας εἰληφότων τὴν ἐπωνυμίαν. ὁμοῦ δὲ τῇ μάζῃ, καὶ τῷ τυρῷ σπλάγχνον, καὶ ἅλες προφαγεῖν. καθαγισάντων δὲ ταῦτα ἐν κεραμέῳ κοτταβίδι πιεῖν ἑκάστῳ μικρόν, καὶ ὁ προσφέρων ἂν εἶπεν εὐδειπνίας. εἶτα δ᾽ εἰς τὸ κοινὸν ζωμὸς, καὶ περίκομμα. πρόχειρα δὲ ἑκάστῳ δύο κρέα. ἐνέμιζον δ᾽ ἐν ἅπασι τοῖς δείπνοις, μάλιστα δὲ τοῖς λεγομένοις μάζωσι. τοῦτο γὰρ ἔτι καὶ νῦν ἡ Διονυσιακὴ σύνοδος ἔχει τοὔνομα, τοῖς ἐσθίουσι τῶν νέων, ἀνδρειότερον ζωμόν τ᾽ ἐγχεῖν πλεῖον, καὶ μάζας, καὶ ἄρτους παραβάλλειν. γενναῖος γὰρ ὁ τοιοῦτος ἐκρίνετο, καὶ ἀνδρώδης ὑπάρχειν. θαυμαστὸν γὰρ ἦν καὶ περιβόητον παρ᾽ αὐτοῖς ἡ πολυφαγία. μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον σπονδὰς ἐποιοῦντο οὐκ ἀπονιψάμενοι τὰς χεῖρας, ἀλλ᾽ ἀποματτόμενοι τοῖς ψωμοῖς, καὶ τὴν ἀπομαγδαλίαν ἕκαστος ἀπέφερε. τοῦτο ποιοῦντες ἕνεκα τῶν ἐν ταῖς ἀμφόδοις γινομένων νυκτερινῶν φόβων. μετὰ δὲ τὰς σπονδὰς παιὰν ᾄδεται. ὅταν δὲ τοῖς ἥρωσι θύωσι βουθυσία μεγάλη γίνεται, καὶ ἑστιῶνται πάντες μετὰ τῶν δούλων. οἱ δὲ παῖδες ἐν ταῖς ἑστιάσεσι μετὰ τῶν πατέρων, ἐπὶ λίθων καθήμενοι, γυμνοὶ συνδειπνοῦσιν. Θεόπομπος δ᾽ ἐν τῇ ἕκτῃ καὶ τεσσαρακοστῇ τῶν Φιλιππικῶν, οἱ Ἀρκάδες φησὶν ἐν ταῖς ἑστιάσεσιν ὑποδέχονται τοὺς δεσπότας, καὶ τοὺς δούλους, καὶ μίαν πᾶσι τράπεζαν παρασκευάζουσι, καὶ τὰ σιτία πᾶσιν, εἰς τὸ μέσον παρατιθέασι, καὶ κρατῆρα τὸν αὐτὸν πᾶσι κιρνῶσι.

Παρὰ δὲ Ναυκρατίταις, ὥς φησιν Ἑρμείας ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν περὶ τοῦ Γρυνείου Ἀπόλλωνος, ἐν τῷ Πρυτανείῳ δειπνοῦσι γενεθλίοις Ἑστίας πρυτανίτιδος, καὶ Διονυσίοις. ἔτι δὲ τῇ τοῦ Κωμαίου Ἀπόλλωνος πανηγύρει, εἰσιόντες πάντες ἐν στολαῖς λευκαῖς, ἃς μέχρι καὶ νῦν καλοῦσι πρυτανικὰς ἐσθῆτας. καὶ κατακλιθέντες ἐπανίστανται εἰς γόνατα, τοῦ ἱεροκήρυκος τὰς πατρίους εὐχὰς καταλέγοντος συσπένδοντες. μετὰ δὲ ταῦτα κατακλιθέντες λαμβάνουσιν, ἕκαστος οἴνου κοτύλας δύο πλὴν τῶν ἱερέων, τοῦ τε Πυθίου Ἀπόλλωνος καὶ τοῦ Διονύσου. τούτων γὰρ ἑκατέρῳ διπλοῦς ὁ οἶνος μετὰ καὶ τῶν ἄλλων μερίδων δίδοται. ἔπειτα ἑκάστῳ παρατίθεται ἄρτος καθαρὸς εἰς πλάτος πεποιημένος, ἐφ᾽ ᾧ ἐπίκειται ἄρτος ἕτερος, ὃν κριβανίτην καλοῦσι. καὶ κρέας ὕειον, καὶ λεκάριον πτισάνης, ἢ λαχάνου τοῦ κατὰ καιρὸν γινομένου, ὠά τε δύο, καὶ τυροῦ τροφαλὶς, σῦκά τε ξηρὰ, καὶ πλακοῦς, καὶ στέφανος. καὶ ὃς ἂν ἔξω τι τούτων ἱεροποιὸς παρασκευάσῃ ὑπὸ τῶν τιμούχων ζημιοῦται. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τοῖς σιτουμένοις ἐν Πρυτανείῳ ἔξωθεν προσεισφέρειν τι βρώσιμον ἔξεστι. μόνα δὲ ταῦτα καταναλίσκουσι, τὰ ὑπολειπόμενα τοῖς οἰκέταις μεταδιδόντες. ταῖς δ᾽ ἄλλαις ἡμέραις πάσαις τοῦ ἐνιαυτοῦ ἔξεστι τῶν σιτουμένων τῷ βουλομένῳ ἀνελθόντι εἰς τὸ Πρυτανεῖον δειπνεῖν, οἴκοθεν παρασκευάσαντα αὐτῷ λάχανόν τι, ἢ τῶν ὀσπρίων, καὶ τάριχος, ἢ ἰχθῦς. κρέως δὲ χοιρείου βραχύτατον, καὶ τούτων μεταλαμβάνειν κοτύλην οἴνου. γυναικὶ δὲ οὐκ ἔξεστιν εἰσιέναι εἰς τὸ Πρυτανεῖον, ἢ μόνῃ τῇ αὐλητρίδι. οὐκ εἰσφέρεται δὲ οὐδὲ ἀμὶς εἰς τὸ Πρυτανεῖον. ἐὰν δέ τις Ναυκρατιτῶν γάμους ἑστιᾷ, ὡς ἐν τῷ γαμικῷ νόμῳ γέγραπται, ἀπείρηται ὠὰ, καὶ μελίπηκτα δίδοσθαι. τίς δὲ ἡ τούτων αἰτία, Οὐλπιανὸς ἡμᾶς διδάσκειν δίκαιος. Λυγκεὺς δ᾽ ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς προκρίνων τὰ Αἰγυπτιακὰ δεῖπνα τῶν Περσικῶν. Αἰγυπτίων ἐπιστρατευσάντων φησὶν ἐπὶ Ὦχον τὸν Περσῶν βασιλέα καὶ νικηθέντων, ἐπεὶ ἐγένετο αἰχμάλωτος ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς, ὁ Ὦχος αὐτὸν φιλανθρώπως ἄγων ἐκάλεσε καὶ ἐπὶ δεῖπνον. τῆς οὖν παρασκευῆς γινομένης λαμπρᾶς, ὁ Αἰγύπτιος κατεγέλα, ὡς εὐτελῶς τοῦ Πέρσου διαιτωμένου. εἰ δὲ θέλεις, ἔφη, εἰδέναι ὦ βασιλεῦ, πῶς δεῖ σιτεῖσθαι τοὺς εὐδαίμονας βασιλέας, ἐπίτρεψον τοῖς ἐμοῖς ποτὲ γενομένοις μαγείροις παρασκευάσαι σοι Αἰγύπτιον δεῖπνον. καὶ κελεύσαντος, ἐπεὶ παρεσκευάσθη, ἡσθεὶς ὁ Ὦχος τῷ δείπνῳ, κακὸν κακῶς σε ἔφη, ὦ Αἰγύπτιε, ἀπολέσειαν οἱ θεοὶ, ὅστις δεῖπνα τοιαῦτα καταλιπὼν ἐπεθύμησας θοίνης εὐτελεστέρας. τίνα δὲ ἦν τὰ Αἰγύπτια δεῖπνα, Πρωταγορίδης ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Δαφνικῶν ἀγώνων διδάσκει ἡμᾶς λέγων οὕτως. Τρίτη δέ ἐστιν ἰδέα δείπνου Αἰγυπτιακὴ, τραπεζῶν μὲν οὐ παρατι-

Marginalia: Ἀρκαδικὸν δεῖπνον. Ναυκρατιτῶν δεῖπνον. Αἰγυπτίων δεῖπνον.

(Handwritten: Ἀτταγῖνος; Πλαταία; Φιγάλεια; πιεῖν; τοῦ; Timuchi; φιλανθρώπως)

θυμένων, πινάκων δὲ περιφερομένων. παρὰ δὲ Γαλάταις φησὶ Φύλαρχος ἐν τῇ ἕκτῃ, ἐν ταῖς τραπέζαις ἄρτους πολλοὺς κατακεκλασμένους παρατίθεσθαι χύδην, καὶ κρέατα ἐκ τῶν λεβήτων, ὧν οὐδεὶς γεύεται, εἰ μὴ πρότερον θεάσηται τὸν βασιλέα, εἰ ἥψατο τῶν παρακειμένων. ἐν δὲ τῇ τρίτῃ ὁ αὐτὸς Φύλαρχος Ἀριάμνην φησὶ τὸν Γαλάτην πλουσιώτατον ὄντα, ἐπαγγείλασθαι ἑστιάσαι Γαλάτας πάντας ἐνιαυτόν, καὶ τοῦτο συντελέσαι ποιήσαντα οὕτως, κατὰ τόπους τῆς χώρας τὰς ἐπικαιροτάτους τῶν ὁδῶν διέλαβε σταθμοῖς, ἐπί τε τούτοις ἐκ χαράκων καὶ τῶν καλάμων τῶν τε οἰσύνων ἐπεβάλλετο σκηνὰς χωρούσας ἀνὰ τετρακοσίους ἄνδρας, καὶ πλείους ἔτι, καθὼς ἂν ἐκποιῶσιν οἱ τόποι, τότε ἀπὸ τῶν πόλεων δέξασθαι καὶ τῶν κωμῶν μέλλον ἐπιῤῥεῖν πλῆθος. ἐνταῦθα δὲ λέβητας ἐπέστησε κρεῶν παντοδαπῶν μεγάλους, οὓς πρὸ ἐνιαυτοῦ, καὶ πρὸ τοῦ μέλλειν μεταπεμψάμενος τεχνίτας ἐκ πόλεων ἐχαλκεύσατο. θύματα δὲ καταβάλλεσθαι ταύρων καὶ συῶν καὶ προβάτων τε καὶ λοιπῶν κτηνῶν ἑκάστης ἡμέρας πολλά. πίθους τε οἴνου παρασκευάζεσθαι, καὶ πλῆθος ἀλφίτων πεφυραμένων. καὶ οὐ μόνον, φησίν, οἱ παραγινόμενοι τῶν Γαλατῶν ἀπὸ τῶν κωμῶν καὶ τῶν πόλεων ἀπέλαυον, ἀλλὰ καὶ οἱ παριόντες ξένοι ὑπὸ τῶν ἐφεστηκότων παίδων οὐκ ἠφίεντο, ἕως ἂν μεταλάβωσι τῶν παρασκευασθέντων. δεῖπνον δὲ δείπνων μνημονεύει Ξενοφῶν ἐν ἕκτῃ ἀναβάσεως, τὸ παρὰ Σεύθῃ διαγράφων συμπόσιον ἐν τούτοις. ἐπειδὴ δὲ εἰσῆλθον ἐπὶ τὸ δεῖπνον πάντες, τὸ δὲ δεῖπνον ἦν καθημένοις κύκλῳ, ἔπειτα δὲ τρίποδες εἰσηνέχθησαν πᾶσιν. οὗτοι δὲ ὅσον εἴκοσι κρεῶν μεστοὶ νενεμημένων, καὶ ἄρτοι ζυμῖται μεγάλοι προσπεπερονημένοι ἦσαν πρὸς τοῖς κρέασι, μάλιστα δὲ τράπεζαι κατὰ τοὺς ξένους ἀεὶ ἐτίθεντο. νόμος γὰρ ἦν, καὶ πρῶτος τοῦτ' ἐποίει Σεύθης, ἀνελόμενος τοὺς παρ' αὐτῷ κειμένους ἄρτους διέκλα κατὰ μικρά, καὶ ἐῤῥίπτει οἷς αὐτῷ ἐδόκει, καὶ τὰ κρέα ὡσαύτως, ὅσον μόνον γεύσασθαι ἑαυτῷ καταλιπών. καὶ οἱ ἄλλοι δὲ κατὰ τὰ αὐτὰ ἐποίουν, καθ' οὓς καὶ αἱ τράπεζαι ἔκειντο. Ἀρκὰς δέ τις Ἀρεῖος ὄνομα, φαγεῖν δεινός, τὸ μὲν διαῤῥιπτεῖν εἴα χαίρειν. λαβὼν δ' εἰς τὴν χεῖρα ὅσον τριχοίνικον ἄρτον, καὶ κρέα θέμενος ἐπὶ τὰ γόνατα ἐδείπνει. κέρατα δὲ οἴνου περιέφερον καὶ πάντες ἐδέχοντο. ὁ δὲ Ἀρύσας, ἐπεὶ παρ' αὐτὸν φέρων τὸ κέρας ὁ οἰνοχόος ἦν, εἶπεν, ἰδὼν τὸν Ξενοφῶντα οὐκ ἔτι δειπνοῦντα, ἐκείνῳ ἔφη δός. σχολάζει γὰρ ἤδη, ἐγὼ δ' οὔπω. ἐνταῦθα μὲν ἤδη γέλως ἐγένετο. ἐπεὶ δὲ προὐχώρει ὁ πότος, εἰσῆλθεν ἀνὴρ Θρᾷξ, ἵππον ἔχων λευκόν, καὶ λαβὼν κέρας μεστόν, προπίνω σοι ὦ Σεύθη, ἔφη, καὶ τὸν ἵππον τοῦτον δωροῦμαι, ἐφ' οὗ καὶ διώκων ὃν ἂν ἐθέλῃς αἱρήσεις, καὶ ἀποχωρῶν οὐ μὴ δείσῃς τὸν πολέμιον. ἄλλος παῖδα εἰσαγαγών, οὕτως ἐδωρήσατο προπίνων, καὶ ἄλλος ἱμάτια τῇ γυναικί. καὶ Τιμασίων προπίνων φιάλην τε ἀργυρᾶν, καὶ τάπιδα ἀξίαν δέκα μνῶν. Γνήσιππος δέ τις Ἀθηναῖος ἀναστὰς εἶπεν, ὅτι ἀρχαῖος εἴη νόμος κάλλιστος, τοὺς μὲν ἔχοντας διδόναι τῷ βασιλεῖ τιμῆς ἕνεκα, τοῖς δὲ μὴ ἔχουσι διδόναι τὸν βασιλέα. Ξενοφῶν δὲ ἀναστὰς θαῤῥαλέως, καὶ δεξάμενος τὸ κέρας εἶπεν, ἐγώ σοι ὦ Σεύθη δίδωμι ἐμαυτόν, καὶ τοὺς ἐμοὺς τούτους ἑταίρους, φίλους εἶναι πιστούς, καὶ οὐδένα ἄκοντα. καὶ νῦν πάρεισιν οὐδὲν προσαιτοῦντες, ἀλλὰ καὶ πονεῖν ὑπὲρ σοῦ, καὶ προκινδυνεύειν βουλόμενοι. καὶ ὁ Σεύθης ἀναστὰς συνέπιε, καὶ συγκατεσκεδάσατο μετ' αὐτοῦ τὸ κέρας. μετὰ δὲ ταῦτα εἰσῆλθον Κεραβουνταῖοι οἱ αὐλοῖς σημαίνουσιν, καὶ σάλπιγξιν ὠμοβοΐναις, ῥυθμούς τε, καὶ οἱονεὶ μαγάδιν σαλπίζοντες. Ποσειδώνιος δὲ ὁ ἀπὸ τῆς στοᾶς ἐν ταῖς ἱστορίαις, ἃς συνέθηκεν οὐκ ἀλλοτρίως ἧς προῄρητο φιλοσοφίας, πολλὰ παρὰ πολλοῖς ἔθιμα καὶ νόμιμα ἀναγράφων, Κελτοί, φησί, τὰς χορὰς προτίθενται, χόρτον ὑποβάλλοντες, καὶ ἐπὶ τραπεζῶν ξυλίνων, μικρὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπηρμένων. ἡ τροφὴ δ' ἐστὶ ἄρτοι μὲν ὀλίγοι, κρέα δὲ πολλὰ ἐν ὕδατι, καὶ ὀπτὰ ἐπ' ἀνθράκων, ἢ ὀβελίσκων. προσφέρονται δὲ ταῦτα καθαρείως μέν, λεοντωδῶς δὲ ταῖς χερσὶν ἀμφοτέραις αἴροντες ὅλα μέλη, καὶ ἀποδάκνοντες. ἐὰν δέ τι ᾖ δυσαπόσπαστον, μαχαιρίῳ μικρῷ παρατέμνοντες, ὃ τοῖς κολεοῖς ἐν ἰδίᾳ θήκῃ παράκειται. προσφέρονται δὲ καὶ ἰχθῦς, οἵ τε παρὰ τοὺς ποταμοὺς οἰκοῦντες, καὶ παρὰ τὴν ἐντὸς καὶ τὴν ἔξω θάλασσαν. καὶ τούτους δὲ ὀπτοὺς μετὰ ἁλῶν, καὶ ὄξους, καὶ κυμίνου. τοῦτο δὲ καὶ εἰς τὸ ποτὸν ἐμβάλλουσιν. ἐλαίῳ δὲ οὐ χρῶνται διὰ σπάνιν, καὶ διὰ τὸ ἀσύνηθες ἀηδὲς αὐτοῖς φαίνεται. ὅταν δὲ πλείονες συνδειπνῶσι, κάθηνται μὲν ἐν κύκλῳ. μέσος δὲ ὁ κράτιστος, ὡς ἂν κορυφαῖος χοροῦ, διαφέρων τῶν ἄλλων, ἢ κατὰ τὴν πολεμικὴν εὐχέρειαν, ἢ κατὰ τὸ γένος, ἢ κατὰ πλοῦτον. ὁ δ' ὑποδεχόμενος παρ' αὐτόν, ἐφεξῆς δ' ἑκατέρωθεν κατ' ἀξίαν, ἧς ἔχουσιν ὑπεροχῆς, καὶ οἱ μὲν τοὺς θυρεοὺς ὁπλοφοροῦντες ἐκ τῶν ὄπισθεν παρεστᾶσιν, οἱ δὲ δορυφόροι κατὰ τὴν ἀντικρὺ καθήμενοι κύκλῳ, καθάπερ οἱ δεσπόται συνευωχοῦνται. τὸ δὲ ποτὸν οἱ διακονοῦντες ἐν ἀγγείοις περιφέρουσιν, ἐοικόσι μὲν ἄμβιξιν, ἢ κεραμέοις, ἢ ἀργυροῖς. καὶ γὰρ τοὺς πίνακας, ἐφ' ὧν τὰς τροφὰς προτίθενται, τοιούτους ἔχουσιν, οἱ δὲ χαλκοῦς, οἱ δὲ κάνεα ξύλινα καὶ πλεκτά. τὸ δὲ πινόμενόν ἐστι, παρὰ μὲν τοῖς πλουτοῦσιν οἶνος ἐξ Ἰταλίας, καὶ τῆς Μασσαλιητῶν χώρας παρακομιζόμενος. ἄκρατος

δ' οὗτος

Γαλατῶν δεῖπνον.

Θρακῶν δεῖπνον. Lib. 7.

Κελτῶν δεῖπνον.

δὲ οὗτος. ἐνίοτε δὲ ὀλίγον ὕδωρ παραμίγνυται. παρὰ δὲ τοῖς πολλοῖς καθ' αὑτὸ· καλεῖται δὲ δέρκομα. ἀπορροφοῦσι δὲ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ποτηρίου κατὰ μικρὸν, οὐ πλεῖον κυάθου, πυκνότερον δὲ τοῦτο ποιοῦσι. περιφέρει δὲ ὁ παῖς ἐπὶ τὰ δεξιὰ, καὶ τὰ λαιά. οὕτως διακονοῦνται· καὶ τοὺς θεοὺς προσκυνοῦσιν ἐπὶ τὰ δεξιὰ στρεφόμενοι. ἔτι ὁ Ποσειδώνιος διηγούμενος, καὶ τὸν Λουερνίου τοῦ Βιτύιτος πατρὸς πλοῦτον, τοῦ ὑπὸ Ῥωμαίων καθαιρεθέντος, φησὶ, δημαγωγοῦντα αὐτὸν τοὺς ὄχλους, ἐν ἅρματι φέρεσθαι διὰ τῶν πεδίων, καὶ σπείρειν χρυσὸν, καὶ ἄργυρον ταῖς ἀκολουθούσαις τῶν Κελτῶν μυριάσι, φράγμα τε ποιεῖν δωδεκαστάδιον τετράγωνον, ἐν ᾧ πληροῦν ληνοὺς πολυτελοῦς πόματος, παρασκευάζειν τε τοσοῦτο βρωμάτων πλῆθος, ὥστε ἐφ' ἡμέρας πλείονας ἐξεῖναι τοῖς βουλομένοις εἰσερχομένοις τῶν παρασκευασθέντων ἀπολαύειν, ἀδιαλείπτως διακονουμένους. ἀφορίσαντος δὲ αὐτοῦ προθεσμίαν ποτὲ τῆς θοίνης, ἀφυστερήσαντά τινα τῶν βαρβάρων ποιητὴν ἀφικέσθαι, καὶ συναντήσαντα μετὰ ᾠδῆς ὑμνεῖν αὐτοῦ τὴν ὑπεροχήν. ἑαυτὸν δ' ὑποθρηνεῖν, ὅτι ὑστέρηκε. τὸν δὲ τερφθέντα θυλάκιον αἰτῆσαι χρυσίου, καὶ ῥῖψαι αὐτῷ παρατρέχοντι. ἀνελόμενον δ' ἐκεῖνον πάλιν ὑμνεῖν λέγοντα, διότι τὰ ἴχνη τῆς γῆς, ἐφ' ἧς ἁρματηλατεῖ, χρυσὸν καὶ εὐεργεσίας ἀνθρώποις φέρει. ταῦτα μὲν οὖν ἐν τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ ἱστόρησεν. ἐν δὲ τῇ πέμπτῃ περὶ Παρθυαίων διηγούμενός φησιν. ὁ δὲ καλούμενος φίλος, τραπέζης μὲν οὐ κοινωνεῖ. χαμαὶ δ' ὑποκαθήμενος, ἐφ' ὑψηλῆς κλίνης κατακειμένῳ τῷ βασιλεῖ, τὸ παραβληθὲν ὑπ' αὐτοῦ κυνιστὶ σιτεῖται, καὶ πολλάκις διὰ τὴν τυχοῦσαν αἰτίαν ἀποσπασθεὶς τοῦ χαμαιπετοῦς δείπνου, ῥάβδοις καὶ ἱμᾶσιν ἀστραγαλωτοῖς μαστιγοῦται, καὶ γενόμενος αἱμόφυρτος, τὸν τιμωρησάμενον, ὡς εὐεργέτην ἐπὶ τὸ ἔδαφος πρηνὴς προσπεσὼν προσκυνεῖ. ἐν δὲ τῇ ἑκκαιδεκάτῃ περὶ Σελεύκου διηγούμενος τοῦ βασιλέως, ὡς εἰς Μηδίαν ἀνελθὼν, καὶ πολεμῶν Ἀρσάκῃ ᾐχμαλωτίσθη ὑπὸ τοῦ βαρβάρου, καὶ ὡς πολὺν χρόνον παρὰ τῷ Ἀρσάκῃ διέτριψεν, ἀγόμενος βασιλικῶς, γράφει καὶ ταῦτα. παρὰ Πάρθοις ἐν τοῖς δείπνοις ὁ βασιλεὺς, τήν τε κλίνην, ἐφ' ἧς μόνος κατέκειτο, μετεωροτέραν τῶν ἄλλων καὶ κεχωρισμένην εἶχε, καὶ τὴν τράπεζαν μόνῳ, καθάπερ ἥρῳ, πλήρη βαρβαρικῶν θοιναμάτων παρακειμένην. ἱστορεῖ δὲ καὶ περὶ Ἡρακλέωνος τοῦ Βεροιαίου, ὃς ὑπὸ τοῦ γρυποῦ καλουμένου Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως προαχθεὶς, μικροῦ δεῖν τὸν βασιλέα ἐξέβαλε τὸν εὐεργέτην, γράφει ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν ἱστοριῶν τάδε, ἐποιεῖτό τε τῶν στρατιωτῶν τὰς κατακλίσεις ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐν ὑπαίθρῳ ἀνὰ χιλίους δειπνίζων. τὸ δὲ δεῖπνον ἦν ἄρτος μέγας, καὶ κρέας. τὸ δὲ ποτὸν, κεκραμένος οἶνος, οἷος δήποτε ὕδατι ψυχρῷ. διηκόνουν δὲ ἄνδρες μαχαιροφόροι, καὶ σιωπὴ ἦν εὔτακτος. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ ἐν τῇ Ῥωμαίων φησὶ πόλει, ὅταν εὐωχῶνται ἐν τῷ τοῦ Ἡρακλέους ἱερῷ, δειπνίζοντος τοῦ κατὰ καιρὸν θριαμβεύοντος, καὶ ἡ παρασκευὴ τῆς εὐωχίας ἡρακλεωτικὴ ἐστί. διοινοχεῖται μὲν γὰρ οἰνόμελι, τὰ δὲ βρώματα ἄρτοι μεγάλοι, καὶ καπνιστὰ ἑφθὰ κρέα, καὶ τῶν προσφάτων καθιερωθέντων ὀπτὰ δαψιλῆ. παρὰ δὲ Τυρρηνοῖς δὶς τῆς ἡμέρας τράπεζαι πολυτελεῖς παρασκευάζονται, ἀνθιναί τε στρωμναὶ, καὶ ἐκπώματα ἀργυρᾶ παντοδαπὰ, καὶ δούλων πλῆθος εὐπρεπῶν παρέστηκεν, ἐσθῆσι πολυτελέσι κεκοσμημένων. Τίμαιος ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἱστοριῶν, καὶ τὰς θεραπαίνας φησὶ, παρ' αὐτοῖς μέχρις οὗ ἂν αὐξηθῶσι γυμνὰς διακονεῖσθαι. Μεγασθένης δὲ ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Ἰνδικῶν, τοῖς Ἰνδοῖς φησὶν, ἐν τῷ δείπνῳ παρατίθεσθαι ἑκάστῳ τράπεζαν. ταύτην δὲ εἶναι ὁμοίαν ταῖς ἐγγυθήκαις, καὶ ἐπιτίθεσθαι ἐπ' αὐτῇ τρυβλίον χρυσοῦν, εἰς ὃ ἐμβάλλειν αὐτοὺς πρῶτον μὲν τὴν ὄρυζαν ἑφθὴν, ὡς ἄν τις ἑψήσειε χόνδρον, ἔπειτα ὄψα πολλὰ κεχειρουργημένα ταῖς Ἰνδικαῖς σκευασίαις. Γερμανοὶ δὲ, ὡς ἱστορεῖ Ποσειδώνιος ἐν τῇ τριακοστῇ, ἄριστον προσφέρονται κρέα μεληδὸν ὠπτημένα, καὶ ἐπιπίνουσι γάλα, καὶ τὸν οἶνον ἄκρατον. Καμπανῶν δέ τινες παρὰ τὰ συμπόσια μονομαχοῦσι. Νικόλαος δὲ ὁ Δαμασκηνὸς, εἷς τῶν ἀπὸ τοῦ περιπάτου φιλοσόφων ἐν τῇ δεκάτῃ πρὸς ταῖς ἑκατὸν τῶν ἱστοριῶν, Ῥωμαίους ἱστορεῖ παρὰ τὸ δεῖπνον συμβάλλειν μονομαχίας, γράφων οὕτως, τὰς τῶν μονομάχων θέας οὐ μόνον ἐν πανηγύρεσι καὶ θεάτροις ἐποιοῦντο Ῥωμαῖοι, παρὰ Τυρρηνῶν παραλαβόντες τὸ ἔθος, ἀλλὰ κἀν ταῖς ἑστιάσεσιν. ἐκάλουν γοῦν τινες πολλάκις ἐπὶ δεῖπνον τοὺς φίλους ἐπί τε ἄλλοις, καὶ ὅπως ἂν δύο ἢ τρία ζεύγη ἴδοιεν μονομάχων, ὅτε καὶ κορεσθέντες δείπνου, καὶ μέθης, εἰσεκάλουν τοὺς μονομάχους. καὶ ὁ μὲν ἅμα ἐσφάττετο, αὐτοὶ δὲ ἐκρότουν ἐπὶ τούτῳ ἡδόμενοι. ἤδη δέ τις κἀν ταῖς διαθήκαις γέγραφε γυναῖκας εὐπρεπεστάτας μονομαχῆσαι, ἃς ἐκέκτητο. ἕτερος δὲ παῖδας ἀνήβους ἐρωμένους ἑαυτοῦ. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἠνέσχετο ὁ δῆμος τὴν παρανομίαν ταύτην, ἀλλ' ἄκυρον τὴν διαθήκην ἐποίησεν. Ἐρατοσθένης δ' ἐν πρώτῳ Ὀλυμπιονικῶν, τοὺς Τυρρηνούς φησι πρὸς αὐλὸν πυκτεύειν. Ποσειδώνιος δ' ἐν τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν, Κελτοί φησιν, ἐνίοτε παρὰ τὸ δεῖπνον μονομαχοῦσιν. ἐν γὰρ τοῖς ὅπλοις ἀγερθέντες σκιαμαχοῦσι, καὶ πρὸς ἀλλήλους ἀκροχειρίζονται. ποτὲ δὲ καὶ μέχρι τραύ-

κορμα
παρὰ δὲ τοῖς ὑποδε-ροις ζῦθος πύρινον μετὰ μέλιτος ἐσκευασμένον

Strabo lib. 4.

Πάρθων δεῖπνον.

Ῥωμαίων δεῖπνον.

Δεῖπνον Γερμανῶν.

ματος προΐασιν, καὶ ἐκ τούτου ἐρεθισθέντες ἐὰν μὴ ἐπισχῶσιν οἱ παρόντες, καὶ ἕως ἀναιρέσεως ἔρχονται. τὸ δὲ παλαιόν φησιν, ὅτι παρατεθέντων κωλήνων τὸ μηρίον ὁ κράτιστος ἐλάμβανεν. εἰ δέ τις ἕτερος ἀντιποιήσαιτο, συνίσταντο μονομαχήσοντες μέχρι θανάτου. ἄλλοι δ᾽ ἐν θεάτρῳ λαβόντες ἀργύριον, ἢ χρυσίον. οἱ δὲ οἴνου κεραμίων ἀριθμόν τινα, καὶ πιστωσάμενοι τὴν δόσιν, καὶ τοῖς ἀναγκαίοις φίλοις διαδασάμενοι, ὕπτιοι ἐκταθέντες ἐπὶ θυρεῶν κεῖνται. παραστάς δέ τις ξίφει τὸν λαιμὸν ἀποκόπτει. Εὐφορίων δ᾽ ὁ χαλκιδεὺς ἐν ἱστορικοῖς ὑπομνήμασιν οὕτω γράφει, παρὰ δὲ τοῖς Ῥωμαίοις προτίθεσθαι πέντε μνᾶς τοῖς ὑπομένειν βουλομένοις τὴν κεφαλὴν ἀποκοπῆναι πελέκει, ὥστε τοὺς κληρονόμους κομίσασθαι τὸ ἆθλον, καὶ πολλάκις ἀπογραφομένους πλείους διακαιολογεῖσθαι καθὸ δικαιότατός ἐστιν ἕκαστος αὐτῶν ἀποτυμπανισθῆναι. Ἕρμιππος δ᾽ ἐν πρώτῳ περὶ νομοθετῶν, τῶν μονομαχούντων εὑρετὰς ἀποφαίνει Μαντινεῖς, Δημώνακτος ἑνὸς τῶν πολιτῶν συμβουλεύσαντος, καὶ ζηλωτὰς τούτου γενέσθαι κυρηναίους. Ἔφορος δ᾽ ἐν ἕκτῃ ἱστοριῶν, ἤσκουν φησὶ, τὰ πολεμικὰ οἱ Μαντινεῖς καὶ Ἀρκάδες, τήν τε στολὴν τὴν πολεμικὴν, καὶ τὴν ὅπλισιν τὴν ἀρχαίαν, ὡς εὑρόντων ἐκείνων ἔτι καὶ νῦν μαντινικὴν ἀποκαλοῦσι. πρὸς δὲ τούτοις καὶ ὁπλομαχίας μαθήσεις ἐν Μαντινείᾳ πρῶτον εὑρέθησαν, Δημέου τὸ τέχνημα καταδείξαντος. ὅτι δ᾽ ἀρχαῖον ἦν τὸ περὶ τοὺς μονομάχους, Ἀριστοφάνης ἔοικεν ἐν φοινίσσαις οὕτως, Τὼς Οἰδίπου δὲ παῖδε διπτύχῳ κόρω Ἄρης κατέσκηψέ τε μονομάχου πάλης, ἀγῶνα νῦν ἑστᾶσιν. ἔοικεν δὲ πεποιῆσθαι τὸ ὄνομα οὐκ ἐκ τοῦ μάχη, ἀλλ᾽ ἐκ τοῦ ῥήματος τοῦ μάχεσθαι μᾶλλον συγκεῖσθαι. ὁπότε γὰρ τὸ μάχη συντίθεμενον, τὸ τέλος ἴσως τρέπει, ὡς ἐν τῷ σύμμαχος, πρωτόμαχος, ἐπίμαχος, φιλόμαχον γένος ἐκ Περσέως παρὰ Πινδάρῳ, τηνικαῦτα προπαροξύνεται. ὁπότε δὲ παροξύνεται, τὸ μάχεσθαι ῥῆμα περιέχει, ὡς ἐν τῷ πυγμάχος, ναυμάχος, αὐτόν σε πυγμάχε πρῶτον παρὰ Στησιχόρῳ, ὁπλομάχος, ταχομάχος, πυργομάχος. ὁ δὲ κωμῳδοποιὸς Ποσείδιππος ἐν πορνοβοσκῷ φησιν,

Ὁ μὴ πεπλευκὼς οὐδὲν ἑώρακεν κακόν. Τῶν μονομαχούντων ἐσμὲν ἀθλιώτεροι.

ὅτι δὲ καὶ οἱ ἔνδοξοι, καὶ οἱ ἡγεμόνες ἐμονομάχουν, καὶ ἐκ προκλήσεως τοῦτ᾽ ἐποίουν, ἐν ἄλλοις εἰρήκαμεν. Δίυλλος δ᾽ ὁ ἀθηναῖος ἐν τῇ ἐνάτῃ τῶν ἱστοριῶν φησιν, ὡς Κάσσανδρος ἐκ Βοιωτίας ἐπανιὼν, καὶ θάψας τὸν βασιλέα καὶ τὴν βασίλισσαν ἐν αἰγαῖς, καὶ μετ᾽ αὐτῶν τὴν Κύνναν τὴν Εὐρυδίκης μητέρα, καὶ τοῖς ἄλλοις τιμήσας οἷς προσῆκε, καὶ μονομαχίας ἀγῶνα ἔθηκεν, εἰς ὃν κατέβησαν τέσσαρες τῶν στρατιωτῶν. Δημήτριος δ᾽ ὁ σκήψιος ἐν τῷ δωδεκάτῳ τοῦ τρωϊκοῦ διακόσμου παρὰ Ἀντιόχῳ φησὶ, τῷ βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ προσαγορευθέντι, ἐν τῷ δείπνῳ πρὸς ὅπλα ὠρχοῦντο οὐ μόνον οἱ βασιλέως φίλοι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεύς. ἐπεὶ δὲ καὶ εἰς Ἡγησιάνακτα τὸν ἀλεξανδρέα τὸν τρωάδος, τὸν τὰς ἱστορίας γράψαντα, ἡ τῆς ὀρχήσεως τάξις ἐγγίζετο, ἀναστὰς εἶπεν, πότερον ὦ βασιλεῦ κακῶς ὀρχούμενον ἐμὲ θεάσασθαι βούλει, ἢ καλῶς ἀπαγγέλλοντός μου ἴδια ποιήματα θέλεις ἀκροᾶσθαι. κελευσθεὶς οὖν λέγειν, οὕτως ἤσε τὸν βασιλέα ὥστ᾽ ἐπαινοῦντι ἀξιωθῆναι, καὶ τῶν φίλων εἷς γενέσθαι. Δοῦρις δ᾽ ὁ σάμιος ἐν τῇ τῶν ἱστοριῶν ἑπτακαιδεκάτῃ, Πολυσπέρχοντά φησιν, εἰ μεθυσθείη, καίτοι πρεσβύτερον ὄντα ὀρχεῖσθαι, οὐδενὸς Μακεδόνων ὄντα δεύτερον, οὔτε κατὰ τὴν στρατηγίαν, οὔτε κατὰ τὴν ἀξίωσιν, καὶ ἐνδυόμενον αὐτὸν κροκωτὸν, καὶ ὑποδούμενον σικυώνια διατελεῖν ὀρχούμενον. Ἀγαθαρχίδης δ᾽ ὁ κνίδιος ἐν ὀγδόῃ Ἀσιατικῶν ἱστορεῖ, ὡς οἱ ἑσιῶντες Ἀλέξανδρον τὸν Φιλίππου τῶν φίλων, τὸ μέλλον παρατεθήσεσθαι τῶν τραγημάτων περιεχρύσουν. ὅτε δὲ θέλοιεν ἀναλίσκειν, περιελόντες τὸν χρυσὸν ἅμα τοῖς ἄλλοις ἐξέβαλον, ἵνα τὴν μὲν πολυτέλειαν οἱ φίλοι θεαταὶ γίνωνται, οἱ δ᾽ οἰκέται κύριοι. ἐπιλελησμένοι δ᾽ ἦσαν οὗτοι, ὡς καὶ Δοῦρις ἱστορεῖ, ὅτι καὶ Φίλιππος ὁ τοῦ Ἀλεξάνδρου πατὴρ ποτήριον χρυσοῦν, ὁλκὴν ἄγον πεντήκοντα δραχμὰς κεκτημένος, τοῦτο ἐλάμβανε κοιμώμενος ἀεὶ, καὶ πρὸς κεφαλὴν αὐτοῦ κατετίθετο. Σέλευκος δὲ θρᾳκῶν φησί τινας ἐν τοῖς συμποσίοις ἀγχόνην παίζειν βρόχον ἀρτήσαντας ἔκ τινος ὕψους στρογγύλον, πρὸς ὃν κατὰ κάθετον προστίθεσθαι λίθον εὐπερίτρεπτον τοῖς ἐπιβαίνουσι. διαλαγχάνειν οὖν αὐτοὺς, καὶ τὸν λαχόντα δρέπανον ἐπιβαίνειν τῷ λίθῳ, καὶ τὸν τράχηλον εἰς τὸν βρόχον ἐντιθέναι. παρερχόμενον δὲ ἄλλον ἐγείρειν τὸν λίθον, καὶ ὁ κρεμάμενος ἐπιτρέχοντος τοῦ λίθου, ἐὰν μὴ ταχὺ φθάσας ἀποτέμῃ τῷ δρεπάνῳ, τέθνηκε, καὶ οἱ ἄλλοι γελῶσι, παιδιὰν ἔχοντες τὸν ἐκείνου θάνατον. ταῦτα εἰπὼν ἔχομ᾽ ἄνδρες φίλοι καὶ συμπόται τῶν Ἑλλήνων πολὺ πρότερον περὶ ἀρχαίων συμποσίων ἐπισάμενοι. ἀκριβῶς δ᾽ ὁ σοφὸς Πλάτων ἐν τῷ πρώτῳ νόμων περὶ συμποσίων διηγεῖται λέγων οὕτως, καὶ οὔτ᾽ ἂν ἐπ᾽ ἀγρῶν ἴδοις, οὔτ᾽ ἐν ἄστεσιν ὅσων σπαρτιάταις μέλει συμπόσια, οὐδ᾽ ὁπόσα τούτοις ξυνεπόμενα πάσας ἡδονὰς κινεῖ κατὰ δύναμιν, οὐδ᾽ ἔστιν ὅς τις ἂν ἀπαντῶν βαδίζοντί τινι μετὰ μέθης, οὐκ ἂν τὴν μεγίστην δίκην εὐθὺς ἐπιθείη, καὶ οὔτ᾽ ἂν Διονύσια πρόφασιν ἔχοντ᾽ αὐτὸν ῥύσαιτο, ὥσπερ ἐν ἁμάξαις εἶδον παρ᾽ ἡμῖν ἐγὼ, καὶ ἐν Τάραντι δὲ παρὰ τοῖς ἡμετέροις ἀποίκοις πᾶσαν τὴν πόλιν ἐθεασάμην περὶ τὰ Διονύσια

Βρόχοι.

Præmium apud Romanos propositum iis qui vellent sibi caput præcidi.

ἴσ(ως) ος

ἀνδόμαχοι . p.

συλαμάχε

Terentius Hecyra. O fortunate, nescis quid mali præterieris qui nunquam in pelagus es motus.

Αἰγαῖς

Κύνας τὸν Εὐριπίδου

ἐπιστάμενοι

κωμάζοντι . κωμάζοντ(ες)

ἁμάξαις

ὑμῖν

ἄστ.

τὰ Διονύσια μεθύουσιν. ἐν Λακεδαίμονι οὐκ ἔστ' οὐδὲν ζηλοῦν. καὶ ὁ Κύνουλκος, μᾶλλον ὄφελον ἔφη, τὴν βράχιον ταύτην παίξας παιδιὰν διεφθάρην, ἢ τῇδε παρ' ὑμᾶς ὥσπερ νηστείαν ἄγοντας, καὶ περιμένοντας τὸ ἀνατέλλον ἄστρον, οὗ φασι μὴ φανέντος, οἱ τὴν χρηστὴν ταύτην φιλοσοφίαν εὑρόντες, νόμιμον εἶναι μηδενὸς γεύεσθαι. ἐγὼ δὲ ὁ τάλας κατὰ τὸν κωμῳδοποιὸν Δίφιλον, κεστρεὺς ἂν εἴην ἕνεκα νηστείας ἄκρας. ἐπιλέλησθε δὲ καὶ ὑμεῖς τῶν τοῦ ποιητοῦ καλῶν, ὅς ἔφη, Οὐ μὲν γάρ τι χέρειον ἐν ὥρῃ δεῖπνον ἑλέσθαι. Καὶ ὁ καλὸς δ' Ἀριστοφάνης ἐν κωκάλῳ ἔφη, Ἀλλ' ἔστιν ὦ πάτερ κομιδῇ μεσημβρία, Ἡνίκα καὶ τοὺς νεωτέρους δειπνεῖν χρεών. Ἐμοί τε πολλῷ ἦν ἄμεινον κατὰ τὸ Παρμενίσκου τῶν κυνικῶν συμπόσιον δειπνεῖν, ἢ ἐνθάδε πάντα, ὥσπερ τοὺς πυρέσσοντας περιφερόμενα ὁρᾶν. γελασάντων δὲ ἡμῶν, ἔφη τις, ἀλλ' ὦ λῷστε αὐδρῶν μὴ φθονήσῃς ἡμῖν, τὸ παρμενίσκειον ἐκεῖνο διελθεῖν συμπόσιον. καὶ ὅς, μετέωρον αὑτὸν παρακαλέσας ἔφη, Ὄμνυμι δ' ὑμῖν αὐδρῶν αὐτὸν τὸν θεόν, Ἐξ οὗ τὸ μεθύειν πᾶσιν ὑμῖν γίνεται, Ἡμῖν ἑλέσθαι μᾶλλον ἂν ζῆν τὸν βίον, Ἢ τὴν Σελεύκου τοῦ βασιλέως ὑπεροχὴν. Ῥοφεῖν φακῆν ἔστ' ἡδὺ μὴ δεδοικότα, Μαλακῶς καθεύδειν ἄθλεον δεδοικότα. Ἀλλ' ὅγε Παρμενίσκος οὕτως ὑπῆρξατο, Παρμενίσκος Μόλπιδι χαίρειν, πλεονάζων ἐν ταῖς προσφωνήσεσι πρὸς σὲ περὶ τῶν ἐπιφανῶν κλισιῶν, ἀγωνιῶ μή ποτε εἰς πληθώραν ἐμπεσὼν μεμψιμοιρήσῃς. διὸ καὶ μεταδοῦναί σοι βούλομαι τοῦ παρὰ Κέβητι τῷ Κυζικηνῷ δείπνου. προπιὼν δὲ ὑσώπῳ τὴν ὥραν ἐπάναγε ἐπὶ τὴν ἑστίασιν. Διονυσίων γὰρ ὄντων Ἀθήνησι, παρελήφθην πρὸς αὐτόν. κατέλαβον δὲ κυνικοὺς μὲν ἀνακειμένους ἕξ, ἕνα δὲ Κύνουλκον Καρνεῖον τὸν μεγαρικόν. τοῦ δείπνου δὲ χρονίζοντος, λόγος ἐγένετο, ποῖον τῶν ὑδάτων ἥδιστον εἴη. καὶ τῶν μὲν ἐγκωμιαζόντων τὸ ἀπὸ τῆς Λέρνης. ἄλλων δὲ, τὸ ἀπὸ τῆς Πειρήνης, ὁ Καρνεῖος κατὰ Φιλόξενον εἶπεν, τὸ κατὰ χειρῶν, καὶ τῆς τραπέζης παρατεθείσης ἐδειπνοῦμεν, καὶ τὴν μὲν ἐξηντλοῦμεν φακῆν. εἶτ' ἐπεισῆλθε, εἶτα πάλιν φακοῖ προσηνέχθησαν ὄξει βεβρεγμένοι. καὶ ὁ Διόδωρος δραξάμενος ἔφη, Ζεῦ μὴ λάθοιτο τῶν δ' ὅς αἴτιος φακῶν. Καὶ ἄλλος ἐξῆς ἀνεβόησε, Φακός σε δαίμων, καὶ φακῆ τύχη λάβοι. Ἐμοὶ δὲ κατὰ τὸν κωμικὸν Δίφιλον, φησὶ δ' οὗτος ἐν πελιάσι, Τὸ δεῖπνον ἀνθηρόν, γλαφυρὸν ἦν σφόδρα Φακῆς κατ' ἄνδρα τρύβλιον μεστὸν μέγα. Πρώτιστον οὐκ ἀνθηρὸν ἦν τοῦτό τι φέρειν. Εἰς τὸ μέσον ἐπεχόρευσε σαπέρδης μέγας Ὑπόσι Λυσιᾴδης οὗτος ἔρος αἰθίαν Ὃν πολλὰ ταῖς κίχλαις ἔδει λέγειν. Γελοίου οὖν ἐπιβραγέντος παρῆν ἡ θρασυλογουμένη Μέλισσα καὶ ἡ κυνάμυια Νίκιον. αὗται δ' ἦσαν τῶν οὐκ ἀσήμων ἑταιρίδων. ἀποβλέψασαι οὖν αὗται εἰς τὰ παρακείμενα καὶ θαυμάσασαι, ἐγέλων. καὶ ἡ Νίκιον ἔφη, οὐδεὶς ὑμῶν ἀνδρῶν γενειοσυλλεκτάδαι ἰχθὺν ἐσθίει. ἢ καθάπερ ὁ πρόγονος ὑμῶν Μελέαγρος ὁ Γαδαρεὺς, ἐν ταῖς χάρισιν ἐπιγραφομέναις ἔφη. τὸν Ὅμηρον σύρον ὄντα τὸ γένος κατὰ τὰ πάτρια ἰχθύων ἀπεχομένους ποιῆσαι τοὺς ἀρχαίους, δαψιλείας πολλῆς οὔσης κατὰ τὸν Ἑλλήσποντον. ἢ μόνον ἀνέγνωτε σύγγραμμα αὐτοῦ τὸ περιέχον λεκίθου καὶ φακῆς σύγκρισιν. ὁρῶ γὰρ πολλὴν παρ' ὑμῖν τῆς φακῆς τὴν σκευήν. εἰς ἣν ἀποβλέπουσα συμβουλεύσαιμ' ἂν ὑμῖν κατὰ τὸν σωκρατικὸν Βίωνα ἐξάγειν ἑαυτοὺς τοῦ βίου, ταῦτα σιτουμένους. πρὸς ἣν ὁ Κάρνεος ἔφη. Εὐξίθεος ὁ Πυθαγορικὸς ὦ Νίκιον, ὥς φησι Κλέαρχος ὁ περιπατητικὸς ἐν δευτέρῳ βίων ἔλεγεν, ἐνδεδέσθαι τῷ σώματι καὶ τῷ δεῦρο βίῳ τὰς ἁπάντων ψυχὰς τιμωρίας χάριν, καὶ διείπασθαι τὴν θεὸν ὡς εἰ μὴ μενοῦσιν ἐπὶ τούτοις ἕως ἂν ἑκὼν αὐτοὺς λύσῃ, πλείοσι καὶ μείζοσιν ἐμπεσοῦνται τότε λύμαις. διὸ πάντας εὐλαβουμένους τὴν τῶν κυρίων ἀνάτασιν, φοβεῖσθαι τοῦ ζῆν ἑκόντας ἐκβῆναι. μόνον τε τὸν ἐν τῷ γήρᾳ θάνατον ἀσπασίως προΐεσθαι, πεπεισμένους τὴν ἀπόλυσιν τῆς ψυχῆς κατὰ τὰς τῶν κυρίων γίγνεσθαι γνώμας, τούτοις τοῖς δόγμασιν ὑμᾶς πειθόμεθα. ὑμῖν δὲ φθόνος οὐδεὶς ἑλέσθαι ἕν τι τῶν τριῶν ἔχειν κακῶν. οὐ γὰρ ἐπίστασθε ὦ ταλαίπωροι ὅτι αἱ βαρεῖαι αὗται τροφαὶ φράττουσι τὸ ἡγεμονικόν, καὶ οὐκ ἐῶσι τὴν φρόνησιν ἐν αὐτῇ εἶναι. Θεόπομπος οὖν ἐν πέμπτῃ Φιλιππικῶν φησί, τὸ γὰρ ἐσθίειν πολλὰ καὶ κρέα φαγεῖν, τοὺς μὲν λογισμοὺς ἐξαιρεῖ, καὶ τὰς ψυχὰς ποιεῖται βραδυτέρας. ὀργῆς δὲ καὶ πολλῆς σκαιότητος ἐμπίπλησι. καὶ ὁ θαυμάσιος δὲ Ξενοφῶν φησίν, ὡς ἡδὺ μὲν μάζαν καὶ κάρδαμα φαγεῖν πεινῶντι, ἡδὺ δὲ ὕδωρ ἀρυσάμενον ἐκ ποταμοῦ διψῶντα πιεῖν. Σωκράτης δὲ καὶ πολλάκις κατελαμβάνετο διαπεριπατῶν ἑσπέρας βαθείας πρὸ τῆς οἰκίας. καὶ πρὸς τοὺς πυνθανομένους τί ποιοίη, ἔλεγεν ὄψον συνάγειν πρὸς τὸ δεῖπνον. ἡμῖν δὲ αὐτάρκης μερὶς ἣν ἂν παρ' ὑμῶν λάβωμεν, καὶ οὐ χαλεπαίνομεν ὡς ἔλαττον φερόμενοι, καθάπερ ὁ παρὰ Ἀντικλείδῃ Ἡρακλῆς. φησὶ γὰρ οὗτος ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν νόστων μετὰ τὸ συντελέσαι τοὺς ἄθλους Ἡρακλέα, Εὐρυσθέως θυσίαν τινὰ ἐπιτελοῦντος συμπαρακληθέντα, καὶ τῶν τοῦ Εὐρυσθέως τὰς μερίδας ἑκάστῳ παρατιθέντων, τῷ δ' Ἡρακλεῖ ταπεινοτέραν παραθέντων, ὁ Ἡρακλῆς ἀτιμάζεσθαι ὑπολαβὼν, ἀπέκτεινε τρεῖς τῶν παίδων, Περιμήδην, Εὐρύβιον, Εὐρύπυλον. οὐ τοιοῦτοι οὖν τὸν θυμὸν ἡμεῖς,

Macrob. lib. 1. ca. 1. Somnij.

ΦΑΚΗ.

εἰ καὶ πάντα Ἡρακλέους ζηλωταί. τραγικὸν γὰρ ἡ φακῆ ἐστιν. ἀρχάγαθος ἔφη τὸν γεγραφέναι ζωγραφοῦντα Ὀρέστην τὸν ἐκ νόσου πεπαυμένον φησὶ Σώφιλος ὁ κωμῳδοποιός. Στωϊκὸν δὲ δόγμα ἐστὶν ὅτι πάντα εὖ ποιήσει ὁ σοφὸς, καὶ φακῆν φρονίμως ἀρτύσει. διὸ καὶ Τίμων ὁ φλιάσιος ἔφη, καὶ Ζηνώνειόν γε φακῆν ἕψειν. ὃς μὴ φρονίμως μεμάθηκεν, ὡς οὐκ ἄλλως δυναμένης ἑψηθῆναι φακῆς, εἰ μὴ κατὰ τὴν Ζηνώνειον ὑφήγησιν. ὃς ἔφη, εἰς δὲ φακῆν ἔμβαλλε δυωδέκατον κοριάννου. καὶ Κράτης δ᾽ ὁ θηβαῖος ἔλεγεν, μὴ πρὸ φακῆς λοπάδ᾽ αὔξων εἰς στάσιν ἄμμε βάλῃς. Χρύσιππός τε ἐν τῷ περὶ τοῦ καλοῦ, γνώμας τινὰς ἡμῖν εἰσφέρων φησί, μή ποτ᾽ ἐλαίας ἐσθίειν ἀκαλήφην ἔχων χειμῶνος ὥρᾳ, βολβοφακῆν βαβαὶ βαβαί, βολβοφακὴ δ᾽ οἷον ἀμβροσίη ψύχους κρυόεντος. ὁ χαρίεις τε Ἀριστοφάνης ἐν γηρυτάδῃ ἔφη, Γτισάνην διδάσκεις αὐτὸν ἕψειν ἢ φακῆν. καὶ ἐν Ἀμφιαράῳ, Ὅστις φακῆν ἥδιστον ὄψων λοιδορεῖς. Ἐπίχαρμος δὲ ἐν διονύσοις, χύτρα δὲ φακέας ἀνέψετο. Ἀντιφάνης δὲ ὁμοίως, νῦν δὲ γένηθ᾽ ἡ φακῆν ἕψειν μ᾽ ἐδίδασκε τῶν ἐπιχωρίων τις εἰς. Οἶδα δὲ καὶ τὴν Ὀδυσσέως τοῦ φρονιμωτάτου καὶ συνετωτάτου ἀδελφὴν Φακῆν καλουμένην, ἣν ἄλλοι τινὲς Καλλιστὼ ὀνομάζουσιν, ὡς ἱστορεῖν Μνασέαν τὸν πατρεὰ ἐν τρίτῳ εὐρωπιακῶν φησὶ Λυσίμαχος ἐν τρίτῳ νόστων. ἐπὶ τούτοις γελάσαντος πάνυ ἔκλαμπρον τοῦ Πλουτάρχου, οὐκ ἐνέγκας ὁ κύων παρορασθεῖσαν τὴν περὶ τῆς φακῆς πολυμαθίαν. ἀλλ᾽ ὑμεῖς γε ἔφη οἱ ἐκ τῆς καλῆς Ἀλεξανδρείας ὦ Πλούταρχε σύντροφοι ἐστὲ τῷ φακίνῳ βρώματι, καὶ πᾶσα ὑμῶν ἡ πόλις πλήρης ἐστὶ φακίνων. ὧν καὶ Σώπατρος ὁ φάκιος παρῳδὸς μέμνηται ἐν δράματι Βακχίδι λέγων οὕτως, Οὐκ ἂν δυναίμην εἰσορῶν χαλκήλατον Μέγαν κολοσσὸν, φάκινον ἄρτον ἐσθίειν. ἐπεὶ τί δεῖ βροτοῖσι κατὰ τὸν σὸν Εὐριπίδην γραμματικώτατε πλὴν δυοῖν μόνον. Δήμητρος ἀκτῆς, πώματός θ᾽ ὑδρηχόου. Ἅπερ πάρεστι, καὶ πέφυχ᾽ ἡμᾶς τρέφειν. ὧν οὐκ ἀπαρκεῖ πλησμονὴ τρυφῇ γέ τοι, Ἄλλων ἐδεστῶν μηχανὰς θηρώμεθα. κἂν ἄλλοις δέ φησιν ὁ σκηνικὸς οὗτος φιλόσοφος. ἀρκεῖ μέτρια βιοτὰ μοι σώφρονος τραπέζης. τὸ δ᾽ ἄκαιρον ἅπαν ὑπερβάλλον τε μὴ προσείμαν. καὶ ὁ Σωκράτης δ᾽ ἔλεγε τῶν ἄλλων ἀνθρώπων διαφέρειν, καθ᾽ ὅσον οἱ μὲν ζῶσιν ἵν᾽ ἐσθίωσιν, αὐτὸς δὲ ἐσθίει ἵνα ζῇ. Διογένης τε πρὸς τοὺς ἐγκαλοῦντας αὐτῷ ἀποτριβομένῳ ἔλεγεν, εἴθ᾽ ἠδυνάμην καὶ τὴν γαστέρα τρίψας τῆς πείνης καὶ τῆς ἐνδείας παύσασθαι. ὁ δ᾽ Εὐριπίδης ἐν ἱκέτισιν περὶ τοῦ Καπανέως φησίν, Καπανεὺς ὅδ᾽ ἐστὶν ᾧ βίος μὲν ἦν πολύς. Ἥκιστα δ᾽ ὄλβῳ γαῦρος ἦν. φρόνημα δὲ Οὐδέν τι μεῖζον εἶχεν ἢ πένης ἀνήρ Ψέγων τραπέζας ὅστις ἐξογκοῖτ᾽ ἄγαν Τ᾽ ἀρκοῦντ᾽ ἐπαινῶν. οὐ γὰρ ἐν γαστρὸς βορᾷ Τὸ χρηστὸν εἶναι. μέτρια δ᾽ ἐξαρκεῖν ἔφη. Οὐκ ἦν γὰρ τοιοῦτος ὁ Καπανεὺς οἷον ὁ καλὸς Χρύσιππος διαγράφει ἐν τῷ περὶ τῶν μὴ δι᾽ αὑτὰ αἱρετῶν λέγων ὧδε, περὶ τοσοῦτόν τινες ἐκπίπτουσι πρὸς τὸ ἀργύριον, ὥστε ἱστορεῖσθαι πρὸς τῇ τελευτῇ, τινὰ μὲν καταπίοντα οὐκ ὀλίγους χρυσοῦς ἀποθανεῖν. τὸν δὲ ἕτερον ῥαψάμενον εἴς τινα χιτῶνα καὶ ἐνδύντα αὐτὸν, ἐπισκῆψαι τοῖς οἰκείοις θάψαι οὕτως, μήτε καύσαντας μήτε θεραπεύσαντας. οὗτοι γὰρ καὶ οἱ τοιοῦτοι μονονουχὶ βοῶντες ἀποθνήσκουσιν. ὦ χρυσὲ δεξίωμα κάλλιστον βροτοῖς, Ὡς οὔτε μήτηρ ἡδονὰς τοιάσδ᾽ ἔχει. Οὐ παῖδες ἐν δόμοισιν, οὐ φίλος πατήρ. Οἵας σὺ χ᾽ οἱ σὲ δώμασιν κεκτημένοι. Εἰ δ᾽ ἡ Κύπρις τοιοῦτον ὀφθαλμοῖς ὁρᾷ, Οὐ θαῦμ᾽ ἔρωτας μυρίους αὐτὴν ἔχειν. Τοιαύτη τίς ἦν ἡ φιλοχρηματία παρὰ τοῖς τότε, περὶ ἧς Ἀνάχαρσις πυνθανομένου τινὸς, πρὸς τί οἱ ἕλληνες χρῶνται τῷ ἀργυρίῳ, εἶπεν, πρὸς τὸ ἀριθμεῖν. Διογένης δ᾽ ἐν τῇ ἑαυτοῦ πολιτείᾳ νόμισμα εἶναι νομοθετεῖ ἀστραγάλους. καλῶς δὲ καὶ ταῦτα ὁ Εὐριπίδης εἴρηκε, Μὴ πλοῦτον εἴπῃς οὐχὶ θαυμάζω θεὸν, Ὃν χὡ κάκιστος ῥᾳδίως ἐκτήσατο. Χρύσιππος δ᾽ ἐν τῇ εἰσαγωγῇ τῆς εἰς τὴν περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν πραγματείας, νεανίσκον φησί τινα ἐκ τῆς Ἰωνίας σφόδρα πλούσιον ἐπιδημῆσαι ταῖς Ἀθήναις πορφυρίδα ἠμφιεσμένον ἔχουσαν χρυσᾶ κράσπεδα. πυνθανομένου δέ τινος αὐτοῦ ποδαπός ἐστιν, ἀποκρίνασθαι, ὅτι πλούσιος. μή ποτε τοῦ αὐτοῦ μνημονεύει καὶ Ἄλεξις ἐν θηβαίοις λέγων οὕτως, Ἔστιν δὲ ποδαπὸς τὸ γένος οὗτος; πλούσιος. Τούτους δὲ πάντες φασὶν εὐγενεστάτους, πένητας οὐδ᾽ εὐπατρίδας, οὐδεὶς ὁρᾷ. τοῦτ᾽ εἰπὼν ὁ Κύνουλκος ἐπεὶ μὴ ἐκροταλίσθη, θυμωθείς. ἀλλ᾽ ἐπειδὴ οὗτοι ἔφη ὦ συμποσίαρχε ὑπὸ λογοδιαρροίας ἐνοχλούμενοι μὴ παύουσιν, ἢ τὰ περὶ τῆς φακῆς λεχθέντα χλευάζουσιν, ἐν νῷ ἔχοντες τὰ εἰρημένα Φερεκράτει ἐν κοριαννοῖ, Φέρε δὴ κατακλινῶ. σὺ δὲ τράπεζαν φέρε, Καὶ κύλικα κἂν τραγεῖν ἵν᾽ ἥδιον πίω. Ἰδοὺ κύλιξ σοι καὶ τράπεζα καὶ φακοί. Μή μοι φακοὺς μὰ τὸν Δί᾽, οὐ γὰρ ἥδομαι. Ἢν γὰρ τράγῃ τις τοῦ στόματος ὄζει κακόν. Ἐπεὶ οὖν δέ γε τοῦτο φυλάττονται οἱ σοφοὶ οὗτοι τοὺς φακοὺς, ἀλλ᾽ ἡμῖν γε ποίησον δοθῆναι ἄρτον, μεθ᾽ ὧν μηδὲν τῶν πολυτελῶν, ἀλλὰ κἂν τὴν πολυθρύλητον ἔχοις φακῆν, ἢ τὸν καλούμενον κόγχον. γελασάντων δὲ πάντων καὶ ἐπὶ τῷ κόγχῳ μάλιστα, ἀπαίδευτοι ἐστὲ ἔφη αὐθέκαστοι δαιτυμόνες, οὐκ ἀναγινώσκοντες βιβλία, ἃ μόνα

φιλαργυρίας διαβολή.

Φακῆ.

Euripides scenicus philosophus.

παιδεύειν τοὺς ἐπιθυμοῦντας τῶν καλῶν. λέγω δὲ τὰ Τίμωνος τοῦ πυῤῥωνίου τῶν σίλλων. οὗτος γάρ δή ἐστιν ὃς καὶ τοῦ κόγχου μνημονεύει ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν σίλλων, λέγων οὕτως, Οὔτε μοι ἐκταίη μᾶζ' αἰνδαίνα, ὅτε καρύκη. Ἡ Λυδῶν, λεπτὴ δὲ καὶ αὐσκλὲς ἐν κόγχῳ Ἑλλήνων, ἡ πᾶσα πλειστοτρύφατος οἰζύς. Διαφόρων γὰρ οὐσῶν καὶ τῶν ἐκταίων μαζῶν, ὡς καὶ τῶν δὴ Ἐρετρίας ὡς Σώπατρος ἐν Βακχίδος μνηστῆρσι. φησὶ γάρ, Ἐξέστρεψεν ὁρμάθ' ἡμῖν εἰς λευκάλφιτον. Καὶ τῶν λυδίων καρυκῶν προκρίνει ἀμφοτέρων ὁ Τίμων τὸν κόγχον. πρὸς ταῦτα ὁ καλὸς ἡμῶν ἑστιάτωρ Λαρήνσιος καὶ αὐτὸς ἔφη, ὦ ἄνδρες κύνες, οἱ κατὰ τὴν Στράττιδος τοῦ κωμῳδιοποιοῦ Ἰοκάστην, ἥτις ἐν ταῖς ἐπιγραφομέναις φοινίσσαις φησί, Παραινέσαι σφῷν τι βούλομαι σοφόν, Ὅτ' ἂν φακῆν ἕψητε, μὴ 'πιχεῖν μύρον. Καὶ ὁ Σώπατρος δὲ οὗ τῆς νῦν μέμνησαι ἐν φακῇ μνημονεύει οὕτως, Ἴθακος Ὀδυσσεὺς τὸ ἐπὶ τῇ φακῇ μύρον Πάρεστι θάρσει θυμέ. Κλέαρχος δὲ ὁ ἐκ τοῦ περιπάτου ἐν τοῖς περὶ παροιμιῶν, ὡς παροιμίαν ἀναγράφει τὸ ἐν τῇ φακῇ μύρον. ἧς μέμνηται καὶ ὁ ἐμὸς προπάτωρ Οὐάῤῥων, ὁ Μενίππειος ἐπικαλούμενος, καὶ οἱ πολλοὶ τῶν γραμματικῶν τῶν ῥωμαϊκῶν, οὐχ ὁμιλήσαντες πολλοῖς ἑλληνικοῖς ποιηταῖς καὶ συγγραφεῦσιν, οὐκ ἴσασιν ὅθεν εἴληφεν ὁ Οὐάῤῥων τὸ ἰαμβεῖον. σὺ δέ μοι δοκεῖς ὦ Κύνουλκε (τούτῳ γὰρ χαίρεις τῷ ὀνόματι) οὐ λέγων ὃ ἐκ γενετῆς σε ἡ μήτηρ κέκληκεν, κατὰ τὸν σὸν Τίμωνα εἶναί μοι καλός τε μέγας τε, οὐκ ἐπιστάμενος ὅτι κόγχος παρ' ὁποτέρῳ μνήμης τετύχηκεν Ἐπιχάρμῳ ἐν τῇ ἑορτῇ καὶ νήσοις. Ἀντιφάνει τε τῷ κωμικῷ, ὃς ὑποκορισικώτερον αὐτὸν ὠνόμασεν ἐν γάμῳ οὕτως, Κογχίον τε μικρόν, ἀλλᾶντος τι προστετμημένον. Ἐξῆς ἁρπάσας τὸν λόγον ὁ Μάγνος, ὁ μὲν πάντα ἄριστος ἔφη Λαρήνσιος ὀξέως καὶ καλῶς ἀπήντησεν τῷ γαστρίδι κυνὶ περὶ τοῦ κόγχου. ἐγὼ δὲ κατὰ τοὺς τοῦ παφίου Σωπάτρου Γαλάτας, παρ' οἷς ἔθος δή ἐστιν ἡνίκ' ἂν προτέρημά τι ἐν τοῖς πολέμοις λάβωσι, θύειν τοῖς θεοῖς τοὺς αἰχμαλώτους. Γαλάτας μιμούμενος Κἀγώ, κατακαύσειν ηὐξάμην τοῖς δαίμοσι Διαλεκτικοὺς τρεῖς τῶν παρεγγεγραμμένων. Καὶ μὴν φιλοσοφῶν φιλολόγων τ' ἀκηκοὼς Ὑμᾶς ἐπιμελῶς καρτερεῖν θ' αἱρουμένους Τὴν πεῖραν ὑγιῆ λήψομαι τῶν δογμάτων Πρῶτος, τὸν καπνίζων ἅτ' ἐὰν ὀπτωμένων Εἶδον τιν' ὑμῶν συσπάσαντα τὸ σκέλος Ζηνωνικῶν παραβάνθ' οὗτος κυρίων. Ἐπ' ἐξαγωγῇ τὴν φρόνησιν ἐγνοοῦν. Μετὰ παῤῥησίας γὰρ ἐρῶ πρὸς αὐτούς, αὐτάρκειαν ἀσπάζει φιλόσοφοι. τί οὐ τοὺς Πυθαγορικοὺς ἐκείνους ζηλοῖς, περὶ ὧν φησιν Ἀντιφάνης μὲν ἐν μνήμασι τάδε, Τῶν Πυθαγορικῶν δὲ τυχὸν ἄθλιοι τινὲς Ἐν τῇ χαράδρᾳ τρώγοντ' ἅλιμα καὶ κακὰ τοιαῦτα συλλέγοντες. Κἂν τῷ κυρίῳ κωρύκῳ δ' ἐπιγραφομένῳ φησί, Πρῶτον μὲν ὥσπερ πυθαγορίζων ἐσθίει Ἔμψυχον οὐδέν, τῆς δὲ πλείστης τοῦ βόλου Μάζης μελαγχρῆ μερίδα λαμβάνων λέπει. Ἄλεξις δ' ἐν ταραντίνοις. Οἱ πυθαγορίζοντες γάρ, ὡς ἀκούομεν, Οὔτ' ὄψον ἐσθίουσιν, οὔτ' ἄλλ' οὐδὲ ἓν ἔμψυχον, οἶνον τ' οὐχὶ πίνουσι μόνοι. Ἐπιχαρίδης μὲν τὰς κύνας κατεσθίει τῶν πυθαγορείων εἷς, ἀποκτείνας γε νῦν. οὐκ ἔτι γάρ ἐστ' ἔμψυχον. προελθὼν δέ φησι, Πυθαγορισμοὶ καὶ λόγοι Λεπτοί, διεσμιλευμέναι τε φροντίδες Τρέφουσ' ἐκείνους, τὰ δὲ καθ' ἡμέραν τάδε· Ἄρτος καθαρὸς εἷς ἑκατέρῳ, ποτήριον Ὕδατος, τοσαῦτα ταῦτα. δεσμωτηρίου Λέγεις δίαιταν, πάντες οὕτως οἱ σοφοὶ Διάγουσι, καὶ τοιαῦτα κακοπαθοῦσί που Τρυφῶσιν ἕτεροι πρὸς ἑτέρους, ἆρ' οἶσθ' ὅτι Μελανιππίδης ἑταῖρός ἐστι καὶ Φάων, Καὶ Φυρόμαχος καὶ Φανός. οἳ δι' ἡμέρας Δειπνοῦσι πέμπτης ἀλφίτων κοτύλην μίαν. Ἐν πυθαγοριζούσῃ δέ. Ἡ δ' ἑστίασις, ἰσχάδες καὶ στέμφυλα, Καὶ τυρὸς ἔσται. ταῦτα γὰρ θύειν νόμος Τοῖς πυθαγορείοις, νὴ Δί' ἱερεῖον μὲν οὐ Ὁποιονοῦν κάλλιστον ὦ βέλτιστ' ἔχει. καὶ μετ' ὀλίγα, Ἐδέει ὑπομεῖναι μικρόν, ἀσιτίαν, ῥύπον, Ῥῖγος, σιωπήν, στυγνότητ', ἀλουσίαν. Τούτων δὲ ὑμεῖς ὦ φιλόσοφοι οὐδὲν ἀσκεῖτε. ἀλλὰ καὶ τὸ πάντων χαλεπώτερον, λαλεῖτε περὶ ὧν οὐκ οἴδατε, καὶ ὡς κοσμίως ἐσθιόντες ποιεῖτε τὴν ἔνθεσιν κατὰ τὸν ἥδιστον Ἀντιφάνη. οὗτος γὰρ ἐν δραπεταγωγῷ λέγει κοσμίως ποιῶν τὴν ἔνθεσιν. Μικρὰν μὲν ἐκ τοῦ πρόσθεν, μεστὴν δὲ ἔνδοθεν Τὴν χεῖρα, καθάπερ αἱ γυναῖκες κατεφάγετε πάμπολλα καὶ ταχύτατα. ἐξὸν κατὰ τὸν αὐτὸν τοῦτον ποιητὴν ἐν βομβυλίῳ λέγοντα, δραχμῆς ὠνήσασθαι τὰς προσφόρους ἡμῖν τροφάς, σκόροδα, τυρόν, κρόμμυα, κάππαριν, πάντα ταῦτ' ἐστι δραχμῆς. Ἀριστοφάνης δὲ ἐν πυθαγόροις, Τί πρὸς θεῶν οἰόμεσθα τοὺς πάλαι ποτὲ Πυθαγοριστὰς γενομένους ὄντως ῥυπᾶν Ἑκόντας, ἢ φορεῖν τρίβωνας ἡδέως, Οὐκ ἔστι τούτων οὐδὲν ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, Ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης οὐκ ἔχοντες οὐδὲ ἕν, Τῆς εὐτελείας πρόφασιν εὑρόντες καλὴν Ὅρους ἔπηξαν τοῖς πένησι χρησίμους, Ἐπεὶ παράθες αὐτοῖς ἰχθῦς, ἢ κρέας, Κἂν μὴ κατεσθίωσι καὶ τοὺς δακτύλους, Ἐθέλω κρέμασθαι δεκάκις. Οὐκ ἄκαιρον δ' ἐστὶ μνημονεῦσαι καὶ τοῦ εἰς ὑμᾶς ποιηθέντος ἐπιγράμματος, ὅπερ ἀνέθετο ὁ δελφὸς Ἡγήσανδρος ἐν ἕκτῳ ὑπομνημάτων, Ὀφρυανασπασίδαι ῥινεγκαταπηξιγένειοι,

Πυθαγόρου δίαιτα.

Διασυρτικὰ φιλοσόφων.

Σακκογενει

Σακκογενειότροφοι, καὶ λοπαδαρπαγίδαι Ἱματαναπεριβάλλοι ἀνηλιποκαλλιπέλαιοι,
Νυκτιλαθραιοφάγοι, νυκτιπάται πλάγιοι, Μειρακιεξαπάται, καὶ συλλαβοπευσιλαβηταί,
Δοξοματαιόσοφοι, ζηταρετησιάδαι.

Ἀρχέστρατός τε ὁ γελῶος ἐν τῇ γαστρολογίᾳ, ὃν μόνον ὑμεῖς ῥαψῳδίαν οἱ σοφοὶ ἀσπάζεσθε, μόνον τοῦτο πυθαγορίζοντες τὸ σιωπᾶν, δι' ἀπορίαν λόγων τοῦτο ποιοῦντες. ἔτι τε τὴν τοῦ Σφοδρίου τοῦ κυνικοῦ τέχνην ἐρωτικήν, καὶ τὰς Πρωταγορίδου ἀκροάσεις ἐρωτικάς, Περσαίου τε τοῦ καλοῦ φιλοσόφου συμποτικοὺς διαλόγους, συντεθέντας ἐκ τῶν Στίλπωνος καὶ Ζήνωνος ἀπομνημονευμάτων, ἐν οἷς ζητεῖ, ὅπως ἂν μὴ κατακοιμηθῶσιν οἱ συμπόται, καὶ πῶς ταῖς ἐπιχύσεσι χρηστέον. πηνίκα τε ἀσπακτέον τοὺς ὡραίους, καὶ τὰς ὡραίας εἰς τὸ συμπόσιον, καὶ πότε αὐτοὺς προσδεκτέον ὡραϊζομένους, καὶ πότε παραπεμπτέον ὡς ὑπερορῶντας, καὶ περὶ προσοψημάτων, καὶ περὶ ἄρτων, καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὅσα τε περιεργότερον περὶ φιλημάτων εἴρηκεν ὁ Σωφρονίσκου φιλόσοφος, ὃς περὶ ταῦτα τὴν διάνοιαν ἀεὶ στρέφων, πιστευθεὶς ὥς φησιν Ἕρμιππος ὑπ' Ἀντιγόνου τὸν Ἀκροκόρινθον, κωθωνιζόμενος ἐξέπεσε καὶ αὐτῆς τῆς Κορίνθου καταστρατηγηθεὶς ὑπὸ σικυωνίου Ἀράτου, ὁ πρότερον ἐν τοῖς διαλόγοις πρὸς Ζήνωνα διαμιλλώμενος, ὡς ὁ σοφὸς πάντως ἂν εἴη, καὶ στρατηγὸς ἀγαθός, μόνον τοῦτο διὰ τῶν ἔργων διαβεβαιωσάμενος ὁ καλὸς τοῦ Ζήνωνος κιτιεύς. χαριέντως γὰρ ἔφη Βίων ὁ Βορυσθενίτης θεασάμενος αὐτοῦ χαλκῆν εἰκόνα, ἐφ' ἧς ἐπεγέγραπτο, Περσαῖον Ζήνωνος κιτιέα, πεπλανῆσθαι εἰπὼν τὸν ἐπιγράψαντα. δεῖν γὰρ οὕτως ἔχειν Περσαῖον Ζήνωνος οἰκετιέα. ἦν γὰρ οὗτος οἰκέτης γεγονὼς τοῦ Ζήνωνος, ὡς Νικίας ὁ νικαεὺς ἱστορεῖ ἐν τῇ περὶ τῶν φιλοσόφων ἱστορίᾳ, καὶ Σωτίων ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν ταῖς διαδοχαῖς. δύο δὲ συγγράμμασι τοῦ Περσαίου ἀπηντήκαμεν τῆς σοφῆς ταύτης πραγματείας, τοιοῦτον ἔχουσι τὸ ἐπίγραμμα, συμποτικῶν διαλόγων. Κτησίβιος δ' ὁ χαλκιδεὺς ὁ Μενεδήμου γνώριμος, ὥς φησιν Ἀντίγονος ὁ καρύστιος ἐν τοῖς βίοις, ἐρωτηθεὶς ὑπό τινος τί περιγέγονεν ἐκ φιλοσοφίας αὐτῷ, ἔφη, ἀσυμβόλως δειπνεῖν. διὸ καὶ ὁ Τίμων που πρὸς αὐτὸν ἔφη, Δαπνομανὴς νεκρῷ ἅμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἀκύλιστον. ἦν δ' εὔστοχος ὁ Κτησίβιος, καὶ χαρίεις περὶ τὸ γελοῖον. διὸ καὶ πάντες αὐτὸν ἐπὶ τὰ συμπόσια παρεκάλουν, οὐχ ὥσπερ σὺ Κυνικέ, ὁ μηδέποτε ταῖς χάρισιν, ἀλλ' οὐδὲ ταῖς μούσαις θύσας. φυγοῦσα γοῦν σε, καὶ τοὺς σοὶ παραπλησίους ἡ ἀρετή, ἡδονῇ παρακάθηται ὥς φησι Μνασάλκης ὁ σικυώνιος ἐν ἐπιγράμμασιν. Ἅδ' ἐγὼ ἁ τλάμων Ἀρετὰ παρὰ τῇδε κάθημαι Ἡδονῇ αἴσχιστος κειραμένα πλοκάμους, Θυμὸν ἄχει μεγάλῳ βεβολημένα εἴπερ ἅπασιν, Ἁ κακόφρων τέρψις κρεῖσσον ἐμοῦ κέκριται. Βάτων δ' ὁ κωμικὸς ἐν ἀνδροφόνῳ φησί, Τῶν φιλοσόφων τοὺς σώφρονας ἐνταυθοῖ καλῶ, Τοὺς ἀγαθὸν αὐτοῖς οὐ διδόντας οὐδὲ ἕν, Τοὺς τὸν φρόνιμον ζητοῦντας ἐν τοῖς περιπάτοις, Καὶ ταῖς διατριβαῖς ὥσπερ ἀποδεδρακότα, Ἄνθρωπ' ἀλάστωρ διατί συμβολὰς ἔχων Νήφεις, τί τηλικοῦτον ἀδικεῖς θεούς; Τί τἀργύριον ἄνθρωπε τιμιώτερον Σαυτοῦ τέθεικας, ἢ πέφυκε τῇ φύσει, Ἀλυσιτελὴς εἶ τῇ πόλει πίνων ὕδωρ. Τὸν γὰρ γεωργόν, καὶ τὸν ἔμπορον κακοῖς, Ἐγὼ δὲ τὰς προσόδους μεθύων, καλὰς ποῶ, Ἔπειθ' ἕωθεν περιάγεις τὴν λήκυθον Καταμανθάνων τοὔλαιον, ὥστε περιφέρειν Ὡρολόγιον, δόξει τις, οὐχὶ λήκυθον. Ἀρχέστρατος δέ, ὦ Κυνοῦλκε, ὃν ἀντὶ τοῦ Ὁμήρου προσκυνεῖς διὰ τὴν γαστέρα, ἧς οὐ λαμυρώτερον οὐδέν, ὁ Τίμων σου περὶ τοῦ καιὸς τοῦ θαλαττίου ἱστορῶν, γράφει καὶ ταῦτα. Ἀλλ' οὐ πολλοὶ ἴσασι βροτῶν τόδε θεῖον ἔδεσμα, Οὐδ' ἐσθίειν ἐθέλουσ' ὅσοι κούφην τε λεβάδου Ψυχὴν κέκτηνται θνητῶν, ἀσὶν δ' ἀπόπληκτοι, Ὡς ἀνθρωποφάγου τοῦ θηρίου ὄντος, ἅπας δὲ Ἰχθὺς σάρκα φιλεῖ βροτέην, ἄνπερ περικύρσῃ, Ὥστε πρέπει καθαρῶς ὁπόσοι τάδε μωρολογοῦσι, Τοῖς λαχάνοις προσάγειν, καὶ πρὸς Διόδωρον ἰόντας Τὸν σοφόν, ἐγκρατέως μετ' ἐκείνου πυθαγορίζειν. ἦν δὲ ὁ Διόδωρος οὗτος τὸ μὲν γένος ἀσπένδιος, πυθαγορικὸς δὲ δόξας εἶναι, ὑμῶν τῶν κυνικῶν τρόπον ἔζη. κομῶν, καὶ ῥυπῶν, καὶ ἀνυποδητῶν, ὅθεν καὶ Πυθαγορικὸν τὸ τῆς κόμης ἔδοξαν εἶναί τινες ἐκ τοῦ Διοδώρου προαχθέν, ὥς φησιν Ἕρμιππος. Τίμαιος δ' ὁ ταυρομενίτης ἐν τῇ ἐνάτῃ τῶν ἱστοριῶν, περὶ αὐτοῦ γράφει οὕτως. Διοδώρου τοῦ τὸ γένος ἀσπενδίου τὴν ἐξηλλαγμένην εἰσαγαγόντος κατασκευήν, καὶ τοῖς πυθαγορείοις πεπλησιακέναι προσποιηθέντος, πρὸς ὃν ἐπιστέλλων ὁ Στρατόνικος, ἐκέλευσε τὸν ἀπαίροντα τὸ ῥηθὲν ἀπαγγεῖλαι τῷ περὶ θυροπέλας μανίας, ὕβρεώς τε πέρι, στάσιμον στοὰν ἔχοντι Πυθαγόρου πελάτα. Σωσικράτης δ' ἐν τρίτῳ φιλοσόφων διαδοχῆς, βαθεῖ πώγωνι χρήσασθαι τὸν Διόδωρον ἱστορεῖ, καὶ τρίβωνα ἀναλαβεῖν, κόμην τε φορῆσαι, καὶ κατά τινα τῦφον τὴν ἐπιτήδευσιν ταύτην προσαγαγόντα, τῶν πρὸ αὐτοῦ Πυθαγορικῶν, λαμπρᾷ τε ἐσθῆτι ἀμφιεννυμένων, καὶ λουτροῖς καὶ ἀλείμμασι κουρᾷ τε τῇ συνήθει χρωμένων. εἰ δ' ὑμεῖς ὄντως ὦ φιλόσοφοι τὴν αὐτάρκειαν ἀσπάζεσθε, καὶ τὰ τῶν δείπνων εὐτελῆ, τί ἐνταῦθα παραγίνεσθε, μὴ κληθέντες. ἢ ὡς εἰς ἀσώτιον μαγειρικὰ σκεύη καταλέξειν μαθησόμενοι, ἢ ὡς τὸν ἀθηνογένους κεφαλίωνα ἀποσομαζιοῦντες. κατὰ γὰρ τὸν Σοφοκλέους Κηδαλίωνα, ἐστὲ μαστιγίαι, κόβανες,

ἀλλοτριοφάγοι.

ἀλλοτριοφάγοι. ὅτι δ' ὑμεῖς οἱ φιλόσοφοι περὶ τὰ δεῖπνα ἀεὶ τὸν νοῦν ἔχετε, δέον ὑμᾶς ἐπιφαίνειν τι ἀστεῖσας, ἢ ἐπιδείξειν τι τῶν κοινῶν βρωμάτων. οὔτε γὰρ χαριτογλωσσεῖν ὑμᾶς θέμις, δῆλον δ' ἂν καὶ Ἄλεξις ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Λίνῳ ἱστορεῖ. ὑποτίθεται δὲ τὸν Ἡρακλέα παρὰ τῷ Λίνῳ παιδευόμενον, καὶ κελευσθέντα ἀπὸ βιβλίων πολλῶν παρακειμένων λαβόντα ἐντυχεῖν. ἐκεῖνος δ' ὀψαρτυτικὸν λαβὼν βιβλίον ἐν χεροῖν, περισπουδάστως ἐκράτει, λέγει δ' οὕτως ὁ Λίνος, Βιβλίον ἐντεῦθεν ὅτι βούλει, προσελθὼν γὰρ λαβέ, Ἔπειτ' ἀναγνώσει πάνυ γε διασκοπῶν Ἀπὸ τῶν ἐπιγραμμάτων ἀτρέμα τε, καὶ σχολῇ. Ὀρφεὺς ἔνεστιν, Ἡσίοδος, τραγῳδία, Χοιρίλος, Ὅμηρος, Ἐπίχαρμος, συγγράμματα Παντοδαπά. δηλώσεις γὰρ οὕτω τὴν φύσιν Ἐπὶ τί μάλισθ' ὥρμησε τουτὶ λαμβάνων, Δεῖξον τί δεῖ πρῶτον ὀψαρτυσία ὥς φησι τοὐπίγραμμα. φιλόσοφός τις εἶ, Εὔδηλον ὃς παρεὶς τοσαῦτα γράμματα Σιμοῦ τέχνην ἔλαβες. ὁ Σιμὸς δ' ἐστὶ τίς; Μάλ' εὐφυὴς ἄνθρωπος ἐπὶ τραγῳδίαν Ὥρμηκε νῦν, καὶ τῶν μὲν ὑποκριτῶν πολὺ Κράτιστός ἐστιν ὀψοποιός, ὡς δοκεῖ Τοῖς χρωμένοις, τῶν δ' ὀψοποιῶν ὑποκριτής. Βούλιμός ἐστ' ἄνθρωπος ὅ, τι βούλει λέγε. Πεινῶ γὰρ εὖ τοῦτ' ἴσθι. Ταῦτα τοῦ Μάγνου ἑξῆς καταδραμόντος ἀποβλέψας ὁ Κύνουλκος εἰς τοὺς παρόντας τῶν φιλοσόφων, ἔφη. Εἴδετε τὴν θυσίαν ἅλμην, οἱ ἄπλα βαύζει, ὡς εὖ καὶ ταχέως ἀπεπίσατο τὸ πρᾶγμα. Οὐ μέντοι παρακωφὸν ὁ τυφλὸς ἔοικε λαλῆσαι, ὡς ὁ Κρατῖνος ἐν τοῖς Ἀρχιλόχοις ἔφη. ἐπιλανθανόμενος γὰρ ἐν οἷς ποιεῖται δικαστηρίοις τῶν καλῶν ἰάμβων αὐτοῦ τὰς ἐπιδείξεις ὑπὸ τῆς ἐμφύτου γαστριμαργίας καὶ ἡδυλογίας κολάζους ἀναγινώσκει καὶ μέλη πέρκωλα, καὶ ἀκρότητα κύμβαλα, καὶ μετὰ τὰς καλὰς ταύτας ἀμουσολογίας περιέρχεται τὰς οἰκίας ἐξετάζων ὅπου δεῖπνα λαμπρὰ παρασκευάζεται ὑπὲρ τὸν Ἀθηναῖον Χαιρεφῶντα ἐκεῖνον. περὶ οὗ φησιν Ἄλεξις ἐν Φυγάδι, Ἀεὶ γ' ὁ Χαιρεφῶν τιν' εὑρίσκει τέχνην. Καὶ νῦν πορίζεταί γε δεῖπν' ἀσύμβολα, Ὅπου γάρ ἐστιν ὁ κέραμος μισθώσιμος Ὁ τοῖς μαγείροις, εὐθέως ἐξ ἑωθινοῦ Ἕστηκεν ἐλθὼν, κἂν ἴδῃ μισθούμενον Εἰς ἑστίασιν τοῦ μαγείρου πυθόμενος, Τὸν ἑστιῶντα τῆς θύρας χασμωμένης Ἂν ἐπιλάβηται, πρῶτος εἰσελήλυθεν. Οὐκ ὀκνεῖ δ' ἀνὴρ οὗτος καθάπερ καὶ ὁ καλὸς Μάγνος ἐστὶν ὑπερορίους ἀποδημίας ποιεῖσθαι τῆς γαστρὸς χάριν. ὡς αὐτὸς Ἄλεξις εἴρηκεν ἐν Συναποθνήσκουσιν. Ἐπὶ δεῖπνον εἰς Κόρινθον ἐλθὼν Χαιρεφῶν Ἄκλητος, ἤδη γὰρ πέτεται διαπόντιος, Οὕτω τι τἀλλότρια ἐσθίειν ἐστὶ γλυκύ. Καὶ Θεόπομπος δ' ἐν Ὀδυσσεῖ ἔφη, Εὐριπίδου τ' ἄριστον οὐ κακῶς ἔχον Τἀλλότρια δειπνεῖν τὸν καλῶς εὐδαίμονα. Γελασάντων οὖν πάντων ἐπὶ τούτοις, ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη, Πόθεν δὲ καὶ ἡδυλογία τοῖς ἀδοκίμοις τούτοις ἁμαρτολόγοις. πρὸς ὃν ὁ Κύνουλκος, ἀλλ' ὦ χοιρίον εὐάρτυτον, Φρύνιχος ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν τῷ Ἐφιάλτῃ μνημονεύει τοῦ ἡδυλόγου διὰ τούτων, Ἐστὶ δ' αὐτούς γε φυλάττεσθαι τῶν νῦν χαλεπώτατον ἔργον. Ἔχουσι γάρ τι κέντρον ἐν τοῖς δακτύλοις Μισάνθρωπον ἄνθος ἥβης. εἶθ' ἡδυλογοῦσιν ἅπασιν Ἀεὶ κατὰ τὴν ἀγορὰν περιιόντες ἐπὶ τοῖς βάθροις, ὅταν ὦσιν Ἐκεῖ τούτοις οἷς ἡδυλογοῦσι μεγάλας ἀμυχάς, Καταμύξαντες καὶ συγκρύψαντες ἅπαντα γελῶσι. Τὸ δὲ χαριτογλωσσεῖν Αἰσχύλος εἴρηκεν ἐν Προμηθεῖ δεσμώτῃ. Γνώσει τάδ' ὡς ἔτυμά γ', οὐδὲ γὰρ μάτην Χαριτογλωσσεῖν ἔνι μοι. Πάλιν τε εἰπόντος τοῦ Οὐλπιανοῦ, τίνα δ' ἐστὶν ἄνδρες φίλοι τὰ μαγειρικὰ σκεύη, τούτων γὰρ ἐμνημόνευσαν ἐν τοῖς ἀρκαδικοῖς δείπνοις μνήμης ἀξιουμένων. καὶ τὸ ἀσώτιον ποῦ κεῖται. ἀσώτους μὲν γὰρ οἶδα διαβοήτους. ὧν μὲν οὖ μνημονεύει Ἄλεξις ἐν Κνιδίᾳ. Διόδωρος ὁ τρίτερπνος ἐν ἔτεσιν δύο Σφαίραν ἀπέδειξε τὴν πατρῴαν οὐσίαν Οὕτως ἑταμῶς ἅπαντα κατεμασήσατο. Ἐν δὲ Φαίδρῳ φησίν, Σχολῇ γε νὴ τὸν ἥλιον σχολῇ λέγεις Ἐπιχαρίδης ὁ μικρὸς ἐν πέντε ἡμέραις Σφαῖραν ἐποίησεν τὴν πατρῴαν οὐσίαν Οὕτω συνεστρόγγυλεν ἑταμῶς καὶ ταχύ. Καὶ Κτήσιππος δ' ὁ Χαβρίου υἱὸς εἰς τοσοῦτον ἦλθεν ἀσωτίας, ὡς καὶ τοῦ μνήματος τοῦ πατρός, εἰς ὃ Ἀθηναῖοι χιλίας ἀνήλωσαν δραχμάς, τοὺς λίθους πωλῆσαι εἰς τὰς ἡδυπαθείας. Δίφιλος γ' οὖν ἐν τοῖς Ἐναγίζουσι φησίν, Εἰ μὴ συνήθης Φαιδίμῳ τ' ἐτύγχανεν Ὁ Χαβρίου Κτήσιππος, εἰσηγησάμην Νόμον τιν' οὐκ ἄχρηστον, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ. Ὥστ' ἐπιτελεσθῆναι ποτ' αὐτῷ τοῦ πατρὸς Τὸ μνῆμα κατ' ἐνιαυτὸν ἕνα λίθον ἁμαξιαῖον καὶ σφόδρ' εὐτελὲς λέγω. Τιμοκλῆς δ' ἐν Δημοσατύροις φησίν, Οὐδ' ὁ Χαβρίου Κτήσιππος ἔτι τρίχας κείρεται, Ἐν ταῖς γυναιξὶ λαμπρὸς, οὐκ ἐν ἀνδράσιν. Καὶ Μένανδρος δ' ἐν Ὀργῇ περὶ αὐτοῦ τάδε λέγει, Καί τοι νέος ποτ' ἐγενόμην κἀγὼ γύναι, Ἀλλ' οὐκ ἐλουόμην πεντάκις τῆς ἡμέρας Τότ', ἀλλὰ νῦν. οὐδὲ χλανίδ' εἶχον, ἀλλὰ νῦν. Οὐδὲ μύρον εἶχον, ἀλλὰ νῦν. καὶ βάψομαι, Καὶ παρατιλοῦμαι νὴ Δία, καὶ γενήσομαι Κτήσιππος, οὐκ ἄνθρωπος, ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, Καθὼς ἐκεῖνος κατέδομαι καὶ τοὺς λίθους Ἀπαξάπαντας, οὐ γὰρ οὖν τὴν γῆν μόνην.

Τάχ' οὖν διὰ τὴν πολλὴν ταύτην ἀσωτίαν, καὶ κιναιδίαν τοὔνομα αὐτοῦ παρέλιπε Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ ἀτελειῶν. χρὴ δὲ τοὺς πατρῷα κατεδηδοκότας κατὰ τὸν Μενάνδρου ναύκληρον οὕτως κολάζεσθαι.

ζῆσθαι. φησὶ γάρ, Ὦ φιλτάτη γῆ μῆτερ, ὡς σεμνὸν σφόδρ᾽ εἶ Τοῖς νοῦν ἔχουσι κτῆμα πολλοῦ τ᾽ ἄξιον. Ὡς δῆτ᾽ ἐχρῆν, ὅστις πατρῴαν παραλαβὼν Γῆν καταφάγοι, πλεῖν τοῦτον ἤδη διὰ τέλους Καὶ μηδ᾽ ἐπιβαίνειν γῆς, ἵν᾽ οὕτως ᾔσθετο Οἷον παραλαβὼν ἀγαθὸν οὐκ ἐφείσατο. Πυθοδήλου δέ τινος ἀσώτου μνημονεύει Ἀξιόνικος ἐν Τυρρηνῷ οὕτως, Ὁ Πυθόδηλος οὗτος ἰσοβαλλίων Προσέρχετ᾽ ἐπικαλούμενος ἀσωτότατος, Μεθύουσά τ᾽ ἐξ ἐπιδέξι᾽ ἡ σοφωτάτη Ἀποτυμπανισκὰς κατὰ πόδας πορεύεται. Πολύευκτον δ᾽ Ἀναξανδρίδης ἐν Τηρεῖ κωμῳδῶν. Ὄρνις κεκλήσῃ φησί, διατί πρὸς τῆς ἑστίας Πότερον κατεκφαγὼν τὴν πατρῴαν οὐσίαν. Ὥσπερ Πολύευκτος ὁ καλός, οὐ δῆτ᾽ ἀλλ᾽ ὅτι Ἄρρην ὑπὸ θηλειῶν κατεκόπης. Θεόπομπος δ᾽ ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν Φιλιππικῶν, ἀφ᾽ ἧς τινες τὸ τελευταῖον μέρος χωρίσαντες ἐν ᾧ ἐστὶ τὰ περὶ τῶν Ἀθήνησι δημαγωγῶν, Εὔβουλόν φησι τὸν δημαγωγὸν ἄσωτον γενέσθαι. τῇ λέξει δὲ ταύτῃ ἐχρήσατο, καὶ τοσοῦτον ἀσωτίᾳ καὶ πλεονεξίᾳ διενήνοχε τοῦ δήμου τοῦ Ταραντίνων, ὅσον ὁ μὲν περὶ τὰς ἑστιάσεις εἶχε μόνον ἀκρατῶς. ὁ δὲ τῶν Ἀθηναίων καὶ τὰς προσόδους καταμισθοφορῶν διατετέλεκε. Καλλίστρατος δέ φησιν ὁ Καλλικράτους δημαγωγὸς καὶ αὐτός, πρὸς μὲν τὰς ἡδονὰς ἦν ἀκρατής. τῶν δὲ πολιτικῶν πραγμάτων ἦν ἐπιμελής. περὶ δὲ τῶν Ταραντίνων ἱστορῶν ἐν τῇ δευτέρᾳ πεντηκοστῇ τῶν ἱστοριῶν γράφει οὕτως, Ἡ πόλις ἡ τῶν Ταραντίνων σχεδὸν καθ᾽ ἕκαστον μῆνα βουθυτεῖ, καὶ δημοσίᾳ ἑστιάσεις ποιεῖται. τὸ δὲ τῶν ἰδιωτῶν πλῆθος ἀεὶ περὶ συνουσίας καὶ πότους ἐστί. λέγουσι δὲ καί τινα τοιοῦτον λόγον οἱ Ταραντῖνοι, τοὺς μὲν ἄλλους ἀνθρώπους διὰ τὸ φιλοπονεῖσθαι καὶ περὶ τὰς ἐργασίας διατρίβειν, παρασκευάζεσθαι ζῆν. αὐτοὺς δὲ διὰ τὰς συνουσίας, καὶ τὰς ἡδονὰς οὐ μέλλειν, ἀλλ᾽ ἤδη βιῶναι. περὶ δὲ τῆς ἀσωτίας καὶ τοῦ βίου Φιλίππου, καὶ τῶν ἑταίρων αὐτοῦ ἐν τῇ τεσσαρακοστῇ ἐνάτῃ τῶν ἱστοριῶν ὁ Θεόπομπος τάδε γράφει, Φίλιππος ἐπεὶ ἐγκρατὴς πολλῶν ἐγένετο χρημάτων, οὐκ ἀνάλωσεν αὐτὰ ταχέως, ἀλλ᾽ ἐξέβαλε καὶ ἔρριψε. πάντων ἀνθρώπων κάκιστος ὢν οἰκονόμος οὐ μόνον αὐτός, ἀλλὰ καὶ οἱ περὶ αὐτόν. ἁπλῶς γὰρ οὐδεὶς αὐτῶν ἠπίστατο ζῆν ὀρθῶς, οὐδὲ σωφρόνως οἰκεῖν οἰκίαν. τούτου δ᾽ αὐτὸς αἴτιος ἦν, ἄπληστος καὶ πολυτελὴς ὤν, προχείρως ἅπαντα ποιῶν, καὶ κτώμενος, καὶ διδούς. στρατιώτης γὰρ ὢν καὶ λογίζεσθαι τὰ προσιόντα καὶ τἀναλισκόμενα δι᾽ ἀσχολίαν οὐκ ἠδύνατο. ἔπειτα δ᾽ οἱ ἑταῖροι αὐτοῦ ἐκ πολλῶν τόπων ἦσαν συνερρυηκότες (οἱ μὲν γὰρ ἐξ αὐτῆς τῆς χώρας, οἱ δὲ ἐκ Θετταλίας, οἱ δ᾽ ἐκ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, οὐκ ἀριστίνδην ἐξειλεγμένοι. ἀλλ᾽ εἴ τις ἦν ἐν τοῖς Ἕλλησιν, ἢ τοῖς βαρβάροις λάσταυρος ἢ βδελυρός, ἢ θρασὺς τὸν τρόπον) οὗτοι σχεδὸν ἅπαντες εἰς Μακεδονίαν ἀθροισθέντες ἑταῖροι Φιλίππου προσηγορεύοντο. εἰ δὲ μὴ καὶ τοιοῦτός τις ἐληλύθει, ὑπὸ τοῦ βίου καὶ τῆς διαίτης τῆς Μακεδονικῆς ταχέως ἐκείνοις ὅμοιος ἐγένετο. τὰ μὲν γὰρ οἱ πόλεμοι καὶ αἱ στρατεῖαι, τὰ δὲ καὶ αἱ πολυτέλειαι, θρασεῖς αὐτοὺς εἶναι προετρέποντο, καὶ ζῆν μὴ κοσμίως, ἀλλ᾽ ἀσώτως καὶ τοῖς λῃσταῖς παραπλησίως. Δοῦρις δ᾽ ἐν ἑβδόμῃ Μακεδονικῶν περὶ Πασικύπρου λέγων τοῦ ἐν Κύπρῳ βασιλέως, ὅτι ἄσωτος ἦν, γράφει καὶ τάδε. Ἀλέξανδρος μετὰ τὴν Τύρου πολιορκίαν Πνυταγόραν ἀποστέλλων, ἄλλας τε δωρεὰς ἔδωκε, καὶ χωρίον ὃ ᾐτήσατο. πρότερον δὲ τοῦτο Πασίκυπρος ὁ βασιλεύων, ἀπέδοτο δι᾽ ἀσωτίαν πεντήκοντα ταλάντων Πυμάτῳ τῷ Κιτιεῖ, ἅμα τὸ χωρίον καὶ τὴν αὐτοῦ βασιλείαν. καὶ λαβὼν τὰ χρήματα κατεγήρασεν ἐν Ἀμαθοῦντι. τοιοῦτος ἐγένετο καὶ Αἰθίοψ ὁ Κορίνθιος, ὥς φησι Δημήτριος ὁ Σκήψιος, οὗ μνημονεύει Ἀρχίλοχος. ὑπὸ φιληδονίας γὰρ καὶ ἀκρασίας καὶ οὗτος μετ᾽ Ἀρχίου πλέων εἰς Σικελίαν ὅτ᾽ ἔμελλε κτίζειν Συρακούσας, τῷ ἑαυτοῦ συσσίτῳ μελιτοῦττης ἀπέδοτο τὸν κλῆρον, ὃν ἐν Συρακούσαις λαχὼν ἔμελλεν ἕξειν. εἰς τοσοῦτον δ᾽ ἀσωτίας ἐληλύθει καὶ Δημήτριος ὁ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως ἀπόγονος, ὥς φησιν Ἡγήσανδρος, ὥστε Ἀρισταγόραν μὲν ἔχειν τὴν Κορινθίαν ἐρωμένην. ζῆν δὲ πολυτελῶς. ἀνακαλεσαμένων δ᾽ αὐτὸν τῶν Ἀρεοπαγιτῶν, καὶ κελευόντων βέλτιον ζῆν, ἀλλὰ καὶ νῦν ἔφη ἐλευθερίως ζῶ. καὶ γὰρ ἑταίραν ἔχω τὴν καλλίστην καὶ ἀδικῶ οὐδένα. καὶ πίνω χῖον οἶνον καὶ τἄλλα ἀρκούντως παρασκευάζομαι, τῶν ἰδίων μου προσόδων εἰς ταῦτα ἐκποιουσῶν, οὐ καθάπερ ὑμῶν ἔνιοι δεκαζόμενος ζῶ, καὶ μοιχεύων. καὶ τῶν τὰ τοιαῦτα πραττόντων, καὶ ἐξ ὀνόματος τινὰς κατέλεξε. ταῦτα δ᾽ ἀκούσας Ἀντίγονος ὁ βασιλεὺς θεσμοθέτην αὐτὸν κατέστησεν. τοῖς δὲ Παναθηναίοις ἵππαρχος ὢν ἴκριον ἔστησε πρὸς τοῖς Ἑρμαῖς Ἀρισταγόρᾳ μετεωρότερον τῶν Ἑρμῶν. Ἐλευσινί τε μυστηρίων ὄντων ἔθηκεν αὐτῇ θρόνον παρὰ τὸ ἀνάκτορον, οἰμώξεσθαι φήσας τοὺς κωλύσοντας. ὅτι δὲ τοὺς ἀσώτους καὶ τοὺς μὴ ἔκ τινος περιουσίας ζῶντας τὸ παλαιὸν ἐκάλουν τε οἱ Ἀρεοπαγῖται καὶ ἐκόλαζον, ἱστόρησαν Φανόδημος καὶ Φιλόχορος, ἄλλοι τε πλείους. Μενέδημον γοῦν καὶ Ἀσκληπιάδην τοὺς φιλοσόφους νέους ὄντας καὶ πενομένους, μεταπεμψάμενοι ἠρώτησαν, πῶς ὅλας τὰς ἡμέρας τοῖς φιλοσόφοις συσχολάζοντες κεκτημένοι δὲ μηδέν, εὐεκτοῦσιν οὕτω τοῖς σώμασι, καὶ οἱ ἐκέλευσαν μεταπεμφθῆναί τινα τῶν μυλωθρῶν. ἐλθόντος δ᾽ ἐκείνου, καὶ εἰπόντος ὅτι νυκτὸς ἑκάστης κατιόντες εἰς τὸν μυλῶνα καὶ ἀλοῦντες δύο δραχμὰς ἀμφότεροι λαμβάνουσι, θαυμάσαντες οἱ Ἀρεοπαγῖται, διακοσίαις

δραχμαῖς

δραχμαῖς ἐτίμησαν αὐτούς. καὶ Δημόκριτον δ᾽ Ἀβδηρῖται δημοσίᾳ κρίνοντες, ὡς κατέφθαρε τὰ πατρῷα, ἐπεὶ ἀναγνοὺς αὐτοῖς τὸν μέγαν διάκοσμον καὶ τὰ περὶ τῶν ἐν ᾅδου, εἰπὼν εἰς ταῦτα ἀνηλωκέναι, ἀφέθη. οἱ δὲ μὴ οὕτως ἄσωτοι κατὰ τὸν Ἄμφιν, Γίνονσ᾽ ἑκάστης ἡμέρας δὺ᾽ ἡμέρας, Διασειόμενοι τοὺς κροτάφους ὑπὸ τοῦ ἀκράτου. Καὶ κατὰ τὸν Δίφιλον, κεφαλὰς ἔχοντες τρεῖς ὥσπερ ἀρτεμίσιον, πολέμιοι τῆς οὐσίας ὑπάρχοντες, ὡς Σάτυρος ἐν τοῖς περὶ χαρακτήρων εἴρηκε. κατατρέχοντες τὸν ἀγρόν, διαρπάζοντες τὴν οἰκίαν, λαφυροπωλοῦντες τὰ ὑπάρχοντα, σκοποῦντες οὐ τί δεδαπάνηται, ἀλλὰ τί δαπανηθήσεται, οὐδέ τι περιέσται, ἀλλὰ τί οὐ περιέσται, ἐν τῇ νεότητι τὰ τοῦ γήρως ἐφόδια προκαταναλίσκοντες. χαίροντες τῇ ἑταίρᾳ, οὐ τοῖς ἑταίροις. καὶ τῷ οἴνῳ, οὐ τοῖς συμπόταις. Ἀγαθαρχίδης δ᾽ ὁ κνίδιος ἐν τῇ ὀγδόῃ πρὸς τῇ εἰκοστῇ τῶν Εὐρωπιακῶν, Γνήσιππον φησὶν ἄσωτον γενόμενον ἐν τῇ Σπάρτῃ ἐκώλυον οἱ ἔφοροι συνανεστρέφειν τοῖς νέοις. παρὰ δὲ Ῥωμαίοις μνημονεύεται ὥς φησι Ποσειδώνιος ἐν τῇ ἐνάτῃ καὶ τετρακοστῇ τῶν ἱστοριῶν, Ἀπίκιόν τινα περὶ ἀσωτίᾳ πάντας ἀνθρώπους ὑπερηκοντικέναι. οὗτος δ᾽ ἐστὶν Ἀπίκιος ὁ καὶ τῆς φυγῆς αἴτιος γενόμενος Ῥουτιλίῳ τῷ τὴν ῥωμαϊκὴν ἱστορίαν ἐκδεδωκότι τῇ ἑλλήνων φωνῇ. περὶ δὲ Ἀπικίου τοῦ καὶ αὐτοῦ ἤδη ἀσωτίᾳ διαβοήτου ἐν τοῖς πρώτοις εἰρήκαμεν. Διογένης δ᾽ ὁ Βαβυλώνιος ἐν τοῖς περὶ εὐγενείας, τὸν Φωκίωνος υἱόν φησι Φῶκον οὐκ ἦν ὃς οὐκ ἐμίσει Ἀθηναίων. καὶ ὁπότε ἀπαντήσειέ τις αὐτῷ, ἔλεγεν, ὦ καταισχύνας τὸ γένος. πάντα γὰρ ἀνήλωσε τὰ πατρῷα εἰς ἀσωτίαν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐκολάκευε τὸν ἤδη τῆς Μουνυχίας, ἐφ᾽ ᾧ πάλιν ὑπὸ πάντων ἐπερραπίζετο. ἐπιδόσεων δέ ποτε γινομένων, παρελθὼν καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἔφη, ἐπιδίδωμι κἀγώ. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ὁμοθυμαδὸν ἀνεβόησαν, εἰς ἀκολασίαν. ἦν δ᾽ ὁ Φῶκος καὶ φιλοπότης. νικήσαντος γοῦν αὐτοῦ ἵπποις παναθηναίοις ὡς ὁ πατὴρ ἑστία τοὺς ἑταίρους, συνελθόντων εἰς τὸ δεῖπνον λαμπρὰ μὲν ἦν ἡ παρασκευή, καὶ τοῖς εἰσιοῦσι προσεφέροντο ποδονιπτῆρες οἴνου δι᾽ ἀρωμάτων. οὓς ἰδὼν ὁ πατὴρ καλέσας τὸν Φῶκον, οὐ παύσεις ἔφη τὸν ἑταῖρον διαφθείροντά σου τὴν νίκην. οἶδα δὲ καὶ ἄλλους ἀσώτους πολλοὺς περὶ ὧν ὑμῖν καταλείπω ζητεῖν, πλὴν Καλλίου τοῦ Ἱππονίκου, ὃν καὶ οἱ τῶν παίδων οἴδασι παιδαγωγοί. περὶ δὲ τῶν ἄλλων ὧν φθάνω προβεβληκώς, εἴ τι λέγειν ἔχετε, ἀναπεπταμένας ἔχω τῶν ὤτων τὰς πύλας. ὥστε λέγετε, ἐπιζητῶ γάρ. καὶ Μάγνος εἴρηκε τὸ ἐπιδειπνεῖν καὶ τὸ ἐπιφαγεῖν. καὶ Αἰμιλιανὸς ἔφη, τὸ μὲν ἀσώτιον ἔχεις παρὰ Στράττιδι ἐν Χρυσίππῳ λέγοντι οὕτως. Εἰ μηδὲ χέσαι γ᾽ αὐτῷ σχολὴ γενήσεται, Μὴ δ᾽ εἰς ἀσώτιον τραπέσθαι, μηδέ γ᾽ αὖ Αὐτῷ ξυναντᾶν τις λαλῆσαι μηδενί. Μαγειρικὰ δὲ σκεύη καταριθμεῖται Ἀνάξιππος ἐν κιθαρῳδῷ οὕτως, Ζωμήρυσιν φέροις ὀβελίσκους δώδεκα Κρεάγραν θυείαν τυροκνῆστιν ψαθυρικὴν Στελεόν, σκαφίδας τρεῖς, δίρειδα κοπίδας τέτταρας Οὐ μὴ πρότερον νεύσεις θεοῖσιν ἐχθρέ. σὺ Τὸ λεβήτιον κἀκ τοῦ χύτρου πάλιν ὑστερεῖς Καὶ τὴν κύβηλον τὴν ἀγωνιστηρίαν. Τὴν χύτραν δ᾽ Ἀριστοφάνης ἐν σκηναῖς καταλαμβανούσαις, κακκάβην εἴρηκεν οὕτως. τὴν κακκάβην γὰρ κατέαξε διδάσκαλον, κατὰ δ᾽ αὖ τὰ λοιπὰ, κᾆγὼν ἐκεῖθεν κακκάβην. Ἀντιφάνης δ᾽ ἐν Φιλοθηβαίῳ, Πάντ᾽ ἔστιν ἡμῖν. ἔτι γὰρ συνώνυμος Τῆς ἔνδον οὔσης ἔγχελυς Βοιωτίας Μιχθεῖσα κοίλοις ἐν βυθοῖσι κακκάβης. Χλιαίνετ᾽ αἴρεθ᾽ ἕψεται παφλάζεται. Βατάνιον δ᾽ εἴρηκεν Ἀντιφάνης ἐν εὐθυδίκῳ. Ἔπειτα πολύπους τετμημένος Ἐν βατανίοισιν ἑφθός. Ἄλεξις ἐν ἀσκληπιοκλείδῃ, Οὕτως δ᾽ ὀψοποιεῖν εὐφυῶς Περὶ Σικελίαν αὐτὸς ἔμαθον, ὥστε τοὺς Δειπνοῦντας εἰς βατάνιά γ᾽ ἐμβαλεῖν ποιῶ Ἐνίοτε τοὺς ὀδόντας ὑπὸ τῆς ἡδονῆς. Πατάνιον δὲ διὰ τοῦ π Ἀντιφάνης ἐν σάμῳ, Πατάνια, σεῦτλον, σίλφιον, χύτρας, λύχνους, Κορίαννα, κρόμμυ᾽, ἅλας, ἔλαιον, τρύβλιον. Φιλέταιρος οἰνοπίωνι, Ὁ μάγειρος οὗτος πατανίων. ἐν δὲ παρασίτῳ Ἀντιφάνης καὶ τάδε εἴρηκεν, Ἄλλος ἥξει τούτῳ μέγας Ἔξει τις ἰσοτράπεζος εὐγενὴς τινα Λέγεις καρύκου βρέμμα γηγενὴς ζῶον. Εἶτ᾽ οὐκ ἂν εἴποις ὕπαγε, κάκκαβον λέγω. Σὺ δ᾽ ἴσως ἂν εἴποις λοπάδ᾽. ἐμοὶ δὲ τοὔνομα Οἴει διαφέρειν ἔστ᾽ ἂν κακκάβην τινες Χαίροντες ὀνομάζουσιν, εἴτε σίττυβον. Πλὴν ὅτι λέγεις, ἀγγεῖον οἶδα. Εὔβουλος δ᾽ ἐν ἴωνι, καὶ βατάνια καὶ πατάνια λέγει ἐν τούτοις. Τρύβλια δὲ καὶ βατάνια καὶ κακκάβια, Καὶ λοπάδια, καὶ πατάνια, πυκνὰ ταρφέα Κοὐδ᾽ ἂν λέγων λήξαιμι. Ἡδυσμάτων δὲ κατάλογον Ἄλεξις ἐποιήσατο ἐν λεβητίῳ οὕτως, Καὶ μὴ προφάσεις ἐνταῦθά μοι, μηδ᾽ οὐκ ἔχω, Ἀλλά γε λέγ᾽ οὐ δεῖ. λήψομαι γὰρ πάντ᾽ ἐγὼ Ὀρθῶς τὸ πρῶτον μὲν λαβ᾽ ἐλθὼν σήσαμα. Ἀλλ᾽ ἔστιν ἔνδον ἀσταφίδα κεκομμένην. Μάραθον, ἄνηθον, νᾶπυ, καυλόν, σίλφιον, Κορίαννον, αὖον, ῥοῦν, κύμινον, σίραιον, Σέσελι, πήγανον πράσον. ἐν δὲ παννυχίδι ἢ ἐρίθοις μάγειρον δὲ ποιεῖ λέγοντα, Κύκλῳ δ᾽ ἅπασι περιτρέχειν με καὶ βοᾶν Ἄν του δέωμαι. δεῖπνον αἰτήσας μεσοῦ Ἤδη παρελθὼν οὐκ ἔχων δὲ τυγχάνω Οὐκ ὄξος, οὐκ ἄνηθον, οὐκ ὀρίγανον, Οὐ θρῖον, οὐκ ἔλαι-

ον, οὐκ ἀμυγδαλάς, Οὐ σκόροδον, οὐ σίσαμον, οὐχὶ γήτειον, Οὐ βολβόν, οὐ πῦρ, οὐ κύμινον, οὐχ ἅλας, Οὐκ ᾠόν, οὐ ξύλον, οὐ σκάφην, οὐ τήγανον, Οὐχ ἱμονιάν, οὐ λάκκον εἶδον, οὐ φρέαρ, Οὐ στάμνος ὤν, διαπορῶ δ᾽ ἑστὼς ἐγὼ Ἔχων μάχαιραν, προσέτι περιεζωσμένος. Καὶ ποιητὴς τῆς ὀριγάνου Πρώτιστον ὑποτιθεὶς εἰς λοπάδα πλινθικήν, Τὸ τρύμμ᾽ ἐπεὶ πολλὰς δὲ ῥυθμοὺς δ᾽ ἐσμηκώς Ὄξει σιραίῳ χρωματίσας καὶ σιλφίῳ Πυκνῷ πατάξας. Ἐπιδείπνιον ἄρτι Τηλεκλείδης πρυτάνεσιν οὕτως. τυρὸν ἐπιδιόντα. ἐπιφαγεῖν δ᾽ Εὔπολις ταξιάρχοις. ἐπιφαγεῖν μηδὲν, ἀλλ᾽ ἢ κρόμμυον βλέποντα καὶ τρεῖς ἁλμάδας. καὶ Ἀριστοφάνης πλούτῳ, Πρὸ τοῦ δ᾽ ὑπὸ τῆς πενίας ἅπαντ᾽ ἐπάδιον. Τῶν δὲ μαγείρων διάφοροί τινες ἦσαν οἱ καλούμενοι τραπεζοποιοί. εἰς ὃ δὲ οὗτοι παρελαμβάνοντο, σαφῶς παρίστησιν Ἀντιφάνης ἐν μετοίκῳ, Προσέλαβον ἐλθὼν τουτονὶ Τραπεζοποιόν, ὃς πλυνεῖ σκεύη, λύχνους Θ᾽ ἑτοιμάσει, σπονδὰς ποιήσει τ᾽ ἄλλ᾽ ὅσα. Τούτοις προσήκει. Ζητητέον δὲ εἰ καὶ ὁ τραπεζοκόμος ὁ αὐτός ἐστι τῷ τραπεζοποιῷ. Ἰόβας γὰρ ὁ βασιλεὺς ἐν ταῖς ὁμοιότησι τὸν αὐτὸν εἶναί φησι τραπεζοκόμον, καὶ τὸν ὑπὸ Ῥωμαίων καλούμενον στρούκτορα παρατιθέμενος ἐκ δράματος Ἀλεξάνδρου, ᾧ ἐπιγραφὴ, πότος. Εἰς αὔριον μὲν δεῖ λαβεῖν αὐλητρίδα Τραπεζοποιὸν δημιουργὸν λήψομαι. Ἐπὶ τοῦτ᾽ ἀπέσταλ᾽ ἐξ ἀγροῦ μ᾽ ὁ δεσπότης. Ἐκάλουν δὲ τραπεζοποιὸν τὸν τραπεζῶν ἐπιμελητήν, καὶ τῆς ἄλλης εὐκοσμίας. Φιλήμων παρεισιόντι Περὶ τοῦ τραπεζοποιοῦ οὐ γίνεθ᾽ ἡ σκευωρία. Τραπεζοποιὸς ἐστιν ἐπὶ τοῦ διακονεῖν. Ἔλεγον δὲ καὶ ἐπιτραπεζώματα τὰ ἐπιτιθέμενα τῇ τραπέζῃ βρώματα. Πλάτων Μενελάῳ, Ὡς ὀλίγα λοιπὰ τῶν ἐπιτραπεζωμάτων. Ἐκάλουν δὲ τὸν ἀγοραστὴν τὸν τὰ ὄψα ὠνούμενον, νῦν δὲ ὀψωνάτορα, ὡς Ξενοφῶν ἐν δευτέρῳ ἀπομνημονευμάτων οὑτωσὶ λέγων, Διάκονον δ᾽ αὖ καὶ ἀγοραστὴν τὸν τοιοῦτον βουλοίμην προῖκα λαβεῖν. παρὰ δὲ Μενάνδρῳ ἐστὶ κοινότερον ἐν Φανίᾳ, Φειδωλὸς ἦν καὶ μέτριος ἀγοραστής. ὀψώνην δ᾽ εἴρηκεν Ἀριστοφάνης ἐν ταγηνισταῖς διὰ τούτων, ὡς ὀψώνης διατρίβειν ἡμῶν τὸ ἄριστον ἔοικε. παροψωνεῖν δ᾽ ἔφη Κρατῖνος ἐν κλεοβουλίναις οὕτως, † Παραγοράζειν δ᾽ Ἄλεξις ἐν δρωπίδῃ. ἐλέατροι δὲ καλοῦνται ὥς φησι Πάμφιλος οἱ ἐπὶ τὴν βασιλικὴν καλοῦντες τράπεζαν παρὰ τὸ ἐλεόν. Ἀρτεμίδωρος δ᾽ αὐτοὺς δειπνοκλήτορας ὀνομάζει. ἐκάλουν δέ φησι καὶ τοὺς προγεύστας ἐλεάτρους. ὅτι προπάθειον τῶν βασιλέων πρὸς ἀσφάλειαν. νῦν δὲ ὁ ἐλέατρος ἐπιστάτης γέγονε τῆς ὅλης διακονίας. ἦν δ᾽ ἐπιφανὴς καὶ ἔντιμος ἡ χρεία. Χάρης γοῦν ἐν τῇ τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν, Πτολεμαῖόν φησι τὸν σωτῆρα ἐλέατρον ἀποδειχθῆναι Ἀλεξάνδρου. μήποτε δὲ καὶ ὃν νῦν καλοῦσιν οἱ Ῥωμαῖοι προγεύστην, τότε οἱ Ἕλληνες προτένθην ὠνόμαζον, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν προτέραις νεφέλαις διὰ τούτων. Πῶς οὐ δέχονται δῆτα τῇ νουμηνίᾳ Ἀρχαὶ τὰ πρυτανεῖ᾽, ἀλλ᾽ ἐν τῇ καὶ νέᾳ. Ὅπερ οἱ προτένθαι γὰρ δοκοῦσί μοι παθεῖν, Ἵν᾽ ὡς τάχιστα τὰ πρυτανεῖ᾽ ὑφέλοιατο. Διὰ τοῦτο προὐτένθευσαν ἡμέρᾳ μιᾷ. Μνημονεύει αὐτῶν καὶ Φερεκράτης ἐν ἀγρίοις. Μὴ θαυμάσῃς, Τῶν γὰρ προτενθῶν ἐσμὲν, ἀλλ᾽ οὐκ οἶδα σύ. Καὶ Φιλύλλιος ἐν Ἡρακλεῖ, Βούλεσθε δῆτ᾽ ἐγὼ φράσω τίς εἰμ᾽ ἐγώ, Ἡ τῶν προτενθῶν δορπία καλουμένη. Εὑρίσκω δὲ καὶ ψήφισμα ἐπὶ Κηφισοδώρου ἄρχοντος Ἀθήνησι γενόμενον, ἐν ᾧ ὥσπερ τι σύστημα οἱ προτένθαι εἰσὶ καθάπερ καὶ οἱ παράσιτοι ὀνομαζόμενοι ἔχον οὕτως. φανὸς εἶπεν, ὅπως ἂν ἡ βουλὴ ἄγῃ τὰ ἀπατούρια μετὰ τῶν ἄλλων Ἀθηναίων, κατὰ τὰ πάτρια, ἐψηφίσθαι τῇ βουλῇ ἀφεῖσθαι τοὺς βουλευτὰς τὰς ἡμέρας, ὥσπερ καὶ αἱ ἄλλαι βουλαὶ διαφεῖται, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς οἱ προτένθαι ἄγουσι πέντε ἡμέρας. ὅτι δ᾽ εἶχον οἱ ἀρχαῖοι καὶ τοὺς προγεύστας καλουμένους, Ξενοφῶν ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἱέρωνι ἢ τυραννικῷ φησίν, ὁ τύραννος ἔτι συνέσεως καὶ ποτοῖς πιστεύων διάγει, ἀλλὰ καὶ τούτων ἀντὶ τοῦ ἀπάρχεσθαι θεοῖς, τοῖς διακονοῦσι πρῶτον κελεύουσιν ἀπογεύεσθαι διὰ τὸ ἀπιστεῖν μὴ ἐν τούτοις κακόν τι φάγωσιν ἢ πίωσιν. Ἀναξίλας δ᾽ ἐν καλυψοῖ φησίν, Προγεύσεταί σοι πρῶτον ἡ γραῦς τοῦ ποτοῦ. Τοὺς δὲ τὰ πέμματα προσέτι τε τοὺς πλακοῦντας, † οἱ πρότερον δημιουργοὺς ἐκάλουν. Μένανδρος ψευδηρακλεῖ κατακωμῳδούμενος τοὺς μαγείρους, ὡς ἐπιχειροῦντας καὶ οἷς μὴ δεῖ, φησίν, Μάγειρ᾽ ἀηδής μοι δοκεῖς εἶναι σφόδρα. Πόσας τραπέζας μέλλομεν ποιεῖν τρίτον Ἢ δημ᾽ ἐρωτᾷς. χοιρίδιον ἐν θύομεν. Ὀκτὼ ποίησον τὰς τραπέζας δύο μίαν Τί σοι διαφέρει τοῦτο παράθες σὺ μίαν. Οὐκ ἔστι κανδύλους ποιεῖν, οὐδ᾽ οἷα σὺ Εἴωθας εἰς ταυτὸν καρυκεύειν μέλι Σεμίδαλιν, ᾠά. πάντα γὰρ τἀναντία Νῦν ἐστιν. ὁ μάγειρος γὰρ ἐν πίνακι τοῦ ποιεῖ Πλακοῦντας ὀπτᾷ, χόνδρον ἕψει, καὶ φέρει Μετὰ τὸ τάριχος. εἶτα θρῖον καὶ βότρυς. Ἡ δημιουργὸς δ᾽ ἀντιπαρατεταγμένη, Κρεάδι᾽ ὀπτᾷ καὶ κίχλας, καὶ τραγήματα. Ἔπειθ᾽ ὁ δειπνῶν μὲν τραγηματίζεται. Μυρισάμενος δὲ καὶ στεφανωσάμενος πάλιν Δειπνεῖ τὰ μελίπηκτα ταῖς κίχλαις. Ὅτι δὲ ἑκάτερος τὰ τῆς ὑπουργίας, πεμμάτων μὲν προνοούντων τῶν δημιουργῶν, ὀψαρτυτικῆς δὲ τῶν μαγείρων, Ἀντιφάνης διασαφεῖ ἐν χρυσίδι οὕτως. Τέτταρες δ᾽ αὐλητρίδες Ἔχουσι μι-

δὰν

θεὸν καὶ μάγειροι δώδεκα. Καὶ δημιουργοὶ μέλιτος αὐτοῦσαι σκάφας. Μένανδρος δημιουργῷ, Τί ἐστι παῖ; διακονικῶς γὰρ νὴ Δία Προσελήλυθας. ναί. πλάττομεν γὰρ πλάσματα Τὴν νύκτα τ' ἠγρυπνήκαμεν. καὶ νῦν ἔτι Ἀποίκτα πάμπολλ' ἐστὶν ἡμῖν. Πεμμάτων δὲ πρῶτον φησὶ μνημονεῦσαι Πανύασιν Σέλευκος, ἐν οἷς περὶ τῆς παρ' Αἰγυπτίοις ἀνθρωποθυσίας διηγεῖται. πολλὰ μὲν ἐπιθεῖναι λέγων πέμματα. πολλὰς δὲ νοσσάδας ὄρνις. προτέρου Στησιχόρου ἢ Ἰβύκου ἐν τοῖς ἄθλοις ἐπιγραφομένοις εἰρηκότος Φέρειν τε παρθένῳ δῶρα σησαμίδας, Χόνδρον τε καὶ ἐγκρίδας, Ἄλλα τε πέμματα, καὶ μέλι χλωρόν. Ὅτι δὲ τὸ ποίημα τοῦτο Στησιχόρου ἐστὶν ἱκανώτατος μάρτυς Σιμωνίδης ὁ ποιητής, ὃς περὶ τοῦ Μελεάγρου τὸν λόγον ποιούμενός φησιν, Ὃς δουρὶ πάντας νικᾶς ἐνέους Δινάεντα βαλὼν Ἄναυρον ὕπερ Πολυβότρυος ἐξ Ἰωλκοῦ. Οὕτω γὰρ Ὅμηρος. ἢ Στησίχορος ἀείσε λαοῖς. Ὁ γὰρ Στησίχορος οὕτως εἴρηκεν ἐν τῷ προκειμένῳ ᾄσματι τοῖς ἄθλοις Θρώσκων μὲν γὰρ Ἀμφιάραος, Ἄκοντι δὲ νικᾶς ἐμ Μελέαγρος. Οὐκ ἀγνοῶ δὲ καὶ περὶ Δηλίων ἃ Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος εἴρηκεν, ὅτι μαγείρων καὶ τραπεζοποιῶν παρείχοντο χρείας τοῖς παραγινομένοις πρὸς τὰς ἱερουργίας. καὶ ὅτι ἦν αὐτοῖς ἀπὸ τῶν πράξεων ὀνόματα, μάγαδις καὶ γογγύλος. ἐπειδὴ τὰς μάζας φησὶν Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς θοίναις δι' ἡμέρας τρίβοντες παρεῖχον, ὥσπερ ἐν γυναιξὶ γογγύλας μεμιγμένας. καλοῦνται δὲ καὶ μέχρι νῦν τινὲς αὐτῶν χοιρακοὶ καὶ ἀμνοί, καὶ ἀρτυσίλαοι, Καὶ σησαμοί, καὶ ἀρτυσίτραγοι, καὶ νεωκόροι, καὶ ἰχθυβόλοι. τῶν δὲ γυναικῶν κυμινάνθαι. κοινῇ δὲ πάντες ἐλεοδύται, διὰ τὸ τοῖς ἐλεοῖς ὑποδύεσθαι, διακονοῦντες ἐν ταῖς θοίναις. ἐλεὸς δ' ἐστὶν ἡ μαγειρικὴ τράπεζα. Ὅμηρος, Αὐτὰρ ἐπεὶ ὤπτησε καὶ εἰν ἐλεοῖσιν ἔθηκε. Ὅθεν καὶ Πολυκράτων ὁ Κρίθωνος Ῥηναιεὺς δίκην γραφόμενος οὐ Δηλίους αὐτοὺς ὀνομάζει, ἀλλὰ τὸ κοινὸν τῶν ἐλεοδυτῶν ἐπῃτιάσατο. καὶ ὁ τῶν Ἀμφικτυόνων δὲ νόμος κελεύει ὕδωρ παρέχειν ἐλεοδύτας, τοὺς τραπεζοποιούς, καὶ τοὺς τοιούτους διακόνους σημαίνων. Κρίτων δ' ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν Φιλοπράγμονι παρασίτους τοῦ θεοῦ καλεῖ τοὺς Δηλίους, διὰ τούτων, Φοίνικα μεγάλου κύριον βαλλαντίου Ναύκληρον ἐν τῷ λιμένι ποιήσας ἄπλουν, Καὶ φορμίσαι ναῦς ἀναγκάσας δύο Εἰς Δῆλον ἐλθεῖν ἠθέλησεν ἐκ Πειραιῶς Πάντων ἀκούων, διότι παρασίτῳ τόπος Οὗτος τρία μόνον ἀγαθὰ κεκτῆσθαι δοκεῖ. Εὔοψον ἀγοράν, παντοδαπὸν οἰκοῦντ' ὄχλον Αὐτοὺς παρασίτους τοῦ θεοῦ τοὺς Δηλίους, Ἀχαιὸς δ' ὁ Ἐρετριεὺς ἐν Ἀλκμαίωνι τῷ σατυρικῷ καρυκοποιοὺς καλεῖ τοὺς Δελφοὺς διὰ τούτων. Καρυκκοποιοὺς προσβλέπων βδελύττομαι, Παρόσον τὰ ἱερεῖα περιτέμνοντες, δῆλον ὡς ἐμαγείρευον αὐτὰ καὶ ἐκαρύκευον. εἰς ταῦτα δὲ ἀποβλέπων καὶ Ἀριστοφάνης ἔφη, Ἀλλ' ὦ Δελφῶν πλείστας ἀκονῶν Φοῖβε μαχαίρας, Καὶ προδιδάσκων τοὺς σοὺς προπόλους Κἀν τοῖς ἐξῆς δ' ὁ Ἀχαιός φησιν. Τίς ὑποκεκρυμμένος μένει σαραβάκων κοπίδων σιωπωμένων. Ἐπισκώπτουσι γὰρ οἱ Σατυρικοὶ τοὺς Δελφούς, ὡς περὶ τὰς θυσίας καὶ τὰς θοίνας διατρίβοντας. Σῆμος δ' ἐν τετάρτῳ Δηλιάδος, Δελφοῖς φησι παραγινομένοις εἰς Δῆλον παρέχειν Δηλίους ἅλας καὶ ὄξος, καὶ ἔλαιον καὶ ξύλα, καὶ στρώματα. Ἀριστοτέλης δ' ἢ Θεόφραστος ἐν τοῖς ὑπομνήμασι περὶ Μαγνήτων λέγων, τῶν ἐπὶ τοῦ Μαιάνδρου ποταμοῦ, ὅτι Δελφῶν εἰσὶν ἄποικοι, τοσαύτας ἐπιτελοῦντας αὐτοὺς ποιεῖ χρείας τοῖς παραγινομένοις τῶν ξένων λέγων οὕτως. Μάγνητες οἱ ἐπὶ τῷ Μαιάνδρῳ ποταμῷ κατοικοῦντες ἱεροὶ τοῦ θεοῦ Δελφῶν ἄποικοι, παρέχουσι τοῖς ἐπιδημοῦσι στέγην, ἅλας, ἔλαιον, ὄξος, ἐπίλυχνον, κλίνας, στρώματα, τραπέζας. Δημήτριος δ' ὁ Σκήψιος ἐν ἑκκαιδεκάτῳ τοῦ Τρωϊκοῦ διακόσμου, ἐν τῇ Λακωνικῇ φησὶν, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς καλουμένης Ὑακινθίδος, ἱδρῦσθαι ἥρωας Δαίτωνα καὶ Κεράονα, ὑπὸ τῶν ἐν τοῖς φειδιτίοις ποιούντων τε τὰς μάζας, καὶ κεραννύντων τὸν οἶνον διακόνων. ὁ δ' αὐτὸς ἱστορεῖ κἀν τῷ τετάρτῳ καὶ εἰκοστῷ τῆς αὐτῆς πραγματείας, Δαίταν ἥρωα τιμώμενον παρὰ τοῖς Τρωσίν, οὗ μνημονεύειν Μίμνερμον. κἀν Κύπρῳ δέ φησι τιμᾶσθαι Ἡγήσανδρος ὁ Δελφὸς Δία εἰλαπιναστήν τε καὶ σπλαγχνοτόμον. πολλῶν δὲ τοιούτων λεγομένων ἐκ τῶν γειτόνων τις ἐξηκούσθη ὑδραύλεως ἦχος πάνυ τις ἡδὺς καὶ τερπνός, ὡς πάντας ἡμᾶς ἐπιστραφῆναι θελχθέντας ὑπὸ τῆς ἐμμελείας. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς ἀποβλέψας πρὸς τὸν μουσικὸν Ἀλκείδην, ἀκούεις ἔφη μουσικώτατε ἀνδρῶν τῆς καλῆς ταύτης συμφωνίας ἥ τις ἡμᾶς ἐπέστρεψε πάντας κατακηληθέντας ὑπὸ τῆς μουσικῆς. καὶ οὐχ ὡς παρ' ὑμῖν τοῖς Ἀλεξανδρεῦσι πολὺς ὁ μόναυλος, ἀλγηδόνα μᾶλλον τοῖς ἀκούουσι παρέχων, ἤ τινα τέρψιν μουσικήν. καὶ Ἀλκείδης ἔφη, ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ ὄργανον τοῦτο ὕδραυλις εἴτε τῶν ἐντατῶν αὐτὸ θέλεις, εἴτε τῶν ἐμπνευστῶν, Ἀλεξανδρέως ἐστὶν ἡμεδαποῦ εὕρημα, κουρέως τὴν τέχνην. Κτησίβιος δ' αὐτῷ τοὔνομα. ἱστορεῖ δὲ τοῦτο Ἀριστοκλῆς ἐν τῷ περὶ χορῶν, οὑτωσί πως λέγων, Ζητεῖται πότερα τῶν ἐμπνευστῶν ἐστὶν ὀργάνων ἡ ὕδραυλις, ἢ τῶν ἐντατῶν. Ἀριστόξενος μὲν οὖν τοῦτο οὐκ οἶδε. λέγεται δὲ Πλάτωνα μικράν τινα ἔννοιαν δοῦναι τοῦ κατασκευάσματος, νυκτερινὸν ποιήσαντα

Δήλιοι μάγειροι

Δελφοὶ καρυκοποιοί

ὄργανα μουσικά

ὡρολόγιον ἐοικὸς τῷ ὑδραυλικῷ, οἷον κλεψύδραν μεγάλην λίαν. καὶ τὸ ὑδραυλικὸν δὲ ὄργανον δοκεῖ κλεψύδρα εἶναι. ἐντατὸν οὖν καὶ καθαπτὸν οὐκ ἂν νομισθείη. ἐμπνευστὸν μὲν ἴσως ῥηθείη διὰ τὸ ἐμπνεῖσθαι τὸ ὄργανον ὑπὸ τοῦ ὕδατος. κατεστραμμένοι γάρ εἰσιν οἱ αὐλοὶ εἰς τὸ ὕδωρ. καὶ ἀρασσομένου τοῦ ὕδατος ὑπό τινος νεανίσκου, ἔτι δὲ διικνουμένων ἀξινῶν διὰ τοῦ ὀργάνου ἐμπνέονται οἱ αὐλοί, καὶ ἦχον ἀποτελοῦσι προσηνῆ. ἔοικε δὲ τὸ ὄργανον βωμῷ στρογγύλῳ. καί φασι τοῦτο εὑρῆσθαι ὑπὸ Κτησιβίου κουρέως ἐνταῦθα οἰκοῦντος ἐν τῇ Ἀσπενδίᾳ ἐπὶ τοῦ δευτέρου Εὐεργέτου· διαπρέψαι τέ φασι μεγάλως. τουτονὶ οὖν καὶ τὴν αὐτοῦ διδάξαι γυναῖκα Θαΐδα. Τρύφων δ' ἐν τρίτῳ περὶ ὀνομασιῶν. ἔστι δὲ τὸ σύγγραμμα περὶ αὐλῶν καὶ ὀργάνων. συγγράψαι φησὶ περὶ τῆς ὑδραύλεως Κτησίβιον τὸν μηχανικόν. ἐγὼ δὲ οὐκ οἶδα εἰ περὶ τὸ ὄνομα σφάλλεται. ὁ μέντοι Ἀριστόξενος προκρίνει τὰ ἐντατὰ καὶ καθαπτὰ τῶν ὀργάνων τῶν ἐμπνευστῶν, ῥᾴδια εἶναι φάσκων τὰ ἐμπνευστά. πολλοὺς γὰρ μὴ διδαχθέντας, αὐλεῖν τε καὶ συρίζειν, ὥσπερ τοὺς ποιμένας. καὶ τοσαῦτα μὲν ἔχω σοι ἐγὼ λέγειν περὶ τοῦ ὑδραυλικοῦ ὀργάνου Οὐλπιανέ. γιγγραΐνοισι γὰρ οἱ Φοίνικες ὥς φησιν ὁ Ξενοφῶν, ἐχρῶντο αὐλοῖς σπιθαμιαίοις τὸ μέγεθος, ὀξὺ καὶ γοερὸν φθεγγομένοις. τούτοις δὲ καὶ οἱ Κᾶρες χρῶνται ἐν τοῖς θρήνοις. εἰ μὴ ἄρα ἡ Καρία Φοινίκη ἐκαλεῖτο, ὡς παρὰ Κορίννῃ καὶ Βακχυλίδῃ ἔστιν εὑρεῖν. ὀνομάζονται δὲ οἱ αὐλοί, γίγγροι ὑπὸ τῶν Φοινίκων, ἀπὸ τῶν περὶ Ἄδωνιν θρήνων. τὸν γὰρ Ἄδωνιν γίγγρην καλεῖτε ὑμεῖς οἱ Φοίνικες, ὡς ἱστορεῖ Δημοκλείδης. μνημονεύει τῶν γίγγρων αὐλῶν Ἀντιφάνης ἐν Ἰατρῷ, καὶ Μένανδρος ἐν Καρίνῃ. Ἄμφις τε ἐν Διθυράμβῳ λέγων οὕτως, Ἐγὼ δὲ τὸν γίγγραν γε τὸν σοφώτατον, Τίς δ' ἐστὶν ὁ γίγγρας; καινὸν ἐξεύρημά τι Ἡμέτερον. ὃ θεάτρῳ μὲν οὐδέπω ποτ' ἐ- Δείχθη γ', Ἀθήνησιν δὲ κατακεχρημένον Ἐν συμποσίοις ἥδιστον. διὰ τί δ' οὐκ ἄγεις Εἰς τὸν ὄχλον αὐτό; διότι φυλὴν περιμένω Σφόδρα φιλονεικοῦσαν λαχεῖν τιν', οἶδα γὰρ Ὅτι πρὶν ἀναβιαίνουσι κρότοις. Καὶ Ἀξιόνικος ἐν Φιλευριπίδῃ, Οὕτω γὰρ ἐπὶ τοῖς μέλεσι τοῖς Εὐριπίδου Ἄμφω νοσοῦσιν, ὥστε τἄλλ' αὐτοῖς δοκεῖν Εἶναι μέλη γιγγραντὰ καὶ κακὸν μέγα. Πόσῳ δὲ κρεῖττον ὦ Οὐλπιανὲ σοφώτατε τὸ ὑδραυλικόν ἐστιν ὄργανον τοῦ καλουμένου νάβλα, ὅν φησι Σώπατρος ὁ παρῳδὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι πύλαι, Φοινίκων εἶναι καὶ τοῦτο εὕρημα. λέγει δὲ οὕτως, Οὔτε τοῦ Σιδωνίου νάβλα Λαρυγγόφωνος ἐκκεχόρδωται τύπος. Καὶ ἐν Μυστακοῦ δὲ θητίῳ φησίν, Νάβλας ἐν ἄρθροις γραμμάτων, οὐκ εὐμελὴς ὢν λωτὸς ἐν πλευροῖσιν ἄψυχος παγεὶς Ἔμπνουν ἀνίει μοῦσαν, ἐγρείτου δέ τις Τὸν ἡδονῆς μελῳδὸν ἐνάζων χορόν. Φιλήμων ἐν Μοιχῷ, Ἔδει παρεῖναι Παρμένων αὐλητρίδ' ἢ νάβλαν τιν'. ὁ δὲ νάβλας τί ἐστιν; Οὐκ οἶδας ἐμβρόντητε σύ. μὰ Δί' οὔ. τί φῄς; Οὐκ οἶσθα νάβλαν; οὐδὲν νῦν οἶσθ' ἀγαθόν. Σύ γ' οὐδὲ σαμβυκιστρίαν. Καὶ τὸ τρίγωνον δὲ καλούμενον ὄργανον, Ἰόβας ἐν τετάρτῳ θεατρικῆς ἱστορίας, Σύρων εὕρημα φησὶν εἶναι, ὡς καὶ τὸν καλούμενον λυροφοίνικα σαμβύκην. τοῦτο δὲ τὸ ὄργανον Νεάνθης ὁ Κυζικηνὸς ἐν πρώτῳ ὥρων, εὕρημα εἶναι λέγει Ἰβύκου τοῦ Ῥηγίνου ποιητοῦ, ὡς καὶ Ἀνακρέοντος τὸ βάρβιτον. ἐπεὶ δὲ ἡμῶν τῶν Ἀλεξανδρέων καταθρέχεις ὡς ἀμούσων, καὶ τὸν μόναυλον συνεχῶς ὀνομάζεις ἐπιχωριάζοντα παρ' ἡμῖν, ἄκουε καὶ περὶ αὐτοῦ ἃ νῦν ἔχω σοι λέγειν ἐν προχείρῳ. Ἰόβας μὲν γὰρ ἐν τῷ προειρημένῳ συγγράμματι, Αἰγυπτίους φησὶ λέγειν τὸν μόναυλον Ὀσίριδος εἶναι εὕρημα, καθάπερ καὶ τὸν καλούμενον φώτιγγα πλαγίαυλον, οὗ καὶ αὐτοῦ παραστήσομαι μνημονεύοντα ἐλλόγιμον ἄνδρα. ἐπιχωριάζει γὰρ καὶ ὁ φῶτιγξ αὐλὸς παρ' ἡμῖν. τοῦ δὲ μοναύλου μνημονεύει Σοφοκλῆς ἐν Θαμύρᾳ οὕτως, Οἴχωκε γὰρ κροτητὰ πηκτίδων μέλη Λύρα μόναυλος ἧ τε χαιμάνων πλέως Ναὸς στέρημα κωμάσης. Ἀραρὼς δ' ἐν Πανὸς γοναῖς, Ἁρπάσας μόναυλον εὐθὺς πῶς δοκεῖς Κοῦφος ἀνήλλετο. Ἀναξανδρίδης δ' ἐν Θησαυρῷ. Ἀναλαβὼν μόναυλον ηὔλουν τὸν ὑμέναιον. Καὶ ἐν Φιαληφόρῳ. Τὸν μόναυλον πῶς τέτροφας οὗτος Σύρε. Ποῖον μόναυλον τὸν κάλαμον. Σώπατρος Βακχίδι, καὶ τὸν μόναυλον μέλος ἄγχος. Πρωταγορίδης δ' ὁ Κυζικηνὸς ἐν δευτέρῳ περὶ τῶν ἐπὶ Δάφνῃ πανηγύρεων φησίν. παντὸς δὲ ὀργάνου κατάπειρον ἧψαι κροτάλων ὑπὸ φανοῦ Πανδέρου τε ἥδει μοναύλῳ τὰς ἡδίστας ἁρμονίας ἀναμινυρίζει. Ποσειδώνιος δ' ὁ ἀπὸ τῆς στοᾶς φιλόσοφος ἐν τῇ τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν διηγούμενος περὶ τοῦ Ἀπαμέων πρὸς Λαρισσαίους πολέμου γράφει τάδε. παραζωνίδια καὶ λογχάρι' αὐλαφόρεις ἰῷ καὶ ῥύπῳ κεκρυμμένα, πετασά δ' ἔτι τεθειμένα καὶ προσκόπια, σκιὰν μὲν ποιοῦντα, καταπνεῖσθαι δ' οὐ κωλύοντα τοὺς τραχήλους, ὄνους ἐφελκόμενοι γέμοντας οἴνου καὶ βρωμάτων παντοδαπῶν, οἷς παρέκειτο φωτίγγια καὶ μοναύλια, κώμων οὐ πολέμων ὄργανα. Οὐκ ἀγνοῶ δὲ ὅτι Ἀμερίας ὁ Μακεδὼν ἐν ταῖς γλώσσαις, τιτύρινον φησὶ καλεῖσθαι τὸν μόναυλον. ἴδε ἀπέχεις καλὲ Οὐλπιανέ, καὶ τὸν τοῦ φώτιγγος μνημονεύοντα. ὅτι δὲ ὁ μόναυλος ἦν ὁ νῦν καλούμενος καλαμαύλης, σαφῶς παρίστησιν Ἡδύλος ἐν τοῖς ἐπιγράμμασιν, οὑτωσὶ λέγων. Τοῦτο θέων ὁ μόναυλος ὑπ' ἠρίον ὁ γλυκὺς οἰκεῖ Αὐλητὴς μίμοις ἐν θυμέλῃσι χάρις Τυφλὸς ὑπαιγήρως

εἶχ'

Ctesibius Heron Hydrauli inventor

mechanicus de Hydraulo scribit Heron Ctesibius.

Barbitos Anacreontis inventum.

ἔχει, καὶ Σκίρπαλον ἐόν, Νήπιόν τ' ἐκάλει. σκίρπολον ἐν παλάμου λάλειν αὐτοῦ τὰ γινέθλια. ἴσον γὰρ ἔχει Γαῦ μαστὰρ† ἡδίσμα σημαίνων Ἤυλει δ' ἡ γλαύκης μεμυθισμένα παίγνια μουσέων Νὴ τὸν ἐν ἀκρίτοις Βάττελον ἡδυπότην. Ἢ καὶ Κόταλον, ἢ καὶ Γάκαλον. ἀλλὰ Θίωνα Τὸν καλαμαυλήτην εἴπατε χαῖρε θέων. ὥσπερ οὖν τοὺς τῷ καλάμῳ αὐλοῦντας, καλαμαύλας λέγουσι νῦν, οὕτω καὶ ῥαπαύλας ὥς φησιν Ἀμερίας ὁ Μακεδὼν ἐν ταῖς γλώσσαις, τοὺς τῇ καλάμῃ αὐλοῦντας. γιγνώσκειν δὲ βούλομαί σε ἀνδρῶν λῷστε Οὐλπιανὲ, ὅτι Ἀλεξανδρέων μουσικώτεροι ἄλλοι γενέσθαι οὐχ ἱστόρηνται. καὶ οὐ λέγω περὶ κιθαρῳδίαν μόνην, ἧς καὶ ὁ εὐτελέστατος παρ' ἡμῖν ἰδιώτης, προσέτι τε καὶ ἀναλφάβητος, οὕτως ἐστὶ συνήθης, ὡς τάχιστα ἐλέγχειν τὰ περὶ τὰς κρούσεις ἁμαρτήματα γενόμενα. ἀλλὰ καὶ περὶ αὐλοὺς εἰσὶ μουσικώτατοι. οὐ μόνον τοὺς παρθενίους καλουμένους καὶ παιδικούς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀνδρείους ἅτινες καλοῦνται τέλειοί τε καὶ ὑπερτέλειοι, καὶ τοὺς κιθαριστηρίους δὲ, καὶ τοὺς δακτυλικούς. τοὺς γὰρ ἐλύμους αὐλοὺς, ὧν μνημονεύει Σοφοκλῆς ἐν Νιόβῃ τε καὶ τυμπανισταῖς, οὐκ ἄλλους τινὰς εἶναι ἀκούομεν ἢ τοὺς φρυγίους. ὧν καὶ αὐτῶν ἐμπείρως ἔχουσιν Ἀλεξανδρεῖς. οἴδασι δὲ καὶ τοὺς διόπους, ἔτι τε μεσοκόπους, καὶ τοὺς καλουμένους ὑποτρήτους. τῶν δ' ἐλύμων αὐλῶν μνημονεύει καὶ Καλλίας ἐν πεδήταις. Ἰόβας δὲ τούτους Φρυγῶν εἶναι εὕρημα, ὀνομάζεσθαι δὲ καὶ σκυταλίας κατ' ἐμφέρειαν τοῦ πάχους. χρῆσθαι δ' αὐτοῖς καὶ Κυπρίους φησὶ Κρατῖνος ὁ νεώτερος ἐν θηραμένῃ. οἴδαμεν δὲ καὶ τοὺς ἡμιόπους καλουμένους, περὶ ὧν φησὶν Ἀνακρέων, Τίς ἐρασμίην θρέψας θυμὸν ἐσέβην τορὸν ὡς ἡμίοπον ὑπ' αὐλῶν ὀρχεῖσθαι. εἰσὶν δ' οἱ αὐλοὶ οὗτοι ἐλάσσονες τῶν τελείων. Αἰσχύλος γ' οὖν κατὰ μεταφορὰν σπουδάζοντας εἰσήγαγε. Ξενοφῶν δὲ καί τινας ἰδιώτας συνανέμιξεν. πολλῷ τοίνυν κάλλιον Ὅμηρος ἐποίησε καὶ διάφορα παρατιθέμενος συμπόσια. πάλιν γὰρ ἐξ ἀντιπαραβολῆς ὁρᾶται μᾶλλον. ἔστι γὰρ αὐτῷ τὸ μὲν τῶν μνηστήρων, οἷον ἂν γένοιτο νεανίσκων μέθαις καὶ ἔρωσιν ἀνακειμένων. τὸ δὲ τῶν Φαιάκων εὐσταθέστερον μὲν τούτων, φιλήδονον δέ. τούτοις δὲ ἀντέθηκε τὰ μὲν ἐπὶ στρατιᾶς, τὰ δὲ πολιτικώτερον τελούμενα σωφρόνως. καὶ πάλιν αὖ διεῖλε τὰ μὲν δημοθοινίαν ἔχοντα, τὰ δ' οἰκείων σύνοδον. Ἐπίκουρος δὲ συμπόσιον φιλοσόφων μόνον πεποίηται. ἐδίδαξε δ' Ὅμηρος καὶ οὓς οὐ δεῖ καλεῖν, ἀλλ' αὐτομάτους ἰέναι ἐξ ἑνὸς τῶν ἀναγκαίων δεικνὺς τὴν τῶν ὁμοίων παρουσίαν. Αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος. Δῆλον γὰρ ὡς οὔτε ἀδελφόν, οὔτε γονέας, οὔτε γυναῖκα κλητέον, οὔτ' εἴ τις ἰσοτίμως τούτοις ἄγοι. καὶ γὰρ ἂν ψυχρὸν εἴη καὶ ἄφιλον, καίτοι τινὲς στίχον προσέγραψαν τὴν αἰτίαν προστιθέντες. ᾔδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν ὡς ἐπονεῖτο. ὥσπερ δέον εἰπεῖν, δι' ἣν ἀδελφὸς αὐτόματος ἂν ἥκοι πρὸς δεῖπνον. πιθανῆς τῆς αἰτίας ἀποδιδομένης. πότερον γάρ φησιν ὡς οὐκ ᾔδει τὸν ἀδελφὸν ἑστιῶντα. καὶ πῶς οὐ γελοῖον, ὁπότε περιφανὴς ἦν βουθυσία καὶ πᾶσι γνώριμος. πῶς δ' ἂν ἦλθεν εἰ μὴ ᾔδει. ἢ νὴ Δία περισπώμενόν φησιν αὐτὸν εἰδὼς συγγνώμονα τοῦ μὴ κεκληκέναι, καὶ συμπεριφερόμενος ἦλθεν αὐτόματος. ὥσπερ ὁ φήσας ἄκλητον ἥκειν, ἵνα μὴ πρωΐας ὑποβλέπωσιν ἀλλήλους, ὁ μὲν αἰδούμενος, ὁ δὲ μεμφόμενος. ἀλλὰ γελοῖον ἦν ἐπιλαθέσθαι τὸν Ἀγαμέμνονα τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ ταῦτα δι' ἐκεῖνον οὐ μόνον εἰς τὸ παρὸν θύοντα, ἀλλὰ καὶ τὸν πόλεμον ἀναδεδεγμένον, καὶ κεκληκότα τοὺς μήτε γένει προσήκοντας, μήτε πατρίδι προσῳκειωμένους. Ἀθηνοκλῆς δ' ὁ Κυζικηνὸς μᾶλλον Ἀριστάρχου κατακούων τῶν Ὁμηρικῶν ἐπῶν, ἐμπαιδευτότερον ἡμῖν φησι τὸν Ὅμηρον καταλιπεῖν, ὡς τῆς ἀνάγκης ὁ Μενέλεως οἰκειοτέρως ἔχων. Δημήτριος δ' ὁ Φαληρεὺς ἐπαρίστερον τὴν τοῦ στίχου παράληψιν ἐπαινῶν, καὶ τῆς ποιήσεως ἀλλότριον, τὸ ᾔδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν ὡς ἐπονεῖτο, μικρολογίαν ἐμβάλλει τοῖς ἤθεσιν. οἶμαι γάρ φησιν ἕκαστον τῶν χαριέντων ἀνθρώπων ἔχειν καὶ οἰκεῖον καὶ φίλον. πρὸς ὃν ἂν ἔλθοι θυσίας οὔσης τὸν καλοῦντα μὴ περιμένων. Πλάτων δ' ἐν τῷ συμποσίῳ περὶ τῶν αὐτῶν λέγει οὕτως. ἵνα καὶ τὴν παροιμίαν φησὶ διαφθείρωμεν μεταβάλλοντες, ὡς ἄρα καὶ ἀγαθῶν ἐπὶ δαῖτας ἴασιν αὐτόματοι ἀγαθοί. Ὅμηρος μὲν γὰρ κινδυνεύει οὐ μόνον διαφθεῖραι, ἀλλὰ καὶ ὑβρίσαι εἰς αὐτήν. ποιήσας γὰρ τὸν Ἀγαμέμνονα ἀγαθὸν τὰ πολέμια, τὸν Μενέλαον δὲ μαλακὸν αἰχμητήν, θυσίαν ποιουμένου τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἄκλητον ἐποίησεν ἐλθόντα τὸν χείρονα ἐπὶ τὴν τοῦ ἀμείνονος δίαιταν. Βακχυλίδης δὲ περὶ τοῦ Κήϋκος οἴκου φησίν, Ἔστα δ' ἐπὶ λάϊνον οὐδόν. Τοὶ δὲ θοίνας ἔντυνον ὧδέ τ' ἔφασαν, Αὐτόματοι δ' ἀγαθῶν δαῖτας εὐόχθους Ἐπέρχονται δίκαιοι φῶτες, Αἱ δὲ παροιμίαι ἡ μέν φησιν, Αὐτόματοι δ' ἀγαθοὶ ἀγαθῶν ἐπὶ δαῖτας ἴασιν. Ἡ δέ, αὐτόματοι ἀγαθοὶ δειλῶν ἐπὶ δαῖτας ἴασιν. Οὐ δεόντως γοῦν Πλάτων τὸν Μενέλαον ἐνόμισεν εἶναι δειλόν, ὃν ἀρηΐφιλον Ὅμηρος λέγει, καὶ μόνον ὑπὲρ Πατρόκλου ἀριστεύσαντα. καὶ τῷ Ἕκτορι πρὸ πάντων πρόθυμον μονομαχεῖν, καίπερ ὄντα τῇ ῥώμῃ καταδεέστερον, ἐφ' οὗ μόνου τῶν στρατευσαμένων εἴρηκεν. Ἐν δ' αὐτὸς κίεν ᾗσι προθυμίῃσι πεποιθώς. εἰ δὲ ὁ ἐχθρὸς βλασφημῶν αὐτὸν εἴρηκε μαλθακὸν αἰχμητήν. καὶ διὰ τοῦτο Πλάτων

Il. β
Περὶ τοῦ αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε

Μενέλαος ὁ μαλακός

δῖκον

τῷ ὄντι μαλθακὸν αὐτὸν ὑπολαμβάνει, οὐκ ἂν φθάνοι καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα τιθεὶς ἐν τοῖς φαύλοις,
Il. α. ὃν αὐτὸς φησὶν εἶναι ἀγαθόν, εἴπερ εἰς αὐτὸν εἴρηται τοῦτο τὸ ἔπος. Οἰνοβαρὲς κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο. Οὐ γὰρ ἔτι λέγεται παρ' Ὁμήρῳ, τοῦθ' Ὅμηρος λέγει. πῶς γὰρ ἂν εἴη μαλθακὸς Μενέλαος, ὁ τὸν Ἕκτορα μόνος ἀπείρξας τοῦ Πατρόκλου καὶ Εὔφορβον ἀποκτείνας τὸ καὶ σκυλεύσας ἐν μέσοις τοῖς Τρωσί. τὸ δὲ μὴ δὲ τὸν στίχον ὃν ἠτίαται τελείως κατανοῆσαι, ἄτοπον. διὸ οὐ βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος λέγεται. τοῖς γὰρ ἀνδρειοτάτοις Ὅμηρος εἴωθεν ἐπιφωνεῖν, καλοῦντος τῶν παλαιῶν τὸν πόλεμον βοήν. πάντα δ' ὢν ἀκριβὴς Ὅμηρος, καὶ τὸ μικρὸν τοῦτο οὐ παρέλιπε τὸ δεῖν θεραπεύσαντα τὸ σωμάτιον καὶ λουσάμενον ἰέναι πρὸς τὸ δεῖπνον. ἐπεὶ οὖν τοῦ Ὀδυσσέως ἐπὶ τοῦ παρὰ Φαίαξι θοίνης, Αὐτόδιον δ' ἄρα μιν ταμίη λούσασθαι ἄνωγεν. Ἐπὶ δὲ τὸν περὶ Τηλέμαχον Ἐς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λούσαντο. Ἀπρεπὲς γὰρ ἦν φησὶν Ἀριστοτέλης, ἥκειν εἰς τὸ συμπόσιον σὺν ἱδρῶτι πολλῷ καὶ κονιορτῷ. δεῖ γὰρ τὸν χαρίεντα μήτε ῥυπᾶν, μήτε αὐχμεῖν, μήτε βορβόρῳ χαίρειν καθ' Ἡράκλειτον. δεῖ δὲ καὶ τὸν πρῶτον εἰς ἀλλοτρίαν οἰκίαν ἐρχόμενον ἐπὶ δεῖπνον, μὴ γαστρισόμενον εὐθὺς ἐπὶ τὸ συμπόσιον χωρεῖν, ἀλλά τι δοῦναι πρότερον τῷ φιλοθεάμονι, καὶ κατανοῆσαι τὴν οἰκίαν. οὐδὲ γὰρ τοῦτο παρέλιπεν ὁ ποιητής. Αὐτοὶ δ' εἰσῆλθον θεῖον δόμον. οἱ δὲ ἰδόντες, Θαύμαζον κατὰ δῶμα διοτρεφέος βασιλῆος. Ὥστε γὰρ ἠελίου αἴγλη πέλεν, ἠὲ σελήνης, Δῶμα καθ' ὑψερεφὲς Μενελάου κυδαλίμοιο. Καὶ Ἀριστοφάνης ἐν σφηξὶ ποιεῖ τὸν ἄγριον γέροντα καὶ φιλοδικαστὴν καταρρυθμιζόμενον εἰς βίον ἥμερον ὑπὸ τοῦ παιδός, Παῦ· ἀλλὰ δευρὶ κατακλινεὶς προσμάνθανε Ξυμποτικὸς εἶναι καὶ ξυνουσιαστικός. Διδάξας τε αὐτὸν ὡς δεῖ κατακλίνεσθαι φησίν, Ἔπειτ' ἐπαίνεσόν τι τῶν χαλκωμάτων, Ὀροφὴν θέασαι, κρεκάδι' αὐλῆς θαύμασον. Καὶ περὶ τοῦ θοινᾶσθαι δὲ ἃ δεῖ ποιεῖν ἡμᾶς, διδάσκει πάλιν Ὅμηρος, ἀπαρχὰς τῶν βρωμάτων νέμειν τοῖς θεοῖς. οἱ γοῦν περὶ τὸν Ὀδυσσέα καίπερ ὄντες ἐν τῷ τοῦ Κύκλωπος σπηλαίῳ, Ἔνθαδε πῦρ κήαντες ἐθύσαμεν, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ Τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν. Καὶ ὁ Ἀχιλλεύς, καίπερ ἐπειγομένων τῶν πρέσβεων ὡς ἐν μέσαις νυξὶν ἡκόντων, ὅμως Θεοῖσι δὲ θῦσαι ἄνωγεν Πάτροκλον ὃν ἑταῖρον, ὁ δ' ἐν πυρὶ βάλλε θυηλάς. Καὶ σπονδοποιοῦνταί γε οὐ δαιτυμόνες. Κοῦροι μὲν κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο. Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν. Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τε. ἅπερ καὶ Πλάτων φυλάσσει κατὰ τὸ συμπόσιον. μετὰ γὰρ τὸ δειπνῆσαι σπονδάς τέ φησι ποιῆσαι, καὶ τὸν θεὸν παιωνίσαντας τοῖς νομιζομένοις γέρασι. παραπλησίως δὲ καὶ Ξενοφῶν. παρὰ δ' Ἐπικούρῳ, οὐ σπονδή, οὐκ ἀπαρχὴ θεοῖς, ἀλλ' ὥσπερ Σιμωνίδης ἔφη περὶ τῆς ἀκόσμου γυναικός, Ἄθυτα δ' ἱρὰ πολλάκις κατεσθίει. Τὴν γὰρ σύμμετρον κρᾶσιν τοῦ οἴνου ὑπὸ Ἀμφικτύονος βασιλεύσαντος διδαχθῆναι φησὶν Ἀθηναίους. καὶ διὰ τοῦτο ἱερὸν Διονύσου ὀρθοῦ ἱδρύσασθαι. τότε γὰρ ὀρθὸς ἐστὶ τῷ ὄντι καὶ οὐ σφαλερός, ὅταν συμμέτρως καὶ κεκραμμένως πίνηται. Οἶνος γὰρ ἀνώγει Ἠλεός, ὅς τ' ἐφέηκε πολύφρονά περ μάλ' ἀεῖσαι. Καί θ' ἁπαλὸν γελάσαι, καί τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν, καί τι ἔπος προέηκεν ὅπερ τ' ἄρρητον ἄμεινον. Τὸν γὰρ οἶνον Ὅμηρος, οὐκ ἠλεὸν ὥσπερ ἠλίθιον καλεῖ, καὶ ματαιοποιόν. οὐδὲ κελεύει σκυθρωπὸν εἶναι, μήτε ᾄδοντα, μήτε γελῶντα, μήτ' ἐρρυθμῶς ποτὲ καὶ πρὸς ὄρχησιν τρεπόμενον, οὐχ οὕτως ἀγροῖκος, οὐδ' ἐπισκυθρωπὸς ὤν. ἀλλ' εἰδὼς τούτων ἑκάστου καὶ ποσότητος καὶ ποιότητος διαφοράν. διόπερ οὐκ εἶπεν ὡς ἄρα τὸν πολύφρονα ὁ οἶνος ποιεῖ ᾆσαι, ἀλλὰ μάλ' ἀεῖσαι, τουτέστιν ἀμέτρως καὶ ἐπὶ πλεῖον ὥσπερ προσοχλεῖν. οὐδ' ἔτι γελάσαι μὰ Δί', οὐδ' ὀρχήσασθαι. κοινὸν δ' ἐπ' ἀμφοτέρων λαβὼν τὸ ἁπαλόν, τὸ ἀνεκδήλον εἰς τοῦτο πρόσπτωσιν ἐπισυμίζει. καί θ' ἁπαλὸν γελάσαι, καί τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν. παρὰ δὲ τῷ Πλάτωνι τούτων οὐδὲν ἐμμετρον, ἀλλὰ πίνουσι μὲν τοσοῦτον, ὥστε μὴ δὲ τοῖς ἰδίοις ποσὶν ἵστασθαι. ὅρα γὰρ ἤδη κῶμον Ἀλκιβιάδην, ὡς ἀσχημονεῖ. οἱ δ' ἄλλοι τὸν ὀκτακότυλον ψυκτῆρα πίνουσι, προφάσεως λαβόμενοι, ἐπείπερ αὐτοὺς προείλκυσεν Ἀλκιβιάδης. οὐχ ὥσπερ οἱ παρ' Ὁμήρῳ, αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός. τούτων οὖν ἃ μὲν καθάπερ περιγραπτέον. οἷς δὲ συμμίξεως χρησίον, ὥσπερ ἀναθήμασι τισὶ μικρὸν προσαποβλέψαντας, καθάπερ

Od. φ. η. α Ὅμηρος εἴρηκεν. μολπή τ' ὀρχηστύς τε, τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός. τὸ δ' ὅλον τὸ πρὸς τὰ τοιαῦτα νενευκὸς τοῖς μνηστῆρσι καὶ τοῖς Φαίαξιν ἔνειμεν. ἀλλ' οὐχὶ Νέστορι, οὐδὲ Μενελάῳ. οὐ γὰρ ἐν τῇ γαμοποιίᾳ μὴ οὐ συνιέντες οἱ περὶ Ἀρίσταρχον, Ὅτι συνεχοῦς οὔσης τῆς ἑστιάσεως καὶ τῶν ἀκμαίων ἡμερῶν παρεληλυθυιῶν, ἐν αἷς ἀπέλαυσε μὲν ἡ γαμουμένη πρὸς τὸν νυμφίον. πέρας δ' εἶχεν ὁ τῶν μεγαπένθους γάμος. αὐτοὶ δὲ μονάζοντες δ' εἰσιόντων, ὅτε Μενέλαος καὶ ἡ Ἑλένη ἦσαν μὴ συνιέντες, ἀλλ' ἐξαπατηθέντες ὑπὸ τοῦ πρώτου ἔπους. τὸν δ' εὗρον δαινῦντα γάμον πολλοῖσιν ἔτησιν, προσκατέψαν τοιούτους τινὰς στίχους. Ὣς οἱ μὲν δαίνυντο καθ' ὑψερεφὲς μέγα δῶμα, Γείτονες, ἠδὲ ἔται Μενελάου κυδαλίμοιο Τερπόμενοι. μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς Φορμίζων, δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτούς Μολπῆς ἐξάρχοντες ἐδίνευον κατὰ μέσσους. Μετενεγκόντες ἐκ τῆς ὁπλοποιΐας σὺν αὐτῷ γε

Margin notes: Il. α. — Κοσμιότης ἀμα ρενοῦ δειπνοῦντος — Od. δ. — Od. ι. — Il. ι. — παρα — παρα — Od. φ. η. α — Συμπόσιον ἀμα ρικοῦ Μενελάου Od. δ.

τῷ γε τῷ περὶ τὴν λέξιν ἁμαρτήματι. οὐ γὰρ ἐξάρχοντες οἱ κυβιστητῆρες, ἀλλ' ἐξάρχοντος τοῦ ᾠδοῦ πάντως ὠρχοῦντο. τὸ γὰρ ἐξάρχειν τῆς φόρμιγγος ἴδιον. διόπερ ὁ μὲν Ἡσίοδός φησιν ἐν τῇ ἀσπίδι, θεαὶ δ' ἐξῆρχον ἀοιδῆς μοῦσαι Πιερίδες. καὶ ὁ Ἀρχίλοχος αὐτὸς ἐξάρχων πρὸς αὐλὸν λέσβιον παιήονα. καλεῖ δὲ Στησίχορος μὲν τὴν μοῦσαν ἀρχεσίμολπον. Πίνδαρος δὲ ἀγησιχόρα τὰ προοίμια. Διόδωρος δ' ὁ Ἀριστοφάνειος ὅλον τὸν γάμον περιέγραψεν ὑποπαίζων πρώτας ἡμέρας εἶναι καὶ τὸ λοιπὸν αὐτῶν. ἔτι δὲ καὶ τὸ ἑξῆς τῆς συμποσίας οὐκ ἐπιλογιζόμενος, ἅπαντα κελεύει γράφειν, δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε καθ' αὑτοὺς ἐν τῷ δασεῖ γράμματι σολοικίζειν ἀναγκάζων. τὸ μὲν γὰρ κατ' αὐτοὺς, κατὰ σφᾶς ἐστιν αὐτούς. τὸ δὲ λέγειν ἑαυτοὺς, σόλοικον. ἀλλ' ὅπερ εἶπον οἱ τῶν ἀκροαμάτων εἰς τὸ σῶφρον τοῦτο συμπόσιον εἰσαγωγὴ, παρέγγραφός ἐστιν ἐκ τοῦ κρητικοῦ χοροῦ μετενηνεγμένη. περὶ οὗ φησὶν ἐν ὁπλοποιίᾳ. Ἐν δὲ χορὸν ποίκιλλε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις Τῷ ἴκελον οἷόν ποτ' ἐνὶ κνωσσῷ εὐρείῃ Δαίδαλος ἤσκησε καλλιπλοκάμῳ Ἀριάδνῃ. Ἔνθα μὲν ἠΐθεοι καὶ παρθένοι ἀλφεσίβοιαι, Ὀρχεῦντ' ἀλλήλων ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔχουσαι. Τούτοις γὰρ ἐπιβάλλει, Πολλὸς δ' ἱμερόεντα χορὸν περιΐσταθ' ὅμιλος Τερπόμενοι. δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς Μολπῆς ἐξάρχοντες ἐδίνευον κατὰ μέσσους. Τοῖς μὲν ἐν Κρησὶν ἦν τε ὄρχησις ἐπιχώριος, καὶ τὸ κυβιστᾶν. διό φησι πρὸς τὸν κρῆτα Μηριόνην, Μηριόνη τάχα κέν σε καὶ ὀρχηστήν περ ἐόντα Ἔγχος ἐμὸν κατέπαυσε διαμπερὲς, εἴ σ' ἔβαλόν περ. Ὅθεν καὶ κρητικὰ καλοῦσι τὰ ὑπορχήματα, κρῆτα μὲν καλοῦσι τρόπον, τὸ δ' ὄργανον μολοσσόν. οἱ δὲ λεγόμενοι λακωνισταὶ φησὶν ὁ Τίμαιος ἐν τετραγώνοις χοροῖς ᾖδον. καθόλου δὲ διάφορος ἦν ἡ μουσικὴ παρὰ τοῖς Ἕλλησι. τῶν μὲν Ἀθηναίων τοὺς Διονυσιακοὺς χορούς, καὶ τοὺς κυκλίους προτιμώντων, Συρακουσίων δὲ τοὺς ἰαμβιστάς. ἄλλων δ' ἄλλο τι. ὁ δ' Ἀρίσταρχος οὐ μόνον εἰς τὸ τοῦ Μενελάου συμπόσιον ἐμβαλὼν οὓς οὐ προσῆκεν εἶχεν, καὶ τῆς λακώνων παιδείας ἀλλότριον ἐποίησε, καὶ τῆς τοῦ βασιλέως σωφροσύνης, ἀλλὰ καὶ τὸν κρητικοῦ χοροῦ τὸν ᾠδὸν ἐξελὼν ἐπετεμὼν τὰ ποιήματα τὸν τρόπον τοῦτον. Πολλὸς δ' ἱμερόεντα χορὸν περιΐσταθ' ὅμιλος Τερπόμενος, δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς Μολπῆς ἐξάρχοντες ἐδίνευον κατὰ μέσσους. ὥστ' ἀνίατον γενέσθαι παντάπασι τὸ ἐξάρχοντες μηκέτι δυναμένης τῆς ἐπὶ τὸν ᾠδὸν ἀναφορᾶς σώζεσθαι. διότι δὲ οὐ πιθανὸν ἀκρόαμα παρὰ τῷ Μενελάῳ τυγχάνειν, δῆλον ἐκ τῆς ὁμιλίας ὅλον τὸ συμπόσιον πραΰνεσθαι τῆς πρὸς ἀλλήλους. ὄνομα δὲ μηδὲν εἰρῆσθαι τοῦ ᾠδοῦ, μηδ' ᾠδὴν ἣν ᾖδε, μηδὲ προσέχειν τοὺς περὶ Τηλέμαχον αὐτῷ. καθάπερ δὲ ἐν σιωπῇ τινι καὶ ἠρεμίᾳ κατανοεῖν μᾶλλον τὸν οἶκον. καί τοι γε πῶς οὐκ ἀπίθανον τοὺς τῶν φρονιμωτάτων ἥρωας Ὀδυσσέως καὶ Νέστορος ἐπαρεισέρχεσθαι εἰσάγεσθαι, ὥστε τρόπον ἀγροίκων τινῶν μὴ προσέχειν τοῖς παρεσκευασμένοις ἀκροάμασιν. ὁ γοῦν Ὀδυσσεὺς προσεῖχε τοῖς τῶν Φαιάκων ᾀσματοποιοῖς, Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς Μαρμαρυγὰς θηεῖτο ποδῶν. θαύμαζε δὲ θυμῷ, Καίπερ ἔχων πολλὰ τὰ περιέλκοντα καὶ διαναπαυόμενος εἰπεῖν. Κάλλιά μοι καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσίν, ἤπερ ἀοιδαί. πῶς οὖν οὐκ ἂν ἀβέλτερος ἂν ὁ Τηλέμαχος ᾠδοῦ παρόντος καὶ κυβιστητῆρος, προσκύπτων πρὸς τὸν Πεισίστρατον, καὶ τὴν σπουδὴν διατιθέμενος. ἀλλ' Ὅμηρος ὥσπερ ἀγαθὸς ζωγράφος, πάντη ὅμοιον τῷ πατρὶ τὸν Τηλέμαχον ᾔκασε. πεποίηκε γοῦν ἀμφοτέρους, τὸν μὲν τῷ Ἀλκινόῳ, τὸν δὲ τῷ Μενελάῳ διὰ δακρύων γνωριζομένους. ἐν δὲ τῷ Ἐπικούρου συμποσίῳ κολάκων ἐστὶν ἄγυρις ἀλλήλους ἐπαινούντων. τὸ δὲ Πλάτωνος πλῆρές ἐστι μυκτηριστῶν ἀλλήλους τωθαζόντων. τὸν γὰρ περὶ Ἀλκιβιάδου λόγον σιωπῶ. παρὰ δ' Ὁμήρῳ κεκρότηται τὰ σώφρονα συμπόσια. καὶ ποτὲ μὲν ἐπῄνεσέ τις φήσας πρὸς τὸν Μενέλαον, ὡς οὐ τολμῶν λέγειν Ἄντα σέθεν, τοῦ νῶϊ θεοῦ ὡς τερπόμεθ' αὐδῇ. Ὁ δ' ἐπιλάβετό τινος τῶν οὐκ ὀρθῶς λεγομένων ἢ γιγνομένων, Καὶ νῦν εἴ τι που ἔστι, πίθοιό μοι. οὐ γὰρ ἔγωγε Τέρπομ' ὀδυρόμενος μεταδόρπιος. ὁ δὲ πάλιν, Τηλέμαχε, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων. κατὰ μεταφορὰν Ἴβυκός φησι, Τὸν δ' ἡμίοπον καὶ τὸν ἐλάσσονα, ταχέως ὁ μέγας καταπίνει. εἰσὶ δ' οἱ αὐτοὶ τοῖς παιδικοῖς καλουμένοις, οἷς οὐκ οὖσιν ἐναγωνίοις πρὸς τὰς εὐωχίας χρῶνται. διὸ καὶ τέρενας αὐτοὺς κέκληκεν ὁ Ἀνακρέων. οἶδα δὲ καὶ ἄλλα γένη αὐλῶν, τραγικῶν τε καὶ λυσιῳδῶν, καὶ κιθαριστηρίων. ὧν μνημονεύουσιν Εὔφορός τε ἐν τοῖς εὑρήμασι, καὶ Εὐφράνωρ ὁ Πυθαγορικὸς ἐν τῷ περὶ αὐλῶν. ὁ δὲ καλάμινος αὐλὸς τιτύρινος καλεῖται παρὰ τοῖς ἐν Ἰταλίᾳ Δωριεῦσιν, ὡς Ἀρτεμίδωρος ἱστορεῖ, ὁ Ἀριστοφάνειος, ἐν δευτέρῳ περὶ Δωρίδος. ὁ δὲ μάγαδις καλούμενος αὐλὸς, ὁ καὶ παλαιομάγαδις ὀνομαζόμενος ἐν ταὐτῷ, ὀξὺν καὶ βαρὺν φθόγγον ἐπιδείκνυται, ὡς Ἀλεξανδρίδης ἐν ὁπλομάχῳ φησίν. Μάγαδιν λαλήσω μικρὸν ἅμα σοι καὶ μέγαν. Οἱ δὲ καλούμενοι λώτινοι αὐλοί, οὗτοί εἰσιν οἱ ὑπὸ Ἀλεξανδρέων καλούμενοι φώτιγγες. κατασκευάζονται δ' ἐκ τοῦ καλουμένου λωτοῦ. ξύλον δ' ἐστὶ τοῦτο γινόμενον ἐν Λιβύῃ. Θηβαίων δ' εὕρημά φησιν εἶναι Ἰόβας τὸν ἐκ νεβροῦ κώλων κατασκευαζόμενον αὐλόν. ὁ δὲ Τρύφων φησὶ, καὶ τοὺς καλουμένους ἐλεφαντίνους αὐλοὺς παρὰ Φοίνιξιν ἀνατετρῆσθαι. οἶδα δὲ ὅτι καὶ μάγαδις ὄργανόν ἐστιν ἐντατόν, καθάπερ καὶ κιθάρα, λύρα, βάρβιτον. Εὐφορίων δὲ ὁ ἐποποιὸς ἐν τῷ περὶ Ἰσθμίων, οἱ νῦν φασὶ καλούμενοι ναβλισταὶ καὶ πανδουρισταὶ καὶ σαμβυκι-

καὶ, καίτοι μὴ οὐδενὶ χρῶνται ὀργάνῳ. τὸν γὰρ βάρωμον καὶ βάρβιτον, ὧν Σαπφὼ καὶ Ἀνακρέων μνημονεύουσι, καὶ τὴν μάγαδιν καὶ τὰ τρίγωνα, καὶ τὰς σαμβύκας ἀρχαῖα εἶναι. ἐν γοῦν Μιτυλήνῃ μίαν τῶν μουσῶν πεποιῆσθαι ὑπὸ Λεσβοθέμιδος ἔχουσαν σαμβύκην. Ἀριστόξενος δὲ ἔκφυλα ὄργανα καλεῖ φοινίκας, καὶ πηκτίδας, καὶ μαγάδιδας, σαμβύκας τε, καὶ τρίγωνα, καὶ κλεψιάμβους, καὶ σκινδαψὸς, καὶ τὸ ἐννεάχορδον καλούμενον. Πλάτων δ' ἐν τρίτῳ πολιτείας φησίν. οὐκ ἄρα ἦν δ' ἐγὼ πολυχορδίας γε οὐδὲ παναρμονίου ἡμῖν δεήσει ἐν ταῖς ᾠδαῖς τε καὶ μέλεσιν. οὔ μοι ἔφη φαίνεται. τριγώνων ἄρα καὶ πηκτίδων καὶ πάντων ὀργάνων, ὅσα πολύχορδα καὶ παναρμόνια. ἔστι δ' ὁ σκινδαψὸς τετράχορδον ὄργανον, ὡς ὁ παρῳδὸς φησὶ Μάτρων ἐν τούτοις, Οὐδ' ὑπὸ πασσαλόφιν κρέμασαν θεῖον περ ἐόντα Σκινδαψὸν τετράχορδον ἀηλακάτοιο γυναικός. Μνημονεύει αὐτοῦ καὶ Θεόπομπος ὁ Κολοφώνιος ἐποποιὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἁρματίῳ, Σκινδαψὸν λυρόεντα μέγαν χείρεσσι τινάσσων Ὀξύινον προμάλοιο τετυγμένον αἴζηοντος. Καὶ Ἀναξίλας ἐν Λυροποιῷ, Ἐγὼ δὲ βαρβίτους τριχόρδους, πηκτίδας, Κιθάρας, λύρας, σκινδαψοὺς ἐξηρτυόμην. Σώπατρος δ' ὁ παρῳδὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Μύσται, διχορδον εἶναι φησὶ τὴν πηκτίδα, λέγων οὕτως, Πηκτὶς δὲ μούσῃ γαυριῶσα βαρβάρῳ Δίχορδος, εἰς τὴν χεῖρα πῶς καθίσταται. Τῶν δὲ παριαμβίδων Ἐπίχαρμος ἐν Περιάλλῳ μνημονεύει οὕτως, Σεμέλα δὲ χορεύει, καὶ ὑπαυλεῖ σφιν σοφὸς κιθάρα παριαμβίδας. ἁ δὲ γεγαθεῖ πυκινῶν κρεγμῶν ἀκροαζομένα. Τὸ δὲ ψαλτήριον ὥς φησιν Ἰόβας, Ἀλέξανδρος ὁ Κυθήριος συνεπλήρωσε χορδαῖς, καὶ ἐγγηράσας τῇ Ἐφεσίων πόλει ὡς σοφώτατον τῆς ἑαυτοῦ τέχνης ὄντι τὸ εὕρημα ἀνέθηκεν ἐν Ἀρτεμισίῳ. μνημονεύει δ' ὁ Ἰόβας καὶ τοῦ λυροφοίνικος, καὶ τοῦ ἐπιγονείου, ὃ νῦν εἰς ψαλτήριον ὄρθιον μετασχηματισθὲν, διασώζει τὴν τοῦ χρησαμένου προσηγορίαν. ἦν δὲ ὁ Ἐπίγονος φύσει μὲν Ἀμβρακιώτης, δημοποίητος δὲ Σικυώνιος. μουσικώτατος δ' ὢν κατὰ χεῖρα, δίχα πλήκτρου ἔψαλλεν. πάντων οὖν τούτων τῶν προειρημένων ὀργάνων καὶ αὐλῶν ἐμπείρως ἔχουσι καὶ τεχνικῶς Ἀλεξανδρεῖς, περὶ ὧν εἰ σύ μου θέλεις ἀποπειραθῆναι ἐπιδείξομαί σοι ἐγὼ αὐτὸς πολλῶν ἄλλων μουσικωτέρων μου ἐν τῇ πατρίδι ὑπαρχόντων. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ πολίτης μου, οὗτος δ' οὐ πρὸ πολλοῦ τετελεύτηκε, δημόσια ἐπιδειξάμενος ἐν τῷ τριγώνῳ ἐπικαλουμένῳ ὀργάνῳ, οὕτως ἐποίησε πάντας Ῥωμαίους μουσομανεῖς, ὡς τοὺς πολλοὺς καὶ ἀπομνημονεύειν αὐτοῦ τὰ κρούσματα. μνημονεύει δὲ τοῦ τριγώνου τούτου καὶ Σοφοκλῆς ἐν μὲν Μυσοῖς οὕτως, Πολὺς δὲ Φρὺξ τρίγωνος ἀντισπαστά τε Λυδῆς ἐφυμνεῖ πηκτίδος συγχορδία. καὶ ἐν Θαμύρᾳ. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Δαιταλεῦσι, καὶ Θεόπομπος ἐν Πηνελόπῃ, Εὔπολις δὲ ἐν Βάπταις φησίν. ὃς καλῶς μὲν τυμπανίζει, καὶ διαψάλλει τριγώνοις. τοῦ δὲ καλουμένου πανδούρου, Εὐφορίων μὲν ὡς προείρηται, καὶ Πρωταγορίδης ἐν δευτέρῳ περὶ τῶν ἐπὶ Δάφνῃ πανηγύρεων. Πυθαγόρας δὲ ὁ γεγραφὼς περὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης, τοὺς τρωγλοδύτας φησὶ κατασκευάζειν τὴν πανδοῦραν ἐκ τῆς ἐν τῇ θαλάσσῃ φυομένης δάφνης. Τυρρηνῶν δ' ἐστὶν εὕρημα κέρατά τε καὶ σάλπιγγες. Μητρόδωρος δ' ὁ Χῖος ἐν Τρωικοῖς, σύριγγα μέν φησι Μαρσύαν καὶ αὐλὸν ἐν Κελαιναῖς, τῶν πρότερον ἑνὶ καλάμῳ συριζόντων. Εὐφορίων δὲ ὁ ἐποποιὸς ἐν τῷ περὶ μελοποιῶν τὴν μονοκάλαμον σύριγγα Ἑρμοῦ εὑρεῖν. τινὰς δ' ἱστορεῖν Σεύθην καὶ Ῥωνάκην τοὺς Μαίδους. τὴν δὲ πολυκάλαμον, Σιληνόν. Μαρσύαν δὲ τὴν κηρόδετον. ταῦτα ἔχεις παρ' ἡμῶν τῶν Ἀλεξανδρέων Οὐλπιανὲ ὀνοματοθήρα τῶν περὶ τοὺς μοναύλους ἐσπουδακότων. οὐ γὰρ οἶδας ἱστοροῦντα Μενεκλέα τὸν Βαρκαῖον συγγραφέα, ἔτι τε Ἀνδρῶνα ἐν τοῖς χρονικοῖς τὸν Ἀλεξανδρέα, ὅτι Ἀλεξανδρεῖς εἰσιν οἱ παιδεύσαντες πάντας τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς βαρβάρους, ἐκλιπούσης ἤδη τῆς ἐγκυκλίου παιδείας, διὰ τὰς γινομένας συνεχεῖς κινήσεις ἐν τοῖς κατὰ τοὺς Ἀλεξάνδρου διαδόχους χρόνοις. ἐγένετο οὖν ἀνανέωσις πάλιν παιδείας ἁπάσης κατὰ τὸν ἕβδομον βασιλεύσαντα Αἰγύπτου Πτολεμαῖον, τὸν κυρίως ὑπὸ τῶν Ἀλεξανδρέων καλούμενον κακεργέτην. οὗτος γὰρ πολλοὺς τῶν Ἀλεξανδρέων ἀποσφάξας, οὐκ ὀλίγους δὲ καὶ φυγαδεύσας τῶν κατὰ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐφηβευσάντων, ἐποίησε πλήρεις τάς τε νήσους καὶ πόλεις ἀνδρῶν γραμματικῶν, φιλοσόφων, γεωμετρῶν, μουσικῶν, ζωγράφων, παιδοτριβῶν τε καὶ ἰατρῶν, καὶ ἄλλων πολλῶν τεχνιτῶν. οἳ διὰ τὸ πένεσθαι διδάσκοντες ἃ ἠπίσταντο, πολλοὺς κατεσκεύασαν ἄνδρας ἐλλογίμους. ἔμελε δὲ τοῖς πάλαι πᾶσιν Ἕλλησι μουσικῆς. διόπερ καὶ ἡ αὐλητικὴ περισπούδαστος ἦν. Χαμαιλέων γοῦν ὁ Ἡρακλεώτης ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ προτρεπτικῷ, Λακεδαιμονίους φησὶ καὶ Θηβαίους πάντας αὐλεῖν μανθάνειν. Ἡρακλεώτας τε τοὺς ἐν τῷ Πόντῳ καθ' ἑαυτὸν ἔτι, Ἀθηναίων τε τοὺς ἐπιφανεστάτους, Καλλίαν τε τὸν Ἱππονίκου, καὶ Κριτίαν τὸν Καλλαίσχρου. Δοῦρις δ' ἐν τῷ περὶ Εὐριπίδου καὶ Σοφοκλέους, Ἀλκιβιάδην φησὶ μαθεῖν τὴν αὐλητικὴν, οὐ παρὰ τοῦ τυχόντος, ἀλλὰ Προνόμου τοῦ μεγίστην ἐσχηκότος δόξαν. Ἀριστόξενος δὲ καὶ Ἐπαμινώνδαν τὸν Θηβαῖον αὐλεῖν μαθεῖν παρὰ Ὀλυμπιοδώρου καὶ Ὀρθαγόρα. καὶ τῶν Πυθαγορικῶν δὲ πολλοὶ τὴν αὐλητικὴν ἤσκησαν, ὡς Εὐφράνωρ τε καὶ σύγγραμμα περὶ αὐλῶν κατέλιπεν. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Ἀρχύτας. ἐμφανίζει δὲ καὶ Ἀριστοφάνης ἐν τοῖς Δαιτα-

λεῦσι

Μουσικώτατοι Ἀλεξανδρεῖς

Pythagoras ... inventis.

Σπουδὴ τῶν παλαιῶν περὶ τὴν μουσικήν

λ καὶ Ἀρχύτας, Φιλόλαος ... ὀλίγοι.

ὁ δὲ Εὐφράνωρ

λεῦσι τὴν περὶ τὸ πρᾶγμα σπουδὴν, ὅταν λέγῃ, ὅστις δ' αὐτὴν αὐλοῖς καὶ λύραις κατατέτριμμαι χρώμενος, εἶτα με σκάπτειν κελεύεις. Φρύνιχος ἐν Ἐφιάλτῃ, Οὐ τουτονὶ μέντοι σὺ κιθαρίζειν ποτὲ αὐλεῖν τ' ἐδίδαξας. Καὶ τὴν Ἀθηνᾶν δὲ φησιν Ἐπίχαρμος ἐν Μούσαις ἐπαυλῆσαι τοῖς Διοσκούροις τὸν ἐνόπλιον. Ἴων δ' ἐν Φοίνικι ἢ Καινεῖ, ἀλέκτορα τὸν αὐλὸν καλεῖ ἐν τούτοις, Ἐπὶ δὲ αὐλὸς ἀλέκτωρ Λύδιον ὕμνον ἀχεῶν. Ἐν δὲ Φρουροῖς τὸν ἀλεκτρυόνα ἰδαῖον εἴρηκε σύριγγα διὰ τούτων, Προθεῖ δέ τοι σύριγξ ἰδαῖος ἀλέκτωρ. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ Φοίνικι ὁ αὐτὸς Ἴων φασιν, ἔκτυπον ἄγων βαρὺν αὐλὸν τρέχοντι ῥυθμῷ. οὕτω λέγων τὸν Φρύγιον. βαρὺς γὰρ οὗτος, παρ' ὃ καὶ τὸ κέρας αὐτῷ προσάπτουσιν, ἀναλογοῦν τῷ τῶν σαλπίγγων κώδωνι. ἐπὶ τούτοις τέλος ἐχέτω καὶ ἥδε ἡ βίβλος ἑταῖρε Τιμόκρατες, ἱκανὸν εἰληφυῖα μῆκος.

ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Ἀλλ' ἐπεὶ πολὺς οὗτος λόγος συμποσίων προδιήνυσται ὦ Τιμόκρατες ἐν τοῖς πρὸ τούτου, παρελίπομεν δὲ αὐτῶν τὰ χρησιμώτατα καὶ οὐ βαροῦντα τὴν ψυχὴν, ὠφελοῦντα δὲ κατὰ πανδαισίαν ἃ περ ὁ θεῖος Ὅμηρος παρεισήγαγε, μνημονεύσω καὶ τῶν περὶ τούτων λεχθέντων ὑπὸ τοῦ πάντα ἀρίστου Μασουρίου. ἡμεῖς γὰρ κατὰ τὸν καλὸν Ἀγάθωνα, Τὸ μὲν πάρεργον ἔργον ὡς ποιούμεθα, Τὸ δ' ἔργον ὡς πάρεργον ἐκπονούμεθα. Φησὶ δ' οὖν ὁ ποιητὴς περὶ τοῦ Μενελάου τὸν λόγον ποιούμενος, Τὸν δ' εὗρον δαινῦντα γάμον πολλοῖσιν ἔτησιν υἱέος ἠδὲ θυγατρὸς ἀμύμονος ᾧ ἐνὶ οἴκῳ. Ὡς νενόμισται ἄγειν συμπόσια περὶ τοὺς γάμους, τῶν τε γαμηλίων θεῶν ἕνεκα καὶ τῆς οἱονεὶ μαρτυρίας. τὸ δὲ πρὸς τοὺς ξένους συμπόσιον ὁ τῆς Λυκίας βασιλεὺς διδάσκει οἷον εἶναι δεῖ, τὸν Βελλεροφόντην μεγαλοπρεπῶς δεξάμενος. Ἐννῆμαρ ξείνισσε καὶ ἐννέα βοῦς ἱέρευσε. Δοκεῖ γὰρ ἔχειν πρὸς φιλίαν τι ὁ οἶνος ἑλκυστικὸν, παραθερμαίνων τὴν ψυχὴν καὶ διαχέων. διόπερ οὐδὲ πρότερον ἠρώτων οἵ τινες εἶεν, ἀλλ' ὕστερον, ὡς τὴν ξενίαν αὐτὴν τιμῶντες, ἀλλ' οὐ τοὺς ἐν μέρει καὶ καθ' ἕκαστον ἡμῶν. τῶν δὲ νῦν δείπνων προνοοῦντες οἱ νομοθέται τά τε φυλετικὰ δεῖπνα καὶ τὰ δημοτικὰ προσέταξαν. ἔτι δὲ τοὺς θιάσους καὶ τὰ φρατρικὰ, καὶ πάλιν ὀργεωνικὰ λεγόμενα. πολλῶν γοῦν εἰσὶ φιλοσόφων ἐν ἄστει σύνοδοι, τῶν μὲν διογενιστῶν, τῶν δὲ ἀντιπατριστῶν λεγομένων, τῶν δὲ παναιτιαστῶν. κατέλιπε δὲ καὶ Θεόφραστος εἰς τὴν τοιαύτην σύνοδον χρήματα, μὰ Δί' οὐχ ἵνα ἀκολασταίνωσι συνιόντες, ἀλλ' ἵνα τὰ κατὰ τοῦ συμποσίου λόγου σωφρόνως καὶ πεπαιδευμένως διεξάγωσι. συνεδείπνουν δὲ ὁσημέραι οἱ περὶ πρύτανιν σώφρονα καὶ σωτήρια τῶν πόλεων σύνδειπνα. πρὸς γοῦν τοιοῦτο συμπόσιον φησὶν ὁ Δημοσθένης ἀπηγγέλθαι τὴν Ἐλατείας κατάληψιν. ἑσπέρα μὲν γὰρ ἦν, ἧκε δὲ ἀγγέλλων τις ὡς τοὺς πρυτάνεις ὡς Ἐλάτεια κατείληπται. καὶ τοῖς φιλοσόφοις δὲ ἐπιμελὲς ἦν συνάγουσι τοὺς νέους μετ' αὐτῶν πρός τινα τεταγμένον νόμον εὐωχεῖσθαι. τοῦ γοῦν Ξενοκράτους ἐν Ἀκαδημίᾳ, καὶ πάλιν Ἀριστοτέλους συμποτικοί τινες ἦσαν νόμοι. τὰ δὲ ἐν Σπάρτῃ φιδίτια καὶ παρὰ τοῖς Κρησὶν ἀνδρεῖα μετὰ πάσης ἐπιμελείας αἱ πόλεις συνῆγον. διὸ καί τις οὐ κακῶς ἔφη, Οὐ χρὴ συμποσίοισι φίλους ἐπὶ χρόνον ἑταίρους Δηρὸν ἀνάμνησις δὲ πέλει χαρίεσσα τῷ αὐτῷ. Ἀντίπατρος δὲ ὁ φιλόσοφος συμπόσιόν ποτε συνάγων, συνέταξε τοῖς ἐρχομένοις ὡς περὶ σοφισμάτων ἐροῦσιν. Ἀρκεσίλαον δέ φασιν εἰς συμπόσιον παρακληθέντα καὶ συγκατακλιθέντα ἑνὶ τῶν βορῶς ἐσθιόντων, αὐτὸν δὲ μηδενὸς ἀπολαῦσαι δυνάμενον, ἐπεί τις αὐτῷ τῶν παρόντων ὤρεγε, φάναι. Εὖ σοι γένοιτο, Τηλέφῳ δ' ἁγὼ νοῶ. Ἔτυχε δ' ὁ κατωψοφαγῶν Τήλεφος καλούμενος. ὁ δὲ Ζήνων ἐπεί τις τῶν παρόντων ὀψοφάγων ἀπέσυρεν ἅμα τῷ παρατεθῆναι τὸ ἐπάνω τοῦ ἰχθύος, στρέψας καὶ αὐτὸς τὸν ἰχθὺν ἀπέσυρεν ἐπιλέγων. Ἰνὼ δὲ τἀπὶ θάτερ' ἐξειργάζετο. Σωκράτης δὲ ἰδών τινα ἀμέτρως τῷ ἐπιψαιστῷ χρώμενον, ὦ παρόντες ἔφη, τίς ὑμῶν τῷ μὲν ἄρτῳ ὡς ὄψῳ χρῆται, τῷ δ' ὄψῳ ὡς ἄρτῳ; ἡμεῖς δὲ νῦν περὶ τῶν Ὁμηρικῶν συμποσίων λέξομεν. ἀφορίζει γὰρ αὐτῶν ὁ ποιητὴς χρόνους, πρόσωπα, αἰτίας. τοῦτο δὲ ὀρθῶς ἀπεμάξατο ὁ Ξενοφῶν καὶ Πλάτων. οἳ κατ' ἀρχὰς τῶν ξυγγραμμάτων ἐκτίθενται τὴν αἰτίαν τοῦ συμποσίου, καὶ τίνες οἱ παρόντες. Ἐπίκουρος δὲ οὐ τόπον, οὐ χρόνον ἀφορίζει, οὐ προλέγει οὐδέν. δεῖ οὖν μαντεύσασθαι πῶς ποτ' ἄνθρωπος ἐξαπίνης ἔχων κύλικα προβάλλει ζητήματα, καθάπερ ἐν διατριβῇ λέγων. Ἀριστοτέλης, ἄλουτον καὶ κονιορτοῦ ἥκειν πλήρη τινὰ οὐ δεῖ τὸ συμπόσιον φησίν. ἔπειθ' ὁ μὲν Ὅμηρος ἐκδιδάσκει τίνας καλητέον, εἰπὼν ὡς τοὺς ἀρίστους τε καὶ ἐντίμους χρὴ καλεῖν. κίκλησκεν δὲ γέροντας ἀριστῆας Παναχαιῶν. οὐχ ὃν τρόπον Ἡσίοδος. οὗτος γὰρ ἀξιοῖ καὶ τοὺς γείτονας μάλιστα καλεῖν, ὅστις σέθεν ἐγγύθι ναίει. τοῦτο γὰρ ὡς ἀληθῶς Βοιωτικῆς ἦν ἀναισθησίας συμπόσιον, καὶ τῷ μισανθρωποτάτῳ τῶν παροιμιῶν

Παλαιοὶ συνδιαιτῶντες

Gravis reprehensio Platonis, et Xenophontis.

μῶν ἁρμόττον. Τηλοῦ φίλοι ναίοντες, οὐκ εἰσὶν φίλοι. Πῶς γὰρ οὐκ ἄλογον τόπῳ τὴν φιλίαν καὶ οὐ τρόπῳ κρίνεσθαι; τοιγαροῦν παρ' Ὁμήρῳ μετὰ τὸ πιεῖν, Τοῖς δ' ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν. Παρὰ δὲ τοῖς οὐ τὰ σώφρονα συμπόσια συνάγουσι. Τοῖς δ' ὁ κόλαξ πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῦθον. Ἔτι δὲ ὁ μὲν Ὅμηρος ἡλικίαις εἰσάγει διαφέροντας καὶ ταῖς προαιρέσεσι τοὺς κεκλημένους, Νέστορα καὶ Αἴαντα καὶ Ὀδυσσέα. τὸ μὲν καθόλου σύμπαντας τῆς ἀρετῆς ἀντεχομένους. ἄλλῃ δὲ διαφόροις ὁδοῖς ὡρμηκότας ἐπ' αὐτήν. ὁ δ' Ἐπίκουρος ἅπαντας εἰσήγαγε προφήτας ἀτόμων. καὶ ταῦτ' ἔχων παραδείγματα, τήν τε τοῦ ποιητοῦ τῶν συμποσίων ποικιλίαν, καὶ τὴν Πλάτωνός τε καὶ Ξενοφῶντος χάριν. ὧν ὁ μὲν Πλάτων τὸν μὲν Ἐρυξίμαχον ἰατρόν, τὸν δὲ Ἀριστοφάνη ποιητήν, ἄλλον δ' ἀπ' ἄλλης προαιρέσεως ἐδόντων. οὔτε γὰρ κόλακα πρέπον δεῖν εἶναι, οὔτε μυστηριστήν. πάλιν Ἐπίκουρος ἐν τῷ συμποσίῳ ζητεῖ περὶ δυσπεψίας. ὥστ' οἰωνίσασθαι, εἶθ' ἑξῆς περὶ πυρετῶν. τὴν μὲν γὰρ ἐπιτρέχουσαν τῇ λέξει ἀρρυθμίαν τί δεῖ καὶ λέγειν; Πλάτων δὲ τὸν μὲν ὑπὸ τῆς λυγγὸς ὀχλούμενον καὶ θεραπευόμενον ἀνακογχυλιασμοῖς ὕδατος, ἐν δὲ ταῖς ὑποθήκαις τοῦ κάρφους ἵνα τὴν ῥῖνα κνήσας πτάρῃ, παρίημι. κωμῳδεῖν γὰρ ἤθελε καὶ διασύρει. χλευάζει τε τὰ ἰσόκωλα τὰ Ἀγάθωνος καὶ τὰ ἀντίθετα. καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην δὲ παράγει λέγοντα ὅτι πασχητιᾷ. ἀλλ' ὅμως τοιαῦτα γράφοντες, τὸν Ὅμηρον ἐκβάλλουσι τῶν πόλεων, ἀλλ' οὔτε ἐκ θύμβρας ἔφη Δημοχάρης λόγχη, οὔτ' ἐκ τοιούτων λόγων ἀνὴρ ἀγαθὸς γίνεται. οὐ μόνον δ' Ἀλκιβιάδην διασύρει, ἀλλὰ καὶ Χαρμίδην καὶ Εὐθύδημον, καὶ ἄλλους πολλοὺς τῶν νέων. τοῦτο δὲ κωμῳδοῦντός ἐστι τὴν Ἀθηναίων πόλιν, τὸ τῆς Ἑλλάδος μουσεῖον, ἣν ὁ μὲν Πίνδαρος Ἑλλάδος Ἑλλάδα, ὁ δὲ Πύθιος, ἑστίαν καὶ πρυτανεῖον τῶν Ἑλλήνων. διό τι τοίνυν κατέψευσται τῶν νεανίσκων πάρεστι σκοπεῖν ἐξ αὐτοῦ τοῦ Πλάτωνος. τὸν μὲν γὰρ Ἀλκιβιάδην φησὶν ἐν τῷ ὁμωνύμῳ διαλόγῳ παρακμάσαντα, τό τε πρῶτον ἄρξαντα Σωκράτει λαλεῖν, ὅτε πάντες αὐτὸν κατέλιπον οἱ τοῦ σώματος ἐπιθυμηταί. λέγει γὰρ ταῦτα κατ' ἀρχὰς τοῦ διαλόγου. τὰ δ' ἐν τῷ Χαρμίδῃ ἐναντιώματα ἐξ αὐτοῦ τοῦ διαλόγου ὁ βουλόμενος εἴσεται. ποιεῖ γὰρ αὐτὸν ἀσυμφώνως ποτὲ μὲν σκοτοδινιῶντα καὶ μεθυσκόμενον τῷ τοῦ παιδὸς ἔρωτι, καὶ γινόμενον ἔξεδρον, καὶ καθάπερ νεβρὸν ὑποπεπτωκότα λέοντος ἀλκῇ. ἅμα δὲ καταφρονεῖν φησὶ τῆς ὥρας αὐτοῦ. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ Ξενοφῶντος συμπόσιον, καίπερ ἐπαινούμενον, οὐκ ἐλάττους ἔχει τούτων ἐπιλήψεις. Καλλίας μὲν γὰρ συνάγει τὸ συμπόσιον, ἐπειδήπερ τὰ παιδικὰ αὐτοῦ Αὐτόλυκος παναθήναια παγκράτιον ἐστεφανώθη. καὶ εὐθὺς οἱ κατακλιθέντες τῷ παιδὶ προσέχουσι τὸν νοῦν, καὶ ταῦτα τοῦ πατρὸς παρακαθημένου. ὥσπερ γὰρ ὅταν φέγγος ἐν νυκτὶ παρῇ, πάντων προσάγεται τὰ ὄμματα, οὕτω καὶ τὸ Αὐτολύκου κάλλος πάντων ἐφέλκεται ὄψεις ἐφ' ἑαυτό. ἔπειτα τῶν ὁρώντων οὐδεὶς ἦν ὃς οὐκ ἔπασχέ τι τὴν ψυχὴν ὑπ' ἐκείνου. οἱ μέν γε σιωπηλότεροι ἐγίγνοντο, οἱ δὲ καὶ ἐσχηματίζοντό πως. ἀλλ' οὐχ Ὅμηρος τοιοῦτόν τι εἰπεῖν ἐπεχείρησε. καὶ περὶ τῆς Ἑλένης πταίσας περὶ τοῦ κάλλους τις τῶν ἐναντίων αὐτῇ τοιοῦτ' εἶπεν ὑπὸ τῆς ἀληθείας ἐκνικώμενος. Οὐ νέμεσις Τρῶας τε καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς Τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν, Αἰνῶς ἀθανάτῃσι θεῇς εἰς ὦπα ἔοικεν. Εἶτα φησίν, Ἀλλὰ καὶ ὧς τοίη περ ἐοῦσ' ἐν νηυσὶ νεέσθω. Τὰ δὲ μειράκια τὰ ὡς τὸν Μενέλαον παραγενόμενα ὁ Νέστορος υἱὸς καὶ ὁ Τηλέμαχος ἐν οἴνῳ ὄντες καὶ ἐν γαμικῷ συμποσίῳ διατρίβοντες, καὶ τῆς Ἑλένης παρακαθημένης ὡς πρέπον ἐστὶν ἡσυχίαν ἄγοντες, πρὸς τὸ πριβόντον ἐκκεκωφωμένοι κάλλος. ὁ δὲ Σωκράτης τινὸς χάριν τῆς αὐλητρίδος ἀνεχόμενος καὶ τοῦ ὀρχουμένου παιδὸς καὶ κιθαρίζοντος. ἔτι δὲ καὶ τῆς κυβιστώσης γυναικὸς ἀπρεπῶς τὸ μύρον ἀπείπατο. οὐ γὰρ ἂν αὐτοῦ ἀγελασί ἠνέσχετο κατὰ τὸν ἔχων ταῦτα τὰ ἔπη. Τοὺς ὠχριῶντας τοὺς ἀνυποδήτους λέγεις, Ὧν ὁ κακοδαίμων Σωκράτης καὶ Χαιρεφῶν. Καὶ μὴν ἀσύμφωνα καὶ τὰ μετὰ ταῦτα τῇ αὐστηρότητι. ὁ γὰρ δὴ Κριτόβουλος μειράκιον ἀστεῖον, γέροντα καὶ διδάσκαλον αὐτοῦ τὸν Σωκράτη σκώπτει, πολὺ τῶν σειληνῶν αἰσχίω λέγων εἶναι. ὁ δὲ αὖ τῷ διαμορφοσκοπεῖται, καὶ κριτὰς ἑλόμενος τόν τε παῖδα καὶ τὴν ὀρχηστρίδα, προτίθησι νικητήρια φιλήματα τῶν κριτῶν. τίς οὖν τῶν νέων ἐντυχὼν τούτοις οὐκ ἐπιτριβήσεται μᾶλλον ἤπερ εἰς ἀρετὴν προαχθείη; παρὰ δ' Ὁμήρῳ ἐν τῷ τοῦ Μενελάου συμποσίῳ προβάλλουσιν ἀλλήλοις, ὥσπερ ἐν διατριβῇ ζητήματα καὶ πολιτικῶς ὁμιλοῦντες τέρπουσιν ἀλλήλους καὶ ἡμᾶς. ὁ γοῦν Μενέλαος παραγενομένων ἐκ τοῦ λουτρῶνος τῶν περὶ τὸν Τηλέμαχον καὶ τῶν περὶ τὴν ἐδωδὴν παρατιθέντων παρακαλεῖ μεταλαμβάνειν λέγων τάδε, Σίτου δ' ἅπτεσθον καὶ χαίρετον, αὐτὰρ ἔπειτα Δείπνου πασσαμένω εἰρησόμεθ' οἵτινές ἐστον. Ἔπειτα προσεπιδίδωσι τῶν παρακειμένων αὐτῷ φιλανθρωπευόμενος. Ὣς φάτο καί σφιν νῶτα βοὸς παρὰ πίονα θῆκεν Ὄπτ' ἐν χερσὶν ἑλών, τά ῥά οἱ γέρα πάρθεσαν αὐτῷ. Φαγόντες δ' ἐκεῖνοι μετὰ σιωπῆς, ὡς πρέπει νέοις ἀλλήλοις ὁμιλοῦσιν ἠρέμα προσκύψαντες οὐ περὶ ἐδεσμάτων φασίν, ἃ δὲ περὶ θέα.

Συμπόσιον δ' Ὁμηρικὸν καὶ Πλατωνικόν.

Συμπόσιον Ξενοφῶντος καὶ Ὁμήρου.

Ιλ. γ.

Συμπόσιον Ὁμηρικὸν Μενελάου.

Aristoph. in nubibus

Ὀδ. δ.

ρὶ θεραπαινῶν τοῦ κεκληκότος ὑφ' ὧν ἐλούσαντο. περὶ δὲ τῶν κτημάτων τοῦ ὑποδεξαμένου Ζηνός που τοιαῦτα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται. Βέλτιον γὰρ οὕτως φησὶν ὁ Σέλευκος γράφεσθαι. Ἀρίσταρχος δὲ οὐ δεόντως γράφει. Ζηνός που τοιάδε γ' ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή. Οὐ γὰρ τῆς οἰκίας τὸ κάλλος μόνον ἀποθαυμάζουσι. πῶς γὰρ ἤλεκτρον καὶ ἄργυρος καὶ ἐλέφας ἐν τοῖς τοίχοις ἦν; ἀλλὰ τὰ μὲν περὶ τοῦ οἴκου εἰρήκασιν ὡς ἐστὶ δώματα ἠχήεντα. ταῦτα γὰρ δὴ τὰ ὑψόροφα καὶ μεγάλα. περὶ δὲ τῶν σκευῶν τὸ Χρυσοῦ τ' ἠλέκτρου τε καὶ ἀργύρου, ἠδ' ἐλέφαντος. οἷς εἰκότως ἐπιφέρεται, Ζηνός που τοιαῦτα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται, Ὅσσα τάδ' ἄσπετα πολλά· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα. Οὐκ ἔστι δ' ἀκόλουθον τῷ Ζηνός που τοιάδε γ' ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή, ἐπιφέρειν, Ὅσσα τάδ' ἄσπετα πολλά, σόλοικον ὂν τῷ ἀσυνάθετον τῆς ἀναγνώσεως. ἔτι δ' οὐδὲ ἡ αὐλὴ ἁρμόττει νῦν τῷ οἴκου. ὁ γὰρ διαπνεόμενος τόπος αὐλὴ λέγεται. καὶ διαυλωνίζειν φαμὲν τὸ δεχόμενον ἐξ ἑκατέρου πνεῦμα χωρίον. ἔτι δὲ αὐλὸς μὲν τὸ ὄργανον ᾧ διέρχεται τὸ πνεῦμα, καὶ πᾶν τὸ διατεταμένον εἰς εὐθύτητα σχῆμα, αὐλὸν καλοῦμεν. ὥσπερ τὸ στάδιον καὶ τὸν κρουνὸν τοῦ αἵματος. αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ῥῖνας παχὺς ἦλθε, καὶ τὴν περικεφαλαίαν ὅταν ἐκ τοῦ μέσου πρὸς ὀρθὸν ἀνατείνῃ αὐλῶπιν. λέγονται δὲ Ἀθήνησι καὶ ἱεροί τινες αὐλῶνες, ὧν μέμνηται Φιλόχορος ἐν τῇ ἐνάτῃ. καλοῦσι δὲ ἀρσενικῶς τοὺς αὐλῶνας, ὥσπερ Θουκυδίδης ἐν τῇ τετάρτῃ, καὶ πάντες οἱ καταλογάδην συγγραφεῖς. οἱ δὲ ποιηταὶ θηλυκῶς. Καρκῖνος μὲν Ἀχιλλεῖ, Βαθεῖαν εἰς αὐλῶνα περίδρομον στρατοῦ. καὶ Σοφοκλῆς Σκύθαις, Κρημνούς τε καὶ σήραγγας, ἠδ' ἐπακτίας Αὐλῶνας. Ἐκδεκτέον οὖν καὶ τὸ παρὰ Ἐρατοσθένει ἐν τῷ Ἑρμῇ θηλυκῶς εἰρῆσθαι. Βαθὺς διαφύεται αὐλών, ἀντὶ τοῦ βαθεῖα. καθάπερ λέγεται θῆλυς ἐέρση. πᾶν οὖν τὸ τοιοῦτον αὐλή τε καὶ αὐλὼν λέγεται. νῦν δὲ τὰ βασίλεια λέγουσιν αὐλάς. ὥσπερ Μένανδρος αὐλὰς θεραπεύειν καὶ σατράπας. καὶ Δίφιλος, Αὐλὰς θεραπεύειν ἐστὶν ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ἢ φυγάδος, ἢ πεινῶντος, ἢ μαστιγίου. Ἤτοι διὰ τὸ μεγάλους ἔχειν τοὺς πρὸ τῶν οἴκων ὑπαιθρίους τόπους, ἢ τῷ παραυλίζεσθαι καὶ παρακοιμᾶσθαι τοὺς δορυφόρους τοῖς βασιλείοις. Ὅμηρος δὲ τὴν αὐλὴν ἀεὶ τάττει ἐπὶ τῶν ὑπαίθρων τόπων. ἔνθα ἦν ὁ τοῦ ἑρκείου Ζηνὸς βωμός. ὁ μὲν τοί γε Πηλεὺς καταλαμβάνεται, Αὐλῆς ἐν χόρτῳ. ἔχε δὲ χρύσειον ἄλεισον Σπένδων αἴθοπα οἶνον, ἐπ' αἰθομένοις ἱεροῖσι. Ὁ δὲ Πρίαμος, Αὐλῆς ἐν χόρτοισι κυλινδόμενος κατὰ κόπρον. Καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς προστάττει τοῖς περὶ τὸν Φήμιον, Ἀλλ' ἐξελθόντες μεγάρων εὖ ναιετάοντων Ἐκ φόνου εἰς αὐλήν. Ὅτι δὲ ὁμοῦ τόν τε οἶκον καὶ τὰ κτήματα ἐπῄνεσεν ὁ Τηλέμαχος, ἐμφανίζει ὁ Μενέλαος. Τέκνα φίλ' ἤτοι Ζηνὶ βροτῶν οὐκ ἄν τις ἐρίζοι. Ἀθάνατοι γὰρ τοῦ γε δόμοι καὶ κτήματ' ἔασιν. Ἀλλὰ γὰρ ἐπανιτέον ἤδη τὸ συμπόσιον, ἐν ᾧ Ὅμηρος ἐπιδεξίως ἀφορμὴν εὗρε λόγων, ὥστε κτῆσιν συγκρῖναι φίλου. οὐ γὰρ ὡς πρόβλημα προτείνει, ἀλλ' ἐπιχαρίτως παρενείρας ὁ Μενέλαος ἐπειδὴ ἤκουσε τῶν ἐπαίνων, τὸ μὲν εἶναι πλούσιος οὐκ ἀρνεῖται· κἀνταῦθα δὲ περιελὼν τὸν φθόνον, πολλὰ γάρ φησι παθὼν ἔχειν αὐτόν. οὐ μέντοι ἀξιοῖ ἑαυτὸν θεοῖς συγκρίνειν. ἀθάνατοι γὰρ τοῦ γε δόμοι καὶ κτήματ' ἔασιν. ἐνδειξάμενος δὲ τὸ φιλάδελφον ἦθος καὶ μετ' ἀνάγκης φήσας ζῆν τε καὶ πλουτεῖν, ἀντιπαρέθηκε τὸν τῆς φιλίας λόγον. Ὧν ὄφελον τριτάτην περ ἔχων ἐν δώμασι μοῖραν Ναίειν. οἱ δ' ἄνδρες σόοι ἔμμεναι, οἳ τότ' ὄλοντο Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, ἑκὰς Ἄργεος ἱπποβότοιο. Τίς ἂν οὖν τῶν ἐκγόνων ἐκείνων τῶν ὑπὲρ τοῦ τοιούτου τεθνηκότων οὐκ ἂν ἀνταξίαν δόξειεν τὴν ἤδη τῇ στερήσει τοῦ πατρὸς λύπην τῇ τοῦ πατρὸς εὐχαρίστῳ μνήμῃ διορθουμένην; ὅπως δὲ μὴ δόξῃ κοινὸς εἶναι πρὸς πάντας τοὺς παραπλησίως αὐτῷ τὴν εὔνοιαν ἐνδεδειγμένους, ἐπήνεγκεν, Τῶν πάντων οὐ τόσσον ὀδύρομαι ἀχνύμενός περ Ὡς ἑνός, ὅς τέ μοι ὕπνον ἀπεχθαίρει καὶ ἐδωδήν. ἵνα δὲ μὴ φαίνηται μηδενὸς τῶν ἐκείνου προσημελῶν, ἐμνήσθη κατ' ὄνομα. Ὀδύρονται νύ που αὐτόν. Λαέρτης θ' ὁ γέρων καὶ ἐχέφρων Πηνελόπεια, Τηλέμαχός θ' ὃν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ. Τοῦ δὲ δακρύσαντος πρὸς τὴν μνήμην, ὁ μὲν ἐφίστησι. καὶ τοσούτῳ τῆς Ἑλένης ἐπεισόδῳ κἀκεῖνος ἐκ τῆς ὁμοιότητος τεκμηράμενος. πάνυ γὰρ αἱ γυναῖκες διὰ τὸ περιεργεῖσθαι τὴν ἀλλήλων σωφροσύνην, δειναὶ τὰς ὁμοιότητας τῶν παίδων πρὸς τοὺς γονεῖς ἐλέγξαι, προσεμβάλλοντός τινα λόγον καὶ τοῦ Πεισιστράτου. χρὴ γὰρ καὶ τοῦτον μὴ παρεῖναι δορυφορήματος τρόπον, καὶ διαλεχθέντος εὐσχημόνως περὶ τῆς αἰδοῦς τοῦ Τηλεμάχου, πάλιν ἐπιβάλλει ὁ Μενέλαος περὶ τῆς τοῦ Ὀδυσσέως φιλίας, ὅτι μετὰ μόνου καταγηράναι μάλιστ' ἂν ἤθελε μετ' ἐκείνου. κατὰ δὲ τὸ εἰκός, οἱ μὲν δακρύουσιν, ἡ δ' Ἑλένη Διὸς οὖσα θυγάτηρ καὶ παρὰ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ σοφῶν μεμαθηκυῖα πολλοὺς λόγους, ἐς τὸν οἶνον ἐμβάλλει πάνακες τῷ ὄντι φάρμακον, καὶ ἄρχεται διηγεῖσθαι τὰ περὶ τοῦ Ὀδυσσέως μεταξὺ ταλασιουργίας ἐχομένη. οὐ δι' ἀρέσκειαν τοῦτο πράττουσα, ἀλλ' οἴκοθεν ἔχουσα τὴν τοιαύτην αἵρεσιν. ἡ γοῦν Ἀφροδίτη ἐρχομένη πρὸς αὐτὴν μετὰ τὸ μονομάχιον εἰκάζεται Γρηῒ δέ μιν εἰκυῖα παλαιγενέϊ προσέειπεν

αὐλή

Μενελάου συμπόσιον

Εἰροκόμῳ

εἰροκόμῳ. ἡ δ' οἱ Λακεδαίμονι ναιεταούσῃ ἤσκειν εἴρια καλά. ἐμφανίζεται δ' αὐτῆς οὐ παρέργως τὸ φίλεργον κἀκ τούτων, Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' Ἀδρήστη κλισίην εὔτυκτον ἔθηκεν. Ἀλκίππη δὲ τάπητα φέρεν μαλακοῦ ἐρίοιο, Φυλὼ δ' ἀργύρεον τάλαρον φέρε τόν οἱ ἔδωκεν Ἀλκάνδρη Πολύβοιο δάμαρ. Τὸν ῥά οἱ ἀμφίπολος Φυλὼ παρέθηκε φέρουσα Νήματος ἀσκητοῖο βεβυσμένον. αὐτὰρ ἐν αὐτῷ Ἠλακάτη τετάνυστο ἰοδνεφὲς εἶρος ἔχουσα. Ἔοικε δὲ καὶ αὐτὴ τὴν ἑαυτῆς φιλοτεχνίαν συνορᾶν. [ὀδ. ο.] Τῷ γοῦν Τηλεμάχῳ πέπλον τινὰ δωρουμένη, φησί. Δῶρόν τοι καὶ ἐγὼ τέκνον φίλε τοῦτο δίδωμι, Μνῆμ' Ἑλένης χειρῶν, πολυηράτου ἐς γάμου ὥρην. Σῇ δ' ἀλόχῳ φορέειν. Αὕτη δ' ἡ φιλεργία τὴν σωφροσύνην αὐτῆς καταμηνύει. οὐ χλιδῶσα γάρ, οὐδὲ θρυπτομένη διὰ τὸ κάλλος εἰσάγεται. [ἰλ. γ.] εὑρίσκεται γοῦν περὶ ἱστὸν ὑφαίνουσα καὶ ποικίλλουσα. Τὴν δ' εὗρ' ἐν μεγάρῳ, ἡ δὲ μέγαν ἱστὸν ὕφαινε Δίπλακα, μαρμαρέην. πολέας δ' ἐνέπασσεν ἀέθλους Τρώων θ' ἱπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων. Οὓς ἕθεν εἵνεκ' ἔπασχον ὑπ' Ἄρεος παλαμάων. Διδάσκει δ' ἡμᾶς Ὅμηρος, ὅτι δεῖ καὶ τοὺς κεκλημένους ἐφ' ἑστίασιν παρακαλεῖν ἀπανιστᾶσθαι τοὺς κεκληκότας. [ὀδ. δ.] ὁ μὲν Τηλέμαχος τὸν Μενέλαον, Ἀλλ' ἄγετ' εἰς εὐνὴν τράπεθ' ἡμέας, ὄφρα καὶ ἤδη Ὕπνῳ ὕπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντες. Ἡ δὲ προσποιουμένη Μέντορα εἶναι [ὀδ. γ.] Ἀθηνᾶ πρὸς τὸν Νέστορα, Ἀλλ' ἄγε τάμνετε μὲν γλώσσας, κεράσασθε δὲ οἶνον. Ὄφρα Ποσειδάωνι καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν Σπείσαντες κοίτοιο μεδώμεθα, τοῖο γὰρ ὥρη. Ἐν δὲ ταῖς τῶν θεῶν ἑορταῖς, οὐδ' ὅσιον εἶναι δοκεῖ πλείω χρόνον παραμένειν. γνωμικῶς γοῦν φησὶ παρὰ τῷ Ὁμήρῳ ἡ Ἀθηνᾶ. Ἤδη γὰρ φάος οἴχεθ' ὑπὸ ζόφον, οὐδὲ ἔοικε Δηθὰ θεῶν ἐν δαιτὶ θαασσέμεν, ἀλλὰ νέεσθαι. Καὶ νῦν δὲ νόμος ἐκ θυσιῶν τινῶν πρὸ ἡλίου δύνοντος ἀπιέναι. Καὶ παρ' Αἰγυπτίοις δὲ τὸ παλαιὸν σωφρονικῶς διεξήγετο τὸ τῶν συμποσίων γένος. καθάπερ εἴρηκεν Ἀπολλώνιος περὶ τούτων γεγραφώς. καθήμενοι μὲν γὰρ ἐδείπνουν τροφῇ τῇ λιτοτάτῃ καὶ ὑγιεινοτάτῃ χρώμενοι. καὶ οἴνου τοσούτῳ ὅσος ἱκανὸς ἂν γένοιτο πρὸς εὐθυμίαν, ἣν ὁ Πίνδαρος αἰτεῖται παρὰ τοῦ Διός. Τί δ' ἔρδων φίλος σοί τε καρτεροβρόντα Κρονίδα, φίλος δὲ μοίσαις, εὐθυμίᾳ τε μέλων εἴην, τοῦτ' αἰτέομαί σε. Τὸ δὲ Πλάτωνος συμπόσιον, οὐ συνέδριόν ἐστιν, οὐ βουλευτήριον, οὐ λέσχη φιλοσόφων. Σωκράτης γὰρ οὐδὲ τοῦ συμποσίου ἀποστῆναι θέλει. καίτοι Ἐρυξιμάχου καὶ Φαίδρου καὶ ἄλλων τινῶν ἀποστάντων. ἀλλ' ἐγρήγορε μετ' Ἀγάθωνος καὶ Ἀριστοφάνους, καὶ πίνει ἐξ ἀργυροῦ φρέατος. καλῶς γάρ τις τὰ μεγάλα ποτήρια οὕτως ὠνόμασε. πίνει τ' ἐκ τῆς φιάλης ἐπιδέξια. φησὶ δὲ καὶ μετὰ ταῦτα τὸν μὲν δὺς νυστάζειν, καταδαρθεῖν δὲ πρότερον τὸν Ἀριστοφάνη. ἤδη δὲ ἡμέρας ὑποφαινούσης τὸν Ἀγάθωνα καὶ τὸν Σωκράτην κατακοιμήσαντα ἐκείνους, ἀναστάντα ἀπιέναι εἰς τὸ Λύκειον. ἐξὸν φησὶν ὁ Ἡρόδικος εἰς τοὺς Ὁμήρου Λαιστρυγόνας, [ὀδ. κ.] Ἔνθα κ' ἄϋπνος ἀνὴρ δοιοὺς ἐξήρατο μισθούς. Πᾶσα δὲ συμποσίου συναγωγὴ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὴν αἰτίαν εἰς θεὸν ἀνέφερε, καὶ στεφάνοις ἐχρῶντο τοῖς οἰκείοις τῶν θεῶν, καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς. καὶ δοῦλος οὐδεὶς ἦν ὁ διακονήσων, ἀλλ' οἱ νέοι τῶν ἐλευθέρων ᾠνοχόουν, ὡς ὁ τοῦ Μενελάου υἱὸς καίτοι νυμφίος ὑπάρχων, καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς γάμοις. παρὰ δὲ τῇ καλῇ Σαπφοῖ καὶ ὁ Ἑρμῆς οἰνοχοεῖ, καὶ οἱ δειπνήσαντες ἀπελύοντο φωτὸς ὄντος. ἐν ἐνίοις δὲ καὶ τῶν περσικῶν συμποσίων ἐγίνοντό τινες καὶ βουλαί, καθάπερ ἐν τῷ τοῦ Ἀγαμέμνονος κατὰ τὴν στρατείαν. τὸ δὲ τοῦ Ἀλκινόου συμπόσιον πρὸς ὃ ἀποτέτατα τοῦ Ὀδυσσέως ὁ λόγος, Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημὶ τέλος χαριέστερον εἶναι, Ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα, Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ. Ξένου ὑποδοχὴν ἔχει, ὄντων καὶ αὐτῶν τῶν Φαιάκων τρυφερῶν. ὅπερ συμβάλλων τις πρὸς τὰ τῶν φιλοσόφων συμπόσια κοσμιώτερον ἂν εὕροι. καίτοι τοῦτο περιέχον καὶ ἱλαρότητα καὶ παιδιὰν εὐσχήμονα. μετὰ γὰρ τὸν ἀγῶνα τὸν γυμνικὸν ᾄδει ὁ ᾠδὸς ἀμφ' Ἄρεος φιλότητα μῦθόν τινα χλεύῃ κεκραμένον. καίτοι εἰς τὴν μνηστηροφονίαν ὑποθηκῶν ὑποτιθεμένων τῷ Ὀδυσσεῖ, ὡς τοῦ Ἡφαίστου καὶ τοῦ Κυλλοποδίωνος τὸν ἀνδρειότατον Ἄρη καταγωνισαμένου. ἐκαθέζοντο δὲ καὶ δειπνοῦντες οἱ τότε. πολλαχοῦ γοῦν ὁ Ὅμηρος φησίν. [ὀδ. α.] Ἑξείης ἕζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε. Ὁ γὰρ θρόνος αὐτὸ μόνον ἐλευθέριός ἐστι καθέδρα σὺν ὑποποδίῳ, ὅπερ θρῆνυν καλοῦντες, ἐντεῦθεν αὐτὸν ὠνόμασαν θρόνον τοῦ θρήσασθαι χάριν, ὅπερ ἐστὶ τοῦ καθέζεσθαι τάσσουσιν, ὡς Φιλήτας. θρήσασθαι πλατάνῳ γαίῃ ὕπο. ὁ δὲ κλισμὸς περιττοτέρως κεκόσμηται ἀνακλίσει. τούτων δ' εὐτελέστερος ἦν ὁ δίφρος. τῷ γοῦν Ὀδυσσεῖ ἐπαίτῃ εἶναι δοκοῦντι, δίφρον ἀεικέλιον φησὶ καταθεὶς ὀλίγην τε τράπεζαν. οἱ δὲ κρατῆρες αὐτοῖς, ὥσπερ ἔχει καὶ τοὔνομα, κεκραμένοι παρειστήκεισαν. ἐξ ὧν οἱ κοῦροι διακονούμενοι, τοῖς μὲν ἐντιμοτάτοις ἀεὶ πλήρεις παρεῖχον τὸ ποτήριον. τοῖς δ' ἄλλοις ἐξ ἴσου διένεμον. ὁ γοῦν Ἀγαμέμνων πρὸς τὸν Ἰδομενέα φησί [ἰλ. δ.] Σὸν δὲ πλεῖον δέπας αἰεὶ Ἕστηχ' ὥσπερ ἐμοί, πιέειν ὅτε θυμὸς ἀνώγοι. Προέπινον δ' ἀλλήλοις οὐχ ὥσπερ ἡμεῖς (τοῦτο γὰρ προεκπιεῖν ἐστιν) ἀλλὰ μεστὸν τὸν σκύφον [ἰλ. ι.] Πλησάμενος δ' οἴνοιο δέπας δείδεκτ' Ἀχιλῆα. Ὁσάκις δὲ καὶ τροφὰς ἐλάμβανον προεξηργμένοι ἤδη. ὅτι δὲ

τρὶς ἤσθιον. διὰ τὸ αὐτὸ ποτὲ μὲν ἄριστον, ποτὲ δὲ δεῖπνον ὀνομάζεσθαι. γελοῖοι γάρ εἰσιν οἱ φάσκοντες ὅτι καὶ τέσσαρας ἐλάμβανον. ἐπεὶ ὁ ποιητὴς ἔφη. σὺ δ' ἔρχεο δειελιήσας, οὐ νοοῦντες ὅτι λέγει τὸν διαλινὸν διατρίψας χρόνον. ὅμως δὲ οὐδεὶς δόξει παρὰ τῷ ποιητῇ τρίς τινα λαμβάνοντα τροφάς. ἁμαρτάνουσι δὲ οἱ ἐφεξῆς τιθέντες τούτους τοὺς στίχους. Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα, Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα χαριζομένη παρεόντων. Δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας. εἰ γὰρ εἴδατα παρέθηκεν ἡ ταμίη, δῆλον ὡς κρεάτων λείψανα τυγχάνοντα τὸν δαιτρὸν οὐκ ἔδει παραφέρειν. διόπερ τὸ δίστιχον ἀπαρκεῖ. Ἀπαλλαγέντων δὲ τῶν δειπνούντων αἱ τράπεζαι ἐβαστάζοντο, ὥσπερ παρὰ τοῖς μνηστῆρσι καὶ τοῖς Φαίαξιν, ἐφ' ὧν καὶ λέγει, Ἀμφίπολοι δ' ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός. Δῆλον ὡς τὰ ἀγγεῖα. καὶ γὰρ τῶν ὅπλων τὰ σκεπαστικὰ θώρακα καὶ κνημῖδας καὶ τὰ τούτοις ἐμφερῆ λέγουσιν ἔντη, καθάπερ ἄγγεια τῶν τοῦ σώματος μερῶν ὄντα. τῶν δὲ ἡρωϊκῶν οἴκων τοὺς μείζονας Ὅμηρος μέγαρα καλεῖ καὶ δώματα καὶ κλισίας. οἱ δὲ νῦν, ξενῶνας καὶ ἀνδρῶνας νομίζουσι. τί οὖν ὀνομάσομεν ἄνδρες φίλοι τὸ συμπόσιον, ὅπερ Ἀντίοχος ὁ ἐπιφανὴς μὲν κληθείς, ἐπιμανὴς δ' ἐκ τῶν πράξεων ὀνομασθείς, Βασιλεὺς δ' ἦν οὗτος τῶν Συριακῶν τῶν ἀπὸ Σελεύκου εἷς, περὶ οὗ φησι Πολύβιος τάδε. ὡς ἀποδιδράσκων ἐκ τῆς αὐλῆς ἐνίοτε τοὺς θεραπεύοντας οὗ τύχοι τῆς πόλεως, αὐτῶν ἐφαίνετο δεύτερος καὶ τρίτος. μάλιστα δὲ πρὸς τοῖς ἀργυροκοπείοις εὑρίσκετο καὶ χρυσοχοείοις εὑρησιλογῶν καὶ φιλοτεχνῶν πρὸς τοὺς τορευτὰς καὶ τοὺς ἄλλους τεχνίτας, ἔπειτα καὶ μετὰ δημοτῶν ἀνθρώπων συγκαταβαίνων ὡμίλει ᾧ τύχοι. καὶ μετὰ τῶν παρεπιδημούντων συνέπινε τῶν εὐτελεστάτων. ὅτε δὲ τῶν νεωτέρων αἴσθοιτό τινας συνευωχημένους, οὐδεμίαν ἔμφασιν ποιήσας παρῆν, ἐπικωμάζων μετὰ κερατίου καὶ συμφωνίας, ὥστε τοὺς πολλοὺς διὰ τὸ παράδοξον ἀφισταμένους φεύγειν. πολλάκις δὲ καὶ τὴν βασιλικὴν ἀποθέμενος ἐσθῆτα τήβενναν ἀναλαβὼν περιῄει κατὰ τὴν ἀγορὰν ἀρχαιρεσιάζων. καὶ τοὺς μὲν δεξιούμενος, τοὺς δὲ καὶ περιπτύσσων παρεκάλει φέρειν αὐτῷ τὴν ψῆφον. ποτὲ μὲν ὡς ἀγορανόμος γένηται, ποτὲ δὲ καὶ ὡς δήμαρχος. τυχὼν δὲ τῆς ἀρχῆς καὶ καθίσας ἐπὶ τὸν ἐλεφάντινον δίφρον κατὰ τὸ παρὰ Ῥωμαίοις ἔθος, διήκουε τῶν κατὰ τὴν ἀγορὰν γινομένων συναλλαγμάτων, καὶ διέκρινε μετὰ πολλῆς σπουδῆς καὶ προθυμίας. ἐξ ὧν εἰς ἀπορίαν ἦγε τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἐπιεικεῖς. οἱ μὲν γὰρ ἀφελῆ τινα αὐτὸν εἶναι ὑπελάμβανον, οἱ δὲ μαινόμενον. καὶ γὰρ περὶ τὰς δωρεὰς ἦν παραπλήσιος. ἐδίδου γὰρ τοῖς μὲν ἀστραγάλους δορκαδείους, τοῖς δὲ φοινικοβαλάνους, ἄλλοις δὲ χρυσίον. καὶ ἐξ ἀπαντήσεως δέ τισι τυγχάνων οὓς μὴ ἑωράκει ποτὲ ἐδίδου δωρεὰς ἀπροσδοκήτους. ἐν δὲ ταῖς πρὸς τὰς πόλεις θυσίαις, καὶ ταῖς πρὸς τοὺς θεοὺς τιμαῖς πάντας ὑπερέβαλλε τοὺς βεβασιλευκότας. τοῦτο δ' ἄν τις τεκμήραιτο ἔκ τε τοῦ παρ' Ἀθηναίοις Ὀλυμπιείου, καὶ τῶν περὶ τὸν ἐν Δήλῳ βωμὸν ἀνδριάντων. ἐλοῦτο δὲ καὶ ἐν τοῖς δημοσίοις βαλανείοις, ὅτε δημοτῶν ἦν τὰ βαλανεῖα πεπληρωμένα, κεραμίων εἰσφερομένων αὐτῷ μύρων τῶν πολυτελεστάτων. ὅτε καί τινος εἰπόντος, μακάριοι ἐστὲ ὑμεῖς οἱ Βασιλεῖς, οἱ καὶ τούτοις χρώμενοι, καὶ ὄζοντες ἡδύ. καὶ μηδὲν τὸν ἄνθρωπον προσειπὼν ὅπου ἐκεῖνος τῇ ἑξῆς ἐλοῦτο, ἐπεισελθὼν ἐποίησεν αὐτοῦ καταχυθῆναι τῆς κεφαλῆς μέγιστον κεράμιον πολυτελεστάτου μύρου τῆς στακτῆς καλουμένης. ὡς πάντας ἀναστάντας κυλίεσθαι λουομένους τῷ μύρῳ, καὶ διὰ τὴν γλισχρότητα καταπίπτοντας γέλωτα παρέχειν, καθάπερ καὶ αὐτὸν τὸν Βασιλέα. ὁ δ' αὐτὸς οὗτος Βασιλεὺς ἀκούσας τοὺς ἐν τῇ Μακεδονίᾳ συντετελεσμένους ἀγῶνας ὑπὸ Αἰμιλίου Παύλου τοῦ Ῥωμαίων στρατηγοῦ, βουλόμενος τῇ μεγαλουργίᾳ δωρεᾶς ὑπερᾶραι τὸν Παῦλον, ἐξέπεμψε πρέσβεις καὶ θεωροὺς εἰς τὰς πόλεις, καταγγελοῦντας τοὺς ἐσομένους ἀγῶνας ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ Δάφνης, ὡς πολλὴν γενέσθαι τῶν Ἑλλήνων σπουδὴν εἰς τὴν ὡς αὐτὸν ἄφιξιν. ἀρχὴν δ' ἐποιήσατο τῆς πανηγύρεως τὴν πομπείαν οὕτως ἐπιτελεσθεῖσαν. καθηγοῦντό τινες Ῥωμαϊκὸν ἔχοντες καθοπλισμὸν ἐν θώραξιν ἁλυσιδωτοῖς ἄνδρες ἀκμάζοντες ταῖς ἡλικίαις πεντακισχίλιοι, μεθ' οὓς Μυσοὶ πεντακισχίλιοι συνεχεῖς ἦσαν, Κίλικες δ' εἰς τὸν τῶν εὐζώνων τρόπον καθωπλισμένοι τρισχίλιοι, χρυσοῦς ἔχοντες στεφάνους. ἐπὶ δὲ τούτοις Θρᾷκες τρισχίλιοι, καὶ Γαλάται πεντακισχίλιοι, ἄλλοι δὲ ἀργυράσπιδες, οἷς ἐπηκολούθει μονομάχων ζεύγη διακόσια τεσσαράκοντα. τούτων κατόπιν ἦσαν ἱππεῖς Νισαῖοι μὲν χίλιοι, πολιτικοὶ δὲ τρισχίλιοι. ὧν οἱ μὲν πλείους ἦσαν χρυσοφάλαροι καὶ χρυσοστέφανοι, οἱ δ' ἄλλοι ἀργυροφάλαροι. μετὰ δὲ τούτους ἦσαν οἱ λεγόμενοι ἑταῖροι ἱππεῖς. οὗτοι δὲ ἦσαν εἰς χιλίους πάντες χρυσοφάλαροι. τούτοις συνεχὲς ἦν τὸ τῶν φίλων σύνταγμα, ἴσον καὶ κατὰ τὸ πλῆθος καὶ κατὰ τὸν κόσμον. ἐπὶ δὲ τούτοις ἐπίλεκτοι χίλιοι, τελευταία δ' ἦν ἡ κατάφρακτος ἵππος οἰκείως τῇ προσηγορίᾳ τῶν ἵππων καὶ τῶν ἀνδρῶν ἐσκεπασμένων τοῖς ὅπλοις. ἦσαν δὲ καὶ αὐτοὶ χίλιοι καὶ πεντακόσιοι. πάντες δὲ οἱ προειρημένοι εἶχον πορφυρᾶς ἐφαπτίδας, πολλοὶ δὲ καὶ διαχρύσους καὶ ζωωτάς. ἑξίππα μὲν ἦν ἑκατόν, τέθριππα δὲ τεσσαράκοντα, ἔπειτα ἐλεφάντων ἅρμα καὶ συνωρίς. καθ' ἕνα δὲ εἵποντο ἐλέφαντες διεσκευασμένοι τριάκοντα καὶ ἕξ. τὴν δ' ἄλλην πομπὴν λέγειν ἐστὶ δυσέφικτον. ὡς ἐν κεφαλαίῳ δὲ λεκτέον, ἔφηβοι μὲν γὰρ ἐπέμπευσαν εἰς

ὀκτακο-

Ἀντίοχος ὁ ἐπιμανής.

Ἀντιόχου πομπεία.

ὀκτακοσίας, χρυσοῦς ἔχοντες στεφάνους, βόες δ' εὔτραφεῖς περὶ χιλίους. θεωρίδες δὲ βραχὺ λείπουσαι τριακοσίων. ἐλεφάντων δὲ ὀδόντες ὀκτακόσιοι. τὸ δὲ τῶν ἀγαλμάτων πλῆθος, οὐ δυνατὸν ἐξηγήσασθαι. πάντων γὰρ τῶν παρ' ἀνθρώποις λεγομένων ἢ νομιζομένων θεῶν ἢ δαιμόνων, προσέτι δὲ ἡρώων εἴδωλα διήγετο, τὰ μὲν κεχρυσωμένα, τὰ δ' ἠμφιεσμένα στολαῖς διαχρύσοις. καὶ πᾶσι τούτοις οἱ προσήκοντες μῦθοι κατὰ τὰς παραδεδομένας ἱστορίας ἐν διασκευαῖς πολυτελέσι παρέκειντο. εἵπετο δ' αὐτοῖς καὶ νυκτὸς εἴδωλον, καὶ ἡμέρας. γῆς τε καὶ οὐρανοῦ καὶ ἠοῦς καὶ μεσημβρίας. τὸ δὲ τῶν χρυσωμάτων καὶ ἀργυρωμάτων πλῆθος οὕτως ἄν τις ὑπονοήσειεν ὅσον ἦν. ἑνὸς γὰρ τῶν φίλων Διονυσίου τοῦ ἐπιστολογράφου χίλιοι παῖδες ἐπόμπευσαν, ἀργυρώματα ἔχοντες ὧν οὐδὲν ἔλαττον ὁλκὴν εἶχε δραχμῶν χιλίων. βασιλικοὶ δὲ παῖδες παρῆλθον ἑξακόσιοι χρυσώματα ἔχοντες. ἔπειτα γυναῖκες ἐκ χρυσῶν καλπίδων μύροις ἔρραινον εἰς διακοσίας. ταύταις δ' ἑξῆς ἐπόμπευον ἐν χρυσόποσι μὲν φορείοις ὀγδοήκοντα γυναῖκες, ἀργυρόποσι δὲ πεντακόσιαι καθήμεναι πολυτελῶς διεσκευασμέναι. καὶ τῆς μὲν πομπῆς τὰ ἐπιφανέστατα ταῦτα ἦν. ἐπιτελεσθέντων δὲ τῶν ἀγώνων καὶ μονομαχιῶν καὶ κυνηγεσίων κατὰ τριάκοντα ἡμέρας ἐν αἷς τὰς θέας συνετέλει, πρώτας μὲν τὰς πρώτας ἐν τῷ γυμνασίῳ πάντες ἐκ χρυσῶν ὁλκείων ἠλείφοντο κροκίνῳ μύρῳ. ἦν δὲ ταῦτα πεντεκαίδεκα, καὶ κινναμώμινα τὰ ἴσα καὶ νάρδινα. παραπλησίως δὲ καὶ ταῖς ἑξῆς εἰσεφέρετο τήλινον, ἀμαράκινον, † εἴρινον. πάντα διαφέροντα ταῖς εὐωδίαις. ἔστρωτο δὲ εἰς εὐωχίαν ποτὲ μὲν χίλια τρίκλινα, ποτὲ δὲ χίλια πεντακόσια μετὰ τῆς πολυτελεστάτης διασκευῆς. ὁ δὲ χειρισμὸς ἐγίνετο τῶν πραγμάτων δι' αὐτοῦ τοῦ βασιλέως. ἵππον γὰρ ἔχων εὐτελῆ παρέτρεχε παρὰ τὴν πομπήν, τοὺς μὲν προάγειν κελεύων, τοὺς δὲ ἐπέχειν. κατὰ δὲ τοὺς πότους αὐτὸς ἐπὶ τὰς εἰσόδους ἐφιστάμενος, οὓς μὲν εἰσῆγεν, οὓς δὲ ἀνέκλινε. καὶ τοὺς διακόνους δὲ τοὺς τὰς παραθέσεις φέροντας αὐτὸς εἰσῆγεν. καὶ περιπορευόμενος οὗ μὲν προσεκάθιζεν, οὗ δὲ προσανέπιπτε. καὶ ποτὲ μὲν ἀποθέμενος μεταξὺ τὸν ψωμόν, ποτὲ δὲ τὸ ποτήριον ἀνεπήδα, καὶ μετανίστατο. καὶ περιῄει τὸν πότον προπόσεις λαμβάνων ὀρθὸς ἄλλοτε παρ' ἄλλοις, ἅμα δὲ καὶ τοῖς ἀκροάμασι προσπαίζων. προϊούσης δ' ἐπὶ πολὺ τῆς συνουσίας καὶ πολλῶν ἤδη κεχωρισμένων ὑπὸ τῶν μίμων ὁ βασιλεὺς εἰσεφέρετο ὅλος κεκαλυμμένος. καὶ εἰς τὴν γῆν ἐτίθετο, ὡς εἷς ὢν δῆτα τῶν μίμων, καὶ τῆς συμφωνίας προκαλουμένης, ἀναπηδήσας ὠρχεῖτο, καὶ ὑπεκρίνετο μετὰ τῶν γελωτοποιῶν ὥστε πάντας αἰσχυνομένους φεύγειν. ταῦτα δὲ πάντα συνετελέσθη, ἐξ ὧν τὰ μὲν ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἐνοσφίσατο παρασπονδήσας τὸν φιλομήτορα βασιλέα παιδίσκον ὄντα, τὰ δὲ καὶ τῶν φίλων συμβαλλομένων. ἱεροσυλήκει δὲ καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ἱερῶν. Θαυμασάντων δὲ τῶν δειπνοσοφιστῶν τήν τε τοῦ βασιλέως διάνοιαν ὡς οὐκ ἐπιφανής, ἀλλ' ὄντως ἐπιμανὴς ὑπῆρχε, προσέθηκεν ὁ Μασούριος περὶ τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γεγενημένης ὑπὸ τοῦ πάντ' ἀρίστου Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου καὶ βασιλέως πομπῆς, Καλλίξεινον τὸν Ῥόδιον ἱστοροῦντα ἐν τῷ τετάρτῳ περὶ Ἀλεξανδρείας, ὅς φησι. πρὸ δὲ τοῦ ἄρξασθαι, τὴν κατασκευασθεῖσαν σκηνὴν ἐν τῷ τῆς ἄκρας περιβόλῳ χωρὶς τῆς τῶν στρατιωτῶν καὶ τεχνιτῶν καὶ παρεπιδήμων ὑποδοχῆς ἐξηγήσομαι. καλὴ γὰρ εἰς ὑπερβολὴν ἀξία τε ἀκοῆς ἐγενήθη. τὸ μὲν οὖν μέγεθος αὐτῆς ἑκατὸν τριάκοντα κλίνας ἐπιδεχόμενον κύκλῳ, διασκευὴν δὲ εἶχε τοιαύτην. κίονες διεστάθησαν ξύλινοι, πέντε μὲν κατὰ πλευρὰν ἑκάστην τοῦ μήκους πεντηκοντάπηχεις πρὸς ὕψος, ἑνὶ δὲ ἐλάττους κατὰ πλάτος. ἐφ' ὧν ἐπιστύλιον καθηρμόσθη τετράγωνον ὑπερεῖδον τὴν σύμπασαν τοῦ συμποσίου στέγην. αὕτη δ' ἐνεπετάσθη κατὰ μέσον οὐρανίσκῳ κοκκινοβαφεῖ περιλεύκῳ. καθ' ἑκάτερον δὲ μέρος εἶχε δοκοὺς μεσολεύκοις ἐν πετάσμασι πυργωτοῖς κατειλημμένας. ἐν αἷς φατνώματα γραπτὰ κατὰ μέσον ἐτέτακτο. τῶν δὲ κιόνων οἱ μὲν τέσσαρες ὡμοίωντο φοίνιξιν. οἱ δ' ἀνὰ μέσον θύρσων εἶχον φαντασίαν. τούτων δ' ἐκτὸς περίστυλος ἐπεποίητο σύριγγι ταῖς τρισὶ πλευραῖς καμαρωτὴν ἔχουσα στέγην. ἐν ᾗ τὴν τῶν κατακειμένων ἀκολουθίαν ἑστάναι συνέβαινεν. ἧς τὸ μὲν ἐντὸς αὐλαίαις περιείχετο φοινικίναις. ἐπὶ δὲ τῶν ἀνὰ μέσον χωρῶν, δοραὶ θηρίων παράδοξοι καὶ τῇ ποικιλίᾳ καὶ τοῖς μεγέθεσιν ἐκρέμαντο. τὸ δὲ περιέχον αὐτὴν ὕπαιθρον μυρσίναις τε καὶ δάφναις καὶ ἄλλοις ἐπιτηδείοις ἔρνεσιν ἐγεγόνει συνηρεφές. τὸ δ' ἔδαφος πᾶν, ἄνθεσι κατεπέπαστο παντοίοις. ἡ γὰρ Αἴγυπτος καὶ διὰ τὴν τοῦ περιέχοντος ἀέρος εὐκρασίαν, καὶ διὰ τοὺς κηπεύοντας, τὰ σπανίως καθ' ὥραν ἐνεστηκυῖαν ἐν ἑτέροις φυόμενα τόποις ἄφθονα γεννᾷ καὶ διαπαντός. καὶ οὔτε ῥόδον, οὔτε λευκόιον, οὔτ' ἄλλο ῥαδίως ἄνθος ἐκλιπεῖν οὐθὲν οὐδέποτ' εἴωθε. διὸ δὴ καὶ κατὰ μέσον χειμῶνα τῆς ὑποδοχῆς τότε γενηθείσης, παράδοξος ἡ φαντασία τοῖς ξένοις κατέστη. τὰ γὰρ εἰς μίαν εὑρεθῆναι στεφάνωσιν οὐκ ἂν δυνηθέντα ἐν ἄλλῃ πόλει ῥαδίως, ταῦτα καὶ τῷ πλήθει τῶν κατακειμένων ἐχορηγεῖτο εἰς τοὺς στεφάνους ἀφθόνως. καὶ εἰς τὸ τῆς σκηνῆς ἔδαφος κατεπέπαστο χύδην, θείου τινὸς ὡς ἀληθῶς ἀποτελοῦντα λειμῶνος πρόσοψιν. διέκειτο δὲ ἐπὶ μὲν τῶν τῆς σκηνῆς παραστάδων ζῷα μαρμάρινα τῶν πρώτων τεχνιτῶν, ἑκατόν. ἐν δὲ ταῖς ἀνὰ μέσον χώραις πίνακες τῶν σικυωνιακῶν ζωγράφων,

† κρίνινον.

φιλαδέλφου πομπή.

μῦθοι

Furor Antiochi adiis immensus propter ipsius scelera.

γράφων. ἐναλλὰξ δ' ἐπέκειντο εἰκασίαι παντοῖαι καὶ χιτῶνες χρυσυφεῖς, ἐφαπτίδες τε κάλλισται. τινὲς μὲν εἰκόνας ἔχουσαι τῶν βασιλέων ἐνυφασμένας, αἱ δὲ μυθικὰς διαθέσεις. ὑπεράνω δὲ τούτων θυρεοὶ περιέκειντο ἐναλλὰξ ἀργυροῖ τε καὶ χρυσοῖ. ἐν δὲ ταῖς ἐπάνω τούτων χώραις οὔσαις ὀκταπήχεσιν ἄντρα κατεσκεύαστο, ἓξ μὲν ἐπὶ τὸ μῆκος τῆς σκηνῆς ἐξ ἑκατέρας πλευρᾶς, κατὰ πλάτος δὲ τέτταρα. συμπόσιά τε ἀντία ἀλλήλων αὐτοῖς τραγικῶν τε καὶ κωμικῶν καὶ σατυρικῶν ζώων, ἀληθινὸν ἐχόντων ἱματισμόν. οἷς παρέκειτο καὶ ποτήρια χρυσᾶ. κατὰ μέσον δὲ τῶν ἄντρων νύμφαι ἐλείφθησαν, ἐν αἷς ἔκειντο Δελφικοὶ χρυσοῖ τρίποδες, ὑποστήματα ἔχοντες. κατὰ δὲ τὸν ὑψηλότατον τόπον τῆς ὀροφῆς αἰετοὶ κατὰ πρόσωπον ἦσαν ἀλλήλων χρυσοῖ, πεντεκαιδεκαπήχεις τὸ μέγεθος. ἔκειντο δὲ καὶ κλῖναι χρυσαῖ σφιγγόποδες ἐν ταῖς δυσὶ πλευραῖς, ἑκατόν. ἡ γὰρ κατὰ πρόσωπον ὄψις ἀφεῖται ἀναπεπταμένη. ταύταις δ' ἀμφίταποι ἁλουργεῖς ὑπέστρωντο τῆς πρώτης ἐρέας. καὶ περιστρώματα ποικίλα διαπρεπῆ ταῖς τέχναις ἐπῆν. ψιλαὶ δὲ περσικαὶ τὴν ἀνὰ μέσον τῶν ποδῶν χώραν ἐκάλυπτον. ἀκριβῆ τὴν εὐγραμμίαν τῶν ἐνυφασμένων ἔχουσαι ζωδίων. παρετέθησαν δὲ καὶ τρίποδες τοῖς κατακειμένοις χρυσοῖ, διακόσιοι τὸν ἀριθμόν. ὥστ' εἶναι δύο κατὰ κλίνην ἐπ' ἀργυρῶν διέδρων. ἐκ δὲ τῶν ὄπισθεν πρὸς τὴν ἀπόνιψιν ἑκατὸν ἀργυραῖ λεκάναι, καὶ καταχύσεις ἴσαι παρέκειντο. ἐπεπήγει δὲ τοῦ συμποσίου κατ' ἀντικρὺ καὶ ἑτέρα κλίνη πρὸς τὴν τῶν κυλικείων καὶ ποτηρίων, τῶν τε λοιπῶν τῶν πρὸς τὴν χρῆσιν ἀνηκόντων καὶ κατασκευασμάτων ἔκθεσιν. ἃ δὴ πάντα χρυσᾶ τε ἦν καὶ διάλιθα θαυμαστὰ ταῖς τέχναις. τούτων δὲ τὴν μὲν κατὰ μέρος κατασκευὴν καὶ τὰ γένη μακρὸν ἐπιφαίνετό μοι δηλοῦν. τὸ δὲ τοῦ σταθμοῦ πλῆθος, εἰς μυρία τάλαντα ἀργυρίου τὴν σύμπασαν εἶχε κατασκευήν. ἐπεὶ δὲ τῆς σκηνῆς τὴν κατασκευὴν διεληλύθαμεν, ποιησόμεθα καὶ τῆς πομπῆς ἐξήγησιν. ἤγετο γὰρ διὰ τοῦ κατὰ τὴν πόλιν σταδίου. πρώτη δ' ἐβάδιζεν ἑωσφόρου. καὶ γὰρ ἀρχὴν εἶχεν ἡ πομπή, καθ' ὃν ὁ προειρημένος ἀστὴρ φαίνεται χρόνον. ἔπειθ' ἡ τοῖς τῶν βασιλέων γονεῦσι κατωνομασμένη. μετὰ δὲ ταύτας αἱ τῶν θεῶν ἁπάντων οἰκείαν ἔχουσαι τῆς περὶ ἑκάστων αὐτῶν ἱστορίας διασκευήν. τὴν δὲ τελευταίαν ἑσπέρου συνέβαινεν εἶναι, τῆς ὥρας εἰς τοῦτο συναγούσης τὸν καιρόν. τὰ δὲ κατὰ μέρος αὐτῶν εἴ τις εἰδέναι βούλεται, τὰς τῶν πεντετηρίδων γραφὰς λαμβάνων ἐπισκοπείτω. τῆς δὲ Διονυσιακῆς πομπῆς, πρῶτοι μὲν προῄεσαν οἱ τὸν ὄχλον ἀνείργοντες Σιληνοὶ πορφυρᾶς χλανίδας, οἱ δὲ φοινικίδας ἠμφιεσμένοι. τούτοις δ' ἐπηκολούθουν Σάτυροι καθ' ἕκαστον τοῦ σταδίου μέρος εἴκοσι λαμπάδας φέροντες κισσίνας διαχρύσους. μεθ' οὓς νῖκαι χρυσᾶς ἔχουσαι πτέρυγας. ἔφερον δ' αὗται θυμιατήρια ἑξαπήχη κισσίνοις καὶ χρυσοῖς κλωσὶ † διακεκοσμημένα, ζωωτοὺς ἐνδεδυκυῖαι χιτῶνας. αὗται δὲ πολὺν κόσμον χρυσοῦν περικείμεναι, μετὰ δὲ ταύτας εἵπετο βωμὸς ἑξάπηχυς διπλοῦς κισσίνῃ φυλλάδι διαχρύσῳ πεπυκασμένος, ἔχων ἀμπέλινον χρυσοῦν στέφανον μεσολευκοῖς μίτραις κατειλημμένον. ἐπηκολούθουν δ' αὐτῷ παῖδες ἐν χιτῶσι πορφυροῖς λιβανωτὸν καὶ σμύρναν, ἔτι δὲ κρόκον ἐπὶ χρυσῶν μαζονόμων φέροντες ἑκατὸν εἴκοσι. μεθ' οὓς σάτυροι τεσσαράκοντα ἐστεφανωμένοι κισσίνοις χρυσοῖς στεφάνοις. τὰ δὲ σώματα οἱ μὲν ἐκέχριντο ὀστρείῳ, τινὲς δὲ μίλτῳ, καὶ χρώμασιν ἑτέροις. ἔφερον δὲ καὶ οὗτοι στέφανον χρυσοῦν ἐξ ἀμπέλου καὶ χρυσοῦ εἰργασμένον, μεθ' οὓς Σιληνοὶ δύο ἐν πορφυραῖς χλαμύσι, καὶ κρηπῖσι λευκαῖς. εἶχε δ' αὐτῶν ὁ μὲν πέτασον καὶ κηρύκειον χρυσοῦν, ὁ δὲ σάλπιγγα. μέσος δὲ τούτων ἐβάδιζεν ἀνὴρ μείζων τετράπηχυς ἐν τραγικῇ διαθέσει καὶ προσώπῳ φέρων χρυσοῦν ἀμαλθείας κέρας. ὃς προσηγορεύετο ἐνιαυτός. ᾧ γυνὴ περικαλλεστάτη κατὰ τὸ μέγεθος εἵπετο, πολλῷ χρυσῷ καὶ διαπρεπεῖ κεκοσμημένη. φέρουσα τῇ μὲν μιᾷ τῶν χειρῶν στέφανον περσαίας, τῇ δ' ἑτέρᾳ ῥάβδον φοίνικος. ἐκαλεῖτο δὲ αὕτη πεντετηρίς. ταύτῃ δ' ἐπηκολούθουν ὧραι τέσσαρες διεσκευασμέναι, καὶ δύο κίσσινα ἐκ χρυσοῦ ἑξαπήχη, καὶ βωμὸς ἀνὰ μέσον τούτων τετράγωνος χρυσοῦς. καὶ πάλιν Σάτυροι στεφάνους ἔχοντες κισσίνους χρυσοῦς φοινικίδας περιβεβλημένοι. ἔφερον δ' οἱ μὲν οἰνοχόην χρυσῆν, οἱ δὲ καρχήσιον. μεθ' οὓς ἐπορεύετο Φιλίσκος ὁ ποιητής, ἱερεὺς ὢν Διονύσου. καὶ πάντες οἱ περὶ τὸν Διόνυσον τεχνῖται. τούτων δ' ἐφεξῆς ἐφέροντο Δελφικοὶ τρίποδες, ἆθλα τοῖς τῶν ἀθλητῶν χορηγοῖς. ὁ μὲν † παιδίσκος ἐννέα πηχῶν τὸ ὕψος. ὁ δὲ πηχῶν δώδεκα, ὁ τῶν ἀνδρῶν. μετὰ τούτους τετράκυκλος πηχῶν τεσσαρεσκαίδεκα, ὀκτὼ δὲ τὸ πλάτος ἤγετο ὑπὸ ἀνδρῶν ὀγδοήκοντα καὶ ἑκατόν. ἐπὶ δὲ ταύτης ἐπῆν ἄγαλμα Διονύσου, δεκάπηχυ σπένδον ἐκ καρχησίου χρυσοῦ, χιτῶνα πορφυροῦν ἔχον διάπεζον. καὶ ἐπ' αὐτοῦ κροκωτὸν διαφανῆ. περιεβέβλητο δὲ ἱμάτιον πορφυροῦν χρυσοποίκιλον. προέκειτο δὲ αὐτῶν κρατὴρ λακωνικὸς χρυσοῦς μετρητῶν δεκαπέντε, καὶ τρίπους χρυσοῦς ἐφ' οὗ θυμιατήριον χρυσοῦν, καὶ φιάλαι δύο χρυσαῖ κασσίας μεσταὶ καὶ κρόκου. περιέκειτο δ' αὐτῷ καὶ σκιὰς ἐκ κισσοῦ καὶ ἀμπέλου καὶ τῆς λοιπῆς ὀπώρας κεκοσμημένη. προσήρτηντο δὲ καὶ στέφανοι καὶ ταινίαι καὶ θύρσοι καὶ τύμπανα καὶ μίτραι, πρόσωπά τε σατυρικὰ καὶ κωμικὰ καὶ τραγικά. τῇ δὲ τετρακύκλῳ ἱερεῖς καὶ ἱέρειαι, καὶ πέρσης τελεταὶ καὶ θίασοι παντοδαποὶ καὶ τὰ λίκνα φέρουσαι. μετὰ δὲ ταῦ-

τα μακέται αἱ καλούμεναι Μιμαλλόνες, καὶ Βασσάραι, καὶ Λυδαὶ κατακεχυμέναι τὰς τρίχας καὶ ἐστεφανωμέναι, τινὲς μὲν ὄφεσιν, αἱ δὲ σμίλακι καὶ ἀμπέλῳ καὶ κισσῷ. κατεῖχον δὲ ταῖς χερσὶν αἱ μὲν ἐγχειρίδια, αἱ δὲ ὄφεις. μετὰ δὲ ταύτας ἤγετο τετράκυκλος πηχῶν ὀκτὼ πλάτος ὑπὸ ἀνδρῶν ἑξήκοντα. ἐφ' ἧς ἄγαλμα νύσσης ὀκτάπηχυ καθήμενον ἐνδεδυκὸς μὲν θάψινον χιτῶνα χρυσοποίκιλον, ἱμάτιον δὲ ἠμφίεστο λακωνικόν. ἀνίστατο δ' οὗτος μηχανικῶς, οὐδενὸς τὰς χεῖρας προσάγοντος. καὶ σπείσαν ἐκ χρυσῆς φιάλης γάλα, πάλιν ἐκάθητο. εἶχε δὲ ἐν τῇ ἀριστερᾷ θύρσον ἐστεμμένον μίτραις. αὕτη δ' ἐστεφάνωτο κισσίνῳ χρυσῷ, καὶ βότρυσι διαλίθοις πολυτελέσιν. εἶχε δὲ σκιάδα· καὶ περὶ τῶν γωνιῶν τῆς τετρακύκλου κατεπεπήγεσαν λαμπάδες διάχρυσοι τέτταρες. ἑξῆς εἵπετο ἄλλη τετράκυκλος μῆκος πηχῶν εἰκοσιτεσσάρων, πλάτος πεντεκαίδεκα, πλήρης σταφυλῆς. ἐπάτουν δὲ ἑξήκοντα Σάτυροι πρὸς αὐλὸν ᾄδοντες μέλος ἐπιλήνιον. ἐφειστήκει δ' αὐτοῖς Σιληνός. καὶ δι' ὅλης τῆς ὁδοῦ τὸ γλεῦκος ἔρρει. ἑξῆς ἐφέρετο τετράκυκλος μῆκος πηχῶν κʹ, πλάτος τεσσαρεσκαίδεκα. ἤγετο δὲ ὑπὸ ἀνδρῶν ἑξακοσίων. ἐφ' ἧς ἦν ἀσκὸς τρισχιλίους ἔχων μετρητὰς ἐκ παρδαλῶν δερμάτων ἐρραμμένος. ἔρρει δὲ καὶ οὗτος ἠρέμα ἀνιέμενος ἐπὶ πᾶσαν τὴν ὁδόν. ἠκολούθουν δ' αὐτῷ Σάτυροι καὶ Σιληνοὶ ἑκατὸν εἴκοσι ἐστεφανωμένοι. φέροντες οἱ μὲν οἰνοχόας, οἱ δὲ φιάλας, οἱ δὲ θηρικλείους μεγάλας, πάντα χρυσᾶ. ἐχόμενος ἤγετο κρατὴρ ἀργυροῦς ἑξακοσίους χωρῶν μετρητὰς, ἐπὶ τετρακύκλου ἑλκόμενος ὑπὸ ἀνδρῶν ἑξακοσίων. εἶχε δὲ καὶ ὑπὸ τὰ χείλη καὶ τὰ ὦτα, καὶ ὑπὸ τῇ βάσει ζῷα τετορευμένα. καὶ διὰ μέσου ἐστεφάνωτο χρυσῷ διαλίθῳ. ἑξῆς ἐπεφέρετο κυλίκια ἀργυρᾶ δωδεκαπήχη δύο, ὕψος πηχῶν ἕξ. ταῦτα δ' εἶχεν ἄνω τε ἀκρωτήρια καὶ ἐν ταῖς γαστράσι κύκλῳ. καὶ περὶ τῶν ποδῶν ζῷα ἡμιπήχη καὶ πηχυαῖα, πλῆθος πολλά. καὶ λουτῆρες μεγάλοι δέκα, καὶ κρατῆρες ἑκκαίδεκα. ὧν οἱ μείζους ἐχώρουν μετρητὰς τριάκοντα, οἱ δ' ἐλάχιστοι πέντε. εἶτα λέβητες ἕξ. βαυνοὶ εἰκοσιτέσσαρες ἐπ' ἐγγυθήκαις πέντε. καὶ ληνοὶ ἀργυραῖ δύο. ἐφ' ὧν ἦσαν βῖκοι εἰκοσιτέσσαρες. τράπεζά τε ὁλάργυρος δωδεκάπηχυς. καὶ ἄλλαι ἑξαπήχεις τριάκοντα. πρὸς δὲ τούτοις, τρίποδες τέσσαρες, ὧν εἷς μὲν εἶχε τὴν περίμετρον πηχῶν ἑκκαίδεκα, κατάργυρος ὢν ὅλος. οἱ δὲ τρεῖς ἐλάττονες ὄντες διάλιθοι κατὰ μέσον ὑπῆρχον. μετὰ δὲ τούτους ἐφέροντο δελφικοὶ τρίποδες ἀργυροῖ, ὀγδοήκοντα τὸν ἀριθμὸν, ἐλάττους τῶν προειρημένων. ὧν αἱ γωνίαι τετράμετροι, ὑδρίαι εἴκοσι καὶ ἕξ. ἀμφορεῖς παναθηναϊκοὶ δεκαέξ. ψυκτῆρες ἑκατὸν ἑξήκοντα. τούτων ὁ μέγιστος ἦν μετρητῶν ἕξ, ὁ δὲ ἐλάχιστος δύο. ταῦτα μὲν οὖν ἦν ἅπαντα ἀργυρᾶ. ἐχόμενα δὲ τούτων ἐπόμπευον οἱ τὰ χρυσώματα φέροντες κρατῆρας λακωνικοὺς τέτταρας ἔχοντας στεφάνους ἀμπελίνους. τετραμέτρους ἑτέρους, κορινθιουργεῖς δύο. οὗτοι δ' εἶχον ἄνωθεν καθήμενα περιφανῆ τετορευμένα ζῷα. καὶ ἐν τῷ τραχήλῳ, καὶ ἐν ταῖς γαστράσι πρόσωπα ἐπιμελῶς πεποιημένα. ἐχώρει δ' ἕκαστος μετρητὰς ὀκτὼ, ἐπ' ἐγγυθήκαις, καὶ ληνὸς ἐν ᾗ ἦσαν βῖκοι δέκα, ὁλκεῖα δύο, ἑκάτερον χωροῦν μετρητὰς πέντε. κώθωνες διμέτρητοι δύο, ψυκτῆρες εἴκοσι δύο. ὧν ὁ μέγιστος ἐχώρει μετρητὰς τριάκοντα, ὁ δὲ ἐλάχιστος ἐχώρει μετρητήν. ἐπόμπευσαν δὲ τρίποδες χρυσοῖ μεγάλοι τέτταρες. καὶ χρυσωματοθήκη χρυσῆ διάλιθος πηχῶν δέκα, ὕψος ἔχουσα βασμοὺς ἕξ. ἐν οἷς καὶ ζῷα τετραπάλαιστα ἐπιμελῶς πεποιημένα πολλὰ τὸν ἀριθμὸν, καὶ κυλίκια δύο, καὶ ὑάλινα διάχρυσα δύο. ἐγγυθῆκαι χρυσαῖ τετραπήχεις δύο, ἄλλαι ἐλάττους τρεῖς, ὑδρίαι δέκα, βωμὸς τρίπηχυς, μαζονόμια εἰκοσιπέντε. μετὰ δὲ ταῦτα ἐπορεύοντο παῖδες χίλιοι καὶ ἑξακόσιοι ἐνδεδυκότες χιτῶνας λευκούς. ἐστεφανωμένοι οἱ μὲν κισσῷ, οἱ δὲ πιτύϊ. διακόσιοι δὲ καὶ πεντήκοντα χόας εἶχον χρυσοῦς, τετρακόσιοι δὲ ἀργυροῦς. ἕτεροι δὲ τριακόσιοι καὶ εἴκοσι ψυκτήρια ἔφερον χρυσᾶ, οἱ δὲ ἀργυρᾶ. μεθ' οὓς ἄλλοι παῖδες ἔφερον κεράμια πρὸς τὴν τοῦ γλυκισμοῦ χρείαν. ὧν εἴκοσι μὲν ἦν χρυσᾶ, πεντήκοντα δὲ ἀργυρᾶ. τριακόσια δὲ κεκηρογραφημένα χρώμασι παντοίοις. καὶ κερασθέντων ἐν ταῖς ὑδρίαις καὶ πίθοις πάντες κοσμίως ἐγλυκάνθησαν οἱ ἐν τῷ σταδίῳ. ἑξῆς τούτοις κατέλεγε τετραπήχεις τραπέζας. ἐφ' ὧν πολλὰ θέας ἄξια πολυτελῶς κατεσκευασμένα περιήγετο θεάματα. ἐν οἷς καὶ ὁ τῆς Σεμέλης θάλαμος, ἐν ᾧ ἔχουσι χιτῶνας τινὲς διαχρύσους καὶ λιθοκολλήτους τῶν πολυτιμήτων. οὐκ ἄξιον δὲ ἦν παραλιπεῖν τήνδε τὴν τετράκυκλον, μῆκος οὖσαν πηχῶν εἰκοσιδύο, πλάτος δεκατεσσάρων, ὑπὸ ἀνδρῶν ἑλκομένην πεντακοσίων. ἐφ' ἧς ἄντρον ἦν βαθὺ καθ' ὑπερβολὴν, κισσῷ καὶ μίλτῳ. † ἐκ τούτου περιστεραὶ καὶ φάσσαι καὶ τρυγόνες καθ' ὅλην ἐξίπταντο τὴν ὁδὸν, λημνίσκοις τοὺς πόδας δεδεμέναι πρὸς τὸ ῥᾳδίως ὑπὸ τῶν θεωμένων ἁρπάζεσθαι. ἀνέβλυζον δὲ ἐξ αὐτοῦ καὶ κρουνοὶ δύο, ὁ μὲν γάλακτος, ὁ δὲ οἴνου. πᾶσαι δ' αἱ περὶ αὐτὸν νύμφαι στεφάνους εἶχον χρυσοῦς. ὁ δὲ Ἑρμῆς καὶ κηρύκειον χρυσοῦν, ἐσθῆτας δὲ πολυτελεῖς. ἐπὶ δὲ ἄλλης τετρακύκλου † ἣ περιεῖχε τὴν ἐξ Ἰνδῶν κάθοδον Διονύσου, Διόνυσος ἦν δωδεκάπηχυς, ἐπ' ἐλέφαντος κατακείμενος, ἠμφιεσμένος πορφυρίδα καὶ στέφανον κισσοῦ καὶ ἀμπέλου χρυσοῦν ἔχων, εἶχεν ἐν ταῖς χερσὶ θυρσόλογχον χρυσοῦν. ὑπεδέδετο δὲ ἐμβάδας χρυσοραφεῖς. προεκάθητο δ' αὐτοῦ ἐπὶ τῷ τραχήλῳ τοῦ ἐλέφαντος

σατυρίσκος

σατυρίσκος πεντάπηχυς ἐστεφανωμένος πίτυος στεφάνῳ χρυσῷ. τῇ δεξιᾷ χειρὶ αἰγείῳ κέρατι χρυσῷ σημαίνων. ὁ δὲ ἐλέφας σκευὴν εἶχε χρυσῆν. καὶ περὶ τῷ τραχήλῳ, κίσσινον χρυσοῦν στέφανον. ἠκολούθουν δὲ τούτῳ παρθένοι πεντακόσιαι κεκοσμημέναι χιτῶσι πορφυροῖς χρυσῷ διεζωσμέναι. ἐστεφάνωντο δὲ αἱ μὲν ἡγούμεναι ἑκατὸν εἴκοσι, πανοπλίας, οἱ μὲν ἀργυρᾶς, οἱ δὲ χαλκᾶς ἔχοντες. μετὰ δὲ τούτους ἐπορεύοντο ὄνων ἴλαι πέντε, ἐφ' ὧν ἦσαν σιληνοὶ καὶ σάτυροι ἐστεφανωμένοι. τῶν δὲ ὄνων οἱ μὲν χρυσᾶς, οἱ δὲ ἀργυρᾶς προμετωπίδας καὶ σκευασίας εἶχον. μετὰ δὲ τούτους ἐλεφάντων ἅρματα ἀφείθη εἰκοσιτέσσαρα, καὶ συνωρίδες τράγων ἑξήκοντα κόλων † δεκαδύο, ὀρύγων ἑπτὰ καὶ βουβάλων δεκαπέντε. στρουθῶν συνωρίδες ὀκτώ, ἐλάφων ἑπτά. καὶ συνωρίδες τέσσαρες ὄνων ἀγρίων ἅρματα τέσσαρα. ἐπὶ δὲ πάντων τούτων ἀναβεβήκει παιδάρια χιτῶνας ἔχοντα ἡνιοχικοὺς καὶ πετάσους. παραναβεβήκει δὲ παιδισκάρια διεσκευασμένα πελταρίοις καὶ θυρσολόγχοις, κεκοσμημένα ἱματίοις καὶ χρυσίοις. ἐστεφάνωτο δὲ τὰ μὲν ἡνιοχοῦντα παιδάρια πίτυϊ, τὰ δὲ παιδισκάρια κιττῷ. ἐπῆσαν δὲ συνωρίδες καμήλων ἐξ ἑκατέρου μέρους τρεῖς, αἷς ἐπηκολούθουν ἀπῆναι ὑφ' ἡμιόνων ἀγόμεναι. αὗται δ' εἶχον σκηνὰς βαρβαρικάς, ἐφ' ὧν ἐκάθηντο γυναῖκες ἰνδαί, καὶ ἕτεραι κεκοσμημέναι ὡς αἰχμάλωτοι. κάμηλοι δ' αἱ μὲν ἔφερον λιβανωτοῦ μνᾶς τριακοσίας, κρόκου καὶ κασίας καὶ κινναμώμου καὶ ἴριδος καὶ τῶν λοιπῶν ἀρωμάτων διακοσίας. ἐχόμενοι τούτων ἦσαν αἰθίοπες δωροφόροι, ὧν οἱ μὲν ἔφερον ὀδόντας ἑξακοσίους, ἕτεροι δὲ ἐβένου κορμοὺς δισχιλίους. ἄλλοι χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου κρατῆρας ἑξήκοντα, καὶ ψήγματα χρυσίου. μεθ' οὓς ἐπόμπευσαν κυνηγοὶ δύο ἔχοντες σιβύνας ἐπιχρύσους. ἤγοντο δὲ καὶ κύνες δισχίλιοι τετρακόσιοι. οἱ μὲν ἰνδοί, οἱ λοιποὶ δὲ ὑρκανοὶ καὶ μολοσσοί, καὶ ἑτέρων γενῶν. ἑξῆς ἄνδρες ἑκατὸν πεντήκοντα, φέροντες δένδρα, ἐξ ὧν ἀνήρτητο θηρία παντοδαπὰ καὶ ὄρνεα. εἶτ' ἐφέροντο ἐν ἀγγείοις ψιττακοί, πλήθει πολλοί. εἰπὼν δὲ καὶ ἄλλα πλεῖστα καὶ καταλέξας ζώων ἀγέλας, ἐπιφέρει πρόβατα αἰθιοπικὰ ἑκατὸν τριάκοντα. ἀράβια τριακόσια, εὐβοϊκὰ εἴκοσι. λευκολεύκινοι βόες ἰνδικοὶ εἴκοσι ἕξ, αἰθιοπικοὶ ὀκτώ, ἄρκτος μὲν λευκὴ μεγάλη μία, παρδάλεις δεκατέσσαρες, πάνθηροι δεκαέξ, λυγκία τέσσαρα, ἄρκηλοι τρεῖς, καμηλοπάρδαλις μία, ῥινόκερως αἰθιοπικὸς εἷς. ἑξῆς ἐπὶ τετρακύκλου Διόνυσος περὶ τὸν τῆς Ῥέας βωμὸν καταπεφευγώς, ὅτε ὑπὸ Ἥρας ἐδιώκετο, στέφανον ἔχων χρυσοῦν, Πριάπου αὐτῷ παρεστῶτος ἐστεφανωμένου χρυσῷ κισσίνῳ. τὸ δὲ τῆς Ἥρας ἄγαλμα στεφάνην εἶχε χρυσῆν. Ἀλεξάνδρου δὲ καὶ Πτολεμαίου ἀγάλματα ἐστεφανωμένα στεφάνοις κισσίνοις ἐκ χρυσοῦ. τὸ δὲ τῆς Ἀρετῆς ἄγαλμα, τὸ παρεστὸς τῷ Πτολεμαίῳ στέφανον εἶχεν ἐλαίας χρυσοῦν. καὶ Πρίαπος δ' αὐτοῖς συμπαρῆν ἔχων στέφανον κισσὸν ἐκ χρυσοῦ. Κόρινθος δὲ πόλις παρεστῶσα τῷ Πτολεμαίῳ, ἐστεφάνωτο διαδήματι χρυσῷ. παρέκειτο δὲ πᾶσι τούτοις κυλικεῖον μεστὸν χρυσωμάτων, κρατήρ τε χρυσοῦς μετρητῶν πέντε. τῇ δὲ τετρακύκλῳ ταύτῃ ἠκολούθουν γυναῖκες ἔχουσαι ἱμάτια πολυτελῆ, καὶ κόσμον. προσηγορεύοντο δὲ πόλεις, αἵ τε ἀπ' Ἰωνίας καὶ λοιπαὶ ἑλληνίδες, ὅσαι τὴν Ἀσίαν καὶ τὰς νήσους κατοικοῦσαι, ὑπὸ τοὺς Πέρσας ἐτάχθησαν. ἐφόρουν δὲ πᾶσαι στεφάνους χρυσοῦς. ἐφέρετο καὶ ἐπ' ἄλλῃ τετρακύκλῳ θύρσος ἐνενηκοντάπηχυς χρυσοῦς, καὶ λόγχη ἀργυρᾶ ἑξηκοντάπηχυς, καὶ ἐν ἄλλῃ φαλλὸς χρυσοῦς πηχῶν ἑκατὸν εἴκοσι διαγεγραμμένος καὶ διαδεδεμένος στέμμασι διαχρύσοις, ἔχων ἐπ' ἄκρου ἀστέρα χρυσοῦν, οὗ ἦν ἡ περίμετρος πηχῶν ἕξ. πολλῶν οὖν καὶ ποικίλων εἰρημένων ἐν ταῖς πομπαῖς ταύταις μόνα ἐξελεξάμεθα, ἐν οἷς ἦν χρυσὸς καὶ ἄργυρος. καὶ γὰρ διαθέσεις πολλαὶ ἀκοῆς ἦσαν ἄξιαι, καὶ θηρίων πλήθη καὶ ἵππων, καὶ λέοντες παμμεγέθεις εἴκοσι καὶ τέσσαρες. ἦσαν δὲ καὶ ἄλλαι τετράκυκλοι, οὐ μόνον εἰκόνας βασιλέων φέρουσαι, ἀλλὰ καὶ θεῶν πολλαί. μεθ' ἃς χορὸς ἐπόμπευσεν ἀνδρῶν ἑξακοσίων. ἐν οἷς κιθαρισταὶ συνεφώνουν τριακόσιοι ἐπιχρύσους ἔχοντες ὅλας κιθάρας καὶ στεφάνους χρυσοῦς. μεθ' οὓς ταῦροι διῆλθον δισχίλιοι ὁμοιόχρωμοι χρυσόκερῳ προμετωπίδας χρυσᾶς καὶ ἀνὰ μέσον στεφάνους, ὅρμους τε καὶ αἰγίδας πρὸ τῶν στηθῶν ἔχοντες. ἦν δ' ἅπαντα ταῦτα χρυσᾶ. καὶ μετὰ ταῦτα Διὸς ἤγετο πομπή, καὶ ἄλλων παμπόλλων θεῶν. καὶ ἐπὶ πᾶσιν Ἀλεξάνδρου, ὃς ἐφ' ἅρματος ἐλεφάντων ἀληθινῶν ἐφέρετο χρυσοῦς, Νίκην καὶ Ἀθηνᾶν ἐξ ἑκατέρου μέρους ἔχων. ἐπόμπευσαν δὲ καὶ θρόνοι πολλοὶ ἐξ ἐλέφαντος καὶ χρυσοῦ κατεσκευασμένοι, ὧν ἐφ' ἑνὸς ἔκειτο στεφάνη χρυσῆ. ἐπ' ἄλλου δ' ἦν κέρας χρυσοῦν, ἐπ' ἄλλου δὲ ἦν στέφανος χρυσοῦς, καὶ ἐπ' ἄλλου δὲ κέρας ὁλόχρυσον. ἐπὶ δὲ τὸν Πτολεμαίου τοῦ σωτῆρος θρόνον στέφανος ἐπέκειτο ἐκ μυρίων κατεσκευασμένος χρυσῶν. ἐπόμπευσε δὲ καὶ θυμιατήρια χρυσᾶ τριακόσια καὶ πεντήκοντα, καὶ βωμοὶ δὲ ἐπίχρυσοι ἐστεφανωμένοι χρυσοῖς στεφάνοις. ὧν ἑνὶ προσεπεπήγεσαν δᾷδες χρυσαῖ δεκαπήχεις τέσσαρες. ἐπόμπευσαν δὲ καὶ ἐσχάραι ἐπίχρυσοι δώδεκα, ὧν ἡ μὲν δωδεκάπηχυς τῇ περιμέτρῳ, τεσσαρακοντάπηχυς ὕψει. ἡ δὲ πηχῶν δεκαπέντε. ἐπόμπευσαν δὲ καὶ δελφικοὶ τρίποδες χρυσοῖ ἐννέα, ἐκ πηχῶν τεσσάρων. ἄλλοι ὀκτώ, πηχῶν ἕξ, ἄλλος πηχῶν τριάκοντα. ἐφ' οὗ ἦν ζῷα χρυσᾶ πενταπήχη, καὶ στέφανος κύκλῳ χρυσοῦς ἀμπέλινος. παρῆλθον δὲ καὶ φοίνικες ἐπίχρυσοι ὀκταπήχεις ἑπτά, καὶ κηρύκειον ἐπίχρυσον πη-

παι
χρυσοῖς πιτυΐνοις στε
νοις· ἠκολούθουν δ' αὐτ
σάτυροι ἑκατὸν εἴκο

καὶ ταοί, καὶ μελεαγρίδες,
φασιανοὶ ὄρνιθες, καὶ
αἰθιοπικοὶ

χῶν τεσσαράκοντα πέντε, καὶ κεραυνὸς ἐπίχρυσος πηχῶν τεσσαράκοντα, ναός τε ἐπίχρυσος, οὗ ἡ περίμετρος πηχῶν τεσσαράκοντα. δίκερας πρὸς τούτοις ὀκτάπηχυ. πολὺ δὲ καὶ ζώων πλῆθος ἐπιχρύσων συνεπόμπευεν. ὧν ἦν τὰ πολλὰ δωδεκαπήχη, καὶ θηρία ὑπεράγοντα τοῖς μεγέθεσι, καὶ ἀετοὶ πηχῶν εἴκοσι. στέφανοί τε χρυσοῖ ἐπόμπευσαν, τρισχίλιοι διακόσιοι, ἕτερός τε μυστικὸς χρυσοῦς, λίθοις πολυτελέσι κεκοσμημένος ὀγδοηκοντάπηχυς. οὗτος δὲ περιετίθετο, ὃ τῷ Βερενικείῳ θυρώματι, αἰγίς τε ὁμοίως χρυσῆ. ἐπόμπευσαν δὲ καὶ στέφαναι χρυσαῖ πάνυ πολλαί, ἃς ἔφερον παιδίσκαι πολυτελῶς κεκοσμημέναι. ὧν μία διπηχυς εἰς ὕψος, τὴν δὲ περίμετρον ἔχουσα ἑκκαίδεκα πηχῶν. ἐπόμπευσε δὲ καὶ θώραξ χρυσοῦς πηχῶν δώδεκα, καὶ ἕτερος ἀργυροῦς πηχῶν ὀκτωκαίδεκα, ἔχων ἐφ᾽ ἑαυτὸν κεραυνοὺς χρυσοῦς δωδεκαπήχεις δύο, καὶ στέφανον δρυὸς διάλιθον, ἀσπίδες χρυσαῖ εἴκοσι. πανοπλίαι χρυσαῖ ἑξήκοντα τέσσαρες. κνημῖδες χρυσαῖ τριπήχεις δύο. λεκάναι χρυσαῖ δυοκαίδεκα. φιάλαι πολλαὶ πάνυ τὸν ἀριθμόν, οἰνοχόαι τριάκοντα ἕξ, ἄλειπτρα μεγάλα δέκα, ὑδρίαι δώδεκα, μαζονόμια πεντήκοντα, τράπεζαι διάφοροι, κυλίκια χρυσωμάτων πέντε, κέρας ὁλόχρυσον πηχῶν τριάκοντα. ταῦτα δὲ τὰ χρυσώματα ἐκτὸς ἦν τῶν ἐν τῇ τοῦ Διονύσου πομπῇ διενεχθέντων. εἶτ᾽ ἀργυρωμάτων ἅμαξαι τετρακόσιαι, καὶ χρυσωμάτων εἴκοσι, ἀρωμάτων δὲ ὀκτακόσιαι. ἐπὶ δὲ πᾶσιν ἐπόμπευσαν αἱ δυνάμεις αἱ ἱππικαὶ καὶ πεζικαὶ πᾶσαι καθωπλισμέναι θαυμασίως. πεζοὶ μὲν εἰς πέντε μυριάδας καὶ ἑπτακισχιλίους καὶ ἑξακοσίους. ἱππεῖς δὲ δισμύριοι τρισχίλιοι διακόσιοι. πάντες δ᾽ οὗτοι ἐπόμπευσαν τὴν ἁρμόζουσαν ἑκάστῳ ἠμφιεσμένοι στολήν, καὶ τὰς προσηκούσας ἔχοντες πανοπλίας. ἐκτὸς δ᾽ ὧν πάντες οὗτοι εἶχον πανοπλιῶν, καὶ ἄλλαι πλεῖσται ἦσαν ἀποκείμεναι, ὧν οὐδὲ τὸν ἀριθμὸν ἀναγράψαι ῥᾴδιον. κατέλεξε δ᾽ αὐτὸν ὁ Καλλίξενος. ἐστεφανώθησαν δ᾽ ἐν τῷ ἀγῶνι καὶ στεφάνοις χρυσοῖς εἴκοσι. Πτολεμαῖος δὲ ὁ πρῶτος, καὶ Βερενίκη εἴκοσι τρισὶν ἐφ᾽ ἁρμάτων χρυσῶν καὶ τεμένεσιν ἐν Δωδώνῃ. καὶ ἐγένετο δαπάνημα τοῦ νομίσματος, τάλαντα δισχίλια διακόσια τριακονταεννέα μναῖ πεντήκοντα. καὶ ταῦτ᾽ ἠριθμήθη πάντα ~~παρὰ~~ τοῖς οἰκονόμοις διὰ τὴν τῶν στεφανούντων προθυμίαν πρὸ τοῦ τὰς θέας παρελθεῖν. ὁ δὲ Φιλάδελφος Πτολεμαῖος υἱὸς αὐτῶν εἴκοσι χρυσαῖς. δυσὶ μὲν ἐφ᾽ ἁρμάτων χρυσῶν, ἐπὶ δὲ κιόνων ἑξαπήχει μιᾷ, πενταπήχεσι πέντε, τετραπήχεσιν ἕξ. ποία οὖν αὔδοις δυναμένης βασιλεία οὕτως γέγονε πολύχρυσος. οὐ γὰρ τὰ ἐκ Περσῶν καὶ Βαβυλῶνος λαβοῦσα μέταλλα ἢ χρήματα ἐργασαμένη, ἢ Πακτωλὸν ἔχουσα χρυσοῦ ψῆγμα καταφέροντα. μόνος γὰρ ὡς ἀληθῶς ὁ χρυσορρόας καλούμενος Νεῖλος μετὰ τροφῶν ἀφθόνων καὶ χρυσὸν ἀκίβδηλον καταφέρει ἀκινδύνως γεωργούμενον, ὡς πᾶσιν ἐξαρκεῖν ἀνθρώποις δίκην Τριπτολέμου πεμπόμενον εἰς πᾶσαν γῆν, διόπερ αὐτὸν καὶ ὁ Βυζάντιος ποιητὴς Παρμένων ἐπικαλούμενος, Αἰγύπτιε Ζεῦ φησὶ Νεῖλε. πολλῶν δὲ ὁ Φιλάδελφος βασιλέων πλούτῳ διέφερε. καὶ περὶ πάντα ἐσπουδάκει τὰ κατασκευάσματα φιλοτίμως. ὥστε καὶ πλοίων πλήθει πάντας ὑπερέβαλλεν. τὰ γοῦν μέγιστα ἦν τῶν πλοίων παρ᾽ αὐτῷ, τριακοντήρεις δύο, εἰκοσήρης μία, τέσσαρες δὲ τρισκαιδεκήρεις, δωδεκήρεις δύο, ἑνδεκήρεις δεκατέσσαρες, ἐννήρεις τριάκοντα, ἑπτήρεις τριακονταεπτά, ἑξήρεις πέντε, πεντήρεις ἑπτακαίδεκα. τὰ δ᾽ ἀπὸ τετρήρους μέχρι τριηρημιολίας διπλάσια τούτων. τὰ δ᾽ εἰς τὰς νήσους πεμπόμενα, καὶ τὰς ἄλλας πόλεις, ὧν ἦρχε καὶ τὴν Λιβύην, πλείονα ἦν τῶν τετρακισχιλίων. περὶ δὲ βιβλίων πλήθους καὶ βιβλιοθηκῶν συναγωγῆς, καὶ τῆς εἰς τὸ μουσεῖον κατασκευῆς τί δεῖ καὶ λέγειν, πᾶσι τούτων ὄντων κατὰ μνήμην. ἐπεὶ δὲ περὶ νεῶν κατασκευῆς εἰρήκαμεν, φέρ᾽ εἴπωμεν. ἀκοῆς γὰρ οὖν ἄξια, καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ Φιλοπάτορος βασιλέως κατεσκευασμένα σκάφη. περὶ ὧν ὁ αὐτὸς Καλλίξενος ἱστορεῖ ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Ἀλεξανδρείας οὑτωσὶ λέγων. τὴν τεσσαρακοντήρη ναῦν κατεσκεύασεν ὁ Φιλοπάτωρ τὸ μῆκος ἔχουσαν διακοσίων ὀγδοήκοντα πηχῶν, ὀκτὼ δὲ καὶ τριάκοντα ἀπὸ παρόδου ἐπὶ πάροδον. ὕψος δὲ ἕως ἀκροστολίου τεσσαράκοντα ὀκτὼ πηχῶν. ἀπὸ δὲ τῶν πρυμνητικῶν ἀφλάστων ἐπὶ τὸ τῇ θαλάσσῃ μέρος αὐτοῦ, τρεῖς πρὸς τοῖς πεντήκοντα πήχεις. πηδάλια δ᾽ εἶχε τέτταρα, τριακοντάπηχη. κώπας δὲ θρανιτικὰς ὀκτὼ καὶ τριάκοντα πηχῶν τὰς μεγίστας, αἳ διὰ τὸ μόλυβδον ἔχειν ἐν τοῖς ἐγχειριδίοις καὶ γεγονέναι λίαν ἔσω βαρεῖαι κατὰ τὴν ζύγωσιν εὐήρεις ὑπῆρχον ἐπὶ τῆς χρείας. δίπρωρος δ᾽ ἐγεγόνει καὶ δίπρυμνος. καὶ ἔμβολα εἶχεν ἑπτά, τούτων ἓν μὲν ἡγούμενον, τὰ δ᾽ ὑποστέλλοντα. τινὰ δὲ κατὰ τὰς ἐπωτίδας. ὑποζώματα δὲ ἐλάμβανε δώδεκα. ἑξακοσίων δ᾽ ἦν ἕκαστον πηχῶν. εὔρυθμος δ᾽ ἦν καθ᾽ ὑπερβολήν. θαυμαστὸς δ᾽ ἦν καὶ ὁ ἄλλος κόσμος τῆς νεώς. ζῷα μὲν γὰρ εἶχεν οὐκ ἐλάττω δώδεκα πηχῶν κατὰ πρύμναν τε καὶ πρῷραν. καὶ πᾶς τόπος αὐτῆς κηρογραφίᾳ κατεπεποίκιλτο. τὸ δὲ ἐγκώπιον ἅπαν μέχρι τῆς τρόπιος κισσίνην φυλλάδα καὶ θύρσους εἶχε πέριξ. πολὺς δ᾽ ἦν καὶ ὁ τῶν ὅπλων κόσμος. ἀνεπλήρου δὲ τὰ προσδεόμενα τῆς νεὼς μέρη. γενομένης δὲ ἀναπείρας ἐδέξατο ἐρέτας πλείους τῶν τετρακισχιλίων. εἰς δὲ τὰς ὑπηρεσίας τετρακοσίους, εἰς δὲ τὸ κατάστρωμα ἐπιβάτας τρισχιλίους, ἀποδέοντας ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα. καὶ χωρὶς ὑπὸ τὰ ζύγα πλῆθος ἀνθρώπων ἕτερον ἐπισιτισμοῦ τε οὐκ ὀλίγον. καθειλκύσθη δὲ τὴν μὲν ἀρ-

χὴν ἀπὸ

Marginalia: ἐννέα :· — δεκαδύο :· — Χρήματα, ἢ μέταλλα :· — Φιλαδέλφου πλοῦτος. — Φιλοπάτορος ναῦς. — εὐήρης :·

χηλὸν ἐπὶ ἐσχαρίου τινός, ὅ φασι παγῆναι πεντήκοντα πλοίων πεντηρικῶν ξυλείᾳ. ὑπὸ δὲ ὄχλου μετὰ βοῆς καὶ σαλπίγγων κατήγετο. ὕστερον δὲ τῶν ἀπὸ Φοινίκης τις ἐπενόησε τὴν καθολκὴν, τάφρον ὑποστησάμενος ἴσην τῇ νηῒ κατὰ μῆκος, ἣν πλησίον τοῦ λιμένος ὤρυξε. ταύτῃ δὲ τοὺς θεμελίους κατῳκοδόμησε λίθῳ στερεῷ πρὸς πέντε πήχεις τὸ βάθος, καὶ διὰ τούτων φάλαγγας ἐπικαρσίας κατὰ πλάτος τῆς τάφρου διώσας, συνεχεῖς τετράπηχυν εἰς βάθος τόπον ἀπολειπούσας, καὶ ποιήσας εἴσρουν ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἐνέπλησεν αὐτῆς πάντα τὸν ὀρυχθέντα τόπον, εἰς ὃν ῥᾳδίως ἀπὸ τῶν τυχόντων ἀνδρῶν εἰσήγαγε τὴν ναῦν, τὸ ἀνοιχθὲν κατ' ἀρχὰς ἐμφράξας, μετεξήντλησε πάλιν τὴν θάλασσαν ὀργάνοις. τούτου δὲ γενομένου, ἑδρασθῆναι τὸ πλοῖον ἀσφαλῶς ἐπὶ τῶν προειρημένων φαλάγγων. κατεσκεύασε δὲ ὁ Φιλοπάτωρ καὶ ποτάμιον πλοῖον, τὴν θαλαμηγὸν καλουμένην. τὸ μῆκος ἔχουσαν ἡμισταδίου, τὸ δ' εὖρος ᾗ πλατύτατον τριάκοντα πηχῶν. τὸ δὲ ὕψος σὺν τῷ τῆς σκηνῆς ἀναστήματι μικρὸν ἀπέδει τεσσαράκοντα πηχῶν. τὸ δὲ σχῆμα αὐτῆς, οὔτε ταῖς μακραῖς ναυσὶν, οὔτε ταῖς στρογγύλαις ἐοικός, ἀλλὰ παρηλλαγμένον τι καὶ πρὸς τὴν χρείαν τοῦ ποταμοῦ τὸ βάθος. κάτωθεν μὲν γὰρ ἁλιτενὴς καὶ πλατεῖα, τῷ δ' ὄγκῳ μετέωρος. τὰ δ' ἐπὶ τῶν ἄκρων αὐτῆς μέρη, καὶ μάλιστα τὰ κατὰ πρῷραν παρέτεινεν ἐφ' ἱκανὸν τῆς ἀνακλάσεως εὐγράμμου φαινομένης. δίπρῳρος δὲ ἐγεγόνει καὶ δίπρυμνος, καὶ πρὸς ὕψος ἀνέτεινε διὰ τὸ μετέωρον ἄγαν ἵστασθαι πολλάκις ἐν τῷ ποταμῷ τὸ κῦμα. κατεσκεύαστο δ' αὐτῆς κατὰ μὲν μέσον τὸ κύτος τὰ συμπόσια καὶ οἱ κοιτῶνες, καὶ τὰ λοιπὰ τὰ πρὸς τὴν διαγωγὴν χρηστήρια. περὶ δὲ τὴν ναῦν περίπατοι κατὰ τρεῖς πλευρὰς ἐγεγόνεισαν δίπλοι. ὧν ὁ μὲν περίμετρος ἦν πέντε πλέθρων οὐκ ἐλάττων. ἡ δὲ διάθεσις τοῦ μὲν καταγείου περιστύλῳ παραπλήσιος, τοῦ δ' ὑπερῴου κρυπτῇ φραγμοῖς καὶ θυρίσι περιεχομένη πάντοθεν. πρώτη δ' εἰσιόντι κατὰ πρύμναν ἐτέτακτο πρὸς ἐξ ἐναντίου μὲν ἀναπεπταμένη. κύκλῳ δὲ περίπατος, ἧς ἐν τῷ κατ' ἀντικρὺ τῆς πρῴρας μέρει, προπύλαιον κατεσκεύαστο δι' ἐλέφαντος καὶ τῆς πολυτελεστάτης ὕλης γεγονός. τοῦτο δὲ διελθοῦσιν ὡς ἂν εἰ προσκήνιον ἐπεποίητο τῇ διαθέσει κατάστεγον ὄν. πάλιν ὁμοίως κατὰ μὲν τὴν μέσην πλευρὰν πρὸς τὰ ἔσω παρέκειτο ὄπισθεν καὶ τετράθυρος ἐφέρετο εἰς αὐτὴν πυλών. ἐξ ἀριστερῶν δὲ καὶ δεξιῶν θυρίδες ὑπέκειντο εὐαγάειαν παρέχουσαι. συνῆπτο δὲ τούτοις ὁ μέγιστος οἶκος. περίπτερος δ' ἦν εἴκοσι κλίνας ἐπιδεχόμενος, κατεσκεύαστο δ' αὐτοῦ τὰ μὲν πλεῖστα ἀπὸ κέδρου σχιστῆς, καὶ κυπαρίσσου Μιλησίας. αἱ δὲ τῆς περιστάσεως θύραι τὸν ἀριθμὸν εἴκοσι οὖσαι θυΐναις κατεκεκόλλητο σανίσιν, ἐλεφαντίνους ἔχουσαι τοὺς κόσμους. ἡ δ' ἐνήλωσις ἡ κατὰ πρόσωπον αὐτῶν καὶ τὰ ῥόπτρα ἐξ ἐρυθροῦ γεγονότα χαλκοῦ, τὴν χρύσωσιν ἐκ πυρὸς εἰλήφασιν. τῶν δὲ κιόνων τὰ μὲν σώματα ἦν κυπαρίσσινα, αἱ δὲ κεφαλαὶ κορινθιουργεῖς ἐλέφαντι καὶ χρυσῷ διακεκοσμημέναι. τὸ δὲ ἐπιστύλιον ἐκ χρυσοῦ τὸ ὅλον, ἐφ' οὗ διάζωσμα ἐφήρμοστο περιφανῆ ζῴδια ἔχον ἐλεφάντινα μείζω πηχυαίων. τῇ μὲν τέχνῃ μέτρια, τῇ χορηγίᾳ δ' ἀξιοθαύμαστα. ἐπέκειτο δὲ καὶ στέγη καλὴ τοῦ συμποσίου τετράγωνος κυπαρισσίνη. γλυπτοὶ δ' αὐτῆς ἦσαν οἱ κόσμοι, χρυσῆν ἔχοντες τὴν ἐπιφάνειαν. παρέκειτο δὲ τῷ συμποσίῳ τούτῳ καὶ κοιτὼν ἑπτάκλινος, ᾧ συνῆπτο στενὴ σύριγξ κατὰ πλάτος τοῦ κύτους χωρίζουσα τὴν γυναικωνῖτιν. ἐν δὲ ταύτῃ συμπόσιον ἐννεάκλινον ἦν παραπλήσιον τῇ πολυτελείᾳ τῷ μεγάλῳ, καὶ κοιτὼν πεντάκλινος. καὶ τὰ μὲν ἄχρι τῆς πρώτης στέγης κατεσκευασμένα τοιαῦτ' ἦν. ἀναβάντων δὲ τὰς παρακειμένας πλησίον τοῦ προειρημένου κοιτῶνος κλίμακας, οἶκος ἦν ἄλλος πεντάκλινος ἐρόφωμα ῥομβωτὸν ἔχων, καὶ πλησίον αὐτοῦ ναὸς Ἀφροδίτης θολοειδής. ἐν ᾧ μαρμάρινον ἄγαλμα τῆς θεοῦ. κατεναντίον δὲ τούτου ἄλλο συμπόσιον πολυτελὲς περίπτερον. οἱ γὰρ κίονες αὐτοῦ ἐκ λίθων ἰνδικῶν συνέκειντο. παρὰ καὶ τούτῳ τῷ συμποσίῳ κοιτῶνες ἀκόλουθον τὴν κατασκευὴν τοῖς προδεδηλωμένοις ἔχοντες. προάγοντι δὲ ἐπὶ τὴν πρῷραν οἶκος ὑπέκειτο βακχικὸς τρισκαιδεκάκλινος περίπτερος ἐπίχρυσον ἔχων τὸ γεῖσον, ἕως τοῦ περιτρέχοντος ἐπιστυλίου. στέγη δὲ τῆς τοῦ θεοῦ διαθέσεως οἰκεία. ἐν δὲ τούτῳ κατὰ μὲν τὴν δεξιὰν πλευρὰν, ἄντρον κατεσκεύαστο, οὗ χρῶμα μὲν ἦν ἔχον τὴν πετροποιΐαν ἐκ λίθων ἀληθινῶν καὶ χρυσοῦ δεδημιουργημένον. ἵδρυντο δ' ἐν αὐτῷ τῆς τῶν βασιλέων συγγενείας ἀγάλματα εἰκονικὰ λίθου λυχνέως. ἐπιτερπὲς δ' ἱκανῶς καὶ ἄλλο συμπόσιον ἦν ἐπὶ τῇ τοῦ μεγίστου οἴκου στέγῃ κείμενον, σκηνῆς ἔχον τάξιν, ὥστε τῇ μὲν οὐκ ἐπῆν, διαβάθραι δὲ τοξοειδεῖς διὰ ποσοῦ τινὸς ἐνετέτακτο διαστήματος. ἐφ' ὧν αὐλαῖαι κατὰ τὸν ἀνάπλουν ἁλουργεῖς ἐνεπετάννυντο. μετὰ δὲ τὸν αἴθριον ἐξεδέχετο τὴν ἐπάνω τῆς ὑποκειμένης προστάδος τάξιν κατέχον, ὃ κλίμαξ τε ἑλικτὴ φέρουσα πρὸς τὸν κρυπτὸν περίπατον περιέκειτο, καὶ συμπόσιον ἐννεάκλινον τῇ διαθέσει τῆς κατασκευῆς αἰγύπτιον. οἱ γὰρ γεγονότες αὐτόθι κίονες, ἀνῆγον στρογγύλοι διαλλάττοντες τοῖς σπονδύλοις, τῶν μὲν μελάνων, τῶν δὲ λευκῶν παράλληλα τιθεμένων. εἰσὶ δ' αὐτῶν καὶ αἱ κεφαλαὶ τῷ σχήματι περιφερεῖς, ὧν ἡ μὲν ὅλη περιγραφὴ παραπλησία ῥόδοις ἐπὶ μικρὸν ἀναπεπταμένοις ἐστίν. περὶ δὲ τὸν προσαγορευόμενον κάλαθον, οὐχ ἕλικες καθάπερ ἐπὶ τῶν ἑλληνικῶν καὶ φύλλα τραχέα περίκειται. λωτῶν δὲ ποταμίων κάλυκες καὶ φοινίκων ἀρτιβλάστων καρπός. ἔστι δ' ὅτε καὶ

πλειόνων ἄλλων ἀνθέων γεγλυμμένον ἔχει. τὸ δὲ ὑπὸ τὴν ῥίζαν, ὃ δὴ τῷ συνάπτοντι πρὸς τὴν κεφαλὴν ἐπίκειται σφονδύλῳ, κιβωρίων ἄνθεσι καὶ φύλλοις ὡσανεὶ καταπεπλεγμένοις ὁμοίαν ἔχει τὴν διάθεσιν. οὕτω μὲν οὖν κίονας οὗτοι Αἰγύπτιοι κατασκευάζουσι, καὶ τοὺς τοίχους δὲ λευκαῖς καὶ μελαίναις διαποικίλλουσι πλινθίσιν. ἐνίοτε δὲ καὶ τοῖς ἐκ τῆς ἀλαβαστίτιδος προσαγορευομένης πέτρας. πολλὰ δὲ καὶ ἕτερα κατὰ μέσον τῆς νεὼς τὸ κύτος ἐν κοίλῃ καὶ περὶ πᾶν αὐτῆς μέρος οἰκήματα ἦν. ὁ δὲ ἱστὸς ἦν αὐτῆς ἑβδομήκοντα πηχῶν. † βύσιον ἔχων ἱστίον ἁλουργεῖ παρασείρῳ κεκοσμημένον. πᾶς δὲ ὁ τοῦ βασιλέως τοῦ Φιλαδέλφου πλοῦτος φυλαχθεὶς κατελύθη ὑπὸ τοῦ τελευταίου Πτολεμαίου, τοῦ καὶ τὸν Γαβινιακὸν συνεκλαμένου πόλεμον. οὐκ ἀνδρὸς γενομένου, ἀλλ' αὐλητοῦ καὶ μάγου. περὶ δὲ τῆς ὑπὸ Ἱέρωνος τοῦ Συρακουσίου κατασκευασθείσης νεὼς ἧς καὶ Ἀρχιμήδης ἦν ὁ γεωμέτρης ἐπόπτης, οὐκ ἄξιον εἶναι κἀκείνου σιωπῆσαι, σύγγραμμα ἐκδόντος Μοσχίωνος τινός, ᾧ οὐ παρέργως ἐντυχὼν ὑπογύως. γράφει οὖν ὁ Μοσχίων οὕτως, Διοκλείδης μὲν ὁ Ἀβδηρίτης θαυμάζεται ἐπὶ τῇ πρὸς τὴν Ῥοδίων πόλιν ὑπὸ Δημητρίου προσαχθείσῃ τοῖς τείχεσιν † ἑλεπόλει. Τίμαιος δ' ἐπὶ τῇ πυρᾷ τῇ κατασκευασθείσῃ Διονυσίῳ τῷ Σικελίας τυράννῳ, καὶ Ἱερώνυμος ἐν τῇ κατασκευῇ τῆς ἁρμαμάξης, ἣ συνέβαινε κατακομισθῆναι τὸ Ἀλεξάνδρου σῶμα. Πολύκλειτος δ' ἐπὶ τῷ λυχνίῳ τῷ κατασκευασθέντι τῷ Πέρσῃ. Ἱέρων δὲ ὁ Συρακουσίων βασιλεύς, ὁ πάντα Ῥωμαίοις φίλος, ἐσπουδάκει μὲν καὶ περὶ ἱερῶν καὶ γυμνασίων κατασκευάς. ἦν δὲ καὶ περὶ ναυπηγίας φιλότιμος, πλοῖα σιτηγὰ κατασκευαζόμενος, ὧν ἑνὸς τῆς κατασκευῆς μνησθήσομαι. εἰς ὕλην μὲν ξύλων ἐκ τῆς Αἴτνης παρεσκεύασεν ἑξήκοντα τετρηρικῶν σκαφῶν πλῆθος ἐξεργάσασθαι δυναμένην. ὡς δὲ ταῦτα ἡτοιμάσατο γόμφους τε καὶ ἐγκοίλια καὶ σταμίνας, καὶ τὴν εἰς τὴν ἄλλην ὕλην χρείαν, τὴν μὲν ἐξ Ἰταλίας, εἰς δὲ σχοινία λευκαίαν μὲν ἐξ Ἰβηρίας. κάνναβιν δὲ καὶ πίττην ἐκ τοῦ Ῥοδανοῦ ποταμοῦ. καὶ τἄλλα πάντα τὰ χρειώδη πολλαχόθεν. συνήγαγε δὲ καὶ ναυπηγοὺς καὶ τοὺς ἄλλους τεχνίτας. καὶ καταστήσας ἐκ πάντων Ἀρχίαν τὸν Κορίνθιον ἀρχιτέκτονα, παρεκάλεσε προθύμως ἐπιλαβέσθαι τῆς κατασκευῆς, προσκαρτερῶν καὶ αὐτὸς τὰς ἡμέρας. τὸ μὲν οὖν ἥμισυ τοῦ παντὸς τῆς νεώς, ἐν μησὶν ἓξ εἰργάσατο, καὶ ταῖς ἐκ μολίβδου ποιηθείσαις κεραμίσιν ἀεὶ καθ' ὃ ναυπηγηθείη μέρος προσελαμβάνετο. ὡς ἂν τριακοσίων ὄντων τῶν τὴν ὕλην ἐργαζομένων τεχνιτῶν, χωρὶς τῶν ὑπουργούντων. τοῦτο μὲν οὖν τὸ μέρος εἰς τὴν θάλασσαν καθέλκειν προσετέτακτο τὴν λοιπὴν κατασκευὴν, ἵν' ἐκεῖ λαμβάνῃ. ὡς δὲ περὶ τὸν καθελκυσμὸν αὐτοῦ τὸν εἰς τὴν θάλασσαν πολλὴ ζήτησις ἦν, Ἀρχιμήδης ὁ μηχανικὸς μόνος αὐτὸ κατήγαγε δι' ὀλίγων σωμάτων. κατασκευάσας γὰρ ἕλικα, τὸ τηλικοῦτον σκάφος εἰς τὴν θάλασσαν κατήγαγε. πρῶτος δ' Ἀρχιμήδης εὗρε τὴν τῆς ἕλικος κατασκευήν. ὡς δὲ καὶ τὰ λοιπὰ μέρη τῆς νεὼς ἐν ἄλλοις ἓξ μησὶ κατεσκευάσθη, καὶ τοῖς χαλκοῖς ἥλοις πᾶσα περιελήφθη. ὧν οἱ πολλοὶ δεκάμναιοι ἦσαν, οἱ δ' ἄλλοι τούτων ἡμιόλιοι, διὰ τρυπάνων δ' ἦσαν οὗτοι ἡρμοσμένοι τὰς σταμίνας συνέχοντες. μολυβδίναις δὲ κεραμίσιν ἐπεσφηνοῦντο πρὸς τὸ ξύλον ὑποτιθεμένων ὀθονίων μετὰ πίττης. ὡς οὖν τὴν ἐκτὸς ἐπιφάνειαν ἐξειργάσατο, τὴν ἐντὸς διασκευὴν ἐξεπόνει. ἦν δ' ἡ ναῦς τῇ μὲν κατασκευῇ, εἰκόσορος, τριπάροδος δέ, τὴν μὲν κατωτάτω ἔχων ἐπὶ τὸν γόμον. ἐφ' ἣν διὰ κλιμάκων πυκνῶν ἡ κατάβασις ἐγίνετο. ἡ δ' ἑτέρα τοῖς εἰς τὰς διαίτας βουλομένοις εἰσιέναι μεμηχάνητο. μεθ' ἣν ἡ τελευταία τοῖς ἐν τοῖς ὅπλοις τεταγμένοις. ἦσαν δὲ τῆς μέσης παρόδου παρ' ἑκάτερον τῶν τοίχων διαῖται τετράκλινοι τοῖς ἀνδράσι, τριάκοντα τὸ πλῆθος. ἡ δὲ ναυκληρικὴ δίαιτα κλινῶν μὲν ἦν πεντεκαίδεκα, θαλάμους δὲ τρεῖς εἶχε τρικλίνους. ὧν ἦν τὸ κατὰ τὴν πρύμναν ὀπτανεῖον. ταῦτα δὲ πάντα δάπεδον εἶχεν ἐν ἀβακίσκοις συγκείμενον ἐκ παντοίων λίθων, ἐν οἷς ἦν κατεσκευασμένος πᾶς ὁ περὶ τὴν Ἰλιάδα μῦθος θαυμασίως. ταῖς τε κατασκευαῖς καὶ ταῖς ὀροφαῖς καὶ θυρώμασι δὲ πάντα ἦν ταῦτα πεποιημένα. κατὰ δὲ τὴν ἀνωτάτω πάροδον, γυμνάσιον ἦν, καὶ περίπατοι σύμμετρον ἔχοντες τὴν κατασκευὴν τῷ τοῦ πλοίου μεγέθει. ἐν οἷς κῆποι παντοῖοι θαυμασίως ἦσαν περιβάλλοντες ταῖς φυτείαις διὰ κεραμίδων ἢ μολυβδίνων, ἔτι δὲ σκηναὶ κιττοῦ λευκοῦ καὶ ἀμπελίνων. αἱ ῥίζαι τὴν τροφὴν ἐν πίθοις εἶχον γῆς πεπληρωμένοις, τὴν αὐτὴν ἄρδευσιν λαμβάνουσαι, καθάπερ καὶ οἱ κῆποι. αὗται δὲ αἱ σκηναὶ συνεσκίαζον τοὺς περιπάτους. ἑξῆς δὲ τούτων ἀφροδίσιον κατεσκεύαστο τρίκλινον, δάπεδον ἔχον ἐκ λίθων ἀχατῶν τε καὶ ἄλλων χαριεστάτων, ὅσοι κατὰ τὴν νῆσον ἦσαν. τοὺς τοίχους δ' εἶχε καὶ τὴν ὀροφὴν κυπαρίττου. τὰς δὲ θύρας ἐλέφαντος καὶ θύου γραφαῖς καὶ ἀγάλμασιν, ἔτι δὲ ποτηρίων κατασκευαῖς ὑπερβαλλόντως κατεσκεύαστο. τούτου δ' ἐφεξῆς, σχολαστήριον ὑπῆρχε πεντάκλινον, ἐκ πύξου τοὺς τοίχους καὶ τὰ θυρώματα κατεσκευασμένον, βιβλιοθήκην ἔχον ἐν αὐτῷ. κατὰ δὲ τὴν ὀροφὴν πόλον, ἐκ τοῦ κατὰ τὴν Ἀχραδινὴν ἀπομεμιμημένον ἡλιοτροπίου. ἦν δὲ καὶ βαλανεῖον τρίκλινον πυρίας χαλκᾶς ἔχον τρεῖς, καὶ λουτῆρα πέντε μετρητὰς δεχόμενον ποικίλον τοῦ Ταυρομενίτου λίθου. κατεσκεύαστο δὲ καὶ οἰκήματα πλείω τοῖς ἐπιβάταις καὶ τοῖς τὰς ἀντλίας φυλάττουσι. χωρὶς δὲ τούτων ἱππῶνες ἦσαν ἑκατέρου τῶν τοίχων δέκα. κατὰ δὲ τούτους ἡ τροφὴ τοῖς ἵπποις ἔκειτο, καὶ τῶν ἀναβατῶν καὶ τῶν παίδων τὰ σκεύη. ἦν δὲ καὶ

ὑδροθήκη

βύσινον. — Ἱέρωνος ναῦς. — † ἴσως. — κατεστεγνωμένων

ὑδροθήκη ἐπὶ τὴν πρῶραν κλειστὴ δισχιλίους μετρητὰς δεχομένη, ἐκ σανίδων καὶ πίσσης καὶ ὀθονίων κατεσκευασμένη. παρὰ δὲ ταύτην κατεσκεύαστο διὰ μολιβδώματος καὶ σανίδων κλειστὸν ἰχθυοτροφεῖον. τοῦτο δ' ἦν πλῆρες θαλάττης, ἐν ᾧ πολλοὶ ἰχθύες ἐνετρέφοντο. ὑπῆρχον δὲ καὶ τῶν τοίχων ἑκατέρωθεν τρόποι προεωσμένοι, διάστημα σύμμετρον ἔχοντες. ἐφ' ὧν κατεσκευασμέναι ἦσαν ξυλοθῆκαι καὶ κρίβανοι καὶ ὀπτανεῖα καὶ μύλοι, καὶ πλείους ἕτεραι διακονίαι. ἄτλαντές τε περιέτρεχον τὴν ναῦν ἐκτὸς ἑξαπήχεις, οἳ τοὺς ὄγκους ὑπειλήφεσαν τοὺς ἀνωτάτω καὶ τὸ τρίγλυφον, πάντες ἐν διαστήματι βεβῶτες. ἡ δὲ ναῦς πᾶσα οἰκείαις γραφαῖς ἐπεπόνητο. πύργοι τε ἦσαν ἐν αὐτῇ ὀκτὼ σύμμετροι τὸ μέγεθος τοῖς τῆς νεὼς ὄγκοις. δύο μὲν κατὰ πρύμναν, οἱ δ' ἴσοι κατὰ πρῶραν, οἱ λοιποὶ δὲ ἐπὶ μέσην ναῦν. τούτων δὲ ἑκάστῳ παρεδέδεντο κεραῖαι δύο. ἐφ' ὧν κατεσκεύαστο φατνώματα, δι' ὧν ἠφίεντο λίθοι πρὸς τοὺς ὑποπλέοντας τῶν πολεμίων. ἐπὶ δὲ τῶν πύργων ἕκαστον ἀνέβαινον τέτταρες μὲν καθωπλισμένοι νεανίσκοι, δύο δὲ τοξόται. πᾶν δὲ τὸ ἐντὸς τῶν πύργων, λίθων καὶ βελῶν πλῆρες ἦν. τεῖχος δὲ ἐπάλξεις ἔχον καὶ καταστρώματα διὰ νεὼς ἐπὶ κιλλιβάντων κατεσκεύαστο. ἐφ' οὗ λιθοβόλος ἐφεστήκει τριτάλαντον λίθον ἀπ' αὐτοῦ ἀφιεὶς, καὶ δωδεκάπηχυ βέλος. τοῦτο δὲ τὸ μηχάνημα κατεσκεύασεν Ἀρχιμήδης. ἑκάτερον δὲ τῶν βελῶν ἔβαλλεν ἐπὶ στάδιον. μετὰ δὲ ταῦτα παραφράγματα ἐκ τρόπων παχέων συγκείμενα διὰ ἁλύσεων χαλκῶν κρεμάμενα. τριῶν τε ἱστῶν ὑπαρχόντων, ἐξ ἑκάστου κεραῖαι λιθοφόροι ἐξήρτηντο δύο. ἐξ ὧν ἁρπαγές τε καὶ πλίνθοι μολίβδου πρὸς τοὺς ἐπιτιθεμένους ἠφίεντο. ἦν δὲ καὶ χάραξ κύκλῳ τῆς νεὼς σιδηροῦς πρὸς τοὺς ἐπιχειροῦντας ἀναβαίνειν, κόρακές τε σιδηροῖ κύκλῳ τῆς νεὼς, οἳ δι' ὀργάνων ἀφιέμενοι τὰ τῶν ἐναντίων ἐκράτουν σκάφη, καὶ παρέβαλλον εἰς πληγήν. ἑκατέρῳ δὲ τῶν τοίχων, ἑξήκοντα νεανίσκοι πανοπλίας ἔχοντες ἐφεστήκεσαν. καὶ τούτοις ἴσοι περί τε τοὺς ἱστοὺς καὶ τὰς λιθοφόρους κεραίας. ἦσαν δὲ καὶ κατὰ τοὺς ἱστοὺς ἐν τοῖς καρχησίοις οὖσι χαλκοῖς. ἐπὶ μὲν οὖν τοῦ πρώτου, τρεῖς ἄνδρες. εἶθ' ἑξῆς καθ' ἕνα λειπόμενοι. τούτοις δ' ἐν πλεκτοῖς γυργάθοις διὰ τροχιλίων εἰς τὰ θωράκια λίθοι παρεβάλλοντο καὶ βέλη διὰ τῶν παίδων. ἄγκυραι δὲ ἦσαν ξύλιναι μὲν τέτταρες, σιδηραῖ δ' ὀκτώ. τῶν δὲ ἱστῶν ὁ μὲν δεύτερος καὶ τρίτος εὑρέθησαν. δυσχερῶς δὲ ὁ πρῶτος εὑρέθη ἐν τοῖς ὄρεσι τῆς Βρεττανίας ὑπὸ συβώτου ἀνδρός. κατήγαγε δ' αὐτὸν ἐπὶ θάλατταν Φιλέας ὁ Ταυρομενίτης μηχανικός. ἡ δὲ ἀντλία καίπερ βάθος ὑπερβάλλον ἔχουσα δι' ἑνὸς ἀνδρὸς ἐξηντλεῖτο διὰ κοχλίου, Ἀρχιμήδους ἐξευρόντος. ὄνομα δ' ἦν τῇ νηὶ Συρακουσία. ὅτε δ' αὐτὴν ἐξέπεμπεν Ἱέρων, Ἀλεξανδρίδα αὐτὴν μετωνόμασεν. ἐφόλκια δ' ἦσαν αὐτῇ, τὸ μὲν πρῶτον κέρκουρος, τρισχίλια τάλαντα δέχεσθαι δυνάμενος. πᾶς δὲ ἦν οὗτος ἐπίκωπος. μεθ' ὃν χίλια πεντακόσια βαστάζουσαι ἁλιάδες τε καὶ σκάφαι πλείους. ὄχλος δ' ἦν οὐκ ἐλάττων μετὰ τοὺς προειρημένους, ἄλλοι γε ἑξακόσιοι, παρὰ τὴν πρῶραν ἐπιτηροῦντες τὰ παραγγελλόμενα. τῶν δὲ κατὰ ναῦν ἀδικημάτων δικαστήριον καθειστήκει ναύκληρος, κυβερνήτης καὶ πρωρεὺς, οἵπερ ἐδίκαζον κατὰ τοὺς Συρακουσίων νόμους. σῖτος δὲ ἐνεβάλλοντο εἰς τὴν ναῦν μυριάδας ἕξ, ταρίχων δὲ σικελικῶν κεράμια μύρια. † ἐρίων τάλαντα δισμύρια. καὶ ἕτερα δὲ φορτία δισμύρια. χωρὶς δὲ τούτων ὁ ἐπισιτισμὸς ἦν τῶν ἐμπλεόντων. ὁ δ' Ἱέρων ἐπεὶ πάντας τοὺς λιμένας ἤκουε τοὺς μὲν ὡς ἀδύνατοί εἰσι τὴν ναῦν δέχεσθαι, τοὺς δὲ καὶ ἐπικινδύνους ὑπάρχειν, διέγνω δῶρον αὐτὴν ἀποστεῖλαι Πτολεμαίῳ τῷ βασιλεῖ εἰς Ἀλεξάνδρειαν. καὶ γὰρ ἦν σπάνις σίτου κατὰ τὴν Αἴγυπτον, καὶ οὕτως ἐποίησε. καὶ ἡ ναῦς κατήχθη εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἔνθα καὶ ἐνεωλκήθη. ὁ δὲ Ἱέρων καὶ Ἀρχιμήλον τὸν τῶν ἐπιγραμμάτων ποιητὴν γράψαντα εἰς τὴν ναῦν ἐπίγραμμα, χιλίοις πυρῶν μεδίμνοις, οὓς καὶ παρέπεμψεν ἰδίοις δαπανήμασιν εἰς τὸν Πειραιᾶ, ἐτίμησεν. ἔχει δ' οὕτως τὸ ἐπίγραμμα, Τίς τόδε σέλμα πέλωρον ἐπὶ χθονὸς εἵσατο, ποῖος Κοίρανος ἀκαμάτοις πείσμασιν ἀγαγόμενος; Πῶς δὲ ἐπὶ δρυόχων ἐπάγη σανὸς, ἢ τίνι γόμφοι Τμηθέντες πελέκει τοῦτ' ἔκαμον τὸ κύτος. Ἢ κορυφαῖς Αἴτνας παρισούμενον ἤ τινι νάσων, Ἃς Αἰγαῖον ὕδωρ κυκλάδας ἐνδέχεται. Τοίχοις ἀμφοτέρωθεν ἰσοπλατές. ἦρα Γίγαντες Τοῦτο πρὸς οὐρανίας ἔξεσαν ἀτραπιτούς; Ἄστρων γὰρ ψαύει καρχήσια, καὶ τριελίκτους Θώρακας μεγάλων ἐντὸς ἔχει νεφέων Πείσμασιν ἀγκύρας ἀπερείδεται οἷσιν Ἀβύδου Ξέρξης, καὶ Σηστοῦ δισσὸν ἔδησε πόρον. Μανύει στιβαρᾶς κατ' ἐπωμίδος ἀρτιχάρακτον, Γράμμα τίς ἐκ χέρσου τήνδ' ἐκύλισε τρόπιν. Φασὶ γὰρ ὡς Ἱέρων Ἱεροκλέος Ἑλλάδι πάσῃ, Καὶ νάσοις καρπῶν πίονα δωροφόρον.

Σικελίας σκηπτοῦχος ὁ Δωρικός. ἀλλὰ Πόσειδον Σῶζε κατὰ γλαυκῶν σέλμα τόδε ῥοθίων.

Παρέλιπον δ' ἑκὼν ἐγὼ τὴν Ἀντιγόνου ἱερὰν τριήρη, ἣ ἐνίκησε τοὺς Πτολεμαίου στρατηγοὺς περὶ Λεύκολλαν τῆς Κώας. ἐπειδὴ καὶ τῷ Ἀπόλλωνι αὐτὴν ἀνέθηκεν. ἥτις οὐδὲ τὸ τρίτον, τάχα δὲ οὐδὲ τὸ τέταρτον εἶχε τῆς Συρακουσίας ἢ Ἀλεξανδρίδος ταύτης νεώς. τοσαῦτ' οὖν καὶ περὶ τοῦ τῶν νεῶν καταλόγου οὐκ ἀπὸ Βοιωτῶν ἀρξάμενοι, κατελέξαμεν, ἀλλ' ἀπὸ πανηγυρικῶν πομπῶν. καὶ ἐπεὶ τὸν καλὸν Οὐλπιανὸν οἶδα, πάλιν προσβαλοῦντα ἡμῖν, τίς αὕτη ἡ παρὰ τῷ Καλλιξένῳ ἐγγυθήκη, φαμὲν αὐτῇ

Archimeli epigram.

Ἀντιγόνου τριήρης.

μὲν αὐτῇ

ἐγγυθήκη.

μὲν αὐτῷ ὅτι καὶ λόγος τις εἰς Λυσίαν ἀναφέρεται τὸν ῥήτορα, περὶ ἐγγυθήκης ἐπιγραφόμενος, οὗ ἡ ἀρχή. εἰ μὲν δίκαιον ἔλεγον ὦ ἄνδρες δικασταὶ Λυσιμένης, οὐκ ἄν ποτε ἦλθον φησίν, οὐκ ἂν οὕτως ἀτόπως περὶ αὐτῆς τῆς ἐγγυθήκης δικαιολογεῖσθαι, ἣ οὐκ ἐστὶν ἀξία τριάκοντα δραχμῶν. ὅτι δὲ χαλκῆ ἦν ἡ ἐγγυθήκη, ἑξῆς φησί. πέρυσιν δὲ ἐπισκευάσαι αὐτὴν βουλόμενος ἐξέδωκα εἰς τι χαλκεῖον. ἔτι γὰρ συνθετὴ καὶ σατύρων εἶχε πρόσωπα καὶ βουκεφάλια. ἄλλο ἔτι μέγεθος τὸ αὐτό. ὁ γὰρ αὐτὸς τεχνίτης, πολλὰ σκεύη ταυτὰ καὶ ὅμοια ἐργάζεται. ἐν τούτοις ὁ Λυσίας εἰπὼν ὅτι καὶ χαλκῆ ἦν ἡ ἐγγυθήκη, σαφῶς παρίστησιν, ὡς καὶ ὁ Καλλίξενος εἴρηκε λεβήτων αὐτὰς ὑποθήματα εἶναι. οὕτως γὰρ καὶ Πολέμων ὁ περιηγητὴς εἶπεν ἐν τρίτῳ τῶν πρὸς Ἀδαῖον καὶ Ἀντίγονον, ἐξηγούμενος διάθεσιν ἐν [illegible] ἐπὶ τὴν πολεμάρχου στοᾷ γεγραμμένην ὑπὸ Σίλλακος τοῦ ῥηγίνου, οὗ μνημονεύουσιν Ἐπίχαρμος καὶ Σιμωνίδης, λέγων οὕτως. ἐγγυθήκη, καὶ ἐπ᾽ αὐτῆς κύπελλον. Ἡγήσανδρος δὲ ὁ Δελφὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ ὑπομνήματι ἀνδριάντων καὶ ἀγαλμάτων, Γλαύκου φησὶ τοῦ Χίου τὸ ἐν Δελφοῖς

lib. 1. ὑπόστημα, οἷον ἐγγυθήκην τινὰ σιδηρᾶν, ἀνάθημα Ἀλυάττου. οὗ ὁ Ἡρόδοτος μνημονεύει ὑποκρητηρίδιον αὐτὸ καλῶν. καὶ Ἡγήσανδρος ταῦτα λέγει. εἴδομεν δ᾽ αὐτὸ καὶ ἡμεῖς ἀνακείμενον ἐν Δελφοῖς ὡς ἀληθῶς θέας ἄξιον διὰ τὰ ἐν αὐτῷ ἐντετορευμένα ζωδάρια, καὶ ἄλλα τινὰ ζωΰφια, καὶ φυτάρια, ἡ δ᾽ ὑπὸ Ἀλεξανδρέων καλουμένη ἀγγοθήκη, τρίγωνός ἐστι, κατὰ μέσον κοίλη, δέχεσθαι δυναμένη ἐντιθέμενον κεράμιον. ἔχουσι δὲ ταύτην οἱ μὲν πένητες ξυλίνην, οἱ δὲ πλούσιοι χαλκῆν ἢ ἀργυρᾶν. εἰπόντες οὖν περὶ ἐγγυθήκης, ἑξῆς πάλιν μνησθησόμεθα φιλοδείπνων βασιλέων. ὁ γὰρ τῷ προειρημένῳ Ἀντιόχῳ ὁμώνυμος βασιλεύς, Δημητρίου δ᾽ υἱός, ὡς ἱστορεῖ Ποσειδώνιος, ὑποδοχὰς ποιούμενος καθ᾽ ἡμέραν ὀχλικὰς χωρὶς τῶν ἀναλισκομένων, σωρεύματα ἑκάστῳ ἀποφέρειν ἐδίδου τῶν ἑστιατόρων ὁλομελῆ κρέα χερσαίων τε καὶ πτηνῶν καὶ θαλαττίων ζώων ἀδιαίρετα ἐσκευασμένα, ἅμαξαν πληρῶσαι δυνάμενα. καὶ μετὰ ταῦτα μελιπήκτων καὶ στεφάνων ἐκ σμύρνης καὶ λιβανωτοῦ σὺν ἀνδρομήκεσι λημνίσκων πιλήμασι χρυσοῖς πλήθη. καὶ ἄλλος δ᾽ Ἀντίοχος βασιλεὺς ἐπιτελῶν τοὺς ἐν Δάφνῃ ἀγῶνας, ἐποιήσατο καὶ αὐτὸς ὑποδοχὰς λαμπράς, ὡς αὐτός φησι Ποσειδώνιος. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον ἀναδόσεις ἐποιήσατο κατ᾽ ἄνδρα ὁλομελῶν βρωμάτων. μετὰ δὲ καὶ ζώντων, χηνῶν, λαγωῶν, καὶ δορκάδων. ἀνεδίδοντο δὲ καὶ χρυσοῖ στέφανοι τοῖς δειπνοῦσι, καὶ ἀργυρωμάτων πλῆθος, καὶ θεραπόντων καὶ ἵππων καὶ καμήλων. καὶ ἔδει ἀναβάντα ἐπὶ τὴν κάμηλον πιεῖν ἕκαστον, καὶ λαβεῖν τὴν κάμηλον, καὶ τὰ ἐπὶ ταύτῃ παῖδα. καὶ οἱ κατὰ τὴν Συρίαν δὲ πάντες φησὶ διὰ τὴν τῆς χώρας εὐβοσίαν, ἀπὸ τῆς περὶ τἀναγκαῖα κακοπαθείας συνόδους ἔνεμον πλείους, ἵνα εὐωχοῖντο συνεχῶς, τοῖς μὲν γυμνασίοις ὡς βαλανείοις χρώμενοι. ἀλειφόμενοι δὲ ἐλαίῳ πολυτελεῖ καὶ μύροις. τοῖς δὲ γραμματείοις (οὕτως γὰρ ἐκάλουν τὰ κοινὰ τῶν συνδείπνων) ὡς οἰκητηρίοις ἐνδιαιτώμενοι. καὶ τὸ πλεῖον μέρος τῆς ἡμέρας γαστριζόμενοι ἐν αὐτοῖς οἴνοις καὶ βρώμασιν, ὥστε καὶ προσαποφέρειν πολλὰ καὶ καταυλούμενοι πρὸς χελιδόνος πολυκρότου ψόφους. ὥς τε τὰς πόλεις ὅλας τοῖς τοιούτοις κελάδοις συνηχεῖσθαι. ἐπαινῶ δὲ γε ὦ ἄνδρες φίλοι τὸ γενόμενον παρ᾽ Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ τῆς Συρίας συμπόσιον. ὁ δ᾽ Ἀλέξανδρος οὗτος ὢν Ἀντιόχου τοῦ ἐπιφανοῦς υἱὸς ὑποβληθείς, διὸ

Athenaei libri historiarum. Ἀλεξάνδρου συμπόσιον.

εἶχον μῖσος πάντες ἄνθρωποι εἰς Δημήτριον, περὶ οὗ ἱστόρησεν ὁ ἑταῖρος ἡμῶν Ἀθηναῖος ἐν τοῖς περὶ τῶν ἐν Συρίᾳ βασιλευσάντων. τὸ οὖν συμπόσιον τοῦτο τοιόνδε τι ἐγένετο. Διογένης ὁ ἐπικούρειος ἕξιν ἔχων ἱκανὴν ἐν οἷς μετεχειρίζετο λόγοις, τὸ μὲν γένος ἦν ἐκ Σελευκείας τῆς ἐν Βαβυλῶνι. ἀναδοχῆς δ᾽ ἐτύγχανε παρὰ τοῦ βασιλέως, καί τοι τοῖς ἀπὸ τῆς στοᾶς λόγοις χαίροντι. ἐπολυώρει οὖν αὐτὸν ὁ Ἀλέξανδρος, καίπερ ὄντα τῷ βίῳ φαῦλον, ἔτι δὲ βλάσφημον καὶ βάσκανον, ἕνεκά τε τοῦ γελοίου μηδὲ τῶν βασιλέων ἀπεχόμενον. καὶ αἰτησαμένῳ αὐτῷ φιλοσοφίας ἀλλοτρίαν αἴτησιν, ὅπως πορφυροῦν τε χιτωνίσκον φορῇ καὶ χρυσοῦν στέφανον, ἔχοντα πρόσωπον ἀρετῆς κατὰ μέσον, ἧς ἱερεὺς ἠξίου προσαγορεύεσθαι, συνεχώρησε καὶ τὸν στέφανον προσχαρισάμενος. ἅπερ ὁ Διογένης ἐρασθείς τινος λυσιῳδοῦ γυναικός, ἐχαρίσατο αὐτῇ. ἀκούσας δ᾽ ὁ Ἀλέξανδρος καὶ συναγαγὼν φιλοσόφων καὶ ἐπισήμων ἀνδρῶν συμπόσιον, ἐκάλεσε καὶ τὸν Διογένην, καὶ παραγενόμενον ἠξίου κατακλιθῆναι ἔχοντα τὸν στέφανον καὶ τὴν ἐσθῆτα. ἀκαιρον δ᾽ εἶναι εἰπόντος, νεύσας εἰσαγαγεῖν ἐκέλευσε τὰ ἀκροάματα, ἐν οἷς καὶ ἡ λυσιῳδὸς εἰσῆλθεν ἐστεφανωμένη τὸν τῆς ἀρετῆς στέφανον, ἐνδεδυκυῖα καὶ τὴν πορφυρᾶν ἐσθῆτα. γέλωτος οὖν πολλοῦ καταρραγέντος, ἔμενεν ὁ φιλόσοφος, καὶ τὴν λυσιῳδὸν ἐπαινῶν οὐκ ἐπαύσατο. τοῦτον τὸν Διογένην ὁ μεταλαβὼν τὴν βασιλείαν Ἀντίοχος, οὐκ ἐνεγκὼν αὐτοῦ τὴν κακολογίαν, ἀποσφαγῆναι ἐκέλευσεν. ὁ δ᾽ Ἀλέξανδρος προσηνὴς ἦν ἐν πᾶσι καὶ φιλολόγος ἐν ταῖς ὁμιλίαις. καὶ οὐχ ὅμοιος Ἀθηνίωνι τῷ περιπατητικῷ φιλοσόφῳ, τῷ καὶ διατριβὰς προστάντι φιλοσόφων Ἀθήνησί τε καὶ ἐν Μεσσήνῃ, ἔτι δὲ καὶ ἐν Λαρίσσῃ τῆς Θετταλίας. καὶ μετὰ ταῦτα τῆς Ἀθηναίων πόλεως τυραννήσαντι, περὶ οὗ καθ᾽ ἕκαστον ἱστορεῖ Ποσειδώνιος ὁ ἀπαμεύς. ἅπερ εἰ καὶ μακρότερά ἐστιν ἐκθήσομαι, ἵν᾽ ἐπιμελῶς πάντας ἐξετάζωμεν τοὺς φάσκοντας εἶναι φιλοσόφους, καὶ μὴ τοῖς τριβωνίοις καὶ τοῖς ἀκάρτοις πώγωσι πιστεύωμεν. κατὰ γὰρ τὸν Ἀγάθωνα,

φιλόσοφοι τυραννήσαντες.

Εἰ μὲν

Εἰ μὲν φράσω τἀληθές, οὐχί σ' εὐφρανῶ. Εἰ δ' εὐφρανῶ τί σ', οὐχὶ τἀληθῆ φράσω. Ἀλλὰ φίλη φασὶν ἡ ἀλήθεια, ἐκθήσομαι τὰ περὶ τὸν ἄνδρα ὡς ἐγένετο. ἐν τῇ ἐρυμνείας τῶν περιπατητικῶν σχολῇ διέτριβέ τις Ἀθηνίων προσκαρτερῶν τοῖς λόγοις, ὅς τις Αἰγυπτίαν ὠνησάμενος θεράπαιναν ἐπεπλέκετο αὐτῇ. ταύτης οὖν εἴτ' ἐξ αὐτοῦ τεκούσης, εἴτ' ἐξ ἄλλου τινὸς ὁμώνυμος Ἀθηνίωνι τῷ δεσπότῃ παρετρέφετο, γράμματα δὲ μαθὼν καὶ πρεσβύτην γενόμενον τὸν δεσπότην μετὰ τῆς μητρὸς ἐχειραγώγει. καὶ ἀποθανόντα κληρονομήσας παρέγγραφος Ἀθηναίων πολίτης ἐγένετο, γήμας τε παιδισκάριον εὔμορφον. μετὰ τούτου πρὸς τὸ σοφιστεύειν ὥρμησε, μειράκια σχολαστικὰ θηρεύων καὶ σοφιστεύσας ἐν Μεσσήνῃ κἀν Λαρίσῃ τῇ Θετταλικῇ καὶ πολλὰ ἐργασάμενος χρήματα ἐπανῆλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας. καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων πρεσβευτὴς ὅτε εἰς Μιθριδάτην τὰ πράγματα μετέρρει, ὑποδραμὼν τὸν βασιλέα, τῶν φίλων εἷς ἐγένετο μεγίστης τυχὼν προαγωγῆς. διόπερ μετεώριζε τοὺς Ἀθηναίους δι' ἐπιστολῶν ὡς τὰ μέγιστα παρὰ τῷ Καππαδόκῃ δυνάμενος, ὥς τε μὴ μόνον τῶν ἐπιφερομένων ὀφλημάτων ἀπολυθέντας ἐν ὁμονοίᾳ ζῆν, ἀλλὰ καὶ τὴν δημοκρατίαν ἀνακτησαμένους, καὶ δωρεῶν μεγάλων τυχεῖν ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ. ταῦτα οἱ Ἀθηναῖοι διεκόμπουν τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν καταλελύσθαι πεπιστευκότες. ἤδη οὖν τῆς Ἀσίας μεταβεβλημένης, ὁ Ἀθηνίων ἐπανῆκεν εἰς τὰς Ἀθήνας. καὶ ὑπὸ χειμῶνος ἐνοχληθεὶς, εἰς τὴν Καρυστίαν κατηνέχθη. τοῦτο μαθόντες οἱ Κεκροπίδαι, ἔπεμψαν ἐπὶ τὴν ἀνακομιδὴν αὐτοῦ ναῦς μακρὰς, καὶ φορεῖον ἀργυρόπουν, ἀλλ' εἰσῄει ἤδη, καὶ σχεδὸν τὸ πλεῖστον μέρος τῆς πόλεως ἐπὶ τὴν ἐκδοχὴν αὐτοῦ ἐξεκέχυτο. συνέτρεχον δὲ πολλοὶ καὶ ἄλλοι θεαταὶ τὸ παράδοξον τῆς τύχης θαυμάζοντες, εἰ ὁ παρέγγραφος Ἀθηνίων εἰς Ἀθήνας ἐπ' ἀργυρόποδος κατακομίζεται φορείου καὶ πορφυρῶν στρωμάτων, ὁ μηδέποτε ἐπὶ τοῦ τρίβωνος ἑωρακὼς πορφύραν πρότερον, οὐδενὸς οὐδὲ Ῥωμαίων ἐν τοσαύτῃ φαντασίᾳ καταχλιδῶντος τῆς Ἀττικῆς. συνέτρεχον οὖν ἐπὶ τὴν θέαν ταύτην, ἄνδρες, γυναῖκες, παῖδες, τὰ κάλλιστα προσδοκῶντες παρὰ Μιθριδάτου. ὁπότε Ἀθηνίων ὁ πένης καὶ τὰς ἐρανικὰς ποιησάμενος ἀκροάσεις διὰ τὸν βασιλέα σιληπορδῶν διὰ τῆς χώρας καὶ πόλεως πομπεύει. συνήντησαν δ' αὐτῷ καὶ οἱ περὶ τὸν Διόνυσον τεχνῖται, τὸν ἄγγελον τοῦ νέου Διονύσου καλοῦντες, ἐπὶ τὴν κοινὴν ἑστίαν καὶ τὰς περὶ ταύτην εὐχάς τε καὶ σπονδάς. ὁ δὲ πρότερον ἐκ μισθωτῆς οἰκίας ἐξιὼν, εἰς τὴν Διευσοικίαν, τοῦ τότε πλουτοῦντος ἀνθρώπου τοῖς ἐκ Δήλου προσόδοις, εἰσηνέχθη κεκοσμημένην στρωμναῖς τε καὶ γραφαῖς καὶ ἀνδριᾶσι καὶ ἀργυρωμάτων ἐκθέσει. ἀφ' ἧς ἐξῄει χλαμύδα λαμπρὰν ἐπισύρων. καὶ περικείμενος δακτύλιον χρυσοῦν, ἐγγεγλυμμένην ἔχοντα τὴν Μιθριδάτου εἰκόνα. προεπόμπευον δ' αὐτοῦ καὶ ἐφείποντο θεράποντες πολλοί. ἐν δὲ τῷ τεμένει τῶν τεχνιτῶν θυσίαι τε ἐπετελοῦντο ἐπὶ τῇ Ἀθηνίωνος παρουσίᾳ. καὶ μετὰ κήρυκος προαναφωνήσεως σπονδαί. καὶ τῇ ὑστεραίᾳ πολλοὶ μὲν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐλθόντες, ἀνέμενον αὐτοῦ τὴν πρόοδον. πλήρης δ' ἦν καὶ ὁ κεραμεικὸς ἀστῶν καὶ ξένων. καὶ αὐτόκλητος εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν ὄχλων συνδρομή. ὁ δὲ μόλις προῆλθε δορυφορούμενος ὑπὸ τῶν εὐδοκιμεῖν παρὰ τῷ δήμῳ θελόντων, ἑκάστου σπεύδοντος κἂν προσάψασθαι τῆς ἐσθῆτος. ἀναβὰς οὖν ἐπὶ τὸ βῆμα τὸ πρὸ τῆς Ἀττάλου στοᾶς ᾠκοδομημένον τοῖς Ῥωμαίων στρατηγοῖς, στὰς ἐπὶ τούτου καὶ περιβλέψας κυκλόθεν τὸ πλῆθος, ἔπειτα ἀναβλέψας, ἄνδρες Ἀθηναῖοι ἔφη, τὰ πράγματα μὲν βιάζεται καὶ τὸ τῆς πατρίδος συμφέρον ἀπαγγέλλειν, ἃ οἶδα. τὸ δὲ μέγεθος τῶν μελλόντων λέγεσθαι διὰ τὸ παράδοξον τῆς περιστάσεως ἐμποδίζει με. ἀθρόως δ' ἐπιβοησάντων αὐτῷ τῶν περιεστώτων θαρρεῖν καὶ λέγειν. λέγω τοίνυν ἔφη, τὰ μηδέποτε ἐλπισθέντα, μηδὲ ἐν ὀνείρῳ φαντασθέντα. Βασιλεὺς Μιθριδάτης κρατεῖ μὲν Βιθυνίας καὶ τῆς ἄνω Καππαδοκίας. κρατεῖ δὲ τῆς συνεχοῦς Ἀσίας ἁπάσης ἄχρι Παμφυλίας καὶ Κιλικίας. καὶ βασιλεῖς μὲν αὐτῷ Ἀρμενίων καὶ Περσῶν δορυφοροῦσι. δυνάσται δὲ τῶν περὶ τὴν Μαιῶτιν, καὶ τὸν ὅλον Πόντον κατῳκισμένων ἐθνῶν ἐν περιμέτρῳ τρισμυρίων σταδίων. Ῥωμαίων δὲ στρατηγὸς μὲν Παμφυλίας Κόϊντος Ὄππιος παραδοθεὶς ἀκολουθεῖ δέσμιος. Μάνλιος δὲ Ἀκύλλιος ὁ ὑπατευκὼς, ὁ τὸν ἀπὸ Σικελίας καταγαγὼν θρίαμβον συνδεδεμένος ἁλύσει μακρᾷ Βαστάρνῃ πεντάπηχυ πεζὸς ὑπὸ ἱππέως ἕλκεται. τῶν δ' ἄλλων Ῥωμαίων οἱ μὲν θεῶν ἀγάλμασι προσπεπτώκασιν, οἱ δὲ λοιποὶ μεταμφιεσάμενοι τετράγωνα ἱμάτια τὰς ἐξ ἀρχῆς πατρίδας πάλιν ὀνομάζουσι. πᾶσα δὲ πόλις ταῖς ὑπὲρ ἄνθρωπον τιμαῖς ὑπαντῶσα κατακαλεῖται τὸν θεὸν βασιλέα. χρησμοὶ δὲ πάντοθεν τὸ κράτος τῆς οἰκουμένης θεσπιῳδοῦσι. διὸ καὶ πρὸς τὴν Θρᾴκην καὶ τὴν Μακεδονίαν μεγάλα πέμπεται στρατόπεδα, καὶ τὰ τῆς Εὐρώπης ἅπαντα μέρη ἀθρόα εἰς αὐτὸν μεταβέβληται. πάρεισι γὰρ πρὸς αὐτὸν πρέσβεις, οὐ μόνον ἐκ τῶν Ἰταλικῶν ἐθνῶν, ἀλλὰ καὶ παρὰ Καρχηδονίων συμμαχεῖν ἀξιοῦντες ἐπὶ τὴν τῆς Ῥώμης ἀναίρεσιν. μικρὸν δ' ἐπισχὼν ἐπὶ τούτοις, καὶ ἐάσας τοὺς πολλοὺς συλλαλῆσαι περὶ τῶν παραδόξως προηγγελμένων, τρίψας τὸ μέτωπον. τί οὖν εἶπε συμβουλεύω; μὴ ἀνέχεσθαι τῆς ἀναρχίας, ἣν ἡ Ῥωμαίων σύγκλητος ἐπισχεθῆναι πεποίηκεν, ἕως αὐτὴ δοκιμάσῃ περὶ τοῦ πῶς ὑμᾶς πολιτεύεσθαι δεῖ. καὶ μὴ περιίδωμεν τὰ ἱερὰ κεκλεισμένα, αὐχμῶντα δὲ τὰ γυμνάσια, τὸ θέατρον ἀνεκκλησίαστον, ἄφωνα δὲ τὰ δικαστήρια. καὶ

τὴν θεῶν

τῆς θεῶν χρησμοῖς καθωσιωμένης πύκνα ἀφῃρημένης τῆς δάμας. μὴ περιίδωμεν δὲ αὖθις Ἀθηναῖοι τῆς ἱερᾶς τοῦ Ἰάκχου φωνῆς κατασεσιγασμένης, καὶ τὸ σεμνὸν ἀνάκτορον τῶν θεῶν κεκλεισμένον, καὶ τῶν φιλοσόφων τὰς διατριβὰς ἀφώνους. πολλῶν οὖν καὶ ἄλλων τοιούτων λεχθέντων ὑπὸ τοῦ οἰκότριβος, συλλαλήσαντες αὐτοῖς οἱ ὄχλοι καὶ συνδραμόντες εἰς τὸ θέατρον, εἵλοντο τὸν Ἀθηνίωνα στρατηγὸν ἐπὶ τῶν ὅπλων. καὶ παρελθὼν ὁ περιπατητικὸς εἰς τὴν ὀρχήστραν ἴσα βαίνων Πυθοκλεῖ, εὐχαρίστησέ τε τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ ἔφη, διότι νῦν ὑμεῖς ἑαυτῶν στρατηγεῖτε προέστηκα λέγειν καὶ ἂν συνισχύσητε, τοσοῦτον δυνήσομαι, ὅσον κοινῇ πάντες ὑμεῖς. ταῦτ' εἰπὼν συγκατέστησεν ἑαυτῷ τοὺς ἄλλους ἄρχοντας ὧν ἐβούλετο ὑποβαλὼν τὰ ὀνόματα. καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας τύραννον αὑτὸν ἀναδείξας, φθέγματα περὶ τῆς ἐπιβουλῆς, καὶ τί ἐβούλετο αὐτοῖς ἡ φιλοσοφία, ἣν ὁ καλὸς Πυθαγόρας εἰσηγήσατο, καθάπερ ἱστόρησε Θεόπομπος ἐν ὀγδόῃ Φιλιππικῶν. ἀλλ' Ἕρμιππος ὁ Καλλιμάχειος, εὐθέως καὶ τοὺς μὲν εὖ φρονοῦντας τῶν πολιτῶν παρὰ τὰ Ἀριστοτέλους καὶ Θεοφράστου δόγματα, ὡς ἀληθῶς οὖν τὴν παροιμίαν τὴν λέγουσαν, μὴ παιδὶ μάχαιραν, ἐκποδὼν εὐθὺς ἐποιήσατο. φύλακας δ' ἐπὶ τὰς πύλας κατέστησεν ὡς νύκτωρ πολλοὺς τῶν Ἀθηναίων εὐλαβουμένους τὸ μέλλον, διὰ τῶν ταχῶν αὐτοὺς καθιμήσαντας φεύγειν. καὶ ὁ Ἀθηνίων ἱππέας ἐπαποστείλας, οὓς μὲν ἐφόνευσεν, οὓς δὲ καὶ δεδεμένους κατήγαγε. δορυφόρους ἔχων πολλοὺς τῶν καταφρακτικῶν καλουμένων. συνάγων δὲ καὶ ἐκκλησίας πολλάκις τὰ Ῥωμαίων φρονεῖν προσεποιεῖτο. καὶ πολλοῖς αἰτίας ἐπιφέρων, ὡς διαπεμπομένοις πρὸς τοὺς φυγάδας καὶ νεωτερίζουσιν, ἐφόνευσεν αὐτούς. καὶ τὰς πύλας τριάκοντα καταστήσας ἐφ' ἑκάστης, οὔτ' εἰσιέναι τὸν βουλόμενον, οὔτ' ἐξιέναι εἴα. ἀνελάμβανε δὲ καὶ τὰς οὐσίας πολλῶν, καὶ τοσαῦτα χρήματα συνήθροισεν, ὡς καὶ φρέατα πληρῶσαι πλείονα. ἐξαπέστελλε δὲ καὶ ἐπὶ τὴν χώραν ὥσπερ ὁδοιδόκους τῶν ἀποχωρούντων, οἵτινες αὐτοὺς ἀνῆγον ὡς αὐτόν, καὶ ἀκρίτως ἀπώλλυε προσβασανίσας καὶ στρεβλώσας. πολλοῖς δὲ καὶ προδοσίας δίκας ἐπῆγεν, ὡς τοῖς φυγάσι περὶ καθόδου συνεργοῦσιν. ὧν οἱ μὲν διὰ τὸν φόβον πρὸ τῆς κρίσεως ἔφυγον, οἱ δ' ἐν τοῖς δικαστηρίοις κατεδικάζοντο, αὐτοῦ καὶ ψήφους φέροντος. ἐνηργάσατο δὲ ἐν τῇ πόλει καὶ τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων ἔνδειαν, κριθίδια καὶ πυροὺς ὀλίγους διαμετρῶν. ἐξέπεμπε δὲ καὶ ἐπὶ τῆς χώρας ὁπλίτας τοὺς θηρεύοντας, εἴ τις τῶν ἀνακεχωρηκότων ἐντὸς ἐπὶ τῶν ὅρων, ἢ τῶν Ἀθηναίων τις εἰς ὑπερόριον ἀποδημεῖ, καὶ τὸν ληφθέντα ἀπετυμπάνιζεν. ὧν ἐνίους καὶ προκατανήλισκε ταῖς βασάνοις, ἐκήρυσσέ τε δεῖν πρὸ ἡλίου πάντας οἰκουρεῖν, καὶ μετὰ λυχνοφόρα μηδένα φοιτᾶν. καὶ οὐ μόνον τὰ τῶν πολιτῶν διήρπαζεν, ἀλλ' ἤδη καὶ τὰ τῶν ξένων ἐκτείνας τὰς χεῖρας, καὶ ἐπὶ τὰ εἰς Δῆλον τοῦ θεοῦ χρήματα. ἐκπέμψας γοῦν εἰς τὴν νῆσον Ἀπελλικῶντα τὸν Τήιον, πολίτην δὲ Ἀθηναίων γενόμενον, ποικιλώτατόν τινα καὶ ἀψίκορον ζήσαντα βίον. ὅτε μὲν γὰρ ἐφιλοσόφει καὶ τὰ περιπατητικά, καὶ τὴν Ἀριστοτέλους βιβλιοθήκην καὶ ἄλλας συνηγόραζε συχνάς. ἦν γὰρ πολυχρήματος. τά, τ' ἐκ τοῦ μητρῴου τῶν παλαιῶν αὐτόγραφα ψηφίσματα ὑφαιρούμενος ἐκτᾶτο. καὶ ἐκ τῶν ἄλλων πόλεων εἴ τι παλαιὸν εἴη καὶ ἀπόθετον. ἐφ' οἷς φωραθεὶς ἐν ταῖς Ἀθήναις ἐκινδύνευσεν ἄν, εἰ μὴ ἔφυγεν. καὶ μετ' οὐ πολὺ πάλιν κατῆλθε θεραπεύσας πολλούς. καὶ συναπεγράφετο τῷ Ἀθηνίωνι ὡς ἂν ἐκ τῆς αὐτῆς αἱρέσεως ὄντι. Ἀθηνίων δ' ἐπιλαθόμενος τῶν δογμάτων τῶν τοῦ περιπάτου χοίνικα κριθῶν εἰς τέσσαρας ἡμέρας διεμέτρει τοῖς ἀνοήτοις Ἀθηναίοις, ἀλεκτορίδων τροφήν, καὶ οὐκ ἀνθρώπων αὐτοῖς διδούς. Ἀπελλικῶν δὲ μετὰ δυνάμεως ἐξορμήσας εἰς Δῆλον, καὶ πανηγυρικῶς μᾶλλον ἢ στρατιωτικῶς ἀναστρεφόμενος, καὶ προφυλακὴν ἀμελεστέραν πρὸς τὴν Δῆλον ποιήσας, μάλιστα δὲ τὰ ἐξόπισθεν τῆς νήσου ἐάσας ἀφύλακτα καὶ οὐδὲ χάρακα βαλλόμενος, ἐκοιμᾶτο. τοῦτο δὲ ἐπιγνοὺς ὁ Ὀρόβιος στρατηγὸς Ῥωμαίων, καὶ φυλάσσων τὴν Δῆλον, φυλάξας ἀσέληνον νύκτα καὶ ἐκβιβάσας τοὺς ἑαυτοῦ στρατιώτας κοιμωμένοις καὶ μεθύουσιν ἐπιπεσών, κατέκοψε τοὺς Ἀθηναίους καὶ τοὺς μεθ' αὐτῶν συστρατευομένους ὡς βοσκήματα ἑξακοσίους τὸν ἀριθμόν. ἐζώγρησε δὲ καὶ περὶ τετρακοσίους. καὶ ὁ καλὸς στρατηγὸς Ἀπελλικῶν ἔλαθε φυγὼν ἐκ Δήλου. πολλοὺς δὲ καὶ συμφυγόντας κατιδὼν ὁ Ὀρόβιος εἰς ἐπαύλεις, συγκατέφλεξεν αὐταῖς οἰκίαις. καὶ πάντα αὐτῶν τὰ πολιορκητικὰ ὄργανα σὺν τῇ ἑλεπόλει, ἣν εἰς Δῆλον ἐλθὼν κατεσκευάκει. στήσας οὖν τρόπαιον ἐπὶ τῶν τόπων ὁ Ὀρόβιος καὶ βωμόν, ἐπέγραψε.

Τοὺς δὲ θανόντας ἔχει ξένους τάφος, οἳ περὶ Δῆλον   Μαρνάμενοι, ψυχὰς ὤλεσαν ἐν πελάγει.
Τὴν ἱερὰν ὅτε νῆσον Ἀθηναῖοι κεράιζον   Κοινὸν Ἄρη βασιλεῖ Καππαδόκων θέμενοι.

Καὶ Ταρσοῦ δὲ Ἐπικούρειος φιλόσοφος ἐτυράννησε, Λυσίας ὄνομα. ὃς ὑπὸ τῆς πατρίδος στεφανηφόρος αἱρεθείς, τουτέστιν ἱερεὺς Ἡρακλέους, οὐκ ἀπετίθετο τὴν ἀρχήν, ἀλλ' ἐξ ἱματίου τύραννος ἦν. πορφυροῦν μὲν μεσόλευκον χιτῶνα ἐνδεδυκώς, χλαμύδα δὲ ἐφεστρίδα περιβεβλημένος πολυτελῆ, καὶ ὑποδεδεμένος λευκὰς λακωνικάς, στέφανον δάφνης χρυσοῦν ἐστεμμένος. καὶ διένεμε τὰ τῶν πλουσίων τοῖς πένησι πολλοὺς φονεύων τῶν οὐ διδόντων. οὗτοι εἰσὶν οἱ ἐκ φιλοσοφίας στρατηγοί, περὶ ὧν Δημοχάρης ἢ Κράτης ἔλεγεν, ὥσπερ ἐκ θύμβρας οὐδεὶς ἂν δύναιτο κατασκευάσαι λόγχην, οὐδ' ἐκ Σω-

κράτους

Ἀπελλικῶν.

ὁ φιλόσοφος, καὶ τὸ τῶν Πυθαγορικῶν ἀναδείξας δόγμα

Ne puero gladium

Lysias Tarsensis philosophus tyrannus.

Platonis mendacia

Τί γὰρ ἀσπίδι ξύσθημα καὶ βακτηρία;

κράτης στρατιώτην ἄμεμπτον. ὁ γὰρ Πλάτων φησὶ τρεῖς στρατείας στρατεύσασθαι Σωκράτην. τὴν μὲν, εἰς Ποτίδαιαν, τὴν δὲ εἰς Ἀμφίπολιν, τὴν δὲ εἰς Βοιωτοὺς, ὅτε καὶ συνέβη τὴν περὶ Δηλίῳ μάχην γενέσθαι. μηδενὸς δὲ τοῦθ' ἱστορηκότος, αὐτὸς καὶ ἀριστείων φησὶν αὐτὸν τετυχηκέναι, πάντων Ἀθηναίων φυγόντων, πολλῶν δὲ καὶ ἀπολλυμένων. πάντα δὲ ταῦτα ἐψευδολόγηται. ἡ μὲν γὰρ περὶ Ἀμφίπολιν στρατεία γέγονεν ἐπὶ Ἀλκαίου ἄρχοντος, Κλέωνος ἡγουμένου ἐξ ἐπιλέκτων ἀνδρῶν, ὥς φησι Θουκυδίδης. τούτων οὖν τῶν ἐπιλέκτων ἀνάγκη εἶναι καὶ Σωκράτην, ὧ πλὴν τρίβωνος καὶ βακτηρίας οὐδὲν ἦν. τίς οὖν εἶπεν ἱστοριογράφος, ἢ ποιητὴς, ἢ ποῦ Θουκυδίδης τὸν Σωκράτην περιήχησε τὸν Πλάτωνος στρατιώτην. τί γὰρ ἀσπίδι ξύσθημα καὶ βακτηρία; πότε δὲ καὶ εἰς Ποτίδαιαν ἐστρατεύσατο ὡς ἐν τῷ Χαρμίδῃ εἴρηκεν ὁ Πλάτων, φάσκων αὐτὸν καὶ τῶν ἀριστείων τότε Ἀλκιβιάδῃ παραχωρῆσαι. ὅπερ οὔτε Θουκυδίδου, ἀλλ' οὔτ' Ἰσοκράτους εἰρηκότος ἐν τῷ περὶ τοῦ Ζεύγους. ποίας δὲ καὶ μάχης γενομένης ἔλαβε τὰ ἀριστεῖα Σωκράτης, καὶ τί πράξας ἐπιφανὲς καὶ διάσημον καθόλου, μάχης μηδεμιᾶς συμπεσούσης ὡς ἱστόρηκε Θουκυδίδης. οὐκ ἀρκεσθεὶς δὲ ταύτῃ τῇ τερατολογίᾳ ὁ Πλάτων, ἐπάγει καὶ τὴν περὶ Δηλίῳ γενομένην, μᾶλλον δὲ πεπλασμένην ἀνδραγαθίαν. εἰ γὰρ καὶ τὸ Δήλιον εἴρηκε Σωκράτης ὡς ἱστορεῖ Ἡρόδικος ὁ Κρατήτειος ἐν τοῖς πρὸς τὸν Φιλοσωκράτην ἅμα τοῖς πολλοῖς ἀσχημόνως ἂν ἔφυγε Παγώνδου δύο τέλη περιπέμψαντος τῶν ἱππέων ἐκ τοῦ ἀφανοῦς περὶ τὸν λόφον. τότε γὰρ οἱ μὲν πρὸς τὸ Δήλιον τῶν Ἀθηναίων ἔφυγον, οἱ δ' ἐπὶ θάλατταν, ἄλλοι δὲ ἐπὶ Ὠρωπὸν, οἱ δὲ Πάρνηθα τὸ ὄρος. Βοιωτοὶ δ' ἐφεπόμενοι ἔκτεινον, καὶ μάλιστα οἱ ἱππεῖς, οἵ τε ἑαυτῶν καὶ Λοκρῶν. τοιούτου οὖν κυδοιμοῦ καὶ φόβου καταλαβόντος τοὺς Ἀθηναίους, μόνος Σωκράτης βρενθυόμενος, καὶ τὼ ὀφθαλμὼ παραβάλλων, εἱστήκει ἀναστέλλων τὸ Βοιωτῶν καὶ Λοκρῶν ἱππικόν. καὶ ταύτης τῆς ἀνδρείας αὐτοῦ οὔτε Θουκυδίδης μέμνηται, οὐκ ἄλλος οὐδεὶς ποιητής. πῶς δὲ καὶ τῶν ἀριστείων Ἀλκιβιάδῃ παρεχώρει τῷ μηδ' ὅλως κεκοινωνηκότι ταύτης τῆς στρατείας. ἐν δὲ τῷ Κρίτωνι ὁ τῇ Μνημοσύνῃ φίλος Πλάτων, οὐδὲ ποιήσασθαί ποτε ἀποδημίαν τὸν Σωκράτην ἔξω τῆς εἰς Ἰσθμὸν πορείας εἴρηκε. καὶ Ἀντισθένης δ' ὁ Σωκρατικὸς περὶ τῶν ἀριστείων τὰ αὐτὰ τῷ Πλάτωνι ἱστορεῖ. οὐκ ἔστι δ' ἔτυμος ὁ λόγος οὗτος. χαρίζεται γὰρ καὶ ὁ Κύων οὗτος πολλὰ τῷ Σωκράτει. ὅθεν οὐδετέροις αὐτῶν δεῖ πιστεύειν, σκοπὸν ἔχοντας Θουκυδίδην. ὁ γὰρ Ἀντισθένης καὶ προσεπάγει τῇ ψευδογραφίᾳ λέγων οὕτω, ἡμεῖς δὲ ἀκούομεν παρὰ τὴν πρὸς Βοιωτοὺς τὰ ἀριστεῖά σε λαβεῖν. εὐφήμει ὦ ξένε, Ἀλκιβιάδου τὸ γέρας οὐκ ἐμὸν, σοῦ γε δόντος ὡς ἡμεῖς ἀκούομεν. ὁ δὲ Πλάτωνος Σωκράτης εἰς Ποτίδαιαν λέγει παρεῖναι καὶ τῶν ἀριστείων Ἀλκιβιάδῃ παρακεχωρηκέναι. προτερεῖ δὲ κατὰ πάντας τοὺς ἱστορικοὺς τῆς ἐπὶ Δήλιον στρατείας ἡ περὶ Ποτίδαιαν, ἧς Φορμίων ἐστρατήγει. πάντ' οὖν ψεύδονται οἱ φιλόσοφοι, καὶ πολλὰ παρὰ τοὺς χρόνους γράφοντες οὐκ αἰσθάνονται. καθάπερ οὐδ' ὁ καλὸς Ξενοφῶν, ὃς ἐν τῷ Συμποσίῳ ὑποτίθεται Καλλίαν τὸν Ἱππονίκου, Αὐτολύκου τοῦ Λύκωνος ἐρῶντα, καὶ νενικηκότος αὐτοῦ παγκράτιον, ἑστίασιν ποιούμενον, καὶ σὺν τοῖς ἄλλοις δαιτυμόσι παρόντα τὸν ἴσως μηδὲ γεννηθέντα, ἢ περὶ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν ὑπάρχοντα. ἔστι δὲ οὗτος ὁ καιρὸς καθ' ὃν Ἀριστίων ἄρχων ἦν. ἐπὶ τούτου γὰρ Εὔπολις τὸν Αὐτόλυκον διδάξας διὰ Δημοστράτου χλευάζει τὴν νίκην τοῦ Αὐτολύκου. πάλιν ὁ Ξενοφῶν ποιεῖ τὸν Σωκράτην λέγοντα ἐν τῷ Συμποσίῳ ταυτί. καί τοι Παυσανίας γε ὁ Ἀγάθωνος τοῦ ποιητοῦ ἐραστὴς ἀπολογούμενος ὑπὲρ τῶν ἀκρασίᾳ συγκαλινδουμένων, εἴρηκεν ὡς καὶ στράτευμα ἀλκιμώτατον ἂν γένοιτο ἐκ παιδικῶν καὶ ἐραστῶν. τούτους γὰρ ἂν ἔφη οἴεσθαι μάλιστα ἂν αἰδεῖσθαι ἀλλήλους ἀπολείπειν, θαυμαστὰ λέγων, εἴ γε οἱ ψόγου γε ἀφροντιστεῖν καὶ ἀναισχυντεῖν πρὸς ἀλλήλους ἐθιζόμενοι, οὗτοι μάλιστα αἰσχύνονται αἰσχρόν τι ποιεῖν. ὅτι μὲν οὖν τούτων οὐδὲν εἴρηκε Παυσανίας, ἔξεστι μαθεῖν ἐκ τοῦ Πλάτωνος Συμποσίου. Παυσανίου γὰρ οὐκ οἶδα σύγγραμμα, οὐδ' εἰσάγεται παρ' ἄλλῳ λαλῶν οὗτος περὶ χρήσεως ἐραστῶν καὶ παιδικῶν, ἢ παρὰ Πλάτωνι. πλὴν εἴ τι κατέψευσται αὐτὸς Ξενοφῶν, εἴτ' ἄλλως γεγραμμένῳ τῷ Πλάτωνος ἐντυχὼν Συμποσίῳ, παρέωσε. τὸ δὲ περὶ τοὺς χρόνους ἀσόχημα λεκτέον. Ἀριστίων, ἐφ' οὗ τὸ συμπόσιον ὑπόκειται γινόμενον, πρὸ τεσσάρων ἐτῶν Εὐφήμου πρότερος ἦρξεν. καθ' ὃν Πλάτων τὰ Ἀγάθωνος νικητήρια γέγραφεν, ἐν οἷς Παυσανίας τὰ περὶ τῶν ἐρωτικῶν διεξέρχεται. θαυμαστὸν οὖν καὶ τερατῶδες εἰ τὰ μήπω ῥηθέντα, μετὰ δὲ τέτταρα ἔτη ἐπιχειρηθέντα, ὅλως δὲ λῆρος δεῖ τῷ Πλάτωνι τὸ συμπόσιον. ὅτε γὰρ Ἀγάθων ἐνίκα, Πλάτων ἦν δεκατεσσάρων ἐτῶν. ὁ μὲν γὰρ ἐπὶ ἄρχοντος Εὐφήμου στεφανοῦται Ληναίοις. Πλάτων δὲ γεννᾶται ἐπὶ Ἀπολλοδώρου τοῦ μετ' Εὐθύδημον ἄρξαντος. δύο δὲ καὶ ὀγδοήκοντα βιώσας ἔτη, μετήλλαξεν ἐπὶ Θεοφίλου τοῦ μετὰ Καλλίμαχον, ὅς ἐστιν ὀγδοηκοστὸς καὶ δεύτερος. ἀπὸ δὲ Ἀπολλοδώρου καὶ τῆς Πλάτωνος γενέσεως, τεσσαρεσκαιδέκατός ἐστιν ἄρχων Εὔφημος. ἐφ' οὗ τὰ ἐπινίκια Ἀγάθωνος ἑστιῶνται. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Πλάτων δηλοῖ τὴν συνουσίαν ταύτην πρὸ πολλοῦ γεγονυῖαν, ὥστε κἀμὲ παραγενέσθαι. Ἐγὼ γὰρ ἔφη. Πόθεν ἦν δ' ἐγὼ Γλαύκων. οὐκ οἶσθ' ὅτι πολλῶν ἐτῶν Ἀγάθων ἐνθάδε οὐκ ἐπιδεδήμηκε. καὶ προελθὼν φησὶν,

Σωκράτους τρεῖς στρατεῖαι.

Ξενοφῶν παρὰ τοὺς χρόνους ἁμαρτάνων.

τοῦ Λύκωνος

Plato tempora confundit·

ἀλλ' εἰπέ μοι, πότ' ἐγένετο ἡ συνουσία αὕτη, κἀγὼ εἶπον, ὅτι παίδων ἔτι ὄντων ἡμῶν, ὅτι τῇ τραγῳδίᾳ ἐνίκησεν ὁ Ἀγάθων. ὅτι δὲ πολλὰ ὁ Πλάτων παρὰ τοὺς χρόνους ἁμαρτάνει, δῆλον ἐστὶν ἐκ πολλῶν. κατὰ γάρ τὸν εἰπόντα ποιητὴν, ὅτιπερ ἐπ' ἀκαιρίμαν γλῶτταν ἔλθῃ, τοῦτο μὴ διακρίνας γράφει. οὐ γὰρ ἀγράφως τι εἴλεγεν, ἀλλὰ πάνυ ἐσκεμμένως, ὡς ἐν τῷ Γοργίᾳ γράφων φησίν. ἄθλιος ἄρα οὗτος ὁ Ἀρχέλαος ἐστὶ κατὰ τὸν σὸν λόγον, εἴπερ γε ὢ φίλε ἄδικος. εἶτα ῥητῶς εἰπὼν, ὡς κατέχοντος τὴν Μακεδόνων ἀρχὴν Ἀρχελάου, προβὰς γράφει τάδε, καὶ Περικλέα τοῦτον νεωστὶ τετελευτηκότα. εἰ δὲ νεωστὶ τετελεύτηκε Περικλῆς, Ἀρχέλαος οὔπω κύριος ἐστὶ τῆς ἀρχῆς. εἰ δ' οὗτος βασιλεύει, πρὸ πολλοῦ πάνυ χρόνου ἀπέθανε Περικλῆς. Περδίκκας τοίνυν πρὸ Ἀρχελάου βασιλεύει, ὡς μὲν ὁ Ἀκάνθιος φησὶ Νικομήδης, ἔτη μα'. Θεόπομπος δέ φησι λε'. Ἀναξιμένης μ'. Ἱερώνυμος κη'. Μαρσύας δὲ καὶ Φιλόχορος κγ'. τούτων οὖν διαφόρως ἱστορημένων, λάβωμεν τὸν ἐλάχιστον ἀριθμὸν τὰ κγ' ἔτη. Περικλῆς δ' ἀποθνήσκει περὶ τὸ τρίτον ἔτος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ἄρχοντος Ἐπαμείνονος, ἐφ' οὗ τελευτᾷ Περδίκκας. καὶ τὴν βασιλείαν Ἀρχέλαος διαδέχεται. πῶς οὖν νεωστὶ κατὰ Πλάτωνα τελευτᾷ Περικλῆς; ἐν δὲ τῷ αὐτῷ Γοργίᾳ ὁ Πλάτων τὸν Σωκράτη ποιεῖ λέγοντα, καὶ πέρυσι βουλεύειν λαχὼν, ἐπειδὴ ἡ φυλὴ ἐπρυτάνευεν, καὶ ἔδει με ἐπιψηφίζειν, γέλωτα παρεῖχον καὶ οὐκ ἠπιστάμην ἐπιψηφίσαι. τοῦτο οὐ Σωκράτης οὐ μᾶλλον περὶ ἀνδραγαθίαν. οὐ γὰρ ἠβούλετο λύειν δημοκρατίας νόμους. παρίστησι δὲ τοῦτο σαφῶς ὁ Ξενοφῶν ἐν πρώτῳ Ἑλληνικῶν ἐκτιθεὶς οὕτως. τῶν δὲ πρυτάνεων τινῶν οὐ φασκόντων προθήσειν τὴν διαψήφισιν παρὰ τοὺς νόμους, αὖθις Καλλίξενος ἀναβὰς κατηγορεῖ αὐτῶν. οἱ δὲ ἐβόων καλεῖν τοὺς οὐ φάσκοντας. οἱ δὲ πρυτάνεις φοβηθέντες, ὡμολόγουν ἅπαντες προθήσειν πλὴν Σωκράτους τοῦ Σωφρονίσκου. οὗτος δὲ οὐκ ἔφη, ἀλλὰ κατὰ τοὺς νόμους πάντα ποιήσειν. οὗτος ἐστὶν ὁ διαψηφισμὸς ὁ γενόμενος κατὰ τῶν περὶ Ἐρασινίδην στρατηγῶν. ὅτι τοὺς ἐν Ἀργινούσαις ἐν τῇ ναυμαχίᾳ ἀπολομένους οὐκ ἀνείλοντο. ἐγένετο δὲ ἡ ναυμαχία ἐπὶ ἄρχοντος Καλλίου τῆς Περικλέους τελευτῆς ὕστερον ἔτεσιν εἴκοσι καὶ τέτταρσιν. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τῷ Πρωταγόρᾳ διαλόγῳ μετὰ τὴν Ἱππονίκου τελευτὴν γενομένῳ παρειληφότος ἤδη τὴν οὐσίαν Καλλίου, τοῦ Πρωταγόρου παραγεγονότος τὸ δεύτερον οὐ πολλαῖς πρότερον ἡμέραις. ὁ δ' Ἱππόνικος ἐπὶ μὲν Εὐθυδήμου ἄρχοντος στρατηγῶν παρατέτακται μετὰ Νικίου πρὸς Ταναγραίους, καὶ τοὺς παραβοηθοῦντας Βοιωτῶν καὶ τῇ μάχῃ νενίκηκε. τέθνηκε δὲ πρὸ τῆς ἐπ' Ἀλκαίου διδασκαλίας τῶν Εὐπόλιδος κολάκων οὐ πολλῷ χρόνῳ κατὰ τὸ εἰκός. πρόσφατον γάρ τινα τοῦ Καλλίου τὴν παράληψιν τῆς οὐσίας ἐμφαίνει τὸ δρᾶμα. ἐν οὖν τούτῳ τῷ δράματι Εὔπολις τὸν Πρωταγόραν ὡς ἐπιδημοῦντα εἰσάγει. Ἀμειψίας δ' ἐν τῷ Κόννῳ δύο πρότερον ἔτεσιν διδαχθέντι, οὐ καταριθμεῖ αὐτὸν ἐν τῷ τῶν φροντιστῶν χορῷ. δῆλον οὖν ὡς μεταξὺ τούτων τῶν χρόνων παραγέγονεν. ὁ δὲ Πλάτων καὶ τὸν Ἠλεῖον Ἱππίαν συμπαρόντα ποιεῖ ἐν τῷ Πρωταγόρᾳ μετά τινων ἰδίων πολιτῶν, οὓς οὐκ εἰκὸς ἐν Ἀθήναις ἀσφαλῶς διατρίβειν, πρὸ τοῦ τὰς ἐνιαυσίας ἐπὶ Ἰσάρχου ἐλαφηβολιῶνος συντελεσθῆναι σπονδάς. ὁ δὲ τὸν διάλογον ὑφίσταται γινόμενον περὶ τοὺς καιροὺς τούτους, καθ' οὓς προσφάτως ἐγεγόνεισαν. λέγει γοῦν, εἰ γὰρ εἶεν ἄνθρωποι ἄγριοι οἵους πέρυσι Φερεκράτης ὁ ποιητὴς ἐδίδαξεν ἐπὶ Ληναίῳ. ἐδιδάχθησαν δὲ οἱ Ἄγριοι ἐπ' Ἀριστίωνος ἄρχοντος, ἀφ' οὗ ἐστὶν ἄρχων Ἀστύφιλος, τρισκαιδέκατος ὢν ἀπὸ Ἰσάρχου, καθ' ὃν αἱ σπονδαὶ ἐγένοντο. Ἴσαρχος γάρ, εἶτ' Ἀμεινίας, μεθ' ὃν Ἀλκαῖος εἶτ' Ἀριστίων, εἶτ' Ἀστύφιλος. παρὰ τὴν ἱστορίαν οὖν ὁ Πλάτων ἐν τῷ διαλόγῳ εἰς τὰς Ἀθήνας παράγει πολεμίους ὄντας τοὺς περὶ τὸν Ἱππίαν μὴ τῆς ἐκεχειρίας αὐτοῖς μενούσης. ~~Καὶ~~ ἄλλοις δ' ὁ Πλάτων φησί, Χαιρεφῶντα ἐρωτῆσαι τὴν Πυθίαν, εἴ τις εἴη Σωκράτους σοφώτερος. καὶ τὴν ἀνελεῖν, μηδένα. κἂν τούτοις δὲ μὴ ξυμφωνῶν Ξενοφῶντι φησί. Χαιρεφῶντος γάρ ποτε ἐπερωτήσαντος ἐν Δελφοῖς ὑπὲρ ἐμοῦ, ἀνεῖλεν ὁ Ἀπόλλων παρόντων, μηδένα εἶναι ἀνθρώπων ἐμοῦ μήτε δικαιότερον, μήτε σωφρονέστερον. πῶς οὖν εὔλογον ἢ πιθανὸν Σωκράτη τὸν ὁμολογοῦντα μηδὲν ἐπίστασθαι, σοφώτατον ἁπάντων ὑπὸ τοῦ πάντα ἐπισταμένου θεοῦ ἀναρρηθῆναι. εἰ γὰρ τὸ ἐστὶ σοφία, τὸ μηδὲν εἰδέναι, τὸ πάντα εἰδέναι φαυλότης ἂν εἴη. τίς δ' ἦν χρεία τοῦ Χαιρεφῶντι παρενοχλεῖν τὸν θεὸν περὶ Σωκράτους πυνθανόμενον. αὐτὸς γὰρ ἦν ἀξιόπιστος ὑπὲρ αὐτοῦ λέγων, ὡς οὐκ ἐστὶ σοφός. βλὰξ γάρ τις ἦν τοιαῦτ' ἐρωτῶν τὸν θεόν, ὡς αὖ εἰ καὶ τοιαῦτα. τίνα τῶν ἀττικῶν ἐρίων, ἀλλ' ἐστὶ μαλακώτερα, ἢ τῶν ἐν Βάκτροις καὶ Μήδων εἰσί τινες δικαιότεροι, ἢ εἰ Σωκράτους ἐστί τις σιμότερος. τοὺς γὰρ τὰ τοιαῦτα πυνθανομένους, δεξιόχως ἐπιρραπίζει ὁ θεός. ὡς καὶ τὸν πυθόμενον, ἤτοι Αἴσωπός ἐστι ὁ λογοποιός, ἢ ἄλλος τις; πῶς ἂν πλουτήσαιμι Διὸς καὶ Λητοῦς υἱέ, χλευάζων ἀπεκρίνατο. εἰ τὸ μέσον κτήσαιο Κορίνθου καὶ Σικυῶνος. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἂν ὁ Πλάτων εἴρηκε περὶ Σωκράτους τῶν κωμικῶν τις εἴρηκεν, οὐδ' ὅτι Μαίας Βλοσυρᾶς υἱὸς ἦν, οὐδ' ὅτι Ξανθίππῃ χαλεπὴ ἦν γυνή. ἥτις καὶ νιπτῆρας αὐτοῦ κατέχει τῆς κεφαλῆς. οὐδ' ὡς Ἀλκιβιάδης συνεκοιμήθη ὑπὸ τὴν αὐτὴν γενόμενος χλαῖναν, καίτοι ἀναγκαῖον ἦν τοῦτο ἐκκωμῳδηθῆναι ὑπὸ Ἀριστοφάνους τοῦ καὶ ἐν συμποσίῳ κατὰ Πλάτωνα. οὐ γὰρ ἂν

Πλάτων περὶ τοὺς χρόνους ἁμαρτάνων.

ἐπιψάμενοι.

Α αἱ σπονδαὶ

Σωκράτης.

Κἂν

πλουτέοις

ἐστίησιν τὸν Ἀριστοφάνους ὡς τοὺς νέους διαφθείροντος. Ἀσπασία μέντοι ἡ σοφὴ τοῦ Σωκράτους διδάσκαλος τῶν ῥητορικῶν λόγων, ἐν τοῖς φερομένοις ὡς αὐτῆς ἔπεσιν, ἅπερ Ἡρόδικος ὁ Κρατήτειος παρέθετο, φησὶν οὕτως, Σώκρατες οὐκ ἔλαθές με πόθῳ δηχθεὶς φρένα τὴν σήν, παιδὸς Δεινομάχου καὶ Κλεινίου. ἀλλ' ὑπάκουσον· Εἰ βούλει σοι ἔχειν εὖ παιδικά, μὴ δ' ἀπιθήσῃς Ἀγγέλῳ, ἀλλὰ πιθοῦ, καί σοι πολὺ βέλτιον ἔσται. Κἀγὼ ὅπως ἤκουσα χαρᾶς ὑπὸ σῶμα λιπαίνω. Ἱδρῶτι βλεφάρων δὲ γόος πίπτει οὐκ ἀβελήτως Στέλλου πλησάμενος θυμὸν μούσης κατόχοιο. ᾗ τόνδ' αἱρήσεις ἐνδῶν ἐσ ὦν εἰσι πέθοισιν. Ἀμφοῖν γὰρ φιλίας ἥδ' ἀρχή. τῇδε καθέξεις Αὐτὸν προσβάλλων ἀκοαῖς ὀπτήρια θυμοῦ. Κυνηγεῖ οὖν ὁ καλὸς Σωκράτης ἐρωτοδιδάσκαλον ἔχων τὴν Μιλησίαν, ἀλλ' οὐκ αὐτὸς θηρεύεται, ὡς ὁ Πλάτων ἔφη, λινοστατούμενος ὑπὸ Ἀλκιβιάδου. καὶ μὴν οὐ διαλείπει γε δακρύων ὡς ἂν οἶμαι δυσημερῶν. ἰδοῦσα γὰρ αὐτὸν ἐν οἵῳ ἦν καταστήματι Ἀσπασία φησίν, Τίπτε δεδάκρυσαι φίλε Σώκρατες; ἦ σ' ἀνακινεῖ Στέρνοις ἐνναίων σκηπτὸς πόθος ὄμμασι θραυσθεὶς Παιδὸς ἀνικήτου; τὸν ἐγώ τι θεσόν σοι ὑπέσχην Ποιῆσαι. Ὅτι δὲ ὄντως ἤρα τοῦ Ἀλκιβιάδου, δῆλον ποιεῖ Πλάτων ἐν τῷ Πρωταγόρᾳ, καίτοι μικρὸν ἀπολείποντος τῶν τριάκοντα ἐτῶν. λέγει δ' οὕτως, πόθεν ὦ Σώκρατες φαίνει; ἢ δῆλα δὴ ὅτι ἀπὸ κυνηγεσίου τοῦ περὶ τὴν Ἀλκιβιάδου ὥραν; καὶ μήν μοι καὶ πρώην ἰδόντι καλὸς ἐφαίνετο ὁ ἀνὴρ ἔτι. ἀνὴρ μέντοι ὦ Σώκρατες ὥς γ' ἐν ἡμῖν αὐτοῖς εἰρῆσθαι, καὶ πώγωνος ἤδη ὑποπιμπλάμενος. εἶτα τί δὴ τοῦτο; σὺ μέντοι Ὁμήρου ἐπαινέτης εἶ, ὃς ἔφη χαριεστάτην ἥβην εἶναι τοῦ ὑπηνήτου, ἣν νῦν Ἀλκιβιάδης αὐτὸς ἔχει. Πεφύκασι δ' οἱ πλεῖστοι τῶν φιλοσόφων, τῶν κωμικῶν κατήγοροι μᾶλλον εἶναι. ὅγε καὶ Αἰσχίνης ὁ Σωκρατικὸς ἐν μὲν τῷ Τηλαύγει Κριτόβουλον τὸν Κρίτωνος ἐπ' ἀμαθίᾳ καὶ ῥυπαρότητι βίου κωμῳδεῖ. τὸν δὲ Τηλαύγην αὐτὸν ἱματίου μὲν φορήσεως καθ' ἡμέραν ἡμιωβόλιον κναφεῖ τελοῦντα μισθόν. κῳδίῳ δὲ ἐζωσμένον, καὶ τὰ ὑποδήματα σπαρτίοις ἐνημμένον σαπροῖς, καὶ τελέσαντα τὸν ῥήτορα οὐ μετρίως διαγελᾷ. ἐν δὲ τῇ Ἀσπασίᾳ Ἱππόνικον μὲν τὸν Καλλίου κρόταλον προσαγορεύει. τὰς δ' ἐκ τῆς Ἰωνίας γυναῖκας συλλήβδην μοιχάδας καὶ κερδαλέας. ὁ δὲ Καλλίας αὐτοῦ περιέχει τὴν τοῦ Καλλίου πρὸς τὸν πατέρα διαφοράν, καὶ τὴν Προδίκου καὶ Ἀναξαγόρου τῶν σοφιστῶν διαμώκησιν. λέγει γὰρ ὡς ὁ μὲν Πρόδικος Θηραμένην μαθητὴν ἀπετέλεσεν. ὁ δ' ἕτερος Φιλόξενον τὸν Ἐρύξιδος, καὶ Ἀριφράδην τὸν ἀδελφὸν Ἀριγνώτου τοῦ κιθαρῳδοῦ, θέλων ἀπὸ τῆς τῶν δηλωθέντων μοχθηρίας καὶ περὶ τὰ φαῦλα λιχνείας ἐμφανίσαι τὴν τῶν παιδευσάντων διδασκαλίαν. ἐν δὲ τῷ Ἀξιόχῳ πικρῶς Ἀλκιβιάδου κατατρέχει, ὡς οἰνόφλυγος, καὶ περὶ τὰς ἀλλοτρίας γυναῖκας σπουδάζοντος. Ἀντισθένης δ' ἐν θατέρῳ τῶν Κύρων κακολογῶν Ἀλκιβιάδην καὶ παράνομον εἶναι λέγων, καὶ εἰς γυναῖκας καὶ εἰς τὴν ἄλλην δίαιταν. συνεῖναι γάρ φησιν αὐτὸν καὶ μητρὶ καὶ θυγατρὶ καὶ ἀδελφῇ, ὡς Πέρσας. ὁ δὲ πολιτικὸς αὐτοῦ διάλογος ἁπάντων καταδρομὴν περιέχει τῶν Ἀθήνησι δημαγωγῶν. ὁ δ' Ἀρχέλαος Γοργίου τοῦ ῥήτορος. ἡ δ' Ἀσπασία τῶν Περικλέους υἱῶν Ξανθίππου καὶ Παράλου διαβολήν. τούτων γὰρ τὸν μὲν Ἀρχεστράτου φησὶν εἶναι συμβιώτην, τοῦ παραπλήσια ταῖς ἐπὶ τῶν μικρῶν οἰκημάτων ἐργαζομένου. τὸν δ' Εὐφήμου συνήθη καὶ γνώριμον, τοῦ φορτικὰ σκώπτοντος καὶ ψυχρὰ τοὺς συναντῶντας. καὶ Πλάτωνα δὲ μετονομάσας Σάθωνα, ἀσύρως καὶ φορτικῶς τὸν ταύτην ἔχοντα τὴν ἐπιγραφὴν, διάλογον ἐξέδωκε κατ' αὐτοῦ. τούτοις γὰρ τοῖς ἀνδράσιν, οὐδεὶς ἀγαθὸς σύμβουλος εἶναι δοκεῖ, οὐ στρατηγός, οὐ μῖμος, οὐ σοφιστὴς ἀξιόλογος, οὐ ποιητὴς ὠφέλιμος, οὐ δῆμος εὐλόγιστος. ἀλλὰ Σωκράτης ὁ μετὰ τῶν Ἀσπασίας αὐλητρίδων ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων συνδιατρίβων, καὶ Πίστωνι τῷ θωρακοποιῷ διαλεγόμενος. καὶ Θεοδότην διδάσκων τὴν ἑταίραν, ὡς δεῖ τοὺς ἐραστὰς ἀπολαύειν, ὡς Ξενοφῶν παρίστησιν ἐν δευτέρῳ ἀπομνημονευμάτων. τοιαῦτα γὰρ ποιεῖ αὐτοῦ παραγγέλματα τῇ Θεοδότῃ λέγοντα, ἃ οὔτε Νικὼ ἡ Σαμία, ἢ Καλλιστράτη ἡ Λεσβία, ἢ Φιλαινὶς ἡ Λευκαδία, ἀλλ' οὐδὲ ὁ Ἀθηναῖος Πυθόνικος συνηράκασι πόθων θέλγητρα. ἔτι γὰρ περὶ ταῦτα ἠσχόλουν περιουσίως. ἐπιλείπει δ' ἄν με πᾶς χρόνος, εἰ ἐκτιθέναι βουληθείην τὰς σεμνὰς τῶν φιλοσόφων μέμψεις. κατὰ γὰρ αὐτὸν δὴ τὸν Πλάτωνα ἐπιρρεῖ δέ μ' ὄχλος μοι τοιούτων Γοργόνων καὶ Πηγάσων καὶ ἄλλων ἀμηχάνων πλήθει τε καὶ ἀτοπίᾳ τερατολογῶν τινῶν φύσεως. διόπερ κατασιωπήσομαι. Τοσαῦτα τοῦ Μασουρίου εἰπόντος, καὶ ὑπὸ πάντων θαυμασθέντος διὰ σοφίαν, ὁ Οὐλπιανὸς σιωπῆς γενομένης ἔφη. δοκεῖτέ μοι ἄνδρες δαιτυμόνες, σφοδροῖς κατηντλῆσθαι λόγοις, παρὰ προσδοκίαν βεβαπτίσθαί τε τῷ ἀκράτῳ. Ἀνὴρ γὰρ ἕλκων οἶνον, ὡς ὕδωρ ἵππος, Σκυθιστὶ φωνεῖ, οὐδὲ κόππα γινώσκων Κεῖται δ' ἄναυδος ἐν πίθῳ κολυμβήσας. Κάθυπνος ὡς μήκωνα φαρμάκων πίνων, φησὶν ὁ Βυζάντιος Παρμένων. ἢ ἀπολελίθωσθε ὑπὸ τῶν προειρημένων Γοργόνων, περὶ ὧν ὡς ὄντως γεγόνασί τινα ζῷα ἀπολιθώσιμα ἀνθρώποις αἴτια, ἱστορεῖ Ἀλέξανδρος ὁ Μύνδιος ἐν δευτέρῳ κτηνῶν ἱστορίας οὕτως, τὴν Γοργόνα τὸ ζῷον καλοῦσι οἱ ἐν Λιβύῃ νομάδες, ὅπου καὶ γίνεται κάτω βλέπον. ἔστι δὲ ὡς οἱ μὲν πλεῖστοι λέγουσιν, ἐκ τῶν δορῶν σημαινόμενοι προβάτῳ ἀγρίῳ ὅμοιον. ὡς δ' ἔνιοί φασι, μόσχῳ. ἔχειν δὲ λέγουσιν αὐτὸ τοιαύτην

Φιλοσόφων κατήγοροι.

Γοργόν.

ἀναπνοήν, ὥστε πάντα τὸν ἐντυχόντα τῷ ζῴῳ διαφθείρειν. φέρειν δὲ χαίτην ἀπὸ τοῦ μετώπου καθειμένην ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς, ἣν ὁπόταν μόγις διασεισάμενον διὰ τὴν βαρύτητα ἐμβλέψῃ, κτείνει τὸν ὑπ' αὐτοῦ θεωρηθέντα. οὐ τῷ πνεύματι, ἀλλὰ τῇ γιγνομένῃ ἀπὸ τῶν ὀμμάτων φύσεως φορᾷ, καὶ νεκρὸν ποιεῖ. ἐγνώσθη δὲ οὕτως. τῶν μετὰ Μαρίου τινὲς ἐπὶ Ἰογόρθαν στρατευσαμένων, ἰδόντες τὴν Γοργόνα, δόξαντές τε διὰ τὸ κάτω νενευκέναι, βραδέως τε κινεῖσθαι, ἄγριον εἶναι πρόβατον, ὥρμησαν ἐπ' αὐτὸ ὡς κατεργασόμενοι, οἷς εἶχον ξίφεσι. τὸ δὲ πτοηθὲν διασεισάμενόν τε τὴν τοῖς ὄμμασιν ἐπικειμένην χαίτην παραχρῆμα ἐποίησε τοὺς ὁρμήσαντας ἐπ' αὐτὸ νεκρούς. πάλιν δὲ καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ ποιησάντων ἑτέρων καὶ νεκρῶν γενηθέντων ἀεὶ τῶν προσφερομένων ἀπολλυμένων, ἱστορήσαντές τινες παρὰ τῶν ἐπιχωρίων τὴν τοῦ ζῴου φύσιν, μακρόθεν ἐνεδρεύσαντες αὐτὸ ἱππεῖς τινες Νομάδες Μαρίου κελεύσαντος, κατηκόντισαν, ἧκόν τε φέροντες πρὸς τὸν στρατηγὸν τὸ θηρίον. ὅτι μὲν οὖν ὡς ἦν ἄρα τοιοῦτο, ἡ δορὰ ἥ τε Μαρίου στρατεία μηνύει. ἐκεῖνο μέντοι τὸ λεγόμενον ὑπὸ τοῦ ἱστοριογράφου οὐκ ἔτι πιστόν, ὡς εἰσί τινες κατὰ τὴν Λιβύην ὀπισθονόμοι καλούμενοι βοῦς, διὰ τὸ μὴ ἔμπροσθεν αὐτοὺς προβαινομένους νέμεσθαι. ἀλλ' εἰς τοὐπίσω ὑποχωροῦντας τοῦτο ποιεῖν. εἶναι γὰρ αὐτοῖς ἐμπόδιον πρὸς τὴν τοῦ κατὰ φύσιν νομὴν τὰ κέρατα οὐκ ἄνω ἀνακεκυφότα, καθάπερ τὰ τῶν λοιπῶν ζῴων, ἀλλὰ κάτω νενευκότα καὶ ἐπισκοτοῦντα τοῖς ὄμμασι. τοῦτο γὰρ ἄπιστόν ἐστιν οὐδενὸς ἑτέρου ἐπιμαρτυροῦντος ἱστορικοῦ. ταῦτα τοῦ Οὐλπιανοῦ εἰπόντος, ἐπιμαρτυρῶν ὁ Λαρήνσιος, καὶ συγκατατιθέμενος τῷ λόγῳ ἔφη, τὸν Μάριον τῶν ζῴων τούτων δορὰς εἰς τὴν Ῥώμην ἀναπεπομφέναι, ἃς μηδένα εἰκάσαι δεδυνῆσθαι, τίνος εἰσὶ διὰ τὸ παράδοξον τῆς ὄψεως. ἀνατεθεῖσθαι δὲ τὰς δορὰς ταύτας ἐν τῷ τοῦ Ἡρακλέους ἱερῷ, ἐν ᾧ οἱ τοὺς θριάμβους κατάγοντες στρατηγοὶ ἑστιῶσι τοὺς πολίτας, καθάπερ πολλοὶ τῶν ἡμεδαπῶν ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς εἰρήκασιν. Ὑμεῖς οὖν ὦ γραμματικοί. κατὰ τὸν Βαβυλώνιον Ἡρόδικον μηδὲν τοιούτων ἱστορεῖτε. Φεύγετ' Ἀριστάρχειοι ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάττης Ἑλλάδα τὴν ξουθῆς δειλότεροι κεμάδος Γωνιοβόμβυκες μονοσύλλαβοι οἷσι μέμηλε Τὸ σφὶν καὶ σφῶϊν καὶ τὸ μὶν ἠδὲ τὸ νίν Τοῦθ' ὑμῖν εἴη δυσπέμφελοι. Ἡροδίκῳ δὲ Ἑλλὰς ἀεὶ μίμνοι καὶ θεόπαις Βαβυλών. Κατὰ γὰρ τὸν κωμῳδιοποιὸν Ἀναξανδρίδην ἡδονὴν ἔχει, Ὅταν τις εὕρῃ καινὸν ἐνθύμημά τι, Δηλοῦν ἅπασιν, οἱ δ' αὑτοῖσι σοφοί, Πρῶτον μὲν οὐκ ἔχουσι τῆς τέχνης κριτήν, Εἶτα φθονοῦνται. χρὴ γὰρ εἰς ὄχλον φέρειν Ἅπανθ' ὅσ' ἄν τις καινότητ' ἔχειν δοκῇ. Ἐπὶ τούτοις τοῖς λόγοις ἀναχωροῦντες οἱ πολλοὶ λεληθότως, διέλυσαν τὴν συνουσίαν.

ὀπισθονόμοι βοῦς κατὰ γραμματικῶν.

ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Τραγῳδία.

Ἐπειδὴ ἀπαιτεῖς συνεχῶς ἀπαντῶν ἑταῖρε Τιμόκρατες τὰ παρὰ τοῖς δειπνοσοφισταῖς λεγόμενα, καινά τινα νομίζων ἡμᾶς εὑρίσκειν, ὑπομνήσομέν σε τὰ παρ' Ἀντιφάνει λεγόμενα ἐν ποιήσει τόνδε τὸν τρόπον, Μακάριόν ἐστιν ἡ τραγῳδία Ποίημα κατὰ πάντ', εἴγε πρῶτον οἱ λόγοι Ὑπὸ τῶν θεατῶν εἰσιν ἐγνωρισμένοι, Πρὶν καί τιν' εἰπεῖν, ὡς ὑπομνῆσαι μόνον Δεῖ τὸν ποιητήν. Οἰδίπουν γὰρ ἂν γε φῶ, Τὰ δ' ἄλλα πάντ' ἴσασιν. ὁ πατὴρ Λάϊος, Μήτηρ Ἰοκάστη, θυγατέρες παῖδες τίνες. Τί πείσεθ' οὗτος, τί πεποίηκεν, ἂν πάλιν Εἴπῃ τις Ἀλκμαίωνα, καὶ τὰ παιδία Πάντ' εὐθὺς εἴρηκεν ὅτι μανεὶς ἀπέκτονε Τὴν μητέρ', ἀγανακτῶν δ' Ἄδραστος εὐθέως Ἥξει τί πείσεθ' ὅταν μηθὲν δύνωντ' εἰπεῖν ἔτι. Κομιδῇ δ' ἀπειρήκασιν ἐν τοῖς δράμασιν Αἴρουσιν ὥσπερ δάκτυλον τὴν μηχανήν, Καὶ τοῖς θεωμένοισιν ἀποχρώντως ἔχει. Ἡμῖν δὲ ταῦτ' οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ πάντα δεῖ Εὑρεῖν ὀνόματα καινά, κἄπειτα τὰ διῳκημένα, Πρότερον τὰ νῦν παρόντα, τὴν καταστροφήν, τὴν εἰσβολήν. Ἂν ἕν τι τούτων παραλίπῃ, Χρέμης τις ἢ Φείδων τις ἐκσυρίττεται. Πηλεῖ δὲ ταῦτ' ἔξεστι καὶ Τεύκρῳ ποιεῖν. Δίφιλος δ' ἐν Ἐλαιοφοροῦσιν· Ὦ τήνδ' ἐποπτεύουσα καὶ κεκτημένη Βραυρῶνος ἱερὸν θεοφιλέστατον τόπον, Λητοῦς Διός τε τοξόδαμνε παρθένε, Ὡς οἱ τραγῳδοί φασιν, οἷς ἐξουσία Ἐστὶ λέγειν ἅπαντα καὶ ποιεῖν μόνοις. Τιμοκλῆς δὲ ὁ κωμῳδοποιὸς κατὰ πολλὰ χρήσιμον εἶναι λέγων τῷ βίῳ τὴν τραγῳδίαν φησὶν ἐν Διονυσιαζούσαις. Ὦ τᾶν, ἄκουσον ἤν τι σοι μέλλω λέγειν. Ἄνθρωπός ἐστι ζῷον ἐπίπονον φύσει, Καὶ πολλὰ λυπήρ' ὁ βίος ἐν ἑαυτῷ φέρει. Παραψυχὰς οὖν φροντίδων ἀνεύρατο Ταύτας. ὁ γὰρ νοῦς τῶν ἰδίων λήθην λαβὼν Πρὸς ἀλλοτρίῳ τε ψυχαγωγηθεὶς πάθει, Μεθ' ἡδονῆς ἀπῆλθε παιδευθεὶς ἅμα. Τοὺς γὰρ τραγῳδοὺς πρῶτον εἰ βούλει, σκόπει, Ὡς ὠφελοῦσι πάντας. ὁ μὲν γὰρ ὢν πένης Πτωχότερον αὑτοῦ καταμαθὼν τὸν Τήλεφον Γενόμενον, ἤδη τὴν πενίαν ῥᾷον φέρει. Ὁ νοσῶν δὲ μανικῶς, Ἀλκμαίων' ἐσκέψατο. Ὀφθαλμιᾷ τις, εἰσὶ Φινεΐδ' τυφλόν. Τέθνηκέ τῳ παῖς, ἡ Νιόβη κεκούφικε. Χωλός τις ἐστί, τὸν Φιλοκτήτην

Ἔπειθ' ὅταν et cet.

οἱ Φινεΐδαι τυφλοί.

γλυκύτατον ὁρᾷ. Γέρων τις ἀτυχεῖ, κατέμαθε τὸν οἶνον. Ἅπαντα γὰρ τὰ μείζον' ἢ πέπονθέ τις ἀτυχήματ' ἄλλοις γεγονότ' ἐννοούμενος, τὰς αὐτὸς αὑτοῦ συμφορὰς ῥᾷον φέρει. Καὶ ὑμᾶς οὖν ὦ Τιμόκρατες ἀποδίδομεν σοι τὰ τῶν δειπνοσοφιστῶν λείψανα, καὶ οὐ δίδομεν, ὡς ὁ Κοθωκίδης φησὶ ῥήτωρ Δημοσθένην χλευάζων, ὃς Φιλίππου Ἀθηναίοις Ἁλόννησον διδόντος συνεβούλευε, μὴ λαμβάνειν εἰ δίδωσιν, ἀλλὰ μὴ ἀποδίδωσιν, ὅπερ Ἀντιφάνης ἐν Νεοττίδι παιδιὰν θέμενος ἐρεσχελεῖ τόνδε τὸν τρόπον. Ὁ δεσπότης δὲ πάντα τὰ τοῦ πατρὸς Ἀπέλαβεν, ὥσπερ ἔλαβεν. ἠγάπησεν ἄν Τὸ ῥῆμα τοῦτο παραλαβὼν Δημοσθένης. Ἄλεξις δ' ἐν στρατιώτῃ. ἀπέλαβες τουτὶ δ' ἔστι τί ὃ παρ' ὑμῶν ἐγὼ Παιδάριον ἔλαβον ἀποφέρων ἥκω πάλιν. Πῶς οὐκ ἀρέσκει σοι τρέφειν, οὐκ ἔστι γὰρ Ἡμέτερον, οὐδ' ὑμέτερον. ἀλλ' ἐδώκατε Ὑμεῖς ἐμοὶ τοῦτ', οὐ δεδώκαμεν. τί δαί. Ἀποδεδώκαμεν τὸ μὴ προσῆκον ἐμοὶ λαβεῖν. Καὶ ἐν ἀδελφοῖς, Ἐγὼ δέδωκα γάρ τι ταύτῃ γ' εἰπέ μοι. Οὐκ, ἀλλ' ἀποδέδωκας, ἐν χυτρῷ που λαβών. Ἀναξίλας δ' ἐν Εὐανδρίᾳ, Καὶ τὰς παλαίστρας σοι μὰ τὴν γῆν μὴ συγγελῶ, Ἀλλ' ἀπόδος. καὶ δὴ φέρουσ' ἐξέρχομαι.

Τιμοκλῆς δ' ἐν ἥρωσιν. Οὐκοῦν κελεύεις νῦν με πάντων μᾶλλον ἢ Τὰ προσόντα φράζειν. πάνυ γε δρᾶσον τοῦτό σοι. Καὶ πρῶτα μέν σοι παύσεται Δημοσθένης Ὀργιζόμενος. ὁ ποῖος ὁ Βριάρεως Ὁ τοὺς καταπέλτας τάς τε λόγχας ἐσθίων Μισῶν λόγους ἄνθρωπος, οὐδὲ πώποτε Ἀντίθετον εἰπὼν οὐδ' ἕν, ἀλλ' ἄρη βλέπων. Κατὰ τοὺς οὖν προειρημένους ποιητὰς καὶ αὐτοὶ τὰ ἑπόμενα τοῖς προειρημένοις ἀποδιδόντες, καὶ οὐ διδόντες, τὰ ἀκόλουθα λέξομεν. ἐπεισῆλθον οὖν ἡμῖν παῖδες πλῆθος ὅσον ἰχθύων φέροντες θαλαττίων, λιμναίων τε ἐπὶ πινάκων ἀργυρῶν, ὡς θαυμάσαι μετὰ τοῦ πλούτου καὶ τὴν πολυτέλειαν. μονονουχὶ γὰρ καὶ τὰς νηρηΐδας ὠψωνήκει. καί τις τῶν παρασίτων καὶ κολάκων ἔφη, τὸν Ποσειδῶ πέμπειν τῷ Νεπτουνίῳ ἡμῶν τοὺς ἰχθῦς. οὐ διὰ τῶν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἰσον ἴσῳ τῶν ἰχθῦν πωλούντων, ἀλλὰ τοὺς μὲν ἐξ Ἀντίου κεκομίσθαι. ἑτέρους δ' ἐκ Ταρακίνου, καὶ τῶν καταντικρὺ νήσων Ποντίων, ἄλλους δ' ἐκ Πύργων. πόλις δ' αὕτη Τυρρηνική. οἱ γὰρ ἐν τῇ Ῥώμῃ ἰχθυοπῶλαι οὐκ ὀλίγον ἀποδέουσι τῶν κατὰ τὴν Ἀττικήν ποτε κωμῳδηθέντων, περὶ ὧν Ἀντιφάνης μὲν ἐν νεανίσκοις φησίν. Ἐγὼ τέως μὲν ᾤμην τὰς Γοργόνας Εἶναί τι λογοποίημα. πρὸς ἀγορὰν δ' ὅταν Ἔλθω πεπίστευκ'. ἐμβλέπων γὰρ αὐτόθι Ἰχθυοπώλαις, λίθινος εὐθὺς γίνομαι. Ὥστ' ἐξ ἀνάγκης ἐστ' ἀποστραφέντι μοι Λαλεῖν πρὸς αὐτούς. ἐὰν ἴδω γὰρ ἡλίκον Ἰχθὺν, ὅσου τιμῶσι, πήγνυμαι σαφῶς. Ἄμφις δ' ἐν πλάνῳ, Πρὸς τοὺς στρατηγοὺς ῥᾷόν ἐστι μυρίαις Μοίραις προσελθόντ' ἀξιωθῆναι λόγου Λαβεῖν τ' ἀπόκρισιν, ὧν ἐπηρώτα τίς, ἢ Πρὸς τοὺς καταράτους ἰχθυοπώλας ἐν ἀγορᾷ, Οὓς ἂν ἐπερωτήσῃ τις ἢ λαβών τι τῶν Παρακειμένων, ἔκυψεν ὥσπερ Τήλεφος Πρῶτον σιωπῇ. καὶ δικαίως τοῦτό γε. Ἅπαντες ἀνδροφόνοι γάρ εἰσιν ἑνὶ λόγῳ, Ὥσπερ προσέχων, ὁ δ' οὐδὲν οὐδ' ἀκηκοὼς Ἔκρουσε πώλυπόν τιν', ὁ δ' ἐπράθη καὶ τὰ λαβὼν Ὅλα τὰ ῥήματ'. ἀλλὰ συλλαβὴν ἀφελών, τέτταρων Ὀβολῶν γένοιτ' ἄν. ἡ δὲ κεστρεῦς ὀκτὼ ὀβολῶν. Τοιαῦτ' ἀκοῦσαι δεῖ τὸν ὀψωνοῦντά τι. Ἄλεξις ἐν ἀπεγλαυκωμένῳ. Τοὺς μὲν στρατηγοὺς τὰς ὀφρῦς ἐπὰν ἴδω Ἀνεσπακότας, δεινὸν μὲν ἡγοῦμαι ποιεῖν Οὐ πάνυ τι. θαυμάζω δὲ προστιμωμένους Ὑπὸ τῆς πόλεως μεῖζον τῶν ἄλλων φρονεῖν. Τοὺς δ' ἰχθυοπώλας τοὺς κάκιστ' ἀπολουμένους Ἐπὰν ἴδω κάτω βλέποντας, τὰς δ' ὀφρῦς Ἔχοντας ἐπάνω τῆς κορυφῆς, ἀποπνίγομαι. Ἐάν τ' ἐρωτήσῃς πόσου τοὺς κεστρέας Πωλεῖς, δύ' ὄντας, δέκ' ὀβολῶν φησί. Βαρύ, Ὀκτὼ λάβοις ἄν; εἴπερ ὠνεῖ τὸν ἕτερον, Ὦ τᾶν λάβε καὶ μὴ παῖζε. τοὺς οὐ δεῖ παρατρέχε. Ταῦτ' οὐχὶ πικρότερ' ἐστὶν αὐτῆς τῆς χολῆς; Δίφιλος πολυπράγμονι, Ὤμην ἐγὼ τοὺς ἰχθυοπώλας τὸ πρότερον Εἶναι πονηροὺς τοὺς Ἀθήνησι μόνους. Τὸ δ' ὡς ἔοικε τὸ γένος ὥσπερ θηρίον Ἐπίβουλόν ἐστι τῇ φύσει καὶ πανταχοῦ. Ἐνταῦθα γοῦν ἐστίν τις ὑπερηκοντικώς, Κόμην τρέφων μὲν πρῶτον ἱερὰν τοῦ θεοῦ Ὥς φησιν, οὐ διὰ τοῦτό γ', ἀλλ' ἐστιγμένος, Πρὸ τοῦ μετώπου παραπέτασμ' αὐτὴν ἔχει, Οὗτος ἀποκρίνετ' ἂν ἐρωτήσῃς, πόσου Ὁ λάβραξ; δέκ' ὀβολῶν. οὐχὶ προσθεὶς σοι ποταπῶν; Ἔπειτα γ' ἂν τ' ἀργύριον αὐτῷ καταβάλῃς, Ἔπραξεν αἰγιναῖον. ἂν δ' αὐτὸν δέῃ Κέρματ' ἀποδοῦναι, προσαπέδωκεν ἀττικά. Κατ' ἀμφότερα δὲ τὴν καταλλαγὴν ἔχει. Ξέναρχος πορφύρᾳ. Οἱ μὲν ποιηταί φασι λῆρος εἰσιν, οὐδὲ ἐν Καινὸν γὰρ εὑρίσκουσιν, ἀλλὰ μεταφέρει Ἕκαστος αὐτῶν ταῦτ' ἄνω τε καὶ κάτω. Τῶν δ' ἰχθυοπωλῶν φιλοσοφώτερον γένος Οὐκ ἔστιν οὐδέν, οὐδὲ μᾶλλον ἀνόσιον. Ἐπεὶ γὰρ αὐτοῖς οὐκ ἔτ' ἐστ' ἐξουσία Ῥαίνειν, ἀπείρηται δὲ τοῦτο τῷ νόμῳ, Εἴ τις θεοῖσιν ἐχθρὸς ἄνθρωπος πάνυ Ξηραινομένους εἶδε τοὺς ἰχθῦς, μάχην Ἐποίησεν αὐτοῖς ἐξεπίτηδες εὖ πάνυ. ἦσαν δὲ πληγαί, καιρίαν δ' εἰληφέναι Δόξας καταπίπτει, καὶ λειποψυχῶν δοκῶν, Ἔκειτο νεκρὸς οἷα μετὰ τῶν ἰχθύων. Βοᾷ τις ὕδωρ. ὁ δ' εὐθὺς ἐξαίρας πρόχουν Τῶν ὁμοτέχνων τις, τοῦ μὲν ἀκαρῆ παντελῶς Κατέχει. κατὰ δὲ τῶν ἰχθύων ἅπαξ ἐπέρρανε. Εἴποις τ' ἂν αὐτοὺς ἀρτίως ἡλωκέναι. Ὅτι δὲ καὶ νεκροὺς πωλοῦσι τοὺς ἰχθῦς καὶ συσσηπότας,

ἐπισημαίνεται ὁ Ἀντιφάνης ἐν μοιχοῖς διὰ τούτων, Οὐκ ἔστιν οὐδὲν θηρίον τῶν ἰχθύων ἀτυχέστερον. τῶν γὰρ μὴ ἀποχρῆν ἀποθανεῖν αὐτοῖς ἁλοῦσιν. εἶτα κατεδηδεσμένοις Εὐθὺς πεφῶσαι παραδοθέντες ἄθλιοι Τοῖς ἰχθυοπώλαις τοῖς κακῶς ἀπολουμένοις. Σαπροὶ ὅλοι κείμενοι δύ' ἡμέρας, Ἢ τρεῖς. μόλις δέ γ' αὖ ποτ' ἄνθρωπον τυφλὸν Λαβοῦσιν, ἔδωκαν τῶν νεκρῶν ἀναίρεσιν, Τούτῳ κομίσας, ὁ δ' ἐξέβαλεν οἴκαδε Τὴν πεῖραν ἐν τῇ ῥινὶ τῆς ὀσμῆς λαβών. Ἐν δὲ Φιλοθηβαίῳ φησίν, Οὐ δεινόν ἐστι προσφάτους μὲν ἂν τύχῃ Γαλῆν τις ἰχθῦς συνάγοντα τὰς ὀφρῦς, Τοῦτον σκυθρωπάζοντα θ' ἡμῖν προσλαλεῖν. Ἐὰν σαπροὺς δὲ, κομίσῃ παίζειν καὶ γελᾶν. Τοὐναντίον γὰρ πᾶν ἔδει τούτους ποιεῖν. Τὸν μὲν γελᾶν, τὸν δ' ἕτερον οἰμώζειν μακρά. Ὅτι δὲ καὶ πάμπολλον πιπράσκουσιν, Ἄλεξις ἐν πυλαίαις φησίν. Νὴ τὴν Ἀθηνᾶν, ἀλλ' ἐγὼ τεθαύμακα Τοὺς ἰχθυοπώλας, πῶς ποτ' οὐχὶ πλούσιοι Ἅπαντές εἰσι λαμβάνοντες Βασιλικοὺς Φόρους. μονονουχὶ δεκατεύουσι γὰρ Τὰς οὐσίας ἐν ταῖς πόλεσι καθήμενοι. Ὅλας δ' ἀφαιροῦνται καθ' ἑκάστην ἡμέραν. Κἀν τῷ λέβητι δὲ φησὶν ὁ αὐτὸς ποιητής, Οὐ γέγονε κρείττων νομοθέτης τοῦ πλουσίου Ἀριστονίκου. τίθησι γὰρ νυνὶ νόμον, Τῶν ἰχθυοπωλῶν ὅστις ἂν πωλῶν γέ τῳ Ἰχθὺν ὑποτιμήσας, ἀποδῶτ' ἐλάττονος Ἧς εἶπε τιμῆς. εἰς τὸ δεσμωτήριον Εὐθὺς ἀπάγεσθαι τοῦτον. ἵνα δεδοικότες Τῆς ἀξίας ἀγαπῶσιν, ἢ τὰς ἑσπέρας Σαπροὺς ἅπαντας ἀποφέρωσιν οἴκαδε. Κἀνταῦθα καὶ γραῦς καὶ γέρων καὶ παιδίον Πέμψας ἅπαντες ἀγοράσουσι κατὰ τρόπον. Καὶ προελθὼν δέ φησιν, Οὐ γέγονε μετὰ Σόλωνα κρείττων οὐδὲ εἷς Ἀριστονίκου νομοθέτης. τά τ' ἄλλα γὰρ Νενομοθέτηκε πολλά, καὶ παντοῖα δὲ Νυνί τε καινὸν εἰσφέρει νόμον τινὰ Χρυσοῦν. τὸ μὴ πωλεῖν ἔτι καθημένους Τοὺς ἰχθυοπώλας, διατελοῦς δ' ἑστηκότας. Εἶτ' εἰς νέωτά φησι γράψειν κρεμαμένους. Καὶ θᾶττον ἀποπέμψουσι τοὺς ὠνουμένους Ἀπὸ μηχανῆς πωλοῦντες, ὥσπερ οἱ θεοί. Ἐμφανίζει δ' αὐτῶν καὶ τὸ σκαιόν, ἔτι δὲ μισάνθρωπον Ἀντιφάνης ἐν μεσοπονήρῳ πρὸς τοὺς ἐν τῷ βίῳ κακίστους τὴν σύγκρισιν αὐτῶν ποιούμενος διὰ τούτων. Εἶτ' οὐ σοφοὶ δῆτ' εἰσὶν Σκύθαι σφόδρα, Οἳ γενομένοισιν εὐθέως τοῖς παιδίοις Διδόασιν ἵππων καὶ βοῶν γάλα. Οὐχὶ μὰ Δία τιτθὰς εἰσάγουσι βασκάνους. Καὶ παιδαγωγοὺς αὖθις, ὧν μεῖζον γε † μαίας νὴ Δία. Αὗται δ' ὑπερβάλλουσι μετά γε νὴ Δία Τοὺς μητραγυρτοῦντας τούς τ' ἀγυρτοῦντας. πολὺ γὰρ Γένος μιαρώτατον τούτων ἐστὶν, εἰ μὴ νὴ Δία Τοὺς ἰχθυοπώλας τίς γε βούλεται λέγειν, Μετά γε τοὺς τραπεζίτας. ἔθνος Τούτου γὰρ οὐδέν ἐστιν ἐξωλέστερον. Οὐκ ἀπιθάνως δὲ καὶ Δίφιλος ἐν ἐμπορίῳ περὶ τοῦ πάμπολλον πιπράσκεσθαι τοὺς ἰχθῦς λέγει ὧδε, Οὐ πώποτ' ἰχθῦς οἶδα τιμιωτέρους Ἰδών. Πόσειδον, εἰ δεκάτην ἐλάμβανες Ἀπὸ τῆς τιμῆς ἑκάστης ἡμέρας, πολὺ Τῶν θεῶν ἂν ἦσθα πλουσιώτερος. Ὅμως δὲ τούτων εἴ με προσγελάσει τις Ἐδίδουν στενάξας ὁπόσον αἰτήσειέ με. Γόγγρον μὲν ὥσπερ ὁ Πρίαμος τὸν Ἕκτορα, Ὅσον εἵλκυσε, τοσοῦτον καταθεὶς ἐπριάμην. Ἄλεξις δ' ἐν Ἑλληνίδι, Ἀεὶ δὲ καὶ ζῶντ' ἐστὶ καὶ τεθνηκότα Ἐν τῇ θαλάττῃ πολέμι' ἡμῖν θηρία, Ἐὰν τραπῇ γὰρ πλοῖον, εἶθ' ὡς γίνεται Ληφθέντων τις καταπεπλώκασ' εὐθέως. Αὐτοί γ' ἐπὰν ληφθῶσιν ὑπὸ τῶν ἁλιέων Τεθνεῶτες ἐπιτρίβουσι τοὺς ὠνουμένους. Τῆς οὐσίας γὰρ πωλοῦσιν ἡμῶν ὤνιοι. Ὁ πριάμενός τε πτωχὸς εὐθὺς ἀποτρέχει. Ἐξ ὀνόματος δ' ἰχθυοπώλου μνημονεύει Ἑρμαίου αἰγυπτίου Ἄρχιππος ἐν ἰχθύσιν οὕτως, Αἰγύπτιος μιαρώτατος τῶν ἰχθύων Κάπηλος Ἑρμαῖός ἐστιν ὃς βίᾳ δέρων Ῥίνας γαλεούς τε πωλεῖ καὶ λάβρακας Ἐντερῶν ὡς λέγουσιν ἡμῖν. καὶ Ἄλεξις δ' ἐν ἐπικλήρῳ Μικίωνος ἰχθυοπώλου τινὸς μνημονεύει. Εἰκότως οὖν καὶ οἱ ἁλιεῖς, ἐπὶ τῇ τέχνῃ μέγα φρονοῦσι μᾶλλον ἢ οἱ ἄριστοι τῶν στρατηγῶν. παράγει γοῦν τινα τούτων Ἀναξανδρίδης ἐν Ὀδυσσεῖ περὶ τῆς ἁλιευτικῆς τέχνης τάδε λέγοντα. Τῶν ζωγράφων μὲν ἡ καλὴ χειρουργία Ἐν τοῖς πίναξι κρεμαμένη θαυμάζεται. Αὕτη δὲ σεμνῶς ἐκ λοπάδος ἁρπάζεται, Ἀπὸ τοῦ ταγήνου τ' εὐθέως ἀφανίζεται. Ἠθισμὸς ἐστὶ δακτύλων ποιούντων ἢ πνιγμός, Ἐὰν ταχὺ μὴ δύνηται καταπιεῖν ἁλοὺς μόνον. Ἡ γὰρ τὰς συνουσίας ποιεῖ Εὐόψου ἀγορᾶ. τίς δὲ συνδειπνεῖ βροτῶν Φρύκτους καταλαβὼν ἢ κορακίνους ὠνίους, Ἢ μαινίδ. ὡραῖον δὲ μειρακύλλιον, Ποίαις ἐπῳδαῖς ἢ λόγοις ἁλίσκεται Τίσιν. φράσον γὰρ ἐὰν τις ἀφέλῃ τὴν τέχνην Τῶν ἁλιέων, ὅδε γὰρ δαμάζεται Ἑφθοῖς προσώποις ἰχθύων χειρούμενον. Ἄγουσ' ὑπ' αὐτὰ τὰ σώματ' ἀρίστου πύλας Ἀσύμβολον κλίνειν τ' ἀναγκάζει φύσιν.

Πρὸς δὲ τοὺς περιέργως ὀψωνοῦντας τάδε φησὶν Ἄλεξις ἐν ἐπικλήρῳ, Ὅστις ἀγοράζει πτωχὸς ὢν ὄψον πολύ, ἀπορούμενός τε τἆλλα πρὸς τοῦτ' εὐπορεῖ Τῆς νυκτὸς οὗτος τοὺς ἀπαντῶντας ποιεῖ Γυμνοὺς ἅπαντας, εἶτ' ἐπάν τις ἐκδυθῇ Τηρεῖν ἕωθεν εὐθὺς ἐν τοῖς ἰχθύσιν. Ὃν δ' ἂν ἴδῃ πρῶτον πένητα καὶ νέον Παρὰ Μικίωνος ἐγχέλεις ὠνούμενον Ἀπάγειν λαβόμενον εἰς τὸ δεσμωτήριον.

μαστήριον. Δίφιλος δὲ ἐν Ἐμπόρῳ καὶ νόμον εἶναί φησι παρὰ Κορινθίοις τινά. Τοιοῦτο νόμιμον δ᾽ ἦν βέλτιστ᾽ ἐνθάδε. Κορινθίοις, ἵν᾽ ἐάν τιν᾽ ὀψωνοῦντ᾽ ἀεὶ Λαμπρῶς ὁρῶμεν, τοῦτον ἀνακρίνειν πόθεν Ζῇ, καὶ τί ποιῶν. κἂν μὲν οὐσίαν ἔχῃ Ἧς αἱ πρόσοδοι λύουσι τ᾽ ἀναλώματα, Ἐᾶν ἀπολαύειν οὗτος ἤδη τὸν βίον. Ἐὰν δ᾽ ὑπὲρ τὴν οὐσίαν δαπανῶν τύχῃ, Ἀπεῖπον αὐτῷ τοῦτο μὴ ποιεῖν ἔτι. Ὃς δ᾽ ἂν μὴ πείθητ, τ᾽ ἐπέβαλλον ζημίαν. Ἐὰν δὲ μηδ᾽ ὁτιοῦν ἔχων ζῇ πολυτελῶς, Τῷ δημίῳ παρέδωκαν αὐτόν, Ἡράκλεις. Οὐκ ἐνδέχεται γὰρ ζῆν ἄνευ κακοῦ τινος Τοῦτον σαφῶς. ἀλλ᾽ ἀναγκαίως ἔχει Ἢ λωποδυτεῖν τὰς νύκτας, ἢ τοιχωρυχεῖν, Ἢ τῶν ποιούντων ταῦτα κοινωνεῖν τισιν. Ἢ συκοφαντεῖν κατ᾽ ἀγοράν, ἢ μαρτυρεῖν Ψευδῆ, τοιοῦτον ἐκκαθαίρομεν γένος. Ὀρθῶς γε νὴ Δί᾽. ἀλλὰ δὴ τί τοῦτ᾽ ἐμοί; Ὁρῶμέν σ᾽ ὀψωνοῦνθ᾽ ἑκάστης ἡμέρας Οὐχὶ μετρίως βέλτιστε σ᾽ ἀλλ᾽ ὑπερηφάνως, Οὐκ ἔστιν ἰχθυηρὸν ὑπὸ σοῦ καταλαβεῖν. Συνῆχας ἡμῶν εἰς τὰ λάχανα τὴν πόλιν, Περὶ τῶν σελίνων μαχόμεθ᾽ ὥσπερ Ἰσθμίοις, Λαγὼς τις εἰσελήλυθ᾽ εὐθὺς ἥρπακας, Πέρδικα δ᾽ ἢ κίχλην, καὶ νὴ Δί᾽ οὐκ ἔτι Ἔστιν δι᾽ ἡμᾶς οὐδὲ πετομένην ἰδεῖν, Τὸν ξενικὸν οἶνον ἐπιτετίμηκας πολύ. Τὸ δ᾽ ἔθος τοῦτο καὶ Ἀθήνησιν εἶναι ἀξιοῖ Σώφιλος ἐν Ἀνδροκλεῖ, ὀψονόμους ἀξιῶν αἱρεῖσθαι ὑπὸ τῆς βουλῆς δύ᾽ ἢ καὶ τρεῖς. Λυγκεὺς δ᾽ ὁ Σάμιος καὶ τέχνην ὀψωνητικὴν συνέγραψε πρός τινα Δυσώνην, διδάσκων αὐτὸν τίνα δεῖ λέγοντα πρὸς τοὺς ἀνδροφόνους ἰχθυοπώλας λυσιτελῶς, ἔτι δὲ ἀλύπως ὠνεῖσθαι ἃ βούλεται. Ἐκ τούτων πάλιν τῶν λεχθέντων τὰς ἀκάνθας ἀναλεξάμενος Οὐλπιανός, εἰ ἔχομεν ἔφη δεῖξαι ἀργυροῖς σκεύεσιν ἐν τοῖς δείπνοις χρωμένους τοὺς ἀρχαίους, καὶ εἰ ὁ πίναξ ἑλληνικὸν ὄνομα. Ὁμήρου γὰρ εἰπόντος ἐν Ὀδυσσείᾳ, Τοῖσι δ᾽ αὖ πίνακας κρειῶν παρέθηκε συβώτης, Ἀριστοφάνης ὁ Βυζάντιος νεώτερόν φησιν εἶναι τὸ ἐπὶ πινάκων παρατιθέναι τὰ ὄψα, ἀγνοῶν ὅτι κἂν ἄλλοις εἴρηκεν ὁ ποιητής, Δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας.

Ζητεῖ δὲ καὶ εἰ δούλων πλῆθος τινὲς ἐκέκτηντο, ὥσπερ καὶ οἱ νῦν. καὶ εἰ τὸ τήγανον εἴρηται, καὶ μὴ μόνως τάγηνον, καὶ μὴ πάντα πίνωμεν ἢ καὶ ἐσθίωμεν, ὥσπερ οἱ διὰ τὴν γαστέρα παράσιτοι ὀνομαζόμενοι, ἢ κόλακες. πρὸς ὃν Αἰμιλιανὸς ἀπεκρίνατο, πίνακα μὲν ἔχεις τὸ σκεῦος ὀνομαζόμενον, καὶ παρὰ Μεταγένει τῷ κωμικῷ ἐν Θουριοπέρσαις. τήγανον δὲ ὦ βέλτιστε εἴρηκεν ἐν Μηδ᾽ ἥροις Φερεκράτης οὕτως. Ἀπὸ τηγάνου τ᾽ ἔφασκεν ἀφύας φαγεῖν. Καὶ ἐν Πέρσαις ὁ αὐτός, Ἐπὶ τηγάνοις καθίσαντα ὑφάψαι τοῦ φλέως. Φιλωνίδης δ᾽ ἐν Κοθόρνοις ὑποδέχεσθαι καὶ βατίσιν ἐν τηγάνοις, καὶ πάλιν ὀσφραινομένην τοῦ τηγάνου. Εὔβουλος δ᾽ ἐν Ὀρθάννῃ, Ῥιπὶς δ᾽ ἐγείρει φύλακας Ἡφαίστου κύνας Θερμὴν παροξύνουσα τηγάνου πνοήν. Καὶ πάλιν, Πᾶσα δ᾽ εὔμορφος γυνὴ Ἐρῶσα φοιτᾷ τηγάνου τε συστροφῇ. Καὶ ἐν Τιτᾶσι, Προσγελῶσά τε Λοπὰς παφλάζει βαρβάρῳ λαλήματι. Πηδῶσι δ᾽ ἰχθῦς ἐν μέσοισι τηγάνοις. Τοῦ δὲ ῥήματος μέμνηται Φρύνιχος ἐν Τραγῳδοῖς. Ἡδὺ δ᾽ ἐπιτηγανίζειν αὐτοῦ συμβόλων. Καὶ Φερεκράτης ἐν Μυρμηκανθρώποις φησίν, Σὺ δὲ ἀποτηγάνιζε. Ἡγήσανδρος δ᾽ ὁ Δελφὸς Συρακουσίους φησὶ τὴν μὲν λοπάδα τάγηνον καλεῖν. τὸ δὲ τήγανον, ξηροτήγανον. διὸ καὶ Θεοδωρίδαν φάναι ἔν τινι ποιήματι, Τηγάνου τ᾽ ἕψησιν ἐν ὀψητῆρι κολύμβῳ. τὴν λοπάδα τάγηνον προσαγορεύων. χωρὶς δὲ τοῦ τ στοιχείου Ἴωνες ἤγανον λέγουσιν, ὡς Ἀνακρέων. χεῖρά τ᾽ ἐν ἠγάνῳ βαλεῖν. Εἰς ἐπίστασιν δὲ μὴ ἄγε καλὲ Οὐλπιανὲ περὶ τῆς τῶν ἀργυρωμάτων χρήσεως τὸ ὑπὸ Ἀλέξιδος ἐν Φυγάδι εἰρημένον. Ἵππου γὰρ ὢν ὁ κέραμος μισθώσιμος, Ὁ τοῖς μαγείροις. μέχρι γὰρ τῶν Μακεδονικῶν χρόνων κεραμέοις σκεύεσιν οἱ δειπνοῦντες διηκονοῦντο, ὥς φησιν ὁ ἐμὸς Ἰόβας. μεταβαλόντων δὲ ἤδη τὸ πολυτελέστερον Ῥωμαίων τὴν δίαιταν, κατὰ μίμησιν ἐνδιατιθεῖσα Κλεοπάτρα, ἡ τὴν Αἰγύπτου καταλύσασα βασιλείαν, τοὔνομα οὐ δυναμένη ἀλλάξαι ἀργυροῦν καὶ χρυσοῦν ἐκάλει κέραμον αὐτό. κέραμά τ᾽ ἀπεδίδοτο τὰ ἀποφόρητα τοῖς δειπνοῦσι. καὶ τοῦτ᾽ ἦν τὸ πολυτελέστατον, ὥστε τὸν ῥωσικὸν εὐανθέστατον ὄντα κέραμον πρὸ τῆς μνᾶς ἡμερησίας ἀνήλισκεν ἡ Κλεοπάτρα. Πτολεμαῖος δ᾽ ὁ βασιλεὺς ἐν ὀγδόῳ ὑπομνημάτων περὶ Μασσανάσσου τὸν λόγον ποιούμενος τοῦ Λιβύων βασιλέως, φησὶ τάδε. δεῖπνα ῥωμαϊκῶς ἦν κατεσκευασμένα κεράμῳ, πάντα χορηγούμενα ἀργυρᾷ. τὰς δὲ τῶν δευτέρων τραπέζας ἐκόσμει τοῖς ἰταλικοῖς ἐθισμοῖς. τὰ δὲ κανίσκια ἦν ἅπαντα χρυσᾶ γεγονότα πρὸς τὰ πλεκόμενα τοῖς σχοίνοις. μουσικοῖς τε ἐχρῆτο ἑλληνικοῖς. Ἀριστοφάνης δ᾽ ὁ κωμῳδοποιός, ὅν φησιν Ἡλιόδωρος ὁ Ἀθηναῖος ἐν τοῖς περὶ ἀκροπόλεως Ναυκρατίτην εἶναι γένος, ἐν τῷ Πλούτῳ τῷ δράματι κατὰ τὴν τοῦ ὁμωνύμου θεοῦ ἐπιφάνειαν τοὺς ἰχθυηροὺς φησὶ πίνακας ἀργυροῦς ἀναφανῆναι, καθάπερ καὶ τὰ ἄλλα ἅπαντα λέγων ὧδε, Ὀξὶς δὲ πᾶσα καὶ λοπάδιον καὶ χύτρα Χαλκῆ γέγονε. τοὺς δὲ πινακίσκους τοὺς σαπρούς, Τοὺς ἰχθυηροὺς ἀργυροῦς πάρεσθ᾽ ὁρᾶν.

Consuetudo Corinthiorum laudabilis.

Aristophanes patria Naucratites

ὁ δ᾽ ἱππεὺς γέγονεν ἐξαπίνης ἐλεφάντινος. Πλάτων δ᾽ ἐν πρέσβεσι, Κατέλαβον ἐπικράτης καὶ φορμίσιον Παρὰ τοῦ βασιλέως πλεῖστα δωροδοκήματα Ὀξύβαφα χρυσᾶ καὶ πινακίσκους ἀργυροῦς. Σώφρων δ᾽ ἐν γυναικείοις μίμοις φησί. Τῶν δὲ χαλκωμάτων καὶ τῶν ἀργυρωμάτων ἐμάρμαιρεν ἁ οἰκία. Φιλιππίδης δ᾽ ἐν ἀργυρίου ἀφανισμῷ ὡς φορτικοῦ μέμνηται τοῦ τοιούτου ἐστὶ σπανίου. ζηλουμένου δὲ ὑπό τινων νεοπλούτων μετοίκων, Ἀλλ᾽ ἔλεος ἐμπέπτωκέ τίς μοι τῶν ὅλων, Ὅταν ἐκπορευομένους μὲν ἀνθρώπους ἴδω Ἐλευθέρους. μαστιγίας δ᾽ ἐπ᾽ ἀργυροῦ Πίνακος ἄγοντος μνᾶν, τάριχος ἐνίοτε Δυοῖν ὀβολοῖν ἔχοντας ἢ τριωβόλου, Καὶ καππάρεων χαλκῶν τριῶν, ἐν τρυβλίῳ Ἄγοντι πεντήκοντα δραχμὰς ἀργυρῷ. Πρότερον δὲ φιάλην ἦν ἀνακειμένην ἰδεῖν Ἔργον θεοῖς. ἀμέλει τοῦτο μὲν ἐστὶ νῦν ἔτι. Ἂν γὰρ ἀναθῇ τις, εὐθὺς ἕτερος ἥρπακεν. Ἄλεξις δ᾽ ἐν ἱππίσκῳ νεανίσκον παράγων ἐρῶντα καὶ ἐπιδεικνύμενον τὸν πλοῦτον τῇ ἐρωμένῃ, τοιαῦτα ποιεῖ λέγοντα. Τοῖς πᾶσι τ᾽ ἄπα, δύο γὰρ ἦγον οἴκοθεν Τἀκπώματ᾽ εἰς τὸ φανερὸν ἐκγυμνούμενα Θεῖναι. κύαθος δ᾽ ἦν ἀργυροῦς, τὰ κπώματα ἦγε δύο δραχμάς. κυμβίον δὲ τέτταρας Ἴσως ἱστὰς, ψυκτηρίδιον δύ᾽ ὀβολοὺς Φιλιππίδου λεπτότερον. ἀλλὰ ταῦθ᾽ ὅλως Πρὸς ἀλαζονείαν οὐ κακῶς εὑρημένα ἦν. οἶδα δὲ κἀγώ τινα πολίτην ἡμέτερον Πτωχαλαζόνα, ὃς δραχμὰς ἔχων Τὰ πάντ᾽ ἀργυρώματ᾽ ἐβόα καλῶν τὸν οἰκέτην Ἕνα ὄντα καὶ μόνον, ὀνόμασι δὲ χρώμενον Ψαμμακοσίοις. παῖ στρομβιχίδη, μὴ τῶν χειμερινῶν ἀργυρωμάτων Ἡμῖν παραθῇς, ἀλλὰ τῶν θερινῶν.

Τοιοῦτός ἐστι καὶ ὁ παρὰ Νικοστράτῳ ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Βασιλεῖς. ἀλαζὼν δ᾽ ἐστὶ στρατιώτης περὶ οὗ λέγει, Λοπάδιόν ἐστι καὶ ψυκτήριον. Τῆς ὑπαργύρου λεπτότερον. Ἐξέλαυνον γάρ τινες τὸν ἄργυρον καὶ τότε εἰς ὑμένος ἰδέαν. καὶ Ἀντιφάνης δὲ καὶ ἐν λημνίαις φησί, Παρέτεθη τρίποους Γλακοῦντα χρυσὸν ὦ πολυτίμητοι θεοί, Ἔχων ἐν ἀργυρῷ τε τρυβλίῳ μέλι. Καὶ Σώπατρος δὲ ὁ παρῳδὸς ἐν Ὀρέστῃ. Σαπρὸν σίλουρον ἀργυροῦν πίναξ ἔχων. Ἐν δὲ τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι φακῆ φησιν. Ἀλλ᾽ ἀμφιδέξιος ὀξίδ᾽ ἀργυρᾶν ἔχει Δρακοντομίμοις ὀργάνων τορεύμασιν. Οἵαν ποτ᾽ εἶχε καὶ Θίβρων ὁ ταντάλου Μαλακὸν ταλάντοις ἐκταλαντωθεὶς ἀνήρ. Θεόπομπος δ᾽ ὁ Χῖος ἐν ταῖς πρὸς Ἀλέξανδρον συμβουλαῖς, περὶ Θεοκρίτου τοῦ πολίτου τὸν λόγον ποιούμενος φησίν, ἐξ ἀργυρωμάτων δὲ καὶ χρυσῶν πίνει, καὶ τοῖς σκεύεσι χρῆται τοῖς περὶ τὴν τράπεζαν ἑτέροις τοιούτοις. ὁ πρότερον οὐχ ὅπως ἐξ ἀργυρωμάτων οὐκ ἔχων πίνειν, ἀλλ᾽ οὐδὲ χαλκῶν, ἀλλ᾽ ἐκ κεραμέων, καὶ τούτων ἐνίοτε κολοβῶν. Δίφιλος δ᾽ ἐν ζωγράφῳ. Ἄρεσον ἐπιχάριν σοι ἐκλελεγμένον Εἴ τι νέον ἢ ποθεινὸν ἐστὶν ὧν γῆ φέρει Παντοδαπὰ λοπάδιον ἐπιτεταγμένον φάλαξ. Ὀπτῶν ἐπῆγε σωρὸς ἀεὶ τοῦ τηγάνου Τριμμάτια τούτοις ἐν θυείοις ἀργυροῖς. Φιλήμων ἰατρῷ, καὶ γυλίαν τιν᾽ ἀργυρωμάτων. Μένανδρος ἑαυτὸν τιμωρουμένῳ, Λουτρὸν θεράπαινας ἀργυρώματα. Καὶ ἐν ὑμνίδι, Ἀλλὰ τἀργυρώμαθ᾽ ἥκω λαβεῖν βουλόμενος. Λυσίας δ᾽ ἐν τῷ περὶ χρυσοῦ τρίποδος, εἰ γνήσιος ὁ λόγος, ἀργυρώματά τε ἢ χρυσώματα ἔτι ἦν διδόναι. οἱ δ᾽ ἑλληνίζοντες λέγειν δεῖν φασὶν ἀργυροῦν κόσμον καὶ χρυσοῦν κόσμον. τοσαῦτα εἰπόντος τοῦ Αἰμιλιανοῦ ὁ Ποντιανὸς ἔφη, Σπάνιος γὰρ ὄντως ἦν τὸ παλαιὸν παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ὁ μὲν χρυσὸς καὶ πάνυ. ὁ δὲ ἄργυρος ὀλίγος ἦν ὁ ἐν τοῖς μετάλλοις. διὸ καὶ Φίλιππον τὸν τοῦ μεγάλου Βασιλέως Ἀλεξάνδρου πατέρα φησὶ Δοῦρις ὁ Σάμιος, φιάλιον χρυσοῦν κεκτημένον, ἀεὶ τοῦτ᾽ ἔχειν κείμενον ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον. καὶ τὴν Ἀτρέως δὲ χρυσῆν ἄρνα περὶ ἣν γεγόνασιν ἡλίου τε ἐκλείψεις ἐστὶ βασιλειῶν μεταβολαί, ἔτι τε αἱ τραγῳδίαι αἱ πολλαί, φιάλην ἀργυρᾶν φησὶ γεγονέναι Ἡρόδωρος ὁ Ἡρακλεώτης, ἔχουσαν ἐν μέσῳ ἄρνα χρυσῆν. Ἀναξιμένης δὲ ὁ Λαμψακηνὸς ἐν ταῖς πρώταις ἐπιγραφομέναις ἱστορίαις, τὸν Ἐριφύλης ὅρμον διαβόητον γενέσθαι διὰ τὸ σπάνιον εἶναι τότε χρυσίον παρὰ τοῖς Ἕλλησι. καὶ γὰρ ἀργυροῦν ποτήριον ἦν ἰδεῖν τότε παράδοξον. μετὰ δὲ τὴν Δελφῶν ὑπὸ Φωκέων κατάληψιν, πάντα τὰ τοιαῦτα δαψιλῆ ἔλαβεν. ἐκ ποτηρίων δὲ χαλκῶν ἔπινον οἱ σφόδρα δοκοῦντες πλουτεῖν, καὶ τὰς θήκας τούτων ὀνόμαζον χαλκοθήκας. Ἡρόδοτός

Lib. 2. τε φησὶ τοὺς Αἰγυπτίων ἱερεῖς χαλκοῖς ποτηρίοις πίνειν. τοῖς τε βασιλεῦσιν αὐτῶν θύουσί ποτε κοινῇ, οὐχ εὑρεθῆναι φησὶ δοθείσας φιάλας ἀργυρᾶς. Ψαμμήτιχον γοῦν νεώτερον ὄντα τῶν ἄλλων βασιλέων, χαλκῇ φιάλῃ σπεῖσαι τῶν ἄλλων ἀργυραῖς σπενδόντων. συληθέντος γοῦν τοῦ πυθικοῦ ἱεροῦ ὑπὸ τῶν φωκικῶν τυράννων, ἐπέλαμψε τοῖς Ἕλλησιν ὁ χρυσός, εἰσεκώμασε δὲ καὶ ὁ ἄργυρος. ὕστερον δὲ τοῦ μεγίστου Ἀλεξάνδρου τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας θησαυροὺς ἀνελομένου, ὄντως ἀνέτειλεν ὁ κατὰ Πίνδαρον εὐρυσθενὴς πλοῦτος. καὶ τὰ ἐν Δελφοῖς δὲ ἀναθήματα τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χρυσᾶ ὑπὸ πρώτου Γύγου τοῦ Λυδῶν βασιλέως ἀνετέθη. καὶ πρὸ τῆς τούτου βασιλείας ἀνάργυρος, ἔτι δὲ ἄχρυσος ἦν ὁ Πύθιος, ὡς Φανίας τέ φησιν ὁ Ἐρέσιος καὶ Θεόπομπος ἐν τῇ τεσσαρακοστῇ τῶν Φιλιππικῶν. ἱστοροῦσι γὰρ οὗτοι κοσμηθῆναι τὸ πυθικὸν ἱερὸν ὑπό τε τοῦ Γύγου, καὶ τοῦ μετὰ τοῦτον Κροίσου. μεθ᾽ οὓς ὑπό τε Γέλωνος καὶ Ἱέρωνος τῶν σικελιωτῶν, τοῦ μὲν τρίποδα καὶ νίκην

χρυσοῦ πεποιημένα ἀναθέντος, καθ' οὓς χρόνους Ξέρξης ἐπεστράτευε τῇ Ἑλλάδι. τοῦ δὲ Ἱέρωνος τὰ ὅμοια. λέγει δ' οὕτως ὁ Θεόπομπος. ἦν γὰρ τὸ παλαιὸν τὸ ἱερὸν κεκοσμημένον χαλκοῖς ἀναθήμασιν, οὐκ ἀνδριᾶσιν, ἀλλὰ λέβησι καὶ τρίποσι χαλκοῦ πεποιημένοις. Λακεδαιμόνιοι χρυσῶσαι βουλόμενοι τὸ πρόσωπον τοῦ ἐν Ἀμύκλαις Ἀπόλλωνος, καὶ οὐχ εὑρίσκοντες ἐν τῇ Ἑλλάδι χρυσίον, πέμψαντες εἰς θεοῦ, ἐπηρώτων τὸν θεὸν παρ' οὗ χρυσίον πρίαιντο. ὁ δ' αὐτοῖς ἀνεῖλε παρὰ Κροίσου τοῦ Λυδοῦ πορευθέντας ὠνεῖσθαι παρ' ἐκείνου. καὶ οἱ πορευθέντες παρὰ Κροίσου ὠνήσαντο. Ἱέρων δ' ὁ Συρακούσιος βουλόμενος ἀναθεῖναι τῷ θεῷ τὸν τρίποδα καὶ τὴν νίκην ἐξ ἀπέφθου χρυσοῦ, ἐπὶ πολὺν χρόνον ἀπορῶν χρυσίου, ὕστερον ἔπεμψε τοὺς ἀναζητήσοντας εἰς τὴν Ἑλλάδα, οἵτινες μόλις ποτὲ εἰς Κόρινθον ἀφικόμενοι, καὶ ἐξιχνεύσαντες εὗρον παρὰ Ἀρχιτέλει τῷ Κορινθίῳ, ὃς πολλῷ χρόνῳ συνωνούμενος κατὰ μικρὸν, θησαυροὺς εἶχεν οὐκ ὀλίγους. ἀπέδοτο γοῦν τοῖς παρὰ τοῦ Ἱέρωνος, ὅσον ἐβούλοντο. καὶ μετὰ ταῦτα πληρώσας καὶ τὴν ἑαυτοῦ χεῖρα, ὅσον ἐδύνατο χωρῆσαι, ἐπέδωκεν αὐτοῖς. ἀνθ' ὧν Ἱέρων πλοῖον σίτου καὶ ἄλλα πολλὰ δῶρα ἔπεμψεν ἐκ Σικελίας. ἱστορεῖ τὰ αὐτὰ καὶ Φανίας, ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ τυράννων, ὡς χαλκῶν ὄντων τῶν παλαιῶν ἀναθημάτων, καὶ τριπόδων, καὶ λεβήτων, καὶ ἐγχειριδίων, ὧν ἐφ' ἑνὸς καὶ ἐπιγεγράφθαι φησίν. Θάησαί μ' ἐτεὸν γὰρ ἐν Ἰλίου εὐρεῖ πύργῳ ἦν ὅτε καλλικόμῳ μαρνάμεθ' ἀμφ' Ἑλένῃ. Καί μ' Ἀντηνορίδης ἐφόρει κρείων Ἑλικάων. Νῦν δέ με Λητοΐδου θεῖον ἔχει δάπεδον. ἐπὶ δὲ τρίποδος, ὃς ἦν εἷς τῶν ἐπὶ Πατρόκλῳ ἄθλων τεθέντων. Χάλκεός εἰμι τρίπους Πυθοῖ δ' ἀνάκειμαι ἄγαλμα. Καί μ' ἐπὶ Πατρόκλῳ θῆκεν πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς. Τυδείδης δ' ἀνέθηκε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης, Νικήσας ἵπποισι παρὰ πλατὺν Ἑλλήσποντον. Ἔφορος δὲ, ἢ Δημόφιλος ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἐν τῇ τριακοστῇ τῶν ἱστοριῶν περὶ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἱεροῦ λέγων φησίν. Ὀνόμαρχος δὲ καὶ Φάϋλλος καὶ Φάλαικος, οὐ μόνον ἅπαντα τὰ τοῦ θεοῦ ἐξεκόμισαν, ἀλλὰ τὸ τελευταῖον αἱ γυναῖκες αὐτῶν τόν τε τῆς Ἐριφύλης κόσμον ἔλαβον, ὃν Ἀλκμαίων εἰς Δελφοὺς ἀνέθηκε, κελεύσαντος τοῦ θεοῦ. καὶ τὸν τῆς Ἑλένης ὅρμον Μενελάου ἀναθέντος. ἑκατέρῳ γὰρ ὁ θεὸς ἔχρησεν, Ἀλκμαίωνι μὲν πυνθανομένῳ πῶς ἂν τῆς μανίας ἀπαλλαγείη. Τιμῆεν μ' αἰτεῖς δῶρον μανίαν ἀποπαῦσαι. Καὶ σὺ φέρειν τιμῆεν ἐμοὶ γέρας, ᾧ ποτε μήτηρ Ἀμφιάρεων ἔκρυψ' ὑπὸ γῆν αὐτοῖσι σὺν ἵπποις. Μενελάῳ δὲ πῶς ἂν τὸν Ἀλέξανδρον τιμωρήσαιτο. Πάγχρυσον φέρε κόσμον ἑλὼν ἀπὸ σῆς ἀλόχοιο Δειρῆς, ὅν ποτε Κύπρις ἕδν' ἔχ' Ἑλένῃ μέγα χάρμα, Σίς σοι Ἀλέξανδρος τίσιν ἐχθίστην ἀποδώσει. Συνέβη δὲ ταῖς γυναιξὶν ἔριν ἐμπεσεῖν περὶ τοῦ κόσμου τούτου, ποτέρα πότερον λήψεται. καὶ διακληρωμένων, ἡ μὲν σκυθρωπὴ οὖσα κατὰ τὸν βίον, καὶ σεμνότητος πλήρης, τὸν τῆς Ἐριφύλης ὅρμον. ἡ δὲ ὥρᾳ διαφέρουσα καὶ μάχλος οὖσα, τὸν τῆς Ἑλένης, καὶ αὕτη μὲν ἐρασθεῖσα νεανίσκου τινὸς Ἠπειρώτου συνεξεδήμησεν. ἡ δὲ τῷ ἀνδρὶ θάνατον ἐβούλευσεν. Πλάτων δὲ ὁ θεῖος, καὶ Λυκοῦργος ὁ Λάκων, οὐκ εἴων ἐνεπιδημεῖν ταῖς ἰδίαις πολιτείαις, οὔτε τῶν ἄλλων πολυτελῶν οὐδέν. ἀλλ' οὐδὲ τὸν ἄργυρον, οὐδὲ τὸν χρυσὸν, τῶν μεταλλευομένων τὸν σίδηρον καὶ τὸν χαλκὸν ἀρκεῖσθαι νομιζόντων. ἐκεῖνα δ' ἐκβαλλόντων ὡς λυμαινόμενα τὰς ὑγιαινούσας τῶν πόλεων. Ζήνων δὲ ὁ ἀπὸ τῆς στοᾶς, πάντα τὰ ἄλλα πλὴν τοῦ νομίμως αὐτοῖς καὶ καλῶς χρῆσθαι νομίσας ἀδιάφορα, τὴν μὲν αἵρεσιν αὐτῶν καὶ φυγὴν ἀπειπὼν, τὴν χρῆσιν δὲ τῶν λιτῶν καὶ περιττῶν προηγουμένως ποιεῖσθαι προστάσσων, ὅπως ἀδεῆ καὶ ἀθαύμαστον πρὸς τ' ἄλλα τὴν διάθεσιν τῆς ψυχῆς ἔχοντες οἱ ἄνθρωποι, ὅσα μήτε καλά ἐστι μήτε αἰσχρά, τοῖς μὲν κατὰ φύσιν ὡς ἐπὶ πολὺ χρῶνται, τῶν δ' ἐναντίων μηδὲν ὅλως δεδοικότες λόγῳ καὶ μὴ φόβῳ τούτων ἀπέχονται. οὐδὲν γὰρ ἡ φύσις ἐξέβαλλεν ἐκ τοῦ κόσμου τῶν εἰρημένων, ἀλλ' ἐποίησεν ὑπογαίους αὐτῶν φλέβας, πολύπονον καὶ χαλεπὴν ἐχούσας ἐργασίαν. ὅπως οἱ περὶ ταῦτα σπουδάζοντες ὀδυνώμενοι μετίωσι τὴν κτῆσιν. ἀλλ' οὐχ οἱ μεταλλεύοντες μόνοι, ἀλλὰ καὶ οἱ τὰ μεταλλευθέντα συναγείροντες, μυρίοις μόχθοις θηρεύουσι τὴν περίβλεπτον ταύτην πολυκτησίαν. δάσμαλος μὲν οὖν χάριν ἐπέπορ ἐπιπόλαιον αὐτῶν ἐστὶ τὸ γένος, εἴ γ' ἐν ταῖς ἐσχατιαῖς τῆς οἰκουμένης καὶ ποτάμια τὰ τυχόντα ψήγματα χρυσοῦ καταφέρει. καὶ ταῦτα γυναῖκες καὶ ἄνδρες ἀσθενεῖς, τὰ σώματα σὺν ταῖς ἄμμοις ἀποψύχοντες διΐσασι, καὶ πλύνοντες ἄγουσιν ἐπὶ τὴν χώνην, ὡς παρὰ τοῖς Ἐπακτίοις φησὶν ὁ ἐμὸς Ποσειδώνιος. καὶ ἄλλοις τισὶ τῶν Κελτῶν, καὶ τά τε πάλαι μὲν Ῥίπαια καλούμενα ὄρη, εἶθ' ὕστερον Ὄλβια προσαγορευθέντα, νῦν δὲ Ἄλπια. ἔστι δὲ τῆς Γαλατίας, αὐτομάτως ὕλης ἐμπρησθείσης ἀργύρῳ διερρύη. τὸ μέντοι γε πολὺ τούτου βαθείαις καὶ κακοπαθέσι μεταλλείαις εὑρίσκεται κατὰ τὸν Φαληρέα Δημήτριον. ἐλπιζούσης τῆς πλεονεξίας ἀνάξειν ἐκ τῶν μυχῶν τῆς γῆς αὐτὸν τὸν Πλούτωνα. χαριεντιζόμενος γοῦν φησὶν, ὅτι πολλάκις καταναλώσαντες τὰ φανερὰ τῶν ἀδήλων ἕνεκα, ἃ μὲν ἔμελλον οὐκ ἔλαβον, ἃ δ' εἶχον ἀπέβαλον, ὥσπερ αἰνίγματος τρόπον ἀτυχοῦντες. Λακεδαιμόνιοι δ' ὑπὸ τοῦ ἔθους κωλυόμενοι εἰσφέρειν εἰς τὴν Σπάρτην, ὡς ὁ αὐτὸς ἱστορεῖ Ποσειδώνιος, καὶ κτᾶσθαι ἄργυρον καὶ χρυσὸν, ἐκτῶντο μὲν οὐδὲν ἧττον, παρακατετίθεντο δὲ τοῖς ὁμόροις Ἀρκάσιν. εἶτα πολε-

Eadem ex Posidonio Strab. libro 3.

μένος αὐτὸς ἔχειν αὐτὶ φίλων, ὅπως ἀνυπεύθυνον τὸ ἄπιστον διὰ τὴν ἔχθραν γένηται. τῶν μὲν οὖν ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνι τὸν πρότερον ἐν τῇ Λακεδαίμονι χρυσὸν καὶ ἄργυρον ἱστοροῦσιν ἀνατεθῆναι. δημοσίᾳ δὲ εἰς τὴν πόλιν Λύσανδρον εἰσαγαγόντα πολλῶν κακῶν αἴτιον γενέσθαι. Γύλιππον γ' οὖν τὸν Συρακουσίους ἐλευθερώσαντα ἀποθανεῖν ἀποκαρτερήσαντα λόγος, καταγνωσθέντα ὑπὸ τῶν Ἐφόρων νοσφισάμενον ἐκ τοῦ Λυσάνδρου χρήματος. τοῦ δὲ ἀνατεθειμένου θεῷ, καὶ συγχωρουμένου δήμῳ καθάπερ κοσμήματος καὶ κτήματος, οὐ ῥάδιον ἦν τὸν θνητὸν ὀλίγωρον γενέσθαι. Τῶν δὲ Γαλατῶν οἱ Κορδισταὶ καλούμενοι, χρυσὸν μὲν οὐκ εἰσάγουσιν εἰς τὴν αὐτῶν χώραν. λῃζόμενοι δὲ τὴν ἀλλοτρίαν, καὶ ἀδικοῦντες οὐ παραλείπουσι. τὸ δ' ἔθνος αὐτῶν ἐστὶ μὲν λείψανον τῶν μετὰ Βρέννου στρατευσαμένων ἐπὶ τὸ Δελφικὸν μαντεῖον Γαλατῶν. Βαθανάττιος δέ τις ἡγεμὼν αὐτοὺς διῴκισεν ἐπὶ τοὺς περὶ τὸν Ἴστρον τόπους, ἀφ' ἧς καὶ τὴν ὁδὸν δι' ἧς ἐνόστησαν Βαθανάττιον ἔτι καὶ νῦν προσαγορεύουσιν. ἀφωσιώκασι δὲ οὗτοι τὸν χρυσόν, καὶ οὐκ εἰσφέρουσιν εἰς τὰς πατρίδας, δι' ὃν πολλὰ καὶ δεινὰ ἔπαθον. ἀργύρῳ δὲ χρῶνται, καὶ τούτου χάριν πολλὰ καὶ δεινὰ ποιοῦσι. καίτοιγε ἐχρῆν οὐχὶ τὸ γένος τοῦ συληθέντος, ἀλλὰ τὴν ἱεροσυλήσασαν ἀσέβειαν ἐξορίσαι. εἰ δὲ μηδὲ τὸν ἄργυρον εἰσέφερον εἰς τὴν χώραν, περὶ τὸν χαλκὸν αὖ καὶ σίδηρον ἐπλημμέλουν. καὶ εἰ μηδὲ τοῦτ' ἦν παρ' αὐτοῖς, περὶ τῶν βρωτῶν καὶ ποτῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀναγκαίων ὁπλομανοῦντες αὖ διετέλουν. τοσαῦτα καὶ τοῦ Ποντιανοῦ εἰπόντος. ἐφιλοτιμήσαντο γὰρ οἱ πολλοὶ τὰς τοῦ Οὐλπιανοῦ ἀπολύσασθαι προτάσεις, ὧν τὰς ὑπολειπομένας διελόμενοι ὁ μὲν Πλούταρχος ἔφη.

Plutarch. in Lysandro.

Parasiti nomen antiquis honestum.

Τὸ δὲ τοῦ παρασίτου ὄνομα, πάλαι μὲν ἦν σεμνὸν καὶ ἱερόν. Πολέμων γοῦν ὁ εἴτε Σάμιος, ἢ Σικυώνιος, εἴτ' Ἀθηναῖος ὀνομαζόμενος χαίρει, ὡς ὁ Μοψεάτης Ἡρακλείδης λέγει, καταριθμούμενος αὐτὸν καὶ ἀπ' ἄλλων πόλεων. ἐπεκαλεῖτο δὲ καὶ στηλοκόπας, ὡς Ἡρόδικος ὁ Κρατήτειος εἴρηκε γράψας περὶ παρασίτων, φησὶν οὕτως. τὸ τοῦ παρασίτου ὄνομα νῦν μὲν ἄδοξόν ἐστι, παρὰ δὲ τοῖς ἀρχαίοις εὑρίσκομεν τὸν παράσιτον ἱερόν τι χρῆμα, καὶ τῷ συνθοίνῳ παρόμοιον. ἐν Κυνοσάργει μὲν οὖν ἐν τῷ Ἡρακλείῳ στήλη τίς ἐστιν, ἐν ᾗ ψήφισμα μὲν Ἀλκιβιάδου. γραμματεὺς δὲ Στέφανος Θουκυδίδου. λέγεταί τ' ἐν αὐτῷ περὶ τῆς προσηγορίας οὕτως. τὰ δὲ ἐπιμήνια θυέτω ὁ ἱερεὺς μετὰ τῶν παρασίτων. οἱ δὲ παράσιτοι ἔστων ἐκ τῶν νόθων, καὶ τῶν τούτων παίδων εἰς τὸ δικαστήριον. ἐν δὲ τοῖς κύρβεσι τοῖς περὶ τῶν Δηλιαστῶν, οὕτως γέγραπται· καὶ τὼ κήρυκε ἐκ τοῦ γένους τῶν κηρύκων τοῦ τῆς μυστηριώτιδος. τούτους δὲ παρασιτεῖν ἐν τῷ Δηλίῳ ἐνιαυτόν. ἐν δὲ Παλληνίδι τοῖς ἀναθήμασιν ἐπιγέγραπται τάδε, ἄρχοντες καὶ παράσιτοι ἀνέθεσαν, οἱ ἐπὶ Πυθοδώρου ἄρχοντος στεφανωθέντες χρυσῷ στεφάνῳ. ἐπὶ δὲ φυλῆς ἱερέας παράσιτοι ἐπὶ Λυκοστράτου Γαργήττιος, Περικλῆς, Περικλείτου Πιτθεύς. Χαρῖνος Δημοχάρους, Γαργήττιος. κἀν τοῖς τοῦ Βασιλέως δὲ νόμοις γέγραπται θύειν τῷ Ἀπόλλωνι τοὺς Ἀχαρνέων παρασίτους. Κλέαρχος δ' ὁ Σολεύς, εἷς δ' οὗτος τῶν Ἀριστοτέλους ἐστὶ μαθητῶν, ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Βίων τάδε γράφει. ἔτι δὲ παράσιτον νῦν μὲν τὸν ἕτοιμον, τότε δὲ τὸν εἰς τὸ συμβιοῦν κατειλεγμένον. ἐν γοῦν τοῖς παλαιοῖς νόμοις αἱ πλεῖσται τῶν πόλεων, ἔτι δὲ καὶ τήμερον ταῖς ἐντιμοτάταις ἀρχαῖς συγκαταλέγουσι παρασίτους. Κλείδημος δ' ἐν τῇ Ἀτθίδι φησί, καὶ παράσιτοι δ' ᾑρέθησαν τῷ Ἡρακλεῖ. καὶ Θεμίσων δ' ἐν Παλληνίδι, ἐπιμελεῖσθαι δὲ τὸν βασιλέα τὸν ἀεὶ βασιλεύοντα, καὶ τοὺς παρασίτους οὓς ἂν ἐκ τῶν δήμων προαιρῶνται, καὶ τοὺς γέροντας καὶ τὰς γυναῖκας τὰς πρωτοπόσεις. ἔχεις δὲ κἀκ τούτων καλέ μου Οὐλπιανὲ ζητεῖν, τίνες αἱ πρωτοπόσεις γυναῖκες. ἀλλὰ μὴν περὶ γὰρ τῶν παρασίτων ὁ λόγος, κἀν τῷ Ἀνακείῳ ἐπί τινος στήλης γέγραπται. τοῖν δὲ βοοῖν τοῖν ἡγεμόνοιν τοῖν ἐξαιρουμένοιν, τὸ μὲν τρίτον μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα, τὰ δὲ δύο μέρη τὸ μὲν ἕτερον τῷ ἱερεῖ, τὸ [illegible] τοῖς παρασίτοις. Κράτης δ' ἐν δευτέρῳ Ἀττικῆς διαλέκτου φησί, Καὶ ὁ παράσιτος νῦν ἐπ' ἄδοξον μὲν κεῖται πρᾶγμα, πρότερον δ' ἐκαλοῦντο παράσιτοι οἱ ἐπὶ τὴν τοῦ ἱεροῦ σίτου ἐκλογὴν αἱρούμενοι. καὶ ἦν ἀρχεῖόν τι παρασίτων. διὸ καὶ ἐν τῷ τοῦ Βασιλέως νόμῳ γέγραπται ταυτί. ἐπιμελεῖσθαι δὲ τὸν Βασιλεύοντα τῶν τε ἀρχόντων, ὅπως ἂν καθιστῶνται, καὶ τοὺς παρασίτους ἐκ τῶν δήμων αἱρῶνται κατὰ τὰ γεγραμμένα. τοὺς δὲ παρασίτους ἐκ τῆς Βουκολίας ἐκλέγειν ἐκ τοῦ μέρους τοῦ ἑαυτῶν ἕκαστον ἑκτέα κριθῶν. δαίνυσθαί τε τοὺς ὄντας Ἀθηναίους ἐν τῷ ἱερῷ κατὰ τὰ πάτρια. τὸν δ' ἑκτέα παρέχειν εἰς τὰ ἀρχεῖα τῷ Ἀπόλλωνι τοὺς Ἀχαρνέων παρασίτους ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς τῶν κριθῶν. ὅτι δὲ καὶ ἀρχεῖον ἦν αὐτῶν, ἐν τῷ αὐτῷ νόμῳ τάδε γέγραπται. εἰς τὴν ἐπισκευὴν τοῦ νεὼ τοῦ ἀρχαίου, καὶ τοῦ παρασιτίου, καὶ τῆς οἰκίας τῆς ἱερᾶς διδόναι τὸ ἀργύριον, ὁπόσον ἂν οἱ τῶν ἱερῶν ἐπισκευασταὶ μισθώσωσιν. Ἐκ τούτου δῆλόν ἐστιν, ὅτι ἐν ᾧ τὰς ἀπαρχὰς ἐτίθεσαν τοῦ ἱεροῦ σίτου οἱ παράσιτοι, τοῦτο παρασίτιον προσηγόρευτο. ταὐτὰ ἱστορεῖ καὶ Φιλόχορος ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ Τετραπόλει, μνημονεύων τῶν καταλεγομένων τῷ Ἡρακλεῖ παρασίτων. καὶ Διόδωρος ὁ Σινωπεὺς κωμῳδιοποιός, ἐν Ἐπικλήρῳ, οὗ τὸ μαρτύριον ὀλίγον ὕστερον παραθήσομαι. Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῇ Μεθωναίων πολιτείᾳ, παράσιτοι φησὶ

τοῖς

τοῖς μὲν ἄρχουσι δύο καθ' ἕκαστον ἦσαν, τοῖς δὲ πολεμάρχοις εἷς. τεταγμένα δὲ ἐλάμβανον παρ' ἄλλων τέ τινων καὶ τῶν ἁλιέων ὄψον. τὸν δὲ νῦν λεγόμενον παράσιτον Καρύστιος ὁ Περγαμηνὸς ἐν τῷ περὶ διδασκαλιῶν εὑρεθῆναί φησιν ὑπὸ πρώτου Ἀλέξιδος, ἐκλαθόμενος ὅτι Ἐπίχαρμος ἐν Ἐλπίδι ἢ Πλούτῳ παρὰ πότον αὐτὸν εἰσήγαγεν, οὑτωσὶ λέγων, Ἀλλ' ἄλλος ὁ δ' ἐστὶ χ' ὅδε τὸ δὲ κατὰ τὰ πόδας τ' ῥᾳδινῶς λαψῆ τὺ καὶ ξένιω καθ' ἡνδίνανον ἀεὶ σῖτον, ἀλλ' ἔμπας ὅδε ἀμυστὶ ὥσπερ κύλικα πίνῃ τὸν † βίον. δὲ αὐτὸν ποιεῖ τὸν παράσιτον λέγοντα τάδε πρὸς τὸν πυνθανόμενον. Συνδειπνέων τῷ λῶντι καλέσαι δεῖ μόνον. Καὶ τῷ γαμηλιῶντι τῷ γ' ἀκουδ' ᾠδῇ † καλεῖν. Τηνικάδε χαρίεις τ' εἰμί, καὶ ποιέω πολὺν Γέλωτα, καὶ τὸν ἑστιῶντ' ἐπαινέω. Καὶ κατις ἀντίον † λῆ τήνῳ λέγει, Τήνῳ κυδάζομαί τε κἀπ' ὧν ἠχθόμαν. Κᾆτ' ἐπεὶ τὰ πολλὰ καταφαγὼν πολλ' ἐμπιὼν Ἄπειμι. λύχνον δ' οὐχ ὁ παῖς μοι συμφέρει, Ἕρπω δ' ὀλισθράζων τε καὶ κατὰ σκότος. Ἔρημος αἴκα δ' ἐν τύχω τοῖς περιπόλοις Τοῦτοις ἀγαθὸν ἐπιλέγω τοῖς θεοῖς, ὅτι Οὐ λῶντι παίειν, ἀλλὰ μαστιγοῦν τι μὴ. Ἐπεὶ δ' ἥκω † οἴκαδε ἐς καταφθερῶς Ἄστρωτος εὕδω, καὶ τὰ μὲν πρᾶτ' οὐκ ἀκοῦ Ἃς κα μὰν † ἄκρατος οἶνος ἀμφέπῃ φρένας. Καὶ ἄλλα δὲ τοιαῦτα ἐπιλέγει ὁ τοῦ Ἐπιχάρμου παράσιτος. ὁ δὲ παρὰ τῷ Διφίλῳ τάδε φησίν, Ὅταν με καλέσῃ πλούσιος δεῖπνον ποιῶν, Οὐ κατανοῶ τὰ τρίγλυφ', οὐδὲ τὰς στέγας. Οὐδὲ δοκιμάζω τοὺς Κορινθίους κάδους. Ἀτενὲς δὲ τηρῶ τοῦ μαγείρου τὸν καπνόν, Κἂν μὲν σφοδρὸς φερόμενος εἰς ὀρθὸν τρέχῃ, Γέγηθα καὶ χαίρω τι καὶ πτερύσσομαι. Ἐὰν δὲ πλάγιος καὶ λεπτός, εὐθέως νοῶ Ὅτι τοῦτό μοι τὸ δεῖπνον. ἀλλ' οὐδ' αἷμ' ἔχει. Πρῶτος δ' Ὅμηρος ὥς τινές φασιν εἰσήγαγε παράσιτον, τὸν Ποδῆν εἶναι λέγων φίλον εἰλαπιναστὴν τοῦ Ἕκτορος. ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Ποδῆς υἱὸς Ἠετίωνος, h. ρ. Ἀφνειός τ' ἀγαθός τε, μάλιστα δέ μιν τίεν Ἕκτωρ, Δήμου ἐπεί οἱ ἑταῖρος ἔην φίλος εἰλαπιναστής. h. υ. Τὸν γὰρ ἐν εἰλαπίνῃ φίλον εἴρηκεν τὸν ἐν τῷ δειπνεῖν. διὸ καὶ ποιεῖ αὐτὸν ὑπὸ Μενελάου τιτρωσκόμενον κατὰ τὴν γαστέρα. φησὶ δὲ ὁ Σκήψιος Δημήτριος, ὡς καὶ Πάνδαρον διὰ τὸ ἐπιωρκηκέναι κατὰ τῆς γλώττης, τιτρώσκει δ' αὐτὸν ὁ Σπαρτιάτης ἄνθρωπος τὴν αὐτάρκειαν ἐζηλωκώς. οἱ δ' ἀρχαῖοι ποιηταὶ τοὺς παρασίτους κόλακας ἐκάλουν, ἀφ' ὧν καὶ Εὔπολις τῷ δράματι τὴν ἐπιγραφὴν ἐποιήσατο, τὸν χορὸν τῶν κολάκων ποιήσας τάδε λέγοντα. ἀλλὰ δίαιταν ἣν ἔχουσιν οἱ κόλακες πρὸς ὑμᾶς λέξομεν. ἀλλ' ἀκούσαθ' ὡς ἐσμὲν ἅπαντες κομψοὶ ἄνδρες. τοῖσι πρῶτα μὲν παῖς ἀκόλουθός ἐστιν ἀλλότριος τὰ πολλά. μικρὸν δέ τι † κἀμὸν αὐτῷ. ἱματίω δέ μοι δύ' ἐστὸν χαρίεντε, τούτοιν μεταλαμβάνων ἀεὶ θάτερον ἐξελαύνω ἐς ἀγοράν. ἐκεῖ δ' ἐπειδὰν κατίδω τιν' ἄνδρ' ἠλίθιον, πλουτοῦντα δ', εὐθὺς περὶ τοῦτον εἰμί. κἄν τι τύχῃ λέγων ὁ πλούταξ, πάνυ τοῦτ' ἐπαινῶ, καὶ καταπλήττομαι δοκῶν τοῖσι λόγοισι χαίρειν. εἶτ' ἐπὶ δεῖπνον ἐρχόμεθ' ἄλλυδις ἄλλος ἡμῶν, μᾶζαν ἐπ' ἀλλόφυλον, οὗ δεῖ χαρίεντα πολλὰ τὸν κόλακ' εὐθὺς λέγειν ἢ φέρεται θύραζε. οἶδα δ' Ἀκέστορα αὐτὸ τὸν στιγματίαν παθόντα. σκῶμμα γὰρ εἶπας ἀσελγὲς ἔπειτ' αὐτὸν ὁ παῖς θύραζ' ἐξαγαγὼν ἔχοντα κλοιὸν παρέδωκεν Οἰνεῖ. Τοῦ δὲ ὀνόματος τοῦ παρασίτου μνημονεύει Ἀραρὼς ἐν Μεναίοις διὰ τούτων, Οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ εἶ παράσιτος φίλτατε Ὁ δ' Ἰσχόμαχος ὁ διατρέφων σε τυγχάνει. Πολὺ δ' ἐστὶ τὸ ὄνομα παρὰ τοῖς νεωτέροις. τὸ δὲ ῥῆμα παρὰ Πλάτωνι τῷ φιλοσόφῳ ἐν Λάχητι. φησὶ γὰρ περὶ ἡμῖν τὰ μειράκια παρασιτεῖ. παρασίτων δ' εἶναί φησι γένη δύο Ἄλεξις ἐν Κυβερνήτῃ διὰ τούτων, Δύ' ἐστὶ Ναυσίνικε παρασίτων γένη. Ἓν μὲν τὸ κοινὸν καὶ κεκωμῳδημένον. Οἱ μέλανες ἡμεῖς. θάτερον ζητῶ γένος. Σατράπας παρασίτους καὶ στρατηγοὺς ἐπιφανεῖς Σεμνοπαράσιτον ἐκ μέσου καλούμενον Ὑποκρινόμενον ἐν τοῖς βίοις ὀφρῦς ἔχοντά γε Χιλιοταλάντους ἀνακυκλοῦντας οὐσίας, Νοεῖς τὸ γένος καὶ τὸ πρᾶγμα, καὶ μάλα Τούτου δὲ ἑκατέρου τῶν γενῶν, ὁ μὲν τύπος Τῆς ἐργασίας εἷς ἐστι κολακείας ἀγών. Ὥσπερ ἐπὶ τῶν βίων δὲ τοὺς μὲν ἡ τύχη Ἡμῶν μεγάλοις προσένειμε, τοὺς δ' ἐλάττοσιν Εἶθ' οἱ μὲν εὐποροῦμεν, οἱ δ' ἀλύομεν. ἆρά γε διδάσκω Ναυσίνικ' οὐκ ἀστόχως. Ἀλλ' αὖ σ' ἐπαινῶ μᾶλλον αἰτήσεις μ' ἔτι. Χαρακτηρίζει δ' οὐκ ἀρρύθμως τὸν παράσιτον ὁποῖός τίς ἐστι Τιμοκλῆς ἐν Δρακοντίῳ οὕτως, Ἔπειτ' ἐγὼ παράσιτον ἐπιτρίψω τινὶ Κακῶς λέγειν; ἥκιστα, οὐδέν ἐστι γὰρ Ἐν τοῖς τοιούτοις χρησιμώτερον γένος. Εἰ δ' ἐστὶ φιλέταιρον ἔν τι τῶν καλῶν, Ἀνὴρ παράσιτος τοῦτο ποιεῖ διὰ τέλους. Ἐρᾷς, συνεραστὴς ἀπροφάσιστος γίνεται. Πράσσεις τι, πράξει συμπαρὼν ὅ,τι ἂν δέῃ. Δίκαια ταῦτα τῷ τρέφοντι νενομικώς. Ἐπαινέτης θαυμαστὸς οἷος τῶν φίλων. Χαίρουσι δείπνων ἡδοναῖς ἀσυμβόλοις. Τίς δ' οὐχὶ θνητῶν, ἢ τίς ἥρως, ἢ θεὸς Ἀποδοκιμάζει τὴν τοιαύτην διατριβήν. Ἵνα δὲ μὴ πολλὰ μακρολογῶ δι' ἡμέρας Τεκμήριόν τι παμμέγεθες οἶμαί γ' ἐρεῖν, Ὁ τῶν παρασίτων ὡς τετίμηται βίος. Γέρα γὰρ αὐτοῖς ταὐτὰ τοῖς Ὀλύμπια Νικῶσι δίδοται χρηστότητος εἵνεκα Σίτησις. οὗ γὰρ μὴ τίθενται συμβολαί, Πρυτανεῖα ταῦτα πάντα προσαγορεύεται. Καὶ Ἀντιφάνης δὲ ἐν Διδύμοις φησίν, Ὅρα γὰρ παράσιτός ἐστιν ἂν ὀρθῶς σκοπῇς.

Κοινωνός

Κοινωνὸς ἀμφοῖν τῆς τύχης καὶ τοῦ βίου. Οὐδεὶς παράσιτος εὔχετ' ἀτυχεῖν τοὺς φίλους. Τοὐναντίον δὲ πάντας εὐτυχεῖν ἀεί. Ἐστὶ πολυτελὴς τῷ βίῳ τις; οὐ φθονεῖ, Μετέχειν δὲ τούτων εὔχετ' αὐτῷ συμπαρών. Κἄστιν φίλος γενναῖος, ἀσφαλὴς θ' ἅμα. Οὐ μάχιμος, οὐ πάροξυς, οὐχὶ βάσκανος. Ὀργὴν ἐνεγκεῖν ἀγαθός. ἂν σκώπτῃς, γελᾷ. Ἐρωτικός, γελοῖος, ἱλαρὸς τῷ τρόπῳ. Πάλιν στρατιώτης ἀγαθὸς εἰς ὑπερβολήν, Ἂν ᾖ τὸ συστάρχημα δεῖπνον εὐτρεπές. Καὶ Ἀριστοφῶν δὲ ἐν ἰατρῷ φησί, Βούλομαι δ' αὐτῷ προειπεῖν οἷος εἰμὶ τοὺς τρόπους, Ἄν τις ἑστιᾷ, πάρειμι πρῶτος, ὥστ' ἤδη πάλαι Ζωμὸς καλοῦμαι. δεῖ τιν' ἄρασθαι μέσον Τῶν παροινούντων, παλαιστὴν νόμισον Ἀργεῖόν μ' ὁρᾶν. Προσβαλεῖν πρὸς οἰκίαν δεῖ, κριός. ἀναβῆναί τι πρὸς κλιμάκιον, Καπανεύς. Ὑπομένειν πληγὰς ἄκμων καὶ κονδύλους.

Καπανεὺς ..

Γλάττειν δὲ Τελαμών, τοὺς καλοὺς πειρᾶν, καπνός. Κἂν Πυθαγορίζειν δέ φασιν, Πρὸς μὲν τὸ πεινῆν ἐσθίειν τε μηδὲ ἓν Νόμιζ' ὁρᾶν Τιθύμαλλον, ἢ Φιλιππίδην. Ὕδωρ δὲ πίνειν, βάτραχος. ἀπολαῦσαι θύμων Λαχάνων τε, κάμπη. πρὸς τὸ μὴ λοῦσθαι ῥύπος. Ὑπαίθριος χειμῶνα διάγειν, κόψιχος. Πνίγος ὑπομεῖναι καὶ μεσημβρίας λαλεῖν Τέττιξ. ἐλαίῳ μήτε χρῆσθαι μήθ' ὁρᾶν, Κονιορτός. ἀνυπόδητος ὄρθρου περιπατεῖν, Γέρανος. καθεύδειν μηδὲ μικρόν, νυκτερίς. Ἀντιφάνης δ' ἐν Προγόνοις, Τὸν τρόπον μου οἶσθά με, Ὅτι τῦφος οὐκ ἔνεστιν. ἀλλὰ τοῖς φίλοις Τοιοῦτος εἰμὶ δή τις. τύπτεσθαι μύδρος. Τύπτειν κεραυνός, ἐκτυφλοῦν τιν' ἀστραπή. Φέρειν τιν' ἄραντ' ἄνεμος. ἀποπνῖξαι, βρόχος. Θύρας μοχλεύειν, σεισμός. εἰσπηδᾶν ἀκρίς, Δειπνεῖν ἄκλητος, μυῖα. μὴ ἐξελθεῖν, φρέαρ. Ἄγχειν, φονεύειν, μαρτυρεῖν, ὃ ἂν μόνον Τύχῃ τις εἰπὼν ταῦτ' ἀπροσκέπτως ποιεῖν Ἅπαντα, καὶ καλοῦσί μ' οἱ νεώτεροι Διὰ ταῦτα πάντα σκηπτόν. ἀλλ' οὐδὲν μέλει Τῶν σκωμμάτων μοι. τῶν φίλων γὰρ ὢν φίλος, Ἔργοισι χρηστὸς, οὐ λόγοις, εἰμὶ μόνον. Δίφιλος δ' ἐν Παρασίτῳ μελλόντων γίνεσθαι γάμων, τὸν παράσιτον ποιεῖ λέγοντα τάδε, Ἀγνοεῖς ἐν ταῖς ἀραῖς Ὅτι ἐστὶν εἴ τις μὴ φράσῃ ἢ ὀρθῶς ὁδόν. Ἢ πῦρ ἐναύσῃ, ἢ διαφθείρῃ ὕδωρ, ἢ μέλλοντά τι δειπνεῖν, ἢ γε κωλύσῃ τινά. Εὔβουλος δὲ ἐν Οἰδίποδι, Ὁ πρῶτος εὑρὼν τἀλλότρια δειπνεῖν, ἀνὴρ Δημοτικὸς ἦν τις ὡς ἔοικε τοὺς τρόπους. Ὅστις δὲ ἐπὶ δεῖπνον ἢ φίλον τιν' ἢ ξένον Καλέσας ἔπειτα συμβολὰς ἐπράξατο, Φυγὰς γένοιτο μηδὲν οἴκοθεν λαβών. Διόδωρος δὲ ὁ Σινωπεὺς ἐν Ἐπικλήρῳ περὶ τῶν παρασίτων καὶ αὐτὸς οὐκ ἀγλαφύρως τάδε φησίν, Βούλομαι δεῖξαι σαφῶς Ὡς σεμνόν ἐστι τοῦτο καὶ νενομισμένον, Καὶ τῶν θεῶν εὕρημα. τὰς δ' ἄλλας τέχνας Οὐδεὶς θεῶν κατέδειξεν, ἀλλ' ἄνδρες σοφοί. Τὸ γὰρ παρασιτεῖν εὗρεν ὁ Ζεὺς ὁ Φίλιος, Ὁ τῶν θεῶν μέγιστος ὁμολογουμένως. Οὗτος γὰρ εἰς τὰς οἰκίας εἰσέρχεται, Οὐχὶ διακρίνας τὴν πενιχρὰν ἢ πλουσίαν. Οὗ δ' ἂν καλῶς ἐστρωμένην κλίνην ἴδῃ Παρακειμένην τε τράπεζαν, πάνθ' ἃ δεῖ Ἔχουσαν, ἤδη κατακλιθεὶς κοσμίως Ἀριστήσας ἑαυτὸν ἐντραγὼν, ἐμπιὼν, Ἀπέρχετ' οἴκαδ' οὐ καταβαλὼν συμβολάς. Κἀγὼ ποιῶ νῦν τοῦτ'. ἐπὰν κλίνας ἴδω Ἐστρωμένας καὶ τὰς τραπέζας εὐτρεπεῖς, Καὶ τὴν θύραν ἀνεῳγμένην, εἰσέρχομ' ἐνθάδε Ἤδη σιωπῇ, καὶ ποιήσας εὐσταλῆ Ἐμαυτόν, ὥστε μὴ ἐνοχλεῖν τὸν συμπότην. Πάντων ἀπολαύσας τῶν παρατεθέντων, πιὼν, Ἀπέρχομ' οἴκαδ' ὥσπερ ὁ Ζεὺς ὁ Φίλιος. Ὅτι δ' ἦν τὸ πρᾶγμα ἔνδοξον ἀεὶ καὶ καλὸν, ἐκεῖθεν ἂν γνοίη τις ἔτι σαφέστερον. Τὸν Ἡρακλέα τιμῶσα λαμπρῶς ἡ πόλις, Ἐν ἅπασι τοῖς δήμοισι θυσίας ποιουμένη Εἰς τὰς θυσίας ταύτας, παρασίτους τῷ θεῷ Οὐ πώποτ' ἀπεκλήρωσεν, οὐδὲ παρέλαβεν Εἰς ταῦτα τοὺς τυχόντας, ἀλλὰ κατέλεγεν Ἐκ τῶν πολιτῶν δώδεκ' ἄνδρας ἐπιμελῶς Ἐκλεξαμένη τοὺς ἐκ διπαππῶν γεγονότας Ἔχοντας οὐσίας καλῶς βεβιωκότας. Εἶθ' ὕστερον τὸν Ἡρακλέα μιμούμενοι Τῶν εὐπόρων τινὰς παρασίτους ἑλόμενοι Τρέφειν παρεκάλουν. οὐχὶ τοὺς χαριεστάτους Ἐκλεγόμενοι, τοὺς δὲ κολακεύειν δυναμένους, Καὶ πάντ' ἐπαινεῖν. οἷς ἐπειδὴ προσερύγοι Ῥαφανῖδα καὶ σαπρὸν σίλουρον καταφαγών, Ἴα καὶ ῥόδ' ἔφασαν αὐτὸν ἠριστηκέναι. Ἐπειδὰν δὲ ἀποπάρδῃ μετά τινος κατακείμενος, Τούτῳ προσάγων τὴν ῥῖνα δεῖ ταυτὶ φράσαι Πόθεν τὸ θυμίαμα τοῦτο λαμβάνεις; Διὰ τοὺς τοιούτους τοὺς ἀσελγῶς χρωμένους Τὸ τίμιον καὶ τὸ καλὸν αἰσχρόν ἐστι νυνί. Καὶ Ἀξιόνικος δ' ἐν Χαλκιδικῷ φησίν, Ὅτε τοῦ παρασιτεῖν πρῶτον ἠράσθην μετὰ Φιλοξένου τοῦ πτερνοκοπίδος νέος ἔτ' ὤν Πληγὰς ὑπομένων κονδύλων καὶ τρυβλίων Ὀστῶν τε τὸ μέγεθος τοσαύτας, ὥστε με Ἐνίοτε τοὐλάχιστον ὀκτὼ τραύματα Ἔχειν. ἐλυσιτέλει γὰρ, ἥττων εἰμὶ γὰρ Τῆς ἡδονῆς, ἔπειτα καὶ τρόπον τινὰ Τὸ πρᾶγμά μοι λυσιτελὲς εἶναι νενόμικα, Οἷον φιλερίς τις ἐστὶ καὶ μάχεταί τί μοι Μεταβαλόμενος πρὸς τοῦτον, ὅσα τ' εἴρηκέ με Κακῶς, ὁμολογῶν εὐθέως οὐ βλάπτομαι. Πονηρὸς ὤν τι χρηστὸς εἶναι φησί τις, Ἐγκωμιάζων τοῦτον ἀπέλαβον χάριν. Γλαύκου βεβρωκὼς τέμαχος ἐφθὸν τήμερον,

Αὔριον ὅλον τοῦτ' ἔχων οὐκ ἄχθομαι. Τοιοῦτος ὁ τρόπος ἐστὶν ἡ φύσις τέ μου. Ἀντίδοτος δ' ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Πρωτοχόρῳ παράγει τινὰ παραπλήσιον τοῖς ἐπὶ Κλαυδίου νῦν σοφιστεύουσιν,

Παράσιτ.

μὴ ξελθὼν

Ἀρὰι ἰὰν ἀθηναίων

ἢ δειπνεῖν μέλλοντες καλῶσι τινά ..

τινὲς

νῦν

ἐθέλουσιν, ἂν οὐδὲ μεμνῆσθαι καλόν, τοιαῦτα περὶ παρασιτικῆς τέχνης λέγοντα. Κατὰ τὴν τάσιν δὲ ταύτην ἀκροᾶσθαί μου. Πρὶν ἐγγεγράφθαι καὶ λαβεῖν τὸ χλαμύδιον, Περὶ τοῦ παρασιτεῖν εἴ τις ἐμπέσοι λόγος. Τὸ τεχνίον ἀεὶ τοῦτό μοι κατεπίνετο. Καὶ παιδομαθὴς πρὸς αὐτὸ τὴν διάνοιαν ἦν. Παράσιτοι δ' ἐπ' ὀνόματος ἐγένοντο, Τιθύμαλλος μέν, οὗ μνημονεύει καὶ Ἄλεξις ἐν Μιλησίᾳ, καὶ ἐν Ὀδυσσεῖ ὑφαίνοντι. ἐν δὲ Ὀλυνθίοις φησίν, Ὁ δὲ σὸς πενίας ἔσω γλυκεῖα. ἴσως δὲ Διέλαχ' ὁ θάνατος τὸ γένος ὡς φασὶν μόνον. Ὁ γοῦν Τιθύμαλλος θάνατος περιέρχεται. Δρόμων δ' ἐν Ψαλτρίᾳ, Ὑπερηχιωμένην Μέλλων ἀσύμβολος πάλιν δειπνεῖν. πάνυ. Αἰσχρόν. ἀμελεῖ τὸν Τιθύμαλλον γοῦν ἀεὶ Ἐρυθρότερον κόκκου περιπατοῦντ' ἐθεώρων, Οὕτως ἐρυθριᾷ συμβολὰς οὐ κατατιθείς. Τιμοκλῆς Κενταύρῳ ἢ Δεξαμενῷ, Τιθύμαλλον αὐτὸν καὶ παράσιτον ἀποκαλῶν. ἐν δὲ Καυνίοις, Ἤδη προσεκυλίνδετο τί μέλλει, ἀσύνδετε. ὦ τέκνον. ὁ γὰρ Τιθύμαλλος οὕτως αὐτόθι Κομιδῇ τεθνηκὼς τῶν αὖ ἐκτὸς τοῦ βολοῦ Θέρμας μαλάξας. οὐκ ἀποκαρτερήσει γὰρ Ἐκεῖνος, ἀλλ' ἐκαρτέρησεν ὦ φίλτατε. Γίνων. ἐν δ' Ἐπιστολαῖς, Οἴμοι κακοδαίμων ὡς ἐγὼ μὰ τοὺς θεούς, Τιθύμαλλος οὐδὲ πώποτ' ἠράσθη φαγεῖν, Οὕτω σφόδρ' οὐδὲ κοσμὸς ἱμάτιον λαβεῖν. Οὐ Νεῖλος ἀλφίτου Κόρυδος ἀσύμβολος Κινεῖν ὀδόντας. Ἀντιφάνης Τυρρηνῷ, Καὶ γὰρ αὐτοῦ προῖκα τοῖς φίλοις ὑπηρετεῖν Λέγεις ἔσεσθαι Τιθύμαλλον πλήσιον. Εὖ πράξεται γὰρ μισθὸν ἐκ τοῦ σοῦ λόγου Παρ' οἷς ἐδείπνει προῖκα, συλλέξειν συχνήν. ἦν δὲ καὶ ὁ Κόρυδος τῶν δι' ὀνόματος παρασίτων. μνημονεύει δ' αὐτοῦ Τιμοκλῆς ἐν Ἐπιχαιρεκάκῳ οὕτως, Ἀγορὰν ἰδεῖν δύσοψον, εὐποροῦντι μὲν Ἥδιστον. ἂν δ' ἀπορῇ τις, ἀθλιώτατον. Ὁ γοῦν Κόρυδος ἄκλητος ὡς ἐμοὶ δοκεῖ Γενόμενος, ὀψωνεῖ παρ' αὐτὸν οἴκαδε. ἦν δὲ τὸ πάθος γελοῖον οἴμοι τέτταρας Χαλκοῦς ἔχων ἄνθρωπος, ἐγχέλεις ὁρῶν Θυννίδας, νάρκας, καράβους, ἀμύδια. Καὶ ταῦτα πάντα μὲν περιελθὼν ἤρετο Ὁπόσου, πυθόμενος δ' ἀποτρέχ' εἰς τὰς μεμβράδας. Ἄλεξις Δημητρίῳ ἢ Φιλεταίρῳ, Ἀλλ' αἰσχύνομαι Τὸν Κόρυδον, εἰ δόξω συναριστᾶν τισιν Οὕτω προχείρως, οὐκ ἀπαρνοῦμαι δ' ὅμως. Οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνος ἐὰν καλῇ τις. Ἐν δὲ Τίτθῃ, Ὁ Κόρυδος οὗτος ὁ τὰ γέλοι' εἰθισμένος Λέγειν Βλέπαιος ἐστὶν βούλεται, ἐπεὶ γ' ἔχων. Πλουτεῖν γὰρ ὁ Βλέπαιος. Κρατῖνος δ' ὁ νεώτερος ἐν Τιτᾶσι, Κόρυδον τὸν χαλκότυπον πεφύλαξο, Ἢν μὴ σὺ νομίσῃς αὐτὸν μηδὲν καταλείψειν, Μὴ δ' ὄψον κοινῇ μετὰ τούτου, πώποτε δαίσῃ. Τοῦ Κορύδου προλέγω σοι, ἔχει γὰρ χεῖρα κραταιὰν Χαλκῆν ἀκάματον, πολὺ κρείττω τοῦ πυρὸς αὐτοῦ. Ὅτι δὲ γελοῖα ἔλεγεν ὁ Κόρυδος καὶ ὑπὸ τούτοις γελᾶσθαι ἤθελεν, ὁ αὐτὸς Ἄλεξις ἐν Ποιηταῖς φησί, Πάνυ τοι βούλομαι Οὕτως γελᾶσθαι καὶ γελοῖ' ἀεὶ λέγειν, Μετὰ τὸν Κόρυδον μάλιστ' Ἀθηναίων πολύ. Ἀναγράφει δὲ αὐτοῦ τὰ ἀπομνημονεύματα Λυγκεὺς ὁ Σάμιος, Εὐκράτην αὐτὸν καλεῖσθαι κυρίως φάσκων. γράφει δ' οὕτως, Εὐκράτης ὁ Κόρυδος πίνων παρά τινι σαπρᾶς οὔσης τῆς οἰκίας, ἐνταῦθα φησὶ δειπνεῖν δεῖ ὑποσχόντα τὴν ἀριστερὰν χεῖρα, ὥσπερ αἱ καρυάτιδες. Φιλόξενος δὲ ὁ πτερνοκόπις ἐμπεσόντος λόγου ὅτι αἱ κίχλαι τίμιαι εἰσί, καὶ τοῦ Κορύδου παρόντος, ὃς ἐδόκει πεπορνεῦσθαι, ἀλλ' ἐγὼ ἔφη μνημονεύω, ὅτε ὁ Κόρυδος ὀβολοῦ ἦν. ἦν δὲ καὶ ὁ Φιλόξενος τῶν παρασίτων ὡς Ἀξιόνικος ἐν τῷ Χαλκιδικῷ. πρόκειται δὲ τὸ μαρτύριον. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Μένανδρος ἐν Κεκρυφάλῳ αὐτὸ μόνον αὐτὸν πτερνοκοπίδα καλῶν. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Μάχων ὁ κωμῳδοποιός, ὁ Κορίνθιος μὲν ἢ Σικυώνιος γενόμενος, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δὲ τὴν ζωὴν καταβιούς, καὶ διδάσκαλος γενόμενος τῶν περὶ κωμῳδίαν μερῶν Ἀριστοφάνους τοῦ γραμματικοῦ, ὃς καὶ ἀπέθανεν ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ. καὶ ἐπιγέγραπται αὐτοῦ τῷ μνήματι, Τῷ κωμῳδογράφῳ, κούφη κόνι, τὸν φιλαοιδὸν Κισσὸν ὑπὲρ τύμβου ζῶντι Μάχωνι φέροις. Οὐ γὰρ ἔχεις κηφῆνα παλίμπλυτον, ἀλλά τι τέχνης Ἄξιον ἀρχαίοις λείψανον ἀμφιέσαι. Τοῦτο δ' ὁ πρέσβυς ἐρεῖ Κέκροπος πόλι, καὶ παρὰ Νείλῳ Ἔστιν ὅτ' ἐν Μούσαις δριμὺ πέφυκε φυτόν. Ἐν τούτοις δηλοῖ σαφῶς ὅτι Ἀλεξανδρεὺς ἦν γένος. ὁ δ' οὖν Μάχων τοῦ Κορύδου μνημονεύει ἐν τούτοις, Τὸν Κόρυδον ἠρώτησεν Εὐκράτης ποτὲ τῶν συμπαρόντων πῶς κέχρητ' αὐτῷ ποτὲ Πτολεμαῖος, οὐκ οἶδ' εἶπεν οὐδέπω σαφῶς. Πέπωκε μὲν γὰρ ὥσπερ ἰατρὸς μ' ἔφη, Ἃ δεῖ φαγεῖν δὲ σιτί' οὐ δέδωκέ πω. Λυγκεὺς δὲ ἐν δευτέρῳ περὶ Μενάνδρου τὰ γελοῖά φησι δόξαι εἰληφότα Εὐκλείδης ὁ Σμικρίνου, καὶ Φιλόξενος ὁ πτερνοκόπις. ὧν ὁ μὲν Εὐκλείδης ἀποφθεγγόμενος οὐκ ἄξια βιβλίου καὶ μνήμης, ἐν τοῖς ἄλλοις ἦν ἀηδὴς καὶ ψυχρός. ὁ δὲ Φιλόξενος οὐδὲν ὑπὸ κεφαλαίου περιττὸν λέγων, ὅτι λαλήσειεν ἢ πικρανθείς πρός τινα τῶν ζώντων καὶ διηγήσασθαι πᾶν ἐπαφροδισίας, καὶ χάριτος ἦν μεστόν, καί τοι γε συνέβαινε τὸν μὲν Εὐκλείδην περὶ τὸν βίον, τὸν δὲ Φιλόξενον ὑπὸ πάντων φιλεῖσθαι καὶ τιμᾶσθαι. Μοσχίωνος δέ τινος παρασίτου μνημονεύει Ἄλεξις ἐν Τροφωνίῳ, παραμασήτην αὐτὸν ἐν τούτοις καλῶν. εἶθ' ὁ Μοσχίων ὁ παραμασήτης ἐν βροτοῖς κεκλημένος. ἐν δὲ τῷ Παγκρατιαστῇ Ἄλεξις τρεχεδείπνους καταλέγων φησίν, Πρῶτον μὲν ἦν σοι Καλλιμέδων ὁ Κάραβος, Ἔπειτα Κόρυδος, Κωβιῶν, Κυρηβίων, ὁ Σκόμβρος. ὦ σεμίδαλις, Ἡράκλεις φίλε. Ἀγοράσματ' οὐ συμπόσιον εἴρηκας γύναι. Κυρηβίωνα δ' ἐπεκαλεῖτο Ἐπικράτης ὁ Αἰσχίνου τοῦ ῥήτορος κηδεστής, ὡς

λ φησὶ

φησὶ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας. τῶν δὲ τοιούτων ἐπιθέτων, ἃ ἐπὶ χλεύῃ Ἀθηναῖοι ποιοῦντες ἔλεγον, μνημονεύει Ἀναξανδρίδης ἐν Ὀδυσσεῖ οὕτως, Ὑμεῖς γὰρ ἀλλήλους ἀεὶ χλευάζετε Οἶδ' ἀκριβῶς. ἂν μὲν γὰρ ᾖ τις εὐπρεπὴς, Ἱερὸν γάμον καλεῖτ'. ἐὰν δὲ μικρὸν παντελῶς Ἀνθρώπιον, σταλαγμόν. λαμπρός τις ἐξελήλυθ', ὀλολυγμὸς οὗτός ἐστι, λιπαρὸς περιπατεῖ Δημοκλῆς, ζωμὸς κατωνόμασται. χαίρει τις αὐχμῶν ἢ ῥυπῶν, Κονιορτὸς ἀναπέφηνεν, ὄπισθεν ἀκολουθεῖ κόλαξ, Τάλεμβρος ἐπικέκληται, τὰ πολλ' ἄδειπνος περιπατεῖ, Κεστρῖνός ἐστι νῆστις, ἐς τοὺς καλοὺς δ' αὖ τις βλέπει, Κινός. θυραφοποιὸς ὑφάλετ' ἄρνα παίζων, Ἀτρεὺς ἐκλήθη. ἐὰν δὲ κριὸν, Φρίξος. ἐὰν δὲ κῴδιον, Ἰάσων. Χαιρεφῶντος δὲ τοῦ παρασίτου μέμνηται μὲν καὶ τοῖς πρὸ τούτων. ἀτὰρ δὴ καὶ Μένανδρος αὐτοῦ μνημονεύει ἐν Κεκρυφάλῳ, καὶ τῇ Ὀργῇ δέ φησι, Διαφέρει Χαιρεφῶντος οὐδέ που Ἄνθρωπος, ὅς τις ἐστὶν ὃς κληθείς ποτε Εἰς ἑστίασιν δωδεκάποδος ὄρθριος Πρὸς τὴν σελήνην ἔτρεχε τὴν σκιὰν ἰδὼν Ὡς ὑστερίζων, καὶ παρῆν ἅμ' ἡμέρᾳ. ἐν δὲ Μέθῃ, Ἐμὲ γὰρ διέτρεψεν ὁ κομψότατος ἀνθρώπων Χαιρεφῶν, ἱερὸν γάμον φάσκων ποιήσειν δευτέραν μετ' εἰκάδα, Καθ' αὑτὸν, ἵνα τῇ τετράδι δειπνῇ παρ' ἑτέροις. τὰ τῆς θεοῦ γὰρ πανταχῶς ἔχειν καλῶς. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ἀνδρογύνῳ ἢ Κρητί. Τιμοκλῆς δ' ἐν Ἐπιστολαῖς, ὡς Δημοτίωνος τοῦ ἑαυτῷ παρασιτοῦντος αὐτοῦ μνημονεύει. ὁ Δημοτίων δὲ παραλαβὼν αὐτῷ δοκῶν, Τἀργύριον οὐκ ἐφείσατ', ἀλλὰ παρέτρεφε Τὸν βουλόμενον. ὁ Χαιρεφῶν μὲν παντελῶς Οἴκαδε βαδίζειν ᾤετ' ἀταλαίντατος. Καὶ μὴν ἔτι τοῦτ' ἐστὶν ἄξιον μόνον Τὸν παράσιτον λαμβάνειν δίχρουν ξύλον. οὔτ' εὔρυθμος γάρ ἐστιν, οὔτ' ἀχρήματος. Ἀντιφάνης δ' ἐν Σκύθῃ, Ἐπὶ κῶμον ἀδόκητοι ἴωμεν, ὥσπερ ἔχομεν. Οὐκοῦν καὶ δᾷδα καὶ στεφάνους λαβόντες Χαιρεφῶν Οὕτως μεμάθηκ' ἐγκωμιάζειν ἄδειπνος. Τιμόθεος Κυναρίῳ, Παρέμεινθ' ἀποδόντις τὸ δεῖπνον ἀπηγύαι. Εἰς ἑπτάκλινον δ' ἐστὶν ὡς ἔφρασέ μοι, Ἐὰν μὴ παραδυνός πη γένηται Χαιρεφῶν. Ἀπολλόδωρος δὲ Καρύστιος ἐν Ἱερείᾳ, Καινόν γέ φασι Χαιρεφῶντ' ἐν τοῖς γάμοις Ὡς τὸν ὀφείλει ἄκλητον εἰσδεδυκέναι, Σπυρίδα λαβὼν γὰρ καὶ στέφανον, ὡς ἦν σκότος, Φάσκων παρὰ τῆς νύμφης ὁ τὰς ὄρνεις φέρων Ἥκειν, δεδειπνηκὼς ἔοικεν εἰσιών. Ἐν δὲ Σφαττομένῃ, Καλῶ δ' ἄγειν νίκην τ' ἐπ' ἐξόδοις ἐμαῖς. Καλῶ δὲ Χαιρεφῶντα. κἂν γὰρ μὴ καλῶ, Ἄκλητος ἥξει. Μάχων δ' ὁ κωμικός φησιν, Ὁδὸν μακρὰν ἐλθόντος ἐπὶ δεῖπνόν ποτε Τοῦ Χαιρεφῶντος εἰς γάμους ἐξ ἄστεος Εἶπεν λέγουσι τὸν ποιητὴν Δίφιλον, Εἰς τὰς ἑαυτοῦ Χαιρεφῶν σιαγόνας Ἔγκοψον ἥλους ἑκατέρᾳ γε τέτταρας, Ἵνα μὴ παρασάρῃ καὶ μακρὰν ἑκάστοτε Ὁδὸν βαδίζων, τὰς γνάθους διαστρέφῃς. Καὶ πάλιν, Ὁ Χαιρεφῶν, κρέας δ' ὀψωνεῖ ποτε, Καὶ τοῦ μαγείρου φασὶν ἑστῶτος σφόδρα, Αὐτῷ τι προσκόπτοντος ἐκ τύχης κρέας, Εἶπε μάγειρος μὴ προσίστα τοῦτό μοι Τὸ στοῦν. ὁ δ' εἶπεν, ἀλλὰ μὴν ἐστὶ γλυκύ. Καὶ μὴν τὸ πρὸς ὀστοῦν φασὶ κρέας ἐστὶν γλυκύ. Ὁ Χαιρεφῶν δὲ καὶ μάλιστ' ὦ βέλτιστ' ἔφη, Γλυκὺ μὲν, προσιστάμενον δὲ λυπεῖ πανταχοῦ. Τοῦ Χαιρεφῶντος καὶ σύγγραμμα ἀναγράφει Καλλίμαχος ἐν τῷ τῶν παντοδαπῶν πινάκων, γράφων οὕτως. Δεῖπνα ὅσοι ἔγραψαν Χαιρεφῶν. Κυρηβίων εἶθ' ἑξῆς τὴν ἀρχὴν ἐπέθηκεν, ἐπειδή μοι πολλάκις ἐπέστειλας στίχων τὸ ῑ. καὶ ὁ Κυρηβίων δ' ὅτι παράσιτος, προείρηται. καὶ Ἀρχεφῶντος δὲ τοῦ παρασίτου μνημονεύων ὁ Μάχων φησί, Κληθεὶς ἐπὶ δεῖπνον ὁ παράσιτος Ἀρχεφῶν Ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως, ἡνίκα Κατέπλευσεν εἰς Αἴγυπτον ἐκ τῆς Ἀττικῆς, Ὄψου περαίου παρατιθέντος ποικίλου Ἐπὶ τῆς τραπέζης, καράβων τ' ἀληθινῶν Ἐπὶ πᾶσι, λοπάδος τ' εἰσενεχθείσης ἁδρᾶς. Ἐν ᾗ τεμαχίσκοι τρεῖς ἐνῆσαν κώβιοι, Οὓς κατεπλάγησαν πάντες οἱ κεκλημένοι. Τῶν μὲν σκάρων ἀπέλαυε τῶν τριγλῶν θ' ἅμα Καὶ φυκίδων ἐπὶ πλεῖον Ἀρχεφῶν πάνυ Ἄνθρωπος ὑπὸ τῶν μαινίδων καὶ μεμβράδων Φαληρικῶν ἀφύης τε διασεσαγμένος. Τῶν κωβίων δ' ἀπέσχετ' ἐγκρατέστατα. Πάνυ δὴ παραδόξου γενομένου τοῦ πράγματος, Καὶ τοῦ βασιλέως πυθομένου τ' Ἀλκύονος Μὴ παρεώρακεν Ἀρχεφῶν τοὺς κωβιούς. Ὁ κεστρεὺς εἶπε, πάνυ μὲν οὖν τοὐναντίον Πτολεμαῖε ἑώρακε πρῶτος, ἀλλ' οὐχ ἅπτεται. Τοὔψον δὲ σέβεται τοῦτο, καὶ δέδοικέ πως. Οὐδ' ἔστιν αὐτῷ πάτριον ὄντ' ἀσύμβολον Ἰχθὺν, ἔχοντ' ἄψηφον ἀδικεῖν οὐδένα. Ἄλεξις δ' ἐν Πυραύνῳ, Στράτιον τὸν παράσιτον εἰσάγει, δυσχεραίνοντα τῷ τρέφοντι, καὶ λέγοντα τάδε. Ἐμοὶ παρασιτεῖν κρεῖττον ἦν τῷ Πηγάσῳ, Ἢ τοῖς Βορεάδαις, ἢ τί θᾶττον τούτων τρέχει. Ἢ Δημέᾳ Λάχητος Ἐτεοβουτάδῃ. Πέτεται γὰρ οὐχ οἷόν τε βαδίζει τὰς ὁδούς. καὶ μετ' ὀλίγα, Στράτων φιλεῖς δή που με μᾶλλον τοῦ πατρός; Ὁ μὲν γὰρ οὐ τρέφει με, σὺ δὲ λαμπρῶς τρέφεις. Εὔχη τ' ἐᾶν με ζῆν ἅπασι τοῖς θεοῖς. Ἂν γὰρ πάθῃς τι, πῶς ἐγὼ βιώσομαι; Ἀξιόνικος δ' ὁ κωμικὸς ἐν τῷ Τυρρηνικῷ Γρυλλίωνος τοῦ παρασίτου ἐν τούτοις μνημονεύει, Οἶνος ἐκ ἔνεστιν ὧν Αὐτοῖς πρὸς ἑταίρους πρόφασιν ἐπὶ κῶμόν τινες, Ὅπερ ποιεῖν εἴωθε Γρυλλίων ἀεί. Ἀρκεσίλαος δ' ἐν δευτέρῳ γελοίων ἀπομνημονευμάτων, παρασίτους ἀναγράφει Ἀντιόχου μὲν τοῦ βασιλέως Σώπατρον, Δημητρίου δὲ τοῦ πολιορκητοῦ Εὐαγόραν τὸν κυρτόν, Σελεύκου δὲ Φορμίωνα. Λυγκεὺς δ' ὁ Σάμιος ἐν τοῖς ἀποφθέγμασιν,

Σιλανὸς φησὶν ὁ Ἀθηναῖος Γρυλλίωνος παρασιτοῦντος ἐρωτηθεὶς, τίς ἦν οὗτος Μενάνδρου ἔφησεν ἐξιάγναθος. Χαιρεφῶν δ' ἐφησεν ὁ παράσιτος εἰς γάμον ἄκλητος εἰσελθὼν, καὶ κατακλιθεὶς ἔσχατος καὶ τῶν γυναικονόμων ἀριθμούντων τοὺς κεκλημένους, καὶ κελευόντων αὐτὸν ἀποτρέχειν ὡς παρὰ τὸν νόμον ὑπὲρ τοὺς τριάκοντα ἐπόντα, ἀρίθμει δὴ ἔφη πάλιν ἀπ' ἐμοῦ ἀρξάμενοι. ὅτι δ' ἦν ἔθος τοὺς γυναικονόμους ἐφορᾶν τὰ συμπόσια καὶ ἐξετάζειν τῶν κεκλημένων τὸν ἀριθμὸν, εἰ ὁ κατὰ νόμον ἐστί, Τιμοκλῆς ἐν Φιλοδικαστῇ φησὶν οὕτως, Ἀνοίγετ' ἤδη τὰς θύρας ἵνα πρὸς τὸ φῶς ὦμεν καταφανεῖς μᾶλλον ἐφεδρεύων, ἐὰν Βούλητ' ὁ γυναικονόμος λαβεῖν ἀριθμὸν Κατὰ τὸν νόμον, Τὸν καινὸν ὅπερ εἴωθε δρᾶν Τῶν ἑστιωμένων. ἔδει δὲ τοὐναντίον Τὰς τῶν ἀδείπνων ἐξετάζειν οἰκίας. Μένανδρος δ' ἐν Κεκρυφάλῳ, Παρὰ τοῖς γυναικονόμοις δὲ τοὺς ἐν τοῖς γάμοις Διακονοῦντας ἀπογεγράφθαι πυνθάνομαι Πάντας μαγείρους κατὰ νόμον καινόν τινα, Ἵνα πυνθάνωνται τοὺς κεκλημένους ἐὰν Πλείους τις ὧν ἔξεστιν ἑστιῶν τύχῃ ἐλθών. Καὶ Φιλόχορος δ' ἐν ἑβδόμῃ Ἀτθίδος, οἱ γυναικονόμοι φησὶ μετὰ τῶν Ἀρεοπαγιτῶν ἐσκόπουν τὰς ἐν ταῖς οἰκίαις συνόδους, ἔν τε τοῖς γάμοις, καὶ ταῖς ἄλλαις θυσίαις. τοῦ δὲ Κορύδου ἀποφθέγματα τάδε ἀναγράφει ὁ Λυγκεύς. Κορύδῳ συμπινούσης τινὸς ἑταίρας, ᾗ ὄνομα ἦν Γνώμη, καὶ τοῦ οἰναρίου ὑπολείποντος, εἰσφέρειν ἐκέλευσεν ἑκατὸν δύο ὀβολούς. Γνώμην δὲ συμβάλλεσθαι, ὅτι δοκεῖ τῷ δήμῳ. Πολύκτορος δὲ τοῦ κιθαρῳδοῦ φακῆν ῥοφοῦντος καὶ λίθον μασσωμένου, ὦ ταλαίπωρε ἔφη, καὶ ἡ φακή σε βάλλει. μή ποτε τοῦτο καὶ Μάχων μνημονεύει. φησὶ γάρ, Κακός τις ὡς ἔοικε κιθαρῳδὸς σφόδρα, Μέλλων οἰκοδομεῖν τὴν οἰκίαν φίλον Αὐτοῦ λίθους ᾔτησεν. ἀποίσω δ' ἐγὼ Αὐτῶν πολὺ πλέους φησὶν ἐκ τῆς δείξεως. Λέγοντος δέ τινος περὶ Κορύδου, ὡς τῆς αὐτοῦ γυναικὸς φίλει τε καὶ τράχηλον καὶ τοὺς τιτθούς, καὶ τὸν ὀμφαλὸν φιλεῖ, πονηρὸν ἔφη τοῦτ' ἤδη. καὶ γὰρ ὁ Ἡρακλῆς ἀπὸ τῆς Ὀμφάλης ἐπὶ τὴν Ἥβην μεταβέβηκε. Φυρομάχου δ' ἐμβαψαμένου εἰς φακῆν καὶ τὸ τρύβλιον ἀναρρίψαντος, ζημιωθῆναι αὐτὸν ἔφη δίκαιον, ὅτι οὐκ ἐπιστάμενος δειπνεῖν ἀπεγράψατο. παρὰ Πτολεμαίῳ δὲ ματτύης περιφερομένης καὶ κατ' ἐκεῖνον ἀεὶ λειπούσης, Πτολεμαῖε ἔφη, πότερον ἐγὼ μεθύω, ἢ δοκεῖ μοι ταῦτα περιφέρεσθαι; Χαιρεφῶντος δὲ τοῦ παρασίτου φήσαντος οὐ δύνασθαι τὸν οἶνον φέρειν, οὐδὲ γὰρ τὸ εἰς τὸν οἶνον ἔφη. τοῦ γὰρ Χαιρεφῶντος γυμνοῦ ἔν τινι δείπνῳ διαστάντος, Χαιρεφῶν εἶπεν, ὥσπερ τὰς ληκύθους ὁρῶ σε μέχρι πόσου μεστὸς εἶ. καθ' ὃν δὲ καιρὸν Δημοσθένης παρ' Ἁρπάλου τὴν κύλικα εἰλήφει, οὗτος ἔφη τοὺς ἄλλους ἀκρατοκώθωνας καλῶν, αὐτὸς τὴν μεγάλην ἔσπακεν. εἰωθότος δ' αὐτοῦ ῥυπαροὺς ἄρτους ἐπὶ τὰ δεῖπνα φέρεσθαι, ἐν γάμῳ τινὸς ἔτι μελαντέρους, οὐκ ἄρτους ἔφη αὐτὸν ἐνηνοχέναι, ἀλλὰ τῶν ἄρτων σκιάς. Φιλόξενος δὲ ὁ παράσιτος, ὁ Πτερνοκόπις δ' ἐπίκλην, παρὰ Πύθωνι ἀριστῶν, παρακειμένων ἐλαῶν, καὶ μετὰ μικρὸν προσενεχθείσης λοπάδος ἰχθύων, πατάξας τὸ τρύβλιον ἔφη, μάστιξιν δ' ἐλάαν. ἐν δείπνῳ δὲ τοῦ καλέσαντος αὐτὸν μέλανας ἄρτους παρατιθέντος, μὴ πολλοὺς εἶπε παρατίθει μὴ σκότος ποιήσῃς. τὸν ὑπὸ τῆς γραὸς τρεφόμενον παράσιτον Παυσίμαχος ἔλεγε τοὐναντίον πάσχειν τῇ γραΐ συνόντα. αὐτὸν γὰρ ἐν γαστρὶ λαμβάνειν ἀεί. περὶ τούτου καὶ Μάχων γράφει οὕτως, Τὸν ὑδροπότην Μοσχίωνα λεγόμενον ἰδόντα φασὶν ἐν Λυκείῳ μετά τινων Παράσιτον ὑπὸ γραὸς τρεφόμενον πλουσίας, Ὁ δεῖνα παράδοξόν γε ποιεῖ πρᾶγμ'. ὅτι Ἡ γραῦς ποιεῖ σ' ἐν γαστρὶ λαμβάνειν ἀεί. Ὁ δ' αὐτὸς παράσιτον ἀκούσας Ὑπὸ γραίας τρεφόμενον Συγγινόμενόν τε αὐτῇ ἑκάστης ἡμέρας, Νῦν πάντα φησὶ γίνετ' ἐκ τῶν οὐ κύει. Ἐν γαστρὶ δ' οὗτος λαμβάνει καθ' ἡμέραν. Πτολεμαῖος δ' ὁ τοῦ Ἀγησάρχου, Μεγαλοπολίτης γένος, ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν περὶ τὸν Φιλοπάτορα ἱστοριῶν, συμπότας φησὶ τῷ βασιλεῖ συνάγεσθαι ἐξ ἁπάσης τῆς πόλεως οὓς προσαγορεύεσθαι γελοιαστάς. Ποσειδώνιος δ' ὁ Ἀπαμεὺς ἐν τῇ εἰκοστῇ καὶ τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν, Κελτοί φησι περιάγονται μεθ' ἑαυτῶν πολεμοῦντες συμβιωτάς, οὓς καλοῦσι παρασίτους. οὗτοι δὲ ἐγκώμια αὐτῶν καὶ πρὸς ἀθρόους λέγουσιν ἀνθρώπους συνεστῶτας, καὶ πρὸς ἕκαστον τῶν κατὰ μέρος ἐκείνων ἀκροωμένων. τὰ δὲ ἀκούσματα αὐτῶν εἰσὶν οἱ καλούμενοι Βάρδοι. ποιηταὶ δὲ οὗτοι τυγχάνουσι μετ' ᾠδῆς ἐπαίνους λέγοντες. ἐν δὲ τῇ τετάρτῃ καὶ τριακοστῇ ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς, Ἀπολλώνιόν τινα ἀναγράφει παράσιτον γεγονότα Ἀντιόχου τοῦ Γρυποῦ ἐπικαλουμένου, τῆς Συρίας βασιλέως. Ἀριστόδημος δ' ἱστορεῖ Βίθυν τὸν Λυσιμάχου τοῦ βασιλέως παράσιτον, ἐπεὶ αὐτοῦ εἰς τὸ ἱμάτιον ὁ Λυσίμαχος ἐνέβαλε ξύλινον σκορπίον, ἐκταραχθέντα ἀναπηδῆσαι. εἶτα γνόντα τὸ γεγενημένον, κἀγώ σε φησὶν ἐκφοβήσω βασιλεῦ, δός μοι τάλαντον. ἦν δ' ὁ Λυσίμαχος μικρολογώτατος. Ἀγαθαρχίδης δ' ὁ Κνίδιος ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ εἰκοστῇ τῶν Εὐρωπιακῶν, Ἀριστομάχου τοῦ Ἀργείων τυράννου παράσιτον γενέσθαι φησὶν Ἀνθεμόκριτον τὸν παγκρατιαστήν. κοινῇ δὲ περὶ παρασίτων εἰρήκασι Τιμοκλῆς μὲν ἐν Πύκτῃ, ἐπισιτίους καλῶν αὐτοὺς ἐν τούτοις. Εὑρήσεις τε τῶν ἐπισιτίων τούτων τινάς, οἳ δειπνοῦσιν ἀσφαδαζόμενοι τἀλλότρια ἑαυτοὺς ἀντὶ κηρύκων λέγειν παρέχοντες ἀθληταῖσι. Φερεκράτης γραυσί, Σὺ δ' οὐδὲ θᾶσσον σμικρὸν ἐπισιτίῳ, Τίς οὗτος ὑ-

μὴν ἔτι, ὥσπερ πανταχοῦ Ἄγω λαρυγγίζειν ἐπὶ μισθῷ ξένον. Ἐπισίτιοι γὰρ καλοῦνται οἱ ἐπὶ τροφαῖς ὑπουργοῦντες. Πλάτων ἐν τετάρτῳ πολιτείας, Καὶ ταῦτα ἐπισίτιοι, καὶ οὐδὲ μισθὸν πρὸς τοῖς σιτίοις, ὥσπερ οἱ ἄλλοι λαβόντες. Ἀριστοφάνης πελασγοῖς, Ἦν γὰρ ἕνα ἄνδρα ἄδικον συλλέχῃς ἀντιμαρτυροῦσι δώδεκα τοῖς ἑτέροις ἐπισίτιοι. Εὔβουλος δ᾽ ἐν Δαιδάλῳ, Ἔθελε δ᾽ αὐτοῦ μισθοῦ παρ᾽ αὐτοῖς καταμένειν ἐπισιτίοις. Δίφιλος δ᾽ ἐν Συνωρίδι, ἑταίρας δ᾽ ὄνομα ἡ Συνωρίς, Εὐριπίδου μνηθείς. Κύβος δέ τις οὕτως καλεῖται, Εὐριπίδης, παίζων καὶ πρὸς τὸ τοῦ ποιητοῦ ὄνομα ἅμα καὶ περὶ παρασίτων τάδε λέγει, Ἄρισθ᾽ ἀπαλλάττεις ἐπὶ τούτου τοῦ Κύβου. Ἀστεῖος εἶ. δραχμὴν ὑπόθες, καὶ τοι Πῶς ἂν βάλοιμ᾽ Εὐριπίδην οὐκ ἂν πώποτε. Εὐριπίδης, Γυναῖκα σώσαι, οὐχ ὁρᾷς Ἐν ταῖς τραγῳδίαις ἵν᾽ αὐτὰς ὡς στυγεῖ. Τοὺς δὲ παρασίτους ἀγαπᾷ. λέγει γ᾽ οὖν. Ἀνὴρ γὰρ ὅστις εὖ βίον κεκτημένος, Μὴ τοὐλάχιστον τρεῖς ἀσυμβόλους τρέφει, ὄλοιτο. Νόστου μή ποτ᾽ εἰς πάτραν μόλοι. Πόθεν δὲ ταῦτα πρὸς θεῶν; τί δέ σοι μέλει; Οὐ γὰρ τὸ δρᾶμα, τὸν δὲ νοῦν σκοπούμεθα. Ἐν δὲ τῇ διασκευῇ αὐτοῦ τοῦ δράματος περὶ ὀργιζομένου παρασίτου λέγων φησίν. Ὀργίζεται παράσιτος ὢν ὀργίζεται. Οὐκ, ἀλλ᾽ ἀλείψας τὴν τράπεζαν τῇ χολῇ, ὥσπερ τὰ παιδί᾽ αὐτὸν ἀπογαλακτιεῖ. καὶ ἑξῆς, Τότε φάγοις παράσιθ᾽ ὅρα ὡς Διασεσύρηκε τὴν τέχνην οὐκ οἶδ᾽ ὅτι Μετὰ τὸν κιθαρῳδὸν ὁ παράσιτος κρίνεται. καὶ ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δὲ Παρασίτῳ δράματί φησιν, Οὐ δεῖ παρασιτεῖν ὄντα δυσάρεστον σφόδρα. Μένανδρος δ᾽ ἐν τῇ ὀργῇ περὶ φίλου λέγων οὐχ ὑπεσχόντος γάμον δειπνίζειν φησὶ τοῦ ἑταίρου ὄντος δεῖν, οὐκ ἐρωτᾷ πηνίκα δεῖπνον δεῖν, ὥσπερ ἕτεροι. καὶ τί δειπνεῖν κωλύει τοὺς παρόντας, εἶτα δεῖπνον ἕτερον εἰς τὴν θύραν βλέπει, εἶτα περὶ δεῖπνον πάλιν. καὶ Ἄλεξις ἐν Ὀρέστῃ, Νικόστρατός τε ἐν Πλούτῳ, Μένανδρός τε ἐν Μέθῃ καὶ νομοθέτῃ, Φιλωνίδης τε ἐν Κοθόρνοις οὕτως, Ἐγὼ δ᾽ ἀπόσιτος ὢν τοιαῦτ᾽ οὐκ αἰσχύνομαι.

Τῷ δὲ παρασίτῳ ὅμοια ἐστὶν ὀνόματα. ἐπίσιτος, περὶ οὗ προείρηται, καὶ οἰκόσιτος, καὶ ὀλιγόσιτος. μνημονεύει δὲ τοῦ μὲν οἰκοσίτου Ἀναξανδρίδης ἐν Κυνηγέταις, Ἰδὼς γὰρ οἰκόσιτος ἀεὶ γίνεται. Καλεῖται δὲ οἰκόσιτος ὁ μὴ μισθοῦ, ἀλλὰ προῖκα τῇ πόλει ὑπηρετῶν. Ἀντιφάνης Σκύθῃ, Ταχὺ γὰρ γίνεται καὶ ἐκκλησιαστὴς οἰκόσιτος. Μένανδρος Δακτυλίῳ, Οἰκόσιτον νυμφίον οὐδὲν δεδομένον Προικὸς ἐξευρήκαμεν. καὶ ἐν Κιθαριστῇ, Οὐκ οἰκοσίτους ἀκροατὰς λαμβάνεις. ἐπισιτίου δὲ Κράτης τόλμαις, Ποιμαίνει δ᾽ ἐπισίτιον. ἔγημεν δ᾽ ἐν κατὰ βύξον, δέξετ᾽ ἐπὶ μισθῷ σῖτος. ἰδίως δ᾽ ἐν Συναριστώσαις ἔφη, ἐχρῆν τὸ μὴ συνάγειν γυναῖκας, μηδὲ δειπνίζειν ὄχλον, ἀλλ᾽ οἰκοσίτους τοὺς γάμους πεποιηκέναι. σιτοκούρου δ᾽ Ἄλεξις μνημονεύει ἐν Παννυχίδι ἢ Ἐρίθοις, Ἔσω περιπατῶν σιτόκουρος. Μένανδρος δὲ τὸν ἄχρηστον καὶ μάτην τρεφόμενον, σιτόκουρον εἴρηκεν ἐν Θρασυλέοντι οὕτως, Ὀκνηρὸς πάντα μέλλων σιτόκουρος ἄθλιος ἄχρηστος, εἰς γῆν ὁμολογῶν παραβεβιῶσθαι. καὶ ἐν πωλουμένοις, Ἅλας ἔσηκας ἔτι πρὸς ταῖς θύραις τὸ φορτίον Θεὶς, σιτόκουρον ἄθλιον εἰς τὴν οἰκίαν εἰλήφαμεν. αὐτόσιτον δ᾽ εἴρηκε Κρώβυλος ἐν Ἀπαγχομένῳ, παράσιτον αὐτὸν γοῦν τρέφων, Τὰ πλεῖστα συνερανιστὴς εἶ τοῦ δεσπότου. κακοσίτου δὲ μέμνηται Εὔβουλος ἐν Γανυμήδῃ, Ὕπνος αὐτὸν ὄντα κακόσιτον τρέφει. ὀλιγοσίτου δὲ μέμνηται Φρύνιχος ἐν Μονοτρόπῳ, Ὁ δ᾽ ὀλιγόσιτος Ἡρακλῆς ἐκεῖ τί δρᾷ. καὶ Φερεκράτης ἢ Στράττις ἐν Ἀγαθοῖς, Ὡς ὀλιγόσιτος ἦσθ᾽ ἄρ᾽ ὃς κατεσθίεις τῆς ἡμέρας Μακρὰς τριήρεις σιτίων. Τοσαῦτα τοῦ Πλουτάρχου εἰπόντος περὶ παρασίτων, διαδεξάμενος τὸν λόγον ὁ Δημόκριτος, ἀλλὰ μὴν καὶ αὐτὸς ἔφη τὸ ποτικολλᾶν ἅ τε ξύλον παρὰ ξύλῳ (ὡς ὁ Θηβαῖος εἴρηκεν ποιητὴς) περὶ κολάκων ἐρῶ τι. πρέπει γὰρ πάντων ὁ κόλαξ ἄριστα ὁ καλὸς εἶπε Μένανδρος. οὐ μακρὰν δ᾽ ἐστὶν ὁ κόλαξ τοῦ τῶν παρασίτων ὀνόματος. Κλείσοφον γοῦν τὸν ὑπὸ πάντων κόλακα, Φιλίππου τοῦ τῶν Μακεδόνων βασιλέως ἀναγραφόμενον, Ἀθηναῖος δ᾽ ἦν γένος ὥς φησι Σάτυρος ὁ περιπατητικὸς ἐν τῷ Φιλίππου βίῳ, Λυγκεὺς ὁ Σάμιος ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασιν παράσιτον ὀνομάζει, λέγων οὕτως, Κλείσοφος ὁ Φιλίππου παράσιτος ἐπιτιμῶντος αὐτῷ τοῦ Φιλίππου διότι ἀεὶ αἰτεῖ, ἔφησεν ἐπιλανθάνομαι. τοῦ δὲ Φιλίππου δόντος αὐτῷ ἵππον τραυματίαν, ἀπέδοτο. καὶ μετὰ χρόνον ἐπερωτηθεὶς παρὰ τοῦ βασιλέως, ποῦ ἐστιν, ἐκ τοῦ τραύματος ἔφη κἀνθ᾽ πέπρακται. σκώπτοντος δ᾽ αὐτὸν τοῦ Φιλίππου καὶ εὐημεροῦντος, εἶτα οὐκ ἐγώ σε ἔφη θρέψω. καὶ ὁ Δελφὸς δὲ Ἡγήσανδρος ἐν τοῖς ὑπομνήμασι περὶ τοῦ Κλεισόφου τάδε ἱστορεῖ. Φιλίππου τοῦ βασιλέως εἰπόντος, διότι γράμματα αὐτῷ ἐκομίσθη παρὰ Κότυος τοῦ βασιλέως, Κλείσοφος παρὼν ἔφη, εὖ γε νὴ τοὺς θεούς. τοῦ Φιλίππου εἰπόντος, τί δὲ σὺ οἶδας ὑπὲρ ὧν γέγραπται; νὴ τὸν Δία τὸν μέγιστον εἶπεν, ἄκρως γέ μοι ἐπετίμησας. Σάτυρος δ᾽ ἐν τῷ Φιλίππου βίῳ, ὅτε φησὶ Φίλιππος τὸν ὀφθαλμὸν ἐξεκόπη, συμπροῆλθεν αὐτῷ καὶ ὁ Κλείσοφος τελαμωνισθεὶς τὸν αὐτὸν ὀφθαλμόν, καὶ πάλιν ὅτε τὸ σκέλος ἐπηρώθη σκάζων συνεξώδευε τῷ βασιλεῖ. καὶ εἴ ποτε δριμὺ προσφέροιτο τῶν ἐδεσμάτων ὁ Φίλιππος, αὐτὸς συνέστρεφε τὴν ὄψιν ὡς συνδακνόμενος. ἐν δὲ τῇ Ἀράβων χώρᾳ, οὐχ ὡς ἐν κολακείας τοῦτ᾽ ἐποίουν, ἀλλὰ κατά τι νόμιμον

Βασιλέως

Βασιλέως παθόντος τὶ τῶν μελῶν συναποκείρεσθαι τὸ ὅμοιον πάθος. ἐπεὶ καὶ γελοῖον νομίζουσιν ἀποθανόντι μὲν αὐτῷ σπουδάζειν συγκατορύττεσθαι, πηρωθέντι δὲ μὴ χαρίζεσθαι τὴν ἴσην δόξαν τοῦ πάθους. Νικόλαος δ' ὁ δαμασκηνός, εἷς δ' ἦν τῶν ἐκ τοῦ περιπάτου, ἐν τῇ πολυβίβλῳ ἱστορίᾳ (ἑκατὸν γάρ καὶ τεσσαράκοντα εἰσὶ πρὸς ταῖς τέσσαρσι) τῇ ἑκκαιδεκάτῃ καὶ ἑκατοστῇ φησιν, Ἀδιάτομον τὸν τῶν Σωτιανῶν βασιλέα (ἔθνος δὲ τοῦτο κελτικόν) ἑξακοσίους ἔχειν λογάδας περὶ αὐτόν, οὓς καλεῖσθαι ὑπὸ Γαλατῶν τῇ πατρίῳ γλώττῃ Σιλοδουρίους. τοῦτο δ' ἐστὶν ἑλληνιστὶ εὐχωλιμαῖοι. τούτους δ' οἱ βασιλεῖς ἔχουσι συζῶντας καὶ συναποθνήσκοντας, ταύτην ἐκείνων εὐχὴν ποιουμένων. ἀνθ' ἧς συνδυναστεύουσί τε αὐτῷ τὴν αὐτὴν ἐσθῆτα καὶ δίαιταν ἔχοντες, καὶ συναποθνήσκουσι κατὰ πᾶσαν ἀνάγκην, εἴτ' ἐν νόσῳ τελευτήσει ὁ βασιλεύς, εἴτε πολέμῳ, εἴτε ἄλλως πῶς. καὶ οὐδεὶς εἰπεῖν ἔχει τινὰ ἀποδειλιάσαντα τούτων τὸν θάνατον, ὅταν ἄκῃ βασιλεῖ ἢ διεκδύντα. Φίλιππον δέ φησι Θεόπομπος ἐν τῇ τετάρτῃ καὶ τεσσαρακοστῇ τῶν ἱστοριῶν, Θρασυδαῖον τὸν θετταλὸν καταστῆσαι τῶν ὁμοεθνῶν τύραννον, μικρὸν μὲν ὄντα τὴν γνώμην, κόλακα δὲ μέγιστον. ἀλλ' οὐκ Ἀρκαδίων ὁ ἀχαιὸς κόλαξ ἦν, περὶ οὗ ὁ αὐτὸς ἱστορεῖ Θεόπομπος, καὶ Δοῦρις ἐν πέμπτῃ Μακεδονικῶν. οὗτος δὲ ὁ Ἀρκαδίων μισῶν τὸν Φίλιππον, ἑκούσιον ἐκ τῆς πατρίδος φυγὴν ἔφυγεν. ἦν δὲ εὐφυέστατος καὶ πλείους ἀποφάσεις αὐτοῦ μνημονεύονται. ἔτυχε δ' οὖν ποτὲ ἐν Δελφοῖς ἐπιδημοῦντος Φιλίππου, παρεῖναι καὶ τὸν Ἀρκαδίωνα, ὃν θεασάμενος ὁ Μακεδὼν καὶ προσκαλεσάμενος, μέχρι τίνος φεύξῃ φησὶν Ἀρκαδίων; καὶ ὅς, ἔστ' ἂν τοὺς ἀφίκωμαι, οἳ οὐκ ἴσασι Φίλιππον. Φύλαρχος δ' ἐν τῇ πρώτῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν, γελάσαντα τὸν Φίλιππον ἐπὶ τούτῳ, ἐκάλεσέ τε ἐπὶ δεῖπνον τὸν Ἀρκαδίωνα. καὶ οὕτω τὴν ἔχθραν διαλύσασθαι. περὶ δὲ Ἡγησίου Νικησίου τοῦ Ἀλεξάνδρου κόλακος Ἡγήσανδρος τάδ' ἱστορεῖ, Ἀλεξάνδρου δάκνεσθαι φήσαντος ὑπὸ μυιῶν καὶ προθύμως αὐτὰς ἀποσοβοῦντος, τῶν κολάκων τις Νικησίας παρών, ἦ που τῶν ἄλλων μυιῶν εἶπεν αὗται πολὺ κρατήσουσι, τοῦ σοῦ γευσάμεναι αἵματος. ὁ δ' αὐτὸς φησὶ καὶ Χείρισοφον τὸν Διονυσίου κόλακα ἰδόντα Διονύσιον γελῶντα μετά τινων γνωρίμων, ἀπέχειν δ' ἀπ' αὐτῶν πλείω τόπον, ὡς μὴ συνακούειν. ἐπεὶ ὁ Διονύσιος ἠρώτησεν αὐτὸν διά τινα αἰτίαν οὐ συνακούων τῶν λεγομένων γελᾷ. ὑμῖν φησὶ πιστεύω διότι τὸ ῥηθὲν γελοῖόν ἐστιν. πλείους δ' εἶχεν καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Διονύσιος τοὺς κολακεύοντας, οὓς καὶ προσηγόρευον οἱ πολλοὶ Διονυσιοκόλακας. οὗτοι δὲ προσεποιοῦντο μή τι ὀξὺ ὁρᾶν παρὰ τὸ δεῖπνον. ἐπεὶ ὁ Διονύσιος οὐκ ἦν ὀξυώπης, ἔψαυόν τε τῶν παρακειμένων ὡς οὐχ ὁρῶντες ἕως ὁ Διονύσιος τὰς χεῖρας πρὸς τὰ λεκάνια προσῆγεν. ἀποπτύοντος δὲ τοῦ Διονυσίου πολλάκις, παρεῖχον τὰ πρόσωπα καταπτύεσθαι, καὶ ἀπολείχοντες τὸν σίελον, ἔτι δὲ τὸν ἔμετον αὐτοῦ, μέλιτος ἔλεγον εἶναι γλυκύτερον. Τίμαιος δ' ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν, Δημοκλέα φησὶ τὸν Διονυσίου τοῦ νεωτέρου κόλακα ἔθους ὄντος κατὰ Σικελίαν θυσίας ποιεῖσθαι κατὰ τὰς οἰκίας ταῖς νύμφαις, καὶ περὶ τὰ ἀγάλματα παννυχίζειν μεθυσκομένους. ὀρχεῖσθαί τε περὶ τὰς θεὰς ὁ Δημοκλῆς ἐάσας τὰς νύμφας, καὶ εἰπὼν οὐ δεῖν προσέχειν ἀψύχοις θεοῖς, ἐλθὼν ὠρχεῖτο πρὸς τὸν Διονύσιον. ἔπειτα πρεσβεύσας ποτὲ μεθ' ἑτέρων ὡς τὸν Διονύσιον, καὶ πάντων κομιζομένων ἐπὶ τριήρους κατηγορούμενος ὑπὸ τῶν ἄλλων, ὅτι στασιάζει κατὰ τὴν ἀποδημίαν, καὶ βλάπτει τοῦ Διονυσίου τὰς κοινὰς πράξεις. καὶ σφόδρα τοῦ Διονυσίου ὀργισθέντος, ἔφησε τὴν διαφορὰν γενέσθαι αὐτῷ πρὸς τοὺς συμπρέσβεις, ὅτι μετὰ τὸ δεῖπνον ἐκεῖνοι μὲν τὸν Φρυνίχου καὶ Στησιχόρου, ἔτι δὲ Πινδάρου παιᾶνα τῶν αὐτῶν τινὲς ἀνειληφότες ᾖδον. αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν βουλομένων τοὺς αὐτοῦ Διονυσίου πεποιημένους διεπεραίνετο. καὶ τούτου σαφῆ τὸν ἔλεγχον παρέξειν ἐπηγγέλλετο. τοὺς μὲν γὰρ αὐτοῦ κατηγόρους οὐδὲ τὸν ῥυθμὸν τῶν ᾀσμάτων κατέχειν. αὐτὸς δ' ἕτοιμος εἶναι πάντας ἐφεξῆς ᾄδειν. λήξαντος δὲ τῆς ὀργῆς τοῦ Διονυσίου, πάλιν ὁ Δημοκλῆς ἔφη, χαρίσαιο δ' ἄν μοι τί Διονύσιε, κελεύσας τινὶ τῶν ἐπισταμένων διδάξαι με τὸν πεποιημένον εἰς τὸν Ἀσκληπιὸν παιᾶνα. ἀκούω γάρ σε πεπραγματεῦσθαι περὶ τοῦτον. παρακεκλημένων δέ ποτε τῶν φίλων ὑπὸ τοῦ Διονυσίου ἐπὶ τὸ δεῖπνον, εἰσιὼν ὁ Διονύσιος εἰς τὸν οἶκον γράμματα ἡμῖν ἄνδρες φίλοι ἐπέμφθη παρὰ τῶν ἡγεμόνων τῶν εἰς Νέαν πόλιν ἀποσταλέντων. καὶ ὁ Δημοκλῆς ὑπολαβὼν ἔφη, εὖγε νὴ τοὺς θεοὺς ἐποίησαν ὦ Διονύσιε. κἀκεῖνος προσβλέψας αὐτῷ, πόθεν δ' οἶδας ἔφη σὺ πότερα κατὰ γνώμην ἐστὶν, ἢ τοὐναντίον ἃ γεγράφασιν; εὖγε νὴ τοὺς θεοὺς ἐπιτετίμηκας ἔφη Διονύσιε. καὶ Σάτυρον δέ τινα ἀναγράφει ὁ Τίμαιος κόλακα ἀμφοτέρων τῶν Διονυσίων. Ἡγήσανδρος δ' ἱστορεῖ καὶ Ἱέρωνα τὸν τύραννον ἀμβλύτερον κατὰ τὰς ὄψεις γενέσθαι, καὶ τοὺς συνδειπνοῦντας τῶν φίλων ἔχειν ἐπίτηδες διαμαρτάνοντας τῶν ἐδεσμάτων, ἵν' ἐπαὐ χειραγωγῶνται, καὶ δοκῇ τῶν ἄλλων ὀξυδερκέστερος εἶναι. Εὐκλείδην δέ φησιν Ἡγήσανδρος τὸν Σεῦτλον ἐπικαλούμενον (παράσιτος δ' ἦν καὶ οὗτος) παρατεθέντος τινὸς αὐτῷ πλείους σόγκους ἐν δείπνῳ, ὁ Καπανεὺς ἔφη ὁ ὑπὸ τοῦ

Εὐριπίδου εἰσαγόμενος ἐν ταῖς ἱκέτισιν, ὑπερασπίσας ἦν. μισῶν τραπέζας ὅστις ἐξογκοῖτ᾽ ἄγαν. οἱ δὲ δημαγωγοῦντες φησὶν Ἀθήνησι κατὰ τὸν χρεμωνίδειον πόλεμον κολακεύοντες τοὺς Ἀθηναίους, τἆλλα μὲν ἔφασκον πάντα εἶναι κοινὰ τῶν ἑλλήνων. τὴν δ᾽ ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ἀνθρώποις φέρουσαν ὁδὸν Ἀθηναίους εἰδέναι μόνους. Σάτυρος δ᾽ ἐν τοῖς βίοις, Ἀνάξαρχόν φησι τὸν εὐδαιμονικὸν φιλόσοφον, ἕνα τῶν Ἀλεξάνδρου γενέσθαι κολάκων, καὶ συνοδεύοντα τῷ βασιλεῖ, ἐπεί ποτε ἐγένετο βροντὴ, καὶ ἐξαίσιος ὡς πάντας πτῆξαι, εἰπεῖν μή τι σὺ τοιοῦτο ἐποίησας Ἀλέξανδρε ὁ τοῦ Διός. τὸν δὲ γελάσαντα εἰπεῖν, οὐ γὰρ φοβερὸς βούλομαι εἶναι καθάπερ σύ με διδάσκεις, ὁ τὰς τῶν σατραπῶν καὶ βασιλέων κελεύων με δειπνοῦντα προσφέρεσθαι κεφαλάς. Ἀριστόβουλος δέ φησιν ὁ κασσανδρεὺς, Διώξιππον τὸν ἀθηναῖον παγκρατιαστὴν, τρωθέντος ποτὲ τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ αἵματος ῥέοντος, εἰπεῖν,

Il. ι. ἰχὼρ οἷός πέρ τε ῥέει μακάρεσσι θεοῖσιν. Ἐπικράτης δὲ ὁ ἀθηναῖος πρὸς βασιλέα πρεσβεύσας, ὥς φησιν Ἡγήσανδρος, καὶ πολλὰ δῶρα παρ᾽ ἐκείνου λαβὼν, οὐκ ᾐσχύνετο κολακεύων οὕτως φανερῶς καὶ τολμηρῶς τὸν βασιλέα, ὡς καὶ εἰπεῖν, δεῖν κατ᾽ ἐνιαυτὸν οὐκ ἐννέα ἄρχοντας, ἀλλ᾽ ἐννέα πρέσβεις αἱρεῖσθαι, πρὸς βασιλέα. θαυμάζω δὲ ἔγωγε τῶν Ἀθηναίων, πῶς τοῦτον μὲν ἀκριτον εἴασαν, Δημάδην δὲ δέκα ταλάντοις ἐζημίωσαν, ὅτι θεὸν εἰσηγήσατο Ἀλέξανδρον. καὶ Εὐαγόραν δὲ ἀπέκτειναν, ὅτι πρεσβεύων ὡς βασιλέα προσεκύνησεν αὐτόν. Τίμων δ᾽ ὁ φλιάσιος ἐν τῷ τρίτῳ τῶν σίλλων, Ἀρίστωνά φησι τὸν χῖον, Ζήνωνος δὲ τοῦ κιτιέως γνώριμον, κόλακα γενέσθαι Περσαίου τοῦ φιλοσόφου, ὅτι ἦν ἑταῖρος Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως. Φύλαρχος δὲ ἐν ἕκτῃ ἱστοριῶν, Νικησίαν φησὶ τὸν Ἀλεξάνδρου κόλακα, θεασάμενον τὸν βασιλέα σπαρασσόμενον ὑφ᾽ οὗ εἰλήφει φαρμάκου εἰπεῖν, ὦ βασιλεῦ, τί δεῖ ποιεῖν ἡμᾶς ὅτε καὶ ὑμεῖς οἱ θεοὶ τοιαῦτα πάσχετε. καὶ τὸν Ἀλέξανδρον μόλις ἀναβλέψαντα ποῖοι θεοί φάναι, φοβοῦμαι μὴ τοῖς θεοῖσιν ἐχθροί. ἐν δὲ τῇ ὀγδόῃ καὶ εἰκοστῇ, ὁ αὐτὸς Φύλαρχος Ἀντιγόνου τοῦ κληθέντος ἐπιτρόπου τοῦ λακεδαιμονίους ἑλόντος, κόλακα γενέσθαι Ἀπολλοφάνη τὸν εἰπόντα τὴν Ἀντιγόνου τύχην ἀλεξανδρίζειν. Εὔφαντος δ᾽ ἐν τετάρτῃ ἱστοριῶν Πτολεμαίου φησὶ τοῦ τρίτου βασιλεύσαντος Αἰγύπτου κόλακα γενέσθαι Καλλικράτην. ὃς οὕτω δεινὸς ἦν, ὡς μὴ μόνον Ὀδυσσέως εἰκόνα ἐν τῇ σφραγῖδι περιφέρειν, ἀλλὰ καὶ τοῖς τέκνοις ὀνόματα θέσθαι, Τηλέγονον καὶ Ἀντίκλειαν. Πολύβιος δ᾽ ἐν τῇ τρισκαιδεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν, Φιλίππου τοῦ καταλυθέντος ὑπὸ Ῥωμαίων κόλακα γενέσθαι Ἡρακλείδην τὸν ταραντῖνον, τὸν καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ πᾶσαν ἀνατρέψαντα. ἐν δὲ τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ, Ἀγαθοκλέους τοῦ Οἰνάνθης υἱοῦ, ἑταίρου δὲ τοῦ Φιλοπάτορος βασιλέως Φίλωνα, Ἱερωνύμου δὲ τοῦ Συρακουσίων τυράννου Θράσωνα τὸν κάρχαρον ἐπικαλούμενον. Βάτων δ᾽ ὁ σινωπεὺς ἱστορεῖ ἐν τοῖς περὶ τῆς τοῦ Ἱερωνύμου τυραννίδος, προσφέρεσθαι φάσκων αὐτὸν ἑκάστοτε πολὺν ἄκρατον. τοῦτον δ᾽ ἐποίησεν ἀναιρεθῆναι ὑπὸ τοῦ Ἱερωνύμου ἕτερος κόλαξ, ᾧ Σῶσις ὄνομα. καὶ αὐτὸν δὲ τὸν Ἱερώνυμον ἀνέπεισε διάδημα λαβεῖν, καὶ τὴν πορφύραν, καὶ τὴν ἄλλην πᾶσαν διασκευὴν, ἣν ἐφόρει Διονύσιος ὁ τύραννος. Ἀγαθαρχίδης δὲ ἐν τῇ τριακοστῇ τῶν ἱστοριῶν, Ἀλκίσιππος φησὶν ὁ σπαρτιάτης ἄνθρωπος οὐ μετρίως φαῦλος, οὔτε δοκῶν χρηστὸς εἶναι, πιθανὸν δ᾽ ἔχων ἐν κολακείᾳ λόγον, καὶ θεραπεῦσαι τοὺς εὐπόρους μέχρι τῆς τύχης δεινός. τοιοῦτος ἦν καὶ Ἡρακλείδης ὁ μαρωνίτης, ὁ Σεύθου τοῦ Θρᾳκῶν βασιλέως κόλαξ, οὗ μνημονεύει Ξενοφῶν ἐν ἑβδόμῃ ἀναβάσεως. Θεόπομπος δὲ ἐν ὀκτωκαιδεκάτῃ ἱστοριῶν περὶ Νικοστράτου ἀργείου λέγων, ὡς ἐκολάκευσε τὸν Περσῶν βασιλέα, γράφει καὶ ταῦτα. Νικόστρατον δὲ τὸν ἀργεῖον, πῶς οὐ χρὴ φαῦλον νομίζειν, ὃς προστάτης γενόμενος τῆς Ἀργείων πόλεως, καὶ παραλαβὼν καὶ γένος καὶ χρήματα, καὶ πολλὴν οὐσίαν παρὰ τῶν προγόνων, ἅπαντας ὑπερέβαλε τῇ κολακείᾳ καὶ ταῖς θεραπείαις, οὐ μόνον τοὺς τότε στρατείας μετασχόντας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἔμπροσθεν γενομένους. πρῶτον μὲν γὰρ οὕτως ἠγάπησε τὴν παρὰ τοῦ βαρβάρου τιμὴν, ὥστε βουλόμενος ἀρέσκειν καὶ πιστεύεσθαι μᾶλλον, ἀνήγαγε πρὸς βασιλέα τὸν υἱόν. ὃ τῶν ἄλλων οὐδεὶς πώποτε φανήσεται ποιήσας. ἔπειτα καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν ὁπότε μέλλοι δειπνεῖν, τράπεζαν παρετίθει χωρὶς ὀνομάζων τῷ δαίμονι τοῦ βασιλέως, ἐμπλήσας σίτου καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων. ἀκούων μὲν τοῦτο ποιεῖν, καὶ τῶν Περσῶν τοὺς περὶ τὰς θύρας διατρίβοντας. οἰόμενος δὲ διὰ τῆς θεραπείας ταύτης χρηματιεῖσθαι μᾶλλον παρὰ τοῦ βασιλέως. ἦν γὰρ αἰσχροκερδὴς, καὶ χρημάτων ὡς οὐκ οἶδ᾽ εἴ τις ἕτερος ἥττων. Ἀττάλου δὲ τοῦ βασιλέως ἐγένετο κόλαξ καὶ διδάσκαλος, Λυσίμαχος, ὃν Καλλίμαχος μὲν Θεοδώρειον ἀναγράφει. Ἕρμιππος δ᾽ ἐν τοῖς Θεοφράστου μαθηταῖς καταλέγει. οὗτος δὲ ὁ ἀνὴρ καὶ περὶ τῆς Ἀττάλου παιδείας συγγέγραφε βίβλους, πᾶσαν κολακείαν ἐμφαινούσας. Πολύβιος δ᾽ ἐν ὀγδόῃ ἱστοριῶν, Καύαρος φησὶν ὁ γαλάτης ὢν τἆλλα ἀγαθὸς ὑπὸ Σωστράτου τοῦ κόλακος διεστρέφετο, ὃς ἦν χαλκηδόνιος γένος. Λικινίου δὲ Κράσσου, τοῦ ἐπὶ Πάρθους στρατεύσαντος, κόλακά φησι γενέσθαι Νικόλαος ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ πρὸς ταῖς ἑκατὸν, Ἀνδρόμαχον τὸν καρρηνὸν. ὃ τὸν Κράσσον πάντα ἀνακοινούμενον, προδοθῆναι Πάρθοις ὑπ᾽ αὐτοῦ καὶ ἀπολέσθαι. οὐκ ἀτιμώρητος δ᾽

ὑπὸ τοῦ

ὑπὸ τοῦ δαιμονίου παρεδόθη ὁ Ἀνδρόμαχος. μισθὸν γὰρ λαβὼν τῆς πράξεως τὸ τυραννεῖν καρπῶν τῆς πατρίδος, διὰ τὴν ὠμότητα καὶ βίαν ὑπὸ τῶν Καρρηνῶν πανοικίᾳ ἐνεπρήσθη. Ποσειδώνιος δ' ὁ Ἀπαμεύς, ὕστερον δὲ Ῥόδιος χρηματίσας, ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν ἱστοριῶν, Ἱέρακα φησὶ τὸν Ἀντιοχέα πρότερον λυσιῳδοῖς ὑπαυλοῦντα, ὕστερον γενέσθαι κόλακα δεινὸν Πτολεμαίου τοῦ ἑβδόμου βασιλέως, τοῦ καὶ εὐεργέτου κληθέντος. καὶ τὰ μέγιστα δυνηθέντα παρ' αὐτῷ, καθάπερ καὶ παρὰ τοῦ Φιλομήτορος, ὕστερον ὑπ' αὐτοῦ διαφθαρῆναι. Μιθριδάτου δ' ἀναγράφει κόλακα Σωσίπατρον ἄνθρωπον γόητα, Νικόλαος ὁ περιπατητικός. Θεόπομπος δ' ἐν τῇ ἐνάτῃ τῶν ἑλληνικῶν, Σισύφου φησὶ τοῦ Φαρσαλίου κόλακα καὶ ὑπηρέτην γενέσθαι Ἀθήναιον τὸν Ἐρετριέα. διαβόητος δὲ ἐγένετο ἐπὶ κολακείᾳ, καὶ ὁ τῶν Ἀθηναίων δῆμος. Δημοχάρης γοῦν ὁ Δημοσθένους τοῦ ῥήτορος ἀνεψιὸς ἐν τῇ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν διηγούμενος περὶ ἧς ἐποιοῦντο οἱ Ἀθηναῖοι κολακείας, πρός τε τὸν πολιορκητὴν Δημήτριον, καὶ ὅτι τοῦτ' οὐκ ἦν ἐκείνῳ βουλομένῳ, γράφει οὕτως. ἐλύπει μὲν καὶ τοῦτον ἔνια αὐτὸν ὡς ἔοικεν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἄλλα γε παντελῶς αἰσχρὰ καὶ ταπεινά. Λεαίνης μὲν καὶ Λαμίας Ἀφροδίτης ἱερά, καὶ Βουρίχου, καὶ Ἀδειμάντου, καὶ Ὀξυθέμιδος, τῶν κολάκων αὐτοῦ. καὶ βωμοὶ καὶ ἡρῷα καὶ σπονδαὶ τούτων ἑκάστῳ. καὶ παιᾶνες ᾔδοντο, ὥστε καὶ αὐτὸν τὸν Δημήτριον θαυμάζειν ἐπὶ τοῖς γινομένοις, καὶ λέγειν ὅτι οὐδεὶς ἐπ' ἐμοῦ Ἀθηναίων γέγονε μέγας καὶ ἁδρὸς τὴν ψυχήν. καὶ Θηβαῖοι δὲ κολακεύοντες τὸν Δημήτριον, ὥς φησι Πολέμων ἐν τῷ περὶ τῆς ποικίλης στοᾶς τῆς ἐν Σικυῶνι, ἱδρύσαντο ναὸν Ἀφροδίτης Λαμίας. ἐρωμένη δ' ἦν αὕτη τοῦ Δημητρίου, καθάπερ καὶ ἡ Λέαινα. τί οὖν παράδοξον οἱ Ἀθηναῖοι τῶν κολάκων κόλακες ἐποίησαν, οἱ εἰς αὐτὸν τὸν Δημήτριον παιᾶνας καὶ προσόδια ᾄδοντες. φησὶ γοῦν ὁ Δημοχάρης ἐν τῇ πρώτῃ καὶ εἰκοστῇ γράφων, ἐπανελθόντα δὲ τὸν Δημήτριον ἀπὸ τῆς Λευκάδος καὶ Κερκύρας εἰς τὰς Ἀθήνας, οἱ Ἀθηναῖοι ἐδέχοντο, οὐ μόνον θυμιῶντες καὶ στεφανοῦντες καὶ οἰνοχοοῦντες, ἀλλὰ καὶ προσόδια καὶ χοροὶ καὶ ἰθύφαλλοι μετ' ὀρχήσεως καὶ ᾠδῆς ἀπήντων αὐτῷ, καὶ ἐφιστάμενοι κατὰ τοὺς ὄχλους ᾖδον ὀρχούμενοι καὶ ἐπᾴδοντες, ὡς εἴη μόνος θεὸς ἀληθινός, οἱ δ' ἄλλοι καθεύδουσιν, ἢ ἀποδημοῦσιν, ἢ οὐκ εἰσίν. γεγονὼς δ' εἴη ἐκ Ποσειδῶνος καὶ Ἀφροδίτης. τῷ δὲ κάλλει διάφορος, καὶ τῇ πρὸς πάντας φιλανθρωπίᾳ κοινός. δεόμενοι δ' αὐτοῦ ἱκέτευον φησί, καὶ προσηύχοντο. ὁ μὲν οὖν Δημοχάρης τοσαῦτα εἴρηκε περὶ τῆς Ἀθηναίων κολακείας. Δοῦρις δ' ὁ Σάμιος ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν κατ' αὐτὸν τὸν ἰθύφαλλον ὡς οἱ μέγιστοι τῶν θεῶν καὶ φίλτατοι τῇ πόλει πάρεισιν ἐνταῦθα. † Δημήτριος ἅμα θεῷ παρῆν ὁ καιρός. χ' ἡ μὲν τὰ σεμνὰ τῆς κόρης μυστήρια ἔρχεθ' ἵνα ποιήσῃ. ὁ δ' ἱλαρὸς ὥσπερ τὸν θεὸν δεῖ, καὶ καλὸς γελῶν πάρεστι σεμνός, ὅθι φαίνεθ' οἱ φίλοι πάντες κύκλῳ. ἐν μέσοισι δ' αὐτὸς ὅμοιος ὥσπερ οἱ φίλοι μὲν ἀστέρες, ἥλιος δ' ἐκεῖνος. ὦ τοῦ κρατίστου παῖ Ποσειδῶνος θεοῦ χαῖρε κἀφροδίτης. ἄλλοι μὲν ἢ μακρὰν γὰρ ἀπέχουσιν θεοί, ἢ οὐκ ἔχουσιν ὦτα, ἢ οὐκ εἰσίν, ἢ οὐ προσέχουσιν ἡμῖν οὐδὲ ἕν. σὲ δὲ παρόνθ' ὁρῶμεν, οὐ ξύλινον, οὐδὲ λίθινον, ἀλλ' ἀληθινόν. εὐχόμεσθα δή σοι πρῶτον μὲν εἰρήνην ποίησον φίλτατε. κύριος γὰρ εἶ σύ. τὴν δ' οὐχὶ Θηβῶν, ἀλλ' ὅλης τῆς Ἑλλάδος Σφίγγα περικρατοῦσαν αἰτωλὸν ὅστις ἐπὶ πέτρας καθήμενος, ὥσπερ ἡ παλαιὰ τὰ σώμαθ' ἡμῶν πάντ' ἀναρπάσας φέρει. κοὐκ ἔχω μάχεσθαι. αἰτωλικὸν γὰρ ἁρπάσαι τὰ τῶν πέλας. νῦν δὲ καὶ τὰ πόρρω. μάλιστα μὲν δὴ κόλασον αὐτός. εἰ δὲ μή, Οἰδίπουν τιν' εὑρὲ τὴν Σφίγγα ταύτην, ὅστις ἢ κατακρημνιεῖ ἢ σποδὸν ποιήσει. ταῦτ' ᾖδον οἱ μαραθωνομάχοι, οὐ δημοσίᾳ μόνον, ἀλλὰ καὶ κατ' οἰκίαν. οἱ τὸν προσκυνήσαντα τὸν Περσῶν βασιλέα ἀποκτείναντες, οἱ τὰς ἀναριθμήτους μυριάδας τῶν βαρβάρων φονεύσαντες. Ἄλεξις γοῦν ἐν Φαρμακοπώλῃ ἢ Κρατείᾳ προπίνοντά τινα εἰσαγαγὼν ἑνὶ τῶν συμποτῶν καὶ λέγοντα ποιεῖ τάδε. Παῖ, τὴν μεγάλην δὸς ὑποχέας φιλίας κυάθους τῶν παρόντων τέτταρας. Τοὺς τρεῖς δ' ἔρωτος προσαποδώσεις ὕστερον, Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως νίκης καλῶς, Καὶ τοῦ νεανίσκου κύαθον Δημητρίου. Φέρε τὸν τρίτον Φίλας Ἀφροδίτης. χαίρετ' ἄνδρες συμπόται. Ὅσων ἀγαθῶν τὴν κύλικα μεστὴν πίομαι. Τοιοῦτοι τότ' ἐγένοντο οἱ Ἀθηναῖοι, κολακείας θηρίου χαλεπωτάτου λύσσαν ἐμβαλούσης αὐτῶν τῇ πόλει. ἣν ὁ μὲν Πύθιος ἑστίαν τῆς Ἑλλάδος ἀνεκήρυξε. πρυτανεῖον δὲ Ἑλλάδος ὁ δυσμενέστατος Θεόπομπος, ὁ φήσας ἐν ἄλλοις πλήρεις εἶναι τὰς Ἀθήνας Διονυσοκολάκων καὶ ναυτῶν, καὶ λωποδυτῶν. ἔτι δὲ ψευδομαρτύρων καὶ συκοφαντῶν, καὶ ψευδοκλητήρων, οὓς ἐγὼ πείθομαι ὡς [illegible], ἤ τι δεινὸν ἐκ θεοῦ τὴν προειρημένην πᾶσαν εἰσαγαγεῖν κολακείαν. περὶ ἧς καλῶς ὁ Διογένης ἔλεγε, πολὺ κρεῖττον εἶναι ἐς κόρακας ἀπελθεῖν, ἢ ἐς κόλακας, οἳ ζῶντας ἔτι τοὺς ἀγαθοὺς τῶν ἀνθρώπων κατεσθίουσι. φησὶ γοῦν καὶ Ἀνάξιλας, Ἔνιοι κόλακές εἰσι τῶν ἐχόντων οὐσίας σκώληκες. εἰς τὸν ἄκακον ἀνθρώπου τρόπον Εἰσδὺς ἕκαστος ἐσθίει καθήμενος, Ἕως ἂν ὥσπερ πυρὸν ἀποδείξῃ κενόν. Ἐπεὶ θ' ὁ μὲν λέπει, ὁ δ' ἕτερος δάκνει. Πλάτων τ' ἐν Φαίδρῳ φησί, κόλακι δεινῷ θηρίῳ καὶ βλάβῃ μεγάλῃ, ὅμως ἐπέμιξεν ἡ φύσις ἡδονήν τινα οὐκ ἄμουσον. Θεόφραστος δ' ἐν τῷ περὶ κολακείας φησίν, ὡς Μύρτις μὲν ὁ Ἀργεῖος Κλεώνυμον τὸν χορευτὴν ἅμα καὶ κόλακα προσκαθίζοντα πολλάκις αὐ-

τοῦ, καὶ τοῖς συνδικάζουσι. βουλόμενον δὲ καὶ μετὰ τῶν κατὰ τὴν πόλιν ἐνδόξων ὁρᾶσθαι, λαβόμενος τοῦ ὠτὸς, καὶ ἕλκων αὐτὸν ἐκ τοῦ συνεδρίου, πολλῶν παρόντων ἀπῆν. οὐ χορεύουσιν ἐνθάδε, οὐδ' ἡμῶν ἀκούσει. Δίφιλος δ' ἐν γάμῳ φησίν, Ὁ γὰρ κόλαξ στρατηγὸν καὶ δυνάστην καὶ φίλους Καὶ τὰς πόλεις ἀνατρέπει, λόγῳ κακούργῳ μικρὸν ἡδύνας χρόνον. νῦν δὲ καὶ καχεξία τις ὑποδέδυκε τοὺς ὄχλους. αἱ κρίσεις θ' ἡμῶν νοσοῦσι, καὶ τὸ πρὸς χάριν πολύ. διὸ καὶ Θετταλοὶ καλῶς ποιήσαντες κατέσκαψαν τὴν καλουμένην πόλιν κολακείαν, ἣν Μηλιεῖς ἐνέμοντο, ὥς φησι Θεόπομπος ἐν τῇ τριακοστῇ. κόλακας δ' εἶναί φησι Φύλαρχος καὶ τοὺς ἐν Λήμνῳ κατοικοῦντας Ἀθηναίων ἐν τῇ τρισκαιδεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν. χάριν γὰρ ἀποδιδόντας τοῖς Σελεύκου καὶ Ἀντιόχου ἀπογόνοις, ἐπεὶ αὐτὸς ὁ Σέλευκος πικρῶς ἐπιστατουμένους ὑπὸ Λυσιμάχου οὐ μόνον ἐξείλετο, ἀλλὰ καὶ τὰς πόλεις αὐτοῖς ἀπέδωκεν ἀμφοτέρας, οἱ Λημνόθεν Ἀθηναῖοι οὐ μόνον ναοὺς κατεσκεύασαν τοῦ Σελεύκου, ἀλλὰ καὶ τοῦ υἱοῦ Ἀντιόχου. καὶ τὸν ἐπιχεόμενον κύαθον ἐν ταῖς συνουσίαις, Σελεύκου Σωτῆρος καλοῦσι. ταύτην δὲ τὴν κολακείαν τινὲς ἐκτρεπόμενοι τοὔνομα ἀρέσκειαν προσαγορεύουσιν, ὡς καὶ Ἀναξανδρίδης ἐν Σαμίᾳ. Τὸ γὰρ κολακεύειν νῦν ἀρέσκειαν ὄνομ' ἔχει. Οὐκ ἐπίστανται δὲ οἱ τὴν κολακείαν μεταχειριζόμενοι, ὡς ἔστιν αὕτη ἡ τέχνη ὀλιγοχρόνιος. Ἄλεξις γοῦν φησὶν ἐν ψευδομένῳ, Κόλακος δὲ βίος μικρὸν χρόνον ἀνθεῖ. οὐδεὶς γὰρ χαίρει πολιοκροτάφῳ παρασίτῳ. Κλέαρχος δ' ὁ Σολεὺς ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ἐρωτικῶν, κόλαξ μὲν οὐδεὶς φησὶ διαρκεῖ πρὸς φιλίαν. καταναλίσκει γὰρ ὁ χρόνος τὸ τοῦ προσποιήματος αὐτῶν ψεῦδος. ὁ δ' ἐραστὴς, κόλαξ ἐστὶ φιλίας δι' ὥραν ἢ κάλλος. τῶν δὲ Δημητρίου τοῦ βασιλέως κολάκων οἱ περὶ Ἀδείμαντον τὸν Λαμψακηνὸν ναὸν κατασκευασάμενοι, καὶ ἀγάλματα ἱδρυσάμενοι Θριῆσιν ὠνόμασαν Φίλας Ἀφροδίτης. καὶ τὸν τόπον Φιλαῖον ἐκάλεσαν ἀπὸ τῆς Δημητρίου μητρὸς Φίλας, ὥς φησι Διονύσιος ὁ τοῦ Τρύφωνος ἐν τῷ δεκάτῳ περὶ ὀνομάτων. Κλέαρχος δ' ὁ Σολεὺς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Γεργιθίῳ, πόθεν ἡ ἀρχὴ τοῦ ὀνόματος τῶν κολάκων παρῆλθε, διηγεῖται. καὶ αὐτὸν Γεργίθιον ὑποτιθέμενος, ἀφ' οὗ τὸ βιβλίον ἔχει τὴν ἐπιγραφὴν, ἕνα γεγονότα τῶν Ἀλεξάνδρου κολάκων. διηγεῖται δὲ οὕτως, τὴν κολακείαν ταπεινὰ ποιεῖν τὰ ἤθη τῶν κολάκων καταφρονητικῶν ὄντων τῶν περὶ αὐτούς. σημεῖον δὲ τὸ πᾶν ὑπομένειν εἰδότας οἷα τολμῶσι. τὰ δὲ τῶν κολακευομένων ἐμφυσωμένων τῇ κολακείᾳ χαύνους καὶ κενοὺς ποιοῦντα πάντων ἐν ὑπεροχῇ παρ' αὐτοῖς ὑπολαμβάνεσθαι κατασκευάζεσθαι. ἑξῆς τε διηγούμενος περί τινος μειρακίου, Παφίου μὲν τὸ γένος, βασιλέως δὲ τὴν τύχην, τοῦτό φησι τὸ μειράκιον (οὐ λέγων αὐτοῦ τοὔνομα) κατέκειτο δι' ὑπερβάλλουσαν τρυφὴν ἐπὶ ἀργυρόποδος κλίνης ὑπεστρωμένης Σαρδιανῇ ψιλοτάπιδι τῶν πάνυ πολυτελῶν. ἐπεβέβλητο δ' αὐτῷ πορφυροῦν ἀμφίταπον ἀμοργίνῳ καλύμματι περιειλημμένον. προσκεφάλαια δ' εἶχε τρία μὲν ὑπὸ τῇ κεφαλῇ βύσσινα παραλουργῆ, δι' ὧν ἠμύνετο τὸ καῦμα. δύο δ' ὑπὸ τοῖς ποσὶ ὑσγινοβαφῆ τῶν δωρικῶν καλουμένων, ἐφ' ὧν κατέκειτο λευκῇ χλαμύδι. παραδεδεγμένοι δ' εἰσὶ πάντες οἱ κατὰ τὴν Κύπρον μόναρχοι τὸ τῶν εὐγενῶν κολάκων γένος ὡς χρήσιμον. πάνυ γὰρ τὸ κτῆμα τυραννικόν ἐστι, καὶ τούτων οἷον Ἀρεοπαγιτῶν τινῶν, οὔτε τὸ πλῆθος, οὔτε τὰς ὄψεις ἔξω τῶν ἐπιφανεστάτων οἶδεν οὐδείς. διῃρημένων δὲ δίχα κατὰ συγγένειαν τῶν ἐν τῇ Σαλαμῖνι κολάκων, ἀφ' ὧν εἰσὶν οἱ κατὰ τὴν ἄλλην Κύπρον κόλακες, τοὺς μὲν Γεργίνους, τοὺς δὲ Προμαλάγγας προσαγορεύουσιν. ὧν οἱ μὲν Γεργῖνοι συναναμιγνύμενοι τοῖς κατὰ τὴν πόλιν, ἔν τε τοῖς ἐργαστηρίοις καὶ ταῖς ἀγοραῖς, ὠτακουστοῦσι κατασκόπων ἔχοντες τάξιν. ὅτι δ' ἂν ἀκούσωσιν, ἀναφέρουσιν ἑκάστης ἡμέρας πρὸς τοὺς καλουμένους ἄνακτας. οἱ δὲ Προμαλάγγες ζητοῦσιν αὐτὴν τῶν ὑπὸ Γεργίνων προσαγγελθέντων, ὄντως ἔντεχνος καὶ πιθανὴ πρὸς ἅπαντας ἡ ἔντευξις, ὥς τ' ἐμοί τε δοκεῖ, καθάπερ καὶ αὐτοί φασι παρ' ἐκείνων εἰς τοὺς ἔξω τόπους διαδίδοσθαι τὸ σπέρμα τῶν ἐλλογίμων κολάκων. καὶ γὰρ οὐχ οἷον μετρίως ἐπὶ τῷ πράγματι σεμνύνονται, διὰ τὸ τετιμῆσθαι παρὰ τοῖς βασιλεῦσιν. ἀλλὰ καὶ λέγουσιν, ὅτι τῶν Γεργίνων τις ἀπόγονος ὢν τῶν Τρώων ἐκείνων, οὓς Τεῦκρος ἀπὸ τῶν αἰχμαλώτων καταλεξάμενος, εἰς Κύπρον ἔχων ἀπῴκισεν, οὗτος διὰ τῆς παραλίας μετ' ὀλίγων πλεύσας ἐπὶ τῆς Αἰολίδος κατὰ ζήτησιν ἅμα καὶ οἰκισμὸν τῆς τῶν προγόνων χώρας πόλιν οἰκίσαι περὶ τὴν Τρωϊκὴν Ἴδην, συμπαραλαβὼν τινὰς τῶν Μυσῶν. ἣ πάλαι μὲν ἀπὸ τοῦ γένους Γέργινα, νῦν δὲ Γέργιθα κέκληται. τοῦτο γὰρ ὡς ἔοικε τοῦ στόλου τινὲς ἀποσπασθέντες ἐν τῇ Κυμαίᾳ κατέσχον, ἐκ Κύπρου τὸ γένος ὄντες, οὐκ ἐκ τῆς Θετταλικῆς Τελχῖνος, καθάπερ τινὲς εἰρήκασιν, ὧν ἰατρεῦσαι τὴν ἄγνοιαν οὐδ' Ἀσκληπιάδαις τοῦτό γε νομίζω δεδόσθαι. γεγόνασι δὲ παρ' ὑμῖν καὶ ἐπὶ Γλοῦ τε Καρὸς καὶ γυναῖκες ὑπὸ τὰς ἀνάσσας, αἱ προσαγορευθεῖσαι κολακίδες. ἀφ' ὧν ὑπολιπεῖς τινὲς εἰς τὸ πέραν ἀφικόμεναι μετάπεμπτοι πρός τε τὰς Ἀρταβάζου καὶ τὰς Μέντορος γυναῖκας, κλιμακίδες μετωνομάσθησαν ἀπὸ τοιαύτης πράξεως, ταῖς μεταπεμψαμέναις ἀρεσκευόμεναι, κλίμακα κατεσκεύαζον ἐξ ἑαυτῶν οὕτως, ὥς τε ἐπὶ τοῖς νώτοις αὐτῶν τὴν ἀνάβασιν

βασιν γίγνεσθαι καὶ τὴν κατάβασιν ταῖς ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν ὀχουμέναις, εἰς ὑπὲρ τρυφῆς, ἵνα μὴ ἀθλιότητος ἔπειτα προηγάγοντο τεχνώμεναι τὰς ἀφρονεστάτας. τοιγαροῦν αὗται μὲν ἐκ τῶν λίαν μαλακῶν ὑπὸ τῆς τέχνης μεταβιβασθεῖσαι, σκληρῶς ἐβίωσαν ἐπὶ γήρως. αἱ δὲ τῶν παρ' ἡμῖν τούτων διαδεξαμένων ἐκπεσοῦσαι τῆς ἐξουσίας, κατῆραν εἰς Μακεδονίαν, καὶ τὰς τῶν ἐκεῖ κυρίας τε καὶ βασιλίδας ὃν τρόπον ταῖς ὁμιλίαις ἀνέθεσαν οὐδὲ λέγειν καλόν, πλὴν ὅτι μαγευόμεναι καὶ μαγεύουσαι ταυροπολικὰ τριόδοι τινὲς αὗται πρὸς ἀλήθειαν ἐγένοντο, πλήρεις πάντων ἀποκαθαρμάτων. τοσούτων ἔοικεν ἡ τοιούτων ἡ κολακεία κακῶν αἰτία γίνεσθαι, τοῖς διὰ τὸ κολακεύεσθαι προσδεξαμένοις αὐτήν. προελθὼν δὲ πάλιν ὁ Κλέαρχος καὶ τάδε φησίν, ἀλλ' ὅλῃ τῇ τούτων χρείᾳ μέμψαιτ' ἄν τις τὸ μειράκιον ὥσπερ εἶπον. οἱ μὲν γὰρ παῖδες μικρὸν ἄποθεν τῶν κλινῶν ἐν χιτωνίσκοις ἕστασαν. τριῶν δ' ὄντων ἀνδρῶν δι' οὓς νῦν ὁ πᾶς λόγος ἐνέστηκε, καὶ τούτων ὄντων ἐπωνύμων παρ' ἡμῖν, ὁ μὲν εἷς ἐπὶ τῆς κλίνης πρὸς ποδῶν καθῆστο τοὺς τοῦ μειρακίου πόδας ἐπὶ τοῖς αὑτοῦ γόνασι λεπτῷ λῃδίῳ συνημφιακώς. ὃ δὲ ἐποίει δή που καὶ μὴ λέγοντος οὐκ ἄδηλον. καλεῖται δὲ οὗτος ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων Παράβυστος, διὰ τὸ καὶ τῶν μὴ παραδεχομένων ὅμως τεχνικώτατα κολακεύων παρεμπίπτειν ἂν τὰς ὁμιλίας. ἅτερος δ' ἦν δίφρου καθήμενος παρ' αὐτὴν τὴν κλίνην, καὶ τοῦ νεανίσκου τὴν χεῖρα παρακότος ἐκκρεμάμενος ταύτῃ τε προσπεπλεγκὼς κατέψυχέ τε καὶ τῶν δακτύλων ἕκαστον ἐν μέρει διαλαμβάνων, εἷλκέ τε καὶ ἐξέτεινεν, ὥστε τὸν πρῶτον αὐτὸν ἐπονομάζοντα σικύαν εὐστόχως εἰρηκέναι δοκεῖν. ὁ δὲ τρίτος ὁ θὴρ ὁ γενναιότατος, ὅσπερ ἦν τῶν ἐπιχειρήσεων πρωταγωνιστὴς προσεστηκὼς αὐτῷ κατὰ κεφαλήν, μετέχων τῶν βυσσίνων προσκεφαλαίων ἀποκεκλιμένος εἰς αὐτὰ πάνυ φιλικῶς. καὶ τῇ μὲν ἀριστερᾷ τὸ τοῦ μειρακίου τριχωμάτιον ἐπικοσμῶν, τῇ δεξιᾷ δὲ φαινακὸν ψῆγμά τι διακινῶν ὡς διαιρῶν ἡδὺς ἦν, ἀλλ' οὐκ ἀποσοβῶν. διὸ μοι δοκεῖ καὶ αὐτῷ δαίμων τις ἐλευθέριος νεμεσήσας ἐφῆσαι τοῦ μειρακίου μυῖαν οὐκ ἄλλην ἢ κάνθην, ὡς καὶ τὴν Ἀθηνᾶν φησιν Ὅμηρος ἐνεῖναι τοῦ Μενελάου τὸ θάρσος, οὕτως ἦν ἐρρωμένη καὶ ἄφοβος τὴν ψυχήν. δηχθέντος δὲ τοῦ μειρακίου, τηλικοῦτον ἀνέκραγεν ἄνθρωπος ὑπὲρ ἐκείνου, καὶ οὕτως ἠγανάκτησεν ὥστε διὰ τὴν πρὸς μίαν ἔχθραν, ἁπάσας ἐκ τῆς οἰκίας ἤλαυνεν. ὅθεν καὶ φανερὸς ἐγένετο πρὸς τοῦτο τεταχὼς αὐτόν. ἀλλ' οὐ Λεύκων τοιοῦτος ἦν ὁ Ποντικὸς τύραννος. ἐπεὶ συχνοὺς τῶν φίλων ἤδει σεσυλημένους ὑπὸ τῶν περὶ ἑαυτὸν κολάκων, συνιδὼν ἄνθρωπον διαβάλλοντά τινα τῶν λοιπῶν φίλων, ἀπέκτεινα ἄν σε νὴ τοὺς θεοὺς εἰ μὴ πονηρῶν ἀνδρῶν ἡ τυραννὶς ἐδεῖτο. Ἀντιφάνης δ' ὁ κωμῳδιοποιὸς ἐν Στρατιώτῃ τὰ ὅμοια λέγει περὶ τῶν ἐν Κύπρῳ βασιλέων τρυφῆς. ποιεῖ δέ τινα ἀναπυνθανόμενον στρατιώτην τάδε,

Ἐν δ' ἡ Κύπρῳ φῄς, εἰπέ μοι, διέτριψας; Πολὺν χρόνον τὸν πάνθ' ἕως ἦν ὁ πόλεμος. Ἐν τίνι τόπῳ μάλιστα, λέγε γάρ. Ἐν Πάφῳ, Οὗ πρᾶγμα τρυφερὸν διαφερόντως ἦν ἰδεῖν Ἄλλως τ' ἄπιστον. Ποῖον; ἐρριπίζετο Ὑπὸ τῶν περιστερῶν, ὑπ' ἄλλου δ' οὐδενὸς Δειπνῶν ὁ βασιλεύς, πῶς; ἐάσας τἄλλα μὴ γὰρ Ἐρήσομαί σε, τὸν πῶς ἠλείφετο, Ἐκ τῆς Συρίας ἥκοντι τοιούτῳ μύρῳ Καρποῦ συχνοῦ γ' ὅν φασι τὰς περιστερὰς Τρώγειν. διὰ τὴν ὀσμὴν δὲ τούτου πετόμεναι Παρῆσαν. οἷαί τ' ἦσαν ἐπικαθίζανειν Ἐπὶ τὴν κεφαλήν. παῖδες δὲ παρακαθήμενοι Ἐσόβουν, ἐπαίρουσαι δὲ μικρόν, οὐ πολὺ Τοῦ μήτ' ἐκεῖσε, μήτε δεῦρο παντελῶς, Οὕτως ἀνερρίπιζον ὥστε σύμμετρον Αὐτῷ τὸ πνεῦμα μὴ περίσκληρον ποιεῖν.

Εἴη οὖν ἂν ὁ τοῦ προειρημένου μειρακίου κόλαξ μαλακόλαξ, ὥς φησιν ὁ Κλέαρχος. πρὸς γὰρ τῷ τοιοῦτος κολακεύειν, καὶ τὸ χρῶμα τῶν κολακευομένων ἐπακολουθοῦν ἀποπλάττεται παραγκωνίζων καὶ ἀπεργαζόμενος ἑαυτὸν τοῖς τριβωνίοις. ὅθεν αὐτὸν οἱ μὲν παραγκωνιστήν, οἱ δὲ χρωματοθήκην καλοῦσι. κατ' ἀλήθειαν γὰρ ὁ κόλαξ ἔοικεν εἶναι τοῦ Πρωτέως ὁ αὐτός. γίγνεται γοῦν παντοδαπὸς οὐ μόνον κατὰ τὴν μορφήν, ἀλλὰ καὶ περὶ τοὺς λόγους· οὕτω ποικιλόφωνός τίς ἐστιν. Ἀνδροκύδης δ' ὁ ἰατρὸς ἔλεγε τὴν κολακείαν ἔχειν τὴν ἐπωνυμίαν ἐκ τοῦ προσκολλᾶσθαι ταῖς ὁμιλίαις. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ διὰ τὴν εὐχέρειαν, ὅτι πάντα ὑποδύνται ὡς δή τις ὑποστατικὸς καταγωγῶν τῶν ψυχῶν ἦν, καὶ οὐ βαρυνόμενος οὐδενὶ τῶν αἰσχρῶν. οὐκ ἂν διαμάρτοι δέ τις τὸν τοῦ μειρακίου τούτου τοῦ Κυπρίου βίον ὑγρὸν ὀνομάζων. οὐ πολλοὺς γὰρ διδασκάλους φασὶν ἐν Ἀθήνησιν Ἄλεξις ἐν Πυραύνῳ λέγων οὕτως, Παρ' ἂν ἐπιθυμοῦν θατέρου βίου λαβεῖν, Ὃν πάντες εἰώθασιν ὀνομάζειν ὑγρόν. Τρεῖς ἐν Κεραμεικῷ περιπατήσας ἡμέρας Διδασκάλους ἐξεῦρον οὐ λέγω βίου, Ἴσως τριάκοντ' ἀφ' ἑνὸς ἐργαστηρίου. καὶ Κρώβυλος ἐν Ἀπολειπούσῃ πάλιν, Ἡ τοῦ βίου Ὑγρότης με τέθλιφε τοσοῦ τὴν ἀσωτίαν. Ὑγρότητα γὰρ νῦν προσαγορεύουσιν τινές. Ἀντιφάνης δ' ἐν Λημνίαις, τέχνην τινὰ εἶναι ὑποτίθεται τὴν κολακείαν ἐν οἷς λέγει ἐν ταῖς Λημνίαις, Εἶτ' ἐστὶν ἢ γένοιτ' ἂν ἡδίων τέχνη, Ἢ πρόσοδος ἄλλη τοῦ κολακεύειν εὐφυῶς, Ὁ ζωγράφος πονεῖ τι καὶ πικραίνεται. Ὁ γεωργὸς ἐν ὅροις τοῖς κινδύνοις πάλιν Πρόσεστι πᾶσιν ἐπιμέλεια, καὶ πόνος. Ἡμῖν δὲ μετὰ γέλωτος ὁ βίος καὶ τρυφῆς.

Οὐ γὰρ

οὐ γὰρ τὸ μέγιστον ἔργον ἐστὶ παιδίῳ ἀδεῶν γελάσαι σκῶψαί τιν' ἐκπιεῖν πολύν. Οὐχ ἡδύ γ' ἐμοὶ μὲν μετὰ τὸ πλουτεῖν δεύτερον. Κεχαρακτήρικε δὲ ὡς ἔνι μάλιστα ἐπιμελῶς τὸν κόλακα Μένανδρος ἐν τῷ ὁμωνύμῳ δράματι, ὡς καὶ τὸν παράσιτον Δίφιλος ἐν Τελεσίᾳ. Ἄλεξις δ' ἐν κατεψευδομένῳ λέγοντά τινα κόλακα τοιαῦτα παρεισάγων φησίν, Εὐδαίμων ἐγὼ μὰ τὸν Δία τὸν ὀλύμπιον, καὶ τὴν Ἀθηνᾶν. οὐχ ὅτι ἐν τοῖς γάμοισιν ἀνδρὸς εὐωχήσομαι, ἀλλ' ὅτι διαρραγήσομ' ἂν θεὸς θέλῃ. Τούτου δέ μοι γένοιτο τοῦ θανάτου τυχεῖν. Δοκεῖ δέ μοι οὗτος ἀνδρὸς φίλος ὁ καλὸς γάστρις, οὐκ ἂν ὀκνηρῶς εἰπεῖν καὶ τὰ ἐξ Ὀμφάλης Ἴωνος τοῦ τραγῳδιοποιοῦ. ἐμφανίσαι γὰρ δεῖ με τὴν ἑορτὴν λέγειν, εἶον καθημερινήν. Ἱππίας δ' ὁ ἐρυθραῖος ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν περὶ τῆς πατρίδος ἱστοριῶν διηγούμενος ὡς ἡ Κνώπου βασιλεία ὑπὸ τῶν ἐκείνου κολάκων κατελύθη, φησὶ καὶ ταῦτα. Κνώπῳ μαντευομένῳ περὶ σωτηρίας, ὁ θεὸς ἔχρησε, θύειν Ἑρμῇ δολίῳ. καὶ μετὰ ταῦτα ὁρμήσαντος αὐτοῦ εἰς Δελφούς, οἱ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ καταλῦσαι βουλόμενοι, ἵν' ὀλιγαρχίαν καταστήσωνται. ἦσαν δ' οὗτοι, Ὀρτύγης καὶ Ἴρος καὶ Ἔχαρος, οἳ ἐκαλοῦντο διὰ τὸ περὶ τὰς θεραπείας εἶναι τῶν ἐπιφανῶν πρόσλευς καὶ κόλακες. συμπλέοντες οὖν τῷ Κνώπῳ ὡς ἤδη πόρρω τῆς γῆς ἦσαν, δήσαντες τὸν Κνῶπον ἔρριψαν εἰς τὸ πέλαγος. καὶ κατενεχθέντες εἰς Χίον καὶ δύναμιν παρὰ τῶν ἐκεῖ τυράννων λαβόντες Ἀμφικλοῦ καὶ Πολυτέκνου, νυκτὸς κατέπλευσαν εἰς τὰς Ἐρυθράς. κατὰ τὸ αὐτὸ καὶ τὸ τοῦ Κνώπου σῶμα ἐξεβράσθη τοῖς Ἐρυθραίοις κατὰ τὴν ἀκτήν, ἣ νῦν Λεόπολον καλεῖται. τῆς δὲ γυναικὸς τοῦ Κνώπου Κλεονίκης περὶ τὴν τοῦ σώματος κηδείαν γενομένης, ἦν δὲ ἑορτὴ καὶ πανήγυρις ἀγομένη Ἀρτέμιδι σοφίᾳ, ἐξαίφνης ἀκούεται σάλπιγγος βοή, καὶ καταληφθέντος τοῦ ἄστεος ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Ὀρτύγην, πολλοὶ μὲν ἀναιροῦνται τῶν τοῦ Κνώπου φίλων. καὶ ἡ Κλεονίκη μαθοῦσα, φεύγει εἰς Κολοφῶνα. οἱ δὲ περὶ τὸν Ὀρτύγην τύραννοι, ἔχοντες τὴν ἐκ Χίου δύναμιν, τοὺς ἐνισταμένους αὐτῶν τοῖς πράγμασι διέφθειρον. καὶ τοὺς νόμους καταλύσαντες, αὐτοὶ διεῖπον τὰ κατὰ τὴν πόλιν ἐντὸς τείχους οὐδένα δεχόμενοι τῶν δημοτῶν. ἔξω δὲ πρὸ τῆς πυλῶν δικαστήριον κατασκευάσαντες, τὰς κρίσεις ἐποιοῦντο, ἀληργὰ μὲν ἀμπεχόμενοι περιβόλαια καὶ χιτῶνας ἐνδεδυκότες περιπορφύρους. ὑποδέδεντο δὲ καὶ πολυσχιδῆ σανδάλια τοῦ θέρους. τοῦ δὲ χειμῶνος ἐν γυναικείοις ὑποδήμασι διετέλουν περιπατοῦντες, κόμας τε ἔτρεφον καὶ πλοκαμῖδας ἔχειν ἤσκουν, διειλημμένοι τὰς κεφαλὰς διαδήμασι μηλίνοις καὶ πορφυροῖς. εἶχον δὲ καὶ κόσμον ὁλόχρυσον, ὁμοίως ταῖς γυναιξίν. ἠνάγκαζόν τε τῶν πολιτῶν τοὺς μὲν διφροφορεῖν, τοὺς δὲ ῥαβδουχεῖν, τοὺς δὲ τὰς ὁδοὺς ἀνακαθαίρειν. καὶ τῶν μὲν τοὺς υἱοὺς εἰς τὰς κοινὰς συνουσίας μετεπέμποντο, τοῖς δὲ τὰς ἰδίας γυναῖκας καὶ τὰς θυγατέρας ἄγειν παρήγγελλον, τοὺς δ' ἀπειθοῦντας ταῖς ἐσχάταις τιμωρίαις περιέβαλλον. εἰ δέ τις τῶν ἐκ τῆς ἑταιρείας αὐτῶν ἀποθάνοι, συνάγοντες τοὺς πολίτας μετὰ γυναικῶν καὶ τέκνων, ἠνάγκαζον θρηνεῖν τοὺς ἀποθανόντας, καὶ στερνοτυπεῖσθαι μετὰ βίας, καὶ βοᾶν ὀξὺ καὶ μέγα ταῖς φωναῖς ἐφεστηκότος μαστιγοφόρου τοῦ ταῦτα ποιεῖν ἀναγκάζοντος. ἕως Ἱππότης ὁ Κνώπου ἀδελφὸς μετὰ δυνάμεως ἐπελθὼν τοῖς Ἐρυθραίοις ἑορτῆς οὔσης τῶν Ἐρυθραίων προσβοηθούντων, ἐπῆλθε τοῖς τυράννοις, καὶ πολλοὺς αἰκισάμενος τῶν περὶ αὐτούς, Ὀρτύγην μὲν φεύγοντα συνεκόπτησε, καὶ τοὺς μετὰ τούτου. τὰς δὲ γυναῖκας αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα δεινῶς αἰκισάμενος τὴν πατρίδα ἠλευθέρωσεν. ἐκ τούτων οὖν ἁπάντων ἔστι συνιδεῖν ἄνδρες φίλοι, ὅσων κακῶν αἰτία γίνεται κολακεία τῷ βίῳ. καὶ Θεόπομπος γὰρ ἐν τῇ ἐννεακαιδεκάτῃ τῶν φιλιππικῶν φησίν, Ἀγαθοκλέα δοῦλον γενόμενον, καὶ τῶν ἐκ Θετταλίας πενεστῶν Φίλιππος, μέγα παρ' αὐτῷ δυνάμενον διὰ τὴν κολακείαν. καὶ ὅτι ἐν τοῖς συμποσίοις συνὼν αὐτῷ, ὠρχεῖτο καὶ γελῶντα παρεσκεύαζεν, ἐπέστειλε διαφθεροῦντα Περραιβοὺς καὶ τῶν ἐκεῖ πραγμάτων ἐπιμελησόμενον. τοιούτους δ' εἶχεν ἀεὶ περὶ αὐτὸν ἀνθρώπους ὁ Μακεδών, οἷς διὰ φιλοποσίαν καὶ βωμολοχίαν πλείω χρόνον ὡς τὰ πολλὰ συνδιέτριβε καὶ συνήδρευε περὶ τῶν μεγίστων βουλευόμενος. ἱστορεῖ δὲ περὶ αὐτοῦ καὶ τάδε Ἡγήσανδρος ὁ Δελφός, ὡς τοῖς Ἀθήνησιν εἰς τὸ Διόμειον Ἡράκλειον ἀθροιζομένοις τοῖς τὰ γέλοια λέγουσιν, ἀπέστειλεν ἱκανὸν κερμάτιον, καὶ προσέταξέ τισιν ἀναγράφοντας τὰ λεγόμενα ὑπ' αὐτῶν ἀποστέλλειν πρὸς αὐτόν. Θεόπομπος δ' ἐν ἕκτῃ καὶ εἰκοστῇ ἱστοριῶν τοὺς Θετταλοὺς φησὶν εἰδὼς ὁ Φίλιππος ἀκολάστους ὄντας, καὶ περὶ τὸν βίον ἀσελγεῖς, συνουσίας αὐτῶν κατεσκεύαζε, καὶ πάντα τρόπον ἀρέσκειν αὐτοῖς ἐπειρᾶτο. καὶ γὰρ ὀρχούμενος καὶ κωμάζων καὶ πᾶσαν ἀκολασίαν ὑπομένων. ἦν δὲ καὶ φύσει βωμολόχος, καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν μεθυσκόμενος, καὶ χαίρων τῶν ἐπιτηδευμάτων τοῖς πρὸς ταῦτα συντείνουσι, καὶ τῶν ἀνθρώπων τοῖς εὐφυέσι καλουμένοις, καὶ τὰ γέλοια λέγουσι καὶ ποιοῦσι, καὶ πλείους τῶν Θετταλῶν τῶν αὐτῷ πλησιασάντων, ᾑρεῖτο μᾶλλον ἐν ταῖς συνουσίαις ἢ ταῖς δεήσεσι. τὰ παραπλήσια ἐποίει καὶ ὁ σικελιώτης Διονύσιος, ὡς Εὔβουλος ὁ κωμῳδοποιὸς παρίστησιν ἐν τῷ τυράννῳ ὁμωνύμῳ δράματι. Ἀλλ' ἔστι τοῖς σεμνοῖσιν αὐθαδέστερος, Καὶ τοῖς κόλαξι πᾶσι τοῖς σκώπτουσί τε Αὐτὸς ἀρχαῖος. ἡγεῖται δὲ Τούτους μόνους ἐλευθέρους, κἂν δοῦλος ᾖ.

Ἀλλὰ

Δείπνου, vide Suid.

ἀλλὰ μὴν καὶ τοὺς ἀποβάλλοντας τὰς οὐσίας εἰς μέθας καὶ κύβους, καὶ τὴν τοιαύτην ἀκολασίαν, οὐ μόνον ὁ Διονύσιος ἀνελάμβανεν, ἀλλὰ καὶ ὁ Φίλιππος. ἱστορεῖ δὲ περὶ ἑκατέρου Θεόπομπος ἐν μὲν τῇ ἐνάτῃ καὶ τεσσαρακοστῇ γράφων οὕτως, Φίλιππος τοὺς μὲν κοσμίους τὰ ἤθη καὶ τοὺς τῶν ἰδίων ἐπιμελουμένους ἀπεδοκίμαζε. τοὺς δὲ πολυτελεῖς καὶ ζῶντας ἐν κύβοις καὶ πότοις, ἐπαινῶν ἐτίμα. τοιγαροῦν οὐ μόνον αὐτοὺς τοιαῦτα ἔχειν παρεσκεύαζεν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἄλλης ἀδικίας καὶ βδελυρίας ἀθλητὰς ἐποίησεν. τί γὰρ τῶν αἰσχρῶν ἢ δεινῶν αὐτοῖς οὐ προσῆν, ἢ τί τῶν καλῶν καὶ σπουδαίων οὐκ ἀπῆν; οὐχ οἱ μὲν ξυρούμενοι καὶ λεαινόμενοι διετέλουν ἄνδρες ὄντες. οἱ δ᾽ ἀλλήλοις ἐτόλμων ἐπανίστασθαι πώγωνας ἔχουσι, καὶ περιήγοντο μὲν δύο καὶ τρεῖς ἑταιρευομένους. αὐτοὶ δὲ τὰς αὐτὰς ἐκείνοις χρήσεις ἑτέροις παρεῖχον. ὅθεν δικαίως ἄν τις αὐτοὺς οὐχ ἑταίρους, ἀλλ᾽ ἑταίρας ὑπέλαβεν. οὐδὲ στρατιώτας, ἀλλὰ χαμαιτύπας προσηγόρευσεν. ἀνδροφόνοι γὰρ τὴν φύσιν ὄντες, ἀνδρόπορνοι τὸν τρόπον ἦσαν. πρὸς δὲ τούτοις, ἀντὶ μὲν τοῦ νήφειν, τὸ μεθύειν ἠγάπων. ἀντὶ δὲ τοῦ κοσμίως ζῆν, ἁρπάζειν καὶ φονεύειν ἐζήτουν. καὶ τὸ μὲν ἀληθεύειν καὶ ταῖς ὁμολογίαις ἐμμένειν, οὐκ οἰκεῖον αὑτῶν ἐνόμιζον. τὸ δ᾽ ἐπιορκεῖν καὶ φενακίζειν, ἐν τῷ σεμνοτάτῳ ὑπελάμβανον. καὶ τῶν μὲν ὑπαρχόντων ἠμέλουν, τῶν δὲ ἀπόντων ἐπεθύμουν. καὶ ταῦτα μέρος τι τῆς Εὐρώπης ἔχοντες. οἴομαι γὰρ τοὺς ἑταίρους οὐ πλείονας ὄντας κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν χρόνον ὀκτακοσίων, οὐκ ἐλάττω καρπίζεσθαι γῆν ἢ μυρίους τῶν Ἑλλήνων, τοὺς τὴν ἀρίστην καὶ πλείστην χώραν κεκτημένους. καὶ περὶ Διονυσίου δὲ τὰ παραπλήσια ἱστορεῖ ἐν τῇ πρώτῃ πρὸς ταῖς εἴκοσι, Διονύσιος ὁ Σικελίας τύραννος, τοὺς ἀποβάλλοντας τὰς οὐσίας εἰς μέθας καὶ κύβους, καὶ τὴν τοιαύτην ἀκολασίαν. ἐβούλετο γὰρ ἅπαντας εἶναι διεφθαρμένους καὶ φαύλους, οὓς καὶ εὖ περιέπε. καὶ Δημήτριος ὁ πολιορκητὴς φιλόγελως ἦν, ὡς ἱστορεῖ Φύλαρχος ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν. ἐν δὲ τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ γράφει οὕτως, ὥσπερ ἑώρα Δημήτριος τοὺς κολακεύοντας αὐτὸν ἐν τοῖς συμποσίοις καὶ ἐπιχεομένους Δημητρίου μὲν μόνου βασιλέως, Πτολεμαίου δὲ μόνου ναυάρχου, Λυσιμάχου δὲ γαζοφύλακος, Σελεύκου δ᾽ ἐλεφαντάρχου. καὶ ταῦτα οὕτως οὐ τὸ τυχὸν συνῆγε μῖσος. Ἡρόδοτος δέ φησιν Ἄμασιν Αἰγυπτίων βασιλέα παιγνιήμονα ὄντα σκώπτειν τοὺς συμπότας, καὶ ὅτε ἰδιώτης φησὶν ἦν, φιλοπότης ὑπῆρχε καὶ φιλοσκώμμων, καὶ οὐ κατεσπουδασμένος ἀνήρ. Νικόλαος δ᾽ ἐν τῇ ἑβδόμῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν, Σύλλαν φησὶ τὸν Ῥωμαίων στρατηγὸν οὕτω χαίρειν μίμοις καὶ γελωτοποιοῖς φιλόγελων γενόμενον, ὡς καὶ πολλὰ γῆς μέτρα αὐτοῖς χαρίζεσθαι τῆς δημοσίας. ἐμφανίζουσι δ᾽ αὐτοῦ τὸ περὶ ταῦτα ἱλαρὸν αἱ ὑπ᾽ αὐτοῦ γραφεῖσαι σατυρικαὶ κωμῳδίαι τῇ πατρίῳ φωνῇ. Τιρυνθίους δέ φησι Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ κωμῳδίας φιλόγελως ὄντας, ἀχρείους δὲ πρὸς τὰ σπουδαιότερα τῶν πραγμάτων, καταφυγεῖν ἐπὶ τὸ ἐν Δελφοῖς μαντεῖον ἀπαλλαγῆναι βουλομένους τοῦ πάθους, καὶ τὸν θεὸν ἀνελεῖν αὐτοῖς, ἢν θύοντες τῷ Ποσειδῶνι ταῦρον ἀγελαστὶ τοῦτον ἐμβάλωσιν εἰς τὴν θάλατταν, παύσεσθαι. οἱ δὲ δεδιότες μὴ διαμάρτωσι τοῦ λογίου, τοὺς παῖδας ἐκώλυσαν παρεῖναι τῇ θυσίᾳ. μαθὼν οὖν εἷς καὶ συγκαταμιχθείς, ἐπειδὴ ἐβόων ἀπελαύνοντες αὐτόν, τί δῆτ᾽ ἔφη δεδοίκατε μὴ τὸ σφάγιον ὑμῶν ἀνατρέψω. γελασάντων δέ, ἔμαθον ἔργῳ τὸν θεὸν δείξαντα ὡς ἀρχαῖον τὸ πολυχρόνιον ἔθος ἀμήχανον εἴη θεραπευθῆναι. Σωσικράτης δ᾽ ἐν πρώτῳ Κρητικῶν, ἴδιόν τι φησὶ περὶ τοὺς Φαιστίους ὑπάρχειν. δοκοῦσι γὰρ ἀσκεῖν ἐκ παιδαρίων, εὐθὺς τὸ γέλοια λέγειν, διὸ καὶ συμβέβηκεν αὐτοὺς ἀποφθέγγεσθαι πολλάκις εὐκαίρως διὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς συνήθειαν. ὥστε πάντας τοὺς ἐπὶ Κρήτης τούτοις ἀνατιθέναι τὸ γελοῖον. τῇ δ᾽ ἀλαζονείᾳ μετὰ τῆς κολακείας χώραν δίδωσιν Ἀλεξανδρίδης ὁ κωμῳδιοποιὸς ἐν φαρμακομάντει λέγων οὕτως, ὅτι εἰμὶ ἀλαζὼν τοῦτ᾽ ἐπιτιμᾷς. ἀλλὰ τί νή καὶ γὰρ αὕτη τὰς τέχνας πάσας πολὺ μετὰ τὴν κολακείαν, ἥδε μὲν γὰρ διαφέρει. ψωμοκόλακος δὲ μνημονεύει Ἀντιφάνης ἐν γαστρώνῃ οὕτως, ὑδρός τε καλοῦ καὶ κόλαξ καὶ σαννυρίων ποῖ φθέγγεσθ᾽ ἐπίτριπτοι ψωμοκόλακες. Φιλήμων αὐτανουμένῳ, ψωμοκόλαξ δ᾽ ἐσθ᾽ οὗτος. Φιλιππίδης δ᾽ ἐν αὐλούσῃ, ψωμοκολακεύων καὶ παρασιτῶν ἀεί. κυρίως δ᾽ ὁ κόλαξ ἐπὶ τούτου κεῖται. κόλον γὰρ ἡ τροφή, ὅθεν καὶ ὁ βουκόλος. καὶ ὁ δύσκολος, ὃς δεῖ δυσάρεστος καὶ στικχός. κοιλία τε, ἡ τὴν τροφὴν δεχομένη. ψωμοκόλαφον δ᾽ εἴρηκε Δίφιλος ἐν Θησεῖ οὕτω, τὸν μὲν καλοῦσι ψωμοκόλαφον δραπέτην. τοσαῦτα τοῦ Δημοκρίτου εἰπόντος, καὶ πιεῖν αἰτήσαντος, ἐν τῷ Σαββείᾳ βομβυλιῷ, ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη, καὶ τίς ὁ Σαββείας οὗτος; καὶ μέλλοντος ἀπεραντολογίας πολλὰς διεξιέναι, ἐπιφαίνει πλῆθος οἰκετῶν τὰ πρὸς τὴν ἐδωδὴν εἰσκομιζόντων. περὶ ὧν πάλιν ὁ Δημόκριτος ἐπὶ τὸ ἀκόλουθον ἔφη, ἀεί ποτε ἐγὼ ἄνδρες φίλοι τεθαύμακα τὸ τῶν δούλων γένος, ὡς εἰσὶν ἐγκρατεῖς τοσαύτας ἐγκαλινδούμενοι λιχνείας. ταύτας καὶ ὑπερορῶσιν οὐ μόνον διὰ φόβον, ἀλλὰ καὶ κατὰ διδασκαλίαν, οὐ τὴν ἐν δουλοδιδασκάλῳ Φερεκράτους, ἀλλὰ ἐθισθέντες. οὐχ ὡς ἀπειρημένου τοῦ τοιούτου, καθάπερ ἐν Κῷ τῇ νήσῳ, ὅταν τῇ Ἥρᾳ θύωσιν. φησὶ γὰρ Μακαρεὺς ἐν τῇ τρίτῃ Κῳακῶν, ὅτι ὁπόταν τῇ Ἥρᾳ θύωσιν οἱ Κῷοι, οὔτε εἴσεισιν εἰς τὸ ἱερὸν δοῦλος, οὔτε γεύεται τινὸς τῶν παρεσκευασμένων. καὶ Ἀντιφάνης δ᾽ ἐν δυσπράτῳ φησίν, ὁρῶ τε κεῖμεν᾽ ἄμητας ἡμιβρώτους,

Φλογίσταις. — lib. 2. — Ἀλαζόν. — Δοῦλοι.

ἡμιβρώτους, ὀρνίθειά τε, ὧν οὐδὲ λειφθέντων θέμις δούλῳ φαγεῖν, ὥς φασιν αἱ γυναῖκες. Ἐπικράτης δ' ἐν Δυσπράτῳ ἀγανακτοῦντα ποιεῖ τινὰ τῶν οἰκετῶν καὶ λέγοντα, Τί γὰρ ἔχθιον ἢ παῖ παῖ ἐπὶ καλεῖσθαι παρὰ πότον, Καὶ ταῦτ' ἀγενείῳ μειρακυλλίῳ τινὶ Τὴν ἀμίδα φέρειν, ὁρᾶν τε κειμένας Ἀμύκτας ἡμιβρώτας, ὀρνίθειά τε. Ὧν οὐδὲ λειφθέντων θέμις δούλῳ φαγεῖν Ὥς φασιν αἱ γυναῖκες. ὃ δὲ χοάπιν Γάστριν καλοῦσι καὶ λάμυρον ὃς ἂν φάγῃ Ἡμῶν τι τούτων. Ἐκ τῶν προειρημένων τῶν ἰαμβείων, δῆλος ἐστὶν ὁ Ἐπικράτης τὰ τοῦ Ἀντιφάνους μετενηνοχώς. Δευχίδας δ' ἐν τοῖς Μεγαρικοῖς τὰς καλουμένας φησὶν † ἀρχαιάς. μεταξὺ δὲ τῆς Κνίδας καὶ τῆς Σύμης εἰσίν, γενομένης διαφορᾶς τοῖς συνεξορμήσασι περὶ Τριόπα μετὰ τὸν ἐκείνου θάνατον. καὶ τῶν μὲν εἰς τὸ Δωμάτιον ἀναχωρησάντων, οἱ μὲν μετὰ Φόρβαντος μετανάσται εἰς Ἰαλυσὸν ἦλθον. οἱ δὲ μετὰ Περιέργου τὴν Καμειρίδα κατέσχον. τότε λέγεται καταράσασθαι τὸν Περίεργον τῷ Φόρβαντι. καὶ διὰ γὰρ τοῦτο τὰς νήσους Ἀραιὰς κληθῆναι. ναυαγήσας δὲ ὁ Φόρβας, καὶ Παρθενία ἡ τοῦ Φόρβαντος, καὶ τοῦ Περιέργου ἀδελφὴ διενήξατο εἰς Ἰαλυσὸν περὶ τὸν καλούμενον τόπον Σχεδίαν. καὶ αὐτοῖς περιτυχὼν Θάμνευς, ὃς ἐτύγχανεν ἐπὶ τὴν Σχεδίαν κυνηγετῶν, ἦγεν ὡς ξενίσων εἰς οἶκον, καὶ τὸν οἰκέτην ἀπέστειλεν ἀπαγγελοῦντα τῇ γυναικὶ τἀπιτήδεια παρασκευάζειν, ὡς ἄγοντος αὐτοῦ ξένους. ἐλθὼν δὲ εἰς οἶκον, ὡς εἶδεν οὐδὲ παρεσκευασμένον, αὐτὸς ἐπιβαλὼν τὸν σῖτον ἐπὶ τὸν ἀλετῶνα καὶ τἄλλα τὰ ἀκόλουθα, ἔπειτα ἀλίσας ἐξένισεν αὐτούς. καὶ ὁ Φόρβας οὕτως ἐπὶ τῷ ξενισμῷ ἥσθη, ὡς καὶ τὸν βίον τελευτῶν ἐπισκῆψε τοῖς φίλοις, δι' ἐλευθέρων τοὺς ἐναγισμοὺς ἐπιτελεῖν αὐτῷ, καὶ τὸ ἔθος διαμένει ἐν τῇ θυσίᾳ τοῦ Φόρβαντος. ἐλεύθεροι γάρ εἰσιν οἱ διακονοῦντες. δούλῳ δὲ προσελθεῖν οὐκ ἔστιν ὅσιον. ἐπεὶ δὲ καὶ τοῦτ' ἔστι τῶν ὑπὸ τοῦ Οὐλπιανοῦ προβεβλημένων, καὶ τὸ περὶ τοὺς οἰκέτας, φέρ' εἴπωμέν τι καὶ ἡμεῖς ἀναπεμπασάμενοι περὶ αὐτῶν, ἐξ ὧν πάλαι τυγχάνομεν ἀνεγνωκότες. Φερεκράτης μὲν γὰρ ἐν Ἀγρίοις φησίν. Οὐ γὰρ ἦν τότ' οὔτε Μάνης οὔτε Σῆκις οὐδενὶ Δοῦλος, ἀλλ' αὐτὰς ἔδει μοχθεῖν ἅπαντα ταύτῃ οἰκίᾳ. Εἶτα πρὸς τούτοισιν ἤλουν ὄρθριαι τὰ σιτία Ὥστε τὴν κώμην ὑπηχεῖν θιγγανουσῶν τὰς μύλας.

Καὶ Ἀναξανδρίδης δ' ἐν Ἀγχίσῃ φησίν, Οὐκ ἔστι δούλων ὦ 'γαθὲ οὐδαμοῦ πόλις. Τύχη δὲ πάντα μεταφέρει τὰ σώματα. Πολλοὶ δὲ νῦν μέν εἰσιν οὐκ ἐλεύθεροι Εἰς τοὐπιὸν δὲ Σουνιεῖς. εἶτ' εἰς τρίτην, Ἀγορᾷ κέχρηνται. τὸν γὰρ οἴακα στρέφει Δαίμων ἑκάστῳ. Ποσειδώνιος δέ φησιν ὁ ἀπὸ τῆς στοᾶς, ἐν τῇ τῶν ἱστοριῶν ἑνδεκάτῃ, πολλούς τινας ἑαυτῶν οὐ δυναμένους προΐστασθαι, διὰ τὸ τῆς διανοίας ἀσθενές, ἐπιδοῦναι ἑαυτοὺς εἰς τὴν τῶν συνετωτέρων ὑπηρεσίαν, ὅπως παρ' ἐκείνων τυγχάνοντες τῆς εἰς τὰ ἀναγκαῖα ἐπιμελείας, αὐτοὶ πάλιν ἀποδιδῶσιν ἐκείνοις δι' αὐτῶν ἅπερ ἂν ὦσιν ὑπηρετεῖν δυνατοί. καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ Μαριανδυνοὶ μὲν Ἡρακλεώταις ὑπετάγησαν, διατελεῖν ὑποσχόμενοι θητεύσειν παρέχουσιν αὐτοῖς τὰ δέοντα προσδιαστειλάμενοι μηδενὸς αὐτῶν ἔσεσθαι πρᾶσιν ἔξω τῆς Ἡρακλεωτῶν χώρας, ἀλλ' ἐν αὐτῇ μόνον τῇ ἰδίᾳ χώρᾳ. τάχ' οὖν διὰ τοῦτο καὶ Εὐφορίων ὁ ἐποποιὸς τοὺς Μαριανδυνοὺς δωροφόρους κέκληκεν. δωροφόροι καλέοιντο ὑποφρίσσοντες ἄνακτας. λέγει δὲ καὶ Καλλίστρατος ὁ Ἀριστοφάνειος, ὅτι τοὺς Μαριανδυνοὺς ὠνόμαζον μὲν δωροφόρους, ἀφαιροῦντες τὸ πικρὸν τῆς ἀπὸ τῶν οἰκετῶν προσηγορίας, καθάπερ Σπαρτιᾶται μὲν ἐποίησαν ἐπὶ τῶν Εἱλώτων, Θετταλοὶ δ' ἐπὶ τῶν Πενεστῶν, Κρῆτες δὲ ἐπὶ τῶν Κλαρωτῶν. καλοῦσι δὲ οἱ Κρῆτες τοὺς μὲν κατὰ πόλιν οἰκέτας, χρυσωνήτους, ἀμφαμιώτας δὲ τοὺς κατ' ἀγρόν, ἐγχωρίους μὲν ὄντας, δουλωθέντας δὲ κατὰ πόλεμον, διὰ τὸ κληρωθῆναι δὲ Κλαρώτας. ὁ Ἔφορος δ' ἐν τρίτῃ ἱστοριῶν, Κλαρώτας φησὶ Κρῆτες καλοῦσι τοὺς δούλους, ἀπὸ τοῦ γενομένου περὶ αὐτῶν κλήρου. τούτοις δ' εἰσὶ νενομισμέναι τινὲς ἑορταὶ ἐν Κυδωνίᾳ, ἐν αἷς οὐκ εἰσίασιν εἰς τὴν πόλιν ἐλεύθεροι, ἀλλ' οἱ δοῦλοι πάντων κρατοῦσι, καὶ κύριοι μαστιγοῦν εἰσι τοὺς ἐλευθέρους. Σωσικράτης δ' ἐν δευτέρῳ Κρητικῶν, τὴν μὲν κοινήν φησι δουλείαν οἱ Κρῆτες καλοῦσι μνοίαν, τὴν δὲ ἰδίαν ἀφαμιώτας, τοὺς δὲ περιοίκους ὑπηκόους. τὰ παραπλήσια ἱστορεῖ καὶ Δωσιάδας ἐν τετάρτῳ Κρητικῶν. Θετταλῶν δὲ λεγόντων Πενέστας τοὺς μὴ γόνῳ δούλους, διὰ πόλεμον δ' ἡλωκότας, Θεόπομπος ὁ κωμικὸς ἀποχρησάμενος τῇ φωνῇ φησί. Δεσπότου Πενέστου ῥυσὰ βουλευτήρια. Φιλοκράτης δ' ἐν δευτέρῳ Θετταλικῶν, εἰ γνήσια τὰ συγγράμματα, καλεῖσθαί φησι τοὺς Πενέστας καὶ Θετταλοικέτας. Ἀρχέμαχος δὲ ἐν τῇ τρίτῃ Εὐβοϊκῶν, Βοιωτῶν φησι τῶν τὴν Ἀρναίαν κατοικησάντων, οἱ μὴ ἀπάραντες εἰς τὴν Βοιωτίαν, ἀλλ' ἐμφιλοχωρήσαντες, παρέδωκαν ἑαυτοὺς τοῖς Θετταλοῖς δουλεύειν καθ' ὁμολογίας. ἐφ' ᾧ οὔτε ἐξάξουσιν αὐτοὺς ἐκ τῆς χώρας, οὔτε ἀποκτενοῦσιν. αὐτοὶ δὲ τὴν χώραν αὐτοῖς ἐργαζόμενοι τὰς συντάξεις ἀποδώσουσιν. οὗτοι οὖν οἱ κατὰ τὰς ὁμολογίας καταμείναντες, καὶ παραδόντες ἑαυτούς, ἐκλήθησαν τότε Μενέσται, νῦν δὲ Πενέσται. καὶ πολλοὶ τῶν κυρίων ἑαυτῶν εἰσιν εὐπορώτεροι. καὶ Εὐριπίδης δὲ ἐν Φρίξῳ, Λάτριας αὐτοὺς ὀνομάζει διὰ τούτων, Λάτρις Πενέστης ἀμὸς ἀρχαίων δόμων. Τίμαιος δὲ ὁ Ταυρομενίτης ἐν τῇ ἐνάτῃ τῶν ἱστοριῶν, οὐκ ἦν φησὶ πάτριον τοῖς Ἕλλησιν ὑπὸ ἀργυρωνήτων τὸ παλαιὸν διακονεῖσθαι, γράφων οὕτως. καθόλου δὲ ᾐτιῶντο τὸν Ἀριστοτέλη διημαρτηκέναι τῶν Λοκρικῶν ἐθῶν. οὐδὲ γὰρ κεκτῆσθαι

νόμον

χολᾶν ποιεῖ ∵

ἀραιὰς Stepha.

ταύτῃ ∵

ὦ 'γαθὲ ∵

νόμον εἶναι τοῖς Λοκροῖς, ὁμοίως δὲ οὐδὲ Φωκεῦσιν, οὔτε θεραπαίνας οὔτε οἰκέτας, πλὴν ἐγγὺς τῶν χρόνων. ἀλλὰ πρώτῃ τῇ Φιλομήλου γυναικὶ τοῦ καταλαβόντος Δελφοὺς, δύο θεραπαίνας ἀκολουθῆσαι. παραπλησίως δὲ καὶ Μνάσωνα τὸν τοῦ Ἀριστοτέλους ἑταῖρον χιλίους οἰκέτας κτησάμενον διαβληθῆναι παρὰ τοῖς Φωκεῦσιν, ὡς τοσούτους τῶν πολιτῶν τὴν ἀναγκαίαν τροφὴν ἀφῃρημένον. εἰώθεσαν γὰρ ἐν ταῖς οἰκειακαῖς διακονιῶν τοὺς νεωτέρους τοῖς πρεσβυτέροις. Πλάτων δ' ἐν ἕκτῳ νόμων φησὶ, τὰ τῶν οἰκετῶν χαλεπὰ πάντῃ. σχεδὸν γὰρ πάντων Ἑλλήνων ἡ Λακεδαιμονίων εἱλωτεία πλείστην ἀπορίαν παράσχοιτ' ἂν, καὶ ἔριν τοῖς μὲν ὡς εὖ, τοῖς δ' ὡς οὐκ εὖ γεγονυῖα ἐστίν. ἐλάττω δὲ Ἡρακλεωτῶν δουλεία τῆς τῶν Μαριανδυνῶν καταδουλώσεως ἔριν ἂν ἔχοι. Θετταλῶν δ' αὖ πενεστικὸν ἔθνος, εἰς ἃ καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα ἀποβλέψαντας ἡμᾶς τί χρὴ ποιεῖν περὶ κτήσεως οἰκετῶν. οὐ γὰρ ὑγιὲς οὐδὲν ψυχῆς δούλης. οὐ δεῖ γὰρ οὐδὲν ὑγιὲς πιστεύειν αὐτοῖς τὸν νοῦν κεκτημένον. ὁ δὲ σοφώτατος τῶν ποιητῶν φησιν, Ἥμισυ γάρ τε νόου ἀπαμείρεται εὐρύοπα Ζεὺς Ἀνδρῶν, οὓς ἂν δὴ κατὰ δούλιον ἦμαρ ἕλῃσι. χαλεπὸν οὖν τὸ κτῆμα ἔργῳ πολλάκις ἐπιδέδεικται, περί τε τὰς Μεσσηνίων συχνὰς ἀποστάσεις, καὶ περὶ τὰς τῶν ἐκ μιᾶς φωνῆς πολλοὺς οἰκέτας κτωμένων πόλεις, ὅσα κακὰ συμβαίνει. καὶ ἔτι τὰ τῶν λεγομένων † περὶ δ' ἄλλων περὶ τὴν Ἰταλίαν παντοδαπῶν κλωπῶν ἔργα καὶ παθήματα. πρὸς ἅ, τις ἅπαντα βλέψας διαπορήσειε, τί χρὴ δρᾶν περὶ ἁπάντων τῶν τοιούτων. δύο δὴ λείπεσθον μόνω μηχανὰ, μὴ πατριώτας ἀλλήλων εἶναι τοὺς μέλλοντας ῥᾷον δουλεύειν, ἀσυμφώνους τε ὅτι μάλιστα εἰς δύναμιν. τρέφειν δὲ αὐτοὺς ὀρθῶς, μὴ μόνον ἐκείνων ἕνεκα. πλέον δ' ἑαυτῶν προτιμῶντας, ὑβρίζειν τε ἥκιστα εἰς αὐτοὺς, κολάζειν δὲ ἐν δίκῃ δούλους δεῖ, καὶ μὴ νουθετοῦντας ὡς ἐλευθέρους θρύπτεσθαι ποιεῖν. τὴν δὲ οἰκέτου πρόσρησιν χρὴ σχεδὸν ἐπίταξιν πᾶσαν γίγνεσθαι, καὶ μὴ προσπαίζοντας μηδαμῇ μηδαμῶς οἰκέταις, μήτ' οὖν θηλείαις, μήτε ἄρρεσιν. ἃ δὴ πρὸς δούλους φιλοῦσι πολλοὶ σφόδρα ἀνοήτως θρύπτοντες, χαλεπώτερον ἀπεργάζεσθαι τὸν βίον ἐκείνοις τε ἄρχεσθαι καὶ ἑαυτοῖς ἄρχειν. πρώτους δ' ἐγὼ τῶν Ἑλλήνων οἶδα ἀργυρωνήτοις δούλοις χρησαμένους Χίους, ὡς ἱστορεῖ Θεόπομπος ἐν τῇ ἑβδόμῃ καὶ δεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν. Χῖοι πρῶτοι τῶν Ἑλλήνων μετὰ Θετταλοὺς καὶ Λακεδαιμονίους ἐχρήσαντο δούλοις, τὴν μέντοι κτῆσιν αὐτῶν οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκείνοις. Λακεδαιμόνιοι μὲν γὰρ καὶ Θετταλοὶ φανήσονται κατασκευασάμενοι τὴν δουλείαν ἐκ τῶν Ἑλλήνων, τῶν οἰκούντων πρότερον τὴν χώραν, ἣν ἐκεῖνοι νῦν ἔχουσιν Ἀχαιῶν, Θετταλοὶ δὲ Περραιβῶν καὶ Μαγνήτων. καὶ προσηγόρευσαν τοὺς καταδουλωθέντας οἱ μὲν εἵλωτας, οἱ δὲ πενέστας. Χῖοι δὲ βαρβάρους κέκτηνται τοὺς οἰκέτας, καὶ τιμὴν αὐτῶν καταβάλλοντες. ὁ μὲν οὖν Θεόπομπος ταῦθ' ἱστόρησεν. ἐγὼ δὲ τοῖς Χίοις ἡγοῦμαι διὰ τοῦτο νεμεσῆσαι τὸ δαιμόνιον. χρόνοις γὰρ ὕστερον ἐξεπολεμήθησαν διὰ δούλους. Νυμφόδωρος γοῦν ὁ Συρακούσιος, ἐν τῷ τῆς Ἀσίας παράπλῳ τάδ' ἱστορεῖ περὶ αὐτῶν. τῶν Χίων οἱ δοῦλοι ἀποδιδράσκουσιν αὐτοὺς, καὶ εἰς τὰ ὄρη ὁρμώμενοι τὰς ἀγροικίας ἑαυτῶν κακοποιοῦσιν πολλοὶ συναθροισθέντες. ἡ γὰρ νῆσος ἐστὶ τραχεῖα καὶ κατάδενδρος. μικρὸν δὲ πρὸ ἡμῶν οἰκέτην τινὰ, ὃν μυθολογοῦσιν αὐτοὶ οἱ Χῖοι ἀποδράντα ἐν τοῖς ὄρεσι τὰς διατριβὰς ποιεῖσθαι, ἀνδρεῖον δέ τινα ὄντα καὶ τὰ πολέμια τῇ ψυχῇ τῶν δραπετῶν ἀφηγεῖσθαι, ὡς ἂν βασιλέα στρατεύματος, καὶ πολλάκις τῶν Χίων ἐπιστρατευσάντων ἐπ' αὐτὸν, καὶ οὐδὲν ἀνύσαι δυναμένων, ἐπεὶ αὐτοὺς ἑώρα μάτην ἀπολλυμένους ὁ Δρίμακος (τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ δραπέτῃ) λέγει πρὸς αὐτοὺς τάδε. ὑμῖν ὦ Χῖοί τε καὶ κύριοι, τὸ μὲν γενόμενον πρᾶγμα παρὰ τῶν οἰκετῶν οὐδέ ποτε μὴ παύσηται. πῶς γὰρ ὁπότε κατὰ χρησμὸν γίνεται θεοῦ δόντος. ἀλλ' ἐὰν ἐμοὶ πείθησθε, καὶ ἐᾶτε ἡμᾶς ἡσυχίαν ἄγειν, ἐγὼ ὑμῖν ἔσομαι πολλῶν ἀγαθῶν ἀρχηγός. συνθεμένων οὖν τῶν Χίων πρὸς αὐτὸν, καὶ ἀνοχὰς ποιησαμένων χρόνον τινὰ, κατασκευάζεται μέτρα καὶ σταθμὰ καὶ σφραγίδα ἰδίαν. καὶ δείξας τοῖς Χίοις ἔφη, διότι λήψομαι ὅταν παρά τινος ὑμῶν λαμβάνω, τούτοις τοῖς μέτροις καὶ σταθμοῖς. καὶ λαβὼν τὰ ἱκανὰ, ταύτῃ τῇ σφραγίδι τὰ ταμιεῖα σφραγισάμενος καταλείψω. τοὺς δ' ἀποδιδράσκοντας ὑμῶν δούλους, ἀνακρίνας τὴν αἰτίαν, ἐὰν μέν μοι δοκῶσιν ἀνήκεστόν τι παθόντες ἀποδεδρακέναι, ἕξω μετ' ἐμαυτοῦ. ἐὰν δὲ μηδὲν λέγωσι δίκαιον, ἀποπέμψω πρὸς τοὺς δεσπότας. ὁρῶντες οὖν οἱ λοιποὶ οἰκέται τοὺς Χίους ἡδέως τὸ πρᾶγμα προσδεξαμένους, πολλῷ ἔλαττον ἀπεδίδρασκον, φοβούμενοι τὴν ἐκείνου κρίσιν. καὶ οἱ ἔντοσθεν δὲ μετ' αὐτοῦ δραπέται, πολὺ μᾶλλον ἐφοβοῦντο ἐκεῖνον ἢ τοὺς ἰδίους αὐτῶν δεσπότας, καὶ πάντ' αὐτῷ τὰ δέοντα ἐποίουν πειθαρχοῦντες ὡς ἂν στρατηγῷ. ἐτιμωρεῖτο γὰρ τοὺς ἀτακτοῦντας, καὶ οὐδενὶ ἐπέτρεπε συλᾶν ἀγρὸν, οὐδὲ ἄλλο ἀδικεῖν, οὐδὲ ἕν, ἄνευ τῆς αὐτοῦ γνώμης. ἐλάμβανε δὲ ταῖς ἑορταῖς ἐπιπορευόμενος ἐκ τῶν ἀγρῶν οἶνον καὶ ἱερεῖα τὰ καλῶς ἔχοντα. ὅσα δ' ἂν αὐτοῖς δοίησαν οἱ κύριοι, καὶ εἴ τινα αἴσθοιτο ἐπιβουλεύοντα αὐτῷ ἢ ἐνέδρας κατασκευάζοντα, ἐτιμωρεῖτο. εἶτ' ἐκήρυξε γὰρ ἡ πόλις χρήματα δώσειν πολλὰ τῷ αὐτὸν λαβόντι, ἢ τὴν κεφαλὴν κομίσαντι. οὗτος ὁ Δρίμακος πρεσβύτερος γενόμενος, καλέσας τὸν ἐρώμενον τὸν ἑαυτοῦ εἴς τινα τόπον λέγει αὐτῷ. ὅτι ἐγώ σε πάντων ἀνθρώπων ἠγάπησα μάλιστα, καὶ σύ μοι εἶ καὶ παῖς καὶ υἱὸς, καὶ τὰ

μ ἄλλα

ἴδε.

Περιδίνων. περιδῖνοι

μηχαναί

εἶπε

ἄλλα πάντα. ἐμοὶ μὲν οὖν χρόνος ἱκανὸς βεβίωται. σὺ δὲ νέος εἶ, καὶ ἀκμὴν ἔχεις τοῦ ζῆν. τί οὖν δεῖ με; αὐτίκα σε δεῖ γενέσθαι καλὸν κἀγαθόν. ἐπεὶ γὰρ ἡ πόλις τῶν Χίων δίδωσι τῷ ἐμὲ ἀποκτείναντι χρήματα πολλὰ, καὶ ἐλευθερίαν ὑπισχνεῖται, δεῖ σε ἀφελόντα μου τὴν κεφαλὴν εἰς Χίον ἀπενεγκεῖν, καὶ λαβόντα παρὰ τῆς πόλεως τὰ χρήματα, εὐδαιμονεῖν. ἀντιλέγοντος δὲ τοῦ νεανίσκου, πείθει αὐτὸν τοῦτο ποιῆσαι. καὶ ὃς ἀφελόμενος αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν, λαμβάνει παρὰ τῶν Χίων τὰ ἐπικηρυχθέντα χρήματα. καὶ θάψας τὸ σῶμα τοῦ δραπέτου, εἰς τὴν ἰδίαν ἐχώρησεν. καὶ οἱ Χῖοι πάλιν ὑπὸ τῶν οἰκετῶν ἀδικούμενοι καὶ διαρπαζόμενοι, μνησθέντες τῆς τοῦ τετελευτηκότος ἐπιεικείας, ἡρῷον ἱδρύσαντο κατὰ τὴν χώραν. καὶ ἐπωνόμασαν, Ἥρωος εὐμενοῦς. καὶ αὐτῷ ἔτι καὶ νῦν οἱ δραπέται ἀποφέρουσιν ἀπαρχὰς πάντων ὧν ἀφέλωνται. φασὶ δὲ καὶ καθ' ὕπνους ἐπιφαινόμενον πολλοῖς τῶν Χίων προσημαίνειν οἰκετῶν ἐπιβουλάς. καὶ οἷς ἂν ἐπιφαίνῃ, οὗτοι θύουσιν αὐτῷ ἐλθόντες ἐπὶ τὸν τόπον, οὗ τὸ ἡρῷόν ἐστιν αὐτοῦ. ὁ μὲν οὖν Νυμφόδωρος ταῦτα ἱστόρησεν. ἐν πολλοῖς δὲ ἀντιγράφοις ἐξ ὀνόματος αὐτὸν καλούμενον οὐχ εὗρον. lib. 8. ἐκεῖνο δὲ ὑμῶν ἀγνοεῖν οἶμαι, οὐδὲ ὁ καλὸς Ἡρόδοτος ἱστόρησεν περὶ Πανιωνίου τοῦ Χίου. καὶ ὡς ἐκεῖνος ἔπαθεν δικαίως ἐλευθέρων παίδων ἐκτομὰς ποιησάμενος, καὶ τούτους ἀποδόμενος. Νικόλαος δὲ ὁ περιπατητικὸς, καὶ Ποσειδώνιος ὁ στωϊκὸς ἐν ταῖς ἱστορίαις, ἑκάτερος τοὺς Χίους φασὶν ἐξανδραποδισθέντας ὑπὸ Μιθριδάτου τοῦ Καππάδοκος παραδοθῆναι τοῖς ἰδίοις δούλοις δεδεμένους, ἵν' εἰς τὴν Κόλχων γῆν κατοικισθῶσιν. οὕτως αὐτοῖς ἀληθῶς τὸ δαιμόνιον ἐμήνισε πρώτοις χρησαμένοις ὠνητοῖς ἀνδραπόδοις, τῶν πολλῶν αὐτουργῶν ὄντων περὶ τὰς διακονίας. μή ποτ' οὖν διὰ ταῦτα καὶ ἡ παροιμία, Χῖος δεσπότην ὠνήσατο, ᾗ κέχρηται Εὔπολις ἐν φίλοις. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ τῆς τῶν δούλων προνοοῦντες τύχης, ἐνομοθέτησαν καὶ ὑπὲρ δούλων γραφὰς ὕβρεως εἶναι. Ὑπερείδης γοῦν ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ κατὰ Μαντιθέου, αἰκίας φησὶν ἔθεσαν, οὐ μόνον ὑπὲρ τῶν ἐλευθέρων, ἀλλὰ καὶ ἐάν τις εἰς δούλου σῶμα ὑβρίσῃ, γραφὰς εἶναι κατὰ τοῦ ὑβρίσαντος. τὰ ὅμοια εἴρηκε καὶ Λυκοῦργος ἐν τῷ κατὰ Λυκόφρονος πρώτῳ, καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Μειδίου. Μαλακὸς δ' ἐν τοῖς Σιφνίων ὅροις ἱστορεῖ, ὡς τὴν Ἔφεσον δοῦλοι τῶν Σαμίων ᾤκησαν χίλιοι τὸν ἀριθμὸν ὄντες. οἳ καὶ τὸ πρῶτον ἀποστάντες εἰς τὸ ἐν τῇ νήσῳ ὄρος κακὰ πολλὰ ἐποίουν τοὺς Σαμίους. ἔτει δὲ ἕκτῳ μετὰ ταῦτα ἐκ μαντείας οἱ Σάμιοι ἐσπείσαντο τοῖς οἰκέταις ἐπὶ συνθήκαις, καὶ ἀθῷοι ἐξελθόντες τῆς νήσου, ἐκπλεύσαντες κατέσχον τὴν Ἔφεσον. καὶ οἱ Ἐφέσιοι ἐκ τούτων ἐγένοντο. διαφέρειν δέ φησι Χρύσιππος δοῦλον οἰκέτου, γράφων ἐν δευτέρῳ περὶ ὁμονοίας, διὰ τὸ τοὺς ἀπελευθέρους μὲν, δούλους ἔτι εἶναι. οἰκέτας δὲ τοὺς μὴ τῆς κτήσεως ἀφειμένους. ὁ γὰρ οἰκέτης φησὶ δοῦλός ἐστι κτήσει κατατεταγμένος. καλοῦνται δ' οἱ δοῦλοι, ὡς μὲν Κλείταρχος φησὶν ἐν ταῖς γλώσσαις, ἄζοι καὶ θεράποντες, καὶ ἀκόλουθοι, καὶ διάκονοι, καὶ ὑπηρέται. ἔτι δὲ πάλμονες καὶ λάτρεις. Ἀμερίας δὲ ἑρκίτας φησὶ καλεῖσθαι τοὺς κατὰ τοὺς ἀγροὺς οἰκέτας. Ἕρμων δὲ ἐν Κρητικαῖς γλώτταις, μνώτας, τοὺς εὐγενεῖς οἰκέτας. Σέλευκος δ' ἄζας, τὰς θεραπαίνας καὶ τοὺς θεράποντας. ἀποφράσιν δὲ, τὴν δούλην καὶ βολίζην. σίνδρονα δὲ, τὸν δουλέκδουλον. ἀμφίπολον δὲ, τὴν περὶ τὴν δέσποιναν θεράπαιναν. πρόπολον δὲ, τὴν προπορευομένην. Πρόξενος δ' ἐν δευτέρῳ Λακωνικῆς πολιτείας, ἐπικαλεῖσθαί φησι χαλκίδας παρὰ Λακεδαιμονίοις τὰς θεραπαίνας. Ἴων δ' ὁ Χῖος ἐν Λαέρτῃ, τὸν οἰκέτην ἐπὶ δούλου τέθεικεν εἰπών, οἴμοι δόμων οἰκέτα κλῇσον ὑπόπτερος μή τις ἔλθῃ βροτῶν. Ἀχαιὸς δ' ἐν Ὀμφάλῃ περὶ τοῦ Σατύρου λέγων φησὶν ὡς εὔδουλος, ὡς εὔοικος ἦν, ἰδίως λέγων ὡς χρηστὸς ἦν τοὺς δούλους καὶ τοὺς οἰκέτας. ὅτι δὲ οἰκέτης ἐστὶν ὁ περὶ τὴν οἰκίαν διατρίβων, κἂν ἐλεύθερος ᾖ, κοινόν.

ὡσεὶ αὐτόματα.

Οἱ δὲ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ποιηταὶ, περὶ τοῦ ἀρχαίου βίου διαλεγόμενοι, ὅτι οὐκ ἦν τότε δούλων χρεία, τάδε ἐκτίθενται. Κρατῖνος μὲν ἐν πλούτοις, οἷς δὴ Βασιλεὺς Κρόνος ἦν τὸ παλαιὸν ὅτε τοῖς ἄρτοις ἠστραγάλιζον. μᾶζαι δ' ἐν ταῖσι παλαίστραις, αἰγιναῖα κατεβέβλητο, δρυπετεῖς βώλοις τε κομῶσαι. Κράτης δ' ἐν θηρίοις. ἔπειτα δοῦλον οὐδὲ εἷς κεκτήσεται οὐδὲ δούλην, ἀλλ' αὐτὸς αὑτῷ δῆτ' ἀνὴρ γέρων διακονήσει; οὐ δῆτα. ὁ δοιπόρε, τὰ γὰρ ταῦτα πάντ' ἐγὼ ποιήσω. τί δῆτα τοῦτ' αὐτοῖς πλέον; πρόσεισιν αὐτόματον τὰ σκευάρια, ὅταν καλῇ τι παρατιθῶ. τράπεζα αὕτη παρασκεύαζε σαυτήν. μάττε θυλακίσκε, ἔγχει κύαθε. ποῦ 'σθ' ἡ κύλιξ; διανίζουσα σαυτήν. ἀνάβαινε μᾶζα, τὴν χύτραν χρὴ 'ξεράν τὰ τεῦτλα, ἰχθῦ βάδιζε. ἀλλ' οὐδέπω 'πὶ θάτερ' ὀπτός εἰμι. οὔκουν μεταστρέψας σαυτὸν ἁλσὶ πάσσ' ἀλείφων. ἑξῆς δὲ μετὰ ταῦτα ὁ τὸ ἐναντίον τούτῳ παραλαμβάνων λόγον φησίν, Ἀλλ' ἀντίθες τόδ'. ἐγὼ γὰρ αὖ τὰ πάμπαλιν Τὰ θερμὰ λουτρὰ πρῶτον ἄξω τοῖς ἐμοῖς Ἐπὶ τῆς θαλάττης. ὥσθ' ἑκάστῳ ῥεύσεται, Εἰς τὴν πύελον. ἐρεῖ δὲ τὸ ὕδωρ ἀνέχετε, Ἔπειτ' ἀλάβαστρος εὐθέως ἥξει μύρου Αὐτόματος. ὁ σπόγγος τε καὶ τὰ σάνδαλα. Βέλτιον δὲ τούτων Τηλεκλείδης ἀμφικτύοσι. Λέξω τοίνυν βίον ἐξ ἀρχῆς, ὃν ἐγὼ θνητοῖσι παρεῖχον, Εἰρήνη μὲν πρῶτον ἁπάντων ἦν, ὥσπερ ὕδωρ κατὰ χειρός. Ἡ γῆ δ' ἔφερ' οὐ δέος οὐδὲ νόσους, ἀλλ' αὐτόματ' ἦν τὰ δέοντα. Οἴνῳ γὰρ ἅπας ἔρρει χαράδρα. μᾶζαι δ' ἄρτοις ἐμάχοντο, Περὶ τοῖς στόμασι τῶν ἀνθρώπων,

θεράπων, ἐκδῦσαι καταπίνειν Εἴ τι φιλοῖεν τὰς λευκοτάτας. οἱ δ' ἰχθύες οἴκαδ' ἰόντες Ἐξοπτῶντες σφᾶς αὐτοὺς ἂν παρέκειντ' ἐπὶ ταῖσι τραπέζαις. Ζωμοῦ δ' ἔρρει παρὰ τὰς κλίνας ποταμὸς κρέα θερμὰ κυλίνδων. Ὑποτριμματίων δ' ὀχετοὶ τούτων τοῖς βουλομένοισι παρῆσαν. Ὥστ' ἀφθονία, τὴν ἔνθεσιν ἦν νάρδον ἁπαλὴν καταπίνειν, Λεκανίσι, καὶ σίδ' ἀνάπαυσα παρεῖν ἡδυσματίοις κατάπαστα. Ὀπταὶ δὲ κίχλαι μετ' ἀμητίσκων εἰς τὸν φάρυγγ' εἰσεπέτοντο. Τῶν δὲ πλακούντων ὠστιζομένων περὶ τὴν γνάθον ἦν ἀλαλητός. Μήτρας δὲ τόμοις καὶ χναυματίοις οἱ παῖδες ἂν ἐστραγάλιζον. Οἱ δ' ἄνθρωποι πίονες ἦσαν τότε, καὶ μέγα χρῆμα γιγάντων. Πρὸς δὴ Δήμητρος ὑμῖν ὦ ἑταῖροι, εἰ ταῦτα οὕτως ἐγίνετο, χρεία τίς ἡμῖν ἦν οἰκετῶν; ἀλλὰ γὰρ αὐτουργοὺς ἐὰν ἐθίζοντες ἡμᾶς οἱ ἀρχαῖοι διὰ τῶν ποιημάτων ἐπαίδευον ἐνψυχοῦσι τοῖς λόγοις. ἐγὼ δ' ἐπειδὴ ὥσπερ λαμπάδιον κατασβέσαντος τοῦ θαυμασιωτάτου Κρατίνου τὰ προκείμενα ἔπη, καὶ ὡς οἱ μετ' αὐτὸν γενόμενοι μιμησάμενοι ἐπεξειργάσαντο, ἐχρησάμην τῇ τάξει τῶν δραμάτων ὡς ἐδιδάχθη. καὶ εἰ μὴ ἐνοχλῶ τι ὑμῖν (τῶν γὰρ κωμικῶν φροντὶς οὐδὲ ἡ σμικροτάτη) ἀπομνημονεύσω κατὰ τὴν τάξιν καὶ τὰ τοῖς ἄλλοις εἰρημένα ποιηταῖς. ὧν εἷς ἐστιν ὁ ἀττικώτατος Φερεκράτης, ὃς ἐν μὲν τοῖς Μεταλλεῦσι φησίν, Πλούτῳ δ' ἐκεῖν' ἦν πάντα συμπεφυρμένα, Ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς πάντα τρόπον εἰργασμένα. Ποταμοὶ μὲν ἀθάρης καὶ μέλανος ζωμοῦ πλέῳ Διὰ τῶν στενωπῶν τονθολυγοῦντες ἔρρεον Αὐταῖσι μυστίλαισι καὶ ναστῶν τρύφη. Ὥστ' εὐμαρῆ γ' ἦν αὐτόματ' εἰς τὴν ἔνθεσιν, Χωρεῖν λιπαρὰν κατὰ τοῦ λάρυγγος τοῖς νεκροῖς. Φύσκαι δὲ καὶ ζέοντες ἀλλάντων τόμοι Παρὰ τοῖς ποταμοῖς σίζοντες ἐκέχυντ' ἀντ' ὀστράκων. Καὶ μὴν παρῆν τεμάχη διεξωπτημένα, Καταχυσματίοισι παντοδαποῖσιν εὐτρεπῆ. Σχελίδες δ' ὁλόκνημοι πλησίον τακερώταται, Ἐπὶ πινακίσκοις. καὶ δίεφθ' ἀκροκώλια Ἥδιστον ἀτμίζοντα, καὶ χόλικες βοός. Καὶ πλευρὰ δελφάκει' ἐπεξανθισμένα. Χναυρότατα παρέκειτ' ἐπ' ἀμύλοις καθήμενα. Παρῆν δὲ χόνδρος γάλακτι κατανενιμμένος, Ἐν καταχύτλοις λεκάναισι καὶ πύοντομ', Οἴμ' ὡς ἀπολεῖς μ' ἐνταῦθα διατρίβουσ' ἔτι Παρὸν κολυμβᾶν ὡς ἔχετ' εἰς τὸν τάρταρον. Τί δῆτα λέξεις τἀπίλοιπ' εἰπὸν πύθη. Ὀπταὶ κίχλαι γὰρ ἀνάβραστ' ἠρτυμέναι Περὶ τὸ στόμ' ἐπέτοντ' ἀντιβολοῦσαι καταπιεῖν Ὑπὸ μυρρίναισι κἀνεμώναις κεχυμέναι. Τὰ δὲ μῆλ' ἐκρέματο τὰ καλὰ τῶν καλῶν, Ἰδεῖν ὑπὲρ κεφαλῆς ἐξ οὐδενὸς πεφυκότα. Κόραι δ' ἐν ἀμπεχόναισι τριχάπτοις ἀρτίως, Ἡβυλλιῶσαι καὶ τὰ ῥόδα κεκαρμέναι, Πλήρεις κύλικας οἴνου μέλανος ἀνθοσμίου Ἤντλουν διὰ χώνης τοῖσι βουλομένοις πιεῖν. Καὶ τῶνδ' ἕκαστος εἰ φάγοι τις ἢ πίοι, Διπλάσι' ἐγένετ' εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς πάλιν. καὶ τοῖς Πέρσαις δέ φησι, Τίς δ' ἔθ' ἡμῖν τῶν ἀρότρων ἢ ζυγοποιῶν ἔτι χρεία, Ἢ δρεπανουργῶν, ἢ χαλκοτύπων, ἢ σπέρματος, ἢ χαρακισμοῦ. Αὐτόματοι γὰρ διὰ τῶν τριόδων ποταμοὶ λιπαροῖς ἐπιπάστοις, Ζωμοῦ μέλανος καὶ Ἀχιλλείοις μάζαις κοχυδοῦντες. Ἐπιβλὺξ ἐκ τῶν πηγῶν τῶν τοῦ Πλούτου ῥεύοντας σφῶν ἀρύτεσθαι. Ὁ Ζεὺς δ' ὕων οἴνῳ ἀκαπνίᾳ, καὶ τοῦ κεράμου βαλανεύσει. Ἀπὸ τῶν τεγῶν ὀχετοὶ βοτρύων μετ' ἀμητίσκου καὶ ναστίσκων πολυτύρων ὀχετεύσονται θερμοὶ σὺν ἔτνει. καὶ λειριοπολφανεμώναις, Τὰ δένδρη τ' αὐτοῖς ὄρεσι χορδαῖς ὀπταῖς ἐριφείοις φυλλοροήσει. Καὶ τευθιδίοις ἁπαλοῖς κίχλαις τ' ἀναβράστοις. Τί δεῖ πρὸς τούτοις ἔτι παρατίθεσθαι τὰ ἐκ Ταγηνιστῶν τοῦ χαρίεντος Ἀριστοφάνους; πάντες γὰρ δὴ κατ' Ἀχαρνεῖς αὐτοῦ πλήρεις ἐστέ. τῶν δὲ Μεταγένους ἐκ Θουριοπερσῶν μνημονεύσας, καταπαύσω τὸν λόγον, μακρὰ χαίρειν εἰπὼν ταῖς Νικοφῶντος Σειρῆσιν, ἐν αἷς τάδε γέγραπται. Νιφέτω μὲν ἀλφίτοισι, ψακαζέτω δ' ἄρτοισιν, ὑέτω δ' ἔτνει. ζωμὸς διὰ τῶν ὁδῶν κυλινδέτω, κρέα πλακοῦς ἑαυτὸν ἐσθίειν κελευέτω. ἀλλ' ἔγε Μεταγένης τάδε φησίν, Ὁ μὲν ποταμὸς ὁ Κρᾶθις ἡμῖν καταφέρει Μάζας μεγίστας, αὐτομάτας μεμαγμένας. Ὁ δ' ἕτερος γε ὁ Σύβαρις καλούμενος Ποταμὸς, ὠθεῖ κῦμα ναστῶν καὶ κρεῶν, Ἑφθῶν τε βατίδων εἰλυομένων αὐτόθεν. Τὰ δὲ μικρὰ ταυτὶ ποτάμι' ἐν μὲν ἐντευθενὶ ῥεῖ Τευθίσιν ὀπταῖς καὶ φάγροις καὶ καράβοις. ἐντευθενὶ δ' ἀλλᾶσι καὶ περικόμμασι, †Τηδὶ δ' ἀφύαισι, τῇδε δ' αὐτα γλινίαις Τεμάχη τ' ἄνωθεν αὐτόματα πεπνιγμένα Εἰς τὸ στόμ' ἔρρει. τὰ δὲ παρ' αὐτὼ τὼ πόδε, Ἄμυλοι δὲ περινέουσιν ἡμῖν ἐν κύκλῳ. Οἶδα δ' ὅτι καὶ οἱ Θουριοπέρσαι, καὶ τὸ τοῦ Νικοφῶντος δρᾶμα ἀδίδακτά ἐστι. διόπερ καὶ τελευταίων αὐτῶν ἐμνήσθην. ταῦτα τοῦ Δημοκρίτου σαφῶς καὶ τορῶς διεξελθόντος, ἐπῄνεσαν μὲν οἱ δαιταλεῖς. ὁ δὲ Κύνουλκος ἔφη, Ἄνδρες σύσσιτοι, σφόδρα με λιμώττοντα οὐκ ἀηδῶς ὁ Δημόκριτος εἱστίασε ποταμοὺς διαπεράνας ἀμβροσίας καὶ νέκταρος. ὑφ' ὧν ἀρδευθεὶς τὴν ψυχὴν πάνυ πειναλέος γεγένημαι λόγους αὐτὸ μόνον καταβροχθίσας. ὥστε ἤδη παυσάμενοι ποτὲ δὴ τοσαύτης ἀπεραντολογίας, καὶ κατὰ τὸν Παιανιέα ῥήτορα τοιούτων τινῶν μεταλάβωμεν, ἃ μήτ' ἰσχὺν ἐντίθησι, μήτ' ἀποθνήσκειν ἐᾷ. ἐν κενῇ γὰρ γαστρὶ τῶν καλῶν ἔρως οὐκ ἔστι. πεινῶσι γὰρ ἡ Κύπρις πικρά, Ἀχαιός φησιν ἐν Αἴθωνι σατυρικῷ. παρ' οὗ ὁ σοφὸς Εὐριπίδης λαβὼν ἔφη, †Ἐν πλησμονῇ τοι Κύπρις, ἐν πεινῶντι δ' οὔ. Πρὸς

Demoſthenem intelligit.

ἐν πλησμονῇ τοι legit Eraſ.

ἣν ὁ Οὐλπιανὸς ἀεί ποτε διαπολεμῶν ἔφη. πλήρης μὲν λαχάνων ἀγορὰ, πλήρεις δὲ καὶ ἄρτων. σὺ δὲ ὦ κύων ἀεὶ λιμώττεις, καὶ οὐκ ἐᾷς ἡμᾶς λόγων καλῶν καὶ ἀφθόνων μεταλαμβάνειν, μᾶλλον δὲ σιτεῖσθαι. τροφὴ γὰρ ψυχῆς λόγοι καλοί. καὶ ἅμα στραφεὶς πρὸς τὸν οἰκέτην, Λεῦκε ἔφη, κἂν ἐκφατνίσματά τινα ἄρτων ἔχῃς, δὸς τοῖς κυσίν. καὶ ὁ Κύνουλκος, εἰ μὲν εἰς ἀκροάσεις λόγων ἔφη παρεκλήθην, ἠπιστάμην ἥκειν ἀγορᾶς πληθυούσης. οὕτως γάρ τις τῶν σοφῶν τὴν τῶν δείξεων ὥραν ἐκάλει. καὶ αὐτὸν οἱ πολλοὶ διὰ τοῦτο πληθαγόραν ὠνόμαζον. εἰ δὲ λουσάμενος λογάρια δειπνοῦμεν μικρὰς τίθημι συμβολὰς, ἀκροώμενος κατὰ τὸν Μένανδρον. διὸ παραχωρῶ σοι ὦ γάστρων τῆς τοιαύτης ἐμφορεῖσθαι σιτήσεως. πεινῶντι γὰρ ἀνδρὶ μᾶζα τιμιωτέρα χρυσοῦ τε κἀλέφαντος, κατὰ τὸν τοῦ Ἐρετριέως Ἀχαιοῦ Κύκνον. καὶ ἅμα ταῦτα λέγων, οἷός τ' ἦν ἀπανίστασθαι. ἐπιστραφεὶς δὲ καὶ θεασάμενος πλῆθος ἰχθύων καὶ ἄλλων παντοδαπῶν ὄψων παρασκευὴν εἰς κυκλουμένην, τύψας τῇ χειρὶ τὸ προσκεφάλαιον, ἀνέκραγε. Τέτλαθι δὴ πενίη, καὶ ἀνάσχεο μωρολογούντων.

Ὄψων γὰρ πλῆθός σε δαμᾷ καὶ λιμὸς ἀτερπής. ἐγὼ γὰρ ἤδη ὑπὸ τῆς ἐνδείας οὐ διθυράμβους φθέγγομαι κατὰ τὸν Σωκράτην, ἀλλ' ἤδη καὶ ἔπη. λιμῶδες γὰρ ὄντως ἡ ῥαψῳδία. κατὰ γὰρ Ἀμειψίαν ὃς ἐν σφενδόνῃ ἔφη περὶ σοῦ μαντευσάμενος ὦ Λαρήνσιε. Κοὐδείς σοί τις τῶν πλουσίων μὰ τὸν Ἥφαιστον προσόμοιος Καλλιστράτιζος, καὶ βουλόμενος λιπαρὸν ζωμὸν καταπίνειν.

κωβιοὺς

Ὁρῶ γὰρ θαῦμ' ἄπιστον ἰχθύων γένη, Περὶ τὴν ἄκραν παίζοντα, κωβιοὺς, σπάρους, ψῆττας, ἐρυθίνους, κεστρέας, πέρκας, ὄνους, Θύννους, κεστρέας, μελανούρους, σηπίας. Αὐλωπίας, τρίγλας, ἐλεδώνας, σκορπίους, Φησὶν Ἡνίοχος ἐν πολυπράγμονι. δεῖ οὖν κἀμὲ κατὰ τὸν κωμικὸν Μεταγένην ἐπαπόντα, Εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ δείπνου Τετλάναι. σιωπήσαντος δ' αὐτοῦ, ὁ Μασούριος ἔφη. ἀλλ' ἐπειδὴ ὑπολείπεταί τινα περὶ τοῦ ἀμφὶ τοὺς οἰκέτας λόγου, συμβαλοῦμαί τι καὶ αὐτὸς μέλος εἰς ἔρωτα τοῦ σοφοῦ καὶ φιλτάτου Δημοκρίτου. Φίλιππος ὁ Θεαγγελεὺς ἐν τῷ περὶ Καρῶν καὶ Λελέγων συγγράμματι, καταλέξας τοὺς Λακεδαιμονίων εἵλωτας καὶ τοὺς Θετταλικοὺς πενέστας καὶ Κᾶρας φησὶ, τοῖς Λέλεξιν ὡς οἰκέταις χρήσασθαι πάλαι τε καὶ νῦν. Φύλαρχος δὲ ἐν ἕκτῃ ἱστοριῶν, καὶ Βυζαντίους φησὶν οὕτω Βιθυνῶν δεσπότας, ὡς Λακεδαιμονίους τῶν εἱλώτων. περὶ δὲ τῶν παρὰ Λακεδαιμονίοις ἐπευνάκτων καλουμένων (δοῦλοι δ' εἰσὶ καὶ οὗτοι) σαφῶς ἐκτίθεται Θεόπομπος διὰ τῆς δευτέρας καὶ τριακοστῆς τῶν ἱστοριῶν, λέγων οὕτως. ἀποθανόντων πολλῶν Λακεδαιμονίων ἐν τῷ πρὸς Μεσσηνίους πολέμῳ, οἱ περιλειφθέντες εὐλαβηθέντες μὴ καταφανεῖς γένωνται τοῖς ἐχθροῖς ἐρημωθέντες, ἀνεβίβασαν τῶν εἱλώτων ἐφ' ἑκάστην στιβάδα τῶν τετελευτηκότων τινάς. οὓς καὶ πολίτας ὕστερον ποιήσαντες προσηγόρευσαν ἐπευνάκτους, ὅτι κατετάχθησαν ἀντὶ τῶν τετελευτηκότων εἰς τὰς στιβάδας. ὁ δ' αὐτὸς ἱστορεῖ κἀν τῇ τριακοστῇ καὶ τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν, παρὰ Σικυωνίοις κατωνακοφόρους καλεῖσθαι δούλους τινὰς, παραπλησίους ὄντας τοῖς ἐπευνάκτοις. τὰ παραπλήσια ἱστορεῖ καὶ Μέναιχμος ἐν τοῖς Σικυωνιακοῖς, κατωνακοφόρους καλεῖσθαι δούλους τινὰς, παραπλησίους ὄντας τοῖς ἐπευνάκτοις. ἔτι Θεόπομπος ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Φιλιππικῶν, Ἀρκάδας φησὶ κεκτῆσθαι προσπελατῶν ὥσπερ εἱλώτων τριάκοντα μυριάδας. οἱ δὲ μόθακες καλούμενοι παρὰ Λακεδαιμονίοις ἐλεύθεροι μέν εἰσιν, οὐ μὴν Λακεδαιμόνιοι. λέγει δὲ περὶ αὐτῶν Φύλαρχος ἐν τῇ πέμπτῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν οὕτως. εἰσὶ δὲ οἱ μόθακες σύντροφοι τῶν Λακεδαιμονίων. ἕκαστος γὰρ τῶν πολιτικῶν παίδων ὡς ἂν καὶ τὰ ἴδια ἐκποιῶσιν, οἱ μὲν ἕνα, οἱ δὲ δύο, τινὲς δὲ πλείους ποιοῦνται συντρόφους αὐτῶν. εἰσὶν οὖν οἱ μόθακες ἐλεύθεροι μὲν, οὐ μὴν Λακεδαιμόνιοι. μετέχουσι δὲ τῆς παιδείας πάσης. τούτων ἕνα φασὶ γενέσθαι καὶ Λύσανδρον τὸν καταναυμαχήσαντα τοὺς Ἀθηναίους πολίτην γενόμενον δι' ἀνδραγαθίαν. Μύρων δὲ ὁ Πριηνεὺς ἐν δευτέρῳ Μεσσηνιακῶν, πολλάκις φησὶν ἠλευθέρωσαν Λακεδαιμόνιοι δούλους. καὶ οὓς μὲν ἀφέτας ἐκάλεσαν, οὓς δὲ ἀδεσπότους, οὓς δὲ ἐρυκτῆρας. δεσποσιοναύτας ἄλλους, οὓς εἰς τοὺς στόλους κατέτασσον. ἄλλους δὲ νεοδαμώδεις, ἑτέρους ὄντας τῶν εἱλώτων. Θεόπομπος δ' ἐν ἑβδόμῳ Ἑλληνικῶν περὶ τῶν εἱλώτων, λέγων ὅτι καὶ Ἐλεάται καλοῦνται, γράφει οὕτως. τὸ δὲ τῶν εἱλώτων ἔθνος, παντάπασιν ὠμῶς διάκειται καὶ πικρῶς. εἰσὶ γὰρ οὗτοι καταδεδουλωμένοι πολὺν ἤδη χρόνον ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν. οἱ μὲν αὐτῶν ἐκ Μεσσήνης ὄντες, οἱ δὲ Ἐλεάται κατοικοῦντες πρότερον τὸ καλούμενον ἕλος τῆς Λακωνικῆς. Τίμαιος δὲ ὁ Ταυρομενίτης ἐκλαθόμενος ἑαυτοῦ, ἐλέγχει δ' αὐτὸν εἰς τοῦτο Πολύβιος ὁ Μεγαλοπολίτης διὰ τῆς δωδεκάτης τῶν ἱστοριῶν, οὐκ εἶναι ἔφη σύνηθες τοῖς Ἕλλησι δούλους κτᾶσθαι, αὐτὸς εἰπὼν ὁ Ἐπιτίμαιος. οὕτως δὲ αὐτὸν καλεῖ Ἴστρος ὁ Καλλιμάχειος ἐν ταῖς πρὸς αὐτὸν ἀντιγραφαῖς. εἰπὼν καὶ ὅτι Μνάσων ὁ Φωκεὺς πλείους ἐκέκτητο δούλους τῶν χιλίων. καὶ τῇ τρίτῃ δὲ τῶν ἱστοριῶν ὁ Ἐπιτίμαιος ἔφη, οὕτως εὐδαιμονῆσαι τὴν Κορινθίων πόλιν, ὡς κτήσασθαι δούλων μυριάδας ἓξ καὶ τεσσαράκοντα. δι' ἃς ἡγοῦμαι καὶ τὴν Πυθίαν αὐτοὺς κεκληκέναι χοινικομέτρας. Κτησικλῆς δ' ἐν τρίτῃ χρονικῶν καὶ

νικῶν καὶ Δεκάτου πρὸς ταῖς ἑκατὸν φησὶν ὀλυμπιάσιν, Ἀθήνησιν ἐξετασμὸν γενέσθαι ὑπὸ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως τῶν κατοικούντων τὴν Ἀττικήν. καὶ εὑρεθῆναι Ἀθηναίους μὲν δισμυρίους πρὸς τοῖς χιλίοις, μετοίκους δὲ μυρίους, οἰκετῶν δὲ μυριάδας τεσσαράκοντα. Νικίας δ' ὁ Νικηράτου, ὡς ὁ καλὸς ἔφη Ξενοφῶν ἐν τῷ περὶ πόρων, χιλίους ἔχων οἰκέτας ἐμίσθωσεν αὐτοὺς εἰς τὰ ἀργυρεῖα Σωσίᾳ τῷ Θρᾳκί, ἐφ' ᾧ ὀβολὸν ἕκαστον τελεῖν τῆς ἡμέρας. Ἀριστοτέλης δ' ἐν Αἰγινητῶν πολιτείᾳ, καὶ παρὰ τούτοις φησὶ γενέσθαι ἑπτὰ καὶ τεσσαράκοντα μυριάδας δούλων. Ἀγαθαρχίδης δ' ὁ Κνίδιος ἐν τῇ ὀγδόῃ καὶ τριακοστῇ τῶν εὐρωπιακῶν, Δαρδανεῖς φησὶ δούλους κεκτῆσθαι τὸν μὲν χιλίους, τὸν δὲ καὶ πλείους. τούτων δ' ἕκαστον ἐν μὲν εἰρήνῃ γεωργεῖν, ἐν πολέμῳ δὲ δεχίζεσθαι, ἡγεμόνα νέμοντας τὸν ἴδιον δεσπότην. πρὸς ταῦτα ἀπαντήσας ὁ Λαρήνσιος ἔφη. ἀλλὰ Ῥωμαίων ἕκαστος, οἶδας δ' ἀκριβῶς ταῦτα ὦ καλὲ Μασσούριε, πλείστους ὅσους κεκτημένος οἰκέτας. καὶ γὰρ μυρίους καὶ δισμυρίους, καὶ ἔτι πλείους δὲ πάμπολλοι κέκτηνται, οὐκ ἐπὶ προσόδοις δὲ ὥσπερ ὁ τῶν Ἑλλήνων ζάπλουτος Νικίας. ἀλλ' οἱ πλείους τῶν Ῥωμαίων συμπροϊόντας ἔχουσι τοὺς πλείους. καὶ αἱ πολλαὶ δὲ αὗται Ἀττικαὶ μυριάδες τῶν οἰκετῶν δεδεμέναι εἰργάζοντο τὰ μέταλλα. Ποσειδώνιος γοῦν, οὗ συνεχῶς μέμνησαι, ὁ φιλόσοφος, καὶ ἀποστάντας φησὶν αὐτοὺς καταφονεῦσαι μὲν τοὺς ἐπὶ τῶν μετάλλων φύλακας. καταλαβέσθαι δὲ τὴν ἐπὶ Σουνίῳ ἀκρόπολιν, καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον πορθῆσαι τὴν Ἀττικήν. οὗτος δ' ἦν ὁ καιρὸς ὅτε καὶ ἐν Σικελίᾳ ἡ δευτέρα τῶν δούλων ἐπανάστασις ἐγένετο. πολλαὶ δὲ αὗται ἐγένοντο, καὶ ἀπώλοντο οἰκετῶν ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν μυριάδας. σύγγραμμά τι ἐκδέδωκε περὶ τῶν δουλικῶν πολέμων Καικίλιος ὁ ῥήτωρ ὁ ἀπὸ καλῆς ἀκτῆς, καὶ Σπάρτακος δὲ ὁ μονομάχος ἐκ Καπύης πόλεως Ἰταλικῆς ἀποδρὰς κατὰ τὰ † μέτρια Ἀττικά, πολὺ πλῆθος ἀποστήσας οἰκετῶν. ἦν δὲ καὶ αὐτὸς οἰκέτης Θρᾷξ γένος, κατέδραμε πᾶσαν Ἰταλίαν χρόνον οὐκ ὀλίγον, πολλῶν δούλων καθ' ἑκάστην ἡμέραν συῤῥεόντων ὡς αὐτόν. καὶ εἰ μὴ ἀπέθανεν ἐν τῇ πρὸς Λικίννιον Κράσσον παρατάξει, οὐ τὸν τυχόντα ἂν ἱδρῶτα τοῖς ἡμεδαποῖς παρεσχήκει, ὡς ὁ κατὰ τὴν Σικελίαν εὔνους. σώφρονες δὲ ἦσαν καὶ πάντα ἄριστοι οἱ ἀρχαῖοι Ῥωμαῖοι. Σκιπίων γοῦν ὁ Ἀφρικανὸς ἐπίκλην, ἐκπεμπόμενος ὑπὸ τῆς συγκλήτου ἐπὶ τὸ καταστήσασθαι τὰς κατὰ τὴν οἰκουμένην βασιλείας, ἵνα τοῖς προσήκουσιν ἐγχειρισθῶσιν, πέντε μόνους ἐπήγετο οἰκέτας, ὡς ἱστορεῖ Πολύβιος καὶ Ποσειδώνιος. καὶ ἑνὸς ἀποθανόντος κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν, ἐπέστειλε τοῖς οἰκείοις ἄλλον ἀντ' ἐκείνου πριαμένους πέμψαι αὐτῷ. Ἰούλιος δὲ Καῖσαρ ὁ πρῶτος πάντων ἀνθρώπων περαιωθεὶς ἐπὶ τὰς Βρεττανίδας νήσους, μετὰ χιλίων σκαφῶν, τρεῖς οἰκέτας τοὺς πάντας συνεπήγετο, ὡς Κότας ἱστορεῖ, ὁ τότε ὑποστρατηγῶν αὐτῷ, ἐν τῷ περὶ τῆς Ῥωμαίων πολιτείας συγγράμματι, ὃ τῇ πατρίῳ ἡμῶν γέγραπται φωνῇ. ἀλλ' οὐ Σμινδυρίδης ὁ Συβαρίτης τοιοῦτος, ὦ Ἕλληνες, ὃς ἐπὶ τὸν Ἀγαρίστης τῆς Κλεισθένους θυγατρὸς ἐξορμῶν γάμον ὑπὸ χλιδῆς καὶ τρυφῆς χιλίους συνεπήγετο οἰκέτας, ἁλιεῖς καὶ ὀρνιθευτὰς καὶ μαγείρους. οὗτος δ' ὁ ἀνὴρ καὶ ἐπιδείξασθαι βουλόμενος ὡς εὐδαιμόνως ἔζη, ὡς ἱστορεῖ Χαμαιλέων ὁ Ποντικὸς ἐν τῷ περὶ ἡδονῆς. τὸ δ' αὐτὸ βιβλίον καὶ ὡς Θεοφράστου φέρεται, οὐκ ἔφη τὸν ἥλιον ἐτῶν εἴκοσιν οὔτ' ἀνατέλλοντα, οὔτε δυόμενον ἑωρακέναι. καὶ τοῦτ' ἦν αὐτῷ μέγα καὶ θαυμαστὸν πρὸς εὐδαιμονίαν. οὗτος ὡς ἔοικε πρωῒ μὲν ἐκάθευδεν, ὀψὲ δ' ἠγείρετο, καθ' ἀμφότερα δυστυχῶν. ὁ δὲ Ποντικὸς Ἑστιαῖος καλῶς ἐκαυχᾶτο μήτε ἀνατέλλοντα μήτε καταδυόμενον ποτὲ τὸν ἥλιον ἑωρακέναι, διὰ τὸ παιδείᾳ παντὶ καιρῷ προσέχειν, ὡς ὁ νικαεὺς Νικίας ἱστορεῖ ἐν ταῖς διαδοχαῖς. τί οὖν οὐκ εἶχε καὶ Σκιπίων καὶ ὁ Καῖσαρ οἰκέτας; εἶχον. ἀλλ' ἐφύλαττον τοὺς πατρίους νόμους, καὶ κεκολασμένως ἔζων τηροῦντες τὰ τῆς πολιτείας ἔθη. συνετῶν γάρ ἐστιν ἀνδρῶν, ἐμμένειν τοῖς παλαιοῖς ζηλώμασιν. δι' ὧν στρατευόμενοι κατεστρέφοντο τοὺς ἄλλους, καὶ λαμβανόντων ἅμα τοῖς δοριαλώτοις, καὶ εἴ τι χρήσιμον καὶ καλὸν ὑπῆρχε παρ' ἐκείνοις εἰς μίμησιν, ὅπερ ἐν τοῖς πάλαι χρόνοις ἐποίουν οἱ Ῥωμαῖοι. διαφυλάττοντες γὰρ ἅμα καὶ τὰ πάτρια, μετῆγον παρὰ τῶν χειρωθέντων εἴ τι λείψανον καλῆς ἀσκήσεως εὕρισκον, τὰ ἄχρηστα ἐκείνοις ἐῶντες. ὅπως μηδ' εἰς ἀνάκτησιν ὧν ἀπέλαβον ἐλθεῖν ποτε δυνηθῶσιν. περὶ γοῦν τῶν Ἑλλήνων μηχανὰς καὶ ὄργανα πολιορκητικὰ μαθόντες, τούτοις αὐτοὺς κατεναυμάχησαν. ἔλαβον δὲ καὶ περὶ Τυῤῥηνῶν τὴν μάχην φαλαγγηδὸν ἐπιόντων, καὶ περὶ Σαυνιτῶν δὲ ἔμαθον θυρεοῦ χρῆσιν. περὶ δ' Ἰβήρων, γαίσων. καὶ ἄλλα δὲ παρ' ἄλλων μαθόντες ἄμεινον ἐπεξειργάσαντο. μιμησάμενοί τε κατὰ πάντα τὴν Λακεδαιμονίων πολιτείαν, διετήρησαν αὐτὴν μᾶλλον ἢ ἐκεῖνοι. νῦν δὲ τὴν ἐκλογὴν τῶν χρησίμων ποιούμενοι περὶ τῶν ἐναντίων συναποφέρονται, καὶ τὰ μοχθηρὰ ζηλώματα. πάτριος μὲν γὰρ ἦν αὐτοῖς ὡς φησὶ Ποσειδώνιος καρτερία καὶ λιτὴ δίαιτα, καὶ τῶν ἄλλων τῶν πρὸς τὴν κτῆσιν ἀφελὴς καὶ ἀπερίεργος χρῆσις. ἔτι δὲ εὐσέβεια θαυμαστὴ περὶ τὸ δαιμόνιον, δικαιοσύνη δὲ καὶ πολλὴ τοῦ πλημμελεῖν εὐλάβεια πρὸς πάντας ἀνθρώπους μετὰ τῆς κατὰ γεωργίαν ἀσκήσεως. τοῦτ' ἔστιν ἐκ τῶν πατρίων θυ-

[Margin: λοχίζε- ; † μέτρια. ; Ῥωμαίων ἐγκώμιον. ; παρὰ ; παρὰ ; παρὰ ; παρὰ]

σιῶν, ὧν ἐπιτελοῦμεν ἱερῶν. ἑορτάς τε γὰρ πορευόμεθα τεταγμένας καὶ ὡρισμένας. καὶ τεταγμένα φέρομεν, καὶ λέγομεν ἐν ταῖς εὐχαῖς, καὶ δρῶμεν ἐν ταῖς ἱερουργίαις ἀφελῶς ταῦτα καὶ λιτά. καὶ οὐδὲν πλέον τῶν κατὰ φύσιν οὔτε ἀμφιεσμένοι, καὶ περὶ τὰ σώματα ἔχοντες, οὔτε ἀπορχόμενοι. ἐσθῆτάς τε ἔχομεν καὶ ὑποδέσεις εὐτελεῖς. πίλους τε ταῖς κεφαλαῖς περικείμεθα προβατίων δερμάτων δασεῖς, κεράμεα δὲ καὶ χαλκᾶ, τὰ διακονήματα κομίζομεν. κἂν τούτοις βρωτὰ καὶ ποτὰ πάντων ἀπεριεργότατα, ἄτοπον ἡγούμενοι, τοῖς μὲν θεοῖς πέμπειν κατὰ τὰ πάτρια, αὐτοῖς δὲ χορηγεῖν κατὰ τὰ ἐπείσακτα. καίτοι γε τὰ μὲν εἰς ἡμᾶς δαπανώμενα, τῇ χρείᾳ μετρεῖται. τὰ δ' εἰς τοὺς θεούς, ἀπαρχαί τινές εἰσι. Μούκιος γοῦν Σκευόλας τρίτος ἐν Ῥώμῃ τὸν Φάννιον ἐτήρει νόμον, Νάιτος Καικίλιος Τουβέρων, καὶ Ῥουτίλιος Ῥοῦφος, ὁ τὴν πάτριον ἱστορίαν γεγραφώς. ἐκέλευε δ' ὁ νόμος, τριῶν μὲν πλείονας τῶν ἔξω τῆς οἰκίας μὴ ὑποδέχεσθαι. κατὰ ἀγορὰν δὲ τῶν πέντε. τοῦτο δὲ τρὶς τοῦ μηνὸς ἐγίνετο. ὀψωνεῖν δὲ πλείονος τῶν δυοῖν δραχμῶν καὶ ἡμίσους, οὐκ ἐπέτρεπε. κρέως δὲ καπνιστοῦ δεκαπέντε τάλαντα δαπανᾶν εἰς τὸν ἐνιαυτὸν ἐπεχώρει. καὶ ὅσα γῆ φέρει λάχανα καὶ ὀσπρίων ἑψήματα. σμικρᾶς δὲ πάνυ τῆς δαπάνης ὑπαρχούσης, διὰ τὸ τοὺς παρανομοῦντας καὶ ἀφειδῶς ἀναλίσκοντας ἀνατετιμηκέναι τὰ ὤνια, πρὸς τὸ ἐλευθεριώτερον νομίμως προήρχοντο. ὁ μὲν γὰρ Τουβέρων περὶ τῶν ἐν τοῖς ἰδίοις ἀγροῖς, ὄρνιθας ὠνεῖτο δραχμιαίους. ὁ δὲ Ῥουτίλιος περὶ τῶν ἁλιευόντων αὐτοῦ δούλων τριωβόλου τὴν μνᾶν τοῦ ὄψου, καὶ μάλιστα τοῦ Θηριανοῦ καλουμένου. μέρος δὲ τοῦτ' ἐστι θαλασσίου κυνός, οὕτω καλούμενον. ὁ δὲ Μούκιος περὶ τῶν ἐωνημένων ὑπ' αὐτοῦ ὠνούμενος, πρὸς τὸν αὐτὸν τύπον ἐποιεῖτο τὴν διατίμησιν. ἐκ τοσούτων οὖν μυριάδων ἀνθρώπων οὗτοι μόνοι τὸν νόμον εὐόρκως ἐτήρουν, καὶ δῶρον οὐδὲ τὸ μικρότατον ἐδέχοντο. οὗτοι δ' ἄλλοις ἐδίδοσαν καὶ φίλοις τοῖς ἐκ παιδείας ὁρμωμένοις μεγάλα. καὶ γὰρ ἀντείχοντο τῶν ἐκ τῆς στοᾶς δογμάτων. τῆς δὲ πολυτελείας τῆς νῦν ἀκμαζούσης πρῶτος ἡγεμὼν ἐγένετο Λούκουλλος ὁ καταναυμαχήσας Μιθριδάτην, ὡς Νικόλαος ὁ περιπατητικὸς ἱστορεῖ. ἀφικόμενος γὰρ εἰς τὴν Ῥώμην μετὰ τὴν ἧτταν τὴν Μιθριδάτου, ἔτι τε τὴν Τιγράνου τοῦ Ἀρμενίου, καὶ θριαμβεύσας, λόγον τε ἀποδοὺς τῶν τοῦ πολέμου πράξεων, ὤκειλε μὲν εἰς πολυτελῆ δίαιταν ἐκ τῆς παλαιᾶς σωφροσύνης. καὶ πρῶτος τρυφῆς εἰσηγητὴς Ῥωμαίοις ἐγένετο, καρπωσάμενος δυοῖν βασιλέων τῶν προειρημένων πλοῦτον. Κάτων δὲ ἐκεῖνος ὡς Πολύβιος ἱστορεῖ ἐν τῇ πρώτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν ἱστοριῶν, ἐδυσχέραινε καὶ ἐκεκράγει, ὅτι τινὲς τὰς ξενικὰς τρυφὰς εἰσήγαγον εἰς τὴν Ῥώμην τριακοσίων μὲν δραχμῶν κεράμιον ταρίχων ποντικῶν ὠνησάμενοι καὶ μειράκια δ' εὔμορφα ὑπερβαλλούσης ἀγρῶν τιμῆς. πρότερον δὲ οὕτως ὀλιγοδεεῖς ἦσαν οἱ τὴν Ἰταλίαν κατοικοῦντες, ὥστε καὶ καθ' ἡμᾶς ἔτι φησὶν ὁ Ποσειδώνιος, οἱ σφόδρα εὐπορούμενοι, τοῖς βίοις ἦγον τοὺς υἱούς, ὕδωρ μὲν ὡς ἐπιτοπολὺ πίνοντας, ἐσθίοντας δ' ὅ,τι ἂν τύχῃ. καὶ πολλάκις φησὶν πατὴρ ἢ μήτηρ υἱὸν ἠρώτα, πότερον ἀπίους ἢ κάρυα βούλεται δειπνῆσαι, καὶ τούτων τι φαγὼν ἠρκεῖτο καὶ ἐκοιμᾶτο. νῦν δὲ ὡς ὁ Θεόπομπος ἱστορεῖ ἐν τῇ πρώτῃ τῶν Φιλιππικῶν, οὐδεὶς ἔστι καὶ τῶν μετρίως εὐπορουμένων, ὅστις οὐ πολυτελῆ τράπεζαν παρατίθεται. μαγείρους δὲ καὶ θεραπείαν ἄλλην πολλὴν κέκτηται, καὶ πλείω δαπανᾷ τὰ καθ' ἡμέραν ἢ πρότερον ἐν ταῖς ἑορταῖς καὶ ταῖς θυσίαις ἀνήλισκον. ἐπεὶ δὲ εἰς ἱκανὸν μῆκος προῦβη τὰ τῶν ἀπομνημονευθέντων, αὐτοῦ καταπαύσωμεν τὸν λόγον.

Vide Macrob. Saturn. lib. 3. cap. 17.

ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Φαγησία.

Ἐπιτελουμένης δὲ ἤδη τοῦ δείπνου τῆς φαγησίων ἑορτῆς συντελεῖσθαι νομίσαντες οἱ Κυνικοί, πάντων μᾶλλον εὐφραίνοντο. καὶ Κύνουλκος ἔφη, ἕως ἡμεῖς δειπνοῦμεν ὦ Οὐλπιανέ, λόγους γὰρ ἐσθίειν προβάλλεις, περὶ τίνι ἄγεται φαγησία ἑορτή, καὶ φαγησιποσία. καὶ ὃς ἀπορηθείς, ἐπισχών τε κελεύσας τοὺς παῖδας τῇ περιφορᾷ, καίτοι ἤδη οὔσης † ἑσπέρας, ἀλλὰ συμπεριφέρομαι ὦ σοφώτατε. ὥς τε λέγειν σοι καιρός, ἵνα μᾶλλον καὶ δειπνήσῃς ἥδιον. καὶ ὃς εἰ χάριν ὁμολογήσειας μαθών, λέξω. ὁμολογήσαντος δὲ ἔφη,

Κλέαρχος Ἀριστοτέλους μαθητής, Σολεὺς δὲ τὸ γένος, ἐν τῷ προτέρῳ περὶ γρίφων (κρατῶ γὰρ καὶ τῆς λέξεως διὰ τὸ σφόδρα μοι αὐτὴν προσφιλῆ) οὑτωσί πως εἴρηκε. φαγησία, οἱ δὲ φαγησιποσία προσαγορεύουσι τὴν ἑορτήν. ἐξέλιπε δὲ αὕτη καθάπερ ἡ τῶν ῥαψῳδῶν ἣν ἦγον κατὰ τὴν τῶν Διονυσίων ἐν ᾗ παριόντες ἕκαστοι τῷ θεῷ οἷον τιμὴν ἀπετέλουν τὴν ῥαψῳδίαν. ταῦτ' εἰπὼν ὁ Κλέαρχος. εἰ δ' ἀπιστεῖς ὦ ἑταῖρε καὶ τὸ βιβλίον κεκτημένος, οὐ φθονήσω σοι. ἀφ' οὗ πολλὰ ἐκμαθών, εὐπορήσεις προβλημάτων. καὶ γὰρ Καλλίαν ἱστορεῖ τὸν Ἀθηναῖον συνθεῖναι τραγῳδίαν, ἀφ' ἧς ποιῆσαι τὰ μέλη καὶ τὴν διάθεσιν Εὐριπίδην ἐν Μηδείᾳ, καὶ Σοφοκλέα τὸν Οἰδίπουν. θαυμα-

σάντων

σπάνιον δὲ πάντων τὸ εὐπαίδευτον τοῦ Κυνούλκου, ὁ Πλούταρχος κατὰ τὸ ὅμοιον ἔφη, καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ ἐμῇ λαγυνοφορία ἑορτή τις ἤγετο, περὶ ἧς ἱστορεῖ Ἐρατοσθένης ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ συγγράμματι Ἀρσινόη. λέγει δὲ οὕτως, τοῦ Πτολεμαίου κτίζοντος ἑορτῶν καὶ θυσιῶν παντοδαπῶν γένη, καὶ μάλιστα περὶ τὸν Διόνυσον, ἠρώτησεν Ἀρσινόη τὸν φέροντα τοὺς θαλλοὺς, τίνα νῦν ἡμέραν ἄγει, καὶ τίς ἐστιν ἑορτή. τοῦ δ' εἰπόντος καλεῖται μὲν λαγυνοφορία ἐστὶ τὰ κομισθέντα αὐτοῖς δειπνοῦσι κατακλιθέντες ἐπὶ στιβάδων καὶ ἐξ ἰδίας ἕκαστος λαγύνου παρ' αὐτῶν φέροντες πίνουσιν. ὡς δ' οὗτος ἀπεχώρησεν ἐμβλέψασα πρὸς ἡμᾶς, συνοίκιά γ' ἔφη ταῦτα ῥυπαρά. ἀνάγκη γὰρ τὴν σύνοδον γίνεσθαι παμμιγοῦς ὄχλου θοίνην ἕωλον, καὶ οὐδαμῶς εὐπρεπῆ παρατιθεμένων. εἰ δὲ τὸ γένος τῆς ἑορτῆς ἤρεσκεν, οὐκ ἂν ἐκοπίασε δήπου τὰ αὐτὰ ταῦτα παρασκευάζουσα ἡ βασίλεια, καθάπερ ἐν τοῖς χουσίν. εὐωχοῦνται μὲν γὰρ κατ' ἰδίαν, παρέχει δὲ ταῦτα ὁ καλέσας ἐπὶ τὴν ἑστίασιν. τῶν δὲ παρόντων γραμματικῶν τις ἀποβλέψας εἰς τὴν τοῦ δείπνου παρασκευὴν ἔφη, εἶτα πῶς δαπανήσομεν τοσαῦτα δεῖπνα ἴσως διὰ νυκτὸς, ὡς ὁ χαρίεις Ἀριστοφάνης ἐν Αἰολοσίκωνι εἶπεν οὕτως λέγων, οἰνεῖ δι' ὅλης νυκτός. ὡς καὶ τὸ Ὁμηρικὸν ἔχει, Κεῖτ' ἔντοσθ' ἄντροιο τανυσσάμενος διὰ μήλων, τὸ μέγεθος αὐτοῦ ἐμφανίζων. πρὸς ὃν ὁ ἰατρὸς ἔφη Δάφνος, ὠφελιμώτερά ἐστι φίλτατε τῷ παντὶ σώματι τὰ νυκτερινὰ δεῖπνα. τὸ γὰρ σελήνης ἄστρον πρὸς τὰς τῆς τροφῆς ἁρμόζει πέψεις συνηπτικὸν ὑπάρχον. κατὰ σῆψιν δὲ ἡ πέψις. εὐσηπτότερα γοῦν τὰ νύκτωρ θυόμενα τῶν ἱερείων, καὶ τῶν ξύλων τὰ πρὸς τὸ σελήνιον κοπτόμενα, καὶ τῶν καρπῶν δὲ οἱ πλεῖστοι πρὸς τὸ σελήνιον πεπαίνονται. πολλῶν δὲ ὄντων καὶ διαφόρων τῶν παρεσκευασμένων καὶ ἀεὶ παρασκευαζομένων ἰχθύων μεγέθει τε καὶ ποικιλίᾳ, ὁ Μυρτίλος ἔφη. εἰκότως ἄνδρες φίλοι πάντων τῶν προσοψημάτων ὄψον καλουμένων ἐξενίκησεν ὁ ἰχθὺς διὰ τὴν ἐξαίρετον ἐδωδὴν μόνος οὕτως καλεῖσθαι διὰ τὸ ἐπιμανῶς ἐσχηκότας πρὸς ταύτην τὴν ἐδωδήν. λέγομεν γοῦν ὀψοφάγους, οὐ τοὺς βόεια ἐσθίοντας (οἷος ἦν Ἡρακλῆς, ὃς τοῖς βοείοις κρέασιν ἐπήσθιε σῦκα χλωρά) οὐδὲ τὸν φιλόσυκον, οἷος ἦν Πλάτων ὁ φιλόσοφος, ὡς ἱστορεῖ Φανόκριτος ἐν τῷ περὶ Εὐδόξου. ἱστορεῖ δ' ὅτι καὶ Ἀρκεσίλας φιλόβοτρυς ἦν, ἀλλὰ τοὺς περὶ τὴν ἰχθυοπωλίαν ἀναστρεφομένους. φιλόμηλοι δὲ ἦσαν Φίλιππός τε ὁ Μακεδὼν, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀλέξανδρος, ὡς Δωρόθεος φησὶν ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν περὶ Ἀλέξανδρον ἱστοριῶν. Χάρης δ' ὁ Μιτυληναῖος ἱστορεῖ, ὡς κάλλιστα μῆλα εὑρὼν ὁ Ἀλέξανδρος περὶ τὴν Βαβυλωνίαν χώραν, τούτων τε πληρώσας τὰ σκάφη, μηλομαχίαν ἀπὸ τῶν νεῶν ἐποιήσατο, ὡς τὴν θέαν ἡδίστην γενέσθαι. οὐκ ἀγνοῶ δὲ ὅτι ὄψον κυρίως καλεῖται πᾶν τὸ πυρὶ κατασκευαζόμενον εἰς ἐδωδήν. ἤτοι γὰρ ἑψόν ἐστιν, ἢ παρὰ τὸ ὀπτᾶσθαι ὠνόμασται. πολλῶν οὖν ὄντων τῶν ἰχθύων, οὓς κατὰ τὰς ἑκάστας ὥρας ἐνδαινύμεθα ὦ θαυμασιώτατε Τιμόκρατες. κατὰ γὰρ τὸν Σοφοκλέα, Χορὸς δ' ἀναύδων ἰχθύων ἐπερρόθει σαίνοντες οὐραίοισιν οὐ τὴν κεκτημένην, ἀλλὰ τὰς λοπάδας. καὶ κατὰ τὰς Ἀχαιοῦ δὲ Μοίρας, πολὺς γὰρ ὅμιλος ποντίου κύλλου στόμα φιάλαις θυωρεῖ χραίνοντος θυραίοισιν εὐδίαν ἁλός. ἀπομνημονεύσω δέ σοι ἃ περὶ ἑκάστου ἔλεξαν οἱ δειπνοσοφισταί. πάντες γὰρ συνεισήνεγκαν εἰς αὐτοὺς τὰς ἐκ βιβλίων συμβολὰς, ὧν τὰ ὀνόματα διὰ τὸ πλῆθος παραλείψω. ὅς τις ἀγοράζων ὄψον ἐξὸν ἀπολαύειν ἰχθύων ἀληθινῶν ῥαφανίδας ἐπιθυμεῖ πρίασθαι, μαίνεται, φησὶν Ἄμφις ἐν Λευκάδι. ἵνα δὲ εὐμνημόνευτά σοι γένηται τὰ λεχθέντα, κατὰ στοιχεῖον τάξω τὰ ὀνόματα. καὶ γὰρ Σοφοκλέους εἰπόντος ἐν Αἴαντι μαστιγοφόρῳ τοὺς ἰχθῦς ἐλλοὺς, ἐφῆκεν ἐλλοῖς ἰχθύσιν διαφθοράν, ἐζήτησέ τις, εἰ καὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ τις τῷ ὀνόματι κέχρηται. πρὸς ὃν ὁ Ζωΐλος ἔφη. ἐγὼ δὲ οὐκ ὢν ὀψοφαγίστατος. οὕτω γὰρ Ξενοφῶν ὠνόμασεν ἐν ἀπομνημονεύμασι γράφων οὕτως, ὀψοφαγίστατός τε καὶ βλακίστατος ἐστιν, οἶδα ὅτι ὁ τὴν τιτανομαχίαν ποιήσας, εἴτ' Εὔμηλός ἐστιν ὁ Κορίνθιος ἢ Ἀρκτῖνος, ἢ ὅς τις δή ποτε χαίρει ὀνομαζόμενος, ἐν τῷ δευτέρῳ οὕτως εἴρηκεν. Ἐν δ' αὐτῇ πλωτοὶ χρυσώπιδες ἰχθύες ἐλλοί. Νήχοντες παίζουσι δι' ὕδατος ἀμβροσίοιο. Ἔχαιρε δὲ Σοφοκλῆς τῷ ἐπικῷ κύκλῳ, ὡς καὶ ὅλα δράματα ποιῆσαι κατακολουθῶν τῇ ἐν τούτῳ μυθοποιίᾳ. παρατιθεισῶν οὖν ἀμιῶν ἔφη τις, ταύτας Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ τὰ μὲν βραγχία ἔχειν καλυπτὰ, εἶναι δὲ καρχαρόδοντας, καὶ τῶν συναγελαζομένων καὶ σαρκοφάγων. χολήν τε ἔχειν ἰσομήκη τῷ ἐντέρῳ καὶ σπλῆνα ὁμοίως. λέγεται δὲ ὡς θηρευθεῖσαι προσαναλλονται, καὶ ἀποτραγοῦσαι τὴν ὁρμιὰν ἐκφεύγουσιν. μνημονεύει δ' αὐτῶν Ἄρχιππος ἐν ἰχθύσι λέγων οὕτως, ὁ τὸ πάθος ἀμίας παχείας. καὶ Ἐπίχαρμος δ' ἐν Σειρῆσι, πρωῒ μὲν γ' ἀτενὲς ἀπ' ἀοῦς ἀφύας ἀποπνείζομεν στρογγύλας καὶ δελφακίνας ὀπτὰ κρέα καὶ πολύπους καὶ γλυκύν γ' ἐπ' ὦν ἐπίομεν οἶνον, οἴμοι τάλας περὶ σᾶμα με καλοῦσα κατίσκα λέγει φεῦ, τῶν κακῶν ὃ καὶ παρὰ τρίγλας τε καὶ † πάχεα κάμιαι δύο διατετμημέναι μέσαι, φάσσαι τε τοσαῦται παρῆν σκορπίοι τε. Ἀριστοτέλης δὲ παρετυμολογῶν αὐτῆς τοὔνομα φησὶν ὠνομάσθαι παρὰ τὸ ἅμα ἰέναι ταῖς παραπλησίαις. ἔστι γὰρ συναγελαστική. Ἱκέ-

Λαγυνοφορία. ἄλ. Ἐλλοί. Ἀμίαι.

στιος δ' ἐν τοῖς περὶ ὕλης, εὐχύλους μὲν αὐτὰς εἶναι καὶ ἁπαλάς, πρὸς δὲ τὰς ἐκκρίσεις μείζας, ἧσσον δὲ τροφίμους. ὁ δὲ ὀψοδαίδαλος Ἀρχέστρατος ἐν τῇ γαστρολογίᾳ (οὕτως γὰρ ἐπιγράφεσθαί φησι Λυκόφρων ἐν τοῖς περὶ κωμῳδίας) ὡς τὴν Κλεοστράτου τοῦ Τενεδίου γαστρολογίαν) περὶ τῆς

Θυνοπώρῳ :: Ἀρχέστρατ. ἀμίας φησὶν οὕτως, Τὴν δ' ἀμίαν φθινοπώρου ὅταν πλειὰς καταδύνῃ, Πάντα τρόπον σκεύαζε· τί σοι τάδε μυθολογεύω. Οὐ γὰρ μή σε διαφθείρῃς γ', οὐδ' ἂν ἐπιθυμῇς. Εἰ δ' ἐθέλεις καὶ τοῦτο

Τί σοι :: δαῆναι ὦ φίλε Μόσχε, Ὅν τινα χρή σε τρόπον κείνην διαθεῖναι ἄριστα, Ἐν συκῆς φύλλοις, καὶ ὀριγάνῳ οὐ μάλα πολλῇ, Μὴ τυρόν, μὴ λῆρον. ἁπλῶς δ' οὕτως θεραπεύσας Ἐν συκῆς φύλλοις σχοίνῳ κατάδησον ἄνωθεν. Εἶθ' ὑπὸ θερμὴν ὦσον ἔσω σποδόν, ἐν φρεσὶ καιρόν, Γινώσκων ὁπότ' ἐστ' ὀπτὴ καὶ μὴ κατακαύσῃς. Ἔστω δ' αὐτή σοι Βυζαντίου ἐξ ἐρατεινοῦ. Εἴπερ ἔχειν ἀγαθὴν ἐθέλεις καὶ ἐγγὺς ἄλω που, Τῆδε τόπου κεδνὴν λῆψαι, τηλοῦ δὲ θαλάσσης, Ἑλλησποντιάδος χάρων καὶ κεῖνον ἀμείψῃς, Αἰγαίου πελάγους φίαλον πόρον, οὐκέθ' ὁμοία Γίνεται, ἀλλὰ καταισχύνει τὸν πρόσθεν ἔπαινον. Οὗτος ὁ Ἀρχέστρατος ὑπὸ φιληδονίας γῆν πᾶσαν καὶ θάλασσαν περιῆλθεν ἀκριβῶς ἐμοὶ δοκεῖ τὰ πρὸς γαστέρα ἐπιμελῶς ἐξετάσαι βουληθείς, καὶ ὥσπερ οἱ τὰς περιηγήσεις καὶ τοὺς περίπλους ποιησάμενοι μετ' ἀκριβείας, ἐθέλει πάντ' ἐκτίθεσθαι ὅπου ἐστὶν ἕκαστον κάλλιστον βρωτόν τε. τοῦτο γὰρ αὐτὸς ἐν τῷ προοιμίῳ ἐπαγγέλλεται τῶν καλῶν τούτων ὑποθηκῶν, ὧν πρὸς τοὺς ἑταίρους ποιεῖται Μόσχον τε καὶ Κλέανδρον, ὥσπερ ὑποτιθέμενος αὐτοῖς κατὰ τὴν Πυθίαν ζητεῖν, Ἵππον Θεσσαλικήν, Λακεδαιμονίαν τε γυναῖκα, Ἄνδρας δ' οἳ πίνουσιν

Ἡδονικοί. ὕδωρ καλῆς Ἀρεθούσης. Χρύσιππος δ' αὐτὸν ὁ ὄντως φιλόσοφος καὶ περὶ πάντα ἀνήρ, ἀρχηγὸν Ἐπικούρῳ φησὶ γενέσθαι καὶ τοῖς τὰ τούτου ἐπισαμένοις τῆς πάντα διαλυμαινομένης ἡδονῆς. καὶ γὰρ οὐκ ἐγκαλυπτόμενος ὁ Ἐπίκουρος λέγει, ἀλλὰ μεγάλῃ τῇ φωνῇ. οὐ γὰρ ἔγωγε δύναμαι νοῆσαι

Cicero lib. 2 de finibus. τἀγαθόν, ἀφελὼν μὲν τὴν διὰ χυλῶν, ἀφελὼν δὲ τὴν δι' ἀφροδισίων ἡδονήν. οἴεται γὰρ οὗτος ὁ σοφός, καὶ τὸν ἀσώτων βίον ἀνεπίληπτον εἶναι, εἰ περὶ αὐτῷ προσγένοιτο τὸ ἀδεὲς καὶ ἵλεων. διὸ καὶ οἱ τῆς κωμῳδίας ποιηταὶ καταβρέχοντές που τῆς ἡδονῆς καὶ τῆς ἀκρασίας, Ἐπικούρους καὶ βοηθοὺς βοῶσιν. Πλάτων μὲν ἐν συνεξαπατῶντι δυσχεραίνοντα ποιήσας πατέρα περὶ τοῦ υἱοῦ παιδαγωγῷ καὶ λέγοντα. Ἀπολώλεκας τὸ μειράκιόν μου παραλαβών, Ἀνάθαρτε, καὶ πέπεικας ἐλθεῖν εἰς βίον Ἀλλότριον αὐτοῦ. καὶ πότους ἑωθινούς. Πίνει διὰ σὲ νῦν, πρότερον οὐκ εἰθισμένος. Εἶτ' εἰ μεμάθηκε διάποντα ζῆν, ἐγκαλεῖς; Ζῆν δ' ἐστὶ τὸ βιοῦν, ὡς λέγουσιν οἱ σοφοί. Ὁ γοῦν Ἐπίκουρός φησιν εἶναι τἀγαθὸν Τὴν ἡδονὴν δήπουθεν, οὐκ ἔστιν δ' ἔχειν Ταύτην ἑτέρωθεν. ἐκ δὲ τοῦ ζῆν παγκάλως Εὖ, σοῦ γ' ἅπαντας, ἢ τυχὸν δώσεις ἐμοί. Ἑώρακας οὖν φιλόσοφον εἰπέ

γὰρ :: μοι τινά, Μεθύοντ' ἢ τούτοις οἷς λέγεις ἐκλουόμενον; Ἅπαντας οἳ τὰς ὀφρῦς ἐπηρκότες. Καὶ τὸν φρόνιμον ζητοῦντες ἐν τοῖς περιπάτοις, Καὶ ταῖς διατριβαῖς ὥσπερ ἀποδεδρακότα. Οὕτως ἐπὰν γλαυκίσκος αὐτοῖς παρατεθῇ, Ἴσασιν οὐ δεῖ πρῶτον ἅψασθαι τόπον, Καὶ τὴν κεφαλὴν ζητοῦσιν ὡς περὶ πράγματος, Ὥστ' ἐκπεπλῆχθαι πάντας. καὶ ἐν τῷ Ἀνδροφόνῳ δὲ ἐπιγραφομένῳ ὁ αὐτὸς Πλάτων διαπαίξας τινὰ τῶν ἐπιεικῶν φιλοσόφων ἐπιφέρει, Ἐξὸν γυναῖκ' ἔχοντα κατακεῖσθαι καλήν, Καὶ Λεσβίου χυτρείδε λαμβάνειν δύο, Ὁ φρόνιμός ἐστι τοῦτο,

τοῦτο γὰρ :: τοῦτ' ἀγαθόν. Ἐπίκουρος ἔλεγε ταῦθ' ἃ νῦν ἐγὼ λέγω, Εἰ τοῦτον ἔζων πάντες ὃν ἐγὼ βίον, ζῶ ::

Οὔτ' ἄτοπος ἦν ἄν, οὔτε μοιχὸς οὐδείς. Ἡγήσιππος δ' ἐν Φιλεταίροις, Ἐπίκουρος ὁ σοφὸς ἀξιώσαντός τινος Εἰπεῖν πρὸς αὐτὸν ὅ,τι ποτ' ἐστὶ τἀγαθόν, Ὃ διὰ τέλους ζητοῦσιν εἶπεν ἡδονήν, Εὖ γ' ὦ κράτιστ' ἄνθρωπε καὶ σοφώτατε. Τοῦ γὰρ μασᾶσθαι κρεῖττον οὐκ ἔστ' οὐδέν, Ἀγαθὸν πρόσεστιν, ἡδονὴ γὰρ τἀγαθόν. Ἀσπάζονται δὲ οὐ μόνον οἱ Ἐπικούρειοι τὴν ἡδονήν, ἀλλὰ καὶ οἱ Κυρηναϊκοί, καὶ Μνησιστράτειοι δὲ καλούμενοι. καὶ γὰρ οὗτοι ζῆν μὲν ἡδέως χαίρου-

ἦν :: αὐτὴν σιν, ὥς φησι Ποσειδώνιος. οὐ μακρὰν δὲ τούτων αὐτὴν καὶ Σπεύσιππος, ὁ Πλάτωνος ἀκουστὴς καὶ συγγενής. Διονύσιος γοῦν ὁ τύραννος ἐν ταῖς πρὸς αὐτὸν ἐπιστολαῖς, καὶ τὰ τῆς φιληδονίας αὐτοῦ διεξερχόμενος ἔτι τε τῆς φιλαργυρίας ἐρανίζεσθαί τε παρὰ πολλῶν αὐτὸν διελέγχων, ὀνειδίζει καὶ τὸν Λασθενείας τῆς σαρδιανῆς ἑταίρας ἔρωτα. ἐπὶ πᾶσίν τε λέγει τάδε, Σὺ τισὶν φιλαργυρίαν ὀνειδίζεις, αὐτὸς μηδὲν ἐκλελοιπὼς αἰσχροκερδείας. τί γὰρ οὐ πεποίηκας οὐχ ὑπὲρ ὧν Ἑρμείας ὤφειλεν αὐτὸς ἐκτετικώς, ἔρανον συνάγειν ἐπιχειρεῖς. περὶ δὲ τοῦ Ἐπικούρου Τίμων ἐν τρίτῳ σίλλων φησί, Γαστρὶ χαριζόμενος τῆς οὐ λαιμαργότερον οὐδέν. Ταύτης γὰρ ἕνεκεν ὁ ἀνὴρ καὶ τῆς ἄλλης τῆς κατὰ σάρκα ἡδονῆς, ἐκολάκευε καὶ Ἰδομενέα καὶ Μητρόδωρον. καὶ αὐτός δέ που ὁ Μητρόδωρος οὐκ ἀποκρυπτόμενος τὰς καλὰς ταύτας θέσεις φησί. περὶ γαστέρα γὰρ ὦ φυσιολόγε Τιμόκρατες, περὶ γαστέρα ὁ κατὰ φύσιν βαδίζων λόγος τὴν ἅπασαν ἔχει σπουδήν. Ἐπίκουρος γὰρ ἦν ὁ τούτων διδάσκαλος καὶ βοῶν ἔλεγεν. ἀρχὴ καὶ ῥίζα παντὸς ἀγαθοῦ ἡ τῆς γαστρὸς ἡδονή, καὶ τὰ σοφὰ καὶ τὰ περιττὰ εἰς ταύτην ἔχει τὴν ἀναφοράν. κἀν τῷ περὶ τέλους δέ φησιν,

φησὶν οὕτω πως. οὐ γὰρ ἔγωγε δύναμαι νοῆσαι τἀγαθόν, ἀφαιρῶν μὲν τὰς διὰ χυλῶν ἡδονάς, ἀφαιρῶν δὲ τὰς δι' ἀφροδισίων, ἀφαιρῶν δὲ τὰς διὰ μορφῆς κατ' ὄψιν ἡδείας κινήσεις. καὶ προελθών φησι λέγειν τιμητέον τὸ καλόν, καὶ τὰς ἀρετάς, καὶ τὰ τοιουτότροπα, ἐὰν ἡδονὴν μὴ παρασκευάζῃ χαίρειν ἐατέον. πρότερος δὲ τοῦ Ἐπικούρου Σοφοκλῆς ὁ τραγῳδιοποιὸς ἐν Ἀντιγόνῃ περὶ τῆς ἡδονῆς τοιαῦτ' εἴρηκεν. Τὰς γὰρ ἡδονὰς Ὅταν προδῶσιν ἄνδρες, οὐ τίθημ' ἐγὼ Ζῆν τοῦτον, ἀλλ' ἔμψυχον ἡγοῦμαι νεκρόν. Πλούτει τε γὰρ κατ' οἶκον εἰ βούλει μέγα, Καὶ ζῆ τύραννον σχῆμ' ἔχων. ἐὰν δ' ἀπῇ Τούτων τὸ χαίρειν τἄλλ' ἐγὼ καπνοῦ Σκιᾶς οὐκ ἂν πριαίμην ἀνδρὶ πρὸς τὴν ἡδονήν. Φιλέταιρος Κυναγίδι, Τί δεῖ γὰρ ὄντα θνητὸν ἱκετεύω ποιεῖν, Πλὴν ἡδέως ζῆν τὸν βίον καθ' ἡμέραν, Ἐὰν ἔχῃ τις ὁπόθεν. ἀλλὰ δεῖ σκοπεῖν Τοῦτ' αὐτὰ τἀνθρώπει' ὁρῶν τὰ πράγματα. Εἰς αὔριον δὲ φροντίζειν † ἅττ' ἔσται, περίεργόν ἐστιν ἀποκεῖσθαι πάνυ Ἕωλον ἔνδον ἀργύριον. καὶ ἐν Οἰνοπίωνι δὲ ὁ αὐτός φησι, Θνητῶν δ' ὅσοι Ζῶσιν κακῶς ἔχοντες ἄφθονον βίον, Ἐγὼ μὲν αὐτοὺς ἀθλίους εἶναι λέγω. Οὐ γὰρ θανών γε δήπου θ' ἔγχελυν φάγοις, Οὐδ' ἐν νεκροῖσι πέπτεται γαμήλιος. Ἀπολλόδωρος ὁ Καρύστιος ἐν Γραμματειδιοποιῷ, ὦ πάντες ἄνθρωποι τί τὸ ζῆν ἡδέως, Παρέντες, ἐπιμελεῖσθε τοῦ κακῶς ποιεῖν, Πολεμοῦντες ἀλλήλους, πότερα πρὸς τῶν θεῶν Ἐπιστατεῖ τις τοῦ βίου νυνὶ τύχη Ἄγροικος ἡμῶν, οὔτε παιδείαν ὅλως Εἰδυῖα, τί τὸ κακόν, ἢ τί ποτ' ἐστὶ τἀγαθόν, Ἐστ' ἀγνοοῦσα παντελῶς εἰκῇ τε πῶς, Ἡμᾶς κυλινδοῦσ' ὅντιν' ἂν τύχῃ τρόπον. Οἶμαί γε, τίς γὰρ μᾶλλον ἂν προείλετο Ἕλλην ἀληθῶς οὖσα λυπουμένους ὁρᾶν, Αὐτοὺς ὑφ' αὑτῶν, καὶ καταπίπτοντας νεκρούς. Ἐξὸν ἱλαροὺς παίζοντας ὑποπεπωκότας Αὐλουμένους ἡδεῖ λέγειν. ὦ γλυκυτάτη, Ἔλεγχ' ἄγροικον οὖσαν ἡμῶν τὴν τύχην. καὶ προελθών, Οὐ τοῦτο τὸ ζῆν ἐστι τὸ καλούμενον Θεῶν ἀληθῶς βίον, ὅσῳ δ' ἡδίονα Τὰ πράγματ' ἐν ταῖς πόλεσιν ἦν ἄν, ἦν τανῦν, Εἰ μεταβαλόντες τὸν βίον διήγομεν, Πίνειν Ἀθηναίους ἅπαντας, τοὺς μέχρι Ἐτῶν τριάκοντ' ἐξιόντας, τοὺς δ' ἱππέας, Ἐπὶ κῶμον εἰς Κόρινθον ἡμέρας δέκα Στεφάνους ἔχοντας καὶ μύρον πρὸ ἡμέρας, Τοὺς τὰς ῥαφάνους πωλοῦντας ὄψον Μεγαρέων Εἰς τὸ βαλανεῖον ἀποκαλεῖν τοὺς συμμάχους Κεραννύναι τὸν οἶνον εὐθέως τοῦτ' ἦν τρυφή, Καὶ βίος ἀληθῶς. ἀλλ' ἀπαιδεύτῳ τύχῃ Δουλεύομεν. φιλήδονον δὲ οἱ ποιηταὶ καὶ τὸν ἀρχαῖόν φασι γενέσθαι Τάνταλον. ὁ γοῦν τὴν τῶν Ἀτρειδῶν ποιήσας κάθοδον, ἀφικόμενον αὐτὸν λέγει πρὸς τοὺς θεούς, καὶ συνδιατρίβοντα ἐξουσίας τυχεῖν παρὰ τοῦ Διὸς αἰτήσασθαι ὅτου ἐπιθυμεῖ. τὸν δὲ πρὸς τὰς ἀπολαύσεις ἀπλήστως διακείμενον, ὑπὲρ αὐτῶν τε τούτων μνείαν ποιήσασθαι, καὶ τοῦ ζῆν τὸν αὐτὸν τρόπον τοῖς θεοῖς. ἐφ' οἷς ἀγανακτήσαντα τὸν Δία, τὴν μὲν εὐχὴν ἀποτελέσαι διὰ τὴν ὑπόσχεσιν. ὅπως δὲ μηδὲν ἀπολαύῃ τῶν παρακειμένων, ἀλλὰ διατελῇ ταραττόμενος, ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἐξήρτησεν αὐτῷ πέτρον, δι' ὃν οὐ δύναται τῶν παρακειμένων τυχεῖν οὐδενός. καὶ τῶν Στωϊκῶν δέ τινες συνεφώνησαν ταύτης τῆς ἡδονῆς. Ἐρατοσθένης γοῦν ὁ Κυρηναῖος, μαθητὴς γενόμενος Ἀρίστωνος τοῦ Χίου, ὃς ἦν εἷς τῶν ἀπὸ τῆς στοᾶς, ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἀρίστωνι παρεμφαίνει τὸν διδάσκαλον, ὡς ὕστερον ὁρμήσαντα εἰς τρυφήν, λέγων ὧδε. ἤδη δέ ποτε καὶ τοῦτον πεφώρακα, τὸν τῆς ἡδονῆς καὶ ἀρετῆς μεσότοιχον διορύττοντα, καὶ ἀναφαινόμενον παρὰ τῇ ἡδονῇ. καὶ Ἀπολλοφάνης δέ, γνώριμος ὢν καὶ οὗτος τοῦ Ἀρίστωνος, ἐν τῷ Ἀρίστωνι καὶ αὐτὸς οὕτως ἐπιγράψας τὸ σύγγραμμα, ἐμφανίζει τὴν τοῦ διδασκάλου φιληδονίαν. περὶ δὲ Διονυσίου τοῦ Ἡρακλεώτου τί δεῖ καὶ λέγειν, ὃς ἄντικρυς ἀποδὺς τὸν τῆς ἀρετῆς χιτῶνα, ἀντιμεταμφιάσας καὶ Μεταθέμενος καλούμενος ἔχαιρε, καίτοι γηραιὸς ἀποστὰς τῶν τῆς στοᾶς λόγων, καὶ ἐπὶ τὸν Ἐπίκουρον μεταπηδήσας. περὶ οὗ οὐκ ἀχαρίτως ὁ Τίμων ἔφη, Ἡνίκ' ἐχρῆν δύνειν, νῦν ἄρχεται ἡδύνεσθαι, Ὥρη ἐρᾶν, ὥρη δὲ γαμεῖν, ὥρη δὲ πεπαῦσθαι. Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ τρίτῳ περὶ Σώφρονος, τῷ εἰς τοὺς ἀνδρείους μίμους προθεὶς τὸ καταπυγοτέραν τᾶν ἀλφηστᾶν φησίν. ἰχθῦς τινὲς οἱ ἀλφησταί, τὸ μὲν ὅλον κιρροειδεῖς, πορφυρίζοντες δὲ κατά τινα μέρη. φασὶ δὲ αὐτοὺς ἁλίσκεσθαι σύνδυο, καὶ φαίνεσθαι τὸν ἕτερον ἐπὶ τοῦ ἑτέρου κατ' οὐρὰν ἑπόμενον. ἀπὸ τοῦ οὖν ἐπὶ τῇ πυγῇ θατέρου τὸν ἕτερον ἀκολουθεῖν, τῶν ἀρχαίων τινὲς τοὺς ἀκρατεῖς καὶ καταφερεῖς οὕτω καλοῦσιν. Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ ζῴων, μονάκανθον εἶναι καὶ κιρρὸν τὸν ἀλφηστικόν. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Νουμήνιος ὁ Ἡρακλεώτης ἐν Ἁλιευτικῷ οὕτω, Φυκίδας ἀλφηστήν τε καὶ ἐν χροιῇσιν ἐρυθρὸν Σκορπίον. καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ, Μύες ἀλφησταί τε κορακῖνοι κυριοειδεῖς. Μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Μύθαικος ἐν Ὀψαρτυτικῷ.

Ἀνθίας, καλλίχθυς. τούτου μέμνηται Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ, καὶ Σκιαθίας, Χρόμιός τ' ἐν τῷ ἦρι κάπρον αἴνημον ἰχθύων πάντων ἄριστος, ἀνθίας δὲ χείματι. λέγει δὲ Ἀνάνιος οὕτως, ἔαρι μὲν χρόμιος ἄριστος, ἀνθίας δὲ χειμῶνι. τῶν καλῶν δ' ἄριστον καρὶς ἐκ συκίνου φύλλου, ἡδὺ γ' ἐσθίειν χιμαίρης φθινοπωρισμῷ κρέας. Δέλφακος δ' ὅταν τραπῶσιν καὶ πατέωσιν ἐσθίειν, καὶ κυνῶν αὕτη τόθ' ὥρη καὶ λαγῶν κἀλωπέκων. οἴος αὖ τόθ' ὅταν θέρος τ' ᾖ, καὶ ἠχέται βαβράζωσιν. εἶτα δ' ἐστὶν ἐκ θαλάσσης θύννος,

Ταντάλου μῦθος.

Ἀλφησταί.

Ἀνθίαι.

σ

οὐ κακὸν

οὐ κακὸν βρῶμα, ἀλλὰ πᾶσιν ἰχθύεσιν ἐμπρεπὴς ἐν μαγειρείῳ. βοῦς δὲ πιανθεὶς δοκεῖ ὀμῶν ἐν μέσων νυκτῶν ἠδ' ἠέρος. τῶν δὲ ἀνθίων πλειόνων ἐμνημόνευσε, νομίζων καὶ τούτων ὑποθήκας τοῖς λάγνοις ταύτας ἐκτεθεῖσθαι. Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῷ περὶ τῶν ζώων ἠθῶν, ὅπου ἂν ἀνθίας ᾖ φησίν, οὐκ ἔστι θηρίον. ᾧ σημείῳ χρώμενοι οἱ σπογγεῖς κατακολυμβῶσι, καλοῦντες αὐτὸν ἱερὸν ἰχθῦν. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Δωρίων ἐν τῷ περὶ ἰχθύων. τὸν δ' ἀνθίαν τινὲς καὶ κάλλιχθυν καλοῦσιν, ἔτι δὲ καλλιώνυμον καὶ ἔλλοπα. Ἱκέσιος δ' ἐν τοῖς περὶ ὕλης ὑπὸ μέν τινων λύκον, ὑπὸ δὲ ἄλλων καλλιώνυμον. εἶναι δὲ αὐτὸν χονδρώδη καὶ εὔχυλον καὶ εὐέκκριτον, οὐκ εὐστόμαχον δέ. Ἀριστοτέλης δὲ καρχαρόδοντα εἶναι τὸν κάλλιχθυν, σαρκοφάγον τε καὶ συναγελαζόμενον. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Μούσαις, τὸν μὲν ἔλλοπα καταριθμεῖται, τὸν δὲ κάλλιχθυν ἢ καλλιώνυμον ὡς τὸν αὐτὸν ὄντα σεσίγηκεν. λέγει δὲ περὶ τοῦ ἔλλοπος οὕτως, Τόν τε πολυτίματον ἔλλοπα. ὁ δὲ αὐτός, χαλκός ὤνιος ἕνα μόνον † καὶ κῆνον ὁ Ζεὺς ἔλαβεν † ἐκέλεύσατο. καταθέμεν αὐτῷ τε εἰκάεται δάμαρτι βατόρῳ. Δωρίων δ' ἐν τῷ περὶ ἰχθύων διαφέρειν φησὶν ἀνθίαν καὶ κάλλιχθυν, ἔτι τε καλλιώνυμον καὶ ἔλλοπα. τί δ' ἐστὶν ὁ καλούμενος ἱερὸς ἰχθῦς, ὁ μὲν τὴν Τελχινιακὴν ἱστορίαν συνθείς, εἴ τ' Ἐπιμενίδης ἐστὶν ὁ Κρὴς, ἢ Τελεκλείδης, εἴ τ' ἄλλος τίς, ἱεροὺς φησὶν εἶναι ἰχθύας δελφῖνας καὶ πομπίλους. ἔστι δ' ὁ πομπίλος ζῶον ἐρωτικόν, ὡς ἂν καὶ αὐτὸς γεγονὼς ἐκ τοῦ Οὐρανίου αἵματος ἅμα τῇ Ἀφροδίτῃ. Νίκανδρος δ' ἐν δευτέρῳ οἰταϊκῶν φησίν, Πομπίλος ὃς ναύτῃσιν ἀδημονέουσι κελεύθους, Μηνύσαι φιλέρωσι, καὶ ἀφθόγγῳ περ ἀμείνων. Ἀλέξανδρος δ' ὁ Αἰτωλὸς ἐν Κρίκῃ, εἰ γνήσιον τὸ ποιημάτιον, Γεδαλέῳ ἄκρῳ ἐπὶ πομπίλος ἡνιοχεύοι. καὶ τὰ κάτω κατόπισθε θεοῖς ὑπὸ πομπίλος ἰχθῦς. Παγκράτης δὲ ὁ Ἀρκὰς ἐν τοῖς θαλασσίοις ἔργοις ἐπιγραφομένοις, προειπών. Πομπίλος, ὃν καλέουσιν ἁλίπλοοι ἱερὸν ἰχθῦν; διηγεῖται ὡς οὐ μόνον τῷ Ποσειδῶνι ὁ πομπίλος ἐστὶ διὰ τιμῆς, ἀλλ' ὅτι καὶ τοῖς τὴν Σαμοθρᾴκην κατέχουσι θεοῖς. ἁλιέα γοῦν τινα πρεσβύτην τῷ ἰχθύϊ τούτῳ κόλασιν ὑποσχεῖν, ἔτι τοῦ χρυσοῦ γένους κατ' ἀνθρώπους ὄντος. ὄνομα δ' ἦν αὐτῷ Ἐπωπεύς, καὶ δὴ Ἰκάρου ἦν τῆς νήσου. καὶ ἐστὶν οὖν ἅμα τῷ υἱῷ ἁλιεύοντα, καὶ οὐκ εὐτυχήσαντα ἄλλων ἰχθύων ἐν τῇ ἄγρᾳ, ἢ πομπίλων, οὐκ ἀποσχέσθαι τῆς τούτων ἐδωδῆς, ἀλλὰ πάντας μετὰ τοῦ υἱοῦ καταθοινηθῆναι, καὶ μετ' οὐ πολὺ δίκας ἐκτίσαι τῆς δυσσεβείας. κῆτος γὰρ ἐπελθὸν τῇ νηῒ τὸν Ἐπωπέα ἐν ὄψει τοῦ παιδὸς καταπιεῖν. ἱστορεῖ δ' ὁ Παγκράτης ὡς καὶ πολέμιός ἐστιν ὁ πομπίλος τῷ δελφῖνι, καὶ ὅτι οὐδ' οὗτος ἀτιμώρητος ἐκφεύγει πομπίλον φαγών. ἀχρεῖος οὖν γίνεται, καὶ σφαδάζων ἐπειδὰν φάγῃ, καὶ ἐπὶ τοὺς αἰγιαλοὺς ἐκκυμανθείς, βορὰ γίνεται αἰθυίαις τε καὶ λάροις. ἐνίοτε δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ταῖς κητείαις προσεδρευόντων ἀνδρῶν παραφρονεῖται. μνημονεύει τῶν πομπίλων καὶ Τιμαχίδας ὁ Ῥόδιος ἐν τῷ ἐνάτῳ τοῦ δείπνου, Καβειοί τ' ἐνάλιοι καὶ πομπίλοι ἱεροὶ ἰχθῦς. Κορίννα τε, ἢ ὁ πεποιηκὼς τὸ εἰς αὐτὴν ἀναφερόμενον ποιημάτιον, Πομπίλε ναύτῃσιν πέμπων πλόον εὔπλοον ἰχθύς, Πομπεύσαις πρύμναθεν ἐμὰν ἀδεῖαν ἑταίραν. Ἀπολλώνιος δὲ ὁ Ῥόδιος, ἢ Ναυκρατίτης ἐν Ναυκράτεως κτίσει, τὸν Πομπίλον φησὶν ἄνθρωπον πρότερον ὄντα μεταβαλεῖν εἰς ἰχθῦν διά τινα Ἀπόλλωνος ἔρωτα. τὴν γὰρ Σαμίων πόλιν παραρρεῖν ποταμὸν Ἴμβρασον. Τῷ ῥά ποτ' ὠκυρόῃ νύμφην περικαλλέα κούρην, Χησιὰς εὐπατέρεια τέκεν φιλότητι μιγεῖσα, Ὠκυρόην, ἧς κάλλος ἀπείριτον ὤπασαν ὧραι. Ταύτης οὖν ἐρασθέντα Ἀπόλλωνα ἐπιχειρῆσαι ἁρπάσαι. διαπεραιωθεῖσαν δ' εἰς Μίλητον κατά τινα Ἀρτέμιδος ἑορτήν, καὶ μέλλουσαν ἁρπάζεσθαι εὐλαβηθεῖσαν, Πομπίλον τινὰ θαλασσουργὸν ἄνθρωπον καθικετεῦσαι, ὄντα πατρῷον φίλον, ὅπως αὐτὴν εἰς τὴν πατρίδα διασώσῃ. λέγουσα τάδε, Πατρὸς ἐμοῖο φίλον συμφράδμονα θυμὸν ἄεξων Πομπίλε δυσκελάδου δεδαὼς θοὰ βένθεα πόντου, Σῶζέ με, καὶ τὸν εἰς τὴν ἀκτὴν διαγαγόντα αὐτὴν διαπεραιοῦν. ἐπιφανέντα δὲ τὸν Ἀπόλλωνα τήν τε κούρην ἁρπάσαι, καὶ τὴν ναῦν ἀπολιθώσαντα τὸν πομπίλον εἰς τὸν ὁμώνυμον ἰχθῦν μεταμορφῶσαι, ποιῆσαί τε τὸν πομπίλον ὠκυάλου νηὸς αἰὲν ἀλκόνα δοῦλον. Θεόκριτος δ' ὁ Συρακούσιος ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ Βερενίκῃ, τὸν λεῦκον ὀνομαζόμενον ἰχθῦν, ἱερὸν καλεῖ, διὰ τούτων, Καί τις ἀνὴρ αἰτεῖται ἐπ' ἀγρεσίῃ τε καὶ ὄλβον, Ἐξ ἁλός, ᾧ ζωὴ τὰ δὲ δίκτυα κείνῳ ἄροτρα, Σφάζων ἀκρονύχους ταύτῃ θεᾷ ἱερὸν ἰχθῦν Ὃν λεῦκον καλέουσιν. ὁ γὰρ θ' ἱερώτατος ἄλλων, Καὶ κε λίνα στήσαιτο καὶ ἐξερύσαιτο θαλάσσης Ἔμπλεα. Διονύσιος δ' ὁ ἐπικαλούμενος Ἴαμβος ἐν τῷ περὶ διαλέκτων γράφει οὕτως, Ἀκηκόαμεν γοῦν ἁλιέως Ἐρετρικοῦ τὸν ἱερὸν ἰχθῦν, καὶ ἄλλων πολλῶν ἁλιέων καλούντων τὸν πομπίλον. ἔστι δὲ πελάγιος καὶ παρὰ τὰς ναῦς πυκνὰ φαίνεται ἐοικὼς πηλαμίδι ποικίλος. τὸν δ' οὖν ἰχθῦν τις παρὰ τῷ ποιητῇ, Ἕλκε ἀκτῇ ἐπὶ προβλῆτι καθήμενος ἱερὸν ἰχθῦν, εἰ μὴ ἄλλος τίς ἐστιν οὕτω καλούμενος ἱερὸς ἰχθῦς. Καλλίμαχος δ' ἐν Γαλατείᾳ τὸν χρύσοφρυν ἢ μᾶλλον χρύσειον ἐν ὀφρύσιν ἱερὸν ἰχθῦν, Ἢ πέρκας ὅσα τ' ἄλλα φέρει βυθὸς ἄσπετος ἅλμης. Ἐν δὲ τοῖς ἐπιγράμμασιν ὁ αὐτὸς ποιητής φησιν, Ἱερὸς δέ τις ἱερὸς ἰχθῦς. Ἄλλοι δ' ἀκούουσιν ἱερὸν ἰχθῦν τὸν αὐτὸν, ὡς καὶ

Πομπίλος.

Ἱερὸς ἰχθῦς.

ἱερὸν βοῶν τὸν αὐτόν. οἱ δὲ τὸν μέγαν, ὡς ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο. τινὲς δὲ τὸν ἐχόμενον περὶ τὴν ῥοῦν. Κλέαρχος δ' ἐν ἑβδόμῃ γλωσσῶν, οἱ ναυτικοί φησι πομπίλον ἱερὸν ἰχθὺν προσαγορεύουσι, διὰ τὸ ἐκ πελάγους προπέμπειν τὰς ναῦς, ἕως εἰς λιμένα. διὸ καὶ πομπίλον καλεῖσθαι, χρύσοφρυν ὄντα. καὶ Ἐρατοσθένης δέ φησιν ἐν Ἑρμῇ, Ἄγρης μοῖραν ἔλειπον ἔτι ζώοντας ἰούλους, Ἤ γε ναυτίλον τρίγλην ἢ περκάδα κίχλην, Ἢ δρομίην χρύσοφρυν ἐν ὀφρύσιν ἱερὸν ἰχθύν. Ἐκ ταύτης ἡμῶν τῆς ὀψολογίας ὁ καλὸς Οὐλπιανὸς ζητείτω, τί ποτε Ἀρχέστρατος ἐν ταῖς καλαῖς ὑποθήκαις περὶ τῶν ἐν Βοσπόρῳ ταρίχων εἰπὼν, Βοσπόρου ἐκπλεύσαντα τὰ λευκότατ' ἄλλα προσεῖπε, Μηδὲν ἐκεῖ στερεᾶς σαρκὸς μαιώτιδι λίμνῃ Ἰχθύος αὐξηθέντος, ὃν ἐν μέτρῳ οὐ θέμις εἰπεῖν. Τίς οὗτός ἐστιν, ὅν φησιν οὐ θεμιτὸν εἶναι ἐμμέτρως εἰπεῖν. Ἀφύαι. Ἑνικῶς δὲ ἀφύην λέγουσιν. Ἀριστώνυμος ἡλίῳ ῥιγοῦντι, ὥς τ' οὔτ' ἀφύην νῦν ἔσθ' ἁπλῶς. τῆς δ' ἀφύης ἐστὶ γένη πλείω. καὶ ἡ μὲν ἀφρῖτις λεγομένη οὐ γίνεται ἐκ γόνου, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐπιπολάζοντος τῇ θαλάσσῃ ἀφροῦ, ὅταν ὄμβρων γινομένων πολλῶν σύστασις γίνηται. ἑτέρα δ' ἐστὶν ἀφύη κωβῖτις λεγομένη. γίνεται δ' αὕτη ἐκ τῶν μικρῶν καὶ φαύλων τῶν ἐν τῇ ἄμμῳ διαγινομένων κωβιδίων, καὶ ἐξ αὐτῆς δὲ ταύτης τῆς ἀφύης ἀπογεννῶνται ἕτεραι, αἵ τινες ἐγκρασίχολοι καλοῦνται. γίνεται καὶ ἄλλη ἀφύη, ἣ γόνος ἐστὶ τῶν μαινίδων. καὶ ἄλλη δὲ ἐκ τῆς μεμβράδος, ἔτι ἐκ τῶν μικρῶν κεστρέων τῶν ἐκ τῆς ἄμμου, καὶ τῆς ἰλύος γινομένων. πάντων δὲ τούτων ἡ ἀφρῖτις ἀρίστη. Δωρίων δ' ἐν τῷ περὶ ἰχθύων, κωβῖτιν τινὰ ἑψητὸν λέγει καὶ τὸν ἐξ ἀθερίνης. ἰχθύδιον δὲ ὄνομα ἀθερίνη. εἶναι δέ φησι καὶ τριγλίτην ἀφύην. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ ἐν μεμβράσι καὶ κωμαρίδας τὰς ἀφύας καταριθμεῖται, διαστέλλων τὸν λεγόμενον γόνον. Ἱκέσιος δέ φησι, τῆς ἀφύης ἡ μὲν λευκὴ, καὶ λίαν λεπτὴ καὶ ἀφρώδης, ἣν καλοῦσιν ἔνιοι καὶ † κιβῶτιν. ἡ δὲ ῥυπαρωτέρα ταύτης καὶ ἀδροτέρα. διαφέρει δὲ ἡ καθαρὰ καὶ λεπτή. Ἀρχέστρατος δὲ ὁ ὀψοδαίδαλός φησι, Τὴν ἀφύην μίνθον πᾶσαν πλὴν τὴν ἐν Ἀθήναις, Τὸν γόνον ἐξαυδῶ, τὸν ἀφρὸν καλέουσιν Ἴωνες. Καὶ λάβε πρόσφατον αὐτὸν ἐν εὐκόλποισι Φαλήρου Ἀγκῶσι ληφθένθ' ἱεροῖς, καὶ τῇ περικλύστῳ Ἐστὶ Ῥόδῳ γενναῖος, ἐπὰν ἐπιχώριος ἔλθῃ, Ἂν δ' ἔτι γ' ἱμείρῃς αὐτοῦ γεύσασθαι, ὁμοῦ χρὴ Κνίδας ὀψωνεῖν τὰς ἀμφικόμους ἀκαλήφας. Εἰς ταὐτὸν μίξας δ' αὐτὰς ὑπὸ τηγάνου ὄπτα, Εὐώδη τρίψας ἄνθη λαχάνων ἐν ἐλαίῳ. Κλέαρχος δ' ὁ περιπατητικὸς ἐν τοῖς περὶ παροιμιῶν τῆς ἀφύης φησὶ διὰ τὸ μικροῦ δεῖσθαι πυρὸς ἐν τοῖς τηγάνοις, οἱ περὶ Ἀρχέστρατον ἐπιβάλλοντας κελεύουσιν, ὅταν θερμὸν τὸ τήγανον σίζῃ ἀφαιρεῖν. ἅμα δ' ὀπτᾶται καὶ σίζει, καθάπερ τοὔλαιον εὐθύς. διὸ λέγεται, ἴδε πῦρ ἀφύῃ. Χρύσιππος ὁ φιλόσοφος ἐν τῷ περὶ τῶν δι' αὐτὰ αἱρετῶν, τὴν ἀφύην φησὶ τὴν ἐν Ἀθήναις, διὰ μὲν τὴν δαψίλειαν ὑπερορᾶσθαι καὶ πτωχικὸν εἶναι φασὶν ὄψον. ἐν ἑτέραις δὲ πόλεσιν ὑπερθαυμάζουσι πολὺ χείρω γινομένην. ἔνθ' οἱ μὲν φασὶν ἐνταῦθα τοὺς ἀδριατικὰς ὄρνιθας τρέφειν σπεύδουσιν ἀχρειοτέρας ὄντας, ὅτι τῶν παρ' ἡμῖν πολὺ ἐλάττους εἰσίν. ἐκεῖνοι δὲ τοὐναντίον μεταπέμπονται τοὺς ἐνθάδε. ἀπὸ τοῦ ἑνικοῦ Ἕρμιππος δημόταις, τὸ ἑνικόν. νῦν δὲ ἰδὲ ἀφύην κινεῖν δοκεῖς. Καλλίας κύκλωψι, περὶ τῆς ἀφύης τῆς ᾠδῆς. Ἀριστώνυμος ἡλίῳ ῥιγοῦντι, ὡς τοῦτ' ἀφύη μὲν ἐστὶν ἁπλῶς. ἀφύδια δὲ Ἀριστοφάνης ταγηνισταῖς, μὴ δὲ τὰ μικρὰ τὰ φαληρικὰ ταδ' ἀφύδια. Λυγκεὺς δὲ ὁ Σάμιος ἐν τῇ πρὸς Διαγόραν ἐπιστολῇ, ἐπαινῶν τὰς ῥοδιακὰς ἀφύας, καὶ ἀντιτιθεὶς πολλὰ τῶν Ἀθήνησι γινομένων πρὸς τὰ ἐν τῇ Ῥόδῳ φησίν, ταῖς μὲν φαληρικαῖς ἀφύαις τὰς αἰνιάτιδας καλουμένας ἀφύας. τῷ δὲ γλαυκίσκῳ τὸν ἔλλοπα, καὶ τὸν ὄρφον ἀντιπαρατιθείς. πρὸς δὲ τὰς ἐλευσινιακὰς ψήττας καὶ σκόμβρους, καὶ εἴ τις ἄλλος παρ' αὐτοῖς ἰχθὺς ἐπάνω τῇ δόξῃ τοῦ Κέκροπος γέγονεν, ἀντιγεννήσασθαι τὸν ἀλώπεκα καλούμενον. ὁ δὲ τὴν ἡδυπάθειαν γράψας, παρακελεύεται τὸν μὴ δυνάμενον τιμῆς κατεργάσασθαι τὴν ἐπιθυμίαν, ἀδικίᾳ κτήσασθαι τὴν ὀψοφαγίαν. Ἀρχέστρατον λέγει τὸν τρίβωνα ὁ Λυγκεύς, ὃς ἐν τῷ πολυθρυλλήτῳ ποιήματι περὶ τοῦ γαλεοῦ λέγει οὕτως, Ἐν δὲ Ῥόδῳ γαλεὸν τὸν ἀλωπεκίαν, ἀποθνήσκειν Μέλλῃς, ἂν μή σοι πωλεῖν θέλῃ, ἅρπασον αὐτὴν Ὃν καλέουσι Συρακόσιοι κύνα πίονα, κἄπειτα Ὕστερον ἤδη πάσχ' ὅτι σοι πεπρωμένον ἐστίν. Ἀχαρνός. Καλλίας κύκλωψιν, κίθαρις ὀπτός τε Βατὶς θύννου τε κεφάλαιον τὸ δὲ ἐγχέλεια κάραβοι αὐτεὺς ἄχαρνος. οὗτος Βατὶς Βάτραχος Βάτος. Ἀχάρνα. τῆς μὲν οὖν βατίδος καὶ τοῦ βατράχου μνημονεύει Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς περὶ ζώων, καταριθμῶν αὐτὰ ἐν τοῖς σελάχεσιν. Εὔπολις ἐν κόλαξιν φησὶ παρὰ τῷ δὲ Καλλίᾳ πολλὴ θυμηδία, ἵνα παρὰ μὲν κάραβοι, καὶ βατίδες, καὶ λαγῴ, καὶ γυναῖκες εἱλίποδες. καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ, ἦν δὲ νάρκαι, βατίδες. ἦν δὲ ζύγαιναι, πρίστεις, καμαρῖται, βάτοι, ῥίναι τε τραχυδέρμονες. ἐν δὲ Μεγαρίδι, τὰς πλευρὰς οἷόνπερ βατίς, τὰν δ' ὀπισθίαν ἔχοισθ' ἅτ' ὦν οἷόνπερ βάτος. τὰν δὲ κεφαλὰν ὀΐαν οἷόνπερ ἔλαφος ἢ βατίς, τὰν δὲ λαπάραν σκορπίος παῖς ἐπιθαλάττιος τις ἦ. Σαννυρίων δ' ἐν γέλωτι, ὦ βατίδες, ὦ γλαύκων κάρα. Ἀριστοτέλης δ' ἐν πέμπτῳ ζώων ἱστορίας, σελάχη φησὶν εἶναι, τρυγόνα, βοῦν, † ἀμίαν, ἀετόν, νάρκην, βάτραχον, καὶ πάντα τὰ γαλεώδη. Σώφρων δ' ἐν μίμοις ἀνδρείοις,

βότιν

λεία.

lib. 6.

† κωβῖτιν.

† νάρκαν.

βότιν καλεῖ τινὰ ἰχθὺν ἐν τούτοις. ἱέρακα βότιν κατέπλευσα, καὶ μή ποτε βοτάνην τινὰ λέγει. περὶ δὲ τοῦ βατράχου συμβουλεύει ὁ σοφώτατος Ἀρχέστρατος ἐν ταῖς γνώμαις τάδε, Βάτραχον ἔνθ' ἂν ἴδῃς ὀψώνει, καὶ γαστρίον αὐτοῦ σκεύαζε. περὶ δὲ τῆς βατίδος, Καὶ βατίδ' ἑφθὴν ἐσθιέ μοι χειμῶνος ἐν ὥρῃ, Καὶ ταύτῃ τυρὸν καὶ σίλφιον ἄμπασσε τὴν σάρκα Μὴ πιεῖραν ἔχει πόντου τέκνα. τῷ δὲ πρόπω χρὴ Σκευάζειν, ἤδη σοι ἐγὼ τάδε δεύτερον αὐδῶ. Ἔφιππος δ' ὁ κωμῳδιοποιὸς ἐν Φιλύρᾳ δράματι (ἑταίρας δὲ ὄνομα ἡ Φιλύρα) Πότερον ἐγὼ τὴν βατίδα τεμάχη κατατεμὼν, Ἕψω τί φῄς; ἢ σικελικῶς ὀπτὴν ποιήσω σικελικῶς. Βῶκες. Ἀριστοτέλης ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ ζωϊκῷ, ἢ περὶ ἰχθύων νωτόγραπτα φησὶν λέγεσθαι βῶξ, ποικιλόγραπτα δὲ κολίας. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ. ἔτι δ' ὧν τούτοισι βῶκες, σμαρίδες, ἀφύαι, κάμμαροι. Νουμήνιος δ' ἐν ἁλιευτικῷ βόωκας αὐτοὺς καλεῖ ἐν τούτοις, Ἢ λευκὴν συνόδοντα βόωκάς τε τρίγλας τε. Σπεύσιππος δὲ καὶ οἱ ἄλλοι Ἀττικοὶ βόακας. Ἀριστοφάνης σκηνὰς καταλαμβανούσαις, ἀλλ' ἔχουσα γαστέρα μεστὴν βοάκων ἀπεβάδιζεν οἴκαδε. ὠνομάσθη δὲ παρὰ τὴν βοήν. διὸ καὶ Ἑρμοῦ ἱερὸν εἶναι λόγος τὸν ἰχθὺν, ὡς τὸν κίθαρον Ἀπόλλωνος. Φερεκράτης δὲ ἐν μυρμηκανθρώποις, ἀπὼν ἄλλον φωνὴν οὐκ ἔχειν ἰχθὺν φασὶ τὸ παράπαν ἐπιφέρει, νὴ τὼ θεὼ οὐκ ἔστιν ἄλλος ἰχθὺς οὐδεὶς ἢ βόαξ. Ἀριστοφάνης δ' ὁ Βυζάντιος κακῶς φησὶν ἡμᾶς λέγειν τὸν ἰχθὺν βῶκα, δέον βόωπα, ἐπεὶ μικρὸς ὑπάρχων μεγάλους ὦπας ἔχει. εἰ ἂν οὖν ὁ βόωψ βοὸς ὀφθαλμοὺς ἔχων, πῶς ἂν λεκτέον, εἰ τοῦτο καλῶς ὀνομάζομεν διὰ τί κορακῖνον φαμὲν, οὐ κορακῖνον. ὠνομάσθη γὰρ ἀπὸ τοῦ τὰς κόρας κινεῖν. τί δ' οὐχὶ καὶ σείουρον λέγομεν, ἀλλὰ σίλουρον. ὠνόμασται γὰρ καὶ οὗτος ἀπὸ τοῦ σείειν συνεχῶς τὴν οὐράν. Βεμβράδες. Φρύνιχος τραγῳδοῖς, ὦ χρυσοκέφαλοι βεμβράδες θαλάσσιαι. Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ, βεμβραδόνας αὐτὰς καλεῖ, Βεμβραδόνας δέ τε κίχλαι καὶ λαγοὶ δράκοντές τ' ἄλκιμοι. καὶ Σώφρων ἐν ἀνδρείοις, βεμβραδόνι ῥαφεία. Νουμήνιος δ' ἐν ἁλιευτικῷ, Ἢ βαιῇ καρίδι κάνω Ζωὴν ἐπ' ἀγρώσσοιο τάδε σκέψαιο δέλεαρα. Δωρίων δ' ἐν τῷ περὶ ἰχθύων φησί, βεμβράδα ἀποκεφαλίσας ἐὰν ᾖ ἁδροτέρα καὶ ἀποπλύνας ἁλὶ λεπτῷ καὶ ὕδατι, ἕψει τὸν αὐτὸν τρόπον τῇ τριγλίτιδι. γίνεται δέ φησιν ἐκ μόνης τῆς βεμβράδος σκευασία τις ἡ προσαγορευομένη βεμβραφύη, ὧν μνημονεύει Ἀριστώνυμος ἐν ἡλίῳ ῥιγοῦντι. ὁ γέ τοι σικελὸς ταῖς μεμβραφύαις προσέοικεν ὁ καρκινοβάτης. Ἀττικοὶ δ' ὅμως μεμβράδας λέγουσιν. Ἀριστομένης γόησι, Βεμβράδας φέρων ὀβολοῦ. Ἀριστώνυμος ἡλίῳ ῥιγοῦντι, Οὔτ' ἀφύη νῦν ἐστιν ἔτι σαφῶς, Οὔτ' αὖ βεμβρὰς κακοδαίμων. Ἀριστοφάνης γέρα, Ταῖς πολυόχροισι βεμβράσι τεθραμμένη. Πλάτων πρέσβεσιν, Ἡρακλέης τῶν βεμβράδων. ἐν δὲ ταῖς Εὐπόλιδος αἰξὶν ἔστιν εὑρεῖν καὶ διὰ τοῦ μ γραφόμενον. Ἀντιφάνης δ' ἐν κνοιθιδεῖ, Τόπον τε κηρύττουσιν ἐν τοῖς ἰχθύσιν Κήρυγμα, οὗ καὶ νῦν τις ἐκβεβρύχει μέγα μέλιτος γλυκυτέρας μεμβράδας φάσκων ἔχειν. Εἰ τοῦτο τοιοῦτ' ἐστὶν, οὐδὲν κωλύει Τοὺς μελιτοπώλας αὖ λέγειν βοῶνθ' ὅτι Πωλοῦσι τὸ μέλι σαπρότερον τῶν μεμβράδων. Ἄλεξις δ' ἐν χορηγίδι διὰ τοῦ μ εἴρηκεν, Ὃς τοῖς στρατιώταις μὲν παρέθηκεν ἐσθίειν Γραῦν λέκυθον καὶ μεμβράδας καὶ σέμφυλα. ἐν δὲ Πρωτοχόρῳ, Ἐπιπονώτερον μὰ τὸν Διόνυσον οὐκ ἔλαφ' ἐγώ Ἀφ' οὗ παρασιτῶ μεμβράδας μοι κρεῖττον ἦν Ἔχειν με κἀττικισί δ' ὠνάμενον λαλεῖν Ὀνησιφόρον ἦν τοῦτο. Βελόνη. Ταύτης μέμνηται Σώφρων ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ ἁλιεύς, τὸν ἀγροιώταν βελόνῃ θαλαμένι. ἔστι δὲ καθ' ἑαυτὴν τὴν ἰδέαν παραπλήσιος. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ βαιόνας τινὰς ἰχθῦς καλεῖ ἐν τούτοις, Ἄγε δὲ τρίγλας τε κυφὰς κἀχαρίστους βαιόνας. καὶ παρ' Ἀττικοῖς δὲ παροιμία ἐστὶ, μή μοι βαιὼν κακὸς ἰχθῦς. Βούγλωσσος. ὁ Πυθαγορικὸς δ' ἐγκρατίας Ἀρχέστρατός φησιν, Εἶτα λαβεῖν ψῆτταν μεγάλην καὶ τὴν ὑπότραχυν Βούγλωσσον ταύτην θέρει καὶ χαλκίδα κεδνήν.

Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ Βούγλωσσοί τε καὶ κίθαρος ἐνῆς. τῶν δὲ βουγλώσσων διαλλάττοντές εἰσιν οἱ κυνόγλωσσοι. περὶ ὧν καὶ αὐτῶν Ἐπίχαρμός φησιν, Ψῆσσαι πλατίαι τε κυνόγλωσσοί τε. ἐνῆν δὲ καὶ σκιαθίδες. Ἀττικοὶ δὲ ψῆτταν αὐτὴν καλοῦσιν. Γόγγροι. Τούτους Ἱκέσιος σκληροτέρους τῶν ἐγχελείων εἶναί φησι, καὶ ἀραιοσαρκοτέρους τε καὶ ἀτροφωτέρους, εὐχυλίᾳ τε πολὺ λειπομένους, εὐστομάχους δὲ εἶναι. Νίκανδρος δὲ ὁ ἐποποιὸς ἐν τρίτῳ γλωσσῶν καλεῖσθαι φησὶν αὐτοὺς καὶ γρύλλας. Εὔδοξος δὲ ἐν ἕκτῳ γῆς περιόδου, γόγγρους δέ φησι πολλοὺς ἀνθρακώδεις ἐν Σικυῶνι ἁλίσκεσθαι. ὧν ἐνίους εἶναι καὶ ἁμαξιαίους. Φιλήμων δὲ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς καὶ αὐτὸς μνημονεύων τῶν ἐν Σικυῶνι διαφόρων γόγγρων, ποιεῖ τινὰ μάγειρον ἐπὶ τέχνῃ τῇ ἑαυτοῦ σεμνυνόμενον, καὶ λέγοντα ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ στρατιώτῃ τάδε, Ὡς ἵμερος μ' ὑπῆλθε γῇ τε κοὐρανῷ Λέξαι μολόντι τοὖψον ὡς ἐσκεύασα. Νὴ τὴν Ἀθηνᾶν, ἡδύ γ' ἐστ' εὐημερεῖν. Ἐν ἅπασιν ἰχθὺς ἁπαλὸς οἷος γέγονέ μοι, Οἷον παρετίθει οὐ πεφαρμακευμένον Τυροῖσιν, οὐδ' ἄνωθεν ἐξηνθισμένον. Ἀλλ' οἷος ἦν ζῶν, καὶ ὀπτὸς τοιοῦτος ἦν, Οὕτως ἁπαλὸν ἔδωκα, καὶ πρᾶον τὸ πῦρ Τὸν ὀπτὸν ἰχθὺν οὐδὲ πιστευθήσομαι, Ὅμοιον ἐγένετ' ὄρνις ὅταν ἁρπάσῃ, Τῷ καταπιεῖν μεῖζόν τι περιτρέχει κύκλῳ Τηροῦσα τοῦτο καταπιεῖν, περιεῖδ' ἑαυτὸν διακεν Ἕτερα διώκουσα ταύτην. τοῦτον ἦν Τὴν ἡδονὴν ὁ πρῶτος αὐτοῦ καταμαθὼν,

Βῶκες. Vide Hermol. in Plin.

Βεμβράδες.

Βελόνη.

Βούγλωσσος.

Γόγγροι.

ταμαθών, Τῆς λοπάδος αὐτῆς ἀπεδόσθαι κἀφυγῆν κύκλῳ Τὴν λοπάδ' ἔχων. ἄλλοι δ' ἐδίωκον κατὰ πόδας, Ἔξω ὀλολύζειν οἱ μὲν ἥρπαζον. τί γὰρ Οἶδ' οὐδέν, εἶδε πάντα καί τι παρέλαβον, Ἰχθῦς ταμιὼς ἐσθίοντας, βόρβορον. Εἰ δ' ἢ λαβὼν ἄρτι σκάρον ἢ κ τῆς ἀττικῆς, Γλαυκίσκον ὦ Ζεῦ σῶτερ, ἢ ἐξ Ἄργους κάπρον, Ἢ κ τῆς Σικυῶνος τὸν φίλον, ὃν τοῖς θεοῖς Φέρει ὁ Ποσειδῶν γόγγρον εἰς τὸν οὐρανόν Ἅπαντες οἱ φαγόντες ἐγένοντ' ἂν θεοί. Ἀθανασίαν εὕρηκα, τοὺς ἤδη νεκρούς, Ὅταν ὀσφρανθῶσιν ποιῶ ζῆν πάλιν. Ταῦτα νὴ τὴν Ἀθηνᾶν ἐδὲ Μενεκράτης αὐτὸς συρακούσιος ἐφθέγξατο, ὁ Ζεὺς ἐπικαλούμενος, ὃς ἐφρόνει μέγα ὡς μόνος αἴτιος τοῦ ζῆν τοῖς ἀνθρώποις γινόμενος διὰ τῆς ἰατρικῆς. τοὺς οὖν θεραπευομένους ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἱερὰς καλουμένας νόσους συγγράφεσθαι ἠνάγκαζεν, ὅτι ὑπακούσονται αὐτῷ δοῦλοι περισωθέντες, καὶ ἀκολουθοῦσιν, ὁ μέν τις Ἡρακλέους σκευὴν ἔχων καὶ καλούμενος Ἡρακλῆς. Νικόστρατος δ' ἦν οὗτος ὁ ἀργεῖος ἱερὰν νόσον θεραπευθείς. μνημονεύει δ' αὐτῶν Ἔφιππος ἐν Πελταστῇ λέγων, Ὁ δ' ὁ Μενεκράτης μὲν ἔφασκεν εἶναι ὁ θεός, Νικόστρατος δ' ὁ ἀργεῖος ἕτερος Ἡρακλῆς, ἄλλος δέ τις ὡς Ἑρμῆς χλαμύδ' ἔχων κηρύκειον, πρὸς δὲ τούτοις πτερά, ὡς ὁ ζηλωτὴς Νικαγόρας, ὁ καὶ τῆς πατρίδος τυραννήσας, ὡς ἱστορεῖ Βάτων ἐν τοῖς περὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ τυράννων. Ἡγήσανδρος δέ φησιν ὅτι καὶ Ἀστυκρέοντα θεραπευθέντα ὑπ' αὐτοῦ, Ἀπόλλωνα ἐκάλεσε. καὶ ἄλλος δ' αὐτῷ τῶν περισωθέντων Ἀσκληπιοῦ στολὴν ἀναλαβὼν † συμπορευθέρετο. αὐτὸς δ' ὁ Ζεὺς πορφύραν ἠμφιεσμένος, καὶ στέφανον χρυσοῦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχων, καὶ σκῆπτρον κρατῶν κρηπῖδάς τε ὑποδεδεμένος, περιῄει μετὰ τοῦ θείου χοροῦ. καὶ ἐπιστέλλων Φιλίππῳ τῷ βασιλεῖ, οὕτως ἔγραψε. Μενεκράτης Ζεὺς Φιλίππῳ χαίρειν. σὺ μὲν Μακεδονίας βασιλεύεις, ἐγὼ δὲ ἰατρικῆς. καὶ σὺ μὲν ὑγιαίνοντας δύνασαι ὅταν βούλῃ ἀπολλύναι, ἐγὼ δὲ τοὺς νοσοῦντας σώζειν. καὶ τοὺς εὐρώστους ἀνόσους οἳ ἐμοὶ πείθονται παρέχειν μέχρι γήρως ζῶντας. τοιγαροῦν σὲ μὲν Μακεδόνες δορυφοροῦσιν, ἐμὲ δὲ καὶ οἱ μέλλοντες ἔσεσθαι. Ζεὺς γὰρ ἐγὼ αὐτοῖς βίον παρέχω. πρὸς ὃν μελαγχολῶντα ἐπέστειλεν ὁ Φίλιππος Μενεκράτει ὑγιαίνειν. παραπλησίως δὲ ἐπέστελλε καὶ Ἀρχιδάμῳ τῷ Λακεδαιμονίων βασιλεῖ, καὶ τοῖς ἄλλοις, ὅσοις ἔγραφεν, οὐκ ἀπεχόμενος τοῦ Διός. καλέσας δέ ποτε αὐτὸν ἐπὶ δεῖπνον ὁ Φίλιππος μετὰ τῶν ἰδίων θεῶν, συγκατέκλινε πάντας ἐπὶ τῆς μέσης κλίνης ὑψηλοτάτης καὶ μεγαλοπρεπέστατα καὶ ἱεροπρεπέστατα κεκοσμημένης. καὶ τράπεζαν παραθείς, ἐφ' ἧς βωμὸς ἔκειτο, καὶ τῶν ἀπὸ γῆς πάντων καρπῶν ἀπαρχαί. καὶ ὁπότε τοῖς ἄλλοις παρεφέρετο τὰ ἐδώδιμα, τοῖς ἀμφὶ Μενεκράτη ἐθυμίων καὶ ἔσπενδον οἱ παῖδες, καὶ τέλος ὁ καινὸς Ζεὺς μετὰ τῶν ὑπηκόων γελώμενος θεῶν ἔφυγεν ἐκ τοῦ συμποσίου, ὡς Ἡγήσανδρος ἱστορεῖ. μνημονεύει δὲ τοῦ Μενεκράτους καὶ Ἄλεξις ἐν Μίνῳ, καὶ Θεμίσων δὲ ὁ κύπριος τὰ Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως παιδικά, ὥς φησι Πύθερμος ὁ ἐφέσιος ἐν τῇ ὀγδόῃ τῶν ἱστοριῶν, οὐ μόνον ἐν ταῖς πανηγύρεσιν ἀνεκηρύττετο Θεμίσων Μακεδὼν Ἀντιόχου βασιλέως Ἡρακλῆς, ἀλλ' ἔθυον δὲ αὐτῷ πάντες οἱ ἐγχώριοι ἐπιλέγοντες Ἡρακλεῖ Θεμίσωνι, καὶ παρῆν αὐτὸς ὁπότε τις τῶν ἐνδόξων θύοι καὶ ἀνέκειτο στρωμνὴν καθ' αὐτὸν ἔχων ἠμφιεσμένος λεοντῆν. ἐφόρει δὲ καὶ τόξα σκυθικά, καὶ ῥόπαλον ἐκράτει. ὁ δ' οὖν Μενεκράτης τοιοῦτος ὢν ὁποῖος εἴρηται, οὐδὲν παραπλήσιον ποτὲ ἐξειργάσατο, οἷον ὁ προειρημένος μάγειρος, ἀθανασίαν ηὕρηκα, τοὺς ἤδη νεκρούς, ὅταν ὀσφρανθῶσιν, ποιῶ ζῆν πάλιν. ἀλαζονικὸν δέ ἐστι πᾶν τὸ τῶν μαγείρων φῦλον, ὡς καὶ Ἡγήσανδρος ἐν Δελφοῖς παρεισάγει. παράγει δὲ μάγειρον λέγοντα,

Βέλτιστε πολλοῖς πολλὰ περὶ μαγειρικῆς Εἰρημέν' ἐστίν, ἢ λέγων φαίνου τί μοι, Καινὸν παρὰ τοὺς ἔμπροσθεν, ἢ μὴ κόπτε με. Οὔκ. ἀλλὰ τὸ πέρας τῆς μαγειρικῆς † εὗρε Εὕρημα μόνον εἰδέναι τῶν νομιζομένων ἐμέ. Οὐ γὰρ παρέργως ἔμαθον ἐν ἔτεσι δυεῖν Ἔχων περίζωμ', ἀλλ' ἅπαντα τὸν βίον, Ζητῶν κατὰ μέρος τὴν τέχνην ἐξήτασα. Εἴδη λαχάνων ὅσ' ἐστί, βεμβράδων τρόπος, Φακῆς γένη παντοδαπά, τὸ πέρας σοι λέγω. Ὅταν ἐν περιδείπνῳ τυγχάνω διακονῶν, Ἐπὰν τάχιστ' ἔλθωσιν ἐκ τῆς ἐκφορᾶς, Τὰ βάπτ' ἔχοντες, τοὐπίθημα τῆς χύτρας Ἀφελών, ἐποίησα τοὺς δακρύοντας γελᾶν. Τοιοῦτος ἐνδέδυκέ τις ἐν τῷ σώματι, Διαδραμὼν γαργαλισμὸς ὡς ὄντων γάμων, Φακῆν παρατιθεὶς εἶπέ μοι καὶ βεμβράδας; Τὰ πάρεργά μου ταῦτ' ἐστίν. ἐὰν δὲ ὃν λάβω Τὰ δέοντα, καὶ τοὐπτανεῖον ἁρμόσω μ' ἅπαξ, Ὅπερ ἐπὶ τῶν ἔμπροσθε σειρήνων σύρε, Ἐγένετο καὶ νῦν τουτονὶ ὄψει πάλιν. Ὑπὸ τῆς ὀσμῆς γὰρ οὐδεὶς δυνήσεται, Ἁπλῶς διελθεῖν τὸν στενωπὸν τουτονί, Ὁ δὲ παριὼν πᾶς εὐθέως πρὸς τὴν θύραν Ἔσται τ' ἀχανής, προσπεπατταλευμένος, Ἄφωνος, ἄχρις ἂν αὐτὸν τῶν φίλων Βεβυσμένος τὴν ῥῖν' ἕτερός τις προσδραμὼν Ἀποσπάσῃ, μέγας εἶ τεχνίτης. Ἀγνοεῖς πρὸς ὃν λαλεῖς, Πολλοὺς ἐγὼ σφόδρ' οἶδα τῶν καθημένων, Οἳ καταβεβρώκασ' ἐν ἐμοὶ τὰς οὐσίας. Πρὸς τῶν θεῶν τί διαφέρειν οὗτος ὑμῖν δοκεῖ τῶν παρὰ Πινδάρῳ κηληδόνων, αἳ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ταῖς σειρῆσι τοὺς ἀκροωμένους ἐποίουν ἐπιλανθανομένους τῶν τροφῶν διὰ τὴν ἡδονήν, ἀφαναίνεσθαι. Νικόμαχος δ' ἐν Εἰλειθυίᾳ καὶ αὐτὸς παράγει τινὰ μάγειρον ὑπερβάλλοντα τοὺς περὶ τὸν Διόνυσον τεχνίτας. λέγει δ' οὖν οὗτος πρὸς τὸν μισθωσάμενον,

Μενεκράτης Ζεύς.

† συμπεριεφέρετο.

Θεμίσων ἥρως.

Ὑποδεικνύεις

ὑπολακνύας μὲν ἦθος ἀστεῖον πάνυ. Καὶ πρᾶον, ὀλίγωρον δὲ πεποίηκας, τί πῶς; Ἐν τῇ τέχνῃ τίνος ἐσμὲν οὐκ ἐξήτακας, Ἢ πρότερον ἐπύθου τῶν ἀκριβῶς εἰδότων, Οὕτω τ' ἐμάθ' ὥσωμαι. μὰ Δί' ἐγὼ μὲν οὐκ ᾤμην. ἴσως ὅσον διαφέρει διακόνου, Μάγειρος οὐκ οἶσθ', εἴσομαι δέ γ' ἂν λέγῃς. Τὸ γὰρ παραλαβόντ' ὄψον ἠγορασμένον, Ἕτοιμον ἀποδοῦναι σκευάσαντα μουσικῶς, Διακόνου 'στὶ τοῦ τυχόντος Ἡράκλεις. Ὁ μάγειρος ἐσθ' ὁ τέλεος ἑτέρα διάθεσις, Πολλὰς τέχνας λάβοις ἂν ἐνδόξους πάνυ, Ὧν τὸν μαθεῖν βουλόμενον ὀρθῶς οὐκ ἐνῆν Ταύταις προσελθεῖν εὐθύς. ἀλλ' ἔμπροσθε δεῖ, Ζωγραφίας ἧφθαι ταυτὶ τῆς μαγειρικῆς, Πρότερον μαθεῖν δεῖ τῆς τέχνης ἑτέρας τέχνας, Ὧν εἰδέναι σε κρεῖττόν ἐστί μοι πρὶν λαβεῖν, Ἀστρολογικήν, ἰατρικήν, γεωμετρικήν.

Τῶν ἰχθύων γὰρ τὰς δυνάμεις καὶ τὰς τέχνας Ἐντεῦθεν ἂν παρακολουθήσεις χρόνοις, Ποτ' ἄωρος ἐσθ' ἕκαστος ἢ πόθ' ὥριμος. Τῶν ὁλονῶν γὰρ μεγάλα τὰ διαστήματα. Ἐνίοτε κρεῖττον γίνεται θύννου βόαξ. Ἔσω, γεωμετρικῆς δὲ καὶ σοὶ πρᾶγμα τί; Τὸ ἠλανεῖον ἡμεῖς σφαῖρον ἂν τιθώμεθα, Τοῦτο διειλέσθαι καὶ τόπον λαβόνθ' ἐν ᾧ Μερίσαι κατ' εἶδος τῆς τέχνης ἐπίδειξιν. Ἐκεῖθεν ἐν τούτῳ δεῖ μετενηνεγμένα. Οὕτω πέπεισμαι, καὶ τὰ λοιπὰ μὴ λάλει. Περὶ τῆς ἰατρικῆς δέ. Τῶν γὰρ βρωμάτων Πνευματικὰ καὶ δύσπεπτα, καὶ τιμωρίαν Ἔχοντ' ἐν εἶσιν οὐ τροφήν, διαπνῶν δὲ πᾶς Τ' ἀλλότρια γίνετ' ὀξύχαρ, κοὐκ ἐγκρατής. Τοῖς δ' ἐν βιαστοῖς βρώμασι τὰ φάρμακα Εὕρητ' ἐκεῖθεν. μεταφορὰ δ' ἔστιν τέχνης, Ἥδη τὸ μετὰ νοῦ καὶ τὸ συμμέτρως ἐμόν. Παρὰ τῆς τακτικῆς ἕκαστα ποῦ τεθήσεται, Ἀριθμῷ τὸ πλῆθος εἰδέναι μαγειρικῆς. Οὐδεὶς ἕτερός σε πρὸς ἐμὲ καὶ γραφήσεται. Μικρὰ διάκουσον ἐν μέρει πάνυ λέγω. Σὺ μήθ' ἐνόχλει, μήτε σαυτὸν μήτ' ἐμέ. Ἀπραγμόνως δὲ διάγαγε τὴν ἡμέραν. Ὁ δὲ παρὰ τῷ νεωτέρῳ Φιλήμονι μάγειρος διδασκαλικός τις ἂν θέλει τοιαῦτά τινα λαλῶν. Ἐάσαθ' οὕτως ἔχειν τὸ πῦρ μόνον, Ποιεῖτε τοὺς ὀπτοὺς μήτ' ἀνειμένον. Τὸ γὰρ τοιοῦτ' οὐκ ὀπτόν, ἀλλ' ἑφθὸν ποιεῖ, Μήτ' ὀξύ. καταπάσαι γὰρ ὅσ' ἂν ἔξω λάβῃ,

Τοῦτο πάλιν ἐς τὴν σάρκα δ' οὐκ ἐνδύεται. Μάγειρος ἐὰν ἦν οὐκ ἐὰν ζωμήρυσιν, Ἔχων τις ἔλθῃ καὶ μάχαιραν πρός τινα, Οὐδ' ἄν τις εἰς τὰς λοπάδας ἰχθῦς ἐμβάλῃ, Ἀλλ' ἔστι τις φρόνησις ἐν τῷ πράγματι. Ὁ δὲ παρὰ Διφίλῳ ἐν τῷ Ζωγράφῳ, καὶ πρὸς οὓς ἐκμισθοῦν αὐτὸν δεῖ διδάσκει, λέγων οὕτως, Οὐ μὴ παραλάβω σ' εἶπα μ' οὐ δράκων ἐγώ, Ἐπ' ἔργον οὐ μὴ διατελῇς τὴν ἡμέραν, Τραπεζοποιῶν ἐν ἀγαθοῖς πολλοῖς χύδην. Οὐ γὰρ βαδίζω πρότερον ἐὰν μὴ δοκιμάσω,

Τίς ἐσθ' ὁ θύων, ἢ πόθεν συνίσταται Τὸ δεῖπνον, ἢ κέκληκεν ἀνθρώπους τίνας. Ἔστιν δ' ἁπάντων τῶν γενῶν μοι διαγραφή, Εἰς ποῖα μισθοῦν ἢ φυλάττεσθαί με δεῖ. Οἷον τὸ μὲν ἐμπορικόν, εἰ βούλει γένος. Ναύκληρος ἀποθύει τις εὐχήν, ἀποβαλὼν Τὸν ἱστὸν ἢ πηδάλιόν τι συντρίψας νεώς, Ἢ φορτί' ἐξέρριψ' ὑπέραντλος γενόμενος, Ἀφῆκα τὸν τοιοῦτον, οὐδὲν ἡδέως Ποιεῖ γὰρ οὗτος. ἀλλ' ὅσον νόμου χάριν. Ὁμοῦ δὲ ταῖς σπονδαῖσι διαλογίζεται Τοῖς συμπλέουσιν ὁπόσον ἐπιβάλλει μέρος Τιθεὶς τὰ δ' αὑτοῦ σπλάγχν' ἕκαστος ἐσθίει. Ἀλλ' ἕτερος εἰσπέπλευκεν ἐκ Βυζαντίου

Τριταῖος, ἀπαθής, εὐπορηκώς, περιχαρής. Εἰς δέκ' ἀλλὰ τὴν μνᾶν γεγονέναι καὶ δώδεκα Λαβὼν τὰ ναῦλα, καὶ δανεῖ' ἐρυγγάνων, Ἀφροδίσι' ὑπὸ κάλλους μαστροποῖς ποιῶν, Ὑπὸ ὥσεν ὑπέμυξ εὐθὺς ἐκβεβηκότα, Τὴν δεξιὰν ἐνέβαλον, ἐμνήσθην Διὸς Σωτῆρος, ἐκπέπηγα τῷ διακονεῖν,

Τοιοῦτος ὁ τρόπος. μειράκιον ἐρῶν πάλιν Τὰ πατρῷα βρύκει καὶ σπαθᾷ. πορεύομαι, Ἀπὸ συμβολῶν συνάγοντα νὴ Δί' ἕτερά που Ἐνέβαλεν εἰς τὸν κέραμον ἐν εὐημερίᾳ Τὰ κράσπεδ' ἀποβλέβοντα καὶ κεκραγότα, Ὀψάριον ἀγοραῖον ποιεῖν τίς βούλεται; Ἐῶ βοᾶν. πληγὰς γὰρ δεῖ προλαμβάνειν Ἐλθόντα, καὶ τὴν νύχθ' ὅλην διακονεῖν. Τὸ μισθάριον γὰρ ἂν ἀπαιτῇς, ἐμοί δα μοι

Ἔνεγκε πρῶτον φησίν, ὄξος ἡ φακῆ Οὐκ εἶχε. πάλιν ᾔτησας, οἰμώξεις μακρά. Πρῶτος μάγειρον φησίν. ἑτέρα μυρία Τοιαῦτα καταλέξαιμ' ἄν. οὐ δὲ νῦν σ' ἄγω Πορνεῖον, ὅπου πολυτελῶς ἀδώνια Ἄγουσ' ἑταίρα μεθ' ἑταίρων πορνῶν χύδην. Σαυτὸν ἀποτρέξεις τόν τε κόλπον ἀποτρίχων. καὶ παρ' Ἀρχεδίκῳ δὲ ἐν Θησαυρῷ ἄλλος σοφιστὴς μαγειρίσκος τάδε λέγει. Πρῶτον μὲν ὠμῶν κειμένων Τῶν ἰχθύων πάρεισιν οἱ κεκλημένοι δίδου, Κατὰ χειρὸς εὐθὺς οὐχ ἅμα λαβὼν

Τὰς λοπάδας ἐπιθεὶς ἀλλὰ τὸ πῦρ σὺν ἄνθρακας, Ἔρραν ἐλαίῳ πάντα καὶ ποιῶ φλόγα, Ἐν ᾧ τὸ λάχανον, αἵ τε τῶν παροψίδων Τὸν ἄνδρα δριμύτατον εὐφραίνουσί μου Ἑφθὸν τὸν ἰχθὺν ἀποδιδόντ' ἔχοντα σοῦ Χυμὸς ἐν αὐτῷ, τήν τε τῆς ἅλμης ἀκμήν Εἰς ἣν ἂν ἐμβάψαιτο πᾶς ἐλεύθερος. Ἐλαδίου κοτύλης τε παραναλωμένης Σέσωκέ μου τρίκλινα πεντήκοντ' ἴσως. Φιλοστέφανος δ' ἐν Δηλίῳ καὶ ὀνόματα ἐνδόξων μαγείρων ἐν τοῖσδε καταλέγει, Εἰδώς σε πάντων διαφέροντα τῇ τέχνῃ, Τοῦ τ' ὀξύτατι μετὰ Θίμβρωνα Δαιδάλου, Τὸν δ' Ἀθλιωνῶν τὸν καλούμενον πέρας Δοὺς μισθόν, ὃν ᾔτησας ἥκω † δὺξ ἀγαγόν σε. Σωτάδης δὲ οὐχ ὁ τῶν ἰωνικῶν ἀσμάτων ποιητὴς ὁ μαρωνίτης, ἀλλ' ὁ τῆς μέσης κωμῳδίας ποιητὴς ἐν τοῖς ἐγκλειομέναις (οὕτω γὰρ ἐπιγράφει τὸ δρᾶμα) ποιεῖ δὲ μάγειρον λέγοντα, Καρίδας ἔλαβον πρῶτον, ἀπετηγάνισα. Ταύτας

τας ἁπάσας. γαλεὸς ἑάλωκε μέγας, ὤπτησα τὰ μέσα. τὴν δὲ λοιπὴν χρυμίαν Ἕψω, ποιήσας τρίμμα συνάψιμον. Γλαύκου φέρω κεφάλαια παμμεγέθη δύο. Ἐν λοπάδι μεγάλῃ ταῦτα λεπτῶς παρεμβαλὼν Χλόην, κύμινον, ἅλας, ὕδωρ, ἔλαιον. Λάβρακα μετὰ ταῦτ᾽ ἐπριάμην καλὸν σφόδρα, Ἔσται δὲ ἅλμης λιπαρὸς ἑφθὸς ἐν χλόῃ. Ἀποδοὺς ὃς δεῖν ἀποβελίσομ᾽ ὀπτάνα, Τρίγλας καλὰς ἠγόρασα καὶ κίχλας καλάς Ἔρριψα, ταύτας ἐπὶ τὸν ἄνθραχ᾽ ὡς ἔχει Ἅλμῃ τε λιπαρᾷ παρατίθημ᾽ ὀρίγανον, Ταύταισι προσέλαβον σηπίας καὶ τευθίδας Ἀστεῖον ὄφθη τευθὶς ἀνθυλευμένη, Καὶ πτερύγι᾽ ἁπλῶς σηπίας ὠπτημένα Τριμμάτιον ἀκέσασα τούτοις αὔθινον Παντοδαπόν. ἑφθὸν δὲ μετὰ ταῦτ᾽ ἔδει Ὀξυλίπαρον τούτοις ἔδωκα χυμίον, Γόγγρον ἐπὶ τούτοις ἐπριάμην, παχὺν σφόδρα, Κατέπνιξ᾽ ἐν ἅλμῃ ὥσπερ εὐανθεστέρᾳ. Κωβιοὶ ἅττα καὶ πετραῖα δὲ τινα Ἰχθύδια, τούτων ἀποκνίσας τὰ κρανία Ἐμόλυν᾽ ἀλεύρῳ τοιούτῳ τινί, Πέμπουσι ταῖς καρίσι τὴν αὐτὴν ὁδόν, Ἀμίαν τε χώραν θηρίον καλὸν σφόδρα Θέλοισι ταύτην εἶλκυσ᾽ ἐλαδίῳ δ᾽ ἰδὼν Σπαργανῶσα περὶ πάσας ὀρίγανον Ἐνέκρυψ᾽ ἅθ᾽ ὥσπερ δαλὸν εἰς πολλὴν τέφραν, Ἀφύαι δ᾽ ἅμ᾽ αὐτῇ παρέλαβον φαληρικήν, Εἷς κύαθος ἐν τοῖσδ᾽ ὕδατος ἐπιχυθεὶς πολύ. Τεμὼν δὲ λεπτὴν ἐν χλόης καὶ πλείονα Καὶ ἡ δικότυλος λήκυθος καταστρέφω, Τί λοιπὸν οὐδὲν ἄλλο τοῦτ᾽ ἔσθ᾽ ἡ τέχνη, Οὐκ ἐξ ἀπογραφῆς, οὐδὲ δι᾽ ὑπομνημάτων. Καὶ μαγείρων μὲν ἅλις. περὶ δὲ τοῦ γόγγρου λεκτέον. Ἀρχέστρατος μὲν γὰρ ἐν τῇ γαστρονομίᾳ, καὶ ὁπόθεν ἕκαστον μέρος αὐτοῦ δεῖ συνωνεῖσθαι, διηγεῖται οὕτως. Γόγγρου μὲν γὰρ ἔχεις κεφαλὴν ἐν Σικυῶνι Πίονος ἰσχυροῦ μεγάλου, καὶ πάντα τὰ κοῖλα. Εἶτα χρόνον πολὺν ἕψε χλόην περίπασσον ἐν ἅλμῃ. Ἑξῆς τε περὶ τῶν κατ᾽ Ἰταλίαν τόπων δεξιῶν πάλιν ὁ καλὸς οὗτος ὑφηγητὴς φησίν. Καὶ γόγγρος σπουδαῖος ἁλίσκεται, ὥς τε τοσοῦτον Τῶν ἄλλων πάντων ὄψων κρατεῖ οὗτος, ὅσον περ Θύννος ὁ πιότατος τῶν φαυλοτάτων κορακίνων. Ἄλεξις ἐν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας. Γόγγρου δ᾽ ὁμοῦ μέλλη σαρκῶν τὰ πιμελῆ Ὑπογάμοντα. Ἀρχέδικος δ᾽ ἐν θησαυρῷ παράγει τινὰ μάγειρον λέγοντα περὶ ὧν ὠψώνηκεν αὐτός. Δραχμῶν τριῶν γλαυκίσκον, Γόγγρου κεφαλὴν καὶ τὰ πρῶτα τεμμάχια, Γόγγρ.

Δραχμῶν πάλιν πέντ᾽, ὦ ταλαίπωρε βίου, Δραχμῆς τράχηλος. ἀλλὰ νὴ τὸν ἥλιον Κἀμοὶ τράχηλον ἕτερον ἄποθεν λαβὼν ἦν καὶ πρίασθαι δυνατόν, ὃν ἔχω τοῦτον αὖ Πρὶν εἰσενεγκεῖν ταῦτα δεῦρ᾽ ἀπηγξάμην. Οὐθεὶς δὲ δεδαπάνηκεν ἐπιπονώτερον, Ἅμα μὲν πρίασθαι πολλὰ καὶ πολλοῦ σφόδρα, Ἅμα δ᾽ εἴ τι χρηστὸν ἀγοράσαιμ᾽ ἀπολλύμην Κατέδοντ᾽ ἐκεῖνοι ὥσπερ πρὸς ἐμαυτὸν λέγω Διαπτύουσιν, οἶνον δὲ τοιοῦτον χαμαί. Οἴμοι. Γαλεός. Ἱκέσιος ἐν τοῖς περὶ ὕλης, τῶν γαλεῶν βελτίονας εἶναι καὶ ἁπαλωτέρους τοὺς ἀστερίας καλουμένους. Ἀριστοτέλης δ᾽ εἴδη αὐτῶν φησὶν εἶναι πλείω, ἀκανθίαν, λεῖον, ποικίλον, σκύμνον, ἀλωπεκίαν, μίαν ἔχειν φησὶ λοφιὰν πρὸς τῷ οὐραίῳ, ἐπὶ δὲ τῆς ῥάχεως οὐδαμῶς. ὁ δ᾽ Ἀριστοτέλης ἐν πέμπτῳ ζώων καὶ [illegible] φησί τινα γαλεὸν εἶναι καὶ νωτιδανόν. Ἐπαίνετος δ᾽ ἐν ὀψαρτυτικῷ ἐπινωτίδα καλεῖ. χείρονα δ᾽ εἶναι τὸν κεντρίνην καὶ δυσώδη. γνωρίζεσθαι δ᾽ ἐκ τοῦ πρὸς τῇ πρώτῃ λοφιᾷ ἔχειν κέντρον, τῶν ὁμοειδῶν οὐκ ἐχόντων, οὔτε δὲ στέαρ, οὔτε πιμελὴν ἔχειν τοὺς ἰχθῦς τούτους διὰ τὸ χονδρώδεις εἶναι. ἰδίως δὲ ὁ ἀκανθίας τὴν καρδίαν ἔχει πεντάγωνον. τίκτει δ᾽ ὁ γαλεὸς τὰ πλεῖστα τρία, καὶ εἰσδέχεται τὰ γεννηθέντα εἰς τὸ στόμα, καὶ πάλιν ἀφίησι. μάλιστα δ᾽ ὁ ποικίλος, καὶ ὁ ἀλωπεκίας. οἱ δὲ λοιποὶ οὐκ ἔτι διὰ τὴν τραχύτητα. Ἀρχέστρατος δὲ ὁ τὸν αὐτὸν Σαρδαναπάλῳ ζήσας βίον, περὶ τοῦ ἐν Ῥόδῳ γαλεοῦ λέγων, τὸν αὐτὸν εἶναι ἡγεῖται τῷ παρὰ Ῥωμαίοις μετὰ αὐλῶν καὶ στεφάνων εἰς τὰ δεῖπνα περιφερομένῳ, ἐστεφανωμένων καὶ τῶν φερόντων αὐτόν, καλούμενον δὲ ἀκκιπήσηρα. ἀλλ᾽ οὗτος μὲν μικρός καὶ μακρορυγχότερός ἐστι, καὶ τῷ σχήματι τρίγωνος ἐκείνου μᾶλλον. τούτων δὲ ὁ εὐτελέστατος καὶ μικρότατος οὐχ ἧττον ἀττικῶν χιλίων πιπράσκεται. Ἀππίων δ᾽ ὁ γραμματικὸς ἐν τῷ περὶ τῆς Ἀπικίου τρυφῆς τὸν ἔλλοπα καλούμενον ὥσπερ, φησίν, εἶναι τὸν ἀκκιπένσηρα. ἀλλ᾽ ὅγε Ἀρχέστρατος περὶ τοῦ ῥοδιακοῦ γαλεοῦ λέγων τοῖς ἑταίροις πατρικῶς πῶς συμβουλεύων φησίν, Ἐν δὲ Ῥόδῳ γαλεὸν τὸν ἀλώπεκα κἂν ἀποθνήσκειν Μέλλῃς, ἂν μή σοι πωλεῖν θέλῃ, ἅρπασον αὐτόν, Γαλε.

Ὃν καλέουσι Συρακόσιοι κύνα πίονα, κἄτα Ὕστερον ἤδη πάσχ᾽ ὅτι σοι πεπρωμένον ἐστί. Τούτων τῶν ἐπῶν μνησθεὶς καὶ Λυγκεὺς ὁ Σάμιος ἐν τῇ πρὸς Διαγόραν ἐπιστολῇ, φησὶ καὶ δικαίως παρακελεύεσθαι τὸν ποιητὴν τῷ μὴ δυναμένῳ τιμὴν ἀριθμῆσαι, ἀδικίᾳ κτήσασθαι τὴν ἐπιθυμίαν. καὶ γὰρ τὸν Θησέα φησὶ γεγονότα καλὸν ὑπολαμβάνω τοῦ Τληπολέμου τὸν ἰχθὺν ὥσπερ αὐτῷ παρασχόντος παρεσχηκέναι. Τιμοκλῆς δ᾽ ἐν δακτυλίῳ φησί, γαλεοὺς καὶ βατίδας ὅσα τε τῶν γενῶν ἐν ὀξυλιπάρῳ τρίμματι σκευάζεται. Γλαῦκος. Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ, σκορπίοι τε ποικίλοι, σαῦροί τε γλαῦκοι πίονες. Νουμήνιος ἐν ἁλιευτικῷ, Συνὴν ἢ καλλίχθυν ἢ χρόμιν, ἄλλοτε δ᾽ ὀρφόν, Ἢ γλαῦκον προόωντα κατὰ μνία σιγαλόεντα, ~~Ἀρχέστρατος, [illegible]~~ Γλαύκου κεφαλὴν ἐν Ὀλύνθῳ, Καὶ μεγάροις. σημαίνει γὰρ ἁλίσκεται ἐν τεναγισταῖς. καὶ Ἀντιφάνης δ᾽ ἐν προ- Γλαῦκ.

βάτα φησίν, Βοιωτία μὲν ἔγχελυς, μῦς ποντικοί, θύννοι μεγαρικοί, μαινίδες καρύστιαι, φάγροι δ᾽ ἐρετρικοί, σκύροι δὲ κάραβοι. ὁ δ᾽ αὐτὸς ἐν Φιλώτιδι καὶ ταῦτα λέγει, Οὐκοῦν τὸ μὲν γλαυκίδιον ὥσπερ ἄλλοτε Ἕψειν ἐν ἅλμῃ, τόδε γε λαβράκιον Ὀπτᾶν ὅλον, τὸν γαλεὸν ἐν ἀποτρίμματι † Ζέσαι, τὸ δ᾽ ἐγχέλειον ἅλες ὀρίγανον Ὕδωρ, ὁ γόγγρος ταὐτὸν ἡ βατὶς χλόη. Πρόσεστι θύννου τέμαχος ὀπτήσεις κρέας, Ἐρίφιον ὀπτὸν θάτερον τἀναντία, Ὁ σπλὴν σεσάχθω νῆστις. Εὔβουλος καμπυλίωνι, Τὴν τ᾽ εὐπρόσωπον λοπάδα τοῦδε τοῦ Θαλαττίου Γλαύκου φέρουσαν εὐγενέστερον Λάβρακα θ᾽ ἑφθὸν ἅλμῃ μίαν. Ἀναξανδρίδης νηρεῖ, Ὁ πρῶτος εὑρὼν πολυτελὲς τμητὸν μέγα Γλαύκου πρόσωπον τοῦτ᾽ ἀκύμονος λιμένος θύννου, τἄτ᾽ ἄλλα βρώματ᾽ ὀξυγρᾶς ἁλός Νηρεὺς κατοικεῖ τόνδε πάντα τὸν τόπον. Ἄμφις ἐν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, Γλαῦκοι δ᾽ ὅλοι ῥάχιστα κρανίου μέρη δίσαρκα. καὶ ἐν Φιλεταίρῳ ἔχειν καθαρείως ἐγχελύδιόν τι καὶ γλαυκίδιον κεφάλαια καὶ λαβρακίου τεμάχια. Ἀντιφάνης ἐν κύκλωπι ὑπεξακοντίζων τὸν Τελέσιν Ἀρχέστρατον φησίν, ἔστω δ᾽ ἡμῖν κεστρεὺς ὑμάτιος, νάρκη πνικτή, πέρκη σχιστή, τευθὶς σακτή, σινόδων ὀπτός, γλαύκου προτομή, γόγγρου κεφαλή, βατράχου γαστήρ, θύννου λαγόνες, βατίδος νῶτον, κέστρας ὀσφύς, ψήττης κίχος, μαινὶς κάρις, τρίγλη, φυκίς. τῶν τοιούτων μηδὲν ἄπεστω. Ναυσικράτης ναυκλήροις, Δύο μὲν φασὶν ἁπαλοὶ καὶ καλοὶ τοῖς ναυτίλοισι πολλάκις Ἤδη φανέντες πελαγίοις ἐν ἀγκάλαις, Ὃν καὶ τὰ θνητῶν φασὶν ἀγγέλλειν πάθη. Γλαῦκον λέγεις, ἔγνωκας. Τὸν δὲ

Γλαῦκος ὁ δαίμων. Γλαῦκον τὸν θαλάττιον δαίμονα, Θεόλυτος μὲν ὁ μηθυμναῖος ἐν τοῖς βακχικοῖς ἔπεσιν, ἐρασθέντα φησὶν Ἀριάδνης, ὅτι ἐν Δίᾳ τῇ νήσῳ ὑπὸ Διονύσου ἡρπάσθη, καὶ βιαζόμενον ὑπὸ Διονύσου ἀμπελίνῳ δεσμῷ ἐνδεθῆναι, καὶ δεηθέντα ἀφεθῆναι εἰπόντα, Ἀνθηδών τις ἔστιν ἐπὶ πλευρῇσι θαλάσσης Ἀντίον Εὐβοίης, σχεδὸν εὐρίποιο ῥοάων. Ἔνθεν ἐγὼ γένος εἰμί. πατὴρ δέ με γείνατο Κωπεύς.

Προμαθίδας δ᾽ ὁ ἡρακλεώτης ἐν ἡμιάμβοις Πολύβου τοῦ Ἑρμοῦ καὶ Εὐβοίας τῆς Λαρύμνου γενεαλογεῖ τὸν Γλαῦκον. Μνασέας δὲ ἐν τῷ τῶν εὐρωπιακῶν Ἀνθηδόνος καὶ Ἀλκυόνης αὐτὸν γενεαλογεῖ. ναυτικὸν δὲ αὐτὸν καὶ κολυμβητὴν ἀγαθὸν γενόμενον Πόντιον καλεῖσθαι, ἁρπάσαντα δὲ Σύμην τὴν Ἰαλήμου καὶ Δωτίδος θυγατέρα ἀποπλεῦσαι εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ τὴν ἐγγὺς τῆς Καρίας νῆσον ἔρημον κατοικήσαντα ἀπὸ τῆς γυναικὸς Σύμην αὐτὴν προσαγορεῦσαι. Εὐάνθης δ᾽ ὁ ἐποποιὸς ἐν τῷ εἰς τὸν Γλαῦκον ὕμνῳ Ποσειδῶνος αὐτὸν υἱὸν εἶναι καὶ Ναΐδος νύμφης, μιγῆναί τε Ἀριάδνῃ ἐν Δίᾳ τῇ νήσῳ, ἐρασθέντα, ὅτι ὑπὸ Θησέως κατελείφθη. Ἀριστοτέλης δ᾽ ἐν τῇ Δηλίων πολιτείᾳ, ἐν Δήλῳ κατοικήσαντα μετὰ τῶν Νηρηΐδων τοῖς θεοῖς μαντεύεσθαι. Πόσσις δ᾽ ὁ μάγνης ἐν τρίτῳ ἀμαζονίδος, τῆς ἀργοῦς φησὶ δημιουργὸν γενέσθαι τὸν Γλαῦκον, καὶ κυβερνῶντα αὐτήν, ὅτε Ἰάσων μετὰ τῶν Τυρρηνῶν ἐμάχετο, μόνον ἄτρωτον γενέσθαι ἐν τῇ ναυμαχίᾳ. κατὰ δὲ Διὸς βούλησιν ἐν τῷ τῆς θαλάττης βυθῷ φανῆναι, καὶ οὕτως γενέσθαι θαλάττιον δαίμονα ὑπὸ μόνου τε Ἰάσονος θεωρηθῆναι. Νικάνωρ δὲ ὁ κυρηναῖος ἐν μετονομασίαις τὸν Μελικέρτην φησὶ Γλαῦκον μετονομασθῆναι. ἱστορεῖ δὲ περὶ αὐτοῦ καὶ ὁ αἰτωλὸς Ἀλέξανδρος ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ ἁλιεῖ, ὡς ὅτι γευσάμενος βοτάνης κατεποντώθη, ἣν ἡλίῳ Φαέθοντι Ἐν μακάρων νήσοισι λεπτὴ φύει ἔαρι γαῖα. Ἥλιος δ᾽ ἵπποις θυμήρια δόρπον ὀπάζει Ὕλῃ ναιετάουσαν ἵνα δρόμον ἐκτελέσωσιν Ἄτρυτοι, καὶ μή τιν᾽ ἕλοι μεσσηγὺς ἀνίη. Αἰσχρίων δ᾽ ὁ σάμιος ἔν τινι τῶν ἰάμβων, Ὕδνης φησὶ τῆς Σκύλλου τοῦ Σκιωναίου κατακολυμβητοῦ θυγατρὸς τὸν θαλάσσιον Γλαῦκον ἐρασθῆναι. ἰδίως δὲ καὶ περὶ τῆς βοτάνης λέγει, ἣν φαγὼν ἀθάνατος ἐγένετο, καὶ θεῶν ἄγρωστιν εὗρε ἣν Κρόνος κατέσπειρεν. Νίκανδρος δ᾽ ἐν τρίτῳ † εὐρωπίας Νηρέως ἐρώμενον τὸν Γλαῦκον ἱστορεῖ γενέσθαι. ὁ δ᾽ αὐτὸς Νίκανδρος ἐν πρώτῳ αἰτωλικῶν τὴν μαντικὴν φησὶν Ἀπόλλωνα ὑπὸ Γλαύκου διδαχθῆναι, θηρεύοντα δὲ περὶ τὸ ὄρος, ὄρος δὲ τοῦτ᾽ ὑπάρχειν ὑψηλὸν ἐν Αἰτωλίᾳ, λαγὼν θηραλάσαι, ὃν λειποθυμοῦντα ὑπὸ τῆς διώξεως ἀπαγαγεῖν ὑπὸ κρήνῃ τινί, καὶ τῇ παρακειμένῃ πόᾳ ἤδη ἀποψυχόμενον ἀπομάσσειν. ἀναζωπυρήσαντος δὲ τοῦ λαγὼ τῇ βοτάνῃ ἐπιγνόντα τῆς βοτάνης δύναμιν ἀπογεύσασθαι, καὶ ἔνθεον γενόμενον, ἐπιγινομένου χειμῶνος κατὰ Διὸς βούλησιν εἰς τὴν θάλασσαν αὑτὸν ἐκρῖψαι. Ἡδύλογος δ᾽ ὁ σάμιος ἢ ἀθηναῖος Μελικέρτου φησὶν ἐρασθέντα τὸν Γλαῦκον ἑαυτὸν ῥῖψαι εἰς τὴν θάλασσαν. Ἡδύλη δὲ τοῦ ποιητοῦ τούτου μήτηρ, Μοσχίνης δὲ θυγάτηρ τῆς ἀττικῆς ἰάμβων ποιητρίας ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ Σκύλλῃ, ἱστορεῖ τὸν Γλαῦκον ἐρασθέντα Σκύλλης ἐλθεῖν αὐτῆς εἰς τὸ ἄντρον Ἢ κόγχου δώρημα φέροντ᾽ ἐρυθραίης ἀπὸ πέτρης, Ἢ σὺν Ἀλκυόνης παῖδας ἔτ᾽ ἀπτερύγους, Τῇ νύμφῃ δύσπιστος ἀθύρματα. δάκρυ δ᾽ ἐκείνου Καὶ σειρὴν γείτων παρθένος οἰκτίσατο. Ἀκτὴν γὰρ κείνην ἐπενήχετο, καὶ τὰ συνεγγὺς Αἴτνης.

Γναφεύς. Γναφεύς. Δωρίων ἐν τῷ περὶ ἰχθύων τὸ ἐκ τῆς ἑψήσεως τοῦ γναφέως ὑγρὸν φησὶ πάντα σπίλον καθαίρειν. μνημονεύει δ᾽ αὐτοῦ καὶ Ἐπαίνετος ἐν ὀψαρτυτικῷ.

Ἔγχελυς. Ἔγχελυς. τῶν θαλασσίων ἐγχέλεων μνημονεύει Ἐπίχαρμος ἐν μούσαις. Δωρίων δ᾽ ἐν τῷ περὶ ἰχθύων μνημονεύων καὶ τῶν ἀπὸ τῆς κωπαΐδος, τὰς κωπαΐδας ἐπαινεῖ. γίνονται δ᾽ αὗται ὑπερμεγέθεις.

μεγέθους. φησὶ γοῦν Ἀγαθαρχίδης ἐν ἕκτῃ Εὐρωπιακῶν, τὰς ὑπερφυεῖς τῶν Κωπαΐδων ἐγχέλεων, ἱερείων τρόπον στεφανοῦντας καὶ κατευχομένους, οὐλάς τε ἐπιβάλλοντας θύειν τοῖς θεοῖς τοὺς Βοιωτούς, καὶ πρὸς τὸν ξένον τὸν διαπορουῦντα τὸ τῆς θυσίας παράδοξον καὶ πυνθανόμενον, ἐν μόνον εἰδέναι φῆσαι τὸν Βοιωτόν, φάσκειν τε ὅτι δεῖ τηρεῖν τὰ προγονικὰ νόμιμα, καὶ ὅτι μὴ καθήκει τοῖς ἄλλοις ὑπὲρ αὐτῶν ἀπολογίζεσθαι. οὐ χρὴ θαυμάζειν δὲ ἱερείων τρόπον ἐγχέλεις θύεσθαι, ὁπότε καὶ Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος ἐν τῷ περὶ λέξεως τοὺς ἁλιέας λέγει θυσίαν ἐπιτελοῦντας τῷ Ποσειδῶνι, ὑπὸ τὴν τῶν θύννων ὥραν, ὅταν εὐαγρήσωσι, θύειν τῷ θεῷ τὸν ἁλόντα θύννον, καὶ τὴν θυσίαν ταύτην καλεῖσθαι θυνναῖον. καὶ τάριχοι δὲ παρὰ Φασηλίταις ἀποθύονται. Ἡρόπυθος γοῦν ἐν ὅροις Κολοφωνίων περὶ τῆς κτίσεως ἱστορῶν τῆς Φασήλιδος, φησὶν ὅτι Λάκιος ὁ τὴν ἀποικίαν στείλας μισθὸν ἔδωκε τοῦ τόπου Κυλάβρᾳ ποιμένι νέμοντι πρόβατα, ταρίχους, ἐκείνου τοῦτ' αἰτήσαντος. προθέντος γὰρ αὐτῷ τοῦ Λακίου λαβεῖν τοῦ χωρίου ἢ ἄλφιτα ἢ ἄλητα ἢ ταρίχους, εἵλετο ὁ Κυλάβρας τοὺς ταρίχους. καὶ διὰ τοῦτο οἱ Φασηλῖται κατὰ πᾶν ἔτος τῷ Κυλάβρᾳ, ἔτι καὶ νῦν τάριχον θύουσιν. Φιλοστέφανος δὲ ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ πόλεων οὕτως γράφει. Λάκιον τὸν Ἀργεῖον τῶν σὺν Μόψῳ ἀφικομένων, ὃν τινὲς μὲν Λίνδιον εἶναι λέγουσιν, ἀδελφὸν δὲ Ἀντιφήμου τοῦ Γέλαν οἰκίσαντος, εἰς τὴν Φασηλίδα ὑπὸ Μόψου μετ' ἀνδρῶν πεμφθέντα κατά τινα λόγον Μαντοῦς τῆς Μόψου μητρός, ὅτε αἱ πρύμναι τῶν ἰδίων νηῶν συνέβαλον καὶ συνεθραύσθησαν περὶ τὰς Χελιδονίας τῶν μετὰ τοῦ Λακίου διὰ τὸ ὕστερον αὐτῶν νυκτὸς προσβαλόντων. ἀγοράσαι δὲ αὐτὸν τὴν γῆν λέγεται, οὗ ἡ πόλις νῦν ἐστί, καθὰ ἡ Μαντὼ προεῖπε, παρὰ Κυλάβρα τινὸς δόντα τάριχον. τοῦτο γὰρ εἵλετο λαβεῖν αὐτόν, ἀφ' ὧν ἦγον, ὅθεν κατ' ἐνιαυτὸν τοὺς Φασηλίτας τῷ Κυλάβρᾳ θύειν τάριχον τιμῶντας ὡς ἥρωα. περὶ δὲ τῶν ἐγχέλεων Ἱκέσιός φησιν ἐν τοῖς περὶ ὕλης, ὡς αἱ ἐγχέλεις εὐχυλότεραι πάντων εἰσὶν ἰχθύων, καὶ ὅτι εὐστομαχίᾳ διαφέρουσι τῶν πλείστων. πλήσμιαι γάρ εἰσι, καὶ πολύτροφοι. ἐν δὲ τοῖς ταρίχοις τὰς Μακεδονικὰς ἐγχέλεις κατατάττει. Ἀριστοτέλης δὲ χαίρειν φησὶ τὰς ἐγχέλεις, καθαρωτάτῳ ὕδατι, ὅθεν τοὺς ἐγχελυοτρόφους καθαρὸν αὐταῖς ἐπιχεῖν. πνίγεσθαι γὰρ ἐν τῷ θολερῷ. διὸ καὶ οἱ θηρεύοντες θολοῦσι τὸ ὕδωρ, ἵνα ἀποπνίγωνται. λεπτὰ γὰρ ἔχουσι τὰ βράγχια, καὶ αὐτίκα ὑπὸ τοῦ θολοῦ τοὺς πόρους ἐπιπωματίζονται. ὅθεν καὶ τοῖς χειμῶσιν ὑπὸ τῶν πνευμάτων ταραττομένου τοῦ ὕδατος ἀποπνίγονται. ὀχεύονται δὲ συμπλεκόμεναι, κἄτ' ἀφιᾶσι γλοιῶδες ἐξ αὐτῶν, ὃ γενόμενον ἐν τῇ ἰλύϊ ζωογονεῖται. λέγουσι δὲ οἱ ἐγχελυοτρόφοι, καὶ ὡς νυκτὸς νέμονται. ἡμέρας δὲ ἐν τῇ ἰλύϊ ἀκινητίζουσι. τῆς σήψεως γινομένης, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν καλουμένων τῆς γῆς ἐντέρων λέγεται. διὸ καὶ Ὅμηρον τῆς τῶν ἰχθύων φύσεως χωρίζοντα τάδε εἰπεῖν, Τείροντ' ἐγχέλυές τε καὶ ἰχθύες οἱ κατὰ δίνας. Ἐπικάρπιος δέ τις ἀκαδημιστὴς τῶν συνδειπνούντων ἡμῖν ἐγχέλυος παρατεθείσης, πάρεστιν ἔφη τῶν δείπνων Ἑλένη. ἐγὼ οὖν Πάρις ἔσομαι, καὶ χεῖρας μήπω τινὸς ἐκτείναντος ἐπ' αὐτὴν ἐπιβαλὼν ἐψίλωσε τὸ πλευρὸν ἀγαγὼν εἰς ἄκανθαν. ὁ δ' αὐτὸς οὗτος πλακοῦντός ποτε θερμοῦ παρατεθέντος, καὶ πάντων ἀπεχομένων ἐπιφωνήσας. Τοῦ δ' ἐγὼ αἴτιός εἰμι, καὶ εἴπου εἰ χεῖρας ἔοικε προπετῶς ἐπιβαλὼν καὶ καταπιὼν φλεγόμενος ἐξεφέρετο. καὶ ὁ Κύνουλκος ἔφη, ἀποφέρεται ἐκ τῆς βρογχοπαρατάξεως ὁ λάρος. καὶ περὶ τῆς ἐγχέλυος δὲ Ἀρχέστρατος οὕτως ἱστορεῖ.

Ἔγχελυν αἰνῶ μὲν πᾶσαν, πολὺ δ' ἐστὶ κρατίστη Ῥηγίου ἀντίπορας πορθμοῦ ληφθεῖσα θαλάσσης. Ἔνθα σὺ τῶν ἄλλων πάντων μεσσήνιε θνητῶν Βρῶμα τιθεὶς τοιόνδε διὰ στόματος πλεονεκτεῖς. Οὐ μὴν ἀλλὰ κλέος γ' ἀρετῆς μέγα κάρτα φέρουσι Κωπαΐαι καὶ στρυμόνιαι. μεγάλαι τε γάρ εἰσι, καὶ τὸ πάχος θαυμασταί. ὅμως δ' οἶμαι βασιλεύειν Πάντων τῶν περὶ δαῖτα, καὶ ἡδονῆς ἡγεμονεύειν Ἔγχελυς ἢ φύσει ἐστὶν ἀπύρηνος μόνος ἰχθύς.

Ὁμήρου δὲ εἰπόντος, τείροντ' ἐγχέλυές τε, καὶ ἰχθύες. ἀκολούθως ἐποίησε καὶ Ἀρχίλοχος, πολλὰς δὲ τυφλὰς ἐγχέλυας ἐδέξω. Οἱ δ' Ἀττικοὶ καθώς Τρύφων φησὶ τὰς ἑνικὰς χρήσεις ἐπιστάμενοι, διὰ τοῦ υ τὰς πληθυντικὰς οὐκέτι ἀκολούθως ἐπιφέρουσιν. ὁ γοῦν Ἀριστοφάνης ἐν μὲν Ἀχαρνεῦσι, Σκέψασθε φησὶ παῖδες τὴν κρατίστην ἔγχελυν. καὶ ἐν Λημνίαις, ἔγχελυν Βοιωτίαν. τὴν δ' εὐθεῖαν ἐν Δαιταλεῦσι, καὶ λεῖος ὥσπερ ἔγχελυς. καὶ Κρατῖνος ἐν πλούτοις, Θύννος, ὀρφώς, γλαῦκος, ἔγχελυς, κύων. τὰς μέντοι πληθυντικὰς οὐκ ἔτι ὁμοίως τῷ ποιητῇ. Ἀριστοφάνης ἱππεῦσιν, ὥσπερ γὰρ οἱ τὰς ἐγχέλεις θηρώμενοι πέπονθας. καὶ Δευτέραις νεφέλαις, τὰς εἰκοῦς τῶν ἐγχέλεων τὰς ἱμάς μιμούμενοι. ἐν σφηξὶ δὲ ἡ δοτική, οὐ χαίρω δὲ βατίσιν, οὐδ' ἐγχέλεσιν. Στράττις δ' ἐν ποταμοῖς ἔφη ἐγχέλεων ἀνεψιός. Σιμωνίδης δ' ἐν ἰάμβοις, ὥσπερ ἔγχελυς κατὰ γλοιοῦ, καὶ τὴν αἰτιατικήν. Ἐρωδιὸς γὰρ ἔγχελυν μαιανδρίην τρίορχον εὑρὼν ἐσθίοντ' ἀφείλετο. Ἀριστοτέλης δ' ἐν τοῖς περὶ ζώων, διὰ τοῦ ι ἐγχέλεις εἴρηκεν. ὅταν δ' Ἀριστοφάνης ἐν ἱππεῦσι λέγῃ. ὅπερ γὰρ οἱ τὰς ἐγχέλεις θηρώμενοι πέπονθας. ὅταν μὲν ἡ λίμνη καταστῇ, λαμβάνουσιν οὐδέν. ἐὰν δ' ἄνω τε καὶ κάτω τὸν βόρβορον κυκῶσιν, αἱροῦσι, καὶ σὺ λαμβάνεις ἢν τὴν πόλιν ταράττῃς. Σαφῶς δηλοῖ ὅτι ἡ ἔγχελυς ἐκ τῆς ἰλύος λαμβάνεται ὅθεν καὶ τοῦτο

Ἔγχελυς.

lib. 6.

Ἐγχ. μα εἰς νῦν ἐπὶ Βρατώδη. καὶ ὁ ποιητὴς οὖν δῆλον δηλῶσαι τὸ εἰς βάθος τοῦ ποταμοῦ καιόμενον οὕτως ἔφη, τείροντ' ἐγχέλυές τε καὶ ἰχθύες. ἰδιαίτερον δὲ τοῦτο κατ' ἐξαίρετον ἐγχέλυες, ἵνα καὶ τὸ βάθος τοῦ καιομένου ὕδατος δηλώσῃ. Ἀντιφάνης δ' ἐν Λύκωνι κωμῳδῶν τοὺς Αἰγυπτίους φησίν,

Καὶ τἄλλα δεινοὺς φασὶ τοὺς Αἰγυπτίους Εἶναι, τὸ νομίσαι τ' ἰσόθεον τὴν ἔγχελυν. Πολὺ τῶν θεῶν γὰρ ἐστὶ τιμιωτέρα, Τῶν μὲν γὰρ εὐξαμένοισιν ἔστ' ἡμῖν τυχεῖν, Τούτων δὲ δραχμὰς ἐστὶ δώδεκ' ἢ πλέον ἀναλώσασιν ὀσφρέσθαι μόνον. Οὕτω 'στ' ἅγιον παντελῶς τὸ θηρίον.

Ἀναξανδρίδης δ' ἐν πόλεσι πρὸς τοὺς Αἰγυπτίους ἀποτεινόμενος τὸν λόγον φησίν, Οὐκ ἂν δυναίμην συμμαχεῖν ὑμῖν ἐγώ, Οὔθ' οἱ τρόποι γὰρ ὁμονοοῦσ', οὔθ' οἱ νόμοι Ἡμῶν. ἀπ' ἀλλήλων δὲ διέχουσιν πολύ, Βοῦν προσκυνεῖς. ἐγὼ δὲ θύω τοῖς θεοῖς Τὴν ἔγχελυν μέγιστον ἡγῇ δαίμονα. Ἡμεῖς δὲ τῶν ὄψων μέγιστον παραπολύ, Οὐκ ἐσθίεις ὕει᾽. ἐγὼ δέ γ' ἥδομαι Μάλιστα τούτοις. κύνα σέβεις, τύπτω δ' ἐγώ, Τοὔψον κατεσθίουσαν ἡνίκ' ἂν λάβω. Τοὺς ἱερέας ἐνθάδε μὲν ὁλοκλήρους νόμος Εἶναι. παρ' ὑμῖν δ' ὡς ἔοικεν ἀπηργμένους, Σὺ μὲν τὸν αἴλουρον κακὸν ἔχοντ' ἂν ἴδῃς Κλάεις, ἐγὼ δ' ἥδιστ' ἀποκτείνας δέρω. Δύναται παρ' ὑμῖν μυγαλῆ, παρ' ἐμοὶ δέ γ' οὔ.

Τιμοκλῆς δ' ἐν Αἰγυπτίοις, Πῶς ἂν μὲν οὖν σώσειεν ἶβις ἢ κύων. Ὅπου γὰρ εἰς θεοὺς τοὺς ὁμολογουμένους Θεοὺς ἀσεβοῦντες οὐ διδόασιν εὐθέως, Δίκην τίν' αἰλούρου βωμὸς ἐπιτρίψειεν ἄν.

Ὅτι δ' ἥδιον τὰς ἐγχέλεις καὶ μετὰ τεύτλων ἐντυλίξαντες, πολὺ μέν ἐστι καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις κωμικοῖς. καὶ Εὔβουλος δέ φησιν ἐν Ἠχοῖ, Νύμφα ἀπειρόγαμος τεύτλῳ περὶ σῶμα καλυπτὰ Λευκόχρως πάρεστιν ἔγχελυς, ὦ μέγα μοι μέγα σοὶ φῶς ἐναργές, καὶ ἐν Ἴωνι, Καὶ μετὰ ταῦτα θύννων μεγαλόπλουτ' ἄττα σευτλῷ ὑπογάστρι ὀπτῶν αὖτε λιμνοσώματοι Βοιώτιαι πάρεισιν ἐγχέλεις θεαὶ τεύτλ' ἀμπεχόμεναι. καὶ ἐν Μηδείᾳ, Παρθένου Βοιωτίας κωπαΐδος. ὀνομάζειν γὰρ αἰδοῦμαι θεάν. ὅτι δὲ καὶ αἱ στρυμόνιαι ἐγχέλεις διὰ ὀνόματος ἦσαν, φησὶν ἐν Θαμύρᾳ Ἀντιφάνης. Καὶ σοῦ γ' ἐπώνυμός τις ἐν φήμαις βροτῶν Θρήκης κατάρδων ποταμὸς ὠνομασμένος, Στρυμὼν μεγίστας ἐγχέλεις κεκτημένος. καὶ περὶ τὸν Εὐκλέα δὲ ποταμόν, οὗ μνημονεύει Ἀντίμαχος ἐν ταῖς ἐπιγραφομέναις δέλτοις οὕτως, Ἐλθὼν Εὐκλέα πηγὰς ὕπο δινήεντος. Δημήτριος δ' ὁ σκήψιος

Ἔλοψ. ἐν ἑκκαιδεκάτῳ τοῦ τρωϊκοῦ διακόσμου, ἐγχέλεις φησὶ διαφόρους γίνεσθαι. Ἔλοψ. Προείρηται μέν τινα περὶ αὐτοῦ. ἀλλὰ καὶ Ἀρχέστρατός φησι τάδε περὶ αὐτοῦ, Τὸν δ' ἔλοπ' ἔσθε μάλιστα Συρακούσαις ἐνὶ κλειναῖς, Τόν γε κρατιστεύοντ'. οὗτος γὰρ κεῖθεν ἐκεῖθεν Τὴν ἀρχὴν γεγονώς, κἂν ἢ περὶ νήσους, Ἢ περὶ τὴν ἄλλην που ἁλῶ γῆν, ἢ περὶ Κρήτην Λεπτὸς καὶ στριφνὸς καὶ κυματόπλὴξ ἀφικνεῖται.

Ἐρυθρῖν. Ἐρυθρῖνος. Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ ζώων, καὶ Σπεύσιππος παραπλήσια φησὶν εἶναι φάγρον, ἐρυθρῖνον, ἥπατον. τὰ παραπλήσια εἴρηκε καὶ Δωρίων ἐν τῷ περὶ ἰχθύων. Κυρηναῖοι δὲ δύκην τὸν ἐρυθρῖνον καλοῦσιν ὥς Κλείταρχός φησιν ἐν γλώσσαις.

Ἐγκρασίχολοι. Ἐγκρασίχολοι. Καὶ τούτων μέμνηται Ἀριστοτέλης ὡς μικρῶν ἰχθυδίων, ἐν τῷ περὶ ζωϊκῶν. Δωρίων δὲ ἐν τῷ περὶ ἰχθύων τῶν ἐγκρασιχόλων ἐν τοῖς ἑψητοῖς μέμνηται, λέγων οὕτως. ἑψητὸς ἐστὶ μὲν δεῖ ἐγκρασιχόλους, ἢ ἴωπας, ἢ ἀθερίνας, ἢ κωβιούς, ἢ τριγλίδας μικράς, σηπίδιά τε, καὶ τευθίδια, καὶ καρκίνια. Ἑψητός. ἐστὶ τῶν λεπτῶν ἰχθυδίων. Ἀριστοφάνης ἐν ἀναγύρῳ, οὐχ ἑψητῶν λοπάς ἐστιν. Ἄρχιππος ἰχθύσιν καὶ τὴν μὲν ἀφύην καταπέπωκεν ἑψητὸς ἐντυχών. Εὔπολις αἰξίν, ὦ χάριτες αἵ σι μέλλουσιν ἑψεῖν. Εὔβουλος ἐν προσουσίᾳ, ἢ κύκνῳ, Ἀγαπῶν τε καὶ ἑψητὸν ἐν τεύτλοις ἔνα, Διὰ δωδεκάτης ἑψόμενον ἡμέρας. Ἄλεξις ἐν ἐπιγλαυκωμένῃ, καὶ γὰρ ἑψητῶν τινὲς παρῆσαν ἡμῖν δαιδάλειοι πως. τὰ γὰρ καλὰ πάντα Δαιδάλου καλοῦσιν ἔργα. καὶ πάλιν, τῶν οὖν κορακίνων πεῖραν οὐχὶ λαμβάνεις, οὐδὲ τριχίδων, οὐδ' οἷον ἑψητῶν τινῶν. πληθυντικῶς δὲ λέγουσιν ἑψητοὺς κατὰ τὸ πλεῖστον. Ἀριστοφάνης δράμασιν ἢ Νιόβῃ, οὐδὲν μὰ Δί' ἐρῶ λοπάδος ἑψητῶν. Μένανδρος πορνείᾳ, τὸ παιδίον δ' εἰσῆλθεν ἑψητοὺς φέρον. ἑνικῶς δὲ Νικόστρατος ἐν Ἡσιόδῳ, Βεμβράδ' ἀφύην ἑψητόν. Ποσείδιππος ἀποκλειομένῃ, ἑψητὸν ἀγοράζειν τινά. ἐν δὲ τῇ ἐμῇ Ναυκράτει ἑψητοὺς καλοῦσιν ἰχθύδια ἀπολειπόμενα ἐν ταῖς διώρυξιν, ὅταν ὁ Νεῖλος ἀποπαύηται τῆς πληρώσεως.

Ἥπατοι. Ἥπατος, ἢ λεβίας. Διοκλῆς τοῦτόν φησι τῶν πετραίων εἶναι. Σπεύσιππος δ' ὅμοιον φάγρῳ τὸν

Λεβίαι. ἥπατον. ἐστὶ δὲ μονήρης, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης. σαρκοφάγος τε καὶ καρχαρόδους, τὴν χροιὰν μὲν μέλας, ὀφθαλμοὺς δὲ μείζονας ἢ καθ' αὐτὸν ἔχων, καρδίαν τρίγωνον, λευκήν. Ἀρχέστρατος δ' ὁ τῶν δείπνων λοχαγός, φησὶν καὶ λεβίαν λαβεῖν ὅχετον ἥπατον ἐν περικλύστῳ, Δήλῳ καὶ Τήνῳ.

Ἠλακατῆνες. Ἠλακατῆνες. Μνησίμαχος ἱπποτρόφῳ, σκόμβρος, θύννος, κωβιός, ἠλακατῆνες. εἰσὶ δὲ κητώδεις ἐπιτήδειοι εἰς ταριχείαν. Μένανδρος κόλακι φησί. κωβιός, ἠλακατῆνες καὶ κυνὸς οὐραῖον. Μνασέας δ' ὁ πατρεὺς φησίν, ἰχθύος δὲ γίνεται καὶ ἡσυχίας τῆς ἀδελφῆς γαλήνη, καὶ μύραινα, καὶ ἠλακατῆνες.

Θῦννοι. Θύννος. τοῦτόν φησιν Ἀριστοτέλης εἰσπλεῖν εἰς τὸν πόντον ἐχόμενον τῆς γῆς ἐπὶ δεξιά, ἐκπλεῖν δ' ἐπ' ἀριστερά. τῷ γὰρ δεξιῷ ὀφθαλμῷ ὀξύτερον βλέπειν, τῷ δὲ εὐωνύμῳ ἀμβλυωπεῖν.

ἔχει δὲ

ἔχει δὲ ὑπὸ τὰ πτερύγια τὸν λεγόμενον οἶστρον. χαίρει δὲ ἀλέᾳ. διὸ καὶ πρὸς τὴν ἄμμον πρόσεισι. γίνεται δὲ ἰσχάδιμος, ὅταν τοῦ οἴστρου παύσηται. σπείρεται δὲ μετὰ τὴν φωλείαν, ὥς φησι Θεόφραστος. καὶ ἕως μὲν ἂν ἔχῃ μικρὰ τὰ κυήματα, δυσάλωτος. ὅταν δὲ μείζω γένηται, διὰ τὸν οἶστρον ἁλίσκεται. φωλεύει δὲ ὁ θύννος καίτοι πολυκύματος ὤν. Ἀρχέστρατος δέ φησιν, Ἀμφὶ δὲ τὴν ἱερὰν τε καὶ εὐρύχορον Σάμον ὄψει Θύννον ἁλισκόμενον σπουδῇ μέγαν, ὃν καλέουσιν Ὄρκυνον. ἄλλοι δ᾽ αὖ κῆτος. τούτου δὲ θοῶς χρὴ Ὀψωνεῖν, ἃ πρέπει ταχέως καὶ μὴ 'πὶ τιμῆς. Ἔστι δὲ γενναῖος Βυζαντίῳ ἔν τε Καρύστῳ Ἔν Σικελῶν τε κλυτῇ νήσῳ. Κεφαλοι† δὲ τ᾽ ἀμείνους Πολλῷ τῶνδε τρέφει θύννους καὶ Τυνδαρὶς ἀκτή. Ἂν δέ ποτ᾽ Ἰταλίας ἱερᾶς Ἱππώνιον ἔλθῃς, † Ἑσπέτον εἰς ὑδατος στεφάνους, πολὺ δὴ πολὺ πάντων Ἐνταῦθ᾽ εἰσὶν ἄριστοι, ἔχουσι δὲ τέρματα νίκης. Οἱ δὲ ἐπὶ τῶνδε τόπων πεπλανημένοι εἰσὶν ἐκεῖθεν, Πολλὰ περάσαντες πελάγη, βρυχία δὲ ἅ πόντου. Ὥστ᾽ αὐτοὺς ἡμεῖς θηρεύομεν ὄντας ἀώρους. ὠνομάσθη δὲ θύννος ἀπὸ τοῦ θύειν τε καὶ ὁρμᾶν. ὁρμητικὸς γὰρ ὁ ἰχθὺς, διὰ τὸ ἔχειν κατά τινα ὥραν οἶστρον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ὑφ᾽ οὗ φησιν ὁ Ἀριστοτέλης αὐτὸν ἐξελαύνεσθαι γράφων οὕτως. οἱ δὲ θύννοι καὶ οἱ ξιφίαι οἰστρῶσι περὶ κυνὸς ἐπιτολήν, ἔχουσι γὰρ ἀμφότεροι τηνικαῦτα παρὰ τὰ πτερύγια, οἷον σκωλήκιον, τὸ καλούμενον οἶστρον ὅμοιον μὲν σκορπίῳ, μέγεθος δὲ ἡλίκον ἀράχνης. ποιοῦσι δὲ πόνον αὐτοὺς ἐξάλλεσθαι, οὐκ ἔλαττον τοῦ δελφῖνος καὶ τοῖς πλοίοις πολλάκις ἐμπίπτουσι. καὶ Θεοδωρίδας δέ φησι, θύννοι τε δὴ οἰστρήσαντι γαδείρων δρόμον. Πολύβιος δ᾽ ὁ μεγαλοπολίτης ἐν τετάρτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν ἱστοριῶν περὶ τῆς ἐν Ἰβηρίᾳ Λυσιτανίας χώρας διαλεγόμενος φησὶν, ὅτι βάλανοί εἰσι κατὰ βάθος ἐν τῇ αὐτόθι θαλάττῃ πεφυτευμέναι, ὧν τὸν καρπὸν σιτουμένους τοὺς θύννους πιαίνεσθαι. διόπερ οὐκ ἂν ἁμάρτοι τις λέγων ὗς εἶναι θαλαττίους τοὺς θύννους. εἰσὶ γὰρ οἱ θύννοι οἷον ὕες ἀπὸ τῶν βαλάνων αὐξανόμενοι. ἐπαινεῖται δὲ τοῦ ἰχθύος τούτου τὰ ὑπογάστρια, ὡς καὶ Εὔβουλος φησὶν ἐν Ἴωνι, Μετὰ ταῦτα θύννου μεγαλόπλου τ᾽ ἐπεισέπλει Ὑπογάστρι᾽ ὀπτῶν. Ἀριστοφάνης λημνίαις, οὐκ ἔγχελυν Βοιωτίαν, οὐ γλαῦκον οὐχὶ θύννου ὑπογάστριον. Στράττις Ἀταλάντῃ, ὑπογάστριον θύννου τε καὶ ἀκροκώλιον δραχμῆς ὕειον. ἐν δὲ Μακεδόσιν, ὑπογάστρια δ᾽ ἥδεα θύννων. Ἕριφος Μελιβοίᾳ, ταῦτα γὰρ οἱ πένητες οὐκ ἔχοντες ἀγοράσαι ὑπογάστριον θυννάκου, οὐδὲ κρανίον λάβρακος, οὐδὲ γόγγρου, οὐδὲ σηπίας. Ἃς οὐδὲ μακραὶ ὑπερορᾶν οἶμαι θεούς. Ὅταν δὲ καὶ Θεόπομπος ἐν καλλαίσχρῳ λέγῃ, ἰχθύων δὲ δὴ ὑπογάστριον ὦ δαίμονες. παρατηρητέον ὅτι ἐπὶ ἰχθύων ὑπογάστριον λέγουσι, σπανίως δὲ ἐπὶ χοίρων καὶ τῶν ἄλλων ζώων. ἄδηλον δὲ ἐπὶ τίνων ἔταξε τὸ ὑπογάστριον Ἀντιφάνης ἐν τῷ ποντικῷ, ὅταν λέγῃ ὅς τις ὀψώνῃ ἢ ἴσως † τούτους μεγαλείως ταῖς κάκιστ᾽ ἀπολουμέναις, Ὑπογάστρι᾽ ἐλθὼν ὅστις ἂν ἀπολέσῃ, Τάττειν τε γυναικῶν παρασκευάζεται Γλυκεραῖν μετ᾽ αὐτῶν. Ἄλεξις δὲ ἐν ὀσσῷ ὑφαίνοντι, καὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ θύννου ἐπαινῶν φησὶν, Καὶ τοὺς ἁλιεῖς εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλῶ, Ἀπελευθέρων ὀψάρια θυρεύουσί μοι, Τριχίδια καὶ σηπίδια καὶ φυκτὰς τινάς. Οὗτος πρότερον κεφαλὴν εἰ λάβοι θύννου Ἐνόμιζον ἐγχέλεια καὶ θύννους ἔχειν. Ἐπαινοῦσι δὲ τῶν θύννων καὶ τὰς κλεῖδας καλουμένας, ὡς Ἀριστοφῶν ἐν πειθοῖ, Καὶ μὴν διέφθαρταί γε τ᾽ οὔψον παντελῶς. Κλεῖδες μὲν ὀπταὶ δύο περισκευασμέναι, Αἷς τὰς θύρας κλείουσι, θύννου μὲν οὖν. Στεμνὸν τὸ βρῶμα καὶ τρίτη λακωνική. Ἀντίγονος δ᾽ ὁ καρύστιος ἐν τῷ περὶ λέξεως τῷ Ποσειδῶνι φησὶ θύννον θύεσθαι, καθάπερ προείπαμεν. Ἡρακλέων δ᾽ ὁ ἐφέσιος τὸν ὄρκυνον φησὶ λέγειν τοὺς Ἀττικούς. Σώστρατος δ᾽ ἐν δευτέρῳ περὶ ζώων, τὴν πηλαμίδα θυννίδα καλεῖσθαι λέγει. νομίζω δὲ γινομένην θύννον, ἔτι δὲ μείζονα ὄρκυνον. ὑπερβαλλόντως δὲ αὐξανόμενον γίνεσθαι κῆτος. μνημονεύει δὲ τοῦ θύννου καὶ Αἰσχύλος λέγων. σφύρας δέχεσθαι κἀπιχαλκεύειν λέγω, ἀφύδδους ὃς ἀστενακτὶ θύννος ὡς ἠυχθο ἀναυδος. καὶ ἀλλαχοῦ οὗτος, καὶ ἄνευθε παραβαλὼν θύννου δίκην. ὡς τοῦ θύννου τῷ σκαιῷ ὀφθαλμῷ οὐ βλέποντος, ὡς Ἀριστοτέλης εἴρηκεν † ἁλιεῦσι καὶ θάλασσα καὶ βορβορώδης ἡ τρέφει θύννον μέγαν. καὶ παρὰ Σώφρονι ὁ θυννοθήρας ἐστίν. οὓς ἔνιοι θύννους καλοῦσιν, Ἀθηναῖοι δὲ θυννίδας.

Θυννίς. τοῦ ἄρρενος ταύτην φησὶ διαφέρειν ὁ Ἀριστοτέλης, τῷ ἔχειν ὑπὸ τῇ γαστρὶ πτερύγιον ὃ καλεῖσθαι ἀφαρέα. ἐν δὲ τῷ περὶ ζωικῶν δύσεως αὐτὴν τοῦ θύννου, φησὶν τοῦ θέρους τίκτει περὶ τὸν ἑκατομβαιῶνα θυλακοειδὲς ἐν ᾧ πολλὰ γίνεται μικρὰ ᾠά. καὶ Σπεύσιππος δ᾽ ἐν δευτέρῳ ὁμοίων διέξεισιν αὐτὰς τῶν θύννων, καὶ Ἐπίχαρμος ἐν μούσαις. Κρατῖνος δ᾽ ἐν πλούτοις φησὶν, ἐγὼ γὰρ εἰμὶ θυννὶς ἢ μελάνεας ἢ καὶ θύννος ὀρφὼς γλαῦκος ἔγχελυς κύων. Ἀριστοτέλης δ᾽ ἐν τῷ περὶ ἰχθύων ἀγελαῖον καὶ ἰχθυοπωλικὸν εἶναι τὴν θυννίδα. Ἀρχέστρατος δ᾽ ὁ κέμμεξ φησὶν, Καὶ θύννης οὐραῖον ἔχειν, τὴν θυννίδα φωνῶ Τὴν μεγάλην, ἧς μητρόπολις Βυζάντιόν ἐστιν. Εἶτα τεμὼν αὐτὴν ὀρθῶς ὄπτησον ἅπασαν, Ἁλσὶ μόνον λεπτοῖσι πάσας, καὶ ἐλαίῳ ἀλείψας, Θερμά τ᾽ ἔχειν τεμάχη βάπτων δριμεῖαν ἐς ἅλμην, Κἂν ξηρὰ ἐθέλῃς ἐσθίειν γενναῖα πέλονται, Ἀθανάτοισι θεοῖσι φυὴν καὶ εἶδος ὁμοῖαι. Ἂν δ᾽ ὄξει ῥαίνας παραθῇς ἀπόλωλεν ἐκείνη.

Καὶ Ἀντιφάνης δὲ ἐν παιδεραστῇ διά τι βελτίστης μισαῖον θυννάδος Βυζαντίας τέμαχος ἐν τεύτλοις λαγαροῖς κρύπτεται στυγάσμασι. διὰ θυννίδος τὸ εὐγαῖον ἐπαινεῖ καὶ Ἀντιφάνης ἐν Λυκείῳ οὕτως, ὁ μὲν ἀγρῷ τρεφόμενος, Θαλάττιον μὲν οὗτος οὐδὲν ἐσθίει, Πλὴν τῶν παρὰ γῆν γόγγρον τιν᾽ ἢ νάρκην τινά, Ἢ θύννης τὰ πρὸς τῇ ποίᾳ τὰ κάτωθεν λέγω, Τούτους φάγοις ἄν. τοὺς γὰρ ἄλλους νενόμικα Ἀνθρωποφάγους ἰχθῦς. τὸ δ᾽ ἵνα ἐσθίεις Τουτὶ κακὸν ὤντα † πλοῖα κυπαίδας λέγεις, Ἀγρίους γε. παρὰ Λήμνιον γὰρ γεωργῶν τυγχάνω, Τὰ δ᾽ ἐγχέλια γράφομαι λειποταξίου.

Κομιδῇ γὰρ οὐκ ἦν οὐδαμοῦ. τούτων τῶν ἰαμβείων ἔνια ἔστιν εὑρεῖν καὶ ἐν ἀκεστρίᾳ, καὶ ἐν ἀγροίκῳ, ἢ Βουταλίωνι. Ἱππῶναξ δέ, ὡς Λυσανίας ἐν τοῖς περὶ ἰαμβοποιῶν παρατίθεται, φησίν. ὁ μὲν γὰρ αὐτῶν ἡσυχῇ τε καὶ ῥύδην, Θύννάν τε καὶ μυττωτὸν ἡμέρας πάσας, Δαινύμενος ὥσπερ Λαμψακηνὸς Εὐνοῦχος Κατέφαγε δὴ τὸν κλῆρον, ὥστε χρὴ σκάπτειν Πέτρας τ᾽ ὀρείας σῦκα μέτρια τρώγειν, Καὶ κρίθινον κόλλικα δούλιον χόρτον. Μνημονεύει δὲ τῶν θυννίδων καὶ Στράττις ἐν Καλλιππίδῃ.

Ἵππουροι. Ἵππουροι. Ἀριστοτέλης ἐν πέμπτῳ ζῴων τοὺς ἱππούρους φησὶν ᾠὰ τίκτειν, καὶ ταῦτα ἐξ ἐλαχίστων μέγιστα γίνεσθαι, ὡς καὶ τὰ τῆς μυραίνης. τίκτειν δὲ ἔαρος. Δωρίων δ᾽ ἐν τῷ περὶ ἰχθύων κορύφαιναν καλεῖσθαι φησὶ τὸν ἵππουρον. Ἱκέσιος δὲ ἱππουρεῖς αὐτοὺς προσαγορεύει. μνημονεύει δὲ αὐτῶν Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ, κ᾽ ὀξύρυγχοι ῥαφίδες ἵππουροί τε καὶ χρυσόφρυες. Νουμήνιος δ᾽ ἐν ἁλιευτικῷ τὴν φύσιν τοῦ ἰχθύος διηγούμενος, συνεχές φησιν αὐτὸν ἐξάλλεσθαι, διὸ καὶ ἀρνευτὴν ὀνομάζεσθαι. λέγει δὲ οὕτω περὶ αὐτοῦ, Ἠέ, μέγαν συνόδοντα ἢ ἀρνευτὴν, ἵππουρον, Ἀρχέστρατος δέ φησιν, Ἵππουρος δὲ Καρύστιος ἐστὶν ἄριστος, Ἄλλως τ᾽ ἐστὶ τόπος σφόδρα χαρίεις ἐστὶ Κάρυστος.

Ἵππος. Ἐπαίνετος δ᾽ ἐν ὀψαρτυτικοῖς, κορύφαιναν αὐτόν φησιν ὀνομάζεσθαι. Ἵππος. Μήποτε τούτους ἱππίδια καλεῖ Ἐπίχαρμος, ὅταν λέγῃ. κορακίνους τε κορακινίδας. πίονα ἱππίδια λεῖα ψύχει, παλαικρίδες. Νουμήνιος δ᾽ ἐν ἁλιευτικῷ, Ἢ σκάρον ἢ κάνθον προφίλην ἢ αὐλωπίᾳ λαίαν. Χάννας τε πλάνας ἐγχέλιάς τε καὶ φυκίδων πίτυων, Ἢ μύας ἢ ἵππους ἠὲ γλαύκην κορύδαλιν. μνημονεύει αὐτῶν Ἀντιφάνης ὁ Κολοφώνιος ἐν τῇ Θηβαΐδι λέγων οὕτως, ἢ ὕκην ἢ ἵππον ἢ ὃν κίχλην καλέουσιν.

Ἰουλίς. Ἰουλίδες. περὶ τούτων Δωρίων ἐν τῷ περὶ ἰχθύων φησίν, ἰουλίδας ἕψειν μὲν ἐν ἅλμῃ, ὀπτᾶν δὲ ἐπὶ τηγάνου. Νουμήνιος δέ, Κεῖνο δ᾽ ἀοσσητῆρα τόκον καὶ ἰουλίδα μάργον Πολλὸν ἀποτρωπῶντο καὶ ἰοβόρον σκολόπενδρον. ἰούλους δ᾽ αὐτὸς ὀνομάζει τὰ ἔντερα τῆς γῆς, διὰ τούτων.

Καὶ δὲ σύ γε μνήσαιο δελέατος ὅττι παρ᾽ ἄκρας Δίνεις αἰγιαλοῖο γεώλοφα, τοὶ μὲν ἴουλοι Κικλήσκονται μέλανοι γαιηφάγοι ἔντερα γαίης. Ἠὲ καὶ ἑρπυλλὰς δολιχόποδας ὁππότε πέτραι Ἀμμώδεις κλύζονται ἐπ᾽ ἄκρῃ κύματος ἄγνῃ, Ἔνθεν ὀρύξασθαι θεμένῳ τ᾽ εἰς ἄγγος ἀολλεῖς.

Κίχλαι. Κόσσυφοι. Κίχλαι, καὶ Κόσσυφοι. διὰ τοῦ η Ἀττικοὶ κίχλην λέγουσι. καὶ ὁ λόγος οὕτως ἔχει. τὰ γὰρ εἰς λα λήγοντα θηλυκά, πρὸ τοῦ λ ἕτερον λ ἔχει, σκύλλα, σκίλλα, κόλλα, βδέλλα, ἅμιλλα, ἄμαλλα. τὰ δὲ εἰς λη, οὐκ ἔτι. ὁμίχλη, φύτλη, γενέθλη, αἴγλη, τρώγλη. ὁμοίως οὖν καὶ τρίγλη. Κρατῖνος, τρίγλη δ᾽ εἰ μὲν ἐδηδόκει ἢ τένθου τινὸς ἀνδρός. Διοκλῆς δ᾽ ἐν πρώτῳ ὑγιεινῶν. οἱ δὲ πετραῖοι φησὶ καλούμενοι, μαλακόσαρκοι, κόσσυφοι, κίχλαι, πέρκαι, κωβιοί, φυκίδες, ἀλφηστικός. Νουμήνιος δ᾽ ἐν ἁλιευτικῷ, Γλαύκην, ἢ ὀρφῶ ἔναλον γόγγρον, ἠὲ μελάγχρουν, Κόσσυφον ἢ κίχλας ἁλιειδέας. Ἐπίχαρμος δ᾽ ἐν Ἥβας γάμῳ, Βαμβραδόνες τε κίχλαι τε καὶ λογοί, δράκοντές τ᾽ ἄλιμοι. Ἀριστοτέλης δ᾽ ἐν τῷ περὶ ζωϊκῶν, καὶ τὰ μὲν μελανόστικτα, ὥσπερ κίχλη. Παγκράτης δὲ ὁ Ἀρκὰς ἐν ἔργοις θαλαττίοις, τὴν κίχλην πολλοῖς ὀνόμασι φησὶ καλεῖσθαι. Οἷς ἤδη κίχλην οἰνώδεα τὴν καλαμῆες σαυρὸν κικλήσκουσι, καὶ αἰολίην † ὀρφισκοπιώτατον κεφαλῇ. Νίκανδρος δ᾽ ἐν τετάρτῳ ἑτεροιουμένων, φησίν, ἢ σκάρον ἢ κίχλην πολυώνυμον.

Κάπρος. Κρέμυς. Κάπρος, καὶ Κρέμυς. Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ ζώων φησὶ τὰ δε ἀνόδοντα καὶ λεῖα ὡς ῥαφίς, καὶ τὰ μὲν λιθοκέφαλα ὡς κρέμυς, τὰ δὲ σκληρότατα, τραχύδερμα ὡς κάπρος. καὶ τὰ μὲν δίραβδα, ὥσπερ συνόδοντα. τὰ δὲ πολύρραβδα καὶ ἐρυθρόγραμμα, ὡς σάλπη. τοῦ δὲ κάπρου μνημονεύει καὶ Δωρίων καὶ Ἐπαίνετος. Ἀρχέστρατος δέ φησιν,

Αὐτὰρ ἐὰν Ἀμβρακίαν ἔλθῃς εὐδαίμονα χώραν, Τὸν κάπρον ἂν ἐσίδῃς ὠνοῦ, καὶ μὴ καταλείπε, Κἂν ἰσόχρυσος ἔῃ, μή σοι νέμεσις καταπνεύσῃ Δεινὴ ἀπ᾽ ἀθανάτων. τὸ γὰρ ἐστὶν νέκταρος ἄνθος. Τούτου δ᾽ οὐ θέμις ἐστὶ φαγεῖν θνητοῖσιν ἅπασιν, Οὐδ᾽ ἐσιδεῖν ὄσσοισιν, ὅσοι μὴ πλεκτὸν ὕφασμα, Σχοίνου ἑλειοτρόφου κοῖλον χείρεσσιν ἔχοντες Εἰώθασι δονεῖν ψήφους αἴθωνι λογισμῷ, Ἄρθρων μηλείων περὶ γῆν διαρρήματα βάλλων.

Κίθαρος. Κίθαρος. Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ ζώων ἢ περὶ ἰχθύων, ὁ κίθαρος φησὶ καρχαρόδους μονήρης φυκοφάγος, τὴν γλῶτταν ἀπολελυμένος, καρδίαν λευκὴν ἔχων καὶ πλατεῖαν. Φερεκράτης δ᾽ ἐν δουλοδιδασκάλῳ, κίθαρος γενόμενος οὐκ ἀγοράζειν κίθαρος ὤν. ὡς ἀγαθὸν γε ὁ κίθαρος, καὶ πρὸς Ἀπόλλωνος πάνυ ἐκεῖνο θράττει μ᾽ ὅτι λέγουσιν, ὦ ᾽γαθή, ἔνεστιν ἐν κιθάρῳ τι κακόν. Ἐπίχαρμος Ἥβας γάμῳ, ἢ δὲ ὑαινίδες βούγλωσσοί τε καὶ κίθαρος ἐνῆς. ὅτι δὲ διὰ τὸ ὄνομα ἱερὸς εἶναι νενόμισται τοῦ Ἀπόλλωνος, εἴρηκεν Ἀπολλόδωρος.

Καλλίας δ' ἢ Διοκλῆς, καὶ ἐν Κύκλωψιν· ἡ κίθαρος ὀπτός, καὶ βατὶς θύννου τε κεφάλαιον τοδί. ὁ δ' Ἀρχέστρατος ἐν τῇ Ἡδυπαθείᾳ, Κίθαρον δὲ κελεύω, Ἐὰν μὲν λευκός ᾖ στερεός τε πεφύκῃ Ἕψειν εἰς ἅλμην καθαρὰν καὶ φύλλα καθέντα, Ἂν δ' ᾖ πυρρὸς ἰδεῖν, καὶ μὴ λίαν μέγας, ὀπτᾶν Ὀρθῇ κεντήσαντα δέμας νεοθηγεῖ μαχαίρᾳ, Καὶ πολλῷ τυρῷ καὶ ἐλαίῳ τοῦτον ἄλειφε. Χαίρει γὰρ δαπανῶντας ὁρῶν, ἔστιν δ' ἀκόλαστος. Κόρδυλος. τοῦτον Ἀριστοτέλης φησὶν ἀμφίβιον εἶναι, καὶ τελευτᾶν ὑπὸ τοῦ ἡλίου αὐανθέντα. Νουμήνιος δὲ ἐν ἁλιευτικῷ κόρυλον αὐτὸν καλεῖ. Τοῖσί κεν ἄρμενα πάντα, παρασχοίατο δὲ μύξα, Κούρυλον ἢ παρθένον ἢ εἰναλίην ἕρπιλλαν. Μέμνηται δὲ καὶ κορδυλίδος ἐν τούτοις, Ἢ μύας ἢ ἵππους ἠὲ γλαυκὴν κορδύλην. Κάμμαροι. Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ, ἔτι δ' ἐπὶ τούτοις βῶκες, σμαρίδες, ἀφύαι, κάμμαροι. καὶ Σώφρων δ' ἐν γυναικείοις μίμοις αὐτῶν μέμνηται. ἔστι δὲ καρίδων γένος, καὶ ὑπὸ Ῥωμαίων οὕτως καλοῦνται. Καρχαρίαι.

Κόρδυλοι. Κάμμαροι. Καρχαρίαι.

Νουμήνιος ὁ Ἡρακλεώτης ἐν τῷ ἁλιευτικῷ φησίν, Ἄλλοτε καρχαρίην, ὅτε ἢ ῥόθιον ψαμαθίδα. Σώφρων, θυννοθηρᾷ· ἡ γαστὴρ ὑμέων καρχαρίας ὁ κάτινος δ' ἦν. Νίκανδρος ὁ Κολοφώνιος ἐν ταῖς γλώσσαις τὸν καρχαρίαν καλεῖσθαί φησι καὶ λάμιαν καὶ σκύλλαν. Κεστρεύς. Ἱκέσιός φησι· τῶν δὲ καλουμένων λευκίσκων πλείονά ἐστιν εἴδη. λέγονται γὰρ οἱ μὲν κέφαλοι, οἱ δὲ κεστρεῖς, ἄλλοι δὲ χελλῶνες, οἱ δὲ μυξῖνοι. ἄριστοι δ' εἰσὶν οἱ κέφαλοι καὶ πρὸς τὴν γεῦσιν, καὶ πρὸς τὴν εὐχυλίαν. δεύτεροι δ' εἰσὶ τούτων οἱ λεγόμενοι κεστρεῖς, ἥσσονες δ' οἱ μυξῖνοι. καταδεέστεροι δὲ πάντων οἱ χελλῶνες, οἱ λεγόμενοι βάκχοι. εὔχυλοι δ' εἰσὶ σφόδρα καὶ οὐ πολύτροφοι καὶ εὔκριτοι. Δωρίων δ' ἐν τῷ περὶ ἰχθύων τῶν κεστρέων τὸν μὲν θαλάττιον ἐκτίθεται, τὸν δὲ ποτάμιον οὐ δοκιμάζει. εἶδος δὲ τοῦ θαλαττίου κέφαλον καὶ νῆστιν. τὸν δὲ περὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κεστρέως ἐχῖνον σφόνδυλον ὀνομάζει. διαφέρειν τέ φησι κεφάλου κεφαλῖνον, ὃν καὶ βλεψίαν καλεῖσθαι. Ἀριστοτέλης δ' ἐν πέμπτῳ περὶ ζώων ἱστορίας. ἄρχονται δέ φησι κύειν τῶν κεστρέων οἱ μὲν † χελλῶνες Ποσειδεῶνος μηνός, καὶ ὁ σάργος, καὶ ὁ μύξος καλούμενος, καὶ ὁ κέφαλος. κύουσι δὲ τριάκοντα ἡμέρας. ἔνιοι δὲ τῶν κεστρέων οὐ γίνονται ἐκ συνδυασμοῦ, ἀλλὰ φύονται ἐκ τῆς ἰλύος, καὶ τῆς ἄμμου. ἐν δὲ ἄλλοις φησὶν Ἀριστοτέλης, ὁ κεστρεὺς καρχαρόδους ὢν οὐκ ἀλληλοφαγεῖ, ἅτε δὴ οὐδ' ὅλως σαρκοφαγῶν. ἔστι δὲ ὁ μέν τις κέφαλος, ὁ δὲ χελλών, ὁ δὲ φεραῖος. καὶ ὁ μὲν χελλὼν πρὸς τῇ γῇ νέμεται, ὁ δὲ φεραῖος οὔ· καὶ τροφῇ χρῆται, ὁ μὲν † φεραῖος τῇ ἀπ' αὐτοῦ γινομένῃ μύξῃ, ὁ δὲ χελλὼν ἄμμῳ καὶ ἰλύϊ. λέγεται δὲ καὶ ὅτι τὸ γόνον τῶν κεστρέων οὐδὲν τῶν θηρίων κατεσθίει, ἐπεὶ οἱ κεστρεῖς οὐδ' ἕνα τῶν ἰχθύων. Εὐθύδημος δὲ ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ ταρίχων, εἴδη κεστρέων εἶναι σφηνέα καὶ δακτυλέα. καὶ κεφάλους μὲν λέγεσθαι, διὰ τὸ βαρυτέραν τὴν κεφαλὴν ἔχειν. σφηνέας δέ, ὅτι λαγαροί τε καὶ τετράγωνοι. τὰ δὲ τῶν δακτυλαίων τὸ πλάτος ἔχει ἔλασσον τῶν δυεῖν δακτύλων. θαυμαστοὶ δ' εἰσὶ τῶν κεστρέων οἱ περὶ Ἄβδηρα ἁλισκόμενοι, ὡς καὶ Ἀρχέστρατος εἴρηκε. δεύτεροι δὲ οἱ ἐκ Σινώπης. καλοῦνται δὲ οἱ κεστρεῖς ὑπό τινων πλωτεῖς, ὥς φησι Πολέμων ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ ποταμῶν. καὶ Ἐπίχαρμος δ' ἐν Μούσαις οὕτως αὐτοὺς ὀνομάζει, Αἰολίαι πλωτεῖς κυνόγλωσσοί τε, ἐνῆν δὲ σκιαθίδες. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τῷ περὶ ζώων ἠθῶν καὶ βίων φησὶν ὅτι ζῶσιν οἱ κεστρεῖς, κἂν ἀφαιρεθῶσι τὰς κέρκους. ἀπεσθίεται δὲ ὁ μὲν κεστρεὺς ὑπὸ λάβρακος, ὁ δὲ γόγγρος ὑπὸ μυραίνης. ἡ δὲ λεγομένη παροιμία, κεστρεὺς νηστεύει, ἐπὶ τῶν δικαιοπραγούντων ἀκούεται. ἐπειδὴ οὐ σαρκοφαγεῖ ὁ κεστρεύς. Ἀναξίλας ἐν Μονοτρόπῳ, Μάτωνα τὸν σοφιστὴν ἐπὶ γαστριμαργίᾳ διαβάλλων φησὶ τοῦ κεστρέως κατεδηδοκέναι τὸ κρανίον ἀναρπάσας Μάτων, ἐγὼ δ' ἀπόλλυμαι. ὁ δὲ καλὸς Ἀρχέστρατός φησιν, Κεστρέα δ' Αἰγίνης ἐξ ἀμφιρύτης ἀγόραζε, Ἀνδράσι τ' ἀστείοισιν ὁμιλήσεις. Διοκλῆς θαλάττῃ, ἅλλεται δ' ὑφ' ἡδονῆς κεστρεύς. ὅτι δὲ εἶδος κεστρέων οἱ νῆστις, Ἄρχιππος Ἡρακλεῖ γαμοῦντί φησι, νήστεις κεστρέας, κεφάλους. Ἀντιφάνης Λάμπωνι, κεστρεῖς ἔχων ἄλλους στρατιώτας τυγχάνεις νήστεις. Ἄλεξις Φρυγί, ἐγὼ δὲ κεστρεὺς νῆστις οἴκαδ' ἀποτρέχω. Ἀμειψίας Ἀποκοτταβίζουσιν, ἐγὼ δὲ ἰδὼν πορεύομαι εἰς τὴν ἀγορὰν ἔργον λαβεῖν. ἅπερ γ' αὖ οὖν νῆστις καθάπερ κεστρεὺς ἀπελήλυθας ἐμοί. Εὔφρων, Αἰσχραμίδης δὲ κεστρεὺς ἐστι νῆστις περιπατεῖ. Φιλήμων Συναποθνήσκουσιν, ἠγόρασα νῆστιν κεστρέ' ὀπτὸν οὐ μέγαν. Ἀριστοφάνης Γηρυτάδῃ, ἀπ' ἔνδον ἀνδρῶν κεστρέων ἀποικία. ὡς μὲν γὰρ εἰσὶ νήστιδες γιγνώσκεται. Ἀναξανδρίδης Ὀδυσσεῖ, τὰ πόλλ' ἄδειπνος περιπατεῖ κεστρῖνος ἐστι νῆστις. Εὔβουλος Ναυσικάᾳ, ὃς νῦν τετάρτην ἡμέραν βαπτίζεται, νῆστιν πονηροῦ κεστρέως τρίβων βίον. τούτων ποτὲ λεχθέντων ἐπὶ τῷ καλῷ τούτῳ ὄψῳ τῶν κυνικῶν τις Ἑσπέριος ἐλθών, ἔφη, ἄνδρες φίλοι μὴ καὶ ἡμεῖς νηστείαν ἄγομεν θεσμοφορίων τῇ μέσῃ, ἔτι δίκην κεστρέων νηστεύομεν. ὡς γὰρ ὁ Δίφιλός φησιν ἐν Λημνίαις, Οὗτοι δεδειπνήκασιν, ὁ δὲ τάλας ἐγὼ Κεστρεὺς ἂν εἴην ἕνεκα νηστείας ἄκρας. ὑπολαβὼν δὲ Μυρτίλος, ἐστ' ἐφεξῆς ἔφη περὶ τὸν Θεοπόμπου ἡδυχάρην κεστρέων νῆστις χορὸς λαχανίζουσιν, ὥσπερ χῆνες δειπνισμένοι. οὐ πρότερον γάρ τινος μεταλήψεσθε, ἕως ἂν ἡμᾶς ἢ ὁ συμμαθητὴς ὑμῶν Οὐλπιανὸς εἴπῃ, διὰ τί νῆστις μόνος τῶν ἰχθύων ὁ κεστρεὺς καλεῖται. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη, ὅτι οὐδὲν δέλεαρ

ἰδίᾳ

Marg.: Κεστρεύς. μορίων. † χέλωνες. lib. 8. † φεραῖοι. lib. 9. ἀν

ἐσθίει ἔμψυχον, καὶ ἀνελκυσθεὶς δὲ οὐ δελεάζεται οὔτε σαρκί, οὔτ' ἄλλῳ τινὶ ἐμψύχῳ, ὡς Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ, φάσκων ὅτι καὶ νῆστις ὢν φαῦλός ἐστιν. καὶ ὅτι ἐὰν φοβηθῇ, κρύπτει τὴν κεφαλὴν ὡς τὸ πᾶν σῶμα κρύπτων. Πλάτων τε ἐν ἑορταῖς φησί, ἐξιόντι μοι ἁλιεὺς ἀπήντησε φέρων μοι κεστρέας

Ἰχθῦς ἀσίτους καὶ σφόδρα πονηρούς ἄγε μοι. Σὺ δέ μοι εἰπὲ ὦ Θετταλὸν πάλαισμα Μυρτίλε, διὰ τί οἱ ἰχθύες ὑπὸ τῶν ποιητῶν ἔλλοπες καλοῦνται; καὶ ὅς, ἤτοι διὰ τὸ ἄφωνοι εἶναι. βούλονται γὰρ κατὰ τὴν ἀναλογίαν ἰλλοπαί τινες εἶναι, διὰ τὸ εἴργεσθαι φωνῆς. ἐστι γὰρ τὸ μὲν ἴλλειν, εἴργεσθαι. ἡ δὲ ὄψ φωνή. καὶ γὰρ τοῦτ' ἀγνοεῖς, ἔλλοψ τις ὤν. ἐγὼ δὲ κατὰ τὸν σοφὸν Ἐπίχαρμον μηδὲν ἀποκριναμένου τοῦ κυνὸς τὰ περὶ τοῦ δ' ἄνδρες ἔλεγον εἰσάγων ἀπόχρεω, καὶ φημὶ ἄλοπες διὰ τὸ εἶν λεπιδωτοί. λέξω δὲ καὶ μὴ προβληθέντος. διὰ τί οἱ Πυθαγορικοὶ τῶν μὲν ἄλλων ἐμψύχων μετρίως ἅπτονται, τινὰ δὲ καὶ θύοντες, ἰχθύων μόνων οὐ γεύονται τὸ παράπαν, ἢ διὰ τὴν ἐχεμυθίαν. θεῖον γὰρ ἡγοῦνται τὴν σιωπήν. ἐπεὶ οὖν καὶ ὦ Μολοττικοὶ κύνες πάντες μὲν σιωπᾶτε, πυθαγορίζετε δ' οὔ, ἡμεῖς μὲν ἄλλους ἰχθυολογήσομαι.

Κορακῖνοι. Κορακῖνος. οἱ μὲν θαλάττιοι φησὶν Ἱκέσιος, ὀλιγότροφοι καὶ εὐέκκριτοι, εὔχυλοί γε μέσως. Ἀριστοτέλης δ' ἐν πέμπτῳ ζώων ἱστορίας, συμβαίνειν φησὶ σχεδὸν πᾶσι τοῖς ἰχθύσι ταχεῖαν γίνεσθαι τὴν αὔξησιν. † ἥκιστα δὲ κορακίνῳ. (margin: † οὐχ ἥκιστα.) τίκτει δὲ πρὸς τῇ γῇ, καὶ τοῖς βρυώδεσι καὶ δασέσι. Σπεύσιππος δ' ἐν δευτέρῳ ὁμοίων, ἐμφερῆ φησὶν εἶναι μελάνουρον καὶ κορακῖνον. Νουμήνιος δ' ἐν ἁλιευτικῷ φησί, Ῥηϊδίως ἕλκοιο καὶ αἰολίην κορακῖνον. Μή ποτε οὖν καὶ οἱ παρ' Ἐπιχάρμῳ αἰολίαι λεγόμενοι ἐν Μούσαις κορακῖνοι εἰσίν. φησὶ γάρ, Αἰολίαι πλῶτές τε κυνόγλωσσοί τε. ἐν δὲ Ἥβας γάμῳ, καὶ τῶν αἰολιῶν μνημονεύει ὡς διαφόρων. μῦς, ἀλφησταί τε, κορακῖνοί τε κηριοειδεῖς αἰόλιαι πλῶτές τε κυνόγλωσσοί τε. Εὐθύδημος δ' ἐν τῷ περὶ ταρίχων, τὸν κορακῖνόν φησιν ὑπὸ πολλῶν σαπέρδην προσαγορεύεσθαι. ὁμοίως δ' εἴρηκε καὶ Ἡρακλέων ὁ Ἐφέσιος. ἔτι δὲ Φιλότιμος ἐν τῷ ὀψαρτυτικῷ. ὅτι δὲ καὶ πλατιστακὸς καλεῖται ὁ σαπέρδης, καθάπερ καὶ ὁ κορακῖνος, Παρμένων φησὶν ὁ Ῥόδιος ἐν πρώτῳ μαγειρικῆς διδασκαλίας. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Τελμισσεῦσι μελανοπτερύγων ἔφη κορακίνων. ὑποκοριστικῶς δὲ ὠνόμασεν αὐτοὺς Φερεκράτης ἐν Ἐπιλήσμονι, τοῖς σοῖσι σιτῶν κορακινιδίοις καὶ μαινιδίοις. Ἄμφις δ' ἐν Ἰαλέμῳ, Ὅς τις κορακῖνον ἐσθίει θαλάττιον, Γλαύκου παρόντος, οὗτος οὐκ ἔχει φρένας. Οἱ δὲ καλοῦνται κορακῖνοι, ὅτι γλυκεῖς καὶ εὔσαρκοι, ἔτι δὲ ἡδεῖς, οἱ πεπειραμένοι ἴσασιν. ὠνομάσθησαν δὲ διὰ τὸ διηνεκῶς τὰς κόρας κινεῖν, καὶ οὐδέποτε παύεσθαι. καλοῦσι δ' αὐτοὺς οἱ Ἀλεξανδρεῖς πλάτακας, ἀπὸ τοῦ περιέχοντος.

Κυπριανός. Κυπριανός. τῶν σαρκοφάγων καὶ οὗτος ὡς Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ, καὶ συναγελαστικῶν. τὴν δὲ γλῶτταν οὐχ ὑπὸ τῷ στόματι, ἀλλ' ὑπὸ τὸ στόμα κέκτηται. Δωρίων δ' αὐτὸς ἐν τοῖς λιμναίοις καὶ ποταμίοις καταλέγων, γράφει οὕτως. λεπιδωτόν, ὃν καλοῦσί τινες κυπριανόν.

Κωβιοί. Κωβιοί. πολύχυλοι, ὥς φησιν Ἱκέσιος, εὐστομίᾳ διαφέροντες, εὐέκκριτοι, ὀλιγότροφοι, καὶ κακόχυμοι. διαφέρουσι δὲ εὐστομίᾳ οἱ λευκότεροι τῶν μελάνων. ἡ δὲ τῶν χλωρῶν κωβιῶν σάρξ, χαυνοτέρα ἐστὶ καὶ ἀλιπεστέρα, καὶ χυλὸν ἐλάττονα καὶ λεπτότερον ἀναφιᾶσι. τροφιμώτεροί τε εἰσὶ διὰ τὸ μέγεθος. Διοκλῆς φησὶ τοὺς πετραίους αὐτῶν μαλακοσάρκους εἶναι. Νουμήνιος δ' ἐν ἁλιευτικῷ, κώθους αὐτοὺς καλεῖ,

Ἢ σκάρον ἢ κῶθον τροφίην καὶ κιναίδια δοίην.

Καὶ Σώφρων ἐν τῷ ἀγροιωτικῷ κωθωνοπλύται φησί, καὶ τὸν Θυννοθήρα δὲ ἴσως ἀπὸ τούτου κωθωνίαν προσηγόρευσε. Σικελιῶται δ' εἰσὶν οἳ τὸν κωβιόν, κώθωνα καλοῦντες, ὡς Νίκανδρος φησὶν ὁ Κολοφώνιος ἐν ταῖς γλώτταις, καὶ Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς περὶ Σώφρονος. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ κωβιοὺς ὀνομάζει. τρυγόνες τ' ὀπισθόκεντροι καὶ † χάλανδροι κωβιοί. (margin: † Χαλαροί.) Ἀντιφάνης δ' ἐν Τίμωνι ἐπαινῶν τοὺς κωβιούς, καὶ ὁπόθεν εἰσὶ κάλλιστοι δηλοῖ διὰ τούτων, Ἥκω πολυτελῶς ἀγοράσας εἰς τοὺς γάμους Λιβανωτὸν ὀβολοῦ τοῖς θεοῖς, καὶ ταῖς θεαῖς Πάσαισι, τοῖς δ' ἥρωσι τὰ ψαιστ' ἀπονέμων. Ἡμῖν δὲ τοῖς θνητοῖς ἐπριάμην κωβιούς. Ὡς προσβαλὼν δ' ἐκέλευσα τὸν τοιχωρύχον, Τὸν ἰχθυοπώλην προστίθημι φημί σοι Τὸν δῆμον αὐτῶν, εἰσὶ γὰρ Φαληρικοί. Ἄλλοι δ' ἐπώλουν ὡς ἔοικε † τρωιόφκους. Μένανδρος Ἐφεσίοις, Τῶν ἰχθυοπωλῶν ἀρτίως τις τεττάρων Δραχμῶν ἐτίμα κωβιοὺς σφόδρα. ποταμίων δὲ κωβιῶν μνημονεύει Δωρίων ἐν τῷ περὶ ἰχθύων.

Κόκκυγες. Κόκκυγες. Ἐπίχαρμος, κἀγλαοὶ κόκκυγες οὓς παραχιζομένους πάντες, ὀπτῶντες δὲ χ' ἀδύνοντες αὐτοὺς χαιόμες. καὶ Δωρίων δέ φησι δεῖν αὐτοὺς ὀπτᾶν παραχίσαντας κατὰ ῥάχιν, καὶ παραδεύσαι χλόῃ, τυρῷ, ῥοΐ, σιλφίῳ, ἁλί, ἐλαίῳ. στρέφοντα δὲ ἀλείφειν καὶ ὑποπάσσειν ἁλὶ ὀλίγῳ, ἀφελόντα δὲ ὄξει ῥᾶναι. ἐρυθρὸν δὲ αὐτὸν καλεῖ ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος Νουμήνιος, οὕτως, Ἄλλοτ' ἐρυθρὸν Κόκκυγ' ἢ ὀλίγας πεμφηίδας, ἄλλο τε σαῦρον.

Κύων. Καρχαρίας. Κύων. Καρχαρίας. περὶ τούτων φησὶν Ἀρχέστρατος ὁ τῶν ὀψοφάγων Ἡσίοδος, ἢ Θέογνις. ἦν δὲ καὶ ὁ Θέογνις περὶ ἡδυπάθειαν, ὡς αὐτὸς περὶ αὐτοῦ φησὶ διὰ τούτων. Τῆμος δ' ἠέλιος μὲν ἐν αἰθέρι μώνυχας ἵππους Ἄρτι παραγγέλλοι μεσάτιον ἦμαρ ἔχων.

Δεῖπνον δ' ἢ λήγοι μένος ὅντινα θυμὸς ἀνώγοι Παντοίων ἀγαθῶν γαστρὶ χαριζόμενοι.

Χέρνιβα δ' αὖ ψαύειν δήλη φέρει. στεφανώματα δ' ἔσω, Εὐώδης ῥαδινῆς χερσὶ λάκαινα κόρη. Οὐδὲ τὸ παιδεραστεῖν ἀπαναίνεται ὁ σοφὸς οὗτος. λέγει γοῦν, Εἶτ' ἄρα καλῶς μὲν ἐφίμερον ὕμνον ἀείδειν, ἆθλον δ' ἐν μέσσῳ παῖς καλὸς ἄνθος ἔχων, Σοί τ' εἴη κἀμοὶ σοφίης περὶ δηριόωσι, Γνοίης χ' ὅσσον ὄνων κρέσσονες ἡμίονοι. Ὁ δ' οὖν Ἀρχέστρατος ἐν ταῖς καλαῖς ταύταις ὑποθήκαις παραινεῖ, Ἐν δὲ Τορωναίου ἄστει τοῦ καρχαρίου χρὴ, Τοῦ κυνὸς ὠνεῖσθαι ὑπογάστρια κοῖλα κάτωθεν, Εἶτα κυμίνῳ αὐτὰ πάσσας ἁλὶ μὴ συχνῷ ὀπτᾶν. Ἄλλο δ' ἐκεῖσε φίλη κεφαλὴ μηδὲν προσενέγκῃς, Εἰ μὴ γλαυκὸν ἔλαιον. ἐπειδὰν δ' ὀπτὰ γένηται Ἤδη, τριμμάτιον δὲ φέρειν καὶ ἐκεῖνα μετ' αὐτοῦ. Ὅσσα δ' ἂν ἐν λοπάδος κοίλοις πλευρώμασιν ἕψῃς, Μηθ' ὕδατος πηγὴν, μήτ' οἴνινον ὄξος Συμμίξῃς, ἀλλ' αὐτὸ μόνον κατάχευον ἔλαιον, Αὐχμηρόν τε κύμινον. ὁμοῦ δ' εὐώδεα φύλλα, Ἕψε δ' ἐπ' ἀνθρακιῆς φλόγα τούτοις μὴ προσενεγκὼν, Καὶ κίνει πυκνῶς μὴ προσκαυθέντα λάθῃ σε. Ἀλλ' οὐ πολλοὶ ἴσασι βροτῶν τόδε θεῖον ἔδεσμα, Οὐδ' ἐσθίειν ἐθέλουσιν ὅσοι κούφην γε λέβηθα Ψυχὴν κέκτηνται. θνητῶν δ' εἰσὶν ἀπόπληκτοι, Ὡς ἀνθρωποφάγου τοῦ θηρίου ὄντος. ἅπας δὲ Ἰχθῦς σάρκα φιλεῖ βροτέαν, ἄν που περικύρσῃ. Τοῦτο τοῦ ἰχθύος μέρος ἐστὶ καὶ ὁ ὑπὸ Ῥωμαίων καλούμενος Θυρσίων ἥδιστος ὢν καὶ τρυφερώτατος. Λάβρακες. οὗτοι ὡς Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ μονήρεις εἰσὶ καὶ σαρκοφάγοι. γλῶτταν δ' ἔχουσιν ὀστώδη καὶ προσπεφυκυῖαν, καρδίαν τρίγωνον. ἐν δὲ πέμπτῳ ζώων ἱστορίας τίκτειν αὐτοὺς, καθάπερ τοὺς κεστρεῖς καὶ χρυσόφρυας, μάλιστα οὗ ἂν ποταμοὶ ῥέωσιν. τίκτουσι δὲ χειμῶνος, καὶ τίκτουσι δίς. Ἱκέσιος δὲ φησὶν ὅτι οἱ λάβρακες εὔχυλοί εἰσι, καὶ οὐ πολύτροφοι. πρὸς δὲ τὴν ἔκκρισιν ἧσσονες, εὐστομίᾳ δὲ πρῶτοι κρίνονται. ὠνομάσθη δ' ὁ ἰχθῦς παρὰ τὴν λαβρότητα. λέγεται δὲ ὅτι καὶ συνέσει τῶν ἄλλων ἰχθύων διαφέρει, ἐπινοητικὸς ὢν τοῦ διασώζειν ἑαυτόν. διὸ καὶ ὁ κωμῳδοποιὸς Ἀριστοφάνης φησὶν, Λάβραξ ὁ πάντων ἰχθύων σοφώτατος. Ἀλκαῖος δ' ὁ μελοποιὸς μετέωρον φησὶν αὐτὸν νήχεσθαι. ὁ δὲ σοφὸς Ἀρχέστρατος,

Λάμβανε δ' ἐκ Γαίσωνος ὅταν Μίλητον ἵκηαι, Κεστρέα τὸν κέφαλον, καὶ τὸν θεόπαιδα λάβρακα.
Εἰσὶ γὰρ ἐνθάδ' ἄριστοι. ὁ γὰρ τόπος ἐστὶ τοιοῦτος. Πίονες δ' ἕτεροι πολλοὶ Καλυδῶνι κλεινῇ,
Ἀμβρακίᾳ τ' ἐνὶ πλουτοφόρῳ Βόλβῃ τ' ἐνὶ λίμνῃ. Ἀλλ' οὐκ εὐώδους γαστρὸς κέκτηνται ἀλοιφὴν,
Οὐδ' οὕτω δριμεῖαν. ἐκεῖνοι δ' εἰσὶν ἑταῖροι Τὴν ἀρετὴν θαυμαστοί. ὅλους δὲ αὐτοὺς ἀλεπίστους,
Ὄπτησας μαλακῶς χρηστῶς προσένεγκε δὶ' ἅλμης, Μὴ δὲ προσέλθῃ σοι πρὸς τοῦψον τοῦτο ποιοῦντι,
Μήτε συρακόσιος μηδεὶς, μήτ' Ἰταλιώτης. Οὐ γὰρ ἐπίστανται χρηστοὺς σκευάζειν ἰχθῦς,
Ἀλλὰ διαφθείρουσι κακῶς τυροῦντες ἅπαντα, Ὄξει τε ῥαίνοντες ὑγρῷ καὶ σιλφίου ἅλμῃ. Τῶν δὲ πετραίων ἰχθυδίων τῶν τρισκαταράτων, Πάντων εἰσὶν ἄριστοι ἐπισταμένως διαθεῖναι, Καὶ πολλὰς ἰδέας κομψῶς παρὰ δαιτὶ δύνανται, Ὀψαρίων τεύχειν γλισχρῶν ἡδυσματολήρων.

Καὶ Ἀριστοφάνης ἐν ἱππεῦσι μνημονεύει ὡς διαφόρων γινομένων τῶν περὶ τὴν Μίλητον λαβράκων, ὅταν οὕτως λέγῃ. ἀλλ' οὐ λάβρακας καταφαγὼν μιλησίους κλονήσεις. ἐν δὲ λημνίαις, οὐ κρανίον λάβρακας οὐχὶ κάραβον γεύσασθαι, ὡς διαφόρου ὄντος τοῦ τῶν λαβράκων ἐγκεφάλου, καθάπερ καὶ τοῦ τῶν γλαύκων. καὶ Εὔβουλος δ' ἐν τίτθαις φησὶ μὴ πολυτελῶς, ἀλλὰ καθαρείως, ὅτι τὰ ἐν ἀγοραστίας ἕνεκα σηπίδια ἢ τευθίδια πλεκτάνια τὰ μικρὰ πολύποδος νῆστιν τινὰ μήτραν χοιρίαν τὸν λάβρακος κρανίον εὐμεγέθες. ὁ δὲ Γαίσων, οὗ Ἀρχέστρατος μνημονεύει, ἡ Γαισωνὶς λίμνη ἐστὶ μεταξὺ Πριηνῆς καὶ Μιλήτου ἀνωμένη τῇ θαλάττῃ, ὡς Νεάνθης ὁ κυζικηνὸς ἱστορεῖ ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν ἑλληνικῶν. Ἔφορος δ' ἐν τῇ πέμπτῃ ποταμὸν εἶναι φησὶ τὸν Γαίσωνα περὶ Πριήνην, ὃν εἰσρεῖν εἰς λίμνην. Ἄρχιππος ἐν ἰχθύσι μνημονεύων τῶν λαβράκων φησὶν, Αἰγύπτιος μιαρώτατος τῶν ἰχθύων κάπηλος Ἑρμαῖος ὃς βίᾳ δέρων ῥίνας γαλεούς τε πωλεῖ καὶ τοὺς λάβρακας ἐντερεύων. Λάτος. Τοῦτον κατὰ τὴν Ἰταλίαν κράτιστον εἶναι φησὶν Ἀρχέστρατος λέγων οὕτως, Τὸν δὲ λάτον τὸν κλεινὸν ἐν Ἰταλίῃ πολυδένδρῳ. Ὁ σκυλλαῖος ἔχει πορθμὸς, θαυμαστὸν ἔδεσμα. Οἱ δὲ ἐν τῷ Νείλῳ ποταμῷ γινόμενοι λάτοι, τὸ μέγεθος εὑρίσκονται καὶ ὑπὲρ διακοσίας λίτρας ἔχοντες. ὁ δὲ ἰχθῦς οὗτος λευκότατος ὢν καὶ ἥδιστός ἐστι πάντα τρόπον σκευαζόμενος, παραπλήσιος ὢν τῷ κατὰ τὸν Ἴστρον γινομένῳ γλάνιδι. φέρει δὲ ὁ Νεῖλος καὶ ἄλλα γένη πολλὰ ἰχθύων, καὶ πάντα ἥδιστα. μάλιστα δὲ τὰ τῶν κορακίνων. πολλὰ γὰρ καὶ τούτων γένη. φέρει δὲ καὶ τοὺς Μαιώτας καλουμένους, ὧν μνημονεύει Ἄρχιππος ἐν ἰχθύσι διὰ τούτων. τοὺς μαιώτας, καὶ σαπέρδας, καὶ γλάνιδας. εἰσὶ δὲ πολλοὶ περὶ τὸν πόντον φέροντες τὴν ὀνομασίαν ἀπὸ τῆς λίμνης τῆς Μαιώτιδος. Νειλῶοι δέ εἰσιν ἰχθύες, ἔγωγε ὧν μνημονεύειν δύναμαι πολυετῆ τὴν ἀποδημίαν ἔχων. Νάρκη μὲν ἡδίστη, χοῖρος, σιμὸς, φάγρος, ὀξύρυγχος, ἀλλάβης, σίλουρος, συνοδοντὶς, ἐλεωτρὶς, ἔγχελυς, θρίσσα, ἄβραμις, τύφλη, λεπιδωτὸς, φῦσα, κεστρεύς. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι οὐκ ὀλίγοι. Λειόβατος. οὗτος καλεῖται καὶ ῥίνη. ἔστι δὲ λευκόσαρκος, ὡς Ἐπαίνετος ἐν ὀψαρτυτικῷ. Πλάτων σοφισταῖς, καὶ ἢ γαλεὸς καὶ λειόβατος καὶ ἔγχελυς. Μύραιναι. Θεόφραστος ἐν πέμπτῳ περὶ τῶν ἐν τῷ ξηρῷ διαιτωμένων, ἔγχελυν φησὶ καὶ μύραιναν πολὺν χρόνον δύνασθαι ἔξω τοῦ ὑγροῦ ζῆν, διὰ τὸ μικρὰ

Marginal notes: Λάβρακες. — μορίων — ἐαρνοσίας — Λάτος. — εἴγε — Λειόβατος. — Μύραινα.

δευτέρῳ ζώων μορίων ∵

μικρὰ ἔχειν βράγχια, καὶ ὀλίγον δέχεσθαι τὸ ὑγρόν. προφήμους δ' αὐτὰς εἶναι φησὶν ὁ Ἱκέσιος οὐχ ἧττον τῶν ἐγχέλεων, ἀλλὰ καὶ τῶν γόγγρων. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν πέμπτῳ ζώων ἐκ μικροῦ φησὶν αὐτὴν ταχεῖαν τὴν αὔξησιν λαμβάνειν, καὶ εἶναι καρχαρόδουν. τίκτειν τε πᾶσαν ὥραν μικρὰ ᾠά. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Μούσαις χωρὶς τοῦ σ μυραίνας αὐτὰς καλεῖ, οὑτωσὶ λέγων. οὔτε γόγγρων τι παχέων, οὔτε μύραινα νάπης. ὁμοίως δὲ καὶ Σώφρων. Πλάτων δ' ἢ Κάνθαρος ἐν τῇ Συμμαχίᾳ σὺν τῷ σ, Βάτις τε καὶ σμύραινα πρόσεστιν. Δωρίων δὲ ἐν τῷ περὶ ἰχθύων τὴν ποταμίαν φησὶ μύραιναν ἔχειν μίαν ἄκανθαν μόνην ὁμοίαν τῷ ὀνίσκῳ τῷ καλουμένῳ γαλλαρίᾳ. Ἀνδρέας δὲ ἐν τῷ περὶ δακετῶν, τὰ μυραινῶν φησὶ δήγματα ἀναιρεῖν τὰς ἐξ ἐχιδνῶν. εἶναι δ' αὐτὰς ἥττονας καὶ περιφερεῖς ποικίλας. Νίκανδρος δὲ ἐν Θηριακῷ, Μυραίνης δ' ἔκπαγλον, ἐπεὶ μογεροὺς ἁλιῆας Πολλάκις ἐκβρύξασα κατεπρήνιξεν ἐπάκτρων Εἰς ἅλα φυζηθέντας ἐχιδνῆς ἐξαναδῦσα, Εἰ δ' ἔτυμον, κείνην γε σὺν ἰοβόλοις ἐχίεσσι, Θόρνυσθαι προλιποῦσαν ἁλὸς νόμον ἠπείροισιν. Ἀνδρέας δὲ ἐν τῷ περὶ τῶν ψευδῶς πεπιστευμένων, ψευδῆ φησὶν εἶναι τὸ μύραιναν ἔχει μίγνυσθαι, προερχομένην ἐπὶ τὸ τεναγῶδες. οὐδὲ γὰρ ἐπὶ τενάγους ἔχεις νέμεσθαι φιλοψαμμοῦντας λιμώδεσιν ἐρημίαις. Σώστρατος δὲ ἐν τοῖς περὶ ζώων (ἐστὶ δὲ ταῦτα δύο βιβλία) συγκατατίθεται τῇ μίξει. Μύρος. ὁ δὲ μύρος ὥς φησιν Ἀριστοτέλης ἐν πέμπτῳ ζώων μορίων διαφέρει τῆς μυραίνης. ἡ μὲν γὰρ ποικίλον καὶ ἀσθενέστερον, ὁ δὲ μύρος λεόχρως καὶ ἰσχυρός, καὶ τὸ χρῶμα ὅμοιον ἔχει ἴυγγι, ὀδόντας τε ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν. Δωρίων δὲ τὸν μύρον φησὶ τὰς διὰ σαρκὸς ἀκάνθας οὐκ ἔχειν, ἀλλ' ὅλον εἶναι χρήσιμον καὶ ἁπαλὸν ὑπερβολῇ. εἶναι δὲ αὐτοῦ γένη δύο. εἰσὶ γὰρ οἱ μὲν μέλανες, οἱ δ' ὑποπυρρίζοντες. κρείσσονες δέ εἰσιν οἱ μελανίζοντες. Ἀρχέστρατος δὲ ὁ ἡδονικὸς φιλόσοφος φησίν, Ἰταλίας δὲ μεταξὺ τῆς στενοκύμονα πορθμόν, Ἡ πλωτὴ μύραινα καλουμένη αὖ ποτε ληφθῇ, Ὠνοῦ. ἔστι γάρ ἐστιν ἐκεῖ θαυμαστὸν ἔδεσμα.

Μύροι. Λ μορίων ∴

Μαινίδες. Μαινίδες. ταύτας δέ φησιν Ἱκέσιος εὐχυλοτέρας εἶναι τῶν κωβιῶν. λέπτεσθαι δ' εὐστομίᾳ, καὶ τῷ πρὸς τὴν ἔκκρισιν τῆς κοιλίας συνεργεῖν. Σπεύσιππος δὲ ἐν δευτέρῳ ὁμοίων, ὅμοιά φησιν εἶναι τῇ μαινίδι βόακα καὶ σμαρίδας, ὧν μνημονεύει καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Γᾷ καὶ Θαλάσσᾳ οὕτως, ὀκχωρεῖ βῶκας πολλὰς καὶ σμαρίδας. Ἐπαίνετος δ' ἐν ὀψαρτυτικῷ φησὶ σμαρίδας, ἃς ἔνιοι καλοῦσι κυνὸς εὐνάς. Ἀντιφάνης δ' ἐν Ἀγροίκῳ ἢ Βυταλίωνι, Ἑκάτης βρώματα καλεῖ τὰς μαινίδας, διὰ τὴν βραχύτητα, λέγων οὕτως, Τοὺς γὰρ μεγάλους τούτους ἅπαντας νενόμικα Ἀνθρωποφάγους ἰχθῦς, τί φῄς ὦ φίλτατε Ἀνθρωποφάγους; πῶς οὖν ἄνθρωπος φάγοι. Δηλονότι ταῦτα ἐστὶν Ἑκάτης βρώματα, ἅ φησιν οὗτος μαινίδας καὶ τριγλίδας. Καλοῦνται δέ τινες καὶ λευκομαινίδες, ἃς ἔνιοι βόακας ὀνομάζουσι. Πολύοχος Κορινθιαστῇ, Ὅπως σε πείσω μαινίδας πρὸς τῶν θεῶν Τὰς βόακας αὖ ποτ' ἐλθὼν λευκομαινίδας καλεῖν. Μελάνουρος. περὶ τούτου φησὶ Νουμήνιος ἐν ἁλιευτικῷ, Σκορπίον ἢ πέρκαισι καθηγητὴν μελάνουρον. Ἱκέσιος δὲ αὐτὸν σάργῳ φησὶ παραπλήσιον εἶναι, καταδεέστερον δὲ τῇ εὐχυλίᾳ καὶ τῇ εὐστομίᾳ. μικρῶς δὲ τρόφιμον καὶ εἶναι πρόσφορον. μνημονεύει δ' αὐτοῦ Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ. ἦν δὲ σαργῖνοι μελάνουροί τε. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τῷ περὶ ζωϊκῶν γράφει ὅτι, ὀρροπυγόστικτος δὲ τῶν ἰχθύων μελάνουρος καὶ σάργος. πολύγραμμοί τε καὶ μελανόγραμμοι.

Infra lib. 8. paulò aliter legũtur uersus isti.

Μελάνουροι.

Μελάνδρυος. Μελάνδρυος. ὅμοιον εἶναι τῷ μελανούρῳ φησί. Σπεύσιππος δ' ἐν δευτέρῳ ὁμοίων τὸν καλούμενον ψύρον, ὃν Νουμήνιος καλεῖ ψόρον οὕτως, Ἢ ψόρον ἢ σάλπας ἢ αἰγιαλῆα δράκοντα. Μορμύρος. προφιμώτατος, ὥς φησιν Ἱκέσιος. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ μύρμας αὐτοὺς ὀνομάζει, εἰ μὴ διάφοροι τὴν φύσιν εἰσί. γράφει δ' οὕτως, χελιδόνες τε μύρμαι ὑοί τε κοιλίαν μείζονες ἐντί. Λυγκεὺς δὲ ὁ Σάμιος ἐν τῇ ὀψωνητικῇ τέχνῃ, ἣν προσεφώνησέ τινι τῶν ἑταίρων Δύσωνι ἢ Ζήνωνι φησίν, οὐκ ἄχρηστον δὲ πρὸς τοὺς ἀτενίζοντας καὶ μὴ συγκαθιέντας τῇ τιμῇ, καὶ τὸ κακῶς λέγειν παρεστηκότας τοὺς ἰχθύας, ἐπαγόμενον Ἀρχέστρατον τὸν γράψαντα τὴν ἡδυπάθειαν ἢ τῶν ἄλλων τινὰ ποιητῶν, καὶ λέγοντα τὸ μέτρον, Μόρμυλος αἰγιαλεὺς κακὸς ἰχθὺς οὐδέ ποτ' ἐσθλός. καί, Τὴν ἀμίαν ὠνοῦ φθινοπώρου, νῦν δὲ ἔστιν ἔαρ, Κεστρέα τὸν θαυμαστὸν ὅταν χειμὼν ἀφίκηται. Νῦν δ' ἐστὶ θέρος, καὶ πολλὰ τῶν τοιούτων. ἀποσοβήσεις γὰρ πολλοὺς τῶν ὠνουμένων καὶ προσεστηκότων. τοῦτο δὲ ποιῶν ἀναγκάσεις τὸ σοὶ δοκοῦν λαβεῖν αὐτόν. Νάρκη. Πλάτων ἢ Κάνθαρος ἐν Συμμαχίᾳ. νάρκη γὰρ ἔφη βρῶμα χαρίεν γίνεται. ὁ δὲ φιλόσοφος Πλάτων ἐν Μένωνι φησὶ τῇ θαλαττίᾳ νάρκῃ. καὶ γὰρ αὕτη τὸν πλησιάζοντα ναρκᾷν ποιεῖ. ἡ δὲ κλῆσις αὐτῆς καὶ παρ' Ὁμήρῳ, Νάρκησε δὲ χεὶρ ἐπὶ καρπῷ. Μένανδρος δὲ ἐν Φανίῳ διὰ τοῦ α ἔχει. ὑπερέλυσε δέ με νάρκα τις ὅλον τὸ δέρμα, μηδενὸς τῶν παλαιῶν οὕτω κεχρημένου. Ἱκέσιος δέ φησιν, ἀτροφωτέραν καὶ ἀχυλοτέραν αὐτὴν εἶναι, ἔχειν τε χονδρῶδές τι διακεχυμένον εὐστόμαχον πάνυ. Θεόφραστος δ' ἐν τῷ περὶ φωλευόντων διὰ τὸ ψῦχος, φησὶ τὴν νάρκην ὑπὸ γῆς δύεσθαι. ἐν δὲ τῷ περὶ τῶν δακετῶν καὶ βλητικῶν, διαπέμπεσθαι φησὶ τὴν νάρκην τὴν ἀπ' αὐτῆς δύναμιν, καὶ διὰ τῶν ξύλων, καὶ διὰ τῶν τριοδόντων ποιοῦσαν ναρκᾷν τοὺς ἐν χερσὶν ἔχοντας. ἀποδίδωσι δὲ τὴν αἰτίαν Κλέαρχος ὁ Σολεὺς ἐν τῷ περὶ νάρκης. ἅπερ μακρότερα

Μορμύροι.

Νάρκη.

ψύρον ∴

Δωρίων δ' ἐν τῷ περὶ ἰχθύων μορμύλους αὐτοὺς καλεῖ ∴

ἔαρ. ἐστι

Λ τῶν ∴

πέρα ὄντα ἐπιλέλησμαι, ὑμᾶς δὲ ἐπὶ τὸ σύγγραμμα ἀναπέμπω. ἐστὶ δ' ἡ νάρκη, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης, τῶν σελαχωδῶν καὶ τῶν σκυμνοτοκούντων. θηρεύει δ' εἰς τροφὴν ἑαυτῆς τὰ ἰχθύδια προσαπτομένη καὶ ναρκᾶν καὶ ἀκινητίζειν ποιοῦσα. Δίφιλος δ' ὁ Λαοδικεὺς ἐν τῷ περὶ τῶν Νικάνδρου θηριακῶν, μὴ πᾶν τὸ ζῷον φησὶ νάρκαν ἐμποιεῖν. μέρος δέ τι αὐτῆς διὰ πείρας πολλῆς φάσκων ἐληλυθέναι. ὁ δ' Ἀρχέστρατος φησί, Καὶ νάρκην ἑφθὴν ἐν ἐλαίῳ ἠδὲ καὶ οἴνῳ, Καὶ χλόῃ εὐώδει, καὶ βαιῷ ξύσματι τυροῦ. Ἄλεξις ἐν Γαλατείᾳ, Νάρκην μὲν οὖν, ὥς φασιν, ἐνθυλευμένην ὀπτᾶν ὅλην. ἐν δὲ Δημητρίῳ, Ἔπειτα νάρκην ἔλαβον ἐνθυμούμενος, ὅτι δεῖ γυναικὸς ἐπιφερούσης δακτύλους ἁπαλοὺς ὑπ' ἀκάνθης μηδὲ ἓν τούτους παθεῖν. Ξιφίας. Τοῦτον Ἀριστοτέλης φησὶν ἔχειν τοῦ ῥύγχους τὸ μὲν ὑποκάτω μικρόν, τὸ δὲ καθύπερθεν ὀστῶδες, μέγα, ἴσον τῷ ὅλῳ αὐτοῦ μεγέθει. τοῦτο δὲ καλεῖσθαι ξίφος. ὀδόντας δὲ οὐκ ἔχειν τὸν ἰχθύν. Ἀρχέστρατος δέ φησιν, Ἀλλὰ λαβὲ ξιφίου τέμαχος Βυζάντιον ἐλθὼν Οὐραίου τ' αὐτὸν τὸν σφόνδυλον. ἐστὶ δὲ κεδνὸς, Κἀν πορθμῷ πρὸς ἄκραισι Πελωριάδος προχοαῖσι. Τίς οὕτως τακτικὸς ἀκριβής, ἢ τίς οὕτως κριτὴς ὄψων, ὡς ὁ ἐκ Γέλας, μᾶλλον δὲ καταγέλας οὗτος ποιητής, ὃς ἀκριβῶς οὕτως διὰ λιχνείαν καὶ τὸν πορθμὸν διέπλευσε, καὶ τῶν μερῶν ἑκάστου τῶν ἰχθύων τὰς ποιότητας, καὶ τοὺς χυλοὺς διὰ τὴν λιχνείαν ἐξήτασεν, ὥς τινα πραγματείαν βιωφελῆ καταβαλλόμενος. Ὀρφῶς. Καλεῖται δὲ καὶ ὀρφός, ὡς Πάμφιλος. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν πέμπτῳ ζῴων μορίων ταχεῖαν λέγων γίνεσθαι τοῖς ἰχθύσι τὴν αὔξησιν, καὶ ὀρφώς φησιν ἐκ μικροῦ γίνεται μέγας ταχέως. ἐστὶ δὲ καὶ σαρκοφάγος καὶ καρχαρόδους, ἔτι δὲ καὶ μονήρης. ἴδιον δ' ἐν αὐτῷ ἐστι τὸ τοὺς θορικοὺς πόρους μὴ εὑρίσκεσθαι, καὶ τὸ δύνασθαι πολὺν χρόνον ζῆν μετὰ τὴν ἀναίρεσιν. ἐστὶ δὲ καὶ τῶν φωλευόντων ἐν ταῖς χειμεριωτάταις ἡμέραις, χαίρει τε πρόσγειος μᾶλλον ὢν ἢ πελάγιος. ζῇ δ' οὐ πλέον δύο ἐτῶν. μνημονεύων δ' αὐτοῦ Νουμήνιός φησι, Τοῖσί κεν εὐμαρέως θαλάμης ἄπο μακρὸν ἀείροις Σκορπίον ἢ ὀρφὸν περιτροχέα. τῶν γὰρ ἐπ' ἄγρης. καὶ πάλιν, γλαύκους ἢ ὀρφῶν ἔναλον γένος ἠὲ μελάγχρουν Κόσσυφον. Δωρίων δὲ τὸν νέον φησὶν ὀρφὸν ὑπ' ἐνίων καλεῖσθαι ὀρφακίνην. Ἄρχιππος δ' ἐν Ἰχθύσιν, ἱερεὺς γὰρ ἦλθ' αὐτοῖσιν ὀρφὼς τοῦ θεοῦ. Κρατῖνος δὲ ἐν Ὀδυσσεῦσι, τέμαχος ὀρφῶ χλιαρόν. Πλάτων Κλεοφῶντι, Σὲ γὰρ γραῦ συγκατῴκισε σαπρῶ Ὀρφοῖσι σελαχίοις τε καὶ φάγροις βοράν. Ἀριστοφάνης σφηξίν, Ἢν μὲν ὠνῆταί τις ὀρφῶς, μεμβράδας δὲ μὴ θέλῃ. Τὴν μέντοι ἑνικὴν εὐθεῖαν ὀξυτόνως προφέρονται Ἀττικοί. Ἄρχιππος Ἰχθύσιν, ὡς πρόκειται. τὴν δὲ γενικὴν Κρατῖνος Ὀδυσσεῦσι, τέμαχος ὀρφῶ χλιαρόν.

Ὄρκυνος. Δωρίων ἐν τῷ περὶ ἰχθύων τοὺς ὀρκύνους ἐκ τῆς περὶ Ἡρακλείους στήλας θαλάσσης περαιουμένους εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς ἔρχεσθαι θάλασσαν, διὸ καὶ πλείστους ἁλίσκεσθαι ἐν τῷ Ἰβηρικῷ καὶ Τυρρηνικῷ πελάγει. κἀντεῦθεν κατὰ τὴν ἄλλην θάλασσαν διασκίδνασθαι. Ἱκέσιος δὲ τοὺς μὲν ἐν Γαδείροις ἁλισκομένους πιμελεστέρους εἶναι. μετὰ δὲ τούτους τοὺς ἐν Σικελίᾳ. τοὺς δὲ πόρρω Ἡρακλείων στηλῶν ἀλιπεῖς, διὰ τὸ πλείονα τόπον ἐκνενῆχθαι. ἐν Γαδείροις μὲν οὖν τὰ κλειδία καθ' αὐτὰ ταριχεύεται, ὡς καὶ τῶν ἀντακαίων αἱ γνάθοι, καὶ οὐρανίσκοι, καὶ οἱ λεγόμενοι μελανδρύαι ἐξ αὐτῶν ταριχεύονται. Ἱκέσιος δέ φησι τὰ ὑπογάστρια αὐτῶν λιπαρὰ ὑπάρχοντα τῇ εὐστομίᾳ πολὺ διαλλάσσειν τῶν ἄλλων μερῶν, τὰ δὲ κλειδία μέρη εὐστομώτερα εἶναι τούτων. Ὄνος, καὶ Ὀνίσκος. Ὄνος, φησὶν Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ ζωϊκῶν, ἔχει στόμα ἀνερρωγὸς ὁμοίως τοῖς γαλεοῖς, καὶ οὐ συναγελαστικός. καὶ μόνος οὗτος ἰχθύων τὴν καρδίαν ἐν τῇ κοιλίᾳ ἔχει, καὶ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ λίθους ἐμφερεῖς μύλαις. φωλεύει τε μόνος ἐν ταῖς ὑπὸ κύνα θερμοτάταις ἡμέραις, τῶν ἄλλων ταῖς χειμεριωτάταις φωλευόντων. μνημονεύει δ' αὐτῶν Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ, μεγαλοχάς, μονάς τε χάννας, ποικιλογάστορας ὄνους. διαφέρει δὲ ὄνος ὀνίσκου, ὥς φησι Δωρίων ἐν τῷ περὶ ἰχθύων γράφων οὕτως, ὄνος ὃν καλοῦσί τινες γάδον. Γαλλερίδας, ὃν καλοῦσί τινες ὀνίσκον τε καὶ μάξεινον. Εὐθύδημος δ' ἐν τῷ περὶ ταρίχων, οἱ μὲν βάκχον φησὶ καλοῦσιν, οἱ δὲ γελαρίην, οἱ δὲ ὀνίσκον. Ἀρχέστρατος δέ φησι, Τὸν δ' ὄνον † αὐονίδαν τὸν καλλαρίαν καλέουσιν Ἐκτρέφει εὐμεγέθης, ἀμφὴν δὲ τρέφει τινὰ σάρκα, Καλῶς οὐχ ἡδ' ἂν ἐμοί ἀλλὰ Δαίνυσαι. χαίρει γὰρ ὁ μὲν τούτοις, ὁ δ' ἐκείνοις. Πολύπους. Οὕτως φασὶν οἱ Ἀττικοί, ὡς καὶ Ὅμηρος, Ὡς δ' ὅτε πουλύποδος θαλάμης ἐξελκομένοιο. ἀνάλογον. παρὰ τὸ ποῦς γὰρ γέγονε. τὴν δ' αἰτιατικὴν πολύπουν φασὶν ὡς καὶ Ἀλκίνουν, καὶ Οἰδίπουν. καὶ τρίπουν δὲ λέβητα Αἰσχύλον εἰρηκέναι ἐν Ἀθάμαντι ἀπὸ τοῦ ἁπλοῦ τοῦ ποῦς, ὡς ὁ νοῦς. τὸ δὲ πόλυπον λέγειν αἰολικόν. Ἀττικοὶ γὰρ πολύπουν λέγουσιν. Ἀριστοφάνης Δαιδάλῳ, ταῦθ' ἑκόντα πολύπους καὶ σηπίας. καὶ πάλιν, τὸν πολύπουν μοι ἔθηκε. καὶ πάλιν, πῶς αἱ λέγονται πολύπου πιλημένου. Ἀλκαῖος ἀδελφαῖς μοιχευομέναις, ἀλίθιον εἶναι, νοῦν τε πολύποδος ἔχειν. Ἀμειψίας κατεσθίοντι, δεῖ μὴ ὡς ἔοικε πολλῶν πολύπων. Πλάτων παιδί, ὥσπερ οἱ πολύποδες πρώτιστα σύ. Ἀλκαῖος, ἔδοξ' ἐμαυτὸν ὡς πολύπους. οἱ δὲ πολύποδα προφέρονται ἀνάλογον τῷ ποὺς ποδὸς ποδὶ πόδα. Εὔπολις δήμοις, ἀνὴρ πολίτης πολύπους εἰς τοὺς τρόπους. Διοκλῆς δὲ ἐν πρώτῳ ὑγιεινῶν, τὰ δὲ μαλάκια φησὶ πρὸς

Ξιφίας.

Ὀρφώς.

Ὄρκυνος.

Ὄνος. Ὀνίσκος.

Πολύπους.

ἡδονὴν καὶ πρὸς τὰ ἀφροδίσια. μάλιστα δὲ οἱ πολύποδες. ἱστορεῖ δ' Ἀριστοτέλης τὸν πολύποδα ἔχειν πόδας ὀκτώ, ὧν τοὺς μὲν ἄνω δύο καὶ κάτω ἐλαχίστους, τοὺς δὲ ἐν μέσῳ μεγίστους. ἔχειν δὲ καὶ κοτυληδόνας δύο, αἷς τὴν τροφὴν προσάγεσθαι. τοὺς δ' ὀφθαλμοὺς, ἐπάνω τῶν δύο ποδῶν. τὸ δὲ στόμα καὶ τοὺς ὀδόντας, ἐν μέσοις τοῖς ποσίν. ἀναπτυχθεὶς δὲ ἐγκέφαλον ἔχει διμερῆ. ἔχει δὲ καὶ τὸν λεγόμενον θόλον οὐ μέλανα, καθάπερ σηπία, ἀλλ' ὑπέρυθρον ἐν τῷ λεγομένῳ μήκωνι. ὁ δὲ μήκων κεῖται ἐπάνω τῆς κοιλίας, οἱονεὶ κύστις. σπλάγχνον δὲ οὐκ ἔχειν ἀναλογοῦν. τροφῇ δὲ χρῆται † ἔστιν δ' ὅτε καὶ τοῖς τῶν κογχυλίων σαρκιδίοις, τὰ ὄστρακα ἐκτὸς τῶν θαλαμῶν ῥίπτων, ὅθεν διαγινώσκουσιν οἱ θηρεύοντες. ὀχεύει δὲ συμπλεκόμενος, καὶ πολὺν χρόνον πλησιάζει, διὰ τὸ ἄναιμος εἶναι. τίκτει δὲ διὰ τοῦ λεγομένου φυσητῆρος, ὅς ἐστι πόρος τῷ σώματι. καὶ τίκτει ᾠὰ βοτρυδόν. λέγουσι δὲ καὶ ὡς ἂν ἀπορήσῃ τροφῆς, ὅτι αὑτὸν κατεσθίει. ὧν εἷς ἐστι καὶ ὁ κωμῳδοποιὸς Φερεκράτης. οὗτος γὰρ ἐν τοῖς ἐπιγραφομένοις Ἀγρίοις φησίν, ἐν θρύσκοισι καὶ βρακάνοις καὶ στροβύλοις ζῆν. ὁπόταν δ' ἀδ' ᾖ πεινῶσι σφόδρα ὥσπερεὶ τοὺς πολύποδας νύκτωρ περιτρώγειν [illegible] τοὺς δακτύλους. καὶ Δίφιλος ἐν Ἐμπόρῳ, Πολύπους ἔχων ἁπάσας ὁλομελεῖς τὰς πλεκτάνας, Οὐ περιβεβρωκὼς ἑαυτὸν ἐστι φίλτατε. τοῦτο δ' ἐστι ψεῦδος. ὑπὸ γὰρ τῶν γόγγρων διωκόμενος τοὺς πόδας ἀδικεῖται. λέγεται δὲ ὡς ἄν τις ταῖς θαλάμαις αὐτοῦ ἅλας ὑποσπείρῃ, εὐθέως ἐξέρχεται. ἱστορεῖται δὲ καὶ ὅτι φεύγων διὰ τὸν φόβον μεταβάλλει τὰς χρόας, καὶ ἐξομοιοῦται τοῖς τόποις ἐν οἷς κρύπτεται. ὡς καὶ ὁ Μεγαρεὺς Θέογνις φησὶν ἐν ταῖς ἐλεγείαις. Πολύπου ὀργὴν ἴσχε πολυπλόκου, ὃς ποτὶ πέτρῃ, Τῇ προσομιλήσῃ, τοῖος ἰδεῖν ἐφάνη. ὁμοίως ἱστορεῖ καὶ Κλέαρχος ἐν δευτέρῳ περὶ παροιμιῶν, παρατιθέμενος τάδε τὰ ἔπη. οὐ δηλῶν ὅτου ἐστί. Πουλύποδός μοι τέκνον ἔχων νόος Ἀμφίλοχ' ἥρως, Τοῖσιν ἐφαρμόζων, ὧν κεν δῆμον ἵκηαι. Περὶ δὲ Τροιζῆνα τὸ παλαιὸν φησὶν ὁ αὐτὸς Κλέαρχος οὔτε τὸν ἱερὸν καλούμενον πολύπουν, οὔτε τὸν κωπηλάτην πολύπουν νόμιμον ἦν θηρεύειν. ἀλλ' ἀπεῖπον τούτων τε καὶ τῆς θαλαττίας χελώνης μὴ ἅπτεσθαι. ὁ δὲ πολύπους ἐστι συναπτικός, καὶ λίαν ἀνόητος. πρὸς γὰρ τὴν χεῖρα τοῦ διώκοντος βαδίζει, καὶ διωκόμενος, ἔστιν ὅτε οὐχ ὑποχωρεῖ. συντήκονται δὲ αὐτῶν αἱ θήλειαι μετὰ τὸν τόκον καὶ παρίενται. διὸ καὶ ῥᾳδίως ἁλίσκονται. ἑωράθησαν δέ ποτε καὶ ἐπὶ τὸ ξηρὸν ἐξιόντες, μάλιστα δὲ πρὸς τὰ τραχέα τῶν χωρίων. φεύγουσι γὰρ τὰ λεῖα, καὶ χαίρουσι δὲ τῶν φυτῶν καὶ ταῖς ἐλαίαις, καὶ πολλάκις εὑρίσκονται ταῖς πλεκτάναις περιειληφότες τὸ στέλεχος. ἐφωράθησαν δὲ καὶ συκαῖς προσπεφυκυίαις τῇ θαλάττῃ προσπλεκόμενοι, καὶ τὰ σῦκα ἐσθίοντες, ὥς φησι Κλέαρχος ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν τῷ ὑγρῷ. ἔστι δὲ δεῖγμα τοῦ ἥδεσθαι αὐτοὺς τῇ ἐλαίᾳ καὶ τοῦτο, ἐάν τις κλάδον τοῦ φυτοῦ τούτου καθῇ εἰς τὴν θάλασσαν, καθ' ἣν εἰσὶ πολύποδες, καὶ μικρὸν ἐπίσχῃ, ἀπονητὶ ἀνέλκει περὶ τὸν κλάδον περιπλεκομένους, ὅσους ἐθέλει. ἔχουσι δὲ τὰ μὲν ἄλλα μέρη ἰσχυρότατα, τὸν δὲ τράχηλον ἀσθενῆ. λέγεται δὲ αὐτῶν τὸν ἄρρενα ἔχειν αἰδοιῶδές τι ἐν μιᾷ τῶν πλεκτανῶν, ἐν ᾗ αἱ δύο μεγάλαι κοτυληδόνες εἰσίν. εἶναι δὲ τοῦτο νευρῶδες μέχρις εἰς μέσην τὴν πλεκτάνην, ἅπαν προσπεφυκός. † ἐν δὲ πέμπτῳ ζῴων φησὶν Ἀριστοτέλης, πολύπους ὀχεύει τοῦ χειμῶνος, καὶ τίκτει τῷ ἔαρι. φωλεύει δὲ περὶ δύο μῆνας. ἔστι δὲ πολύγονον τὸ ζῷον. διαφέρει δὲ ὁ ἄρρην τῆς θηλείας, τῷ τε τὴν κεφαλὴν ἔχειν προμηκεστέραν, καὶ τῷ τὸ καλούμενον ὑπὸ τῶν ἁλιέων αἰδοῖον ἔχειν ἐν τῇ πλεκτάνῃ. ἐπωάζει δὲ ὅταν τέκῃ, διὸ καὶ χείριστοί εἰσι περὶ τὸν χρόνον τοῦτον. ἀποτίκτει δὲ ὁ μὲν πολύπους, ἢ εἰς θαλάμας, ἢ εἰς κεράμιον, ἤτοι ἄλλο τι τοιοῦτον κοῖλον. καὶ μεθ' ἡμέρας πεντήκοντα ἐκ τῶν ᾠῶν πολυπόδια ἐξέρπει, ὥσπερ τὰ φαλάγγια πολλὰ τὸ πλῆθος. ὁ δὲ θῆλυς πολύπους, ὅτε μὲν ἐπὶ τοῖς ᾠοῖς, ὅτε δ' ἐπὶ τῷ στόματι προσκάθηται τῆς θαλάμης, τὴν πλεκτάνην ἐπέχων. Θεόφραστος δὲ ἐν τῷ περὶ τῶν μεταβαλλόντων τὰς χρόας τὸν πολύποδα φησὶ τοῖς πετρώδεσι † μάλιστα μόνοις συνεξομοιοῦσθαι. τοῦτο ποιοῦνται φόβῳ καὶ φυλακῆς χάριν. ἐν δὲ τῷ περὶ τῶν ἐν τῷ ξηρῷ διατριβόντων ζῴων, οὐ δέχεσθαι φησὶ τοὺς πολύποδας τὴν θάλατταν. ἐν δὲ τῷ περὶ lib. 9. τῶν κατὰ τόπους διαφορῶν, ὁ Θεόφραστος πολύποδας οὐ γίνεσθαι φησὶ περὶ Ἑλλήσποντον. ψυχρὰ γὰρ ἡ θάλασσα αὕτη, καὶ ἧττον ἁλμυρά. ταῦτα δ' ἀμφότερα πολέμια πολύποδι. ὁ δὲ ναυτίλος καλούμενος, φησὶν Ἀριστοτέλης, πολύπους μὲν οὐκ ἔστιν. ἐμφερὴς δὲ κατὰ πλεκτάνας. ἔχει δὲ τὸ νῶτον ὀστρακόδερμον. ἀναδύνει δὲ ἐκ τοῦ βυθοῦ ἐφ' ἑαυτὸν ἔχων τὸ ὄστρακον, ἵνα μὴ τὴν θάλατταν ἕλκῃ. ἐπαναστραφεὶς δὲ ἐπιπλεῖ, ἄνω ποιήσας δύο τῶν πλεκτανῶν, αἳ μεταξὺ αὐτῶν λεπτὸν ὑμένα ἔχουσι διαπεφυκότα, ὡς καὶ τῶν ὀρνίθων οἱ πόδες ὁρῶνται μεταξὺ τῶν δακτύλων δερμάτινον ὑμένα ἔχοντες. ἄλλας δὲ δύο πλεκτάνας καθίησιν εἰς τὴν θάλασσαν ἀντὶ πηδαλίων. ὅταν δέ τι προσιὸν ἴδῃ, δείσας συστέλλει τοὺς πόδας καὶ πληρώσας τὸ ὄστρακον τῆς θαλάσσης κατὰ βυθοῦ ὡς τάχος χωρεῖ. ἐν δὲ τῷ περὶ ζωϊκῶν καὶ ἰχθύων, πολύπους φησί τις ὁ μὲν τρεψίχρως, ὁ δὲ ναυτίλος. περὶ τὸν ναυτίλον τοῦτον φέρεταί τι Καλλιμάχου τοῦ Κυρηναίου ἐπίγραμμα, οὕτως ἔχον, Κόγχος ἐγὼ Ζεφυρῖτι παλαίτερος, ἀλλὰ σὺ νῦν με Κύπρι Σεληναίης, ἄνθεμα πρῶτον ἔχεις Ναυτίλον, ὃς πελάγεσσιν ἐπέπλεον, εἰ μὲν ἀῆται Τείνας οἰκείων λαῖφος ἀπὸ προτόνων. Εἰ δὲ γαληναίη λιπαρὴ θεός, οὖλος ἐρέσσων

Ποσσίν,

ποιητὴν, ἣν ὥσπερ καὶ τοὔνομα συμφέρεται· Ἐς τ' ἐπίσσον παρὰ θῖνας Ἰουλίδας, ὄφρα γένωμαι Σοὶ τὸ περίσκεπτον παίγνιον Ἀρσινόης. Μηδὲ μοι ἐν θαλάμῃσιν ἔθ' ὡς πάρος, εἰμὶ γὰρ ἄπνους Τίκτῃ τ' αἰνοτέρης ὠεὸν Ἀλκυόνης Κλεινίου ἀλλὰ θυγατρὶ δίδου χάριν. οἶδε γὰρ ἐσθλὰ Ῥέζειν καὶ Σμύρνης ἐστὶν ἀπ' Αἰολίδος. Ἔγραψε δὲ καὶ Ποσείδιππος εἰς τὴν ἐν τῷ Ζεφυρίῳ τιμωμένην ταύτην Ἀφροδίτην τόδε τὸ ἐπίγραμμα. Τοῦτο καὶ ἐν ποταμῷ καὶ ἐπὶ χθονὶ τῆς Φιλαδέλφου Κύπριδος ἱλάσκεσθ' ἱερὸν Ἀρσινόης, Ἣν ἀνακοιρανέουσαν ἐπὶ Ζεφυρίδος ἀκτῆς Πρῶτος ὁ ναύαρχος θήκατο Καλλικράτης. Ἡ δὲ καὶ εὐπλοΐην δώσει, καὶ χείματι μέσσῳ Τὸ πλατὺ λισσομένοις ἐκλιπανεῖ πέλαγος. Τοῦ πολύποδος μνημονεύει καὶ ὁ τραγικὸς Ἴων ἐν Φοίνικι λέγων. Καὶ τὸν πετραῖον πλεκτάναις ἀναίμοσι Στυγῶ μεταλλακτῆρα πουλύπουν χροός. Εἴδη δ' ἐστὶ πολυπόδων, ἐλεδώνη, πολυποδίνη, βολβοτίνη, ὄσμυλος, ὡς Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ καὶ Σπεύσιππος. ἐν δὲ τῷ περὶ ζωϊκῶν Ἀριστοτέλης μαλάκια φησὶν εἶναι πολύποδας, ὀσμύλην, ἐλεδώνην, σηπίαν, τευθίδα. Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ, πώλυποί τε σηπίαι τε καὶ ποταναὶ τευθίδες. χαλυσώδεις βολβίτιες, γραῖαι τ' ἐριθακώδεες. Ἀρχέστρατος δέ φησι πώλυποι ἔν τε Θάσῳ καὶ Καρίᾳ εἰσὶν ἄριστοι, Καὶ Κέρκυρα τρέφει πολλούς, μεγάλους τε τὸ πλῆθος. Δωριεῖς δ' αὐτὸν διὰ τοῦ ω καλοῦσι πώλυπουν, ὡς Ἐπίχαρμος. καὶ Σιμωνίδης δ' ἔφη πώλυπον διζήμενος. Ἀττικοὶ δὲ πολύπουν. ἔστι δὲ τῶν σελαχωδῶν, τὰ χονδρώδη δ' οὕτω λέγεται, πολύποδες, γαλεοί τε καὶ κύνες. μαλάκια δὲ καλεῖται τὰ τευθώδη. σελάχια δὲ τὰ τῶν ἱερῶν φῦλα.

Πάγουροι. τούτων μέμνηται Τιμοκλῆς, ἢ Ξέναρχος ἐν Πορφύρᾳ οὕτως. εἶθ' ἁλιεὺς ὢν ἄκρος, σοφίαν ἐν Παγούροις μὲν θεοῖς ἐχθροῖσι καὶ ἰχθυδίοις εὕρηκα παντοδαπὰς τέχνας. γέροντα βούγλωττον τὸ μὴ ταχέως πάνυ συναρπάζομαι καλόν γ' ἂν εἴη.

Πηλαμύς. Φρύνιχος ἐν Μούσαις μνημονεύει. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν πέμπτῳ ζώων μορίων, πηλαμίδες φησὶ καὶ οἱ θύννοι τίκτουσιν ἐν τῷ Πόντῳ, ἄλλοθι δὲ οὔ. μνημονεύει αὐτῶν καὶ Σοφοκλῆς ἐν Ποιμέσιν, Ἔνθ' ἡ πάροικος πηλαμὶς χειμάζεται, Πάροικος Ἑλλησποντὶς ὡραία θέρους Τῷ Βοσπορίτῃ, τῷδε γὰρ θαμίζεται.

Πέρκαι. τούτων μέμνηται Διοκλῆς, καὶ Σπεύσιππος ἐν δευτέρῳ ὁμοίων, παραπλησίας εἶναι λέγων, πέρκην, χάνναν, φυκίδα. Ἐπίχαρμος δέ φησι, κομαρίδας τε καὶ κύνας, κέστρας τε πέρκας τ' αἰόλας. Νουμήνιος δ' ἐν ἁλιευτικῷ, Ἄλλοτε δ' αὖ πέρκας, ὅτε δὲ στροφάδας παρὰ πέτρην. Φυκίδας ἀλφηστήν τε καὶ ἐν χροιῇσιν ἐρυθρὸν Σκορπίον.

Πέρκη. καὶ ταύτης Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ μέμνηται. καὶ Σπεύσιππος ἐν δευτέρῳ τῶν ὁμοίων, καὶ Νουμήνιος. ὧν τὰ μαρτύρια πρόκειται. Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ ζωϊκῶν ἀκανθοστεφῆ φησὶν εἶναι καὶ ποικιλόχροα, φυκίδα. τῶν δὲ γραμμοποικίλων, πλαγίαις τε ταῖς ῥάβδοις κεχρωσμένων πέρκη. καὶ παροιμία δέ ἐστιν, ἕπεται πέρκη μελανούρῳ.

Ῥαφίδες. καὶ τούτων μέμνηται Ἐπίχαρμος, λέγων καὶ ξυράγχοι ῥαφίδες, ἵππουροί τε. Δωρίων δ' ἐν τῷ περὶ ἰχθύων βελόνην φησίν, ἣν καλοῦσι ῥαφίδα. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν πέμπτῳ ζώων μορίων βελόνην αὐτὴν καλεῖ. ἐν δὲ τῷ περὶ ζωϊκῶν ἢ ἰχθύων ῥαφίδα αὐτὴν ὀνομάζας, ἀνόδουν φησὶν αὐτὴν εἶναι. καὶ Σπεύσιππος αὐτὴν βελόνην καλεῖ.

Ῥίνη. Δωρίων ἐν τῷ περὶ ἰχθύων ἐν Σμύρνῃ φησὶ τὰς ῥίνας διαφόρους γίνεσθαι. καὶ πάντα δὲ τὰ σελαχώδη τὸν Σμυρναϊκὸν κόλπον ἔχειν διαφέροντα. Ἀρχέστρατος δέ φησι. Καὶ σελάχη μὲν ὄντι καὶ ἡ Μίλητος ἀρίστα Ἐκτρέφει ἀλλά γε χρὴ ῥίνης λόγον ἢ πλατυνώτου Λειοβάτου ποιεῖσθαι· ὅμως κροκόδειλον ἄριστον Δασυπύγην ἐπ' ἴπνου τερπνὸν παίδεσσιν ἰώνων.

Σκάρος. τοῦτον Ἀριστοτέλης φησὶ καρχαρόδοντα εἶναι, καὶ μονήρη, καὶ σαρκοφάγον. ἔχειν τε στόμα μικρὸν καὶ γλῶτταν οὐ λίαν προσπεφυκυῖαν, καρδίαν τρίγωνον, παράλευκον, τρίβολον. ἔχειν τε χολήν, καὶ σπλῆνα μέλανα. τῶν δὲ βραγχίων τὸ μὲν διπλοῦν, τὸ δὲ ἁπλοῦν. μόνος δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἰχθύων μηρυκάζει, χαίρει δὲ τῇ τῶν φυκίων τροφῇ. διὸ καὶ τούτοις θηρεύεται. ἀκμάζει δὲ θέρους. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ φησίν, ἁλιευόμεθα σπάρους, καὶ σκάρους. τῶν οὐδὲ τὸ σκὼρ θεμιτὸν ἐκβαλεῖν θεοῖς. Σέλευκος δ' ὁ Ταρσεὺς ἐν τῷ ἁλιευτικῷ, μόνον φησὶ τῶν ἰχθύων τὸν σκάρον καθεύδειν, ὅθεν οὐδὲ νύκτωρ ποτὲ ἁλῶναι. τοῦτο δ' ἴσως διὰ φόβον αὐτῷ συμβαίνει. Ἀρχέστρατος δ' ἐν τῇ γαστρονομίᾳ, Καὶ σκάρον ἐξ Ἐφέσου ζήτει, χειμῶνι δὲ τρίγλαν Ἔσθι' ἐνὶ ψαφαρῇ ληφθεῖσαν τειχιοέσσῃ Μιλήτου κώμῃ Καρῶν πέλας ἀγκυλοκώλων. Κἂν ἄλλῳ δὲ μέρει φησίν, καὶ σκάρον ἐν παράλῳ Καρχηδόνι τὸν μέγαν ὄπτα. Γλαύκας, εὔχρηστον δὲ καὶ ἐν Βυζαντίῳ ὄψει, Καὶ μέγεθος κυκλίᾳ ἴσον ἀσπίδι νῶτα φοροῦντα. Τοῦτον ὅλον θεράπευε τρόπον τοιόνδε λαβὼν νιν,
Ἡνίκ' ἂν εὖ τυρῷ τε καὶ ἐλαίῳ πάντα πυκασθῇ Κρίβανον ἐς θερμὸν κρέμασον, κἄπειτα κατόπτα, Πάσσε δ' ἁλσὶ κυμινοτρίβοις καὶ γλαυκῷ ἐλαίῳ Ἐκ χειρὸς καταχρουνίζων θεοδέγμονα πηγήν. Νίκανδρος δ' ὁ Θυατειρηνὸς δύο γένη φησὶν εἶναι σκάρων, καὶ καλεῖσθαι τὸν μὲν ὀνίαν, τὸν δὲ αἰόλον.

Σπάρος. τοῦτον Ἱκέσιος εὐχυλότερον μὲν εἶναι μαινίδος, καὶ ἄλλων δὲ πλειόνων τροφιμώτερον. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ, αὐτὸς ὁ Ποτιδαναίων γαύλοις ἐν Φοινικικοῖς αἱ καὶ κάλλιστος † ἄδλιτα τάγανος ἀγαγὼν σπάρους καὶ σκάρους, τῶν οὐδὲ τὸ σκὼρ θεμιτὸν ἐκβαλεῖν θεοῖς. Νουμήνιος δ'

ἐν Ἁλιευτικῷ, Ἢ σπάρον ἢ νάρκας ἐγχελυίδας. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Δωρίων ἐν τῷ περὶ ἰχθύων.

Σκορπίοι. Σκορπίος. Διοκλῆς ἐν πρώτῳ τῶν πρὸς Πλείσταρχον ὑγιεινῶν, τῶν δὲ πετραίων φησὶν ἰχθύων ξηροτέρας εἶναι τὰς σάρκας, σκορπίους, κόκκυγας, ψήττας, σαργούς, τραχούρους. τὰς δὲ τρίγλας, ἧττον τούτων ξηροσάρκους. οἱ γὰρ πετραῖοι μελανοσαρκότεροι εἰσίν. Ἱκέσιος δέ φησι, τῶν σκορπίων ὁ μὲν ἐστὶ πελάγιος, ὁ δὲ τιναγώδης. καὶ ὁ μὲν πελάγιος πυῤῥός, ὁ δ' ἕτερος μελανίζων. διαφέρει δὲ τῇ γεύσει καὶ τῇ τροφῇ ὁ πελάγιος. εἰσὶ δὲ οἱ σκορπίοι σμηκτικοί, εὐέκκριτοι, πολύχυλοι, πολύτροφοι. χονδρώδεις γάρ εἰσι. τίκτει δ' ὁ σκορπίος δίς, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης ἐν πέμπτῳ ζῴων.

λ μορίων ∵ Νουμήνιος δ' ἐν Ἁλιευτικῷ, Φυκίδας ἀλφηστήν τε καὶ ἐν χροιῇσιν ἐρυθρόν Σκορπίον, ἢ πέρκαισι καθηγητὴν μελάνουρον. ὅτι δὲ καὶ πληκτικός ἐστιν, Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ ἐν τῷ περὶ ἰχθύων ζωϊκῶν. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Μούσαις, ποικίλον εἶναί φησι τὸν σκορπίον. σκορπίοι τε ποικίλοι γλαυκοί τε σαῦροι πίονες.

μορίων ∵ μονήρης δέ ἐστι, καὶ φυκοφάγος. ἐν δὲ πέμπτῳ ζῴων ὁ Ἀριστοτέλης σκορπίους καὶ σκορπίδας ἐν διαφόροις τόποις ὀνομάζει. ἄδηλον δὲ εἰ τοὺς αὐτοὺς λέγει, ὅτι καὶ σκόρπαιναν καὶ σκορπίους πολλάκις ἡμεῖς ἐφάγομεν, καὶ ὅτι διάφοροι καὶ οἱ χυμοὶ καὶ αἱ χρόαι εἰσίν, οὐδεὶς ἀγνοεῖ. ὁ δ' ὀψαρτυτὴς Ἀρχέστρατος ἐν τοῖς χρυσοῖς ἔπεσι λέγει. Ἐν δὲ Θάσῳ τὸν σκορπίον ὠνοῦ, ἂν ᾖ μὴ μείων πυγόνος, μεγάλου δ' ἀπὸ χεῖρας ἴαλλε.

Σκόμβροι. Σκόμβρος. Ἀριστοφάνης Γηρυτάδῃ. Ἱκέσιός φησι τοὺς σκόμβρους ἐλαχίστους μὲν εἶναι κατὰ τὸ μέγεθος, τροφιμωτέρους δὲ τῶν κολιῶν καὶ εὐχυλοτέρους, οὐ μὴν εὐεκκριτωτέρους. μνημονεύει αὐτῶν οὕτως καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ. καὶ χελιδόνες τε μύρμακοί τε κολίαι μείζονες ἐντὶ κοῦ σκόμβρων ἅτερ τοῦ θυννίδων γε μήνοος.

Σαργοί. Σαργοί. οὗτοι ὥς φησιν Ἱκέσιος εὐφυέστεροι μᾶλλον, καὶ τῶν μελανούρων εἰσὶ τροφιμώτεροι. Νουμήνιος δ' ἐν Ἁλιευτικῷ πανοῦργον εἶναί φησι περὶ τὰς θήρας τὸν σαργόν. Κόσσυφον ἢ κίχλας ἁλιάδας ἄλλοτε δ' ἄλλα Σαργὸν ἐπιστάμενον λινοπληγέα τῶν ἰχθύων.

μορίων ∵ Ἀριστοτέλης ἐν πέμπτῳ περὶ ζῴων ἱστορίας, τίκτειν αὐτόν φησι δίς, ἔαρος, εἶτα μετοπώρου. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ, αἰολίας σαργοί τε χαλκίδες τε καὶ τοῖς ποιῶντοι. ὡς διαφόρους δὲ τοὺς σαργίνους ἐν τούτοις καταλέγει. ἦν δὲ σαργῖνοι μελάνουροί τε, καὶ φίλταται ταινίαι, λεπταὶ μέν, ἀδεῖαι δέ. ὁμοίως δὲ καὶ Δωρίων ἐν τῷ περὶ ἰχθύων φησί, σαργίνους διὰ τοῦτ' αὐτοὺς καλῶν, καὶ χαλκίδας. ὁ δὲ σοφὸς Ἀρχέστρατός φησιν, Ἡνίκα δ' ἂν δύνοντος ἐν οὐρανῷ ὠρίωνος Μήτηρ οἰνοφόρου βότρυος χαίτην ἀποβάλλῃ, Τῆμος ἔχειν ὀπτὸν σαργὸν τυρῷ κατάπαστον, Εὐμεγέθη θερμόν, δριμεῖ διαταγμένον ὄξει. Σκληρὸς γὰρ φύσει ἐστίν, ἅπαντα δέ μοι θεράπευε Τὸν στερεὸν τοιῷδε τρόπῳ μεμνημένος ἰχθῦν, Τὸν δ' ἀγαθὸν μαλακόν τε φύσει καὶ πίονα σάρκα Ἁλσὶ μόνον λεπτοῖσι πάσας καὶ ἐλαίῳ ἀλείψας. Τὴν ἀρετὴν γὰρ ἔχει τῆς τέρψιος αὐτὸς ἐν αὐτῷ.

Σάλπαι. ἐν ∵ Σάλπη. Ἐπίχαρμος Ἥβας γάμῳ, ἔονες φάγροι τε λάβρακές τε πίονες. σκατοφάγοι σάλπαι βδελυχραί, ἀδεῖαι δ' ἐν τῷ θέρει.

ἄονες ∵ Ἀριστοτέλης δ' ἐν πέμπτῳ ζῴων ἅπαξ τίκτειν φησὶν αὐτὴν τὸ μετόπωρον. ἔστι δὲ πολύγραμμος, καὶ

μορίων ∵ ἐρυθρόγραμμος. ἔτι δὲ καρχαρόδους καὶ μονήρης. λέγεται δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ἁλιέων φησὶν ὡς καὶ κολοκύντῃ θηρεύεται χαίρουσα τῷ βρώματι. Ἀρχέστρατος δέ φησι, Σάλπην δὲ κακὸν μὲν ἔγωγε ἰχθὺν

lib. 8. εἰς αἰεὶ κρίνω, βρωτὴ δὲ μάλιστα ἐστὶ θεριζομένου σίτου, λαβὲ δ' ἐν Μιτυλήνῃ αὐτήν. Παγκράτης δ' ἐν ἔργοις θαλασσίοις, Σάλπαι τ' ἰσομήκεες ἰχθῦς, Ἅστε βόας πόρκους ἁλιζῶνοι καλέουσιν. Οὕνεκα γαστέρι φῦκος ἀεὶ ἀλέγουσιν ὀδοῦσιν. Ἔστι δὲ ποικίλος ὁ ἰχθῦς, ὅθεν καὶ τὸν λωρὸν ἢ κολοφώνιον Μνασέαν συνταξάμενον τὰ ἐπιγραφόμενα παίγνια, διὰ τὸ ποικίλον τῆς συναγωγῆς, σάλπην οἱ συνήθεις προσηγόρευον. Νυμφόδωρος δὲ ὁ Συρακούσιος ἐν τῷ τῆς Ἀσίας περίπλῳ, λεσβίαν φησὶ γενέσθαι σάλπην τὴν τὰ παίγνια συνθεῖσαν. Ἄλκιμος δ' ἐν τοῖς Σικελικοῖς ἐν Μεσσήνῃ φησὶ τῇ κατὰ τὴν νῆσον βότρυν γενέσθαι εὑρετὴν τῶν παραπλησίων παιγνίων τοῖς προσαγορευομένοις σάλ-

λ δ' ἐν ἰχθύσιν ∵ πης. Ἄρχιππος Ῥήσωνικῶς εἰπὼν ὁ σάλπης. κῆρυξ μὲν ἢ βόαξ, σάλπης δ' ὁ σάλπιγξ ἑπτὰ ὀβολοὺς μισθὸν φέρων. γίνεται δ' ὅμοιος ἰχθῦς ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, ὁ προσαγορευόμενος στρωματεύς, ῥάβδους ἔχων διὰ ὅλου τοῦ σώματος τεταμένας χρυσιζούσας, ὡς ἱστορεῖ Φίλων ἐν τῷ Μεταλλικῷ.

Συνόδοντες. Συναγρίς. Συνόδοντες, καὶ συναγρίς. καὶ τούτων Ἐπίχαρμος μέμνηται, συναγρίδας μαζούς τε συνόδοντάς τε ἐρυθροποικίλους. Νουμήνιος Ἁλιευτικῷ διὰ τοῦ υ λέγων φησίν, Ἢ λευκὴν συνόδοντα βόακάς τε τρωγάς τε. καὶ πάλιν, Τοῖσι κε θαρσήσαιο φαγεῖν λελειμμένος ἰχθῦν, Ἠὲ μέγαν συνόδοντα ἢ [illegible] κεντρὴν ἵππουρον. Συνόδοντα δὲ αὐτὸν λέγει διὰ τοῦ ιῶτα Δωρίων. ἔτι δὲ Ἀρχέστρατος ἐν τούτοις, Αὐτὰρ συνόδοντα μὲν ὃν ζητεῖ παχὺν εἶναι Ἐκ πορθμοῖο λαβεῖν πειρῶ καὶ τοῦτον ἑταῖρε.

πορθμοῦ δὲ ∵ Ταῦτα δὲ πάντα Κύρῳ φράζων, καὶ πρὸς σὲ Κλέαινε. Ἀντιφάνης δ' ἐν Ἀρχεστράτῃ, Τίς δ' ἐγχέλυον ἂν φάγοι ἢ κρανίον συνόδοντος.

Σαῦροι. Σαῦρος. τούτου μνημονεύει Ἄλεξις ἐν Λεύκῃ. μάγειρος δ' ἐστὶν ὁ λέγων. Ἐπίστασαι τὸν σαῦρον ὡς δεῖ σκευάσαι, Ἀλλ' ἂν διδάσκῃς. ἐξελὼν τὰ βράγχια Πλύνας, περικόψας τὰς ἀκάνθας τὰς κύκλῳ Παράσχισον χρηστῶς διαπτύξας θ' ὅλον, Τῷ σιλφίῳ μάστιξον εὖ γε καὶ καλῶς, Τυρῷ τε σάξον ἁλσί τ' ἠδ' ὀριγάνῳ. Ἔφιππος δ' ἐν Κύδωνι πολλῶν καὶ ἄλλων ἰχθύων

ἰχθύων κατάλογον ποιούμενος, καὶ τοῦ σαυροῦ μνημονεύει διὰ τούτων, θύννε τεμάχη, χλανίδιος, γαλεοῦ, ῥίνης, γόγγρου, κεφαλῆς, πέρκης, σαυρός, φυκία, φυκίς, βεῖγκος, τρίγλα, κόκκυξ, φάγρος, μύλος, λεβίας, σπαρός, αἰολίας, θρίσσα, χελιδών, καρίς, τευθίς, ψῆττα, δράκαινις, πολυπόδιον, σηπία, ὀρφώς, κωβιός, ἀφύαι, βελόναι, κεστρεύς. Μνησίμαχος δὲ ἐν ἱπποτρόφῳ, τῶν καρχάρων νάρκη, βάτραχος, πέρκη, σαυρός, τριχίας, συνίς, βεῖγκος, τρίγλη, κόκκυξ. Σκεπινός. τούτου μνημονεύων Δωρίων ἐν τῷ περὶ ἰχθύων καλεῖσθαί φησιν αὐτὸν ἀτταγῆνον. Σκίαινα. Ἐπίχαρμος Ἥβας γάμῳ, αἰολίαι πλωτές τε κυνόγλωσσοί τε ἐνθυλιάδες σκιαθίδες. Νουμήνιος δὲ σκιάδεα αὐτὸν καλεῖ ἐν τούτοις, Τοῖσί κε καθυρήσαιο λαβὼν λελιμμένος ἰχθῦν, Ἠὲ μέγαν σκιάδοντα ἢ ἀφνειὸν ἵππουρον, Ἠὲ φάγρον λοφίην. ὅτε δ' ἀγρόμενον σκιαδῆα. Συναγρίδες. τούτων μνημονεύει Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ, καὶ ἐν Γᾷ καὶ θαλάσσᾳ. Σφύραιναι. ταύτας φησὶν Ἱκέσιος τροφιμωτέρας εἶναι τῶν γόγγρων, ἀπειθεῖς δὲ τὴν γεῦσιν καὶ ἀτόμους, εὐχυλίᾳ δὲ μέσους. ὁ δὲ Δωρίων σφύραιναν φησίν, ἣν καλοῦσι κέστραν. Ἐπίχαρμος δὲ ἐν Μούσαις, κέστραν ὀνομάζων οὐκ ἔτι σφυραίνας ὀνομάζει, ὡς ταυτὸν οὔσας. χαλκίδας τε καὶ κωίας κέστρας τε πέρκας τ' αἰόλας. καὶ Σώφρων ἐν ἀνδρείοις, κέστραι βότιν κάπτουσαι. Σπεύσιππος δὲ ἐν δευτέρῳ ὁμοίων, ὡς παραπλήσια ἐκτίθεται κέστραν, βελόνην, σαυρίδα. καὶ οἱ Ἀττικοὶ δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὴν σφύραιναν καλοῦσι κέστραν, σπανίως δὲ τῷ τῆς σφυραίνης ὀνόματι ἐχρήσαντο. Στράττις γοῦν ἐν Μακεδόσιν ἐρομένου τινὸς Ἀττικοῦ, ὡς ἀγνοοῦντος τὸ ὄνομα καὶ λέγοντος, ἡ σφύραινα δ' ἐστὶ τίς; φησὶν ὁ ἕτερος, κέστραν μὲν ὕμμες ὠττικοὶ κικλήσκετε. Ἀντιφάνης ἐν Εὐθυδίκῳ, πάνυ συχνὴ σφύραινα κέστραν Ἀττικιστὶ δεῖ λέγειν. Νικοφῶν δ' ἐν Πανδώρᾳ, κέστραι καὶ λάβρακες. Ἐπίχαρμος Ἥβας γάμῳ, κέστρας τε πέρκας τ' αἰόλας. Σηπία. Ἀριστοφάνης Δαναΐσιν, καὶ ταῦτ' ἔχοντα σηπίας καὶ πολύπους. ὡς αἰτίας ἡ παραλήγουσα προξύνεται, ὡς Φιλήμων ἱστορεῖ, ὁμοίως καὶ ταῦτα παιδία, ταινία, οἰκία. τὴν σηπίαν δὲ Ἀριστοτέλης φησὶ πόδας ἔχειν ὀκτώ, ὧν τοὺς ὑποκάτω δύο μεγίστους, προβοσκίδας δύο, καὶ μεταξὺ αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ στόμα. ἔχει δὲ καὶ ὀδόντας δύο. τὸν μὲν ἄνω, τὸν δὲ κάτω. καὶ τὸ λεγόμενον ὄστρακον ἐν τῷ νώτῳ. ἐν δὲ τῇ μύτιδι ὁ θολός ἐστιν. αὕτη δὲ κεῖται παρ' αὐτὸ τὸ στόμα κύστεως τρόπον ἐπέχουσα. ἔστι δὲ ἡ κοιλία πλακώδης καὶ λεία, ὁμοία τοῖς τῶν βοῶν ἐνύστροις. τρέφονται δὲ αἱ μικραὶ σηπίαι τοῖς λεπτοῖς ἰχθυδίοις ἀποτείνουσαι τὰς προβοσκίδας ὥσπερ ὁρμιάς, καὶ ταύταις θηρεύουσαι. λέγεται δὲ ὡς ὅταν ὁ χειμὼν γένηται τῶν πετριδίων, ὥσπερ ἀγκύραις ταῖς προβοσκίσι λαμβανόμεναι ὁρμοῦσι. σι διωκομένη τε ἡ σηπία τὸν θολὸν ἀφίησι, καὶ ἐν αὐτῷ κρύπτεται, ἐμφήνασα φυγὴν εἰς τοὔμπροσθεν. λέγεται δὲ ὡς καὶ θηρευθείσης τῆς θηλείας τριόδοντι, οἱ ἄρρενες ἐπαρήγουσιν ἀνθέλκοντες αὐτήν. ἂν δὲ οἱ ἄρρενες ἁλῶσιν, αἱ θήλειαι φεύγουσιν. οὐ διετίζει δ' ἡ σηπία, καθάπερ οὐδ' ὁ πολύπους. lib. ε. ἐν δὲ πέμπτῳ ζῴων αἱ σηπίαι φησὶ καὶ αἱ τευθίδες νέουσιν, ἅμα συμπεπλεγμέναι τὰ στόματα, καὶ τὰς πλεκτάνας ἐφαρμόττουσαι κατ' ἀντικρὺ ἀλλήλαις. μορίων ∴ ἐφαρμόττουσι δὲ καὶ τὸν μυκτῆρα. τῶν τε μαλακίων τίκτουσι πρῶται τοῦ ἔαρος αἱ σηπίαι, καὶ οὐ κύουσι πᾶσαν ὥραν καὶ κύονται πεντεκαίδεκα ἡμέρας. ὅταν δὲ τέκωσι, τὰ ᾠὰ ὁ ἄρρην παρακολουθῶν καταφυσᾷ καὶ στιφρᾷ. βαδίζουσι δὲ κατὰ ζυγά. καὶ ἔστιν ὁ ἄρρην τῆς θηλείας ποικιλώτερός τε καὶ μελάντερος τὸ νῶτον. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ φησίν, πώλυπές τε σηπίαι τε καὶ ποταναὶ τευθίδες. ἄξιον δὲ σημειωτέον πρὸς Σπεύσιππον, λέγοντα εἶναι ὅμοια σηπίαν καὶ τευθίδα. Ἱππῶναξ δ' ἐν τοῖς ἰάμβοις εἰπόντος σηπίης ὑπόσφαγμα, οἱ ἐξηγησάμενοι ἀπέδωκαν τὸ τῆς σηπίας μέλαν. ἔστι δὲ τὸ ὑπόσφαγμα, ὡς Ἐρασίστρατός φησιν ἐν ὀψαρτυτικῷ, ὑπότριμμα. γράφει δ' οὕτως. ὑπόσφαγμα δ' ἐστὶ κρέασιν ὀπτοῖς ἐκ τοῦ αἵματος τεταραγμένοις μέλιτι, τυρῷ, ἁλί, κυμίνῳ, σιλφίῳ, † ἐξ ἑφθοῖς. καὶ Γλαῦκος δ' ὁ Λοκρὸς ἐν ὀψαρτυτικῷ οὕτως γράφει, ὑπόσφαγμα δ' αἷμα ἑφθὸν καὶ σίλφιον, καὶ ἕψημα ἢ μέλι, καὶ ὄξος καὶ γάλα καὶ τυρὸς καὶ φύλλα εὐώδη τετμημένα. ὁ δὲ πολυμαθέστατος Ἀρχέστρατός φησιν.

Σηπίαι δ' Ἀβδήροις τε Μαρωνείᾳ τ' ἐνὶ μέσσῃ. Ἀριστοφάνης Θεσμοφοριαζούσαις, ἰχθὺς ἐώνηταί τις ἢ σηπίδιον. Καὶ ἐν Δαναΐσιν, Ὀσμύλια καὶ μαινίδια καὶ σηπίδια. Θεόπομπος Ἀφροδίτῃ, ἀλλ' ἔντραγε τὴν σηπίαν τὴν διαλαβοῦσαν, καὶ τοδὶ τὸ πολυπόδιον. Περὶ δὲ ἑψήσεως σηπιδίων Ἄλεξις ἐν Πονήρᾳ παράγει μάγειρον, τάδε λέγοντα. σηπίαι πόσου; δραχμῆς μιᾶς, Τρεῖς. τῶν δὲ τὰς μὲν πλεκτάνας, Καὶ τὰ πτερύγια συντεμὼν ἑφθὰ ποιῶ. ποδ. ∴ Τὸ δ' ἄλλο σῶμα κατατεμὼν πολλοὺς κύβους Σμήχας τε λεπτοῖς ἁλσὶ δειπνούντων ἅμα Ἐπὶ τὸ τήγανον σίζων ἐπεισιὼν φέρω.

Τρίγλη. κίχλη, διὰ τοῦ η. τὰ γὰρ εἰς λα λήγοντα θηλυκά, ἕτερον ἔχει τὸ λάμβδα, σκύλλα, τελέσιλλα. ὅσα δὲ ἐπιπλοκὴν ἔχει τοῦ γ εἰς η λήγει, τρώγλη, αἴγλη, ζεύγλη. τὴν δὲ τρίγλην φησὶν Ἀριστοτέλης τρὶς τίκτειν τοῦ ἔτους ἐν πέμπτῳ ζῴων τεκμαίρεσθαι λέγων τοὺς ἁλιεῖς ἐκ τοῦ γόνου τρὶς φαινομένου περί τινας τόπους. μορίων ∴ μή ποτ' οὖν ἐντεῦθεν ἐστὶ καὶ τὸ τῆς ὀνομασίας ὡς ἀμίαι, ὅτι οὐ κατὰ μίαν φέρονται, ἀλλ' ἀγεληδόν. Σκάρος δὲ ἀπὸ τοῦ σκαίρειν, καὶ σκαρίς. ἀφύαι δ', ὡς ἂν ἀφυεῖς οὖσαι, τουτέστι

ξ 1 δυσφυεῖς.

Σκεπινός. Σκίαινα. Συναγρίδες. Σφύραιναι. Σηπία. Τρίγλη.

δυσφυεῖς. θύω, θύννος ὁ ὁρμητικὸς περὶ τὴν τοῦ κυνὸς ἐπιβολὴν διὰ τὸ ὑπὸ τοῦ τῆς κεφαλῆς οἴστρου ἐξελαύνεσθαι. ἐστὶ δὲ καρχαρόδους συναγελαστικὰ, παντοσικὸς. ἐστὶ δὲ σαρκοφάγος. τὸ δὲ τρίτον τίκτει, ἄγονός ἐστι. γίνεται γάρ τινα σκωλήκια αὐτῇ ἐν τῇ ὑστέρᾳ, ἃ τὸν γόνον τὸν γινόμενον κατεσθίει. διὰ δὲ τοῦ συμβεβηκότος Ἐπίχαρμος ὀνομάζει αὐτὰς κυφὰς ἐν Ἥβας γάμῳ, διὰ τούτων. ἄγε δὴ τρίγλας τε κυφὰς κἀχαρίστους βαιόνας. Σώφρων δ' ἐν τοῖς ἀνδρείοις τριγόλας τινὰς ἐν τούτοις ἐπονομάζει, τριγόλα ὀμφαλοτόμῳ καὶ τριγόλαν τὸν εὐδιαῖον. ἐν δὲ τῷ ἐπιγραφομένῳ παιδικὰ ποιφύξεις φησὶ τρίγλας μὲν πίονας. τριγόλαν δ' ὀπισθίαν, κἀν τοῖς γυναικείοις δ' ἔφη, τρίγλαν γενειάταν. Διοκλῆς δ' ἐν τοῖς πρὸς Κλέταρχον, σκληρόσαρκον εἶναί φησι τὴν τρίγλαν. Σπεύσιππος δ' ἐμφερῆ φησὶν εἶναι κόκκυγα, χελιδόνα, τρίγλαν, ὅθεν Τρύφων φησὶν ἐν τοῖς περὶ ζώων τὴν τριγόλαν τινὰς οἴεσθαι κόκκυγα εἶναι, διά τε τὸ ἐμφερὲς καὶ τὴν τῆς ὀπισθίου ξηρότητα, ἣν σεσημείωται ὁ Σώφρων λέγων τρίγλας γε πίονας, τριγόλαν δ' ὀπισθίαν. Πλάτων δ' ἐν Φάωνι φησίν, Τρίγλη δ' οὐκ ἐθέλει νεύρων ἐπίηρανος εἶναι παρθένος. Ἀρτέμιδος γὰρ ἔφυ καὶ σύματα μισεῖ. τῇ δ' Ἑκάτῃ ἀποδίδοται ἡ τρίγλη, διὰ τὴν τῆς ὀνομασίας κοινότητα. τριοδῖτις γὰρ, καὶ τρίγληνος, καὶ ταῖς τριακάσι δὲ αὐτῇ τὰ δεῖπνα φέρουσι. κατὰ τὸ παραπλήσιον δ' οἰκειοῦσιν Ἀπόλλωνι μὲν κίθαρον, Ἑρμῇ δὲ βόακα, Διονύσῳ δὲ κιττὸν, καὶ Ἀφροδίτῃ φαλαρίδα, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν ὄρνισι περὶ συνέμφασιν τοῦ φαλλοῦ. καὶ τὴν νῆτταν δὲ καλουμένην, Ποσειδῶνι τινὲς οἰκειοῦσι. καὶ τὸ θαλάττιον γένος, ὃν ἡμεῖς μὲν ἀφύην, ἄλλοι δὲ ἀφρύην ὀνομάζουσιν, οἱ δὲ ἀφρόν. προσφιλέστατον δ' εἶναι καὶ τοῦτον Ἀφροδίτῃ, διὰ τὸ καὶ αὐτὴν ἐξ ἀφροῦ γεγενῆσθαι. Ἀπολλόδωρος δὲ ἐν τοῖς περὶ θεῶν, τῇ Ἑκάτῃ φησὶ θύεσθαι τρίγλην διὰ τὴν τοῦ ὀνόματος κοινότητα. τρίμορφος γὰρ ἡ θεός. Μελάνθιος δ' ἐν τῷ περὶ τῶν Ἐλευσῖνι μυστηρίων, καὶ τρίγλην καὶ μαινίδα, ὅτι καὶ θαλάττιος ἡ Ἑκάτη. Ἡγήσανδρος δ' ὁ Δελφὸς τρίγλην παραφέρεσθαι ἐν τοῖς Ἀρτεμισίοις, διὰ τὸ δοκεῖν τοὺς θαλαττίους λαγὼς θανασίμους ὄντας θηρεύειν ἐπιμελῶς, καὶ καταναλίσκειν. διόπερ ὡς ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν ἀνθρώπων τοῦτο ποιοῦσα, τῇ κυνηγετικῇ θεῷ ἡ κυνηγέτις ἀνάκειται. γενειᾶτιν δ' ἔφη τὴν τρίγλην Σώφρων, ἐπεὶ αἱ τὸ γένειον ἔχουσαι ἡδίονές εἰσι μᾶλλον τῶν ἄλλων. Ἀθήνησι δὲ καὶ τόπος τις Τρίγλα καλεῖται, καὶ αὐτόθι ἐστὶν ἀνάθημα τῇ Ἑκάτῃ Τριγλανθίνῃ. διὸ καὶ Χαρικλείδης ἐν ἁλύσει φησίν, Δέσποιν' Ἑκάτη τριοδῖτι, τρίμορφε, τριπρόσωπε, τρίγλαις κηλευμένη. ἐὰν δ' ἐναποπνιγῇ τρίγλη ζῶσα ἐν οἴνῳ καὶ τοῦτον ἀνὴρ πίῃ, ἀφροδισιάζειν οὐ δυνήσεται, ὡς Τερψικλῆς ἱστορεῖ ἐν τῷ περὶ ἀφροδισίων. κἂν γυνὴ δὲ πίῃ τοῦ αὐτοῦ οἴνου, οὐ κύσκεται. ὁμοίως δὲ οὐδὲ ὄρνις. ὁ δὲ πολύιστωρ Ἀρχέστρατος ἐπαινέσας τὰς περὶ Τειχιοῦντα τῆς Μιλησίας τρίγλας, ἑξῆς φησί. Κἂν Θάσῳ ὀψώνει τρίγλην, κοὐ χείρονα λήψῃ. Ταύτης ἐν Ἐρυθραῖς ἀγαθὴ θηρεύεται αἰγιαλῖτις. Κρατῖνος δ' ἐν Τροφωνίῳ φησίν, οὐδ' Αἰξωνίδ' ἐρυθρόχρων ἐσθίειν, ὅτι τρίγλην οὐδὲ τρυγόνος οὐ † δ' ἐνήφλην μελανούρου. Ναυσικράτης δ' ὁ κωμῳδοποιὸς ἐπαινεῖ τὰς Αἰξωνικὰς τρίγλας ἐν ναυκλήροις λέγων οὕτως, μετ' αὐτῶν δ' εἰσὶν ἐκπρεπεῖς φύσιν Αἱ ξανθοχρῶτες, ἃς κλύδων Αἰξωνικὸς Πασῶν ἀρίστας ἐν τόποις παιδεύεται. Αἷς καὶ θεὰν τιμῶσι φωσφόρον κόρην Δείπνων, ὅταν πέμπωσι δῶρα ναυτίλοι. Τρίγλας λέγεις.

Ταινία. Ταινίαι. καὶ τούτων Ἐπίχαρμος μέμνηται, καὶ [illegible] ταινίαι λεπταὶ μὲν, ἀδεῖαι δὲ κολίγου πυρός. Μίθαικος δ' ἐν ὀψαρτυτικῷ ταινίαν φησὶν ἐκκοιλίξας τὰν κεφαλὰν ἀποταμὼν ἀποπλύνας καὶ ταμὼν τεμάχια κατέχει τυρὸν καὶ ἔλαιον. πλεῖστοι δὲ γίνονται καὶ κάλλισται περὶ τὸν πρὸς τῇ Ἀλεξανδρείᾳ κάνωπον, καὶ ἐν Σελευκείᾳ τῇ πρὸς Ἀντιοχείᾳ. ὅταν δὲ Εὔπολις ἐν προσπαλτίοις λέγῃ, μήτηρ τίς αὐτῷ, Θρᾷττα ταινιόπωλις, τὴν ἀπὸ τῶν ὑφασμάτων λέγει καὶ τῶν ζωνῶν, αἷς αἱ γυναῖκες περιδέονται.

Τράχουροι. Τράχουροι. τούτων ὡς ξηροτέρων μέμνηται Διοκλῆς.

Ταυλωπίας. Νουμήνιος δ' ἐν ἁλιευτικῷ φησὶν ἀκονίας κιγκάλους τε καὶ ἀλλοπίην τράχουρον. Ταυλωπίας. περὶ τούτου Ἀρχέστρατος ἱστορεῖ. Καὶ καρχάρου μεγάλου ταυλωπία ἐν θέρει ὠνοῦ, Κρανίον ὅταν Φαέθων πυμάτην ἁψῖδα διφρεύῃ, Καὶ παράθες θερμὸν ταχέως, καὶ τρίμμα μετ' αὐτοῦ. Ὄπτα δ' ἀμφ' ὀβελίσκον ἑλὼν ὑπογάστριον αὐτοῦ.

Τευθίς. Τευθίς. Ἀριστοτέλης εἶναί φησι καὶ ταύτην τῶν συναγελαζομένων. ἔχειν τε πλεῖστα τῆς σηπίας, τὸν τῶν ποδῶν ἀριθμὸν, τὰς προβοσκίδας. τῶν δὲ ταύτης ποδῶν οἱ μὲν κάτω μικροί εἰσι, οἱ δ' ἄνω μείζους. καὶ τῶν προβοσκίδων ἡ δεξιὰ παχυτέρα καὶ τὸ ὅλον σωμάτιον τρυφερὸν καὶ ὑπομηκέστερον. ἔχει δὲ καὶ θολὸν ἐν τῇ κύστει οὐ μέλανα, ἀλλ' ὠχρὸν καὶ τὸ ὄστρακον μικρὸν λίαν, καὶ χονδρῶδες.

Τεῦθος. Τεῦθος. ὁ δὲ τεῦθος μόνῳ τούτῳ διαφέρει τῷ μεγέθει. γίνεται δὲ καὶ τριῶν σπιθαμῶν. τὸ δὲ χρῶμά ἐστιν ὑπέρυθρος, καὶ τῶν ὀδόντων τὸν μὲν κάτω ἐλάττονα ἔχει, τὸν δὲ ἄνω μείζονα. ἄμφω δὲ μέλανας καὶ ὁμοίους ῥύγχει ἱέρακος. ἀναπτυχθεὶς δὲ κοιλίαν ἔχει ὁμοίαν ταῖς ὑείαις. ἐν δὲ πέμπτῳ ζώων, Βραχύβια φησὶν εἶναι τὸν τεῦθον καὶ τὴν σηπίαν. Ἀρχέστρατος δὲ ὁ πᾶσαν γῆν καὶ θάλασσαν διὰ γαστριμαργίαν περιελθὼν καὶ πλεύσας, φησί, Τευθίδες ἐν Δίῳ τῷ Πιερικῷ παρὰ χεῦμα Βαφύρα καὶ ἐν Ἀμβρακίᾳ παμπληθείας ὄψα. Ἄλεξις δ' ἐν Ἐρετρικῷ τάδε ποιεῖ λέγοντα μάγειρον, Τευθίδες, σηπίαι, βατὶς, δῆμος, ἀφύαι. Κρεάδι' ἐντριφίδι' ἀλ-

λὰ τὰς

λὰ τὰς μὲν τευθίδας Τὰ πτερύγι' αὐτῶν συντεμὼν στεατίου μικρὸν παραμίξας περιπάσας Ἡδύσμασι λεπτοῖς χλωροῖς ὠνθύλευσα. Καὶ πέμμα δέ τι τευθίδα ὀνομάζειν Ἰατροκλέα ἐν ἀρτοποιϊκῷ φησὶ Πάμφιλος. Ὗς. Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ, Ἦν δ' ὑαινίδες βούγλωσσοί τε καὶ κιθαρος ἐνῆς. λέγει δέ τινας καὶ ὗς διὰ τούτων, χαλκίδες τε ὗς τε ἱερακές τε χ' ὡ πίων κύων. εἰ μὴ ἄρα οὗτοι οἱ αὐτοί εἰσι τῷ κάπρῳ. Νουμήνιος δ' ἐν τῷ ἁλιευτικῷ αὐτίκευς ὑαιναύ τινα καταριθμεῖται ἐν τούτοις, Κανθαρίδα προφανεῖσαν ὑαιναύ τε τρίγλην τε. Καὶ Διονύσιος ἐν ὀψαρτυτικῷ τῆς ὑαίνης μνημονεύει. Ἀρχέστρατος δ' ὁ ὀψοδαίδαλος. Ἐν δ' Αἴνῳ καὶ τῷ Πόντῳ τὴν ὗν ἀγόραζε, Ἣν καλέουσι τινὲς θνητῶν ψαμμῖτιν ὀρυκτήν, Τούτου τὴν κεφαλὴν ἕψει μηδὲν προσενεγκὼν Ἡδυσμ', ἀλλ' ἐν μόνον ὕδατος ἐνθεὶς, καὶ θαμὰ κινῶν, Ὕσσωπον παράθεις τρίψας κἂν ἄλλο τι χρήζῃς Δριμύ, δὴ εἰς ὄξος κατεμβάπτων καὶ ἐπείγου Οὕτως, ὡς πνίγεσθαι ὑπὸ σπουδῆς καταπίνων. Τὴν λοφιὰν δ' ὄπτα αὐτοῦ καὶ τἄλλα τὰ πλεῖστα. Μή ποτ' οὖν ἐστὶν ὁ Νουμήνιος ἐν τῷ ἁλιευτικῷ τὴν ὗν ψαμμαδίδα καλεῖ, ἐπὰν λέγῃ, Ἄλλοτε κερχνείην, ὅτε δὲ ῥόθιον ψαμαθῖδα. Ὕκαι.

Ὗες.

Ὕκαι.

Τὸν ὕκην Καλλίμαχος ἐν ἐπιγράμμασιν ἱερὸν ἰχθὺν καλεῖ διὰ τούτων, Θεὸς δὲ οἱ ἱερὸς ὕκκης. Νουμήνιος δὲ ἐν ἁλιευτικῷ, Ἢ σάργον ἢ ὕκκας ἀγλαΐδας, ἢ καὶ φάγρον Ῥεῖαν ἀλωόμενον. Τίμαιος δ' ἐν τῇ τρισκαιδεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν περὶ τῆς Σικελικῆς πολυχνίας (λέγω δὲ τὴν Ὑκκάρων) διαλεγόμενος προσαγορευθῆναι φησὶ τὸ πολύχνιον διὰ τὸ τοὺς πρώτους τῶν ἀνθρώπων ἐλθόντας ἐπὶ τὸν τόπον, ἰχθῦς εὑρεῖν τοὺς καλουμένους ὕκκας, καὶ τούτους ἐγκύους, δι' οὓς οἰωνισαμένους Ὕκκαρον ὀνομάσαι τὸ χωρίον. Ζηνόδοτος δέ φησι Κυρηναίους τὴν ὕκκην καλεῖν ἐρυθρῖνον. Ἕρμιππος δ' ὁ Σμυρναῖος ἐν τοῖς περὶ Ἱππώνακτος ὕκην ἀκούει τὴν ἰουλίδα. εἶναι δ' αὐτὴν δυσθήρατον. διὸ καὶ Φιλήταν φάναι, οὐδ' ὕκην ἰχθὺς ἔσχατος ἐξέφυγε. Φάγρος. Σπεύσιππος ἐν δευτέρῳ ὁμοίων παραπλήσια φησὶν εἶναι φάγρον, ἐρυθρῖνον, ἥπατον. ἐμνημόνευσε δ' αὐτοῦ καὶ Νουμήνιος ἐν τοῖς προκειμένοις. Ἀριστοτέλης δὲ σαρκοφάγον εἶναι φησὶν αὐτὸν καὶ μονήρη, καρδίαν τε ἔχειν τρίγωνον, ἀκμάζειν τε ἔαρος. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ φησὶν, λαῦροι φάγροι τε καὶ λάβρακες. μνημονεύει δὲ αὐτῶν καὶ Μεταγένης ἐν Θουριοπέρσαις. Ἀμειψίας δ' ἐν κόννῳ, ὀρφοῖς, σελαχίοις τε καὶ φάγροις ἴσον βορά. Ἱκέσιος δέ φησι φάγροι καὶ χρόμις καὶ ἀνθίας καὶ ἀπαρναῖος καὶ ὀρφοὶ καὶ συνόδοντες καὶ συναγρίδες, τὸ μὲν γένος παραπλήσιοι ὑπάρχουσι (γλυκεῖς τε γὰρ καὶ παρασύφοντες καὶ τρόφιμοι) κατὰ λόγον δὲ καὶ δυσέκκριτοι. τροφιμώτεροι δ' αὐτῶν οἱ σαρκωδέστεροι καὶ γεωδέστεροι, ἐλάττονά τε πιμελὴν ἔχοντες. Ἀρχέστρατος δέ φησι σειρίου ἀνατέλλοντος δεῖν τὸν φάγρον ἐσθίειν, Δήλῳ τ' Ἐρετρίᾳ τε κατ' εὐλιμένους ἁλὸς οἴκους. Τὴν κεφαλὴν δ' αὐτοῦ μόνον ὠνοῦ, μνημονεύει τε φάγρου καὶ Στράττις ἐν Λημνομέδᾳ. πολλοὺς δὴ μεγάλους τε φάγρους ἐγκύψας. καὶ ἐν Φιλοκτήτῃ, κᾆτ' εἰς ἀγορὰν ἐλθόντες ἀθρόους ὀψωνοῦσι μεγάλους τε φάγρους καὶ κωπαΐδων ἁπαλῶν τεμάχη στρογγυλοπλεύρων. ἔστι δὲ καὶ γένος λίθου φάγρος. ἡ γὰρ ἀκόνη κατὰ Κρῆτας φάγρος, ὥς φησι Σιμμίας. Χάνναι. Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ, μεγαλοχάσμονάς τε χάννας σκίπτρας πελογάστρονας ὄνους. Νουμήνιος ἐν ἁλιευτικῷ, Χάννους τε πελίας τε καὶ ἐννυχίην πίτινον. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Δωρίων ἐν τῷ περὶ ἰχθύων. Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῷ περὶ ζωϊκῶν ποικιλερυθρόν μέλαιναν αὐτὴν ὀνομάζει, καὶ ποικιλόγραμμον διὰ τὸ μελαίναις γραμμαῖς πεποικίλθαι. Χρόμις. Καὶ τούτου μνημονεύει Ἐπίχαρμος λέγων, καὶ σκιαθίας χρόμιάς τε ὃς ἐν τῷ ἦρι κατὰ τὸν Ἀνάνιον ἰχθύων πάντων ἄριστος. Νουμήνιος δ' ἐν ἁλιευτικῷ, Ὕκην ἢ καλλίχθυν ἢ χρόμιν, ἄλλοτε δ' ὀρφόν. Καὶ Ἀρχέστρατος τὸν χρόμιν ἐν Πέλλῃ λήψῃ μέγαν, ἔστι δὲ πίων Ἂν θέρος, ἢ καὶ ἐν Ἀμβρακίᾳ. Χρύσοφρυς.

Φάγρ.

Χάνναι.

Χρόμις.

Χρύσοφρυς.

Ἄρχιππος ἐν ἰχθύσιν ἱερεὺς Ἀφροδίτης χρύσοφρυς, κυθηρείας. τοὺς δ' ἰχθῦς τούτους φησὶν Ἱκέσιος, καὶ τῇ γλυκύτητι καὶ τῇ ἄλλῃ εὐστομίᾳ πάντων εἶναι ἀρίστους. εἰσὶ δὲ καὶ τροφιμώτατοι. τίκτουσι δὲ ὥς φησιν Ἀριστοτέλης ὁμοίως τοῖς κεστρεῦσιν, οὗ ἂν ποταμοὶ ῥέωσιν. μνημονεύει δ' αὐτῶν καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Μούσαις, καὶ Δωρίων ἐν τῷ περὶ ἰχθύων. Εὔπολις δ' ἐν κόλαξί φησιν δραχμῶν ἑκατὸν ἰχθῦς ἐωνημένος μόνον ὀκτὼ λάβρακας, χρύσοφρυς δώδεκα. ὁ δὲ σοφὸς Ἀρχέστρατος ἐν ταῖς ὑποθήκαις λέγει, Χρύσοφρυν δὲ Ἐφέσου τὴν πίονα μὴ παράλειπε Ὃν κεῖνοι καλέουσιν ἰωνίσκον λαβὲ αὐτὸν, Θρέμμα Σελινοῦντος σεμνοῦ, πλῦνον δ' ἐνὶ ὀρθῶς Εἶθ' ὅλον ὀπτήσας παράθες κἂν ᾖ δεκάπηχυς. Χαλκίδες.

Χαλκίδες.

καὶ τὰ ὅμοια θρίσσαι, τριχίδες ἐρίτιμοι. Ἱκέσιος φησὶν αἱ λεγόμεναι χαλκίδες καὶ οἱ [illegible], καὶ αἱ ῥαφίδες καὶ θρίσσαι, ἀχυρώδεις καὶ ἀλιπεῖς, καὶ ἄχυλοι. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ, χαλκίδες θ' ὗς τε ἱερακές τε χ' ὡ πίων κύων. Δωρίων δὲ χαλκιδικὰς αὐτὰς ὀνομάζει. Νουμήνιος δέ φησι, σὺ δ' αὖ καὶ χαλκίδ' ἐκείνην, Αὔτως αὖ πείραιο καὶ ὀλίγην μαινίδα. διαφέρει δὲ τοῦ χαλκίδος ὁ χαλκεύς, οὗ μνημονεύει Ἡρακλείδης ἐν ὀψαρτυτικῷ, καὶ Εὐθύδημος ἐν τῷ περὶ ταρίχων, λέγων αὐτοὺς γίνεσθαι ἐν τῇ Κυζικηνῶν χώρᾳ, περιφερεῖς τε εἶναι καὶ κυκλοειδεῖς. θρισσῶν δὲ μέμνηται Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ ζώων καὶ ἰχθύων, ἐν τούτοις. μόνιμα θρίσσα, ἐγκρασίχολος, μεμβράς, κορακῖνος, ἐρυθρῖνος, τριχίς. τριχίων δὲ Εὔπολις ἐν κόλαξιν,

Ἐκεῖνος ἦν φαυκὸς ὃς ὤνει τὸν βίον, Πρὸ τοῦ πολέμου μὲν τριχίδας ὀψώνησ' ἅπαξ, Ὅτε ταῦ Σάμῳ δ' ἦν ἡμιωβολίου κρέα. Ἀριστοφάνης ἐν ἱππεῦσι, αἱ τριχίδες αἱ γένοιντ' ἑκατὸν τοῦ ὀβολοῦ. Δωρίων δ' ἐν τῷ περὶ ἰχθύων, καὶ τῆς ποταμίας μέμνηται, θρίσσης, καὶ τὴν τριχίδα τριχίαν ὀνομάζει. Νικοχάρης Λημνίαις, τριχιάδας δὲ καὶ τὰς πριμάδας τὰς θυννίδας ἔλεγον. † ἀλίσκων Εὐρώπῃ ἁλιευμένος ποτ' αὐτὸν εἶδον Ἀνδράχμαν μετὰ πριμάδων, κἄπειτ' ἀφῆκεν ὅτι ἦν βόαξ. ὁμοίως δὲ καὶ Ἀριστοτέλης ἐν πέμπτῳ ζῴων ἱστορίας. ἐν δὲ τῷ ἐπιγραφομένῳ ζωικῷ τριχίδα τὸν λεγόμενον, ὅτι ἥδεται ὀρχήσει καὶ ᾠδῇ, καὶ ἀκούσας ἀναπηδᾷ ἐκ τῆς θαλάσσης. τῶν δ' ἐριτίμων μέμνηται Δωρίων λέγων ταὐτὸ ποιεῖν ταῖς χαλκίσιν, ὁμοίως δὲ εἶναι τὰς ἐν ὑποτρίμματι. Ἐπαίνετος δ' ἐν τῷ περὶ ἰχθύων φησί, γελλῶ σμυρνίδα, ἣν ἔνιοι καλοῦσι κυνὸς εὐνὰ, χαλκίδας τὰς καλοῦσι καὶ σαρδίνους ἐριτίμους. ἱέρακα χελιδόνα. Ἀριστοτέλης δ' ἐν πέμπτῳ ζῴων ἱστορίας σαρδίνας αὐτὰς καλεῖ. Καλλίμαχος δ' ἐν ἐθνικαῖς ὀνομασίαις γράφει οὕτως. Ἐγκρασίχολος, ἐρίτιμος, Χαλκηδόνιοι. τριχίδια, χαλκίς, ἴκταρ, ἀθερίνη. ἐν ἄλλῳ δὲ μέρει καταλέγων ἰχθύων ὀνομασίας φησίν, ὄζαινα, ὀσμύλιον, θύρσοι, ἴωπες ἐρίτιμοι, Ἀθηναῖοι. τῶν δὲ ἰώπων μνημονεύει Νίκανδρος ἐν Βοιωτιακῷ, Ὡς δ' ὁπότ' ἀμφ' ἀγέλῃσιν εὐγηρύεσσιν ἰώπων, Ἢ φάγροι ἢ σκῶπες ἀράσσωσιν ἢ καὶ ὀρφώς. Ἀριστοφάνης δ' ἐν ὁλκάσιν, ὦ κακόδαιμον, ὅστις ἐν ἅλμῃ πρῶτον τριχίδων ἀπεβάφθη. τοὺς γὰρ εἰς τὸ ἀπανθρακίζειν ἐπιτηδείους ἰχθῦς εἰς ἅλμην ἀπέβαπτον, ἣν καὶ Θασίαν ἐκάλουν ἅλμην, ὡς καὶ ἐν σφηξὶν ὁ αὐτὸς φησὶ ποιητής. καὶ γὰρ πρότερον δὶς ἀνθρακίδων ἅλμην πιών. ἐπεὶ δ' ἐνταῦθα τοῦ λόγου ἐσμέν, προσδιαλεγώμεθά τι περὶ βρωτῶν, φέρε εἴπωμεν τινές εἰσιν αἱ παρὰ Ἀρχίππῳ ἐν ἰχθύσι τῷ δράματι θρᾶτται. κατὰ τὰς συγγραφὰς γὰρ τῶν ἰχθύων καὶ Ἀθηναίων ταυτὶ πεποίηκεν, ἀποδοῦναι δ' ὅσ' ἔχομεν ἀλλήλων ἡμᾶς μὲν θράττας καὶ ἀθερίνην τὴν αὐλητρίδα καὶ σηπίαν τὴν θύρσου καὶ τοὺς τριγλίας, καὶ Εὐκλείδην τὸν ἄρξαντα, καὶ ἀναγυρουντόθεν τοὺς κορακίωνας, Καὶ κωβιὸν τοῦ Σαλαμινίου τόκον, Καὶ βάτραχον τὸν πάρεδρον τὸν ἐξ ὠρεοῦ. ἐν τούτοις αὖ τις ζητήσειε ποίας θράττας παρὰ τοῖς ἰχθύσιν οὔσας συμβέβηκεν ἃς ἀποδοῦναι τοῖς ἀνθρώποις συντίθενται. ἐπεὶ οὖν ἰδίᾳ μοι συγγέγραπταί τι περὶ τούτου αὐτὰ τὰ καιριώτατα νῦν λέξω. ἰχθύδιον οὖν ἐστιν ἀληθῶς ἡ θρᾶττα θαλάττιον. καὶ μνημονεύει αὐτοῦ Μνησίμαχος ἐν ἱπποτρόφῳ. ποιητὴς δ' ἐστὶν οὗτος τῆς μέσης κωμῳδίας. λέγει δ' οὕτω, μύλλος, λεβίας, σπάρος, αἰολίας, θρᾶττα. χελιδὼν, καρὶς, τευθίς. Δωρόθεος δ' ὁ Ἀσκαλωνίτης ἐν τῷ ὀγδόῳ πρὸς τοῖς ἑκατὸν τῆς λέξεων συναγωγῆς θέτταν γράφει, ἤτοι ἡμαρτημένῳ περιτυχὼν τῷ δράματι, ἢ διὰ τὸ ἄηθες τοῦ ὀνόματος αὐτὸς διορθώσας διήνεγκεν. ὅλως δ' οὐδέν ἐστι τὸ τῆς θέττης ὄνομα παρ' οὐδενὶ τῶν Ἀττικῶν. ὅτι δὲ θρᾶτταν ἔλεγον τὸ θαλάττιον ἰχθύδιον, καὶ Ἀναξανδρίδης παρίστησιν ἐν Λυκούργῳ, λέγων οὕτως. καὶ συμπλιάζειν κορακινιδίοις μετὰ περκιδίων καὶ θραττιδίων. καὶ Ἀντιφάνης ἐν Τυρρηνῷ, Δήμου δ' ἁλιεύς ἐστιν. ἐν γὰρ τούτῳ μοι Τὸ λοιπόν ἐστι, καὶ κακῶς ἀκούσομαι, Τί δῆτα ὥσπερ θρᾶτταν ἢ ψῆτταν τιν' ἢ Μύραιναν ἢ κακόν τι μοι δώσει μέγα Θαλάττιον.

Θασία ἅλμη, uide Suid.

Ψῆτται.

Ψῆτται. ταύτας Διοκλῆς ἐν τοῖς ξηροτέροις καταριθμεῖται. Σπεύσιππος ἐν δευτέρῳ ὁμοίων παραπλησίαν φησὶν εἶναι ψῆτταν, βούγλωσσον, ταινίαν. Ἀριστοτέλης δ' ἐν πέμπτῳ ζῴων ἱστορίας γράφει. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἰχθυδίων οἱ πλεῖστοι ἅπαξ τίκτουσιν, οἷον οἱ χυτοί, οἱ ὑπὸ δικτύῳ περιεχόμενοι, χρόμις, ψῆττα, θύννος, πηλαμὶς, κεστρεὺς, χαλκίδες, καὶ τοιαῦτα. ἐν δὲ τῷ περὶ ζωικῶν σελάχη φησί, βοῦς, τρυγὼν, νάρκη, βατὶς, βάτραχος, βούγλωττα, ψῆττα, μῦς. Δωρίων δὲ ἐν τῷ περὶ ἰχθύων γράφει. τῶν δὲ πλατέων βούγλωττον, ψῆτταν, ἴσχαρον, ὃν καλοῦσι καὶ κόριν. βουγλώσσους δὲ ὀνομάζει καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ, ὑαινίδες τε βούγλωσσοί τε καὶ κίθαρος. Λυγκεὺς δ' ὁ Σάμιος ἐν ἐπιστολαῖς, τὰς καλλίστας γίνεσθαι φησὶ ψῆττας περὶ Ἐλευσῖνα τῆς Ἀττικῆς. Ἀρχέστρατος δέ φησιν, Εἶτα λαβεῖν ψῆτταν μεγάλην καὶ τὴν ὑπότραχυν. Βούγλωσσον περὶ Χαλκίδα κεδνήν. Ῥωμαῖοι δὲ καλοῦσι τὴν ψῆτταν ῥόμβον. καὶ ἔστι τὸ ὄνομα ἑλληνικόν. Ναυσικράτης ἐν ναυκλήροις, προειπὼν δὲ περὶ γλαύκου τοῦ ἰχθύος, ἐπιφέρει, Αἱ ξανθοχρῶτες ἃς κλύδων διξευνικός.

Γασῶν ἀρίστας ἐν τόποις παιδεύεται, Αἷς καὶ θεαὶ τιμῶσι φωσφόρον κόρην, Δείπνων ὅταν πέμπωσι δῶρα ναυτίλοι. Τρίγλαν λέγεις, γαλακτόχρωτα Σικελὸς ὃν πήγνυσ' ὄχλος Ῥόμβος. πεπληρωκότων τὴν περὶ ἰχθύων γινομένων τοῖς δειπνοσοφισταῖς ἀδολεσχίαν ὦ Τιμόκρατες, αὐτῶν τὸν λόγον καταπαύσαντος, εἰ μή τι καὶ ἄλλων σοι δεῖ βρωμάτων παραθήσομαί σοι, καὶ ἃ Εὔβουλος εἴρηκεν ἐν Λάκωσιν, ἢ Λήδᾳ. πρὸς τούτοις δὲ παρίσταισι θύννου τέμαχος, κρέα δελφακίων,

χορδαί τ' ἐρίφων, ἧπαρ τε κάπρου, κριοῦ τ' ὄρχεις, χόλικές τε βοὸς, κρανία τ' ἀρνῶν,

νῆστις τ' ἐρίφου, γαστήρ τε λαγὼ, φύσκη, χορδὴ, πνεύμων, ἄλλας τε.

ἐμφορηθεὶς δὲ, καὶ τούτων ἔασον ἡμᾶς, καὶ τοῦ σωματίου

ἐπιμέλειαν ποιήσασθαι ἵνα δυνηθῶμεν τὰ μετὰ

ταῦτα εὐλόγως σιτεῖσθαι.

ἈΘΗΝ.

ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΟΓΔΟΟΝ.

ΤΗΝ περὶ Λυσιτανίαν (χώρα δ' ἐστὶν αὕτη τῆς Ἰβηρίας, ἣν νῦν Ῥωμαῖοι Ἱσπανίαν ὀνομάζουσι) διηγούμενος εὐδαιμονίαν Πολύβιος ὁ μεγαλοπολίτης, ἀνδρῶν ἄριστε Τιμόκρατες, ἐν τῇ τετάρτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν ἱστοριῶν φησίν, ὡς αὐτόθι διὰ τὴν τοῦ ἀέρος εὐκρασίαν, καὶ τὰ ζῶα πολύγονα καὶ ἄνθρωποι, καὶ οἱ ἐν τῇ χώρᾳ καρποὶ οὐδέποτε φθείρονται. ῥόδα μὲν γὰρ αὐτόθι, καὶ λευκόια, καὶ ἀσπάραγοι, καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις οὐ πλεῖον διαλείπει μηνῶν τριῶν. τὸ δὲ θαλάττιον ὄψον, καὶ περὶ τὸ πλῆθος, καὶ κατὰ τὴν χρηστότητα, καὶ περὶ τὸ κάλλος μεγάλην ἔχει διαφορὰν, πρὸς τὸ γινόμενον ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς θαλάττῃ. καὶ ὁ μὲν τῶν κριθῶν σίκλος, μέδιμνός ἐστι, δραχμῆς. ὁ δὲ τῶν πυρῶν, ἐννέα ὀβολῶν ἀλεξανδρινῶν. τοῦ δ' οἴνου δραχμῆς ὁ μετρητὴς, καὶ ἔριφος ὁ μέτριος ὀβολοῦ καὶ λαγώς. τῶν δ' ἀρνῶν τριώβολον καὶ τετρώβολον ἡ τιμή. ὗς δὲ πίων, ἑκατὸν μνᾶς ἄγων, πέντε δραχμῶν, καὶ πρόβατον δυεῖν. τάλαντον δὲ σύκων, τριῶν ὀβολῶν. μόσχος δραχμῶν πέντε, καὶ βοῦς ζύγιμος δέκα. τὰ δὲ τῶν ἀγρίων ζώων κρέα σχεδὸν οὐδὲ κατηξιοῦτο τιμῆς, ἀλλ' ἐν ἐπιδόσει καὶ χάριτι τὴν ἀλλαγὴν ποιοῦνται τούτων. ἡμῖν δὲ ὁ καλὸς Λαρήνσιος, τὴν Ῥώμην Λυσιτανίαν ἑκάστοτε παρέχων, ἐμπίπλησι παντοίων ἀγαθῶν ὁσημέραι τοῦ ἡδέος καὶ μεγαλόφρονος φιλοτιμούμενος, οὐδὲν φερομένοις οἴκοθεν, ἢ λογάρια. πολλῶν δὲ λεχθέντων ἐπὶ τοῖς ἰχθύσι λόγων, δῆλος μὲν ἦν ἀχθόμενος ὁ Κύνουλκος. καὶ ὁ καλὸς Δημόκριτος αὐτὸν προφθάσας ἔφη, ἀλλὰ μὴν αὖθις ἰχθύες περὶ τὸν Ἄρχιππον παρελίπετε. δεῖ γὰρ καὶ ἡμᾶς μικρὰ προσοψωνῆσαι τούς τε ὀρυκτοὺς ἰχθύας καλουμένους, οἱ ἐν Ἡρακλείᾳ γίγνονται, καὶ περὶ Τίον τοῦ πόντου τὴν Μιλησίων ἀποικίαν ἱστοροῦντος περὶ αὐτοῦ Θεοφράστου. ὁ δ' αὐτὸς οὗτος φιλόσοφος, καὶ περὶ τῶν πηγνυμένων διὰ χειμῶνα τῷ κρυστάλλῳ ἱστόρησεν, οἳ οὐ πρότερον αἰσθάνονται, οὐδὲ κινοῦνται, πρὶν ἂν εἰς τὰς λοπάδας ἐμβληθέντες ἕψωνται. ἴδιον δὲ παρὰ τούτους συμβαίνει τὸ περὶ τοὺς ἐν Παφλαγονίᾳ ὀρυκτοὺς καλουμένους ἰχθῦς γινόμενον. ὀρύττουσι γὰρ περὶ βάθος πλεῖον ὄντας τοὺς τόπους οὔτε ποταμῶν ἐπιχύσεις ἔχοντας, οὔτε θερμῶν ναμάτων, καὶ εὑρίσκεσθαι ἐν αὐτοῖς ἰχθῦς ζῶντας. Μνασέας δὲ ὁ Πατρεὺς ἐν τῷ περίπλῳ τοὺς ἐν τῷ Κλείτορι ποταμῷ φησὶν ἰχθῦς φθέγγεσθαι, καίτοι μόνους εἰρηκότος Ἀριστοτέλους φθέγγεσθαι σκάρον καὶ τὸν ποτάμιον χοῖρον. Φιλοστέφανος δὲ ὁ Κυρηναῖος μὲν γένος, Καλλιμάχου δὲ γνώριμος, ἐν τῷ περὶ τῶν παραδόξων ποταμῶν, ἐν Ἀόρνῳ φησὶ τῷ ποταμῷ διὰ Φενεοῦ ῥέοντι, ἰχθῦς εἶναι φθεγγομένους ὁμοίως κίχλαις. καλεῖσθαι δ' αὐτοὺς ποικιλίας. Νυμφόδωρος δὲ ὁ Συρακούσιος ἐν τοῖς περίπλοις, ἐν τῷ Ἐλώρῳ ποταμῷ λάβρακας εἶναί φησι καὶ ἐγχέλεις μεγάλας, οὕτω τιθασοὺς ὡς ἐκ τῶν χειρῶν δέχεσθαι τῶν προσφερόντων ἄρτους. ἐγὼ δὲ ἐν τῇ περὶ Χαλκίδα Ἀρεθούσῃ τεθέαμαι, ἴσως δὲ καὶ ὑμῶν οἱ πλεῖστοι, κεστρεῖς χειροήθεις, καὶ ἐγχέλεις ἐνώτια ἐχούσας ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ, λαμβανούσας τε καὶ λαμβάνοντας παρὰ τῶν προσφερόντων τροφὰς, τά τε ἀπὸ τῶν ἱερείων σπλάγχνα, καὶ τυροὺς χλωρούς. Σῆμος δ' ἐν ἕκτῳ Δηλιάδος, ἀθηναίοις φησὶ θυομένοις ἐν Δήλῳ τὴν χέρνιβα βάψας ὁ παῖς προσήνεγκε, κἀν τῇ φιάλῃ μετὰ τοῦ ὕδατος ἰχθῦς κατέχειν. εἰπεῖν οὖν αὐτοῖς τοὺς τῶν Δηλίων μάντεις, ὡς κυριεύσουσι τῆς θαλάσσης. Πολύβιος δ' ἐν τῇ τετάρτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν ἱστοριῶν, μετὰ τὴν Πυρήνην φησὶν ἕως τοῦ Νάρβωνος ποταμοῦ πεδίον εἶναι, δι' οὗ φέρεσθαι ποταμοὺς Ἰλλέβεριν καὶ Ῥόσκυνον ῥέοντας παρὰ πόλεις ὁμωνύμους κατοικουμένας ὑπὸ Κελτῶν. ἐν οὖν τῷ πεδίῳ τούτῳ εἶναι τοὺς λεγομένους ἰχθῦς ὀρυκτούς. εἶναί τε τὸ πεδίον λεπτόγεων καὶ πολλὴν ἄγρωστιν ἔχον πεφυκυῖαν. ὑπὸ δὲ ταύτην διάμμου τῆς γῆς οὔσης ὑπὸ δύο καὶ τρεῖς πήχεις, ὑπορρεῖν τὸ πλαζόμενον ὑπὸ τῶν ποταμῶν ὕδωρ. μεθ' οὗ ἰχθύες κατὰ τὰς παρεκχύσεις ὑποτρέχοντες ὑπὸ τὴν γῆν, χάριν τῆς τροφῆς (φιλοῦσι γὰρ τὴν τῆς ἀγρώστεως ῥίζαν) πεποιήκασι πᾶν τὸ πεδίον πλῆρες ἰχθύων ὑπογείων, οὓς ἀνορύττοντες λαμβάνουσιν. ἐν Ἰνδοῖς δέ φησι Θεόφραστος τοὺς ἰχθῦς ἐκ τῶν ποταμῶν εἰς τὴν γῆν ἐξιόντας καὶ πηδῶντας πάλιν εἰς τὸ ὕδωρ ἀπιέναι, καθάπερ τοὺς βατράχους, ὁμοίους ὄντας τὴν ἰδέαν τοῖς μαξίνοις καλουμένοις ἰχθύσιν. οὐκ ἔλαθε δέ με οὐδὲ Κλέαρχος, ὁ ἀπὸ τοῦ περιπάτου, ὃς εἴρηκε καὶ περὶ τοῦ ἐξωκοίτου καλουμένου ἰχθύος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ περὶ τῶν ἐνύδρων. εἴρηκε γὰρ, κράτιστον δ' οἶμαι καὶ τῆς λέξεως οὕτως ἐχούσης, ἐξώκοιτος ἰχθῦς, ὃν ἔνιοι καλοῦσιν ἄδωνιν. τοὔνομα μὲν εἴληφε, διὰ τὸ πολλάκις τὰς ἀναπαύσεις ἔξω τοῦ ὑγροῦ ποιεῖσθαι. ἔστι δὲ ὑπόπυρος καὶ ἀπὸ τῶν βραγχίων ἑκατέρωθεν τοῦ σώματος μέχρι τῆς κέρκου μίαν ἔχει διηνεκῆ λευκὴν ῥάβδον. ἔστι δὲ στρογγύλος, ἀλλ' οὐ πλατὺς ὢν, περὶ τὸ μέγεθος ἴσος ἐστὶ τοῖς παραιγιαλίταις κεστρινίσκοις. οὗτοι δ' εἰσὶν ὀκταδάκτυλοι μάλιστα τὸ μῆκος. τὸ δὲ σύνολον ὁμοιότατός ἐστι τῷ καλουμένῳ τράγῳ ἰχθυδίῳ. πλὴν τοῦ ὑπὸ τὸν στόμαχον μέλανος, ὃ καλοῦσι τοῦ τράγου πώγωνα. ἔστι δὲ ὁ ἐξώκοιτος τῶν πετραίων, καὶ βιοτεύει

Steph. meminit.

περὶ τοὺς

περὶ τοὺς πετρώδεις τόπους. καὶ ὅταν ᾖ γαλήνη, συνεξορμήσας τῷ κύματι, κεῖται ἐπὶ τῶν πετριδίων πολὺν χρόνον ἀναπαυόμενος ἐν τῷ ξηρῷ. καὶ μεταστρέφει μὲν ἑαυτὸν πρὸς τὸν ἥλιον. ὅταν δ' ἱκανῶς αὐτῷ τὰ πρὸς τὴν ἀνάπαυσιν ἔχῃ, προσκυλινδεῖται τῷ ὑγρῷ. μέχρις οὗ ἂν πάλιν ὑπολαβὸν αὐτὸ τὸ κῦμα κατενέγκῃ μετὰ τῆς ἀναρροίας εἰς τὴν θάλασσαν. ὅταν δ' ἐγρηγορὼς ἐν τῷ ξηρῷ τύχῃ, φυλάττεται τῶν ὀρνίθων τοὺς παραιγιαλίτας καλουμένους, ὧν ἐστὶ κήρυλος, τροχίλος, καὶ ὁ τῇ κρεκὶ προσεμφερὴς ἐλώριος. οὗτοι γὰρ ἐν ταῖς εὐδίαις παρὰ τὸ ξηρὸν νεμόμενοι, πολλάκις αὐτῷ περιπίπτουσιν. οὓς ὅταν προΐδηται, φεύγει πηδῶν καὶ ἀσπαίρων ἕως ἂν εἰς τὸ ὕδωρ ἀποκυβιστήσῃ. ἔτι ὁ αὐτὸς Κλέαρχος καὶ ταῦτά φησι σαφέστερον τοῦ Κυρηναίου Φιλοστεφάνου, οὗ πρότερον ἐμνήσθην, ἐπεί τινες τῶν ἰχθύων οὐκ ἔχοντες βρόγχον φθέγγονται, ποῖοι δ' εἰσὶν οἱ περὶ Κλείτορα τῆς Ἀρκαδίας ἐν τῷ Λάδωνι καλουμένῳ ποταμῷ. φθέγγονται γάρ, καὶ πολὺν ἦχον ἀποτελοῦσι. Νικόλαος δ' ὁ Δαμασκηνὸς ἐν τῇ τετάρτῃ πρὸς ταῖς ἑκατὸν τῶν ἱστοριῶν, περὶ Ἀπάμειάν φησι τὴν Φρυγιακὴν ἐπὶ τὰ Μιθριδατικὰ σεισμῶν γενομένων, ἀναφανῆναι περὶ τὴν χώραν αὐτῶν λίμνας τε, αἳ πρότερον οὐκ οὖσαι, καὶ ποταμοὶ, καὶ ἄλλαι πηγαὶ ὑπὸ τῆς κινήσεως ἀνοιχθεῖσαι. πολλαὶ δὲ καὶ ἠφανίσθησαν. τοσοῦτόν τε ἄλλο ἀνέβλυσεν αὐτῶν ἐν τῇ γῇ πικρόν τε καὶ γλαυκὸν ὕδωρ πλεῖστον ὅσον ἀπεχούσης τῶν τόπων τῆς θαλάσσης, ὥστε ὀστρέων πλησθῆναι τὸν πλησίον τόπον ἅπαντα καὶ ἰχθύων, ὅσα τρέφει ἡ θάλασσα. οἶδα δὲ καὶ πολλαχοῦ ὕσαντα τὸν θεὸν ἰχθύσιν. Φαινίας γοῦν ἐν δευτέρῳ πρυτανίων Ἐρεσίων, ἐν Χερρονήσῳ φησὶν ἐπὶ τρισὶν ἡμέραις ὗσαι τὸν θεὸν ἰχθύας. καὶ Φύλαρχος δ' ἐν τετάρτῃ ἑωρακέναι τινὰς πολλαχοῦ τὸν θεὸν ὕσαντα ἰχθύσιν. πολλάκις δὲ καὶ πυροῖς τὸ αὐτὸ συμβαίνοντος, καὶ ἐπὶ βατράχων. Ἡρακλείδης γοῦν ὁ Λέμβος ἐν τῇ εἰκοστῇ πρώτῃ τῶν ἱστοριῶν περὶ τὴν Παιονίαν καὶ Δαρδανίαν, βατράχους φησὶν ὗσαι τὸν θεόν. καὶ τοσοῦτον αὐτῶν ἐγένετο τὸ πλῆθος, ὡς τὰς οἰκίας καὶ τὰς ὁδοὺς πλήρεις εἶναι. τὰς μὲν οὖν πρώτας ἡμέρας κτείνοντες τούτους καὶ συγκλείοντες τὰς οἰκίας, διεκαρτέρουν. ὡς δ' οὐδὲν ἤνυον, ἀλλὰ τά τε σκεύη ἐπληροῦτο, καὶ μετὰ τῶν ἐδεσμάτων εὑρίσκοντο συνεψόμενοι καὶ συνοπτώμενοι οἱ βάτραχοι. καὶ πρὸς τούτοις οὐδὲ τοῖς ὕδασιν ἦν χρῆσθαι, οὔτε τοὺς πόδας ἐπὶ τῆς γῆς θεῖναι συσσεσωρευμένων αὐτῶν. ἐνοχλούμενοι δὲ καὶ ὑπὸ τῆς τῶν τετελευτηκότων ὀσμῆς ἔφυγον τὴν χώραν. οἶδα δὲ καὶ Ποσειδώνιον τὸν ἀπὸ τῆς στοᾶς εἰπόντα περὶ πλήθους ἰχθύων τάδε. ὅτι Τρύφων ὁ Ἀπαμεὺς, ὁ τὴν τῶν Σύρων βασιλείαν ἁρπάσας ἐπολεμεῖτο ὑπὸ Σαρπηδόνος τοῦ Δημητρίου στρατηγοῦ περὶ Πτολεμαΐδα πόλιν. καὶ ὡς ὁ Σαρπηδὼν λειφθεὶς, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν μεσόγαιαν, μετὰ τῶν ἰδίων στρατιωτῶν. οἱ δὲ τοῦ Τρύφωνος ὥδευον ἐπὶ τὸ πλησίαλον νικήσαντες τῇ μάχῃ, ἐξαίφνης πελάγιον κῦμα ἐξαρθὲν μετέωρον εἰς ὕψος ἐξαίσιον ἐπῆλθε τῇ γῇ, καὶ πάντας αὐτοὺς ἐπέκλυσεν, διέφθειρέ τε ὑποβρυχίους, ἰχθύων τε πολὺν σωρὸν ἀναχωροῦν τὸ κῦμα μετὰ τῶν νεκρῶν κατέλιπε. καὶ οἱ περὶ τὸν Σαρπηδόνα ἀκούσαντες τὴν συμφορὰν, ἐπελθόντες, τοῖς μὲν τῶν πολεμίων σώμασιν ἐφήσθησαν, ἰχθύων τε ἀφθονίαν ἀπηνέγκαντο, καὶ ἔθυσαν Ποσειδῶνι τροπαίῳ πρὸς τοῖς προαστείοις τῆς πόλεως. οὐ κατασιωπήσομαι δὲ οὐδὲ τοὺς ἐν Λυκίᾳ ἰχθυομάντεις ἄνδρας, περὶ ὧν ἱστορεῖ Πολύχαρμος ἐν δευτέρῳ Λυκιακῶν, γράφων οὕτως. ὅταν γὰρ διέλθωσι πρὸς τὴν θάλασσαν, οὗ καὶ ἄλσος ἐστὶ πρὸς τῷ αἰγιαλῷ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐν ᾧ ἐστὶν ἡ δίνη ἐπὶ τῆς ἀμάθου, παραγίνονται ἔχοντες οἱ μαντευόμενοι ὀβελίσκους δύο ξυλίνους ἔχοντας ὑφ' ἑκατέρῳ σάρκας ὀπτὰς ἀριθμῷ δέκα, καὶ ὁ μὲν ἱερεὺς κάθηται πρὸς τῷ ἄλσει σιωπῇ. ὁ δὲ μαντευόμενος ἐμβάλλει τοὺς ὀβελίσκους εἰς τὴν δίνην, καὶ ἀποθεωρεῖ τὸ γινόμενον. μετὰ δὲ τὴν ἐμβολὴν τῶν ὀβελίσκων πληροῦται θαλάσσης ἡ δίνη, καὶ παραγίνεται ἰχθύων πλῆθος τοσοῦτον καὶ τοιοῦτον, ὥστε ἐκπλήττεσθαι τὸ ὁρατὸν τοῦ πράγματος. περὶ δὲ μεγέθει, ὥστε καὶ εὐλαβηθῆναι. ὅταν δὲ ἀπαγγείλῃ τὰ εἴδη τῶν ἰχθύων, ὁ προφήτης † οὕτως τὸν χρησμὸν λαμβάνει παρὰ τοῦ ἱερέως ὁ μαντευόμενος, περὶ ὧν ηὔξατο. φαίνονται δὲ ὀρφοὶ, γλαυκοὶ, ἐνίοτε δὲ φάλαιναι ἢ πρίστεις, πολλοὶ δὲ καὶ ἀθέατοι ἰχθῦς καὶ ξένοι τῇ ὄψει. Ἀρτεμίδωρος δ' ἐν τῷ δεκάτῳ τῶν γεωγραφουμένων λέγεσθαί φησιν ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων πηγὴν ἀναδίδοσθαι γλυκέος ὕδατος, ὅθεν συμβαίνει δίνας γίνεσθαι. γίνεσθαι δὲ καὶ ἰχθύας ἐν τῷ δινάζοντι τόπῳ μεγάλους, τούτοις δὲ οἱ θυσιάζοντες ἐμβάλλουσιν ἀπαρχὰς τῶν θυσιαζομένων ἐπὶ ξυλίνων ὀβελίσκων, ἀναπείροντες κρέα ἑφθὰ καὶ ὀπτὰ καὶ μάζας καὶ ἄρτους. ὀνομάζεται δὲ ὁ λιμὴν, καὶ ὁ τόπος οὗτος Δῖνος. οἶδα δὲ καὶ Φύλαρχον εἰρηκότα τι περὶ μεγάλων ἰχθύων, καὶ τῶν συμπεμφθέντων αὐτοῖς σύκων χλωρῶν. ὅτι ἀντεπιπλεόμενος Πάτροκλος ὁ Πτολεμαίου στρατηγὸς Ἀντιγόνῳ τῷ βασιλεῖ ἔπεμψεν, ὡς Δαρείῳ Σκύθαι ἐμβεβλημένῳ αὐτῶν τῇ χώρᾳ. ἔπεμψαν γὰρ οὗτοι μὲν ὥς φησιν Ἡρόδοτος ὄρνιν, καὶ οἰστὸν, καὶ βάτραχον. ἀλλ' ὅ γε Πάτροκλος, ὡς διὰ τῆς τρίτης τῶν ἱστοριῶν φησὶν ὁ Φύλαρχος, πεμφθέντων τῶν προειρημένων σύκων καὶ ἰχθύων. ἐτύγχανε δὲ καθωνιζόμενος ὁ βασιλεὺς, καὶ ὡς πάντες διηπόρουν ἐπὶ τοῖς δώροις, ὁ Ἀντίγονος γελάσας πρὸς τοὺς φίλους ἔφη, γινώσκειν τί βούλεται τὰ ξένια. ἢ γὰρ θαλασσοκρατεῖν ἡμᾶς φησι Πάτροκλος, ἢ τῶν σύκων τρώγειν.

Plin. lib. 31. c. 2. & lib. 31. c. 3.

Herod. lib. 4.

οὐ λανθά

Helena Iouis ex Nemesi filia

οὐ λανθάνει δέ με, καὶ ὅτι κοινῶς πάντων οἱ ἰχθύες καμασῆνες ὑπὸ Ἐμπεδοκλέους ἐλέχθησαν τοῦ φυσικοῦ, οὕτως. πῶς καὶ δένδρεα μακρὰ καὶ εἰνάλιοι καμασῆνες. καὶ ὅτι ὁ τὰ κύπρια ποιήσας ἔπη, εἴτε κύπριός τίς ἐστιν ἢ στάσινος, ἢ ὅς τις δή ποτε χαίρει ὀνομαζόμενος, τὴν Νέμεσιν ποιεῖ διωκομένην ὑπὸ Διός, καὶ εἰς ἰχθὺν μεταμορφουμένην, διὰ τούτων, Τοὺς δὲ μετὰ τριτάτην Ἑλένην τέκε θαῦμα βροτοῖσι, Τήν ποτε καλλίκομος Νέμεσις φιλότητι μιγεῖσα Ζηνὶ θεῶν βασιλῆϊ τέκεν κρατερῆς ὑπ' ἀνάγκης. Φεῦγε γάρ, οὐδ' ἔθελεν μιχθήμεναι ἐν φιλότητι Πατρὶ Διὶ κρονίωνι. ἐτείρετο γὰρ φρένας αἰδοῖ, Καὶ νεμέσει κατὰ γῆν δὲ καὶ ἀτρύγετον μέλαν ὕδωρ Φεῦγεν. Ζεὺς δ' ἐδίωκε λαβεῖν δ' ἐλιλαίετο θυμῷ, Ἄλλοτε μὲν κατὰ κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης Ἰχθὺϊ εἰδομένην πόντον πολὺν ἐξορόθυνεν, Ἄλλοτ' ἀν' ὠκεανὸν ποταμὸν καὶ πείρατα γαίης. Ἄλλοτ' ἀν' ἤπειρον πολυβώλακα γίνετο δ' αἰεί, Θηρία ὅσ' ἤπειρος αἰνὰ τρέφει ὄφρα φύγοι νιν. Οἶδα δὲ καὶ τὰ περὶ τὴν ἀπόπυριν καλουμένην περὶ τὴν βόλβην λίμνην, περὶ ἧς Ἡγήσανδρος ἐν τοῖς ὑπομνήμασί φησιν οὕτως. Ἀπολλωνίαν τὴν χαλκιδικὴν δύο ποταμοὶ ῥέουσιν Ἀμμίτης καὶ Ὀλυνθιακός. ἐμβάλλουσι δὲ ἀμφότεροι εἰς τὴν Βόλβην λίμνην. ἐπὶ δὲ τοῦ Ὀλυνθιακοῦ μνημεῖόν ἐστιν Ὀλύνθου τοῦ Ἡρακλέους καὶ Βόλβης υἱοῦ. κατὰ δὲ τὸν ἀνθεστηριῶνα, καὶ ἐλαφηβολιῶνα, λέγουσιν οἱ ἐπιχώριοι διό τι πέμπει ἡ Βόλβη τὴν ἀπόπυριν Ὀλύνθῳ, κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἀπέραντον πλῆθος ἰχθύων, ὥστε τοὺς περιοικοῦντας ἅπαντας ἱκανὸν εἰς τὴν ἑαυτῶν χρείαν συντιθέναι τάριχος. θαυμαστὸν δέ ἐστι τὸ μὴ παραλλάττειν τὸ τοῦ Ὀλύνθου μνημεῖον. πρότερον μὲν οὖν φασι τοὺς κατὰ τὴν Ἀπολλωνίαν ἐλαφηβολιῶνος τὰ νόμιμα συντελεῖν τοῖς τελευτήσασι, νῦν δὲ ἀνθεστηριῶνος. διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν μόνοις τούτοις τοῖς μησὶ τοὺς ἰχθῦς τὴν ἀνάβασιν ποιεῖσθαι, ἐν οἷς τοὺς τετελευτηκότας εἰώθασι τιμᾶν. καὶ ταῦτα μὲν ταῦτα ἄνδρες ἰχθύες. ὑμεῖς γὰρ πάντα συναθροίσαντες βορὰν ἡμᾶς τοῖς ἰχθύσι παραβεβλήκατε, καὶ οὐκ ἐκείνους ἡμῖν, τοσαῦτα εἰπόντες ἃ οὐδὲ ἰχθύας ὁ μεγαρικὸς φιλόσοφος, οὐδ' ἰχθύων. ὄνομα δὲ καὶ τοῦτο κύριον, οὗ μνημονεύει Τηλεκλείδης ἐν ἀμφικτύοσι. δεῖ ὑμᾶς δὲ ἐν τῷ παιδὶ τῷ Ἡρακλέους ὄντας κατὰ τὸν Φερεκράτους μυρμηκανθρώπους. μηδέ ποτε ἰχθὺν ὦ Δευκαλίων, μηδ' ἂν αἰτῶ παραθῇς μοι. ἔστι γὰρ ἐν Δήλῳ φησὶ Σῆμος ὁ Δήλιος ἐν δευτέρῳ Δηλιάδος, ὅταν θύωσι τῇ Βριζοῖ, αὕτη δ' ἐστὶν ἡ ἐν ὕπνῳ μάντις. βρίζειν δὲ οἱ ἀρχαῖοι λέγουσι τὸ καθεύδειν. Ἔνθα δ' ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν. Ταύτῃ οὖν ὅταν θύωσιν αἱ Δηλιάδες προσφέρουσιν αὐτῇ σκάφας πάντων πλήρεις ἀγαθῶν, πλὴν ἰχθύων, διὰ τὸ εὔχεσθαι ταύτῃ περί τε πάντων καὶ ὑπὲρ τῶν πλοίων σωτηρίας. Χρύσιππον δ' ἄνδρες φίλοι τὸν τῆς στοᾶς ἡγεμόνα κατὰ πολλὰ θαυμάζων ἔτι μᾶλλον ἐπαινῶ, τὸν πολυθρύλητον, ἐπὶ τῇ ὀψολογίᾳ Ἀρχέστρατον ἀεί ποτε μετὰ Φιλαινίδος κατατάττοντα. εἰς ἣν ἀναφέρεται τὸ περὶ ἀφροδισίων ἀκόλαστον σύγγραμμα, ὅπερ φησὶ ποιῆσαι Αἰσχρίων ὁ σάμιος ἰαμβοποιὸς Πολυκράτη τὸν σοφιστὴν ἐπὶ διαβολῇ τῆς ἀνθρώπου σωφρονεστάτης γενομένης. ἔχει δὲ οὕτως τὰ ἰαμβεῖα, Ἐγὼ Φιλαινὶς ἡ 'πίβωτος ἀνθρώποις, Ἐνταῦθα γήρᾳ τῷ μακρῷ κεκοίμημαι, Μή μ' ὦ μάταιε ναῦτα τὴν ἄκραν κάμπτων, Χλεύην τε ποιεῦ καὶ γέλωτα καὶ † λάθνην. Οὐ γὰρ μὰ τὸν Ζῆνα, οὐ μὰ τοὺς κάτω κούρους, Οὐκ ἦν ἐς ἄνδρας μάχλος οὐδὲ δημώδης. Πολυκράτης δὲ τὴν γονὴν Ἀθηναῖος Λόγων τι παιπάλημα καὶ κακὴ γλῶσσα Ἔγραψεν, ὅσσ' ἔγραψ'. ἐγὼ γὰρ οὐκ οἶδα. Ἀλλ' οὖν γε ὁ θαυμασιώτατος Χρύσιππος ἐν τῷ πέμπτῳ περὶ τοῦ καλοῦ καὶ τῆς ἡδονῆς φησι, καὶ βιβλία τά τε Φιλαινίδος, καὶ τὴν τοῦ Ἀρχεστράτου γαστρονομίαν, καὶ δυνάμεις ἐρωτικάς, ὁμοίως δὲ καὶ τὰς θεραπαίνας ἐμπείρους τοιῶνδε κινήσεών τε καὶ σχημάτων, καὶ περὶ τὴν τούτων μελέτην γενομένας. καὶ πάλιν ἐκμανθάνειν τ' αὐτοὺς τὰ τοιαῦτα, καὶ κτᾶσθαι τὰ περὶ τούτων γεγραμμένα Φιλαινίδι καὶ Ἀρχεστράτῳ, καὶ τοῖς τὰ ὅμοια γράψασι. καὶ ἐν τῷ ἑβδόμῳ δέ φησι. καθάπερ γὰρ οὐκ ἐκμανθάνειν τὰ Φιλαινίδος καὶ τὴν Ἀρχεστράτου γαστρονομίαν ἔστιν ὡς φέρον τί τι πρὸς τὸ ζῆν ἄμεινον. ὑμεῖς δὲ πολλάκις τοῦ Ἀρχεστράτου τούτου μνημονεύσαντες ἀκολασίας ἐπληρώσατε τὸ συμπόσιον. τί γὰρ τῶν ἐπιτρίψαι δυναμένων παρέλιπεν ὁ καλὸς οὗτος ἐποποιός, καὶ μόνος ζηλώσας τὸν Σαρδαναπάλου τοῦ Ἀνακυνδαράξεω βίον, ὃν ἀδιανοητότερον εἶναι κατὰ τὴν προσηγορίαν τοῦ πατρὸς Ἀριστοτέλης ἔφη. ἐφ' οὗ τοῦ τάφου ἐπιγεγράφθαι φησὶ Χρύσιππος τάδε. Εὖ εἰδὼς ὅτι θνητὸς ἔφυς, τὸν θυμὸν ἄεξε Τερπόμενος θαλίῃσι, θανόντι σοι οὔ τις ὄνησις. Καὶ γὰρ ἐγὼ σποδός εἰμι Νίνου μεγάλης βασιλεύσας, Κεῖν' ἔχω ὅσσ' ἔφαγον καὶ ἐφύβρισα, καὶ σὺν ἔρωτι Τέρπν' ἔπαθον. τὰ δὲ πολλὰ καὶ ὄλβια πάντα λέλειπται. Ἥδε σοφὴ βιότοιο παραίνεσις οὐδέ ποτ' αὐτῆς Λήσομαι, ἐκτήσθω δ' ὁ θέλων τὸν ἀπείρονα χρυσόν. Καὶ περὶ τὸν Φαιάκων δὲ ὁ ποιητὴς ἔφη. αἰεὶ δ' ἡμῖν δαίς τε φίλη, κίθαρίς τε χοροί τε, Εἵματά τ' ἐξημοιβά, λοετρά τε θερμά, καὶ εὐναί. Καὶ ἄλλος δέ τις φησὶ τῷ Σαρδαναπάλῳ παραπλήσιος ὑποτιθέμενος καὶ οὗτος τοῖς μὴ σωφρονοῦσι τάδε. Πᾶσιν δὲ θνητοῖς βούλομαι παραινέσαι Τοὐφήμερον ζῆν ἡδέως. ὁ γὰρ θανὼν, Τὸ μηδέν ἐστι, καὶ σκιὰ κατὰ χθονός. Μικροῦ δὲ βιότου ζῶντ' ἐπαυρέσθαι χρεών.

Νέμεσις Ἑλένης μήτηρ.

B ἰσθ.

Φιλαινίς.

λάθνην legendum, uide Hesych.

Ἀρχέστρατον.

Ἀνακυνδαράξεω παρωνύμιον Strabo. 14.

ἰδ. θ.

Καὶ ἄμφις

Καὶ Ἄμφις δὲ ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν Ἰαλέμῳ φησίν, Ὅστις δὲ θνητὸς γενόμενος μή τι τοῦ βίου, Ζητεῖ τι τερπνὸν προσφέρειν, τὰ δ' ἄλλ' ἐᾷ, Μάταιός ἐστιν ὥς γ' ἐμοὶ καὶ τοῖς σοφοῖς Κριταῖς ἅπασιν ἐκ θεῶν τε δυστυχής. Καὶ ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ δὲ Γυναικοκρατίᾳ τὰ ὅμοια λέγει. Πῖνε, παῖζε, θνητὸς ὁ βίος, ὀλίγος οὑπὶ γῆς χρόνος, θάνατος δ' ἀθάνατός ἐστιν, ἅπαξ ἄν τις ἀποθάνῃ. Καὶ Βακχίδας δέ τις τὸν αὐτὸν Σαρδαναπάλῳ ζήσας βίον, ἀποθανὼν ἐπὶ τοῦ τάφου ἐπιγεγραμμένον ἔχει. Πῖνε, φάγε, καὶ πάντα τῇ ψυχῇ δίδου. Κἀγὼ γὰρ ἕστακ' ἀντὶ Βακχίδα λίθος. Ἄλεξις δ' ἐν Ἀσωτοδιδασκάλῳ φησίν, ὥς Σωτίων ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τοῖς περὶ τῶν Τίμωνος σίλλων, ἐγὼ γὰρ οὐκ ἀπήντησα τῷ δράματι, πλείονα τῶν μέσης καλουμένης κωμῳδίας ἀναγνοὺς δράματα τῶν ὀκτακοσίων, καὶ τούτων ἐκλογὰς ποιησάμενος, οὐ περιέτυχον τῷ Ἀσωτοδιδασκάλῳ. ἀλλ' οὐδὲ ἀναγραφῆς ἀξιωθέντι συνοῖδα. οὔτε γὰρ Καλλίμαχος, οὔτε Ἀριστοφάνης αὐτὸ ἀνέγραψαν, ἀλλ' οὐδὲ οἱ τὰς ἐν Περγάμῳ ἀναγραφὰς ποιησάμενοι. ὁ δὲ Σωτίων φησὶν ἐν τῷ δράματι Ξανθίαν τινὰ οἰκέτην πεποιῆσθαι προτρεπόμενον ἐπὶ ἡδυπάθειαν ὁμοδούλους ἑαυτοῦ, καὶ λέγοντα, Τί ταῦτα ληρεῖς φληναφῶν ἄνω κάτω Λύκειον, ἀκαδημίαν, ᾠδεῖον, πύλας, Λήρους σοφιστῶν; οὐδὲ ἓν τούτων καλόν.

ἀδὰν uide Suid.

Πίνωμεν, ἐκπίνωμεν † σικῶν, Χαίρωμεν ἕως ἔνεστι τὴν ψυχὴν τρέφειν. Τύρβαζε † μάνην γαστρὸς οὐδὲν ἥδιον, Αὕτη πατήρ σοι καὶ πάλιν μήτηρ μόνη. Ἀρεταὶ δὲ πρεσβεῖαί τε καὶ στρατηγίαι Κόμποι κενοὶ ψοφοῦσιν ἀντ' ὀνειράτων. Ψύξει σε δαίμων τῷ πεπρωμένῳ χρόνῳ. Ἕξεις δ' ὅσ' ἂν φάγῃς τε καὶ πίῃς μόνα, Σποδοὶ δὲ τ' ἄλλα, Περικλέης, Κόδροι, Κίμων. Κρεῖττον δ' ἂν ἄρχει φησὶν ὁ Χρύσιππος, εἰ μετελήφθη τὰ ἐπὶ τοῦ Σαρδαναπάλου οὕτως, Εὖ εἰδὼς ὅτι θνητὸς ἔφυς, σὸν θυμὸν ἄεξε, Τερπόμενος μύθοισι φαγόντι σοι οὔτις ὄνησις. Καὶ γὰρ ἐγὼ κακός εἰμι φαγὼν ὡς πλεῖστα, καὶ ἡσθείς. Ταῦθ' ἔχω ὅσσ' ἔμαθον καὶ ἐφρόντισα καὶ μετὰ τούτων, Ἐσθλ' ἔπαθον, τὰ δὲ λοιπὰ καὶ ἡδέα πάντα λέλειπται. Παγκάλως δὲ καὶ ὁ Τίμων ἔφη, πάντων μὴν πρώτιστα κακῶν ἐπιθυμίη ἐστί. Κλέαρχος δὲ ἐν τοῖς περὶ παροιμιῶν καὶ διδάσκαλον τὸν Ἀρχεστράτου γενέσθαι φησὶ Τερψίωνα, ὃν καὶ πρῶτον γαστρολογίαν γράψαντα διακελεύεσθαι τοῖς μαθηταῖς τίνων ἀφεκτέον. ἀποσχεδιάσαι τε τὸν Τερψίωνα καὶ περὶ τῆς χελώνης ἢ φαγεῖν ἢ μὴ φαγεῖν. ἄλλοι δ' οὕτως λέγουσιν.

Δωρίων.

Ἢ δεῖ χελώνης κρέα φαγεῖν ἢ μὴ φαγεῖν. Πόθεν δ' ὑμῖν ὦ σοφώτατοι ἐπῆλθε καὶ ὁ ὀψολόγος Δωρίων, ὡς καὶ συγγραφεύς τις γενόμενος, ὃν ἐγὼ κρουματοποιὸν οἶδα ὀνομαζόμενον καὶ φίλιχθυν, συγγραφέα δὲ οὔ. ὡς μὲν οὖν κρουματοποιοῦ μνημονεύει Μάχων ὁ κωμῳδοποιὸς οὕτως, Ὁ κρουματοποιὸς Δωρίων ποτ' εἰς Μύλων Ἐλθὼν, κατάλυσιν οὐδαμοῦ μισθωσίμην Δυνάμενος εὑρεῖν, ἐν τεμένει καθίζεται τινί, Ὃ πρὸ τῶν πυλῶν ἦν ἐπὶ τύχην ἱδρυμένον. Ἰδὼν τ' ἐπιθύοντα τὸν νεωκόρον,

Mylen Aegypti urbs, Steph.

Πρὸς τῆς Ἀθηνᾶς καὶ θεῶν, τίνος φράσον Ἐστὶν ὁ ναὸς βέλτιστε φησὶν οὑτοσί; ὁ δ' εἶπεν αὐτῷ, Ζηνοποσειδῶνος ξένε. ὁ Δωρίων δέ, πῶς ἂν οὖν ἐνταῦθ' ἔφη, Δύναιτο καταγώγιον εὑρεῖν τις, οὗ Καὶ τοὺς θεοὺς φάσκουσιν οἰκεῖν σύνδυο; Λυγκεὺς δὲ ὁ Σάμιος ὁ Θεοφράστου μὲν μαθητής, Δούριδος δὲ ἀδελφὸς, τοῦ τὰς ἱστορίας γράψαντος καὶ τυραννήσαντος τῆς πατρίδος, ἐν τοῖς ἀποφθέγμασι, Δωρίωνι τῷ αὐλητῇ φάσκοντός τινος ἀγαθὸν ἰχθὺν εἶναι βατίδα, ὥσπερ ἂν εἴ τις ἔφη ἑφθὸν τρίβωνα ἐσθίοι. ἐπαινοῦντος δ' ἄλλου τὰ τῶν θύννων ὑπογάστρια, καὶ μάλα ἔφη. δεῖ μέντοι γε οὕτως ἐσθίειν αὐτὰ ὥσπερ ἐγὼ ἐσθίω. εἰπόντος δέ, πῶς; ὁ δέ, πῶς; ἡδέως, ἔφη. τοὺς δὲ καράβους ἔφη τρία ἔχειν, διατριβὴν καὶ εὐωχίαν καὶ θεωρίαν. ἐν Κύπρῳ δὲ παρὰ Νικοκρέοντι δειπνῶν ἐπῄνεσε ποτήριόν τι. καὶ ὁ Νικοκρέων ἔφη, ὃ ἂν βούλῃ ὁ αὐτὸς τεχνίτης ποιήσει σοι ἕτερον. σοί γε ἔφη, ἐμοὶ δὲ τοῦτο δός. οὐκ ἀνοήτως τοῦτο φήσας ὁ αὐλητής. λόγος γὰρ παλαιὸς, ὡς ὅτι Ἀνδράσιν αὐλητῆρσι θεοὶ νόον οὐκ ἐνέφυσαν, Ἀλλ' ἅμα τῷ φυσᾶν χὠ νόος ἐκπέταται. Ἡγήσανδρος δ' ἐν τοῖς ὑπομνήμασι τάδε φησὶ περὶ αὐτοῦ. Δωρίων ὁ ὀψοφάγος, τοῦ παιδὸς οὐκ ἀγοράσαντος ἰχθῦς, μαστιγῶν αὐτὸν, ἐκέλευε τῶν ἀρίστων ἰχθύων ὀνόματα λέγειν. τοῦ δὲ παιδὸς, ὀρφὸν καὶ γλαυκίσκον, καὶ γόγγρον, καὶ τοιούτους ἑτέρους καταριθμουμένου, ἰχθύων σοί φησιν ἐκέλευον ὀνόματα λέγειν, οὐ θεῶν. ὁ αὐτὸς Δωρίων καταγελῶν τοῦ ἐν τῷ Τιμοθέου Ναυτίλῳ χειμῶνος, ἔφασκεν ἐν κακκάβᾳ ζεούσῃ μείζονα ἑωρακέναι χειμῶνα. Ἀριστόδημος δὲ ἐν δευτέρῳ γελοίων ἀπομνημονευμάτων φησί, Δωρίωνος τοῦ κρουματοποιοῦ κυλλόποδος ὄντος ἀπώλετο ἐν συμποσίῳ τοῦ χωλοῦ ποδὸς τὸ βλαυτίον, καὶ ὅς, οὐδὲν ἔφη πλεῖον καταράσομαι τῷ κλέψαντι, ἢ ἁρμόσαι αὐτῷ τὸ σανδάλιον. ὅτι δ' ἦν ὁ Δωρίων οὗτος ἐπὶ ὀψοφαγίᾳ διαβόητος, φανερὸν ἐξ ὧν λέγει Μνησίμαχος ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν Φιλίππῳ δράματι. οὐ καλὰ καὶ τῆς νυκτὸς Δωρίων ἔνδον ἐστὶ παρ' ἡμῖν λοπαδιφυσήτης. οἶδα δὲ καὶ ἃ ὁ Ἑρμιονεὺς Λάσος ἔπαιξε περὶ ἰχθύων, ἅπερ Χαμαιλέων ἀνέγραψεν ὁ Ἡρακλεώτης ἐν τῷ περὶ αὐτοῦ τοῦ Λάσου συγγράμματι, λέγων ὧδε. τὸν Λάσον φασὶ τὸν ὠμὸν ἰχθὺν ὀπτὸν εἶναι φάσκειν. θαυμαζόντων δὲ πολλῶν, ἐπιχειρεῖν λέγειν, ὡς ὃ ἔστιν ἀκοῦσαι, τοῦτό ἐστιν ἀκουστόν. καὶ ὃ ἔστι νοῆσαι, τοῦτό ἐστι νοητόν. ὡσαύτως οὖν καὶ ὃ ἔστιν ἰδεῖν, τοῦτο εἶναι ὀπτόν. ὡς τ' ἐπειδὴ τὸν ἰχθὺν ἦν ἰδεῖν, ὀπτὸν αὐτὸν εἶναι. καὶ παίζων δέ ποτε ἰχθὺν παρά τινων

Λάσος.

ἁλιέων

ἀλιέων ὑφέλκοι, καὶ λαβὼν ἔδωκε τινὶ τῶν παρεστώτων. ὁρκίζοντος δὲ ὤμοσεν μήτ᾽ αὐτὸς ἔχειν τὸν ἰχθὺν, μήτε ἄλλῳ συνειδέναι λαβόντι, διὰ τὸ λαβεῖν μὲν αὐτὸν, ἔχειν δὲ ἕτερον, ὃν ἐδίδαξεν ἀπομόσαι πάλιν, ὅτι οὔτ᾽ αὐτὸς ἔλαβεν, οὔτ᾽ ἄλλον ἔχοντ᾽ οἶδεν. εἰλήφει μὲν γὰρ ὁ λάσος, εἶχεν δὲ αὐτός. τοιαῦτα δὲ καὶ Ἐπίχαρμος παίζει ὥσπερ ἐν λόγῳ καὶ λόγον εἶν, Ὁ Ζεύς μ᾽ ἐκάλεσε Πέλοπί γ᾽ ἔρανον ἑστιῶν. ὦ παμπόνηρον ὄψον ὦ ταῦ ὁ γέρανος. Ἀλλ᾽ οὔτι γέρανον, ἀλλ᾽ ἔρανόν τι λέγω.

Ἄλεξις δ᾽ ἐν Δημητρίῳ, Φάϋλλόν τινα κωμῳδεῖ ὡς φίλιχθυν ἐν τούτοις. Πρότερον μὲν εἰ πνεύσειε Βορρᾶς ἢ νότος Ἐν τῇ θαλάττῃ, λαμπρὸς ἰχθὺς οὐκ ἐνῆν Οὐδενὶ φαγεῖν. νυνὶ δὲ πρὸς τοῖς πνεύμασι Τούτοις Φαΰλλος προσγέγονε χειμὼν τρίτος. Ἐπὰν γὰρ ἐκνεφίας καταιγίσας τύχῃ Ἐς τὴν ἀγορὰν, τοὔψον πριάμενος οἴχεται Φέρων ἅπαν τὸ ληφθὲν, ὥστε γίγνεται, Ἐν τοῖς λαχάνοις τὸ λοιπὸν ἡμῖν ἡ μάχη. Ἀντιφάνης δ᾽ ἐν ἁλιευομένῃ φιληδοῦντάς τινας καταλέγων ἰχθύσι φησί, Τῆς Σεπιάδος πρῶτον Ἡράκλεις ἄναξ, Ἅπαντα τεθολώκασιν οὐ βαλεῖς πάλιν Εἰς τὴν θάλατταν καὶ πλυνεῖς, μὴ φῦσί σε Δωριάς, ἀλλ᾽ οὐδὲ σηπίας εἰληφέναι. Τὸν κάραβον δὲ τόνδε πρὸς τὰς μαινίδας Ἀπόδος, παχὺς γε νὴ Δί᾽. ὦ Ζεῦ τίς ποτε, ὦ Καλλιμέδων σε κατέδετ᾽ ἄρτι τῶν φίλων, Οὐδεὶς ὃς ἂν μὴ κατατιθῇ τὰς συμβολάς. Ὑμᾶς δ᾽ ἔταξα δεῦρο πρὸς τὰ δεξιὰ Τρίγλας ἔδεσμα τοῦ καλοῦ Καλλισθένους. Κατεσθίει γοῦν τὴν μιᾷ τὴν οὐσίαν, Καὶ τὸν σινώπης γόγγρον ἤδη παχυτέρας Ἔχοντ᾽ ἀκάνθας. τουτονὶ τίς λήψεται, Πρῶτος προσελθὼν. Σμικύθας γὰρ οὐ πάνυ Τούτων ἐδεστής, ἀλλὰ κίθαρος οὑτοσί Ὃν ἂν ἴδῃ τὰς χεῖρας οὐκ ἀφέξεται. Καὶ μὴν ἄλλοθεν τοῖς κιθαρῳδοῖς ὡς σφόδρα Ἅπασιν οὗτος ἐπιπεφυκὼς λανθάνει. Ἀνδρωπαρίσκον κωβιὸν τῷ δοῦντ᾽ ἔτι Πρὸς Πυθιονίκην τὴν καλὴν πέμψαι με δεῖ. Ἁδρὸς γάρ ἐστιν, ἀλλ᾽ ὅμως οὐ γεύσεται, Ἐπὶ τὸ τάριχος ἐστὶ ῥέμβουσα γάρ, Ἀφύας δὲ λεπτὰς τάσδε καὶ τὴν τρίγλην, Χωρὶς Θεανοῖ στεῖλον ἐπὶ τὰ ῥείθρα κἀντιῤῥέπους. Πιθανώτατα περὶ τούτοις ὁ Ἀντιφάνης, καὶ τὸν Σμικύθαν κεκωμῳδηκεν ὡς ἐπιτεθυμηκότα περὶ κιθαρῳδοὺς καὶ κιθαριστὰς ὡραίους. φησὶ γὰρ ὁ ῥήτωρ Αἰσχίνης ἐν τῷ περὶ Τιμάρχου λόγῳ περὶ αὐτοῦ τάδε. Σμικύθας δὲ ναυκράτους ἄνδρες Ἀθηναῖοι κολυττεύς, ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα καλὸς κἀγαθός, καὶ οὐδαμῶς ἄν τις αὐτὸν μέμψαιτο. περὶ δὲ τὸ πρᾶγμα τοῦτο δαιμονίως ἐσπουδακὼς, καὶ ἀεί τινας εἰωθὼς ἔχειν περὶ αὐτὸν κιθαρῳδοὺς, ἢ κιθαριστάς. ταυτὶ δὲ λέγω οὐ φορτικοῦ ἕνεκα, ἀλλ᾽ ἵνα γνωρίσητε αὐτὸν ὅστις ἐστίν. καὶ Τιμοκλῆς δ᾽ ἐν Σαπφοῖ φησιν, Ὁ Σμικύθας οὐ προσιέναι τοι φαίνεται Ἀνθοῦσι τοῖς νέοισιν ἠριθμημένος. Ἄλεξις δὲ ἐν ἀγῶνι, ἢ ἱππίσκῳ. ὦ μῆτερ ἱκετεύω σε μὴ πίσει μοι Τὸν Σμικύθαν, οὐ γὰρ κιθαρῳδός εἰμ᾽ ἐγώ. Πυθιονίκην δὲ φησι φιλεῖν τάριχος, ἐπεὶ ἐραστὰς εἶχε τοὺς Χαιρεφίλου τοῦ ταριχοπώλου υἱούς, ὡς Νικοκλῆς ἐν ἀκαρίοις φησίν, Ἄνυτος ὁ παχὺς πρὸς Πυθιονίκην ὅταν ἐλθὼν φάγῃ τι. καλεῖ γὰρ αὐτὸν ὡς φασιν ὁπότ᾽ ἂν Χαιρεφίλου τοὺς δύο σκόμβρους ξενίσῃ μεγάλους ἠσθημένη. καὶ πάλιν, Ἡ Πυθιονίκη δ᾽ ἀσμένως σε δέξεται, Καὶ σοῦ κατέδεται τυχὸν ἴσως ἃ νῦν ἔχεις Λαβὼν παρ᾽ ἡμῶν δῶρ᾽, ἄπληστός ἐστι γάρ. Ὅμως δὲ λουμαί σοι κέλευσον † σαργανίας Αὐτὴν ταρίχους. εὐπόρως γὰρ τυγχάνει Ἔχουσα, καὶ σύνεστιν ἀπορ † δ᾽ ἂς δυοῖν, Καὶ ταῦτ᾽ ἀνάλτοις τε πλατυῤῥύγχοις τισί. Πρὸ τούτων δὲ ἦν ἐραστὴς αὐτῆς Κωβιός τις ὄνομα. περὶ δὲ Καλλιμέδοντος τοῦ καράβου, ὅτι καὶ φίλιχθυς ἦν τε διάστροφος τοὺς ὀφθαλμοὺς, Τιμοκλῆς ἐν πολυπράγμονι, εἶθ᾽ ὁ Καλλιμέδων ἄφνω Ὁ κάραβος προσῆλθεν, ἐμβλέπων δέ μοι. Ὡς δ᾽ οὖν ἐδόκει πρὸς ἕτερον ἄνθρωπόν τινα Ἐλάλει. συνιεὶς δ᾽ οὐδὲν εἰκότως ἐγώ, Ὧν ἔλεγεν ἐπένευον διακενῆς. Τὼ δ᾽ ἀραβλέπουσι χωρὶς καὶ δοκοῦσιν αἱ κόραι. Ἄλεξις δ᾽ ἐν Κρατείᾳ, ἢ φαρμακοπώλῃ, Τῷ Καλλιμέδοντι γὰρ θεραπεύω τὰς κόρας, Ἤδη τετάρτην ἡμέραν. εἶχεν κόρας Θυγατέρας αὐτοῦ; τὰς μὲν οὖν τῶν ὀμμάτων, Ἃς οὐδὲ Μελάμπους, ὃς μόνος τὰς Προιτίδας Ἔπαυσε μαινομένας, καταστήσειν ἄν. Ὁμοίως αὐτὸν σκώπτει κἂν τοῖς ἐπιγραφομένοις συντρέχουσιν. εἰς δὲ ὀψοφαγίαν ἐν μὲν Φαίδωνι ἢ Φαιδρίᾳ οὕτως, Ἀγορανομήσεις ἂν θεοὶ θέλωσι σύ Ἵνα Καλλιμέδοντ᾽ εἰς τοὔψον, εἰ φιλεῖς ἐμέ Παύσῃς καταιγίζοντα δι᾽ ὅλης ἡμέρας. Ἔργον τυράννων οὐκ ἀγορανόμων λέγεις. Μάχιμος γὰρ ἀνὴρ, χρήσιμος δὲ τῇ πόλει. Τὰ αὐτὰ ἰαμβεῖα φέρεται κἂν τῇ ἐπιγραφομένῃ εἰς τὸ φρέαρ. ἐν δὲ μανδραγοριζομένῃ, Εἴ τινας μᾶλλον φιλῶ Ξένους ἑτέρους ὑμῶν γενοίμην ἔγχελυς, Ἵνα Καλλιμέδων ὁ κάραβος πρίαιτό με. Ἐν δὲ Κρατείᾳ, καὶ Καλλιμέδων μετ᾽ Ὀρφέως ὁ κάραβος. Ἀντιφάνης δὲ ἐν Γοργύθῳ, Ἧπαρ τ᾽ ἐπόσαιεν ἂν ὧν προσαλόμην, Ἢ Καλλιμέδων γλαύκου πρίοιτ᾽ ἂν κρανίον. Εὔβουλος δ᾽ ἐν ἀνασῳζομένοις, Ἕτεροι δὲ θεοῖσι συμπεπλεγμένοι, Μετὰ καράβου σύνεισιν ὃς μόνος βροτῶν Δύναται καταπιεῖν ἐκ ζέοντος λοπαδίου, Ἀθρόους τεμαχίτας ὥστ᾽ ἐνεῖναι μηδὲν. Θεόφιλος δὲ ἐν ἰατρῷ ἅμα σκώπτων αὐτόν καὶ τὸ ἐν λόγοις ψυχρόν, Παῖς δὲ φιλοτίμως παρ᾽ ὃς αὐτὸν τὸν νεανίσκον ἔγχελυν παρατέθεικε τῷ πατρὶ Τευθὶς ἦν χρυσῆ, παιδίον πῶς ἔχεις πρὸς κάραβον ψυχρός ἐστιν ἄπαγε φησί, ῥητόρων οὐ γεύομαι. Φιλήμονος δὲ μετιόν τι εἰπόντος, Ἀργύρεος δὲ παρατεθεὶς καράβου, Ὡς ἄδεν αὐτὸν χαῖρε πάππα φίλτατε Εἶπας, τί

ἐπόει

ἐπέα τὸν πατέρα κατήσθιεν. Ἡρόδικος δ' ὁ κρατήτειος ἐν τοῖς συμμίκτοις ὑπομνήμασι τοῦ Καλλιμέδοντος υἱὸν ἐπιδείκνυσιν ὄντα τὸν ἀγύρριον. γεγόνασι δὲ καὶ οἵδε ὀψοφάγοι. Ἀνταγόρας μὲν ὁ ποιητὴς οὐκ ἐᾷ τὸν παῖδα ἀλεῖψαι τὸν ἰχθῦν, ἀλλὰ λοῦσαι ὥς φησιν Ἡγήσανδρος. ἐν δὲ στρατοπέδῳ ἕψοντί φησιν αὐτῷ γόγγρον λοπάδα καὶ περιεζωσμένῳ, Ἀντίγονος ὁ βασιλεὺς παραστὰς, ἆρά γε εἶπεν Ἀνταγόρα τὸν Ὅμηρον οἴει τὰς τοῦ Ἀγαμέμνονος πράξεις ἀναγράψαι γόγγρους ἕψοντα; κἀκεῖνον οὐ φαύλως εἰπεῖν. σὺ δὲ οἴει φησὶ τὸν Ἀγαμέμνονα τὰς πράξεις ἐκείνας ἐργάσασθαι πολυπραγμονοῦντα τίς ἐν τῷ στρατοπέδῳ γόγγρους ἕψοι; ἕψοντι δ' ἕψων ποτὲ ὁ Ἀνταγόρας, οὐκ ἔφη βαδιεῖσθαι εἰς τὸ βαλανεῖον, εὐλαβούμενος μή ποτε οἱ παῖδες τὸν ζωμὸν ἐκροφήσωσι, Φιλοκύδους δ' εἰπόντος, ὅτι ἡ μήτηρ τηρήσει. ἐγὼ οὖν εἶπε τῇ μητρὶ ὀρνίθειον ζωμὸν πιστεύσω; καὶ Ἀνδροκύδης δ' ὁ κυζικηνὸς ζωγράφος φίλιχθυς ὢν, ὡς ἱστορεῖ Πολέμων, ἐπὶ τοσοῦτον ἦλθεν ἡδυπαθείας, ὡς καὶ τοὺς περὶ τὴν σκύλλαν ἰχθῦς κατὰ σπουδὴν γράψαι. περὶ δὲ Φιλοξένου τοῦ κυθηρίου διθυραμβοποιοῦ Μάχων ὁ κωμῳδιοποιὸς τάδε γράφει, Ὑπερβολῇ λέγουσι τὸν Φιλόξενον Τῶν διθυράμβων τὸν ποιητὴν γεγονέναι Ὀψοφάγον, εἶτα πουλύποδα πηχῶν δυεῖν, Ἐν ταῖς συρακούσαις ποτ' αὐτὸν ἀγοράσαι, Καὶ σκευάσαντα καταφαγεῖν ὅλον σχεδὸν, Πλὴν τῆς κεφαλῆς. ἁλόντα δ' ὑπὸ δυσπεψίας, Κακῶς σφόδρ' ἔχειν. εἶτ' ἰατροῦ τινος Πρὸς αὐτὸν εἰσελθόντος, ὡς φαύλως πάνυ Ὁρῶν αὐτὸν φερόμενον, εἶπεν εἴ τί σοι Ἀνοικονόμητόν ἐστι, διατίθου ταχὺ Φιλόξεν', ἀποθανῇ γὰρ ὥρας ἑβδόμης. Κἀκεῖνος εἶπε, τέλος ἔχει τὰ πάντα μοι Ἰατρὲ φησὶ καὶ δεδιῴκηται πάλαι, Τοὺς διθυράμβους σὺν θεοῖς καταλιμπάνω Ἠνδρωμένους, καὶ πάντας ἐστεφανωμένους, Οὓς ἀνατίθημι ταῖς ἐμαυτοῦ συντρόφοις Μούσαις, Ἀφροδίτην καὶ Διόνυσον ἐπιτρόπους, Ταῦθ' αἱ διαθῆκαι διασαφοῦσιν. ἀλλ' ἐπεὶ Ὁ Τιμοθέου Χάρων σχολάζειν μ' οὐκ ἐᾷ, Οὐκ τῆς Νιόβης, χωρεῖν δὲ πορθμὸν ἀναβοᾷ, Καλεῖ δὲ μοῖρα νύχιος, ἧς κλύειν χρεὼν, Ἵν' ἔχων ἀποτρέχω πάντα τἀμαυτοῦ κάτω, Τοῦ πολύποδός μοι τὸ κατάλοιπον ἀπόδοτε. Κἂν ἄλλῳ δὲ μέρει φησί, Φιλόξενός ποθ' ὡς λέγουσ', ὁ κυθήριος Εὔξατο τριῶν ἔχειν τὸν λάρυγγα πήχεων Ὅπως καταπίνω φησὶν ὅ, τι πλεῖστον χρόνον, Καὶ πάνθ' ἅμα μοι τὰ βρώμαθ' ἡδονὴν ποῇ. καὶ Διογένης δὲ ὁ κύων ὠμὸν πολύποδα καταφαγὼν ἐπιθυμήσας αὐτοῦ τῆς γαστρὸς ἀπέθανε. περὶ δὲ τοῦ Φιλοξένου, καὶ ὁ παρῳδὸς Σώπατρος λέγων φησί. Διστοῖς γὰρ ἐν μέσοισιν ἰχθύων φοραῖς, Ἧσται τῆς Αἴτνης εἰς μέτωπον λοῦσσον σκοπῶν. Καὶ Ὑπερείδης δὲ ὁ ῥήτωρ ὀψοφάγος ἦν, ὥς φησι Τιμοκλῆς ὁ κωμικὸς ἐν Δήλῳ, διηγούμενος τοὺς παρὰ Ἁρπάλῳ δωροδοκήσαντας. γράφει δὲ οὕτως, Δημοσθένης τάλαντα πεντήκοντ' ἔχει, Μακάριος εἴπερ μεταδίδωσι μηδενί. Καὶ Μοιροκλῆς εἴληφε χρυσίον πολὺ Ἀνόητος ὁ διδοὺς, εὐτυχὴς δ' ὁ λαμβάνων. Εἴληφε καὶ Δήμων τε καὶ Καλλισθένης, Πένητες ἦσαν, ὥστε συγγνώμην ἔχω, Ὅτ' ἐν λόγοισι δεινὸς Ὑπερείδης ἔχει, Τοὺς ἰχθυοπώλας οὗτος ἡμῶν πλουτιεῖ.

Ὀψοφάγος γὰρ ὥστε τοὺς λάρους εἶναι σύρους. Καὶ ἐν Ἰκαρίοις δὲ ὁ αὐτὸς ποιητής φησιν, Τόντ' ἰχθυόῤῥουν ποταμὸν Ὑπερείδην πέρα Σον, σεμναῖς φωναῖσιν ἔμφρονος λόγου, Κόμποις παφλάζων ἠπίοις πυκνώμασι Προσπανδύσας ἔχει. Μισθωτὸς ἄρδει πεδία τοῦ δεδωκότος. Φιλέταιρος δ' ἐν Ἀσκληπιῷ τὸν Ὑπερείδην πρὸς τοῦ ὀψοφαγεῖν καὶ κυβεύειν αὐτόν φησι. καθάπερ καὶ Καλλίαν τὸν ῥήτορα Ἀξιόνικος ἐν Φιλευριπίδῃ, Ἄλλον δὲ ἰχθῦν μεγέθει πίσυνον τινα, Τοῖσδε τόποις ἥκει κομίσας Γλαῦκος τις ἐν πόντῳ γαλεὸς σῖτον ὀψοφάγων, καὶ λίχνων ἀνδρῶν ἀγάπημα. φέρε κατ' ὦμόν τινα τῷ δ' ἐνέπω τὴν σκευασίαν. πότερον χλοερῷ τρίμματι βρέξας, ἢ δι' ἀγρίας ἅλμης λιάσμασι σῶμα λιπαίνας πυρὶ παμφλέκτῳ παραδώσω, ἔφα τις ὡς ἅλμη θερμῇ τοῦτο φάγοι γ' ἑφθὸν αὐλὴς Μόσχιων φίλαυλος. Βοᾷ δ' ὄνειδος ἴδιον ὦ καλαΐδη, σὺ μὲν ἀμφὶ σῦκα κ' ἀμφὶ ταρίχους ἀγάλλῃ, τοῦ δ' ἐν ἅλμῃ παριόντος οὐ γεύῃ χαρίεντος ὄψου. τὰ μὲν σῦκα ὡς αὖ συκοφάντην λοιδορῶν, τὰ δὲ τάριχη μή ποτε, καὶ ὡς αἰσχροποιοῦντος. καὶ ὁ Ἕρμιππος δέ φησιν ἐν τρίτῳ περὶ τῶν Ἰσοκράτους μαθητῶν ἑωθινὸν τὸν Ὑπερείδην ποιεῖσθαι νῦν τοὺς περιπάτους ἐν τοῖς ἰχθύσι. Τίμαιος δ' ὁ ταυρομενίτης, καὶ Ἀριστοτέλη τὸν φιλόσοφον ὀψοφάγον φησὶ γεγονέναι. καὶ Μάτρων δ' ὁ σοφιστὴς ὀψοφάγος ἦν. δηλοῖ δὲ τοῦτο Ἀντιφάνης ἐν κιθαρῳδῷ, οὗ ἡ ἀρχὴ, Οὐ ψεῦδος οὐδὲν φησὶν ὀφθαλμὸν ὀρύξει τις, ὥσπερ ἰχθύος Μάτρων προσελθών. Ἀναξίλας δ' ἐν Μονοτρόπῳ, τοῦ κεστρέως κατεδήδοκε τὸ κρανίον, Ἀναρπάσας Μάτρων, ἐγὼ δ' ἀπόλλυμαι, Ὑπερβολὴ γαστριμαργίας τὸ καὶ ἁρπάζειν ἐσθίοντα. καὶ ταῦτα κρανίον κεστρέως. εἰ μὴ ἄρα οἱ περὶ αὐτὰ δεινοὶ, ἴσασιν ἐνόν τι χρήσιμον ἐν κεστρέως κρανίῳ, ὃ πάρεστι παρὰ Ἀρχεστράτου λιχνείας ἐμφανίσαι ἡμῖν. Ἀντιφάνης δ' ἐν πλουσίοις κατάλογον ποιεῖται ὀψοφάγων ἐν τούτοις, Εὐθύνους δ' ἔχων σανδάλιον καὶ σφραγῖδα καὶ μεμυρισμένος Ἐλογίζετο τῶν πραγμάτων οὐκ οἶδ' ὅτι. Φοινικίδης δὲ ταυρέας θ' ὁ φίλτατος Ἄνδρες παλαιοί, ὀψοφάγοι ποῖοί τινες Οἷοι καταβροχθίζειν ἐν ἀγορᾷ τὰ τεμάχη Ὁρῶντες ἐξέθνησκον ἐπὶ τῷ πράγματι, Ἔφερόν τε δεινῶς τὴν ἀνοψίαν πάνυ, Κύκλους δὲ συναγείροντες

Sperlingi. Αποπυρις · q.

ξοντες ἔλεγον τάδε. Ὡς οὐ βιωτόν ἐστιν, οὐδ' ἀνασχετόν, Τῆς μὲν θαλάσσης ἀντιποιεῖσθαί τινας Ὑμῶν, ἀναλίσκειν τε πολλὰ χρήματα, Ὄψου δὲ μηδὲν εἰσπλεῖν, μὰ τὸν Δία. Τί οὖν ὄφελος τῶν νησιαρχούντων; δεῖ Νόμῳ κατακλεῖσαι σφόδρα, παραπομπὴν ποιεῖν Τῶν ἰχθύων, νῦν δὲ Ματρέων συνήρπακε Τοὺς ἁλιέας, καὶ Διογείτων νὴ Δία Πέπεικεν ἅπαντας ὡς αὑτὸν φέρειν. Κοὐ δημοτικόν γε τοῦτο δρᾷ τοιαῦτα φλῶν. Γάμοι δ' ἐκεῖνοι καὶ ποτοὶ νεανικοὶ ἦσαν. Εὔφρων δὲ ἐν Μούσαις, Φοινικίδης δ' ὥσπερ ἐν πλήθει νεανιῶν μεστὴν ζέουσαν λοπάδα νηρείων τέκνων, Ἐπισχὼν τ' ὀργῇ χεῖρας ἠριθισμένας Τίς φησιν εἶναι δεινὸς ἐκ κοινοῦ φαγεῖν, Τίς ἐκ μέσου τὰ θερμὰ δ' ἁρπάσαι, Ποῦ Κόρυδος, ἢ Φυρόμαχος, ἢ Νείλου βία; Ἴτω πρὸς ἡμᾶς, κοὐ τάχ' οὐδὲν μεταλάβοι.

Τῆς αὐτῆς ἰδέας καὶ Μελάνθιος ἦν ὁ τῆς τραγῳδίας ποιητής, ἔγραψε δὲ ἐλεγεῖα. κωμῳδοῦσι δ' αὐτὸν ἐπὶ ὀψοφαγίᾳ, Λεύκων ἐν Φράτερσιν, Ἀριστοφάνης ἐν Εἰρήνῃ, Φερεκράτης ἐν Πετάλῃ. ἐν δὲ τοῖς Ἰχθύσιν Ἄρχιππος τῷ δράματι, ὡς ὀψοφάγον δήσας παραδίδωσι τοῖς ἰχθύσιν ἀντιβρωθησόμενον. ἀλλὰ μὴν καὶ Ἀρίστιππος ὁ Σωκρατικὸς ὀψοφάγος ἦν, ὅς τις καὶ ὑπὸ Πλάτωνός ποτε ὀνειδιζόμενος ἐπὶ τῇ ὀψοφαγίᾳ, ὥς φησι Σωτίων καὶ Ἡγήσανδρος, γράφει δὲ οὕτως ὁ Δελφός. Ἀρίστιππος Πλάτωνος ἐπιτιμήσαντος αὐτῷ διότι πολλοὺς ἰχθῦς ἠγόρασε, δυοῖν ὀβολοῖν ἔφησεν ἐωνῆσθαι. τοῦ δὲ Πλάτωνος εἰπόντος, ὅτι καὶ αὐτὸς ἂν ἠγόρασα τοσούτου. ὁρᾷς οὖν εἶπεν ὦ Πλάτων ὅτι οὐκ ἐγὼ ὀψοφάγος, ἀλλὰ σὺ φιλάργυρος. Ἀντιφάνης δ' ἐν Αὐλητρίδι ἢ Διδύμαις, Φοινικίδην τινὰ ἐπ' ὀψοφαγίᾳ κωμῳδῶν φησιν, Ὁ Μενέλαος ἐπολέμησεν ἔτη δέκα τοῖς Τρωσὶ διὰ γυναῖκα τὴν ὄψιν καλήν, Φοινικίδης δὲ ταυρέᾳ δι' ἔγχελυν. Δημοσθένης δὲ ὁ ῥήτωρ Φιλοκράτην, ἐπειδὴ ἐκ τοῦ προδοτικοῦ χρυσίου πόρνας καὶ ἰχθῦς ἠγόραζεν, εἰς ἀσέλγειαν καὶ ὀψοφαγίαν λοιδορεῖ. Διοκλῆς δὲ ὀψοφάγος, ὥς φησιν Ἡγήσανδρος, πυνθανομένου τινὸς αὐτοῦ, πότερος χρηστότερος ἰχθῦς, γόγγρος ἢ λάβραξ, ὁ μὲν ἑφθός ἐστι, ὁ δὲ ὀπτός. ὀψοφάγος δ' ἦν καὶ Λεοντεὺς ὁ Ἀργεῖος τραγῳδός, Ἀθηνίωνος μὲν μαθητής, οἰκέτης δὲ γενόμενος Ἰόβα τοῦ Μαυρουσίων βασιλέως, ὥς φησιν Ἀμάραντος ἐν τοῖς περὶ σκηνῆς, γεγραφέναι φάσκων εἰς αὐτὸν τόδε τὸ ἐπίγραμμα τὸν Ἰόβαν, ὅτι κακῶς τὴν Ὑψιπύλην ὑπεκρίνατο. Μή με Λεοντῆος τραγικοῦ κιναροφάγον ἦχος Λεύσσων Ὑψιπύλης ἐς κακὸν ἦτορ ὅρα. Ἤμην γάρ ποτ' ἐγὼ Βάκχῳ φίλος, οὐδέ τινος ὧν Γῆρυν χρυσοβόλοις οὔασιν ἠγάσατο. Νῦν δέ με χυτρόποδες κέραμοι, καὶ τήγανα ξηρὰ Χήρευσαν φωνῆς γαστρὶ χαριζόμενον. Φόρυσκον δέ φησιν Ἡγήσανδρος τὸν ἰχθυοφάγον ἐνδιωχθέντα, ὅσον ἤθελεν ἀφελεῖν τοῦ ἰχθύος, ἀλλ' ἐκολληθήσαντος αὐτῷ πλείονος, εἰπεῖν. τὰ δ' ἀντιτείνοντ' αὐτόπρεμν' ἀπόλλυται, καὶ ὅλον τὸν ἰχθὺν ἀναλῶσαι. Βίων δὲ προαρπάσαντός τινος τὰ ἐπάνω τοῦ ἰχθύος, στρέψας καὶ αὐτὸς καὶ δαψιλῶς φαγών, ἐπεῖπεν. Ἰνὼ δὲ τἀπὶ θάτερ' ἐξειργάζετο. Θεόκριτος δ' ὁ Χῖος τελευτησάσης τῆς γυναικὸς Διοκλεῖ τῷ ὀψοφάγῳ, ἐπειδὴ ποιῶν αὐτῇ τὸ περίδειπνον πάλιν ὠψοφάγει κλαίων ἅμα, παῦσαι φησὶ κλαίων ὦ πονηρέ. οὐδὲν γὰρ πλέον ὀψοφαγῶν ποιήσεις. τοῦ δ' αὐτοῦ καὶ τὸν ἀγρὸν καταβεβρωκότος εἰς ὀψοφαγίαν, ἐπειδὴ θερμόν ποτε καταβροχθίσας ἰχθὺν ἔφασκε τὸν οὐρανὸν κατακεκαῦσθαι, λοιπὸν ἔφησεν ἐστὶν ὁ Θεόκριτός σοι καὶ τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν, καὶ ἔσῃ τρία τὰ μέγιστα ἠφανικώς, γῆν καὶ θάλασσαν καὶ οὐρανόν. Κλέαρχος δὲ ἐν τοῖς περὶ βίων φίλιχθύν τινα ἀναγράφων φησὶν οὕτως. Τίχων ὁ παλαιὸς αὐλητής, Χάρμου τοῦ αὐλητοῦ τελευτήσαντος (ἦν δὲ φίλιχθυς) ἀποπυρίδας ἐπὶ τοῦ μνήματος ἐνήγιζεν αὐτῷ. καὶ Ἄλεξις δ' ὁ ποιητὴς ἦν ὀψοφάγος, ὡς ὁ Σάμιός φησι Λυγκεύς, καὶ σκωπτόμενος ὑπό τινων σπερμολόγων εἰς ὀψοφαγίαν, ἐρομένων τι ἐκείνων τί ἂν ἥδιστα φάγοι, ὁ Ἄλεξις σπερμολόγους ἔφη πεφρυγμένους. Νόθιππον δὲ τὸν τραγῳδιοποιόν, ὃν Ἕρμιππος ἐν ταῖς Μοίραις φησίν, εἰ δ' ἦν τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων τῶν νῦν τοιόνδε μάχεσθαι καὶ βατὶς αὐτῶν ἡγεῖτ' ὀπτὴ μεγάλη καὶ πλευρὸν ὕειον, τοὺς μὲν ἄρ' ἄλλους οἰκουρεῖν χρῆν, πέμπειν δὲ Νόθιππον ἑκόντα. εἷς γὰρ μόνος ὢν κατεβρόχθισεν ἂν τὴν Πελοπόννησον ἅπασαν. ὅτι δὲ οὗτος ἦν ὁ ποιητής, σαφῶς παρίστησι Τηλεκλείδης ἐν Ἡσιόδοις. Μυννίσκος ὁ τραγικὸς ὑποκριτὴς κωμῳδεῖται ὑπὸ Πλάτωνος ἐν Σύρφακι ὡς ὀψοφάγος οὕτως. Ὁ δὲ μὲν ἀναγυράσιος ἑφθός ἐστί σοι. Ταῦθ' ὡς φίλος Μυννίσκος ἐστὶν ὁ Χαλκιδεύς, Καλῶς λέγεις. καὶ Λάμπωνα δὲ τὸν μάντιν ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις κωμῳδοῦσι Καλλίας Πεδήταις, καὶ Λύσιππος Βάκχαις, Κρατῖνος δ' ἐν Δραπέτισιν εἰπὼν περὶ αὐτοῦ, Λάμπωνα τὸν οὐ βροτῶν ψῆφος δύναται φλεγυρὰ δείπνου φίλων ἀπείργειν, ἐπιφέρει, νῦν δ' αὖ τις ἐρυγγάνει. Βρύκει γὰρ ἅπαν τὸ παρόν, τρίγλῃ δὲ κἂν μάχοιτο. Ἡδύλος δ' ἐν ἐπιγράμμασιν, ὀψοφάγους καταλέγων, Φαίδωνος μέν τινος ἐν τούτοις μέμνηται, Φαίδων δὲ φυκεῖ αἰ... νῦν ἐμὲ καὶ Χορδὴ ὁ ψάλτης. ἔστι γὰρ ὀψοφάγος. Ἄγιδος δ' ἐν τούτοις, Ἑφθὸς ὁ κάλλιχθυς, νῦν ἐμβαλεῖ τὴν βαλανάγραν. Ἔλθῃ μὴ Πρωτεὺς ἄγει ὁ τῶν λοπάδων Γίνεθ' ὕδωρ καὶ πῦρ. καὶ ὃ βούλεται, ἀλλ' ἀπόκλεισε. Ἥξει γὰρ τοιαῦτα μεταπλασθεὶς τυχὸν ὡς Ζεὺς Χρυσορόης, ἐπὶ τὴν δ' Ἀκρισίου λοπάδα. Καὶ γυναῖκα δέ τινα Κλειὼ ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις σκώπτων φησίν, Ὀψοφαγεῖ Κλειὼ

καταμυο

καταμνομένην δὲ θαλάσσῃ σ' ἔθεμεν ἢ δραχμῆς ὅσην ὁ γόγγρος ἅπας. Θεσμὸν ὃν ἢ ζῶντα ἢ τεθνηκότα, ἤ τι τοιοῦτον Σύνταγμα, τὸ δ' ὁρᾶν μὴ μόνον οὐ λεγόμενον Ἡμεῖς πρὶν σὺ μέλλεις λαθὼν μεθ' ἕ. πάντα πάλαι πω, Οὐ γογγρούς. γόγγροι δ' οἱ μάλιστα λοπάδι. Ἀριστόδημος δὲ ἐν τοῖς γελοίοις ἀπομνημονεύμασιν Εὐφράνορά φησι τὸν ὀψοφάγον ἀκούσαντα ὅτι ἄλλος ἰχθυοφάγος ἀπέθανε θερμὸν ἰχθύος τέμαχος καταπιὼν, ἀνεφώνησεν, ἱερόσυλος ὁ θάνατος. Κινδων ὁ ὀψοφάγος, καὶ Δημύλος, ὀψοφάγος δὲ καὶ οὗτος, γλαύκου παρατεθέντος, ἄλλου δὲ οὐδενὸς, ὁ μὲν τὸν ὀφθαλμὸν κατέλαβε, καὶ ὁ Δημύλος ἐπὶ τὸν ἐκείνου ὀφθαλμὸν ἐπιβαλὼν ἐβιάζετο φωνῶν, ἄφες καὶ ἀφήσω. ἐν δείπνῳ δέ ποτε καλῆς λοπάδος ὄψου παρατεθείσης, ὁ Δημύλος οὐκ ἔχων ὅπως αὐτὴν μόνος καταφάγοι, ἐνέπτυσεν εἰς αὐτήν. Ζήνων δ' ὁ κιττιεὺς ὁ τῆς στοᾶς κτίστης πρὸς τὸν ὀψοφάγον, ᾧ συνέζη ἐπὶ πλείονα χρόνον, καθά φησιν Ἀντίγονος ὁ καρύστιος ἐν τῷ Ζήνωνος βίῳ, μεγάλου τινὸς κατὰ τύχην ἰχθύος παρατεθέντος, ἄλλου δ' οὐδενὸς παρεσκευασμένου, λαβὼν ὅλον ὁ Ζήνων ἀπὸ τοῦ πίνακος, οἷος ἦν κατεσθίειν. τοῦ δ' ἐμβλέψαντος αὐτῷ, τί οὖν ἔφη τοὺς συζῶντάς σοι οἴει πάσχειν, εἰ σὺ μίαν ἡμέραν μὴ δεδύνησαι ἐνεγκεῖν ὀψοφαγίαν. Ἴστρος δέ φησι Χοιρίλον τὸν ποιητὴν παρὰ Ἀρχελάου τέσσαρας μνᾶς ἐφ' ἡμέρα λαμβάνοντα ταύτας καταναλίσκειν εἰς ὀψοφαγίαν, γενόμενον ὀψοφάγον. οὐκ ἀγνοῶ δὲ καὶ τοὺς ἰχθυοφάγους παῖδας, ὧν Κλέαρχος μνημονεύει ἐν τῷ περὶ θινῶν, φάσκων Ψαμμήτιχον τὸν Αἰγύπτιον βασιλέα παῖδας θρέψαι ἰχθυοφάγους, τὰς πηγὰς τοῦ Νείλου βουλόμενον εὑρεῖν. καὶ ἄλλους δὲ ἀδίψους ἀσκῆσαι, τοὺς ἐρευνησομένους τὰς ἐν Λιβύῃ ψάμμους. ὧν ὀλίγοι διεσώθησαν. οἶδα δὲ καὶ τοὺς περὶ Μόσυνον τῆς Θρᾴκης βοῦς, οἳ ἰχθῦς ἐσθίουσι, παραβαλλομένους αὐτοῖς εἰς τὰς φάτνας. Φοινικίδης δὲ τοὺς ἰχθῦς παρατιθεὶς τοῖς τὰς συμβολὰς δεδωκόσι, τὴν μὲν θάλασσαν ἔλεγε κοινὴν εἶναι, τοὺς δ' ἐν αὐτῇ ἰχθῦς τῶν ὠνησαμένων. εἴρηται δὲ καὶ ὁ ὀψοφάγος, ὡς ἕτεροι, καὶ τὸ ὀψοφαγεῖν, Ἀριστοφάνης ἐν ὑστέραις δευτέραις ὀψοφαγεῖν ἠδὲ κιχλίζειν. Κηφισόδωρος ἐν ὗι δ' ὀψοφάγος οὐδ' ἀδολέσχης. Μάχων ἐπιστολῇ, Ὀψοφάγος εἰμί, τοῦτο δ' ἐστὶ τῆς τέχνης Θεμέλιος ἡμῖν προσαποτεθεῖναί τι δεῖ Τὸν μὴ τὰ παρατεθέντα λυμαινόμενον Γεφροντικῶς. αὐτοῦ γὰρ οὐκ ἔσται κακὸς, Ἔπειτ' ἐπὰν ᾖ καθαρὰ τἀσθητήρια, Οὐκ αὖ διαμάρτοις ἔψε, καί γε οὐ πυκνά. Ἅλας οὐκ ἔχει προσένεγκ' ἐπιδεῖταί τινος, Πάλιν τι γλύφου συμμετρίαν ὡς ἁρμόσει, Ὥσπερ λύραν ἐπιτεῖναι γ' ὡς ἡδὺς εἶ. Εἶθ' ὁπόταν ἤδη πάντα συμφωνεῖν δοκῇ, Εἴσαγε διὰ πασῶν Νικολαΐδας μυκωνίας. Πρὸς τούτοις τοῖς ὀψοφάγοις ἄνδρες ἑταῖροι οἶδα καὶ τὸν παρ' Ἠλείοις τιμώμενον ὀψοφάγον Ἀπόλλωνα. μνημονεύει δὲ αὐτοῦ Πολέμων ἐν τῇ πρὸς Ἄτταλον ἐπιστολῇ. οἶδα δὲ καὶ τὴν ἐπὶ Σάτιδι γραφὴν ἀνακειμένην ἐν τῷ τῆς Ἀλφειούσης Ἀρτέμιδος ἱερῷ. Κλεάνθους δ' ἐστὶ τοῦ κορινθίου, ἐν ᾗ Ποσειδῶν πεποίηται θύννον τῷ Διῒ προσφέρων ὠδίνοντι, ὡς ἱστορεῖ Δημήτριος ἐν ὀγδόῃ τοῦ τρωϊκοῦ διακόσμου. καὶ τοσαῦτα μὲν ἔφη ὁ Δημόκριτος καὶ αὐτὸς ὑμῖν προσεφωνήσας ὡς ὀψοφαγήσων παρῆλθον διὰ τὸν πάντα ἄριστον Οὐλπιανὸν, ὃς διὰ τὰ Σύρων πάτρια, καὶ ἡμᾶς τῶν ἰχθύων ἀπεστέρησεν, ἀντ' ἄλλ' ἐριφίας προσφέρων. καί τοι γε Ἀντίπατρος ὁ ταρσεὺς, ὁ ἀπὸ τῆς στοᾶς, ἐν τετάρτῳ περὶ δεισιδαιμονίας λέγεσθαί φησι

Macrob. Satur. lib. 1. c. 23 πρός τινων, ὅτι Γάτις ἡ τῶν Σύρων βασίλισσα οὕτως ἦν ὀψοφάγος, ὥστε κηρύξαι Ἀτεργάτιδος μηδένα ἰχθὺν ἐσθίειν. ὑπ' ἀγνοίας δὲ τοὺς πολλοὺς αὐτὴν μὲν Ἀτεργάτιν ὀνομάζειν, ἰχθύων δὲ ἀπέχεσθαι. Μνασέας δ' ἐν δευτέρῳ περὶ Ἀσίας φησὶν οὕτως. ἐμοὶ μὲν ἡ Ἀτεργάτις δοκεῖ χαλεπὴ βασίλισσα γεγονέναι, καὶ τῶν λαῶν σκληρῶς ἐπεστατηκέναι, ὥστε καὶ ἀπονομίσαι αὐτοῖς ἰχθὺν μὴ ἐσθίειν, ἀλλὰ πρὸς αὐτὴν ἀναφέρειν διὰ τὸ ἀρέσαι αὐτῇ τὸ βρῶμα. καὶ διὰ τόδε νόμιμόν ἐστι διαμένειν, ἐπὰν εὔχωνται τῇ θεῷ, ἰχθῦς ἀργυροῦς ἢ χρυσοῦς ἀνατιθέναι. τοὺς δὲ ἱερεῖς πᾶσαν ἡμέραν τῇ θεῷ ἀληθινοὺς ἰχθῦς ἐπὶ τὴν τράπεζαν ὀψοποιησαμένους παρατιθέναι, ἑφθούς τε ὁμοίως καὶ ὀπτούς, οὓς δὴ αὐτοὶ καταναλίσκουσιν οἱ τῆς θεοῦ ἱερεῖς. καὶ μικρὸν προσελθὼν, πάλιν φησίν. ἡ δέ γε Ἀτεργάτις, ὥσπερ Ξάνθος λέγει ὁ λυδὸς, ὑπὸ Μόψου τοῦ λυδοῦ ἁλοῦσα, κατεποντίσθη μετὰ ἰχθύος τοῦ υἱοῦ ἐν τῇ περὶ Ἀσκάλωνα λίμνῃ, διὰ τὴν ὕβριν, καὶ ὑπὸ τῶν ἰχθύων κατεβρώθη. τάχα δὲ καὶ ὑμεῖς ἄνδρες φίλοι ἑκόντες παρελίπετε, ὡς ἱερόν τινα ἰχθὺν τὸν παρ' Εὐρίππῳ τῷ κωμῳδιοποιῷ, ὅν φησι τὸν Γηρυόνη σκευάζεσθαι ἐν τῷ ὁμωνύμῳ δράματι. διὰ τούτων λέγων, Τούτῳ δ' ὁπόταν νάσσοι χώρας ἰχθὺν τιν' ἔλωσιν Οὐχ ἡμέριον, τῆς περικλύστου δ' ἁλίας Κρήτης μείζω Μεγέθει, λοπὰς ἔστ' αὐτῷ δυνατὴ τούτους χωρεῖν ἑκατὸν καὶ περιοίκους Εἶναι ταύτῃ δ' ἰνδοὺς λυκίους μυγδονιώτας Κραναούς, παφίους. τούτους δ' ὕλην κόπτειν ὁπόταν βασιλεὺς ἕψῃ τὸν μέγαν ἰχθὺν, Καὶ προσάγοντας καθόσον πόλεως ἐστιν ὅρος, τοὺς δ' ὑποκαίειν. Λίμνην δ' ἐπάγειν ὕδατος μεστὴν εἰς τὴν ἅλμην, τοὺς δ' ἅλας αὐτῷ. Ζεύγη προσάγειν μηνῶν ὀκτὼ συνεχῶς ἑκατόν. Περιπλεῖν δ' ἐπὶ τοῖς ἄμμασιν αὖ πέντε κέλητας. Πεντασκάλμους περιαγγέλλειν τ' οὐχ ὑποκαίειν. Λυκίων πρυτάνεις ψυχρὸν τουτὶ παύσῃ φυσῶν. Μακεδὼν ἄρχων σβέσ

συκίλτης

ποιήματος μὴ προσκλύσῃς. οὐκ ἀγνοῶ δ' ὅτι τὰ αὐτὰ ταῦτα εἴρηκεν ὁ Εὔριππος καὶ Πλάτων ἐν τῷ δράματι, ἐν ᾧ ταῦτα ἐκείνοις ὑποτέτακται. Τοιαῦθ' ὑθλῶν δειπνεῖ καὶ ζῇ θαυμαζόμενος μετὰ μειρακίων οὐ γινώσκων ψῆφον ἀριθμοὺς, σεμνὸς, σεμνῶς χλανίδ' ἕλκων. εἰς τίνα δὲ ταῦτ' ἀποτεινόμενος ὁ Εὔριππος εἴρηκεν, ὥρα σοι ζητεῖν καλὲ Οὐλπιανὲ καὶ διδάσκειν ἡμᾶς. καὶ τῶν ἀρχομένων ζητῶν εἴ τί σοι ψελλόν τι ἢ δυσξύνετον, Ἐπαναδίπλαζε, καὶ σαφῶς ἐκμάνθανε. Σχολὴ δὲ πλείων, ἢ θέλω πάρεστί μοι, Κατὰ τὸν Αἰσχύλου Προμηθέα. καὶ ὁ Κυνοῦλκος ἀνεβόησε, καὶ τίν' αὖ τῶν μεγάλων οὗτος οὐκ ἰχθύων, ἀλλὰ ζητημάτων ἐν νῷ λάβοι, ὃς τὰς ἀκάνθας ἀεὶ ἐκλέγει ἑψητῶν τε καὶ ἀθερινῶν. καὶ εἴ τι τούτων ἀτυχέστερον δέῃ ἰχθύδιον, τὰ μεγάλα τεμάχη παραπεμπόμενος. καθάπερ γὰρ ἐν ταῖς γυναικείαις εὐωχίαις, φησὶν ἐν Ἰξίονι Εὔβουλος, Ἀμύλων παρόντων ἐσθίουσ' ἑκάστοτε Ἄνηθα καὶ σέλινα καὶ φλυαρίας, Καὶ κάρδαμ' ἐσκευασμένα. οὕτω μοι δοκεῖ, καὶ ὁ λεβητοχάρων Οὐλπιανὸς κατὰ τὸν ἐμὸν μεγαλοπολίτην Κερκιδᾶν μηδὲν μὲν ἐσθίειν τῶν ἀνδρὶ προσηκόντων, τηρεῖν δὲ τοὺς ἐσθίοντας εἰ πάριδον ἢ ἄκανθαν, ἢ τῶν τραγανῶν τί, ἢ χονδρῶδες τῶν παρατιθέντων. ἀεὶ δ' ἐν νῷ βαλλόμενος τὰ τοῦ καλοῦ καὶ λαμπροῦ Αἰσχύλου, ὃς τὰς αὐτοῦ τραγῳδίας τεμάχη εἶναι ἔλεγε τῶν Ὁμήρου μεγάλων δείπνων. Φιλόσοφος δὲ ἦν τῶν πάνυ ὁ Αἰσχύλος, ὃς καὶ ἡττηθεὶς ἀδίκως ποτὲ, ὡς Θεόφραστος ἢ Χαμαιλέων ἐν τῷ περὶ ἡδονῆς εἴρηκεν, ἔφη χρόνῳ τὰς τραγῳδίας ἀνατιθέναι, εἰδὼς ὅτι κομιεῖται τὴν προσήκουσαν τιμήν. πόθεν δὲ καὶ αὐτὸ γνῶναι δύναται ἅπερ εἶπε Στρατόνικος ὁ κιθαριστὴς εἰς Πρόπιν τὸν Ῥόδιον κιθαρῳδόν. Κλέαρχος γὰρ ἐν τοῖς περὶ παροιμιῶν φησιν, ὡς ὁ Στρατόνικος θεασάμενος τὸν Πρόπιν, ὄντα τῷ μὲν μεγέθει μέγαν, τῇ δὲ τέχνῃ κακὸν, καὶ ἐλάττονα τοῦ σώματος, ἐπερωτώντων αὐτὸν ποῖός τις εἴη, εἶπεν, οὐδεὶς, κακὸς, μέγας, ἰχθῦς. αἰνισσόμενος, ὅτι πρῶτον μὲν οὐδ' ὡς εἴη, εἶθ' ὅτι κακὸς, καὶ πρὸς τούτοις μέγας μὲν, ἰχθῦς δὲ διὰ τὴν ἀφωνίαν. Θεόφραστος δ' ἐν τῷ περὶ γελοίου, λεχθῆναι μέν φησι τὴν παροιμίαν ὑπὸ τοῦ Στρατονίκου, ἀλλ' εἰς Σιμύκαν τὸν ὑποκριτὴν, διελόντος τὴν παροιμίαν, μέγας οὐδεὶς σαπρὸς ἰχθῦς. Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ναξίων πολιτείᾳ περὶ τῆς παροιμίας οὕτως γράφει. τῶν παρὰ Ναξίοις εὐπόρων, οἱ μὲν πολλοὶ τὸ ἄστυ ᾤκουν, οἱ δ' ἄλλοι διεσπαρμένοι κατὰ κώμας. ἐν οὖν δή τινι τῶν κωμῶν, ᾗ ὄνομα ἦν Ληστάδαι, Τελεστάγορας ᾤκει, πλούσιός τε σφόδρα καὶ εὐδοκιμῶν, καὶ τιμώμενος παρὰ τῷ δήμῳ τοῖς τ' ἄλλοις ἅπασι, καὶ τοῖς καθ' ἡμέραν πεμπομένοις. καὶ ὅτε καταβαίνοντες ἐκ τῆς πόλεως δυσωνοῖντό τι τῶν πωλουμένων, ἔθος ἦν τοῖς πωλοῦσι λέγειν, ὅτι μᾶλλον ἂν προέλοιντο Τελεσταγόρᾳ δοῦναι, ἢ τοσούτου ἀποδόσθαι. νεανίσκοι οὖν τινες ὠνούμενοι μέγαν ἰχθῦν, εἰπόντος τοῦ ἁλιέως τὰ αὐτὰ, λυπηθέντες τῷ πολλάκις ἀκούειν, ὑποπιόντες ἐκώμασαν πρὸς αὐτόν. δεξαμένου δὲ τοῦ Τελεσταγόρου φιλοφρόνως αὐτοὺς, οἱ νεανίσκοι αὐτόν τε ὕβρισαν, καὶ δύο θυγατέρας αὐτοῦ ἐπιγάμους. ἐφ' οἷς ἀγανακτήσαντες οἱ Νάξιοι, καὶ τὰ ὅπλα ἀναλαβόντες ἐπῆλθον τοῖς νεανίσκοις. καὶ μεγίστη τότε στάσις ἐγένετο, προεστῶτος τῶν Ναξίων Λυγδάμιος, ὃς ἀπὸ ταύτης τῆς στρατηγίας τύραννος ἀνεφάνη τῆς πατρίδος. οὐκ ἄκαιρον δὲ εἶναι νομίζω εἰπεῖν, ἅτινα καὶ αὐτὸς ἐπειδήπερ ἐμνήσθην τοῦ κιθαριστοῦ Στρατονίκου, λέξαι τι περὶ τῆς εὐστοχίας αὐτοῦ τῶν ἀποκρίσεων. διδάσκων γὰρ κιθαριστὰς, ἐπειδὴ ἐν τῷ διδασκαλείῳ εἶχεν ἐννέα μὲν εἰκόνας τῶν Μουσῶν, τοῦ δὲ Ἀπόλλωνος μίαν, μαθητὰς δὲ δύο, πυνθανομένου τινὸς πόσους ἔχοι μαθητὰς, ἔφη, σὺν τοῖς θεοῖς δώδεκα. εἰς Μύλασα δὲ ἐπιδημήσας, καὶ κατιδὼν ναοὺς μὲν πολλοὺς, ἀνθρώπους δὲ ὀλίγους, στὰς ἐν μέσῃ τῇ ἀγορᾷ ἔφη, ἀκούετε ναοί. Μάχων δ' αὐτοῦ ἀναγράφει τάδε ἀπομνημονεύματα. Στρατόνικος ἀποδημήσας εἰς Πέλλαν ποτὲ, ὡς παρὰ πλειόνων ἔμπροσθεν τοῦτ' ἀκηκοὼς ὡς σπληνικοὺς εἴωθεν ἡ πόλις ποιεῖν ἐν τῷ βαλανείῳ. καταμαθὼν οὖν πλείονας γυμναζομένους τῶν μειρακίων παρὰ τὸ πῦρ κομψῶς τό, τε χρῶμα καὶ τὸ σῶμ' ἠσκηκότας, διαμαρτάνειν ἔφασκε τοὺς εἰρηκότας αὐτῷ. καταμαθὼν δ' ἡνίκ' ἐξῄει πάλιν τῆς κοιλίας τὸν σπλῆν' ἔχοντα διπλάσιον, καθήμενος [illegible] ἔνθα δ' οὗτος φαίνεται, τὰ ἱμάτια τῶν εἰσιόντων λαμβάνων τηρεῖν ἅμα καὶ τὰς σπλῆνας εὐθέως, ἵνα μὴ δ' ἀτιμῶν τοὺς ἔνδον ᾖ στενοχωρία. Ψάλτης κακὸς Στρατόνικον ἑστιῶν ποτε ἐπεδείκνυτ' αὐτῷ τὴν τέχνην παρὰ τὸν πότον. οὔσης δὲ λαμπρᾶς καὶ φιλοτίμου τῆς δοχῆς, ψαλλόμενος Στρατόνικος, οὐκ ἔχων δ' ὅτῳ διαλέξαιθ' ἑτέρῳ, συγκατέαξε τὸ ποτήριον, ἤτησε μεῖζον καὶ κυάθους πολλοὺς λαβὼν τῷ θ' ἡλίῳ τὴν κύλικα δείξας συντόμως πιὼν ἐκάθευδε, ταῦτ' ἐπιτρίψας τῇ τύχῃ ἐπὶ κῶμον, ἐλθόντων δὲ τῷ ψάλτῃ τινῶν ἑτέρων κατὰ τύχην ὡς ἔοικε τινῶν γνωρίμων, ἔξοινος ὁ Στρατόνικος ἐγένετ' εὐθέως. προσπυνθανομένων δὲ ὅτι πολὺ πίνων ἀεὶ οἶνον ἐμεθύσθη, συντόμως ἀπεκρίνατο, ὁ γὰρ ἐπίβουλος, καὶ ἐναγὴς ψάλτης ἔφη, ὡς βοῦν ἐπὶ φάτνῃ δειπνίσας ἀπέκτονεν. Στρατόνικος εἰς Ἄβδηρ' ἀποδημήσας ποτὲ ἐπὶ τὸν ἀγῶνα τὸν τιθέμενον αὐτόθι, ὁρῶν ἕκαστον τῶν πολιτῶν κατ' ἰδίαν κεκτημένον κήρυκα κηρύττοντά τε ἕκαστον αὐτῶν ὅτι βούλοιτο νουμηνίαν, σχεδόν τε τοὺς κή-

Στρατονίκου τὰ [illegible]

Μύλασα, Caria urbs est, Stephano.

o 3 ρυκας

ρυκας ἐν τῷ χωρίῳ ὄντας πολὺ πλείους κατὰ λόγον τῶν δημοτῶν, ἐπ' ἄκρων ἐβάδιζε τῶν ὀνύχων ἐν τῇ πόλει ζητῶν, διορκιῶς ἀτενὴς εἰς τὴν γῆν κάτω. πυνθανομένων δὲ τῶν ξένων αὐτοῦ, τίνος τὸ πάθος τὸ γεγονὸς ἐξαπίνης περὶ τοὺς πόδας, τοῦτ' εἶπε, τοῖς ὅλοις μὲν ἔρρωμαι ξένε, καὶ τῶν κολάκων πολὺ μᾶλλον ὑπὲρ δεῖπνον τρέχω. ἀγωνιῶ δὲ καὶ δέδοικα παντελῶς, μή ποτ' ἐπιβὰς κήρυκι τὸν πόδα ἀναπαρῶ. Αὐλῶν ἐπὶ τοῖς ἱεροῖσιν αὐλητοῦ κακοῦ μέλλοντος ὁ Στρατόνικος εὐφημεῖν με καὶ σπείσαντες εὐξώμεθα φησὶ τοῖς θεοῖς. Κλέωνα τὸν κιθαρῳδὸν, ὃς ἐκαλεῖτο Βοῦς, δεινῶς ἐπᾴδων, τῇ λύρᾳ τε οὐ χρώμενος. τούτου διακούσας ὁ Στρατόνικος εἶφ' ὅτι ὄνος λύρας ἐλέγετο, νῦν δὲ βοῦς λύρας. Στρατόνικος ὁ κιθαρῳδὸς ὡς Βηρισάδην ἔπλευσεν εἰς τὸν πόντον ὄντα βασιλέα, πολλοῦ χρόνου δ' ἤδη γεγονότος ἀποτρέχειν ἐβούλετο Στρατόνικος εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὡς δὲ αὐτὸν ὡς ἔοικεν οὐ προσίετο. τοῦτ' ἀποκριθῆναί φασι τὸν Βηρισάδην. σὺ γὰρ διανοεῖ φησὶν αὐτοῦ καταμένειν. ἐν τῇ Κορίνθῳ παρεπιδημήσαντί ποτε Στρατονίκῳ ὁ κιθαρῳδὸς, εἶτα γρᾴδιον ἐνέβλεπεν αὐτῷ οὐκ ἀφίστατ' οὐδαμοῦ, καθ' ὁ Στρατόνικος πρὸς θεῶν μῆτερ φράσον, τί ἐστ' ὃ βούλει, καὶ τί μ' εἰσβλέπεις ἀεί, διαπόρησά φησιν εἰ μήτηρ σε δέκα μῆνας εἶχε, καὶ ἐκράτει τῆς κοιλίας. πόλις δ' ἔχουσά σ' ἡμέραν ἀλγεῖ μίαν. ἡ Νικοκλέους εἰσιοῦσα Βιοθέα γυνὴ μετὰ παιδίσκης ἄβρας εἰς τὸν ποταμὸν, ἀπεψόφησε. κἆτα τῶν Σικυωνίων ἀμυγδάλην ἐπιβᾶσα συνέτριψεν τύχης. Στρατόνικος εἶπεν, οὐχ ὅμοιος ὁ ψόφος ὑπὸ νύκτα. ἐν φωνῆς δὲ ταύτης οὕνεκα ἐν τῷ πελάγει διέλυσε τὴν παρρησίαν. ἐπιδεικνυμένου ποθ' ὡς ἔοικεν ἐν Ἐφέσῳ ἀφυοῦς κιθαρῳδοῦ τὸν μαθητὴν τοῖς φίλοις παρὼν τύχην, ὁ Στρατόνικος τοῦτ' ἔφη ὡς αὐτὸς αὐτὸν οὐκ ἰθαλλόσκιδα. Κλέαρχος δὲ ἐν δευτέρῳ περὶ φιλίας, Στρατόνικός φησιν ὁ κιθαριστὴς ἀναπαύεσθαι μέλλων ἐκέλευεν ἀεὶ τὸν παῖδα προσφέρειν αὐτῷ πιεῖν, οὐχ ὅτι διψῶ φησιν, ἵνα δὲ μὴ διψάσω. ἐν δὲ Βυζαντίῳ κιθαρῳδοῦ τὸ μὲν προοίμιον ᾄσαντος εὖ, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς ἀποτυγχάνοντος, ἀναστὰς ἐκήρυξεν, ὃς ἂν καταμηνύσῃ τὸν τὸ προοίμιον ᾄσαντα κιθαρῳδὸν, λήψεται χιλίας δραχμάς. ἐρωτηθεὶς δὲ ὑπό τινος, τίνες εἰσὶν οἱ μοχθηρότατοι τῶν ἐν Παμφυλίᾳ, Φασηλίτας μὲν ἔφησε μοχθηροτάτους εἶναι, Σιδήτας δὲ τῶν ἐν τῇ οἰκουμένῃ. πάλιν δ' ἐπερωτηθεὶς, ὥς φησιν Ἡγήσανδρος, πότερα Βοιωτοὶ βαρβαρώτεροι τυγχάνουσιν ὄντες ἢ Θετταλοὶ, Ἠλείους ἔφησεν. ἀναστήσας δέ ποτε καὶ τρόπαιον ἐν τῇ διατριβῇ, ἐπέγραψε κατὰ τῶν κακῶς κιθαριζόντων. ἐρωτηθεὶς δὲ ὑπό τινος, τίνα τῶν πλοίων ἀσφαλέστατά ἐστι, τὰ μακρὰ ἢ τὰ στρογγύλα; τὰ νενεωλκημένα εἶπεν. ἐν Ῥόδῳ δ' ἐπίδειξιν ποιούμενος, ὡς οὐδεὶς ἐπεσημήνατο, καταλιπὼν τὸ θέατρον ἐξῆλθεν εἰπών. ὅπου τὸ ἀδάπανον οὐ ποιεῖτε, πῶς ἐγὼ ἐλπίζω παρ' ὑμῶν ἔρανον λήψεσθαι. γυμνικοὺς δὲ ἀγῶνας ἔφη διατιθέτωσαν Ἠλεῖοι, Κορίνθιοι δὲ θυμελικοὺς, Ἀθηναῖοι δὲ σκηνικούς. εἰ δέ τις τούτων πλημμελοίη, μαστιγούσθω ὥς φησι Χαρικλῆς ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ἀστικοῦ ἀγῶνος. Πτολεμαίου δὲ τοῦ βασιλέως περὶ κιθαρίσεως πρὸς αὐτὸν διαλεγομένου φιλονεικότερον, ἕτερόν ἐστιν εἶπεν ὦ βασιλεῦ σκῆπτρον, ἕτερον δὲ πλῆκτρον, ὥς φησι Καπίτων ὁ ἐποποιὸς ἐν τετάρτῳ τῶν πρὸς Φιλόπαππον ὑπομνημάτων. παρακληθεὶς δὲ ἀκοῦσαί ποτε κιθαρῳδοῦ, μετὰ τὴν ἀκρόασιν ἔφη. τῷ δ' ἕτερον μὲν ἔδωκε πατὴρ, ἕτερον δ' ἀνένευσε. καί τινος εἰπόντος, τὸ ποῖον; ἔφη, κακῶς μὲν κιθαρίζειν ἔδωκεν, ᾄδειν δὲ καλῶς ἀνένευσε. δοκοῦ δέ ποτε καταπεσούσης, καὶ ἀποκτεινάσης ἕνα τῶν πονηρῶν. ἄνδρες ἔφη δοκῶ εἰσὶ θεοὶ, εἰ δὲ μή εἰσι δοκῶ εἰσί. ἀναγράφει δὲ καὶ τάδε μετὰ τὰ προειρημένα τῶν Στρατονίκου ἀπομνημονευμάτων οὕτως. Στρατόνικος πρὸς τὸν Χρυσογόνου πατέρα, λέγοντα ὅτι πάντα αὐτῷ ὑπάρχει οἴκοι. αὐτὸς μὲν γὰρ ἐργολάβος εἶναι. τῶν δὲ υἱῶν ὁ μὲν διδάξει, ὁ δὲ αὐλήσει. προσδεῖ γε ἔφη ὁ Στρατόνικος ἔτι ἑνός, ἵνα τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν πορνεύσει, ἀλλ' οὐκ ἐν μιᾷ πόλει διαμένειν. παρὰ τῶν Μουσῶν ἔφη εἰληφέναι τέλος τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας, παρ' ὧν πράττεσθαι μισθὸν ἀμουσίας. τὸν Φάωνα δὲ ἔφη αὐλεῖν οὐχ ἁρμονίαν, ἀλλὰ τὸν Κάδμον. προσποιουμένου δὲ εἶναι Φάωνος αὐλητικοῦ, καὶ ἔχειν φάσκοντος Μεγαροῖ χορὸν, ληρεῖς ἔφη. ἐκεῖ μὲν γὰρ οὐκ ἔχεις, ἀλλ' ἔχει. μάλιστα δὲ θαυμάζειν ἔφη τὴν τοῦ σοφιστοῦ Σατύρου μητέρα, ὅτι ὃν οὐδεμία πόλις ἐνεγκεῖν οἵα τε δέκα ἡμέρας, ἐκείνη δέκα μῆνας ἤνεγκε. πυνθανόμενος δὲ ἐν Ἰλίῳ ἐπιδημεῖν αὐτὸν ἐν τοῖς Ἰλιείοις, ἀεὶ ἔφησεν Ἰλίῳ κακά. Μυννακοῦ δὲ αὐτῷ περὶ μουσικῆς διαμφισβητοῦντος, οὐ προσέχειν αὐτῷ ἔφη, ὅτι ἀνώτερον τοῦ σφυροῦ λέγει. τὸν δὲ φαῦλον ἰατρὸν ἀπανθρωπίζειν ἔφη ποιεῖν εἰς ᾅδου τοὺς θεραπευομένους. ἀπαντήσας δέ τινι τῶν γνωρίμων, ὡς εἶδεν ἐσπογγισμένα τὰ ὑποδήματα καλῶς, συνηχθέσθη ὡς πράττοντι κακῶς. νομίζων οὐκ ἂν οὕτως ἐσπογγίσθαι καλῶς, εἰ μὴ αὐτὸς ἐσπόγγισεν. ἐν Ταχιοῦντι δὲ τῆς Μιλήτου μιγάδων οἰκούντων, ὡς ἑώρα πάντας τοὺς τάφους ξενικοὺς ὄντας, ἀπίωμεν ἔφη παῖ. ἐνταῦθα γὰρ οἱ ξένοι ἐοίκασιν ἀποθνήσκειν, τῶν δ' ἀστῶν οὐδείς. Ζήθου δὲ τοῦ κιθαριστοῦ διεξιόντος περὶ μουσικῆς, μόνῳ δή οὐκ ἔφη προσήκειν περὶ μουσικῆς λαλεῖν, ὅς γε τὸ ἀμουσότατον τῶν ὀνομάτων εἵλου, εἰ σεαυτὸν

αὐτ᾽ Ἀμφίονος Ζῆθον καλεῖς. Μακεδόνα δέ τινα κιθαρίζειν διδάσκων, ἐκπικρανθεὶς ἐπὶ τῷ μηδὲν αὐτὸν ποιεῖν τῶν δεόντων, εἰς Μακεδονίαν ἔφη. πρὸς Βαλανέως ψυχρῷ, καὶ φαύλῳ κεκοσμημένον ἰδὼν ἡρῷον λαμπρῶς, ὡς ἐξῆλθε λελουμένος κακῶς. οὐ θαυμάζω ἔφη, ὅτι πολλοὶ ἀνάκεινται πίνακες. ἕκαστον γὰρ τῶν λουομένων, ὡς σωθέντα ἀνατιθέναι. ἐν Αἴνῳ δὲ ἔφη τοὺς μὲν ὀκτὼ μῆνας εἶναι ψῦχος, τοὺς δὲ τέτταρας χειμῶνα, τοὺς Ποντικοὺς ἐκ τοῦ πολλοῦ ἥκειν πόντου, ὥσπερ ἐκ τοῦ ὀλέθρου. τοὺς δὲ Ῥοδίους ἐκάλει λευκοὺς Κυρηναίους, καὶ μνηστήρων πόλιν. καὶ τὴν δ᾽ Ἡράκλειαν ἀνδροκόρινθον, καὶ τὸ Βυζάντιον μασχάλην τῆς Ἑλλάδος, τοὺς δὲ Λευκαδίους ἑώλους Κορινθίους, τοὺς δ᾽ Ἀμβρακιώτας μεμβρακιώτας. ἐκ τῆς δ᾽ Ἡρακλείας ὡς ἐξῄει τὰς πύλας, καὶ περιεσκόπει, ἐρομένου τινός τί περισκοπεῖ, αἰσχύνεσθαι ἔφη, μὴ ὀφθῇ, ὥσπερ ἐκ πορνείου ἐξιών. ἰδὼν δ᾽ ἐν τῷ κύφωνι δεδεμένους δύο, ὡς μικροπολιτικὸν ἔφη τὸ μὴ δύνασθαι συμπληρῶσαι. πρὸς δὲ ἁρμονικόν τινα κηπουρὸν ὄντα πρότερον, ἀμφισβητοῦντ᾽ αὐτῷ περὶ ἁρμονίας ἔφη. ἄδοι τις, ἣν ἕκαστος εἰδείη τέχνην. ἐν Μαρωνείᾳ δὲ συμπίνων τισίν, εἰδέναι ἔφη γνῶναι κατὰ τίνα τόπον εἰσὶ τῆς πόλεως ἐὰν καταχαλύψαντες ἄγωσιν. εἶθ᾽ ὡς ἦγον καὶ ἠρώτων, κατὰ τὸ καπηλεῖον ἔφη, ὅτι καπηλεῖα ἐδόκει εἶναι ἡ Μαρώνεια. τὸν δὲ Τηλεφάνην ἐπεὶ ἀναφυσᾶν ἤρχετο, παρακατακείμενος ἔφη, ὡς οἱ ἐρυγγάνοντες. τοῦ δὲ Βαλανέως ἐν Καρδίᾳ † ῥύμμα γῆν μοχθηρὰν, καὶ ὕδωρ ἁλμυρὸν παρέχοντος, πολιορκεῖσθαι ἔφη κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. νικήσας δ᾽ ἐν Σικυῶνι τοὺς ἀνταγωνιστὰς, ἀνέθηκεν εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον τρόπαιον, ἐπιγράψας, Στρατόνικος ἀπὸ τῶν κακῶς κιθαριζόντων. ᾄσαντος δέ τινος, ἤρετο, τὸ μέλος; εἰπόντος δὲ, ὅτι Καρκίνου. πολύ γε μᾶλλον ἔφη, ἢ ἀνθρώπου. ἐν Μαρωνείᾳ δὲ ἔφη οὐ γίνεσθαι ἔαρ, ἀλλὰ ἀλέαν. ἐν Φασήλιδι δὲ πρὸς τὸν παῖδα διαμφισβητοῦντος τοῦ Βαλανέως περὶ τοῦ ἀργυρίου (ἦν γὰρ νόμος πλείονος λούειν τοὺς ξένους) ὦ μιαρὲ ἔφη παῖ, παρὰ χαλκοῦν με μικροῦ Φασηλίτην ἐποίησας. πρὸς δὲ τὸν ἐπαινοῦντα ἵνα λάβῃ τι, αὐτὸς ἔφη μείζων εἶναι πτωχός. ἐν μικρᾷ δὲ πόλει διδάσκων ἔφη, αὕτη οὐ πόλις, ἀλλὰ μόλις. ἐν Πέλλῃ δὲ πρὸς φρέαρ προσελθὼν ἠρώτησεν, εἰ πότιμόν ἐστιν. εἰπόντων δὲ τῶν ἱμώντων, ἡμεῖς γε τοῦτο πίνομεν. οὐκ ἄρ᾽ ἔφη, πότιμόν ἐστιν. ἐτύγχανον δὲ οἱ ἄνθρωποι χλωροὶ ὄντες. ἐπακούσας δὲ τῆς ὠδῖνος τῆς Τιμοθέου, εἰ δ᾽ ἐργολάβον ἔφη ἔτικτε, καὶ μὴ θεόν, ποίας ἂν ἠφίει φωνάς. Πολυΐδου δὲ σεμνυνομένου ὡς ἐνίκησε Τιμόθεον ὁ μαθητὴς αὐτοῦ Φιλωτᾶς, θαυμάζειν ἔφη εἰ ἀγνοεῖς ὅτι αὐτὸς μὲν ψηφίσματα ποιεῖ, Τιμόθεος δὲ νόμους. πρὸς Ἄρειον δὲ τὸν ψάλτην ἐνοχλοῦντά τι αὐτόν, ψάλλ᾽ ἐς κόρακας ἔφη. ἐν Σικυῶνι δὲ πρὸς κακοδέψην γεγραμμένον, ἐπεὶ ἐλοιδορεῖτό τι αὐτῷ, κακόδαιμον, νεκόδαιμον ἔφη. τοὺς δὲ Ῥοδίους αὐτὸς Στρατόνικος σπατάλωνας καὶ θερμοπότας θεωρῶν ἔφη, λευκοὺς εἶναι Κυρηναίους. καὶ αὐτὴν δὲ τὴν Ῥόδον ἐκάλει μνηστήρων πόλιν, χρώματι μὲν εἰς ἀσωτίαν διαλλάττειν ἐκείνων ἡγούμενος αὐτούς. ὁμοιότητι δ᾽ εἰς καταφέρειαν ἡδονῆς, τὴν πόλιν μνηστήρων εἰκάζων. Ζηλωτὴς δὲ τῶν εὐτραπέλων λόγων τούτων ἐγένετο ὁ Στρατόνικος Σιμωνίδου τοῦ ποιητοῦ, ὥς φησιν Ἔφορος ἐν δευτέρῳ περὶ εὑρημάτων, φάσκων καὶ Φιλόξενον τὸν Κυθήριον περὶ τὰ ὅμοια ἐσπουδακέναι. Φανίας δὲ ὁ περιπατητικὸς ἐν δευτέρῳ περὶ ποιητῶν, Στρατόνικός φησιν ὁ Ἀθηναῖος δοκεῖ τὴν πολυχορδίαν εἰς τὴν ψιλὴν κιθάρισιν πρῶτος εἰσενεγκεῖν, καὶ πρῶτος μαθητὰς τῶν ἁρμονικῶν ἔλαβε, καὶ διάγραμμα συνεστήσατο. ἦν δὲ καὶ ἐν τῷ γελοίῳ οὐκ ἀπίθανος. φησὶ δὲ καὶ τελευτῆσαι αὐτὸν διὰ τὴν ἐν τῷ γελοίῳ παρρησίαν ὑπὸ Νικοκλέους τοῦ Κυπρίων βασιλέως φάρμακον πιόντα, διὰ τὸ σκώπτειν αὐτοῦ τοὺς υἱούς. τοῦ δ᾽ Ἀριστοτέλους τεθαύμακα, ὃν πολυθρύλλητον πεποιήκασιν οἱ σοφοὶ οὗτοι καλέ μοι Δημόκριτε. καὶ εἰ τῶν λόγων αὐτοῦ πρεσβεύεις, ὡς καὶ τῶν ἄλλων φιλοσόφων τε καὶ ῥητόρων, τὴν ἀκρίβειαν πότε μαθών, ἢ παρὰ τίνος ἀνελθόντος ἐκ τοῦ βυθοῦ Πρωτέως ἢ Νηρέως, τί ποιοῦσιν οἱ ἰχθύες, ἢ πῶς κοιμῶνται, ἢ πῶς διαιτῶνται. τοιαῦτα γὰρ συνέγραψεν, ὡς εἶναι κατὰ τὸν κωμῳδοποιὸν θαύματα μωροῖς. φησὶ γὰρ ὅτι κήρυκες μὲν καὶ πάντα τὰ ὀστρακόδερμα ἀνόχευτον αὐτῶν ἐστι τὸ γένος. καὶ ὅτι ἡ πορφύρα, καὶ ὁ κῆρυξ μακρόβια. ζῆν γὰρ τὴν πορφύραν ἔτη ἕξ, πόθεν αὐτῷ εἰδέναι. καὶ ὅτι ἐπὶ πλεῖστον χρόνον ἐν ὀχείᾳ γίνεται ἔχιδνα, καὶ ὅτι μέγιστόν ἐστιν ἡ φάττα, δεύτερον δὲ ἡ οἰνάς, ἐλάχιστον δὲ ἡ τρυγών. πόθεν δ᾽ ὅτι ὁ μὲν ἄρρην ἵππος ζῇ ἔτη τριάκοντα πέντε, ἡ δὲ θήλεια πλείω τῶν τεσσαράκοντα, βιῶσαι φάσας τινὰ καὶ ἑβδομήκοντα πέντε. ἱστορεῖ δὲ ὅτι καὶ ἐκ τῆς τῶν φθειρῶν ὀχείας αἱ κόνιδες γεννῶνται, καὶ ὅτι ἐκ τοῦ σκώληκος μεταβάλλοντος γίνεται κάμπη, ἐξ ἧς βομβύλιος, ἀφ᾽ οὗ ὁ νεκύδαλος ὀνομαζόμενος. ἀλλὰ μὴν καὶ τὰς μελίσσας βιοῦν φησιν μέχρι ἐτῶν ἕξ, ἐνίας δὲ καὶ ἑπτά. οὐκ ὦφθαι δέ φησιν οὔτε μέλισσαν, οὔτε κηφῆνα ὀχεύοντας, ὅθεν οὐκ εἶναι διϊδεῖν πότερα αὐτῶν ἄρρενα ἢ θήλεα. πόθεν δὲ ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἥσσονές εἰσι μελισσῶν. ἀεὶ γὰρ αὗται τὴν ἰσότητα τοῦ βίου τηροῦσιν, οὐ μεταβαλλόμεναι, ἀλλ᾽ ἀγείρουσαι, καὶ ἀδιδάκτως ποιοῦσαι. οἱ δ᾽ ἄνθρωποι ἥττονες μελισσῶν, καὶ πλέρας οἰήσεως, ὡς

ἐκβῆναι μέλιτος, πόθεν δ' ἱστόρησεν. ἐν δὲ τῷ περὶ μακροβιότητός φησιν, ὅτι ὤφθη ποτέ τις μυῖα ἔτη ἓξ ἢ ἑπτὰ ζήσασα. τίς γὰρ τούτων ἡ ἀπόδειξις. ποῦ δὲ εἶδεν ἐκ κέρατος ἐλάφου κισσὸν ἀναφυέντα. γλαῦκες δέ φησι καὶ κόρακες ἡμέρας ἀδυνατοῦσι βλέπειν, διὸ νύκτωρ τὴν τροφὴν ἑαυτοῖς θηρεύουσι. καὶ οὐ πᾶσαν νύκτα, ἀλλὰ τὴν ἀρχέσπερον. καὶ τὰς ἰδέας δὲ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν οὐκ ἐμφερεῖς εἶναι. τοῖς μὲν γὰρ γλαυκαί, τοῖς δὲ μέλαιναι, τοῖς δὲ χαροποί. ἀνθρώποις δ' ὅτι παντοδαπὸς ὀφθαλμός, ἠθῶν τε διαφορὰς εἶναι περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς λέγει. τοὺς μὲν γὰρ αἰγωποὺς τῶν ἀνθρώπων, πρὸς ὀξύτητα μὲν ὄψεως εὖ πεφυκέναι, τὰ δὲ ἤθη βελτίστους εἶναι. καὶ τῶν ἄλλων τοὺς μὲν ἐκτὸς ἔχειν τοὺς ὀφθαλμούς, τοὺς δὲ ἐντός, ἄλλους δὲ μέσως. καὶ τοὺς μὲν ὀξυωπεστάτους εἶναι, τοὺς δὲ ἐκτὸς κακοηθεστάτους. οἱ δὲ μέσως φύσιν ἔχοντες ἐπιεικεῖς, εἶναι δέ τινας καὶ σκαρδαμυκτικούς, καὶ τοὺς μὲν ἀναιδεῖς εἶναι, ἀβεβαίους δὲ εἶναι τοὺς ἀτενεῖς. τοὺς δὲ μέσους, βελτίστων ἠθῶν. μόνον δὲ ἄνθρωπον τῶν ζώων τὴν καρδίαν ἐν τοῖς ἀριστεροῖς μέρεσι, τὰ δ' ἄλλα ζῶα ἐν τῷ μέσῳ. καὶ τοὺς ἄρρενας τῶν θηλειῶν πλείονας ὀδόντας ἔχειν, τετηρῆσθαί φησι τοῦτο καὶ ἐπὶ προβάτων, καὶ ἐπὶ συός, καὶ ἐπὶ αἰγός. τῶν δὲ ἰχθύων οὐδένα γινῶσθαι ὄρχεις ἔχοντα. μαστοὺς δὲ οὔτ' ἰχθὺν ἔχειν, οὔτε ὄρνιθας. δελφῖνα δὲ μόνον οὐκ ἔχειν χολήν. ἔνιοι δέ φησιν ἐπὶ μὲν τῷ ἥπατι οὐκ ἔχουσι χολήν, ἀλλὰ πρὸς τοῖς ἐντέροις, ὡς ἔλλοψ, καὶ συναγρίς, καὶ σμύραινα, καὶ ξιφίας, καὶ χελιδών. ἡ δὲ ἀμία παρ' ὅλον τὸ ἔντερον παρατεταμένην ἔχει τὴν χολήν. ἱέραξ δὲ καὶ ἰκτῖνος πρὸς τῷ ἥπατι, καὶ τοῖς ἐντέροις. ὁ δὲ αἰγοκέφαλος πρὸς τῷ ἥπατι, καὶ τῇ κοιλίᾳ. περιστερὰ δὲ καὶ ὄρτυξ καὶ χελιδών, οἱ μὲν πρὸς τοῖς ἐντέροις, οἱ δὲ πρὸς τῇ κοιλίᾳ. τὰ δὲ μαλακόδερμά φησι καὶ τὰ ὀστρακόδερμα, καὶ τὰ σελαχώδη, καὶ τὰ ἔντομα, πλείονα χρόνον ὀχεύειν. δελφῖνα δέ, καί τινας τῶν ἰχθύων παρακατακλινομένους ὀχεύειν. καὶ εἶναι τῶν μὲν δελφίνων βραδεῖαν τὴν μίξιν, τῶν δὲ ἰχθύων ταχεῖαν. ἔτι ὁ λέων φησὶ στερέμνια ἔχει τὰ ὀστᾶ, καὶ κοπτομένων αὐτῶν, ὥσπερ ἐκ τῶν λίθων πῦρ ἐκλάμπειν. δελφὶς δὲ ὀστᾶ μὲν ἔχει, καὶ οὐκ ἄκανθαν. τὰ δὲ σελάχη καὶ χόνδρον, καὶ ἄκανθαν. τῶν δὲ ἰχθύων τὰ μὲν εἶναι χερσαῖα, τὰ δὲ ἔνυδρα, τὰ δὲ πυριγενῆ. εἶναι δέ τινα καὶ ἐφήμερα καλούμενα, ἃ μίαν μόνον ἡμέραν ζῇ. τὰ δὲ ἀμφίβια εἶναι, ὡς τὸν ποτάμιον ἵππον, καὶ κροκόδειλον, καὶ ἔνυδριν. πάντα τε τὰ ζῶα δύο ἡγεμόνας ἔχειν πόδας, καρκῖνον δὲ τέσσαρας. ὅσα δ' ἔναιμά ἐστι φησὶ τῶν ζώων, ἢ ἄποδά ἐστιν, ἢ δίποδα, ἢ τετράποδα. ὅσα δὲ τῶν τεσσάρων πλείονας ἔχει πόδας, ἄναιμά ἐστι. διὸ καὶ πάντα τὰ κινούμενα τέτταρσι σημείοις κινεῖται. ἄνθρωπος δὲ δύο ποσὶ καὶ χερσὶ δύο, ὄρνις δὲ δύο ποσὶ καὶ δύο πτέρυξι, ἔγχελυς καὶ γόγγρος δύο πτερυγίοις καὶ δύο καμπαῖς. ἔτι τῶν ζώων τὰ μὲν ἔχει χεῖρας, ὡς ἄνθρωπος, τὰ δὲ δοκεῖ, ὡς πίθηκος. οὐδὲν γὰρ τῶν ἀλόγων ζώων δίδωσι καὶ λαμβάνει, πρὸς ἅπερ αἱ χεῖρες ὄργανα δίδονται. πάλιν τῶν ζώων τὰ μὲν ἔναρθρα, ὡς ἄνθρωπος, ὄνος, βοῦς. τὰ δὲ ἄναρθρά ἐστιν, οἷον ὄφεις, ὄστρεα, πνεύμονες. πολλά τε τῶν ζώων οὐ κατὰ πᾶσαν ὥραν φαίνεται, οἷον τὰ φωλεύοντα. καὶ ὅσα δὲ μὴ φωλεύει, οὐκ ἀεὶ φαίνεται, οἷον χελιδόνες, καὶ πελαργοί. πολλὰ δὲ ἔχων ἔτι λέγειν περὶ ὧν ἐλήρησεν ὁ φαρμακοπώλης, παύομαι. καί τοι εἰδὼς καὶ Ἐπίκουρον τὸν φιλαληθέστατον ταῦτ' εἰπόντα περὶ αὐτοῦ, ἐν τῇ περὶ ἐπιτηδευμάτων ἐπιστολῇ, ὅτι καταφαγὼν τὰ πατρῷα ἐπὶ στρατείαν ὥρμησε, καὶ ὅτι ἐν ταύτῃ κακῶς πράττων ἐπὶ τὸ φαρμακοπωλεῖν ἦλθεν, εἶτα ἀναπεπταμένου τοῦ Πλάτωνος περιπάτου φησὶ παραβαλὼν ἑαυτὸν παρεκάθισε τοῖς λόγοις οὐκ ὢν ἀφυής. καὶ κατὰ μικρὸν εἰς τὴν θεωρουμένην ἕξιν ἦλθεν. οἶδα δὲ ὅτι ταῦτα μόνος Ἐπίκουρος εἴρηκεν κατ' αὐτοῦ, ἔτι δ' Εὐβουλίδης, ἀλλ' οὐδὲ Κηφισόδωρος τοιοῦτόν τι ἐτόλμησεν εἰπεῖν κατὰ τοῦ Σταγειρίτου. καίτοι καὶ συγγράμματα ἐκδόντες κατὰ τἀνδρός. ἐν δὲ τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ ὁ Ἐπίκουρος, καὶ Πρωταγόραν φησὶ τὸν σοφιστὴν ἐκ φορμοφόρου καὶ ξυλοφόρου, πρῶτον μὲν γενέσθαι γραφέα Δημοκρίτου, θαυμασθέντα δ' ὑπ' ἐκείνου ἐπὶ ξύλων τινὶ ἰδίᾳ συνθέσει, ἀπὸ ταύτης τῆς ἀρχῆς ἀναληφθῆναι ὑπ' αὐτοῦ, καὶ διδάσκειν ἐν κώμῃ τινὶ γράμματα, ἀφ' ὧν ἐπὶ τὸ σοφιστεύειν ὁρμῆσαι. κἀγὼ δὲ ἄνδρες συνδαιταλεῖς, ἀπὸ τῶν πολλῶν τούτων λόγων τὴν ὁρμὴν ἔχω ἐπὶ τὸ ἤδη γαστρίζεσθαι. τοὺς μαγείρους, διὰ τὴν πολλὴν τῶν λόγων ἑστίασιν, ἵνα μὴ ψυχρὰ παρατιθῶσιν. οὐδεὶς γὰρ ἂν φάγοι ψυχρῶν ὁ Κύνουλκος ἔφη, κατὰ τὸν Ἀλέξιδος τοῦ κωμῳδιοποιοῦ Μίλκωνα. Ἐγώ φησιν ἐὰν μὴ παραθῶσι θερμὰ τἀγαθὸν Πλάτωνα πανταχοῦ φὴς ἀγαθὸν εἶναι, μανθάνεις; τὸ δ' ἡδὺ πάντως ἡδὺ κἀνθάδε. οὐκ ἀχαρίστως δὲ καὶ Σφαῖρον τὸν συσχολάσαντα μετὰ Χρυσίππῳ παρὰ Κλεάνθει, μετάπεμπτον δὲ γενόμενον εἰς Ἀλεξάνδρειαν ὑπὸ τοῦ βασιλέως Πτολεμαίου, κηρίνων ποτὲ ἐν τῷ δείπνῳ παρατεθεισῶν ὀρνίθων, ἐκτείναντα τὰς χεῖρας ἐπισχεθῆναι ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ὡς ψεύδει συγκατατιθέμενον. τὸν δὲ εὐστόχως ἀποφήνασθαι εἰπόντα οὐ τούτῳ συγκατατίθεσθαι, ὅτι εἰσὶν ὄρνεις, ἀλλ' ὅτι εὔλογόν ἐστι ταύτας ὄρνεις εἶναι. διαφέρειν δὲ τὴν καταληπτικὴν φαντασίαν, τοῦ εὐλόγου. τὴν μὲν γὰρ ἀδιάψευστον εἶναι, τὸ δ' εὔλογον ἄλλως ἀποβαίνειν. καὶ ἡμῖν οὖν κατὰ τὴν καταληπτικὴν φαντασίαν, καὶ τῶν κη-

ρίνων

De natu. animaliū lib. 1.

Gel. lib. 5. ca. 3.

Idē Laertius.

παντοῖος

τοὺς δ' ἀτενεῖς, τοὺς δὲ μέσως. ἀναιδεῖς δ' εἶναι τοὺς σκαρδαμυκτικούς

δίδονται

ἄρθρα ἔχει

πλεύμονες

περὶ

ἢ

ἐπούλησεν τοὺς ἐπὶ παρασκευάζεσθαι

ἐδύνων πορευχθέντων, ἵνα καὶ κατὰ τὴν ὄψιν πλακῶσθαι δοκῶμεν, ἵνα μὴ πάντα λαλῶμεν. καὶ μελλόντων ἤδη δειπνεῖν ἐπισχεῖν ἐκέλευσεν ὁ Δάφνος εἰπὼν τὸ ἐκ Μαμμακύθου ἢ Αὔρων Μεταγένους ἰαμβεῖον, ὥσπερ ἐπειδὰν δειπνῶμέν ποτε, πλεῖστα λαλοῦμεν ἅπαντες. κἀγώ φημι ἐν δέοντι ἐρρῆσθαι τὸν περὶ ἰχθύων λόγον, πολλὰ εἰρηκότων καὶ Ἀσκληπιαδῶν παίδων, Φιλοτίμου λέγω, ἐν τοῖς περὶ τροφῆς, καὶ Μνησιθέου τοῦ Ἀθηναίου, ἔτι δὲ Διφίλου τοῦ Σιφνίου. οὗτος γὰρ ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ περὶ τῶν προσφερομένων τοῖς νοσοῦσι καὶ τοῖς ὑγιαίνουσί, φησιν, ὅτι τῶν θαλασσίων ἰχθύων οἱ μὲν πετραῖοί εἰσιν εὔφθαρτοι, εὔχυλοι, σμηκτικοί, κοῦφοι, ὀλιγότροφοι. οἱ δὲ πελάγιοι δυσφθαρτότεροι, πολύτροφοι, δυσοικονόμητοι, καὶ τῶν πετραίων ὁ φυκὶς, καὶ ἡ φυκὶς, ἁπαλώτατα ἰχθύδια ὄντα, ἄβρομα καὶ εὔφθαρτά ἐστιν. ἡ δὲ πέρκη τούτοις προσεοικυῖα κατὰ τόπους ὀλίγῳ διαλλάττει. οἱ δὲ κωβιοὶ ἀναλογοῦσι τῇ πέρκῃ, ὧν οἱ μικροὶ καὶ οἱ λευκοὶ ἁπαλοί εἰσιν, ἄβρομοι, εὔχυλοι, εὔπεπτοι. οἱ δὲ χλωροὶ (καλοῦνται δὲ καυλῖναι) ξηροί εἰσι καὶ ἀλιπεῖς. αἱ δὲ χάνναι, ἁπαλόσαρκοι. σκληρότεραι δὲ τῆς πέρκης. ὁ δὲ σκάρος ἁπαλόσαρκος, ψαθυρός, γλυκύς, κοῦφος, εὔπεπτος, εὐανάδοτος, εὐκοίλιος. τούτων δὲ ὁ πρόσφατος ὕποπτος, ἐπειδὴ τοὺς θαλαττίους λαγὼς θηρεύοντες, σιτοῦνται. διὸ καὶ τὰ ἐντὸς χολέρας ποιητικὰ ἔχει. ἡ δὲ καλουμένη κιχλὶς, ἁπαλόσαρκος, εὐκοίλιος, εὐστόμαχος. ὁ δὲ χυλὸς αὐτῆς παχύνει καὶ σμήχει. ὀρφὸς ἢ ὀρφὼς εὔχυλος, πολύχυλος, γλίσχρος, δύσφθαρτος, πολύτροφος, οὐρητικός. τὰ δὲ περὶ τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ, γλίσχρα, εὔπεπτα. τὰ δὲ σαρκώδη, δύσπεπτα, βαρύτερα. ἁπαλώτερον δὲ τὸ οὐραῖον, φλέγματος δὲ ἐστι δριμεῖς ὁ ἰχθῦς, καὶ δύσπεπτος. αἱ δὲ σφύραιναι τῶν γόγγρων εἰσὶ τροφιμώτεραι. ἡ δὲ λιμνία ἔγχελυς, τῆς θαλασσίας ἐστὶν ἀστομωτέρα, καὶ πολυτροφωτέρα. περὶ δὲ μελανούρῳ ἀναλογεῖ ὁ χρύσοφρυς. σκορπίοι δὲ οἱ πελάγιοι καὶ κιῤῥοὶ τροφιμώτεροι τῶν τεναγωδῶν τῶν ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς, τῶν μεγάλων. σαργὸς δὲ, δριμὺς, ἁπαλόσαρκος, ἄβρομος, εὐστόμαχος, οὐρητικός. † οὐκ ἄπεπτος, τεγανιστὸς δὲ, δύσπεπτος. τρίγλη, εὐστόμαχος, παρασύφουσα, σκληρόσαρκα, δύσφθαρτος, ἐφεκτικὴ κοιλίας, καὶ μάλιστα ἡ ἐξ ἀνθράκων. ἡ δὲ ἐκ τηγάνου, βαρεῖα καὶ δύσπεπτος. κοινῶς δὲ πᾶσα αἵματος ἐκκριτική. συνόδους καὶ χάραξ τοῦ μὲν αὐτοῦ γένους εἰσί. διαφέρει δὲ ὁ χάραξ. φάγρος γίνεται μὲν καὶ ποτάμιος, καλλίων δὲ ἐστιν ὁ θαλάττιος. καπρίσκος καλεῖται μὲν καὶ μῦς. βρομώδης δὲ ἐστι καὶ σκληρός, κιθάρου δὲ ἐστι δυσπεπτότερος. δέρμα δὲ ἔχει εὔστομον, ξιφίας ἣ βελόνη, καλεῖταί γε καὶ ἀβλεννὴς, δύσπεπτος, ὑγρός, εὔχυλος, θέλουσα, καὶ τὰ ὁμογενῆ χαλκὶς καὶ θρίσσα, εὔστομος, εὐανάδοτος. κεστρεὺς δὲ γίνεται μὲν καὶ θαλάσσιος, καὶ λιμναῖος καὶ ποταμιος, οὗτος δὲ φυσὶ καλεῖται ὀξύρυγχος. κορακῖνος δ᾽ ὁ ἐκ τοῦ Νείλου, ἧττον δὲ ὁ μέλας τοῦ λευκοῦ, καὶ ὁ ἑφθὸς τοῦ ὀπτοῦ. οὗτος γὰρ καὶ εὐστόμαχος καὶ εὐκοίλιος. σάλπη σκληρὰ, ἄστομος. κρείσσων δὲ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, καὶ ἡ ἐν τῷ περὶ φθινοπώρῳ γενομένη. ὑγρόν τι γὰρ καὶ λευκὸν, ἔτι δὲ καὶ ἄβρομον ἀνίησιν. ὁ γρύλλος ὅμοιος μὲν ἐστιν ἐγχέλει, ἄστομος δέ. ὁ δὲ ἱέραξ, σκληροσαρκότερος μὲν κόκκυγος, τοῖς δ᾽ ἄλλοις ὅμοιος. καὶ ὁ κόραξ ἱέρακος σκληρότερος, οὐρανοσκόπος δὲ καὶ ὁ ἁγνὸς καλούμενος, ἣ καὶ καλλιώνυμος, βαρεῖς. βὼξ δὲ ἑφθὸς, εὔπεπτος, εὐαπόδοτος, ὑγρὸν ἀνεὶς, εὐκοίλιος. ὁ δὲ ἀπ᾽ ἀνθράκων, γλυκύτερος καὶ ἁπαλώτερος. βάκχος, εὔχυλος, ἄπεπτος, βρομώδης. ψῆτται, βούγλωσσος, εὔτροφοι καὶ ἡδεῖαι. τούτοις ἀναλογεῖ καὶ ὁ ῥόμβος. γλαυκίσκοι, κέφαλοι, κεστρεῖς, μύξινοι, χελλῶνες, ὅμοιοί εἰσι κατὰ τὴν προσφοράν. τοῦ δὲ κεφάλου κατάδεέστερός ἐστιν ὁ κεστρεὺς, ἥσσων δὲ ὁ μύξινος, τελευταῖος ὁ κόλλων. θυννὶς δὲ καὶ θύννος βαρεῖς καὶ πολύτροφοι. ὁ δὲ καλούμενος ἀκαρνὰν, γλυκύς ἐστι καὶ παρασύφων, τρόφιμος δὲ καὶ εὐέκκριτος. ἡ δὲ ἀφύη, βαρεῖά ἐστι καὶ δύσπεπτος, ὧν ἡ λευκὴ καλεῖται κωβῖτις. καὶ ὁ ἑψητὸς δὲ τὸ μικρὸν ἰχθύδιον, τοῦ αὐτοῦ γένους ἐστί. τῶν δὲ σελαχίων ὁ μὲν βοῦς, κρεώδης, ὁ δὲ γαλεὸς πρεσβύτερον ὁ ἀστερίας λεγόμενος. ὁ δὲ ἀλωπεκίας ὅμοιός ἐστι τῇ γεύσει τῷ χερσαίῳ ζώῳ, διὸ καὶ τοῦ ὀνόματος ἔτυχε. καὶ ἡ βατὶς δὲ εὔστομος, ἡ δὲ ἀστερία βατὶς, ἁπαλωτέρα καὶ εὔχυλος. ὁ δὲ λειόβατος, δυσκοιλιώτερος καὶ βρομώδης. ἡ δὲ νάρκη δύσπεπτος οὖσα, τὰ μὲν κατὰ τὴν κεφαλὴν ἁπαλά τε καὶ εὐστόμαχα ἔχει, ἔτι δὲ εὔπεπτα, τὰ δ᾽ ἄλλα οὔ. κρείττους δὲ εἰσιν αἱ μικραὶ, καὶ μάλιστα αἱ λιτῶς ἑψόμεναι. ἡ δὲ ῥίνη, καὶ αὕτη τῶν σελαχίων οὖσα, εὔπεπτός ἐστι καὶ κούφη. ἡ δὲ μείζων καὶ τροφιμωτέρα. κοινῶς δὲ πάντα τὰ σελάχια, φυσώδη ἐστί, καὶ κρεώδη, καὶ δυσκατέργαστα, πλεοναζόμενα δὲ τὰς ὄψεις ἀμβλύνει. ἡ δὲ σηπία καὶ ἑψομένη μὲν ἁπαλὴ καὶ εὔστομος καὶ εὔπεπτος, ἔτι δ᾽ εὐκοίλιος. ὁ δ᾽ ἀπ᾽ αὐτῆς χυλὸς λεπτυντικός ἐστιν αἵματος, καὶ κινητικὸς τῆς δι᾽ αἱμοῤῥοΐδων ἐκκρίσεως. τευθὶς δὲ εὐπεπτοτέρα ἐστὶ, καὶ οὐκ εὔστομος. ὁ δὲ † πώλυψ † συνεργεῖ μὲν ἀφροδισίοις, σκληρὸς δέ ἐστι καὶ δύσπεπτος. ὁ δὲ μείζων, τροφιμώτερος. παρυγραίνει δὲ καὶ κοιλίαν ἑψόμενος ἐπὶ πλεῖον, καὶ τὸν στόμαχον ἵστησιν. ἐμφανίζει δὲ καὶ Ἄλεξις ἐν Παμφίλῃ τοῦ πολύποδος τὸ χρήσιμον, λέγων ὧδε.

Ἐρῶν τί δ᾽ ἐκτήσω τί μᾶλλον συμφέρει
ἐν νῦν φέρων πάρειμι κήρυκας, κτένας, βολβούς,

μέγαν

μέγαν τε πολύπουν, ἰχθὺς δὲ ἁδρούς. Ἡ δὲ πηλαμὶς, πολύτροφος μέν ἐστι καὶ βαρεῖα, οὐρητικὴ δὲ καὶ δύσπεπτος. ταριχευθεῖσα δὲ κυβίῳ ὁμοίως εὐκοίλιος καὶ λεπτυντική. ἡ δὲ μείζων, συνοδοντὶς καλεῖται. ἀνάλογον μέν ἐστιν ὁ χελιδονίας τῇ πηλαμίδι, σκληρότερός ἐστιν. ἡ δὲ χελιδὼν ἡ τῷ πολύποδι ἐοικυῖα, ἔχει τὸ ἀφ᾽ αὐτῆς ὑγρὸν, εὔχροιαν ποιοῦν, καὶ κινοῦν αἷμα. ὁ δὲ ὄρκυνος βορβορώδης καὶ ὁ μείζων προσέοικε τῷ χελιδονίᾳ μετὰ τῆς σκληρότητος. τὰ δὲ ὑπογάστρια αὐτοῦ καὶ αἱ κλεῖς εὔστομα καὶ ἁπαλά. οἱ δὲ κοσταὶ λεγόμενοι, ταριχευθέντες εἰσὶ μέσοι. Ξανθίας δ᾽ ἐπὶ πόσον βρομώδης ἐστὶ καὶ ἁπαλώτερος τοῦ ὀρκύνου. ταῦτα μὲν οὖν ὁ Δίφιλος εἴρηκεν. ὁ δὲ Ἀθηναῖος Μνησίθεος ἐν τῷ περὶ ἐδεστῶν, τῶν μειζόνων φησὶν ἰχθύων γένος, ὑφ᾽ ὧν μὲν καλεῖσθαι τμητὸν, ὑπ᾽ ἄλλων δὲ πελάγιον. οἷον χρυσόφρυς καὶ γλαύκους καὶ φάγρους. εἰσὶ δὲ καὶ δυσκατέργαστοι. κατεργασθέντες δὲ πολλαπλασίαν τροφὴν παρέχουσι. τὸ δὲ τῶν λεπιδωτῶν γένος, οἷον θύννων, σκόμβρων, θυννίδων, γόγγρων, καὶ τῶν τοιούτων, συμβαίνει τούτοις καὶ ἀγελαίοις εἶναι. τὰ μὲν οὖν μή τε καθ᾽ αὑτὰ φαινόμενα, μήτ᾽ ἐν ταῖς ἀγέλαις ἐκφερόμενα, μᾶλλόν ἐστιν εὔπεπτα. οἷον γόγγροι καὶ καρχαρίαι, καὶ τὰ τοιαῦτα. τὰ δὲ ἀγελαῖα γένη τῶν ἰχθύων τούτων τὴν μὲν ἡδονὴν ἀδείαν ἔχει (πίονα γάρ ἐστι) βαρεῖαν δὲ καὶ δυσκατέργαστον. διὸ καὶ ταριχεύεσθαι δύναται μάλιστα. καὶ ἔστι τῶν ταριχηρῶν βέλτιστα γένη ταῦτα. χρήσιμοι δ᾽ εἰσὶν ὀπτοί. τήκεται γὰρ πιμελῶδες αὐτῶν. τὰ δὲ καλούμενα δαρτὰ τὸ μὲν ὅλον ἐστὶν, ὅσα τραχεῖαν ἔχει τὴν ἐπίφυσιν τοῦ δέρματος, οὐ λεπίσιν, ἀλλ᾽ οἷον ἔχουσιν αἱ βατίδες καὶ ῥῖναι. ταῦτα δὲ πάντα ἐστὶ μὲν εὔθρυπτα, οὐκ εὐώδη δὲ, καὶ τροφὰς ἐμποιεῖ τοῖς σώμασιν ὑγράς, ὑπάγει δὲ καὶ τὰς κοιλίας μάλιστα πάντων τῶν ἑψομένων ἰχθύων. τὰ δὲ ὀπτώμενα χείρονα. τὸ δὲ τῶν μαλακίων γένος, οἷα πολυπόδων τε καὶ σηπιῶν καὶ τῶν τοιούτων, τὴν μὲν σάρκα δύσπεπτον ἔχει, διὸ καὶ πρὸς ἀφροδισιασμοὺς ἁρμόττουσιν. αὐτοί τε γάρ εἰσι πνευματώδεις. ὁ δὲ τῶν ἀφροδισιασμῶν καιρὸς πνευματώδους προσδεῖται διαθέσεως. βέλτιω δὲ ταῦτα γίνεται ἑψηθέντα. τὰς γὰρ ὑγρότητας ἔχει πονηράς. ἰδεῖν γοῦν ἐστιν οἵας ἀφίησι πλυνόμενα. ταύτας οὖν ἡ ἕψησις ἐκκαλεῖται τῆς σαρκός. μαλακῶς γὰρ τῆς πυρώσεως, καὶ μεθ᾽ ὑγροῦ διδομένης οἱονεὶ πλύσις τις αὐτῶν γίνεται, τὰ δ᾽ ὀπτώμενα καταξηραίνει τὰς ὑγρότητας. ἔτι δὲ καὶ τῆς σαρκὸς αὐτῶν φύσει σκληρᾶς οὔσης, κατὰ λόγον οὕτως ἔχει γίγνεσθαι αὐτά. ἀφύαι δὲ καὶ μεμβράδες καὶ τριχίδες, καὶ τ᾽ ἄλλα ὅσων συγκατεσθίομεν τὰς ἀκάνθας, ταῦτα πάντα τὴν πέψιν φυσώδη ποιεῖ. τὴν δὲ τροφὴν δίδωσιν ὑγράν. τῆς οὖν πέψεως οὐχ ὁμαλιζούσης, ἀλλὰ τῶν μὲν σαρκῶν ἄγαν ταχὺ πεπτομένων, τῶν δὲ ἀκανθῶν χολῇ διαλυομένων. καὶ γὰρ ἅμα αἱ ἀφύαι καθ᾽ αὑτὰς ἀκανθώδεις, ἐμποδισμὸς αὐτῶν ἑκατέρου γίνεται περὶ τὴν κατεργασίαν, εἶτα φῦσαι μὲν ἐκ τῆς πέψεως, ὑγρασίαι δὲ ἐκ τῆς τροφῆς συμβαίνουσι. βελτίω δέ ἐστιν ἑψόμενα, τῆς δὲ κοιλίας ἐστὶν ἀνωμάλως ὑπακτικά. τὰ δὲ καλούμενα πετραῖα, κωβιοί, καὶ σκορπίοι, καὶ ψῆτται, καὶ τὰ ὅμοια, τοῖς τε σώμασιν ἡμῶν ξηράν τε δίδωσι τροφὴν, εὔογκα δ᾽ ἐστὶ καὶ πρόσφορα, καὶ πέπτεται ταχέως, καὶ οὐκ ἐγκαταλείπει περιττώματα πολλά, πνευμάτων τε οὐκ ἔστι περιποιητικά. γίνεται δὲ εὐπεπτότερον ἅπαν ὄψον ταῖς σκευασίαις ἁπλῶς ἀρτυθέντα, τὰ δὲ πετραῖα καὶ τῇ ἑψήσει ἁπλῶς σκευασθέντα. τούτοις δ᾽ ὅμοιόν ἐστι γένος τὸ καλούμενον μαλακόσαρκον, κίχλαι καὶ κόσσυφοι, καὶ τὰ ὅμοια. ἔστι δὲ ὑγρότερα μὲν ταῦτα ἐκείνων. πρὸς δὲ τὰς ἀναλήψεις, ἀπόλαυσιν ἔχει πλείω, τῆς μὲν κοιλίας καὶ τῆς οὐρήσεως ὑπακτικώτερα ταῦτ᾽ ἐστὶν ἐκείνων, διὰ τὸ καὶ τὰς σάρκας ὑγροτέρας καὶ πλείους ἔχειν τῶν προειρημένων. χρὴ δὲ ἐὰν μὲν τὴν κοιλίαν βούληταί τις ὑπάγειν, ἕψοντα διδόναι, μετρίως δὲ ἐχούσης ὀπτηθέντα γίνεται πρόσφορα. πρὸς δὲ τὰς οὐρήσεις ἀμφοτέρως σκευασθέντα χρήσιμα. οἱ δὲ τόποι τῆς θαλάσσης ὅπου ποταμοὶ καὶ λίμναι συμβάλλουσιν, ἔτι δὲ πελάγη μεγάλα καὶ κόλποι θαλάττης εἰσὶν, ἐνταῦθα μὲν πάντες οἱ ἰχθύες εἰσὶν ὑγρότεροι καὶ μᾶλλον πίονες ὑπάρχουσι. καὶ ἐσθίεσθαι μέν εἰσιν ἡδίους, πρὸς δὲ τὴν πέψιν καὶ τροφὴν γίνονται χείρους. ἐν δὲ τοῖς αἰγιαλοῖς τοῖς κειμένοις πρὸς τὰ πελάγη, καὶ λίαν ἀναπεπταμένοις, σκληροὶ καὶ λεπτοὶ καὶ κυματοπληγεῖς εἰσιν οἱ πλείους. περὶ δὲ τοὺς ἀγχιβαθεῖς ἐν οἷς μὴ λίαν ἔγκειται μεγάλα πνεύματα. πρὸς δὲ τούτοις, ἔπου καὶ πόλει συνεγγύς εἰσιν, ἐνταῦθα δ᾽ ἔστι τὰ πλεῖστα γένη τῶν ἰχθύων ὁμαλῶς ἄριστα καὶ πρὸς ἡδονὴν, καὶ πρὸς εὐπεψίαν, καὶ πρὸς τὴν τροφὴν τοῦ σώματος. δύσπεπτοι δὲ καὶ βαρύτατοι τῶν θαλασσίων εἰσὶν οἱ μεταβαίνοντες ἐκ τῆς θαλάσσης εἰς ποταμοὺς καὶ λίμνας, οἷον κεστρεὺς, καὶ συλλήβδην τῶν ἰχθύων ὅσοι δύνανται βιοτεύειν ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ὕδασι. τῶν δὲ τελέως ἐν τοῖς ποταμοῖς καὶ λίμναις βιοτευόντων, ἀμείνους εἰσὶν οἱ ποτάμιοι. σῆψις γὰρ ὕδατος τὸ λιμναῖόν ἐστι. καὶ τῶν ποταμίων δὲ αὐτῶν βέλτιστοί εἰσιν οἱ ἐν τοῖς ὀξυτάτοις τῶν ποταμῶν ὄντες, οἵ τε πυρουντες. οὗτοι γὰρ οὐ γίνονται, ἂν μὴ ποταμὸς ὀξὺς ᾖ καὶ ψυχρός. διαφέρουσι δὲ τῶν ποταμίων ἰχθύων εὐπεψίᾳ. ταῦτα καὶ παρ᾽ ἡμῶν ἔχετε ἄνδρες φίλοι ὀψωνεῖν αὐτῶν κατὰ δύναμιν τὴν ἑαυτῶν ὑγιεινῶς. κατὰ γὰρ τὸν Ἀντιφάνους παράσιτον,

Ἐγὼ πολὺ

Ἐγὼ περὶ τὴν ὀψωνίαν μὲν οὐ πάνυ Τί δαὶ ποιοῦσι δ' ἤ, οὐ δ' αὖ συντέτμηκα λίαν πάνυ, Ὥς αὖτις ἄλλος ὀξὺ νεχθεῖσιν Ὅπου τῷ διαλάβοι κραιπάλην ἑλλησπινῶς. Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ οὕτως εἰμὶ φιλιχθύς, ὡς ὁ παρὰ τῷ αὐτῷ ποιητῇ ἐν Βουταλίωνι ὅ, περὶ δράματα τῶν ἀγροίκων ἐστὶν ἑνὸς διασκευή. φησὶ γάρ, Καὶ μὴν ἑστιάσω τήμερον ὑμᾶς ἐγώ Σὺ δ' ἀγοράσεις ἡμῖν λαβὼν † πισὶ

Ἀργύριον, ἄλλως γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι Χρηστῶς ἀγοράζειν, φράζε δὴ φιλούμενον Ὄψω τινὶ χαίρεις, πᾶσι καθ' ἕκαστον λέγε, Ἰχθὺν τίν' ἥδιστος φάγοις ἄν, εἰς ἀγρὸν ἦλθε φέρων, Ποτ' ἰχθυοπώλης μαινίδας καὶ τριγλίδας. Καὶ νὴ Δί' ἤρεσεν Σφόδρ' ἡμῖν ἅπασιν, εἶτα καὶ νῦν εἰπέ μοι,

Τούτων φάγοις ἂν κἄν τις ἄλλος μικρὸς ᾖ. Τοὺς γὰρ μεγάλους τούτους ἅπαντας νενόμικα Ἀνθρωποφάγους. πῶς ἀνθρωποφάγοι; δῆλον ὅτι Ταῦτα δ' ἐστὶν Ἐλλήνων βρώματα, μαινίδες καὶ τριγλίδες. ἐν δὲ τῷ ἀγροίκῳ, ἑκάτης βρώματα ἔφη τὰς μαινίδας εἶναι, καὶ τὰς τριγλίδας. ἐκφαυλίζων δὲ καὶ Φίλιππος τοὺς μικροὺς τῶν ἰχθύων, ἐν Φιλύρᾳ φησίν, Γραπία βουλεὶ δραμὼν Εἰς τὴν ἀγορὰν καταγοράσαι μοι; φράζε τί. Ἰχθῦς φρονοῦντας ὦ πάτερ, μή μοι βρέφη. Οὐκ οἶσθ' ὅ, τι τἀργύριον ἐστ' εἰς ἄργυρον. Ἥδιστος δὲ ἐστι καὶ ὁ παρὰ τῷ αὐτῷ ποιητῇ ἐν τοῖς ὀβελιαφόροις νεανίσκος κατασμικρύνων ἅπαντα τὰ περὶ τὴν ὀψωνίαν, καὶ λέγων ὧδε, Ἀλλ' ἀγόρασον εὐτελῶς. ἅπαντα γὰρ Ἱκανὸν ἐστι φράζε δή ποτε. Μὴ πολυτελῶς, ἀλλὰ καθαρείως ὅτι ἂν, ὁσίας ἕνεκ' ἀρκεῖ τευθίδια, σηπίδια, Κἂν κάραβός τις ᾖ λαβὼν εὖ ἀρκέσει. Πολύ γ' ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἐγχελίδια, Θύννα μὲν ἐνίοτ' ἔρχεται ἐκ τούτου λάβε Ἀλεκτρυόνιον φάττιον περδίκιον. Τοιαῦτα δασύποδας ἐάν τις ἐπέλθῃ φέρε, Ὡς μικρολόγος εἶ σὺ λέγε λίαν πολυτελῶς Γαύτων † κρέας ἡμῖν ἐστὶ πότερ', ἐπεμψέ τις Οὐκ ἀλλ' εὐθὺς ἐνὶ γυνή. Τὸ μόσχιον τὸ τῆς Κορώνης αὔριον δειπνήσομεν. ὁ δὲ παρὰ Μνησιμάχῳ ἐν τῷ ὁμωνύμῳ δράματι δύσκολος, φιλάργυρος ὢν σφόδρα πρὸς τὸν ἀσωτευόμενον νεανίσκον φησίν, Ἀλλ' ἀντιβολῶ σ' ἐπίταττέ μοι μὴ πόλλ' ἄγαν, Μηδ' ἄγρια λίαν, μηδ' ἐπηργυρωμένα. Μέτρια δὲ τῷ θείῳ σεαυτοῦ πῶς ἔτι Μετριώτερ' ὦ δαιμόνιε, πῶς συντεμῶ, καὶ Ἐπεξαπέταμε σὺ μὲν ἰχθῦς μοι κάλει Ἰχθύδιον. ἴδιον γὰρ ἀπολοῦμαι πολύ. ἐπεὶ δὲ κατὰ θεὸν ἐν τοῖς προκειμένοις φίλτατε Οὐλπιανέ, ὦ ὑμεῖς γραμματικῶν παῖδες εἴπατέ μοι τίνι ἐννοίᾳ ὁ Ἔφιππος ἐν τοῖς προειρημένοις ἔφη τὸ μόσχιον τὸ τῆς Κορώνης αὔριον δειπνήσομεν. ἐγὼ γὰρ οἴομαι ἱστορίαν τινὰ εἶναι, καὶ ποθῶ μαθεῖν. καὶ ὁ Πλούταρχος ἔφη ῥοδιακὴν εἶναι λεγομένην ἱστορίαν, ἣν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀποστοματίζειν οὐ δύναμαι, διὰ τὸ πάνυ πρὸ πολλοῦ ἐντετυχηκέναι τῷ ταῦτα περιέχοντι βιβλίῳ. οἶδα δὲ Φοίνικα τὸν κολοφώνιον ἰαμβοποιὸν μνημονεύοντα τινῶν ἀνδρῶν ὡς ἀγειρόντων τῇ Κορώνῃ, καὶ λεγόντων ταῦτα, Ἐσθλοὶ Κορώνῃ χεῖρα πρόσδοτε κριθῶν, Τῇ παιδὶ τοῦ Ἀπόλλωνος ἢ λέκος πυρῶν, Ἢ ἄρτον ἢ ἡμαιθον, ἢ ὅ, τι τις χρήζει. Δότ' ὦ 'γαθοὶ τῶν ἕκαστος τὶς ἐν χερσὶν ἔχει Κορώνῃ, κἂν ἅλα λήψεται χόνδρον. Φιλεῖ γὰρ αὕτη πάγχυ ταῦτα δαίνυσθαι, Ὁ νῦν ἅλας δοὺς, αὖθι κηρίον δώσει, ὦ παῖ θύρην ἄγκλινε. Πλοῦτος ἤκουσε, Καὶ τῇ Κορώνῃ παρθένος φέρει σῦκα. Θεοὶ γένοιτο πάντ' ἄμεμπτος ἡ κόρη, Κἀφνειὸν ἄνδρα κὠνομαστὸν ἐξεύροι. Καὶ τῷ γέροντι πατρὶ κοῦρον εἰς χεῖρας, Καὶ μητρὶ κούρην εἰς τὰ γούνατα καθθείη

Θάλος. τρέφειν γυναῖκα τοῖς κασιγνήτοις. Ἐγὼ δ' ὅκου πόδες φέρουσιν ὀφθαλμούς, Ἀμείβομαι μούσαισι πρὸς θύραις ᾄδων, Καὶ δόντι καὶ μὴ δόντι πλέονα τῶν γε. καὶ ἐπὶ τέλει δὲ τοῦ ἰάμβου φησίν, Ἀλλ' ὠγαθοὶ ἐπορέξαθ' ὧν μυχὸς πλουτεῖ. Δὸς ὦναξ, χὠ σὺ πολλά μοι νύμφα,

Νόμος κορώνῃ. χεῖρα δ' ἣν ἐπαιτοῦσι. διδοῦντ' εἰδὼς δός τι καὶ καταχρήσει. Κορωνισταὶ δὲ ἐκαλοῦντο, οἱ τῇ Κορώνῃ ἀγείροντες, ὥς φησι Πάμφιλος ὁ ἀλεξανδρεὺς ἐν τοῖς περὶ ὀνομάτων, καὶ τὰ ᾀδόμενά τε ὑπ' αὐτῶν κορωνίσματα καλεῖται, ὡς ἱστορεῖ Ἀγνοκλῆς ὁ ῥόδιος ἐν κορωνισταῖς. καὶ χελιδονίζειν δὲ καλεῖται παρὰ ῥοδίοις ἀγερμός τις ἄλλος. περὶ οὗ Θέογνις φησὶν ἐν δευτέρῳ περὶ τῶν ἐν ῥόδῳ θυσιῶν γράφων οὕτως. εἶδος δέ τι τοῦ ἀγείρειν χελιδονίζειν ῥόδιοι καλοῦσιν, ὃ γίνεται τῷ Βοηδρομιῶνι μηνί. χελιδονίζειν δὲ λέγεται διὰ τὸ εἰωθὸς ἐπιφωνεῖσθαι, Ἦλθ' ἦλθε χελιδὼν καλὰς ὥρας ἄγουσα καὶ καλοὺς ἐνιαυτούς. ἐπὶ γαστέρα λευκά, κἀπὶ νῶτα μέλανα Παλάθαν οὐ προκυκλεῖς ἐκ πίονος οἴκου, Οἴνου τε δέπαστρον τυροῦ τε κάνυστρον καὶ πυρῶν. χελιδὼν καὶ λεκυθίταν οὐκ ἀπωθεῖται. πότερ' ἀπίωμες ἢ λαβώμεθα, εἰ μέν τι δώσεις. εἰ δὲ μή, οὐκ ἐάσομεν, Ἢ τὰν θύραν φέρωμες, ἢ τὸ ὑπέρθυρον, Ἢ τὰν γυναῖκα τὰν ἔσω καθημέναν Μικρὰ μέν ἐστι ῥαδίως μιν οἴσομεν Ἂν δὴ φέρῃς τί μέγα δή τι καὶ φέροις. Ἄνοιγ' ἄνοιγε τὰν θύραν χελιδόνι, Οὐ γὰρ γέροντές ἐσμεν, ἀλλὰ παιδία.

Τὸν δὲ ἀγερμὸν τοῦτον κατέδειξε πρῶτος Κλεόβουλος ὁ λίνδιος ἐν Λίνδῳ χρείας γενομένης συλλογῆς χρημάτων. ἐπεὶ δὲ ῥοδιακῶν ἱστοριῶν ἐμνήσθημεν, ἰχθυολογήσων καὶ αὐτὸς ὑμῖν ἔρχομαι ἐπὶ τὴν καλὴν Ῥόδον, ἣν εὔιχθυν εἶναί φησιν ὁ ἥδιστος Λυγκεύς. Ἐργέας οὖν ὁ ῥόδιος ἐν τοῖς περὶ πατρίδος, προειπὼν τινὰ περὶ τῶν κατοικησάντων τὴν νῆσον φοινίκων, φησίν, ὡς οἱ περὶ Φάλανθον ἐν τῇ Ἰαλυσῷ πόλιν ἔχοντες ἰσχυροτάτην τὴν Ἀχαΐαν καλουμένην, καὶ διαιτὸς ἐγκρατεῖς ὄντες, χρόνον πολὺν

ἀντεῖχον

αὐτὰ ἔχον Ἴφικλοι. ἦν γὰρ αὐτοῖς καὶ θέσφατον ἐν χρησμῷ τινὶ λεγόμενον ἕξειν τὴν χώραν, ἕως κόρακες λευκοὶ γένωνται, καὶ ἐν τοῖς κρατῆρσιν ἰχθύες φανῶσιν. ἐλπίζοντες οὖν τοῦτ' οὐδέ ποτε ἔσεσθαι, καὶ τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ῥαθυμοτέρως εἶχον. ὁ δ' Ἴφικλος πυθόμενος παρά τινος τὰ τῶν Φοινίκων λόγια, καὶ ἐνεδρεύσας τοῦ Φαλάνθου πιστόν τινα πορευόμενον ἐφ' ὕδωρ, ᾧ ὄνομα ἦν Λάρκας, καὶ πίστεις πρὸς αὐτὸν ποιησάμενος, θηρεύσας ἰχθύδια ἐκ τῆς κρήνης, καὶ ἐμβαλὼν εἰς ὑδρεῖον, ἔδωκε τῷ Λάρκᾳ, καὶ ἐκέλευσε φέροντα τὸ ὕδωρ τοῦτο ἐγχέαι εἰς τὸν κρατῆρα, ὅθεν τῷ Φαλάνθῳ ᾠνοχοεῖτο. καὶ ὁ μὲν ἐποίησε ταῦτα, ὁ δὲ Ἴφικλος κόρακας θηρεύσας καὶ ἀλείψας γύψῳ, ἀφῆκεν. Φάλανθος δ' ἰδὼν τοὺς κόρακας, ἐπορεύετο καὶ ἐπὶ τοὺς κρατῆρας. ὡς δὲ καὶ τοὺς ἰχθῦς εἶδεν, ὑπέλαβε τὴν χώραν οὐκέτι αὐτῶν εἶναι, καὶ ἐπεκηρυκεύσατο πρὸς τὸν Ἴφικλον ὑπόσπονδος ὑπεξελθεῖν ἀξιῶν μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ. συγκαταθεμένου δὲ τοῦ Ἰφίκλου, ἐπιτεχνᾶται ὁ Φάλανθος τοιόνδε τι. καταβαλὼν ἱερεῖα καὶ τὰς κοιλίας ἐκκαθάρας, ἐν ταύταις ἐπεχείρει ἐξάγειν χρυσίον καὶ ἀργύριον. αἰσθόμενος δὲ ὁ Ἴφικλος διεκώλυσε. προσφέροντός τε τοῦ Φαλάνθου τὸν ὅρκον, ὃν ὤμοσεν ἐάσειν ἐξάγειν, ὅτι καὶ τὰς γαστέρας ἂν φέρωνται, ἀντισοφίζεται πλοῖα αὐτοῖς διδοὺς ἵνα ἀποκομισθῶσι, παραλύσας τὰ πηδάλια καὶ τὰς κώπας καὶ τὰ ἱστία, ὀμόσας φέρειν πλοῖα παρέξειν, ἄλλο δὲ οὐδέν. ἐν ἀπορίᾳ δὲ οἱ Φοίνικες ἐχόμενοι, πολλὰ μὲν τῶν χρημάτων κατώρυξαν, ἐπισημαινόμενοι τοὺς τόπους, ἵνα ὕστερόν ποτε ἀνέλωνται ἀφικόμενοι. πολλὰ δὲ τῷ Ἰφίκλῳ κατέλιπον. ἀπαλλαγέντων οὖν τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐκ τῆς χώρας τῶν Φοινίκων, κατέσχον τὰ πράγματα οἱ Ἕλληνες. τὰ δ' αὐτὰ ἱστορήσας καὶ Πολύζηλος ἐν τοῖς Ῥοδιακοῖς, τὰ περὶ ἰχθύων φησὶ καὶ τῶν κοράκων μόνοι ᾔδεσαν Φοίνικες, καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ Δορκία. αὕτη δ' ἐρασθεῖσα τοῦ Ἰφίκλου, καὶ συνθεμένη περὶ γάμου διὰ τῆς τροφοῦ, ἔπεισε τὸν φέροντα τὸ ὕδωρ, ἰχθῦς ἀναγαγὼν καὶ ἐμβαλεῖν εἰς τὸν κρατῆρα. καὶ αὐτὴ δὲ τοὺς κόρακας λευκάνασα ἀφῆκεν.

Κρεώφυλος ἐν τοῖς Ἐφεσίων ὥροις, οἱ τὴν Ἔφεσόν φησι κτίζοντες καὶ πολλὰ ταλαιπωρηθέντες ἀπορίᾳ τόπου, τὸ τελευταῖον πέμψαντες εἰς θεοῦ, ἠρώτων ὅπου τὸ πόλισμα θῶνται. ὁ δὲ αὐτοῖς ἔχρησεν ἐνταῦθα οἰκίζειν πόλιν, ἣν ἄν τινα ἰχθῦς δείξῃ, καὶ ὗς ἄγριος ὑφηγήσηται. λέγεται οὖν ὅπου νῦν ἡ κρήνη ἐστὶν ὕπαιλαιος καλουμένη, καὶ ὁ ἱερὸς λιμὴν, ἁλιέας ἀριστοποιεῖσθαι, καὶ τῶν ἰχθύων τινὰ ἀποθορόντα σὺν ἀνθρακιᾷ εἰσπεσεῖν εἰς φορυτὸν, καὶ ἁφθῆναι ὑπ' αὐτοῦ λόχμην ἐν ᾗ ἔτυχε σῦς ἄγριος ὢν, ὃς ὑπὸ τοῦ πυρὸς θορυβηθεὶς, ἐπέδραμε τοῦ ὄρους ἐπὶ πολὺ, ὃ δὴ καλεῖται Τρηχεῖα, καὶ πίπτει ἀκοντισθεὶς ὅπου νῦν ἐστὶν ὁ τῆς Ἀθηνᾶς ναός. καὶ διαβάντες οἱ Ἐφέσιοι ἐκ τῆς νήσου ἔτη εἴκοσι οἰκήσαντες † τὸ τῷ εἰκοστῷ δευτέρῳ κτίζουσι Τρηχεῖαν, καὶ τὰ ἐπὶ Κορησσόν, καὶ ἱερὸν Ἀρτέμιδος ἐπὶ τῇ ἀγορᾷ ἱδρύσαντο, Ἀπόλλωνός τε τοῦ Πυθίου ἐπὶ τῷ λιμένι. τοιούτων ἔτι πολλῶν λεγομένων τότε ἐξαίφνης ἐγένετο περὶ πᾶσαν τὴν πόλιν αὐλῶν βόμβος καὶ κυμβάλων ἦχος, ἔτι τε τυμπάνων κτύπος μετὰ ᾠδῆς ἅμα γενόμενος. ἔτυχε δὲ οὖσα ἑορτὴ, τὰ Παρίλια μὲν πάλαι καλούμενα, νῦν δὲ Ῥωμαῖα τῇ τῆς πόλεως τύχῃ ναοῦ καθιδρυμένου ὑπὸ τοῦ πάντ' ἀρίστου καὶ μουσικωτάτου βασιλέως Ἀδριανοῦ. ἐκείνην τὴν ἡμέραν κατ' ἐνιαυτὸν ἐπίσημον ἄγουσι πάντες ἑορτὴν οἱ Ῥώμην κατοικοῦντες, καὶ οἱ ἐνεπιδημοῦντες τῇ πόλει. ὁ οὖν Οὐλπιανὸς, ἄνδρες ἔφη τί τοῦτο; Εἰλαπίν' ἠὲ γάμος, ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστί. καί τινος εἰπόντος, ὅτι βαλλίζουσιν οἱ περὶ τὴν πόλιν ἅπαντες τῇ θεῷ, ὦ λῷστε (ὁ Οὐλπιανὸς γελάσας ἔφη) καὶ τίς Ἑλλήνων τοῦτο βαλισμὸν ἐκάλεσεν, δέον εἰρηκέναι κωμάζουσιν ἀνὰ τὴν πόλιν ἅπαντες, ἢ χορεύουσιν, ἤ τι ἄλλο τῶν εἰρημένων. σὺ δὲ ἡμῖν ἐκ γῆς Συβάρεας ὄνομα πριάμενος, ἀπώλεσας τὸν οἶνον ἐπιχέας ὕδωρ. καὶ Μυρτίλος ἔφη, ἀλλὰ μὴν καὶ ἑλληνικώτερον ἀποδείξω σοι τὸ ὄνομα ὦ φίλε, ἐπεὶ τιμᾷς. πάντας γὰρ ἐπιστομίζειν πειρώμενος οὐδενὸς διὰ ἀμαθίαν κατέγνω, σεαυτὸν δ' ἀποφαίνεις κενώτερον λεβηρίδος. Ἐπίχαρμος, ὦ θαυμασιώτατε, ἐν τοῖς Θεαροῖς μέμνηται τοῦ βαλλισμοῦ, καὶ ἡ μακρὰ ἐστὶν ἡ τῆς Σικελίας ἢ Ἰταλία. ἐν οὖν τῷ δράματι οἱ θεωροὶ καθορῶντες τὰ ἐν Πυθοῖ ἀναθήματα, καὶ περὶ ἑκάστου λέγοντες φασὶ καὶ τάδε. λέβητες χάλκεοι κρατῆρες. ὁ δὲ λοιποῖς † γάμαν ὑποδέλοις καὶ λαυτμβαλλίζοντες ἔσσον χρῆμα εἶκ. καὶ Σώφρων δ' ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ Νυμφοπόνῳ φησὶν, κἤπειτα λαβὼν προεῖχε, τοὶ δ' ἐβάλλιζον, καὶ πάλιν. βαλλίζοντες τὸν θάλαμον σκάτος ἐνέπλησαν. ἀλλὰ μὴν καὶ Ἄλεξις ἐν Κουρίδι φησὶ, Καὶ γὰρ ἐπικώμων ἀνθρώπων ὁρῶ Πλῆθος προσιὸν, ὡς τῶν καλῶν τε κἀγαθῶν Ἐνθάδε συνόντων. μὴ γένοιτό μοι μόνῳ Νύκτωρ ἀπαντῆσαι καλῶς πεπραγόσιν Ὑμῖν περὶ τὸν βαλλισμόν. οὐ γὰρ ἄν ποτε, Θοἰμάτιον ἀπενέγκαιμι μὴ φύσας πτερά. οἶδα δὲ καὶ ἀλλαχόθι τοὔνομα, καὶ ἀναπεμπασάμενος ἐξοίσω. σὺ δὲ ἡμῖν δίκαιος εἶ λέγειν ὁ καὶ τῶν ὁμηρικῶν μεμνημένος τούτων, τίς δαὶς, τίς δὲ ὅμιλος ὅδ' ἔπλετο, τίπτε δέ σε χρεώ, εἰλαπίν' ἠὲ γάμος ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστὶν, τίνι διαφέρει ἀλλήλων. ἐπεὶ δὲ σιγᾷς, ἐγὼ ἐρῶ. περὶ γὰρ τὸν Συρακούσιον ποιητὴν τὰ πρὸ τῶν δύο ἄνδρες ἔλεγον εἰσαγὼν ἀποχρέω, τὰς θυσίας καὶ τὰς λαμπροτέρας παρασκευὰς ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ εἰλαπίνας. καὶ τοὺς τούτων μετέχοντας, εἰλαπιναστάς. ἔρανοι δ' εἰσὶν αἱ ἀπὸ τῶν συμβαλλομένων εἰσαγωγαὶ, ἀπὸ τοῦ συνερᾶν καὶ συμφέρειν ἕκαστον.

τὰ πρὸ τοῦ δύ' ἄνδρες ἔλεγον, εἰς ἐγὼ ἀποχρέω.

ἑκάστου. καλεῖται δὲ ὁ αὐτὸς καὶ ἔρανος καὶ θίασος, καὶ συνιόντες ἐρανισταὶ καὶ συνθιασῶται. καλεῖται δὲ καὶ ὁ περὶ Διονύσῳ ἑπόμενος ὄχλος θίασος, ὡς Εὐριπίδης φησίν, Ὁρῶ δὲ θιάσους τρεῖς γυναικείων χορῶν. Τοὺς μὲν οὖν θιάσους ἀπὸ τοῦ θεοῦ προσηγόρευον. καὶ γὰρ αὐτοὺς τοὺς θεοὺς οἱ Λάκωνες σιοὺς φασί. τὰς δ᾽ εἰλαπίνας ἀπὸ τῆς ἐν αὐταῖς παρασκευῆς γινομένης καὶ δαπάνης. λαφύττειν γὰρ καὶ λαπάζειν τὸ ἐκκενοῦν καὶ ἀναλίσκειν. ὅθεν καὶ ἐπὶ τοῦ πορθεῖν τὸ ἀλαπάζειν οἱ ποιηταὶ τάττουσι, καὶ τὰ διαρπαζόμενα περὶ τὴν λάφυξιν λάφυρα. τὰς δὲ τοιαύτας εὐωχίας Αἰσχύλος καὶ Εὐριπίδης εἰλαπίνας, ἀπὸ τοῦ λελαπάχθαι. λάπτειν δὲ τὴν τροφὴν ἐκπέπτειν καὶ κενούμενον λαγαρὸν γίγνεσθαι, ὅθεν ἀπὸ μὲν τοῦ λαγαροῦ ὁ λαγὼς, ὥσπερ καὶ λάγανον. ἀπὸ δὲ τοῦ λαπάττειν λαπάρα. λαφύττειν δ᾽ ἐστι, τὸ δαψιλῶς καὶ ἐπὶ πολὺ λαπάττειν καὶ ἐκκενοῦν. τὸ δὲ δαπανᾶν ἀπὸ τοῦ δάπτειν λέγεται. καὶ τοῦτο δὲ τοῦ δαψιλοῦς ἔχεται, διόπερ ἐπὶ τῶν ἀπλήστως καὶ θηριωδῶς ἐσθιόντων τὸ δάψαι, καὶ διαρδάψαι. Ὅμηρος, τὸν δ᾽ ἄρα κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατέδαψαν. τὰς δὲ εὐωχίας ἐκάλουν οὐκ ἀπὸ τῆς ὀχῆς, ὅ ἐστι τροφὴ, ἀλλ᾽ ἀπὸ τοῦ περὶ ταῦτα εὖ ἔχειν, εἰς ἃς δὴ συνιόντες, οἱ τὸ θεῖον τιμῶντες, καὶ εἰς εὐφροσύνην καὶ ἄνεσιν αὑτοὺς μεθιέντες, τὸ μὲν πρότερον μέθυ, τὴν δὲ τοῦτο δωρησάμενον θεὸν, Μεθυμναῖον καὶ Λυαῖον καὶ Εὔιον καὶ Ἰήιον προσηγόρευον· ὥσπερ καὶ τὸν μὴ σκυθρωπὸν καὶ σύννουν ἱλαρόν. διὸ καὶ τὸ δαιμόνιον ἵλεων ἀξιοῦσι γίνεσθαι, ἐπιφωνοῦντες ἰὴ ἰὴ. ὅθεν καὶ τὸν τόπον ἐν ᾧ τοῦτο ἔπραττον, ἱερὸν ὠνόμαζον. ὅτι δὲ τὸν αὐτὸν ἵλεων καὶ ἱλαρὸν ἔλεγον, δηλοῖ Εὔφιππος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Ἐμπολή. περὶ ἑταίρας δέ τινος λέγει, Ἔπειτά γ᾽ εἰσιόντ᾽ ἐὰν λυπούμενος τύχῃ τις ἡμῶν ἐκολάκευσεν ἡδέως, Ἐφίλησεν οὐχὶ συμπιέσασα τὸ στόμα Ὥσπερ πολέμιος, ἀλλὰ τοῖσι στρουθίοις Χάσκουσ᾽ ὁμοίως ᾖσε παρεμυθήσατο. Ἐποίησέ θ᾽ ἱλαρὸν εὐθέως, ἀφεῖλέ τ᾽ αὖ Αὐτοῦ τὸ λυποῦν, κἀπέδειξεν ἵλεων. Οἱ δ᾽ ἀρχαῖοι καὶ τοὺς θεοὺς ἀνθρωποειδεῖς ὑποστησάμενοι καὶ τὰ περὶ τὰς ἑορτὰς διέταξαν. ὁρῶντες γὰρ ὡς τὴν μὲν ἐπὶ τὰς ἀπολαύσεις ὁρμὴν οὐχ οἷόν τε τοὺς ἀνθρώπους ἀποστῆσαι, χρήσιμον δὲ καὶ συμφέρον τοῖς τοιούτοις εὐτάκτως καὶ κοσμίως ἐθίζειν χρῆσθαι, χρόνον ἀφορίσαντες, καὶ τοῖς θεοῖς προθύσαντες, οὕτω μεθῆκαν αὐτοὺς εἰς ἄνεσιν, ἵν᾽ ἕκαστος ἡγούμενος ἥκειν τοὺς θεοὺς ἐπὶ τὰς ἀπαρχὰς, καὶ τὰς σπονδὰς μετὰ αἰδοῦς τὴν συνουσίαν ποιῆται. Ὅμηρος γοῦν φησὶν, ἦλθε δ᾽ Ἀθήνη Ἱρῶν ἀντιόωσα. καὶ ὁ Ποσειδῶν, Αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ᾽ ἐόντας Ἀντιόων ταύρων τε καὶ ἀρνειῶν ἑκατόμβης. καὶ ὁ Ζεύς, Χθιζὸς ἔβη μετὰ δαῖτα, θεοὶ δ᾽ ἅμα πάντες ἕποντο. Κἂν ἄνθρωπος δέ που παρῇ πρεσβύτερος, καὶ τῇ προαιρέσει σπουδαῖος, αἰδοῦνται λέγειν τι τῶν ἀσχημόνων ἢ καὶ πράττειν, ὡς καὶ Ἐπίχαρμός που φησίν, ἀλλὰ σιγὴν ἀγαθὸν καταφρόντες παρόντες. ὑπολαμβάνοντες οὖν τοὺς θεοὺς πλησίον αὐτῶν εἶναι, τὰς ἑορτὰς κοσμίως καὶ σωφρόνως διῆγον. ὅθεν οὔτε κατακλίνεσθαι παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἔθος, ἀλλὰ δαίνυνθ᾽ ἑζόμενοι. οὐδ᾽ εἰς μέθην πίνειν, ἀλλ᾽ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο, ἐπὶ ἐπιόντ᾽ ὅσον ἤθελε θυμὸς, ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος. οἱ δὲ νῦν προσποιούμενοι θεοῖς θύειν, καὶ συγκαλοῦντες ἐπὶ τὴν θυσίαν τοὺς φίλους καὶ τοὺς οἰκειοτάτους, καταρῶνται μὲν τοῖς τέκνοις, λοιδοροῦνται δὲ ταῖς γυναιξί, κλαυμυρίζουσι τοὺς οἰκέτας, ἀπειλοῦσι τοῖς πολλοῖς, μονονουχὶ τὸ τοῦ Ὁμήρου λέγοντες. νῦν δ᾽ ἔρχεσθ᾽ ἐπὶ δεῖπνον ἵνα ξυνάγωμεν ἄρηα. ἐπὶ νοῦν οὐ λαμβάνοντες τὰ εἰρημένα ὑπὸ τοῦ τὸν Χείρωνα πεποιηκότος, εἴτε Φερεκράτης ἐστὶν, εἴτε Νικόμαχος ὁ ῥυθμικὸς, ἢ ὅστις δή ποτε. Μηδὲ σύ γ᾽ ἄνδρα φίλον καλέσας ἐπὶ δαῖτα θάλειαν Ἄχθου ὁρῶν παρόντα, κακὸς γὰρ ἀνὴρ τόδε ῥέζει, Ἀλλὰ μάλ᾽ εὔκηλος τέρπου φρένα, τέρπε τ᾽ ἐκεῖνον. Νῦν δὲ τούτων μὲν οὐδ᾽ ὅλως μέμνηνται. τὰ δ᾽ ἑξῆς αὐτῶν ἐκμανθάνουσιν, ἅπερ πάντως ἐκ τῶν εἰς Ἡσίοδον ἀναφερομένων μεγάλων ἠοίων, καὶ μεγάλων ἔργων πέπονθεν, Ἡμῶν δ᾽ ἤν τινα τις καλέσῃ θύων ἐπὶ δεῖπνον Ἀχθόμεθ᾽ ἢν ἔλθῃ, καὶ ὑποβλέπομεν παρόντα Χ᾽ ὅττι τάχιστα θύρας ἐξελθεῖν βουλόμεθ᾽ αὐτόν. Εἶτα γνοὺς πως τοῦθ᾽ ὑποδήσατ᾽, ἔπειτά τις εἶπε Τῶν ξυμπινόντων. ἤδη σὺ τί οὐχ ὑπολύσεαι αὐτόν, ὁ δ᾽ ἄχθεται αὐτὸς ὁ θύων Τῷ κατακωλύοντι καὶ εὐθὺς ἔλεξ᾽ ἐλεγεῖα Μηδένα μήτ᾽ ἀέκοντα μένειν κατέρυκε παρ᾽ ἡμῖν, Μήθ᾽ εὕδοντ᾽ ἐπέγειρε Σιμωνίδη. οὐ γὰρ ἐπ᾽ οἴνοις Τοιαῦτα λέγομεν δειπνίζοντες φίλον ἄνδρα. Ἔτι δὲ καὶ ταῦτα προστίθεμεν, μὴ δὲ πολυξείνου δαιτὸς δυσπέμφελον εἶναι, ἐκ κοινοῦ πλείστη τε χάρις δαπάνη τ᾽ ὀλιγίστη. καὶ θύοντες μὲν τοῖς θεοῖς ὀλίγιστα εἰς τὰς θυσίας καὶ τὰ τυχόντα δαπανῶμεν, ὥσπερ ὁ καλὸς Μένανδρος ἐν τῇ Μέθῃ παρέστησεν. Εἶτ᾽ οὐχ ἅπαντα πράττομεν καὶ θύομεν, Ὅπου γε τοῖς θεοῖς μὲν ἠγορασμένον Δραχμῶν ἄγω προβάτιον ἀγαπητὸν δέκα. Αὐλητρίδας δὲ καὶ μύρον καὶ ψαλτρίας, Μενδαῖον, Θάσιον, ἐγχέλεις, τυρὸν, μέλι, Μικροῦ ταλάντου γίνεταί τι περὶ λόγον. Δραχμῶν μὲν ἀγαθῶν ἄξιον λαβεῖν δέκα Ἡμᾶς, ἐὰν καλλιερηθῇ τοῖς θεοῖς. Τούτων δὲ πρὸς ταῦτ᾽ ἀντανελεῖν τὴν ζημίαν, Πῶς οὐχὶ τὸ κακὸν τῶν ἱερῶν διπλάζεται. Ἐγὼ μὲν οὖν ἄν γε θεὸς οὐκ ἂν εἴασα Τὴν ὀσφὺν, ἂν ἐπὶ τὸν βωμὸν ἐπιθεῖναί ποτε, Εἰ μὴ καθήγιζέ τις ἅμα καὶ τὴν ἔγχελυν, Ἵνα Καλλιμέδων ἀπέθανεν εἷς τῶν συγγενῶν.

Ὀνομάζουσι δ᾽ οἱ ἀρχαῖοι καὶ ἐπιδόσιμα τινὰ δεῖπνα, ἅπερ Ἀλεξανδρεῖς λέγουσιν ἐξ ἐπιδομάτων.

Margin notes: Εἰλαπίναι. — ἰλ. χ. — Θεοὶ παρ' ἑορταῖς τιμώμενοι. — ἰλ. α. — ἰλ. α. — Hesio. in ἔργοις. — Ἐπιδόσιμα.

Ἄλεξις γοῦν ἐν τῷ εἰς τὸ φρέαρ φησί, Νυνὶ δέ μοι ὁ δεσπότης Προὔπεμψεν οἴνου κεράμιον Τῶν ἔνδοθεν πομπικόν τι πάθεν μανθάνω Ἐπιδόσιμον πρὸς τἄλλα τοῦτ᾽ ἔσται, φίλω Αἰθυσομένῃ γραΐ.

Καὶ Κρώβυλος ἐν Ψευδυποβολιμαίῳ, Λάχης ἐγὼ δὲ πρὸς σὲ πρόσαγε ποῖ Ὅπου μ᾽ ἐρωτᾷς, ὡς φιλουμένην παρῇ Τἀπιδόσιμ᾽ ἡμῖν οὖν ὡς ἰχθῦς πιεῖν κυάθους ἑκατὸν ἐβιάσω σὺ δ᾽ ὠδίκα. Οἴδασι δὲ οἱ ἀρχαῖοι καὶ τὰ νῦν καλούμενα ἀπὸ σπυρίδος δεῖπνα. ἐμφανίζει δὲ Φερεκράτης περὶ τούτων ἐν ἐπιλήσμονι ἢ θαλάσσῃ οὕτω. Συσκευασάμενος δεῖπνον ἐν τῷ σπυρίδιον. Ἐβάδιζεν ὡς πρὸς Ὠφέλλιν. τοῦτο δὲ σαφῶς δηλοῖ τὸ ἀπὸ σπυρίδος δεῖπνον, ὅταν τις αὐτὸς αὑτῷ σκευάσας δεῖπνον, καὶ συνθεὶς εἰς σπυρίδα παρά τινα δειπνήσων ἴῃ. σύνδειπνον εἴρηκεν ἐπὶ συμποσίου Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Μικίνου φόνου. φησὶ γὰρ ἐκεῖνον ἐπὶ τὸ σύνδειπνον κεκλημένον. καὶ Πλάτων δέ φησι τοῖς τὸ σύνδειπνον ποιησαμένοις. καὶ Ἀριστοφάνης γηρυτάδῃ, ἐν τοῖς συνδείπνοις ἐπαινῶν Αἰσχύλον. διόπερ τινὲς καὶ τὸ Σοφοκλέους δρᾶμα περὶ τὸ οὐδέτερον ἐπιγράφειν ἀξιοῦσι σύνδειπνον, καλοῦσι δέ τινα καὶ συναγώγιμα δεῖπνα, ὡς Ἄλεξις ἐν φιλοκάλῳ, ἢ νύμφαις, Κατέκειτο κἀκεῖνος πάλαι Συναγώγιμον ποιοῦμεν. ἀλλ᾽ εὖ οἶδ᾽ ὅτι Κυμινοπρίστης ὁ τρόπος ἐστί σου πάλαι. καὶ Ἔφιππος ἐν Γηρυόνῃ, καὶ συναγώγιμον συμπόσιον ἐπικληροῦσιν. ἔλεγον δὲ συνάγειν, καὶ τὸ μεθ᾽ ἀλλήλων πίνειν, καὶ συναγώγιον τὸ συμπόσιον. Μένανδρος ἐν πεπραμένῃ, Καὶ νῦν ὑπὲρ τούτων συνάγουσι κατὰ μόνας. εἶθ᾽ ἑξῆς ἔφη, ἐξεπλήρωσέν τε τὸ συναγώγιον. Μήποτε δὲ τοῦτ᾽ ἐστὶ τὸ ἀπὸ συμβολῶν καλούμενον. τίνες δ᾽ εἰσὶν αἱ συμβολαί, αὐτὸς Ἄλεξις ἐν μανδραγοριζομένῃ σημαίνει διὰ τούτων,

Ἥξω φέρουσα συμβολὰς δύο νῦν ἅμα. Πῶς συμβολὰς τὰς ταινίας οἱ Χαλκιδεῖς, Καὶ σὺ ἀλαβάστρους συμβολὰς καλοῦσι γραῦ. Ἀργεῖοι δ᾽ ὥς ἐν τοῖς ὑπομνήμασί φησιν Ἡγήσανδρος, γράφει δ᾽ οὕτως τὴν συμβολὴν τὴν εἰς τὰ συμπόσια ὑπὸ τῶν πινόντων εἰσφερομένην Ἀργεῖοι χῶν καλοῦσι. τὴν δὲ μερίδα, αἶσαν. οὐκ ἀνάρμοστον δὲ καὶ τοῦτου τοῦ συγγράμματος τέλος εἰληφότος ἑταῖρε Τιμόκρατες, αὐτοῦ καταπαῦσαι τὸν λόγον, μὴ καὶ ἡμᾶς τις οἰηθῇ περὶ τὸν Ἐμπεδοκλέα ἰχθῦς ποτε γεγονέναι. φησὶ γὰρ ὁ φυσικός, Ἤδη γάρ ποτ᾽ ἐγὼ γενόμην κόρη τε κόρος τε Θάμνος δ᾽ οἰωνός τε, καὶ ἐξ ἁλὸς ἔμπυρος ἰχθῦς.

Ἀπὸ σπυρίδος δεῖπνον.

Συναγώγιμα.

Συμβολαί.

ἈΘΗΝΑΊΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩ͂Ν ΒΙΒΛΊΟΝ ἘΝΝΑΤΟΝ.

ΔΌΡΠΟΥ δ᾽ αὖθις μνησόμεθα χερσὶ δ᾽ ἐφ᾽ ὕδωρ Χευάντων. μῦθοι δὲ καὶ ἠῶθεν περ ἔσονται, ἀμοί τε καὶ σοί ὦ Τιμόκρατες. προπαρατεθέντων γὰρ κολιῶν, καί τινος εἰπόντος ἡ τακεραί εἰσιν, παρά τινι κεῖται καὶ τὸ τακερόν ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη, καὶ σίναπι δέ τις εἴρηκε τὸ νάπυ. ὁρῶ γὰρ ἐν παροψίσι περιφερόμενον μετὰ τῶν κολιῶν. οἶδα γὰρ καὶ οὕτως λεγόμενον κολιὸν ἀρσενικῶς. Ἐπίχαρμος γοῦν ἐν Μεγαρίδι φησίν, ὅρα τυρίδιον, κολιοί, σφόνδυλοι, τῶν δὲ βρωμάτων οὐδὲ ἕν. καὶ ἐν Κύκλωπι, χορδαί τε ἁδεῖαι, μὰ Δία χ᾽ ὁ κολιός. μάθετε δὲ καὶ τοῦτο παρ᾽ ἐμοῦ ὦ σοφώτατοι. ὅτι νῦν ὁ Ἐπίχαρμος καὶ χορδὴν ὠνόμασεν ἀεί ποτε ὀρύαν καλῶν. καὶ ἅλας δὲ ἡδυσμένους ὁρῶ ἐν ἄλλαις παροψίσιν. αἰνιττόμενοι δὲ ἁλῶν πλήρεις οἱ κυνικοὶ παροῖς κατὰ τὸν Ἀντιφάνην, λέγει δ᾽ ἐν κορύκῳ τίς ἄλλος κύων τῶν θαλαττίων δ᾽ ἀεί, Ὄψον ἐστὶ χ᾽ ὁ μὲν διὰ τέλους δὲ τοῦτο ἅλα, περὶ δὲ τούτοις πίνομεν οἰνάριον εἶδος νὴ Δί᾽ οἰκίας, Πέπερ δ᾽ ὅμοιον, οἷον τοῖς παροῦσι συμφέρει Ἀπεξέπασιν ὀξυβάφῳ πονηρόν. Ὁρῶ δὲ καὶ μετ᾽ ὄξους ἀναμεμιγμένον γάρον. Οἶδα δὲ ὅτι νῦν τινὲς ποντικῶν ἰδίᾳ καθ᾽ αὑτὸ σκευάζονται ὀξύγαρον. πρὸς ταῦτα ἐπαντήσας ὁ Ζωΐλος ἔφη. Ἀριστοφάνης ὦ οὗτος ἐν λημνίαις τὸ τακερὸν ἔταξεν ἐπὶ τοῦ τρυφεροῦ, λέγων οὕτως. λῆμνος κυάμους τρέφουσα τακεροὺς καὶ καλούς. καὶ Φερεκράτης κραπατάλοις. τακεροὺς ποιῆσαι τοὺς ἐρεβίνθους αὐτόθι. σίναπι δ᾽ ὠνόμασε Νίκανδρος ὁ Κολοφώνιος ἐν μὲν θηριακοῖς οὕτως, ἢ μὴν καὶ σικύην χαλκήρεα ἢ σίναπι. ἐν δὲ τοῖς γεωργικοῖς, σπέρματά τ᾽ ἐνδάκνοντα σινήπιος. καὶ πάλιν, κάρδαμον ἀβρινόν τε μελάμφυλλόν τε σίναπι. Κράτης δ᾽ ἐν τοῖς περὶ τῆς ἀττικῆς λέξεως Ἀριστοφάνην παρίστησι λέγοντα, Καὶ βλέπει σίναπι, καὶ τὰ πρόσωπ᾽ ἀνέσπασε. καθά φησι Σέλευκος ἐν τοῖς περὶ ἑλληνισμοῦ. ἔστι δ᾽ ὁ στίχος ἐξ ἱππέων καὶ ἔχει οὕτως κἄβλεψε νάπυ. οὐδεὶς δ᾽ Ἀττικῶν σίναπι ἔφη, ἔχει δὲ ἑκάτερον λόγον. νάπυ μὲν γάρ, οἷον νᾶφυ. ὅτι ἐστέρηται φύσεως. ἀφυὲς γὰρ καὶ μικρόν, ὥσπερ καὶ ἡ ἀφύη. σίναπι δέ, ὅτι σίνεται τοὺς ὦπας ἐν τῇ ὀδμῇ. ὡς καὶ τὸ κρόμμυον, ὅτι τὰς κόρας μύομεν. Ξέναρχος δὲ ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν σκύθαις ἔφη, τουτὶ τὸ κακὸν οὐκ ἔστ᾽ ἔτι κακὸν τὸ θυγάτριον τέμε Σισινάπικεν διὰ τῆς ῥινός. ἁλῶν δὲ καὶ ὄξους μέμνηται ὁ καλὸς Ἀριστοφάνης ἐν τοῖς περὶ Σθενέλῳ τοῦ τραγικοῦ, λέγων, καὶ πῶς ἐγὼ Σθενέλου φάγοιμ᾽ ἂν ῥήματα εἰς ὄξους

Τακερόν.

Νάπυ.

εἰς ὄξος ἐμβαπτόμενος ἢ λευκὸς ἅλας. ὑμῖν μὲν οὖν ταῦτα καλὲ ἄνθρωπε ζητοῦντι συνεκπορίζομεν. σὺ δ' ἡμῖν ἀποκρίνασθαι δίκαιος εἶ, παρὰ τίνι περὶ τοῦ ἀγγείου ἡ παροψὶς κεῖται. περὶ μὲν γὰρ ὄψου παρεσκευασμένου ποικίλου καὶ ἄδους τινὸς οἶδα Πλάτωνα εἰρηκότα ἐν Ἑορταῖς οὕτω, ὁπόθεν ἥδιστο μᾶζα καὶ παροψίδες. ἐν δὲ Εὐρώπῃ πάλιν περὶ προσοψήματος διὰ πλειόνων εἴρηκεν, ἐν οἷς ἐστι καὶ τάδε, Γυνὴ καθεύδειν δεῖ ἀργὸν μανθάνω, Ἐγρηγορυῖαι δ' εἰσὶν αἱ παροψίδες. Αὐτῇ μόνον κρεῖττον πολὺ χρῆμ' εἰς ἡδονὴν Ἤντευ λαβεῖν. οὐ γάρ τινες παροψίδες Εἰσ' ἀντιβολῶ σε. κᾆν τοῖς ἑξῆς δ' ἴσασιν, ὥσπερ περὶ προσοψήματος λέγων τῶν παροψίδων. ἐν δὲ Φάωνι, Τὰ δ' ἀλλότρι' ἐστὶν ὅμοια ταῖς παροψίσι, Βραχὺ γὰρ τὸ τέρψαν τ' ἐξανάλωται ταχύ. Ἀριστοφάνης Δαιδάλῳ, Πάσαις γυναιξὶν ἐξ ἑνός γέ του τρόπου, Ὥσπερ παροψὶς μοιχὸς ἐσκευασμένος. Σιωπῶντος οὖν τοῦ Οὐλπιανοῦ, ἀλλ' ἐγώ φησιν ὁ Λεωνίδης, εἰπεῖν εἰμὶ δίκαιος πολλὰ ἤδη σιωπήσας, πολλοῖς δ' ἀντιλέγειν οὐκ ἔτι σοῦ ἐθέλει. ἐπεὶ πρὸς μὲν τούτους ἀρκεῖ λόγος εἷς ὁ παλαιός, Σοὶ μὲν ταῦτα δοκοῦντ' ἔστω, ἐμοὶ τάδε. Τοὺς ξυνετοὺς δ' ἄν τις πείσειε τάχιστα λέγων εὖ. Οἵπερ καὶ βάσανος εἰσὶ διδασκαλίας. περὶ τοῦ σκεύους οὖν εἴρηκεν ὦ φιλότης Μυρτίλε (προήρπασα γάρ σου τὸν λόγον) Ἀντιφάνης Βοιωτίᾳ, Καλέσασά τι παρατίθησιν ἐν παροψίδι. Καὶ Ἄλεξις ἐν Ἡσιόνῃ, ὡς εἶδε τὴν τράπεζαν ἀνθρώπους δύο Φέροντας εἴσω ποικίλων παροψίδων Κόσμου βρύουσαν, οὐκ ἔτ' εἰς ἐμὲ βλέπων. Καὶ ὁ τὰ εἰς Μάγνητα ἀναφερόμενα ποιήσας ἐν Διονύσῳ πρώτῳ, Καὶ ταῦτα μέν μοι τῶν κακῶν παροψίδες. Ἀχαιὸς δ' ἐν Αἴθωνι σατυρικῷ, Κεκερματισμένα δ' ἄλλα μοι παροψίδων, Κάτεφθα καὶ κνισηρὰ παραφλογίσματα. Σωτάδης δ' ὁ κωμικὸς παραλυρουμένῳ, Παροψὶς τῶν φαίνομαι τῷ Κρωβύλῳ. Τοῦτον μασᾶται, παρακατιδεῖν δεῖ με. Ἀμφιβόλως δ' εἴρηται τὸ παρὰ τῷ Ξενοφῶντι ἐν πρώτῳ παιδείας. φησὶ γὰρ ὁ φιλόσοφος, Προσῆγεν αὐτῷ παροψίδας καὶ παντοδαπὰ ἐμβάμματα καὶ βρώματα. καὶ παρὰ τῷ τὸν Χείρωνα πεποιηκότι τὸν εἰς Φερεκράτην ἀναφερόμενον, ἔνθα ἡδύσματος ἡ παροψὶς κεῖται. καὶ οὐχ ὡς Δίδυμος ἐν τῷ περὶ παρεφθορυίας λέξεως περὶ τοῦ ἀγγείου. φησὶν γάρ, Νὴ τὸν Δί' ὥσπερ αἱ παροψίδες Τὴν αἰτίαν ἔχουσ' ἐπὶ τῶν ἡδυσμάτων, Οὓς ὁ καλέσας ἀξιοῖ τοῦ μηδενός. Νικοφῶν Σειρῆσιν, ἄλλος μαχέσθω περὶ ἕδρας παροψίδι. Ἀριστοφάνης Δαιδάλῳ, Πάσαις γυναιξὶν ἐξ ἑνός γέ του τρόπου, Ὥσπερ παροψὶς μοιχὸς ἐσκευασμένος.

Πλάτων Ἑορταῖς, ὁπόθεν ἥδιστο μᾶζα καὶ παροψίδες. περὶ βολβῶν δ' ἀρτύσεως καὶ σκευασίας τὸν λόγον ποιεῖται. οἱ δ' Ἀττικοί, ὦ συνεστιάτορ Οὐλπιανέ, καὶ ἔμβαμμα λέγουσιν, ὡς Θεόπομπος ἐν Εἰρήνῃ. ὁ μὲν γὰρ ἄρτος ἡδύ, τὸ δὲ φοινικίζειν προσόν Ἔμβαμμα τοῖς ἄρτοις πονηρὸν γίνεται. Καὶ κωλῆνα δὲ λέγουσι, καὶ κωλῆν. Εὔπολις Αὐτολύκῳ, Σκέλη δὲ καὶ κωλῆνες εὐθὺ τοῦ ῥάφυ. Εὐριπίδης Σκείρωνι, οὐδὲ κωλῆνες νεκρῶν. ἔστι δὲ τὸ κωλέα συνῃρημένον δέ, ὡς συκέα συκῆ, λεοντέα λεοντῆ, κωλέα κωλῆ. Ἀριστοφάνης Πλούτῳ δευτέρῳ, Οἴμοι δὲ κωλῆς, ἣν ἐγὼ κατήσθιον. Ἐν Δαιταλεῦσιν, καὶ δελφακίων ἁπαλῶν κωλαῖ καὶ χναυμάτια περιόντα. Ἐν δὲ Πελαργοῖς, κεφαλάς τ' ἀρνῶν, κωλᾶς ἐρίφων. Πλάτων Γρυφεῖν, ἰχθῦς, κωλᾶς, φύσκας. Ἀμειψίας Κόννῳ, δίδοται μάλιστα ἱερωσύνα Κωλῆ τὸ πλευρὸν ἡμίκραιρ' ἀριστερά. Ξενοφῶν Κυνηγετικῷ, κωλῆν σαρκώδη, λαγόνας ὑγράς. καὶ Ξενοφάνης δ' ὁ Κολοφώνιος ἐν τοῖς ἐλεγείοις φησίν, Πέμψας γὰρ κωλῆν ἐρίφου σκέλος ἤραο πῖον Ταύρου λαρινοῦ τίμιον ἀνδρὶ λαχεῖν Τοῦ κλέος Ἑλλάδα πᾶσαν ἀφίξεται, οὐδ' ἀπολήξει Ἔς τ' ἂν ἀοιδάων ᾖ γένος Ἑλλαδικόν. Ἑξῆς δὲ τούτων πολλῶν καὶ παντοδαπῶν ἐπιφερομένων, ἡμεῖς ἐπισημαινόμεθα τὰ μνήμης ἄξια. καὶ γὰρ ὀρνίθων πλῆθος ἦν ἀεὶ καὶ χηνῶν. ἔτι δὲ τῶν νεοσσῶν ὀρνίθων, οὓς ἵππους τινὲς καλοῦσι, καὶ χοίρων καὶ τῶν περισπουδάστων φασιανικῶν ὀρνίθων. Καλ.

περὶ λαχάνων οὖν πρότερον ἐκθέμενός σοι, καὶ περὶ τῶν ἄλλων μετὰ ταῦτα διηγήσομαι. Γογγυλίδες. Γογγυλ.

Ταύτας Ἀπολλᾶς ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ πόλεων ὑπὸ Λακεδαιμονίων γαστέρας φησὶ καλεῖσθαι. Νίκανδρος δ' ὁ Κολοφώνιος ἐν ταῖς γλώσσαις, παρὰ Βοιωτοῖς γαστέρας ὀνομάζεσθαι τὰς κράμβας. τὰς δὲ γογγυλίδας, ζεκελτίδας. Ἀμερίας δὲ καὶ Τιμαχίδας τὰς κολοκύντας ζακελτίδας καλεῖσθαι. Σπεύσιππος δ' ἐν δευτέρῳ ὁμοίων, ῥαφανίς φησι, γογγυλίς, ῥάφυς, ἀνάρρινον, ὅμοια. τὴν δὲ ῥάφυν Γλαῦκος ἐν τῷ ὀψαρτυτικῷ διὰ τοῦ π ψιλῶς καλεῖ ῥάπυν. τούτοις δ' οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ὅμοιον, εἰ μὴ ἡ νῦν προσαγορευομένη Βουνιάς. Θεόφραστος μὲν Βουνιάδα οὐκ ὀνομάζει, ἄρρενα δὲ καλεῖ τινα γογγυλίδα, καὶ ἴσως αὕτη ἐστὶν ἡ Βουνιάς. Βουνιάς. Νίκανδρος δ' ἐν τοῖς Γεωργικοῖς τῆς βουνιάδος μνημονεύει, Γογγυλίδας σπείροις δὲ κυλινδρωτῆς ἐφ' ἀλωῆς Ὄφρα κεν ἴσαι πλατάνοισι χαμηλότεραι θαλέθωσι Βουνιάδες, ἀλλ' εἴσω ῥαφάνοις εἴσω λαθραῖοι Γογγυλίδες. δισσὴ γὰρ ῥαφάνοιο γενέθλη Μακρή τ' ἐρφαίνονται ἐν τρεσίῃσι. Κηφισιακῶν δὲ γογγυλίδων μνημονεύει Κράτης ἐν ῥήτορσιν οὕτως, κηφισιακαῖσι γογγυλίσιν ὅμοια πάνυ. Θεόφραστος δὲ γογγυλίδων φησὶν εἶναι γένη δύο, ἄρρενα καὶ θῆλυ. γίνεσθαι δ' ἄμφω ἐκ τοῦ αὐτοῦ σπέρματος. Ποσειδώνιος δ' ὁ ἀπὸ τῆς Στοᾶς ἐν τῇ εἰκοστῇ ἑβδόμῃ τῶν ἱστοριῶν, περὶ τὴν Δαλματίαν φησὶ γίνεσθαι γογγυλίδας ἀκηπεύτους καὶ ἀγρίους

σταφυλίνους. Δίφιλος δ' ὁ σίφνιος ἰατρός, ἡ γογγυλίς φησι λεπτυντική ἐστι, καὶ δριμεῖα, καὶ δύσπεπτος, ἔτι δὲ πνευματωτική. κρείττων δ' ἡ βοιωτιὰς καθέστηκε. γλυκυτέρα γάρ ἐστι καὶ πεπτικωτέρα, πρὸς τῷ εὐστόμαχος εἶναι καὶ τρόφιμος. ἡ δὲ ὀπτωμένη φησὶ γογγυλὶς μᾶλλον πέπτεται, τρεφτικωτέρα δὲ λεπτύνει. ταύτης μνημονεύει Εὔβουλος ἐν Ἀγκυλίωνι οὕτως, Ὀπτήσιμον γογγυλίδα ταυτηνὶ φέρω. Καὶ Ἄλεξις ἐν Θεοφορήτῳ, Λαλῶ Γολυμάτη γογγυλίδος ὀπτῶν τόμους. Ἡ δὲ ταριχευομένη γογγυλὶς λεπτυντικωτέρα ἐστὶ τῆς ἑφθῆς, καὶ μάλιστα ἡ διὰ νάπυος γινομένη, ὥς φησιν

Κράμβη. ὁ Δίφιλος. Κράμβη. Εὔδημος ὁ ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ λαχάνων κράμβης φησὶν εἶναι γένη τρία, τό τε καλουμένης ἁλμυρίδος, καὶ λειοφύλλου, καὶ σελινουσίας. τῇ δ' ἡδονῇ πρώτην κεκρίσθαι τὴν ἁλμυρίδα. φύεται δ' ἐν Ἐρετρίᾳ, καὶ Κύμῃ, καὶ Ῥόδῳ, ἔτι δὲ Κνίδῳ, καὶ Ἐφέσῳ. ἡ δὲ λειόφυλλος ἀνὰ πᾶσάν φησι χώραν γίγνεται. ἡ δὲ σελινουσία τὴν ὀνομασίαν ἔχει διὰ τὴν οὐλότητα. ἐμφερὴς γάρ ἐστι σελίνῳ, καὶ κατὰ τὴν ἄλλην πύκνωσιν. Θεόφραστος δὲ οὕτως γράφει. τῆς δὲ ῥαφάνου (λέγω δὲ τὴν κράμβην) ἡ μέν ἐστιν οὐλόφυλλος, ἡ δὲ ἀγρία. Δίφιλος δὲ ὁ σίφνιος φησι, κράμβη δὲ καλλίστη γίνεται καὶ γλυκεῖα ἐν Κύμῃ, ἐν δὲ Ἀλεξανδρείᾳ πικρά. τὸ δ' ἐκ Ῥόδου φερόμενον σπέρμα εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἐπὶ ἐνιαυτὸν γλυκεῖαν ποιεῖ τὴν κράμβην, μεθ' ὃν χρόνον πάλιν ἐπιχωριάζει. Νίκανδρος δ' ἐν γεωργικοῖς, λέγει μὲν κράμβη ὅτε δ' ἀγριάς ἐμπίπτουσα, Σπειρομένη πολύφυλλος ἐνιβῶσαι προσιοῦσιν Ἡ οὔλη, καὶ τύριος ὁ † θαμνίτης πετάλοισιν, Ἡ τε ἐπιφοινίσσουσα καὶ ἀμαυροῖσιν ὁμοίη Βατράχοις τε κύμη τε κακόχροος, ἡ μὲν ἔοικε Πέλμασιν οἶσι πέδιλα παλίμβολα κασσύουσιν Ἣν μάντιν λαχάνοισι παλαιογόνοι ἐνέπουσιν. Μήποτε δὲ ὁ Νίκανδρος μάντιν κέκληκε τὴν κράμβην ἱερὰν οὖσαν. ἐπεὶ καὶ παρ' Ἱππώνακτι ἐν τοῖς ἰάμβοις ἐστὶ τὶ λεγόμενον τοιοῦτον. Ὁ δὲ ἐξολιθὼν ἱκέτευε τὴν κράμβην, Τὴν ἑπτάφυλλον, ἣ θύεσκε Πανδώρῃ Ταργηλίοισιν ἔγχυλον πρὸ φαρμάκου. Καὶ Ἀνάνιος δέ φησι, ὅτι πολλῶν ἀνθρώπων ἐγὼ φιλέω μάλιστα, ναὶ μὰ τὴν κράμβην. καὶ Τηλεκλείδης πρυτάνεσι, ναὶ μὰ τὰς κράμβας ἔφη. καὶ Ἐπίχαρμος ἐν γᾷ καὶ θαλάσσᾳ, ναὶ μὰ τὰν κράμβαν. Εὔπολις Βάπταις, ναὶ μὰ τὴν κράμβην. ἐοίκασι δὲ ἰωνικὸς εἶναι ὁ ὅρκος. καὶ οὐ παράδοξον εἰ κατὰ τῆς κράμβης τινὲς ὤμνυον, ὁπότε καὶ Ζήνων ὁ κιττιεὺς ὁ τῆς στοᾶς κτίστωρ, μιμούμενος τὸν κατὰ τῆς κυνὸς ὅρκον Σωκράτους, καὶ αὐτὸς ὤμνυε τὴν κάππαριν, ὥς Ἔμποδός φησιν ἐν ἀπομνημονεύμασιν. Ἀθήνησι δὲ καὶ ταῖς τετοκυίαις κράμβη παρεσκευάζετο, ὥς τι ἀντιφάρμακον εἰς τροφήν. Ἔφιππος γοῦν ἐν γηρυόνῃ φησίν, Ἔπειτα πῶς Οὐ στέφανος, οὐδ' εἷς ἐστι πρόσθε τῶν θυρῶν, Οὐ κνῖσα κρούει ῥινὸς ὑπεροχὰς ἄκρας Ἀμφιδρομίων ὄντων, ἐν οἷς νομίζεται Ὀπτᾶν τε τυροῦ Χερρονησίτου τόμους, Ἕψειν τ' ἐλαίῳ ῥάφανον ἠγλαϊσμένην, Πνίγειν τε παχέων ἀρνίων στηθύνια, Τίλλειν τε φάττας καὶ κίχλας ὁμοῦ σπίνοις Κοινῇ τε χναύειν τευθίσιν σηπίδια, Πιλεῖν τε πολλὰς πλεκτάνας ἐπιστρόφως, Πίνειν τε πολλὰς κύλικας εὐζωρεστέρας. Ἀντιφάνης δ' ἐν παρασίτῳ, ὡς εὐτελοῦς βρώματος τῆς κράμβης μέμνηται ἐν τούτοις. Οἶα δ' ἔστιν οἶσθα γυναῖκα σπέρου, δ' ἄρτος, πλακουντώδη, πράγματ' ἐλευθέριον Τάριχος, οὐδ' ἡδύσμασιν Ἀρνεῖα, καταπεπλησμένα δὲ βρώμασιν Τεταραγμένη, καὶ λοπάδες ἀνθρώπων φθοραί. Καὶ μὴν ῥαφάνους γ' ἕψουσι λιπαρὰς ὦ θεοὶ Ἔθνος θαῦμ' αὖθις πίστινον. Δίφιλος δ' ἐν ἀπλήστῳ, Ἥκει φερομένη [illegible] πάντα τἀγαθά Ῥάφανος λιπαρά σπλαγχνίδια πολλὰ ζωμίδια Ἀπλήστατ' οὐδὲν μὰ Δία τοῖς ἐμοῖς, Καὶ τοῖς ὅμοια πράγματα οὐδὲ ταῖς Θλασταῖς ἐλάαις. Ἀλκαῖος παλαίστρᾳ, ἦδη δ' ἧψε χύτραν ῥαφάνων. Πολύζηλος δ' ἐν μουσῶν γοναῖς, κράμβας αὐτὰς ὀνομάζων φησί, ὑψιπέταλοί τε κράμβαι συχναί.

Σεῦτλα. Σεῦτλα. τούτων φησὶν ὁ Θεόφραστος εὐχυλότερον εἶναι τὸ λευκὸν τοῦ μέλανος, καὶ ὀλιγοσπερμότερον, καὶ καλεῖσθαι σικελικόν. ἡ δὲ σευτλὶς ἑτέραν φησι τοῦ τεύτλου ἐστί, διὸ καὶ Δίφιλος ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν ἥρωϊ δράματι ἐπιτιμᾷ τινὶ ὡς κακῶς λέγοντι, καὶ τὰ τεῦτλα σευτλίδας καλῶν. Εὔδημος δ' ἐν τῷ περὶ λαχάνων, τέσσαρα γένη φησὶν εἶναι τεύτλων, πασὸν, καυλωτὸν, λευκὸν, πάνδημον. τοῦτο δὲ εἶναι τῇ χρόᾳ φαιόν. Δίφιλος δ' ὁ σίφνιος τὸ σεύτλιον φησὶν εὐχυλότερον εἶναι τῆς κράμβης, καὶ θρεπτικώτερον μετρίως. ἑψητὸν δὲ καὶ λαμβανόμενον μετὰ νάπυος λεπτυντικώτερον εἶναι, ἑλμίνθων φθαρτικόν. εὐκοιλιώτερον δὲ τὸ λευκόν, τὸ δὲ μέλαν οὐρητικώτερον. ὑπάρχειν δὲ αὐτῶν καὶ τὰς ῥίζας εὐστομωτέρας καὶ πολυτροφωτέρας.

Σταφυλῖνος. Σταφυλῖνος. οὗτος δριμύς ἐστι φησὶν ὁ Δίφιλος, ἱκανῶς δὲ θρεπτικὸς καὶ εὐστόμαχος μέσως, διαχωρητικός τε καὶ πνευματώδης, δύσπεπτος, οὐρητικός, ἱκανῶς δ' ἐγερτικὸς πρὸς ἀφροδίσια. διὸ καὶ ὑπ' ἐνίων φίλτρον καλεῖται. Νουμήνιος δ' ἐν τῷ ἁλιευτικῷ φησί, Φύλλων δ' ὅσσα πάρεστι, τ' ἐρρίζωνται ἀρούραις, Χείματος ἠδ' ὁπόταν πολυάνθεμον ἔαρ ἵκηται Αὐχμηρήν σκόλυμόν τε καὶ ἀγριάδα σταφυλῖνον Ῥέφιν τ' ἔμπεδον καὶ καυλίδα τ' ἀγρειῶτιν. Νίκανδρος δ' ἐν δευτέρῳ γεωργικῶν φησιν, Ἐν δέ τι καὶ μαράθου καυλὸς βαθὺς ἠδέ τι ῥίζα Πετραίου, σὺν δὲ αὐτὸς ἐπ' αὐχμαλέῃ σταφυλῖνος Σμυρνείου, σόγκος τε κυνόγλωσσός τε σέρις τε, Σὺν καὶ ἄρου δριμεῖα καταψήχοιο πέταλα.

Ἡ δ' ὀπόρ

Ἡ δ' ὀπὸς ὄρνιθος καλεῖται γάλα. μνημονεύει τοῦ σταφυλίνου καὶ Θεόφραστος. Φανίας δ' ἐν πέμπτῳ περὶ φυτῶν γράφει οὕτως. κατὰ δὲ τὴν αὐτοῦ τοῦ σπέρματος φύσιν ὁ καλούμενος σὴψ καὶ τὸ τοῦ σταφυλίνου σπέρμα. κἂν γὰρ πρώτῳ δέ φησι περιτασσοῦσι τὴν τῶν σπερμάτων ἀπάλειψιν φύσιν, ἄνηθον, μάραθον, σταφυλῖνος, καυκαλὶς, κώνειον, κόριον, σκιὰς, ἣν ἔνιοι μηδόνιον. ἐπεὶ δὲ ἄρου ἐμνημόνευσεν ὁ Νίκανδρος, προσαποδοτέον ὅτι καὶ Φανίας ἐν τῷ προειρημένῳ βιβλίῳ γράφει οὕτως. δρακόντιον ὃ ἔνιοι ἄρον ἀρωνία. τὸν δὲ σταφυλῖνον Διοκλῆς ἐν πρώτῳ ὑγιεινῶν ἀσταφυλῖνον καλεῖ. τὸ δὲ κάρωτον καλούμενον, μέγας δ' ἐστὶ καὶ εὐαξὴς σταφυλῖνος, εὐχυλότερόν ἐστι τοῦ σταφυλίνου, καὶ μᾶλλον θερμαντικώτερον, οὐρητικώτερον, εὐστόμαχον, εὐοικονόμητον, ὡς ὁ Δίφιλος ἱστορεῖ. Κεφαλωτόν. τοῦτο καὶ πράσιον καλεῖσθαί φησιν ὁ αὐτὸς Δίφιλος, καὶ εὐχυλότερον εἶναι τοῦ κάρτε. εἶναι δὲ καὶ αὐτὸ μέσως λεπτυντικὸν θρεπτικόν τε καὶ πνευματῶδες. Ἐπαίνετος δ' ἐν ὀψαρτυτικῷ τὰ κεφαλωτὰ καλεῖσθαί φησι γηθυλλίδας. τοῦτο δὲ τὸ ὄνομα μνήμης εὑρίσκω τετυχηκὸς παρὰ μὲν Εὐβούλῳ ἐν Πορνοβοσκῷ οὕτως, Οὐκ ἂν δυναίμην ἐμφαγεῖν ἄρτον τινά. Γαρὰ γυαθαινίῳ γὰρ ἄρτι κατέφαγον, † Ἕψουσαν αὐτὴν καταλαβὼν γηθυλλίδας. Οἱ δὲ τὸ γήθιον καλούμενον τοῦτό φασιν εἶναι, οὗ μνημονεύει Φρύνιχος ἐν Κρόνῳ. ὅπερ ἐξηγούμενος δρᾶμα Δίδυμος, ὅμοιά φησιν εἶναι τὰ γήθια τοῖς λεγομένοις ἀμπελοπράσοις, τὰ δ' αὐτὰ καὶ ἐπιθυλλίδας λέγεσθαι. Κεφαλωτόν. Γηθυλλίς.

Μνημονεύει τῶν γηθυλλίδων καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Φιλοκτήτῃ, οὕτως. ἐν δὲ σκόροδα δύο καὶ γηθυλλίδας δύο. Ἀριστοφάνης Αἰολοσίκωνι δευτέρῳ. τῶν δὲ γηθύων ῥίζας ἐχούσας σκοροδόμιξον φύσιν. Πολέμων δ' ὁ περιηγητὴς ἐν τῷ περὶ Σαμοθρᾴκης, καὶ κεκτῆσθαί φησι τὸ γηθυλλίδος τὴν Λητώ, γράφων οὕτως. διατέτακται παρὰ Δελφοῖς τῇ θυσίᾳ τῶν θεοξενίων, ὃς ἂν κομίσῃ γηθυλλίδα μεγίστην τῇ Λητοῖ, λαμβάνειν μοῖραν ἀπὸ τῆς τραπέζης, ἑώρακά τε καὶ αὐτὸς οὐκ ἐλάττω γηθυλλίδα γογγυλίδος, καὶ τῆς στρογγύλης ῥαφανίδος. ἱστοροῦσι δὲ τὴν Λητὼ κύουσαν τὸν Ἀπόλλωνα κεκτῆσθαι γηθυλλίδος, διὸ δὴ τῆς τιμῆς τετυχηκέναι ταύτης. Κολοκύντη. χειμῶνος δὲ ὥρᾳ ποτὲ κολοκυντῶν ἡμῖν παρενεχθεισῶν, πάντες ἐθαύμαζον, νεαρὰς εἶναι νομίζοντες, καὶ ὑπομιμνῃσκόμεθα ὧν ἐν Ὥραις ὁ χαρίεις Ἀριστοφάνης εἶπεν, ἐπαινῶν τὰς καλὰς Ἀθήνας ἐν τούτοις. Ὄψει δὲ χειμῶνος μέσου σικυοὺς, βότρυς, ὀπώραν, στεφάνους ἴων, κονιορτὸν ἐκτυφλοῦντα. αὐτὸς δ' αὐτὸς πωλεῖ κίχλας, ἀπίους, χαλδόνας, ἐλάας, πύον, χόρια, χελιδόνια, τέττιγας, ἐμβρύα. ὑετοῦ δ' ἴδοις ἂν νειφομένους σύκων ὁμοῦ τε μύρτων, εἶτα κολοκύντας ὁμοῦ ταῖς γογγυλίσιν ἀροῦσιν, ὥστ' οὐκ ἔτι οὐδεὶς οἶδ' ὁπηνίκ' ἐστὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ μέγιστον ἀγαθὸν, εἴπερ ἐστὶ δι' ἐνιαυτοῦ παρ' ὅτου τις ἐπιθυμεῖ λαβεῖν. κακὸν μὲν οὖν μέγιστον, εἰ μὴ γὰρ ἦν, οὐκ ἂν ἐπεθύμουν, οὐδ' ἂν ἐδαπανῶντο. ἐγὼ δὲ τοῦτ' ἂν ὀλίγον χρόνον φήσας ἀφελόμην ἂν κἄγωγε ταῖς ἄλλαις πόλεσι δρῶν ταῦτα πλὴν Ἀθηναίων τοῖς ὑπάρχει ταῦτ', ἐπειδὴ τοὺς θεοὺς σέβουσιν. ἀπέλαυσαν ἄρα σέβοντες ὑμᾶς ὡς σὺ φῂς. τί δαὶ; Αἴγυπτον αὐτῶν τὴν πόλιν πεποίηκας ἀντ' Ἀθηνῶν. ἐθαυμάζομεν οὖν τὰς κολοκύντας μηνὶ Ἰανουαρίῳ ὡς ἐσθίοντες. χλωραί τε γὰρ ἦσαν, καὶ τὸ ἴδιον ἀπεδίδοσαν τοῦ χυμοῦ, ἐτύγχανον δὲ οὖσαι τῶν συντεθειμένων ὑπὸ τῶν τὰ τοιαῦτα μαγγανευόντων ἀδόντων ὀψαρτυτῶν. ἐζήτει οὖν ὁ Λαρήνσιος εἰ καὶ τὴν χρῆσιν ταύτης ἠπίσταντο οἱ ἀρχαῖοι. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη. Νίκανδρος ὁ Κολοφώνιος ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν γεωργικῶν μνημονεύει ταύτης τῆς χρήσεως, σικύας ὀνομάζων τὰς κολοκύντας. οὕτως γὰρ ἐκαλοῦντο, ὡς πρότερον εἰρήκαμεν. λέγει δ' οὕτως, Αὐτὰς μὲν σικύας τμητῶν ἀνακλώσμασι πείρας, Ἠέρι δὲ ξήραινον, ἐπιγκρεμάσαιο δὲ καπνῷ Χείμασιν ἔφρ' ἂν δμῶες ἅλις περιχανδέα χύτρον Πλήσαντες ῥοφέωσιν ἀεργέες ἔνθα τε μέτρια Ὄσπρια πανσπέρμα δὸν ἐπιγχεύουσιν ἀλετρίς, Τῇ ἔνι μὲν σικύης ὅρμους βάλον ἐκπλυνάντες. Ἐν δὲ μύκην σίρας τε πάλαι λαχάνοισι πλακέντας, Αὐλοτόρους καυλοῖς τε μεγάμβλυσι εὐφροσέλιν. Ὄρνεις. ἐπεὶ δὲ καὶ ὄρνεις ἐπῆσαν ταῖς κολοκύνταις καὶ ἄλλοις κνιστοῖς λαχάνοις, ἅττα δ' εἴρηκεν Ἀριστοφάνης ἐν Δαλίᾳ, Τὰ συγκοπτὰ λάχανα κνιστὰ ἢ σύμφυλα, ὁ Μυρτίλος ἔφη, ἀλλὰ μὴν καὶ ὄρνιθας καὶ ὀρνίθια νῦν μόνως ἡ συνήθεια καλεῖ τὰς θηλείας, ὧν ὁρῶ περιφερομένων πλῆθος. καὶ Χρύσιππος δ' ὁ φιλόσοφος ἐν τῷ πέμπτῳ περὶ τοῦ καλοῦ καὶ τῆς ἡδονῆς γράφει οὕτως. καθάπερ τινὲς τὰς λευκὰς ὄρνιθας τῶν μελαινῶν ἡδίους εἶναι μᾶλλον, ἀλεκτρυόνας δὲ καὶ ἀλεκτορίδας τοὺς ἄρρενας. τῶν ἀρχαίων δὲ τὸ ὄρνις καὶ ἀρσενικῶς καὶ θηλυκῶς λεγόντων ἐπ' ἄλλων ὀρνίων οὐ περὶ τούτου τοῦ ἰδικῶς, περὶ οὗ φησιν ἡ συνήθεια ὄρνιθας ὠνήσασθαι. Ὅμηρος μὲν οὖν φησιν, Ὄρνιθές τε πολλοὶ ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο. καὶ ἀλλαχόθι θηλυκῶς, Ὄρνιθι λιγυρῇ. καὶ, Ὡς δ' ὄρνις ἀπτῆσι νεοσσοῖσι προφέρῃσι Μάστακ' ἐπεί κε λάβῃσι, κακῶς δ' ἄρα οἱ πέλει αὐτῇ. Μένανδρος δ' ἐν Ἐπικλήρῳ πρώτῃ, σαφῶς τὸ ἐπὶ τῆς συνηθείας φησὶν, ἐμφανίζων οὕτως, ἀλεκτρυὼν τις ἐκκεκράγει μέγα, οὐ σοβήσετ' ἔξω φησὶ τὰς ὄρνιθας ἀφ' ἡμῶν; καὶ πάλιν, Αὗται ποτ' ἐξεσόβησε τὰς ὄρνεις μόλις. Ὀρνίθια δ' εἴρηκε Κρατῖνος ἐν Νεμέσει οὕτως, τ' ἄλλα πάντ' ὀρνίθια. ἐνθὶ δὲ τοῦ ἀρσενικοῦ οὐ μόνον ὄρνιθα,

ἀλλὰ καὶ ὄρνιν. ὁ αὐτὸς Κρατῖνος ἐν τῷ αὐτῷ δράματι, ὄρνιθα φοινικόπτερον. καὶ πάλιν, ὄρνιθα τοίνυν δεῖ σε γενέσθαι μέγαν. καὶ Σοφοκλῆς αἰχμαλωτίσιν, ὄρνιθα καὶ κήρυκα καὶ διάκονον. Αἰσχύλος Καβείροις, ὄρνιθα δ' οὐ ποιῶ σε τῆς ἐμῆς ὁδοῦ. Ξενοφῶν δ' ἐν δευτέρῳ παιδείας, ὑπὸ μὲν τὰς ὄρνιθας τῷ ἰσχυροτάτῳ χειμῶνι. Μένανδρος διδύμαις, ὄρνεις φέρων ἐλήλυθα. καὶ ἔξης, ὄρνιθας ἀποστέλλει φησίν. ὅτι δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ πληθυντικοῦ ὄρνεις λέγουσιν, πρόκειται τὸ Μενάνδρειον μαρτύριον. ἀλλὰ καὶ Ἀλκμάν πού φησι, λῦσαν δ' ἄπρακτα νεάνιδες ὥς τ' ὄρνεις ἱέρακος ὑπερπταμένω. καὶ Εὔπολις ἐν δήμοις, ὁ δεινὸν ὂν κρεῖσσον μ' ἐκγενναῦ τέκνα ὄρνεις θ' ὁμοίως, τὸν νεοττὸν τῷ πατρί. Τὸν δ' ἀλκυόνα ἐκ τῶν ἐναντίων οἱ ἀρχαῖοι καὶ θηλυκῶς εἰρήκασι. Κρατῖνος νεμέσει, λῆδα σὺ ἔργον δεῖ σ' ὅπως εὐσχήμονος ἀλκυόνος μηδὲν διοίσεις τοὺς τρόπους ἐπὶ τῷ δ' ἐπῳάζουσαν ὡς ἂν ἐκλέψῃς καλὸν ἡμῖν τι καὶ θαυμαστὸν ἐκ τοῦ δ' ὄρνεον. Στράττις ψυχασταῖς, αἱ δ' ἀλκυόνες ἅπασαι, καὶ τὰ χοιρίδια τέθνηκε, καὶ τὰ μικρὰ ὀρνίθια. Ἀναξανδρίδης Τηρεῖ, ὀχευομένους δὲ τοὺς κάπρους, καὶ τὰς ἀλκυόνας θεωροῦσιν ἄσμενοι. ἐπεὶ δὲ τοῦ κωμικοῦ τούτου ἐμνήσθην, καὶ οἶδα τὸ δρᾶμα τὸν Τηρέα αὐτοῦ μὴ ἐγκεκριμένον ἐν τοῖς πρώτοις, ἐκθήσομαι ὑμῖν ἄνδρες φίλοι τὴν κρίσιν, ἃ εἴρηκε περὶ αὐτοῦ Χαμαιλέων ὁ ἡρακλεώτης ἐν ἕκτῳ περὶ κωμῳδίας, γράφων ὧδε. Ἀναξανδρίδης διδάσκων ποτὲ διθύραμβον Ἀθήνησιν, εἰσῆλθεν ἐφ' ἵππου, καὶ ἀπήγγειλέ τι τῶν ἐκ τοῦ ἄσματος. ἦν δὲ τὴν ὄψιν καλὸς καὶ μέγας, καὶ κόμην ἔτρεφε, καὶ ἐφόρει ἁλουργίδα καὶ κράσπεδα χρυσᾶ. πικρὸς δ' ὢν τὸ ἦθος ἐποίει τί τοιοῦτον περὶ τὰς κωμῳδίας. ὅτε γὰρ μὴ νικῶν λαμβάνοιεν, ἔδωκεν εἰς τὸν λιβανωτὸν κατατεμεῖν, καὶ οὐ μετεσκεύαζεν ὥσπερ οἱ πολλοί. καὶ πολλὰ ἔχοντα κομψῶς τῶν δραμάτων ἠφάνιζε, δυσκολαίνων τοῖς θεαταῖς διὰ τὸ γῆρας. λέγεται δ' εἶναι τὸ γένος ῥόδιος ἐκ Καμείρου. θαυμάζω οὖν πῶς καὶ ὁ Τηρεὺς περιεσώθη μὴ τυχὼν νίκης, καὶ ἄλλα δράματα τῶν ὁμοίων τοῦ αὐτοῦ. καὶ Θεόπομπος δ' ἐν εἰρήνῃ ἐπὶ τῆς θηλείας ἔταξε τὴν ἀλκυόνα, λέγων οὕτως, ἄχθομαι δ' ἀπολωλεκὼς ἀλκυόνα τίκτουσαν ᾠὰ πάγκαλα. καὶ Ἀριστοφάνης Δαιδάλῳ, ᾠὸν μέγιστον τέτοκεν ὡς ἀλεκτρυών. καὶ πάλιν, πολλὰ τῶν ἀλεκτρυόνων ὑπηνέμια βίᾳ τίκτουσιν ᾠὰ πολλάκις. ἐν δὲ νεφέλαις διδάσκων τὸν πρεσβύτην περὶ ὀνόματος διαφορᾶς φησι, νῦν δὲ πῶς με χρὴ καλεῖν; ἀλεκτρύαιναν, τὸν δ' ἕτερον ἀλέκτορα.

Λέγεται δὲ καὶ ἀλεκτορίς, καὶ ἀλέκτωρ. Σιμωνίδης ἱμερόφων' ἀλέκτωρ ἔφη. Κρατῖνος ὥραις, ὥσπερ ὁ περσικὸς ὥραν πᾶσαν κανάχων ὀλόφωνος ἀλέκτωρ. εἴρηται δὲ οὕτως ἐπειδὴ καὶ ἐκ τοῦ λέκτρου ἡμᾶς διεγείρει. οἱ δὲ Δωριεῖς λέγοντες ὄρνιξ τῇ γενικῇ διὰ τοῦ χ λέγουσιν, ὄρνιχος. Ἀλκμὰν δὲ διὰ τοῦ σ τὴν εὐθεῖαν ἐκφέρει, ἀλιπόρφυρος εἴαρος ὄρνις. καὶ τῇ γενικῇ, οἶδα δ' ὀρνίχων νόμως παντῶν. Δέλφαξ. ἐπὶ

Ἀναξανδρίδης

χαρμοὺς τὸν ἄρρενα χοῖρον οὕτως καλεῖ ἐν Ὀδυσσεῖ αὐτομόλῳ, δελφακά τε τῶν γειτόνων τοῖς ἐλευσινίοις φυλάσσων δαιμονίως ἀπώλεσας οὐχ ἑκών, καὶ ταῦτα δή με συμβολατεύειν ἔφη, τοῖς Ἀχαιοῖσιν προδεδομένην τ' ὄμνυέ με τὸν δέλφακα. καὶ Ἀναξίλας δ' ἐν Κίρκῃ καὶ ἀρσενικῶς εἴρηκε τὸν δέλφακα, καὶ ἐπὶ τοῦ τελείου τίθεσι τοὔνομα, εἰπὼν τοὺς μὲν ὀρχουμένους ὑμῶν ποιήσει δέλφακας ἀλιβάτους, τοὺς δὲ πάνθηρας ἄλλους ἀγρώσας, λύκους, λέοντας. ἐπὶ δὲ τῶν θηλειῶν τοὔνομα τέτακεν Ἀριστοφάνης Ταγηνισταῖς, ἢ δέλφακος ὑπωρίνης ἠτριαῖον. καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσιν, νέα γάρ ἐστιν ἀλλὰ δελφακουμένα ἕξει μεγάλαν τε καὶ παχεῖαν κοριθραν. ἀλλ' αἰ τράφεν λῆς ἀδέθι χοῖρος καλά. καὶ Εὔπολις ἐν χρυσῷ γένει, καὶ Ἱππῶναξ δ' ἔφη, ὡς ἐφεσίη δέλφαξ. κυρίως δ' αἱ θήλειαι οὕτω λεχθεῖεν ἄν, αἱ δελφύας ἔχουσαι. οὕτως δὲ αἱ μῆτραι καλοῦνται, καὶ οἱ ἀδελφοὶ ἐντεῦθεν ἐτυμολογοῦνται. περὶ δὲ τῆς ἡλικίας τοῦ ζώου Κρατῖνός φησιν ἐν ἀρχιλόχοις, ἤδη δέλφακες, χοῖροι δὲ τοῖσιν ἄλλοις. Ἀριστοφάνης δ' ὁ γραμματικὸς ἐν τῷ περὶ ἡλικιῶν φησι, τῶν δὲ συῶν τὰ μὲν ἤδη συμπεπηγότα δέλφακες, τὰ δ' ἁπαλὰ καὶ ἔνικμα, χοῖροι. ἐντεῦθεν τὸ ὁμηρικὸν σαφὲς γίνεται, τά τε δμώεσσι πάρεστι

Δέλφαξ.

Ἰλ. ι. Χοίρε', ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηστῆρες ἔδουσι. Πλάτων δ' ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν ποιητῇ ἀρρενικῶς ἔφη, τὸν δέλφακ' ἀπάγε σιγῇ. ἦν δὲ καὶ παλαιὸς νόμος ὥς φησιν Ἀνδροτίων, ἐπὶ τῆς ἐπιγονῆς ἕνεκα τῶν ἑκατὸν θρεμμάτων μὴ σφάττειν πρόβατον ἄποκον ἢ ἄτοκον. διὸ τὰ ἤδη τέλεια ἤσθιον, ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηστῆρες ἔδουσι. καὶ νῦν δὲ τῇ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερείᾳ οὐ θύεται ἀμνή, οὐδὲ τυροῦ γεύεται. καὶ περὶ χρόνον δέ τινα ἐκλιπόντων τῶν βοῶν φησὶν ὁ Φιλόχορος, νομοθετηθῆναι διὰ τὴν σπάνιν ἀπέχεσθαι αὐτοὺς τῶν ζώων, συνάγειν βουλομένους καὶ πληθῦσαι τῷ μὴ καταθύεσθαι. χοῖρον δὲ Ἴωνες καλοῦσι τὴν θήλειαν, ὡς Ἱππῶναξ, ἐν σπονδῇ τε καὶ σπλάγχνοισιν ἀγρίας χοίρου. καὶ Σοφοκλῆς ἐπὶ ποιμαρίοις οὐ γὰρ ἀξιώσει φυλάξαι χοῖρος ὥς τε δέσμιον. Πτολεμαῖος δ' ὁ τῆς Αἰγύπτου βασιλεὺς ἐν τῷ ἐνάτῳ τῶν ἀπομνημονευμάτων, εἰς Ἄσσον φησὶν ἐπιδημήσαντί μοι, οἱ Ἄσσιοι παρέστησαν χοῖρον ᾠὸν ἔχοντα τὸ μὲν ὕψος δύο καὶ ἡμίσους πήχεων, ὅλον δ' ἄρτιον πρὸς τὸ μῆκος, τῇ χροιᾷ χιόνεον. ἔφασάν τε τὸν Βασιλέα Εὐμένη τὰ τοιαῦτα ἐπιμελῶς ὠνεῖσθαι παρ' αὐτῶν, διδόντα τοῦ ἑνὸς δραχμὰς τετρακισχιλίας. Αἰσχύλος δέ φησιν, ἐγὼ δὲ χοῖρον καὶ μάλ' εὐθηλούμενον τόν δ' ἐν νεοσσοῦτι κριβάνῳ θήσω. τί γὰρ ὄψον γένοιτ' ἂν ἀνδρὶ τοῦδε βέλτιον. καὶ πάλιν, λευκὸς τί δ' οὐχὶ καὶ καλῶς ἀφευμένος ὁ

μένος ὁ χοῖρος ἔψου, μὴ δὲ λυπηθεὶς ποιεῖ. Καὶ ἐπιθύσας δὲ χοῖρον τὸν δὲ τῶν αὐτοῦ ὗος Ἡ πολλά γ' ἐν δόμοισιν ἔργασαι κακά, Δονοῦντα καὶ τρίποντα τύρβ' ἄνω κάτω. ταῦτα δὲ παρέθετο Χαμαιλέων ἐν τῷ περὶ Αἰσχύλου. περὶ δὲ ὑῶν, ὅτι ἱερὸν ἐστι τὸ ζῶον παρὰ Κρησίν, Ἀγαθοκλῆς ὁ Βαβυλώνιος ἐν πρώτῳ περὶ Κυζίκου φησὶν οὕτω. μυθολογοῦσιν ἐν Κρήτῃ γενέσθαι τὴν Διὸς τέκνωσιν ἐπὶ τῆς Δίκτης, ἐν ᾗ καὶ ἀπόρρητος γίνεται θυσία. λέγεται γὰρ ὡς ἄρα θηλὴν ὑπέσχεν ὗς, καὶ τῷ σφετέρῳ γρυσμῷ περιοιχνεῦσα τὸν κνυζηθμὸν τοῦ βρέφους ἀνεπαΐστον τοῖς παριοῦσιν ἐτίθει. διὸ πάντες τὸ ζῶον τοῦτο περισσῶς ἡγοῦνται, καὶ οὐκ ἄν φασι τῶν κρεῶν δαίσαιντο. Πραίσιοι δὲ καὶ ἱερὰ ῥέζουσιν ὑΐ, καὶ αὕτη προτελὴς αὐτοῖς ἡ θυσία νενόμισται. τὰ παραπλήσια ἱστορεῖ καὶ Νεάνθης ὁ Κυζικηνὸς ἐν δευτέρῳ περὶ τελετῶν. πιταλίδων συῶν μνημονεύει Ἀχαιὸς ὁ Ἐρετριεὺς ἐν Αἴθωνι σατυρικῷ λέγων οὕτως. πιταλίδων δέ τοι συῶν μορφαῖς τε πολλὰ ἐπᾴδων. πιταλίδας δ' αὐτὰς εἴρηκε μεταφέρων ἀπὸ τῶν μόσχων. οὗτοι γὰρ πίταλοι λέγονται ἀπὸ τῶν κεράτων, ὅταν αὐτὰ ἐκπέταλα ἔχωσι. παραπλησίως δὲ τῷ Ἀχαιῷ καὶ Ἐρατοσθένης ἐν Ἀντερινύϊ, τοὺς σύας λαρινοὺς προσηγόρευσε μεταγαγὼν, καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῶν λαρινῶν βοῶν. οἱ οὕτως ἐκλήθησαν, ἢ ἀπὸ τοῦ λαρινεύεσθαι (ὅπερ ἐστὶ σιτίζεσθαι. Σώφρων, Βόες δὲ λαρινεύονται) ἢ ἀπό τινος κώμης Ἠπειρωτικῆς Λαρίνης, ἢ ἀπὸ τοῦ βουκολοῦντος αὐτάς. Λαρῖνος δ' οὗτος ἐκαλεῖτο. εἰσενεχθέντος δὲ ἡμῖν ποτε καὶ δελφακος, οὗ τὸ μὲν ἥμισυ κραμβαλέον ἦν ἐπιμελῶς πεποιημένον, τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ ὡς ἂν ἐξ ὕδατος ἐψημένον ἁπαλῶς. καὶ πάντων θαυμαζόντων τοῦ μαγείρου τὴν σοφίαν, μέγα φρονῶν ἐκεῖνος ἐπὶ τῇ τέχνῃ ἔφη, ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τὴν σφαγὴν ἔχει τις ὑμῶν ἐπιδεῖξαι ὅπου ἐγένετο, ἢ πῶς ἡ γαστὴρ αὐτοῦ πεπλήρωται παντοίων ἀγαθῶν. καὶ γὰρ κίχλας ἐν ἑαυτῷ ἔχει, καὶ ἄλλα ὀρνίθια, ὑπογαστρίων τε μέρη χοίρων καὶ μήτρας τόμους, καὶ τῶν ᾠῶν τὰ χρυσᾶ, ἔτι δὲ ὀρνίθων γαστέρας αὐταῖσι μήτραις καὶ καλὸν ζωμὸν πολὺν, καὶ τὰ ἐκ σαρκῶν εἰς λεπτὰ κατακνιζόμενα, καὶ μετὰ πεπέρεως συμπλαττόμενα. ἰσίκια γὰρ ὀνομάζειν αἰδοῦμαι τὸν Οὐλπιανὸν, καίπερ αὐτὸν εἰδὼς ἡδέως αὐτοῖς χρώμενον, πλὴν ὁ ἐμός γε συγγραφεὺς Πάξαμος τῶν ἰσικίων μέμνηται, καὶ οὔ μοι φροντὶς Ἀττικῶν χρηστῶν. ὑμεῖς οὖν ἐπιδείξατε, πῶς τε ὁ χοῖρος ἐσφάγη, καὶ πῶς ἐξ ἡμισείας μὲν ἐστιν ὀπτὸς, ἑφθὸς δὲ κατὰ θάτερα. ἔτ' οὖν ἡμῶν ἀναζητούντων, ὁ μάγειρος ἔφη, ἀλλ' εἰ νομίζετέ με ἔλαττον πεπαιδεῦσθαι τῶν ἀρχαίων ἐκείνων μαγείρων, περὶ ὧν οἱ κωμῳδοποιοὶ λέγουσιν, Ποσείδιππος μὲν ἐν χορευούσαις. μάγειρος δ' ἐστιν ὁ λέγων πρὸς τοὺς μαθητὰς τάδε. Μαθητὰ Λεύκων οἵ τε συνδιάκονοι Ὑμεῖς, ἅπας γὰρ ἐστιν οἰκεῖος τόπος Ὑπὲρ τέχνης λαλεῖν, τί τῶν ἡδυσμάτων Πάντων κράτιστόν ἐστιν ἐν μαγειρικῇ Ἀλαζονεία. τὸ καθόλου δὲ τῶν τεχνῶν Ὄψει σχεδὸν ἔχοντι τοῦθ' ἡγούμενον.

Ξεναγὸς οὗτος ὅστις ἂν θώρακ' ἔχῃ Φολιδωτὸν, ἢ δράκοντα σεσιδηρωμένον, Ἔφαινε Βριάρεως. ἂν τύχῃ δ' ἐστὶ λαγώς. Ὁ μάγειρος ἐὰν ὑποδιακόνους ἔχων Πρὸς τὴν ἰδιώτην καὶ μαθητὰς εἰσίῃ Κυμινοπρίστας πάντας λιμοὺς καλῶν Ἐπιτηδὲς ἕκαστος εὐθὺς. ἐὰν δ' ἀληθινόν Σαυτὸν παραβάλλῃς καὶ προσεικάσῃς ἄπει. Ὅπερ οὖν ὑπεθέμην τῷ κενῷ χώραν δίδου, Καὶ τὰ στόμα γίνωσκε τῶν κεκλημένων. Ὥσπερ γὰρ εἰς τἀμπόρια τὸ τέχνης πέρας Τοῦτ' ἐστὶν αὐτὴν προσδραμεῖν πρὸς τὸ στόμα Διακονοῦμεν νῦν γάμους τὸ θῦμα βοῦς Ὁ διδοὺς ἐπιφανής. ἐπιφανὴς ὁ λαμβάνων Τούτων γυναῖκες ἱέρειαι τῇ θεᾷ Θεοί, κορύβαντες, αὐλοί, παννυχίδες, ἀναστροφή. Ἱππόδρομος οὗτος ἐστι σοι μαγειρικῆς Μέμνησο καὶ σύ τουτί. καὶ περὶ ἑτέρου δὲ μαγείρου (ὄνομα δ' ἐστι Σκύθης) ὁ αὐτὸς φησι ποιητὴς οὕτως. Ἰδιώτης μέγας Αὐτοῖς ὁ Σκύθης, οἶδα ὦ βέλτιστ' ὅτι Ἀγαθοῦ στρατηγοῦ διαφέρειν οὐδὲν δοκεῖ, Οἱ πολέμιοι πάρεισιν ὁ βαθὺς τῇ φύσει Στρατηγὸς ἐστιν, καὶ τὸ πρᾶγμ' ἐδέξατο. Πολέμιός ἐστι πᾶς ὁ συμπίνων ὄχλος. Γίνου γὰρ ἀθρόως, οὗτος εἰσελήλυθεν Ἐκ πρώτης καὶ δέχ' ἡμερῶν προσηλπικὼς Τὸ δεῖπνον, ὁρμῶν μαστὸς ἐκλελυμένος Τηρῶν ποτ' ἐπὶ τὰς χεῖρας οἴσει τίς, νόει Ὄχλου τοιοῦτο ῥακέων ἠθροισμένων. ὁ δ' ἐν τοῖς Εὐφρονος συνεφήβοις μάγειρος, ἀκούσατε οἷα παραινεῖ, Ὅταν ἐρανισταῖς κρείων διακονῇς Οὐκ ἔστι παίζειν, ἃ δ' ἂν μεμάθηκας ποιεῖν Ἐχθὲς κεκινδύνευκας, οὐδεὶς εὖ ἔχει σοι Κυβιόσταλος γὰρ ἀπὸ τῶν, ἀλλ' ἄσαρ κενοί. Ἐγκέφαλος ἀλλοῖος, δεῖ δὲ κρείων Ὅταν μὴ ἔλθῃς εἰς τοιοῦτον συνεφήβων Δρόμωνα καὶ Κέρδωνα, καὶ συντρέχειν Μισθὸν διδόντας ὅσον ἂν αἰτήσαις ἁπλῶς Εἶναι δίκαιον, τὸ δὲ νῦν βαδίζομεν Εἰς τοὺς γάμους ἀνδροφόνον αὖ τοῦτ' ἀνδηκύνα. Ἐμὸς εἶ μαθητὴς καὶ μάγειρος οὐ κακός. Ὁ καιρὸς νύκτας ὠφελοῦ, φιλάργυρος Ὁ γέρων ὁ μεθὸς μικρός. εἰ σε λήψομαι Νῦν μὴ κατεσθίοντα, καὶ τοὺς ἄνθρακας, Ἀπόλωλας εἴσω πάραγε. καὶ γὰρ αὐτὸς οὑτοσί Προσέρχεθ' ὁ γέρων. ὡς δὲ καὶ γλίσχρον βλέπει, Μέγας δ' ἐστὶ σοφιστής, καὶ οὐδὲν τῶν ἰατρῶν εἰς ἀλαζονείαν. Καὶ ὁ παρὰ Σωσιπάτρῳ μάγειρος ἐν καταψευδομένῳ λέγων ὧδε Οὐ παντελῶς εὐκαταφρόνητος ἡ τέχνη Ἐὰν κατανοήσῃς ἐστὶν ἡμῶν Δάμυλε, Ἀλλὰ πέπαυται τὸ πρᾶγμα, καὶ πάντες σχεδὸν Εἶναι μάγειροί φασιν, οὐθὲν εἰδότες. Ὑπὸ τῶν τοιούτων δ' ἡ τέχνη λυμαίνεται. Ἐπεὶ μάγειρον ἐὰν λάβῃς ἀληθινὸν, Ἐκ παιδὸς ὀρθῶς εἰς τὸ πρᾶγμ' εἰσηγμένον, Καὶ τὰς δυνάμεις κατέχοντα, καὶ τὰ μαθήματα Ἅπαντ' ἐφεξῆς εἰδότ' ἐντεθράμμένον τυχὸν Φανήσεται τὸ πρᾶγμα, τοῖς ἡμεῖς ἴσμεν Ἔτι λοιποί,

Πραίσιοι πόλις Κρήτης Steph.

Πιταλίδες σύες

Λαρινοὶ βόες.

Ποσειδίππου μάγειρος.

Βοΐδιον καὶ χαριάδης Ἐγώ τε, τοῖς λοιποῖς δὲ προσαπέδωκα. τί φής Ἐγώ. τὸ διδασκαλεῖον ἡμᾶς σώζομεν Το Σικωνος, οὗτος τῆς τέχνης ἀρχηγὸς ἦν, Ἐδίδασκεν ἡμᾶς πρῶτον ἀστρολογεῖν, Ἔπειτα μετὰ ταῦτ᾽ εὐθὺς ἀρχιτεκτονεῖν, Περὶ φύσεως; κατεῖχε πάντας τοὺς λόγους, Ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἔλεγε τὰ στρατηγικά, Πρὸ τῆς τέχνης ἐσπευδε ταῦθ᾽ ἡμᾶς μαθεῖν. Ἆρα σύ κόπτειν οἷος εἶ γε φίλτατε Οὐκ, ἀλλ᾽ ἐν ὅσῳ προσέρχετ᾽ ἐξ ἀγορᾶς ὁ παῖς, Μικρὰ διακνίσω σε περὶ τοῦ πράγματος, Ἵνα τῷ λαλεῖν λάβωμεν ἄκαιρον χρόνον. Ἄπολλον ἐργῶδές. ἄκουσον ὦ 'γαθέ Δεῖ τὸν μάγειρον εἰδέναι πρώτιστα μὲν Περὶ τῶν μετεώρων, τάς τε τῶν ἄστρων δύσεις, Καὶ τὰς ἐπιτολάς, καὶ τὸν ἥλιον πότε Ἐπὶ τὴν μακράν τε καὶ βραχεῖαν ἡμέραν Ἐπάνεισι, κἂν ποίοισιν ἐστὶ ζῳδίοις.

Τὰ γὰρ ὄψα φασὶ πάντα καὶ τὰ βρώματα ἐν τῇ περιφορᾷ τῆς ὅλης συντάξεως, Ἑτέραν ἐν αὑτοῖς λαμβάνειν τὴν ἡδονήν. Ὁ μὲν οὖν κατέχων τὰ τοιαῦτα, τὴν ὥραν ἰδών, Τούτων ἑκάστοις ὡς προσήκει χρήσεται. Ὁ δ᾽ ἀγνοῶν ταῦτ᾽, εἰκότως τουτλάζεται. Πάλιν τὸ περὶ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἴσως Ἐθαύμασας τί τῇ τέχνῃ συμβάλλεται; Ἔγω γ᾽ ἐθαύμασ᾽. ἀλλ᾽ ὅμως ἐγὼ φράσω,

Τοὐπτάνειον ὀρθῶς καταβαλέσθαι, καὶ τὸ φῶς Λαμβάνειν ὅσον δεῖ, καὶ τὸ πνεῦμ᾽ ἰδεῖν πόθεν Ἐστίν, μεγάλην χρείαν τιν᾽ εἰς τὸ πρᾶγμ᾽ ἔχει. Ὁ καπνὸς φερόμενος δεῦρο κἀκεῖ διαφορὰν Εἴωθε τοῖς ἕψουσιν ἐμποιεῖν τινα Τούτων ἔτι σοι δίειμι τὰ στρατηγικά Ἔχειν γε τὸν μάγειρον, ἡ τάξις Σοφὸν μὲν ἁπανταχοῦ 'στι κἀν πάσῃ τέχνῃ, Ἐν τῇ καθ᾽ ἡμᾶς δ᾽ ὥσπερ ἡγεῖται σχεδόν. Τὸ γὰρ παραθεῖναι κἀφελεῖν τεταγμένως Ἕκαστα, καὶ τὸν καιρὸν ἐπὶ τούτοις ἰδεῖν Ποτὲ δεῖ πυκνότερον ἐπαγαγεῖν, καὶ πότε βάδην, Καὶ πῶς ἔχουσι πρὸς τὸ δεῖπνον, καὶ πότε Εὔκαιρον αὐτῶν ἐστι τῶν ὄψων τὰ μὲν Θερμὰ παραθεῖναι, τὰ δ᾽ ἐπανειμένα, τὰ δὲ μέσως. Τὰ δ᾽ ὅλως ἀποψύξαντα, ταῦτα πάντα Δὴ ἐν τοῖς στρατηγικοῖσιν ἐξετάζεται Μαθήμασιν, τὶς δ᾽ αὖ τι παραδείξας ἐμοί Τὰ δέοντ᾽ ἀπελθὼν αὐτὸς ἡσυχίαν ἄγε. Καὶ ὁ παρὰ τῷ Ἀλέξιδι δὲ ἐν Μιλησίοις μάγειρος, οὐ μακρὰν τούτου ἐστὶ λέγων τοιάδε. Οὐκ ἴστε ταῖς πλείσταισι τῶν τεχνῶν, ὅτι Οὐκ ἀρχιτέκτων κύριος τῆς ἡδονῆς Μόνος καθέστηκεν, ἀλλὰ καὶ τῶν χρωμένων Συμβάλλεταί τις ἂν καλῶς χρῶνται μερίς, Οἷόν τι. δεῖ γὰρ κἀμὲ τὸν ξένον μαθεῖν Τὸν ὀψοποιὸν σκευάσαι χρηστῶς μόνον

Δεῖ τοῦτον, ἄλλο δ᾽ οὐδέν. ἂν μὲν οὖν τύχῃ Ὁ ταῦτα μέλλων ἐσθίειν τε καὶ κρίνειν Εἰς καιρὸν ἐλθών, ὠφέλησε τὴν τέχνην. Ἂν δ᾽ ὑστερίζῃ τῆς τεταγμένης ἀκμῆς, Ὥστ᾽ ἢ προσοπτήσαντα χλιαίνειν πάλιν, Ἢ μὴ προσοπτήσαντα συντελεῖν ταχύ, Ἀπεστέρησε τῆς τέχνης τὴν ἡδονήν. Εἰς τοὺς σοφιστὰς τὸν μάγειρον ἐγγράφω, Ἑστήκαθ᾽ ὑμεῖς, καίεται δέ μοι τὸ πῦρ, Ἤδη πυκνοὶ δάπτουσιν Ἡφαίστου κύνες Κούφως πρὸς αἰθέρ᾽ οἶδ᾽ ὃ γίνεσθαι θ᾽ ἅμα, Καὶ τὴν τελευτὴν τοῦ βίου συνάπτετε Μόνοις ἀνάγκης θεσμὸς οὐχ ὁρώμενος. Εὐφρῶν δέ, οὗ καὶ πρὸ βραχέος ἐμνήσθην ἄνδρες δαιταλεῖς (διατρίψας γὰρ ὑμᾶς οὐκ ὀκνήσαιμ᾽ ἂν καλεῖν, ἀναμνήσας τῆς ἡμετέρας τῶν αἰσθητηρίων κρίσεως) ἐν τοῖς ἀδελφοῖς τῷ δράματι, ποιήσας τινὰ μάγειρον πολυμαθῆ καὶ εὐπαίδευτον, μνημονεύοντά τε τῶν πρὸ αὐτοῦ τεχνιτῶν, καὶ τίνα ἕκαστος εἶχεν ἰδίαν ἀρετήν, καὶ ἐν τίνι ἐπλεονέκτει, ὅμως οὐδενὸς ἐμνήσθη τοιούτου, ὧν ἐγὼ ὑμῖν πολλάκις τυγχάνω παρασκευάζων. λέγει δ᾽ οὖν οὕτως,

Πολλῶν μαθητῶν γενομένων ἐμοὶ Λύκε, Διὰ τὸ νοεῖν ἀεί τι καὶ ψυχὴν ἔχειν, Ἀπεῖ γεγονὼς μάγειρος ἐκ τῆς οἰκίας Ἐντὸς ἔτεσι δέκα μησὶ πολὺ νεώτατος. Ἄγις ῥόδιος ὤπτηκεν ἰχθὺν μόνος Ἄριστος, Νηρεὺς δ᾽ ὁ χῖος γόγγρον ἕψει τοῖς θεοῖς Ὅριον τὸ λευκόν, ὁ ξανθίππων Χαριάδης. Ζωμὸς μέλας ἐγένετο πρώτῳ Λαμπρίᾳ. Ἀλλᾶντας ἀφθόνητος. Εὔθυμος φακῆν, Ἀπὸ συμβολῶν συνάγουσιν ἀρίστων πόρους Οὗτοι μετ᾽ ἐκείνους τοὺς σοφιστὰς τοὺς πάλαι Γεγόνασιν ἡμῶν ἑπτὰ δεύτεροι σοφοί. Ἐγὼ δ᾽ ὁρῶν τὰ πολλὰ προκατειλημμένα Εὗρον τὸ κλέπτειν πρῶτον, ὥστε μηδ᾽ ἕνα Μισεῖν με διὰ τοῦτ᾽, ἀλλὰ προκατειλημμένον, Ἴδιον ἐφεύρηκάς τι, καὶ τοῦτ᾽ ἐστὶ σόν. Πέμπτην ἔθυον ἡμέραν οἱ Τήιοι. Παλαιοὶ γέροντες, πλοῦν πολὺν πεπλευκότες Λεπτὸν ἔριφον καὶ μικρὸν οὐκ ἦν ἐκφορά Τότε λευκοκρέαν οὐδὲ τῷ διδασκάλῳ Ἑτέρους ποιήσασθαι δύ᾽ ἐρίφους ἀνάγκασας. Τὸ γὰρ ἧπαρ αὐτῶν πολλάκις κοπτούμενον, Καθεὶς κάτω τὴν χεῖρα τὴν μίαν λαβὼν Ἔρριψας εἰς τὸν λάκκον ἰταμῶς τὸν νεφρόν Πολὺν ἐποίησας θόρυβον, οὐκ ἔχει νεφρὸν Ἔλεγον, ἐνέβλεπον οἱ παρόντες ἀποβολῇ Ἔθυσαν ἕτερον. τοῦ δὲ δευτέρου πάνυ Τὴν καρδίαν εἶδόν σε καταπίνοντ᾽ ἐγώ

Πάλαι μέγας εἶ, γίνωσκε. τοῦ γὰρ μὴ χανεῖν Λύκον διὰ κενῆς σὺ μόνος εὕρηκας τέχνην. Χορδὰς ὀβελίσκους ἡμέρας ζευγνυμένους Δύ᾽ ἰχθῦς ὠμοὺς εἰς τὸ πῦρ ἀποσβέσας, Καὶ πρὸς τὸ δίχορδον ἐτερέτιζες. ἐνθάδε μὴν Ἐκεῖνο δρᾶμα, τοῦτο δ᾽ ἐστὶ παίγνιον. μή τις οὖν τούτων τῶν δευτέρων ἑπτὰ σοφῶν ὀνομασθέντων τοιοῦτόν τι ἐπινοήσει, περὶ τοῦ χοίρου, πῶς καὶ τὰ ἐντὸς πεπλήρωται, καὶ τὸ μὲν ὀπταλέον ἐστὶν αὐτοῦ, τὸ δὲ ἑφθόν. αὐτὸς δέ ἐστιν ἄσφακτος. δεομένων οὖν ἡμῶν καὶ λιπαρούντων δεῖξαι τὴν σοφίαν, οὐκ ἐρῶ φησι τοῦτ᾽ ἐγὼ μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι κινδυνεύσαντας, καὶ προσέτι τοὺς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχήσαντας. ἐδόξεν οὖν πᾶσιν διὰ τὸν τηλικοῦτον ὅρκον, μὴ βιάζεσθαι τὸν ἄνθρωπον.

ἄνθρωπον. ἐπ' ἄλλο δέ τι τῶν παραφερομένων χεῖρας ἐπιβάλλειν. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη, μὰ τοὺς ἐν Ἀρτεμισίῳ κινδυνεύσαντας, οὐδεὶς τινος γεύσεται, πρὶν λεχθῆναι ποῦ κεῖται τὸ παραφέρειν. τὰ γὰρ γεύματα ἐγὼ οἶδα μόνος, καὶ ὁ Μάγνος ἔφη. Ἀριστοφάνης ἐν προαγῶνι, Τί οὐκ ἐκέλευσας παραφέρειν τὰ ποτήρια. Σώφρων δ' ἐν γυναικείοις ἐπὶ κοινοτέρου κέχρηται λέγων, περίφερε † κοὶ κοα μεσὸν τὸν σκύφον. καὶ Πλάτων δ' ἐν Λάκωσιν ἔφη, παῖδας περιφερέτω. Ἄλεξις Γαμῳδῷ, Παρέθηκε τὴν τράπεζαν εἶτα παραφέρων Ἀγαθῶν ἁμάξας. περὶ δὲ τῶν γευμάτων ἃ σαυτῷ προὔπιες, ὥρα σοι λέγειν Οὐλπιανέ. τὸ γὰρ γεῦσαι ἔχομεν ἐν Εὐπόλιδος αἰξί, τουτέστι νῦν γεῦσαι λαβών. καὶ ὁ Οὐλπιανός, Ἔφιππος ἔφη ἐν πελταστῇ, ἐν δ' οἶνον ἵππων τε στάσεις, καὶ γεύματα οἴνων. Ἀντιφάνης δ' ἐν διδύμοις οἰνογευστεῖ περιπατεῖ ἐν τοῖς στεφάνοις. ἐπὶ τούτοις ὁ μάγειρος ἔφη, λέξω τοίνυν κἀγὼ οὐκ ἀρχαίαν ἐπίνοιαν, ἀλλ' εὕρεσιν ἐμήν, ἵνα μὴ ὁ αὐλητὴς πληγὰς λάβῃ. ὁ γὰρ Εὔβουλος ἐν Λάκωσιν ἢ Λήδᾳ ἔφη, ἐκκόψαμεν καὶ τὴν νὴ τὴν Ἑστίαν, Οἴκοι ποθ' ὡς ἂν ὁ μάγειρος ἐξαμαρτάνοι τύπτεσθαι, ὥς φασιν ὁ αὐλητὴς παρ' ἡμῖν. Φιλύλλιός τε ἢ ὁ ποιήσας τὰς πόλεις φησίν, Ὅτι ἂν τύχῃ Μάγειρος ἀδικήσας τὸν αὐλητὴν λαβεῖν Πληγάς. περὶ ἡμιόπτου καὶ ἡμιέφθου καὶ ἀσφάκτου γεμιστοῦ χοίρου. ὁ μὲν χοῖρος ἐσφάγη ὑπὸ τὸν ὦμον σφαγὴν βραχεῖαν, ὡς ἐπέδειξεν. ἔπειτα ἀπορρεύσαντος τοῦ πολλοῦ αἵματος πάντα τὰ ἐντοσθίδια μετὰ τῆς ἀφαιρέσεως (εἴρηται γὰρ καὶ ἡ ἐξαίρεσις ὦ στωμυλῆθραι δαιταλεῖς) διακλύσας ἐπιμελῶς οἴνῳ πολλάκις ἐκρέμασα ἐκ ποδῶν. εἶτα πάλιν οἴνῳ διέβρεξα, καὶ προσεψήσας μετὰ πολλοῦ πεπέρεως τὰ προειρημένα χναυμάτια, ἐβύσα διὰ τοῦ στόματος πολλὸν ἐπιχέας ζωμὸν εὖ πάνυ πεποιημένον. καὶ μετὰ ταῦτα περιέπλασα τοῦ χοίρου τὴν ἡμίσειαν, ὡς ὁρᾶτε ἀλφίτοις πολλοῖς κριθῆς, ἀναδεύσας αὐτὰ οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ. ἔπειτ' ἐνέθηκα κριβάνῳ, ὑποθεὶς τράπεζαν χαλκῆν, ἐπάθευσά τε τῷ πυρί, ὡς μήτε κατακαῦσαι μήτ' ὠμὸν ἀφελεῖν. καὶ τοῦ φορινοῦ ἤδη γινομένου κραμβαλέας, εἰκάσας καὶ τ' ἄλλο μέρος ἡψῆσθαι, ἀποβαλὼν τ' αὐτοῦ τὰ ἄλφιτα, οὕτω φέρων ὑμῖν παρέθηκα. τὴν δ' ἐξαίρεσιν ὦ καλέ μοι Οὐλπιανὲ Διονύσιος ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν τοῖς ὁμωνύμοις τῷ δράματι οὕτως εἴρηκε, ποιήσας τινὰ μάγειρον πρὸς τοὺς μαθητὰς διαλεγόμενον, Ἄγε δὴ δράμωμεν νῦν ἄν τι κομψὸν ἢ σοφόν, Ἢ γλαφυρὸν οἶσθα τῶν σεαυτοῦ πραγμάτων, Φανερὸν ποίησον τὸν τῷ διδασκάλῳ, Νῦν τὴν ἀπόδειξιν τῆς τέχνης αὐτοῦ σ' ἔσω, Εἰς πολεμίαν ἄγω σε. θαρρῶν κατάτρεχε, Ἀριθμῷ διδόασι τὰ κρέα, καὶ τηροῦσί σε. Τὰ κρέα ποιήσας ταῦτα, καὶ ζέσας σφόδρα Τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ὡς λέγω σοι σύγχεον. Ἰχθὺς ἁδρὸς πάρεστι τοὐντὸς ἔστι σός, Κἂν τέμαχος ἐκκλίνῃς τι, καὶ τοῦτ' ἔστι σὸν Ἕως ἂν ἔνδον ὦμεν. ὅταν δ' ἔξω γ' ἐμόν Ἐξαιρέσεις, καὶ τ' ἄλλα τ' ἀκόλουθ' ὅσα Οὐδ' ἀριθμὸν οὔτ' ἔλεγχον ἐφ' ἑαυτῶν ἔχει. Περικόμματος δὲ τάξιν ἢ θέσιν φέρει, Εἰς αὔριόν σε κᾀμὲ ταῦτ' εὔφρανα τῷ Λαφυροπώλῃ παντάπασι μεταδίδου Τὴν πάροδον ἵν' ἔχῃς τῶν θυρῶν εὐνουστέραν. Τί δεῖ λέγειν με πολλὰ πρὸς συνειδότα. Ἐμὸς εἶ μαθητής, σὸς δ' ἐγὼ διδάσκαλος. Μέμνησο τοῦτο καὶ βάδιζε δεῦρ' ἅμα.

Πάντων οὖν ἡμῶν ἐπαινεσάντων τὸν μάγειρον ἐπί τε τῷ ἑτοίμῳ τῶν λεγομένων, καὶ τῇ τῆς τέχνης περιεργίᾳ, ὁ καλὸς ἡμῶν ἑστιάτωρ Λαρήνσιος, καὶ πόσῳ κάλλιον ἔφη τὰ τοιαῦτα ἐκμανθάνειν τοὺς μαγείρους, ἢ ἅπερ παρά τινι τῶν πολιτῶν ἡμῶν, ὃς ὑπὸ πλούτου καὶ τρυφῆς τοὺς τοῦ θαυμασιωτάτου Πλάτωνος διαλόγους ἀναγκάζειν ἐκμανθάνοντας τοὺς μαγείρους, φέροντάς τε τὰς λοπάδας ἅμα λέγειν, εἷς, δύο, τρεῖς. ὁ δὲ δὴ τέταρτος ἡμῖν ὦ φίλε Τίμαιε ποῦ, τῶν χθὲς μὲν δαιτυμόνων, τανῦν δ' ἑστιατόρων, ἔπειτ' ἄλλος ἀπεκρίνατο, ἀσθένειά τις αὐτῷ ξυνέπεσεν ὦ Σώκρατες. διεξήρχοντό τε τοῦ διαλόγου τὰ πολλὰ τὸν τρόπον τοῦτον, ὡς ἄχθεσθαι μὲν τοὺς εὐωχουμένους, ὑβρίζεσθαι δὲ τὸν πάνσοφον ἐκεῖνον ἄνθρωπον ὁσημέραι, καὶ διὰ τοῦτο πολλοὺς τῶν καθαρείων ἐξόμνυσθαι τὰς παρ' ἐκείνῳ ἑστιάσεις. οἱ δὲ ἡμέτεροι οὗτοι, ἅμα ἴσως ταῦτα ἐκμανθάνοντες, οὐκ ὀλίγην ἡμῖν θυμηδίαν παρέχουσι. καὶ ὁ παῖς ἐπὶ τῇ μαγειρικῇ σοφίᾳ ἐπαινεθείς, τί τοιοῦτον εὑρήκασιν ἔφη, ἢ εἰρήκασιν οἱ πρὸ ἐμοῦ. ἢ ἐπιμελεῖς ἐμαυτὸν ἐγὼ οὐ μεγαλαυχούμενος ἐπ' ἐμαυτῷ, καίτοι καὶ ὁ πρῶτος τὸν ὀλυμπιάσιν ἀγῶνα ἀναδησάμενος Κόροιβος ὁ ἠλεῖος, μάγειρος ἦν, καὶ οὐχ οὕτως ὠγκύλλετο ἐπὶ τῇ τέχνῃ, ὡς ὁ παρὰ τῷ Στράτωνι μάγειρος ἐν τῷ Φοινικίδῃ. περὶ οὗ τοιαῦτα λέγει ὁ μεμισθωμένος.

Σφίγγ' ἄρρεν' οὐ μάγειρον εἰς τὴν οἰκίαν Εἴληφ', ἁπλῶς γὰρ οὐδὲν μὰ τοὺς θεούς, Ὅσ' ἂν λέγῃ συνίημι. καινὰ ῥήματα Πεποριςμένος πάρεστιν. ὡς εἰσῆλθε γὰρ Εὐθύς μ' ἐπηρώτησε προσβλέψας μέγα, Πόσους κέκληκας μέροπας ἐπὶ δεῖπνον, λέγε. Ἐγὼ κέκληκα μέροπας ἐπὶ δεῖπνον; χολᾷς. Τοὺς δὲ μέροπας τούτους με γιγνώσκειν δοκεῖς; Οὐδεὶς πάρεσται. τοῦτο γὰρ νὴ τὸν Δία Ἔστι καὶ τὸ λοιπὸν μέροπας ἐπὶ δεῖπνον καλεῖν. Οὐδ' ἄρα παρέσται δαιτυμών; οὐδεὶς ὅλως, Οὐκ οἴομαί γε δαιτυμών. ἐλογιζόμην, Ἥξει Φιλῖνος, Μοσχίων, Νικήρατος, Ὁ δεῖν' ὁ δεῖνα, καὶ τοὔνομ' ἀνελογιζόμην, Οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς οὐδὲ εἷς μοι δαιτυμών. Οὐδεὶς παρέσται φημί. τί λέγεις, οὐδὲ εἷς; Σφόδρ' ἠγανάκτησ' ὥσπερ ἠδικημένος, Εἰ μὴ κέκληκα δαιτυμόνα. σκαιὸν πάνυ.

Οὐδ' ἄρα

Παραφέρειν. Γεύματα. Χοῖρος ἡμίεφθος. Ἐξαίρεσις. Μάγειρος πλατωνικὸς, ἢ ἀρχιτέκτων μαγείρων.

Χοκκοα. Vid. Plutarch. sympos. lib. 7. p. 11. 9.

Οὐδ' ἆρα θύεις εὐρυσίχθον'; οὐκ ἔφην ἐγώ. Βοῦν δ' εὐρυμέτωπον; οὐ θύω βοῦν ἄθλιε. Μῆλα θυσιάζεις ἆρα; μὰ Δί' ἐγὼ μὲν οὔ, Οὐδέτερον αὐτῶν. προβάτιον δ'. οὐκοῦν ἔφη Τὰ μῆλα πρόβατ', οὐ μανθάνω Τούτων οὐδέν, οὐδὲ βούλομαι. Ἀγροικότερός εἰμι, ὥσθ' ἁπλῶς μοι διαλέγου. Ὅμηρον οὐκ οἶδας λέγοντα, καὶ μάλα Ἐξῆν ὃ βούλει τῷ μαγείρῳ αὐτῷ λέγειν. Ἀλλὰ τί πρὸς ἡμᾶς τοῦτο πρὸς τῆς ἑστίας; Κατ' ἐκεῖνον ἤδη πρόσεχε καὶ τὰ λοιπά μοι. Ὁμηρικῶς γὰρ διανοεῖ μ' ἀπολλύναι. Οὕτω λαλεῖν εἴωθα. μὴ τοίνυν λάλει Οὕτως παρ' ἐμοί γ' ὤν, ἀλλὰ διὰ τὰς τέτταρας Δραχμὰς ἀποβαλῶ φησὶ τὴν προαίρεσιν; Τὰς οὐλοχύτας φέρε δεῦρο, τοῦτο δ' ἐστὶ τί; Κριθαί. τί οὖν ἀπόπληκτε περιπλοκὰς λέγεις; Πηγὸς πάρεστι; πηγὸς οὐχὶ λεκάνην ἐρεῖς, σαφέστερον θ' ὃ βούλει μοι λέγειν. Ἀτάσθαλος γ' εἶ πρέσβυ. φησὶν ἅλας φέρε Τοῦτ' ἐστὶ πηγός, ἀλλὰ δεῖξον χέρνιβα. Παρῆν. ἔθυεν, ἔλεγεν ἄλλα ῥήματα, Τοιαῦθ' ἃ μὰ τὴν γῆν οὐδεὶς ἤκουσεν ἄν Μίστυλλα, μοίρας. δίπτυχ' ὀβελούς. ὥστ' ἔδει Τῶν τοῦ Φιλήτα λαμβάνοντα βιβλίων Σκοπεῖν ἕκαστα τί δύναται τῶν ῥημάτων. Πλὴν ἱκέτευον αὐτὸν ἤδη μεταβαλών, Ἀνθρωπίνως λαλεῖν τι. τὸν δ' οὐκ ἂν ταχὺ Ἔπεισεν ἡ Πειθώ, μὰ τὴν γῆν οἶδ' ὅτι. Πέπεισμαι γὰρ δεῖν ὡς ἀληθῶς τὸ πολὺ τῶν μαγείρων γένος περί τε τὰς ἱστορίας καὶ τὰ ὀνόματα. λέγουσι γοῦν αὐτῶν οἱ λογιώτατοι, γόνυ κνήμης ἔγγιον, καὶ περιῆλθον Ἀσίαν καὶ Εὐρώπην. ἐπιτιμῶντες δέ τινι φασίν, μὴ δεῖν τὸν οἰνέα πηλέα ποιεῖν. ἐγὼ δὲ ἕνα τῶν ἀρχαίων μαγείρων τεθαύμακα παρὰ τῇ τέχνης, ἧς εἰσηγήσατο ἀπολαύσας. παράγει δὲ αὐτὸν Ἄλεξις ἐν Λέβητι λέγοντα τάδε, ὄψει μοι δοκεῖ. Γνωστόν τιν' ὄψον δελφάκιον ἤδη γε Ἔπειτα προσκέκαυκε μηδὲν φροντίσῃς. Ἰάσιμον γὰρ τὸ πάθος ἐστὶ τῷ τρόπῳ, Ὄξος λαβὼν ὑμ εἰς λεκάνην τιν' ἐγχέας Ψυχρὸν ξυνιείς, εἶτα θερμὴν τὴν χύτραν Εἰς τοὖξος ἐνθείς, διάπυρος γὰρ οὖσ' ἔτι Ἕλξει δι' αὐτῆς νοτίδα, καὶ ζυμουμένην, Ὥσπερ κισήρεις λήψεται διεξόδους Σομφάς, δι' ὧν τὴν ὑγρασίαν ἐνδέξεται. Τὰ κρέα δ' ἔσται δ' οὐκ ἀπεξηραμμένα, Ἔγχυλα δ' ἀτρέμα καὶ δροσώδη τὴν χρόσιν, Ἄπολλον ὡς ἰατρικῶς ὦ Γλαυκία Ταυτὶ ποιήσω, καὶ παρατίθει γ' αὐτὰ παῖ, Ὅταν παρατίθῃς μανθάνεις ἐψυγμένα. Ἀτμὶς γὰρ οὕτως οὐχὶ προσαπτήσεται Ταῖς ῥισίν, ἀλλ' ἀνωμαλίσει καταφαγών, Πολλῶν τ' ἀμείνων ὡς ἔοικας εἶθ' ἄρα. Λογογράφος ἢ μάγειρος ὃ λέγεις, οὐ λέγεις, τέχνην δ' ὀνειδίζεις. καὶ μαγείρων μὲν ἅλις ἀνδρῶν δαιταλεῖς μὴ καί τις αὐτῶν τὰ ἐκ Δυσκόλου Μενάνδρου βρενθυόμενος λαρυγγίσῃ τάδε, οὐδ' εἰς μάγειρον ἀδικήσας ἀθῷος διέφυγεν, Ἱεροπρεπὴς πώς ἐστιν ἡμῶν ἡ τέχνη. ἐγὼ δ' ὑμῖν κατὰ τὸν ἥδιστον Δίφιλον παρατίθημι ὁλοσχερῆ Ἄρν' ἐν μέσον συμπικτὸν ὠνθυλευμένον Χοιρίδια περιφόρητα κρομμύοις ὅλα Δούρειον

Χῆνες σιτευτοί. ἐπάγω χῆνα τῷ φυσήματι. Χήν. περιενεχθέντων δὲ τούτων καὶ ἄλλων χηνῶν πρεπόντως ἐσκευασμένων, ἔφη τις, οἱ χῆνες σιτευτοί. καὶ ὁ Οὐλπιανός, ὁ δὲ σιτευτὸς χὴν παρὰ τίνι. πρὸς ὃν ὁ Πλούταρχος, Θεόπομπος μὲν ἔφη ὁ Χῖος ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς, κἂν τῇ τρισκαιδεκάτῃ δὲ τῶν Φιλιππικῶν Ἀγησιλάῳ τῷ Λάκωνι εἰς Αἴγυπτον ἀφικομένῳ πέμψαι τοὺς Αἰγυπτίους χῆνας, καὶ μόσχους σιτευτούς. καὶ Ἐπιγένης δ' ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν Βάκχαις φησίν, ἀλλ' εἴ τις ὥσπερ χῆν' ἔτρεφέ μοι λαβών, σιτευτόν. καὶ Ἀρχέστρατος ἐν τῷ πολυθρυλλήτῳ ποιήματι, ὡς καὶ σιτευτοῦ χηνὸς ὁμοῦ σκεύαζε κατ τὸν ὀπτὸν ἁπλῶς καὶ τόνδε. σὺ δὲ ἡμῖν ὦ Οὐλπιανὲ δίκαιος εἶ λέγειν, ὁ περὶ πάντων πάντα ἀπαιτῶν,

Pl. li.10.c.22. ποῦ μνήμης ἠξίωται παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὰ πολυτελῆ ταῦτα τῶν χηνῶν ἥπατα. ὅτι γὰρ χηνοβοσκοὺς οἴδασι, μάρτυς Κρατῖνος ἐν Διονυσαλεξάνδρῳ λέγων, χηνοβοσκοὶ βουκόλοι. Ὅμηρος δὲ καὶ θηλυκῶς καὶ ἀρσενικῶς εἴρηκεν, αἰετὸς ἀργὴν χῆνα φέρων. καί, ὡς ὅδε χῆν' ἥρπαξ' ἀτιταλλομένην ἐνὶ οἴκῳ, Καὶ χῆνές μοι κατὰ οἶκον ἐείκοσι πυρὸν ἔδουσι Ἐξ ὕδατος. χηνείων δὲ ἡπάτων (περισπούδαστα δὲ ταῦτα κατὰ τὴν Ῥώμην) μνημονεύει Εὔπολις ἐν Στεφανοπώλισι, λέγων οὕτως, Εἰ μὴ σὺ χηνὸς ἧπαρ ἢ ψυχὴν ἔχεις.

Ἡμίκραιρα. ἔστι δὲ καὶ ἡμίκραιραι πολλαὶ δελφακίων. μνημονεύει δ' αὐτῶν Κρωβύλος ἐν Ψευδυποβολιμαίῳ, Εἰσῆλθον ἡμίκραιρα τακερὰ δέλφακος Ταύτης μὰ τὸν Δί' οὐχὶ κατέλιπον γ' ἐγὼ Οὐδέν.

Κρεοκάκκαβοι. μετὰ δὲ ταῦτα ὁ καλούμενος κρεοκάκκαβος. κρέα δ' ἐστὶ ταῦτα συγκεκομμένα μεθ' αἵματος καὶ λίπους ἐν ζωμῷ γεγλυκασμένῳ. λέγειν δὲ οὕτως Ἀριστοφάνης ὁ γραμματικὸς ἀχαιὸς ὁ Μυστῖλος ἔφη. Ἀντικλείδης δ' ἐν ἑβδομηκοστῷ ὀγδόῳ νόστων, ἐν δείπνῳ φησὶ μελλόντων Χίων ὑπ' Ἐρυθραίων δῆ ἐπιβουλῆς ἀναιρεῖσθαι, μαθών τις τὸ μέλλον γίνεσθαι ἔφη, ὦ Χῖοι πολλὴ γὰρ Ἐρυθραίους ἔχει ὕβρις, Φεύγετε δειπνήσαντες ὑὸς κρέα, μὴ δὲ μένειν βοῦν.

Ἀνάβραστα. Ἀναβραστῶν δὲ κρεῶν μνημονεύει

Ὄρχεις. Ἀριστομένης γόησιν οὕτως, † καὶ ὄρχεις ἥδιον οὓς καὶ νεφροὺς ἐκάλουν. Φιλιππίδης ἐν τῇ Ἀνανεώσει, Γναθαίνης τὰς ἑταίρας τὸ γαστρίμαργον ἐμφανίζων λέγει, Ἔπειτ' ἐπειδὴ τοῖσι πᾶσιν ἦκ' ὄρχεις φέρων Πολλούς, τὰ μὲν ἄλλ' ἐν γυναῖκ' ἀκκίζετο, Ἡ δ' ἀνδροφόνος Γνάθαινα γελάσασα, Καλοί γε φησὶν οἱ νεφροὶ νὴ τὴν φίλην Δήμητρα, καὶ δύ' ἁρπάσασα κατέπιεν Ὡς θ' ὑπτίους Ὑπὸ τοῦ γέλωτος καταπεσεῖν.

Εἰπόντος δὲ καὶ ἄλλα ἥδιστα γεγονυῖα, καὶ τὸν μετ' ὀξυλιπάρου ἀλεκτρυόνα, ὁ φιλεπιτιμητὴς Οὐλπιανὸς κατακείμενος μόνος, ὀλίγα δ' ἐσθίων καὶ τρώγων τοὺς λέγοντας ἔφη. ὀξυλίπαρον δὲ τί ἐστι πλὴν

εἰ μὴ

εἰ μὴ τὰ κόπανα ἡμᾶς καὶ λέπισμα, τὰ πάτριά μοι νόμιμα βρώματα ὀνομάζειν μέλλετε. Ὁ δὲ Τιμοκλῆς ἔφη ὁ κωμικὸς ἐν Δακτύλῳ μέμνηται τοῦ ὀξυλιπαρὲς, λέγων οὕτως. γαλεὸς καὶ βατίδας ὅσα τε τῶν γένων ἐν ὀξυλιπαρεῖ τρίμματι σκευάζεται. ἀκρολιπαρεῖς δὲ τινὰς ἀνθρώπους κέκληκεν Ἄλεξις ἐν Πονήρᾳ οὕτως. Ἀκρολίπαροι τὸ δ' ἄλλο σῶμ' ὑπόξυλον. παρατεθέντος δέ ποτε καὶ ἰχθύος μεγάλου ἐν ὀξάλμῃ, καὶ εἰπόντος τινὸς, ἥδιστον εἶναι ὀψάριον πᾶν τὸ ἐν ὀξάλμῃ παρατιθέμενον, συνάγαγὼν τὰς ὀφρῦς ὁ τὰς ἀκάνθας ἀγείρων Οὐλπιανὸς, ποῦ κεῖται ἔφη ὀξάλμη; ὀψάριον γὰρ παρ' οὐδενὶ τῶν ζώντων λεγόμενον οἶδα. οἱ μὲν οὖν πολλοὶ μακρὰν χαίρειν εἰπόντες αὐτῷ, ἐδείπνουν, τοῦ Κυνούλκου τὰ ἐξ αἰγῶν μεταγγίους ἀναφωνήσαντος. ἀλλ' ὦ γαθὲ δειπνῶμεν, κἄπειτά με πάντ' ἐπερώτα, ὅτι ἂν βούλῃ. νῦν γὰρ πεινῶν δέ πως εἶμ' ἐπιλήσμων. καὶ ὁ Μυρτίλος ὀλίγας πως συναπογραφόμενος αὐτῷ, ἵνα μηδενὸς μεταλαμβάνῃ, ἀλλὰ πάντα λαλῇ ἔφη. Κρατῖνος ἐν Ὀδυσσεῦσιν εἴρηκε τὴν ὀξάλμην, διὰ τούτων, Ἀνθ' ὧν πάντας ἑλὼν ὑμᾶς ἐρίηρας ἑταίρους, Φρύξας, ἑψήσας, κἀπανθρακίσας, ὀπτήσας, Εἰς ἅλμην τε καὶ ὀξάλμην, κᾆτα σκοροδάλμην Χλιαρὸν ἐμβάπτων, ὅς ἂν ὀπτότατός μοι ἁπάντων Ὑμῶν φαίνηται κατατρώξομαι ὦ στρατιῶται. Καὶ Ἀριστοφάνης Σφηξίν, ἀποφυσήσας εἰς ὀξάλμην ἔμβαλε θερμόν. ὀψάριον δὲ τῶν μὲν ζώντων ἡμεῖς λέγομεν. ἀτὰρ καὶ Πλάτων ἐπὶ τοῦ ἰχθύος ἐν Πεισάνδρῳ, Ἤδη φαγών τι πώποθ' οἷα γίνεται Ὀψάριον ἔκαμες καὶ πρόσεισι τοῦτό σοι. Ἐγὼ δὲ πέρυσι κάραβον φαγών. Φερεκράτης Αὐτομόλοις, τοὐψάριον τουτὶ περιέθηκέ τις ἡμῖν. Φιλήμων Θησαυρῷ, Οὐκ ἔστ' ἀληθὲς παραλογίσασθ', οὐδ' ἔχειν Ὀψάρια χρηστά. Μένανδρος Καρχηδονίῳ, Ἐπιθυμήσας τοῦ Βορέα ἴδιον ὀψάριον οὐδέν Ἔλαβον, ὀψήσειν φακῆν. Καὶ ἐν Ἐφεσίῳ, ἐπ' ἀρίστῳ λαβὼν ὀψάριον. εἶτ' ἐπιφέρει τῶν ἰχθυοπωλῶν τις, τεττάρων δραχμῶν ἐπώλει κωβιούς. Ἀναξίλας Ὑακίνθῳ πορνοβοσκῷ, Ἐγὼ δ' εἰ ἂν ὀψάριον ὑμῖν ἀγοράσω. καὶ μετ' ὀλίγα, Σκεύαζε παῖ τοὐψάριον ὑμῖν. τὸ δ' ἐν Ἀναγύρῳ Ἀριστοφάνους, εἰ μὴ παραμύθιον ὀψαρίοις ἑκάστοτε, ἀντὶ τοῦ προσοψήμασιν ἀκούομεν. καὶ γὰρ Ἄλεξις ἐν Παννυχίδι περιθεὶς μαγείρῳ τὸν λόγον φασί, θερμοτέροις χαίρεις ἀεὶ Τοῖς ὀψαρίοις, ἢ τὸ μέσον ἢ κατωτέρω. Κατωτέρω τί λέγεις δέσποτα; πῶς; οὑτοσὶ Ἄνθρωπος οὐκ ἐπίστασαι ζῆν, ψυχρά σοι Ἅπαντα παραθῶ; μηδαμῶς. ζέοντα δέ; Ἄπολλον οὐκοῦν τὸ μέσον ἔσται δηλαδή, Τοῦθ' ἕτερος οὐδεὶς τῶν ὁμοτέχνων μου ποιεῖ, Οὐκ οἶομ', οὐδ' ἀλλ' οὐδὲν ὧν σὺ νῦν ποιεῖς. Ἐγὼ δ' ἐρῶ, τοῖσιν γὰρ ἑστιωμένοις Τὸν καιρὸν ἀποδίδωμι τῆς συγκράσεως Σὺ πρὸς θεῶν ἔθυσας τὸν ἔριφον Μὴ κόπτε μ' ἀλλὰ τὰ κρέα παῖδες παράγετε, Παῖδες ὀπτανεῖον ἔνδον. ἔστι καὶ κάπνην ἔχει Δηλονότι μή μοι δῆλον, ἀλλ' ἔχει κάπνην Ἔχει κακόν, εἰ τύφου σ' ἀπολεῖ μ' οὑτοσί γε. Ταῦτά σοι παρ' ἡμῶν τῶν ζώντων ὦ ὀλβιογάστωρ Οὐλπιανὲ ἐπιμεμνημόνευσαι. καὶ σὺ γὰρ ὡς ἔοικε μετ' ἐμοῦ περὶ τὸν Ἄλεξιν οὐδενὸς ἐμψύχου μεταλαμβάνεις, ὅς φησιν ἐν Ἀτθίδι τάδε. Ὁ πρῶτος εἰπὼν ὅτι σοφιστὴς οὐδὲ εἷς Ἔμψυχον οὐδὲν ἐσθίει, σοφός τις ἦν. Ἐγὼ γὰρ ἥκω νῦν ἀγοράσας οὐδὲ ἓν Ἔμψυχον, ἰχθῦς ἐπριάμην τεθνηκότας Μεγάλους, κρεάδι' ἀρνὸς ἐσθίειν πίονος Οὐ ζῶντας, οὐχ οἷόν τε γάρ. τί ἄλλο ναί, Ἀπτίειον ὀπτὸν προσέλαβον, τοῦτον ἐάν Δείξῃ τις ἢ φωνήν τιν' ἢ ψυχὴν ἔχον, Ἀδικεῖν προσομολογῶ καὶ παραβαίνειν τὸν νόμον. Ἐπὶ τούτοις οὖν ἐᾶσον ἡμᾶς δειπνεῖν. ἰδοὺ γὰρ ἕως πρὸς σὲ διαλέγομαι, καὶ οἱ φασιανικοὶ παραπεπλεύκασιν ὑπεριδόντες ἡμᾶς διὰ τὴν ἄκαιρόν σου γλωσσαργίαν. ἀλλ' ἣν ἐμοὶ εἴπῃς ἔφη ὁ Οὐλπιανὸς διδάσκαλε Μυρτίλε ὁ ὀλβιογάστωρ σοι πόθεν. καὶ εἰ φασιανικῶν τις ὀρνίθων μέμνηται τῶν παλαιῶν, ἐγώ σοι ἦρι μάλ' οὐχ ἐλάσσονα τὸν πλεύσας, ἀλλ' εἰς τὴν ἀγορὰν πορευθεὶς, ὠνήσομαι φασιανικὸν, ὃν συγκατέδομαί σοι. καὶ ὁ Μυρτίλος ἐπὶ ταύταις ἔφη, ταῖς συνθήκαις λέγω. τοῦ μὲν ὀλβιογάστορος Ἄμφις μέμνηται ἐν Γυναικομανίᾳ οὑτωσὶ λέγων. εὐρύβατε Κνισολοῖχε οὐκ ἐθέλεπως οὐκ ὀλβιογάστωρ εἶ σύ. φασιανικοῦ δὲ ὄρνιθος ὁ ἥδιστος Ἀριστοφάνης ἐν δράματι Ὄρνισιν. Ἀττικοὶ δέ εἰσι δύο πρεσβύται ὑπὸ ἀπραγμοσύνης πόλιν ζητοῦντες, ἐν ᾗ κατοικήσουσιν ἀπράγμονες. καὶ αὐτοῖς ἀρέσκει ὁ βίος ὁ μεθ' ὀρνίθων, ἄχρι τινὸς ὄψιν δείσαντες ἑαυτοὺς παραμυθούμενοι, λέγουσι τά τ' ἄλλα καὶ τάδε. Ὁ δὲ δή τις οὗτιν ὄρνις οὐκ ἐρεῖς; Ἐπικεχοδὼς ἔγωγε φασιανικός. καὶ τὸ ἐν Νεφέλαις δ' ἐπὶ τῶν ὀρνίθων ἔγωγε ἀκούω, καὶ οὐκ ἐπὶ ἵππων ὡς πολλοί. τοὺς φασιανοὺς οὓς τρέφει Λεωγόρας, ἢ ἵππους τρέφει ἢ ὄρνις φασιανούς. κωμῳδεῖται γὰρ ὁ Λεωγόρας ὡς γαστρίμαργος, ὑπὸ Πλάτωνος ἐν Περιαλγεῖ. Μνησίμαχος δ' ἐν Φιλίππῳ (εἷς δὲ καὶ οὗτός ἐστι τῶν τῆς μέσης κωμῳδίας ποιητῶν) φησὶ καὶ τὸ λεγόμενον σπανιώτερον παρεῖναι ὀρνίθων γάλα, καὶ φασιανὸς ἀποτετιλμένος καλῶς. Θεόφραστος δὲ ὁ Ἐρέσιος Ἀριστοτέλους μαθητὴς, ἐν τρίτῳ περὶ ζώων μνημονεύων αὐτῶν, οὑτωσίπως λέγει. ἔστι δὲ καὶ τοῖς ὄρνισι τοιαύτη διαφορά. τὰ μὲν γὰρ βραχέα καὶ μὴ πτητικὰ, καθάπερ ἀτταγὴν, πέρδιξ, ἀλεκτρυὼν, φασιανὸς, εὐθὺς βαδιστικὰ καὶ δασέα. καὶ Ἀριστοτέλης ἐν ζ' ζώων ἱστορίας γράφει τάδε. ἐστὶ δὲ τῶν ὀρνίθων οἱ μὲν κονιστικοὶ, οἱ δὲ λουστικοί, οἱ δὲ οὔτε κονιστικοί, οὔτε λοῦνται. ὅσοι δὲ μὴ πτητικοί, ἀλλ' ἐπίγειοι, κονιστικοί. οἷον ἀλεκτορίς, πέρδιξ, ἀτταγὴν, ὀξάλμη. ὀψάριον. Ἐμψυχαΐδιον ὀλβιογάστωρ. Φασιανοί. Argumentum auium Aristophanis. Φασιανὸς lib. 9.

φασιανὸς

φασιανὸς, κορυδαλός. μνημονεύει δ' αὐτῶν καὶ Σπεύσιππος ἐν δευτέρῳ ὁμοίων. φασιανὸν δὲ ἔνιοι κεκλήκασιν αὐτὸν, καὶ οὐ φασιανικόν. Ἀγαθαρχίδης δὲ ὁ κνίδιος ἐν τῇ τετάρτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν εὐρωπιακῶν περὶ τοῦ φάσιδος ποταμοῦ τὸν λόγον ποιούμενος γράφει καὶ ταῦτα. πλῆθος δ' ὀρνίθων τῶν καλουμένων φασιανῶν φοιτᾷ τροφῆς χάριν πρὸς τὰς ἐμβολὰς τῶν στομάτων. Καλλίξενος δ' ὁ ῥόδιος ἐν τετάρτῃ περὶ Ἀλεξανδρείας διαγράφων τὴν γενομένην πομπὴν Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου καλουμένου βασιλέως, ὡς μέγα θαῦμα περὶ τῶν ὀρνίθων τούτων οὕτως γράφει, εἶτα ἐφέροντο ἐν ἀγγείοις ψιττακοὶ καὶ ταὼς καὶ μελεαγρίδες καὶ φασιανοὶ, καὶ ὄρνιθες αἰθιοπικοὶ πλήθει πολλοί. Ἀρτεμίδωρος δὲ ὁ ἀριστοφάνειος ἐν ταῖς ἐπιγραφομέναις ὀψαρτυτικαῖς γλώσσαις, καὶ Πάμφιλος ὁ ἀλεξανδρεὺς ἐν τοῖς περὶ ὀνομάτων καὶ γλωσσῶν, Ἐπαίνετον παρατίθεται λέγοντα ἐν τῷ ὀψαρτυτικῷ, ὅτι ὁ φασιανὸς ὄρνις τατύρας καλεῖται. Πτολεμαῖος δ' ὁ εὐεργέτης ἐν δευτέρῳ ὑπομνημάτων τέταρον φησὶν ὀνομάζεσθαι τὸν φασιανὸν ὄρνιν. τοσαῦτά σοι περὶ τῶν φασιανικῶν ὀρνίθων ἔχω λέγειν, οὓς ἐγὼ διὰ σὲ ὥσπερ οἱ πυρέσσοντες περιφερομένους εἶδον. σὺ δὲ ἐπὶ τὰς συνθήκας ἂν μὴ αὔριον ἀποδῷς τὰ ὡμολογημένα, οὐκ ἔτι ἀπατήσεις, δημοσίᾳ σε γράψομαι. ἀλλὰ τὸν φᾶσιν οἰκοῦντα, ἀποπέμψω. ὡς Πολέμων ὁ περιηγητὴς ἔγραψε τὸν καλλιμάχειον συγγραφέα εἰς τὸν ὁμώνυμον κατὰ πόντε ποταμόν.

Ἀτταγᾶς. Ἀτταγᾶς. Ἀριστοφάνης πελαργοῖς, ἀτταγᾶς ἥδιστον ἕψειν ἐν ἐπινικίοις κρέας. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ μύνδιος φησὶν, ὅτι μικρῷ μὲν μείζων ἐστὶ πέρδικος. ὅλος δὲ κατάγραφος τὰ περὶ τὸ νῶτον, κεραμεοῦς τὴν χρόαν, ὑποπυρρίζων μᾶλλον. θηρεύεται δ' ὑπὸ τῶν κυνηγῶν διὰ τὸ βάρος, καὶ τὴν τῶν πτερῶν βραχύτητα. ἔστι δὲ κονιστικὸς, πολύτεκνός τε καὶ σπερμολόγος. Σωκράτης δ' ἐν τῷ περὶ ὅρων καὶ πυρὸς καὶ λίθων, ἐκ τῆς Λυδίας μετακομισθέντας εἰς τὰς πύλας, ἕως μέν τινος ὄρτυγος φωνὴν ἀφιέναι. ἐπεὶ δὲ τοῦ ποταμοῦ κοίλου ξυγέντος, λιμὸς ἐγένετο, καὶ πολλοὶ τῶν ἐπὶ τὴν χώραν ἀπώλλυντο, οὐδὲν ἧττον σαφέστερον τῶν παίδων τῶν τρανοτάτων, ἕως νῦν λεγόντων, τρὶς δὶς κακούργοις κακά. συλληφθέντων δὲ οὐ μόνον οὐ τιθασσεύονται, ἀλλ' οὐδὲ φωνὴν ἔτι ἀφιᾶσιν. ἐὰν δὲ ἀφεθῶσι, φωνάεντες πάλιν γίγνονται. μνημονεύει αὐτῶν Ἱππῶναξ ὅτι, οὐδ' ἀτταγᾶς τε καὶ σιλαγὰς διατρώγων. καὶ Ἀριστοφάνης ἐν ὄρνισιν, ἐν δ' ἀχαρνεῦσι καὶ ὡς πλεοναζόντων αὐτῶν ἐν τῇ μεγαρικῇ. περισπῶσι δ' οἱ Ἀττικοὶ παρὰ τὸν ὀρθὸν λόγον τοὔνομα. τὰ γὰρ εἰς ᾱς λήγοντα ἐκτεταμένον ὑπὲρ δύο συλλαβὰς, ὅτε ἔχει τὸ ᾱ παραλῆγον, βαρύτονά ἐστιν. οἷον ἀκάδας, ἀδάμας, ἀκάμας. λεκτέον δὲ καὶ ἀτταγαῖ, καὶ οὐχὶ ἀτταγῆνες.

Πορφυρίων. Πορφυρίων. Ὅτι καὶ τούτου Ἀριστοφάνης μέμνηται δῆλον. Πολέμων δ' ἐν πέμπτῳ τῶν πρὸς Ἀντίγονον καὶ Ἀδαῖον πορφυρίωνά φησι, τὸν ὄρνιν, διαιτώμενον ἐπὶ τὰς οἰκίας τὰς ὑπάνδρους τῶν γυναικῶν τηρεῖν πικρῶς. καὶ τοιαύτην ἔχειν αἴσθησιν περὶ τοὺς μοιχευομένους, ὥσθ' ὅταν τοῦθ' ὑπονοήσῃ, προσημαίνειν τῷ δεσπότῃ, ἀγχόνῃ τὸ ζῆν περιγράψας. οὐ πρότερόν τε φησὶ τροφῆς μεταλαμβάνει, εἰ μὴ περιπατήσει τόπον τινὰ ἐξευρὼν ἑαυτῷ ἐπιτήδειον. μεθ' ὃν κονισάμενος λούεται, εἶτα τρέφεται. Ἀριστοτέλης τε σχιδανόποδά φησιν αὐτὸν εἶναι, ἔχειν τε χρῶμα κυάνεον, σκέλη μακρά, ῥύγχος ἠργμένον ἐκ τῆς κεφαλῆς φοινικοῦν, μέγεθος ἀλεκτρυόνος. διὸ τῶν λαμβανομένων εἰς τὸν πόδα ταμιεύεται μικρὰς τὰς ψωμίδας, σπάσας δὲ πίνει. πεντεδάκτυλός τε ὢν, τὸν μέσον ἔχει μέγιστον. Ἀλέξανδρος δ' ὁ μύνδιος ἐν δευτέρῳ περὶ τῆς τῶν πτηνῶν ἱστορίας, λίβυν εἶναί φησι τὸν ὄρνιν, καὶ τῶν ἐπὶ τῆς Λιβύων θεῶν ἱερόν.

Πορφυρίς. Πορφυρίς. Καλλίμαχος ἐν τῷ περὶ ὀρνίθων, διεστάναι φησὶ πορφυρίωνα πορφυρίδος, ἰδίᾳ ἑκάτερον καταριθμούμενος. τὴν τροφὴν τε λαμβάνειν τὸν πορφυρίωνα, ἵνα μή τις αὐτὸν θεάσηται. ἐχθραίνειν γὰρ τοὺς προσιόντας αὐτοῦ τῇ τροφῇ. τῆς δὲ πορφυρίδος καὶ Ἀριστοφάνης ἐν ὄρνισι μνημονεύει. Ἴβυκος δέ τινας λαθιπόρφυρας ὀνομάζει διὰ τούτων, τοῦ μὲν πετάλοισιν ἐπ' ἀκροτάτοισι ξανθοῖσι ποικίλαι πανέλοπες αἰολόδειροι, πορφυρίδες καὶ ἀλκυόνες τανυσίπτεροι. ἐν ἄλλοις δέ φησιν, αἰεί μ' ὦ φίλε θυμὲ τανύπτερος ὡς ὅκα πορφυρίς.

Πέρδιξ. Πέρδιξ. Τούτων πολλοὶ μὲν μέμνηνται, ὡς καὶ Ἀριστοφάνης. τοῦ δὲ ὀνόματος αὐτῶν ἔνιοι συστέλλουσι τὴν μέσην συλλαβὴν, ὡς Ἀρχίλοχος, πτώσσουσαν ὥστε πέρδικα. οὕτως καὶ ὄρτυγα καὶ χοίνικα. πολὺ δὲ ἐστὶ τὸ ἐκτεινόμενον παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, Σοφοκλῆς καμικοῖς, ὄρνιθος ἦλθ' ἐπώνυμος πέρδικος, ἐν κλεινοῖς Ἀθηναίων πάγοις. Φερεκράτης δ' ὁ πεποιηκὼς τὸν χείρωνα, ἔξεστιν ἄκων δεῦρο πέρδικος τρόπον. Φρύνιχος τραγῳδοῖς, τὸν Κλεόμβροτόν τε τοῦ Πέρδικος υἱὸν, τὸ δὲ ζῶον ἐπὶ λαγνείαις συμβολικῶς παρείληπται. Νικοφῶν ἐν χειρογάστορσι, τοὺς ἰψιτοὺς καὶ τοὺς πέρδικας ἐκείνους. Ἐπίχαρμος δ' ἐν κωμασταῖς, βραχέως σηπίας τ' ἄγρον ἰούσας πέρδικάς τε πειθομένους. lib. 9. φησὶ δ' Ἀριστοτέλης περὶ τοῦ ζώου τάδε. ὁ πέρδιξ ἐστὶ μὲν χερσαῖος, σχιδανόπους. ζῇ δὲ ἔτη πέντε καὶ δέκα. ἡ δὲ θήλεια, καὶ πλείονα. πολυχρονιώτερα γὰρ ἐν τοῖς ὄρνισι τῶν ἀρρένων τὰ θήλεα. ἐπῳάζει δὲ καὶ ἐκτρέφει, καθάπερ ἡ ἀλεκτορίς. ὅταν δὲ γνῷ ὅτι θηρεύεται, προελθὼν τῆς νεοττιᾶς κυλινδεῖται παρὰ τὰ σκέλη τοῦ θηρεύοντος, ἐλπίδα ποιῶν τοῦ Pli. li. 10. c. 33. συλληφθήσεσθαι, ἐξαπατᾷ τε ἕως ἂν ἀποπτῶσιν οἱ νεοττοὶ, εἶτα καὶ αὐτὸς ἐξίπταται. ἔστι δὲ τὸ ζῶον

κακόηθες

κακόηθες καὶ πανοῦργον. ἔτι δὲ ἀφροδισιαστικόν. διὸ καὶ τὰ ᾠὰ τῆς θηλείας συντρίβει, ἵνα ἀπολαύῃ τῶν ἀφροδισίων. ὅθεν ἡ θήλεια γιγνώσκουσα ἀποδιδράσκουσα τίκτει. τὰ αὐτὰ ἱστορεῖ, καὶ Καλλίμαχος ἐν τῷ περὶ ὀρνέων. μάχονται δὲ καὶ οἱ χῆροι αὐτῶν πρὸς ἀλλήλους, καὶ ὁ ἡττηθεὶς ὀχεύεται ὑπὸ τοῦ νικήσαντος. Ἀριστοτέλης δέ φησιν ὅτι τὸν ἡττηθέντα πάντων ἐν μέρει ὀχεύουσιν. ὀχεύουσι δὲ καὶ οἱ τιθασοὶ τοὺς ἀγρίους. ἐπειδὰν δὲ κρατηθῇ τις ὑπὸ τοῦ δευτέρου, οὗτος λάθρα ὀχεύεται ὑπὸ τοῦ κρατιστεύσαντος. γίνεται δὲ τοῦτο κατά τινα ὥραν τοῦ ἔτους. ὡς καὶ ὁ Μύνδιος φησὶν Ἀλέξανδρος. νεοττεύουσι δὲ ἐπὶ γῆς οἱ ἄρρενες καὶ αἱ θήλειαι † διακόμενοι ἕκαστοι οἶκον. ἐπὶ δὲ τὸν θηρεύοντα πέρδικα ὠθεῖται ὁ τῶν ἀγρίων ἡγεμὼν μαχούμενος. ἁλόντος δὲ τούτου, ἕτερος ἔρχεται μαχούμενος. καὶ ὁπόταν μὲν ἄρρεν ᾖ ὁ θηρεύων, τοῦτο ποιοῦσι. ὅταν δὲ θήλεια ᾖ ἡ θηρεύουσα καὶ ᾄδουσα, ἀντιάσας δ' ὁ ἡγεμὼν αὐτῇ, οἱ ἄλλοι ἀθροισθέντες ἀποδιώκουσιν ἀπὸ τῆς θηλείας. ὅτι ἐκείνῳ, ἀλλ' οὐχ ἑαυτοῖς † προσέχει. ὅθεν πολλάκις διὰ ταῦτα σιγῇ προσέρχεται, ὅπως μὴ ἄλλος ἀκούσας τῆς φωνῆς ἔλθῃ, μαχούμενος αὐτῷ. ἐνίοτε ἡ θήλεια τὸν ἄρρενα προσιόντα κατασιγάζει. πολλάκις τε ἐπωάζουσα † ὀξίσασα, ὅταν προσερχόμενον ἐπαισθάνηται τὸν ἄρρενα τῇ θηρευούσῃ, ὑπομένει τε ὀχευθῆναι, ἵνα αὐτὸν ἀποσπάσῃ τῆς θηρευούσης. ἐπὶ τοσοῦτον δὲ ἐπτόηνται περὶ τὴν ὀχείαν οἱ πέρδικες καὶ οἱ ὄρτυγες, ὡς εἰς τοὺς θηρεύοντας ἐμπίπτειν † καθίζοντας ἐπὶ τῶν κεράμων. φασὶ δὲ καὶ τὰς ἀγομένας θηλείας πέρδικας ἐπὶ θήραν, ὁπόταν ἴδωσιν ἢ ὀσφρανθῶσι τῶν ἀρρένων κατ' ἄνεμον στάντων ἢ παραπετομένων, ἐγκύους γίγνεσθαι, τινὲς δὲ καὶ παραυτίκα τίκτειν. πέτονταί τε περὶ τὸν τῆς ὀχείας καιρόν, χάσκοντες, καὶ τὴν γλῶσσαν ἔξω ἔχοντες, αἵ τε θήλειαι καὶ οἱ ἄρρενες. Κλέαρχος δὲ ἐν τῷ περὶ τοῦ πανικοῦ, οἱ στρουθοί φησι, καὶ οἱ πέρδικες, ἔτι δὲ οἱ ἀλεκτρυόνες, καὶ οἱ ὄρτυγες προΐενται τὴν γονὴν οὐ μόνον ἰδόντες τὰς θηλείας, ἀλλὰ κἂν ἀκούσωσιν αὐτῶν τὴν φωνήν. τούτου δὲ αἴτιον ἡ τῇ ψυχῇ γινομένη φαντασία περὶ τῶν πλησιασμῶν. φανερώτατον δὲ γίνεται περὶ τὰς ὀχείας, ὅταν εἰς ἐναντίας αὐτοῖς θῇς κάτοπτρον. προστρέχοντες γὰρ διὰ τὴν ἔμφασιν, ἁλίσκονταί τε καὶ προΐενται τὸ σπέρμα. πλὴν τῶν ἀλεκτρυόνων. τούτοις δὲ ἡ τῆς ἐμφάσεως αἴσθησις εἰς μάχην προάγεται μόνον. ταῦτα μὲν ὁ Κλέαρχος. καλοῦνται δὲ οἱ πέρδικες ὑπ' ἐνίων κακκάβαι, ὡς καὶ ὑπ' Ἀλκμᾶνος, λέγοντος οὕτως. ἔπη γε δὲ καὶ μέλος Ἀλκμάν, εὗρε γεγλωσσάμενον κακκαβίδων ὄνομα συνθέμενος. σαφῶς ἐμφανίζων ὅτι παρὰ τῶν περδίκων ᾄδειν ἐμάνθανε. διὸ καὶ Χαμαιλέων ὁ Ποντικὸς ἔφη τὴν εὕρεσιν τῆς μουσικῆς τοῖς ἀρχαίοις ἐπινοηθῆναι ἀπὸ τῶν ἐν ταῖς ἐρημίαις ᾀδόντων ὀρνίθων, ὧν κατὰ μίμησιν λαβεῖν στάσιν τὴν μουσικήν. οὐ πάντες δ' οἱ πέρδικες φησὶ κακκαβίζουσιν. Θεόφραστος γοῦν ἐν τῷ περὶ ἑτεροφωνίας τῶν ὁμογενῶν, οἱ Ἀθήνῃσι φησὶ πέρδικες ἐπὶ τάδε τοῦ Κορυδαλοῦ πρὸς τὸ ἄστυ κακκαβίζουσιν. οἱ δ' ἐπέκεινα, τιττυβίζουσιν. Βάσιλις δὲ ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Ἰνδικῶν, οἱ μικροί φησιν ἄνδρες οἱ τοῖς γεράνοις διαπολεμοῦντες περδίξιν ὀχήματι χρῶνται. Μενεκλῆς δ' ἐν πρώτῳ τῆς συναγωγῆς, οἱ Πυγμαῖοί φησι τοῖς πέρδιξι καὶ τοῖς γεράνοις πολεμοῦσι. τῶν δὲ περδίκων ἐστὶν ἕτερον γένος ἐν Ἰταλίᾳ, ἀμαυρὸν τῇ πτερώσει, καὶ μικρότερον τῇ ἕξει, τὸ ῥύγχος οὐχὶ κινναβάρινον ἔχον. οἱ δὲ περὶ τὴν Κίρραν πέρδικες, ἄβρωτον ἔχουσι τὸ κρέας διὰ τὰς νομάς. οἱ δὲ περὶ τὴν Βοιωτίαν, ἢ οὐ διαβαίνουσιν εἰς τὴν Ἀττικήν, ἢ διαβαίνοντες τῇ φωνῇ διάδηλοι γίνονται, καθάπερ προείπαμεν. τοὺς δὲ περὶ Παφλαγονίαν γιγνομένους πέρδικας, φησὶ Θεόφραστος δύο ἔχειν καρδίας. οἱ δὲ ἐν Σκιάθῳ τῇ νήσῳ κοχλίας ἐσθίουσι. τίκτουσι δὲ ἐνίοτε καὶ πεντεκαίδεκα καὶ ἑκκαίδεκα. πέτονται δὲ ἐπὶ βραχύ, ὥς φησι Ξενοφῶν ἐν πρώτῳ ἀναβάσεως γράφων οὕτως. τὰς δὲ ὠτίδας ἄν τις ταχὺ ἀνίστῃ, ἔστι λαμβάνειν. πέτονταί τε γὰρ βραχύ, ὥσπερ οἱ πέρδικες, καὶ ταχὺ ἀπαγορεύουσι. τὰ δὲ κρέα αὐτῶν ἡδέα ἐστίν. ἀληθῆ λέγειν φησὶ τὸν Ξενοφῶντα ὁ Πλούταρχος περὶ τῶν ὠτίδων. φέρεσθαι γὰρ πάμπολλα τὰ ζῷα ταῦτα εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἀπὸ τῆς παρακειμένης Λιβύης, τῆς θήρας αὐτῶν τοιαύτης γινομένης. μιμητικὸν δὲ ἐστι τὸ ζῷον τοῦτο ὁ ὦτος μάλιστα ὧν ἂν ἴδῃ ποιοῦντα ἄνθρωπον. ποιεῖ δ' οὖν ταῦτα ὅσα ἂν ἴδῃ τοὺς κυνηγοῦντας πράττοντας. οἱ δὲ στάντες αὐτῶν κατ' ἀντικρύ, ὑπαλείφονται φαρμάκῳ τοὺς ὀφθαλμοὺς παρασκευάσαντες ἄλλα φάρμακα κολλητικὰ ὀφθαλμῶν καὶ βλεφάρων, ἅπερ οὐ πόρρω ἑαυτῶν ἐν λεκανίσκαις βραχείαις τιθέασιν. οἱ οὖν ὦτοι θεωρούμενοι τοὺς ἀλειφομένους, τὸ αὐτὸ καὶ αὐτοὶ ποιοῦσιν, ἐκ τῶν λεκανίδων λαμβάνοντες, καὶ ταχέως ἁλίσκονται. γράφει δὲ περὶ αὐτῶν Ἀριστοτέλης οὕτως, ὅτι ἐστὶ μὲν τῶν ἐκτοπιζόντων καὶ σχιδανοπόδων, καὶ τριδακτύλων, μέγεθος ἀλεκτρυόνος μεγάλου, χρῶμα ὄρτυγος, κεφαλὴ προμήκης, ῥύγχος ὀξύ, τράχηλος λεπτός, ὀφθαλμοὶ μεγάλοι, γλῶσσα ὀστώδης, πρόλοβον δ' οὐκ ἔχει. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Μύνδιος, καὶ προσαγορεύεσθαί φησιν αὐτὸν λαγωδίαν. φασὶ δ' αὐτὸν καὶ τὴν τροφὴν ἀναγκαρυκᾶσθαι, ἥδεσθαί τε ἵππῳ. εἰ γοῦν τις δορὰν ἵππου περιθοῖτο, θηρεύσει ὅσους ἂν θέλει, προσίασι γάρ. ἐν ἄλλοις δὲ πάλιν φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης, ὦτος ἐστὶ μὲν παρόμοιος τῇ γλαυκί, οὐκ ἔστι δὲ νυκτερινός. ἔχει τὰ παρὰ τὰ ὦτα πτερύγια δύο. καὶ ὦτος καλεῖται, μέγεθος περιστερᾶς, μιμητὴς ἀν-

Forsan διειλκόμενοι. — διελκόμενοι ἕκαστοι

ποιεῖ

Λ ἄθεν ἔωσι ἀναπνοή. ὁ ἡγεμὼν αὐτῶν καὶ οἱ ἀθροισθέν. — προσέχουσι.

ὀξίσαντες

† ἐπὶ καθίζειν ἐπὶ τὰς κεραμίδας

Gellius cap. 15. lib. xvi.

ἀνίδης.

ταχὺ νοεῖ ἐστι

ἀναμαρυκᾶσθαι

σιν αὐτὸς ἐκέκληκεν ὀρτύγια, λέγων οὕτως, Ὄρτυγας θρέψας σύ τινας ἦλθες πώποτε, Ἔγωγε μικρά γ' ὀρτύγια, κᾆτ' ἐπαίσατε; Ἀντιφάνης δ' ἐν Ἀγροίκῳ ὀρτύγιον εἴρηκεν οὕτως, ὡς δ' ἂν σύ τι ποιεῖν δυνάμενος ὀρτυγίου ψυχὴν ἔχων. Πρατίνας δ' ἐν Δυμαίναις ἢ Καρυάτισιν, ἀδύφωνον ἰδίως καλεῖ τὸν ὄρτυγα, πλὴν εἰ μή τι παρὰ τοῖς Φλιασίοις, ἢ τοῖς Λάκωσι φωνάεντες, ὡς καὶ οἱ πέρδικες. καὶ ὁ σίαλις δὲ ἀπὸ τούτου ἂν εἴη φησὶν ὁ Δίδυμος ὠνομασμένη. σχεδὸν γὰρ τὰ πλεῖστα τῶν ὀρνίθων ἀπὸ τῆς φωνῆς ἔχει τὴν ὀνομασίαν. ἡ δὲ ὀρτυγομήτρα καλουμένη, ἧς μνημονεύει Κράτης ἐν Χείρωσι λέγων, ἴβα κασία ὀρτυγομήτρα. λέγει δὲ περὶ αὐτῆς ὁ Μύνδιος Ἀλέξανδρος, ὅτι ἐστὶ τὸ μέγεθος ἡλίκη τρυγών, σκέλη δὲ μακρά, δυσθανὴς καὶ δειλή. περὶ δὲ τῆς τῶν ὀρτύγων θήρας, ἰδίως ἱστορεῖ Κλέαρχος ὁ Σολεὺς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ περὶ τῶν ἐν τῇ Πλάτωνος πολιτείᾳ μαθηματικῶς εἰρημένων, γράφων οὕτως. οἱ ὄρτυγες περὶ τὸν τῆς ὀχείας καιρὸν ἐὰν κάτοπτρον ἐξ ἐναντίας τις αὐτῶν, καὶ πρὸ τούτου βρόχον, τρέχοντες πρὸς τὸν ἐμφαινόμενον ἐν τῷ κατόπτρῳ, ἐμπίπτουσιν εἰς τὸν βρόχον. καὶ περὶ τῶν κολοιῶν δὲ καλουμένων, τὰ ὅμοια ἱστορεῖ ἐν τούτοις. καὶ τοῖς κολοιοῖς δὲ διὰ τὴν φυσικὴν φιλοστοργίαν, καίπερ τοσοῦτον πανουργίᾳ διαφέρουσιν, ὅμως ὅταν ἐλαίου κρατὴρ τεθῇ πλήρης, οἱ στάντες αὐτῶν ἐπὶ τὸ χεῖλος, καὶ καταβλέψαντες ἐπὶ τὸν ἐμφαινόμενον, καταρρίπτουσι. διὸ περὶ ἐλαιοβρόχων γινομένων, ἡ τῶν πτερῶν αὐτοῖς συγκόλλησις αἰτία γίνεται τῆς ἁλώσεως. τὴν μέσην δὲ τοῦ ὀνόματος συλλαβὴν ἐκτείνουσιν Ἀττικοί, ὡς δοίδυκα, κήρυκα, ὡς ὁ Ἰξίων φησὶν Δημήτριος ἐν τῷ περὶ τῆς Ἀλεξανδρέων διαλέκτου. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Εἰρήνῃ συνεσταλμένως ἔφη διὰ τὸ μέτρον ὄρτυγες οἰκογενεῖς. τῶν δὲ καλουμένων χηνίων, μικρῶν δ' ὄντων ὀρτυγίων, μνημονεύει Κλεομένης ἐν τῇ πρὸς Ἀλέξανδρον ἐπιστολῇ, γράφων οὕτως. ἀηδονίδας ταριχηρὰς μυρίας, τυλάδας πεντακισχιλίας, χήνια ταριχηρὰ μύρια. καὶ Ἵππαρχος ἐν τῇ Αἰγυπτίᾳ Ἰλιάδι, Οὔ μοι Αἰγυπτίων βίος ἤρεσεν, οἷον ἔχουσιν Χήνια τίλλοντες † καλκατιασθεαλέοντα. Οὐκ ἀπελείποντο δὲ ἡμῶν τοῦ συμποσίου πολλάκις οὐδὲ κύκνοι. περὶ ὧν φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης. ὁ κύκνος εὔτεκνός ἐστι, καὶ μάχιμος. ἀλληλοκτονεῖ γοῦν ὁ μάχιμος. μάχεται δὲ καὶ τῷ ἀετῷ, αὐτὸς μάχης μὴ προαρξάμενος. εἰσὶ δ' ᾠδικοί, καὶ μάλιστα περὶ τὰς τελευτάς. διαιροῦσι δὲ καὶ τὸ πέλαγος ᾄδοντες, ἔστι δὲ τῶν στεγανοπόδων καὶ ποηφάγων. ὁ δὲ Μύνδιός φησιν Ἀλέξανδρος πολλοῖς τελευτῶσι παρακολουθήσας, οὐκ ἀκοῦσαι ᾀδόντων. ὁ δὲ τὰ Κεφαλίωνος ἐπιγραφόμενα Τρωϊκὰ συνθεὶς Ἡγησιάναξ ὁ Ἀλεξανδρεύς, καὶ τὸν Ἀχιλλεῖ μονομαχήσαντα Κύκνον φησὶ τραφῆναι ἐν Λευκόφρυϊ πρὸς τοῦ ὁμωνύμου ὄρνιθος. Βοῖος δ' ἐν Ὀρνιθογονίᾳ, ἢ Βοιώ, ὥς φησι Φιλόχορος, ὑπὸ Ἄρεως τὸν Κύκνον ὀρνιθωθῆναι, καὶ παραγενόμενον ἐπὶ τὸν Σύβαριν ποταμόν, πλησιάσαι γεράνῳ. λέγει δὲ καὶ ἐντίθεσθαι αὐτὸν τῇ νεοττιᾷ πόαν τὴν λεγομένην λυγαίαν. καὶ περὶ τῆς γεράνου δέ φησιν ὁ Βοῖος, ὅτι ἦν τις παρὰ τοῖς Πυγμαίοις γυνὴ διάσημος. αὕτη ὡς θεὸς τιμωμένη πρὸς τῶν πολιτῶν, αὐτὴ τοὺς ὄντως θεοὺς ταπεινῶς ἦγεν. μάλιστα δὲ Ἥραν τε καὶ Ἄρτεμιν. ἀγανακτήσασα οὖν ἡ Ἥρα εἰς ἀπρεπῆ ὄψιν τὴν ὄρνιν μετεμόρφωσε, πολεμίαν τε καὶ στυγητὴν κατέστησε τοῖς τιμήσασιν αὐτὴν Πυγμαίοις. γενέσθαι δὲ λέγει ἐξ αὐτῆς καὶ Νικοδάμαντος τὴν χερσαίαν χελώνην. καθόλου δὲ ὁ ποιήσας ταῦτα τὰ ἔπη, πάντα τὰ ὄρνεα ἀνθρώπους ἱστορεῖ πρότερον γεγονέναι. Φάσσαι. Ἀριστοτέλης φησὶ περιστερῶν μὲν εἶναι ἓν γένος, εἴδη δὲ πέντε, γράφων οὕτως. περιστερά, οἰνάς, φάψ, φάσσα, τρυγών. ἐν δὲ τῷ πέμπτῳ περὶ ζώων μορίων τὴν φάβα οὐκ ὀνομάζει. καί τοι Αἰσχύλου ἐν τῷ Πρωτεῖ, οὕτω μνημονεύοντος τοῦ ὄρνιθος. σιτουμένην δύστηνον ἀθλίαν φάβα Μέσσαντα πλευρὰ προστύποις πεπληγμένην. κἀν Φιλοκτήτῃ δὲ τὴν γενικὴν κλίσιν φαβῶν εἴρηκεν. ἡ μὲν οὖν οἰνάς φησιν ὁ Ἀριστοτέλης μείζων ἐστὶ τῆς περιστερᾶς, ἐλάττων δὲ φαβός. ἡ δὲ φάσσα ἀλεκτορίδος τὸ μέγεθος, χρῶμα δὲ σποδιόν. ἡ δὲ τρυγὼν πάντων ἐλάττων, χρῶμα δὲ τεφρόν. αὕτη δὲ θέρους φαίνεται, τὸν δὲ χειμῶνα φωλεύει. ἡ δὲ φάψ, καὶ ἡ περιστερὰ ἀεὶ φαίνονται. ἡ δ' οἰνὰς φθινοπώρῳ μόνον. πολυχρονιωτέρα δὲ εἶναι λέγεται τούτων ἡ φάσσα. καὶ γὰρ τριάκοντα καὶ τεσσαράκοντα ζῇ ἔτη. οὐκ ἀπολείπουσι δὲ ἕως θανάτου οὔτε οἱ ἄρρενες τὰς θηλείας, οὔτε αἱ θήλειαι τοὺς ἄρρενας, ἀλλὰ καὶ τελευτήσαντος χηρεύει ὁ ὑπολειπόμενος. τὸ δ' αὐτὸ ποιοῦσι καὶ κόρακες, καὶ κορῶναι, καὶ κολοιοί. ἐπῳάζει δ' ἐκ διαδοχῆς πᾶν τὸ περιστεροειδὲς γένος. καὶ γενομένων τῶν νεοττῶν ὁ ἄρρην ἐμπτύει, ὡς μὴ βασκανθῶσι. τίκτει δὲ ᾠὰ δύο, ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἄρρεν ποιεῖ, τὸ δὲ δεύτερον θῆλυ. τίκτουσι δὲ πᾶσαν ὥραν τοῦ ἔτους, καὶ δεκάκις καὶ ἑνδεκάκις τοῦ ἐνιαυτοῦ * τιθασσοί. ἐν Αἰγύπτῳ δὲ δωδεκάκις. τεκοῦσα γὰρ τῇ ἐχομένῃ ἡμέρᾳ συλλαμβάνει. ἔτι ἐν τῷ αὐτῷ φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης, † ὅτι περιστερὰ ἕτερον, πελειὰς δ' ἔλαττον. καὶ ὅτι ἡ πελειὰς τιθασὸν γίνεται, περιστερὰ δὲ καὶ μέλαν καὶ μικρόν, καὶ ἐρυθρὸν καὶ τραχύ. διὸ οὐδεὶς τρέφει. ἴδιον δὲ λέγει τῆς περιστερᾶς τὸ κυνεῖν αὐτάς, ὅταν μέλλωσιν ἀναβαίνειν, ἢ οὐκ ἀνέχεσθαι τὰς θηλείας. ὁ δὲ πρεσβύτερος φησὶ καὶ προαναβαίνει μὴ κύσας. οἱ δὲ νεώτεροι ἀεὶ τοῦτο ποιήσαντες ὀχεύουσιν. καὶ αἱ θήλειαι δ' ἀλλήλαις ἀναβαίνουσιν, ὅταν ἄρρην μὴ παρῇ κύσασαι, καὶ οὐδὲν προϊέμεναι εἰς ἀλλήλας, τίκτουσιν ᾠὰ ἐξ ὧν οὐ γίνεται νεοττός. οἱ δὲ Δω-

Κύκν. lib. 9.

Φάσσ. lib. 8.

* τίκτουσιν.

† ἐστὶ δὲ ἕτερον πελειὰς καὶ περιστερά. ἐλάττων μὲν ἡ πελειάς. τιθασὸν δὲ μᾶλλον γίνεται ἡ περιστερά. ἡ δὲ πελειὰς καὶ μέλαν καὶ μικρόν, καὶ ἐρυθρόπουν, καὶ τραχύπουν διὸ οὐδεὶς τρέφει.

ριοῖς τὴν πελειάδα ἀντὶ περιστερᾶς τιθέασιν, ὡς Σώφρων ἐν γυναικείοις. Καλλίμαχος δ᾽ ἐν τῷ περὶ ὀρνέων ὡς διαφόρους ἐκτίθεται, φάσσαν, πυραλλίδα, περιστερὰν, τρυγόνα. ὁ δὲ μύνδιος Ἀλέξανδρος οὔ πινεῖν φησὶ τὴν φάσσαν ἀνακύπτουσαν, ὥσπερ τὴν τρυγόνα, καὶ τοῦ χειμῶνος μὴ φθέγγεσθαι, εἰ μὴ εὐδίας γινομένης. λέγεται δὲ ὅτι ἡ οἰνὰς ἐὰν φαγοῦσα τὸ τῆς ἰξίας σπέρμα, ἐπί τινος ἀφοδεύσῃ δένδρου, ἰξίαν φύεσθαι. Δαΐμαχος δ᾽ ἐν τοῖς ἰνδικοῖς ἱστορεῖ περιστερὰς μηλίνας γίνεσθαι ἐν ἰνδοῖς. Χάρων δ᾽ ὁ λαμψακηνὸς ἐν τοῖς περσικοῖς περὶ Μαρδονίου ἱστορῶν, καὶ τοῦ διαφθαρέντος στρατοῦ περσικοῦ περὶ τὸν Ἄθω, γράφει καὶ ταῦτα. καὶ λευκαὶ περιστεραὶ τότε πρῶτον εἰς ἕλληνας ἐφάνησαν, πρότερον οὐ γιγνόμεναι. ὁ δ᾽ Ἀριστοτέλης φησὶν, ὡς αἱ περιστεραὶ γιγνομένων τῶν νεοττῶν τῆς λαμυριζούσης γῆς διαμασησάμεναι, ἐμπτύουσιν αὐτοῖς διοιγνῦσαι τὸ στόμα, διὰ τούτου παρασκευάζουσαι αὐτοὺς πρὸς τὴν τροφήν. περὶ δὲ Σικελίας ἐν Ἔρυκι καιρός τις ἐστὶν, ὃν καλοῦσιν ἀναγωγὰς, ἐν ᾧ φασι τὴν θεὸν εἰς Λιβύην ἀνάγεσθαι. τότ᾽ οὖν αἱ περὶ τὸν τόπον περιστεραὶ ἀφανεῖς γίνονται, ὡς δὴ τῇ θεῷ συναποδημοῦσαι. καὶ μεθ᾽ ἡμέρας ἐννέα ἐν τοῖς λεγομένοις καταγωγίοις μιᾶς προαποπταθείσης ἐκ τοῦ πελάγους περιστερᾶς, καὶ εἰς τὸν νεὼν εἰσπτάσης, παραγίνονται καὶ αἱ λοιπαί. ὅσοι οὖν τότε περὶ οὐσίας εὖ ἥκουσι τῶν περιοίκων, εὐωχοῦνται. οἱ δὲ λοιποὶ κροταλίζουσι μετὰ χαρᾶς. ὄζει δὲ πᾶς ὁ τόπος τότε βουτύρου, ᾧ δὴ τεκμηρίῳ χρῶνται τῆς θείας ἐπανόδου. Αὐτοκράτης ἐν τοῖς ἀχαϊκοῖς καὶ τὸν Δία ἱστορεῖ μεταβάλλειν τὴν μορφὴν, ἐρασθέντα παρθένου Φθίας ὄνομα, ἐν αἰγίῳ. Ἀττικοὶ δὲ ἀρσενικῶς περιστερὸν καλοῦσιν. Ἄλεξις σωρεύχουσιν, ὁ λευκὸς Ἀφροδίτης εἰμὶ γὰρ περιστερὸς, οἱ δὲ Διόνυσος οἶδε τὸ μεθύσαι μόνον. εἰ δὲ νέον, ἢ παλαιὸν, οὐ πεφρόντικεν. ἐν δὲ ῥοδίῳ ἢ ποππυζούσῃ, θηλυκῶς εἴρηκε, καὶ ὅτι αἱ σικελικαὶ διάφοροι εἰσί, περιστερὰς ἔνδον τρέφει τῶν σικελικῶν τούτων πάνυ κομψάς. Φερεκράτης ἐν γραφεῦσι φησὶν, ἀπόπεμψον ἀγγέλλοντα τὸν περιστερόν. ἐν δὲ πετάλῃ, Ἀλλ᾽ ὦ περιστέριον ὅμοιον Καλλισθένει πέτου, κόμισον δέ μ᾽ ἐς Κύθηρα καὶ Κύπρον. Νίκανδρος δ᾽ ἐν δευτέρῳ γεωργικῶν, τῶν σικελικῶν μνημονεύων πελειάδων φησί, Καί τε σύ γε θρέψαιο δρακοντιάδας δειπνεύσας, Ἢ σικελὰς μεγάροιο πελειάδας οὐδὲ † φιναρσέ, Οὐ δὲ φινοστράκιοι νωμήσιμοι ἐξενίπτονται.

Νῆτται. τούτων, ὥς φησιν Ἀλέξανδρος ὁ μύνδιος, ὁ ἄρρην μείζων καὶ ποικιλώτερος. τὸ δὲ λεγόμενον γλαυκίον διὰ τὴν τῶν ὀμμάτων χρόαν, μικρῷ ἔλαττόν ἐστι νήττης. τῶν δὲ βοσκάδων καλουμένων, ὁ μὲν ἄρρην κατάγραφος νήττης. ἔχουσι δὲ οἱ ἄρρενες σιμά τε καὶ ἐλάττονα τῇ συμμετρίᾳ τὰ ῥύγχη. ἡ δὲ μικρὰ κολυμβὶς πάντων ἐλαχίστη τῶν ἐνύδρων ῥυπαρομέλανα τὴν χροιὰν καὶ τὸ ῥύγχος ὀξὺ ἔχει, σκέπτονται τὰ ὄμματα, τὰ δὲ πολλὰ καταδύεται. ἔστι δὲ καὶ ἄλλο γένος βοσκάδων, μεῖζον μὲν νήττης, ἔλαττον δὲ χηναλώπεκος. αἱ δὲ λεγόμεναι φασκάδες, μικρῷ μείζονες οὖσαι τῶν μικρῶν κολυμβίδων, τὰ λοιπὰ νήτταις εἰσὶ παραπλήσιαι. ἡ δὲ λεγομένη οὐρία, οὐ πολὺ λείπεται νήττης. τῷ χρώματι δὲ ῥυπαροκέραμός ἐστι, τὸ δὲ ῥύγχος μακρόν τε καὶ στενὸν ἔχει. ἡ δὲ φαλαρὶς καὶ αὐτὴ στενὸν ἔχουσα τὸ ῥύγχος, στρογγυλοτέρα τὴν ὄψιν οὖσα, ἐντεφρος τὴν γαστέρα, ὑπομελαντέρα τὸ νῶτον. περὶ δὲ νήττης καὶ κολυμβάδος, ἀφ᾽ ὧν καὶ τὸ νήχεσθαι καὶ κολυμβᾶν εἴρηται, μνημονεύει μετὰ καὶ ἄλλων λιμναίων πολλῶν Ἀριστοφάνης ἐν ἀχαρνεῦσι διὰ τούτων, νήσσας, κολοιοὺς, ἀτταγᾶς, φαλαρίδας, τροχίλους, κολυμβούς. μνημονεύει αὐτῶν καὶ Καλλίμαχος ἐν τῷ περὶ ὀρνέων. παρῆσαν δὲ πολλάκις ἡμῖν, καὶ οἱ καλούμενοι παράστατοι, ὧν μνημονεύει Ἐπαίνετος ἐν ὀψαρτυτικῷ, καὶ Σίμαρος ἐν βίτῳ συνωνύμων καὶ τετάρτῳ. εἰσὶ δ᾽ οἱ ὄρχεις οὕτω καλούμενοι. συγκεκνισωμένων δέ τινων κρεῶν ζωμῷ, καὶ παραφερομένων, εἶπέ τις ἔφη τῶν πνικτῶν κρεαδίων δός, ὁ τῶν ὀνομάτων Δαίδαλος Οὐλπιανὸς, αὐτὸς ἐγώ φησιν ἀποπνιγήσομαι, εἰ μὴ εἴπῃς ὅπου καὶ σὺ εὗρες τὰ τοιαῦτα κρεάδια. οὐ μὴ γὰρ ὀνομάσω πρὶν μαθεῖν. ὁ δὲ Στράτις εἶπεν ἔφη ἐν μακεδόσιν ἢ κινησίᾳ. πνικτόν τι δεῖνα ἔσω σοι συχνὸν, καὶ τοῦτον. καὶ Εὔβουλος κατακολλωμένῳ, καὶ πνικτὰ σικελικὰ παντανίων στρεβύματα. Ἀριστοφάνης εἴρηκεν ἐν σφηξὶν, ἐν λοπάδι πεπνιγμένον. Κρατῖνος δ᾽ ἐν δηλιάσι, τῷ δ᾽ ὑποθεὶς τὸ μέρος πνῖξον καθαρύλλως. Ἀντιφάνης δ᾽ ἐν ἀγροίκῳ, καὶ πρῶτα μὲν Αἴρω ποθεινὴν μᾶζαν, ἣν φερέσβιος Δημήτηρ βροτοῖσι χάρμα δωρεῖται φίλον. Ἔπειτα πνικτὰ τακερὰ μηκάδων μέλη Χλόῃ καταμπέχοντα σάρκα νεογνῶν. Τί λέγεις; ῥαγῳδίαν παραινῶ Σοφοκλέους.

Γαλαθηνά. Γαλαθηνῶν δὲ χοίρων ποτὲ περιενεχθέντων, καὶ περὶ τούτων ἐζήτησαν οἱ δαιταλεῖς εἰ τὸ ὄνομα εἴρηται. καὶ τίς ἔφη. Φερεκράτης δυλοδιδασκάλῳ, γαλαθηνὰ ἐκλεπτόμενοι τέλεια. ἐν δὲ αὐτομόλοις, οὐ γαλαθηνὸν ἄρ᾽ ἦν θύειν μέλλεις. Ἀλκαῖος παλαίστρᾳ, ὁ δεῖ γὰρ αὐτός ἐστιν ἔτι χρῄζομαι. ὧν σοι λέγω πλέον τι γαλαθηνοῦ ὑός. Ἡρόδοτος δ᾽ ἐν τῇ πρώτῃ φησὶν, ὅτι ἐν Βαβυλῶνι ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ βωμοῦ οὐκ ἔξεστι θύειν, ὅτι μὴ γαλαθηνὰ μοῦνα. Ἀντιφάνης Φιλεταίρῳ, κομψός γε μικρὸς κεραμαΐσκος, οὗτος γαλαθηνός. Ἡνίοχος πολυεύκτῳ, Ὁ βοῦς χαλκοῦς ἦν, αὐτὸς δὲ καὶ πάλαι, Ὁ δ᾽ ἴσως γαλαθηνὸν τέθνηκε τὸν χοῖρον λαβών. καὶ Ἀνακρέων δέ φησιν, οἷά τε νεβρὸν νεοθηλέα γαλαθηνὸν, ὅς τ᾽ ἐν ὕλῃ κεροέσσης ἀπολειφθεὶς ἀπὸ μητρὸς ἐπτοήθη. Κράτης γείτοσι, νῦν δὲ γὰρ ὑμῖν παιδικῶν ᾄδειν ὥσπερ ἀρνῶν ἐπι

τῶν ἔτι γαλαθηνῶν τε καὶ χοίρων. Σιμωνίδης δ' ἐπὶ τοῦ Περσέως τὴν Δανάην ποιεῖ λέγουσαν, ὦ τέκος οἷον ἔχω πόνον, σὺ δὲ ἀωτεῖς γαλαθηνῷ τ' ἤτορι κνώσσεις. καὶ ἐν ἄλλοις ἐπ' Ἀρχεμόρου εἴρηκεν ἰοστεφάνου γλυκεῖαν ἐδάκρυσαν ψυχὰν ἀποπνέοντα γαλαθηνὸν τέκος. Κλέαρχος δ' ἐν τοῖς περὶ βίων, εἰς τοῦτο φησὶν ὠμότητος Φάλαριν τὸν τύραννον ἐλάσαι, ὡς γαλαθηνὰ θοινᾶσθαι βρέφη. θῆσθαι δέ ἐστι, τὸ θηλάζειν τὸ γάλα. Ἕκτωρ γὰρ θνητός τε γυναῖκά τε θήσατο μαζόν, διὰ τὸ ἐντίθεσθαι τὰς θηλάς. Νιόβης κομώσας νεηγενέας γαλαθηνούς. παρατεθεισῶν δέ ποτε καὶ δορκάδων, ὁ Ἐλεατικὸς Παλαμήδης ὀνοματολόγος ἔφη, οὐκ ἄχαρι κρέας τὸ τῶν δορκάδων. πρὸς ὃν ὁ Μυρτίλος ἔφη, μόνως δορκάδες λέγονται, δόρκωνες δὲ οὔ. Ξενοφῶν Ἀναβάσεως πρώτῳ, ἐνῆσαν δὲ καὶ ὠτίδες καὶ δορκάδες.

Ταώς. ὅτι σπάνιος οὗτος ὁ ὄρνις, δηλοῖ Ἀντιφάνης ἐν Στρατιώτῃ ἢ Τύχωνι, λέγων οὕτως. τῶν ταῶν μὲν ὡς ἅπαξ τις ζεῦγος ἤγαγεν μόνον, σπάνιον ὂν τὸ χρῆμα. πλείους δ' εἰσὶ νῦν τῶν ὀρτύγων. καὶ Εὔβουλος ἐν Φοίνικι, καὶ γὰρ ὁ ταὼς διὰ τὸ σπάνιον θαυμάζεται. ὁ ταὼς φησὶν Ἀριστοτέλης, σχιδανόπους ἐστὶ καὶ ποιολόγος. καὶ τίκτει τριετὴς γινόμενος, ἐν οἷς χρόνοις καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν πτερῶν λαμβάνει. ἐπωάζει δὲ πρὸς ἡμέρας τριάκοντα. τίκτει δὲ ἅπαξ τοῦ ἔτους ὠὰ δώδεκα. ταῦτα δὲ οὐκ εἰσάπαξ, ἀλλὰ παρ' ἡμέρας δύο. αἱ δὲ πρωτοτόκοι ὀκτώ. τίκτει δὲ καὶ ὑπηνέμια, ὡς αἱ ἀλεκτορίδες. † οὐ πλείω δὲ τῶν δύο. ἐκλέπει δὲ καὶ ἐπωάζει, καθάπερ αἱ ἀλεκτορίδες. Εὔπολις δ' ἐν Ἀστρατεύτοις φησὶ περὶ αὐτοῦ οὕτως, μή ποτε θρέψω περὶ Φερσεφόνῃ διόνδε ταῶν, ὃς τοὺς εὕδοντας ἐγείρει. Ἀντιφῶντι δὲ τῷ ῥήτορι λόγος μέν γέγραπται, ἔχων ἐπίγραμμα περὶ ταῶν. καὶ ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ οὐδεμία μνεία τοῦ ὀνόματος γίνεται, ὄρνις δὲ ποικίλους πολλάκις ἐν αὐτῷ ὀνομάζει, φάσκων τούτους τρέφειν Δῆμον τὸν Πυριλάμπους, καὶ πολλοὺς παραγίνεσθαι κατὰ πόθον τῆς τῶν ὀρνίθων θέας, ἔκ τε Λακεδαίμονος καὶ Θετταλίας, καὶ σπουδὴν ποιεῖσθαι τῶν ὠῶν μεταλαβεῖν. περὶ δὲ τῆς ἰδέας αὐτῶν λέγων γράφει, εἴ τις ἐθέλοι καταβαλεῖν εἰς πόλιν τοὺς ὄρνιθας, οἰχήσονται ἀναπτάμενοι. ἐὰν δὲ τῶν πτερύγων ἀποτέμῃ, τὸ κάλλος ἀφαιρήσεται. τὰ πτερὰ γὰρ αὐτῶν τὸ κάλλος ἐστὶν, ἀλλ' οὐ τὸ σῶμα. ὅτι δὲ καὶ περισπούδαστος ἦν αὐτῶν ἡ θέα, ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ πάλιν φησίν. ἀλλὰ τὰς μὲν νουμηνίας ὁ βουλόμενος εἰσῄει, τὰς δὲ ἄλλας ἡμέρας εἴ τις ἔλθοι βουλόμενος θεάσασθαι, οὐκ ἔστιν ὅστις ἐτύγχανεν. καὶ ταῦτα οὐκ ἐχθὲς, οὐδὲ πρῴην, ἀλλ' ἔτη πλέον ἢ τριάκοντά ἐστιν. ταῶς δὲ λέγουσιν Ἀθηναῖοι, ὥς φησι Τρύφων, τὴν τελευταίαν συλλαβὴν περισπῶντες καὶ δασύνοντες, καὶ ἀναγινώσκουσι μὲν οὕτως παρ' Εὐπόλιδι ἐν Ἀστρατεύτοις, πρόκειται δὲ τὸ μαρτύριον. καὶ ἐν Ὄρνισιν Ἀριστοφάνης, Τηρεὺς γὰρ εἶ σύ; πότερον ὄρνις ἢ ταῶς; καὶ πάλιν, ὄρνις δ' αὐτὰ τί ποτ' ἐστὶν; οὐ δήπου ταῶς. λέγουσι δὲ καὶ τὴν δοτικὴν ταῶνι, ὡς ἐν αὐτῷ Ἀριστοφάνης. ἀμήχανον δὲ παρ' Ἀττικοῖς καὶ Ἴωσιν ἐν τοῖς ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν ὀνόμασι τὴν τελευτῶσαν συλλαβὴν ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην δασύνεσθαι. πάντως γὰρ ἐπὶ ψιλὴν αὐτὴν παρακολουθήκει. οἷον νεώς, Τυνδάρεως, Μενέλεως, λεπτόνεως, εὔνεως, νείλεως, πρᾶος, υἱός, κεῖος, χῖος, δῖος, χρεῖος, πλεῖος, λαιός, βαιός, φαιός, πηός, γόος, θοός, ῥόος, ζωός. φίλαρχος γὰρ οὖσα καὶ ἡγεμονικὴ τὴν φύσιν ἡ δασύτης, τοῖς τελευταίοις μέρεσι τῶν ὀνομάτων οὐδαμῶς ἐγκαθείργνυται. ὀνομάζεται δὲ ταῶς, ἀπὸ τῆς τάσεως τῶν πτερῶν. Σέλευκος δ' ἐν τῷ πέμπτῳ περὶ Ἑλληνισμοῦ, ταῶς παραλόγως δὲ οἱ Ἀττικοὶ καὶ δασύνουσι καὶ περισπῶσι. τοῖς δὲ πρώτοις τῶν φωνηέντων ἐπὶ τὰς ἁπλᾶς τῶν ὀνομάτων ἐκφορὰς συνεκφέρεσθαι ἐθέλει, καὶ ἐνταυθοῖ πράττουσα, καὶ τάχιον ἐκθέουσα, διὰ ἐπισελᾶς ἐστι τῆς λέξεως. τεκμαιρόμενοι οὖν Ἀθηναῖοι καὶ διὰ τῆς τάξεως τὴν ἐνοῦσαν τῇ προσῳδίᾳ φύσιν, οὐκ ἐπὶ τῶν φωνηέντων τιθέασιν, ὥσπερ τὰς ἄλλας. περὶ δὲ τούτων τάσσουσιν. οἶμαι δὲ καὶ διὰ τοῦ η στοιχείου τυποῦσθαι τοὺς παλαιοὺς τὴν δασεῖαν. διόπερ καὶ Ῥωμαῖοι πρὸ πάντων τῶν δασυνομένων ὀνομάτων τὸ η προγράφουσι, τὸ ἡγεμονικὸν αὐτοῦ διασημαίνοντες. εἰ δὲ τοιαύτη ἡ δασύτης, μή ποτε εὐλόγως ἐπὶ τῆς τελευτώσης συλλαβῆς, ὁ ταῶς πρὸς τῶν Ἀττικῶν προσπνεῖται. πολλῶν οὖν καὶ ἄλλων ἐν τῷ συμποσίῳ περὶ ἑκάστου τῶν εἰσκομιζομένων ῥηθέντων, ἀλλὰ κἀγὼ φησὶν ὁ Λαρήνσιος ἐπὶ τῶν πάντα ἄριστον Οὐλπιανὸν προτείνω τι καὶ αὐτὸς ὑμῖν (ζητάδες γὰρ σιτούμεθα) τὸν τέτρακα τί νομίζετε; καί τινος εἰπόντος, εἶδος ὄρνιθος, ἔθος δὲ καὶ γραμματικῶν παισὶ περὶ πάντων προβαλλομένων λέγειν, εἶδος φυτοῦ, εἶδος ὄρνιθος, εἶδος λίθου, ὁ Λαρήνσιος ἔφη καὶ αὐτὸς ἀνθρώπων λῷστε, ὅτι χαρίεις Ἀριστοφάνης ἐν τοῖς Ὄρνισι μνημονεύει ἐν τούτοις οἶδα, Πορφυρίωνι καὶ πελεκᾶνι καὶ πελεκίνῳ καὶ φλέξιδι καὶ τέτρακι καὶ ταῶνι. ζητῶ δ' ἐγὼ παρ' ὑμῶν μαθεῖν, εἰ καὶ παρ' ἄλλῳ τινὶ αὐτοῦ τις γίνεται μνήμη. Ἀλέξανδρος γὰρ ὁ Μύνδιος ἐν δευτέρῳ περὶ πτηνῶν ζώων, οὐ τῶν ὀρνίθων τῶν μεγάλων μνημονεύει, ἀλλά τινος τῶν σμικροτάτων. λέγει γὰρ οὕτως, τέτραξ τὸ μέγεθος ἴσος σπερμολόγῳ, τὸ χρῶμα κεραμεοῦς, ῥυπαραῖς στιγμαῖς, καὶ μεγάλαις γραμμαῖς ποικίλος, καρποφάγος. ὅταν ὠοτοκῇ δὲ, τετράζει τῇ φωνῇ. καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ, λαμβάνοντι γὰρ ὄρτυγας στρουθούς τε καὶ κορυδαλλὰς φοινικονώμονας τέτραγας, σπερμολόγους τέ καὶ ἀγλαὰς συκαλίδας. καὶ ἐν ἄλλοις δέ φησιν, ἐρωδιοί τε πολλοὶ μακρὸν καμπυλαύχενοι τέτραγές τε, καὶ σπερμολόγοι. ἐπεὶ δὲ ὑμεῖς οὐδὲν ἔχετε, σιωπᾶτε γὰρ, ἐγὼ καὶ τὸ ὄρνεον ὑμῖν ἐπιδείξω. ἐπιτροπεύων γὰρ ἐν Μυσίᾳ τοῦ κυ-

εἰς αὐτοκράτορος, καὶ προϊστάμενος τῶν τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης πραγμάτων, τεθέαμαι περὶ τὴν χώραν ἐκείνην τὸ ὄρνεον, καὶ μαθὼν οὕτω καλούμενον παρὰ τοῖς Μυσοῖς καὶ Παίοσιν, ἀνεμνήσθην ἐκ τῶν ὑπ' Ἀριστοφάνους εἰρημένων τὸν ὄρνιθα. νομίζων δὲ καὶ παρὰ τῷ πολυμαθεστάτῳ Ἀριστοτέλει μνήμης ἠξιῶσθαι τὸ ζῷον Bud. l. de Asse ἐν τῇ πολυταλάντῳ πραγματείᾳ (ὀκτακόσια γὰρ εἰληφέναι τάλαντα παρ' Ἀλεξάνδρου τὸν Σταγειρίτην λόγος ἔχει, εἰς τὴν περὶ τῶν ζώων ἱστορίαν) ὡς οὐδὲν εὗρον περὶ αὐτοῦ λεγόμενον, ἔχαιρον ἔχων ἐγγυώτατον μάρτυρα τὸν χαρίεντα Ἀριστοφάνην. ἅμα δὲ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ, εἰσῆλθέ τις φέρων ἐν τῷ ταλάρῳ τὸν τέτρακα. ἦν δὲ τὸ μὲν μέγεθος ὑπὲρ ἀλεκτρυόνα τὸν μέγιστον, τὸ δὲ εἶδος πορφυρίωνι παραπλήσιος, καὶ ἀπὸ τῶν ὤτων ἑκατέρωθεν εἶχε κρεμάμενα, ὥσπερ οἱ ἀλεκτρυόνες τὰ κάλλαια, βαρεῖα δὲ ἦν ἡ φωνή. θαυμασάντων οὖν ἡμῶν τὸ εὐανθὲς τοῦ ὄρνιθος, μετ' οὐ πολὺ καὶ ἐσκευασμένος παρηνέχθη, καὶ τὰ κρέα αὐτοῦ ἦν παραπλήσια τῶν μεγάλης στρουθοῦ, ἣν καὶ αὐτὴν πολλάκις κατεδαισάμεθα.

Ψύαι. Ψύαι. ὁ τὴν τῶν Ἀβδηριτῶν κάθοδον πεποιηκὼς ἐν τῷ πρώτῳ φησίν, ἴσον δ' ἑρμιονεὺς ποσὶ καὶ παλάμῃσι μεταστὰς ψύας ἐγχανύξε. Σιμάριστος δ' ἐν τρίτῳ συνωνύμων οὕτως γράφει, ὀσφύος αἱ ἐκ πλαγίων σάρκες ἐπανεστηκυῖαι ψύαι. τὰ δὲ ἑκατέρωθεν κοιλώματα λέγουσι κύβους, γαλλίας. Κλέαρχος δ' ἐν δευτέρῳ περὶ σκελετῶν οὕτως φησί, σάρκες μυῶται καθ' ἑκάτερον μέρος, ἃς οἱ μὲν ψύας, οἱ δὲ ἀλώπεκας, οἱ δὲ νευρομήτρας καλοῦσι. μνημονεύει δὲ τῶν ψυῶν καὶ Ἱπποκράτης ὁ ἰατρότατος. ὠνομάσθησαν δὲ οὕτως διὰ τὸ ῥᾳδίως ἀποψᾶσθαι, οἷον τις οὖσα ἐπιψαύουσα σάρξ, καὶ ἐπιπολῆς τοῖς ὀστέοις ὑπάρχουσα. μνημονεύει αὐτῶν καὶ Εὔφρων ὁ κωμικὸς ἐν θεωροῖς, Λοβός τις ἐστὶ καὶ ψύαι καλούμεναι Ταύτας ἐπιτιμῶν πρὶν θεωρῆσαι μαθών.

Οὖθαρ. Οὖθαρ. Τηλεκλείδης στερροῖς, Ὡς οὖσα θῆλυς εἰκότως οὔθατα φορῶ. Ἡρόδοτος δὲ ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν ἱστοριῶν φησίν. * σπανίως δέ ἐστιν εὑρεῖν τὸ οὖθαρ ἐπὶ τῶν ἄλλων ζώων λεγόμενον. Ὑπογάστριον. ὑπογάστριον δὲ μόνον, ὡς ἐπὶ τῶν ἰχθύων λέγεται. Στράττις Ἀταλάντῃ, ὑπογάστριον δὲ θύννου τι καὶ ἀκροκώλιον. Θεόπομπος Καλλαίσχρῳ, ἰχθύων δὲ διὰ ὑπογαστρίω διαμαστεῦ. ἐν δὲ σειρῆσιν ὑπήτρια καλεῖ τὰ ὑπογάστρια, λέγων οὕτως. θύννων τε λευκῶν Σικελικῶν ὑπήτρια.

Λαγώς. Λαγώς. περὶ τούτου ὁ μὲν ὀψοδαίδαλος Ἀρχέστρατος οὕτως φησί. Τοῦ δὲ λαγὼ πολλοί τε τρόποι, πολλαί τε θέσεις Σκευασίας εἰσί. κεῖνος δ' οὖν ἐστιν ἄριστος, Ἂν [illegible] μεταξὺ φέρῃς κρέας ὀπτὸν ἑκάστῳ Θερμὸν ἁπλῶς ἁλίπαστον ἀφαρπάζων ὀβελίσκου, Μικρὸν ἐνωμότερον, μὴ λυπείτω δέ σ' ὁρῶντα Ἰχῶρα στάζοντα κρεῶν, ἀλλ' ἔσθιε λάβρως. Αἱ δ' ἄλλαι περίεργοι ἐμοί γ' εἰσὶν διὰ παντὸς Σκευασίαι γλοιῶν καταχύσματα, καὶ κατάτυρα, Καὶ κατέλαια λίαν ὥσπερ γαλῇ ὀψοποιοῦντες. Ναυκράτης δ' ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν Περσίδι, σπανίως φησὶν ἐστὶν εὑρεῖν δασύποδα περὶ τὴν Ἀττικήν, λέγει δ' ὧδε. Ἐν τῇ γὰρ Ἀττικῇ τίς εἶδε πώποτε Λέοντας, ἢ τοιοῦτον ἕτερον θηρίον, Οὐ δασύποδ' εὑρεῖν ἐστὶν οὐχὶ ῥᾴδιον. Ἀλκαῖος δ' ἐν Καλλιστοῖ, καὶ ὡς πολλῶν ὄντων ἐμφανίζει διὰ τούτων, κορίαννόν εἶναί τι λεπτὸν ἵνα τοὺς δασύποδας, οὓς ἐὰν λάβωμεν ἁλσὶ διαπάττειν ἔχῃς. Τρύφων δέ φησι τὸν λαγὼν ἐπ' αἰτιατικῆς ἐν Δαναΐσιν Ἀριστοφάνης ὀξυτόνως καὶ μετὰ τοῦ ν λέγει, λύσας ἴσως αὖ τὸν λαγὼν συναρπάσειεν ἡμῶν. καὶ ἐν Δαιταλεῦσιν, ἀπόλωλα τίλλων τὸν λαγὼν ὀφθήσομαι. Ξενοφῶν δὲ ἐν κυνηγετικῷ χωρὶς τοῦ ν λαγῶ, καὶ περισπωμένως, ἐπεὶ τὸ καθ' ἡμᾶς ἐστι λαγός. ὥσπερ δὲ ναὸν λεγόντων ἡμῶν, ἐκεῖνοί φασι νεών, καὶ λαὸν λεών, οὕτω λαγὸν ὀνομαζόντων, ἐκεῖνοι λαγὼν ἐροῦσι. τῇ δὲ τὸν λαγὸν ἑνικῇ αἰτιατικῇ, ἀκόλουθός ἐστιν ἡ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἀμύκῳ σατυρικῷ πληθυντικὴ ὀνομαστική, γέρανοι, κορῶναι, γλαῦκες, ἴκτινοι, λαγοί. Τὴν δὲ λαγὼ διὰ τοῦ ω παραπλησίως προσαγορευομένην λαγῷ παρ' Εὐπόλιδι ἐν κόλαξιν, ἵνα [illegible] παρὰ βατίδες καὶ λαγῷ καὶ γυναῖκες εἰλίποδες. εἰσὶ δὲ οἱ καὶ τοῦτ' ἀλόγως περὶ τὴν τελευταίαν συλλαβὴν περισπωμένως προσφέρονται. δεῖ δὲ ὀξυτονεῖν τὴν λέξιν. ἐπειδὴ τὰ εἰς ος λήγοντα τῶν ὀνομάτων ὁμότονά ἐστι, κἂν μεταληφθῇ εἰς τὸ ω παρ' Ἀττικοῖς, ναός, καλός, νεώς, κάλως. οὕτως δ' ἐχρήσατο τῷ ὀνόματι καὶ Ἐπίχαρμος καὶ Ἡρόδοτος, καὶ ὁ τοὺς εἵλωτας ποιήσας. ἔστι δὲ τὸ μὲν ἰακὸν λαγός λαγὸν ταράξας παῦε τὸν θαλάσσιον. τὸ δὲ λαγὼς ἀττικόν. λέγουσι δὲ καὶ Ἀττικοὶ λαγός, ὡς Σοφοκλῆς, γέρανοι, κορῶναι, γλαῦκες, ἴκτινοι, λαγοί. τὸ μέν τοι ἡ πτῶκα λαγωὸν εἰ μὴ ἐστὶν ἰωνικόν, πλεονάζει τὸ ω. εἰ δ' ἀττικόν, τὸ ο. λαγῷα δὲ λέγεται κρέα. Ἡγήσανδρος δ' ὁ Δελφὸς ἐν ὑπομνήμασι περὶ τοῦ Ἀντιγόνου τοῦ Γονατᾶ φησὶ βασιλείαν τοσοῦτον πλῆθος γενέσθαι λαγῶν ἐν Ἀστυπαλαίᾳ, ὡς τοὺς Ἀστυπαλαιεῖς περὶ αὐτῶν μαντεύσασθαι. καὶ τὴν Πυθίαν εἰπεῖν, κύνας τρέφειν καὶ κυνηγετεῖν, ἁλῶναί τε ἐν ἐνιαυτῷ πλέους τῶν ἑξακισχιλίων. ἐγένετο δὲ τοῦτο τὸ πλῆθος Ἀναφαίου τινὸς ἐμβαλόντος δύο λαγωοὺς εἰς τὴν νῆσον, ὡς καὶ πρότερον Ἀστυπαλαιέως τινὸς ἀφέντος δύο πέρδικας εἰς τὴν Ἀνάφην, τοσοῦτον πλῆθος Ἀνάφη, una est Sporadum, Steph. ἐγένετο περδίκων ἐν τῇ Ἀνάφῃ, ὡς κινδυνεῦσαι ἀναστάτους γενέσθαι τοὺς κατοικοῦντας. κατ' ἀρχὰς δὲ ἡ μὲν Ἀστυπάλαια οὐκ εἶχεν λαγώς, ἀλλὰ πέρδικας. πολύγονον δέ ἐστι τὸ ζῷον ὁ λαγώς, ὡς Ξενοφῶν εἴρηκεν ἐν τῷ κυνηγετικῷ. καὶ Ἡρόδοτος δ' οὕτως φησί. lib. 1. τοῦτο μὲν ὅτι ὁ λαγὼς ὑπὸ πάντων θηρεύεται, καὶ θηρίου καὶ ὄρνιθος καὶ ἀνθρώπου, οὕτω δή τι πολύγονόν ἐστιν. ἐπικυΐσκεται μόνον πάντων θηρίων.

θρεῖον. καὶ τὸ μὲν δασὺ τῶν τέκνων ἐν τῇ γαστρί, τὸ δὲ ψιλόν, τὸ δὲ ἄρτι ἐν ταῖς μήτραισι πλάσσεται, τὸ δ' ἐπαναίρεται. Πολύβιος δ' ἐν τῇ ιβ' τῶν ἱστοριῶν γίγνεσθαί φησι παρόμοιον τῷ λαγῷ ζῷον, τὸν κύνικλον καλούμενον, γράφων οὕτως. ὁ δὲ κύνικλος καλούμενος πόῤῥωθεν μὲν ὁρώμενος εἶναι δοκεῖ λαγὼς μικρός. ὅταν δ' εἰς τὰς χεῖρας λάβῃ τις, μεγάλην ἔχει διαφορὰν, καὶ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ κατὰ τὴν βρῶσιν. γίνεται δὲ τὸ πλεῖον κατὰ γῆς. μνημονεύει δὲ αὐτῶν καὶ Ποσειδώνιος ὁ φιλόσοφος ἐν τῇ ἱστορίᾳ, καὶ ἡμεῖς εἴδομεν πολλοὺς αὐτῶν κατὰ τὸν ἀπὸ Δικαιαρχείας πλοῦν περὶ Νέαν πόλιν. νῆσος γάρ ἐστιν οὐ μακρὰν τῆς γῆς κατὰ τὰ τελευταῖα μέρη τῆς Δικαιαρχείας, ὑπ' ὀλίγων μὲν κατοικουμένη, πολλοὺς δὲ ἔχουσα τοὺς κυνίκλους τούτους. καλοῦνται δέ τινες καὶ χελιδόνιαι λαγωοί. μνημονεύει δὲ αὐτῶν Δίφιλος ἢ Καλλιάδης ἐν ἀγνοίᾳ, οὕτως. τί τοῦτο; ποδαπὸς οὗτος χελιδόνειος ὁ δασύπους γλαυκία δ' ἢ μίμαρκυς. Θεόπομπος δ' ἐν τῇ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν περὶ τὴν Βισαλτίαν φησὶ λαγωοὺς γίνεσθαι, δύο ἥπατα ἔχοντας. συὸς δὲ ἀγρίου ἐπεισενεχθέντος, ὃς κατ' οὐδὲν ἦν ἐλάττων τοῦ καλοῦ γραφομένου καλυδωνίου, προβάλλω τίς ἔφη ζητῶν φροντιστὰ καὶ λογιστὰ Οὐλπιανέ, τίς ἱστορεῖ τὸν καλυδώνιον σῦν θήλειάν τε γεγονέναι καὶ λευκὸν τὴν χρόαν. ὁ δὲ σφόδρα φροντίσας, καὶ τὸ προβληθὲν ἀποδιοπομπησάμενος, ἀλλ' ὑμῖν γε ἔφη, ἄνδρες γάστρωνες εἰ μὴ κόρον ἤδη ἔχετε τοσούτων ἐμπλησθέντες, ὑπερβάλλειν μοι δοκεῖτε πάντας τοὺς ἐπὶ πολυφαγίᾳ διαβοήτους γενομένους. καὶ τίνες εἰσὶν οὗτοι ζητεῖτε, προφέρεσθαι δίκαιον ἐστὶν ὑμᾶς σὺν τῷ σ σῦς ἑτοιμότερον. παρὰ τὸ σεύεσθαι γὰρ καὶ ὁρμητικῶς ἔχειν, τὸ ζῷον εἴρηται. τετρόφθαι δὲ καὶ τὸ λέγειν χοιρεῖς τοῦ κατ' ἀρχὰς σ ὗς. οἱ δὲ συωρεῖσθαι οἱονεὶ θῦν, τὸν εἰς θυσίαν εὔθετον ὄντα. νῦν δὲ εἰ δοκεῖ, ἀποκρινέσθω μοι τίς μνημονεύει κατὰ τὸ σύνθετον ὁμοίως ἡμῖν συάγρου, τοῦ συὸς τοῦ ἀγρίου. Σοφοκλῆς μὲν γὰρ ἐν Ἀχιλλέως ἐρασταῖς, ἐπὶ κυνὸς ἔταξε τοὔνομα, ἀπὸ τοῦ σῦς ἀγρεύειν λέγων, σὺ δ' ὦ σύαγρε Πηλιωτικὸν τρέφος. παρ' Ἡροδότῳ δὲ ὄνομα κύριον Σύαγρος, Λάκων γένος, ὁ πρὸς Γέλωνα τὸν συρακούσιον πρεσβεύσας περὶ τῆς πρὸς τοὺς Μήδους συμμαχίας, ἐν τῇ ἑβδόμῃ. καὶ Αἰτωλῶν δὲ οἶδα στρατηγὸν Σύαγρον, οὗ μνημονεύει Φύλαρχος ἐν τετάρτῃ ἱστοριῶν. καὶ ὁ Δημόκριτος ἔφη, ἀεί ποτε σὺ ὦ Οὐλπιανὲ οὐδενὸς μεταλαμβάνειν εἴωθας τῶν παρασκευαζομένων, πρὶν μαθεῖν εἰ ἡ χρῆσις μὴ ἦν τῶν ὀνομάτων παλαιά. κινδυνεύεις οὖν ποτε διὰ ταύτας τὰς φροντίδας, ὥσπερ ὁ Κῷος Φιλητᾶς ζητῶν τὸν καλούμενον ψευδολόγον τῶν λόγων, ὁμοίως ἐκείνῳ διαλυθῆναι. ἰσχνὸς γὰρ πάνυ τὸ σῶμα διὰ τὰς ζητήσεις γενόμενος, ἀπέθανεν, ὡς τὸ πρὸ τοῦ μνημείου αὐτοῦ ἐπίγραμμα δηλοῖ. Ξεῖνε Φιλητᾶς εἰμί· λόγων ὁ ψευδόμενός με ὤλεσε, καὶ νυκτῶν φροντίδες ἑσπέριοι. ἵν' οὖν μὴ καὶ σὺ ζητῶν τὸν Σύαγρον ἀφαυανθῇς, μάθε, ὅτι Ἀντιφάνης μὲν ἐν ἁρπαζομένῃ οὕτως ὀνόμασε, Λαβὼν ἐπανάξω Σύαγρον εἰς τὴν οἰκίαν τῆς νυκτὸς αὐτῆς καὶ λέοντα καὶ λύκον. Διονύσιος δὲ ὁ τύραννος ἐν τῷ Ἄδωνι, Νυμφῶν ὑπὸ σπήλυγγα τὸν αὐτόστεγον Σύαγρον ἐκβόλαιον εὔθηρον κλύειν, ᾧ πλεῖστ' ἀπαρχὰς ἀκροθινιάζομαι.

Κόνικλοι.

Χελιδόνιαι λαγωοί. Gell. lib. 16. cap. 15.

Καλυδώνιος σῦς.

Σύαγρος.

Σύαγρος.

Suid.

Λυγκεὺς δὲ ὁ σάμιος ἐν τῇ πρὸς Ἀπολλόδωρον ἐπιστολῇ γράφει οὕτως, ἵνα τὰ μὲν ἄγρια τοῖς παισί, τὰ δὲ συάγρια μετὰ τῶν φίλων αὐτὸς ἔχῃς. καὶ Ἱππόλοχος δὲ ὁ μακεδών, οὗ ἐμνημονεύσαμεν ἐν τῇ πρὸς τὸν προειρημένον Λυγκέα ἐπιστολῇ, ἐμνήσθη συάγρων πολλῶν. ἐπεὶ δὲ σὺ καὶ τὸ προβληθέν σοι ἀποπροσποιήσαι περὶ τῆς χρόας τοῦ καλυδωνίου συὸς, εἴ τις αὐτὸν ἱστορεῖ λευκὸν τὴν χρόαν γεγονότα, ἐροῦμεν ἡμεῖς τὸν εἰπόντα. τὸ δὲ μαρτύριον ἀνίχνευσον σύ. πάλαι γὰρ τυγχάνω ἀνεγνωκὼς τοὺς Κλεομένους τοῦ ῥηγίνου διθυράμβους. ὧν ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Μελεάγρῳ τοῦτο ἱστόρηται. οὐκ ἀγνοῶ δὲ ὅτι οἱ περὶ τὴν Σικελίαν κατοικοῦντες ἀχέδωρον καλοῦσι τὸν σύαγρον. Αἰσχύλος γοῦν ἐν Φορκίσι παρεικάζων τὸν Περσέα τῷ ἀγρίῳ τούτῳ συΐ φησίν, Ἔδυ δ' ἐς ἄντρον ἀχέδωρος ὥς. καὶ Σκίρας (εἷς δέ ἐστιν οὗτος τῆς Ἰταλικῆς καλουμένης κωμῳδίας ποιητής, γένος ταραντῖνος) ἐν Μελεάγρῳ φησίν, ἐνθ' οὔτε ποιμὴν ἀξιοῖ νέμειν βοτά, οὔτ' ἀχέδωρος νεμόμενος καρπεύεται. ὅτι δὲ Αἰσχύλος διατρίψας ἐν Σικελίᾳ πολλαῖς κέχρηται φωναῖς Σικελικαῖς, οὐδὲν θαυμαστόν. περιεφέροντο καὶ ἔριφοι πολλάκις ποικίλως ἐσκευασμένοι, ἄλλοι δὲ καὶ πολλοὶ τοῦ ὀπτοῦ ἔχοντες, οἵτινες οὐ τῆς τυχούσης ἡδονῆς παρεῖχον ἡμῖν. καὶ γὰρ τὸ τῆς αἰγὸς κρέας βρωμωδέστατόν ἐστι. Κλειτόμαχος γοῦν ὁ καρχηδόνιος οὐδενὸς δεύτερος τῶν ἀπὸ τῆς νέας ἀκαδημίας κατὰ τὴν θεωρίαν ὤν, θηβαῖόν τινα ἀθλητὴν ὑπερβαλεῖν ἰσχύϊ φησὶ τοὺς καθ' ἑαυτὸν, κρέασιν αἰγείοις χρώμενον. εὔτονοι γὰρ καὶ γλίσχροι χυμοὶ καὶ πολὺν χρόνον ὑπομένειν ἐν τοῖς ὄγκοις δυνάμενοι. ἐσκώπτετο δὲ ὁ ἀθλητὴς, διὰ τὴν ἀπὸ τῶν ἱδρώτων δυσωδίαν. τὰ δ' ὕεια καὶ ἄρνεια κρέα, ἀδιαπόνητα ταῖς ἕξεσιν ὑπάρχοντα ῥᾷστα φθείρεται διὰ τὴν πιμελήν. τὰ δὲ παρὰ τοῖς κωμῳδοποιοῖς λεγόμενα δεῖπνα, ἡδίστην ἀκοὴν παρέχει τοῖς ὠσὶ μᾶλλον, ἢ τῇ φάρυγγι, ὥσπερ τὰ παρὰ Ἀντιφάνει μὲν ἐν ἀκεστρίᾳ. ἔρια δέ τινος ἤδεσ' αὖ ἐσθίοντα φησίν τινος; Εἰς εὐτέλειαν τῶν προβάτων μὲν, εἰς ἐν Μή τ' ἔρια, μή τε τυρὸς ἀρνὸς φίλτατε. Τῶν δ' αἰγείων κατὰ ταὐτὰ ἃ μὴ τυροποιῶ ἐρίφων. διὰ τὴν ἐπικαρπίαν γὰρ τῶν ἀνδρῶν ταῦτ' ἐσθίων τὰ φαυλότατ' ἀνέχομαι. Ἐν δὲ Κύκλωπι φησί, τῶν χερσαίων δ' ὑμῖν ἥξει παρ' ἐμοῦ

Ἀχέδωρος.

Ἔριφοι.

ταυτὶ βοῦς ἀγελαῖος, Τράγος ὑλιβάτας, αἲξ οὐρανία, κριὸς τομίας, κάπρος ἐκθυμίας, ὗς ὑστομίας, δέλφαξ, δασύπους, ἔριφοι, τυρὸς χλωρὸς, τυρὸς ξηρὸς, τυρὸς κοπτὸς, τυρὸς ξυστὸς, τυρὸς τμητὸς, τυρὸς πηκτός. Μνησίμαχος δ' ἐν ἱπποτρόφῳ τοιαῦτα παρασκευάζει, βαῖν' ἐκ θαλάμων κυπαριστορόφων ἔξω μάνη στεῖχ' εἰς ἀγορὰν πρὸς τοὺς ἑρμᾶς, οὗ προσφοιτῶσ' οἱ φύλαρχοι. τούς τε μαθητὰς τοὺς ὡραίους, οὓς ἀναβαίνειν ἐπὶ τοὺς ἵππους μελετᾷ Φείδων ἠδὲ καταβαίνειν, οἶσθ' οὓς φράζω. τούτοις εἰπὼν ἄγγελλ', ὅτι ψυχρὸν τοὖψον, τὸ ποτὸν θερμὸν, ξηρὸν φύραμ', ἄρτοι ξηροί, σπλάγχνα ὀπτᾶται χαύνα. ἥρπασται κρέας ἐξ ἅλμης, ἐξήρηται τόμος ἀλλᾶντος, τόμος ἠνύστρου. χορδαὶ ἕτερος, φύσκης ἕτερος. διαλλαιμοτομεῖθ' ὑπὸ τῶν ἔνδον, κρατὴρ ἐξερροίβδητ' οἴνου πρόποσις χωρεῖ. λάπτεται σκόρδαξ, ἀκολασταίνει νοῦς μειρακίου. πάντα δὲ ἔνδον τὰ κάτωθεν ἄνω. μέμνησ' ἃ λέγω, πρόσεχ' οἷς φράζω, χάσκεις αὐτὸς, βλέψον δεῦρ' εἴ πως αὐτὰ φράζεις, αὐτίκ' ἐρῶ σοι πάλιν ἐξ ἀρχῆς ἅπαν ἤδη ἐστὶ μὴ μέλλειν. τῷ τε μαγείρῳ μή τι λυμαίνοιθ' ὡς τῶν ὄψων ἑφθῶν ὄντων, ὀπτῶν ὄντων, ψυχρῶν ὄντων, καθ' ἕκαστα λέγων, βολβὸς, ἐλαία, σκόροδον, καυλὸς, κολοκύντη, ἔτνος, θρῖον, φυλλὰς, θύννου τεμάχη, γλάνιδος, γαλεοῦ, ῥίνης, γόγγρου, φυξίνινος ὅλος, κορακῖνος ὅλος, μεμβράς, σκόμβρος, θυννὶς, κωβιὸς, ἀλακατῖνος, κυνὸς οὐραῖον τοῦ καρχαρίου, νάρκη, βάτραχος, πέρκη, σαῦρος, ξιφίας, φυκὶς, βρίγχος, τρίγλη, κόκκυξ, τρυγὼν, σμύραινα, φάγρος, μύλλος, λεβίας, σπάρος, σκάρος, αἰολίας, θρᾷττα, χελιδὼν, καρὶς, τευθὶς, ψῆττα, δρακαινὶς, πολυπόδιον, σηπία, ὀρφὼς, κάραβος, ὀχέρος, ἀφύαι, βελόναι, κεστρεὺς, σκορπίος, ἔγχελυς, ἄρτοι. κρέα τἄλλα τὸ πλῆθος ἀμύθητον, χηνὸς, χοίρου, βοὸς, ἀρνὸς, οἰὸς, κάπρου, αἰγὸς, ἀλεκτρυόνος, νήττης, κίττης, πέρδικος, ἀλώπεκος. καὶ μετὰ δεῖπνον θαυμαστὸν ὅσ' ἐστ' ἀγαθῶν πλῆθος. πᾶς δὲ κατ' οἶκος μάττει, πέττει, τίλλει, κόπτει, τέμνει, δεύει, χαίρει, παίζει, πηδᾷ, δειπνεῖ, πίνει, σκιρτᾷ, λορδοῖ, κεντεῖ, βινεῖ. σεμναὶ δ' αὐλῶν ἄγαν αἱ φωναὶ, μολπὰ, κλαγγά, θρᾷττα, νεῖται, πνεῖται. κῦρα κασίας ἐκ γῆς ἁγίας, ἁλίας, συρίας. ὀσμὴ σεμνὴ μυκτῆρα δονεῖ λιβάνου μακροῦ, σμύρνης, καλάμου, στύρακος, καὶ βακχάρεως, κινάμου, μίνθου. διὰ δὲ δόμους ὁμίχλη κατέχει πάντων ἀγαθῶν ἀνάμεστος. ἐπὶ τούτοις λεγομένοις
Ῥοδουσία λοπάς.
παρέστηκεν ἡ ῥοδουσία καλουμένη λοπὰς, περὶ ἧς ἐξετραγώδησεν ὁ σοφὸς ἐκεῖνος μάγειρος, πρὶν καὶ ἐπιδεῖξαι ὅτι φέρει. διεχλεύαζέ τε τοὺς πάνυ μαγείρους γενομένους, ὧν καὶ μνημονεύων ἔφη. τί τοιοῦτον ἐξεῦρεν ὁ παρὰ Ἀθηνίωνι τῷ κωμικῷ μάγειρος ἐν τῷ ἐγκαλυπτομένῳ διαλεγόμενος. Σόφων ἀκαρνὰν ἐστὶ ῥόδιος Δαμόξενος
Μαγειρικὰ συγγράμματα.
Ἐγένονθ' ἑαυτῶν συμμαθηταὶ τῆς τέχνης. Ἐδίδασκε δ' αὐτοὺς σικελιώτης Λάβδακος. Οὗτοι τὰ μὲν παλαιὰ καὶ θρυλλούμενα Ἀρτύματ' ἐξήλειψαν ἐκ τῶν βιβλίων, Καὶ τὴν θυείαν ἠφάνισαν ἐκ τοῦ μέσου. Οἷον λέγω κύμινον, ὄξος, σίλφιον, Τυρὸν, κορίαννον, οἷς ὁ Κρόνος ἀρτύμασιν Ἐχρῆτο, πάντα φίλον † τὸ εἶναι θ' ὑπέλαβον Τὸν τοῖς παντοπώλαις χρώμενον.

Αὐτοὶ δ' ἔλαιον καὶ λοπάδα καινὴν πάτερ Πῦρ τ' ὀξὺ πολλάκις φυσώμενον Ἐποίουν, ἐκ τε τούτου πᾶν τὸ δεῖπνον εὐτρεπές. Οὗτοι τε πρῶτον δάκρυα ἐστὶ πταρμὸν πολὺν Ὑπὸ τῆς τραπέζης καὶ σίαλον ἀπήγαγον Τῶν τ' ἐσθιόντων ἀνεκάθαραν τοὺς πόρους. Ὁ μὲν οὖν ῥόδιος πιὼν τὴν ἅλμην ἀπέθανε. Παρὰ τὴν φύσιν γὰρ τὸ ποτὸν ἦν, μάλ' εἰκότως. Ὁ Σόφων δὲ πᾶσαν τὴν Ἰωνίαν ἔχει Ἐμὸς γενόμενος ὦ πάτερ διδάσκαλος, Κἀυτὸς φιλόσοφα καταλιπεῖν συγγράμματα Σπουδάζω ἐμαυτοῦ καινὰ τῆς τέχνης πάρος. Ἐμὲ κατακόψας οὐχ ὃ θύειν μέλλομεν Τὸν ὄρθρον ἐν ταῖς χερσὶν ὄψει βιβλία Ἔχοντα, καὶ ζητοῦντα περὶ τὴν τέχνην Οὐθὲν χονδροβύσσιν διαφέρω τᾶς σπουδᾶς. Γεύσω δ' ἐὰν βούληθε τῶν εὑρημένων, Οὐ ταὐτὰ προσάγω πᾶσιν ἀεὶ βρώματα. Τὰ τέλη γὰρ εὐθὺς ἐστί μοι πρὸς τὸν βίον. Ἕτερ' ἐστὶ τοῖς ἐρῶσι, καὶ τοῖς φιλοσόφοις, Καὶ τοῖς τελώναις. μειράκιον ἐρωμένην Ἔχον τὴν πατρῴαν οὐσίαν κατεσθίει. Τούτῳ παρέθηκα σηπίας καὶ τευθίδας Καὶ τῶν πετραίων ἰχθύων τῶν ποικίλων Ἐν βαμματίοις γλαφυροῖσι κεχορηγημένα. Ὁ γὰρ τοιοῦτος ἐστὶν οὐ δειπνητικὸς Πρὸς τὸ φιλεῖν δὲ τὴν διάνοιαν ἔσθ' ἔχων. Τῷ φιλοσόφῳ παρέθηκα κωλῆν, πόδας, Ἀδηφάγον τὸ ζῷον εἰς ὑπερβολὴν Ἐστί. τελώνῃ γλαῦκον, ἔγχελυν, σπάρον, ὅταν Ἐγγὺς ἦν. δ' ὁ δ' ὕστερος ἀρτύω φακῆν, Καὶ τὸ περίδειπνον τοῦ βίου λαμπρὸν ποιῶ. Τὰ τῶν γερόντων στόματα διαφορὰν ἔχει, Νωθρότατα πολλῷ δ' ἐστὶν ἢ τὰ τῶν νέων. Παρατίθημι σίναπι τούτοις, καὶ ποιῶ Χυλοὺς ἐχομένους δριμύτητος τῇ φύσει, Ἵνα διεγείρας πνευματῶ τὸν ἀέρα. Ἰδὼν τὸ πρόσωπον γνώσομ', ὃ ζητεῖ φαγεῖν Ἕκαστος ὑμῶν. καὶ ὁ παρὰ Διονυσίῳ δὲ ἐν θεσμοφόρῳ μάγειρος αὐτόθι ὡς διατελεῖς, οὐ χεῖρον γὰρ καὶ τούτου μνησθῆναι τί φησι, Σφόδρα μοι καὶ χάρις ἀεὶ μία νὴ τοὺς θεοὺς Ταυτὶ προεῖπας τὸν μάγειρον εἰδέναι. Πολὺ δεῖ γὰρ ἀεὶ πρότερον οἷς μέλλει ποιεῖν Τὸ δεῖπνον, εὐχερεῖν ποιεῖν. Ἐὰν μὲν γὰρ ἕν τις αὐτ' ἐπιβλέψῃ μόνον Τοὖψον ποιῆσαι κατὰ τρόπον πῶς δεῖ, τίνα Τρόπον παραθεῖναι δέ ποτ', ἢ πῶς σκευάσαι, Μὴ προΐδῃ τὸ τοῦτο, μὴ δὲ φροντίσῃ, Οὐκ ἐστὶ μάγειρος, ὀψοποιὸς δ' ἐστ' ἴσως. Οὐ ταὐτὸ δ' ἐστὶ τοῦτο, πολὺ διήλλαχεν, Στρατηγὸς πᾶς καλεῖθ' ὃς ἂν λάβῃ Δύναμιν, ὁ μὲν οὖν δυνάμενος κἀν πράγμασιν Ἀναστραφῆ-

ναι καὶ

ναι καὶ διαβλέψαι τίνα, Στρατηγός ἐστιν, ἡγεμὼν δὲ θάτερον. Οὕτως ἐφ' ἡμῶν σκευάσαι μὲν ἢ τεμεῖν Ἡδύσμαθ' ἑψῆσαί τε καὶ φυσᾶν τὸ πῦρ Ὁ τυχὼν δύναιτ' ἄν. ὀψοποιὸς οὖν μόνον Ἐστὶν ὁ τοιοῦτος, ὁ δὲ μάγειρος ἄλλο τι. Συνιδεῖν τόπον, ὥραν, τὸν καλοῦντα, τὸν πάλιν Δειπνοῦντα, πότε δεῖ καὶ τίν' ἰχθὺν ἀγοράσαι. Πάντα μὲν λήψει σχεδόν, ἀεὶ γὰρ οὐκ ἀεὶ δὲ τῶν Τούτων ἀκμὴν ἔχεις τὴν ὁμοίαν, οὐδ' ἴσην Τὴν ἡδονήν. Ἀρχέστρατος γέγραφέ τε καὶ δοξάζεται Παρά τισιν οὕτως, ὡς λέγων τι χρήσιμον. Τὰ πολλὰ δ' ἠγνόηκε, κοὐδὲν ἂν λέγει. Μὴ πάντ' ἄκουε, μηδὲ πάντα μάνθανε, Τῶν βιβλίων ἐστ' ἐν ἐκείνοις τὰ γεγραμμένα, Οὐδ' ἐστὶν εἰπεῖν περὶ μαγειρικῆς, ἐπεὶ Εἶπ' ἀρτίως. ὅρον γὰρ οὐκ ἔσχηκεν οὐδ' Ὁ καιρός, αὐτὴ δ' ἑαυτῆς ἐστι δεσπότις. Ἐὰν δ' οὖν μὲν σὺ χρήσῃ τῇ τέχνῃ, τὸν τῆς τέχνης Δὲ καιρὸν ἀπολέσῃς, παραπόλωλεν ἡ τέχνη. Ἄνθρωπε, μέγας γὰρ εἶ τουτονὶ δ' ὃν ἀρτίως Ἔφης ἔχοντα πεῖραν ἥκειν πολυτελῶν Πολλῶν τε δείπνων ἐπιλαβέσθαι. Σημεῖα πάντων ποιήσω θεῖον αὖ δεῖξαι μόνον, Παραθῶ τι δεῖπνον ὄζον αὔρας Ἀττικῆς. Ἐξαντλίας ἥκοντί τι καὶ γέμοντι φορτικῶν μοι βρωμάτων Ἀγωνίας, εἰ μὴ ποιήσω νυστάσαι παροψίδι. Πρὸς ταῦθ' Αἰμιλιανὸς ἔφη, Βέλτιστε πολλοῖς περὶ μαγειρικῆς εἰρημένα Ἐστὶ κατὰ σοῦ Ἡγησίππου ἀδελφούς. σὺ οὖν Ἢ δεῖξόν τι φαίνει καινὸν παρὰ τοὺς ἔμπροσθεν, Ἢ μὴ κόπτε με, καὶ δεῖξον ὃ φέρεις, καὶ λέγε Τί ἐστιν. ὁ δ' ὅς, καταφρονεῖς ὅτι μάγειρός εἰμι, ἴσως ὅσον ἀπὸ ταύτης τῆς τέχνης εἴργασμ' ἐγὼ κατὰ τὸν κωμικὸν Δημήτριον, ὃς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἀρεοπαγίτῃ ταῦτ' εἴρηκεν, Ὅσον ἀπὸ ταύτης τῆς τέχνης εἴργασμ' ἐγώ, Οὐδεὶς ὑποκριτὴς ἐστὶν ὅλως εἰργασμένος, Καπνιζομένη τυραννίς αὕτη ἐστὶν ἡ τέχνη, Ἀβυρτακοποιὸς παρὰ Σελεύκῳ γενόμενος. Παρ' Ἀγαθοκλεῖ δὲ πρῶτος εἰσήνεγκ' ἐγὼ Τῷ Σικελιώτῃ τυραννικὴν φακῆν. Τὸ μέγιστον οὐκ εἴρηκα, Καχάρους τινὸς Ὅτ' ἦν ὁ λιμὸς ἑστιῶντος τοὺς φίλους Ἀνάληψιν ἐποίησ' Ἀθηναῖ Λαχάρους Οὐδὲν ἐνοχλεῖσθαι δ' ἐνοχλοῦντα νῦν ἐγώ. Ὁ Αἰμιλιανὸς ἔφη, εἰ μὴ δείξῃς ὅ,τι φέρεις, καὶ ὃς μόλις ἔφη. ῥοδωνίαν καλῶ μὲν τὴν λοπάδα ταύτην ἐγώ. ἐσκεύασται δ' οὕτως, ἵνα καὶ ἥδυσμα στεφανωτικὸν μὴ μόνον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς λαβὼν ἔχῃς, ἀλλὰ καὶ ἔνδον σεαυτοῦ, καὶ πανδαισίᾳ τὸ σωμάτιον πᾶν ἑστιάσῃς, ῥόδα τὰ εὐοσμότατα ἐν ἴγδει τρίψας, ἐπέμβαλον ἐγκεφάλους ὀρνίθων τε καὶ χοίρων ἑφθοὺς σφόδρα ἐξινιασθέντας, καὶ τῶν ᾠῶν τὰ χρυσᾶ. μεθ' ἃ ἔλαιον, γάρος, πέπερι, οἶνον, καὶ ταῦτα διατρίψας ἐπιμελῶς ἐνέβαλον εἰς λοπάδα καινήν, ἁπαλὸν καὶ συνεχὲς διδοὺς τὸ πῦρ. καὶ ἅμα λέγων ἀναπετάσας τὴν λοπάδα τοσαύτην εὐωδίαν παρέσχεν τῷ συμποσίῳ, ὡς ἀληθῶς τινὰ τῶν παρόντων εἰπεῖν, Τοῦ καὶ κινυμένοιο Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ Ἔμπης εἰς γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἵκετ' ἀϋτμή, τοσαύτη δ' ἐξεχύθη ἀπὸ τῶν ῥόδων εὐωδία. μετὰ ταῦτα τά τε περιενεχθεισῶν ὀρνίθων τε ὀπτῶν φακῆς τε καὶ πισῶν αὐταῖς χύτραις, ἔτι δὲ τῶν ὀσπρίων περὶ ὧν Φανίας ὁ Ἐρέσιος ἐν τοῖς περὶ φυτῶν τάδε γράφει. πᾶσα γὰρ χεδροπὸς ἥμερος φύσις ἐν σπέρμασι, ἡ μὲν ἑψήσεως ἕνεκα σπείρεται, οἷον ὁ κύαμος, πισός. ἐτνηρὸν γὰρ ἐκ τούτων ἕψημα γίνεται. τὰ δὲ πάλιν αὖθις λεκυθώδη καθάπερ ἄρακος. τὸ δὲ φακῆς, οἷον ἐφάκη φακός, τὸ δὲ χόρτου ἕνεκα τῶν τετραπόδων ζώων, οἷον ὄροβος μὲν ἀροτήρων βοῶν. ἀφάκη δὲ προβάτων. πισοῦ δὲ τοῦ δασέος μνημονεύει καὶ Εὔπολις ἐν Χρυσῷ γένει. Ἡλιόδωρος δ' ὁ περιηγητὴς ἐν πρώτῳ περὶ ἀκροπόλεως, τῆς τῶν πυρῶν φησὶν ἑψήσεως ἐπινοηθείσης, οἱ μὲν παλαιοὶ πύανον, οἱ δὲ νῦν ὀλόπυρον προσαγορεύουσιν. τούτων ἔτι πολλῶν λεγομένων, ὁ Δημόκριτος ἔφη, ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς τῆς φακῆς ἐάσατε ἡμᾶς μεταλαβεῖν, ἢ αὐτῆς γε τῆς χύτρας, μὴ καὶ λίθοις τις ὑμῶν βεβλήσεται, κατὰ τὸν Θάσιον Ἡγήμονα. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη, τίς δ' αὕτη ἡ λιθίνη ἢ βαλλητύς. Ἐλευσῖνι γὰρ τῇ ἐμῇ οἶδα τινὰ πανήγυριν ἀγομένην καὶ καλουμένην Βαλλητύν, περὶ ἧς οὐκ ἂν τι εἴποιμι, εἰ μὴ παρ' ὑμῶν ἑκάστου μισθὸν λαβών. ἀλλ' ἔγωγε φησὶν ὁ Δημόκριτος οὐκ ὢν λαβάργυρος ὡρολογήτης κατὰ τὸν Τίμωνος πρόδειπνον, λέξω τὰ περὶ τοῦ Ἡγήμονος. Χαμαιλέων ὁ Ποντικὸς ἐν ἕκτῳ περὶ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας, Ἡγήμων φησὶν ὁ Θάσιος ὁ τὰς παρῳδίας γράψας, φακῆ ἐπεκαλεῖτο, καὶ ἐποίησεν ἔν τινι τῶν παρῳδιῶν. Ταῦτα μοι ὁρμαίνοντι παρέστη Παλλὰς Ἀθήνη, Χρυσῆν ῥάβδον ἔχουσα, καὶ ἤλασεν, εἶπέ τε μῦθον, Δεινὰ παθοῦσα φακῆ βδελυρὴ χώρει ἐς τὸν ἀγῶνα. Καὶ τότ' ἐγὼ θάρσησα. εἰσῆλθε δέ ποτε καὶ εἰς τὸ θέατρον, διδάσκων κωμῳδίαν λίθων ἔχων πλῆρες τὸ ἱμάτιον, οὓς βάλλων εἰς τὴν ὀρχήστραν διαπορεῖν ἐποίησε τοὺς θεατάς. καὶ ὀλίγον διαλιπὼν εἶπε, Λίθοι μὲν οἵδε, βαλλέτω δ' εἴ τις θέλει. Φακῆ δὲ ἐν θέρει καὶ ἐν χειμῶνι ἀγαθόν. εὐδοκίμει δὲ ὁ ἀνὴρ μάλιστα ἐν ταῖς παρῳδίαις, καὶ περιβόητος ἦν λέγων τὰ ἔπη. πανούργως γὰρ ὑποκριτικῶς, καὶ διὰ ταῦτα σφόδρα τοὺς Ἀθηναίους ἐκήλησεν, ὡς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ πλεῖστα αὐτοὺς γελάσαι. καίτοι ἀγγελθέντων αὐτοῖς ἐν τῷ θεάτρῳ τῶν γενομένων περὶ Σικελίαν ἀτυχημάτων, οὐδεὶς ἀπέστη, καίτοι σχεδὸν πᾶσι τῶν οἰκείων ἀπολωλότων. ἔκλαιον οὖν ἐγκαλυψάμενοι, οὐκ ἀνέστησαν δέ, ἵνα μὴ γένωνται διαφανεῖς τοῖς ἀπὸ τῶν ἄλλων πόλεων θεωροῦσιν ἀχθόμενοι τῇ συμφορᾷ. διέμειναν δ' ἀκροώμενοι. καίτοι καὶ αὐτοὶ τοῦ Ἡγήμονος, ὡς ἤκουσεν, σιωπᾶν διεγνωκότες, καθ' ὃν δὲ χρόνον θαλασσοκρατοῦντες Ἀθηναῖοι ἀνῆγον εἰς ἄστυ τὰς νησιωτικὰς δίκας, γραψάμενός

Cetera in libro Cas. … desiderantur

Ῥοδωνία ποτά.

Ἰλ. ξ.

Ἡγήμων παρῳδός.

γεγραμμένος τις καὶ τὴν ἡγεμόνα δίκην, ἤγαγεν εἰς τὰς Ἀθήνας. ὁ δὲ παραγγελλόμενος καὶ συναγαγὼν τοὺς περὶ τὸν Διόνυσον τεχνίτας, προσῆλθεν μετ᾽ αὐτῶν, Ἀλκιβιάδῃ βοηθεῖν ἐξιών. ὁ δὲ βάξειν παρακελευσάμενος, εἰπών τι πᾶσιν ἐπιεικῶς, ἧκεν εἰς τὸ μητρῷον, ὅπου τῶν δικῶν ἦσαν αἱ γραφαί. καὶ βρέξας τὸν δάκτυλον ἐκ τοῦ στόματος, διήλειψε τὴν δίκην τοῦ ἡγεμόνος. ἀγανακτοῦντος δὲ ὅ, τε γραμματεὺς, καὶ ὁ ἄρχων, τὰς ἡσυχίας ἦγαγον διὰ Ἀλκιβιάδην, φυγόντος δ᾽ ὑπ᾽ εὐλαβείας καὶ τοῦ τὴν δίκην γεγραμμένου. αὕτη παρ᾽ ἡμῶν Οὐλπιανὲ ἡ βαλλητύς. σὺ δ᾽ ὅταν βούλῃ, ἐρεῖς περὶ τῆς

Τηλεμάχου χύτρα.

ἐλευσῖνι. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς, ἀλλά με ἀναμνήσας καλὲ Δημόκριτε, μνησθεὶς χύτρας ποθῶ ταῦτα μαθεῖν πολλάκις, τίς ἡ Τηλεμάχου χύτρα, καὶ τίς ὁ Τηλέμαχος συντύγχανει. καὶ τοῦτον ἀσπασάμενος ἡδέως πάνυ, ἔπειτα χρῆσόν μοι σύ φησι τὰς χύτρας ἐν αἷς συνῆψας τοὺς κυάμους. καὶ ταῦτα τι ἄρητου καὶ παριόντα Φίλιππον πάνυ τὸν Χαιρεφίλου πόρρωθεν ἀπιδὼν τῆς παχύτητος ἐπόππυσεν, ὅτ᾽ ἐκέλευσεν πέμπειν σαργάνας. ὅτι δὲ καὶ τὸν δῆμον Ἀχαρνεὺς ὁ Τηλέμαχος, ὁ αὐτὸς ποιητὴς φησὶν ἐν Διονύσῳ οὕτως, Ὁ δὲ Ἀχαρνικὸς Τηλέμαχος ἔτι δημηγορεῖ. Οὗτος δ᾽ ἔοικε τοῖς νεωνήτοις Σύροις Πῶς ἢ τί πράττων. Βούλομαι γὰρ εἰδέναι Θαλαττηγὸν καλὴν χύτραν φέρει. ἐν δ᾽ Ἰκαρίοις Σατύροις φησὶν, ὥστ᾽ ἔχειν οὐδὲν Παρ᾽ ἡμῖν, νυκτερεύσας δ᾽ ἀθλίως πρῶτα μὲν σκληρῶς καθεύδω, εἶτα Θούδιππος ὁ λέων παντελῶς Ἔπνιξεν ἡμᾶς, εἶθ᾽ ὁ λιμὸς ὑπὸ Ἐφέρετο πρὸς Δίωνα τὸν διάπυρον. ἀλλὰ γὰρ οὐδ᾽ ἐκεῖνος οὐδὲν εἶχε. πρὸς δὲ τὸν ἱερὸν δραμὼν Τηλέμαχον Ἀχαρνέα, σωρόν τε κυάμων καταλαβὼν ἁρπάσας τούτων ἀνέτρωγον, ὁ δ᾽ ὄνος ἡμᾶς ὡς ὁρᾷ ὁ Κηφισόδωρος περὶ τὸ βῆμα ἐπέρδετο. ἐκ τούτων δῆλόν ἐστιν, ὅτι Τηλέμαχος κυάμων χύτρας ἀεὶ σιτούμενος ἦγε πιανόψιαν πορδὴν ἑορτήν. ἔτνους δὲ κυαμίνου μνημονεύει Ἡνίοχος ὁ κωμικὸς ἐν Τροχίλῳ, λέγων οὕτως, Πρὸς ἐμαυτὸν ἐνθυμούμενος νὴ τοὺς θεοὺς Ὅσον διαφέρει σῦκα καρδάμων, σὺ δὲ Οὐδὲ παύσωνι φῂς τὸ δεῖνα προσλελαληκέναι, Καὶ πρᾶγμ᾽ ἐρωτᾷ με δυσκατάληπτον πάνυ. Ἔχων δὲ πολλὰς φροντίδων δυσεξόδους Λέγ᾽ αὐτὸ, καὶ γὰρ οὐκ ἀγέλοιον ἐστ᾽ ἴσως Ἔτνος κυάμινος. διότι τὴν μὲν γαστέρα Φυσᾷ, τὸ δὲ πῦρ οὐ χαρίειν οἷς γινώσκεται Τὸ πρᾶγμα τοῦ παύσωνος. ὡς δ᾽ ἀεί ποτε Περὶ τοὺς κυάμους ἐστ᾽ οὗτος ὁ σοφιστὴς τέλος. Τοιούτων οὖν πολλάκις λεγομένων, ὕδωρ ἐφέρετο κατὰ χειρῶν. καὶ πάλιν ὁ Οὐλπιανὸς ἐζήτει, εἰ τὸ χέρνιβον εἴρηται καθάπερ ἡμεῖς λέγομεν ἐν τῇ συνηθείᾳ. καί τις αὐτῶν ἀπηντήσεν λέγων τὸ ἐν Ἰλιάδι, Ἦρα καὶ ἀμφίπολον ταμίην ὤτρυν᾽ ὁ γεραιὸς, Χερσὶν ὕδωρ ἐπιχεῦσαι ἀκήρατον, ἡ δὲ παρέστη Χέρνιβον ἀμφίπολος πρόχοόν θ᾽ ἅμα χερσὶν ἔχουσα. Ἀττικοὶ δὲ χερνίβιον λέγουσιν, ὡς Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Ἀλκιβιάδου, λέγων οὕτως, Τοῖς χερσὶ χερνιβίοις καὶ θυμιατηρίοις.

Χερόνιπτρα.

Χερόνιπτρον. αὐτὴρ δ᾽ ὅταν τις ἀγαθὸς ᾖ καὶ χρήσιμος Πολίτης νικᾷ, τι χρυσὸς ὢν οὐκ ἔστι χερόνιπτρον. Ἐπίχαρμος δὲ ἐν Θεαροῖς εἴρηκε χερόνιβα, διὰ τούτων. κιθάρα, τρίποδες, ἅρματα, τράπεζαι χαλκεῖαι, χερόνιβα, λοιβιλέβητες χάλκεοι. ἡ πλείων δὲ χρῆσις κατὰ χειρὸς ὕδωρ ἄνευ λέγειν, ὡς Εὔπολις ἐν Χρυσῷ γένει, καὶ Ἀμειψίας Σφενδόνῃ, Ἀλκαῖός τε ἐν Ἱερῷ γάμῳ. πλεῖστον δ᾽ οὖν τοῦτο. Φιλύλλιος δὲ ἐν Αὔγῃ, κατὰ χειρῶν εἴρηκεν οὕτως, Καὶ δὴ δεδειπνήκασιν αἱ γυναῖκες, ἀλλὰ φέρειν Ὥρα 'στὶν ἤδη τὰς τραπέζας εἶτα παρακορῆσαι. ἔπειτα κατὰ χειρῶν ἑκάστῃ, καὶ μύρον τι δοῦναι. Μένανδρος Ὑδρίᾳ, Οἱ δὲ κατὰ χειρῶν λαβόντες περιμένουσι φίλτατοι. Ἀριστοφάνης δ᾽ ὁ γραμματικὸς ἐν τοῖς πρὸς τοὺς Καλλιμάχου πίνακας, χλευάζει τοὺς οὐκ εἰδότας τὴν διαφορὰν τοῦ, τε κατὰ χειρὸς, καὶ τοῦ ἀπονίψασθαι. παρὰ γὰρ τοῖς παλαιοῖς, τὸ μὲν πρὸ ἀρίστου καὶ δείπνου λέγεσθαι κατὰ χειρὸς, τὸ δὲ μετὰ ταῦτα ἀπονίψασθαι. ἔοικε δ᾽ ὁ γραμματικὸς τοῦτο πεφυλαχέναι παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς. ἐπεὶ ὅ γε Ὅμηρος πῆ μὲν φησὶ νίψασθαι, παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν. πῆ δὲ, Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν, Σῖτον δὲ δμωαὶ παρενήνεον ἐν κανέοισιν. καὶ Σώφρων ἐν γυναικείοις τάλαινα κακκόα κατὰ χερὸς δοῦσα ἀπόδος ποθ᾽ ἡμῖν τὴν τράπεζαν. παρὰ μὲν δὴ τοῖς τραγικοῖς, καὶ τοῖς κωμικοῖς προξυτόνως λέγουσι χερνίβα, παρ᾽ Εὐριπίδῃ ἐν Ἡρακλεῖ, Ἐς χέρνιβ᾽ ὡς βάψειεν Ἀλκμήνης γόνος. ἀλλὰ καὶ παρ᾽ Εὐπόλιδι ἐν Αἰξίν. αὐτοῦ τὴν χερνίβα παύσεις. ἔστι δὲ ὕδωρ εἰς ὃ ἀπέβαπτον δαλὸν ἐκ τοῦ βωμοῦ λαμβάνοντες, ἐφ᾽ οὗ τὴν θυσίαν ἐπιτέλουν. καὶ τούτῳ περιρραίνοντες τοὺς παρόντας, ἥγνιζον. χρὴ μὲν δὴ προπαροξυτόνως προφέρεσθαι. τὰ γὰρ τοιαῦτα ῥηματικὰ σύνθετα, εἰς ψ λήγοντα γεγονότα παρὰ τὸν παρακείμενον διὰ δύο μμ λεγόμενον, τὴν παραλήγουσαν τοῦ παρακειμένου φυλάσσοντα ἐκβαρύνεται, λέλειμμαι αἰγίλειψ, τέτριμμαι οἰκότριψ, κέκλεμμαι βοίκλεψ. παρὰ Σοφοκλεῖ, Ἑρμῆς κατώβλεψ. παρὰ Ἀρχελάῳ τῷ Χερρονησίτῃ ἐν τοῖς ἰδιοφυέσιν. ἐν δὲ ταῖς πλαγίαις τὰ τοιαῦτα ἐπὶ τῆς αὐτῆς συλλαβῆς φυλάττει τὴν τάσιν. Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Ἥρωσι χερνίβιον εἴρηκεν. ἐχρῶντο δὲ εἰς τὰς χεῖρας ἀποπλύνοντες αὐτὰς, καὶ σμήγματι ἀπορρύψεως χάριν, ὡς παρίστησιν Ἀντιφάνης ἐν Κορύκῳ, Ἐν ὅσῳ δ᾽ ἀκροῶμαι συγκέλευσόν τινα Φέρειν ἀπονίψασθαι δ᾽ ἔτω τις δεῦρ᾽ ὕδωρ Καὶ σμῆγμα. ὅτι δὲ καὶ ἐνύδροσι τὰς χεῖρας κατετρίβοντο τὰς ἐκ μαγδαλιᾶς τιμὰς ἀτιμάσαντες, ἃς Λακεδαιμόνιοι ἐκάλουν κυνάδας, ὥς φησι Πολέμων ἐν τῇ περὶ ὀνομάτων ἀδόξων ἐπιστολῇ. περὶ δὲ τοῦ ἐνύδροσι

χρῆσθαι

χρῆσθαι τὰς χεῖρας, ἐπιχύσεις ἢ Ἀντιφάνης φησὶν ἐν Ἀγρυνεῖ ἀφανισμῷ οὕτως, Καὶ τότε περιπατήσας κἀπονιψάμενος τρόπον Τὰς χεῖρας εὐώδη λαβὼν τὴν γῆν. καὶ Φιλόξενος δ' ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Δείπνῳ φησίν. ἔπειτα δὲ παῖδες νίπτρ' ἔδοσαν κατὰ χειρῶν σμήγμασιν ἰρινομίκτοις χλιαροθαλπὲς ὕδωρ ἐπεγχέοντες τόσον, ὅσον ἕκαστος ἤθελεν, ἐκτρίμματά τε λαμπρὰ σινδονυφῆ δίδοσαν χρίματ' ἀμβροσιόδμα, καὶ στεφάνους ἰοθαλέας. Δρόμων δ' ἐν Ψαλτρίᾳ, Ἐπὶ δὲ θᾶττον ἠριστηκότων ἡμῶν, περιεῖλε τὰς τραπέζας νίμματ' ἐπέχει τις ἀπονιζόμεθα τοὺς στεφάνους. πάλιν δὲ ἀπὸ σελίνου λαβόντων ἐστεφανούμεθα, Ἐκάλουν δ' ἀπόνιπτρον τὸ ἀπόνιμμα τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν. Ἀριστοφάνης, Ὥσπερ ἀπόνιπτρον ἐγχέοντες ἑσπέρας. Ἴσως δὲ καὶ τὴν λεκάνην οὕτως ἔλεγον, ἐν ᾧ τρόπῳ καὶ χειρόνιπτρον. ἰδίως δὲ καλεῖται παρὰ Ἀθηναίοις ἀπόνιμμα, ἐπὶ τῶν εἰς τιμὴν τοῖς νεκροῖς γινομένων, καὶ ἐπὶ τῶν τοὺς ἐναγεῖς καθαιρόντων. ὡς καὶ Κλείδημος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ ἐξηγητικῷ. προθεὶς γὰρ περὶ ἐναγισμῶν, γράφει τάδε. Ὄρυξαι βόθυνον πρὸς ἑσπέραν τοῦ σήματος, ἔπειτα παρὰ τὸν βόθυνον πρὸς ἑσπέραν βλέπων, Ὕδωρ κατάχει. λέγων τάδε, Ὑμῖν ἀπόνιμμ' οἷς χρὴ καὶ οἷς θέμις. Ἔπειτ' αὖθις μύρον κατάχει. παρέθετο ταῦτα καὶ Δωρόθεος φάσκων, καὶ ἐν τοῖς τῶν Εὐπατριδῶν πατρίοις τάδε γεγράφθαι περὶ τῆς τῶν ἱκετῶν καθάρσεως. ἔπειτα ἀπονιψάμενος αὐτός, καὶ οἱ ἄλλοι οἱ σπλαγχνεύοντες, ὕδωρ λαβὼν κάθαιρε, ἀπόνιζε τὸ αἷμα τοῦ καθαιρομένου. καὶ μετὰ τὸ ἀπόνιμμα ἀνακινήσας εἰς ταὐτό, ἔγχει. χειρόμακτρον δὲ καλεῖται, ᾧ τὰς χεῖρας ἀπεμάττοντο ὠμολίνῳ, ὅπερ ἐν τοῖς προκειμένοις Φιλόξενος ὁ Κυθήριος ὠνόμασεν ἔκτριμμα. Ἀριστοφάνης Ταγηνισταῖς, Φέρε παῖ ταχέως κατὰ χειρὸς ὕδωρ, παράπεμπε τὸ χειρόμακτρον. σημειωτέον δὲ ὅτι καὶ μετὰ τὸ δειπνῆσαι κατὰ χειρὸς ἔλεγον, οὐχ ὡς Ἀριστοφάνης ὁ γραμματικός φησιν ὅτι πρὶν φαγεῖν οἱ Ἀττικοὶ κατὰ χειρὸς ἔλεγον, μετὰ δὲ τὸ δειπνῆσαι τὸ νίψασθαι. Σοφοκλῆς Οἰνομάῳ, Σκυθιστὶ χειρόμακτρον ἐκκεκαρμένος. καὶ Ἡρόδοτος ἐν δευτέρᾳ. Ξενοφῶν δ' ἐν πρώτῃ παιδείας γράφει. ὅταν δὲ τούτων τινὸς θίγῃς, εὐθὺς ἀποκαθαίρεις τὴν χεῖρα εἰς τὰ χειρόμακτρα. ὡς πάνυ ἀχθόμενος, ὅτι κατάπλεά σοι ἀπ' αὐτῶν ἐγένετο. Πολέμων δ' ἐν ἕκτῳ τῶν πρὸς Ἀντίγονον καὶ Ἀδαῖον, περὶ τῆς διαφορᾶς λέγει τοῦ κατὰ χειρὸς πρὸς τὸ νίψασθαι. Δημόνικος δ' ἐν τῷ Ἀχελωΐῳ τὸ πρὸ τοῦ δείπνου κατὰ χειρὸς φησὶ διὰ τούτων, ἐσπούδακε δ' ἕκαστος ὡς ἂν ἐσθίων ἅμα τ' ὀξύπεινον ἄνδρα καὶ Βοιώτιον. τὸ γοῦν κατὰ χειρὸς περιγράφει πως, ὅτι μετὰ δεῖπνον αὐτῷ τοῦτο γίνεται λαβεῖν. Ὠμολίνου δὲ μέμνηται Κρατῖνος ἐν Ἀρχιλόχοις, ὠμολίνοις κόμη βρύουσ' ἀτιμίας πλέως. Σαπφὼ δὲ ὅταν λέγῃ ἐν τῷ πέμπτῳ τῶν μελῶν πρὸς τὴν Ἀφροδίτην, χειρόμακτρα δὲ καγγόνων πορφυρᾶ, καὶ ταῦτα μὲν ἀτιμάσεις ἔπεμψα † πυφωκέιας δῶρα τίμια. καγγόνων κόσμον λέγει κεφαλῆς τὰ χειρόμακτρα. ὡς καὶ Ἑκαταῖος δηλοῖ, ἢ ὁ γεγραφὼς τὰς περιηγήσεις ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἐπιγραφομένῃ. γυναῖκες δὲ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχουσι χειρόμακτρα. Ἡρόδοτος δ' ἐν τῇ δευτέρᾳ φησί, μετὰ δὲ ταῦτα ἔλεγον τοῦτον τὸν βασιλέα ζωὸν καταβῆναι κάτω, ἐς τὸν οἱ Ἕλληνες ᾅδην νομίζουσι. κἀκεῖ δὲ συγκυβεύειν τῇ Δήμητρι. καὶ τὰ μὲν νικᾶν αὐτήν, τὰ δὲ ἑσσοῦσθαι ὑπ' αὐτῆς, καὶ μιν πάλιν ἀναφικέσθαι παρ' αὐτῆς δῶρον ἔχοντα χειρόμακτρον χρύσεον. τὸν δὲ τὴν χέρνιβα ῥάναντα παῖδα, διδόντα κατὰ χειρὸς Ἡρακλεῖ ὕδωρ, ὃν ἀπέκτεινεν ὁ Ἡρακλῆς κονδύλῳ, Ἑλλάνικος μὲν ἐν ταῖς ἱστορίαις Ἀρχίαν φησὶ καλεῖσθαι, δι' ὃν καὶ ἐξεχώρησε Καλυδῶνος. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τῆς Φορωνίδος Χερίαν αὐτὸν ὀνομάζει. Ἡρόδωρος δ' ἐν ἑπτακαιδεκάτῃ τοῦ καθ' Ἡρακλέα λόγου Εὔνομον. καὶ Κύαθον δὲ τὸν Πύλητος μὲν υἱόν, ἀδελφὸν δὲ Ἀντιμάχου ἀπέκτεινεν ἄκων Ἡρακλῆς, οἰνοχοοῦντα αὐτῷ, ὡς Νίκανδρος ἱστορεῖ ἐν δευτέρῳ Οἰταϊκῶν, ᾧ καὶ ἀνεῖσθαι φησὶ τέμενος ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους ἐν Προσχίῳ, ὃ μέχρι νῦν προσαγορεύεσθαι οἰνοχόου. ἡμεῖς δ' ἐνταῦθα καταπαύσαντες τὸν λόγον, ἀρχὴν ποιησόμεθα τοῦ ἑξῆς ἀπὸ τῆς τοῦ Ἡρακλέους ἀδηφαγίας.

Ἀπόνιμμα. Χειρόμακτρον. Ὠμόλινον. Παῖς Ἡρακλεῖ φόνευθ.

ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ.

ΑΛΛ' ὥσπερ δεῖπνον γλαφυρὸν ποικίλην εὐωχίαν τὸν ποιητὴν δεῖ παρέχειν τοῖς θεαταῖς τὸν σοφόν, ἵνα πίῃ τις τοῦτο λαβὼν καὶ φαγών, ὥσπερ πιὼν καὶ σκευασία μί' ἂν ᾖ τῆς μουσικῆς, Ἀστυδάμας ὁ τραγικὸς ἐν Ἡρακλεῖ σατυρικῷ, ἑταῖρε φησὶ Τιμόκρατες, φέρε ἀπομνημονεύσωμεν ἐνταῦθα τοῖς προειρημένοις τὰ ἀκόλουθα, ὅτι ἦν καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἀδηφάγος. ἀποφαίνονται δὲ τοῦτο σχεδὸν πάντες ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς. Ἐπίχαρμος μὲν ἐν Βουσίριδι λέγων, Πρῶτον μὲν αἴ κ' ἔσθοντ' ἴδοις νιν ἀποθάνοις, Βρέμει μὲν ὁ φάρυγξ ἔνδοθ', ἀραβεῖ δ' ἁ γνάθος, Ψοφεῖ δ' ὁ γόμφιος, τέτριγ' ὁ κυνόδων, Σίζει δὲ ταῖς ῥίνεσσι, κινεῖ δ' οὔατα. Ἴων δ' ἐν Ὀμφάλῃ ἐμφανίσας αὐτοῦ τὴν ἀδηφαγίαν, ἐπιφέρει. ὑπὸ δὲ τῆς εὐφημίας κατέπινε, καὶ τὰ κᾶλα καὶ τοὺς ἄνθρακας.

ἵνα πίῃ τις τοῦτο καὶ φάγῃ λαβών, ὥσπερ χαίρει, καὶ

Ἀλλ' ἐπεί, ὥσπερ δεῖπνον γλαφυρὸν ποικίλην εὐωχίαν τὸν ποιητὴν δεῖ τὸν σοφὸν παρέχειν τοῖς θεαταῖς, ἵνα πίῃ τις τοῦτο καὶ φάγῃ λαβών, ὥσπερ χαίρει, καὶ σκευασία μὴ μία ᾖ τῆς μουσικῆς

ὑπὸ τοὺς ἄνθρακας. Πίνδαρος δὲ τοῦτ' εἴληφεν εἰπὼν δύο βοῶν θερμὰ ἐς ἀνθρακιὰν στέψαν, πυριπνόων τε σώματα. καὶ τότ' ἐγὼ σαρκῶν τ' ἐνοπὰν, ἠδ' ὀστέων στεναγμὸν βαρὺν ἦν ἰδόντα διακρῖναι, πολλὸς ἐν καιρῷ χρόνος. τοιοῦτον οὖν αὐτὸν ὑποστησάμενοι ταῖς ἀδηφαγίαις, καὶ τῶν ὀρνίθων ἀποδεδώκασιν αὐτῷ τὸν λάρον, τὸν προσαγορευόμενον βουφάγον. εἰσάγεται δὲ ὁ Ἡρακλῆς καὶ Λεπρεῖ περὶ πολυφαγίας ἐρίζων ἐκείνου προκαλεσαμένου, καὶ ἐνίκησε. Ζηνόδοτος δ' ἐν δευτέρῳ ἐπιτομῶν, Καύκωνός φησι τοῦ Ποσειδῶνος καὶ Ἀστυδαμείας τῆς Φόρβαντος γενέσθαι τὸν Λεπρέα, ὃν τὸν Ἡρακλέα κελεῦσαι δεθῆναι ὅτε Αὐγέαν τὸν μισθὸν ἀπῄτει. Ἡρακλῆς δὲ ἐκτελέσας τοὺς ἄθλους ἔρχεται ἐπὶ Καύκωνας, καὶ δεηθείσης Ἀστυδαμείας διαλύεται πρὸς τὸν Λεπρέα. καὶ μετὰ ταῦτα ὁ Λεπρεὺς Ἡρακλεῖ ἐρίζει δίσκῳ, καὶ ὕδωρ ἀντλῆσαι, καὶ ὅστις ἀναλώσει θᾶττον ταῦρον, καὶ λείπεται πάντα. εἶτα θωρηχθεὶς προκαλεῖται Ἡρακλέα, καὶ θνήσκει ἐν τῇ μάχῃ. Μάτρις δὲ ἐν τῷ τοῦ Ἡρακλέους ἐγκωμίῳ, καὶ εἰς πολυποσίαν φησὶ τὸν Ἡρακλέα προκληθῆναι ὑπὸ τοῦ Λεπρέως, καὶ πάλιν νικηθῆναι. τὰ αὐτὰ ἱστορεῖ καὶ ὁ Χῖος ῥήτωρ Καύκαλος, ὁ Θεοπόμπου τοῦ ἱστοριογράφου ἀδελφὸς, ἐν τῷ τοῦ Ἡρακλέους ἐγκωμίῳ. καὶ τὸν Ὀδυσσέα δὲ Ὅμηρος πολυφάγον καὶ λαίμαργον παραδίδωσι, ὅταν λέγῃ. (Ὀδ. η.) Ἀλλ' ἐμὲ μὲν δορπῆσαι ἐάσατε κηδόμενόν περ. Οὐ γάρ τι στυγερῇ ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἄλλο Ἔπλετο, ἥ τ' ἐκέλευσεν ἕο μνήσασθαι ἀνάγκῃ. Καὶ μάλα τειρόμενον καὶ ἐνιπλησθῆναι ἀνώγει. Ὑπερβάλλουσα γὰρ ἐν τούτοις φαίνεται αὐτοῦ λαιμαργία, μετὰ τοῦ μηδὲ ἐν δέοντι τὰ περὶ τῆς γαστρὸς γνωμολογεῖν. ἐχρῆν γὰρ εἰ καὶ ἐλίμωττε διακαρτερεῖν, ἢ μετριάζειν τὰ περὶ τὴν τροφήν. τὸ δὲ τελευταῖον καὶ τὴν τελεωτάτην αὐτοῦ παρίστησι λαιμαργίαν καὶ γαστριμαργίαν. Ὣς καὶ ἐγὼ πένθος μὲν ἔχω φρεσίν, ἡ δὲ μάλ' αἰεὶ Ἐσθέμεναι κέλεται καὶ πινέμεν. ἐκ δέ με πάντων Ληθάνει ὅσσ' ἔπαθον, καὶ ἐνιπλησθῆναι ἀνώγει. Ταῦτα γὰρ οὐδὲ ἐκεῖνος ὁ Σαρδανάπαλος εἰπεῖν ποτε ἂν ἐτόλμησε. γέρων δὲ ὢν ἤσθιεν ἀσπαλίως κρέα τ' ἄσπετα, καὶ μέθυ ἡδύ. Θεαγένης δ' ὁ Θάσιος ἀθλητὴς ταῦρον μόνος κατέφαγεν, ὥς Ποσείδιππος φησὶν ἐν ἐπιγράμμασιν. Καὶ πὸρ συνθεσίης ἔφαγόν ποτε μηόνιον βοῦν, Πάτρη γὰρ βρώμην οὐκ ἂν ἐπεῖχε Θάσος † Θεογένει· ἔσθ' ὅσα φαγὼν ἔτ' ἐπῄτεον ἄνκειμ' οὕτω Χάλκεος ἑστηκὼς χεῖρα προϊσχόμενος. Μίλων δὲ ὁ Κροτωνιάτης, ὥς φησιν ὁ Ἱεραπολίτης Θεόδωρος ἐν τοῖς περὶ ἀγώνων, ἤσθιε μνᾶς κρεῶν εἴκοσι, καὶ τοσαύτας ἄρτων, οἴνου τε τρεῖς χόας ἔπινεν. ἐν δὲ Ὀλυμπίᾳ ταῦρον ἀναθέμενος τοῖς ὤμοις τετραετῆ, καὶ τοῦτον περιενέγκας τὸ στάδιον, μετὰ ταῦτα δαιτρεύσας μόνος αὐτὸν κατέφαγεν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. Τίτορμός τε ὁ Αἰτωλὸς διηρίσατο αὐτῷ βοῦν, ὡς ἱστορεῖ ὁ Αἰτωλὸς Ἀλέξανδρος. Φύλαρχος δέ φησιν ἐν τῇ τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν, τὸν Μίλωνα ταῦρον καταφαγεῖν κατακλιθέντα πρὸς τῷ βωμῷ τοῦ Διὸς, διὸ καὶ ποιῆσαι εἰς αὐτὸν Δωριέα τὸν ποιητὴν τάδε. Τοῖος ἔην Μίλων ὅτ' ἀπὸ χθονὸς ἤρατο βρῖθος Τετραετῆ δαμάλην ἐν Διὸς εἰλαπίναις, Ὤμοις δ' ἤ κτῆνος τὸ πελώριον ὡς νέον ἄρνα Ἤνεγκεν διὰ ὅλης κοῦφα πανηγύριος. Καὶ θάμβος μὲν, ἀτὰρ τοῦδε πλέον ἤνυσε θαῦμα, Πρόσθεν Πισαίου ξεῖνε θυηπολίου. Ὃν γὰρ ἐπόμπευσεν βοῦν ἄζυγον εἰς κρέα, τόνδε Κόψας, πάντα κατ' ἓν μοῦνος ἐδαίσατό νιν. Ἀστυδάμας δὲ ὁ Μιλήσιος τρὶς Ὀλύμπια νικήσας, κατὰ τὸ ἑξῆς παγκράτιον, κληθείς ποτε ἐπὶ δεῖπνον ὑπὸ Ἀριοβαρζάνου τοῦ Πέρσου, καὶ ἀφικόμενος ὑπέσχετο φαγεῖν πάντα τὰ πᾶσι παρασκευασθέντα, καὶ κατέφαγε. τοῦ Πέρσου δ' αὐτὸν ἀξιώσαντος, ὡς ὁ Θεόδωρος ἱστορεῖ, ἄξιόν τι ποιῆσαι τῶν κατὰ τὴν ἰσχὺν, φακὸν τῆς κλίνης περίχαλκον ὄντα κλάσας ἐξέτεινε μαλάξας. τελευτήσαντος δ' αὐτοῦ καὶ κατακαυθέντος, οὐκ ἐχώρησε μία ὑδρία τὰ ὀστᾶ, μόλις δὲ δύο, καὶ τὰ τοῖς ἐννέα ἀνδράσι παρεσκευασμένα περὶ τῷ Ἀριοβαρζάνῃ εἰς τὸ δεῖπνον μόνον καταφαγεῖν. καὶ οὐδὲν παράδοξον τούτους τοὺς ἄνδρας ἀδηφάγους γενέσθαι. πάντες γὰρ οἱ ἀθλοῦντες μετὰ τῶν γυμνασμάτων, καὶ ἐσθίειν πολλὰ διδάσκονται. διὸ καὶ Εὐριπίδης ἐν τῷ πρώτῳ Αὐτολύκῳ λέγει, Κακῶν γε ὄντων μυρίων καθ' Ἑλλάδα, Οὐδὲν κάκιόν ἐστιν ἀθλητῶν γένους, Οἳ πρῶτα μὲν ζῆν οὔτε μανθάνουσιν εὖ, Οὔτ' ἂν δύναιντο. πῶς γὰρ ὅστις ἐστ' ἀνὴρ Γνάθου τε δοῦλος νηδύος θ' ἡσσημένος Κτήσαιτ' ἂν ὄλβον εἰς ὑπερβολὴν πατρός. Οὐδ' αὖ πένεσθαι καὶ ξυνηρετεῖν τύχαις Οἷοί τ', ἔθη γὰρ οὐκ ἐθισθέντες καλὰ Σκληρῶς διαλλάσσουσιν εἰς τἀμήχανα. Λαμπροὶ δ' ἐν ἥβῃ καὶ πόλεως ἀγάλματα Φοιτῶσ'. ὅταν δὲ προσπέσῃ γῆρας πικρὸν, Τρίβωνες ἐκβαλόντες οἴχονται κρόκας. Ἐμεμψάμην δὲ καὶ τὸν Ἑλλήνων νόμον, Οἳ τῶνδ' ἕκατι σύλλογον ποιούμενοι Τιμῶσ' ἀχρείους ἡδονὰς, δαιτὸς χάριν. Τί γὰρ παλαίσας εὖ, τί δ' ὠκύπους ἀνὴρ, Ἢ δίσκον ἄρας, ἢ γνάθον παίσας καλῶς, Πόλει πατρῴᾳ στέφανον ἤρκεσεν λαβών. Πότερα μαχοῦνται πολεμίοισιν ἐν χεροῖν Δίσκους ἔχοντες, ἢ δι' ἀσπίδων χεροῖν Θείνοντες ἐκβαλοῦσι πολεμίους πάτρας. Οὐδεὶς σιδήρου ταῦτα μωραίνει πέλας Στάς. ἄνδρας οὖν ἐχρῆν σοφούς τε κἀγαθοὺς Φύλλοις στέφεσθαι, χ' ὅστις ἡγεῖται πόλει Κάλλιστα σώφρων καὶ δίκαιος ὢν ἀνὴρ. Ὅστις γε μύθοις ἔργ' ἀπαλλάσσει κακὰ, Μάχας τ' ἀφαιρῶν καὶ στάσεις. τοιαῦτα γὰρ Πόλει τε πάσῃ, πᾶσί θ' Ἕλλησιν καλά. Ταῦτ' εἴληφεν ὁ Εὐριπίδης ἐκ τῶν

Bud. s. de Aſſe

Ἀθληταὶ πολυφάγοι.

ἐκ τῶν τοῦ Κολοφωνίου ἐλεγείων Ξενοφάνους οὕτως εἰρηκότος. Ἀλλ' εἰ μὲν ταχυτῆτι ποδῶν νίκην τις ἄροιτο, Ἢ πενταθλεύων ἔνθα Διὸς τέμενος, Παρ' πίσαο † ῥοαῖς ἐν Ὀλυμπίῃ, εἴτε παλαίων, Ἢ καὶ πυκτοσύνην ἀλγινόεσσαν ἔχων, Εἴτε τι δεινὸν ἄεθλον ὃ παγκράτιον καλέουσιν, Ἀστοῖσι κ' εἴη κυδρότερος πρὸς ἄκρα, Καί κε προεδρίην φανερὴν ἐν ἀγῶσιν ἄροιτο, Καί κε σιτεῖ' εἴη δημοσίων κτεάνων, Ἐκ πόλεως καὶ δῶρον ὅ οἱ κειμήλιον εἴη Εἴτε καὶ ἵπποισιν, ταῦτά γ' ἅπαντα λάχοι. Οὐκ ἐὼν ἄξιος ὥσπερ ἐγώ. ῥώμης γὰρ ἀμείνων Ἀνδρῶν ἠδ' ἵππων ἡμετέρη σοφίη. Ἀλλ' εἰκῇ μάλα τοῦτο νομίζεται, οὐδὲ δίκαιον Προκρίνειν ῥώμην τῆς ἀγαθῆς σοφίης. Οὔτε γὰρ εἰ πύκτης ἀγαθὸς λαοῖσιν ἔτ' εἴη, Οὔτ' εἰ πενταθλεῖν, οὔτε παλαισμοσύνην. Οὐδὲ μὲν εἰ ταχυτῆτι ποδῶν τό περ ἐστὶ πρότιμον Ῥώμης ὅσσ' ἀνδρῶν ἔργ' ἐν ἀγῶνι πέλει. Τοὔνεκεν ἂν δὴ μᾶλλον ἐν εὐνομίῃ πόλις εἴη. Σμικρὸν δ' ἄν τι πόλει χάρμα γένοιτ' ἐπὶ τῷ. Εἴ τις ἀεθλεύων νικᾷ πίσαο παρ' ὄχθας Οὐ γὰρ πιαίνει ταῦτα μυχοὺς πόλεως. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ὁ Ξενοφάνης κατὰ τὴν ἑαυτοῦ σοφίαν ἐπαγωνίζεται διαβάλλων, ὡς ἄχρηστον καὶ ἀλυσιτελὲς τὸ τῆς ἀθλήσεως εἶδος. καὶ ὁ Ἀχαιὸς δὲ ὁ Ἐρετριεὺς περὶ τῆς εὐεξίας τῶν ἀθλητῶν διηγούμενός φησιν, Γυμνοὶ γὰρ ὤθουν φαιδίμους βραχίονας Ἥβης σφριγῶντες ἐμπορεύονται, νέοι. Στίλβοντες ἄνθει καρτερὰς ἐπωμίδας Ἄδην δ' ἐλαίου στέρνα καὶ ποδῶν κύτος Χρίουσιν ὡς ἔχοντες οἴκοθεν τρυφήν. Ἡράκλειτος δ' ἐν τῷ Ξενίζοντι ἐλέγχων φησί τινα γυναῖκα πλεῖστα βεβρωκέναι. Ποσείδιππος δὲ ἐν ἐπιγράμμασι Φυλόμαχον, εἰς ὃν καὶ τάδε ἐπέγραψεν, Φυλόμαχον τὸν πάντα φαγεῖν βορὸν, οἷα κορώνην Παννυχικὴν αὕτη τρώγας ἔχει κάπετος, Χλαίνης Κύρύχει πελλυνίδος, ἀλλὰ σὺ τούτου Καὶ χρόα ἐς τύμβον ἀθλὲ καὶ στεφάνου Εἰ πότε τοῖς προκύνων συνεκώμασεν, ἦλθε δ' ἀμαυρὰ Βλέψας ἐκ πελίων νωδὸς ἐπισκυνίων. Ὁ τριχὶ διαφθάρας μονολήκυθος. ἐκ γὰρ ἀγώνων Τῶν τό τε Ληναϊκὴν ἦλθ' ὑπὸ Καλλιόπην. Ἀμάραντος δὲ ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τοῖς περὶ σκηνῆς, Ἡρόδωρόν φησι τὸν Μεγαρέα σαλπιγκτὴν γενέσθαι, τὸ μὲν μέγεθος πηχῶν τριῶν καὶ ἡμίσους. εἶναι δὲ καὶ τὰς πλευρὰς ἰσχυρόν. ἐσθίειν δὲ ἄρτου μὲν χοίνικας ἕξ, κρεῶν δὲ λίτρας εἴκοσιν οἵων ἂν εὕρῃ καὶ, πίνειν δὲ χόας δύο, καὶ σαλπίζειν ἅμα σάλπιγξι δυσί. κοιμᾶσθαι δὲ ἔθος ἔχειν ἐπὶ λεοντῆς μόνης. ἐσήμαινε δὲ σαλπίζων μέγιστον. Ἄργος γοῦν πολιορκοῦντος Δημητρίου τοῦ Ἀντιγόνου, καὶ οὐ δυναμένων τῶν στρατιωτῶν τὴν ἑλέπολιν προσαγαγεῖν τοῖς τείχεσι διὰ τὸ βάρος, ταῖς δύο σάλπιγξι σημαίνων, ὑπὸ τοῦ ἁδρότητος τοῦ ἤχου τοὺς στρατιώτας ἠνάγκασε προθυμηθέντας προσαγαγεῖν τὴν μηχανήν. ἐνίκησε δὲ τὴν περίοδον δεκάκις, καὶ ἐδείπνει καθήμενος, ὡς ἱστορεῖ Νέστωρ ἐν τοῖς θεατρικοῖς ὑπομνήμασι. καὶ γυνὴ δὲ ἐσάλπισεν Ἀγλαῒς ἡ Μεγαλοκλέους ἐν τῇ πρώτῃ ἀχθείσῃ μεγάλῃ πομπῇ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τὸ πομπικὸν περιθετὴν ἔχουσα, καὶ λόφον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ὡς δηλοῖ Ποσείδιππος ἐν ἐπιγράμμασιν. ἤσθιε δὲ καὶ αὕτη λίτρας μὲν κρεῶν δώδεκα, ἄρτων δὲ χοίνικας τέσσαρας, καὶ ἔπινεν οἴνου χόα. Λιτυέρσας δὲ ἦν μὲν υἱὸς Μίδου νόθος. Κελαινῶν δὲ τῶν ἐν Φρυγίᾳ βασιλεὺς ἄγριος ἰδέσθαι καὶ ἀνήμερος ἄνθρωπος, ἀδηφάγος δὲ ἰσχυρός. λέγει δὲ περὶ αὐτοῦ Σωσίθεος ὁ τραγῳδοποιὸς ἐν δράματι Δάφνιδι ἢ Λιτυέρσᾳ, οὕτως. Ἔσθει μὲν αὐτὸς τρεῖς ὅλους κανθηλίους, Τρὶς τῆς βραχείας ἡμέρας. πίνει δ' ἕνα Καλὸν μετρητὴν, τόνδε καρποφόρον πίθον. τοιοῦτός ἐστι καὶ ὁ παρὰ Φερεκράτει ἢ Στράττιδι ἐν Ἀγαθοῖς, περὶ οὗ φησιν, Ἐγὼ κατεσθίω μόλις τῆς ἡμέρας Πεντ' ἡμιμέδιμν', ἐὰν βιάζωμαι μόλις. Ὡς ὀλιγόσιτος ἦσθ' ἄρ' ὃς κατεσθίεις Τῆς ἡμέρας μακρᾶς τριήρους σιτία. Ξάνθος δὲ ἐν τοῖς Λυδιακοῖς, Κάμβλητά φησι τὸν βασιλεύσαντα Λυδῶν πολυφάγον γενέσθαι καὶ πολυπότην, ἔτι δὲ γαστρίμαργον. τοῦτον οὖν ποτε νυκτὸς τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα κατακρεουργήσαντα καταφαγεῖν. ἔπειτα πρωῒ εὑρόντα τὴν χεῖρα τῆς γυναικὸς ἐνοῦσαν ἐν τῷ στόματι, ἑαυτὸν ἀποσφάξαι περιβοήτου τῆς πράξεως γενομένης. περὶ δὲ Θύος τοῦ Παφλαγόνων βασιλέως, ὅτι καὶ αὐτὸς ἦν πολυφάγος, προειρήκαμεν, παραθέμενοι Θεόπομπον ἱστοροῦντα ἐν τῇ πέμπτῃ καὶ τριακοστῇ. Ἀρχίλοχος δὲ ἐν τετραμέτροις Χαρίλαν εἰς τὰ ὅμοια διαβέβληκεν, ὡς οἱ κωμῳδοποιοὶ Κλεώνυμον καὶ Πείσανδρον. περὶ δὲ Χαιρίππου φησὶ Φοινικίδης ἐν Φυλάρχῳ. Τρίτον δὲ πρὸς τούτοισι τὸν σοφώτατον Χαίριππον οὗτος ὥσπερ οἶδας ἐσθίει, Μέχρις ἂν διδῷ τις, ἢ λάβῃ διαρραγείς, Τοιοῦτ' ἔχει ταμεῖον ὥσπερ οἰκίαι. Νικόλαος δὲ ὁ περιπατητικὸς ἐν τῇ τρίτῃ πρὸς ταῖς ἑκατὸν τῶν ἱστοριῶν, Μιθριδάτην φησὶ τὸν Ποντικὸν βασιλέα προθέντα ἀγῶνα πολυφαγίας καὶ πολυποσίας (ἦν δὲ τὸ ἆθλον τάλαντον ἀργυρίου) ἀμφότερα νικῆσαι. τοῦ μέντοι ἄθλου ἐκστῆναι τῷ μετ' αὐτὸν κριθέντι Καλαμόδρυϊ τῷ Κυζικηνῷ ἀθλητῇ. καὶ Τιμοκρέων δὲ ὁ Ῥόδιος ποιητὴς καὶ ἀθλητὴς πένταθλος ἐνέφαγε καὶ ἔπιεν, ὡς τὸ ἐπὶ τοῦ τάφου αὐτοῦ ἐπίγραμμα δηλοῖ. Πολλὰ πιὼν, καὶ πολλὰ φαγὼν, καὶ πολλὰ κάκ' εἰπὼν Ἀνθρώπους, κεῖμαι Τιμοκρέων Ῥόδιος. Θρασύμαχος δὲ ὁ Χαλκηδόνιος ἔν τινι τῶν προοιμίων τὸν Τιμοκρέοντά φησιν ὡς μέγαν βασιλέα ἀφικόμενον, καὶ ξενιζόμενον παρ' αὐτῷ, πολλὰ ἐμφορεῖσθαι. πυθομένου δὲ τοῦ βασιλέως ὅ, τι ἀπὸ τούτων

ἐργάζοιτο, ἐπὶ Περσῶν ἀναριθμήτους συγκόψειν. καὶ τῇ ὑστεραίᾳ πολλοὺς καθ' ἕνα νικήσας, μετὰ ταῦτα ἐχειρονόμησε. πυνθανομένων δὲ τὴν πρόφασιν ἀπολείπεσθαι, ἔφη τοσαύτας εἰ προσίη τις πληγάς. Κλέαρχος δ' ἐν πέμπτῳ Βίων Καντίβαριν φησὶ τὸν Πέρσην, ὁπότε κοπιάσειεν τὰς σιαγόνας ἐσθίων, κεχηνότι καθάπερ εἰς ἄψυχον ἀγγεῖον εἰσαντλεῖν τὴν τροφὴν τοὺς οἰκείους. Ἑλλάνικος δ' ἐν πρώτῳ Δευκαλιωνείας, Ἐρυσίχθονα φησὶ τὸν Μυρμιδόνος, ὅτι ἦν ἄπληστος βορᾶς, Αἴθωνα κληθῆναι. Πολέμων δ' ἐν ἑβδόμῳ πρὸς Τίμαιον, παρὰ Σικελιώταις φησὶν Ἀδηφαγίας ἱερὸν εἶναι, καὶ Σιτοῦς Δήμητρος ἄγαλμα, οὗ πλησίον ἱδρῦσθαι καὶ Ἱμαλίδος, καθάπερ ἐν Δελφοῖς Ἑρμούχου. ἐν δὲ Σκώλῳ τῷ Βοιωτίῳ Μεγαλάρτου καὶ Μεγαλομάζου. καὶ Ἀλκμὰν δ' ὁ ποιητὴς ἑαυτὸν ἀδηφάγον εἶναι παραδίδωσιν, ἐν τῷ τρίτῳ διὰ τούτων. Καί ποκά τοι δώσω τριπόδος κύτος ᾧ κ' ἐνὶ λέα ἀγείρῃς, ἀλλ' ἔτι νῦν γ' ἄπυρος, τάχα δὲ πλέος ἔτνεος, οἷον ὁ παμφάγος Ἀλκμὰν ἠράσθη χαῖρον παῖδα τὰς τροπάς. οὔτι γὰρ οὐ τετυγμένον ἔσθει, ἀλλὰ τὰ κοινὰ γὰρ ὥσπερ ὁ δᾶμος ζατεύει. κἀν τῷ δὲ ἐμφανίζει αὐτοῦ τὸ ἀδδηφάγον λέγων οὕτως, ὥρας δ' ἔσηκε τρεῖς θέρος καὶ χειμῶνα πὰρ αὐτῖταν καὶ τέταρτον τὸ κρόκας. ἀλλ' εἰ μὴ ἔσθει ἐν δ' ἄδαν οὐκ ἔστι. Ἀναξίλας δ' ὁ κωμικὸς περὶ Κτησίου τινὸς διαλεγόμενος ἐν Χρυσοχόῳ δράματι φησίν, Ἤδη σχεδόν τοι πάντα σοι πλὴν Κτησίου. Δείπνου γὰρ οὗτος, ὡς λέγουσιν οἱ σοφοί, Ἀρχὴν τελευτὴν δ' οὐκ ἐπίσταται μόνος. Κἂν πλησίοις διαρραγέντι χ' ἅτερος Δειπνῶν τις ᾖ, μὴ Κτησίας μόνος. Τί γάρ σε κωλύει; Δείπνου γὰρ οὗτος, ὡς λέγουσιν οἱ σοφοί, Ἀρχὴν τελευτὴν δ' ἔμαθεν οὐδὲ πώποτε. κἂν Χάρισι δὲ Κραναόν τινα συγκαταλέγει οὕτως αὐτῷ. Οὐκ ἐπὸς ἐρωτῶσι προσιόντες τινές, Οὕτως ὁ Κραναὸς Κτησίου κατεσθίει Ἔλαττον, ἢ δειπνοῦσιν ἀμφότεροι συχνά. Φιλέταιρος δ' ἐν Ἀταλάντῃ, Κἂν δέῃ τροχάζειν στάδια πλείω Σωτάδου, Τὸν ταυρείτην δὲ τοῖς πόνοις ὑπερβαλῶ, Τὸν Κτησίαν τε τῷ φαγεῖν ὑπερδραμῶ.

Ἀνάξιππος Κεραυνῷ, Ὁρῶ γὰρ ἐκ παλαίστρας τῶν φίλων Προσιόντα μοι Δάμιππον. ὅνπερ λέγεις τὸν πέτρινον, ὅνπερ οἱ Δίφιλοι καλοῦσί σοι Νυνὶ δι' ἀνδρείαν κεραυνὸν εἰκότως, Ἀβάτους γὰρ τὰς τραπέζας οἴομαι Αὐτὸν κατασκήπτοντα γ' αὐτῇ τῇ γνάθῳ. ἐν τούτοις ἐδήλωσεν ὁ κωμικός, διότι καὶ τὸ δρᾶμα κεραυνὸν ἀπ' αὐτοῦ ἐπιγέγραφε. Θεόφιλος δ' ἐν Ἐπιδαύρῳ, Ἀρτεσίδας τὶς Μαντινεὺς λοχαγὸς ἦν, ἀνδρῶν ἁπάντων πλεῖστα δυνάμενος φαγεῖν. ἐν δὲ Παγκρατιαστῇ παράγων τὸν ἀθλητήν, ὡς πολλὰ ἐσθίοντα, φησίν. ἑφθῶν μὲν σχεδὸν τρεῖς μνᾶς. λέγ' ἄλλο. βρύγχιον Κωλῆν. πόδας τέτταρας ὑείους, ἡράκλεις, Βοὸς δὲ τρεῖς, ὄρνιθ' ἄπολλον. λέγ' ἕτερον. Σύκων δύο μνᾶς. ἐκπίνεις δὲ πόσον; Ἀκράτου δώδεκα κοτύλας, Ἀπολλόδωρε καὶ Σαβάζιε. Καὶ ἔθνη δὲ ὅλα εἰς πολυφαγίαν ἐκωμῳδεῖτο, ὡς τὸ Βοιωτῶν. Εὔβουλος γοῦν ἐν Ἀντιόπῃ φησί. πονεῖν μὲν ἄμμες, καὶ φαγεῖν μὲν ἀνδρικοί καὶ καρτερῆσαι, τοὺς δ' Ἀθηναίους λέγειν, Καὶ μικρὰ φαγέμεν, τοὶ δὲ Θηβαῖοι μέγα. καὶ ἐν Εὐρώπῃ, Κτίζε Βοιωτῶν πόλιν Ἀνδρῶν ἀρίστων ἐσθίειν δι' ἡμέρας. καὶ ἐν Ἴωνι, Οὕτω σφόδρ' ἐστὶ τοὺς τρόπους Βοιώτιος, Ὥστ' οὐδὲ δειπνῶν, ὡς λέγουσ', ἐμπίπλαται. ἐν δὲ Κέρκωψι, Μετὰ ταῦτα Θήβας ἦλθον, οὗ τὴν νύχθ' ὅλην Τήν θ' ἡμέραν δειπνοῦσι, καὶ κοπρῶν' ἔχει Ἐπὶ ταῖς θύραις ἕκαστος. οὗ πλήρει βροτῶν Οὐκ ἔστι μεῖζον ἀγαθόν, ὡς χεζητιῶν Μακρὰν βαδίζων, πολλὰ δ' ἐσθίων ἀνὴρ δάκνων τὰ χείλη, παγγέλοιος [illegible] ἐν δὲ τοῖς Μυσοῖς πρὸς τὸν Ἡρακλέα ποιεῖ τινὰ λέγοντα, Σὺ μὲν τὸ Θήβης ὡς λέγεις πέδον λιπὼν Ἀνδρῶν ἀρίστων ἐσθίειν δι' ἡμέρας Ὅλας τραχήλους, καὶ τοὺς κοπρῶνας πλησίον. Δίφιλος δ' ἐν Βοιωτίῳ, οἷος ἐσθίειν πρὸς ἡμέρας ἀρξάμενος ἢ πάλιν πρὸς ἡμέραν. Μνησίμαχος Βουσίριδι, εἰμὶ γὰρ Βοιώτιος. Ὀλίγα μὲν ἄλλων, ταῦτα πολλὰ δ' ἐσθίων. Ἄλεξις Τροφωνίῳ, Νῦν δ' ἵνα μὴ παντελῶς Βοιώτιοι φαίνησθ' εἶναι τοῖς διασύρειν ὑμᾶς εἰθισμένοις, Ὡς ἀκινητεῖν νῷ εἶν βοᾶν καὶ πονεῖν μόνον, Καὶ δειπνεῖν ἐπιστάμενοι διὰ τέλους, τὴν νύχθ' ὅλην, Γυμνοῦσθ' ἑαυτοὺς θᾶττον ἅπαντες. Ἀχαιὸς δ' ἐν Ἄθλοις, Πότερα θεωρῶν εἶτ' ἀγωνιστὰς λέγεις Πόλλ' ἐσθίουσιν, ὡς ἐπασκούντων τρόπος. Ποδαποὶ γάρ εἰσιν οἱ ξένοι; Βοιώτιοι. ἐκ τούτων εἰκὸς ἐστὶ καὶ Ἐρατοσθένη ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς Πρέπελον φῆσαι ἐρωτηθέντα, τί αὐτῷ δοκοῦσιν εἶναι Βοιωτοί, εἰπεῖν. τί γὰρ ἄλλο, ἢ τοιαῦτα λαλεῖν οἷα ἂν καὶ τὰ ἀγγεῖα φωνὴν λαβόντα, πόσον ἕκαστος χωρεῖ. Πολύβιος δ' ὁ Μεγαλοπολίτης ἐν τῇ εἰκοστῇ φησὶ τῶν ἱστοριῶν, ὡς Βοιωτοὶ μεγίστην δόξαν λαβόντες μετὰ τὰ Λευκτρικά, κατὰ μικρὸν ἀνεπίεσαν ταῖς ψυχαῖς, καὶ ὁρμήσαντες ἐπ' εὐωχίας καὶ μέθας ἐτίθεντο καὶ κοινωνίας τοῖς φίλοις. πολλοὶ δὲ τῶν ἐχόντων γενεὰς ἀπεμέριζον τοῖς συσσιτίοις τὸ πλεῖον μέρος τῆς οὐσίας, ὥστε πολλοὺς εἶναι Βοιωτῶν οἷς ὑπῆρχε δεῖπνα τοῦ μηνὸς πλείω τῶν εἰς τὸν μῆνα διατεταγμένων ἡμερῶν. διόπερ Μεγαρεῖς μισήσαντες αὐτῶν τὴν τοιαύτην κατάστασιν ἀπένευσαν εἰς τοὺς Ἀχαιούς. καὶ Φαρσάλιοι δὲ κωμῳδοῦνται ὡς πολυφάγοι. Μνησίμαχος γοῦν ἐν Φιλίππῳ φησί, Τῶν Φαρσαλίων Ἥκει τις ἵνα τὰς τραπέζας καταφάγῃ; Οὐδεὶς πάρεστιν τυγχάνει δρῶντ' ἄρα πω Ὀπτὴν κατεσθίουσι πόλιν Ἀχαΐνην. ὅτι δὲ καὶ πάντες Θετταλοὶ ὡς πολυφάγοι διεβάλλοντο, Κράτης φησὶν ἐν Λαμίᾳ. Ἐπεὶ τριπήχυ Θετταλικῶς τετμημένα.

Βοιωτοὶ πολυφάγοι.

Θετταλοὶ πολυφάγοι.

πετμημένα. Τοῦτο δ' εἶπεν ὡς τῶν Θετταλῶν μεγάλα κρέα τεμνόντων. Φιλέταιρος δ' ἐν λαμπαδηφόροις, καὶ χαροβαρὴς σαρκὸς ὕειας θετταλότμητον κρέας. ἔλεγον δὲ καὶ θετταλικὴν ἔνθεσιν τὴν μεγάλην. Ἕρμιππος μοίραις. Ὁ Ζεὺς δὲ τούτων οὐδὲν ἐνθυμούμενος μύρον, ξυνέπλασε τὴν θετταλικὴν ἔνθεσιν. ταῦτα δὲ καπανικὰ εἴρηκεν Ἀριστοφάνης ἐν ταγηνισταῖς, Τί πρὸς τὰ Λυδῶν δεῖπνα καὶ τὰ Θετταλῶν, Καὶ τὰ θετταλικῶν μὲν πολὺ καπανικώτερα. Οἷον τὰ ἁμάξια. Θετταλοὶ γὰρ τὰς ἀπήνας, καπάνας ἔλεγον. Ξενάρχος σκύθαις, Ἐπτὰ δὲ καπάνας ἔφερον εἰς Ὀλυμπίαν τί λέγεις; καπάνας δὲ Θετταλοὶ Πάντες καλοῦσι τὰς ἀπήνας, μανθάνω. Αἰγυπτίους δ' Ἑκαταῖος ἀρτοφάγους φησὶν εἶναι, κυλλήστιας ἐσθίοντας, τὰς δὲ κριθὰς εἰς ποτὸν καταλέοντας. διὰ τοῦτο καὶ Ἄλεξις ἐν τῷ περὶ αὐταρκείας, ἔφη μετρίᾳ τροφῇ κεχρῆσθαι τὸν Βόκχοριν, καὶ τὸν πατέρα αὐτοῦ Νεόχαβιν. καὶ Πυθαγόρας δὲ ὁ σάμιος μετρίᾳ τροφῇ ἐχρῆτο, ὡς ἱστορεῖ Λύκων ὁ ἰασεὺς ἐν τῷ περὶ Πυθαγόρου. οὐκ ἀπείχετο δὲ ἐμψύχων, ὡς Ἀριστόξενος εἴρηκεν. Ἀπολλόδωρος δὲ ὁ ἀριθμητικὸς, καὶ θῦσαι φησὶν αὐτὸν ἑκατόμβην, ἐπὶ τῷ εὑρηκέναι ὅτι τριγώνου ὀρθογωνίου ἡ τὴν ὀρθὴν γωνίαν ὑποτείνουσα ἴσον δύναται ταῖς περιεχούσαις. Ἡνίκα Πυθαγόρας τὸ περικλεὲς εὕρατο γράμμα Κλεινὸς, ἐφ' ᾧ κλεινὴν ἤγαγε βουθυσίην. ἦν δὲ καὶ ὀλιγοπότης ὁ Πυθαγόρας, καὶ εὐτελέστατα διεβίου, ὡς καὶ πολλάκις μέλιτι μόνῳ ἀρκεῖσθαι. τὰ παραπλήσια δ' ἱστορεῖται καὶ περὶ Ἀριστείδου καὶ Ἐπαμινώνδου καὶ Φωκίωνος καὶ Φορμίωνος, τῶν στρατηγῶν. Μάνιος δὲ Κούριος, ὁ ῥωμαίων στρατηγὸς, ἐπὶ γογγυλίσι διεβίου πάντα τὸν χρόνον, καὶ Σαβίνων αὐτῷ πολὺ χρυσίον προσπεμπόντων, οὐκ ἔφη δεῖσθαι χρυσίου, ἕως ἂν τοιαῦτα δειπνῇ. ἱστορεῖ δὲ ταῦτα Μεγακλῆς, ἐν τῷ περὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν. τῶν δ' ἀπνων δὲ πολλοὶ τὰ μέτρια ἀσπάζονται, ὡς Ἄλεξις ἐν φιλούσῃ παραδίδωσιν. Ἀλλ' ἔγωγε τοῦ τὰ δέοντ' ἔχειν, Τὰ περιττὰ μισῶ. τοῖς ὑπερβάλλουσι γὰρ Τέρψις μὲν οὐκ ἔνεστι, πολυτέλεια δέ. ἐν δὲ ψευδομένῳ, Τὰ περιττὰ μισῶ. τοῖς ὑπερβάλλουσι γὰρ δαπάνη πρόσεστιν, ἡδονὴ δ' οὐδ' ἥτις οὖν. ἐν δὲ συντρόφοις, Ὡς ἡδὺ πᾶν τὸ μέτριον, οὔθ' ὑπεργέμων Ἀπέρχομαι νῦν, οὔτε κενὸς, ἀλλ' ἡδέως ἔχων ἐμαυτοῦ. Μνησίθεος γάρ φησι, δεῖν φεύγειν ἁπάντων τὰς ὑπερβολὰς ἀεί. Ἀρίστων δ' ὁ φιλόσοφος ἐν ἐρωτικῶν ὁμοίων δευτέρῳ, Πολέμωνά φησι τὸν ἀκαδημαϊκὸν παραινεῖν τοῖς ἐπὶ δεῖπνον πορευομένοις φροντίζειν, ὅπως ἡδεῖαν ποιῶνται, μὴ μόνον εἰς τὸ παρὸν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν αὔριον. Τιμόθεος δ' ὁ Κόνωνος ἐκ τῶν πολυτελῶν καὶ στρατηγικῶν δείπνων παραληφθεὶς ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος εἰς τὸ ἐν ἀκαδημίᾳ συμπόσιον, καὶ ἑστιαθεὶς ἀφελῶς καὶ μουσικῶς ἔφη, ὡς οἱ παρὰ Πλάτωνι δειπνοῦντες, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ καλῶς γίνονται. Ἡγήσανδρος δὲ ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν ἔφη, ὡς καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ὁ Τιμόθεος ἀπαντήσας τῷ Πλάτωνι εἶπεν, ὑμεῖς ὦ Πλάτων εὖ δειπνεῖτε μᾶλλον εἰς τὴν ὑστεραίαν, ἢ τὴν παροῦσαν ἡμέραν. Πύρρων δ' ὁ ἠλεῖος τῶν γνωρίμων τινὸς αὐτὸν ὑποδεξαμένου πολυτελῶς δὲ, ὡς αὐτὸς ἱστορεῖ, εἰς τὸ λοιπὸν εἶπεν οὐχ ἥξω πρὸς σὲ, ἂν οὕτως ὑποδέχῃ, ἵνα μήτε ἐγώ σε ἀηδῶς ὁρῶ καταδαπανώμενον οὐκ ἀναγκαίως, μήτε σὺ θλιβόμενος κακοπαθῇς. μᾶλλον γὰρ ἡμᾶς τῇ μεθ' ἑαυτῶν συνουσίᾳ προσῆκον ἐστὶν εὐεργετεῖν, ἢ τῷ πλήθει τῶν παρατιθεμένων, ὧν οἱ διακονοῦντες τὰ πλεῖστα δαπανῶσιν. Ἀντίγονος δ' ὁ καρύστιος ἐν τῷ Μενεδήμου βίῳ, τὴν διάταξιν διηγούμενος τὴν παρὰ τῷ φιλοσόφῳ συμποσίου, φησὶν ὅτι ἠρίστα μὲν δεύτερος, ἢ τρίτος καθ' ἑαυτόν. καὶ ἔδει καὶ τοὺς λοιποὺς παρεῖναι δεδειπνηκότας. ἦν γὰρ τὸ τοῦ Μενεδήμου τοιοῦτον ἄριστον. μετὰ δὲ ταῦτα εἰσεκάλουν τοὺς παραγινομένους, ὧν ὡς ἔοικεν ὅτε προτερήσειαν ἔνιοι τῆς ὥρας, ἀνακάμπτοντες παρὰ τὰς θύρας ἀνεπυνθάνοντο τῶν ἐξιόντων παίδων, τί τὸ παρακείμενον εἴη, καὶ πῶς ἔχοι τοῦ χρόνου συμμετρίας τὸ ἄριστον. ὅτε μὲν οὖν ἀκούσειαν λάχανον ἢ τάριχος, ἀνεχώρουν. ὅτε δ' ὅ, τι κρεάδιον, εἰσῄεσαν εἰς τὸν ἐπὶ τοῦτο παρεσκευασμένον οἶκον. ἦν δὲ τοῦ μὲν θέρους ἠπειμασμένη ψίαθος ἐφ' ἑκάστης κλίνης, τοῦ δὲ χειμῶνος κώδιον. προσκεφάλαιον δὲ αὐτὸν φέρειν ἕκαστον ἔδει. τὸ δὲ περιαγόμενον ποτήριον οὐ μεῖζον ἢ κοτυλιαῖον. τράγημα μὲν θέρμος ἢ κύαμος συνεχῶς. ποτὲ δὲ καὶ τῶν ὡραίων εἰσεφέρετο τι, τοῦ μὲν θέρους ῥοιὰ, τοῦ δὲ ἔαρος ὦχροι, ἐπὶ δὲ τὴν χειμερινὴν ὥραν ἰσχάδες. μαρτυρεῖ δὲ καὶ περὶ τούτων Λυκόφρων ὁ χαλκιδεὺς, γράψας σατύροις Μενέδημον, ἐν οἷς φησὶν ὁ Σειληνὸς πρὸς τοὺς σατύρους. Παῖδες κρατίστου παιδὸς ἐξωλέστατοι, Ἐγὼ μὲν ὑμῖν ὡς ὁρᾶτε στηνιῶ. Δεῖπνον γὰρ οὔτ' ἐν Καρίᾳ μὰ τοὺς θεοὺς, Οὔτ' ἐν Ῥόδῳ τοιοῦτον, οὔτ' ἐν Λυδίᾳ, Κατέχω δεδειπνηκώς, ἀπόλλων ὡς καλόν. Καὶ προελθὼν, ἀλλὰ κυλίκιον ὑδαρὲς Ὁ παῖς περιῆγε τοῦ πεντωβόλου ἀτρέμα παρεξεστηκὸς οὐτ' ἀλιτήριος. Καὶ Δημόνικος ἐπεχόρευε δαψιλής, Θερμὸς πένητος καὶ τρικλίνου συμπότης. ἑξῆς δὲ φησὶν, ὅτι ζητήσεις ἦσαν παρὰ πότον. τράγημα γὰρ ὁ σωφρονιστὴς πᾶσιν ἐν μέσῳ λόγος. ἱστορεῖται δὲ καὶ ὅτι πολλάκις συνόντας αὐτοὺς ἐπὶ πλεῖον, ὁ ὄρνις κατελάμβανε τὴν ἕω καλῶν, τοῖσι δὲ οὐδέπω κόρος. Ἀρκεσίλαος δ' ἑστιῶν τινὰς, καὶ ἐλλειπόντων τῶν ἄρτων, νεύσαντος τοῦ παιδὸς ὡς οὐκ ἔτ' εἰσὶν, ἀνακαγχάσας, καὶ τὼ χεῖρε συγκροτήσας, οἷόν δή ἔφη τὸ συμπόσιον ἡμῶν ἐστὶν ἄνδρες φίλοι, ἄρτους ἐπιλελήσμεθα ἀρκοῦντας πρίασθαι, τρέχε δὴ παῖ. καὶ ταῦτ' ἔλεγεν αὐτὸς γελῶν, καὶ τῶν παρόντων δ' ἄθρους ἐξεχύθη γέλως, καὶ διαγωγὴ πλείων ἐνέ-

πισι, καὶ διατριβὴ ὥστε ἔκλυσμα γίνεσθαι τοῦ συμποσίου τὴν τῶν ἄρτων ἔνδειαν. ἄλλοτε δὲ ὁ Ἀρκεσίλαος Ἀπελλῇ τῷ γνωρίμῳ προστάξας καθηλίσαι τὸν οἶνον, ἐπειδὴ διὰ τὴν ἀπορίαν ἐκεῖνος τὰ μὲν ἐτάραξεν, τὰ δὲ ἐξέχεε, καὶ πολὺ θολώτερος ἐφαίνετο ὁ οἶνος. ὑπομειδιάσας ἔφη, ἐγὼ δὲ καθηλίσαι προσέταξα ἀνθρώπῳ μηδὲν ἑωρακότι ἀγαθὸν ὥσπερ οὐδὲ ἐγώ. ἀνάστηθι οὖν σὺ Ἀρίδικε, σὺ δὲ ἀπελθὼν τὰ ἐκτὰ ξύνπα. ταῦτα δ᾽ οὕτως εὔφραινε καὶ ἐξιλάρου τοὺς παρόντας, ὡς εὐθυμίας πληροῦσθαι. οἱ δὲ νῦν συναγαγόντες ἤδη τὰ δεῖπνα, καὶ μάλιστα οἱ ἀπὸ τῆς καλῆς Ἀλεξανδρείας, βοῶσι, κεκράγασι, βλασφημοῦσι τὸν οἰνοχόον, τὸν διάκονον, τὸν μάγειρον. κλαίουσι δ᾽ οἱ παῖδες τυπτόμενοι κονδύλοις ἄλλος ἄλλοθεν. καὶ οὐχ οἷον οἱ κεκλημένοι μετὰ πάσης ἀηδίας δειπνοῦσιν, ἀλλὰ κἂν τύχῃ θυσία τις οὖσα, παρακαλυψάμενος ὁ θεὸς οἰχήσεται, καταλιπὼν οὐ μόνον τὸν οἶκον, ἀλλὰ καὶ τὴν πόλιν ἅπασαν. γελοῖον γάρ ἐστιν αὐτὸν εὐφημίαν κηρύξαντα καταρᾶσθαι τῇ γυναικὶ καὶ τοῖς τέκνοις. καὶ τοῖς δειπνοῦσι δ᾽ ἂν εἴποι ὁ τοιοῦτος, Νῦν δ᾽ ἔρχεσθ᾽ ἐπὶ δεῖπνον ἵνα ξυνάγωμεν ἄρηα, Τῷ γὰρ τοιῷδ᾽ ὁ οἶκος ὁμοῦ μὲν θυμιαμάτων γέμει, ὁμοῦ δὲ παιάνων τε καὶ στεναγμάτων. τούτων λεχθέντων ἔφη τις τῶν παρόντων, παραιτητέον οὖν τοῦτ᾽ ἀποβλέποντάς σε τὸ γαστρίζεσθαι. Εὐτελὲς γὰρ δεῖπνον οὐ ποιεῖ παροινίαν, ὥς Ἄμφις φησὶν ἐν Πανί, οὐδὲ ὕβρεις καὶ προπηλακισμούς. ὡς Ἄλεξις ἐν Ὀδυσσεῖ ὑφαίνοντι μαρτυρεῖ διὰ τούτων. Φιλεῖ γὰρ ἡ μακρὰ συνουσία Καὶ τὰ συμπόσια τὰ πολλά, καὶ καθ᾽ ἡμέραν Ποιεῖν σκῶψιν. ἡ σκῶψις δὲ λυπεῖ πλέον, ἢ τέρπει πολύ. Τοῦ κακῶς λέγειν γὰρ ἀρχὴ γίνεται. ἂν δ᾽ εἴπῃς ἅπαξ, Εὐθὺς ἀντήκουσας ἤδη, λοιδορεῖσθαι λείπεται. Εἶτα τύπτεσθαι δεῖ ἐστὶ καὶ παροινεῖν. ταῦτα γὰρ Κατὰ φύσιν πέφυκεν οὕτως καὶ τιμαῦ τίνος ἔδει.

Καὶ Μνησίμαχος δὲ ἐν Φιλίππῳ διὰ τὸν ὑπερβάλλοντα κόσμον ἐν τοῖς δείπνοις, παράγει τι συμπόσιον πολέμου παρασκευὴν ἐπαγγελλόμενον, καὶ ὡς ἀληθῶς κατὰ τὸν χαριέστατον Ξενοφῶντα πολέμου ἐργαστήριον. λέγει δ᾽ οὕτως, ἆρ᾽ οἶσθ᾽ ὅτι ἡ πρὸς ἄνδρας ἐστί σοι μαχητέον, Οἳ τὰ ξίφη δειπνοῦμεν ἠκονημένοι, Ὄψον δὲ δᾷδας ἡμμένας καταπίνομεν. Ἐντεῦθεν εὐθὺς ἐπιφέρει τραγήματα. Ἡμῖν ὁ παῖς μετὰ δεῖπνον ἀκίδας κρητικάς, ὥσπερ ἐρεβίνθους, δορατίων τε λείψανα Κατεαγότ᾽. ἀσπίδας δὲ προσκεφάλαια, Καὶ θώρακας ἔχομεν, πρὸς ποδῶν δὲ σφενδόνας, Καὶ τόξα. καταπέλτας δ᾽ ἐστεφανώμεθα. καὶ Κολοφώνιος δὲ Φοῖνιξ φησίν, Οἶνος κάδοι μάχαιρα καὶ κύλιξ αἰχμή, Κόμη δὲ τόξα, δάιοι δὲ κρητῆρες. Ἵπποι δ᾽ ἄκρητος καὶ ἀλαλὴ μύρον κεῖται. ἐν δὲ τῷ Παρασίτῳ Ἄλεξις περὶ πολυφάγου τινὸς διαλεγόμενός φησιν, Καλοῦσι δ᾽ αὐτὸν πάντες οἱ νεώτεροι, Παράσιτον ὑποκόρισμα. τῷ δ᾽ οὐδὲν μέλει. Δειπνεῖ δ᾽ ἄφωνος Τήλεφος, νεύων μόνος Τοὺς ἐπερωτῶντάς τι, ὥστε πολλάκις Αὐτὸν κεκληκὼς τὰ σαμοθρᾴκι᾽ εὔχεται Λῆξαι πνέοντα καὶ γαλήνισαί ποτε, Χειμὼν ὁ μειρακίσκος ἐστὶ τοῖς φίλοις. Δίφιλος δ᾽ ἐν Ἡρακλεῖ περί τινος τῶν ὁμοίων διαλεγόμενός φησιν, Ἐμὲ μὲν οὐχ ὁρᾷς πεπωκότα, Ἤδη τ᾽ ἀκροθώρακ᾽ ὄντα, καὶ θυμούμενον. Τὸν δ᾽ οὐδὲν ἀσόντ᾽ ἀσίωνος μεῖζον, Ἤδη σχεδὸν δωδέκατον ἠριστηκότα.

διὸ καλῶς ἔλεγεν ὁ Βορυσθενίτης Βίων, οὐ δεῖν ἀπὸ τῆς τραπέζης τὰς ἡδονὰς πορίζεσθαι, ἀλλ᾽ ἀπὸ τοῦ φρονεῖν. ὁ δ᾽ Εὐριπίδης φησί. Φαύλῃ διαίτῃ προσβαλὼν ἥσθην στόμα, ὡς τῆς ἀπὸ τῶν προσφορῶν τέρψεως περὶ τὸ στόμα μᾶλλον γινομένης. Αἰσχύλος τ᾽ ἐν Φινεῖ, Καὶ ψευδόδειπνα πολλὰ μαργώσης γνάθου, Ἐῤῥυσίας οἷον στόματος ἐν πρώτῃ χαρᾷ. ἐν Σθενεβοίᾳ δ᾽ ὁ Εὐριπίδης περὶ εὐτελείας λέγων, Βίος δὲ πορφυρεὺς θαλάσσιος, Οὐκ ἐν τραπέζῃ, ἀλλ᾽ ἐπάκτιος φάτνη. Ὑγρὰ δὲ μήτηρ οὐ πεδοσιδὴς τροφός Θάλασσα, τῆς δ᾽ ἀρῶμεν ἐκ ταύτης βίος, Βρόχοισι καὶ πέδαισιν εἰς κάδ᾽ ἔρχεται. Μέγα γὰρ ἀνθρώποις κακὸν ἡ γαστήρ. περὶ ἧς φησιν Ἄλεξις ἐν Συναποθνῄσκουσι, Μάθοις τ᾽ ἂν οἷον κακὸν ἀνθρώποις. Ἔσθ᾽ ἡ γαστήρ, διδάσκει θ᾽ οἷα ἀναγκάζει θ᾽ ὅσα, Εἴ τις ἀφέλοι τοῦτ᾽ ἀφ᾽ ἡμῶν τὸ μέρος ἀπὸ τοῦ σώματος, Οὐδ᾽ ἂν ἀδικοῖτ᾽ οὐδὲν οὐδείς, οὐθ᾽ ὑβρίζοιτ᾽ ἂν ἑκών. Νῦν δὲ διὰ ταύτην ἅπαντα γίνεται τὰ δυσχερῆ. Δίφιλος δ᾽ ἐν Παρασίτῳ, Εὖ γ᾽ ὦ κατάχρυσος εἶπε πόλλ᾽ Εὐριπίδης, Νικᾷ δὲ χρεία μ᾽ ἡ ταλαίπωρός τε μου Γαστήρ. ταλαιπωρότερον οὐδέν ἐστι γὰρ Τῆς γαστρός, εἰς ἣν πρῶτον [illegible] ἂν ἐμβάλοις Ἀλλ᾽ οὐχ ἕτερον ἀγγεῖον, ἐν πήραις φέροις Ἄρτους ἄν, ἀλλ᾽ οὐ ζωμὸν ἢ διαφθερεῖς, Εἰς σπυρίδα μάζας ἐμβαλεῖς, ἀλλ᾽ οὐ φακῆν Οἰνάριον εἰς λάγυνον, ἀλλ᾽ οὐ κάραβον Εἰς τὴν θεοῖς ἐχθρὰν δὲ ταύτην εἰσφόρει Τὰ πάνθ᾽ ἑαυτοῖς μηδὲν ὁμολογούμενα. Κοὐ προστίθημι τἄλλα, διότι πανταχοῦ Διὰ τὴν τάλαιναν πάντα ταῦτα γίνεται. καὶ Κράτης δὲ ὁ κυνικός, ὥς φησι Σωσικράτης ἐν ταῖς διαδοχαῖς, ἐπερράπισε Δημήτριον τὸν Φαληρέα, σὺν τῇ πήρᾳ τῶν ἄρτων, καὶ λάγηνον πέμψαντα οἴνου, εἴθε γάρ ἔφη τὰς κρήνας καὶ ἄρτους ἦν φέρειν. Στίλπων δ᾽ οὐ κατεπλάγη τὴν ἐγκράτειαν καταφαγὼν σκόροδα, καὶ κατακοιμηθεὶς ἐν τῷ τῆς μητρὸς τῶν θεῶν ἱερῷ. ἀπείρητο δὲ τῷ τούτων τί φαγόντι μηδὲ εἰσιέναι. ἐπιστάσης δὲ αὐτῷ τῆς θεοῦ κατὰ τοὺς ὕπνους, καὶ εἰπούσης ὅτι φιλόσοφος ὢν ὦ Στίλπων παραβαίνεις τὰ νόμιμα, καὶ τὸν δοκεῖν ἀποκρίνασθαι κατὰ τοὺς ὕπνους. σὺ δέ μοι παρέχε ἐσθίειν, καὶ σκορόδοις οὐ χρήσομαι. μετὰ τούτοις

ὁ Οὐλπιανὸς

Laertius idē refert.

ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη, ἐπεὶ δεδειπνήκαμεν, εἴρηκεν Ἄλεξις ἐν Κηρίδι, ἐπεὶ πάλαι δεδειπνήκαμεν. Εὔβουλος Προκρίδι, ἡμᾶς δ' οὐδέπω δεδειπνήκαμεν. καὶ πάλιν, ὃν χρῆν δεδειπνάναι ἡμᾶς πάλαι. καὶ Ἀντιφάνης ἐν Λεωνίδῃ, ἀλλὰ πρὶν δεδειπνάναι ἡμᾶς παρέσται. καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Προαγῶνι, Ὥρα βαδίζειν μοι 'στὶν ἤδη τὸν δεσπότην, Ἤδη γὰρ αὐτοὺς οἴομαι δεδειπνάναι. καὶ ἐν Δαναΐσιν, Ἤδη προσιόντ' ἐμὲ πρὶν δεδειπνάναι. καὶ Πλάτων Σοφισταῖς, καὶ Ἐπικράτης ὁ Ἀμβρακιώτης (μέσης δ' ἐστὶ κωμῳδίας ποιητὴς) ἐν Ἀμαζόσιν, Ἐν δειπνάναι γὰρ ἄνδρες εὐπαίδευτοι πάνυ Δοκοῦσί μοι. καὶ ἠρίσταμεν δ' εἴρηκεν Ἀριστοφάνης ἐν Ταγηνισταῖς, Ὑποπεπωκότες ὦ ἄνδρες καὶ καλῶς ἠριστηκότες. καὶ Ἕρμιππος ἐν Στρατιώταις, Ἀριστάναι καὶ δειπνάναι τουτί. Θεόπομπος Καλλαίσχρῳ, Ἠρίσταμεν, δεῖ γὰρ συντεμεῖν τὸν λόγον. Καταριστᾶν δ' εἴρηκεν ἐν τῷ Πολιτικῷ Ἀντιφῶν οὕτως, ὅτ' αὐτὸς τὰ πράγματα τὰ ἑαυτοῦ, ἢ τὰ τῶν φίλων Κατηρίστηκε. παραδεδειπνημένος παῖδες πάλαι. Τοῖς οὖν θεοῖς κατὰ τὸν Πλάτωνα, ὡς ἐν Φιλήβῳ φησίν, εὐχόμενοι κεραννύωμεν, εἴτε Διόνυσος εἴθ' Ἥφαιστος εἴθ' ὅστις θεῶν ταύτην τῆς τιμῆς εἴληχε τῆς συγκράσεως. καθάπερ γὰρ ἡμῖν οἰνοχόοις τισὶ παρεστᾶσι κρῆναι, ἣν μέλιτος μὲν ἂν ἀπεικάζοι τις τὴν τῆς ἡδονῆς, τὴν δὲ τῆς φρονήσεως νηφαντικὴν, καὶ ἄοινον αὐστηροῦ τινὸς καὶ ὑγιεινοῦ ὕδατος, ἃς προθυμητέον ὡς κάλλιστα συμμιγνύναι. ὥρα οὖν πίνειν ἡμῖν ἐστί, καὶ τῶν παίδων τις ἐκ τοῦ κυλικείου τῶν ποτηρίων περιφερέτω. ὁρῶ γὰρ πλῆθος καλῶν καὶ ποικίλων ἐκπωμάτων. δοθέντος οὖν ποτηρίου μεγάλου ἔφη, ἀλλ' ἀκρατέστερόν μοι ὦ παῖ τῷ κυάθῳ πληρῶν ἔγχει εἰς τὴν κύλικα. μὴ κατὰ τὸν κωμῳδιοποιὸν Ἀντιφάνην ὅς ἐν Διδύμοις φησί, Ποτήριόν μοι τὸ μέγα προσφέρει λαβὼν Ἐπεγχεάμην ἄκρατον, οὐχὶ παιδίον Κυάθους θεῶν τε καὶ θεαινῶν μυρίους. Εἶτ' ἐπὶ τούτοις πᾶσι τῆς σεμνῆς θεᾶς, Καὶ τοῦ γλυκυτάτου βασιλέως διμοιρίαν. Ἐμοὶ οὖν ὦ παῖ ζωρότερον κέραιρε. ὕστερον γὰρ λέγομεν περὶ ἀριθμοῦ κυάθων. δείξω δὲ ὅτι καὶ ὁ κύαθος εἴρηται. καὶ τὸ ἀκρατέστερον καὶ περὶ οἰνοχόων. πρότερον δέ μοι λεκτέα περὶ τοῦ ζωροτέρου.

Ζωρότερον

Ἀντιφάνης Μελανίωνι, Τὸν δ' ἐγὼ κείνου μετὰ νηπελίδα τῆς ὑγιείας, Πίνειν, ζωροτέρῳ χρώμενον οἰνοχόῳ. ἐν δὲ Λάμπωνι, ὁ δ' ἄρ' ἰὼν ἔπινεν ἄκρατον εὐζωρέστερον. Ἔφιππος Ἐφήβοις, Φιάλην ἑκατέρᾳ ἔδωκεν κεράσας ζωρότερον δημιουργικῶς. τινὲς δὲ καὶ τὸ παρ' Ὁμήρῳ, ζωρότερον δὲ κέραιρε, οὐκ ἄκρατον σημαίνειν φασίν, ἀλλὰ θερμόν, ἀπὸ τοῦ ζωτικοῦ καὶ τῆς ζέσεως, ἑταίρων παρόντων νέον δὲ ὑπάρχειν κεράννυσθαι κρατῆρα ἄτοπον. ἄλλοι δὲ τὸ ἀκρατέστερον, ὥσπερ τὸ δεξιτερόν ἀντὶ τοῦ δεξιοῦ. τινὲς ἐπεὶ οἱ ἐνιαυτοὶ ὧροι λέγονται καὶ τὰ ζῷα, ὅτι μέγεθος ἢ πλῆθος σημαίνει, ζωρὸν τὸ πολυετὲς λέγεσθαι. Δίφιλος δὲ ἐν Παιδεραστεῖς φησίν, Ἔγχεον σὺ δὴ πιεῖν, Εὐζωρότερόν γε νὴ Δί' ὦ παῖ δός. τὸ γὰρ Ὑδαρὲς ἅπαν τοῦτ' ἐστὶ τῇ ψυχῇ κακόν. Θεόφραστος δ' ἐν τῷ περὶ μέθης, ζωρότερόν φησιν εἶναι τὸ κεκραμένον, παρατιθέμενος Ἐμπεδοκλέους τάδε, Αἶψα δὲ θνητὰ φύοντο τὰ πρὶν μάθον ἀθάνατ' εἶναι, Ζωρά τε τὰ πρὶν ἄκρητα διαλλάξαντα κελεύθους.

Κύαθοι.

Κύαθον δ' ἐπὶ τοῦ ἀντλητῆρος, Πλάτων εἴρηκεν ἐν Φάωνι οὕτως, Τῷ στόματι τὸν κύαθον ὡς εἰληφότες. Καὶ ἐν Πρέσβεσι, Κυάθους ὅσους ἐκλέπτεθ' ἑκάστοτε. Ἄρχιππος Ἰχθύσιν, κύαθον ἐπριάμην παρὰ Διασίου. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ ἐν Εἰρήνῃ Ἀριστοφάνους ὑπωπιασμένας. τὰ γὰρ ὑπώπια κυάθοις περιβαλλόμενα ἀμαυροῦται. μνημονεύει κυάθου καὶ Ξενοφῶν ἐν πρώτῳ Παιδείας, καὶ Κρατῖνος. ἔτι δὲ Ἀριστοφάνης πολλαχοῦ, καὶ Εὔβουλος ἐν Ὀρθάνῃ. Φερεκράτης δ' ἐν Λήροις, ἀργυροῦν κύαθον ὠνόμασε. Τίμων δὲ ἐν τῷ β τῶν Σίλλων ἀρυσαίνας, ἀπὸ τοῦ ἀρύσασθαι ὀνομάσας. καλοῦνται δὲ καὶ ἀρυστῆρες, καὶ ἀρύστιχοι. Σιμωνίδης, Ἔδωκεν οὐδεὶς οὐδ' ἀρυστῆρα τρυγός. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Σφηξίν, Ἐγὼ γὰρ εἶχον τούσδε τοὺς ἀρυστίχους. Φρύνιχος Πατερίαις, κύλικ' ἀρύστιχον. ἔνθεν καὶ ἡ ἀρύταινα. ἔλεγον δὲ καὶ ἔφηβον τοιοῦτον σκεῦος, ὡς Ξενοφάνης ἐν τῷ συγγράμματι. Πολύβιος δ' ἐν τῇ ἐνάτῃ τῶν ἱστοριῶν, καὶ ποταμόν τινα ἀναγράφει Κύαθον καλούμενον, περὶ Ἀρσινόην πόλιν Αἰτωλίας. τῷ δὲ ἀκρατέστερον Ὑπερείδης κέχρηται ἐν τῷ κατὰ Δημοσθένους, γράφων οὕτως, Εἰ μέν τις ἀκρατέστερον ἔπιεν, ἐλύπει σε. τούτῳ ὅμοιόν ἐστι τὸ ἀνιαρέστερον, καὶ τὸ ἐν Ἁλιάσιν Αἰσχύλου, ἀφθονέστερα λίβα. καὶ Ἐπίχαρμος δ' ἐν Πύρρᾳ, εὐωνέστερον ἔφη. καὶ ἐν τῷ κατὰ Δημάδου δὲ Ὑπερείδης εἴρηκε ῥᾳδιεστέραν τὴν πόλιν. τῷ δὲ κεραννύειν κέχρηται Πλάτων ἐν Φιλήβῳ, τοῖς δὲ θεοῖς ὦ Πρώταρχε εὐχόμενοι κεραννύωμεν. καὶ Ἀλκαῖος ἐν Ἱερῷ γάμῳ, κεραννύουσί τε ἀφανίζουσί τε. Ὑπερείδης Δηλιακῷ, καὶ τὸν κρατῆρα τὸν πανιώνιον κοινῇ οἱ Ἕλληνες κεραννύουσιν.

Οἰνοχόοι εὐγενεῖς.

Οἰνοχόουν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις οἱ εὐγενέστατοι παῖδες, ὡς ὁ τοῦ Μενελάου υἱός. ᾠνοχόει δ' υἱὸς Μενελάου κυδαλίμοιο. καὶ Εὐριπίδης ὁ ποιητὴς ἐν παισὶν ᾠνοχόησε. Θεόφραστος γοῦν ἐν τῷ περὶ μέθης φησί, πυνθάνομαι δ' ἔγωγε καὶ Εὐριπίδην τὸν ποιητὴν οἰνοχοεῖν Ἀθήνησι, τοῖς ὀρχησταῖς καλουμένοις. ὠρχοῦντο δ' οὗτοι περὶ τὸν τοῦ Ἀπόλλωνος νεὼν τοῦ Δηλίου, τῶν πρώτων τις Ἀθηναίων, καὶ ἐνεδύοντο ἱμάτια τῶν Θηραϊκῶν. ὁ δὲ Ἀπόλλων οὗτός ἐστιν, ᾧ τὰ Θαργήλια ἄγουσι. καὶ διασώζεται Φλυῆσιν ἐν τῷ δαφνηφορείῳ γραφὴ περὶ τούτων. τὰ αὐτὰ ἱστορεῖ καὶ Ἱερώνυμος ὁ Ῥόδιος, Ἀριστοτέλους ὢν μαθητής, καὶ οὗτος ἐν τῷ περὶ μέθης. Σαπφώ τε ἡ καλὴ πολλαχοῦ Λάριχον τὸν ἀδελφὸν

ἐπαινεῖ ὡς οἰνοχοοῦντα ἐν τῷ πρυτανείῳ τοῖς Μιτυληναίοις. καὶ παρὰ Ῥωμαίοις δὲ οἱ εὐγενέστατοι τῶν παίδων τὴν λειτουργίαν ταύτην ἐκτελοῦσιν, ἐν ταῖς δημοτελέσι τῶν θυσιῶν πάντα τοὺς Αἰολεῖς μιμούμενοι, ὡς καὶ κατὰ τοὺς τόνους τῆς φωνῆς. τοσαύτη δ' ἦν ἡ τῶν παλαιοτέρων τρυφὴ περὶ τὰς πολυτελείας, ὥστε μὴ μόνον οἰνοχόους ἔχειν, ἀλλὰ καὶ οἰνόπτας. ἀρχὴ γοῦν ἦν οἱ οἰνόπται παρὰ Ἀθηναίοις, ὡς μνημονεύει ἐν ταῖς Πόλεσιν Εὔπολις ἐν τούτοις, Οὓς δ' οὐκ ἂν εἵλεσθ' οὐδ' ἂν οἰνόπτας πρὸ τοῦ, Νυνὶ στρατηγοὺς λεύσσομεν, ὦ πόλις πόλις, Ὡς εὐτυχὴς εἶ μᾶλλον ἢ καλῶς φρονεῖς.

Οἱ δὲ οἰνόπται οὗτοι ἐφώρων τὰ ἐν τοῖς δείπνοις, εἰ κατ' ἴσον πίνουσιν οἱ συνόντες. καὶ ἦν ἡ ἀρχὴ εὐτελής, ὡς ὁ ῥήτωρ φησὶ Φιλῖνος ἐν τῇ Κροκωνιδῶν διαδικασίᾳ. καὶ ὅτι τρεῖς ἦσαν οἱ οἰνόπται, οἵ τινες καὶ παρεῖχον τοῖς δειπνοῦσι λύχνους καὶ θρυαλλίδας. ἐκάλουν δέ τινες τούτους καὶ ὀφθαλμούς. παρὰ δὲ Ἐφεσίοις οἱ οἰνοχοοῦντες ἠΐθεοι τῇ τοῦ Ποσειδῶνος ἑορτῇ ταῦροι ἐκαλοῦντο, ὡς Ἀμερίας φησίν. Ἑλλησπόντιοι δὲ ἐπεγχύτην ὀνομάζουσι τὸν οἰνοχόον, καὶ τὴν κρεονομίαν κρεωδαισίαν, ὥς φησι Δημήτριος ὁ Σκήψιος ἐν ἕκτῳ καὶ εἰκοστῷ τοῦ Τρωϊκοῦ διακόσμου. τοῖς δὲ θεοῖς οἰνοχοοῦσάν τινες ἱστοροῦσι τὴν Ἁρμονίαν, ὡς Καπίτων ἱστορεῖ ὁ ἐποποιός, Ἀλεξανδρεὺς δὲ γένος, ἐν δευτέρῳ Ἐρωτικῶν. Ἀλκαῖος δὲ καὶ τὸν Ἑρμῆν εἰσάγει αὐτῶν οἰνοχόον, ὡς καὶ Σαπφὼ λέγουσα, Κὰδ δ' ἀμβροσίας μὲν κρατὴρ ἐκέκρατο. Ἑρμᾶς δ' ἑλὼν ὄλπιν θεοῖς οἰνοχόησαι. οἱ δὲ παλαιοὶ τοὺς πρὸς ταῖς ὑπηρεσίαις ταύταις κήρυκας ἐκάλουν. Ὅμηρος, Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ φέρον θεῶν ὅρκια πιστά, Ἄρνε δύω καὶ οἶνον εὔφρονα καρπὸν ἀρούρης, Ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ· φέρε δὲ κρητῆρα φαεινὸν Κῆρυξ Ἰδαῖος ἠδὲ χρύσεια κύπελλα. καὶ πάλιν, Ἀτὰρ κήρυκες ἀγαυοὶ Ὅρκια πιστὰ θεῶν σύναγον, κρητῆρι δὲ οἶνον Μίσγον, ἀτὰρ βασιλεῦσιν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν. Κλείδημος δὲ τοὺς μαγείρους κήρυκάς φησιν καλεῖσθαι. καὶ τὴν Ἥβην δέ τινες ἀνέπλασαν οἰνοχοοῦσαν αὐτοῖς, ἴσως διὰ τὸ ἡβητήρια καλεῖσθαι τὰ συμπόσια. κλεινὰς δὲ τῆς οἰνοχόου Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως, ἐπίκλην δὲ Φιλαδέλφου, μνημονεύει Πτολεμαῖος ὁ τοῦ Ἀγησάρχου ἐν τῇ τρίτῃ τῶν περὶ Φιλοπάτορα ἱστοριῶν. καὶ ἀνδριάντας αὐτῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἑστάναι φησὶ κατὰ τὰ πολλὰ μέρη τῆς πόλεως μονοχίτωνας, ῥυτὸν κρατούσας ἐν ταῖς χερσίν. Ἐπὶ τούτοις τοῖς λόγοις ἐκπίνων τὸ ποτήριον ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη, τήνδ' ἐγὼ μεστὴν ἅπασαν ἐπονομάσας προπίομαι συγγενέσι πίσωμα φιλίας. πρὸς ὃν ἔτι πίνοντα τῶν παρόντων τὶς προσέθηκε τὰ λειπόμενα ἰαμβεῖα, Γεῶν ἔραζε λοιπόν, πνίγομαι γάρ, ἀλλ' ἐπιρρόφει. Καὶ ὁ Οὐλπιανὸς ἐκπιὼν ἔφη, ταῦτα μὲν Κλέαρχος ἐν Κιθαρῳδῷ. ἐγὼ δὲ κατὰ τὸν Ἄμφιδος ἱππέας παρακελεύομαι, Ὁ παῖς σοβείτω τοῖς ποτηρίοις συχνούς, Καὶ πίμπλα σὺ μὲν ἐμοί, σοὶ δ' ἐγὼ δώσω πιεῖν, Ἀμυγδαλῆ μὲν παιζέτω πρὸς ἀμυγδαλῆν. Ταῦτα δὲ ἔφη Ξενόχαρτος ἐν Διδύμοις. λεγόντων οὖν τῶν μὲν πλεῖον οἴνου, τῶν δὲ ἴσον ἴσῳ φασκόντων κιρνᾶσθαι, καὶ εἰπόντος τινὸς Ἄρχιππον εἰρηκέναι ἐν δευτέρῳ Ἀμφιτρύωνι, Τίς ἐκέρασε σφῷν ὦ κακόδαιμον ἴσον ἴσῳ; καὶ Κρατῖνον ἐν Πυτίνῃ, Τὸ δ' ἴσον ἴσῳ φέρον τ'· ἐγὼ δ' ἐκτήκομαι, ἔδοξε πᾶσι λέγειν περὶ τῶν κράσεων τῶν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. καί τινος εἰπόντος ὅτι Μένανδρος ἐν Ἥρωϊ ἔφη, Καίτοι πολύ γ' ἐστὶν ἥδιον, οὐ γὰρ αὖ ποτε Ἔπινον τρεῖς ὕδατος, οἴνου δ' ἓν μόνον. Ἄλεξις δ' ἐν Τιθύϊ ἔτι σωφρονικώτερον κιρνᾶναι παρακελεύεται. Ἰδοὺ πάρεστιν οἶνος, οὐκοῦν ἐγχέω Κρίτωνα; Πολὺ βέλτιον ἕνα καὶ τέτταρας, Ὑδαρῆ λέγεις, ὅμως δὲ ταύτην ἐκπιών, Λέγε τί ποιεῖς; διατριβήν γε περὶ ποτοῦ ποιούμεθα. καὶ Διοκλῆς ἐν Μελίτταις, Πῶς δὲ καὶ κεκραμένον πίνειν τὸν οἶνον δεῖ; μετὰ τέτταρα καὶ δύο. ἡ δ' οὖν κρᾶσις αὕτη παρὰ τὸ ἔθος οὖσα ἐπέμνησε τάχα καὶ τὴν θρυλουμένην παροιμίαν, ἢ πέντε πίνειν ἢ τρία ἢ μὴ τέτταρα. ἢ γὰρ δύο πρὸς πέντε πίνειν φησὶ δεῖν, ἢ ἕνα πρὸς τρεῖς. περὶ δὲ ταύτης τῆς κράσεως Ἴων ὁ ποιητὴς ἐν τῷ περὶ Χίου φησίν, ὅτι Εὑρὼν ὁ μάντις Παλαμήδης ἐμαντεύσατο, Πλοῦν ἔσεσθαι τοῖς Ἕλλησι πίνουσι τρεῖς Πρὸς ἕνα κυάθους. Οἱ δ' ἐπιτεταμένως χρώμενοι τῷ ποτῷ δύο οἴνου ἔπινον πρὸς πέντε ὕδατος. Νικοχάρης γοῦν ἐν Ἀμυμώνῃ, πρὸς τοὔνομα παίζων ἔφη, Οἰνόμαος οὗτος χαῖρε πέντε καὶ δύο, Κἀγώ τε καὶ συμπόται γενοίμεθα. τὰ παραπλήσια εἴρηκε καὶ ἐν Λημνίαις. Ἀμειψίας δ' ἐν Ἀποκοτταβίζουσιν, Ἐγὼ δὲ Διόνυσος πᾶσιν ὑμῖν εἰμὶ πέντε καὶ δύο. Εὔπολις Αἰξί, Διόνυσε χαῖρε· μή τι πέντε καὶ δύο. Ἕρμιππος Θεοῖς, Ἔπειθ' ὅταν πίνωμεν ἢ διψώμεθα, Εὐχόμεθα πρὸς τοῦθ' ὁ οἶνος ὠκαίρας † γίνου Οὐκ ἀσκοῦ καὶ πηλοῦ γὰρ φέρω παίζων ἅμα, Καὖθις γεγένηται τῶν πέντε καὶ δύο. παρὰ δὲ Ἀνακρέοντι εἷς οἴνου πρὸς δύ' ὕδατος, Ἄγε δὴ φέρ' ἡμῖν ὦ παῖ κελέβην, ὅπως ἄμυστιν προπίω, τὰ μὲν δύ' ἐγχέας ὕδατος, τὰ πέντε δ' οἴνου κυάθους, ὡς ἂν ὑβριστιῶσαν ἀναδευβασσαρήσω. καὶ προελθὼν τὴν ἀκρατοποσίαν Σκυθικὴν καλεῖ πόσιν, Ἄγε δεῦτε μηκέθ' οὕτω πατάγῳ τε κἀλαλητῷ Σκυθικὴν πόσιν παρ' οἴνῳ μελετῶμεν, ἀλλὰ καλοῖς ὑποπίνοντες ἐν ὕμνοις. καὶ Λακεδαιμόνιοι δ' ὥς φη-

σιν

κάτοπτρον εἴδους χαλκός ἐστ', οἶνος δὲ νοῦ.

ἐστὶν Ἡρόδοτος ἐν τῇ ἕκτῃ, Κλεομένη τὸν βασιλέα Σκύθαις ὁμιλήσαντα καὶ ἀκρατοπότην γενόμενον, ἐκ τῆς μέθης φασὶ μανῆναι. καὶ αὐτοὶ δ' οἱ Λάκωνες ὅταν βούλωνται ἀκρατέστερον πίνειν, ἐπισκυθίσαι λέγουσι. Χαμαιλέων γοῦν ὁ Ἡρακλεώτης, ἐν τῷ περὶ μέθης περὶ τούτων οὕτω γράφει. ἐπεὶ καὶ Κλεομένη τὸν Σπαρτιάτην φασὶν οἱ Λάκωνες μανῆναι, διὰ τὸ Σκύθαις ὁμιλήσαντα μαθεῖν ἀκρατοποτεῖν. ὅθεν ὅταν βούλωνται πιεῖν ἀκρατέστερον, ἐπισκύθισον λέγουσιν. Ἀχαιὸς δ' ἐν Αἴθωνι σατυρικῷ, τοὺς Σατύρους ποιεῖ δυσχεραίνοντας ἐπὶ τῷ ὑδαρῆ πίνειν, καὶ λέγοντας, Μῶν ἀχελῷος ἦν κεκραμένος πολύς, Ἀλλ' οὐδὲ λεῖξαι τοῦδε τῷ γένει θέμις. Καλῶς μὲν οὖν ἄγειν σκυθιστὶ πιεῖν.

ἦσαν δὲ τῶν ἀκροτάτων ἐπιχύσεις, ὥς φησι Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ μέθης, οὐ παλαιαί. ἀλλ' ἦν ἀπ' ἀρχῆς, τὸ μὲν σπένδειν ἀποδεδομένον τοῖς θεοῖς, ὁ δὲ κότταβος τοῖς ἐρωμένοις. ἐχρῶντο γὰρ ἐπιμελῶς τῷ κοτταβίζειν, ὄντος τοῦ παιγνίου σικελικοῦ, καθάπερ καὶ ὁ Ἀνακρέων ὁ Τήιος πεποίηκε σικελικὸν κότταβον ἀγκύλῃ δαΐζων. διὸ καὶ τὰ σκολιὰ καλούμενα μέλη τῶν ἀρχαίων ποιητῶν, πλήρη ἐστί. λέγω δ' οἷον καὶ Πίνδαρος πεποίηκε, χάριτάς τε ἀφροδισίων ἐρώτων ὄφρα σὺν Χειμάρῳ μεθύων, Ἀγάθωνι δὲ καλῶ κότταβον. τοῖς δὲ τετελευτηκόσι τῶν φίλων ἀπένεμον τὰ πίπτοντα τῆς τροφῆς ἀπὸ τῶν τραπεζῶν. διὸ καὶ Εὐριπίδης περὶ τῆς Σθενεβοίας φησίν, ἐπειδὴ νομίζει τὸν Βελλεροφόντην τεθνάναι.

Κοτταβίζειν.

Πίνων δέ νιν λέληθεν οὐδὲν ἐκ χερός, Ἀλλ' εὐθὺς αὐδᾷ τὸν Κορίνθιον ξένον. μὴ μεθύσκεσθαι, μὴ δὲ κωμάζειν ἵν' ἔφη μὴ γνωσθῇς οἷος ὢν τυγχάνεις, ἀλλ' οὐχ οἷος προσποιεῖ. κάτοπτρον γὰρ εἴδους χαλκός ἐστ', οἶνος δὲ νοῦ. διὸ καὶ καλῶς οἱ παροιμιαζόμενοι λέγουσι, τὸν οἶνον οὐκ ἔχειν πηδάλια. Ξενοφῶν γοῦν ὁ Γρύλλου παρὰ Διονυσίῳ ποτὲ τῷ Σικελιώτῃ πίνειν ἀναγκάζοντος τοῦ οἰνοχόου, προσαγορεύσας ὀνομαστὶ τὸν τύραννον, τί δὲ ἔφη ὦ Διονύσιε οὐχὶ καὶ ὁ ὀψοποιὸς ἀγαθὸς ὢν καὶ ποικίλος, ἀναγκάζει ἡμᾶς εὐωχουμένους ἐσθίειν καὶ μὴ βουλομένους; ἀλλὰ κοσμίως ἡμῖν παρατίθησι τὴν τράπεζαν σιγῶν. καὶ ὁ Σοφοκλῆς ἐν δράματι σατυρικῷ φησὶν ὡς ἄρα τὸ πρὸς βίαν πίνειν, Ἴσον κακὸν πέφυκε τῷ δίψην βίᾳ, ὅθεν εἴρηται καὶ τὸ Οἶνος ἀνώγει γέροντα, καὶ οὐκ ἐθέλοντα χορεύειν. Σθένελός τε ὁ ποιητὴς οὐ κακῶς εἴρηκεν, Οἶνος καὶ φρονέοντας ἐς ἀφροσύνας ἀναβάλλει. ὁ δὲ Φωκυλίδης ἔφη, Χρὴ δ' ἐν συμποσίῳ κυλίκων περινισομενάων, Ἡδέα κωτίλλοντα καθήμενον οἰνοποτάζειν. Ἔτι δὲ καὶ νῦν τοῦτο πράττεται παρ' ἐνίοις τῶν Ἑλλήνων. ἐπεὶ δὲ τρυφᾶν ἤρξαντο καὶ χλιδᾶσι, κατερρύησαν ἀπὸ τῶν δίφρων ἐπὶ τὰς κλίνας, καὶ λαβόντες σύμμαχον τὴν ἀνάπαυσιν καὶ ῥᾳστώνην, ἀνειμένως ἤδη καὶ ἀτάκτως ἐχρῶντο τῇ μέθῃ, χορηγούσης οἶμαι τῆς παρασκευῆς εἰς τὰς ἡδονάς. διὸ καὶ Ἡσίοδος ἐν ταῖς Ἠοίαις εἶπεν. Οἷα Διόνυσος δῶκ' ἀνδράσι χάρμα καὶ ἄχθος, Ὅς τις ἄδην πίνει, οἶνος δέ οἱ ἔπλετο μάργος. Σὺν δὲ πόδας χεῖράς τε δέει, γλῶσσάν τε νόον τε, Δεσμοῖς ἀφράστοισι. φιλεῖ δέ ἑ μαλθακὸς ὕπνος. καὶ Θέογνις δὲ φησίν, Ἥκω δ' ὡς οἶνος χαριέστατος ἀνδρὶ πεπόσθαι, Οὔτέ τι νήφων εἰμ' οὔτε λίαν μεθύων. Ὃς δ' ἂν ὑπερβάλλῃ πόσιος μέτρον, οὐκ ἔτ' ἐκεῖνος Τῆς αὐτοῦ γνώμης καρτερός, οὐδὲ νόου. Μυθεῖται δὲ πάλαμνα τὰ νήφοσιν γίνετ' αἰσχρά, Αἰδεῖται δ' ἔρδων οὐδὲν, ὅταν μεθύῃ, Τὸ πρὶν ἐὼν σώφρων τε καὶ ἤπιος. ἀλλὰ σὺ ταῦτα Γινώσκων μὴ πῖν' οἶνον ὑπερβολάδην. Πρὶν μεθύειν δ' ἄρξῃ γ' ἀπανίστασο. μή σε βιάσθω Γαστήρ, ὥς τε κακὸν λάτριν ἐφημέριον. Ἀνάχαρσίς τε ὁ σοφὸς ἐπιδεικνύμενος τὴν τῆς ἀμπέλου δύναμιν τῷ τῶν Σκυθῶν βασιλεῖ, καὶ τὰ κλήματα αὐτοῦ δεικνὺς ἔλεγεν, ὡς εἰ μὴ καθ' ἕκαστον ἔτος ἔτεμνον οἱ Ἕλληνες τὴν ἄμπελον, ἤδη κἂν ἐν Σκύθαις ἦν. οὐ καλῶς δὲ οἱ πλάττοντες καὶ γράφοντες τὸν Διόνυσον, ἔτι τε οἱ ἄγοντες ἐπὶ τῆς ἁμάξης διὰ μέσης τῆς ἀγορᾶς οἰνωμένον. ἐπιδείκνυνται γὰρ τοῖς θεαταῖς, ὅτι καὶ τοῦ θεοῦ κρείττων ἐστὶν ὁ οἶνος. καίτοι γ' οὐδ' ἂν οἶμαι ἄνθρωπος σπουδαῖος τοῦθ' ὑπομένειεν. εἰ δ' ὅτι κατέδειξεν ἡμῖν τὸν οἶνον, διὰ τοῦτο ποιοῦσιν αὐτὸν οὕτως διακείμενον, δῆλον ὅτι καὶ τὴν Δήμητρα θερίζουσαν ἢ ἐσθίουσαν ποιήσουσιν. ἐπεὶ καὶ τὸν Αἰσχύλον ἐγὼ φαίην ἂν τοῦτο διαμαρτάνειν. πρῶτος γὰρ ἐκεῖνος, καὶ οὐχ ὥς ἔνιοί φασιν Εὐριπίδης, παρήγαγε τὴν τῶν μεθυόντων ὄψιν εἰς τραγῳδίαν. ἐν γὰρ τοῖς Καβείροις εἰσάγει τοὺς περὶ τὸν Ἰάσονα μεθύοντας, ἃ δ' αὐτὸς ὁ τραγῳδοποιὸς ἐποίει, ταῦτα τοῖς ἥρωσι περιέθηκε. μεθύων γοῦν ἔγραφε τὰς τραγῳδίας. διὸ καὶ Σοφοκλῆς αὐτῷ μεμφόμενος ἔλεγεν, ὅτι ὦ Αἰσχύλε εἰ καὶ τὰ δέοντα ποιεῖς, ἀλλ' οὖν οὐκ εἰδώς γε ποιεῖς, ὡς ἱστορεῖ Χαμαιλέων ἐν τῷ περὶ Αἰσχύλου. ἀγνοοῦσί γε οἱ λέγοντες πρῶτον Ἐπίχαρμον ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἀγαγεῖν μεθύοντα, μεθ' ὃν Κράτητα ἐν Γείτοσι. καὶ Ἀλκαῖος δὲ ὁ μελοποιὸς, καὶ Ἀριστοφάνης ὁ κωμῳδοποιὸς, μεθύοντες ἔγραφον τὰ ποιήματα. πολλοί τε καὶ ἄλλοι μεθυσκόμενοι, λαμπρότερον ἐν τῷ πολέμῳ ἠγωνίσαντο. παρὰ δὲ Λοκροῖς τοῖς Ἐπιζεφυρίοις εἴ τις ἄκρατον ἔπιε μὴ προστάξαντος ἰατροῦ θεραπείας ἕνεκα, θάνατος ἦν ἡ ζημία, Ζαλεύκου τὸν νόμον θέντος. παρὰ δὲ Μασσαλιώταις ἄλλος νόμος τὰς γυναῖκας ὑδροποτεῖν. ἐν δὲ Μιλήτῳ ἔτι καὶ νῦν φησὶ Θεόφραστος τοῦτ' εἶναι τὸ νόμιμον. παρὰ δὲ Ῥωμαίοις οὔτε οἰκέτης οἶνον ἔπινεν, οὔτε γυνὴ ἐλευθέρα, οὔτε τῶν ἐλευθέρων οἱ ἔφηβοι μέχρι τριάκοντα ἐτῶν. ἄτοπος δὲ ὁ Ἀνακρέων ὁ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν ποίησιν ἐξαρτήσας μέθης. τῇ γὰρ μαλακίᾳ, καὶ τῇ τρυφῇ ἐπιδοὺς ἑαυτὸν, ἐν τοῖς ποιήμασι διαβέβληται, οὐκ

Ἀλκαῖος [illegible]

ἀδόντων τῶν πολλῶν, ὅτι νήφων ἐν τῷ γράφειν καὶ ἀγαθὸς ὤν, προσποιεῖται μεθύειν οὐκ ὢν τοιοῦτος. οἱ δὲ ἀγνοοῦντες τὴν τοῦ οἴνου δύναμιν, τὸν Διόνυσον φάσκουσι μανιῶν εἶναι αἴτιον τοῖς ἀνθρώποις, βλασφημοῦντες οὐ μετρίως. ὅθεν ὁ Μελανιππίδης ἔφη, πάντες δ' ἀπεστύγεον ὕδωρ τὸ πρὶν ἐόντες ἀΐδριες οἴνου. τάχα δὴ τάχα οἱ μὲν οὖν ἀπωλλύοντο, τοὶ δὲ παράπληκτον χέον ὀμφάν. Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῷ περὶ μέθης φησίν, εἰ ὁ οἶνος μετρίως ἀφεψηθείη, πινόμενος ἧττον μεθύσκει. τὴν γὰρ δύναμιν ἀφεψηθέντος αὐτοῦ, ἀσθενεστέραν γίγνεσθαι. μεθύσκονταί τε φησὶν οἱ γεραίτεροι τάχιστα διὰ ὀλιγότητα καὶ ἀσθένειαν τοῦ περὶ αὐτοὺς ἐνυπάρχοντος θερμοῦ. καὶ οἱ νέοι δὲ διὰ πλῆθος τοῦ θερμοῦ τάχιστα. τοῦ γὰρ ἐκ τοῦ οἴνου προσγινομένου κρατοῦνται ῥᾳδίως. μεθύσκονται δὲ καὶ τοῖς ἀλόγοις ζώοις ὕες μὲν, σταφυλῆς στεμφύλων χορτασθέντες, καὶ τὸ τῶν κοράκων, καὶ τῶν κυνῶν γένος τὴν οἰνοῦτταν καλουμένην φαγόντα βοτάνην. πίθηκος δὲ καὶ ἐλέφας, πιόντες οἶνον. διὸ καὶ τὰς θήρας ποιοῦνται τῶν πιθήκων καὶ τῶν κοράκων, μεθυσθέντων τῶν μὲν οἴνῳ, τῶν δὲ τῇ οἰνούττῃ. τὸ δὲ ἐνδελεχῶς μεθύειν φησὶ Κρώβυλος ἐν ἀπολειπούσῃ, τίν' ἡδονὴν ἔχει, Ἀποστεροῦντα ζῶνθ' ἑαυτὸν τοῦ φρονεῖν, Ὃ μέγιστον ἡμῶν ἀγαθὸν ἔσχεν ἡ φύσις. καὶ Ἄλεξις δὲ ἐν τῇ τοῦ Φρυγίου διασκευῇ φησίν, Εἰ τοῦ μεθύσκεσθαι πρότερον τὸ κραιπαλᾶν, Παρεγίνεθ' ἡμῖν οὐδ' ἂν εἷς οἶνόν ποτε Προσίετο πλεῖον τοῦ μετρίου. νυνὶ δὲ τὴν Τιμωρίαν οὐ προσδοκῶντες τῆς μέθης Ἥξειν, προχείρως τοὺς ἀκράτους πίνομεν.

Τὸν δὲ Σαμαγόρειον οἶνον καλούμενον φησὶν Ἀριστοτέλης, ἐκ τριῶν κοτυλῶν κερασθεισῶν μεθύσκειν ὑπὲρ τεσσαράκοντα ἄνδρας. ταῦτ' εἰπὼν ὁ Δημόκριτος, καὶ πιὼν ἔφη, τούτοις εἴ τις ἀντιλέγειν ἔχοι, παρίτω. ἀκούσεται γὰρ κατὰ τὸν Εὔηνον, Σοὶ μὲν ταῦτα δοκοῦντ' ἔστω, ἀλλ' ἐμοὶ τάδε. ἐγὼ δ' ἐπεὶ παρεξέβην περὶ τῶν ἀρχαίων κράσεων διαλεγόμενος, ἐπαναλήψομαι τὸν λόγον, τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀλκαίου τοῦ μελοποιοῦ λεχθέντα ὑπονοεῖν βαλλόμενος. φησὶ γάρ που οὗτος, Ἔγχεε κίρνα εἷς ἕνα καὶ δύο. ἐν τούτοις γάρ τινες οὐ τὴν κρᾶσιν οἴονται λέγειν αὐτόν, ἀλλὰ σωφρονικὸν ὄντα καθ' ἕνα κύαθον ἄκρατον πίνειν, καὶ πάλιν κατὰ δύο. τοῦτο δὲ ὁ Ποντικὸς Χαμαιλέων ἐνδέδεκται τῆς Ἀλκαίου φιλοινίας ἀπείρως ἔχων. κατὰ γὰρ πᾶσαν ὥραν καὶ πᾶσαν περίστασιν πίνων ὁ ποιητὴς οὗτος εὑρίσκεται. χειμῶνος μὲν ἐν τούτοις, ὕει μὲν ὁ Ζεύς, ἐν δ' ὠρανῷ μέγας χειμὼν πεπάγασι δ' ὑδάτων ῥοαί, κάββαλλε τὸν χειμῶνα ἐπὶ μὲν τιθεὶς πῦρ, ἐν δὲ κιρνὰς οἶνον ἀφειδέως μελιχρόν, αὐτὰρ ἀμφὶ κόρσα μαλθακὸν ἀμφὶ γνόφαλλον. θέρους δὲ τέγγε πλεύμονας οἴνῳ. τὸ γὰρ ἄστρον περιτέλλεται, ἃ δ' ὥρα χαλεπά. πάντα δὲ δίψαισ' ὑπὸ καύματος. τοῦ δὲ ἔαρος, ἦρος ἀνθεμόεντος ἐπάιον ἐρχομένοιο. καὶ προελθών, ἐν δὲ κίρνατε τὸν τῶ μελιαδέος, ὄττι τάχιστα κρατῆρα. ἐν δὲ ταῖς συμπτώμασιν, οὐ χρὴ κακοῖσιν θῦμον ἐπιτρέπην. προκόψομεν γὰρ οὐδὲν ἀσάμενοι ὦ Βακχί. φάρμακον δ' ἄριστον οἶνον ἐνεικαμένοις μεθύσθην. ἐν δὲ ταῖς εὐφροσύναις, Νῦν χρὴ μεθύσθην, καί τινα πρὸς βίαν πώνην. ἐπεὶ δὴ κάτθανε Μυρσίλος, καὶ καθόλου δὲ συμβουλεύων φησίν, μηδὲν ἄλλο φυτεύσῃς πρότερον δένδρεον ἀμπέλω. Πῶς οὖν ἔμελλεν ὁ ἐπὶ τοσοῦτον φιλοπότης νηφάλιος εἶναι, καὶ καθ' ἕνα καὶ δύο κυάθους πίνειν. αὐτὸ γοῦν τὸ ποιημάτιον φησὶ Σέλευκος, ἀντιμαρτυρεῖ τοῖς οὕτως ἐκδεχομένοις. φησὶ γάρ, πίνωμεν, τί τὸν λύχνον σβέννυμεν. δάκτυλος ἁμέρα, κὰδ δ' ἄειρε κυλίχναις μεγάλαις, αἶ τα ποικίλαις. οἶνος γὰρ Σεμέλας καὶ Διὸς υἱὸς λαθικαδέα ἀνθρώποισιν ἔδωκεν. ἔγχεε κίρνας ἕνα καὶ δύο πλείαις. κὰκ κεφαλᾶς δ' ἄτερα τὰν ἑτέραν κύλιξ ὠθείτω. ἕνα πρὸς δύο, ὕδατος πρὸς τρεῖς ἀκράτου. λέγει δὲ οὗτος, πεπαικέναι δοκεῖ τὸν κατὰ δύο καὶ τρεῖς ἀκράτου. Φερεκράτης δ' ἐν Κοριαννοῖ, δύο ὕδατος πρὸς τέσσαρας οἴνου λέγων ὧδε, Ἀπόθανε ὦ γλυκυνδάκρειον ἐνέχεέ σοι, Παντάπασιν ὑδαρῆ. νῦν ὕδωρ τί εἰργάσω. Πῶς ὦ κατάρατε ἐνέχεας δύο ὕδατος ὦ μάμμη. τί δ' οἴνου τέτταρας, Ἐρρ' ἐς κόρακας, βατράχοις Οἰνοχεῖν σε δεῖ. Ἔφιππος δ' ἐν Κίρκῃ, τρεῖς πρὸς τέτταρας οἶνον πίοις ἂν ἀσφαλέστερον, Πολλῷ ὑδαρῆ. μὰ τὴν γῆν, ἀλλὰ τρία καὶ τέτταρα Οὗτος ἄκρατον εἶπέ μοι πίνειν τί φής. Ἴσον ἴσῳ δὲ Τιμοκλῆς ἐν Κονισάλῳ, Πατάξω τ' ἴσον ἴσῳ ποτηρίοις Μεγάλοις ἅπασαν τὴν ἀλήθειαν φράσαι. Καὶ Ἄλεξις ἐν Δορκίδι ἢ Ποππυζούσῃ, Τῆς φιλοτησίας ἐγὼ Μεστὰς προπίνω ἴσον ἴσῳ κεκραμένας. καὶ Ξέναρχος ἢ Τιμοκλῆς ἐν Πορφύρᾳ, Μὰ τὸν Διόνυσον σὺ κάπηλος ἴσον ἴσῳ. Σώφιλος δ' ἐν Ἐγχειριδίῳ, συνεχὴς ἄκρατος ἐδίδοτο ἴσον ἴσῳ πάλιν Τὴν μείζον' ᾔτουν. Ἄλεξις τοκιστῇ ἢ καταψευδομένῳ, Μὴ παντελῶς αὐτῷ δίδου ὑδαρῆ κατανοεῖς ἴσον ἴσῳ μικροῦ καλῶς, Ἡδύ γε τὸ πῶμα, ποταμὸς ὁ Βρόμιος, Τρυφῇ Θάσιος ὅμοιον, καὶ δίκαιον τοὺς ξένους Πίνειν ξενικόν, τοὺς δ' ἐγγενεῖς ἐπιχώριον. Ἐν δ' Ὑποβολιμαίῳ, ἀπνευστὶ ἐκπιὼν ὥς ἄν τις ἡδέως ἴσον Ἴσῳ κεκραμένον. Μένανδρος Ἀδελφοῖς, Ὀκτώ τις ὑποχεῖν αὐτὸν καὶ δώδεκα Κυάθους ἕως κατέσεισε φιλοτιμούμενος. Κατασείειν δὲ ἔλεγον ἐπὶ τῶν ἐν τοῖς πότοις ὑποπινόντων, τὴν μεταφορὰν λαμβάνοντες ἐκ τῶν τοὺς καρποὺς κατασειόντων. Ἄλεξις δ' ἐν Ἀποκοπτομένῳ, Οὐ συμποσίαρχος ἦν γάρ, ἀλλὰ δήμιος. Ὁ Χαιρίας κυάθους προπίνων εἴκοσιν ἴσον ἴσῳ πάλιν τὴν μείζον' ᾔτουν.

Macrob. Sat. lib. 7. cap. 15.

Δίφιλος

Ψυκτῆρι πίνειν · ut apud Platonem in Symposio. et est locus in Bisonem

Διόδωρος δ᾽ ὁ Σινωπεὺς ἐν Αὐλητρίδι, Ἐπὰν κυάθους πίνῃ τις ὦ Κέρτων δέκα, Εἰ παρ᾽ ἕκαστον ἐνδελεχῶς τὸ ποτήριον, Πίνειν γὰρ λοιπὸν οὐ λογισμοὺς δέξει Ταῦτα σκόπει πρὸς σεαυτόν. Οὐκ ἀγλαφύρως δὲ Λύσανδρος ὁ Σπαρτιάτης, ὥς φησιν Ἡγήσανδρος ἐν ὑπομνήμασι, τὸν οἶνον ὑδαρῆ πωλούντων τῶν καπήλων ἐν τῷ στρατοπέδῳ κεκραμένον, ἐκέλευσεν αὐτὸν πωλεῖν, ἵνα τὸν ἀκρατέστερον ὠνοῖντο. τὸ παραπλήσιον καὶ Ἄλεξις εἴρηκεν ἐν Αἰσώπῳ οὕτως, Κομψόν γε τοῦτ᾽ ἔστι παρ᾽ ὑμῖν ὦ Σόλων, ἐν ταῖς Ἀθήναις δεξιῶς θ᾽ εὑρημένον. Τὸ ποῖον; ἐν τοῖς συμποσίοις οὐ πίνετε Ἄκρατον. οὐ γὰρ ῥάδιον. πωλοῦσι γὰρ Ἐν ταῖς ἁμάξαις εὐθέως κεκραμένον, Οὐχ ἵνα τι κερδαίνωσι. τῶν δ᾽ ὠνουμένων Προνοούμενοι τοῦ τὰς κεφαλὰς ὑγιεῖς ἔχειν, Ἐκ κραιπάλης τ᾽ ἔσθ᾽ ὁρᾷς Ἑλληνικὸς Πότος μετρίοισι χρώμενος ποτηρίοις, Λαλεῖν τι καὶ ληρεῖν πρὸς αὑτοὺς ἡδέως. Τὸ μὲν γὰρ ἕτερον λουτρόν ἐστιν, ὁ πότος Ψυκτῆρι πίνειν καὶ κάδοις. θάνατος μὲν οὖν.

Πίνειν δὲ εἰς μέθην, φησὶν ἐν ἕκτῳ νόμων Πλάτων, οὐδὲ ἄλλοθί που πρέπει, πλὴν ἐν ταῖς τοῦ τὸν οἶνον δόντος θεοῦ ἑορταῖς, οὐδ᾽ ἀσφαλές, οὔτ᾽ οὖν περὶ γάμους ἐσπουδακότα, ἐν οἷς ἔμφρονα εἶναι μάλιστα πρέπει νύμφην καὶ νυμφίον, μεταβολὴν βίου οὐ μικρὰν μεταλλάττοντας. ἅμα δὲ καὶ τὸ γινόμενον ὅπως ὅτι μάλιστα ἐξ ἐμφρόνων ἀεὶ γίγνηται. σχεδὸν γὰρ ἄδηλον ὁποία νὺξ ἢ φῶς αὐτὸ γεννήσει. καὶ ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ δὲ τῶν νόμων φησί, μέθης δὲ αὐτῆς ὥσπερ Λυδοὶ χρῶνται, καὶ Πέρσαι, Καρχηδόνιοι καὶ Κελτοὶ καὶ Ἴβηρες καὶ Θρᾷκες, καὶ τὰ τοιαῦτα γένη καθάπερ ὑμεῖς ὦ Λακεδαιμόνιοι τὸ παράπαν ἀπέχεσθε. Σκύθαι δὲ καὶ Θρᾷκες ἀκρατοποσίαις παντάπασι χρώμενοι, γυναῖκές τε καὶ πάντες αὐτοί, καὶ κατὰ τῶν ἱματίων καταχεόμενοι καλόν, καὶ εὔδαιμον ἐπιτήδευμα ἐπιτηδεύειν νενομίκασι. Πέρσαι δὲ καὶ σφόδρα μὲν χρῶνται καὶ ταῖς ἄλλαις τρυφαῖς, ἃς ὑμεῖς ἀποβάλλετε. ἐν τάξει δὲ μᾶλλον τούτων. ἔπινον οἱ πολλοὶ καὶ ἄλφιτα ἐπιβάλλοντες τῷ οἴνῳ, ὡς ὁ Δελφὸς Ἡγήσανδρός φησιν. Ἐπίνικος γοῦν Μνησιπτολέμου ἀνάγνωσιν ποιησαμένου τῶν ἱστοριῶν, ἐν αἷς ἐγέγραπτο ὡς Σέλευκος ἀπηλφίτωσε, γράψας δρᾶμα Μνησιπτόλεμον, καὶ κωμῳδῶν αὐτόν, καὶ περὶ τὴν πόσιν ταῖς ἐκείνου χρώμενος φωναῖς, ἐποίησε λέγοντα, Ἐπαλφίτου πίνοντα τοῦ θέρους ποτέ, Ἰδὼν Σέλευκον ἡδέως τὸν βασιλέα Ἔγραψα, καὶ παρέδειξα τοῖς πολλοῖς, ὅτι Κἂν τὸ τυχὸν ᾖ πραγμάτιον ἢ σφόδρ᾽ εὐτελές, Σεμνὸν δύναται τοῦθ᾽ ἡ δύναμις, ἢν μὴ ποιῇ. Γέροντα Θάσιον τόν τε γῆς ἀπ᾽ Ἀτθίδος Ἐσμὸν μελίσσης τῆς ἀκρολόχου γλυκύν, Συγκυκήσας ἐν σκύτει χυτῆς λίθου, Δήμητρος ἀκτῇ πᾶν γεφυρώσας ὑγρόν Κατεσίτισα πῶμα καύματος λύσιν. ὁ δ᾽ αὐτὸς ἱστορεῖ καὶ Θηραίοις ταῖς νόσοις ἐπιτάττοντα λέκυθον ἀντὶ ἀλφίτου πίνειν, καὶ λέγεσθαι ταύτην τὴν πόσιν καλλίονα τῆς ἐξ ἀλφίτων. προπόσεις δὲ τὰς γινομένας ἐν τοῖς συμποσίοις, Λακεδαιμονίοις οὐκ ἦν ἔθος ποιεῖν, οὐδὲ φιλοτησίας διὰ τούτων πρὸς ἀλλήλους ποιεῖσθαι. δηλοῖ δὲ ταῦτα Κριτίας ἐν τοῖς ἐλεγείοις, Καὶ τόδ᾽ ἔθος Σπάρτῃ μελέτημά τε κείμενον ἐστί, Πίνειν τὴν αὐτὴν οἰνοφόρον κύλικα, Μὴ δ᾽ ἀποδωρεῖσθαι προπόσεις ὀνομαστὶ λέγοντα, Μὴ δὲ ἐπὶ δεξιτερὰν χεῖρα κυκλοῦν θιάσου. Ἄγγεα Λυδὴ χεὶρ εὗρ᾽ Ἀσιατογενὴς ——— Καὶ προπόσεις ὀρέγειν ἐπιδέξια καὶ προκαλεῖσθαι Ἐξονομακλήδην ᾧ προπιεῖν ἐθέλει. Εἶτ᾽ ἀπὸ τοιούτων πόσεων γλώσσας τε λύουσι Εἰς αἰσχροὺς μύθους, σῶμά τ᾽ ἀμαυρότερον Τεύχουσιν. πρὸς δ᾽ ὄμμ᾽ ἀχλὺς ἀμβλωπὸς ἐφίζει. Λῆσις δ᾽ ἐκτήκει μνημοσύνην πραπίδων. Νοῦς δὲ παρίσφαλται δμῶες δ᾽ ἀκόλαστον ἔχουσιν ἦθος. ἐπεισπίπτει δ᾽ οἰκοτριβὴς δαπάνη. Οἱ Λακεδαιμονίων δὲ κόροι πίνουσι τοσοῦτον, Ὥστε φρέν᾽ εἰς ἱλαρὰν ἀσπίδα πάντ᾽ ἀπάγειν, Εἴς τε φιλοφροσύνην γλῶτταν μέτριόν τε γέλωτα. Τοιαύτη δὲ πόσις σώματί τ᾽ ὠφέλιμος, Γνώμῃ τε, κτήσει τε καλῶς εἰς ἔργ᾽ Ἀφροδίτης, Πρός θ᾽ ὕπνον ἥρμοσται τὸν καμάτων λιμένα. Πρὸς τὴν τερπνοτάτην τε θεῶν θνητοῖς ὑγίειαν, Καὶ τὴν εὐσεβίης γείτονα σωφροσύνην. ἑξῆς δὲ πάλιν φησίν. Αἱ γὰρ ὑπὲρ τὸ μέτρον κυλίκων προπόσεις, παραχρῆμα Τέρψασαι λυποῦσ᾽ εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον. Ἡ Λακεδαιμονίων δὲ δίαιθ᾽ ὁμαλῶς διάκειται, Ἔσθειν καὶ πίνειν σύμμετρα πρὸς τὸ φρονεῖν. Καὶ τὸ πονεῖν εἶναι δυνατούς. οὐκ ἔστ᾽ ἀπότακτος Ἡμέρα οἰνῶσαι σῶμ᾽ ἀμέτροισι ποτοῖς. Φίλοινος δ᾽ ἐστίν, ὁ πρὸς οἶνον ἕτοιμος. φιλοπότης δὲ, ὁ πρὸς πότους. φιλοκωθωνιστὴς δὲ, ὁ μέχρι μέθης. πλεῖστον δὲ ἔπιε τῶν μὲν ἡρώων Νέστωρ ὁ τριγέρων. φανερῶς γὰρ αὐτὸς προσέκειτο τῶν ἄλλων μᾶλλον τῷ οἴνῳ, καὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος αὐτοῦ, ὃν ὡς πολυπότην ἐπιπλήσσει ὁ Ἀχιλλεύς. ὁ δὲ Νέστωρ καὶ τῆς μεγίστης μάχης ἐνεστηκυίας, οὐκ ἀπέχεται τοῦ πίνειν. φησὶ γοῦν Ὅμηρος, Νέστορα δ᾽ οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ πίνοντά περ ἔμπης. καὶ μόνου δὲ τούτου τῶν ἡρώων τὸ ποτήριον ἡρμήνευκεν, ὡς τὴν Ἀχιλλέως ἀσπίδα. ἐστρατεύετο γὰρ μετ᾽ αὐτοῦ, καθάπερ καὶ μετὰ τῆς ἀσπίδος ἐκείνος, ἧς φησιν ὁ Ἕκτωρ, καὶ μέχρις οὐρανοῦ ἵκειν τὸ κλέος. οὐκ ἂν ἁμάρτοι δέ τις καὶ τὸ ποτήριον αὐτοῦ λέγων φιάλην Ἄρεως, κατὰ τὸν Ἀντιφάνους Καινέα, ἐν ᾧ λέγεται οὕτως. ἐπὶ τῇ δ᾽ ἦλος φιάλην τὸ ὅπλον Ἄρεως κατὰ Τιμόθεον ξυστόν τε βέλος. ἀλλὰ μὴν καὶ διὰ τὴν φιλοποσίαν ὁ Νέστωρ λαμβάνει δῶρον καὶ παρ᾽ Ἀχιλλέως φιάλην ἐν τῷ ἐπὶ Πατρόκλῳ ἐπιτελουμένῳ ἀγῶνι.

Ὅτι Πλάτων περὶ οἴνου.

Οἶνος ἀλφιτούμενος.

Λακεδαιμονίων συμπόσια.

Νέστωρ φιλοπότης.

Ἰλ. λ.

οὐχ ὅτι

οὐχ ὅτι καὶ οὐχὶ τῷ νικηθέντι ἔδωκεν δέπας ὁ Ἀχιλλεύς. τοῖς γὰρ φιλοπόταις οὐ πρέπει τοῦτο νικᾶν, διὰ τὸ ῥᾴθυμον. ἢ ὅτι διὰ δίψαν μάλιστα λείπονται οἱ πύκται, διὰ τὸ βαρεῖσθαι τὰς χεῖρας ἀνατείνοντες. ὁ δὲ Εὔμηλος λαμβάνει θώρακα, δραμὼν ἆθλον ἐπισφαλῶς καὶ ἀμοχθεὶ ἀσφαλείας ὅπλον.

Διψά. τῆς δὲ δίψης οὐδὲν ἐστὶ πολυποθητότερον. διόπερ καὶ τὸ Ἄργος πολυδίψιον ὁ ποιητὴς ἔφη πολυπόθητον διὰ τὸν χρόνον. τὸ δίψος γὰρ πᾶσιν ἰσχυρὰν ἐπιθυμίαν ἐμποιεῖ, τὴν περὶ τῆς ἀπολαύσεως. διὸ καὶ ὁ Σοφοκλῆς φησί, Διψῶντι γάρ τοι πάντα προσφέρων σοφά, Οὐκ ἂν πλέον τέρψειας μὴ πιεῖν διδούς. καὶ Ἀρχίλοχος. μάχης δὲ τῆς σῆς ὥστε διψέων πιεῖν ὡς ἐρέω. καὶ τῶν τραγικῶν δέ τις ἔφη, ἴσχειν κελεύω χεῖρα διψῶσαν φόνου. καὶ Ἀνακρέων, φίλη γὰρ εἶ ξένοις, ἔασον δέ με διψῶντα πιεῖν. καὶ Ξενοφῶν δὲ ἐν τῷ τρίτῳ τῆς παιδείας, ποιεῖ τὸν Κῦρον τάδε λέγοντα. ἐγὼ ὑμῖν διψῶ χαρίζεσθαι. Πλάτων δ' ἐν τῇ πολιτείᾳ, ὅταν οἶμαι δημοκρατουμένη πόλις ἐλευθερίας διψήσασα, κακῶν οἰνοχόων προστατούντων τύχῃ, καὶ πορρωτέρω τοῦ δέοντος ἀκράτου μεθυσθῇ. ἔπινε δὲ καὶ Πρωτέας ὁ μακεδὼν πλεῖστον, ὥς φησιν Ἔφιππος ἐν τῷ περὶ τῆς Ἀλεξάνδρου καὶ Ἡφαιστίωνος ταφῆς, καὶ εὐρώστῳ τῷ σώματι διῆγε. καίτοι τῷ πιεῖν ἐγγεγυμνασμένος ὤν. Ἀλέξανδρος γοῦν αἰτήσας ποτὲ ποτήριον δίχουν, καὶ πιὼν προὔπιε τῷ Πρωτέᾳ. καὶ ὃς λαβὼν καὶ πολλὰ ὑμνήσας τὸν βασιλέα, ἔπιεν ὡς ὑπὸ πάντων κροταλισθῆναι. καὶ μετ' ὀλίγον τὸ αὐτὸ ποτήριον αἰτήσας ὁ Πρωτέας, καὶ πάλιν πιὼν προὔπιε τῷ βασιλεῖ. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος λαβὼν ἔσπασε μὲν γενναίως, οὐ μὴν ἐπήνεγκεν, ἀλλ' ἐπέκλινεν ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον, ἀφεὶς τῶν χειρῶν τὸ ποτήριον. καὶ ἐκ τούτου νοσήσας ἀπέθανε, τοῦ Διονύσου φησὶ μηνίσαντος αὐτῷ. διότι τὴν πατρίδα αὐτοῦ τὰς Θήβας ἐπολιόρκησεν. ἔπινε δὲ ὁ Ἀλέξανδρος πλεῖστον, ὡς καὶ ἀπὸ τῆς μέθης συνεχῶς κοιμᾶσθαι δύο ἡμέρας καὶ δύο νύκτας. δηλοῦται δὲ τοῦτο ἐν ταῖς ἐφημερίσιν αὐτοῦ, ἃς ἀνέγραψαν Εὐμένης τε ὁ καρδιανός, καὶ Διόδοτος ὁ ἐρυθραῖος. Μένανδρος δ' ἐν κόλακι, φησὶ κοτύλας χωροῦν δέκα ἐν Καππαδοκίᾳ κόνδυλον χρυσοῦν τρὶς ἔπιον μεστὸν γ' ἐν Ἀλεξάνδρου πλέον πιὼν ἅπαξ τοῦ βασιλέως. οὐκ ἔλαττον οὐ μὰ τὴν Ἀθηνᾶν μέγα γε. Νικοβούλη δὲ ἢ ὁ ἀναθεὶς ταύτῃ τὰ συγγράμματα φησίν, ὅτι παρὰ Μηδείῳ τῷ θετταλῷ δειπνῶν Ἀλέξανδρος, εἴκοσιν οὖσιν ἐν τῷ συμποσίῳ, πᾶσιν προὔπιε, παρὰ πάντων τὰ ἴσα λαμβάνων. καὶ ἀναστὰς τοῦ συμποσίου, μετ' οὐ πολὺ ἀνεπαύετο. Καλλισθένης δὲ ὁ σοφιστής, ὡς Λυγκεὺς ὁ σάμιός φησιν ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασι, καὶ Ἀριστόβουλος, καὶ Χάρης ἐν ταῖς ἱστορίαις ἐν τῷ συμποσίῳ τοῦ Ἀλεξάνδρου τῆς τοῦ ἀκράτου κύλικος εἰς αὐτὸν ἐλθούσης, ὡς διωθεῖτο, εἰπόντος τινὸς αὐτῷ, διατί οὐ πίνεις; Δαρεῖος δὲ ὁ τοὺς μάγους ἀνελών, ἐπιγεγραμμένον εἶχεν ἐπὶ τοῦ μνήματος. ἠδυνάμην καὶ οἶνον πίνειν πολὺν, καὶ τοῦτον φέρειν καλῶς. Κτησίας δὲ παρ' Ἰνδοῖς φησιν οὐκ ἐξεῖναι τῷ βασιλεῖ μεθυσθῆναι. παρὰ δὲ Πέρσαις τῷ βασιλεῖ ἐφίεται μεθύσκεσθαι μιᾷ ἡμέρᾳ, ἐν ᾗ θύουσι τῷ Μίθρῃ. γράφει δὲ οὕτως περὶ τούτου Δοῦρις ἐν τῇ ἑβδόμῃ τῶν ἱστοριῶν. ἐν μόνῃ τῶν ἑορτῶν τῶν ἀγομένων ὑπὸ Περσῶν τῷ Μίθρῃ, βασιλεὺς μεθύσκεται, καὶ τὸ περσικὸν ὀρχεῖται. τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς κατὰ τὴν Ἀσίαν, ἀλλὰ πάντες ἀπέχονται κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην τῆς ὀρχήσεως. Πέρσαι γὰρ ὥσπερ ἱππεύειν, οὕτω καὶ ὀρχεῖσθαι μανθάνουσι. καὶ νομίζουσι τὴν ἐκ τῆς ἐργασίας ταύτης κίνησιν, ἐμμελῆ τινὰ λαμβάνειν γυμνασίαν τῆς τοῦ σώματος ῥώμης. εἰς τοσοῦτον δὲ Ἀλέξανδρος ἐμέθυεν, ὥς φησι Καρύστιος ὁ περγαμηνὸς ἐν ἱστορικοῖς ὑπομνήμασιν, ὡς καὶ ἐπὶ ὄνων ἅρματος κωμάζειν. ἐποίουν δὲ τοῦτό φησι καὶ οἱ τῶν Περσῶν βασιλεῖς. μήποτ' οὖν διὰ τοῦτο οὐδὲ πρὸς τὰ ἀφροδίσια εἶχεν ὁρμήν. ἐξυδροῦται γάρ φησιν ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς προβλήμασι φυσικοῖς τῶν τοιούτων τὴν γονήν. Ἱερώνυμός τε ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς, Θεόφραστόν φησι λέγειν, ὅτι Ἀλέξανδρος οὐκ εὖ διέκειτο πρὸς ἀφροδίσια. Ὀλυμπιάδος γοῦν καὶ παρακλινάσης αὐτῷ, Καλλιξείναν τὴν Θετταλὴν ἑταίραν περικαλλεστάτην οὖσαν, συνειδότος τοῦτο καὶ τοῦ Φιλίππου (εὐλαβοῦντο γὰρ μὴ γύννις εἴη) πολλάκις ᾔτει αὐτὴ τὸν Ἀλέξανδρον συγγενέσθαι. καὶ Φίλιππος ὁ τοῦ Ἀλεξάνδρου πατὴρ φιλοπότης ἦν, ὡς ἱστορεῖ Θεόπομπος ἐν τῇ ἕκτῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν. κἀν ἄλλῳ δὲ μέρει τῆς ἱστορίας γράφει, Φίλιππος ἦν τὰ μὲν φύσει μανικός, καὶ προπετὴς ἐπὶ τῶν κινδύνων, τὰ δὲ διὰ μέθην. ἦν γὰρ πολυπότης, καὶ πολλάκις μεθύων ἐξεβοήθει. ἐν δὲ τῇ τρίτῃ καὶ πεντηκοστῇ περὶ τῶν ἐν Χαιρωνείᾳ γενομένων εἰπών, καὶ ὡς ἐπὶ δεῖπνον ἐκάλεσε τοὺς παραγενομένους τῶν Ἀθηναίων πρέσβεις φησίν. ὁ δὲ Φίλιππος ἀποχωρησάντων ἐκείνων εὐθέως μετεπέμπετο τινὰς τῶν ἑταίρων. καλεῖν δ' ἐκέλευε τὰς αὐλητρίδας, καὶ Ἀριστόνικον τὸν κιθαρῳδόν, καὶ Δωρίωνα τὸν αὐλητήν, καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς εἰθισμένους αὐτῷ συμπίνειν. περιήγετο γὰρ πανταχοῦ τοὺς τοιούτους ὁ Φίλιππος, καὶ κατασκευασάμενος ἦν ὄργανα πολλὰ συμποσίου καὶ συνουσίας. ὢν γὰρ φιλοπότης, καὶ τὸν τρόπον ἀκόλαστος, καὶ βωμολόχους εἶχε περὶ αὐτὸν συχνούς, καὶ τῶν περὶ τὴν μουσικὴν ὄντων καὶ τῶν τὰ γελοῖα λεγόντων. πιὼν δὲ τὴν νύκτα πᾶσαν, καὶ μεθυσθεὶς πολύ, καὶ πατάξας, ἀφεὶς ἅπαντας τοὺς ἄλλους ἀπαλλάττεσθαι, ἤδη πρὸς ἡμέραν ἐκώμαζεν ὡς τοὺς πρέσβεις τοὺς τῶν Ἀθηναίων. Καρύστιος δὲ ἐν τοῖς ἱστορικοῖς ὑπομνήμασιν,

ὅτι φησὶ

Ἀλέξανδρος πολυποσία.

Μέθυσοι ἀναφρόδιτοι.

Φίλιππος πολυποσία.

ὅτι φησὶ μεθύων προσηρεῖτο Φίλιππος τοῦτ' ἔλεγε. χρὴ πίνειν, Ἀντίπατρος γὰρ ἱκανὸς ἐστὶ νήφων. κυβεύοντος δέ ποτε αὐτοῦ καί τινος ἀγγείλαντος, ὡς Ἀντίπατρος πάρεστι, διαπορήσας ὤσας ὑπὸ τὴν κλίνην τὸν ἄβακα. Φιλοπότας δὲ καὶ μεθύσους καταλέγει Θεόπομπος Διονύσιον τὸν νεώτερον Σικελίας τύραννον, ὃν καὶ τὰς ὄψεις ὑπὸ τοῦ οἴνου διαφθαρῆναι. Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῇ Συρακουσίων πολιτείᾳ, καὶ συνεχῶς φησὶν αὐτόν, ἔσθ' ὅτε ἐπὶ ἡμέρας ἐνενήκοντα μεθύειν. διὸ καὶ ἀμβλυωπότερον γενέσθαι τὰς ὄψεις. Θεόφραστος δέ φησι, καὶ τοὺς ἑταίρους αὐτοῦ τοὺς κολακεύοντας τὴν τυραννίδα, προσποιεῖσθαι μὴ βλέπειν, καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Διονυσίου χειραγωγεῖσθαι, καὶ μήτε τὰ παρατιθέμενα τῶν ἐδεσμάτων, μήτε τὰς κύλικας ὁρᾶν. διὸ κληθῆναι Διονυσοκόλακας. ἔπινε δὲ πλεῖστον καὶ Νυσαῖος ὁ τυραννήσας Συρακουσίων καὶ Ἀπολλοκράτης. Διονυσίου δὲ τοῦ προτέρου οὗτοι υἱοί, ὡς ὁ Θεόπομπος ἱστορεῖ ἐν τῇ τεσσαρακοστῇ, καὶ τῇ ἑξῆς τῶν ἱστοριῶν. γράφει δ' οὕτως περὶ τοῦ Νυσαίου. Νυσαῖος ὁ τυραννήσας ὕστερον Συρακουσίων, ὥσπερ ἐπὶ θανάτῳ συνειλημμένος, καὶ προειδὼς ὅτι μῆνας ὀλίγους ἔμελλε βιώσεσθαι, γαστριζόμενος καὶ μεθύων διῆγεν. ἐν δὲ τῇ τριακοστῇ ἐνάτῃ φησίν, Ἀπολλοκράτης ὁ Διονυσίου τοῦ τυράννου υἱὸς ἀκόλαστος ἦν καὶ φιλοπότης. καὶ τῶν κολακευόντων τινὲς αὐτὸν παρεσκεύαζον, ὡς ἐν μάλιστα ἀλλοτριώτατα πρὸς τὸν πατέρα διακεῖσθαι. καὶ Ἱππαρῖνον δὲ τὸν τοῦ Διονυσίου, φησὶν ὑπὸ μέθης τυραννοῦντα ἀποσφαγῆναι. περὶ δὲ τοῦ Νυσαίου καὶ τάδε γράφει. Νυσαῖος ὁ Διονυσίου τοῦ προτέρου υἱὸς κύριος τῶν ἐν Συρακούσαις γενόμενος πραγμάτων, κατεσκευάσατο τέθριππον, καὶ τὴν ἐσθῆτα τὴν ποικίλην ἀνέβαλεν. ἔτι δὲ καὶ τὴν ὀψοφαγίαν, καὶ τὴν οἰνοφλυγίαν, καὶ τὴν τῶν παίδων, καὶ τὴν γυναικῶν ὕβριν, καὶ τὴν τῶν ἄλλων, ὅσα συντελεῖν τούτοις πέφυκε. καὶ δίαιταν διῆγεν οὕτως. ἐν δὲ τῇ τεσσαρακοστῇ πέμπτῃ, ὁ αὐτὸς περὶ Τιμολάου λέγων τοῦ Θηβαίου φησίν, οὐκ ὀλίγων γὰρ ἤδη γεγενημένων ἀσελγῶν περὶ τὸν βίον τὸν καθ' ἡμέραν καὶ τοὺς πότους, οὐδένα νομίζω τῶν ἐν ταῖς πολιτείαις ὄντων, οὔτ' ἀκρατέστερον οὔτε λιχνότερον, οὔτε δοῦλον γεγονέναι μᾶλλον τῶν ἡδονῶν, εἰ μὴ ὥσπερ εἶπον Τιμόλαον. ἐν δὲ τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ περὶ Χαριδήμου τοῦ Ὠρείτου διηγούμενος, ὃν Ἀθηναῖοι πολίτην ἐποιήσαντο, φησί. τήν τε γὰρ δίαιταν ἑώρα τὴν καθ' ἡμέραν ἀσελγῆ καὶ τοιαύτην ποιούμενος, ὥστε πίνειν καὶ μεθύειν ἀεί, καὶ γυναῖκας ἐλευθέρας ἐτόλμα διαφθείρειν. καὶ εἰς τοσοῦτον προῆλθεν ἀκρασίας, ὥστε μειράκιόν τι παρὰ τῆς βουλῆς τῆς τῶν Ὀλυνθίων αἰτεῖν ἐπεχείρησεν. ὃ τὴν μὲν ὄψιν ἦν εὐειδές, καὶ χαρίεν. ἐτύγχανε δὲ μετὰ Δέρδου τοῦ Μακεδόνος αἰχμάλωτον γεγενημένον. ἔπινε δὲ πλεῖστον καὶ Ἀρκαδίων. ἄδηλον δ' εἰ ὁ Φιλίππῳ διεχθρεύσας, ὡς τὸ ἐπίγραμμα δηλοῖ, ὅπερ ἀνέγραψε Πολέμων ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ πόλεις ἐπιγραμμάτων,

Τοῦ πολυκώθωνος τοῦτ' ἠρίον Ἀρκαδίωνος,
Ἄστεος ὀρθώσαν τᾷδε παρ' ἀτραπιτῷ
υἷες Δόρκων καὶ Χαρμύλος. ἔσβη δ' ὡνὴρ
Ἄνθρωπ' ἐκ χανδῆς ζωροποτῶν κύλικος.

Ἐρασίξενον δέ τινα πεπωκέναι πλεῖστον φησὶ τὸ ἐπ' αὐτῷ ἐπίγραμμα,

Οὐ βαθὺν οἰνοπότην Ἐρασίξενον ἡ δὶς ἐφεξῆς
Ἀκρήτου φανερῶς ᾤχετ' ἔχουσα κύλιξ.

Ἔπινε δὲ πλεῖστον καὶ Ἀλκέτας ὁ Μακεδὼν ὥς φησιν Ἄριστος ὁ Σαλαμίνιος, καὶ Διότιμος ὁ Ἀθηναῖος. οὗτος δὲ καὶ χώνη ἐπεκαλεῖτο, ἐντιθέμενος τῷ στόματι χώνην ἀπαύστως ἔπινε χεόμενον οἶνον. ὅθεν καὶ χώνη ἐπεκλήθη ὥς φησι Πολέμων. Κλεομένης δὲ ὁ Λακεδαιμόνιος, ὅτι καὶ ἀκρατοπότης ἦν, εἴρηται πρότερον. ὅτι δὲ διὰ μέθην ἑαυτὸν καὶ μαχαίρᾳ κατέτεμεν, Ἡρόδοτος ἱστορεῖ. (Lib. 6.) καὶ Ἀλκαῖος δὲ ὁ ποιητὴς φιλοπότης, ὡς προεῖπον. Βάτων δ' ὁ Σινωπεὺς ἐν τοῖς περὶ Ἴωνος τοῦ ποιητοῦ φιλοπότην φησὶ γενέσθαι καὶ ἐρωτικώτατον τὸν Ἴωνα. καὶ αὐτὸς δὲ ἐν τοῖς ἐλεγείοις, ἐρᾶν μὲν ὁμολογεῖ Χρυσίλλης τῆς Κορινθίας, Τελέου δὲ θυγατρός, ἧς καὶ Περικλέα τὸν Ὀλύμπιον ἐρᾶν φησι Τηλεκλείδης ἐν Ἡσιόδοις. Ξέναρχος δ' ὁ Ῥόδιος διὰ τὴν πολυποσίαν μετρητὴς ἐπεκαλεῖτο. μνημονεύει δὲ αὐτοῦ Εὐφορίων ὁ ἐποποιὸς ἐν χιλιάσι. Χάρης δ' ὁ Μιτυληναῖος ἐν ταῖς περὶ Ἀλέξανδρον ἱστορίαις περὶ Καλάνου εἰπὼν τοῦ Ἰνδοῦ φιλοσόφου, ὅτι ῥίψας ἑαυτὸν εἰς πυρὰν ἐνημμένην ἀπέθανε, φησὶν ὅτι καὶ ἐπὶ τῷ μνήματι αὐτοῦ διέθηκεν Ἀλέξανδρος γυμνικὸν ἀγῶνα καὶ μουσικὸν ἐγκωμίων. ἔθηκε δὲ φησὶ καὶ διὰ τὴν φιλοινίαν τῶν Ἰνδῶν, καὶ ἀκρατοποσίας ἀγῶνα. καὶ ἦν ἆθλον τῷ μὲν πρώτῳ τάλαντον, τῷ δὲ δευτέρῳ τριάκοντα μναῖ, καὶ τῷ γ΄. δέκα. τῶν οὖν πιόντων τὸν οἶνον παραχρῆμα μὲν ἐτελεύτησαν ὑπὸ τοῦ ψύχους τριάκοντα καὶ πέντε. μικρὸν δὲ διαλιπόντων ἐν ταῖς σκηναῖς ἕξ. ὁ δὲ πλεῖστον πιὼν καὶ νικήσας ἔπιε μὲν ἀκράτου χόας τέσσαρας. ἐκαλεῖτο δὲ Πρόμαχος. Τίμαιος δέ φησιν, ὡς Διονύσιος ὁ τύραννος τῇ τῶν χοῶν ἑορτῇ τῷ πρώτῳ ἐκπιόντι χόα, ἆθλον ἔθηκε στέφανον χρυσοῦν. καὶ ὅτι πρῶτος ἐξέπιε Ξενοκράτης ὁ φιλόσοφος. καὶ λαβὼν τὸν χρυσοῦν στέφανον, καὶ ἀναλύων τῷ Ἑρμῇ τῷ ἱδρυμένῳ ἐπὶ τῆς αὐλῆς ἐπέθηκεν, ᾧπερ εἰώθει καὶ τοὺς ἀνθίνους ἑκάστοτε ἐπιτιθέναι στεφάνους, ἑσπέρας ἀπαλλασσόμενος ὡς αὐτόν. καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐθαυμάσθη. τὴν δὲ τῶν χοῶν ἑορτὴν τὴν Ἀθήνησιν ἐπιτελουμένην (Suid. χόες ἑορτή) Φανόδημός φησι Δημοφῶντα τὸν βασιλέα βουλόμενον ὑποδέξασθαι παραγενόμενον τὸν Ὀρέστην Ἀθήναζε. πρὸς δὲ τὰ ἱερὰ οὐ θέλων αὐτὸν προσιέναι, οὐδ' ὁμόσπονδον γενέσθαι, μὴ πω

θαι, μή πω διακαθαρθέντα, ἐκέλευσεν συγκλεισθῆναι τά τε ἱερὰ καὶ χόα οἴνου ἑκάστῳ παρατεθῆναι, τῷ πρώτῳ ἐκπιόντι εἰπὼν ἆθλον δοθήσεσθαι πλακοῦντα. παρήγγειλέ τε καὶ τοῦ πότου παυσαμένους τοὺς μὲν στεφάνους, οἷς ἐστεφανοῦντο, πρὸς τὰ ἱερὰ μὴ τιθέναι, διὰ τὸ ὁμορόφους γενέσθαι τῷ Ὀρέστῃ. περὶ δὲ τὸν χόα τὸν ἑαυτοῦ ἕκαστον περιθεῖναι, καὶ τῇ ἱερείᾳ ἀποφέρειν τοὺς στεφάνους, πρὸς τὸ ἐν λίμναις τέμενος. ἔπειτα θύειν ἐν τῷ ἱερῷ τὰ ἐπίλοιπα καὶ ἔκτοτε τὴν ἑορτὴν κληθῆναι χόας. τῇ δὲ ἑορτῇ τῶν χοῶν ἔθος ἐστὶν Ἀθήνησι πέμπεσθαι δῶρά τε καὶ τοὺς μισθοὺς τοῖς σοφισταῖς, οἵπερ καὶ αὐτοὶ συνεκάλουν ἐπὶ ξένια τοὺς γνωρίμους, ὥς φησιν Εὐβουλίδης ὁ διαλεκτικὸς ἐν δράματι κωμασταῖς οὕτως,

Διονύσιος ὁ μεταθέμενος. Σοφισιᾶς κάκιστε καὶ χοῶν δέῃ Τῶν μισθοδώρων οὐκ ἀδείπνων ἐν τρυφῇ. Ἀντίγονος δὲ ὁ Καρύστιος ἐν τῷ περὶ τοῦ Διονυσίου βίου τοῦ Ἡρακλεώτου τοῦ ἐπικληθέντος μεταθεμένου, φησὶ τὸν Διονύσιον τοῖς οἰκέταις συνεορτάζοντα, ἐν τῇ τῶν χοῶν ἑορτῇ, καὶ μὴ δυνάμενον διὰ γῆρας χρῆσθαι ᾗ παρειλήφεισαν ἑταίρᾳ ὑποστρέψαντα εἰπεῖν πρὸς τοὺς συνδειπνοῦντας, Οὐ δύναμαι τανύσαι, λαβέτω δὲ καὶ ἄλλος. ἦν δὲ ὁ Διονύσιος ἔτι ἐκ νέου, ὥς φησι Νικίας ὁ Νικαεὺς ἐν ταῖς διαδοχαῖς πρὸς τὰ ἀφροδίσια ἐκμανής, καὶ πρὸς τὰς δημοσίας εἰσῄει παιδίσκας ἀδιαφόρως. καί ποτε πορευόμενος μετά τινων γνωρίμων, ὡς ἐγένετο κατὰ τὸ παιδισκεῖον εἰς ὃ τῇ προτεραίᾳ παρεληλυθὼς ὤφειλε χαλκοῦς, ἔχων τότε κατὰ τύχην, ἐκτείνας τὴν χεῖρα πάντων ὁρώντων ἀπεδίδου. Ἀνάχαρσις δ' ὁ Σκύθης παρὰ Περιάνδρῳ τεθέντος ἄθλου περὶ τοῦ πίνειν, ᾔτησε τὸ νικητήριον πρῶτος μεθυσθεὶς

Φιλοτήσια. τῶν συμπαρόντων, ὡς ὄντος τέλους τούτου καὶ τῆς ἐν τῷ πότῳ νίκης, ὥσπερ καὶ τῆς ἐν τῷ τρέχειν. Λακύδης δὲ καὶ Τίμων οἱ φιλόσοφοι κληθέντες πρός τινα τῶν γνωρίμων ἐπὶ δύο ἡμέρας καὶ βουλόμενοι συμπεριφέρεσθαι τοῖς παροῦσιν, ἔπινον προθυμότερον. τῇ μὲν οὖν πρώτῃ τῶν ἡμερῶν ὁ Λακύδης ἀπῄει πρότερος, ἐπιπολάσαντος αὐτῷ τοῦ ποτοῦ. καὶ ὁ Τίμων ὁρῶν αὐτὸν ἀπιόντα ἔφη, Ἠρά-

Il. χ. μεθα μέγα κῦδος ἐπέφνομεν Ἕκτορα δῖον. τῇ δ' ὑστεραίᾳ προπιόντος τοῦ Τίμωνος, διὰ τὸ μὴ δυνηθῆναι ἐκπιεῖν τὴν προποθεῖσαν αὐτῷ κύλικα, Λακύδης ἰδὼν αὐτὸν ἐπανάγοντα εἶπε. Δυστήνων

Il. ζ. δέ τε παῖδες ἐμῷ μένει ἀντιόωσι. Μυκερῖνον δὲ τὸν αἰγύπτιον Ἡρόδοτος ἱστορεῖ, διὰ τῆς δευτέρας, ἀκούσαντα παρὰ τῶν μάντεων, διό τι ὀλιγοχρόνιός ἐστι, λύχνα ποιησάμενον πολλά, ὁπότε γένοιτο νύξ, πίνειν καὶ εὐπαθεῖν, οὔτε ἡμέρας, οὔτε νυκτὸς ἀνιέντα. καὶ εἰς τὰ ἕλεα δὲ καὶ τὰ ἄλση νεμόμενον, ἔτι τε ὅπου πύθοιτο ἡβητήρια ἐὸν μεθύσκεσθαι. καὶ Ἄμασιν δὲ τὸν αὐτῶν αἰγυπτίων βασιλέα Ἡρόδοτος πολλὰ πεπωκέναι φησίν. Ἑρμείας δ' ὁ Μηθυμναῖος ἐν τρίτῃ σικελικῶν, φιλοπότην φησὶ γενέσθαι Νικοτέλη τὸν Κορίνθιον. Φαινίας δὲ ὁ Ἐρέσιος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ τυράννων ἀναίρεσις ἐκ τιμωρίας, Σκόπαν φησὶ τὸν Κρέοντος μὲν υἱόν, Σκόπα δὲ τοῦ παλαιοῦ υἱωνὸν φιλοποτοῦντα διατελέσαι, καὶ τὴν ἐπάνοδον τὴν ἐκ τοῦ συμποσίου ποιεῖσθαι ἐπὶ θρόνου καθήμενον, καὶ ὑπὸ τεσσάρων

Ἀντίοχος φιλοπότης. βασταζόμενον οὕτως οἴκαδε ἀπιέναι. Φύλαρχος δὲ ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν ἱστοριῶν, Ἀντίοχον φησὶ τὸν βασιλέα φίλοινον γενόμενον, μεθύσκεσθαί τε καὶ κοιμᾶσθαι ἐπὶ πλεῖον, εἶθ' ἑσπέρας πάλιν ἀφυπνιζόμενον ἐπιπίνειν. ἐχρημάτιζέ γε φησὶν νήφων μὲν βραχέα τελείως, μεθύων δὲ τὰ πολλά. διὸ περὶ αὐτὸν δύο ἦσαν οἱ διοικοῦντες τὴν βασιλείαν. Ἄριστος καὶ Θεμίσων, Κύπριοι μὲν γένος καὶ ἀδελφοί, ἐρώμενοι δὲ ἀμφότεροι τοῦ Ἀντιόχου. πολυπότης δὲ ἦν καὶ Ἀντίοχος ὁ βασιλεύς, ὁ κληθεὶς ἐπιφανής, ὁ ὁμηρεύσας παρὰ ῥωμαίοις, ὃν ἱστορεῖ Πτολεμαῖος ὁ εὐεργέτης ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ὑπομνημάτων, καὶ τῷ πέμπτῳ, φάσκων αὐτὸν εἰς τὰς ἰνδικὰς κώμας καὶ μέθας τραπέντα, πολλὰ ἀναλίσκειν, καὶ τὰ περιλειπόμενα δὲ τῶν χρημάτων μεθ' ἡμέραν κωμάζων ὅτε μὲν ἐξέχει, ἄλλοτε δὲ ἐν ταῖς δημοσίαις ὁδοῖς ἱστάμενος λέγειν, τίνι ἡ τύχη δίδωσι λαβέτω, καὶ ῥίψας τὸ ἀργύριον ᾤχετο. πολλάκις δὲ καὶ πλεκτὸν στέφανον ῥόδων ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ χρυσοϋφῆ τήβενναν φορῶν, μόνος ἐρρέμβετο λίθους ὑπὸ μάλης ἔχων οἷς ἔβαλλε τῶν ἰδίων τοὺς ἀκολουθοῦντας αὐτῷ. ἐλοῦτό τε καὶ εἰς τοὺς κοινοὺς λουτρῶνας, μύροις ἀλειφόμενος. ὅτε καί ποτε συνιδών τις αὐτὸν ἰδιώτης ἔφη, μακάριος εἶ ὦ βασιλεῦ,

Supra lib. 5. πολυτελὲς ὄζεις. καὶ ὃς ἡσθείς, ἐγώ σε φησὶν ὑπέρκορον τούτου ποιήσω καὶ κατὰ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ

Πανήγυρις βασιλέως. ὑδρίσκην ὑπὲρ δύο χόας ἔχουσαν παχέος μύρου καταχυθῆναι ἐκέλευσεν, ὡς καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀγοραιοτρόφων εἰς τὸ ἐκχυθὲν συγκυλισθῆναι. ὀλίσθου τε γενομένου, αὐτός τε ὁ Ἀντίοχος ἔπεσε καγχάζων, καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν λουομένων τὸ αὐτὸ ἔπαθον. Πολύβιος δ' ἐν τῇ ἕκτῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν καλεῖ αὐτὸν ἐπιμανῆ, καὶ οὐκ ἐπιφανῆ διὰ τὰς πράξεις. οὐ μόνον γὰρ μετὰ δημοτῶν ἀνθρώπων κατέβαινεν εἰς ὁμιλίας, ἀλλὰ καὶ μετὰ τῶν παρεπιδημούντων ξένων, καὶ τῶν εὐτελεστάτων συνέπινεν. εἰ δὲ καὶ τῶν νεωτέρων φησὶ συναίσθοιτό τινας εὐωχουμένους, ὅπου δή ποτε, παρῆν μετὰ κεραμίου καὶ συμφωνίας, ὥστε τοὺς πολλοὺς διὰ τὸ παράδοξον ἀνισταμένους φεύγειν. πολλάκις δὲ καὶ τὴν βασιλικὴν ἐσθῆτα ἀποβαλών, τήβενναν ἀναλαβὼν περιῄει τὴν ἀγοράν. ἐν δὲ τῇ τριακοστῇ πρώτῃ ὁ αὐτὸς Πολύβιος φησί, συντελοῦντα αὐτὸν ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ ἀγῶνας, συγκαλέσαι πάντας Ἕλληνας, καὶ τῶν βουλομένων τοὺς πολλοὺς ἐπὶ τὴν θέαν. καὶ πλείστων παραγινομένων ἐν τοῖς γυμνασίοις, πάντας ἐκ

χρυσῶν

ἐκ χρυσῶν ἐλπίων ἤλειφε βρενθείῳ μύρῳ καὶ κινναμωμίνῳ, καὶ ναρδίνῳ, καὶ ἀμαρακίνῳ, καὶ ἰρινίνῳ. καὶ συγκαλῶν αὐτοὺς εἰς εὐωχίαν, ποτὲ μὲν χίλια τρίκλινα, ποτὲ δὲ χίλια πεντακόσια συνεπλήρου μετὰ πολυτελεστάτης παρασκευῆς. καὶ ὁ χειρισμὸς τῆς διακονίας δι᾽ αὐτοῦ ἐγίνετο. κατὰ γὰρ τὰς εἰσόδους ἐφιστάμενος, οὓς μὲν εἰσῆγεν, οὓς δὲ ἀνέκλινεν. καὶ τοὺς διακόνους δὲ τοὺς τὰς παραθέσεις φέροντας αὐτὸς εἰσῆγεν. καὶ περιπορευόμενος οὗ μὲν προσεκάθιζεν, οὗ δὲ προσανέπιπτε. καὶ ποτὲ μὲν ἀποθέμενος μεταξὺ τὸν ψωμόν, ποτὲ δὲ τὸ ποτήριον, ἀνεπήδα καὶ μετανίστατο καὶ περιῄει τὸν πότον, προπόσεις λαμβάνων ὀρθὸς ἄλλοτε παρ᾽ ἄλλοις. ἅμα δὲ τοῖς ἀκροάμασι προσπαίζων, καὶ ὑπὸ τῶν μίμων εἰσεφέρετο ὅλος συγκεκαλυμμένος, καὶ ἐτίθετο εἰς τὴν γῆν, ὡς εἷς ὢν τῶν μίμων. καὶ τῆς συμφωνίας προκαλουμένης, ὁ βασιλεὺς ἀναπηδήσας, ὠρχεῖτο καὶ προσέπαιζε τοῖς μίμοις, ὥστε πάντας αἰσχύνεσθαι. τοιαῦτα ἀπεργάζεται τοὺς ταλαιπώρους ἡ πρὸς τῇ μέθῃ ἀπαιδευσία. φιλοπότης δ᾽ ἦν καὶ ὁ ὁμώνυμος αὐτῷ Ἀντίοχος ἐν Μηδίᾳ πρὸς Ἀρσάκην πολεμήσας, ὡς ἱστορεῖ Ποσειδώνιος ὁ Ἀπαμεὺς ἐν τῇ ἑκκαιδεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν. ἀναιρεθέντος γοῦν αὐτοῦ, τὸν Ἀρσάκην θάπτοντα αὐτὸν λέγειν, ἔσφηλέ σε Ἀντίοχε θάρσος καὶ μέθη. ἤλπιζες γὰρ ἐν μεγάλοις ποτηρίοις τὴν βασιλείαν ἐκπιεῖν. Ἀντίοχος δὲ ὁ μέγας ἐπικαλούμενος, ὃν Ῥωμαῖοι καθεῖλον, ὡς ἱστορεῖ Πολύβιος ἐν τῇ εἰκοστῇ, παρελθὼν εἰς Χαλκίδα τῆς Εὐβοίας, συνετέλει γάμους πεντήκοντα μὲν ἔτη γεγονώς, καὶ δύο τὰ μέγιστα τῶν ἔργων ἀνειληφώς, τήν τε τῶν Ἑλλήνων ἐλευθέρωσιν, ὡς αὐτὸς ἐπηγγέλλετο, καὶ τὸν πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον. ἐρασθεὶς γοῦν παρθένου Χαλκιδικῆς κατὰ τὸν τοῦ πολέμου καιρὸν ἐφιλοτιμήσατο γῆμαι, οἰνοπότης ὢν καὶ μέθαις χαίρων. ἦν δ᾽ αὐτὴ Κλεοπτολέμου μὲν θυγάτηρ ἑνὸς τῶν ἐπιφανῶν, κάλλει δὲ πάσας ὑπερβάλλουσα. καὶ τοὺς γάμους συντελῶν ἐν τῇ Χαλκίδι, αὐτόθι διέτριψε τὸν χειμῶνα, τῶν ἐνεστώτων οὐδ᾽ ἥντινα ποιούμενος πρόνοιαν. ἔθετο δὲ καὶ τῇ παιδὶ ὄνομα Εὔβοιαν. ἡττηθεὶς οὖν τῷ πολέμῳ, ἔφυγεν εἰς Ἔφεσον μετὰ τῆς νεογάμου. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ ὁ Πολύβιος ἱστορεῖ, Ἄγρωνα τῶν Ἰλλυριῶν βασιλέα ἡσθέντα μέγα ἐπὶ τῷ νενικηκέναι τοὺς Αἰτωλούς, πολυπότην ὄντα, καὶ εἰς μέθας καὶ εὐωχίας τραπέντα, πλευρίτιδι ληφθέντα ἀποθανεῖν. ἐν δὲ τῇ εἰκοστῇ ἐνάτῃ ὁ αὐτὸς Γένθιόν φησι τὸν τῶν Ἰλλυριῶν βασιλέα, διὰ τὴν πολυποσίαν πολλὰ ποιεῖν ἀσελγῆ κατὰ τὸν βίον, νύκτωρ τε ἀεὶ καὶ μεθ᾽ ἡμέραν μεθύοντα. ἀποκτείναντα δὲ καὶ Πλεύρατον τὸν ἀδελφόν, γαμεῖν μέλλοντα τὴν Μονουνίου θυγατέρα, αὐτὸν γῆμαι τὴν παῖδα, καὶ ὠμῶς χρῆσθαι τοῖς ἀρχομένοις. καὶ Δημήτριον δέ φησι τὸν ἐκ τῆς Ῥώμης τὴν ὁμηρείαν διαφυγόντα, ἐν τῇ τρίτῃ καὶ τριακοστῇ, βασιλεύσαντα Σύρων, πολυπότην ὄντα, τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας μεθύσκεσθαι. Ὀροφέρνην τε ὀλίγον χρόνον Καππαδοκίας βασιλεύσαντα, καὶ παριδόντα τὰς πατρίους ἀγωγάς, φησὶν ἐν τῇ τριακοστῇ δευτέρᾳ, εἰσαγαγεῖν τὴν ἰακὴν καὶ τεχνιτικὴν ἀσωτίαν. διόπερ ὁ θειότατος Πλάτων καλῶς νομοθετεῖ ἐν τῷ δευτέρῳ, τοὺς παῖδας μέχρις ἐτῶν ὀκτωκαίδεκα τὸ παράπαν οἴνου μὴ γεύεσθαι. οὐ γὰρ χρὴ πῦρ ἐπὶ πῦρ ὀχετεύειν. οἴνου δὲ μετρίου γεύεσθαι μέχρι τριάκοντα ἐτῶν. μέθης δὲ καὶ πολυοινίας τὸ παράπαν τὸν νέον ἀπέχεσθαι. τετταράκοντα δὲ ἐπιβαίνοντα ἐτῶν, ἐν τοῖς συσσιτίοις εὐωχηθέντα καλεῖν τούς τε ἄλλους θεούς, καὶ δὴ Διόνυσον παρακαλεῖν εἰς τὴν τῶν πρεσβυτῶν τελετήν, ἅμα καὶ παιδιάν. ἣν τοῖς ἀνθρώποις ἐπίκουρον τῆς τοῦ γήρως αὐστηρότητος ἐδωρήσατο τὸν οἶνον φάρμακον, ὥστε ἀνηβᾶν ἡμᾶς καὶ δυσθυμίας λήθην γίγνεσθαι. καὶ ἑξῆς δέ φησι, λόγος καὶ φήμη ὑπορρεῖ, ὡς ὁ θεὸς οὗτος ὑπὸ τῆς μητρυιᾶς Ἥρας διεφορήθη τῆς ψυχῆς τὴν γνώμην. διὸ τάς τε βακχείας καὶ τὴν μανικὴν πᾶσαν ἐμβάλλει χορείαν τιμωρούμενος, ὅθεν καὶ τὸν οἶνον ἐπὶ τοῦτ᾽ αὐτὸ δεδώρηται. Φάλαικος δ᾽ ἐν τοῖς ἐπιγράμμασι, γυναῖκά τινα ἀναγράφει πολυπότην Κλειὼ ὄνομα, Χρυσοῦν κροκόεντα περιζώσασα χιτῶνα, Τόνδε Διωνύσῳ δῶρον ἔδωκε Κλεώ, Οὕνεκα συμποσίοισι μετέπρεπεν, ἶσα δὲ πίνειν Οὔ τις οἱ ἀνθρώπων ἤρισεν, οὐδ᾽ ἅμα πω. ὅτι δὲ φίλοινον τὸ τῶν γυναικῶν γένος, κοινόν. οὐκ ἀχαρίστως δὲ καὶ ὁ Ξέναρχος ἐν τῷ πεντάθλῳ γυναῖκά τινα εἰσάγει φρικτότατον ὅρκον ὀμνύουσαν τόνδε. ἐμοὶ γένοιτο σοῦ ζώσης, τέκνον ἐλεύθερον πιοῦσαν οἶνον ἀποθανεῖν. παρὰ Ῥωμαίοις δέ, ὥς φησι Πολύβιος ἐν τῇ ἕκτῃ, ἀπείρηται γυναιξὶ πίνειν οἶνον. τὸν δὲ καλούμενον πάσσον πίνουσι. τοῦτον δὲ ποιοῦσι μὲν ἐκ τῆς ἀσταφίδος, καὶ ἔστι παραπλήσιος πινόμενος τῷ αἰγοσθενεῖ τῷ γλυκεῖ, καὶ τῷ κρητικῷ. διὸ πρὸς τὸ κατεπεῖγον τοῦ δίψους χρῶνται αὐτῷ. λαθεῖν δὲ ἐστὶν ἀδύνατον τὴν γυναῖκα πιοῦσαν οἶνον. πρῶτον μὲν γὰρ οὐδ᾽ ἔχει οἴνου κυρίαν ἡ γυνή. πρὸς δὲ τούτοις φιλεῖν δεῖ τοὺς συγγενεῖς τοὺς ἑαυτῆς, καὶ τοὺς τοῦ ἀνδρὸς ἕως ἐξανεψίων, καὶ τοῦτο ποιεῖν καθ᾽ ἡμέραν ὁπόταν ἴδῃ πρῶτον. λοιπὸν ἀδήλου τῆς ἐντυχίας οὔσης τίσιν ἀπαντήσει, φυλάσσεται. τὸ γὰρ πρᾶγμα κἂν γεύσηται μόνον, οὐ προσδεῖ διαβολῆς. Ἄλκιμος δ᾽ ὁ Σικελιώτης ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ τῶν βίβλων Ἰταλικῇ, πάσας φησὶν ἐν Ἰταλίᾳ γυναῖκας μὴ πίνειν οἶνον ἐκ ταύτης αἰτίας. Ἡρακλῆς περὶ τὴν Κροτωνιᾶτιν γενόμενος, ἐπεὶ πρός τινα οἰκίαν οὖσαν παρὰ τὴν ὁδὸν διψῶν ἀφίκετο, προσελθὼν ᾔτει πιεῖν ἐντεῦθεν. ἔτυχε δ᾽ ἡ γυνὴ τοῦ τῆς οἰκίας κεκτημένου πίθον οἴνου λαθραίως ὑποίξασα, καὶ πρὸς μὲν τὸν ἄν-

Plutarch. in Flaminio.

Gell. lib. 10. cap. 23.

δρα δ' ἐνόμιζεν, ἐποίησεν αὐτήν, εἰ ἐξίοι χαίρειν τὸν πίθον τοῦτον ἀνοίξειν, ὕδατος δ' ἐκέλευσεν αὐτὴν προσενεγκεῖν. Ἡρακλῆς δ' ἐπὶ θύραις ἑστώς, καὶ ἀκούσας ταῦτα, τὸν μὲν ἄνδρα αὐτῆς σφόδρα ἐπήνεσεν, ὃν ἐκέλευσεν αὐτὸν παρελθόντα εἴσω σκοπεῖν τὸν πίθον, καὶ ὃς εἰσελθὼν, λίθινον εὗρε τὸν πίθον γεγονότα. τοῦτο δὲ τὸ σημεῖον ἔτι καὶ νῦν ἐστιν ἐν ταῖς ἐπιχωρίαις γυναιξὶν πάσαις, ἐν αἰσχροῖς κεῖσθαι τὸ πίνειν οἶνον, διὰ τὴν προκειμένην αἰτίαν. ὅτι δ' ἀσὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησι μεθύσαι αἱ γυναῖκες, παραδεδώκασιν Ἀντιφάνης μὲν ἐν τῇ ἀκοντιζομένῃ οὕτω, Γείτων ἐστί τις Κάπηλος. οὗτος εὐθὺς ὅταν ἔλθω ποτὲ Διψῶσα μόνος οἶδεν, ὥς γέ μοι κεραννύει Οὔθ' ὑδαρὲς, οὔτ' ἄκρατον. οἶδα δ' ἐγὼ ποτὲ Πιοῦσα. καὶ ἐν μυσίδι, (γυναῖκες δ' εἰσὶν αἱ διαλεγόμεναι) Βούλει σὺ φιλτάτη Πιεῖν, καλῶς ἔχοιμι. τουτὶ γάρ ἐστι φέρε. Μέχρι γὰρ ἐνὸς τριῶν φασὶ τιμᾶν τοὺς θεούς. Ἄλεξις δ' ὀρχηστρίδι, Γυναιξὶ δ' ἀρκεῖ πάντ' ἐὰν οἶνος παρῇ Πίνειν διαρκής, ἀλλὰ μὴν νὴ τὼ θεὼ, Ἔσται γ' ὅσον ἂν βουλώμεθ', ἔσται καὶ μάλα Ἡδύς γ' ὀδόντας οὐκ ἔχων ἤδη σαπρὸς, Λίγων γέρων γε δαιμονίως ἀσπάζομαι Γραῦν σφίγγα πρὸς ἐμέ γ' ὡς αἰνίγματα λέγει. καὶ τὰ λοιπά. ἐν δὲ διεψευσμένῳ(?) ... ἐν θεομισεῖ(?), Ζωπύρος φησὶ καὶ ζώπυρα οἰνηρὸν ἀγγεῖον. Ἀντιφάνης Βάκχαις, Ἔπειτα δὲ τοῦτ' οὐκ ἔστι κακοδαίμων σφόδρα, Ὅς τις γαμεῖ γυναῖκα, πλὴν ἐν τοῖς Σκύθαις. Ἐκεῖ μόνον γὰρ οὐ φύεται ἄμπελος. Ξέναρχος πεντάθλῳ, Ὅρκον δ' ἐγὼ γυναικὸς εἰς οἶνον γράφω. Πλάτων Φάωνι διαλεγόμενος ὅσα διὰ τὸν οἶνον συμβαίνει γυναιξὶ φησίν, Εἶεν γυναῖκες ὡς ὑμῖν πάλαι, Οἶνον γενέσθαι τὴν ἄνοιαν εὔχομαι. Ὑμῖν γὰρ οὐδὲν, καθάπερ ἡ παροιμία, Ἐν τῷ καπήλῳ νοῦς ἐνεῖναί μοι δοκεῖ. Εἰ γὰρ Φάωνα δεῖσθ' ἰδεῖν προτέλεια, δεῖ Ὑμᾶς ποιῆσαι πολλὰ πρότερον τοιαδί. Πρῶτα μὲν ἐμοὶ γὰρ κουροτρόφῳ προθύεται, Πλακοῦς ἐνόρχης, ἄμυλος, ἐγκύμων, κίχλαι, Ἑκκαίδεκ' ὁλόκληροι μέλιτι δεμεμιγμέναι Λαγῷα δώδεκ' ἐπὶ σελήνῃ, τἄλλα δὲ Ἤδη ταῦτ' εὐτελέστατ' ἄκουε δή Βολβῶν μὲν ὀρθάννῃ τριμέτρους(?). Κονισάλῳ δὲ καὶ παραστάταιν δυοῖν Μύρτων πινακίσκος, χερσὶ παρατετιλμένων. Λύχνων γὰρ ὀσμὰς οὐ φιλοῦσι δαίμονες, Πύγας τετάρτης κυσί τε καὶ κυνηγέταις, Δόρδωνι δραχμὴ κύβδα ἐξ ἰώβολον, Ἥρῳ κέλητι δέρμα καὶ θυλήματα, Ταῦτ' ἐστὶ τἀναλώματ'. εἰ μὲν οὖν τάδε Προσοίσετ' εἰσέλθοιτ' ἄν, εἰ δὲ μὴ, μάτην Ἔξεστιν ὑμῖν διὰ κενῆς κινητιᾶν. Ἀξιόνικος δ' ἐν Φιλίνῃ φησί, γυναικὶ δὲ πιστεύειν μὴ πίνειν ὕδωρ. καὶ ὅλα δὲ ἔθνη περὶ μέθας διατρίβοντα μνήμης ἠξίωται. Βαίτων γοῦν ὁ Ἀλεξάνδρου βηματιστὴς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ σταθμοὶ τῆς Ἀλεξάνδρου πορείας, καὶ Ἀμύντας ἐν τοῖς σταθμοῖς, τὸ τῶν Ταπύρων ἔθνος φησὶν οὕτω φίλοινον εἶναι, ὡς καὶ ἀλείμματι ἄλλῳ μηδενὶ χρῆσθαι, ἢ τῷ οἴνῳ. τὰ δ' αὐτὰ ἱστορεῖ καὶ Κτησίας ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν φόρων. οὗτος δὲ καὶ δικαιοτάτους αὐτοὺς λέγει εἶναι. Ἁρμόδιος δὲ ὁ Λεπρεάτης, ἐν τῷ περὶ τῶν παρὰ Φιγαλεῦσι νομίμων, φιλοπότας φησὶ γενέσθαι Φιγαλεῖς, Μεσσηνίοις ἀστυγείτονας ὄντας, ἐν τοῖς καπηλείοις οἰκεῖν ἐκμισθώσαντας τὰ ἑαυτῶν θαλάμους μετὰ τῶν γυναικῶν τοῖς ξένοις. Πολεμίας σάλπιγγος οὐδὲ ἐν ὕπνοις ὑπομένοντας ἀκοῦσαι. διὸ καὶ πολεμουμένων ποτὲ αὐτῶν, καὶ οὐ προσκαρτερούντων τοῖς τείχεσι Λεωνίδης ὁ στρατηγὸς ἐκέλευσε τὰ καπηλεῖα ἐπὶ τῶν τειχῶν σκηνοπηγεῖν. καὶ μόλις ποτὲ ἐπαύσαντο λιποτακτοῦντες, ὥς φησι Δάμων ἐν τῷ περὶ Βυζαντίου. Μένανδρος δ' ἐν ἀρρηφόρῳ, ἢ αὐλητρίδι, πάντας μεθύσους τοὺς ἐμπόρους ποιεῖ, τὸ Βυζάντιον, Ὅλην ἐπίνομεν τὴν νύκτα διὰ σέ, Καὶ σφόδρ' ἄκρατόν μοι δοκῶ. Ἀνίσταμαι γοῦν τέτταρας κεφαλὰς ἔχων. Κωμῳδοῦνται δὲ ὡς μέθυσοι Ἀργεῖοι μὲν καὶ Τιρύνθιοι ὑπὸ Ἐφίππου ἐν Βουσίριδι. ποιεῖ δὲ τὸν Ἡρακλέα λέγοντα, Οὐκ οἶσθά μ' ὄντα πρὸς θεῶν Τιρύνθιον Ἀργεῖον, οἳ μεθύοντες ἀεὶ τὰς μάχας, Πάσας μάχονται. τουτὶ γὰρ οὖν φεύγουσ' ἀεί.

Μιλησίους δ' Εὔβουλος ἐν κατακολλωμένῳ, ὑβριστὰς εἶναι φησὶ μεθυσθέντας. Πολέμων δὲ ἐν τῷ πρώτῳ τῶν περὶ πόλεις ἐπιγραμμάτων, περὶ Ἠλείων παρατίθεται τόδε τὸ ἐπίγραμμα, Ἦλις καὶ μεθύει καὶ ψεύδεται, οἷος ἑκάστου Οἶκος, τοίη δὴ καὶ ξυνάπασα πόλις. Θεόπομπος δ' ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ εἰκοστῇ, περὶ Χαλκιδέων ἱστορῶν τῶν ἐν Θρᾴκῃ, φησίν. ἐτύγχανον γὰρ τῶν μὲν βελτίστων ἐπιτηδευμάτων ὑπερεωρακότες, ἐπὶ δὲ τοὺς πότους καὶ ῥαθυμίαν, καὶ πολλὴν ἀκολασίαν ὡρμηκότες ἐπιεικῶς. τὸ δ' ἀσὶ πάντες οἱ Θρᾷκες πολυπόται, διὸ καὶ Καλλίμαχος ἔφη, Καὶ γὰρ ὁ Θρηικίην μὲν ἀπέστυγε χανδὸν ἄμυστιν Οἰνοποτεῖν. ὀλίγῳ δ' ἥδετο κισσυβίῳ. ἐν δὲ τῇ πεντηκοστῇ ὁ Θεόπομπος περὶ Μηθυμναίων τάδε λέγει, Καὶ τὰ μὲν ἐπιτήδεια προσφερομένους πολυτελῶς, μετὰ τῶν κατακεῖσθαι καὶ πίνειν. ἔργον δ' οὐδὲν ἄξιον τῶν ἀναλωμάτων ποιοῦντας. ἔπαυσεν οὖν αὐτοὺς τούτων Κλεομένης ὁ τύραννος, ὁ καὶ τὰς μαστροπὰς τὰς εἰθισμένας προαγωγεύειν τὰς ἐλευθέρας γυναῖκας τρεῖς ἢ τέτταρας τὰς ἐπιφανεστάτας πορνευομένας, ἐνδήσας εἰς σάκκους καταποντίσαι τισὶν προστάξας. καὶ Ἕρμιππος δὲ ἐν τοῖς περὶ τῶν ἑπτὰ σοφῶν, Περίανδρον τὸ αὐτὸ ποιῆσαι. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ τῶν Φιλιππικῶν, Ἰλλυριοί φησι δειπνοῦσι καθήμενοι καὶ πίνουσι. ἄγουσί δὲ καὶ τὰς γυναῖκας εἰς τὰς συνουσίας, καὶ καλὸν αὐταῖς προπίνειν, οἷς ἂν τύχωσι τῶν παρόντων. ἐκ δὲ τῶν

συμποσίων

Γυναῖκες φίλοινοι.

Φίλοινον ἔθνος.

συμποσίων αὖται ὡς ἄνδρας ἀπάγουσι, καὶ λακκόβιοι δὲ πάντες εἰσί, καὶ ζώννυνται τὰς κοιλίας ζώναις πλατείαις, ὅταν πίνωσι. καὶ τὸ μὲν πρῶτον μέτρια ποιοῦσιν. ἐπειδὰν δὲ σφοδρότερον πίνωσι, μᾶλλον ἀεὶ συνάγουσι τὴν ζώνην. Ἀρειαῖοι δέ φησι κέκτηνται προσπελάτων, ὥσπερ εἰλώτων τριάκοντα μυριάδας. καθ' ἑκάστην δὲ ἡμέραν μεθύουσι καὶ ποιοῦνται συνουσίας, καὶ διάκεινται πρὸς ἐδωδὴν καὶ πόσιν ἀκρατέστερον. διὸ καὶ Κελτοὶ πολεμοῦντες αὐτοῖς, καὶ εἰδότες αὐτῶν τὴν ἀκρασίαν, παρήγγειλαν ἅπασι τοῖς στρατιώταις δεῖπνον ὡς λαμπρότατον παρασκευάσαντας ἐπὶ σκηνῶν, ἐμβαλεῖν εἰς τὰ σιτία πόαν τινὰ φαρμακώδη δυναμένην διακόπτειν τὰς κοιλίας καὶ διακαθαίρειν. γενομένου δὲ τούτου, οἱ μὲν αὐτῶν καταληφθέντες ἀπώλοντο. οἱ δὲ καὶ εἰς τοὺς ποταμοὺς ἔρριψαν, ἀκρατεῖς τῶν γαστέρων γενόμενοι. τοιαῦτα καὶ πολλὰ ἐφεξῆς καταλέξαντος τοῦ Δημοκρίτου, ὁ Ποντιανὸς ἔφη. πάντων τούτων εἶναι τῶν δεινῶν μητρόπολιν τὸν οἶνον, δι' ὃν καὶ τὰς μέθας, καὶ τὰς μανίας, ἔτι δὲ καὶ τὰς παροινίας γίγνεσθαι, οὕτως ἐκπαθῶς μεταλαμβανόντας. οὐ κακῶς οὖν ὁ χαλκοῦς ἐπικαλούμενος Διονύσιος ἐν τοῖς ἐλεγείοις κυλίκων ἐρέτας ἔφη, Καί τινες οἶνον ἄγοντες ἐν εἰρεσίᾳ Διονύσου, Συμποσίου ναῦται καὶ κυλίκων ἐρέται. Περὶ τοῦδε, τὸ γὰρ φίλον οὐκ ἀπόλλυται. Ἄλεξις δ' ἐν Κουρίδι περί τινος πλέον πιόντος διαλεγόμενος φησίν. ὁ μὲν οὖν ἐμὸς υἱός, οἷον ὑμεῖς ἀρτίως εἴδετε, τοιοῦτος γέγονεν οἰνοπίων τις, ἢ Μάρων τις, ἢ Κάπηλος, ἢ Τιμοκλῆς. μεθύει γὰρ οὐδὲν ἕτερον. ὁ δ' ἕτερος τί ἂν τύχοιμι ὀνομάσας, βῶλος, ἄροτρον, γηγενὴς ἄνθρωπος. χαλεπὸν οὖν ἐστιν ἄνδρες φίλοι τὸ μεθύειν, καὶ καλῶς πρὸς τοὺς οὕτω βλάπτοντας τὸν οἶνον ὁ αὐτὸς Ἄλεξις ἐν Ὀπώρᾳ (ἑταίρας δὲ ὄνομα τὸ δρᾶμ' ἔχει) φησίν· οἶνον πολὺν οὐ κεκραμένον πίνεις μεστὸς ὤν, κοὐκ ἐξεμεῖς. κἀν Δαιτυλίῳ, Εἶτ' οὐχ ἁπάντων ἐστὶ τὸ μεθύειν κακὸν Μέγιστον ἀνθρώποισι καὶ βλαβερώτατον. Κἀν Ἐπιτρόπῳ δ' ἔφη, Πολὺς γὰρ οἶνος πόλλ' ἁμαρτάνειν ποιεῖ.

Κρωβύλος τ' ἐν Ἀπολειπούσῃ, Τὸ γὰρ ἐνδελεχῶς μεθύειν τίν' ἡδονὴν ἔχει, Ἀποστεροῦντα ζῶντα ἑαυτὸν τοῦ φρονεῖν, Ὃ μέγιστον ἡμῶν ἀγαθὸν ἔσχεν ἡ φύσις. Οὐ χρὴ οὖν μεθύειν. καὶ γὰρ δημοκρατουμένη πόλις, φησὶν ὁ Πλάτων ἐν ὀγδόῳ Πολιτείας, ἐλευθερίας διψήσασα, ἂν κακῶν οἰνοχόων προστατούντων τύχῃ, καὶ πορρωτέρω τοῦ δέοντος ἀκράτου αὐτῆς μεθυσθῇ, τοὺς ἄρχοντας δή, ἂν μὴ πάνυ πρᾶοι ὦσι, καὶ πολλὴν παρέχωσι τὴν ἐλευθερίαν κολάζει, αἰτιωμένη ὡς μιαρούς τε καὶ ὀλιγαρχικούς. τοὺς δὲ κατηκόους τῶν ἀρχόντων προπηλακίζει. ἐν δὲ τοῖς Νόμοις ἕκτῳ φησίν, τὴν πόλιν εἶναι δίκην κρατῆρος κεκραμένην, οὗ μαινόμενος μὲν ὁ οἶνος ἐγκεχυμένος ζεῖ. κολαζόμενος δὲ ὑπὸ νήφοντος ἑτέρου θεοῦ καλὴν κοινωνίαν λαβών, ἀγαθὸν πόμα καὶ μέτριον ἀπεργάζεται. τὸ γὰρ παροινεῖν ἐκ τοῦ μεθύειν γίνεται. διὸ καὶ Ἀντιφάνης ἐν Ἀρκαδίᾳ φησίν, Οὔτε γὰρ νήφοντα δεῖ Οὐδαμοῦ πάτερ παροινεῖν, οὔθ' ὅταν πίνειν δέῃ Νοῦν ἔχειν. ὅστις δὲ μεῖζον, ἢ κατ' ἄνθρωπον φρονεῖ, Μικρῷ πεποιθὼς ἀθλίῳ νομίσματι, Εἰς ἄφοδον ἐλθὼν ὅμοιον πᾶσιν αὑτὸν ὄψεται,

Ἐὰν σκοπῇ τὰ τῶν ἰατρῶν τοῦ βίου τεκμήρια Τὰς φλέβας ὅποι φέρονται, τὰς ἄνω καὶ τὰς κάτω, Δι' ὧν ὁ θνητὸς πᾶς κυβερνᾶται βίος. ἐν δὲ Αἰόλῳ διαβάλλων ὅσα δεινὰ πράττουσιν οἱ πλέον πινόντων φησί, Μακαρεὺς ἐρῶν τι τῶν ὁμοσπόρων μιᾶς Πληγείς, τέως μὲν ἐπεκράτει τῆς συμφορᾶς, Κατεῖχέ θ' αὑτόν, εἶτα παραλαβών ποτε Οἶνον στρατηγόν, ὃς μόνος θνητοῖς ἄγει Τὴν τόλμαν, εἰς τὸ πρόσθεν τῆς εὐβουλίας, Νύκτωρ ἀναστὰς ἔτυχεν ὧν ἐβούλετο. Καλῶς οὖν ἄρα καὶ Ἀριστοφάνης Ἀφροδίτης γάλα τὸν οἶνον ἔφη εἰπών, Ἡδύς γε πίνειν οἶνος Ἀφροδίτης γάλα. Ὃν πολὺν σπῶντες ἔνιοι παρανόμων ἀφροδισίων ὄρεξιν λαμβάνουσιν. Ἡγήσανδρος δ' ὁ Δελφὸς καὶ δεξιούς τινας κέκληκε, λέγων οὕτως. Κομψὸν καὶ Ῥοδοφῶν τῶν ἐν Ῥόδῳ πολιτευσαμένων ὄντων, ἦσαν ἔξοινοι. καὶ ὁ Κομψὸς εἰς κυβευτὴν σκώπτων τὸν Ῥοδοφῶντα ἔλεγεν, ὦ γέρον ἦ μάλα δή σε νέοι τείρουσι κυβευταί. ~~Ῥοδοφῶν ἔλεγεν~~, τῇ περὶ τὰς γυναῖκας σπουδῇ, καὶ τὴν ἀκρασίαν ὠνείδιζεν, οὐδεμιᾶς ἀπεχόμενος λοιδορίας. Θεόπομπος δ' ἐν τῇ ἑκκαιδεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν, περὶ ἄλλου Ῥοδίου διαλεγόμενος φησί. τοῦ Ἡγησιλόχου τὰ μὲν ἀχρείου γεγονότος ὑπὸ οἰνοφλυγίας καὶ κύβων, καὶ παντάπασιν οὐκ ἔχοντος ἀξίωμα παρὰ τοῖς Ῥοδίοις, ἀλλὰ διαβεβλημένου διὰ τὴν ἀσωτίαν τὴν τοῦ βίου, καὶ παρὰ τοῖς ἑταίροις, καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις πολίταις, ὃν ἑξῆς λέγων περὶ τῆς ὀλιγαρχίας, ἣν κατεστήσατο μετὰ τῶν φίλων ἐπιφέρει, καὶ πολλὰς μὲν γυναῖκας εὐγενεῖς, καὶ τῶν πρώτων ἀνθρώπων ᾔσχυναν. οὐκ ὀλίγους δὲ παῖδας καὶ νεανίσκους διέφθειραν. εἰς τοῦτο δὲ προέβησαν ἀσελγείας, ὥστε καὶ κυβεύειν ἠξίωσαν πρὸς ἀλλήλους περὶ τῶν γυναικῶν τῶν ἐλευθέρων, καὶ διωμολογοῦντο τοὺς ἐλάττω τοῖς ἀστραγάλοις βάλλοντας, ἥν τινα χρὴ τῶν πολιτίδων τῷ νικῶντι εἰς συνουσίαν ἀγαγεῖν, οὐδεμίαν ὑπεξαιρούμενοι πρόφασιν, ἀλλ' ὅπως ἂν ἕκαστος ᾖ δυνατὸς πείθων, ἢ βιαζόμενος, οὕτω προστάττοντες ἄγειν. καὶ ταύτην τὴν κυβείαν ἔπαιζον καὶ τῶν ἄλλων Ῥοδίων τινές. ἐπιφανέστατα δὲ καὶ πλειστάκις αὐτὸς ὁ Ἡγησίλοχος ὁ προεστάναι τῆς πόλεως ἀξιῶν. Ἀνθέας δὲ ὁ Λίνδιος, συγγενὴς δὲ εἶναι φάσκων Κλεοβούλου τοῦ σοφοῦ, ὥς φησι Φιλόδημος ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Ῥόδῳ Σμινθίων

Οἶνος Ἀφροδίτης γάλα.

Κυβεία Ῥοδίων περὶ γυναικῶν.

πρεσβύτερος καὶ εὐδαίμων ἄνθρωπος, εὐφυής τε περὶ ποίησιν ὢν πάντα τὸν βίον ἐν Διονυσιακῇ ἐσθῆτα διονυσιακὴν φορῶν, καὶ πολλοὺς τρέφων συμμάχους. διῆγέ τε κῶμον ἀεὶ μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ. καὶ πρῶτος εὗρε τὴν διὰ τῶν συνθέτων ὀνομάτων ποίησιν, ᾗ Ἀστυδάμας ὁ Φλιάσιος ὕστερον ἐχρήσατο ἐν τοῖς καταλογάδην ἰάμβοις. οὗτος δὲ καὶ κωμῳδίας ἐποίει, καὶ ἄλλα πολλὰ ἐν τῷ τοιούτῳ τρόπῳ τῶν ποιημάτων, ἃ διῆρχε τοῖς μεθ' ἑαυτοῦ φαλλοφοροῦσι. τούτων ἀκούσας ὁ Οὐλπιανός.

Πάροινος.

ὁ δὲ πάροινος ἔφη κάλλιστε Ποντιανὲ παρά τινι κεῖται. καὶ ὃς ἔφη, ἀπολεῖς μ' ἐρωτῶν κατὰ τὸν καλὸν Ἀγάθωνα, καὶ σὺ καὶ ὁ νέος τρόπος ἐν οὐ πρέποντι τοῖς λόγοισι χρώμενος. ἐπεὶ δὲ πάντων ἡμᾶς εὐθύνας σοι διδόναι κελεύεις, Ἀντιφάνης ἐν Λυδῷ ἄρρην Κολχὶς ἄνθρωπος πάροινος. σὺ δὲ παροινῶν καὶ μεθύων οὐδέ πω κόρον ἔχεις, οὐδὲ ἐπὶ νοῦν λαμβάνεις, ὅτι ὑπὸ μέθης ἀπέθανεν Εὐμένης ὁ Περγαμηνὸς ὁ Φιλεταίρου τοῦ Περγάμου βασιλεύσαντος ἀδελφιδοῦς, ὡς ἱστορεῖ Κτησικλῆς ἐν τρίτῳ χρόνων, ἀλλ' οὐ Περσεὺς ὁ ὑπὸ Ῥωμαίων καθαιρεθείς. κατ' οὐδὲν γὰρ τὸν πατέρα Φίλιππον ἐμιμήσατο. οὔτε γὰρ περὶ γυναῖκας ἐσπούδακε, οὔτε φίλοινος ἦν, ἀλλὰ καὶ οὐ μόνον αὐτὸς μέτριον ἔπινε δειπνῶν, ἀλλὰ καὶ οἱ συνόντες αὐτῷ φίλοι, ὡς ἱστορεῖ Πολύβιος ἐν τῇ ἕκτῃ καὶ εἰκοστῇ.

Ἀῤῥυθμοπότης.

σὺ δὲ ὦ Οὐλπιανὲ ἀῤῥυθμοπότης εἶ κατὰ τὸν Φλιάσιον Τίμωνα. οὕτως γὰρ ἐκεῖνος ὀνομάζει τοὺς τὸν πολὺν σπῶντας οἶνον ἄκρατον ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν σίλλων, Ἠὲ βαρὺν βουπλῆγα θοώτερον ἢ Λυκόοργος, Ὅς ῥα Διωνύσου ἀῤῥυθμοπότας ἐπέκοπτε, Ἐκ δὲ ξυτὰ ῥίπτασκεν ἀπληστοίνους τ' ἀρυταίνας.

Ποτικός.

Οὐ ποτικὸς ἦ. ὀνομάζει δὲ ποτικὸν Ἀλκαῖος Γανυμήδη οὕτως. † ὅτι δὲ τὸ μεθύειν

Τὸ μεθύειν τὰς ὄψεις πλανᾷ.

καὶ τὰς ὄψεις ἡμῶν πλανᾷ, σαφῶς ἐδείξεν Ἀνάχαρσις δι' ὧν εἴρηκε δηλώσας, ὅτι ψευδεῖς δόξαι τοῖς μεθύουσι γίγνονται. συμπότης γάρ τις ἰδὼν αὐτοῦ τὴν γυναῖκα ἐν τῷ συμποσίῳ ἔφη, ὦ Ἀνάχαρσι γυναῖκα γεγάμηκας αἰσχράν, καὶ ὃς ἔφη πάνυ γε κἀμοὶ δοκεῖ, ἀλλά μοι ἔγχεον ὦ παῖ ποτήριον ἀκρατέστερον, ὅπως αὐτὴν καλὴν ποιήσω. μετὰ ταῦτα ὁ Οὐλπιανὸς προπίνων τινὶ τῶν ἑταίρων ἔφη. ἀλλὰ κατὰ τὸν Ἀντιφάνην ὦ φιλότης. ὃς ἐν ἀγροίκοις φησὶν ὅλην καμμύσας ἔκπιε μέγα τὸ φορτίον, οὐχ ὅστις αὐτὸ δεῖν ἐμπείρως ἔχων. πίθι ὦ ἑταῖρε, καὶ μὴ μεστὰς ἀεὶ ἕλκωμεν. ὁ αὐτός φησιν Ἀντιφάνης ἐν τῷ τραυματίᾳ, ἀλλὰ καὶ λογισμὸς εἰς μέσον παταξάτω τις, καί τι καὶ μαλίσκιον στροφὴ προσελθέτω τις. ἡ αὐτὴ λέγων, δεῖ μεταβολὴ παντὸς ἔργου πλὴν ἑνός. παράδος δ' ἑξῆς ἐμοὶ οἶνον ἀρκεσίγυιον ὥς φασκ' Εὐριπίδης. Εὐριπίδης γὰρ τοῦτ' ἔφασκεν. ἀλλά τις φιλόξενος ὑπέρθεν, ἐγὼ διαφέρει ὦ ταν, ἐλέγχεις μ' ἕνεκα συλλαβῆς μιᾶς, καὶ ὅς, τὸ δὲ πίθι τίς εἴρηκεν.

Πίθι.

ἀπὸ σοῦ τοῦδε φίλτατε ἔφη ὁ Οὐλπιανός, ἀπάσας οἴνου ποσοῦ τοῦ. Κρατῖνος ἔχεις ἐν Ὀδυσσεῦσι, τῆ νῦν τόδε πῖθι λαβὼν ἤδη καὶ τοὔνομά μ' εὐθὺς ἐρώτα. Σὺ δ' ἀλλὰ πῖθι τοῦτο μή σοι πείσομαι, Καὶ γὰρ ἐπαγωγὸν ὦ θεοὶ τὸ σχῆμά πως Τῆς κύλικος ἐστὶν ἄξιόν τε τοῦ κλέους, Τοῦ τῆς ἑορτῆς ἧς μεμνήμεθα. ἄρτι γὰρ Ἐξ ὀξυβαφίων κεραμίων ἐπίνομεν. Τούτῳ δὲ τέκνον πόλλ' ἀγαθὰ οἱ θεοὶ Τῷ δημιουργῷ δοῖεν, ὃς ἐποίησέ σε Τῆς συμμετρίας, καὶ τῆς ἀσφαλείας οὕνεκα. καὶ Δίφιλος ἐν Βαλανείῳ ἔγχεον μεστὴν τὸ θνητὸν περικάλυπτε τῷ θεῷ πῖθι. ταῦτα γὰρ ἡμῶν Διὸς ἑταιρείου πάτερ. Ἀμειψίας Φαδῶνι, λαγὼν ταράξας πῖθι τὸν θαλάσσιον. Μένανδρος αὐλητρίσι, Βάλλ' εἰς κόρον ἤδη πώποτ' ἐπιεσωσίλα πᾶσι νῦν πῖθι· μεθύω γὰρ κακῶς.

Πίομαι.

πίομαι δὲ ἄνευ τοῦ ν λεκτέον ἐκτείνοντας δὲ τὸ ι. οὕτω γὰρ ἔχει καὶ τὸ ὁμηρικὸν πίομεν ἐκ Βοτάνης, καὶ Ἀριστοφάνης ἱππεῦσι, κοὔποτ' ἐκ ταὐτοῦ ποτηρίου, καὶ ἐν ἄλλοις πικρότατον οἶνον τήμερον πίει. τάχα ὡς ἐκ τοῦ πίομαι. ἐνίοτε δὲ καὶ συστέλλουσι τὸ ι, ὡς Πλάτων ἐν ταῖς ἀφ' ἱερῶν, Οὐδ' ὅστις αὐτοῦ ἐκπίεται τὰ χρήματα. καὶ ἐν Σύρφακι, καὶ πίεται ὕδωρ πολύ. πίε δὲ δισυλλάβως Μένανδρος ἐν Ἐγχειριδίῳ, Πιεῖν ἀναγκάσω τὸν ἱερόσυλον πρῶτα, καὶ τῇ πίε καὶ πῖνε πῖνε. καὶ σὺ οὖν ὦ ἑταῖρε κατὰ τὸν Ἄλεξιν, ὃς ἐν Διδύμοις φησί, τοῦτο πρόπιθι, ἵνα καὶ αὐτὸς ἄλλο, καὶ γένηται ὁ παρ' Ἀνακρέοντι καλούμενος ἐπίστιος. φησὶ γὰρ ὁ μελοποιός, μηδ' ὥστε κῦμα πόντιον λάλαζε τῇ πολυκρότῃ σὺν Γαστροδώρῃ κα-

Βρῖνος.

ταχύδην πίνουσα τὴν ἐπίστιον. ἕως δ' ἡμεῖς ἀνίσωμα φαμέν. σὺ δὲ πιὼν μὴ φοβηθῇς, σεῖσθαι δὲ τοῦ πίσω μελλῶν καταπεσεῖσθαι. οὐ γὰρ πάθοις οὐ δύναται οἱ τὸν κατὰ Σιμωνίδην πίνοντες οἶνον ἀμύντορα δυσφροσυνάων. ἀλλ' ὥς φησιν Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ μέθης, εἰς τὰ νῶτα καταπίπτουσιν οἱ τὸν κρίθινον πεπωκότες, ὃν πῖνον καλοῦσι, λέγων οὕτως, πλὴν ἴδιόν τι συμβαίνει περὶ τὰς

Τὸ πῖνον.

τῶν κριθῶν τὸ καλούμενον πῖνον. ὑπὸ μὲν γὰρ τῶν λοιπῶν τε καὶ μεθυστικῶν οἱ μεθυσθέντες ἐπὶ πάντα τὰ μέρη πίπτουσι. καὶ γὰρ ἐπὶ τὰ ἀριστερά, καὶ δεξιὰ καὶ πρηνεῖς καὶ ὕπτιοι. μόνοι δὲ οἱ τῷ πίνῳ μεθυσθέντες εἰς τοὐπίσω καὶ ὕπτιοι κλίνονται.

Βρῦτον.

τὸν δὲ κρίθινον οἶνον, καὶ βρῦτον τινὲς καλοῦσιν, ὡς Σοφοκλῆς ἐν Τριπτολέμῳ, βρῦτον δὲ τὸν χερσαῖον οὐ δυνᾶν. καὶ Ἀρχίλοχος ὥσπερ αὐλῷ βρῦτον ἢ Θρὰξ ἀνὴρ, ἢ Φρὺξ ἔβρυζε. κύβδ' ἦν πονουμένη. μνημονεύει τοῦ πόματος Αἰσχύλος ἐν Λυκούργῳ, Κἀκ τῶνδ' ἔπινε βρῦτον ἰσχναίνων χρόνῳ καὶ σεμνοκόμπει τοῦτ' ἐν ἀνδρείᾳ στέγῃ. Ἑλλάνικος δὲ ἐν Κτίσεσι, καὶ ἐκ ῥιζῶν φησι κατασκευάζεσθαι τὸ βρῦτον γράφων ὧδε, πίνουσι δὲ βρῦτον ἐκ τῶν ῥιζῶν,

ρίζων, καθάπερ οἱ Θρᾷκες ἐκ τῶν κριθῶν. Ἑκαταῖος δὲ ἐν δευτέρῳ περιηγήσεως εἰπὼν περὶ Αἰγυπτίων, ὡς ἀρτοφάγοι εἰσὶν, ἐπιφέρει τὰς κριθὰς εἰς τὸ πόμα καταλέουσιν. ἐν δὲ τῇ περὶ Εὐρώπης περιόδῳ Παίονας φησὶ πίνειν βρῦτον ἀπὸ τῶν κριθῶν, καὶ παραβίην ἀπὸ κέγχρου καὶ κονύζης. ἀλείφονται δέ φησιν ἐλαίῳ ἀπὸ γάλακτος. καὶ ταῦτα μὲν ταύτῃ. τῷ δ' ἡμετέρῳ χρόνῳ οἶνος φίλος ὢν θυρσοφόρος, μέγα πρεσβεύων Διόνυσος, φησὶν Ἴων ὁ Χῖος ἐν τοῖς ἐλεγείοις. αὕτη γὰρ πρόφασις παντοδαπῶν λογίων, Αἵ τε πανηγύρεων ἀγοραὶ, θάλειαί τε ἀνάκτων, Ἐξ οὗ βοτρυόεσσ' οἰνὰς ὑποχθόνιον Πτόρθον ἀνασχομένη, θαλερῷ ἐπήχεε πήχει, Αἰθέρος ὀφθαλμῶν δ' ἐξέθορον πυκινοὶ Παῖδες φωνήεντες ὅταν πέσῃ ἄλλος ἐπ' ἄλλῳ. Πρὶν δὲ σιωπῶσι. παυσάμενοι δὲ βοῆς, Νέκταρ ἀμέλγοντα μόνον ὄλβιον ἀνθρώποισι, Ξυνὸν τοῦ χαίρειν φάρμακον αὐτοφυές. Τοῦ θαλίαι φίλα τέκνα φιλοφροσύναι τε χοροί τε Τῶν ἀγαθῶν βασιλεὺς οἶνος ἔδειξε φύσιν. Τοῦ σὺ πάτερ Διόνυσε φιλοστεφάνοισιν ἀρέσκων, Ἀνδράσιν εὐθύμων συμποσίων πρύτανι, Χαῖρε δίδου δ' αἰῶνα καλῶν ἐπιήρανε ἔργων, Πίνειν καὶ παίζειν, καὶ τὰ δίκαια φρονεῖν. Ἄμφις δ' ἐν Φιλαδέλφοις ἐπαινῶν, Τὸν τῶν πολυπότων ὕπνον ὑμῶν τῶν μόνον Ἐν τῷ μετώπῳ νοῦν ἔχειν εἰωθότων. Ἡ μὲν γὰρ ἐστὶ τοῦ συντετάχθαι διὰ τέλους Φρόντισις ὅσα, διὰ τὸ λεπτῶς καὶ πυκνῶς Πάντ' ἐξετάζειν, δεδιέναι τὰ πράγματα Ὁρμᾶν προχείρως, ἡ δὲ διὰ τὸ μὴ σαφῶς Τί ποτ' ἀφ' ἑκάστου πράγματος συμβήσεται Διαλελογίσθαι, δρᾷ τί καὶ νεανικόν, Καὶ θερμόν.

Μέλλοντος δέ τι τούτοις προστιθέναι τοῦ Οὐλπιανοῦ ὁ Αἰμιλιανὸς ἔφη, ὥρα ἡμῖν ἄνδρες φίλοι ζητεῖν τι καὶ περὶ γρίφων, ἵνα κἂν βραχὺ διαστήσωμεν ἀπὸ τῶν ποτηρίων, οὐ κατὰ τὴν Καλλίου τοῦ Ἀθηναίου ἐπιγραφομένην γραμματικὴν τραγῳδίαν. ἀλλ' ἡμεῖς ζητήσωμεν πρότερον μὲν, τίς ὁ ὅρος τοῦ γρίφου. τίνα δὲ Κλεοβουλίνη ἡ Λινδία προὔβαλεν ἐν τοῖς αἰνίγμασιν. ἱκανῶς γὰρ εἴρηκε περὶ αὐτῶν ὁ ἡμέτερος ἑταῖρος Διότιμος ὁ Ὀλυμπηνός, ἀλλὰ πῶς οἱ κωμῳδοποιοὶ αὐτῶν μέμνηνται, καὶ τίνα κόλασιν ὑπέμενον οἱ μὴ λύσαντες. καὶ ὁ Λαρήνσιος ἔφη, ὁ μὲν Σολεὺς Κλέαρχος οὕτως ὁρίζεται, γρῖφος πρόβλημά ἐστι παιστικόν, προστακτικὸν τοῦ διὰ ζητήσεως εὑρεῖν τῇ διανοίᾳ τὸ προβληθὲν τιμῆς, ἢ ἐπιζημίου χάριν εἰρημένον. ἐν δὲ τῷ περὶ γρίφων ὁ αὐτὸς Κλέαρχος φησὶν, ἑπτὰ εἴδη εἶναι γρίφων, ἐν γράμματι μὲν, οἷον ἐροῦμεν ἀπὸ τοῦ ἄλφα ὡς ὄνομά τι ἰχθύος ἢ φυτοῦ. ὁμοίως δὲ κἂν ἔχειν τι κελεύῃ τῶν γραμμάτων, ἢ μὴ ἔχειν. καθάπερ οἱ ἄσιγμοι καλούμενοι τῶν γρίφων, ὅθεν καὶ Πίνδαρος πρὸς τὸ σ' ἐποίησεν ᾠδὴν, οἱονεὶ γρίφου τινὸς ἐν μελοποιΐᾳ προβληθέντος. ἐν συλλαβῇ δὲ λέγονται γρῖφοι, οἷον ἐροῦμεν ἔμμετρον ὅ, τι δήποτε οὗ ἡγεῖται βα, οἷον βασιλεὺς, ἢ ὧν ἔχει τελευτὴν τὸ ναξ, ὡς Καλλιάναξ, ἢ τὸν λέοντα καθηγεῖσθαι, οἷον Λεωνίδης. ἢ ἔμπαλιν τελικὸν εἶναι, οἷον Θρασυλέων. ἐν ὀνόματι δὲ ἐροῦμεν, ὀνόματα ἁπλᾶ ἢ σύνθετα δισύλλαβα, οὗ μορφή τις ἐμφαίνεται τραγικὴ, ἢ πάλιν ταπεινὴ, ἢ ἄθεα ὀνόματα, οἷον Κλεώνυμος, ἢ θεοφόρα, οἷον Διονύσιος. καὶ τούτων ἤτοι ἐξ ἑνὸς θεοῦ ἢ πλειόνων, οἷον Ἑρμαφρόδιτος, ἢ ἀπὸ Διὸς ἄρχεσθαι, Διοκλῆς, ἢ Ἑρμοῦ, Ἑρμόδωρος, ἢ λήγειν εἰ τύχοι εἰς νικος. οἱ δὲ μὴ εἰπόντες οἷς προσετέτακτο ἔπινον τὸ ποτήριον. καὶ ὁ μὲν Κλέαρχος οὕτως ὡρίσατο. τί δὲ ἐστὶ τὸ ποτήριον καλεῖ με Οὐλπιανὲ ζητεῖ. περὶ δὲ τῶν γρίφων Ἀντιφάνης μὲν ἐν Κνοιθιδεῖ, ἢ Γάστρωνι φησὶν, Ἐγὼ πρότερον μὲν τοὺς κελεύοντας λέγειν Γρίφους, παρὰ πότον ᾤμην ληρεῖν σαφῶς, Λέγοντας οὐδὲν ὁπότε τις προστάττεται Εἰπεῖν, ἐφεξῆς ὅ, τι φέρων τις μὴ φέρει, Ἐγέλων, νομίζων λῆρον οὐκ ἂν γενόμενον, Οὐδέποτε γ' οἶμαι πρᾶγμα παντελῶς λέγειν, Ἐνέδρας δ' ἕνεκα. νυνὶ δὲ τοῦτ' ἔγνωχ' ὅτι Ἀληθὲς ἦν. φέρομεν γὰρ ἔρανόν τινα, Ἄνθρωποι δέκ', οὐ φέρει δὲ τούτων τῇ φορᾷ, Οὐδὲ εἷς. σαφῶς οὖν ὅτι φέρων τις μὴ φέρει Τοῦτ' ἐστὶν, ὁ δὲ ὁ γρῖφος ἐνταῦθα βλέπων, Καὶ τοῦτο μὲν δὴ κἀστι συγγνώμην ἔχον. Ἀλλ' οἷα λογοποιοῦσιν ἐν τῷ πράγματι, Οἵτ' ἀργύριον μὴ κατατεθέντες ὡς σφόδρα. Φίλιππος ἄρ' ἦν εὐτυχής γ' εἰσί νὴ Δία. ἐν δὲ Ἀφροδισίῳ, πότερον ὅταν μέλλω λέγειν σοι τὴν χύτραν λέγω, Ἢ τροχορυμασίτευκτον κοιλοσώματον κύτος, Πλαστὸν ἐκ γαίας ἐν ἄλλῃ μητρὸς ὀπτηθὲν στέγῃ Νεογνοῦς, ποίμνης δ' ἐν αὐτῇ πνικτὰ γαλακτοθρέμμονα, Τακεροχρῶτα δ' ἰκτύσσαν, Ἡράκλεις Ἀποκτενεῖς ἄρα μ' εἰ μὴ γνωρίμως. Καὶ πάνυ φράσεις χύτραν κρεῶν. ἐν λέγεις. Ξουθῆς μελίσσης νάμασιν τε συμμιγὲς μηκάδων Αἰγῶν ἀπόρρουν θρόμβον ἐγκαθήμενον Εἰς πλατὺ στέγαστρον ἁγνῆς παρθένου Δηοῦς κόρης, Λεπτοσωματοις τρυφῶντα μυρίοις καλύμμασιν, Ἢ σαφῶς πλακοῦντα φράζω σοι, πλακοῦντα βούλομαι. Βρομιάδος δ' ἱδρῶτα πηγῆς, οἶνον εἰπὲ συντεμών. Λιβάδα δὲ φαιάνδρου δροσώδη παράλιπον, ὕδωρ φάθι. Κασιόπνουν δ' αὔραν δι' αἴθρας. σμύρναν εἰπέ μοι Μακράν, μὴ δὲ τοιοῦτον ἄλλο μηδὲν, μὴ δὲ τοὔμπαλιν Λέγειν ὅτι δοκεῖ τοῦτ' ἔργον εἶναι μεῖζον ὥς φασί τινες, Αὐτὸ μὲν μηδὲν παρ' αὐτὸ δ' ἄλλα συστρέφειν πυκνά. καὶ Ἄλεξις δ' ἐν Ὕπνῳ τοιούτους γρίφους προβάλλει. Οὐ θνητὸς, οὐδ' ἀθάνατος, ἀλλ' ἔχων τινὰ Σύγκρασιν, ὥστε μήτ' ἐν ἀνθρώπου μέρει, Μήτ' ἐν θεοῦ ζῆν, ἀλλὰ φύεσθαί τ' ἀεί, Παίζειν σὺ χαίρεις ὦ γύ-

οἷον τὸν περὶ τῆς σκιᾶς. ἔφη γὰρ εἶναι τινὰ φύσιν ἢ περὶ τὴν γένεσιν, καὶ φθίσιν ἐστὶ μεγίστη, περὶ δὲ τὴν ἀκμὴν ἐλαχίστη. λέγει δ' οὕτως, Τῆς φύσεως ὅσα γαῖα φέρει τροφός, οὐδ' ὅσα πόντος, Οὔτε βροτοῖσιν ἔχει γνῶν αὔξησιν ὁμοίαν, Ἀλλ' ἐν μὲν γενέσει πρωτοσπόρῳ ἐστὶ μεγίστη. Ἐν δὲ μέσαις ἀκμαῖς μικρά. γήρᾳ δὲ πρὸς αὐτῷ Μορφῇ καὶ μεγέθει μείζων πάλιν ἐστὶν ἁπάντων. Κἂν τῷ Οἰδίποδι δὲ τῇ τραγῳδίᾳ τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν εἴρηκεν αἰνιττόμενος. Εἰσὶ κασίγνηται δυτταὶ ὧν ἡ μία τίκτει Τὴν ἑτέραν, αὐτὴ δὲ τεκοῦσα πάλιν γ' ὑπὸ ταύτης Τεκνοῦται. τοιοῦτόν τι καὶ Καλλισθένης ἐν ταῖς ἑλληνικαῖς φησίν, ὡς Ἀρκάδων πολιορκούντων Κρῶμνον (πολίχνιον δ' ἐστὶν ἱδρυμένον πλησίον μεγάλης πόλεως) Ἱππόδαμος ὁ λάκων, εἷς ὢν τῶν πολιορκουμένων, διελέγετο περὶ παρὰ Λακεδαιμονίων πρὸς αὐτοὺς ἥκοντι κήρυκι, δηλῶν ἐν αἰνιγμῷ τὴν περὶ αὐτοὺς κατάστασιν, ἀπαγγέλλειν τῇ μητρὶ λέγων λῦσαι τὸ γύναιον δέχ' ἡμερῶν, τὸ ἐν Ἀπολλωνίῳ δεδεμένον, ὡς οὐκέτι λύσιμον ἐσόμενον ἐάν τι παρέλθωσι, καὶ διὰ ταύτης τῆς γνώμης ἐμήνυε σαφῶς τὸ μήνυμα. αὕτη γάρ ἐστιν ἐν τῷ Ἀπολλωνίῳ παρὰ τὸν τοῦ Ἀπόλλωνος θρόνον διὰ γραφῆς ἀπομεμιμημένος λιμός, ἔχων γυναικὸς μορφήν. φανερὸν οὖν ἐγένετο πᾶσιν, ὅτι δέκα ἡμέρας ἔτι καρτερῆσαι δύνανται οἱ πολιορκούμενοι διὰ τὸν λιμόν. Συνέντες οὖν οἱ Λάκωνες τὸ λεχθὲν ἐβοήθησαν κατὰ κράτος τοῖς ἐν τῇ Κρώμνῃ. πολλοὶ δὲ γρίφων καὶ τοιοῦτοί τινες εἰσίν, οἷον Ἄνδρ' εἶδον πυρὶ χαλκὸν ἐπ' ἀνέρι κολλήσαντα, Οὕτω συγκόλλως ὥστε σύναιμα ποιεῖν. Τοῦτο δὲ σημαίνει σικύας προσβολήν. καὶ τὸ πανάρκους δ' ἐστὶ τοιοῦτον, ὥς φησι Κλέαρχος ἐν τῷ περὶ γρίφων, ὅτι βάλοι ξύλῳ τε καὶ οὐ ξύλῳ, καθημένην ὄρνιθα καὶ οὐκ ὄρνιθα, ἀνήρ τε καὶ οὐκ ἀνήρ, λίθῳ καὶ οὐ λίθῳ. τούτων γάρ ἐστι τὸ μὲν νάρθηξ, τὸ δὲ νυκτερίς, τὸ δὲ εὐνοῦχος, τὸ δὲ κίσσηρις. καὶ Πλάτων δ' ἐν πέμπτῳ νόμων μνημονεύει τῶν τεχνυδρίων φιλοσόφους τοῖς ἐν τοῖς ἑστιάσεσιν ἔφη ἐπαμφοτερίζουσιν ἐοικέναι, καὶ τῷ τῶν παίδων αἰνίγματι τῷ περὶ τοῦ εὐνούχου τῆς βολῆς, περὶ τῆς νυκτερίδος, ᾧ καὶ ἀφ' οὗ αὐτὸν αἰνίττονται βαλεῖν. καὶ τὰ Πυθαγόρου δὲ αἰνίγματα τοιαῦτά ἐστιν, ὥς φησι Δημήτριος ὁ Βυζάντιος ἐν τετάρτῳ περὶ ποιητῶν, καρδίαν μὴ ἐσθίειν, ἀντὶ τοῦ ἀλυπίαν ἀσκεῖν. πῦρ μαχαίρᾳ μὴ σκαλεύειν, ἀντὶ τοῦ τεθυμωμένον ἄνδρα μὴ ἐρεθίζειν. πῦρ γὰρ ὁ θυμός, ἡ δὲ ἔρις μάχαιρα. ζυγὸν μὴ ὑπερβαίνειν, ἀντὶ τοῦ πᾶσαν πλεονεξίαν φεύγειν καὶ στυγεῖν. ζητεῖν δὲ τὸ ἴσον. λεωφόρους ὁδοὺς μὴ στείχειν, ἀντὶ τοῦ γνώμῃ πολλῶν μὴ ἀκολουθεῖν. εἰκῆ γὰρ ἕκαστος ὅ, τι ἂν δόξῃ ἀποκρίνεται. τὴν δ' εὐθεῖαν ἄγειν ἡγεμόνι χρώμενον τῷ νῷ. μὴ καθῆσθαι ἐπὶ χοίνικα, ἀντὶ τοῦ μὴ σκοπεῖν τὰ ἐφ' ἡμέραν, ἀλλὰ τὴν ἐπιοῦσαν ἀεὶ προσδέχεσθαι. ὅρια γὰρ καὶ πέρας ζωῆς ὁ θάνατος. τοῦτον οὖν οὐκ ἐᾷ μετὰ λύπης καὶ φροντίδος προσίεσθαι. περὶ δὲ Θεοδέκτου παραπλησίως ἔπαιζε γρίφους καὶ δρομέας ὁ κῶος, ὥς φησι Κλέαρχος, καὶ Ἀριστώνυμος ὁ ψιλοκιθαριστής, ἔτι τε Κλέων ὁ μίμαυλος ἐπικαλούμενος ὅσπερ καὶ τῶν ἰταλικῶν μίμων ἄριστος γέγονεν αὐτοπρόσωπος ὑποκριτής. καὶ γὰρ Νυμφοδώρου περιῆν ἐν τῷ μνημονευομένῳ μίμῳ. τούτου δὲ καὶ Ἰσχόμαχος ὁ κῆρυξ ἐγένετο ζηλωτής, ὃς ἐν τοῖς κύκλοις ἐποιεῖτο τὰς μιμήσεις. ὡς δ' εὐδοκίμει, μεταβὰς ἐν τοῖς θαύμασιν ὑπεκρίνετο μίμους. τοιοῦτοι δὲ ἦσαν, οὓς ἐποίουν γρίφους. οἷον ἀγροίκου τινὸς ὑπερπλησθέντος καὶ κακῶς ἔχοντος, ὡς ἠρώτα αὐτὸν ὁ ἰατρός, μὴ εἰς ἔμετον ἐνέπνευσεν, οὐκ ἔγωγε εἰπεῖν, ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν. καὶ πτωχῆς τινὸς τὴν γαστέρα πονούσης, ἐπεὶ ὁ ἰατρὸς ἐπυνθάνετο, μὴ ἐν γαστρὶ ἔχει, πῶς γε εἰπεῖν τριταία μὴ βεβρωκυῖα. τῶν Ἀριστωνύμου δ' ἦν εὐτραπέλων λόγων, καὶ Σωσιφάνης ὁ ποιητὴς εἰς Κηφισοκλέα τὸν ὑποκριτὴν εἶπεν, λοιδορῶν αὐτὸν ὡς εὐρύστομον. ἐνέβαλον γὰρ ἄν σε φησὶν εἰς τὰ ἰσχία λίθον, εἰ μὴ καταββαίνειν ἔμελλον τοὺς περιεστηκότας. ἀρχαιότατος δ' ἐστὶ λογικὸς γρῖφος, καὶ τῆς τοῦ γριφεύειν φύσεως οἰκειότατος. τί πάντες οὐκ ἐπιστάμενοι διδάσκομεν, καὶ τί ταὐτὸν οὐδαμοῦ καὶ πανταχοῦ. καὶ πρὸς τούτοις τί ταὐτὸν ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς καὶ ἐν θαλάττῃ. τοῦτο δ' ἐστὶν ὁμωνυμία. καὶ γὰρ ἄρκτος καὶ ὄφις καὶ αἰετὸς καὶ κύων, ἐστὶν ἐν οὐρανῷ καὶ ἐν γῇ καὶ θαλάττῃ, τὸ δὲ χρόνον σημαίνει. ἅμα γὰρ παρὰ πᾶσιν ὁ αὐτὸς καὶ οὐδαμοῦ, διὰ τὸ μὴ ἐν ἑνὶ τόπῳ τὴν φύσιν ἔχειν. τὸ δὲ προάγον ἐστὶ ψυχὰς ἔχειν. τοῦτο γὰρ οὐδεὶς ἡμῶν ἐπιστάμενος διδάσκει τὸν πλησίον. ὁ δὲ ἀθηναῖος Καλλίας (ἐζητοῦμεν γὰρ ἔτι πρότερον περὶ αὐτοῦ) μικρὸν ἔμπροσθεν γενόμενος τοῖς χρόνοις Στράττιδος, ἐποίησε τὴν καλουμένην γραμματικὴν τραγῳδίαν οὕτω διατάξας, πρόλογος μὲν αὐτῆς ἐστιν ἐκ τῶν στοιχείων, ὃν χρὴ λέγειν ἐκ τῶν στοιχείων διαιροῦντα κατὰ τὰς παύσας γραφάς, καὶ τὴν τελευτὴν καταστροφικῶς ποιουμένους εἰς τὸ ἄλφα. βῆτα γάμμα δέλτα ἦτα θῆτα. θεοῦ γὰρ εἶ γε ἰῶτα κάππα λάμβδα μῦ νῦ ξῦ τὸ οὖ πῖ ῥῶ σῖγμα ταῦ ὖ φῖ χῖ τε τῷ ψῖ εἰς τὸ ὦ. ὁ χορὸς δὲ γυναικῶν ἐκ τῶν σὺν δύο πεποιημένος αὐτῷ ἐστὶν ἔμμετρος ἅμα καὶ μεμελοπεποιημένος τόνδε τὸν τρόπον. βῆτα ἄλφα βα, βῆτα εἶ βε, βῆτα ἦ βη, βῆτα ἰῶτα βι, βῆτα οὖ βο, βῆτα ὖ βυ, βῆτα ὦ βω. καὶ πάλιν ἐν ἀντιστρόφῳ τοῦ μέλους καὶ τοῦ μέτρου, γάμμα ἄλφα, γάμμα εἶ, γάμμα ἦ, γάμμα ἰῶτα, γάμμα οὖ, γάμμα ὖ, γάμμα ὦ. καὶ ἐπὶ τῶν

συλλαβῶν ὁμοίως ἕκαστον τό τε μέτρον καὶ τὸ μέλος ἐν ἀντιστρόφοις ἔχουσι πάσας ταυτόν. ὥστε τὸν Εὐριπίδην μὴ μόνον ὑπονοεῖσθαι τὴν Μήδειαν ἐντεῦθεν πεποιηκέναι πᾶσαν, ἀλλὰ καὶ τὸ μέλος αὐτὸ μετενηνοχότα φανερὸν εἶναι. τὸν δὲ Σοφοκλέα διελεῖν φασιν, ἀποτολμῆσαι τὸ ποίημα τοῦ μέτρου τοῦτ᾽ ἀκούσαντα, καὶ ποιῆσαι ἐν τῷ Οἰδίποδι, Οὗτος ἐγὼ οὔτ᾽ ἐμαυτὸν οὔτε σ᾽ ἀλγυνῶ ταῦτ᾽. ἐλέγχεις, διόπερ οἱ λοιποὶ τὰς ἀντιστρόφους ἀπὸ τούτου παρεδέχοντο πάντες, ὡς ἔοικεν ἐν ταῖς τραγῳδίαις καὶ μετὰ τὸν χορὸν εἰσάγει πάλιν ἐκ τῶν φωνηέντων ῥῆσιν, οὕτως. ἣν δεῖ κατὰ τὰς παραγραφὰς ὁμοίως τοῖς πρόσθεν λέγοντα διαιρεῖν, ἵν᾽ ᾖ τοῦ ποιήσαντος ἡ ὑπόκρισις σώζουσα κατὰ τὴν διάνοιαν ἄλφα μόνον ὦ γυναῖκες εἶ, δεύτερον μόνον λέγειν χρὴ καὶ τρίτον μόνον. γ᾽ ἐρεῖς ἀλλ᾽ ἆρα φήσω τὸ τέταρτον ταῦ μόνον ἰῶτα πέμπτον β τὸ θ᾽ ἕκτον ὖ μόνον λέγε. λοίσθιον δὲ φωνῶ σοι τὸ ὦ τῶν ἑπτὰ φωνῶν, ἑπτὰ δ᾽ ἐν μέτροις μόνον. καὶ τοῦτο λέξασα, εἶτα δὶς αὐτὰ λαλεῖ. διδάσκει δὲ καὶ διὰ τῶν ἰαμβείων γράμματα πρῶτος οὗτος. ἀκολαστότερον μὲν κατὰ τὴν διάνοιαν, πεφρασμένον δὲ τὸν τρόπον τοῦτον. Κύω γὰρ ὦ γυναῖκες, ἀλλ᾽ αἰδοῖ φίλαι. Ἐν γράμμασι σφῷν τοὔνομ᾽ ἐξερῶ βρέφους. Ὀρθὴ μακρὰ γραμμή ᾽στιν ἐκ ταύτης μέσης Μικρὰ παρεστῶσ᾽ ἑκατέρωθεν ὑπτία. Ἔπειτα κύκλος πόδας ἔχων βραχεῖς δύο. Ὅθεν ὕστερον, ὡς ὑπονοήσειέ τις Μαιάνδριος ἦν ὁ συγγραφεὺς, μικρὸν διὰ τῆς ἐμμελείας τῇ μιμήσει παρεγκλίνας, συνέγραψεν ἐν τῷ παραγγέλματι φορτικώτερον τοῦ ῥυθμοῦ τινος. Εὐριπίδης δὲ καὶ ἐν τῷ Θησεῖ τὴν ἀγράμματον ἔοικε ποιῆσαι ῥῆσιν. βοτὴρ δ᾽ ἐστὶν ἀγράμματος αὐτόθι δηλῶν τοὔνομα τοῦ Θησέως ἐπιγεγραμμένον οὕτως.

Ἐγὼ πέφυκα γραμμάτων μὲν οὐκ ἴδρις

Μορφὰς δὲ λέξω καὶ σαφῆ τεκμήρια.

Κύκλος τις ὡς τόνοισιν ἐκμετρούμενος Θ

Οὗτος δ᾽ ἔχει σημεῖον ἐν μέσῳ σαφές.

Τὸ δεύτερον δὲ πρῶτα μὲν γραμμαὶ δύο. Η

Ταύτας διείργει δ᾽ ἐν μέσαις ἄλλη μία.

Τρίτον δὲ βόστρυχός τις, ὡς εἱλιγμένος. Σ

Τὸ δ᾽ αὖ τέταρτον ἡ μὲν εἰς ὀρθὸν μία.

Λοξαὶ δ᾽ ἐπ᾽ αὐτῆς τρεῖς κατεστηριγμέναι Ε

Εἰσίν. τὸ πέμπτον δ᾽ οὐκ ἐν εὐμαρεῖ φράσαι.

Γραμμαὶ γάρ εἰσιν ἐκ διεστώτων δύο. Υ

Αὗται δὲ συντρέχουσιν εἰς μίαν βάσιν,

Τὸ λοίσθιον δὲ τῷ τρίτῳ προσεμφερές. Σ

Τὸ δ᾽ αὐτὸ πεποίηκε καὶ Ἀγάθων ὁ τραγῳδοποιὸς ἐν τῷ Τηλέφῳ. ἀγράμματος γάρ τις καὶ ἐνταῦθα δηλοῖ τὴν τοῦ Θησέως ἐπιγραφὴν οὕτως. Γραφῆς ὁ πρῶτος ἦν μεσόμφαλος κύκλος Ὀρθοί τε κανόνες ἐζυγωμένοι δύο, Σκυθικῷ τε τόξῳ τρίτον ἦν προσεμφερές. Ἔπειτα τριόδους πλάγιος ἦν προσκείμενος Ἐφ᾽ ἑνός τε κανόνος ἦσαν ἐζυγωμένοι δύο. Ὅπερ δὲ τρίτον ἦν καὶ τελευταῖον πάλιν. Καὶ Θεοδέκτης δ᾽ ὁ Φασηλίτης ἄγροικόν τινα ἀγράμματον παράγει, καὶ τοῦτον τὸ τοῦ Θησέως ὄνομα διασημαίνοντα, Γραφῆς ὁ πρῶτος ἦν μαλακόφθαλμος κύκλος. Ἔπειτα δύο οἱ κανόνες ἰσόμετροι πάνυ. Τούτους δὲ πλάγιος διὰ μέσου συνδεῖ κανών, Τρίτον δ᾽ ἑλικτῷ βοστρύχῳ προσεμφερές, Ἔπειτα τριόδους πλάγιος, ὡς ἐφαίνετο Πέμπτον δ᾽ ἄνωθεν ἰσόμετροι ῥάβδοι δύο, Αὗται δὲ συντείνουσιν εἰς βάσιν μίαν Ἕκτον δ᾽ ὅπερ καὶ πρόσθεν ὁ βόστρυχος. καὶ Σοφοκλῆς δὲ τούτῳ παραπλήσιον ἐποίησεν ἐν Ἀμφιαράῳ σατυρικῷ, τὰ γράμματα παράγων ὀρχούμενον. Νεοπτόλεμος δ᾽ ὁ Παριανὸς ἐν τῷ περὶ ἐπιγραμμάτων, ἐν Χαλκηδόνι φησὶν ἐπὶ τοῦ Θρασυμάχου τοῦ σοφιστοῦ μνήματος ἐπιγεγράφθαι τόδε τὸ ἐπίγραμμα. Τοὔνομα θῆτα ῥῶ ἄλφα σὰν ὖ μῦ ἄλφα χῖ οὖ σάν. Πατρὶς Χαλκηδών, ἡ δὲ τέχνη σοφίη. Τὸ δὲ Καστορίωνος τοῦ Σολέως, ὡς ὁ Κλέαρχος φησίν, εἰς τὸν Πᾶνα ποίημα τοιοῦτόν ἐστι. τῶν ποδῶν ἕκαστος ὅλοις ὀνόμασι περιειλημμένος πάντας ὁμοίως ἡγεμονικοὺς καὶ ἀκολουθητικοὺς ἔχει τοὺς πόδας, οἷον σὲ τὸν βόλοις νιφοκτύποις δυσχείμερον ναίονθ᾽ ἕδος θηρονόμε Πὰν χθόν᾽ Ἀρκάδων κλῄσω γραφῇ τῇδε σοφῇ πάγκλειτ᾽ ἔπη συνθεὶς ἄναξ δύσγνωστα μὴ σοφοῖς κλύειν μουσοπόλε θὴρ κηροχύτων μείλιγμ᾽ ἱείς. καὶ τὰ λοιπὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. τούτων δὲ ἕκαστον τῶν ποδῶν, ὡς ἂν τῇ τάξει θῇς, τὸ αὐτὸν μέτρον ἀποδώσει οὕτως. σὲ τὸν βόλοις νιφοκτύποις, σὲ τὸν βόλοις δυσχείμερον. καὶ ὅτι τῶν ποδῶν ἕκαστός ἐστι δωδεκαγράμματος. ἔστι δὲ καὶ μὴ τοῦτον τὸν τρόπον, ἀλλ᾽ ἑτέρως ποιῆσαι, ὥστε πλείω πρὸς τὴν χρῆσιν ἐκ τοῦ ἑνὸς ἔχειν, οὕτω λέγοντας, μέτρον φράσον μοι τῶν ποδῶν, λαβὼν μέτρον μοι τῶν ποδῶν, μέτρον φράσον. οὐ βούλομαι γὰρ τῶν ποδῶν μέτρον λαβεῖν. Πίνδαρος δὲ πρὸς τὴν ἀσιγμοποιηθεῖσαν ᾠδήν, ὡς ὁ αὐ-

τος

Λαβεῖν μέτρον γὰρ τῶν ποδῶν οὐ βούλομαι.

τός φησι Κλέαρχος, οἱονεὶ γρίφου τινὸς ἐν μελοποιΐα προβληθέντος, ὡς πολλῶν τοῦτο προσκρουόντων διὰ τὸ δυσεκφόρητον εἶναι ἀποχεῖσθαι τὸ σίγμα, καὶ διὰ τὸ μὴ δοκιμάζειν ἐπαίνοις πρὶν μὲν ἕρπε σχοινοτένειά τ' ἀοιδὰ καὶ τὸ σὰν κίβδηλον ἀνθρώποις. ταῦτα σημειώσαιτ' ἄν τις πρὸς τοὺς νοθεύοντας Λάσου τοῦ Ἑρμιονέως τὴν ἄσιγμον ᾠδὴν, ἥτις ἐπιγράφεται Κένταυροι. καὶ ὁ εἰς τὴν Δήμητρα δὲ τὴν ἐν Ἑρμιόνῃ ποιηθεὶς τῷ Λάσῳ ὕμνος ἄσιγμός ἐστιν, ὥς φησιν Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς ἐν τρίτῳ περὶ μουσικῆς, οὗ ἐστιν ἀρχή, Δάματρα μέλπω κόραν τε κλυμένοιο ἄλοχον μελιβόαν ὕμνον ἀναγνῶσαι. ἔστι καὶ ἄλλον γρίφον. Ἐν φανερῷ γίνομαι, πέτρη δέ μοι ἁλμυρὸν ὕδωρ Ἀμφὶς ἔχει, μήτηρ δ' ἐστὶ ἀριθμοῖο παῖς. Φανερῶς οὖν λέγει τῇ Δήλῳ, ἥτις ὑπὸ θαλάσσης περιέχεται, μήτηρ δ' ἡ Λητώ, ἥτις Κοίου ἐστὶ θυγάτηρ. Μακεδόνες δὲ τὸν ἀριθμὸν κοῖον προσαγορεύουσι. καὶ περὶ τῆς πτισάνης, κριθῆς ἀφλοιῦ χυλὸν ὀργάσας πίε. πεποίηται δὲ τῆς πτισάνης τοὔνομα ἀπὸ τοῦ πτίσσειν καὶ αἰνίττεται περὶ τοῦ κοχλίου. φέρεται δὲ τοῦτο κἀν τοῖς Τεύκρου ὁρισμοῖς, Ζῷον ἄπουν ἀνάκανθον ἀνόστεον ὀστρακόνωτον Ὄμματά τ' ἐκκύπτοντα προβάκτια κεἰσκύπτοντα. Ἀντιφάνης δ' ἐν αὐτῷ ἐρῶντί φησι, Τροφαλίδας τεὐνοσάρκους μανθάνεις τυρὸν λέγει. Ἀναξανδρίδης δὲ αἰσχρὰ ἄρτι διηγησάμενος, καὶ τὰ μὲν δυσχερῆ σώματος μέρη δαμάζεται ἐν πνεκτύποισι γῆς, Τιμόθεος ἔφη ποτ', ἄνδρες τὴν χύτραν εἶναι λέγων. Τιμοκλῆς δ' ἐν Ἥρωσιν ὡς δ' ἦν ἡμέρα Βίου τιθήνη, πολεμία λιμοῦ, φύλαξ Φιλίας, ἰατρὸς ἐκλύτου βουλιμίας. Τράπεζα. περίεργος νὴ τὸν οὐρανὸν Ἐξὸν φράσαι τράπεζαν συντόμως. Πλάτων δὲ ἐν τῷ Ἀδώνιδι χρησμὸν δοθῆναι λέγων Κινύρᾳ ὑπὲρ Ἀδώνιδος φησὶν, ὦ Κινύρα βασιλεῦ Κυπρίων ἀνδρῶν δασυπρώκτων, Παῖς σοι κάλλιστος μὲν ἔφυ θαυμαστότατός σοι Πάντων ἀνθρώπων, δύο δ' αὐτὸν δαίμον' ἔχετον. Ἡ μὲν ἐλαυνομένη λαθρίοις ἐρετμοῖς, ὁ δ' ἐλαύνων. Λέγει δὲ Ἀφροδίτην καὶ Διόνυσον. ἀμφότεροι γὰρ ἤρων τοῦ Ἀδώνιδος. καὶ τὸ τῆς Σφιγγὸς δὲ αἴνιγμα, Ἀσκληπιάδης ἐν τοῖς τραγῳδουμένοις τοιοῦτον εἶναί φησι. Ἔστι δίπουν ἐπὶ γῆς καὶ τετράπον, οὗ μία φωνή, Καὶ τρίπον, ἀλλάσσει δὲ φυὴν μόνον, ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν Ἑρπετὰ κινεῖται ἀνά τ' αἰθέρα καὶ κατὰ πόντον, Ἀλλ' ὁπότεν πλείοσιν ἐρειδόμενον ποσὶ βαίνῃ, Ἔνθα τάχος γυίοισιν ἀφαυρότατον πέλει αὐτοῦ. Γριφώδη δὲ ἐστὶ καὶ Σιμωνίδου ταῦτα πεποιημένα, ὥς φησι Χαμαιλέων ὁ Ἡρακλεώτης ἐν τῷ περὶ Σιμωνίδου, Μιξονόμου τε πατὴρ ἐρίφου καὶ σχέτλιος ἰχθὺς Πλησίον ἠρείσαντο καρήατα. παῖδα δὲ νυκτὸς Δεξάμενοι βλεφάροισι Διωνύσοιο ἄνακτος Βουφόνον οὐκ ἐθέλουσι τιθηνεῖσθαι θεράποντα. Φασὶ δ' οἱ μὲν ἐπί τινος τῶν ἀρχαίων ἀναθημάτων ἐν Χαλκίδι τοῦτ' ἐπιγεγράφθαι. πεποιῆσθαι δὲ ἐν αὐτῷ τράγον καὶ δελφῖνα περὶ ὧν εἶναι τὸν λόγον τοῦτον. οἱ δὲ εἰς ἐπιτόνιον ψαλτήριον δελφῖνα καὶ τράγον εἰργασμένον εἰρῆσθαι. καὶ εἶναι τὸν βουφόνον, καὶ τὸν Διονύσου θεράποντα τὸν διθύραμβον. οἱ δέ φασιν ἐν Ἰουλίδι τὸν Διονύσῳ θυόμενον βοῦν ὑπό τινος τῶν νεανίσκων παίεσθαι πελέκει. πλησίον δὲ τῆς ἑορτῆς οὔσης εἰς χαλκεῖον δοθῆναι τὸν πέλεκυν. τὸν οὖν Σιμωνίδην ἔτι νέον ὄντα βαδίσαι πρὸς τὸν χαλκέα κομιούμενον αὐτόν. ἰδόντα δὲ καὶ τὸν τεχνίτην κοιμώμενον, καὶ τὸν ἀσκὸν καὶ τὸν καρκίνον εἰκῇ κείμενον, καὶ ἐπ' ἀλλήλοις ἔχοντα τὰ ἔμπροσθεν, οὕτως ἐλθόντα εἰπεῖν πρὸς τοὺς συνήθεις τὸ προειρημένον πρόβλημα. τὸν μὲν γὰρ τοῦ ἐρίφου πατέρα τὸν ἀσκὸν εἶναι, σχέτλιον δὲ ἰχθὺν τὸν καρκίνον, νυκτὸς δὲ παῖδα τὸν ὕπνον. βουφόνον δὲ καὶ Διονύσου θεράποντα τὸν πέλεκυν. πεποίηκε δὲ καὶ ἕτερον ἐπίγραμμα ὁ Σιμωνίδης ὃ παρέχει τοῖς ἀπείροις τῆς ἱστορίας ἀπορίαν. Φημὶ τὸν οὐκ ἐθέλοντα φέρειν τέττιγος ἄεθλον Τῷ Πανοπηϊάδῃ δώσειν μέγα δεῖπνον Ἐπειῷ. Λέγεται δὲ ἐν τῇ Καρθαίᾳ διατρίβοντα αὐτὸν, διδάσκειν τοὺς χορούς. εἶναι δὲ τὸ χορηγεῖον ἄνω πρὸς Ἀπόλλωνος ἱερῷ μακρὰν τῆς θαλάσσης. ὑδρεύεσθαι οὖν καὶ τοὺς ἄλλους καὶ τοὺς περὶ τὸν Σιμωνίδην κάτωθεν, ἔνθα ἦν ἡ κρήνη. ἀνακομίζοντος δ' αὐτοῖς τὸ ὕδωρ ὄνου, ὃν ἐκάλουν Ἐπειὸν, διὰ τὸ μυθολογεῖσθαι, τοῦτο δρᾶν ἐκεῖνον, καὶ ἀναγεγράφθαι ἐν τῷ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερῷ τὸν Τρωϊκὸν μῦθον, ἐν ᾧ ὁ Ἐπειὸς ὑδροφορεῖ τοῖς Ἀτρείδαις, ὡς καὶ Στησίχορός φησιν. ᾤκτειρε γὰρ αὐτὸν ὕδωρ αἰεὶ φορέοντα Διὸς κούρα βασιλεῦσιν. ὑπαρχόντων οὖν τούτων ταχθῆναι φασὶ τῷ μὴ παραγινομένῳ τῶν χορευτῶν εἰς τὴν ὡρισμένην ὥραν, παρέχειν τῷ ὄνῳ χοίνικα κριθῶν. τοῦτο οὖν κἀν τῷ ποιητῇ λέγεσθαι, καὶ εἶναι τὸν μὲν οὐ φέροντα τοῦ τέττιγος ἄεθλον, τὸν οὐκ ἐθέλοντα ᾄδειν. Πανοπηϊάδην δὲ τὸν ὄνον. μέγα δεῖπνον δὲ τὴν χοίνικα τῶν κριθῶν. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ Θεόγνιδος τοῦ ποιητοῦ, Ἤδη γάρ με κέκληκε θαλάσσιος οἴκαδε νεκρὸς Τεθνηκὼς ζωῷ φθεγγόμενος στόματι. Σημαίνει γὰρ κόχλον. τοιοῦτον δ' ἐστὶ καὶ τὸ ῥήματα λέγειν ἀνθρώπων ὀνόμασιν ὅμοια, οἷον λαβὼν Ἀριστόνικον ἐν μάχῃ κράτος. καὶ τὸ περιφερόμενον. Πρόντ' ἄνδρες δέκα ναυσὶ κατέδραμον εἰς ἕνα χῶρον. Ἐν δὲ λίθοις ἐμάχοντο, λίθον δ' οὐκ ἦν ἀνελέσθαι. Δίψῃ δ' ἐξώλλυντο, ὕδωρ δ' ὑπερεῖχε γενείου. Τίνα δὲ κόλασιν ὑπέμενον Ἀθήνῃσιν οἱ μὴ λύσαντες τὸν προτεθέντα γρίφον, ἀλλ' ἔπινον ἅλμην κεκερασμένην, ὡς καὶ ὁ Κλέαρχος προεῖπεν ἐν τῷ ὅρῳ. κἀν τῷ

πρώτῳ

Γρίφοι. πρώτῳ δὲ προοιμίων γράφει οὕτως, τῶν γρίφων ἡ ζήτησις οὐκ ἀλλοτρία φιλοσοφίας ἐστί. καὶ οἱ παλαιοὶ τῆς φιλοσοφίας ἀπόδειξιν ἐν τούτοις ἐποιοῦντο. προέβαλλον γὰρ παρὰ τοὺς πότους. οὐχ ὥσπερ οἱ νῦν ἐρωτῶντες ἀλλήλους τίς τῶν ἀφροδισιακῶν συνδυασμῶν, ἢ τίς ἢ ποῖος ἰχθὺς ἥδιστος, ἢ τίς ἀκμαιότατος. ἔτι δὲ τίς μετ' ἀρκτοῦρον ἢ μετὰ πλειάδα, ἢ τίς μετὰ κύνα μάλιστα βρωτός. καὶ τούτοις ἆθλα μὲν τοῖς νικῶσι φιλήματα μίσους ἄξια τοῖς ἐλευθέραν αἴσθησιν ἔχουσι, ζημίαν δὲ τοῖς ἡττηθεῖσι τάττουσιν ἄκρατον πιεῖν ἥδιον ἢ τῆς ὑγιείας πίνουσιν. κομιδῇ γὰρ ἐστὶ ταῦτά γε τινὸς τῆς Φιλαινίδος καὶ τοῖς Ἀρχεστράτου συγγράμμασιν ἐνωμιληκότος. ἔτι δὲ περὶ τὰς καλουμένας γαστρολογίας ἐσπουδακότος, ἀλλὰ μᾶλλον τὰς τοιαύτας. τοῦ πρώτου ἔπος ἰαμβεῖον εἰπόντος, ἀνταπόντος ἑτέρου ποιητοῦ τινὸς ἐπὶ τὴν αὐτὴν ἀπὸ γνώμην, ἔτι δὲ λέγειν ἕκαστον ἰαμβεῖον. πρός τε τούτοις ἕκαστον εἰπεῖν, ὅσον ἂν προσταχθῇ ἔμμετρον, καὶ ὅσα ἀπὸ τοῦ τῶν γραμμάτων καὶ συλλαβῶν ἔχει θεωρίας. ὁμοίως δὲ τοῖς εἰρημένοις ἡγεμόνος ἑκάστου λέγειν ὄνομα, τῶν περὶ Τροίαν ἢ τῶν Τρώων. καὶ πόλεως ὄνομα τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ λέγειν ἀπὸ τοῦ δοθέντος γράμματος. τὸν δ' ἐχόμενον τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ, καὶ τοὺς λοιποὺς ἐναλλάξαι αὐτῇ ἑλληνίδος ἢ βαρβάρου τάξει τίς, ὥς γε τὴν παιδείαν οἰκειότατος. ἐφ' οἷς ἆθλον ἐτίθεσαν στέφανον καὶ εὐφημίαν, οἷς μάλιστα γλυκαίνεται τὸ φιλεῖν ἀλλήλους.

ταῦτα μὲν οὖν Κλέαρχος εἴρηκε, καὶ ἃ προσβάλλειν δεῖ. τοιαῦτα τινὰ εἶναι ἡγοῦμαι στίχον εἰπεῖν ὁμηρικόν, ἀπὸ τοῦ ἄλφα ἀρχόμενον, καὶ εἰς τὸ αὐτὸ στοιχεῖον καταλήγοντα. Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα. Ἀλλ' ἄγε νῦν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα. Ἀσπίδας εὐκύκλους λαισήϊά τε πτερόεντα. καὶ πάλιν ὁμοίως ἰαμβεῖα, Ἀγαθὸς ἀνὴρ λέγοιτ' ἄν, ὁ φέρων τἀγαθά. Ἀγαθὸς ἂν εἴη καὶ ὁ φέρων καλῶς κακά. Ὁμηρικοὶ ἀπὸ τοῦ ε ἐπὶ τὸ ε. Εὗρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε. Ἐν πόλει ἡμετέρῃ, ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἔγωγε. ὁμοίως καὶ ἰαμβεῖα, Εὐκαταφρόνητός ἐστι πενία Δέρκυλε. Ἐπὶ τοῖς παροῦσι τὸν βίον διέπλεκε. Ὁμήρου ἀπὸ τοῦ η ἐπὶ τὸ η, Ἡ μὲν ἄρ' ὡς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη. Ἡ δ' ἐν γούνασι πῖπτε Διώνης δῖ' Ἀφροδίτη. Ἴαμβοι, Ἡ τῶν φίλων σοι πίστις ἔστω κεκριμένη. Ἀπὸ τοῦ ι ἐπὶ τὸ ι Ὁμήρου, Ἰλίου ἐξαπολοίατ' ἀκήδεστοι καὶ ἄφαντοι. Ἱππόλοχος δέ μ' ἔτικτε, καὶ ἐκ τοῦ φημι γενέσθαι. ἀπὸ τοῦ σ εἰς τὸ σ, Συμπάντων Δαναῶν οὐδ' ἢν Ἀγαμέμνονα εἴπῃς. Σοφὸς ἐστὶν ὁ φέρων τἀπὸ τύχης καλῶς. ἀπὸ τοῦ ω εἰς τὸ ω, Ὡς δ' ὅτ' ἀπ' Οὐλύμπου νέφος ἔρχεται οὐρανὸν εἴσω. Ἐρρωμένην πρὸς ἅπαντα τὴν ψυχὴν ἔχω. προβάλλειν δὲ δεῖ καὶ στίχους ἀσίγμους, οἷον. Πάντ' ἐθέλω δόμεναι, καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι. καὶ πάλιν στίχους ὁμηρικοὺς ἀπὸ τῆς πρώτης συλλαβῆς καὶ τῆς ἐσχάτης δηλοῦντας ὄνομα. οἷον, Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δύο καὶ δέκα νῆας. Φυλείδης ὃν τίκτε Διῒ φίλος ἱππότα Φυλεύς. Ἰητὴρ δ' ἀγαθὸς Ποδαλείριος, ἠδὲ Μαχάων. εἰσὶ καὶ ἄλλοι στίχοι ὁμηρικοὶ δηλοῦντες σκευῶν ὀνόματα, ἀπὸ τῆς πρώτης καὶ ἐσχάτης συλλαβῆς, οἷον.

Ὀλλυμένων Δαναῶν ὀλοφύρεται ἐν φρεσὶ θυμός. Ὄλμος.
Μυθεῖται κατὰ μοῖραν ἅπερ κ' οἴοιτο καὶ ἄλλος. Μύλος.
Λυγρὸς ἐὼν μή πού τι κακὸν καὶ μεῖζον ἐπαύρῃ. Λύρα.

ἄλλοι στίχοι δηλοῦντες ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, καὶ τοῦ τέλους τῶν ἐδωδίμων τι.

Ἀργυρόπεζα Θέτις θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος. Ἄρτος.
Μή τι σὺ ταῦτα ἕκαστα διείρεο, μὴ δὲ μετάλλα. Μῆλα.

ἐπεὶ δὲ ἱκανὴν παρέκβασιν πεποιήμεθα περὶ τῶν γρίφων, λεκτέον ἤδη, καὶ τίνα κόλασιν ὑπέμενον οἱ μὴ λύσαντες τὸν προτεθέντα γρῖφον. ἔπινον οὗτοι ἅλμην παραμισγομένην τῷ αὐτῶν ποτῷ, καὶ ἔδει προσενέγκασθαι τὸ ποτήριον ἀπνευστί, ὡς Ἀντιφάνης δηλοῖ ἐν Γανυμήδει διὰ τούτων, Οἴμοι περιπλοκάς, Λίαν ἐρωτᾷς, ἀλλ' ἐγὼ σαφῶς φράσω. Τῆς ἁρπαγῆς τοῦ παιδὸς εἰ ξυνειδέ τι, Ταχέως λέγειν χρὴ πρὶν κρεμᾶσθαι. Πότερά μοι Γρῖφον προβάλλεις, ὥστε μ' εἰπεῖν δήποτε Τῆς ἁρπαγῆς τοῦ παιδὸς εἰ ξυνειδέ τι. Ἰδὼν ἔσται τὸ ῥηθέν; ἔξω τις δότω ἱμάντα ταχέως, οἷον οὐκ ἔγνων ἴσως. Ἔπειτα τοῦτον ζημιοῖς μεμυκαμῶς. Ἅλμης δ' ἐχρῆν τι περιφέρειν ποτήριον. Οἶσθ' οὖν ὅπως γε δεῖ σε τοῦτ' ἐκπιεῖν ἐγώ, Κομιδῇ γε πῶς ἐγχέον ἀποφέροντά σοι. Οὐκ ἀλλ' ὀπίσω τὼ χεῖρε ποιήσαντα δεῖ, ἕλκειν ἀπνευστί. Τοσαῦτα καὶ περὶ τῶν γρίφων εἰπόντων τῶν δειπνοσοφιστῶν, ἐπειδὴ καὶ ἡμᾶς ἑσπέρα καταλαμβάνει, ἀναπεμπαζόμενοι τὰ εἰρημένα, τὸν περὶ τῶν ἐκπωμάτων λόγον εἰς αὔριον ἀναβαλλώμεθα. κατὰ γὰρ τὸν Μεταγένους Φιλοθύτην κατ' ἐπεισόδιον μεταβαλῶ τὸν λόγον, ὡς ἂν καιναῖς παροψίσι καὶ πολλαῖς εὐωχήσω τὸ θέατρον, περὶ τῶν ἐκπωμάτων τὸν λόγον ἑξῆς ποιούμενος.

ΑΘΗΝΑΙΟΥ

ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ.

Ἄγε δὴ τίς ἀρχὴ τῶν λόγων γενήσεται, κατὰ τὸν κωμῳδιοποιὸν Κηφισόδωρον, ἑταῖρε Τιμόκρατες. συναχθέντων γὰρ ἡμῶν καθ' ὥραν μετὰ σπουδῆς, διὰ τὰ ἐκπώματα, ὁ Οὐλπιανὸς ἔτι καθημένων ἁπάντων πρίν καί τινα λεχθῆναι ἔφη. παρὰ μὲν τῷ Ἀδράστῳ αὐθένται φίλοι καθίσαντες οἱ ἄριστοι δειπνοῦσιν. ὁ δὲ Πελύϊδος ἱερὰ θύων ἐν ὁδῷ, παραπορευόμενον τὸν Γετικὸν κατεῖχε, καὶ κατακλίνας ἐν τῇ πόᾳ βαλλίαν τι κατακλάσας αὐτοῖς τραπέζας παρέθηκε τῶν τυχόντων. καὶ τῷ Αὐτολύκῳ ἐλθόντι Ἰθάκης ἐς πίονα δῆμον, ἡ τροφὸς καθημένῳ δῆλον ὅτι· οὕτως γὰρ ἐδείπνουν οἱ τότε, ἡ Ὀδυσσεία φησὶν ὁ ποιητής, Παῖδα νέον γεγαῶτα κιχήσατο θυγατέρος ἧς, Τόν ῥά οἱ Εὐρύκλεια φίλοις ἐπὶ γούνασι θῆκε Παυομένῳ δόρποιο. Ἐκάθισεν ἐπὶ τῶν γονάτων, καὶ οὐχὶ παρὰ τοῖς γόνασιν ἔστησεν. ἡμεῖς οὖν μὴ διατρίβωμεν, ἀλλ' ἤδη κατακλινώμεθα, ἵν' ἡμῖν ὁ Πλούταρχος περὶ ὧν ἐπαγγέλλεται ποτηρίων ἀποδοὺς τὸν λόγον καὶ τὰς κύλικας πλήρεις ἅπασι προπίῃ. ποτήρια δὲ πρῶτον οἶδα ὀνομάσαντα τὸν ἀμόργιον ποιητὴν Σιμωνίδην ἐν ἰάμβοις οὕτως, ἀπὸ τραπέζαν εἷλε νιν ποτήρια. καὶ ὁ τὴν Ἀλκμαιωνίδα δὲ ποιήσας φησίν, νέκυς δὲ χαμαιστρώτους ἐπὶ τείνας εὐρείας στιβάδος προύθηκ' αὐτοῖσι θαλέαν τε τὰ ποτήρια, στεφάνους τ' ἐπὶ κρασὶν ἔθηκεν, ἅπερ ὠνομάσθη ἀπὸ τῆς πόσεως. ὡς τὸ ἔκπωμα οἱ Ἀττικοὶ μέντοι ὑδροπότην καὶ οἰνοπότην λέγουσιν. Ἀριστοφάνης ἐν Ἱππεῦσι, Γαμφηλαῖσι δράκοντα κοάλεμον αἱματοπώτην. Κἂν τῷ αὐτῷ δ' ἔφη, Πολλῷ γ' ὁ Βάκις διεχρῆτο τῷ ποτηρίῳ. καὶ Φερεκράτης ἐν Τυραννίδι, Κρείττων μ' ἐπὶ χιλίων ποτηρίων. ὁ δ' Ἀνακρέων ἔφη, Οἰνοπότης δὲ πεποίημαι. ἔστι δὲ τὸ ῥῆμα καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ, οἰνοποτάζων γὰρ εἴρηκε. καὶ Σαπφὼ δ' ἐν τῷ δευτέρῳ ἔφη, πολλὰ δ' ἀνάριθμα ποτήρια καλαίφις. καὶ Ἀλκαῖος, ἐκ δὲ ποτηρίων πώνης †δινομένη παρισδῶν. τιμᾶται δὲ καὶ ἐν Ἀχαΐᾳ Δημήτηρ ποτηριοφόρος, κατὰ τὴν Ἀνθέων χώραν, ὡς Αὐτοκράτης ἱστορεῖ ἐν δευτέρῳ Ἀχαϊκῶν. ἄξιον δὲ εἶναι νομίζω ζητῆσαι ὑμᾶς περὶ τοῦ καταλόγου τῶν ποτηρίων, ὧν πλήρης ἐστὶ τὸ κυλικεῖον τουτί. εἴρηται γὰρ οὕτως, ἡ τῶν ποτηρίων σκευοθήκη. παρὰ Ἀριστοφάνει μὲν ἐν Γεωργοῖς, Ὥσπερ κυλικεῖον τοὐθόνιον προπέπταται. Ἐστὶ καὶ παρ' Ἀλεξάνδρίδῃ ἐν Μελιλώτῳ. Εὔβουλος δ' ἐν Λυδίᾳ, ὥσπερ σπονδὴν διδοὺς Ἐν τῷ κυλικείῳ συντέτριφεν τὰ ποτήρια.

Κἂν Ψαλτρίᾳ δὲ ἔφη, τὰ κυλικεῖα δ' ἐξέφερεν ἡμῖν. ἐν δὲ Σεμέλῃ ἢ Διονύσῳ, Ἑρμῆς ὁ Μαίας λίθινος ὢν προσφύγμασιν Ἐν τῷ κυλικείῳ λαμπρὸν ἐκτετριμμένον. Κρατῖνος δ' ὁ νεώτερος ἐν Χείρωνι. πολλοστῷ δ' ἔτει ἐκ τῶν πολεμίων οἴκαδ' ἥκω συγγενεῖς, καὶ φράτορας καὶ δημότας Εὑρὼν μόλις εἰς τὸ κυλικεῖον ἐνεγράφην. Ζεύς ἐστι μοι ἑρκεῖος, ἐστὶ φράτριος, Τὰ τέλη τελῶ. ἄξιον δὲ ἐστι ζητῆσαι, εἰ οἱ ἀρχαῖοι μεγάλοις ἔπινον ποτηρίοις. Δικαίαρχος μὲν γὰρ ὁ Μεσσήνιος, ὁ Ἀριστοτέλους μαθητής, ἐν τῷ περὶ Ἀλκαίου μικροῖς φησιν αὐτοὺς ἐκπώμασι κεχρῆσθαι, καὶ ὑδαρέστερον πεπωκέναι. Χαμαιλέων δ' ὁ Ἡρακλεώτης ἐν τῷ περὶ μέθης, εἴγε τῆς φωνῆς μνημονεύω, φησίν. εἰ δὲ οἱ ταῖς ἐξουσίαις χρώμενοι, καὶ τῷ πλουτεῖν προτιμῶσι τὴν μέθην ταύτην, οὐδὲν θαυμαστόν. οὐκ ἔχοντες γὰρ ἑτέραν ἡδονὴν ταύτης καλλίω, οὐδὲ μᾶλλον εὐχερῆ, καταφεύγουσιν εἰκότως ἐπὶ τὸν οἶνον. ὅθεν καὶ τὰ μεγάλα τῶν ἐκπωμάτων ἐπιχώρια γίνεται τοῖς δυνάσταις. οὐδὲ γὰρ παλαιόν, οὐδὲ τοῦτό γε ἐστὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλὰ νεωστὶ εὑρέθη πεμφθὲν ἐκ τῶν βαρβάρων. ἐκεῖνοι γὰρ ἀπεστερημένοι τῆς παιδείας, ὁρμῶσιν ἐπὶ τὸν πολὺν οἶνον. καὶ πορίζονται τροφὰς περιέργους καὶ παντοίας. ἐν δὲ τοῖς περὶ τὴν Ἑλλάδα τόποις οὔτε γραφαῖς οὔτ' ἐπὶ τῶν προτέρων εὑρήσομεν, ποτήριον εὐμέγεθες εἰργασμένον, πλὴν τῶν ἐπὶ τοῖς ἡρωικοῖς. τὸ γὰρ ῥυτὸν ὀνομαζόμενον μόνοις τοῖς ἥρωσιν ἀπεδίδοσαν. ὃ καὶ δόξει τισὶν ἔχειν ἀπορίαν, εἰ μή τις ἄρα φήσειε διὰ τὴν ὀξύτητα τῆς ἐπιφανείας τῶν δαιμόνων καταδειχθῆναι τοῦτο. χαλεποὺς γὰρ καὶ πλήκτας τοὺς ἥρωας νομίζουσι, καὶ μᾶλλον νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν. ὅπως οὖν μὴ διὰ τὸν τρόπον, ἀλλὰ διὰ τὴν μέθην φαίνωνται τοιοῦτοι, δημιουργοῦσιν αὐτοὺς πίνοντας ἐκπώμασι μεγάλοις. καί μοι δοκοῦσι λέγειν οὐ κακῶς τὸ μέγα ποτήριον φρέαρ ἀργυροῦν εἶναι. ἐν τούτοις ἀγνοεῖν ἔοικεν ὁ Χαμαιλέων, ὅτι οὐκ ἔστι μικρὸν τὸ παρ' Ὁμήρῳ διδόμενον τῷ Κύκλωπι ὑπ' Ὀδυσσέως κισσύβιον. οὐ γὰρ ἂν τρὶς πιών, οὕτως κατηνέχθη ὑπὸ μέθης τηλικοῦτος ὤν. ἦν οὖν καὶ τότε μεγάλα ποτήρια. εἰ μὴ αἰτιάσεταί τις τὴν δύναμιν τοῦ οἴνου, ἣν αὐτὸς Ὅμηρος ἐξηγήσατο, ἢ τὸ ἀήθες τῆς πόσεως τοῦ Κύκλωπος, ἐπεὶ τὰ πολλὰ ἐγαλακτοπότει. ἢ τάχα καὶ βαρβαρικὸν ἦν τὸ ποτήριον, εἴπερ μέγα ἦν, ἐκ τῶν Κικόνων εἰλημμένον λάας. τί οὖν ἔχομεν λέγειν περὶ τοῦ Νέστορος ποτηρίου, ὃ μόλις ἂν νέος βαστάσαι ἴσχυσεν, Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρε, περὶ οὗ καὶ αὐτοῦ διαλέξεται ἡμᾶς ὁ Πλούταρχος ἔφη, κατὰ τὸν Φλιάσιον ποιητὴν Πρατίναν, οὐ γᾶν αὐλακισμένην ἀρῶν, ἀλλὰ σκύφον

Περὶ ἐκπωμάτων.

Ποτήρια.

Παλαιῶν τὰ ἐκπώματα μικρά.

Κυλικράνες. σκύφον μεστὸν, κυλικηγορήσων ἔρχομαι, οὐ τῶν Κυλικράνων τὶς ὑπάρχων. ὃς χλευάζων Ἕρμιππος ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν τοῖς ἰάμβοις φησὶν, εἰς τὸ Κυλικράνων βαδίζων σπληνοπεδον ἀφικόμην. εἶδον οὖν τὴν Ἡράκλειαν καὶ μάλ' ὡραίαν πόλιν. Ἡρακλεῶται δ' εἰσὶν οὗτοι, οἱ ὑπὸ τῇ Οἴτῃ κατοικοῦντες, ὥς φησι Νίκανδρος ὁ θυατείρηνος, ὀνομασθῆναι φάσκων αὐτοὺς ἀπό τινος κύλικος γένος Λυδοῦ, ἑνὸς τῶν Ἡρακλεῖ συστρατευσαμένων. μνημονεύει δ' αὐτῶν καὶ Σκυθινὸς ὁ τήϊος ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ ἱστορίῃ λέγων οὕτως, Ἡρακλῆς λαβὼν Εὔρυτον καὶ τὸν υἱὸν ἔκτεινε φόρους πρήσσοντας παρ' Εὐβοέων, Κυλικράνας δὲ ἐπόρθησε λεϊζομένους, καὶ πόλιν ἐδείματο Ἡράκλειαν τὴν Τραχινίαν καλεομένην. Πολέμων δ' ἐν τῷ πρώτῳ τῶν πρὸς Ἀδαῖον καὶ Ἀντίγονον φησὶν οὕτως, τῆς δ' Ἡρακλείας, τῆς ὑπὸ τὴν Οἴτην καὶ Τραχῖνα τῶν οἰκητόρων μεθ' Ἡρακλέους τινὲς ἀφικόμενοι ἐκ Λυδίας Κυλικράνες, οἱ δ' Ἀθαμᾶνες, ἀφ' ὧν οἱ τόποι διαμένουσιν, οἷς οὐδὲ τῆς πολιτείας μετέδοσαν οἱ Ἡρακλεῶται συνοίκους ἀλλοφύλους ὑπολαβόντες. κυλικράνες δὲ λέγονται, ὅτι τοὺς ὤμους κεχαρασμένοι κύλικας ἦσαν. οἶδα δὲ καὶ Ἑλλάνικον ἐν ἐθνῶν ὀνομασίαις λέγοντα, ὅτι Λιβύων τῶν νομάδων τινὲς, οὐδὲν ἄλλο κέκτηνται, ἢ κύλικα καὶ μάχαιραν καὶ ὑδρίαν. καὶ ὅτι οἰκίας ἔχουσιν ἐξ ἀνθερίκου πεποιημένας, μικρὰς ὅσον σκιᾶς ἕνεκα, ἃς καὶ περιφέρουσιν, ὅπου ἂν πορεύωνται. πολλοῖς δ' ἐστὶν

Κύλικες. ὁ ἐν Ἰλλυρίοις τόπος διαβόητος ὁ καλούμενος Κύλικες. παρ' ᾧ ἐστι τὸ Κάδμου καὶ Ἁρμονίας μνημεῖον,

Κάδμου μνῆμα. ὡς ἱστορεῖ Φύλαρχος ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν. καὶ Πολέμων δ' ἐν τῷ περὶ τοῦ Μορύχου ἐν Συρακούσαις φησὶν, ἐπ' ἄκρᾳ τῇ νήσῳ πρὸς τὸ τῆς Ὀλυμπίας ἱερῷ, ἐκτὸς τοῦ τείχους, ἐσχάραν τινὰ εἶναι, ἀφ' ἧς φησὶ τὸν κύλικα ναυτολοῦσιν ἀναπλέοντες, μέχρι τοῦ γενέσθαι τὴν ἀπὸ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς ἀόρατον ἀσπίδα. καὶ οὕτως ἀφιᾶσιν εἰς τὴν θάλασσαν, κεραμέαν κύλικα καθέντες εἰς αὐτὴν ἄνθεα καὶ κηρία καὶ λιβανωτὸν ἄτμητον, καὶ ἄλλα ἄττα μετὰ τούτων ἀρώματα. ὁρῶν οὖν ὑμῶν καὶ αὐτὸς τὸ συμπόσιον, κατὰ τὸν κολοφώνιον Ξενοφάνη, πλῆρες ὂν πάσης θυμηδίας,

Συμποτικά. Νῦν γὰρ δὴ ζάπεδον καθαρὸν καὶ χεῖρες ἁπάντων, Καὶ κύλικες, πλεκτοὺς δ' ἀμφιτιθεῖ στεφάνους, Ἄλλος δ' εὐῶδες μύρον ἐν φιάλῃ παρατείνει. Κρατὴρ δ' ἕστηκεν μεστὸς ἐϋφροσύνης, Ἄλλος δ' οἶνος ἕτοιμος, ὅς οὔποτέ φησι προδώσειν Μείλιχος, ἐν κεράμοις ἄνθεος ὀσδόμενος. Ἐν δὲ μέσοις ἁγνὴν ὀδμὴν λιβανωτὸς ἵησι, Ψυχρὸν δ' ἐστὶν ὕδωρ καὶ γλυκὺ καὶ καθαρόν. Πάρκεινται δ' ἄρτοι ξανθοὶ, γεραρή τε τράπεζα, Τυροῦ καὶ μέλιτος πίονος ἀχθομένη. Βωμὸς δ' ἄνθεσιν ἂν τὸ μέσον πάντῃ πεπύκασται, Μολπὴ δ' ἀμφὶς ἔχει δώματα καὶ θαλίη. Χρὴ δὲ πρῶτον μὲν θεὸν ὑμνεῖν εὔφρονας ἄνδρας, Εὐφήμοις μύθοις καὶ καθαροῖσι λόγοις. Σπείσαντάς τε καὶ εὐξαμένους τὰ δίκαια δύνασθαι Πρήσσειν. ταῦτα γὰρ ὦν ἐστι προχειρότερον. Οὐχ ὕβρεις πίνειν δ' ὁπόσον κεν ἔχων ἀφίκοιο Οἴκαδ' ἄνευ προπόλου μὴ πάνυ γηραλέος. Ἀνδρῶν δ' αἰνεῖν τοῦτον ὃς ἐσθλὰ πιὼν ἀναφαίνει, Ὥς ἡ μνημοσύνη καὶ τὸν ὃς ἀμφ' ἀρετῆς. Οὔτι μάχας διέπειν Τιτήνων, οὐδὲ Γιγάντων, Οὐδέ τε Κενταύρων ἢ σάσιας προτέρων. † Σφενδόνας, τοῖς οὐδὲν χρηστὸν ἔνεστι Θεῶν προμηθείην αἰὲν ἔχειν ἀγαθήν. καὶ ὁ χαρίεις δ' Ἀνακρέων φησὶν, Οὐ φίλος ὃς κρατῆρι παρὰ πλέῳ οἰνοποτάζων, Νείκεα καὶ πόλεμον δακρυόεντα λέγει. Ἀλλ' ὅστις μουσέων τε καὶ ἀγλαὰ δῶρ' Ἀφροδίτης Συμμίσγων, ἐρατῆς μνήσκεται εὐφροσύνης. καὶ Ἴων δ' ὁ χῖος φησὶν, Χαιρέτω ἡμέτερος βασιλεὺς, σωτήρ τε πατήρ τε, Ἡμῖν δὲ κρητῆρ' οἰνοχόοι θέραπες Κιρνάντων προχοαῖσιν ἐν ἀργυρέαις. ὁ δὲ χρυσὸς Οἶνον ἔχων χειρῶν νιζέτω εἰς ἔδαφος. Σπένδοντες δ' ἁγνῶς Ἡρακλεῖ τ' Ἀλκμήνῃ τε Προκλέϊ Περσείδαις τ' ἐκ Διὸς ἀρχόμενοι, Πίνωμεν. παίζωμεν ἴτω διὰ νυκτὸς ἀοιδὴ Ὀρχείσθω τίς. ἑκὼν δ' ἄρχε φιλοφροσύνης, Ὅντινα δ' εὐειδὴς μίμνει θήλεια πάρευνος Κεῖνος τῶν ἄλλων κυδρότερον πίεται. Ἐποιοῦντο δὲ καὶ οἱ ἑπτὰ καλούμενοι σοφοὶ συμποτικὰς ὁμιλίας. παραμυθεῖται γὰρ ὁ οἶνος καὶ τὴν τοῦ γήρως δυσθυμίαν, φησὶν ὁ Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ μέθης. διὸ συνιοῦσιν ἡμῖν ἐπὶ τὰς διονυσιακὰς ταύτας λαλιὰς οὐδεὶς εὐλόγως φθονήσαι νοῦν ἔχων κατὰ τὸν Ἄλεξιδος ταραντῖνον, ὃς τῶν πέλας οὐδὲν ἀδικῶμεν, οὐδ' ἐν ἄρ' οἶσθ' ὅτι

Τί τὸ ζῆν. Τὸ καλούμενον ζῆν τοῦτο διατριβῆς χάριν Ὄνομ' ἐστὶν ὑποκόρισμα τῆς ἀνθρωπίνης Μοίρας. ἐγὼ γὰρ εἰ μὲν εὖ τίς ἢ κακῶς Φήσει με κρίνειν, οὐκ ἔχοιμ' ἂν τί φράσαι. Ἔγνωκα γοῦν οὕτως ἐπισκοπούμενος Εἶναι μανιώδη πάντα τ' ἀνθρώπων ὅλως. Ἀποδημίας δὲ τυγχάνειν ἡμᾶς ἀεὶ Τοὺς ζῶντας, ὥσπερ εἰς πανήγυρίν τινα Ἀφειμένους, ἐκ τοῦ θανάτου καὶ τοῦ σκότους, Εἰς τὴν διατριβὴν, εἰς τὸ φῶς τε τοῦθ', ὃ δὴ Ὁρῶμεν. ὃς δ' ἂν πλεῖστα γελάσῃ καὶ πίῃ, Καὶ τῆς Ἀφροδίτης ἀντιλάβηται τὸν χρόνον Τοῦτον, ὃν ἀφεῖται καὶ τύχῃ γ' ἐράνου τινὸς Πανηγυρίσας, ἥδιστ' ἀπῆλθεν οἴκαδε. καὶ κατὰ τὴν καλὴν οὖν Σαπφὼ, ἐλθὲ Κύπρι χρυσέαισιν ἐν κυλίκεσσιν ἁβροῖς συμμεμιγμένον θαλίαισι νέκταρ οἰνοχοοῦσα τούτοισι τοῖς ἑταίροις, ἐμοῖς γε καὶ σοῖς. πρὸς οὓς λεκτέον ὅτι τρόποι εἰσὶ πόσεων κατὰ πόλεις ἴδιοι, ὡς Κριτίας παρίστησιν

φύσει πότοι διάφοροι. ἐν τῇ λακεδαιμονίων πολιτείᾳ διὰ τούτων. ὁ μὲν χῖος καὶ θάσιος ἐκ μεγάλων κυλίκων ἐπιδέξια.

ὁ δ'

ὁ δ᾽ ἀττικὸς, ἐκ μικρῶν ἐπιδέξια. ὁ δὲ θετταλικὸς, ἐκπώματα προπίνει ὅτῳ ἂν βούλωνται μεγάλα. λακεδαιμόνιοι δὲ τὴν παρ᾽ αὑτῷ ἕκαστος πίνει, ὁ δὲ παῖς οἰνοχοεῖ, ὅσον ἂν ἀποπίῃ. τοῦ δ᾽ ἐπιδέξια πίνειν μνημονεύει καὶ Ἀναξανδρίδης ἐν ἀγροίκοις οὕτως. τίνα δὴ παρεσκευασμένοι πίνειν τρόπον ἐστὲ νυνί λέγετε, τίνα τρόπον πίνειν. Ἡμεῖς τοιοῦτον οἷον ἂν καὶ σοὶ δοκῇ. Βούλεσθε δήπου τὸν ἐπιδέξια πάτερ λέγειν. Ἐπὶ τῷ πίνοντι, τὸν ἐπιδέξια. Λέγειν ἄπολλον ὥσπερεὶ τεθνηκότι; Παρατεταγμένον δ᾽ ἡμῖν τὰ κεράμια ποτήρια. καὶ γὰρ Κτησίας παρὰ Πέρσαις φησὶν, ὃν ἂν βασιλεὺς ἀτιμάσῃ, κεραμέοις χρῆται. Χοιρίλος δὲ ὁ ἐποποιός φησιν, Χερσὶν ὄλβον ἔχω κύλικος τρῦφος ἀμφὶς ἐαγὸς Ἀνδρῶν δαιτυμόνων ναυάγιον, οἷά τε πολλὰ Πνεῦμα Διωνύσοιο πρὸς ὕβριος ἔκβαλ᾽ ἀκταῖς. ἐγὼ δ᾽ εὖ οἶδα ὅτι ἥδιστα πολλάκις ἐστὶ τὰ κεράμια ἐκπώματα, ὡς καὶ τὰ παρ᾽ ἡμῖν ἐκ τῆς κόπτου καταγόμενα. μετὰ γὰρ ἀρωμάτων συμφυραθείσης τῆς γῆς ὀπτᾶται. καὶ Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τῷ περὶ μέθης, αἱ ῥοδιακαί φησι προσαγορευόμεναι χυτρίδες, διά τε τὴν ἡδονὴν εἰς τὰς μέθας παραφέρονται, καὶ διὰ τὸ θερμαινομένας τὸν οἶνον, ἧττον ποιεῖν μεθύσκειν. σμύρνης γὰρ καὶ σχοίνου καὶ τῶν τοιούτων εἰς τὸν οἶνον ἐμβληθέντων ἑψονται, καὶ παραχεόντων εἰς τὸν οἶνον, ἧττον μεθύσκουσιν. κἂν ἄλλῳ δὲ μέρει φησὶν, αἱ ῥοδιακαὶ χυτρίδες γίνονται, σμύρνης, σχοίνου, ἀνθοῦς, κρόκου, βαλσάμου, ἀμώμου, κινναμώμου, συνεψηθέντων, ἀφ᾽ ὧν τὸ γινόμενον τῷ οἴνῳ παραχυθὲν, οὕτω μέθας ἵστησιν, ὥστε καὶ τῶν ἀφροδισίων παραλύειν, τὰ πνεύματα πέττον. οὐ δεῖ οὖν ἡμᾶς ἐκμανῶς πίνειν, ἀποβλέποντας εἰς τὸ πλῆθος τῶν καλῶν τούτων, καὶ παντοδαπῶν κατὰ τὰς τέχνας ἐκπωμάτων. τὴν δὲ μανίαν τὰς πολλάς φησιν ὁ Χρύσιππος, ἐν τῇ εἰσαγωγῇ τῇ περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν πραγματείᾳ, τοῖς πλείστοις προσάπτεσθαι. καλεῖσθαι δὲ τὴν μὲν γυναικομανίαν, τὴν δὲ ὀρτυγομανίαν. τινὲς δὲ καὶ δοξομανεῖς καλοῦσι τοὺς φιλοδόξους, καθάπερ τοὺς φιλογύνους γυναικομανεῖς, καὶ τοὺς φιλόρνιθας ὀρνιθομανεῖς, τὸ αὐτὸ σημαινόντων τῶν ὀνομάτων τούτων, ὥστε καὶ τὰ λοιπὰ μὴ ἀλλοτρίως καλεῖσθαι τὸν τρόπον τοῦτον. καὶ γὰρ ὁ φίλοψος, καὶ ὁ ὀψοφάγος οἷον ὀψομανής ἐστιν, καὶ ὁ φίλοινος οἰνομανής. καὶ ὡσαύτως ἐπὶ τῶν ὁμοίων, οὐκ ἀλλοτρίως τῆς μανίας κειμένης ἐν αὐτοῖς ὡς ἁμαρτάνουσι μανικῶς καὶ τῆς ἀληθείας ἐπιπλεῖον ἀπαρτώμενοι. ἡμεῖς οὖν, ὡς καὶ παρ᾽ Ἀθηναίοις ἐγίνετο, ἅμα ἀκροώμενοι τῶν γελωτοποιῶν τούτων καὶ μίμων, ἔτι δὲ τῶν ἄλλων τεχνιτῶν ὑποπίνωμεν. λέγει δὲ περὶ τούτων ὁ Φιλόχορος οὑτωσί. Ἀθηναῖοι τοῖς διονυσιακοῖς ἀγῶσι, τὸ μὲν πρῶτον ἠριστηκότες καὶ πεπωκότες ἐβάδιζον ἐπὶ τὴν θέαν, καὶ ἐστεφανωμένοι ἐθεώρουν. παρὰ δὲ τὸν ἀγῶνα πάντα οἶνος αὐτοῖς ᾠνοχοεῖτο, καὶ τραγήματα παρεφέρετο, καὶ τοῖς χοροῖς εἰσιοῦσιν ἐνέχεον πίνειν, καὶ διηγωνισμένοις ὅτ᾽ ἐξεπορεύοντο ἐνέχεον πάλιν. μαρτυρεῖν δὲ τούτοις καὶ Φερεκράτη τὸν κωμικὸν, ὅτι μέχρι τῆς καθ᾽ ἑαυτὸν ἡλικίας οὐκ ἀσίτους εἶναι τοὺς θεωροῦντας. Φανόδημος δὲ πρὸς τῷ ἱερῷ φησὶ τοῦ ἐν λίμναις Διονύσου, τὸ γλεῦκος φέροντας τοὺς Ἀθηναίους ἐκ τῶν πίθων τῷ θεῷ κιρνάναι, εἶθ᾽ αὑτοῖς προσφέρεσθαι, ὅθεν καὶ λιμναῖον κληθῆναι τὸν Διόνυσον, ὅτι μιχθὲν τὸ γλεῦκος τῷ ὕδατι, τότε πρῶτον ἐπόθη κεκραμένον, διόπερ ὀνομασθῆναι τὰς πηγὰς νύμφας, καὶ τιθήνας τοῦ Διονύσου, ὅτι τὸν οἶνον αὐξάνει τὸ ὕδωρ κιρνάμενον. ἡσθέντες οὖν τῇ κράσει ἐν ᾠδαῖς ἔμελπον τὸν Διόνυσον, χορεύοντες καὶ ἀνακαλοῦντες εὐανθῆ καὶ διθύραμβον καὶ βακχευτὰν καὶ βρόμιον. καὶ Θεόφραστος δ᾽ ἐν τῷ περὶ μέθης φησὶν, ὅτι τοῦ Διονύσου τροφοὶ αἱ νύμφαι κατ᾽ ἀλήθειαν. αἱ γὰρ ἄμπελοι πλεῖον ὑγρὸν χέουσι τεμνόμεναι, καὶ κατὰ φύσιν δακρύουσι. διόπερ καὶ Εὐριπίδης ἕνα τῶν τοῦ ἡλίου ἵππων φησὶν εἶναι Βάκχου φιλανθέος αἴθοπα, πεπαίνοντα ὀχέτους ὀπωρινοὺς, ἐξ οὗ βροτοὶ καλοῦσιν οἶνον αἴθοπα. Καὶ Ὀδυσσεὺς ὤπασε μελιηδέα οἶνον ἐρυθρὸν, Ἓν δέπας ἐμπλήσας, ὕδατος δ᾽ ἀνὰ εἴκοσι μέτρα Χεῦ᾽, ὀδμὴ δ᾽ ἡδεῖ᾽ ἀπὸ κρατῆρος ὀδώδει. Τιμόθεος δ᾽ ἐν κυκλωπίᾳ, ἔχευεν δ᾽ ἓν μὲν δέπας κίσσινον μελαίνας σταγόνος ἀμβρότας, ἀφρῷ βρυάζον. εἴκοσι δὲ μέτρ᾽ ἀνέχευεν. ἔμισγε δ᾽ ἅμα βακχίου νεορρύτοισι δακρύοισι νυμφᾶν. οἶδα δέ τινας ἄνδρας βιασαμένους, καὶ μεγὰ φρονήσαντας οὐχ οὕτως ἐπὶ πλούτῳ, ὡς ἐπὶ τῷ κεκτῆσθαι πολλὰ ἐκπώματα ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ, ὧν εἷς ἐστὶ καὶ Πυθέας ὁ ἀρκὰς ἐκ φιγαλίας, ὃς καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ὤκνησεν ἐπισκῆψαι τοῖς οἰκείοις, ἐπιγράψαι αὐτοῦ τῷ μνήματι τάδε. Πυθέα μνῆμα τόδ᾽ ἐστ᾽ ἀγαθοῦ καὶ σώφρονος ἀνδρὸς, Ὃς κυλίκων ἔσχεν πλῆθος ἀπειρέσιον. Ἀργυρέων χρυσοῦ τε καὶ ἠλέκτροιο φαεινοῦ, Τῶν προτέρων πάντων πλείονα πασάμενος. Τοῦτο δ᾽ ἱστορεῖ Ἁρμόδιος ὁ λεπρεάτης, ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ φιγαλέαν νομίμων. Ξενοφῶν δ᾽ ἐν ὀγδόῳ παιδείας περὶ Περσῶν λέγων, γράφει καὶ ταῦτα. καὶ μὴν ἐκπώματα ἣν μὲν ὡς πλεῖστα ἔχωσι, τούτῳ καλλωπίζονται. ἣν δ᾽ ἐξ ἀδίκων φανερῶς ᾖ μεμηχανημένα, οὐδὲν αἰσχύνονται. πολὺ γὰρ ηὔξηται ἐν αὐτοῖς ἡ ἀδικία τε καὶ αἰσχροκέρδεια. ὁ δὲ Οἰδίπους διὰ ἐκπώματα τοῖς υἱοῖς κατηράσατο, ὡς ὁ τὴν κυκλικὴν θηβαΐδα πεποιηκώς φησιν, ὅτι αὐτῷ παρέθηκαν ἔκπωμα ὃ ἀπηγορεύκει λέγων οὕτως, Αὐτὰρ ὁ διογενὴς ἥρως ξανθὸς Πολυνείκης, Πρῶτα μὲν Οἰδιπόδῃ καλὴν παρέθηκε τράπεζαν, Ἀργυρέην Κάδμοιο θεόφρονος· αὐτὰρ ἔπειτα Χρύσεον

υ ἔμπλησεν

Κεράμια.

Καὶ ῥοδιακαὶ χυτρίδες.

Καὶ διάφοροι μανίαι.

Καὶ διὰ τί νύμφαι τροφοὶ Διονύσου.

ὀδ. ι.

Πολλῶν κτῆσις ἐκπωμάτων.

ἔμπλησεν καλὸν δέπας ἡδέος οἴνου. Αὐτὰρ ὅ γ' ὡς φράσθη παρακείμενα πατρὸς ἑοῖο, Τιμήεντα γέρα μέγα οἱ κακὸν ἔμπεσε θυμῷ. Αἶψα δὲ παισὶν ἑοῖσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἐπαρὰς Ἀργαλέας ἠρᾶτο. θεὸν δ' οὐ λάνθαν' ἐρινύν. Ὡς οὔ οἱ πατρώϊ' ἐν φιλότητι δάσαιντο, Ἀμφοτέροισι δ' ἀεὶ πόλεμοί τε μάχαι τε. Καικάλος δ' ὁ ῥήτωρ ὁ ἀπὸ καλῆς ἀκτῆς, ἐν τῷ περὶ ἱστορίας, Ἀγαθοκλέα φησὶ τὸν τύραννον ἐκπώματα χρυσᾶ ἐπιδεικνύντα τοῖς ἑταίροις, φάσκειν ἐξ ὧν ἐκεράμευσε κατεσκευασμένα ταῦτα. ὁ δὲ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τοῖς Λαρισσαίοις Ἀκρίσιος, καὶ αὐτὸς ἐκπώματα ὅσα πλεῖστα εἶχεν, ὥς φησιν ὁ τραγικός, Πολὺν δ' ἀγῶνα πάνξενον κηρύσσεται, Χαλκηλάτους λέβητας ἐκτιθεὶς φέρειν, Καὶ κοῖλα χρυσόκολλα, καὶ πανάργυρα Ἐκπώματ' εἰς ἀριθμὸν ἑξήκοντα δίς. Ποσειδώνιος δ' ἐν τῇ εἰκοστῇ ἕκτῃ τῶν ἱστοριῶν, Λυσίμαχόν φησι τὸν Βαβυλώνιον καλέσαντα ἐπὶ δεῖπνον Ἵμερον τὸν τυραννήσαντα οὐ μόνον Βαβυλωνίων, ἀλλὰ καὶ Σελευκέων μετὰ τριακοσίων, μετὰ τὸ τὰς τραπέζας ἀρθῆναι, τετράμνουν ἑκάστῳ τῶν τριακοσίων ἔκπωμα δοῦναι ἀργυροῦν. καὶ σπονδοποιησάμενον, προπιεῖν ἅμα πᾶσιν, καὶ ἀποφέρεσθαι ἔδωκεν τὰ ποτήρια. Ἀντικλείδης Ἀθηναῖος ἐν τῷ ἑκκαιδεκάτῳ νόστων περὶ Γρᾶ διηγούμενος τοῦ τὴν ἀποικίαν εἰς Λέσβον στείλαντος σὺν ἄλλοις βασιλεῦσι, καὶ ὅτι χρησμὸς ἦν αὐτοῖς δηλώσας καταθεῖναι διαπλέοντας τῷ Ποσειδῶνι εἰς τὸ πέλαγος παρθένον, γράφει καὶ ταῦτα. μυθολογοῦσι δὲ περὶ τῶν ἐν Μηθύμνῃ τινές, περὶ τῆς ἀφεθείσης εἰς τὴν θάλασσαν παρθένου. καί φασιν ἐρασθέντα αὐτῆς τῶν ἡγεμόνων τινά, ᾧ ἦν τοὔνομα Ἔναλος, ἐκκολυμβῆσαι, βουλόμενον ἀνασῶσαι τὴν παιδίσκην. τότε μὲν οὖν ὑπὸ κύματος αὐτοὺς ἀμφοτέρους κρυφθέντας, ἀφανεῖς γενέσθαι. χρόνῳ δ' ὕστερον ἤδη τῆς Μηθύμνης οἰκουμένης, παραγενέσθαι τὸν Ἔναλον, καὶ διηγεῖσθαι τὸν τρόπον, καὶ ὅτι ἡ μὲν παρθένος παρὰ ταῖς Νηρηΐσι διατρίβει. αὐτὸς δὲ τὰς τοῦ Ποσειδῶνος ἔβοσκεν ἵππους, καί ποτε καὶ κύματος ἐπιφερομένου, συγκολυμβήσαντα αὐτὸν ἐκβῆναι, ἔχοντα κύπελλον στρογγύλον, μικρόν, πάνυ παλαιόν, ὦτα συντεθλασμένον σφόδρα, ἔχον κύκλῳ τὰ γράμματα ἀραγε ἐνδικα χρυσᾶ, διὸς σωτῆρος. χρυσοῦ δὲ οὕτω θαυμασίου, ὡς τὸν παρ' αὐτοῖς αὐτῶν παραβαλλόμενον, οὐδὲν διάφορον εἶναι χαλκοῦ. οὐκ ἄλλο μὲν οὖν, τοῦτον εἴδομεν ποτήριον γραμματικὸν ἀνακείμενον ἐν Καπύῃ τῆς Καμπανίας τῇ Ἀρτέμιδι ἀργυροῦν, ἐκ τῶν Ὁμηρικῶν ἐπῶν κατεσκευασμένον καὶ ἐντετυπωμένον, ἔχον τὰ ἔπη χρυσοῖς γράμμασιν ὡς τὸ Νέστορος ὄν. Ἀχαιὸς δ' ὁ τραγικὸς ἐν Ὀμφάλῃ, καὶ αὐτὸς περὶ γραμματικοῦ ποτηρίου ποιεῖ τοὺς σατύρους τάδε λέγοντας. Ὁ δὲ σκύφος με τοῦ θεοῦ καλεῖ πάλαι, Τὸ γράμμα φαῖνον δέλτ' ἰῶτα καὶ τρίτον. Ω ν̄ τ' ῡ πάρεστι κοὐκ ἀπουσίαν Ἐκ τοῦ πίνακος ἂν τότε ὂ κηρύσσεται. Ἐν τούτοις λείπει τὸ ῡ στοιχεῖον. ἐπεὶ πάντες οἱ Ἀχαιοὶ τῷ ὂ ἀπεχρῶντο, οὐ μόνον ἐφ' ἧς νῦν τάττεται δυνάμεως, ἀλλὰ καὶ ὅτε τὴν δίφθογγον διασημαίνει, διὰ τοῦ ὂ μόνου γράφουσι. παραπλησίως δὲ καὶ τὸ ῡ γράφουσιν, ὅταν καὶ καθ' αὑτὸ μόνον ἐκφωνῆται, καὶ ὅταν συνεζευγμένον τοῦ ἰῶτα. κἀν τοῖς προκειμένοις οὖν οἱ Σάτυροι τοῦ Διονύσου τὴν τελευταίαν συλλαβὴν διὰ τοῦ ὂ μόνου ὡς βραχέος ἐγκεχαραγμένου, ἐδήλωσαν ὅτι συνυπακούεσθαι δεῖ καὶ τὸ ῡ, ἵνα ᾖ Διονύσου. τὸ δὲ σὰμ ἀντὶ τοῦ σ̄ δωρικῶς εἰρήκασιν. οἱ γὰρ μουσικοὶ καθάπερ πολλάκις Ἀριστόξενός φησιν, τὸ σῖγμα λέγειν παρῃτοῦντο, διὰ τὸ σκληρόστομον εἶναι καὶ ἀνεπιτήδειον αὐλῷ. τὸ δὲ ῥῶ, διὰ τὸ εὔκολον πολλάκις παραλαμβάνουσι, καὶ τοὺς ἵππους τοὺς τὸ σ̄ ἐγκεχαραγμένον ἔχοντας, σαμφόρας καλοῦσιν. Ἀριστοφάνης Νεφέλαις, Οὔτ' αὐτός, οὐθ' ὁ ζύγιος οὔθ' ὁ σαμφόρας.

καὶ Πίνδαρος δέ φησι· πρὶν μὲν ἦρπε † χοινοτένειά τε οἶδα καὶ τὸ σὰμ κίβδηλον ἀπὸ στομάτων. μνημονεύει δὲ τοῦ γραμματικοῦ ἐκπώματος, ὡς οὕτως καλουμένου, Εὔβουλος ἐν Νεοττίδι οὕτως, Μισῶ κάκιστον γραμματικὸν ἔκπωμα † εἶατ' ἀρ ὡς ὅμοιον ὠμὸς ὑὸς οὐχ ἔτ' ἔχων φιάλιον, τῷ δὲ πολλὰ γίνεται ὅμοια. Γυάλα. Φιλίτας ἐν Ἀτάκτοις Μεγαρέας οὕτω φησὶ καλεῖν τὰ ποτήρια γυάλας. Παρθένιος δ' ὁ τοῦ Διονυσίου ἐν πρώτῳ περὶ τῶν παρὰ τοῖς ἱστορικοῖς λέξεων ζητουμένων φησί, γυάλας ποτηρίου εἶδος, ὡς Μαρσύας γράφει ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἡρακλέους οὕτως. ὅταν εἰσίῃ ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν πόλιν, συναντᾶν οἴνου πλήρη γυάλαν ἔχοντά τινα. τὸν δὲ λαβόντα σπένδειν. Δεῖνος. καὶ τοῦτο ποτηρίου ὄνομα. Διονύσιος ὁ Σινωπεὺς ἐν Σῳζούσῃ, καταλέγων ὀνόματα ποτηρίων, μνημονεύει καὶ τούτου, λέγων οὕτως, Ὅσα δ' ἐστὶν εἴδη θηρικλείων τῶν καλῶν Γυάλαι, δικότυλοι, τρικότυλοι, δεῖνος μέγας Χωρῶν μετρητήν, κυμβίον, σκύφοι, ῥυτά. Ποτήρι' ἡ γραῦς, ἄλλο δ' οὐδὲ ἓν βλέπει. Κλεάνθης δ' ὁ φιλόσοφος ἐν τῷ περὶ μεταλήψεως ἀπὸ τῶν κατασκευασάντων φησὶν ὀνομασθῆναι τήν τε θηρίκλειον κύλικα, καὶ τὴν δεινιάδα. Σέλευκος δὲ εἰπὼν ἐκπώματος εἶναι γένος τὸν δεῖνον, παρατίθεται Στράττιδος ἐκ Μηδείας. Οἶσθ' ᾧ προσέοικεν ὦ Κρέων τὸ βρέγμα σου; Ἐγῷδα. δείνῳ περικάτω τετρημένῳ.

Ἀρχέδικος δ' ἐν Διαμαρτάνοντι παράγων οἰκέτην τινὰ περὶ ἑταιρίδων διαλεγόμενον φησί, Νικοστράτην τιν' ἤγαγον πρώην σφόδρα Γρυπήν, σκοτοδίνην ἐπικαλουμένην, ὅτι Δεῖνον ποτ' ἄρειν ἀργυροῦν ἐν τῷ σκότῳ. Δεῖνον καὶ δεινὸν ὦ θεοί. ἔστι καὶ γένος ὀρχήσεως, ὡς Ἀπολλοφάνης ἐν Δαλίδι παρίστησιν οὑτωσί, Δεῖνος τις δεινὸς καὶ καλαθίσκος οὑτοσί. Τελέσιλλα δ' ἡ Ἀργεία καὶ τὴν ἅλω

καλεῖ

Γραμματικὸν ἔκπωμα.

ὃ καὶ ὑγιῶσι.

Γυάλα.

Δεῖνος.

καλεῖ δεῖνον. Κυρηναῖοι δὲ τὸν ποδανιπτῆρα δεῖνον ὀνομάζουσιν, ὡς Φιλίτας φησὶν ἐν Ἀττικοῖς.

Δέπαστρα. Σιληνὸς καὶ Κλείταρχος ἐν γλώσσαις, παρὰ Κλειτορίοις τὰ ποτήρια καλεῖσθαι. Ἀντίμαχος δὲ ὁ Κολοφώνιος ἐν πέμπτῳ Θηβαΐδος φησί, Πάντα μάλ' ὅσσ' Ἄδρηστος ἐποιχομένοις ἐκέλευεν Ῥεξέμεν, ἐν μὲν ὕδωρ, ἐν δ' ἀσκηθὲς μέλι χεῦαι Ἀργυρέῳ κρητῆρι περιφραδέως κεράσαντες. Νώμησαν δὲ δέπαστρα θοῶς βασιλεῦσιν Ἀχαιῶν, Ἐκ χρυσοῦ ὑσιῶσι, καὶ ἐν λοιβῇ χέον αὖθις Χρυσείῃ προχόῳ. καὶ πάλιν, Ἄλλος δὲ κρητῆρα πανάργυρον, ἠδὲ δέπαστρα Οἰσόντων χρύσεια τάτ' ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι Κεῖται. καὶ τοῖς ἑξῆς δὲ φησί, Καὶ χρύσεια δέπαστρα καὶ ἀσκηθὲς κελέβειον Ἔμπλειον μέλιτος τό ῥά οἱ προφερέστερον εἴη. Δακτυλωτὸν ἔκπωμα οὕτως καλούμενον παρὰ Ἴωνι ἐν Ἀγαμέμνονι. Οἴσει δὲ δῶρον ἄξιον δραμήματος Ἔκπωμα δακτυλωτὸν ἄχραντον πυρί. Πελίου μὲν ἆθλον, Κάστορος δ' ἔργον ποδῶν. Ἐπιγένης μὲν οὖν ἀκούει τὸ ἀμφωτὸν ποτήριον εἰς ὃ οἷόν τε τοὺς δακτύλους διείρειν ἑκατέρωθεν. ἄλλοι δὲ τὸ ἐν κύκλῳ τύπους ἔχον οἷον δακτύλους. ἢ τὸ ἔχον ἐξοχάς, οἷα τὰ Σιδώνια ποτήρια, ἢ τὸ λεῖον. ἄχραντον δὲ πυρὶ παρὰ τὸ ὁμηρικὸν ἄπυρον κατέθηκε λέβητα, τὸν ἐπιτήδειον εἰς ψυχρῶν ὑδάτων ὑποδοχήν, ἢ τὸν πρὸς ψυχροποσίαν εὔθετον. τινὲς δὲ τὸ κέρας. περὶ δὲ τὴν Μολοσσίδα οἱ βόες ἱστοροῦνται ὑπερφυῆ τὰ κέρατα ἔχειν, περὶ ὧν τῆς κατασκευῆς Θεόπομπος ἱστορεῖ, ἐξ ὧν πιθανὸν εἶναι αὐτὸ ἐσχηκέναι. πλησίον δὲ τῆς Μολοσσίας ἡ Ἰωλκός, ἐν ᾗ ὁ ἐπὶ Πελίᾳ ἀγὼν ἐτέθη. βέλτιον δὲ λέγειν φησὶν ὁ Δίδυμος ἐν τῷ τοῦ δράματος ἐξηγητικῷ, ὅτι παρήκουσεν Ὁμήρου λέγοντος, Πέμπτῳ δ' ἀμφίθετον φιάλην ἀπύρωτον ἔθηκεν. ἔδοξε γὰρ ἔκπωμα εἶναι. ἔστι δὲ χαλκεῖον ἐκπέταλον λεβητῶδες, ἐπιτηδείως ἔχον πρὸς ὑδάτων ψυχρῶν ὑποδοχάς. δακτυλωτὸν δὲ οἷον κύκλῳ τὴν φιάλην κοιλότητα ἔχουσαν ἔνδοθεν, οἷον δακτύλων ἢ ἐμπεριληπτὴ τοῖς τῶν πινόντων δακτύλοις. τινὲς δὲ ἀπύρωτον φιάλην τὸ κέρας. οὐ γὰρ γίνεται διὰ πυρός. λέγοι δ' ἂν ἴσως κατὰ μεταφορὰν ἔκπωμα τὴν φιάλην. Φιλήμων δ' ἐν τοῖς Ἀττικοῖς ὀνόμασιν ἢ γλώτταις προθεὶς κάλπις φησὶ δακτυλωτὸν ἔκπωμα, καὶ τὸ ἀμφωτὸν εἰς ὃ ἔστιν οἷόν τε τοὺς δακτύλους ἑκατέρωθεν διείρειν. οἱ δὲ τὸ ἔχον κύκλῳ δακτυλοειδεῖς τύπους τινάς. Ἐλέφας. οὕτως ἐκαλεῖτο ποτήριόν τι, ὡς Δαμόξενός φησιν ἐν αὑτὸν πενθοῦντι. Εἰ δ' οὐχ ἱκανόν σοι τὸν ἐλέφανθ' ἥκει φέρων Ὁ παῖς. τί δ' ἐστὶ τοῦτο πρὸς θεῶν; ῥυτὸν Δικέρωτον ἄλλ' ἡλίκον τι; τρεῖς χωροῦν χόας. Ἄλκωνος ἔργον. προὔπιεν δέ μοι ποτὲ Ἐν Κυψέλοις Ἀδαῖος. Μνημονεύει τοῦ ποτηρίου τούτου καὶ Ἐπίνικος ἐν Ὑποβαλλομέναις, οὗ τὸ μαρτύριον παρέξομαι ἐν τῷ περὶ τοῦ ῥυτοῦ λόγῳ.

Ἔφηβος. τὸ καλούμενον ποτήριον ἐμβασικοίταν, οὕτως φησὶ καλεῖσθαι Φιλήμων ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ Ἀττικῶν ὀνομάτων ἢ γλωσσῶν. Στέφανος δ' ὁ κωμικὸς ἐν Φιλολάκωνι φησί, Τούτῳ προὔπιεν ὁ βασιλεὺς κώθωνά τινα Καινόν. τίνα τοῦτο γέγονε νῦν ποτήριον. Κώθων μὲν οὖν τις ὢν παρὰ τὴν θυρίαν, Εἰς τὰς δ' ὁλιακὸς ἄλλος ἀπηνέχθην ἐγώ, Καὶ σὺν ἐφήβους συσιτεῖ τοὺς διχρύσους. Ἡδυποτίδες. ταύτας φησὶν ὁ Σάμιος Λυγκεὺς Ῥοδίους ἀντιδημιουργῆσαι πρὸς τὰς Ἀθήνησι θηρικλείους. Ἀθηναίων μὲν αὐτὰς τοῖς πλουσίοις διὰ τὸ βάρος χαλκευσαμένων τὸν ῥυθμὸν τοῦτον, Ῥοδίων δὲ διὰ τὴν ἐλαφρότητα τῶν ποτηρίων, καὶ τοῖς πένησι τοῦ καλλωπισμοῦ τούτου μεταδιδόντων. μνημονεύει δὲ αὐτῶν καὶ Ἐπιγένης ἐν Ἡρωΐνῃ διὰ τούτων, ψυκτῆρα, κύαθον, κυμβία, ῥυτὰ τέτταρα, ἡδυποτίδας τρεῖς, ἠθμὸν ἀργυροῦν. Σῆμος δ' ἐν πέμπτῃ Δηλιάδος, ἀνακεῖσθαι φησὶν ἐν Δήλῳ χρυσῆν ἡδυποτίδα Ἐχενίκης ἐπιχωρίας γυναικός, ἧς μνημονεύει καὶ ἐν τῇ ὀγδόῃ. Κρατῖνος δ' ὁ νεώτερος φησί, παρ' Ἀρχεφῶντος ἡδυποτίδας δώδεκα. Ἡράκλειον. Πείσανδρος ἐν δευτέρῳ Ἡρακλείας, τὸ δέπας ἐν ᾧ διέπλευσεν ὁ Ἡρακλῆς τὸν ὠκεανόν, εἶναι μέν φησιν Ἡλίου, λαβεῖν δ' αὐτὸ παρ' Ὠκεανοῦ Ἡρακλέα. μή ποτε δ' ἐπεὶ μεγάλοις ἔχαιρε ποτηρίοις ὁ ἥρως, διὰ τὸ μέγεθος παίζοντες οἱ ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς, πλεῖν αὐτὸν ἐν ποτηρίῳ ἐμυθολόγησαν. Πανύασις δ' ἐν πρώτῳ Ἡρακλείας παρὰ Νηρέως φησί, τὴν τοῦ Ἡλίου φιάλην κομίσασθαι τὸν Ἡρακλέα, καὶ διαπλεῦσαι εἰς Ἐρύθειαν. ὅτι δὲ εἷς ἦν ὁ Ἡρακλῆς τῶν πλεῖστον πινόντων, προείπομεν. ὅτι δὲ καὶ ὁ Ἥλιος ἐπὶ ποτηρίου διεκομίζετο ἐπὶ τὴν δύσιν, Στησίχορος μὲν οὕτως φησίν. ἅλιος δ' Ὑπεριονίδας δέπας ἐσκατέβαινε χρύσεον, Ὄφρα δι' ὠκεανοῖο περάσας Ἀφίκηθ' ἱερᾶς ποτὶ βένθεα νυκτὸς ἐρεμνᾶς Ποτὶ ματέρα κουριδίαν τ' ἄλοχον, Παῖδάς τε φίλους. ὁ δ' ἐς ἄλσος ἔβα δάφναισι κατάσκιον Ποσσὶ παῖς Διός. καὶ Ἀντίμαχος οὑτωσὶ λέγει. τότε δὴ δίχρῳ ἐν δέπαϊ Ἠέλιον πέμπεσκεν ἀγακλυμένη Ἐρύθεια. καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἡλιάσιν, ἔνθ' ἐπὶ δυσμαῖς ἴσου πατρὸς Ἡφαιστοτυχὲς δέπας ἐν τῷ διαβάλλων πολὺν οἰδματόεντα φέρει δρόμου πόρον. οὐδ' εἰς μελανίππου προφυγὼν ἱερᾶς νυκτὸς ἀμολγόν. Μίμνερμος δ' ἐν Ναννοῖ, ἐν εὐνῇ φησὶ χρυσῇ κατεσκευασμένῃ πρὸς τὴν χρείαν ταύτην ὑπὸ Ἡφαίστου τὸν Ἥλιον καθεύδοντα περαιοῦσθαι πρὸς τὰς ἀνατολάς, αἰνισσόμενος τὸ κοῖλον τοῦ ποτηρίου. λέγει δ' οὕτως, Ἠέλιος μὲν γὰρ ἔλαχεν πόνον ἤματα πάντα, Οὐδέ ποτ' ἄμπαυσις γίνεται οὐδεμία Ἵπποισίν τε καὶ αὐτῷ, ἐπεὶ ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς Ὠκεανὸν προλιποῦσ' οὐρανὸν εἰσαναβῇ. Τὸν

Δακτυλωτόν.
παρὰ ·:
Ἐπιγένης ·:
Ἰλ. ψ.
Ἐλέφας.
ῥυτόν.
δυσ ·:
ἡδυποτίδες.
ἔνιοι δὲ ποτηρίῳ κομιζόμενον ἐπὶ τὴν δύσιν.
δι ·
Mimnermus.

μὲν γὰρ διὰ κῦμα φέρει πολυήρατος εὐνὴ, Κοίλη ἡφαίστου χερσὶν ἐληλαμένη. Χρυσοῦ τιμήεντος ὑπόπτερον ἄκρον ἐφ᾽ ὕδωρ, Εὕδονθ᾽ ἁρπαλέως χώρου ἀφ᾽ ἑσπερίδων Γαῖαν ἐς αἰθιόπων ἵνα οἱ θοὸν ἅρμα καὶ ἵπποι Ἑστᾶσ᾽ ὄφρ᾽ ἠὼς ἠριγένεια μόλῃ. Ἔνθ᾽ ἐπέβη ἑτέρων ὀχέων Ὑπερίονος υἱός. Θεόκλυτος δ᾽ ἐν λουτῆρι ὡρῶν αὐτὸν λέβητος φησὶν αὐτὸν διαπλεῦσαι. τοῦτο πρώτου εἰπόντος τοῦ τὴν τιτανομαχίαν ποιήσαντος. Φερεκύδης δ᾽ ἐν τῇ τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν προειπὼν περὶ τοῦ ὠκεανοῦ ἐπιφέρει, ὁ δ᾽ Ἡρακλῆς ἕλκεται ἐπ᾽ αὐτὸν τὸ τόξον ὡς βαλῶν, καὶ ὁ ἥλιος παύσασθαι κελεύει, ὁ δὲ δείσας παύεται. ἥλιος δὲ ἀντὶ τούτου δίδωσιν αὐτῷ τὸ δέπας τὸ χρύσεον, ὃ αὐτὸς ἐφόρει σὺν ταῖς ἵπποις, ἐπὴν δύνῃ διὰ τοῦ ὠκεανοῦ τὴν νύκτα πρὸς ἕω ἵν᾽ ἀνίσχει ὁ ἥλιος. ἔπειτα πορεύεται ὁ Ἡρακλῆς ἐν τῷ δέπαϊ τούτῳ ἐς τὴν Ἐρύθειαν. καὶ ὅτε δὲ ἦν ἐν τῷ πελάγει, ὠκεανὸς πειρώμενος αὐτοῦ κυμαίνει τὸ δέπας φανταζόμενος. ὁ δὲ τοξεύειν αὐτὸν μέλλει, καὶ αὐτὸν δείσας ὠκεανὸς παύσασθαι κελεύει.

ἠθάνιον. Ἠθάνιον. Ἑλλάνικος ἐν Αἰγυπτιακοῖς οὕτως γράφει, Αἰγυπτίων ἐν τοῖς οἴκοις κεῖται φιάλη χαλκῆ καὶ κύαθος χαλκοῦς, καὶ ἠθάνιον χάλκεον.

ἡμίτομος. Ἡμίτομος. ἔκπωμά τι παρ᾽ Ἀττικοῖς ἐστὶ τοῦ σχήματος ὀνομασθὲν φησὶ Πάμφιλος ἐν γλώσσαις.

Θηρίκλειος. Θηρίκλειος. ἡ κύλιξ αὕτη ἐγκάθηται περὶ τὰς λαγόνας, ἱκανῶς βαθυνομένη, ὦτά τε ἔχει βραχέα ὡς ἂν κύλιξ οὖσα. καὶ μήποτε Ἄλεξις ἐν Ἡσιόνῃ θηρικλείῳ ποιεῖ τὸν Ἡρακλέα πίνοντα, ὅταν οὑτωσὶ λέγῃ. γενόμενος δ᾽ ἔννους μόλις Ἤτησε κύλικα, καὶ λαβὼν ἑξῆς πυκνὰς Ἕλκει κατάντλει, κατὰ τὴν παροιμίαν Αἰεί ποτ᾽ εὖ μὲν ἀσκός, εὖ δὲ θύλακος Ἄνθρωπός ἐστιν. ὅτι δὲ κύλιξ ἐστὶν ἡ θηρίκλειος, σαφῶς παρίστησι Θεόφραστος ἐν τῇ

Lib. 5. περὶ φυτῶν ἱστορίᾳ. διηγούμενος γὰρ περὶ τῆς τερμίνθου, φησὶ τορνεύεσθαι ἐξ αὐτῆς κύλικας θηρικλείους, ὥστε μηδένα διαγνῶναι πρὸς τὰς κεραμέας. κατασκευάσαι δὲ λέγεται τὴν κύλικα ταύτην Θηρικλῆς ὁ Κορίνθιος κεραμεύς, ἀφ᾽ οὗ καὶ τοὔνομα ἔχει γεγονὼς τοῖς χρόνοις κατὰ τὸν κωμικὸν Ἀριστοφάνη. μνημονεύει δὲ τῆς κύλικος Θεόπομπος μὲν ἐν Νεμέᾳ οὕτως, Χώρει σὺ δεῦρο Θηρικλέους παῖδ᾽ εὐγενές, Γενναῖον εἶδος ὄνομά σοι τιθώμεθα Ἆρ᾽ ἔστι κάτοπτρον φύσεως ἢν πλῆρες δοθῇς Οὐδὲν ποτ᾽ ἄλλο δεῦρο, δή γε μίσυσ᾽ ἰσῶ Γραῦ θεολύτη, γραῦ τί με καλεῖς σὺ φιλτάτη. Τὶν ἀσπάσομαι δεῦρο, παρ᾽ ἐμὲ φέροντα Παρὰ τὸν νέον ξυνδείπνων οὑτωσὶ καλῶς Σπονδῆς τ᾽ ἄλλα τ᾽ ἀστράπτει ναὶ τοιοῦτόν τι. Φιλοτησίαν δέ σοι προπίομαι δεξιάν. Πεῖσαι δ᾽ ὁπόσον ἂν σοὶ θυμός, ἢ ἐμοί πάροδος τὸ πρῶτον. Κλεάνθης δ᾽ ἐν τῷ περὶ μεταλήψεως συγγράμματί φησι. τὰ τοίνυν εὑρήματα καὶ ὅσα τοιαῦτα ἔτι καὶ τὰ λοιπά ἐστιν, οἷον Θηρίκλειος, Δεινίας, Ἰφικράτης. ταῦτα γὰρ πρότερον συνιστορεῖ τοὺς εὑρόντας. φαίνεται δέ τι καὶ νῦν. εἰ δὲ μὴ ποιεῖ τοῦτο, μεταβεβληκὸς ἂν εἴη μικρὸν τοὔνομα. ἀλλὰ καθάπερ εἴρηται, οὐκ ἔστι πιστεῦσαι τῷ τυχόντι. ἄλλοι δὲ ἱστοροῦσι θηρίκλειον ὀνομασθῆναι τὸ ποτήριον διὰ τὸ δορὰς θηρίων αὐτῷ ἐντετυπῶσθαι. Πάμφιλος δὲ ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἀπὸ τοῦ τὸν Διόνυσον τὰς θήρας κλονεῖν ἀσπένδοντα ταῖς κύλιξι ταύταις κατ᾽ αὐτῶν. μνημονεύει τοῦ ἐκπώματος καὶ Ἀντιφάνης ἐν Ὁμοίοις οὕτως, ὡς δ᾽ ἐδείπνησαν συνελὼν Βούλομαι γὰρ τὰ μέσα καὶ Διὸς σωτῆρος ἦλθε θηρίκλειον ὄργανον τῆς τρυφερᾶς ἐστὶ Λέσβου σεμνοπότου σταγόνος πλήρης ἀφρίζον, ἕκαστος δεξιτερᾷ δ᾽ ἔλαβεν. καὶ Εὔβουλος ἐν μὲν Δόλωνι, Διένιψα δ᾽ οὐδὲν σκεῦος οὐδεπώποτε, Καθαρώτερον γὰρ τὸν κέραμον εἰργαζόμην, Ἢ Θηρικλῆς τὰς κύλικας ἡνίκ᾽ ἦν νέος. Ἐν δὲ Κυβευταῖς, ἄρτι μὲν μελανδρικὴν τῶν θηρικλείων ὑπεραφρίζουσαν ἀκροχείλου ψαφο-περιβομβήτριαν, εὐκύκλωτον ὀξυπύνδακα Στίλβουσαν ἀνταυγοῦσαν ἐκνενιμμένην κισσῷ καταβρύουσαν ὑπεκαλούμενον οἶκον Διὸς σωτῆρος. Ἀραρὼς δ᾽ ἢ Εὔβουλος ἐν Καμπυλίωνι, Ὦ γαῖα κεραμίτιός σ᾽ εἰ Θηρικλῆς ποτὲ Ἔτευξε κοίλης λαγόνος εὐρύνας βάθος, Ἦ που κατειδὼς τὴν γυναικείαν φύσιν, Ὡς οὐχὶ μικροῖς ἥδεται ποτηρίοις. Ἄλεξις δ᾽ ἐν Ἱππεῖ, Καὶ θηρίκλειός τις κύλιξ στέφανον κύκλῳ Ἔχουσα χρυσοῦν, οὐ γὰρ ἐπίκτητόν τινά. Καὶ ἐν Ἱππίσκῳ, Μεστὴν ἀκράτου θηρίκλειον ἔσπασε, Κοίλην ὑπερθύουσαν. Τίμαιος δ᾽ ἐν τῇ ὀγδόῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν, θηρικλείαν καλεῖ τὴν κύλικα γράφων οὕτως. Πολύξενός τις τῶν ἐκ Ταυρομενίου καθεστακότων ταχθεὶς ἐπὶ τὴν πρεσβείαν, ἕτερά τε δῶρα παρὰ τοῦ Νικοδήμου καὶ κύλικα θηρίκλειον λαβὼν ἐπανῆκεν. Ἀδαῖος δ᾽ ἐν τοῖς περὶ διαθέσεως, τὸ αὐτὸ θηρίκλειον εἶναι καὶ καρχήσιον. ὅτι δὲ διαφέρει, σαφῶς παρίστησι Καλλίξενος ἐν τοῖς περὶ Ἀλεξανδρείας φάσκων, τινὰς ἔχοντας θηρικλείους πομπεύειν, τοὺς δὲ καρχήσια. ὁποῖον δέ ἐστι τὸ καρχήσιον ἐν τοῖς ἑξῆς λεχθήσεται. καλεῖται δέ τις καὶ θηρίκλειος κρατήρ, οὗ μνημονεύει Ἄλεξις ἐν Κύκνῳ, Φαιδρὸς δὲ κρατὴρ θηρίκλειος ἐν μέσῳ

Ἕστηκε λευκοῦ νέκταρος παλαιγενοῦς Πλήρης ἀφρίζων ὃν λαβὼν ἐγὼ κενὸν Τρίψας ποιήσας λαμπρὸν ἀσφαλῆ βάσιν, Στήσας συνάψας καρπίμοις κισσοῦ κλάδοις Ἔστεψα. Θηλυκῶς δὲ τὴν θηρίκλειον εἶπε Μένανδρος ἐν Θεοφορουμένῃ, μέσως μεθύων θηρίκλειον τριῶν κοτυλῶν. καὶ Διώξιππος ἐν Φιλαργύρῳ, Τὰς Θηρικλέους τὰς μεγάλας χρεὼν ἐστί μοι Εὖ οἶδα, καὶ τῶν ῥοδιακῶν. ἥδιστα γὰρ Ἐκ τῶν τοιούτων ἄχρι ποτηρίων Εἴωθα πίνειν. Πολέμων δ᾽ ἐν πρώτῃ περὶ

τῆς

Corintho ∴ θεολύτη ∴ Παράδος ∴ μελανανδρικὴν ∴ μέλαιναν ∴ ὑπεκαλούμενοι ἔλαιον ∴ Ἄραρως ∴ ὑπερθύουσαν ∴ ἡ ἑστῶσα· καὶ ἐν μανα-γύρτῃ· προπίνων θηρίκλειον ∴

τῆς Ἀθήνησιν ἀκροπόλεως ὁ Δίφιλος ὠνόμασεν, ἐπὰν τὰ χρυσᾶ θηρίκλεια ὑπόξυλα Νεοπτόλεμος ἀνέθηκεν. Ἀπολλόδωρος δ' ὁ Γελῷος ἐν Φιλαδέλφοις ἢ Ἀποκαρτεροῦντι φησὶν ἐφεξῆς, στρώματ' ἀργυρώματα θηρίκλεια τορευτὰ πολυτελῆ ποτήρια ἕτερα. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Φιλωνίδῃ. Τοιγαροῦν ἐμοὶ μὲν ἀξίως ὁ δεσπότης Διὰ ἀρετὴν τῶν θηρικλείων εὔκυκλόν τιν' ἀσπίδα, Ὑπεραφρίζουσαν τρυφῶσαν ἴσον ἴσῳ κεκραμένην Προσφέρων ἔλεξεν, οἶμαι χρηστότητος οὕνεκα, Εἶτ' ἐλευθέραν ἀφῆκεν βαπτίσας ἐρημωμένως. Θεόφιλος δὲ ἐν Βοιωτίᾳ. Τετρακότυλον δὲ κύλικα κεκραμένου τινὰ Τῶν θηρικλείων, πῶς δοκεῖς, κεραννῦσι Καλῶς ἀφρῷ ζέουσαν· ὁ δ' αὖ Αὐτοκλῆς. Οὕτως μετρίως τὴν εὐρύθμως τῇ δεξιᾷ Ἄραξαν ὅμον. ἐν δὲ Προιτίσι, καὶ κύλικα θηρίκλειον αὐτοφυᾶ, πλέον Ἢ κοτύλας χωροῦσαν ἐπ' ἀγαθῆς τύχης. Ἴθμον. Γάμφιλος ἐν τοῖς περὶ ὀνομάτων Κυπρίους τὸ ποτήριον οὕτως καλεῖν. Κάδος. Σιμμίας ποτήριον παρατιθέμενος Ἀνακρέοντος, Ἠρίστησα μὲν ἰτρίου λεπτὸν ἀποκλάς, Οἴνου δ' ἐξέπιον κάδον. Ἐπιγένης δ' ἐν Μνηματίῳ φησὶν κεραμεοῦς κάδους, Ἀλκαῖα, κρουνεῖα, ἔτι δὲ κρουνιάνας ἀλλά τι καθ' ἕκαστον δεῖ λέγειν.

Ὄψει γὰρ αὐτὸς βασιλέως ὧν λέγεις ἀφῖχθαι δωδεκάδ' ἢ πιξάδαρον. Ἡδύλος ἐπιγράμμασιν, Πίνωμεν, καὶ γάρ τι νέον, καὶ γάρ τι παρ' οἶνον Εὕροιμεν λεπτὸν καί τι μελιχρὸν ἔπος, Ἀλλὰ κάδοις Χίου με κατάβρεχε, καὶ λέγε παῖζε Ἡδύλε. μισῶ ζῆν εἰς κενὸν οὐ μεθύων. καὶ ἐν ἄλλῳ, Ἐξ ἠοῦς εἰς νύκτα καὶ ἐκ νυκτὸς Πασισωκλῆς Εἰς ἠῶ πίνει τετρακόσοισι κάδοις, Εἶτ' ἐξαίφνης που τυχὸν οἴχεται, ἀλλὰ παρ' οἶνον Σικελίδεω παίζει πουλὺ μελιχρότερον, Ἐστὶ δὲ δὴ πουλὺ στιβαρώτερος, ὡς δ' ἐπιλάμπει Ἡ χάρις, ὥστε φίλει καὶ γράφε καὶ μέθυε. Κλέαρχος δ' ἐν ταῖς γλώσσαις τὸ κεράμιον φησὶν Ἴωνας κάδον καλεῖν. Ἡρόδοτος δ' ἐν τῇ τρίτῃ φοινικηΐου φησὶν οἴνου κάδον. Κάδισκος. Φιλήμων ἐν τῷ προειρημένῳ συγγράμματι ποτηρίου εἶδος. ἀγγεῖον δ' ἐστὶν ἐν ᾧ τοὺς κτησίους Δίας ἐγκαθιδρύουσιν, ὡς Ἀντικλείδης φησὶν ἐν τῷ Ἐξηγητικῷ γράφων οὕτως· Διὸς κτησίου σημεῖα ἱδρύεσθαι χρὴ ὧδε. καδίσκον καινὸν δίωτον ἐπίθημα ἔχοντα στέψαι τὰ ὦτα ἐρίῳ λευκῷ, καὶ ἐκ τοῦ ὤμου τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐκ τοῦ μετώπου τοῦ κροκίου καὶ ἐνθεῖναι ὅτι ἂν εὕρῃς, καὶ ἐγχέαι ἀμβροσίαν, ἡ δ' ἀμβροσία ὕδωρ ἀκραιφνές, ἔλαιον, παγκαρπία. ἅπερ ἔμβαλε. μνημονεύει τοῦ καδίσκου καὶ Στράττις ὁ κωμικὸς ἐν Λημνομέδᾳ λέγων οὕτως. Ἑρμῆς ὃν ἕλκουσ' οἱ μὲν ἐκ προχυδίου,

Οἱ δ' ἐκ καδίσκου ἴσον ἴσῳ κεκραμένον. Κάνθαρος. Ὅτι μὲν πλοίου ὄνομα κοινόν, ὅτι δὲ καὶ ποτήριόν τι οὕτω καλεῖται, Ἀμειψίας ἐν Ἀποκοτταβίζουσι φησίν, ὦ μαμμία φέρ' ὀξύβαφα καὶ κανθάρους. Ἄλεξις δ' ἐν Κρατείᾳ. ὁ δὲ λόγος περί τινος ἐν καπηλείῳ πίνοντος, Εἶθ' ὁρῶ τὸν Ἑρμαΐσκον τῶν ἀνδρῶν τούτων τινὰ Κάνθαρον καταστρέφοντα, πλησίον δὲ κείμενον Στρώματά τι καὶ γύλιον αὐτοῦ. Εὔβουλος δ' ἐν Παμφίλῳ πολλάκις μεμνημένος τοῦ ὀνόματός φησιν. Ἐγὼ δὲ καὶ γὰρ ἔτυχεν ὂν κατ' ἀντικρὺ Τῆς οἰκίας καινὸν καπηλεῖον μέγα, Ἐνταῦθ' ἐπετήρουν τὴν τροφὸν τῆς παρθένου, Κεράσαι κελεύσας τὸν κάπηλόν μοι χόα Ὀβολοῦ, παραθεῖναί θ' ὡς μέγιστον κάνθαρον.

Καὶ πάλιν. ὁ δὲ κάνθαρος πάλαι δὴ κενὸς ὢς ξηραίνεται. καὶ ἔτι Ἅμα δὲ λαβοῦσα ἀφανίκε. πηλίκον τινὰ οἴεσθε μέγεθος. Ἀρσιάξ, μέγαν πάνυ καὶ ξηρὸν ἐπέπινε εὐθέως τὸν κάνθαρον. Ξέναρχος δ' ἐν Πριάπῳ φησὶ τάδε, Σὺ δὲ μὴ κατέγχει παιδάριον εἰς ἀργυροῦν, Εἰς τὸ βαθὺ δὲ πάλιν ἄγωμεν εἰς τὸν κάνθαρον, Παιδάριον ἔγχει νὴ Δία νὴ τὸν κάνθαρον. Ἐπιγένης Ἡρωΐνῃ. Ἀλλ' οὐδὲ κεραμεύουσι νῦν τοὺς κανθάρους, ὦ τάλαν ἐκείνους τοὺς ἁδρούς, ταπεινὰ δὲ Καὶ γλαφυρὰ πάντες ὥσπερ αὐτὰ τὰ ποτήρια, Οὐ τὸν οἶνον πιόμενοι. Σωσικράτης Φιλαδέλφοις. Λεπτὴ δὲ κυρτοῖς ἐγγελῶσα κύμασιν, Αὔρα κόρης κείρωνος ἡσύχῳ ποδὶ Προσῆγε πράως καὶ καλῶς τὸν κάνθαρον. Φρύνιχος κωμασταῖς, εἶτα κεραμεύων ἐκ οἴκου σωφρόνως Χαιρέστρατος ἑκατὸν τῆς ἡμέρας ἔκλαεν οἴνου κανθάρους. Νικόστρατος Διαβόλῳ. ἡ ναῦς δὲ πότερον εἰκόσορος ἐστὶν ἢ κύκνος ἢ κάνθαρος. τουτὶ γὰρ ἐὰν πύθωμαι ὅτι αὐτὸς περιάγομαι τὰ πάντα ἀπαγγελεῖ. κυκνοκάνθαρος δ' ἂν ἀμφοτέρων τούτων κεκεραμευμένος. Μένανδρος ἐν Ναυκλήρῳ. Ἥκει λιπὼν Αἰγαῖον ἁλμυρὸν βάθος Θεόφιλος ἡμῖν ὦ Στράτων, ὡς ἐν καλῷ Τὸν υἱὸν εὐτυχοῦντα καὶ σεσωσμένον. Πρῶτος γ' ἐγώ σοι τόν τε χρυσοῦν κάνθαρον Ποῖον τὸ πλοῖον. καὶ μετ' ὀλίγα. τὴν ναῦν σεσῶσθαί μοι λέγεις, ἐγὼ τὴν ἐμὴν καινὴν ναῦν Καλλικλῆς ἐποίησε τὸν καλούμενον Εὐφραίνος ἐκυβέρνα Θούριος. Πολέμων δ' ἐν τοῖς πρὸς Ἀντίγονον περὶ ζωγράφων φησίν, Ἀθήνησιν ἐν τῷ τοῦ Πειρίθου γάμῳ πεποίηκεν Ἱππεὺς τὴν μὲν οἰνοχόην καὶ τὸ κύπελλον λίθινα, χρυσῷ τὰ χείλη περιτεραμνώσας, τὰς δὲ κλισίας ἐλατίνας χαμᾶζε ποικίλοις στρώμασι κεκοσμημένας. ἐκπώματα δὲ κεραμεᾶ κανθάρους, καὶ τὸν λύχνον ὁμοίως ἐκ τῆς ὀροφῆς ἐξηρτημένον, ἀνακεχυμένας ἔχοντα τὰς φλόγας. ὅτι δὲ καὶ ἀπὸ κανθάρου κεραμέως ὠνομάσθη τὸ ἔκπωμα, φησὶ Φιλέταιρος Πηλεύς. ὁ Πηλεὺς δ' ἐστὶν ὄνομα κεραμέως, Ξηροῦ λυχνοποιοῦ κανθάρου πενιχροῦ πάνυ Ἀλλ' οὐ τυράννου μὰ Δί'. ὅτι δὲ καὶ γυναικεῖον κοσμάριον ἐστὶ κάνθαρος, Ἀντιφάνης εἴρηκεν ἐν Βοιωτίᾳ. Καρ-

Ἴθμον.

Κάδος.

Κάδισκος.

Κάνθαρος.

Καρχήσιον. Macrob. lib. 5. cap. 21.

χήσιον. Καλλίξενος δ' ὁ Ῥόδιος ἐν τοῖς περὶ Ἀλεξανδρείας φησὶν, ὅτι ποτήριόν ἐστιν ἐπίμηκες συνηγμένον εἰς μέσον ἐπιεικῶς, ὦτα ἔχον μέχρι τοῦ πυθμένος καθήκοντα. ἔστι δὲ ἱκανῶς ἐπίμηκες τὸ ποτήριον τὸ καρχήσιον, καὶ τάχα διὰ τὸ ἀνατετάσθαι οὕτως ὠνόμασαι. ἀρχαιότατον δ' ἐστὶ ποτήριον τὸ καρχήσιον, εἴγε ὁ Ζεὺς ὁμιλήσας Ἀλκμήνῃ, ἔδωκε δῶρον αὐτὸ τῆς μίξεως, ὡς Φερεκύδης ἐν τῇ δευτέρᾳ ἱστορεῖ, καὶ Ἡρόδωρος ὁ Ἡρακλεώτης. Ἀσκληπιάδης δ' ὁ Μυρλεανὸς κεκλῆσθαί φησιν ἀπό τινος τῶν ἐν τῇ νηῒ κατασκευασμάτων. τοῦ γὰρ ἱστοῦ τὸ μὲν κατωτάτω πτέρνα καλεῖται, ἣ ἐμπίπτει εἰς τὴν ληνόν, τὸ δ' οἷον εἰς μέσον τράχηλος, τὸ δὲ πρὸς τῷ τέλει καρχήσιον. ἔχει δὲ τοῦτο κεραίας ἄνω συννευούσας ἐφ' ἑκάτερα τὰ μέρη, καὶ ἐπίκειται τὸ λεγόμενον αὐτῷ θωράκιον τετράγωνον πάντη, πλὴν τῆς βάσεως καὶ τῆς κορυφῆς. αὗται δὲ προὔχουσι μικρὸν ἐπ' εὐθείας ἐξωτέρω. ἐπὶ δὲ τοῦ θωρακίου εἰς ὕψος ἀνήκουσα, καὶ ὀξεῖα γιγνομένη ἐστὶν ἡ λεγομένη ἠλακάτη. μνημονεύει δὲ τῶν καρχησίων καὶ Σαπφὼ, Κεῖνοι δ' ἄρα πάντες καρχάσι' ἔχον καὶ ἔλειβον. ἀράσαντο δὲ πάμπαν ἐσλὰ τῷ γαμβρῷ. Σοφοκλῆς δὲ Τυροῖ προστῆναι μέσην τράπεζαν ἀμφὶ σιτία τε καὶ καρχήσια, πρὸς τὴν τράπεζαν φάσκων προσεληλυθέναι τοὺς δράκοντας καὶ γενέσθαι περὶ τὰ σιτία καὶ τὰ καρχήσια. ἔθος γὰρ ἦν τοῖς ἀρχαίοις ἐπὶ τῶν τραπεζῶν κεκραμένα τιθέναι ποτήρια, καθὰ καὶ Ὅμηρος ποιεῖ. ὠνομάσθη δὲ τὸ καρχήσιον διὰ τὸ τραχύσματα ἔχειν κεγχροειδῆ, καὶ ἔστιν ἡ ἐναλλαγὴ τοῦ ε πρὸς τὸ α ἀντὶ τοῦ κεγχήσιον, διὸ καὶ Ὅμηρος τοὺς ὑπὸ δίψους κεκαυμένους καρχαλέους εἶπεν. Χάρων δ' ὁ Λαμψακηνὸς ἐν τοῖς Ὥροις παρὰ Λακεδαιμονίοις φησὶν, ἔτι καὶ εἰς αὐτὸ δείκνυσθαι τὸ δέπας τὸ δοθὲν Ἀλκμήνῃ ὑπὸ Διὸς, ὅτε Ἀμφιτρύωνι εἰκάσθη.

Κάλπιον. Κάλπιον. ποτηρίου τι γένος ἐρυθραϊκὸν, ὥς φησι Πάμφιλος, οἶμαι δ' αὐτὸ εἶναι τὸ σκάφιον.

Κελέβη. Κελέβη. Τούτου τοῦ ἐκπώματος Ἀνακρέων μνημονεύει. Ἄγε δὴ φέρ' ἡμῖν ὦ παῖ κελέβην, ὅπως ἄμυστιν προπίω, τὰ μὲν δέκ' ἐγχέας ὕδατος, τὰ πέντε δ' οἴνου κυάθους. ἄδηλον δὲ ποῖον εἶδός ἐστι ποτηρίου, ἢ πᾶν ποτήριον κελέβη καλεῖται ἀπὸ τοῦ χέειν εἰς αὐτὸ τὴν λοιβὴν ἢ τὸ λείβειν. τοῦτο δὲ ἐπὶ τοῦ ὑγροῦ συνήθως ἔταττον, ἀφ' οὗ λέγεται καὶ ὁ λέβης. Σιληνὸς δὲ καὶ Κλείταρχος τοὺς Αἰολεῖς φασὶν, οὕτω καλεῖν τὸ ποτήριον. Πάμφιλος δὲ τὸ ποτήριον θερμοποτίδα καλουμένην τὴν κελέβην εἶναι. Νίκανδρος δὲ ὁ Κολοφώνιος ἐν ταῖς γλώσσαις ποιμενικὸν ἀγγεῖον μελιτηρὸν τὴν κελέβην εἶναι. καὶ γὰρ Ἀντίμαχος ὁ Κολοφώνιος ἐν πέμπτῃ Θηβαΐδος φησί. Κήρυκας ἀθανάτοισι φέρειν μέλανος οἴνοιο, Ἀσκὸν ἐνὶ πλείω κελεβεῖον ὅτι φέριστον, Οἷσιν ἐνὶ μεγάροις κεῖται μέλιτος πεπληθὸς καὶ πάλιν. αὐτὰρ ἀμφίθετον κελέβειον ἑλόντες, Ἔμπλειον μέλιτος, τὸ ῥά οἱ προφερέστερον ἦεν. Ἀλλαχοῦ δέ φησι. Καὶ χρύσεια δέπαστρα, καὶ ἀσκηθὲς κελέβειον Ἔμπλειον μέλιτος, τὸ ῥά οἱ προφερέστερον εἴη. σαφῶς γὰρ νῦν κελέβειον ἀντὶ ἀγγείου τινὸς τέθεικε, προειπὼν ποτήρια δέπαστρα. Θεόκριτος δ' ὁ Συρακούσιος ἐν ταῖς Φαρμακευτρίαις φησί, Στέψον τὰν κελέβαν φοινικέῳ οἰὸς ἀώτῳ. Καὶ Εὐφορίων, ἠὲ πόθεν ποταμῶν κελέβῃ ἀποαφύσσας ὕδωρ. Ἀνακρέων, ὠνοχόει δ' ἀμφίπολος μελιχρὸν οἶνον τρικύαθον κελέβην ἔχουσα. Διονύσιος δ' ὁ Λεπτὸς, ἐξηγούμενος Θεοδωρίδα τὸ εἰς τὸν Ἔρωτα μέλος, τὴν κελέβην φησὶ τίθεσθαι ἐπὶ ὀρθοῦ ποτηρίου, οἷον προυσιάδος καὶ θηρικλείου.

Κέρας. Κέρας. Τοὺς πρώτους λέγεται τοῖς κέρασι τῶν βοῶν πίνειν. δῆλον δ' ἐκ τοῦ καὶ μέχρι νῦν λέγεσθαι, ὅταν συμμίσγωσι τῷ οἴνῳ τὸ ὕδωρ, κεράσαι φάσκοντες. καὶ τὸ ἀγγεῖον δὲ ἐν ᾧ κιρνᾶται ὁ οἶνος, κρατὴρ, ἀπὸ τοῦ συγκιρνᾶσθαι ἐν αὐτῷ τὸ ὕδωρ, ἀπὸ τοῦ κέρατος, οἷον κερατὴρ, ἀπὸ τοῦ εἰς τὸ κέρας ἐγχεῖσθαι τὸ πόμα. διαμένει δὲ καὶ ἔτι νῦν ἡ τῶν κεράτων κατασκευή. καλοῦσι γοῦν ἔνιοι ταῦτα ῥυτά. καὶ τῶν ποιητῶν δὲ πολλοὶ παράγουσι πίνοντας τοὺς ἀρχαίους κέρασι. Πίνδαρος μὲν ἐπὶ τῶν Κενταύρων λέγων, ὀδ' ἀμαντ' δ' ἐπεὶ φηρῶν δάεν ῥιπὰν μελιηδέος οἴνου ἐσσυμένως ἀπὸ μὲν λευκὸν γάλα χερσὶ τράπεζαν ὤθεον. αὐτόματοι δ' ἐξ ἀργυρέων κεράτων πίνοντες ἐπλάζοντο. Ξενοφῶν δ' ἐν τῇ ἑβδόμῃ τῆς Ἀναβάσεως διηγούμενος τὸ παρὰ τῷ Θρᾳκὶ Σεύθῃ συμπόσιον γράφει οὕτως. ἐπεὶ δὲ Ξενοφῶν σὺν τοῖς μετ' αὐτοῦ εἰσῆλθε πρὸς τὸν Σεύθην, ἠσπάζοντο μὲν πρῶτον ἀλλήλους, καὶ κατὰ τὸν Θρᾴκιον νόμον κέρατα οἴνου προὔτεινον. ἐν δὲ τῇ ἕκτῃ περὶ Παφλαγόνων διηγούμενος φησί, κατακείμενοι δ' ἐν στιβάσιν ἐδείπνουν καὶ ἔπινον κερατίνοις ποτηρίοις. Αἰσχύλος δ' ἐν Περραιβοῖς τοὺς Περραιβοὺς παρίστησιν, ἀντὶ ποτηρίων τοῖς κέρασι χρωμένους διὰ τούτων, ἀργυρηλάτοις κέρασι χρυσᾶ στόμια προσβεβλημένοις. καὶ Σοφοκλῆς Πανδώρᾳ. Καὶ πλῆρες ἐκπιόντι χρύσεον κέρας Τρίψαι γέμοντα μαλθακῆς ὑπ' ἀγκάλης. Ἕρμιππος Μοίραις. Οἶσθα νῦν ὅ μοι ποίησον; τήνδε νῦν μή μοι δίδου, Ἐκ δὲ τοῦ κέρατος αὖ μοι δὸς πιεῖν ἅπαξ μόνον. Λυκοῦργος δ' ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ κατὰ Δημάδου, Φίλιππόν φησι τὸν βασιλέα προπίνειν κέρατι τούτοις, οἷς ἐφιλοφρονεῖτο. τοὺς δὲ Παιόνων βασιλεῖς φησὶ Θεόπομπος ἐν δευτέρᾳ Φιλιππικῶν, τῶν βοῶν τῶν παρ' αὐτοῖς γινομένων μεγάλα κέρατα φυόντων ὡς χωρεῖν τρεῖς καὶ τέτταρας χόας, ἐκπώματα ποιεῖν ἐξ αὐτῶν, τὰ χείλη περιαργυροῦντας καὶ χρυσοῦντας. Φιλόξενος δ' ὁ Κυθήριος

ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Δείπνῳ φησὶν, ἔπινε τὸ νεκτάρεον πόμα ἐν χρυσαῖς προτομαῖς τε ἄλλων κεράτων. ἔδεχον δὲ περὶ μικρόν. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ ἀργυρᾶ ποιοῦντες κέρατα ἔπιον ἐξ αὐτῶν. ἔστιν οὖν τοῦτο εὑρεῖν ἐν τοῖς δημιοπράτοις ἀναγεγραμμένον οὕτως. ἐκ στήλης ἀνακειμένης ἐν ἀκροπόλει, ἣ τὰ ἀναθήματα περιέχει, κέρας, ἔκπωμα ἀργυροῦν, καὶ περισκελίς. πρόσεστι κέρνος ἀγγεῖον κεραμεοῦν ἔχον ἐν αὐτῷ πολλοὺς κοτυλίσκους κεκολλημένους, ἐν οἷς φασὶ μήκωνες λευκοὶ πυροὶ κριθαὶ πίσοι, λάθυροι ὦχροι φακοί. ὁ δὲ βαστάζας αὐτὸ, οἷον λικνοφορήσας τούτων γεύεται, ὡς ἱστορεῖ Ἀμμώνιος ἐν τρίτῳ περὶ βωμῶν καὶ θυσιῶν. Κισσύβιον. Τὸ μόνωτον ποτήριον. Φιλήμων. Νεοπτόλεμος δὲ ὁ Παριανὸς ἐν τρίτῳ γλωσσῶν τὸ κίσσινον ποτήριον σημαίνειν παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἀνδρομέδᾳ. Πᾶς δὲ ποιμένων ἔρρει λεώς, Ὁ μὲν γάλακτος κίσσινον φέρων σκύφος Πόνων ἀναψυκτῆρ', ὁ δ' ἀμπέλων γάνος. Τὸ γὰρ κισσύβιον φησὶ λέγεσθαι ἐπὶ συνόδου ἀγροικῆς, ἔνθα προσήκει μάλιστα τὸ ξύλινον ποτήριον. Κλείταρχος δὲ φησὶν Αἰολεῖς τὸν σκύφον κισσύβιον καλεῖν. Μαρσύας δὲ κύπελλον καὶ τὸ ξύλινον ποτήριον. Εὔμολπος δὲ γένος ποτηρίου ἴσως φησὶ κατ' ἀρχὰς ἐκ κισσίνου κατασκευασθὲν ξύλου. Νίκανδρος δ' ὁ Κολοφώνιος, ἐν τῷ πρώτῳ Αἰτωλικῶν γράφει, ἐν τῇ ἱεροποιίᾳ τοῦ Διδυμαίου Διὸς κισσοῦ σπονδοποιοῦνται πετάλοισιν, ὅθεν τὰ ἀρχαῖα ἐκπώματα κισσύβια φωνέεται. Ὅμηρος, Κισσύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλανος οἴνοιο. Ἀσκληπιάδης δ' ὁ Μυρλεανὸς ἐν τῷ περὶ τῆς Νεστορίδος, σκύφει φησὶ καὶ κισσυβίῳ τῶν μὲν ἐν ἄστει καὶ μετρίων οὐδεὶς ἐχρῆτο, συβῶται δὲ καὶ νομεῖς καὶ οἱ ἐν ἀγρῷ. Πολύφημος μὲν τῷ κισσυβίῳ, βατέρῳ δὲ Εὔμαιος. Καλλίμαχος δ' ἔοικε διαμαρτάνειν ἐν τῇ συγχύσει τῶν ὀνομάτων, λέγων ἐπὶ τοῦ Ἰκαρίου ξένου τοῦ παρὰ τῷ Ἀθηναίῳ Πολλίδι συνευωχηθέντος αὐτῷ. Καὶ γὰρ ὁ Θρηϊκίην μὲν ἀπηνατο χανδὸν ἄμυστιν Ζωροποτεῖν, ὀλίγῳ δ' ἥδετο κισσυβίῳ, Τῷ μὲν ἐγὼ τόδ' ἔλεξα περισκύφου ἀλείσου. Τὸ τρίτον. Ὁ γὰρ λέγων ἄλεισον τὸ αὐτὸ καὶ κισσύβιον τὴν ἀκριβῆ θέσιν τῶν ὀνομάτων οὐ διαφυλάττει. εἰκάσειε δ' ἄν τις τὸ κισσύβιον τὸ πρῶτον ἐργασθῆναι ὑπὸ ποιμένων ἐκ κισσίνου ξύλου. ἄλλοι δὲ ἐτυμολογοῦσιν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ χεῖσθαι, τὸ δ' ἐστὶ χωρεῖν, Οὐδὸς δ' ἀμφοτέρους ὅδε χείσεται. καὶ ἡ τοῦ θηρὸς κατάδυσις χειὰ, ἡ καταδεχομένη τὸ ζῶον, καὶ κήθιον τὸ κύτιον τὸ χωροῦν τοὺς ἀστραγάλους. Διονύσιος δ' ὁ Σάμιος ἐν τοῖς περὶ τοῦ κύκλου τὸ Ὁμηρικὸν κισσύβιον κυμβίον ἔφη γράφων οὕτως, καὶ αὐτὸν Ὀδυσσεὺς ὁρῶν ταῦτα ποιοῦντα πληρώσας τοῦ οἴνου κυμβίον δίδωσι πιεῖν. Κισσύβιον. Κυμβίον.

Κιβώριον. Ἡγήσανδρος ὁ Δελφὸς Εὐφορίωνα φησὶ τὸν ποιητὴν παρὰ Πρυτάνιδι δειπνοῦντα ἐπιδείξασθαι πολυτελῶς, τοῦ δὲ κώθωνος εὖ μάλα προβεβηκότος, λαβὼν ἓν τῶν κιβωρίων ὡς δὴ ἐξοινῶν καὶ μεθύων ἐνούρησε. Δίδυμος δέ φασι ποτηρίου εἶδος εἶναι, καὶ τάχα ἂν εἴη τὰ λεγόμενα σκυφία, διὰ τὸ κάτωθεν εἰς στενὸν συνῆχθαι ὡς τὰ Αἰγύπτια κιβώρια. Κιβώριον. Κόνδυ, ποτήριον ἀσιατικόν. Μένανδρος κοτύλας χωροῦν δέκα, καὶ ἐν Καππαδοκίᾳ κόνδυ χρυσοῦν στρουθίον. Ἵππαρχος ἀνασωζομένοις. Προσέχεις τί τούτῳ τῷ στρατιώτῃ τῷ δὲ δὴ Ἀργύριον οὗτος οὐδαμόθεν εὖ οἶδ' ἐγὼ, Ἀλλ' ἢ δαπίδιον ἐν ἀγαπητὸν ποικίλον Πέρσας ἔχον καὶ γρῦπας ἐξώλεις τινὰς Τῶν περσικῶν εἰς κόρακας ὦ μαστίγια, Καὶ κόνδυ καὶ ψυκτῆρα καὶ κυμβίον. Νικόμαχος δ' ἐν πρώτῳ περὶ ἑορτῶν Αἰγυπτίων φησί. τὸ δὲ κόνδυ ἐστὶ μὲν περσικὸν, τὴν δὲ ἀρχὴν ἦν Ἑρμιππος ἀστρολογικὸς ὡς ὁ κόσμος ἐξ οὗ τῶν θεῶν τὰ θαύματα, καὶ τὰ καρπώσιμα γίνεσθαι ἐπὶ γῆς, διὸ ἐκ τούτου σπένδεσθαι. Παγκράτης δ' ἐν πρώτῳ Βοκχορηΐδος, Αὐτὰρ ὅ γε σπείσας ἐκ κόνδυος ἀργυφέοιο, Νέκταρ ἐπ' ἀλλοδαπὴν οἶμον ἔβαινε πόδα. Κόνδυ. Κονώνιος. Ἱστορεῖ ὁ Καλλίμαχος ἐν πρώτῳ Πτολεμαΐδος τῆς ἐν Αἰγύπτῳ πόλεως γράφων οὕτως. κυλίκων κονωνίων ζεῦγος καὶ θηρικλείων χρυσοκλείστων ζεῦγος. Κονώνιος.

Κότυλος. Τὰ μόνωτα ποτήρια κότυλοι, ὧν καὶ Ἀλκαῖος μνημονεύει. Διόδωρος δ' ἐν τῷ πρὸς Λυκόφρονα παρὰ Σικυωνίοις ἐπιπολάζειν φησὶ τὸ ἔκπωμα, εἶναι δὲ αὐτὸ λουτηρίῳ ἐοικὸς βαθεῖ. ἔχει δὲ καὶ οὖς ἐνίοτε. μνημονεύει δὲ αὐτοῦ καὶ Ἴων ὁ Χῖος κότυλον οἴνου πλέον λέγων. Ἕρμιππος δ' ἐν θεοῖς τόν τε κότυλον πρῶτον ἤνεγκεν ἔχων ἐκ τῶν γειτόνων. καὶ Πλάτων ἐν Διὶ κακουμένῳ τὸν κότυλον φέρει φησί. καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Βαβυλωνίοις. Εὔβουλος δὲ ἐν Ὀδυσσεῖ ἢ Πανόπταις, ὁ δ' ἱερεὺς εὐήγορος ἐν μέσοις αὐτοῖσιν ἑστὼς τὴν καλὴν σκευὴν ἔχων οἶνον ἐξέσπενδε κοτύλῳ. Πάμφιλος δὲ ποτηρίου φησὶν εἶναι γένος, ἴδιον δ' εἶναι Διονύσου. Πολέμων δ' ἐν τῷ περὶ τοῦ Δίου κῳδίου φησί, μετὰ δὲ ταῦτα τὴν τελετὴν ποιεῖ, καὶ αἴρεται ἐκ τῆς θαλάμης, καὶ νέμει ὅσοι ἄνω τὸ κέρνος περιενηνοχότες. τοῦτο δ' ἐστὶν ἀγγεῖον κεραμεοῦν ἔχον ἐν αὐτῷ πολλοὺς κοτυλίσκους κεκολλημένους. ἔνι δ' ἐν αὐτοῖς ὄρμινοι, μήκωνες, λευκοί, πυροί, κριθαί, πίσοι, λάθυροι, ὦχροι, φακοί, κύαμοι, ζειαί, βρόμος, παλάθιον, μέλι, ἔλαιον, οἶνος, γάλα, οἴων ἔριον ἄπλυτον. ὁ δὲ τοῦτο βαστάσας οἷον λικνοφορήσας τούτων γεύεται. Κοτύλη. Ἀριστοφάνης Κωκάλῳ, ἄλλας ὑποπρεσβυτέρας γρᾶας βασίου μέλανος μεστὸν κεραμευομένας κοτύλαις μεγάλαις ἐγχεῖν σφέτερον δέμας οὐδὲν ἄκοσμον, ἔρωτι βιαζόμενας μέλανος οἴνου ἀκράτου. Σιληνὸς καὶ Κλείταρχος ἔτι τε Ζηνόδοτος

παντὶ δ᾽ ἀμφὶ νέκυν κοτυλήρυτον ἔρρεεν αἷμα. καὶ, Πολλὰ μεταξὺ πέλει κοτύλης καὶ χείλεος ἄκρου. Σιμάριστος δὲ τὸ λεῖον ποτήριον οὕτως καλεῖσθαι. Διόδωρος δὲ τὸν παρά τισι κότυλον κοτύλην ὀνομάζειν τὸν ποιητὴν πέρνον καὶ κοτύλην, ὃν κύλικα μὲν οὐκ εἶναι, οὐ γὰρ ἔχειν ὦτα. παραπλήσιον δ᾽ ὑπάρχειν λουτηρίῳ βαθεῖ, ποτήριον δὲ αὐτὸ εἶναι. δύναται δὲ καὶ τὸν παρὰ τοῖς Αἰτωλοῖς, καί τισι τῶν Ἰώνων λεγόμενον κότυλον, ὃν ὅμοιον ὄντα τῶν προειρημένων ἓν οὖς ἔχειν. μνημονεύει δ᾽ αὐτοῦ Κράτης ἐν Παιδιαῖς, καὶ Ἕρμιππος ἐν Θεοῖς. Ἀθηναῖοι δὲ μέτρον τι καλοῦσι κοτύλην. Θουκυδίδης· καὶ ἔδωκαν μὲν αὐτῶν ἑκάστῳ ἐπὶ ὀκτὼ μῆνας κοτύλην ὕδατος, καὶ δύο κοτύλας σίτου. Ἀριστοφάνης Προαγῶνι, ὁ δ᾽ ἀλφίτων πριάμενος τρεῖς χοίνικας, Κοτύλης δεούσας εἴκοσ᾽ ἀπολογίζεται. Ἀπολλόδωρος δὲ ποτηρίου τι γένος ὑψηλὸν καὶ ἔγκοιλον. πᾶν δὲ τὸ κοῖλον κοτύλην φασὶν ἐκάλουν οἱ παλαιοί, ὡς καὶ τὸ τῶν χειρῶν κοῖλον, ὅθεν καὶ κοτυλήρυτον αἷμα τὸ ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ἀρυθῆναι δυνάμενον. καὶ ἐγκοτύλη δέ τις παιδιὰ καλεῖται, ἐν ᾗ κοιλάναντες τὰς χεῖρας δέχονται τὰ γόνατα τῶν νενικηκότων οἱ νενικημένοι, καὶ βαστάζουσιν αὐτούς. Διόδωρος δὲ ἐν Ἰταλικαῖς γλώσσαις καὶ Ἡρακλείτος, ὥς φησι Πάμφιλος, τὴν κοτύλην καλεῖσθαι,

Ἡμίνα. καὶ ἡμίναν παρατιθέμενος Ἐπίχαρμον, καὶ πιεῖν ὕδωρ διπλάσιον χλιαρὸν ἡμίνας δύο. καὶ Σώφρων· κατάστρεψον τέκνον τὰν ἡμίναν. κοτυλίσκην δ᾽ εἴρηκε Φερεκράτης ἐν Κοριαννοῖ, τὴν κοτυλίσκην μηδαμῶς. Ἀριστοφάνης ἐν Ἀχαρνεῦσι, κοτυλίσκιον τὸ χεῖλος ἀποκεκομμένον. κοτύλη δὲ καλεῖται καὶ ἡ τοῦ ἰσχίου κοιλότης, καὶ αἱ τοῦ πολύποδος ἐν ταῖς πλεκτάναις ἐπιφύσεις παραγώγως κοτυληδόνες. καὶ τὰ κύμβαλα δ᾽ Αἰσχύλος ἐν Ἠδωνοῖς κοτύλας εἴρηκεν, ὁ δὲ χαλκοδέτοις κοτύλαις ὀτοβεῖ. Μαρσύας δέ φησι τὸ ἐν τῷ ἰσχίῳ ὀστοῦν καλεῖσθαι ἄλεισον καὶ κύλικα. κοτυλίσκος δὲ καλεῖται ὁ ἱερὸς τοῦ Διονύσου κρατηρίσκος, καὶ οἷς χέονται οἱ μύσται, ὡς Νίκανδρός φησιν ὁ Θυατειρηνὸς παρατιθέμενος τὸ ἐκ Νεφελῶν Ἀριστοφάνους, μηδὲ στέψω κοτυλίσκον. Σιμμίας δὲ ἀποδίδωσι

Κοτταβίς. τὴν κοτύλην ἄλεισον. Κοτταβίς. Ἁρμόδιος ὁ Λεπρεάτης ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ Φιγαλίαν νομίμων, διεξιὼν περὶ τῶν ἐπιχωρίων δείπνων γράφει καὶ ταῦτα. καθαγισάντων ταῦτα ἐν κεραμέᾳ κοτταβίδι πιεῖν ἑκάστῳ μικρὸν, καὶ ὁ προσφέρων ἀνεῖπεν εὐδειπνίας. Ἡγήσανδρος δ᾽ ὁ Δελφὸς ἐν ὑπομνήμασιν, ὧν ἀρχὴ ἐν τῇ ἀρίστῃ πολιτείᾳ, φησὶν ὁ καλούμενος κότταβος παρῆλθεν εἰς τὰ συμπόσια, τῶν περὶ Σικελίαν ὥς φησι Δικαίαρχος, πρῶτον εἰσαγαγόντων. τοσαύτη δὲ ἐγένετο σπουδὴ περὶ τὸ ἐπιτήδευμα, ὥστε εἰς τὰ συμπόσια παρεισφέρειν ἆθλα κοττάβια καλούμενα. εἶτα κύλικες αἱ πρὸς τὸ πρᾶγμα χρήσιμαι μάλιστα εἶναι δοκοῦσαι κατεσκευάζοντο καλούμεναι κοτταβίδες. πρὸς δὲ τούτοις οἶκοι κατεσκευάζοντο κυκλοτερεῖς, ἵνα πάντες εἰς τὸ μέσον τοῦ κοττάβου τιθεμένου ἐξ ἀποστήματος ἴσου, καὶ τόπων ὁμοίων ἀγωνίζωνται περὶ τῆς νίκης. οὐ γὰρ μόνον ἐφιλοτιμοῦντο βάλλειν ἐπὶ τὸν σκοπὸν, ἀλλὰ καὶ καλῶς ἕκαστα αὐτῶν. ἔδει γὰρ εἰς τὸν ἀριστερὸν ἀγκῶνα ἐρείσαντα, καὶ τῇ δεξιᾷ κυκλώσαντα ὑγρῶς ἀφεῖναι τὴν λάταγα. οὕτω γὰρ ἐκάλουν τὸ ἐκπῖπτον ἐκ τῆς κύλικος ὑγρόν, ὥστε ἔνιοι μεῖζον ἐφρόνουν ἐπὶ τὸ καλῶς κοτταβίζειν τῶν ἐπὶ τῷ ἀκοντίζειν μέγα φρονούντων.

Κρατάνιον. Κρατάνιον. μή ποτε τὸ νῦν καλούμενον κράνιον ἔκπωμα οὕτως ὠνόμαζον οἱ ἀρχαῖοι. Πολέμων οὖν, ἢ ὅστις ἐστὶν ὁ ποιήσας τὸν ἐπιγραφόμενον Ἑλλαδικὸν, περὶ τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ λέγων Μεταποντίνων ναοῦ γράφει καὶ ταῦτα. ναὸς Μεταποντίνων ἐν ᾧ φιάλαι ἀργυραῖ ἑκατὸν τριάκοντα δύο, οἰνοχόαι ἀργυραῖ δύο, ἀποθυσάνιον ἀργυροῦν, φιάλαι τρεῖς ἐπίχρυσοι. ναὸς Βυζαντίων, ἐν ᾧ Τρίτων κυπαρίσσινος ἔχων κρατάνιον ἀργυροῦν, σειρὴν ἀργυρᾶ, καρχήσια δύο ἀργυρᾶ, κύλιξ ἀργυρᾶ, οἰνοχόη χρυσῆ, κέρατα δύο. ἐν δὲ τῷ ναῷ τῆς Ἥρας τῷ παλαιῷ φιάλαι ἀργυραῖ τριάκοντα, κρατάνια ἀργυρᾶ δύο, κύτρος ἀργυροῦς, ἀποθυσάνιον χρυσοῦν, κρατὴρ χρυσοῦς Κυρηναίων ἀνάθημα, βατιακίον ἀργυροῦν.

Κρουνεῖα. Κρουνεῖα. Ἐπιγένης Μνηματίῳ, κρατῆρας, κάδοι, ὁλκεῖα, κρουνεῖα· ἔστι γὰρ κρουνεῖα.

Κυαθίς. Κυαθίς. κοτυλῶδες ἀγγεῖον. Σώφρων ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ μίμῳ, Γυναῖκες αἳ τὰν θεόν φαντὶ ἐξελᾶν, ὑποκατώρυκται δὲ ἐν κυαθίδι τρίοδοι ἀλεξιφάρμακον.

Κύλιξ. Κύλιξ. Φερεκράτης Δουλοδιδασκάλῳ, νυνὶ δ᾽ ἀπονίζων τὴν κύλικα δὸς ἐμπιεῖν, ἔγχει τ᾽ ἐπιθεὶς τὸν ἠθμόν. ταῦτα δ᾽ ἐστὶ κεράμεα ποτήρια, καὶ λέγεται ἀπὸ τοῦ κυλίεσθαι τῷ τροχῷ, ἀφ᾽ ὧν καλεῖται τὸ κυλικηγορεῖν, ὅταν ἐπὶ τῇ κύλικι τις ἀγορεύῃ. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ τὴν ἰατρικὴν πυξίδα καλοῦσι κυλιχνίδα διὰ τὸ τόρνῳ κεκυλίσθαι. ἐγένοντο δὲ ἐπίσημοι κύλικες αἵ τε Ἀργεῖαι καὶ αἱ Ἀττικαὶ, καὶ τῶν μὲν Ἀττικῶν μνημονεύει Πίνδαρος ἐν τοῖσδε, ὦ Θρασύβουλ᾽ ἐρατᾶν ὄχημ᾽ ἀοιδᾶν τοῦτο πέμπω μεταδόρπιον. ἐν ξυνῷ κεν εἴη συμπόταισί τε γλυκερὸν καὶ Διωνύσοιο καρπῷ, καὶ κυλίκεσσιν Ἀθηναίῃσι κέντρον. αἱ δὲ Ἀργεῖαι δοκοῦσι καὶ τὸν τύπον ἔχειν διάφορον πρὸς τὰς Ἀττικάς. φοξαὶ γοῦν ἦσαν τὸ χεῖλος, ὡς Σιμωνίδης φησὶν ὁ Ἀμόργιος. αὕτη δὲ φοξίχειλος ἡ εἰς ὀξὺ ἀνηγμένη· οἷοί εἰσιν οἱ ἄμβικες καλούμενοι. τὸ γὰρ φοξὸν ἐπὶ τούτου τάττουσι, καθότι Ὅμηρος ἐπὶ τοῦ Θερσίτου, φοξὸς ἔην κεφαλήν, καὶ ἔστιν οἷον φαοξὸς ὁ πρὸς τὰ φάη ὀξὺς ὁρώμενος. διάφοροι δὲ κύλικες γίνονται,

νονται, καὶ ἐν τῇ τοῦ συσσίτου ἡμῶν Ἀθηναίου Ναυκράτει. εἰσὶ γὰρ φιαλώδεις μὲν οὐ κατὰ τόρνον, ἀλλ' ὥσπερ δακτύλῳ πεποιημέναι, καὶ ἔχουσιν ὦτα τέσσαρα, πυθμένα πλάτος ἐκτεταμένον. πολλοὶ δ' ἐν τῇ Ναυκράτει κεραμεῖς, ἀφ' ὧν καὶ ἡ πλησίον τῶν κεραμείων πύλη κεραμικὴ καλεῖται, καὶ βάπτονται εἰς τὸ δοκεῖν εἶναι ἀργυραῖ. ἐπαινοῦνται δὲ καὶ αἱ χῖαι κύλικες, ὡς μνημονεύει Ἕρμιππος ἐν στρατιώταις, χία δὲ κύλιξ ὑπὲρ κρέμαται πολὺ πασσαλόφιν. Γλαύκων δ' ἐν ταῖς γλώσσαις, κυπρίους φησὶ τὴν κοτύλην κύλικα καλεῖν. Ἱππῶναξ δ' ἐν συνωνύμοις οὕτως γράφει, ἄλεισον, ποτήριον, κύπελλον, ἀμφωτίς, σκύφος, κύλιξ, κώθων, καρχήσιον, φιάλη. Ἀρχαῖος δὲ ὁ ἐρετριεὺς ἐν Ἀλκμαίωνι αὐτὶ τοῦ κύλικας παραγώγως, κυλιχνίδας εἴρηκε διὰ τούτων. ἀλλ' ὡς τάχιστα δεῦρο μόνον φέρειν, κοινόν τε χρὴ κρατῆρα καὶ κυλιχνίδας. καὶ Ἀλκαῖος, πίνωμεν. τί τὸν λύχνον ἀμμένομεν, δάκτυλος ἁμέρα, κὰδ δ' ἄειρε κυλίχναις μεγάλαις αἶ τε ποικίλλαις. οἶνον γὰρ Σεμέλας καὶ Διὸς λαθικάδεα ἀνθρώποισιν ἔδωκεν, ἔγχεε κέρνα, ἓν καὶ πλέους, καὶ ἐν τῷ δεκάτῳ λάταγες ποτέονται κυλίχναν ἀποτηίαν. ὡς διαφόρων γινομένων, καὶ ἐν τῇ κυλίκων. Φερεκράτης κοριαννοῖ, Κυλιχνίδια. μέλανα Καλλίαρε

Ἐκ τοῦ βαλανείου γὰρ διεφθορὼς ἔρχομαι, Ξηρὰν ἔχουσα τὴν φάρυγγα, δῶσω πιεῖν Γλυκέρα· σχεδὸν τί μοι τὸ σίαλον, νὴ τὼ θεώ, Εἰ λάβοι τ' ἐνέχοι τὴν κυλίσκην μηδαμῶς, Μικρὰν γε. κινεῖται γὰρ εὐθύς μοι χολὴ, Ἐξ οὗπερ ἔπιον ἐκ τοιαύτης φάρμακον. ὅτι δὲ μεγάλοις ποτηρίοις αἱ γυναῖκες ἐχρῶντο, αὐτὸς εἴρηκε Φερεκράτης ἐν Τυραννίδι, Εἶτα κεραμεύσαντα τοῖς ἀνδράσι ποτήρια Πλατέα τοῖχος οὐκ ἔχοντ', ἀλλ' αὐτὸ τοὔδαφος μόνον, Κοὐχὶ δεχόμεν' οὐδὲ κόγχην, ἐμφερῆ γευστηρίοις. Φασὶ δ' αὐταῖσι βαθείας κύλικας ὥσπερ ὁλκάδας Οἰναγωγοὺς περιφερεῖς, λεπτὰς μέσας γαστριδίας, Οὐκ ἀβούλως, ἀλλὰ πόρρωθεν κατεσκευασμένας Αὔθ' ὅπως ἂν πλεῖστος οἶνος ἐκποθῇ, Εἶθ' ὅταν τὸν οἶνον αὐτὰς αἰτιώμεθ' ἐκπιεῖν, Λοιδοροῦσι· τὴν μόνον οὐ μὴ 'κπιεῖν, ἀλλ' ἢ μίαν. Ἡ δὲ κρατῆρ' ἢ μὲν ἔπιε χιλίων ποτηρίων. Κύμβια. Τὰ κοῖλα ποτήρια καὶ μικρὰ, Σιμάριστος. Δωρόθεος δὲ γένος ποτηρίων βαθέων τὰ κύμβια καὶ ὀρθὸν πυθμένα μὴ ἐχόντων, μὴ δὲ ὦτα. Πτολεμαῖος δὲ ὁ τοῦ Ἀριστονίκου τὰ κύφα. Νίκανδρος δ' ὁ θυατειρηνὸς τὸ χωρὶς ὤτων ποτήριον ὠνομακέναι Θεόπομπον ἐν μήδῳ. Φιλήμων φάσματι, ἐπεὶ δὲ ἡ ῥοδῆ κυμβίον ἀκράτου κατασείσεκεν ὑμῖν αὐτῷ. Διονύσιος δ' ὁ σάμιος ἐν ἕκτῳ περὶ τοῦ κύκλου τὸ αὐτὸ οἴεται εἶναι κισσύβιον καὶ κυμβίον. φησὶ γὰρ ὡς Ὀδυσσεὺς πληρώσας κυμβίον ἀκράτου, ὤρεξε τῷ κύκλωπι. οὐκ ἔστι δὲ μικρὸν τὸ διδόμενον αὐτῷ κισσύβιον παρ' Ὁμήρῳ. οὐ γὰρ ἂν τρὶς πιὼν μέγιστος ὢν τὸ σῶμα, ταχέως ἂν ὑπὸ τῆς μέθης κατεκέχυθη. τοῦ κυμβίου μνημονεύει καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ Μειδίου, ἀκολουθεῖν αὐτῷ φάσκων ῥυτὰ καὶ κυμβία. καὶ ἐν τῷ περὶ εὐεργέτας καὶ Μνησιβούλου. φησὶ δὲ Δίδυμος ὁ γραμματικὸς, ἐπίμηκες εἶναι τὸ ποτήριον καὶ στενὸν τῷ σχήματι παρόμοιον πλοίῳ. καὶ Ἀναξανδρίδης ἐν ἀγροίκοις, Μεγάλ' ἴσως ποτήρια προπινόμενα, καὶ μεστ' ἀκράτου, Κυμβί' ἐκάρωσεν ὑμᾶς. ἀνακεχαίτικεν μὲν οὖν. Ἄλεξις ἱππεῖ. τά τε κυμβί' ἦν Πρόσωπ' ἔχοντα χρυσᾶ, τοῦ θεοῦ νὴ τὸν Δία. ἦν γὰρ ὦ τάλαιν' ἔγωγε κακῶν. Ἐρατοσθένης δ' ἐν τῇ πρὸς Ἀγήτορα τὸν λάκωνα ἐπιστολῇ, ὡς κυαθώδες ἀγγεῖον τὸ κυμβίον παραδίδωσι, γράφων οὕτως. θαυμάζουσι δὲ οἱ αὐτοὶ, καὶ πῶς κύαθον μὴ κεκτημένος, ἀλλὰ κυμβίον μόνον φιάλην προσεκέκτητο. δοκεῖ δή μοι τὸ μὲν τῆς τῶν ἀνθρώπων χρείας ἕνεκα, τὸ δὲ τῆς τῶν θεῶν τιμῆς εἰς τὴν κτῆσιν παρειληφέναι. κυάθῳ μὲν οὖν οὐδὲν ἐχρῶντο τότε, οὐδὲ κοτύλῃ. κρατῆρα γὰρ ἵστασαν τοῖς θεοῖς οὐκ ἀργυροῦν, οὐδὲ λιθοκόλλητον, ἀλλὰ τῆς κωλιάδος γῆς. τοῦτον δ' ὁσάκις ἐπιπληρώσαιεν ἀποσπείσαντες τοῖς θεοῖς ἐκ τῆς φιάλης, ᾠνοχόουν ἐφεξῆς, τὸν νεοκρᾶτα βάπτοντες τῷ κυμβίῳ, καθὰ καὶ νῦν παρ' ἡμῖν ποιοῦσιν ἐν τοῖς φιδιτίοις. εἰ δέ ποτε πλεῖον πιεῖν βούλοιντο, προσπαρετίθεσαν τὰς καλουμένας κοτύλας, κάλλιστα καὶ εὐποτώτατα ἐκπωμάτων. ἦσαν δὲ καὶ οὗτοι τῆς αὐτῆς κεραμείας. ὅταν δ' Ἔφιππος ἐν ἐφήβοις λέγῃ, οὐ κύλικ' ᾔδει τὰ δεῖπνα Χαιρήμων φέρει. Οὐ κυμβίοισι πεπολέμηκ' Εὐριπίδης, οὐ τὸν τραγικὸν λέγει ποιητὴν, ἀλλά τινα ὁμώνυμον αὐτῷ ἤτοι φιλοινοῦντά τινα, ἢ αἰτίαν ἔχοντα οὐ χρηστὴν, ὥς φησιν Ἀντίοχος ὁ ἀλεξανδρεὺς ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν τῇ μέσῃ κωμῳδίᾳ κωμῳδουμένων ποιητῶν. τὸ γὰρ ἐπάγεσθαι κατὰ τὰς ἐστιάσεις κυμβία, καὶ δοκεῖν τούτοις διαμάχεσθαι, εἰς ἑκάτερα τείνει. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Ἀναξανδρίδης ἐν νηρηΐσιν, Δὸς δή τὸν χοῦ αὐτῷ σύγκωμε, καὶ τὸ κυμβίον φέρων, Εὐριπίδης τις σήμερον γενέσθω. καὶ Ἔφιππος ἐν ὁμοίοις, ἢ ἐν ὀβελιαφόροις, Διονυσίου δὲ δράματ' ἐκμαθεῖν δέοι, Καὶ Δημοφῶντος ἅττ' ἐποίησεν εἰς κοτύλην, Ῥήσεις τε περὶ τὸ δεῖπνον θεωρός μοι λέγοι, Λαβοῖτοι κύσαμι τῆς ἐξῆς θύραν. Κυμβία τε πυρέχοιμ' ἑστιῶν Εὐριπίδης. ὅτι δὲ καὶ πλοῖον ἡ κύμβη, Σοφοκλῆς ἐν Ἀνδρομέδᾳ φησὶν, ἵπποισιν ἢ κύμβαισι ναυστολεῖς χθόνα. Κύμβα ποτήριον, Ἀπολλόδωρος παφίοις. Κύπελλον. Τοῦτο πότερον ἐστὶ ταυτὸ τῷ ἀλείσῳ, καὶ τῷ δέπαϊ, ἢ ὀνόματι διαλλάσσει. Τοὺς μὲν ἄρα χρυσέοισι κυπέλλοις υἷες ἀχαιῶν Δειδέχατ' ἄλλοθεν ἄλλος ἀνασταδὸν, ἢ διάφορος ἦν ὁ τύπος, καὶ οὐχ ὥσπερ τὸ δέπας, καὶ τὸ ἄλεισον

Κυλιχνίδια. — Κύμβιον. — Κύπελλον.

ὑμᾶς — εὐεργοῦ — ᾔ βε — Λαβοῖοι

ἔλαβον ἀμφικύπελλον, οὕτω δὲ καὶ ἄλλοι. κύφον δὲ μόνον. ἀπὸ γὰρ τῆς κυφότητος τὸ κύπελλον, ἢ ὅτι παραπλήσιον ἦν ταῖς πέλλαις συνηγμένον μᾶλλον εἰς. τὴν κυφότητα ἢ ἀμφικύπελλα, οἷον ἀμφίκυρτα ἀπὸ τῶν ὤμων, διὰ τὸ τοιαῦτα εἶναι τῇ κατασκευῇ. φησὶ γὰρ καὶ ὁ ποιητὴς, χρύσεον ἀμφωτον. Ἀντίμαχος δ' ἐν πέμπτῳ Θηβαΐδος, Πᾶσιν δ' ἡγεμόνεσσιν ἐποιχόμενοι κήρυκες Χρύσεια καλὰ κύπελλα τετυγμένα νωμήσαντο. Σιληνὸς δέ φησιν κύπελλα ἐκπώματα σκύφοις ὅμοια, ὡς καὶ Νίκανδρος ὁ Κολοφώνιος, Κύπελλα δ' ἐν οἴναις συβώτης. Εὔμολπος δὲ ποτηρίου γένος, ἀπὸ τοῦ κυφὸν εἶναι. Σιμάριστος δὲ τὸ δίωτον ποτήριον. Κυπρίους τὸ δὲ δίωτον, καὶ τετράωτον Κρῆτας. Φιλήτας δὲ Συρακουσίους κύπελλα καλεῖν, τὰ τῆς μάζης καὶ τῶν ἄρτων ἐπὶ τῆς τραπέζης καταλείμματα.

Κύμβ. Κύμβη. Φιλήμων ἐν ταῖς Ἀττικαῖς φωναῖς, κύλικος εἶδος. Ἀπολλόδωρος δ' ἐν

Κώθ. τῷ περὶ ἐτυμολογιῶν Παφίους τὸ ποτήριον καλεῖν κύμβα. Κώθων. Λακωνικὸν ποτήριον, οὗ μνημονεύει Ξενοφῶν ἐν πρώτῳ Κύρου παιδείας. Κριτίας δὲ ἐν Λακεδαιμονίων πολιτείᾳ γράφει οὕτως. χωρὶς δὲ τούτων τὰ σμικρότατα εἰς τὴν δίαιταν ὑποδήματα ἄριστα λακωνικὰ, ἱμάτια φορεῖν ἥδιστα καὶ χρησιμώτατα. κώθων λακωνικὸν ἔκπωμα, χρησιμώτατον εἰς στρατείαν καὶ εὐφορώτατον ἐν γυλιῷ. οὗ δὲ ἕνεκα στρατιωτικὸν, πολλάκις ἀνάγκη ὕδωρ πίνειν οὐ καθαρόν. πρῶτον

Plutarch. in Lycurgo. μὲν οὖν τὸ μὴ λίαν κατάδηλον εἶναι τὸ πόμα, εἶτα ἄμβωνας ὁ κώθων ἔχων ὑπολείπει τὸ οὐ καθαρὸν ἐν αὐτῷ. καὶ Πολέμων δὲ ἐν τῇ πρὸς τὸν Ἀδαῖον καὶ Ἀντίγονον, ὅτι κεραμέοις ἀγγείοις ἐχρῶντο οἱ Λακεδαιμόνιοι, γράφει οὕτως. ἀλλὰ μὴν ὅτι ἀρχαϊκὸν ἦν τὸ τοιοῦτόν γε τῆς ἀγωγῆς γένος, ὃ καὶ νῦν δρᾶται παρά τισι τῶν Ἑλλήνων, ἐν Ἄργει μὲν, ἐν ταῖς δημοσίαις θοίναις. ἐν Λακεδαίμονι δὲ, κατὰ τὰς ἑορτὰς, ἔν τε τοῖς ἐπινικίοις καὶ τοῖς γάμοις τῶν παρθένων, πίνουσιν ἐκ κεραμέων ποτηρίων. ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις συμποσίοις καὶ φιδιτίοις ἐν πιθάκναις. μνημονεύει αὐτοῦ καὶ Ἀρχίλοχος ἐν ἐλεγείοις ὡς ποτηρίου οὕτως, Ἀλλ' ἄγε σὺν κώθωνι θοῆς διὰ σέλματα νηὸς Φοίτα, καὶ κοίλων πώματ' ἄφελκε κάδων. Ἄγρει δ' οἶνον ἐρυθρὸν ἀπὸ τρυγός, οὐδὲ γὰρ ἡμεῖς Νήφειν ἐν φυλακῇ τῇδε δυνησόμεθα. ὡς τῆς κύλικος λεγομένης κώθωνος. Ἀριστοφάνης ἱππεῦσιν, ὡς τὰς ἱππαγωγοὺς εἰσεπήδων ἀνδρικῶς πριάμενοι, κώθωνας. οἱ δὲ σκόροδα καὶ κρόμμυα. Ἡνίοχος γοργόσι, πιὼν τὶς ἐγχάτω λαβὼν πυριγενῆ κυκλοτερῆ βραχύωτον παχύστομον κώθωνα παῖδα φάρυγγος. Θεόπομπος στρατιώτισιν, ἐγὼ γὰρ κώθωνος ἐκ στρεψαύχενος πίοιμ' ἂν, τὸν τράχηλον ἀνακεκλασμένην. Ἄλεξις ἱππίσκῳ (?), εἶτ' ἐν τετρακότυλον ἐπεσόβει κώθωνά μοι. πλέον οἴκοι κτῆμα. ἀπὸ δὲ τοῦ ποτηρίου τούτου, καὶ ἀκρατοκώθωνας καλοῦσι τοὺς πλεῖον ἄκρατον σπῶντας, ὡς Ὑπερίδης ἐν τῷ κατὰ Δημοσθένους. Καλλίξενος δ' ἐν τετάρτῳ περὶ Ἀλεξανδρείας ἀναγράφων τὴν τοῦ Φιλαδέλφου πομπὴν, καὶ καταλέγων πολλὰ ἐκπώματα, γράφει καὶ ταῦτα. κώθωνες διμετρητοὶ δύο. περὶ δὲ τοῦ κωθωνίζεσθαι, καὶ ὅτι χρήσιμός ἐστι διὰ χρόνου ὁ κωθωνισμός. Μνησίθεος ὁ Ἀθηναῖος ἰατρὸς ἐν

Mnesitheus medicus. τῇ περὶ κωθωνισμοῦ ἐπιστολῇ φησὶν οὕτως. συμβαίνει τοὺς μὲν πολὺν ἄκρατον ἐν ταῖς συνουσίαις πίνοντας μεγάλα βλάπτεσθαι, καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχήν. τὸ μέντοι κωθωνίζεσθαι διά τινων ἡμερῶν δοκεῖ μοι ποιεῖν τινὰ καὶ τοῦ σώματος κάθαρσιν, καὶ τῆς ψυχῆς ἄνεσιν. γίνονται γάρ τινες ἡμῖν ἐκ τῶν καθ' ἡμέραν συμποσίων ἐπιπόλαιοι δριμύτητες. ταύταις οὖν ἐστι τῶν μὲν πόρων οἰκειότατος ὁ διὰ τῆς οὐρήσεως. τῶν δὲ καθάρσεων ὁ διὰ τῶν κωθωνισμῶν, πρέπει μάλιστα. κατακλύζεται γὰρ τὸ σῶμα τοῖς οἴνοις. ὑγρὸν γὰρ καὶ θερμὸν ὁ οἶνος. τὸ δὲ ἀφ' ἡμῶν διηθούμενον οὖρον ἐστὶ δριμύ. τὰ γοῦν ἱμάτια τούτῳ χρώμενοι ῥύμματι πλύνουσιν οἱ γναφεῖς. τρία δὲ παραφύλαττε ὅταν κωθωνίζῃ, μὴ πονηρὸν οἶνον πίνειν, μὴ δὲ ἄκρατον, μὴ δὲ τραγηματίζεσθαι ἐν τοῖς κωθωνισμοῖς. ὅταν δὲ ἱκανῶς ἔχῃς, ἤδη, μὴ κοιμῶ, πρὶν ἂν ἐμέσῃς πλεῖον ἔλαττον. εἶτα ἐὰν ἐμέσῃς ἱκανῶς, ἀναπαύου μικρὸν περιχεάμενος. ἐὰν δὲ μὴ δύνῃ ἱκανῶς κενῶσαι σαυτὸν, πλείονι χρῆσαι τῷ λουτρῷ, καὶ εἰς τὴν πύελον κατακλίθητι σφόδρα εἰς θερμὸν ὕδωρ. Πολέμων δ' ἐν πέμπτῳ τῶν πρὸς Ἀδαῖον καὶ Ἀντίγονον φησί. Διόνυσος τέλειος καθήμενος ἐπὶ πέτρας, ἐξ εὐωνύμου δὲ αὐτοῦ σάτυρος

Λαβρωνία. φαλακρὸς ἐν τῇ δεξιᾷ κώθωνα μόνον τὸν ῥαβδωτὸν κρατῶν. Λαβρωνία. Ἐκπώματος περσικοῦ εἶδος ἀπὸ τῆς ἐν τῷ πίνειν λαβρότητος ὀνομασμένον, πλατὺ δ' ἐστὶ τῇ κατασκευῇ καὶ μέγα. ἔχει δὲ καὶ ὦτα μεγάλα. Μένανδρος ἁλιεῖ, Εὐπορημένοι δὲ μετρίως ἐκ κυλίκων χρυσίων, Περσικαί στολαὶ δ' ἐκεῖναι πορφυραῖ τορεύματα Ἔνδον, ἐκ τ' αὐδρῶν (?) ποτήρια τορεύματα, Κεκτυπωμάτων πρόσωπα τραγέλαφοι λαβρωνίαι. ἐν δὲ Φιλαδέλφοις, Ἤδη δ' ἐπίχυσις διάλιθοι λαβρώνιοι, Πέρσαι δ' ἔχοντες μυοσόβας ἑστήκεσαν. Ἵππαρχος δ' ἐν Θαΐδι, Ὁ λαβρώνιος δ' ἐσθ' οὗτος ὄρνις Ἡράκλεις, Ποτήριον χρυσοῦς διακοσίους ἄγον, Ὢ προσβολὴ (?) φιλτάτη λαβρωνίε. Δίφιλος πιθραύστῃ καὶ ἄλλα γένη καταλέγων ποτηρίων φησὶ, Τραγέλαφος, πρίστις, βατιάκη, λαβρώνιος, Ἀνδραπόδιον δ' ἢ τοῦθ' ὁρᾷς ἥκιστά γε, Ἐκπωμάτων δ' ὀνόματα πρὸς τῆς ἑστίας. Ὁ λαβρώνιος χρυσοῦ δὲ

Λάκαινα. παῖδες εἴκοσι. Δίδυμος δὲ ὅμοιον εἶναί φησιν αὐτὸ βομβυλιῷ ἢ βατιακίῳ. Λάκαιναι. κυλίκων εἶδος

εἶδος ποτηρίου λεγόμενον ἢ ἀπὸ τοῦ κεράμου, ὡς τὰ ἀττικὰ σκεύη, ἢ ἀπὸ τοῦ σχήματος ἐπιχειρίζοντες ἐκεῖ, ὥσπερ αἱ θηρίκλειαι λέγονται. Ἀριστοφάνης Δαιταλεῦσι, Βαρύτιδας τ' εὐωχίας καὶ χῖον ἐκ λακαινᾶν κυλίκων μεθύειν ἡδέως καὶ φίλως.

Λεπαστή. Οἱ μὲν ὀξύνουσι τὴν τελευταίαν, ὡς καλή. οἱ δὲ παροξύνουσιν, ὡς μεγάλη. ἔστι δὲ τὸ ποτήριον ὠνομάσθη ἀπὸ τῶν εἰς τὰς μέθας καὶ τὰς ἀσωτίας πολλὰ ἀναλισκόντων, οὓς λαφύκτας καλοῦμεν, κύλικες δ' ἦσαν μεγάλαι. Ἀριστοφάνης Εἰρήνῃ, τί δῆτα νηπίοις οἴνου κύλικα λεπαστὴν, ἀφ' ἧς δεῖ λάψαι, ὅντινα ἀθρόως πιὼν, κατηναντίον τῶν λεγομένων βομβυλίων. φησὶ γάρ που ὁ αὐτὸς, Τὸ δ' αἷμα λαίλαφας τὸ μὸν ὦναξ δίαστα, Οἷον ἀθρόον μ' ἐξέπιες. ἐν δὲ Γηρυτάδῃ, ἦν δὲ τὸ πρᾶγμ' ἑορτή, περιέφερε δ' ἐν κύκλῳ λεπαστὴν ἡμῖν ταχὺ προσφέρων παῖς, ἐνέχει τε σφόδρα κυανοκυθῆ. τὸ βάθος παρίστησιν ὁ κωμικὸς τοῦ ποτηρίου. Ἀντιφάνης δ' ἐν Ἀσκληπιῷ, τὴν δ' ἢ γραῦν τὴν ἀσθενοῦσαν πάνυ πάλαι τῇ βουτινῇ ῥίζιον τρίψας τι μικρὸν, δελεάζας τε γευστικῇ τὸ μέγεθος κοίλῃ λεπαστῇ τοῦτ' ἐποίησεν ἐκπιεῖν. Φιλύλλιος Αὔγῃ, πάντα γὰρ ἦν μετ' ἀνδρῶν μειρακίων πινόντων, ὁμοῦ δ' ἄλλων γραϊδίων μεγάλαισιν οἴνου χαίροντα λεπασταῖς. Θεόπομπος Παμφίλῃ, στρόγγος λεκάνης πλέον λεπαστὴν πάνυ πυκνὴν ἐκπιοῦσ' ἄκρατον ἀγαθοῦ δαίμονος τέττιξ κελαδεῖ. καὶ ἐν Μήδῳ, Ὥς ποτ' ἐκέλευσεν Καλλίστρατος υἷας Ἀχαιῶν, Κέρμα φίλον τι διδοὺς ὅτι συμμαχίαν ἐρίσειεν. Οἷον δ' οὐ κέλευσε δέμας λεπτὸν Ῥαδάμανθυν Λύσανδρον κώθωνι πρὶν αὐτῷ δῶκε λεπαστήν. Ἀμειψίας δέ φησι τὴν οἰνοχόην λεπαστὴν καλεῖσθαι. Ἀριστοφάνης δὲ καὶ Ἀπολλόδωρος γένος εἶναι κύλικος. Φερεκράτης Κραπατάλλοις, τῶν θεατῶν δ' ὅστις διψῇ, λεπαστὴν λαψάμενος μεστὴν ἐκχαρύβδισε. Νίκανδρος δ' ὁ Κολοφώνιος φησὶ, Δόλοπας οὕτω καλεῖν τὴν κύλικα. Λυκόφρων δ' ἐν τῷ ἐνάτῳ περὶ κωμῳδίας παραθέμενος τὰ Φερεκράτους, καὶ αὐτὸς εἶναι φησὶ γένος κύλικος τὴν λεπαστήν. Μόσχος δ' ἐν ἐξηγήσει Ῥοδιακῶν λέξεων, κεραμεοῦν ἀγγεῖόν φησιν αὐτὸ εἶναι, ἐοικὸς ταῖς λεγομέναις πλωματίσιν, ἐκπεταλώτερον δέ. Ἀρτεμίδωρος δὲ ὁ Ἀριστοφάνειος ποτήριον ποιόν. Ἀπολλοφάνης δὲ Κρησί, Καὶ λεπαστὰν ἁδύοινον εὐφραίνει δι' ἁμέρας. Θεόπομπος Παμφίλῃ, λεπαστὴν μάλα συχνὴν, ἣν ἐκπιοῦσα ἄκρατον ἀγαθοῦ δαίμονος. Περιστατὸν βοῶσα τὴν κώμην ποιεῖ. Νίκανδρος δ' ὁ Θυατειρηνός, κύλιξ φησὶ μείζων παρατιθέμενος Τηλεκλείδου ἐκ Πρυτάνεων, καὶ μελιχρὸν οἶνον ἕλκειν ἐξ ἡδυπνόου λεπαστῆς. Ἕρμιππος Μοίραις, κἀγὼ Πάθω τι τήνδε τὴν λεπαστὴν ἐκπιὼν, Τῷ Διονύσῳ πάντα τἀμαυτοῦ δίδωμι χρήματα.

Λοιβάσιον. κύλιξ ὥς φησι Κλείταρχος καὶ Νίκανδρος ὁ Θυατειρηνὸς, ᾧ τὸ ἔλαιον ἐπισπένδουσι τοῖς ἱεροῖς. σπονδεῖον δὲ ᾧ τὸν οἶνον. καλοῦνται λέγων λοιβίδας καὶ τὰ σπονδεῖα, ὑπὸ Ἀντιμάχου τοῦ Κολοφωνίου. Λέσβιον. ὅτι ποτηρίου εἶδος, Ἡδύλος παρίστησιν ἐν ἐπιγράμμασιν οὑτωσὶ λέγων, Ἡ διαπινομένη Καλλίστιον ἀνδράσι θαῦμα, Κοὐ ψευδὲς νῆστις τρεῖς χόας ἐξέπιεν, Ἧς ὅδε σοὶ Παφίη ζωρὸν μύρου ὦ Κυθηρείη, Κεῖται πορφυρέης Λέσβιον ἐξ ὑέλου, Ἣν σῷζε πάντως, ὡς καὶ πάντων ἀπ' ἐκείνης Σοὶ τοῖχοι γλυκερῶν σκῦλα φέρουσι πόθων. *Λοιβάσιον. Σπονδεῖον. Λέσβιον.*

Λουτήριον. Ἐπιγένης Μνηματίῳ ἐν τῷ τῶν ποτηρίων καταλόγῳ φησί, κρατῆρες, κάδοι, ὁλκεῖα, κρουνεῖα, λουτήρια. ἀλλά τι καθ' ἕκαστα δεῖ λέγειν, ὄψει γὰρ αὐτός. Λυκιουργεῖς, φιάλαι τινὲς οὕτω καλοῦνται, ἀπὸ Λύκωνος τοῦ κατεσκευασμένου, ὡς καὶ Κονώνειοι αἱ ὑπὸ Κόνωνος ποιηθεῖσαι. μνημονεύει τοῦ Λύκωνος Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τοῦ στεφάνου, καὶ τῷ πρὸς Τιμόθεον ὕβρεως, λέγων οὕτως, φιάλας λυκιουργεῖς δύο. ἐν δὲ τῷ πρὸς Τιμόθεον γράφει, δίδωσιν ἀποθεῖναι τῷ Φορμίωνι μετὰ τῶν χρημάτων, καὶ ἄλλας φιάλας λυκιουργεῖς δύο. Ἡρόδοτος δ' ἐν ἑβδόμῃ, προβόλους δύο λυκιεργέας ἡμιεργέας, ὅτι ἀκόντιά ἐστι πρὸς λύκων θήραν ἐπιτήδεια, ἐν Λυκίᾳ εἰργασμένα. ὅπερ ἐξηγούμενος Δίδυμος ὁ γραμματικὸς, τὰς ὑπὸ Λυκίου φησὶ κατεσκευασμένας. ἦν δὲ οὗτος τὸ γένος Βοιώτιος ἐξ Ἐλευθερῶν, υἱὸς Μύρωνος τοῦ ἀνδριαντοποιοῦ, ὡς Πολέμων φησὶν ἐν πρώτῳ ἀκροπόλεως. ἀγνοεῖ δ' ὁ γραμματικὸς, ὅτι τὸν τοιοῦτον σχηματισμὸν ἀπὸ κυρίων ὀνομάτων οὐκ ἄν τις εὕροι γινόμενον, ἀλλ' ἀπὸ πόλεων ἢ ἐθνῶν. Ἀριστοφάνης τε γὰρ ἐν Εἰρήνῃ φησί, τὸ δὲ πλοῖον ἔσται Ναξιουργὴς κάνθαρος. Κριτίας δ' ἐν τῇ Λακεδαιμονίων πολιτείᾳ, κλίνη Μιλησιουργὴς, καὶ τράπεζα Ῥηνιεργής. Ἡρόδοτος δ' ἐν τῇ ἑβδόμῃ φησὶ προβόλους, δύο λυκιεργέας. μήποτ' οὖν καὶ παρὰ Δημοσθένει γραπτέον λυκιεργέας, ἵνα κέκτου τὰ ἐν Λυκίᾳ εἰργασμένα. *Λουτήριον. Λυκιουργεῖς.*

Μέλη. Οὕτω καλεῖται τινὰ ποτήρια, ὧν μνημονεύει Ἀνάξιππος ἐν Φρέατι λέγων οὕτω, Σὺ δὲ τὴν μέλην Συρίσκε ταύτην λαβὼν, Ἔνεγκ' ἐπὶ τὸ μνῆμ' ἐκείνῃ μανθάνεις, καὶ κατάχεον. *Μέλη.*

Μετάνιπτρον. Ἡ μετὰ τὸ δεῖπνον, ἐπὴν ἀπονίψωνται, μεταδιδομένη κύλιξ. Ἀντιφάνης Λαμπάδι, δαίμονος ἀγαθοῦ μετάνιπτρον ἐντραγεῖν. σπονδὴ ἄκρατος. Δίφιλος Σαπφοῖ, Ἀρχίλοχε δέξαι τήνδε τὴν μετανιπτρίδα Μεστὴν Διὸς σωτῆρος ἀγαθοῦ δαίμονος. Ἔνιοι δὲ τὴν μετὰ τὸ νίψασθαι πόσιν, ὡς Σέλευκος ἐν γλώσσαις. Καλλίας δ' ἐν Κύκλωψι, καὶ δέξαι τήνδ' ἡ μετανιπτρίδα τῆς ὑγιείας. Φιλέταιρος Ἀσκληπιῷ, ἐνέσεισε μεστὴν ἴσον ἴσῳ μετανιπτρίδα μεγάλην *Μετάνιπτρον.*

γάλην ἐπιπὼν τῆς ὑγιείας τοὔνομα. Φιλόξενος δ' ὁ διθυραμβοποιὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δείπνῳ, μετὰ τὸ ἀπονίψασθαι τὰς χεῖρας προπίνων τινί, φησί. σὺ δὲ τάνδ' ἐκβάκχιον εὔδροσον πλή- ἅμι ∵ ρη ματανιπτρίδα δέξαι πραΰ τί τοι Βρόμιος γάνος τόδε δοὺς ἐπὶ τέρψιν πάντας ἄγει. Ἀντιφάνης λαμπάδι· τράπεζα † φυσημινάς, ἀλλὰ μὴν δαίμονος Ἀγαθοῦ ματανιπτρον. Νικόστρατος ἀντε- Μασός. ρώσῃ, Ματανιπτρίδα αὐτῷ τῆς ὑγιείας ἔγχεον. Μασός. Ἀπολλόδωρος ὁ Κυρηναῖος, ὥς Πάμ- Ματαλλίς. φιλος, φησὶ Παφίους τὸ ποτήριον οὕτω καλεῖν. Μαθαλλίδες. Βλαῖσος ἐν Σατύρνῳ φησὶν ἐπῖχε μαθαλλίδας ἐπίχει ἡμῖν τοῦ γλυκυτάτου, Πάμφιλος δέ φησι μή ποτε ἐκπώματος εἶναι εἶδος, ἀλλὰ μέ- Μάνης. τρον οἷον κύαθος, Διόδωρος δὲ κύλικα ἀποδίδωσι. Μάνης. Ποτηρίου εἶδος. Νίκων κιθαρῳδῷ, Καὶ πάνυ τις εὐκαίρως προπίνων φησὶ παριῶτα, Μάνην ἔχων κεραμεοῦν ἁδρόν, Χωροῦντα κοτύλας πέντ', ἴσως ἐδεξάμην. Παρέθετο τὰ ἰαμβεῖα καὶ Δίδυμος καὶ Πάμφιλος. καλεῖται δὲ μάνης, καὶ τὸ ἐπὶ τοῦ κοττάβου ἐφεστηκός, ἀφ' οὗ τὰς λάταγας ἐν παιδιᾷ ἔπεμπον, ὅπερ ὁ Σοφοκλῆς ἐν Σαλμωνεῖ χάλκειον ἔφη κάρα, λέγων οὕτως. Τάδ' ἐστὶ κνισμὸς καὶ φιλημάτων ψόφος Τῷ καλλικοτταβοῦντι νικητήρια Τίθημι, καὶ βαλόντι χάλκειον κάρα. Ἀντιφάνης Ἀφροδίτης γοναῖς, Ἐγὼ ἐπιδείξω καθ' ὅσον ἂν τὸν κότταβον Ἀφῇς ἐπὶ τὴν πλάστιγγα, ποῖον αὖ; τοῦτο οὕτως ∵ Ὑποκείμενον ἄνω τὸ μικρὸν τὸ πινακίσκιον λέγεις. Τοῦτ' ἐστὶ πλάστιγξ. οὗτος ὁ κρατῶν γίνεται. Πῶς δ' εἴσεταί τις τοῦτ' ἐὰν τύχῃ μόνον, Αὐτῆς ἐπὶ τὸν μάνην πεσεῖται καὶ ψόφος Ἔσται πάνυ πολὺς τοῦ κοττάβου. Πρόσεστι καὶ μάνης τις ὥσπερ οἰκέτης. Ἕρμιππος Μοίραις, ῥάβδον δ' ὄψει φησὶ τὴν κοτταβικὴν ἐν τοῖς ἀχύροις κυλινδουμένην. μάνης δ' οὐδὲν λατάγων ἀεί, τὴν δὲ τάλαιναν Νεστορίς. πλάστιγγ' ἂν ἴδοις παρὰ τὸν στροφέα τῆς κηπαίας ἐν τοῖσι κορήμασιν οὖσαν. Νεστορίς. Περὶ τῆς δ.λ. ἰδέας τοῦ Νέστορος ποτηρίου φησὶν ὁ ποιητής, Πὰρ δὲ δέπας περικαλλὲς ὃ οἴκοθεν ἦγ' ὁ γεραιὸς Χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον, οὔατα δ' αὐτοῦ Τέσσαρ' ἔσαν, δοιαὶ δὲ πελειάδες ἀμφὶς ἕκαστον Χρύσειαι νεμέθοντο, δύο δ' ὑπὸ πυθμένες ἦσαν. Ἄλλος μὲν μογέων ἀποκινήσασκε τραπέζης Πλεῖον ἐόν, Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν. Ἐν τούτοις ζητεῖται πρῶτον μέν, τί ποτ' ἐστὶ τὸ χρυσέοις ἥλοισι πεπαρμένον, ἔπειτα τί τὸ οὔατα δὲ αὐτοῦ τέσσαρ' ἔσαν. τὰ γὰρ ἄλλα ποτήρια, φησὶν ὁ Μυρλεανὸς Ἀσκληπιάδης ἐν τῷ περὶ τῆς Νεστορίδος, δύο ὦτα ἔχειν. πελειάδας δὲ πῶς ἄν τις ὑπὸ θατέρου νεμομένας περὶ ἕκαστον τῶν ὤτων. πῶς δὲ καὶ λέγει δύο πυθμένας εἶναι τοῦ ποτηρίου. ἰδίως δὲ καὶ τοῦτο λέγεται, ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι μογοῦντες ἐβάσταζον τὸ ποτήριον, Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν. ταῦτα προθέμενος ὁ Ἀσκληπιάδης, ζητεῖ περὶ τῶν ἥλων πῶς πεπαρμένους αὐτοὺς δεῖ δέχεσθαι. οἱ μὲν οὖν λέγουσιν ἔξωθεν δεῖν ἐμπείρεσθαι τοὺς χρυσοῦς ἥλους τῷ ἀργυρῷ ἐκπώματι κατὰ τὸν ἐμπαι- σκῆπτρον ∵ στικῆς τέχνης. ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ Ἀχιλλέως, Ὣς φάτο χωόμενος, ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ, Χρυσείοις δ.κ. ἥλοισι πεπαρμένον. Ἐμφαίνεται γάρ, ὡς τῶν ἥλων ἐμπεπορπημένων, καθάπερ ἐπὶ τῶν ῥοπάλων. καὶ ἐπὶ τοῦ ξίφους τοῦ Ἀγαμέμνονος, Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος, ἐν δέ οἱ ἧλοι Χρύσειοι πάμφαινον, ἀτὰρ περὶ κουλεὸν ἦεν Ἀργύρεον. Ἀπελλῆς μὲν οὖν ὁ τορευτὴς ἐπιδείκνυσί φησιν ἡμῖν ἐν τισι κορινθιακοῖς ἔργοις τὴν τῶν ἥλων θέσιν. ἐξοχὴ δὲ ἦν ὀλίγη τοῖς λαπάγμασιν ἐπηρμένη καὶ κολλαπῆρσιν ∵ οἱονεὶ κεφαλίδας ἥλων ἀποτελοῦσα. πεπάρθαι δὲ λέγεται τοὺς ἥλους ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ, οὐχ ὅτι ἔξωθεν προσκεῖνται, καὶ πεπαρμένοι εἰσίν, ἀλλ' ὅτι ἐμπεπαρμένοις ἐοίκασιν, ἔξω τε ὀλίγον προὔχουσι, μετέωροι τῆς ἄλλης ἐπιφανείας ὄντες. καὶ περὶ τῶν ὤτων οὕτως διορίζονται. ὅτι εἶχε μὲν δύο ὦτα ἄνω, καθότι καὶ τὰ ἄλλα ποτήρια. ἄλλα δὲ δύο κατὰ τὸ κύρτωμα μέσον ἐξ ἀμφοῖν τοῖν μεροῖν μικρὰ παρόμοια ταῖς κορινθιακαῖς ὑδρίαις. ὁ δὲ Ἀπελλῆς ἐντέχνως ἄγαν ὑπέδειξε τὴν τῶν τεσσάρων ὤτων θέσιν ἐχουσῶν ὧδε. ἐκ μιᾶς οἱονεὶ ῥίζης, ἥ τις τῷ πυθμένι προσκύρει, καθ' ἑκάτερον τὸ οὖς διεσχιδεῖς εἰσὶ ῥάβδοι ἐπ' ἀμφοῖν, οὐ πολὺ ἀπ' ἀλλήλων διεστῶσαι διάστημα. αὗται μέχρι τοῦ χείλους διήκουσαι τοῦ ποτηρίου, καὶ μικρὸν ἔτι μετεωριζόμεναι, κατὰ μὲν τὴν ἀπόστασιν τοῦ ἀγγείου φυλάττουσι τὴν διάσχισιν. κατὰ δὲ τὸ ἀπολῆγον πρὸς τὴν τοῦ χείλους ἔρεισιν, πάλιν συμφυεῖς. καὶ γίνεται τὸν τρόπον τοῦτον τέτταρα ὦτα. τοῦτο δὲ οὐκ ἐπὶ πάντων, ἀλλ' ἐπ' ἐνίων ποτηρίων τὸ εἶδος τῆς κατασκευῆς θεωρεῖται. μάλιστα δὲ τῶν λεγομένων Σελευκίδων. τὸ δ' ἐπὶ τῶν δυοῖν πυθμένων ζητούμενον πῶς λέγεται, τὸ δύο δ' ὑπὸ πυθμένες ἦσαν, διαλύουσιν οὕτως τινές. τῶν ποτηρίων τινὰ μὲν ἕνα πυθμένα ἔχει τὸν φυσικὸν καὶ συγκεχαλκευμένον τῷ ὅλῳ ποτηρίῳ, καθότι τὰ λεγόμενα κυμβία, καὶ τὰς φιάλας. καὶ εἴ τι φιαλῶδές ἐστι τὴν ἰδέαν. τινὰ δὲ δύο, ὥσπερ τὰ ᾠοσκύφια, καὶ τὰ κανθάρια, καὶ τὰς σελευκίδας, καὶ καρχήσια, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. ἕνα μὲν γὰρ εἶναι πυθμένα τὸν κατὰ τὸ κύτος συγχαλκευόμενον ὅλῳ τῷ ἀγγείῳ. ἕτερον δὲ τὸν προσθετὸν ἐκ ὀξέος ἀρχόμενον, καταλήγοντα δ' εἰς πλατύτερον ἐφ' οὗ ἵσταται τὸ ποτήριον. καὶ τὸ τοῦ Νέστορος οὖν δέπας φασὶν εἶναι τοιοῦτον. δύνασθαι δὲ καὶ δύο πυθμένας ὑποτίθεσθαι, τὸν μὲν οἷον τοῦ ποτηρίου φέροντα τὸν ὅλον ὄγκον, καὶ κατὰ μείζονα κυκλοειδῆ περιγραφὴν ἔξαρσιν ἔχοντα τοῦ ὕψους σύμμετρον. τὸν δὲ κατ' ἐλάττω κύκλον συνεχόμενον

νιχόμενον ἐν κύκλῳ μείζονι, καθόλον συννεύειν συμβέβηκεν εἰς ὀξὺ τὸν φυσικὸν τοῦ ποτηρίου πυθμένα, ὥστε ὑπὸ δυοῖν πυθμένοιν φέρεσθαι τὸ ἔκπωμα. Διονύσιος δὲ ὁ Θρᾷξ ἐν Ῥόδῳ λέγεται τὴν Νεστορίδα κατασκευάσαι, τῶν μαθητῶν αὐτῷ συνενεγκάντων τἀργύριον, ὅπερ Προμαθίδας ὁ Ἡρακλεώτης ἐξηγούμενος τὴν περὶ τὸν Διονύσιον διάταξιν φησὶ σκύφον εἶναι παρακειμένους ἔχοντα τὰ ὦτα, καθάπερ αἱ δίπρωροι τῶν νεῶν, περὶ δὲ τὰ ὦτα τὰς περιστερὰς ἑκατέρωθεν δέ τινα ῥοπάλια δύο ὑποκεῖσθαι τοῦ ποτηρίου πλάγια διὰ μήκους. ταῦτα δ' εἶναι τοὺς δύο πυθμένας. ὃ ποιόν τι καὶ νῦν ἐστιν ἰδεῖν ἐν Καπύῃ πόλει τῆς Καμπανίας ἀνακείμενον τῇ Ἀρτέμιδι ποτήριον, ὅπερ λέγουσιν ἐκείνου Νέστορος γεγονέναι. ἔστι δὲ ἀργύρεον χρυσοῖς γράμμασιν ἐντετυπωμένα ἔχον τὰ ὁμηρικὰ ἔπη. ἐγὼ δέ φησιν ὁ Μυρλεανὸς τάδε λέγω περὶ τοῦ ποτηρίου, οἱ παλαιοὶ καὶ τὰ περὶ τὴν ἥμερον τροφὴν πρῶτοι διαταξάμενοι τοῖς ἀνθρώποις, πειθόμενοι τὸν κόσμον εἶναι σφαιροειδῆ, λαμβάνοντες ἐκ τε τῆς ἡλίου καὶ τῆς σελήνης σχήματος ἐναργεῖς, καὶ τὰς φαντασίας καὶ τὰς περὶ τὴν ἀΐδιον τροφὴν τῷ περιέχοντι κατὰ τὴν ἰδέαν τοῦ σχήματος ἀφομοιοῦν εἶναι δίκαιον ἐνόμιζον. διὸ τὴν τράπεζαν κυκλοειδῆ κατεσκευάσαντο, καὶ τοὺς τρίποδας τοὺς τοῖς θεοῖς καθαγιζομένους φθόεις κυκλοτερεῖς, καὶ ἀστέρας ἔχοντας, οὓς καὶ καλοῦσι σελήνας, καὶ τὸν ἄρτον δὲ ἐκάλεσαν, ὅτι τῶν σχημάτων ὁ κύκλος ἀπήρτισται καὶ ἔστι τέλειος. καὶ τὸ ποτήριον οὖν τὸ δεχόμενον ὑγρὰν τροφὴν κυκλοτερὲς ἐποίησαν κατὰ μίμημα τοῦ κόσμου. τὸ δὲ τοῦ Νέστορος καὶ ἰδιαίτερόν ἐστιν. ἔχει γὰρ καὶ ἀστέρας, οὓς ἥλοις ὁ ποιητὴς ἀπεικάζει, διὰ τὸ τοὺς ἀστέρας περιφερεῖς εἶναι τοῖς ἥλοις ὁμοίως. καὶ ὡς ἐμπεπηγέναι τῷ οὐρανῷ, καθὼς καὶ Ἄρατος φησὶν ἐπ' αὐτῶν, οὐρανῷ αἰεὶ ἄρρου ἀγάλματα νυκτὸς ἰούσης. περιττῶς δὲ καὶ τοῦτ' ἔφρασεν ὁ ποιητὴς τοὺς χρυσοῦς ἥλους παρατιθεὶς τῷ τοῦ ἐκπώματος φύσει τὴν τῶν ἀστέρων καὶ τοῦ οὐρανοῦ, ἐκτυπῶν κατὰ τὴν ἰδίαν τῆς χρόας οὐσίαν. ὁ μὲν γὰρ οὐρανός, ἀργύρῳ προσέοικεν. οἱ δὲ ἀστέρες, χρυσῷ, διὰ τὸ πυρῶδες. ὑποθέμενος οὖν κατηστερισμένον τὸ τοῦ Νέστορος ποτήριον, μεταβαίνει καὶ ἐπὶ τὰ κράτιστα τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων, οἷς δὴ τεκμαίρονται τὰ περὶ τὴν ζωὴν ἄνθρωποι. λέγω δὲ τὰς πελειάδας, ὅταν γὰρ εἴπῃ δύο δὲ πελειάδες ἀμφὶς ἕκαστον χρύσειαι νεμέθοντο, πελειάδας οὐ σημαίνει τὰς ὄρνιθας, ὥς τινες ὑπονοοῦσι περιστερὰς εἶναι ἁμαρτάνοντες. ἕτερον γάρ φησιν Ἀριστοτέλης εἶναι πελειάδα, καὶ ἕτερον περιστεράν. πελειάδας δὲ ὁ ποιητὴς νῦν καλεῖ τὰς πλειάδας, πρὸς ἃς σπόρος τε καὶ ἀμητός, καὶ τῶν καρπῶν ἀρχὴ γενέσεως καὶ συναίρεσις, καθά φησι καὶ Ἡσίοδος,

Πληϊάδων Ἀτλαγενέων ἐπιτελλομενάων, Ἄρχεσθ' ἀμητοῖο, ἀρότοιο δὲ δυσομενάων. καὶ Ἄρατος, Αἱ μὲν ὁμῶς ὀλίγαι καὶ ἀφεγγέες ἀλλ' ὀνομασταὶ, Ἦρι καὶ ἑσπέριαι, Ζεὺς δ' αἴτιος, εἱλίσσονται. Ὅς σφισι καὶ θέρεος καὶ χείματος ἀρχομένοιο, Σημαίνειν ἐπένευσεν ἐπερχομένου τ' ἀρότοιο. τὰς οὖν τῆς τῶν καρπῶν γενέσεως, καὶ τελειώσεως προσημαντικὰς πλειάδας, οἰκείως ἐντόρνευσε τῷ τοῦ σοφωτάτου Νέστορος ὁ ποιητὴς ποτηρίῳ. καὶ γὰρ τοῦτο τῆς ἑτέρας τροφῆς δεκτικὸν ἀγγεῖον. διὸ καὶ τῷ Διῒ τὴν ἀμβροσίαν τὰς πελειάδας φέρειν φησί, Τῇ μέν τ' οὐδὲ ποτητὰ παρέρχεται οὐδὲ πέλειαι, Τρήρωνες αἵ τ' ἀμβροσίην Διῒ πατρὶ φέρουσι. Οὐ γὰρ τὰς πελειάδας τὰς ὄρνεις φέρειν τῷ Διῒ νομιστέον τὴν ἀμβροσίαν, ὡς πολλοὶ δοξάζουσιν, ἄσεμνον γάρ, ἀλλὰ τὰς πλειάδας. εἰκὸς γὰρ τὰς προσημαινούσας τῷ τῶν ἀνθρώπων γένει τὰς ὥρας, ταύτας καὶ τῷ Διῒ φέρειν τὴν ἀμβροσίαν, διόπερ ἐκ τῶν πτηνῶν αὐτὰς χωρίζει λέγων. Τῇ μέν τ' οὐδὲ ποτητὰ παρέρχεται οὐδὲ πέλειαι. ὅτι δὲ τὰς πλειάδας τῶν ἐνδοξοτάτων καὶ ἀπλανῶν ἄστρων ὑπείληφε, δῆλον ἐκ τοῦ προτάττειν αὐτὰς κατὰ τὴν ἄλλων συναρίθμησιν. Ἐν δὲ τὰ τείρεα πάντα τά τ' οὐρανὸς ἐστεφάνωται, Πληϊάδας θ' Ὑάδας τε, τό, τε σθένος Ὠρίωνος, Ἄρκτον θ' ἣν καὶ ἄμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν. ἐπλανήθησαν δ' οἱ πολλοὶ νομίζοντες τὰς πλειάδας ὄρνεις εἶναι, πρῶτον μὲν ἐκ τοῦ ποιητικοῦ σχηματισμοῦ τοῦ κατὰ τὴν πρόσθεσιν τοῦ γράμματος. ἔπειτα δ' ὅτι τὸ τρήρωνες μόνον ἐδέξαντο εἶναι ἐπίθετον πελειάδων, ἐπεὶ διὰ τὴν ἀσθένειαν εὐλαβὴς ἡ ὄρνις αὕτη. τρεῖν δ' ἐστὶ τὸ εὐλαβεῖσθαι. πιθανὸν δέ ἐστι τὸ ἐπίθετον καὶ ἐπὶ τῶν πλειάδων τιθέμενον. μυθεύονται γὰρ καὶ αὗται τὸν Ὠρίωνα φεύγειν, διωκομένης τῆς μητρὸς αὐτῶν Πληϊόνης ὑπὸ τοῦ Ὠρίωνος. ἡ δὲ τοῦ ὀνόματος ἐκτροπή, καθ' ἣν αἱ πλειάδες λέγονται πέλειαι, καὶ πελειάδες παρὰ πολλοῖς ἐστι τῶν ποιητῶν. πρώτη δὲ Μοιρὼ ἡ Βυζαντία καλῶς ἐδέξατο τὸν νοῦν τῶν Ὁμήρου ποιημάτων, ἐν τῇ Μνημοσύνῃ ἐπιγραφομένῃ φάσκουσα τὴν ἀμβροσίαν τῷ Διῒ τὰς πλειάδας κομίζειν. Κράτης δὲ ὁ κριτικὸς σφετερισάμενος αὐτῆς τὴν δόξαν, ὡς ἴδιον ἐκφέρει τὸν λόγον. καὶ Σιμωνίδης δὲ τὰς πλειάδας πελειάδας εἴρηκεν ἐν τούτοις. Δίδωτι δ' εὖ τοῖς Ἑρμᾶς ἐναγώνιος Μαίας εὐπλοκάμοιο παῖς. ἔτικτε δ' Ἄτλας ἑπτὰ ἰοπλοκάμων φιλᾶν θυγατρῶν τάν γ' ἔξοχον εἶδος, αἳ καλέονται πελειάδες οὐράνιαι. σαφῶς γὰρ τὰς πλειάδας οὔσας Ἄτλαντος θυγατέρας πελειάδας καλεῖ, καθάπερ καὶ Πίνδαρος, ἔστι δὲ ἐοικὸς ὀρειᾶν γε πελειάδων μὴ τηλόθεν Ὠρίωνα νεῖσθαι. σύνεγγυς γάρ ἐστιν ὁ Ὠρίων τῇ ἀστροθεσίᾳ τῶν πλειάδων, διὸ καὶ ὁ περὶ ταύτας μῦθος, ὅτι φεύγουσι μετὰ τῆς μητρὸς τῆς Πληϊόνης τὸν Ὠρίωνα. ὀρείας δὲ λέ-

γαι τὰς πλειάδας ἐν ἴσῳ τῶν οὐρίας κατὰ παράληψιν τοῦ υ, ἐπειδὴ κεῖνται ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ ταύρου. καὶ Αἰσχύλος δὲ ἐκφανέστερον προσπαίζων τῷ ὀνόματι κατὰ τὴν ὁμοφωνίαν. Αἱ δ' ἑπτὰ Ἄτλαντος παῖδες ὠνομασμέναι, Πατρὸς μέγιστον ἆθλον οὐρανὸς τε γῆ Κλαίεσκον, ἔνθα νυκτέρων φαντασμάτων Ἔχουσι μορφὰς ἄπτεροι πελειάδες. ἀπτέρους γὰρ αὐτὰς εἴρηκεν διὰ τὴν πρὸς τὰς ὄρνεις ὁμωνυμίαν. ἡ δὲ Μοιρὼ καὶ αὐτὴ τὸν τρόπον τοῦτον φησί, Ζεὺς δ' ἄρ' ἐνὶ Κρήτῃ τρέφετο μέγας, οὐδ' ἄρα τίς νιν Ἠίδεε μακάρων, ὁ δ' ἀέξετο πᾶσι μέλεσσι, Τὸν μὲν ἄρα τρήρωνες ὑπὸ ζαθέῳ τράφον ἄντρῳ, Ἀμβροσίην φορέουσαι ἀπ' ὠκεανοῖο ῥοάων. Νέκταρ δ' ἐκ πέτρης μέγας αἰετὸς αἰὲν ἀφύσσων, Γαμφηλῇς φορέεσκε ποτὸν Διὶ μητιόεντι. Τὸν, καὶ νικήσας πατέρα κρόνον εὐρύοπα Ζεύς, Ἀθάνατον ποίησε καὶ οὐρανῷ ἐγκατένασσεν. ὣς δ' αὔτως τρήρωσι πελειάσιν ὤπασε τιμήν, Αἳ δή τοι θέρεος καὶ χείματος ἄγγελοι εἰσίν. καὶ Σιμμίας δ' ἐν τῇ Γοργοῖ φησίν, Αἰθέρος ὠκεῖαι πρόπολοι πίλναντο πέλειαι. Λαμπροκλῆς δ' ὁ διθυραμβοποιὸς καὶ ῥητῶς αὐτὰς εἶπεν ὁμωνυμεῖν ταῖς περιστεραῖς ἐν τούτοις, αἵ τε ποταναῖς ὁμώνυμοι πελειάσιν αἰθέρι κεῖσθαι, καὶ ὁ τὴν εἰς Ἡσίοδον δὲ ἀναφερομένην ποιήσας ἀστρονομίαν, ἀεὶ πελειάδας αὐτὰς λέγει. Τὰς δὲ βροτοὶ καλέουσι πελειάδας. καὶ πάλιν, Χειμέριαι δύουσι πελειάδες. καὶ πάλιν, Τῆμος ἀποκρύπτουσι πελειάδες. Οὐδὲν οὖν ἄπιστον καὶ Ὅμηρον τὰς πλειάδας κατὰ ποιητικὸν νόμον πελειάδας ὠνομακέναι. ἀποδεδειγμένου οὖν τοῦ ὅτι πλειάδες ἦσαν ἐντετορευμέναι τῷ ποτηρίῳ, καθ' ἕκαστον τῶν ὤτων, δύο ὑποθετέον, εἴ τε βούλεταί τις ὀρνιθοφυεῖς κόρας εἴτ' αὖ καὶ ἀνθρωποειδεῖς, ἄστροις δὲ πεποικιλμένας. τὸ μέν τοι ἀμφὶς ἕκαστον χρύσειαι νεμέθοντο, οὐχ ὡς περὶ ἐν ἕκαστον ἀκουστέον, γίνονται γὰρ οὕτως ὀκτὼ τὸν ἀριθμόν. ἀλλ' ἐπείπερ ἔσχισται μὲν ἑκάτερον τῶν ὤτων εἰς δύο σχίσεις, τούτων δ' αὖ συνάφεια κατὰ τὴν τελευταίαν ὑπόληξιν, ἕκαστον μὲν ἂν λέγοιτο καθὸ τέτταρες αἱ πᾶσαι σχίσεις τῶν ὤτων. ἑκάτερον δὲ καθὸ συμφυῆ πάλιν ἐπὶ τέλει γίνεται ἐν ἀναστάσει αὐτῶν. ὅταν οὖν εἴποι, δοιαὶ δὲ πελειάδες ἀμφὶς ἕκαστον χρύσειαι νεμέθοντο, δύο δ' ὑποπυθμένες ἦσαν, καθ' ἑκατέραν τὴν σχίσιν τῶν ὤτων ἀκουσόμεθα μίαν πελειάδα, ἃς δοιὰς εἶπε καθὸ συμφυεῖς εἰσιν ἀλλήλαις καὶ συνεζευγμέναι. τὸ γὰρ δοιοὶ καὶ αἱ δοιαὶ σημαίνει, καὶ τὸ κατ' ἀριθμὸν εἶδος τὸ δύο, οἷον Δοιοὺς δὲ τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα, καὶ δύο θεράποντες. σημαίνει δὲ καὶ τὸ συμφυές, καὶ τὸ συνεζευγμένον κατ' ἀριθμόν, ὡς ἐν τούτοις, Δοιοὺς δ' ἄρ' ὑπήλυθε θάμνους Ἐξ ὁμόθεν πεφυῶτας, ὁ μὲν φυλίης ὁ δ' ἐλαίης. γίνονται οὖν ἐπὶ τῶν ὤτων τέσσαρες πελειάδες, ἐπειδ' ὅταν ἐπενέγκῃ τὸ Δοιαὶ δὲ πελειάδες ἀμφὶς ἕκαστον Χρύσειαι νεμέθοντο, δύο δ' ὑποπυθμένες ἦσαν. Ἀκουστέον οὐ πυθμένας δύο, ἀλλ' οὐδὲ κατὰ διαίρεσιν ἀναγνωστέον, ὡς ὁ Θρᾷξ Διονύσιος, ἀλλὰ κατὰ σύνθετον ὑποπυθμένες, ὅπως ἐπὶ τῶν πελειάδων ἀκούωμεν. ὅτι τέσσαρες μὲν ἦσαν ἐπὶ τῶν ὤτων, δύο δ' ὑπὸ πυθμένες, τουτέστιν ὑπὸ τῷ πυθμένι, οἷον ὑποπυθμένιοι, ὥστε διακρατεῖσθαι τὸ δέπας ὑπὸ δυεῖν πελειάδων ὑποκειμένων τῷ πυθμένι. ἓξ δὲ τὰς πάσας γίνεσθαι πελειάδας, ἐπείπερ ὁρῶνται τοσαῦται. λέγονται δὲ ἑπτά, καθότι καὶ Ἄρατός φησιν, Ἑπτάποροι δὴ ταίγε μετ' ἀνθρώποις καλέονται, Ἓξ οἶαί περ ἐοῦσαι ἐπόψιαι ὀφθαλμοῖσιν, Οὐ μέν πως ἀπόλωλεν ἀπευθὴς ἐκ Διὸς ἀστήρ, Ἐξ οὗ καὶ γενεῆθεν ἀκούομεν, ἀλλὰ μάλ' αὕτως Εἴρεται, ἑπτὰ δ' ἐκεῖναι ἐπιρρήδην καλέονται Ἓξ οἶαί περ ἐοῦσαι ἐπόψιαι ὀφθαλμοῖσιν. τὸ ὁρώμενον οὖν ἐν τοῖς ἄστροις, καὶ ἐν τῇ φαινομένῃ κατασκευῇ προσηκόντως ἐτόρευσεν. τοῦτο μέν τοι καὶ ἐπὶ τοῦ Διὸς σημαί-
Ἰλ. μ. νειν θέλουσι τὸν ποιητήν, ὅταν λέγῃ, Τῇ μέν τ' οὐδὲ ποτητὰ παρέρχεται, οὐδὲ πέλειαι Τρήρωνες αἵ τ' ἀμβροσίην Διὶ πατρὶ φέρουσιν. Ἀλλά τε καὶ τῶν αἰὲν ἀφαιρεῖται λὶς πέτρη. Ἀλλ' ἄλλην ἐνίησι πατὴρ ἐναρίθμιον εἶναι. ὑπὸ γὰρ ὀξύτητος τῶν πλαγκτῶν πετρῶν, καὶ τῆς λειότητος ἀφαιρεῖσθαι λέγων μίαν τῶν πλειάδων, ἄλλην δὲ πρὸς τοῦ Διὸς ἐνίεσθαι χάριν τοῦ σώζειν τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν, ποιητικῶς αἰνιττόμενος, ὅτι τῶν πλειάδων ἓξ ὁρωμένων, ὅμως ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν οὐκ ἀπόλλυται. λέγονται δὲ καὶ τῷ ἀριθμῷ, καὶ τοῖς ὀνόμασιν ἑπτά. πρὸς δὲ τοὺς λέγοντας οὐκ οἰκείως τῷ ποτηρίῳ ἐντετυπῶσθαι τὰς πλειάδας, ξηρῶν τροφῶν οὔσας σημαντικάς, λεκτέον ὅτι τὸ δέπας ἀμφοτέρων τῶν τροφῶν ἐστι δεκτικόν. κυκεὼν γὰρ ἐν αὐτῷ γίνεται, τοῦτο δ' ἐστὶ πόσις ἐν τῷ κράματι τυ-
Ἰλ. λ. ρὸν ἔχουσα καὶ ἄλφιτον. ἄμφω δὲ ταῦτα κυκώμενα καὶ οὕτω πινόμενα λέγει ὁ ποιητής. Τοῖσι δὲ τεῦχε κυκειῶ ἐϋπλόκαμος Ἑκαμήδη, Ἣ σφῶιν πρῶτον μὲν ἐπιπροΐηλε τράπεζαν, Καλὴν κυανόπεζαν ἐΰξοον, αὐτὰρ ἐπ' αὐτῇ Χάλκειον κάνεον. ἐπὶ δὲ κρόμυον ποτῷ ὄψον, Ἠδὲ μέλι χλωρόν, παρὰ δ' ἀλφίτου ἱεροῦ ἀκτήν. Πὰρ δὲ δέπας περικαλλές, ὃ οἴκοθεν ἦγ' ὁ γεραιός, Ἐν τῷ ῥά σφι κύκησε γυνὴ εἰκυῖα θεῇσιν Οἴνῳ πραμνείῳ, ἐπὶ δ' αἴγειον κνῆ τυρὸν Κνήστι χαλκείῃ. ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνε, Πινέμεναι δ' ἐκέλευσεν ἐπεί ῥ' ὥπλισσε κυκειῶ. Ἄλλος μὲν μογέων ἀποκινήσασκε τραπέζης Πλεῖον ἐόν, Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν. οὐκ ἀκουστέον ἐπὶ μόνου Μαχάονος καὶ Νέστορος, ὡς οἴονταί τινες λέγοντες, ἀλλ' ὃς μὲν μογέων ἀποκινήσασκε τραπέζης, ἐπὶ

Ποσίδιππος δ' ἐν τῇ Ἀσωπίᾳ· Οὐδ' ἔτι λαγόνυχοι ψυχραὶ δύονται πέλειαι

τὸ δὲ, 1

ζης, ὑπὸ τοῦ Μαχάονος τὸ μογέων δηλοῦσθαι νομίζοντες, ἐπειδὴ τέτρωται. ὅτι δὲ καθ' Ὅμηρον ὁ Μαχάων οὐ τέτρωται, ἐν ἄλλοις δειχθήσεται. ἀγνοοῦσι δὲ ὅτι τὸ ἄλλος Ὅμηρος οὐκ ἐπὶ μόνων Μαχάονος καὶ Νέστορος ἔθηκεν. διὸ γὰρ οὗτοι πίνουσιν, ἀλλ' ὥσπερ αὖ ἕτερος, ὅπερ γὰρ ἐπὶ δύο τάσσεσθαι πέφυκεν, καὶ ἐπὶ τούτων, Οἴσετε δ' ἄρν' ἕτερον λευκὸν, ἑτέρην δὲ μέλαιναν. Ἔπειτα δὲ τὸ ος ἀντὶ προτακτικοῦ παραλαμβάνει τὸ προτακτικὸν ὁ οἷον, Ἔνθα δὲ Σίσυφος ἔσκεν, ὃ κέρδιστος γένετ' ἀνδρῶν. Ἐλλείπει οὖν τὸ τὶς μόριον. τὸ γὰρ πλῆρές ἐστιν ἄλλος μέν τις μογέων ἀποκινήσασκε τραπέζης Πλεῖον ἐὸν Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν. ὡς παντὸς ἀνθρώπου μόλις ἂν ἀποκινήσαντος ἀπὸ τῆς τραπέζης τὸ ποτήριον, τοῦ δὲ Νέστορος αὐτὸ ῥᾳδίως βαστάζοντος δίχα πόνου καὶ κακοπαθείας. τὸ γὰρ ποτήριον ὑφίσταται μέγα καὶ κατὰ τὸ κύτος καὶ βαρὺ κατὰ ὁλκὴν, ὅπερ φιλοπότης ὢν ὁ Νέστωρ ἐκ τῆς συνεχοῦς συνηθείας ῥᾳδίως βαστάζειν εἴθιστο. Σωσίβιος δὲ ὁ λυτικὸς προθεὶς τὰ ἔπη. Ἄλλος μὲν μογέων ἀποκινήσασκε τραπέζης Πλεῖον ἐὸν, Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν. Γράφει κατὰ λέξιν· νῦν τὸ μὲν ἐπιτιμώμενόν ἐστι τῷ ποιητῇ, ὅτι τοὺς μὲν λοιποὺς εἶπε μογέοντας αἴρειν τὸ δέπας, τὸν δὲ Νέστορα μόνον ἀμογητί. ἄλογον δ' ἐδόκει Διομήδους καὶ Αἴαντος, ἔτι δ' Ἀχιλλέως παρόντων εἰσάγεσθαι τὸν Νέστορα γενναιότερον τῇ ἡλικίᾳ προβεβηκότα. τούτων τοίνυν οὕτως κατηγορουμένων τῇ ἀναστροφῇ χρησάμενοι ἀπολύομεν τὸν ποιητήν. ἀπὸ γὰρ τούτου τοῦ ἑξαμέτρου, Πλεῖον ἐὸν, Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν. ἀπὸ τοῦ μέσου ἐξελόντες τὸ γέρων, τάξομεν τοῦ πρώτου στίχου πρὸς τὴν ἀρχὴν ὑπὸ τὸ ἄλλος μὲν, εἶτα τὸ ἐξ ἀρχῆς συνείρομεν. ἄλλος μὲν γέρων μογέων ἀποκινήσασκε τραπέζης Πλεῖον ἐὸν, ὁ δὲ Νέστωρ ἀπονητὶ ἄειρεν. νῦν οὖν οὕτω τεταγμένων, ὁ Νέστωρ φαίνεται τῶν μὲν λοιπῶν πρεσβυτέρων μόνος τὸ δέπας ἀμογητὶ αἴρων. ταῦτα καὶ ὁ θαυμάσιος λυτικὸς Σωσίβιος, ὃν οὐκ ἀχαρίτως διέπαιξε διὰ τὰς πολυθρυλλήτους ταύτας, καὶ τοιαύτας λύσεις Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος. λαμβάνοντος γὰρ αὐτοῦ σύνταξιν βασιλικὴν, μεταπεμψάμενος τοὺς ταμίας, ἐκέλευσεν, ἐὰν παραγένηται ὁ Σωσίβιος ἐπὶ τὴν ἀπαίτησιν τῆς συντάξεως λέγειν αὐτῷ, ὅτι ἀπείληφε. καὶ μετ' οὐ πολὺ παραγενομένῳ καὶ αἰτοῦντι, εἰπόντες δεδωκέναι αὐτῷ τὰς ἡσυχίας εἶχον, ὁ δὲ τῷ βασιλεῖ προσελθὼν, κατεμέμφετο τοὺς ταμίας. Πτολεμαῖος δὲ μεταπεμψάμενος αὐτοὺς, καὶ ἥκειν κελεύσας μετὰ τῶν βιβλίων, ἐν οἷς αἱ ἀναγραφαί εἰσι τῶν τὰς συντάξεις λαμβανόντων. λαβὼν ταύτας εἰς χεῖρας ὁ βασιλεὺς, καὶ κατιδὼν ἔφη καὶ αὐτὸς, εἰληφέναι αὐτὸν οὕτως. ἦν ὀνόματα ἐγγεγραμμένα ταῦτα, Σωτῆρος, Σωσιγένους, Βίωνος, Ἀπόλλωνος, Δίωνος, εἰς ἃ ἀποβλέψας ὁ βασιλεὺς εἶπεν. ὦ θαυμάσιε λυτικὲ, ἐὰν ἀφέλῃς τοῦ Σωτῆρος τὸ σω, καὶ τοῦ Σωσιγένους τὸ σι καὶ τοῦ Βίωνος τὴν πρώτην συλλαβὴν βι, καὶ τὴν τελευταίαν τοῦ Ἀπόλλωνος εὑρήσεις σεαυτὸν ἀπειληφότα κατὰ τὰς σὰς ἐπινοίας. καὶ ταῦτα οὐχ ὑπ' ἄλλων, ἀλλὰ τοῖς ἑαυτοῦ πτεροῖς κατὰ τὸν θαυμάσιον Αἰσχύλον ἁλίσκῃ, ἀπροσδιονύσους λύσεις πραγματευόμενος.

Ὅλμος. ποτήριον κερατίου τρόπον εἰργασμένον. Μενεσθένης ἐν τετάρτῳ πολιτικῶν γράφει οὕτως. ἀλβαταίνην δὲ στρεπτὸν καὶ ὅλμον χρυσοῦν. ὁ δὲ ὅλμος ἐστὶ ποτήριον κερατίου τρόπον εἰργασμένον, ὕψος ὡς πυγωνιαῖον.

Ὀξύβαφον. Ἡ μὲν κοινὴ συνήθεια οὕτως καλεῖ τὸ ὄξους δεκτικὸν σκεῦος. ἔστι δὲ ὄνομα ποτηρίου, οὗ μνημονεύει Κρατῖνος μὲν ἐν Πυτίνῃ οὕτως, Πῶς ἄν τις αὐτὸν ἀποπαύσειε τοῦ λίαν πότου Ἐγ᾿ᾦδα, συντρίψω γὰρ αὐτοῦ τοὺς χόας, Καὶ τοὺς καδίσκους συγκεραυνώσω σποδῶν, Καὶ τ' ἄλλα πάντ' ἀγγεῖα τὰ περὶ τὸν πότον Κοὐδ' ὀξύβαφον οἰνηρὸν ἔτι κεκτήσεται. ὅτι δ' ἐστὶ τὸ ὀξύβαφον εἶδος κύλικος μικρᾶς κεραμέας σαφῶς παρίστησιν Ἀντιφάνης ἐν Μυστίδι διὰ τούτων. γραῦς ἐστι φίλοινος ἐπαινοῦσα κύλικα μεγάλην, καὶ ἐξευτελίζουσα τὴν κύλικα ὡς βραχύ. εἰπόντος οὖν τινος πρὸς αὐτὴν, ἀτὰρ μέν τοι πέπωκας. Καὶ γὰρ ἐπαγωγὸν ὦ θεοὶ τὸ σχῆμά πως Τῆς κύλικός ἐστιν ἄξιόν τε τοῦ κλέους Τῆς τε ἑορτῆς, ἡ μὲν ἀρτίως γὰρ, Ἐξ ὀξυβαφίων κεραμίων ἐπίνομεν, Τούτῳ δὲ τέκνον πολλὰ κἀγάθ' οἱ θεοὶ Τῷ δημιουργῷ δοῖεν, ὃς ἐποίησε τῆς Συμμετρίας, καὶ τῆς ἀσφαλείας οὕνεκα. κἀν τοῖς Βαβυλωνίοις δὲ τοῖς Ἀριστοφάνους ἀκουσόμεθα ποτήριον τὸ ὀξύβαφον, ὅταν ὁ Διόνυσος λέγῃ περὶ τῶν Ἀθήνησι δημαγωγῶν, ὡς αὐτὸν ᾔτουν ἐπὶ τὴν δίκην ἀπελθόντα ὀξύβαφα δύο. οὐ γὰρ ἄλλο ἡγητέον εἶναι, ἢ ὅτι ἐκπώματα ἦσαν, καὶ τὸ τοῖς ἀποκοτταβίζουσι δὲ ὀξύβαφον τιθέμενον εἰς ὃ τὰς λάταγας ἐγχέουσιν, οὐκ ἄλλο τι ἂν εἴη ἢ ἐκπέταλον ποτήριον. μνημονεύει δὲ τοῦ ὀξυβάφου ὡς ποτηρίου καὶ Εὔβουλος ἐν Μυλωθρίδι, καὶ πιὼν χοεῖς μέτρῳ, Ὀξύβαφον εἰς τὸ κενὸν αὖθ' ὑπώμνυε. Ὁ μὲν οἶνος, ὄξος αὐτὸν εἶναι γνήσιον, Τὸ δ' ὄξος οἶνον αὐτὸν μᾶλλον θατέρου.

Οἰνιστηρία. Οἱ μέλλοντες ἀποκείρειν τὸν σκόλλυν φησὶ Πάμφιλος, εἰσφέρουσι τῷ Ἡρακλεῖ μέγα ποτήριον πληρώσαντες οἴνου, ὃ καλοῦσιν οἰνιστηρίαν, καὶ σπείσαντες τοῖς συνελθοῦσι διδόασι πιεῖν.

Ὄνυξ. Πάμφιλος ἐν Ἀττικαῖς λέξεσι τὸ ξύλινον ποτήριον ἀποδίδωσι παναθηναϊκόν. Ποσειδώνιος ὁ φιλόσοφος ἐν ἕκτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν ἱστοριῶν, ὡς οὕτω καλουμένων τινῶν ποτηρίων μέμνηται γράφων οὕτως. ἦσαν δὲ καὶ ὀνύχινοι σκύφοι, καὶ συνδέσεις τούτων μέχρι δικοτύλων, καὶ παναθηναϊκὰ μέγιστα τὰ μὲν δίχοα, τὰ

Σωσίβιος ὁ λυτικός.

Ὅλμος.

Ὀξύβαφον.

Οἰνιστηρία.

Ὄνυξ.

Πρόαρον. δὲ καὶ μείζονα. Πρόαρον. κρατὴρ ξύλινος εἰς ὃν τὸν οἶνον κιρνῶσιν οἱ Ἀττικοὶ, κάδδαις ἐν προάροις
Πελίκαι. φησὶ Πάμφιλος. Πελίκαι. Καλλίστρατος ἐν ὑπομνήμασι θρατττῶν, Κρατίνου ἀποδίδωσι κύλι
κα. Κράτης δ᾽ ἐν δευτέρῳ ἀττικῆς διαλέκτου γράφει οὕτως, οἱ χόες πελίκαι καθάπερ εἴπομεν ὠνο
μάζοντο. ὁ δὲ τύπος ἦν τοῦ ἀγγείου πρότερον μὲν τοῖς παναθηναϊκοῖς ἐοικώς, ἡνίκα ἐκαλεῖτο πελί
κη. ὕστερον δὲ ἔσχεν οἰνοχόης σχῆμα, οἷοί εἰσιν οἱ ἐν τῇ ἑορτῇ παρατιθέμενοι, ὁποίους δή ποτε ὄλπας ἐ- ὄλπαι
κάλουν χρώμενοι πρὸς τὴν τοῦ οἴνου ἔγχυσιν. καθάπερ Ἴων ὁ Χῖος ἐν Εὐρυτίδῃ φησίν, ἐκ ζαθέων πι
θακνῶν ἀφύσσοντες ὄλπαις οἶνον ὑπερφίαλον κελαρύζετε. νυνὶ δὲ τὸ μὲν τοιοῦτον ἀγγεῖον καθιε
ρωμένον τινὰ τρόπον ἐν τῇ ἑορτῇ παρατίθεται μόνον. τὸ δ᾽ εἰς τὴν χρείαν πῖπτον μετεσχημάτισται
ἀρυταίνῃ μάλιστα ἐοικός, ὃ δὴ καλοῦμεν χόα. τὴν δὲ ὄλπην καὶ Πάρθιχος Κορινθίους μέν φησι καὶ Βυζαν
τίους, καὶ Κυπρίους τὴν λήκυθον ἀποδεδόναι, Θετταλοὺς δὲ τὴν πρόχοον. Σέλευκος δὲ πελίχναν, Βοιω
Πέλλα. τοὺς μὲν κύλικα. Εὐφρόνιος δ᾽ ἐν ὑπομνήμασι τοὺς χόας. Πέλλα. ἀγγεῖον σκυφοειδὲς πυθμένα
ἔχον πλατύτερον, εἰς ὃ ἤμελγον τὸ γάλα. Ὅμηρος, ὡς ὅτε μυῖαι Σταθμῷ ἐνιβρομέωσιν εὐγλα
γέας κατὰ πέλλας. τοῦτο δὲ Ἱππῶναξ λέγει πελλίδα, ἐκ πελλίδος πίνοντες, οὐ γὰρ ἦν αὐτοῖς κύ
λιξ, ὁ παῖς γὰρ ἐμπεσὼν κατήραξε, δῆλον οἶμαι ποιῶν, ὅτι ποτήριον μὲν οὐκ ἦν, δι᾽ ἀπορίαν δὲ
κύλικος ἐχρῶντο τῇ πελλίδι. καὶ πάλιν. ἐκ δὲ τῆς πέλλης ἔπινον, ἄλλοτ᾽ αὐτὸς ἄλλοτ᾽ Ἀρήτη προὔ
πινεν. Φοῖνιξ δὲ ὁ Κολοφώνιος ἐν τοῖς ἰάμβοις, ἐπὶ φιάλης τίθησι τὴν λέξιν λέγων οὕτως, Θαλῆς
Ἰαμβικῇ χρυσέῃ γὰρ ὅστις ἀστέρων ὀνήιστος, Καὶ τῶν τότ᾽ ὡς λέγουσι πολλὸν ἀνθρώπων Ἐὼν ἄριστος, ἔλαβε πελ
λίδα χρυσῆν. καὶ ἐν ἄλλῳ δὲ μέρει φησὶν ἐκ πελλίδος τἀργανον, καὶ τῇ γαίῃ κυλοῖσι δακτύ
β λοισι θ᾽ ἥττονι σπονδὴν. Τρέμων οἷον πρὸ ἐν Φορνίκῳ νεοδός. Κλείταρχος δ᾽ ἐν ταῖς γλώσσαις πέλ
λαντῆρα μὲν καλεῖν Θετταλοὺς καὶ Αἰολεῖς τὸν ἀμολγέα, πέλλαν δὲ τὸ ποτήριον. Φιλίτας δ᾽ ἐν ἀ-
Πενταπλόα. τάκτοις τὴν κύλικα Βοιωτούς. Πενταπλόα. Μνημονεύει αὐτῆς Φιλόχορος ἐν δευτέρᾳ ἀτθίδος.
Ἀριστόδημος δ᾽ ἐν τρίτῳ περὶ Πινδάρου, τοῖς σκίρροις φησὶν Ἀθήνησι ἀγῶνα ἐπιτελεῖσθαι τῶν ἐφή
δρόμον βων δρόμου, τρέχειν δ᾽ αὐτοὺς ἔχοντας ἀμπέλου κλάδον κατάκαρπον τὸν καλούμενον ὄσχον. τρέχου
σι δ᾽ ἐκ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Διονύσου μέχρι τοῦ τῆς σκιράδος Ἀθηνᾶς ἱεροῦ, καὶ ὁ νικήσας λαμβάνει κύλικα τὴν
λεγομένην πενταπλόον, καὶ κωμάζει μετὰ χοροῦ. πενταπλόα δὲ ἡ κύλιξ καλεῖται, καθότι οἶνον
Πίταχνον. ἔχει, καὶ μέλι καὶ τυρὸν, καὶ ἄλφιτον καὶ ἐλαίου βραχύ. Πίταχνον, ποτήριον ἐκ πετάλου, οὗ μνη
Ἄλεξις ἐν δρω- Πλημοχόη. μονεύει αὐτοῦ καὶ Ἀριστοφάνης ἐν δράμασι λέγων, πάντες δ᾽ ἐν δέλον πιτάχνου. Πλημοχόη,
πίδι. πρόκειται δὲ σκεῦος κεραμεοῦν βεμβικῶδες ἑδραῖον ἡσυχῆ, ὃ κοτυλίσκον ἔνιοι προσαγορεύουσιν, ὥς φησι Πάμ-
μαστήριον. μνημονεύει· φιλος. χρῶνται δὲ αὐτῷ ἐν Ἐλευσῖνι τῇ τελευταίᾳ τῶν μυστηρίων ἡμέρᾳ, ἣν καὶ ἀπ᾽ αὐτοῦ προσαγο
ρεύουσι πλημοχόας, ἐν ᾗ δύο πλημοχόας πληρώσαντες, τὴν μὲν πρὸς ἀνατολὰς, τὴν δὲ πρὸς δύ-
ς ὥς φησι Πάμφιλος σιν ἀνιστάμενοι, ἀνατρέπουσι τε ἐπιλέγοντες ῥῆσιν μυστικήν. μνημονεύει δὲ αὐτῶν καὶ ὁ τὸν Πειρί
θουν γράψας, εἴτε Κριτίας ἐστὶν ὁ τύραννος, ἢ Εὐριπίδης λέγων οὕτως, ἵνα πλημοχόας τάσδ᾽ εἰς
Πότις. χθόνιον χάσμ᾽ εὐφήμως προχέωμεν. Πότις, ὅτι ποτηρίου εἶδος, προείρηται ἐν τῷ περὶ τοῦ Βα
Προχύτης. τιακίου λόγῳ. Προχύτης, εἶδος ἐκπώματος, ὡς Σιμάριστος ἐν τετάρτῳ συνωνύμων. Ἴων δ᾽ ὁ Χῖος
ἐν ἐλεγείοις, ἡμῖν δὲ κρητῆρ᾽ οἰνοχόοι θεράποντες Κιρνάντων προχύταισιν ἐν ἀργυρέοις. Φιλίτας
δ᾽ ἐν ἀτάκτοις ἀγγεῖον ξύλινον, ἀφ᾽ οὗ τοὺς ἀγροίκους πίνειν. μνημονεύει αὐτοῦ καὶ Ἀλέξανδρος ἐν Τί-
γονι. Ξενοφῶν δ᾽ ἐν ὀγδόῳ παιδείας προχοΐδας τινὰς λέγει κύλικας, γράφων ὧδε. ὁ δὲ λόγος ἐστὶν
αὐτῷ περὶ Περσῶν. ἦν δὲ αὐτοῖς νόμιμον μὴ προχοΐδας εἰσφέρεσθαι εἰς τὰ συμπόσια, δῆλον ὅτι νο
μίζοντες τὸ μὴ ὑπερπίνειν, ἧττον ἂν καὶ σώματα καὶ γνώμας σφάλλειν. νῦν δὲ τὸ μὲν μὴ εἰσφέρεσθαι
ἔτι αὖ καταμένει. τοσοῦτον δὲ πίνουσιν, ὥστε ἀντὶ τοῦ εἰσφέρειν αὐτοὶ ἐκφέρονται, ἐπειδὰν μηκέτι
ὀρθούμενοι Προυσίας. δύνωνται ὀρθούμενοι ἐξιέναι. Προυσίας, ὅτι τὸ ποτήριον τοῦτο ἐξ ὀρθόν ἐστι, προείρηται, καὶ ὅτι
τὴν προσηγορίαν ἔσχεν ἀπὸ Προυσίου τοῦ Βιθυνίας βασιλεύσαντος, καὶ ἐπὶ τρυφῇ καὶ μαλακίᾳ δια
Ῥέοντα. βοήτου γενομένου ἱστορεῖ Νίκανδρος ὁ Χαλκηδόνιος ἐν τετάρτῳ Προυσίου συμπτωμάτων. Ῥέοντα.
οὕτως ποτήριά τινα ἐκαλεῖτο. μνημονεύει δὲ αὐτῶν Ἀστυδάμας ἐν Ἑρμῇ λέγων οὕτως, Κρατῆ
ρε μὲν πρώτιστον ἀργυρὼ δύο Φιάλας δὲ πεντήκοντα, δέκα δὲ κυμβία. Ῥέοντα δώδεκ᾽ ὧν τὰ
Ῥυσίς. μὲν δέκ᾽ ἀργυρᾶ, Ἦν δύο δὲ χρυσᾶ, γρυψ ἱτὸ δ᾽ ἕτερον πήγασος. Ῥυσίς, φιάλη χρυσῆ, Θεό
Ῥοδιάς. δωρος. Κρατῖνος ἐν νόμοις, ῥυσίδι σπένδων. Ῥοδιάς. Δίφιλος Αἱρεσιτείχει, τὸ δὲ δρᾶμα τοῦτο
Καλλίμαχος ἐπιγράφει εὐνοῦχον, λέγει δὲ οὕτως. Πιεῖν δὲ ἄνευ θάτερον ἢ τῶν ῥοδιακῶν ἢ τῶν ῥυ
Ῥυτόν. τῶν. Μνημονεύει αὐτῶν καὶ Διώξιππος ἐν Φιλαργύρῳ, καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ μέθης. Λυγκεὺς
δ᾽ ὁ Σάμιος ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ῥυτὸν ἔχει τὸ υ βραχὺ καὶ ὀξύνεται. Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Μειδίου ῥυ
τὰ καὶ κυμβία φησὶ καὶ φιάλας. Δίφιλος δ᾽ ἐν εὐνούχῳ ἢ στρατιώτῃ, ἔστι δὲ τὸ δρᾶμα διασκευὴ τοῦ
αἱρεσιτείχους, ἐστὶ ὑποσχέσθαι πλείονας πιεῖν γέ τι ἀδρότερον ἢ τῶν ῥοδιακῶν ἢ τῶν ῥυτῶν. Ἐπίνι
κος δὲ ἐν ὑποβαλλομέναις, Καὶ τῶν ῥυτῶν τὰ μέγιστα τῶν ὄντων βία, Πίνειν δίδωσι τἀμπρὸς πρὸς

κλέψυδραν

ἐλέφαντ' ἄρ', Κρουνιζόμενον ἀμφότερα δ' οἰωνίζομαι. Ἔστι δ' ὁ ἐλέφας ἐλέφαντας προσάγει ῥυτὸν Χωροῦντα δύο χόας ἐν ᾧ δ' ἂν ὁ ἐλέφας ἐκπίοι, Ἐγὼ τοῦτο πέπωκα πολλάκις, οὐδὲν ἐλέφαντος γὰρ διαφέρεις οὐδὲ σύ. Ἕτερον τριήρης ἐστί τις δύο χωροῦσα χόας. περὶ δὲ τοῦ ῥυτοῦ λέγων φησὶν, ὁ Βελλεροφόντης δ' οὗτος ἐκ τοῦ Πηγάσου τὴν πύρπνουν χίμαιραν εἰσηκοντικώς. εἶεν, δέχου καὶ τοῦτο. ἐκαλεῖτο δὲ τὸ ῥυτὸν πρότερον κέρας, δοκεῖ δὲ σκευοποιηθῆναι ὑπὸ πρώτου τοῦ Φιλαδέλφου Πτολεμαίου βασιλέως φόρημα γενέσθαι τῶν Ἀρσινόης εἰκόνων, τῇ γὰρ εὐωνύμῳ χειρὶ τοιοῦτο φέρει δημιούργημα πάντων τῶν ὡραίων πλῆρες, ἐμφαινόντων τῶν δημιουργῶν, ὡς καὶ τοῦ τῆς Ἀμαλθείας ἐστὶν ὀλβιώτερον τὸ κέρας τοῦτο. μνημονεύει αὐτοῦ Θεοκλῆς ἐν ἰθυφάλλοις οὕτως. Ἐθύσαμεν γὰρ σήμερον σωτήρια Πάντες οἱ τεχνῖται, μεθ' ὧν πιὼν τοδὶ κέρας Εἰς τὸν φίλτατον βασιλέα πάρειμι. Διονύσιος δ' ὁ Σινωπεὺς ἐν Σῳζούσῃ καταλέγων τινὰ ποτήρια, καὶ τοῦ ῥυτοῦ ἐμνήσθη, ὡς προεῖπον. Ἡδύλος δ' ἐν ἐπιγράμμασι περὶ τοῦ κατασκευασθέντος ὑπὸ Κτησιβίου τοῦ μηχανοποιοῦ ῥυτοῦ μνημονεύων φησί, Ζωροπόται καὶ τοῦτο φίλον ζεφύρου κατὰ νηὸν, ὃς λιγυὸν ἦχον σαλπίζει κρουνοῦ πρὸς ῥύσιν, ἀλλὰ μὲν οὐχ ἢ πολέμια σύνθημα καὶ βοάσης, Νεῖλος ὁ κοῖος ἄναξ μύσταις φίλον ἱεραγωγοῖς Εὗρε μέλος θείων πάτριον ἐξ ὑδάτων, Ἀλλὰ Κτησιβίου σοφὸν εὕρημα τίετε τοῦτο Δεῦτε νέοι ναῷ τῷδε παρ' Ἀρσινόης. Θεόφραστος δ' ἐν τῷ περὶ μέθης ἥρωσι μόνοις ἀποδίδοσθαι. Δωρόθεος δ' ὁ Σιδώνιος φησὶ τὰ ῥυτὰ κέρασιν ὅμοια εἶναι, διατετρημένα δ' εἶναι, ἐξ ὧν κρουνιζόντων λεπτῶς κάτωθεν πίνουσιν, ὀνομάζεσθαί τε ἀπὸ τῆς ῥύσεως. Σαννάκρα. Κράτης ἐν πέμπτῳ Ἀττικῆς διαλέκτου, ἔκπωμα φησὶν εἶναι οὕτως καλούμενον, ἔστι δὲ Περσικόν. Φιλήμων δ' ἐν τῇ Χήρᾳ, βατιακῶν μνησθεὶς, καὶ τῇ γελοιότητι τοῦ ὀνόματος προσπαίξας, φησὶ σαννάκρα, ὑποσφαγίδας, βατιάκια, σαννάκια. Σελευκίς, ὅτι ἐστὶ Σελεύκου βασιλέως τὴν προσηγορίαν ἔχει τὸ ἔκπωμα, προείρηται, ἱστοροῦντος τοῦτο καὶ Ἀπολλοδώρου τοῦ Ἀθηναίου. Πολέμων δ' ἐν πρώτῳ τῶν πρὸς Ἀδαῖον ποτήρια φησὶ παραπλήσια, σελευκίς, ῥοδιὰς, ἀντιγονίς. Κέλλιον, κυλίκιον μικρὸν ὃ καλοῦσι Αἰολεῖς, ὡς Φιλήτας φησὶν ἐν ἀτάκτοις. Σκύφος. Τοῦτο τινὲς τὴν γραφὴν σὺν τῷ σ προφέρονται, διὰ παντὸς οὐκ εὖ, ὅτι γὰρ ἀρσενικὸν ἐστὶν ὁ σκύφος, ὡς λύχνος ἄνευ τοῦ σ προσοισόμεθα. ὅτι δὲ οὐδέτερον τὸ σκῦφος σὺν τῷ σ κλινόμενον ὡς τεῖχος τείχους, οἱ δ' Ἀττικοὶ τὴν εὐθεῖαν καὶ ἀρσενικῶς καὶ οὐδετέρως λέγουσιν. Ἡσίοδος δ' ἐν τῷ δευτέρῳ μελαμποδίας σὺν τῷ π σκύπφον λέγει. τῷ δὲ Μάρης θοὸς ἄγγελος ἦλθε δι' οἴκου, Πλήσας δ' ἀργύρεον σκύπφον φέρε, δῶκε δ' ἄνακτι. καὶ πάλιν Καὶ τότε μάντις μὲν δεσμὸν βοὸς αἴνυτο χερσίν. Ἴφικλος δ' ὤμοις νῶτ' ἐπεμαίετο τῷ δ' ἐπόπισθεν, Σκύπφον ἔχων ἑτέρῃ, ἑτέρῃ δὲ σκῆπτρον ἀείρας Ἔστειχεν Φύλακος, καὶ ἐνὶ δμώεσσιν ἔειπεν. ὁμοίως δὲ καὶ Ἀναξίμανδρος ἐν τῇ ἡρωολογίᾳ λέγων ὧδε, Ἀμφιτρύων δὲ τὴν λείαν δασάμενος τοῖς συμμάχοις, καὶ τὸν σκύπφον ἔχων ὃν εἵλετο αὐτῷ. καὶ πάλιν, τὸν δὲ σκύπφον Τηλεβόῃ δίδωσι Ποσειδῶν παιδὶ τῷ ἑαυτοῦ, Τηλεβόης δὲ Πτερέλεῳ, τοῦτον ἑλὼν ἀπέπλεεν. ὁμοίως εἴρηκε καὶ Ἀνακρέων, ἐγὼ δ' ἔχων σκύπφον Ἐρξίωνι τῷ λευκολόφῳ μεστὸν ἐξέπινον, ἀντὶ τοῦ προέπινον. κυρίως γὰρ ἐστὶ τοῦτο προπίνειν τὸ ἑτέρῳ πρὸ ἑαυτοῦ δοῦναι πιεῖν. καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς δὲ παρὰ τῷ Ὁμήρῳ τῇ Ἀρήτῃ δ' ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον. καὶ ἐν Ἰλιάδι, Πλησάμενος δ' οἴνοιο δέπας δείδεκτ' Ἀχιλῆα. Πληροῦντες γὰρ προέπινον ἀλλήλοις μετὰ προσαγορεύσεως. Πανύασις τρίτῳ Ἡρακλείας φησίν, Τοῦ κρητῆρα κεράσσας μέγαν χρυσοῖο φαεινὸν, Σκύπφους αἰνύμενος θαμέας ποτὸν ἡδὺν ἔπινεν. Εὐριπίδης δ' ἐν Εὐρυσθεῖ ἀρσενικῶς ἔφη, ἴων δ' ἐν Ὀμφάλῃ, οἶνος οὐκ ἔνι ἐν τῷ σκύφει. τὸ δὲ σκύφει ἰδίως ἀπὸ τοῦ σκύφος σχηματίσας οὐδετέρως ἔφη, ὁμοίως καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Κύκλωπι. Φέρ' ἔγχεας εἰς τὸ σκῦφος. καὶ Ἄλεξις ἐν Λευκαδίᾳ, Οἴνου γεραιοῖς χείλεσι μέγα σκύφος. καὶ Ἐπιγένης ἐν Βακχίᾳ, τὸ σκύφος ἔχαιρον δεχόμενος. Φαίδιμός τε ἐν πρώτῳ Ἡρακλείας, Δουράτεον σκύφος εὐρὺ μελιζώροιο ποτοῖο. καὶ παρ' Ὁμήρῳ δ' Ἀριστοφάνης ὁ Βυζάντιος γράφει, Πλησάμενος δ' ἄρα οἱ δῶκεν σκύφος, ᾧ περ ἔπινεν. Ἀρίσταρχος δὲ, Πλησάμενος δ' ἄρα οἱ δῶκεν σκύφον, ᾧ περ ἔπινεν. Ἀσκληπιάδης δ' ὁ Μυρλεανὸς ἐν τῷ περὶ τῆς Νεστορίδος φησὶν, ὅτι τῷ σκύφει καὶ τῷ κισσυβίῳ τῶν μὲν ἐν ἄστει καὶ μετρίων οὐδεὶς ἐχρῆτο, συβῶται δὲ καὶ νομεῖς, καὶ οἱ ἐν ἀγρῷ ὡς ὁ Εὔμαιος πλησάμενος δῶκε σκύφος, ᾧ περ ἔπινεν, Οἴνου ἐνίπλειον. καὶ Ἀλκμὰν δέ φησι. πολλάκι δ' ἐν κορυφαῖς ὀρέων ὅκα θεοῖσιν ἅδῃ πολύφανος ἑορτὰ χρύσιον ἄγγος ἔχοισα μέγαν σκύφον, οἷά τε ποιμένες ἄνδρες ἔχουσι, χερσὶ λεόντεον ἐν γάλα θεῖσα τυρὸν ἐτύρησας μέγαν ἄτρυφον ἀργυφόεντα. Αἰσχύλος δ' ἐν Περραιβοῖσι φησίν, Ποῦ μοι τὰ πολλὰ δῶρα κἀκροθίνια, Ποῦ χρυσότευκτα κἀργυρᾶ σκυφώματα. Στησίχορος δὲ τὸ παρὰ Φόλῳ τῷ κενταύρῳ ποτήριον σκύφιον δέπας καλεῖ ἐν ἴσῳ τῷ σκυφοειδὲς, λέγει δ' οὖν ἐπὶ τοῦ Ἡρακλέους, σκύφιον δὲ λαβὼν δέπας ἔμμετρον ὡς τριλάγυνον πῖεν ἐπισχόμενος, τό ῥά οἱ παρέθηκε Φόλος κεράσας. καὶ Ἄρχιππος δ' ἐν Ἀμφιτρύωνι οὐδετέρως εἴρηκε. λάγυνον δὲ μέτρου λέγουσιν εἶναι ὄνομα παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ὡς χοὸς καὶ κοτύλης, χωρεῖ δ' αὕτη κοτύλας Ἀττικὰς δώδεκα, καὶ ἐν τῷ

πρας δέ φησι τοῦτ' εἶναι τὸ μέτρον τῆς λαγύνου. ἀρσενικῶς δ' εἴρηκε τὸν λάγυνον Νικόστρατος μὲν ἐν Ἑκάτῃ, τῶν κατεσαμμένων ἁμῶν λαγύνων πηλίκοι. ἀρσενικῶς δ' εἴρηκε τὸν λάγυνον καὶ ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ κλίνῃ, καὶ δυσχερὴς λάγυνος οὗτος πλησίον ὄξους. Δίφιλος ἐν ἀνασῳζομένοις, λάγυνον ἔχω κενὸν ὦ γραῦ, θύλακον δὲ μεστὸν. Λυγκεὺς δ' ὁ Σάμιος ἐν τῇ πρὸς Διαγόραν ἐπιστολῇ γράφει· καθ' ὃν χρόνον ἐπεδήμησας ἐν Σάμῳ, Διαγόρα, πολλάκις οἶδά σε παραγινόμενον εἰς τοὺς παρ' ἐμοὶ πότους, ἐν οἷς λάγυνος κατ' ἄνδρα κείμενος οἰνοχοεῖτο πρὸς ἡδονήν, διδοὺς ἑκάστῳ ποτήριον. Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῇ Θετταλῶν πολιτείᾳ, θηλυκῶς λέγεσθαί φησιν ὑπὸ Θετταλῶν τὴν λάγυνον. καὶ Ῥιανὸς ὁ ἐποποιὸς ἐν ἐπιγράμμασιν, Ἥμισυ μὲν πίσσης κωνίτιδος, ἥμισυ δ' οἴνου Ἀρχῖνε ἀζηχέως ἡ δὲ λάγυνος ἔχει.

Λεπτοτέρης δ' οὐκ οἶδ' ἐρίφου κρέας, πλὴν ὅγε πέμψας Αἰνεῖσθαι πάντων ἄξιος Ἱπποκράτης.

Οὐδετέρως δὲ Δίφιλος ἐν ἀδελφοῖς εἴρηκεν, Ὦ τοιχωρύχον ἐκεῖνο καὶ τῶν διψωμένων λαγύνιον,

Ἔχον βαδίζειν εἰς τὰ γεύμαθ' ὑπὸ μάλης, Καὶ τῶν πολλῶν μέχρις αὖ ὥσπερ ἐν ἐράνῳ. Εἷς λοιπὸς ὁ κάπηλος ἀδικούμενος ὑπὸ οἰνοπώλου. τὸ δ' ἐν Γηρυονίδι λαγύνοις Στησιχόρου ἔμμετρον ὡς τριλάγυνον τῆς τῶν τριῶν χοῶν ἀμφιβολίαν ἔχει. Ἐρατοσθένης δέ φησι λέγεσθαι τὴν πέταχον καὶ τὴν σάμνον, ὑπό τινων. τὸ δὲ σκύφος ὠνομάσθη ἀπὸ τῆς σκαφίδος, καὶ τοῦτο δὲ ἐστὶν ὁμοίως ξύλινον στρογγύλον γάλα καὶ
Ἰλ. ι ὀρρὸν δεχόμενον, ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ λέγεται, Ναῖον δ' ὀρῷ ἄγγεα πάντα Γαυλοί τε σκαφίδες τε τετυγμένα τοῖς ἐνάμελγεν. εἰ μὴ σκύφος οἷον σκύθος τις, διὰ τὸ τοὺς Σκύθας περαιτέρω τοῦ δέοντος μεθύσκεσθαι. Ἱερώνυμος δὲ ὁ Ῥόδιος ἐν τῷ περὶ μέθης καὶ τὸ μεθύσαι σκυθίσαι φησί, συγγενὲς γάρ ἐστι τῷ φ τὸ θ. ὕστερον δὲ πρὸς μίμησιν εἰργάσαντο κεραμεῖς τε καὶ ἀργυροῦς σκύφους, ὧν πρῶτοι μὲν ἐγένοντο καὶ
Σκύφοι Βοιωτικοί. κλέος ἔλαβον οἱ Βοιωτοὶ οἱ λεγόμενοι Ἡρακλεωτικοί, χρησαμένου διὰ τὰς στρατείας πρώτου Ἡρακλέους τῷ γένει, διὸ καὶ Ἡρακλεωτικοὶ πρός τινων καλοῦνται, ἔχουσι μέντοι πρὸς τοὺς ἄλλους διαφοράν, ἔπεστι γὰρ ἐπὶ τῶν ὤτων αὐτοῖς ὁ λεγόμενος Ἡρακλέος δεσμός. μνημονεύει δὲ τῶν Βοιωτικῶν σκύφων Βακχυλίδης ἐν τούτοις ποιούμενος τὸν λόγον πρὸς τοὺς Διοσκούρους καλῶν αὐτοὺς ἐπὶ ξένια, Οὐ βοῶν πάρεστι σώματ', οὔτε χρυσός, οὔτε πορφύρεοι τάπητες, ἀλλὰ θυμὸς εὐμενής, μοῦσά τε γλυκεῖα, καὶ Βοιωτίοισιν ἐν σκύφοισιν οἶνος ἡδύς. διήνεγκαν δὲ μετὰ τοὺς Βοιωτίους οἱ Ῥοδιακοὶ λεγόμενοι Δαμοκράτους δημιουργήσαντος. τρίτοι δ' εἰσὶν οἱ Συρακούσιοι. καλεῖται δ' ὁ σκύφος ὑπὸ Ἠπειρωτῶν ὥς φησι Σέλευκος, λυρ-
Σκύθος. τός. ὑπὸ δὲ Μηθυμναίων, ὡς Παρμένων φησὶν ἐν τῷ περὶ διαλέκτου, σκύθος. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ Δερκυλλίδας ὁ Λακεδαιμόνιος σκύφος, ὥς φησιν Ἔφορος ἐν τῇ ὀκτωκαιδεκάτῃ λέγων οὕτως, Λακεδαιμόνιοι ἀντὶ Θίμβρωνος Δερκυλλίδαν ἔπεμψαν εἰς τὴν Ἀσίαν, ἀκούοντες ὅτι πάντα πράττειν εἰώθασιν οἱ περὶ τὴν Ἀσίαν βάρβαροι μετὰ ἀπάτης καὶ δόλου, διόπερ Δερκυλλίδαν ἔπεμψαν ἥκιστα νομίζοντες ἐξαπατηθήσεσθαι, ἦν γὰρ οὐδὲν ἐν τῷ τρόπῳ Λακωνικὸν οὐδ' ἁπλοῦν ἔχων, ἀλλὰ πολὺ τὸ πανοῦργον καὶ τὸ
Ταβαίτας. θηριῶδες, διὸ καὶ σκύθον αὐτὸν οἱ Λακεδαιμόνιοι προσηγόρευον. Ταβαίτας. Ἀμύντας ἐν τῷ πρώτῳ τῶν τῆς Ἀσίας σταθμῶν περὶ τοῦ ἀερομέλιτος καλουμένου διαλεγόμενος, γράφει οὕτως· σὺν τοῖς φύλλοις δρέποντες συντιθέασιν εἰς παλάθης Συριακῆς τρόπον πλάττοντες· οἱ δὲ σφαίρας ποιοῦνται, καὶ ἐπειδὰν μέλλωσι προσφέρεσθαι, ἀποκλάσαντες ἀπ' αὐτῶν ἐν τοῖς ξυλίνοις ποτηρίοις, ἃ καλοῦσι ταβαίτας, προβρέχουσι, καὶ διηθήσαντες πίνουσι, καί ἐστιν ὅμοιον, ὡς ἄν τις μέλι πίνοι διείς, τούτου δὲ καὶ πολὺ ἥδιον.

Τραγέλαφος. Τραγέλαφος. οὕτω τινὰ καλεῖται ποτήρια, ὧν μνημονεύει Ἄλεξις μὲν ἐν Κονιάτῃ, κυμβία, φιάλαι, τραγέλαφοι, κύλικες. Εὔβουλος δ' ἐν μετακολλωμένῃ, ἀλλ' εἰσὶ φιάλαι πέντε, τραγέλαφοι δύο. Μένανδρος δ' ἐν ἁλιεῦσι φησὶ τραγέλαφοι λαβρώνιοι. Ἀντιφάνης χρυσίδι, Σατράπῃ τῷ δ' ὡς λέγουσι νυμφίῳ κεκτημένῳ Τάλαντα, παῖδας, ἐπιτρόπους, ζεύγη, καμήλους, στρώματ', ἀργυρώματα, φιάλας, τριήρεις, τραγελάφους, καρχήσια, γαυλούς, ὁλοχρύσους, πλοῖα. τοὺς κάδους μὲν οὖν καλοῦσι γαυλοὺς πάντες οἱ προσάστορον.
Τρίηρυς. Τριήρης. ὅτι καὶ τριήρης εἶδος ἐκπώματος, Ἐπίνικος ἐν ὑποβαλλομέναις δεδήλωκε, προ-
Ὑσιακόν. είρηται δὲ τὸ μαρτύριον. Ὑσιακόν. ποτήριον ποιόν, Ῥίνθων ἐν Ἡρακλεῖ, ἐν ὑσιακῷ τε καθαρὸν ἐλατῆρα καθαρῶν τ' ἀλείτων κἀλφίτων ἀπερρόφεις. Φιάλη. Ὅμηρος μὲν ὅταν λέγῃ ἀμφίθετον φιάλην ἀπύ-
Ἀμφίθετος. ρωτον, ἔθηκε καὶ χρυσῆν φιάλην καὶ δίπλακα δημόν, οὐ τὸ ποτήριον λέγει, ἀλλὰ χαλκοῦν τι καὶ ἐκπέταλον λεβητῶδες, ἴσως δύο ὦτα ἔχον ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν. Παρθένιος δ' ὁ τοῦ Διονυσίου ἀμφίθετον ἀκούει τὴν ἀπύθμενον φιάλην. Ἀπολλόδωρος δ' ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ τοῦ κρατῆρος ξυνθέτως τὴν ἐπὶ τὸν πυθμένα μὴ δυναμένην τίθεσθαι καὶ ἐρείδεσθαι, ἀλλ' ἐπὶ τὸ στόμα. τινὲς δέ φασιν ὃν τρόπον ἀμφιφορεὺς λέγεται ὁ ἀμφοτέρωθεν ἐπὶ τὰ ὦτα δυνάμενος φέρεσθαι, οὕτω καὶ ἀμφίθετον φιάλην. Ἀρίσταρχος δὲ τὴν δυναμένην ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τίθεσθαι ἐπὶ τὸν πυθμένα, καὶ ἐπὶ τὸ στόμα. Διονύσιος δ' ὁ Θρᾷξ τὴν στρογγύλην τὴν ἀμφίθεσιν κυκλοτερῆ τῷ σχήματι. Ἀσκληπιάδης δ' ὁ Μυρλεανὸς ἡ μὲν φιάλη φησὶ κατ' ἀντιστοιχίαν ἐστὶ πιάλη ἡ τὸ πιεῖν ἅλις ἔχουσα, μείζων γὰρ τοῦ ποτηρίου. ἡ δὲ ἀμφίθετος καὶ ἀπύρωτος, ἡ ψυχρήλατος ἢ ἐπὶ πῦρ οὐκ ἐπιτιθεμένη, καθότι καὶ λέβητα καλεῖ ὁ ποιητὴς τὸν μὲν ἐμπυριβήτην, τὸν δὲ ἀπύρωτον, Κὰδ δὲ λέβητ' ἄπυρον βοὸς ἄξιον ἀνθεμόεντα. Τὸν

δεχόμενον

δεχόμενον ἴσως ὕδωρ ψυχρὸν, ὥστε καὶ τὴν φιάλην εἶναι χαλκέαν προσεοικυῖαν ἐκπετάλῳ δεχομένην ψυχρὸν ὕδωρ. τὴν δ' ἀμφίθετον πότερα δύο βάσεις ἔχειν, δεῖ νομίζειν ἐξ ἑκατέρου μέρους, ἢ τὸ μὲν ἀμφὶ σημαίνει τὸ περὶ, ὥσπερ δ' αὐτὸ περίθετον, ὥστε λέγεσθαι τὴν περιττῶς πεποιημένην, ἀμφίθετον. ἐπεὶ τὸ ποιῆσαι θεῖναι πρὸς τῶν ἀρχαίων ἐλέγετο. δύναται δὲ καὶ ἡ ὧδε τὸν πυθμένα καὶ τὸ στόμα τεθειμένη, ἡ δὲ τοιαύτη θέσις τῶν φιαλῶν ἰωνικὴ ἐστὶ καὶ ἀρχαία. ἔτι γοῦν καὶ νῦν οὕτως Μασσαλιῶται τιθέασι τὰς φιάλας ἐπὶ πρόσωπον. Κρατίνου δ' εἰπόντος ἐν Δραπέτισιν, Δέχεσθε φιάλας, τὰς δὲ βαλανειομφάλους. Ἐρατοσθένης ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ περὶ κωμῳδίας τὴν λέξιν ἀγνοεῖν φησὶ Λυκόφρονα. τῶν γὰρ φιαλῶν οἱ ὀμφαλοὶ καὶ τῶν βαλανείων οἱ θόλοι παρόμοιοι, εἰς δὲ τὸ εἶδος οὐκ ἀρρύθμως παίζοντα. Ἀπίων δὲ καὶ Ἡρόδωρος φησὶ φιάλαι ποιαὶ, ὧν ὁ ὀμφαλὸς παραπλήσιος ἰσθμῷ. ὁ δὲ Μυρλεανὸς Ἀσκληπιάδης, ἐν τοῖς περὶ Κρατίνου βαλανειόμφαλοι φησὶ λέγοντα, ὅτι οἱ ὀμφαλοὶ αὐτῶν καὶ τῶν βαλανείων οἱ θόλοι ὅμοιοι εἰσίν. ὁ Δίδυμος δὲ τὰ αὐτὰ εἰπὼν παρατίθεται Λυκόφρονος, οὕτως ἔχοντα ἐπὶ τῶν ὀμφαλῶν τῶν ἐν ταῖς γυναικείαις πυέλοις, ὅθεν τοῖς σκαφίοις ἀρύουσι. Τίμαρχος δ' ἐν τετάρτῳ περὶ τοῦ Ἐρατοσθένους Ἑρμοῦ, πεπαῖχθαί τις ἂν οἰηθείη φησὶ τὴν λέξιν, διότι τὰ πλεῖστα τῶν Ἀθήνησι βαλανείων κυκλοειδῆ ταῖς κατασκευαῖς ὄντα, τοὺς ἐξαγωγοὺς ἔχει κατὰ μέσον, ἐφ' οὗ χαλκοῦς ὀμφαλὸς ἔπεστιν. Ἴων δ' ἐν Ὀμφάλῃ, ἀλλ' ἐκφορεῖτε παρθένοι κύπελλα καὶ μεσομφάλους. οὕτως δ' εἴρηκε τὰς βαλανειομφάλους, ὧν Κρατῖνος μνημονεύει, δέχεσθε φιάλας τάσδε βαλανειομφάλους. ὁ Θεόπομπος ἐν Ἀλθαίᾳ ἔφη, λαβοῦσα πλήρη χρυσίαν μεσόμφαλον φιάλην. Τελεσὰς δ' ἄκρατον ὠνόμαζεν ὡς τοῦ Τελέστου ἄκρατον τὴν φιάλην εἰρηκότος. Φερεκράτης δὲ ἢ ὁ πεποιηκὼς τοὺς εἰς αὐτὸν ἀναφερομένους Πέρσας φησί, Στεφάνους τε πᾶσι κὠμφαλωτὰς χρυσίδας. Ἀθηναῖοι δὲ τὰς μὲν ἀργυρᾶς φιάλας ἀργυρίδας λέγουσι, χρυσίδας δὲ τὰς χρυσᾶς. τῆς δὲ ἀργυρίδος φιάλης, Φερεκράτης μὲν ἐν Πέρσαις οὕτως μνημονεύει, Οὗτος σὺ ποῖ τὴν ἀργυρίδα ταύτην φέρεις. Χρυσίδος δὲ Κρατῖνος ἐν Νόμοις, χρυσίδι σπονδὴν γράφει τοῖς ὄφεσι πιεῖν διδούς. καὶ Ἕρμιππος ἐν Κέρκωψι, Χρυσίδ' οἴνου παμπόλλου ἐκπιὼν ὑφέλκεται. Καὶ ὁ γε Ἐμβολιμαῖος, Ἐγὼ Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως τέτταρα Χυτρίδι ἀκράτου τοῦ τ' ἀδελφοῦ προσλαβὼν, Τὰς τῆς βασιλίσσης ταῦτ' ἐκπινδυν' ἐκπιὼν Ὡς αὖτις ᾄδεις ἴσον ἴσῳ κεκραμένον, Καὶ τῆς ὁμονοίας διατί νῦν μὴ κωμάσω Ἄνευ λύχνου πρὸς τὸ τηλικοῦτον φῶς. Ἡρόδοτος δ' ἐν τῇ πέμπτῃ τῶν ἱστοριῶν νόμον φησὶ θέσθαι Ἀργείους καὶ Αἰγινήτας, ἀττικὸν μηδὲν προσφέρειν πρὸς τὰς θυσίας, μηδὲ κέραμον, ἀλλ' ἐκ χυτρίδων ἐπιχωρίων τὸ λοιπὸν αὐτόθι πίνειν. καὶ Μελέαγρος δ' ὁ κυνικὸς ἐν τῷ συμποσίῳ οὕτωσι γράφει, ἐπὶ τούτῳ πρόποσιν αὐτῷ βαρεῖαν δίδωσι χυτρίδια βαθέα δώδεκα. ΨΥΓΕΥΣ ἢ ψυκτήρ. Πλάτων συμποσίῳ, ἀλλὰ φέρε παῖ φάναι τὸν ψυκτῆρα ἐκεῖνον, ἰδόντα αὐτὸν πλέον ἢ ὀκτὼ κοτύλας χωροῦντα, τοῦτον οὖν ἐμπλησάμενον πρῶτον μὲν αὐτὸν ἐκπιεῖν, ἔπειτα τῷ Σωκράτει κελεύειν ἐγχεῖν παραμηκύνειν, ἐγχέοντος τοῦ ἀρχιβούλου εὐκαιρότατα προχέων ὁ παῖς τοῦ οἰναρίου ἀνατρέπει τὸν ψυκτῆρα. Ἄλεξις ἐν Οἰκιζομένῳ φησί, τρικότυλον ψυγέα. Διώξιππος Φιλαργύρῳ, παρ' Ὀλυμπίχου δὲ θηρικλείους ἔλαβεν ὀξυτάτους δύο ψυκτῆρας. Μένανδρος δ' ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Χαλκεῖα φησί, τότε δὴ τὸ νῦν ἔθος ἄκρατον ἐβόων τὴν μεγάλην ψυκτῆρα, τίς προύπινεν αὐτοὺς ἀθλίους ἀπώλλυεν. Ἐπιγένης δ' ἐν Ἡρωΐνῃ καταλέγων πολλὰ ποτήρια, καὶ τοῦ ψυγέως οὕτως μνημονεύει, τὴν θηρίκλειον δεῦρο καὶ τὰ ῥοδιακὰ κόμισον λαβὼν τοὺς παῖδας αὐτοῖς μόνος ψυκτῆρα, κύαθον, κυμβία. Στράττις ψυχασταῖς. ὁ δέ τις ψυκτῆρα ὁ δέ τις κύαθον χαλκοῦν κλέψας ἀποσῶν κεῖται, κοτυλίδ' ἀνὰ χοίνικα ματτεῖ. Ἄλεξις δ' ἐν Ἱππίσκῳ, ψυκτηρίδιον καλεῖ διὰ τούτων, ἀπήντων τῷ ξένῳ εἰς τὴν κατὰ Λυσανίαν σύνην ἄθων ἀνὴρ τοῖς παισί τ' εἶπε, Δύω γὰρ ἦγον οἰκόθεν ἐκπώματα δυ' ὀβολὼ φιλιππίδου λεπτότερον. Ἡρακλέων δ' ὁ Ἐφέσιος, ὃν ἡμεῖς φησὶ ψυγέα καλοῦμεν, ψυκτηρίαν τινὲς ὀνομάζουσιν, τοὺς δ' ἀττικοὺς καὶ κωμῳδῶν τὸν ψυγέα, ὡς ξενικὸν ὄνομα. Εὐφορίων ἐν Ἀποδιδοῦσι. Ἐπανῆ κάλιστα ψυγέα τὴν ψυκτηρίαν, Τὸ σεύτλιον δὲ τεῦτλα, φακέα τὴν φακῆν, Τί δεῖ ποιεῖν; οὐ γὰρ εἶπον, ὥσπερ χρυσίου Φωνῆς ἀπότισον πυγόθεν καταλλαγήν. Ἀντιφάνης Ἱππεῦσι. Πῶς οὖν διακεισόμεθα τὸ μὲν ἐφίππιον, Στρῶμ' ἐστὶν ἡμῖν, ὁ δὲ καλὸς πῖλος, καλὸς Ψυκτήρ, τί βούλει πάντ' Ἀμαλθείας κέρας. Ἐν δὲ τῇ Κάρνῃ σαφῶς δηλοῦται, ὅτι τούτῳ ἐχρῶντο οἰνοχοοῦντες κυάθῳ. εἰπὼν γὰρ τρίποδα, καὶ κάδδον παραθέμενος ψυκτῆρα τ' οἴνου μαθύσκειν, ἐν τοῖς ἑξῆς ποιεῖ αὐτὸν λέγοντα, πότος ἔσται σφοδρότερος. οὐκοῦν εἰ φράσαι τις οὐκ ἔτι ἕξει, κυαθίζειν καὶ τὸν δὲ κάδδον ἔξω καὶ τὸ ποτήριον λαβὼν ἀπόφερε τἄλλα πάντα. Διονύσιος δὲ ὁ τοῦ Τρύφωνος ἐν τῷ περὶ ὀνομάτων τὸν ψυγέα φησὶν, ἐκάλουν οἱ ἀρχαῖοι δῖνον. Νίκανδρος δ' ὁ Θυατειρηνὸς καλεῖσθαι φησὶ ψυκτῆρας, καὶ τοὺς ἀλσώδεις καὶ συσκίους τόπους τοὺς τοῖς θεοῖς ἀνειμένους, ἐν οἷς ἔστιν ἀναψύξαι. Αἰσχύλος Νεανίσκοις, σαύρας ὑποσκίοισιν ἐν ψυκτηρίοις. Εὐριπίδης Φαέθοντι, ψυκτήρια δένδρεα φίλαισιν ἀγκάλαισι δέξεται. καὶ ὁ τὸν Αἰγίμιον δὲ ποιήσας, εἴθ' Ἡσίοδός ἐστιν, ἢ Κέρκωψ ὁ Μιλήσιος,

ὠιός. ἔνθα ποτ' ἔσται ἐμὸν ψυκτήριον ἔρχομαι λαβών. Ὠιός. οὕτως ἐκαλεῖτο τὸ ποτήριον φησὶ Τρύφων ἐν τοῖς ὀνομαστικοῖς τὸ ᾆσμα τῷ σκολίῳ διδόμενον, ὡς Ἀντιφάνης παρίστησιν ἐν διπλασίοις. Τὸ ᾠὸν ᾄσεται τοῖς θεοῖσιν οὐδέ ἕν, ἐὰν μὴ κεράσῃ τις ἔχε. τὸν ᾠδὸν λάμβανε, ἔπειτα μηδὲν τῶν ἀπηρχαιωμένων Τούτων περαίνης, τόν τε Τελαμῶνα μὴ δὲ τὸν Παιῶνα μὴ δ' Ἁρμόδιον.

ὠοσκύφια. Ὠοσκύφια. περὶ τῆς ἰδέας τῶν ποτηρίων Ἀσκληπιάδης ὁ μυρλεανὸς ἐν τῷ περὶ τῆς Νεστορίδος φησὶν, ὅτι δύο πυθμένας ἔχει, ἕνα μὲν τὸν κατὰ τὸ κύτος αὐτῷ συγκεχαλκευμένον, ἕτερον δὲ τὸν προσθετὸν ἀπ' ὀξέος ἀρχόμενον, καταλήγοντα δὲ εἰς πλατύτερον, ἐφ' οὗ ἵσταται τὸ ποτήριον.

ὠόν. Ὠόν. Δίνων ἐν τρίτῳ Περσικῶν φησὶν οὕτως, ἔστι δὲ ποτίβαζις ἄρτος κρίθινος καὶ πύρινος ὀπτὸς καὶ κυπαρίσσου στέφανος, καὶ οἶνος κεκραμένος ἐν ᾠῷ χρυσῷ, οὗ αὐτὸς βασιλεὺς πίνει. Τοσαῦτα εἰπὼν ὁ Πλούταρχος, καὶ ὑπὸ πάντων κροταλισθεὶς ᾔτησε φιάλην, ἀφ' ἧς σπείσας ταῖς μούσαις καὶ τῇ τούτων Μνημοσύνῃ μέτρι προὔπινε πᾶσι φιλοτησίαν ἐπειπὼν φιάλαν, ὡς ἔτις ἀφνειᾶς ἀπὸ χειρὸς ἑλὼν ἔνδον ἀμπέλου καχλάζοισαν δρόσον, δωρήσεται νεανίᾳ γαμβρῷ προπίνων, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς φιλτάτοις, ἐδωκε τῷ παιδὶ περιενεγκεῖν ἐν κύκλῳ κελεύσας τὸ πίνειν παρ' ὀλίγον, προστιθέμενος Μενάνδρου ἐκ περινθίας, οὐδὲ μίαν ἡ γραῦς ὅλως κύλικα παρῆκεν, ἀλλὰ πίνει τὴν κύκλῳ. καὶ πάλιν ἐκ θεοφορουμένης, Καὶ ταχὺ πάλιν τὸ πρῶτον περισοβεῖ ποτήριον αὐτοῖς ἀκράτου. καὶ Εὐριπίδης δ' ἐν Κρήσσαις, Τὰ δ' ἄλλα χαίρει κύλικος ἐρπούσης κύκλῳ.

Κύκλῳ πίνειν.

Κρατηρίζειν. Τοιοῦτος δὲ τοῦ γραμματικοῦ Λεωνίδου μεῖζον ποτήριον, καὶ εἰπόντος κρατηρίζωμεν ἄνδρες φίλοι. οὕτω δὲ τοὺς πότους Λυσανίας φησὶν ὁ κυρηναῖος Ἡρόδωρον εἰρηκέναι ἐν τούτοις. ἐπεὶ δὲ θύσαντες πρὸς δεῖπνον, καὶ κρατῆρας καὶ εὐχὰς καὶ παιᾶνας ἐτράποντο, καὶ ὁ τοὺς μίμους δὲ πεποιηκὼς ὃν ἀεὶ διὰ χειρὸς ἔχειν Δοῦρίς φησι, τὸν σοφὸν Πλάτωνα λέγοντος, κἀν κρατῆρι χαμίσαντι τοῦ πεπώκαμες. ἀλλὰ μὴν πρὸς θεῶν ὁ Ποντιανὸς ἔφη, ὦ δεόντως ἐκ μεγάλων πίνειν ποτηρίων τὸν ἥδιστον καὶ χαριέστατον Ξενοφῶντα πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχοντες, ὅς ἐν τῷ συμποσίῳ φησίν. ὁ δ' αὖ Σωκράτης εἶπεν, ἀλλὰ πίνειν μὲν ὦ ἄνδρες καὶ ἐμοὶ πάνυ δοκεῖ. τῷ γὰρ ὄντι ὁ οἶνος ἄρδων τὰς ψυχὰς, τὰς μὲν λύπας ὥσπερ ὁ μανδραγόρας ἀνθρώπους κοιμίζει, τὰς δὲ φιλοφροσύνας ὥσπερ ἔλαιον φλόγα ἐγείρει. δοκεῖ μέντοι μοι καὶ τὰ τῶν ἀνδρῶν σώματα τὰ αὐτὰ πάσχειν, ἅπερ καὶ τὰ τῶν ἐν γῇ φυομένων. καὶ γὰρ ἐκεῖνα, ὅταν μὲν ὁ θεὸς αὐτὰ ἄγαν ἀθρόως ποτίζει, οὐ δύναται ὀρθοῦσθαι, οὐδὲ ταῖς αὔραις διαπνεῖσθαι. ὅταν δὲ ὅσῳ ἥδεται, τοσοῦτο πίνῃ, καὶ μάλα ὀρθά τε αὔξεται, καὶ θάλλοντα ἀφικνεῖται εἰς τὴν καρπογονίαν. οὕτω δὴ καὶ ἡμεῖς, ἂν μὲν ἀθρόον τὸ ποτὸν ἐγχεώμεθα, ταχὺ ἡμῶν καὶ τὰ σώματα καὶ αἱ γνῶμαι σφαλοῦνται, καὶ οὐδ' ἀναπνεῖν, μὴ ὅτι λέγειν τι δυνησόμεθα. ἂν δὲ ἡμῖν οἱ παῖδες μικραῖς κύλιξι πυκνὰ ἐπιψακάζωσιν, ἵνα καὶ ἐγὼ ἐν γοργιείοις ῥήμασιν εἴπω, οὕτως οὐ βιαζόμενοι μεθύειν ὑπὸ τοῦ οἴνου, ἀλλ' ἀναπειθόμενοι πρὸς τὸ παιγνιωδέστερον ἀφιξόμεθα. ὡς ταῦτά τις ἀποβλέπων τὰ τοῦ καλοῦ Ξενοφῶντος, ἐπιγινώσκειν δυνήσεται, ἣν εἶχε πρὸς αὐτὸν ὁ λαμπρότατος Πλάτων ζηλοτυπίαν, ἢ τάχα φιλονείκως εἶχον ἀρχῆθεν πρὸς ἑαυτοὺς οἱ ἄνδρες οὗτοι, αἰσθόμενοι τῆς ἰδίας ἑκάτερος ἀρετῆς, καὶ ἴσως καὶ περὶ πρωτείων διεφέροντο. οὐ μόνον δὲ ἐξ ὧν περὶ Κύρου εἰρήκασι τεκμαιρομένοις ἡμῖν, ἀλλὰ κἀκ τῶν αὐτῶν ὑποθέσεων. συμπόσια μὲν γὰρ γεγράφασιν ἀμφότεροι, ἐν οἷς αὐτοῖς ὁ μὲν τὰς αὐλητρίδας ἐκβάλλει, ὁ δὲ εἰσάγει. καὶ ὁ μὲν ὡς προείρηται παραιτεῖται πίνειν μεγάλοις ποτηρίοις, ὁ δὲ τὸν Σωκράτην παράγει τῷ ψυκτῆρι πίνοντα μέχρι τῆς ἕω. καὶ ἐν τῷ περὶ ψυχῆς δὲ ὁ Πλάτων καταλεγόμενος, ἕκαστον τῶν παρατυχόντων, οὐδὲ κατὰ μικρὸν τοῦ Ξενοφῶντος μέμνηται. καὶ περὶ τοῦ Κύρου οὖν ὁ μὲν λέγει ὡς ἐκ πρώτης ἡλικίας ἐπεπαίδευτο πάντα τὰ πάτρια. ὁ δὲ Πλάτων ὥσπερ ἐναντιούμενος ἐν τρίτῳ νόμων φησί. μαντεύομαι δὲ περὶ Κύρου, τὰ μὲν ἄλλα στρατηγόν αὐτὸν ἀγαθὸν εἶναι καὶ φιλόπολιν, παιδείας δὲ ὀρθῆς οὐδὲ ἧφθαι τὸ παράπαν, οἰκονομίᾳ δὲ οὐδὲ τὸν νοῦν προσεσχηκέναι. ἔοικε δ' ἐκ νέου στρατεύεσθαι, παραδοὺς τε τοὺς παῖδας ταῖς γυναιξὶ τρέφειν. πάλιν ὁ μὲν Ξενοφῶν συναναβὰς Κύρῳ εἰς Πέρσας μετὰ τῶν μυρίων ἑλλήνων, καὶ ἀκριβῶς εἰδὼς τὴν προδοσίαν τοῦ θεσσαλοῦ Μένωνος, ὅτι αὐτὸς αἴτιος ἐγένετο τοῖς περὶ Κλέαρχον τῆς ἀπωλείας τῆς ὑπὸ Τισσαφέρνου γενομένης, καὶ οἷός τις ἦν τὸν τρόπον, ὡς χαλεπὸς, ὡς ἀσελγὴς, διηγησάμενος. ὁ καλὸς Πλάτων, μονονουχὶ εἰπὼν οὐκ ἔτυμος λόγος οὗτος, ἐγκώμια αὐτοῦ διεξέρχεται, ὁ τοὺς ἄλλους ἅπαξ ἁπλῶς κακολογήσας, ἐν μὲν τῇ πολιτείᾳ Ὅμηρον ἐκβάλλων, καὶ τὴν μιμητικὴν ποίησιν, αὐτὸς δὲ τοὺς διαλόγους μιμητικῶς γράψας, ὧν τῆς ἰδέας οὐδ' αὐτὸς εὑρετὴς ἐστίν, πρὸ γὰρ αὐτοῦ τοῦθ' εὗρε τὸ εἶδος τῶν λόγων ὁ τήιος Ἀλεξάμενος, ὡς Νικίας ὁ Νικαεὺς ἱστορεῖ καὶ Σωτηρίων. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τῷ περὶ ποιητῶν οὕτως γράφει, οὐκοῦν οὐδὲ ἐμμέτρους τοὺς καλουμένους σώφρονος μίμους, μὴ φῶμεν εἶναι λόγους καὶ μιμήσεις, ἢ τοὺς Ἀλεξαμενοῦ τοῦ τηίου τοὺς πρώτους γραφέντας τῶν Σωκρατικῶν διαλόγων. ἀντικρυς φάσκων ὁ πολυμαθέστατος Ἀριστοτέλης πρὸ Πλάτωνος διαλόγους γεγραφέναι τὸν Ἀλεξάμενον. διαβάλλει δὲ ὁ Πλάτων καὶ Θρασύμαχον τὸν

Gel. lib. 14. c. 3. Xenophōn & Platon ſimultates exercuiſſe inter ſe dicuntur.

Ἀλεξάμενος εὑρετὴς διαλόγων.

Κακοηθεία Πλάτωνος.

Secundus Alcibiades Xenophontis esse dicitur. Halcyon Luciani, est Leontis Academici.

τὸν Χαλκηδόνιον σοφιστὴν ὅμοιον εἶναι λέγων τῷ ὀνόματι. ἔτι δὲ Ἱππίαν καὶ Γοργίαν καὶ Παρμενίδην καὶ ἐν ἑνὶ διαλόγῳ τῷ Πρωταγόρᾳ πολλούς, ὁ τοιαῦτα ἐν τῇ Πολιτείᾳ εἰπών, ὅταν οἶμαι δημοκρατουμένη πόλις ἐλευθερίας διψήσασα κακῶν οἰνοχόων τύχῃ, καὶ ἀκράτου αὐτῆς μεθυσθῇ. λέγεται δὲ καὶ ὡς ὁ Γοργίας αὐτὸς ἀναγνοὺς τὸν ὁμώνυμον αὐτῷ διάλογον, πρὸς τοὺς συνήθεις ἔφη, ὡς καλῶς οἶδε Πλάτων ἰαμβίζειν. Ἕρμιππος δ' ἐν τῷ περὶ Γοργίου, ὡς ἐπεδήμησε, φησὶ ταῖς Ἀθήναις ὁ Γοργίας μετὰ τὸ ποιήσασθαι τὴν ἀνάθεσιν τῆς ἐν Δελφοῖς ἑαυτοῦ χρυσῆς εἰκόνος. εἰπόντος τοῦ Πλάτωνος ὅτε εἶδεν αὐτόν, ἥκει ἡμῖν ὅ καλός τε καὶ χρυσοῦς Γοργίας, ἔφη ὁ Γοργίας, ἦ καλόν γε αἱ Ἀθῆναι καὶ νέον τοῦτον Ἀρχίλοχον ἐνηνόχασιν. ἄλλοι δέ φασιν ὡς ἀναγνοὺς ὁ Γοργίας τὸν Πλάτωνος διάλογον, πρὸς τοὺς παρόντας εἶπεν, ὅτι οὐδὲν τούτων οὔτε εἶπεν οὔτε ἤκουσε παρὰ Πλάτωνος. ταὐτά φησι καὶ Φαίδωνα ἀναγνόντα τὸν περὶ ψυχῆς, διὸ καλῶς ὁ Τίμων περὶ αὐτοῦ ἔφη, ὡς ἀνέπλαττε Πλάτων πεπλασμένα θαύματα εἰδώς. Παρμενίδῃ μὲν γὰρ καὶ ἐλθεῖν εἰς λόγους, τὸν τοῦ Πλάτωνος Σωκράτην μόλις ἡ ἡλικία συγχωρεῖ, οὐχ ὡς καὶ τοιούτους εἰπεῖν ἢ ἀκοῦσαι λόγους. τὸ δὲ πάντων σχετλιώτατον, καὶ τὸ εἰπεῖν οὐδεμιᾶς κατεπειγούσης χρείας, ὅτι παιδικὰ γεγόνοι τοῦ Παρμενίδου Ζήνων ὁ πολίτης αὐτοῦ. ἀδύνατον δὲ καὶ Φαῖδρον οὐ μόνον κατὰ Σωκράτην εἶναι, ἤπου γε καὶ ἐρώμενον αὐτοῦ γεγονέναι. ἀλλὰ μὴν οὐ δύνανται Πάραλος καὶ Ξάνθιππος οἱ Περικλέους υἱοὶ τελευτήσαντος τῷ λοιμῷ Πρωταγόρᾳ διαλέγεσθαι, ὅτε δεύτερον ἐπεδήμησε ταῖς Ἀθήναις οἱ ἔτι πρότερον τελευτήσαντες, πολλὰ δ' ἔστι καὶ ἄλλα λέγειν περὶ αὐτοῦ καὶ δεικνύναι, ὡς ἔπλαττε τοὺς διαλόγους. ὅτι δὲ καὶ δυσμενὴς ἦν πρὸς ἅπαντας δῆλον, καὶ ἐκ τοῦ ἐν τῷ Ἴωνι ἐπιγραφομένῳ, ἐν ᾧ πρῶτον μὲν κακολογεῖ πάντας τοὺς ποιητάς, ἔπειτα καὶ τοὺς ὑπὸ τοῦ δήμου προαγομένους Φανοσθένη τὸν Ἄνδριον, καὶ Ἀπολλόδωρον τὸν Κυζικηνόν, ἔτι δὲ τὸν Κλαζομένιον Ἡρακλείδην, ἐν δὲ Μένωνι καὶ τοὺς μεγίστους παρ' Ἀθηναίοις γενομένους Ἀριστείδην καὶ Θεμιστοκλέα. Μένωνα δ' ἐπαινεῖ τὸν τοὺς Ἕλληνας προδόντα. ἐν δὲ τῷ Εὐθυδήμῳ αὐτόν τε καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Διονυσιόδωρον προπηλακίζων, καὶ καλῶν ὀψιμαθεῖς ἐριστικοὺς ὀνομάζων ὀνειδίζει αὐτοῖς, καὶ τὴν ἐκ Χίου τῆς πατρίδος φυγήν, ἀφ' ἧς ἐν Θουρίοις κατῴκησαν. ἐν δὲ τῷ περὶ ἀνδρείας Μελησίαν τὸν Θουκυδίδου τοῦ ἀντιπολιτευσαμένου Περικλεῖ, καὶ Λυσίμαχον τὸν Ἀριστείδου, τοῦ δικαίου τῆς τῶν πατέρων ἀρετῆς ἀναξίους εἶναι φάσκων. ἃ δὲ περὶ Ἀλκιβιάδου εἴρηκεν ἐν τῷ συμποσίῳ, οὐδ' εἰς φῶς λέγεσθαι δεῖν ἄξιον. ἔν τε τῷ προτέρῳ τῶν εἰς αὐτὸν διαλόγων, ὁ γὰρ δεύτερος ὑπό τινων Ξενοφῶντος εἶναι λέγεται, ὡς καὶ ἡ ἀλκυὼν Λέοντος τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ, ὥς φησι Νικίας ὁ νικαεύς. τὰ μὲν οὖν κατὰ Ἀλκιβιάδην λεχθέντα σιωπῶ. ὅτι δὲ τὸν Ἀθηναίων δῆμον εἰκαῖον εἴρηκε κριτήν, ἔτι πρόκωπον. Λακεδαιμονίους δὲ ἐπαινῶν, ἐπαινεῖ καὶ τοὺς πάντων Ἑλλήνων ἐχθροὺς Πέρσας. καὶ τὸν ἀδελφὸν δὲ τοῦ Ἀλκιβιάδου καὶ Νικίαν, μαινόμενόν τε ἀποφαίνει καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἠλιθίους, Μειδίαν τε ὀρτυγοκόπον, καὶ τὸν τῶν Ἀθηναίων δῆμον εὐπρόσωπον μὲν εἶναι, δεῖν δ' αὐτὸν ἀποδύσαντας θεωρεῖν. ὀφθήσεται γάρ φησιν περίβλεπτον ἀξίωμα περικείμενον κάλλους οὐκ ἀληθινοῦ. ἐν δὲ τῷ Κίμωνι οὐδὲ τῆς Θεμιστοκλέους φείδεται κατηγορίας, οὐδὲ τῆς Ἀλκιβιάδου καὶ Μυρωνίδου, ἀλλ' οὐδ' αὐτοῦ τοῦ Κίμωνος. καὶ ὁ Κρίτων δ' αὐτοῦ Σοφοκλέους περιέχει καταδρομήν. ὁ δὲ Γοργίας οὐ μόνον ἀφ' οὗ τὸ ἐπίγραμμα, ἀλλὰ καὶ Ἀρχελάου τοῦ Μακεδονίας βασιλέως, ὃν οὐ μόνον ἐπονείδιστον γένος ἔχειν, ἀλλ' ὅτι καὶ ἀπέκτεινε τὸν δεσπότην. οὗτος δ' ἐστὶ Πλάτων, ὃν Σπεύσιππος φησὶ φίλτατον ὄντα Ἀρχελάῳ, Φιλίππῳ τῆς βασιλείας αἴτιον γενέσθαι. γράφει γοῦν Καρύστιος ὁ περγαμηνὸς ἐν τοῖς ἱστορικοῖς ὑπομνήμασιν οὕτως. Σπεύσιππος πυνθανόμενος Φίλιππον βλασφημεῖν περὶ Πλάτωνος, εἰς ἐπιστολὴν ἔγραψέ τι τοιοῦτον, ὥσπερ ἀγνοοῦντας τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς βασιλείας Φίλιππος διὰ Πλάτωνος ἔσχεν. Εὐφραῖον γὰρ ἔπεμψε τὸν ὠρείτην πρὸς Περδίκκαν Πλάτων, ὃς ἔπεισεν ἀπομερίσαι τινὰ χώραν Φιλίππῳ. διατρέφων δ' ἐνταῦθα δύναμιν, ὡς ἀπέθανε Περδίκκας, ἐξ ἑτοίμου δυνάμεως ὑπαρχούσης ἐπέπεσε τοῖς πράγμασι. τοῦτο δ' εἴπερ οὕτως ἀληθείας ἔχει, θεὸς ἂν εἰδείη. ὁ δὲ καλὸς αὐτοῦ Πρωταγόρας πρὸς τῷ καταδρομὴν ἔχειν πολλῶν ποιητῶν καὶ σοφῶν ἀνδρῶν, ἐκθεατριζόμενον ἔχει καὶ τὸν Καλλίου βίον μᾶλλον τῶν Εὐπόλιδος κολάκων. ἐν δὲ τῷ Μενεξένῳ οὐ μόνον Ἱππίας ὁ ἠλεῖος χλευάζεται, ἀλλὰ καὶ ὁ ῥαμνούσιος Ἀντιφῶν, καὶ ὁ μουσικὸς Λάμπρος. ἐπιλείποι ἄν με ἡ ἡμέρα, εἰ πάντας ἐθελήσαιμι ἐπελθεῖν τοὺς κακῶς ἀκούσαντας ὑπὸ τοῦ σοφοῦ. ἀλλὰ μὴν οὐδ' Ἀντισθένην ἐπαινῶ. καὶ γὰρ καὶ οὗτος πολλοὺς εἰπὼν κακῶς, οὐδ' αὐτοῦ τοῦ Πλάτωνος ἀπέσχετο, ἀλλὰ καλέσας αὐτὸν φορτικῶς Σάτωνα, τὸν ταύτην ἔχοντα τὴν ἐπιγραφὴν διάλογον ἐξέδωκεν. Ἡγήσανδρος δ' ὁ Δελφὸς ἐν τοῖς ὑπομνήμασι, περὶ τῆς πρὸς πάντας τοῦ Πλάτωνος κακοηθείας λέγων, γράφει καὶ ταῦτα. μετὰ τὴν Σωκράτους τελευτήν, ἐπὶ πλεῖον τῶν συνήθων ἀθυμούντων ἔν τινι συνουσίᾳ, Πλάτων συμπαρὼν λαβὼν τὸ ποτήριον παρεκάλει μὴ ἀθυμεῖν αὐτούς, ὡς ἱκανὸς αὐτὸς εἴη ἡγεῖσθαι τῆς σχολῆς, καὶ προέπινεν Ἀπολλοδώρῳ, καὶ ὃς εἶπεν, ἥδιον ἂν παρὰ Σωκράτους τὴν τοῦ

φαρμάκου

εἰπὼν

Πλάτων πρὸς ἅπαντας δυσμενής.

μένης ρ.

Γοργίας sic legendum.

Cimon, Platonis dialogus Μιλτιάδης. habet Plato in Gorgia.

15.

Σάθωνα

φαρμακὰ κύλικα ἀλήφειν, ἢ παρὰ σοῦ τὴν τοῦ οἴνου πρόποσιν. ἐδόκει γὰρ Πλάτων φθονερὸς εἶναι, καὶ κατὰ τὸ ἦθος οὐδαμῶς εὐδοκιμεῖν. καὶ γὰρ Ἀρίστιππον πρὸς Διονύσιον ἀποδημήσαντα ἐσκώπτεν, αὐτὸς τρὶς εἰς Σικελίαν ἐκπλεύσας, ἅπαξ μὲν τῶν ῥυάκων χάριν, ὅτε καὶ τῷ πρεσβυτέρῳ Διονυσίῳ συγγενόμενος ἐκινδύνευσεν, δὶς δὲ πρὸς τὸν νεώτερον Διονύσιον, Αἰσχίνου τε πένητος ὄντος, καὶ μαθητὴν ἕνα ἔχοντος Ξενοκράτην, τοῦτον περιέσπασεν. καὶ Φαίδωνι δὲ τὴν τῆς δουλείας ἐφιστὰς δίκην ἐφωράθη, καὶ τὸ καθόλου πᾶσι τοῖς Σωκράτους μαθηταῖς ἐπεφύκει μητρυιᾶς ἔχων διάθεσιν. διόπερ Σωκράτης οὐκ ἀηδῶς περὶ αὐτοῦ στοχαζόμενος, ἐνύπνιον ἔφησεν ἑωρακέναι πλειόνων παρόντων. δοκεῖν γὰρ ἔφη τὸν Πλάτωνα κορώνην γενόμενον ἐπὶ τὴν κεφαλήν μου ἀναπηδήσαντα, τὸ φαλακρόν μου κατασκαριφᾶν, καὶ κρώζειν περιβλέπουσαν. δοκῶ οὖν σε Πλάτων πολλὰ κατὰ τῆς ἐμῆς ψεύσεσθαι κεφαλῆς. ἦν δὲ ὁ Πλάτων πρὸς τῇ κακοηθείᾳ καὶ φιλόδοξος, ὅστις ἔφησεν ἔσχατον τὸν τῆς δόξης χιτῶνα ἐν τῷ θανάτῳ αὐτῷ ἀποδυόμεθα, ἐν διαθήκαις, ἐν κομιδαῖς, ἐν τάφοις, ὥς φησι Διοσκουρίδης ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασι. καὶ τὸ πόλιν δὲ θελῆσαι κτίσαι, καὶ τὸ νομοθετῆσαι, τίνος φήσει πάθος εἶναι ἢ φιλοδοξίας; δῆλον δὲ ὅτι τοῦτ' ἐξ ὧν ἐν τῷ Τιμαίῳ λέγει. πέπονθά τι πάθος πρὸς τὴν πολιτείαν, ὥσπερ ἂν εἰ ζωγράφος ἐβούλετο τὰ ἑαυτοῦ ἔργα κινούμενα καὶ ἐνεργὰ ἰδεῖν, οὕτω κἀγὼ τοὺς πολίτας οὓς διαγράφω. περὶ δὲ τῶν ἐν τοῖς διαλόγοις αὐτοῦ λελεγμένων, τί ἂν καὶ λέγοι τις; ἡ μὲν γὰρ ψυχὴ ἡ διαπλαττομένη ἀθάνατος ὑπ' αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὴν ἀπόλυσιν χωριζομένη τοῦ σώματος παρὰ πρώτῳ εἴρηται Ὁμήρῳ. οὗτος γὰρ εἴρηκεν ὡς ἡ τοῦ Πατρόκλου ψυχὴ Ἄϊδός δὲ κατῆλθεν, ὃν πότμον γοόωσα λιποῦσ' ἀδροτῆτα καὶ ἥβην. [Ιλ. π.] εἰ δ' οὖν καὶ Πλάτωνος φήσειέ τις εἶναι τὸν λόγον, οὐχ ὁρῶ τίν' ἐσχήκαμεν ἀπ' αὐτοῦ ὠφέλειαν. ἐὰν γὰρ καὶ συγχωρήσῃ τις μεθίστασθαι τὰς τῶν τετελευτηκότων ψυχὰς εἰς ἄλλας φύσεις, καὶ πρὸς τὸν μετεωρότερον ἀνέρχεσθαι τόπον, ἅτε κουφότητος μετεχούσας, τί πλέον ἡμῖν; ὧν γὰρ μήτε ἀνάμνησίς ἐστιν, ὅπου ποτ' ἦμεν, μήτ' αἴσθησις ἦ, εἰ καὶ τὸ σύνολον ἦμεν, τίς χάρις ταύτης τῆς ἀθανασίας; οἱ δὲ συντεθέντες ὑπ' αὐτοῦ νόμοι, καὶ τούτων ἔτι πρότερον ἡ πολιτεία, τί πεποιήκασιν; καίτοι γε ἔδει καθάπερ τὸν Λυκοῦργον τοὺς Λακεδαιμονίους, καὶ τὸν Σόλωνα τοὺς Ἀθηναίους, καὶ τὸν Ζάλευκον τοὺς Θουρίους, καὶ αὐτὸν εἴπερ ἦσαν χρήσιμοι, πεῖσαι τινὰς τῶν Ἑλλήνων αὐτοῖς χρήσασθαι. νόμος γάρ ἐστιν, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης, λόγος ὡρισμένος καθ' ὁμολογίαν κοινὴν πόλεως, μηνύων πῶς δεῖ πράττειν ἕκαστα. ὁ δὲ Πλάτων πῶς οὐκ ἄτοπος, τριῶν Ἀθηναίων γενομένων νομοθετῶν, τῶν γε δὴ γνωριζομένων Δράκοντος, καὶ αὐτοῦ τοῦ Πλάτωνος καὶ Σόλωνος, τῶν μὲν τοῖς νόμοις ἐμμένειν τοὺς πολίτας, τῶν δὲ τοῦ Πλάτωνος καὶ προσκαταγελᾶν. ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ περὶ τῆς πολιτείας, εἰ καὶ πασῶν ἐστιν αὕτη βελτίων, μὴ πείθει δ' ἡμᾶς, τί πλέον; ἔοικεν οὖν ὁ Πλάτων οὐ τοῖς οὖσιν ἀνθρώποις γράψαι τοὺς νόμους, ἀλλὰ τοῖς ὑπ' αὐτοῦ διαπλαττομένοις, ὥστε καὶ ζητεῖσθαι τοὺς χρησομένους. ἐχρῆν οὖν, ἃ πείσει λέγων, ταῦτα καὶ γράφειν, καὶ μὴ ταυτὰ ποιεῖν τοῖς εὐχομένοις, ἀλλὰ τοῖς τῶν ἐνδεχομένων ἀντεχομένοις. χωρὶς τοίνυν τούτων, εἴ τις διεξίοι τοὺς Τιμαίους αὐτοῦ καὶ τοὺς Γοργίας, καὶ τοὺς ἄλλους δὲ τοὺς τοιούτους διαλόγους, ἐν οἷς καὶ περὶ τῶν ἐν τοῖς μαθήμασι διεξέρχεται, καὶ περὶ τῶν κατὰ φύσιν καὶ περὶ πλειόνων ἄλλων, οὐδ' ὡς διὰ ταῦτα θαυμαστέος ἐστίν. ἔχει γάρ τις καὶ παρ' ἑτέρων ταῦτα λαβεῖν, ἢ βέλτιον λεχθέντα, ἢ μὴ χεῖρον. καὶ γὰρ Θεόπομπος ὁ Χῖος ἐν τῷ κατὰ τῆς Πλάτωνος διατριβῆς, τοὺς πολλούς φησι τῶν διαλόγων αὐτοῦ ἀχρείους καὶ ψευδεῖς ἄν τις εὕροι. ἀλλοτρίους δὲ τοὺς πλείους ὄντας ἐκ τῶν Ἀριστίππου διατριβῶν, ἐνίους δὲ καὶ τῶν Ἀντισθένους, πολλοὺς δὲ κἀκ τῶν Βρύσωνος τοῦ Ἡρακλεώτου. ἀλλὰ τὰ κατὰ τὸν ἄνθρωπον ἅπερ ἐπαγγέλλεται, καὶ ἡμεῖς ζητοῦμεν ἐκ τῶν ἐκείνου λόγων, ὅπερ οὐχ εὑρίσκομεν, ἀλλὰ συμπόσια μὲν καὶ λόγους ὑπὲρ ἔρωτος εἰρημένους, καὶ μάλ' ἀπρεπῶς, οὓς καταφρονῶν τῶν ἀναγνωσομένων συνέθηκεν, ὥσπερ καὶ οἱ πολλοὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ τυραννικοί τινες καὶ διάβολοι γενόμενοι. Εὔφρατος μὲν γὰρ παρὰ Περδίκκᾳ τῷ βασιλεῖ διατρίβων ἐν Μακεδονίᾳ, οὐκ ἧττον αὐτοῦ ἐβασίλευε, φαῦλος ὢν καὶ διάβολος, ὃς οὕτω ψυχρῶς συνέταξε τὴν ἑταιρίαν τοῦ βασιλέως, ὥστε οὐκ ἐξῆν τοῦ συσσιτίου μετασχεῖν, εἰ μή τις ἐπίσταιτο τὸ γεωμετρεῖν ἢ τὸ φιλοσοφεῖν. ὅθεν Φιλίππου τὴν ἀρχὴν παραλαβόντος, Παρμενίων αὐτὸν ἐν ὠρεῷ λαβὼν ἀπέκτεινεν, ὥς φησι Καρύστιος ἐν ἱστορικοῖς ὑπομνήμασιν. καὶ Κάλλιππος δὲ ὁ Ἀθηναῖος μαθητὴς καὶ αὐτὸς Πλάτωνος, ἑταῖρος Δίωνος καὶ συμμαθητὴς γενόμενος, καὶ συναποδημήσας αὐτῷ εἰς Συρακούσας, ὁρῶν ἤδη τὸν Δίωνα ἐξιδιοποιούμενον τὴν μοναρχίαν, ἀποκτείνας αὐτὸν, καὶ αὐτὸς τυραννεῖν ἐπιχειρήσας ἐπεσφάγη. Εὐάγων δὲ ὁ Λαμψακηνὸς, ὥς φησιν Εὐρύπυλος καὶ Δικαιοκλῆς ὁ Κνίδιος, ἐν εἰκοστῷ καὶ πρώτῳ διατριβῶν. ἔτι δὲ καὶ Δημοχάρης ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ ὑπὲρ Σοφοκλέους πρὸς Φίλωνα, δανείσας τῇ πατρίδι ἀργύριον ἐπὶ ἐνεχύρῳ τῇ ἀκροπόλει, καὶ ἀποστερήσας τυραννεῖν ἐβούλετο, ἕως συνδραμόντες ἐπ' αὐτὸν οἱ Λαμψακηνοὶ, καὶ τὰ χρήματα ἀποδόντες ἐξέβαλον. Τίμαιος δ' ὁ Κυζικηνὸς, ὡς ὁ αὐτὸς Δημοχάρης

φησί

Κατὰ Πλάτωνος.

Πλάτωνος μαθηταὶ τυραννικοί.

φησὶ χρήματα καὶ σῖτον ἐπιδοὺς τοῖς πολίταις, καὶ διὰ ταῦτα πιστευθεὶς ὢν χρηστὸς παρὰ τοῖς Κυζικηνοῖς, μικρὸν ἐπισχὼν χρόνον ἐπέθετο τῇ πολιτείᾳ δι' Ἀριδαίου. κριθεὶς δὲ καὶ ἁλοὺς καὶ ἀδοξήσας, ἐν μὲν τῇ πόλει ἐπέμεινε παλαιὸς καὶ γεγηρακώς, ἀτίμως δὲ καὶ ἀδόξως διαζῶν. τοιοῦτοι δ' εἰσὶ καὶ νῦν τῶν ἀκαδημαϊκῶν τινὲς ἀνοσίως καὶ ἀδόξως βιοῦντες. χρημάτων γὰρ δι' ἀσεβείας καὶ παρὰ φύσιν κυριεύσαντες διὰ γοητείαν νῦν εἰσι περίβλεπτοι, ὥσπερ καὶ Χαίρων ὁ Πελληνεύς, ὃς οὐ μόνον Πλάτωνι ἐσχόλακεν, ἀλλὰ καὶ Ξενοκράτει. καὶ οὗτος οὖν τῆς πατρίδος πικρῶς τυραννήσας, οὐ μόνον τοὺς ἀρίστους τῶν πολιτῶν ἐξήλασεν, ἀλλὰ καὶ τοῖς τούτων δούλοις τὰ χρήματα τῶν δεσποτῶν χαρισάμενος, καὶ τὰς ἐκείνων γυναῖκας συνῴκισε πρὸς γάμου κοινωνίαν. ταῦτ' ὠφεληθεὶς ἐκ τῆς καλῆς πολιτείας καὶ τῶν παρανόμων νόμων. διὸ καὶ Ἔφιππος ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν Ναυάγῳ Πλάτωνά τε αὐτὸν καὶ τῶν γνωρίμων τινὰς κεκωμῴδηκεν, ὡς καὶ ἐπ' ἀργυρίῳ συκοφαντοῦντας, ἐμφαίνων ὅτι καὶ πολυτελῶς ἠσκοῦντο, καὶ ὅτι τῆς εὐμορφίας τῶν καθ' ἡμᾶς ἀσελγῶν πλείονα πρόνοιαν ἐποιοῦντο. λέγει δὲ οὕτως. Ἔπειτ' ἀναστὰς εὔστοχος νεανίας Τῶν ἐξ ἀκαδημίας τις ὑπὸ Πλάτωνα, καὶ Βρυσωνοθρασυμαχειοληψικερμάτων Πληγεὶς ἀνάγκῃ ληψιγομίσθῳ τέχνῃ Συνών τις οὐκ ἄσκεπτα δυνάμενος λέγειν, Εὖ μὲν μαχαίρᾳ ξυστ' ἔχων βριχώματα, Εὖ δ' ὑποκαθιεῖσα τὰ μὰ πώγωνος βάθη, Εὖ δ' ἐν πεδίλῳ πόδα τιθεὶς ὑπὸ ξυρὸν Κνήμης ἱματίων ἰσομέτροις ἑλίγμασιν, Ὄγκῳ τε χλανίδος εὖ τεθωρακισμένος, Σχῆμ' ἀξιόχρεων ἐπικαθεὶς βακτηρίᾳ, Ἀλλότριον, οὐκ οἰκεῖον, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, Ἔλεξεν, ἄνδρες τῆς Ἀθηναίων χθονός. μέχρι τούτων καὶ ἡμῖν πεπαίσθω, καὶ ἥδε ἡ συναγωγὴ φίλτατε Τιμόκρατες, ἑξῆς δὲ ἐροῦμεν περὶ τῶν ἐπὶ τρυφῇ διαβοήτων γενομένων.

ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ.

Ἄνθρωπος εἶναί μοι Κυρηναῖος δοκεῖς, Κατὰ τὸν Ἄλεξιδος Τυνδάρεων ἑταῖρε Τιμόκρατες. Κἀκεῖ γὰρ αὐτίς ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἕνα καλῇ, Πάρεισιν ὀκτωκαίδεκ' ἄλλοι καὶ δεκαρμάτα, συνωρίδες τε πεντεκαίδεκα. Τούτοις δὲ δεῖ σε τἀπιτήδει' ἐμβαλεῖν, Εἰς τ' ἦν κράτιστον μηδὲ καλέσαι μηδ' ἕνα. κἀμοὶ δὲ ἦν κράτιστον σιωπᾶν, καὶ μὴ ἐπὶ τοσούτοις προειρημένοις ἕτερα προστιθέναι. ἀλλ' ἐπεὶ πάνυ λιπαρῶς ἡμᾶς ἀπαιτεῖς, καὶ τὸν περὶ τρυφῇ διαβοήτων γενομένων λόγον, καὶ τῆς τούτων ἡδυπαθείας. ἡ γὰρ ἀπόλαυσις δοκεῖ μετ' ἐπιθυμίας πρῶτον, ἔπειτα μεθ' ἡδονῆς. καί τοι Σοφοκλῆς γε ὁ ποιητὴς τῶν ἀπολαυστικῶν γε εἷς ὤν, ἵνα μὴ κατηγορῇ τοῦ γήρως, εἰς σωφροσύνην ἐπέθετο τὴν ἀσθένειαν αὐτοῦ, τὴν περὶ τὰς τῶν ἀφροδισίων ἀπολαύσεις, φήσας ἀσμένως ἀπηλλάχθαι αὐτῶν ὥσπερ τινὸς δεσπότου. ἐγὼ δέ φημι, καὶ τὴν τοῦ Πάριδος κρίσιν ὑπὸ τῶν παλαιοτέρων πεποιῆσθαι ἡδονῆς πρὸς ἀρετὴν οὖσαν σύγκρισιν. προκριθείσης γοῦν τῆς Ἀφροδίτης, αὕτη δ' ἐστὶν ἡδονή, πάντα συνεταράχθη. καί μοι δοκεῖ καὶ ὁ καλὸς ἡμῶν Ξενοφῶν, τὸν περὶ τὸν Ἡρακλέα καὶ τὴν ἀρετὴν μῦθον ἐντεῦθεν πεπλακέναι. κατὰ γὰρ τὸν Ἐμπεδοκλέα Οὐδέ τις ἦν κείνοισιν θεός, οὐδὲ Κυδοιμός, Οὐδὲ Ζεὺς βασιλεύς, οὐδὲ Κρόνος, οὐδὲ Ποσειδῶν, Ἀλλὰ Κύπρις βασίλεια. Τὴν οἵ γ' εὐσεβέεσσιν ἀγάλμασιν ἱλάσκονται. Γραπτοῖς δὲ ζώοισι, μύροισί τε δαιδαλεόδμοις, Σμύρνης τ' ἀκρήτου θυσίαις λιβάνου τε θυώδους, Ξανθῶν τε σπονδὰς μελίτων ῥίπτοντες ἐς οὖδας. καὶ Μένανδρος δ' ἐν Κιθαριστῇ περί τινος μουσικευομένου φησί, φιλόμουσον εἶναι αὐτὸν πάνυ Ἀκούσματ' εἰς τρυφήν τε παιδεύεσθ' ἀεί. καί τοι τινές φασι κατὰ φύσιν εἶναι τὴν ἡδονήν, ἐκ τοῦ πάντα ζῷα δεδουλῶσθαι ταύτῃ, ὥσπερ οὐχὶ καὶ δειλίας καὶ φόβου, καὶ τῶν ἄλλων παθημάτων κοινῶς μὲν ἐν ἅπασιν ὄντων, παρὰ δὲ τοῖς λογισμῷ χρωμένοις ἀποδοκιμαζομένων. τὸ οὖν ἡδονὰς διώκειν προπετῶς, λύπας ἐστὶ θηρεύειν. διόπερ Ὅμηρος ἐπονείδιστον βουλόμενος ποιῆσαι τὴν ἡδονήν, καὶ τῶν θεῶν φησὶ τοὺς μεγίστους οὐδὲν ὑπὸ τῆς σφετέρας ὠφεληθῆναι δυνάμεως, ἀλλὰ τὰ μέγιστα βλάπτεσθαι προενεχθέντας ὑπ' αὐτῆς. ὅσα μὲν γὰρ ἀγρυπνῶν ὁ Ζεὺς ἐφρόντισεν ὑπὲρ τῶν Τρώων, ταῦτ' ἀπώλεσε μεθ' ἡμέραν ὑφ' ἡδονῆς κρατηθείς. καὶ ὁ Ἄρης ἀλκιμώτατος ὢν ὑπὸ τοῦ ἀσθενεστάτου Ἡφαίστου συνεποδίσθη, καὶ ὦφλεν αἰσχύνην καὶ ζημίαν, ἐκδοὺς ἑαυτὸν ἔρωσιν ἀλογίστοις. φησὶ γοῦν πρὸς τοὺς θεούς, ὅτ' ἦλθον αὐτὸν θεασόμενοι δεδεμένον, Οὐκ ἀρετᾷ κακὰ ἔργα· κιχάνει τοι βραδὺς ὠκύν, Ὡς καὶ νῦν Ἥφαιστος ἐὼν βραδὺς εἷλεν Ἄρηα, Ὠκύτατόν περ ἐόντα θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι, Χωλὸς ἐὼν τέχνῃσι· τὸ καὶ ζωάγρι' ὀφέλλει. οὐδεὶς δὲ λέγει τὸν Ἀριστείδου βίον ἡδύν, ἀλλὰ τὸν Σμινδυρίδου τοῦ Συβαρίτου, καὶ τὸν Σαρδαναπάλλου. καί τοι κατά γε τὴν δόξαν φησίν, ἐν τῷ περὶ ἡδονῆς, Θεόφραστος, οὐχ ὁμοίως λαμπρός ἐστιν, ἀλλ' οὐχ ὑφύφησεν ὥσπερ ἐκεῖνοι. οὐδὲ τὸν Ἀγησιλάου τοῦ Λακεδαιμονίων βασιλέως, ἀλλὰ μᾶλλον εἰ ἔτυχε τὸν Ἀνανίου ὄντως

Β. ἀπομνημονευμάτων.

καθ' ἡδονήν.

Ἰλ. ξ.

Ὀδ. θ.

ἀοράτου

ἀοράτου περὶ δόξαν ὄντος. οὐδὲ τὸν τῶν ἡμιθέων τῶν ἐπὶ Τροίας, ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον τὸν νῦν, καὶ τοῦτ' εἰκότως, ὁ μὲν γὰρ ἀκατάσκευος, καὶ καθάπερ αὐτουργὸς ἦν, οὔτ' ἐπιμιξίας οὔσης, οὔτε τῶν τεχνῶν διακεκριμένων. ὁ δὲ πᾶσιν ἐξηρτυμένος πρὸς ῥᾳστώνην καὶ πρὸς ἀπόλαυσιν, καὶ πρὸς τὰς ἄλλας διαγωγάς. Πλάτων δὲ ἐν τῷ Φιλήβῳ φησίν, ἡδονὴ μὲν γὰρ ἁπάντων ἀλαζονίστατον. ὡς δὲ λόγος καὶ ἐν ταῖς ἡδοναῖς ταῖς περὶ τὰ ἀφροδίσια, αἳ δὴ μέγισται δοκοῦσιν εἶναι, καὶ τὸ ἐπιορκεῖν συγγνώμην εἴληφε παρὰ θεῶν, ὥσπερ καθάπερ παίδων τῶν ἡδονῶν, οὐδὲ τὸν λογισμὸν κεκτημένων. ἐν δὲ τῷ ὀγδόῳ τῆς Πολιτείας ὁ αὐτὸς Πλάτων πρότερος ὑπέδειξε τὸ ὑπὸ τῶν ἐπικουρείων θρυλλούμενον, ὅτι τῶν μὲν ἐπιθυμιῶν αἱ μέν εἰσι, φυσικαὶ μὲν, οὐκ ἀναγκαῖαι δὲ, αἱ δὲ οὔτε φυσικαὶ οὔτε ἀναγκαῖαι, γράφων οὕτως. ἆρ' οὖν οὐχ ἡ τοῦ φαγεῖν μέχρις ὑγιείας καὶ εὐεξίας, καὶ τοῦ σίτου καὶ ὄψου ἀναγκαίως ἂν εἴη; Οἶμαι. ἡ μέν γέ που τοῦ σίτου κατ' ἀμφότερα ἀναγκαῖα, ᾗ τε ὠφέλιμος, ᾗ τε παῦσαι ζῶντα δυνατή. Ναί. Ἡ δὲ ὄψου εἴπη τινὰ ὠφέλειαν πρὸς εὐεξίαν παρέχεται; Πάνυ μὲν οὖν. Τί δαὶ ἡ πέρα τούτων καὶ ἀλλοίων ἐδεσμάτων ἢ τοιούτων ἐπιθυμία, δυνατὴ δὲ κολαζομένη ἐκ νέων καὶ παιδευομένη ἐκ τῶν πολλῶν ἀπαλλάττεσθαι, καὶ βλαβερὰ μὲν σώματι, βλαβερὰ δὲ ψυχῇ πρός τε φρόνησιν, καὶ πρὸς τὸ σωφρονεῖν, ἆρά γε ὀρθῶς οὐκ ἀναγκαῖα ἂν καλοῖτο; Ὀρθότατα μὲν οὖν. Ἡρακλείδης δὲ ὁ Ποντικὸς ἐν τῷ περὶ ἡδονῆς τάδε λέγει, οἱ τύραννοι καὶ οἱ βασιλεῖς τῶν ἀγαθῶν ὄντες κύριοι, καὶ πάντων εἰληφότες πεῖραν, τὴν ἡδονὴν προκρίνουσι, μεγαλοψυχοτέρας ποιούσης τῆς ἡδονῆς τὰς τῶν ἀνθρώπων φύσεις. ἅπαντες γοῦν οἱ τὴν ἡδονὴν τιμῶντες, καὶ τρυφᾶν προῃρημένοι, μεγαλόψυχοι καὶ μεγαλοπρεπεῖς εἰσιν, ὡς Πέρσαι καὶ Μῆδοι. μάλιστα γὰρ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων τὴν ἡδονὴν οὗτοι καὶ τὸ τρυφᾶν τιμῶσι, ἀνδρειότατοι καὶ μεγαλοψυχότεροι τῶν βαρβάρων ὄντες. ἔστι γὰρ τὸ μὲν ἥδεσθαι, καὶ τὸ τρυφᾶν ἐλευθέρων, ἀνίησι γὰρ τὰς ψυχὰς, καὶ αὔξει. τὸ δὲ πονεῖν δούλων καὶ ταπεινῶν, διότι καὶ συστέλλονται οὗτοι καὶ τὰς φύσεις. καὶ ἡ Ἀθηναίων πόλις ἕως ἐτρύφα, μεγίστη τε ἦν, καὶ μεγαλοψυχοτάτους ἔτρεφεν ἄνδρας. ἁλουργῆ μὲν γὰρ ἠμπίσχοντο ἱμάτια, ποικίλους δ' ὑπέδυνον χιτῶνας. κορύμβους δ' ἀναδούμενοι τῶν τριχῶν, χρυσοῦς τέττιγας περὶ τὸ μέτωπον, καὶ τὰς κόμας ἐφόρουν, ὀκλαδίας τε αὐτοῖς δίφρους ἔφερον οἱ παῖδες, ἵνα μὴ καθίζοιεν, ὡς ἔτυχεν. καὶ οὗτοι ἦσαν οἱ τοιοῦτοι, οἱ τὴν ἐν Μαραθῶνι νικήσαντες μάχην, καὶ μόνοι τὴν τῆς Ἀσίας ἁπάσης δύναμιν χειρωσάμενοι. καὶ οἱ φρονιμώτατοι δέ φησιν καὶ μεγίστην δόξαν ἐπὶ σοφίᾳ ἔχοντες, μέγιστον ἀγαθὸν τὴν ἡδονὴν εἶναι νομίζουσι. Σιμωνίδης μὲν οὑτωσὶ λέγων, τίς γὰρ ἁδονᾶς ἄτερ θνητῶν βίος ποθεινὸς, ἢ ποία τυραννίς; τᾶσδ' ἄτερ οὐδὲ θεῶν ζηλωτὸς αἰών. Πίνδαρος παραινῶν Ἱέρωνι τῷ Συρακουσίων ἄρχοντι, μὴ δὲ ἀμαύρου φησὶ τέρψιν ἐν βίῳ, πολύ τοι φέριστον ἀνδρὶ τερπνὸς αἰών. καὶ Ὅμηρος δὲ τὴν εὐφροσύνην καὶ τὸ εὐφραίνεσθαι τέλος φησὶν εἶναι χαριέστερον, ὅταν δαιτυμόνες μὲν ἀοιδοῦ ἀκουάζωνται, παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι. τοὺς δὲ θεοὺς φησὶν εἶναι ῥεῖα ζώοντας, τὸ δὲ ῥεῖα ἐστὶν ἀπόνως, ὥσπερ ἐνδεικνύμενος ὅτι μέγιστόν ἐστι τῶν κακῶν ἡ περὶ τὸ ζῆν ταλαιπωρία καὶ ὁ πόνος. διόπερ καὶ Μεγακλείδης ἐπιτιμᾷ τοῖς μεθ' Ὅμηρον καὶ Ἡσίοδον ποιηταῖς, ὅσοι περὶ Ἡρακλέους εἰρήκασιν, ὡς στρατοπέδων ἡγεῖτο, καὶ πόλεις ᾕρει, ὃς μεθ' ἡδονῆς πλείστης τὸν μετ' ἀνθρώπων βίον διετέλεσε. πλείστας μὲν γυναῖκας γήμας, ἐκ πλείστων δὲ λάθρα παρθένων παιδοποιησάμενος. εἴποι γὰρ ἄν τις πρὸς τοὺς οὐ ταῦτα παραδεχομένους, πόθεν ὦ οὗτοι τὴν περὶ τὰς ἐδωδὰς αὐτῷ σπουδὴν ἀνατίθετε, ἢ πόθεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὸ τῆς λοιβαίας κύλικος μηδὲν ὑπολείπεσθαι, εἰ μὴ τὰ περὶ τὰς ἡδονὰς ἐδοκίμαζεν. ἢ διατί τὰ θερμὰ λουτρὰ τὰ φαινόμενα ἐκ τῆς γῆς πάντες Ἡρακλέους φασὶν εἶναι ἱερὰ, ἢ διὰ τί τὰς μαλακὰς στρωμνὰς Ἡρακλέους κοίτας εἰώθασι καλεῖν, εἰ κατεφρόνει τῶν ἡδέως ζώντων. τοῦτον οὖν φασιν οἱ νέοι ποιηταὶ κατασκευάζουσιν ἐν λῃστοῦ σχήματι μόνον περιπορευόμενον, ξύλον ἔχοντα καὶ λεοντῆν καὶ τόξα, καὶ ταῦτα πλάσαι πρῶτον Στησίχορον τὸν Ἱμεραῖον. καὶ Ξάνθος δ' ὁ μελοποιὸς πρεσβύτερος ὢν Στησιχόρου, ὡς καὶ αὐτὸς ὁ Στησίχορος μαρτυρεῖ, ὥς φησιν ὁ Μεγακλείδης, οὐ ταύτην αὐτῷ περιτίθησι τὴν στολὴν, ἀλλὰ τὴν Ὁμηρικήν. πολλὰ δὲ τῶν Ξάνθου παραπεποίηκεν ὁ Στησίχορος, ὥσπερ καὶ τὴν Ὀρέστειαν καλουμένην. Ἀντισθένης δὲ τὴν ἡδονὴν ἀγαθὸν εἶναι φάσκων, προσέθηκε τὴν ἀμεταμέλητον. ὁ δὲ παρὰ τῷ Ὁμήρῳ Ὀδυσσεὺς ἡγεμὼν δοκεῖ γεγενῆσθαι Ἐπικούρῳ τῆς πολυθρυλλήτου ἡδονῆς, ὅσπερ φησίν. Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημὶ τέλος χαριέστερον εἶναι, Ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα. Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ Ἥμενοι ἑξείης, παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι Σίτου καὶ κρειῶν, μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσων Οἰνοχόος παρέχῃσι, καὶ ἐγχείῃ δεπάεσσιν, Τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἴδεται εἶναι. Ὁ δὲ Μεγακλείδης φησὶ τὸν Ὀδυσσέα καθομιλοῦντα τοὺς καιροὺς ὑπὲρ τοῦ δοκεῖν ὁμοήθης τοῖς Φαίαξιν εἶναι, τὸ ἁβροδίαιτον αὐτῶν ἀσπάζεσθαι προπυνθανόμενον τοῦ Ἀλκίνου. Αἰεὶ δ' ἡμῖν δαίς τε φίλη, κίθαρίς τε χοροί τε, Εἵματά τ' ἐξημοιβὰ, λοετρά τε θερμὰ καὶ εὐναί. Μόνως γὰρ οὕτως ᾤετο, ὧν ἤλπιζε μὴ διαμαρτεῖν.

πιστός

ποιητὸς εἶναι, καὶ ὁ παραινῶν Ἀμφιλόχῳ τῷ παιδί, ὦ τέκνον ποντίου θηρὸς πετραίου χρωτὶ μάλιστα νόον προσφέρων, πάσαις πολίεσσιν ὁμίλει, τῷ παρεόντι δ' ἐπαινήσαις ἑκὼν, ἄλλο τ' ἀλλοῖα φρόνει. ὁμοίως φησὶ καὶ Σοφοκλῆς ἐν Ἰφιγενείᾳ, Νόει πρὸς ἀνδρὶ σῶμα πολύπους ὅπως πέτρᾳ τραπέσθαι γνησίου φρονήματος. καὶ ὁ Θέογνις, Πουλύπου ὀργὴν ἴσχε πολυπλόκου. εἰσὶ δὲ οἵ φασι ταύτης εἶναι τῆς γνώμης τὸν Ὅμηρον προτάττοντα τοῦ σπουδαίου βίου, πολλάκις τὸν καθ' ἡδονὴν λέγοντα, Οἱ δὲ θεοὶ πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἠγορόωντο Χρυσέῳ ἐν δαπέδῳ, μετὰ δέ σφισι πότνια Ἥβη Νέκταρ ἐῳνοχόει, τοὶ δὲ χρυσέοις δεπάεσσι Δειδέχατ' ἀλλήλους. Καὶ ὁ Μενέλαος δὲ παρ' αὐτῷ φησιν, οὐδέ κεν ἡμέας Ἄλλο διέκρινεν φιλέοντέ τε τερπομένω τε. καὶ Ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ. Διόπερ καὶ Ὀδυσσεὺς τρυφὴν καὶ λαγνείαν τέλος τοῦ βίου παρὰ τῷ Ἀλκινόῳ τίθεται. Διαβόητοι δ' ἐπὶ τρυφῇ ἐγένοντο πρῶτοι πάντων ἀνθρώπων Πέρσαι, ὧν καὶ οἱ βασιλεῖς ἐχείμαζον μὲν ἐν Σούσοις, ἐθέριζον δὲ ἐν Ἐκβατάνοις. κληθῆναι δὲ τὰ Σοῦσά φησιν Ἀριστόβουλος καὶ Χάρης διὰ τὴν ὡραιότητα τοῦ τόπου. σοῦσον γὰρ εἶναι τῇ Ἑλλήνων φωνῇ τὸ κρίνον. ἐν Περσεπόλει δὲ διατρίβουσι φθινόπωρον, καὶ ἐν Βαβυλῶνι τὸ λοιπὸν τοῦ ἐνιαυτοῦ μέρος. καὶ οἱ Πάρθων δὲ βασιλεῖς ἐαρίζουσι μὲν ἐν Ῥάγαις, χειμάζουσι δ' ἐν Βαβυλῶνι † τὸ λεῖπον τοῦ ἐνιαυτοῦ. καὶ τὸ παράσημον δὲ ὃ ἐπετίθεντο τῇ κεφαλῇ οἱ τῶν Περσῶν βασιλεῖς, οὐδ' αὐτὸ ἠρνεῖτο τὴν τῆς ἡδυπαθείας ἀπόλαυσιν. κατεσκευάζετο γὰρ, ὥς φησι Δίνων, ἐκ σμύρνης, καὶ τοῦ καλουμένου λαβύζου. εὐώδης δ' ἐστὶν ἡ λάβυζος καὶ πολυτιμότερον τῆς σμύρνης. ὁπότε δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ ἅρματος κατίοι φησὶ βασιλεύς, οὔτε καθήλλετο ὀλίγου ὄντος ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ ὕψους, οὔτε διὰ χειρῶν ἐρειδόμενος, ἀλλ' ἀεὶ αὐτῷ χρυσοῦς δίφρος ἐτίθετο, καὶ τούτῳ ἐπιβαίνων κατῄει, καὶ ὁ βασιλέως διφροφόρος εἰς τοῦτο εἵπετο, φυλάσσουσί τε αὐτὸν καὶ τριακόσιαι γυναῖκες, ὡς ἱστορεῖ ὁ Κυμαῖος Ἡρακλείδης ἐν πρώτῃ Περσικῶν. αὗται δὲ τὰς μὲν ἡμέρας κοιμῶνται, ἵνα νυκτὸς ἐγρηγορῶσι, τὰς δὲ νυκτὸς ᾄδουσαι καὶ ψάλλουσαι διατελοῦσι λύχνων καομένων. χρῆται δὲ αὐταῖς καὶ πολλάκις ὁ βασιλεὺς διὰ τῆς τῶν μηλοφόρων αὐλῆς, ἦσαν δὲ οὗτοι τῶν δορυφόρων, καὶ τὸ γένος πάντες Πέρσαι ἐπὶ τῶν συράκων μῆλα χρυσᾶ ἔχοντες, χίλιοι τὸν ἀριθμόν, ἀριστίνδην ἐκλεγόμενοι ἐκ τῶν μυρίων Περσῶν τῶν ἀθανάτων καλουμένων, καὶ διῄει διὰ τῆς τούτων αὐλῆς πεζὸς ὑποτιθεμένων ψιλοταπίδων Σαρδιανῶν, ἐφ' ὧν οὐδεὶς ἄλλος ἐπέβαινεν ἢ βασιλεύς, ὅτε δὲ εἰς τὴν ἐσχάτην αὐλὴν ἔλθοι, ἀνέβαινεν ἐπὶ τὸ ἅρμα, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐφ' ἵππου, πεζὸς δὲ οὐδέποτε ἑωρᾶτο ἔξω τῶν βασιλείων, εἰ δὲ ἐπὶ θήραν ἐξίοι, καὶ αἱ παλλακίδες αὐτῷ συνεξῄεσαν, ὁ δὲ θρόνος, ἐφ' ὃν ἐχρημάτιζε καθήμενος, χρυσοῦς ἦν, ὃν περιειστήκεσαν τέσσαρες κιονίσκοι λιθοκόλλητοι χρυσοῖ, ἐφ' ὧν διετέτατο ἱμάτιον ποικίλον πορφυροῦν. Κλέαρχος δὲ ὁ Σολεὺς ἐν τετάρτῳ Βίων προειπὼν περὶ τῆς Μήδων τρυφῆς, καὶ ὅτι διὰ ταύτην πολλοὺς εὐνουχίσαιεν τῶν περικτιόνων, ἐπιφέρει καὶ τὴν παρὰ Μήδων γενηθεῖσαν Πέρσαις μηλοφορίαν, μὴ μόνον ὧν ἔπαθον τιμωρίαν, ἀλλὰ καὶ τῆς τῶν δορυφορούντων τρυφῆς, εἰς ὅσον ἦλθον ἀνανδρίας ὑπόμνημα. δύναται γὰρ ὡς ἔοικεν ἡ παράκαιρος ἅμα καὶ μάταιος αὐτῶν περὶ τὸν βίον τρυφὴ καὶ τοὺς ταῖς λόγχαις καθωπλισμένους ἀργοῦντας ἀποφαίνειν, καὶ προελθὼν δὲ γράφει, τοῖς γοῦν πορίσασι τί αὐτῷ ἡδὺ βρῶμα διδοὺς ἆθλα τοῦ πορισθέντος, οὐχ ἑτέροις ἡδύνειν ταῦτα τιμαῖς παρετίθει, πολὺ δὲ μᾶλλον αὐτὸς ἀπολαύειν αὐτῶν νοῦν ἔχων. τοῦτο μὲν γάρ ἐστιν ὁ λεγόμενος οἶμαι, καὶ Διὸς ἅμα καὶ βασιλέως ἐγκέφαλος. Χάρης δ' ὁ Μιτυληναῖος ἐν τῇ πέμπτῃ τῶν περὶ Ἀλέξανδρον ἱστοριῶν, εἰς τοῦτό φησιν ἥκειν τρυφῆς οἱ τῶν Περσῶν βασιλεῖς, ὥστε ἔχεσθαι τῆς βασιλικῆς κλίνης ὑπὲρ κεφαλῆς οἴκημά τι πεντάκλινον, ἐν ᾧ χρυσίου πεντακισχίλια διὰ παντὸς ἔκειτο τάλαντα, καὶ τοῦτο ἐκαλεῖτο προσκεφάλαιον βασιλικόν. καὶ πρὸς ποδῶν ἕτερον οἴκημα τρίκλινον, οὗ τάλαντα τρισχίλια ἔκειτο ἀργυρίου, καὶ προσηγορεύετο βασιλικὸν ὑποπόδιον. ἦν δ' ἐν τῷ κοιτῶνι καὶ λιθοκόλλητος ἄμπελος χρυσῆ ὑπὲρ τῆς κλίνης, τὴν δὲ ἄμπελον ταύτην Ἀμύντας φησὶν ἐν τοῖς Σταθμοῖς καὶ βότρυας ἔχειν ἐκ τῶν πολυτελεστάτων ψήφων συντεθειμένους, οὐ μακρὰν δὲ ταύτης ἀνακεῖσθαι κρατῆρα χρυσοῦν Θεοδώρου τοῦ Σαμίου ποίημα. Ἀγαθοκλῆς δ' ἐν τρίτῳ περὶ Κυζίκου, ἐν Πέρσαις φησὶν εἶναι καὶ χρυσοῦν καλούμενον ὕδωρ. εἶναι δὲ τοῦτο λιβάδας ἑβδομήκοντα, καὶ μηδένα πίνειν ἀπ' αὐτοῦ ἢ μόνον βασιλέα, καὶ τὸν πρεσβύτατον αὐτοῦ τῶν παίδων. τῶν δὲ ἄλλων ἐάν τις πίῃ, θάνατος ἡ ζημία. Ξενοφῶν δ' ἐν ὀγδόῳ Παιδείας, ἐχρῶντο φησὶν ἔτι τότε τῇ ἐκ Περσῶν παιδείᾳ, καὶ τῇ Μήδων στολῇ καὶ ἁβρότητι. νῦν δὲ τὴν μὲν ἐκ Περσῶν καρτερίαν περιορῶσιν ἀποσβεννυμένην, τὴν δὲ τῶν Μήδων μαλακίαν διασώζονται. σαφηνίσαι δὲ βούλομαι καὶ τὴν θρύψιν αὐτῶν, ἐκείνοις γὰρ πρῶτον μὲν τὰς εὐνὰς οὐ μόνον ἀρκεῖ μαλακῶς ὑποστόρνυσθαι, ἀλλ' ἤδη καὶ τῶν κλινῶν τοὺς πόδας ἐπὶ ταπίδων τιθέασιν, ὅπως μὴ ἀντερείδῃ τὸ δάπεδον, ἀλλ' ὑπείκωσιν αἱ τάπιδες. καὶ μὴν τὰ πεττόμενα ἐπὶ τράπεζαν, ὅσα τε πρότερον εὕρητο, οὐδὲν αὐτῶν ἀφῄρηνται, ἄλλα τε καινὰ ἀεὶ ἐπιμηχανῶνται, καὶ ὄψα γε ὡσαύτως, καὶ γὰρ καινοποιητὰς ἀμφοτέρων τούτων κέκτηνται,

b. d.

Περσῶν τρυφή. Περσῶν βασιλέως τρυφή.

λοιπόν

ἀργύριας

Bud. lib. 4. de asse.

ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τῷ χειμῶνι οὐ μόνον κεφαλὴν καὶ σῶμα καὶ πόδας αὐτοῖς ἀρκεῖ σκεπάσαι, ἀλλὰ καὶ περὶ ἄκραις ταῖς χερσὶ χειρῖδας δασείας, καὶ δακτυλήθρας ἔχουσιν. ἔν τε μὴν τῷ θέρει οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς, οὔθ᾽ αἱ τῶν δένδρων οὔθ᾽ αἱ τῶν πετρῶν σκιαί, ἀλλ᾽ ἐν ταύταις ἑτέρας σκιὰς ἄνθρωποι μηχανώμενοι αὐτοῖς παριστῶσιν, κἂν τοῖς ἑξῆς δέ φησι περὶ αὐτῶν οὑτωσί. νῦν δὲ στρώματα πλείω ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ἵππων, ἢ ἐπὶ τῶν εὐνῶν. οὐ γὰρ τῆς ἱππείας οὕτως, ὡς τοῦ μαλακῶς καθῆσθαι ἐπιμέλονται. καὶ τοὺς θυρωροὺς δὲ καὶ τοὺς σιτοποιοὺς καὶ οἰνοχόους, καὶ παρατιθέντας καὶ ἀναιροῦντας, καὶ κατακοιμίζοντας καὶ ἀνιστάντας, καὶ τοὺς κοσμητὰς οἳ ὑποχρίουσί τε καὶ ἐντρίβουσιν

Λυδῶν τρυφή. αὐτούς, καὶ τἆλλα ῥυθμίζουσιν. Λυδοὶ δὲ εἰς τοσοῦτον ἦλθον τρυφῆς, ὡς καὶ πρῶτοι γυναῖκας εὐνουχίσαι, ὡς ἱστορεῖ Ξάνθος ὁ Λυδός, ἢ ὁ εἰς αὐτὸν τὰς ἀναφερομένας ἱστορίας συγγεγραφὼς Διονύσιος, ὁ σκυτοβραχίων ὡς Ἀρτέμων φησὶν ὁ Κασανδρεὺς ἐν τῷ περὶ συναγωγῆς βιβλίων, ἀγνοῶν ὅτι Ἔφορος ὁ συγγραφεὺς μνημονεύει αὐτοῦ ὡς παλαιοτέρου ὄντος, καὶ Ἡροδότῳ τὰς ἀφορμὰς δεδωκότος. ὁ δ᾽ οὖν Ξάνθος ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Λυδιακῶν, Ἀδραμύτην φησὶ τὸν Λυδῶν βασιλέα πρῶτον γυναῖκας εὐνουχίσαντα, χρῆσθαι αὐταῖς ἀντὶ ἀνδρῶν εὐνούχων. Κλέαρχος δ᾽ ἐν τῇ τετάρτῃ περὶ βίων, Λυδοί φησι διὰ τρυφὴν παραδείσους κατασκευασάμενοι, καὶ κηπαίους αὐτοὺς ποιήσαντες ἐσκιατροφοῦντο, τρυφερώτερον ἡγησάμενοι τὸ μηδ᾽ αὐτοῖς ὅλως ἐπιπίπτειν τὰς τοῦ ἡλίου αὐγάς, καὶ τέλος πόρρω προαγαγόντες ὕβρεως τὰς τῶν ἄλλων γυναῖκας καὶ παρθένους, εἰς τὸν τόπον τὸν διὰ τὴν πρᾶξιν ἁγνεῶνα κληθέντα συνάγοντες ὕβριζον, καὶ τέλος τὰς ψυχὰς ἀποθηλυνθέντες, ἠλλάξαντο τὸν τῶν γυναικῶν βίον. διόπερ καὶ γυναῖκα τύραννον ὁ βίος εὕρετο

Ὀμφάλη. αὐτοῖς, μίαν τῶν ὑβρισθεισῶν Ὀμφάλην, ἥτις πρώτη κατῆρξε μὲν εἰς Λυδοὺς πρεπούσης τιμωρίας. τὸ γὰρ ὑπὸ γυναικὸς ἄρχεσθαι ὑβριζομένους, σημεῖον ἐστὶ βίας. οὖσα οὖν καὶ αὐτὴ ἀκόλαστος καὶ ἀμυνομένη τὰς γενομένας αὐτῇ πρότερον ὕβρεις, τοῖς ἐν τῇ πόλει δούλοις τὰς τῶν δεσποτῶν παρθένους ἐξέδωκεν, ἐν ᾧ τόπῳ πρὸς ἐκείνων ὑβρίσθη. εἰς τοῦτον οὖν συναθροίσασα μετ᾽ ἀνάγκης συγκατέκλεισε τοῖς δούλοις τὰς δεσποίνας, ὅθεν οἱ Λυδοὶ τὸ πικρὸν τῆς πράξεως ὑποκοριζόμενοι, τὸν τόπον καλοῦσι γυναικῶν ἀγῶνα, γλυκὺν ἀγῶνα. οὐ μόνον δὲ Λυδῶν γυναῖκες ἄφετοι οὖσαι τοῖς ἐντυχοῦσιν, ἀλλὰ καὶ Λοκρῶν τῶν Ἐπιζεφυρίων. ἔτι δὲ τῶν περὶ Κύπρον, καὶ πάντων ἁπλῶς τῶν ἑταιρισμῷ τὰς ἑαυτῶν κόρας ἀφοσιούντων, παλαιᾶς τινὸς ὕβρεως ἔοικεν εἶναι πρὸς ἀλήθειαν ὑπόμνημα, καὶ τιμωρία. πρὸς ἣν εἷς τῶν Λυδῶν εὐγενὴς ἀνὴρ ὁρμήσας, καὶ τῇ παρ᾽ αὐτοῖς Μίδου

(margin, handwritten: ἀγκῶνα)

Μίδας. βασιλείᾳ βαρυνθείς, τοῦ μὲν Μίδου ὑπ᾽ ἀνανδρείας καὶ τρυφῆς καὶ ἐν πορφύρᾳ κειμένου, καὶ ταῖς γυναιξὶν ἐν τοῖς ἱστοῖς συνταλασιουργοῦντος. Ὀμφάλης δὲ πάντας τοὺς συγκατακλιθέντας αὐτῇ ξένους φονευούσης, ἀμφοτέρους ἐκόλασε, τὸν μὲν ὑπὸ ἀπαιδευσίας κεκωφημένον τὼ ὦτε ἐξελκύσας, ὃς διὰ τὴν τοῦ φρονεῖν ἔνδειαν τοῦ πάντων ἀναισθητοτάτου ζῴου τὴν ἐπωνυμίαν ἔχει. πρῶτοι

Συγγραφεῖς ὀψαρτυτικῶν. δὲ Λυδοὶ καὶ τὴν καρύκην ἐξεῦρον, περὶ ἧς τῆς σκευασίας οἱ τὰ ὀψαρτυτικὰ συνθέντες εἰρήκασιν. Γλαῦκός τε ὁ Λοκρός, καὶ Μίθαικος καὶ Διονύσιος. Ἡρακλεῖδαί τε δύο γένος Συρακούσιοι,

Καρύκη. καὶ Ἆγις καὶ Ἐπαίνετος καὶ Διονύσιος, ἔτι τε Ἡγήσιππος, καὶ Ἐρασίστρατος, καὶ Εὐθύδημος καὶ Κρίτων. πρὸς τούτοις δὲ Στέφανος, Ἀρχύτας, Ἀκέσιος, Ἀκεσίας, Διοκλῆς, Φιλιστίων. τοσούτους γὰρ οἶδα γράψαν-

Κάνδαυλος. τας ὀψαρτυτικά. καὶ κάνδαυλον δέ τινα ἔλεγον οἱ Λυδοί, οὐχ ἓν ἀλλὰ τρία, οὕτως ἐξησκηντο πρὸς τὰς ἡδυπαθείας. γίνεσθαι δ᾽ αὐτόν φησιν ὁ Ταραντῖνος Ἡγήσιππος ἐξ ἑφθοῦ κρέως, καὶ κνηστοῦ ἄρτου, καὶ φρυγίου τυροῦ, ἀνήθου τε καὶ ζωμοῦ πίονος. μνημονεύει δ᾽ αὐτοῦ Ἄλεξις ἐν Παννυχίδι ἢ Ἐρίθοις. μάγειρος δ᾽ ἐστὶν ὁ προσδιαλεγόμενος. Ἔτι δέ σοι παρὰ τοῦτον κάνδαυλον τινὰ παραθήσομεν, κάνδαυλον οὐκ ἐδήδοκα, Ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἀκήκο᾽ οὐδέποτε. Θαυμαστὸν ἐμὸν εὕρημα πάνυ, πολὺν δ᾽ ἐγὼ Ἐὰν παραθῶ σοι, προσκατέδει τοὺς δακτύλους Σαυτοῦ γε χαίρων. ἔρια μὲν ποιήσομεν ἄνθρωπε ποίει λευκὰ καὶ βλέπεις ἐκεῖ Ἀπὸ τῶν κοινῶν ταρίχους ἰχθύων, κρεῶν βαζανίων εὐθέως Δίπυρον παραθήσεις ᾠὸν ἐπιτετμημένον, Γυὸν μέλιτος ὀξύβαφον ἀπὸ ταγήνου τυροῦ, Τροφάλλια χλωρὰ κυθνίου παρατεμών, Βοτρύδιόν τι χορεῖον ἐν ποτηρίῳ, Γλυκὺν τὸ σύνολον γὰρ ἐάν πως μέρος Ἐπιπαίζητε. κεφαλὴ δὲ δείπνου γίνεται Ἄνθρωπ᾽ ἐπίπαιζε μόνον, ἀλλ᾽ ἀπαλλάγηθί μου, Κανδαύλους λέγων καὶ χορεῖα καὶ βατάνια. Γεῦσαν τὴν ἡδονὴν μνημονεύει τοῦ κανδαύλου καὶ Φιλήμων ἐν Παριόντι οὕτως, Τοὺς ἐν τῇ πόλει μάρτυρας ἔχω, ὅτι μόνος Φύσκην ποιῶ κάνδαυλον ᾠὰ θεῖον ἐν σενῷ. Τί τούτων διέπταμ᾽ ἐγένετο ἢ ἁμάρτημά τι; καὶ Νικόστρατος ἐν Μαγείρῳ, ὃς μέλανα ποιεῖν ζωμὸν οὐκ ἠπίστατο, θρίον δὲ καὶ κάνδαυλον. καὶ Μένανδρος Τροφωνίῳ, ἰωνικὸς πλούταξ, ὑποσέσεις ποιῶν κάνδαυλον ὑπο-

(margin, handwritten: χόρια; ὑπόστασις)

κινητιῶντα βρώματα. καὶ εἰς τοὺς πολέμους δὲ ἐξιόντες οἱ Λυδοὶ παρατάττονται μετὰ συρίγγων καὶ αὐλῶν, ὥς φησιν Ἡρόδοτος. καὶ Λακεδαιμόνιοι δὲ μετ᾽ αὐλῶν ἐξορμῶσιν ἐπὶ τοὺς πολέμους, καθάπερ Κρῆτες μετὰ λύρας. Ἡρακλείδης δὲ ὁ Κυμαῖος, ὁ τὰ Περσικὰ συγγράψας, ἐν τοῖς ἐπιγραφομένοις

φημένοις παρασκευαστικοῖς εἰπὼν, ὡς ὁ ἐν τῇ λιβανοφόρῳ χώρᾳ βασιλεὺς αὐτόνομός τε ἐστὶ, καὶ οὐδενὸς ὑπήκοος, γράφει καὶ ταῦτα. οὗτος δ' ὑπερβάλλει τῇ τρυφῇ καὶ ῥᾳθυμίᾳ, διατρίβει τε γὰρ ἀεὶ ἐν τοῖς βασιλείοις, ἐν τρυφῇ καὶ δαπάνῃ τὸν βίον διάγων, καὶ πράττει οὐδὲ ἓν πρᾶγμα, οὐδὲ πολλοῖς πλησιάζει, ἀλλὰ δικαστὰς αὐτὸς ἀποδεικνύει, καὶ ἐάν τις αὐτοὺς ἡγῆται μὴ δικαίως δεδικακέναι, ἔστι θυρὶς ἐν τῷ ὑψηλοτάτῳ τῶν βασιλείων, καὶ αὕτη ἁλύσει δέδεται. ὁ οὖν ἡγούμενος ἀδίκως δεδικάσθαι, ἐπιλαμβάνεται τῆς ἁλύσεως, καὶ ἕλκει τὴν θυρίδα, καὶ ὁ βασιλεὺς ἐπειδὰν αἴσθηται, εἰσκαλεῖ, καὶ αὐτὸς δικάζει. καὶ ἐὰν φαίνωνται οἱ δικασταὶ ἀδίκως δικάσαντες, ἀποθνήσκουσιν. ἐὰν δὲ δικαίως, ὁ κινήσας τὴν θυρίδα ἀπόλλυται. τὰ δὲ ἀναλώματα λέγει τῆς ἡμέρας εἰς τὸν βασιλέα, καὶ τὰς περὶ αὐτὸν γυναῖκας καὶ φίλους, γίνεσθαι τάλαντα πεντεκαίδεκα Βαβυλώνια. παρὰ δὲ Τυῤῥηνοῖς ἐκτόπως τρυφήσασιν, ἱστορεῖ Τίμαιος ἐν τῇ πρώτῃ, ὅτι αἱ θεράπαιναι γυμναὶ τοῖς ἀνδράσι διακονοῦνται. Θεόπομπος δ' ἐν τῇ μγ. τῶν ἱστοριῶν, καὶ νόμον εἶναι φησὶ παρὰ τοῖς Τυῤῥηνοῖς, κοινὰς ὑπάρχειν τὰς γυναῖκας. ταύτας δὲ ἐπιμελεῖσθαι σφόδρα τῶν σωμάτων, καὶ γυμνάζεσθαι πολλάκις καὶ μετ' αὐτῶν, ἐνίοτε δὲ καὶ πρὸς ἑαυτάς, οὐ γὰρ αἰσχρὸν εἶναι αὐταῖς φαίνεσθαι γυμναῖς. δειπνεῖν δὲ αὐτὰς οὐ παρὰ τοῖς ἀνδράσι τοῖς ἑαυτῶν, ἀλλὰ παρ' οἷς ἂν τύχωσι τῶν παρόντων, καὶ προπίνουσιν οἷς ἂν βουληθῶσιν. εἶναι δὲ καὶ πιεῖν δεινάς, καὶ τὰς ὄψεις πάνυ καλάς. τρέφειν δὲ τοὺς Τυῤῥηνοὺς πάντα τὰ γινόμενα παιδία, οὐκ εἰδότας ὅτου πατρός ἐστιν ἕκαστον. ζῶσι δὲ καὶ οὗτοι τὸν αὐτὸν τρόπον τοῖς θρεψαμένοις, πότους τὰ πολλὰ ποιούμενοι, καὶ πλησιάζοντες ταῖς γυναιξὶν ἁπάσαις. οὐδὲν δ' αἰσχρόν ἐστι Τυῤῥηνοῖς, οὐ μόνον αὐτοὺς ἐν τῷ μέσῳ τι ποιοῦντας, ἀλλ' οὐδὲ πάσχοντας φαίνεσθαι. ἐπιχώριον γὰρ καὶ τοῦτο παρ' αὐτοῖς, ἐπεὶ καὶ τοσοῦτο δέουσιν αἰσχρὸν ὑπολαμβάνειν, ὥστε καὶ λέγουσιν ὅταν ὁ μὲν δεσπότης τῆς οἰκίας ἀφροδισιάζηται, ζητῇ δέ τις αὐτόν, ὅτι πάσχει τὸ καὶ τό, προσαγορεύσαντες αἰσχρῶς τὸ πρᾶγμα. ἐπειδὰν δὲ συνουσιάζωσι καθ' ἑταιρείας, ποιοῦσιν οὕτως, πρῶτον μὲν ὅταν παύσωνται πίνοντες, καὶ μέλλωσι καθεύδειν, εἰσάγουσι παρ' αὐτοὺς οἱ διάκονοι τῶν λύχνων ἐπικαιομένων, ὅτε μὲν ἑταίρας, ὅτε δὲ παῖδας πάνυ καλούς, ὅτε δὲ καὶ γυναῖκας. ὅταν δὲ τούτων ἀπολαύσωσιν, αὖθις αὐτοῖς νεανίσκους ἀκμάζοντας, οἳ πλησιάζουσιν αὐτοῖς ἐκείνοις. ἀφροδισιάζουσι δὲ καὶ ποιοῦνται τὰς συνουσίας, ὅτε μὲν ὁρῶντες ἀλλήλους, ὡς δὲ τὰ πολλὰ καλύβας περιβάλλοντες περὶ τὰς κλίνας, αἳ πεπλεγμέναι εἰσὶν ἐκ ῥάβδων, περιβέβληνται δ' ἄνωθεν ἱμάτια, καὶ πλησιάζουσι μὲν σφόδρα καὶ ταῖς γυναιξί, πολὺ μέντοι γε χαίρουσι συνόντες τοῖς παισί, καὶ τοῖς μειρακίοις. καὶ γὰρ γίνονται παρ' αὐτοῖς πάνυ καλοὶ τὰς ὄψεις, ἅτε τρυφερῶς διαιτώμενοι, καὶ λεαινόμενοι τὰ σώματα. πάντες δὲ οἱ πρὸς ἑσπέραν οἰκοῦντες βάρβαροι πιττοῦνται, καὶ ξυροῦνται τὰ σώματα. καὶ παρά γε τοῖς Τυῤῥηνοῖς ἐργαστήρια κατεσκεύασται πολλά, καὶ τεχνῖται τούτου τοῦ πράγματός εἰσιν, ὥσπερ παρ' ἡμῖν οἱ κουρεῖς. παρ' οὓς ὅταν εἰσέλθωσι, παρέχουσιν ἑαυτοὺς πάντα τρόπον, οὐθὲν αἰσχυνόμενοι τοὺς ὁρῶντας, οὐδὲ τοὺς παριόντας. χρῶνται δὲ τούτῳ τῷ νόμῳ πολλοὶ καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν τὴν Ἰταλίαν οἰκούντων, μαθόντες παρὰ Σαμνιτῶν καὶ Μεσαπίων. ὑπὸ δὲ τῆς τρυφῆς οἱ Τυῤῥηνοί, ὡς Ἄλκιμος ἱστορεῖ, πρὸς αὐλὸν καὶ μάττουσι καὶ πυκτεύουσι καὶ μαστιγοῦσιν. διαβεβόηνται δὲ εἰς τὴν τρυφὴν καὶ αἱ τῶν Σικελῶν τράπεζαι, οἵ τινες καὶ τὴν παρ' αὐτῶν θάλατταν λέγουσιν εἶναι γλυκεῖαν, χαίροντες τοῖς ἐξ αὐτῆς γινομένοις ἐδέσμασιν, ὥς φησι Κλέαρχος ἐν πέμπτῳ βίων. περὶ δὲ Συβαριτῶν τί δεῖ καὶ λέγειν, παρ' οἷς πρώτοις εἰσήχθησαν εἰς τὰ βαλανεῖα λουτροχόοι, καὶ παραχύται πεπεδημένοι, τοῦ μὴ θᾶττον ἰέναι, καὶ ὅπως μὴ σπεύδοντες κατακαίωσι τοὺς λουομένους. πρῶτοι δὲ Συβαρῖται καὶ τὰς ποιούσας ψόφον τέχνας οὐκ ἐῶσιν ἐπιδημεῖν τῇ πόλει, οἷον χαλκέων καὶ τεκτόνων καὶ τῶν ὁμοίων, ὅπως αὐτοῖς πανταχόθεν ἀθόρυβοι ὦσιν οἱ ὕπνοι, οὐκ ἐξῆν δὲ οὐδ' ἀλεκτρυόνα ἐν τῇ πόλει τρέφεσθαι. ἱστορεῖ δὲ περὶ αὐτῶν Τίμαιος, ὅτι ἀνὴρ Συβαρίτης εἰς ἀγρόν ποτε πορευόμενος ἔφη ἰδὼν τοὺς ἐργάτας σκάπτοντας, αὐτὸς ῥῆγμα λαβεῖν, πρὸς ὃν ἀποκρίνασθαί τινα τῶν ἀκουσάντων, αὐτὸς δὲ σοῦ διηγουμένου ἀκούων πεπονηκέναι τὴν πλευράν. ἐν Κρότωνι δὲ σκάπτοντι τινὶ τῶν ἀθλούντων κόνιν, ἐπιστάντες τινὲς Συβαριτῶν ἐθαύμαζον λέγοντες, εἰ τηλικαύτην ἔχοντες πόλιν, οἰκέτας μὴ κέκτηνται τοὺς σκάψοντας ἑαυτοῖς τὴν παλαίστραν. ἄλλος δὲ Συβαρίτης παραγενόμενος εἰς Λακεδαίμονα, καὶ κληθεὶς εἰς φιδίτιον, ἐπὶ τῶν ξύλων κατακείμενος, καὶ δειπνῶν μετ' αὐτῶν, πρότερον μὲν ἔφη καταπεπλῆχθαι τὴν τῶν Λακεδαιμονίων πυνθανόμενος ἀνδρείαν. νῦν δὲ θεασάμενος, νομίζειν μηδὲν τῶν ἄλλων αὐτοὺς διαφέρειν. καὶ γὰρ τὸν ἀνανδρότατον μᾶλλον ἂν ἑλέσθαι ἀποθανεῖν, ἢ τοιοῦτον βίον ζῶντα καρτερεῖν. ἔθος δὲ παρ' αὐτοῖς καὶ τοὺς παῖδας μέχρι τῆς τῶν ἐφήβων ἡλικίας, ἁλουργίδας τε φορεῖν καὶ πλοκαμῖδας ἀναδεδεμένους χρυσοφορεῖν. ἐπιχωριάζειν δὲ παρ' αὐτοῖς διὰ τὴν τρυφὴν ἀνθρωπάρια μικρά, καὶ τοὺς σκωπαίους, ὥς φησιν ὁ Τίμων, τοὺς καλουμένους παρά τισι σίλπωνας, καὶ

Τυῤῥηνῶν ἐδο-τάινα.

καὶ Σικελῶν.

Συβαριτῶν τρυφή.

Μασανάσσου φιλοτεκνία.

κυνάρια Μελιταῖα, ἅπερ αὐτοῖς καὶ ἕπεσθαι εἰς τὰ γυμνάσια, πρὸς οὓς καὶ τοὺς ὁμοίους τούτοις Μασανάσσης ὁ τῶν Μαυρουσίων βασιλεὺς ἀπεκρίνατο, ὥς φησι Πτολεμαῖος ἐν ὀγδόῳ ὑπομνημάτων, ζητοῦσι συνωνεῖσθαι πιθήκους, παρ' ὑμῖν ὦ οὗτοι αἱ γυναῖκες οὐ τίκτουσι παιδία, παιδίοις γὰρ ἔχαιρεν ὁ Μασανάσσης, καὶ εἶχε παρ' αὐτῷ τρεφόμενα τῶν υἱῶν. πολλοὶ δὲ ἦσαν τὰ τέκνα, καὶ τῶν θυγατέρων ὁμοίως, καὶ πάντα ταῦτα αὐτὸς ἔτρεφε μέχρι τριῶν ἐτῶν, μετ' ἃ ἀπέπεμπε πρὸς τοὺς γεγεννηκότας μεταγινομένων ἄλλων. τὰ δ' αὐτὰ ἔφη καὶ Εὔβουλος ὁ κωμικὸς ἐν Χάρισιν, οὕτως.

Καὶ γὰρ πόσῳ κάλλιον ἱκετεύω τρέφειν   Ἄνθρωπον ἔστ' ἄνθρωπον, ἂν ἔχῃ βίον   Ἢ χῆνα πλαταγίζοντα καὶ κεχηνότα,   Ἢ στροῦθον, ἢ πίθηκον ἐπίβουλον κακόν.   καὶ Ἀθηνόδωρος δὲ ἐν τῷ περὶ σπουδῆς, καὶ παιδιᾶς, Ἀρχύταν φησὶ τὸν Ταραντῖνον πολιτικὸν ἅμα καὶ φιλόσοφον γενόμενον, πλείστους οἰκέτας ἔχοντα, ἀεὶ τούτοις παρὰ τὴν δίαιταν ἀφιεμένοις εἰς τὸ συμπόσιον ἥδεσθαι, ἀλλ' οἱ Συβαρῖται ἔχαιρον τοῖς Μελιταίοις κυνιδίοις, καὶ ἀνθρώποις οὐκ ἀνθρώποις. ἐφόρουν δ' οἱ Συβαρῖται καὶ ἱμάτια Μιλησίων ἐρίων πεποιημένα, ἀφ' ὧν δὴ καὶ αἱ φιλίαι ταῖς πόλεσιν ἐγένοντο, ὡς ὁ Τίμαιος ἱστορεῖ. ἠγάπων γὰρ τῶν μὲν ἐξ Ἰταλίας Τυρρηνούς, τῶν δ' ἔξωθεν τοὺς Ἴωνας, ὅτι τρυφῇ προσεῖχον. οἱ δ' ἱππεῖς τῶν Συβαριτῶν ὑπὲρ τοὺς πεντακισχιλίους ὄντες ἐπόμπευον, ἔχοντες κροκωτοὺς ἐπὶ τοῖς θώραξιν, καὶ τοῦ θέρους οἱ νεώτεροι αὐτῶν εἰς τὰ Νυμφῶν ἄντρα τῶν Λουσιάδων ἀποδημοῦντες, διετέλουν μετὰ πάσης τρυφῆς. οἱ δ' εὔποροι αὐτῶν ὁπότε εἰς ἀγρὸν παραβάλλοιεν, καίπερ ἐπὶ ζευγῶν πορευόμενοι, τὴν ἡμερησίαν πορείαν ἐν τρισὶν ἡμέραις διήνυον. ἦσαν δὲ τινὲς αὐτοῖς καὶ τῶν εἰς τοὺς ἀγροὺς φερουσῶν ὁδῶν κατάστεγοι. τοῖς δὲ πλείστοις αὐτῶν ὑπάρχουσιν οἰνῶνες ἐγγὺς τῆς θαλάσσης, εἰς οὓς δι' ὀχετῶν τῶν οἴνων ἐκ τῶν ἀγρῶν ἀφιεμένων, τὸν μὲν ἔξω τῆς χώρας πιπράσκεσθαι, τὸν δὲ εἰς τὴν πόλιν τοῖς πλοίοις διακομίζεσθαι. ποιοῦνται δὲ καὶ δημοσίᾳ πολλὰς καὶ πυκνὰς ἑστιάσεις, καὶ τοὺς λαμπρῶς φιλοτιμηθέντας χρυσοῖς στεφάνοις τιμῶσιν, καὶ τούτους ἀνακηρύττουσιν ἐν ταῖς δημοσίαις θυσίαις, καὶ τοῖς ἀγῶσι προσκηρύττοντες οὐκ εὔνοιαν, ἀλλὰ τὴν εἰς τὰ δεῖπνα χορηγίαν, ἐν οἷς στεφανοῦσθαι, καὶ τῶν μαγείρων τοὺς ἄριστα τὰ παρατεθέντα διασκευάσαντας. παρὰ Συβαρίταις δ' εὑρέθησαν καὶ πύελοι, ἐν αἷς κατακείμενοι ἐπυριῶντο. πρῶτοι δὲ καὶ ἀμίδας ἐξεῦρον, ἃς εἰσέφερον εἰς τὰ συμπόσια. καταγελῶντες δὲ τῶν ἀποδημούντων ἐκ τῶν πατρίδων, αὐτοὶ ἐσεμνύνοντο ἐπὶ τῷ γεγηρακέναι ἐπὶ ταῖς τῶν ποταμῶν γεφύραις. δοκεῖ δὲ μέγα τῆς εὐδαιμονίας αὐτῶν εἶναι, ὅτι ἐκ τῆς χώρας ἀλιμένου τῆς θαλάσσης παρηκούσης, καὶ τῶν καρπῶν σχεδὸν ἁπάντων ὑπὸ τῶν πολιτῶν καταναλισκομένων ὅ, τε τῆς πόλεως τόπος, καὶ ὁ παρὰ τοῦ θεοῦ χρησμὸς συμπαρωξῦναι πάντας ἐκτρυφῆσαι καὶ ποιῆσαι, ζῆσαι ὑπὲρ τὸ μέτρον ἐκλελυμένους. ἡ δὲ πόλις αὐτῶν ἐν κοίλῳ κειμένη, τοῦ μὲν θέρους, ἕωθέν τε καὶ πρὸς ἑσπέραν ψῦχος ὑπερβάλλον ἔχει. τὸ δὲ μέσον τῆς ἡμέρας καῦμα ἀνύποιστον, ὥστε τοὺς πλείστους αὐτῶν ὑπειληφέναι πρὸς ὑγίειαν διαφέρειν τοὺς ποταμούς, ὅθεν καὶ ῥηθῆναι, ὅτι τὸν βουλόμενον ἐν Συβάρει μὴ πρὸ μοίρας ἀποθανεῖν, οὔτε δυόμενον οὔτε ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον ὁρᾶν δεῖ. ἔπεμψαν δέ ποτε καὶ εἰς θεοῦ τοὺς χρησομένους, ὧν ἦν Ἴσαμυρις, πυνθανόμενοι μέχρι τινὸς εὐδαιμονήσουσι. καὶ ἡ Πυθία ἔφη,

Συβαριτῶν φωνή.

Εὐδαίμων σύ, ἔσῃ τιμῶν γένος αἰὲν ἐόντων,   Εὖτ' ἂν δὲ πρότερον θνητὸν θεοῦ ἄνδρα σεβίσσῃς,   Τηνίκα σοι πόλεμός τε καὶ ἐμφύλιος στάσις ἥξει.   τούτων ἀκούσαντες ἔδοξαν λέγειν αὐτοῖς τὸν θεόν, ὡς οὐδέποτε παύσαιντο τρυφῶντες. οὐδέποτε γὰρ τιμήσειν ἄνθρωπον μᾶλλον θεοῦ. ἐγένετ' οὖν αὐτοῖς τῆς τύχης ἡ μεταβολή, ἐπεί τις τῶν οἰκετῶν τινὰ μαστιγῶν, καὶ τοῦτον καταφυγόντα εἰς τὰ ἱερὰ πάλιν ἐμαστίγου. ὡς δὲ τὸ τελευταῖον κατέδραμεν ἐπὶ τὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μνήματα, ἀφῆκεν αἰδεσθείς, ἐξανάλωσαν δὲ φιλοτιμούμενοι πρὸς ἑαυτοὺς τρυφαῖς. καὶ ἡ πόλις δὲ πρὸς ἁπάσας τὰς ἄλλας ἡμιλλᾶτο περὶ τρυφῆς, εἶτα μετ' οὐ πολὺ γινομένων αὐτοῖς σημείων πολλῶν καὶ ἀπωλείας, περὶ ἧς νῦν οὐκ ἔτ' ἐπείγει λέγειν, διεφθάρησαν. εἰς τηλικοῦτον δ' ἦσαν τρυφῆς ἐληλακότες, ὡς καὶ παρὰ τὰς εὐωχίας τοὺς ἵππους ἐθίσαι πρὸς αὐλὸν ὀρχεῖσθαι. τοῦτ' οὖν εἰδότες οἱ Κροτωνιᾶται, ὅτε αὐτοῖς ἐπολέμουν, ὡς καὶ Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ διὰ τῆς πολιτείας αὐτῶν, ἐνέδοσαν τοῖς ἵπποις τὸ ὀρχηστικὸν μέλος. συμπαρῆσαν γὰρ αὐτοῖς καὶ αὐληταὶ ἐν στρατιωτικῇ σκευῇ, καὶ ἅμα αὐλούντων ἀκούοντες οἱ ἵπποι, οὐ μόνον ἐξωρχήσαντο, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀναβάτας ἔχοντες, ηὐτομόλησαν πρὸς τοὺς Κροτωνιάτας. τὰ ὅμοια ἱστόρησε καὶ περὶ Καρδιανῶν ὁ Λαμψακηνὸς Χάρων ἐν δευτέρῳ ὥρων γράφων οὕτως, Βισάλται εἰς Καρδίαν ἐστρατεύσαντο καὶ ἐνίκησαν. ἡγεμὼν δὲ τῶν Βισαλτίων ἦν Ὄναρις. οὗτος δὲ παῖς ὢν ἐν τῇ Καρδίᾳ ἐπράθη, καί τινι Καρδιηνῷ δουλεύσας, κορσωτεὺς ἐγένετο. Καρδιηνοῖς δὲ λόγιον ἦν, ὡς Βισάλται ἀπίξονται ἐπ' αὐτούς, καὶ πυκνὰ περὶ τούτου διελέγοντο ἐν τῷ κορσωτηρίῳ ἱζάνοντες, καὶ ἀποδρὰς ἐκ τῆς Καρδίης εἰς τὴν πατρίδα τοὺς Βισάλτας ἔστειλεν ἐπὶ τοὺς Καρδιηνούς, ἀποδεχθεὶς ἡγεμὼν ὑπὸ τῶν Βισαλτίων. οἱ δὲ Καρδιηνοὶ πάντες

Ἵπποι ὀρχούμενοι πρὸς αὐλὸν ἐν παρατάξει.

τοὺς

τοὺς ἵππους ἐδίδαξαν ἐν τοῖς συμποσίοις ὀρχεῖσθαι ὑπὸ τῶν αὐλῶν, καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιβαθρίων ποδῶν ἱστάμενοι, τοῖς προσθίοις ὠρχοῦντο ἐξεπιστάμενοι τὰ αὐλήματα. τοῦτα οὖν ἐπιστάμενος Ὄναρις ἐκτήσατο ἐκ τῆς Καρδίας αὐλητρίδα, καὶ ἀφικομένη ἡ αὐλητρὶς εἰς τὰς Βισάλτας ἐδίδαξε πολλοὺς αὐλητάς, μεθ' ὧν δὴ καὶ στρατεύεται ἐπὶ τὴν Καρδίην. καὶ ἐπειδὴ ἡ μάχη συνεστήκει, ἐκέλευσε αὐλεῖν τὰ αὐλήματα, ὅσα οἱ ἵπποι τῶν Καρδιηνῶν ἐξεπιστέατο. κἢ ἐπεὶ ἤκουσαν οἱ ἵπποι τοῦ αὐλοῦ, ἔστησαν ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν, καὶ πρὸς ὀρχησμὸν ἐτράποντο. τῶν δὲ Καρδιηνῶν ἡ ἰσχὺς ἐν τῇ ἵππῳ ἦν, καὶ οὕτως ἐνικήθησαν. Συβαριτῶν δέ τις εἰς Κρότωνά ποτε διαπλεῦσαι βουληθεὶς ἐκ τῆς Συβάρεως, ἰδιόστολον ἐμισθώσατο πλοῖον, ἐφ' ᾧ οὔτε ῥαντισθήσεται, οὔτε ἐμβήσεταί ἕτερος, καὶ ἐφ' ᾧ τὸν ἵππον ἀναλήψεται. τοῦ δὲ οὕτως συμφρονήσαντος ἐνεβίβασέ τε τὸν ἵππον, καὶ ὑποστορέσαι τῷ ζώῳ ἐκέλευσεν, ἔπειτα τινὸς τῶν προπεμπόντων ἐδεῖτο συμπλεῦσαι αὐτῷ, λέγων ὅτι προδιεστειλάμην τῷ πορθμεῖ, ἵνα παρὰ τὴν γῆν πλέῃ. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, ὅτι μόλις ἄν σου ὑπήκουσα, εἰ παρὰ τὴν θάλασσαν ἔμελλες πεζεύειν, καὶ μὴ παρὰ τὴν γῆν πλεῖν. Φύλαρχος δ' ἐν τῇ πέμπτῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν, εἰπὼν ὅτι παρὰ Συρακουσίοις νόμος ἦν τὰς γυναῖκας μὴ κοσμεῖσθαι χρυσῷ, μηδὲ ἀνθινὰ φορεῖν, μηδ' ἐσθῆτας ἔχειν πορφυρᾶς ἐχούσας παρυφάς, ἐὰν μή τις αὐτῶν συγχωρῇ ἑταίρα εἶναι κοινή. καὶ ὅτι ἄλλος ἦν νόμος τὸν ἄνδρα μὴ καλλωπίζεσθαι, μηδὲ ἐσθῆτι περιέργῳ χρῆσθαι καὶ διαλλαττούσῃ, ἐὰν μὴ ὁμολογῇ μοιχεύειν, ἢ κίναιδος εἶναι. καὶ τὴν ἐλευθέραν μὴ ἐκπορεύεσθαι ἡλίου δεδυκότος, ἐὰν μὴ μοιχευθησομένην. ἐκωλύετο δὲ καὶ ἡμέρας ἐξιέναι ἄνευ τῶν γυναικονόμων, ἀκολουθούσης αὐτῇ μιᾶς θεραπαινίδος. † Συβαρῖται φησὶν ἐξοκείλαντες εἰς τρυφήν, ἔγραψαν νόμον τὰς γυναῖκας εἰς τὰς ἑορτὰς καλεῖν, καὶ τοὺς εἰς τὰς θυσίας καλοῦντας πρὸ ἐνιαυτοῦ τὴν παρασκευὴν ποιεῖσθαι, ἵνα ἀξίως ποιούμενοι τοῦ χρόνου, τῶν θ' ἱματίων καὶ τοῦ λοιποῦ κόσμου, προάγωσιν οὕτως εἰς τὰς κλήσεις. εἰ δέ τις τῶν ὀψοποιῶν ἢ μαγείρων ἴδιον εὕροι βρῶμα καὶ περιττόν, τὴν ἐξουσίαν μὴ εἶναι χρήσασθαι τούτῳ ἕτερον πρὸ ἐνιαυτοῦ, ἀλλ' αὐτῷ τῷ εὑρόντι τὸν χρόνον τοῦτον, ὅπως ὁ πρῶτος εὑρὼν καὶ τὴν ἐργασίαν ἔχῃ, πρὸς τὸ τοὺς ἄλλους φιλοπονοῦντας αὐτοὺς ὑπερβάλλεσθαι τοῖς τοιούτοις. ὡσαύτως δὲ μηδὲ τοὺς τὰς ἐγχέλεις πωλοῦντας τέλος ἐκποκτείνειν, μηδὲ τοὺς θηρεύοντας. τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τοὺς τὴν πορφύραν τὴν θαλαττίαν βάπτοντας, καὶ τοὺς εἰσάγοντας, ἀτελεῖς ἐποίησαν. πάνυ οὖν ἐξοκείλαντες εἰς ὕβριν, τὸ τελευταῖον παρὰ Κροτωνιατῶν τριάκοντα πρεσβευτῶν ἡκόντων ἅπαντας αὐτοὺς ἀπέκτειναν, καὶ πρὸ τοῦ τείχους τὰ σώματα ἐξέρριψαν, καὶ ὑπὸ θηρίων εἴασαν διαφθαρῆναι. αὕτη δ' αὐτοῖς καὶ τῶν κακῶν ἐγένετο ἀρχή, μηνίσαντος τοῦ δαιμονίου. ἔδοξαν γοῦν μετ' ὀλίγας ἡμέρας πάντες αὐτῶν οἱ ἄρχοντες τὴν αὐτὴν ἰδεῖν ὄψιν ἐν τῇ αὐτῇ νυκτί. τὴν γὰρ Ἥραν ἰδόντες ἐλθοῦσαν εἰς μέσην τὴν ἀγοράν, καὶ ἐμοῦσαν χολήν. ἀνέβλυσε δὲ καὶ αἵματος πηγὴ ἐν τῷ ἱερῷ αὐτῆς, καὶ οὐδὲ οὕτως ἔληξαν τῆς ὑπερηφανίας, ἕως πάντες ὑπὸ Κροτωνιατῶν ἀπώλοντο. Ἡρακλείδης δὲ ὁ Ποντικὸς ἐν τῷ περὶ δικαιοσύνης φησί, Συβαρῖται τὴν Τήλυος τυραννίδα καταλύσαντες, τοὺς μετασχόντας τῶν πραγμάτων ἀναιροῦντες, καὶ φονεύοντες ἐπὶ τῶν βωμῶν ἁπάντων. καὶ ἐπὶ τοῖς φόνοις τούτοις ἀπεστράφη μὲν τὸ τῆς Ἥρας ἄγαλμα, τὸ δὲ ἔδαφος ἀνῆκε πηγὴν αἵματος, ὥστε τὸν σύνεγγυς ἅπαντα τόπον κατεχάλκωσαν θυρίσι βουλόμενοι στῆσαι τὴν τοῦ αἵματος ἀναφοράν. διόπερ ἀνάστατοι ἐγένοντο, καὶ διεφθάρησαν ἅπαντες, οἱ καὶ τῶν Ὀλυμπίων τὸν πάνυ ἀγῶνα ἀμαυρῶσαι ἐθελήσαντες. καθ' ὃν γὰρ ἄγεται καιρόν, ἐπιτηρήσαντες ἆθλον ὑπερβολῇ, ὡς αὐτὸς καλεῖν ἐπιχείρειν τοὺς ἀθλητάς. Κροτωνιᾶται δ' ὥς φησι Τίμαιος, μετὰ τὸ ἐξελεῖν Συβαρίτας, ἐξώκειλαν εἰς τρυφήν, ὥστε καὶ τὸν ἄρχοντα αὐτῶν περιϊέναι κατὰ τὴν πόλιν ἁλουργίδα ἠμφιεσμένον, καὶ ἐστεφανωμένον χρυσῷ στεφάνῳ, ὑποδεδεμένον λευκὰς κρηπῖδας. οἱ δὲ οὐ διὰ τρυφὴν φασὶ τοῦτο γεγονέναι, ἀλλὰ διὰ Δημοκήδην τὸν ἰατρόν, ὃς τὸ μὲν γένος ἦν Κροτωνιάτης. Πολυκράτει δὲ τῷ Σαμίων τυράννῳ συνὼν, καὶ μετὰ τὸν ἐκείνου θάνατον αἰχμαλωτισθεὶς ὑπὸ Περσῶν, ἀνήχθη ὡς βασιλέα, Ὀροίτου τὸν Πολυκράτην ἀποκτείναντος. θεραπεύσας δὲ ὁ Δημοκήδης Ἄτοσσαν τὴν Δαρείου μὲν γυναῖκα, Κύρου δὲ θυγατέρα τὸν μαστὸν ἀλγήσασαν, ᾔτησε ταύτην δωρεάν, καταπεμφθῆναι εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὡς ἐπανελευσόμενος, καὶ τυχὼν ἧκεν εἰς Κρότωνα, βουλόμενός τε αὐτόθι καταμένειν. ἐπιλαβομένου τινὸς τῶν Περσῶν καὶ λέγοντος, ὅτι βασιλέως εἴη δοῦλος, ἐκεῖνον μὲν ἀφείλοντο οἱ Κροτωνιᾶται, ἐκδύσαντες δὲ τὴν στολὴν τοῦ Πέρσου, ἐνέδυσαν τὸν ὑπηρέτην τοῦ πρυτανεύοντος, ἐξ οὗ δὴ Περσικὴν στολὴν ἠμφιεσμένος, περιέρχεται ταῖς ἑβδόμαις τοὺς βωμοὺς μετὰ τοῦ πρυτάνεως, οὐ τρυφῆς χάριν, οὐδὲ ὕβρεως, ἀλλ' ἐπηρείας τῆς εἰς τοὺς Πέρσας τοῦτο πράττοντες. ὕστερον δὲ καὶ οἱ Κροτωνιᾶται φησὶν ὁ Τίμαιος, ἐπεχείρησαν τὴν Ὀλυμπικὴν πανήγυριν καταλῦσαι τῷ αὐτῷ χρόνῳ, προθέντες ἀργυρικὸν σφόδρα πλούσιον ἀγῶνα. οἱ δὲ Συβαρίτας τοῦτο ποιῆσαι λέγουσιν. Ταραντίνους δέ φησι Κλέαρ-

Συρακουσίων νόμοι.

καὶ Συβαριτῶν νόμοι.

Plutarchus in convivio 7 sap.

ἀποτίνειν. ego dantes

Συβαριτῶν ὕβρις.

Κροτωνιατῶν.

Herod. lib. 3.

χος ἐν τετάρτῳ Βίων, ἀρετὴν καὶ δύναμιν κτησαμένους εἰς τοσοῦτον τρυφῆς προελθεῖν, ὥστε τὸν ὅλον χρῶτα παραλεαίνεσθαι, καὶ τῆς ψιλώσεως ταύτης τοῖς λοιποῖς κατάρξαι. ἐφόρουν δέ φησι καὶ πάρυφον διαφανῆ πάντες, οἷς νῦν ὁ τῶν γυναικῶν ἁβρύνεται βίος. δεύτερον δ' ὑπὸ τῆς τρυφῆς εἰς ὕβριν προαχθέντες, ἀνάστατον μίαν πόλιν Ἰαπύγων ἐποίησαν Κάρβιναν, ἐξ ἧς παῖδας καὶ παρθένους, καὶ τὰς ἐν ἀκμῇ γυναῖκας ἀθροίσαντες, εἰς τὰ τῶν Καρβινατῶν ἱερὰ σκηνοποιησάμενοι γυμνὰ πᾶσι τῆς ἡμέρας τὰ σώματα παρεῖχον θεωρεῖν. καὶ ὁ βουλόμενος καθάπερ εἰς ἀτυχῆ παραπηδῶν ἀγέλην, ἐθοινᾶτο ταῖς ἐπιθυμίαις τὴν τῶν ἀθροισθέντων ὥραν, πάντων μὲν ὁρώντων, μάλιστα δὲ ὧν ἥκιστα ἐκεῖνοι προσεδόκων θεῶν. οὕτω δὲ τὸ δαιμόνιον ἠγανάκτησεν, ὥστε Ταραντίνων τοὺς ἐν Καρβίνῃ παρανομήσαντας ἐκεραύνωσε πάντας, καὶ μέχρι καὶ νῦν ἐν Τάραντι ἑκάστη τῶν οἰκιῶν ὅσους ὑπεδέξαντο τῶν εἰς Ἰαπυγίαν ἐκπεμφθέντων, τοσαύτας ἔχει στήλας πρὸ τῶν θυρῶν, ἐφ' αἷς καθ' ὃν ἀπώλοντο χρόνον, οὔτ' οἰκτίζονται τοὺς ἀποιχομένους, οὔτε τὰς νομίμους χέουσι χοάς, ἀλλὰ θύουσι Διὶ καταιβάτῃ. Ἰαπύγων τὸ γένος αὐτὸ ἐκ Κρήτης ὂν, τῶν κατὰ Γλαύκου ζήτησιν ἀφικομένων καὶ κατοικησάντων, οἱ μετὰ τούτους λήθην λαβόντες τῆς Κρητῶν περὶ τὸν βίον εὐκοσμίας, εἰς τοῦτο τρυφῆς εἶθ' ὕστερον ὕβρεως ἦλθον, ὥστε πρῶτοι τὸ πρόσωπον ἐντριψάμενοι, καὶ προκόμια, περίθετά τε λαβόντες, στολὰς μὲν ἀνθινὰς φορῆσαι. τὸ δὲ ἐργάσασθαι καὶ πονεῖν αἴσχιον νομίσαι, καὶ τοὺς μὲν πολλοὺς αὐτῶν καλλίονας τὰς οἰκίας ποιῆσαι τῶν ἱερῶν. τοὺς δὲ ἡγεμόνας τῶν Ἰαπύγων ἐφυβρίζοντας τὸ θεῖον, πορθεῖν ἐκ τῶν ἱερῶν τὰ τῶν θεῶν ἀγάλματα, προειπόντας μεθίστασθαι τοῖς κρείττοσι. διόπερ ἐξ οὐρανοῦ βαλλόμενοι πυρὶ καὶ χαλκῷ, ταύτην ἔδοσαν τὴν φήμην. ἐμφανῆ γὰρ ἦν μέχρι πόρρω κεχαλκευμένα τῶν ἐξ οὐρανοῦ βελῶν, καὶ πάντες οἱ ἀπ' ἐκείνου μέχρι τήμερον ἐν χρῷ κεκαρμένοι, καὶ στολὴν πένθιμον ἀμπεχόμενοι, ζῶσι πάντων τῶν πρὶν ὑπαρξάντων ἀγαθῶν σπανίζοντες. Ἴβηρες δὲ καί τοι ἐν τραγικαῖς στολαῖς, καὶ ποικίλαις προϊόντες, καὶ χιτῶσι ποδήρεσι χρώμενοι, οὐδὲν ἐμποδίζονται τῆς πρὸς τοὺς πολέμους ῥώμης. Μασσαλιῶται δ' ἐθηλύνθησαν, οἱ τὸν αὐτὸν Ἴβηρσι τῆς ἐσθῆτος φοροῦντες κόσμον. ἀσχημονοῦσι γοῦν διὰ τὴν ἐν ταῖς ψυχαῖς μαλακίαν, διὰ τρυφὴν γυναικοπαθοῦντες. ὅθεν καὶ παροιμία παρῆλθεν, πλεύσειας εἰς Μασσαλίαν. καὶ οἱ τὴν Σῖριν δὲ κατοικοῦντες, ἣν πρῶτοι κατέσχον οἱ ἀπὸ Τροίας ἐλθόντες, ὕστερον δ' ὑπὸ Κολοφωνίων, ὥς φησι Τίμαιος, καὶ Ἀριστοτέλης, εἰς τρυφὴν ἐξώκειλαν οὐχ ἧσσον Συβαριτῶν. καὶ γὰρ ἰδίως παρ' αὐτοῖς ἐπιχωριάσαι φορεῖν ἀνθινοὺς χιτῶνας, οὓς ἐζώννυντο μίτραις πολυτελέσι, καὶ ἐκαλοῦντο διὰ τοῦτο ὑπὸ τῶν περιοίκων μιτροχίτωνες, ἐπεὶ Ὅμηρος τοὺς ἀζώστους ἀμιτροχίτωνας καλεῖ. καὶ Ἀρχίλοχος δ' ὁ ποιητὴς ὑπερτεθαύμακε τὴν χώραν τῶν Σιριτῶν διὰ τὴν εὐδαιμονίαν, περὶ γοῦν τῆς Θάσου λέγων, ὡς ἧσσον, φησίν. Οὐ γάρ τι καλὸς χῶρος, οὐδ' ἐφίμερος, Οὐδ' ἐρατὸς, οἷος ἀμφὶ Σίριος ῥοάς. ὠνομάσθη δ' ἡ Σῖρις, ὡς μὲν Τίμαιός φησι καὶ Εὐριπίδης ἐν Δεσμώτιδι ἢ Μελανίππῃ, ἀπὸ γυναικός τινος Σίριδος. ὡς δ' Ἀρχίλοχος, ἀπὸ ποταμοῦ. οὐκ ὀλίγον δὲ πρὸς τὴν τρυφὴν, καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ σύμπαντος τούτου κλίματος, καὶ τὸ πλῆθος ἐγένετο τῶν ἀνθρώπων. διὸ καὶ μεγάλη Ἑλλὰς ἐκλήθη πᾶσα σχεδὸν, ἡ κατὰ τὴν Ἰταλίαν κατοίκησις. Μιλήσιοι δ' ἕως μὲν οὐκ ἐτρύφων, ἐνίκων Σκύθας, ὥς φησιν Ἔφορος καὶ τάς τε ἐφ' Ἑλλησπόντῳ πόλεις ἔκτισαν. καὶ τὸν Εὔξεινον πόντον κατῴκησαν πόλεσι λαμπραῖς, καὶ πάντες ὑπὸ τὴν Μίλητον ἔθεον. ὡς δ' ὑπήχθησαν ἡδονῇ καὶ τρυφῇ, κατερρύη τὸ τῆς πόλεως ἀνδρεῖον, φησὶν Ἀριστοτέλης, καὶ παροιμία τις ἐγεννήθη ἐπ' αὐτῶν. Πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι. Ἡρακλείδης δ' ὁ Ποντικὸς ἐν δευτέρῳ περὶ δικαιοσύνης φησίν. ἡ Μιλησίων πόλις περιπέπτωκεν ἀτυχίαις διὰ τρυφὴν βίου, καὶ πολιτικὰς ἔχθρας, οἳ τὸ ἐπιεικὲς οὐκ ἀγαπῶντες, ἐκ ῥιζῶν ἀνῄρουν τοὺς ἐχθρούς. Στασιαζόντων γὰρ τῶν τὰς οὐσίας ἐχόντων, καὶ τῶν δημοτῶν, οὓς ἐκεῖνοι Γέργιθας ἐκάλουν. πρῶτον μὲν κρατήσας ὁ δῆμος, καὶ τοὺς πλουσίους ἐκβαλὼν, καὶ συναγαγὼν τὰ τέκνα τῶν φυγόντων εἰς ἀλωνίας, βοῦς συναγαγόντες συνηλοίησαν, καὶ παρανομωτάτῳ θανάτῳ διέφθειραν. τοιγάρτοι πάλιν οἱ πλούσιοι κρατήσαντες, ἅπαντας ὧν κύριοι κατέστησαν μετὰ τῶν τέκνων κατεπίττωσαν, ὧν καιομένων φασὶν, ἄλλα τε πολλὰ γενέσθαι τέρατα, καὶ ἐλαίαν ἱερὰν αὐτομάτην ἀναφθῆναι. διόπερ ὁ θεὸς ἐπὶ πολὺν χρόνον ἀπήλαυνεν αὐτοὺς τοῦ μαντείου, καὶ ἐπερωτώντων διὰ τίνα αἰτίαν ἀπελαύνονται, εἶπεν. καί μοι Γεργίθων τε φόνος μέλει ἀπτολεμίστων, Πισσήρων τε μόρος, καὶ δένδρεον αἰὲν ἀθαλές. Κλέαρχος δ' ἐν τετάρτῳ, ζηλώσαντάς φησι τοὺς Μιλησίους τὴν Κολοφωνίων τρυφὴν, διαδοῦναι καὶ τοῖς πλησιοχώροις, ἔπειτ' ὀνειδιζομένους λέγειν ἑαυτοῖς. Οἴκοι τὰ Μιλήσια κἀπιχώρια, καὶ μὴ ἐν τῷ μέσῳ, καὶ περὶ Σκυθῶν δ' ἑξῆς ὁ Κλέαρχος τάδε ἱστορεῖ. Μόνον δὲ νόμοις κοινοῖς πρῶτον ἔθνος ἐχρήσατο τὸ Σκυθῶν, εἶτα πάλιν ἐγένοντο πάντων ἀθλιώτατοι βροτῶν διὰ τὴν ὕβριν. ἐτρύφησαν μὲν γὰρ, ὡς οὐδένες ἕτεροι τῶν πάντων εὐροίας, καὶ πλούτου καὶ τῆς λοιπῆς αὐτοὺς χορηγίας κατασχούσης.

Ἰαπύγων φορὰ καὶ ἀπώλεια.

Μασσαλιωτῶν.

Σιριτῶν καὶ Μιλησίων τρυφή.

Σκυθῶν ὕβρις καὶ ἧττα.

ταχυνούσης. ὅθεν δῆλον ἐκ τοῦ ἔτι καὶ νῦν ὑπολειπούσης περὶ τοὺς ἡγεμόνας αὐτῶν ἐσθῆτός τε καὶ διαίτης. τρυφήσαντες δὲ καὶ μάλιστα δὴ, καὶ πρῶτοι πάντων τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τὸ τρυφᾶν ὁρμήσαντες, εἰς τοῦτο προῆλθον ὕβρεως, ὥστε πάντων τῶν ἀνθρώπων εἰς οὓς ἀφίκοιντο ἠκρωτηρίαζον τὰς ῥῖνας, ἀφ' ὧν οἱ ἀπόγονοι μεταστάντες ἔτι καὶ νῦν ἀπὸ τοῦ πάθους ἔχουσι τὴν ἐπωνυμίαν. αἱ δὲ γυναῖκες αὐτῶν τὰς Θρακῶν τῶν πρὸς ἑσπέραν καὶ ἄρκτον, τῶν περιοίκων γυναῖκας ἐποίκιλλον τὰ σώματα περόναις, γραφὴν νύξασαι, ὅθεν πολλοῖς ἔτεσιν ὕστερον αἱ ὑβρισθεῖσαι τῶν Θρακῶν γυναῖκες ἰδίως ἐξηλείψαντο τὴν συμφορὰν, προσαναγραψάμεναι τὰ λοιπὰ τοῦ χρωτὸς, ἵν' ὁ τῆς ὕβρεως καὶ τῆς αἰσχύνης ἐπ' αὐταῖς χαρακτὴρ, εἰς ποικιλίαν καταριθμηθεὶς, κόσμου προσηγορίᾳ τοὔνειδος ἐξαλείψῃ. πάντων δὲ οὕτως ὑπερηφάνως προέστησαν, ὥστε οὐδ' ἐφ' ἑνὸς ἄδακρυς ἡ τῆς δουλείας ὑπουργία γιγνομένη διήγγελλεν εἰς τοὺς ἐπιγιγνομένους τὴν ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσιν οἵα τις ἦν. διὰ τὸ πλῆθος οὖν τῶν κατασχουσῶν αὐτοὺς συμφορῶν, ἐπεὶ διὰ τὸ πένθος ἅμα τόν τε τῶν βίων ὄλβον, καὶ τὰς κόμας περιεσπάσθησαν παντὸς ἔθνους, οἱ ἔξω τῆς ἐφ' ὕβρει κουρὰν ἀποσκυθίσαι προσηγόρευσαν. τοὺς δὲ σύμπαντας Ἴωνας ἐπισκώπτων Καλλίας, ἢ Διοκλῆς ἐν Κύκλωψι φησίν. τί γὰρ ἡ τρυφερὰ, καὶ καλλιτράπεζος Ἰωνία ἐφ' ὅ, τι πράσσει. καὶ Ἀβυδηνοὶ Μιλησίων δ' εἰσὶν ἄποικοι, καὶ ἀνειμένοι τὴν δίαιταν εἰσὶν, καὶ κατεαγότες, ὡς παρίστησιν Ἕρμιππος ἐν στρατιώταις. χαίρω δ' ἰαπόντιον στράτευμά τι πραττόμενος, Τὰ μὲν πρὸς ὄψιν μαλακῶς ἔχων ἀπὸ σώματος, Κόμῃ τε νεανικῇ φέρει τε βραχιόνων, Ἥδου τὸν Ἄβυδον ὡς ἀνὴρ γεγένηται. καὶ Ἀριστοφάνης Τριφάλητι διακωμῳδῶν πολλοὺς τῶν Ἰώνων, Ἔπειθ' ὅσοι παρῆσαν, ἐπίσημοι ξένοι Ἐπηκολούθουν, κἀντεβόλουν προσκείμενοι Ὅπως ἔχων τὸν παῖδα πωλήσεις χίον, Ἕτερος δ' ὅπως ἐν Κλαζομενὰς, ἕτερος δ' ὅπως Εἰς Ἔφεσον, οἱ δ' εἰς Ἄβυδον, ἦν δ' ἐκεῖνα πάνθ' ὁδῷ. Περὶ δὲ τῶν Ἀβυδηνῶν Ἀντιφῶν ἐν τῷ κατ' Ἀλκιβιάδου λοιδορίας οὕτως. ἐπειδὴ ἐδοκιμάσθης ὑπὸ τῶν ἐπιτρόπων, παραλαβὼν παρ' αὐτῶν τὰ σαυτοῦ χρήματα, ᾤχου ἀποπλέων εἰς Ἄβυδον, οὔτε χρέος ἴδιον σαυτοῦ πραξόμενος οὐδὲν, οὔτε προξενίας οὐδεμιᾶς ἕνεκεν, ἀλλὰ τῇ σαυτοῦ παρανομίᾳ, καὶ ἀκολασίᾳ τῆς γνώμης ὁμοίους ἔργων τρόπους μαθησόμενος παρὰ τῶν ἐν Ἀβύδῳ γυναικῶν, ὅπως ἐν τῷ ἐπιλοίπῳ βίῳ σαυτοῦ ἔχῃς χρῆσθαι αὐτοῖς. ἀπώλοντο δὲ καὶ Μάγνητες, οἱ πρὸς τῷ Μαιάνδρῳ διὰ τὸ πλέον ἀνεθῆναι, ὥς φησι Καλλῖνος ἐν τοῖς ἐλεγείοις, καὶ Ἀρχίλοχος. ἑάλωσαν γὰρ ὑπὸ Ἐφεσίων. καὶ περὶ αὐτῶν δὲ τῶν Ἐφεσίων Δημόκριτος Ἐφέσιος, ἐν τῷ προτέρῳ περὶ τοῦ ἐν Ἐφέσῳ ναοῦ, διηγούμενος περὶ τῆς χλιδῆς αὐτῶν, καὶ ὧν ἐφόρουν βαπτῶν ἱματίων, γράφει καὶ τάδε. τὰ δὲ τῶν Ἰώνων ἰοβαφῆ καὶ πορφυρᾶ, καὶ κρόκινα ῥόμβοις ὑφαντά, αἱ δὲ κεφαλαὶ κατ' ἴσα διειλημμέναι ζῴοις, καὶ σαράπεις μήλινοι καὶ πορφυροῖ, καὶ λευκοί, οἱ δὲ ἁλουργεῖς, καὶ καλασίρεις κορινθιουργεῖς. εἰσὶ δὲ αἱ μὲν πορφυραῖ τούτων, αἱ δὲ ἰοβαφεῖς, αἱ δὲ ὑάκινθοι. λάβοι δ' ἄν τις καὶ φλογίνας καὶ θαλασσοειδεῖς. ὑπάρχουσι δὲ καὶ Περσικαὶ καλασίρεις, αἵπερ εἰσὶ κάλλισται πασῶν. ἴδοι δ' ἄν τις φησὶ καὶ τὰς καλουμένας ἀκταίας, ὅπερ ἐστὶ καὶ πολυτελέστατον ἐν τοῖς Περσικοῖς περιβλήμασι. ἔστι δὲ τοῦτο σπαθητὸν ἰσχύος καὶ κουφότητος χάριν, κατάπεπλασται δὲ χρυσοῖς κέγχροις. οἱ δὲ κέγχροι νήματι πορφυρῷ πάντοθεν εἰς τὴν εἴσω μοῖραν ἅμματ' ἔχουσιν ἀνὰ μέσον. τούτοις πᾶσι χρῆσθαί φησι τοὺς Ἐφεσίους ἐπιδόντας εἰς τρυφήν. περὶ δὲ τῆς Σαμίων τρυφῆς, Δοῦρις ἱστορῶν παρατίθεται Ἀσίου ποιήματα, ὅτι ἐφόρουν χλιδῶνας περὶ τοῖς βραχίοσι, καὶ τὴν ἑορτὴν ἄγοντες τῶν Ἡραίων, ἐβάδιζον κατεκτενισμένοι τὰς κόμας ἐπὶ τὸ μετάφρενον, καὶ τοὺς ὤμους. τὸ δὲ νόμιμον τοῦτο μαρτυρεῖσθαι, καὶ ὑπὸ παροιμίας τῆσδε, Βαδίζειν Ἡραῖον ἐμπεπλεγμένον. ἔστι δὲ τὰ τοῦ Ἀσίου ἔπη οὕτως ἔχοντα, Οἱ δ' αὔτως φοίτεσκον, ὅπως πλοκάμους κτενίσαιντο Εἰς Ἥρας τέμενος πεπυκασμένοι εἵμασι καλοῖς, Χιονέοισι χιτῶσι πέδον χθονὸς εὐρέος εἶχον, Χρύσειαι δὲ κορύμβαι ἐπ' αὐτῶν τέττιγες, ὡς Χαῖται † δ' ᾐωρεῦντ' ἀνέμῳ χρυσέοις ἐνὶ δεσμοῖς, Δαιδάλεοι δὲ χλιδῶνες ἀρ' ἀμφιβραχίοσι, † Νήσαντες ὑπασπίδιον πολεμιστήν. Ἡρακλείδης δ' ὁ Ποντικὸς, ἐν τῷ περὶ ἡδονῆς, Σαμίους φησὶ καθ' ὑπερβολὴν τρυφήσαντας διὰ τὴν πρὸς ἀλλήλους μικρολογίαν, ὥσπερ Συβαρίτας τὴν πόλιν ἀπολέσαι. Κολοφώνιοι δ', ὥς φησι Φύλαρχος, τὴν ἀρχὴν ὄντες σκληροὶ ἐν ταῖς ἀγωγαῖς, ἐπεὶ εἰς τρυφὴν ἐξώκειλαν πρὸς Λυδοὺς φιλίαν καὶ συμμαχίαν ποιησάμενοι, προῄεσαν δ' ἠσκημένοι τὰς κόμας χρυσῷ κόσμῳ, ὡς καὶ Ξενοφάνης φησίν, Ἁβροσύνας δὲ μαθόντες ἀνωφελέας παρὰ Λυδῶν, Ὄφρα τυραννίης ἦσαν ἄνευ στυγερῆς, Ἤεσαν εἰς ἀγορὴν παναλουργέα φάρε' ἔχοντες, Οὐ μάους ἤπερ χίλιοι εἰς ἐπίπαν Αὐχαλέοι χαίτῃσιν ἀγαλλόμενοι εὐπρεπέεσσιν, Ἀσκητοῖς ὀδμὴν χρίμασι δευόμενοι. Οὕτω δ' ἐξελύθησαν διὰ τὴν ἄκαιρον μέθην, ὥστε τινὲς αὐτῶν οὔτε ἀνατέλλοντα τὸν ἥλιον, οὔτε δυόμενον ἑωράκασιν. νόμον τε ἔθεντο, ὃς ἔτι τε ἐφ' ἡμῶν ἦν, τὰς αὐλητρίδας, καὶ τὰς ψαλτρίας, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα τῶν ἀκροαμάτων, τὰ μισθώματα λαμβάνειν ἀπὸ πρωὶ μέχρι μέσης ἡμέρας, καὶ μέχρι λύχνων ἀφῶν, ἀπὸ δὲ τούτου τὴν λοιπὴν νύ-

ἢ ἀπὸ σκυθῶν ῥῆσις.

Ἀποσκυθίσαι. Ἀβυδηνῶν τρυφή.

γράφε

Σαμίων.

ὥστε

ἢ Κολοφωνίων τρυφή.

κτα ἦσαν πρὸς τὸ μεθύειν. Θεόπομπος δ' ἐν πεντεκαιδεκάτῃ ἱστοριῶν, χιλίους φησὶν ἄνδρας αὐτῶν ἁλουργεῖς φοροῦντας στολὰς ἀστυπολεῖν, ὅπερ καὶ βασιλεῦσι σπάνιον τότε ἦν καὶ περισπούδαστον.

Bud. 1. de asse

ἰσοστάσιος γὰρ ἦν ἡ πορφύρα πρὸς ἄργυρον ἐξεταζομένη. διὰ γοῦν τὴν τοιαύτην ἀγωγὴν ἐν τυραννίδι καὶ στάσεσι γενόμενοι, αὐτῇ πατρίδι διεφθάρησαν, ταῦτα εἴρηκε περὶ αὐτῶν καὶ Διογένης ὁ Βαβυλώνιος, ἐν τῷ πρώτῳ τῶν νόμων.

Ἰώνων καὶ Βυζαντίων τρυφή.

κοινῶς δὲ περὶ πάντων τῶν Ἰώνων τρυφῆς Ἀντιφάνης ἐν Δωδώνῃ τάδε λέγει. πόθεν οἴχεται ἢ τίς Ἰώνων τρυφεραμπεχόνων ἁβρὸς ἡδυπαθὴς ὄχλος ὥρμηται. Θεόφραστος δ' ἐν τῷ περὶ ἡδονῆς, καὶ δὴ καὶ τοὺς Ἴωνάς φησι διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς τρυφῆς, ἔτι καὶ νῦν ἡ χρυσῆ παροιμία διαμεμένηκε. καὶ τῶν παρεμβαλόντων δέ τινας φησὶ Θεόπομπος ἐν ὀγδόῃ Φιλιππικῶν, ἁβροδιαίτους γενέσθαι. περὶ δὲ Βυζαντίων καὶ Χαλκηδονίων ὁ αὐτός φησι Θεόπομπος τάδε. ἦσαν δὲ οἱ Βυζάντιοι, καὶ διὰ τὸ δημοκρατεῖσθαι πολὺν ἤδη χρόνον, καὶ τὴν πόλιν ἐπ' ἐμπορίου κειμένην ἔχειν, καὶ τὸν δῆμον ἅπαντα περὶ τὴν ἀγορὰν, καὶ τὸν λιμένα διατρίβειν, ἀκόλαστοι καὶ συνουσιάζειν καὶ πίνειν εἰθισμένοι ἐπὶ τῶν καπηλείων. Χαλκηδόνιοι δὲ πρὶν μὲν μετασχεῖν αὐτοῖς τῆς πολιτείας, ἅπαντες ἐν ἐπιτηδεύμασι, καὶ βίῳ βελτίονι διετέλουν ὄντες. ἐπεὶ δὲ τῆς δημοκρατίας τῶν Βυζαντίων ἐγεύσαντο, διεφθάρησαν εἰς τρυφὴν, καὶ τὸν καθ' ἡμέραν βίον ἐκ σωφρονεστάτων καὶ μετριωτάτων φιλοπόται, καὶ πολυτελεῖς γενόμενοι. κἂν τῇ πρώτῃ δὲ πρὸς ταῖς εἴκοσι τῶν Φιλιππικῶν, τὸ τῶν Ὀμβρικῶν φησὶν ἔθνος, ἐστὶ δὲ πρὸς τὸν Ἀδρίαν —, ἐπιεικῶς εἶναι ἁβροδίαιτον, παραπλησίως τε βιοτεύειν τοῖς Λυδοῖς, χώραν τε ἔχειν ἀγαθὴν, ὅθεν προελθεῖν εἰς εὐδαιμονίαν.

Τρυφὴ Θετταλῶν.

περὶ δὲ Θετταλῶν λέγων ἐν τῇ τετάρτῃ φησὶν, ὅτι ζῶσιν οἱ μὲν σὺν ταῖς ὀρχηστρίσι διατρίβοντες, οἱ δ' ἐν κύβοις καὶ πότοις, καὶ ταῖς τοιαύταις ἀκολασίαις διημερεύοντες, καὶ μᾶλλον σπουδάζουσιν, ὅπως ὄψων παντοδαπῶν τὰς τραπέζας παραθήσονται πλήρεις, ἢ τὸν αὐτῶν βίον ὅπως παρέξονται κεκοσμημένον. Φαρσάλιοι δὲ πάντων φησὶν ἀνθρώπων εἰσὶν ἀργότατοι καὶ πολυτελέστατοι. ὡμολόγηνται δ' οἱ Θετταλοὶ, ὡς καὶ Κριτίας φησὶ, πάντων Ἑλλήνων πολυτελέστατοι γεγενῆσθαι, περί τε τὴν δίαιταν καὶ τὴν ἐσθῆτα, ὅπερ αὐτοῖς αἴτιον ἐγένετο κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐπαγαγεῖν τοὺς Πέρσας, ζηλώσαντας τὴν τούτων τρυφὴν καὶ πολυτέλειαν.

Αἰτωλῶν.

περὶ δὲ Αἰτωλῶν Πολύβιος μὲν ἐν τρισκαιδεκάτῃ ἱστοριῶν φησὶν, ὡς διὰ τὴν τῶν πολέμων συνέχειαν, καὶ τὴν τῶν βίων πολυτέλειαν κατάχρεοι ἐγένοντο. Ἀγαθαρχίδης δ' ἐν δωδεκάτῃ ἱστοριῶν Αἰτωλοί φησι τοσούτῳ τῶν λοιπῶν ἑτοιμότερον ἔχουσι πρὸς θάνατον, ὅσῳπερ καὶ ζῆν πολυτελῶς, καὶ ἐκτενέστερον ζητοῦσι τῶν ἄλλων.

Συρακουσίων.

διαβόητοι δέ εἰσι περὶ τρυφὴν Σικελιῶταί τε καὶ Συρακούσιοι, ὡς καὶ Ἀριστοφάνης φησὶν ἐν Δαιταλεῦσιν. ἀλλ' οὐ γὰρ ἔμαθε ταῦτα ἐμοῦ πέμποντος, ἀλλὰ μᾶλλον πίνειν, ἔπειτ' ᾄδειν κακῶς, Συρακοσίων τράπεζαν, Συβαρίτιδάς τ' εὐωχίας καὶ Χῖον ἐκλάκαιναν. Πλάτων δ' ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς φησὶ, ταύτην δὴ τὴν διάνοιαν ἔχων, εἰς Ἰταλίαν τε καὶ Σικελίαν ἦλθον, ὅτε πρῶτον ἀφικόμην, ἐλθόντα δέ με ὁ ταύτῃ βίος οὐδαμῇ οὐδαμῶς ἤρεσε. δίς τε τῆς ἡμέρας ἐμπιμπλάμενον ζῆν, καὶ μηδέποτε κοιμώμενον μόνον νύκτωρ, καὶ ὅσα τούτῳ ἐπιτηδεύματα συνέπεται τῷ βίῳ. ἐκ γὰρ τούτων τῶν ἐθῶν, οὔτ' ἂν φρόνιμος οὐδείς ποτε γενέσθαι τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανὸν ἀνθρώπων ἐκ νέου ἐπιτηδεύων δύναιτο, σώφρων δὲ οὐδ' ἂν μελλήσαι ποτὲ γενέσθαι. κἂν τρίτῳ δὲ πολιτείας γράφει οὕτως, Συρακοσίαν δὲ ὦ φίλε τράπεζαν, καὶ σικελικὴν ποικιλίαν ὄψου, ὡς ἔοικας οὐκ αἰνεῖς, ψέγεις δὲ καὶ Κορινθίαν κόρην φίλην εἶναι ἀνδράσι μέλλουσιν εὖ σώματος ἕξειν, καὶ ἀττικῶν πεμμάτων, τὰς δοκούσας εἶναι εὐπαθείας. Ποσειδώνιος δὲ ἑκκαιδεκάτῃ ἱστοριῶν, περὶ τῶν κατὰ τὴν Συρίαν πόλεων λέγων ὡς ἐτρύφων, γράφει καὶ ταῦτα. τῶν γοῦν ἐν ταῖς πόλεσιν ἀνθρώπων διὰ τὴν εὐβοσίαν τῆς χώρας, ἀπὸ τῆς περὶ τὰ ἀναγκαῖα κακοπαθείας, συνόδους νεμόντων πλείονας, ἐν αἷς εὐωχοῦντο συνεχῶς, τοῖς μὲν γυμνασίοις ὡς βαλανείοις χρώμενοι, ἀλειφόμενοι δ' ἐλαίῳ πολυτελεῖ καὶ μύροις. τοῖς δὲ γραμματείοις (οὕτω γὰρ ἐκάλουν τὰ κοινὰ τῶν συνδείπνων) ὡς ἐν οἰκητηρίοις διαιτώμενοι, καὶ τὸ πλεῖον τῆς ἡμέρας γαστριζόμενοι ἐν αὐτοῖς οἴνοις καὶ βρώμασιν, ὥστε καὶ προσαποφέρειν πολλὰ, καὶ καταυλουμένους πρὸς χελωνίδος πολυκρότου ψόφον, ὥστε τὰς πόλεις ὅλας τοιούτοις κελάδοις συνηχεῖσθαι.

Τρυφὴ Ἀρυκανδέων.

Ἀγαθαρχίδης δ' ἐν τῇ τριακοστῇ πέμπτῃ τῶν ἱστοριῶν, Ἀρυκανδεῖς φησὶ Λυκίας ὁμόρους ὄντας, διὰ τὴν περὶ τὸν βίον ἀσωτίαν καὶ πολυτέλειαν κατάχρεοι γενόμενοι, καὶ διὰ τὴν ἀργίαν καὶ φιληδονίαν ἀδυνατοῦντες ἀποδοῦναι τὰ δάνεια, προσέκλιναν ταῖς Μιθριδάτου ἐλπίσιν, ἆθλον ἕξειν νομίσαντες χρεῶν ἀποκοπάς.

Ζακυνθίων.

ἐν δὲ τῇ τριακοστῇ πρώτῃ, Ζακυνθίους φησὶν ἀπείρους εἶναι πολέμων, διὰ τὸ ἐν εὐπορίᾳ καὶ πλούτῳ τρυφῶντας ἐθίζεσθαι.

Καπυησίων.

Πολύβιος δ' ἐν τῇ ἑβδόμῃ, Καπυησίους τοὺς ἐν Καμπανίᾳ διὰ τὴν ἀρετὴν τῆς γῆς πλοῦτον περιβαλλομένους, ἐξοκεῖλαι εἰς τρυφὴν καὶ πολυτέλειαν, ὑπερβαλλομένους τὴν περὶ Κρότωνα καὶ Σύβαριν παραδεδομένην φήμην.

Livius lib. 3. bell. Punic.

οὐ δυνάμενοι οὖν φησὶ φέρειν τὴν παροῦσαν εὐδαιμονίαν, ἐκάλουν τὸν Ἀννίβαν. διόπερ ὑπὸ Ῥωμαίων ἀνήκεστα δεινὰ ἔπαθον. Πετιλῖνοι δὲ τηρήσαντες τὴν πρὸς Ῥωμαίους πίστιν, εἰς τοσοῦτον

καρτερίας

καρτερίας ἦλθον πολιορκούμενοι ὑπ᾽ Ἀννίβα, ὥστε μετὰ τὸ πάντα μὲν τὰ περὶ τὴν πόλιν δέρματα καταφαγεῖν. ἐπιλειπόντων δὲ τῶν περὶ τὴν πόλιν δένδρων τοὺς φλοιοὺς, καὶ τοὺς ἁπαλοὺς πτόρθους ἀναλῶσαι, καὶ ἐν ἕνδεκα μησὶν ὑπομεῖναι τὴν πολιορκίαν, οὐδενὸς βοηθοῦντος τῶν συνευδοκούντων Ῥωμαίων· παρέδοσαν ἑαυτούς. τοὺς δὲ Κουρῆτας Φύλαρχος διὰ τῆς ἐνδεκάτης τῶν ἱστοριῶν, Αἰσχύλον ἱστορεῖν διὰ τὴν τρυφὴν τυχεῖν τῆς προσηγορίας, Χλιδῶν τε πλόκαμος ὥστε παρθένοις ἁβραῖς, ὅθεν καλεῖν κούρητα λαὸν ἤνεσαν. Ἀγάθων δ᾽ ἐν τῷ Θυέστῃ, τοὺς τὴν Πρόνακτος θυγατέρα μνηστεύοντας, τοῖς τε λοιποῖς πᾶσιν ἐξησκημένους ἐλθεῖν, καὶ κομῶντας τὰς κεφαλὰς, ἐπεὶ δ᾽ ἀπέτυχον τοῦ γάμου, κόμας ἐκειράμεσθα φησὶ μάρτυρας τρυφῆς, ἅπου ποθεινὸν χρῆμα παιζούσῃ φρενί. Ἐπώνυμον γοῦν εὐθὺς ἐσχόμεσθα κλέος, Κουρῆτες εἶναι κουρίμου χάριν τριχός. Καὶ Κυμαῖοι δὲ οἱ ἐν Ἰταλίᾳ, ὥς φησιν Ὑπέροχος, ἢ ὁ ποιήσας τὰ εἰς αὐτὸν ἀναφερόμενα κυμαϊκὰ, διετέλεσαν χρυσοφοροῦντες, καὶ ἀνθιναῖς ἐσθῆσι χρώμενοι, καὶ μετὰ γυναικῶν εἰς τοὺς ἀγροὺς ἐξιόντες ἐπὶ ζευγῶν ὀχούμενοι. περὶ μὲν οὖν τῶν ἐθνῶν, καὶ πόλεων τρυφῆς τοσαῦτα μνημονεύω. περὶ δὲ τῶν κατ᾽ ἄνδρα τάδε ἤκουσα. Κτησίας ἐν τρίτῃ Περσικῶν, καὶ πάντας μὲν φησὶ τοὺς βασιλεύσαντας τῆς Ἀσίας περὶ τρυφὴν σπουδάσαι, μάλιστα δὲ Νινύαν τὸν Νίνου καὶ Σεμιράμιδος υἱόν, καὶ οὗτος οὖν ἔνδον μένων, καὶ τρυφῶν ὑπ᾽ οὐδενὸς ἑωρᾶτο, εἰ μὴ ὑπὸ τῶν εὐνούχων καὶ τῶν ἰδίων γυναικῶν. τοιοῦτος δ᾽ ἦν καὶ Σαρδανάπαλος, ὃν οἱ μὲν Ἀνακυνδαράξεω λέγουσιν υἱόν, οἱ δὲ Ἀναβαξάρου. ὅτε δὴ οὖν Ἀρβάκης εἷς τῶν ὑπ᾽ αὐτὸν στρατηγῶν, Μῆδος γένος διεπράξατο διά τινος τῶν εὐνούχων Σπαραμείζου θεάσασθαι Σαρδανάπαλον, καὶ μόλις αὐτῷ ἐπετράπη ἐκείνου ἐθελήσαντος. ὡς οὖν εἰσελθὼν εἶδεν αὐτὸν ὁ Μῆδος, ἐψιμυθιωμένον καὶ κεκοσμημένον γυναικιστί, καὶ μετὰ τῶν παλλακίδων ξαίνοντα πορφύραν, ἀναβάδην τε μετ᾽ αὐτῶν καθήμενον τὰς ὀφρῦς, † γυναικείαν δὲ στολὴν ἔχοντα, καὶ κατεξυρημένον τὸν πώγωνα, καὶ κατακεκισηρισμένον. ἦν δὲ καὶ γάλακτος λευκότερος, καὶ ὑπεγέγραπτο τοὺς ὀφθαλμούς. οἱ μὲν πολλοί, ὧν ἐστι καὶ Δοῦρις, ἱστοροῦσιν ὑπὸ τούτου ἀγανακτήσαντος, εἰ τοιοῦτος αὐτῶν βασιλεύει, συγκεντηθέντα ἀποθανεῖν. Κτησίας δὲ λέγει εἰς πόλεμον αὐτὸν καταστῆναι, καὶ ἀθροίσαντα πολλὴν στρατιὰν, καὶ καταλυθέντα ὑπὸ τοῦ Ἀρβάκου τελευτῆσαι, ἑαυτὸν ἐμπρήσαντα ἐν τοῖς βασιλείοις πυρὰν νήσαντα ὕψος τεσσάρων πλέθρων, ἐφ᾽ ἧς ἐπέθηκε χρυσᾶς κλίνας ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα, καὶ ἴσας τραπέζας, καὶ ταύτας χρυσᾶς. ἐποίησε δὲ ἐν τῇ πυρᾷ, καὶ οἴκημα ἑκατόμπεδον ἐκ ξύλων, κἀνταῦθα κλίνας ὑπεστόρεσε, καὶ κατεκλίθη ἐνταῦθα αὐτός τε μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ αἱ παλλακίδες ἐν ταῖς ἄλλαις κλίναις. τοὺς γὰρ τρεῖς υἱοὺς, καὶ δύο θυγατέρας, ὁρῶν τὰ πράγματα κακούμενα, προεκπεπόμφει εἰς Νίνον πρὸς τὸν ἐκεῖ βασιλέα, δοὺς αὐτοῖς τρισχίλια χρυσίου τάλαντα, ἐπεστέγασε δὲ τὸ οἴκημα δοκοῖς μεγάλαις τε καὶ παχείαις, ἔπειτα ἐν κύκλῳ περιέθηκε πολλὰ ξύλα καὶ παχέα, ὥστε μὴ εἶναι ἔξοδον. ἐνταῦθα περιέθηκε μὲν χρυσίου μυριάδας χιλίας, ἀργυρίου δὲ, μυρίας μυριάδας ταλάντων, καὶ ἱμάτια καὶ πορφύρας, καὶ στολὰς παντοδαπὰς, ἔπειτα ὑφάψαι ἐκέλευσε τὴν πυρὰν, καὶ ἐκαίετο πεντεκαίδεκα ἡμέραις. οἱ δὲ ἐθαύμαζον ὁρῶντες τὸν καπνόν, καὶ ἐδόκουν αὐτὸν θυσίας ἐπιτελεῖν, ταῦτα δὲ μόνοι ᾔδεσαν οἱ εὐνοῦχοι. ὁ μὲν οὖν Σαρδανάπαλος ἐκτόπως ἡδυπαθήσας, ὡς ἐνῆν γενναίως ἐτελεύτησε. Κλέαρχος δὲ περὶ τοῦ Περσῶν βασιλέως διηγούμενος, ὅτι τοῖς αὐτῷ πορίσασιν ἡδύ τι βρῶμα ἆθλα ἐτίθει νῦν οὐκ ἔχων. τοῦτον γάρ ἐστιν ὁ λεγόμενος, οἶμαι, Διὸς καὶ βασιλέως ἐγκέφαλος, ὅθεν ὁ πάντων εὐδαιμονέστατος Σαρδανάπαλος παρ᾽ ὅλον τὸν βίον τιμήσας τὰς ἀπολαύσεις, καὶ τελευτήσας, δείκνυσιν ἐν τῷ τοῦ μνήματος τύπῳ τοῖς δακτύλοις, οἷα καταγέλωτος ἐστὶν ἄξια τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα, οὐκ ἄξια ὄντα ψόφου δακτύλων, ὃν πεποίηται † ποιούμενος δὲ ἐν χορῷ ἡ περὶ τὰ λοιπὰ σπουδή. φαίνεται οὖν οὐκ ἄπρακτος γενόμενος Σαρδανάπαλος, καὶ γὰρ ἐπιγέγραπται αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ μνήματι. Σαρδανάπαλος Ἀνακυνδαράξεω Ἀγχιάλην ἔδειμε καὶ Ταρσὸν μιῇ ἡμέρῃ, ἀλλὰ νῦν τέθνηκεν. Ἀμύντας δ᾽ ἐν τρίτῳ σταθμῶν, ἐν τῇ Νίνῳ φησὶν εἶναι χῶμα ὑψηλόν, ὅπερ κατασκάψαι Κῦρον ἐν τῇ πολιορκίᾳ ἀναχωννύντα τῇ πόλει. λέγεσθαι δὲ τὸ χῶμα τοῦτ᾽ εἶναι Σαρδαναπάλου, τοῦ βασιλεύσαντος Νίνου, ἐφ᾽ οὗ καὶ ἐπιγεγράφθαι ἐν στήλῃ λιθίνῃ χαλδαϊκοῖς γράμμασιν, ὃ μετενεγκεῖν Χοιρίλον ἔμμετρον ποιήσαντα, εἶναι δὲ τοῦτο. ἐγὼ δὲ ἐβασίλευσα, καὶ ἄχρι ἑώρων τοῦ ἡλίου φῶς, ἔπιον, ἔφαγον, ἠφροδισίασα, εἰδὼς τόν τε χρόνον ὄντα βραχύν, ὃν ζῶσιν οἱ ἄνθρωποι, καὶ τοῦτον πολλὰς ἔχοντα μεταβολὰς καὶ κακοπαθείας, καὶ ὧν ἂν καταλίπω ἀγαθῶν, ἄλλοι ἕξουσι τὰς ἀπολαύσεις, διὸ κἀγὼ ἡμέραν οὐδεμίαν παρέλειπον τοῦτο ποιῶν. Κλείταρχος δ᾽ ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν περὶ Ἀλέξανδρον, γήρᾳ τελευτῆσαι φησὶ Σαρδανάπαλον μετὰ τὴν ἀπόπτωσιν τῆς Σύρων ἀρχῆς. Ἀριστόβουλος δ᾽ ἐν Ἀγχιάλῃ, ἣν ἐδείματο φησὶ Σαρδανάπαλος, Ἀλέξανδρος ἀναβαίνων εἰς Πέρσας κατεστρατοπεδεύσατο, καὶ ἦν οὐ πόρρω τὸ τοῦ Σαρδαναπάλου μνημεῖον, ἐφ᾽ οὗ ἑστάναι τύπον λίθινον συμβεβληκότα τῆς δεξιᾶς χειρὸς τοὺς δακτύλους ὡς ἂν ἐπικροτοῦντα. ἐπιγεγράφθαι δὲ αὐτῷ

Κουρήτων.

Κυμαίων τρυφή.

περὶ Νινύου.

περὶ Σαρδαναπάλου.

Σαρδανάπαλος

δὲ αὐτῷ Ἀσσυρίοις γράμμασι. Σαρδανάπαλος Ἀνακυνδαράξεω παῖς Ἀγχιάλην, καὶ Ταρσὸν ἔδειμεν ἡμέρῃ μιῇ, ἔσθιε, πῖνε, παῖζε, ὡς τ' ἄλλα τούτου οὐκ ἄξια τοῦ ἀποκροτήματος ἔοικε λέγειν. οὐ μόνος δὲ ὁ Σαρδανάπαλος διετίθρυπτο, ἀλλὰ καὶ Ἀνδροκότος ὁ Φρύξ. καὶ γὰρ οὗτος ἐνεδύσατο ἀνθινὴν ἐσθῆτα, καὶ γυναικὸς εὐπρεπέστερον ἐκοσμεῖτο, ὥς Μνασέας φησὶν ἐν τρίτῳ Εὐρώπης. Κλέαρχος δ' ἐν πέμπτῳ Βίων, Σάγαριν φησὶ τὸν Μαριανδυνὸν ὑπὸ τρυφῆς σιτεῖσθαι μὲν μέχρι γήρως ἐκ τοῦ τῆς τιθῆς στόματος, ἵνα μὴ μασσώμενος πονοίη. οὐ πώποτε δὲ τὴν χεῖρα κατωτέρω τοῦ ὀμφαλοῦ προενήνεγκται, διὸ καὶ Ἀριστοτέλης Ξενοκράτην τὸν Χαλκηδόνιον σκώπτων, ὅτι οὐρῶν οὐ προσῆγε τὴν χεῖρα τῷ αἰδοίῳ, ἔλεγεν. Χεῖρες μὲν ἁγναί, φρὴν δ' ἔχει μίασμά τι. Κτησίας δ' ἱστορεῖ Ἄνναρον τὸν βασιλέως ὕπαρχον, καὶ τῆς Βαβυλωνίας δυναστεύσαντα, στολῇ χρῆσθαι γυναικείᾳ καὶ κόσμῳ. καὶ ὅτι βασιλέως δούλῳ ὄντι αὐτῷ εἰς τὸ δεῖπνον εἰσήεσαν, πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ψάλλουσαι καὶ ᾄδουσαι γυναῖκες. ἔψαλλον δὲ αὗται, καὶ ᾖδον ἐκείνου δειπνοῦντος. Φοῖνιξ δ' ὁ Κολοφώνιος ποιητὴς περὶ Νίνου λέγων ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ἰάμβων φησίν, Ἀνὴρ Νίνος τις ἐγένετ', ὡς ἐγὼ κλύω Ἀσσύριος, ὅς τις εἶχε χρυσίου πόντον, Καὶ τ' ἄλλα πολλὸν πλείονα Κασπίης ψάμμου, Ὃς οὐκ ἴδ' ἀστέρ' οὐδ' ἰδὼν ἐδίζητο, Οὐ παρὰ μάγοισι πῦρ ἱερὸν ἀνέστησε, Ὥσπερ νόμος, ῥάβδοισι τοῦ θεοῦ ψαύων, Οὐ μὴ θυστής, οὐ δικασπόλος κεῖνος, Οὐ λεωλογεῖν ἐμάνθαν' οὐκ ἀμιθρῆσαι. Ἀλλ' ἦν ἄριστος ἐσθίειν τε καὶ πίνειν, Κἤρα. τὰ δ' ἄλλα πάντα, κατὰ πετρῶν ὤθει. Ὡς δ' ἀπέθαν' ὡνήρ, πᾶσι κατέλιπεν ῥῆσιν Ὅκου Νίνος νῦν ἐστι. καὶ τὸ σῆμ' ἴδε, Ἄκουσον, εἴτ' Ἀσσύριος εἴτε καὶ Μῆδος Εἶς, ἢ Κόραξος, ἢ 'πὸ τῶν ἄνω λιμνῶν Ἰνδὸς κομήτης. οὐ γὰρ ἄλλα κηρύσσω, Ἐγὼ Νίνος πάλαι ποτ' ἐγενόμην πνεῦμα, Νῦν δ' οὐκ ἔτ' οὐδέν, ἀλλὰ γῆ πεποίημαι, Ἔχω δ' ὁκόσον ἔδαισα, χ' ὠκόσ' ἤεισα, Χ' ὠκόσ' ἐράσθην. † Τὰ δ' ὄλβι' ἡμέων δήϊοι συνελθόντες Φέρουσιν, ὥσπερ ἔριφον ὠμὸν αἱ Βάκχαι. Ἐγὼ δ' ἐς ᾅδην οὔτε χρυσὸν οὐθ' ἵππον, Οὔτ' ἀργυρῆν ἅμαξαν ᾠχόμην ἕλκων, Σποδὸς δὲ πολλὴ χ' ὠ μιτροφόρος κεῖμαι. Θεόπομπος δὲ ἐν πεντεκαιδεκάτῃ Φιλιππικῶν ἱστοριῶν, Στράτωνά φησι τὸν Σιδώνιον βασιλέα ὑπερβάλλειν ἡδυπαθείᾳ καὶ τρυφῇ πάντας ἀνθρώπους. οἷα γὰρ τοὺς Φαίακας Ὅμηρος ποιῶν μεμυθολόγηκεν, ἑορτάζοντας καὶ πίνοντας, καὶ κιθαρῳδῶν καὶ ῥαψῳδῶν ἀκροωμένους. τοιαῦτα καὶ ὁ Στράτων διετέλει ποιῶν πολὺν χρόνον, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον ἐκείνων παρακεκινήκει πρὸς τὰς ἡδονάς, ὥστε οἱ μὲν Φαίακες, ὥς φησιν Ὅμηρος, μετὰ τῶν οἰκείων γυναικῶν καὶ θυγατέρων ἐποιοῦντο τοὺς πότους. ὁ δὲ Στράτων μετ' αὐλητρίδων, καὶ ψαλτριῶν καὶ κιθαριστριῶν κατεσκευάζετο τὰς συνουσίας, καὶ μετεπέμπετο πολλὰς μὲν ἑταίρας ἐκ Πελοποννήσου, πολλὰς δὲ μουσουργοὺς ἐξ Ἰωνίας, ἑταίρας δὲ παιδίσκας ἐξ ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος, τὰς μὲν ᾠδικάς, τὰς δὲ ὀρχηστρικάς, ὧν εἴθιστο μετὰ τῶν φίλων ἀγῶνας τιθέναι, καὶ μεθ' ὧν συνουσιάζων διετρίβε, χαίρων μὲν καὶ τῷ βίῳ τῷ τοιούτῳ, καὶ δοῦλος ὢν φύσει τῶν ἡδονῶν. ἔτι δὲ μᾶλλον πρὸς τὸν Νικοκλέα φιλοτιμούμενος. ἐτύγχανον γὰρ ὑπερφιλοτίμως ἔχοντες πρὸς ἀλλήλους, καὶ σπουδάζων ἑκάτερος, αὐτὸς ἥδιον καὶ ῥαθυμότερον ποιεῖσθαι τὸν βίον. οἵ γε προῆλθον εἰς τοσαύτην ἅμιλλαν, ὡς ἡμεῖς ἀκούομεν, ὥστε πυνθανόμενοι παρὰ τῶν ἀφικνουμένων τάς τε παρασκευὰς τῶν οἰκιῶν, καὶ τὰς πολυτελείας τῶν θυσιῶν τὰς παρ' ἑκατέρῳ γινομένας, ἐφιλονείκουν ὑπερβάλλεσθαι τοῖς τοιούτοις ἀλλήλους. ἐσπούδαζον δὲ δοκεῖν εὐδαίμονες εἶναι καὶ μακαριστοί, οὐ μὴν περί γε τὴν τοῦ βίου τελευτὴν διευτύχησαν, ἀλλ' ἀμφότεροι βιαίῳ θανάτῳ διεφθάρησαν. Ἀναξιμένης δὲ ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ βασιλέων μεταλλαγαί, περὶ τοῦ Στράτωνος τὰ αὐτὰ ἱστορήσας, διαμιλλᾶσθαι φησὶν αὐτὸν Νικοκλεῖ τῷ τῆς ἐν Κύπρῳ Σαλαμῖνος βασιλεύσαντι, ἐσπουδακότι περὶ τρυφὴν καὶ ἀσέλγειαν, ἀποθανεῖν τ' ἀμφοτέρους βιαίως. ἐν δὲ τῇ πρώτῃ τῶν Φιλιππικῶν Θεόπομπος περὶ Φιλίππου λέγων φησίν, καὶ τεσσαρακοσταῖος εἰς Ὀνόκαρσιν ἀφικνεῖται χωρίον τι τῆς Θρᾴκης, ἄλσος ἔχον πολὺ κατεσκευασμένον καλῶς, καὶ πρὸς τὸ διαιτηθῆναι κεχαρισμένον, ἄλλως τε καὶ τὴν θερινὴν ὥραν. ἦν γὰρ καὶ τῶν ὑπὸ Κότυος προκριθέντων, ὃς ἁπάντων τῶν βασιλέων τῶν ἐν τῇ Θρᾴκῃ γεγενημένων, μάλιστα πρὸς ἡδυπαθείας καὶ τρυφὰς ὥρμησεν, καὶ περιιὼν τὴν χώραν, ὅπου κατίδοι τόπους δένδρεσι συσκίους καὶ καταρρύτους ὕδασι, τούτους κατεσκεύασεν ἑστιατόρια. καὶ φοιτῶν εἰς ἑκάστους ὁπότε τύχοι, θυσίας τε τοῖς θεοῖς ἐποιεῖτο, καὶ συνῆν μετὰ τῶν ὑπάρχων εὐδαίμων, καὶ μακαριστὸς ὤν, ἕως εἰς τὴν Ἀθηνᾶν βλασφημεῖν καὶ πλημμελεῖν ἐπεχείρησε. διηγεῖται τε ἑξῆς ὁ συγγραφεύς, ὅτι δεῖπνον κατεσκεύασεν ὁ Κότυς, ὡς γαμουμένης αὐτῷ τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ θάλαμον κατασκευάσας ἀνέμενε μεθύων τὴν θεόν. ἤδη δὲ ἔκφρων γενόμενος, ἔπεμπέ τινα τῶν δορυφόρων ὀψόμενον, εἰ παραγέγονεν ἡ θεὸς εἰς τὸν θάλαμον. ἀφικομένου δὲ ἐκείνου, καὶ εἰπόντος μηδένα εἶναι ἐν τῷ θαλάμῳ, τοξεύσας τοῦτον ἀπέκτεινε. καὶ ἄλλον δεύτερον ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς, ἕως ὁ τρίτος συνεὶς παραγενόμενος ἔφη, πάλαι τὴν θεὸν ἀναμένειν. ὁ δὲ βασιλεὺς οὗτός ποτε καὶ ζηλοτυπήσας τὴν αὐτοῦ γυναῖκα, ταῖς αὐτοῦ

χερσὶν

Τινὲς Σαρδανάπαλον αὐτόν.

Νῖνος.

Στράτωνος ἡδυπάθεια.

Στράτωνος καὶ Νικοκλέους προσ- ἅμιλλα.

χερσὶν αὐτῆμαρ τὸν ἄνθρωπον, ἐκ τῶν αὐλείων ἀρξάμενος. ἐν δὲ τῇ τρισκαιδεκάτῃ τῶν Φιλιππικῶν, περὶ Χαβρίου τοῦ Ἀθηναίου ἱστορῶν φησιν, οὐ δυνάμενος δὲ ζῆν ἐν τῇ πόλει, τὰ μὲν διὰ τὴν ἀσέλγειαν, καὶ διὰ τὴν πολυτέλειαν τὴν αὑτοῦ τὴν περὶ τὸν βίον, τὰ δὲ διὰ τοὺς Ἀθηναίους. ἅπασι γάρ εἰσι χαλεποί, διὸ καὶ εἵλοντο αὐτῶν οἱ ἔνδοξοι ἔξω τῆς πόλεως καταβιοῦν. Ἰφικράτης μὲν ἐν Θρᾴκῃ, Κόνων δ' ἐν Κύπρῳ, Τιμόθεος δ' ἐν Λέσβῳ, Χάρης δ' ἐν Σιγείῳ, καὶ αὐτὸς ὁ Χαβρίας ἐν Αἰγύπτῳ. καὶ περὶ τοῦ Χάρητος ἐν τῇ πέμπτῃ καὶ τεσσαρακοστῇ φησιν, Χάρητός τε νωθροῦ ὄντος καὶ βραδέος, καίτοιγε τὸ πρὸς τρυφὴν ἤδη ζῶντος, ὅς γε περιήγετο στρατευόμενος αὐλητρίδας, καὶ ψαλτρίας, καὶ πεζὰς ἑταίρας. καὶ τῶν χρημάτων τῶν εἰσφερομένων εἰς τὸν πόλεμον, τὰ μὲν εἰς ταύτην τὴν ὕβριν ἀνήλισκε, τὰ δ' αὐτοῦ κατέλιπεν Ἀθήνησι, τοῖς τε λέγουσι καὶ τὰ ψηφίσματα γράφουσι, καὶ τῶν ἰδιωτῶν τοῖς δικαζομένοις, ἐφ' οἷς ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων, οὐδεπώποτε ἠγανάκτησεν, ἀλλὰ διὰ ταῦτα καὶ μᾶλλον αὐτὸν ἠγάπα τῶν πολιτῶν, καὶ δικαίως. καὶ γὰρ αὐτοὶ τοῦτον τὸν τρόπον ἔζων, ὥστε τοὺς μὲν νέους ἐν τοῖς αὐλητριδίοις, καὶ παρὰ ταῖς ἑταίραις διατρίβειν. τοὺς δὲ μικρὸν ἐκείνων πρεσβυτέρους, ἔν τε τοῖς κύβοις καὶ ταῖς τοιαύταις ἀσωτίαις. τὸν δὲ δῆμον ἅπαντα πλείω καταναλίσκειν εἰς τὰς κοινὰς ἑστιάσεις καὶ κρεανομίας, ἢ περὶ τὴν τῆς πόλεως διοίκησιν. ἐν δὲ τῷ ἐπιγραφομένῳ τοῦ Θεοπόμπου συγγράμματι, περὶ τῶν ἐκ Δελφῶν συληθέντων χρημάτων, Χάρητι φησὶ τῷ Ἀθηναίῳ διὰ Λυσάνδρου τάλαντα ἑξήκοντα, ἀφ' ὧν ἐδείπνισεν Ἀθηναίους ἐν τῇ ἀγορᾷ, θύσας τὰ ἐπινίκια τῆς γενομένης μάχης πρὸς τοὺς Φιλίππου ξένους, ὧν ἡγεῖτο μὲν Ἀδαῖος ἀλεκτρυὼν ἐπικαλούμενος. περὶ οὗ καὶ ὁ Ἡρακλείδης ὁ τῶν κωμῳδιῶν ποιητὴς μέμνηται οὕτως, Ἀλεκτρυόνα τὸν τοῦ Φιλίππου παραλαβὼν Ἀωρὶ κοκκύζοντα, καὶ πλανώμενον Κατέκοψεν. οὐ γὰρ εἶχεν, οὐδέπω λόφον Ἕνα κατακόψας, μάλα συχνοὺς ἐδείπνισε, Χάρης δ' Ἀθηναίων τόθ' ~~ὥσπερ~~ γενναῖος ἦν.

Τὰ αὐτὰ ἱστορεῖ καὶ Δοῦρις. Ἰδομενεὺς δέ φησι, καὶ τοὺς Πεισιστρατίδας Ἱππίαν καὶ Ἵππαρχον εὑρεῖν θαλίας καὶ κώμους. διὸ καὶ ἵππων καὶ ἑτέρων πολλῶν ἐπιπολάσαι τὸ πλῆθος παρ' αὐτοῖς, ὅθεν βαρεῖαν αὐτῶν γενέσθαι τὴν ἀρχήν. καίτοι ὁ πατὴρ αὐτῶν Πεισίστρατος μετρίως ἐχρῆτο ταῖς ἡδοναῖς, ὥστ' οὐδ' ἐν τοῖς χωρίοις, οὐδ' ἐν τοῖς κήποις φύλακας ἐφίστατο, ὡς Θεόπομπος ἱστορεῖ ἐν τῇ πρώτῃ καὶ εἰκοστῇ, ἀλλ' εἴα τὸν βουλόμενον εἰσιόντα ἀπολαύειν, καὶ λαμβάνειν ὧν δεηθείη, ὅπερ ὕστερον ἐποίησε καὶ Κίμων μιμησάμενος ἐκεῖνον. περὶ οὗ καὶ αὐτοῦ ἱστορῶν ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν Φιλιππικῶν ὁ Θεόπομπός φησι, Κίμων ὁ Ἀθηναῖος ἐν τοῖς ἀγροῖς καὶ τοῖς κήποις οὐδένα τοῦ καρποῦ καθίστα φύλακα, ὅπως οἱ βουλόμενοι τῶν πολιτῶν εἰσιόντες ὀπωρίζωνται, καὶ λαμβάνωσιν εἴ τινος δέοιντο τῶν ἐν τοῖς χωρίοις. ἔπειτα τὴν οἰκίαν παρεῖχε κοινὴν ἅπασι, καὶ δεῖπνον ἀεὶ εὐτελὲς παρασκευάζεσθαι πολλοῖς ἀνθρώποις, καὶ τοὺς ἀπόρους προσιόντας τῶν Ἀθηναίων εἰσιόντας δειπνεῖν. ἐθεράπευε δὲ καὶ τοὺς καθ' ἑκάστην ἡμέραν αὐτοῦ τι δεομένους, καὶ λέγουσιν ὡς περιήγετο μὲν νεανίσκους δύο ἢ τρεῖς, ἔχοντας κέρματα, τούτοις δὲ διδόναι προσέταττεν, ὁπότε τις προσέλθοι αὐτοῦ δεόμενος. καί φασι μὲν αὐτὸν καὶ εἰς ταφὴν εἰσφέρειν, ποιεῖν δὲ καὶ τοῦτο πολλάκις, ὁπότε τῶν πολιτῶν τινὰ ἴδοι κακῶς ἠμφιεσμένον, κελεύειν αὐτὸν μεταμφιέννυσθαι τῶν νεανίσκων τινὰ τῶν συνακολουθούντων αὐτῷ. ἐκ δὴ τούτων ἁπάντων ηὐδοκίμει, καὶ πρῶτος ἦν τῶν πολιτῶν. ὁ δὲ Πεισίστρατος καὶ ἐν πολλοῖς βαρὺς ἐγένετο, ὅπου καὶ τὸ Ἀθήνησι τοῦ Διονύσου πρόσωπον ἐκείνου τινές φασιν εἰκόνα. Περικλέα δὲ τὸν Ὀλύμπιόν φησιν Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς ἐν τῷ περὶ ἡδονῆς, ὡς ἀπήλλαξεν ἐκ τῆς οἰκίας τὴν γυναῖκα, καὶ τὸν μεθ' ἡδονῆς βίον προείλετο, ᾤκει τε μετὰ Ἀσπασίας τῆς ἐκ Μεγάρων ἑταίρας, καὶ τὸ πολὺ μέρος τῆς οὐσίας εἰς ταύτην κατανάλωσε. Θεμιστοκλῆς δ' οὔπω Ἀθηναίων μεθυσκομένων, οὐδ' ἑταίραις χρωμένων, ἐκφανῶς τέθριππον ζεύξας ἑταιρίδων, διὰ τοῦ Κεραμεικοῦ πληθούσης ἑωθινὸς ἤλασεν. ἀμφίβολον δ' αὐτὸ εἴρηκεν ὁ Ἰδομενεύς, εἴτε ἑταίρας τέτταρας συνέζευξεν ὡς ἵππους, εἴτε ἀνεβίβαζεν αὐτὰς ἐπὶ τὸ τέθριππον. Πόσις δ' ἐν τρίτῳ Μαγνητικῶν, τὸν Θεμιστοκλέα φησὶν ἐν Μαγνησίᾳ τὴν στεφανηφόρον ἀρχὴν ἀναλαβόντα θῦσαι Ἀθηνᾷ, καὶ τὴν ἑορτὴν Παναθήναια ὀνομάσαι, καὶ Διονύσῳ χοοπότῃ θυσιάσαντα, καὶ τὴν χοῶν ἑορτὴν αὐτόθι καταδεῖξαι. Κλέαρχος δ' ἐν πρώτῳ περὶ φιλίας, τὸν Θεμιστοκλέα φησὶν ἐν Μαγνησίᾳ τρίκλινον οἰκοδομησάμενον περικαλλέστατον, ἀγαπᾶν ἔφησεν, εἰ τοῦτον φίλων πληρώσει. Χαμαιλέων δ' ὁ Ποντικός, ἐν τῷ περὶ Ἀνακρέοντος προθεὶς τό, ξανθῇ δ' ἐν Εὐρυπύλῃ μέλει ὁ περιφόρητος Ἀρτέμων, τὴν προσηγορίαν ταύτην λαβεῖν τὸν Ἀρτέμωνα διὰ τὸ τρυφερῶς βιοῦντα περιφέρεσθαι ἐπὶ κλίνης. καὶ γὰρ Ἀνακρέων αὐτὸν ἐκ πενίας εἰς τρυφὴν ὁρμῆσαι φησίν, ἐν τούτοις. πρὶν μὲν ἔχων βερβέριον καλύμματ' ἐσφηκωμένα καὶ ξυλίνους ἀστραγάλους ἐν ὠσί, καὶ ψιλὸν περὶ πλευρῇσι βοὸς νέοπλυτον εἴλυμα κακῆς ἀσπίδος, ἀρτοπώλισιν καὶ ἐθελοπόροισιν ὁμιλέων ὁ πονηρὸς Ἀρτέμων κίβδηλον εὑρίσκων βίον. πολλὰ μὲν ἐν δουρὶ τιθεὶς αὐχένα, πολλὰ δ' ἐν τροχῷ, πολλὰ δ' ἐν νώτῳ σκυτίνῃ μάστιγι θωμιχθεὶς κόμην, πώγωνά τ' ἐκτετιλμένος, νῦν δ' ἐπιβαίνει † σατίνη χρύσεα φορέων καὶ θέρματα παῖς

Τινὰ περὶ Χαβρίου.

περὶ Χάρητος.

Πεισιστρατιδῶν.

ἢ Πεισιστράτου.

καὶ Περικλέους ἡδυπάθεια.

Θεμιστοκλέους ἀκρασία.

Ἀρτέμωνα φορεῖ.

σατινέων

καθέρματα

Ἀλκιβιάδης. παῖς κύνας, καὶ σκιαδίσκην ἐλεφαντίνην φορεῖ γυναιξὶν αὐτός. περὶ δὲ τοῦ καλοῦ Ἀλκιβιάδου Σάτυρος ἱστορῶν λέγεσθαί φησιν, ὅτι ἐν Ἰωνίᾳ μὲν ὢν Ἰώνων ἐφαίνετο τρυφερώτερος. ἐν Θήβαις δὲ σωμασκῶν καὶ γυμναζόμενος τῶν Θηβαίων αὐτῶν μᾶλλον Βοιώτιος. ἐν Θετταλίᾳ δὲ ἱπποτροφῶν καὶ ἡνιοχῶν τῶν Ἀλευαδῶν ἱππικώτερος. ἐν Σπάρτῃ δὲ καρτερίαν καὶ ἀσφάλειαν ἐπιτηδεύων, ἐνίκα τοὺς Λάκωνας. ὑπερῆρε δὲ καὶ τὴν τῶν Θρακῶν ἀκρατοποσίαν. τὴν δὲ αὐτοῦ γυναῖκα πειρῶν, ὡς ἕτερος ἔπεμψεν αὐτῇ χιλίους δαρεικούς. κάλλιστος δὲ ὢν τὴν μορφὴν, κόμην ἔτρεφεν ἐπὶ πολὺ τῆς ἡλικίας, καὶ ὑποδήματα περιηλλαγμένα ἐφόρει, ἃ ἀπ' αὐτοῦ Ἀλκιβιάδες καλεῖται. ὅτε δὲ χορηγοίη πομπεύων ἐν πορφυρίδι, εἰσιὼν εἰς τὸ θέατρον ἐθαυμάζετο οὐ μόνον ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν γυναικῶν, διὸ καὶ Ἀντισθένης ὁ σωκρατικὸς ὡς ἂν αὐτόπτης γεγονὼς τοῦ Ἀλκιβιάδου, ἰσχυρὸν αὐτὸν καὶ ἀνδρώδη καὶ ἀπαίδευτον καὶ τολμηρὸν καὶ ὡραῖον ἐφ' ἡλικίας γενέσθαι φησίν. εἰς δὲ τὰς ἀποδημίας ὁπότε στέλλοιτο, τέσσαρσι τῶν συμμαχίδων πόλεων ὥσπερ θεραπαίναις ἐχρῆτο.

ἐν Plutarch. σκηνὴν μὲν γὰρ αὐτῷ περσικὴν ἐποίουν Ἐφέσιοι, τροφὴν δὲ τοῖς ἵπποις αὐτοῦ Κῖοι παρεῖχον. ἱερεῖα δὲ παρεῖσαζαν εἰς τὰς θυσίας καὶ ἱερονομίας Κυζικηνοί. Λέσβιοι δὲ οἶνον παρεῖχον, καὶ τὰ ἄλλα, τὰ πρὸς τὴν καθ' ἡμέραν δίαιταν. ἀφικόμενος δὲ Ἀθήνησιν ἐξ Ὀλυμπίας, δύο πίνακας ἀνέθηκεν Ἀγλαοφῶντος γραφὴν, ὧν ὁ μὲν εἶχεν Ὀλυμπιάδα καὶ Πυθιάδα στεφανούσας αὐτόν. ἐν δὲ θατέρῳ Νεμέα ἦν καθημένη, καὶ ἐπὶ τῶν γονάτων αὐτῆς Ἀλκιβιάδης, καλλίων φαινόμενος τῶν γυναικείων προσώπων. καὶ στρατηγῶν δὲ ἔτι καλὸς εἶναι ἤθελεν, ἀσπίδα γοῦν εἶχεν ἐκ χρυσίου καὶ ἐλέφαντος πεποιημένην, ἐφ' ἧς ἦν ἐπίσημον ἔρως κεραυνὸν ἠγκυλημένος. ἐπικωμάζων δέ ποτε ὡς Ἄνυτον ἐραστὴν ὄντα καὶ πλούσιον, συνεπικωμάζοντος αὐτῷ τῶν ἑταίρων ἑνὸς Θρασύλλου (τῶν πενήτων δ' οὗτος ἦν) προπιὼν τῷ Θρασύλλῳ τὰ ἡμίση τῶν ποτηρίων τῶν ἐπὶ τῷ κυλικείῳ προκειμένων, ἐκέλευσε τοὺς ἀκολούθους ἀποφέρειν πρὸς τὸν Θράσυλλον, εἶθ' οὕτω φιλοφρονησάμενος τὸν Ἄνυτον ἀπηλλάσσετο. ὁ δὲ Ἄνυτος πάνυ ἐλευθερίως καὶ ἐρωτικῶς, λεγόντων τινῶν ὡς ἀγνώμονα εἴη πεποιηκὼς ὁ Ἀλκιβιάδης, οὐ μὰ Δί' ἔφη, ἀλλ' εὐγνώμονα, ἔχων ἐξουσίαν ἅπαντα λαβεῖν, τὰ ἡμίση κατέλιπεν. Λυσίας δὲ ὁ ῥήτωρ περὶ τῆς τρυφῆς αὐτοῦ λέγων φησίν. ἐκπλεύσαντες γὰρ κοινῇ Ἀξίοχος καὶ Ἀλκιβιάδης εἰς Ἑλλήσποντον ἔγημαν, ἐν Ἀβύδῳ δύο ὄντε, Μεδοντιάδα τὴν ἀβυδηνὴν, καὶ

ξυνῳκείτην. ξυνοικείτην, ἔπειτα αὐτοῖν γίνεται θυγάτηρ, ἣν οὐκ ἔφαντο δύνασθαι γνῶναι, ὁποτέρου εἴη. ἐπεὶ

Ἀλκιβιάδης κάτοχος. δὲ ἦν ἀνδρὸς ὡραία, ξυνεκοιμῶντο καὶ ταύτῃ, καὶ εἰ μὲν χρῷτο καὶ ἔχοι Ἀλκιβιάδης, Ἀξιόχου ἔφασκεν εἶναι θυγατέρα. εἰ δὲ Ἀξίοχος, Ἀλκιβιάδου. κεκωμῴδηται δὲ καὶ ὑπὸ Εὐπόλιδος, ὡς καὶ ἀκόλαστος πρὸς γυναῖκας, ἐν κόλαξιν οὕτως, Ἀλκιβιάδης ἐκ τῶν γυναικῶν ἐξίτω. Τί ληρεῖς; οὐκ οἴκαδ' ἐλθὼν τὴν σεαυτοῦ γυμνάσεις δάμαρτα. καὶ Φερεκράτης δέ φησιν, Οὐκ ὢν ἀνὴρ γὰρ Ἀλκιβιάδης, ὡς δοκεῖ, Ἀνὴρ ἁπασῶν τῶν γυναικῶν ἐστι νῦν. Ἐν Σπάρτῃ δὲ ὢν ἔφθειρε τὴν Ἄγιδος τοῦ βασιλέως γυναῖκα Τίμαιαν. ἐπιπληττόντων δ' αὐτῷ τινῶν, οὐκ ἀκρασίας ἕνεκεν συνελθεῖν ἔφη, ἀλλ' ἵνα ὁ γενόμενος ἐξ αὐτοῦ βασιλεύσῃ τε τῆς Σπάρτης, καὶ μηκέτι λέγωνται οἱ βασιλεῖς ἀφ' Ἡρακλέους, ἀλλ' ἀπ' Ἀλκιβιάδου. στρατηγῶν δὲ συμπεριήγετο αὐτῷ, τήν τε Λαΐδος τῆς Κορινθίας μητέρα Τιμάνδραν, καὶ Θεοδότην τὴν ἀττικὴν ἑταίραν. μετὰ δὲ τὴν φυγὴν κυρίους Ἀθηναίους ποιήσας τοῦ Ἑλλησπόντου, καὶ πλείους τῶν πεντακισχιλίων Πελοποννησίους λαβὼν, ἀνέπεμψεν εἰς τὰς Ἀθήνας. κατιών τε μετὰ ταῦτα εἰς τὴν πατρίδα, ἐστεφάνωσε τὰς ἀττικὰς τριήρεις θαλλῷ, καὶ μίτραις, καὶ ταινίαις, καὶ ἀναψάμενος τὰς αἰχμαλώτους ναῦς ἀκρωτηριασμένας, εἰς διακοσίας ἐπαγωγούς τε ἄγων σκύλων, καὶ ὅπλων λακωνικῶν, καὶ πελοποννησιακῶν μεστὰς εἰσέπλει. ἡ δὲ τριήρης ἐφ' ἧς αὐτὸς κατέπλει, μέχρι μὲν τῶν κλείθρων τοῦ πειραιέως προσέτρεχεν ἁλουργοῖς ἱστίοις. ὡς δὲ ἐντὸς ἦν, καὶ τὰς κώπας ἔλαβον οἱ ἐρέται, Χρυσόγονος μὲν ηὔλει τὸ τριηρικόν, ἐνδεδυκὼς τὴν πυθικὴν στολήν. Καλλιππίδης δὲ ὁ τραγῳδὸς ἐκέλευσε, τὴν ἐπὶ τῆς σκηνῆς στολὴν ἠμφιεσμένος, διὸ καὶ χαριέντως εἶπέ τις, οὔτ' ἂν δύο Λυσάνδρους ἠνέγκεν ἡ Σπάρτη, οὔτ' ἂν δύ' Ἀλκιβιάδας Ἀθῆναι. ἐμιμεῖτο δὲ Ἀλκιβιάδης τὸν Παυσανίου μηδισμόν, καὶ καθομιλῶν Φαρνάβαζον τὴν περσικὴν

Ἐζήλωσε τὰς στολὰς, καὶ Παυσανίας ἐκ διαδήματος, καὶ φάρος. ἔμαθε φωνὴν, καθάπερ καὶ Θεμιστοκλῆς. Δοῦρις δὲ ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν, Παυσανίας μὲν φησίν, ὁ τῶν Σπαρτιατῶν βασιλεὺς καταθέμενος τὸν πάτριον τρίβωνα, τὴν περσικὴν ἐνεδύετο στολήν. ὁ δὲ Σικελίας τύραννος Διονύσιος, ξυσίδα καὶ χρυσοῦν στέφανον ἐπὶ περόνῃ μετελάμβανε τραγικόν. Ἀλέξανδρος δ' ὡς τῆς Ἀσίας ἐκυρίευσεν, περσικαῖς ἐχρῆτο στολαῖς. Δημήτριος δὲ πάντας ὑπερέβαλεν, τὴν μὲν γὰρ ὑπόδεσιν ἣν εἶχε, κατεσκεύασεν ἐκ πολλοῦ δαπανήματος. ἦν γὰρ κατὰ μὲν τὸ σχῆμα τῆς ἐργασίας σχεδὸν ἐμβάτης, πίλημα λαμβάνων τῆς πολυτελεστάτης πορφύρας. τούτῳ δὲ χρυσοῦ πολλὴν ἐνύφαινον ποικιλίαν, ὀπίσω καὶ ἔμπροσθεν ἐνιέντες οἱ τεχνῖται. αἱ δὲ χλαμύδες αὐτοῦ ἦσαν

ὄρφνινον. ὄρφνιον ἔχουσαι τὸ φέγγος τῆς χρόας. τὸ δὲ πᾶν ὁ πόλος ἐνύφαντο, χρυσοῦς ἀστέρας ἔχων, καὶ τὰ δώδεκα ζῴδια. μίτρα δὲ χρυσόπαστος, ἣ καυσίαν ἁλουργῆ οὖσαν ἔσφιγγεν, ἐπὶ τὸ νῶτον

φέρουσαν

φέρουσαι τὰ τελευταῖα καταβλήματα τῶν ὑφασμάτων. γινομένων δὲ τῶν Νεμεσίων ἀθλήσειν, ἐγγέγραπτο περὶ τοῦ προσκηνίου ὑπὲρ τῶν οἰκουμένων ὀχούμενος. Νύμφις δ' ὁ Ἡρακλεώτης ἐν ἕκτῳ τῶν περὶ τῆς πατρίδος, Παυσανίας φησὶν, ὁ περὶ Πλαταιὰς νικήσας Μαρδόνιον, τὰ τῆς Σπάρτης ἐξελθὼν νόμιμα, καὶ εἰς ὑπερηφανίαν ἐπιδοὺς, περὶ Βυζάντιον διατρίβων χαλκοῦν τὸν ἀνακείμενον κρατῆρα τοῖς θεοῖς, τοῖς ἐπὶ τοῦ στόματος ἱδρυμένοις, ὃν ἔτι καὶ νῦν εἶναι συμβαίνει, ἐτόλμησεν ἐπιγράψαι ὡς αὐτὸς ἀναθεὶς τόδε τὸ ἐπίγραμμα, διὰ τὴν τρυφὴν καὶ ὑπερηφανίαν ἐπιλαθόμενος αὐτοῦ,

Μνᾶμ' ἀρετᾶς ἀνέθηκε Ποσειδάωνι ἄνακτι Παυσανίας ἄρχων Ἑλλάδος εὐρυχόρου, Πόντου ἐπ' εὐξείνου, Λακεδαιμόνιος γένος, υἱὸς Κλεομβρότου, ἀρχαίας Ἡρακλέος γενεᾶς. Ἐτρύφησε δὲ καὶ Φάραξ ὁ Λακεδαιμόνιος, ὡς Θεόπομπος ἐν τῇ τεσσαρακοστῇ ἱστορεῖ. καὶ ταῖς ἡδοναῖς οὕτως ἀσελγῶς ἐχρήσατο, καὶ χύδην, ὥστε πολὺ μᾶλλον διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν αὐτὸν ὑπολαμβάνεσθαι Σικελιώτην, ἢ διὰ τὴν πατρίδα Σπαρτιάτην. ἐν δὲ τῇ πεντηκοστῇ δευτέρᾳ φησὶν, ὡς Ἀρχίδαμος ὁ Λάκων ἀποστὰς τῆς πατρίου διαίτης, συνηθεία ξενικῶς, διόπερ οὐκ ἠδύνατο τὸν οἴκοι βίον ὑπομένειν, ἀλλ' ἐσπούδαζεν ἀεὶ δι' ἀκρασίαν ἔξω διατρίβειν. καὶ Ταραντίνων πρεσβευσαμένων περὶ συμμαχίας, ἔσπευσε συνελθεῖν αὐτοῖς βοηθός, κἀκεῖ γενόμενος καὶ ἐν τῷ πολέμῳ ἀποθανὼν, οὐδὲ ταφῆς κατηξιώθη, καί τοι Ταραντίνων πολλὰ χρήματα ὑπισχνουμένων τοῖς πολεμίοις, ὑπὲρ τοῦ ἀνελέσθαι τὸ αὐτοῦ σῶμα. Φύλαρχος δ' ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν, Θρακῶν φησὶ τῶν καλουμένων Κροβύζων βασιλέα γενέσθαι Ἴσανθον, τρυφῇ πάντας τοὺς καθ' ἑαυτὸν ὑπερβαλλόμενον. ἦν δὲ καὶ πλούσιος καὶ καλός. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ καὶ εἰκοστῇ, ὁ αὐτὸς Πτολεμαῖον φησὶ τὸν δεύτερον Αἰγύπτου βασιλεύσαντα, πάντων σεμνότατον γενόμενον τῶν δυναστῶν καὶ παιδείας, εἴ τινα καὶ ἄλλον καὶ αὐτὸν ἐπιμεληθέντα, οὕτως ἐξαπατηθῆναι τὴν διάνοιαν, καὶ διαφθαρῆναι ὑπὸ τῆς ἀκαίρου τρυφῆς, ὥστε τὸν πάντα χρόνον ὑπολαβεῖν βιώσεσθαι, καὶ λέγειν ὅτι μόνος εὕροι τὴν ἀθανασίαν. κατατεινόμενον οὖν ὑπὸ ποδάγρας πλείους ἡμέρας, ὡς ποτ' οὖν ἐρράΐσε καὶ κατεῖδεν διά τινων ὑπολαμπάδων τοὺς Αἰγυπτίους, παρὰ τὸν ποταμὸν ἀριστοποιουμένους, καὶ τὰ τυχόντα προσφερομένους, ἐπί τε τῆς ἄμμου χύδην ἐρριμμένους εἶπεν, ὢ τάλας ἐγὼ τὸ μὴ δὲ τούτων ἕνα γενέσθαι. περὶ δὲ Καλλίου καὶ τῶν τούτου κολάκων φθανόμεν καὶ πρότερον εἰπόντες, ἀλλ' ἐπεὶ καινῶς Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς ἐν τῷ περὶ ἡδονῆς ἱστορεῖ περὶ αὐτοῦ, ἄνωθεν ἀναλαβὼν διηγήσομαι. ὅτε τὸ πρῶτον εἰς Εὔβοιαν ἐστράτευσαν οἱ Πέρσαι, τότε, ὡς φασιν, Ἐρετριεὺς ἀνὴρ Διόμνηστος κύριος ἐγένετο τῶν τοῦ στρατηγοῦ χρημάτων. ἔτυχε γὰρ ἐν τῷ ἀγρῷ ἐκείνου σκηνῶν, καὶ τὰ χρήματα εἰς οἴκημα τιθέμενος τῆς οἰκίας. τελευτησάντων δὲ πάντων, διέλαθεν ἔχων ὁ Διόμνηστος τὸ χρυσίον. ἐπεὶ δὲ πάλιν ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς ἀπέστειλεν εἰς τὴν Ἐρέτριαν στράτευμα, προστάξας ἀνάστατον γενέσθαι ποιῆσαι τὴν πόλιν, εἰκότως ὑπεξετίθεντο ὅσοι χρημάτων εὐπόρουν. οἱ οὖν καταλελειμμένοι τῆς τοῦ Διομνήστου οἰκίας, παρ' Ἱππόνικον τὸν Καλλίου, τὸν Ἄμμωνα ἐπικαλούμενον ὑπεξέθεντο τὰ χρήματα εἰς τὰς Ἀθήνας. καὶ ἀνασκευασθέντων ὑπὸ τῶν Περσῶν, ἁπάντων τῶν Ἐρετριέων κατέσχον οὗτοι τὰ χρήματα πολλὰ ὄντα, ὥστε Ἱππόνικος ὁ ἀπ' ἐκείνου γεγονὼς, τοῦ τὴν παρακαταθήκην λαβόντος, ᾔτησεν Ἀθηναίους ποτὲ ἐν ἀκροπόλει τόπον, ἵν' οἰκοδομήσηται τοῖς χρήμασιν, ὅπου κείσεται, λέγων ὡς οὐκ ἀσφαλὲς ὂν ἐν ἰδιωτικῇ οἰκίᾳ πολλὰ χρήματα εἶναι, καὶ ἔδοσαν Ἀθηναῖοι. νουθετηθεὶς δ' ὑπὸ τῶν φίλων μετενόησε. τούτων οὖν τῶν χρημάτων Καλλίας κύριος γενόμενος, καὶ πρὸς ἡδονὴν βιώσας, ποῖοι γὰρ οὐ κόλακες, ἢ τί πλῆθος οὐχ ἑταίρων περὶ αὐτὸν ἦσαν, ποίας δὲ δαπάνας οὐχ ὑπερεώρα κεῖνος, ἀλλ' ὅμως εἰς τοσοῦτον αὐτὸν περιέστησεν ὁ περὶ ἡδονὴν βίος, ὥστε μετὰ γραΐδιος βαρβάρου διατελεῖν ἠναγκάσθη. καὶ τῶν ἀναγκαίων καθ' ἡμέραν ἐνδεὴς γενόμενος, τὸν βίον ἐτελεύτησε. τὸν δὲ Νικίου φησὶ τοῦ Περγασῆθεν πλοῦτον, ἢ τὸν Ἰσχομάχου τίνες ἀπώλεσαν; οὐκ Αὐτοκλέης καὶ Ἐπικλέης, οἱ μετ' ἀλλήλων ζῆν προελόμενοι, καὶ πάντ' ἐν ἐλάττονι ποιούμενοι τῆς ἡδονῆς; ἐπειδὴ πάντα κατανάλωσαν, κώνειον πιόντες ἅμα τὸν βίον κατανάλωσαν. περὶ δὲ τῆς Ἀλεξάνδρου τοῦ πάνυ τρυφῆς, Ἔφιππος μὲν ὁ Ὀλύνθιος, ἐν τῷ περὶ τῆς Ἡφαιστίωνος καὶ Ἀλεξάνδρου τελευτῆς φησὶν, ὅτι ἐν τῷ παραδείσῳ ἔκειτο αὐτῷ χρυσοῦς θρόνος, καὶ κλῖναι ἀργυρόποδες, ἐφ' ὧν καθεζόμενος ἐχρημάτιζε μετὰ τῶν ἑταίρων. Νικόβουλη δέ φησιν, ὅτι παρὰ τὸ δεῖπνον πάντες οἱ ἀγωνισταὶ ἐσπούδαζον τέρπειν τὸν βασιλέα, καὶ ὅτι ἐν τῷ τελευταίῳ δείπνῳ αὐτὸς ὁ Ἀλέξανδρος ἐπεισόδιόν τι μνημονεύσας, ἐκ τῆς Εὐριπίδου Ἀνδρομέδας ἠγωνίσατο, καὶ τὸν ἄκρατον προθύμως προπίνων, καὶ τοὺς ἄλλους ἠνάγκαζεν. Ἔφιππος δέ φησιν, ὡς Ἀλέξανδρος καὶ τὰς ἱερὰς ἐσθῆτας ἐφόρει ἐν τοῖς δείπνοις, ὁτὲ μὲν τὴν τοῦ Ἄμμωνος πορφυρίδα, καὶ περισχιδεῖς καὶ κέρατα, καθάπερ ὁ θεός, ὁτὲ δὲ καὶ τῆς Ἀρτέμιδος, ἣν καὶ ἐπὶ τοῦ ἅρματος ἐφόρει, πολλάκις τὴν Περσικὴν στολὴν ὑποφαίνων ἄνωθεν τῶν ὤμων, τό, τε τόξον, καὶ τὴν σιβύνην. ἐνίοτε δὲ καὶ τὴν τοῦ Ἑρμοῦ τὰ μὲν ἄλλα σχεδόν, καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν χλαμύδα τε πορφυρᾶν καὶ χιτῶνα μεσόλευκον, καὶ τὴν καυσίαν ἔχουσαν τὸ διάδημα τὸ βασιλικόν. ἐν δὲ τῇ συνουσίᾳ τά τε πέδιλα, καὶ τὸν πέτασον ἐπὶ

Ἀρχιδάμου ἀσωτία.

Ἰσάνθου τρυφή.

ἢ Φιλαδέλφου.

περὶ Καλλίου.

Καλλίου τοῦ πλουσίου τρυφὴ, καὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου.

γὰρ αὐτῷ ἡ σκηνὴ κλινῶν ἑκατόν, χρυσοῖ δὲ κίονες ὀκτὼ κατεῖχον αὐτήν. οἱ δὲ ὑπερτεινόμενοι οὐρανίσκοι διάχρυσοι ποικίλμασιν ἐκπεποιημένοι πολυτελέσιν ἐσκέπαζον τὸν ἄνω τόπον. καὶ πρῶτοι μὲν Πέρσαι πεντακόσιοι μηλοφόροι περὶ αὐτὴν ἐντὸς εἱστήκεισαν, πορφυραῖς καὶ μηλιναῖς ἐσθῆσιν ἐσκευασμένοι, μετὰ δὲ τούτους τοξόται τὸν ἀριθμὸν χίλιοι, οἱ μὲν φλόγινα ἐνδεδυκότες, οἱ δὲ ὑσγινοβαφῆ, πολλοὶ δὲ καὶ κυάνεα εἶχον περιβόλαια. προειστήκεισαν δὲ τούτων ἀργυράσπιδες Μακεδόνες πεντακόσιοι. ἐπὶ δὲ μέσην τὴν σκηνὴν χρυσοῦς ἐτίθετο δίφρος, ἐφ' οὗ καθήμενος ἐχρημάτιζεν ὁ Ἀλέξανδρος, τῶν σωματοφυλάκων πανταχόθεν ἐφεστηκότων. ἔξωθεν δὲ κύκλῳ τῆς σκηνῆς τὸ τῶν ἐλεφάντων ἄγημα διεσκευασμένον ἐφειστήκει, καὶ Μακεδόνες χίλιοι, μακεδονικὰς στολὰς ἔχοντες, εἶτα μύριοι Πέρσαι, τό τε τὴν πορφύραν ἔχον πλῆθος εἰς πεντακοσίους ἦν, οἷς Ἀλέξανδρος ἔδωκε φορεῖν τὴν στολὴν ταύτην. τοσούτων δὲ ὄντων καὶ τῶν φίλων, καὶ τῶν θεραπευόντων, οὐδεὶς ἐτόλμα προσαπορεύεσθαι Ἀλεξάνδρῳ, τοιοῦτον ἐγεγόνει τὸ περὶ αὐτὸν ἀξίωμα. ἔγραψε δὲ καὶ τότε Ἀλέξανδρος ταῖς ἐν Ἰωνίᾳ πόλεσιν, καὶ πρώτοις Χίοις, ὅπως αὐτῷ πορφύραν ἀποστείλωσιν. ἤθελε γὰρ τοὺς ἑταίρους ἅπαντας ἁλουργὰς ἐνδῦσαι στολάς. ἀναγνωσθείσης δὲ τῆς ἐπιστολῆς Χίοις, παρὼν Θεόκριτος ὁ σοφὸς νῦν ἐγνωκέναι ἔφη τὸ παρ' Ὁμήρῳ εἰρημένον, Τὸν δ' ἔλε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή. Ἀντίοχον δὲ τὸν Γρυπὸν ἐπικαλούμενον βασιλέα, φησὶ Ποσειδώνιος ἐν τῇ ὀγδόῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν, τὰς ἐπὶ Δάφνῃ πανηγύρεις ἐπιτελοῦντα ὑποδοχὰς λαμπρὰς ἐπιτελεῖν. ἐν αἷς τὸ μὲν πρῶτον ἀναδόσεις ἐγίγνοντο ὁλομελῶν βρωμάτων, εἶτ' ἤδη καὶ ζώντων χηνῶν καὶ λαγωῶν καὶ δορκάδων. ἐνεδίδοντο δέ, φησι, καὶ χρυσοῖ στέφανοι τοῖς δειπνοῦσι, καὶ ἀργυρωμάτων πλῆθος καὶ θεραπόντων, καὶ ἵππων, καὶ καμήλων. ἔδει τε ἀναβάντα ἐπὶ τὴν κάμηλον ἕκαστον πιεῖν, καὶ λαβεῖν τε τὴν κάμηλον, καὶ τὰ ἐπὶ τὴν κάμηλον, καὶ τὸν παρεστῶτα παῖδα. ἐν δὲ τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ περὶ τοῦ ὁμωνύμου αὐτῷ Ἀντιόχου λέγων ἐπ' Ἀρσάκην εἰς Μηδίαν στρατεύσαντος φησίν, ὅτι ὑποδοχὰς ἐποιεῖτο καθ' ἡμέραν ὀχλικάς, ἐν αἷς χωρὶς τῶν ἀναλισκομένων καὶ ἐκφατνιζομένων σωρευμάτων, ἕκαστος ἀπέφερε τῶν ἑστιατόρων ὁλομελῆ κρέα χερσαίων τε καὶ πτηνῶν, καὶ θαλαττίων ζώων ἀδιαίρετα ἐσκευασμένα, ἅμαξαν πληρῶσαι δυνάμενα. καὶ μετὰ ταῦτα μελιπήκτων καὶ στεφάνων ἐκ σμύρνης καὶ λιβανωτοῦ σὺν ἀνδρομήκεσι λημνίσκων χρυσῶν πιλήμασι πλῆθος. Κλεῖτος δὲ ὁ Ἀριστοτελικὸς ἐν τοῖς περὶ Μιλήτου, Πολυκράτη φησὶ τὸν Σάμιον τύραννον ὑπὸ τρυφῆς τὰ πανταχόθεν συνάγειν, κύνας μὲν ἐξ Ἠπείρου, αἶγας δὲ ἐκ Σκύρου, ἐκ δὲ Μιλήτου πρόβατα, ὗς δὲ ἐκ Σικελίας. Ἄλεξις δ' ἐν τρίτῳ Σαμίων ὅρων, ἐκ πολλῶν πόλεων φησὶ κοσμηθῆναι τὴν Σάμον ὑπὸ τοῦ Πολυκράτους, κύνας μὲν μολοττικὰς καὶ λακαίνας εἰσαγαγόντος. αἶγας δ' ἐκ Σκύρου καὶ Νάξου, πρόβατα δ' ἐκ Μιλήτου, καὶ τῆς Ἀττικῆς. μετεστέλλετο δέ φησι καὶ τεχνίτας ἐπὶ μισθοῖς μεγίστοις. πρὸ δὲ τοῦ τυραννῆσαι κατασκευασάμενος στρωμνὰς πολυτελεῖς, καὶ ποτήρια ἐπέτρεπε χρῆσθαι τοῖς ἢ γάμον, ἢ μείζονας ὑποδοχὰς ποιουμένοις. ἐκ πάντων οὖν τούτων ἄξιον θαυμάζειν τὸν τύραννον, ὅτι οὐδαμόθεν ἀναγέγραπται γυναῖκας, ἢ παῖδας μεταπεμψάμενος, καί τοι περὶ τὰς τῶν ἀρρένων ὁμιλίας ἐπτοημένος, ὡς καὶ ἀντεραστεῖν Ἀνακρέοντι τῷ ποιητῇ, ὅτε καὶ δι' ὀργὴν ἀπέκειρε τὸν ἐρώμενον. πρῶτος δὲ ὁ Πολυκράτης, καὶ ναῦς πήξας ἀπὸ τῆς πατρίδος Σαμίας ἐκάλεσε. Κλέαρχος δέ φησιν, ὡς Πολυκράτης ὁ τῆς ἁβρᾶς Σάμου τύραννος, διὰ τὴν περὶ τὸν βίον ἀκολασίαν ἀπώλετο, ζηλώσας τὰ Λυδῶν μαλακά, ὅθεν τῷ μὲν Σάρδεων ἀγκῶνι γλυκεῖ προσαγορευομένῳ τὴν παρὰ τοῖς Σαμίοις Λαύραν ἀντικατεσκεύασεν ἐν τῇ πόλει, καὶ τῶν Λυδῶν ἄνθεσι πάντα ἔπλησε τὰ διαγγελθέντα Σαμίων ἄνθεα. τούτων δὲ ἡ μὲν Σαμίων Λαύρα στενή τις ἦν γυναικῶν δημιουργῶν, καὶ τῶν πρὸς ἀπόλαυσιν καὶ ἀκρασίαν πάντων βρωμάτων ὄντως ἐνέπλησε τὴν Ἑλλάδα. τὰ δὲ Σαμίων ἄνθη γυναικῶν καὶ ἀνδρῶν κάλλη διάφορα. ἔτι δὲ τῆς συμπάσης πόλεως ἐν ἑορταῖς τε καὶ μέθαις, καὶ ταῦτα μὲν ὁ Κλέαρχος. οἶδα δὲ κἀγὼ παρὰ τοῖς ἐμοῖς Ἀλεξανδρεῦσι Λαύραν τινὰ καλουμένην, μέχρι καὶ νῦν εὐδαιμονοῦσαν, ἐν ᾗ πάντα τὰ πρὸς τρυφὴν ἐπωλεῖτο.

Σκηνὴ Ἀλεξάνδρου.

αἱ Ἀντιόχου ἑστιάσεις λαμπραί.

Πολυκράτης.

Σαμίων λαύρα

Ἀλκισθένη δὲ τὸν συβαρίτην φησὶν Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς περὶ τρυφῆς θαυμασίοις, ὑπὸ τρυφῆς ἱμάτιον τοιοῦτον κατασκευάσαι τῇ πολυτελείᾳ, ὡς προτίθεσθαι αὐτὸ ἐπὶ Λακινίῳ ἐν τῇ πανηγύρει τῆς Ἥρας, εἰς ἣν συμπορεύονται πάντες Ἰταλιῶται, καὶ τῶν δεικνυμένων πάντων ἐκεῖνο θαυμάζεσθαι. οὗ φασὶ κυριεύσαντα Διονύσιον τὸν πρεσβύτερον, ἀποδόσθαι Καρχηδονίοις ἑκατὸν καὶ εἴκοσι ταλάντων. ἱστορεῖ δὲ καὶ Πολέμων περὶ αὐτοῦ ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ περὶ τῶν ἐν Καρχηδόνι πέπλων. περὶ δὲ Σμινδυρίδου τοῦ συβαρίτου καὶ τῆς τούτου τρυφῆς, ἱστόρησεν Ἡρόδοτος ἐν τῇ ἕκτῃ, ὡς ἀποπλέων ἐπὶ τὴν μνηστείαν τῆς Κλεισθένους τοῦ Σικυωνίου τυράννου θυγατρὸς Ἀγαρίστης, φησίν, ἀπὸ μὲν Ἰταλίης Σμινδυρίδης ὁ Ἱπποκράτεος συβαρίτης, ὃς ἐπὶ πλεῖστον δὴ χλιδῆς εἷς ἀνὴρ ἀφίκετο. εἵποντο γοῦν αὐτῷ χίλιοι μάγειροι καὶ ὀρνιθευταί. ἱστορεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ Τίμαιος ἐν τῇ ἑβδόμῃ. περὶ δὲ τῆς Διονυσίου τοῦ νεωτέρου Σικελίας τυράννου τρυφῆς, Σάτυρος ὁ περιπατητικὸς ἱστορῶν ἐν τοῖς Βίοις, πληροῦσθαι φησὶ παρ' αὐτῷ τριακοντακλίνους οἴκους ὑπὸ τῶν εὐωχουμένων. καὶ Κλέαρχος δὲ ἐν τῷ τετάρτῳ τῶν βίων γράφει οὕτως. Διονύ-

σιος δὲ ὁ Διονυσίου ἁπάσης γενόμενος Σικελίας ἀλάστωρ, εἰς τὴν Λοκρῶν πόλιν παρελθὼν, οὖσαν αὐτοῦ μητρόπολιν (Δωρὶς γὰρ ἡ μήτηρ αὐτοῦ τὸ γένος ἦν Λοκρίς) στρώσας οἶκον τῶν ἐν τῇ πόλει τὸν μέγιστον ἑρπύλλοις καὶ ῥόδοις, μετεπέμπετο μὲν ἐν μέρει τὰς Λοκρῶν παρθένους, καὶ γυμνὸς μετὰ γυμνῶν οὐδὲν αἰσχύνης παρέλιπεν ἐπὶ τοῦ στρώματος κυλινδούμενος. διὸ γαροῦν μετ' οὐ πολὺν χρόνον οἱ ὑβρισθέντες, γυναῖκα καὶ τέκνα ἐκείνου λαβόντες ὑποχείρια ἐπὶ τῆς ὁδοῦ στήσαντες, ἐνηκολάσταινον αὐτοῖς, καὶ ἐπεὶ τῆς ὕβρεως πλήρεις ἐγένοντο, κεντοῦντες ὑπὸ τοὺς τῶν χειρῶν ὄνυχας βελόναις ἀνεῖλον αὐτάς, καὶ τελευτησάντων τὰ μὲν ὀστᾶ κατέκοψαν ἐν ὅλμοις, τὰ δὲ λοιπὰ κρέα νειμάμενοι, ἐπηράσαντο πάντες τοῖς μὴ γευσαμένοις αὐτῶν, ὅθεν πρὸς τὴν ἀνόσιον ἀρὰν κατήλεσαν αὐτῶν τὰς σάρκας, ἵν' ἡ τροφὴ σιτοποιουμένων κατεδεσθῇ, τὰ δὲ λείψανα κατεπόντωσαν. αὐτὸς δὲ Διονύσιος τέλος μητραγυρτῶν καὶ τυμπανοφορούμενος, οἰκτρῶς τὸν βίον κατέστρεψεν. εὐλαβητέον οὖν τὴν καλουμένην τρυφὴν οὖσαν τῶν βίων ἀνατροπὴν, ἁπάντων τε ὀλέθριον ἡγεῖσθαι τὴν ὕβριν. Διόδωρος δ' ὁ σικελιώτης ἐν ταῖς περὶ βιβλιοθήκης, Ἀκραγαντίνους φησὶ κατασκευάσαι Γέλωνι κολυμβήθραν πολυτελῆ τὸ περίμετρον ἔχουσαν σταδίων ἑπτὰ, βάθος δὲ πηχῶν εἴκοσιν, εἰς ἣν ἐπαγομένων ποταμῶν καὶ κρηναίων ὑδάτων ἰχθυοτροφεῖον εἶναι, καὶ πολλοὺς παρέχεσθαι ἰχθῦς εἰς τὴν τρυφὴν καὶ ἀπόλαυσιν τῷ Γέλωνι. καθιπτᾶσθαι δὲ καὶ κύκνων πλῆθος εἰς αὐτὴν, ὡς γίνεσθαι ἐπιτερπεστάτην τὴν θέαν. ὕστερον δὲ αὕτη διεφθάρη καταχωσθεῖσα. Δοῦρις δὲ ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν περὶ Ἀγαθοκλέα καὶ πλησίον Ἱππωνίου πόλεως, ἄλσος τι δείκνυσθαι κάλλει διαφέρον, καὶ κατάρρυτον ὕδασιν, ἐν ᾧ καὶ τόπον τινὰ εἶναι καλούμενον ἀμαλθείας κέρας, ὃ τὸν Γέλωνα κατασκευάσαι. Σιληνὸς δ' ὁ καλατιανὸς ἐν τρίτῳ σικελικῶν, περὶ Συρακούσας φησὶ κῆπον εἶναι πολυτελῶς κατεσκευασμένον, καλεῖσθαι δὲ μύθον, ἐν ᾧ χρηματίζειν Ἱέρωνα τὸν βασιλέα. ἡ δὲ Πανορμῖτις τῆς Σικελίας πᾶσα κῆπος προσαγορεύεται, διὰ τὸ πᾶσαν εἶναι πλήρη δένδρων ἡμέρων, ὥς φησι Καλλίας ἐν ὀγδόῃ τῶν ἱστοριῶν, περὶ Δαμοφίλου λέγων τοῦ σικελιώτου, δι' ὃν ὁ δουλικὸς ἐκινήθη πόλεμος, ὅτι τρυφῆς ἦν οἰκεῖος, γράφει καὶ ταῦτα. τρυφῆς οὖν δοῦλος ἦν καὶ κακουργίας, διὰ μὲν τῆς χώρας τετρακύκλους ἀπήνας περιαγόμενος, καὶ ἵππους καὶ θεράποντας ὡραίους καὶ παραδρομὴν ἀνάγωγον, κολάκων τε καὶ παίδων στρατιωτικῶν. ὕστερον δὲ πανοικίᾳ ἐφυβρισθεὶς κατέστρεψε τὸν βίον ὑπὸ τῶν οἰκετῶν περιυβρισθείς. Δημήτριος δὲ ὁ φαληρεὺς, ὥς φησι Δοῦρις ἐν τῇ ἑκκαιδεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν, χιλίων καὶ διακοσίων ταλάντων κατ' ἐνιαυτὸν κύριος γενόμενος, καὶ ἀπὸ τούτων βραχέα δαπανῶν εἰς τοὺς στρατιώτας, καὶ τὴν τῆς πόλεως διοίκησιν, τὰ λοιπὰ πάντα διὰ τὴν ἔμφυτον ἀκρασίαν ἠφάνιζε, θοίνας δὲ καθ' ἑκάστην ἡμέραν λαμπρὰς ἐπιτελῶν καὶ πλῆθός τι συνδείπνων ἔχων, καὶ ταῖς μὲν δαπάναις ταῖς εἰς τὰ δεῖπνα τοὺς Μακεδόνας ὑπερέβαλε, τῇ δὲ καθαριότητι Κυπρίους καὶ Φοίνικας, ῥάσματά τε μύρων ἔπιπτεν ἐπὶ τὴν γῆν. ἀνθινά τε πολλὰ τῶν ἐδαφῶν ἐν τοῖς ἀνδρῶσι κατεσκευάζετο διαπεποικιλμένα ὑπὸ δημιουργῶν. ἦσαν δὲ καὶ πρὸς γυναῖκας ὁμιλίαι σιωπώμεναι, καὶ νεανίσκων ἔρωτες νυκτερινοί, καὶ ὁ τοῖς ἄλλοις τιθέμενος θεσμοὺς Δημήτριος, καὶ τοὺς βίους τάττων, ἀνομοθέτητον ἑαυτῷ τὸν βίον κατεσκεύαζεν. ἐπεμελεῖτο δὲ καὶ τῆς ὄψεως, τήν τε τρίχα τὴν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ξανθιζόμενος, καὶ παιδέρωτι τὸ πρόσωπον ὑπαλειφόμενος, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀλείμμασιν ἐγχρίων ἑαυτόν, ἐβούλετο γὰρ τὴν ὄψιν ἱλαρὸς καὶ τοῖς ἀπαντῶσιν ἡδὺς φαίνεσθαι. ἐν δὲ τῇ πομπῇ τῶν Διονυσίων, ἣν ἔπεμπεν ἄρχων γενόμενος, ᾖδεν χορὸς εἰς αὐτὸν ποιήματα † σειρώμενος τοῦ Σωλέως, ἐν οἷς ἡλιόμορφος προσηγορεύετο, ἐξόχως δὲ εὐγενέτας ἠπιόμοιρος ζαθέοις ἄρχων σὲ τιμαῖς γεραίρει. Καρύστιος δὲ ὁ περγαμηνὸς ἐν τρίτῳ ὑπομνημάτων. Δημήτριος φησὶν ὁ φαληρεὺς Ἱμεραίου τοῦ ἀδελφοῦ ἀναιρεθέντος ὑπ' Ἀντιπάτρου, αὐτὸς μετὰ Νικάνορος διέτριβεν αἰτίαν ἔχων ὡς τὰ ἐπιφάνια τοῦ ἀδελφοῦ θύων. Κασάνδρου δὲ γενόμενος φίλος μέγα ἴσχυσε, καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἦν αὐτοῦ τὸ ἄριστον, ὀξύβαφα παντοδαπὰς ἐλαίας ἔχοντα, καὶ τυρὸν νησιωτικόν. ὡς δ' ἐπλούτησε, Μοσχίωνα τὸν ἄριστον τῶν τότε μαγείρων καὶ δειπνοποιῶν ἐωνήσατο. καὶ τοσαῦτα ἦν τὰ παρασκευαζόμενα καθ' ἡμέραν, ὥστε χαριζομένου τοῦ Μοσχίωνι τὰ λείψανα, Μοσχίων ἐν ἔτεσι δύο τρεῖς συνοικίας ἐωνήσατο, παῖδάς τε ἐλευθέρους ὑβρίζειν, καὶ γυναῖκας τὰς τῶν ἐπιφανεστάτων. ἐζηλοτύπουν δὲ πάντες οἱ παῖδες τὸν ἐρώμενον αὐτοῦ Θεόγνιν, καὶ τοσοῦτον ἦν τῷ Δημητρίῳ προσελθεῖν, ὥστε μετ' ἄριστον αὐτοῦ περιπατήσαντος περὶ τοὺς τρίποδας συνῆλθον εἰς τὸν τόπον παῖδες κάλλιστοι ταῖς ἑξῆς ἡμέραις, ἵν' ὀφθεῖεν αὐτῷ. Νικόλαος δ' ὁ περιπατητικὸς ἐν τῇ δεκάτῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν, Λεύκολλόν φησιν ἀφικόμενον εἰς Ῥώμην, καὶ θριαμβεύσαντα, λόγον τε ἀποδόντα τοῦ πρὸς Μιθριδάτην πολέμου, ἐξοκεῖλαι εἰς πολυτελῆ δίαιταν ἐκ τῆς παλαιᾶς σωφροσύνης, τρυφῆς τε πρῶτον εἰς ἅπαν Ῥωμαίοις ἡγεμόνα γενέσθαι καρπωσάμενον δυεῖν βασιλέων πλοῦτον Μιθριδάτου καὶ Τιγράνου. διαβόητος δ' ἦν παρὰ Ῥωμαίοις καὶ Σίττιος ἐπὶ τρυφῇ καὶ μαλακίᾳ ὥς φησι Ῥουτίλιος. περὶ γὰρ Ἀπικίου προειρήκαμεν. Παυσανίαν δὲ καὶ Λύσανδρον ἐπὶ τρυφῇ διαβοήτους γενέσθαι, σχεδὸν πάντες ἱστοροῦσι. διόπερ καὶ Ἆγις ἐπὶ Λυσάνδρου ἔφη, ὅτι δεύτερον τοῦτον ἡ Σπάρτη φέρει Παυσανίαν. Θεόπομπος δὲ ἐν τῇ

Γέλωνος κολυμβήθρα καὶ κέρας ἀμαλθείας.

διάφορον

Δημητρίου φαληρέως ἀσωτεία.

Λευκόλλου τρυφὴ, ἡ Παρθένιον ἱστοριῶν.

ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν ἑλληνικῶν, τἀναντία φησὶ περὶ τοῦ Λυσάνδρου, ὅτι φιλόπονος ἦν, θεραπεύειν δυνάμενος καὶ ἰδιώτας καὶ βασιλεῖς, σωφρονῶν, καὶ τῶν ἡδονῶν πασῶν κρείττων. γενόμενος γοῦν τῆς ἑλλάδος σχεδὸν ἁπάσης κύριος, ἐν οὐδεμιᾷ φανήσεται τῶν πόλεων, οὔτε πρὸς τὰς ἀφροδισίους ἡδονὰς ὁρμήσας, οὔτε μέθαις καὶ πότοις ἀκαίροις χρησάμενος. οὕτω δὲ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὰ τῆς τρυφῆς, καὶ τῆς πολυτελείας ἤσκειτο, ὡς καὶ Παρράσιον τὸν ζωγράφον πορφύραν ἀμπέχεσθαι, χρυσοῦν στέφανον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχοντα, ὡς ἱστορεῖ Κλέαρχος ἐν τοῖς Βίοις. οὗτος γὰρ παρὰ μέλος ὑπὲρ τὴν γραφικὴν τρυφήσας, λόγῳ τῆς ἀρετῆς ἀντελαμβάνετο, καὶ ἐπέγραφε τοῖς ὑπ' αὐτοῦ ἐπιτελουμένοις ἔργοις. Ἁβροδίαιτος ἀνὴρ ἀρετήν τε σέβων τόδ' ἔγραψε Παρράσιος κλεινῆς πατρίδος ἐξ Ἐφέσου. Οὐδὲ πατρὸς λαθόμην Εὐήνορος, ὅς γ' ἀνέφυσε Γνήσιον ἑλλήνων πρῶτα φέροντα τέχνης. Ηὔχησε δ' ἀνεμεσήτως ἐπὶ τούτοισι, καὶ ἄπιστα κλύουσι λέγω. Φημὶ γὰρ ἤδη, Τέχνης εὑρῆσθαι τέρματα τῆσδε σαφῆ Χειρὸς ὑφ' ἡμετέρης, ἀνυπέρβλητος δὲ πέπηγεν Οὖρος. ἀμώμητον δ' οὐδὲν ἔγεντο βροτοῖς. ἀγωνιζόμενος δέ ποτε πρὸς καταδεέστερον ἐν Σάμῳ τὸν Αἴαντα καὶ ἡττηθείς, συναχθομένων αὐτῷ τῶν φίλων ἔφη, ὡς αὐτὸς μὲν ὀλίγον φροντίζοι, Αἴαντι δὲ συνάχθοιτο δεύτερον ἡττηθέντι. ἐφόρει δὲ ὑπὸ τρυφῆς πορφυρίδα καὶ στρόφιον λευκὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, σκίπωνί τε ἐστηρίζετο χρυσᾶς ἕλικας ἐμπεπλεγμένῳ, χρυσοῖς τε ἀνασπαστοῖς ἐπέσφιγγε τῶν βλαυτῶν τοὺς ἀναγωγέας. ἀλλ' οὐδὲ τὰ περὶ τὴν τέχνην ἀηδῶς ἐποιεῖτο, ἀλλὰ ῥᾳδίως ὡς καὶ ᾄδειν γράφοντα, ὡς ἱστορεῖ Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ εὐδαιμονίας. τερατευόμενος δὲ ἔλεγεν, ὅτε τὸν ἐν Λίνδῳ Ἡρακλέα ἔγραφεν, ὡς ὄναρ αὐτῷ ἐπιφαινόμενος ὁ θεὸς σχηματίζοι αὐτὸν πρὸς τὴν τῆς γραφῆς ἐπιτηδειότητα, ὅθεν καὶ ἐπέγραψε τῷ πίνακι. Οἷος δ' ἐννύχιον φαντάζετο πολλάκι φοιτῶν, Παρρασίῳ δι' ὕπνου, τοῖος ὅδ' ἐστὶν ὁρᾶν.

Ἀριστίππου τρυφή.

Καὶ φιλοσόφων δὲ αἱρέσεις ὅλαι τῆς περὶ τὴν τρυφὴν αἱρέσεως ἀντεποιήσαντο, καὶ ἥ γε Κυρηναϊκὴ καλουμένη ἀπ' Ἀριστίππου τοῦ Σωκρατικοῦ τὴν ἀρχὴν λαβοῦσα, ὃς ἀποδεξάμενος τὴν ἡδυπάθειαν, ταύτην τέλος εἶναι ἔφη, καὶ ἐν αὐτῇ τὴν εὐδαιμονίαν βεβλῆσθαι, καὶ μονόχρονον αὐτὴν εἶναι, παραπλησίως τοῖς ἀσώτοις, οὔτε τὴν μνήμην τῶν γεγονυιῶν ἀπολαύσεων πρὸς αὐτὸν ἡγούμενος, οὔτε τὴν ἐλπίδα τῶν ἐσομένων, ἀλλ' ἑνὶ μόνῳ τὸ ἀγαθὸν κρίνων τῷ παρόντι. τὸ δὲ ἀπολελαυκέναι καὶ ἀπολαύσειν οὐδὲν νομίζων πρὸς αὐτόν, τὸ μὲν ὡς οὐκέτ' ὄν, τὸ δὲ οὔπω καὶ ἄδηλον. ὅπερ καὶ οἱ τρυφῶντες πάσχουσι, τὸ παρὸν εὖ ποιεῖν ἀξιοῦντες. ὡμολόγησε δὲ αὐτοῦ τῷ δόγματι καὶ ὁ βίος, ὃν ἐβίωσεν ἐν πάσῃ τρυφῇ καὶ πολυτελείᾳ μύρων, καὶ ἐσθήτων καὶ γυναικῶν. Λαΐδα γοῦν ἀναφανδὸν εἶχε τὴν ἑταίραν, καὶ ταῖς Διονυσίου πολυτελείαις ἔχαιρεν, καίτοι πολλάκις ἐνυβριζόμενος. Ἡγήσανδρος γοῦν φησιν, ὡς καὶ ἀδόξου ποτὲ κλισίας παρ' αὐτῷ τυχὼν ἤνεγκεν. ἐρωτήσαντός τε τοῦ Διονυσίου, τί φαίνεται ἡ κατάκλισις πρὸς τὴν χθὲς ἐφεξῆς παραπλησίαν εἶναι. ἐκείνη τε γὰρ ἔφησεν ἀδοξεῖ τήμερον χωρισθεῖσα ἐμοῦ, χθὲς δὲ πασῶν ἦν ἐνδοξοτάτη δι' ἡμᾶς. αὕτη δὲ τήμερον καὶ ἔνδοξος γέγονε διὰ τὴν ἡμετέραν παρουσίαν, χθὲς δὲ ἀδόξει μὴ παρόντος ἐμοῦ. καὶ ἐν ἄλλοις δέ φησιν ὁ Ἡγήσανδρος, Ἀρίστιππος ῥαινόμενος μὲν ὑπὸ τοῦ τοῦ Διονυσίου θεράποντος, σκωπτόμενος δὲ ἐπὶ τὸ ἀνέχεσθαι ὑπ' Ἀντιφῶντος, εἰ δ' ἁλιευόμενος ἐτύγχανον, ἔφη, καταλιπὼν τὴν ἐργασίαν ἂν ἀπῆλθον; διέτριβε δὲ ὁ Ἀρίστιππος τὰ πολλὰ ἐν Αἰγίνῃ τρυφῶν. διὸ καὶ ὁ Ξενοφῶν ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασι φησίν, ὅτι πολλάκις ἐνουθέτει αὐτὸν ὁ Σωκράτης, καὶ τὴν μυθοποιίαν πλάσας τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἡδονῆς εἰσήγαγε. ὁ δ' Ἀρίστιππος περὶ τῆς Λαΐδος ἔλεγεν, ἔχω καὶ οὐκ ἔχομαι. καὶ παρὰ Διονυσίῳ διαμεμψάμενός τισι περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν τριῶν γυναικῶν, καὶ μύροις ἐλοῦτο καὶ ἔφασκεν ὅτι κἂν βακχεύμασιν οὖσ' ἥ γε σώφρων οὐ διαφθαρήσεται. κωμῳδῶν δὲ αὐτὸν Ἄλεξις ἐν Γαλατείᾳ ποιεῖ τινὰ θεράποντα διηγούμενον, περί τινος τῶν μαθητῶν τάδε, ὁ δεσπότης ἐμὸς περὶ λόγους γάρ ποτε Διέτριψε, μειρακίσκος ὤν, καὶ φιλοσοφεῖν Ἐπέθετο, Κυρηναῖος ἦν, ὥς φασι, Ἀρίστιππός τις σοφιστὴς εὐφυής, Μᾶλλον δὲ πρωτεύων ἁπάντων τότε, ἀκολασίᾳ τε τῶν γεγονότων διαφέρων. Τούτῳ τάλαντον δοὺς μαθητὴς γίνεται Ὁ δεσπότης, καὶ τὴν τέχνην μὲν οὐ πάνυ Ἐξέμαθε, τὴν δ' ἀρτηρίαν συνήρπασεν. Ἀντιφάνης δὲ ἐν Ἀνταίῳ περὶ τῶν φιλοσόφων τρυφερότητος διαλεγόμενός φησί,

Φιλοσόφων τρυφερότης.

ὦ τᾶν, κατανοεῖς τίς ποτ' ἐστὶν οὑτοσί Ὁ γέρων; ἀπὸ τῆς μὲν ὄψεως ἑλληνικός, Λευκὴ χλανίς, φαιὸς χιτωνίσκος καλός, Πιλίδιον ἁπαλόν, εὔρυθμος βακτηρία. Βεβαία τράπεζα, τί μακρὰ δεῖ λέγειν; ὅλως Αὐτὴν ὁρᾶν γὰρ τὴν ἀκαδημίαν δοκῶ. Ἀριστόξενος δ' ὁ μουσικὸς ἐν τῷ Ἀρχύτα βίῳ, ἀφικέσθαι φησὶ παρὰ Διονυσίου τοῦ νεωτέρου πρεσβευτὰς πρὸς τὴν ταραντίνων πόλιν, ἐν οἷς εἶναι καὶ Πολύαρχον τὸν ἡδυπαθῆ ἐπικαλούμενον, ἄνδρα περὶ τὰς σωματικὰς ἡδονὰς ἐσπουδακότα, καὶ οὐ μόνον τῷ ἔργῳ, ἀλλὰ καὶ τῷ λόγῳ, ὄντα δὲ γνώριμον τῷ Ἀρχύτᾳ, καὶ φιλοσοφίας οὐ παντελῶς ἀλλότριον, ἀπαντᾶν εἰς τὰ τεμένη, καὶ συμπεριπατεῖν τοῖς περὶ τὸν Ἀρχύταν ἀκροώμενον τῶν λόγων. ἐμπεσούσης δέ ποτε ἀπορίας καὶ σκέψεως περί τε τῶν ἐπιθυμιῶν, καὶ τὸ σύνολον περὶ τῶν σωματικῶν ἡδονῶν, ἔφη ὁ Πολύαρχος, ἐμοὶ μὲν ὦ ἄνδρες πολλάκις ἤδη πέφηνεν ἐπισκοποῦντι κομιδῇ

Πολύαρχος ἡδυπαθής.

Hermol. in castig. Plin. vide

Πολύαρχος ἡδυπαθής.

τὸ τῶν ἀρετῶν τούτων κατασκεύασμα, καὶ πολὺ τῆς φύσεως ἀφεστηκὸς εἶναι. ἡ γὰρ φύσις ὅταν φθέγγηται τὴν ἑαυτῆς φωνήν, ἀκολουθεῖν κελεύει ταῖς ἡδοναῖς, καὶ τοῦτό φησιν εἶναι νοῦν ἔχοντος· τὸ δὲ ἀντιτείνειν, καὶ καταδεδουλῶσθαι ταῖς ἐπιθυμίαις, οὔτε εὔφρονος οὔτε εὐτυχοῦς, οὔτε ξυνιέντος εἶναί τινος ποτὲ ὅπη ἐστὶν ἡ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως σύστασις. τεκμήριον δ' ἰσχυρὸν εἶναι τὸ πάντας ἀνθρώπους, ὅταν ἐξουσίας ἐπιλάβωνται μέγεθος ἀξιόχρεων ἐχούσης, ἐπὶ τὰς σωματικὰς ἡδονὰς καταφέρεσθαι, καὶ τοῦτο νομίζειν τέλος εἶναι τῆς ἐξουσίας. τὰ δὲ ἄλλα πάντα σχεδὸν ἁπλῶς εἰπεῖν ἐν παρέργῳ τίθεσθαι χώρᾳ. προφέρειν δ' ἔξεστι νῦν μὲν τοὺς Περσῶν βασιλεῖς, νῦν δὲ καὶ εἴ τις που τυραννίδος ἀξιολόγου κύριος ὢν τυγχάνει, πρότερον δὲ τούς τε Λυδῶν καὶ τῶν Μήδων, καὶ ἔτι ἀνώτερον, καὶ τοὺς Σύρων, οἷς οὐδὲν γένος ἡδονῆς ἀζήτητον γενέσθαι, ἀλλὰ καὶ δῶρα παρὰ τοῖς Πέρσαις προκεῖσθαι λέγεται τοῖς δυναμένοις ἐξευρίσκειν καινὴν ἡδονήν, καὶ μάλα ὀρθῶς. ταχὺ γὰρ ἡ ἀνθρωπίνη φύσις ἐμπίπλαται τῶν χρονιζουσῶν ἡδονῶν, κἂν ὦσι σφόδρα διηκριβωμέναι, ὥστε ἐπεὶ μεγάλην ἔχει δύναμιν ἡ καινότης πρὸς τὸ μείζω φανῆναι τὴν ἡδονήν, οὐκ ὀλιγωρητέον αὐτῆς, ἀλλὰ πολλὴν ἐπιμέλειαν αὐτῆς ποιητέον. διὰ ταύτην δὲ τὴν αἰτίαν πολλὰ μὲν ἐξευρεθῆναι βρωμάτων, πολλὰ δὲ πεμμάτων, πολλὰ δὲ θυμιαμάτων καὶ μύρων, πολλὰ δὲ ἱματίων καὶ στρωμάτων, καὶ ποτηρίων δὴ καὶ τῶν ἄλλων σκευῶν. πάντα γὰρ δὴ ταῦτα συμβάλλεσθαί τινας ἡδονάς, ὅταν ᾖ ἡ ὑποκειμένη ὕλη τῶν θαυμαζομένων ὑπὸ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. ὃ δὴ πεπονθέναι δοκεῖ, ὅτι χρυσὸς καὶ ἄργυρος, καὶ τὰ πολλὰ τῶν εὐοφθάλμων τε καὶ σπανίων, ὅσα καὶ διὰ τὰς ἀπεργαζομένας τέχνας διηκριβωμένα φαίνεται. εἰπὼν δὲ τούτοις ἑξῆς τὰ περὶ τῆς θεραπείας τῆς τοῦ Περσῶν βασιλέως, οἵους καὶ ὅσους ἔχει θεραπευτῆρας, καὶ περὶ τῆς τῶν ἀφροδισίων αὐτοῦ χρήσεως, καὶ τῆς περὶ τὸν χρῶτα αὐτοῦ ὀδμῆς, καὶ τῆς εὐμορφίας καὶ τῆς ὁμιλίας, καὶ περὶ τῶν θεωρημάτων καὶ τῶν ἀκροαμάτων, εὐδαιμονέστατον ἔφη κρίναι τῶν νῦν τὸν τῶν Περσῶν βασιλέα. πλεῖσται γάρ εἰσιν αὐτῷ καὶ τελεώταται παρεσκευασμέναι ἡδοναί. δεύτερον δέ φησι τὸν ἡμέτερον τύραννον θείη τις ἄν, καίπερ πολὺ λειπόμενον. ἐκείνῳ μὲν γὰρ ἥ τε Ἀσία ὅλη χορηγεῖ, τὸ δὲ Διονυσίου χορηγεῖον παντελῶς ἂν εὐτελές τι φανείη πρὸς ἐκεῖνο συγκρινόμενον. ὅτι μὲν οὖν περιμάχητός ἐστιν ὁ τοιοῦτος βίος, φανερὸν ἐκ τῶν συμβεβηκότων. Σύρους μὲν γὰρ Μῆδοι μετὰ τῶν μεγίστων κινδύνων ἀφείλαντο τὴν βασιλείαν, οὐκ ἄλλου τινὸς ἕνεκα, ἢ τοῦ κυριεῦσαι τῆς Σύρων ἐξουσίας. Μήδους δὲ Πέρσαι διὰ τοιαύτην αἰτίαν, αὕτη δ' ἐστὶν ἡ τῶν σωματικῶν ἡδονῶν ἀπόλαυσις. οἱ δὲ νομοθέται ὁμαλίζειν βουληθέντες τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος, καὶ μηδένα τῶν πολιτῶν τρυφᾶν, ἀνακύψαι πεποιήκασι τὸ τῶν ἀρετῶν εἶδος, καὶ ἔγραψαν νόμους περὶ συναλλαγμάτων καὶ τῶν ἄλλων, καὶ ὅσα ἐδόκει πρὸς τὴν πολιτικὴν κοινωνίαν ἀναγκαῖα εἶναι, καὶ δὴ καὶ περὶ ἐσθῆτος καὶ τῆς λοιπῆς διαίτης ὅπως ᾖ ὁμαλής. πολεμούντων οὖν τῶν νομοθετῶν τῷ τῆς πλεονεξίας γένει, πρῶτον μὲν ὁ περὶ τὴν δικαιοσύνην ἔπαινος ηὐξήθη, καί πού τις καὶ ποιητὴς ἐφθέγξατο, δικαιοσύνας τὸ χρύσεον πρόσωπον, καὶ πάλιν τὸ χρύσεον ὄμμα τὸ τᾶς δίκας. ἐπεθειώθη δὲ καὶ αὐτὸ τὸ τῆς δίκης ὄνομα, ὥστε παρ' ἐνίοις καὶ βωμοὺς καὶ θυσίας γίνεσθαι δίκης. μετὰ ταύτην δὲ καὶ σωφροσύνην, καὶ ἐγκράτειαν ἐπεισεκώμασαν, καὶ πλεονεξίαν ἐκάλεσαν τὴν ἐν ἀπολαύσεσιν ὑπεροχήν, ὥστε τὸν πειθαρχοῦντα τοῖς νόμοις, καὶ τῇ τῶν πολλῶν φήμῃ μετριάζειν περὶ τὰς σωματικὰς ἡδονάς. καὶ Δοῦρις δέ φησιν ἐν τῇ εἰκοστῇ τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν, ὡς ἦν καὶ παλαιὸν τοῖς δυνάσταις ἐπιθυμία τῆς μέθης, διὸ ποιεῖν τὸν Ὅμηρον τὸν Ἀγαμέμνονι λοιδορούμενον τὸν Ἀχιλλέα, καὶ λέγοντα οἰνοβαρὲς κυνὸς ὄμματ' ἔχων. καὶ τὸν θάνατον δὲ ἀποσημαίνων τοῦ βασιλέως φησίν, ὡς ἀμφὶ κρατῆρα τραπέζας τε πληθούσας κείμεθα, δεικνύων καὶ τὸν θάνατον αὐτοῦ παρ' αὐταῖς ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς μέθης γενόμενον. φιλήδονος δ' ἦν καὶ Σπεύσιππος ὁ Πλάτωνος συγγενὴς καὶ διάδοχος τῆς σχολῆς. Διονύσιος γοῦν ὁ τῆς Σικελίας τύραννος, ἐν τῇ πρὸς αὐτὸν ἐπιστολῇ, κατὰ τῆς φιληδονίας αὐτοῦ εἰπών, καὶ φιλαργυρίαν αὐτῷ ὀνειδίζει, καὶ τὸν Λασθενείας τῆς Ἀρκαδικῆς ἔρωτα, ἥ τις Πλάτωνος ἠκηκόει. οὐ μόνος δὲ Ἀρίστιππος καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ τὴν κατὰ κίνησιν ἡδονὴν ἠσπάζοντο, ἀλλὰ καὶ Ἐπίκουρος, καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἵνα μὴ τοὺς καταιγισμοὺς λέγω, καὶ τὰ ἐπιντρώματα, ἅπερ πολλάκις προφέρεται ὁ Ἐπίκουρος, καὶ τοὺς γαργαλισμοὺς καὶ αἰνύγματα, ἃ ἐν τῷ περὶ τέλους ἄρηκε τούτων μνησθήσομαι, φησὶ γάρ. οὐ γὰρ ἔγωγε δύναμαι νοῆσαι τἀγαθόν, ἀφαιρῶν μὲν τὰς διὰ τῶν χυλῶν ἡδονάς, ἀφαιρῶν δὲ τὰς δι' ἀφροδισίων, ἀφαιρῶν δὲ τὰς δι' ἀκροαμάτων, ἀφαιρῶν δὲ καὶ τὰς διὰ μορφῆς κατ' ὄψιν ἡδείας κινήσεις. καὶ Μητρόδωρος ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς φησίν, ὦ φυσιολόγε Τιμόκρατες, περὶ γαστέρα ὁ κατὰ φύσιν βαδίζων λόγος τὴν ἅπασαν ἔχει σπουδήν. καὶ ὁ Ἐπίκουρος δέ φησιν, ἀρχὴ καὶ ῥίζα παντὸς ἀγαθοῦ ἡ τῆς γαστρὸς ἡδονή, καὶ τὰ σοφὰ καὶ τὰ περισσὰ ἐπὶ ταύτην ἔχει τὴν ἀναφοράν. κἂν τῷ περὶ τέλους δὲ πάλιν φησί, τιμητέον τὸ καλὸν καὶ τὰς ἀρετάς, καὶ τὰ τοιουτότροπα, ἐὰν ἡδονὴν παρασκευάζῃ, ἐὰν δὲ μὴ παρασκευάζῃ, χαίρειν ἐατέον. σαφῶς ὑπουργὸν

Persarum regum … beatior.

Justitia aurea facies.

Σπεύσιππος φιλήδονος, καὶ Ἐπίκουρος.

Τὰ νύγματα.

ὑπουργὸν ποιοῦσιν ἐν τούτοις τὴν ἀρετὴν τῆς ἡδονῆς, καὶ θεραπαίνης τάξιν ἐπέχουσαν, κἂν ἄλλως δὲ φασὶ προσήκειν τῷ καλῷ, καὶ τοῖς κοινῶς αὐτὸ θαυμάζουσιν, ὅταν μηδ' ἡμῖν ἡδονὴν ποιῇ. καλῶς ἄρα ποιοῦντες Ῥωμαῖοι οἱ πάντα ἄριστοι, Ἄλκιον καὶ Φιλίσκον τοὺς Ἐπικουρείους ἐξέβαλον τῆς πόλεως, Λευκίου τοῦ Ποστομίου ὑπατεύοντος, δι' ἃς εἰσηγοῦντο ἡδονάς. ὁμοίως δὲ καὶ Μεσσήνιοι κατὰ ψήφισμα ἐξήλασαν τοὺς Ἐπικουρείους. Ἀντίοχος δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ πάντας τοὺς φιλοσόφους τῆς αὐτοῦ βασιλείας, γράψας τάδε. Βασιλεὺς Ἀντίοχος Φανίᾳ. ἐγράψαμεν ὑμῖν καὶ πρότερον, ὅπως μηδεὶς ᾖ φιλόσοφος ἐν τῇ πόλει, μηδ' ἐν τῇ χώρᾳ. πυνθανόμεθα δὲ οὐκ ὀλίγους εἶναι καὶ τοὺς νέους λυμαίνεσθαι, διὰ τὸ μηθὲν πεποιηκέναι ὑμᾶς ὧν ἐγράψαμεν περὶ τούτων. ὡς ἂν οὖν λάβῃς τὴν ἐπιστολήν, σύνταξον κήρυγμα ποιήσασθαι, ὅπως οἱ μὲν φιλόσοφοι πάντες ἀπαλλάσσωνται ἐκ τῶν τόπων ἤδη. τῶν δὲ νεανίσκων ὅσοι ἐὰν ἁλίσκωνται πρὸς τούτοις γινόμενοι, διότι κρεμήσονται, καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν ἐν αἰτίαις ἔσονται ταῖς μεγίσταις, καὶ μὴ ἄλλως γένηται. τῆς δ' ἡδονῆς πρὸ Ἐπικούρου εἰσηγητὴς ἐγένετο Σοφοκλῆς ὁ ποιητὴς ἐν Ἀντιγόνῃ ταῦτα εἰπών. Τὰς γὰρ ἡδονὰς Ὅταν προδῶσιν ἄνδρες, οὐ τίθημ' ἐγὼ Ζῆν τοῦτον, ἀλλ' ἔμψυχον ἡγοῦμαι νεκρόν. Πλούτει τε γὰρ κατ' οἶκον εἰ βούλει μέγα, Καὶ ζῆ τύραννον σχῆμ' ἔχων, ἐὰν δ' ἀπῇ Τούτων τὸ χαίρειν, τἄλλ' ἐγὼ καπνοῦ σκιᾶς Οὐκ ἂν πριαίμην ἀνδρὶ πρὸς τὴν ἡδονήν. Καὶ Λύκων δὲ ὁ περιπατητικός, ὥς φησιν Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος, κατ' ἀρχὰς ἐπιδημήσας παιδείας ἕνεκα ταῖς Ἀθήναις, περὶ συμβολικοῦ κώθωνος, καὶ πόσον ἑκάστη τῶν ἑταιρῶν ἐπράττετο μίσθωμα ἀκριβῶς ἠπίστατο. ὕστερον δὲ καὶ τοῦ περιπάτου προστάς, ἐδείπνιζε τοὺς φίλους ἀλαζονείᾳ καὶ πολυτελείᾳ πολλῇ χρώμενος. χωρὶς γὰρ τῶν παραλαμβανομένων εἰς αὐτὰ ἀκροαμάτων, καὶ ἀργυρωμάτων καὶ στρωμνῆς, ἡ λοιπὴ παρασκευή, καὶ ἡ τῶν δείπνων περιεργία, καὶ ὁ τῶν τραπεζῶν καὶ μαγείρων ὄχλος τοσοῦτος ἦν, ὥστε καὶ πολλοὺς ὀρρωδεῖν καὶ βουλομένους προσιέναι πρὸς τὴν διατριβὴν ἀνακόπτεσθαι, καθάπερ εἰς πολίτευμα πονηρόν, καὶ χορηγιῶν καὶ λειτουργιῶν πλῆθος εὐλαβουμένους προσάγειν. ἔδει γὰρ ἄρξαι τε τὴν νομιζομένην ἐν τῷ περιπάτῳ ἀρχήν. αὕτη δ' ἦν ἐπὶ τῆς εὐκοσμίας τῶν ἐπιχειρούντων, ἐννέα ὀβολούς, ὑποδέξασθαι μὴ μόνον αὐτοὺς οὓς τὴν συμβολὴν εἰσενηνοχότας, ἀλλὰ καὶ οὓς παρακαλέσειεν ὁ Λύκων. ἔτι δὲ καὶ τοὺς ἐπιμελῶς συναντῶντας τῶν πρεσβυτέρων εἰς τὴν σχολήν, ὥστε γίνεσθαι μὴ δὲ εἰς τὸν μυρισμὸν καὶ τοὺς στεφάνους ἱκανὸν τὸ ἐκλεγόμενον ἀργύριον, ἱεροποιῆσαί τε, καὶ τῶν μουσῶν ἐπιμελητὴν γίνεσθαι. ἃ δὴ πάντα ἐφαίνετο λόγου μὲν ἀλλότρια καὶ φιλοσοφίας εἶναι, τρυφῆς δὲ καὶ περιστάσεως οἰκειότερα. καὶ γὰρ εἰ παρίεντο τινὲς τῶν μὴ δυναμένων εἰς ταῦτα ἀναλίσκειν, ἀπὸ βραχέος καὶ τῆς τυχούσης ὁρμώμενοι χορηγίας, ὅ, γε μισθὸς ἱκανῶς ἦν ἄτοπος. οὐ γὰρ ἵνα συῤῥυέντες ἐπὶ τὸ αὐτὸ τῆς ἕως τοῦ ὀρθρίου γενομένης τραπέζης ἀπολαύσωσιν, ἢ χάριν ἐξοινίας ἐποιήσαντο τὰς συνόδους ταύτας οἱ περὶ Πλάτωνα καὶ Σπεύσιππον, ἀλλ' ἵνα φαίνωνται καὶ τὸ θεῖον τιμῶντες, καὶ φυσικῶς ἀλλήλοις συμπεριφερόμενοι, καὶ τὸ πλεῖστον ἕνεκεν ἀνέσεως καὶ φιλολογίας. ἃ δὴ πάντα γέγονε δεύτερα παρ' αὐτοῖς ὕστερον, τῶν τε χλανιδίων καὶ τῆς πολυτελείας τῆς εἰρημένης. οὐ γὰρ ἔγωγε τοὺς λοιποὺς ὑπεξαιροῦμαι. ὁ δὲ Λύκων ὑπ' ἀλαζονείας καὶ ἐν τῷ ἐπιφανεστάτῳ τῆς πόλεως τόπῳ, ἐν τῇ Κόνωνος οἰκίᾳ εἶχεν εἰκοσάκλινον οἶκον, ὃς ἦν ἐπιτήδειος αὐτῷ πρὸς τὰς ὑποδοχάς. ἦν δὲ ὁ Λύκων καὶ σφαιριστὴς ἀγαθὸς καὶ ἐπιδέξιος. περὶ δὲ Ἀναξάρχου Κλέαρχος ὁ Σολεὺς ἐν πέμπτῳ βίων οὕτω γράφει, τῶν εὐδαιμονικῶν καλουμένων Ἀναξάρχῳ διὰ τὴν τῶν χορηγησάντων ἄγνοιαν περιπεσούσης ἐξουσίας, γυμνὴ μὲν ᾠνοχόει παιδίσκη πρόσηβος ἡ προκριθεῖσα διαφέρειν ὥρᾳ, τῶν ἄλλων ἀνασύρουσα πρὸς ἀλήθειαν τὴν τῶν οὕτως αὐτῇ χρωμένων ἀκρασίαν. ὁ δὲ σιτοποιὸς χειρίδας ἔχων, καὶ περὶ τῷ στόματι κημὸν ἔτριβε τὸ σταῖς, ἵνα μὴ δὲ ἱδρὼς ἐπιῤῥέῃ, μή τε τοῖς φυράμασιν ὁ τρίβων ἐμπνέῃ. διὸ πρεπόντως αὖτις εἴποι τῷ σοφῷ τούτῳ φιλοσόφῳ τὰ ἐκ τοῦ Ἀναξίλα αὐλοποιοῦ, ξανθοῖς τε μύροις χρῶτα λιπαίνων, χλανίδας δ' ἕλκων, βλαύτας σύρων, βολβοὺς τρώγων, τυροὺς κάπτων, ᾠὰ κολάπτων, κήρυκας ἔχων, χῖον πίνων, καὶ πρὸς τούτοις ἐν σκυταρίοις ῥαπτοῖσι φορῶν Ἐφέσηϊα γράμματα καλά. πόσῳ γὰρ τούτων βελτίων ὁ Γοργίας Λεοντῖνος, περὶ οὗ φησιν ὁ αὐτὸς Κλέαρχος ἐν τῷ ὀγδόῳ τῶν βίων, ὅτι διὰ τὸ σωφρόνως ζῆν σχεδὸν ὀγδοήκοντα ἔτη τῷ φρονεῖν συνεβίωσεν, καὶ ἐπεί τις αὐτὸν ἤρετο, τίνι διαίτῃ χρώμενος οὕτως ἐμμελῶς καὶ μετὰ αἰσθήσεως τοσοῦτον χρόνον ζήσειεν, οὐδὲν πώποτε εἶπεν ἡδονῆς ἕνεκα πράξας. Δημήτριος δὲ ὁ Βυζάντιος ἐν τῷ περὶ ποιημάτων, Γοργίας φησὶν ὁ Λεοντῖνος ἐρωτηθεὶς τί αὐτῷ γέγονεν αἴτιον τοῦ βιῶσαι πλείω τῶν ἑκατὸν ἐτῶν, ἔφη τὸ μηθὲν πώποτε ἑτέρου ἕνεκα πεποιηκέναι. Ὦχος δὲ πολλῷ χρόνῳ τὴν βασιλείαν, καὶ τὴν λοιπὴν περὶ τὸν βίον χορηγίαν διαρκῆ κτησάμενος, ὡς τελευτῶντος ἠρώτησεν ὁ πρεσβύτατος τῶν υἱῶν τί πράσσων, τοσαῦτ' ἔτη διαφυλάξειε τὴν βασιλείαν, ἵνα καὶ αὐτὸς τοῦτο μιμοῖτο, τὰ δίκαια πράττων εἶπεν πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους καὶ θεούς. Καρύστιος δ' ὁ Περγαμηνὸς ἐν ἱστορικοῖς ὑπομνήμασιν, Κηφισόδωρος φησὶν ὁ Θηβαῖος Πολύδωρον τὸν Τήϊον ἰατρὸν Ἀντιπάτρῳ συσσιτεῖν, ψιλοτάπιδα ἔχοντα

Φιλοσόφων διωγμοί.

Σοφοκλῆς ἡδονῆς εἰσηγητής.

εὐγηρίας τι.

ψ 4 κρικωτὴν

κρικωτὴν καθάπερ τοὺς στρωματεῖς ὑφειλῆ, ἐφ' ἧς κατακεῖσθαι καθ' ἅς τε χαλκοῦς καὶ ποτήρια ὀλίγα, γεγονυῖα γὰρ ὀλιγοδίαιτον καὶ τρυφῆς ἀλλότριον. Τιθωνὸν δὲ ἀεὶ τὰς ἕω μέχρι δυσμῶν κοιμώμενον, μόλις ἐπιθυμεῖν πρὸς ἑσπέραν ἐπεγείρειν, ὅθεν καὶ συγκοιμᾶσθαι λεχθείς, διὰ τὸ ταῖς ἐπιθυμίαις ἐμπεπλέχθαι ὑπὸ τοῦ γήρως καθείρκται, κρεμαστὸς ὢν πρὸς ἀλήθειαν ἐκ τούτων. καὶ Μελάνθιος δὲ τὸν αὐτοῦ τράχηλον ~~[illegible]~~ ἀπήγχετο ἐκ τῶν ἀπολαύσεων, κνισότερος ὢν τοῦ Ὀδυσσέως Μελανθίου. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι πᾶν τὸ σῶμα διεστράφησαν διὰ τὰς ἀκαίρους ἡδονάς. οἱ δὲ καὶ εἰς πάχος σώματος ἐπέδωκαν, ἄλλοι δὲ καὶ εἰς ἀναισθησίαν διὰ πολλὴν τρυφήν. Νύμφις γοῦν ὁ Ἡρακλεώτης ἐν τῷ δωδεκάτῳ περὶ Ἡρακλείας. Διονύσιός φησιν ὁ Κλεάρχου τοῦ πρώτου τυραννήσαντος ἐν Ἡρακλείᾳ υἱός, καὶ αὐτὸς τῆς πατρίδος τυραννήσας ὑπὸ τρυφῆς καὶ τῆς καθ' ἡμέραν ἀδηφαγίας ἔλαθεν ὑπερσαρκήσας, ὥστε διὰ τὸ πάχος ἐν δυσπνοίᾳ αὐτὸν συνέχεσθαι καὶ πνιγμῷ, διὸ συνέταξαν οἱ ἰατροὶ κατασκευάσαι βελόνας λεπτὰς τῷ μήκει διαφερούσας, αἷς διὰ τῶν πλευρῶν καὶ τῆς κοιλίας διωθεῖν, ὅταν εἰς ὕπνον τύχῃ βαθύτερον ἐμπεσών. μέχρι μὲν οὖν τινος ὑπὸ τῆς πεπωρωμένης ἐκ τοῦ στέατος σαρκὸς οὐκ ἐνεποίει τὴν αἴσθησιν, εἰ δὲ πρὸς καθαρὸν τόπον ἡ βελόνη διελθοῦσα ἔθιγε, τότε διηγείρετο. τοὺς δὲ χρηματισμοὺς ἐποιεῖτο τοῖς βουλομένοις προτιθέμενος κιβωτὸν τοῦ σώματος, ἵνα τὰ μὲν λοιπὰ μέρη κρύπτῃ, τὸ δὲ πρόσωπον μόνον ὑπερέχον διαλέγοιτο τοῖς ἐπαντῶσι. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Μένανδρος ἥκιστά γ' ὢν λοίδορος ἐν τοῖς Ἁλιεῦσι, τὸν μῦθον ὑποστησάμενος ὑπέρ τινων φυγάδων ἐξ Ἡρακλείας. παχὺς γὰρ ὗς ἔκειτ' ἐπὶ στόμα, καὶ πάλιν, ἐτρύφησεν, ὥστε μὴ πολὺν τρυφᾶν χρόνον. καὶ ἔτι, ἴδιον ἐπιθυμῶν μόνος μοι θάνατος οὗτος φαίνεται,
Εὐθάνατος ἔχοντα πολλὰς χολάδας κεῖσθαι παχύν,
Μόλις λαλοῦντα καὶ τὸ πνεῦμ' ἔχοντ' ἄνω,
Ἐσθίοντα καὶ λέγοντα σήπομ' ὑπὸ τῆς ἡδονῆς.
Ἀπέθανε δὲ βιώσας ἔτη πρὸς τοῖς πεντήκοντα, ὧν ἐτυράννησε τρία καὶ τριάκοντα, ἁπάντων τῶν πρὸ αὐτοῦ τυράννων πρᾳότητι καὶ ἐπιεικείᾳ διενηνοχώς. τοιοῦτος ἐγεγόνει καὶ Πτολεμαῖος ὁ ἕβδομος Αἰγύπτου βασιλεύσας, ὁ αὑτὸν μὲν Εὐεργέτην ἀνακηρύττων, ὑπὸ δὲ Ἀλεξανδρέων Κακεργέτης ὀνομαζόμενος. Ποσειδώνιος οὖν ὁ στωϊκὸς συναποδημήσας Σκιπίωνι τῷ Ἀφρικανῷ κληθέντι εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ θεασάμενος αὐτὸν γράφει ἐν ἑβδόμῃ τῶν ἱστοριῶν οὕτως, διὰ δὲ τρυφὴν διέφθαρτο τὸ σῶμα ὑπὸ παχύτητος, καὶ γαστρὸς μεγέθους, ἣν δυσπερίληπτον εἶναι συνέβαινεν, ἐφ' ἧς χιτωνίσκον ἐνδεδυκὼς ποδήρη μέχρι τῶν καρπῶν χειρίδας ἔχοντα, προῄει μηδέποτε πεζός, εἰ μὴ διὰ Σκιπίωνα. ὅτι δὲ τρυφῆς οὐκ ἦν ἀλλότριος ὁ βασιλεὺς οὗτος, αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ μαρτυρεῖ, ἐν τῷ ὀγδόῳ τῶν ὑπομνημάτων διηγούμενος, ὅπως τε ἱερεὺς ἐγένετο τοῦ ἐν Κυρήνῃ Ἀπόλλωνος, καὶ ὅπως δεῖπνον παρεσκεύασε τοῖς πρὸ αὐτοῦ γενομένοις ἱερεῦσι, γράφων οὕτως. Ἀρτεμίσια μεγίστη ἐν Κυρήνῃ ἑορτή, ἐν ᾗ ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐνιαύσιος δὲ οὗτος, δειπνίζει τοὺς πρὸ αὐτοῦ ἱερευσαμένους, αὖ παρατίθησιν ἑκάστῳ τρύβλια, τοῦτο δ' ἐστὶ κεραμεοῦν ἄγγος, ἐπιδεχόμενον ὡς εἴκοσιν ἀρτάβας, ἐν ᾧ πολλὰ μὲν τῶν ἀγρίων ἔγκειται πεπονημένα, πολλὰ δὲ σιτά, καὶ τῶν ἡμέρων ὀρνίθων, ἔτι δὲ θαλαττίων ἰχθύων, ταρίχους τε ξενικοῦ πλείονα γένη. πολλάκις δέ τινες καὶ πιθάριον ἀκολουθίσκον προσδιδόασιν. ἡμεῖς δὲ περιελόμενοι τὰ τοιαῦτα, φιάλας δ' ὁλαργύρους κατασκευάσαντες, τὸ τίμημα ἐχούσας ἑκάστην, ἧς προεξήκαμεν δαπάνης, ἵππον τε κατεσκευασμένον σὺν ἱπποκόμῳ, καὶ φαλάροις διαχρύσοις ἐδώκαμεν, καὶ παρεκαλέσαμεν ἕκαστον ἐπὶ αὐτοῦ καθεσθέντα οἴκαδ' ἀπιέναι. εἰς πάχος δὲ ἐπεδεδώκει καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀλέξανδρος, ὁ τὴν ἑαυτοῦ μητέρα ἀποκτείνας συμβασιλεύσασαν αὐτῷ. φησὶ γοῦν περὶ αὐτοῦ Ποσειδώνιος ἐν τῇ ἑβδόμῃ καὶ τεσσαρακοστῇ τῶν ἱστοριῶν οὕτως. ὁ δὲ τῆς Αἰγύπτου δυνάστης μισούμενος μὲν ὑπὸ τῶν ὄχλων, κολακευόμενος δὲ ὑπὸ τῶν περὶ αὐτόν, ἐν πολλῇ δὲ τρυφῇ ζῶν, οὐδὲ πατεῖν οἷός τε ἦν, εἰ μὴ δυσὶν ἐπαπερειδόμενος ἐπορεύετο. εἰς δὲ τὰς ἐν τοῖς συμποσίοις ὀρχήσεις ἀπὸ μετεώρων κλινῶν καθαλλόμενος ἀνυπόδητος, συντονωτέρας αὐτὰς τῶν ἠσκηκότων ἐποιεῖτο. Ἀγαθαρχίδης δ' ἐν τῇ ἑκκαιδεκάτῃ Εὐρωπιακῶν Μάγαν φησὶ τὸν Κυρήνης βασιλεύσαντα ἔτη πεντήκοντα, ἀπόλεμον γενόμενον καὶ τρυφῶντα κατάσαρκον γενέσθαι, ἐκτόπως τοῖς ὄγκοις κατὰ τὸ ἔσχατον καιρόν, καὶ ὑπὸ τοῦ πάχους ἀποπνιγῆναι δι' ἀργίαν σώματος, καὶ τὸ προσφέρεσθαι πλῆθος τροφῆς. παρὰ δὲ Λακεδαιμονίοις ὁ αὐτὸς ἱστορεῖ, διὰ τῆς ἑβδόμης καὶ εἰκοστῆς οὐ τῆς τυχούσης ἀδοξίας νομίζεσθαι, εἴ τις ἢ τὸ σχῆμα ἀνανδρότερον ἔχων, ἢ τὸν ὄγκον τοῦ σώματος προπετὴς ἐφαίνετο, γυμνῶν διὰ δέκα ἡμέρας παρισταμένων τοῖς ἐφόροις τῶν νέων, καθεώρων δὲ οἱ ἔφοροι καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ τὰ περὶ τὴν ἔνδυσιν καὶ τὴν στρωμνὴν τῶν νέων εἰκότως. καὶ γὰρ ὀψοποιοὶ ἦσαν παρὰ Λακεδαιμονίοις κρεοσκευασίας, ἄλλου δ' οὐδενός. κἀν τῇ δ' ἑβδόμῃ εἰκοστῇ Ἀγαθαρχίδας ἔφη, ὡς Λακεδαιμόνιοι Ναυκλείδην τὸν Πολυβιάδου παντελῶς ὑπερσαρκοῦντα τῷ σώματι, καὶ παχὺν διὰ τρυφὴν γενόμενον, καταβιβάσαντες εἰς μέσην τὴν ἐκκλησίαν, καὶ Λυσάνδρου πολλὰ ὀνειδίσαντος ἐν τῷ κοινῷ ὡς τρυφῶντι, παρ' ὀλίγον ἐξέβαλον ἐκ τῆς πόλεως, ἀπειλήσαντες τοῦτο ποιήσειν, εἰ μὴ τὸν βίον ἐπανορθώσαιτο

Βασιλ. ἐκ τρυφῆς.

Πάχος Διονυσίου τοῦ Ἡρακλείας τυράννου.

ἐφ' ἡδονῆς

καὶ Πτολεμαίου τοῦ εὐεργέτου.

ἢ

Ἀλέξανδρος κατάσαρκος.

Λακεδαιμονίων δίαιτα.

Ναυκλείδης πάχος ἢ πίων.

θύσασθαι. ἀπόντος τοῦ Λυσάνδρου ὅτι καὶ Ἀγησίλαος ὅτε διέτριβε περὶ τὸν Ἑλλήσποντον πολεμῶν τοῖς βαρβάροις, ὁρῶν τοὺς ἀσιαγενεῖς μὲν στολαῖς πολυτελῶς ἠσκημένους, τοῖς σώμασι δ' οὕτως ἀχρείους ὄντας, γυμνοὺς πάντας ἐκέλευσε τοὺς ἁλισκομένους ὑπὸ τὸν κήρυκα ἄγειν καὶ χωρὶς πωλεῖν τὸν τούτων ἱματισμόν, ὅπως οἱ σύμμαχοι γιγνώσκοντες διότι πρὸς μὲν ἆθλα μεγάλα πρὸς δὲ ἄνδρας εὐτελεῖς ὁ ἀγὼν συνέστηκε, προθυμότερον ταῖς ψυχαῖς ὁρμῶσιν ἐπὶ τοὺς ἐναντίους. καὶ Πύθων δ' ὁ Βυζάντιος ῥήτωρ, ὡς Λέων ἱστορεῖ ὁ πολίτης αὐτοῦ, πάνυ ἦν παχὺς τὸ σῶμα. καὶ Βυζαντίοις ποτὲ στασιάζουσι πρὸς ἀλλήλους, τοῖς πολίταις παρακαλῶν εἰς φιλίαν ἔλεγεν, ὁρᾶτε μὲν ἄνδρες πολῖται οἷός εἰμι τὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ γυναῖκα ἔχω πολλῷ ἐμοῦ παχυτέραν. ὅταν οὖν ὁμονοῶμεν, καὶ τὸ τυχὸν ἡμᾶς σκιμπόδιον δέχεται. ὅταν δὲ στασιάσωμεν οὐδὲ ἡ σύμπασα οἰκία. πόσῳ οὖν κάλλιον ἦν ἄγαθε Τιμόκρατες πενόμενον εἶναι λεπτότερον, ὧν καταλέγει Ἕρμιππος ἐν Κέρκωψιν, ἢ ὑπερπλουτοῦντας τῷ Τανάγραίῳ κήτει ἐοικέναι, καθάπερ οἱ προειρημένοι ἄνδρες; φησὶ δ' οὕτως ὁ Ἕρμιππος πρὸς τὸν Διόνυσον τὸν λόγον ποιούμενος. νῦν οἱ γὰρ πενόμενοι ἀνάπηρά σοι θύουσιν ἤδη βοίδια Λεωτροφίδου λεπτότερα καὶ Θουμαντίδου. Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Γηρυτάδῃ λεπτοὺς τούσδε καταλέγει, οὓς καὶ πρέσβεις ὑπὸ τῶν ποιητῶν φησὶ εἰς ᾅδου πέμπεσθαι, πρὸς τοὺς ἐκεῖ ποιητὰς λέγων οὑτωσί. Καὶ τίς νεκρῶν κευθμῶνα καὶ σκότου πύλας Ἔτλη κατελθεῖν; ἕνα δ' ἀφ' ἑκάστης τέχνης Εἱλόμεθα κοινῇ γενομένης ἐκκλησίας, Οὓς ᾔδεμεν ὄντας ᾁδοφοίτας καὶ θαμὰ Ἐκεῖσε φιλοχωροῦντας. εἰσὶ γάρ τινες Ἄνδρες παρ' ὑμῖν ᾁδοφοῖται; νὴ Δία, Μάλιστά γ' ὥσπερ Θρᾳκοφοῖται. πάντ' ἔχεις. Καὶ τίνες ἂν εἶεν; πρῶτα μὲν Σαννυρίων Ἀπὸ τῶν τρυγῳδῶν, ἀπὸ δὲ τῶν τραγικῶν χορῶν, Μέλητος, ἀπὸ δὲ τῶν κυκλικῶν Κινησίας, εἶθ' ἑξῆς φησίν, Ὡς σφόδρ' ἐπὶ λεπτῶν ἐλπίδων ὠχεῖσθ' ἄρα, Τούτους γὰρ ἢν πολλῷ ξυνέλθῃ ξυλλαβὼν Ὁ τῆς διαρροίας ποταμὸς οἰχήσεται. περὶ δὲ τοῦ Σαννυρίωνος σκυτίνην ἐπικουρίαν, περὶ δὲ Μελήτου αὐτὸς ὁ Σαννυρίων ἐν Γέλωτι λέγει οὕτως, Μέλητον τὸν ἀπὸ Ληναίου νεκρόν. ἦν δὲ ὄντως μακρότατος καὶ λεπτότατος ὁ Κινησίας, εἰς ὃν καὶ ὅλον δρᾶμα γέγραφε Στράττις. Φθιώτην Ἀχιλλέα αὐτὸν καλῶν διὰ τὸ ἐν τῇ αὐτοῦ ποιήσει συνεχῶς τὸ φθιῶτα λέγειν, παίζων οὖν εἰς τὴν ἰδέαν αὐτοῦ ἔφη Φθιῶτ' Ἀχιλλεῦ. ἄλλοι δ' αὐτὸν ὡς καὶ Ἀριστοφάνης πολλάκις εἰρήκασι φιλύρινον Κινησίαν, διὰ τὸ φιλύρας τοῦ ξύλου λαμβάνοντα σανίδα συμπεριζώννυσθαι, ἵνα μὴ κάμπτηται διά τε τὸ μῆκος καὶ τὴν ἰσχνότητα. ὅτι δὲ ἦν ὁ Κινησίας νοσώδης καὶ δεινὸς τ' ἄλλα, Λυσίας ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ ὑπὲρ Φανίου παρανόμων ἐπιγραφομένῳ λόγῳ εἴρηκε, φάσκων αὐτὸν ἀφέμενον τῆς τέχνης συκοφαντεῖν, καὶ ἀπὸ τούτου πλουτεῖν. ὅτι δὲ ὁ ποιητής ἐστι καὶ οὐχ ἕτερος, σαφῶς αὐτὸς ἂν σημαίνοιτο ἐκ τοῦ καὶ ἐπὶ ἀθεότητι κωμῳδούμενον ἐμφανίζεσθαι, καὶ διὰ τοῦ λόγου τοιοῦτον δείκνυσθαι. λέγει δ' οὕτως ὁ ῥήτωρ. θαυμάζω δὲ εἰ μὴ βαρέως φέρετε, ὅτι Κινησίας ἐστὶν ὁ τοιαῦτα περὶ θεοὺς ἐξαμαρτάνων, ἃ τοῖς μὲν ἄλλοις αἰσχρόν ἐστι καὶ λέγειν, τῶν κωμῳδοδιδασκάλων δ' ἀκούετε καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν. οὐ μετὰ τούτου ποτὲ Ἀπολλοφάνης καὶ Μυσταλίδης καὶ Λυσίθεος συνειστιῶντο, μίαν ἡμέραν ταξάμενοι τῶν ἀποφράδων, ἀντὶ δὲ νουμηνιαστῶν κακοδαιμονιστὰς σφίσιν αὐτοῖς τοὔνομα θέμενοι, πρέπον μὲν ταῖς αὐτῶν τύχαις, οὐ μὴν ὡς τοῦτο διαπραξόμενοι τὴν διάνοιαν εἶχον, ἀλλ' ὡς καταγελῶντες τῶν θεῶν καὶ νόμων τῶν ὑμετέρων. ἐκείνων μὲν οὖν ἕκαστος ἀπώλετο, ὥσπερ εἰκὸς τοὺς τοιούτους. τοῦτον δὲ τὸν ὑπὸ πλείστων γιγνωσκόμενον οἱ θεοὶ οὕτως διέθεσαν, ὥστε τοὺς ἐχθροὺς αὐτὸν βούλεσθαι ζῆν μᾶλλον ἢ τεθνάναι, παράδειγμα τοῖς ἄλλοις, ἵν' εἰδῶσιν ὅτι τοῖς λίαν ὑβριστικῶς πρὸς τὰ θεῖα διακειμένοις, οὐκ εἰς τοὺς παῖδας ἀποτίθενται τὰς τιμωρίας, ἀλλ' αὐτοὺς κακῶς ἀπολλύουσι μείζους καὶ χαλεπωτέρας τὰς συμφορὰς καὶ τὰς νόσους, ἢ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις προσβάλλοντες. τὸ μὲν γὰρ ἀποθανεῖν ἢ κάμνειν νομίμως, κοινὸν ἅπασιν ἡμῖν ἐστι. τὸ δ' οὕτως ἔχοντα τοσοῦτον χρόνον διατελεῖν, καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀποθνήσκοντα μὴ δύνασθαι τελευτῆσαι τὸν βίον, τούτοις μόνοις προσήκει τοῖς τὰ τοιαῦτα, ἅπερ οὗτος, ἐξημαρτηκόσιν. περὶ μὲν οὖν Κινησίου ταῦτα ὁ ῥήτωρ εἴρηκεν. λεπτότερος δ' ἦν καὶ Φιλήτας ὁ Κῷος ποιητής, ὡς καὶ διὰ τὴν τοῦ σώματος ἰσχνότητα σφαίρας ἐκ μολύβδου πεποιημένας ἔχειν περὶ τὼ πόδε, ὡς μὴ ὑπ' ἀνέμου ἀνατραπείη. Πολέμων δ' ὁ περιηγητὴς ἐν τῷ περὶ θαυμασίων, Ἀρχέστρατόν φησι τὸν μάντιν ἁλόντα ὑπὸ τῶν πολεμίων, καὶ ἐπὶ ζυγὸν ἀναβληθέντα, ὀβολοῦ ὁλκὴν εὑρεθῆναι ἔχοντα, οὕτως ἦν ἰσχνός. ὁ δ' αὐτὸς ἱστορεῖ, ὡς καὶ Πανάρετος ἰατρῷ μὲν οὐδένι ὡμίλησεν, Ἀρκεσιλάου δὲ ἠκροᾶτο τοῦ φιλοσόφου, καὶ ὅτι συνεγένετο Πτολεμαίῳ τῷ Εὐεργέτῃ τάλαντα δώδεκα τὸν ἐνιαυτὸν λαμβάνων, ἦν δὲ ἰσχνότατος ἄνοσος διατελέσας. Μητρόδωρος δ' ὁ Σκήψιος ἐν δευτέρῳ περὶ ἀλειπτικῆς Ἱππώνακτα τὸν ποιητήν, οὐ μόνον μικρὸν γενέσθαι τὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ λεπτόν, ἀκρότονον δ' οὕτως ὡς πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ κενὴν λήκυθον βάλλειν μέγιστόν τι διάστημα. τῶν ἐλαφρῶν σωμάτων διὰ τὸ μὴ δύνασθαι τὸν ἀέρα τέμνειν, οὐκ ἐχόντων βίαιον τὴν φοράν. λεπτὸς δ' ἦν καὶ Φιλιππίδης

καθ'

εἰς ἄστυ κλινήρης γίνεται καὶ διηγεῖται τὰ γεγενημένα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ὄντι νεωτέρῳ. ὁ δὲ καὶ αὐτὸς ἐλθὼν εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ θεασάμενος τὰς παῖδας, ἐρᾷ καὶ αὐτὸς τῆς ἑτέρας. ὁ γοῦν πατὴρ ἐπεὶ παρακαλῶν αὐτοὺς ἐνδοξοτέρους λαβεῖν γάμους, οὐκ ἔπειθεν, ἄγεται ἐκ τῶν ἀγρῶν τὰς παῖδας αὐτοῖς πείσας ἐκείνων τὸν πατέρα καὶ ζεύγνυσι τοῖς υἱοῖς. αὗται οὖν ὑπὸ τῶν πολιτῶν καλλίπυγοι ἐκαλοῦντο, ὡς καὶ ὁ μεγαλοπολίτης Κερκιδᾶς ἐν τοῖς ἰάμβοις ἱστορεῖ λέγων, ἦν καλλιπύγων ζεῦγος ἐν Συρακούσαις. αὗται οὖν ἐπιλαβόμεναι οὐσίας λαμπρᾶς, ἱδρύσαντο Ἀφροδίτης ἱερὸν καλέσασαι Καλλίπυγον τὴν θεόν, ὡς ἱστορεῖ καὶ Ἀρχέλαος ἐν τοῖς ἰάμβοις. ἐν μανίᾳ δὲ τρυφὴν ἡδίστην γενομένην οὐκ ἀηδῶς ὁ Ποντικὸς Ἡρακλείδης διηγεῖται ἐν τῷ περὶ ἡδονῆς οὕτως γράφων. ὁ Αἰξωνεὺς Θρασύλαος ὁ Πυθοδώρου διετέθη ποτὲ ὑπὸ μανίας τοιαύτης, ὡς πάντα τὰ πλοῖα τὰ εἰς Πειραιᾶ καταγόμενα ὑπολαμβάνειν ἑαυτοῦ εἶναι, καὶ ἀπεγράφετο αὐτὰ καὶ ἀπέστελλε καὶ διῴκει, καὶ καταπλέοντα ἀπεδέχετο μετὰ χαρᾶς τοσαύτης, ὅσηπερ ἄν τις εἴη τοσούτων χρημάτων κύριος ὤν, καὶ τῶν μὲν ἀπολομένων οὐδὲν ἐπεζήτει, τοῖς δὲ σωζομένοις ἔχαιρε, καὶ διῆγε μετὰ πλείστης ἡδονῆς. ἐπεὶ δὲ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Κρίτων ἐκ Σικελίας ἐπιδημήσας, συλλαβὼν αὐτὸν παρέδωκεν ἰατρῷ, καὶ τῆς μανίας ἐπαύσατο, διηγεῖτο δ' οὐδὲ πώποτε φάσκων κατὰ τὸν βίον ἡσθῆναι πλείονα. λύπην μὲν γὰρ οὐδ' ἥντιν' οὖν αὐτῷ παραγίνεσθαι, τὸ δὲ τῶν ἡδονῶν πλῆθος ὑπερβάλλειν.

ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΣΚΑΙΔΕΚΑΤΟΝ.

Ἀντιφάνης ὁ κωμῳδοποιὸς ἑταῖρε Τιμόκρατες ὡς ἀνεγίνωσκέ τινα τῷ βασιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ τῶν ἑαυτοῦ κωμῳδιῶν, ὁ δὲ δῆλος ἦν οὐ πάνυ τι ἀποδεχόμενος. δεῖ γὰρ ἔφησεν ὦ βασιλεῦ τὸν ταῦτα ἀποδεχόμενον, ἀπὸ συμβολῶν τε πολλάκις δεδειπνηκέναι, καὶ περὶ ἑταίρας πλεονάκις καὶ εἰληφέναι καὶ δεδωκέναι πληγάς, ὥς φησι Λυκόφρων ὁ Χαλκιδεὺς ἐν τοῖς περὶ κωμῳδίας. ἡμεῖς οὖν τὸν περὶ ἐρωτικῶν λόγον ἐνταῦθα μέλλοντες κατατάττειν. ἐγένοντο γὰρ καὶ περὶ γαμετῶν καὶ ἑταιρῶν πολλάκις λόγοι εἰδόσιν ἐκτιθέμενοι τὴν ἱστορίαν, τὴν μουσῶν τὴν Ἐρατὼ ἐπικαλεσάμενοι, ἐς μνήμην ἡμῖν ἐνθεῖναι τὸν ἐρωτικὸν ἐκεῖνον κατάλογον, ἐντεῦθεν τὴν καταρχὴν ποιησόμεθα, εἰ δ' ἄγε νῦν Ἐρατώ, πάρ θ' ἵστασο καί μοι ἔνισπε.

τίνες λόγοι περὶ αὐτοῦ τοῦ ἔρωτος καὶ τῶν ἐρωτικῶν ἐλέχθησαν. καὶ γὰρ τὰς γαμετὰς ὁ καλὸς ἡμῶν ἑστιάτωρ ἐπαινῶν, Ἕρμιππον ἔφη ἐν τῷ περὶ νομοθετῶν ἱστορεῖν, ὅτι ἐν Λακεδαίμονι εἰς οἴκημά τι σκοτεινὸν πᾶσαι συνεκλείοντο αἱ κόραι, συγκλειομένων καὶ τῶν ἀγάμων νεανίσκων, καὶ ἕκαστος ἧς ἐπιλάβοιτο, ταύτην ἀπῆγεν ἄπροικον. διὸ καὶ Λύσανδρον ἐζημίωσαν ὅτι καταλιπὼν τὴν προτέραν, ἑτέραν ἐβούλετο περικαλλεστέραν ἀγαγέσθαι. Κλέαρχος δ' ὁ Σολεὺς ἐν τοῖς περὶ παροιμιῶν, ἐν Λακεδαίμονι φησὶ τοὺς ἀγάμους αἱ γυναῖκες ἐν ἑορτῇ τινὶ περὶ τὸν βωμὸν ἕλκουσαι ῥαπίζουσιν, ἵνα τὴν ἐκ τοῦ πράγματος ὕβριν φεύγοντες, φιλοστοργῶσί τε καὶ ἐν ὥρᾳ προσίωσι τοῖς γάμοις. ἐν δὲ Ἀθήναις πρῶτος Κέκροψ μίαν ἑνὶ ἔζευξεν, ἀνέδην τὸ πρότερον οὐσῶν τῶν συνόδων καὶ κοινογαμιῶν ὄντων, διὸ καὶ ἔδοξέ τισι διφυὴς νομισθῆναι, οὐκ εἰδότων τῶν πρότερον διὰ τὸ πλῆθος τὸν πατέρα. ἐκ τούτων οὖν τις ὁρμώμενος μέμψαιτ' ἂν τοὺς περιτιθέντας Σωκράτει δύο γαμετὰς γυναῖκας, Ξανθίππην καὶ τὴν Ἀριστείδου Μυρτὼ οὐ τοῦ δικαίου καλουμένου (οἱ χρόνοι γὰρ οὐ συγχωροῦσιν) ἀλλὰ τοῦ τρίτου ἀπ' ἐκείνου. εἰσὶ δὲ Καλλισθένης, Δημήτριος ὁ Φαληρεύς, Σάτυρος ὁ περιπατητικός, Ἀριστόξενος. οἷς τὸ ἐνδόσιμον Ἀριστοτέλης ἔδωκεν, ἱστορῶν τοῦτο ἐν τῷ περὶ εὐγενείας, εἰ μὴ ἄρα συγκεχωρημένον κατὰ ψήφισμα τοῦτο ἐγένετο τότε διὰ σπάνιν ἀνθρώπων, ὥστ' ἐξεῖναι καὶ δύο ἔχειν γυναῖκας τὸν βουλόμενον, ὅθεν καὶ τοὺς τῆς κωμῳδίας ποιητὰς ἀποσιωπῆσαι τοῦτο, πολλάκις τοῦ Σωκράτους μνημονεύοντας. παρέθετο δὲ περὶ τῶν γυναικῶν ψήφισμα Ἱερώνυμος ὁ Ῥόδιος, ὅπερ σοι διαπέμψομαι εὐπορήσας τοῦ βιβλίου. ἀντεῖπε δὲ τοῖς λέγουσι περὶ τῶν Σωκράτους γυναικῶν Παναίτιος ὁ Ῥόδιος. παρὰ δὲ Πέρσαις ἀνέχεται ἡ βασίλεια τοῦ πλήθους τῶν παλλακίδων, διὰ τὸ ὡς δεσπότην ἄρχειν τῆς γαμετῆς τὸν βασιλέα. ἔτι δὲ καὶ διὰ τὸ τὴν βασιλίδα, ὥς φησι Δίνων ἐν τοῖς Περσικοῖς, ὑπὸ τῶν παλλακίδων θεραπεύεσθαι. προσκυνοῦσι γοῦν αὐτήν. καὶ ὁ Πρίαμος δὲ πολλαῖς χρῆται γυναιξί, καὶ ἡ Ἑκάβη οὐ δυσχεραίνει. λέγει γοῦν ὁ Πρίαμος· Ἐννέα καὶ δέκα μέν μοι ἰῆς ἐκ νηδύος ἦσαν, Τοὺς δ' ἄλλους μοι ἔτικτον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες. παρὰ δὲ τοῖς Ἕλλησιν οὐκ ἀνέχεται ἡ τοῦ Φοίνικος μήτηρ τὴν τοῦ Ἀμύντορος παλλακίδα. Μήδεια δὲ καίπερ εἰδυῖα τὸ ἔθος, ὅτι ἐστὶ βαρβαρικόν, οὐ φέρει οὐδὲ αὐτὴ τὸν Γλαύκης γάμον, ἤδη εἰς τὰ ἀμείνω καὶ Ἑλληνικὰ ἐκδεδιῃτημένη. καὶ ἡ Κλυταιμνήστρα δὲ περιπαθὴς γενομένη, τὴν Κασσάνδραν σὺν αὐτῷ Ἀγαμέμνονι ἀποκτείνει, ἣν εἰς τὴν Ἑλλάδα ὁ Κρέων ἐπηγάγετο ἐν ἔθει γενόμενος

Βαρβαρικῶν

τίνος πλάττει. Ἡ δὲ Φρύνη τὴν Χάρυβδιν οὐχὶ πόῤῥω που ποιεῖ; Τόν τε ναύκληρον λαβοῦσα καταπέπωκ' αὐτῷ σκάφει. Ἡ Θεανὼ δ' οὐχὶ Σειρήν ἐστιν ἀποτετιλμένη; Βλέμμα καὶ φωνὴ γυναικὸς, τὰ σκέλη δὲ κοψίχου. Σφίγγα Θηβαίαν δὲ πάσας ἔστι τὰς πόρνας καλεῖν, Αἳ λαλοῦσ' ἁπλῶς μὲν οὐδὲν, ἀλλ' αἰνίγμασιν τισιν Ὡς ἐρῶσι καὶ φιλοῦσι καὶ συνῶσιν ἡδέως. Εἶτα φησί· παιδίσκη δίπους τετράπους μοι γένοιτο σκίμπους ἢ θρόνος, Εἶτα δὴ τρίπους τις, εἶτα παιδίσκη δίπους, εἶθ' ὁ μὲν γνοὺς ταῦτ' ἀπῆλθεν εὐθὺς, ὥσπερ γ' οὐ δ' ἰδεῖν Δόξας ἐκείνην σώζεται δ' ἄκων μόνος, Οἱ δ' ἐρᾶσθαι προσδοκοῦντες εὐθύς εἰσιν ἠρμένοι. Καὶ φέρονθ' ὑψοῦ πρὸς ἀέρα, συντεμόντι δ' οὐδὲ ἓν Ἔσθ' ἑταίρας, ὅσαπερ ἔστι θηρί' ἐξωλέστερον. Τοιαῦτα πολλὰ τοῦ Λαρηνσίου λέγοντος, ὁ Λεωνίδης ψέγων τὸ τῶν γαμετῶν ὄνομα τὰ ἐκ τῶν μάντεων, Ἀλέξιδος προηνέγκατο ταυτὶ τῶν ἐπῶν, ὦ δυστυχεῖς πεπρακότες Τὴν τοῦ βίου παῤῥησίαν, καὶ τὴν τρυφὴν. Γυναιξὶ δοῦλοι ζῶμεν ἀντ' ἐλευθέρων, Ἔπειτ' ἔχειν προῖκ', οὐχὶ τιμὴν πάσχομεν. Πικράν γε καὶ μεστὴν γυναικείας χολῆς, Ἡ τῶν γὰρ ἀνδρῶν ἐστι πρὸς κείνην μέλι. Οἱ μὲν γε συγγνώμην ἔχουσιν ἀδικούμενοι, Αὗται δ' ἀδικοῦσαι καὶ προσεγκαλοῦσ' ἔτι, Ὧν οὐκ ἐχρῆν ἄρχουσιν, ὧν δ' ἄρχειν ἐχρῆν Ἀμελοῦσιν, ἐπιορκοῦσιν. οὐδὲ ἓν κακὸν Ἔχουσι, καὶ κάμνειν λέγουσιν ἑκάστοτε. Ξέναρχος δ' ἐν ὕπνῳ φησίν· Εἶτ' εἰσὶν οἱ τέττιγες οὐκ εὐδαίμονες, Ὧν ταῖς γυναιξὶν οὐδ' ὁτιοῦν φωνῆς ἔνι. Φιλέταιρος Κορινθιαστῇ, Ὡς τακερὸν ὦ Ζεῦ καὶ μαλακὸν τὸ βλέμμ' ἔχει. Οὐκ ἐτὸς ἑταίρας ἱερόν ἐστι πανταχοῦ, Ἀλλ' οὐχὶ γαμετῆς οὐδαμοῦ τῆς Ἑλλάδος. Ἄμφις δ' ἐν Ἀθάμαντι, Εἶτ' οὐ γυναικός ἐστιν εὐνοικώτερον Γαμετῆς ἑταίρα; πολύ γε καὶ μάλ' εἰκότως. Ἡ μὲν νόμῳ γὰρ καταφρονοῦσ' ἔνδον μένει, Ἡ δ' οἶδεν, ὅτι ἢ τοῖς τρόποις ὠνητέος Ἄνθρωπός ἐστιν, ἢ πρὸς ἄλλον ἀπιτέον. Εὔβουλος δ' ἐν Χρυσίλλᾳ, Κακῶς ἀπόλοιθ' ὅστις γυναῖκα δεύτερον Ἔγημε, τὸν γὰρ πρῶτον οὐκ ἐρῶ κακῶς. Ὁ μὲν γὰρ ἦν ἄπειρος οἶμαι τοῦ κακοῦ, Ὁ δ' οἷον ἦν γυνὴ κακὸν πεπυσμένος. Καὶ προελθὼν φησίν, ὦ Ζεῦ πολυτίμητ', εἶτ' ἐγώ ποτε κακῶς Ἐρῶ γυναῖκας, νὴ Δί' ἀπολοίμην ἄρα, Πάντων ἄριστον κτημάτων. εἰ δ' ἐγένετο Κακὴ γυνὴ Μήδεια, Πηνελόπη δὲ Μέγα πρᾶγμ'. ἐρεῖ τις ὡς Κλυταιμνήστρα κακή, Ἄλκηστιν ἀντέθηκα χρηστήν, ἀλλ' ἴσως. Φαίδραν ἐρεῖ κακῶς τις, ἀλλὰ νὴ Δία Χρηστὴ τίς ἦν μέντοι, τίς; οἴμοι δείλαιος, Ταχέως γέ μ' αἱ χρησταὶ γυναῖκες ἐπέλιπον, Τῶν δ' αὖ πονηρῶν ἔτι λέγειν πολλὰς ἔχω. Ἀριστοφῶν δ' ἐν Καλλωνίδῃ, Κακὸς κακῶς γένοιθ' ὁ γήμας δεύτερον, Θνητῶν ὁ μὲν γὰρ πρῶτος οὐδὲν ἠδίκει. Οὔπω γὰρ εἰδὼς οὗτος, οἷον κακὸν Ἐλάμβανε γυναῖχ', ὁ δ' ὕστερον λαβὼν, Εἰς πρόπτον αὐτὸν εἰδὼς ἐνέβαλεν κακόν. Καὶ Ἀντιφάνης ἐν Φιλοπάτορι, Γεγάμηκε δήπου σὺ τί λέγεις ἀληθινῶς, Γεγάμηκε νυνὶ ἐγὼ ζῶντα, περιπατοῦντα κατέλιπον. Μένανδρος δ' ἐν Ἀῤῥηφόρῳ, ἢ Αὐλητρίδι. Οὐ γαμεῖς, ἐὰν νοῦν ἔχῃς, τοῦτον καταλιπὼν τὸν βίον, Γεγάμηκα γὰρ αὐτὸς, διὰ τοῦτό σοι παραινῶ μὴ γαμεῖν, Διεγνωσμένον τὸ πρᾶγμ' ἀνεῤῥίφθω κύβος, Πέραινε σωθείης δὲ νῦν ἀληθινὸν Εἰς πέλαγος αὐτὸν ἐμβαλεῖς γὰρ πραγμάτων, Οὐ Λιβυκὸν, οὐδ' Αἰγαῖον οὗ τῶν τριάκοντ' οὐκ ἀπόλλυται Τρία πλοιάρια. γήμας δ' οὐδὲ εἷς σέσωσθ' ὅλως. Ἐν δὲ Ἐμπιπραμένῃ Ἐξώλης ἀπόλοιθ' ὅστις ποτὲ Πρῶτος ἦν ὁ γήμας, εἶθ' ὁ δεύτερος, εἶθ' ὁ τρίτος, εἶθ' ὁ τέταρτος, εἶθ' ὁ μεταγενής. Καρκίνος δ' ὁ τραγικὸς ἐν Σεμέλῃ ἧς ἀρχὴ, ὦ νύκτες, φησί, ὦ Ζεῦ τί χρὴ γυναῖκας ἐξειπεῖν κακὸν, Ἀρκοῦν ἂν εἴη κἂν γυναῖκ' εἴπῃς μόνον. Οὐκ αἰσθάνονται δὲ οὐδ' οἱ παρ' ἡλικίαν νέας ἀγόμενοι γυναῖκας εἰς πρόπτον κακὸν αὐτοὺς ἐμβάλλοντες, καί τοι τοῦ Μεγαρικοῦ ποιητοῦ παραινέσαντος αὐτοῖς, Οὔτοι σύμφορόν ἐστι γυνὴ νέα ἀνδρὶ γέροντι, Οὐ γὰρ πηδαλίῳ πείθεται ὡς ἄκατος. Οὐδ' ἀγκύραν ἔχουσιν, ἀποῤῥήξασα δὲ δεσμὰ Πολλάκις ἐκ νυκτῶν ἄλλον ἔχει λιμένα. Καὶ Θεόφιλος δ' ἐν Νεοπτολέμῳ ἔφη, Οὐ συμφέρον νέα ἐστὶ πρεσβύτῃ γυνή Ὥσπερ γὰρ ἄκατος. οὐδὲ μικρὸν πείθεται Ἑνὶ πηδαλίῳ, τὸ πεῖσμ' ἀποῤῥήξασα δὲ Ἐκ νυκτὸς ἕτερον λιμέν' ἔχουσ' ἐξευρέθη. Οὐδένα δὲ ὑμῶν ἀγνοεῖν οἴομαι ἄνδρες φίλοι, ὅτι καὶ οἱ μέγιστοι πόλεμοι διὰ γυναῖκας ἐγένοντο. ὁ Ἰλιακὸς δι' Ἑλένην, ὁ λοιμὸς διὰ Χρυσηΐδα, Ἀχιλλέως μῆνις διὰ Βρισηΐδα. καὶ ὁ ἱερὸς δὲ καλούμενος δι' ἑτέραν γαμετήν φησι Δοῦρις ἐν δευτέρᾳ ἱστοριῶν, Θηβαίαν γένος ὄνομα Θεανὼ, ἁρπασθεῖσαν ὑπὸ Φωκέως τινός. δεκαέτης δὲ καὶ οὗτος γενόμενος, τῷ δεκάτῳ ἔτει Φιλίππου συμμαχήσαντος πέρας ἔχεν. τότε γὰρ εἷλον οἱ Θηβαῖοι τὴν Φωκίδα. καὶ ὁ Κρισαϊκὸς δὲ πόλεμος ὀνομαζόμενος, ὥς φησι Καλλισθένης ἐν τῷ περὶ ἱεροῦ πολέμου, ὅτε Κιῤῥαῖοι πρὸς Φωκεῖς ἐπολέμησαν. δεκαέτης ἦν ἁρπασάντων Κιῤῥαίων τὴν Πελάγοντος τοῦ Φωκέως θυγατέρα Μεγιστὼ, καὶ τὰς Ἀργείων θυγατέρας ἐπανιούσας ἐκ τοῦ Πυθικοῦ ἱεροῦ, δεκάτῳ δὲ ἔτει ἑάλω καὶ ἡ Κίῤῥα. ἀνετράπησαν δὲ καὶ ὅλοι οἶκοι διὰ γυναῖκας. ὁ Φιλίππου τοῦ Ἀλεξάνδρου πατρὸς διὰ τὸν Κλεοπάτρας γάμον. ὁ Ἡρακλέους διὰ τὴν Ἰόλης ἐπιγαμίαν τῆς Εὐρύτου θυγατρός. ὁ Θησέως διὰ τὴν Φαίδρας τῆς Μίνωος. ὁ Ἀθάμαντος, διὰ τὸν Θεμιστοῦς τῆς Ὑψέως. ὁ Ἰάσονος διὰ τὸν Γλαύκης τῆς Κρέοντος, ὁ Ἀγαμέμνονος διὰ Κασσάνδραν, καὶ ἡ ἐπ' Αἴγυπτον δὲ Καμβύσου στρατεία, ὥς φησι Κτησίας διὰ

Καὶ ἑταίρας καὶ γαμετὰς.

Πόλεμοι διὰ γυναῖκας.

γυναῖκα ἐγένετο. ὁ γὰρ Καμβύσης πυνθανόμενος τὰς Αἰγυπτίας γυναῖκας ἐν ταῖς συνουσίαις διαφέρειν τῶν ἄλλων, ἔπεμψε πρὸς Ἄμασιν τὸν Αἰγυπτίων βασιλέα, μίαν αἰτῶν πρὸς γάμον τῶν θυγατέρων, ὁ δὲ τῶν μὲν ἑαυτοῦ οὐκ ἔδωκεν, ὑπονοήσας μὴ γυναικὸς ἕξειν αὐτὴν τιμήν, ἀλλὰ παλλακίδος, ἔπεμψε δὲ τὴν Ἀπρίου θυγατέρα Νειτῆτιν. ὁ δὲ Ἀπρίας ἐκπεπτώκει τῆς Αἰγυπτίων βασιλείας, διὰ τὴν γενομένην ἧτταν πρὸς Κυρηναίους, καὶ ἀνῄρητο ὑπὸ Ἀμάσιδος. ἡσθεὶς οὖν ὁ Καμβύσης τῇ Νειτήτιδι, καὶ σφόδρα ἐρωτισθεὶς ἐκμανθάνει παρ' αὐτῆς τὰ πάντα, καὶ δεηθείσης ἐκδικῆσαι τὸν Ἀπρίου φόνον, πείθεται πολεμῆσαι Αἰγυπτίοις. Δίνων δ' ἐν τοῖς περσικοῖς καὶ Λυγκέας ὁ ναυκρατίτης ἐν τρίτῃ Αἰγυπτιακῶν τὴν Νειτῆτιν Κύρῳ πεμφθῆναι φασὶν ὑπὸ Ἀμάσιδος, ἐξ ἧς γεννηθῆναι τὸν Καμβύσην, ὃν ἐκδικοῦντα τῇ μητρὶ ἐπ' Αἴγυπτον ποιήσασθαι στρατείαν. Δοῦρις δ' ὁ σάμιος καὶ πρῶτον γενέσθαι πόλεμον φησὶ δύο γυναικῶν, Ὀλυμπιάδος καὶ Εὐρυδίκης, ἐν ᾧ τὴν μὲν βακχικώτερον μετὰ τυμπάνων προελθεῖν, τὴν δὲ Εὐρυδίκην μακεδονικῶς καθωπλισμένην ἀσκηθεῖσαν τὰ πολεμικὰ, καὶ παρὰ Κυννάνῃ τῇ ἰλλυρίδι. ἐπὶ τούτοις τοῖς λόγοις ἔδοξε τοῖς παροῦσι τῶν φιλοσόφων περὶ τοῦ ἔρωτός τι αὐτοὺς εἰπεῖν, καὶ περὶ κάλλους, καὶ ἐλέχθησαν λόγοι φιλόσοφοι πάμπολλοι, ἐν οἷς τινες καὶ καὶ ἐμνημόνευσαν τοῦ σκηνικοῦ φιλοσόφου Εὐριπίδου ἀσμάτων, ὧν ἦν καὶ τάδε. παίδευμα δ' ἔρως σοφίας ἀρετῆς πλεῖστον ὑπάρχειν καὶ προσομιλεῖν, οὗτος ὁ δαίμων πάντων ἥδιστος ἔφυ θνητοῖς, καὶ γὰρ ἄλυπον τέρψιν τιν' ἔχων εἰς ἐλπίδ' ἄγει. τοῖς δ' ἀτελέστοις τῶν τῶνδε πόνων μήτε συνείην, χωρίς τ' ἀγρίων ναίοιμι τρόπων. τὸ δ' ἐρᾶν προλέγω τοῖσι νέοισι μή ποτε φεύγειν, χρῆσθαι δ' ὀρθῶς, ὅταν ἔλθῃ. καὶ περὶ τὸν Πίνδαρον δὲ ἄλλος τις ἔφη, εἴη καὶ ἐρᾶν καὶ ἔρωτι χαρίζεσθαι περὶ καιρόν, ἕτερος δέ τις προσέθηκε τῶν Εὐριπίδου τάδε. Σύ δ' ὦ τύραννε θεῶν τε κἀνθρώπων ἔρως, Ἢ μὴ δίδασκε τὰ καλά, Ἢ τοῖς ἐρῶσιν, ὧν σὺ δημιουργὸς εἶ, Μοχθοῦσι μόχθους εὐτυχῶς συνεκπόνει, Καὶ ταῦτα μὲν δρῶν τίμιος θεοῖς ἔσῃ, Μὴ δρῶν δ' ὑπ' αὐτοῦ τοῦ διδάσκεσθαι φιλεῖν, Ἀφαιρεθήσῃ χάριτας, αἷς τιμῶσί σε. Ποντιανὸς δὲ Ζήνωνα ἔφη τὸν κιτιέα ὑπολαμβάνειν τὸν ἔρωτα θεὸν εἶναι φιλίας καὶ ἐλευθερίας, ἔτι δὲ καὶ ὁμονοίας παρασκευαστικόν, ἄλλου δ' οὐδενός, διὸ καὶ ἐν τῇ πολιτείᾳ ἔφη τὸν ἔρωτα θεὸν εἶναι συνεργὸν ὑπάρχοντα πρὸς τὴν τῆς πόλεως σωτηρίαν. ἔτι δὲ καὶ οἱ τούτου πρεσβύτεροι περὶ φιλοσοφίαν σεμνόν τινα τὸν ἔρωτα, καὶ παντὸς αἰσχροῦ κεχωρισμένον ᾔδεσαν, δῆλον ἐκ τοῦ κατὰ γυμνάσια αὐτὸν συνιδρῦσθαι Ἑρμῇ καὶ Ἡρακλεῖ τῷ μὲν λόγου, τῷ δὲ ἀλκῆς προεστῶτι, ὧν ἑνωθέντων φιλία τε καὶ ὁμόνοια γεννῶνται, δι' ὧν ἡ καλλίστη ἐλευθερία τοῖς ταῦτα μετιοῦσιν αὔξεται. Ἀθηναῖοι δὲ τοσοῦτον ἀπέχονται συνουσίας τινὸς διαλαβεῖν προεστάναι τὸν ἔρωτα, ὥστε τῆς ἀκαδημίας ἐκδήλως τῇ Ἀθηνᾷ καθιερωμένης αὐτόθι τὸν ἔρωτα ἱδρυσάμενοι συνθύουσιν αὐτῷ. Θεσπιεῖς τε τὰ ἐρωτίδια τιμῶσιν, καθὰ παναθήναια Ἀθηναῖοι, καὶ ὀλύμπια Ἠλεῖοι, Ῥόδιοί τε τὰ ἅλια, καὶ ἐν ταῖς δημοτελέσι δὲ σπονδαῖς, ὡς ἐπίπαν ὁ ἔρως τιμᾶται. Λακεδαιμόνιοι δὲ πρὸ τῶν παρατάξεων ἔρωτι προθύονται, ὡς ἐν τῇ τῶν παραταττομένων φιλίᾳ κειμένης τῆς σωτηρίας τε καὶ νίκης. καὶ Κρῆτες δ' ἐν τοῖς παρατάξεσι τοὺς καλλίστους τῶν πολιτῶν κοσμήσαντες, διὰ τούτων θύουσι τῷ ἔρωτι, ὡς Σωσικράτης ἱστορεῖ. ὁ δὲ παρὰ Θηβαίοις ἱερὸς λόχος καλούμενος, συνέστηκεν ἐξ ἐραστῶν καὶ ἐρωμένων τὴν τοῦ θεοῦ σεμνότητα ἐμφαίνων, ἀσπαζομένων θάνατον ἔνδοξον ἀντ' αἰσχροῦ καὶ ἐπονειδίστου βίου. Σάμιοι δὲ, ὥς φησιν Ἐρξίας ἐν κολοφωνιακοῖς γυμνάσιον ἀναθέντες τῷ ἔρωτι τὴν διὰ τοῦτον ἀγομένην ἑορτὴν ἐλευθέρια προσηγόρευσαν, δι' ὃν θεὸν Ἀθηναῖοι ἐλευθερίας ἔτυχον. καὶ οἱ Πεισιστρατίδαι ἐκπεσόντες ἐπεχείρησαν διαβάλλειν, πρῶτοι τὰς περὶ τὸν θεὸν τοῦτον πράξεις. τούτων λεχθέντων ὁ Πλούταρχος ἀπεμνημόνευσε τῶν ἐκ φαίδρου Ἀλέξιδος, Πορευομένῳ δὲ ἐκ πειραιῶς ὑπὸ τῶν κακῶν Καὶ τῆς ἀπορίας φιλοσοφεῖν ἐπῆλθέ μοι, Καί μοι δοκοῦσιν ἀγνοεῖν οἱ ζωγράφοι Τὸν ἔρωτα, συντομώτατον γ' εἰπεῖν, ὅσοι Τοῦ δαίμονος τούτου ποιοῦσιν εἰκόνας. Ἔστιν γὰρ οὔτε θῆλυς οὔτ' ἄρσην, πάλιν Οὔτε θεὸς οὔτ' ἄνθρωπος, οὔτ' ἀβέλτερος Οὔτ' αὖθις ἔμφρων, ἀλλὰ συνενηνεγμένος Πανταχόθεν, ἐν ἑνὶ τύπῳ πόλλ' εἴδη φέρων. Ἡ τόλμα μὲν γὰρ ἀνδρός, ἡ δὲ δειλία Γυναικός, ἡ ἄνοια μανίας, ὁ δὲ λόγος Φρονοῦντος, ἡ σφοδρότης δὲ θηρός, ὁ δὲ πόνος Ἀδάμαντος, ἡ φιλοτιμία δὲ δαίμονος. Καὶ ταῦτ' ἐγὼ μὰ τὴν Ἀθηνᾶν καὶ θεοὺς Οὐκ οἶδ', ὅ τ' ἐστίν, ἀλλ' ὅμως ἔχει γέ τι Τοιοῦτον ἐγγύς τ' εἰμὶ τοῦ ὀνόματος. Εὔβουλος δὲ ἢ Ἄραρος ἐν καμπυλίωνι. Τίς ἦν ὁ γράψας πρῶτος ἀνθρώπων ἄρα Ἢ κηροπλαστήσας ἔρωθ' ὑπόπτερον, Ὡς οὐδὲν ᾔδει πλὴν χελιδόνας γράφειν, Ἀλλ' ἦν ἄπειρος τῶν τρόπων τῶν τοῦ θεοῦ. Ἔστιν γὰρ οὔτε κοῦφος οὔτε ῥᾴδιος Ἀπαλλαγῆναι τῷ φέροντι τὴν νόσον, Βαρὺς δὲ κομιδῇ. πῶς ἂν οὖν ἔχοι πτερά Τοιοῦτο πρᾶγμα λῆρος ἦν κἄν φῇσί τις. Ἄλεξις δ' ἐν ἀποκοπτομένῳ. Λέγεται γὰρ λόγος Ὑπὸ τῶν σοφιστῶν μὴ πέτεσθαι τὸν θεὸν Τὸν ἔρωτα, τοὺς δ' ἐρῶντας, αἰτίαν δ' ἔχειν Ἐκεῖνον ἄλλως, ἀγνοηκότας δὲ τοὺς Γραφεῖς, ἔχοντα πτέρυγας αὐτὸν ζωγραφεῖν. Θεόφραστος δ' ἐν τῷ ἐρωτικῷ, Χαιρήμονα φησὶ τὸν τραγικὸν λέγειν, ὡς τὸν οἶνον τῶν χρωμένων κεραννύσθαι. οὕτως καὶ τὸν ἔρωτα, ὃς μετριάζων μὲν,

Περὶ ἔρωτος.

μὲν οὐδὲν δύσχαρις, ἐπιτεινόμενος δὲ καὶ διαταράττων χαλεπώτατος, διόπερ ὁ ποιητὴς οὗτος οὐ κακῶς αὐτοῦ τὰς δυνάμεις διαιρῶν φησι, δίδυμα γὰρ τόξα αὐτὸν ἐντείνεσθαι χαρίτων, τὸ μὲν ἐπ' εὐαίωνι τύχᾳ, τὸ δ' ἐπὶ συγχύσει βιοτᾶς. ὁ δ' αὐτὸς οὗτος ποιητής ἐστι περὶ τῶν ἐρώντων ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Τραυματίᾳ φησὶν οὕτως, Τίς οὐχί φησι τοὺς ἐρῶντας ζῆν μόνους, † Ἔδει πρῶτον μὲν στρατευτικωτάτους Εἶναι, πονεῖν τε δυναμένους τοῖς σώμασι, Μάλιστα προσεδρεύειν τ' ἀρίστους τῷ πόθῳ Ποιητικούς, ἰταμούς, προθύμους, εὐπόρους, Ἐν τοῖς ἀπόροις βλέποντας ἀθλιωτάτους. Θεόφιλος δ' ἐν τῷ Φιλαύλῳ, ὅς φησι τοὺς ἐρῶντας οὐχὶ νοῦν ἔχειν. ἦ πού τίς ἐστι τοὺς τρόπους ἀβέλτερος, Εἰ γὰρ ἀφέλοι τις τοῦ βίου τὰς ἡδονάς, Καταλείπετ' οὐδὲν ἄλλο πλὴν τεθνηκέναι. Ἐγὼ μὲν οὖν καὐτὸς κιθαριστρίας ἐρῶ, Παιδὸς κόρης, οὐ νοῦν ἔχω πρὸς τῶν θεῶν, Κάλλει καλῆς, μεγέθει μεγάλης, τέχνῃ σοφῆς, Ἣν ἰδεῖν ἥδιον οὐδὲν ἢ τὸ θεωρητικόν, Ἔχουσιν ἡμῖν διανέμειν ἑκάστοτε. Ἀριστοφῶν δ' ἐν Πυθαγοριστῇ, Εἶτ' οὐ δικαίως ἐστ' ἀπεψηφισμένος Ὑπὸ τῶν θεῶν τῶν δώδεκ' οὗτος ἔρως, Ἐτάραττε κἀκείνους γὰρ ἐμβάλλων στάσεις, Ὅτ' ἦν μετ' αὐτῶν, ὡς δὲ λίαν ἦν θρασὺς Καὶ σοβαρός, ἀποκόψαντες αὐτοῦ τὰ πτερά, Ἵνα μὴ πέτηται πρὸς τὸν οὐρανὸν πάλιν, Δεῦρ' αὐτὸν ἐφυγάδευσαν ὡς ἡμᾶς κάτω, Τὰς δὲ πτέρυγας ἃς εἶχε, τῇ νίκῃ φορεῖν Ἔδοσαν περιφανὲς σκῦλον ἀπὸ τῶν πολεμίων. περὶ δὲ τοῦ ἐρᾶν Ἄμφις ἐν Διθυράμβῳ φησίν, Τί φῄς; σὺ ταυτὶ προσδοκᾷς πείσειν ἐμέ, Ὡς ἐστ' ἐραστὴς, ὅστις ὡραίου φίλου Τρόπων ἐραστής ἐστι, τὴν ὄψιν παρείς; Ἄφρων τ' ἀληθῶς, οὔτε τοῦτο πείθομαι, Οὔθ' ὡς πένης ἄνθρωπος ἐνοχλῶν πολλάκις Τοῖς εὐποροῦσιν, οὐ λαβεῖν τι βούλεται. Ἄλεξις ἔλεγεν, Ὡς ὅστις ἀκμὴν τῶν γε σωμάτων ἐρᾷ, Τὸν ἄλλον οὐδὲ γινώσκει λόγον, Τῆς ἡδονῆς ἐστ' οὐχὶ τῶν φίλων φίλος, Ἀδικεῖ τε τὸν ἔρωτα ἐμφανῶς θνητὸς θεόν, Ἄπιστον αὐτὸν πᾶσι τοῖς ἄλλοις ποιῶν. Τούτων τῶν Ἀλεξιδίων ἀπομνημονεύσας ὁ Μυρτίλος, κατὰ ἀποβλέψας εἰς τοὺς τὰ τῆς στοᾶς αἱρουμένους, τὰ Ἑρμείου τοῦ Κουριέως ἐκ τῶν ἰάμβων προειπών, ἀκούσατ' ὦ στοᾶς ἔμποροι λήρου Λόγων ὑποκριταί, οἳ μόνοι πάντα Τὰν τοῖς πίναξι πρὶν τὸν σοφὸν δοῦναι Αὐτοὶ καταρροφεῖτε, κᾆθ' ἁλίσκεσθε Ἐναντία πράσσοντες, οἷς ῥαψῳδεῖτε Παιδοπῖπαι ὄντες, καὶ τοῦτο μόνον ἐζηλωκότες τὸν ἀρχηγὸν ὑμῶν τῆς σοφίας Ζήνωνα τὸν Φοίνικα, ὃς οὐδέποτε γυναικὶ ἐχρήσατο, παιδικοῖς δ' ἀεί, ὡς Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος ἱστορεῖ ἐν τῷ περὶ τοῦ βίου αὐτοῦ. θρυλεῖτε γὰρ ὅτι δεῖ μὴ τῶν σωμάτων ἀλλὰ τῆς ψυχῆς ἐρᾶν, οἵτινες μέχρι ὀκτὼ καὶ εἴκοσι ἐτῶν δεῖν λέγοντες συνέχειν τοὺς ἐρωμένους, καί μοι δοκεῖ Ἀρίστων ὁ Κεῖος ὁ περιπατητικὸς οὐ κακῶς εἰρηκέναι ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ τῶν ἐρωτικῶν ὁμοίων, πρός τινα Ἀττικὸν μέγαν τινὰ παρὰ τὴν ἡλικίαν ἐπιδεικνύντα ὡς καλόν, ᾧ Δῶρος ἦν ὄνομα, τῆς πρὸς Δόλωνα μοι φησὶ δοκῶ παρ' Ὀδυσσέως ἀπάντησιν ἤδη σε μεταφέρειν. ἦ ῥά νύ τοι μεγάλων δώρων ἐπεμαίετο θυμός. Ἡγήσανδρος δ' ἐν τοῖς ὑπομνήμασι τῶν ἀδυσμάτων φησὶν ἐρᾶν πάντας οὐ τῶν κρεῶν οὐδὲ τῶν ἰχθύων, ἀπογενομένων γοῦν τούτων οὐδεὶς ἡδέως ἔτι προσφέρεται τὸ κρέας, οὐδὲ τὸν ἰχθῦν, οὐδὲ ἐπιθυμεῖ τῶν ὠμῶν ἐστι τῶν ἀνηδύντων. καὶ γὰρ τὸ παλαιὸν παίδων ἤρων, ὡς ἔστ' Ἀριστοφῶν ἔφη, ὅθεν καὶ καλεῖσθαι τοὺς ἐρωμένους συνέβη παιδικά. πρὸς ἀλήθειαν γάρ, καθάπερ φησὶ Κλέαρχος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ἐρωτικῶν Λυκοφρονίδην εἰρηκέναι φησίν, οὔτε παιδὸς ἄρρενος, οὔτε παρθένων τῶν χρυσοφόρων, οὐδὲ γυναικῶν βαθυκόλπων καλὸν τὸ πρόσωπον, ἀλλὰ κόσμιον πέφυκεν, ἡ γὰρ αἰδὼς ἄνθος ἐπισπείρει. καὶ ὁ Ἀριστοτέλης δὲ ἔφη τοὺς ἐραστὰς εἰς οὐδὲν ἄλλο τοῦ σώματος τῶν ἐρωμένων ἀποβλέπειν, ἢ τοὺς ὀφθαλμούς, ἐν οἷς τὴν αἰδῶ κατοικεῖν. Σοφοκλῆς δ' ἔπου περὶ τοῦ κάλλους τοῦ Πέλοπος διαλεγομένην ποιήσας τὴν Ἱπποδάμειαν φησίν, Τοιάνδ' ἐν ὄψει λύγγα θηρατηρίαν Ἔρωτος ἀστραπὴν τιν' ὀμμάτων ἔχει, Εἶθ' ἄλλεται μὲν αὐτός, ἐξοπτᾷ δ' ἐμέ, Ἴσον μετρῶν ὀφθαλμόν, ὡς τέκτονος παρὰ Στάθμην ἰόντος ὀρθοῦται κανών. Λικύμνιος δ' ὁ Χῖος τὸν ὕπνον φήσας ἐρᾶν τοῦ Ἐνδυμίωνος, οὐδὲ καθεύδοντος αὐτοῦ κατακαλύπτειν τοὺς ὀφθαλμούς, ὅπως διαπαντὸς ἀπολαύῃ τῆς θεωρίας ἡδονῆς, λέγει δὲ οὕτως, ὕπνος δὲ χαίρων ὀμμάτων αὐγαῖς ἀναπεπταμένοις ὄσσοις ἐκοίμιζε κοῦρον. καὶ ἡ Σαπφὼ δὲ πρὸς τὸν ὑπερβαλλόντως θαυμαζόμενον τὴν μορφὴν, καὶ καλὸν εἶναι νομιζόμενον φησί, στᾶθι κἄντα φίλος καὶ τὰν ἐπ' ὄσσοις ἀμπέτασον χάριν. ὁ δ' Ἀνακρέων τί φησίν, ὦ παῖ παρθένιον βλέπων δίζημαί σε, σὺ δ' οὐκ ἀΐεις, οὐκ εἰδὼς ὅτι τῆς ἐμῆς ψυχῆς ἡνιοχεύεις. ὁ δὲ μεγαλοφωνότατος Πίνδαρος τὰς δὲ Θεοξένου φησὶν ἀκτῖνας ὄσσων μαρμαριζούσας δρακεὶς, ὃς μὴ πόθῳ κυμαίνεται, ἐξ ἀδάμαντος ἢ σιδάρου κεχάλκευται μέλαιναν ψυχάν. ὁ δὲ τῶν Κυθήριος Φιλόξενος Κύκλωπα ἐρῶντα τῆς Γαλατείας καὶ ἐπαινοῦντα αὐτῆς τὸ κάλλος, προμαντευόμενος τὴν τύφλωσιν πάντα μᾶλλον αὐτῆς ἐπαινεῖ ἢ καὶ τῶν ὀφθαλμῶν, μνημονεύει λέγων ὧδε, ὦ καλλιπρόσωπε χρυσεοβόστρυχε Γαλάτεια χαριτόφωνε κάλλος ἐρώτων. τυφλὸς ἔπαινος ἐστι κατ' οὐδὲν ὅμοιος τῷ Ἰβυκείῳ ἐκείνῳ, Εὐρύαλε γλαυκέων Χαρίτων θάλος καλλικόμων μελέδημα. σὲ μὲν Κύπρις ἅτ' ἀγανοβλέφαρος Πειθὼ ῥοδέοισιν ἐν ἄνθεσι θρέψαν. Φρύνιχός τε ἐπὶ τοῦ Τρωΐλου ἔφη λάμπειν ἐπὶ πορφυρέαις παρῇσι φῶς ἔρωτος. ὑμεῖς δὲ ξυρουμένους τὰ γένεια περιφέρετε τοὺς

ω 2 ἐρωμένους,

ξυρωμένους, τὸ ξύρεσθαι τὸν πώγωνα κατ' Ἀλέξανδρον εὑρημένου, ὥς φησιν ὑμῶν ὁ Χρύσιππος ἐν τῷ τετάρτῳ περὶ τοῦ καλοῦ καὶ τῆς ἡδονῆς. οὐκ ἄκαιρος δ' ἐστὶν, ὡς ἐμαυτὸν πείθω, μεμνήσομαι τῆς λέξεως. χαίρω γὰρ πάνυ τῷ ἀνδρὶ διά τε τὴν πολυμαθίαν, καὶ τὴν τοῦ ἤθους ἐπιείκειαν. λέγει δὲ οὕτως ὁ φιλόσοφος· τὸ ξύρεσθαι τὸν πώγωνα κατ' Ἀλέξανδρον προῆκται, τῶν πρώτων οὐ χρωμένων αὐτῷ, καὶ γὰρ Τιμόθεος ὁ αὐλητὴς πώγωνα μέγαν ἔχων ηὔλει, καὶ ἐν Ἀθήναις διατρέχουσιν οὐ σφόδρα ἀρχαῖον τὸν πρῶτον προσκειράμενον παρωνύμιον ἔχειν κόρσην, διό φησιν Ἄλεξις ἔφη πως, Πεπιττοκοπημένον τιν' ἢ ξυρούμενον ὁρᾷς, Τούτων ἔχει τι θάτερον, Ἢ γὰρ στρατεύειν ἐπινοεῖν μοι φαίνεται, Καὶ πάντα τῷ πώγωνι δρᾶν ἐναντία, Ἢ πλουσιακὸν τούτῳ προσανίστασθαι κακόν, Τί γὰρ αἱ τρίχες λυποῦσιν ὑμᾶς πρὸς θεῶν, Δι' ἃς ἀνὴρ ἕκαστος ἡμῶν φαίνεται, Εἰ μή τι ταύταις ἀντιπράττειν ὑπονοεῖς. Διογένης δὲ ἰδών τινα οὕτως ἔχοντα τὸ γένειον, ἔφη, ὥς γε μή τι ἔχεις ἐγκαλεῖν τῇ φύσει, ὅτι ἄνδρα σε ἐποίησε, καὶ οὐ γυναῖκα. ἕτερον δέ τινα ἐφ' ἵππου ἰδὼν παραπλησίως ἔχοντα καὶ μεμυρισμένον, καὶ τούτοις ἀκολούθως ἠμφιεσμένον, πρότερον μὲν ἔφησε ζητεῖν, τί ἐστιν ὁ ἱππόπορνος, νῦν δ' εὑρηκέναι. ἐν Ῥόδῳ δὲ νόμου ὄντος μὴ ξύρεσθαι, οὐδ' ὁ ἐπιληψόμενος οὐδεὶς ἐστὶν, διὰ τὸ πάντας ξύρεσθαι. ἐν Βυζαντίῳ δὲ ζημίας ἐπικειμένης τῷ ἔχοντι κουρεῖ ξυρὸν, οὐδὲν ἧττον πάντες χρῶνται αὐτῷ, καὶ ταῦτα μὲν ὁ θαυμάσιος εἴρηκε Χρύσιππος. ὁ δὲ σοφὸς ἐκεῖνος Ζήνων, ὥς φησιν Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος, προμαντευόμενος ἡμῶν ὡς τὸ εἰκὸς περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς προσποιήτου ἐπιτηδεύσεως ἔφη, ὡς οἱ παρακούσαντες αὐτοῦ τῶν λόγων, καὶ μὴ συνιέντες ἔσονται ῥυπαροὶ καὶ ἀνελεύθεροι, καθάπερ οἱ τῆς Ἀριστίππου παρενεχθέντες αἱρέσεως, ἄσωτοι καὶ θρασεῖς, καὶ δὴ τοιοῦτοι ὑμῶν εἰσιν οἱ πλεῖστοι συνεσπασμένοι, καὶ κακοπινεῖς οὐ μόνον τοῖς ἤθεσιν, ἀλλὰ καὶ ἕξει. βουλόμενοι γὰρ ἐνδύεσθαι αὐτὴν αὐτάρκειαν, καὶ τὴν εὐτέλειαν εὑρίσκεσθε ἐπὶ ταῖς τῆς φιλαργυρίας θύραις ῥυπαρῶς ζῶντες, καὶ τριβωνάρια περιβαλλόμενοι μικρὰ, καὶ τῶν ἥχων ἐμπίπλανται ὦτα καττύματα, καὶ κιναίδους καλοῦντες τοὺς ἢ μύρῳ προσβάλλοντας ἢ μικρῷ μαλακωτέραν ἠμφιεσμένους ἐσθῆτα. οὐ δεῖ οὖν οὕτως ἐσταλμένους περὶ ἀργύριον ἐπτοῆσθαι, καὶ ἐρωμένους περιάγεσθαι ξυρουμένους τὴν ὑπήνην καὶ τὸν ὄρρον τοὺς ἀκολουθοῦντας ἐν τῷ Λυκείῳ μετὰ σοφιστῶν, νὴ Δία λεπτῶν, ἀσίτων, σκυτίνων, κατὰ τὸν Ἀντιφάνην. ἐπαινῶ δὲ καὶ αὐτὸ τὸ κάλλος, καὶ γὰρ ἐν ταῖς εὐανδρίαις τοὺς καλλίστους ἐκκρίνουσι, καὶ τούτοις πρωτοφορεῖν ἐπιτρέπουσιν, ἐν Ἤλιδι δὲ καὶ κρίσις γίνεται κάλλους, καὶ τῷ πρώτῳ τὰ τῆς θεοῦ φέρειν τεύχη δίδοται, τῷ δὲ δευτέρῳ τὸν βοῦν ἄγειν, ὁ δὲ τρίτος τὰ θυηλὰς ἐπιτίθησιν. Ἡρακλείδης δὲ ὁ Λέμβος ἱστορεῖ, ὅτι κατὰ τὴν Σπάρτην θαυμάζεται μᾶλλον ὁ κάλλιστος καὶ γυνὴ ἡ καλλίστη, καλλίστας γεννώσης τῆς Σπάρτης τὰς γυναῖκας. διὸ καί φασι περὶ Ἀρχιδάμου τοῦ βασιλέως, γυναικὸς αὐτῷ καλῆς φαινομένης, ἑτέρας δὲ αἰσχρᾶς καὶ πλουσίας, ὡς ἀπέκλινεν ἐπὶ τὴν πλουσίαν, ζημιῶσαι τοὺς ἐφόρους αὐτὸν ἐπιλέγοντας ὅτι βασιλίσκους ἀντὶ βασιλέων τοῖς Σπαρτιάταις γεννᾶν προαιρεῖται. Εὐριπίδης τέ φησι, πρῶτον μὲν εἶδος ἄξιον τυραννίδος. καὶ οἱ παρ' Ὁμήρῳ δὲ δημογέροντες, θαυμάζοντες τῆς Ἑλένης τὸ κάλλος φασίν. Οὐ νέμεσις Τρῶας καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς, Τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν, Αἰνῶς ἀθανάτῃσι θεῇς εἰς ὦπα ἔοικεν. Ἐκπέπληκται γοῦν καὶ αὐτὸς ὁ Πρίαμος ἐπὶ τῷ κάλλει τῆς γυναικὸς, καίτοι ἐν δεινοῖς ὑπάρχων. θαυμάζει γοῦν ἐπὶ κάλλει τὸν Ἀγαμέμνονα τοιαῦτ' ἐκφωνῶν, Καλὸν δ' οὕτως ἐγὼν οὔπω ἴδον ὀφθαλμοῖσιν, Οὐδ' οὕτω γεραρὸν, βασιλῆϊ δὲ ἀνδρὶ ἔοικεν. Καθίστων δὲ καὶ πολλοὶ τοὺς καλλίστους βασιλέας, ὡς μέχρι νῦν οἱ ἀθάνατοι καλούμενοι Αἰθίοπες, ὥς φησι Βίων ἐν Αἰθιοπικοῖς, ὡς ἔοικε γὰρ τὸ κάλλος βασιλείας οἰκεῖον εἶναι. θεαὶ περὶ κάλλους ἤρισαν πρὸς ἀλλήλας, καὶ διὰ κάλλος οἱ θεοὶ ἀνηρέψαντο Διῒ οἰνοχόον τὸν Γανυμήδην, Κάλλεος εἵνεκα οἷο ἵν' ἀθανάτοισι μετείη. Αἱ θεαὶ δέ τινας ἁρπάζουσιν οὐ τοὺς καλλίστους; οἷς καὶ συνεισιν, Ἠὼς μὲν Κεφάλῳ καὶ Κλείτῳ καὶ Τιθωνῷ, Δημήτηρ Ἰασίωνι, Ἀφροδίτη Ἀγχίσῃ καὶ Ἀδώνιδι. διὰ κάλλος δὲ καὶ ὁ μέγιστος τῶν θεῶν διὰ κεράμων χρυσὸς ἔρχεται, ταῦρος γίνεται, ἀετὸς πτεροῦται πολλάκις ὥσπερ καὶ ἐπ' Αἰγίνῃ. Σωκράτης δ' ὁ φιλόσοφος ὁ τῶν πάντων καταφρονῶν, τοῦ Ἀλκιβιάδου κάλλους οὐχ ἥττων ἐστὶν, ὡς καὶ ὁ σεμνότατος Ἀριστοτέλης τοῦ Φασηλίτου μαθητοῦ. ἡμεῖς δὲ οὐχὶ καὶ τῶν ἀψύχων τὰ κάλλιστα προκρίνομεν ἐπαινοῦντες τῶν Σπαρτιατῶν τὸ ἔθος τὸ γυμνοῦν τὰς παρθένους τοῖς ξένοις. ἐν Χίῳ δὲ τῇ νήσῳ καὶ βαδίζειν ἥδιστόν ἐστιν ἐπὶ τὰ γυμνάσια καὶ τοὺς δρόμους, καὶ ὁρᾶν προσπαλαίοντας τοὺς νέους ταῖς κόραις, καὶ ὁ Κύνουλκος ταῦτα καὶ τολμᾷς σὺ λέγειν ὁ ῥοδοδάκτυλος ὅσα περὶ τὸν Καρκίνον, ἀλλὰ Βολίτινον ἔχων θάτερον σκέλος ἐκείνου τοῦ ὁμωνύμου σοι ποιητοῦ τὴν μνήμην φορῶν, ὃς ἐν τοῖς καπηλείοις καὶ τοῖς πανδοκείοις ἀεὶ διαιτᾶται. καίτοι Ἰσοκράτης ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ Ἀρεοπαγιτικῷ εἰρηκότος. ἐν καπηλείῳ δὲ φαγεῖν ἢ πιεῖν οὐδεὶς δ' ἂν οἰκέτης ἐπιεικὴς ἐτόλμησε. σεμνύνεσθαι γὰρ ἐμελέτων οὐ βωμολοχεύεσθαι. Ὑπερείδης δ' ἐν τῷ κατὰ Πατροκλέους, εἰ γνήσιος ὁ λόγος, τοὺς Ἀρεοπαγίτας φησὶν ἀριστήσαντά τινα ἐν καπηλείῳ κωλῦσαι ἀνιέναι εἰς Ἄρειον πάγον.

σὺ δ'

σὺ δὲ ὦ σοφιστὰ ἐν τοῖς καπηλείοις συναναφύρῃ, οὐ μετὰ ἑταίρων ἀλλὰ μετὰ ἑταιρῶν μαστροπεύουσας περὶ σαυτὸν οὐκ ὀλίγας ἔχων, καὶ περιφέρων ἀεὶ τοιαυτὶ βιβλία Ἀριστοφάνους, καὶ Ἀπολλοδώρου, καὶ Ἀμμωνίου, καὶ Ἀντιφάνους, ἔτι δὲ Γοργίου τοῦ Ἀθηναίου πάντων τούτων συγγεγραφότων περὶ τῶν Ἀθήνησιν ἑταιρίδων. ὢ τῆς καλῆς σου πολυμαθίας, ὡς κατ' οὐδὲν ἐμιμήσω Θεομάνδρον τὸν Κυρηναῖον, ὅν φησι Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ εὐδαιμονίας περιιόντα ἐπαγγέλλεσθαι διδάσκειν εὐτυχίαν. ἐρωτοδιδάσκαλε οὐδὲν ἄρα διαφέρεις Ἀμασίου τοῦ Ἠλείου, ὃν Θεόφραστος ἐν τῷ ἐρωτικῷ περὶ τοὺς ἔρωτας δεινὸν γεγονέναι λέγει, οὐκ ἂν ἁμάρτοι δέ τις σε καὶ πορνογράφον καλῶν, ὡς Ἀριστείδην καὶ Παυσανίαν, ἔτι τε Νικοφάνη τοὺς ζωγράφους. μνημονεύει δὲ αὐτῶν ὡς ταῦτα καλῶς γραφόντων Πολέμων ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Σικυῶνι πινάκων. ὢ τῆς καλῆς πολυμαθίας αὐδρῆς φίλοι τοῦ γραμματικοῦ τοῦδε, ὃς οὐδ' ἐγκαλύπτεται ἀλλ' ἀναφανδὸν τὰ Εὐβούλου ἀεὶ ἐκ Κερκώπων λέγει, Κόρινθον ἦλθον ἡδέως ἐνταυθοῖ πως Λάχανόν τι βρύγων ὤκιμον διεφθάρην, Κἀν ταῦθα κατελήρησα τὴν ἐξωμίδα. Καλός γε ὁ τοῦ Κορινθίου σοφιστὴς ὁ τοῖς μαθηταῖς διηγούμενος, ὅτι ὤκιμον ἑταίρας ὄνομα. καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ ὦ ἀναιδὲς δράματα ἀπὸ ἑταιρῶν ἔχει τὰς ἐπιγραφάς, Θάλαττα Διοκλέους, Φερεκράτους Κοριαννώ, Εὐνίκου ἢ Φιλυλλίου Ἄντεια, Μενάνδρου δὲ Θαῒς καὶ Φάνιον, Ἀλέξιδος Ὀπώρα, Εὐβούλου Κλεψύδρα. οὕτω δ' ἐκλήθη αὕτη ἡ ἑταίρα, ἐπειδὴ πρὸς κλεψύδραν συνουσίαζεν ἕως κενωθῇ, ὡς Ἀσκληπιάδης εἴρηκεν ὁ τοῦ Ἀρείου ἐν τῷ περὶ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως συγγράμματι, τὸ κύριον αὐτῆς ὄνομα φάσκων εἶναι Μητίχην. ἔστι δὲ ἑταίρα, ὡς Ἀντιφάνης φησὶν ἐν Ἀγροίκῳ, τῷ τρέφοντι συμφορά, Εὐφραίνεται γὰρ κακὸν ἔχων οἴκοι μέγα. Διὸ καὶ θρηνῶν τις αὐτῶν εἰσάγεται ὑπὸ Τιμοκλέους ἐν Νεαίρᾳ. Ἀλλ' ἔγωγ' ὁ δυστυχὴς Φρυνῆς ἐρασθεὶς, ἡνίκ' ἔτι τὴν κάππαριν Συνέλεγεν, οὔπω τοσαύτην οὐσίαν εἶχεν. Ἀλλ' ἐγὼ ὁ δυστυχὴς … ἔχουσα πλουτοῦσ᾽ ἔχει, Παμπόλλ' ἀναλίσκων ἐφ' ἑκάστῳ τῆς θύρας Ἀπεκλειόμην. Καὶ ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ὀρέστῃ ταυτοκλείδης αὐτὸς Τιμοκλῆς φησὶ, περὶ δὲ τὸν πανάθλιον Εὕδουσι γρᾶες Νάννιον, Πλαγγὼν, Λύκα, Γνάθαινα, Φρύνη, Πυθιονίκη, Μυρρίνη, Χρυσὶς, Κοναλὶς, Ἱερόκλεια, Λοπάδιον. Τούτων τῶν ἑταιρῶν καὶ Ἄμφις μνημονεύει ἐν Κουρίδι λέγων, Τυφλὸς ὁ πλοῦτος εἶναί μοι δοκεῖ, Ὅστις γε παρὰ ταύτην μὲν οὐκ εἰσέρχεται, Παρὰ δὲ Σινώπῃ καὶ Λύκᾳ καὶ Ναννίῳ, Ἑτέραις τε τοιαύταισι παγίσι τοῦ βίου, Ἔνδον καθῆστ' ἀπόπληκτος οὐδ' ἐξέρχεται.

Ἄλεξις δ' ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Ἰσοστάσιον τὴν ἑταιρικὴν παρασκευὴν, καὶ τὰς δι' ἐπιτεχνήσεως κομμώσεις τῶν ἑταιρῶν οὕτως ἐκτίθεται, Πρῶτα μὲν γὰρ πρὸς τὸ κέρδος καὶ τὸ συλᾶν τοὺς πέλας Πάντα τἄλλ' αὐταῖς πάρεργα γίγνεται, ῥάπτουσι δὲ πᾶσιν ἐπιβουλάς, ἐπειδὰν δ' εὐπορήσωσι ποτὲ, Ἀνέλαβον καινὰς ἑταίρας πρωτοπείρους τῆς τέχνης, Εὐθὺς ἀναπλάττουσι ταύτας, ὥστε μήτε τοὺς τρόπους Μήτε τὰς ὄψεις ὁμοίως διατελεῖν οὔσας ἔτι, Τυγχάνει μικρά τις οὖσα, φελλὸς ἐν ταῖς καττύσιν Ἐγκεκάττυται. μακρά τις, διάβαθρον λεπτὸν φορεῖ, Τήν τε κεφαλὴν ἐπὶ τὸν ὦμον καταβαλοῦσ' ἐξέρχεται, Τοῦτο τοῦ μήκους ἀφεῖλεν. οὐκ ἔχει τις ἰσχία; Ὑπενέδυσ' ἐρραμμένα αὐτήν, ὥστε τὴν εὐπυγίαν, Ἀναβοᾶν τοὺς εἰσιδόντας. κοιλίαν ἔχει † εὐθέως ταυταισὶ τούτων, ὧν ἔχουσ' οἱ κωμικοὶ ὀρθὰ προσθεῖσαι, τοιαῦτα γοῦν αὐτῆς τῆς κοιλίας Ὥσπερ εἰ κοντοῖσι τούτοις εἰς τὸ πρόσθ' ἀπήγαγον, Τὰς ὀφρῦς πυρρὰς ἔχει τις, ζωγραφοῦσιν ἀσβόλῳ. Συμβέβηκ' εἶναι μέλαιναν, κατέπλασε ψιμυθίῳ. Λευκόχρως λίαν τις ἐστί, παιδέρωτ' ἐντρίβεται, Καλὸν ἔχει τοῦ σώματός τι, τοῦτο γυμνὸν δείκνυται. Εὐφυεῖς ὀδόντας ἔχει, ἐξ ἀνάγκης δεῖ γελᾶν, Ἵνα θεωρῶσιν οἱ παρόντες τὸ στόμ' ὡς κομψὸν φορεῖ, Ἂν δὲ μὴ χαίρῃ γελῶσα, διατελεῖ τὴν ἡμέραν Ἔνδον, ὥσπερ τοῖς μαγείροις ἃ παράκειθ' ἑκάστοτε, Ἡνίκ' ἂν πωλῶσιν αἰγῶν κρανία, ξυλήφιον, Μυρρίνης ἔχουσι λεπτὸν ὀρθὸν ἐν τοῖς χείλεσιν, Ὥστε τῷ χρόνῳ σεσηρέναι αὐτὴν βούλοιντ' ἄν τε μή, Ὄψεις δι' ἃς τὸ τῶν σκευοποιοῦσι τῶν τεχνῶν, Διὸ συμβουλεύω σοι Ἐκπαλώτοι κιλόδλιασε τὰς ἐπὶ τῶν οἰκημάτων ἀσπάζεσθαι, καὶ μὴ καταναλίσκειν εἰς οὐδὲν δέον τὰ τῶν υἱῶν κέρματα. οὕτως γὰρ ἄριστα χωλὸς οἰφᾷ τῷ κρηπιδοποιῷ πρὸς οὐ πολλά σε σωφρονήσαντος καὶ διδάξαντος σκύτη βλέπειν, ἢ οὐκ οἶδας κατὰ τὴν Εὐβούλου παννυχίδα τὰς φαιδαλὰς κερμάτων παλευτρίας Πώλους Κυπρίδος ἐξησκημένας Γυμνὰς ἐφεξῆς ἐπικαίρως τεταγμένας, Ἐν λεπτονήτοις ὑμέσιν ἑστώσας, οἵας Ἠριδανὸς ἁγνοῖς ὕδασι κηπεύει κόρας, Παρ' ὧν βεβαίως ἀσφαλῶς ἔξεστί σοι Μικροῦ πρίασθαι κέρματος τὴν ἡδονήν.

Καὶ ἐν Ναννίῳ (Εὐβούλου τὸ δρᾶμα καὶ μὴ Φιλίππου,) Ὅστις λέχη γὰρ σκότια νυμφεύει λάθρα, Πῶς οὐχὶ πάντων ἐστὶν ἀθλιώτατος; Ἐξὸν θεωρήσαντι πρὸς τὸν ἥλιον Γυμνὰς ἐφεξῆς ἐπικαίρως τεταγμένας, Ἐν λεπτονήτοις ὑμέσιν ἑστώσας, οἵας Ἠριδανὸς ἁγνοῖς ὕδασι κηπεύει κόρας, Μικροῦ πρίασθαι κέρματος τὴν ἡδονήν. Καὶ μὴ λαθραίαν κύπριν αἰσχίστην, ὅσων Πασῶν διώκειν ὕβρεως, οὐ πόθου χάριν. Ἑλλάδος ἔγωγε τῆς ταλαιπώρου πέρι Στένω ἣ Κυδίαν ναύαρχον ἐξεπέμψατο. Ἐπιτιμᾷ δὲ καὶ Ξέναρχος ἐν Πεντάθλῳ τοῖς παραπλησίως σοι βιοῦσι, καὶ ἐσπουδακόσι περὶ τὰς μεγαλομίσθους ἑταίρας, καὶ τὰς ἐλευθέρας τῶν γυναικῶν ταυτὶ λέγων, Δεινὰ κοὐκ ἀνασχετὰ Ἐν τῇ πόλει πράττουσιν οἱ νεώτεροι, Ὅπου γὰρ οὐσῶν μειρακίων μάλ' εὐπρεπῶν Ἐπὶ τοῖσι πορνείοισι μάλ' ἔξεσθ' ὁρᾶν, Εἱληθερούσας στέρνα τ' ἀμφιεσμένας, Γυμνὰς ἐφεξῆς

ἑξῆς

Pollux lib. 2. cap. 11.

ξῆς τ' ἐπικαίρως τεταγμένας, ὧν ἔστιν ἐκλεξάμενον, ᾗ τις ἥδεται Λεπτῇ, παχείᾳ, στρογγύλῃ, μακρᾷ, ῥικνῇ, Νέᾳ, παλαιᾷ, μεσοκόπῳ, πεπαιτέρᾳ, Μὴ κλίμακ' αἰτησάμενον εἰσβῆναι λάθρα, Μὴ δὲ δι' ὀπῆς κάτωθεν ἐκδῦναι στέγης, Μὴ δ' ἐν ἀχύροισιν εἰσενεχθῆναι τέχναις, Αὗται βιάζονται γὰρ εἰσέλκουσί τε, Τοὺς μὲν γέροντας ὄντας ἐπικαλούμεναι Πατρίδια, τοὺς δ' ἀπφάρια τοὺς νεωτέρους. Καὶ τῶνδ' ἑκάστην ἔστιν ἀδεῶς εὐτελῶς, Μεθ' ἡμέραν πρὸς ἑσπέραν πάντας τρόπους, Ἃς δ' οὔτ' ἰδεῖν ἔστ' οὔθ' ὁρῶντ' ἰδεῖν σαφῶς, Ἀεὶ δὲ τετρεμαίνοντα καὶ φοβούμενον, Δεδιότα ἐν τῇ χειρὶ τὴν ψυχὴν ἔχοντα, πῶς ποτ' ὦ δέσποινα ποντία Κύπρι, Βινεῖν δύνανται τῶν δρακοντέων νόμων, Ὁπόταν ἀναμνησθῶσι προσκινούμενοι.

Καὶ Φιλήμων δ' ἐν Ἀδελφοῖς, προσιστορῶν ὅτι πρῶτος Σόλων διὰ τὴν τῶν νέων ἀκμὴν, ἔστησεν ἐπὶ οἰκημάτων γύναια πριάμενος, καθὰ καὶ Νίκανδρος ὁ Κολοφώνιος ἱστορεῖ ἐν τρίτῳ Κολοφωνιακῶν, φάσκων αὐτὸν καὶ πανδήμου Ἀφροδίτης ἱερὸν πρῶτον ἱδρύσασθαι, ἀφ' ὧν ἠργυρίσαντο αἱ προστᾶσαι τῶν οἰκημάτων, ἀλλ' ὅ γε Φιλήμων οὕτως φησί, Σὺ δ' εἰς ἅπαντας εὗρες ἀνθρώπους Σόλων. Σὲ γὰρ λέγουσιν τοῦτ' ἰδεῖν πρῶτον, Δημοτικὸν ὦ Ζεῦ πρᾶγμα καὶ σωτήριον. Καί μοι λέγειν τοῦτ' ἐστὶν ἁρμοστὸν Σόλων, Μεστὴν ὁρῶντα τὴν πόλιν νεωτέρων, Τούτους τ' ἔχοντας τὴν ἀναγκαίαν φύσιν, Ἁμαρτάνοντάς τ' εἰς ὃ μὴ προσῆκον ἦν, Στῆσαι πριάμενόν του γυναῖκας κατὰ τόπους Κοινὰς ἅπασι καὶ κατεσκευασμένας. Ἑστᾶσι γυμναὶ μὴ 'ξαπατηθῇς πάνθ' ὅρα, Οὐκ εὖ σεαυτοῦ τυγχάνεις. ἔχων ἔχεις Πῶς ἡ θύρα ἐστὶν ἀνεῳγμένη, Εἷς ὀβολὸς εἰσπήδησον, οὐκ ἔστ' οὐδὲ εἷς, Ἀκκισμὸς οὐδὲ λῆρος οὐδ' ὑφήρπασεν Ἀλλ' εὐθὺς ὡς βούλει σὺ χὤν βούλει τρόπον Ἐξῆλθες οἰμώζειν λέγ' ἀλλοτρία τί σοι. Καὶ Ἀσπασία δὲ ἡ σωκρατικὴ ἐνεπορεύετο πλήθη καλῶν γυναικῶν, καὶ ἐπλήθυνεν ἀπὸ τῶν ταύτης ἑταιρίδων ἡ Ἑλλὰς, ὡς καὶ ὁ χαρίεις Ἀριστοφάνης παρασημαίνεται λέγων τὸν πελοποννησιακὸν πόλεμον, ὅτι Περικλῆς διὰ τὸν Ἀσπασίας ἔρωτα, καὶ τὰς ἁρπασθείσας ἀπ' αὐτῆς θεραπαίνας ὑπὸ μεγαρέων, ἀνερρίπισε τὸ περὶ μεγαρέων ψήφισμα τὸ δεινόν. πόρνην δὲ Σιμαίθαν ἰόντες μεγάραδε, Νεανίαι κλέπτουσι μεθυσοκότταβοι. Εἶθ' οἱ μεγαρεῖς ὀδύναις πεφυσιγγωμένοι Ἀντεξέκλεψαν Ἀσπασίας πόρνας δύο, Κἀντεῦθεν ἀρχὴ τοῦ πολέμου κατερράγη Ἕλλησι πᾶσιν, ἐκ τριῶν λαικαστριῶν. τῶν οὖν μεγαλομίσθων ἑταιρῶν ἀποτρέπουσι γραμματικώτατε, διό τι τὰς μετ' ἄλλας ἐστὶν αὐλοῦσας ἰδεῖν, Αὐλητρίδας πάσας Ἀπόλλωνος νόμον. Ἐπικράτης φησὶν ἐν Ἀντιλαΐδι ἐν ᾧ δράματι καὶ περὶ τῆς πολυθρυλλήτου Λαΐδος τάδε λέγει, Αὕτη δ' ἡ Λαῒς ἀργός ἐστι καὶ πότις Τὸ καθ' ἡμέραν ὁρῶσα πίνειν κἀσθίειν Μόνον, πεπονθέναι δὲ ταῦτά μοι δοκεῖ Τοῖς ἀετοῖς, οὗτοι γὰρ ὅταν ὦσι νέοι, Ἐκ τῶν ὀρῶν πρόβατ' ἐσθίουσι καὶ λαγὼς Μετέωρ' ἀναρπάζοντες ὑπὸ τῆς ἰσχύος. Ὅταν δὲ γηράσκωσιν ἤδη, τότε Ἐπὶ τοὺς νεὼς ἵζουσι πεινῶντες κακῶς, Κἄπειτα τοῦτ' εἶναι νομίζεται τέρας. Καὶ Λαῒς ὀρθῶς οὖν νομίζοιτ' ἂν τέρας. Αὕτη γὰρ ἡνίκ' ἦν νεοττὸς καὶ νέα, Ὑπὸ τῶν στατήρων ἦν ἀπηγριωμένη, Εἶδες δ' ἂν αὐτὴν Φαρνάβαζον θᾶττον ἄν, Ἐπεὶ δὲ δόλιχον τοῖς ἔτεσιν ἤδη τρέχει, Τὰς ἁρμονίας τε διαχαλᾷ τοῦ σώματος, Ἰδεῖν μὲν αὐτὴν ῥᾷόν ἐστι καὶ πτύσαι. Ἐξέρχεταί τε πανταχόσ' ἤδη πιομένη. Δέχεται δὲ καὶ στατῆρα καὶ τριώβολον, Προσίεται δὲ καὶ γέροντα καὶ νέον. Οὕτω δὲ τιθασὸς γέγονεν ὥστ' ὦ φίλτατε Τἀργύριον ἐκ τῆς χειρὸς ἤδη λαμβάνει. Μνημονεύει δὲ τῆς Λαΐδος καὶ Ἀναξανδρίδης ἐν γεροντομανίᾳ καὶ ἄλλας ἑταίρας αὐτῇ συγκαταλέγει διὰ τούτων, Τὴν ἐκ Κορίνθου Λαΐδα οἶσθα, πῶς γὰρ οὔ Τὴν ἡμετέραν, ἦν ἐκείνῃ τις φίλη Ἄντεια, καὶ τοῦτ' ἡμέτερον ἦν παίγνιον. Νὴ τὸν δί' ἤνθει τότε Λαγίσκη, ἦν δὲ τότε Καὶ Θεολύτη μάλ' εὐπρόσωπος καὶ καλή Ὑπέφαιν', ἐσομένη, ἦν δ' Ὤκιμον λαμπρὸν πάνυ, Ταῦτά σοι παραινεῖν ἔχω ἑταῖρε Μυρτίλε καὶ κατὰ τὴν Φιλετοίρου κυνηγίδα. Παῦσαι γέρων ὢν τοὺς τρόπους, οὐκ οἶσθ' ὅτι Οὐκ ἔστιν ἥδιστον ἀποθανεῖν, βινοῦνθ' ἅμα, Ὥσπερ λέγουσιν ἀποθανεῖν Φορμήσιον. Ἢ ἥδιστόν ἐστι σοι ὡς ἐν μαραθωνίαις φησὶ Τιμοκλῆς † Θεὸν τὸ μεταξὺ μετὰ Κορίσκης ἢ μετὰ Χαμαιτύπης τὴν νύκτα κοιμᾶσθαι βαβαὶ Ἡ στιφρότης τὸ χρῶμα, πνεῦμα δαίμονος, Τὸ μὴ σφόδρ' εἶναι πάνθ' ἑτοῖμα, δεῖν δ' ἔτι Ἀγωνιάσαι καὶ ῥαπισθῆναί γε καὶ Πληγὰς λαβεῖν ἁπαλαῖσι χερσὶν ἡδύ γε. Νὴ τὸν Δία τὸν μέγιστον, ἔτι πολλὰ τοῦ Κυνούλκου θέλοντος λέγειν, καὶ τὸν Μάγνον ἐπιρραπίσαι βουληθέντος αὐτὸν εἰς τιμὴν τοῦ Μυρτίλου, φθάσας ὁ Μυρτίλος δυσχερὴς γὰρ τῷ σύρῳ, ἔφη, οὐχ ὧδ' ἐμόγησαν ἐλπίδες, ὥστ' ἐχθρῶν συμμαχίας καλέσαι, φησὶν ὁ Καλλίμαχος. οὐ γὰρ αὐτάρκεις ἡμεῖς ἀμύνασθαι ὦ Κύνουλκε ὡς σκαιὸς εἶ καὶ ἄχρειος, αἰσχροεπῶν ἐπαρίστερος ἐν τῷ στόματι τὴν γλῶτταν φορεῖς κατὰ τὴν Ἐφίππου Φιλύραν, δοκεῖς γάρ μοι ἐκείνων εἶναι, οὓς ἐδίδαξαν ἀριστερὰ γράμματα Μοῦσαι, ὥς τις ἔφη τῶν παρῳδῶν, ἐγὼ γὰρ ὦ ἄνδρες σύσσιτοι οὐ περὶ τὰς Μεταγένους αὔρας, ἢ τὸν Ἀρισταγόρου Μαμμάκυθον ὑμῖν ὀρχηστρίδας εἶπον ἑταίρας, Ὡραίας πρότερον, νῦν δ' οὐχ ὑμῖν ἀγορεύω, Ἄρτι χνοαζούσας αὐλητρίδας αἵτε τάχιστα, Ἀνδρῶν φορτηγῶν ὑπὸ γούνατα μισθοῦ ἔλυσαν. Ἀλλὰ περὶ τῶν ὄντως ἑταιρῶν τὸν λόγον πεποίημαι, τῶν φιλίαν ἄδολον συντηρεῖν δυναμένων, ἃς ὁ Κύνουλκος τολμᾷ

κος τολμᾷ λοιδορεῖν. μόνας τε τῶν ἄλλων γυναικῶν ἀπὸ τῆς φιλίας ὀνόματι προσηγορεῦν αὐτάς, ἢ ἀπὸ τῆς Ἀθηναίοις καλουμένης ἑταίρας τῆς Ἀφροδίτης, περὶ ἧς φησιν ὁ ἀθηναῖος Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς περὶ θεῶν οὕτως. ἑταίραν δὲ τὴν Ἀφροδίτην τὴν τοὺς ἑταίρους καὶ τὰς ἑταίρας συνάγουσαν. τοῦτο δ' ἐστὶ φίλας. καλοῦσι γοῦν καὶ αἱ ἐλεύθεραι γυναῖκες, ἔτι καὶ νῦν καὶ αἱ παρθένοι τὰς συνήθεις καὶ φίλας ἑταίρας, ὡς ἡ Σαπφώ· τάδε νῦν ἑταίραις ταῖς ἐμαῖς τερπνὰ καλῶς ἀείσω, καὶ ἔτι Λατὼ καὶ Νιόβα μάλα μὲν φίλαι ἦσαν ἑταῖραι. καλοῦσι δὲ καὶ τὰς μισθαρνούσας ἑταίρας, καὶ τὸ ἐπὶ συνουσίαις μισθαρνεῖν ἑταιρεῖν, οὐκ ἔτι πρὸς τὸ ἔτυμον ἀναφέροντες, ἀλλὰ πρὸς τὸ εὐσχημονέστερον, καθὸ καὶ Μένανδρος ἐν παρακαταθήκῃ ἀπὸ τῶν ἑταιρῶν, τοὺς ἑταίρους διαστέλλων φησί, Πεποίηκα τ' ἔργον οὐχ ἑταίρων τοῦτα δ' ὄντα γράμματα, Τὴν προσαγόρευσιν οὐ σφόδρ' εὔσημον ποιεῖ. Περὶ δὲ τῶν ἑταιρῶν Εὔχυμος ἐν ἐμπόλει τάδε φησίν, Ἔπειτα γ' εἰσιόντα γ' ἐὰν λυπούμενος, Τύχῃ τις ἡμῶν ἐκολάκευσεν, ἢ Κατεφίλησ' οὐχὶ συμπιέσασα τὸ στόμα, Ὥσπερ πολέμιον, ἀλλὰ τοῖσι στρουθίοις Χανοῦσ' ὁμοίως ἦσ' ἐπεμυθήσατο, Ἐποίησέ τ' ἱλαρὸν εὐθέως ἀφεῖλε πᾶν— Αὐτοῦ τὸ λοιπὸν κἀπέδειξεν ἵλεων. Εὔβουλος δ' ἐν Καμπυλίωνι κοσμίαν ἑταίραν παράγων φησίν, ὡς δ' ἐδείπνει κοσμίως οὐχ ὥσπερ ἄλλαι τῶν πράσων ποιούμεναι, Τολύπας ἔσαττον τὰς γνάθους, καὶ τῶν κρεῶν Ἀπέβρυκον αἰσχρῶς, ἀλλ' ἑκάστου μικρὸν Ἀπέγευεν ὥσπερ παρθένος μιλησία. Ἀντιφάνης ὕδρια, οὗτος δ' ὃν λέγω, Ἐκ γειτόνων αὐτῷ κατοικούσης τινός, Ἰδὼν ἑταίρας εἰς ἔρωτ' ἀφίκετο Ἀστῆς, ἐρήμου δ' ἐπιτρόπου καὶ συγγενῶν, Ἦθος τι χρυσοῦν πρὸς ἀρετὴν κεκτημένης, Ὄντως ἑταίρας, αἱ μὲν ἄλλαι τοὔνομα Βλάπτουσι τοῖς τρόποισιν, ὄντως ὂν καλόν. Ἀναξίλας νεοττίδι, ἐὰν δέ τις μέτρια λέγουσα τοῖς δεομένοις τινῶν ὑπουργῇ πρὸς χάριν, Ἐκ τῆς ἑταιρίας, ἑταίρα τοὔνομα Προσηγορεύθη, καὶ σὺ νῦν οὐχ ὡς λέγεις Πόρνης, ἑταίρας δ' εἰς ἔρωτα τυγχάνεις Ἐλήλυθὼς ἆρ' ὡς ἀληθῶς ἐστὶ γοῦν Ἁπλῆ τις. ἀστεία μὲν οὖν νὴ τὸν Δία. Ὁ δὲ ἡμέτερος φιλοσοφομειρακίσκος τοιοῦτος, οἷον Ἄλεξις ἢ Ἀντιφάνης ἐν ὕπνῳ παράγει. Διὰ ταῦθ' ὁ πόρνος οὗτος, οὐδὲ τῶν πράσων Ἑκάστοτ' ἐπιδειπνεῖ μεθ' ἡμῶν, τοῦτο δ' ἦν Ἵνα μή τι λυπήσειε τὸν ἐραστὴν φιλῶν. Καλῶς δὲ περὶ τῶν τοιούτων Ἔφιππος ἐν σαπφοῖ φησίν, Ὅταν γὰρ νέος ὢν ἀλλότριον εἰσελθὼν ὄψον ἐσθίειν μάθῃ, Ἀσύμβολόν τε χεῖρα προσβάλλῃ βορᾷ, Διδόναι νόμιζ' αὐτὸν σε τῆς νυκτὸς λόγον. Τὰ αὐτὰ εἴρηκε καὶ Αἰσχίνης ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου. περὶ δὲ τῶν ἑταιρῶν καὶ Φιλέταιρος ἐν κυνηγίδι τάδε φησίν, Οὐκ ἐτὸς ἑταίρας ἱερόν ἐστι πανταχοῦ, Ἀλλ' οὐχὶ γαμετῆς οὐδαμοῦ τῆς Ἑλλάδος. Οἶδα δὲ καὶ ἑορτὴν τὴν ἑταιρίδια ἀγομένην ἐν Μαγνησίᾳ, οὐ διὰ τὰς ἑταίρας ἀλλὰ δι' ἑτέραν αἰτίαν, ἧς μνημονεύει Ἡγήσανδρος ἐν ὑπομνήμασι γράφων ὧδε, τὴν τῶν ἑταιρίδων ἑορτὴν συντελοῦσι Μάγνητες. ἱστοροῦσι δὲ πρῶτον Ἰάσονα τὸν Αἴσονος συναγαγόντα τοὺς ἀργοναύτας ἑταιρείῳ Διΐ, θῦσαι καὶ τὴν ἑορτὴν ἑταιρίδια προσαγορεῦσαι. θύουσι δὲ καὶ οἱ Μακεδόνων βασιλεῖς τὰ ἑταιρίδια. πόρνης δὲ Ἀφροδίτης ἱερόν ἐστι παρὰ ἀβυδηνοῖς, ὥς φησι Πάμφιλος, κατεχομένης γὰρ τῆς πόλεως δουλείᾳ, τοὺς φρουροὺς τοὺς ἐν αὐτῇ ποτὲ θυσάντας ὡς ἱστορεῖ Κλεάνθης ἐν τοῖς μυθικοῖς καὶ μεθυσθέντας, ἑταίρας πλείονας προσλαβεῖν, ὧν μίαν κατακοιμηθέντας αὐτοὺς ἰδοῦσαν ἀνελομένην τὰς κλεῖς, καὶ τὸ τεῖχος ὑπερβᾶσαν ἀπαγγεῖλαι τοῖς ἀβυδηνοῖς, τοὺς δ' αὐτίκα μεθ' ὅπλων ἀφικομένους, ἀνελεῖν μὲν τοὺς φύλακας, κρατήσαντας δὲ τῶν τειχῶν, καὶ γενομένους ἐγκρατεῖς τῆς ἐλευθερίας, χαριστήρια τῇ πόρνῃ ἀποδιδόντας Ἀφροδίτης πόρνης ναὸν ἱδρύσασθαι. Ἄλεξις δ' ὁ σάμιος ἐν δευτέρῳ ὅρων σαμιακῶν τὴν ἐν Σάμῳ Ἀφροδίτην, ἣν οἱ μὲν ἐν καλάμοις καλοῦσιν, οἱ δὲ ἐν ἐλεατικαῖς φησὶν ἑταῖραι ἱδρύσαντο αἱ συνακολουθήσασαι Περικλεῖ, ὅτε ἐπολιόρκει τὴν Σάμον ἐργασάμεναι ἱκανῶς ἀπὸ τῆς ὥρας. Εὐάλκης δὲ ἐν τοῖς ἐφεσιακοῖς, καὶ ἐν Ἐφέσῳ φησὶν ἱερὰ ἱδρύσασθαι ἑταίρᾳ Ἀφροδίτῃ. Κλέαρχος δ' ἐν πρώτῳ ἐρωτικῶν, Γύγης φησὶν ὁ Λυδῶν βασιλεύς, οὐ μόνον περὶ ζῶσαν τὴν ἐρωμένην περιβόητος γέγονεν, ἐγχειρίσας αὐτόν τε καὶ τὴν ἀρχὴν ἐκείνῃ πᾶσαν, ἀλλὰ καὶ τελευτησάσης, συναγαγὼν τοὺς ἐκ τῆς χώρας Λυδοὺς πάντας, ἔχωσε τὸ Λυδίας τὸ νῦν ἔτι καλούμενον τῆς ἑταίρας μνῆμα εἰς ὕψος ἄρας, ὥστε περιοδεύοντος αὐτοῦ τὴν ἐντὸς τοῦ Τμώλου χώραν, ὅπου ἂν ἐπιστραφεὶς τύχοι καθορᾶν τὸ μνῆμα, καὶ πᾶσι τοῖς τὴν Λυδίαν οἰκοῦσιν ἐπόπτον εἶναι. Δημοσθένης δ' ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας λόγῳ, εἰ γνήσιος, ὃν Ἀπολλόδωρος εἴρηκε, φησὶ τὰς μὲν ἑταίρας ἡδονῆς ἕνεκα ἔχομεν, τὰς δὲ παλλακὰς τῆς καθ' ἡμέραν παλλακείας, τὰς δὲ γυναῖκας τοῦ παιδοποιεῖσθαι γνησίως, καὶ τῶν ἔνδον φύλακα πιστὴν ἔχειν. καταλέξω δέ σοι Κύνουλκε ἰωνικήν τινα ῥῆσιν ἐκτείνας κατὰ τὸν Αἰσχύλον, περὶ ἑταιρῶν ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς καλῆς Κορίνθου, ἐπειδή μοι τὴν αὐτόθι σοφιστείαν ὠνείδισας. νόμιμον ἐστὶν ἀρχαῖον ἐν Κορίνθῳ ὡς καὶ Χαμαιλέων ὁ ἡρακλεώτης ἱστορεῖ ἐν τῷ περὶ Πινδάρου, ὅταν ἡ πόλις εὔχηται περὶ μεγάλων τῇ Ἀφροδίτῃ, συμπαραλαμβάνεσθαι πρὸς τὴν ἱκετείαν τὰς ἑταίρας ὡς πλείστας καὶ ταύτας προσεύχεσθαι τῇ θεῷ, καὶ ὕστερον ἐπὶ τοῖς ἱεροῖς παρεῖναι, καὶ ὅτε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα τὴν στρατείαν ἦγεν ὁ Πέρσης, ὡς καὶ Θεόπομπος ἱστορεῖ, καὶ Τίμαιος ἐν τῇ ἑβδόμῃ, αἱ Κορίνθιαι ἑταῖραι ηὔξαντο ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων σωτηρίας εἰς τὸν τῆς Ἀφροδίτης ἐλθοῦσαι

Πόρνη ἢ ἑταίρα ἀφροδίτη.

Κορίνθιαι ἑταῖραι.

νίων. διὸ καὶ Σιμωνίδης ἀναθέντων τῶν κορινθίων πίνακα τῇ θεῷ, τὸν ἔτι καὶ νῦν διαμένοντα, καὶ τὰς ἑταίρας ἰδίᾳ γραψάντων τὰς τότε ποιησαμένας τὴν ἱκετείαν, καὶ ὕστερον παρούσας συνέθηκε τόδε τὸ ἐπίγραμμα, Αἵδ' ὑπὲρ ἑλλήνων τε καὶ εὐθυμάχων πολιητᾶν Ἔσταθεν εὔχεσθαι Κύπριδι δαιμονίᾳ. Οὐ γὰρ τοξοφόροισιν ἐμήσατο δῖ' Ἀφροδίτα, Πέρσαις ἑλλάνων ἀκρόπολιν προδόμεν. Καὶ οἱ ἰδιῶται δὲ κατεύχονται τῇ θεῷ τελεσθέντων, περὶ ὧν ἂν ποιῶνται τὴν δέησιν, ἀπάξειν αὐτῇ καὶ τὰς ἑταίρας. ὑπάρχοντος οὖν τοῦ τοιούτου νομίμου περὶ τὴν θεόν, Ξενοφῶν ὁ Κορίνθιος ἐξιὼν εἰς ὀλυμπίαν ἐπὶ τὸν ἀγῶνα, καὶ αὐτὸς ἀπάξειν ἑταίρας εὔξατο τῇ θεῷ νικήσας. Πίνδαρός τε τὸ μὲν πρῶτον ἔγραψεν εἰς αὐτὸν ἐγκώμιον, οὗ ἡ ἀρχή, τρισολυμπιονίκαν ἐπαινέων οἶκον. ὕστερον δὲ καὶ σκολιὸν τὸ παρὰ τὴν θυσίαν ᾀσθέν, ἐν ᾧ τὴν ἀρχὴν εὐθέως πεποίηται πρὸς τὰς ἑταίρας, αἳ παραγενομένου τοῦ Ξενοφῶντος, καὶ θύοντος τῇ Ἀφροδίτῃ συνέθυσαν, διόπερ ἔφη, ὦ Κύπρου δέσποινα, τεὸν δεῦτ' ἐς ἄλσος φορβάδων κορᾶν ἀγέλαν ἑκατόγγυιον Ξενοφῶν τελέαις ἐπάγαγ' εὐχωλαῖς, ἰανθεὶς ἤρξατο δ' οὕτως τοῦ μέλους, πολύξεναι νεάνιδες ἀμφίπολοι πειθοῦς ἐν ἀφνειῷ Κορίνθῳ, αἵτε τᾶς χλωρᾶς λιβάνου ξανθὰ δάκρυα θυμιᾶτε πολλάκις ματέρα ἐρώτων οὐρανίαν ἐπιπτάμεναι νοήματι, πρὸς τὰν Ἀφροδίταν ὑμῖν ἄνωθεν ἀπαγορίας ἔπορεν ὦ παῖδες ἐρατειναῖς εὐναῖς μαλθακᾶς ὥρας ἀπὸ καρπὸν δρέπεσθαι, σὺν δ' ἀνάγκᾳ πᾶν καλόν, ἀρξάμενος δ' οὕτως ἑξῆς φησιν, ἀλλὰ θαυμάζω τί με λέξαντι ἰσθμοῦ δεσπόται. τοιάνδε μελίφρονος ἀρχὰν εὑρόμενον σκολιοῦ ξυνάορον ξυναῖς γυναιξί. δῆλον γὰρ ὅτι πρὸς τὰς ἑταίρας διαλεγόμενος, ἠγωνία ποῖόν τι φανήσεται τοῖς Κορινθίοις τὸ πρᾶγμα. πιστεύων δ' ὡς ἔοικεν αὑτῷ πεποίηκεν εὐθέως, ἐδιδάξαμεν χρυσὸν καθαρᾷ βασάνῳ. ὅτι δὲ καὶ ἀφροδίσια ἴδια ἄγουσιν αὐτόθι αἱ ἑταῖραι, Ἄλεξις ἐν Φιλούσῃ φησίν, Ἀφροδίσι' ἦγε ταῖς ἑταίραις ἡ πόλις, Ἕτερα δὲ χωρίς ἐστι ταῖς ἐλευθέραις, Ταῖς ἡμέραις ταύταις δὲ κωμάζειν ἔθος, Ἐστὶν νόμος τε τὰς ἑταίρας ἐνθάδε Μεθ' ἡμῶν. Ἐν δὲ Λακεδαίμονι, ὥς φησι Πολέμων ὁ περιηγητὴς ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Λακεδαίμονι ἀναθημάτων, εἰκών ἐστι τῆς διαβοήτου ἑταίρας Κοττίνας, ἥν φησι καὶ βοῦν ἀναθεῖναι χαλκῆν γράφων οὕτως. καὶ τὸ Κοττίνας δὲ τῆς ἑταίρας εἰκόνιον, ἥς διὰ τὴν ἐπιφάνειαν οἴκημά τι λέγεται καὶ νῦν ἐγγυτάτω τῆς κολώνης, ἵνα τὸ Διονύσιόν ἐστιν, ἐπιφανὲς καὶ πολλοῖς ἐγνωσμένον τῶν ἐν τῇ πόλει. ἀνάθημα δ' αὐτῆς ἐστιν ὑπὲρ τὸ τῆς χαλκιοίκου βοΐδιόν τι χαλκοῦν, καὶ τὸ προειρημένον εἰκόνιον. Ἀλκιβιάδης δ' ὁ καλός, ἐφ' οὗ τις τῶν κωμικῶν ἔφη, Ἀλκιβιάδην τὸν καλὸν ὦ γῆ καὶ θεοί, Ὃν ἡ Λακεδαίμων μοιχὸν ἐπιθυμεῖ λαβεῖν, Ὑπὸ τῆς Ἀγίδος ἀγαπώμενος γυναικὸς ἐπὶ τὰς τῶν ἑταιρίδων θύρας ἐκώμαζεν, ἀπολιπὼν τὰς λακαίνας καὶ τὰς ἀττικάς. Μεδοντίδος γοῦν τῆς ἀβυδηνῆς ἐξ ἀκοῆς ἐρασθεὶς ἔστερξε, καὶ πλεύσας εἰς Ἑλλήσποντον σὺν Ἀξιόχῳ, ὃς ἦν αὐτοῦ τῆς ὥρας ἐραστής, ὥς φησι Λυσίας ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ κατ' αὐτοῦ λόγῳ, καὶ ταύτης ἐκοινώνησεν αὐτῷ, καὶ ἑτέρας δὲ δύο ἑταίρας ἐπήγετο ἀεὶ ὁ Ἀλκιβιάδης, Δαμασάνδραν τὴν Λαΐδος τῆς νεωτέρας μητέρα, καὶ Θεοδότην ὑφ' ἧς καὶ ἀποθανὼν ἐκηδεύθη ἐν Μελίσσῃ κώμῃ τῆς Φρυγίας ἐπιβουλευθεὶς ὑπὸ Φαρναβάζου. εἴδομεν δὲ καὶ ἡμεῖς τὸ ἐν Μελίσσῃ τοῦ Ἀλκιβιάδου μνῆμα ἐκ Συνάδων εἰς μητρόπολιν ἀφικνούμενοι, ἐν ᾧ καὶ κατ' ἔτος θύεται βοῦς, διακελευσαμένου τοῦ πάντα ἀρίστου Ἀδριανοῦ βασιλέως, ὃς καὶ ἀνέστησεν ἐπὶ τῷ μνήματι παρίου λίθου εἰκόνα τὸν Ἀλκιβιάδην. οὐ χρὴ δὲ θαυμάζειν εἰ ἐξ ἀκοῆς τινες ἠράσθησάν τινων, ὁπότε Χάρης ὁ μιτυληναῖος ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν τῶν περὶ Ἀλέξανδρον φησὶν ὀνείρατι θεασαμένους τινάς, οὓς μὴ πρότερον εἶδον ἐρασθῆναι αὐτῶν, γράφει δὲ οὕτως. Ὑστάσπῃ νεώτερος ἦν ἀδελφὸς Ζαριάδρης, ἄμφω καλοί, περὶ ὧν λέγουσιν οἱ ἐπιχώριοι, ὅτι ἐξ Ἀφροδίτης καὶ Ἀδώνιδος ἐγενήθησαν. ἐκυρίευσε δὲ ὁ μὲν Ὑστάσπης Μηδίας, καὶ τῆς ὑποκάτω χώρας, ὁ δὲ Ζαριάδρης τῶν ὑπεράνω Κασπίων πυλῶν μέχρι τοῦ Τανάϊδος, τῶν δὲ ἐπέκεινα τοῦ Τανάϊδος Ὁμάρτῃ βασιλεῖ Μαραθῶν θυγάτηρ ἦν ὄνομα Ὀδάτις, περὶ ἧς ἐν ταῖς ἱστορίαις γέγραπται, ὡς καὶ ἄρα κατὰ τὸν ὕπνον ἰδοῦσα τὸν Ζαριάδρην ἠράσθη, τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο κἀκεῖνῳ πάθος συνέπεσεν πρὸς αὐτήν. διετέλουν γοῦν ἀλλήλων ἐπιθυμοῦντες διὰ τὴν κατὰ τὸν ὕπνον φαντασίαν. ἦν δὲ ἡ Ὀδάτις καλλίστη τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν γυναικῶν, καὶ ὁ Ζαριάδρης δὲ ἦν καλός. πέμποντος οὖν τοῦ Ζαριάδρου πρὸς τὸν Ὁμάρτην, καὶ φιλοτιμουμένου γῆμαι τὴν ἄνθρωπον, οὐ συνετίθετο ὁ Ὁμάρτης διὰ τὸ εἶναι ἀρρένων παίδων ἔρημος. ἤθελε γὰρ αὐτὴν δοῦναι ἑνὶ τῶν περὶ αὐτὸν οἰκείων, καὶ μετ' οὐ πολὺν χρόνον ὁ Ὁμάρτης συναγαγὼν τοὺς ἐκ τῆς βασιλείας δυνάστας καὶ φίλους καὶ συγγενεῖς, ἐποίει τοὺς γάμους οὐ προειπὼν ὅτῳ μέλλει διδόναι τὴν θυγατέρα. ἀκμαζούσης οὖν τῆς μέθης εἰσκαλέσας τὴν Ὀδάτιν ὁ πατὴρ εἰς τὸ συμπόσιον, εἶπεν ἀκουόντων τῶν συνδείπνων. ἡμεῖς ὦ θύγατερ Ὀδάτι νῦν ποιούμεθα τοὺς σοὺς γάμους. περιβλέψασα οὖν καὶ θεωρήσασα πάντας, λαβοῦσα χρυσῆν φιάλην καὶ πληρώσασα, δὸς ᾧ θέλεις γαμηθῆναι, τούτου γὰρ κεκλήσῃ γυνή. κἀκείνη περιβλέψασα πάντας, ἀπῄει δακρύουσα ποθοῦσα τὸν Ζαριάδρην ἰδεῖν, ἐπεστάλκει γὰρ αὐτῷ, ὅτι μέλλουσιν οἱ γάμοι συντελεῖσθαι. ὁ δὲ στρατοπεδεύων ἐπὶ τοῦ Τανάϊδος, καὶ διαλαθὼν τὴν στρατοπεδείαν διέβη μετὰ μόνου τοῦ ἁρματηλάτου, καὶ νυκτὸς ὁρμήσας ἐπὶ τοῦ ἅρματος διῆλθε διὰ τῆς πόλεως, διήξας

Ἀφροδίσια ἑταίρων Κορινθίων.

ἄβρον

suidas, vide Stephan.

Qui eorū quos nunquam viderant, amore corrupti sint

διώξας περὶ τοὺς ὀκτακοσίους σταδίους, πλησίον δὲ τῆς κώμης γενόμενος ἐν ᾗ οἱ γάμοι συνετελοῦντο, καὶ καταλιπὼν ἔν τινι τόπῳ αὐτῷ ἅρματι τὸν ἁρματηλάτην προῆγεν ἐν Σκυθικῇ στολῇ σκυθικῇ, καὶ παρελθὼν εἰς τὴν αὐλὴν καὶ ἰδὼν τὴν Ὀδάτιν ἑστηκυῖαν πρὸ τοῦ κυλικείου καὶ διακρίνουσαν κιρνῶσάν τε βραδέως τὴν φιάλην, ἐπιστὰς πλησίον εἶπεν αὐτῇ· ὦ Ὀδάτι πάρειμι δή σοι, καθάπερ ἠξίωσας, ἐγὼ Ζαριάδρης. ἡ δὲ κατανοήσασα ξένον ἄνδρα καὶ καλόν, καὶ ὅμοιον τῷ κατὰ τὸν ὕπνον ἑωραμένῳ, περιχαρὴς γενομένη δίδωσιν αὐτῷ τὴν φιάλην, καὶ ὃς ἁρπάσας αὐτὴν ἀπήγαγεν ἐπὶ τὸ ἅρμα καὶ ἔφυγεν ἔχων τὴν Ὀδάτιν. οἱ δὲ παῖδες καὶ αἱ θεράπαιναι συνειδυῖαι τὸν ἔρωτα κατεσιώπησαν, καὶ κελεύοντος τοῦ πατρὸς λέγειν, οὐκ ἔφασαν εἰδέναι ὅπου πεπόρευται. μνημονεύεται δὲ ὁ ἔρως οὗτος παρὰ τοῖς τὴν Ἀσίαν οἰκοῦσι βαρβάροις, καὶ περισσῶς ἐστι ζηλωτός, καὶ τὸν μῦθον τοῦτον ζωγραφοῦσιν ἐν τοῖς ἱεροῖς καὶ βασιλείοις. ἔτι δὲ ταῖς ἰδιωτικαῖς οἰκίαις, καὶ ταῖς ἑαυτῶν θυγατράσιν οἱ πολλοὶ τῶν δυναστῶν ὄνομα τίθενται Ὀδάτιν. τὸ ὅμοιον ἱστορεῖ γενέσθαι καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Μασσαλιωτῶν πολιτείᾳ γράφων οὕτως, Φωκαεῖς οἱ ἐν Ἰωνίᾳ ἐμπορείᾳ χρώμενοι ἔκτισαν Μασσαλίαν. Εὔξενος δὲ ὁ φωκαεὺς Νάνῳ τῷ βασιλεῖ, τοῦτο δ᾽ ἦν αὐτῷ ὄνομα, ἦν ξένος, οὗτος ὁ Νάνος ἐπιτελῶν γάμους τῆς θυγατρός, κατὰ τύχην παραγενόμενον τὸν Εὔξενον παρακέκληκεν ἐπὶ τὴν θοίνην. ὁ δὲ γάμος ἐγίνετο τόνδε τὸν τρόπον, ἔδει μετὰ τὸ δεῖπνον εἰσελθοῦσαν τὴν παῖδα, φιάλην κεκερασμένην ᾧ βούλοιτο δοῦναι τῶν παρόντων μνηστήρων, ᾧ δὲ δοίη, τοῦτον εἶναι νυμφίον, ἡ δὲ παῖς εἰσελθοῦσα δίδωσιν εἴτε ἀπὸ τύχης, εἴτε καὶ δι᾽ ἄλλην τινὰ αἰτίαν τῷ Εὐξένῳ, ὄνομα δὲ ἦν παιδὶ Πέττα, τούτου δὲ συμπεσόντος, καὶ τοῦ πατρὸς ἀξιοῦντος, ὡς κατὰ θεὸν γενομένης τῆς δόσεως ἔχειν αὐτήν, ἔλαβεν ὁ Εὔξενος γυναῖκα, καὶ συνῴκει μεταθέμενος τοὔνομα Ἀριστοξένην. καὶ ἔστι γένος ἐν Μασσαλίᾳ ἀπὸ τῆς ἀνθρώπου μέχρι νῦν Πρωτιάδαι καλούμενον, Πρῶτις γὰρ ἐγένετο υἱὸς Εὐξένου καὶ Ἀριστοξένης. Θεμιστοκλῆς τε, ὥς φησιν Ἰδομενεύς, οὐχ ἅρμα ζευξάμενος ἑταιρῶν πληθούσης ἀγορᾶς εἰσήλασεν εἰς τὸ ἄστυ, ἦσαν δ᾽ αὗται Λαμία καὶ Σκιώνη καὶ Σατύρα καὶ Νάννιον, οὐ, καὶ αὐτὸς Θεμιστοκλῆς ἐξ ἑταίρας ἦν γεγενημένος ὄνομα Ἀβροτόνου, ὡς Ἀμφικράτης ἱστορεῖ ἐν τῷ περὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν συγγράμματι,

Ἀβρότονον Θρῇσσα γυνὴ γένος, ἀλλὰ τεκέσθαι
τὸν μέγαν Ἕλλησίν φασι Θεμιστοκλέα.

Νεάνθης δὲ ὁ Κυζικηνὸς ἐν τῇ τρίτῃ καὶ τετάρτῃ τῶν ἑλληνικῶν ἱστοριῶν, Εὐτέρπης αὐτὸν εἶναί φησιν υἱόν. Κῦρος δὲ ὁ ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐπιστρατεύσας, οὐχὶ ἑταίραν οὖσαν τὴν Φωκαΐδα τὴν σοφωτάτην καλλίστην γενομένην εἶχε συστρατευομένην; ἣν Ζηνοφάνης φησὶ πρότερον Μιλτὼ καλουμένην, Ἀσπασίαν μετονομασθῆναι. συνηκολούθει δὲ αὐτῷ καὶ ἡ μιλησία παλλακίς. ὁ δὲ μέγας Ἀλέξανδρος οὐ Θαΐδα εἶχε μεθ᾽ ἑαυτοῦ τὴν ἀττικὴν ἑταίραν; περὶ ἧς φησι Κλείταρχος ὡς αἰτίας γενομένης τοῦ ἐμπρησθῆναι τὰ ἐν Περσεπόλει βασίλεια. αὕτη δὲ ἡ Θαῒς καὶ μετὰ τὸν Ἀλεξάνδρου θάνατον, καὶ Πτολεμαίῳ ἐγαμήθη τῷ πρώτῳ βασιλεύσαντι Αἰγύπτου, καὶ ἐγέννησεν αὐτῷ τέκνον Λεοντίσκον καὶ Λάγον, θυγατέρα δὲ Εἰρήνην, ἣν ἔγημεν Εὔνοστος ὁ Σόλων τῶν ἐν Κύπρῳ βασιλεύς. καὶ ὁ δεύτερος δὲ τῆς Αἰγύπτου βασιλεὺς Φιλάδελφος δ᾽ ἐπικλην, ὡς ἱστορεῖ ὁ εὐεργέτης Πτολεμαῖος ἐν τῷ τρίτῳ τῶν ὑπομνημάτων, πλείστας ἔσχεν ἐρωμένας, Διδύμην μὲν μίαν τῶν ἐπιχωρίων γυναικῶν μάλ᾽ εὐπρεπεστάτην τὴν ὄψιν, καὶ Βιλιστίχην. ἔτι δὲ Ἀγαθόκλειαν καὶ Στρατονίκην, ἧς τὸ μέγα μνημεῖον ὑπάρχειν ἐπὶ τῇ πρὸς Ἐλευσῖνι θαλάσσῃ, καὶ Μύρτιον, καὶ ἄλλας δὲ πλείστας ἐπιρρεπέστερος ὢν πρὸς ἀφροδίσια. Πολύβιος δὲ ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν, Κλεινοῦς φησι τῆς οἰνοχοούσης αὐτῷ εἰκόνας πολλὰς ἀνακεῖσθαι κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, μονοχίτωνας καὶ ῥυτὸν ἐχούσας ἐν ταῖς χερσίν, αἱ δὲ κάλλισται τῶν οἰκιῶν φησιν οὐ Μυρτίου καὶ Μνησίδος καὶ Ποθεινῆς προσαγορεύονται; καίτοι Μνῆσις μὲν ἦν αὐλητρὶς καὶ Ποθεινή, Μύρτιον δὲ μία τῶν ἀποδεδειγμένων καὶ κοινῶν δ[?]κτηριάδων. τοῦ δὲ Φιλοπάτορος βασιλέως Πτολεμαίου οὐκ Ἀγαθόκλεια ἡ ἑταίρα ἐκράτει; ἡ καὶ πᾶσαν ἀνατρέψασα τὴν βασιλείαν. Εὔμαχος δὲ ὁ νεαπολίτης ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν περὶ Ἀννίβαν ἱστοριῶν, Ἱερώνυμόν φησι τὸν τυραννήσαντα συρακουσίων ἀγαγέσθαι γυναῖκα τῶν ἐπ᾽ οἰκήματος προεστηκυιῶν Πεῖθω ὄνομα, καὶ ἀποδεῖξαι βασιλίδα. Τιμόθεος δ᾽ ὁ στρατηγήσας ἀθηναίων ἐπιφανῶς ἑταίρας ἦν υἱὸς θρᾴττης τὸ γένος, σεμνῆς δ᾽ ἄλλως τοὺς τρόπους. καταφεύγουσαι γὰρ αἱ τοιαῦται εἰς τὸ σωφρονεῖν, τῶν ἐπὶ τούτῳ σεμνυνομένων εἰσὶ βελτίους. ὁ δὲ Τιμόθεος καὶ σκωπτόμενός ποτε ὅτι τοιαύτης εἴη μητρός, καὶ χάριν γε αὐτῇ φησιν οἶδα, ὅτι δι᾽ αὐτὴν Κόνωνος εἰμὶ υἱός. Φιλέταιρον δὲ τὸν Περγάμου καὶ τῆς καινῆς ταύτης λεγομένης βασιλεύσαντα χώρας Βόας αὐλητρίδος ἑταίρας, τὸ γένος ἀπὸ Παφλαγονίας υἱόν φησι γενέσθαι Καρύστιος ἐν ἱστορικοῖς ὑπομνήμασιν. Ἀριστοφῶν δὲ ὁ ῥήτωρ ὁ τὸν νόμον εἰσενέγκων ἐπ᾽ Εὐκλείδου ἄρχοντος, ὃς ἂν μὴ ἐξ ἀστῆς γένηται, νόθον εἶναι. αὐτὸς ἀπεδείχθη ὑπὸ Καλλιάδου τοῦ κωμικοῦ ἐκ Χορηγίδος τῆς ἑταίρας παιδοποιησάμενος, ὡς αὐτὸς ἱστορεῖ Κάρυστιος ἐν τρίτῳ ὑπομνημάτων. Δημήτριος δ᾽ ὁ πολιορκητὴς οὐ δαιμονίως ἤρα Λαμίας τῆς αὐλητρίδος, ἐξ ἧς ἔσχε καὶ θυγατέρα Φίλαν. τὴν δὲ Λαμίαν Πολέμων φησὶν ἐν τῷ περὶ τῆς ἐν Σικυῶνι ποικίλης στοᾶς θυγατέρα μὲν εἶναι Κλεάνορος ἀθηναίου, κατασκευάσαι δὲ Σικυωνίοις τὴν προειρημένην στοάν.

ἤρα δὲ

Μασσαλιωτῶν γάμοι.

Διαφόρων ἑταιρῶν βασιλέων.

δεικτηριάδων

ἤρα δὲ καὶ Λεαίνης, καὶ αὐτῆς ἑταίρας Ἀττικῆς ὁ Δημήτριος, καὶ ἄλλων δὲ πλειόνων. Μάχων δὲ ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν ταῖς ἐπιγραφομέναις χρείαις φησὶν οὕτως, Ὑπερβαλεῖ δὲ τῷ Λεαίνης σχήματι, Περαινομένης εὖ παρά τε τῷ Δημητρίῳ εὐημερούσης. φασὶ καὶ τὴν Λαμίαν τὸν βασιλέα εὐμελῶς κελητίσαι ἐπαινεθῆναί τε. ἡ δ' εἶπε· τοῦ τ' ἀπεκρίθη, Πρὸς ταῦτα καὶ Λέαιναν εἰ βούλει κράτει. ἦν δὲ ἡ Λάμια σφόδρα εὔθικτος καὶ Ἀττικὴ πρὸς τὰς ἀποκρίσεις, καθάπερ καὶ Γνάθαινα περὶ ἧς ἐροῦμεν. πάλιν δὲ περὶ τῆς Λαμίας ὁ Μάχων οὕτω γράφει, Δημήτριος ποθ' ὁ βασιλεὺς μύρων γένη Λαμίᾳ παρὰ πότον παντοδαπῶν ἐπεδείκνυτο. ἡ Λάμια δ' ἦν αὐλητρίς, οὗ σφόδρ' ἀδίκως ἔχειν φασί, κινηθῆναί τε τὸν Δημήτριον, ἀποδοκιμαζούσης τὰ πάντα, καὶ πάνυ καταγχλευαζούσης τοῦ βασιλέως, νάρδον τινὰ διηνεκῶς ἐγκρατῶν τῇ χειρὶ τὸ αἰδοῖον ἀποψήσας, καὶ θιγὼν τοῖς δακτύλοις τουτί γε Λάμια φησίν, ὀσφράνθητι καὶ γνῶθι παρὰ τἆλλα διαφορὰν ὅση ἔχει, ἐκείνη δὲ γελάσασα, ἀλλὰ τοῦτ' ἔφη τάλαν ὄζειν δοκεῖ μοι σαπρότατον πάντων πολύ. Δημήτριος δ' εἶπεν, ἀλλὰ μὴν νὴ τοὺς θεοὺς ἀπὸ βαλάνου τοῦτ' ἐστι Λάμια βασιλικῆς. Πτολεμαῖος δὲ ὁ τοῦ Ἀγησάρχου ἐν ταῖς περὶ τὸν Φιλοπάτορα ἱστορίαις, βασιλέων ἐρωμένας ἀναγράφων φησὶ Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος αὐξήσαντος Φίλινναν τὴν ὀρχηστρίδα, ἐξ ἧς καὶ γεννῆσαι Ἀρριδαῖον τὸν μετὰ Ἀλέξανδρον βασιλεύσαντα. Δημητρίου δὲ τοῦ πολιορκητοῦ μετὰ τὰς προειρημένας Μανίαν, Ἀντιγόνου δὲ Δημώ, ἐξ ἧς Ἀλκυονέα γεννηθῆναι. Σελεύκου δὲ τοῦ νεωτέρου Μύσταν καὶ Νύσαν. Ἡρακλείδης δὲ ὁ Λέμβος ἐν τῇ τριακοστῇ καὶ ἕκτῃ τῶν ἱστοριῶν Δημώ φησιν ἐρωμένην γενέσθαι τοῦ Δημητρίου, ᾗ ἐπιμανῆναι τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἀντίγονον, καὶ ἀποκτεῖναι Ὀξύθεμιν, ὡς καὶ πολλὰ συνεξαμαρτάνοντα τῷ Δημητρίῳ, καὶ ὅτι ἀπέκτεινε τὰς τῆς Δημοῦς θεραπαίνας στρεβλῶν. περὶ δὲ τοῦ εἰρημένου τῆς Μανίας ὀνόματος ὁ Μάχων τάδε φησίν, Ἴσως δ' ἂν ἀπορήσαι τις εὐλόγως θ' ἅμα Τῶν νῦν ἀκροατῶν, ἥ τις Ἀττικὴ γυνὴ Προσηγορεύετ', ἢ ἐγένετο Μανία. Αἰσχρὸν γὰρ ὄνομα φρυγιακὸν γυναῖκ' ἔχειν, Καὶ ταῦθ' ἑταίραν ἐκ μέσης τῆς Ἑλλάδος, Ἢ τὴν Ἀθηναίων τί κωλῦσαι πόλιν Ὑφ' ἧς ἅπαντες εἰσὶν ἐπηνωρθωμένοι. Τὸ μὲν οὖν ὑπάρχον εὐθέως ἐκ παιδίου Αὐτῇ Μελίττη ἦν ὄνομα, τῷ μὲν μεγέθει Τῶν τότε γυναικῶν βραχύ τι καταδεεστέρα, Φωνῇ δ' ὁμιλίᾳ τε κεχορηγημένη. Πάνυ δ' εὐπρόσωπος οὖσα καὶ καταπληκτική, Πολλοὺς ἐραστὰς καὶ πολίτας καὶ ξένους Ἔχουσ', ὅπου περὶ γυναικός τις λόγος Γένοιτο, Μανίαν τὴν Μελίτταν ὡς καλὴν Ἔφασκον εἶναι, καὶ προσεξειργάζετο Αὐτὴ τὸ πλεῖον, ἡνίκ' ἂν σκώψῃ γάρ, Ῥῆμάτιον εὐθὺς τοῦτο Μανίαν ἀνεβόα, Αὐτὴ θ' ὅτ' ἐπαινοίη τιν' ἢ ψέγοι πάλιν, Ἐπ' ἀμφοτέρων προσετίθετο Μανία τῶν λόγων, Διὸ τῆς Μανίας ἐπίρρημ' ἐκτείνας, δοκεῖ Καλέσαι τις αὐτὴν τῶν ἐραστῶν Μανίαν, Μᾶλλον τὸ πάρεργον ἐπεκράτησ' ἢ τοὔνομα. Δοκεῖ δὲ λιθιᾶν ὡς ἔοικ' ἡ Μανία, Γνάθαινα τ' εἰς τὰ στρώμαθ' ὅτι προΐεται. Ἐνομαθεῖτό τι τοῦ τ' ὑπὸ Διφίλου. Μετὰ ταῦτα δ' ἡ Γνάθαινα πρὸς τὴν Μανίαν Ἐλοιδορεῖτο, καὶ λέγει τί τοῦτο παῖ; Εἰ δὲ λίθον ἔχεις, ὑπολαβοῦσ' ἡ Μανία Ἔδωκ' ἄν, ἵν' ἔχοις φασ' ἀποψᾶσθαι τάλαν. Ὅτι δὲ ἦν καὶ ἀστεία τις ἀποκρίνασθαι, τάδε περὶ αὐτῆς Μάχων ἀναγράφει, Τῆς Μανίας ἤρα Λεοντίσκος ποτὲ Ὁ παγκρατιαστής, καὶ συνεῖχ' αὐτὴν μόνος Γαμετῆς τρόπον γυναικός, ὑπὸ δ' Ἀντήνορος Μοιχευομένην αἰσθανόμενος αὐτὴν ὕστερον Σφόδρ' ἠγανάκτησεν, ἡ δὲ μηδὲν φασί σοι Ψυχὴ μελέτω, μαθεῖν γὰρ ᾐσθόμην θ' ἅμα Ὀλυμπιονικῶν πυκτῶν ἀθλητῶν δυοῖν Πληγὴν τί δύναται ποτ' ἤθελον. αἰτουμένην. Λέγουσι τὴν πυγὴν ποθ' ὑπὸ τοῦ βασιλέως Μανίαν Δημητρίου, Ἀνταξιῶσαι δ' ουρὰν κἀκεῖνόν τινα, Δόντος ἐπιστρέψασα, μετὰ μικρὸν λέγει, Ἀγαμέμνονος παῖ νῦν ἐκεῖν' ἔξεστί σοι, Παρόντι λεύσσειν, ὧν πρόθυμος ἦσθ' ἀεί. Εἰ[illegible] Καὶ περιπεπλιμέσας ἀθήνησιν ποτέ, Τὴν Μανίαν μεταπέμψασθ' ὅλον ἥττησε δὶς Εἰς τοὔδαφος, ἣν συμπεπλεγμένους λαφώς τινας Ἐκ τῆς πόλεως τοῦ ἐπιγελᾶν εἰθισμένων Ἅπαντά τοι στρέφουσιν ἀεὶ πρὸς χάριν, Βουλόμενος εἶναι γλαφυρὸς ἀστεῖός θ' ἅμα, Τῆς Μανίας ἄριστα παιζούσης σφόδρα, Ἀνισταμένης τὸ πολλάκις εἰς δασύποδα Αὐτὴν ἐπικρῦσαι βουλόμενος πρὸς τῶν θεῶν, Μειράκια, τί δοκεῖ τῶν ἀγρίων ὑμῖν ποτέ, Ἐν τοῖς ὄρεσι τάχιστα θηρίον τρέχειν. Ἡ Μανία αὐτόμολος ὦ βέλτιστ' ἔφη.

Μετὰ ταῦτα δ' ὡς εἰσῆλθε πάλιν ἡ Μανία, Τὸν αὐτόμολον ἔσκωπτε, ῥίψασπιν τ' ἔφη Αὐτὸν γεγονέναι προσβολῆς οὔσης ποτέ. Ὁ δὲ στρατιώτης ὑπό τι σκυθρωπάσας Ἀπέπεμψε ταύτην, διαλυπήσασα δ' ἡ ἑταίρα Μηθέν, παρὰ τοῦτο φησὶ λυποῦ φίλτατε, Οὐ γὰρ σύ φασὶν ἀπέβαλες τὴν ἀσπίδα Μὰ τὴν Ἀφροδίτην, ἀλλ' ὁ σοὶ χρήσας τότε. Ἐν συμποσίῳ δ' ὥς φασι παρὰ τῇ Μανίᾳ Παρεδέξατ' αὐτῇ τῶν πονηρῶν τίς πάνυ Καθὼς ἐπηρώτησε, πότερ' ἄνω θέλεις; Ἐλθοῦσ' ἅμα βαλεῖν ἢ κάτω, γελάσασα δὲ * Ἄνω μὲν οὖν γε φησὶν ὑπό τι γὰρ δέδοικά σε, Μή μου προπιούσης τὸ ἐκ πλείονος ἐκραγῇς. Καὶ ἄλλων δὲ ἑταιρῶν ἀπομνημονεύματα ὁ Μάχων συνήγαγεν, ὧν οὐκ ἄκαιρον δεῖ ἐστὶ τὸ ἑξῆς μνημονεῦσαι. Γναθαίνης μὲν οὕτω, Παρὰ Γναθαίνῃ Δίφιλος πίνων ποτὲ Ἐπὶ δεῖπνον, ὥς λέγουσι τοῖς ἀφροδισίοις Τιμώμενος μάλιστα τῶν ἐρωμένων, Λάθῃ δ' ὑπ' αὐτοῦ ἐκτενῶς ἀγαπώμενος,

Μάχων Μανία ἑταίρα.

Μάχων Γνάθαινα.

Παρ' ἣν

γαρῶν ἔχων δύο χῖα, βασία τέτταρα Μύρον, στεφάνους, τραγήματ', ἔριφον, ταινίας, Ὄψον, μάγειρον, εἶτα μετὰ ταῦτ' αὐλητρίδα, Καὶ τῶν ἐραστῶν Συριακοῦ τινος ξένου, Πέμψαντος αὐτῇ χιόνα σαπέρδην θ' ἕνα, Αἰσχυνομένη τὰ δῶρα μή τις καταμάθῃ, Φυλαττομένη τε πολὺ μάλιστα Δίφιλον Μὴ δῶ δίκην μετὰ ταῦτα κωμῳδουμένη. Τὸ μὲν τάριχος εἶπε ταχέως τ' ἀποφέρειν Πρὸς οὓς ἀπανίζειν ὁμολογουμένους ἁλῶν, Τὴν χιόνα δ' εἰς τὸν ἄκρατον ἐμβαλεῖν λάθρα Τῷ παιδί τ' ἐπέταξεν, ἐγχέων δ' οἴνου δέκα, Κυάθους προσενεγκεῖν Διφίλῳ ποτήριον. Ὑπερησθεὶς δὲ τὴν κύλικα πιὼν ἄφνω, Καὶ τῷ παραδόξῳ καταπλαγεὶς ὁ Δίφιλος, Νὴ τὴν Ἀθηνᾶν καὶ θεοὺς, ψυχρόν γ' ἔφη, Γνάθαιν' ἔχεις τὸν λάκκον ὁμολογουμένως. Ἡ δ' εἶπε τῶν σῶν δραμάτων γὰρ ἐπιμελῶς Εἰς αὐτὸν ἀεὶ τοὺς προλόγους ἐμβάλλομεν. Μαστιγίας μώλωπας ὑψηλοὺς ἔχων, Μετὰ τῆς Γναθαίνης ἀπὸ τύχης ἀνεπαύετο, Περιλαμβάνουσα δ' αὐτὸν ὡς ἀνώμαλον Τὸν νῶτον εἶχε παντελῶς τάλαν τάλαν, Ἄνερ πόθεν ἔχεις, ταῦτ' ἔφη τὰ τραύματα, Κἀκεῖνος αὐτῇ συντόμως ἀπεκρίνατο, Ὅτι παῖς ποτ' ὢν φύλαττ' εἰς πυρὰν ποτὲ, Παίζων μετά τινων ἡλικιωτῶν ἐνέπεσον.

Ναὶ τὴν φίλην Δάμητρα, δικαίως τε γὰρ Ἄνθρωπε φησὶν ἐξεδάρης ἀκόλαστος ὤν. Παρὰ Δεξιθέᾳ δειπνοῦσα τῇ ἑταίρᾳ ποτὲ Γνάθαινα, τοὔψον ἀποτιθείσης πᾶν σχεδὸν, Τῆς Δεξιθέας τῇ μητρὶ, νὴ τὴν Ἄρτεμιν, Εἰ φησὶν ᾔδειν ἡ Γνάθαινα τοῦτ' ἐγὼ, Τῇ μητρὶ συνεδείπνουν ἂν, οὐχὶ σοί γύναι, Ἤδη προβεβηκυῖα τοῖς ἔτεσιν ἡ Γνάθαινα, καὶ Ἤδη τελέως ὢν ὁμολογουμένως σορὸς, Εἰς τὴν ἀγορὰν λέγουσιν αὐτὴν ἐξιέναι, Καὶ τοὔψον ἐφορᾶν καὶ πολυπραγμονεῖν πόσου Πωλεῖθ' ἕκαστον, εἶτ' ἰδοῦσα ἐπὶ τύχην Ἑστῶτα κρεωπώλην τιν' ἀστεῖον πάνυ, Τῇ θ' ἡλικίᾳ σφόδρα νέον, ὦ πρὸς τῶν θεῶν Μειράκιον, ὁ καλὸς φησὶ πῶς ἵστης φράσον, Ὁ δὲ μειδιάσας, κύβδ' ἔφη τριώβολον, Τίς δ' ὁ ἐπιτρέψων ἐστί σοι φησὶ τάλαν, Ὄντα γ' ἐν Ἀθήναις Καρικοῖς χρῆσθαι σταθμοῖς. Στρατοκλῆς δ' ἐρίφους προῖκ' ἔδωκε τοῖς γνωρίμοις, Λοπάδας συνάλμους τε ξυναρτύειν δοκῶν, Καὶ δίψαν. ὑπολειπόμενοι δ' εἰς τὴν αὔριον, Ἐπιξυνάπτειν βουλομένοις τὴν ἑωθινὸν, Μακρὰς δὲ πράττειν εἰς τὰ λοιπὰ ξυμβολάς. Γνάθαινα δ' αὐτὸν εἶπε πρὸς ἐραστήν τινα Στρατευόμενον δ' ὦ σῶσαι πόδα τὰς συμβολάς, Στρατοκλῆς ἐπ' ἐρίφοις φησὶ χειμῶνας ποιεῖ. Ἰδοῦσ' ἔφηβον ἡ Γνάθαιν' ἰσχνὸν πάνυ, Καὶ μέλανα λεπτόν θ' ὡς ἔοικεν ὑπερβολῇ, Καὶ λιπαρὸν, ἔτι δὲ τὸν ἔφηβον βραχύτερον Ἔσκωπτεν εἰς Ἄδωνιν, ἀναγώγως δέ πως Τοῦ μειρακίσκου καὶ τυραννικώτερον

Αὐτῇ συναντήσαντος, ἐμβλέψασα τῇ Θυγατρὶ μετὰ ταύτης συμπορευομένη λέγει, Δικαιότερον ἦν ὦ τέκνον νὴ τὼ θεώ. Λέγουσι Ποντικόν τι μειρακύλλιον Ἀναπαυόμενον μετὰ τῆς Γναθαίνης ἀξιοῦν Πρωῒ γενόμενον, ὥστε τὴν πυγὴν ἅπαξ Αὐτῷ παραχεῖν, τὴν δὲ τοῦτ' εἰπεῖν, τάλαν Ἔπειτα τὴν πυγήν με νῦν αἰτεῖς, ὅτε † Τὰς ὗς ἐπὶ νομὴν καιρός ἐστιν ἐξάγειν. Καὶ Γναθαινίου δέ γε τῆς θυγατριδοῦς αὐτῆς τάδε ἀναγράφει, Εἰς τὰς Ἀθήνας παρεπιδημήσας ξένος Σατράπης πάνυ γέρων ἐνενήκοντ' ἐτῶν, Κρονίοις ἐπιδὼν ἄνωθε τὴν Γναθαίνιον, Μετὰ τῆς Γναθαίνης ἐξ ἀφροδισίου τινός, Τό τ' εἶδος αὐτῆς τόν τε ῥυθμὸν καταμαθὼν, Ἐπυνθάνετο, μίσθωμα πράσσει πόσον Τῆς νυκτός. ἡ Γνάθαινα δ' εἰς τὴν πορφύραν, Καὶ τὰ δόρατ' ἀποβλέψασα δραχμὰς χιλίας Ἔταξ', ὁ δ' ἄφνω καιρίαν πληγεὶς ἅπαξ, Ζωγρεῖς γύναι φησὶν ἕνεκα τοῦ στρατιωτικοῦ, Μνᾶς πραξαμένη δὲ πέντε τὰς σπονδὰς ποιοῦ, Καὶ στρῶσον ἡμῖν ἔνδον, ἡ δ' ἐπιδέξιον

Βουλόμενον οὖν τὸν σατράπην ἀποδέξασθαι, Εἶπεν δὲ δὸς ὅσον ἐπιθυμεῖς πάτερ, οἶδα γὰρ Ἀκριβῶς καὶ πέπεισθ' ὅτι † Εἰς νύκτ' ἀποδώσεις τῇ θυγατρί μου διπλοῦν. Ἐν ταῖς Ἀθήναις χαλκοτύπος σφόδρ' εὐφυὴς Καταλελυκυίας τῆς Γναθαινίου σχεδὸν, Οὐκ ἔτι δ' ἑταιρεῖν ὑπομενούσης, ἀλλὰ τὸ πῶς Τὸν Ἀνδρόνικον ἀλλὰ αὐτὴν ἔχειν Τὸν ὑποκριτὴν, τότε δ' ὄντος ἐν ἀποδημίᾳ, Ἐξ οὗ γεγονὸς ἦν ἄρρεν αὐτῷ παιδίον, Οὐχ ὑπομενοῦσαν τὴν Γναθαίνιον λαβεῖν Μίσθωμα, λιπαρῶν δὲ καὶ προσκείμενος Πολὺ δαπανήσας, ἔχειν αὐτὴν χρυσίον, Ἀνάγωγος ὢν δὴ καὶ βάναυσος παντελῶς, Ἐν σκυτοτομείῳ τινὶ μετά τινων καθήμενος, Κατεχόλαζε τὴν Γναθαίνιον λέγων,

Ἑτέρῳ τρόπῳ μὲν συγγενέσθαι μηδενὶ Ἐξῆς καθιππάσαι δ' ὑπ' αὐτῆς πεντάκις. Μετὰ ταῦτ' ἀκούσας Ἀνδρόνικος τὸ γεγονὸς Ἐκ τῆς Κορίνθου προσφάτως ἀφιγμένος, Παρὰ τὸν πότον ταῦτ' ἔλεγε τῇ Γναθαινίῳ, Αὐτὸν μὲν ἀξιοῦντα μὴ τετευχέναι Τούτου παρ' αὐτῆς μηδέποτε τοῦ σχήματος, Ἐν τῷδε δ' ἱστορεῖς ὑφυφαντοῦ μαστιγίας, Εἰπεῖν τ' ἐκείνην φασὶ τὴν Γναθαίνιον, Περιλαμβάνειν γὰρ οὐκ ἐδόκει μαζὸν τάλαν, Ἄνθρωπον ἄχρι τοῦ στόματος ἀσβολωμένον, Διὰ τοῦθ' ὑπομεῖναι πολὺ λαβοῦσα χρυσίον, Ἐφιλοσόφησα δ' ἐν ἄκρον ὡς μάλιστα, καὶ Ἐλάχιστον αὐτοῦ περιλαβεῖν τοῦ σώματος. Ἔπειτα φασὶ τὴν Γναθαίνιον ποτὲ, Τὸν Ἀνδρόνικον οὐ θελούσης παρὰ πότον Φιλεῖν, καθάπερ ταῖς πρότερον ἡμέραις ἀεὶ, Ὀργιζομένης δὲ διὰ τὸ μηδὲν λαμβάνειν † Ἔπειθε, πῶς οὐχ' ὁρᾷς Γνάθαιν' ἔφη, Ὑπερηφανῶς μοι τὴν θυγατέρα χρωμένην, Ἡ γραῦς δ' ἀγανακτήσασα τάλαιν' ἔφη τέκνον, Περιλαβὲ φησὶ καὶ φίλησον εἰ θέλει. † Ἡ δ' εἶπε μῆτερ πῶς ἔφη μέλλω φιλεῖν,

φιλεῖν, Τὸν μισθὸν ὠφείλημα τὸ ὑπὸ τὰς στέγας, Τὸ κοινὸν ἄργος δωρεὰν θέλων τ' ἔχειν. Πανηγύρεως οὔσης ποθ' ἡ Γναθαίνιον Εἰς Πειραιᾶ κατέβαινε πρὸς ξένον τινὰ Ἔμπορον, ἐραστὴν εὐτελῶς ἐπ' ἀστράβης, Τὰ πάντ' ἔχουσ' ὀνάρια μετ' αὐτῆς τρία, Καὶ τρεῖς θεραπαίνας καὶ νέαν τιτθὴν μίαν. Ἔπειτ' ἐν αὐταῖς ὑπό τινος στενῆς ὁδοῦ Κακὸς παλαιστὴς ἐνέτυχεν τις τῶν ἀεὶ Ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἐπιμελῶς ἡττημένων. Ὃς οὐ δυνάμενος τότε παρελθεῖν ῥᾳδίως Ἀλλὰ στενοχωρῶν εἶπεν, ὦ τρισάθλιε Ὀνηλάτ' εἰ μὴ θᾶττον ἐκστήσῃ ποτέ, Ἐκ τῆς ὁδοῦ τὰ γύναια ταυτὶ καταβαλῶ Σὺν τοῖς ὀναρίοις φησὶ καὶ ταῖς ἀστράβαις. Γναθαίνιον δ' εἶπ', ὦ τάλαν μὴ δῆτ', ἀνήρ, Οὐδέποτε γὰρ τοῦτ' ἐστί σοι πεπραγμένον.

Λαΐς. Ἑξῆς δὲ καὶ ταῦτ' ἀναγράφει, Λαΐδα λέγουσι τὴν Κορινθίαν ποτὲ Εὐριπίδην ἰδοῦσαν ἐν κήπῳ τινὶ Πινακίδα καὶ γραφεῖον ἐξηρτημένον Ἔχοντ', ἀπόκριναι φησὶν ὦ ποιητά μοι Τί βουλόμενος ἔγραψας ἐν τραγῳδίᾳ, Ἔρρ' αἰσχροποιέ, καταπλαγεὶς δ' Εὐριπίδης Τὴν τόλμαν αὐτῆς, σὺ γὰρ εἶ τίς ἔφη δοκεῖς Αἰσχροποιός. ἡ δὲ γελάσασ' ἀπεκρίθη, Τί δ' αἰσχρόν, εἰ μὴ τοῖσι χρωμένοις δοκεῖ;

Γλυκέριον. Ἡ Γλυκέριον λαβοῦσα παρ' ἐραστοῦ τινος, Κορίνθιον τετράπηχυ καινὸν λήδιον, Ἔδωκεν εἰς γναφεῖον, εἶτ' ἤδη τέλος Ἔδοξ' ἔχειν πέμψασα τὴν θεραπαινίδα Τὸ μισθάριον ἔχουσαν, ἐκέλευ' ἀποφέρειν Θοἰμάτιον. ὁ γναφεὺς δὲ εἶπεν, ἂν γ' ἔλαιον τεταρτημόριά μοι φησὶ προσενέγκῃς τρία Κομίσαι. τὸ κωλῦον γάρ ἐστι τοῦτό γε. ἡ δ' ἀπήγγελλε τάλαινα εἶπεν κακόν, Ἡ Γλυκέριον μέλλει γάρ, ὥσπερ μαινίδας Ἀποτηγανίζειν φησί μοι τὸ λήδιον.

Νικώ. Ὁ τοῦ Σοφοκλέους Δημοφῶν ἐρώμενος Τὴν αἶγα Νικὼ πρεσβυτέραν οὖσαν ποτὲ Νέος ὢν ἔτ' αὐτὸς εἶχεν, ἐπεκαλεῖτο δ' αἴξ, Ὅτι τὸν μέγαν κατέφαγ' ἐραστὴν ποτὲ Θαλλόν, παρεγενήθη γὰρ εἰς τὴν Ἀττικὴν Ὠνησόμενος μέλι, χελιδονίας τ' ἰσχάδας, Ὑμήττιόν τε φορτιούμενος μέλι. Λέγεται δ' ἐκείνην τὴν γυναῖκ' ἐσχηκέναι, Πυγὴν πάνυ καλήν, ἣν ποτ' ἠξίου λαβεῖν Ὁ Δημοφῶν, ἡ δ' εἶπε γελάσασ' εὖ, ἵνα Σοφοκλεῖ δῷς φησὶ παρ' ἐμοῦ λαβὼν φίλτατε. Καλλιστοῦς δὲ τῆς ὑὸς καλουμένης Πρὸς τὴν ἑαυτοῦ λοιδορουμένης ποτὲ Μητέρα, Κορώνη δ' ἐπεκαλεῖτο τοὔνομα, Διέλυεν ἡ Γνάθαιν', ἐρωτηθεῖσα δὲ τί Διαφέρονται; τί γὰρ ἔφησιν ἄλλο πλὴν Ἄλλη κορώνη θ' ἑτέρᾳ ἐκείνη μέμφεται.

Ἵππη. Ἵππην λέγουσι τὴν ἑταίραν Θεόδοτον, Ἔχειν ἐραστὴν τὸν ἐπὶ τοῦ χόρτου ποτὲ Γενόμενον, αὕτη δ' ὀψὲ τῆς ὥρας ποτὲ Εἰσῆλθεν ἐπὶ πότον πρὸς τὸν βασιλέα Πτολεμαῖον, εἰώθει δὲ συμπίνειν ἀεὶ Αὐτῷ. λέγει δ' οὖν ὑστεροῦσα παρὰ πολύ, Πτολεμαῖε διψῶ φησὶ παππία σφόδρα, Ἀλλ' ἐγχείτω μοι τὶς τέτταρας Κοτύλας, ἔπειτ' εἰς τὴν μεγάλην † ἔπειθ' ὁ βασιλεὺς λέγει, Εἰς τὴν λεκάνην μὲν οὖν, δοκεῖς γάρ μοι πολὺν

Φρύνη. Ἵππη πάνυ χόρτον φησὶ καταβεβρωκέναι. Φρύνην ἐπείρα Μοίριχος τὴν Θεσπικήν, Κἄπειτα αἰτησάσαν αὐτὸν μνᾶν μίαν, Ὁ Μοίριχος μέγ' εἶπεν, οὐ πρώην δύο χρυσοῦς λαβοῦσα παρεγένου ξένῳ τινί; Περίμενε τοίνυν καὶ σύ φησιν ἕως ἂν οὐ Βινητιάσω, καὶ τοσοῦτον λήψομαι. Νικὼ λέγεται τὴν αἶγα, Πύθωνος τινὸς Αὐτὴν ποτ' ἀπολιπόντος, Εὐάνδρου δὲ τὴν Παχεῖαν ἀναλαβόντος, εἶτ' ἂν ὕστερον Μεταπεμπομένου ποθ' ὡς ἔοικ' αὐτὴν λέγειν Πρὸς τὸν μετιόντα παῖδα, νῦν Πύθων ἔφη, Ἐπεί γε τῶν ὑῶν διάμεστος ἐγένετ' ἐπὶ τὴν αἶγ' οἷός ἐστιν ἀνακάμπτειν πάλιν.

Ὀνόματα ἑταιρῶν. Μέχρι μὲν οὖν τούτων μνημονεύω τῶν ὑπὸ τοῦ Μάχωνος εἰρημένων. αἱ γὰρ καλαὶ ἡμῶν Ἀθῆναι τοσοῦτον πλῆθος ἤνεγκαν ἑταιρῶν, περὶ ὧν ἐπεξελεύσομαι, ὅσον γε δύναμαι, ὅσον ὄχλον εὐανδροῦσα πόλις οὐκ ἔσχεν. ἀνέγραψε γοῦν Ἀριστοφάνης μὲν ὁ Βυζάντιος ἑκατὸν καὶ τριακονταπέντε. Ἀπολλόδωρος δὲ τούτων πλέους. ὁ Γοργίας δὲ πλείονας, παραλελεῖφθαι φάσκοντες ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους μετὰ ἑταιρῶν πλειόνων καὶ τάσδε. τὴν Πάροινον ἐπικληθεῖσαν, καὶ Λαμπυρίδα καὶ Εὐφροσύνην. αὕτη δὲ ἦν γναφέως θυγάτηρ. ἄγραφοι δ' εἰσὶν αὐτῷ, Μεγίστη, Ἀγαλλίς, Θαυμάριον, Θεόκλεια. αὕτη δ' ἐπεκαλεῖτο Κορώνη, Ληναιτόκητος, Ἄστρα, Γνάθαινα, καὶ ταύτης θυγατριδῆ Γναθαίνιον καὶ Σιγή, καὶ Συνωρὶς ἡ λύχνος ἐπικαλουμένη, καὶ Εὔκλεια, καὶ Γραμμάτεια, καὶ Θρυαλλίς, ἔτι Χίμαιρα καὶ Λαμπάς. τῆς δὲ Γναθαίνης ἦρα δεινῶς, ὡς καὶ πρότερον εἴρηται, Δίφιλος ὁ κωμῳδοποιός, ὡς καὶ Λυγκεὺς ὁ Σάμιος ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασιν ἱστορεῖ.

Εὔθικτοι Γναθαίνης ἀποκρίσεις. ἐν ἀγῶνι οὖν ποτε αὐτὸν ἀσχημονήσαντα σφόδρα, ἀρθῆναι ἐκ τοῦ θεάτρου συνέβη, καὶ οὐδὲν ἧττον ἐλθεῖν πρὸς τὴν Γνάθαιναν. κελεύοντος οὖν τοῦ Διφίλου ἀπονίψαι τοὺς πόδας αὐτοῦ τὴν Γνάθαιναν, ἡ δὲ τί γὰρ εἶπεν, οὐκ ἠρμένος ἥκεις; σφόδρα δ' ἦν εὔθικτος πρὸς τὰς ἀποκρίσεις ἡ Γνάθαινα. καὶ ἄλλαι δὲ ἑταῖραι μέγα ἐφρόνουν ἐφ' ἑαυταῖς παιδείας ἀντεχόμεναι, καὶ τοῖς μαθήμασι χρόνον ἀπομερίζουσαι, διόπερ καὶ εὔθικτοι πρὸς τὰς ἀποκρίσεις ἦσαν. κατηγοροῦντος γοῦν ποτε Στίλπωνος Γλυκέρας παρὰ πότον, ὡς διαφθειρούσης τοὺς νέους, ὥς φησι Σάτυρος ἐν τοῖς βίοις, ὑποτυχοῦσα ἡ Γλυκέρα, τὴν αὐτὴν ἔφη ἔχομεν αἰτίαν ὦ Στίλπων, σέ τε γὰρ λέγουσιν διαφθείρειν τοὺς ἐντυγχάνοντάς σοι ἀνωφελῆ καὶ ἐριστικὰ σοφίσματα διδάσκοντα, ἐμέ τε ὡσαύτως. μηδὲν οὖν διαφέρειν ἐπιτριβομένοις καὶ κακῶς πάσχουσιν, ἢ μετὰ φιλοσόφου ζῆν, ἢ ἑταίρας. κατὰ γὰρ τὸν Ἀγάθωνα γυνὴ τὸ σῶμα δι' ἀργίαν ψυχῆς φρόνησιν ἐντὸς οὐκ ἀργὸν φορεῖ. Γναθαίνης

δὲ πολλὰς

δὲ πολλὰς ἀποκρίσεις ἀνέγραψεν ὁ Λυγκεύς. παρασίτου γάρ τινος ὑπὸ γραὸς τρεφομένου, καὶ τὸ σῶμα εὖ ἔχοντος, χαριέντως ἔφη ὦ νεανίσκε τὸ σωμάτιον διάκεισαι. τί οὖν οἴει εἰ μὴ συνεκοιτώμην, τῷ λιμῷ ἂν ἔφη ἀπέθανες. Παυσανίου δὲ τοῦ Λάκκου ὀρχουμένου, καὶ εἰς κάδον τινὰ ἐμπεσόντος, ὁ λάκκος ἔφη εἰς τὸν κάδον ἐμπέπτωκεν. ἐπιδόντος δέ τινος οἶνον ἐν ψυκτηριδίῳ μικρόν, καὶ εἰπόντος ὅτι ἑκκαιδεκαέτης, μικρός γε ἔφη ὡς τοσούτων ἐτῶν, νεανίσκων δέ τινων παρὰ πότον ὑπὲρ αὐτῆς τυπτόντων ἑαυτούς, ἔφη πρὸς τὸν ἡττώμενον, θάρρει παιδίον. οὐ γὰρ στεφανίτης ὁ ἀγών ἐστιν, ἀλλ᾽ ἀργυρίτης. ὡς δ᾽ ὁ τὴν μνᾶν τῇ θυγατρὶ δοὺς αὐτῆς, οὐδὲν ἔτι ἔφερεν, ἀλλ᾽ ἐφοίτα μόνον. παιδίον ἔφη ὥσπερ πρὸς Ἱππόμαχον τὸν παιδοτρίβην μνᾶν δούς, οἴει ἀεὶ φοιτήσειν. Φρύνης δὲ πικρότερον εἰπούσης αὐτῇ, εἰ δὲ λίθον ἔφη εἶχες, ἀποψήσασθαι ἄν σοι ἐδίδωκα. ἐτύγχανε δὲ ἡ μὲν αἰτίαν ἔχουσα λιθιᾶν ἡ δὲ κοιλίαν προπετεστέραν ἔχειν. τῶν δὲ πινόντων παρ᾽ αὐτῇ βαλλομένων εἰς βολβοφακῆν, καὶ τῆς παιδίσκης ἐν τῷ καθαίρειν εἰς τὸν κόλπον ἐμβαλλομένης τῶν φακῶν, ἡ Γνάθαινα ἔφη κολποφακῆν διανοεῖται ποιεῖν. Ἀνδρονίκου δὲ τοῦ τραγῳδοῦ ἀπ᾽ ἀγῶνός τινος ἐν ᾧ τοὺς Ἐπιγόνους εὐημερήκει, πίνειν μέλλοντος παρ᾽ αὐτῇ, καὶ τοῦ παιδὸς κελεύοντος τὴν Γνάθαιναν προαναλῶσαι, ὀλομένη παίδων ἔφη ποῖον εἴρηκας λόγον. πρὸς δὲ ἀδολέσχην τινὰ διηγούμενον ὅτι παραγίνοιτο ἀφ᾽ Ἑλλησπόντου, πῶς οὖν φησὶν εἰς τὴν πρώτην πόλιν οὐχ ἥκεις τῶν ἐκεῖ, τοῦ δ᾽ εἰπόντος εἰς ποίαν; εἰς Σίγειον εἶπεν. εἰσελθόντος δέ τινος ὡς αὐτὴν καὶ ἰδόντος ἐπί τινος ἀγγείου ᾠά, εἰπόντος τε ὠμὰ ταῦτα Γνάθαινα, ἢ ἑφθά; ἔγχαλκα ἔφη παιδίον. Χαιρεφῶντος δὲ ἀκλήτου ἐπὶ δεῖπνον ἐλθόντος, προπιοῦσα ποτήριον αὐτῷ ἡ Γνάθαινα, λαβὲ ἔφησεν ὑπερήφανε, καὶ ὅς, ἐγὼ ὑπερήφανος, τίς δὲ μᾶλλον εἶπεν ἡ Γνάθαινα, ὃς οὐδὲ καλούμενος ἔρχῃ. Νικὼ δὲ ἡ αἲξ ἐπικαλουμένη φησὶν ὁ Λυγκεύς, παρασίτου τινὸς ἀπαντήσαντος λεπτοῦ ἐξ ἀρρωστίας, ὡς ἰσχνὸς ἔφη. τί γὰρ οἴει με ἐν τρισὶν ἡμέραις καταβεβρωκέναι, ἤτοι τὴν λήκυθον ἔφη ἢ τὰ ὑποδήματα. † Μετάνειρα ἡ ἑταίρα Δημοκλέους τοῦ παρασίτου λαγυνίωνος ἐπικλήν, καταπεσόντος ἔν τινι κονιάματι. καὶ γὰρ σὺ φησὶ σεαυτὸν ἔδωκας οὐ ψηφοῖς εἰσὶν. διεπηδῶντος δ᾽ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πλησίον κλίνην, πρόσεχε φησὶ μὴ ἀνατραπῇς. ταῦτα ἱστορεῖ Ἡγήσανδρος. Ἀριστόδημος δ᾽ ἐν δευτέρῳ γελοίων ἀπομνημονευμάτων, Γνάθαιναν φησὶ δύο ἐμισθώσαντο στρατιώτης καὶ μαστιγίας, ἀναγωγότερον οὖν τοῦ στρατιώτου λάκκον αὐτὴν εἰπόντος, πῶς ἔφησεν, ἢ ὅτι δύο ποταμοὶ ἐμβάλλετέ μοι Λύκος καὶ Ἐλεύθερος; ἐπὶ δὲ τὴν θυγατέρα τῆς Γναθαίνης πτωχῶν ἐραστῶν κωμαζόντων καὶ ἀπειλούντων κατασκάψειν τὴν οἰκίαν, ἐν ἐνεχυρᾶσαι γὰρ δικέλλας, ἀλλ᾽ εἰ ταῦτ᾽ εἴχεθ᾽ ὑμεῖς εἶπεν ἡ Γνάθαινα, ἐνεχυράσαντες ταῦτα τὸ μίσθωμα ἂν ἀπεστάλατε. ἐμμελὴς δὲ ἦν πάνυ ἡ Γνάθαινα, καὶ οὐκ ἀνάστεγος φθέγξασθαι, ἥτις καὶ νόμον συσσιτικὸν συνέγραψε, καθ᾽ ὃν δεῖ τοὺς ἐραστὰς ὡς αὐτὴν καὶ θυγατέρα εἰσιέναι, κατὰ ζῆλον τῶν τὰ τοιαῦτα συνταξαμένων φιλοσόφων. ἀνέγραψε δ᾽ αὐτὸν Καλλίμαχος ἐν τῷ τρίτῳ πίνακι τῶν νόμων, καὶ ἀρχὴν αὐτοῦ τήνδε παρέθετο. ὁ δὲ νόμος ἴσος ἐγράφη καὶ ὅμοιος, στίχων τριακοσίων εἰκοσιτριῶν. Καλλίστιον δὲ τὴν ἐπικληθεῖσαν Πτωχελένην μαστιγίας ἐμισθώσατο. θέρους δὲ ὄντος, ἐπεὶ γυμνὸς κατέκειτο, τοὺς τύπους τῶν πληγῶν ἰδοῦσα, πόθεν οὗτοι τάλαν εἶπεν. καὶ ὅς παιδὸς ὄντος μου ζωμὸς κατεχύθη, ἡ δὲ δηλαδὴ μόσχειος. Μενάνδρῳ τῷ ποιητῇ δυσημερήσαντι καὶ εἰσελθόντι εἰς τὴν οἰκίαν Γλυκέρα προσενέγκασα γάλα, παρεκάλει ῥοφῆσαι, ὁ δὲ οὐ θέλω εἶπεν, ἦν γὰρ ἐφεστηκυῖα γραῦς αὐτῷ, ἡ δὲ ἀποφύσα καὶ τῷ κάτω χρῶ. Θαῒς ἐραστοῦ τινὸς αὐτῆς ἀλαζόνος παρὰ πολλῶν ποτήρια χρησαμένου, καὶ λέγοντος θέλειν ταῦτα συγκόψαι, ἄλλα δὲ κατασκευάσαι, ἀπολεῖς ἔφη ἑκάστου τὸ ἴδιον. Λεόντιον κατακειμένη μετ᾽ ἐραστοῦ, ἐπεισελθούσης εἰς τὸ συμπόσιον Γλυκέρας, καὶ τοῦ ἐραστοῦ αὐτῆς ταύτῃ μᾶλλον προσέχοντος, κατάστυγνος ἦν, ὡς δ᾽ ἐπιστρέψας ὁ γνώριμος αὐτὴν ἠρώτησε τί λυπεῖται, ἡ ὑστέρα με λυπεῖ ἔφη. πρὸς Λαΐδα τὴν Κορινθίαν ἐραστὴς ἀποσφράγισμα πέμψας ἐκέλευε παραγίνεσθαι, ἡ δ᾽ οὐ δύναμαι εἶπε πηλός ἐστι. Θαῒς πρὸς Γράσωνα πορευομένη ἐραστήν, ἐπεί τις αὐτὴν ἠρώτα ποῖ πορεύεται, εἶπεν, Αἰγεῖ συνοικήσουσα τῷ Πανδίονος. Φρύνη συνδειπνοῦσα ποτὲ Γράσωνι ἄρασα φορίνην λαβὲ εἶπε καὶ κατάφαγε. πέμψαντός δέ τινος αὐτῇ τῶν γνωρίμων οἶνον χρηστὸν μέν, ὀλίγον δέ, καὶ λέγοντος ὅτι δεκαέτης ἐστί, μικρὸς ὡς πολλῶν ἐτῶν ἔφη. ζητουμένου δὲ ἔν τινι συμποσίῳ διὰ τίνα αἰτίαν οἱ στέφανοι κρέμανται, εἶπεν ὅτι ψυχαγωγοῦσι. μαστιγίου δέ τινος μειρακιευομένου πρὸς αὐτήν, καὶ φαμένου πολλαῖς συμπεπλέχθαι, καθ᾽ ὑπόκρισιν ἐσκυθρώπασεν. ἐπερωτήσαντος δὲ τὴν αἰτίαν, ὀργίζομαί σοι εἶπεν, ὅτι πολλὰς ἔχεις. φιλάργυρος δέ τις ἐραστὴς ὑποκοριζόμενος αὐτὴν εἶπεν, Ἀφροδίσιον εἶ Πραξιτέλους. ἡ δὲ σὺ δ᾽ Ἔρως Φειδίου. ἐπεὶ δὲ καὶ τῶν πολιτικῶν οἶδά τινας, μνημονεύοντας αὐτῶν ἢ κατηγοροῦντας ἢ ἀπολογουμένους, μνησθήσομαι καὶ τούτων. Δημοσθένης μὲν γὰρ ἐν τῷ κατὰ Ἀνδροτίωνος Σινώπης μέμνηται καὶ Φανοστράτης, καὶ περὶ μὲν τῆς Σινώπης Ἡρόδικος ὁ Κρατήτειος ἐν ἕκτῳ κωμῳδουμένων φησίν, ὅτι Ἄβυδος ἐκαλεῖτο διὰ τὸ γραῦς εἶναι. μνημονεύει δ᾽ αὐτῆς Ἀντιφάνης ἐν Ἀρκάδι, καὶ ἐν Κνιπηρῷ, ἐν Ἀκεστρίᾳ, ἐν Ἁλιευομένῃ, ἐν Νεοττίδι. καὶ Ἄλεξις ἐν Κλεοβουλίνῃ. καὶ Καλλικράτης ἐν Μοσχίωνι. περὶ δὲ τῆς Φανοστράτης Ἀπολλόδω-

Ἑταιρῶν ἀποφθέγματα διάφορα.

Ἑταιρῶν [illegible]ροι.

ρος φησὶν ἐν τῷ περὶ τῶν Ἀθήνησιν ἑταιρίδων, ὅτι Φθειροπύλη ἐπεκαλεῖτο, ἐπειδήπερ ἐπὶ τῆς θύρας ἑστῶσα ἐφθειρίζετο. Ὑπερίδης δὲ ἐν τῷ κατὰ Ἀρισταγόρας φησὶν καὶ πάλιν τὰς ἀφύας καλουμένας τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκαλέσατε. ἑταιρῶν ἐπωνυμία αἱ ἀφύαι, περὶ ὧν ὁ προειρημένος Ἀπολλόδωρος φησίν, Σταγόνιον καὶ Ἄνθις ἀδελφαί, αὗται ἀφύαι ἐκαλοῦντο, ὅτι καὶ λευκαὶ καὶ λεπταὶ οὖσαι, τοὺς ὀφθαλμοὺς μεγάλους εἶχον. Ἀντιφάνης δ' ἐν τῷ περὶ ἑταιρῶν, Νικοστρατίδα φησὶν ἀφύην κληθῆναι διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. ὁ δ' αὐτὸς Ὑπερίδης ἐν τῷ κατὰ Μαντιθέου αἰτίας περὶ Γλυκέρας τάδε λέγει, ἄγων Γλυκέραν τε τὴν Θαλασσίδος ζεῦγος ἔχων ἄδηλον, αὕτη δ' ἦν ἡ παρ' Ἁρπάλῳ συνοικοῦσα. περὶ ἧς φασὶ Θεόπομπος ἐν ταῖς περὶ τῆς Χίας ἐπιστολαῖς, ὅτι μετὰ τὸν τῆς Πυθιονίκης θάνατον, ὁ Ἅρπαλος μετεπέμψατο τὴν Γλυκέραν Ἀθήνηθεν, ἣν καὶ ἐλθοῦσαν οἰκεῖν ἐν τοῖς βασιλείοις τοῖς ἐν Ταρσῷ, καὶ προσκυνεῖσθαι ὑπὸ τοῦ πλήθους βασίλισσαν προσαγορευομένην, ἀπειρῆσθαί τε ἐπὶ πᾶσι μὴ στεφανοῦν Ἅρπαλον, ἐὰν μὴ καὶ Γλυκέραν στεφανῶσιν. ἐν Ῥωσσῷ δὲ καὶ εἰκόνα χαλκῆν αὐτῆς ἱστάναι τολμῆσαι παρ' αὐτὴν ἑαυτοῦ. τὰ ὅμοια δὲ εἴρηκε καὶ Κλείταρχος ἐν ταῖς περὶ Ἀλέξανδρον ἱστορίαις. ὁ δὲ γράψας τὸν Ἀγῆνα τὸ σατυρικὸν δραμάτιον, εἴτε Πύθων ἐστὶν ὁ Καταναῖος, ἢ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος φησί, Καὶ μὴν ἀκούω μυριάδας τὸν Ἅρπαλον Αὐτοῖσι τῶν Ἀγῆνος οὐκ ἐλάττονας Σίτου παραπέμψαι καὶ πολίτην γεγονέναι, Γλυκέρας ὁ σῖτος οὗτος ἦν, ἔσται δ' ἴσως Αὐτοῖς ὀλέθρου, κοὐχ ἑταίρας ἀρραβών. Λυσίας δ' ἐν τῷ πρὸς Λαΐδα, εἴγε γνήσιος ὁ λόγος τούτων μνημονεύει, Φιλύρα γε ἐπαύσατο πορνευομένη ἔτι νέα οὖσα, καὶ Σκιώνη, καὶ Ἱππάφεσις, καὶ Θεόκλεια καὶ Ψαμάθη, καὶ Λαγνίσκα, καὶ Ἄνθεια. μήποτε δὲ δεῖ γράφειν ἀντὶ τῆς Ἀνθείας Ἀντείαν. οὐ γὰρ εὑρίσκομεν παρ' οὐδενὶ Ἄνθειαν ἀναγεγραμμένην ἑταίραν. ἐπὶ δὲ Ἀντείας καὶ ὅλον δρᾶμα ἐπιγραφόμενον, ὡς προεῖπον Εὐνίκου ἢ Φιλύλλιος αὐτεία ἐστί, καὶ ὁ τὸν κατὰ Νεαίρας δὲ λόγον γράψας μνημονεύει αὐτῆς. ἐν δὲ τῷ κατὰ Φιλωνίδου βιαίων, ὁ Λυσίας εἰ γνήσιος ὁ λόγος, καὶ Ναΐδος τῆς ἑταίρας μέμνηται, καὶ ἐν τῷ πρὸς Μέδοντα ψευδομαρτυριῶν, ἐπώνυμον δ' ἐστὶ τοῦτο ἑταίρας. τὸ γὰρ κύριον ἦν Οἴα, ὡς Ἀντιφάνης εἴρηκεν ἐν τῷ περὶ ἑταιρῶν Ἀντίκυραν αὐτὴν φάσκων κληθῆναι, ἤτοι ὅτι συνέπινε παρακινοῦσι καὶ μεμηνόσιν, ἢ ὅτι αὐτὴν ἀναλαβὼν ὁ ἰατρὸς Νικόστρατος, καὶ ἀποθνήσκων κατέλιπεν αὐτῇ πολὺν ἐλλέβορον, ἄλλο δὲ οὐδέν. καὶ Λυκοῦργος ἐν τῷ κατὰ Λεωκράτους Εἰρηνίδος ἑταίρας μέμνηται, ὡς ἑταιρούσης τῷ Λεωκράτει. Νικοῦς δὲ Ὑπερίδης μνημονεύει ἐν τῷ κατὰ Πατροκλέους, αὕτη δὲ ὅτι αἲξ ἐπεκαλεῖτο προείπομεν διὰ τὸ θαλλὸν τὸν κάπηλον ἐξαναλῶσαι, ὅτι δὲ θαλλῷ χαίρουσιν αἱ αἶγες, διόπερ οὐδ' εἰς ἀκρόπολιν ἄνεισι τὸ ζῷον, οὐδ' ὅλως Ἀθηνᾷ θύεται, διὰ τοῦτο ἄλλος ἔσται λόγος. ἀλλ' ὅτι γε Σοφοκλῆς ἐν Ποιμέσιν, ὅτι θαλλοφαγεῖ τὸ ζῷον φησὶν οὕτως, Ἑωθινὸς γὰρ πρίν τιν' αὐλιτῶν ὁρᾶν Θαλλὸν χιμαίρᾳ προσφέρων νέον πόδα, Εἶδον στρατὸν στείχοντα παρ' ἀλίαν ἄκραν. Μνημονεύει τῆς Ναννίου καὶ Ἄλεξις ἐν Ταραντίνοις οὕτως, Νάννιον δὲ μαίνεται ἐπὶ τοῦ Διονύσου, κωμῳδῶν αὐτὴν ὡς μέθυσον. Μένανδρος δ' ἐν Ψευδηρακλεῖ φησίν, οὐκ ἔπειρα Νάννιον. Ἀντιφάνης δὲ ἐν τῷ περὶ ἑταιρῶν Προσκήνιον φησὶν ἐπεκαλεῖτο ἡ Νάννιον, ὅτι πρόσωπόν τε ἀστεῖον εἶχε, καὶ ἐχρῆτο χρυσίοις καὶ ἱματίοις πολυτελέσι, ἐκδῦσα δὲ ἦν αἰσχροτάτη. ἦν δὲ Κορώνη τῆς Ναννίου θυγάτηρ τὸ τῆς τήθης ἀναφέρουσα ἐκ τριπορνείας ὄνομα. καὶ Νεμεάδος δὲ τῆς αὐλητρίδος Ὑπερείδης μνημονεύει ἐν τῷ κατὰ Πατροκλέους, περὶ ἧς ἄξιον θαυμάζειν, πῶς περιεῖδον Ἀθηναῖοι οὕτω προσαγορευομένην τὴν πόρνην πανηγύρεως ἐνδοξοτάτης ὀνόματι κεχρημένην. κεκώλυτο γὰρ τὰ τοιαῦτα τίθεσθαι ὀνόματα, οὐ μόνον ταῖς ἑταιρούσαις, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἄλλαις δούλαις, ὥς φησι Πολέμων ἐν τοῖς περὶ ἀκροπόλεως. καὶ Σινώπης δὲ τῆς ἡμῶν ὡς σὺ φῂς Κυνοῦλκε, καὶ Ὑπερείδης μέμνηται ἐν τῷ κατὰ Ἀρισταγόρας δευτέρῳ λέγων οὕτως, Ἔστι Λαῒς μὲν ἡ δοκοῦσα τῶν πώποτε Διενηνοχέναι τὴν ὄψιν, καὶ Σινώπην καὶ Μετάνειραν. Νικόστρατος δὲ ὁ τῆς μέσης κωμῳδίας ποιητής, ἐν Πανδρόσῳ οὑτωσὶ λέγων, Ἔπειτα τῆς αὐτῆς ὁδοῦ πρὸς Ἀνδρονίκην Ἐλθοῦσα πέμψαι στρώματ' αὐτὴν κέλευε φησί, καὶ παρὰ Σινώπην χαλκώματα. Μένανδρος δ' ἐν Κόλαξι τάσδε καταλέγει ἑταίρας. Χρυσίδα, Κορώνην, Ἀντίκυραν, Ἰσχάδα καὶ Νάννιον ἔσχηκας ὡραίαν σφόδρα. Φιλέταιρος ἐν Κυναγίδι, Οὐχὶ κερκώπη μὲν ἤδη γέγονεν ἔτη τρισχίλια, Ἡ δὲ Διοπείθους ἀηδὴς Τέλεσις ἕτερα μυρία. Θεολύτην δ' οἶδεν οὐδεὶς, ὅτε τὸ πρῶτον ἐγένετο. Οὐχὶ Λαῒς μὲν τελευτῶσ' ἀπέθανε βινουμένη; Καὶ γαλθύας καὶ κορώνας οὐ λέγω, Περὶ δὲ Ναΐδος σιωπῶ, γομφίους γὰρ οὐκ ἔχει. Θεόφιλος Φιλαύλῳ, Τοῦ μή ποτ' αὐτὸν ἐμπεσεῖν εἰς Λαΐδα Φερόμενον, ἢ Μηκωνίδα, ἢ Σισύμβριον, Ἢ Βάραθρον, ἢ Θαλλοῦσαν, ἢ τούτων τινὰ Ὧν ἐμπλέκουσι τοῖς λίνοις αἱ μαστροποί, Ἢ Νάννιον, ἢ Μαλθάκην. Τοσαῦτ' εἰπὼν μετά τινος τροχιλίας ὁ Μυρτίλος, μή τι βιοῦτεν ὑμεῖς οἱ φιλόσοφοι ἔφη, οἳ καὶ περὶ τῶν ἡδονικῶν καλουμένων αὐτοὶ τὸν τῆς ἡδονῆς τοῖχον ὑποσκάπτοντες, ὥς πού ὁ Ἐραθένης φησί, κἀμοὶ μὲν τὰ καλὰ τῶν ἑταιρῶν ἀποφθέγματα πεπεράνθω μέχρι τούτων. ἐπ' ἄλλο δ' εἶδος μεταβήσομαι λόγων, καὶ πρῶτόν γε μνησθήσομαι τοῦ φιλαληθεστάτου Ἐπικούρου, ὅστις ἐγκυκλίου

παιδείας

Caprum in arce immolare nefas erat.

παιδείας ἀμύητος ὤν, ἐμακάριζε καὶ τοὺς ὁμοίως αὐτῷ ἐπὶ φιλοσοφίαν παρερχομένους, διὰ τάσδε φωνὰς προϊέμενος, μακαρίζω σε ὦ οὗτος ὅτι καθαρὸς πάσης αἰτίας ἐπὶ φιλοσοφίαν ὥρμησας. ὅθεν αὐτὸν καὶ ὁ Τίμων φησίν, Γραμματοδιδασκαλίδην ἀναγωγότατον ζωόντων. Οὗτος οὖν Ἐπίκουρος οὐ Λεόντιον εἶχεν ἐρωμένην τὴν ἐπὶ ἑταιρείᾳ διαβόητον γενομένην; ἡ δὲ οὐχ ὅτε φιλοσοφεῖν ἤρξατο, ἐπαύσατο ἑταιροῦσα πᾶσί τε τοῖς ἐπικουρείοις συνῆν ἐν τοῖς κήποις. Ἐπικούρῳ δὲ καὶ ἀναφανδόν, ὡς τ' ἐκεῖνον πολλὴν φροντίδα ποιούμενον αὐτῆς, τοῦτ' ἐμφανίζειν διὰ τῶν πρὸς Ἕρμαχον ἐπιστολῶν. Λεόντιον ἑταίρα. Λαΐδος τε τῆς ἐξ Ὑκκάρων, πόλις δ' αὕτη σικελική, ἀφ' ἧς αἰχμάλωτος γενομένη, ἧκεν εἰς Κόρινθον, ὡς ἱστορεῖ Πολέμων ἐν τῷ ἕκτῳ τῶν πρὸς Τίμαιον, ἧς καὶ Ἀρίστιππος ἤρα, καὶ Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ, Διογένης τε ὁ κύων, ἣ καὶ Ἀφροδίτη ἡ ἐν Κορίνθῳ ἡ Μελανὶς καλουμένη, νυκτὸς ἐπιφαινομένη ἐμήνυεν ἐραστῶν ἔφοδον πολυταλάντων, οὗ Ὑπερίδης μνημονεύει ἐν τῷ κατὰ Ἀρισταγόρας δευτέρῳ. Λαΐς. Ἀπελλῆς δὲ ὁ ζωγράφος ἔτι παρθένον οὖσαν τὴν Λαΐδα θεασάμενος ἀπὸ τῆς πειρήνης ὑδροφοροῦσαν, καὶ θαυμάσας τὸ κάλλος, ἤγαγέ ποτε αὐτὴν εἰς φίλων συμπόσιον, χλευασάντων δ' αὐτὸν τῶν ἑταίρων ὅτι ἀνθ' ἑταίρας παρθένον εἰς τὸ συμπόσιον ἀγάγοι, μὴ θαυμάσητε εἶπεν, ἐγὼ γὰρ αὐτὴν εἰς μέλλουσαν ἀπόλαυσιν, μετ' οὐδ' ὅλην τριετίαν καλὴν δείξω. τὸ δ' αὐτὸ καὶ Σωκράτης ἐμαντεύσατο περὶ Θεοδότης τῆς ἀθηναίας, ὥς φησι Ξενοφῶν ἀπομνημονεύμασιν. ὅτι δὲ καλλίστη εἴη, καὶ στέρνα κρείττω λόγου παντὸς ἔχοι, ἰτέον ἡμῖν ἔφη θεασομένοις τὴν γυναῖκα. οὐ γὰρ δὴ ἀκούσασιν ἔστι κρῖναι τὸ κάλλος. οὕτω δ' ἦν ἡ Λαῒς καλή, ὡς καὶ τοὺς ζωγράφους ἐρχομένους πρὸς αὐτὴν ἀπομιμεῖσθαι τῆς γυναικὸς τοὺς μαστούς, καὶ τὰ στέρνα, διαζηλοτυπουμένη δὲ ἡ Λαῒς ποτε Φρύνη πολλὴν ἐραστῶν εἶχεν ὅμιλον, οὐ διακρίνουσα πλούσιον ἢ πένητα, οὐδ' ὑβριστικῶς αὐτοῖς χρωμένη. Θεοδότη. Lib. 1. Ἀρίστιππος δὲ κατὰ ἔτος συνδιημέρευεν αὐτῇ ἐν Αἰγίνῃ τοῖς Ποσειδωνίοις, καὶ ὀνειδιζόμενος ὑπὸ οἰκέτου, ὅτι σὺ μὲν αὐτῇ τοσοῦτον ἀργύριον δίδως, ἡ δὲ προῖκα Διογένει τῷ κυνὶ συγκυλίεται, ἀπεκρίνατο, ἐγὼ Λαΐδι χορηγῶ πολλά, ἵνα αὐτὸς αὐτῆς ἀπολαύω, οὐχ ἵνα μὴ ἄλλος. τοῦ δὲ Διογένους εἰπόντος αὐτῷ, ὦ Ἀρίστιππε κοινῇ συνοικεῖς πόρνῃ, ἢ κύνιζε οὖν ὡς ἐγὼ ἢ πέπαυσο. καὶ ὁ Ἀρίστιππος ἆρά γε μή τι σοι ἄτοπον δοκεῖ εἶναι Διογένες οἰκίαν οἰκεῖν, ἐν ᾗ πρότερον ᾤκησαν ἄλλοι; οὐ γὰρ ἔφη. τί δὲ ναῦν ἐν ᾗ πολλοὶ πεπλεύκασιν; οὐδὲ τοῦτο ἔφη. οὕτως οὖν οὐδὲ γυναικὶ συνεῖναι ἄτοπον ἐστίν, ᾗ πολλοὶ κέχρηνται. Νυμφόδωρος δ' ὁ συρακούσιος ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ θαυμαζομένων, ἐξ Ὑκκάρου φησὶ σικελικοῦ φρουρίου εἶναι τὴν Λαΐδα. Στράτις δ' ἐν μακεδόσιν ἢ παυσανίᾳ, κορινθίαν αὐτὴν εἶναι φησὶ διὰ τούτων, εἰσὶ δ' ἔθεν αἱ παῖδες αὗται καὶ τίνες; Νῦν μὲν ἥκουσι μεγαρόθεν, εἰσὶ δὲ κορίνθιαι, Λαῒς μὲν ἡ μέγα κλέος. Λαΐδα ταφῆναι τὸν τάφον. Τίμαιος δ' ἐν τῇ τρισκαιδεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν ἐξ Ὑκκάρων, καθὰ καὶ Πολέμων εἴρηκεν, ἀναιρεθῆναι φάσκων αὐτὴν ὑπό τινων γυναικῶν ἐν Θετταλίᾳ ἐρασθεῖσάν τινος Παυσανίου θετταλοῦ διὰ φθόνον, καὶ δυσζηλίαν ταῖς ξυλίναις χελώναις τυπτομένην ἐν Ἀφροδίτης ἱερῷ, διὸ καὶ τὸ τέμενος κληθῆναι ἀνοσίας Ἀφροδίτης. δείκνυσθαι δ' αὐτῆς τάφον παρὰ τῷ πηνειῷ, ἔχοντα ὑδρίαν λιθίνην, καὶ ἐπίγραμμα τόδε, Τῆς δὲ ποθ' ἡ μεγάλαυχος ἀνίκητός τε πρὸς ἀλκὴν Ἑλλὰς ἐδουλώθη κάλλεος ἰσοθέου, Λαΐδος, ἣν ἐτέκνωσεν ἔρως, θρέψεν δὲ Κόρινθος, Κεῖται δ' ἐν κλεινοῖς θετταλικοῖς πεδίοις. Αὐτοσχεδιάζουσιν οὖν οἱ λέγοντες αὐτὴν ἐν Κορίνθῳ τεθάφθαι πρὸς τῷ κρανίῳ. Ἀριστοτέλης δὲ ὁ σταγειρίτης οὐκ ἐξ Ἑρπυλλίδος τῆς ἑταίρας ἐπαιδοποίησε Νικόμαχον, καὶ συνῆν ταύτῃ μέχρι θανάτου; ὥς φησιν Ἕρμιππος ἐν τῷ περὶ Ἀριστοτέλους πρώτῳ, ἐπιμελείας φάσκων τῆς δεούσης τετυχηκέναι ἐν ταῖς τοῦ φιλοσόφου διαθήκαις. Διατριβὴν αὐτὴν ἐξ ὧν ἐπιμελείας ἐγώ μεν. ὁ δὲ καλὸς ἡμῶν Πλάτων οὐκ Ἀρχεάνασσαν τὴν κολοφωνίαν ἑταίραν ἠγάπα, ὡς καὶ ᾄδειν εἰς αὐτὴν τάδε, Ἀρχεάνασσαν ἔχω τὴν ἐκ Κολοφῶνος ἑταίρην, Ἧς καὶ ἐπὶ ῥυτίδων πικρὸς ἔπεστιν ἔρως. Ἆ δειλοὶ νεότητος ἀπαντήσαντες ἐκείνης, Πρωτοπόρου δι' ὅσης ἤλθετε πυρκαϊῆς. Περικλῆς δὲ ὁ ὀλύμπιος, ὥς φησι Κλέαρχος ἐν πρώτῳ ἐρωτικῶν, οὐχ ἕνεκεν Ἀσπασίας τῆς νεωτέρας ἀλλὰ τῆς Σωκράτει τῷ σοφῷ συγγενομένης, καίπερ τηλικοῦτον ἀξίωμα συνέσεως καὶ πολιτικῆς δυνάμεως κτησάμενος, οὐ συνετάραξε πᾶσαν Ἑλλάδα. ἦν δ' οὗτος ἀνὴρ πρὸς ἀφροδίσια πάνυ καταφερής, ὅστις καὶ τῇ τοῦ υἱοῦ γυναικὶ συνῆν, ὡς Στησίμβροτος ὁ θάσιος ἱστορεῖ, κατὰ τοὺς αὐτοὺς αὐτῷ χρόνους γενόμενος, καὶ ἑωρακὼς αὐτὸν ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ περὶ Θεμιστοκλέους καὶ Θουκυδίδου καὶ Περικλέους. Ἀντισθένης δὲ ὁ σωκρατικὸς ἐρασθέντα φησὶν αὐτὸν Ἀσπασίας, δὶς τῆς ἡμέρας εἰσιόντα καὶ ἐξιόντα ἀπ' αὐτῆς ἀσπάζεσθαι τὴν ἄνθρωπον, καὶ φευγούσης ποτὲ αὐτῆς γραφὴν ἀσεβείας, λέγων ὑπὲρ αὐτῆς πλείονα ἐδάκρυσεν, ἢ ὅτε ὑπὲρ τοῦ βίου καὶ τῆς οὐσίας ἐκινδύνευσεν. καὶ Κίμωνος δὲ Ἐλπινίκῃ τῇ ἀδελφῇ παρανόμως συνόντος, εἶθ' ὕστερον ἐκδοθείσης Καλλίᾳ, καὶ φυγαδευθέντος μισθὸν ἔλαβε τῆς καθόδου αὐτοῦ ὁ Περικλῆς τὸ τῇ Ἐλπινίκῃ μιχθῆναι. Πυθαίνετος ἐν τρίτῳ περὶ Αἰγίνης Περίανδρον φησὶν ἐξ Ἐπιδαύρου τὴν Προκλέους θυγατέρα Μέλισσαν ἰδόντα πελοποννησιακῶς ἠμφιεσμένην, ἀναμπέχονος γὰρ καὶ μονοχίτων ἦν, καὶ ᾠνοχόει τοῖς ἐργαζομένοις, ἐρασθέντα γῆμαι. Γύγης δὲ τοῦ ἀπ' ἐμὲ τῶν Βασιλέως, ὃς

A 2 ἦν τρίτος

ἣν τρίτος ἀπὸ Πύῤῥου τοῦ ἐπ' Ἰταλίαν στρατεύσαντος, ἐρωμένη ἦν Τίγρις ἡ λευκαδία, ἣν Ὀλυμπιὰς ἡ τοῦ νεανίσκου μήτηρ φαρμάκοις ἀπέκτεινε. καὶ Οὐλπιανὸς ὥσπερ ἕρμαιόν τι ἔτι λαλοῦντος τοῦ Μυρτίλου ἔφη. εἰ ἔχομεν ἀρσενικῶς εἰρημένον τὸν Τίγριν, Φιλήμονα γὰρ οἶδα τοῦτ' εἰρηκότα νεαίρᾳ,

Τίγρις ἀρσενικῶς.

Ὥσπερ Σέλευκος δεῦρ' ἔπεμψε τὴν τίγριν, Ἣν εἴδομεν ἡμεῖς τῷ Σελεύκῳ πάλιν ἔδει, Τί ἡμᾶς παρ' ἡμῶν ἀντιπέμψαι θηρίον Τρυγέρανον, οὐ γὰρ γίνεται τοῦτ' αὐτόθι, Πρὸς ὃν ὁ Μυρτίλος ἔφη, ἐπεὶ πρὸ ἡμῶν ἐμποδὼν ἐγένου κατάλογον γυναικῶν ποιουμένοις, οὐ περὶ τῶν Σωσικράτους τοῦ φαναγορείτου οἴσεις, ἢ τὸν τῶν γυναικῶν κατάλογον Νικαινέτου τοῦ σαμίου ἢ ἀβδηρίτου, μικρὸν ἀποσχὼν ὑπὲρ τὴν παρὰ σοῦ τρέψομαι πόσιν Φοῖνιξ γεραιέ. μάθε οὖν ὅτι ἀρσενικῶς εἴρηκε τὸν τίγριν Ἄλεξις ἐν πυραύνῳ οὕτως, Ἄνοιγ' ἄνοιγε τὴν θύραν, ἐλάνθανον Πάλαι περιπατῶν ἀνδρίας ἀλήθων, ὄνος ποτάμιος ἵππος τοῖχος, ὁ Σελεύκου τίγρις. ἔχων δὲ καὶ ἄλλα μαρτύρια ἀνατίθεμαι τὰ νῦν ἕως ἂν ἀπομνημονεύσω τὸν περὶ τῶν καλῶν γυναικῶν κατάλογον. Κλέαρχος γὰρ περὶ Ἐπαμινώνδου φησὶν οὕτως, Ἐπαμινώνδας ὁ θηβαῖος σεμνότερον μὲν τούτων, οὐκ εὐσχημόνως δὲ περὶ τὰς ὁμιλίας ἐσφάλλετο τὴν γνώμην, εἴ τις θεωροίη τὰ πραχθέντα αὐτῷ περὶ τὴν λάκωνος γυναῖκα. Ὑπερείδης δὲ ὁ ῥήτωρ, ἐκ τῆς πατρῴας οἰκίας τὸν υἱὸν ἀποβαλὼν Γλαύκιππον, Μυῤῥίνην τὴν πολυτελεστάτην ἑταίραν ἀνέλαβε, καὶ ταύτην μὲν ἐν ἄστει εἶχεν. ἐν πειραιεῖ δὲ Ἀρισταγόραν, Φίλαν δ' ἐν Ἐλευσῖνι, ἣν πολλῶν ὠνησάμενος χρημάτων εἶχεν ἐλευθερώσας, ὕστερον δὲ καὶ οἰκουρὸν αὐτὴν ἐποιήσατο, ὡς Ἰδομενεὺς ἱστορεῖ.

Καλῶν ἑταιρῶν.

ἐν δὲ τῷ ὑπὲρ Φρύνης λόγῳ Ὑπερείδης ὁμολογῶν ἐρᾶν τῆς γυναικός, καὶ οὐδέ πω τοῦ ἔρωτος ἀπηλλαγμένος τὴν προειρημένην Μυῤῥίνην εἰς τὴν οἰκίαν εἰσήγαγεν. ἦν δὲ ἡ Φρύνη ἐκ θεσπιῶν. κρινομένη δὲ ὑπὸ Εὐθίου τὴν ἐπὶ θανάτῳ, ἀπέφυγε. διόπερ ὀργισθεὶς ὁ Εὐθίας οὐκ ἔτι εἶπεν ἄλλην δίκην, ὥς φησιν Ἕρμιππος, ὁ δὲ Ὑπερείδης συναγορεύων τῇ Φρύνῃ ὡς οὐδὲν ἤνυε λέγων, ἐπίδοξοί τε ἦσαν οἱ δικασταὶ καταψηφισάμενοι, παραγαγὼν αὐτὴν εἰς τοὐμφανὲς, καὶ περιῤῥήξας τοὺς χιτωνίσκους, γυμνά τε τὰ στέρνα ποιήσας, τοὺς ἐπιλογικοὺς οἴκτους ἐκ τῆς ὄψεως αὐτῆς ἐπεῤῥητόρευσε, δεισιδαιμονῆσαί τε ἐποίησε τοὺς δικαστὰς τὴν Ὑποφῆτιν καὶ ζάκορον Ἀφροδίτης ἐλαίῳ χρισάμενος μὴ ἀποκτεῖναι, καὶ ἀφεθείσης ἐγράφη μετὰ ταῦτα ψήφισμα, μηδένα οἰκτίζεσθαι τῶν λεγόντων ὑπέρ τινος, μηδὲ βλεπόμενον τὸν κατηγορούμενον, ἢ τὴν κατηγορουμένην κρίνεσθαι.

Φρύνη.

ἦν δὲ ὄντως μᾶλλον ἡ Φρύνη καλὴ ἐν τοῖς μὴ βλεπομένοις, διόπερ οὐδὲ ῥᾴδιον ἦν αὐτὴν ἰδεῖν γυμνήν. ἐχίσαρκον γὰρ χιτώνιον ἠμπείχετο, καὶ τοῖς δημοσίοις οὐκ ἐχρῆτο βαλανείοις. τῇ δὲ τῶν ἐλευσινίων πανηγύρει καὶ τῇ τῶν ποσειδωνίων, ἐν ὄψει τῶν πανελλήνων πάντων ἀποτιθεμένη θοἰμάτιον καὶ λύσασα τὰς κόμας ἐνέβαινε τῇ θαλάττῃ, καὶ ἀπ' αὐτῆς Ἀπελλῆς τὴν ἀναδυομένην ἀπεγράψατο. καὶ Πραξιτέλης δὲ ὁ ἀγαλματοποιὸς ἐρῶν αὐτῆς τὴν Κνιδίαν ἀφροδίτην ἀπ' αὐτῆς ἐπλάσατο, καὶ ἐν τῇ τοῦ ἔρωτος βάσει τῇ ὑπὸ τὴν σκηνὴν τοῦ θεάτρου ἐπιγράψειν, Πραξιτέλης ὃν ἔπασχε διηκρίβωσεν ἔρωτα, Ἐξ ἰδίης ἕλκων ἀρχέτυπον κραδίης, Φρύνῃ μισθὸν ἐμοῖο διδοὺς ἐμὲ, Φίλτρα δὲ βάλλω, Οὐκ ἔτ' οἰστεύων, ἀλλ' ἀτενιζόμενος. ἐκλογὴν τε αὐτῇ τῶν ἀγαλμάτων ἐδίδου, εἴτε τὸν ἔρωτα θέλοι λαβεῖν, εἴτε τὸν ἐπὶ τριπόδων σάτυρον. ἡ δὲ ἑλομένη τὸν ἔρωτα ἀνέθηκεν αὐτὸν ἐν θεσπιαῖς. αὐτῆς δὲ τῆς Φρύνης οἱ περικτίονες ἀνδριάντα ποιήσαντες, ἀνέθηκαν ἐν δελφοῖς χρύσεον ἐπὶ κίονος πεντελικοῦ.

πεντελικοῦ Steph.

κατεσκεύασε δὲ αὐτὸν Πραξιτέλης, ὃν καὶ θεασάμενος Κράτης ὁ κυνικὸς, ἔφη τῆς τῶν ἑλλήνων ἀκρασίας ἀνάθημα. ἕστηκε δὲ καὶ ἡ εἰκὼν αὕτη μέση τῆς Ἀρχιδάμου τοῦ λακεδαιμονίων βασιλέως, καὶ τῆς Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου, ἔχουσα ἐπιγραφὴν, Φρύνη ἐπικλέους θεσπική, ὥς φησιν Ἀλκέτας ἐν δευτέρῳ περὶ τῶν ἐν δελφοῖς ἀναθημάτων. Ἀπολλόδωρος δὲ ἐν τῷ περὶ ἑταιρῶν, δύο ἀναγράφει Φρύνας γεγονέναι, ὧν τὴν μὲν ἐπικαλεῖσθαι Κλαυσιγέλωτα, τὴν δὲ Σαπέρδιον. Ἡρόδικος δὲ ἐν ἕκτῳ κωμῳδουμένων τὴν παρὰ τοῖς ῥήτορσί φησιν ὀνομαζομένην Σηστὸν καλεῖσθαι, διὰ τὸ ἀποσήθειν καὶ ἀποδύειν τοὺς συνόντας αὐτῇ, τὴν δὲ θεσπικήν. ἐπλούτει δὲ σφόδρα ἡ Φρύνη, καὶ ὑπισχνεῖτο τειχιεῖν τὰς Θήβας, ἐὰν ἐπιγράψωσι θηβαῖοι. Ἀλέξανδρος μὲν κατέσκαψεν, ἀνέστησε δὲ Φρύνη ἡ ἑταίρα, ὡς ἱστορεῖ Καλλίστρατος ἐν τῷ περὶ ἑταιρῶν. εἴρηκε δὲ περὶ τοῦ πλούτου αὐτῆς Τιμοκλῆς ὁ κωμικὸς ἐν νεαίρᾳ, πρόκειται τὸ μαρτύριον, καὶ Ἄμφις ἐν κουρίδι. παρεσίτει δὲ τῇ Φρύνῃ Γυλλίων εἷς ὢν τῶν ἀρεοπαγιτῶν, ὡς καὶ Σάτυρος ὁ ὀλύνθιος ὑποκριτὴς Παμφίλῃ. Ἀριστογείτων δ' ἐν τῷ κατὰ Φρύνης τὸ κύριον αὐτῆς φησὶν εἶναι ὄνομα Μνησαρέτην. οὐκ ἀγνοῶ δὲ ὅτι τὸν ἐπιγραφόμενον κατ' αὐτῆς εὐθίου λόγον Διόδωρος ὁ περιηγητὴς Ἀναξιμένους φησὶν εἶναι. Ποσείδιππος δὲ ὁ κωμικὸς ἐν Ἐφεσίᾳ τάδε φησὶ περὶ αὐτῆς, Φρύνη ποθ' ἡμῶν γέγονεν ἐπιφανεστάτη Πολὺ τῶν ἑταιρῶν. καὶ γὰρ εἰ νεωτέρα Τῶν τότε χρόνων εἶ, τόν γ' ἀγῶν' ἀκήκοας, Βλάπτειν δοκοῦσα τοὺς βίους μείζους βλάβας Τὴν ἡλιαίαν εἷλε περὶ τοῦ σώματος, Δήσασα τὴν ψυχὴν μόλις. ἴστε δὲ ὅτι καὶ Δημάδης ὁ ῥήτωρ ἐξ αὐλητρίδος ἑταίρας ἐπαιδοποιήσατο Δημέαν, ὃν φρυαττόμενόν ποτε ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐπεστόμισεν Ὑπερείδης εἰπὼν, οὐ σιωπήσει μειράκιον, μεῖζον τῆς μητρὸς ἔχων τὸ φύσημα. καὶ Βίων

δ' ὁ Βορυ

δ᾽ ὁ Βορυσθενίτης φιλόσοφος ἑταίρας ἦν υἱὸς Ὀλυμπίας Λακαίνης, ὥς φησι Νικίας ὁ Νικαεὺς ἐν ταῖς τῶν φιλοσόφων διαδοχαῖς. Σοφοκλῆς δ᾽ ὁ τραγῳδοποιὸς ἤδη γέρων ὢν, ἠράσθη Θεωρίδος τῆς ἑταίρας, ἱκετεύων οὖν τὴν Ἀφροδίτην φησί, Κλῦθί μου εὐχομένου κουροτρόφε, δός δὲ γυναῖκα, Τὴν δὲ νέων μὲν ἀναίνεσθαι φιλότητα καὶ εὐνήν, Ἡ δ᾽ ἐπιστρεπέσθω πολιοκροτάφοισιν γέρουσιν Ἀ ἰσχὺς ἀπήμβλυνται ~~θυμὸς δὲ~~ θεῖος ἢ μενοινᾷ. Ταῦτα μὲν οὖν ἐκ τῶν εἰς Ὅμηρον ἀναφερομένων, τῆς δὲ Θεωρίδος μνημονεύει λέγων ἔν τινι στασίμῳ οὕτως· φίλα γὰρ ἡ Θεωρίς. πρὸς δὲ δυσμαῖς ὢν τοῦ βίου ὥς φησιν Ἡγήσανδρος Ἀρχίππην ἠγάπησε τὴν ἑταίραν, καὶ τοῦ βίου κληρονόμον κατέλιπεν. ὅτι δὲ γηραιῷ ὄντι τῷ Σοφοκλεῖ συνῆν ἡ Ἀρχίππη, ὁ πρότερος αὐτῆς ἐραστὴς Σμικρίνης ἐρωτώμενος ὑπό τινος τί πράττει Ἀρχίππη, χαριέντως ἔφη. ὥσπερ αἱ γλαῦκες ἐπὶ τάφων κάθηται. ἀλλὰ μὴν καὶ Ἰσοκράτης ὁ τῶν ῥητόρων αἰδημονέστερος, Μετάνειραν εἶχεν ἐρωμένην καὶ Καλλιστώ, ὡς Λυσίας ἱστορεῖ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς. Δημοσθένης δ᾽ ἐν τῷ περὶ παίδων, τὴν Μετάνειραν τοῦ Λυσίου φησὶν ἐρωμένην εἶναι. ἤρα δὲ καὶ ὁ Λυσίας Λαγίδος τῆς ἑταίρας, ἧς ἔγραψεν ἐγκώμιον Κέφαλος ὁ ῥήτωρ, καθάπερ καὶ Ἀλκιδάμας ὁ Ἐλαΐτης ὁ Γοργίου μαθητὴς, ἔγραψε καὶ αὐτὸς ἐγκώμιον Ναΐδος τῆς ἑταίρας. τῆς δὲ Ναΐδα ταύτην Λυσίας ἐν τῷ περὶ Φιλωνίδου γράφων ὧδε, οὖσαν οὖν γυνὴ ἑταίρα Ναῒς ὄνομα, ἧς Ἀρχίας κύριος ἦν. ὁ δ᾽ Ὑμεναῖος ἐπιτήδειος ὁ Φιλωνίδης δ᾽ ἐρᾶν φησί. μνημονεύει αὐτῆς καὶ Ἀριστοφάνης ἐν τῷ Γηρυτάδῃ, μή ποτε δὲ κἀν τῷ Πλούτῳ ἐν ᾧ λέγει, ἐρᾷ δὲ Λαῒς οὐ διὰ σὲ Φιλωνίδου, γραπτέον Ναῒς καὶ οὐ Λαΐς. Ἕρμιππος δ᾽ ἐν τῷ περὶ Ἰσοκράτους, προβαίνοντα φησὶ τῇ ἡλικίᾳ τὸν Ἰσοκράτην ἀναλαβεῖν Λαγίσκαν τὴν ἑταίραν εἰς τὴν οἰκίαν, ἐξ ἧς καὶ γενέσθαι αὐτῷ θυγάτριον. μνημονεύει δ᾽ αὐτῆς Στράττις ἐν τούτοις, Καὶ τὴν Λαγίσκαν τὴν Ἰσοκράτους παλλακὴν Ἰδεῖν με συκάζουσαν εὐναίαν ἔτι, Τόν τ᾽ αὐλοτρύπην αὐτόν. Καὶ Λυσίας δὲ ἐν τῷ περὶ Λαΐδος, εἰ γνήσιος ὁ λόγος, μνημονεύει αὐτῆς καταλέγων καὶ ἄλλας ἑταίρας ἐν τούτοις. Φίλυρα γὰρ τοι ἐπαύσατο πορνευομένη καὶ Σκιώνη, καὶ Ἱππάφεσις καὶ Θεόκλεια καὶ Ψαμάθη καὶ Λαγίσκα καὶ Ἄνθεια καὶ Ἀριστόκλεια. Δημοσθένη τὸν ῥήτορα καὶ τεκνοποιήσασθαι ἐξ ἑταίρας ἔχει λόγος. αὐτὸς γοῦν ἐν τῷ περὶ χρυσοῦ λόγῳ προσαγήοχε τὰ τέκνα ἐπὶ τὸ δικαστήριον ὡς δι᾽ ἐκείνων ἔλεον ἕξων χωρὶς τῆς μητρός, καίτοι ἔθος ἐχόντων τῶν κρινομένων τὰς γυναῖκας ἐπάγεσθαι, ἀλλ᾽ αἰδοῖ τοῦτ᾽ ἐποίησε, φεύγων τὴν διαβολήν. ἀκόλαστος δ᾽ ἦν ὁ ῥήτωρ περὶ τὰ ἀφροδίσια, ὥς φησιν Ἰδομενεύς. Ἀριστάρχου γοῦν τινος ἐρασθεὶς μειρακίου, καὶ δι᾽ αὐτὸ παροινήσας εἰς Νικόδημον, ἐξέκοψεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. παραδέδοται δὲ καὶ περὶ ὄψα καὶ περὶ νέους, καὶ περὶ γυναῖκας πολυτελής. τοιγαροῦν καὶ ὁ γραμματεὺς πότ᾽ αὐτοῦ εἶπε, τί δ᾽ ἄν τις περὶ Δημοσθένους λέγειν δύναιτο, τὰ γὰρ ἐνιαυτῷ μελετηθέντα ἐκείνῳ, μία γυνὴ μιᾷ νυκτὶ συνέχεεν, ἀναλαβεῖν γοῦν καὶ εἰς τὴν οἰκίαν λέγεταί τινα Κνωσίωνα μειρακίσκον, καίτοι γυναῖκα ἔχων, ὡς καὶ αὐτὴν ἀγανακτήσασαν συγκοιμᾶσθαι τῷ Κνωσίωνι. Μυρρίνην δὲ τὴν Σαμίαν ἑταίραν Δημήτριος εἶχεν ὁ βασιλεὺς ὁ τῆς διαδοχῆς τελευταῖος, καὶ ἔξω τοῦ διαδήματος κοινωνὸν εἶχε τῆς βασιλείας, ὥς φησι Νικόλαος ὁ Δαμασκηνός. Πτολεμαῖός τε ὁ τὴν ἐν Ἐφέσῳ διέπων φρουρὰν υἱὸς ὢν τοῦ Φιλαδέλφου βασιλέως Εἰρήνην εἶχε τὴν ἑταίραν, ἥτις ὑπὸ Θρᾳκῶν ἐν Ἐφέσῳ ἐπιβουλευομένου τοῦ Πτολεμαίου, καὶ καταφυγόντος εἰς τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερὸν συγκατέφυγε, καὶ ἀποκτεινάντων αὐτὸν ἐκείνων ἡ Εἰρήνη ἐχομένη τῶν ῥόπτρων τῶν θυρῶν τοῦ ἱεροῦ, ἔρραινε τοῦ αἵματος τοῖς βωμοῖς, ἕως καὶ αὐτὴν κατέσφαξαν. Δανάην δὲ τὴν Λεοντίου τῆς Ἐπικουρείας θυγατέρα ἑταιριζομένην καὶ αὐτὴν σώφρων εἶχεν ὁ ἐπὶ τῆς Ἐφέσου, δι᾽ ἣν αὐτὸς ἐσώθη ἐπιβουλευόμενος ὑπὸ Λαοδίκης, ἡ δὲ κατεκρημνίσθη, ὡς γράφει Φύλαρχος διὰ τῆς δωδεκάτης τάδε. ἡ πάρεδρος τῆς Λαοδίκης Δανάη πιστευομένη ὑπ᾽ αὐτῆς τὰ πάντα. Λεοντίου δὲ οὖσα τῆς μετ᾽ Ἐπικούρου τοῦ φυσικοῦ σχολασάσης θυγάτηρ. Σώφρονος δὲ γεγονυῖα πρότερον ἐρωμένη παρακολουθοῦσα, διότι ἀποκτεῖναι βούλεται τὸν Σώφρονα ἡ Λαοδίκη, διανεύει τῷ Σώφρονι μηνύουσα τὴν ἐπιβουλήν. ὁ δὲ συλλαβὼν καὶ προσποιηθεὶς συγχωρεῖν, περὶ ὧν λέγει δύ᾽ ἡμέρας παρῃτήσατο εἰς σκέψιν, καὶ συγχωρησάσης νυκτὸς ἔφυγεν εἰς Ἔφεσον. μαθοῦσα δὲ ἡ Λαοδίκη τὸ ποιηθὲν ὑπὸ τῆς Δανάης, κατεκρήμνισε τὴν ἄνθρωπον, οὐδὲν τῶν προγεγενημένων φιλανθρώπων ἐπισυμβαλλομένη. τὴν δὲ Δανάην φασὶν ὡς ᾔσθετο τὸν ἐπηρτημένον αὐτῇ κίνδυνον ἀνακρινομένην ὑπὸ τῆς Λαοδίκης, οὐδ᾽ ἀποκριθῆναι αὐτὴν ἀξιῶσαι, ἀπαγομένην δὲ ἐπὶ τὸν κρημνὸν εἰπεῖν, ὡς δικαίως οἱ πολλοὶ καταφρονοῦσι τοῦ θείου, ὅτι ἐγὼ τὸν γενόμενόν μοι ἄνδρα σώσασα, τοιαύτην χάριτα παρὰ τοῦ δαιμονίου λαμβάνω. Λαοδίκη δὲ τὸν ἴδιον ἀποκτείνασα, τηλικαύτης τιμῆς ἀξιοῦται. ὁ δ᾽ αὐτὸς Φύλαρχος καὶ περὶ Μύσας ἱστορεῖ ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ οὕτως, Μύσα Σελεύκου τοῦ βασιλέως ἐρωμένη ἦν, ἥ τις ὑπὸ Γαλατῶν Σελεύκου νικηθέντος, καὶ μόλις ἐκ τῆς φυγῆς διασωθέντος, αὐτὴ μεταμφιεσαμένη τὴν βασιλικὴν ἐσθῆτα, καὶ ἀναλαβοῦσα θεραπαινίδος τῆς τυχούσης, συλληφθεῖσα ἀνήχθη μετὰ τῶν ἄλλων αἰχμαλώτων, καὶ πραθεῖσα ὁμοίως ταῖς ἑαυτῆς θεραπαινίσιν, ἦλθεν εἰς Ῥόδον, ἔνθα ἐκφήνασα ἑαυτὴν ἥ τις ἦν, πρεπόντως ὑπὸ τῶν Ῥοδίων τῷ Σελεύκῳ διεπέμφθη. Δημήτριος δὲ ὁ Φαληρεὺς Λαμπιτοῦς τῆς Σαμίας ἑταίρας ἐρασθείς, ἡδέως δὲ αὐτὴν καὶ

Θεωρίς.

Ἀρχεΐππας τῶν ἐρωμένων.

Locus Aristophanis ex Pluto.

Δημοσθένους ἀκολασία.

Ἑταιρῶν κατάλογος.

Λαμπυρίδα προσηγόρευσαν, ὥς φησι Δίυλλος, ἐκαλεῖτο δὲ καὶ χαριτοβλέφαρος. Νικαρέτη δὲ ἡ ἑταίρα ἐρωμένη ἦν Στεφάνου τοῦ ῥήτορος· Λυσίου δὲ τοῦ σοφιστοῦ Μετάνειρα. ἦσαν δὲ αὐτοῦ δοῦλαι Κασίου τοῦ ἄλλου μετὰ καὶ ἄλλων ἑταιρῶν Ἀντείας, Στρατόλας, Ἀριστοκλείας, Φίλας, Ἰσθμιάδος, Νεαίρας. ἡ δὲ Νέαιρα ἦν Στρατοκλέους ἐρωμένη καὶ Ξενοκλείδου τοῦ ποιητοῦ, καὶ Ἱππάρχου τοῦ ὑποκριτοῦ, καὶ Φρυνίωνος τοῦ Παιανιέως, ὃς ἦν Δήμωνος μὲν υἱός, Δημοχάρους δὲ ἀδελφιδοῦς. τὴν δὲ Νέαιραν εἶχον ἡμέραν παρ' ἡμέραν διαιτητῶν γενομένων φίλων Φρυνίων καὶ Στέφανος ὁ ῥήτωρ, ὃς καὶ τὴν Νεαίρας θυγατέρα Στρυβήλην τὴν ὕστερον Φανὼ κληθεῖσαν, ὡς ἰδίαν θυγατέρα ἐξέδοτο Φράστορι τῷ Αἰγιαλεῖ, ὥς φησι Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας, ὃς καὶ περὶ Σινώπης τῆς ἑταίρας τάδε λέγει, Ἀρχίαν τὸν ἱεροφάντην ἐξελεγχθέντα ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ὡς ἀσεβοῦντα καὶ θύοντα παρὰ τὰ πάτρια τὰς θυσίας ἐκολάσατε, καὶ ἄλλα κατηγορήθη αὐτοῦ, καὶ ὅτι Σινώπῃ τῇ ἑταίρᾳ Ἁλῴοις ἐπὶ τῆς ἐσχάρας τῆς ἐν τῇ αὐλῇ Ἐλευσῖνι προσαγούσης ἱερὸν θύσειεν, νομίμου ὄντος ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἱερεῖα μὴ θύειν, οὐδ' ἐκείνου οὔσης τῆς θυσίας ἀλλὰ τῆς ἱερείας. διαβόητος δ' ἑταίρα γέγονε καὶ ἡ Μιλησία Πλαγγών, ἥς περικαλλεστάτης οὔσης ἠράσθη τις νεανίσκος Κολοφώνιος Βακχίδα ἔχων ἐρωμένην τὴν Σαμίαν. λόγον οὖν προσενέγκαντος τοῦ νεανίσκου πρὸς αὐτήν, ἡ Πλαγγὼν ἀκούσασα τὸ Βακχίδος τὸ κάλλος, καὶ ἀποτρέψαι θέλουσα τὸν νεανίσκον τοῦ πρὸς αὐτὴν ἔρωτος, ὡς ἀδύνατον ἦν, ᾔτησε τῆς συνουσίας μισθὸν τὸν Βακχίδος ὅρμον διαβόητον ὄντα, ὁ δὲ σφοδρῶς ἐρῶν ἠξίωσε τὴν Βακχίδα μὴ περιιδεῖν αὐτὸν ἀπολλύμενον. καὶ ἡ Βακχὶς τὴν ὁρμὴν κατιδοῦσα τοῦ νεανίσκου ἔδωκε. Πλαγγὼν τε τὸ ἄζηλον συνιδοῦσα τῆς Βακχίδος, τὸν μὲν ἀπέπεμψεν ἐκείνῃ, τῷ δ' ὡμίλησε, καὶ τοῦ λοιποῦ φίλαι ἐγένοντο κοινῶς περιέπουσαι τὸν ἐραστήν, ἐφ' οἷς Ἴωνες ἀγασθέντες ὥς φησι Μένετωρ ἐν τῷ περὶ ἀναθημάτων Πασιφίλαν ἐκάλεσαν τὴν Πλαγγόνα. μαρτυρεῖ δὲ καὶ Ἀρχίλοχος περὶ αὐτῆς ἐν τούτοις, Συκῆ πετραίη πολλὰς βόσκουσα κορώνας, Εὐήθης ξείνων δέκτρια Πασιφίλη. Ὅτι δὲ καὶ Μένανδρος ὁ ποιητὴς ἤρα Γλυκέρας κοινόν, ἐνεμεσήθη δέ. Φιλήμονος γὰρ ἑταίρας ἐρασθέντος, καὶ χρηστὴν ὀνομάσαντος διὰ τοῦ γράμματος, ἀντέγραψε Μένανδρος ὡς οὐδεμιᾶς οὔσης χρηστῆς. Ἅρπαλος δὲ ὁ Μακεδὼν ὁ τοῦ Ἀλεξάνδρου πολλὰ χρήματα συλήσας, καὶ καταφυγὼν εἰς Ἀθήνας, ἐρασθεὶς Πυθιονίκης, πολλὰ εἰς αὐτὴν κατανάλωσεν ἑταίραν οὖσαν, καὶ ἀποθανούσῃ πολυτάλαντον μνημεῖον κατεσκεύασεν, ἐκφέρων τε αὐτὴν ἐπὶ τὰς ταφάς, ὥς φησι Ποσειδώνιος ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν, τεχνιτῶν τῶν ἐπισημοτάτων χορῷ μεγάλῳ, καὶ παντοίοις ὀργάνοις καὶ συμφωνίαις παρέπεμπε τὸ σῶμα. Δικαίαρχος δ' ἐν τοῖς περὶ τῆς εἰς Τροφωνίου καταβάσεως φησί. ταυτὸ δὲ πάθοι τις ἂν ἐπὶ τὴν Ἀθηναίων πόλιν ἀφικνούμενος, καὶ ταύτην ἀπ' Ἐλευσῖνος τὴν ἱερὰν ὁδὸν καλουμένην. καὶ γὰρ ἐνταῦθα καταστάς, οὗ ἂν ἡ τὸ πρῶτον εἰς Ἀθήνας ἀφορώμενος ναὸς καὶ τὸ πόλισμα, ὄψεται παρὰ τὴν ὁδὸν αὐτὴν ᾠκοδομημένον μνῆμα, οἷον οὐχ ἕτερον οὐδὲ σύνεγγυς οὐδὲν ἐστὶ τῷ μεγέθει. ἢ Κίμωνος ἢ τινὸς ἑτέρου τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἐστί, μάλιστα μὲν ὑπὸ τῆς πόλεως δημοσίᾳ κατεσκευασμένον, εἰ δὲ μὴ δεδογμένον κατασκευάσασθαι. πάλιν δ' ὅταν ἐξετάσῃ Πυθιονίκης τῆς ἑταίρας, ἣν τινα χρὴ προσδοκίαν λαβεῖν αὐτόν. Θεόπομπος δ' ἐν τῇ πρὸς Ἀλέξανδρον ἐπιστολῇ, τὴν Ἁρπάλου διαβάλλων ἀκολασίαν, φησίν. ἐπίσκεψαι δὲ καὶ διάκουσον σαφῶς παρὰ τῶν ἐκ Βαβυλῶνος ὃν τρόπον Πυθιονίκην περιέστειλε τελευτήσασαν, ἣ Βακχίδος μὲν ἦν δούλη τῆς αὐλητρίδος. ἐκείνη δὲ Σινώπης τῆς Θρᾴττης τῆς ἐξ Αἰγίνης Ἀθήναζε μετενεγκαμένης τὴν πορνείαν, ὥστε γίνεσθαι μὴ μόνον τρίδουλον, ἀλλὰ καὶ τρίπορνον αὐτήν. ἀπὸ πλειόνων δὲ ταλάντων ἢ διακοσίων, δύο μνήματα κατεσκεύασεν αὐτῆς, ὃ καὶ πάντες ἐθαύμαζον, ὅτι τῶν μὲν ἐν Κιλικίᾳ τελευτησάντων ὑπὲρ τῆς σῆς βασιλείας, καὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας, οὐδείς πω νῦν οὔτ' ἐκεῖνος, οὔτε ἄλλος οὐδεὶς τῶν ἐπιστατῶν κεκόσμηκε τὸν τάφον. Πυθιονίκης δὲ τῆς ἑταίρας, φανήσεται τὸ μὲν Ἀθήνησι, τὸ δ' ἐν Βαβυλῶνι μνῆμα πολὺν ἤδη χρόνον ἐπιτετελεσμένον. ἣν γὰρ πάντες ᾔδεσαν κοινῆς δαπάνης κοινὴν τοῖς βουλομένοις γιγνομένην, ταύτης ἐτόλμησεν ὁ φίλος εἶναι σοῦ φάσκων ἱερὸν καὶ τέμενος ἱδρύσασθαι, καὶ προσαγορεῦσαι τὸν ναὸν καὶ τὸν βωμὸν Πυθιονίκης Ἀφροδίτης, ἅμα τῆς τε παρὰ θεῶν τιμωρίας καταφρονῶν, καὶ τὰς σὰς τιμὰς προπηλακίζειν ἐπιχειρῶν. μνημονεύει τούτων καὶ Φιλήμων ἐν Βαβυλωνίῳ, Βασίλισσ' ἔσῃ Βαβυλῶνος ἂν οὕτω τύχῃ, Τὴν Πυθιονίκην οἶσθα καὶ τὸν Ἅρπαλον. μνημονεύει δ' αὐτῆς καὶ Ἄλεξις ἐν Λυκίσκῳ. μετὰ δὲ τὴν Πυθιονίκης τελευτήν, ὁ Ἅρπαλος Γλυκέραν μετεπέμψατο, καὶ ταύτην ἑταίραν ὡς Θεόπομπος ἱστορεῖ, φάσκων ἀπειρηκέναι τὸν Ἅρπαλον μὴ στεφανοῦν ἑαυτόν, εἰ μή τις στεφανώσει καὶ τὴν πόρνην. ἕστηκέ τε εἰκόνα χαλκῆν τῆς Γλυκέρας ἐν Τάρσῳ τῆς Συρίας, οὗπερ καὶ σὲ καὶ αὐτὸν ἀνατιθέναι μέλλειν. παρεδωκέν τε αὐτῇ κατοικεῖν ἐν τοῖς βασιλείοις τοῖς ἐν Ταρσῷ, καὶ ὁρᾷ ὑπὸ τοῦ λαοῦ προσκυνουμένην καὶ βασίλισσαν προσαγορευομένην, καὶ ταῖς ἄλλαις δωρεαῖς τιμωμένην. αἷς πρέπον ἦν τὴν σὴν μητέρα καὶ τὴν σοὶ συνοικοῦσαν. συνεπιμαρτυρεῖ δὲ τούτοις, καὶ ὁ τὸν Ἀγῆνα τὸ σατυρικὸν δραμάτιον γεγραφώς, ὅπερ ἐδίδαξε Διονυσίων ὄντων ἐπὶ τοῦ Ὑδάσπου τοῦ ποταμοῦ, εἴτε

Ἀγὴν δρᾶμα.

Πύθων ἦν ὁ καταναῖος ἢ ὁ Βυζάντιος, ἢ καὶ αὐτὸς ὁ Βασιλεύς. ἐδιδάχθη δὲ τὸ δρᾶμα ἤδη φυγόντος τοῦ Ἁρπάλου ἐπὶ θαλάττης καὶ ἀποστάντος, καὶ τῆς μὲν Πυθιονίκης, ὡς τεθνηκυίας μέμνηται. τῆς δὲ Γλυκέρας ὡς οὔσης παρ᾽ αὐτῷ, καὶ τοῖς ἀθηναίοις αἰτίας γινομένης τοῦ δωρεὰς λαμβάνειν παρὰ Ἁρπάλου λέγων ὧδε. ἐστὶ δ᾽ ὅπου μὲν ὁ κάλαμος πέφυκεν, ὅδ᾽ ἐφίσταμαι † ὄρνον δὲ ἀριστερᾶς δ᾽ ὅδε Πόρνης ὁ κλεινὸς ναός, ὃν δὴ Παλλίδης Τεύξας κατέγνω διὰ τὸ πρᾶγμ᾽ αὐτοῦ φυγήν, Ἐνταῦθα δὴ τῶν βαρβάρων τινὲς μάγοι Ὁρῶντες αὐτὸν παγκάκως διακείμενον, Ἔπεισαν ὡς ἄξουσι τὴν ψυχὴν ἄνω Τὴν Πυθιονίκης. Παλλίδην δ᾽ ἐνταῦθα ἐκάλεσε τὸν Ἅρπαλον ἐν τοῖς ἑξῆς τῷ κυρίῳ καλέσας αὐτὸν φησίν, ἐκμαθεῖν δ᾽ εἰσὸν ποθῶν ἄκραν ἀπ᾽ οἴκων κἀθεν ἀτθίδα χθόνα, Τίνα τύχαι καλοῦσιν ἢ πράττουσί τι, Ὅτε μὲν ἔφασκον δοῦλον ἐκτᾶθαι βίον Ἱκανὸν ἐδείπνει, νῦν δὲ τὸ χεδρόπαν ἐσθίει μόνον Καὶ τὸν μάραθον ἔδουσι, πυροὺς δ᾽ οὐ μάλα Καὶ μὴν ἀκούω μυριάδας τὸν Ἅρπαλον, Αὐτοῖσι τῶν ἀγήνων οὐκ ἐλάσσονας Σίτου διαπέμψαι, καὶ πολίτην γεγονέναι. Γλυκέρας ὁ σῖτος οὗτος ἦν, ἔσται δ᾽ ἴσως Αὐτοῖσιν ὀλέθρου κοὐχ ἑταίρας ἀῤῥαβών. Ἐνδόξους δὲ ἑταίρας καὶ ἐπὶ κάλλει διαφερούσας ἤνεγκε καὶ ἡ Ναύκρατις Δωρίχαν τε ἣν ἡ καλὴ Σαπφὼ ἐρωμένην γενομένην Χαράξου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς, κατ᾽ ἐμπορίαν εἰς τὴν Ναύκρατιν ἀπαίροντος διὰ τῆς ποιήσεως διαβάλλει, ὡς πολλὰ τοῦ Χαράξου νοσφισαμένην. Ἡρόδοτος δ᾽ αὐτὴν Ῥοδῶπιν καλεῖ, ἀγνοῶν ὅτι ἑτέρα τῆς Δωρίχης ἐστὶν αὕτη, ἡ καὶ τοὺς περιβοήτους ὀβελίσκους ἀναθεῖσα ἐν Δελφοῖς, ὧν μέμνηται Κρατῖνος διὰ τούτων, † εἰς δὲ τὴν Δωρίχαν τόδ᾽ ἐποίησε τὸ ἐπίγραμμα Ποσείδιππος, καί τοι ἐν τῇ Αἰθιοπίᾳ πολλάκις αὐτῆς μνημονεύσας, ἐστὶ δὲ τόδε, Δωρίχα ὀστέα μὲν σ᾽ ἁπαλὰ κοσμήσατο δεσμῶν, Χαίτης ἥ τε μύρων ἔμπνοος ἀμπεχόνη. Ἧ ποτε τὸν χαρίεντα περιστέλλουσα Χάραξον Σύγχρους ὀρθρινῶν ἥψαο κισσυβίων. Σαπφῷαι δὲ μένουσι φίλης ἔτι καὶ μενέουσι Ὠιδῆς αἱ λευκαὶ φθεγγόμεναι σελίδες, Οὔνομα σὸν μακαριστὸν ὁ Ναύκρατις ὧδε φυλάξει, Ἔς τ᾽ ἂν ἴῃ Νείλου ναῦς ἔφαλος πελάγη. Καὶ Ἀρχεδίκη δ᾽ ἦν ἐκ τῆς Ναυκράτεως καὶ αὐτὴ ἑταίρα καλή. Φιλεῖ γάρ πως ἡ Ναύκρατις, ὡς ὁ Ἡρόδοτος φησίν, ἐπαφροδίτους ἔχειν τὰς ἑταίρας, καὶ ἡ ἐξ Ἐρέσου δὲ τῶν ἑταιρῶν Σαπφὼ τοῦ καλοῦ Φάωνος ἐρασθεῖσα. περιβόητος ἦν, ὥς φησι Νύμφις ἐν περίπλῳ Ἀσίας. Νικαρέτη δὲ ἡ μεγαρὶς οὐκ ἀγεννὴς ἦν ἑταίρα, ἀλλὰ καὶ γονέων καὶ κατὰ παιδείαν ἐπέραστος ἦν. ἠκροᾶτο δὲ Στίλπωνος τοῦ φιλοσόφου. Βιλιστίχη δὲ ἡ ἀργεία ἑταίρα καὶ αὐτὴ ἔνδοξος, τὸ γένος ἀπὸ τῶν ἀτρειδῶν σώζουσα, ὡς οἱ τὰ ἀργολικὰ γράψαντες ἱστοροῦσιν. ἔνδοξος δὲ ἐστὶ καὶ Λέαινα ἡ ἑταίρα Ἁρμοδίου ἐρωμένη τοῦ τυραννοκτονήσαντος. ἥτις καὶ αἰκιζομένη ὑπὸ τῶν περὶ Ἱππίαν τὸν τύραννον, οὐδὲν ἐξειποῦσα ἐναπέθανε ταῖς βασάνοις. Στρατοκλῆς δ᾽ ὁ ῥήτωρ ἐρωμένην εἶχε τὴν ἐπικληθεῖσαν Λήμην ἑταίραν τὴν καλουμένην Παρόραμον. διὰ τὸ καὶ δύο δραχμῶν φοιτᾶν πρὸς τὸν βουλόμενον, ὥς φησι Γοργίας ἐν τῷ περὶ ἑταιρῶν. ἐπὶ τούτοις ὁ Μυρτίλος μέλλων σιωπᾶν, ἀλλὰ μικροῦ ἔφη ἄνδρες φίλοι ἐξελαθόμην ὑμῖν εἰπεῖν τήν τε Ἀντιμάχου Λυδήν, προσέτι δὲ καὶ τὴν ὁμώνυμον ταύτης ἑταίραν Λυδήν, ἣν ἠγάπα Λαμύνθιος ὁ μιλήσιος. ἑκάτερος γὰρ τούτων τῶν ποιητῶν, ὥς φησι Κλέαρχος ἐν τοῖς ἐρωτικοῖς τῆς βαρβάρου Λυδῆς εἰς ἐπιθυμίαν καταστάς, ἐποίησεν ὁ μὲν ἐν ἐλεγείοις, ὁ δ᾽ ἐν μέλει τὸ καλούμενον ποίημα Λυδήν. παρέλιπον δὲ καὶ τὴν Μιμνέρμου αὐλητρίδα Ναννὼ καὶ τὴν Ἑρμησιάνακτος τοῦ κολοφωνίου Λεόντιον. ἀπὸ γὰρ ταύτης ἐρωμένης αὐτῷ γενομένης ἔγραψεν ἐλεγειακὰ τρία βιβλία, ὧν ἐν τῷ τρίτῳ κατάλογον ποιεῖται ἐρωτικῶν οὕτωσί πως λέγων. Οἵην μὲν φίλος υἱὸς ἀνήγαγεν οἰάγροιο, Ἀγριόπην θρῇσσαν στειλάμενος κιθάρης Αἰδόθεν, ἔπλευσεν δὲ κακὸν καὶ ἀπειθέα χῶρον, Ἔνθα Χάρων κοινὴν ἕλκεται εἰς ἄκατον Ψυχὰς οἰχομένων, λίμνη δ᾽ ἐπὶ μακρὸν ἀϋτεῖ, Ῥεῦμα διὲκ μεγάλων ῥυομένη δονάκων. Ἀλλ᾽ ἔτλη παρὰ κῦμα μονόζωστος κιθαρίζων Ὀρφεύς, παντοίους δ᾽ ἐξανέπεισε θεούς Κωκυτόν τ᾽ ἀθέμιστον ὑπ᾽ ὀφρύσι μειδήσαντα. Ἠδὲ καὶ αἰνοτάτου βλέμμ᾽ ὑπέμεινε κυνός, Ἐν πυρὶ μὲν φωνὴν τεθοωμένου, ἐν πυρὶ δ᾽ ὄμμα Σκληρὸν τριστοίχοις δεῖμα φέρον κεφαλαῖς, Ἔνθεν ἀοιδιάων μεγάλους ἀνέπεισεν ἄνακτας Ἀγριόπην μαλακοῦ πνεῦμα λαβεῖν βιότου. Οὐ μὴν οὐδ᾽ υἱὸς μήνης, ἀγέραστον ἔθηκεν Μουσαῖος χαρίτων ἤρανος Ἀντιόπην, Ὅς τε πολυμνήστησιν ἐλευσῖνος παρὰ πέζαν Εὔοσμον κρυφίων ἐξεφόρει λογίων. Ῥάριον ὀργειῶν ἀνέμω διαποιπνύουσα, Δήμητρα γνωστὰ δ᾽ ἐστὶ καὶ εἰν ἀΐδῃ. Φημὶ δὲ καὶ βοιωτὸν ἀποπρολιπόντα μέλαθρον, Ἡσίοδον πάσης ἤρανον ἱστορίης Ἀσκραῖον ἐσικέσθαι, ἔχων ἑλικωνίδα κώμην Ἔνθεν ὅ γ᾽ ἠοίην μνώμενος ἀσκραΐκην Πόλλ᾽ ἔπαθεν, πάσας δὲ λόγων ἀνεγράψατο βίβλους Ὕμνων ἐκ πρώτης παιδὸς ἀνερχόμενος. Αὐτὸς δ᾽ οὗτος ἀοιδός, ὃν ἐκ διὸς αἶσα φυλάσσει Ἥδιστον πάντων δαίμονα μουσοπόλων. Λεπτὴν γ᾽ εἰς ἰθάκην ἀνετείνατο θεῖος Ὅμηρος ᾨδῇσιν πινυτῆς εἵνεκα Πηνελόπης. Ἣν διὰ πολλὰ παθὼν ὀλίγην ἐσενάσσατο νῆσον Πολλὸν ἀπ᾽ εὐρείης λειπόμενος πατρίδος. Ἔκλαιεν δ᾽ Ἰκάριόν τε γένος καὶ δῆμον Ἀμύκλου Καὶ σπάρτην ἰδίων ἁπτόμενος παθέων.

Μίμνερμος δὲ τὸν ἡδὺν ὃς εὕρετο πολλὸν ἀνατλὰς ἦχον, καὶ μαλακοῦ πνεῦμ' ἀπὸ πενταμέτρου, Καίετο μὲν Ναννοῦς, πολιῷ δ' ἐπὶ πολλάκι λωτῷ † Κημωθεὶς κώμους † σὺν Ἐξαμύῃ· Ἤχθει δ' Ἑρμόβιον τὸν ἀεὶ βαρὺν ἠδὲ Φερεκλῆν Ἐχθρὸν μισήσας, τοῖά οἱ ἔπεμψεν ἔπη. Λυδῆς δ' Ἀντίμαχος Χρυσηΐδος ἐκ μὲν ἔρωτος Πληγεὶς, Πακτωλοῦ ῥεῦμ' ἐπέβη ποταμοῦ, Δαρδανίην δὲ θανοῦσαν ὑπὸ ξηρὴν θέτο γαῖαν Κλαίων, ἤλθεν ἀποπρολιπὼν Ἄκρην ἐς Κολοφῶνα, γόων δ' ἐνεπλήσατο βίβλους, Ἱρὰς ἐκ παντὸς παυσάμενος καμάτου. Λέσβιος Ἀλκαῖος δὲ πόσους ἀνεδέξατο κώμους, Σαπφοῦς φορμίζων ἱμερόεντα πόθον, Γινώσκεις δ' ἀοιδὸς ἀηδόνος ἠράσαθ' ὕμνων Τήϊον ἀλγύνων ἄνδρα πολυφραδίῃ. Καὶ γὰρ τὴν ὁ μελιχρὸς ἐφωμίλησ' Ἀνακρέων Στελλομένην πολλαῖς ἅμμιγα Λεσβιάσι, Φοίτα δ' ἄλλοτε μὲν προλιπὼν Σάμον, ἄλλοτε δ' αὐτὴν Οἰνηρὴν δείρῃ κεκλιμένην πατρίδα, Λέσβον ἐς εὔοινον, τὸ δὲ Μύσιον εἰσιδὲ Λέκτρον, Πολλάκις Αἰολικοῦ κύματος ἀντιπέρας. Ἀτθὶς δ' οἵα μέλισσα πολυπρίωνα κοδώνην Λεπτοῦσ' ἐν τραγικαῖς ἠδὲ χορεασίαις, Βάκχον ἐν τῷ ἔρωτ' ἀγέραιε † ἀειδὸς Ζεὺς ἐπορεν Σοφοκλεῖ. Φημὶ δὲ κἀκεῖνον τὸν ἀεὶ πεφυλαγμένον ἄνδρα, Καὶ πάντων μῖσος κτώμενον ἐκ συνοχῶν Πάσας ἀμφὶ γυναῖκας ὑπὸ σκολιοῖς τυπέντα, Τόξοις νυκτερινὰς οὐκ ἀποθέσθ' ὀδύνας, Ἀλλὰ Μακηδονίης πάσας κατενίσατο λαύρας, Αἰγαίων μεθέπων δ' Ἀρχέλεω ταμίην, Εἰσόκετοι δαίμων Εὐριπίδῃ εὕρετο ὄλεθρον, Ἀμφὶ Βίου συγγνῶν ἀντιάσαντι κυνῶν. Ἄνδρα δὲ τὸν Κυθήρηθεν ὃν ἐντρέψαντο τιθῆναι, Βάκχου καὶ λωτοῦ πιστότατον ταμίην Μοῦσαι παιδεύσαν Φιλόξενον, οἷα τιναχθεὶς Ὀρτυγίῃ ταύτης ἦλθε διὰ πτόλεως. Γιγνώσκεις κλαίουσα μέγαν πόθον, ὃν Γαλατείης Αὐτοῖς μηλείοις θήκαθ' ὑπὸ προγόνοις. Οἶσθα δὲ καὶ τὸν ἀοιδὸν, ὃν Εὐρυπύλου πολιῆται Κῶοι χάλκειον θῆκαν ὑπὸ πλατάνῳ Βιττίδα μολπάζοντα θοὴν περὶ πάντα Φιλητᾶν Ῥήματα, καὶ πᾶσαν ῥυόμενον λαλιήν. Οὐδὲ μὲν οὐδ' ὁπόσοι σκληρὸν βίον ἐστήσαντο,

Ἀνθρώπων σκολιὴν μαιόμενοι σοφίην, Οὓς αὐτὴ περὶ πικρὰ λόγοις ἐσφίγξατο μῆτις, Καὶ δεινὴ μύθων κῦδος ἔχουσ' ἀρετὴ, Οὐδ' οἳ δεινὸν ἔρωτος ἀπετρέψαντο κυδοιμὸν Φαινόμενον, δεινὸν δ' ἦλθον ὑφ' ἡνίοχον. Οἵη μὲν Σάμιον μανίη κατέδησε Θεανοῦς Πυθαγόρην, ἑλίκων κομψὰ γεωμετρίης Εὑρόμενον, καὶ κύκλον ὅσον περιβάλλεται αἰθὴρ, Βαιῇ ἐν σφαίρῃ πάντ' ἀποτασσόμενον, Οἵῳ δ' ἔχλασεν θαλπόμενον † ἔξοχον ἐχθρὸν εἶναι. Πολλῶν δ' ἀνθρώπων Σωκράτην ἐν σοφίῃ, Κύπρις μηνίουσα πυρὸς μένει, ἐκ δὲ βαθείης Ψυχῆς κουφοτέρας ἐξετέλεσσ' ἀνίας, Οἰκί' ἐς Ἀσπασίης πωλεύμενος, οὐδέ τι τέκμαρ Εὗρε λόγῳ, πολλὰς εὑράμενος διόδους.

Ἄνδρα Κυρηναῖον δ' ἔσω πόθος ἔσπασεν ἰσθμοῦ Δεινὸν, ὅτ' Ἀπιδανῆς Λαΐδος ἠράσατο.

Ὀξὺς Ἀρίστιππος, πάσας δ' ἠνήσατο λέσχας Φεύγων † οὐδαμινὸν ἐξεφόρησε βίον. Ἐν τούτοις ὁ Ἑρμησιάναξ σφάλλεται, συγχρονεῖν οἰόμενος Σαπφὼ καὶ Ἀνακρέοντα, τὸν μὲν κατὰ Κῦρον ὄντα καὶ Πολυκράτην γενόμενον, τὴν δὲ κατ' Ἀλυάττην τὸν Κροίσου πατέρα. Χαμαιλέων δ' ἐν τῷ περὶ Σαπφοῦς, καὶ λέγειν τινάς φησιν εἰς αὐτὴν πεποιῆσθαι ὑπὸ Ἀνακρέοντος τάδε. σφαίρῃ δηὖτέ με πορφυρέῃ βάλλων, χρυσοκόμης ἔρως νήνι ποικιλοσαμβάλῳ συμπαίζειν προκαλεῖται. ἡ δ', ἐστὶ γὰρ ἀπ' εὐκτίτου Λέσβου, τὴν μὲν ἐμὴν κόμην, λευκὴ γάρ, καταμέμφεται, πρὸς δ' ἄλλην τινὰ χάσκει. καὶ τὴν Σαπφὼ δὲ πρὸς αὐτὸν ταῦτα φησὶν εἰπεῖν, κεῖνον ὦ χρυσόθρονε Μοῦσ' ἔνισπες ὕμνον ἐκ τᾶς καλλιγύναικος, ἐσθλᾶς ὁ Τήϊος χώρας ὃν ἄειδε τερπνῶς πρέσβυς ἀγαυός. ὅτι δὲ οὐκ ἔστι Σαπφοῦς τοῦτο τὸ ᾆσμα παντί που δῆλον. ἐγὼ δὲ ἡγοῦμαι παίζειν τὸν Ἑρμησιάνακτα περὶ τούτου τοῦ ἔρωτος, καὶ γὰρ Δίφιλος ὁ κωμῳδοποιὸς πεποίηκεν ἐν Σαπφοῖ δράματι Σαπφοῦς ἐραστὰς Ἀρχίλοχον καὶ Ἱππώνακτα. ταῦτα ὑμῖν ὦ ἑταῖροι οὐκ ἀμερίμνως δοκῶ τὸν ἐρωτικὸν τοῦτον πεποιῆσθαι κατάλογον, οὐκ ὢν οὕτως ἐρωτομανὴς, ὡς διαβάλλων με εἴρηκεν ὁ Κύνουλκος, ἀλλ' ἐρωτικὸς μὲν εἶναι ὁμολογῶ, ἐρωτομανὴς δ' οὔ. Τίς δ' ἐστ' ἀνάγκη δυστυχεῖ πλείοσιν, Ἐξὸν σιωπᾶν, κἂν σκότῳ κρύπτειν τάδε. Αἰσχύλος ἔφη ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν Ἀμφιτρύωνι. οὗτος δ' ἐστὶν Αἰσχύλος ὁ καὶ τὰ Μεσσηνιακὰ ἔπη συνθεὶς ἀνὴρ εὐπαίδευτος. ὑπολαμβάνων οὖν μέγαν εἶναι δαίμονα καὶ δυνατώτατον τὸν ἔρωτα, προσέτι καὶ τὴν Ἀφροδίτην τὴν χρυσῆν, τὰ Εὐριπίδου ἐπὶ νοῦν λαμβάνων λέγω, Οὐχ ὁρᾷς ὅση θεός; Ἣν οὐδ' ἂν εἴποις, οὐδὲ μετρήσειας ἂν Ὅση πέφυκε κἀφ' ὅσον διέρχεται, Αὕτη τρέφει σὲ κἀμὲ καὶ πάντας βροτούς. Τεκμήριον δὲ μὴ λόγῳ μόνον μάθῃς, Ἔργῳ δὲ δείξω τὸ σθένος τὸ τῆς θεοῦ. Ἐρᾷ μὲν ὄμβρου γαῖ', ὅταν ξηρὸν πέδον Ἄκαρπον αὐχμῷ νοτίδος ἐνδεῶς ἔχῃ, Ἐρᾷ δ' ὁ σεμνὸς οὐρανὸς πληρούμενος Ὄμβρου πεσεῖν εἰς γαῖαν Ἀφροδίτης ὕπο, Ὅταν δὲ συμμιχθῆτον ἐς ταυτὸν δύο, Φύουσιν ἡμῖν πάντα καὶ τρέφουσ' ἅμα, Δι' ὧν βρότειον ζῇ τε καὶ θάλλει γένος. Καὶ ὁ σεμνότατος δ' Αἰσχύλος ἐν ταῖς Δαναΐσιν αὐτὴν παράγει τὴν Ἀφροδίτην λέγουσαν, Ἐρᾷ μὲν ἁγνὸς οὐρανὸς τρῶσαι χθόνα, Ἔρως δὲ γαῖαν λαμβάνει γάμου τυχεῖν.

Ὄμβρος δ' ἀπ' εὐνάεντος οὐρανοῦ πεσὼν Ἔκυσε γαῖαν, ἡ δὲ τίκτεται βροτοῖς Μήλων

λων τε βοσκὰς καὶ βίον δημήτριον, Δένδρων [illegible] τις ὡραῖ' ἐκ νοτίζοντος γάμου Τέλειός ἐστι, τῶν δ' ἐγὼ παραίτιος. Ἐν Ἱππολύτῳ Εὐριπίδης πάλιν ἡ Ἀφροδίτη φησίν, Ὅσοι τε πόντου τερμόνων τ' Ἀτλαντικῶν Ναίουσιν εἴσω, φῶς ὁρῶντες ἡλίου, Τοὺς μὲν σέβοντας τἀμὰ πρεσβεύω κράτη, Σφάλλω δ' ὅσοι φρονοῦσιν εἰς ἡμᾶς μέγα. Νεανίσκῳ γὰρ τῷ πᾶσαν ἀρετὴν ἔχοντι, τοῦτο μόνον τὸ ἁμάρτημα πρόσον, ὅτι οὐκ ἐτίμα τὴν Ἀφροδίτην, αἴτιον ἐγένετο τοῦ ὀλέθρου, καὶ οὔτε ἡ Ἄρτεμις ἡ περισσῶς ἀγαπήσασα, οὔτε τῶν ἄλλων θεῶν τις ἢ δαιμόνων ἐβοήθησεν αὐτῷ, ἤτοι κατὰ τὸν ποιητήν, Ὅστις ἔρωτα μὴ μόνον κρίνει θεόν, Ἢ σκαιός ἐστιν, ἢ καλῶν ἄπειρος ὢν, Οὐκ οἶδε τὸν μέγιστον ἀνθρώποις θεόν, Ὃν σοφὸς ποτὲ ὑμνῶν Ἀνακρέων πᾶσίν ἐστι διὰ στόματος. λέγει οὖν περὶ αὐτοῦ καὶ ὁ κράτιστος Κριτίας τάδε, Ἀνακρέων.
Τὸν δὲ γυναικείων μελέων πλέξαντά ποτ' ᾠδὰς Ἡδὺν Ἀνακρέοντα Τέως εἰς Ἑλλάδ' ἀνῆγεν, Συμποσίων ἐρέθισμα, γυναικῶν ἠπερόπευμα, Αὐλῶν ἀντίπαλον, φιλοβάρβιτον, ἡδύν, ἄλυπον. Οὔ ποτέ σου φιλότης γηράσεται οὐδὲ θανεῖται, Ἔστ' ἂν ὕδωρ οἴνῳ συμμιγνύμενον κυλίκεσσι Παῖς διαπομπεύῃ προπόσεις ἐπὶ δεξιὸν ὦμον, Παννυχίδας θ' ἱερὰς θήλεις χοροὶ ἀμφιέπωσιν, Πλάστιγξ θ' ἡ χαλκοῦ θυγάτηρ ἐπ' ἄκροισι καθίζοι, Κοττάβου ὑψηλαῖς κορυφαῖς βρομίου ψακάδεσσιν. Ἀρχύτας δὲ ὁ ἁρμονικός, ὥς φησι Χαμαιλέων, Ἀλκμᾶνα γεγονέναι τῶν ἐρωτικῶν μελῶν ἡγεμόνα, καὶ ἐκδοῦναι πρῶτον μέλος ἀκόλαστον Ἀλκμάν.
ὄντα, καὶ περὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὴν τοιαύτην μοῦσαν εἰς τὰς διατριβάς, διὸ καὶ λέγειν ἔν τινι τῶν μελῶν, ἔρως με δ' αὖτε Κύπριδος ἕκατι γλυκὺς κατείβων καρδίαν ἰαίνει. λέγει δὲ καὶ ὡς τῆς Μεγαλοστράτης συμμέτρως ἐρασθεὶς ποιητρίας μὲν οὔσης, δυναμένης δὲ καὶ διὰ τὴν ὁμιλίαν τοὺς ἐραστὰς προσελκύσασθαι. λέγει δ' οὕτως περὶ αὐτῆς, τοῦτο ἁδεῖαν μοῦσαν ἔδειξε δῶρον μάκαιρα παρθένων ἁ ξανθὰ Μεγαλοστράτα. καὶ Στησίχορος δ' οὐ μετρίως ἐρωτικὸς γενόμενος, συνέστησε καὶ τοῦτον τὸν τρόπον τῶν ᾀσμάτων, ἃ δὴ καὶ τὸ παλαιὸν ἐκαλεῖτο παίδεια καὶ παιδικά. οὕτω δ' ἐναγώνιος ἦν ἡ περὶ τὰ ἐρωτικὰ πραγματεία, καὶ οὐδεὶς ἡγεῖτο φορτικοὺς ἐρωτικούς, ὥστε καὶ Αἰσχύλος μέγας ὢν ποιητής, καὶ Σοφοκλῆς ἦγον εἰς τὰ θέατρα διὰ τῶν τραγῳδιῶν τοὺς ἔρωτας. ὁ μὲν τὸν Ἀχιλλέως πρὸς Πάτροκλον. ὁ δ' ἐν τῇ Νιόβῃ τὸν τῶν παίδων, διὸ καὶ παιδεραστρίαν τινὲς καλοῦσι τὴν τραγῳδίαν, καὶ ἐδέχοντο τὰ τοιαῦτα ᾄσματα οἱ θεαταί. καὶ ὁ Ῥηγῖνος δὲ Ἴβυκος βοᾷ καὶ κέκραγεν, ἦρι μὲν αἵ τε Κυδώνιαι μηλίδες ἀρδόμεναι ῥοᾶν ἐκ ποταμῶν, ἵνα παρθένων κῆπος ἀκήρατος, αἵ τ' οἰνανθίδες αὐξόμεναι σκιεροῖσιν ὑφ' ἕρνεσιν οἰναρέοις θαλέθουσιν. ἐμοὶ δ' ἔρως οὐδεμίαν κατάκοιτος ὥραν τε ὑπὸ στεροπᾶς φλέγων Θρηίκιος βορέας ἀίσσων παρὰ Κύπριδος ἀζαλέαις μανίαισιν ἐρεμνὸς ἀθαμβὴς ἐγκρατέως παιδόθεν φυλάσσει ἡμετέρας φρένας. καὶ Πίνδαρος δ' οὐ μετρίως ὢν ἐρωτικός φησιν, εἴη καὶ ἐρᾶν καὶ ἔρωτι χαρίζεσθαι, Ἐρωτικὰ ποιήματα.
καὶ κατὰ καιρὸν μὴ πρεσβυτέραν ἀριθμοῦ δίωκε θυμὲ πρᾶξιν. διόπερ καὶ ὁ Τίμων ἐν τοῖς σίλλοις ἔφη, ὥρη ἐρᾶν, ὥρη δὲ γαμεῖν, ὥρη δὲ πεπαῦσθαι καὶ μὴ ἀναμένειν, ἄν τ' αὖ ἐκεῖνο τίς φθέγξηται κατὰ τὸν αὐτὸν τοῦτον φιλόσοφον, ἀνίκ' ἐχρῆν δύνειν νῦν ἄρχεται ἡδύνεσθαι. μνησθεὶς δὲ καὶ τοῦ Τενεδίου Θεοξένου ὁ Πίνδαρος, ὃς ἦν αὐτοῦ ἐρώμενος, τί φησί; χρῆν μὲν κατὰ καιρὸν ἐρώτων δρέπεσθαι θυμὲ σὺν ἁλικίᾳ. τὰς δὲ Θεοξένου ἀκτῖνας προσώπου μαρμαριζοίσας δρακεὶς ὃς μὴ πόθῳ κυμαίνεται, ἐξ ἀδάμαντος, ἢ σιδάρου κεχάλκευται μέλαιναν καρδίαν ψυχρᾷ φλογί. πρὸς δ' Ἀφροδίτας ἀτιμασθεὶς ἑλικοβλεφάρου, ἢ περὶ χρήμασι μοχθίζει βιαίως, ἢ γυναικείῳ θράσει ψυχρὰν φορεῖται πᾶσαν ὁδὸν θεραπεύων, ἀλλ' ἐγὼ δ' ἕκατι τᾶς κηρὸς ὣς δαχθεὶς ἕλα ἱρᾶν μελισσᾶν τάκομαι, εὖτ' ἂν ἴδω παίδων νεόγυιον ἐς ἥβαν, ἐν δ' ἄρα καὶ Τενέδῳ πειθώ τ' ἔναιε, καὶ χάρις υἱὸν Ἁγησιλάου. ὅλως δὲ τοὺς παιδικοὺς ἔρωτας τῶν ἐπὶ ταῖς θηλείαις προκρίνουσι πολλοί. παρὰ γὰρ ταῖς ἄλλαις ταῖς εὐνομουμέναις πόλεσιν κατὰ τὴν Ἑλλάδα σπουδάζεσθαι τόδε τὸ ἔθος. Κρῆτες γοῦν ὡς ἔφην καὶ οἱ ἐν Εὐβοίᾳ Χαλκιδεῖς Παίδων ἔρωτες.
περὶ τὰ παιδικὰ δαιμονίως ἐπτόηνται. Ἐχεμένης γοῦν ἐν τοῖς Κρητικοῖς, οὐ τὸν Δία φησὶν ἁρπάσαι τὸν Γανυμήδην, ἀλλὰ Μίνωα. οἱ δὲ προειρημένοι Χαλκιδεῖς παρ' αὐτοῖς φασιν ἁρπασθῆναι τὸν Γανυμήδην ὑπὸ τοῦ Διός, καὶ τόπον δεικνύντες Ἁρπάγιον καλοῦσιν, ἐν ᾧ καὶ μυρσίναι διάφοροι πεφύκασιν. καὶ τὴν πρὸς Ἀθηναίους δ' ἔχθραν διελύσατο Μίνως, καίπερ ἐπὶ θανάτῳ παιδὸς συστᾶσαν Θησέως ἐρασθείς, καὶ τὴν θυγατέρα τούτῳ γυναῖκα ἔδωκε Φαίδραν, ὡς Ζηνὶς ἢ Ζήνων φησὶν ὁ Χῖος ἐν τῷ περὶ τοῦ πατρίδος συγγράμματι. Ἱερώνυμος δὲ ὁ περιπατητικὸς περισπουδάστους φησὶ γενέσθαι τοὺς τῶν παίδων ἔρωτας, ὅτι πολλάκις ἡ τῶν νέων ἀκμή, καὶ τὸ πρὸς ἀλλήλους ἑταιρικὸν συμφρονοῦσαν πολλὰς τυραννίδας καθεῖλε. παίδων γὰρ παρόντων ἐραστὴς πᾶν ὁτιοῦν ἕλοιτ' ἂν παθεῖν, ἢ δειλοῦ δόξαν ἀπενέγκασθαι παρὰ τοῖς παιδικοῖς. ἔργῳ γοῦν τοῦτο ἔδειξεν ὁ συνταχθεὶς Θήβησιν ὑπὸ Ἐπαμινώνδου ἱερὸς λόχος. καὶ ὁ κατὰ τῶν Πεισιστρατιδῶν θάνατος ὑπὸ Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος γενόμενος. περὶ Σικελίαν δ' ἐν Ἀκράγαντι ὁ Χαρίτωνος καὶ Μελανίππου. Μελάνιππος δ' ἦν τὰ παιδικά, ὥς φησιν Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς ἐν τῷ περὶ Ἐρωτικῶν, οἳ φανέντες ἐπιβουλεύοντες Φαλάριδι, καὶ βασανιζόμενοι ἀναγκαζόμενοί τε λέγειν, τοὺς συνειδότας οὐ μόνον οὐ κατεῖπον, ἀλλὰ καὶ τὸν

Φάλαριν

φάλαριν αὐτὸν εἰς ἔλεον τῶν βασάνων ἤγαγεν, ὡς ἀπολῦσαι αὐτοὺς πολλὰ ἐπαινέσαντα, διὸ καὶ ὁ Ἀπόλλων ἡσθεὶς ἐπὶ τούτων, ἀναβολὴν τοῦ θανάτου τῷ Φαλάριδι ἐχαρίσατο, ταῦτα ἐμφήνας τοῖς πυνθανομένοις περὶ Πυθίας, ὅπως αὐτῷ ἐπιθῶνται, ἔχρησέ τε καὶ περὶ τῶν ἀμφὶ τὸν Χαρίτωνα προτάξας τοῦ ἑξαμέτρου τὸ πεντάμετρον, καθάπερ ὕστερον καὶ Διονύσιος Ἀθηναῖος ἐποίησεν ὁ ἐπικληθεὶς χαλκοῦς ἐν τοῖς ἐλεγείοις. ἔστι δὲ ὁ χρησμὸς ὅδε, Εὐδαίμων Χαρίτων καὶ Μελάνιππος ἔφυ Θείας ἁγητῆρες ἐφαμερίοις φιλότατος. διαβόητα δ᾽ ἐστὶ καὶ τὰ ἐπὶ Κρατίνῳ τῷ Ἀθηναίῳ γενόμενα, ὃς μειράκιον εὔμορφον Ἐπιμενίδου καθαίροντος τὴν Ἀττικὴν ἀνθρωπείῳ αἵματι διά τινα μύση παλαιά, ὡς ἱστορεῖ Νεάνθης ὁ Κυζικηνὸς ἐν δευτέρῳ περὶ τελετῶν, ἑκὼν αὑτὸν ἐπέδωκεν ὁ Κρατῖνος ὑπὲρ τῆς θρεψαμένης, ᾧ καὶ ἐπαπέθανεν ὁ ἐραστὴς Ἀριστόδημος, λύσιν τ᾽ ἔλαβε τὸ δεινόν. διὰ τοὺς τοιούτους οὖν ἔρωτας οἱ τύραννοι, πολέμιοι γὰρ αὐτοῖς αὗται αἱ φιλίαι, τὸ παράπαν ἐκώλυον τοὺς παιδικοὺς ἔρωτας πανταχόθεν αὐτοὺς ἐκκόπτοντες. εἰσὶ δὲ οἳ καὶ τὰς παλαίστρας ὥσπερ ἀντιτειχίσματα ταῖς ἰδίαις ἀκροπόλεσιν ἐνεπίμπρησάν τε καὶ κατέσκαψαν, ὡς ἐποίησε Πολυκράτης ὁ Σαμίων τύραννος. παρὰ δὲ Σπαρτιάταις, ὡς Ἅγνων φησὶν ὁ ἀκαδημαϊκός, πρὸ τῶν γάμων ταῖς παρθένοις ὡς παιδικοῖς νόμος ἐστὶν ὁμιλεῖν. καὶ γὰρ ὁ νομοθέτης Σόλων ἔφη μηρῶν ἱμείρων καὶ γλυκεροῦ στόματος, Αἰσχύλος τε καὶ Σοφοκλῆς ἀναφανδὸν ἔφασαν ὁ μὲν Μυρμιδόσιν, Σέβας δὲ μηρῶν, ἁγνὸν οὐκ ἐπῃδέσασθαι, ὦ δυσχάριστε τῶν πυκνῶν φιλημάτων. ὁ δ᾽ ἐν Κολχίσι περὶ Γανυμήδους τινὰ λόγον ποιούμενος, μηροῖς ὑπαίθων τὴν Διὸς τυραννίδα. οὐκ ἀγνοῶ δὲ ὅτι τὰ περὶ Κρατίνου καὶ Ἀριστοδήμου πεπλάσθαι φησὶ Πολέμων ὁ περιηγητὴς ἐν ταῖς πρὸς τὸν Νεάνθην ἀντιγραφαῖς. ὑμεῖς τε ὦ Κύνουλκε τὰς διηγήσεις ταύτας, κἂν ψευδεῖς ὦσιν, ἀληθεῖς εἶναι πιστεύετε, καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ποιημάτων, ἃ περὶ τοὺς παιδικοὺς ἐστὶν ἔρωτας, ἡδέως μελετᾶτε. τοῦ παιδεραστεῖν παρὰ πρώτων Κρητῶν εἰς τοὺς Ἕλληνας παρελθόντος, ὡς ἱστορεῖ Τίμαιος. ἄλλοι δέ φασι τῶν τοιούτων ἐρώτων κατάρξασθαι Λάιον ξενωθέντα παρὰ Πέλοπι, καὶ ἐρασθέντα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Χρυσίππου, ὃν καὶ ἁρπάσαντα καὶ ἀναθέμενον εἰς ἅρμα εἰς Θήβας φυγεῖν. Πράξιλλα δὲ ἡ Σικυωνία ὑπὸ Διός φησιν ἁρπασθῆναι τὸν Χρύσιππον. καὶ Κελτοὶ δὲ τῶν βαρβάρων καίτοι καλλίστας ἔχοντες γυναῖκας, παιδικοῖς μᾶλλον χαίρουσιν, ὡς πολλάκις ἐνίους ἐπὶ ταῖς δοραῖς μετὰ δύο ἐρωμένων ἀναπαύεσθαι. Πέρσας δὲ παρ᾽ Ἑλλήνων φησὶν Ἡρόδοτος μαθεῖν τὸ παισὶ χρῆσθαι. φιλόπαις δ᾽ ἦν ἐκμανῶς καὶ Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεύς. Δικαίαρχος γοῦν ἐν τῷ περὶ τῆς ἐν Ἰλίῳ θυσίας, Βαγώου τοῦ εὐνούχου οὕτως αὐτόν φησιν ἡττᾶσθαι, ὡς ἐν ὄψει θεάτρου ὅλου καταφιλεῖν αὐτὸν ἀνακλάσαντα, καὶ τῶν θεατῶν ἐπιφωνησάντων μετὰ κρότου οὐκ ἀπειθήσας, πάλιν ἀνακλάσας ἐφίλησεν. Καρύστιος δ᾽ ἐν ἱστορικοῖς ὑπομνήμασι Χάρωνι φησὶ τῷ Χαλκιδεῖ, παῖς καλὸς ἦν, καὶ εἶχεν εὖ πρὸς αὐτόν. ὡς δ᾽ Ἀλέξανδρος παρὰ Κρατερῷ αὐτὸν ἐπήνεσε γενομένου ποτὲ πότου, ὁ Κρατερὸς ἐκέλευσε τὸν παῖδα καταφιλῆσαι τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ ὃς μηδαμῶς εἶπεν, οὐ γὰρ οὕτως ἐμὲ εὐφρανεῖ ὡς σὲ λυπήσει. ὥσπερ γὰρ ἦν ἐρωτικὸς ὁ βασιλεὺς οὗτος, οὕτως καὶ πρὸς τὸ καθῆκον ἐγκρατὴς καὶ πρὸς τὸ πρεπωδέστατον. αἰχμαλώτους γοῦν λαβὼν τὰς Δαρείου θυγατέρας, καὶ τὴν γυναῖκα κάλλει διαπρεπεστάτην οὖσαν, οὐ μόνον ἀπέσχετο, ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἐκείνας μαθεῖν ἐποίησεν ὅτι εἰσὶν αἰχμάλωτοι, ἀλλ᾽ ὡς ἔτι Δαρείου ἐν τῇ βασιλείᾳ ὄντος, πάντα αὐταῖς χορηγεῖσθαι ἐκέλευσε. διὸ καὶ Δαρεῖος τοῦτο μαθὼν ηὔξατο, τῷ ἡλίῳ τὰς χεῖρας ἀνατείνας, ἢ αὐτὸν βασιλεύειν ἢ Ἀλέξανδρον. Ῥαδαμάνθυος δὲ τοῦ δικαίου Ἴβυκος ἐραστὴν φησὶ γενέσθαι Τάλων. Διότιμος δ᾽ ἐν τῇ Ἡρακλείᾳ Εὐρυσθέα φησὶν Ἡρακλέους γενέσθαι παιδικά, διόπερ καὶ τοὺς ἄθλους ὑπομεῖναι. Ἀγαμέμνονά τε Ἀργύννου ἐρασθῆναι λόγος ἰδόντα ἐπὶ τῷ Κηφισῷ νηχόμενον, ἐν ᾧ καὶ τελευτήσαντα αὐτόν, συνεχῶς γὰρ ἐν τῷ ποταμῷ τούτῳ ἀπελούετο, θάψας εἰς αὐτό, καὶ ἱερὸν αὐτόθι Ἀφροδίτης Ἀργυννίδος. Λικύμνιος δὲ ὁ Χῖος ἐν διθυράμβοις Ἀργύννου φησὶν ἐρώμενον Ὑμέναιον γενέσθαι. Ἀντιγόνου δὲ τοῦ βασιλέως ἐρώμενος ἦν Ἀριστοκλῆς ὁ κιθαρῳδός, περὶ οὗ Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος ἐν τῷ Ζήνωνος βίῳ γράφει οὕτως. Ἀντίγονος ὁ βασιλεὺς ἐπεκώμαζε τῷ Ζήνωνι, καί ποτε καὶ μεθ᾽ ἡμέραν ἐλθὼν ἔκ τινος πότου, καὶ ἀναπηδήσας πρὸς τὸν Ζήνωνα, ἔπεισεν αὐτὸν συγκωμάσαι αὐτῷ πρὸς Ἀριστοκλέα τὸν κιθαρῳδόν, οὗ σφόδρα ἤρα ὁ βασιλεύς. φιλομεῖραξ δὲ ἦν ὁ Σοφοκλῆς, ὡς Εὐριπίδης φιλογύνης. Ἴων γοῦν ὁ ποιητὴς ἐν ταῖς ἐπιγραφομέναις ἐπιδημίαις, γράφει οὕτως. Σοφοκλεῖ τῷ ποιητῇ ἐν Χίῳ συνήντησα, ὅτε ἔπλει εἰς Λέσβον στρατηγὸς ἀνδρὶ παιδιώδει παρ᾽ οἶνον καὶ δεξιῷ. Ἑρμησίλεω δὲ ξένου οἱ ἐόντος καὶ προξένου Ἀθηναίων ἑστιῶντος αὐτόν, ἐπεὶ παρὰ τὸ πῦρ ἑστὼς ὁ τὸν οἶνον ἐγχέων, παῖς ἐὼν δῆλος ἦν, εἶπέ τε βούλει με ἡδέως πίνειν. φάντος δ᾽ αὐτοῦ, βραδέως τοίνυν καὶ πρόσφερέ μοι καὶ ἀπόφερε τὴν κύλικα. ἔτι πολὺ μᾶλλον ἐρυθριάσαντος τοῦ παιδός, εἶπε πρὸς τὸν συγκατακείμενον, ὡς καλῶς Φρύνιχος ἐποίησεν εἴπας, λάμπει δ᾽ ἐπὶ πορφυρέαις παρῇσι φῶς ἔρωτος, καὶ πρὸς τόδε ἠμείφθη ὁ Ἐρετριεὺς ἢ Ἐρυθραῖος γραμμάτων ἐὼν διδάσκαλος, σοφὸς μὲν δὴ σύ γε εἶ ὦ Σοφόκλεες ἐν ποιήσει, ὅμως μέντοι γε οὐκ εὖ εἴρηκε Φρύνιχος πορφυρέαις ἐπὶ

τὰς

τὰς γνάθους τοῦ καλοῦ, εἰ γὰρ ὁ ζωγράφος χρώματι πορφυρῷ ἐναλείψαι τουδὶ τοῦ παιδὸς τὰς γνάθους, οὐκ ἂν ἔτι καλὸς φαίνοιτο. οὐκ ἄρα δεῖ τὸ καλὸν τῷ μὴ καλῷ φαινομένῳ εἰκάζειν ἄν. γελάσας οὖν ὁ Ἐρετριεὺς Σοφοκλῆς, οὐδὲ σοι ἀρέσκει ἄρα ὦ ξένε τὸ σιμωνίδειον κάρτα δοκοῦν τοῖς Ἕλλησιν εὖ εἰρῆσθαι πορφυρέου ἀπὸ στόματος ἱεῖσα φωνὰν παρθένος. οὐδ' ὁ ποιητὴς ἔφη λέγων χρυσοκόμαν Ἀπόλλωνα. χρυσέας γὰρ εἰ ἐποίησεν ὁ ζωγράφος τὰς τοῦ θεοῦ κόμας, καὶ μὴ μελαίνας, χεῖρον ἂν ἦν τὸ ζωγράφημα, οὐδὲ ὁ φὰς ῥοδοδάκτυλον, εἰ γάρ τις εἰς ῥόδεον χρῶμα βάψειε τοὺς δακτύλους πορφυροβαφοῦς χεῖρας καὶ οὐ γυναικὸς καλῆς ποιήσειε. γελασάντων δὲ ὁ μὲν Ἐρετριεὺς ἐνωπήθη τῇ ἐπιρραπίσει ὁ δὲ πάλιν τοῦ παιδὸς τῷ λόγῳ εἴχετο. ἤρετο γὰρ μὴν ἀπὸ τῆς κύλικος κάρφος τῷ μικρῷ δακτύλῳ ἀφαιρέοντα, εἰ καθορᾷ τὸ κάρφος. φάντος δὲ καθορᾶν, ἀπὸ τοίνυν φύσησον αὐτό, ἵνα μὴ πλύνοιτο ὁ δάκτυλός σου, προσαγαγόντος δ' αὐτοῦ τὸ πρόσωπον πρὸς τὴν κύλικα, ἐγγυτέρω τὴν κύλικα τοῦ ἑαυτοῦ στόματος ἦγεν, ἵνα δὴ ἡ κεφαλὴ τῇ κεφαλῇ ἀσσοτέρω γένηται. ὡς δ' ἦν οἱ κάρτα πλησίον, προσλαβὼν τῇ χειρὶ ἐφίλησεν. ἐπικροτησάντων δὲ πάντων σὺν γέλωτι καὶ βοῇ ὡς εὖ ὑπηγάγετο τὸν παῖδα, μελετῶ εἶπε στρατηγεῖν ὦ ἄνδρες, ἐπειδήπερ Περικλῆς ποιεῖν μὲν ἔφη με, στρατηγεῖν δ' οὐκ ἐπίστασθαι, ἆρ' οὖν οὐ κατ' ὀρθόν μοι πέπτωκε τὸ στρατήγημα; τοιαῦτα πολλὰ δεξιῶς ἔλεγέ τε καὶ ἔπρασσεν, ὅτε πίνοι ἢ πράσσοι. τὰ μέν τοι πολιτικά, οὔτε σοφὸς οὔτε ῥεκτήριος ἦν, ἀλλ' ὥς τις εἷς τῶν χρηστῶν Ἀθηναίων. καὶ Ἱερώνυμος δ' ὁ Ῥόδιος ἐν τοῖς ἱστορικοῖς ὑπομνήμασί φησιν ὅτι Σοφοκλῆς εὐπρεπῆ παῖδα ἔξω τοῦ τείχους ἀπήγαγε χρησόμενος αὐτῷ, ὁ μὲν οὖν παῖς τὸ ἴδιον ἱμάτιον ἐπὶ τῇ πόᾳ ὑπέστρωσεν, τὴν δὲ τοῦ Σοφοκλέους χλανίδα περιεβάλλοντο. μετ' οὖν ὁμιλίαν ὁ παῖς ἁρπάσας τὸ τοῦ Σοφοκλέους χλανίδιον ᾤχετο, καταλιπὼν τῷ Σοφοκλεῖ τὸ ἑαυτοῦ παιδικὸν ἱμάτιον. οἷα δὲ εἰκὸς διαλαληθέντος τοῦ συμβεβηκότος, Εὐριπίδης πυθόμενος καὶ ἐπιτωθάζων τὸ γεγονός, καὶ αὐτός ποτε ἔφη τούτῳ κεχρῆσθαι τῷ παιδί, ἀλλὰ μηδὲν προσθεῖναι, τὸν δὲ Σοφοκλέα διὰ τὴν ἀκολασίαν καταφρονηθῆναι. καὶ ὁ Σοφοκλῆς ἀκούσας ἐποίησεν εἰς αὐτὸν τοιοῦτον ἐπίγραμμα, χρησάμενος τῷ περὶ τοῦ ἡλίου καὶ Βορέου λόγῳ, καί τι πρὸς μοιχείαν αὐτοῦ παραινιττόμενος, Ἥλιος ἦν οὐ παῖς Εὐριπίδη, ὅς με χλιαίνων Γυμνὸν ἐποίησεν, σοὶ δὲ φιλοῦνθ' ἑτέραν Βοῤῥᾶς ὡμίλησε, σὺ δ' οὐ σοφός, ὃς τὸν Ἔρωτα Ἀλλοτρίαν σπείρων λωποδύτην ἀπάγεις. Θεόπομπος δ' ἐν τῷ περὶ τῶν συληθέντων ἐκ Δελφῶν χρημάτων Ἀσώπιχόν φησι τὸν Ἐπαμινώνδου ἐρώμενον, τὸ λευκτρικὸν τρόπαιον ἐντετυπωμένον ἔχειν ἐπὶ τῆς ἀσπίδος, καὶ θαυμαστῶς αὐτὸν κινδυνεύειν, ἀνακεῖσθαι δὲ τὴν ἀσπίδα ταύτην ἐν Δελφοῖς ἐν τῇ στοᾷ. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ συγγράμματι Θεόπομπος φιλογύναιον μέν φησι γεγονέναι Φαΰλλον τὸν Φωκέων τύραννον, φιλόπαιδα δὲ Ὀνόμαρχον, καὶ ἐκ τῶν τοῦ θεοῦ χαρίσασθαι τούτῳ εἰς Δελφοὺς παραγενομένῳ τὴν κόμην ὄντι καλῷ συγγενόμενον, τὰ συβαριτῶν ἀναθήματα στλεγγίδια χρυσᾶ τέσσαρα, τῇ Ἀφνιάδου δὲ αὐλητρίδι Βρομιάδι Φάϋλλος καρχήσιον ἀργυροῦν φωκαίων καες τον χρυσοῦν κισσοῦ πεπαρηθίων. αὕτη δέ φησι καὶ ἔμελλε τὰ πύθια αὐλεῖν, εἰ μὴ ὑπὸ τοῦ πλήθους ἐκωλύθη. τῷ δὲ Λυκόλᾳ τῷ τοῦ Τριχωνέως υἱῷ φυσκίδᾳ ὄντι καλῷ Ὀνόμαρχος ἔδωκε φησὶ στέφανον δάφνης ἐφεσίων ἀνάθημα, οὗτος ὁ παῖς πρὸς Φίλιππον ἀχθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρός, κἀκεῖ προαγωγευόμενος οὐδὲν λαβὼν ἀπεστάλη. τῷ δὲ Ἐπιλύκου τοῦ Ἀμφιπολίτου υἱῷ ὄντι καλῷ Δαμίππῳ πλειστώνους ἀνάθημα Ὀνόμαρχος ἔδωκε. Φαρσαλίᾳ τῇ θετταλίδι ὀρχηστρίδι, δάφνης στέφανον χρυσοῦν Φιλόμηλος ἔδωκε λαμψακηνῶν ἀνάθημα. αὕτη ἡ Φαρσαλία ἐν Μεταποντίῳ ὑπὸ τῶν ἐν τῇ ἀγορᾷ μάντεων γενομένης φωνῆς ἐκ τῆς δάφνης τῆς χαλκῆς, ἣν ἔστησαν μεταποντῖνοι κατὰ τὴν Ἀριστέα τοῦ προκοννησίου ἐπιδημίαν, ὅτε ἔφασκεν ἐξ ὑπερβορέων παραγεγονέναι. ὡς τάχιστα ὤφθη εἰς τὴν ἀγορὰν ἐμβαλοῦσα, ἐμμανῶν γενομένων τῶν μάντεων, διεσπάσθη ὑπ' αὐτῶν, καὶ τῶν ἀνθρώπων ὕστερον ἀναζητούντων τὴν αἰτίαν, εὑρέθη διὰ τὸν τοῦ θεοῦ στέφανον ἀνῃρημένη, ὁρᾶτε οὖν καὶ ὑμεῖς οἱ φιλόσοφοι οἱ παρὰ φύσιν τῇ ἀφροδίτῃ χρώμενοι, καὶ ἀσεβοῦντες εἰς τὴν θεόν, μὴ τὸν αὐτὸν διαφθαρῆτε τρόπον. τότε γὰρ καὶ οἱ παῖδές εἰσι καλοί, ὡς Γλυκέρα ἔφασκεν ἡ ἑταίρα, ὅσον ἐοίκασι γυναικὶ χρόνον, καθάπερ ἱστορεῖ Κλέαρχος. ἐμοὶ μὲν γὰρ καὶ κατὰ φύσιν δοκεῖ πεποιηκέναι Κλεώνυμος ὁ Σπαρτιάτης, πρῶτος ἀνθρώπων εἰς ὁμηρίαν λαβὼν παρὰ μεταποντίνων γυναῖκας, παρθένους τὰς ἐνδοξοτάτας καὶ καλλίστας διακοσίας, ὡς ἱστορεῖ Δοῦρις ὁ σάμιος ἐν τῇ τρίτῃ τῶν περὶ Ἀγαθοκλέα ἱστοριῶν. κἀγὼ δὲ κατὰ τὴν Ἐπικράτους ἀντιλαΐδα ἐρωτικὰ μεμάθηκα ταῦτα παντελῶς Σαπφοῦς μέλη, ἢ τοῦ Κλεομένους Λαμυνθίου. ὑμεῖς δ' ὦ φιλόσοφοι κἂν ἐρασθέντες ποτὲ γυναικῶν ἐν ἐννοίᾳ λάβητε, ὡς ἀδύνατόν ἐστιν τὸ τυχεῖν μάθετε, παύονται οἱ ἔρωτες ὥς φησι Κλέαρχος. τῇ τε γὰρ περὶ τὴν πυρήνην χαλκῇ βοῒ βοῦς ἐπανέβη, καὶ γεγραμμένῃ κυνὶ καὶ περιστερᾷ καὶ χηνί, τῇ μὲν κύων, τῇ δὲ περιστερά, τῇ δὲ χὴν προσῆλθον καὶ ἐπεπήδησαν. φανέντων δὲ πᾶσι τούτοις ἀδυνάτων ἀπέστησαν, καθάπερ Κλείσοφος ὁ σηλυμβριανός, οὗτος γὰρ τοῦ ἐν Σάμῳ παρίου ἀγάλματος ἐρασθεὶς κατέκλεισεν αὑτὸν ἐν τῷ ναῷ ὡς πλησιάσαι δυνησόμενος, καὶ ὡς ἀδυνάτει διὰ τὴν ψυχρότητα καὶ τὸ ἀντίτυπον

ἀναθήματα δοθέντα παιδικοῖς.

Φύλλον ∵ Φαΰλλον. Larthanius et hic idem alibi:

ἀδυνάτων ἐρασταί.

τὸ ἀντίτυπον τοῦ λίθου, τηνικαῦτα τῆς ἐπιθυμίας ἀπέστη, καὶ προβαλλόμενος τὸ σαρκίον ἐπλησίασε. τῆς πράξεως ταύτης μνημονεύει Ἄλεξις ὁ ποιητὴς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Γραφὴ λέγων ὧδε, γεγένηται δ' ὡς λέγουσι κἀν Σάμῳ Τοιοῦθ', λιθίνης ἐπεθύμησεν κόρης Ἄνθρωπος, ἐγκατέκλεισεν αὐτὸν εἰς τὸν ναόν. καὶ Φιλήμων περὶ τοῦ αὐτοῦ μνημονεύων φησίν, ἀλλ' ἐν Σάμῳ μὲν τοῦ λιθίνου ζώου ποτὲ Ἄνθρωπος ἠράσθη τίς, εἶτ' εἰς τὸν ναὸν Κατέκλεισεν αὑτόν. Κτησικλέους δέ ἐστιν ἔργον τὸ ἄγαλμα, ὥς φησιν Ἀδαῖος ὁ Μιτυληναῖος ἐν τῷ περὶ ἀγαλματοποιῶν. Πολέμων δ' ἢ ὁ ποιήσας τὸν ἐπιγραφόμενον Ἑλλαδικὸν ἐν Δελφοῖς φησιν, ἐν τῷ πινάκων θησαυρῷ, παῖδές εἰσι λίθινοι δύο, ὧν τοῦ ἑτέρου Δελφοί φασι τῶν θεωρῶν ἐπιθυμήσαντά τινα συγκατακλεισθῆναι, καὶ τῆς ὁμιλίας καταλιπεῖν στέφανον, φωραθέντος δ' αὐτοῦ τὸν θεὸν χρωμένοις τοῖς Δελφοῖς συντάξαι ἀφεῖναι τὸν ἄνθρωπον, δεδωκέναι γὰρ αὐτῷ μισθόν. καὶ ἄλογα δὲ ζῷα ἀνθρώπων ἠράσθη, Σικυῶνι μέν τινος βασιλικοῦ οἰνοχόου Ἀλεκτρυών, ἐκαλεῖτο δ' ὁ μὲν Ἀλεκτρυὼν Κένταυρος, ὁ δὲ Σικυώνιος ἦν οἰκέτης τοῦ Βιθυνῶν βασιλέως, ὡς ἱστορεῖ Νίκανδρος ἐν ἕκτῳ περιπετειῶν. ἐν Αἰγίῳ δὲ παιδὸς ἠράσθη χήν, ὡς Κλέαρχος ἱστορεῖ ἐν πρώτῳ ἐρωτικῶν. τῆς δὲ παιδὸς τοῦτον Θεόφραστος ἐν τῷ ἐρωτικῷ Ἀμφίλοχον καλεῖσθαί φησι, καὶ τὸ γένος Ὠλένιον εἶναι. Ἑρμείας δ' ὁ τοῦ Ἑρμοδώρου, Σάμιος δὲ γένος ἐρασθῆναι Λακύδους τοῦ φιλοσόφου. Ἐν δὲ Λευκαδίᾳ φησὶ Κλέαρχος οὕτως ἐρασθῆναι ταὼν παρθένου, ὡς καὶ τὸν βίον ἐκλιπούσῃ συναποθανεῖν. δελφῖνα δ' ἐν Ἰασῷ παιδὸς ἐρασθῆναι λόγος, ὡς ἱστορεῖ Δοῦρις ἐν τῇ ἐνάτῃ. ὁ δὲ λόγος ἐστὶν αὐτῷ περὶ Ἀλεξάνδρου, καὶ λέγει οὕτως, μετεπέμψατο δὲ καὶ τὸν ἐκ τῆς Ἰασοῦ παῖδα, περὶ γὰρ τὴν πόλιν ταύτην Διονύσιός τις ἦν παῖς, ὃς μετὰ τῶν ἄλλων ἐκ παλαίστρας παραγενόμενος, ἐπὶ τὴν θάλατταν ἐκολύμβα, δελφὶς δὲ πρὸς αὐτὸν ἐκ τοῦ πελάγους ἀπαντήσας, καὶ ἀναλαμβάνων ἐπὶ τὰ νῶτα ἔφερεν ἐπὶ πλεῖστον νηχόμενος, καὶ πάλιν ἀποκαθίστα εἰς τὴν γῆν. φιλανθρωπότατον δὲ ἐστι καὶ συνετώτατον τὸ ζῷον ὁ δελφίς, χάριν τε ἀποδιδόναι ἐπιστάμενον. Φύλαρχος γοῦν ἐν τῇ δυοκαιδεκάτῃ Κοίρανος φησὶν ὁ Μιλήσιος ἰδὼν ἁλιέας περὶ δικτύῳ λαβόντας δελφῖνα, καὶ μέλλοντας κατακόπτειν, ἀργύριον δοὺς, καὶ παραιτησάμενος ἀφῆκεν εἰς τὸ πέλαγος. καὶ μετὰ ταῦτα ναυαγίᾳ χρησάμενος περὶ Μύκονον, καὶ πάντων ἀπολομένων μόνος ὑπὸ δελφῖνος ἐσώθη ὁ κοίρανος. τελευτήσαντος δὲ αὐτοῦ γηραιοῦ ἐν τῇ πατρίδι, καὶ τῆς ἐκφορᾶς παρὰ τὴν θάλατταν γιγνομένης κατὰ τύχην ἐν τῇ Μιλήτῳ, ἐν τῷ λιμένι πλῆθος δελφίνων ἐφάνη ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, μικρὸν ἀπωτέρω τῶν συνεκκομιζόντων τὸν κοίρανον, ὡσεὶ συνεκφερόντων καὶ συγκηδευόντων τὸν ἄνθρωπον. ὁ δ' αὐτὸς ἱστορεῖ Φύλαρχος διὰ τῆς εἰκοστῆς, ὅσην ἐλέφας φιλοστοργίαν ἔσχεν εἰς παιδίον, γράφει δ' οὕτως. τούτῳ δὲ τῷ ἐλέφαντι συνετρέφετο θήλεια ἐλέφας, ἣν Νίκαιαν ἐκάλουν, ᾧ τελευτῶσα ἡ τοῦ Ἰνδοῦ γυνὴ παιδίον αὑτῆς τριακοσταῖον παρακατέθετο. ἀποθανούσης δὲ τῆς ἀνθρώπου, δεινή τις φιλοστοργία γέγονε τοῦ θηρίου πρὸς τὸ παιδίον. οὔτε γὰρ ἀπ' αὐτοῦ χωριζόμενον τὸ βρέφος ὑπέμενεν, ὁ δὲ εἰ μὴ βλέποι τὸ παιδίον ἤσχαλλεν. ὅτ' οὖν ἡ τροφὸς ἐμπλήσειεν αὐτὸ τοῦ γάλακτος, ἀνὰ μέσον τῶν ποδῶν τοῦ θηρίου ἐτίθει αὐτὸ ἐν σκάφῃ. εἰ δὲ μὴ τοῦτο ποιήσειε, τροφὴν οὐκ ἐλάμβανεν ἡ ἐλέφας. καὶ μετὰ ταῦτα δι' ὅλης τῆς ἡμέρας τοὺς καλάμους λαμβάνων, καὶ τῶν παρατιθεμένων χορτασμάτων, καθεύδοντος τοῦ βρέφους, τὰς μυίας ἀπεσόβει, ὅτε δὲ κλαίοι, τῇ προβοσκίδι τὴν σκάφην ἐκίνει, καὶ κατεκοίμισεν αὐτό, τὸ δ' αὐτὸ ἐποίει, καὶ ὁ ἄρρην ἐλέφας πολλάκις. ὑμεῖς δ' ὦ φιλόσοφοι καὶ τῶν δελφίνων καὶ τῶν ἐλεφάντων ἐστὲ κατὰ τὴν γνώμην ἀγριώτεροι, ἔτι τε ἀνημερώτεροι. καί τοι Περσαίου τοῦ Κιτιέως ἐν τοῖς συμποτικοῖς ὑπομνήμασι βοῶντος, καὶ λέγοντος περὶ ἀφροδισίων ἁρμόζον εἶναι ἐν τῷ οἴνῳ μνείαν ποιεῖσθαι. καὶ γὰρ πρὸς ταῦτα ἡμᾶς ὅταν ὑποπίωμεν ἐπιρρεπεῖς εἶναι. καὶ ἐνταῦθα τοὺς μὲν ἡμέρως τε καὶ μετρίως αὐτοῖς χρωμένους, ἐπαινεῖν δεῖ, τοὺς δὲ θηριωδῶς καὶ ἀπλήστως, ψέγειν. καὶ εἰ διαλεκτικοὶ συνελθόντες εἰς πότον περὶ συλλογισμῶν διαλέγοιντο, ἀλλοτρίως ἂν αὐτοὺς ὑπολάβοι τίς ποιεῖν τοῦ παρόντος καιροῦ, καὶ ὁ καλὸς κἀγαθὸς ἀνὴρ μεθυσθείη ἄν, οἱ δὲ βουλόμενοι σωφρονικοὶ εἶναι, σφόδρα μέχρι τινὸς διατηροῦσιν ἐν τοῖς πότοις τὸ τοιοῦτον, εἶθ' ὅταν παραδύῃ τὸ οἰνάριον, τὴν πᾶσαν ἀσχημοσύνην ἐπιδείκνυνται, ὃ καὶ πρῴην ἐγένετο ἐπὶ τῶν ἐξ Ἀρκαδίας θεωρῶν πρὸς Ἀντίγονον παραγενομένων. ἐκεῖνοι γὰρ ἠρίστων σφόδρα σκυθρωπῶς καὶ εὐσχημόνως ὡς ᾤοντο, οὐχ ὅτι ἡμῶν τινα προσβλέποντες, ἀλλ' οὐδὲ ἀλλήλους, ὡς δὲ ὁ πότος προὔβαινε, καὶ εἰσῆλθεν ἄλλα τε ἀκροάματα καὶ αἱ Θετταλαὶ αὗται ὀρχηστρίδες, καθάπερ αὐταῖς ἔθος ἐστὶν ἐν ταῖς διαζώσταις γυμναὶ ὠρχοῦντο, οὐκ ἔτι κατεῖχον αὑτοὺς οἱ ἄνδρες, ἀλλ' ἐκ τῶν κλινῶν ἀφώρμων καὶ ἐβόων, ὡς θαυμαστόν τι θέαμα θεώμενοι, καὶ μακάριον τὸν βασιλέα ἀπεκάλουν, ὅτι ἔξεστιν αὐτῷ τούτων ἀπολαύειν, καὶ ἕτερα τούτοις παραπλήσια πάνυ πολλὰ τῶν φορτικῶν ἐποίουν. τῶν φιλοσόφων δέ τις συμπίνων ἡμῖν, εἰσελθούσης αὐλητρίδος, καὶ οὔσης εὐρυχωρίας παρ' αὐτῷ, βουλομένης τῆς παιδίσκης παρακαθίσαι, οὐκ ἐπέτρεψεν, ἀλλὰ σκληρὸν αὑτὸν ἐστήσατο. εἶθ' ὕστερον πωλουμένης τῆς αὐλητρίδος (καθάπερ ἔθος

Ζῶα ἀνθρώπων ἐρασθέντα.

Plin. lib. 10. cap. 11.

Hermol. lib. 9. c. 8. cast. Plin.

Δελφὶν παιδὸς ἐραστής.

Καὶ ἐλέφας παιδὸς ἐραστής.

Περσαῖος ὑπομνήματα.

ἔθος δ᾽ ἦν ἐν τοῖς πότοις γίνεσθαι) ἐν τῷ ἀγοράζειν πάνυ νεανίσκος ὤν, καὶ τῷ πωλοῦντι ἄλλῳ τινὶ θᾶττον προσθέντος ἀμφισβήτει, καὶ οὐκ ἔφη αὐτὸν πεπρακέναι, καὶ τέλος εἰς πυγμὰς ἦλθεν ὁ σκληρὸς ἐκεῖνος φιλόσοφος. καὶ ἐν ἀρχῇ οὐδ᾽ ἂν παρακαθίσαι ἐπιτρέπων τῇ αὐλητρίδι, μή ποτε αὐτὸς ἦν ὁ Περσαῖος, ὁ περὶ τὴν αὐλητρίδος διαπυκτεύσας. φησὶ γὰρ Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος ἐν τῷ περὶ Ζήνωνος γράφων ὧδε, Ζήνων ὁ Κιτιεὺς Περσαίου παρὰ πότον αὐλητρίδιον πριαμένου, διοκνοῦντος εἰσαγαγεῖν πρὸς αὑτόν, διὰ τὸ τὴν αὐτὴν οἰκεῖν οἰκίαν συναισθόμενος, συνείλκυσε τὴν παιδίσκην, καὶ συγκατέκλεισε τῷ Περσαίῳ. οἶδα δὲ καὶ Πολύστρατον Ἀθηναῖον μαθητὴν Θεοφράστου τὸν ἐπικαλούμενον τυῤῥηνόν, ὅτι τῶν αὐλητρίδων τὰ ἱμάτια περιεδύετο. ἐσπουδάκεισαν δὲ καὶ οἱ βασιλεῖς περὶ τὰς μουσουργούς, ὡς δῆλον ποιεῖ Παρμενίων ἐν τῇ πρὸς Ἀλέξανδρον ἐπιστολῇ, ἣν ἐπέστειλεν αὐτῷ μετὰ τὸ Δαμασκὸν ἑλεῖν, καὶ τῆς ἀποσκευῆς τοῦ Δαρείου ἐγκρατὴς γενέσθαι. καταριθμησάμενος οὖν τὰ αἰχμάλωτα γράφει καὶ ταῦτα, παλλακίδας εὗρον μουσουργοὺς τοῦ βασιλέως τριακοσίας εἰκοσιεννέα, ἄνδρας στεφανοπλόκους ἓξ καὶ τεσσαράκοντα, ὀψοποιοὺς διακοσίους ἑβδομήκοντα ἑπτά, χυτρεψοὺς εἰκοσιεννέα, γαλακτουργοὺς τρεῖς καὶ δέκα, ποτηματοποιοὺς ἑπτακαίδεκα, οἰνοηθητὰς ἑβδομήκοντα, μυροποιοὺς τεσσαράκοντα. καὶ ὑμῖν δὲ ὦ ἑταῖροι λέγω, ὅτι οὐδὲν ἐστὶν ὀφθαλμῶν οὕτως εὐφραντικόν, ὡς γυναικὸς κάλλος. ὁ γοῦν τοῦ τραγικοῦ Χαιρήμονος Οἰνεὺς περὶ παρθένων τινῶν διηγούμενος, ὧν ἐθεᾶτο, φησὶν ἐν τῷ ὁμωνύμῳ δράματι, Ἔκειτο γὰρ ἡ μὲν λευκὸν εἰς σεληνῆς φάος, Φαίνουσα μαστὸν λελυμένης ἐπωμίδος, Τῆς δ᾽ αὖ χορείας λαγόνα τὴν ἀριστερὰν Ἔλυσε. γυμνὴ δ᾽ αἰθέρος θεάμασιν Ζῶσαν γραφὴν ἔφαινε, χρῶμα δ᾽ ὄμμασι Λευκὸν μελαίνης ἔργον ἀντηύγει σκιᾶς. Ἄλλη δ᾽ ἐγύμνου καλλίχειρας ὠλένας, Ἄλλης προσαμπέχουσα θῆλυν αὐχένα, Ἡ δὲ κλαγέντων χλανιδίων ὑπὸ πτύχας Ἔφαινε μηρόν, κἀξεπεσφραγίζετο Ὥρας γελώσης χωρὶς ἐλπίδων ἔρως, Ὑπνωμέναι δ᾽ ἔπιπτον ἑλενίων ἐπὶ Ἴων τε μελανόφυλλα συγκλῶσαι πτερά, Κρόκον θ᾽, ὃς ἡλιῶδες εἰς ὑφάσματα Πέπλων σκιᾶς εἴδωλον ἐξωμόργνυτο. Πέρσης δὲ θαλερὸς ἐκτραφεὶς ἀμάρακος Λειμῶσι μαλθακοῖσιν ἐξέτεινεν αὐχένας. ἐπικατάφορος δὲ ὢν ὁ ποιητὴς οὗτος, καὶ ἐπὶ τὰ ἄνθη ἐν Ἀλφεσιβοίᾳ φησίν, Καὶ σώματος μὲν ὄψις κατηργάζετο, Στίλβοντα λευκῷ χρώματι διαπρεπῆ, Αἰδὼς δ᾽ ἐπεξέρυθμιζεν ἠπιώτατον Ἐρύθημα λαμπρῷ προστιθεῖσα χρώματι. Κόμαι δὲ κηροχροῦντες ὡς ἀγάλματος Αὐτοῖσι βοστρύχοισιν ἐκπεπλασμέναι, Ξανθοῖσιν αὔραις ἐντρύφων φορούμεναι. Ἐν δὲ τῇ Ἰοῖ ἔαρος τέκνα προσαγορεύει τὰ ἄνθη, ἀνθηρὰ τέκνα ἔαρος πέριξ στρώσαντες. ἐν δὲ Κενταύρῳ ὅπερ δρᾶμα πολύμετρόν ἐστιν, λειμῶνος τέκνα. ἔνθεν μὲν αὐτῶν εἰς ἀπάρονα στρατόν, ἀνθέων ἄλοχον ἐστράτευσαν ἡδοναῖς θηρώμενοι τὰ λειμώνων τέκνα. ἐν δὲ Διονύσῳ, Χορῶν ἐραστὴς κισσός, ἐνιαυτοῦ δὲ παῖς. περὶ δὲ ῥόδων ἐν Ὀδυσσεῖ φησὶν οὕτως, Κόμαισιν ὡρῶν σώματ᾽ εὐανθῆ ῥόδα Εἶχον, τιθηνὸν μ᾽ ἔαρος ἐκπρεπέστατον. Καὶ ἐν Θυέστῃ, ῥόδ᾽ ὀξυφεγγῆ κρίνεσιν ἀργεννοῖς ὁμοῦ. Πολλῶν ὀπώραν Κύπριδος εἰσορᾶν παρῆν Ἀκραισι περκάζουσαν οἰνάνθαις χρόνου. ἐπὶ κάλλει δὲ, ἔτι γὰρ γέρων ἀοιδὸς κελαδεῖ μναμοσύναν κατὰ τὸν Εὐριπίδην, διαβόητοι γεγόνασι γυναῖκες Θαργηλία ἡ Μιλησία, ἥτις καὶ τεσσαρεσκαίδεκα ἀνδράσιν ἐγαμήθη, οὖσα καὶ τὸ εἶδος πάνυ καλὴ καὶ σοφή, ὥς φησιν Ἱππίας ὁ σοφιστὴς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ συναγωγῇ. Δίνων δ᾽ ἐν τῇ πέμπτῃ τῶν Περσικῶν τῆς πρώτης συντάξεως φησίν, ὅτι ἡ Βαγάζου, ἥτις ἦν ὁμοπάτριος Ξέρξου ἀδελφὴ ὄνομα Ἄνουτις, καλλίστη ἦν τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ γυναικῶν, καὶ ἀκολαστοτάτη. Φύλαρχος δ᾽ ἐν τῇ ἐννεακαιδεκάτῃ Τιμῶσάν φησι τὴν Ὀξυάρτου παλλακίδα πάσας γυναῖκας ὑπερβεβληκέναι κάλλει. ταύτην δ᾽ ἀπεστάλκει δῶρον ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς Στατείρᾳ τῇ βασιλέως γυναικί. Θεόπομπος δ᾽ ἐν τῇ ἕκτῃ καὶ πεντηκοστῇ τῶν ἱστοριῶν Ξενοπείθειαν τὴν Λυσανδρίδου μητέρα, πασῶν τῶν κατὰ Πελοπόννησον γυναικῶν γεγονέναι καλλίονα. ἀπέκτειναν δὲ αὐτὴν Λακεδαιμόνιοι, καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς Χρυσῆν, ὅτε καὶ τὸν Λυσανδρίδαν ἐχθρὸν ὄντα, Ἀγησίλαος ὁ βασιλεὺς καταστασιάσας φυγαδευθῆναι ἐποίησεν ὑπὸ Λακεδαιμονίων. καλλίστη δ᾽ ἦν καὶ Πανταρίστη ἡ Κυπρία, περὶ ἧς φησι Φύλαρχος ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν, ὅτι παρ᾽ Ὀλυμπιάδι οὖσαν τῇ Ἀλεξάνδρου μητρί, ᾔτει πρὸς γάμον Μόνιμος ὁ Πυθίωνος. καὶ ἐπεὶ ἦν ἀκόλαστος ἡ γυνή, ἔφη ἡ Ὀλυμπιάς, ὦ πονηρὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς γαμεῖς, καὶ οὐ τῷ νῷ. καὶ τὴν κατάγουσαν δὲ Πεισίστρατον ἐπὶ τὴν τυραννίδα ὡς Ἀθηνᾶς πεῖραν εἶδος ἔχουσαν καλὴν φασὶ γεγονέναι, ἥτις καὶ τῇ θεῷ εἴκαστο τὴν μορφήν. Στεφανόπωλις δὲ ἦν, καὶ αὐτὴν ἐξέδωκε πρὸς γάμου κοινωνίαν ὁ Πεισίστρατος Ἱππάρχῳ τῷ υἱῷ, ὡς Κλείδημος ἱστορεῖ ἐν ὀγδόῳ νόστων. ἐξέδωκε δὲ καὶ Ἱππάρχῳ τῷ υἱῷ, τὴν παραιβατήσασαν αὐτῷ γυναῖκα Φύην τὴν Σωκράτους θυγατέρα (καὶ Χάρμου τοῦ πολεμαρχήσαντος θυγατέρα ἔλαβεν Ἱππίας περικαλλεστάτην οὖσαν) τῷ μετὰ αὐτὸν τυραννεύσαντι. συνέβη δέ, ὥς φασι, τὸν Χάρμον ἐραστὴν τοῦ Ἱππίου γενέσθαι, καὶ τὸν πρὸς Ἀκαδημίᾳ ἔρωτα ἱδρύσασθαι πρῶτον, ἐφ᾽ οὗ ἐπιγέγραπται. Ποικιλομήχαν᾽ ἔρως σοὶ τόνδ᾽ ἱδρύσατο

Μισοπρώγον νῆπος.

Χαιρήμων ὑπερ... περὶ τὰ ἄνθη.

ἔαρος

Dino in Persicis.

βωμόν, Χάρμας ἐπὶ σκιεροῖς τέρμασι γυμνασίου. Ἡσίοδος δ' ἐν τρίτῳ μελαμποδίας, τὴν ἐν Εὐβοίᾳ Χαλκίδα καλλιγύναικα εἶπεν. κύπριπεῖς γὰρ αὐτόθι γίνονται γυναῖκες, ὡς καὶ Θεόφραστος εἴρηκε. καὶ Νυμφόδωρος δ' ἐν τῷ τῆς Ἀσίας περίπλῳ, καλλίονας φησὶ γίνεσθαι γυναῖκας τῶν πανταχοῦ γυναικῶν ἐν Τενέδῳ τῇ προϊκνῇ νήσῳ. οἶδα δὲ καὶ περὶ κάλλους γυναικῶν ἀγῶνά ποτε διατεθέντα, περὶ οὗ ἱστορεῖ Νικίας ἐν τοῖς ἀρκαδικοῖς. διαθεῖναι φησὶν αὐτὸν Κύψελον πόλιν κτίσαντα ἐν τῷ πεδίῳ περὶ τὸν ἀλφειόν, εἰς ἣν κατοικήσαντας Παῤῥασίων τινὰς τέμενος καὶ βωμὸν ἀναστῆσαι Δήμητρι ἐλευσινίᾳ, ἧς ἐν τῇ ἑορτῇ καὶ τὸν τοῦ κάλλους ἀγῶνα ἐπιτελέσαι, καὶ νικῆσαι πρώτην αὐτοῦ τὴν γυναῖκα Ἡροδίκην. ἐπιτελεῖται δὲ καὶ μέχρι νῦν ὁ ἀγὼν οὗτος. καὶ ἀγωνιζόμεναι γυναῖκες χρυσοφόροι ὀνομάζονται. Θεόφραστος δὲ ἀγῶνα κάλλους φησὶ γίνεσθαι παρὰ ἠλείοις καὶ τὴν κρίσιν ἐπιτελεῖσθαι μετὰ σπουδῆς, λαμβάνειν τε τοὺς νικήσαντας ἆθλα ὅπλα, ἅπερ ἀνατίθεσθαι φησὶ Διονύσιος ὁ λευκτρικὸς τῇ Ἀθηνᾷ. τὸν δὲ νικήσαντα ταινιούμενον ὑπὸ τῶν φίλων, καὶ πομπεύοντα ἕως τοῦ ἱεροῦ παραγίνεσθαι. τὸν δὲ στέφανον αὐτοῖς δίδοσθαι μυρρίνης ἱστορεῖ Μυρσίλος ἐν ἱστορικοῖς παραδόξοις, ἐνιαχοῦ δέ φησιν ὁ αὐτὸς Θεόφραστος καὶ κρίσεις γυναικῶν περὶ σωφροσύνης γίγνεσθαι καὶ οἰκονομίας, ὥσπερ ἐν τοῖς βαρβάροις. ἑτέρωθι δὲ κάλλους ὡς δέον καὶ τοῦτο τιμᾶσθαι, καθάπερ καὶ παρὰ τενεδίοις καὶ λεσβίοις. ταύτην δὲ τύχης ἢ φύσεως εἶναι τιμήν, δέον προκεῖσθαι σωφροσύνης. τὸ κάλλος γὰρ οὕτως καλόν, εἰ δὲ μή, κίνδυνον ἔχειν ἐπ' ἀκολασίαν. Τοσαῦτα τοῦ Μυρτίλου ἑξῆς καταλέξαντος, καὶ πάντων αὐτὸν ἐπὶ τῇ μνήμῃ θαυμασάντων, ὁ Κύνουλκος ἔφη,

Πολυμάθεια. Πουλυμαθημοσύνης τῆς, οὐ κενεώτερον οὐδέν. Ἵππων ἔφη ὁ ἄθεος, ἀλλὰ καὶ Ἡράκλειτος ὁ θεῖος φησι, πολυμαθίη νόον ἔχειν, οὐ διδάσκει. καὶ ὁ Τίμων δὲ ἔφη, ἐν δὲ πλατυσμὸς Πουλυμαθημοσύνης τῆς, οὐ κενεώτερον ἄλλο. Τί γὰρ ὄφελος τῶν τοσούτων ὀνομάτων ὦ γραμματικέ, πάντας ἐπιτρῖψαι μᾶλλον, ἢ σωφρονῆσαι δυναμένων τοὺς ἀκούοντας. καὶ ἐὰν μέν τις σου πύθηται, τίνες ἦσαν οἱ εἰς τὸν δούρειον ἵππον ἐγκατακλεισθέντες, ἑνὸς καὶ δευτέρου ἴσως ἐρεῖς ὄνομα. καὶ οὐδὲ ταῦτ' ἐκ τῶν Στησιχόρου (σχολῇ γάρ) ἀλλ' ἐκ τῆς Σακάτου ἀργείου ἰλιουπέρσιδος, οὗτος γὰρ παμπόλλους τινὰς κατέλεξεν. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τῶν Ὀδυσσέως ἑταίρων ἔχοις ἂν οὕτως εὐρύθμως καταλέξαι τὰς προσηγορίας. καὶ τίνες οἱ ὑπὸ τοῦ κύκλωπος αὐτῶν καταβρωθέντες, ἢ ὑπὸ τῶν Λαιστρυγόνων, καὶ εἰ ὄντως κατεβρώθησαν. ὅτις οὖν οὐδὲ τοῦτ' οἶδας, καὶ συνεχῶς Φυλάρχου μνήμην ποιούμενος, ὅτι ἐν ταῖς κίων πόλεσιν οὔτε ἑταίρας, οὔτε αὐλητρίδας ἰδεῖν ἔστι. καὶ ὁ Μυρτίλος. τοῦτο δὲ ποῦ εἴρηκεν ὁ Φύλαρχος, κατέγνων γὰρ αὐτοῦ πᾶσαν τὴν ἱστορίαν. ἐπόντος δὲ ἐν τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ, ὁ Μυρτίλος ἔφη, εἶτ' οὐκ ἐγὼ δικαίως πάντας τοὺς φιλοσόφους μισῶ μισολόγους ὄντας, οὓς οὐ μόνον Λυσίμαχος ὁ βασιλεὺς ἐξεκήρυξε τῆς ἰδίας βασιλείας ἐπελαύνων, ὡς ὁ Καρύστιος φησὶν ἐν ἱστορικοῖς ὑπομνήμασιν, ἀλλὰ καὶ ἀθηναῖοι. Ἄλεξις γοῦν ἐν ἱππεῖ φησίν,

Φιλόσοφοι ἐξελαυνόμενοι. Τοῦτ' ἔστιν ἀκαδημία τοῦτο Ξενοκράτης. Πόλλ' ἀγαθὰ δοῖεν οἱ θεοὶ Δημητρίῳ Καὶ τοῖς νομοθέταις, διότι τὰς τῶν λόγων Ὥς φασι δυνάμεις παραδιδόντας τοῖς νέοις, Ἐς κόρακας ᾤχειν φασὶν ἐκ τῆς ἀττικῆς. καὶ Σοφοκλῆς δέ τις ψηφίσματι ἐξήλασε πάντας φιλοσόφους τῆς ἀττικῆς. καθ' οὗ λόγον ἔγραψε Φίλων Ἀριστοτέλους γνώριμος, ἀπολογίαν ὑπὲρ τοῦ Σοφοκλέους Δημοχάρους πεποιηκότος τοῦ Δημοσθένους ἀνεψιοῦ. καὶ Ῥωμαῖοι δὲ οἱ πάντα ἄριστοι ἐξέβαλον τοὺς σοφιστὰς τῆς Ῥώμης, ὡς διαφθείροντας τοὺς νέους, ἔπειτ' οὐκ οἶδ' ὅπως κατεδέξαντο. ἐμφανίζει δ' ὑμῶν καὶ τὸ ἀνόητον Ἀνάξιππος ὁ κωμῳδοποιός, ἐν κεραυνουμένῳ λέγων οὕτως, Οἴμοι φιλοσοφεῖς, ἀλλὰ τούς τε φιλοσόφους Ἐν τοῖς λόγοις φρονοῦντας εὑρίσκω μόνον. Ἐν τοῖσι δ' ἔργοις ὄντας ἀνοήτους ὁρῶ. Εἰκότως οὖν πολλαὶ τῶν πόλεων, καὶ μάλιστα ἡ λακεδαιμονίων, ὡς Χαμαιλέων φησίν, ἐν τῷ περὶ Σιμωνίδου, οὐ προσίενται οὔτε ῥητορικὴν οὔτε φιλοσοφίαν, διὰ τὰς ἐν τοῖς λόγοις ὑμῶν φιλοτιμίας, καὶ ἔριδας καὶ τοὺς ἀκαίρους ἐλέγχους, δι' οὓς Σωκράτης μὲν ἀπέθανεν, ὁ πρὸς τοὺς εἰς τὰ δικαστήρια δικαιολογουμένους διαλεγόμενος, περὶ τοῦ δικαίου κληρωτὰς ὄντας. ἀπέθανε δὲ διὰ ταῦτα Θεόδωρος ὁ ἄθεος, καὶ Διαγόρας ἐφυγαδεύθη, ὅτε καὶ πλέων ναυαγίῳ ἐχρήσατο. Θεότιμος δ' ὁ γράψας τὰ κατ' Ἐπικούρου βιβλία, ὑπὸ Ζήνωνος τοῦ ἐπικουρείου ἐξαιτηθεὶς ἀνῃρέθη, ὥς φησι Δημήτριος ὁ μάγνης ἐν τοῖς ὁμωνύμοις. συνελόντι δὲ εἰπεῖν κατὰ τὸν Σολέα Κλέαρχον οὐ καρτερικὸν βίον ἀσκεῖτε, κυνικὸν δὲ τῷ ὄντι ζῆτε, καίτοι τοῦ ζώου τούτου ἐν

Κυνικοί. τέτταρσι τὴν φύσιν περιττὴν ἔχοντος, ὧνπερ ὑμεῖς, τὰ χείρω μερισάμενοι τηρεῖτε. αἰσθήσει τε γὰρ τῇ πρὸς ὄσφρησιν, καὶ πρὸς τὸ οἰκεῖον καὶ ἀλλότριον θαυμαστόν. τότε συνανθρωπίζον καὶ οἰκουρὸν ὂν καὶ φυλακτικὸν τοῦ τῶν εὖ δρώντων βίου πάντων περιττότατον, ὧν οὐδέτερον πρόσεστιν ὑμῖν τοῖς τὸν κυνικὸν βίον μιμουμένοις. οὔτε γὰρ συνανθρωπίζετε, οὔτε διαγινώσκετε οὐδένα τῶν ὁμιλούντων, αἰσθήσεώς τε πολλῶν ὑστεροῦντες ἀργῶς καὶ ἀφυλάκτως ζῆτε. λοιδόρου δὲ καὶ παμφάγου τοῦ ζώου πεφυκότος, ἔτι δὲ ταλαιπώρου καὶ γυμνοῦ τὸν βίον, ἄμφω ταῦτα μελετᾶτε, καὶ κακολόγοι

λόγοι καὶ βαρεῖς πρός τε τούτοις ἄοικοι καὶ ἀνέστιοι βιοῦντες ἔξω ἁπάντων, ἀλλότριοι μὲν ἀρετῆς, ματαῖοι δὲ εἰς τὸ τοῦ βίου χρήσιμον. οὐδὲν γὰρ ἐστὶ τῶν καλουμένων φιλοσόφων ἀφιλοσοφώτερον. τίς γὰρ ἤλπισεν Αἰσχίνην τὸν σωκρατικὸν τοιοῦτον γεγενῆσθαι τοὺς τρόπους, ὁποῖον φησὶ Λυσίας ὁ ῥήτωρ ἐν τοῖς τῶν συμβολαίων λόγοις, ὃν ἐκ τῶν φερομένων ὡς αὐτοῦ διαλόγων θαυμάζομεν ὡς ἐπιεικῆ καὶ μέτριον, πλὴν εἰ μὴ ὡς ἀληθῶς τοῦ σοφοῦ Σωκράτους εἰσὶ συγγράμματα. ἐχαρίσθη δὲ αὐτῷ ὑπὸ Ξανθίππης τῆς Σωκράτους γυναικὸς μετὰ τὸν ἐκείνου θάνατον ὡς οἱ ἀμφὶ τὸν Ἰδομενέα φασίν. ἀλλ' ὅγε Λυσίας ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ λόγῳ οὑτωσὶ πρὸς Αἰσχίνην τὸν σωκρατικὸν χρέως. ἀπομνημονεύσω δ' ἐγώ, εἰ καὶ πολλά ἐστι τὰ λεχθέντα διὰ τὸν βρόμον ὑμῶν τὸν πολύν ὦ φιλόσοφοι. ἄρχεται δ' οὕτως ὁ ῥήτωρ, οὐκ ἂν ποτ' ᾤθην ἄνδρες δικασταὶ, Αἰσχίνην τολμῆσαι οὕτως αἰσχρὰν δίκην δικάσασθαι, νομίζων οὐκ ἂν ῥᾳδίως αὐτὸν ἑτέραν ταύτης συκοφαντωδεστέραν ἐξευρεῖν. οὗτος γὰρ ὦ ἄνδρες δικασταὶ ὀφείλων ἀργύριον ἐπὶ τρισὶ δραχμαῖς Σωσίμῳ τῷ τραπεζίτῃ καὶ Ἀριστογείτονι, προσελθὼν πρὸς ἐμὲ, ἐδεῖτο μὴ περιϊδεῖν αὐτὸν διὰ τοὺς τόκους ἐκ τῶν ὄντων ἐκπεσόντα. κατασκευάζομαι δ' ἔφη τέχνην μυρεψικὴν, ἀφορμῆς δὲ δέομαι, καὶ οἴσω δέ σοι ἐννέα ὀβολοὺς τῆς μνᾶς τόκους. καλόν γε τὸ τέλος τῆς εὐδαιμονίας τοῦ φιλοσόφου ἡ μυρεψικὴ τέχνη, ἀκόλουθός τε τῇ Σωκράτους φιλοσοφίᾳ, ἀνδρὸς τοῦ καὶ τὴν τοιαύτην χρῆσιν τῶν μύρων ἀποδοκιμάσαντος. Σόλωνος δὲ τοῦ νομοθέτου οὐδ' ἐπιτρέποντος ἀνδρὶ τοιαύτης προΐστασθαι τέχνης, διὸ καὶ Φερεκράτης ἐν ὕπνῳ ἢ παννυχίδι, φησί, κατὰ μυροπωλεῖν τί, μαθὼν τἄνδρε χρῆν καθήμενον. Ὑψηλῶς ὑπὸ σκιαδείῳ κατεσκευασμένον συνέδριον, Οὐ τοῖς μειρακίοις λαλεῖ δι' ἡμέρας. εἶθ' ἑξῆς φησίν· Οὐδεὶς οὔτε μαγείραιναν εἶδε πώποτε, Οὐ μὴν οὐδ' ἰχθυοπώλαιναν. ἑκάστῳ γὰρ ἔπρεπε Ἁρμόζοντα δεῖν εἶναι καὶ τὰ τῆς τέχνης. Ἑξῆς δὲ τούτοις ὁ ῥήτωρ τάδε λέγει. πεισθεὶς δ' ὑπ' αὐτοῦ τοιαῦτα λέγοντος, καὶ ἅμα οἰόμενος τοῦτον Αἰσχίνην Σωκράτους γεγονέναι μαθητὴν, καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἀρετῆς πολλοὺς καὶ σεμνοὺς λέγοντα λόγους, οὐκ ἄν ποτε ἐπιχειρῆσαι, οὐδὲ τολμῆσαι ἅπερ οἱ πονηρότατοι καὶ ἀδικώτατοι ἄνθρωποι ἐπιχειροῦσι πράττειν, καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν καταδρομὴν αὐτοῦ ποιησάμενος, ὡς ἐδανείσατο, ὡς οὔτε τόκους ἔτι ἀρχαῖον ἀπεδίδου. καὶ ὅτι ὑπερήμερος ἐγένετο γνώμῃ δικαστηρίου ἐρήμην καταδικασθεὶς, καὶ ὡς ἠνεχυράσθη οἰκέτης αὐτοῦ στιγματίας, καὶ πολλὰ ἄλλα κατειπὼν αὐτοῦ, ἐπιλέγει ταῦτα. ἀλλὰ γὰρ ὦ ἄνδρες δικασταὶ, οὐκ εἰς ἐμὲ μόνον τοιοῦτός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἅπαντας τοὺς αὐτῷ κεχρημένους. οὐχ οἱ μὲν κάπηλοι οἱ ἐγγὺς οἰκοῦντες, παρ' ὧν προπόσεις λαμβάνων, οὐκ ἀποδίδωσι, δικάζονται αὐτῷ συγκλείσαντες τὰ καπηλεῖα. οἱ δὲ γείτονες οὕτως ὑπ' αὐτοῦ δεινὰ πάσχουσιν, ὥστ' ἐκλιπόντες τὰς αὐτῶν οἰκίας, ἑτέρας πόρρω μισθοῦνται. ὅσους δ' ἐράνους συνέλεκται, τὰς μὲν ὑπολοίπους φορὰς οὐ κατατίθησιν, ἀλλὰ περὶ τοῦτον τὸν κάπηλον ὡς περὶ καμπτῆρα διαφθείρονται. τοσοῦτοι δὲ ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ἀπαιτήσοντες τὰ ὀφειλόμενα ἔρχονται, ὥστε οἴεσθαι τοὺς παριόντας ἐπ' ἐκφορὰν αὐτοὺς ἥκειν τούτου τεθνεῶτος. οὕτω δ' οἱ ἐν τῷ Πειραιεῖ διάκεινται ὥστε πολὺ ἀσφαλέστερον εἶναι δοκεῖν εἰς τὸν Ἀδρίαν πλεῖν, ἢ τούτῳ συμβάλλειν. πολὺ γὰρ μᾶλλον ἃ ἂν δανείσηται αὑτοῦ νομίζει εἶναι, ἢ ἃ ὁ πατὴρ αὐτῷ κατέλιπεν. ἀλλὰ γὰρ οὐ τὴν οὐσίαν κέκτηται Ἑρμαίου τοῦ μυροπώλου, τὴν γυναῖκα διαφθείρας ἑβδομήκοντα ἔτη γεγονυῖαν, ἧς ἐρᾶν προσποιησάμενος, οὕτω διέθηκεν, ὥστε τὸν μὲν ἄνδρα αὐτῆς καὶ τοὺς υἱοὺς πτωχοὺς ἐποίησεν. αὐτὸν δὲ ἀντὶ καπήλου μυροπώλην ἀπέδειξεν. οὕτως ἐρωτικῶς τὸ κόριον μετεχαρίζετο τῆς ἡλικίας αὐτῆς ἀπολαύων, ἧς ῥᾷον τοὺς ὀδόντας ἀριθμῆσαι ὅσου ἐλάττους ἦσαν, ἢ τῆς χειρὸς τοὺς δακτύλους, καί μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες. ὁ μὲν οὖν βίος τοῦ σοφιστοῦ τοιοῦτος. ὁ μὲν οὖν Λυσίας ὦ Κύνουλκε οὕτως. ἐγὼ δὲ κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον τὸν τραγικὸν ποιητὴν τάδ' οὐχ ὑπάρχων, ἀλλὰ τιμωρούμενος, καταπαύσω τὸν πρὸς σὲ καὶ τοὺς ἄλλους κύνας ἐνταῦθα λόγον.

αἰσχίνης σωκρατικός.

Λυσίας κατ' αἰσχίνου τοῦ Σωκρ.

ἈΘΗΝΑΊΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩ͂Ν ΒΙΒΛΊΟΝ ΤΕΣΣΑΡΕΣΚΑΙΔΈΚΑΤΟΝ.

ΤῸΝ Διόνυσον ἑταῖρε Τιμόκρατες μαινόμενον οἱ πολλοὶ λέγουσιν, ἐκ τοῦ τοὺς πλέονος ἀκράτου πιῶντας, θορυβώδεις γίνεσθαι. οἶνος σε τρώει μελιηδὴς, ὅστε καὶ ἄλλους Βλάπτει, ὃς ἄν μιν χανδὸν ἕλῃ, μηδ' αἴσιμα πίνῃ. Οἶνος καὶ κένταυρον ἀγακλυτὸν Εὐρυτίωνα Ἄασ' ἐνὶ μεγάρῳ μεγαθύμου Πειριθόοιο Ἐς Λαπίθας ἐλθόνθ', ὁ δ' ἐπεὶ φρένας ἄασεν οἴνῳ Μαινόμενος, κάκ' ἔρεξε δόμοις ἐνὶ Πειριθόοιο. κατιόντος γοῦν τοῦ οἴνου εἰς τὸ σῶμα, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, ἐπαναπλέει κακὰ ἔπεα καὶ μαινόμενα. Κλέαρχός τε ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν Κορινθίοις φησίν· Εἰ τοῖς μεθυσκομένοις ἑκάστης ἡμέρας Ἀλγεῖν συνέβαινε τὴν κε

ὀδύσσ.

ἰλ. φ.

φαλῆν ὑπὲρ τοῦ πιεῖν Τὸν ἄκρατον, ἡμῶν οὐδὲ εἷς ἔπινεν ἄν. Νῦν δὲ πρότερόν γε τοῦ πόνου τὴν ἀκολουθίαν Προλαμβάνοντες ὑστεροῦμεν τἀγαθοῦ. Ξενοφῶν δὲ τὸν Ἀγησίλαον μέθης μὲν ἀπέχεσθαι ὁμοίως ᾤετο χρῆναι καὶ μανίας, σίτων δ' ὑπερκαίρων ὁμοίως καὶ ἀργίας, ἀλλ' οὐχ ἡμεῖς γε οὔτε τῶν πλεῖον πινόντων ὄντες τῶν ἐξοίνων γινομένων, πληθούσης ἀγορᾶς, ἐπὶ τὰ μουσικὰ ταῦτα ἐρχόμεθα συμπόσια. καὶ γὰρ ὁ φιλεπιτιμητὴς Οὐλπιανὸς πάλιν τινὸς ὑπόληπτο εἰπόντος, Ἔξοινος οὐκ εἰμὶ λέγων, ὁ δ' Ἔξοινος ποῦ; καὶ ὅς, παρ' Ἀλέξιδι ἐν Εἰσοικιζομένῳ, Ἔξοινος ἐποίει ταῦτ' ἔφη. ἐπεὶ δὲ ἑκάστης ἡμέρας μετὰ τοὺς παρ' ἡμῶν καινοὺς ἀεὶ λεγομένους λόγους, καὶ ἀκροάματα ἑκάστοτε διάφορα, ἐπεισάγει ὁ λαμπρότατος ἡμῶν ἑστιάτωρ Λαρήνσιος ἔτι τε καὶ γελωτοποιούς. φέρε λέγωμέν τι καὶ ἡμεῖς περὶ τούτων, καίτοι γε εἰδὼς καὶ Ἀνάχαρσιν τὸν Σκύθην ἐν συμποσίῳ γελωτοποιῶν εἰσαχθέντων ἀγέλαστον διαμείναντα, πιθήκου δ' ἐπεισαχθέντος, γελάσαντα φάναι. ὡς οὗτος μὲν φύσει γελοῖός ἐστιν, ὁ δ' ἄνθρωπος ἐπιτηδεύσει. καὶ Εὐριπίδης δὲ ἐν τῇ Δεσμώτιδι Μελανίππῃ ἔφη, Ἀνθρώπων δὲ πολλοὶ τοῦ γέλωτος οὕνεκα Ἀσκοῦσι χάριτας κερτόμους. ἐγὼ δέ πως Μισῶ γελοίους, οἵτινες μὲν ὑπὲρ σοφῶν Ἀχάλιν' ἔχουσι στόματα. κεἰς ἀνδρῶν μὲν οὐ Τελοῦσιν ἀριθμόν, ἐν γέλωτι δ' εὐπρεπεῖς. Οἰκοῦσι δ' οἴκους, καὶ τὰ ναυστολούμενα Ἔσω δόμων σώζουσι. Παρμενίσκος δὲ ὁ Μεταποντῖνος, ὥς φησι Σῆμος ἐν πέμπτῃ Δηλιάδος, καὶ γένει καὶ πλούτῳ πρωτεύων, εἰς Τροφωνίου καταβάς, καὶ ἀνελθὼν οὐκ ἔτι γελᾶν ἐδύνατο, καὶ χρηστηριαζομένῳ περὶ τούτου, ἡ Πυθία ἔφη. Εἴρῃ μ' ἀμφὶ γέλωτος ἀμείλιχε μειλιχίοιο, Δώσει σοι μήτηρ οἴκοι τὴν ἔξοχα τῖε. Ἐλπίζων δ' αὖ ἐπανελθὼν εἰς τὴν πατρίδα γελάσειν, ὡς οὐδὲν ἦν πλέον, οἰόμενος ἐξηπατῆσθαι, ἔρχεται ποτὲ κατὰ τύχην εἰς Δῆλον, καὶ πάντα τὰ κατὰ τὴν νῆσον θαυμάζων, ἦλθε καὶ εἰς τὸ Λητῷον, νομίζων τῆς Ἀπόλλωνος μητρὸς ἀγάλματι θεωρήσειν ἀξιόλογον. ἰδὼν δ' αὐτὸ ξύλινον ἄμορφον παραδόξως ἐγέλασεν, καὶ τὸν τοῦ θεοῦ χρησμὸν ξυμβαλλὼν, καὶ τῆς ἀρρωστίας ἀπαλλαγείς, μεγαλωστὶ τὴν θεὸν ἐτίμησεν. Ἀναξανδρίδης δ' ἐν Γεροντομανίᾳ καὶ εὑρετὰς τῶν γελοίων φησὶ γενέσθαι Ῥαδάμανθυν καὶ Παλαμήδην λέγων οὕτως. καίτοι πολύ γε πονοῦμεν. τὸν ἀσύμβολον εὗρε γελοῖα λέγειν Ῥαδάμανθυς καὶ Παλαμήδης. γελωτοποιοῦ δὲ μέμνηται Ξενοφῶν ἐν τῷ Συμποσίῳ Φιλίππου μέν, περὶ οὗ καὶ οὑτωσὶ λέγει. Φίλιππος δ' ὁ γελωτοποιὸς κρούσας τὴν θύραν, εἶπε τῷ ὑπακούσαντι εἰσαγγεῖλαι, ὅστις τ' εἴη, καὶ διότι κατάγεσθαι βούλεται, συνεσκευασμένος δ' ἔφη παρεῖναι πάντα τἀπιτήδεια, ὥστε καὶ δειπνεῖν τἀλλότρια. καὶ τὸν παῖδα δὲ ἔφη πάνυ πιέζεσθαι, διά τε τὸ φέρειν μηδέν, καὶ διὰ τὸ ἀνάριστον εἶναι. Ἱππόλοχος δὲ ὁ Μακεδὼν ἐν τῇ πρὸς Λυγκέα ἐπιστολῇ, γελωτοποιῶν μέμνηται Μανδρογένους καὶ Στράτωνος τοῦ Ἀττικοῦ. πλῆθος δ' ἦν Ἀθήνησι τῆς σοφίας ταύτης. ἐν γοῦν τῷ Διομείων Ἡρακλείῳ συνελέγοντο, ἑξήκοντα ὄντες τὸν ἀριθμόν, καὶ ἐν τῇ πόλει δὲ ὠνομάζοντο ὡς οἱ ἑξήκοντα τοῦτ' εἶπον, καὶ ἀπὸ τῶν ἑξήκοντα ἔρχομαι. ἐν δὲ τούτοις ἦσαν Καλλιμέδων ὁ Κάραβος καὶ Δεινίας. ἔτι τε Μνασιγείτων καὶ Μέναιχμος, ὥς φησι Τηλεφάνης ἐν τῷ περὶ τοῦ ἄστεος. τοσαύτη δὲ αὐτῶν δόξα τῆς ῥᾳθυμίας ἐγένετο, ὡς καὶ Φίλιππον ἀκούσαντα τὸν Μακεδόνα, πέμψαι τάλαντον, ἵν' ἐγγραφόμενοι τὰ γελοῖα πέμπωσιν αὐτῷ. ὅτι δὲ ἦν περὶ τὰ γελοῖα ἐσπουδακὼς ὁ βασιλεὺς οὗτος, μαρτυρεῖ Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς. φιλόγελως δ' ἦν καὶ Δημήτριος ὁ Πολιορκητής, ὥς φησι Φύλαρχος ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν ἱστοριῶν, ὅς γε τὴν Λυσιμάχου αὐλὴν κωμικῆς σκηνῆς οὐδὲν διαφέρειν ἔλεγεν. ἐξιέναι γὰρ ἀπ' αὐτῆς πάντας δισυλλάβους, τόν τε Βίθυν χλευάζων, καὶ τὸν Πάριν μεγίστους ὄντας παρὰ τῷ Λυσιμάχῳ, καί τινας ἑτέρους τῶν φίλων. παρὰ δ' αὐτῷ Πευκέστας καὶ Μενελάους, ἔτι δὲ Ὀξυθεμίδας. ταῦτα δ' ἀκούων ὁ Λυσίμαχος, ἐγὼ τοίνυν ἔφη πόρνην ἐκ τραγικῆς σκηνῆς οὐχ ἑώρακα ἐξιοῦσαν, τὴν αὐλητρίδα Λάμιαν λέγων. ἀπαγγελθέντος δὲ καὶ τούτου, ὑπολαβὼν ὁ Δημήτριος ἔφη, ἀλλ' ἡ παρ' ἐμοὶ πόρνη σωφρονέστερον τῆς παρ' ἐκείνῳ Πηνελόπης ζῇ. ὅτι δὲ καὶ Σύλλας ὁ τῶν Ῥωμαίων στρατηγὸς φιλόγελως ἦν, προείρηται. Λεύκιος δὲ Ἀνίτιος καὶ αὐτὸς Ῥωμαίων στρατηγήσας, Ἰλλυριοὺς καταπολεμήσας, καὶ αἰχμάλωτον ἀγαγὼν Γένθιον, τὸν τῶν Ἰλλυριῶν βασιλέα, σὺν τοῖς τέκνοις, ἀγῶνας ἐπιτελῶν τοὺς ἐπινικίους ἐν τῇ Ῥώμῃ, παντὸς γέλωτος ἄξια πράγματα ἐποίησεν, ὡς Πολύβιος ἱστορεῖ ἐν τῇ τριακοστῇ. μεταπεμψάμενος γὰρ τοὺς ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐπιφανεστάτους τεχνίτας, καὶ σκηνὴν κατασκευάσας μεγίστην ἐν τῷ κίρκῳ, πρώτους εἰσῆγεν αὐλητὰς ἅμα πάντας. οὗτοι δ' ἦσαν Θεόδωρος ὁ Βοιώτιος, Θεόπομπος, Ἕρμιππος ὁ Λυσίμαχος, οἵτινες ἐπιφανέστατοι ἦσαν. τούτους στήσας ἐπὶ τὸ προσκήνιον, μετὰ τοῦ χοροῦ αὐλεῖν ἐκέλευσεν ἅμα πάντας. τῶν δὲ διαπορευομένων τὰς κρούσεις μετὰ τῆς ἁρμοζούσης κινήσεως, προσπέμψας οὐκ ἔφη καλῶς αὐτοὺς αὐλεῖν, ἀλλ' ἀγωνίζεσθαι μᾶλλον ἐκέλευσε. τῶν δὲ διαπορούντων, ὑπέδειξέ τις τῶν ῥαβδούχων ἐπιστρέψαντας ἐπάγειν ἐπ' αὐτοὺς καὶ ποιεῖν ὡσανεὶ μάχην. ταχὺ δὲ συννοήσαντες οἱ αὐληταί, καὶ λαβόντες οἰκείαν † ταῖς ἑαυτῶν ἀσελγείαις, μεγάλην ἐποίησαν σύγχυσιν. συστρέψαντες δὲ τοὺς μέσους χοροὺς πρὸς τοὺς ἄκρους, οἱ μὲν αὐληταὶ φυσῶντες ἀδιανόητα καὶ διαφέροντες τοὺς αὐλοὺς ἀπῆγον ἀντὶ μέρος ἐπ'

In Xenophonte legitur. ᾤετο χρῆναι καὶ ἀμαρτίας, σίτων δ' ὑπερκαίρων ὁμοίως ἢ ἀμαρτίας.

Πλατωνικοί.

Φαινόμενος.

ἐπιτηδεύει

Ανίκιος

συνεπιστρέψαντες

γος ἐπ᾽ ἀλλήλους. ἅμα δὲ τούτοις ἐπικτυποῦντες οἱ χοροὶ, καὶ συνεκπεσόντες τῇ σκηνῇ ἐπεφέροντο τοῖς ἐναντίοις, καὶ πάλιν ἀνεχώρουν ἐκ μεταβολῆς. ὡς δὲ καὶ περιζωσάμενός τις τῶν χορευτῶν ἐκ τοῦ καιροῦ στραφεὶς, ἦρε τὰς χεῖρας ἐπὶ πυγμῆς πρὸς τὸν ἐπιφερόμενον αὐλητὴν, τότ᾽ ἤδη κρότος ἐξαίσιον ἐγένετο, καὶ κραυγὴ τῶν θεωμένων. ἔτι δὲ τούτων ἐκ παρατάξεως ἀγωνιζομένων ὀρχησταὶ δύο εἰσήγοντο μετὰ συμφωνίας εἰς τὴν ὀρχήστραν καὶ πύκται τέσσαρες ἀνέβησαν ἐπὶ τὴν σκηνὴν μετὰ σαλπικτῶν καὶ κυβανητῶν. ὁμοῦ δὲ τούτων πάντων ἀγωνιζομένων ἄλεκτον ἦν τὸ συμβαῖνον. περὶ δὲ τῶν τραγῳδῶν φησὶν ὁ Πολύβιος, ὅτι ἐὰν ἐπιβάλωμαι λέγειν, δόξω τισὶ διαχλευάζειν. ταῦτα τοῦ Οὐλπιανοῦ διεξελθόντος, καὶ πάντων ἀνακαγχασάντων, ἐπὶ ταῖς ἀνοικείαις ταύταις θέαις, ἐγένοντό τινες λόγοι καὶ περὶ τῶν καλουμένων πλάνων, καὶ ἐζητεῖτο εἰ μνήμη τίς καὶ περὶ τούτων ἐγένετο παρὰ τοῖς παλαιοτέροις. περὶ γὰρ θαυματοποιῶν ἤδη προειρήκαμεν, καὶ ὁ Μάγνος ἔφη. Διονύσιος μὲν ὁ σινωπεὺς ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς, ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ ὁμωνύμῳ μνημονεύει Κηφισοδώρου τοῦ πλάνου διὰ τούτων. Κηφισόδωρον φησὶν ἐπικαλούμενον πλάνον τινὰ ἐν Ἀθήναις γενέσθαι, τὴν χολὴν εἰς ὅσον τὸ μέρος τοῦ βίου κατεσχώμενον, ὅσον ἐντυχόντα πρὸς τὸ σιμὸν ἀναστέχειν, ἢ συγκαθεῖναι τῇ ἐπὶ τῇ βακτηρίᾳ. μνημονεύει δ᾽ αὐτοῦ καὶ Νικόστρατος ἐν σύρῳ, Κηφισόδωρον οὐ κακῶς μὰ τὸν δία τὸν πλάνον Φασί στενωπὸν εἰς στενὸν στῆσαι τινὰς Ἀγκαλίδας ἔχοντας, ὥστε μὴ παρελθεῖν μηδὲ ἕνα. Παντα

λέοντος δὲ μνημονεύει Θεόγνητος ἐν Φιλοδεσπότῃ. Ὁ Παντα

λέων μὲν αὐτὸς αὐτοὺς τοὺς ξένους Τοὺς δ᾽ ἀγνοοῦντας αὐτὸν ἐπλάνα, καὶ χθὲς ὢν Ἀπεκραιπάλα τὰ πλεῖστα τοῦ γελάσαι χάριν Ἰδίαν τιν᾽ αὑτῷ θέμενος ἀδολεσχίαν. Καὶ Χρύσιππος δ᾽ ὁ φιλόσοφος ἐν πέμπτῳ περὶ τοῦ καλοῦ καὶ τῆς ἡδονῆς, περὶ τοῦ Πανταλέοντος τάδε γράφει. ὁ δὲ πλάνος Πανταλέων τελευτᾶν μέλλων, ἑκάτερον τῶν υἱῶν κατ᾽ ἰδίαν ἐξηπάτησεν, φήσας μόνῳ αὐτῷ λέγειν ὅπου κατορωρύχοι τὸ χρυσίον, ὥστε μάτην ὕστερον κοινῇ σκάπτοντας αἰσθέσθαι ἐξηπατημένους. οὐκ ἠπόρει δὲ ἡμῶν τὸ συμπόσιον, οὐδὲ τῶν φιλοσκωπτόντων. περὶ δὲ τοιούτου τινὸς πάλιν ὁ Χρύσιππος ἐν τῷ αὐτῷ γράφει, φιλοσκώπτης μέλλων ὑπὸ τοῦ δημίου σφάττεσθαι, εἶπεν ἔφη θέλειν ὥσπερ τὸ κύκνιον ᾄσας ἀποθανεῖν. ἐπιτρέψαντος δ᾽ ἐκείνου ἔσκωψεν. ὑπὸ δὲ τῶν τοιούτων πολλάκις ὁ Μυρτίλος σκωφθεὶς καὶ ἀγανακτήσας εἶπεν, καλῶς Λυσίμαχον τὸν βασιλέα πεποιηκέναι. Τελεσφόρον γὰρ ἕνα τῶν ὑπάρχων αὐτοῦ, ἐπειδὴ ἔσκωψε ποτὲ ἐν συμποσίῳ τὴν Ἀρσινόην, γυνὴ δὲ ἦν τοῦ Λυσιμάχου, ὡς ἐμετικὴν οὖσαν εἰπὼν, κακῶν κατάρχεις, τὴν δ᾽ ἐμοῦσαν εἰσάγων, ὁ Λυσίμαχος ἀκούσας ἐμβληθῆναι αὐτὸν ἐκέλευσεν εἰς γαλεάγραν, καὶ δίκην θηρίου περιφερόμενον καὶ τρεφόμενον, οὕτως ἐποίησεν ἀποθανεῖν. σὺ δὲ ὦ Οὐλπιανὲ εἰ τὴν γαλεάγραν ζητεῖς, ἔχεις παρὰ Ὑπερείδῃ τῷ ῥήτορι. ὅπου δὲ σὺ ζήτει. καὶ Ταχὼς δ᾽ ὁ Αἰγυπτίων βασιλεὺς Ἀγησίλαον σκώψας τὸν Λακεδαιμονίων βασιλέα, ὅτ᾽ ἦλθεν αὐτῷ συμμαχήσων, ἦν γὰρ βραχὺς τὸ σῶμα, ἰδιώτης ἐγένετο ἀποστάντος ἐκείνου τῆς συμμαχίας. τὸ δὲ σκῶμμα τοῦτ᾽ ἦν. ὤδινεν ὄρος, Ζεὺς δ᾽ ἐφοβεῖτο, τὸ δ᾽ ἔτεκεν μῦν. ὅπερ ἀκούσας ὁ Ἀγησίλαος καὶ ὀργισθεὶς ἔφη, φανήσομαί σοι ποτὲ καὶ λέων. ὕστερον γὰρ ἀνισταμένων τῶν Αἰγυπτίων, ὥς φησι Θεόπομπος καὶ Λυκέας ὁ ναυκρατίτης ἐν τοῖς αἰγυπτιακοῖς, οὐδὲν αὐτῷ συμπράξας, ἐποίησεν ἐκπεσόντα τῆς ἀρχῆς φυγεῖν εἰς Πέρσας. πολλῶν οὖν πολλάκις ὄντων τῶν ἀκροαμάτων, καὶ τῶν αὐτῶν οὐκ ἀεί, ἐπειδὴ πολλοὶ περὶ αὐτῶν ἐγένοντο λόγοι, τὰ ὀνόματα τῶν εἰπόντων παραλιπὼν, τῶν πραγμάτων μνησθήσομαι. περὶ μὲν γὰρ αὐλῶν ὁ μέν τις ἔφη τὸν Μελανιππίδην καλῶς ἐν τῷ Μαρσύᾳ διασύροντα τὴν αὐλητικὴν εἰρηκέναι περὶ τῆς Ἀθηνᾶς. Τὰ μὲν Ἀθάνα ὄργανα ἔρριψέ τ᾽ ἱερᾶς ἀπὸ χειρὸς, εἶπέ τε ἔρρετε αἴσχεα σώματι λύμᾳ. Αὐλοὺς Ἀθηνᾶ ῥίπτουσα. ἐμὲ δ᾽ ἐγὼ κακότατι δίδωμι, πρὸς ὃν ἀντιλέγων ἄλλος ἔφη, ἀλλ᾽ ὅγε σελινούντιος Τελεστὴς τῷ Μελανιππίδῃ ἀντικορυσσόμενος ἐν Ἀργοῖ ἔφη. ὁ δὲ λόγος ἐστὶ περὶ τῆς Ἀθηνᾶς, ὃν σοφὸν σοφὰν λαβοῦσαν οὐκ ἐπέλπομαι νόῳ δρυμοῖς ὀρείοις ὄργανον δίαν Ἀθάναν δυσόφθαλμον αἶσχος ἐκφοβηθεῖσαν, αὖθις ἐκ χειρῶν βαλεῖν νυμφαγενεῖ χειροκτύπῳ φηρὶ Μαρσύᾳ κλέος. τί γάρ νιν εὐηράτοιο κάλλεος ὀξὺς ἔρως ἔτειρεν, ᾇ γὰρ παρθενίαν ἄγαμον καὶ ἄπαιδ᾽ ἀπένειμε Κλωθώ, ὡς οὐκ ἂν εὐλαβηθείσης τὴν αἰσχρότητα τοῦ εἴδους διὰ τὴν παρθενίαν, ἑξῆς τέ φησιν, ἀλλὰ μάταν ἀχόρευτος, ἅδε ματαιολόγων φήμα προσέπτατο. ἑλλάδα μουσοπόλων σοφᾶς ἐπίφθονον βροτοῖς τέχνας ὄνειδος. μετὰ ταῦτα δὲ ἐγκωμιάζων τὴν αὐλητικὴν λέγει, τὰν σὺν περιβολωτάταν Βρομίῳ παρέδωκε σεμνᾶς δαίμονος ἀερθὲν πνεῦμ᾽ αἰολοπτερύγων σὺν ἀγλαᾶν ὠκύτατι χειρῶν. κόμψω δὲ κἂν τῷ Ἀσκληπιῷ ὁ Τελεστὴς ἐδήλωσε τὴν τῶν αὐλῶν χρείαν ἐν τούτοις, ἢ φρύγα καλλιπνόων αὐλῶν ἱερῶν βασιλῆα Λυδὸν ὃς ἥρμοσε πρῶτος Δωρίδος ἀντίπαλον μούσης νομοαίολον ὀρφναὶ πνεύματος εὔπτερον αὔραν ἀμφιπλέκων καλάμοις. Πρατίνας δὲ ὁ φλιάσιος, αὐλητῶν καὶ χορευτῶν μισθοφόρων κατεχόντων τὰς ὀρχήστρας, ἀγανακτεῖν τινὰς ἐπὶ τῷ τοὺς αὐλητὰς μὴ συναυλεῖν τοῖς χοροῖς, καθάπερ ἦν πάτριον, ἀλλὰ τοὺς χοροὺς συνᾴδειν τοῖς αὐληταῖς. ὃν οὖν εἶχε

 θυμὸν

θυμὸν κατὰ τῶν ταῦτα ποιούντων ὁ Πρατίνας ἐμφανίζει διὰ τοῦδε τοῦ ὑπορχήματος. τίς ὁ θόρυβος ὅδε, τί τάδε τὰ χορεύματα. τίς ὕβρις ἔμολεν ἐπὶ διονυσιάδα, πολυπάταγα θυμέλας ἐμὸς ἐμὸς ὁ Βρόμιος, ἐμὲ δεῖ κελαδεῖν, ἐμὲ δεῖ παταγεῖν. ἀν᾽ ὄρεα σύμενον μετὰ ναΐδων, οἷά τε κύκνον ἄγοντα ποικιλόπτερον μέλος. τὰν ἀοιδὰν κατέστασε Πιερὶς βασίλειαν. ὁ δ᾽ αὐλὸς ὕστερον χορευέτω. καὶ γάρ ἐσθ᾽ ὑπηρέτας κώμων μόνον θυραμάχοις τε πυγμαχίαισι νέων θέλει, εἰς πάροινον ἔμμεναι στρατηλάτας. παῖε τὸν φρυναίου ποικίλου πνοὰν ἔχοντα, φλέγε τὸν ὀλεσιαλοκάλαμον λαλοβαρυοπαραμελορυθμοβάταν θυπα τρυπάνῳ δέμας πεπλασμένον. ἢν ἰδού· ἅδε σοι δεξιὰ καὶ ποδὸς διαρριφά, θριαμβοδιθύραμβε κισσοχαῖτ᾽ ἄναξ ἄκουε τὰν ἐμὰν δώριον χορείαν. περὶ δὲ τῆς αὐλῶν πρὸς λύραν κοινωνίας, ἐπεὶ πολλάκις καὶ αὕτη ἡμᾶς συναυλία ἔθελγεν. Ἔφιππος ἐν ἐμπόλῃ φησί, κοινωνεῖ γάρ ὦ μειράκιον, Ἥ μ τοῖσιν αὐλοῖς μουσική, κἂν τῇ λύρᾳ Τοῖς ἡμετέροισι παιγνίοις. ὅταν γὰρ εὖ Συναρμόσωσι τοῖς συνοῦσι τὸν τρόπον, τότε μεγίστη τέρψις ἐξευρίσκεται.

Συναυλία.

τὴν δὲ συναυλίαν τί ποτ᾽ ἐστίν, ἐμφανίζει Σῆμος ὁ Δήλιος ἐν πέμπτῳ Δηλιάδος γράφων οὕτως. ἀγνοουμένης δὲ παρὰ πολλοῖς τῆς ξυναυλίας λεκτέον ἦν τις ἀγὼν συμφωνίας ἀμοιβαῖος αὐλοῦ καὶ ῥυθμοῦ χωρὶς λόγου τοῦ προσμελῳδοῦντος. ἀσαφῶς δὲ αὐτὴν Ἀντιφάνης φανερὰν ποιεῖ ἐν τῷ αὐλητῇ λέγων. Ποίαν φράσον γὰρ ἤδε τὴν συναυλίαν Ταύτην ἐπίσταται γάρ, ἀλλ᾽ ηὔλουν ἔτι. Μαθόντες ὥστε τοὺς αὐλούς, σύ τε αὐτὴ τελετὴ ψεβάθαμεν συντυγχάνεις αὐλῶν πέραινε. δέξεται δὲ τ᾽ ἄλλα γε ἡδυντικὸν ἐστίν, οὐ χωρὶς πάλιν συνενόματ᾽ οὐ προβλημάθοις σημαίνεται ἕκαστα. Λίβυν δὲ τὸν αὐλὸν προσαγορεύουσιν οἱ ποιηταὶ φησὶ Δοῦρις ἐν δευτέρῳ τῶν περὶ Ἀγαθοκλέα, ἐπειδὴ Σειρίτης, ὃς δοκεῖ πρῶτον εὑρεῖν τὴν αὐλητικήν, Λίβυς ἦν τῶν νομάδων, ὃς καὶ κατηύλησε τὰ μητρῷα πρῶτος. αὐλήσεων δ᾽ εἰσὶν ὀνόματα, ὥς φασι Τρύφων ἐν δευτέρῳ ὀνομασιῶν, αἵδε κῶμος, βουκολιασμός, γίγγρας, τετράκωμος ἐπιφαλλος, χορεῖος, καλλίνικος, πολεμικόν, ἡδύκωμος, σικιννοτύρβη, θυροκοπικόν, τὸ αὐτὸ καὶ κρουσίθυρον, κνισμός, μόθων. ταῦτα δὲ πάντα μετ᾽ ὀρχήσεως ηὐλεῖτο, καὶ ᾠδῆς δὲ ὀνομασίας καταλέγει ὁ

Διάφοροι ᾠδαί.

Τρύφων τάσδε. ἱμαῖος, ἡ ἐπιμύλιος καλουμένη, ἣν παρὰ τὰς ἀλέτους ᾖδον, ἴσως ἀπὸ τῆς ἱμαλίδος. ἱμαλὶς δ᾽ ἐστὶ παρὰ Δωριεῦσιν ὁ νόστος, καὶ τὰ ἐπίμετρα τῶν ἀλεύρων. ἡ δὲ τῶν ἱστουργούντων ᾠδὴ ἔλινος, ὡς Ἐπίχαρμος ἐν Ἀταλάνταις ἱστορεῖ. ἡ δὲ ταλασιουργῶν ἴουλος. Σῆμος δὲ ὁ Δήλιος ἐν τῷ περὶ παιάνων φησί, τὰ δράγματα τῶν κριθῶν αὐτὰ καθ᾽ αὑτὰ προσηγόρευον ἀμάλας. συναθροισθέντα δὲ καὶ ἐκ πολλῶν μίαν γενόμενα δέσμην οὔλους καὶ ἰούλους, καὶ τὴν Δάμητρα, ὁτὲ μὲν χλόην ὁτὲ δὲ ἰουλώ. ἀπὸ τῶν οὖν τῆς Δήμητρος εὑρημάτων τούς τε καρπούς, καὶ τοὺς ὕμνους τοὺς εἰς τὴν θεὸν οὔλους καλοῦσι καὶ ἰούλους, δημήτρουλοι καὶ καλλίουλοι, πλεῖστον οὖλον ἵει ἴουλον ἵει. ἄλλοι δέ φασιν ἐριουργῶν εἶναι τὴν ᾠδήν. αἱ δὲ τῶν τιθηνουσῶν ᾠδαί, καταβαυκαλήσεις ὀνομάζονται. ἦν δὲ καὶ ἐπὶ ταῖς ἐώραις τίς ἐπ᾽ Ἠριγόνῃ, ἣν καὶ ἀλῆτιν λέγουσιν ᾠδήν. Ἀριστοτέλης γοῦν ἐν τῇ Κολοφωνίων πολιτείᾳ φησίν. ἀπέθανε δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Θεόδωρος ὕστερον βιαίῳ θανάτῳ. λέγεται δὲ γενέσθαι τρύφων τις, ὡς ἐκ τῆς ποιήσεως δῆλόν ἐστιν. ἔτι γὰρ καὶ νῦν αἱ γυναῖκες ᾄδουσιν αὐτοῦ μέλη περὶ τὰς ἐώρας. ἡ δὲ τῶν θεριστῶν ᾠδή, Λιτυέρσης καλεῖται. καὶ τῶν μισθωτῶν δέ τις ἦν ᾠδὴ τῶν εἰς τοὺς ἀγροὺς φοιτώντων, ὡς Τηλεκλείδης φησὶν ἐν Ἀμφικτύοσι, καὶ βαλανέων ἄλλαι ὡς Κράτης ἐν τόλμαις, καὶ τῶν πτισσουσῶν ἄλλη τίς, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Θεσμοφοριαζούσαις. καὶ Νικοχάρης ἐν Ἡρακλεῖ χορηγῷ. ἦν δὲ καὶ τοῖς ἡγουμένοις τῶν βοσκημάτων ὁ βουκολιασμὸς καλούμενος. Δίομος δὲ ἦν ὁ βουκόλος Σικελιώτης, ὁ πρῶτος εὑρὼν τὸ εἶδος. μνημονεύει δὲ αὐτοῦ Ἐπίχαρμος ἐν Ἀλκυόνι καὶ ἐν Ὀδυσσεῖ ναυαγῷ. ἡ δὲ ἐπὶ τοῖς θανάτοις καὶ λύπαις ᾠδή, ὀλοφυρμὸς καλεῖται. αἱ δὲ ἴουλοι καλούμενοι ᾠδαὶ Δήμητρι καὶ Φερσεφόνῃ πρέπουσιν. ἡ δὲ εἰς Ἀπόλλωνα ᾠδὴ Φιληλιάς, ὡς Τελέσιλλα παρίστησιν. οὔπιγγοι δὲ εἰς Ἄρτεμιν. ᾔδοντο δὲ Ἀθήνησι καὶ οἱ Χαρώνδου νόμοι παρ᾽ οἶνον, ὥς Ἕρμιππος φησὶν ἐν ἕκτῳ περὶ νομοθετῶν. Ἀριστοφάνης δ᾽ ἐν Ἀττικαῖς φησὶ λέξεσιν, ἱμαῖος ᾠδὴ μυλωθρῶν, ἐν δὲ γάμοις ὑμέναιος, ἐν δὲ πένθεσιν ἰάλεμος. λίνος δὲ καὶ αἴλινος οὐ μόνον ἐν πένθεσιν, ἀλλὰ καὶ ἐπ᾽ εὐτυχεῖ μολπᾷ κατὰ τὸν Εὐριπίδην. Κλέαρχος δ᾽ ἐν πρώτῳ ἐρωτικῶν, νόμιον καλεῖσθαί τινά φησιν ᾠδὴν ἀπ᾽ Ἠριφανίδος γράφων οὕτως. Ἠριφανὶς ἡ μελοποιὸς Μενάλκου κυνηγετοῦντος ἐρασθεῖσα ἐθήρευε, μεταθέουσα ταῖς ἐπιθυμίαις. φοιτῶσα γὰρ καὶ πλανωμένη πάντας τοὺς ὀρείους ἐπεξῄει δρυμούς, ὡς μῦθον εἶναι τοὺς λεγομένους Ἰοῦς δρόμους, ὥστε μὴ μόνον τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἀστοργίᾳ διαφέροντας, ἀλλὰ καὶ τῶν θηρίων τοὺς ἀνημερωτάτους συνδακρῦσαι τῷ πάθει, λαβόντας αἴσθησιν ἐρωτικῆς ἐλπίδος, ὅθεν ἐποίησέ τε καὶ ποιήσασα περιῄει κατὰ τὴν ἐρημίαν, ὥς φασιν ἀναβοῶσα καὶ ᾄδουσα τὸ καλούμενον νόμιον, ἐν ᾧ ἐστί, μακραὶ δρύες ὦ Μενάλκα.

ᾠδαὶ διάφοροι.

Ἀριστόξενος δὲ ἐν τετάρτῳ περὶ μουσικῆς ᾖδον φησὶν αἱ ἀρχαῖαι γυναῖκες Καλύκην τινὰ ᾠδήν. Στησιχόρου δ᾽ ἦν ποίημα, ἐν ᾧ Καλύκη τις ὄνομα, ἐρῶσα Εὐάθλου νεανίσκου, εὔχεται τῇ Ἀφροδίτῃ γαμηθῆναι

ναι αὐτῷ. ἐπεὶ δὲ ὑπερεῖδεν ὁ νεανίσκος, κατεκρήμνισεν ἑαυτήν. ἐγένετο δὲ τὸ πάθος περὶ Λευκάδα. σωφρονικὸν δὲ πάνυ κατεσκεύασεν ὁ ποιητὴς τὸ τῆς παρθένου ἦθος, οὐκ ἐκ παντὸς τρόπου θέλουσαν συγγενέσθαι τῷ νεανίσκῳ, ἀλλ' εὐχομένην εἰ δύναιτο γυνὴ τοῦ Εὐάθλου γενέσθαι κουριδία, ἢ εἰ τοῦτο μὴ δυνατὸν, ἀπαλλαγῆναι τοῦ βίου. ἐν δὲ τοῖς κατὰ βραχὺ ὑπομνήμασιν ὁ Ἀριστόξενος Ἴφικλόν φησιν Ἁρπαλύκης ἐρασθεῖσαν ὑπερεῖδεν. ἡ δὲ ἀπέθανε, καὶ γίνεται ἐπ' αὐτῇ παρθένοις ᾠδῆς ἀγὼν, ἥτις Ἁρπαλύκη φησὶ καλεῖται. Νύμφις δ' ἐν πρώτῳ περὶ Ἡρακλείας, περὶ Μαριανδυνῶν διηγούμενος φησίν. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ᾠδῶν ἐνίας κατανοήσειεν ἄν τις, ἃς ἐκεῖνοι κατά τινα ἐπιχωριαζομένην παρ' αὐτοῖς συνήθειαν ᾄδοντες ἀνακαλοῦνταί τινα τῶν ἀρχαίων προσαγορεύοντες Βῶρμον. τοῦτον δὲ λέγουσιν υἱὸν γενέσθαι ἀνδρὸς ἐπιφανοῦς καὶ πλουσίου, τῷ δὲ κάλλει καὶ τῇ κατὰ τὴν ἀκμὴν ὥρᾳ, πολὺ τῶν ἄλλων διενεγκεῖν, ὃν ἐφεστῶτα ἔργοις ἰδίοις, καὶ βουλόμενον τοῖς θερίζουσι δοῦναι πιεῖν, βαδίζοντα ἐφ' ὕδωρ ἀφανισθῆναι. ζητεῖν οὖν αὐτὸν τοὺς ἐκ τῆς χώρας μετά τινος μεμελῳδημένου θρήνου καὶ ἀνακλήσεως, ᾗ καὶ νῦν ἔτι πάντες χρώμενοι διατελοῦσι. τοιοῦτος δ' ἐστὶ καὶ ὁ παρ' Αἰγυπτίοις καλούμενος Μάνερος. Οὐκ ἀπελίποντο δὲ ἡμῶν τῶν συμποσίων οὐδὲ ῥαψῳδοί. ἔχαιρε γὰρ τοῖς Ὁμήρου ὁ Λαρήνσιος, ὡς ἄλλος οὐδὲ εἷς, ὡς λῆρον ἀποφαίνειν Κάσανδρον τὸν Μακεδονίας βασιλεύσαντα, περὶ οὗ φησι Καρύστιος ἐν ἱστορικοῖς ὑπομνήμασιν ὅτι οὕτως ἦν φιλόμηρος, ὡς διὰ στόματος ἔχειν τῶν ἐπῶν τὰ πολλά, καὶ Ἰλιὰς ἦν αὐτῷ καὶ Ὀδυσσεία ἰδίως γεγραμμέναι. ὅτι δ' ἐκαλοῦντο οἱ ῥαψῳδοὶ καὶ Ὁμηρισταὶ, Ἀριστοκλῆς εἴρηκεν ἐν τῷ περὶ χορῶν. τοὺς δὲ νῦν Ὁμηριστὰς ὀνομαζομένους πρῶτος εἰς τὰ θέατρα παρήγαγε Δημήτριος ὁ Φαληρεύς. Χαμαιλέων δ' ἐν τῷ περὶ Στησιχόρου καὶ μελῳδηθῆναί φησιν, οὐ μόνον τὰ Ὁμήρου, ἀλλὰ καὶ τὰ Ἡσιόδου καὶ Ἀρχιλόχου, ἔτι δὲ Μιμνέρμου καὶ Φωκυλίδου. Κλέαρχος δ' ἐν τῷ προτέρῳ περιγράφων τὰ Ἀντιλόχου φησὶν, ὁ Σιμωνίδης ὁ Ζακύνθιος ἐν τοῖς θεάτροις ἐπὶ δίφρου καθήμενος ἐρραψῴδει. Λυσανίας δ' ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ἰαμβοποιῶν Μνασίωνα τὸν ῥαψῳδὸν λέγει ἐν ταῖς δείξεσι, τῶν Σιμωνίδου τινὰς ἰάμβων ὑποκρίνεσθαι. τοὺς δ' Ἐμπεδοκλέους Καθαρμοὺς ἐρραψῴδησεν Ὀλυμπίασι Κλεομένης ὁ ῥαψῳδὸς, ὥς φησι Δικαίαρχος ἐν τῷ Ὀλυμπικῷ. Ἰάσων δ' ἐν τρίτῳ περὶ τῶν Ἀλεξάνδρου ἱερῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ φησὶν, ἐν τῷ μεγάλῳ θεάτρῳ ὑποκρίνασθαι Ἡγησίαν τὸν κωμῳδὸν τὰ Ἡροδότου, Ἑρμόφαντον δὲ τὰ Ὁμήρου. καὶ οἱ καλούμενοι δὲ ἱλαρῳδοὶ, οὓς νῦν τινες Σιμῳδοὺς καλοῦσιν, ὡς Ἀριστοκλῆς φησὶν ἐν πρώτῳ περὶ χορῶν, τῷ τὸν Σῖμον διαπρέψαι μᾶλλον τῶν διὰ τοῦ ἱλαρῳδεῖν ποιητῶν, συνεχῶς ἡμῖν ἐπιφαίνονται. καταλέγει δὲ ὁ Ἀριστοκλῆς καὶ τούσδε ἐν τῷ περὶ μουσικῆς γράφων ὧδε, μαγῳδός. οὗτος δέ ἐστιν ὁ αὐτὸς τῷ λυσιῳδῷ. Ἀριστόξενος δέ φησι τὸν μὲν ἀνδρεῖα καὶ γυναικεῖα πρόσωπα ὑποκρινόμενον μαγῳδὸν καλεῖσθαι, τὸν δὲ γυναικεῖα ἀνδρείοις λυσιῳδόν. τὰ αὐτὰ δὲ μέλη ᾄδουσι καὶ τἄλλα πάντα δ' ἐστὶν ὅμοια. ὁ δὲ Ἰωνικὸς λόγος τὰ Σωτάδου, καὶ τὰ πρὸ τούτου Ἰωνικὰ καλούμενα ποιήματα, Ἀλεξάνδρου τε τοῦ Αἰτωλοῦ καὶ Πύρητος τοῦ Μιλησίου καὶ Ἄλεξος, καὶ ἄλλων τοιούτων ποιητῶν προφέρεται. καλεῖται δὲ οὗτος καὶ κιναιδολόγος. ἤκμασε δὲ ἐν τῷ εἴδει τούτῳ Σωτάδης ὁ Μαρωνίτης, ὥς φησι Καρύστιος ὁ Περγαμηνὸς ἐν τῷ περὶ αὐτοῦ Σωτάδου συγγράμματι, καὶ ὁ τοῦ Σωτάδου υἱὸς Ἀπολλώνιος. ἔγραψε δὲ καὶ οὗτος περὶ τῶν τοῦ πατρὸς ποιημάτων σύγγραμμα, ἐξ οὗ ἐστι κατιδεῖν τὴν ἄκαιρον παρρησίαν τοῦ Σωτάδου, κακῶς εἰπόντος Λυσίμαχον τὸν βασιλέα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Πτολεμαῖον δὲ τὸν Φιλάδελφον παρὰ Λυσιμάχῳ, καὶ ἄλλους τῶν βασιλέων ἐν ἄλλαις τῶν πόλεων, διόπερ τῆς δικαίας ἔτυχε τιμωρίας. ἐκπλεύσαντα γὰρ αὐτὸν τῆς Ἀλεξανδρείας, ὥς φησιν Ἡγήσανδρος ἐν τοῖς ὑπομνήμασι, καὶ δοκοῦντα διαπεφευγέναι τὸν κίνδυνον, εἰρήκει γὰρ εἰς τὸν βασιλέα Πτολεμαῖον πολλὰ δεινὰ, ἀτὰρ καὶ τόδε, ὅτι τὴν ἀδελφὴν Ἀρσινόην ἐγεγαμήκει, εἰς οὐχ ὁσίην τρυμαλιὴν τὸ κέντρον ὠθεῖς. Πάτροκλος οὖν ὁ τοῦ Πτολεμαίου στρατηγὸς ἐν Καύνῳ τῇ νήσῳ λαβὼν αὐτὸν, καὶ εἰς μολυβδῆν κεραμίδα ἐμβαλὼν, καὶ ἀναγαγὼν εἰς τὸ πέλαγος κατεπόντωσε. τοιαύτη δ' ἐστὶν αὐτοῦ ἡ ποίησις. Θεοδώρου τοῦ Φίλωνος ἦν πατὴρ, εἰς ὃν ταῦτα ἔγραψεν. ὁ δ' ἀποστεγάσας τὸ ῥῆμα τοῦ ὄπισθεν λαύρης, ἐκ δενδροφόρου φάραγγος ἐξέωσε φροντὴν ἀλήματον. ὁ κείην ἀροτὴς γέρων χαλᾷ βοῦς. σεμνότερος δὲ τῶν τοιούτων ἐστὶ ποιητῶν ὁ ἱλαρῳδὸς καλούμενος, οὐδὲν γὰρ κινίζεται. χρῆται δ' ἐσθῆτι λευκῇ ἀνδρείᾳ, καὶ στεφανοῦται χρυσῷ στεφάνῳ, καὶ τὸ μὲν παλαιὸν ὑποδήμασιν ἐχρῆτο, ὥς φησιν ὁ Ἀριστοκλῆς, νῦν δὲ κρηπῖσι. ψάλλει δ' αὐτῷ ἄρρην ἢ θήλεια, ὡς καὶ τῷ αὐλῳδῷ. δίδοται δὲ ὁ στέφανος τῷ ἱλαρῳδῷ καὶ τῷ αὐλῳδῷ, οὐ τῷ ψάλτῃ οὐδὲ τῷ αὐλητῇ. ὁ δὲ μαγῳδὸς καλούμενος τύμπανα ἔχει καὶ κύμβαλα καὶ πάντα τὰ περὶ αὐτὸν ἐνδύματα γυναικεῖα. σχινίζεταί τε καὶ πάντα ποιεῖ τὰ ἔξω κόσμου, ὑποκρινόμενος ποτὲ μὲν γυναῖκα, καὶ μοιχοὺς καὶ μαστροπὸς, ποτὲ δὲ ἄνδρα μεθύοντα, καὶ ἐπὶ κῶμον παραγινόμενον πρὸς τὴν ἐρωμένην. φησὶ δὲ ὁ Ἀριστόξενος τὴν μὲν ἱλαρῳδίαν σεμνὴν οὖσαν παρὰ τὴν τραγῳδίαν εἶναι, τὴν δὲ μαγῳδίαν, παρὰ τὴν κωμῳδίαν. πολλάκις δὲ οἱ μαγῳδοὶ, καὶ κωμικὰς ὑποθέσεις λαβόντες ὑπεκρίθησαν κατὰ τὴν ἰδίαν ἀγω-

Κάσανδρος στε- λέμμος.

Ῥαψῳδοί.

Ἱλαρῳδοί.

Σωτάδης.

γὴν καὶ διάθεσιν. ἔχει δὲ τοὔνομα ἡ Μαγῳδία ἀπὸ τοῦ οἱονεὶ μαγικὰ προφέρεσθαι, καὶ φαρμάκων ἐμφανίζειν δυνάμεις. παρὰ δὲ λακεδαιμονίοις κωμικῆς παιδιᾶς ἦν τις τρόπος παλαιός, ὥς φησι Σωσίβιος, οὐκ ἄγαν σπουδαῖος, ἅτε δὴ κἀν τούτοις τὸ λιτὸν τῆς Σπάρτης μεταδιωκούσης. ἐμιμεῖτο γάρ τις ἐν εὐτελεῖ τῇ λέξει κλέπτοντάς τινας ὀπώραν, ἢ ξενικὸν ἰατρὸν τοιαυτὶ λέγοντα, ὡς Ἄλεξις ἐν μανδραγοριζομένῃ διὰ τούτων παρίστησιν, Ἐὰν ἐπιχώριος ἰατρὸς εἴπῃ τρυβλίον, Τεῦτλον δό τε πτισάνης ῥοφεῖν, καταφρονοῦμεν εὐθέως. Ἐὰν δὲ πτισάναν καὶ τρυβλίον θαυμάζομεν, καὶ πάλιν ἐὰν μὲν σεῦτλον παρέλθομεν. Ἐὰν δὲ τεῦτλον ἀσμένως ἠκούσαμεν.

Δικηλισταί. Ἐκαλοῦντο δὲ οἱ μετιόντες τὴν τοιαύτην παιδιὰν παρὰ τοῖς λάκωσι δικηλισταί, ὡς ἄν τις σκευοποιοὺς εἴπῃ καὶ μιμητάς. τοῦ δὲ εἴδους τῶν δικηλιστῶν πολλαὶ κατὰ τόπους εἰσὶ προσηγορίαι. Σικυώνιοι μὲν γὰρ φαλλοφόρους αὐτοὺς καλοῦσιν, ἄλλοι δὲ αὐτοκαβδάλους, οἱ δὲ φλύακας ὡς Ἰταλοί. σοφιστὰς δὲ οἱ πολλοί, θηβαῖοι δὲ κατὰ πολλὰ ἰδίως ὀνομάζειν εἰωθότες ἐθελοντάς. ὅτι δὲ καινουργοῦσι περὶ τὰς φωνὰς οἱ θηβαῖοι,

Κακουργοὶ φωνῶν θηβαῖοι.

Στράττις ἐπιδείκνυσιν ἐν φοινίσσαις διὰ τούτων, Ξυνίετ' οὐδὲν πᾶσα θηβαίων πόλις, Οὐδέποτ' ἄλλ' οἳ πρῶτα μὲν τὴν σηπίαν, Ὀπιττοτίδαν ὡς λέγουσιν ὀνομάζετε. Τὸν ἀλεκτρυόνα δ' ὀρτάλιχον, τὸν ἰατρὸν δὲ σάκταν, βλέφυραν δὲ τὴν γέφυραν, τῦκα δὲ τὰ σῦκα, κωτιλάδας δὲ τὰς χελιδόνας. Τὴν ἔνθεσιν δ' ἄκολον, τὸ γελᾶν δὲ ἐκκριδδέμεν, Νεακατάτυον δ' ἤν τι νεοκάττυτον. Σῆμος δ' ὁ δήλιος ἐν τῷ περὶ παιάνων οἱ αὐτοκάβδαλοι φησὶ καλούμενοι ἐστεφανωμένοι

Αὐτοκάβδαλοι.

κιττῷ σχέδην ἐπέραινον ῥήσεις. ὕστερον δὲ ἴαμβοι ὠνομάσθησαν αὐτοί τε καὶ τὰ ποιήματα αὐτῶν. οἱ δὲ ἰθύφαλλοι φησὶ καλούμενοι, προσωπεῖον μεθυόντων ἔχουσιν, καὶ ἐστεφάνωνται χειρίδας ἀνθινὰς ἔχοντες. χιτῶσι δὲ χρῶνται μεσολεύκοις καὶ περιέζωνται ταραντῖνον καλύπτοντα αὐτοὺς μέχρι τῶν σφυρῶν. σιγῇ δὲ διὰ τοῦ πυλῶνος εἰσελθόντες, ὅταν κατὰ μέσην τὴν ὀρχήστραν γένωνται, ἐπιστρέφουσιν εἰς τὸ θέατρον λέγοντες, ἀνάγετε, εὐρυχωρίαν ποιεῖτε τῷ θεῷ. ἐθέλει γὰρ ὁ θεὸς ὀρθὸς ἐσφυρωμένος διὰ μέσου βαδίζειν. οἱ δὲ φαλλοφόροι φησὶ προσωπεῖον μὲν οὐ λαμβάνουσι, προπόλιον

Φαλλοφόροι.

δὲ ἐξ ἑρπύλλου περιτιθέμενοι, καὶ παιδέρωτας ἐπάνω τούτου ἐπιτίθενται, στέφανόν τε δασὺν ἴων καὶ κιττοῦ, καυνάκας τε περιβεβλημένοι παρέρχονται, οἱ μὲν ἐκ παρόδου, οἱ δὲ κατὰ μέσας τὰς θύρας βαίνοντες ἐν ῥυθμῷ καὶ λέγοντες, Σοὶ Βάκχε τάνδε μοῦσαν ἀγλαΐζομεν, Ἁπλοῦν ῥυθμὸν χέοντες αἰόλῳ μέλει, Καινὰν ἀπαρθένευτον οὔτι ταῖς πάρος Κεχρημέναν ᾠδαῖσιν, ἀλλ' ἀκήρατον. Κατάρχομεν τὸν ὕμνον, εἶτα προστρέχοντες ἐτώθαζον οὓς ἂν προέλοιντο, στάδην δὲ ἔπραττον. ὁ δὲ φαλλοφόρος ἰθὺ βαδίζων καταπλησθεὶς αἰθάλῳ. ἐπεὶ δ' ἐνταῦθα τοῦ λόγου ἐσμέν, οὐκ ἄξιον ἡγοῦμαι παραλιπεῖν τὰ περὶ Ἀμοιβέως τοῦ καθ' ἡμᾶς κιθαρῳδοῦ, ἀνδρὸς τεχνίτου περὶ νόμους τῆς μουσικῆς. οὗτός ποτε βράδιον ἥκων ἐπὶ τὸ συμπόσιον ἡμῶν, ὡς ἔμαθεν παρά τινος τῶν οἰκετῶν ἀποδειπνήσαντας, ἐβουλεύετο τί χρὴ ποιεῖν, ἕως παρελθὼν ὁ Σόφων αὐτῷ μάγειρος, γεγωνότερον δ' ἐφθέγγετο, ὡς πάντας ἀκούειν τὰ ἐξ αὔγης ἔπη Εὐβούλου. Τί ὦ πόνηρ' ἕστηκας ἐν πάλαις ἔτι,

Ἀμοιβεὺς κιθαρῳδός.

Ἀλλ' οὐ βαδίζεις. τοῖσδε γηραιοῖς πάλαι Διαπεπόρευται θερμὰ χλιαρὰ μέλη, Διερράχισται σεμνὰ δελφάκων κρέα. Κατηλόητα γαστρὸς ἐν μέσῳ κύκλος, Κατησίμωται πάντα τ' ἀκροκώλια, Ἐνθυγέλιαι σεμνὸς ἀλλᾶντος τόμος, Περιεντέτμηται τευθὶς ἐξωπτημένη. Γαρικὰ κάπται σαρνὶ ἐν ἑνὶ δέκα, Ὥς τ' ἐπεὶ βουλὴ τοῦ λελειμμένων φαγεῖν, Ἔπεσ γ' ἐπέγε μὴ ποθ' ὡς λύκος χανών, Καὶ τῶν δ' ἁμαρτὼν ὕστερον συχνὸν δράμῃς. Πάντ' ἔστιν ἡμῖν κατὰ τὸν ἥδιστον Ἀντιφάνην, ὅς ἐν τῷ φιλοθηβαίῳ φησὶν ἤ, τί γὰρ συνώνυμος, Τῆς ἔνδον οὔσης ἐγχέλυς Βοιωτία, Τμηθεῖσα κοίλοις ἐν βυθοῖσι λεκανίδος, Χλιαίνετ' ἐπὶ ᾄδει † θέξεται παφλάζεται Προσκάει, ὥστε μηδ' ἂν εἰ χαλκοῦς ἔχων Μυκτῆρας, ἀσιλθοι τὶς ἐξελθεῖν πάλιν Εἰκῆ τοσαύτην ἐξακοντίζει πνοήν, Λέγεις μάγειρον ζῶντα. πλησίον δέ γε ταύτης ἄσιτος ἡμέραν καὶ νύκτα ὅλην. Κεστρεὺς λεπιδωθεὶς καὶ παλαθεὶς, χρωσθεὶς στραφεὶς ὁμοῦ τί πρὸς τέλος μέρος δικόμου πυρῶν Ἧξει κεκραγώς, πᾶς δ' ἐφίστηκεν ῥανῶν, Ὄξει λιβύς τε καυλὸς ἐξηρασμένος, Ἀπτῖσι βαιαῖς σιλφίου παραστατεῖ, Εἶτ' οὐκ ἐπῳδοὺς φασὶν ἰσχύειν τινάς. Ἐγὼ γὰρ ἤδη πρὸς δρῦν μασωμένους, Σοῦ ταῦτα συστρέφοντος. ἅτε σύννομος, Τῆς κουφονώτου σῶμ' ἔχουσα σηπία Ξιφηφόροισι χερσὶν ἐξωπλισμένη. Τευθὶς μεταλλάξασα λευκανῆ φύσιν, Σαρκὸς πυρωθεὶς ἀνθράκων ῥαπίσμασι, Ξανθαῖσιν αὔραις σῶμα πᾶν ἀγάλλεται Δεῖπνον προφήτην λιμὸν ἐκκαλυμμένη, Ὥς τ' εἴσιθι μὴ μέλλε χώρει. δεῖ γὰρ ἠριστηκότας Πάσχειν, ἐὰν δὴ καὶ παθεῖν ἡμᾶς δέῃ, Καὶ ὃς πάνυ ἐμμελέστατα ἀπαντήσας αὐτῷ, ἀντιφώνησε τὰ ἐκ τοῦ Κλεάρχου κιθαρῳδοῦ τάδε, Γόγγρῳ τε λευκῷ πᾶσι τοῖς κολλώδεσι Βρόχθιζε. τούτοις γὰρ τρέφεται τὸ πνεῦμα, καὶ τὸ φανάριον ἡμῶν περίσσαργον γίνεται. κρότου δ' ἐπὶ τούτοις γενομένου, καὶ πάντων ὁμοθυμαδὸν αὐτὸν καλεσάντων, εἰσελθὼν καὶ πιών, ἀναλαβών τε τὴν κιθάραν εἰς τοσοῦτον ἡμᾶς ἦγεν, ὡς πάντας θαυμάζειν τήν τε κιθάρισιν μετὰ τῆς τέχνης ταχίστην οὖσαν, καὶ τῆς φωνῆς τὴν ἐμμέλειαν. ἐμοὶ μὲν γὰρ οὐδὲν ἐλάττων

ἂν τὸ

τὸν νομίζεται τοῦ παλαιοῦ Ἀμοιβέως, ὅν φησιν Ἀριστέας ἐν τῷ περὶ κιθαρῳδῶν ἐν Ἀθήναις κατοικοῦντα, καὶ πλησίον τοῦ θεάτρου οἰκοῦντα, ὅτε ἐξέλθοι ᾀσόμενος, τάλαντον Ἀττικὸν τῆς ἡμέρας λαμβάνειν.

Περὶ δὲ μουσικῆς τῶν μὲν τάδε λεγόντων, ἄλλων δὲ ἄλλα γ' ὁσημέραι, πάντων δ' ἐπαινούντων τὴν παιδιὰν ταύτην, Μασούριος ὁ πάντα ἄριστος καὶ σοφὸς. καὶ γὰρ νόμων ἐξηγητὴς οὐδενὸς δεύτερος, καὶ περὶ μουσικὴν ἐνδιατρίβων ἀεί. ἅπτεται γὰρ καὶ τῶν ὀργάνων ἔφη, ὁ μὲν κωμῳδοποιὸς Εὔπολις αὐδήσας, Φίλοι φησὶ καὶ μουσικὴ πρᾶγμ' ἐστὶ βαθύ τι καὶ καμπύλον, Ἀεί τι καινὸν ἐξευρίσκει τοῖς ἐπινοεῖν δυναμένοις, διόπερ καὶ Ἀναξίλας ἐν Ὑακίνθῳ φησίν, Ἡ μουσικὴ δ' ὥσπερ λιβύη πρὸς τῶν θεῶν, Ἀεί τι καινὸν κατ' ἐνιαυτὸν τίκτει θηρίον. Μέγας γὰρ ὦ μακάριοι, κατὰ τὸν Θεοφίλου κιθαρῳδὸν, θησαυρός ἐστι καὶ βέβαιος ἡ μουσικὴ ἅπασι τοῖς μαθοῦσι παιδευθεῖσί τε. καὶ γὰρ τὰ ἤθη παιδεύει, καὶ τοὺς θυμοειδεῖς καὶ τὰς γνώμας διαφόρους κατεπραΰνει. Κλεινίας γοῦν ὁ Πυθαγόρειος, ὡς Χαμαιλέων ὁ Ποντικὸς ἱστορεῖ, καὶ τῷ βίῳ, καὶ τοῖς ἤθεσι διαφέρων, εἴ ποτε συμβαίνει χαλεπαίνειν αὐτὸν δι' ὀργὴν, ἀναλαμβάνων τὴν λύραν ἐκιθάριζε. πρὸς δὲ τοὺς ἐπιζητοῦντας τὴν αἰτίαν, ἔλεγε πραΰνομαι. καὶ ὁ Ὁμηρικὸς δὲ Ἀχιλλεὺς τῇ κιθάρᾳ κατεπραΰνετο, ἣν αὐτῷ ἐκ τῶν Ἠετίωνος λαφύρων μόνην Ὅμηρος χαρίζεται, καταστέλλειν τὸ πυρῶδες αὐτοῦ δυναμένην. μόνος γοῦν ἐν Ἰλιάδι ταύτῃ χρῆται τῇ μουσικῇ. ὅτι δὲ καὶ νόσους ἰᾶται μουσικὴ, Θεόφραστος ἱστόρησεν ἐν τῷ περὶ ἐνθουσιασμοῦ ἰσχιακοὺς φάσκων ἀνόσους διατελεῖν, εἰ καταυλήσοι τις τοῦ τόπου τῇ φρυγιστὶ ἁρμονίᾳ. ταύτην δὲ τὴν ἁρμονίαν Φρύγες πρῶτοι εὗρον καὶ μετεχειρίσαντο. διὸ καὶ τοὺς παρὰ τοῖς Ἕλλησιν αὐλητὰς, φρυγίους καὶ δουλοπρεπεῖς τὰς προσηγορίας ἔχειν, οἷός ἐστιν ὁ παρὰ Ἀλκμᾶνι Σάμβας καὶ Ἄδων καὶ Τῆλος. παρὰ δὲ Ἱππώνακτι Κίων καὶ Κόδαλος καὶ Βάβυς, ἐφ' ᾧ καὶ ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν ἀεὶ πρὸς τὸ χεῖρον αὐλούντων, καὶ κάκιον ἢ Βάβυς αὐλεῖ. ὁ δὲ Ἀριστόξενος τὴν εὕρεσιν αὐτοῦ Ὑάγνιδι τῷ Φρυγὶ ἀνατίθησιν. Ἡρακλείδης δὲ ὁ Ποντικὸς ἐν τρίτῳ περὶ μουσικῆς, οὐδ' ἁρμονίαν φησὶ δεῖν καλεῖσθαι τὴν φρύγιον, καθάπερ οὐδὲ τὴν λύδιον. ἁρμονίας γὰρ εἶναι τρεῖς. τρία γὰρ καὶ γενέσθαι Ἑλλήνων γένη, Δωριεῖς, Αἰολεῖς, Ἴωνας. οὐ μικρᾶς οὔσης διαφορᾶς ἐν τοῖς τούτων ἤθεσιν. Λακεδαιμόνιοι δὲ μάλιστα τῶν ἄλλων Δωριέων τὰ πάτρια διαφυλάττουσι. Θεσσαλοὶ δὲ, οὗτοι γάρ εἰσι τὴν ἀρχὴν τοῦ γένους Αἰολεῦσι μεταδόντες, παραπλήσιον ἀεὶ ποιοῦνται τοῦ βίου τὴν ἀγωγήν. Ἰώνων δὲ τὸ πολὺ πλῆθος ἠλλοίωται διὰ τὸ συμπεριφέρεσθαι τοῖς ἀεὶ δυναστεύουσιν αὐτοῖς τῶν βαρβάρων. τὴν οὖν ἀγωγὴν τῆς μελῳδίας, ἣν οἱ Δωριεῖς ἐποιοῦντο, δώριον ἐκάλουν ἁρμονίαν. ἐκάλουν δὲ καὶ αἰολίδα ἁρμονίαν, ἣν Αἰολεῖς ᾖδον. ἰαστὶ δὲ τὴν τρίτην ἔφασκον, ἣν ἤκουον ᾀδόντων τῶν Ἰώνων. ἡ μὲν οὖν δώριος ἁρμονία τὸ ἀνδρῶδες ἐμφαίνει καὶ τὸ μεγαλοπρεπὲς, καὶ οὐ διακεχυμένον οὐδ' ἱλαρὸν, ἀλλὰ σκυθρωπὸν καὶ σφοδρὸν, οὔτε δὲ ποικίλον οὐδὲ πολύτροπον. τὸ δὲ τῶν Αἰολέων ἦθος ἔχει τὸ γαῦρον καὶ ὀγκῶδες, ἔτι δὲ ὑπόχαυνον. ὁμολογεῖ δὲ ταῦτα ταῖς ἱπποτροφίαις αὐτῶν καὶ ξενοδοχίαις. οὐ πανοῦργον δὲ, ἀλλὰ ἐξηρμένον καὶ τεθαρρηκὸς, διὸ καὶ οἰκεῖόν ἐστ' αὐτοῖς ἡ φιλοποσία καὶ τὰ ἐρωτικὰ, καὶ πᾶσα ἡ περὶ τὴν δίαιταν ἄνεσις. διὸ καὶ περιέχουσι τὸ τῆς ὑποδωρίου καλουμένης ἁρμονίας ἦθος. αὕτη γάρ ἐστι φησὶν ὁ Ἡρακλείδης, ἣν ἐκάλουν αἰολίδα, ὡς καὶ Λᾶσος ὁ Ἑρμιονεὺς ἐν τῷ εἰς τὴν ἐν Ἑρμιόνῃ Δήμητρα ὕμνῳ λέγων οὕτως, Δάματρα μέλπω κόραν τε Κλυμένοιο ἄλοχον μελίβοιαν ὕμνον, ἀναγνῶν αἰολίδ' ἀμβαρύβρομον ἁρμονίαν. ταῦτα δ' ᾄδουσι πάντες ὑποδώρια τὰ μέλη. ἐπεὶ οὖν τὸ μέλος ἐστὶν ὑποδώριον, καὶ τὰ μέλη εἰκότως αἰολίδα φησὶν εἶναι τὴν ἁρμονίαν ὁ Λᾶσος. καὶ Πρατίνας δέ πού φησιν, Μὴ σύντονον δίωκε μήτ' ἀνειμέναν, Ἰαστὶ μοῦσαν, ἀλλὰ τὰν μέσαν νεῶν Ἄρουραν αἰόλιζε τῷ μέλει. ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς σαφέστερόν φησι, πρέπει τοῖς πᾶσιν ἀοιδαῖς λαβράκταις αἰολὶς ἁρμονία. πρότερον μὲν οὖν ὡς ἔφην αἰολίδα αὐτὴν ἐκάλουν, ὕστερον δὲ ὑποδώριον. ὥσπερ ἔνιοί φασιν ἐν τοῖς αὐλοῖς τετάχθαι, νομίσαντες αὐτὴν ὑπὸ τὴν δώριον ἁρμονίαν. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ ὁρῶντας αὐτοὺς τὸν ὄγκον, καὶ τὸ προσποίημα τῆς καλοκαγαθίας ἐν τοῖς τῆς ἁρμονίας ἤθεσι, δώριον μὲν οὐχ, ὑποδώριον ἐκάλεσαν, ὡς τὸ προσεμφερὲς τῷ λευκῷ ὑπόλευκον. καὶ τὸ μὴ γλυκὺ μὲν, ἐγγὺς δὲ τούτου λέγομεν ὑπόγλυκυ, οὕτως καὶ ὑποδώριον τὸ μὴ πάνυ δώριον. ἑξῆς ἐπισκεψώμεθα τὸ τῶν Μιλησίων ἦθος ὃ διαφαίνουσιν οἱ Ἴωνες διὰ τὰς τῶν σωμάτων εὐεξίας βρενθυόμενοι, καὶ θυμοῦ πλήρεις. δυσκατάλλακτοι, φιλόνεικοι, οὐδὲν φιλάνθρωπον οὐδὲ ἱλαρὸν ἐνδιδόντες, ἀστοργίαν καὶ σκληρότητα ἐν τοῖς ἤθεσιν ἐμφανίζοντες. διόπερ οὐδὲ τὸ τῆς ἰαστὶ γένος ἁρμονίας, οὔτε ἀνθηρὸν οὔτε ἱλαρόν ἐστιν, ἀλλὰ αὐστηρὸν καὶ σκληρόν. ὄγκον δὲ ἔχον οὐκ ἀγεννῆ, διὸ καὶ τῇ τραγῳδίᾳ προσφιλὴς ἡ ἁρμονία. τὰ δὲ τῶν νῦν Ἰώνων ἤθη τρυφερώτερα, καὶ πολὺ παραλλάττον τὸ τῆς ἁρμονίας ἦθος. φασὶ δὲ Πύθερμον τὸν Τήιον ἐν τῷ γένει τῆς ἁρμονίας αὐτοῦ τούτῳ, ποιῆσαι σκολιὰ μέλη. καὶ διὰ τὸ εἶναι τὸν ποιητὴν Ἰωνικὸν ἰαστὶ κληθῆναι τὴν ἁρμονίαν. οὗτός ἐστι Πύθερμος, οὗ μνημονεύει Ἱππῶναξ ἐν τοῖς ἰάμβοις οὕτως, χρυσὸν λέγει Πύθερμος ὡς οὐδὲν τἄλλα. λέγει δ' οὕτως ὁ Πύθερμος οὐδὲν ἦν ἄρα τἄλλα πλὴν χρυσός. οὐκοῦν καὶ κατὰ τὸν

τὸν λόγον

Μουσικῆς ἐγκώμιον.

Gellius cap. 13 lib.

ἁρμονίαι.

Κακίον, Erasm. legit prouerb. Peius Babys.

Διαφορὰ μουσικῆς κατὰ τοὺς τρόπους τῶν χρωμένων.

Διάφοροι ἁρμονίαι πρὸς τὰ ἤθη τῶν χρωμένων.

μέλπω Cane

τὸν λόγον πιθανὸν εἶναι τὸν Πύθερμον ἐκεῖθεν ὄντα, ποιήσασθαι τὴν ἀγωγὴν τῶν μελῶν ἁρμόττουσαν τοῖς ἤθεσι τῶν Ἰώνων. διόπερ ὑπολαμβάνω οὐχ ἁρμονίαν εἶναι τὴν ἰαστί, τρόπον δέ τινα θαυμαστὸν σχήματος ἁρμονίας. καταφρονητέον οὖν τῶν τὰς μὲν κατ' εἶδος διαφορὰς οὐ δυναμένων θεωρεῖν, ἐπακολουθούντων δὲ τῇ τῶν φθόγγων ὀξύτητι καὶ βαρύτητι, καὶ τιθεμένων ὑπερμιξολύδιον ἁρμονίαν, καὶ πάλιν ὑπὲρ ταύτης ἄλλην. οὐχ ὁρῶ γὰρ οὔτε τὴν ὑπερφρύγιον ἴδιον ἔχουσαν ἦθος, καίτοι τινὲς φασὶν ἄλλην ἐξευρηκέναι καινὴν ἁρμονίαν ὑποφρύγιον. δεῖ δὲ τὴν ἁρμονίαν εἶδος ἔχειν ἢ πάθους ἢ ἤθους, καθάπερ ἡ λοκριστί. ταύτῃ γὰρ ἔνιοι τῶν γενομένων κατὰ Σιμωνίδην ἢ Πίνδαρον ἐχρήσαντό ποτε, καὶ πάλιν κατεφρονήθη. τρεῖς οὖν αὗται, καθάπερ ἐξ ἀρχῆς εἴπομεν, εἶναι ἁρμονίας, ὅσα καὶ τὰ ἔθνη. τὴν δὲ φρυγιστὶ καὶ τὴν λυδιστὶ παρὰ τῶν βαρβάρων οὔσας, γνωσθῆναι τοῖς Ἕλλησιν ἀπὸ τῶν σὺν Πέλοπι κατελθόντων εἰς τὴν Πελοπόννησον Φρυγῶν καὶ Λυδῶν. Λυδοὶ μὲν γὰρ αὐτῷ συνηκολούθησαν, διὰ τὸ τὴν Σίπυλον εἶναι τῆς Λυδίας. Φρύγες δὲ οὐχ ὅτι ὁμοτέρμονες τοῖς Λυδοῖς εἰσίν, ἀλλ' ὅτι καὶ αὐτῶν ἦρχεν ὁ Τάνταλος. ἴδοις δ' ἂν καὶ τῆς Πελοποννήσου πανταχοῦ, μάλιστα δὲ ἐν Λακεδαίμονι χώματα μεγάλα, ἃ καλοῦσι τάφους τῶν μετὰ Πέλοπος Φρυγῶν. μαθεῖν οὖν τὰς ἁρμονίας ταύτας τοὺς Ἕλληνας παρὰ τούτων, διὸ καὶ Τελέστης ὁ Σελινούντιος φησίν, πρῶτοι παρὰ κρατῆρας Ἑλλήνων ἐν αὐλοῖς συνοπαδοὶ Πέλοπος ματρὸς ὀρείας Φρύγιον ἄεισαν νόμον. τοὶ δ' ὀξυφώνοις πηκτίδων ψαλμοῖς κρέκον Λύδιον ὕμνον. οὐ παραληπτέον δὲ τὴν μουσικὴν φησὶν Πολύβιος ὁ Μεγαλοπολίτης, ὡς Ἔφορος ἱστορεῖ, ἐπὶ ἀπάτῃ καὶ γοητείᾳ παρεισῆχθαι τοῖς ἀνθρώποις. οὐδὲ τοὺς παλαιοὺς Κρητῶν καὶ Λακεδαιμονίων αὐλὸν καὶ ῥυθμὸν εἰς τὸν πόλεμον ἀντὶ σάλπιγγος εἰκῆ νομιστέον εἰσαγαγεῖν. οὐδὲ τοὺς πρώτους Ἀρκάδων εἰς τὴν ὅλην πολιτείαν τὴν μουσικὴν παραλαβεῖν, ὥστε μὴ μόνον ἐν παισίν, ἀλλὰ καὶ ἐν νεανίσκοις γενομένοις ἕως τριάκοντα ἐτῶν, κατ' ἀνάγκην σύντροφον ποιεῖν αὐτήν, τἆλλα τοῖς βίοις ὄντας αὐστηροτάτους. παρὰ γοῦν Ἀρκάδων οἱ παῖδες ἐκ νηπίων ᾄδειν ἐθίζονται κατὰ νόμον τοὺς ὕμνους καὶ παιᾶνας, οἷς ἕκαστοι κατὰ τὰ πάτρια τοὺς ἐπιχωρίους ἥρωας καὶ θεοὺς ὑμνοῦσι. μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς Τιμοθέου καὶ Φιλοξένου νόμους μανθάνοντες, χορεύουσι κατ' ἐνιαυτὸν τοῖς Διονυσιακοῖς αὐλοῖς ἐν τοῖς θεάτροις. οἱ μὲν οὖν παῖδες τοὺς παιδικοὺς ἀγῶνας, οἱ δὲ νεανίσκοι τοὺς τῶν ἀνδρῶν. καὶ παρ' ὅλον δὲ τὸν βίον ἐν ταῖς συνουσίαις ταῖς κοιναῖς, οὐ διὰ τῶν ἐπεισάκτων ἀκροαμάτων, ὡς διὰ τῶν ἀνὰ μέρος ᾄδειν ἀλλήλοις προστάττοντες. καὶ τῶν μὲν ἄλλων μαθημάτων ἀρνηθῆναι τι μὴ εἰδέναι, οὐδὲν αὐτοῖς αἰσχρόν ἐστι. τὸ δὲ ᾄδειν ἀποτρίβεσθαι, αἰσχρὸν παρ' αὐτοῖς νομίζεται. καὶ μὴν ἐμβατήρια μετ' αὐλοῦ καὶ τάξεως ἀσκοῦντες. ἔτι δὲ ὀρχήσεις ἐκπονοῦντες, μετὰ κοινῆς ἐπιστροφῆς καὶ δαπάνης κατ' ἐνιαυτὸν ἐν τοῖς θεάτροις ἐπιδείκνυνται. ταῦτ' οὖν αὐτοὺς ἔθισαν οἱ παλαιοί, οὐ τρυφῆς καὶ περιουσίας χάριν, ἀλλὰ θεωροῦντες τὴν ἑκάστου κατὰ τὸν βίον σκληρότητα, καὶ τὴν τῶν ἠθῶν αὐστηρίαν, ἥ τις αὐτοῖς παρέπεται διὰ τὴν τοῦ περιέχοντος ψυχρότητα καὶ στυγνότητα, τὴν κατὰ πλεῖστον ἐν τοῖς τόποις ὑπάρχουσαν, ᾗ καὶ συνεξομοιοῦσθαι πεφύκαμεν πάντες ἄνθρωποι. διὸ καὶ κατὰ τὰς ἐθνικὰς διαστάσεις πλεῖστον ἀλλήλων διαφέρομεν ἤθει καὶ μορφαῖς καὶ χρώμασι. πρὸς δὲ τούτοις συνόδους κοινὰς, καὶ θυσίας ἀνδράσι καὶ γυναιξὶ κατέδειξαν. ἔτι δὲ χοροὺς παρθένων ὁμοῦ καὶ παίδων, σπεύδοντες τὸ τῆς φύσεως ἀτέραμνον, διὰ τῆς τῶν ἐθισμῶν κατασκευῆς ἐξημεροῦν καὶ πραΰνειν, ὧν Κυναιθεῖς ὀλιγωρήσαντες εἰς τέλος, καίτοι σκληρότατον παρὰ πολὺ τῆς Ἀρκαδίας ὁμοῦ τῷ τόπῳ, καὶ τὸν ἀέρα ἔχοντες, πρὸς μὲν αὐτὰς τὰς ἐν ἀλλήλοις διατριβὰς καὶ φιλοτιμίας ὁρμήσαντες, τέλος ἀπεθηριώθησαν οὕτως, ὡς μέγιστα ἀσεβήματα παρὰ μόνοις αὐτοῖς γίνεσθαι. καθ' οὓς δὲ καιροὺς τὴν μεγάλην σφαγὴν ἐποιήσαντο, εἰς ἅς τε πόλεις Ἀρκαδικὰς κατὰ τὴν ἔφοδον εἰσῆλθον, οἱ μὲν ἄλλοι πάντες παραχρῆμα ἑαυτοὺς ἐξεκήρυξαν. Μαντινεῖς δὲ καὶ μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν αὐτῶν καθαρμὸν τῆς πόλεως ἐποιήσαντο, σφάγια περιαγαγόντες κύκλῳ τῆς χώρας ἁπάσης. Ἁγίας δ' ὁ μουσικὸς ἔφη τὸν σύρακα τὸν ἐν ταῖς ὀρχήστραις θυμιώμενον τοῖς Διονυσίοις, Φρύγιον ποιεῖν ὀσμὴν τοῖς αἰσθανομένοις. τὸ δ' ἀρχαῖον ἡ μουσικὴ ἐπ' ἀνδρείαν προτροπὴ ἦν. Ἀλκαῖος γοῦν ὁ ποιητής, εἴ τις καὶ ἄλλος μουσικώτατος γενόμενος, πρότερα τῶν κατὰ ποιητικὴν τὰ κατὰ τὴν ἀνδρείαν τίθεται, μᾶλλον τοῦ δέοντος πολεμικὸς γενόμενος. διὸ καὶ ἐπὶ τοῖς τοιούτοις σεμνυνόμενος φησίν, μαρμαίρει δὲ μέγας δόμος χαλκῷ. πᾶσα δ' ἄρα κεκόσμηται στέγη, λαμπραῖσι κυνέαισιν. κατ' ἂν λευκοὶ καθύπερθεν ἵππιοι λόφοι νεύουσιν κεφαλαῖσιν ἀνδρῶν ἀγάλματα. χάλκεαι δὲ πασσάλοις κρυπτοῖσιν περικείμεναι λαμπραὶ κναμῖδες, ἄρκος ἰσχυροῦ βέλεος θώρακές τε νέω λίνω, κοῖλαί τε κατ' ἀσπίδες βεβλημένον. πὰρ δὲ Χαλκιδικαὶ σπάθαι, πὰρ δὲ ζώματα πολλὰ καὶ κυπαττίδες, τῶν οὐκ ἔστι λαθέσθαι, ἐπειδὴ πρώτιστα ὑπὸ ἔργον ἔσταμεν τόδε. καίτοι μᾶλλον ἴσως ἥρμοττε τὴν οἰκίαν πλήρη εἶναι μουσικῶν ὀργάνων, ἀλλ' οἱ παλαιοὶ τὴν ἀνδρείαν ὑπελάμβανον εἶναι μεγίστην τῶν πολιτικῶν ἀρετῶν, καὶ ταύτῃ τὰ πολλὰ προσνέμειν οὐ τοῖς ἄλλοις. Ἀρχίλοχος οὖν ἀγαθὸς ὢν ποιητής, πρῶτον ἐκαυχήσατο τὸ δύνασθαι

δύνασθαι μετέχειν τῶν πολεμικῶν ἀγώνων. πρότερον δὲ ἐμνήσθη τῶν περὶ τὴν ποιητικὴν ὑπαρχόντων αὐτῷ λέγων, Εἰμὶ δ' ἐγὼ θεράπων μὲν Ἐνυαλίοιο ἄνακτος, Καὶ μουσέων ἐρατὸν δῶρον ἐπιστάμενος. Ὁμοίως δὲ καὶ Αἰσχύλος τηλικαύτην δόξαν ἔχων διὰ τὴν ποιητικήν, οὐδὲν ἧττον ὑπὸ τοῦ τάφου ἐπιγραφῆναι ἠξίωσε, μᾶλλον τὴν ἀνδρείαν ποιήσας. Ἀλκὴν δ' εὐδόκιμον Μαραθώνιον ἄλσος ἂν εἴποι, Καὶ βαθυχαιτήεις Μῆδος ἐπιστάμενος. Διόπερ καὶ οἱ ἀνδρειότατοι Λακεδαιμόνιοι μετ' αὐλῶν στρατεύονται· Κρῆτες δὲ μετὰ λύρας, μετὰ δὲ συρίγγων καὶ αὐλῶν Λυδοί, ὡς Ἡρόδοτος ἱστορεῖ. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν βαρβάρων τὰς ἐπικηρυκείας ποιοῦνται μετ' αὐλῶν καὶ κιθάρας, καταπραΰνοντες τῶν ἐναντίων τὰς ψυχάς. Θεόπομπος δ' ἐν τεσσαρακοστῇ ἕκτῃ τῶν ἱστοριῶν Γέτας φησὶ κιθάρας ἔχοντας, καὶ κιθαρίζοντας τὰς ἐπικηρυκείας ποιεῖσθαι, ὅθεν ἔοικε καὶ Ὅμηρος διατηρῶν τὴν ἀρχαίαν τῶν Ἑλλήνων κατάστασιν, λέγειν. Φόρμιγγος θ' ἣν δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἑταίρην, ὡς καὶ τοῖς εὐωχουμένοις χρησίμης οὔσης τῆς τέχνης. ἦν δ', ὡς ἔοικε, τοῦτο νενομισμένον. πρῶτον μὲν ὅπως ἕκαστος τῶν εἰς μέθην καὶ πλήρωσιν ὁρμωμένων, ἰατρὸν λαμβάνῃ τῆς ὕβρεως, καὶ τῆς ἀκοσμίας τὴν μουσικήν, εἶθ' ὅτι τὴν αὐθάδειαν πραΰνει. περιαιρουμένη γὰρ τὴν στυγνότητα ποιεῖ πραότητα καὶ χαρὰν ἐλευθέριον, ὅθεν καὶ Ὅμηρος εἰσήγαγε τοὺς θεοὺς χρωμένους ἐν τοῖς πρώτοις τῆς Ἰλιάδος τῇ μουσικῇ, μετὰ τὴν περὶ τὸν Ἀχιλλέα φιλοτιμίαν. διετέλουν γὰρ ἀκροώμενοι Φόρμιγγος περικαλλέος, ἣν ἔχ' Ἀπόλλων, Μουσάων αἳ ἄειδον ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ. παύσασθαι γὰρ ἔδει τὰ νείκη καὶ τὴν στάσιν καθάπερ λέγομεν. ἐοίκασιν οὖν οἱ πολλοὶ τὴν ἐπιστήμην ἀποδιδόναι ταῖς συνουσίαις ἐπανορθώσεως χάριν καὶ ὠφελείας. ἀλλὰ μὴν οἱ ἀρχαῖοι καὶ περιέλαβον ἔθεσι, καὶ νόμοις τοὺς τῶν θεῶν ὕμνους ᾄδειν ἅπαντας ἐν ταῖς ἑστιάσεσιν, ὅπως καὶ διὰ τούτων τηρῆται τὸ καλὸν καὶ σωφρονικὸν ἡμῶν. ἐναρμονίων γὰρ ὄντων τῶν ᾀσμάτων, προσγινόμενος ὁ τῶν θεῶν λόγος, ἀποσεμνύνει τὸν ἑκάστου τρόπον. Φιλόχορος δέ φησιν, ὡς οἱ παλαιοὶ σπένδοντες, οὐκ ἀεὶ διθυραμβοῦσιν, ἀλλ' ὅταν σπένδωσι τὸν μὲν Διόνυσον ἐν οἴνῳ καὶ μέθῃ, τὸν δ' Ἀπόλλωνα μεθ' ἡσυχίας καὶ τάξεως μέλποντες. Ἀρχίλοχος γοῦν φησίν, ὡς Διωνύσοιο ἄνακτος καλὸν ἐξάρξαι μέλος οἶδα διθύραμβον, οἴνῳ συγκεραυνωθεὶς φρένας. καὶ Ἐπίχαρμος δ' ἐν Φιλοκτήτῃ ἔφη, οὐκ ἔστι διθύραμβος ὅκχ' ὕδωρ πίῃς. ὅτι μὲν οὖν οὐχ ἡδονῆς χάριν ἐπιπολαίου καὶ δημοτικῆς ἡ μουσικὴ προῆλθε, κατ' ἀρχὰς εἰς τὰς ἑστιάσεις, ὥσπερ ἔνιοι νομίζουσι, φανερὸν ἐκ τῶν εἰρημένων. Λακεδαιμόνιοι δέ, εἰ μὴ ἐμάνθανον τὴν μουσικήν, οὐδὲν λέγουσιν. ὅτι δὲ κρίνειν δύνανται καλῶς τὴν τέχνην, ὁμολογεῖται παρ' αὐτῶν, καὶ φασὶ τρὶς ἤδη σεσωκέναι διαφθειρομένην αὐτήν, καὶ πρὸς γυμνασίαν δὲ καὶ ὀξύτητα διανοίας συμβάλλεται ἡ μουσική, διὸ καὶ τῶν Ἑλλήνων ἕκαστοι καὶ τῶν βαρβάρων οἱ γινωσκόμενοι τυγχάνουσι χρώμενοι. οὐ κακῶς δὲ λέγουσιν οἱ περὶ Δάμωνα τὸν Ἀθηναῖον, ὅτι καὶ τὰς ᾠδὰς καὶ τὰς ὀρχήσεις ἀνάγκη γίνεσθαι κινουμένης πως τῆς ψυχῆς, καὶ αἱ μὲν ἐλευθέριοι καὶ καλαὶ ποιοῦσι τοιαύτας. αἱ δ' ἐναντίαι, τὰς ἐναντίας, ὅθεν καὶ τὸ Κλεισθένους, τοῦ Σικυωνίων τυράννου χάριεν καὶ σημεῖον διανοίας πεπαιδευμένης. ἰδὼν γάρ, ὥς φασι φορτικῶς ὀρχησάμενον ἕνα τῶν τῆς θυγατρὸς μνηστήρων, Ἱπποκλείδης δ' ἦν ὁ Ἀθηναῖος, ἀπορχήσασθαι τὸν γάμον αὐτὸν ἔφησε, νομίζων ὡς ἔοικε καὶ τὴν ψυχὴν τἀνδρὸς εἶναι τοιαύτην. καὶ γὰρ ἐν ὀρχήσει καὶ πορείᾳ, καλὸν μὲν εὐσχημοσύνη καὶ κόσμος, αἰσχρὸν δὲ ἀταξία καὶ φορτικόν. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἐξ ἀρχῆς συνέταττον οἱ ποιηταὶ τοῖς ἐλευθέροις τὰς ὀρχήσεις, καὶ ἐχρῶντο τοῖς σχήμασι σημείοις μόνον τῶν ᾀδομένων. τηροῦντες ἀεὶ τὸ εὐγενὲς καὶ ἀνδρῶδες ἐπ' αὐτῶν, ὅθεν καὶ ὑπορχήματα τὰ τοιαῦτα προσηγόρευον. εἰ δέ τις ἀμέτρως διαθεὶς τὴν σχηματοποιίαν καὶ ταῖς ᾠδαῖς ἐπιτυγχάνων, μηδὲν λέγοι κατὰ τὴν ὄρχησιν, οὗτος δ' ἦν ἀδόκιμος. διὸ καὶ Ἀριστοφάνης ἢ Πλάτων ἐν ταῖς σκευαῖς, ὡς Χαμαιλέων φησὶν εἴρηκεν οὕτως, ὥστ' εἴ τις ὀρχοῖτ' εὖ, θέαμ' ἦν. νῦν δὲ δρῶσιν οὐδέν, ἀλλ' ὥσπερ ἀπόπληκτοι στάδην ἑστῶτες ὠρύονται. ἦν γὰρ τὸ τῆς ὀρχήσεως γένος τῆς ἐν τοῖς χοροῖς εὔσχημον τότε καὶ μεγαλοπρεπές, καὶ ὡσανεὶ τὰς ἐν τοῖς ὅπλοις κινήσεις ἀπομεμιμημένον. ὅθεν καὶ Σωκράτης ἐν τοῖς ποιήμασι τοὺς κάλλιστα χορεύοντας ἀρίστους φησὶν εἶναι τὰ πολέμια, λέγων οὕτως, Οἳ δὲ χοροῖς κάλλιστα θεοὺς τιμῶσιν ἄριστοι Ἐν πολέμῳ. σχεδὸν γὰρ ὥσπερ ἐξοπλισία τις ἦν ἡ χορεία, καὶ ἐπίδειξις οὐ μόνον τῆς λοιπῆς εὐταξίας, ἀλλὰ καὶ τῆς τῶν σωμάτων ἐπιμελείας. Ἀμφίων δὲ ὁ Θεσπιεὺς ἐν δευτέρῳ περὶ τοῦ ἐν Ἑλικῶνι μουσῶν ἄγεσθαι, φησὶν ἐν Ἑλικῶνι παίδων ὀρχήσεις μετὰ σπουδῆς παρατιθέμενος ἀρχαῖον ἐπίγραμμα τόδε. Ἀμφότερ' ὀρχεῖσθαί τε καὶ ἐν μούσαις ἐδίδασκον Ἄνδρας, ὁ δ' αὐλητὰς ἦν ἄνακος Φιαλεύς, Εἰμὶ δὲ Βακχιάδας Σικυώνιος ἱερὰ θεοῖσι, Τᾷ Σικυῶνι καλὸν τοῦτ' ἀπόκειτο γέρας. Οὐ κακῶς δὲ καὶ Καφισίας ὁ αὐλητὴς ἐπιβαλλομένου τινὸς τῶν μαθητῶν αὐλεῖν μέγα καὶ τοῦτο μελετῶντος, πατάξας εἶπεν οὐκ ἐν τῷ μεγάλῳ τὸ εὖ κείμενον εἶναι, ἀλλὰ ἐν τῷ εὖ τὸ μέγα. ἔστι δὲ καὶ τὰ τῶν ἀρχαίων δημιουργῶν ἀγάλματα τῆς παλαιᾶς ὀρχήσεως λείψανα, διὸ καὶ συνέστη τὰ περὶ τὴν χειρονομίαν ἐπιμελεστέρως διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν. ἐζήτουν γὰρ κἀν ταύταις κινήσεις καλάς, καὶ ἐλευθερίας ἐν τῷ εὖ τὸ μέγα παραλαμβάνοντες, καὶ τὰ σχήματα μετέφερον ἐντεῦθεν εἰς τοὺς χορούς, ἐκ δὲ τῶν χορῶν

Ποιηταὶ μάχιμοι ἄνδρες, ἢ ποιητικῇ σωφρονιζόμενοι.

Μουσικῆς τὸ ἐγκώμιον.

Φρόνισ.

Herodot. li. 6.

εἰς τὰς παλαίστρας. καὶ γὰρ ἐν τῇ μουσικῇ, κἀν τῇ τῶν σωμάτων ἐπιμελείᾳ προεπενοοῦντο τὴν ἀνδρείαν, καὶ πρὸς τὰς ἐν τοῖς ὅπλοις κινήσεις ἐγυμνάζοντο μετὰ τῆς ᾠδῆς, ὅθεν ἐκινήθησαν αἱ καλούμεναι πυῤῥίχαι. καὶ πᾶς ὁ τοιοῦτος τρόπος τῆς ὀρχήσεως, αἱ πολλαὶ προονομασίαι αὐτῶν, ὡς παρὰ Κυρηναίοις (?) ὀρσίτης καὶ ἐπικρήδιος. τὴν δ' ἀπόκινον καλουμένην ὄρχησιν, ὡς μνημονεύει Κρατῖνος ἐν Νεμέσει, καὶ Κηφισόδωρος ἐν Ἀμαζόσιν, Ἀριστοφάνης τ' ἐν Κενταύρῳ, καὶ ἄλλοι πλείονες, ὕστερον μακτρισμὸν ὠνόμασαν, ἣν καὶ πολλαὶ γυναῖκες ὠρχοῦντο, ἃς καὶ μακτριστρίας ὀνομαζομένας οἶδα. τὰ δὲ σχήματα ἔτι ποικιλώτερα, καὶ τὴν ὄρχησιν ἀπλουστέραν ἔχοντα, καλεῖται δάκτυλοι, ἰαμβικαί, μολοσσικὴ ἐμμέλεια, κόρδαξ, σίκιννις, περσική, φρύγιος, νικατισμὸς θρᾴκιος, καλαβρισμός, τελεσιάς. μακεδονικὴ δ' ἐστὶν αὕτη ὄρχησις, ᾗ χρησάμενοι οἱ περὶ Πτολεμαῖον, Ἀλέξανδρον τὸν Φιλίππου ἀδελφὸν ἀνεῖλον, ὡς ἱστορεῖ Μαρσύας ἐν τρίτῳ μακεδονικῶν. μανιώδεις δ' εἰσὶν ὀρχήσεις κερνοφόρος καὶ μόγγας καὶ θερμαυστρίς. ἦν δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἰδιώταις ἡ καλουμένη ἄνθεμα. ταύτην δὲ ὠρχοῦντο μετὰ λέξεως τοιαύτης μιμούμενοι καὶ λέγοντες, ποῦ μοι τὰ ῥόδα, ποῦ μοι τὰ ἴα, ποῦ μοι τὰ καλὰ σέλινα. παρὰ δὲ συρακουσίοις καὶ χιτωνέας Ἀρτέμιδος ὄρχησίς τίς ἐστιν ἴδιος καὶ αὔλησις. ἦν δέ τις καὶ ἰωνικὴ ὄρχησις παροίνιος, καὶ τὴν ἀγγελικὴν δὲ πάροινον ἠκρίβουν ὄρχησιν. καλεῖται δέ τις καὶ ἄλλη ὄρχησις, κόσμου ἐκπύρωσις, ἧς μνημονεύει Μένιππος ὁ κυνικὸς ἐν τῷ συμποσίῳ. καὶ γελοῖαι δ' εἰσὶν ὀρχήσεις ἴγδις καὶ μακτρισμός, ἀποκινός τε καὶ σόβας. ἔτι δὲ μορφασμὸς καὶ γλαύξ, καὶ λέων, ἀλφίτων τε ἔκχυσις, καὶ χρεῶν ἀποκοπή, καὶ στοιχεῖα καὶ πυῤῥίχη. μετ' αὐλῶν δὲ ὠρχοῦντο τὸ τοῦ κελευστοῦ, καὶ τὴν καλουμένην πινακίδα. σχήματα δ' ἐστὶν ὀρχήσεως ξιφισμός, καλαθισμός, καλλαβίδες, σκώψ, σκώπευμα. ἦν δὲ ὁ σκὼψ τῶν ἀποσκοπούντων τι σχῆμα ἄκραν τὴν χεῖρα ὑπὲρ τοῦ μετώπου κεκυρτωκότων. μνημονεύει Αἰσχύλος ἐν θεωροῖς, καὶ μὴν παλαιῶν τῶνδε σοι σκωπευμάτων. καλλαβίδων δ' Εὔπολις ἐν κόλαξι, καλλαβίδας δὲ βαίνει. στοιχεῖα δὲ χεὶρ θαυμαστή, κατωκλάδες, σκοπός, χεὶρ καταπρηνὴς χερσί, μολιποδισμός, ξύλου παράληψις, ἐπαγκωνισμός, καλαθισμός, στρόβιλος. καὶ τελεσιὰς δ' ἐστὶν ὄρχησις καλουμένη, στρατιωτικὴ δ' ἐστὶν αὕτη ἀπό τινος ἀνδρὸς Τελεσίου λαβοῦσα τοὔνομα, μεθ' ὅπλων τὸ πρῶτον αὐτὴν ἐκείνου ὀρχησαμένου, ὥς φησιν Ἱππαγόρας ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τῆς καρχηδονίων πολιτείας. καλεῖται δ' ἡ μὲν σατυρικὴ ὄρχησις, ὥς φησιν Ἀριστοκλῆς ἐν ὀγδόῳ τῶν περὶ χορῶν σίκιννις, καὶ οἱ σάτυροι σικιννισταί. τινὲς δέ φασι Σίκιννόν τινα βάρβαρον εὑρετὴν αὐτῆς γενέσθαι. ἄλλοι δὲ κρῆτα λέγουσι τὸ γένος εἶναι Σίκιννον. ὀρχησταὶ δ' οἱ Κρῆτες, ὥς φησιν Ἀριστόξενος. Σκάμων δ' ἐν πρώτῳ περὶ εὑρημάτων σίκιννιν αὐτὴν εἰρῆσθαι ἀπὸ τοῦ σείεσθαι, καὶ πρῶτον ὀρχήσασθαι τὴν σίκιννιν Θερσίππον. πρώτη δὲ εὕρηται ἡ περὶ τοὺς πόδας κίνησις τῆς διὰ τῶν χειρῶν. οἱ γὰρ παλαιοὶ τοὺς πόδας μᾶλλον ἐγυμνάζοντο ἐν τοῖς ἀγῶσι, καὶ τοῖς κυνηγεσίοις. οἱ δὲ Κρῆτες κυνηγετικοί, διὸ καὶ ποδώκεις. εἰσὶ δὲ τινὲς οἵ καί φασι τὴν σίκιννιν ποιητικῆς ὠνομάσθαι ἀπὸ τῆς κινήσεως, ἣν καὶ οἱ σάτυροι ὀρχοῦνται ταχυτάτην οὖσαν. οὐ γὰρ ἔχει πάθος αὕτη ἡ ὄρχησις, διὸ οὐδὲ ἀναδύεται. συνέστηκε δὲ καὶ σατυρικὴ πᾶσα ποίησις τὸ παλαιὸν ἐκ χορῶν, ὡς καὶ ἡ τότε τραγῳδία, διόπερ οὐδὲ ὑποκριτὰς εἶχον. τρεῖς δ' εἰσὶ τῆς σκηνικῆς ποιήσεως ὀρχήσεις τραγική, κωμική, σατυρική. ὁμοίως δὲ καὶ λυρικῆς ποιήσεως τρεῖς, πυῤῥίχη, γυμνοπαιδική, ὑπορχηματική, καὶ ἔστιν ὁμοία ἡ μὲν πυῤῥίχη τῇ σατυρικῇ, ἀμφότεραι γὰρ διὰ τάχους. πολεμικὴ δὲ δοκεῖ εἶναι ἡ πυῤῥίχη. ἔνοπλοι γὰρ αὐτὴν παῖδες ὀρχοῦνται, τάχους δὲ δεῖ τῷ πολέμῳ εἰς τὸ διώκειν, καὶ εἰς τὸ ἡττωμένους φεύγειν, μὴ δὲ μένειν μηδ' αἰδεῖσθαι κακοὺς εἶναι. ἡ δὲ γυμνοπαιδικὴ παρεμφερής ἐστι τῇ τραγικῇ ὀρχήσει, ἥ τις ἐμμέλεια καλεῖται, ἐν ἑκατέρᾳ δὲ ὁρᾶται τὸ βαρὺ καὶ σεμνόν. ἡ δ' ὑπορχηματικὴ τῇ κωμικῇ οἰκειοῦται, ἥτις καλεῖται κόρδαξ. παιγνιώδεις δ' εἰσὶν ἀμφότεραι. Ἀριστόξενος δέ φησι τὴν πυῤῥίχην ἀπὸ Πυῤῥίχου λάκωνος τὸ γένος τὴν προσηγορίαν λαβεῖν, λακωνικὸν δ' εἶναι μέχρι καὶ νῦν ὄνομα τὸν Πύῤῥιχον. ἐμφανίζει δὲ ἡ ὄρχησις πολεμική, ὡς λακεδαιμονίων τὸ εὕρημα. πολεμικοὶ δ' εἰσὶν οἱ Λάκωνες, ὧν καὶ υἱοὶ τὰ ἐμβατήρια μέλη ἀναλαμβάνουσιν, ἅπερ καὶ ἐνόπλια καλεῖται. καὶ αὐτοὶ δ' οἱ Λάκωνες ἐν τοῖς πολέμοις τὰ Τυρταίου ποιήματα ἀπομνημονεύοντες ἔῤῥυθμον κίνησιν ποιοῦνται. Φιλόχορος δέ φησι, κρατήσαντας λακεδαιμονίους μεσσηνίων διὰ τὴν Τυρταίου στρατηγίαν, ἐν ταῖς στρατείαις ἔθος ποιήσασθαι ἂν δειπνοποιήσωνται, καὶ παιωνίσωσιν, ᾄδειν καθ' ἕνα Τυρταίου. κρίνειν δὲ τὸν πολέμαρχον καὶ ἆθλον διδόναι τῷ νικῶντι κρέας. ἡ δὲ πυῤῥίχη παρὰ μὲν τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν οὐκ ἔτι παραμένει, καὶ ἐκλειπούσης δὲ αὐτῆς, συμβέβηκε τοὺς πολέμους καταλυθῆναι. παρὰ μόνοις δὲ λακεδαιμονίοις παραμένει προγύμνασμα οὖσα τοῦ πολέμου. ἐκμανθάνουσί τε πάντες ἐν τῇ Σπάρτῃ ἀπὸ πέντε ἐτῶν πυῤῥιχίζειν. ἡ δὲ καθ' ἡμᾶς πυῤῥίχη διονυσιακή τις εἶναι δοκεῖ, ἐπιεικεστέρα οὖσα τῆς ἀρχαίας. ἔχουσι γὰρ οἱ ὀρχούμενοι θύρσους ἀντὶ δοράτων, προΐενται δ' ἐπ' ἀλλήλους καὶ νάρθηκας, καὶ λαμπάδας φέρουσιν, ὀρχοῦνταί τε τὰ περὶ τὸν Διόνυσον, καὶ τὰ περὶ τοὺς Ἰνδούς, ἔτι τε τὰ περὶ τὸν Πενθέα. τακτέον δ' ἐπὶ τῆς πυῤῥίχης τὰ καλλιστα

Ὀρχήσεων ὀνόματα.

ποῦ μοι τὰ ῥόδα, ποῦ τὰ ἴα, ποῦ τὰ καλὰ σέλινα ::

Πυῤῥίχη.

μηδ' αἰδεῖσθαι

Τυρταίου ἱστ.

λικὰ μέλη, καὶ τοὺς ὀρθίους ῥυθμούς. ἔοικε δὲ ἡ γυμνοπαιδικὴ τῇ καλουμένῃ ἀναπάλῃ παρὰ τοῖς παλαιοῖς. γυμνοὶ γὰρ ὀρχοῦνται οἱ παῖδες πάντες εὐρύθμους φορὰς τινας ἀποτελοῦντες, καὶ σχήματά τινα τῶν χειρῶν περὶ τὸ ἁπαλόν, ὥστ᾽ ἐμφαίνειν θεώρημά τι τῆς παλαίστρας, καὶ τοῦ παγκρατίου κινοῦντες εὐρύθμως τοὺς πόδας. τρόποι δ᾽ αὐτῆς ὀσχοφορικοί, καὶ οἱ Βακχικοί, ὥστε καὶ τὴν ὄρχησιν ταύτην εἰς τὸν Διόνυσον ἀναφέρεσθαι. Ἀριστόξενος δέ φησιν, ὡς οἱ παλαιοὶ γυμναζόμενοι πρῶτον ἐν τῇ γυμνοπαιδικῇ εἰς τὴν πυρρίχην ἐχώρουν πρὸ τοῦ εἰσιέναι εἰς τὸ θέατρον. καλεῖται δὲ ἡ πυρρίχη καὶ χειρονομία, ἡ δ᾽ ὑπορχηματική ἐστιν, ἐν ᾗ ᾄδων ὁ χορὸς ὀρχεῖται. φησὶ γοῦν ὁ Βακχυλίδης οὐχ ἕδρας ἔργον, οὐδ᾽ ἀμβολᾶς. καὶ Πίνδαρος δέ φησι, Λάκαινα μὲν παρθένων ἀγέλα. ὀρχοῦνται δὲ ταύτην παρὰ τῷ Πινδάρῳ οἱ Λάκωνες. καὶ ἐστὶν ὑπορχηματικὴ ὄρχησις ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. βέλτιστοι δέ εἰσι τῶν τρόπων οἵτινες καὶ ὀρχοῦνται. εἰσὶ δὲ οἵδε προσῳδιακοί, ἀποστολικοί. οὗτοι δὲ καὶ παρθένιοι καλοῦνται, καὶ ἐν τούτοις ὅμοιοι, Ἀφροδίτην καὶ Διόνυσον, καὶ τὸν Παιᾶνα ὅτε μέν, ὅτε δὲ οὔ. εἰσὶ δὲ καὶ παρὰ τοῖς βαρβάροις, ὥσπερ καὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησι σπουδαῖαι καὶ φαῦλαι ὀρχήσεις. ὁ μὲν κόρδαξ παρ᾽ Ἕλλησι φορτικός, ἡ δ᾽ ἐμμέλεια σπουδαία. καθάπερ καὶ ἡ παρὰ Ἀρκάσι κίδαρις, παρὰ Σικυωνίοις τε ὁ ἀλητήρ. οὕτως δὲ καὶ ἐν Ἰθάκῃ καλεῖται ἀλητήρ, ὡς Ἀριστόξενος ἱστορεῖ ἐν πρώτῳ Συγκρίσεων. καὶ περὶ μὲν ὀρχήσεως τοσαῦτά μοι ἐπὶ τοῦ παρόντος λέλεκται. τὸ δὲ παλαιὸν ἐτηρεῖτο περὶ τὴν μουσικὴν τὸ καλόν, καὶ πάντ᾽ εἶχε περὶ τὴν τέχνην τὸν οἰκεῖον αὐτοῖς κόσμον. διόπερ ἦσαν ἴδιοι καθ᾽ ἑκάστην ἁρμονίαν αὐλοί, καὶ ἑκάστοις αὐλητῶν ὑπῆρχον αὐλοὶ ἑκάστῃ ἁρμονίᾳ πρόσφοροι ἐν τοῖς ἀγῶσι. Πρόνομος δ᾽ ὁ Θηβαῖος πρῶτος ηὔλησεν ἀπὸ τῶν αὐλῶν τὰς ἁρμονίας, νῦν δὲ εἰκῇ καὶ ἀλόγως ἅπτονται τῆς μουσικῆς. καὶ πάλαι μὲν τὸ παρὰ τοῖς ὄχλοις εὐδοκιμεῖν σημεῖον ἦν κακοτεχνίας, ὅθεν καὶ Ἀσωπόδωρος ὁ Φλιάσιος κροταλιζομένου ποτέ τινος τῶν αὐλητῶν, διατρίβων αὐτὸς ἔτι ἐν τῷ ὑποσκηνίῳ, τί τοῦτ᾽; εἶπεν· δῆλον ὅτι μέγα κακὸν γέγονεν, ὡς οὐκ ἂν ἄλλως ἐν τοῖς πολλοῖς εὐδοκιμήσαντος. οἶδα δέ τινας τοῦθ᾽ ἱστορήσαντας, ὡς Ἀντιγενίδου εἰπόντος, καὶ οἱ καθ᾽ ἡμᾶς δὲ τέλος ποιοῦνται τῆς τέχνης τὴν παρὰ τοῖς θεάτροις εὐημερίαν. διόπερ Ἀριστόξενος ἐν τοῖς Συμμίκτοις συμποτικοῖς, ὅμοιον φησὶ ποιοῦμεν Ποσειδωνιάταις, τοῖς ἐν τῷ Τυρσηνικῷ κόλπῳ κατοικοῦσιν. οἷς συνέβη τὰ μὲν ἐξ ἀρχῆς Ἕλλησιν οὖσιν ἐκβαρβαρῶσθαι Τυρρηνοῖς ἢ Ῥωμαίοις γεγονόσι, καὶ τήν τε φωνὴν μεταβεβληκέναι, τά τε λοιπὰ τῶν ἐπιτηδευμάτων. ἄγειν τε μίαν τινὰ αὐτοὺς τῶν ἑορτῶν τῶν Ἑλληνικῶν ἔτι καὶ νῦν, ἐν ᾗ συνιόντες ἀναμιμνήσκονται τῶν ἀρχαίων ἐκείνων ὀνομάτων τε καὶ νομίμων. ἀπολοφυράμενοι δὲ πρὸς ἀλλήλους καὶ ἀποδακρύσαντες ἀπέρχονται. οὕτω δὴ οὖν φησὶ καὶ ἡμεῖς, ἐπειδὴ καὶ τὰ θέατρα ἐκβεβαρβάρωται, καὶ εἰς μεγάλην διαφθορὰν προελήλυθεν ἡ πάνδημος αὕτη μουσική, καθ᾽ αὑτοὺς γενόμενοι ὀλίγοι ἀναμιμνησκόμεθα, οἵα ἦν ἡ μουσική. ταῦτα μὲν ὁ Ἀριστόξενος. κἀμοὶ δὲ διὰ τοῦτο φαίνεται φιλοσοφητέον εἶναι περὶ μουσικῆς. καὶ γὰρ Πυθαγόρας ὁ Σάμιος τηλικαύτην δόξαν ἔχων ἐπὶ φιλοσοφίᾳ, καταφανής ἐστιν ἐκ πολλῶν οὐ παρέργως ἁψάμενος μουσικῆς, ὅς γε καὶ τὴν τοῦ παντὸς οὐσίαν διὰ μουσικῆς ἀποφαίνει συγκειμένην. τὸ δὲ ὅλον, ἔοικεν ἡ παλαιὰ τῶν Ἑλλήνων σοφία τῇ μουσικῇ μάλιστα εἶναι δεδομένη. καὶ διὰ τοῦτο τῶν μὲν θεῶν Ἀπόλλωνα, τῶν δὲ ἡμιθέων Ὀρφέα μουσικώτατον καὶ σοφώτατον ἔκρινον, καὶ πάντας τοὺς χρωμένους τῇ τέχνῃ ταύτῃ, σοφιστὰς ἀπεκάλουν, ὥσπερ καὶ Αἰσχύλος ἐποίησεν, εἶτ᾽ οὖν σοφιστὴς καλὰ παραπαίων χέλυν. ὅτι δὲ πρὸς τὴν μουσικὴν οἰκειότατα διέκειντο οἱ ἀρχαῖοι, δῆλον καὶ ἐξ Ὁμήρου, ὃς διὰ τὸ μεμελοποιηκέναι πᾶσαν ἑαυτοῦ τὴν ποίησιν ἀφροντιστὶ τοὺς πολλοὺς ἀκεφάλους ποιεῖ στίχους, καὶ λαγαρούς, ἔτι δὲ μειούρους. Ξενοφάνης δὲ καὶ Σόλων, καὶ Θέογνις, καὶ Φωκυλίδης. ἔτι δὲ Περίανδρος ὁ Κορίνθιος ἐλεγειοποιός, καὶ τῶν λοιπῶν οἱ μὴ προσάγοντες πρὸς τὰ ποιήματα μελῳδίαν, ἐκπονοῦσι τοὺς στίχους τοῖς ἀριθμοῖς καὶ τῇ τάξει τῶν μέτρων, καὶ σκοποῦσιν ὅπως αὐτῶν μηδεὶς ἀκέφαλος ἔσται, μήτε λαγαρός, μήτε μείουρος. ἀκέφαλοι δέ εἰσιν οἱ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τὴν χωλότητα ἔχοντες. Ἐπειδὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο, Ἐπὶ τόνος τετάνυστο βοὸς ἶφι κταμένοιο. Λαγαροὶ δὲ οἱ ἐν μέσῳ, οἷον, Αἶψα δ᾽ ἄρ᾽ Αἰνείαν υἱὸν φίλον Ἀγχίσαο. Τῶν αὖθ᾽ ἡγείσθην Ἀσκληπιοῦ δύο παῖδες. Μείουροι δέ εἰσιν οἱ ἐπὶ τῆς ἐκβολῆς. οἷον, Τρῶες δ᾽ ἐρρίγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν. Καλὴ Κασσιέπεια θεοῖς δὲ μὰς ἐοικυῖα. Τοῦ φέρον ἐμπλήσας ἀσκὸν μέγαν ἐν δὲ καὶ ᾖα. Διετήρησαν δὲ καὶ μάλιστα τῶν Ἑλλήνων Λακεδαιμόνιοι τὴν μουσικὴν πλεῖστον αὐτῇ χρώμενοι, καὶ συχνοὶ παρ᾽ αὐτοῖς ἐγένοντο μελῶν ποιηταί. τηροῦσί γε καὶ νῦν τὰς ἀρχαίας ᾠδὰς ἐπιμελῶς, πολυμαθεῖς τε εἰς ταύτας εἰσὶ καὶ ἀκριβεῖς. ὅθεν καὶ Πρατίνας φησί, Λάκων ὁ τέττιξ εὔτυχος εἰς χορόν, διὸ καὶ οἱ ποιηταὶ διετέλουν προσαγορεύοντες οὕτως τὰς ᾠδάς, γλυκυτάτων πρύτανιν καὶ μέλεα μελιτόπτερα μουσᾶν. ἀπὸ γὰρ τῆς τοῦ βίου σωφροσύνης καὶ αὐστηρίας μετέβαινον ἀσμένως ἐπὶ τὴν μουσικήν, ἐχούσης τὸ κηλητικὸν τῆς ἐπιστήμης. εἰκότως οὖν ἐγίνετο χαίρειν τοὺς ἀκροωμένους. ἐκάλουν δὲ καὶ χορηγούς, ὥς φησιν ὁ Βυζάντιος Δημήτριος ἐν τετάρτῳ περὶ ποιημάτων, οὐχ ὥσπερ νῦν τοὺς μισθουμένους τοὺς χορούς, ἀλλὰ τοὺς καθηγουμένους τοῦ χοροῦ, καθά-

Μουσικῆς ἀρχαίας ἐγκώμιον

Ὁμήρου ἔξοχ.

Ἀρχαία μουσική

περὶ αὐτὸ τοὔνομα σημαίνει καὶ τὸ χρυσομουσεῖν, καὶ μὴ παραβαίνειν τοὺς ἀρχαίους τῆς μουσικῆς νόμους. συνέβαινε δὲ τὸ μὲν παλαιὸν φιλομουσεῖν τοὺς Ἕλληνας. μετὰ δὲ ταῦτα γενομένης ἀταξίας, καὶ γηρασάντων σχεδὸν ἁπάντων τῶν ἀρχαίων νομίμων, ἥ τε προαίρεσις αὕτη κατελύθη, καὶ τρόποι μουσικῆς φαῦλοι κατεδείχθησαν, οἷς ἕκαστος τῶν χρωμένων, ἀντὶ μὲν πρᾳότητος, περιεποιεῖτο μαλακίαν, ἀντὶ δὲ σωφροσύνης, ἀκολασίαν καὶ ἄνεσιν. ἔσται δ' ἴσως τοῦτο μᾶλλον καὶ ἐπὶ πλεῖον προαχθήσεται, ἐὰν μή τις ἀγάγῃ πάλιν εἰς τὸ συμφανὲς τὴν πάτριον μουσικήν. τὸ παλαιὸν γὰρ καὶ τὰς τῶν ἡρώων πράξεις, καὶ τῶν θεῶν τοὺς ὕμνους δι' ᾠδῆς ἐποιοῦντο. Ὅμηρος γοῦν φησὶν ἐπ' Ἀχιλλέως, ἄειδε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν ἡρώων. καὶ τὸν Φήμιον δέ φησιν ὅτι πολλὰ βροτῶν θελκτήρια οἶδεν. ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τά τε κλείουσιν ἀοιδοί. τὸ δὲ ἔθος τοῦτο καὶ παρὰ τοῖς βαρβάροις ἐσώζετο, ὥς φησι Δίνων ἐν τοῖς Περσικοῖς. τὴν γοῦν Κύρου τοῦ πρώτου ἀνδρείαν, καὶ τὸν μέλλοντα πόλεμον ἔσεσθαι πρὸς Ἀστυάγην προῇδον οἱ ᾠδοί. ὅτε γάρ φησιν ᾐτήσατο τὴν εἰς Πέρσας ἀποδημίαν ὁ Κῦρος. ἐγεγόνει δ' αὐτοῦ πρότερον ἐπὶ τῶν ῥαβδοφόρων, εἶθ' ὕστερον ἐπὶ τῶν ὁπλοφόρων καὶ ἀπῆλθεν. εὐωχουμένου οὖν τοῦ Ἀστυάγους μετὰ τῶν φίλων, τότε Ἀγγάρης ὄνομα. οὗτος δὲ ἦν τῶν ᾠδῶν ὁ ἐνδοξότατος ἦδεν, εἰσκληθεὶς τά τε ἄλλα τῶν εἰθισμένων, καὶ τὸ ἔσχατον εἶπεν, ὡς ἀφεῖται εἰς τὸ ἕλος θηρίον μέγα θρασύτερον ὑὸς ἀγρίου, ὃ ἂν κυριεύσῃ τῶν καθ' αὑτὸν τόπων, πολλοῖς μετ' ὀλίγον ῥᾳδίως μαχεῖται. ἐρομένου δὲ τοῦ Ἀστυάγους ποῖον θηρίον, ἔφη Κῦρον τὸν Πέρσην. νομίσας οὖν ὀρθῶς αὐτὸν ὑπονενοηκέναι, καὶ μεταπεμπόμενος οὐδὲν ἤνυσεν. ἐγὼ δὲ ἔχων ἔτι πολλὰ λέγειν περὶ μουσικῆς αὐλῶν ἀκούων βόμβου καταπαύσω τὸ πολυλογεῖν τὰ ἐκ Φιλαύλου Φιλεταίρου ἐπειπών. ὦ Ζεῦ καλόν γ' ἐστὶν ἀποθανεῖν αὐλούμενον. Τούτοις ἐν ᾅδου γὰρ μόνοις ἐξουσία Ἀφροδισιάζειν ἐστίν. οἱ δὲ τοὺς τρόπους Ῥυπαροὺς ἔχοντες μουσικῆς ἀπειρίᾳ, Εἰς τὸν πίθον φέρουσι τὸν τετρημμένον. Μετὰ δὲ ταῦτα ζητήσεως γενομένης περὶ σαμβύκης ἔφη ὁ Μασούριος ὀξύφθογγον εἶναι μουσικὸν ὄργανον τὴν σαμβύκην. διειλέχθαι τε περὶ αὐτοῦ Εὐφορίωνα τὸν αὐτὸν ἐποποιὸν ἐν τῷ περὶ Ἰσθμίων χρῆσθαι, φάσκων αὐτῷ Πάρθους καὶ Τρωγλοδύτας τετραχόρδῳ ὄντι. ἱστορεῖν δὲ τοῦτο Πυθαγόραν ἐν τῷ περὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης. καλεῖται δέ τι καὶ τῶν πολιορκητικῶν ὀργάνων σαμβύκη. οὗ τό, τε σχῆμα, καὶ τὴν κατασκευὴν ἀποδείκνυσι Βίτων ἐν τῷ πρὸς Ἄτταλον περὶ ὀργάνων. καὶ Ἀνδρέας ὁ Πανορμίτης ἐν τῷ τριακοστῷ τρίτῳ τῶν Σικελικῶν τῶν κατὰ πόλιν, ὡς ἐκ δύο νεῶν προσάγοιτο τοῖς τῶν ἐναντίων τείχεσι, καλεῖσθαί τε σαμβύκην, ἐπειδὰν ὅταν ἐξαρθῇ γίνεται σχῆμα νεὼς καὶ κλίμακος ἓν ποιούμενον. ὅμοιον δέ τι ἐστὶ καὶ τὸ τῆς σαμβύκης. Μόσχος δ' ἐν πρώτῳ μηχανικῶν ῥωμαϊκὸν εἶναι λέγει τὸ μηχάνημα, καὶ Ἡρακλείδην τὸν Ταραντῖνον εὑρεῖν αὐτοῦ τὸ εἶδος. Πολύβιος δ' ἐν τῇ ὀγδόῃ τῶν ἱστοριῶν, Μάρκελλος φησὶ δυσχρηστούμενος ἐν τῇ Συρακουσῶν πολιορκίᾳ ὑπὸ τῶν Ἀρχιμήδους κατασκευασμάτων, ἔλεγε ταῖς μὲν ναυσὶν αὐτοῦ κυαθίζειν ἐκ θαλάσσης Ἀρχιμήδην, τὰς δὲ σαμβύκας ῥαπιζομένας ὥσπερ ἐκ πότου μετ' αἰσχύνης ἐκπεπτωκέναι. εἰπόντος δὲ ταῦτα τοῦ Αἰμιλιανοῦ, ἀλλὰ μὴν ὦ ἑταῖρε Μασούριε πολλάκις καὶ αὐτὸς ἐν ἐννοίᾳ γίνομαι μουσικῆς ὢν ἐραστὴς περὶ τῆς μαγάδιδος καλουμένης, πότερον αὐλῶν εἶδος ἢ κιθάρας ἐστίν. ὁ μὲν γὰρ ἥδιστος Ἀνακρέων λέγει που, Ψάλλω δ' εἴκοσι χορδαῖσι μάγαδιν ἔχων ὦ Λεύκασπι, σὺ δ' ἡβᾷς. Ἴων δ' ὁ Χῖος ἐν Ὀμφάλῃ, ὡς περὶ αὐλῶν λέγει διὰ τούτων, Λυδός τε μάγαδις αὐλὸς ἡγείσθω βοῆς. ὅπερ ἐξηγούμενος ἰαμβεῖον Ἀρίσταρχος ὁ γραμματικός, ὃν μάντιν ἐκάλει Παναίτιος ὁ Ῥόδιος φιλόσοφος, διὰ τὸ ῥᾳδίως καταμαντεύεσθαι τῆς τῶν ποιημάτων διανοίας, γένος αὐλοῦ φησὶν εἶναι τὸν μάγαδιν, οὔτ' Ἀριστοξένου τοῦτ' εἰπόντος ἐν τοῖς περὶ αὐλητῶν, ἢ ἐν τοῖς περὶ αὐλῶν καὶ ὀργάνων, ἀλλὰ μὴν οὐδὲ Ἀρχεστράτου. πεποίηται γὰρ καὶ τούτῳ δύο βιβλία περὶ αὐλητῶν, οὐδὲ Φίλλις ὁ Δήλιος, ξυνέγραψε γὰρ καὶ οὗτος περὶ αὐλητῶν καὶ Εὐφράνωρ. Τρύφων δ' ἐν δευτέρῳ περὶ ὀνομασιῶν λέγει οὕτως. ὁ δὲ μάγαδος καλούμενος αὐλός, καὶ πάλιν μάγαδις ἐν ταὐτῷ ὀξὺν καὶ βαρὺν φθόγγον ἐπιδείκνυται. ὡς Ἀλεξανδρίδης ἐν Ὁπλομάχῳ φησί, Μάγαδιν λαλήσω μικρὸν ἅμα σοι καὶ μέγαν. Τὴν ἀπορίαν οὖν μοι ταύτην οὐδεὶς ἄλλος δυνήσεται ἀπολύσασθαι καλῶς Μασούριε ἢ σύ. καὶ ὃς ἔφη Δίδυμος ὁ γραμματικὸς ἐν ταῖς πρὸς Ἴωνα. ἀντεξηγήσεσιν ἑταῖρε Αἰμιλιανὲ μάγαδιν αὐλὸν ἀκούει τὸν κιθαριστήριον, οὗ μνημονεύει Ἀριστόξενος ἐν πρώτῳ περὶ αὐλῶν τρήσεως, λέγοντα πέντε γένη εἶναι αὐλῶν παρθενίους, παιδικούς, κιθαριστηρίους, τελείους. ὑπερτελείους. ἐλλείπειν οὖν δεῖ παρὰ τῷ Ἴωνι τόν τε σύνδεσμον, ἵν' ᾖ μάγαδις αὐλὸς ὁ προσαυλούμενος τῇ μαγάδι. ἡ γὰρ μάγαδις ὄργανόν ἐστι ψαλτικόν, ὡς Ἀνακρέων φησί, Λυδῶν τε εὕρημα, διὸ καὶ τὰς Λυδὰς ψαλτρίας φησὶν εἶναι ὁ Ἴων ἐν τῇ Ὀμφάλῃ διὰ τούτων, Ἀλλ' αἱ Λυδαὶ ψάλτριαι παλαιθετῶν Ὕμνων ἀοιδοὶ τὸν ξένον κοσμήσατε. Θεόφιλος δ' ὁ κωμῳδιοποιὸς ἐν Νεοπτολέμῳ, καὶ τὸ τῇ μαγάδι διαψάλλειν μαγαδίζειν λέγει ἐν τούτοις, Πονηρὸν υἱὸν καὶ πατὴρ ἔστι μαγαδίζειν, ἐπὶ τροχοῦ καθημένους. Οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ταὐτὸν ᾄσεται μέλος. Εὐφορίων δ' ἐν τῷ περὶ Ἰσθμίων παλαιὸν μέν φησι τὸ ὄργανον εἶναι τὴν μάγαδιν, μετασκευασθῆναι δ' ὀψέ ποτε καὶ

σαμβύκην

Σαμβύκη.

Μάγαδις.

Ἀρίσταρχος μάντις.

σαμβύκην μετονομασθῆναι. πλεῖστον δ᾽ εἶναι τοῦτο τὸ ὄργανον ἐν Μιτυλήνῃ, ὡς καὶ μίαν τῶν μουσῶν ἔχουσαν αὐτὸ, ὑπὸ Λεσβοθέμιδος ποιηθῆναι ἀρχαίου ἀγαλματοποιοῦ. Μέναιχμος δ᾽ ἐν τοῖς περὶ τεχνιτῶν τὴν πηκτίδα ἣν τὴν αὐτὴν εἶναι τῇ μαγάδι Σαπφώ φησιν εὑρεῖν. Ἀριστόξενος δὲ τὴν μάγαδιν καὶ τὴν πηκτίδα χωρὶς πλήκτρου διὰ ψαλμοῦ παρέχεσθαι τὴν χρείαν. διόπερ καὶ Πίνδαρον εἰρηκέναι ἐν τῷ πρὸς Ἱέρωνα σκολιῷ, τὴν μάγαδιν ὀνομάσαντα ψαλμὸν ἀντίφθογγον, διὰ τὸ δύο γενῶν ἅμα καὶ διὰ πασῶν ἔχειν τὴν συνῳδίαν ἀνδρῶν τε καὶ παίδων. καὶ Φρύνιχος δ᾽ ἐν Φοινίσσαις εἴρηκε,

Ψαλμοῖσιν ἀντίσπαστ᾽ ἀείδοντες μέλη. Καὶ Σοφοκλῆς ἐν Μυσοῖς, πολὺς δὲ Φρὺξ τρίγωνος ἀντίσπαστά γε, Λυδῆς ἐφυμνεῖ πηκτίδος συγχορδία. Διαπορεῖσι δὲ τινες ὅπως τῆς μαγάδιδος οὔσης περὶ Ἀνακρέοντα. οὔτε γάρ ποτε τὰ πολύχορδα ὀφθῆναι μνημονεύων αὐτοῦ ὁ Ἀνακρέων λέγει, ψάλλω δ᾽ εἴκοσι χορδαῖσι μάγαδιν ἔχων ὦ Λεύκασπι. καὶ ὁ μὲν Ποσειδώνιός φησι τριῶν μελῳδιῶν αὐτὸν μνημονεύειν φρυγίου τε καὶ δωρίου καὶ λυδίου. ταύταις γὰρ μόναις τὸν Ἀνακρέοντα κεχρῆσθαι, ὧν ἑπτὰ χορδαῖς ἑκάστης περαινομένης, εἰκότως φάναι ψάλλειν αὐτὸν εἴκοσι χορδαῖς τοῦ ἀρτίου χρησάμενον ἀριθμοῦ τὴν μίαν ἀφελόντα. ἀγνοεῖ δὲ ὁ Ποσειδώνιος ὅτι ἀρχαῖόν ἐστιν ὄργανον ἡ μάγαδις, σαφῶς Πινδάρου λέγοντος τὸν Τέρπανδρον ἀντίφθογγον εὑρεῖν τῇ παρὰ Λυδοῖς πηκτίδι τὸν βάρβιτον. τὸν ῥα Τέρπανδρός ποθ᾽ ὁ Λέσβιος εὗρε πρῶτος ἐν δείπνοισι Λυδῶν ψαλμὸν ἀντίφθογγον ὑψηλᾶς ἀκούων πηκτίδος. πηκτὶς δὲ καὶ μάγαδις ταυτὸν, καθά φησιν ὁ Ἀριστόξενος, καὶ Μέναιχμος ὁ Σικυώνιος, ἐν τοῖς περὶ τεχνιτῶν. καὶ τὴν Σαπφὼ δέ φησιν οὗτος, ἥτις ἐστὶν Ἀνακρέοντος πρεσβυτέρα, πρώτην χρήσασθαι τῇ πηκτίδι. ὅτι δὲ καὶ Τέρπανδρος ἀρχαιότερος Ἀνακρέοντος, δῆλον ἐκ τούτων, τὰ Κάρνεια πρῶτος πάντων Τέρπανδρος νικᾷ, ὡς Ἑλλάνικος ἱστορεῖ. ἔν τε τοῖς ἐμμέτροις Καρνεονίκαις κἂν τοῖς καταλογάδην. ἐγένετο δὲ ἡ θέσις τῶν Καρνείων κατὰ τὴν ἕκτην καὶ εἰκοστὴν Ὀλυμπιάδα, ὡς Σώσιμός φησιν ἐν τῷ περὶ χρόνων. Ἱερώνυμος δ᾽ ἐν τῷ περὶ κιθαρῳδῶν, ὅπερ ἐστὶ πέμπτον περὶ ποιητῶν, κατὰ Λυκοῦργον τὸν νομοθέτην, τὸν Τέρπανδρόν φησι γενέσθαι, ὃς ὑπὸ πάντων συμφώνως ἱστορεῖται μετὰ τοῦ Ἰφίτου τοῦ Ἠλείου τὴν πρώτην ἀριθμηθεῖσαν τῶν Ὀλυμπίων θέσιν διαθεῖναι. Εὐφορίων τε ἐν τῷ περὶ Ἰσθμίων τὰ πολύχορδά φησι τῶν ὀργάνων ὀνόμασι μόνον παρηλλάχθαι. παμπάλαιον δ᾽ αὐτῶν εἶναι τὴν χρῆσιν. Διογένης δὲ ὁ τραγικὸς διαφέρειν πηκτίδα μαγάδιδος λέγων οὕτως ἐν τῇ Σεμέλῃ, Καί τοι κλύω μὲν ἀσιάδος μιτρηφόρους Κυβέλας γυναῖκας παῖδας ὀλβίων Φρυγῶν, Τυμπάνοισι καὶ ῥόμβοισι καὶ χαλκοκτύπων Βόμβοις βρέμουσας ἀντὶ χεροῖν κυμβάλων, Σοφὴν θεῶν ὑμνῳδὸν ἰατρόν θ᾽ ἅμα, [illegible] Λυδὰς Βακτρίας τε παρθένους, Ποταμῷ [illegible] θεὸν, Δαφνόσκιον κατ᾽ ἄλσος Ἄρτεμιν σέβειν, Ψαλμοῖς τριγώνων πηκτίδων τε περσικῶν, Ἀντιζύγοις ὁλκοῖς κρεκούσας μάγαδιν ἔνθα πεστικῷ Νόμῳ ξυνῳδὸς αὐλὸς ὁμονοεῖ χοροῖς. καὶ Φίλλις δ᾽ ὁ Δήλιος ἐν δευτέρῳ περὶ μουσικῆς, διαφέρειν φησὶ πηκτίδα μαγάδιδος λέγων οὕτως, φοίνικες, πηκτίδες, μαγάδιδες, σαμβῦκαι, ἴαμβοι, καὶ τρίγωνα, κλεψίαμβοι, σκινδαψοί, ἐννεάχορδα. ἐν οἷς γάρ φησι τοὺς ἰάμβους ᾖδον, ἰαμβύκας ἐκάλουν, ἐν οἷς δὲ παρελογίζοντο τὰ ἐν τοῖς μέτροις κλεψιάμβους. μαγάδιδας δὲ τὰ διὰ πασῶν, καὶ πρὸς ἴσα τὰ μέρη τῶν ᾀδόντων ἡρμοσμένα, καὶ ἄλλα δ᾽ ἦν παρὰ ταῦτα. καὶ γὰρ βάρβιτος ἢ βάρμος καὶ ἄλλα πλείονα. τὰ μὲν ἔγχορδα, τὰ δὲ ἔνηχα κατεσκεύαζον, ἦν γὰρ δή τινα. καὶ χωρὶς τῶν ἐμφυσωμένων καὶ χορδαῖς διειλημμένων ἕτερα, ψόφου μόνον παρασκευαστικά, καθάπερ τὰ κρέμβαλα. περὶ ὧν φησὶ Δικαίαρχος ἐν τοῖς περὶ τοῦ τῆς Ἑλλάδος βίου ἐπιχωριάσαι, φάσκων ποτὲ καθ᾽ ὑπερβολὴν εἰς τὸ προσορχεῖσθαί τε καὶ προσᾴδειν ταῖς γυναιξὶ ὄργανά τινα ποιά, ὧν ὅτε τις ἅπτοιτο τοῖς δακτύλοις, ποιεῖν λιγυρὸν ψόφον. δηλοῦσθαι δὲ ἐν τῷ τῆς Ἀρτέμιδος ᾄσματι, οὗ ἐστιν ἀρχή. Ἄρτεμι σοί μέ τι φρὴν ἐφ᾽ ἵμερον ὕμνον ἱέμεν τε, ὅθεν ἅδε τις ἄλλα χρυσοφαεννὰ κρέμβαλα χαλκοπάρᾳα χερσίν. Ἕρμιππος δ᾽ ἐν Θεοῖς τὸ τούτοις κρούειν, κρεμβαλίζειν εἴρηκεν ἐν τούτοις. λεπάδας δὲ πετρῶν ἀποκόπτοντες κρεμβαλίζουσι. Δίδυμος δέ φησιν εἰωθέναι τινὰς ἀντὶ τῆς λύρας κογχύλια καὶ ὄστρακα συγκρούοντας, εὔρυθμόν τινα ἦχον ἀποτελεῖν τοῖς ὀρχουμένοις, καθάπερ καὶ Ἀριστοφάνη ἐν Βατράχοις φάναι. Ἀρτέμων δ᾽ ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Διονυσιακοῦ ἐπισκήματος, Τιμόθεόν φησι τὸν Μιλήσιον παρὰ τοῖς πολλοῖς δόξαι πολυχορδοτέρῳ συστήματι χρήσασθαι τῇ μαγάδιδι, διὸ καὶ παρὰ τοῖς Λάκωσιν εὐθυνόμενον ὡς παραφθείροι τὴν ἀρχαίαν μουσικὴν, καὶ μέλλοντός τινος ἐκτέμνειν αὐτοῦ τὰς περιττὰς τῶν χορδῶν, δεῖξαι παρ᾽ αὐτοῖς ὑπάρχοντα Ἀπολλωνίσκον, πρὸς τὴν αὐτὴν σύνταξιν ἰσόχορδον λύραν ἔχοντα, καὶ ἀφεθῆναι. Δοῦρις δ᾽ ἐν τῷ περὶ τραγῳδίας ὠνομάσθαι φησὶ τὴν μάγαδιν ἀπὸ Μάγδιος Θρᾳκὸς γένος. Ἀπολλόδωρος δὲ ἐν τῇ πρὸς τὴν Ἀριστοκλέους ἐπιστολὴν ἀντιγραφῇ, ὃ νῦν φησιν ἡμεῖς λέγομεν ψαλτήριον, τοῦτ᾽ εἶναι μάγαδιν. ὁ δὲ κλεψίαμβος κληθεὶς, ἔτι δὲ ὁ τρίγωνος καὶ ὁ ἔλυμος, καὶ τὸ ἐννεάχορδον ἀμαυρότερα τῇ χρείᾳ καθέστηκε. καὶ Ἀλκμὰν δέ φησι μάγαδιν δ᾽ ἀποθέσθαι. Σοφοκλῆς δ᾽ ἐν Θαμύρᾳ πηκταὶ δὲ λύραι καὶ μαγάδιδες, τά τ᾽ ἐν Ἕλλησι ξόαν᾽ ἡδυμελῆ. Τελέστης δ᾽ ἐν Ὑμεναίῳ διθυράμβῳ

Νάβλα.

Καρνέων ἑορτ. Τέρπανδρος.

Νάβλα.

Κρεμβαλίζειν.

πεντάχορδον φησὶν αὐτὸν εἶναι διὰ τούτων, ἄλλος δ' ἄλλαν κλαγγὰν ἱεὶς κερατόφωνον ἐρέθιζε μάγαδιν ἐν πενταῤῥάβδῳ χορδᾶν ἀριθμῷ χεῖρα καμψιδίαυλον ἀναστροφῶν τάχος. οἶδα δὲ καὶ ἄλλο ὄργανον, ᾧ τῶν Θρακῶν οἱ βασιλεῖς ἐν τοῖς δείπνοις χρῶνται, ὥς φησι Νικομήδης ἐν τῷ περὶ Ὀρφέως.

Φοίνιξ. φοίνικα δὲ τὸ ὄργανον Ἔφορος καὶ Σκάμων ἐν τοῖς περὶ εὑρημάτων, ὑπὸ φοινίκων εὑρεθέντα, ταύτης τυχεῖν τῆς προσηγορίας. Σῆμος δ' ὁ Δήλιος ἐν τῷ πρώτῳ Δηλιάδος, διὰ τὸ ἐκ τοῦ ἐν Δήλῳ φοίνικος τοὺς ἀγκῶνας αὐτοῦ ἐξεργάσασθαι. τῇ σαμβύκῃ πρώτην φησὶ χρήσασθαι Σίβυλλαν ὡς Σκάμων ὁ

Τρίπους. προειρημένος, ὀνομασθῆναι δ' αὐτὴν εὑρεθεῖσαν ὑπὸ Σάμβυκος τινός. καὶ περὶ τοῦ τρίποδος δὲ καλουμένου, ὀργάνου δὲ καὶ τούτου μουσικοῦ, ὁ προειρημένος Ἀρτέμων γράφει οὕτως, ὅθεν πολλὰ τῶν ὀργάνων οὐδ' εἰ γέγονέ ποτε γινώσκεται, καθάπερ ὁ Πυθαγόρου τοῦ Ζακυνθίου τρίπους. ὀλιγοχρόνιον γὰρ τὴν ἀκμὴν σχὼν, καὶ διὰ τὸ δοκεῖν ἐργώδης εἶναι κατὰ τὴν χειροθεσίαν, ἢ δι' ἣν δή ποτ' οὖν αἰτίαν συντόμως καταλυθεὶς διαλέληθε τοὺς πολλούς. ἦν δὲ παραπλήσιος μὲν Δελφικῷ τρίποδι, καὶ τοὔνομα ἐντεῦθεν ἔχων, τὴν δὲ χρῆσιν τριπλῆς κιθάρας παρέχων. τῶν γὰρ ποδῶν ἑστώτων ἐπί τινος βάσεως εὐστρόφου, καθάπερ αἱ τῶν περιάκτων δίφρων κατασκευάζονται θέσεις, τὰς μέσας τρεῖς χώρας τὰς ἀπὸ ποδὸς ἐπὶ πόδα διαστάσας, ἐνέτεινε χορδαῖς ὑπερθεὶς ἑκάστῃ πῆχυν, καὶ κάτω προσαρμόσας χορδοτόνια, καὶ τὸν ἐπάνω κόσμον κοινὸν τοῦ λέβητος, καὶ τῶν προσηρτημένων ἐνίων ἀποδούς, ἐξ ὧν καὶ τὴν φαντασίαν εἶχεν ἀστείαν, καὶ τὸν ἦχον προσέβαλλεν ἁδρότερον. διείλετο δ' ἑκάστης χώρας ταῖς τρισὶν ἁρμονίαις, τὴν τε δωριστὶ, καὶ λυδιστὶ, καὶ φρυγιστί. καὶ καθεζόμενος αὐτὸς ἐπί τινος δίφρου περὶ ταυτὸν συμμέτρως ἔχοντα τῇ στάσει, διάρας δὲ τὴν εὐώνυμον χεῖρα πρὸς τὴν ἐπιβολὴν, καὶ τῇ ἑτέρᾳ χρησάμενος τῷ πλήκτρῳ, καθ' ὁποίαν οὖν πρώτην ἥπτετο τῶν ἁρμονιῶν, μετέστρεφε τῷ ποδὶ τὴν βάσιν, εὔτροχον οὖσαν καὶ πρὸς ἑτέραν. οὕτω δ' ὀξέως ὑπὸ τὴν χεῖρα προσῆγεν αὐτῷ τὰ συστήματα, ἡ ὑπὸ τῆς βάσεως εὐκινησία τῷ ποδὶ ψαυομένη, καὶ τὴν χειροθεσίαν ἐπὶ τοσοῦτον ἠθλήθη καθεξιοῦν, ὥστ' εἴ τις μὴ ξυνορῴη τὸ γινόμενον, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀκοῆς μόνον κρίνοι, νομίζειν τριῶν κιθαριστῶν ἀκούειν διαφόρως ἡρμοσμένων, καὶ τοῦτο τὸ ὄργανον θαυμασθὲν ἰσχυρῶς, μετὰ τὸν ἐκείνου βίον ἐξέλιπεν εὐθέως.

Ψιλὴ κιθάρισις διαφέρουσα μουσικῆ. τὴν δὲ ψιλὴν κιθάρισιν πρῶτον φησὶ Μέναιχμος εἰσαγαγεῖν Ἀριστόνικον τὸν Ἀργεῖον τῇ ἡλικίᾳ γενόμενον κατὰ Ἀντίοχον κατοικήσαντα ἐν Κορκύρᾳ. Φιλόχορος δ' ἐν τρίτῃ Ἀτθίδος Λύσανδρος φησὶν ὁ Σικυώνιος κιθαριστὴς πρῶτον μετέστησε τὴν ψιλοκιθαριστικὴν μακροὺς τοὺς τόνους ἐντείνας, καὶ τὴν φωνὴν εὔογκον ποιήσας. καὶ τὴν ἔναυλον κιθάρισιν, ᾗ πρῶτοι οἱ περὶ Ἐπίγονον ἐχρήσαντο, καὶ περιελὼν τὴν συντομίαν τὴν ὑπάρχουσαν ἐν τοῖς ψιλοῖς κιθαρισταῖς, χρώματά τε εὔχροα πρῶτος ἐκιθάρισεν, καὶ ἰάμβους καὶ μάγαδιν τὸν καλούμενον συριγμόν. καὶ ὄργανον μετέλαβε μόνος τῶν πρὸ αὐτοῦ, καὶ τὸ πρᾶγμα αὐξήσας, χορὸν περιεστήσατο πρῶτος. Δίωνα δὲ τὸν Χῖον τὸ τοῦ Διονύσου σπονδεῖον πρῶτον κιθαρίσαι Μέναιχμος. Τιμόμαχος δ' ἐν τοῖς Κυπριακοῖς Στήσανδρον λέγει τὸν Σάμιον ἐπὶ πλεῖον αὐξῆσαι τὴν τέχνην, καὶ πρῶτον ἐν Δελφοῖς κιθαρῳδῆσαι τὰς καθ' Ὅμηρον μάχας, ἀρξάμενον ἀπὸ τῆς Ὀδυσσείας. ἄλλοι δὲ πρῶτον φασὶ παρ' Ἐλευθερναίοις κιθαρίσαι τὰς ἐρωτικὰς ᾠδὰς Ἀμήτορα τὸν Ἐλευθερναῖον, οὗ καὶ τοὺς ἀπογόνους Ἀμήτορας καλεῖσθαι. Ἀριστόξενος δέ φησιν ὥσπερ τῆς ἑξαμέτρου τινὲς ἐπὶ τὸ γελοῖον παρῳδίας εὗρον, οὕτω καὶ τῆς κιθαρῳδίας πρῶτος Οἰνώπας, ὃν ἐζήλω-

Μοχθηρῶν ἀσμάτων ποιηταί. σαν Πολύευκτός τε ὁ Ἀχαιὸς καὶ Διοκλῆς ὁ Κυναιθεύς. καὶ μοχθηρῶν δὲ ἀσμάτων γεγόνασι ποιηταί, περὶ ὧν φησι Φανίας ὁ Ἐρέσιος ἐν τοῖς πρὸς τοὺς σοφιστὰς γράφων οὕτως. Τελένικος ὁ Βυζάντιος. ἔτι δὲ Ἄργας ποιηταὶ μοχθηρῶν ὄντες νόμων, πρὸς μὲν τὸν ἴδιον χαρακτῆρα τῆς ποιήσεως εὐπόρουν. τῶν δὲ Τερπάνδρου καὶ Φρύνιδος νόμων οὐδὲ κατὰ μικρὸν ἠδύναντο ἐπιψαῦσαι. τοῦ Ἄργα μνημονεύει Ἄλεξις ἐν Ἀποβάτῃ οὕτως. Χορόνικος ὁ ποιητής ὁδὶ Τίνων ποιητὴς ἀσμάτων σεμνῶν πάνυ, Τί; πρὸς τὸν Ἄργαν οὗτος ἡμέρας δρόμῳ κρείττων. καὶ Ἀναξανδρίδης ἐν Ἡρακλεῖ. Ὁ μὲν γὰρ εὐφυής τις εἶναι φαίνεται, Ὡς δ' εὔρυθμος λαβὼν τὸ μελετητήριον, Εἶτ' ἐσχεδίασε δρομέως ἐν παπαί, Μισὸς γενόμενος πρὸς τὸν Ἄργαν βούλομαι Κωδωνίσας πέμψαι σ' ἀγωνιούμενον, Ἵνα καὶ σὺ νικᾷς τοὺς σοφιστὰς ὦ φίλε. ὁ δὲ τοὺς εἰς Χιονίδην ἀναφερομένους ποιήσας Πτωχοὺς, Γνησίππου τινὸς μνημονεύει παιγνιαγράφου τῆς ἱλαρᾶς μούσης λέγων οὕτως. Ταῦτ' οὐ μὰ Δία Γνήσιππος, οὐδ' ὁ Κλεομένης. Ἐν ἐννέα χορδαῖς κατεγλυκάνατο. καὶ ὁ τοὺς Εἵλωτας δὲ πεποιηκὼς, φησὶ, τὰ Στησιχόρου τε καὶ Ἀλκμᾶνος Σιμωνίδου τε ἀρχαῖον ἀείδειν. ὁ δὲ Γνήσιππος ἔστιν ἀκούειν, κεῖνος νυκτερινὰ εὗρε μοιχοῖς ἀείσματ' ἐκκαλεῖσθαι γυναῖκας ἔχοντας ἰαμβύκην τε καὶ τρίγωνον. Κρατῖνος ἐν Μαλθακοῖς, Τίς ἆρ' ἐρωτικὴν οἶδεν ὦ Γνήσιππε, ἐγὼ πολλῇ χολῇ οἴομαι μηδὲν οὕτως μωρὸν εἶναι καὶ κενόν. σκώπτει δὲ αὐτὸν εἰς τὰ ποιήματα καὶ ἐν Βουκόλοις. Ὃς οὐκ ἔδωκ' αἰτοῦντι Σοφοκλεῖ χορὸν, Τῷ Κλεομάχου δὲ, ὃν οὐκ ἂν ἠξίουν ἐγὼ, Ἐμοὶ διδάσκειν οὐδ' ἂν εἰς Ἀδώνια. ἐν δὲ ταῖς Ὥραις, Ἴτω δὲ καὶ τραγῳδίας, ὁ Κλεομάχου διδάσκαλος μετὰ τῶν παρατιλτριῶν, Ἔχων χορὸν λυδιστὶ τιλλουσῶν μέλη πονηρά. Τηλεκλείδης δ' ἐν τοῖς Στερροῖς καὶ περὶ μοιχείας ἀναστρέφεσθαι φησὶν αὐτόν. Κλέαρχος δ' ἐν Δευτέρῳ

ἐν δευτέρῳ ἐρωτικῶν, τὰ ἐρωτικά φησιν ᾄσματα καὶ τὰ Λοκρικὰ καλούμενα, οὐδὲν τῶν Σαπφοῦς καὶ Ἀνακρέοντος διαφέρειν. ἐν δὲ τὰ Ἀρχιλόχου καὶ τῶν Ὁμήρου ἐπικιχλίδων τὰ πολλὰ διὰ τῶν ἐμμέτρων ποιήσεων τούτων ἔχεσθαί τινος τῶν παθῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ Ἀσωποδώρου περὶ τὸν ἔρωτα, καὶ πᾶν τὸ τῶν ἐρωτικῶν ἐπιστολῶν γένος ἐρωτικῆς τινος διαλόγου ποιήσεώς ἐστιν. Τοσαῦτα τοῦ Μασουρίου διεξελθόντος, περιηνέχθησαν ἡμῖν, καὶ αἱ δεύτεραι καλούμεναι τράπεζαι πολλάκις ἡμῖν διδόμεναι, οὐ μόνον ταῖς τῶν Κρονίων ἡμέραις, ἐν αἷς Ῥωμαίων παισὶν ἔθος ἐστὶν ἑστιᾶν τοὺς οἰκέτας, αὐτοὺς τὰς τῶν οἰκετῶν ἀναδεχομένους λειτουργίας. ἑλληνικὸν δὲ τοῦτο τὸ ἔθος. ἐν Κρήτῃ γοῦν τῇ τῶν Ἑρμαίων ἑορτῇ τὸ ὅμοιον γίνεται, ὥς φησι Καρύστιος ἐν ἱστορικοῖς ὑπομνήμασιν. εὐωχουμένων γὰρ τῶν οἰκετῶν οἱ δεσπόται ὑπηρετοῦσι πρὸς τὰς διακονίας. καὶ ἐν Τροιζῆνι δὲ μηνὶ Γεραιστίωνι, πανήγυρις δὲ τότε γίνεται πολυήμερος, ὧν ἐν μιᾷ οἱ δοῦλοι μετὰ τῶν πολιτῶν κοινῇ τε ἀστραγαλίζουσι, καὶ οἱ κύριοι τοὺς δούλους ἑστιῶσιν, ὡς αὐτός φησι Καρύστιος. Βήρωσος δ' ἐν πρώτῳ Βαβυλωνιακῶν τῷ Λῴῳ φησὶ μηνὶ ἑκκαιδεκάτῃ, ἄγεσθαι ἑορτὴν Σακέας προσαγορευομένην ἐν Βαβυλῶνι ἐπὶ ἡμέρας πέντε, ἐν αἷς ἔθος εἶναι ἄρχεσθαι τοὺς δεσπότας ὑπὸ τῶν οἰκετῶν, ἀφηγεῖσθαί τε τῆς οἰκίας ἕνα αὐτῶν ἐνδεδυκότα στολὴν ὁμοίαν τῇ βασιλικῇ, ὃν καὶ καλεῖσθαι ζωγάνην. μνημονεύει τῆς ἑορτῆς καὶ Κτησίας ἐν δευτέρῳ Περσικῶν. Κῷοι δὲ τοὐναντίον δρῶσιν, ὡς ἱστορεῖ Μακαρεὺς ἐν τρίτῳ Κῳακῶν. ὅταν γὰρ τῇ Ἥρᾳ θύωσι, δοῦλοι οὐ παραγίνονται ἐπὶ τὴν εὐωχίαν, διὸ καὶ Φύλαρχον εἰρηκέναι, Σούριοι οἱ μοῦνοι μὲν ἐλεύθεροι εἰσ' ἱερουργοί, Ἀνδράσι πρὸς κοινοῖσιν ἐλεύθερον ἦμαρ ἔχοντες, Δούλων δ' οὔτις πάμπαν ἐσέρχεται οὐδ' ἰβαιόν. Βάτων δ' ὁ Σινωπεὺς ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ περὶ Θεσσαλίας καὶ Αἱμονίας σαφῶς ἐμφανίζει τὴν τῶν Σατουρναλίων ἑορτὴν ἑλληνικωτάτην, φάσκων αὐτὴν παρὰ τοῖς Θετταλοῖς Πελώρια καλεῖσθαι, γράφων οὕτως. θυσίας κοινῆς τοῖς Πελασγοῖς γινομένης, ἀπαγγεῖλαί τινα τῷ Πελασγῷ ἄνδρα ᾧ ὄνομα ἦν Πέλωρος, διότι ἐν τῇ Αἱμονίᾳ σεισμῶν μεγάλων γενομένων ῥαγείη τὰ Τέμπη ὄρη ὀνομαζόμενα, καὶ διότι διὰ τοῦ διαστήματος ὁρμήσαν τὸ τῆς λίμνης ὕδωρ ἐμβάλλοι εἰς τὸ τοῦ Πηνειοῦ ῥεῖθρον, καὶ τὴν πρότερον λιμνάζουσαν χώραν ἅπασαν γυμνοῦσθαι. καὶ ἀναξηραινομένων τῶν ὑδάτων πεδία θαυμαστὰ τῷ μεγέθει καὶ τῷ κάλλει ἀναφαίνεσθαι. ἀκούσαντα οὖν τὸν Πελασγὸν τὴν τράπεζαν ἀφθόνως αὐτῷ κεκοσμημένην τῷ Πελώρῳ παραθεῖναι. καὶ τοὺς ἄλλους δὲ φιλοφρονουμένους ἕκαστον φέρειν, ὅ, τι ἔχοι παρ' αὐτῷ βέλτιστον, καὶ παρατιθέναι ἐπὶ τὴν τράπεζαν τῷ ἀπαγγείλαντι, καὶ αὐτὸν τὸν Πελασγὸν προθύμως διακονεῖν, καὶ τῶν ἄλλων τοὺς ἐν ἀξιώματι ὄντας ὑπηρετεῖν, καθότι ἑκάστῳ ὁ καιρὸς παρέπιπτε. διόπερ φασὶν ἐπεὶ τὴν χώραν κατέσχον ἀπομίμημα τῆς τότε γενομένης ἑορτῆς, καὶ θύοντας Διὶ Πελωρίῳ τραπέζας τε λαμπρῶς κοσμοῦντας προτιθέναι, καὶ οὕτως φιλάνθρωπον τὴν πανήγυριν συντελεῖν, ὥστε καὶ τοὺς ξένους ἅπαντας ἐπὶ τὴν θοίνην παραλαμβάνειν, καὶ τοὺς δεσμώτας λύειν, καὶ τοὺς οἰκέτας κατακλίναντας μετὰ πάσης παρρησίας ἑστιᾶν, διακονούντων αὐτοῖς τῶν δεσποτῶν, καὶ τὸ σύνολον ἔτι καὶ νῦν Θεσσαλοὺς μεγίστην ἑορτὴν ἄγοντας, προσαγορεύειν Πελώρια. πολλάκις οὖν ὡς ἔφην τῶν τοιούτων ἡμῖν παρατιθεμένων ἐπιδορπισμάτων, ἔφη τις τῶν παρόντων, Αἱ δεύτεραί πως φροντίδες σοφώτεραι, Τί γὰρ ποθεῖ τράπεζα, τῷ δ' οὐ βρίθεται, Πλήρης μὲν ὄψων ποντίων, πάρεισι δὲ Μόσχων τέρειναι σάρκες, χηνεία τε δαίς, Καὶ πεμμάτα καὶ κρουστὰ τῆς ξουθοπτέρου Πελάνῳ μελίσσης ἀφθόνως δεδευμένα, φησὶν ὁ Εὐριπίδης ἐν Κρήσσαις. καὶ ὡς ὁ Εὔβουλος δ' ἐν Ὀλβίᾳ ἔφη, Ἐν τῷ γὰρ αὐτῷ πάνθ' ὁμοῦ πωλήσεται, Ἐν ταῖς Ἀθήναις, σῦκα, κλητῆρες, βότρυς, Γογγυλίδες, ἄπιοι, μῆλα, μάρτυρες, ῥόδα, Μέσπιλα, χόρια, χελιδόνες, ἐρέβινθοι, δίκαι, † Πυὸς πυριάτη, μύρτα, κληρωτήρια, Ὑάκινθος, ἄρνες, κλεψύδραι, νόμοι, γραφαί. Μέλλοντος οὖν τοῦ Ποντιανοῦ λέγειν περὶ ἑκάστου τῶν παρακειμένων, οὐ πρότερόν γε ἔφη ὁ Οὐλπιανὸς ἀκουσόμεθα περὶ τούτων, ἕως ἂν περὶ τῶν ἐπιδορπισμάτων εἴπῃ. καὶ ὁ Ποντιανός, τραγήματα Κράτης φησὶ Φιλιππίδην λέγειν ἐν Φιλαργύρῳ οὕτως, Πλακοῦντες ἐπιδορπίσματ', ᾠά, σήσαμα, Ὅλην λέγων τὴν ἐπιλίποι τὴν ἡμέραν. Καὶ Δίφιλος ἐν Τελεσίᾳ, Τράγημα, μυρτίδες, πλακοῦς, ἀμυγδαλαί, Ἐγὼ δὲ ταῦθ' ἥδιστά γ' ἐπιδορπίζομαι. Σώφιλος ἐν Παρακαταθήκῃ, Ἡδύ γε μετ' ἀνθρώπων ἐστὶν Ἑλλήνων ἀεὶ Συνάγειν τὸ πρᾶγμα χάριεν, οὐχὶ δύο Κυάθους ἀνεβόησέ τις ὑπόχει κωμάσαι Πρὸς τὴν Ταναγρικὴν δεῖ γάρ, ἵν' ἐκεῖ, Κατακλιθεὶς ἐπιδορπίσηται τὰς ὀνείας μαζύνας. Πλάτων ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ μεταδόρπια αὐτὰ καλεῖ ἐν τούτοις, πάντα τε εὐώδη ἐφαίνετο τοῖς κατοικοῦσιν ἡ γῆ. καὶ τὸν ἡμέτερον δὲ καρπὸν πλεῖστον ἔφερε, καὶ ἀκροδρύων πλῆθος, καὶ ὅσα παραμύθια ἡδονῆς μεταδόρπια. Τρύφων δέ φησι τὸ παλαιόν, πρὶν εἰσελθεῖν τοὺς δαιτυμόνας ἐπὶ τῶν τραπεζῶν κεῖσθαι τὴν ἑκάστου μοῖραν, ὕστερον δὲ πολλά τε καὶ ποικίλα ἐπεισφέρεσθαι, διὸ καὶ ἐπιφορήματα κληθῆναι. Φιλύλλιος δ' ἐν Φρεωρύχῳ φησὶ περὶ τῶν δευτέρων τραπεζῶν λέγων ἀμύγδαλα κάρυα ἐπιφορήματα. καὶ Ἄρχιππος ἐν Ἡρακλεῖ, καὶ Ἡρόδοτος ἐν πρώτῃ. καὶ ἐπιδορπίσασθαι δὲ ἔλεγον τὸ ἐντραγεῖν καὶ ἐπιδειπνῆσαι, ὥσπερ Ἄρχιππος ἐν

Ἑορτὴ ἐν ᾗ οἱ δεσπόται τοῖς δούλοις ὑπηρέτουν.

Σατουρνάλια. Πελώρια.

Δεύτεραι τράπεζαι.

Τραγήματα.

Ἐπιδορπίσματα.

Ἡρακλῆ γαμοῦντι ἐπιφορήματα καλεῖ διὰ τούτων, ἐντρίοις ἐπιφορήμασί τ᾽ ἄλλοις γέμουσα. καὶ Ἡρόδοτος δ᾽ ἐν τῇ πρώτῃ, σιτίοις δὲ ὀλίγοισι χρέονται, ἐπιφορήμασι δὲ πολλοῖς. τὸ μὲν τοι κατὰ τὴν παροιμίαν, λεγόμενον ἀβυδηνὸν ἐπιφόρημα, τέλος τί ἐστιν καὶ φθειρόμενον, ὡς Ἀρίσταρχός φησιν ἐν τρίτῳ περὶ παροιμιῶν. Διονύσιος δὲ ὁ τοῦ Τρύφωνος τὸ μὲν παλαιὸν πρὶν εἰσελθεῖν τοὺς δαιτυμόνας, ἐπὶ τῶν τραπεζῶν κεῖσθαι τὴν ἑκάστου μοῖραν, ὕστερον δὲ πολλὰ ποικίλα ἐπιφέρεσθαι, ὅθεν καὶ ἐπιφορήματα κληθῆναι. Φιλύλλιος δ᾽ ἐν φρεωρύχῳ τὰ ἐπιφερόμενα μετὰ τὸ δειπνῆσαι λέγων οὕτω, Ἀμύγδαλα καρύδια ἐπιφορήματα. Πλάτων δ᾽ ἐν Μενέλεῳ ἐπιτραπεζώματα αὐτὰ καλεῖ, οἷον τὰ ἐπιτιθέμενα ταῖς τραπέζαις βρώματα, λέγων οὕτως, Εἰπέ μοι ὡς ὀλίγα λοιπὰ τῶν ἐπιτραπεζωμάτων. Ὁ γὰρ θεοῖσιν ἐχθρὸς αὐτὰ κατέφαγεν. Ἀριστοτέλης δ᾽ ἐν τῷ περὶ μέθης, τὰ τραγήματά φησι λέγεσθαι ὑπὸ τῶν ἀρχαίων † τρωγάλια γὰρ ἐπιδορπισμὸν εἶναι. Πίνδαρος δ᾽ ἐστὶν ὁ εἰπὼν δεῖπνον δὲ λεγόμενον γλυκὺ τρωγάλιον, καὶ περὶ παιδὶ ἄφθονον βορὰν. οὕτως γὰρ ἐπὶ τὸν Εὐριπίδην ἀποβλέψαντα ἐστὶν εἰς τὰ παρακείμενα εἰπεῖν, ὁρᾷς τὸν εὐτράπεζον ὡς ἡδὺς βίος.

hymno primo

Ὅτι γὰρ ἦσαν καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις αἱ δεύτεραι τράπεζαι πολυτελῶς μεμεριμνημέναι, παρέστησι Πίνδαρος ἐν ὀλυμπιονίκαις, περὶ τῆς Πέλοπος κρεουργίας διηγούμενος, τραπέζαισι δὲ ἀμφὶ δεύτατα κρεῶν σέθεν διεδάσαντο καὶ φάγον. ἐμοὶ δ᾽ ἄπορον γαστρίμαργον μακάρων τίν᾽ εἰπεῖν. οἱ δὲ παλαιότεροι ἁπλῶς τραπέζας ἔλεγον, ὡς Ἀχαιὸς ἐν Ἡφαίστῳ σατυρικῷ, θοίνην δὲ πρῶτον τερψόμεσθα πάρεστι δέ, Τὸ δεύτερον τοῦ μυκηλήσεις τρόπῳ, Μύρῳ σε χρίσω πάμπαν εὐόσμῳ δέμας, Ὕδωρ δὲ νίψαι χέρας οὐ πρόσθεν δίδως, Καὶ τράπεζα γ᾽ ἐκποδὼν ἐπαίρεται. Ἀριστοφάνης σφηξίν, ὕδωρ κατὰ χειρὸς τὰς τραπέζας εἰσφέρειν. Ἀριστοτέλης δ᾽ ἐν τῷ περὶ μέθης παραπλησίως ἡμῖν δευτέρας τραπέζας ἐπηγόρευσε διὰ τούτων. τὸ μὲν οὖν ὅλον διαφέρειν πρᾶγμα βρώματος νομιστέον, ὅσον ἔδεσμα τρωγαλίου. τοῦτο γὰρ πάτριον τοὔνομα τοῖς Ἕλλησιν. ἐπεὶ ἐν τραγήμασι τὰ βρώματα παρατίθενται, διόπερ οὐ καλῶς ἔοικεν εἰπεῖν ὁ πρῶτος δευτέραν προσαγορεύσας τράπεζαν. οὕτως γὰρ ἐπιδορπισμὸς τραγηματισμός τίς ἐστι, καὶ δεῖπνον ἕτερον παρατίθεται τραγήματα. Δικαίαρχος δ᾽ ἐν πρώτῳ τῆς Τροφωνίου καταβάσεως φησὶν οὕτω, ἔτι τε τὴν πολλὴν δαπάνην ἐν τοῖς δείπνοις παρείχοντο δευτέρα τράπεζα προσενηνεγμένη, καὶ στέφανοι, καὶ μύρα, καὶ θυμιάματα, καὶ τὰ τούτοις ἀκόλουθα πάντα. ἐδίδοτο δὲ καὶ ᾠὸν ἐν τῇ δευτέρᾳ τραπέζῃ, ὥσπερ καὶ λαγῷα καὶ κίχλαι κοινῇ μετὰ τῶν μελιπήκτων εἰσεφέρετο, ὡς Ἀντιφάνης ἐν λεπτινίσκῳ φησὶν οὕτως, Οἶνον θάσιον πίνοις ἂν εἴ τις ἐγχέαι, Πρὸς ἀμυγδάλας δὲ πῶς ἔχεις ἀρίστιαν, Μαλακὰς σφόδρα δ᾽ εἰ ἃς μέλιτι προσπαίζειν βία Μελίπηκτα δ᾽ εἴ τις προσφέροι, τρώγοιμ᾽ ἄν. καὶ ᾠὸν δὲ καταπίνοιμ᾽ ἄν. ἄλλοι δ᾽ ἄλλα τινές, ἐν δὲ ὁμοίοις. Εἶτ᾽ ἐπεισῆγε χορείαν ἡ τράπεζαν δευτέραν, Καὶ παρέθηκε γέμουσαν πέμμασι παντοδαποῖς. Ἄμφις δ᾽ ἐν γυναικομανίᾳ, Ἤδη πεπόνηκας βίον ἀλήλειμμένον Λιτοτυχεῖν ἐστι σαφῶς, ἄμυλον, οἶνος ἡδύς, ᾠά, σησαμαῖ, μύρον, Στέφανος, αὐλητρὶς ὦ Διοσκόρω, Ὀνόματα τῶν δώδεκα θεῶν διελήλυθας. Ἀναξανδρίδης ἀγροίκοις, ὡς δ᾽ ἐστεφανώθην ἡ τράπεζ᾽ ἐπήγετο, Τοσαῦτ᾽ ἔχουσα βρώμαθ᾽ ὅσα μὰ τοὺς θεούς, Καὶ τὰς θεὰς οὐδ᾽ ᾔδειν, οὔτ᾽ ᾔδειν ἐγώ, Οὕτω παρέζων χρηστῶς οὐκ ἔζων τότε. Κλέαρχος πανδρόσῳ, Λαβὲ ὕδωρ κατὰ χειρός. μηδαμῶς. καλῶς ἔχει λαβὲ ὦ γαθέ, Οὐδὲν χεῖρον παῖς, ἐπιτίθει τὴν τράπεζαν κάρυα καὶ τραγήματα. Εὔβουλος καμπυλίωνι, Τραγημάτων δ᾽ ἔσθ᾽ ἡ τράπεζά σοι πλέα, Οὐχὶ φιλοτράγημον εἰμί πως ἑκάστοτε. Ἄλεξις πολυκλείᾳ. ἑταίρας δ᾽ ὄνομα Πολύκλεια. Ὁ πρῶτος εὑρὼν κομψὸς ἦν τραγήματα, Τοῦ συμποσίου γὰρ διατριβὴν ἐξεῦρέ πως, κἀργοὺς ἔχειν μηδέποτε τὰς σιαγόνας. Καὶ ἐν ὁμοίᾳ. τὸ δ᾽ αὐτὸ δρᾶμα, καὶ ὡς Ἀντιδότου φέρεται, Οὐδὲ φιλόδειπνός εἰμι μὰ τὸν Ἀσκληπιόν, Τραγήμασιν δὲ χαίρω μᾶλλον, εὖ πάνυ Τραγήματα αἰσθάνομαι γὰρ ὅτι νομίζεται Τοῖς νυμφίοις μετιοῦσι τὴν νύμφην λέγεις, Παρέχειν ἄμητας, καὶ λαγῷα, καὶ κίχλας, Τούτοισι χαίρω, τοῖς δὲ κεκαρυκευμένοις. Ὄψοισι καὶ ζωμοῖσιν ἥδομ᾽ ὦ θεοί. Ἀπίων δὲ καὶ Διόδωρος, ὥς φησι Πάμφιλος, ἐπίκλεια φησὶ καλεῖσθαι τὰ μετὰ τὸ δεῖπνον τραγήματα. Ἔφιππος ἐφήβοις, χόνδρος μετὰ τ᾽ εἰσῆλθεν μύρον Αἰγύπτιον, Φοινίκου βῖκος τις ὑπανεῴγνυτο, Εἶτ᾽ ἴτρια τραγήματα θῆκε πυραμοῦς, ἄμης, ᾠόν, ἐκπέπομφα, ναίτα ταῦτα ἐτεχνάομεν, ἐκμασσόμεθ᾽ οὕτως ἀνδρικῶς. ὅσ᾽ εἴχομεν καὶ γὰρ παρασκευάσαντας τινὰς παραβόσκομεν. καὶ ἐν κύδωνι, καὶ κατὰ τὸ δεῖπνον κόνναβος, ἐρέβινθος, κύαμος, χόνδρος, τυρός, μέλι, σησαμίδες, βράχος, βρυγμός, μνοῦς, πυραμίδες, μῆλον, κάρυον, γάλα, κανναβίδες, κόγχαι, χυλός, Διὸς ἐγκέφαλος. Ἄλεξις φιλίσκῳ, τράπεζαν ἀπονίψασθαι δέον, προσοίσειος στέφανος, μύρον, σπονδή, λιβανωτός, ἐσχάρις, τραγήματα, δοτέον ἔτι, πλακοῦντος ἁπτέον. ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ κυθήριος Φιλόξενος ἐν τῷ δείπνῳ δευτέρων τραπεζῶν μνημονεύων πολλὰ καὶ τῶν ἡμῖν παρακειμένων ὀνόμασε, φέρε καὶ τούτων ἀπομνημονεύσωμεν. Τὰς δὲ

Φιλοξένου δεύτερα τράπεζα.

δὴ πρόσθεν

δὴ πρόσθεν μολοῦσαι λιπαραυγεῖς πορθμίδες πολλῶν ἀγαθῶν πάλιν εἰσέφερον γεμοῦσαι, τὰς ἐφαμέριοι καλέοντι νῦν τραπέζας, ἀθάνατοι δέ τ' Ἀμαλθείας κέρας. ταῖσι δ' ἐν μέσσαις ἐγκαθιδρύθη μέγα χάρμα βροτοῖς λευκὸς μυελὸς γλυκερὸς λεπτοῖς ἀράχνας ἐναλιγκίοισι πέπλοις συγκαλύπτων ὄψιν αἰσχυνόμενος ὕπο μὴ κατίδῃς μηλογενὲς πῶν λιπὼν ταῖς ἀνάγκαις ξυρὸν ἐν ξηροῖς ἀρσαῖς παλιρρύτοισι παγαῖς. τὸ δ' ὀνόμαζον μυελός. Χερσὶν δ' ἐπέθεντο σόμιον μαλακαῖς τὰν δ' ἐξαμβύλαν, ὅτι καὶ δ' ἴδιαν τις ἀζανὸς καλέοντι βρώματα. ἐπεί τ' ἐπένημεν ἐν κατάπυκνα κομιγὲς πεφρυγμένον. πυροβρομολιγέβινθα ἀκάνθος. † Μικτριστυάδυβρώματος πάντ' ἀνάμικτον † ἀμπυρικηροιδυσιχαρς. περιγίνετο τούτοις ταύταν ὁ κολχοραστὴς τοξαισελεοξανθιπεπαν ἰκαπυρός, χοιρινοσάδεα δὲ κύχλων τὰ ὁμοφλοκτὰ ἀνάριθμα, καὶ μελίπηκτα τετυγμένα ἀφθόνας ἀσαμόφλοκτα. τυροκίνας τε γάλακτι καὶ μέλιτι συγκατατεφυρτόσης ἄμυλος, πλατάνιστα. σαμοξυντοπέγη δὲ καὶ ζεσελαιοπάγη πλάτυντος ἀσαμόπαστα πέμματα καὶ θεριβινθοκναχοσυμμιγεῦσα παλλαῖς θάλλοντάς ὥραις ὅπατε ἀμυγδαλίδας τὰν μαλακόφλοια, ὧν τετράκασι παισὶν ἀδυϊδὺ κάρυα. ἄλλα τε ὅσσα πρέπει παρὰ θοίναν ὀλβιόπλουτον. πόσις δ' ἐπεραίνετο κότταβοι τε λόγοι τε πυκινάς. ἔνθα τικανόν ἐλέχθη κομψὸν ἀθυρμάτιον, καὶ ἐθαύμασαν αὐτὸ ἔπειτα ᾔνησαν. ταῦτα καὶ ὁ Κυθήριος Φιλόξενος, ὃν ἐπαινῶν Ἀντιφάνης ἐν τῷ τριταγωνιστῇ φησίν, Πολύ γ' ἐστὶ πάντων τῶν ποιητῶν διάφορος Ὁ Φιλόξενος. πρῶτα μὲν γὰρ ὀνόμασιν Ἰδίοις καὶ καινοῖσι χρῆται πανταχοῦ, Ἔπειτα μέλη μεταβολαῖς καὶ χρώμασιν, Ὡς εὖ κέκραται. θεὸς ἐν ἀνθρώποισιν ἦν Ἐκεῖνος εἰδὼς τὴν ἀληθῶς μουσικήν. Οἱ νῦν δὲ κισσόπλεκτα καὶ κρηναῖα, καὶ Ἀνθεσιπότατα τε μέλεα μελέοις ὀνόμασι Ποιοῦσιν ἐμπλέκοντες ἀλλότρια μέλη. πλακούντων δὲ ὀνόματα πολλῶν καταλεξάντων, ὅσων μέμνημαι, τούτων σοι καὶ μεταδώσω. οἶδα δὲ καὶ Καλλίμαχον ἐν τῷ τῶν παντοδαπῶν συγγραμμάτων πίνακι, ἀναγράψαντα πλακουντοποιικὰ συγγράμματα Αἰγιμίου καὶ Ἡγησίππου καὶ Μητροβίου, ἔτι δὲ Φαίτου. ἡμεῖς δὲ ἃ μετεγράψαμεν ὀνόματα πλακούντων, ὧν σοι καὶ μεταδώσομεν, οὐχ ὡς τοῦ Ἀλκιβιάδου πεμφθέντος Σωκράτει, ὃν Ξανθίππης καταγελασάσης, οὐκοῦν ἔφη οὐδὲ σὺ μεθέξεις τούτου. τοῦτο δὲ ἱστόρησεν Ἀντίπατρος ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ὀργῆς. ἐγὼ δὲ φιλοπλάκουντος ὢν οὐκ ἂν περιείδοιμι τὸν θεῖον ἐκεῖνον ἐξυβριζόμενον πλακοῦντα. μνημονεύων οὖν ὁ κωμικὸς Πλάτων εἴρηκεν ἐν τῷ ποιητῇ οὕτως, Μόνος δ' ἄγευστος ἄσπλαγχνος ἐνσαυγίζομαι, Ἀβλάκουντος ἀλιβάντωτος. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τῆς κώμης ἀμνήμων εἰμί, ἣν πλακοῦντα φησὶ καλεῖσθαι Δημήτριος ὁ σκήψιος ἐν δωδεκάτῳ τρωϊκοῦ διακόσμου τῶν ὑποπλακίων θηβῶν, φάσκων αὐτὴν ἀπέχειν σταδίους ἕξ. προπερισπαστέον δὲ λέγοντας πλακοῦς τὴν ὀνομασίαν. συνῄρηται γὰρ ἐκ τοῦ πλακόεις, ὡς τυρόεις τυροῦς, σησαμόεις σησαμοῦς. εἴρηται δὲ κατ' ἔλλειψιν τοῦ ἄρτος. ὅτι δὲ καλοὺς πλακοῦντας ἐν παρίῳ τῷ ἑλλησποντίῳ φαγεῖν ἔστιν, οἱ ἐπιδημήσαντες μαρτυρήσουσιν. Ἄλεξις γὰρ πεπλάνηται λέγων τοὺς ἐκ πάρου. λέγει δὲ οὕτως ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἀρχιλόχῳ, Ὦ τῆς εὐτυχοῦς ναίων Πάρου ὄλβιε πρέσβυ, Ἣ κάλλιστα φέρει χώρα δύο τῶν συμπασῶν, Κόσμον μὲν μακάρεσσι λίθον, θνητοῖς δὲ πλακοῦντας. Ὅτι δὲ καὶ οἱ σάμιοι διαφέροντές εἰσι πλακοῦντες, Σώπατρος ὁ φλυακογράφος φησὶν ἐν Βακχίδος μνηστῆρσι, Πλακουντοποιὸν ὠνομασμένην σάμον. ἐγχύτων δὲ πλακούντων μνημονεύει Μένανδρος μὲν ἐν ψευδηρακλεῖ, Οὐκ ἔστι κάνδυλος ποιῶν, οὐδ' ὅσα σὺ Εἴωθας εἰς ταὐτὸ καρυκεύειν μέλι Σεμίδαλιν, ὠά. ἅπαντα γὰρ τἀναντία, Νῦν ἐστιν ὁ μάγειρος γὰρ ἐγχύτους ποιεῖ Πλακοῦντας, ὀπτὸς χόνδρον, ἕψει καὶ φέρει Μετὰ τὸ τάριχος, εἶτα θρῖον καὶ βότρυς. Ἡ δημιουργὸς δ' αὐτὶ παρατεταγμένη Κρέα διοπτᾷ καὶ κίχλας. Εὐάγγελος δ' ἐν ἀνακαλυπτομένῃ, τέτταρας τραπέζας τῶν γυναικῶν εἶπας, ἓξ δὲ τῶν ἀνδρῶν. Τὸ δὲ δεῖπνον ἐντελὲς καὶ μηδὲν ἐλλιπές, Λαμπροὺς γενέσθαι βουλόμεθα τοὺς γάμους. Οὐ παρ' ἑτέρου δεῖ πυθέσθαι. πάντα δ' αὐτόπτης ἐρῶ, Τῶν μὲν ἐλυῶν ἄφελε πάνθ' ὅσα βούλει γίν, Εἰς δὲ τὰ κρέα μόσχον ἔλαβες, δέλφακα, Χοίρους, λαγωούς, ὡς ἀλαζὼν ὁ κατάρατος. Θρῖα, τυρόν, ἐγχύτους, παῖ, δρόμων, κάνδυλον Ὠιὰ τ' ἀμύλιον τὸ πέρας, Ὕψος τῆς τραπέζης πηχῶν δεῖ τριῶν, Ὥστε τὸν δειπνοῦντ' ἐπαίρειν αὐτὸ βούλεσθαι λαβεῖν. Ἄμης. πλακοῦντος γένος. Ἀντιφάνης ἄμητες ἄμυλοι. Μένανδρος ὑποβολιμαίῳ, τὸν ἄμητα χαρίσασθε καὶ εἰς πεῖθόν τινα. Ἴωνες δὲ ὥς φησι Σέλευκος ἐν ταῖς γλώσσαις, ἄμην αὐτὸν καλοῦσι καὶ τοὺς μικροὺς ἀμητίσκους. Τηλεκλείδης, αὐτόμαται δὲ κίχλαι μετ' ἀμητίσκων εἰς τὴν φάρυγγ' εἰσεπέτοντο. διακόνιον. Φερεκράτης ὑπὸ τῆς ἀπληστίας διακόνιον ἔπηνθεν ἀμφιφῶντ' ἔχων. ἀμφιφῶν. πλακοῦς Ἀρτέμιδι ἀνακείμενος, ἔχει δὲ ἐν κύκλῳ καόμενα δᾳδία. Φιλήμων ἐν πτωχῇ ἢ ῥοδίᾳ, Ἄρτεμι φίλη δέσποινα, τοῦτόν σοι φέρω ὦ πότνι' ἀμφιφῶντα καὶ σπονδήσιμα. μνημονεύει δὲ αὐτοῦ καὶ Δίφιλος ἐν Ἑκάτῃ. Φιλόχορος δὲ ἀμφιφῶντα αὐτὸν κληθῆναι, καὶ εἰς τὰ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερὰ φέρεσθαι, ἔτι δὲ καὶ εἰς τὰς τριόδους, ἐπεὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐπικαταλαμβάνεται ἡ σελήνη ἐπὶ ταῖς δυσμαῖς ὑπὸ τῆς τοῦ ἡλίου ἀνατολῆς, καὶ ὁ οὐρανὸς ἀμφιφῶς γίνεται. Βασυνίας,

Ἀντιφάνης περὶ Φιλοξένου.

Πλακοῦντες.

Σῆμος ἐν Δηλιάδος, ἐν τῇ τῆς Ἑκάτης φησὶ νήσῳ τῇ Ἴριδι θύουσι Δήλιοι τοὺς βασυνίας καλουμένους. ἔστι δ' ἑφθὸν πύρινον σταὶς σὺν μέλιτι, καὶ τὰ καλούμενα κόκκορα ἰσχὰς καὶ κάρυα τρία, στρεπτοὶ καὶ νήλατα. τούτων μνημονεύει Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος περὶ τοῦ στεφάνου. Ἐπίχυτον. Νικοχάρης ἐν χειρογάστορσιν. Ἐγὼ μὲν ἄρτους, μάζαν, ἀθάρην, ἄλφιτα. Κόλλικας, ὀβελίαν, καὶ μελιτοῦτταν, ἐπιχύτους, Πτισάνην, πλακοῦντας, δενδαλίδας, ταγηνίας. Πάμφιλος δὲ τὸν ἀττανίτην καλούμενον ἐπίχυτόν φησι καλεῖσθαι. τοῦ δ' ἀττανίτου Ἱππῶναξ ἐν τούτοις μνημονεύει. οὐ πέρδικάς τε καὶ λαγοὺς καταβρύκων, οὐ τηγανίας σησάμοισι φαρμάσσων, οὐδ' ἀττανίτας κηρίοισιν ἐμβάπτων. Κρῆιον. πλακοῦς ἄρτος ὃν ἐν Ἄργει παρὰ τῆς νύμφης πρὸς τὸν νυμφίον φέρουσι. ὀπτᾶται δ' ἐν ἄνθρακι καὶ καλοῦνται ἐπ' αὐτὴν οἱ φίλοι, παρατίθεται δὲ μετὰ μέλιτος ὥς φησι Φιλήτας ἐν ἀτάκτοις. Γλυκίνας, ὁ διὰ γλυκέος καὶ ἐλαίου πλακοῦς παρὰ Κρησίν, ὥς φησι Σέλευκος ἐν γλώσσαις. Ἐμπέπτας. ὁ αὐτός φησι πύρινος ἄρτος κοῖλος καὶ σύμμικτος, ὅμοιος ταῖς λεγομέναις κρηπῖσιν, εἰς ἃς ἐντίθενται τὰ διὰ τοῦ τυροῦ σκευαζόμενα πλακούντια. Ἐγκρίδες, πεμμάτιον ἑψόμενον ἐν ἐλαίῳ, καὶ μετὰ ταῦτα μελιτούμενον. μνημονεύει αὐτῶν καὶ Στησίχορος διὰ τούτων, χόνδρον τε καὶ ἐγκρίδας ἄλλα τε πέμματα καὶ μέλι χλωρόν. ~~μνημονεύει αὐτῶν καὶ Ἐπίχαρμος, καὶ ἐν τοῖς χειρογάστορσι Νικοφῶν.~~ Ἀριστοφάνης δ' ἐν Δαναΐσι, καὶ ποιητὴν φησὶν αὐτῶν εἶναι ἐν τούτοις. μὰ δ' ἅρμα εἶναι ἐγκριδοπώλην. Φερεκράτης δ' ἐν κραπατάλλοις, τοὔτ' ἔχων ἐν ταῖς ὁδοῖς ἁρπάζεται τὰς ἐγκρίδας. Ἐπικύκλιος. πλακοῦς τις παρὰ Συρακουσίοις οὕτω καλούμενος, καὶ μέμνηται αὐτοῦ Ἐπίχαρμος ἐν γᾷ καὶ θαλάσσᾳ. Γοῦρος ὅτι πλακοῦντος εἶδος, ὁ Σόλων ἐν τοῖς ἰάμβοις φησί, Πίνουσι καὶ τρώγουσιν οἱ μὲν ἴτρια, Οἱ δ' ἄρτον αὐτῶν, οἱ δὲ συμμεμιγμένους Γούρους φακοῖσι, κεῖθι δ' οὔτε πεμμάτων Ἄπεστιν οὐδέν, ὅσσ' ἐν ἀνθρώποισι γῆ Φέρει μέλαινα πάντα δ' ἀφθόνως πάρα. Κυριβάνας. πλακοῦντάς τινας ὀνομαστικῶς Ἀπολλόδωρος παρ' Ἀλκμᾶνος, ὁμοίως καὶ Σωσίβιος ἐν γ' περὶ Ἀλκμᾶνος τὸ σχηματοειδεῖς εἶναι φάσκων αὐτούς. χρῆσθαι δ' αὐτοῖς Λάκωνας πρὸς τὰς τῶν γυναικῶν ἑστιάσεις. περιφέρειν τε αὐτοὺς ὅταν μέλλωσιν ᾄδειν τὸ παρεσκευασμένον ἐγκώμιον τῆς παρθένου αἱ ἐν τῷ χορῷ ἀκόλουθοι. Κριμνίτης. πλακοῦς ποιὸς διὰ κρίμνων γενόμενος, ὡς Ἰατροκλῆς ἐν τῷ περὶ πλακούντων ἀναγραφῇ. Σταιτίτας. πλακοῦς ποιὸς, ἐκ σταιτὸς καὶ μέλιτος, μνημονεύει Ἐπίχαρμος ἐν ἥβας γάμῳ. σταῖς δ' ἐστὶν ὑγρὸν εἰς τήγανον ἐπιχεόμενον μέλιτος ἐπιβαλλομένου, καὶ σησάμης καὶ τυροῦ ὡς Ἰεροκλῆς φησίν. Χαρίσιος. τούτου μνημονεύει Ἀριστοφάνης ἐν Δαιταλεῦσιν. ἐγὼ δὲ νῷν πέμψω πλακοῦνθ' ἑσπέρας χαρίσιον. Εὔβουλος δ' ἐν Ἀγκυλίωνι, ὥσπερ ἄρτου αὐτοῦ ὄντος οὑτωσὶ λέγει, ἐξεπίλησας ἀρτίως πέψουσα τὸν χαρίσιον. Ἐπίδαιτρον. πλακούντων δεσμάτιον μετὰ τὸ δεῖπνον ἐσθιόμενον, ὥς φησι Φιλήμων ἐν τῷ περὶ Ἀττικῶν ὀνομάτων. Ναῖος. ἄρτος πλακουντώδης διὰ τυροῦ καὶ ἐλαίου κατασκευαζόμενος. Ψωθία. τὰ ψαθύρια. Φερεκράτης κραπατάλλοις, λήψει δ' ἐν ᾅδου κραπάταλλον τριωβόλου καὶ ψωθία. Ἀπολλόδωρος δὲ ὁ Ἀθηναῖος καὶ Θεόδωρος ἐν Ἀττικαῖς γλώσσαις, τοῦ ἄρτου τὰ ἀποψαυόμενα ψωθία καλεῖσθαι, ἅτινας ὀνομάζειν ἀπαράγας. Ἴτριον. πεμμάτιον λεπτὸν διὰ σησάμου καὶ μέλιτος γενόμενον. μνημονεύει αὐτοῦ Ἀνακρέων οὕτως, ἠρίστησα μὲν ἰτρίου λεπτὸν ἀποκλάς, οἴνου δ' ἐξέπιον κάδον. Σοφοκλῆς Ἔριδι, Ἐγὼ δὲ πεινῶσ' αὖ πρὸς ἴτρια βλέπω. Ἀμόραι, τὰ μελιτώματα. Φιλήτας ἀτάκτοις. ἀμόρας φησὶ καλεῖσθαι μελιτώματα δ' ἐστὶ πεπεμμένα. Ταγηνίτης. πλακοῦς ἐν ἐλαίῳ τετηγανισμένος. μνημονεύει Μάγνης ἢ ὁ ποιήσας τὰς εἰς αὐτὸν ἀναφερομένας κωμῳδίας ἐν Διονύσῳ δευτέρῳ, ταγηνίας ἤδη τεθέασαι χλιαροὺς σίζοντας, ὅταν αὐτοῖς ἐπιχέῃς μέλι. καὶ Κρατῖνος ἐν νόμοις, καὶ δρόσον βάλλων ἕωθεν χλιαρὸς ταγηνίας. Ἔλαφος, πλακοῦς ὁ τοῖς Ἐλαφηβολίοις ἀναπλασσόμενος, διὰ σταιτὸς καὶ σησάμου. Νασός, πλακοῦντος εἶδος ἔχων ἔνδον καρυκείας. Χόρια, βρώματα διὰ μέλιτος καὶ γάλακτος γενόμενα. Ἀμορβίτης. πλακοῦντος εἶδος παρὰ Σικελοῖς. οἱ δὲ παισὰ πλακούντια παρὰ Κῴοις, ὥς φησιν Ἰατροκλῆς. σησαμίδες, ἐκ μέλιτος καὶ σησάμου πεφρυγμένου καὶ ἐλαίου σφαιροειδῆ πέμματα. Εὔπολις κόλαξιν ὃς χαρίτων μὲν ὀμιχεῖ, καλλαβίδας δὲ βαίνει, σησαμίδας δὲ χέζει, μῆλα δὲ χρέμπτεται. Ἀντιφάνης Δυσπαλίωνι, σησαμίδας ἢ μελίπηκτα, ἢ τοιοῦτό τι. μνημονεύει αὐτοῦ καὶ Ἔφιππος ἐν Κύδωνι, πρόκειται τὸ μαρτύριον. Μυλλοί. Ἡρακλείδης ὁ Συρακούσιος ἐν τῷ περὶ θεσμῶν, ἐν Συρακούσαις φησὶ τοῖς παντελείοις τῶν Θεσμοφορίων ἐκ σησάμου καὶ μέλιτος κατασκευάζεσθαι ἐφήβαια γυναικεῖα, ἃ καλεῖσθαι κατὰ πᾶσαν Σικελίαν μυλλούς, καὶ περιφέρεσθαι ταῖς θεαῖς. Ἐχῖνος. Λυγκεὺς ὁ Σάμιος ἐν τῇ πρὸς Διαγόραν ἐπιστολῇ ἐκ παραλλήλου τιθεὶς τὰ κατὰ τὴν Ἀττικὴν διαφέροντα γινόμενα τοῖς ἐν τῇ Ῥόδῳ, γράφει οὕτως, τῇ δὲ περὶ τὸν ἄμητα δόξῃ τὸν ἱκανὸν ἀνταγωνιστὴν ἐπὶ τῆς δευτέρας εἰσάγουσα τραπέζης ἐχῖνον, ὑπὲρ οὗ νῦν μὲν τὸ κεφάλαιον. παραγενομένου δὲ σοῦ, συντεθέντος κατὰ τοὺς ἐν Ῥόδῳ νόμους ἀναμασησά-

ἀναμασησάμενος πειράσομαι πλείω προσθεῖναι λόγον. Κοτυλίσκοι. Ἡρακλέων ὁ Ἐφέσιος πλακοῦντάς τινας φησὶν οὕτω καλεῖσθαι τοὺς ἐκ ῥύτου μεστοὺς τοῦ χοίνικος γινομένους. Χοιρῖναι. τούτων μνημονεύει Ἰατροκλῆς ἐν τῷ περὶ πλακούντων καὶ τοῦ πυραμοῦντος καλουμένου διαφέρειν λέγων τῆς πυραμίδος καλουμένης. γίνεσθαι γὰρ ταύτην ἐκ πυρῶν πεφωσμένων, καὶ μέλιτι δεδευμένων. αὕτη δὲ ἆθλα τίθεται ταῖς παννυχίσι τῷ διαγρυπνήσαντι. Χρύσιππος δὲ ὁ Τυανεὺς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ ἀρτοκοπικῷ, ἄλλα πλακούντων καὶ γένη τάδε ἀναγράφει, τερμιντῖνον, κρασιανόν, σικελικόν, κλῶστρον, ἡδύεια, μαρυστόν, πλίκιον, γοῦττον, μουστιανόν, ὅπερ φησὶ μάξας δεῖ οἴνου καὶ ἥμισυ ἐκ τυροῦ. ἡδονικώτερον γὰρ γίνεται, κλοῦστρον κοιριανόν, κρῦστον τουττάτον, κροῦστον ταβωνιανόν. Μουστάκια δὲ οἰνομέλιτος, μουστάκια συστάματα, κροῦστον πύριον, γαστρολαγάνιον, παυλιανόν. ἐκ τυροῦ δέ φησι γίνεται πλακούντηρα τάδε, ἔγχυτος, σκριβλίτης, στρεπτὸς, βῖτυλλος. γίνεται δὲ καὶ δὲ ἄλικος σαβῖτυλλος, σπεῖρα καὶ ὕτος ἐκ τυροῦ γίνεται, λούκολλοι, ἀργυροτρύφημα, λίβος, κίρκος, αἰξάφας, κρῦστος πλακοῦς. γίνεται δέ φησι, καὶ ὀρυζίτης πλακοῦς. ὁ δὲ φθοῖς οὕτω γίνεται, τυρὸν ἐκπιέσας τρίβε καὶ ἐμβαλὼν εἰς κόσκινον χάλκεον δίηθε, εἶτ' ἐπίβαλλε μέλι καὶ σιλιγνίτιος ἡμίναν, καὶ συμμάλαξον εἰς ἕν. κάτιλλος δὲ ὀρνάτος ὁ λεγόμενος παρὰ ῥωμαίοις οὕτω γίνεται θριδακίνας πλύνας ξῦσον, καὶ ἐμβαλὼν οἶνον εἰς θυίαν τρίβε τὰς θριδακίνας, εἶτα τὸν χυλὸν ἐκπιέσας σιλίγνιον συμφύρασον αὐτῷ, καὶ συμπιέσας ἐάσας μετ' ὀλίγον, τρῖψον αὖθις προσβαλὼν ὀλίγον στέατος χοιρείου καὶ πέπερι, καὶ πάλιν τρίψας, ἕλκυσον λάγανον καὶ λεάνας ἐκτεμὼν κατάτεμνε, καὶ ἕψε εἰς ἔλαιον θερμότατον εἰς ἠθμὸν βαλὼν τὰ κατακεκομμένα. ἄλλα πλακούντων γένη, ὀστρακίτις, ἀπλακίτης, ἄμυλον, τυροκόσκινον τυρὸν ἐκπιέσας καλῶς, θὲς εἰς ἄγγος, εἶτ' ἄνω κόσκινον χαλκοῦν ἐπιθεὶς, δίαγε τὸν τυρόν. ὅταν δὲ μέλλῃς προσφέρειν, βάλε μέλιτος αὐταρκὲς ἐπάνω. ὑποτυρίδες δὲ οὕτω γίνονται, εἰς γάλα βαλὼν μέλι, ἐκπίεσον καὶ βάλε εἰς σκεῦος καὶ ἔα παγῆναι. ἐὰν δέ σοι παρῇ κοσκίνια μικρὰ, ἐπίβαλλε εἰς αὐτὰ τὸ σκεῦος, καὶ ἔα ἐκρεῖν τὸν ὀρρὸν, καὶ ὅταν σοὶ δόξῃ πεπηγέναι, ἄρας τὸ σκεῦος μετάβαλλε εἰς ἀργύρωμα, καὶ ἔσται ἡ ὄψις ἄνωθεν. ἐὰν δὲ μὴ ᾖ κοσκίνια, φλαβελλίοις καινοῖς χρῶ, ἐν οἷς τὸ πῦρ ῥιπίζεται, καὶ γὰρ αὐτῶν ποιεῖ χρείαν. Κοπτοπλακοῦς ἐν Κρήτῃ δέ φησι πλακούντιον ποιοῦσιν, ὅπερ ὀνομάζουσι γάστριν, γίνεται δὲ οὕτως. κάρυα θάσια καὶ ποντικὰ καὶ ἀμύγδαλα, ἔτι δὲ μήκωνα, ὃν φρύξας θεράπευσον καλῶς, καὶ εἰς θυΐαν καθαρὰν τρῖψον ἐπιμελῶς, συμμίξας τε τὴν ὀπώραν μάξον μέλιτι ἡψημένῳ προσβαλὼν πέπερι πλέον καὶ μάλαξον. γίνεται δὲ μέλαν διὰ τὴν μήκωνα, διαπλατύνας ποίησον τετράγωνον, εἶτα σήσαμον λευκὸν τρίψας, μάλαξον μέλιτι ἡψημένῳ, καὶ ἕλκυσον λαγάνια δύο, καὶ ἓν θὲς ὑποκάτω καὶ τὸ ἄλλο ἐπάνω, ἵνα τὸ μέλαν εἰς μέσον γίνηται, εὐρύθμισόν τε αὐτό. ταῦτα καὶ ὁ σοφὸς πεμματολόγος Χρύσιππος. Ἁρποκρατίων δὲ ὁ Μενδήσιος ἐν τῷ περὶ πλακούντων, τὴν παρὰ Ἀλεξανδρεῦσι καλουμένην παγκαρπίαν καλεῖ. ἴτρια δ' ἐστὶ ταῦτα συντεθρυμμένα μετὰ μέλιτος ἑψόμενα, καὶ μετὰ τὴν ἕψησιν σφαιρηδὸν συντεθέντα περιδέεται βύβλῳ λεπτῇ ἕνεκα τοῦ συμμένειν. πόλτου δὲ μνημονεύει Ἀλκμὰν οὕτως, ἤδη παρέξει πυάνιόν τε πόλτον, χίδρον τε λευκὸν, κηρίναν τ' ὀπώραν. ἔστι δὲ τὸ πυάνιον ὥς φησι Σωσίβιος πανσπερμία ἐν γλυκεῖ ἡψημένη. χίδρον δὲ οἱ ἑφθοὶ πυροί. κηρίναν δὲ ὀπώραν λέγει τὸ μέλι. καὶ Ἐπίχαρμος δὲ οὕτως λέγει ἐν γᾷ καὶ θαλάσσᾳ, πόντον ἕψειν ὄρθριον. καὶ τῶν καλουμένων δὲ μελικηρίδων μνημονεύει Φερεκράτης ἐν αὐτομόλοις οὕτως, ὥσπερ τῶν αἰγιδίων ὄζειν ἐκ τοῦ στόματος μελικηρίδας. λεχθέντων καὶ τούτων ὁ σοφὸς Οὐλπιανὸς ἔφη, πόθεν ὑμῖν ὦ πολυμαθέστατοι γραμματικοὶ, καὶ ἐκ ποίας βιβλιοθήκης ἀνεφάνησαν οἱ σεμνότατοι οὗτοι συγγραφεῖς Χρύσιππος καὶ Ἁρποκρατίων, διαβαλλόντων καλῶν ὀνόματα φιλοσόφων τῇ ὁμωνυμίᾳ. τίς δὲ καὶ ἡμίναν Ἑλλήνων ὠνόμασεν, ἢ τίς ἀμύλου μνημονεύει. ἀπαντήσαντος δὲ αὐτῷ τοῦ Λαρηνσίου, καὶ εἰπόντος τὴν μὲν ἡμίναν οἱ τὰ εἰς Ἐπίχαρμον ἀναφερόμενα ποιήματα πεποιηκότες οἴδασιν, κἀν τῷ χείρωνι ἐπιγραφομένῳ οὕτως λέγεται, καὶ πιεῖν ὕδωρ διπλάσιον χλιαρὸν ἡμίνας δύο. τὰ δὲ ψευδεπιχάρμεια ταῦτα ὅτι πεποιήκασιν ἄνδρες ἔνδοξοι Χρυσόγονός τε ὁ αὐλητὴς, ὥς φησιν Ἀριστόξενος ἐν ὀγδόῳ πολιτικῶν νόμων τὴν πολιτείαν ἐπιγραφομένην. Φιλόχορος δ' ἐν τοῖς περὶ μαντικῆς, Ἀξιόπιστον τὸν εἴτε Λοκρὸν γένος, ἢ Σικυώνιον, τὸν κανόνα καὶ τὰς γνώμας πεποιηκέναι φησίν. ὁμοίως δὲ ἱστορεῖ καὶ Ἀπολλόδωρος. τοῦ δὲ ἀμύλου μνημονεύει Τηλεκλείδης ἐν στερροῖς οὑτωσὶ λέγων, Φιλῶ πλακοῦντα θερμὸν, ἀχράδας οὐ φιλῶ, Χαίρω λαγῴοις ἐπ' ἀμύλῳ κειμένοις. Τούτων ἀκούσας ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ κοπτήν τινὰ καλεῖτε, ὁρῶ δὲ ἑκάστῳ κειμένην ἐπὶ τῆς τραπέζης, λέγετε ἡμῖν ὦ λύχνοι τίς τοῦ ὀνόματος τούτου τῶν ἐνδόξων μνημονεύει. καὶ ὁ Δημόκριτος ἔφη, τὸ μὲν θαλάσσιον πράσον κοπτὴν φησὶ καλεῖσθαι Διονύσιος ὁ Ἰτυκαῖος ἐν ὀγδόῳ γεωργικῶν. τοῦ δὲ ἡμῖν παρακειμένου μελιπήκτου, μέμνηται Κλέαρχος ὁ Σολεὺς ἐν τῷ περὶ γρίφων οὑτωσὶ λέγων, σκεύη κελεύοντα λέγειν ὅμοια εἰπεῖν, ῥίπος, χύτρα, λυχνεῖον, ἀκταία,

Catillus ornatus.

ἀκταία, βάθρον, σπόγγος, λέβης, σκαφεῖον, ὅλμος, λήκυθος, σπυρὶς, μάχαιρα, τρυβλίον, κρατὴρ, ῥαφίς. καὶ πάλιν ὄψων οὕτως ἔτνος, φακῆ, τάριχος, ἰχθῦς, γογγυλὶς, σκόροδον, κρέας, θυννίον, ἅλμη, κρόμμυον, σκόλυμος, ἐλαία, κάππαρις, βολβὸς, μύκης. ἔτι τε τῶν πραγμάτων ὁμοίως, ἄμης, πλακοῦς, ἐντιλτὸς, ἴτριον, ῥοΐδιον, ἐρέβινθος, σησαμὶς κοπτὴ, βότρυς, ἰσχὰς, ἄπιος, περσικὰ, μῆλα, ἀμύγδαλα. ταῦτα μὲν ὁ Κλέαρχος. ὁ δὲ φλυακογράφος Σώπατρος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Πύλαι δράματί φησιν, τίς δ' ἀναριθμήτου μήκωνος εὗρε κοπτὰς, ἢ κνηκοπύρους ἡδονὰς πραγμάτων ἔμιξεν. ἀπέχου ὦ καλέ μου λογιστὰ Οὐλπιανὲ τῆς κοπτῆς, ἧς συμβάλλομαί σοι ἀπιδίαν. καὶ ὃς οὐδὲν μελλήσας ἀνθελόμενος ἤσθιεν. γελασάντων δὲ πάντων, ἔφη ὁ Δημόκριτος, ἀλλ' οὐκ ἐσθίειν σε προσῆκεν, ὦ καλὲ ὀνοματοθήρα, ἀλλὰ μὴ ἐσθίειν. τὸ γὰρ ἀπιδίαν οὕτως εἴρηκεν ἐν Φινεῖ ὁ κωμῳδοποιὸς Θεόπομπος, Παῦσαι κυβεύων μειράκιον καὶ τοῖς ὄλυτοις, Διαχρῶ τὸ λοιπὸν κοιλίαν σκληρὰν ἔχεις, Τὰ πετραῖα τῶν ἰχθυδίων ἀπίδια, Ἡ βὺξ ἄριστον δεῖν εἰς εὐβουλίαν, Ταύτην πῶς καὶ ῥᾶον ἐστὶ τῇ οὐσίαν. Χρῶνται δὲ τῷ ἀπιδίαν, καὶ ἀντὶ τοῦ ἀπό τινος ἐσθίειν, ὡς Ἕρμιππος ἐν Στρατιώταις. οἴμοι τάλας δάκνει δάκνει ἀπιδίαν μου τῇ ἀκοῇ. ἐπὶ τούτῳ ἐλεγχθεὶς ὁ Σύρος καὶ δυσχθεὶς σφόδρα, ἀλλὰ μὴν ἔφη παράκειται ἡμῖν ὧδε ἐν ῥαπίζοις καὶ ψιττάκια. ἅπερ ἂν εἴπῃς παρὰ τίνι κεῖται, δώσω σοι οὐ χρυσοῦς δέκα στατῆρας κατὰ τὸν Ποντικὸν λιχνευτὴν, ἀλλὰ τουτὶ τὸ ἔκπωμα. σιωπήσαντος Δημοκρίτου, καὶ ἐπεὶ ἀπορεῖς ἔφη, ἐγώ σε διδάξω. Νίκανδρος μὲν ὁ Κολοφώνιος ἐν τοῖς Θηριακοῖς μνημονεύων αὐτῶν φησὶν, ψιττάκι' ἀκρεμόνεσσιν ἀμυγδαλέοισιν ὁμοῖα. γράφεται δὲ καὶ βιστάκια ἀμύγδαλα ὄντα πέφανται. καὶ Ποσειδώνιος δὲ ὁ ἀπὸ τῆς στοᾶς, ἐν τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν γράφει οὕτως. φέρει δὲ καὶ τὸ περσίον ἡ Ἀραβία καὶ ἡ Συρία καὶ τὸ καλούμενον βιστάκιον, ὃ δὴ βοτρυώδη τὸν καρπὸν ἀφίησι λευκόφλοιον ὄντα, καὶ μακρὸν παρεμφερῆ τοῖς δακρύοις, ἃ δὴ ῥαγῶν τρόπον ἀλλήλοις ἐπιβάλλει. τὸ δ' ἔνδον ἔγχλωρον καὶ τοῦ κωνείου τῶν στροβίλων ἧττον μὲν εὔχυμον, εὐώδη δὲ μᾶλλον. οἱ δὲ τὰ γεωργικὰ συγγράψαντες ἀδελφοὶ ἐν τῷ τρίτῳ γράφουσιν οὕτως, καὶ τὴν μελίαν καὶ τὴν τέρμινθον, ἃ δὴ νῦν πιστάκια οἱ Σύροι καλοῦσιν. καὶ οὗτοι μὲν διὰ τοῦ π πιστάκια ταῦτα ὠνόμασαν. ὁ δὲ Νίκανδρος δασέως φιττάκια, Ποσειδώνιος δὲ βιστάκια. περιβλέψας οὖν ἐν τούτοις τοὺς παρόντας, καὶ τυχὼν ἐπαίνου, ἀλλὰ μὴν καὶ περὶ τῶν ἄλλων πάντων τῶν παρακειμένων λελέξεταί μοι, ἵνα μὴ τῆς πολυμαθίας ἀγασθῆτε. ἐρῶ δὲ πρότερον περὶ τῶν παρὰ Ἀλεξανδρεῦσι καλουμένων κοννάρων, καὶ παλιούρων. μνημονεύει δὲ αὐτῶν Ἀγαθοκλῆς ὁ Κυζικηνὸς ἐν τρίτῃ τῶν περὶ τῆς πατρίδος, λέγων οὕτως. κεραυνοῦ δὲ σκήψαντος εἰς τὸν τάφον, ἀνεβλάστησεν ἐκ τοῦ σήματος δενδρίον, ὃ ἐκεῖνοι κόνναρον ἐπονομάζουσι. ἔστι δὲ τὸ δενδρίον μέγεθος μὲν πτελέας καὶ πεύκης, οὐθενὶ μεῖον. ἀκρέμονας δὲ ἔχει θαμινὰς καὶ δολιχοὺς καὶ ἐπ' ὀλίγον ἀκανθώδεας. τὸ δὲ φύλλον τέρεν καὶ χλωρὸν, τῇ φυῇ περιφερές. καρποφορεῖ δὲ δὶς τοῦ ἔτεος, ἦρός τε καὶ φθινοπώρου. γλυκὺς δὲ πάνυ ὁ καρπὸς, μέγεθος κατὰ φαυλίην καὶ ἐλαίην, καὶ τὴν σάρκα καὶ τὸ ὀστέον ταύτῃ προσείκελον. διαλλάσσει δὲ τῇ χυμοῦ ἡδονῇ, καὶ τρώγεται ἔτι χλωρὸς ὁ καρπὸς, καὶ ἐπὴν αὐανθῇ ποιοῦσιν ἐξ αὐτοῦ ἄλευρα, καὶ πατέοντι ταῦτα οὐ μάξαντες, οὐδὲ ὕδατι δεύοντες ἀλλὰ φαύλως ὁκοῖάπερ πέφυκεν. καὶ Εὐριπίδης ἐν Κύκλωπί φησι παλιούρου κλάδον. Θεόπομπος δὲ ἐν εἰκοστῇ πρώτῃ Φιλιππικῶν μνημονεύει αὐτῶν. καὶ Δίφιλος ὁ Σίφνιος ἰατρὸς ἐν τῷ περὶ τῶν προσφερομένων τοῖς ὑγιαίνουσι, καὶ τοῖς νοσοῦσι. τούτων δὲ πρῶτον ἐμνήσθην αὐτὸς φίλοι, οὐχ ὅτι ἡμῖν παράκειται νῦν, ἀλλ' ὅτι πολλάκις ἐν τῇ καλῇ Ἀλεξανδρείᾳ ἐπὶ τῶν δευτέρων τραπεζῶν παρακείμενα ἔλαβον, καὶ ζητηθέντος ἐκεῖ τοῦ ὀνόματος ἐνθάδε τῷ βιβλίῳ ἐντυχὼν, ἀνελεξάμην. ἑξῆς οὖν λέξω περὶ τῶν παρακειμένων ἀπίων, ἐπεὶ ἀπ' αὐτῶν καὶ ἡ Πελοπόννησος Ἀπία ἐκλήθη, διὰ τὸ ἐπιδαψιλεύειν ἐν αὐτῇ τὸ φυτὸν, φησὶν Ἴστρος ἐν τοῖς Ἀργολικοῖς. ὅτι δὲ τὰς ἀπίους ἐν ὕδατι εἰσέφερον εἰς τὰ συμπόσια, Ἄλεξις ἐν Βρεττίᾳ παρίστησι διὰ τούτων, ἆρ' εἶδές ποτε πεινῶσιν ἀνθρώποις ἀπίους παρακειμένας; Ἐν ὕδατι πολλὰς πολλάκις δήπου, τί δ' οὖν; Οὐκοῦν ἕκαστος ἐκλεγόμενος λαμβάνει Τῶν ἐπινεουσῶν τὴν πεπαιτάτην ἀεί, Δηλονότι. αἱ δὲ ἀμαμηλίδες οὐκ εἰσὶν ἄπιοι, ὥς τινες οἴονται, ἀλλ' ἕτερόν τι καὶ ἥδιον καὶ ἀπύρηνον. Ἀριστομένης ἐν Διονύσῳ φησὶν, ὁ Χῖος οὐκ οἶδ' ὡς ἀμαμηλίδας ποιεῖ. ὅτι δὲ ἐστὶν ἕτερον τῆς ἀπίου, καὶ ἥδιον, Αἰσχυλίδης παρίστησιν ἐν τρίτῳ γεωργικῶν, περὶ Κέω γὰρ τῆς νήσου λέγων γράφει οὕτως, ἀπίους ἡ νῆσος φέρει κρατίστας, κατὰ τὰς ἐν Ἰωνίᾳ καλουμένας ἀμαμηλίδας. εἰσὶ γὰρ ἀπύρηνοί τε καὶ ἡδεῖαι καὶ γλυκεῖαι. Αἴθλιος δὲ ἐν πέμπτῳ ὥρων Σαμίων, εἰ γνήσια τὰ συγγράμματα, ὁμομηλίδας αὐτὰς καλεῖ. Πάμφιλος δ' ἐν τοῖς περὶ γλωσσῶν καὶ ὀνομάτων, ἐπιμηλίς φησιν ἀπίου γένος. Ἀντιφῶν δ' ἐν τῷ περὶ γεωργικῶν, φωκίδας φησὶν εἶδος ἀπίων εἶναι, ῥοῶν δὲ σκληροκόκκων. τῶν γὰρ ἀπυρήνων Ἀριστοφάνης ἐν Γεωργοῖς μνημονεύει, καὶ ἐν Ἀγήρῳ πλὴν ἀλεύρου καὶ ῥόας. ῥοΐδιον μέν τοι ὡς βοΐδιον τὸ ὑποκοριστικόν. Ἀντιφάνης ἐν Βοιωτίᾳ ἐνεγκεῖν δ' ἄγρει μοι τῶν ῥοιῶν τῶν σκληροκόκκων. Ἐπίλυκος Φωραλίσκῳ, μῆλα καὶ ῥόας λέγων. Ἄλεξις μυκηροῖ,

Πιστάκια.

Κόνναροι.

Παλίουρος.

Ἄπια.

ἀμαμηλίδες.

Ἐπιμηλίς.

μυκτῆρσι, ῥέαν γὰρ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν. σίδας δὲ ὅτι τὰς ῥοιὰς καλοῦσι Βοιωτοί. Ἀγαθαρχίδης ἐν τῇ ἐννεακαιδεκάτῃ τῶν Εὐρωπικῶν οὕτως γράφει. ἀμφισβητούντων Ἀθηναίων πρὸς Βοιωτοὺς περὶ τῆς χώρας, ἣν καλοῦσι σίδας, Ἐπαμινώνδας δικαιολογούμενος ἐξαίφνης ἐκ τῆς ἀριστερᾶς μεταλαβὼν κεκρυμμένην ῥοιάν, ἀνήρετο αὐτοὺς πῶς ἐκείνην καλοῦσιν. εἰπόντων δὲ ἐκείνων ῥοιάν, ἀλλ' ἡμεῖς εἶπε σίδαν. ὁ δὲ τόπος τοῦτ' ἔχει τὸ φυτὸν ἐν αὐτῷ πλεῖστον, ἀφ' οὗ τὴν ἐξ ἀρχῆς εἴληφε προσηγορίαν, καὶ ἐνίκησε. Μένανδρος δ' ἐν αὐτὸν τιμωρουμένῳ ῥοίδια αὐτὰς ὠνόμασεν διὰ τούτων, μετ' ἄριστον γὰρ ὡς ἀμυγδάλας ἐγὼ παρέθηκα, καὶ τῶν ῥοιδίων ἐτρώγομεν. λέγεται δέ τι καὶ φυτὸν ἐν αὐτῷ σίδη ὅμοιον ῥοιᾷ γινόμενον ἐν τῇ περὶ Ὀρχομενὸν λίμνῃ ἐν αὐτῷ τῷ ὕδατι, οὗ τὰ μὲν φύλλα τὰ πρόβατα ἐσθίει, τῶν δὲ βλαστῶν αἱ ὗς, ὡς ἱστορεῖ Θεόφραστος ἐν τετάρτῳ περὶ φυτῶν, γίνεσθαι λέγων κἀν τῷ Νείλῳ ὁμώνυμόν τι αὐτῇ ἄνευ ῥιζῶν. Σίδα.

Φοίνικες. Ξενοφῶν μὲν ἐν δευτέρῳ ἀναβάσεως φησίν, ἐνῆν δὲ σῖτος πολὺς καὶ οἶνος φοινίκων, καὶ ὄξος ἑψητὸν ἐκ τῶν αὐτῶν. αὐταὶ δὲ αἱ βάλανοι τῶν φοινίκων, οἵας μὲν ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἐστὶν ἰδεῖν, τοῖς οἰκέταις ἀπέκειντο. αἱ δὲ τοῖς δεσπόταις ἀποκείμεναι ἦσαν ἀπόλεκτοι, θαυμάσιαι τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος. ἡ δὲ ὄψις ἠλέκτρου οὐδὲν διέφερε, τὰς δέ τινας ξηραίνοντες τραγήματα ~~ἀπετίθεσαν~~, καὶ ἦν παρὰ πότον ἡδὺ μέν, κεφαλαλγὲς δέ. Ἡρόδοτος δ' ἐν τῇ πρώτῃ περὶ Βαβυλῶνος λέγων φησίν. εἰσὶ δὲ αὐτόθι φοίνικες πεφυκότες ἀνὰ πᾶν τὸ πεδίον, οἱ πλεῦνες αὐτῶν καρποφόροι, ἐκ τῶν καὶ σιτία καὶ οἶνον καὶ μέλι ποιεῦνται, ~~τῶν~~ συκέων τρόπον θεραπεύουσιν. τῶν γὰρ φοινίκων οὓς ἄρσενας καλέουσι, τούτων τὸν καρπὸν περιδέουσι τῇσι βαλανηφόροισι τῶν φοινίκων, ἵνα πεπαίνῃ τέ σφι ὁ ψὴν τὴν βάλανον ἐσδύνων, καὶ μὴ ἀποῤῥέῃ ὁ καρπὸς τοῦ φοίνικος. ψῆνας γὰρ δὴ φορέουσιν ἐν τῷ καρπῷ οἱ ἄρσενες, καθάπερ οἱ ὄλυνθοι. τὰ παραπλήσια τοῖς περὶ τὸν Ἡρόδοτον ἱστορεῖ, περὶ τοῦ ἐν Λιβύῃ καλουμένου λωτοῦ, αὐτόπτης γενόμενος ὁ μεγαλοπολίτης Πολύβιος ἐν τῇ δωδεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν λέγων οὕτως. Λωτός. ἔστι δὲ τὸ δένδρον ὁ λωτὸς οὐ μέγα, τραχὺ δὲ καὶ ἀκανθῶδες, ἔχει δὲ φύλλον χλωρὸν παραπλήσιον τῇ ῥάμνῳ μικρόν, βαθύτερον καὶ πλατύτερον. ὁ δὲ καρπὸς ~~τὰς μὲν~~ ἀρχὰς ὅμοιός ἐστι καὶ τῇ χροᾷ καὶ τῷ μεγέθει ταῖς λευκαῖς μυρτίσι ταῖς τετελειωμέναις. αὐξανόμενος δὲ τῷ μὲν χρώματι γίνεται φοινικοῦς, τῷ δὲ μεγέθει ταῖς στρογγύλαις ἐλαίαις παραπλήσιος, πυρῆνα δ' ἔχει τελέως μικρόν. ἐπὰν δὲ πεπανθῇ συνάγουσι, καὶ τὸν μὲν τοῖς οἰκέταις μετὰ χόνδρου κόψαντες σάττουσιν εἰς ἀγγεῖα. τὸν δὲ τοῖς ἐλευθέροις ἐξελόντες τὸν πυρῆνα συντιθέασιν, ὡσαύτως καὶ σιτεύονται τοῦτον. ἔστι δὲ τὸ βρῶμα παραπλήσιον σύκῳ καὶ φοινικοβαλάνῳ, τῇ δὲ εὐωδίᾳ βέλτιον. γίνεται δὲ καὶ οἶνος ἐξ αὐτοῦ βρεχομένου, καὶ τριβομένου δι' ὕδατος, κατὰ μὲν τὴν γεῦσιν ἡδύς, καὶ ἀπολαυστικός, οἰνομέλιτι χρηστῷ παραπλήσιος, ᾧ χρῶνται χωρὶς ὕδατος. οὐ δύναται δὲ πλεῖον δέκα μένειν ἡμερῶν, διὸ καὶ ποιοῦσι κατὰ βραχὺ πρὸς τὴν χρείαν. ποιοῦσι δὲ καὶ ὄξος ἐξ αὐτῶν. Μελανιππίδης ὁ Μήλιος ἐν ταῖς Δαναΐσιν, φοίνικας τὸν καρπὸν οὕτως ὀνομάζει τὸν λόγον ποιούμενος περὶ αὐτῶν. Φοίνικες. τῶν γὰρ ἀΐδων οὐ γὰρ ἀνθρώπων φόρευν μορφὰν ἐνεῖδος οὐδὲ τὰν αὐτὰν γυναικίαν ἔχον, ἀλλ' ἐν ἁρμάτεσσι διφρούχοις ἐγυμνάζοντο † εὔδυκ λιασδέα πολλάκι θήρης φρένα τερπόμεναι, ἱερόδακρυν λίβανον εὐώδεις τε φοίνικας κασίαν τε ματεῦσαι τέρενα Συρίας σπέρματα. Καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ φυτῶν οὕτως, φοινίκων ἐνόρχων, οὕς τινες εὐνούχους καλοῦσιν, οἱ δὲ ἀπυρῆνας. φοίνικα δὲ τὸν καρπὸν καὶ Ἑλλάνικος κέκληκεν ἐν τῇ εἰς Ἄμμωνος ἀναβάσει, εἰ γνήσιον τὸ σύγγραμμα, καὶ Φόρμος ὁ κωμικὸς ἐν Ἀταλάντῃ. περὶ δὲ τῶν νικολάων καλουμένων φοινίκων, τοσοῦτον ὑμῖν εἰπεῖν ἔχω, τῶν ἐκ τῆς Συρίας καταγομένων, ὅτι ταύτης τῆς προσηγορίας ἠξιώθησαν ὑπὸ τοῦ Σεβαστοῦ αὐτοκράτορος σφόδρα χαίροντος τῷ βρώματι Νικολάου τοῦ Δαμασκηνοῦ ἑταίρου ὄντος αὐτῷ καὶ πέμποντος φοίνικας συνεχῶς. τῶν ἐκ τοῦ περιπάτου δ' ὢν ὁ Νικόλαος καὶ ἱστορίαν συνέγραψε πολλήν. Φοίνικες νικολάειοι.

Ἰσχάδες. σφόδρα τῶν ἰσχάδων ἐθαυμάζοντο αἱ Ἀττικαί. Δίνων γοῦν ἐν τοῖς Περσικοῖς φησίν, παρετίθεντο δ' ἐπὶ τὴν τράπεζαν τῆς βασιλέως ὅσα ἡ γῆ βρώματα φέρει, ἧς ἄρχει βασιλεὺς ἀφ' ἑκάστου ὅσον ἀπαρχήν. ξενικῷ δὲ οὐδενὶ οὔτε βρώματι, οὔτε ποτῷ ᾤετο δεῖν, ὁ ἐξ ἀρχῆς τοὺς βασιλέας χρῆσθαι, ὅθεν καὶ νόμος τις ὕστερον ἐγένετο. εἰσενέγκαντος γάρ ποτε τῶν εὐνούχων τινὸς ἐν τοῖς λοιποῖς τραγήμασιν ἰσχάδας Ἀττικάς, ἐρωτῆσαι ποδαπαὶ εἶεν. ἐπεὶ δὲ ἐπύθετο ἐξ Ἀθηνῶν, τοῖς ἀγορασταῖς ἐκέλευεν ὠνεῖσθαι, ἕως ἂν ἐξουσία γένηται αὐτῷ λαμβάνειν ὅταν ἐθέλῃ, καὶ μὴ ἀγοράζειν. Ἰσχάδες. λέγεται δὲ τὸν εὐνοῦχον ἐπίτηδες τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα αὐτὸν ὑπομνήσῃ τῆς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας στρατείας. Ἄλεξις δ' ἐν Κυβερνήτῃ φησίν. εἰσέβαινον ἰσχάδες τὸ παράσημον τῶν Ἀθηνῶν, καὶ θύμου δέσμαι τινές. Λυγκεὺς δ' ἐν τῇ πρὸς τὸν κωμικὸν Ποσείδιππον ἐπιστολῇ ἐν τοῖς τραγικοῖς φησι, πάθεσιν Εὐριπίδην νομίζω Σοφοκλέους οὐδὲν διαφέρειν. ἐν δὲ ταῖς ἰσχάσι τὰς Ἀττικὰς τῶν ἄλλων πολὺ προέχειν, κἀν τῇ πρὸς Διαγόραν δὲ ἐπιστολῇ γράφει οὕτως. ἡ δὲ γῆ ταῖς μὲν χελιδονίοις ἰσχάσιν αὐτὴ παρατιθεῖσα τὰς βριγινδαρίδας καλουμένας τῷ μὲν ὀνόματι βαρβαριζούσας, ταῖς δὲ ἡδοναῖς οὐδὲν ἧττον ἐκείνων ἀττικιζούσας. Φοινικίδης δ' ἐν Μισουμένῃ φησίν, Μύρτων λέγουσι καὶ μέλιτος ἐγκώμια, Καὶ τῶν προπυλαίων καὶ τέταρτον ἰσχάδων, Τούτων ἐγὼ γευσάμενος καταπλεύσας εὐθέως,

καὶ

Καὶ τῶν προπυλαίων, κοὐδὲν ἦν τούτων ὅλως Πρὸς τὴν ἀτταγῆνα συμβαλεῖν τῶν βρωμάτων. Ἐν τούτοις τηρητέον καὶ τὴν τοῦ ἀτταγῆνος μνήμην. Φιλήμων δ' ἐν τῷ περὶ τῶν ἀττικῶν ὀνομάτων αἰγιλίδας φησὶν εἶναι τὰς καλλίστας ἰσχάδας. αἰγιλα δ' εἶναι δῆμον τῆς ἀττικῆς ἀπὸ Αἰγίλου τινὸς ἥρωος ὀνομασμένον, χελιδονίας τε καλεῖσθαι τὰς ἐρυθρομελαίνας ἰσχάδας. Θεόπομπος δ' εἰρήνῃ τὰς τιβρασίας ἐπαινῶν ἰσχάδας φησὶν οὕτως, Μᾶζαι, πλακοῦντες, ἰσχάδες τιβράσιαι.

Ἰσχάδες αἰγιλίδες. Χελιδόνιαι. Τιβράσιαι.

Οὕτως δ' ἦσαν περισπούδαστοι πᾶσιν ἀνθρώποις αἱ ἰσχάδες. ὄντως γὰρ κατὰ τὸν Ἀριστοφάνην, οὐδὲν γὰρ οὕτως γλυκύτερον τῶν ἰσχάδων, ὡς καὶ Ἀμιτροχάτην τὸν τῶν ἰνδῶν βασιλέα γράψαι Ἀντιόχῳ, ἀξιοῦντα φησὶν Ἡγήσανδρος πέμψαι αὐτῷ γλυκὺν καὶ ἰσχάδας καὶ σοφιστὴν ἀγοράσαντα. καὶ τὸν Ἀντίοχον ἀντιγράψαι, ἰσχάδας μὲν καὶ γλυκὺν ἀποστελοῦμέν σοι, σοφιστὴν δ' ἐν ἕλλησιν οὐ νόμιμον πωλεῖσθαι. ὅτι δὲ καὶ πεφωσμένας ἰσχάδας ἤσθιον, Φερεκράτης δηλοῖ ἐν κοριαννοῖ λέγων οὕτως, Ἀλλ' ἰσχάδας μοι πρόελε τῶν πεφωσμένων. Καὶ μετ' ὀλίγα, δὲ οὐκ ἰσχάδας οἴσεις τῶν μελαινῶν; μανθάνεις. ἐν δὲ τοῖς μαριανδυνοῖς ἐκείνοις βαρβάροις χύτρας καλοῦσι τὰς μελαίνας ἰσχάδας. οἶδα δὲ καὶ Πάμφιλον εἰρηκότα προσκνίδας γένος ἰσχάδων.

Βότρυς. Βότρυς δὲ ὅτι μὲν κοινὸν δῆλον. σταφυλῆς δὲ μέμνηται καίτοι δοκοῦντος τοῦ ὀνόματος ἀσιαγενοῦς εἶναι, Κράτης ἐν δευτέρῳ ἀττικῆς διαλέκτου ἐν τοῖς ὕμνοις τοῖς ἀρχαίοις φάσκων, ἀντὶ τοῦ βότρυος τὴν σταφυλὴν κεῖσθαι διὰ τούτων. αὐτῇσι σταφυλῇσι μελαίνῃσι κομόωντες. ὅτι δὲ καὶ παρ' Ὁμήρῳ δῆλον παντὶ δῆλον. Πλάτων δ' ἐν ὀγδόῳ νόμων καὶ βότρυς καὶ σταφυλὰς ὀνομάζει διὰ τούτων, ὃς ἂν ἀγροίκου ὀπώρας γεύσηται βοτρύων εἴτε καὶ σύκων, πρὶν ἐλθεῖν τὴν ὥραν τὴν τοῦ τρυγᾶν ἀρκτούρῳ σύνδρομον, εἴτ' ἐν τοῖς αὐτοῦ χωρίοις, εἴτε καὶ ἐν ἄλλων, ἱερὰς μὲν πεντήκοντα ὀφειλέτω τῷ Διονύσῳ δραχμάς, ἐὰν ἐκ τῶν αὐτοῦ δρέπῃ, ἐὰν δὲ ἐκ τῶν γειτόνων μνᾶν, ἐὰν δὲ ἐξ ἄλλων, δύο μέρη τῆς μνᾶς. ὃς δ' ἂν τὴν γενναίαν νῦν λεγομένην σταφυλήν, ἢ τὰ γενναῖα σῦκα ἐπονομαζόμενα ὀπωρίζειν βούληται, ἐὰν μὲν ἐκ τῶν οἰκείων λαμβάνῃ, ὅπως ἂν ἐθέλῃ, καὶ ὁπόταν βούληται δρεπέσθω. ἐὰν δὲ ἐξ ἄλλων μὴ πείσας, ἑπόμενος τῷ νόμῳ, τῷ μὴ κινεῖν ὅ, τι μὴ κατέθετο, ἐκεῖνος ἀεὶ ζημιούσθω. ταῦτα μὲν ὁ θεῖος Πλάτων. ἐγὼ δὲ πάλιν ζητῶ τίς ἡ γενναία σταφυλή, καὶ τίνα τὰ γενναῖα σῦκα. ὥρα οὖν ζητεῖν ὑμῖν ἕως ἐγὼ περὶ τῶν ἑξῆς παρακειμένων διεξέλθω. καὶ ὁ Μασούριος ἔφη, μὴ δ' ἀναβάλλεσθαι ἐς τ' αὔριον ἔς τ' ἔνηφι. γενναῖα λέγει τὰ εὐγενῆ ὁ φιλόσοφος, ὡς καὶ Ἀρχίλοχος, πάρελθε, γενναῖος γὰρ εἶς, ἢ τὰ ἐπιγεγγενημένα. ὁ γὰρ Ἀριστοτέλης καὶ ἐμβολάδας αὐτὰς ὀνομάζει, τὰς ἐγκεντρισμένας. Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος, σῦκα καὶ βότρυς καὶ ἐλαίας συλλέγων. Ξενοφῶν ἐν οἰκονομικῷ ὑπὸ τοῦ ἡλίου γλυκαίνεσθαι τὰς σταφυλάς. οἴδασι δὲ καὶ οἱ πρὸ ἡμῶν καὶ τοὺς ἐν οἴνῳ συντιθεμένους βότρυς. Εὔβουλος γοῦν ἐν κατακολλωμένῳ φησίν, ἀλλὰ παραλαβὼν ἀκράτῳ κροῦε, καὶ δίδου πυκνάς, καὶ βότρυς τρώγειν ἀνάγκαζ' αὐτὸν ἐξ οἴνου συχνούς. ὁ δὲ τὸν χείρωνα πεποιηκώς, τὸν εἰς Φερεκράτην ἀναφερόμενόν φησιν, Ἀμυγδάλας καὶ μῆλα καὶ μιμαίκυλα, Καὶ μύρτα καὶ σέλινα κἀξ οἴνου βότρυς, Καὶ μυελόν. ὅτι δὲ ἐν ταῖς ἀθήναις διηνεκῶς ἦσαν αἱ ὀπῶραι πᾶσαι, μαρτυρεῖ Ἀριστοφάνης ἐν ὥραις. τί οὖν παράδοξον ἱστορεῖ δι' ἐκεῖ Αἴθλιος ὁ σάμιος ἐν πέμπτῳ σαμίων ὥρων λέγων, σῦκον καὶ σταφυλή, καὶ ὁμομηλὶς καὶ μῆλα καὶ ῥόδα δὶς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐγένετο. Λυγκεὺς δ' ἐν τῇ ἐπιστολῇ πρὸς Διαγόραν ἐπαινῶν τὴν κατὰ τὴν ἀττικὴν γενόμενον νικοστράτειον βότρυν καὶ ἀντιθεὶς αὐτῷ τοὺς ῥοδιακούς φησιν. περὶ δὲ ἐκεῖ καλουμένῳ βότρυϊ νικοστρατίῳ τὸν ἱππώνιον ἀντεκτρέφουσι βότρυν, ὃς ἀπὸ ἑκατομβαιῶνος μηνός, ὥσπερ ἀγαθὸς οἰκέτης διαμένει τὴν αὐτὴν ἔχων εὔνοιαν. ἐπεὶ δὲ πολλάκις ὑμῖν εἴρηται περί τε κρεῶν, καὶ ὀρνίθων καὶ περιστερίδιον, ἔρχομαι κἀγὼ λέξων ὅσα ἐκ πολυαναγνωσίας εὑρεῖν ἠδυνήθην παρὰ τὰ προειρημένα.

Σταφυλαὶ γενναῖαι. Hesiodus ἔργων β. βότρυς

Περιστέριον. περιστέριον οὕτως δεῖν εὑρεῖν εἰρημένον παρὰ Μενάνδρῳ ἐν παλλακῇ, μικρὸν ἐπέμψας, προσφέρει, ἠγόρακά σοι περιστέρια λέγων. ὁμοίως Νικόστρατος ἄβρα τοῦτ' ἀξιῶ, εἶτ' ὀρνιθάριον τὸ περιστέριον τὸ γάστριον. Ἀναξανδρίδης ἐν αὐτεροῦντι, Περιστέρια γὰρ εἰσάγων καὶ στρουθία. Περιστέριον δὲ Φρύνιχος τραγῳδοῖς. περιστέριον δὲ αὐτῷ τι λαβὲ τριωβόλου.

Φασιανικοί. Φασιανικός. Πτολεμαῖος ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ δυοκαιδεκάτῳ τῶν ὑπομνημάτων περὶ τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ βασιλείων λέγων, καὶ περὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ζώων τρεφομένων φησίν, τά τε τῶν φασιανῶν, οὓς τετράονας ὀνομάζουσιν, οὓς οὐ μόνον ἐκ Μηδείας μετεπέμποντο, ἀλλὰ καὶ νομάδας ὄρνιθας ὑποβαλὼν, ἐποίησε πλῆθος, ὡς καὶ σιτεῖσθαι. τὸ γὰρ βρῶμα πολυτελὲς ἀποφαίνουσιν. αὕτη τοῦ λαμπροτάτου βασιλέως φωνή, ὃς οὐδὲ φασιανικοῦ ὄρνιθος ποτὲ γεύσασθαι ὡμολόγησεν, ἀλλ' ὥσπερ τι κειμήλιον ἀνακείμενον εἶχε τοὺς διαδόους ὄρνιθας. εἰ δὲ ἑωράκει ὡς ἡμῶν ἑκάστῳ εἷς ἔστι παρακείμενος, χωρὶς τῶν ἤδη κατηναλωμένων, προσανεπλήρωκει ἂν ταῖς πολυθρυλλήτοις ἱστορίαις τῶν ὑπομνημάτων τούτων τῶν εἰκοσιτεσσάρων, καὶ ἄλλην μίαν. Ἀριστοτέλης δὲ ἢ Θεόφραστος ἐν τοῖς ὑπομνήμασι τῶν φασιανῶν, φησίν, οὐ κατὰ λόγον ἡ ὑπεροχὴ τῶν ἀρρένων, ἀλλὰ πολλῷ μείζων. εἰ δ' ὁ προειρημένος βασιλεύς, καὶ τὸ τῶν ταώνων πλῆθος

ἐν πεπλάρουσι ὑπολαβὼν. Θεόφραστος. Ταώνων πλῆθος ἐν ξένοις.

θεὸς ἑώρακε, τῶν κατὰ τὴν Ῥώμην, καταπεφεύγασιν ἐπὶ τὴν ἱερὰν σύγκλητον, ὡς ὑπὸ τῆς ἀδελφοῦ πάλιν τῆς βασιλείας ἐξεληλαμένος. τοσοῦτον γάρ ἐστι τὸ πλῆθος τούτων τῶν ὀρνίθων ἐν τῇ Ῥώμῃ, ὡς δοκεῖν προμεμαντευμένον τὸν κωμῳδοποιὸν Ἀντιφάνην ἐν Στρατιώτῃ ἢ Τύχωνι εἰρηκέναι τάδε, Τὸν ταὼν μὲν ὡς ἅπαξ τις ζεῦγος ἤγαγεν μόνον σπάνιον ὄν, Τὸ χρῆμα πλείους εἰσὶ νῦν τῶν ὀρτύγων. Χρηστὸν ἄνθρωπον δ' ἐάν τις ἕνα μόνον ζητῶν ἴδῃ, Ὄψετ' ἐκ τούτου πονηροὺς πέντε παῖδας γεγονότας. Ἄλεξις δ' ἐν Λαμπάδι, καταφαγὼν αὐτὸς τοσοῦτ' ἀργύριον, οὐδ' ἂν γάλα ἔχων Λαγοῦ μὰ τὴν γῆν καὶ ταὼς κατάδιον. ὅτι δὲ καὶ τιθασοὺς εἶχον αὐτοὺς ἐν ταῖς οἰκίαις Στράττις παρίστησιν ἐν Παυσανίᾳ διὰ τούτων, Γελλῶν φλυάρων καὶ ταὼν ἀντάξια Οὓς βόσκεθ' ὑμεῖς ἕνεκα τῶν ὠκυπτέρων. Ἀναξανδρίδης ἐν Μελιλώτῳ, οὐχὶ μανικόν ἐστιν ἐν οἰκίᾳ τρέφειν Ταὼς ἐξὸν τοιούτους δύ' ἀγάλματ' ἀγοράσαι. Ἀνάξιλας ὀρνιθοκόμοις, Καὶ πρὸς ἐπὶ τούτοις τιθασὸς οἰμώζων ταώς. Μηνόδοτος δὲ ὁ Σάμιος ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ τὸ ἱερὸν τῆς Σαμίας Ἥρας φησίν. οἱ ταὼ ἱεροί εἰσι τῆς Ἥρας, καὶ μή ποτε πρώτιστοι καὶ ἐγένοντο καὶ ἐτράφησαν ἐν Σάμῳ, καὶ ἐντεῦθεν εἰς τοὺς ἔξω τόπους διεδόθησαν, ὡς καὶ οἱ ἀλεκτρυόνες ἐν τῇ Περσίδι, καὶ αἱ καλούμεναι μελεαγρίδες ἐν τῇ Αἰτωλίᾳ. διὸ καὶ Ἀντιφάνης ἐν τοῖς ὁμοπατρίοις φησίν, Ἐν ἡλίου μέν φασι γίνεσθαι πόλει Φοίνικας, ἐν Ἀθήναις δὲ γλαῦκας, ἡ Κύπρος δ' ἔχει Πελείας διαφόρους. ἡ δ' ἐν Σάμῳ Ἥρα τὸ χρυσοῦν φασιν ὀρνίθων γένος, Τοὺς καλλιμόρφους καὶ περιβλέπτους ταώς. διόπερ καὶ ἐπὶ τοῦ νομίσματος τῶν Σαμίων ταώς ἐστιν. ἐπεὶ δὲ καὶ τῶν μελεαγρίδων Μηνόδοτος ἐμνήσθη, λέξομέν τι καὶ ἡμεῖς περὶ αὐτῶν. Κλύτος ὁ Μιλήσιος Ἀριστοτέλους δὲ μαθητὴς, ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Μιλήτου γράφει περὶ αὐτῶν οὕτως. περὶ δὲ τὸ ἱερὸν τῆς Παρθένου ἐν Λέρῳ εἰσὶν οἱ καλούμενοι ὄρνιθες μελεαγρίδες. ὁ δὲ τόπος ἐστὶν ἑλώδης ἐν ᾧ τρέφονται. ἔστι δὲ ἄστοργον πρὸς τὰ ἔκγονα τὸ ὄρνεον, καὶ ὀλιγωρεῖ τῶν νεοττῶν, ὥστε ἀνάγκη τοῖς ἱερεῦσιν ἐπιμελεῖσθαι αὐτῶν. ἔχει δὲ τὸ μὲν μέγεθος ὄρνιθος γενναίου, τὴν δὲ κεφαλὴν μικρὰν πρὸς τὸ σῶμα, καὶ ταύτην ψιλήν, ἐπ' αὐτῆς δὲ λόφον σάρκινον σκληρόν, στρογγύλον ἐξέχοντα τῆς κεφαλῆς ὥσπερ πάτταλον, καὶ τὸ σῶμα ξυλοειδής. πρὸς δὲ ταῖς γνάθοις ἀπὸ τοῦ στόματος ἀρξαμένην ἀντὶ πώγωνος μακρὰν σάρκα, καὶ ἐρυθροτέραν τῶν ὀρνίθων. τὴν δὲ τοῖς ὄρνισιν ἐπὶ τῷ ῥύγχει γινομένην, ἣν ἔνιοι πώγωνα καλοῦσιν, οὐκ ἔχει, διὸ καὶ ταύτῃ κολοβόν ἐστι. ῥύγχος δὲ ὀξύτερον καὶ μεῖζον ἢ ὄρνις ἔχει, τράχηλος μέλας παχύτερος καὶ βραχύτερος τῶν ὀρνίθων, τὸ δὲ σῶμα ἅπαν ποικίλον, μέλανος ὄντος τοῦ χρώματος ὅλου πτίλοις λευκοῖς, καὶ πυκνοῖς διειλημμένον μείζοσι φακῶν. οὗτοι δ' εἰσὶν ἐν ῥόμβοις οἱ κυκλίσκοι μέλασι τοῦ ὅλου χρώματος, διὸ καὶ ποικιλίαν τινὰ οἱ ῥόμβοι παρέχονται, τοῦ μὲν μέλανος ἔχοντος λευκότερον τὸ χρῶμα, τοῦ δὲ λευκοῦ μελάντερον. τὰ δὲ κατὰ τὰς πτέρυγας αὐταῖς πεποίκιλται λευκῷ πριονώδεσι σχήμασι πυκνώδεσι, καὶ παράλληλα κειμένοις. σκέλη δὲ ἄπτερα, ὅμοια τοῖς ὀρνιθίοις. παραπλήσιαι δ' εἰσὶν αἱ θήλειαι τοῖς ἄρρεσιν, διὸ καὶ δυσδιάκριτόν ἐστι τὸ τῶν μελεαγρίδων γένος. τοσαῦτα καὶ ὁ περιπατητικὸς φιλόσοφος περὶ τῶν μελεαγρίδων ἱστόρησεν. ὀπτῶν δ' ἐλαφείων δὲ μνημονεύει Ἐπικράτης ἐν Ἐμπόρῳ. ἐπὶ τοῖς δ' ἐγὼ μάγειρον ὅτι Σικελία καυχήσεται Τρέφειν τοιοῦτον ἄριστον κατ' ἰχθύων, Οὐ κάλλιστ' ἔνθα δ' ἐλαφείων ἐγὼ κρέα Κάλλιστ' ὀπτῶ πυρὸς ἀκμαῖς ἠνθισμένα. Ἄλεξις δ' ἐν Πονήρᾳ. Τριωβολοκρεάσκον ἀστεῖον πάνυ Ὕειον ὀπτὸν καὶ θερμὸν εὐχυλότερον Ὅταν ᾖ προσφέρων. Ἀθηναῖοι δ', ὥς φησι Φιλόχορος ταῖς ὥραις θύοντες οὐκ ὀπτῶσιν, ἀλλ' ἕψουσι τὰ κρέα, παραιτούμενοι τὰς θεὰς ἀπείργειν τὰ περισκελῆ καύματα καὶ τοὺς αὐχμούς. μετὰ δὲ τῆς συμμέτρου θερμασίας, καὶ ὑδάτων ὡραίων, ἐκτελεῖν τὰ φυόμενα. τὴν μὲν γὰρ ὄπτησιν ἐλάττους παρέχεσθαι ὠφελείας, τὴν δὲ ἕψησιν οὐ μόνον τὴν ὠμότητα περιαιρεῖν, ἀλλὰ καὶ τὰ σκληρὰ μαλάττειν δύνασθαι, καὶ τὰ λοιπὰ πεπαίνειν. ἔτι δὲ εὐμενέστερον καὶ ἀκινδυνότερον πεπαίνει τὴν τροφήν, διόπερ ἑφθὸν ἐποπτᾶν οὔ φασιν, οὐδ' ἐφέψειν. τὸ μὲν γὰρ ἀνάλυσιν ἔχειν δοκεῖ τοῦ βελτίονος, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης. τὰ δὲ ὀπτὰ τῶν ἑφθῶν ὠμότερα καὶ ξηρότερα. τὰ δὲ ὀπτὰ κρέα καλεῖται φλογίδες. Στράττις γοῦν ἐν Καλλιππίδῃ ἐπὶ τοῦ Ἡρακλέους φησίν, αὐτίκα δ' ἥρπασε τεμάχη θερμάς τε κάπρου φλογίδας, ἔβρυχέ τε πάνθ' ἅμα. καὶ Ἄρχιππος ἐν Ἡρακλεῖ γαμοῦντι, τὰ δαίδαλα χοίρων ἀκροκώλια Μικρῶν ταύρων τεξικέρων φλογίδες, αἱ δολιχαί τε κάπρου φλογίδες. περὶ δὲ περδίκων τί δεῖ καὶ λέγειν ἐμὲ πλειόνων εἰρημένων ὑφ' ὑμῶν, ἀλλ' οὐ παραλείψω τὸ ἱστορηθὲν ὑφ' Ἡγησάνδρου ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν. φησὶ γὰρ ὅτι Σάμιοι πλεύσαντες ἐπὶ Σύβαριν, καὶ κατασχόντες τὴν Σιρῖτιν χώραν, περδίκων ἀναπτάντων καὶ ποιησάντων ψόφον, ἐκπλαγέντες ἔφυγον, καὶ ἐμβάντες εἰς τὰς ναῦς, ἀπέπλευσαν. περὶ δὲ λαγῶν Χαμαιλέων φησὶν ἐν τῷ περὶ Σιμωνίδου, ὡς δειπνῶν παρὰ τῷ Ἱέρωνι ὁ Σιμωνίδης, οὐ παρατεθέντος αὐτῷ ἐπὶ τὴν τράπεζαν καθάπερ καὶ τοῖς ἄλλοις λαγωοῦ, ἀλλ' ὕστερον μεταδιδόντος τοῦ Ἱέρωνος, ἀπεσχεδίασεν. Οὐδὲ γὰρ οὐδ' εὐρύς περ ἐὼν ἐξίκετο δεῦρο. Ὄντως δὲ ἦν ὡς ἀληθῶς κίμβιξ ὁ Σιμωνίδης καὶ αἰσχρο

Μελεαγρίδες.

ἕψειν.

Φλογίδες.

Σιμωνίδου σημείωσαι.

κερδῆς, ὡς Χαμαιλέων φησὶν ἐν Συρακούσαις γοῦν τοῦ Ἱέρωνος ἀποστέλλοντος αὐτῷ τὰ καθ' ἡμέραν λαμπρῶς, πωλῶν τὰ πλείω ὁ Σιμωνίδης τῶν παρ' ἐκείνου πεμπομένων, ἑαυτῷ μικρὸν μέρος ἀπετίθετο. ἐρομένου δέ τινος τὴν αἰτίαν, ὅπως εἶπεν ἥ τε Ἱέρωνος μεγαλοπρέπεια καταφανὴς ᾖ, καὶ ἡ ἐμὴ κοσμιότης. Οὖθαρ δὲ Τηλεκλείδης μνημονεύει ἐν ἑταίροις οὕτως, Ὡς οὐδὲ θῆλυς ἐκ τόκου οὖθαρ φέρει. Ὑπογάστριον δ' αὐτὸ ὠνόμασεν Ἀντιδότος ἐν μεμψιμοίρῳ. σιτιστῶν δὲ ὀρνίθων

Ὀρνίθες σιταστοί.

μὲν μνημονεύει Μάτρων ἐν ταῖς παρῳδίαις οὕτω, Ὡς ἔφαθ' οἱ δ' ἐγέλασσαν ἐπήνεγκαν τ' ἐπὶ τοῦτο, Σιτευτὰς ὄρνιθας ἐπ' ἀργυρέοισι πίναξιν, Ἄτρυχας οἷς τέας λαγάνοις ἐπὶ νῶτον ἔθεντο.

Δελφάκων τε σιτευτῶν ὁ φλυακογράφος Σώπατρος ἐν Βακχίδος γάμῳ οὕτως. ὅπου κλίβανος ἦν πολυδέλφαξ σιτευτὸς ἔτρεφε. δελφάκια δὲ Αἰσχίνης εἴρηκεν ἐν Ἀλκιβιάδῃ οὕτως. ὥσπερ αἱ καπηλίδες τὰ δελφάκια τρέφουσιν. Ἀντιφάνης δ' ἐν φυσιογνώμονι, καὶ γὰρ ἐκεῖναι τὰ δελφάκια πρὸς βίαν χορτάζουσιν. καὶ ἐν προτρεπτικῷ δὲ, ἀντὶ δελφακίων τρέφεσθαι. δέλφακα δὲ ἀρσενικῶς εἴρηκε Πλάτων ἐν ποιητῇ, δέλφακα δρομαῖον. Σοφοκλῆς ὕβρει, ἰδίαν ἤθελον τὴν δέλφακα. Κρατῖνος ὀδυσσεῦσι, δέλφακας μεγάλους. θηλυκῶς δὲ Νικοχάρης ἔφη κύουσαν δέλφακα. καὶ Εὔπολις χρυσῷ γένει· οὐκ ἄλλ' ἴδιον δέλφακα † ἀλλὰ θ' ἵσιά ἐστι μάλα καλήν. καὶ Πλάτων ἰοῖ. πρόσφερε δεῦρο δὴ τὴν κεφαλὴν τῆς δέλφακος. Θεόπομπος Πηνελόπῃ, καὶ τὴν ἱερὰν ἡμῖν σφάττουσι δέλφακα. χηνῶν δὲ σιτευτῶν καὶ μόσχων Θεόπομπος ἐν τρισκαιδεκάτῳ Φιλιππικῶν, καὶ ἑνδεκάτῳ Ἑλληνικῶν, ἐν οἷς ἐμφανίζει τὸ περὶ τὴν γαστέρα τῶν Λακώνων ἐγκρατὲς, γράφει οὕτως, καὶ οἱ Θάσιοι ἔπεμψαν Ἀγησιλάῳ προσιόντι πρόβατα παντοδαπὰ, καὶ βοῦς εὖ τεθραμμένους. πρὸς τούτοις δὲ καὶ πέμματα, καὶ τὰς μὲν βοῦς ἔλαβε, τὰ δὲ πέμματα καὶ τὰ τραγήματα πρῶτον μὲν οὐδ' ἔγνω. κατεκάλυπτο γὰρ, ὡς δὲ κατεῖδεν, ἀποφέρειν αὐτοὺς ἐκέλευσεν, εἰπὼν οὐ νόμιμον εἶναι Λακεδαιμονίοις χρῆσθαι τούτοις τοῖς ἐδέσμασι. λιπαρούντων δὲ τῶν Θασίων, δότε φησὶ φέροντες ἐκείνοις, δείξας αὐτοῖς τοὺς εἵλωτας. εἰπὼν ὅτι τούτους δεῖ διαφθείρεσθαι τρώγοντας αὐτὰ πολὺ μᾶλλον, ἢ αὐτὸν καὶ τοὺς παρόντας Λακεδαιμονίων. ὅτι δὲ τοῖς εἵλωσιν ὑβριστικῶς πάνυ ἐχρῶντο Λακεδαιμόνιοι, καὶ Μύρων ὁ Πριηνεὺς ἱστορεῖ ἐν δευτέρῳ Μεσσηνιακῶν γράφων οὕτως, τοῖς δ' εἵλωσι πᾶν ὑβριστικὸν ἔργον ἐπιτάττουσι πρὸς πᾶσαν ἄγον ἀτιμίαν. κυνῆν τε γὰρ ἕκαστον φορεῖν ἐπηνάγκασαν. ἀρίζαν τε διφθέραν περιβεβλῆσθαι, πληγάς τε τεταγμένας λαμβάνειν κατ' ἐνιαυτὸν ἀδικήματος χωρὶς, ἵνα μήποτε δουλεύειν ἀπομάθωσι. πρὸς δὲ τούτοις εἴ τινες ὑπερακμάζοιεν τὴν οἰκετικὴν ἐπιφάνειαν, ἐπέθεσαν ζημίαν θάνατον, καὶ τοῖς κεκτημένοις ἐπιτίμιον, εἰ μὴ ἐπικόπτοιεν τοὺς ἁδρουμένους, καὶ παραδόντες αὐτοῖς τὴν χώραν ἔταξαν μοῖραν ἣν αὐτοῖς ἀνοίσουσιν ἀεί. χοιρίζειν δὲ εἴρηται ἐπὶ τῶν αὐλούντων. Δίφιλος συνωρίδι, ἐχοίρισας, ποιοῦσι τοῦτο πάντες οἱ παρὰ Τιμοθέῳ. ἐπεὶ δὲ καὶ πετασῶνος μέρος ἐκεῖσε κεῖται, ἣν πέρναν καλοῦσι, φέρε τι εἴπωμεν καὶ περὶ αὐτοῦ, ὅτι καὶ τοῦ ὀνόματος μνημονεύει. κάλλισται μὲν γὰρ αἱ γαλλικαὶ, καὶ οὐκ ἀπολείπονται δὲ αὐτῶν, οὔτε αἱ ἀπὸ Κιβύρας τῆς ἀσιατικῆς οὔτε αἱ λύκιαι. μνημονεύει δὲ αὐτῶν Στράβων ἐν τρίτῳ γεωγραφουμένων, ἀνὴρ οὐ πάνυ νεώτερος. λέγει γὰρ αὐτὸν ἐν τῇ ἑβδόμῃ τῆς αὐτοῦ πραγματείας ἐγνωκέναι Ποσειδώνιον τὸν ἀπὸ τῆς στοᾶς φιλόσοφον, οὗ πολλάκις μεμνήμεθα, συγγενόμενον Σκιπίωνι τῷ τὴν Καρχηδόνα ἑλόντι. γράφει δ' οὖν ὁ Στράβων οὕτως, ἐν Ἱσπανίᾳ πρὸς τῇ Ἀκυτανίᾳ πόλις † Πομπέδων, ὡς ἂν εἴποι τις Πομπηιόπολις, ἐν ᾗ πέρναι διάφοροι συντίθενται ταῖς † Κιβυρικαῖς ἐνάμιλλοι. ἀλιπάστων δὲ κρεῶν μνημονεύει ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς, Ἀριστοφάνης ἐν Διονύσῳ, ἀλίπαστα ταῦτα παρατίθημί σοι. καὶ ἐν γόνυσιν, Ὄστρακον ἀλίπαστον ἀεὶ τὸν θεράποντ' ἐσθίειν. Ἐπεὶ δὲ τὸ Σικελίας αὔχημα προβαλλεῖς, ἤδη ἐστὶ φίλοι, λέξωμέν τι τὸ περὶ τυρῶν. Φιλήμων μὲν γὰρ ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ σικελικῷ, Ἐγὼ πρότερον μὲν ᾤμην τὴν Σικελίαν Ἓν τοῦτ' ἀπότακτον αὐτὸ τοὺς τυροὺς ποιεῖν Καλούς. ἔτι τε ταῦτα προσετίθην ἀκηκοὼς, Τυρὸς σικελικὸς ὅτι κράτιστος ἦν, Αἵ τε περιστεραὶ σικελικαὶ ἱμάτια ποικίλ' εἰ λέγοι τις σικελικά. Σκεύη μὲν οὖν καὶ κτήματ' ᾤμην φέρειν. Καὶ ὁ τρομιλικὸς δὲ τυρὸς ἔνδοξός ἐστι, περὶ οὗ φησι Δημήτριος ὁ Σκήψιος ἐν δευτέρῳ Τρωικοῦ οὕτως, τῆς Ἀχαΐας πόλις Τρομίλεια, περὶ ἣν γίνεται τυρὸς αἴγειος ἥδιστος, οὐκ ἔχων σύγκρισιν πρὸς ἕτερον ὁ προσαγορευόμενος τρομιλικὸς, οὗ καὶ Σιμωνίδης μνημονεύει ἐν ἰάμβῳ, οὗ ἡ ἀρχὴ πολλὰ μὲν δὴ προεκποιῆ τὸ λίμβροτε γράφων. Ἐνταῦθα μέντοι τυρὸς ἐξ Ἀχαΐας Τρομίλιος θαυμαστὸς ὃν κατήγαγον. Εὐριπίδης δ' ἐν Κύκλωπι ὀπίαν καλεῖ τυρὸν τὸν δριμὺν τὸν πηγνύμενον ὑπὸ τοῦ συκῆς ὀποῦ, Καὶ τυρὸς ὀπίας ἐστὶ καὶ Διὸς γάλα. Ἐπεὶ δὲ περὶ πάντων εἴπον τῶν παρακειμένων ἀποβρύγματα τὸ ποιήσομαι τὸν τρομιλικὸν, καταπαύσω τὸν λόγον. τὸ γὰρ λείψανον τῶν βρωμάτων, καὶ τραχέων ἀποβράγμα εἴρηκεν Εὔπολις. σκώπτων γὰρ Διδυμίαν τινὰ ἀποβράγμα αὐτὴν εἴρηκεν ἀλώπεκος, ἤτοι ὡς μικρὰν τὸ σῶμα, ἢ ὡς κακοήθη καὶ πανοῦργον, ὥς φησιν ὁ Ἀσκαλωνίτης Δωρόθεος. τοὺς δὲ λεπτοὺς τῶν τυρῶν καὶ πλατεῖς, Κρῆτες θαλέας καλοῦσιν, ὥς φησι Σέλευκος, οὓς ἐν θυσίαις

Δελφάκια.

Ἐγκράτεια λακεδαιμονίων, καὶ ὕβρις εἰς τοὺς εἵλωτας.

Χοιρίζειν.

Πετασὼν ἢ πέρνα.

Στράβωνος ἡλικία.

Πομπέλων.

Κανταβρικοί.

Strabo Aldi. Cantabricis Latin. Strab.

Τυροί.

Ἀποβράγματα.

τισὶν

τισὶν ἐναγίζουσιν. πυριέφθων δὲ μνημονεύει, οὕτω δὲ καλεῖται τὸ πρῶτον γάλα, Φιλιππίδης ἐν αὐλοῖς, Τοὺς δὲ πυριέφθας, καὶ τὰ λάχανα ταῦτ᾽ ἔχων. Καὶ ἴσως πάντα τὰ τοιαῦτα ἐπιδεῖπνίδας ἔλεγον Μακεδόνες. κώθωνος γὰρ ἡδύσματα ταῦτά τινα. ἔτι τοῦ Οὐλπιανοῦ διαλεγομένου, ἐπελθὼν εἷς ἐκείνων τῶν σοφιστῶν μαγείρων ἐκήρυσσε μύμα, καὶ πολλῶν ξενιζομένων ἐπὶ τῷ κηρύγματι, οὐ γὰρ ἐδείκνυεν ὁ στιγματίας ὅ,τι ἦν, ἔφη, ἀγνοεῖν μοι δοκεῖτε ὦ ἄνδρες δαιταλεῖς, ὅτι Κάδμος ὁ τοῦ Διονύσου πάππος μάγειρος ἦν. σιωπησάντων δὲ καὶ ἐπὶ τούτῳ πάντων, Εὐήμερος ἔφη ὁ Κῷος ἐν τῷ τρίτῳ τῆς ἱερᾶς ἀναγραφῆς τοῦθ᾽ ἱστορεῖ, ὡς Σιδωνίων λεγόντων τοῦτο, ὅτι Κάδμος μάγειρος ὢν τοῦ βασιλέως, καὶ παραλαβὼν τὴν Ἁρμονίαν αὐλητρίδα, καὶ αὐτὴν οὖσαν τοῦ βασιλέως ἔφυγε σὺν αὐτῇ, ἐγὼ δὲ φεύξομαι ἐλεύθερος γεγώς. οὐδὲ γὰρ ἂν εὕροι τις ὑμῶν δοῦλον μάγειρόν τινα ἐν κωμῳδίᾳ, πλὴν παρὰ Ποσειδίππῳ μόνῳ. δοῦλοι δὲ ὀψοποιοὶ παρῆλθον ὑπὸ πρώτων Μακεδόνων τοῦτ᾽ ἐπιτηδευσάντων, ἢ διὰ ἀτυχίαν τῶν αἰχμαλωτισθεισῶν πόλεων. ἐκάλουν δ᾽ οἱ παλαιοὶ τὸν μὲν πολιτικὸν μάγειρον μαίσωνα, τὸν δὲ ἐκτόπιον τέττιγα. Χρύσιππος δ᾽ ὁ φιλόσοφος τὸν μαίσωνα ἀπὸ τοῦ μασᾶσθαι οἴεται κεκλῆσθαι, οἷον τὸν ἀμαθῆ καὶ πρὸς γαστέρα νενευκότα, ἀγνοῶν ὅτι Μαίσων γέγονε κωμῳδίας ὑποκριτὴς Μεγαρεὺς τὸ γένος, ὃς καὶ τὸ προσωπεῖον εὗρε τὸ ἀπ᾽ αὐτοῦ καλούμενον μαίσωνα, ὡς Ἀριστοφάνης φησὶν ὁ Βυζάντιος ἐν τῷ περὶ προσώπων, εὑρεῖν αὐτὸν φάσκων, καὶ τὸ τοῦ θεράποντος πρόσωπον, καὶ τὸ τοῦ μαγείρου, καὶ εἰκότως, καὶ τὰ τούτοις πρέποντα σκώμματα καλεῖται μαισωνικά. μάλιστα γὰρ εἰσάγονται οἱ μάγειροι σκωπτικοί τινες, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ ἐν ἐπιτρέπουσι. καὶ Φιλήμων δέ που φησίν, Σφίγγ᾽ ἄρρεν᾽ οὐ μάγειρον εἰς τὴν οἰκίαν, Εἴληφ᾽ ἁπλῶς γὰρ οὐδὲ ἓν μὰ τοὺς θεούς, Ὧν λέγει συνίημι καινὰ ῥήματα, Πεπορισμένος γάρ ἐστι. τὸν δὲ Μαίσωνα Πολέμων ἐν τοῖς πρὸς Τίμαιον ἐκ τῶν ἐν Σικελίᾳ φησὶν εἶναι μεγαρέων, καὶ οὐκ ἐκ τῶν νισαίων, ἀλλ᾽ ὅγε Ποσείδιππος περὶ δούλων μαγείρων ἐν ἀποκλειομένῃ φησίν, Ταυτὶ μὲν οὖν τοιαῦτα, συμβαίνει δέ τι, Νῦν μοι διακονοῦντι παρὰ τῷ δεσπότῃ Ἀστεῖον, οὐχ ἁλώσομ᾽ ἐκφέρων κρέας. Καὶ ἐν σωφρόνοις, Ἐβάδιζες ἔξω τῶν πυλῶν μάγειρος ὢν Ἀδέσποτος; ἦν. πότερον οὖν ἀ[illegible]όσια; Κατ᾽ ἀγορὰν ἐργάζομαι. Ἐπρίατο γάρ τις ὁμότεχνός με γνώριμος. Οὐδὲν οὖν ἦν παράδοξον εἰ καὶ θυτικῆς ἦσαν ἔμπειροι οἱ παλαίτεροι μάγειροι. προΐσταντο γοῦν καὶ γάμων καὶ θυσιῶν, διόπερ Μένανδρος ἐν κόλακι, τὸν τοῖς τετραδισταῖς διακονούμενον μάγειρον ἐν τῇ τῆς πανδήμου ἀφροδίτης ἑορτῇ ποιεῖ ταυτὶ λέγοντα, Σπονδή. δίδου σὺ σπλάγχν᾽ ἀκολουθῶν. ποῖ βλέπεις; Σπονδή. φέρε πλέω † ωσια σπονδή. καλῶς. εὖχε θεοῖς ὀλυμπίοις. εὐχόμεθα Ὀλυμπιάσι πάσαις, λάμβανε Τὴν γλῶτταν ἐν τούτῳ διδόναι σωτηρίαν Ὑγίειαν ἀγαθὰ πολλὰ τῶν ὄντων τε νῦν Ἀγαθῶν ὄνησιν πᾶσι ταῦτ᾽ εὐχόμεθα. Καὶ παρὰ Σιμωνίδῃ δέ φησιν ἕτερος, χ᾽ ὡς ἀφεὺς † σαχῶς ἐμίσυλα κρέα εἰδώς, τί καὶ γὰρ οὐ κακῶς ἐπίσταμαι. ἐμφαίνει δὲ αὐτῶν τὴν ἐμπειρίαν καὶ ἡ πρὸς Ἀλέξανδρον Ὀλυμπιάδος ἐπιστολή. προτρεπομένη μάγειρον αὐτῇ πρίασθαι θυσιῶν ἔμπειρον ἡ μήτηρ φησί, Πέλιγναν τὸν μάγειρον λαβὲ παρὰ τῆς μητρός. οὗτος γὰρ οἶδε τὰ ἱερά σου τὰ πατρῷα πάντα ὃν τρόπον θύεται, καὶ τὰ ἀργά, διπασικὰ καὶ τὰ βακχικά, ὅσα τε Ὀλυμπιὰς προθύεται οὗτος οἶδε. μὴ οὖν ἀμελήσῃς, ἀλλὰ λαβὲ, καὶ ἀπόστειλον πρὸς ἐμὲ τὴν ταχίστην. ὅτι δὲ σεμνὸν καὶ ἡ μαγειρική, μαθεῖν ἔστιν ἐκ τῶν Ἀθήνησι κηρύκων. οἵδε γὰρ μαγείρων καὶ βουτύπων ἐπεῖχον τάξιν, ὥς φησι Κλείδημος ἐν πρωτογονίας πρώτῳ. Ὅμηρός τε τὸ ῥέζειν ἐπὶ τοῦ θύειν τάσσει. τὸ δὲ θύειν ἐπὶ τῶν ψαιστῶν μεταδόρπια θυμιᾶν. καὶ οἱ παλαιοὶ τὸ θύειν δρᾶν ὠνόμαζον. ἔδρων δὲ οἱ κήρυκες ἄχρι πολλοῦ βουθυτοῦντες φησὶ καὶ σκευάζοντες, καὶ μιστύλλοντες, ἔτι δ᾽ οἰνοχοοῦντες. κήρυκας δὲ αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ κρείττονος ὠνόμαζον, ἀναγέγραπταί τε οὐδαμοῦ μαγείρῳ μισθός, ἀλλὰ κήρυκι. καὶ Ἀγαμέμνων δὲ παρ᾽ Ὁμήρῳ θύει βασιλεύων, φησὶ γὰρ ὁ ποιητής, Ἦ καὶ ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμε νηλέϊ χαλκῷ, Καὶ τοὺς μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας Θυμοῦ δευομένους, ἀπὸ γὰρ μένος εἵλετο χαλκός. Καὶ Θρασυμήδης ὁ τοῦ Νέστορος υἱὸς ἀναλαβὼν πέλεκυν κόπτει τὸν βοῦν. ἐπεὶ διὰ τὸ γῆρας ὁ Νέστωρ οὐκ ἠδύνατο, συνεπόνουν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ ἄλλοι ἀδελφοί. οὕτως ἔνδοξον ἦν καὶ μέγιστον τὸ τῆς μαγειρικῆς τέχνης ἀξίωμα. καὶ παρὰ Ῥωμαίοις δὲ οἱ τιμηταί, μεγίστη δ᾽ αὕτη ἀρχή, τὴν περιπόρφυρον ἐνδεδυκότες, καὶ ἐστεφανωμένοι πελέκει τὰ ἱερὰ κατέβαλλον. οὐ παρέργως δὲ παρὰ τῷ Ὁμήρῳ καὶ τὰ ὅρκια καὶ τὰ ἱερόθυτα κήρυκες κομίζουσιν, ὡς παλαιᾶς οὔσης καὶ προσηκούσης αὐτοῖς τῆς λειτουργίας. Ἕκτωρ δὲ προτὶ ἄστυ δύο κήρυκας ἔπεμπε, Καρπαλίμως ἄρνας τε φέρειν Πρίαμόν τε καλέσσαι. καὶ πάλιν Αὐτὰρ ὁ Ταλθύβιον προΐει κρείων Ἀγαμέμνων νῆας ἔπι γλαφυρὰς ἰέναι, ἠδ᾽ ἄρν᾽ ἐκέλευσεν οἰσέμεναι. καὶ, Ταλθύβιος δὲ θεῷ ἐναλίγκιος αὐδήν Κάπρον ἔχων ἐν χερσὶ παρίστατο ποιμένι λαῶν. Ἐν δὲ τῷ πρώτῳ τῆς ἀτθίδος καὶ δήμιας φῦλον ἀποφαίνει μαγείρων ἐχόντων δημιουργικὰς τιμάς, οἷς καὶ τὸ πλῆθος ἐνεργεῖν ἔργον ἦν. οὐκ ἀπεικότως δὲ καὶ Ἀθηνίων ἐν σαμόθραξιν, ὥς φησιν Ἰόβας μάγειρον εἰσάγει φυσιολογοῦντα διὰ τούτων, Οὐκ οἶσθ᾽, ὅτι

Κάδμος μάγειρος.

Μαίσων.

Μάγειροι σπονδῶν προϊστάμενοι.

Ἀξίωμα μαγειρικῆς.

Δρᾶν τὸ θύειν. Κήρυκες.

Τιμηταὶ ῥωμαίων σεμνύνονται.

Ἀθηνίων μάγειρος.

πάντων ἡ μαγειρικὴ τέχνη Πρὸς εὐσέβειαν πλεῖστα προσενήνοχθ' ὅλως, Τοιοῦτόν ἐστι τοῦτο πᾶν γε βάρβαρε Τοῦ θηριώδους καὶ παρασπόνδου βίου. Ἡμᾶς γὰρ ἀπολύσασα, καὶ τῆς δυσχεροῦς

Ἀλληλοφαγίας, ἤγαγ' εἰς τάξιν τινά, Καὶ τουτονὶ περιῆψεν, ὃν νυνὶ βίον Ζῶμεν. τίνα τρόπον; πρόσεχε κἀγώ σοι φράσω, Ἀλληλοφαγίας καὶ κακῶν ὄντων συχνῶν, Γενόμενος ἄνθρωπός τις οὐκ ἀβέλτερος, Ἔθυσ' ἱερεῖον πρῶτος, ὤπτησε κρέα. Ἴσως, ἦν τὸ κρέας ἥδιον ἀνθρώπου κρεῶν, Αὐτοὺς μὲν οὐκ ἐμασῶντο, τὰ δὲ βοσκήματα Θύοντες ὤπτων. ὡς δ' ἅπαξ τῆς ἡδονῆς

Ἐμπειρίαν τιν' ἔλαβον, ἀρχῆς γινομένης Ἐπὶ πλεῖον ηὔξαν τὴν μαγειρικὴν τέχνην.

Ὅθεν ἔτι καὶ νῦν τῶν πρότερον μεμνημένοι, Τὰ σπλάγχνα τοῖς θεοῖσιν ὀπτῶσι, φλογὶ Ἅλας οὐ προσάγοντες, οὐ γὰρ ἦσαν οὐδέπω Εἰς τὴν τοιαύτην χρῆσιν ἐξευρημένοι. Ὡς δ' ἤρεσ' αὐτοῖς ὕστερον, καὶ τοὺς ἅλας Προσάγουσιν ἤδη τῶν ἱερῶν γεγραμμένων, Τὰ πάτρια διατηροῦντες, ἅπερ ἡμῖν μόνα Ἅπασιν ἀρχὴ γέγονε τῆς σωτηρίας Τὸ προσφιλοτεχνεῖν, διά τε τῶν ἡδυσμάτων Ἐπὶ πλεῖον αὔξειν τὴν μαγειρικὴν τέχνην. Καινὸς γὰρ ἐστὶν οὑτοσὶ παλαίφατος. Μετὰ ταῦτα γαστρίον τις ὠνθυλευμένον, Προϊόντος εἰσήνεγκα τ' ἤδη τοῦ χρόνου, Ἀπεὶ βῶς ἐρίφιον φυτακερὸν ἐμπνικτὸν διέλαβεν. Περικομματίῳ διεπίγγας ὑποκρούσας, Ἰχθὺν παρεισεκύκλησεν οὐδ' ὀζώμενον Λάχανον, τάριχος πολυτελές, χόνδρον, μέλι, Ὡς πολὺ διὰ τὰς ἡδονὰς ἃς νῦν λέγω Ἀπεῖχ' ἕκαστος τοῦ φαγεῖν ἂν ἔτι νεκροῦ, Αὐτοῖς ἅπαντες ἠξίουν συζῆν. ὄχλος Ἠθροίζετ', ἐγίνοντο δ' αἱ πόλεις οἰκούμεναι Διὰ τὴν τέχνην, ὅπερ εἶπα τὴν μαγειρικήν. Ἄνθρωπε χαῖρε περιπόδει τοῦ δεσπότου Καταρχόμεθ' ἡμεῖς οἱ μάγειροι, θύομεν,

Σπονδὰς ποιοῦμεν, τῷ μάλιστα τοὺς θεοὺς Ἡμῖν ὑπακούειν, διὰ τὸ ταῦθ' εὑρηκέναι Τὰ μάλιστα συντείνοντα πρὸς τὸ ζῆν καλῶς. Ὑπὲρ εὐσεβείας οὖν ἄφες παῦσαι λέγων Ἥμαρτον, ἀλλὰ δεῦρο συμπαρέσθε μοι, Τά τ' ἔνδον εὐπρεπῆ ποίει λαβών. Καὶ Ἄλεξις δ' ἐν λεβητίῳ δηλοῖ, ὅτι ἡ μαγειρικὴ τέχνη ἐπιτήδευμα καὶ ἐλευθέρων. πολίτης γάρ τις οὐκ ἐπιεικὴς ἐν αὐτῷ δείκνυται ὁ μάγειρος. καὶ οἱ τὰ ὀψαρτυτικὰ δὲ συγγράψαντες, Ἡρακλείδης τε καὶ Γλαῦκος ὁ λοκρὸς οὐχ ἁρμόττειν φασὶ τὴν μαγειρικὴν, ἀλλ' οὐδὲ τοῖς τυχοῦσι τῶν ἐλευθέρων. ἐκωμῴδει δὲ τὴν τέχνην καὶ ὁ νεώτερος Κρατῖνος ἐν τοῖς γίγασι λέγων. ἐν θύμα δὲ τῆς γῆς ὡς γλυκὺ Ὄζει, καπνός τ' ἐξέρχετ' εὐωδέστερος, Οἰκεῖ τις ὡς ἔοικεν ἐν τῷ χάσματι Λιβανωτοπώλης ἢ μάγειρος σικελικός, Παραπλησίαν ὀσμὴν λέγεις ἀμφοῖν γλυκύς. καὶ Ἀντιφάνης δ' ἐν δυσπράτῳ ἐπαινῶν τοὺς σικελικοὺς μαγείρους λέγει, σικελῶν δὲ τέχναις ἡδυνθεῖσαι δαιτὸς διαθρυμματίδες. καὶ Μένανδρος ἐν φάσματι, ἐπισημαίνεσθαι ἂν ἡ σκευασία καθάριος ἢ καὶ ποικίλη. Ποσίδιππος ἐν ἀναβλέποντι. Ἐγὼ μάγειρον ἀναλαβὼν, ἀκήκοα Τὰ τῶν μαγείρων πάντα καθ' ἑκάστου κακά, Ἄντιτ' ἐγὼ λαβοῦντος ἐλέγομεν ὡς οὐκ ἔχει Ῥῖνα κριτικὴν πρὸς ὄψον, οὐδ' ὅτι στόμα Πονηρὸν, ὃ δὲ τὴν γλῶσσαν εἰς ἀσχήμονας Ἐπιθυμίας φυσᾷ τε τῶν ἡδυσμάτων, Κάθαλος κατόξους, χαυνικὸς πρὸς καυσικὸς Καπνὸν οὐ φέρων, οὐ πῦρ. οὐ φέρων δ' ἐκ τοῦ πυρὸς Εἰς τὰς μαχαίρας ἦλθον, ὧν εἷς οὑτοσὶ Διὰ τῶν μαχαιρῶν τοῦ πυρὸς ἐλήλυθεν. Ἀντιφάνης δ' ἐν φιλώτιδι τὴν σοφίαν τῶν μαγείρων ἐμφανίζων φησί, Οὐκοῦν τὸ μὲν γλυκὺ ἡδὺ ὥσπερ ἄλλοτε Ἕλεῖν ἐν ἅλμῃ φημὶ, τὸ δὲ λαβράκιον Ὀπτᾶν ὅλον, τὸν γαλεὸν ἐν ὑποτρίμματι Ζέσαι, τὸ δ' ἐγχέλυον ἅλας ὀρίγανον, Ὕδωρ, ὁ γόγγρος ταὐτό. ἡ βατὶς, χλόη, Πρόσεστι θύννου τέμαχος ὀπτᾶς ὡς κρέας.

Ἐρίφιον ὀπτὸν θάτερον τἀναντία, Ὁ σπλὴν σεσάχθω νῆστις ἀπολεῖ μ' οὑτοσί. Ἀνδρέμων δ' ὀψαρτυτῶν ὀνόματα καταλέγει Βάτων ἐν εὐεργέταις οὕτως, Εὖγ' ὦ Σιβύνη τὰς νύκτας οὐ καθεύδομεν Οὐδ' ἀναγεγράμμεθ', ἀλλὰ καίεται λύχνος, Καὶ βιβλίον ταῖς χερσὶ, καὶ φροντίζομεν Τί σοφὸν καταλελοιπέναι ἢ τίς ἡμῶν ἀκτίδης Ὁ χῖος, ἢ Τυνδαρικὸς ὁ σικυώνιος,

Ἢ Ζωπύρινος αὐτὸς εὕρηκας δέ τι; Τὰ μέγιστα πόσα ταῦτα τοὺς τεθνηκότας. Ἐγὼ δὲ τουτονὶ βρῶμα ὑμῖν ἄνδρες φίλοι τὸ μύμα φέρω. περὶ οὗ Ἀρτεμίδωρος ὁ ἀριστοφάνειος ἐν ὀψαρτυτικαῖς γλώσσαις φησίν, ὅτι σκευάζεται ἐκ κρεῶν καὶ αἵματος πολλῶν ἀρτυμάτων συνεμβαλλομένων. Ἐπαίνετος δ' ἐν ὀψαρτυτικῷ λέγει ταῦτα, μύμα δὲ παντὸς ἱερείου καὶ ὄρνιθος. χρὴ δὲ ποιεῖν τὰ ἁπαλὰ τῶν κρεῶν μικρὰ συντεμόντα, καὶ τὰ σπλάγχνα καὶ τὸ ἔντερον, καὶ τὸ αἷμα διαθρύψαντα καὶ ἀρτύσαντα ὄξει, τυρῷ ὀπτῷ, σιλφίῳ, κυμίνῳ, θύμῳ, χλωρῷ τε καὶ ξηρῷ, θύμβραις, κοριάννῳ χλωρῷ τε καὶ ξηρῷ, καὶ γηθύῳ, καὶ κρομμύῳ καθαρῷ πεφωσμένῳ, ἢ μήκωνι, καὶ σταφίδι, ἢ μέλιτι, καὶ ῥοᾶς ὀξείας κόκκοις. ἔστω δέ σοι τὸ αὐτὸ μύμα καὶ ὄψον. τοσαῦτα καὶ τούτου καταπαύσαντος, οὐ μόνον τὰ προειρημένα ἀλλὰ καὶ ἡμᾶς, ἄλλος ἐπεισῆλθεν τὴν ματτύην κομίζων. ὑπὲρ ἧς καὶ ζητήσεως γενομένης, καὶ τοῦ Οὐλπιανοῦ εἰπόντος τὰ ἐκ τῶν ὀψαρτυτικῶν γλωσσῶν τοῦ προειρημένου Ἀρτεμιδώρου. Αἰμιλιανὸς Δωροθέου ἔφη τοῦ ἀσκαλωνίτου σύγγραμμα ἐκδεδόσθαι, ἐπιγραφόμενον περὶ Ἀντιφάνους, καὶ περὶ τῆς παρὰ τοῖς μεσωτέροις κωμικοῖς ματτύης, ἣν θετταλῶν φησιν εἶναι εὕρημα. ἐπιχωριάσαι τε

[Margin notes: ἀξίωμα μαγείρων. — Μύμα. — Ματτύα.]

χωριάσαντι καὶ ταῖς ἀθήναις κατὰ τὴν μακεδόνων ἐπικράτειαν. ὁμολογοῦνται δὲ οἱ θετταλοὶ πολυτελέστατοι τῶν ἑλλήνων γεγενῆσθαι, περί τε τὰς ἐσθῆτας καὶ τὴν δίαιταν, ὅπερ αὐτοῖς αἴτιον ἐγένετο, καὶ τοῦ κατὰ τῆς ἑλλάδος ἐπαγαγεῖν τοὺς πέρσας, ἐζηλωκόσι τὴν τούτων τρυφὴν καὶ πολυτέλειαν. ἱστορεῖ δὲ καὶ περὶ τῆς πολυτελείας αὐτῶν καὶ Κρατῖνος ἐν τῇ πολιτείᾳ αὐτῶν. ὠνομάσθη δὲ ἡ ματτύη ὡς μὲν ὁ ἀθηναῖος Ἀπολλόδωρος φησὶν ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ἐτυμολογουμένων, ἀπὸ τοῦ μασᾶσθαι, ὥσπερ καὶ ἡ μαστίχη καὶ τὰ μάλιστα, † καὶ ἡμεῖς δὲ φαμὲν ἀπὸ τοῦ μάττειν, ἀφ᾽ οὗ καὶ ἡ μᾶζα αὐτὴ ὠνομάσθη. καὶ ἡ παρὰ κυπρίοις καλουμένη μαγίς, καὶ τὸ τρυφᾶν καθ᾽ ὑπερβολὴν ὑπὲρ μαζῶν. κατ᾽ ἀρχὰς μὲν οὖν τὴν δημοτικὴν καὶ κοινὴν ταύτην τροφὴν τὴν ἐκ τῶν ἀλφίτων μᾶζαν ὠνόμαζον, καὶ μάττειν τὸ παρασκευάζειν αὐτήν. ὕστερον δὲ ποικίλλοντες τὴν ἀναγκαίαν τροφὴν ἀκολάστως, καὶ περίεργως μικρὸν παραγαγόντες τοὔνομα τῆς μάζης ματτύην ὠνόμαζον πᾶν τὸ πολυτελὲς ἔδεσμα. τὸ δὲ ματτυάζειν τὸ παρασκευάζειν αὐτά, εἴτε ἰχθὺς εἴη, εἴτε ὄρνις, εἴτε λάχανον, εἴτε ἱερεῖον εἴτε μύττωτον. τοῦτο δὲ δῆλον ἐστὶν, ἐξ οὗ καὶ ὁ Ἀρτεμίδωρος παρέθετο μαρτύριον Ἀλέξιδος. συνεμφῆναι γὰρ βουλόμενος ὁ Ἄλεξις τὴν ἀκολασίαν τῆς παρασκευῆς, προσέθηκε τὸ λέπεσθαι. ἔχει δ᾽ σύμπασα ἡ ἐκλογὴ οὕτως ἐκ τοῦ διεσκευασμένου δράματος, ὃ ἐπιγράφεται Λαμπάτριος, Τοῦτον λαβοῦσαι τὸν τεταραγμένον Σκεύασον, εὐωχεῖσθε προπίσαι πίνετε, Λέπεσθε, ματτυάζετε. ὑπὸ δὲ λέπεσθαι χρῶνται οἱ ἀθηναῖοι ἐπ᾽ ἀσελγοῦς καὶ φορτικῆς διὰ ἀφροδισίων ἡδονῆς. καὶ ὁ Ἀρτεμίδωρος ἐν ταῖς ὀψαρτυτικαῖς γλώτταις τὴν ματτύην ἀποφαίνει κοινὸν εἶναι πάντων, ὄνομα τῶν πολυτελῶν ἡδυσμάτων γράφων οὕτως, εἴτις τῆς ὄρνιθος ματτύης, ἐσφάχθω μὲν διὰ τοῦ στόματος εἰς τὴν κεφαλήν. ἔστω δὲ ἕωλος καθάπερ ὁ πέρδιξ, ἐὰν δὲ θέλῃς ὡς ἔχει τοῖς πτεροῖς ἐᾶν τετιλμένην, εἶτα τὸν τρόπον ἐκθεὶς τῆς ἀρτύσεως καὶ τῆς ἑψήσεως, ἐπιφέρει εὐθὺς καὶ νομάδα παρέχειν ἕψε, καὶ νεοσσοὺς τῶν ἤδη κοκκυζόντων. ἐὰν δὲ θέλῃς παρὰ πότον χρῆσθαι, ἀπ᾽ ἐξελὼν τὰ λάχανα εἰς τρυβλίον, καὶ τῆς ὄρνιθος τῶν κρεῶν ἐπιθεὶς παρατίθει, τοῦ θέρους ἀντὶ τοῦ ὄξους τῆς ὄμφακος ἐμβαλὼν εἰς τὸν ζωμόν, ὡς ἔχει τοὺς βότρυς. ἐπειδὰν δὲ ἑφθὴ γένηται, ἔξελε μετὰ τοῦ βοτρυδίου πρὶν τὸ γίγαρτον ἐξαφῆναι, εἶθ᾽ οὕτως τὸ λάχανον κατάθρυπτε, οὕτως ματτύοις ἐν τοῖς ἡδίστοις. ὅτι μὲν οὖν κοινὸν ἦν τοὔνομα τῶν πολυτελεστάτων ἐδεσμάτων, φανερόν. ὅτι δὲ καὶ ὁ τρόπος τῆς τοιαύτης εὐωχίας, ὁμοίως ἐλέγετο. Φιλήμων φησὶν ἐν ἁρπαζομένῳ, Γυμνοῦ φυλακὴν ἐπίσταται, καὶ διὰ τριῶν Ποτηρίων μεματτύης ἐμφανίσω. καὶ ἐν ἀδελφοφόνῳ, πιεῖν τίς ἡμῖν ἐγχεάτω, καὶ ματτύην ποιεῖτε θᾶττον. Ἄλεξις δ᾽ ἐν τυράννῳ ἀμφιβόλως εἴρηκεν, Ἐγὼ δ᾽ ἐπειδὰν ἀχολουμένους λάβω Ἀνέκραγον, οὐ δώσει τις ἡμῖν ματτύην, Ὥσπερ ἂν εἰ τὸ δεῖπνον ἔλεγεν, πιθανὸν δὲ καὶ ἰδίως ἓν τῶν ἐδεσμάτων ἀναφέρειν. Μάχων δ᾽ ὁ σικυώνιος τῶν μὲν κατὰ Ἀπολλόδωρον τὸν καρύστιον κωμῳδοποιῶν εἷς ἦν καὶ αὐτός, οὐκ ἐδίδαξε δ᾽ ἀθήνησι τὰς κωμῳδίας τὰς ἑαυτοῦ, ἀλλ᾽ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. ἦν δ᾽ ἀγαθὸς ποιητής, εἴτις ἄλλος τῶν μετὰ τοὺς ἑπτά, διόπερ ὁ γραμματικὸς Ἀριστοφάνης ἐσπούδασε συσχολάσαι αὐτῷ νέος ὤν. ἐποίησε δὲ καὶ οὗτος ἐν δράματι ἀγνοίᾳ ταυτί, Ἥδιον οὐδέν ἐστί μοι τῆς ματτύης, Τοῦτ᾽ εἰ πρῶτοι μακεδόνες τοῖς ἀττικοῖς Κατέδειξαν ἡμῖν, εἴτε πάντες οἱ θεοί Οὐκ οἶδα, πλὴν ἐστίν γε μουσικωτάτου τινός. Μάχων σικυώνιος. Ματτύα. Ὅτι δὲ ὕστατον καὶ αὕτη πᾶσιν εἰσεφέρετο, Νικόστρατος φησὶν ἐν ἀπελαυνομένῳ. μάγειρος δ᾽ ἐστὶν ὁ διηγούμενος, ὡς λαμπρὰν καὶ εὔτακτον παρεσκεύασεν εὐωχίαν, προδιηγησάμενός τι οἷον ἦν τὸ ἄριστον καὶ τὸ δεῖπνον, καὶ τρίτης μνησθεὶς παραθέσεως ἐπιφέρει, εὖ γε τὴν αὔλησιν εὖ σφόδρα. ἀλλὰ μὴν τῇ ματτύῃ Οὕτω διαθήσω τὰ μετὰ ταῦθ᾽ ὡς οἴομαι, Οὐδ᾽ αὐτὸν ἡμῖν τὸν ἥλιον αὐτερεῖν ἔτι. Καὶ ἐν μαγείρῳ. Θρῖον δὲ καὶ κάνδυλον, ἢ τούτων τι τῶν Εἰς ματτύην οὐδέτερον εἶδε πώποτε. Ἄλλος δέ τις φησὶ περιφέρειν ματτύην πολλάκιον, Καὶ γαστρίον ταριχηρόν τι, καὶ μήτρας ἴσως. Διονύσιος δ᾽ ἐν ἀκοντιζομένῳ, μάγειρος δ᾽ ἐστὶν ὁ λέγων, Ὥστ᾽ ἂν ἐνίοτ᾽ αὖ τοῦ τοῖσι ποιῶν ματτύην, Σπεύδων ἅμ᾽ εἰσήνεγκα διαμαρτὼν μίαν Ἄκων περιφέρειν τῶν νεκρῶν ὡς τὸν νεκρόν. Φιλήμων ἐν πτωχῇ, Ἐξὸν ἀποσφάττεσθαι, δι᾽ ὅλην τὴν ἡμέραν Τοιαῦτα καὶ διδόντα ματτύας ἐκεῖ. Μόλπις δ᾽ ὁ λάκων τὰ παρὰ τοῖς σπαρτιάταις ἐπάικλεια, ὅ σημαίνει τὰς ἐπιδειπνίδας, ματτύας φησὶ λέγεσθαι παρὰ τοῖς ἄλλοις. ὁ δὲ κυνικὸς Μένιππος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ ἀρκεσιλάῳ γράφει οὕτως, πότος ἦν ἐπικωμασάντων τινῶν, καὶ ματτύην ἐκέλευσεν εἰσφέρειν λάκαινά τις, καὶ εὐθέως περιεφέρετο περδίκια ὀλίγα καὶ χήνεια ὀπτά, καὶ τρυφὴ πλακούντων. τὸ δὲ τοιοῦτον δεῖπνον οἱ μὲν ἀττικοὶ προσηγόρευον ἐπιδόρπισμα. οἱ δὲ δωριεῖς ἐπάικλον, τῶν δ᾽ ἄλλων ἑλλήνων οἱ πλεῖστοι ἐπιδειπνα. τοσούτων καὶ περὶ τῆς ματτύης λεχθέντων ἔδοξεν ἀπιέναι. καὶ γὰρ ἑσπέρα ἦν ἤδη, καὶ διελύθημεν οὕτως.

Critiae elegia.

ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΝΤΕΚΑΙΔΕΚΑΤΟΝ.

Εἴ μοι τὸ νεστόρειον εὔγλωσσον μέλος, Ἀντήνορός τε τοῦ φρυγὸς δοίη θεός, κατὰ τὸν πάνσοφον Εὐριπίδην ἑταῖρε Τιμόκρατες, οὐκ ἂν δυναίμην ἀπομνημονεύειν, ἔτι σοι τῶν πολλάκις λεχθέντων ἐν τοῖς περισπουδάστοις τούτοις συμποσίοις, διά τε τὴν ποικιλίαν καὶ τὴν ὁμοιότητα τῶν ἀεὶ καινῶς προσδιορισκομένων. καὶ γὰρ καὶ περὶ τάξεως τῶν περιφορῶν πολλάκις ἐλέχθη, καὶ περὶ τῶν μετὰ τὸ δεῖπνον ἐπιτελουμένων, ἃ περ καὶ μόλις ἀναπεμπάζομαι, εἰπόντος τινὸς τῶν ἑταίρων τὰ ἐκ τῶν λακώνων Πλάτωνος ἰαμβεῖα.

Ἄνδρες δεδειπνήκασιν. Ἤδη σχεδὸν ἅπαντες, Εὖγε, τί οὐ τρέχων σὺ τὰς τραπέζας ἐκφέρεις. Ἐγὼ δὲ λίτρον παραχέων εἰσέρχομαι. Κἀγὼ δὲ παρακορήσων Σπονδὰς δ᾽ ἔπειτα παραχέας Τὸν κότταβον παροίσω, Τὴν παῖδ᾽ ἰτοὺς αὐλοὺς ἔχειν Ἤδη προχείρους ἐχρῆν, Καὶ προσαναφυσᾶν. τὸ μύρον Ἤδη παραχέου, βάδιζων Αἰγύπτιον κᾆτ᾽ ἴρινον. Στέφανον δ᾽ ἔπειθ᾽ ἑκάστῳ Δώσω φέρων τῶν ξυμποτῶν. Νεόκρατά τις ποιείτω. Καὶ δὴ κέκραται. Τὸν λιβανωτὸν ἐπιτιθείς Εἶπε. που δ᾽ ἦμεν † ἤδη γέγονε, καὶ πίνοντες ἤδη πορρῶ Καὶ σκολιὸν ᾖσαι, Κότταβος δ᾽ οἴχεται θύραζε. Αὐλοὺς δ᾽ ἔχουσά τις κορίσκη Καρικὸν μέλος μελίζεται, Τοῖς συμπόταισι κᾆλλην Τρίγωνον ἄλλην ἔχουσαν, εἶτ᾽ ᾖδε πρὸς αὐτὸ μέλος ἰωνικόν. Μετὰ ταῦτ᾽ οἶμαι καὶ περὶ κοττάβων ζήτησις ἦν καὶ τῶν ἀποκοτταβιζόντων, οὓς εὐηθείς τις τῶν παρόντων ἰατρῶν εἶναι τούτων, οἳ ἀπὸ βαλανείου καθάρσεως ἕνεκα τοῦ στομάχου πίνοντες ἄμυστιν ἀποβλύζουσιν, ἔφη οὐκ εἶναι παλαιὰν ταύτην παράδοσιν, οὐδὲ εἰδέναι τινὰ τῶν ἀρχαίων, ταύτῃ τῇ καθάρσει χρησάμενον. διὸ καὶ Ἐρασίστρατον τὸν ἰουλιήτην ἐν τῇ περὶ τῶν καθόλου πραγματείᾳ ἐπιτιμᾶν τοῖς τοῦτο ποιοῦσι, βλαπτικὸν ὀφθαλμῶν τὸ ἐπιχείρημα δεικνύων, καὶ τῆς κάτω κοιλίας ἐπισχετικόν, πρὸς ὃν Οὐλπιανὸς ἔφη, Ὅσσ᾽ Ἀσκληπιάδη καλὰ κρείων σε Χαρωνεύς. Οὐ γὰρ κακῶς τινὶ τῶν ἑταίρων ἡμῶν ἐλέχθη τό, εἰ μὴ ἰατροὶ ἦσαν, οὐδὲν ἂν ἦν τῶν γραμματικῶν μωρότερον. τίς γὰρ ἡμῶν οὐκ οἶδεν, ὅτι οὐκ ἦν οὗτος ὁ ἀποκοτταβισμὸς ἀρχαῖος, εἰ μή τι σὺ καὶ τοὺς Ἀμψίου ἀποβλύζειν ὑπολαμβάνεις. ἐπεὶ οὖν ἄπειρος εἶ τῆς τοιαύτης θεωρίας, μάθε παρ᾽ ἐμοῦ ὅτι πρῶτον μὲν ἡ τῶν κοττάβων εὕρεσις σικελική ἐστι παιδιά. ταύτην πρῶτον εὑρόντων σικελῶν, ὡς Κριτίας φησὶν ὁ Καλλαίσχρου ἐν τοῖς ἐλεγείοις διὰ τούτων, Κότταβος ἐκ σικελῆς ἐστὶ χθονὸς ἐκπρεπὲς ἔργον, Ὃν σκοπὸν ἐς λατάγων τόξα καθιστάμεθα. Δικαίαρχος ὁ μιλήσιος Ἀριστοτέλους μαθητὴς ἐν τῷ περὶ Ἀλκαίου καὶ τὴν λατάγην φησὶν εἶναι σικελικὸν ὄνομα. λατάγη δ᾽ ἐστὶ τὸ ὑπολειπόμενον ἀπὸ τοῦ ἐκποθέντος ποτηρίου ὑγρόν, ὃ συνεστραμμένῃ τῇ χειρὶ ἄνωθεν ἐρρίπτουν οἱ παίζοντες εἰς τὸ κοττάβειον. Κλέαρχος δ᾽ ἐν τῇ περὶ γλωττῶν πραγματείᾳ λατάγην θεσσαλοὺς καὶ ῥοδίους τὸν ἀπὸ τῶν ποτηρίων κότταβον λέγειν. κότταβος δ᾽ ἐκαλεῖτο τὸ τιθέμενον τοῖς νικῶσιν ἐν τῷ πότῳ, ὡς Εὐριπίδης παρίστησιν ἐν οἰνεῖ λέγων οὕτως,

Πυκνοῖς δ᾽ ἔβαλλον βακχίου τοξεύμασι Κάρα γέροντος, τὸν βαλόντα δὲ στέφειν Ἐγὼ τετάγμην ἆθλα κοττάβων διδούς. Ἐκαλεῖτο δὲ κότταβος, καὶ τὸ ἄγγος εἰς ὃ ἔβαλλον τὰς λατάγας, ὡς Κρατῖνος ἐν νεμέσει δείκνυσι. Πλάτων δ᾽ ἐν δὶς κακουμένῳ παιδιᾶς εἶδος παροίνιον τὸν κότταβον εἶναι ἀποδίδωσιν, ἐν ᾗ ἐξίστανται καὶ τὸ σκαφίον οἱ δυσκυβοῦντες. λέγει δ᾽ οὕτως, Πρὸς κότταβον παίζειν, ἕως ἂν σφῷν ἐγὼ Τὸ δεῖπνον ἐσκευάσω πάνυ βούλομαι, ἀλλ᾽ ἄνεμος ἐσάλευε θυείαν παῖς τιὸν φέρε τὴν θυείαν, ἀλλ᾽ ὕδωρ ποτήρια παράθετε. παίζωμεν δὲ περὶ φιλημάτων ἀγεννῶς ἐν κύκλῳ, Παίζειν τίθεμαι κοττάβια σφῷν ἐγὼ Τὰς δέ γε τὰς κρηπῖδας, ἃς αὕτη φορεῖ, Καὶ τὸν κότυλον τὸν σὸν βαβαιὰξ οὑτοσὶ † Μείζων ἀγὼν ἰσθμιάδος ἐπέρχεται. Ἐκάλουν δὲ καὶ κατακτούς τινας κοττάβους. εἶσι δὲ λυχνία ἀναγόμενα πάλιν τε συμπίπτοντα. Εὔβουλος Βελλεροφόντῃ, Τίς ἂν λάβοιτο τοῦ σκέλους κάτωθέ μοι, Ἄνω γὰρ ὥσπερ κοττάβειον αἴρομαι. Ἀντιφάνης δ᾽ ἐν ἀφροδίτης γοναῖς, Τὸν δὴ λέγω σὺ δ᾽ οὐ συνίης, κότταβος Τὸ λυχνίον ἐστί, πρόσεχε τὸν νοῦν, ᾠὰ μὲν Πέντε νικητήριον. Περὶ τοῦ; γελοῖον κοτταβιεῖτε, τίνα τρόπον; Ἐγὼ διδάξω, καθ᾽ ὅσον ἂν τὸν κότταβον Ἀφεὶς ἐπὶ τὴν πλάστιγγα ποιήσῃς; Τοῦτο πού κείμενον Ἄνω, τὸ μικρὸν πινακίσκιον λέγεις, Τοῦτ᾽ ἐστὶ πλάστιγξ, οὗτος ὁ κρατῶν γίνεται. Πῶς δ᾽ εἴσεταί τις τοῦτό γ᾽ ἂν τύχῃ μόνον Αὐτῆς ἐπὶ τὸν μάνην πεσεῖται, καὶ ψόφος Ἔσται πάνυ πολὺς πρὸς θεῶν τῷ κοττάβῳ. Πρόσεστι ὁ μάνης τίς ὥσπερ οἰκέτης. Καὶ μετ᾽ ὀλίγα. Ὧ δεῖ λαβὼν τὸ ποτήριον δεῖξον νόμῳ, Αὐλητικῶς δὲ καρκινοῦ τοὺς δακτύλους, Οἰνόν τε μικρὸν ἐγχέαι, καὶ μὴ πολύν, Ἔπειτ᾽ ἀφήσεις τίνα τρόπον δεῦρο βλέπε Τοιοῦτον ὦ Πόσειδον ὡς ὑψοῦ σφόδρα, Οὕτω ποιήσεις, ἀλλ᾽ ἐγὼ μὲν σφενδόνῃ Οὐκ ἂν ἀφῆκ᾽ εἴμην αὐτός, ἀλλὰ

[Margin: εὑρεταὶ κοττάβων.]
[Margin: Κοτταβίζειν]
[Margin: Κοττάβιον κατακτόν.]

μαύθαν, Ἀγκυλῶντα δεῖ σφόδρα τὴν χεῖρ' εὐρύθμως Γέμπειν τὸν κότταβον, ὥς Δικαίαρχος φησίν. καὶ Πλάτων δ' ἐν τῷ περὶ τῶν κακουμένων, ἐπικαλοῦνται δέ τις Ἡρακλεῖ μὴ σκληρὰν ἔχειν τὴν χεῖρα μέλλοντα κοτταβίζειν. ἐκάλουν δὲ ἀπ' ἀγκύλης τὴν τοῦ κοττάβου πρόεσιν, διὰ τὸ ἐπαγκυλοῦν τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐν τοῖς ἀποκοτταβισμοῖς. οἱ δὲ ποτηρίου εἶδος τὴν ἀγκύλην φασί. Βακχυλίδης ἐν ἐρωτικοῖς, εὖτε τὴν ἀπ' ἀγκύλης ἵησι τοῖς δὲ τοῖσι νεανίαις λευκὸν ἀντείνασα πῆχυν. καὶ Αἰσχύλος δ' ἐν ὀστολόγοις ἀγκυλητοὺς λέγει κοττάβους διὰ τούτων, Εὐρύμαχος οὐκ ἄλλος, οὐδὲν ἥσσονας Ὕβριζ' ὑβρισμοὺς, οὐκ ἀεικείους ἐμοί. ἦν μὲν γὰρ αὐτῷ κότταβος ἀεὶ τοὐμὸν κάρα. Τοῦ δ' ἀγκυλητοῦ κότταβος ἐστι σκοπὸς Ἐκτεμὼν ἡβῶσα χεὶρ ἐφίετο. ὅτι δὲ ἆθλον προὔκειτο τῷ εὖ προϊεμένῳ τὸν κότταβον, προείρηκε μὲν καὶ ὁ Ἀντιφάνης. ᾠὰ γὰρ ἐστι καὶ πέμματα καὶ τραγήματα. ὁμοίως δὲ διεξέρχονται Κηφισόδωρος ἐν τροφωνίῳ, καὶ Καλλίας ἢ Διοκλῆς ἐν κύκλωψι καὶ Εὔπολις, Ἕρμιππός τε ἐν τοῖς ἰάμβοις. τὸ δὲ καλούμενον κατακτὸν κοττάβιον τοιοῦτόν ἐστι, Λυχνίον ἐστὶν ὑψηλὸν, ἔχον τὸν μάνην καλούμενον, ἐφ' οὗ τὴν καταβαλλομένην ἔδει πεσεῖν πλάστιγγα, ἐντεῦθεν δ' ἐπιπίπτειν εἰς λεκάνην ὑποκειμένην πληγεῖσαν ὑπὸ τοῦ κοττάβου, καί τις ἦν ἀκριβὴς εὐχειρία τῆς βολῆς. μνημονεύει δὲ τοῦ μάνου Νικοχάρης ἐν λάκωσιν. ἕτερον δέ ἐστιν εἶδος παιδιᾶς τῆς ἐν λεκάνῃ. αὕτη δ' ὕδατος πληροῦται, ἐπινεῖ τε ἐπ' αὐτῆς ὀξύβαφα κενὰ, ἐφ' ἃ βάλλοντες τὰς λατάγας ἐκ καρχησίου ἐπειρῶντο καταδύειν. ἀνῃρεῖτο δὲ τὰ κοττάβια ὁ πλείω καταδύσας. Ἀμειψίας ἀποκοτταβίζουσιν, ἡ μανία. φέρ' ὀξύβαφα καὶ κανθάρους, Καὶ τὸν ποδονιπτῆρα ἐγχέασα θ' ὕδατος. Κρατῖνος ἐν νεμέσει. τῷ δὲ κοττάβῳ προθέντας ἐν πατρικοῖσιν νόμοις Τὸ κίνιον ὀξύβαφον βάλλειν μὲν ὑπὸ τοῦ πέντε δὲ βάλλοντι νέμω πλεῖστα τύχης. τὸ δ' ἆθλον Ἀριστοφάνης δαιταλεῦσιν, Ἔγνωκ' ἐγὼ δὲ χάλκιον, Τοῦτ' ἐστὶ κοττάβειον ἱστάναι καὶ μυρρίνας. Ἕρμιππος μοίραις. χλανίδες δ' οὖλαι καταβεβλῶνται, θώρακα δ' ἅπας ἐμπιπεροναται. κνημῖδες δὲ περὶ σφυρὸν ἀρθροῦντι. ἐλαίας δ' οὐδεὶς ἔτ' ὄψει λεύκης, ῥάβδον δ' ὄψει τὴν κοτταβικὴν ἐν τοῖς ἀχύροισι κυλινδουμένην, μάνης δ' οὐδὲ λατάγων ἢ τὴν τάλαιναν πλάστιγγ' ἴδοις παρὰ τὸν στροφέα τῆς κηπαίας ἐν τοῖσι κορήμασιν οὖσαν. Ἀχαιὸς δ' ἐν λίνῳ περὶ τῶν σατύρων λέγων φησί, Ῥιπτοῦντες ἐκβάλλοντες ἀγνώτες τί μου, Λέγοντες ὦ κάλλιστον Ἡρακλεῖ λάταξ. τοῦτο δὲ λέγοντες παρ' ὅσον τῶν ἐρωμένων ἐμέμνηντο, ἀφιέντες ἐπ' αὐτοῖς τοὺς λεγομένους κοσσάβους, διὸ καὶ Σοφοκλῆς ἐν ἰνάχῳ, ἀφροδισίαν εἴρηκε τὴν λάταγα, ξανθὴ δ' ἀφροδισία λάταξ πᾶσιν ἐπεκύπτει δόμοις. καὶ Εὐριπίδης ἐν πλεισθένει, πολὺς δὲ κοσσάβων ἀραγμὸς κύπριδος πρόσῳδον ἀχεῖ μέλος ἐν δόμοισιν. καὶ Καλλίμαχος δέ φησιν, Πολλοὶ καὶ φιλέοντες ἀκόντιον ἧκαν ἔραζε, Οἰνοπόται σικελὰς ἐκ κυλίκων λατάγας. ἦν δέ τι καὶ ἄλλο κοττάβιον εἶδος προτιθέμενον ἐν ταῖς παννυχίσιν, οὗ μνημονεύει Κάλλιππος ἐν παννυχίδι διὰ τούτων. ὁ δ' ἀγρυπνήσας τὸν πυραμοῦντα λήψεται Τὰ κοττάβια καὶ τῶν παρουσῶν ἣν θέλει φιλήσει. ἐγίνετο δὲ καὶ πεμμάτιά τινα ἐν ταῖς παννυχίσιν, ἐν αἷς πλεῖστον ὅσον χρόνον διηγρύπνουν χορεύοντες, καὶ δὲ ὠνομάζετο τὰ πεμμάτια τότε χαρίσια ἀπὸ τῆς τῶν ἀναιρουμένων χαρᾶς. μνημονεύει Εὔβουλος ἐν ἀγκυλίωνι λέγων οὑτωσί, καὶ γὰρ πάλαι πέπηγε τὰ νικητήρια, εἶθ' ἑξῆς φησὶν ἐξεπάδιζε ἄρτι ὡς πέπηγε τὸν χαρίσιον. ὅτι δὲ καὶ φίλημα ἦν ἆθλον, ἑξῆς λέγει ὁ Εὔβουλος, Εἶεν γυναῖκες νῦν ὅπως τὴν νύκτα ὅλην Ἐν τῇ δεκάτῃ τοῦ παιδίου χορεύσετε, Θήσω δὲ νικητήριον τρεῖς ταινίας, Καὶ μῆλα πέντε καὶ φιλήματ' ἐννέα. ὅτι δὲ ἐσπούδαστο παρὰ τοῖς σικελιώταις ὁ κότταβος, δῆλον ἐκ τοῦ καὶ οἰκήματα ἐπιτήδεια τῇ παιδιᾷ κατασκευάζεσθαι, ὡς ἱστορεῖ Δικαίαρχος ἐν τῷ περὶ Ἀλκαίου. οὐκ ἀπεικότως οὖν οὐδ' ὁ Καλλίμαχος σικελὴν τὴν λάταγα προσηγόρευσε. μνημονεύει τῶν λατάγων καὶ τῶν κοττάβων καὶ ὁ χαλκοῦς καλούμενος Διονύσιος ἐν τοῖς ἐλεγείοις διὰ τούτων, Κότταβον ἐνθάδε σοι τρίτον ἱστάναι οἱ δυσέρωτες, Ἡμεῖς προτίθεμεν γυμνασίῳ Βρομίου Κώρυκον. οἱ δὲ παρόντες ἐνείρετε χεῖρας ἅπαντες Ἐς σφαίρας κυλίκων, καὶ πρὶν ἐκεῖνον ἰδεῖν Ὄμματι βηματίσασθε τὸν αἰθέρα τὸν κατακλινῆ, Εἰς ὅσον αἱ λάταγες χωρίον ἐκτέταται. ἐπὶ τούτοις ὁ Οὐλπιανὸς ᾔτει πιεῖν μεγάλῃ κύλικι ἐπιλέγων ἐκ τῶν αὐτῶν ἐλεγείων καὶ τόδε. Ὕμνους οἰνοχοεῖν ἐπιδέξια σοί τε καὶ ἡμῖν. Τόνδε σὸν ἀρχαῖον τηλέπαδον τι φίλον Εἰρεσίῃ γλώσσης ἀποπέμψομεν εἰς μέγαν αἶνον, Τοῦ δ' ἐπὶ ξυμποσίου δεξιότης τε λόγου, Φαίακος μουσῶν ἐρέτας ἐπὶ σέλματα πέμπει. κατὰ γὰρ τὸν νεώτερον Κρατῖνον ὃς ἐν ὀμφάλῃ φησί, Γίνεσθαι μὲν ὄντα τὸν καλῶς εὐδαίμονα Κρεῖττον, μάχαι δ' ἄλλοισι καὶ πόνοι μέλοι. Πρὸς ὃν ὁ Κύνουλκος ἀεὶ περὶ σύρειν ἀντικορυσσόμενος, καὶ οὐδέποτε τῆς φιλονεικίας παυόμενος, ἣν εἶχε πρὸς αὐτὸν, ἐπεὶ θόρυβος κατεῖχε τὸ συμπόσιον ἔφη. τίς οὗτος ὁ τῶν συρβηναίων χορός. καὶ αὐτὸς δὲ ἐκ τούτων τῶν ἐπῶν μεμνημένος τινῶν ἐρῶ, ἵνα μὴ ὁ Οὐλπιανὸς βρενθύηται ἐκ τῶν ἀποθέτων τοῖς ὁμηρίδαις, μόνος ἀνασπάσας τὰ κοττάβια, Ἀγγελίας ἀγαθῆς δεῦρ' ἴτε πευσόμενοι, Καὶ κυλίκων ἔριδας διαλύσατε καὶ

Κόλαβοι σιτανοὶ ψωμίδια σα.

κατάθεσθε   Τὴν ξύνεσιν παρ' ἐμοί, καὶ τάδε μανθάνετε,   Εἰς τὴν παροῦσαν ζήτησιν ἐπιτήδεια ὄντα. ὁρῶ γὰρ καὶ τοὺς παῖδας ἤδη φέροντας ἡμῖν στεφάνους καὶ μύρα. διατί δὴ λέγονται τῶν ἐστεφανωμένων ἐὰν λύωνται οἱ στέφανοι, ὅτι ἐρῶσιν. τοῦτο γὰρ ἐν παισὶ τὰ Καλλιμάχου ἀναγινώσκων ἐπιγράμματα, ὧν ἐστὶ καὶ τοῦτο, ἐπιζητῶν μαθεῖν εἰπόντος τοῦ κυρηναίου τάδε ῥοδέα φυλλοβολεῦντα Τῶν τ' ἀνδρῶν ἀπὸ στεφάνων πάντ' ἐγένοντο χαμαί.   Σοὶ οὖν ἐστὶν ὦ μουσικώτατε τῇ χελευσμῷ ταύτην ζήτησιν ἀπολύσασθαι Δημόκριτε, καὶ διατί οἱ ἐρῶντες στεφανοῦσι τὰς τῶν ἐρωμένων θύρας. καὶ ὁ Δημόκριτος, ἀλλ' ἵνα κἀγὼ φησὶ μνημονεύσω τοῦ χαλκοῦ ποιητοῦ καὶ ῥήτορος Διονυσίου. χαλκοῦς δὲ προσηγορεύθη διὰ τὸ συμβουλεῦσαι ἀθηναίοις χαλκῷ νομίσματι χρήσασθαι, καὶ τὸν λόγον τοῦτον ἀνέγραψε Καλλίμαχος ἐν τῇ τῶν ῥητορικῶν ἀναγραφῇ, λέξω τί καὶ αὐτὸς ἐκ τῶν ἐλεγείων. σὺ δὲ ὦ Θεόδωρε, τοῦτο γάρ σοι τὸ κύριον ὄνομα δ' ἔχει, τήνδε προπινομένην τῇ ἀπ' ἐμοῦ ποίησιν. ἐγὼ δ' ἐπιδέξια πέμπω σοὶ πρώτῳ χαρίτων ἐγκεράσας χάριτας,   Καὶ σὺ λαβὼν τόδε δῶρον ἀοιδὰς ἀντιπρόπιθι   Συμπόσιον κοσμῶν καὶ τὸ σὸν εὖ θέμενος. φὴς οὖν διὰ τί τῶν ἐστεφανωμένων, ἐὰν λύηται ὁ στέφανος ἐρᾶν λέγονται. πότερον ὅτι ὁ ἔρως τῶν τῶν ἐρώντων ἦθος περιαιρεῖται τὸν κόσμον. διὰ τὸ πρὸς τὴν ἐπιφανοῦς κόσμου περιαίρεσιν, φρικτόν τινα φησὶ Κλέαρχος ἐν πρώτῳ ἐρωτικῶν, καὶ σημεῖον νομίζουσι τοῦ καὶ τὸν τοῦ ἤθους κόσμον περιῃρῆσθαι τοὺς τοιούτους. ἢ καθάπερ ἐστὶ τῆς μαντικῆς, ἄλλα πολλὰ καὶ τοῦτο σημειοῦνταί τινες. ὁ γὰρ ἐκ τοῦ στεφάνου κόσμος, οὐδὲν ἔχων μόνιμον, σημεῖον ἐστὶ πάθους ἀβεβαίου μὲν κεκαλλωπισμένου δέ. τοιοῦτος δ' ἐστὶν ὁ ἔρως. οὐδένες γὰρ μᾶλλον τῶν ἐν τῷ ἐρᾶν ὄντων καλλωπίζονται, εἰ μὴ ἄρα ἡ φύσις οἱονεί τι δαιμόνιον δικαίως βραβεύουσα τῶν πραγμάτων ἕκαστον, οἴεται δεῖν τοὺς ἐρῶντας μὴ στεφανοῦσθαι πρὶν κρατήσωσι τοῦ ἔρωτος. τοῦτο δ' ἐστὶν ὅταν κατεργασάμενοι τὸν ἐρώμενον, ἀπαλλαγῶσι τῆς ἐπιθυμίας. τὴν ἀφαίρεσιν οὖν τοῦ στεφάνου σημεῖον τοῦ ἔτι διαγωνίζεσθαι ποιούμεθα, ἢ ὁ ἔρως αὐτὸς οὐκ ἐῶν καθ' αὐτοῦ στεφανοῦσθαι, καὶ ἀνακηρύττεσθαι τὸν μὲν, τὸν στέφανον περιαιρεῖσθαι, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐνδίδωσιν αἴσθησιν, μηνύων ὅτι ἡττῶνται ὑπὸ αὐτοῦ, διὸ ἐρᾶν οἱ λοιποὶ τοὺς τοιούτους φασίν, ἢ ὅτι λύεται μὲν πᾶν δεδεμένον. ὁ δὲ ἔρως στεφανουμένων τινῶν δεσμός ἐστι. οὐδένες γὰρ ἄλλοι τῶν δεδεμένων πρὸς τὸ στεφανοῦσθαι ἀνάψαι πλὴν οἱ ἐρῶντες. τὴν τοῦ στεφάνου δὲ λύσιν σημεῖον τοῦ πρὸς τὸν ἔρωτα δεσμοῦ, νομίζοντες ἐρᾶν φασὶ τοὺς τοιούτους, ἢ διὰ τὸ πολλάκις τοὺς ἐρῶντας διὰ τὴν ποίησιν ὡς ἔοικε, στεφανουμένους περιαιρεῖν αὐτῶν τὸν στέφανον ἀντιστρέφομεν τῇ ὑπονοίᾳ τὸ πάθος, ὡς οὐκ ἄν ποτε τοῦ στεφάνου περιρρέοντος, εἰ μὴ ἤρων, ἢ ὅτι ἀναλύσεις περὶ μόνους μάλιστα τοὺς ἐρῶντας, καὶ καταδεδεμένους γίνονται. τὴν δὲ τοῦ στεφάνου ἀνάλυσιν καταδεδεμένων τινῶν εἶναι νομίζοντες, ἐρᾶν φασὶ τοὺς τοιούτους. καταδέονται γὰρ οἱ ἐρῶντες εἰ μὴ ἄρα διὰ τὸ κατεστέφθαι τῷ ἔρωτι τοὺς ἐρῶντας οὐκ ἐπίμονος αὐτῶν ὁ στέφανος γίνεται. χαλεπὸν γάρ ἐστι μεγάλῳ καὶ θείῳ στεφάνῳ μικρόν, καὶ τὸν τυχόντα θεῖναι.   Στεφανοῦσι δὲ τὰς τῶν ἐρωμένων θύρας, ἤτοι τιμῆς χάριν, καθάπερεί τινος θεοῦ τὰ πρόθυρα στεφανοῦσιν αὐτῷ, ἢ τοῖς ἐρωμένοις ἀλλὰ τῷ ἔρωτι ποιούμενοι τὴν τῶν στεφάνων ἀνάθεσιν, τοῦ μὲν ἔρωτος τὸν ἐρώμενον ἄγαλμα. τούτου δὲ ναὸν ὄντα τὴν οἴκησιν, στεφανοῦσι τὰς τῶν ἐρωμένων θύρας, ἢ μᾶλλον ὑφ' ὧν οἴονται, καὶ πρὸς ἀλήθειαν τὸν τῆς ψυχῆς κόσμον ἐσκυλεῦσθαι, τούτοις καὶ τὸν τοῦ σώματος κόσμον ὑπὸ τοῦ πάθους ἐξαγόμενοι καὶ σκυλεύοντες ἑαυτοὺς ἀνατιθέασι. πᾶς δὲ ὁ ἐρῶν τοῦτο δρᾷ μέν. μὴ παρόντος δὲ τοῦ ἐρωμένου, τοῦτο ἐμποδὼν ποιεῖται τὴν ἀνάθεσιν, ὅθεν Λυκοφρονίδης τὸν ἐρῶντα ἐκεῖνον αἰπόλον ἐποίησε λέγοντα, τὸ δὲ ἀνατίθημί σοι ῥόδον καλὸν νόημα, καὶ πέδιλα καὶ κυνέην καὶ τὴν θηροφόνον λογχίδα, ἐπεί μοι νόος ἄλλῃ κέχυται ἐστὶ τὰν χάρισι φίλαν παῖδα καὶ καλάν. ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ ἱερώτατος Πλάτων ἐν ἑβδόμῳ νόμων πρόβλημά τι προβάλλει στεφανωτικόν, ὅπερ ἄξιον ἐστὶν ἐπιλύσασθαι, οὕτως λέγοντος τοῦ φιλοσόφου. μήλων δέ τινων διανομαὶ καὶ στεφάνων πλείοσιν ἅμα καὶ ἐλάττοσιν ἁρμοττόντων τῶν ἀριθμῶν τῶν αὐτῶν, ὃ μὲν Πλάτων οὕτως εἶπεν. ἔστι δὲ ὃ λέγει τοιοῦτον. ἵνα βούληται ἀριθμὸν εὑρεῖν, ὡς ἕως τοῦ τελευταίου εἰσελθόντος δὴ ἴσου πάντες ἕξουσιν ἤτοι μῆλα ἢ στεφάνους. φημὶ οὖν τὸν ἑξήκοντα ἀριθμὸν εἰς ἓξ συμπότας δύνασθαι τὴν ἰσότητα πληροῦν. οἶδα γὰρ ὅτι κατ' ἀρχὰς ἐλέγομεν μὴ συνδειπνεῖν τῶν πέντε γε πλείους, ὅτι δέ γε ἡμεῖς ψαμμακόσιοι ἐσμὲν δῆλον. ὁ οὖν ἑξήκοντα ἀριθμὸς εἰς ἓξ τοὺς συμπότας πληρωθέντος τοῦ συμποσίου ἄρχεται οὕτως, εἰσῆλθεν εἰς τὸ συμπόσιον ὁ πρῶτος καὶ ἔλαβε στεφάνους ἑξήκοντα. ἐπεισελθόντι δὲ τῷ δευτέρῳ δίδωσι τοὺς ἡμίσεας, καὶ ἑκάστῳ γίνονται τριάκοντα, καὶ τρίτῳ ἐπεισελθόντι δὴ εἴκοσι συνδιαιρούμενοι τοὺς πάντας ἑξήκοντα ἔχουσι. τετάρτῳ πάλιν ὁμοίως κοινωνήσαντος, ἀνὰ δεκαπέντε γίνονται. πέμπτῳ δὲ ἀνὰ δώδεκα, καὶ τῷ ἕκτῳ ἀνὰ δέκα. καὶ οὕτως ἰσότης ἀναπληροῦται τῶν στεφάνων. ταῦτα εἰπόντος τοῦ Δημοκρίτου ὁ Οὐλπιανὸς ἀποβλέψας πρὸς τὸν Κύνουλκον   Οἷόν μ' ὁ δαίμων ἔφη φιλοσόφῳ συνῴκισε κατὰ τὸ Θεογνήτου τοῦ κωμῳδοποιοῦ φάσμα   Ἐπαρίστερ' ἔμαθες ὦ πόνηρε γράμματα,   Ἀντίστρεφε σὺ τὸν βίον τὰ βίβλια   πεφιλο

σόφηκας

στέφηκας γῆν τε καὶ οὐρανὸν λαλῶν, οἷς οὐδὲ ἓν δεῖν ἐπιμελὲς τῶν σῶν λόγων. Πόθεν γὰρ ὢν καὶ ὁ τῶν συρβηνέων ἐπῆλθεν χορός. τίς τῶν ἀξίων λόγου μέμνηται τοῦ μουσικοῦ τούτου χοροῦ; καὶ σύ, οὐ πρότερον ἐρῶ ὦ οὗτος διδάξω σε, πρὶν ἂν τὸν ἄξιον παρὰ σοῦ λάβω μισθόν. οὐ γὰρ ἐγὼ τὰς τῶν βυβλίων ἀκάνθας, ὥσπερ σὺ ἀναγινώσκων ἐκλέγω, ἀλλὰ τὰ χρησιμώτατα καὶ ἀκοῆς ἄξια. ἐπὶ τούτοις ὁ Οὐλπιανὸς δυσχεράνας ἀνεβόησε τὰ ἐξ ὑπονοίας Ἀλέξιδος. Σὺ δ' ἐν προβάλλοις ταῦτα γ' οὐδὲν ἦν ὄνομα, Οὔ φασι τὸν θύοντα τοῖς κεκτημένοις Δόξαντι ἰδεῖν. τὰ αὐτὰ ἰαμβεῖα φαίνεται καὶ παρ' Ἀντιφάνει ἐν Ὕπνῳ, καὶ ὁ Κύνουλκος, ἐπεὶ περὶ στεφάνων ζητήσεις ἤδη γεγόνασιν, εἰπὲ ἡμῖν τίς ἐστιν ὁ παρὰ τῷ χαρίεντι Ἀνακρέοντι ναυκρατίτης στέφανος ὦ Οὐλπιανέ. φησὶ γὰρ οὕτως ὁ μελιχρὸς ποιητής, Στεφάνους δ' ἀνὴρ τρεῖς ἕκαστος εἶχεν, Τοὺς μὲν ῥοδίνους, τὸν δὲ ναυκρατίτην.

Ναυκρατίτης στέφανος, οἱ λύγινοι.

Καὶ διὰ τί παρὰ τῷ αὐτῷ ποιητῇ λύγῳ τινὲς στεφανοῦνται. φησὶ γὰρ ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν μελῶν. Μεγίστης δ' ὁ φιλόφρων δέκα δὴ μῆνες ἐπειδὴ στεφανοῦταί τε λύγῳ, καὶ τρύγα πίνει μελιηδέα. ὁ γὰρ τοῦ λύγου στέφανος ἄτοπος. πρὸς δεσμοὺς γὰρ καὶ πλέγματα ὁ λύγος ἐπιτήδειος. εἰπὲ οὖν ἡμῖν τι περὶ τούτων ζητήσεως ἄξιον ὄντων, καὶ μὴ ὀνομαθήρα φιλότης. σιωπῶντος δ' αὐτοῦ καὶ ἀναζητεῖν προσποιουμένου, ὁ Δημόκριτος ἔφη, Ἀρίσταρχος ὁ γραμματικώτατος ἑταῖρε ἐξηγούμενος τὸ χωρίον ἔφη, ὅτι καὶ λύγοις ἐστεφανοῦντο οἱ ἀρχαῖοι. Τήναρος δὲ ἀγροῖκον εἶναι λέγει στεφάνωμα τὸν λύγον, καὶ οἱ ἄλλοι γε ἐξηγηταὶ ἀπροσδιόνυσά τινα εἰρήκασι περὶ τῶν προκειμένων. ἐγὼ δὲ ἐντυχὼν τῷ Μηνοδότου τοῦ Σαμίου συγγράμματι, ὅπερ ἐπιγράφεται τῶν κατὰ τὴν Σάμον ἐνδόξων ἀναγραφή, εὗρον τὸ ζητούμενον.

Λύγινος στέφανος Σαμίων.

Ἀδμήτην γάρ φησι τὴν Εὐρυσθέως ἐξ Ἄργους φυγοῦσαν ἐλθεῖν εἰς Σάμον. θεασαμένην δὲ τὴν τῆς Ἥρας ἐπιφάνειαν, καὶ τῆς οἴκοθεν σωτηρίας χαριστήριον βουλομένην ἀποδοῦναι, ἐπιμεληθῆναι τοῦ ἱεροῦ τοῦ καὶ νῦν ὑπάρχοντος. πρότερον δὲ ὑπὸ Λελέγων καὶ νυμφῶν καθιδρυμένου, τοὺς δὲ Ἀργείους πυθομένους καὶ χαλεπαίνοντας, πεῖσαι χρημάτων ὑποσχέσει Τυρρηνοὺς λῃστρικῷ τε βίῳ χρωμένους ἁρπάσαι τὸ βρέτας, πεπεισμένους τοὺς Ἀργείους, ὡς εἰ τοῦτο γένοιτο, πάντως τι κακὸν πρὸς τῶν τὴν Σάμον κατοικούντων ἡ Ἀδμήτη πείσεται. τοὺς δὲ Τυρρηνοὺς ἐλθόντας εἰς τὸν Ἡραΐτην ὅρμον, καὶ διεκβάντας εὐθέως ἔχεσθαι τῆς πράξεως. ἀθύρου δὲ ὄντος τότε τοῦ νεώ, ταχέως ἀνελέσθαι τὸ βρέτας καὶ διακομίσαντας ἐπὶ θάλασσαν εἰς τὸ σκάφος ἐμβαλέσθαι. λυσαμένους δ' αὐτοὺς τὰ πρυμνήσια, καὶ τὰς ἀγκύρας ἀνελομένους, εἰρεσίᾳ τε πάσῃ χρωμένους ἀπαίρειν οὐ δύνασθαι. ἡγησαμένους οὖν θεῖόν τι τοῦτ' εἶναι, πάλιν ἐξενεγκαμένους τῆς νεὼς τὸ βρέτας, ἀποθέσθαι παρὰ τὸν αἰγιαλόν, καὶ ψαιστὰ αὐτῷ ποιήσαντας περιδεεῖς ἀπαλλάττεσθαι. τῆς δὲ Ἀδμήτης ἕωθεν δηλωσάσης ὅτι τὸ βρέτας ἠφανίσθη, καὶ ζητήσεως γενομένης, εὑρεῖν μὲν αὐτὸ τοὺς ζητοῦντας ἐπὶ τῆς ἠϊόνος, ὡς δ' ἂν βαρβάρους Κᾶρας ὑπονοήσαντας αὐτόματον ἀποδεδρακέναι, πρός τι λύγου θωράκιον ἀπερείσασθαι, καὶ τοὺς εὐμηκεστάτους τῶν κλάδων ἑκατέρωθεν ἐπισπασαμένους περιειλῆσαι πάντοθεν. τὴν δὲ Ἀδμήτην λύσασαν αὐτὸ ἁγνίσαι καὶ στῆσαι πάλιν ἐπὶ τοῦ βάθρου, καθάπερ πρότερον ἵδρυτο. διόπερ ἐξ ἐκείνου καθ' ἕκαστον ἔτος, ἀποκομίζεσθαι τὸ βρέτας εἰς τὴν ἠϊόνα καὶ ἀφανίζεσθαι, ψαιστά τε αὐτῷ παρατίθεσθαι, καὶ καλεῖσθαι τόνεα τὴν ἑορτήν, ὅτι συντόνως συνέβη περιειληφθῆναι τὸ βρέτας ὑπὸ τῶν τὴν πρώτην αὐτοῦ ζήτησιν ποιησαμένων. ἱστορεῖται δ' ὑπ' αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν χρόνον τῶν Καρῶν δεισιδαιμονίᾳ περιχυθέντων, ἐπὶ τὸ μαντεῖον τοῦ θεοῦ παραγενομένων εἰς Ὕδας, καὶ πυνθανομένων περὶ τῶν ἀπηντημένων, θεσπίσαι τὸν Ἀπόλλωνα ποινὴν αὐτοὺς ἀποδοῦναι τῇ θεῷ δι' ἑαυτῶν ἑκούσιον, καὶ χωρὶς δυσχεροῦς συμφορᾶς, ἣν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις ἀφώρισεν ὁ Ζεὺς τῷ Προμηθεῖ χάριν τῆς κλοπῆς τοῦ πυρός, λύσας αὐτὸν ἐκ τῶν χαλεπωτάτων δεσμῶν, καὶ τίσιν ἑκούσιον ἐν ἀλυπίᾳ κειμένην δοῦναι θελήσαντος ταύτην ἔχειν ἐπιτάξαι τὸν καθηγούμενον τῶν θεῶν, ὅθεν οὔτ' ἐκείνου τὸν δεδηλωμένον στέφανον τῷ Προμηθεῖ περιγενέσθαι, καὶ μετ' οὐ πολὺ τοῖς εὐεργετηθεῖσιν ἀνθρώποις ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν τοῦ πυρὸς δωρεάν, διόπερ καὶ τοῖς Καρσὶ κατὰ τὸ παραπλήσιον ἔθος παρεκελεύσατο στεφανώματι χρωμένους τῷ λύγῳ, καταδεῖν τὴν ἑαυτῶν κεφαλὴν τοῖς κλάδοις, οἷς αὐτοὶ κατέλαβον τὸν θεόν. καταλῦσαι δὲ καὶ τἄλλα γένη τῶν στεφάνων ἐπέταξε, χωρὶς τῆς δάφνης, ἣν δ' αὐτὸς ἔφη τοῖς τὴν θεὸν θεραπεύουσι μόνοις ἀπονέμειν δῶρον, τοῖς τε χρησθεῖσιν ἐκ τῆς μαντείας κατακολουθήσαντας αὐτοὺς ἀβλαβεῖς ἔσεσθαι, καὶ δίκην ἐν εὐωχίαις ἀποδιδόντας τῇ θεῷ τὴν προσήκουσαν, ὅθεν τοὺς Κᾶρας ὑπακοῦσαι βουλομένους τοῖς ἐκ τοῦ χρηστηρίου, καταλῦσαι τὰς ἔμπροσθεν εἰθισμένας στεφανώσεις. αὐτούς τε κατὰ πλῆθος χρῆσθαι μὲν τῷ λύγῳ, τοῖς δὲ θεραπεύουσι τὴν θεὸν ἐπιτρέψαι φορεῖν τὸν καὶ νῦν ἔτι διαμένοντα τῆς δάφνης στέφανον. μνημονεύειν δ' ἔοικεν ἐπικρατοῦντι τῆς κατὰ τὸν λύγον στεφανώσεως, καὶ Νίκαινετος ὁ ἐποποιὸς ἐν τοῖς ἐπιγράμμασι ποιητὴς ὑπάρχων ἐπιχώριος, καὶ τὴν ἐπιχώριον ἱστορίαν ἠγαπηκὼς ἐν πλείοσι. λέγει δ' οὕτως, Οὐκ ἐθέλω Φιλόθηρε κατὰ πτόλιν, ἀλλ' ἐπ' ἀρούρης Δαίνυσθαι, ζεφύρου πνεύμασι τερπόμενος, Ἀρκεῖ μοι κοίτη μὲν ὑπὸ πλευροῖσι χαμευνάς. Ἐγγὺς

Aristotelis scolium.

γὰρ προμάλου δέμνιον ἐν λαπίνης, Καὶ λύγος ἀρχαῖον καρπῶν στέφος, ἀλλὰ φιρίωθε, Οἶ-
νος καὶ μουσέων ἡ χαρίεσσα λύρη. Θυμήρεις πίνοντες, ὅπως Διὸς εὐκλέα νύμφην, Μέλπω-
μεν νήσου δεσπότιν ἡμετέρης.

Ἐν τούτοις γὰρ ἀμφιβόλως εἰρηκὼς ὁ Νικαίνετος πότερον στρωμνῆς ἕνεκεν ἢ στεφανώσεως ἄρχεται τῇ λύγῳ, πλὴν λέγειν αὐτὴν τῶν καρπῶν ἀρχαῖον στέφος, πρόδηλον καθίστησι τὸ ζητούμενον. συνέβη δὲ τὴν τῆς λύγου στεφάνωσιν, καὶ μέχρι τῶν κατὰ Πολυκράτη χρόνων, ὡς ἄν τις εἰκάσειε τῇ νήσῳ συνηθεστέραν ὑπάρχειν. ὁ γοῦν Ἀνακρέων φησί, Μεγίστης ὁ φιλόφρων δέκα δὴ μῆνες ἐπεί τε δὴ στεφανοῦται τῇ λύγῳ, καὶ τρύγα πίνει μελιηδέα. ταῦτα ἴσασιν οἱ θεοὶ ὡς πρῶτος αὐτὸς ἐν τῇ καλῇ Ἀλεξανδρείᾳ εὗρον κτησάμενος τὸ τοῦ Μηνοδότου συγγραμμάτιον, καὶ ἐπιδείξας πολλοῖς ἐξ αὐτοῦ τὸ παρὰ τῷ Ἀνακρέοντι ζητούμενον. λαβὼν δὲ παρ᾽ ἐμοῦ ὁ πᾶσι κλοπὴν ὀνειδίζων Ἡφαιστίων ἐξιδιοποιήσατο τὴν λύσιν, καὶ σύγγραμμα ἐξέδωκεν, ἐπιγράψας περὶ τοῦ παρ᾽ Ἀνακρέοντι λυγίνου στεφάνου, ὅπερ νῦν ἐν τῇ Ῥώμῃ εὑρόμεν παρὰ τῷ ἀντιμετήνεγκα Δημητρίῳ. τοιοῦτος δέ τις καὶ ὁ Ἡφαιστίων συγγραφεύς, καὶ περὶ τὸν καλὸν ἡμῶν Ἄδραντον ἐγένετο. ἐκδόντος γὰρ τούτου πέντε μὲν βιβλία περὶ τῶν παρὰ Θεοφράστῳ ἐν τοῖς περὶ ἠθῶν καθ᾽ ἱστορίαν καὶ λέξιν ζητουμένων, ἕκτον δὲ περὶ τῶν ἐν τοῖς ἠθικοῖς νικομαχείοις Ἀριστοτέλους, ἐννοίας ἀμφιλαφῶς παρατιθεμένου. καὶ περὶ τοῦ παρὰ Ἀντιφῶντι τῷ τραγῳδοποιῷ Πληξίππα, καὶ πλεῖστα ὅσα, καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀντιφῶντος εἰπόντος, σφετερισάμενος καὶ ταῦτα, ἐπιγράψε τι βιβλίον περὶ τοῦ παρὰ Ξενοφῶντι ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασιν Ἀντιφῶντος οὐδὲν ἴδιον προσεξευρηκώς, ὥσπερ κἀν τῷ περὶ τοῦ λυγίνου στεφάνου. μόνον γὰρ τοῦτ᾽ ἴδιον εἴρηκεν, ὅτι Φύλαρχος ἐν τῇ ἑβδόμῃ τῶν ἱστοριῶν οἶδε τὴν κατὰ λύγον ἱστορίαν, καὶ ὅτι οὔτε τὰ Νικαινέτου οἶδεν, οὔτε τὰ Ἀνακρέοντος ὁ συγγραφεύς, ἀπέδειξέ τις καὶ διαφωνοῦντα αὐτὸν κατ᾽ ἔνια τῶν ἱστορηθέντων παρὰ Μηνοδότῳ. δύναται δέ τις λέγειν περὶ τῆς λύγου ἁπλούστερον, ὅτι ὁ Μεγίστης τῇ λύγῳ στεφανοῦται ὡς παραινέμενος [illegible] Ἐκ τοῦ δ᾽ ἀψιλοῦς αὐτῶν γένει πεπτηότες ἐμὸν κινοῦντι δεσπόταν, καὶ μέγαν βασιλέα φανέντα. τούτων λεχθέντων ὁ Δημόκριτος ἔφη, ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ πολυμαθεστάτου γραφὲν Ἀριστοτέλους εἰς Ἑρμείαν τὸν Ἀταρνέα, οὐ παιάν ἐστιν, ὡς ὁ τὴν τῆς ἀσεβείας κατὰ τοῦ φιλοσόφου γραφὴν ἀπενεγκάμενος Δημόφιλος εἰς αἰδῶ τε παρασκευασθεὶς ὑπ᾽ Εὐρυμέδοντος, ὡς ἀσεβοῦντος καὶ ᾄδοντος ἐν τοῖς συσσιτίοις ὁσημέραι εἰς τὸν Ἑρμείαν παιᾶνα. ὅτι δὲ παιᾶνος οὐδεμίαν ἔμφασιν παρέχει τὸ ᾆσμα, ἀλλὰ τῶν σκολιῶν ἕν τι καὶ αὐτὸ εἶδός ἐστιν ἐξ αὐτῆς τῆς λέξεως, φανερὸν ὑμῖν ποιήσω. Ἀρετὰ πολύμοχθε γένει βροτείῳ, θήραμα κάλλιστον βίῳ, σᾶς πέρι παρθένε μορφᾶς, καὶ θανεῖν ζηλωτὸς ἐν Ἑλλάδι πότμος, καὶ πόνους τλῆναι μαλεροὺς ἀκάμαντας. τοῖον ἐπὶ φρένα βάλλεις καρπὸν τ᾽ ἀθάνατον χρυσοῦ τε κρείσσω καὶ γονέων μαλακαυγήτοιό θ᾽ ὕπνου. σεῦ δ᾽ ἕνεκεν ὁ Διὸς Ἡρακλῆς, Λήδας τε κοῦροι πολλὰ ἀνέτλασαν ἔργοις σὰν ἀγρεύοντες δύναμιν. σοῖς δὲ πόθοις Ἀχιλλεὺς Αἴας τ᾽ Ἀΐδαο δόμους ἦλθον, σᾶς δ᾽ ἕνεκεν φιλίου μορφᾶς καὶ Ἀταρνέος ἔντροφος ἀελίου χήρωσεν αὐγάς. τοιγὰρ ἀοίδιμος ἔργοις, ἀθάνατόν τε μιν αὐξήσουσι μοῦσαι Μνημοσύνης θυγατέρες Διὸς ξενίου σέβας αὔξουσαι φιλίας τε γέρας βεβαίας. ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα εἴ τις τι κατιδεῖν ἐν τούτοις δύναται παιανικὸν ἰδίωμα, σαφῶς ὁμολογοῦντος τοῦ γεγραφότος, τετελευτηκέναι τὸν Ἑρμείαν, δι᾽ ὧν εἴρηκε, σᾶς γὰρ φιλίου μορφᾶς Ἀταρνέος ἔντροφος ἀελίου χήρωσεν αὐγάς. οὐκ ἔχει δ᾽ οὔτε τὸ παιανικὸν ἐπίρρημα, καθάπερ ὁ εἰς Λύσανδρον τὸν Σπαρτιάτην γραφεὶς ὄντως παιάν, ὅν φησι Δοῦρις ἐν τοῖς Σαμίων ἐπιγραφομένοις ὥροις, ᾄδεσθαι ἐν Σάμῳ. παιὰν δ᾽ ἐστὶ καὶ ὁ εἰς Κρατερὸν τὸν Μακεδόνα γραφείς, ὃν ἐτεκτήνατο Ἀλεξῖνος ὁ διαλεκτικός, ὥς φησιν Ἕρμιππος ὁ Καλλιμάχειος ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Ἀριστοτέλους. ᾄδεται δὲ καὶ οὗτος ἐν Δελφοῖς λυρίζοντός γέ τινος παιδός, καὶ ὁ εἰς Ἀγήμονα δὲ τὸν Κορίνθιον Ἀλκυόνης πατέρα, ὃν ᾄδουσι Κορίνθιοι, ἔχει τὸ παιανικὸν ἐπίφθεγμα. παρέθετο δ᾽ αὐτὸ Πολέμων ὁ περιηγητὴς ἐν τῇ πρὸς Ἀράνθιον ἐπιστολῇ. καὶ ὁ εἰς Πτολεμαῖον δὲ τὸν πρῶτον Αἰγύπτου βασιλεύσαντα παιάν ἐστιν, ὃν ᾄδουσι Ῥόδιοι. ἔχει γὰρ τὸ ἰὴ παιὰν ἐπίφθεγμα ὥς φησι Γεωργὸς ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Ῥόδῳ θυσιῶν. ἐπ᾽ Ἀντιγόνῳ δὲ καὶ Δημητρίῳ φησὶ Φιλόχορος ἀθηναίους ᾄδειν παιᾶνας, ποιησάντων πολλῶν καὶ τοῦ Ἑρμοκλέους προκριθέντος. ἀλλὰ μὴν καὶ αὐτὸς Ἀριστοτέλης ἐν τῇ ἀπολογίᾳ, εἰ μὴ κατέψευσται ὁ λόγος, φησίν, οὐ γὰρ ἄν ποτε Ἑρμείᾳ θύειν ὡς ἀθανάτῳ προαιρούμενος, ὡς θνητῷ μνῆμα κατεσκεύαζον, καὶ ἀθανατίζειν τὴν φύσιν βουλόμενος ἐπιταφίοις ἂν τιμαῖς ἐκόσμησα. τοιαῦτα λέγοντος τοῦ Δημοκρίτου ὁ Κύνουλκος ἔφη, τί μοι ἀνέμνησας κείνων κυλίκων κατὰ τὸν σοφὸν Φίλωνα, δέον μηδὲν τῶν σπουδῆς ἄξιον λέγειν τι τοῦ γάστρωνος παρόντος Οὐλπιανοῦ. οὗτος γὰρ τὰς καπυρωτέρας ᾠδὰς ἀσπάζεται μᾶλλον τῶν ἐσπουδασμένων, οἷαί εἰσιν αἱ Λοκρίαι καλούμεναι μοιχικαί τινες τὴν φύσιν ὑπάρχουσαι, ὡς καὶ ἥδ᾽ ἔτι ὦ τί πάσχεις μὴ προδῷς ἄμμ᾽ ἱκετεύω, πρὶν καὶ μολεῖν κεῖνον ἀνίστω, μὴ κακὸν μέγα ποιήσῃς, καί με τὴν δειλάκραν. ἁμέρα καὶ ἤδη τὸ φῶς διὰ τᾶς θυρίδος οὐκ

ἰδεῖς

Ἡφαιστίων τὰ ἀλλότρια συγγράμματα σφετεριζόμενος.

Παιᾶνες.

Καπυραὶ ᾠδαί.

ἑορτῆς. τοιούτων γὰρ ᾀσμάτων αὕτη πᾶσα πλήρης ἡ φοινίκη, ἐν ᾗ καὶ οὗτος πορίνα καλαμίζων. μετὰ τῶν σὺν κολάβρους καλουμένους συντιθέντων, ἄρχεται γὰρ ὦ καλὲ Οὐλπιανὲ τοὔνομα. καὶ ὁ Σκήψιος Δημήτριος ἐν τῷ δεκάτῳ τοῦ Τρωϊκοῦ διακόσμου φησὶν οὕτως. Κτησιφῶν ὁ Ἀθηναῖος ποιητὴς τῶν καλουμένων κολάβρων, ὃν καὶ ὁ πρῶτος μετὰ Φιλέταιρον ἄρξας Περγάμου Ἄτταλος δικαστὴν καθεστάκει βασιλικῶν τῶν περὶ τὴν Αἰολίδα. ὁ δὲ αὐτὸς οὗτος συγγραφεὺς κἀν τῷ ἐννεακαιδεκάτῳ τῆς αὐτῆς πραγματείας Μνησιπτολέμου φησί ποτε τοῦ ἱστοριογράφου τοῦ παρὰ Ἀντιόχῳ τῷ προσαγορευθέντι μεγάλῳ πλεῖστον ἰσχύσαντος υἱὸν γενέσθαι Σέλευκον, τὸν τῶν ἱλαρῶν ᾀσμάτων ποιητήν, ἅπερ συνεχῶς ᾄδειν εἰώθασιν. κἀγὼ παιδοφιλήσω, πολύ μοι κάλλιον ἢ γαμεῖν. παῖς μὲν γὰρ παρεὼν κἠν πολέμῳ μᾶλλον ἐπωφελεῖ, καὶ μετὰ ταῦτα ἀποβλέψας εἰς αὐτὸν ἔφη, Κολάκων ποιητής. ἀλλ᾽ ἐπειδή μοι ὀργίζῃ ἔρχομαί σοι λέξων τὸν συμβουλαίων χορὸν ὅστις ἐστίν. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς οἴει γὰρ ἔφη κάθαρμα θυμοῦσθαί με ἐφ᾽ οἷς εἴρηκας, ἢ κατ᾽ ὀλίγον σοι πεφροντικέναι κύον ἀδδεές, ἀλλ᾽ ἐπεὶ διελέγχειν με σὺ ἐπαγγέλλῃ, σπονδάς σοι ποιοῦμαι οὐ τριακοντούτιδας, σὺ δὲ μόνον δίδαξον τίς ὁ συμβουλαίων χορός. Κλέαρχος ὦ λῷστε ἐν δευτέρῳ περὶ παιδείας οὑτωσί φησιν, λείπεται τίς ὁ συμβουλαίων χορός, ὧν ἕκαστον τὸ δοκοῦν ἑαυτῷ κατᾷσαι δεῖ προσέχοντα, οὐδὲν τῷ προκαθημένῳ καὶ διδάσκοντι τὸν χορόν, ἀλλ᾽ αὐτὸς πολὺ τούτων ἀτακτότερος ὢν θεατής. Συμβουλαίων χορός. καὶ περὶ τὸν παρῳδὸν Μάτρωνα, Οἱ μὲν γὰρ δὴ πάντων ὅσοι πάρος ἦσαν ἄριστοι, Εὔβοιός τε καὶ Ἑρμογένης δῖοί τε Φίλιπποι, Οἱ μὲν δὴ τεθνᾶσι καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισιν. Ἔστι δὲ τίς Κλεόνικος ὃν ἀθάνατον λάχε γῆρας. Οὔτε ποιητάων ἀδάημον οὔτε θεάτρων, Ὃ καὶ τεθνεῶτι λαλεῖν πόρε Περσεφόνεια.

Σὺ δὲ καὶ ζῶν καλὲ Οὐλπιανὲ πάντα μὲν ζητεῖς, λέγεις δὲ οὐδὲ ἕν. καὶ ἔστιν ἥδιον ἔφη τῶν ἐπῶν ὦ καλέ μου ἑταῖρε ἕως ἔτι ἐμμένομεν ταῖς σπονδαῖς. καὶ ὁ Κύνουλκος πολλοί τινες παρῳδιῶν ποιηταὶ γεγόνασιν ὦ ἑταῖρε, ἐνδοξότατος δ᾽ ἦν Εὔβοιος ὁ Πάριος γενόμενος τοῖς χρόνοις κατὰ Φίλιππον, Παρῳδοί. οὗτός ἐστιν ὁ καὶ Ἀθηναίοις λοιδορησάμενος, καὶ σώζεται αὐτοῦ τῶν παρῳδιῶν βυβλία τέσσαρα. μνημονεύει δ᾽ αὐτοῦ Τίμων ἐν τῷ πρώτῳ τῶν σίλλων. Πολέμων δ᾽ ἐν τῷ δωδεκάτῳ τῶν πρὸς Τίμαιον, περὶ τῶν τὰς παρῳδίας γεγραφότων ἱστορῶν, τάδε γράφει, καὶ τὸν Βοιωτὸν δὲ καὶ τὸν Εὔβοιον τοὺς τὰς παρῳδίας γράψαντας, λογίους ἂν φήσαιμι διὰ τὸ παίζειν ἀμφιδεξίως, καὶ τῶν προγενεστέρων ποιητῶν ὑπερέχειν ἐπιγεγονότας. εὑρετὴν μὲν οὖν τοῦ γένους Ἱππώνακτα φατέον τὸν ἰαμβοποιόν. λέγει γὰρ οὗτος ἐν τοῖς ἑξαμέτροις, Μοῦσά μοι Εὐρυμεδοντιάδεω τὴν ποντοχάρυβδιν Τὴν ἐγγαστριμάχαιραν, ὃς ἐσθίει οὐ κατὰ κόσμον, Ἔννεφ᾽ ὅπως ψηφῖδι κακῇ κακὸν οἶτον ὄληται Βουλῇ δημοσίῃ παρὰ θῖν᾽ ἁλὸς ἀτρυγέτοιο. Κέχρηται δὲ καὶ Ἐπίχαρμος ὁ Συρακούσιος ἔν τινι τῶν δραμάτων ἐπ᾽ ὀλίγον, καὶ Κρατῖνος ὁ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ποιητὴς ἐν Εὐνείδαις, καὶ τῶν κατ᾽ αὐτὸν Ἡγήμων ὁ Θάσιος, ὃν ἐκάλουν φακῆν. λέγει γὰρ οὕτως, Ἐς δὲ Θάσον με ἐλθόντα μεταρρίζοντες ἔβαλλον, Πολλοῖσι σπελέθοισι, καὶ ὧδέ τις εἶπε παραστάς, Ὦ πάντων ἀνδρῶν βδελυρώτατε τίς σ᾽ ἀνέπεισεν, Ἐς καλὴν κρηπῖδα ποσὶν τοῖσιν δ᾽ ἀναβῆναι. Τοῖσι δ᾽ ἐγὼ πᾶσι μικρὸν μετὰ τοῦτ᾽ ἔπος εἶπον, Μνῆμ᾽ ἀνέπεισε γέροντα καὶ οὐκ ἐθέλοντ᾽ ἀναβῆναι,

Καὶ σπάνις ἣ πολλοὺς Θασίων εἰς ὁλκάδα βάλλει, Ἐς κουρὰν βδελυρῶν ὀλλύντων τ᾽ ὀλλυμένων τε Ἀνδρῶν, οἳ καὶ νῦν κείθι κακῶς κακὰ ῥαψῳδοῦσιν, Οἷς καὶ ἐγὼ μετὰ κνῖσιν τὰ χρήιζων ἐπίθησα. Αὖθις δ᾽ οὐκ ἐπὶ κέρδος ἀπείσομαι, εἰς Θασίους δὲ Μηδὲν πημαίνων κλυτὸν ἄργυρον ἐγγυαλίξω. Μή τίς μοι κατὰ οἶκον Ἀχαιϊάδων νεμεσήσῃ, Πεσσομένης ἀλόχου τὸν Ἀχαϊκὸν ἄρτον ἐν οἴκοις. Καί ποτέ τις εἴπῃσι μικρὸν τυροῦντας ἰδοῦσα, Ὦ φιλίην ἐρμὴν παρ᾽ Ἀθηναίοισιν ἀείσας, Πεντήκοντ᾽ ἔλαβεν δραχμάς, σὺ δὲ μικρὸν ἔπεμψας. Ταῦτά μοι ὁρμαίνοντι παρίστατο Παλλὰς Ἀθήνη Χρυσῆν ῥάβδον ἔχουσα, καὶ ἤλασεν εἶπέ τε φωνῇ, Δεινὰ παθοῦσα φακῆ βδελυρὰ χώρει τὸν ἀγῶνα, Καὶ τότε θαρσήσασα καὶ ᾔειδον πολὺ μᾶλλον.

Πεποίηκε δὲ παρῳδίας καὶ Ἕρμιππος ὁ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ποιητής. τούτων δὲ πρῶτος εἰσῆλθεν εἰς τοὺς ἀγῶνας τοὺς θυμελικοὺς Ἡγήμων, καὶ παρ᾽ Ἀθηναίοις ἐνίκησεν ἄλλαις τε παρῳδίαις, καὶ τῇ Γιγαντομαχίᾳ. γέγραφε δὲ καὶ κωμῳδίαν εἰς τὸν ἀρχαῖον τρόπον, ἣν ἐπιγράφουσι Φιλίνην. ὁ δὲ Εὔβοιος πολλὰ μὲν εἴρηκεν ἐν τοῖς ποιήμασι χαρίεντα περὶ μὲν τῆς τῶν βαλανείων μάχης. Βάλλον δ᾽ ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν. περὶ δὲ τοῦ λοιδορουμένου κουρέως ἐν κεραμεῖ τῆς γυναικὸς χάριν, Μὴ δὲ σύ τὸν δ᾽ ἀγαθός περ ἐὼν ἀποαίρεο κούρην, Μὴ δὲ σὺ Πηλείδη. ὅτι δὲ ἦν τις περὶ αὐτὸν δόξα παρὰ τοῖς Σικελιώταις, Ἀλέξανδρος Αἰτωλὸς ὁ τραγῳδιοδιδάσκαλος ποιήσας ἐλεγεῖον τρόπον τοῦτον δηλοῖ. Ὡς Ἀγαθοκλῆος λάσιαι φρένες ἤλασαν ἔξω Πατρίδος, ἀρχαίων ἦν δ᾽ ὅδ᾽ ἀνὴρ προγόνων Εἰδώς, ἐκ νεότητος ἀεὶ ξείνοισιν ὁμιλεῖν Ξεῖνος Μιμνέρμου δ᾽ ὡς πόσα [illegible] Παιδομανεῖ σὺν ἔρωτι πότην ἴσον. ἔγραφε δ᾽ ὡς Ἡρεὺς παρ᾽ Ὁμηρείην ἀγλαΐην ἐπέων, Πιστυγάστη φωρῶσαν ἀεὶ δίκας, ἤ τινα χλεύην Φλοίων ἀθήρη σὺν κακοδαιμονίη,

Τοία·

Τοῖα Συρακοσίοις καὶ ἔχων χάριν, ὡς δὲ Βοιωτὸς ἔκλυεν, εὔβοια τέρψεται, οὐδ' ὀλίγον.

Πολλῶν οὖν ἑκάστοτε τοιούτων λεγομένων, ἐπεί ποτε ἑσπέρα κατελάμβανεν ἡμᾶς, ὁ μέν τις ἔλεγε, παῖ λυχνεῖον, οἱ δὲ λυχνία. οἱ δὲ λοφνίαν οὕτω καλεῖσθαι φάσκοντες τὴν ἐκ φλοιοῦ λαμπάδα. ὁ δὲ πανόν, ἄλλος δὲ φανόν. ὁ δὲ λυχνοῦχον, ὁ δὲ λύχνον, καὶ δίμυξον δὲ λύχνον ἕτερος. ἄλλος δὲ ἑλάνην, ὁ δέ τις ἑλάνας, τὰς λαμπάδας οὕτω φάσκων καλεῖσθαι παρὰ τὴν ἕλην, οὕτω δ' εἰπεῖν Νεάνθην ἐν ᾱ τῶν περὶ Ἄτταλον ἱστορικῶν. καὶ ἄλλος ὅτι δή ποτε ὡς τάραχον γίνεσθαι, οὐ τὸν τυχόντα τῶν περὶ τούτοις ἰσέων πάντων λεγομένων. Σιληνὸν μὲν γάρ τις τὸν γλωσσογράφον ἔφασκεν Ἀθηναίους λέγειν τὰς λαμπάδας φανούς. Τιμαχίδας δὲ ὁ Ῥόδιος, δέλετρον τὸν φανὸν καλεῖσθαι, ὅν φασιν οἱ νυκτερευόμενοι τῶν νέων ἔχουσιν οὓς οὗτοι ἑλάνας καλοῦσιν. Ἀμερίας δὲ γράβιον τὸν φανόν. Σέλευκος δὲ οὕτως ἐξηγεῖται ταύτην τὴν λέξιν. γράβιόν ἐστι τὸ πρίνινον, ἢ δρύινον ξύλον, ὅπερ ἐθλασμένον καὶ κατεσχισμένον ἐξάπτεσθαι, καὶ φαίνειν τοῖς ὁδοιποροῦσιν. Θεοδωρίδας γοῦν ὁ Συρακούσιος ἐν Κενταύροις διθυράμβῳ φησί, πίσσα δ' ὑπὸ γραβίων ἔσταζεν οἷον

Τῆς δ' ἐν προϊόντι ἢ ξωποπώλης προσειπὼν λάβε προϊόντα καὶ λυχνοῦχον ἐπιφέρει. Ἐγὼ δὲ δεξιᾷ γε τὸν δ' ἔχω τινὰ Σιδηρόστικτον φιαλίων θηρῶν μέλος, Κερατίνου τε φωσφόρου λύχνου σέλας. Ἄλεξις Μίδωνι, Ὁ πρῶτος εὑρὼν μετὰ λυχνούχου περιπατεῖν Τῆς νυκτὸς, ἦν τις κηδεμὼν τῶν δακτύλων. Ἐν δὲ Θεοφορήτῳ ὁ αὐτὸς Ἄλεξις, Οἶμαι γὰρ ἐπιτιμᾶν τῶν ἀπαντώντων τινὰς Ἡμῖν ὅτι τηνικαῦτα μεθύων περιπατῶ. Ποῖος γὰρ ἐστὶ φανὸς, ὦ πρὸς τῶν θεῶν Τοιοῦτος οἷος ὁ γλυκύτατος ἥλιος. Ἀναξανδρίδης δ' ἐν ἀβέβλου πόθεν † λαβὼν τὸν φανὸν ἅψεις μοι λύχνον. ἄλλοι δ' ἔφασκον φανὸν λέγεσθαι τὴν λαμπάδα, οἱ δὲ τὴν ἐκ τινων ξύλων τετμημένων δέσμην. Μένανδρος ἀνεψιοῖς, Ὁ φανὸς ἐστὶ μεστὸς ὕδατος οὑτοσί. Δεῖ τ' οὐχὶ σείειν, ἀλλὰ ποδίζειν αὐτόν. Νικόστρατος ἐν Πατριώταις, Ὁ κάπηλος γὰρ οὐκ τῶν γειτόνων, Ἀντ' οἴνου αὖτ' ἔλαιον ἀποδῶται τινί, Ἀντ' ὄξος ἀπέπεμψ' ὁ κατάρατος δοὺς ὕδωρ. Φιλιππίδης συμπλεούσαις, Ὁ φανὸς ἡμῖν οὐκ ἔφαινεν, οὐδὲ ἐν Ἔπειτα φύσας δυστυχὴς, οὐκ ἡδύνω.

Φερεκράτης δ' ἐν Κραπατάλλοις, τὴν νῦν λυχνίαν καλουμένην λυχνεῖον κέκληκεν διὰ τούτων, τίς τῶν λυχνείων ἐργασία; Τυῤῥηνική. ποικίλαι γὰρ ἦσαν αἱ περὶ τοῖς Τυῤῥηνοῖς ἐργασίαι, φιλοτέχνων ὄντων τῶν Τυῤῥηνῶν. Ἀριστοφάνης δ' ἱππεῦσι τῶν δ' ἀκοντίων συνδοῦντες ὀρθὰ πρίᾳ λυχνείῳ χρώμεθα. Δίφιλος δ' ἐν ἀγνοίᾳ, Ἅψαντες λύχνον λυχνεῖον ἐζητοῦμεν. Εὐφορίων δ' ἐν ἱστορικοῖς ὑπομνήμασι Διονύσιόν φησι τὸν νεώτερον Σικελίας τύραννον Ταραντίνοις εἰς τὸ πρυτανεῖον ἀναθεῖναι λυχνεῖον δυνάμενον καίειν τοσούτους λύχνους, ὅσος ὁ τῶν ἡμερῶν ἐστιν ἀριθμὸς εἰς τὸν ἐνιαυτόν. Ἕρμιππος δ' ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν ἰάμβοις τὸ στρατιωτικὸν λυχνεῖον σύνθετον οὕτως ὀνομάζει. ἐν δὲ Φορμοφόροις δράματι, τῇ δ' ἐξιόντι δεξιᾷ ὁ λυχνίδιον. πανὸς δὲ ὀνομάζεται τὸ διακεκομμένον ξύλον, καὶ συνδεδεμένον. τούτῳ δὲ ἐχρῶντο λαμπάδι. Μένανδρος ἀνεψιοῖς ἐσιών, Πανὸν λύχνον λυχνοῦχον, ὅτι πάρεστι φῶς, Μόνον πολὺ ποιεῖ. Δίφιλος στρατιώτῃ. ἀλλ' ὁ πανὸς ὕδατος ἐστὶ μεστός. πρότερος δὲ τούτων Αἰσχύλος ἐν Ἀγαμέμνονι μέμνηται. ἐχρῶντο δ' αὐτῷ ὡς λαμπάδι. Ξυλολυχνούχου δὲ μέμνηται Ἄλεξις, καὶ τάχα τοῦτο ὅμοιόν ἐστι τῷ παρὰ Θεοπόμπῳ ὀβελισκολύχνῳ. Φιλύλλιος δὲ τὰς λαμπάδας, δᾷδας καλεῖ. οὐ παλαιὸν δ' εὕρημα λύχνος. φλογὶ δ' οἱ παλαιοὶ τῆς τε δᾳδὸς, καὶ τῶν ἄλλων λύχνων ἐχρῶντο. Κοιμίσαι λύχνον Κλέαρχός φησι.

Καὶ Πλάτων ἐν Νυκτὶ μακρᾷ. ἐν τοῦθ' ἐπ' ἄκρων τῶν κροτάφων ἕξει λύχνον δίμυξον. μνημονεύει τοῦ διμύξου λύχνου καὶ Μεταγένης ἐν Φιλοθύτῃ, καὶ Φιλωνίδης ἐν Κοθόρνοις. Κλέαρχος δὲ ἐν ταῖς γλώσσαις λοφνίδα φησὶ καλεῖν ξοδίους τὴν ἐκ τοῦ φλοιοῦ τῆς ἀμπέλου λαμπάδα. Ὅμηρος δὲ τὰς λαμπάδας δεταὶς ὀνομάζει. Καιόμεναί τε δεταί, τάς τε πρὶν ἐσσύμενος πῦρ. Ἑλάνη δ' ἡ λαμπὰς καλεῖται ὡς Ἀμερίας φησίν. Νίκανδρος δ' ὁ Κολοφώνιος ἑλάνην τὴν τῶν καλάμων δέσμην. λύχνα δὲ οὐδετέρως Ὅμηρον Ἡρόδοτος ἐν δευτέρᾳ ἱστοριῶν. λυχνοκαυτίαν δὲ ἣν οἱ πολλοὶ λέγουσι λυχναψίαν. Κηφισόδωρος ἐν ὕει. καὶ ὁ Κύνουλκος ἀεί ποτε τῷ Οὐλπιανῷ ἀντικορυσσόμενος ἔφη, ἐμοὶ δὲ παῖ δωρόδειπνι ἀσαρία κανδήλας πρίω, ἵνα κἀγὼ κατὰ τὸν καλὸν Ἀγάθωνα ἀναφωνήσω, τὰ δὲ τοῦ ἡδίστου Ἀριστοφάνους. Ἐκφέρετε πεύκας κατ' Ἀγάθωνα φωσφόρους. Καὶ τοῦτ' εἰπὼν οὐρὰν ὑπάλλας ὑπόλλαμπτέστα βάσιν, Ὑπεξῆλθεν ἐκ συμποσίου ὑπηνηλὸς πάρεστα γενόμενος. τῶν δὲ πολλῶν τὸ ἰὴ παιὼν ἐπιφθεγγομένων, ὁ Ποντιανὸς ἔφη Κλέαρχος ὁ Σολεὺς οὐδενὸς ὢν δεύτερος τῶν τοῦ σοφοῦ Ἀριστοτέλους μαθητῶν, ἐν τῷ περὶ παροιμιῶν

Κανδῆλα.

Πυρσῶν.

τὴν Λητώ φασιν ἐκ Χαλκίδος τῆς Εὐβοίας ἀνακομίζουσαν εἰς Δελφοὺς Ἀπόλλωνα καὶ Ἄρτεμιν γενέσθαι, παρὰ τὸ τοῦ κληθέντος Πύθωνος σπήλαιον. καὶ φερομένου τοῦ Πύθωνος ἐπ' αὐτούς, ἡ Λητὼ τῶν παίδων τὸν ἕτερον ἐν ταῖς ἀγκάλαις ἔχουσα προσβᾶσα ἐπὶ λίθῳ νῦν ἔτι κειμένῳ ὑπὸ τῷ ποδὶ τῆς χαλκῆς εἰργασμένης Λητοῦς, ὃ τῆς πότε πράξεως μίμημα γενόμενον ἀνάκειται, περὶ τὴν πλάτανον ἐν Δελφοῖς, εἶπεν ἵε παῖ, τυχεῖν δὲ τόξα μετὰ χεῖρας ἔχοντα τὸν Ἀπόλλωνα. τοῦτο δ' ἐστὶν ὡς ἂν εἴποι τις ἄφιε παῖ, καὶ βάλλε παῖ. διόπερ ἀπὸ τούτου λεχθῆναι φασὶ τὸ ἵε παῖ, καὶ ἵε παιών. ἔνιοι δὲ παρεγκλίνοντές τι τὴν λέξιν, καὶ οὐ τοῖς δεινοῖς ἀλεξητήριον, τινὰ παροιμίαν φασίν, ἵε παιών, καὶ οὐχὶ ἵε παῖ. πολλοὶ δὲ ἐπὶ τοῖς τέλος ἔχουσιν ἐπιφθεγγόμενοι, ἐν παροιμίᾳ ὡς οὐχ ἁπλῶς ἐφύμνιόν φασιν οὕτως τὸ δάου λελόμενον ἰὼ παιών. διὰ δὲ τὸ λίαν ἡμῖν εἶναι συνήθη λανθάνει ὂν παροιμία, οἱ δὲ τὸ δεύτερον λέγοντες οὐχ ὡς παροιμίαν. τὸ δὲ ὑφ' Ἡρακλείδου τοῦ Ποντικοῦ λεχθὲν φανερῶς πέπλασται περὶ σπουδαῖς, τοῦτο πρῶτον εἰς τρὶς εἰπεῖν τὸν θεὸν οὕτως ἰὴ παίων ἰὴ παιάν. ἐκ ταύτης γὰρ τῆς πίστεως τὸ τρίμετρον καλούμενον ἀνατίθησι τῷ θεῷ, φάσκων τοῦ θεοῦ τοῦθ' ἑκάτερον εἶναι τῶν μέτρων. ὅτι μακρῶν μὲν τῶν πρώτων δύο συλλαβῶν λεγομένων ἰὴ παιών, ἡρῷον γίνεται. βραχειῶν δὲ λεχθεισῶν ἰαμβεῖον, διὰ δὲ τοῦτο δῆλον, ὅτι καὶ τὸν ἴαμβον ἀναθετέον αὐτῷ. βραχειῶν γὰρ γινομένων εἰ δύο τὰς ἁπασῶν τελευταίας συλλαβὰς εἰς μακρὰν ποιήσει τις, ὁ ἱππώνακτος ἴαμβος ἔσται. μετὰ ταῦτα ἤδη μελλόντων καὶ ἡμῶν ἀνίστασθαι, ἐπεισῆλθον παῖδες φέροντες, ὁ μέν τις θυμιατήριον ὁ δὲ

Ἔθος δὲ ἦν ἀναστᾶσι τοῦ δείπνου, καὶ σπάσασι τὸ λοιπὸν τοῦ ἀκράτου τῷ διδόντι παιδὶ ἐκπιεῖν διδόναι. Παιᾶνα εἰς ὑγίειαν ἐποίησε τόνδε Ἀρίφρων ὁ Σικυώνιος. Ὑγίεια πρεσβίστα μακάρων. Μετὰ σοῦ ναίοιμι τὸ λειπόμενον βιοτᾶς. σὺ δέ μοι πρόφρων σύνοικος εἴης. Εἰ γάρ τις ἢ πλούτου χάρις ἢ τεκέων Τᾶς ἰσοδαίμονός τ' ἀνθρώποις βασιληΐδος ἀρχᾶς, ἢ πόθων, οὓς κρυφίοις ἀφροδίτης ἄρκυσιν θηρεύομεν, ἢ εἴ τις ἄλλα θεόθεν ἀνθρώποισι τέρψις, ἢ πόνων ἀμπνοὰ πέφανται, μετὰ σεῖο μάκαιρα ὑγίεια τέθαλε πάντα καὶ λάμπει χαρίτων ἔαρ. Σέθεν δὲ χωρὶς, οὔτις εὐδαίμων. Ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι λέγει οὕτως,

Κριανο Μοῦσαι καὶ τὸν ἐκ τυρρηνίας οἶνον σὺν ὀκτὼ λαμβάνων ἐπίσταμαι. Ταῦτα φίλτατε Τιμόκρατες κατὰ τὸν Πλάτωνα οὐ Σωκράτους νέου καὶ καλοῦ παίγνια, ἀλλὰ τῶν δειπνοσοφιστῶν σπουδάσματα. κατὰ γὰρ τὸν χαλκοῦν Διονύσιον, τί κάλλιον ἀρχομένοις ἢ καταπαυομένοις ἢ τὸ ποθεινότατον;

ΤΕΛΟΣ

Ἐτυπώθη ἐν Βασιλείᾳ ἀναλώμασι καὶ ἐπιμελείᾳ Ἰωάννου Βαλδέρου, ἔτει τῷ ἀπὸ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, χιλιοστῷ πεντακοσιοστῷ τριακοστῷ πέμπτῳ, μηνὶ Μαιμακτηριῶνι.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE